

HASOGATÓ – AZ „ÉN BIBLIÁM”

2017. október 31-től kezdtem el a reggelenkénti szellemi-lelki gyakorlatomat, amelyet „Hasogató”-nak neveztem el 2Tim 2,15 alapján: *„Igyekezzél, hogy Isten előtt becsületesen megállj, mint oly munkás, a ki szégyent nem vall, a ki helyesen hasogatja az igazságnak beszédét.”* (Károli ford.)

2021-től az egyetemi munkacsoportunk által létrehívott Egyesített Bibliaolvasó (EBO) (<https://ebo.kre.hu/>) segítségével az egyes felekezetek (evangélikus, református, katolikus) bibliaolvasó útmutatóinak napi igéit hasogatom. Kérésre a napi Hasogatót másokkal is megosztom.

Az EBO honlapján szintén követhető „A Biblia egy év alatt” vezérfonal segítségével 2022 folyamán az egyes bibliai könyveket a Genezistől az Apokalipszisig folyamatosan végigolvastam és hasogattam. Így egy 66 dokumentumot (bibliai könyvet) tartalmazó gyűjteményem állt össze. Ezekből született a saját jegyzeteimet is tartalmazó, immár e három kötetben kinyomtatott Hasogató, „én Bibliám”. Digitálisan ez folyamatosan frissül, s egy-két év múlva – deo volente – újra kinyomtatom saját használatra. A nyomtatott változat forgatása és a digitalizált hasogató kölcsönösen segítik egymást.

2024 adventjétől egy lelkész-akadémikus „Elovvassuk a Bibliát egy év alatt” néven létrehívott egy Facebook-csoportot, amelynek tagjai naponta négy bibliai fejezetet olvasnak el (<https://www.bibliaolvasovezerfonal.lutheran.hu/>). Azóta a napi négy bibliai fejezetet is „hasogatom”.

HASOGATÓ

HASOGATÓ

A Biblia (RÚF) szövege a naponkénti folyamatos bibliaolvasás közben készült jegyzetekkel.

Személyes használatra

Fabiny Tibor

Budakeszi, 2025 március

Hasogató – az „Én Bibliám”

2017. október 31-től kezdtem el a minden reggeli szellemi-lelki gyakorlatomat, amelyet „Hasogató”-nak neveztem el 2Tim 2,15 alapján: *„Igyekezzél, hogy Isten előtt becsületesen megállj, mint oly munkás, a ki szegényt nem vall, a ki helyesen hasogatja az igazságnak beszédét”*. A napi igéket – sokszor az Újszövetség görög szövegével együtt – eleinte egy kis füzetbe másoltam át, s alkalmilag megjegyzéseket is fűztem hozzájuk.

Később mindezt már a számítógépemen végeztem; ugyanakkor a kis füzet (immáron talán a századik) megmaradt, ami a hasogatás megkezdése előtt vezetett ima-naplóm lett.

Immár négy éve, hogy a Károli Gáspár Református Egyetemen működő kutatócsoportunk kidolgozta a mintegy húsz magyar és több idegen nyelvű fordítás párhuzamos olvasását, valamint az egyes felekezetek napi olvasmányainak tanulmányozását lehetővé tevő „Egyesített Bibliaolvasó” (EBO) honlapot (<https://ebo.kre.hu/>). Számomra ez óriási technikai segítséget jelent. Kezdetben csak az evangélikus Losung (Útmutató) és a református Bibolka (Bibliaolvasó Kalauz) napi igéit tanulmányoztam, később ehhez még hozzáveszem a katolikus (bencés) Igenaptár napi igéit is. A görög szöveget nagyobb betűvel és piros színnel emelem ki; a számomra fontosabb részeket, a szómagyarázatokat, táblázatokat és a személyes kérdéseimet, (olykor provokatív) megjegyzéseimet piros és sárga színnel jelzem. Kérésre a napi Hasogatót másokkal is megosztom.

2022-ben az EBO honlapjáról követhető „Egy év alatt” olvasó segítségével az egyes bibliai könyveket a Genezistől az Apokalipszisig folyamatosan végigolvastam és jegyzeteltem. Így egy 66 dokumentumból (bibliai könyvből) álló gyűjteményt raktam össze. Ezekből született a saját jegyzeteimet is tartalmazó „Én Bibliám”. Digitálisan ez folyamatosan frissül, s egy-két év múlva – deo volente – újra kinyomtatom. A nyomtatott változat forgatása a digitalizált olvasást / hasogatást is segíti.

2024 adventjétől a Csermely Péter akadémikus, evangélikus lelkész és munkacsoportja egy online bibliaolvasó közösséget hívott létre, s ez a kb. 150 főből álló közösség naponta folyamatosan olvassa végig a Bibliát 2024. december 1. és 2025. november 30. között. Azóta az „Elovvassuk a Bibliát egy év alatt” (<https://www.bibliaolvasovezerfonal.lutheran.hu/>) link alatt naponta megjelenő négy bibliai fejezetet „hasogatom”, bár a többi olvasókalauz napi linkjeit is megadom.

A reggeli (utáni) lelki-szellemi gyakorlatom intenzív idő, amely sohasem tűnik hosszúnak vagy fárasztónak, noha sokszor szigorú szellemi fegyelmezettséget igényel. Ilyenkor távol tartom magamtól a napi híreket, a beérkező e-maileket, s igyekszem teljes figyelmemmel koncentrálni e lelki és szellemi kreatív tevékenységemre. Az indíttatás Fentről jön, de magát a gyakorlatot nekem kell elvégezni. Amint egy zenésznek is legalább napi egy-két órát kell gyakorolnia, hogy magát „szinten tartsa”, számomra is sajátos művészet ez, amelyben a lelki indíttatás a nélkülözhetetlen technikával, sőt még élvezhető játékkal is párosul. Mindez nemcsak benső örömet, hanem erőforrást is jelent a napi munkáim, feladataim elvégzéséhez.

Már több éve folytattam e tevékenységet, amikor észrevettem, hogy kedvenc amerikai teológusom, a 18. századi polihisztor Jonathan Edwards (1703–1758) egy olyan Bibliát tanulmányozott, amelynek a bal oldalán ott volt a szöveg, a jobb oldalán pedig egy fehér lap; az utóbbi az adott szöveghez írt megjegyzéseit tartalmazta. Ez az úgynevezett „Blank Bible”. Hasonló bibliaolvasási „módszer” a magyar evangélikus egyházban is volt, bizonyára más keresztyén közösségekben is. Családtagjaitól tudom, hogy id. Győri János (1914–1997) evangélikus lelkész is ilyen Bibliát „alkotott”, forgatott és tanulmányozott rendszeresen. Jonathan Edwards vagy Győri János Bibliája természetesen messze gazdagabb, mint az enyém, de én is a szent szöveghez fűzött saját jegyzeteimmel igyekszem befogadni a Könyvek Könyvének Örömeit.

Több éve csak a számítógépen gazdagítom és görgetem a napi Hasogatót, amelynek nevét 2Tim 2,15 alapján választottam. Úgy vélem, elérkezett az idő, hogy a jövőben könyv formájában is kézbe vehessem, s így is forgathassam az „Én Bibliámat”.

A most csak néhány példányban kinyomtatott: egy teljes, valamint a három szétbontott kötetet elsősorban a saját használatomra állítottam össze. Megtekintésre másnak is átadom – e mindegyik kötet elején olvasható bevezető főleg nekik szól.

Köszönöm az önzetlen és kiváló technikai segítséget Blázy Mártának és M. Pintér Tibornak, valamint a veszprémi OOK-Pressnek.

Isten igéjét azért olvasom és olvastatom, mert hitem szerint az írott Ige a testté lett Igére, Jézus Krisztusra mutat.

Budakeszi, 2025. március – a Böjt kezdete

Fabiny Tibor

Ószövetség

1Móz 1

1 Kezdetben teremtette **Isten** az eget és a földet. 2 A föld még kietlen és pusztta volt, a mélység fölött sötétség volt, de Isten **Lelke** lebegett a vizek fölött. 3 Akkor ezt mondta Isten: Legyen világosság! És lett világosság. 4 Látta Isten, hogy a világosság jó, elválasztotta tehát Isten a világosságot a sötétségtől. 5 És elnevezte Isten a világosságot nappalnak, a sötétséget pedig éjszakának nevezte el. Így lett este, és lett reggel: első nap. 6 Azután ezt mondta Isten: Legyen boltozat a vizek között, hogy elválassza egymástól a vizeket! 7 Megalkotta tehát Isten a boltozatot, és elválasztotta a boltozat alatt levő vizeket a boltozat felett levő vizektől. És úgy történt. 8 Azután elnevezte Isten a boltozatot égnek. Így lett este, és lett reggel: második nap. 9 Azután ezt mondta Isten: Gyűljenek össze az ég alatt levő vizek egy helyre, hogy láthatóvá válják a szárazföld! És úgy történt. 10 Azután elnevezte Isten a szárazföldet földnek, az összegyűlt vizeket pedig tengernek nevezte el. És látta Isten, hogy ez jó. 11 Azután ezt mondta Isten: Növeessen a föld növényeket: füveket, amelyek magvakat hoznak, és különféle gyümölcsfákat, amelyek gyümölcsöt teremnek, és majd abban magvuk lesz a földön. És úgy történt. 12 Hajtott tehát a föld növényeket: különféle füveket, amelyek magvakat hoznak, és különféle gyümölcsstermő fákat, amelyeknek magvuk van. És látta Isten, hogy ez jó. 13 Így lett este, és lett reggel: harmadik nap. 14 Azután ezt mondta Isten: Legyenek világító testek az égbolton, hogy elválasszák a nappalt az éjszakától, és jelezzék az ünnepeket, a napokat és az esztendőket, 15 és legyenek világító testekként az égbolton, hogy világítsanak a földre! És úgy történt. 16 Megalkotta Isten a két nagy világító testet – a nagyobbik világító testet, hogy uralkodjék nappal, és a kisebbik világító testet, hogy uralkodjék éjszaka – és a csillagokat. 17 Az égboltra helyezte őket Isten, hogy világítsanak a földre, 18 és uralkodjanak a nappalon és az éjszakán, és válasszák el a világosságot a sötétségtől. És látta Isten, hogy ez jó. 19 Így lett este, és lett reggel: negyedik nap. 20 Azután ezt mondta Isten: Pezsdüljenek a vizek élőlények nyüzsgésétől, és repdessenek madarak a föld felett, az égbolt alatt! 21 És megteremtette Isten a nagy víziállatokat, a vizekben nyüzsgő különféle úszó élőlényeket és a különféle madarakat. És látta Isten, hogy ez jó. 22 Azután megáldotta őket Isten: Szaporodjatok, sokasodjatok, és töltsétek be a tenger vizét; a madarak is sokasodjanak a földön! 23 Így lett este, és lett reggel: ötödik nap. 24 Azután ezt mondta Isten: Hozzon elő a föld különféle élőlényeket: különféle jószágokat, csúszómászókat és vadállatokat! És úgy történt. 25 Megalkotta Isten a különféle vadállatokat, a különféle jószágokat és a különféle csúszómászókat. És látta Isten, hogy ez jó. 26 Akkor ezt mondta Isten: Alkossunk embert a képmásunkra, hozzánk hasonlóvá: uralkodjék a tenger halain, az ég madarain, a jószágokon, az összes vadállaton és az összes csúszómászon, ami a földön csúszik-mászik. 27 Megteremtette Isten az embert a maga képmására, Isten képmására teremtette, férfivá és nővé teremtette őket. 28 Azután megáldotta őket Isten, és ezt mondta nekik Isten: Szaporodjatok, sokasodjatok, töltsétek be a földet, és hajtsátok uralmatok alá! Uralkodjatok a tenger halain, az ég madarain és a szárazföldön mozgó minden élőlényen! 29 Majd ezt mondta Isten: Nektek adok minden maghozó növényt az egész föld színén, és minden fát, amelynek maghozó gyümölcse van: legyen mindez a ti eledeletek! 30 Minden földi állatnak, az ég minden madarának és minden földi csúszómászonak pedig, amelyben élet van, eledelül adok minden zöld növényt. És úgy történt. 31 És látta Isten, hogy minden, amit alkotott, igen jó. Így lett este, és lett reggel: hatodik nap.

1Móz 2

1 Így készült el az ég és a föld és azok minden serege. 2 **A hetedik napra elkészült Isten a maga alkotó munkájával, és megpihent a hetedik napon egész alkotó munkája után.** 3 Azután megáldotta Isten a hetedik napot, és megszentelte azt, mert azon pihent meg Isten egész

teremtő és alkotó munkája után. 4 Ez az ég és a föld teremtésének története. Amikor az **Úristen a földet és az eget megalkotta**, 5 még semmiféle mezei fű nem volt a földön, és semmiféle mezei növény nem hajtott ki, mert az Úristen még nem bocsátott esőt a földre. Ember sem volt, aki a földet megművelje. 6 Akkor forrás fakadt a földből, és mindenütt megöntözte a termőföld felszínét. 7 Azután megformálta az Úristen az embert a föld porából, és az élet leheletét lehelte az orrába. Így lett az ember élőlény. 8 Ültetett az Úristen egy kertet Édenben, keleten, és ott helyezte el az embert, akit formált. 9 Sarjasztott az Úristen a földből mindenféle fát, szemre kívánatosat és eledelre jót; az élet fáját is a kert közepén, meg a jó és a rossz tudásának fáját. 10 Édenből pedig fakadt egy folyó, hogy a kertet öntözze; onnan aztán szétágazott, és négy ágra szakadt. 11 Egyiknek Píson a neve. Ez megkerüli Havílá egész földjét, ahol arany van. 12 Ennek a földnek az aranya jó. Van ott illatos gyanta és ónixkő. 13 A második folyónak Gíhón a neve. Ez megkerüli Etiópia egész földjét. 14 A harmadik folyónak Tigris a neve. Ez Assúr keleti részén folyik. A negyedik folyó pedig az Eufrátesz. 15 Fogta tehát az Úristen az embert, és elhelyezte az Éden kertjében, hogy művelje és őrizze azt. 16 Ezt parancsolta az Úristen az embernek: A kert minden fájáról szabadon ehetsz, 17 de a jó és a rossz tudásának fájáról nem ehetsz, mert azon a napon, amelyen eszel róla, halállal lakolsz. 18 Azután ezt mondta az Úristen: Nem jó az embernek egyedül lenni, alkotok hozzáillő segítőtársat. 19 Formált tehát az Úristen a földből mindenféle mezei állatot, mindenféle égi madarat, és odavitte az emberhez, hogy lássa, minek nevezi; mert minden élőlénynek az a neve, aminek az ember elnevezi. 20 Így adott az ember nevet minden jószágnak, az égi madaraknak és minden vadállatnak, de az emberhez illő segítőtársat nem talált. 21 Mély álmat bocsátott azért az Úristen az emberre, és az elaludt. Akkor kivette az egyik oldalbordáját, és húst tett a helyére. 22 Az emberből kivett oldalbordát az Úristen asszonnyá formálta, és odavezette az emberhez. 23 Akkor ezt mondta az ember: Ez most már csontomból való csont, testemből való test. Asszonyember legyen a neve: mert férfiemberből vétetett. 24 Ezért hagyja el a férfi apját és anyját, ragaszkodik feleségéhez, és ezért lesznek egy testté. 25 Még mindketten meztelenek voltak: az ember és a felesége is, de nem szégyellték magukat.

1Móz 3

1 A kígyó pedig **ravaszabb** volt minden vadállatnál, amelyet az Úristen alkotott. Ezt kérdezte az asszonytól: **Csakugyan** azt mondta Isten, hogy a kert egyetlen fájáról sem ehettek? 2 Az asszony így felelt a kígyónak: A kert fáinak gyümölcséből ehetünk, 3 csak annak a fának a gyümölcséről, amely a kert közepén áll, mondta Isten: Ne egyetek abból, ne is érintsetek, hogy meg ne haljatok! 4 A kígyó erre így felelt az asszonynak: Dehogyan haltok meg! 5 Hanem jól tudja Isten, hogy azon a napon, amelyen esztek belőle, megnyílik a szemetek, és olyanok lesztek, mint az Isten: tudni fogjátok, mi a jó és mi a rossz. **6 Az asszony úgy látta, hogy jó volna enni arról a fáról, hogy csábítja a szemet, és kívánatos is az a fa, mert okossá tesz: szakított hát a gyümölcséből, és evett.** Adott a vele levő férjének is, és ő is evett. 7 Ekkor megnyílt mindkettőjük szeme, és észrevették, hogy meztelenek. Ezért fügefaleveleket fűztek össze, és ágyékkötőket készítettek maguknak. 8 Amikor aztán meghallották az **Úristen hangját, amint szellős alkonyatkor sétált a kertben**, az ember és a felesége elrejtőzött az Úristen elől a kert fái között. 9 De az Úristen kiáltott az embernek, és ezt kérdezte: Hol vagy? 10 Az ember így felelt: Meghallottam hangodat a kertben, és megijedtem, mert meztelen vagyok, és ezért elrejtőztem. 11 Az Isten erre azt kérdezte: Ki mondta meg neked, hogy meztelen vagy? Talán ettől arról a fáról, amelyről azt parancsoltam, hogy ne egyél? 12 Az ember így felelt: **Az asszony, akit mellém adtál**, ő adott nekem a fáról, ezért ettem. 13 Akkor az Úristen ezt kérdezte az asszonytól: Mit tettél? Az asszony így felelt: **A kígyó szedett rá**, ezért ettem. 14 Akkor ezt mondta az Úristen a kígyónak: Mivel ezt tetted, átkozott légy minden

jószág és minden vadállat között: hasadon járj, és port egyél egész életedben! 15 **Ellenségeskedést támasztok közted és az asszony között, a te utódod és az ő utódja között: ő a fejedet tapossa, te pedig a sarkát mardosod.** 16 Az asszonynak ezt mondta: Igen megnövelem terhességed fájdalmát, fájdalommal szüled gyermeked. Vágyakozni fogsz férjed után, ő pedig uralkodni fog rajtad. 17 Az embernek pedig ezt mondta: Mivel hallgattál feleséged szavára, és ettől arról a fáról, amelyről megparancsoltam, hogy ne egyél, **legyen a föld átkozott miattad**, fáradsággal élj belőle egész életedben! 18 Tövist és bogáncsot hajtson neked, és a mező növényét egyed! 19 Arcod verejtékével egyed a kenyeret, míg visszatérsz a földbe, mert abból vétettél! Bizony por vagy, és vissza fogsz térti a porba! 20 Az ember Évának nevezte el a feleségét, mert ő lett az anyja minden élőnek. 21 Az Úristen pedig bőrruhát készített az embernek és feleségének, és felöltöztette őket. 22 Azután ezt mondta az **Úristen**: Íme, az ember olyan lett, mint miközülünk egy: tudja, mi a jó, és mi a rossz. Most azért, hogy ki ne nyújthassa kezét, és ne szakíthasson az élet fájáról is, hogy egyen, és örökké éljen, 23 kiüzte az Úristen az Éden kertjéből, hogy művelje a földet, amelyből vétetett. 24 És miután kiüzte az embert, **odaállította kelet felől az Éden kertjéhez a kerúbokat és a villogó lángpallóst, hogy őrizzék azt az utat, amely az élet fájához vezet.**

15 **ELLENSÉGESKEDÉST TÁMASZTOK KÖZTED ÉS AZ ASSZONY KÖZÖTT, A TE UTÓDOD ÉS AZ Ő UTÓDJA KÖZÖTT: Ő A FEJEDET TAPOSSA, TE PEDIG A SARKÁT MARDOSOD.**

LXX καὶ ἔχθραν θήσω ἀνὰ μέσον σου καὶ ἀνὰ μέσον τῆς γυναικὸς καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σπέρματος σου καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σπέρματος αὐτῆς· αὐτός σου τηρήσει κεφαλὴν, καὶ σὺ τηρήσεις αὐτοῦ πτέρναν.

πτέρνα, -ης - (testrészt) sarok;

1Móz 3, 15

sperma:

KG, KI, URK: mag

ÚF, RÚF: utód,

IMIT: magzat (!)

KNV, SZIT: ivadék

KG referenciái:

Jn 3, 5

A ki a bűnt cselekszi az ördögből van; mert az ördög kezdettől fogva bűnben leledzik. Azért jelent meg az Istennek Fia, hogy az ördög munkáit lerontsa

Jn 8, 44

44Ti az ördög atyától valók vagytok, és a ti atyátok kívánságait akarjátok teljesíteni. Az emberölő volt kezdettől fogva, és nem állott meg az igazságban, mert nincsen ő benne igazság. Mikor hazugságot szól, a sajátjából szól; mert hazug és hazugság atyja

Júd 1,6

És az angyalokat is, a kik nem tartották meg fejedelemségöket, hanem elhagyták az ő lakóhelyöket, a nagy nap ítéletére örök bilincseken, sötétségben tartotta

RÚF referenciái

Jel,12, 4-5

Ezután háború támadt a mennyben: Mihály és angyalai harcra keltek a sárkánnyal, és a sárkány is harcra kelt angyalaival együtt, Jel 12, 13-14

Jel 12, 13-14

Hallottam, hogy egy hatalmas hang megszólal a mennyben: Most jött el az üdvösség, Istenünk ereje és királyi uralma, és az ő Krisztusának hatalma, mert levettetett testvéreink vádlója, aki a mi Istenünk színe előtt éjjel és nappal vádolta őket. Jób 1,9-11; Zak 3,1

Zak 3, 1-2

Majd megmutatta nekem Józsué, a főpapot, amint az Úr angyala előtt állt; jobbján pedig a sátán állt, hogy vádat emeljen ellene.

2És az Úr angyala ezt mondta a sátánnak: 'Csendet parancsol neked, sátán, bizony, csendet parancsol neked az Úr, aki kiválasztotta Jeruzsálemet.'

1Móz 4

1 Azután Ádám a feleségével, Évával hált, aki teherbe esett, megszülte Kaint, és azt mondta: Fiút kaptam az Úrtól! 2 Majd újból szült: annak testvérét, Ábelt. **Ábel juhásztor lett, Kain pedig földművelő.** 3 Egy idő múlva Kain áldozatot vitt az Úrnak a föld terméséből. 4 Ábel is vitt elsőszülött bárányaiból, azok kövérjéből. Az **Úr rátekintett Ábelre** és áldozatára, 5 de Kainra és áldozatára nem tekintett. Kain emiatt nagy haragra gerjedt, és lehorgasztotta a fejét. 6 Ekkor azt kérdezte Kaintól az Úr: **Miért gerjedtél haragra, és miért horgaszod le a fejed?** 7 **Hiszen, ha jól cselekszel, emelt fővel járhatsz. Ha pedig nem jól cselekszel, a bűn az ajtó előtt leselkedik, és rád vágyódik, de te uralkodjál rajta!** 8 Ezután azt mondta Kain a testvérenek, Ábelnek: **Menjünk ki a mezőre!** Amikor a mezőn voltak, rátámadt Kain a testvére, Ábelre, és meggyilkolta. 9 Akkor az Úr megkérdezte Kaintól: **Hol van Ábel, a testvéred? Kain ezt felelte: Nem tudom! Hát őrzője vagyok én a testvéremnek?** 10 De az Úr így szólt: **Mit tettél? Testvéred kiontott vére hozzám kiált a földből!** 11 **Most azért légy átkozott, kitaszítva arról a földről, amely megnyitotta a száját, hogy befogadja testvéred véré, amelyet kiontottál!** 12 Ha a földet műveled, többé ne adja neked termőerejét! Bujdosó és kóborló légy a földön! 13 Ekkor Kain azt mondta az Úrnak: **Nagyobb a büntetésem, semhogy elhordozhatnám.** (Vö. **Vö.KJV „My punishment is greater than I can bear. KL (I' am more sinn'd against then sinning”, 3,2,61) SHAHEEN NINCS**) 14 Íme, elúztél ma erről a termékeny vidékről, és el kell rejtőznöm színed elől. Bujdosó és kóborló lettem a földön, és meggyilkolhat bárki, aki rám talál. 15 De az Úr azt felelte neki: **Nem úgy lesz! Ha valaki meggyilkolja Kaint, hétszeresen kell bűnhődnie. Ezért jelet tett az Úr Kainra, hogy senki se üsse agyon, ha rátalál.** 16 Ezután elment Kain az Úr színe elől, és letelepedett Nód földjén, Édentől keletre. 17 És Kain a feleségével hált, aki teherbe esett, és megszülte Énókot. Majd várost épített Kain, és a fiáról Énóknak nevezte el. 18 Énóknak született Írad, Írad nemzette Mehújáélt, Mehújáél nemzette Metúsáélt, és Metúsáél nemzette Lámecket. 19 Lámecek két asszonyt vett feleségül: az egyiknek Ádá volt a neve, a másiknak Cillá. 20 Ádá szülte **Jábált. Ő lett a sátorlakók és pásztorok ősatyja.** 21 Testvérenek Júbál volt a neve. Ő lett minden citerás és fuvolás ősatyja. 22 Cillá is szült: Túbalkaint, mindenféle réz- és vasszerszám kovácsmesterét, továbbá Túbalkain hűgát, Naamát. 23 Egyszer ezt mondta Lámecek a feleségeinek: Ádá és Cillá, hallgassatok szavamra! Lámecek asszonyai, figyeljetek mondásomra! Embert ölök, ha megsebez, gyermeket is, ha megüt. 24 Ha hétszeres a bosszú Kainért, hetvenhétszeres az Lámekéért. 25 **Ádám újból a feleségével hált. Az fiút szült, és Sétnek nevezte el, mert azt mondta: Adott nekem Isten másik utódot Ábel helyett, akit meggyilkolt Kain.** 26 Sétnek is született fia, akit Enósnak nevezett el. Akkor kezdték segítségül hívni az Úr nevét.

1Móz 5

1 Ez Ádám nemzetségének könyve. **Amikor Isten megteremtette az embert, Istenhez hasonlóvá alkotta.** 2 **Férfivá és nővé teremtette, megáldotta, és embernek nevezte őket teremtésük napján.** 3 Ádám százharminc éves volt, amikor fiút nemzett, magához hasonlót, a maga képmására, és elnevezte Sétnek. 4 Sét születése után **Ádám nyolcszáz évig élt,** és még nemzett fiaikat és leányokat; 5 Ádám teljes életkora tehát kilencszázharminc év volt, amikor meghalt. 6 Sét százöt éves volt, amikor Enóst nemzette. 7 Enós születése után Sét **nyolcszáz hét évig élt,** és még nemzett fiaikat és leányokat; 8 Sét teljes életkora tehát **kilencszáz tizenkét év volt,** amikor meghalt. 9 Enós kilencven éves volt, amikor Kénánt nemzette. 10 Kénán születése után Enós nyolcszáz tizenöt évig élt, és még nemzett fiaikat és leányokat; 11 Enós teljes életkora tehát kilencszázöt év volt, amikor meghalt. 12 Kénán hetven éves volt, amikor Mahalalél nemzette. 13 Mahalalél születése után Kénán nyolcszáz negyven évig élt, és még nemzett fiaikat és leányokat; 14 Kénán teljes életkora tehát kilencszáz tíz év volt, amikor meghalt. 15 Mahalalél hatvanöt éves volt, amikor Jeredet nemzette. 16 Jered születése után Mahalalél nyolcszázharminc évig élt, és még nemzett fiaikat és leányokat; 17 Mahalalél teljes életkora tehát nyolcszáz kilencvenöt év volt, amikor meghalt. 18 **Jered százhatvankét éves volt, amikor Énókot nemzette.** 19 Énók születése után Jered nyolcszáz évig élt, és még nemzett fiaikat és leányokat; 20 Jered teljes életkora tehát kilencszázhatvankét év volt, amikor meghalt. 21 Énók hatvanöt éves volt, amikor Metúselahot nemzette. 22 **Énók az Istennel járt, Metúselah születése után háromszáz évig élt, és még nemzett fiaikat és leányokat; 23 Énók teljes életkora tehát háromszázhatvanöt év volt.** 24 **Énók az Istennel járt, és egyszer csak eltűnt, mert Isten magához vette őt.** 25 Metúselah száznyolcvanhét éves volt, amikor Lámecket nemzette. 26 Lámeck születése után Metúselah hétszáznyolcvankét évig élt, és még nemzett fiaikat és leányokat; 27 Metúselah teljes életkora tehát kilencszázhatvankilenc év volt, amikor meghalt. 28 Lámeck száznyolcvankét éves volt, amikor fiút nemzett. 29 Nóénak nevezte el, és ezt mondta: Ő vigasztal meg bennünket kezünk fáradtságos munkájában a termőföldön, amelyet megátkozott az Úr. 30 Nóé születése után Lámeck ötszáz kilencvenöt évig élt, és még nemzett fiaikat és leányokat; 31 Lámeck teljes életkora tehát hétszázhatvenhét év volt, amikor meghalt. 32 **Nóé ötszáz éves volt, amikor fiaikat nemzett: Sémet, Hámot és Jáfetet.**

1Móz 6

1 Történt pedig, hogy amikor az emberek kezdtek elszaporodni a földön, és leányaik születtek, 2 látták az **istenfiak, hogy szépek az emberek leányai,** ezért feleségül vették közülük mindazokat, akiket kiválasztottak maguknak. 3 Akkor ezt mondta az Úr: Ne maradjon lelkem örökké az emberben, hiszen ő csak test! **Legyen az életkora százhusz esztendő!** 4 Abban az időben, amikor az istenfiak bementek az emberek leányaihoz, és azok gyermekeket szültek nekik – sőt még azután is –, **óriások éltek a földön.** Ők voltak az ősidők nagy **hírű vitézei.** 5 Amikor **látta az Úr, hogy az emberi gonoszság mennyire elhatalmasodott a földön, és az ember szívének minden szándéka és gondolata szüntelenül csak gonosz,** 6 **megbánta az Úr, hogy embert alkotott a földön, és megszorodott szívében.** 7 Azért ezt mondta az Úr: **Eltörlöm a föld színéről az embert, akit teremtettem; az emberrel együtt a szárazföldi állatokat, a csúszómászókat és az égi madarakat is, mert megbántam, hogy megalkottam őket.** 8 **De Nóé kegyelmet talált az Úr előtt.** 9 Nóénak ez a története: **Nóé igaz ember volt, feddhetetlen a maga nemzedékében. Az Istennel járt Nóé.** 10 Nóé három fiút nemzett: Sémet, Hámot és Jáfetet. 11 **A föld pedig egyre romlottabb lett az Isten színe előtt, és megtelt a föld erőszakossággal.** 12 **És látta Isten, mennyire megromlott a föld, mert minden ember rossz**

útra tért a földön. 13 Akkor ezt mondta Isten Nóénak: Elhatároztam, hogy véget vetek minden élőlénynek, mert megtelt erőszakossággal miattuk a föld. Elpusztítom hát őket a földdel együtt. 14 Csinálj magadnak bárkát **góferfából, készíts rekeszeket a bárkában,** és vond be kívülről szurokkal! 15 Így készítsd el: a bárka hossza háromszáz könyök legyen, szélessége ötven könyök, magassága pedig harminc könyök! 16 Ablakot is csinálj a bárkára: egy könyökre hagyd azt felülről! A bárka ajtaját az oldalára helyezd! Készíts bele egy alsó, egy középső és egy felső emeletet! 17 Mert én özönvizet fogok hozni a földre, hogy elpusztítsak minden élőlényt az ég alatt. Minden el fog pusztulni, ami a földön él. 18 **Veled azonban szövetségre lépek: menj be a bárkába fiaiddal, feleségeddel és fiaid feleségeivel együtt!** 19 És vigyél be a bárkába minden élőlényből, mindenből kettőt-kettőt, hogy életben maradjanak veled együtt: hímek és nőtények legyenek! 20 A madaraknak, a szárazföldi állatoknak és a föld minden csúszómászójának különböző fajtáiból, mindegyikből kettő-kettő menjen be hozzád, hogy életben maradjon! 21 Vigyél magaddal mindenféle eledelt, ami csak ehető; gyűjtsd be magadhoz, hogy legyen ennivalótok, neked is, meg azoknak is! 22 **Nóé így is tett: mindenben úgy járt el, ahogyan Isten megparancsolta neki.**

1Móz 7

1 Az Úr akkor ezt mondta Nóénak: Menj be egész házad népével a bárkába, mert csak téged látlak igaznak ebben a nemzedékben! 2 Minden tiszta állatból hetet-hetet vigyél magaddal, hímet és nőtényt! Azokból az állatokból, amelyek nem tiszták, kettőt-kettőt, hímet és nőtényt! 3 Az égi madarokból is hetet-hetet, hímet és nőtényt, hogy maradjon utódjuk az egész földön! 4 Mert hét nap múlva negyven nap és negyven éjjel tartó esőt bocsátok a földre, és eltörlök a föld színéről minden élő, amelyet alkottam. 5 Nóé úgy is tett mindent, ahogyan az Úr megparancsolta neki. 6 **Nóé hatszáz éves volt,** amikor özönvíz lett a földön. 7 Bement tehát Nóé fiaival, **feleségével és fiainak feleségeivel a bárkába** az özönvíz elöl. 8 A tiszta állatok közül, de a nem tiszta állatok közül is, a madarak és mindenféle földi csúszómászók közül 9 kettő-kettő bement Nóéhoz a bárkába: hím és nőtény, ahogyan megparancsolta Isten Nóénak. 10 A hetedik napon özönvíz lett a földön. 11 Nóé életének hatszázadik évében, a második hónap tizenhetedikén: fölfakadt ezen a napon a nagy mélység minden forrása, megnyíltak az ég csatornái, 12 **majd negyven napon és negyven éjen át ömlött az eső** a földre. 13 Ugyanazon a napon bement Nóé és Nóé fiai: Sém, Hám és Jáfet meg Nóé felesége és fiainak három felesége a bárkába, 14 és velük együtt mindenféle vadállat, mindenféle jószág, mindenféle csúszómászó, amely csak csúszik-mászik a földön, és mindenféle repdeső állat: az összes madár és egyéb szárnyasok. 15 Kettő-kettő ment be Nóéhoz a bárkába mindenféle élőlényből. 16 Hím és nőtény ment be minden élőléből; bementek, ahogyan Isten Nóénak parancsolta. Az Úr pedig bezárta Nóé mögött az ajtót. 17 Amikor már negyven napja tartott az özönvíz a földön, annyira megnövekedett a víz, hogy nekifeszült a bárkának, és az fölemelkedett a földről. 18 A víz egyre áradt és növekedett a földön, úgyhogy a bárka a víz színén úszott. 19 A víz egyre erősebben áradt a földön, és elborította a legmagasabb hegyeket is mindenütt az ég alatt; 20 sőt, még tizenöt könyöknyit áradt a víz azután is, hogy elborította a hegyeket. 21 Elpusztult minden élőlény, amely a földön mozgott: madár, jószág és vadállat, a földön nyüzsgő minden egyéb élőlény és minden ember. 22 **Minden meghalt, aminek orrában az élet lehelete volt, és ami a földön élt.** 23 Eltörölt az Isten minden élő, ami a föld színén volt, embert és állatot, csúszómászót és égi madarat. Mindent eltörölt a földről, csak Nóé maradt meg, és azok, akik vele voltak a bárkában. 24 A víz százötven napig áradt a földön.

1Móz 8

1 Isten azonban nem feledkezett meg Noéről, sem azokról a vadállatokról és jószágokról, amelyek vele voltak a bárkában. Szelet bocsátott Isten a földre, és a víz apadni kezdett. 2 Bezárultak a mélység forrásai és az ég csatornái; nem esett több eső az égből. 3 **Azután a víz egyre jobban visszahúzódott a földről, és százötven nap múlva lepadt a víz.** 4 **A bárka pedig a hetedik hónap tizenhetedik napján megfeneklett az Ararát hegységben.** 5 A víz állandóan fogyott a tizedik hónapig. A tizedik hónap első napján láthatókká váltak a hegyek csúcsai. 6 Negyven nap múlva kinyitotta Nőe a bárka ablakát, amelyet csinált, 7 és kiengedett **egy hollót**. Az újra meg újra kirepült és visszatért, amíg föl nem száradt a víz a földről. 8 Kiengedett egy galambot is, hogy lássa: vajon lepadt-e a víz a föld színéről. 9 De a galamb nem tudott leszállni, ezért visszatért hozzá a bárkába. Víz borította ugyanis az egész földet. Ő pedig kinyújtotta a kezét, megfogta, és bevette magához a bárkába. 10 Várakozott még újabb hét napig, és ismét kiengedte a galambot a bárkából. 11 Estére megjött hozzá a galamb, és íme, már **egy leszakított olajág volt a csőrében**. Ebből tudta meg Nőe, hogy lepadt a víz a földről. 12 Várakozott még újabb hét napig, és kiengedte a galambot, **de az már nem tért** vissza hozzá. 13 **A hatszázegyedik esztendőben az első hónap első napjára fölszáradt a víz a földről.** Ekkor Nőe eltávolította a bárka fedelét, és látta, hogy már fölszáradt a föld. 14 A második hónap huszonhetedik napjára felszikkadt a föld. 15 Ekkor így szólt Isten Nőéhez: 16 Jöjj ki a bárkából feleségeddel, fiaiddal és fiaid feleségeivel együtt! 17 Mindenféle élőlényt, amely csak veled van: madarat, szárazföldi állatot és minden földi csúszómászót hozz ki magaddal, hadd nyüzsögjenek a földön, szaporodjanak és sokasodjanak a földön! 18 **Kijött tehát** Nőe fiaival, feleségével és fiainak feleségeivel együtt. 19 Minden élőlény, minden csúszómászó, minden madár, minden, ami mozog a földön, csoportonként kijött a bárkából. 20 **Azután oltárt** épített Nőe az Úrnak, majd vett minden tiszta szárazföldi állatból és minden tiszta madárból, és **égőáldozatot mutatott be az oltáron**. 21 Amikor az Úr megérezte a kedves illatot, ezt mondta magában az Úr: **Nem átkozom meg többé a földet az ember miatt, bár gonosz az ember szívének szándéka ifjúságától fogva, és nem irtok ki többé minden élő, ahogyan most cselekedtem.** 22 **Amíg csak föld lesz, nem szűnik meg a vetés és az aratás, a hideg és a meleg, a nyár és a tél, a nappal és az éjszaka.**

1Móz 9

1 Isten megáldotta Noét és fiait, és ezt mondta nekik: **Szaporodjatok, sokasodjatok, és töltsétek be a földet!** 2 **Féljen és rettegjen tőletek minden földi állat és minden égi madár, kezetekbe adom őket minden földi csúszómászóval és a tenger minden halával együtt.** 3 Minden, ami csak él és mozog, legyen a ti eledeletek! Nektek adom mindezt éppúgy, mint a zöld növény. 4 De ne egyétek a húst az éltető vérral együtt! 5 Bizony, számonkérem a benneteket éltető vért! Minden állattól számonkérem azt, és az embertől is számonkérem az ember életét: egyik embertől a másiktól. 6 **Aki ember vérént ontja, annak vérént ember ontja.** Mert Isten a maga képmására alkotta az embert. 7 Ti azért szaporodjatok, sokasodjatok, népesítsétek be a földet, sokasodjatok rajta! 8 Isten azt mondta Noénak és fiainak: 9 Íme, **szövetségre lépek veletek** és utódaitokkal, 10 meg minden élőlényel, amely veletek van: madárral, jószággal és minden szárazföldi vaddal, mindennel, ami a bárkából kijött, minden földi élőlényel. 11 **Szövetségre lépek veletek, és egyetlen élőlény sem pusztul el többé özönvíz miatt, mert nem lesz többé özönvíz, hogy elpusztítsa a földet.** 12 Majd azt mondta Isten: Ez a jele a szövetségnek, amelyet most szerzek veletek és minden élőlényel, amely veletek van, minden nemzedékkel örökre: 13 **szivárványívemet helyezem a felhőkre, az lesz a jele a szövetségnek, amelyet most a földdel megkötök.** 14 Amikor felhővel borítom be a földet, és feltűnik a szivárvány a felhőn, 15 akkor visszaemlékezem a szövetségemre, amelyet veletek és minden élőlényel kötöttem, amely testben él, és nem válik többé a víz özönvízzé

minden élőlény pusztulására. **16Ha ott lesz a szivárvány a felhőn, látni fogom, és visszaemlékezem az örök szövetségre, amelyet Isten kötött minden élőlényel, amely testben él a földön.**

17Akkor ezt mondta Isten Nóénak: **Ez lesz a jele annak a szövetségnek, amelyet minden földi élőlényel kötöttem.**

18Ezek voltak Nóé fiai, akik kijöttek a bárkából: Sém, Hám és Jáfet. Hám Kánaán ősatya.

19Ezek hárman Nóé fiai, és ők népesítették be az egész földet.

20Nóé, a földműves volt az első, aki szőlőt ültetett. 21Egyszer bort ivott, megrészegeedett, és meztelenre vetkőzött a sátrában. 22Hám, Kánaán ősatya meglátta apja szemérmét, és **elmondta kint levő két testvérének.** 23Akkor **Sém és Jáfet fogták a ruháját, a vállukra terítették, s háttal bemenne betakarták apjuk szemérmét,** de elfordították arcukat, és így nem látták apjuk szemérmét. 24Amikor Nóé kijózanodott, és megtudta, hogy mit tett vele a kisebbik fia,

25ezt mondta: Átkozott Kánaán! Szolgák szolgálja legyen testvérei között!

26Ezután ezt mondta: Áldott az ÚR, Sémnek Istene! Legyen Kánaán a szolgálja! 27Terjessze ki Isten Jáfetet, lakjék Sém sátraiban! Legyen Kánaán a szolgálja!

28Az özönvíz után Nóé még **háromszázötven évig élt.** 29Nóé teljes életkora **kilencszázötven év volt, amikor meghalt.**

1Móz 10

1Ezek a leszármazottai Nóé fiainak, Sémnek, Hámnak és Jáfetnek, akiknek az özönvíz után születtek fiaik.

2Jáfet fiai: Gómer, Mágóg, Mádaj, Jáván, Túbal, Mesek és Tírász. **3Gómer fiai:** Askenáz, Rífat és Tógarmá. **4Jáván fiai:** Elísá, Tarsís, Kittím és Dódáním. **5Ezektől ágaztak szét országaikba a szigetlakó népek,** mindegyik a maga nyelve alapján, nemzetségeik és népeik szerint.

6Hám fiai: Kús, Micrajim, Pút és Kánaán. **7Kús fiai:** Szebá, Havílá, Szabta, Ramá és Szabteká. **Ramá fiai:** Sába és Dedán.

8Kús nemzette **Nimródót. Ez kezdett hatalmaskodni a földön. 9Hatalmas vadász volt ő az ÚR előtt. Ezért mondják: Hatalmas vadász az ÚR előtt, mint Nimród. 10Országa először Babelben, Ereken, Akkádban és Kalnéban, Sineár földjén volt.** 11Arról a földről ment Assúrba, és építette Ninivét, Rehóbót-Írt, Kelahot 12és Reszent, ezt a nagy várost Ninive és Kelah között.

13Micrajim nemzette a lúdiakat, anámiakat, lehábiakat és naftúhiakat, 14a patrósziakat, a kaszlúhiakat és a kaftóriakat. Innen származtak a filiszteusok.

15Kánaán nemzette elsőszülöttét, Szidónt, azután Hétet, 16meg a jebúsiakat, az emóriakat, a girgásiakat, 17a hivvieket, az arkiakat és a színieket, 18az arvadiakat, a cemáriakat és a hamátiakat. Azután elszéledtek a kánaániak nemzetségei, 19úgyhogy a kánaániak területe Szidóntól Gerár irányában Gázáig, Sodoma, Gomora, Admá és Cebójim irányában Lesáig terjedt. 20Ezek Hám fiai nemzetségük, nyelvük, országaik és népeik szerint.

21Születtek gyermekei Sémnek is, aki Héber összes fiainak ősatya, Jáfetnek pedig testvérbátyja volt. 22Sém fiai: Élám, Assúr, Arpaksad, Lúd és Arám. 23Arám fiai: Úc, Húl, Geter és Mas. 24Arpaksad nemzette Selahot, és Selah nemzette Hébert. 25Hébernek is született két fia: az egyiknek Peleg volt a neve, mert az ő idejében váltak szét a föld népei. Testvérének Joktán volt a neve. 26Joktán nemzette Almódádót, Selefet, Hacarmávetet és Jerahot, 27Hadórámot, Úzált és Diklát, 28Óbált, Abímáélt és Sábát, 29Ófirt, Havílát és Jóbábot. Ezek mind Joktán fiai. 30Lakóhelyük Mésától Szeár irányában a keleti hegyekig terjedt. 31Ezek Sém fiai nemzetségük, nyelvük, országaik és népeik szerint.

32Ezek Nóé fiainak a nemzetségei, származásuk szerint népekre tagolódva. Ezektől ágaztak szét a népek a földön az özönvíz után.

1Móz 11

BÁBEL

1 Az egész földnek **egy nyelve és egyféle beszéde volt**. 2Amikor útnak indultak keletről, Sineár földjén egy völgyre találtak, és ott letelepedtek. 3Azt mondták egymásnak: Gyertek, vessünk téglát, és égessük ki jól! És a téglá lett az építőkövük, a földi szurok pedig a habarcsuk. 4Azután ezt mondták: **Gyertek, építsünk magunknak várost és tornyot, amelynek teteje az égig érjen; és szerezzünk magunknak nevet, hogy el ne széledjünk az egész föld színén!** **TULAJDONKÉPPEN PRAKTIKUS CÉL** 5Az ÚR pedig leszállt, hogy lássa azt a várost és tornyot, amelyet az emberek építettek.

6Akkor ezt mondta az ÚR: Most még egy nép ez, és mindnyájuknak egy a nyelve. De ez csak a kezdete annak, amit tenni akarnak. És most semmi sem gátolja őket, hogy véghezvigyék mindazt, amit elterveznek. **7Gyerünk, menjünk le TÖBBES SZÁM?**, és zavarjuk ott össze a nyelvüket, hogy ne értsék egymás nyelvét! **8Így szélesztette szét őket onnan az ÚR az egész föld színére, és abba hagyta a város építését.** 9Ezért nevezték azt Bábelnek, mert ott zavarta össze az ÚR az egész föld nyelvét, és onnan szélesztette szét őket az ÚR az egész föld színére.

ÉPP AZ ELLENKEZŐJE TÖRTÉNT ANNAK, AMIT AKARTAK.

10 Ez Sém nemzetsége: **Sém százéves** volt, amikor Arpaksadot nemzette, két évvel az özönvíz után. 11Arpaksad születése után Sém ötszáz évig élt, és még nemzett fiaikat és leányokat.

12Arpaksad harmincöt éves volt, amikor Selahot nemzette. 13Selah születése után Arpaksad négyszázhárom évig élt, és még nemzett fiaikat és leányokat. 14Selah harmincéves volt, amikor Hébert nemzette. 15Héber születése után Selah négyszázhárom évig élt, és még nemzett fiaikat és leányokat. 16Héber harmincnégy éves volt, amikor Peleget nemzette. 17Peleg születése után Héber négyszázharminc évig élt, és még nemzett fiaikat és leányokat. 18Peleg harmincéves volt, amikor Reút nemzette. 19Reú születése után Peleg kétszázkilenc évig élt, és még nemzett fiaikat és leányokat. 20Reú harminckét éves volt, amikor Szerúgot nemzette. 21Szerúg születése után Reú kétszázhet évig élt, és még nemzett fiaikat és leányokat. 22Szerúg harmincéves volt, amikor Náhórt nemzette. 23Náhór születése után Szerúg kétszáz évig élt, és még nemzett fiaikat és leányokat. 24Náhór huszonkilenc éves volt, amikor Tárét nemzette. 25Taré születése után Náhór száztizenkilenc évig élt, és még nemzett fiaikat és leányokat.

26Taré hetvenéves volt, amikor Abrámot, Náhórt és Háránt nemzette. 27Ez Taré nemzetsége: Taré nemzette Abrámot, Náhórt és Háránt. Hárán nemzette Lótót.

28Hárán meghalt még apja életében a szülőföldjén, Úr-Kaszdímiban. 29Abrám és Náhór megházasodtak: Abrám feleségének Száraj volt a neve, Náhór feleségének pedig Milká volt a neve: ő Háránnak, Milká apjának és Jiszká apjának volt a leánya. 30Száraj azonban meddő volt, nem volt gyermeke. 31Taré fogta fiát, Abrámot és Lótót, fiának, Háránnak a fiát és menyét, Szárajt, fiának, Abrámnak a feleségét, és elindult velük Úr-Kaszdímiból, hogy Kánaán földjére menjen. Eljutottak Háránig, és ott letelepedtek. 32Taré kétszázöt éves volt, amikor meghalt Háránban.

1Móz 12

1 Az ÚR ezt mondta **Abrámnak: Menj el földedről, rokonságod közül és atyád házából arra a földre, amelyet mutatok neked!** 2**Nagy néppé teszek, és megáldalak, nagyá teszem**

nevedet, és áldás leszel. **3Mégáldom a téged áldókat, s megátkozom a téged gyalázókat. Általad nyer áldást a föld minden nemzetsége.**

4Abrám elment, ahogyan azt az ÚR mondta neki, és Lót is vele ment. Abrám hetvenöt éves volt, amikor kijött Háránból. 5Fogta Abrám Szárajt, a feleségét és Lótot, a testvére fiát meg minden szerzeményüket, amit csak szereztek, mindenkit, akire Háránban tettek szert, és elindultak, hogy Kánaán földjére menjenek. El is érkeztek Kánaán földjére. 6Majd átvonult Abrám az országon egészen a sikemi szenthelyig, Móre tölgyfájáig. Akkor még kánaániak éltek ezen a földön.

7Az ÚR megjelent Abrámnak, és ezt mondta: **A te utódaidnak fogom adni ezt a földet.** Ő pedig oltárt épített ott az ÚRnak, aki megjelent neki. 8Onnan továbbvonult a Bételtől keletre eső hegyvidékre, és felverte sátrát: Bétel esett nyugatra, Aj pedig keletre. Oltárt épített ott az ÚRnak, és segítségül hívta az ÚR nevét. 9Azután útnak indult **Abrám, és továbbvonult** a Délvidék felé. 10Egyszer éhínség támadt azon a földön. Ekkor lement **Abrám** Egyiptomba, hogy jövevényként ott tartózkodjék, mert súlyos volt az éhínség azon a földön. 11Amikor már közel járt Egyiptomhoz, ezt mondta feleségének, Szárajnak: **Nézd, tudom, hogy szép asszony vagy.** 12**Ha meglátnak az egyiptomiak, azt mondják majd: Ez a felesége! És engem megölnék, téged pedig életben hagynak.** 13Mondd hát azt, hogy a húgom vagy, hogy jó sorom legyen általad, és ne öljenek meg miattad!

14Így is történt. Amikor Abrám Egyiptomba érkezett, az egyiptomiak látták, hogy nagyon szép az asszony. 15A fáraó főemberei is meglátták őt, dicsérték a fáraónak, és elvitték az asszonyt a fáraó házába. 16**Abrámnak pedig jó sora lett a felesége által: lettek neki juhái, marhái és szamarai, szolgálói és szolgálóleányai, számárkancái és tevéi.** 17De nagy csapásokkal sújtotta az ÚR a fáraót és házat **Abrám felesége, Száraj miatt.** 18**Hívatta azért a fáraó Abrámot, és ezt mondta: Mit tettél velem? Miért nem mondtad meg nekem, hogy a feleséged? 19Miért mondtad, hogy a húgod? Csak ezért vettem feleségül. Most aztán itt a feleséged, fogd, és menj!** 20Embereket is rendelt mellé a fáraó, és azok kivezették őt, feleségét és mindenét, amije csak volt.

Ft Az eljövendő arnyékai, 68-69

Típusjelenetek a Genézis könyvében

A szereplők tipológiai párhuzamain túlmenően már az ősatyák történeteiben is megfigyelhetjük bizonyos minták és témák ismétlődését. Robert Alter a Homérosz-kutatás egyik szakkifejezését veszi kölcsön, és „típusjeleneteknek” nevezi e visszatérő mintázatokat. ...vannak állandó jelenetek, amelyeket a költőnek nemcsak hogy be kell vennie elbeszélésébe, de be is kell tartania egy előírt motívumsorrendet – ilyen a megérkezés, az üzenet, az utazás, az összejövetel, az orákulum, a hős felfegyverkezése és még vagy fél tucat más ilyen.

A Bibliában ritkábbak az ilyen típusjelenetek, s ezért jelentőségük is különbözik a klasszikus eposz hasonló epizódjaitól. Az alábbiakban két típusjelenetet vizsgálunk meg, mindkettő visszatérő narratív motívum a Genézis könyvében, de az első jelentősége magán a Genézisen is messze túlmutat.

Egy ismétlődő epizód

Van egy némileg bizarr jelenet, amely háromszor bukkan fel a Teremtés könyvében, és érdekes, egyedi példája az intertextualitásnak a Genézisen belül. A 12,10–20-ban azt olvassuk, hogy Abrám az éhínség elől menekül Egyiptomba, ahol arra kéri feleségét, Szárait, hogy a húgának adja ki magát, nehogy megöljék őt (Abrámot) asszonya szépsége

miatt. Mikor aztán a fáraó emberei meglátják Szárait, fogják és elviszik a fáraó házába, cserébe Abrámmal viszont jól bánnak. Ezután arról tudósít az elbeszélés, hogy az Úr pestissel verte meg a fáraót és egész házát Szárai miatt. Mikor a fáraó megtudja, kicsoda valójában Szárai, szemrehányást tesz Abrámnak: „Miért nem mondtad el, hogy ő a feleséged?” És hazaküldi a fáraó Abrámot Száraival és minden jószágával együtt.

Ugyanez a szituáció megismétlődik egy más környezetben: az 1Mózes 20-ban azt olvassuk, hogy Ábrahám és Sára Gerárba ment, és ott is azt hazudja Ábrahám, hogy Sára a húga. Abímelek, Gerár királya házába viteti Sárát, egy álma azonban fi gyelmezteti az asszony kilétére. Így Abímelek hozzá sem nyúl Sárahoz, hanem másnap reggel visszaküldi Ábrahámmal. Ám míg az előző esetben a fáraó kérdése minden bizonnyal költői volt, és Ábrahám nem is válaszolt rá, ezúttal úgy tűnik, hogy Abímelek valóban tudni szeretné, mi indította Ábrahámot erre a mesterkedésre. Ábrahám pedig azzal védekezik, hogy az életét féltette, és hogy Sára valóban testvére apai ágon. Nagy valószínűség szerint Ábrahám őszinte vallomásának köszönhető, hogy kölcsönösen kibékülnek, és Abímelek vendégül látja Ábrahámot. Ábrahám még könyörög is Istenhez Abímelek feleségéért és szolgálóiért, és imádságának hatására elmúlik a Sára miatt reájuk bocsátott meddőség. Harmadszorra az 1Mózes 26,1–11-ben bukkan föl a történet. Ez alkalommal Izsák és felesége, Rebeka telepednek le Gerárban. Izsák – ugyanúgy félelemből – megjátssza, hogy a szép arcú Rebeka a húga, és nem a felesége. Ez a verzió nem említi, hogy Rebekát is elhurcolták volna az uralkodó szórakoztatására.

Azt olvassuk, hogy Abímelek, a fi lizsteusok királya kinézett az ablakán, és meglátta Izsákot és Rebekát – nem éppen testvéri ölekezés közben. Abímelek rögtön hívatja Izsákot: „Hogy mondhattad, hogy a húgod?” Izsák beismeri, hogy félt, hogy megölik a felesége miatt. Erre Abímelek megrémül, hiszen, ahogy mondja, „könnyen megeshetett volna, hogy valaki a nép közül a feleségeddel hál, és akkor bűnbe kevertél volna bennünket”. Majd megparancsolja, hogy se Izsákhöz, se a feleségéhez ne nyúljon senki.

Háromszor ismétlődik tehát lényegében ugyanaz az epizód különböző kontextusokban. Sokkal több értelme van, ha nem a Teremtés könyvében feljegyzett történeti dokumentumoknak tekintjük őket, hanem egy „prototörténet” három verziójának. Irodalmi szempontból pedig az ismétlődő motívumoknak

vagy epizódoknak kiemelt jelentőségük van. Azt látjuk, hogy a narráció ritmusa felgyorsul: a régi formula mindegyre új meglátásokat és jelentéseket generál.

A tipológia logikája működik itt: a régi által értjük meg az újat.

1Móz 13

1Abrám feljött Egyiptomból a feleségével és mindenével együtt, amije volt. Lót is vele jött a Délvidékre. 2Abrámnak igen tekintélyes vagyona volt: jószág, ezüstje és aranya. 3A Délvidékről továbbvonult előző szállásai mentén egészen Bételig, addig a helyig, ahol korábban is sátorozott Bétel és Aj között, 4annak az oltárnak a helyéig, amelyet ott először készített. Ott segítségül hívta Abrám az ÚR nevét.

5De Lótnak is, aki Abrámmal ment, voltak juhái, marhái és sátrai, 6és az a föld nem bírta eltartani őket, hogy együtt lakjanak. Olyan sok volt a szerzeményük, hogy nem lakhattak együtt.

7Össze is veszték Abrám jószágának a pásztorai Lót jószágának a pásztoraival. Akkor még a kánaániak és a perizziek is ott laktak azon a földön. 8Azért Abrám ezt mondta Lótnak: Ne legyen viszály köztem és közted, az én pásztoraim és a te pásztoraid között, hiszen rokonok vagyunk! 9Hát nincs előtted az egész ország? Válj el tőlem! **Ha te balra tartasz, én jobbra megyek, ha te jobbra mégy, én balra térek.**

10Ekkor Lót körülnézett, és látta, hogy a Jordán egész környéke bővizű föld. Mert mielőtt elpusztította az ÚR Sodomát és Gomorát, egészen Cóarig olyan volt az, **mint az ÚR kertje,**

mint Egyiptom földje. 11Lót tehát a **Jordán egész környékét választotta** magának, és elindult Lót kelet felé. Így váltak el egymástól. **12**Abrám Kánaán földjén lakott, Lót pedig a Jordán környékén levő városokban telepedett le, és egészen Sodomáig sátorozott. **13**A **sodomaini férfiak pedig igen romlottak és vétkesek voltak az ÚR előtt.**

14Az ÚR ezt mondta Abrámnak azután, hogy Lót elvált tőle: Emeld föl tekintetedet, és nézz szét arról a helyről, ahol vagy, északra, délre, keletre és nyugatra. **15**Azt az **egész földet, amelyet látsz, neked és a te utódaidnak adom örökre. 16**Olyanná teszem utódaidat, mint a föld porát: **aki meg tudja számolni a föld porát, az tudja megszámlálni majd a te utódaidat is.** **17**Indulj hát, járd be ezt a földet széltében-hosszában, mert majd neked adom! **18**Így vonult tovább Abrám a sátraival, és letelepedett Mamré tölgyesében, amely Hebrónban van, majd oltárt épített ott az ÚRnak.

1Móz 14

Történt pedig Amráfelnek, Sineár királyának, Arjóknak, Ellászár királyának, Kedorláómernek, Élám királyának és Tidálnak, Góim királyának az idejében, **2**hogy ezek háborút indítottak Bera, Sodoma királya, Birsza, Gomora királya, Sináb, Admá királya, Seméber, Cebójim királya és **Bela**, azaz Cóar királya ellen. **3**Mindezek a Sziddím-völgyben egyesültek, ahol most a Sós-tenger van. **4**Tizenkét évig szolgálták Kedorláómert, de a tizenharmadik esztendőben fellázadtak. **5**Ezért a tizennegyedik esztendőben eljött Kedorláómer a vele tartó királyokkal, és megverték a refáiakat Asterót-Karnaimban, a zúziakat Hámiban, az émieket Sávét-Kirjátaimban **6**és a hóriakat a maguk hegyvidékén, a Széíren, egészen Él-Paránig, amely a pusztá mellett van. **7**Azután megfordultak, és Én-Mispátba, azaz Kádésba mentek, leverték az amálékiakat egész mezejét és az emóriakat is, akik Hacecón-Támárban laktak. **8****Kivonult tehát Sodoma királya, Gomora királya, Admá királya, Cebójim királya és Bela, azaz Cóar királya is, és a Sziddím-völgyben csatarendbe álltak** **9**Kedorláómerrel, Élám királyával, Tidállal, Góim királyával, Amráfállal, Sineár királyával és Arjókkal, Ellászár királyával szemben: négy király öt ellen. **10**A Sziddím-völgy tele volt szurokforrásokkal. Amikor Sodoma és Gomora királyai megfutamodtak, beleestek azokba, a megmaradtak pedig a hegységbe futottak. **11****Elvitték Sodoma és Gomora minden jószágát és minden eleségét, azután elvonultak. 12****Elvitték Lótot is, Abrám testvérének a fiát jószágával együtt, és elvonultak. Ő akkor Sodomában lakott.**

13De jött egy menekült, és hírt hozott a **héber Abrámnak**, aki akkor az emóri Mamrének, Eskól és Anér testvérének a tölgyesében lakott. Ők Abrám szövetségesei voltak. **14**Amint meghallotta **Abrám, hogy unokaöccse fogságba esett, fölfegyverezte háromszáztizennyolc legényét, akik a házában születtek, és Dánig üldözte őket.** **15**Éjszaka azután csapatokra oszlottak, szolgálóival együtt rájuk támadt, megverte és üldözte őket egészen Hóbáig, amely Damaszkusztól északra van. **16**Visszahozott minden jószágot. Visszahozta unokaöccsét, Lótot is jószágával együtt, meg az asszonyokat és a népet is.

17Miután így megverte Kedorláómert és a vele tartó királyokat, visszatért. Sodoma királya pedig kivonult eléje a Sávét-völgybe, azaz a Király-völgybe.

Ábrahám és Melkisédek

18Melkisédek, Sálém királya kenyeret és bort vitt ki eléje. **Ő a Felséges Isten papja volt, 19**megáldotta őt, és ezt mondta: **Áldott vagy, Abrám, a Felséges Isten előtt, aki az eget és a földet alkotta! 20**És áldott a Felséges Isten, mert kezédbe adta ellenségeidet! **Abrám pedig tizedet adott neki mindenből.**

21Sodoma királya ezt mondta Abrámnak: Add nekem az embereket, a jószágot pedig tartsd meg magadnak! 22De Abrám így válaszolt Sodoma királyának: Fölemelt kézzel esküszöm az ÚRra, a Felséges Istenre, az ég és a föld alkotójára, **23hogyan egy szál fonalat vagy egy saruszíjat sem veszek el mindabból, ami a tied, hogy ne mondhasd: Én tettem gazdaggá Abrámot. **ÁBRÁM KORREKTSÉGE!**** 24Rólam ne essék szó, csak arról, amit megettek a legények, meg azoknak a férfiaknak a részéről, akik velem tartottak: Anér, Eskól és Mamré kapják meg a részüket.

MELKISÉDEK: Krisztus típusa

Zsolt 110. 2 Jézus pap, de nem a Lévi törzséből, hanem a Melkisédek rendje Zsid 7,17

1Móz 15

1Ezek után az események után így szólt az ÚR Abrámhoz látomásban: Ne félj, Abrám! Én vagyok a pajzsod: jutalmad igen bőséges.

2De Abrám ezt mondta: Ó, Uram, URam! Mit adhatsz nekem, hiszen gyermektelen vagyok, és házamat a damaszkuszi Elíézer öröklí. 3Nem adtál nekem utódot – mondta Abrám –, ezért egy házamnál született szolga lesz az örökösöm. 4Ám ekkor így szólt hozzá az ÚR: Nem ő lesz az örökösöd, hanem az lesz az örökösöd, aki tőled fog származni.

5Majd kivezette az ÚR, és azt mondta: **Tekints föl az égre, és számold meg a csillagokat, ha meg tudod számolni! Ennyi utódod lesz! – mondta. 6Abrám hitt az ÚRnak, és ő ezt számította be neki igazságul.**

7Azután ezt mondta neki: **Én az ÚR vagyok, aki kihoztalak Úr-Kaszdímból**, hogy neked adjam örökségül ezt a földet. 8Abrám ezt kérdezte: Ó, Uram, URam! Miből tudhatnám, hogy én öröklöm azt? 9Ezt mondta neki: Hozz nekem egy hároméves üszőt, egy hároméves kecskét és egy hároméves kost, egy gerlicét és egy galambot! **10Elhozta neki mindezeket, azután középen kettéhasította őket, és mindegyiknek a két felét egymással szemben helyezte el; a madarakat azonban nem hasította ketté. 11Ekkor ragadozó madarak szálltak a húsdarabokra, de Abrám elkergette őket. 12Napnyugtakor aztán Abrám mély álomba zuhant, és rémítő nagy sötétség borult rá. 13Ekkor az ÚR azt mondta Abrámnak: Tudd meg, hogy a te utódaid jövevények lesznek egy olyan országban, amely nem az övék: rabszolgákká teszik és nyomorgatják őket négyszáz évig. 14De ítéletet tartok azon a népen is, amelyet szolgálnak, és azután majd nagy vagyonnal kijönnek onnan. 15Te pedig békességgel térsz őseidhez, és késő vénségedben temetnek el. 16Csak a negyedik nemzedék tér vissza ide, mert az emóriak gonoszsága még nem telt be.**

17Amikor lement a nap, és koromsötét lett, hirtelen füstölgő kemence és tüzes fáklya ment át ezek **között a húsdarabok között. 18Ezen a napon kötött az ÚR szövetséget Abrámmal, és ígérte meg neki: A te utódaidnak adom ezt a földet Egyiptom patakjától a nagy folyamig, az Eufrátesz folyamig, 19a kénieket, a kenizzieket és a kadmóniakat, 20a hettitákat, a perizzieket és a refáiakat, 21az emóriákat és a kánaániakat, a girgásiakat és a jebúsiakat.**

1Móz 16

1Száráj, Abrám felesége nem szült Abrámnak gyermeket. De volt Szárájnak egy egyiptomi szolgálóleánya, akinek Hágár volt a neve. 2Száráj ezt mondta Abrámnak: Íme, az ÚR bezárta méhemet, és így nem szülhetek. Menj hát be a szolgálóleányomhoz: talán az ő révén lesz fiam!

És hallgatott Abrám Száraj szavára. 3Akkor Száraj, Abrám felesége fogta szolgálóleányát, az egyiptomi Hágárt, és férjéhez, Abrámhoz adta feleségül; Abrám akkor már tíz éve Kánaán földjén lakott.

4Abrám bement Hágárhoz, az pedig teherbe esett. **Amikor látta, hogy terhes, úrnőjének nem volt többé becsülete előtte.** 5Ézért Száraj ezt mondta Abrámnak: Miattad ért engem sérelem! Magam adtam öledbe a szolgálóleányomat, de látja, hogy teherbe esett, és nincs előtte becsületem. Ítéljen ügyünkben az ÚR! 6Abrám így felelt Szárainak: **Hiszen a te szolgálóleányod, a te kezvedben van: csinálj vele, amit jónak látsz! Ettől fogva olyan rosszul bánt vele Száraj, hogy az elfutott tőle.**

7Az ÚR angyala rátalált egy forrásnál a pusztában, annál a forrásnál, amely a Súrba vezető út mentén van, 8és ezt mondta: Hágár, **Száraj szolgálóleánya! Honnan jössz, és hová mégy? Ő így felelt: Úrnőm elől, Száraj elől futok.** 9Azt mondta neki az ÚR angyala: **Térj vissza úrnődhez, és alázkodj meg előtte!** 10Ezt is mondta neki az ÚR angyala: **Nagyon megsokasítom a te utódaidat, annyira, hogy meg sem lehet őket számolni.**

11Majd ezt mondta neki az ÚR angyala: **Íme, teherbe estél, és fiút fogsz szülni. Nevezd Izmaelnek, mert hallott az ÚR nyomorúságodról.** 12Szilaj ember lesz ő, akár egy **vadszamar.** Kezet emel mindenkire, de őrá is mindenki; nem törődik testvéreivel, úgy választ táborhelyet magának.

13Azután Hágár így nevezte az URat, aki szólt hozzá: **Te vagy a látás Istene.** Mert ezt mondta: **Én is láthattam itt, aki engem látott.**

IMIT: 33 És hívta az Örökkévaló nevét, aki beszélt vele: **Te, a látomás Istene! mert azt mondta: Láttam-e itt valamit a látomás után?**

KNV "Te vagy az Isten, aki láttál engem!" Azt mondta ugyanis: "Valóban itt néztem az után, aki látott engem."

SZIT! 13 Ekkor ő kimondta az Úr nevét, aki beszélt vele: „Te El Roi vagy!” – azután hozzáfűzte: „Arra tekintetem én itt, aki reám tekint?”

LUTH 13 VND fie hies den Namen des HERRN / der mit jr redet / Du Gott fiheft mich / denn fie sprach / Gewillich hie hab ich gefehen den / der mich hernach angefehen hat /

KJV 13 And she called the name of the LORD that spake unto her, Thou God seest me: for she said, Have I also here looked after him that seeth me

14Ézért nevezik azt a kutat Lahajrói-kútnak. Ott van most is Kádés és Bered között. 15Ezután fiút szült Hágár Abrámnak. **Abrám Izmaelnek** nevezte a fiát, akit Hágár szült. 16Abrám nyolcvanhat esztendő volt, amikor Hágár Izmaelt szülte Abrámnak.

1Móz 17

CSAK AZ ÚR BESZÉL. AZ 1. VERSBEN ÚR, A MÁSODIKTÓL ISTEN:

NARR

1Amikor Abrám kilencvenkilenc éves volt, megjelent Abrámnak az **ÚR**, és ezt mondta neki:

ÚR

Én vagyok a Mindenható Isten. Járj színem előtt, és légy feddhetetlen!
2Megajándékozlak szövetségemmel, és nagyon-nagyon megszorítom utódaidat.

NARR

3Ekkor Ábrám arcra borult, Isten pedig így szólt hozzá:

ÚR

4Ez lesz az én szövetségem veled: Sok nép atyja leszel! 5Nem neveznek többé Ábrámnak, hanem Ábrahám lesz a neved, mert sok nép atyjává teszek.

6Nagyon-nagyon megszorítom utódaidat, népeket támasztok belőled, királyok származnak tőled.

7Szövetségre lépek veled, sőt utódaiddal is, örök szövetségre minden nemzedékükkel. Mert Istened leszek, és utódaidnak is.

8Neked és utódaidnak adom a földet, ahol jövevény vagy, Kánaán egész földjét birtokul örökre, és Istenük leszek.

NARR

9Majd ezt mondta Isten Ábrahámnak:

ÚR

Te pedig tartsd meg szövetségemet, meg utódaid is nemzedékről nemzedékre!

10Így tartsátok meg szövetségemet, amelyet veletek és utódaitekkel kötök: metéljenek körül nálatok minden férfit!

11Metéljétek körül szeméremtestetek bőrét, ez lesz a veletek kötött szövetségem jele.

12Nyolcnapos korában körül kell metélni nálatok minden fiúgyermeket nemzedékről nemzedékre, akár a házban született, akár pénzen vásárolták valami idegentől, aki nem a te utódaid közül való. 1

3Körül kell metélni azt is, aki a házban született, azt is, akit pénzen vásároltak. Ott lesz az én szövetségem a testeteken örök szövetségként.

14A körülmetéletlen férfit, akinek nem metélték körül szeméremteste bőrét, ki kell irtani az ilyen embert népe közül, mert elutasította szövetségemet.

15Azután ezt mondta Isten Ábrahámnak: Szárajt, a feleségedet ne nevezd többé Szárajnak, hanem Sára legyen a neve! 16Mert megáldom őt, sőt fiút adok neked általa; megáldom őt, és népek támadnak belőle, népek királyai származnak tőle.

17Ábrahám ekkor arcra borult, de nevetett, ezt gondolta ugyanis magában: Százestendő embernek lehet-e gyermeke? Vagy Sára kilencvenéves létére szülhet-e? **18É**s ezt mondta **Ábrahám az Istennek: Bárcsak Izmael életét oltalmaznád!**

19De Isten ezt mondta: Nem! Sára, a feleséged szül neked fiút, akit Izsáknak fogsz nevezni. Szövetségre lépek vele is, örök szövetségre, meg utódaival is. **20**Izmael dolgában is meghallgatlak: megáldom őt, és nagyon-nagyon megszorítom és megsokasítom utódaikat. Tizenkét fejedelmet fog nemzeni, és nagy néppé teszem. **21De szövetségre csak Izsákkal lépek, akit Sára egy esztendő múlva szül neked.** **22**Miután Isten mindezeket elmondta, eltávozott Ábrahámtól.

23Ezután fogta Ábrahám a fiát, Izmaelt meg a házában született vagy pénzen vásárolt összes szolgáját, Ábrahám háza népéből az összes férfit, és körülmetélte szeméremtestük bőrét még azon a napon, ahogyan meghagyta neki Isten.

24Ábrahám kilencvenkilenc esztendő volt, amikor szeméremteste bőrét körülmetélték. **25**Fia, **Izmael tizenhárom esztendő volt, amikor szeméremteste bőrét körülmetélték.**

26Ugyanazon a napon metélték körül Ábrahámot, a fiát, Izmaelt

27és háza népéből az összes férfit. Mind a házban született, mind az idegentől pénzen vásárolt szolgákat körülmetélték vele együtt.

1Móz 18

1Azután megjelent neki az Úr **Mamré tölgyesében, amikor a déli hőség idején a sátor bejáratában üldögélt.** **2**Fölemelte tekintetét, és látta, **hogy három férfi áll előtte. Amint meglátta őket, eléjük futott a sátor bejáratától, földre borult,** **3** és így szólt: Uram, ha elnyertem jóindulatodat, kérlek, ne kerüld el szolgádat! **4**Mindjárt hozatok egy kis vizet, mossátok meg a lábatokat, és dőljetek le a fa alá! **5**Én meg hozok egy falat kenyeret, hogy felüdüljetek, és úgy menjetek tovább, ha szolgátok mellett mentek el! Ők azt felelték: Tedd azt, amit mondtál! **6**Ábrahám besietett Sárához a sátorba, és azt mondta: Siess, dagassz meg három mérték finomlisztet, és süss lángost! **7**Majd kiszaladt Ábrahám a csordához, fogott egy szép és zsenge borjút, odaadta a legényének, az pedig gyorsan elkészítette. **8**Azután vett vaját, tejet, meg vette a borjút, amelyet elkészített, és eléjük tette. Ő maga pedig ott állt mellettük a fa alatt, amíg ettek. **9**Azután ezt kérdezték tőle: Hol van Sára, a feleséged? Ő így felelt: Itt a sátorban. **10**Egyikük azt mondta: Egy esztendő múlva visszatérek hozzád, és feleségednek, Sárának akkor már fia lesz! Sára közben ott hallgatódzott a háta mögött a sátor bejáratánál. **11**Ábrahám és Sára élemedett korú öregek voltak, és Sáránál már megszűnt a női életfolyamat. **12****Sára nevetett magában,** és azt gondolta: Miután megvénültem, lehet-e még gyönyörben részem? Meg az uram is öreg! **13**De az Úr megkérdezte Ábrahámot: Miért nevetett Sára, és miért mondta: Ugyan, hogy szülhetnék öreg létemre? **14**Van-e valami lehetetlen az Úr számára? Egy esztendő múlva visszatérek hozzád, és fia lesz Sárának. **15**Sára azonban tagadta: **Nem nevettem!** – mondta, mert félt. Az Úr azonban így szólt: **De bizony neveltél!** **16**Amikor a férfiak elindultak, és Sodoma felé tartottak, Ábrahám is velük ment, hogy elkísérje őket. **17**Az Úr ezt mondta: Eltitkoljam-e Ábrahám elől, amit tenni akarok? **18**Hiszen Ábrahámtól nagy és hatalmas nép fog származni, és általa nyer áldást a föld minden népe. **19**Mert őt választottam ki arra, hogy megparancsolja maga után fiainak és háza népének is, hogy őrizzék meg az Úr útját, cselekedjenek az igazságnak és jognak megfelelően, hogy az Úr is beteljesítse, amit megígért Ábrahámnak. **20**Azért ezt mondta az Úr: Mivel már igen sok a jajkiáltás **Sodoma és Gomora miatt,** és vétküik igen súlyossá vált, **21**lemegyek, hogy megnézzem: vajon csakugyan a hozzám eljutott jajkiáltás szerint cselekedtek-e, vagy sem. Tudni akarom. **22**Amikor a férfiak megfordultak, és elindultak Sodoma felé, Ábrahám még ott állt az Úr előtt. **23**Odalépett hozzá Ábrahám, és ezt kérdezte: Vajon elpusztítod-e az igazat is a bűnösökkel együtt? **24**Hátha **van**

ötven igaz ember abban a városban? Akkor is elpusztítod, és nem bocsátasz meg annak a helynek azért az ötven igazért, akik ott laknak? 25 Távoll legyen tőled, hogy ilyet tégy, hogy megöld az igazat a bűnössel együtt, és úgy járjon az igaz is, mint a bűnös! Távoll legyen tőled! Vajon az egész föld bírása nem hozna-e igaz ítéletet? 26 Az Úr így felelt: Ha talállok Sodoma városában ötven igazat, megkegyelmezek értük az egész helynek. 27 Ábrahám újból megszólalt: Tudom, merész dolog, hogy szólok az én Uramnak, bár én csak por és hamu vagyok. 28 De ha az ötven igaznak öt híja lesz, elpusztítod-e az öt miatt az egész várost? Ő ezt felelte: Nem pusztítom el, ha talállok ott negyvenötöt. 29 Ismét szólt hozzá, és ezt mondta: Hátha negyven található ott! Az Úr így felelt: Nem teszem meg a negyvenért. 30 Ne induljon föl az én Uram, hogy beszéljek – szólt Ábrahám –, de hátha csak harminc található ott! Ő így felelt: Nem teszem meg, ha talállok ott harmincat. 31 Ábrahám ezt mondta: Tudom, merész dolog, hogy szólok az én Uramnak: hátha húsz található ott! Ő így felelt: Nem pusztítom el a húszért. 32 Ábrahám ezt mondta: Ne haragudjon az én Uram, hogy még egyszer szólok: hátha **csak tíz található ott!** Ő így felelt: Nem pusztítom el a tízért. 33 Ekkor az Úr befejezte a beszélgetést Ábrahámmal, és eltávozott, Ábrahám pedig visszatért lakóhelyére.

1Móz 19

1 A két angyal estére Sodomába érkezett, Lót pedig éppen Sodoma kapujában ült. Amint meglátta őket Lót, fölkel, eléjük ment, és arccal a földre borult. 2 Ezt mondta: **Térjete be, Uraim, szolgáltok házába, töltsétek itt az éjszakát, mossátok meg a lábatokat!** Reggel majd fölkelhettek, és utatokra indulhattok. De ők azt felelték: Nem, hanem itt a szabadban töltjük az éjszakát. 3 Mivel azonban nagyon unszolta őket, betértek hozzá, bementek a házba. Ő pedig lakomát készített nekik, **kovásztalan kenyeret süttetett**, és ettek. 4 Mielőtt azonban lefeküdtek volna, a város férfiai, **a sodomaiak körülvették a házat: ifjak és öregek, az egész nép kivétel nélkül.** 5 **Bekiáltottak Lótnak, és azt mondták neki: Hol vannak azok a férfiak, akik hozzád jöttek éjszakára? Hozd ki őket hozzánk, hadd háljunk velük!** 6 Lót kiment hozzájuk a bejárathoz, de az ajtót bezárta maga mögött, 7 és ezt mondta: Ugyan, barátaim, ne tegyetek rosszat! 8 Van két leányom, akiknek még nem volt dolguk férfival: kihozom őket hozzátok, és tegyetek velük, amit jónak láttok! De ezekkel a férfikkal ne tegyetek semmit, mivel hajlékomban kerestek oltalmat! 9 De azok így feleltek: **Hordd el magad! És azt mondták: Ő az egyetlen jövevény köztünk, és ő akar törvényt szabni?** Még jobban elbánunk veled, mint velük! Szorongatni kezdték magát Lótot, és már majdnem betörték az ajtót. 10 **De azok a férfiak** kinyújtották a kezüket, behúzták Lótot magukhoz a házba, és bezárták az ajtót. 11 Az emberek apraját-nagyját pedig, akik a ház bejárata előtt voltak, vaksággal verték meg, úgyhogy hiába igyekeztek, nem találták meg az ajtót. 12 A férfiak akkor ezt kérdezték Lóttól: Ki van még itt, aki hozzád tartozik? Vödöt, fiaidat és leányaidat meg mindenedet, ami a tied a városban, vidd el erről a helyről! 13 **Mert mi el fogjuk pusztítani ezt a helyet, mivel eljutott az Úrhoz az a nagy jajkiáltás, amelyet okoztak.** Az Úr azért küldött bennünket, hogy elpusztítsuk a várost. 14 Lót tehát kiment, és beszélt a vőivel, akik leányait el akarták venni, és ezt mondta: Keljete föl, menjete ki erről a helyről, mert az Úr el fogja pusztítani ezt a várost. De a vői azt hitték, hogy csak tréfál. 15 Amikor hajnalodott, így sürgették az angyalok Lótot: **Kelj föl, fogd a feleségedet és két leányodat, akik itt vannak, hogy el ne pusztulj a város bűne miatt!** 16 És amikor tévovázott, megragadták a férfiak a kezét meg a feleségének és két leányának a kezét, mert az Úr megszánta őt. Kivitték, és otthagyták a városon kívül. 17 Amikor vitték őket kifelé, ezt mondták: **Mentsd az életedet! Ne nézz hátra, és ne állj meg sehol a környéken! A hegyre menekülj, különben elpusztulsz!** 18 De Lót azt mondta nekik: Ne oda, Uram! 19 Ha már kegyelmes voltál szolgálóhoz, és olyan nagy szeretettel bánsz velem, hogy meg akarod tartani

az életemet, akkor ne kelljen a hegyre menekülnöm, mert utolér a veszedelem, és meghalok. 20 Itt van a közelben ez a kis város, hadd fussak oda! Bár kicsi, hadd meneküljek oda, hogy életben maradjak! 21 Ebben a dologban is engedek neked – felelte. – Nem pusztítom el azt a várost, amelyről beszéltél. 22 De gyorsan menekülj oda, mert semmit sem tehetek addig, amíg oda nem érsz! – Ezért hívják azt a várost Cóarnak. 23 A nap éppen fölkel, amikor Lót Cóarba ért. 24 **Az Úr pedig kénköves tüzes esőt bocsátott Sodomára és Gomorára, az Úrtól, az égből. 25 Így pusztította el azokat a városokat és azt az egész környéket, a városok egész lakosságát, sőt a föld növényzetét is.** 26 Lót felesége azonban, aki mögötte ment, közben hátranézett, és sóbálvánnyá vált. 27 Reggel fölkel Ábrahám, hogy arra a helyre menjen, ahol az Úr színe előtt állt. 28 Amint elnézett Sodoma és Gomora felé meg annak az egész környéknek a földje felé, azt látta, hogy füstöl a föld, akár egy olvasztókemence. 29 De amikor Isten elpusztította annak a környéknek a városait, nem feledkezett meg Isten Ábrahámról, és kivezette Lótot a pusztulásból, amikor elpusztította azokat a városokat, ahol Lót lakott. 30 Lót fölment Cóarból, és letelepedett **két leányával** együtt a hegyen, mert félt Cóarban lakni. Egy barlangban lakott két leányával együtt. 31 Egyszer a nagyobbik leánya ezt mondta a kisebbiknek: Apánk öreg, és nincs ezen a földön férfi, aki hozzánk bejönne, ahogy az egész földön szokás. 32 Gyere, itassuk le apánkat borral, háljunk vele, és támasszuk apánktól utódot! 33 Leitatták tehát az apjukat borral még azon az éjszakán, és bement a nagyobbik, és az apjával hált. Lót pedig nem is tudta, hogy leánya melléfeküdt, majd pedig távozott. 34 Másnap azt mondta a nagyobbik a kisebbiknek: A múlt éjjel én háltam az apámmal. Itassuk le őt ma éjjel is, és menj be te, hálj vele, hogy utódot támasszuk apánktól! 35 Azon az **éjszakán is leitatták tehát** az apjukat, és a kisebbik is vele hált. Lót pedig nem is tudta, hogy leánya melléfeküdt, majd pedig távozott. 36 Így esett teherbe Lót mindkét leánya az apjától. 37 A nagyobbik fiút szült, és **Móábnak** nevezte el. Ő a mai Móáb ősatyja. 38 A kisebbik is fiút szült, és Ben-Amminak nevezte el. Ő a mai **ammóniak** ősatyja.

1Móz 20

1 Azután elindult onnan Ábrahám a Délvidék felé, letelepedett Kádés és Súr között, és jövevényként élt Gerárban. 2 Ábrahám azt mondta Sáráról, a feleségéről, hogy a húga, ezért **Abímelek, Gerár** királya érte küldött, és elvitette Sárát. 3 Isten azonban eljött Abímelekhez éjjel álmában, és azt mondta neki: Meg fogsz halni az asszony miatt, akit elvitettél, mert férjes asszony! 4 Abímelek azonban még nem közeledett hozzá, ezért azt mondta: Uram, az igaz népet is megölnöd? 5 Hiszen ő mondta nekem, hogy a húga, az asszony meg azt mondta róla, hogy a bátyja! Én tiszta szívvel és ártatlan kézzel tettem ezt. 6 Akkor ezt mondta neki álmában az Isten: Én is tudom, hogy tiszta szívvel tetted ezt. Ezért óvtalak magam is attól, hogy vétkezzél ellenem, ezért nem engedtem, hogy érintsd őt. 7 Most tehát add vissza annak az embernek a feleségét, mert próféta ő, és imádkozik érted, hogy életben maradj! Ha azonban nem adod vissza, tudd meg, hogy meg kell halnod neked és mindenkinek, aki hozzád tartozik! 8 Fölkel azért Abímelek reggel, hívatta valamennyi udvari emberét, és elbeszélte nekik mindezt. Az emberek nagyon megijedtek. 9 Ekkor hívatta Abímelek Ábrahámot, és ezt mondta neki: Mit tettél velünk? Mit vétettem ellened, hogy ilyen nagy vétekbe akartál belevinni engem és országomat? Olyan dolgokat tettél velem, amelyeket nem szabad megtenni. 10 Majd ezt kérdezte Abímelek Ábrahámától: Mire gondoltál, hogy ezt tetted? 11 Ábrahám ezt felelte: **Azt gondoltam, hogy nincs istenfélelem ezen a helyen, és megölnek a feleségemért.** 12 De ő valóban a húgom is, az apám leánya, csak nem az anyám leánya; így lett a feleségem. 13 Amikor vándorútra indított engem Isten apám házából, ezt kértem tőle: Azzal mutasd meg szeretetedet irántam, hogy bárhová megyünk, mindenütt azt mondd rólam, hogy a bátyád vagyok! 14 Akkor Abímelek juhokat és marhákat, szolgálókat és szolgálóleányokat hozatott, és Ábrahámnak

adta, Sárát, a feleségét pedig visszaküldte hozzá, 15 és ezt mondta Abímelek: Itt van előtted az országom, lakj ott, ahol jónak látod! 16 Sárahoz pedig így szólt: Íme, ezer ezüstöt adtam a bátyádnak, ez felment téged mindazok előtt, akik veled vannak, mert így minden tekintetben igazolva vagy. 17 **Ábrahám pedig imádkozott Istenhez, és meggyógyította Isten Abímeleket**, feleségét és szolgálóleányait, úgyhogy ismét szülhettek. 18 Mert az Úr meddővé tett minden nőt Abímelek házában Sárának, Ábrahám feleségének az esete miatt.

1Móz 21

1Azután meglátogatta az ÚR Sárát, ahogyan megmondta, és úgy cselekedett az ÚR Sárával, ahogy megígérte. 2**Sára teherbe esett, és fiút szült Ábrahámnak öregkorára, abban az időben, amelyet megígért neki Isten.** 3Ábrahám Izsáknak nevezte el újszülött fiát, akit Sára szült neki. 4Azután körülmetélte Ábrahám a fiát, Izsákot nyolcnapos korában, ahogyan megparancsolta neki Isten. 5**Ábrahám százesztendő volt, amikor fia**, Izsák megszületett. 6Akkor ezt mondta Sára: Nevetségessé tett engem az Isten, kinevet mindenki, aki csak hallja. 7Ezt is mondta: Ki jósolta volna meg Ábrahámnak, hogy fog még Sára fiakat szoptatni? Mert fiút szültem öregkorára. 8Amikor a gyermek nagyobb lett, elválasztották. Ábrahám pedig nagy lakomát készített azon a napon, amelyen elválasztották Izsákot.

9Amikor Sára **nevetni látta** az egyiptomi Hágár fiát, akit Hágár szült Ábrahámnak, 10ezt mondta Ábrahámnak: Kergesd el ezt a szolgálóleányt és a fiát, mert nem örökölhet együtt egy szolgálóleány fia az én fiammal, Izsákkal! 11Ez a **beszéd Ábrahámnak igen rosszul esett, a fia miatt.** 12De Isten ezt mondta Ábrahámnak: Ne bánkódj a fiú és a szolgálóleányod miatt! Bármit mond neked Sára, hallgass a szavára, mert Izsákot fogják a te utódodnak nevezni. 13De a szolgálóleány fiából is népet támasztok, mert ő is tőled származik.

14Ábrahám fölkel reggel, fogott egy kenyeret meg egy tömlő vizet, és odaadta Hágárnak. Föltette azt az asszony vállára, és elküldte őt a gyermekkel együtt. Így ment el, és bolyongott Beérseba pusztájában. 15Amikor kifogyott a víz a tömlőből, letette a gyermeket az egyik bokor alá, 16maga pedig elment, leült vele szemben egy nyíllövésnyi távolságban, és ezt mondta: Ne lássam, amikor meghal a gyermek! Ott ült vele szemben, **és hangosan sírt.**

17De Isten meghallotta a fiú hangját, Isten angyala pedig kiáltott a mennyből Hágárnak, és így szólt hozzá: Mi van veled, Hágár? Ne félj, mert meghallotta Isten a fiú hangját onnan, ahol fekszik! 18Kelj föl, vedd fel a fiút, és fogd kézen, mert nagy népet támasztok belőle! 19**És megnyitotta Isten az asszony szemét, úgyhogy meglátott egy forrást. Odament, megtöltötte a tömlőt vízzel, és megittatta a fiút. 20Isten pedig vele volt a fiúval**, és az felnövekedett. A pusztában lakott, és íjász lett. 21Párán pusztájában lakott, anyja pedig Egyiptom földjéről szerzett neki feleséget.

22Történt abban az időben, hogy Abímelek és hadseregparancsnoka, Píkól azt mondta Ábrahámnak: Isten van veled mindenben, amit cselekszel. 23Esküdj meg nekem most Istenre, hogy nem csalsz meg sem engem, sem a fiamat, sem az unokámat, hanem olyan hűségesen bánsz velem és azzal a földdel, ahol jövevény vagy, ahogyan én bántam veled! 24Ábrahám így felelt: Megesküszöm.

25De Ábrahám szemrehányást tett Abímeleknek amiatt, hogy Abímelek szolgálói erőszakkal elfoglaltak tőle egy kutat. 26Abímelek ezt mondta: Nem tudom, ki tette ezt. Te sem szóltál nekem, én sem hallottam róla, csak ma. 27Akkor Ábrahám juhokat meg marhákat hozatott, és Abímeleknek adta. Majd szövetséget kötöttek egymással. 28De Ábrahám különállított a nyájából hét bárányt. 29Abímelek megkérdezte Ábrahámától: Mire való ez a hét bárány, amelyeket különállítottál? 30Ő azt felelte: Fogadd el tőlem ezt a hét bárányt, annak

bizonyosságául, hogy **én ástam ezt a kutat**. 31Azért nevezték el azt a helyet Beérsebának, mert ott tettek esküt ők ketten. 32Miután megkötötték a szövetséget Beérsebában, fölkelt Abímelek és hadseregparancsnoka, Píkól, és visszatértek a filiszteusok földjére. 33Ábrahám pedig tamariszkuszfákat ültetett Beérsebában, és segítségül hívta ott az ÚRnak, az Örökkévaló Istennek a nevét. 34Azután még hosszú ideig élt jövevényként Ábrahám a filiszteusok földjén.

1Móz 22

1Ezek után történt, hogy Isten **próbára tette Ábrahámot, és megszólította: Ábrahám!** Ő pedig így felelt: Itt vagyok. 2Isten ezt mondta: Fogd a fiadat, a te **egyetlenedet, akit szeretsz, Izsákot, menj el Mórijjá földjére, és áldozd fel ott** égőáldozatul az egyik hegyen, amelyet majd megmondok neked! 3Ábrahám fölkelt reggel, fölnyergelte a szamarát, maga mellé vette két szolgálját meg Izsákot, a fiát. Fát is hasogatott az áldozathoz. Azután elindult arra a helyre, amelyet az Isten mondott neki.

4A harmadik napon fölemelte tekintetét Ábrahám, és meglátta azt a helyet messziről. 5Ekkor így szólt Ábrahám a szolgálóihoz: Maradjatok itt a számmal, én pedig a fiammal elmegyek oda, imádkozunk, és utána visszatérünk hozzátok. 6Fogta tehát Ábrahám az égőáldozathoz való fát, rátette a fiára, Izsákra, ő maga pedig a tüzet meg a kést vitte; így mentek ketten együtt. 7Egyszer csak Izsák megszólította apját, Ábrahámot: Apám! Ő ezt felelte: Itt vagyok, fiam. Izsák megkérdezte: Itt van a tűz meg a fa, de hol van a bárány az áldozathoz? 8Ábrahám azt mondta: Isten majd **gondoskodik bárányról** az áldozathoz, fiam. Így mentek tovább ketten együtt.

9Amikor eljutottak arra a helyre, amelyet Isten mondott neki, oltárt épített ott Ábrahám, elrendezte rajta a fadarabokat, megkötözte a fiát, Izsákot, és föltette az oltárra a fadarabok tetejére. 10De amint kinyújtotta Ábrahám a kezét, és megfogta a kést, hogy levágja a fiát, 11kiáltott neki az ÚR angyala az égből: Ábrahám! Ábrahám! Ő így felelt: Itt vagyok. 12Az angyal így szólt: Ne nyújtsd ki kezedet a fiúra, és ne bántsd őt, mert most már tudom, hogy istenfélő vagy, és nem tagadtad meg tőlem a fiadat, a te egyetlenedet.

13Akkor fölemelte Ábrahám a tekintetét, és meglátta, hogy **ott van egy kos**, szarvánál fogva fönnakadva a bozótban. Odament Ábrahám, fogta a kóst, és azt áldozta föl égőáldozatul a fia helyett. 14Azután így nevezte el Ábrahám azt a helyet: Az ÚR gondoskodik. Ma ezt mondják: Az ÚR hegyén a gondviselés.

15Az ÚR angyala másodszor is kiáltott Ábrahámnak az égből, 16és ezt mondta: Magamra esküszöm, így szól az ÚR, **hogy mivel így tettél, és nem tagadtad meg tőlem a fiadat, a te egyetlenedet, 17azért gazdagon megáldalak, és úgy megszorítom utódaidat, hogy annyian lesznek, mint égen a csillag, vagy mint a homokszemek a tengerparton.** A te utódod birtokolni fogja ellenségei kapuját, 18és a te utódod által nyer áldást a föld minden **népe**, mert hallgattál szavamra.

továbbra is Beérsebában lakott.

Igehirdetési előkészítő 2014 Hetvened vasárnap

1Móz 22, 1–13.5

Három pillanatkép

Ábrahám és Izsák története. Egyszerre híresen klasszikus és hírhedten botrányos igazságsz. Három pillanatkép-epizód jut eszembe. Az első: a hetvenes évek elején tizenéves kamaszként a Deák téri templom első emeleti karzatán hallgatom a neves és tiszteletreméltó igehirdetőt. Bár ekkoriban a Biblia világában még nem vagyok járatos, feltűnik, hogy az igehirdető milyen szenvedélyesen, szinte sírva beszél arról, hogy a számára, akinek a Teremtő nem adott saját gyermeket, különösen is elfogadhatatlan,

hogyan Isten Ábrahámotól azt kérte, áldozza fel Izsákot, az „egyetlenegy” gyermekét. A második pillanatkép: először a nyolcvanas évek derekán, majd egyre gyakrabban olvasom külföldi teológusoknál, hogy az Izsák-történet az erőszakos „gyermekbántalmazás” („child-abuse”) legitimálása. A harmadik kép: egy konferencián valaki azt mondja, Ábrahám azért volt hajlandó feláldozni Izsákot, mert a valóságban Hágárt és Izmaelt szerette. Kollégánk bizonyára az 1Móz 21,11 alapján jutott erre a következtetésre. Egy másik lelkész kolléga viszont szépen, higgadtan érvelt: mi mindent veszítenénk, ha így gondolkodnánk.

Nem lévén hebraista, a következőkben nyelvi exegézisre nem vállalkozhatok. A szövegről azonban nemcsak a nyelvi elemzés mondhat valamit, hanem a szöveg hatástörténetének, „poszthistóriájának” vizsgálata is. Vessünk ezért egy rövid pillantást e híres és hátborzongató epizód zsidó és keresztény értelmezéstörténetére, mielőtt megpróbáljuk a szószéki mondanivalót néhány pontban megfogalmazni.

Különböző értelmezések vázlatosan

Zsidó értelmezések

A zsidóság – nagyon helyesen – sohasem Izsák „feláldozásáról” beszél (hiszen ez nem történt meg), hanem csupán a „megkötözéséről”. Ez az úgynevezett Akéda. A Hertz-féle Tóra-kommentárban olvashatjuk, hogy az Akéda pozitív tanulsága, hogy Ábrahám hűségét és hitét az Örökkévaló próbára teszi és e legerősebb próba által erősíti hitét. Ugyanakkor az is tanulság, hogy „Izsák megkötözésének története megnyitja Izrael ... küzdelmét a gyermekáldozás förtelme ellen, ami szokásban volt a sémi népek között, éppúgy, mint egyiptomi és árja szomszédaiaknál ... Ábrahám Istene a gyermekáldozás megakadályozására lépett közbe, és nem annak végrehajtása érdekében ... Mózes inti népét, hogy ne úgy tiszteljék Istent, ahogy a szomszéd népek tisztelik istenüket ...”⁶

Raj Tamás, a pár évvel ezelőtt elhunyt neves rabbi a négyféle zsidó írásmagyarázó módszert (Pardesz) ismertetve a történet negyedik, misztikus értelméről (Szod) írja a következőket: „Isten egyáltalán nem akarta, hogy Ábrahám feláldozza fiát, hiszen a történet valójában erről is szól. Sőt, éppenséggel azt várta volna el, hogy az első ősapa vitatkozzék vele, ahogyan azt korábban Szodoma és Gomorra megmentése érdekében meg is tette. Ábrahám azonban – nyilván kétségbeesett szívvel – gondolkodás nélkül teljesítette volna a Mindenható szavát. Istennek ez annyira nem tetszett, hogy végül az utolsó percben csak angyala révén (és nem személyesen Ő) állította meg Ábrahám lesújtani kész kezét. Ezzel az isteni elégedetlenséggel indokolhatjuk azt is, hogy a továbbiakban a Mindenható – a Biblia tanúsága szerint – nem is szólította meg többé Ábrahámot...”. (RAJ, internetes forrás)

Az Újszövetség kontextusa

Ábrahámot a Római és a Galata levél a hit általi megigazulás példaképének tartja (Róm 4; Gal 3), ám Jakab a cselekedetek „szünergiáját” helyezi Ábrahám hite mellé követendő példának (Jak 2,21–23). Ugyanitt Jakab Ábrahámot „Isten barátjának” (φίλος θεοῦ filosz theou) nevezi, ami Ézs 41,8-ra és 2Krón 20,7-re történő visszahivatkozás.

Az Akéda történetének több „áthallása” is érzékelhető az Újszövetségben. Például Róm 8,32-ben: „Aki tulajdon fiát nem kímélte, hanem mindnyájunkért odaadta”. Ez a LXX 1Móz 22,16 fordításával több helyen is megegyezik! A Zsidókhoz írt levél szerzője Ábrahám hitét a feltámadásba vetett hittel magyarázza: „Hit által ajánlotta fel Ábrahám Izsákot, amikor próbára tétetett, és egyszülött fiát vitte áldozatul az, aki az ígéreteket kapta, akinek megmondott: 'Aki Izsáktól származik, azt fogják utódodnak nevezni'. Azt tartotta ugyanis, hogy Isten képes őt a halottak közül is feltámasztani.” (Zsid 11,17–18)

Az egyházatyák

Mind a keleti, mind a nyugati keresztény egyházatyák, akárcsak később a középkori ikonográfiában és a misztériumjátékokban Ábrahám és Izsák történetét előképként (tüposz, figura) fogták fel: amiképpen Ábrahám hajlandó volt feláldozni az ő egyszülött fiát, Izsákot, ugyanúgy az Atyaisten nemcsak hajlandó volt, hanem ténylegesen fel is áldozta az ő egyszülött fiát, Jézus Krisztust. Izsák engedelmissége az előkép (tüposz), Jézus Krisztus fiúi engedelmissége pedig a beteljesedés, a valóság (antitüposz). Ugyanúgy a bozótban a szarvánál fennakadt kos a helyettes áldozat előképe. Így ír Órigenész: „Izsák Krisztust jelképezi ... ehelyütt éppen úgy Krisztust jelképezi a kos is: egyfelől Izsák, akit nem öltek meg, másfelől a kos, akit megöltek”⁷ Aranyszájú Szent János ezt mondja: „Mindez a

kereszt előképe volt. Ezért mondja Krisztus a zsidóknak: Ábrahám, a ti atyátok ujjongott, hogy láthatja az én napomat; látta és örvendezett (Jn 8,56). Hogyan láthatta, hiszen sok-sok évvel megelőzte? Előképkben, homályban. Amint ugyanis itt egy kos lett az áldozat Izsák helyett, úgy áldoztatott fel Isten báránya a viláért”⁸. Végezetül mindezt Szent Ágoston is megerősíti: „Ki volt tehát az a kos, aki feláldoztatott, és akinek jelképerejű vérével beteljesedett az áldozat? Ábrahám akkor látta, amikor az szarvával fennakadt a bozótban? Ki mászt jelképezett tehát, mint Jézust, akit feláldozása előtt a zsidók tövissel koronáztak”⁹.

Luther

Luther élete utolsó szakaszában, mintegy tíz éven keresztül tartott előadásokat Mózes I. könyvéről a Wittenbergi Egyetemen. 1539. október 27-én kezdte meg 1Mózes 22-ről szóló előadásait. Ábrahámot, a legkegyesebb ősatyát is „megkísértette” Isten: egykoron azt jövendölte neki, hogy az ígéret gyermekétől annyi leszármazottja lesz, mint égen a csillag, s most azt kívánja, hogy áldozza fel egyetlenegy fiát. Akit Ábrahám egykor a legjobb barátjának tartott, most az ellensége. Luther jól ismerte, s Ábrahámiban is meglátta az Anfechtungen érzését, ami a megkísértésre, a megtámadottságra utal, amikor az ember nem tudja, hogy Istentől vagy a sátántól jön-e a „kísértés”. Ilyen helyzetekben, írja Luther, imádkozni kell. Milánói Szent Ambrus gondolata: „Az ördög azért kísért, hogy pusztítson, Isten azért, hogy koszorúzzon”¹⁰. A reformátor Zsid 11,19-re hivatkozik, mely szerint Ábrahám hitt a feltámadásban, s csakis ezért tudott engedelmeskedni Istennek. Luther meglepő, s irodalmárok által is irigyelhető érzékletességgel írja le a szeretett apa és a szeretett fiú lassú, szinte szó nélküli, drámai feszültséggel telített menetelését a Mórijjá-hegy felé. Nem azért kell Ábrahámnak megkötnie Izsákot, mert az elszaladna. Erről nem lehet szó, hiszen Izsák engedelmes; Ábrahám az állatáldozatot kívánta ezáltal megjeleníteni. A lényeg, írja Luther, sem a szofisták, sem rabbik nem értik, hiszen ebben a jelenetben a Szentírás szívének lüktetéséről: az életről és a halálról van szó. Nemcsak Izsák kész meghalni, hanem Ábrahám hétszeresen is meghal, hiszen retteg a félelemtől. Luther számára – írja itt és más írásában is – a valódi halál nem a biológiai élet megszűnése, hanem maga a halálfélelem a szörnyű, valóságos halál. A halálfélelem a lélek halála. Aki azonban legyőzte hittel a halálfélelmet, az legyőzte a halált. Ábrahám ebben a történetben meghalt és feltámadott. Talán erre mondhatta Jézus, hogy „Ábrahám, a ti atyátok ujjongott azon, hogy megláthatja az én napomat: meg is látta és örült is” (Jn 8, 56).

Kierkegaard

Kierkegaard a Félelem és reszketés (1843) című híres művében azt írja, hogy Ábrahám szorongásának oka, hogy konfliktusba kerül nála az etikai és a vallásos értékrend. Fia megölése az etikai értékrend szerint gyilkosság, ám a vallási értékrend áldozatot, Istennek való engedelmisséget kíván. Ábrahám az abszurd erejénél fogva hitt. „A hit... nem esztétikai érzület, hanem annál valami sokkal magasabb rendű, mivel a rezignáció a feltétele; a hit nem a szív közvetlen hajlama, hanem a létezés paradoxona”¹¹. Kierkegaard

számára Ábrahám nem tragikus hős, hanem a hit lovagja: „Ábrahám a hite által nem mondott le Izsákról, hanem épp azáltal kapta meg”¹². Mi a különbség a tragikus hős és a hit lovagja között? „A tragikus hős lemond önmagáról, hogy kifejezhesse az általánost, a hit lovagja pedig lemond az általánosról, hogy egyes lehessen”¹³. A hit lovagja, az Úr barátja tegezheti az Istent, a tragikus hős csak egyes szám harmadik személyben szólíthatja meg Őt.

Auerbach

Erich Auerbach, német származású irodalomtörténész *Mimézis* című könyvének első fejezetében („Odüsszeusz sebhelye”) az *Odüsszeia* XIX. énekét 1Móz 22 mellé helyezi. A kétféle elbeszélés mód (narratíva) szembeállításából a bibliai történetészövés mikéntjére világít rá. Így a Biblia természetéről is új meglátásokat nyerhetünk. Mit figyelhetünk meg a homéroszi eposz narrációjában? Először is azt, hogy minden alaposan, a legapróbb részletig kidolgozott, a kitérő is arra szolgál, hogy a múltat az elbeszélő jelenné tegye, hogy mindent az előtérbe hozzon. Minden egyforma megvilágításba kerül, az események hiánytalanul kapcsolódnak egymáshoz, a külső leírásnak végig fontos szerepe van. Mindezzel Homérosznak nem az a célja, hogy fokozza, hanem ellenkezőleg: oldja a feszültséget.

Mennyivel más a narráció 1Móz 22-ben, amelyik Ábrahám és Izsák történetét mondja el! A Homérosz által elbeszélte világgal itt minden ellentétes. A történet egyes részleteiről rendkívül töredezett információink vannak. Hol vannak a beszélők? Hol van Isten? Hol van Ábrahám: kint vagy bent? Nem tudjuk. Honnan szól Isten? Nem tudjuk. Csak a hangját halljuk, lényét nem érzékeljük. Azt halljuk, hogy a Mórijjá földjére kell menniük, de honnan? Miért nem válaszol Ábrahám? Mit gondolhatott? Aztán mit tudunk meg az utazás epizódjáról? Hallunk a kora reggeli indulásról: a számról, a két szolgáról, de semmi részletet sem tudunk meg a háromnapos monoton utazásról. Az egyedüli gesztus, hogy a harmadik napon Ábrahám „fölemelte tekintetét”. Izsákról sem tudunk meg semmit: szép volt-e vagy csúnya, magas vagy alacsony? Az elbeszélés szerzője nem bőbeszédű, hanem rendkívül visszafogott, csak a legfontosabb dolgokat közli velünk. Amíg Homérosznál minden az előtérben zajlik, addig itt az események a háttérrel telítettek, a dolgok kimondatlanok. A csendnek, a hallgatásnak azonban súlya van. Ezzel a szerző – Homérosszal ellentétben – fokozza a feszültséget. Homérosz világa „tisztá” irodalom : a szerző elvarázsolja érzelmeinket, elkápráztat bennünket, célja az, hogy – legalábbis egy időre – elfeledkezzünk önmagunkról. A bibliai szöveg viszont egy sajátos autoritással lép fel velünk szemben. Ezért a feszültség, a hallgatás, a háttérrel telítettség, a sok-sok mögöttes érték, a mindent átható igazságigény. A Biblia az igazságot képviseli, elfogultan és kizárólagosan, mert azt csak úgy lehet. Nem udvarol, nem hízeleg nekünk, mint Homérosz; hanem a bűnös énünk leigázásával magáévá akar tenni bennünket. Ha burkoltan is, de azt sugallja, hogy az általa képviselt valóság az egyedüli.¹⁵

A szószék és a gyülekezet felé (Vázlat-javaslat)

Bevezetés: botránkozunk-e vagy gondolkodunk?

Első látásra a történet felháborító, botránkoztatónak tűnik. Fontos kérdés, hogy milyen a hozzáállásunk? Ha a saját (pillanatnyi) etikai értékrendünket vetítjük a textusra, akkor Isten kiszámíthatatlan kényúrnak tűnik, aki következetlen önmaga ígéretéhez és értelmetlenül kínozza éppen azt, akinek ő nagy ígéretet tett, aki „Isten barátjának” tarthatta magát. A másik lehetőség – és ezt javaslom – a saját zárt véleményünk, ideológiánk hangoztatásán túl, pontosabban ahelyett, megpróbálhatunk nyitott módon gondolkodni, figyelni a szövegre, s alázattal keresni annak nekünk szóló üzenetét. E keresésünkben sokat segíthet, ha figyelünk 1Móz 22 újszövetségi „áthallására”, a páli és a Zsidókhöz írt levél korpuszának kontextusára. Csipegethetünk a textus

értelmezéstörténetének egyes példáiból is. Mit is tanulhatunk mi az igehirdetés mára előírt textusából?

Mi jellemzi az Istenhez hűséges embert?

Minden ember, aki egyháztag és nemcsak a nagy ünnepeken, hanem a böjtelő idején, például Hetvened vasárnapján is ott ül a templomban, igyekszik hűséges lenni Istenhez. Természetesen a Teremtővel olyan intim viszonyt ő sohasem érhet el, amelyet Ábrahám mondhatott magáénak, amikor ő – a Szentírásban is egyedülálló módon – „Isten barátja” lehetett, ám a hívő emberek az evangélium szavaival mégis lehetnek Ábrahám „fiai” vagy „gyermekai”, hiszen ez a viszonyulás a szoros lelki kapcsolat kifejeződése. Azt sem árt tudatosítanunk, hogy Ábrahám a három nagy monoteista vallásban (zsidóság, kereszténység, iszlám) egyformán a „hívók atyja”.

Az Istenhez hűséges embert az jellemzi, hogy számára mindig és mindenekben „Isten az első” (Balikó igehirdetése). Luther számára ezért olyan fontos az első parancsolat magyarázata: Istent teljes szívünkkel szeretni azt jelenti, hogy a mi szívünk az „Istene csüng”. Nem vasárnapi kellék ő a mi életünkben, hanem minden gondolatunk és mozdulatunk motorja.

Azonban a legtöbb őszinte istenkövető embert is érik megpróbáltatások. Sokszor talán őket súlyosabb megpróbáltatás éri, mint a felszínen élőket. Az úgynevezett Anfechtungen – amint ezt Luther is átélte – sokszor fájdalmas tapasztalat, de istentapasztalat. Apám halálakor írta Balczó András: „a halál közelsége – Isten közelsége”. A megpróbáltatások idején Isten „történik” a mi életünkben. Ilyenkor úgy tűnik: Isten elrejtőzött, egy „fátyol” fedi el előlünk Isten arcát (Ordass mondta ezt az 1948-as ítélethirdetéskor). Érezhetjük úgy, hogy Isten elfordult előlünk, becsapott, rászedett bennünket, hogy ő „meghalt”, talán sohasem létezett. Ha valaki, akkor Ábrahám átérezhette a rászedettséget. Úgy is gondolhatta, hogy valamilyen szeszélyes istenség kénye-kedve szerint játszik vele: hatalmas ígérését hirtelen egy annak ellentmondó, abszurd követeléssel írja felül. Ábrahám lázadhatna, de mégsem ezt eszi. Minden bizonnal szenved és szorong. De hisz Istenében és engedelmeskedik neki. A hit is abszurditást követel. Tudunk-e életünk drámájában akár gyermeki, akár abszurd hittel mi is megkapaszkodni Istenünkben? Tudjuk-e szívből énekelni: „Bár por vagy is szeret, megvédi ügyedet ... Ő el nem hagy, Jóvolta hozzád igen nagy” (EÉ 60)?

Mi jellemzi az emberhez hűséges Istent?

Ha Isten teremtett bennünket, akkor mi az ő tulajdonai vagyunk, még akkor is, ha a bűneset óta elfordultunk tőle. Ő azonban számos leleményes kezdeményezéssel próbál „visszaszeretni” minket, mert ő hűséges a teremtményéhez. Igen, Isten sokszor megpróbálja, sőt meg is feddi az övét, akiket szeret (Jel 3,19; Zsid 12,6; Jak 1,12).

A legtökéletesebb leleménye a kereszt, ami által visszavásárolt bennünket. Isten, az ő végtelen szeretetében kiszolgáltatja és sebezhetővé teszi önmagát. Kiszolgáltatja és sebezhetővé tette önmagát már akkor is, amikor kockára tette az Ábrahámnak tett ígérését. „Kész-e akkor is hinni bennem, ha az értelmetlen abszurditás maszkját veszem magamra?” Isten itt egy nagy hívőt könnyen elveszíthetett volna.

Isten emberszeretetéből fakadó sebezhetőségének leginkább kitapintható, sőt megízlelhető valósága Jézus Krisztusnak a kereszten kiontott vére. Mi az ő halálból, halálos szeretetéből élünk.

Mint Luther magyarázatában is láttuk, Ábrahám is átélte az élet–halál–feltámadás drámáját.

Ábrahám történetéből azt is megtanulhatjuk, hogy az önmagát érettünk odaadó Isten gondoskodó Isten is egyben. Ábrahám hite a gondviselő, gondoskodó Istenbe vetett hit. Izsák kérdésére, hogy hol van az áldozatra való bárány így felelt: „Isten majd gondoskodik az áldozatra való bárányról, fiam.” (1Móz 22,8). S azt a helyet, ahol

Ábrahám meglátta az Isten által áldozatra kínált kost, Ábrahám így nevezte el: „Az Úr gondoskodik” (1Móz 22,14). E kifejezés gazdagságára még visszatérünk.

Mi az istenkereső ember és az emberkereső Isten adekvát kapcsolata?

Egy szóval válaszolhatunk: a hit. Ábrahám a hit példaképe. A mai vasárnapi igehirdetésnek is a hitről kell szólnia. Igen, Isten a hit által fogad el minket igaznak, s nem a cselekedek révén, amelyek „érdemet” végképp nem szerezhetnek. Ez a reformátori tanítás kétségtelenül igaz, de talán Jakab apostol sem volt annyira tévtanító, amint ezt Luther egy harci helyzetben mondotta. A hit elválaszthatatlan a hitből fakadó cselekedetektől. Hiszen a hit követéssel jár, krisztuskövetést eredményez; már azzal is cselekszem, hogy elindulok a krisztuskövetés útján és ezen az úton az egyik lábamat a másik elé teszem! Így előbb-utóbb, ha a hitem igaz és tiszta, akkor az jó gyümölcsöt terem. A fát, mint tudjuk, a gyümölcséről ismerhetjük meg. A hit és az élet összecseng, amint erre Kierkegaard, Vajta Vilmos és Ordass Lajos is rámutatott. Ne „nyakas lutheránusok” legyünk, hanem a lutheri felismerést korrektívumként felmutató egyetemes (katolikus) keresztények! A hit (h)őse, Ábrahám, Pálnak és Jakabnak, a lutheránusoknak és a katolikusoknak is erőt adó etalon volt egykor és az ma is.

Végezetül tegyük fel a kérdést: mit is jelent, hogy Ábrahám a hit útján járt, vagy, ahogy Kierkegaard mondta: a hit „lovagja” volt?

A Mórijjá-hegy felé vezető út – véleményem szerint - hasonlít az emmausi úthoz, a Mórijjá hegye pedig – megkockáztatom – a transzfiguráció hegyéhez.

Úgy fogalmaznék, hogy aki a hit útján jár, annak a látása egyre inkább tisztul, mert azt Isten megtisztítja; a gondolkodása, a lelkülete egyre inkább istenszerű lesz, mert Isten lelke munkálkodik benne. Ahogyan az emmausi úton az eleinte még kétségbeesett tanítványok szeme egyre inkább megvilágosodott, a szívük egyre inkább „gerjedezett” (Károli) miközben Jézus magyarázta a róla szóló Írásokat (minden bizonnyal az Ábrahámról szóló történetet is!). A három napos út Ábrahám számára hasonló tanulási folyamat lehetett. Eleinte ő is minden bizonnyal szorong, talán kétségbe is esik (a hallgatása erre enged következtetni), de hisz, bízik és engedelmeskedik, s az egyre növekvő, erősödő istentapasztalata következtében a látása is egyre élesedik amint közeledik Mórijjá hegyéhez. Tudja, hogy Isten majd „gondoskodik” az áldozatra való bárányról. Hisz Isten ígéreteiben, majd hisz a feltámadásban és végül meglátja Krisztus helyettes áldozatát.

Igen, a Mórijjá hegyén megtörténik az átlényegülés, a csoda. Az angyal mentő keze az engedelmes Izsákot kiragadja a halál veszedelméből, hogy ő is és Ábrahám is átélhessék a halálnál is erősebb halálfélelemből való feltámadás csodáját. Ábrahám is egyre többet látott és meglátott. Joggal mondhatta Jézus, hogy Ábrahám örült, mert „látta” az én napomat (Jn 8,56).

1Móz 22,14-et csak a mi fordításunk adja vissza így: „Azután így nevezte el Ábrahám azt a helyet: Az ÚR gondoskodik. Ma ezt mondják: az ÚR hegyén a gondoskodás.” A héber Biblia magyar fordításában viszont ezt olvassuk: „Az Örökkévaló lát; ahogy ma mondják: Az Örökkévaló hegyén látható lesz.”¹⁶

A Mórijjá hegyén Isten lát és láttat. Látja a hitet és megmutatja önmagát; kiábrázolja az ő megváltásának misztériumát.

Amit a szem nem látott és a fül nem hallott, azt az Úr megláttatta, megmutatta Ábrahámnak és rajta keresztül minden hívőnek. Akárcsak néhány ezer évvel később az Úr a megdicsőülés hegyén (Mt 17,1–13 par) is látott és láttatott: Péter, Jakab és János is megláthatták Mesterüket Mózes és Illés társaságában. Láthatták és hallhatták azt, amit „szem nem látott és fül nem hallott és az ember szíve meg nem sejtett, azt készítette el Isten az őt szeretőknek” (1Kor 2,9). A zsidó festő Marc Chagall „Izsák feláldozása” című festményén (1950–1955) a háttérben megjelenik a kereszthordozó Jézus. Luther szerint a

kereszt tisztítja meg a mi sokszor homályos, vagy éppen a dolgok valóságát fordítva látó látásunkat. „A kereszt teológus azt mondja, ami az igazság”.

Hiszünk-e Ábrahám hitével? Szeretjük-e őt úgy, mint Ábrahám? Elfogadjuk-e, vállaljuk-e, hogy Jézus Krisztus keresztje és Isten Lelke tisztítsa a mi látásunkat is? Ha igen, nekünk is ilyen látásokban, láttatásokban lehet majd részünk

Exkurzus.

Rettegő ember, rejtőzködő Isten, rendíthetetlen hit

Elhangzott Szentendrén 2014 februárjában, Hetvened vasárnapján. Lásd erről a textusról írt igehirdetési előkészítőt: 295–302.

Textus: 1Móz 22,1–13 (14–16-is!)

Ezek után történt, hogy Isten próbára tette Ábrahámot, és megszólította: Ábrahám! Ő pedig felelt: Itt vagyok. Isten ezt mondta: Fogd a fiadat, a te egyetlenedet, akit szeretsz, Izsákot, és menj el Mórijjá földjére, és áldozd fel ott égőáldozatul az egyik hegyen, amelyet majd megmondok neked! Ábrahám fölkel reggel, fölnyergelte a szamarát, maga mellé vette két szolgálóját meg Izsákot, a fiát. Fát is hasogatott az áldozathoz. Azután elindult arra a helyre, amelyet az Isten mondott neki. A harmadik napon fölemelte tekintetét Ábrahám, és meglátta azt a helyet messziről. Ekkor így szólt Ábrahám a szolgálóihoz: Maradjatok itt a szamárral, én pedig a fiammal elmegyek oda, imádkozunk, és utána visszatérünk hozzátok. Fogta tehát Ábrahám az égőáldozathoz való fát, rátette a fiára, Izsákra, ő maga pedig a tüzet meg a kést vitte; így mentek ketten együtt. De Izsák megszólította apját, Ábrahámot: Apám! Ő pedig felelt: Itt vagyok, fiam. A fiú megkérdezte: Itt van a tűz meg a fa, de hol van az áldozatra való bárány? Ábrahám azt mondta: Isten majd gondoskodik az áldozatra való bárányról, fiam. Így mentek tovább ketten együtt. Amikor eljutottak arra a helyre, amelyet Isten mondott neki, oltárt épített ott Ábrahám, rárakta a fa

darabokat, megkötözte a fiát, Izsákot, és föltette az oltárra a fadarabok tetejére. De amint kinyújtotta Ábrahám a kezét, és már fogta a kést, hogy levágja a fiát, kiáltott neki az ÚR angyala a mennyből: Ábrahám! Ábrahám! Ő így felelt: Itt vagyok! Az angyal így szólt: Ne nyújtsd ki kezedet a fiúra, és ne bántsd őt, mert most már tudom, hogy istenfélő vagy, és nem tagadtad meg tőlem a fiadat, a te egyetlenedet. Akkor fölemelte Ábrahám a tekintetét, és meglátta, hogy ott van egy kos, szarvánál fogva fönnakadva a bozótban. Odament Ábrahám, fogta a kóst, és azt áldozta föl égőáldozatul a fia helyett. Azután így nevezte el Ábrahám azt a helyet: Az Úr gondoskodik. Ma ezt mondják: Az Úr hegyén a gondoskodás. Az Úr angyala másodszor is kiáltott Ábrahámnak a mennyből, és ezt mondta: Magamra esküszöm, így szól az Úr, és nem tagadtad meg tőlem a Te fiadat, a te egyetlenegyedet, azért gazdagon megáldalak, és úgy megszorítom utódaidat, hogy annyian lesznek, mint az ég csillagai, vagy mint a homokszemek a tenger partján.

Ábrahám és Izsák története. Egyszerre híresen klasszikus és hírhedten botrányos igeszakasz ez, több pillanatkép is eszembe jut róla.

Az első. Egy lelkes fiúgyermek érdeklődve hallgatja bibliaórákon a történeteket, de amikor a lelkész elérkezik ehhez a történethez, a gyermek zokogni kezd, hiszen édesapjára gondol, akit ő úgy szeret.

A második. A hetvenes évek elején tizenéves kamaszként a Deák téri templom első emeleti karzatán hallgatom a neves és tiszteletreméltó igehirdetőt, aki szenvedélyesen, szinte sírva beszél arról, hogy neki, akinek a Teremtő nem adott saját gyermeket, különösen is elfogadhatatlan, hogy Isten Ábrahámotól azt kérte, áldozza fel Izsákot, az „egyetlenegy” gyermekét.

Vagy hogyan hallgatja ezt a történetet az, akinek egyetlen fiúgyermekét valóban elvette az Isten? Egy jó barátom családi tragédiája jut most eszembe. Másfél éve nyáron, itt, ebben a városban történt ez a tragédia...

Mi a célunk, amikor ezt az igeszakaszt olvassuk és hallgatjuk? Meg akarunk botránkozni, hogy ilyen furcsa, iszonyatos történetek vannak a Bibliában? Mert első látásra a történet valóban felháborítónak, botránkoztatónak tűnik. Ha a saját (pillanatnyi) etikai értékrendünket vetítjük a textusra, akkor Isten kiszámíthatatlan kényúrnak tűnik, aki következetlen önmaga ígéretéhez és értelmetlenül kínozza éppen azt, akinek ő nagy ígéretet tett, aki „Isten barátjának” tarthatta magát.

A másik lehetőség: azon gondolkodjunk el, hogy miért került ez a történet a Bibliánkba, ha a Bibliát Isten Szentlelke ihlette? Miért választja az egyház ezt az első látásra olyan furcsa igeszakaszt böjtelő Hetvened vasárnapjának igehirdetési textusául?

Három kérdésre keressük a választ: 1. Mi jellemzi az Istenhez hűséges embert? 2. Mi jellemzi az emberhez hűséges Istent? 3. Mi az Isten és ember kapcsolatának kívánatos, ideális természete?

Mi jellemzi az Istenhez hűséges embert?

Isten az első

Mindnyájan, akik egyháztagok vagyunk és nemcsak a nagy ünnepeken, hanem például ma is, a böjtelő idején, Hetvened vasárnapján is itt ülünk a templomban, az egyházzal együtt elcsendesedünk, s kezdünk a húsvéti győzelem felé tekinteni. A magunk módján mindnyájan igyekszünk hűnek lenni Istenhez. Természetesen a Teremtővel olyan különlegesen bensőséges viszonyt sohasem érhetünk el, amelyet Ábrahám mondhatott magáénak, amikor ő – a Szentírásban is egyedülálló módon – „Isten barátja” lehetett. Ám a hívő emberek – az evangélium szavaival – mégis lehetnek Ábrahám „fiai” vagy „gyermekai”, hiszen ez a viszonyulás a szoros lelki kapcsolat kifejeződése. Azt sem árt tudatosítanunk, hogy Ábrahám a három nagy monoteista vallásban (zsidóság, kereszténység, iszlám) egyformán a „hívők atyja”.

Az Istenhez hűséges embert az jellemzi, hogy életében mindig és mindenekben „Isten az első”. Luther számára ezért olyan fontos az első parancsolat magyarázata: Istent teljes szívükből szeretni azt jelenti, hogy a mi szívünk „Istene csüng”. Vagyis: nem vasárnapi kellék ő az életünkben, hanem minden gondolatunk és mozdulatunk motorja.

A megpróbáltatásokat elviseli és engedelmeskedik

A legtöbb őszinte istenkövető embert is érik megpróbáltatások, sokszor talán súlyosabbak, mint a felszínen élőket. Az úgynevezett „félelmek” Anfechtungen – amint ezt Luther is átélte – sokszor fájdalmas tapasztalatok, de istentapasztalatok.

Édesapám halálakor írta egy barátom: „a halál közelsége – Isten közelsége”. A megpróbáltatások idején Isten „történik” a mi életünkben. Úgy tűnik: Isten elrejtőzött, egy „fátyol” fedi el előlünk arcát – Ordass Lajos mondta ezt az 1948-as ítélethirdetéskor. Ilyenkor úgy érezzük: Isten elfordult tőlünk, becsapott, rászédett bennünket, „meghalt”, talán sohasem létezett.

Ha valaki, akkor Ábrahám átérezhette a rászédettségét. Úgy is gondolhatta, hogy valamilyen szeszélyes istenség kénye-kedve szerint játszik vele, aki hatalmas ígéretét hirtelen egy annak ellentmondó, abszurd, kegyetlen követeléssel írja felül. Ábrahám lázadhatna, de mégsem ezt eszi, minden bizonnyal szenved és szorong, mégis hisz Istenében és engedelmeskedik neki.

A hit is abszurditást követel. Tudunk-e életünk drámájában akár gyermeki, akár abszurd hittel mi is megkapaszkodni Istenünkben? Tudjuk-e szívből énekelni: „Bár por vagy is szeret, megvédi ügyedet [...] Ő el nem hagy, Jóvolta hozzád igen nagy” (Evangélikus Énekeskönyv, 66. ének).

Hisz a feltámadásban

A Zsidókhoz írt levél szerzője írja, hogy Ábrahám hitt a feltámadásban, s csakis ezért tudott engedelmeskedni Istennek (Zsid 11,19). Luther még hozzáteszi: ebben a jelenetben a Szentírás szívének lüktetéséről: az életről és a halálról van szó. Nemcsak Izsák kész meghalni, hanem Ábrahám hétszeresen is meghal, hiszen retteg a félelemtől.

A valódi halál nem a biológiai élet megszűnése, hanem maga a halálfélelem a szörnyű, valóságos halál. A halálfélelem ugyanis a lélek halála. Aki azonban legyőzte hittel a halálfélelmet, az legyőzte a halált. Ábrahám ebben a történetben meghalt és feltámadott. Talán erre mondhatta Jézus, hogy „Ábrahám, a ti atyátok ujjongott azon, hogy megláthatja az én napomat: meg is látta és örült is” (Jn 8, 56).

Mi jellemzi az emberhez hűséges Istent?

Leleményesen szerető Isten

Ha Isten teremtett bennünket, akkor mi az ő tulajdonai vagyunk, még akkor is, ha a bűneset óta elfordultunk tőle. Számos leleményes kezdeményezéssel próbál „visszaszeretni” minket, mert ő hűséges a teremtményéhez – erről szól az Ószövetség!

Legtökéletesebb leleménye a keresztt, ami által visszavásárolt bennünket, s amelyen egyszerre mutatta meg nekünk az igazságát – a bűn büntetését – és irgalmát: helyettünk a Fiát adta halálra.

Nyelvileg is kimutatható a felolvasott mózesi fejezet 16. versének „nem tagadtad meg tőlem a Te fiadat a te egyetlenegyedet, azért gazdagon megáldalak” áthallása Pál apostolnál: „Aki tulajdon Fiát nem kímélte, hanem mindnyájunkért odaadta...” (Róm 8,32)!

Kezdjük már látni, hogy itt nemcsak Ábrahámról és Izsákról, hanem a mi mennyei Atyánkról is szó van, aki odaadta, átadta nekünk az ő egyszülött Fiát, hogy nekünk szabadulásunk, gyógyulásunk és életünk legyen.

Önmagát kiszolgáltató, „kockára tevő” Isten

Isten az ő végtelen szeretetében kiszolgáltatója és sebezhetővé teszi önmagát, így történt ez már akkor is, amikor kockára tette az Ábrahámnak tett ígését. „Kész-e ez az Ábrahám akkor is hinni bennem, ha az értelmetlen abszurditás maszkját veszem magamra?”

Isten itt könnyen elveszíthetett volna egy nagy hívőt. Önmaga hitelét, megbízhatóságát kockára téve „kísért”, azaz „megpróbál minket”. Isten, akit Ábrahám egykor a legjobb barátjának tartott, most – úgy tűnik – az ellensége. Ábrahám pedig nem tudja: Istentől vagy a Sától jön-e a „kísértés”. Isten rejtőzködő Isten, Önmaga ellentétének látszatába rejtőzik, ezt látjuk Jób és Ábrahám megpróbáltatásában is.

Gondoskodó Isten

Ábrahám történetéből azt is megtanulhatjuk, hogy az önmagát érettünk odaadó Isten, gondoskodó Úr is egyben.

Ábrahám hite a gondviselő, gondoskodó Istenbe vetett hit. Izsák kérdésére, hogy hol van az áldozati bárány, így felelt: „Isten majd gondoskodik az áldozatra való bárányról, fiam.” (1Móz 22,8). Azt a helyet, ahol Ábrahám meglátta az Isten által áldozatra kínált kist, Ábrahám így nevezte el: „Az Úr gondoskodik” (1Móz 22,14). E kifejezés gazdagságára még visszatérünk.

Mi az istenkereső ember és az emberkereső Isten adekvát kapcsolata?

A hit és az abból fakadó cselekedet

Egy szóval válaszolhatunk: a hit. Ábrahám a hit példaképe, s a mai vasárnapi igehirdetésnek is a hitről kell szólnia. Isten a hit által fogad el minket igaznak, s nem a cselekedetek révén, amelyek „érdemet” végképp nem szerezhetnek. Ez a reformátori tanítás kétségtelenül igaz, de Jakab apostol sem volt tévtanító, amint ezt Luther egy harci helyzetben mondotta.

A hit elválaszthatatlan a hitből fakadó cselekedetektől, hiszen a hit követéssel jár, Krisztuskövetést eredményez. Már azzal is cselekszem, hogy elindulok a krisztuskövetés útján és ezen az úton az egyik lábamat a másik elé teszem! Így előbb-utóbb – ha a hitem igaz és

tiszta, akkor – az jó gyümölcsöt terem. A hit (h)őse, Ábrahám, Pálnak és Jakabnak, a lutheránusoknak és a katolikusoknak is erőt adó példakép volt egykor, és az ma is.

A hit útján járni: emmausi út

Végezetül tegyük fel a kérdést: mit is jelent, hogy Ábrahám a hit útján járt, vagy, ahogy Kierkegaard mondta: a hit „lovagja” volt? A Mórijjá-hegy felé vezető út – véleményem szerint - hasonlít az emmausi úthoz.

Aki a hit útján jár, annak a látása egyre inkább tisztul, mert azt Isten megtisztítja; a gondolkodása, a lelkülete egyre inkább istenszerű lesz, mert Isten lelke munkálkodik benne. Ahogyan az emmausi úton az eleinte még kétségbeesett tanítványok szeme egyre inkább megvilágosodott, a szívük egyre inkább „gerjedezett” (Károli) miközben Jézus magyarázta a róla szóló Írásokat – minden bizonnyal az Ábrahámról szóló történetet is!

A háromnapos út Ábrahám esetében hasonló tanulási folyamat lehetett. Eleinte ő is minden bizonnyal szorong, talán kétségbe is esik – a hallgatása erre enged következtetni –, de hisz, bízik és engedelmeskedik. Egyszerű növekvő, erősödő istentapasztalata következtében a látása is egyre élesedik, amint közeledik Mórijjá hegyéhez. Tudja, hiszi, hogy Isten majd „gondoskodik” az áldozatra való bárányról. Hisz Isten ígéreteiben, majd hisz a feltámadásban és végül meglátja Krisztus helyettes áldozatát.

A csoda: az átlényegülés hegye

A Mórijjá hegyén megtörténik az átlényegülés, a csoda. Az angyal mentő keze az engedelmes Izsákot kiragadja a halál veszedelméből, hogy ő is és Ábrahám is átélhessék a halálnál is erősebb halálfélelemből való feltámadás csodáját. Különösen az egyházatyák hangsúlyozták, hogy Izsák is és a bozótban fennakadó kos is Krisztust jelképezi: ő Izsák, akit nem öltek meg, másfelől a kos, a helyettes áldozat, akit megöltek. Ábrahám is egyre többet látott és meglátott. Joggal mondhatta Jézus, hogy Ábrahám örült, mert „látta” az én napomat (Ján 8,56).

Említettük, hogy Isten gondoskodik. Az IMóz 22,14-et csak a mi fordításunk adja vissza így: „Azután így nevezte el Ábrahám azt a helyet: Az ÚR gondoskodik. Ma ezt mondják: az ÚR hegyén a gondoskodás.” A héber Biblia magyar fordításában ezt olvassuk: „Az Örökkévaló lát; ahogy ma mondják: Az Örökkévaló hegyén látható lesz”.

A Mórijjá hegyén Isten lát és láttat. Látja a hitet és megmutatja önmagát; s mintegy előképpen kiábrázolja az ő megváltásának mikéntjét.

Akárcsak néhány ezer évvel később az Úr a megdicsőülés hegyén (Mt 17,1–13) is látott és láttatott: Péter, Jakab és János is megláthatták Mesterüket Mózes és Illés társaságában. Láthatták és hallhatták azt, amit „szem nem látott és fül nem hallott és az ember szíve meg nem sejtett, azt készítette el Isten az őt szeretőknak” (1Kor 2,9).

A zsidó festő, Marc Chagall „Izsák feláldozása” című festményén (1950–1955) a háttérben megjelenik a keresztbordozó Jézus. Igen, a kereszt tisztítja meg a mi sokszor homályos, vagy éppen a dolgok valóságát megfordító látásunkat. Luther szavaival: „A kereszt teológusa azt mondja, ami az igazság”.

Hiszünk-e Ábrahám hitével? Szeretjük-e Istent úgy, mint Ábrahám? Vagyunk-e, leszünk-e, lehetünk-e „Ábrahám fiai”? Elfogadjuk-e, vállaljuk-e, hogy Jézus Krisztus keresztje és Isten Lelke tisztítsa a mi szemünk látását is? Akarunk-e e csodának mi is részesei lenni?

Ha igen, nekünk is ilyen látásokban, láttatásokban lehet majd részünk! Adja Isten, hogy így legyen! Ámen

19Ezután Ábrahám visszatért szolgálóihoz, elindultak, és együtt elmentek Beérsebába. Ábrahám továbbra is Beérsebában lakott.

Náhór utódai

20Ezek után hírül adták Ábrahámnak: Milká is szült fiúkat öcsédnek, Náhórnak: 21Úcot, az elsőszülöttjét, Búzt, annak öccsét, és Kemúélt, Arám atyját, 22továbbá Keszedet, Hazót és Pildást, Jidláfot és Betúélt. 23Betúél nemzette Rebekát. Ezt a nyolcat szülte Milká Náhórnak,

Ábrahám öccsének. 24Másodfelesége, akinek Reúmá volt a neve, szintén szült neki: Tebahot, Gahamot, Tahast és Maakát.

1Móz 23

1Sára **százhuszonhét évig élt**, ennyi volt Sára életkora. 2Amikor meghalt Sára Kirjat-Arbában, azaz a Kánaán földjén lévő Hebrónban, Ábrahám bement Sárához, hogy meggyászolja és elsirassa őt. 3Majd fölkelte Ábrahám a halottja mellől, és így szólt a hettitákhoz: 4Jövevény és idegen vagyok köztetek. Adjatok nekem sírhelynek való birtokot nálatok, hogy oda temethessem halottamat! 5A hettiták ezt felelték Ábrahámnak: 6Hallgass meg bennünket, urunk! Istentől való fejedelem vagy te közöttünk. **A legszebb sírhelyünkön temesd el halottadat! Senki sem akadályoz meg közülünk, hogy az ő sírhelyére temesd halottadat.** 7Ekkor fölkelte Ábrahám, meghajolt a föld tulajdonosai, a hettiták előtt, 8és így szólt hozzájuk: Ha igazán azt akarjátok, hogy eltemessem halottamat, hallgassatok meg engem, és bírjátok rá Efrónt, Cóhar fiát, 9hogy adja el nekem a **makpélai barlangját**, amely a szántóföldje végén van! Teljes áron adja el, hogy legyen sírhelynek való birtokom köztetek!

10Efrón is ott ült a hettiták között. Ez a hettita Efrón így szólt Ábrahámmal a hettitáknak és mindazoknak a füle hallatára, akik a város kapujában összejöttek: 11Nem, uram! Hallgass meg engem! Neked adom azt a szántóföldet a rajta levő barlanggal együtt. Népem fiainak a szeme láttára adom azt neked. Temesd csak el a halottadat! **12Ábrahám meghajolt a föld tulajdonosai előtt**, 13és így szólt Efrónhoz a föld tulajdonosainak a füle hallatára: Hallgass mégis rám! Megadom a szántóföld árát, fogadd el tőlem, azután oda temetem halottamat. 14De Efrón így felelt Ábrahámnak: 15Hallgass rám, uram! Négyszáz sekel ezüstöt ér ez a föld. Mit számít az közöttünk? Temesd csak el halottadat! 16Ábrahám engedett Efrónnak, és kimért Ábrahám Efrónnak annyi ezüstöt, amennyit mondott a hettiták füle hallatára: **négyszáz sekel ezüstöt a kereskedők által használt sekel szerint.** 17Így ment át Efrón makpélai szántóföldje, amely Mamréval szemben van: a szántóföld, a rajta lévő barlang és minden fa a szántóföld egész határában körös-körül **18Ábrahám birtokába a hettitáknak és mindazoknak a szeme láttára, akik a város kapujában összejöttek.** 19Azután eltemette Ábrahám a feleségét, Sárát a makpélai szántóföld barlangjában, Mamréval, azaz Hebrónnal szemben, Kánaán földjén. 20Így került Ábrahám birtokába sírhelyül a hettitáknak ez a **szántóföldje a rajta levő barlanggal együtt.**

1Móz 24

1Ábrahám élemedett korú, öreg ember lett, és az ÚR mindennel megáldotta Ábrahámot. 2Egyszer azt mondta Ábrahám háza legöregebb szolgájának, aki mindenét kezelte: **Tedd a kezedet a csípőm alá, 3hadd eskesselek meg az ÚRra, az ég és föld Istenére, hogy fiamnak nem a kánaániak leányai közül hozol feleséget, akik között lakom,** 4hanem elmész hazámba, a rokonságomhoz, és onnan hozol feleséget a fiamnak, Izsáknak! 5De a szolga ezt mondta neki: Hátha az a leány nem akar követni engem erre a földre? Akkor visszavigyem a fiadat arra a földre, ahonnan eljöttél? 6Ábrahám így válaszolt neki: Őrizkedj attól, hogy visszavidd oda a fiamat! 7Az ÚR, az ég Istene, aki kihozott engem atyám házából és rokonságom földjéről, aki beszélt velem, és így esküdött meg nekem: A te utódaidnak adom ezt a földet! – ő elküldi majd angyalát előtted, hogy onnan hozhass feleséget a fiamnak. 8Ha a leány nem akar követni téged, akkor mentes leszel a nekem tett eskü alól, de a fiamat nem viheted vissza oda. **9Ekkor a szolga odatette kezét urának, Ábrahámnak a csípője /SZIT, imit/ KG tompora/ KI ágyéka /KNV/, thigh/alá,** és megesküdött neki erre a dologra.

10Azután kiválasztott **a szolga tíz tevét urának tevéi közül az útra**, és magához vett urától mindenféle értékes dolgot. Elindult, és elment Arám-Naharajimba, Náhór városába. 11A városon kívül megpihentette a tevéket egy kútnál estefelé, amikor vízért jártak az asszonyok. 12Akkor ezt mondta: URam, Ábrahámnak, az én uramnak Istene! Adj eredményt még ma, és mutasd meg hűségedet az én uram, Ábrahám iránt! 13Ideállok a forrás mellé, amikor a városbeli leányok kijönnek vizet meríteni. 14Legyen úgy, hogy ha azt mondom valamelyik leánynak: Nyújtsd ide a korsódat, hadd igyam! – ő pedig azt mondja: Igyál, sőt még a tevéidet is megitatom – akkor őt rendelted szolgáltnak, Izsáknak, és ebből tudom meg, hogy megmutattad hűségedet az én uram iránt!

15Még végig sem mondta ezt, máris **jött Rebeka korsóval a vállán. Ő** Betuélnak, Milká fiának volt a leánya, Milká pedig Ábrahám testvérének, Náhórnak volt a felesége. 16**Nagyon szép leány volt, hajadon, akinek még nem** volt dolga férfival. Lement a forráshoz, megtöltötte a korsóját, és feljött. 17Ekkor a szolga odaszaladt hozzá, és azt mondta: Adj nekem egy korty vizet a korsóból! 18A leány így felelt: Igyál, uram! És gyorsan levette korsóját a kezébe, és inni adott neki. 19Miután eleget adott neki inni, így szólt: Tevéidnek is merítek, míg eleget nem isznak. 20Sietve beleöntötte a korsó vizet a vályúba, azután ismét odaszaladt meríteni a forráshoz. Így merített valamennyi tevének. 21Az ember közben némán figyelte, hogy megtudja, szerencsés-e útját az ÚR, vagy sem.

22Miután a tevék már eleget ittak, elővett a férfi egy fél sekel súlyú aranyfüggőt, és a leány kezére való két karperecet, tíz aranysekel súlyút, 23és ezt kérdezte: Kinek a leánya vagy? Mondd meg nekem, van-e számunkra hely éjszakára apád házában? 24Ő azt felelte: Betuélnak leánya vagyok, Milká fiáé, akit ő Náhórnak szült. 25Azt is mondta neki: Van nálunk bőven szalma is, abrak is, meg hely is van éjszakára. 26Akkor az ember meghajolt, leborult az ÚR előtt, 27és ezt mondta: **Áldott az ÚR, Ábrahámnak, az én uramnak Istene, aki nem vonta meg hűségét és szeretetét uramtól. Az ÚR vezérelt engem ezen az úton uram testvérének házához.**

28A leány pedig elszaladt, és elmondta anyja háza népének, hogy mi történt. 29Rebekának pedig volt egy Lábán nevű bátyja. Ez a Lábán kiszaladt ahhoz az emberhez a forráshoz. 30Látta ugyanis a függőt és a húga kezén levő karpereceket, és hallotta hűgának, Rebekának a szavait, aki elmondta, hogy miről beszélt vele az az ember. Odament tehát ahhoz az emberhez, aki még mindig ott állt a tevék mellett a forrásnál, 31és így szólt: Jöjj be, áldott embere az ÚRnak, mit állsz idekint? **ÉN már előkészítettem a házat és a tevék helyét is. 32Az ember bement a házba,** Lábán meg levette a tevékről a szerszámot, adott a tevéknek szalmát és abrakot; azután vizet hoztak, hogy megmossák a lábát, meg a vele levő emberek lábát is. 33Majd ennivalót tettek eléje, de ő így szólt: Nem eszem, amíg el nem mondom a mondanivalómat! Lábán így szólt: Beszélj!

34Ő pedig ezt mondta: Ábrahám szolgálja vagyok. 35Az ÚR igen megáldotta az én uramat, aki meggazdagodott: adott neki juhokat, marhákat, ezüstöt, aranyat, szolgálóleányokat, tevéket és szamarakat. 36Uram felesége, Sára öregkorában szült fiút uramnak, és ő mindenét a fiúnak adta. 37Engem pedig így esketett meg az uram: **Ne végy fiamnak feleséget a kánaániak leányai közül, akiknek a földjén lakom,** 38hanem menj el apám házához, az én nemzetségemhez, és onnan hozz feleséget a fiamnak! 39S amikor azt mondtam uramnak: Hátha az a leány nem akar követni engem? – 40akkor így felelt nekem: Az ÚR, akinek a színe előtt járok, elküldi majd angyalát veled, és szerencsésé teszi utadat, hogy feleséget hozhass fiamnak az én nemzetségemből, apám házából. 41Csak akkor mentesülsz a nekem tett eskü alól, ha elmész az én nemzetségemhez. Ha nem adják neked, akkor is mentesülsz a nekem tett eskü alól. **INNEN: NARRÁCIÓ NARRÁCIÓJA** 42Amikor ma a forráshoz értem, ezt mondtam: URam, Ábrahámnak, az én uramnak Istene! Bárcsak szerencsésé tennéd utamat, amelyen

járok! 43Ideállok a forrás mellé. Legyen úgy, hogy ha azt mondom valamelyik leánynak, aki kijön vizet meríteni: Adj innom egy kis vizet a korszóból, 44és az ezt feleli nekem: Igyál, sőt még a tevéidnek is merítetek! – az legyen az a leány, akit az ÚR az én uram fiának rendelt.

45Még végig sem mondtam ezt magamban, máris jött Rebeka korszóval a vállán, lement a forráshoz, és merített. Ezt mondtam neki: Adj innom! 46Ő gyorsan levette a korszóját, és így felelt: Igyál, sőt még a tevéidet is megitatom. Ittam, és ő a tevéket is megította. 47Azután megkérdeztem tőle: Kinek a leánya vagy? Ő ezt mondta: Annak a Betúélnak a leánya vagyok, akit Milká szült Náhórnak. Ekkor a függőt az orrába tettem, a karpereceket pedig a kezére. 48Azután meghajoltam, leborultam az ÚR előtt, és áldottam az URat, Ábrahámnak, az én uramnak Istenét, aki a helyes úton vezérelt engem, hogy az én uram testvérenek leányát vihessen el feleségül a fiának. 49Most azért, ha meg akarjátok mutatni, hogy szeretitek uramat, és hűek vagytok hozzá, mondjátok meg nekem! De ha nem, azt is mondjátok meg, mert akkor máshol kell tovább keresgélnem!

50Lábán és Betúél így válaszolt: Az ÚRtól indult el ez a dolog, mi nem mondhatunk neked sem rosszat, sem jót. **51Itt van Rebeka, fogd és menj!** Legyen urad fiának a felesége, ahogyan elvégezte az ÚR. 52Amikor Ábrahám szolgája hallotta ezeket a szavakat, földre borult az ÚR előtt. 53Azután a szolga ezüst és arany ékszereket meg ruhákat vett elő, és Rebekának adta. Drága ajándékokat adott a bátyjának és az anyjának is. 54Majd ettek és ittak az emberekkel együtt, akik vele voltak, és ott töltötték az éjszakát. Amikor felkeltek reggel, így szólt: Bocsássatok el uramhoz! 55A leány bátyja és anyja azonban azt mondta: Hadd maradjon velünk a leány még vagy tíz napig, azután elmehet! 56De ő így felelt nekik: Ne tartsatok vissza, hiszen az ÚR szerencsésé tette utamat! Bocsássatok el, hadd menjek uramhoz! 57Azok ezt mondták: Hívjuk ide a leányt, és kérdezzük meg őt magát! 58Odahívták Rebekát, és azt kérdezték tőle: Elmész-e ezzel az emberrel? Ő azt felelte: **Elmegyek!** 59Elbocsátották tehát hűgukat, Rebekát és a dajkáját meg Ábrahám szolgáját embereivel együtt. **60Megáldották Rebekát, és ezt mondták neki: Hűgunk, legyen utódaid száma ezerszer tízezer! Vegye birtokba utódod ellenségei városát!**

61Azután fölkelte Rebeka és szolgálóleányai, felültek a tevékre, és követték azt az embert. A szolga pedig fogta Rebekát, és elment.

62Izsák éppen megérkezett a Lahajrói-kúttól, mert a Délvidéken lakott. 63Estefelé kiment Izsák imádkozni a mezőre. Amint föltekintett, látta, hogy tevék közelednek. 64Rebeka is föltekintett, és meglátta Izsákot. Akkor leszállt a tevéről, 65és azt kérdezte a szolgától: Ki az a férfi, aki szembe jön velünk a mezőn? A szolga így felelt: Ő az én uram! **Akkor Rebeka fátylat vett elő, és eltakarta magát. 66A szolga pedig elbeszélte Izsáknak mindazt, amit végzett. 67Izsák ekkor bevezette Rebekát anyjának, Sárának a sátrába, és feleségül vette Rebekát. Izsák megszerette őt, és megvigasztalódott anyja halála után.**

1Móz 25

1Ábrahám ismét megnősült, feleségének Ketúrá volt a neve. 2Ő szülte neki Zimránt, Joksánt, Medánt, Midjánt, Jisbákot és Súahot. 3Joksán nemzette Sábát és Dedánt. Dedán fiai lettek az assúriak, a letúsiak és a leummiak. 4Midján fiai pedig: Éfá, Éfer, Hanók, Abídá és Eldáá. Ezek mind Ketúrá leszármazottjai.

5Ábrahám azonban Izsáknak adta mindenét, 6a fiaknak, akiket másodfeleségei szültek Ábrahámnak, **Ábrahám csak ajándékokat adott, és még** életében eltávolította őket fia, Izsák mellől kelet felé, egy keleti országba.

7Ábrahám életkora, amit megért, **százhetvenöt év volt**. 8Akkor elhunyt Ábrahám, meghalt késő vénységében, öregén, **betelve az élettel**, és elődei mellé került. 9**Fiai, Izsák és Izmael temették el a makpélai barlangban**, Efrónnak, a hettita Cóhar fiának a szántóföldjén, Mamréval szemben, 10azon a szántóföldön, amelyet Ábrahám a hettitáktól vett meg. **Ott temették el Ábrahámot, ahol Sárát, a feleségét**. 11Ábrahám halála után megáldotta Isten az ő fiát, Izsákot. Izsák a Lahajrói-kútnál lakott.

12Ez Ábrahám fiának, Izmaelnek a nemzetsége,

akit az egyiptomi Hágár, Sára szolgálóleánya szült Ábrahámnak. 13Így hívták Izmael fiait nevük és nemzetségük szerint: Izmael elsőszülöttje volt Nebájót, azután következett Kédár, Adbeél és Mibszám, 14továbbá Mismá, Dúmá és Masszá, 15Hadad, Téma, Jetúr, Náfis és Kédma. 16Ezek Izmael fiai, és ez a nevük falvaik és sátozótelepeik szerint: tizenkét fejedelem, törzseiknek megfelelően. 17Izmael életkora százharminckét esztendő volt. Akkor elhunyt, meghalt, és elődei mellé került. 18Izmael utódai Havílától Súríg tanyáztak, amely Egyiptomtól keletre, Assúr felé van. Szembeszálltak a testvértörzsekkel is.

Izsák fiai: Ézsau és Jákób

19Ez Izsáknak, Ábrahám fiának a nemzetsége:

Ábrahám nemzette Izsákot. 20Izsák negyvenesztendő volt, amikor feleségül vette Rebekát, az arám Betúél leányát, az arám Lábán húgát Paddan-Arámból. 21És Izsák könyörgött **az ÚRnak feleségéért, mert meddő volt. Az ÚR pedig engedett könyörgésének, úgyhogy teherbe esett Rebeka, a felesége**. 22De fiai **tusakodtak a méhében**. Akkor ezt mondta Rebeka: Ha így van, minek is élek? Elment azért, hogy megkérdezze az URat. 23**Az ÚR pedig ezt mondta neki: Két nép van méhedben, két nemzet válik ki belsődből: az egyik nemzet erősebb lesz a másíknál, de a nagyobbik szolgál a kisebbnek**.

24Elérkezett szülésének a napja, s íme, **ikrek voltak a méhében**. 25Világra jött az első: **vöröses volt, és mindenütt szőrös, mint a daróc**. Ezért Ézsaunak nevezték el. 26Azután világra jött a testvére, kezével Ézsau sarkába **kapaszkodva**. **Ezért őt Jákóbnak nevezték el**. Izsák hatvanesztendő volt, amikor ezek megszülettek.

27Amikor a fiúk felnőttek, Ézsau a vadászathoz értő, szabadban élő ember lett, Jákób ellenben a szokásokat tisztelő sátorlakó. 28Ezért Izsák Ézsaut szerette, mert ízlett neki a vad, Rebeka viszont Jákóbot szerette.

29Egyszer Jákób valami főzeléket főzött, amikor Ézsau fáradtan megjött a mezőről. 30Ézsau azt mondta Jákóbnak: Hadd egyem ebből a vörös ételből, mert fáradt vagyok! Ezért nevezték el őt Edómnak. 31De Jákób azt felelte: Add nekem érte azonnal az elsőszülöttségi jogodat! 32Ézsau ezt mondta: Mindjárt éhen halok; mit számít nekem az az elsőszülöttségi jog? 33Jákób azt felelte: Akkor esküdj meg nekem azonnal! Ézsau megesküdött neki, és eladta az elsőszülöttségi jogát Jákóbnak. 34Jákób ekkor adott neki kenyeret és lencsefőzeléket. Ézsau evett, ivott, azután fölkel, és elment. Ennyire semmibe vette Ézsau az elsőszülöttségi jogot.

1Móz 26

1Egyszer éhínség támadt az országban, azon az első éhínségen kívül, amely Ábrahám idejében volt. Ekkor elment Izsák Abímelekhez, a filiszteusok királyához Gerárba. 2Mert megjelent neki az ÚR, és ezt mondta: Ne menj Egyiptomba, hanem abban az országban lakj, amelyet én mondok neked! 3Maradj jövevényként ebben az országban, én pedig veled leszek, és megáldalak, mert neked és utódaidnak adom ezeket az országokat mind, és **megtartom azt az**

esküt, amelyet apádnak, Ábrahámnak tettem. 4És úgy megszorítom utódaidat, hogy annyian lesznek, mint égen a csillag. A te utódaidnak adom mindezeket az országokat, és a te utódod által nyer áldást a föld minden népe, 5mert hallgatott Ábrahám a szavamra, és megtartotta mindazt, amit elrendeltem: parancsolataimat, rendelkezéseimet és utasításaimat.

6Izsák Gerárban telepedett le. 7Amikor annak a helynek a lakosai a felesége felől kérdezősködtek, a húgának mondta őt. Félt bevallani, hogy a felesége, hogy meg ne öljék annak a helynek a lakói Rebeka miatt, hiszen szép asszony volt. 8Amikor már jó ideje ott lakott, történt, hogy Abímelek, a filiszteusok királya kitekintett az ablakon, és meglátta Izsákot, amint a feleségével, Rebekával nevetgélt. 9Ekkor hívatta Abímelek Izsákot, és ezt mondta: Mégiscsak a feleséged ő! Hogy mondhattad, hogy a húgod?! Izsák ezt felelte neki: Mert azt gondoltam, hogy meg fogok halni miatta. 10Akkor így szólt Abímelek: Miért tetted ezt velünk? Könnyen megeshetett volna, hogy valaki a nép közül a feleségeddel hál, és akkor bűnbe kevertél volna bennünket. 11Abímelek ezért megparancsolta az egész népnek: Aki ehhez az emberhez és feleségéhez nyúl, halállal lakoljon!

12Izsák ezután vetett azon a földön, és százszorosát aratta abban az esztendőben, úgy megáldotta őt az ÚR. 13Így gazdagodott ez az ember; folyton-folyvást gazdagodott, míg végül is dúsgazdaggá lett. 14Volt juhnyája, marhacsordája és nagy szolgálada, s ezért féltékenyek lettek rá a filiszteusok. 15Mindazokat a kutakat, amelyeket apjának, Ábrahámnak az idejében apja szolgálói ástak, **betömtek a filiszteusok, és teleszörták földdel.** 16Abímelek ekkor így szólt Izsákhoz: Menj el tőlünk, mert sokkal hatalmasabb lettél, mint mi! 17El is ment onnan Izsák. Gerár völgyében ütött tábor, és ott lakott. 18Majd ismét kiásta Izsák azokat a kutakat, amelyeket apjának, Ábrahámnak az idejében ástak, de Ábrahám halála után a filiszteusok betömtek; és ugyanúgy nevezte el azokat, ahogyan apja nevezte őket.

19Egyszer Izsák szolgálói a völgyben ástak, és ott olyan kutat találtak, amelyben forrásvíz volt. 20A gerári pásztorok azonban perlekedni kezdtek Izsák pásztoraival, és ezt mondták: Mienk a víz! Ezért nevezte el a kutat Észeknek: mert civakodtak vele. 21Azután egy másik kutat ástak, de amiatt is perlekedtek vele, ezért azt Szitnának nevezte el. 22Onnan is továbbvonult, és egy másik kutat ástott, amely miatt már nem perlekedtek vele, ezért azt Rehóbótnak nevezte el, mert ezt mondta: Most már tágas helyet szerzett nekünk az ÚR, és szaporodhatunk ezen a földön. 23Onnan fölment Beérseába.

24Azon az éjszakán megjelent neki az ÚR, és ezt mondta: **Én vagyok atyádnak, Ábrahámnak Istene. Ne félj, mert én veled vagyok, megáldalak, és megsokasítom utódaidat szolgálóimért, Ábrahámért!**

25Ezért Izsák épített ott egy oltárt, és segítségül hívta az ÚR nevét. Majd felverte ott a sátrát, szolgálói pedig kutat ástak ott.

26Majd elment hozzá Abímelek Gerárból barátjával, Ahuzzattal és hadseregpáncsnokával, Píkóllal. 27Izsák ezt kérdezte tőlük: Miért jöttetek hozzám? Hiszen ti gyűlöltök engem, és elűztetek magatok közül. 28De ők ezt felelték: Meg kellett látnunk, hogy veled van az ÚR. Ezért azt mondtuk: Legyen esküvel kötött megállapodás köztünk és közted! Szövetséget akarunk kötni veled, 29hogy nem tessek rosszat velünk, ahogyan mi sem bántottunk téged, csak jót tettünk veled, és békével bocsátottunk el. Hiszen az ÚR áldott embere vagy te! 30Akkor lakomát készített nekik, majd ettek és ittak. 31Amikor reggel fölkeltek, esküt tettek egymásnak, azután elbocsátotta őket Izsák, és békével mentek el tőle.

32Még aznap megérkeztek Izsák szolgálói, és jelentették, hogy kutat ástak, és ezt mondták neki: **Vízet találtunk!** 33És elnevezte azt Sibának, ezért Beérseba annak a városnak a neve még ma is.

34Amikor Ézsau negyvenéves volt, feleségül vette Juditot, a hettita Beéri leányát és Boszmatot, a hettita Élón leányát. 35Ezek igen megkeserítették Izsák és Rebeka életét.

1Móz 27

1 Amikor Izsák megöregedett, és annyira meggyengült már a szeme, hogy nem is látott, behívta a nagyobbik fiát, Ézsaut, és így szólt hozzá: Fiam! Ő felelt neki: Itt vagyok. 2 Izsák ezt mondta: Lásd, én megöregedtem, bármikor meghalhatok. 3 Most hát fogd a fegyvereidet, tegzedet és íjadat, menj ki a mezőre, és lőj nekem **valami vadat!** 4 Azután készíts nekem finom falatokat, ahogyan én szeretem, és hozd be nekem, hogy egyem, és megáldjalak, mielőtt meghalok! 5 **Rebeka azonban hallgatózott, amikor** Izsák a fiával, Ézsauval beszélt. Amint elment Ézsau a mezőre, hogy vadat lőjön, és elhozza, 6 **Rebeka ezt mondta fiának, Jákóbnak: Hallottam, hogy apád a bátyáddal, Ézsauval beszélt,** és ezt mondta: 7 Hozz nekem **vadat,** és készíts finom falatokat, hogy egyem, és megáldjalak az Úr színe előtt, mielőtt meghalok! 8 Most azért, fiam, hallgass a szavamra, amit most megparancsolok neked! 9 Menj el a nyájhoz, és hozz onnan **két kecskegidát** a javából, hadd készítek abból apádnak finom falatokat, ahogyan ő szereti! 10 Azután vidd be apádnak, hogy egyék, és téged áldjon meg, mielőtt meghal! 11 De Jákób ezt mondta anyjának, Rebekának: Igen, de Ézsau bátyám szőrös, én pedig simabőrű vagyok. 12 Hátha megtapogat az apám, és akkor azt hiszi, hogy csúfot üzők belőle, és áldás helyett átkot szerzek magamnak. 13 De az anyja ezt mondta neki: Engem sújtson az az átok, fiam! Te csak hallgass a szavamra, eredj, és hozd, amit mondtam! 14 Elment tehát, elhozta a gidákat, és bevitte anyjának. Anyja pedig elkészítette a finom falatokat, ahogyan az apja szerette. 15 Akkor fogta Rebeka nagyobbik fiának, Ézsauinak a legszebb ruháját, amely nála volt otthon, és felöltöztette Jákóbot, a kisebbik fiát, 16 a kecskegidák bőrével pedig beborította a kezét és a sima nyakát. 17 Azután kezébe adta fiának, Jákóbnak a finom falatokat és a kenyeret, amelyet készített. 18 Akkor Jákób bement az apjához, és így szólt: Apám! Ő pedig így felelt: Itt vagyok. Ki vagy te, fiam? 19 Jákób ezt felelte apjának: Én vagyok Ézsau, az elsőszülötted. Úgy cselekedtem, ahogyan mondtad nekem. Gyere, ülj hát fel, és egyél a vadpecsenyéből, azután áldj meg engem! 20 Izsák azt kérdezte a fiától: Hogy találtál **vadat** ilyen hamar, fiam? Ő erre így felelt: Mert **Istened, az Úr elém vezette.** 21 Akkor Izsák ezt mondta Jákóbnak: Gyere közelebb, hadd tapogassalak meg, fiam, hogy csakugyan te vagy-e az én Ézsau fiam, vagy sem? 22 Jákób közelebb ment apjához, Izsákhoz, aki megtapogatta, és ezt gondolta: A hang Jákób hangja, de a kéz Ézsau keze. 23 **Nem ismerte meg őt, mivel szőrös volt a keze, mint bátyjának, Ézsauinak a keze, ezért áldotta meg őt.** 24 De megkérdezte: Te vagy az, fiam, Ézsau? Ő így felelt: Én vagyok. 25 Akkor ezt mondta: Hozd ide, hadd egyem a fiam vadpecsenyéjéből, hogy utána megáldjalak téged! Odavitte neki, és ő megette. Bort is vitt neki, ő pedig megitta. 26 Akkor ezt mondta neki az apja, Izsák: Gyere közelebb, és csókolj meg, fiam! 27 Erre odament, és megcsókolta őt. Amikor Izsák megérezte ruhájának az illatát, megáldotta őt, és ezt mondta: Lám, fiam illata olyan, mint a mező illata, amelyet megáldott az Úr.

28 Adjon neked az Isten égi harmatot, zsiros földet, sok gabonát és mustot! 29 Népek szolgáljanak neked, nemzetek boruljanak le előtted! Légy ura testvéreidnek, boruljanak le előtted anyádnak fiai! Átkozott lesz, aki átkoz, áldott, aki téged áld!

30 Miután elmondta Izsák Jákób felett az áldást, Jákób éppen csak kijött apjától, Izsáktól, amikor a bátyja, Ézsau is megjött a vadászatból. 31 Ő is elkészítette a finom falatokat, bevitte apjának, és ezt mondta neki: Kelj föl, apám, egyél a fiad vadpecsenyéjéből, és azután áldj meg engem! 32 De az apja, Izsák, ezt kérdezte tőle: Ki vagy te? Ő így felelt: Én vagyok az elsőszülött fiad, Ézsau. 33 **Ekkor megrendült Izsák, nagyon-nagyon megrendült,** és ezt kérdezte: Ki volt akkor az, aki vadat lőtt, behozta nekem, meg is ettem mind, még mielőtt megjöttél? Én őt megáldottam, és áldott is lesz! 34 Amikor meghallotta Ézsau apja szavait, **hangosan és igen keservesen fölkiáltott,** és azt mondta apjának: Áldj meg engem is, apám! 35 De ő ezt felelte:

Öcséd álnok módon bejött, és elvette az áldásodat. 36 Ézsau így felelt: Méltán nevezték el Jákóbnak, **hiszen már másodszor csapott be engem! Elvette az elsőszülöttségi jogomat, most pedig elvette az áldásomat is.** Majd ezt kérdezte: **Nem tartottál meg nekem az áldásból valamit?** 37 Izsák ezt felelte Ézsauinak: Már úrrá tettem őt feletted, és szolgáljává tettem valamennyi testvérét. Gabonával és musttal is őt láttam el. Mit tehetnék hát érted, fiam? 38 Ézsau ezt mondta apjának: Csak az az egy áldásod volt, apám? Áldj meg engem is, apám! És **Ézsau keserves sírásra fakadt.** 39 Apja, Izsák erre megszólalt, és ezt mondta neki:

Nem zsíros földön lesz a lakóhelyed, nem hull rád égi harmat. 40 Fegyvered éltet, öcsédet szolgálod. DE HA NEKIFESZÜLSZ, LETÖRÖD IGÁJÁT NYAKADRÓL! EZ MIRE UTAL??

41 Ézsau azonban bosszút forralt Jákób ellen az áldás miatt, amellyel megáldotta őt az apja. Ezt mondta magában Ézsau: Közelednek már a napok, amikor majd apámat gyászoljuk. Akkor majd megölöm az öcsémet, Jákóbot. 42 De Rebekának hírül vitték nagyobbik fiának, Ézsauinak a szavait, ezért magához hívatta kisebbik fiát, Jákóbot, és ezt mondta neki: Bátyád, Ézsau bosszút forral ellened, és meg akar ölni. 43 Azért, fiam, hallgass a szavamra: indulj, menekülj bátyámhoz, Lábánhoz Háránba! 44 Maradj nála egy ideig, amíg bátyád haragja elmúlik. 45 **Ha majd elfordul rólad bátyád haragja, és elfelejti, hogy mit követtél el ellene, akkor majd érted küldök, és hazahozatlak onnan.** Miért veszítenélek el mindkettőtöket ugyanazon a napon? 46 Izsáknak pedig ezt mondta Rebeka: **Megutáltam az életemet a hettita leányok miatt. Ha Jákób is a hettita leányok közül vesz feleséget, olyat, mint ezek, ennek az országnak a leányai közül, mit ér akkor az életem?**

1Móz 28

1Ekkor Izsák hívatta Jákóbot, megáldotta, és ezt parancsolta neki: Ne végy feleséget a kánaáni leányok közül! 2 Indulj, eredj el Paddan-Arámba, anyád apjának, Betúélnék a házához, és ott végy feleséget anyád bátyjának, Lábánnak a leányai közül!

MÁSODSZORI ÁLDÁS – EZ MÁR VALÓBAN JÁKÓBNAK

3 A mindenható Isten pedig áldjon meg, szaporítson és sokasítson meg téged, hogy népek sokasága támadjon belőled! 4 Adja neked Ábrahám áldását, neked és utódaidnak veled együtt, hogy birtokba vedd ezt az országot, ahol jövevény vagy, amelyet Ábrahámnak adott az Isten.

5 Így küldte el Izsák Jákóbot, hogy Paddan-Arámba menjen Lábánhoz, az arám Betúél fiához, Rebekának, Jákób és Ézsau anyjának a bátyjához. 6 Ézsau látta, hogy Izsák megáldotta Jákóbot, és elküldte Paddan-Arámba, hogy ott vegyen feleséget, és amikor megáldotta, ezt parancsolta neki: Ne végy feleséget a kánaáni leányok közül, 7 és Jákób engedelmeskedett apjának és anyjának, és elment Paddan-Arámba.

8 Látta tehát Ézsau, hogy apja, Izsák a kánaáni leányokat rosszaknak tartja. 9 Elment ezért Ézsau Izmaelhez, és feleségül vette addigi feleségei mellé Mahalatot, Ábrahám fiának, Izmaelnek a leányát, Nebájótnak a húgát. 10 Jákób pedig elindult Beérsebából, és Hárán felé tartott. 11 **Elért egy helyre, és ott töltötte az éjszakát, mert a nap lement. Fogott egyet az ott levő kövek közül, a feje alá tette, és lefeküdt azon a helyen.** 12 És álmod látott: Egy lépcső állt a földön, amelynek teteje az égig ért, és Isten angyalai jártak azon fel és le. 13 Odafönt pedig az Úr állt, és ezt mondta:

Én vagyok az Úr, atyádnak, Ábrahámnak Istene és Izsáknak Istene! Ezt a földet, amelyen fekszel, neked adom és a te utódaidnak. 14 Annyi utódod lesz, mint a föld pora, terjeszkedni fogsz nyugatra és keletre, északra és délre, és általad nyer áldást, meg utódod által a föld minden nemzetsége. 15 Mert én veled vagyok, megőrizlek téged, akárhova mégy, és visszahozlak erre a földre. Bizony, nem hagylok el, amíg nem teljesítem, amit megígértem neked.

16 Amikor Jákób fölébredt álmából, ezt mondta: **Bizonyára az Úr van ezen a helyen, és én nem tudtam!** 17 Félelem fogta el, és így szólt: Milyen félelmetes ez a hely! Nem más ez, **mint Isten háza és a menny kapuja.** 18 Reggel fölkelte Jákób, fogta **azt a követ, amely a fejealja volt, fölállította szent oszlopként, és olajat öntött a tetejére.** 19 **Azután elnevezte azt a helyet Bételnek** – azelőtt Lúz volt annak a városnak a neve. 20 És ilyen fogadalmat tett Jákób: Ha velem lesz Isten, és megőriz ezen az úton, amelyen most járok, ha ad nekem ételül kenyeret és öltözetül ruhát, 21 és épségben visszatérek apám házába, akkor az Úr lesz az én Istenem. 22 **Ez a kő pedig, amelyet szent oszlopként állítottam föl, Isten háza lesz, és bármit adsz nekem, a tizedét neked adom.**

(A TEMPLOM EREDETE?)

1Móz 29

1 Jákób azután útnak indult, és elment a keleten élő népek földjére. 2 És látta, hogy **egy kút van** a mezőn, és **három juhnyáj** heverészik mellette. Abból a kútból szokták ugyanis itatni a nyájukat. A kút száján egy nagy kő volt: 3 amikor minden nyájat összetereltek, akkor szokták elgördíteni a követ a kút szájáról, hogy megitassák a juhokat, azután vissza szokták tenni a követ a kút szájára. 4 Jákób megszólította őket: Hova valók vagytok, barátaim? Azok ezt felelték: Hárániak vagyunk. 5 Akkor megkérdezte tőlük: Ismeritek-e Lábánt, Náhór fiát? Azt felelték: Ismerjük. 6 Majd ezt kérdezte: Jól van-e? Azok így felelték: Jól. Nézd, a leánya, **Ráhel éppen itt jön a juhokkal.** 7 Ekkor így szólt: Hosszú még a nap, nincs itt az ideje, hogy betereljék a jószágot. Itassátok meg a juhokat, azután menjetek, legeltessetek! 8 De azok ezt felelték: Nem tehetjük, amíg minden nyájat össze nem terelnek, és el nem gördítik a követ a kút szájáról, hogy megitathassuk a juhokat. 9 Még beszélgetett velük, amikor megérkezett Ráhel az apja juhaival, mert ő legeltette azokat. 10 Amikor Jákób meglátta Ráhelt, anyja bátyjának, Lábánnak a leányát és anyja bátyjának, Lábánnak a juhait, odalépett Jákób, elgördítette a követ a kút szájáról, és megitatta anyja bátyjának, Lábánnak a juhait. 11 **Jákób azután megcsókolta Ráhelt, és hangos sírásra fakadt.** 12 Jákób elmondta Ráhelnek, hogy ő rokona az apjának, mert Rebekának a fia. **A leány ekkor elszaladt, és elbeszélte ezt az apjának.** 13 Amikor Lábán meghallotta a hírt Jákóbról, húgának a fiáról, eléje futott, megölelte, megcsókolta, és bevezette a házába. Ő pedig beszámolt mindenről Lábánnak. 14 Lábán ezt mondta neki: Bizony, az én csontom és húsom vagy te! Jákób aztán ott lakott nála egy hónapig. 15 Akkor Lábán ezt mondta Jákóbnak: Ha rokonom vagy is, nem kell ingyen szolgálnod nekem. **Mondd meg nekem: mi legyen a béred?** 16 Volt pedig Lábánnak két leánya: a nagyobbiknak a neve Lea, a kisebbiknek a neve Ráhel. 17 **Leának kedves szemei voltak, Ráhel azonban szép termetű és szép arcú volt.** 18 **Jákób Ráhelt szerette meg, ezért ezt mondta: Szolgálok neked hét esztendeig a kisebbik leányodért, Ráhelért.** 19 Lábán azt felelte: Jobb, ha hozzád adom, mintha más emberhez adnám. Maradj nálam! 20 Így szolgált Jákób hét esztendeig Ráhelért, de ez csak néhány napnak tűnt neki, annyira szerette őt. 21 Utána Jákób ezt mondta Lábánnak: Add hozzám a feleségemet, mert letelt az időm! Hadd menjek be hozzá! 22 Lábán össze is gyűjtötte annak a helynek valamennyi lakóját, és lakodalmat rendezett. 23 **De amikor este lett, fogta a**

leányát, Leát, és őt vitte be hozzá. Jákób be is ment hozzá. **24** Lábán a szolgálóleányát, Zilpát leányának, Leának adta szolgálóleányul. **25** Jákób csak reggel vette észre, hogy **Lea van vele**. Akkor ezt mondta Lábánnak: Mit tettél velem? Hát nem Ráhelért szolgáltam nálad? Miért csaptál be engem? **26** **Lábán így felelt: Nem szokás nálunk férjhez adni a kisebbik leányt a nagyobbik előtt.** **27** Töltsd el ezt a lakodalmi hetet, aztán neked adjuk amazt is a szolgálatodért, ha másik hét esztendeig szolgálsz nálam. **28** **Jákób úgy is tett, eltöltötte azt a hetet. Azután Lábán hozzáadta Ráhelt, a leányát feleségül.** **29** Lábán a szolgálóleányát, Bilhát leányának, Ráhelnek adta szolgálóloul. **30** Jákób bement Ráhelhez is, és **Ráhelt jobban szerette, mint Leát.** Így szolgált még Lábánnál másik hét esztendeig. **31** De az Úr látta Lea megvetett voltát, és megnyitotta a méhét; Ráhel ellenben meddő maradt. **32** Lea teherbe esett, és fiút szült. Rúbennek nevezte el, mert azt mondta: Meglátta az Úr nyomorúságomat, most már szeretni fog a férjem. **33** Azután ismét teherbe esett, fiút szült, és azt mondta: Bizony, meghallotta az Úr, hogy milyen megvetett vagyok, azért adta nekem ezt is. És elnevezte őt Simeonnak. **34** Majd újra teherbe esett, fiút szült, és azt mondta: **Most már ragaszkodni fog hozzám a férjem, mert három fiút szültem neki. Ezért nevezte el őt Lévinek.** **35** **Megint teherbe esett, fiút szült, és azt mondta: Most már hálát adok az Úrnak. Ezért nevezte el őt Júdának.** Azután nem szült egy ideig.

1Móz 30

1 Amikor Ráhel látta, hogy ő nem szülhet Jákóbnak, féltékeny lett Ráhel a nővérére, és ezt mondta Jákóbnak: **Adj nekem fiakat, mert ha nem, belehalok!** **2** Jákób megharagudott Ráhelre, és így szólt: Talán Isten vagyok én, aki megtagadja tőled az anyaméh gyümölcsét? **3** Ő pedig ezt felelte: Itt van Bilha, a szolgálóleányom, menj be hozzá, **és ha majd a térdemen szül, az ő révén** nekem is lesz fiam. **4** Így adta hozzá feleségül Bilhát, a szolgálóleányát, Jákób pedig bement ahhoz. **5** Bilha teherbe esett, és fiút szült Jákóbnak. **6** Akkor ezt mondta Ráhel: Ítélt ügyemben Isten, meghallgatta szavamat, és adott nekem fiút. Ezért nevezte **el őt Dánnak.** **7** Megint teherbe esett Bilha, Ráhel szolgálója, és másik fiút szült Jákóbnak. **8** Ráhel ezt mondta: Isten volt velem a küzdelemben, amikor a nővéremmel küzdöttem, és győztem is. Ezért nevezte el őt Naftálinak. **9** Amikor látta Lea, hogy egy ideje nem szül, fogta a szolgálóleányát, Zilpát, és feleségül adta Jákóbbhoz. **10** És Zilpa, Lea szolgálóleánya fiút szült Jákóbnak. **11** Akkor ezt mondta Lea: Szerencsém van! Ezért nevezte el őt Gádnak. **12** Zilpa, Lea szolgálója másik fiút is szült Jákóbnak. **13** Akkor ezt mondta Lea: Boldog vagyok! Bizony, boldognak mondanak engem a leányok. Ezért nevezte el őt Ásérnak. **14** Egyszer **Rúben búzaaratáskor kint járt a mezőn, mandragórát talált, és elvitte anyjának, Leának. Ráhel azt mondta Leának: Adj nekem a fiad mandragórájából!** **15** De ő azt felelte neki: Nem elég neked, hogy elvetted a férjemet, még a fiam mandragóráját is el akarod venni? Ráhel azt mondta: **Veled hálhat az éjszaka a fiad mandragórájáért!** **16** Amikor este megjött Jákób a mezőről, Lea eléje ment, és ezt mondta: Hozzám gyere be, mert bérbe vettelek a fiam mandragóráját! És Jákób vele hált azon az éjszakán. **17** Isten pedig meghallgatta Leát, aki teherbe esett, és egy ötödik fiút szült Jákóbnak. **18** Akkor ezt mondta Lea: Megadta Isten annak a bérét, hogy szolgálóleányomat a férjemhez adtam. Ezért nevezte el őt Issakárnak. **19** Megint teherbe esett Lea, és hatodjára is fiút szült Jákóbnak. **20** És ezt mondta Lea: Megajándékozott engem az Isten egy szép ajándékkal: Most már énvelem fog lakni a férjem, mert hat fiút szültem neki! Ezért nevezte el őt Zebulonnak. **21** Azután leányt szült, és Dinának nevezte el. **22** **De megemlékezett Isten Ráhelről is, meghallgatta Isten, és megnyitotta a méhét.** **23** **Ő teherbe esett, fiút szült, és ezt mondta: Elvette Isten a gyalázatomat!** **24** És elnevezte Józsefnek, mert ezt mondta: **Adjon nekem az Úr még másik fiút is!** **25** **Történt, hogy miután Ráhel megszülte Józsefet, Jákób azt mondta Lábánnak: Bocsáss el engem, hadd menjek haza a szülőföldemre!** **26**

Add ki a feleségeimet és gyermekeimet, akikért szolgáltam neked! Hadd menjek el, hiszen te tudod, hogy mennyit dolgoztam nálad! 27 Lábán azt felelte neki: Bárcsak elnyerném jóindulatodat! Megtudtam a jelekből, hogy teérted áldott meg engem az Úr. 28 És hozzátette: Szabd meg a béredet, amit szeretnél tőlem, és én megadom neked! 29 Jákób azt felelte neki: Te tudod, hogyan szolgáltalak, és mivé lett nálam a jószágod. 30 Az a kevés, amid érkezésem előtt volt, sokra szaporodott, mert megáldott téged az Úr a lábam nyomán. De mikor tehetek már valamit a magam családjáért is? 31 Ekkor Lábán azt kérdezte: Mit adjak hát neked? Jákób így felelt: Nem kell adnod nekem semmit, ha megteszed ezt az egyet: Tovább legeltetem és őrzöm a nyájadat. 32 **De ma végigjáróm egész nyájadat. Különíts el abból minden pettyest és tarkát, meg minden feketét a juhok közül, és a kecskék közül is a tarkát és a pettyest: ez legyen a bérem.** 33 **Az mutatja meg, hogy igaz ember vagyok-e, hogy majd amikor eljössz megnézni a béremet, lopott jószág lesz nálam mindaz, ami nem pettyes vagy tarka a kecskék között, és nem fekete a juhok között.** 34 **Lábán ezt mondta: Jó, legyen úgy, ahogy mondod!** 35 És elkülönítette még azon a napon a csíkos lábú és tarka bakokat, minden pettyes és tarka kecskét, mindazt, amelyiken valami fehérség volt, és minden feketét a juhok közül, és a fiaira bízta. 36 Majd háromnapos járóföldet hagyott maga és Jákób között. Jákób pedig tovább legeltette Lábán többi juhait. 37 Jákób ekkor gyenge nyárfa-, mandulafa- és platánfavesszőket vágott, majd fehér csíkokat faragott beléjük úgy, hogy lecsupaszította a vesszőket a fehér részig, 38 és odarakta a kecskenyáj elé a csíkos vesszőket a vályúkba és itatókba, ahová inni járt a nyáj. Mert akkor szoktak párzani, amikor inni jártak. 39 Ott páرزott a nyáj a vesszők előtt, és ezért csíkos lábúakat, pettyeseket és tarkákat ellett a nyáj. 40 Azután különválasztotta Jákób a juhokat, és szembefordította a nyáját Lábán csíkos lábú és fekete nyájával. Így szerzett magának külön nyájakat, amelyeket nem eresztett Lábán juhai közé. 41 Valahányszor a nyáj fejlettebb állatai pároztak, odarakta Jákób a vesszőket a vályúkba a nyáj elé, hogy a vesszőket látva pározzanak. 42 De amikor satnya volt a nyáj, nem rakta oda, úgyhogy Lábánnak jutottak a satnyák, Jákóbnak pedig a fejlettebbek. 43 Így ez az ember egyre jobban gyarapodott: lett neki sok nyája, szolgálóleánya, szolgálója, tevéje és szamara.

1Móz 31

1 De Jákób meghallotta Lábán fiainak a beszédét, akik ezt mondták: Elvette Jákób mindazt, ami apánké volt, az apánkéból szerezte minden gazdagságát. 2 Lábán arcán is látta Jákób, hogy nem olyan hozzá, mint azelőtt. 3 Akkor ezt mondta az Úr Jákóbnak: Térj vissza atyáid földjére, a rokonaidhoz, én veled leszek! 4 Üzent tehát Jákób, és kihívatta magához Ráhelt és Leát a mezőre a nyájhoz, 5 és ezt mondta nekik: Látom apátok arcán, hogy nem olyan hozzám, mint azelőtt, pedig az én atyám Istene volt velem. 6 Ti tudjátok, hogy teljes erőmmel szolgáltam apátokat. 7 De apátok becsapott engem, és tízszer is megváltoztatta a béremet. Isten azonban nem engedte, hogy kárt okozzon nekem. 8 Ha így szólt: **A pettyesek lesznek a béred! – az egész nyáj pettyeseket ellett. Ha pedig így szólt: A csíkos lábúak lesznek a béred! – az egész nyáj csíkos lábúakat ellett.** 9 **Így vette el Isten apátok jószágát, és nekem adta.** 10 Mert a nyáj párzása idején álmomban föltekintettem, és azt láttam, hogy a nyájban párzó bakok csíkos lábúak, pettyesek és tarkabarkák. 11 Akkor ezt mondta nekem álmomban az Isten angyala: Jákób! Én azt feleltem: Itt vagyok. 12 Azt mondta: Tekints föl, és lásd meg, hogy a nyájban párzó bakok mind csíkos lábúak, pettyesek és tarkabarkák. Mert láttam mindazt, amit Lábán tett veled. 13 Én vagyok Bétel Istene, ahol szent oszlopot kentél föl, és fogadalmat tettél nekem. Most indulj, menj el erről a földről, és térj vissza szülőföldedre! 14 **Ekkor Ráhel és Lea ezt válaszolta neki: Van-e még valami részünk vagy örökségünk apánk házában? 15 Nem számítunk-e neki idegeneknek? Hiszen eladott bennünket, és a vételárat egészen elköltötte.** 16 **Különben is a mienk és a fiainké mindaz a gazdagság, amit Isten apánktól**

elvett. Tégy hát mindent úgy, ahogyan Isten megmondta neked! 17 Ekkor Jákób fölkelt, föltette gyermekeit és feleségeit a tevékre. 18 Elhajtotta minden jószágát és minden szerzeményét, amit szerzett – a Paddan-Arámban szerzett jószágát és vagyonát –, hogy elmenjen apjához, Izsákhöz Kánaán földjére. 19 Amikor Lábán elment a juhait nyírni, **Ráhel ellopta apja házibálványát. 20** Így szedte rá Jákób az arám Lábánt: nem mondta meg neki, hogy el akar menni, 21 hanem elszökött mindenével. Fölkerekedett, átkelt a folyamon, és Gileád hegyvidéke felé tartott. 22 Lábán csak harmadnap értesült arról, hogy Jákób elment. 23 Akkor maga mellé vette hozzátartozóit, és hétnapi járőföldön át üldözte, míg utol nem érte Gileád hegyvidékén. 24 Isten azonban eljött az arám Lábánhoz álmában azon az éjszakán, és ezt mondta neki: Vigyázz, ne mondj Jákóbnak se jót, se rosszat! 25 Amikor Lábán utolérte Jákóbot, Jákób már sátrat vert a hegyen. Lábán is Gileád hegyvidékén vert sátrat hozzátartozóival együtt. 26 Lábán ezt mondta Jákóbnak: Mit tettél?! Engem rászedtél, leányaimat meg elhajtottad, mint a hadifoglyokat! 27 Miért titokban szöktél el, és miért szedtél rá engem? Miért nem szóltál nekem? Akkor örömmel és énekszóval, dobbal és citerával bocsátottalak volna el! 28 Még azt sem engedted meg, hogy megcsókoljam unokáimat és leányaimat. Ostoba dolgot tettél! 29 Volna erőm hozzá, hogy elbánjak veletek, de atyátok Istene a múlt éjjel ezt mondta nekem: Vigyázz, ne mondj Jákóbnak se jót, se rosszat! 30 De ha már mindenáron el akartál menni, mert nagyon kíváncsoztál apád házába, miért loptad el a házibálványomat? 31 Jákób erre így felelt Lábánnak: Mert féltem, és azt gondoltam, hogy elveszed tőlem erőszakkal a leányaidat. 32 De akinél megtalálod a háziistenedet, az ne maradjon életben! Hozzátartozóink előtt vizsgálj meg, mi van nálam, és vidd a magadét! Jákób ugyanis nem tudta, hogy Ráhel ellopta azt. 33 Bement tehát Lábán Jákób sátrába, Lea sátrába és a két szolgálóleány sátrába, de nem találta. Azután kijött Lea sátrából, és bement Ráhel sátrába. **34 Ráhel közben fogta a házibálványt, egy teve nyergébe tette, és ráült. Lábán pedig fölforgatta az egész sátrat, de nem találta. 35** Ráhel ugyanis ezt mondta az apjának: Ne haragudjék az én uram, hogy **nem tudok fölkelni előtte, mert asszonyok baja van rajtam.** Kutatott tehát utána, de nem találta a házibálványt. 36 Ekkor Jákób haragra lobbant, és perlekedni kezdett Lábánnal. Azt mondta Jákób Lábánnak: Mi a bűnöm, és mi a vétkem, hogy üldözőbe vettél? 37 Hiszen fölforgattad minden holmimat! Találtál-e valamit, ami a te házadból való? Tedd ide az én hozzátartozóim és a te hozzátartozóid elé, döntsenek ők kettőnk ügyében! 38 Már húsz esztendeje vagyok nálad, juhaid és kecskéid nem vetéltek el, nyájad kosait nem ettem meg. 39 Amit a vad széttépett, nem vittem hozzád, magam térítettem meg, tőlem kérted számon; meg azt is, amit elloptak tőlem nappal vagy éjjel. 40 Nappal a hőség emésztett, éjjel meg a hideg, szememet kerülte az álom. 41 Ilyen húsz esztendőm volt a házadnál: tizennégy évig szolgáltalak két leányodért, hat évig meg juhaidért. Te pedig tízszer is megváltoztattad a béretem. 42 Ha atyám Istene, Ábrahám Istene és Izsák félelmetes Istene velem nem lett volna, akkor most üres kézzel bocsátanál el. Isten azonban látta nyomorúságomat és kezem munkáját, ezért figyelmeztetett téged a múlt éjjel. 43 Lábán azt felelte Jákóbnak: A leányok az én leányaim, a fiúk az én fiaim, a nyáj az én nyájam, minden az enyém, amit látsz. **De tehetnék-e most már bármit is a magam leányai ellen vagy fiaik ellen, akiket szültek?! 44** Jöjj hát, **kössünk szövetséget egymással, az legyen a tanú köztünk! 45** Ekkor fogott Jákób egy követ, és fölállította azt szent oszlopként. 46 Majd ezt mondta Jákób a hozzátartozóinak: **Gyűjtsetek köveket! Azok köveket szedtek, csináltak egy kőrakást, és ettek a kőrakásnál. 47** Azután elnevezte azt Lábán Jegar-Száhadútának, Jákób pedig elnevezte Gal-Édnek. 48 Lábán ugyanis ezt mondta: Ez a kőrakás a tanú köztünk! Ezért nevezik Gal-Édnek, 49 de Micpának is, mert ezt mondta: Az Úr álljon őrt köztem és közted, amikor mi nem látjuk egymást! 50 Ha leányaimmal rosszul bánysz, ha leányaimon kívül más feleségeket is veszel, azt közölünk ugyan senki nem fogja látni, de Isten lesz a tanú köztünk. 51 Majd ezt mondta Lábán Jákóbnak: Itt van ez a kőrakás és a szent oszlop, amelyet közém és teközéd emeltem. **52 Tanú ez a kőrakás, és tanú ez a szent oszlop, hogy sem én nem megyek át e kőrakás mellett tehozzád, sem te**

nem jössz át e kőrakás és e szent oszlop mellett énhozzám ártó szándékkal. 53 Ábrahám Istene és Náhór Istene, az atyák Istene ítéljen fölöttünk. Akkor megesküdött Jákób Izsáknak, atyjának félelmetes Istenére, 54 majd áldozatot mutatott be Jákób a hegyen, és meghívta hozzátartozóit az áldozati lakomára. És miután ettek, a hegyen töltötték az éjszakát.

1Móz 32

1 Reggel fölkelt Lábán, megcsókolta unokáit és leányait, és megáldotta őket. Azután elment Lábán, és visszatért lakóhelyére. 2 Jákób is útnak indult. Ekkor **találkoztak vele Isten angyalai.** 3 Amikor Jákób meglátta őket, ezt mondta: **Isten tábora ez!** És elnevezte azt a helyet **Mahanajimnak.** 4 Azután követeket küldött Jákób maga előtt bátyjához, Ézsauhoz Széir földjére, Edóm mezejére, 5 és ezt parancsolta nekik: Mondjátok meg uramnak, Ézsauinak: Ezt mondja a te szolgád, Jákób: Lábánnál voltam jövevény, ott tartózkodtam mostanáig. 6 Szereztem marhákat, szamarakat és juhokat, szolgákat és szolgálóleányokat. Azért küldök neked üzenetet, uram, hogy elnyerjem jóindulatodat. 7 A követek ezzel tértek vissza Jákóbbhoz: Elmentünk bátyádhoz, **Ézsauhoz: jön is már eléd, de négyszáz férfi van vele!** 8 Jákóbot ekkor nagy félelem és szorongás fogta el, ezért két táborra osztotta a vele levő népet meg a juhokat, marhákat és tevéket. 9 Mert úgy gondolta: Ha eléri Ézsau az egyik tábor, és levágja azt, legalább a másik tábor megmenekülhet. 10 Jákób azután ezt mondta:

Ó, atyámnak, Ábrahámnak Istene és atyámnak, Izsáknak Istene, Uram, aki ezt mondtad nekem: Térj vissza hazádba, rokonságod közé, és jót teszek veled! 11 Méltatlan vagyok mindarra a hűségre és szeretetre, amiben szolgálodat részesítetted. Hiszen csak egy vándorbottal keltem át itt a Jordánon, most pedig két táborom is van. 12 Ments meg engem bátyámnak, Ézsauinak a kezéből, mert félek, hogy ha idejön, megöl engem és az anyákat is gyermekeikkel együtt. 13 Hiszen te mondtad: Sok jót teszek veled, és utódaidat olyanná teszem, mint a tenger homokja, amely olyan sok, hogy nem lehet megszámlálni.

14 Miután ott töltötte azt az éjszakát, ajándékokat válogatott ki bátyjának, Ézsauinak mindabból, amire szert tett: 15 kétszáz kecskét, húsz bakot, kétszáz juhot, húsz kost, 16 harminc szoptatós tevét csikóstul, negyven tehenet és tíz bikát, húsz szamárkancát és tíz szamárcsődört. 17 Szolgáira bízott minden nyáját külön-külön, és ezt mondta szolgálóinak: Keljetek át előttem, de hagyjatok távolságot a nyájak között! 18 Az elsőnek azt parancsolta: Ha találkozik veled a bátyám, Ézsau, és megkérdezi, hogy kinek a szolgája vagy, hová mégy, kié ez a jószág előtted, 19 akkor ezt mondd: Szolgádé, Jákóbé, aki ajándékkal küldi uramnak, Ézsauinak. Ő maga is itt van mögöttünk. 20 Ezt parancsolta a másodiknak is, a harmadiknak is, mindazoknak, akik a nyájak után mentek: Így beszéljetek Ézsauval, amikor találkoztok vele! 21 Ezt is mondjátok: Szolgád, Jákób itt van mögöttünk. Mert ezt gondolta: Megengesztelek őt az ajándékkal, amely előttem megy, és csak azután kerülök a színe elé, talán akkor szívesen fogad. 22 Az ajándék tehát elindult előtte, ő azonban a táborban töltötte azt az éjszakát. 23 De fölkelt még azon az éjszakán, fogta két feleségét, két szolgálóleányát és tizenegy gyermekét, és átkelt a Jabbók-gázlónál. 24 Fogta és átvitte őket a patakon, majd átvitte mindenét, amije volt.

25 Jákób pedig ott maradt egyedül. Ekkor Valaki birokra kelt vele, egészen hajnalhasadtáig. 26 De látta, hogy nem bír vele, ezért megütötte a csípője forgócsontját, úgyhogy kificamodott Jákób csípőjének forgócsontja, miközben vele birkózott. 27 Akkor ezt mondta Jákóbnak: Bocsáss el, mert hajnalodik! Ő azt felelte: Nem bocsátlak el, amíg meg nem áldasz. 28 Ekkor megkérdezte tőle: Mi a neved? Ő így felelt: Jákób. 29 Erre azt mondta: Nem Jákób lesz ezután

a neved, hanem Izráel, mert küzdöttél Istennel és emberekkel, és győztél. 30 Jákób azt kérte: Mondd meg nekem a nevedet! De ő így válaszolt: Miért kérded a nevemet? És megáldotta őt.

NÉVADÁS (JÁKÓB/IZRAEL) ÉS NÉVTAGADÁS („VALAKI”)

31 **Jákób Penúélnak** nevezte el azt a helyet, és ezt mondta: Bár láttam Istent színről színre, mégis életben maradtam. 32 Már süttött a nap, amikor átkelt Penúélnál, és sántított csípőjére. 33 Ezért nem eszik meg Izráel fiai mindmáig a csípő forgócsontján levő inat, mert ütés érte Jákób csípőjének forgócsontján az inat.

1Móz 33

1 Amikor Jákób föltekintett, látta, hogy már jön is Ézsau, és négyszáz férfi van vele. Ekkor szétosztotta a gyermekeket Lea, Ráhel és a két szolgálóleány mellé. 2 Előreállította a szolgálóleányokat és gyermekeiket, mögéjük Leát és gyermekeit, ezek mögé Ráhelt és Józsefet. 3 Ő maga előttük **ment, és hétszer borult le a földre, amíg a bátyjához ért.** 4 **Ézsau eléje futott, megölelte, nyakába borult, megcsókolta, és sírtak.** 5 Amikor Ézsau föltekintett, és meglátta az asszonyokat és gyermekeket, azt kérdezte: Kik ezek? Jákób így felelt: A gyermekek, akiket Isten adott kegyelméből a te szolgálóknak. 6 Majd odaléptek a szolgálók gyermekeikkel együtt, és leborultak. 7 Odalépett Lea is gyermekeivel együtt, és leborultak. Végül odalépett József és Ráhel is, és ők is leborultak. 8 Akkor ezt mondta Ézsau: Mire való ez az egész tábor, amellyel találkoztam? Ő ezt felelte: Arra, hogy elnyerjem uram jóindulatát. 9 Ézsau ezt mondta: Van nekem bőven, öcsém, legyen a tied, ami a tied! 10 De Jákób ezt mondta: Ne úgy, hanem ha elnyertem jóindulatodat, fogadd el tőlem ezt az ajándékot! **Mert amikor megláttam arcodat, mintha Isten arcát láttam volna,** olyan kedvesen fogadtál. 11 Fogadd el ajándékomat, amelyet áldásommal vittek neked, hiszen Isten kegyelmes volt hozzám, és van mindenem. És addig unszolta őt, amíg el nem fogadta. 12 Akkor Ézsau ezt mondta: Induljunk el, menjünk, majd én előtted megyek! 13 De Jákób így felelt neki: Tudja az én uram, hogy a gyermekek gyengék, meg szoptató juhok és tehének vannak velem. Ha csak egy napig is hajszolják azokat, elhullik az egész nyáj. 14 Menjen csak az én uram a szolgálója előtt, én majd ballagok lassan az előttem járó jószág és a gyermekek járása szerint, amíg eljutok az én uramhoz Széirbe. 15 Ézsau ezt mondta: Hadd hagyjak nálad néhányat a velem levő emberek közül. De ő azt felelte: Minek az, ha elnyertem uram jóindulatát? 16 Így kelt útra Ézsau még aznap Széir felé. 17 Jákób azonban Szukkót felé indult, és ott épített magának házat, jószágának **pedig lombokból árnyékvetőt készített. Ezért hívják azt a helyet Szukkótnak.** 18 Így jutott el Jákób, Paddan-Arámból elindulva, épségben Sikem városáig, amely Kánaán földjén van. Táborot ütött a várossal szemben, 19 és a mezőnek azt a részét, ahol sátrat vert, megvette Hamórnak, Sikem apjának a fiaitól száz keszita ezüstért. 20 Majd felállított ott egy oltárt, és így nevezte el: Isten, Izráel Istene!

1Móz 34

1 Egyszer **Dina, Lea leánya, akit Jákóbnak szült, kiment, hogy szétnézzen annak a vidéknek a leányai között.** 2 Meglátta őt Sikem, a hivvi Hamórnak, az ország fejedelmének a fia. **Magához vitette, és vele hált, erőszakot követve el rajta.** 3 De lelkéből ragaszkodott Dinához, Jákób leányához, mert megszerette a leányt, és szívhez szólóan beszélt a leánnyal. 4 Majd ezt mondta Sikem az apjának, Hamórnak: Kérd meg nekem feleségül ezt a leányt! 5 Jákób meghallotta ugyan, hogy megbecstelenítették a leányát, Dinát, de mert fiai a mezőn voltak a

jósággal, hallgatott Jákób, amíg megjöttek. 6 És kiment Hamór, Sikem apja Jákóbbhoz, hogy beszéljen vele. 7 Jákób fiai is hazajöttek a mezőről. Amikor meghallották a dolgot, felháborodtak ezek a férfiak, és nagy haragra lobbantak, mivel gyalázatot követett el Sikem Izráelen, amikor Jákób leányával hált, mert nem szabad ilyet tenni. 8 Hamór azonban így beszélt velük: A fiam, Sikem lelkéből ragaszkodik a leányotokhoz, adjátok hát hozzá feleségül! 9 Házasodjatok velünk össze: adjátok hozzánk leányaitokat, és vegyétek el a mi leányainkat! 10 Lakjatok közöttünk! Itt az ország előttetek: lakjatok, járjatok benne szabadon, és telepedjete le! 11 Sikem pedig ezt mondta a leány apjának és bátyjainak: Ha elnyerem jóindulatotokat, megadom, amit csak kívántok tőlem. 12 Kérjete tőlem bármekkora mátkapénzt és ajándékot, megadom, amennyit kívántok, csak adjátok hozzám feleségül a leányt! 13 De Jákób fiai álnok módon válaszoltak Sikemnek és apjának, Hamórnak. Azért beszéltek így, mert megbecstelenítette Dinát, a húgukat. 14 Ezt mondták nekik: Nem tehetjük meg azt, hogy húgunkat körülmetéletlen emberhez adjuk, mert az gyalázatot hozna ránk. 15 Csak akkor egyezünk bele, ha olyanok lesztek, mint mi, és minden férfi körülmetélkedik nálatok. 16 Akkor hozzátok adjuk leányainkat, a ti leányaitokat pedig elveszük, köztetek lakunk, és egy néppé leszünk. 17 De ha nem hallgattok ránk, és nem metélkedtek körül, akkor fogjuk leányunkat, és elmegyünk. 18 Tetszett a beszédük Hamórnak és Sikemnek, Hamór fiának. 19 Nem is halogatta az ifjú a dolgot, mert kedvelte Jákób leányát, és neki volt apja egész háza népe között a legnagyobb tekintélye. 20 Visszament tehát Hamór és fia, Sikem, városuk kapujába, és így szóltak a városban élő férfiakhoz: 21 Ezek az emberek békében akarnak élni velünk. Hadd lakjanak az országban, és járjanak benne szabadon, hiszen elég tágas ez az ország számukra is mindenfelé. Leányainkat feleségül vesszük, a mi leányainkat pedig hozzájuk adjuk. 22 De csak akkor egyeznek bele ezek a férfiak, hogy köztünk lakjanak, és velük egy néppé legyünk, ha minden férfi körülmetélkedik nálunk, ahogyan ők is körül vannak metélve. 23 Jóságuk, vagyonuk és minden állatuk a mienk lesz azután, csak egyezünk bele, hogy köztünk lakjanak! 24 És hallgatott Hamórra meg a fiára, Sikemre mindenki, aki odajött a város kapujába, és körülmetélkedett minden férfi, aki odajött a város kapujába. 25 A harmadik napon azonban, amíg ezek seblázban szenvedtek, fegyvert ragadott Jákób két fia, Simeon és Lévi, Dina bátyjai, rátörtek a gyanútlan városra, és legyilkoltak minden férfit. 26 Hamórt is meg a fiát, Sikemet is kardélre hányták, Dinát pedig kihozták Sikem házából, és elmentek. 27 Így törtek rá Jákób fiai a sebesültekre, a várost pedig kifosztották, mert megbecstelenítették a húgukat. 28 Juhaikat, marháikat, szamaraikat és ami csak a városban és a mezőn volt, elvitték magukkal. 29 Minden vagyonukat, valamint gyermekeiket és asszonyaikat is mind foglyul ejtették, a házakat pedig teljesen kifosztották. 30 Jákób azonban ezt mondta Simeonnak és Lévinek: Szerencsétlenségbe döntöttetek, hisz gyűlöletessé tettetek engem ennek az országnak a lakói, a kánaániak és a perizziek előtt. Én csak kevesedmagammal vagyok, és ha összefognak ellenem, levágnak, és elpusztulok házam népével együtt. 31 De ők azt felelték: **Hát szabad úgy bánni a mi húgunkkal, mint egy paráznával?!**

1Móz 35

Isten ezt mondta Jákóbnak: Indulj, menj föl Bételbe, és telepedj le ott! Készíts ott oltárt az Istennek, aki megjelent neked, amikor menekültél bátyád, Ézsau elől! 2 Jákób ekkor azt mondta háza népének és mindazoknak, akik vele voltak: **Távolítsátok el az idegen isteneket, amelyek nálatok vannak! Tisztítsátok meg magatokat, és váltsatok ruhát! 3 Induljunk, menjünk föl Bételbe! Oltárt akarok ott készíteni az Istennek, aki meghallgatott, amikor nyomorúságban voltam, és velem volt az úton, amelyen jártam.** 4 Átadták azért Jákóbnak a náluk levő idegen isteneket mind meg a fülbevalóikat is, Jákób pedig elásta azokat a sikemi cserfa alá. 5 Majd elindultak. Isten pedig rettegéssel töltötte el a környező városokat, úgyhogy nem vették

üldözőbe Jákób fiait. 6 Így érkezett meg Jákób Lúzza, azaz Bételbe, amely Kánaán földjén van, az egész néppel együtt, amely vele volt. 7 Oltárt épített ott, és elnevezte azt a helyet Él-Bételnek, mert ott jelentette ki magát neki az Isten, amikor bátyja elől menekült. 8 Ott halt meg Debóra, Rebeka dajkája. Bétel mellett temették el egy tölgyfa alá, amelyet Siratás Tölgyének neveztek el. **9 Isten újból megjelent Jákóbnak, miután visszatért Paddan-Arámból, és megáldotta őt. 10 Ezt mondta neki Isten: Jákób a te neved. De nem neveznek többé Jákóbnak, hanem Izráel lesz a neved. Így nevezte el Izráelnek. 11 Majd ezt mondta neki Isten: Én vagyok a Mindenható Isten! Szaporodjál és sokasodjál! Nép származik tőled, sőt népek sokasága, és királyok sarjadnak ágyékdoból. 12 Neked adom azt a földet, amelyet Ábrahámnak és Izsáknak adtam, utána pedig utódaidnak adom azt a földet. 13 Azután eltávozott tőle Isten, arról a helyről, ahol beszélt vele. 14 Jákób pedig szent oszlopot állított azon a helyen, ahol beszélt vele; kőoszlopot, és itáláldozatot mutatott be rajta, és olajat öntött rá. 15 Jákób Bételnek nevezte el azt a helyet, ahol Isten beszélt vele. 16 Azután elindultak Bételből. Már csak rövid út választotta el őket Efrátától, amikor Ráhel szülni kezdett. A szülés azonban nehéz volt. 17 A nehéz szülés közben ezt mondta neki a bába: Ne félj, mert most is fiad lett! 18 Amikor már-már elszállt belőle a lélek, mert haldoklott, Benóninak nevezte el a fiát. Az apja viszont Benjáminnak nevezte el. 19 Így halt meg Ráhel, és eltemették az Efrátába, azaz Betlehembe vezető úton. 20 Sírja fölé Jákób emlékoszlopot állított. Ráhel sírjának az emlékoszlopa ez még ma is. 21 Azután továbbment Izráel, és Migdal-Éderen túl vert sátrat. 22 Amikor Izráel már azon a földön lakott, elment Rúben, és Bilhával, apja másodfeleségével hált, de Izráel tudomást szerzett erről. Jákóbnak tizenkét fia volt. 23 Lea fia volt Rúben, Jákób elsőszülötte, meg Simeon, Lévi és Júda, Issakár és Zebulon. 24 Ráhel fia volt József és Benjámin. 25 Bilhának, Ráhel szolgálóleányának a fia volt Dán és Naftáli. 26 Zilpának, Lea szolgálóleányának a fia volt Gád és Ásér. Ezek voltak Jákób fiai, akik Paddan-Arámban születtek. 27 Jákób végül eljutott apjához, Izsákhhoz Mamréba, Kirjat-Arbába, azaz Hebrónba, ahol Ábrahám és Izsák jövevényként lakott. 28 Izsák életkora száznyolcvan esztendő volt. 29 Akkor elhunyt Izsák, meghalt öregen, betelve az élettel, és elődei mellé került. Fiai, Ézsau és Jákób temették el.**

1Móz 36

1 Ez Ézsau, azaz Edóm nemzetsége: 2 Ézsau Kánaán leányai közül vett feleségeket: Ádát, a hettita Élón leányát és Oholíbámát, Aná leányát, aki a hivvi Cibón leánya volt, 3 meg Boszmatot, Izmael leányát, Nebájót húgát. 4 Ádá szülte Ézsaunak Elifázt, Boszmat szülte Reúélt, 5 Oholíbámá pedig szülte Jeúst, Jalámot és Kórahót. Ezek Ézsau fiai, akik Kánaán földjén születtek. 6 Akkor Ézsau fogta a feleségeit, fiait, leányait és mindenkit, aki a házához tartozott meg a jószágát, minden állatát és egész vagyont, amelyet Kánaán földjén szerzett, és más országba ment a testvére, Jákób elől. 7 Mert olyan sok volt a szerzeményük, hogy nem lakhattak együtt, és józágaik miatt nem bírta őket eltartani az a föld, amelyen jövevények voltak. 8 Így telepedett le Ézsau a Széir-hegységben. Ézsau pedig Edóm. 9 Ez a Széir-hegységben lakó Ézsaunak, Edóm ősatyjának a nemzetsége: 10 Így hívták Ézsau fiait: Elifáz volt Ádának, Ézsau feleségének a fia, Reúél pedig Boszmatnak, Ézsau feleségének a fia. 11 Elifáz fiai voltak: Témán, Ómár, Cefó, Gatám és Kenaz. 12 Timna volt Elifáznak, Ézsau fiának a másodfelesége, ő szülte Elifáznak Amálékot. Ezek voltak Ádának, Ézsau feleségének a fiai. 13 Ezek Reúél fiai: Nahat, Zerah, Sammá és Mizzá. Ezek voltak Boszmatnak, Ézsau feleségének a fiai. 14 Ezek voltak a fiai Oholíbámának, Ézsau feleségének, Aná leányának, aki Cibón leánya volt: ő szülte Ézsaunak Jeúst, Jalámot és Kórahót. 15 Ezek voltak Ézsau fiainak nemzetségfői: Elifáznak, Ézsau elsőszülöttjének a fiai voltak: Témán nemzetségfő, Ómár nemzetségfő, Cefó nemzetségfő, Kenaz nemzetségfő, 16 Kórah nemzetségfő, Gatám

nemzetségfő, Amálék nemzetségfő. Ezek voltak az Elifáztól származó nemzetségfők Edóm földjén: ezek Ádá fiai voltak. 17 Ezek voltak Reúélnak, Ézsau fiának a fiai: Nahat nemzetségfő, Zerah nemzetségfő, Sammá nemzetségfő és Mizzá nemzetségfő. Ezek voltak a Reúéltól származó nemzetségfők Edóm földjén; ezek Boszmatnak, Ézsau feleségének a fiai voltak. 18 Ezek voltak Oholíbámának, Ézsau feleségének a fiai: Jeús nemzetségfő, Jalám nemzetségfő és Kórah nemzetségfő. Ezek voltak az Oholíbámától, Aná leányától, Ézsau feleségétől származó nemzetségfők. 19 Ezek voltak Ézsauanak, azaz Edómnak a fiai és nemzetségfői. 20 Ezek voltak a hóri Széir fiai, akik ezen a földön laktak: Lótán, Sóbál, Cibón és Aná, 21 Dísón, Écer és Dísán. Ezek voltak a hóri nemzetségfők, Széir fiai Edóm földjén. 22 Lótán fiai voltak: Hóri és Hémám, Lótánnak a húga pedig Timna. 23 Ezek voltak Sóbál fiai: Alván, Mánahat, Ébál, Sefó és Ónám. 24 Ezek voltak Cibón fiai: Ajjá és Aná. Ez az Aná vizet talált a pusztában, amikor apjának, Cibónnak a szamarait legeltette. 25 Ezek voltak Aná gyermekei: Dísón és Oholíbámá, Aná leánya. 26 Ezek voltak Dísón fiai: Hemdán, Esbán, Jitrán és Kerán. 27 Ezek voltak Écer fiai: Bilhán, Zaaván és Akán. 28 Ezek voltak Dísán fiai: Úc és Arán. 29 Ezek voltak a hóri nemzetségfők: Lótán nemzetségfő, Sóbál nemzetségfő, Cibón nemzetségfő, Aná nemzetségfő, 30 Dísón nemzetségfő, Écer nemzetségfő és Dísán nemzetségfő. Ezek voltak a Széir földjén lakó hóri nemzetségfők nemzetségeként. 31 Ezek a királyok uralkodtak Edómban, mielőtt Izráel fiainak királyuk lett volna: 32 Edómban Bela, Beór fia uralkodott, városának a neve Dinhabá volt. 33 Bela halála után a bocrai Jóbáb, Zerah fia lett a király. 34 Jóbáb halála után a Témán földjéről való Húsám lett a király. 35 Húsám halála után Hadad, Bedad fia lett a király, aki megverte a midjániakat Móáb mezején. Városának a neve Avít volt. 36 Hadad halála után a maszrékai Szamlá lett a király. 37 Szamlá halála után a rehóbót-hannahári Saul lett a király. 38 Saul halála után Baal-Hánán, Akbór fia lett a király. 39 Baal-Hánán, Akbór fia halála után Hadar lett a király. Városának a neve Páú volt, feleségének a neve Mehétabel, aki Mézáháb leányának, Matrédnak a leánya volt. 40 Így hívták az Ézsautól származó nemzetségfőket, nemzetségeik, lakóhelyük és nevük szerint: Timná nemzetségfő, Alvá nemzetségfő, Jetét nemzetségfő, 41 Oholímábá nemzetségfő, Élá nemzetségfő, Pínón nemzetségfő, 42 Kenaz nemzetségfő, Témán nemzetségfő, Mibcár nemzetségfő, 43 Magdiél nemzetségfő és Íram nemzetségfő. Ezek voltak Edóm nemzetségfői lakóhelyük szerint az általuk birtokolt földön. Ézsau volt az edómiak ősatya.

1Móz 37

1 Jákób is azon a földön lakott, ahol apja jövevény volt: Kánaán földjén. 2 Ez Jákób nemzetségének a története: **Amikor József tizenhét éves lett, testvéreivel együtt a nyáját legeltette, és ő volt a bojtár Bilhának és Zilpának, apja feleségeinek a fiai mellett. József rossz híreket hordott róluk az apjuknak.** 3 **De Izráel Józsefet minden fiánál jobban szerette,** mert öregkorában született, és egy tarka ruhát csináltatott neki. 4 Amikor testvérei látták, hogy apjuk jobban szereti őt minden testvérénél, úgy meggyűlöltek, hogy egy jó szót sem tudtak hozzá szólni. 5 Egyszer József álmot látott, és elmondta testvéreinek. Emiatt még jobban meggyűlöltek. 6 Ezt mondta nekik: Hallgassátok csak meg azt az álmot, amelyet láttam! 7 **Éppen kévéket kötöttünk a mezőn. Az én kévéim fölkeltek, és állva is maradt, a ti kévéitek pedig körülállták, és leborultak az én kévéim előtt.** 8 **Testvérei megkérdezték tőle: Talán király akarsz lenni fölöttünk? Vagy uralkodni akarsz rajtunk? És még jobban meggyűlöltek az álmaiért és beszédéért.** 9 Egy másik álmot is látott, és azt is elmesélte testvéreinek. Ezt mondta: Megint álmodtam valamit: **Egyszer csak leborult előttem a nap, a hold és tizenegy csillag!** 10 Amikor ezt apjának és testvéreinek elmesélte, apja megdorgálta, és ezt mondta neki: Miféle álmot láttál? Talán bizony járuljunk eléd, anyáddal és testvéreiddel együtt, hogy földre boruljunk előtted?! 11 Ezért **féltékenykedni kezdtek rá a testvérei. Apja pedig megjegyezte**

magának ezt a dolgot. 12 Egyszer a testvérek elmentek **Sikembe apjuk nyáját legeltetni.** 13 **Izrael ezt mondta Józsefnek: Testvéreid Sikemben legeltetnek.** Gyere csak, elküldelek hozzájuk! **József ezt felelte neki: Itt vagyok!** 14 **Apja** azt mondta neki: Eredj és nézd meg, hogy jól vannak-e testvéreid és a nyáj! Azután számolj be nekem! Elküldte tehát Hebrón völgyéből, és ő elment Sikembe. 15 Amikor a mezőn bolyongott, találkozott egy emberrel, aki megkérdezte tőle: Mit keresel? 16 József azt felelte: A testvéreimet keresem. Mondd meg nekem, merre legeltetnek? 17 Az az ember így felelt: Elmentek innen, és hallottam is, amikor ezt mondták: Menjünk Dótánba! Elment tehát József a testvérei után, és megtalálta őket Dótánban. 18 Amikor távolról meglátták, még mielőtt a közelükbe ért, **megegyeztek egymás között abban, hogy megölik.** 19 Ezt mondták egymásnak: Nézzétek, ott jön az álomlátó! 20 Gyertek, öljük meg, dobjuk bele egy kútba, és mondjuk azt, hogy vadállat ette meg! Akkor majd meglátjuk, mi lesz az álmaiból! 21 Amikor ezt **Rúben meghallotta, ki akarta őt menteni a kezeik közül, ezért ezt mondta: Ne üssük agyon!** 22 **Majd ezt mondta nekik Rúben: Ne ontsatok vért! Dobjátok bele** ebbe a kútba itt a pusztában, de ne emeljétek rá kezet! Így akarta kimenteni a kezeik közül, és visszajuttatni apjához. 23 Amikor József odaért a testvéreihez, lehúzták róla a ruháját: a tarka ruhát, amely akkor is rajta volt. 24 Azután fogták, és beledobták a kútba. A kút üres volt, nem volt benne víz. 25 **Ezután leültek enni.** Egyszer csak föltekintve látják, hogy egy izmaeli karaván közeledik Gileád felől. Tevéik gyógyfűvel, balzsammal és mirhával voltak megrakva, amelyet Egyiptomba szállítottak. 26 Ekkor azt mondta Júda a testvéreinek: **Mi haszna, ha megöljük testvérünket, és elföldeljük a vérét?** 27 **Gyertek, adjuk el az izmaelieknek, de ne emeljük rá kezet, hiszen a mi testünk és vérünk ő! A testvérei pedig hallgattak rá.** 28 **Közben** azonban midjáni kereskedők mentek arra, föl húzták Józsefet a kútból, és eladták Józsefet az izmaelieknek hús ezüstért. Azok pedig elvitték Józsefet Egyiptomba. 29 Amikor Rúben visszatért a kúthoz, József már nem volt a kútban. Akkor megszagatta a ruháját, 30 visszatért testvéreihez, és azt mondta: **Nincs meg a gyerek! Jaj nekem! Hova legyek?** 31 Akkor fogták József ruháját, levágtak egy kecskebakot, és belemártották a ruhát a vérebe. 32 Azután elküldték a tarka ruhát, elvitték apjukhoz ezzel az üzenettel: Ezt találtuk. Nézd meg jól: a fiad ruhája ez, vagy sem? 33 Ő felismerte, és azt mondta: Az én fiam ruhája ez! Vadállat ette meg, biztosan széttépte Józsefet! 34 És megszagatta Jákób a felsőruháját, zsákruhát tekert a derekára, és sokáig gyászolta a fiát. 35 Fiai és leányai mind vigasztalni próbálták, de nem akart megvigasztalódnni, hanem ezt mondta: Gyászolva megyek le fiamhoz a holtak hazájába! Így siratgatta őt az apja. 36 A midjániak pedig eladták Józsefet Egyiptomban Potifárnak, a fáraó főemberének, a testőrök parancsnokának.

1Móz 38

1 Történt abban az időben, hogy Júda elvált testvéreitől, és csatlakozott egy adullámi emberhez, akinek Hírá volt a neve. 2 Ott meglátta **Júda egy kánaáni embernek, Súanak a leányát, felségül vette, és bement hozzá.** 3 Az teherbe esett, és fiút szült, akit Érnek nevezett el. 4 Majd ismét teherbe esett, fiút szült, és azt Ónának nevezte el. 5 Azután még egy fiút szült, akit Sélának nevezett el. Amikor ezt szülte, Júda Kezíben volt. 6 Júda kiházasította fiát, Ért. Az asszonynak Támár volt a neve. 7 De Ért, Júda elsőszülött fiát az Úr gonosznak tartotta, ezért megölte őt az Úr. 8 Ekkor azt mondta Júda Ónának: Menj be a bátyád feleségéhez, vedd őt feleségül mint a sógora, és támassz utódot a bátyádnak! 9 De Ónán tudta, hogy az utód nem az övé lesz. Ezért amikor bement a bátyja feleségéhez, a földre vesztegette a magot, hogy ne támasszon utódot a bátyjának. 10 De az Úr gonosz dolognak tartotta, amit tett, ezért őt is megölte. 11 Ekkor azt mondta Júda Támárnak, a menyének: Maradj özvegyen apád házában, amíg felnő a fiam, Sélá! Mert így gondolkodott: Nehogy meghaljon ő is, mint a bátyjai! Támár elment, és apja házában lakott. 12 Hosszabb idő múlva meghalt Súa leánya, Júda felesége. **Amikor Júda megvigasztalódott, elment barátjával, az adullámi Hírával Timnába, ahol a**

juhait nyírták. 13 De megmondták Támárnak: Most megy az apósod Timnába a juhainyírására. 14 Ekkor levetette magáról özvegyi ruháját, elfátyolozta magát, és ruhába burkolózott. Azután odaült Énajim kapujába a Timnába vezető úton. Mert látta, hogy Sélá felnőtt, de nem adták hozzá feleségül. 15 Júda meglátta, és parázna nőnek gondolta, mert eltakarta az arcát. 16 Letért hozzá az útfélre, és ezt mondta: Hadd menjek be hozzád! Mert nem tudta, hogy a menyé az. De ő azt kérdezte: Mit adsz nekem, ha bejössz hozzám? 17 Ő így felelt: Küldök neked a nyájamból egy kecskegidát. De Támár ezt mondta: Adj zálogot, amíg megküldöd! 18 Júda megkérdezte: Mit adjak neked zálogba? Támár ezt felelte: A pecsétnyomódat zsinórostul meg azt a botot, ami a kezeden van. Odaadta azért neki, azután bement hozzá; az asszony pedig teherbe esett tőle. 19 Majd fölkelte Támár, és elment. Azután levetette fátylát, és felöltötte özvegyi ruháját. 20 Júda elküldte a kecskegidát az adullámi barátjával, hogy az visszavegye a zálogot az asszonytól, de nem találta meg. 21 Akkor megkérdezte annak a helynek a lakóit: Hol van az a parázna nő, aki Énajimnál az útfélen ült? Azok ezt felelték: Nem volt erre parázna nő. 22 Visszatért tehát Júdához, és ezt mondta: Nem találtam meg. Annak a helynek a lakói is azt mondták, hogy nem volt arra parázna nő. 23 Júda azt mondta: Tartsa meg magának, hogy gúnyt ne üzzenek belőlünk! Én megküldtem ezt a gödölyét, de te nem találtad meg őt. 24 Mintegy három hónap múlva hírül vitték Júdának: Paráználkodott Támár, a menyed, és már terhes is a paráznaság miatt. Akkor ezt mondta Júda: Vigyétek ki, és égessétek meg! 25 Már vitték kifelé, amikor megüzente apósának: Attól a férfitől lettem terhes, akié ez a holmi. Nézd meg jól, kié ez a pecsétnyomó, a zsinór és a bot! 26 Júda jól megnézte, majd ezt mondta: Igaza van velem szemben, mert nem adtam őt a fiamhoz, Sélához. Többször azonban nem hált vele Júda. 27 Amikor elérkezett Támár szülésének ideje, kitűnt, hogy ikrek vannak a méhében. 28 Szülés közben az egyik kidugta a kezét, a bába megfogta, vörös fonalat kötött a kezére, és így szólt: Ez jött világra először. 29 De amikor visszahúzta a kezét, mégis a testvére jött előbb. A bába ezt kérdezte: Hogyan törtél magadnak utat? Ezért nevezte el az apja Pérecnek. 30 Utána világra jött a testvére, akinek a vörös fonál volt a kezén. Őt Zerahnak nevezte el.

1Móz 39

1 Amikor **Józsefet elvitték Egyiptomba**, megvásárolta őt az izmaeliectől, akik odavitték, egy egyiptomi ember: Potifár, a fáraó főembere, a testőrök parancsnoka. 2 De az Úr Józseffel volt, ezért szerencsés ember lett, így aztán egyiptomi gazdájának a házába került. 3 Látta a gazdája, hogy vele van az Úr, és mindazt eredményessé teszi az Úr, amihez hozzáfog. 4 Megnyerte hát József a jóindulatát, és a háziszolgája lett. Azután háza felügyelőjévé tette, és rábízta egész vagyonát. 5 Attól fogva, hogy házának és egész vagyonának a felügyelőjévé tette, megáldotta az Úr az egyiptomi ember házát Józsefért, és az Úr áldása volt mindenén, amije csak volt a házban és a mezőn. 6 Ezért Józsefekre bízta mindenét, és semmire sem volt gondja mellette, legfeljebb csak arra, hogy megegye az ételt. **Józsefnek szép termete és szép arca volt.** 7 **Ezek után történt, hogy Józsefre szemet vetett gazdájának felesége, és ezt mondta: Hálj velem!** 8 Ő azonban ezt nem akarta, és azt felelte gazdája feleségének: Nézd, az én gazdámnak semmi gondja sincs mellettem háza dolgaira, és rám bízta mindenét. 9 Senki sem nagyobb nálam ebben a házban. Semmit sem tiltott el tőlem, csak téged, mert te a felesége vagy. Hogyan követhetném el ezt a nagy gonoszságot, vétkezve az Isten ellen?! 10 Bár az asszony nap mint nap ezt mondogatta Józsefnek, ő mégsem engedett neki, és nem feküdt mellé, hogy vele legyen. 11 Egy napon, mint mindig, bement József a házba a munkáját végezni. A háznép közül senki sem volt a házban. 12 **Ekkor megragadta őt az asszony a ruhájánál fogva, és azt mondta: Hálj velem! Ő azonban otthagya ruháját az asszony kezében, futásnak eredt, és kiszaladt.** 13 Amikor az asszony látta, hogy kezében hagyta a ruháját, és kifutott, 14 összecsiszította háza

népét, és ezt mondta nekik: Nézzétek, **egy héber embert hozott hozzánk, és az csúffá tesz bennünket. Bejött hozzám, hogy velem háljon**, de én hangosan kiáltozni kezdtem. 15 Amikor meghallotta, hogy jó hangosan kiáltozni kezdek, nálam hagyta a ruháját, futásnak eredt, és kiszaladt. 16 Az asszony magánál tartotta József ruháját, míg az ura haza nem jött. 17 Akkor neki is ugyanazt mondta: Bejött hozzám a héber szolga, akit idehoztál, hogy csúffá tegyen engem. 18 De amikor hangosan kiáltozni kezdtem, nálam hagyta a ruháját, és kifutott. 19 Amikor a gazdája meghallotta feleségének a szavait, amelyeket neki mondott: Ilyen dolgokat tett velem a szolgád! – akkor haragra gerjedt. 20 Fogta Józsefet a gazdája, és abba a börtönbe vetette, ahol a király foglyait tartották fogva. Így került József a börtönbe. **21 De az Úr Józseffel volt, hűséges maradt hozzá, és gondoskodott róla, hogy elnyerje a börtönparancsnok jóindulatát. 22 A börtönparancsnok Józsefre bízta mindazokat a foglyokat, akik a börtönben voltak, és ő dolgoztatta mindazokat, akik ott dolgoztak. 23 A börtönparancsnoknak nem kellett törődnie semmivel, ami rá volt bízva, mert az Úr Józseffel volt, és eredményessé tette az Úr, amihez hozzáfogott.**

1Móz 40

1Történt ezek után, hogy az egyiptomi király **pohárnoka és sütőmestere** vétkezett uruk, az egyiptomi király ellen. 2 Megharagudott azért a fáraó a két főemberre, a főpohárnokra és a főszütőmesterre. 3 Őrizetbe vétette őket a testőrparancsnok házában, abban a börtönben, ahol fogva tartották Józsefet. 4 A testőrparancsnok Józsefet rendelte melléjük, hogy szolgálja ki őket. Jó ideig maradtak őrizetben. 5 **Egyszer álmot láttak, mindketten ugyanazon az éjszakán:** az egyiptomi király pohárnoka és sütőmestere, akiket a börtönben fogva tartottak. Mindkét álomnak megvolt a maga jelentése. 6 Amikor reggel bement **hozzájuk József, látta rajtuk, hogy izgatottak.** 7 Megkérdezte a fáraó főembereit, akik vele együtt voltak őrizetben gazdája házában: Miért olyan szomorú ma az arcotok? 8 Ők azt felelték neki: Álmodtunk, de nincs, aki megfejtse. József ezt mondta nekik: **Istennél van a megfejtés.** Mondjátok el nekem! 9 A **főpohárnok** elmondta az álmát Józsefnek. Ezt mondta neki:

Álmomban **egy szőlőtő** volt előttem. 10 A **szőlőtőn három vessző** volt. Alighogy kihajtott, már ki is virágzott, és fürtjein megérték a szemek. 11 Kezemben volt a fáraó pohara. Fogtam a **szőlőszemeket, belefacsartam a fáraó poharába, és a poharat a fáraó kezébe adtam.**

12 József ezt mondta neki: A megfejtés a következő: A három vessző három nap. 13 **Három nap múlva fölemel téged a fáraó, visszahelyez a hivatalodba,** és te adod a poharat a fáraó kezébe ugyanúgy, mint korábban, amikor a pohárnoka voltál. 14 De ne feledkezz meg rólam, amikor jó dolgod lesz, és légy hozzám hűséges: említs meg engem a fáraónak, és vitess ki ebből a házból! 15 Mert galádul raboltak el engem a héberek földjéről, és itt sem csináltam semmi rosszat, mégis tömlőcbe vetettek. 1

6 Amikor a **főszütőmester** látta, hogy kedvező megfejtést adott, ezt mondta Józsefnek:

Nekem meg álmomban három **kosár kalács volt** a fejemen. 17 A felső kosárban mindenféle sütemény volt, ami a fáraónak készült, de a madarak megették azokat a fejemen levő kosárból.

18 József ezt válaszolta neki: A megfejtés a következő: A három kosár három nap. 19 Három nap múlva fölemel téged a fáraó, de felakasztat egy fára, és madarak eszik le majd a húsdodat. 20 Harmadnap születésnapja volt a fáraónak, lakomát rendezett valamennyi udvari emberének, és fölemelte a főpohárnokot és a főszütőmestert szolgálai jelenlétében: 21 a főpohárnokot

visszahelyezte pohárnoki tisztségébe, és ő adhatta a poharat a fáraó kezébe, 22 a főszűtő mestert pedig felakasztatta, úgy, ahogy József megfejtette az álmukat. 23 De a főpohárnok nem gondolt Józsefre, hanem megfélekedett róla.

1Móz 41

1 Két esztendő múlva történt, hogy **a fáraó azt álmodta, hogy**

ott áll a Nílus mellett. 2 Ekkor a Nílusból **hét szép és kövér tehén** jött elő, majd a sás között legelészni kezdett. 3 De hét másik tehén is előjött utánuk a Nílusból, amelyek rútak és soványak voltak, a Nílus partján odaálltak a többi tehén mellé, 4 és a rút és sovány tehenek megették a hét szép és kövér tehenet.

Ekkor fölébredt a fáraó. 5 Ismét elaludt, és másodszor azt álmodta,

hogy hét kövér és szép kalász nőtt egy száron, 6 de hét sovány és a keleti szélről kiaszott kalász is kisarjad utánuk. 7 A sovány kalászek elnyelték a hét kövér és telt kalászt.

Ekkor fölébredt a fáraó, és rájött, hogy ez csak álom volt. 8 Reggel azonban nyugtalankodni kezdett, ezért összehívatta Egyiptom minden jóvendőmondóját és minden bölcsét, és a fáraó elbeszélte nekik az álmát. De senki sem tudta megfejtani a fáraónak. 9 Ekkor a főpohárnok így szólt a fáraóhoz: Be kell ma vallanom, hogy vétkezes vagyok. 10 Amikor a fáraó megharagudott szolgálóira, és őrizetbe vétetett engem és a főszűtő mestert a testőrparancsnok házában, 11 álmodtunk valamit ugyanazon az éjszakán, én is meg ő is. Mindegyik álomnak, amit álmodtunk, megvolt a maga jelentése. 12 **Volt ott velünk egy héber** ifjú, a testőrparancsnok szolgálója. Elbeszélte nekünk álmunkat, és ő megfejtette. Mindegyikünk álmát jól fejtette meg, 13 mert úgy lett, ahogyan megfejtette nekünk: engem visszahelyeztek hivatalomba, amazt pedig fölakasztották. 14 Akkor a fáraó hívatta Józsefet, és sietve kihozták a tömlőből. Ő megborotválkozott, ruhát váltott, és bement a fáraóhoz. 15 A fáraó ezt mondta Józsefnek: Álmodtam valamit, de senki sem tudja megfejtani. Rólad azt hallottam, hogy ha meghallod az álmot, meg tudod fejtani. 16 József így felelt a fáraónak: **Nem én, hanem Isten ad megnyugtató választ a fáraónak.** 17 A fáraó így szólt Józsefhez:

Álmomban a Nílus partján álltam. 18 A Nílusból hét kövér és szép tehén jött elő, és legelészni kezdett a sás között. 19 De hét másik tehén is előjött utánuk, amelyek nagyon hitványak, rútak és soványak voltak. Egész Egyiptom földjén nem láttam olyan rútakat, mint ezek. 20 A sovány és rút tehenek azután megették az előbbi hét kövér tehenet. 21 Bár a gyomrukba kerültek, nem lehetett észrevenni, hogy a gyomrukba kerültek, mert a külsejük ugyanolyan rút maradt, mint azelőtt.

Akkor fölébredtem. 22 Azután azt láttam álomban, hogy

hét telt és szép kalász nőtt egy száron, 23 de hét száraz, sovány és a keleti szélben kiaszott kalász is kisarjad utánuk, 24 és a sovány kalászek elnyelték a hét szép kalászt.

Elmondtam ezt a jóvendőmondóknak, de senki sem tudta megfejtani. 25 Ekkor József így szólt a fáraóhoz: A fáraó két álma egy és ugyanaz. Azt jelentette ki Isten a fáraónak, hogy mit fog cselekedni. 26 A hét szép tehén hét esztendő, a hét szép kalász is hét esztendő; az álom egy és ugyanaz. 27 A hét sovány és rút tehén, amely utánuk jött elő, szintén hét esztendő. A hét üres, a keleti szélről kiaszott kalász az éhség hét esztendeje lesz. 28 Erről mondtam a fáraónak, hogy

Isten megmutatta a fáraónak, mit fog cselekedni. **29 Hét esztendő jön, amikor nagy bőség lesz Egyiptom egész földjén. 30 De az éhínség hét esztendeje következik utánuk,** amikor minden bőséget elfelejtenek Egyiptom földjén, és éhínség fogja emészteni az országot. 31 Nem is fogják tudni, hogy bőség volt az országban az utána következő éhínség miatt, olyan súlyos lesz az. 32 Azért ismétlődött meg kétszer is a fáraó álma, mert Isten elhatározta ezt, és hamarosan véghez is viszi az Isten. 33 Most azért szemeljen ki a fáraó egy értelmes és bölcs embert, és állítsa azt Egyiptom élére. 34 Ezt tegye a fáraó: rendeljen az ország fölé felügyelőket, és szedessen ötödöt Egyiptom országában a bőség hét esztendejében! 35 Gyűjtsenek össze minden élelmet a következő jó esztendőkből, halmozzák föl a gabonát, és a fáraó felügyelete alatt őrizték az élelmet a városokban! 36 Mert ez az élelem lesz az ország tartaléka az éhínség hét esztendejében, amely majd eljön Egyiptomra, és akkor nem pusztul el az ország az éhínség idején. 37 Tetszett ez a beszéd a fáraónak és minden udvari emberének. 38 A fáraó ezt mondta szolgálóinak: **Találhatunk-e ehhez hasonló embert, akiben isteni lélek van? 39 Józsefnek pedig ezt mondta a fáraó: Miután Isten mindezt neked adta tudtul, nincs hozzád fogható értelmes, bölcs ember. 40 Te felügyelsz majd a házamra, és egész népem a te szavadnak engedelmeskedik.** Csak a trón tesz engem nagyobbá nálad. 41 Azután ezt mondta a fáraó Józsefnek: **Nézd, én téged egész Egyiptom felügyelőjévé teszek!** 42 Azzal levette a fáraó a pecsétgyűrűt az ujjáról, és József ujjára húzta, gyolcsruhába öltöztette, és aranyláncot tett a nyakába. 43 **Majd körülhordoztatta második kocsiján, és így kiáltottak előtte: Térdre! Így tette őt egész Egyiptom felügyelőjévé.** 44 És ezt mondta a fáraó Józsefnek: Én vagyok a fáraó, de nélküled még a kezét vagy lábát sem mozdíthatja senki egész Egyiptomban. 45 Ezután elnevezte a fáraó Józsefet **Cáfenat-Panéahnak**, és hozzáadta feleségül **Ászenatot, Pótiferának, Őn papjának a leányát.** Így lett József egész Egyiptom felügyelője. **46 József harmincesztendős volt, amikor ott állt Egyiptom királya, a fáraó előtt.** Azután kiment József a fáraó elől, és bejárta egész Egyiptomot. 47 A bőség hét esztendeje alatt gazdagon termett a föld. 48 József összegyűjtött a hét esztendő alatt minden élelmet, ami csak volt Egyiptomban. A városokban helyezte el az élelmet: minden városban a körülötte levő mező élelmét helyezte el. 49 József így annyi gabonát halmozott föl, mint a tengerpart homokja: olyan sokat, hogy végül már nem is vették számba, mert megszámlálhatatlan volt. 50 Józsefnek két fia született, mielőtt eljött az éhínség esztendeje. Ászenat, Pótiferának, Őn papjának a leánya szülte őket. 51 **Elsőszülöttjét Manassénak nevezte el József, mert ezt mondta:** Elfeledtette velem Isten minden gyötrelmemet és atyámnak egész házáat. 52 A másodikat **pedig Efraimnak nevezte el, mert ezt mondta:** Megszaporított engem Isten nyomorúságom földjén. 53 Azután eltelt a bőség hét esztendeje Egyiptomban, 54 és megkezdődött az éhínség hét esztendeje, ahogyan megmondta József. Éhínség támadt minden országban, de Egyiptomban mindenütt volt kenyér. 55 Azután Egyiptomban is éhezni kezdtek mindenütt, és a nép kenyérért kiáltott a fáraóhoz. Ekkor a fáraó ezt mondta az egyiptomiaknak: Menjetek Józsefhez, és tegyétek azt, amit mond nektek! 56 Amikor az éhínség kiterjedt az egész országra, **József megnyitotta az összes magtárat, és gabonát árult az egyiptomiaknak, mert súlyos volt az éhínség Egyiptomban. 57 És az egész földről Egyiptomba** mentek Józsefhez gabonát vásárolni, mert súlyos volt az éhínség az egész földön.

1Móz 42

1 Jákób hallotta, hogy Egyiptomban van gabona. Azt mondta hát Jákób a fiainak: Mit néztek egymásra? 2 Majd ezt mondta: Hallottam, hogy Egyiptomban van gabona. Menjetek el, és vásároljatok ott gabonát, hogy életben maradjunk, és meg ne haljunk! 3 Elment tehát József tíz bátyja, hogy gabonát vásároljanak Egyiptomban. **4 De Benjámint, József öccsét nem küldte el Jákób a bátyjaival, mert arra gondolt:** Csak nehogy valami szerencsétlenség érje! 5 Így

mentek el Izráel fiai másokkal együtt gabonát vásárolni, mert éhínség volt Kánaán földjén. 6 József volt tehát az egész ország kormányzója, és ő árulta a gabonát a föld minden népének. Amikor József bátyjai megérkeztek, arccal a földre borultak előtte. **7 Amint József meglátta bátyjait, azonnal felismerte őket, de idegennek tette magát előttük, és keményen beszélt velük.** Megkérdezte őket: Honnan jöttetek? Ők így feleltek: Kánaán földjéről jöttünk élelmet vásárolni. **8 József tehát felismerte a testvéreit, de azok nem ismerték fel őt.** 9 Ekkor József visszaemlékezett az álmokra, amelyeket róluk álmodott, és ezt mondta nekik: **Kémek vagytok! PROSPERO** Azért jöttetek, hogy kifürkészték az ország védtelen részeit! 10 De azok így feleltek neki: Nem, uram! Élelmet vásárolni jöttünk a te szolgálid! 11 Mi mindnyájan egyetlen ember fiai vagyunk. Becsületesek vagyunk, sohasem voltak kémek a te szolgálid. 12 Ő azonban ezt mondta nekik: Nem úgy van! Bizony azért jöttetek, hogy az ország védtelen részeit kifürkészték! 13 Azok így feleltek: Tizenketten voltak a te szolgálid, testvérek vagyunk mi, egyetlen ember fiai Kánaán földjén. A legkisebb most apánknál van, egyikünk pedig nincs többé. 14 De József ezt mondta nekik: Úgy van, ahogyan mondtam nektek, kémek vagytok! 15 **Ezzel teszek titeket próbára: a fáraó életére esküszöm, hogy nem távoztok innen, amíg ide nem jön a legkisebb testvéretek!** 16 Küldjétek el magatok közül egyet, hogy hozza ide a testvéretek, ti pedig fogságban maradtok. Így teszem próbára, igazat beszéltek-e. Mert ha nem, a fáraó életére esküszöm, hogy kémek vagytok! 17 És őrizetben tartotta őket három napig. 18 Harmadnap ezt mondta nekik József: Ezt tegyétek, ha élni akartok, hiszen én is félem az Istent. 19 Ha becsületesek vagytok, maradjon egyik testvéretek megkötözve a börtönben, ti pedig menjetek, vigyetek gabonát házatok éhező népének. 20 Hozzátok el hozzám a legkisebb testvéretek, akkor elhiszem, amit mondotok, és nem fogtok meghalni. Ők bele is egyeztek. 21 De így beszéltek egymás közt: Bizony, a testvérünkért bűnhődünk most, mert láttuk az ő nyomorúságát, amikor könyörgött nekünk, de nem hallgattunk rá. Emiatt ért utol bennünket ez a nyomorúság. 22 Rúben erre azt mondta nekik: Megmondtam nektek, hogy ne vétkezzetek a gyermek ellen, de ti nem hallgattatok rám, és most az ő vérét keresik rajtunk. 23 Nem tudták, hogy **József érti őket, mert tolmács volt közöttük. 24 Ő pedig elfordult tőlük, és sírt.** Majd visszafordult hozzájuk, és beszélt velük. Azután előállította közülük Simeont, és szemük láttára megkötöztette. 25 Akkor megparancsolta József, hogy töltsék meg a zsákjaikat gabonával, de mindegyikük pénzét tegyék vissza a zsákjába, és adjanak nekik útravalót. Így is tettek. 26 Ők pedig föltették gabonájukat a szamarakra, és elmentek. 27 Mikor aztán egyikük kinyitotta a zsákját, hogy az éjjeli szálláson abrakot adjon a szamarának, meglátta, hogy a pénze ott van a zsák szájában, 28 és ezt mondta testvéreinek: Visszakerült a pénzem! Itt van a zsákomban! Ekkor odalett a bátorságuk, és remegve mondogatták egymásnak: Mit cselekedett velünk az Isten?! 29 Amikor megérkeztek apjukhoz, Jákóbbhoz Kánaán földjére, elmondták neki mindazt, ami velük történt:

NARRÁCIÓ A NARRÁCIÓBAN

30 Egy ember, annak az országnak az ura, szigorúan beszélt hozzánk, és úgy bánt velünk, mintha kémkedni akartunk volna az országban. 31 De mi azt feleltük: Becsületesek vagyunk, soha nem voltunk kémek. 32 Tizenketten voltunk testvérek, apánknak fiai, de egyikünk nincs többé, a legkisebb pedig apánknál van most Kánaán földjén. 33 Akkor ezt mondta nekünk az az ember, annak az országnak az ura: Erről tudom meg, hogy becsületesek vagytok-e: Egyik testvéreteket hagyjátok nálam, menjetek el, és vigyetek gabonát házatok éhező népének, 34 azután hozzátok el hozzám a legkisebb testvéretek! Akkor tudni fogom, hogy nem kémek vagytok, hanem becsületes emberek, visszaadom a testvéretek, és szabadon járhattok az országban.

35 Mikor aztán a zsákjaikat kiürítették, hát mindegyiknek a pénzes zacskója ott volt a zsákjában. Amikor pénzes zacskóikat meglátták, apjukkal együtt megijedtek.

36 Apjuk, Jákób ezt mondta nekik: Elveszitek tőlem gyermekeimet! József nincs meg, Simeon sincs meg, és még Benjámint is elviszitek?! Engem sújt mindez! 37 Ekkor Rúben azt mondta apjának: Az én két fiamat öld meg, ha nem hozom őt vissza! Bízd csak rám, és én visszahozom őt hozzád. 38 De Jákób így felelt: Nem mehet el veletek a fiam, hiszen a bátyja meghalt, egyedül ő maradt meg. Ha szerencsétlenség éri az úton, amelyre indultok, ősz fejemet a bánat miatt a holtak hazájába juttatjátok!

1Móz 43

1 Az éhínség egyre súlyosabbá vált az országban. 2 Amikor az Egyiptomból hozott összes gabonát megették, ezt mondta nekik az apjuk: Vásároljatok megint egy kis élelmet! 3 De Júda azt mondta neki: Szigorúan figyelmeztetett bennünket az az ember: Ne kerüljetek a szemem elé, ha nem lesz veletek a testvéretek! 4 Ha tehát hajlandó vagy elküldeni velünk az öcsénket, elmegyünk, és vásárolunk neked élelmet. 5 De ha nem küldöd el, nem megyünk el, mert az az ember megmondta nekünk: **Ne kerüljetek a szemem elé, ha nem lesz veletek az öcsétek!** 6 **Izráel ezt mondta: Miért tettetek velem ilyen rosszat? Miért mondtátok el annak az embernek, hogy van még egy testvéretek?** 7 Ők így feleltek: Sokat kérdezősködött az az ember rólunk és családukról. Él-e még az apátok? Van-e még testvéretek? És ezekre a kérdésekre nekünk válaszolnunk kellett. Honnan tudhattuk volna, hogy majd ezt mondja: Hozzátok ide a testvéreteket! 8 Akkor Júda ezt mondta apjának, Izráelnek: Küldd el velem a fiút, hadd keljünk útra, hogy életben maradjunk, és ne haljunk meg sem mi, sem te, sem a gyermekeink! 9 Én kezeskedem érte, tőlem kérd számon! Ha nem hozom vissza, és nem állítom eléd, egész életemben viseljem vétkem terhét. 10 Bizony, ha nem késlekedünk, már kétszer is megfordulhattunk volna. 11 Apjuk, Izráel ekkor így szólt hozzájuk: **Ha már így kell lennie, ezt tegyétek: Rakjatok az ország legjobb termékeiből a zsákjaitokba, és vigyetek ajándékot annak az embernek: egy kis balzsamot, egy kis mézet, gyógyfüvet, mirhát, diót és mandulát.** 12 Pénzt pedig kétszer annyit vigyetek magatokkal, mert azt a pénzt, amely visszakerült zsákjaitok szájába, azt is vigyetek vissza! Hátha tévedés volt! 13 Vigyétek az öcséteket is, induljatok, menjetek vissza ahhoz az emberhez! 14 **Adja a Mindenható Isten, hogy irgalmas legyen hozzátok az az ember, és visszaengedje veletek a másik testvéreteket és Benjámint. Ha már el kell veszítenem gyermekemet, hát elveszítem.** 15 Fogták tehát az ajándékot, magukhoz vettek kétszer annyi pénzt, meg Benjámint, elindultak, és elmentek Egyiptomba, és megjelentek József előtt. 16 Amikor József meglátta köztük Benjámint, így szólt házának felügyelőjéhez: **Vidd be ezeket az embereket a házba! Vágj le egy állatot, és készítsd el, mert ma velem ebédelnek ezek az emberek!** 17 Az úgy is tett, ahogyan József mondta, és bevezette **őket József házába.** 18 Az embereket félelem fogta el, amikor József házába vezették őket, és ezt mondták: A pénz miatt hoztak ide bennünket, amely a múltkor visszakerült zsákjainkba. Ránk fognak rontani, ránk fognak támadni, és szolgaságra vetnek bennünket szamarainkkal együtt! 19 **Odaléptek tehát József házának felügyelőjéhez,** megszólították a ház ajtajában, 20 és ezt mondták: Urunk, jártunk mi már itt a múltkor is élelmet vásárolni. 21 De amikor elérkeztünk éjjeli szállásunkra, és kinyitottuk a zsákjainkat, akkor vettük észre, hogy mindegyikünk pénze a zsákja szájában van: ott volt a pénzünk teljes összegében! Ezt most mi visszahoztuk magunkkal. 22 **Most ezen felül is hoztunk pénzt magunkkal, hogy azon élelmet vásároljunk. Nem tudjuk, ki tette pénzünket a zsákjainkba.** 23 Ő azt felelte: Legyetek nyugodtak, ne féljete! Istenetek, atyátok Istene tette azt a kincset a zsákjaitokba. A ti pénzetek pedig eljutott hozzám. Majd kivezette hozzájuk

Simeont. 24 Azután bevezette őket József házába, adott vizet, és ők megmosták a lábukat, a szamaraiknak pedig abrakot adott. 25 Ők pedig előkészítették az ajándékot, mielőtt József délben megjött, mert hallották, hogy ott fognak ebédelni. 26 Amikor József hazaérkezett, bevitték neki a házba az ajándékot, amely náluk volt, és **földre borultak előtte.** 27 Ő pedig szívélyesen köszöntötte őket, és megkérdezte: Jól van-e idős apátok, akiről beszéltek nekem? Él-e még? 28 Ők így feleltek: Apánk, a te szolgád, jól van, él még. Majd meghajoltak és leborultak. 29 Amikor József megpillantotta testvérét, Benjámint, anyja fiát, ezt kérdezte: Ez a legkisebb testvéretek, akiről beszéltek nekem? Majd ezt mondta: Legyen kegyelmes hozzád az Isten, fiam! 30 **Akkor azonban elsietett József, mert öccsét látva elérzékenyült, és a sírás környékezte. Bement azért a belső szobájába, és ott kisírta magát.** 31 Azután megmosta az arcát, és kijött. Uralkodott magán, és ezt mondta: Tálaljátok föl az ételt! 32 De külön tálaltak neki, külön azoknak is és külön a vele együtt étkező egyiptomiaknak is. Az egyiptomiaknak ugyanis nem volt szabad együtt enniük a héberekkal, mert utálatosnak tartották ezt az egyiptomiak. 33 Leültették őket vele szemben: az elsőszülöttet az elsőszülöttnék, a legfiatalabbat a legfiatalabbnak járó helyre. Azok pedig álmélkodva néztek egymásra. 34 A maga előtt lévő ételekből vitetett nekik, de **amit Benjáminnak vittek, ötször nagyobb volt mindnyájukénál.** Azután ittak, és megmámorosodtak vele együtt.

1Móz 44

1 Azután József ezt parancsolta háza felügyelőjének: Töltsd meg ezeknek az **embereknek a zsákjait élelemmel, amennyit csak el bírnak vinni, de mindegyiknek a pénzét tedd a zsákja szájába!** 2 Serlegemet, az **ezüst serleget pedig tedd a legkisebbik zsákjának a szájába gabonája árával együtt!** **Ő pedig úgy tett, ahogyan József meghagyta neki.** 3 Reggel, amikor világos lett, útra bocsátották az embereket szamaraikkal együtt. 4 Kimentek a városból, de még nem jártak messze, amikor József azt mondta háza felügyelőjének: Indulj, eredj azoknak az embereknek a nyomába! Ha utolérted őket, ezt mondd nekik: **Miért fizettetek rosszal a jóért? 5 Hiszen ez az, amiből inni szokott az uram, sőt jósolni is ebből szokott! Gonosz dolgot cselekedtetek!** 6 Amikor utolérte őket, el is mondta nekik mindezeket. 7 Ők azonban ezt felelték neki: Miért mond az én uram ilyeneket? Távol legyen szolgálidtól, hogy ilyesmit tegyenek! 8 **Hiszen azt a pénzt is visszahoztuk neked Kánaán földjéről, amit zsákjaink szájában találtunk. Hogyan loptunk volna hát urad házából ezüstöt vagy aranyat?!** 9 **Az, akinél megtalálják szolgálid közül, haljon meg, mi magunk pedig az én uram rabszolgái leszünk.** 10 Ő ezt mondta: Legyen hát úgy, ahogyan mondtátok! De csak az lesz a rabszolgám, akinél megtalálják, ti szabadok maradtok. 11 Erre mindegyikük sietve lerakta zsákját a földre, és kinyitotta a zsákját. 12 Ő pedig végigkutatatta azokat: a legidősebbnél kezdte, és a legkisebbnél végezte. **Végül a serleg Benjámin zsákjából került elő.** 13 Akkor ezek megszagatták felsőruhájukat, majd mindnyájan fölrakodtak a szamarukra, és **visszatértek a városba.** 14 Amikor Júda és testvérei bementek József házába, ő még otthon volt. Földre borultak előtte, 15 **József pedig ezt mondta nekik: Hogy csinálhattatok ilyet? Hát nem tudjátok, hogy a magamfajta ember jósolni is szokott?** 16 Júda így felelt: Mit mondjunk az én uramnak? Mit szóljunk, és mivel igazoljuk magunkat? **Isten hozta napvilágra szolgálid bűnét. Most már rabszolgái vagyunk az én uramnak mi is, meg az is, akinél a serleget megtalálták.** 17 De ő ezt mondta: Távol legyen tőlem, hogy ezt tegyem! **Csak az lesz a rabszolgám, akinél a serleget megtalálták,** ti pedig menjetek el apátokhoz békességgel! 18 Ekkor Júda odalépett hozzá, és ezt mondta:

JÚDA:

Kérlek, uram, hadd szóljon egy szót hozzád, uramhoz a te szolgád, és ne indulj haragra a te szolgád ellen, hiszen olyan vagy te, mint a fáraó! 19 Amikor az én uram ezt kérdezte

szolgáitól: Van-e apátok vagy testvéretek, 20 akkor mi azt feleltük az én uramnak: Van még nekünk egy öreg apánk és egy kisebbik gyermeke, aki öregkorában született neki. Ennek a bátyja meghalt, és mivel ő egyedül maradt meg az anyjától, azért szereti őt az apja. 21 Te ezt mondtad szolgálidnak: Hozzátok el őt hozzám, hadd lássam saját szememmel! 22 Mi azt feleltük az én uramnak: Nem hagyhatja el az a fiú az apját, mert ha elhagyja, meghal az apja. 23 Te akkor ezt mondtad szolgálidnak: Ha a legkisebb öcsétek nem jön el veletek, ne kerüljetek többé a szemem elé! 24 Mi elmentünk apánkhoz, a te szolgálodhoz, és elmondtuk neki az én uram beszédét. 25 Mikor aztán apánk azt mondta, hogy vásároljunk megint egy kis élelmet, 26 mi azt feleltük: Nem mehetünk. Csak akkor megyünk el, ha velünk lesz a legkisebb testvérünk is, mert nem kerülhetünk annak az embernek a szeme elé, ha a legkisebb testvérünk nem lesz velünk. 27 Akkor apám, a te szolgálod ezt mondta nekünk: Ti is tudjátok, hogy csak két fiút szült nekem a feleségem. 28 Az egyik elment tőlem, és én azt gondoltam: Biztosan vadállat tépte szét, nem is láttam viszont mindmáig. 29 Ha ezt is elviszitek tőlem, és szerencsétlenség éri, akkor ősz fejemet a bánat miatt a holtak hazájába juttatjátok! 30 Ha most úgy térek vissza apámhoz, a te szolgálodhoz, hogy nincs velünk ez a fiú, akihez lelkéből ragaszkodik, 31 és ha meglátja, hogy nincs meg a fiú, akkor meghal, és szolgálid a bánat miatt juttatják apánknak, a te szolgálodnak ősz fejét a holtak hazájába. 32 **De szolgálod így vállalt kezességet apámnál ezért a fiúért: Ha nem hozom vissza hozzád, egész életemben viseljem vétkem terhét apám előtt!** 33 Ezért hadd maradjon **ITT A TE SZOLGÁD E FIÚ HELYETT URAM RABSZOLGÁJAKÉNT**, ez a fiú pedig menjen el testvéreivel!

JÚDA= KRISZTUS ELŐKÉPE, HELYETTES ÁLDOZAT: NEM VÉLETLEN, HOGY KRISZTUS A JÚDA TÖRZSÉBŐL VALÓ OROSZLÁN!

34 Mert hogyan mehetnék el apámhoz, ha ez a fiú nincs velem? Nem akarom látni azt a bajt, ami apámat érné!

1Móz 45

1 Ekkor József már nem tudott tovább uralkodni magán az ott álló sok ember előtt, és felkiáltott: Küldjete ki előlem mindenkit! Nem is maradt senki nála, és ekkor **József megismertette magát a testvéreivel.** 2 **Hangos sírásra fakadt, úgyhogy meghallották az egyiptomiak, és így hallottak róla a fáraó házában is.** 3 Majd ezt mondta József a testvéreinek: **Én vagyok József! Él-e még az én apám? De a testvérek nem tudtak válaszolni, mert megrémültek tőle.** 4 József ezt mondta testvéreinek: **Jöjjetek már közelebb hozzám! Erre aztán közelebb mentek.** Ekkor így szólt: **Én vagyok József, a testvéretek, akit eladtatok Egyiptomba!** 5 De most ne bánkódjatok, és ne keseregjetek amiatt, hogy engem ide eladtatok, mert azért küldött el engem Isten előttetek, hogy életben maradjatok. 6 Mert már két esztendeje tart az éhínség a földön, és még öt esztendeig nem lesz sem szántás, sem aratás. 7 **Isten küldött el engem előttetek, hogy maradékokot legyen a földön, és életben tartson benneteket nagy szabadítással.** 8 Tehát nem ti küldtetek ide, hanem Isten, aki engem a fáraó első emberévé, egész házának urává és egész Egyiptom uralkodójává tett. 9 Sietve menjete el apámhoz, és mondjátok meg neki: Ezt üzeni a fiad, József: Isten egész Egyiptom urává tett engem. Jöjj el hozzám, ne tétovázz! 10 Gósen földjén fogsz lakni, közel leszel hozzám te, a fiaid és az unokáid, meg a juhaid, marháid és mindened. 11 Én majd ellátlak itt, hiszen még öt évig tart az éhínség. Így nem fogsz nélkülözni sem te, sem házad népe, sem semmi más, ami a tiéd. 12 Ti most saját szemetekkel látjátok testvéremmel, Benjáminnal együtt, hogy én magam beszélek hozzátok. 13 **Mondjátok el azért apámnak, milyen dicső dolgok történtek itt velem Egyiptomban, és**

mindazt, amit láttatok. Azután sietve hozzátok ide apámat! 14 Ekkor testvérének, Benjáminnak A NYAKÁBA BORULT, ÉS SÍRT. BENJÁMIN IS SÍRT A NYAKÁBA BORULVA. 15 Majd megcsókolta mindegyik testvérét, és sírva megölelte őket. Azután már beszédbe elegyedtek vele a testvérei. 16 A fáraó házában meghallották a hírt, hogy megjöttek József testvérei. Tetszett ez a fáraónak és szolgáinak. 17 Ezt mondta a fáraó Józsefnek: Mondd meg testvéreidnek: Ezt cselekedjétek: Rakjátok meg állataitokat, eredjete, menjete el Kánaán földjére! 18 Azután vegyétek magatokhoz apátokat, házatok népét, és jöjjetek hozzám; én pedig nektek adom Egyiptom földjének a legjavát, és a legzsírosabb földön élhettek. 19 Parancsold meg nekik: Ezt cselekedjétek: Vigyetek magatokkal szekereket Egyiptomból gyermekeitek és feleségeitek számára, hozzátok magatokkal apátokat, és jöjjetek ide! 20 Ne sajnáljátok a holmitokat, mert Egyiptom egész földjének a legjava lesz a tiétek! 21 Izráel fiai így is cselekedtek. József adott nekik szekereket a fáraó parancsa szerint, és útravalót is adott nekik. 22 **Mindegyiknek adott egy öltözet ruhát, de Benjáminnak háromszáz ezüstöt és öt öltözet ruhát adott.** 23 Apjának pedig ezt küldte: tíz szamarat, megrakva Egyiptom legjobb termékeivel, és tíz szamárkancát, megrakva gabonával, kenyérral és egyéb élelemmel, útravalóul az apjának. 24 Így küldte el testvéreit, és azok elmentek. **De ezt mondta nekik: Ne civakodjatok az úton!**

RECOGNITION SCENE. DEUS ABSCONDITUS REVEAL HIS IDENTITY (LUTHER) PROSPERO ALSO REVEALS HIS IDENTITY. CATHARTIC SCENE OF RECONCILIATION.

25 Fölmentek tehát Egyiptomból, és megérkeztek Kánaán földjére apjukhoz, Jákóbbhoz. 26 Megmondták neki: József még életben van, sőt egész Egyiptom fölött ő uralkodik! De Jákób szíve hideg maradt, mivel nem hitt nekik. 27 Elbeszélték hát neki mindazt, amit József mondott nekik. És amikor látta a szekereket, amelyeket József küldött, hogy őt elvigyék, Jákób megkönnyebbült. 28 Ezt mondta Izráel: **Ennyi elég! Csakhogy él még József, a fiam! Megyek, hogy meglássam őt, mielőtt meghalok.**

1Móz 46

1 Izráel tehát útnak indult mindenével, amije csak volt, és amikor Beérsebába ért, áldozatokat mutatott be atyja, Izsák Istenének. 2 Isten pedig éjszaka így szólt Izráelhez látomásban: Jákób! Jákób! Ő így felelt: Itt vagyok! 3 Ekkor azt mondta:

Én vagyok az Isten, atyádnak Istene! Ne félj lemenni Egyiptomba, mert nagy néppé teszek ott! 4 Én megyek veled Egyiptomba, és én is foglak visszahozni, és József keze fogja majd le a szemedet.

5 Elindult tehát Jákób Beérsebából. Izráel **fiai föltették apjukat, Jákóbot meg a gyermekeket és az asszonyokat a szekerekre,** amelyeket a fáraó küldött, hogy elvigyék őt. 6 Fogták jószágait és szerzeményüket, amit Kánaán földjén szereztek, és elmentek Egyiptomba: Jákób és vele együtt minden leszármazottja. 7 Elvitte magával Egyiptomba a fiait és fiúunokáit, leányait és leányunokáit, minden leszármazottját. 8 Így hívták Izráel utódait, akik elmentek Egyiptomba: Jákób és fiai. Jákób elsőszülötte volt Rúben. 9 Rúben fiai: Hanók, Pallú, Hechrón és Karmí. 10 Simeon fiai: Jemúél, Jámín, Óhad, Jákín, Cóhar, valamint Saul, egy kánaáni nőnek a fia. 11 Lévi fiai: Gérsón, Kehát és Merári. 12 Júda fiai: Ér, Ónán, Sélá, Pérec és Zerah. Ér és Ónán meghalt még Kánaán földjén. De Pérecnek már fiai is voltak: Hechrón és Hámúl. 13 Issakár fiai: Tóla, Puvvá, Jób és Simrón. 14 Zebulon fiai: Szered, Élón és Jahleél. 15 Ezek Lea fiai, akiket Paddan-Arámban szült Jákóbnak. Az ő leánya volt Dina; fiai és leányai összesen harminchárman voltak. 16 Gád fiai: Cifjón, Haggí, Súní, Ecbón, Érí, Aródi és Aréli. 17 Ásér

fiai: Jimná, Jisvá, Jisví, Bería, az ő húguk volt Szerah. Bería fiai: Héber és Malkiél. 18 Ezek Zilpa fiai, akit Lábán adott Leának, a leányának. Ő szülte ezt a tizenhatot Jákóbnak. 19 Ráhelnek, Jákób feleségének a fia volt József és Benjámin. 20 Józsefnek Egyiptom földjén született Manassé és Efraim, akiket Ászenat, Pótiđerának, Őn papjának a leánya szült. 21 Benjámin fiai: Bela, Beker, Asbél, Géra, Naamán, Éhí és Rós, Muppím, Huppím és Ard. 22 Ezek Ráhel fiai, akik Jákóbnak születtek. Összesen tizennégyen voltak. 23 Dán fia: Husím. 24 Naftáli fiai: Jahceél, Gúni, Jécer és Sillém. 25 Ezek Bilha fiai, akit Lábán adott Ráhelnek, a leányának. Ő szülte ezeket Jákóbnak, összesen hetet. 26 Azok, akik Jákóbbal együtt Egyiptomba érkeztek – akik őtőle származtak, azaz Jákób fiainak a feleségein kívül –, **összesen hatvanhatan voltak**, 27 Józsefnek pedig két fia született Egyiptomban. Jákób egész háza népe tehát, amely Egyiptomba ment, hetven lélek volt. 28 Józsefhez menve Jákób Júdát küldte maga előtt, hogy mutassa az utat Gósenbe. **(Vö. Jákób és Ézsau találkozósa – Jákób találkozásainak egyike Ráchel, angyal, Ézsau, József...)**

Így érkeztek el Gósen földjére. 29 József befogatott a kocsijába, és Gósenbe ment apja, Izráel elé. Amikor meglátta, a **nyakába borult, és sokáig sírt a nyakába borulva. ÖTÖDIK ALKALOMMAL SÍRT JÓZSEF** 30 Izráel azt mondta Józsefnek: Most már meghalhatok, mert megláttam arcodat, hogy még élsz. 31 József ezután azt mondta testvéreinek és apja háza népének: Elmegyek, és hírt viszek a fáraónak. Megmondom neki, hogy testvéreim és apám háza népe, akik Kánaán földjén voltak, megérkeztek hozzám, 32 és ezek az emberek juhpásztorok, mindig jószágtartó emberek voltak, és elhozták a juhaikat, marháikat és mindenüket. 33 Azért ha a fáraó majd hívat titeket, és megkérdezi, hogy mi a foglalkozásotok, 34 ezt mondjátok: Jószágtartó emberek voltunk a te szolgálaid ifjúkoruktól fogva mindeddig; mi is, meg atyáink is. Így majd letelepedhettek Gósen földjén, mert az egyiptomiak minden juhpásztort utálatosnak tartanak. **MIÉRT? EVIDENCIA? IGEHELY?**

1Móz 43,32

És elhozák néki külön, azoknak is külön, és az Égyiptombelieknek is, kik vele esznek vala, külön: Mert nem ehettek az Égyiptombeliek együtt a héberekkel, mert utálatos az az Égyiptombeliek előtt.

1Móz 47

1 József elment, és hírt vitt a fáraónak. Ezt mondta: Apám és testvéreim megérkeztek Kánaán földjéről juhaikkal, marháikkal és mindenünkkel, amijük csak van, és már Gósen földjén vannak. 2 Maga mellé vett ötöt a testvérei közül, és odaállította őket a fáraó elé. 3 A fáraó ezt kérdezte a testvérektől: Mi a foglalkozásotok? Ők így feleltek a fáraónak: Juhpásztorok a te szolgálaid, mi is, meg atyáink is azok voltak. 4 Majd ezt mondták a fáraónak: **Jövevényként jöttünk erre a földre, mert szolgálaid juhainak nincs legelője, olyan súlyos az éhínség Kánaán földjén. Hadd telepedjenek le szolgálaid Gósen földjén!** 5 A fáraó ezt mondta Józsefnek: Apád és testvéreid idejöttek hozzád. 6 Előtted van Egyiptom országa. Az ország legjobb részén telepítsd le apádat és testvéreidet, telepedjenek le Gósen földjén! Ha pedig tudod, hogy vannak közöttük rátermett emberek, tedd azokat jószágaim felügyelőivé! 7 József apját, Jákóbot is bevezette, és odaállította a fáraó elé. **Jákób áldást mondott a fáraóra.** 8 A fáraó megkérdezte Jákóbtól: Hány éves vagy? 9 Jákób azt felelte a fáraónak: Vándorlásom éveinek a száma **százharminc esztendő**. Életem rövid volt, tele rossz napokkal. Nem értem el atyáim vándorlása éveinek a számát. 10 **Majd áldást mondott Jákób a fáraóra, és eltávozott a fáraó elől.** 11 Így telepítette le József apját és testvéreit, és adott nekik birtokot Egyiptomban, az ország legjobb részén, Ramszesz földjén, ahogyan megparancsolta a fáraó. 12 És ellátta József kenyérrel az apját, testvéreit és apja egész háza népét családostul. 13 Pedig seholy az országban nem volt már kenyér, olyan súlyos volt az éhínség. Egyiptom földje és Kánaán földje sínylődött az éhínség

miatt. 14 József a gabonáért, amelyet vásároltak, már összeszedett minden pénzt, ami csak fellelhető volt Egyiptom és Kánaán földjén. Ezt a pénzt József a fáraó házána juttatta. 15 Amikor elfogyott a pénz Egyiptom földjén – meg Kánaán földjén is –, odament valamennyi egyiptomi Józsefhez, és azt mondták: Adj nekünk kenyeret! Miért haljunk meg itt előtted? Hiszen nincs már pénz! 16 József így felelt: Adjátok ide jószágaitokat, akkor adok nektek jószágaitokért, ha már nincs pénz. 17 El is vitték jószágait Józsefhez, József pedig adott nekik kenyeret a lovakért, a juhnyájakért, a marhacsordákért és a szamarakért. Ellátta őket kenyérral abban az esztendőben minden jószágukért. 18 Miután eltelt az az esztendő, a következő esztendőben megint odamentek hozzá, és azt mondták neki: Nem titkolhatjuk el, uram, hogy elfogyott a pénz, jószágaink és állataink pedig urunknál vannak. Nem maradt egyebünk, uram, csak a testünk és a földünk. 19 Miért pusztuljunk el szemed láttára magunk is, meg a földünk is? Vásárolj meg minket és a földünket kenyérért, és mi földünkkel együtt a fáraó szolgálai leszünk. Csak adj vetőmagot, hogy életben maradjunk, ne haljunk meg, és a termőföld se váljék pusztává! **20 József tehát megvásárolta Egyiptom egész földjét a fáraó részére, mert az egyiptomiak mind eladták mezőiket, olyan súlyos volt náluk az éhínség. Így lett a föld a fáraóé.** 21 A népet pedig szolgálivá tette, hogy neki dolgozzanak Egyiptom határának egyik szélétől a másikig. 22 Csak a papok földjét nem vásárolta meg, mert az a papok javadalma volt a fáraó rendelete szerint, és ők abból a javadalomból éltek, amelyet a fáraó rendelete juttatott nekik. Ezért nem adták el a földjüket. 23 Akkor József ezt mondta a népnek: A mai napon megvásároltalak benneteket és földeteket a fáraónak. **Itt a vetőmag, vessétek be a földet!** 24 **A termés egyötödét a fáraónak kell adnotok, négyötöde pedig megmarad nektek vetőmagnak és élelemre házatok népének, hogy legyen ennivalója családotoknak.** 25 **Ők ezt felelték: Te mentetted meg az életünket. Légy jóindulattal irántunk, uram, és mi a fáraó szolgálai leszünk!** 26 Így hozta meg József Egyiptomban a földre vonatkozólag azt a mai napig is érvényes rendeletet, hogy a termés egyötöde a fáraóé; csak a papok földje nem volt a fáraóé. 27 Izráel tehát letelepedett Egyiptomban, Gósen földjén. Birtokukba vették azt, szaporodtak, és nagyon megsokasodtak. 28 **Jákób tizenhét évig élt Egyiptomban. Összesen száznegyvenhét évig élt Jákób.** 29 Amikor közeledett Izráel halálának az ideje, magához hívatta fiát, Józsefet, és ezt mondta neki: **Ha elnyertem jóindulatodat, tedd kezedet a csípóm alá, **ÁBRAHÁMNÁL IS** és esküdj meg, hogy szeretettel és hűséggel bánsz velem, és nem Egyiptomban fogsz eltemetni!** 30 Óseim mellett akarok pihenni. Vigyél majd el Egyiptomból, és temess az ő sírjukba! Ő így felelt: Megteszem, amit mondtál. 31 Jákób ezt mondta: Esküdj meg nekem! Ő megesküdött. Ekkor Izráel térdre borult az ágy fejénél.

1Móz 48

1 Történt ezek után, hogy hírül vitték Józsefnek: Apád beteg! Ekkor elvitte hozzá két fiát, Manassét és Efraimot. 2 Jákóbnak jelentették: Nézd, József, a fiad jön hozzád! Izráel összeszedte erejét, és felült az ágyon. 3 Jákób ezt mondta Józsefnek:

JÁKÓB (re-narráció)

A Mindenható Isten megjelent nekem Lúzbán, Kánaán földjén, megáldott engem, 4 és azt mondta nekem: Megszaporítalak és megsokasítalak, népek sokaságává teszlek, és a te utódaidnak adom örökre ezt a földet birtokul. 5 Legyen hát enyém a két fiad, akik Egyiptom földjén születtek, mielőtt eljöttem hozzád Egyiptomba! Efraim és Manassé legyen éppúgy az enyém, mint Rúben és Simeon! 6 Azok a gyermekeid viszont, akiket utánuk nemzettél, legyenek a tieid, és viseljék bátyjaik nevét örökségükben! 7 Mert amikor Paddánból eljöttem, fájdalmamra meghalt Ráhel útközben Kánaán földjén,

amikor már csak rövid út választott el Efrátától. Ott temettem el az Efrátába, azaz Betlehembe vezető úton.

8 Amikor Izráel meglátta József fiait, megkérdezte: Kik ezek? 9 József ezt felelte apjának: Az én fiaim, akiket itt adott nekem az Isten. Jákób így szólt: Hozd ide őket hozzám, hadd áldjam meg őket! 10 **Izráel szeme az öregség miatt meggyengült, nem látott már jól. IZSÁK!** Közel vitte azért őket Jákóbbhoz, ő pedig megcsókolta és megölelte őket. 11 Izráel ezt mondta Józsefnek: Nem gondoltam, hogy még meglátom arcodat, és most Isten még azt is megengedte, hogy megláthassam a gyermekeidet. 12 Akkor József elhúzta őket apja térdétől, és arccal a földre borult. 13 Azután fogta József mindkettőjüket, és odavitte jobb kezével **Efraimot Izráel baljára, bal kezével pedig Manassét Izráel jobbára.** 14 Izráel kinyújtotta a jobb kezét, és Efraim fejére tette, pedig ő volt a kisebbik. **A bal kezét meg keresztbe rá Manassé fejére tette, pedig Manassé volt az elsőszülött.**

15 Azután így áldotta meg Józsefet:

Az Isten, akinek színe előtt jártak az őseim, Ábrahám és Izsák, az Isten, aki pásztorom, mióta csak vagyok mind a mai napig, 16 az angyal, aki megváltóm minden bajban, áldja meg e fiúkat! Rólam nevezzék el őket, meg őseimnek, Ábrahámnak és Izsáknak a nevéről! Legyen számtalan utódjuk ezen a földön!

17 Amikor József látta, hogy apja Efraim fejére tette a jobb kezét, rosszalotta ezt. Megfogta apja kezét, hogy áttegye Efraim fejéről Manassé fejére. 18 József ezt mondta apjának: Nem úgy, apám, mert ez az elsőszülött, az ő fejére tedd a jobb kezedet! 19 Apja azonban elutasította, és azt mondta: Tudom, fiam, tudom. **Ő is néppé lesz, ő is nagy lesz, de kisebbik testvére nagyobb lesz nála, és utódaiból sok-sok nép támad majd.** 20 És így áldotta meg őket azon a napon:

A ti nevetekkel mondanak majd áldást Izráelben: Tegyen Isten olyanná, mint Efraimot és Manassét!

Így helyezte Jákób Efraimot Manassé elé. 21 Azután ezt mondta Izráel Józsefnek: Én már meghalok. De Isten veletek lesz, és visszavisz benneteket atyáitok földjére. 22 Neked azonban egy hegyháttal többet adok, mint testvéreidnek, amit karddal és íjjal vettem el az emóriaktól.

1Móz 49

1Jákób hívatta fiait, és ezt mondta: Gyűljetek össze, hadd mondjam el, mi történik veletek majd egykor! 2 Gyűljetek egybe, hallgassatok meg, Jákób fiai! Hallgassatok atyátokra, Izráelre!

3 Rúben, te vagy elsőszülöttem, erősségem, férfierőm első termése: kiváltképpen hatalmas, kiváltképpen erős. 4 Kiáradtál, mint a víz, nem maradsz az első, mert atyád ágyába léptél, akkor meggyaláztál, nyoszolyámba léptél.

5 Simeon és Lévi testvérek, fegyvereik erőszak eszközei. 6 Társaságukba ne menj, lelkem, gyülekezetükkel ne egyesülj, dicsőségem! Mert embert öltek haragjukban, kedvtelésükben bikát bénítottak. 7 Átkozott haragjuk, mert vad, és dühük, mert hajthatatlan. Szétosztom őket

Jákóbban, elszélesztem Izráelben. 8 Júda, téged magasztalnak testvéreid. Kezed ellenségeid nyakára teszed, leborulnak előtted atyádnak fiai.

9 Fialat oroszlán vagy, Júda, prédától lettél naggyá, fiam! Lehevert, elnyújtózott, mint a hím vagy a nöstény oroszlán – ki merné fölzavarni?! 10 Nem távozik Júdából a jogar, sem a kormánypálca térdei közül, míg eljő Síló, akinek engednek a népek. 11 Szőlőtőhöz köti ki szamarát, nemes tókéhez samarcsikóját. Ruháját borban mossa, köntösét a szőlő véreben. 12 Szemei bornál ragyogóbbak, fogai tejnél fehérebbek.

**KRISZTUS PRÓFÉCIA Mt 21, 1-7, Jel 5,5;
JÚDA TÖRZSÉBŐL VALÓ OROSZLÁN!
Mt 21,43**

13 Zebulon a tengerpart felé lakik, a hajók kikötője felé, hátával Szidónra támaszkodik.

14 Issakár nagy csontú szamár, az aklok között heverész. 15 De látva, mily jó a nyugalom, és milyen szép a föld, teher alá hajtja vállát, és robotoló szolgává lesz.

16 Dán ítéli a maga népét, mint Izráel bármely törzse. 17 Dán kígyó lesz az úton, vipera az ösvényen, a ló csüdjébe harap, és lovasa hanyatt esik. 18 Szabadításodra várok, Uram! 19

Gádot martalócok marják, de ő a sarkukba mar!

20 Ásér kenyere kövér, királyi csemegéket kínál.

21 Naftáli gyors lábú szarvasünő, szép szavakat hallat.

22 Termő fa ága József, termő fa ága forrás mellett, ágai átnyúlnak a kőfalon. 23 Ezért keserítik, nyilazzák, kergetik az íjászok. 24 De íja nem remeg, izmos kezei fürgén járnak, hisz Jákób Erőssége tartja a kezét, Izráel pásztora, kösziklája, **25 atyád Istene, aki megsegít téged, a Mindenható, aki megáld téged az ég áldásával felülről, a lent elterülő mélység áldásaival, az emlék és anyaméh áldásaival. 26 Atyád áldásai erősebbek az örök hegyek áldásainál, az örök halmok gyönyörűségénél; szálljanak József fejére, a testvérei között megszentelt fejére!**

27 Benjámin ragadozó farkas, reggel zsákmányt eszik, este prédát oszt. 28 Ez Izráel tizenkét törzse. Ezt mondta el nekik apjuk, amikor megáldotta őket; mindegyiket a ráilló áldással áldotta meg. 29 Azután parancsot adott nekik, és ezt mondta: Ha majd elődeim mellé kerülök, atyáim mellé temessetek a hetitita Efrón mezején levő barlangba! 30 Abba a barlangba, amely Kánaán földjén van Mamréval szemben a makpélai mezőn, amelyet Ábrahám vett meg a mezővel együtt a hetitita Efróntól sírhelynek való birtokul. 31 Oda temették el Ábrahámot és feleségét, Sárát, oda temették el Izsákot és feleségét, Rebekát, oda temettem el Leát is. 32 A hetititáktól megvett tulajdon az a mező és a rajta levő barlang. 33 Miután Jákób mindezeket meghagyta fiainak, felhúzta lábait az ágyra, azután elhunyt, és elődei mellé került.

1Móz 50

1 József ekkor apja arcára borult, siratta, és csókolgatta. 2 Azután megparancsolta József az orvosoknak, akik az ő szolgálatában álltak, hogy balzsamozzák be az apját. Az orvosok be is balzsamozták Izráelt. 3 Negyven nap telt el ezzel, mert ennyi ideig tart a bebalzsamozás. Az egyiptomiak pedig hetven napig siratták őt. 4 Amikor letelt a siratás ideje, így szólt József a fáraó háza népéhez: Ha jóindulattal vagytok irántam, beszéljétek el ezt a fáraónak: 5 Apám megesketett, amikor ezt kérte: Én most meghalok, a saját sírboltomba temess el, amelyet Kánaán földjén vájtam ki magamnak! Most azért el kell mennem, hogy eltemessem apámat, de utána visszatérek. 6 A fáraó ezt mondta: Menj el, temesd el apádat, ahogyan megesketett téged! 7 El is ment József, hogy eltemesse az apját, és vele ment a fáraó minden udvari embere, udvarának vénei és Egyiptom összes vénei 8 meg József egész háza népe, testvérei és apjának a háza népe. Csak a gyermekeket meg a juhokat és marhákat hagyták Gósen földjén. 9 Még harci kocsik és lovasok is mentek vele, úgyhogy a menet igen hatalmas volt. 10 Amikor eljutottak Góren-Háátádig, amely a Jordánon túl van, nagy és mélységes **gyásszal siratták el ott; hét napig tartó gyászünnepet rendezett apjának József.** 11 Amikor az ország lakosai, a kánaániak látták ezt a gyászünnepet Góren-Háátádnál, ezt mondták: Mély gyásza van Egyiptomnak! Ezért nevezték el azt a helyet a Jordánon túl Ábél-Micrajimnak. 12 Fiai pedig úgy tettek Jákóbbal, ahogyan megparancsolta nekik: 13 elvitték őt fiai Kánaán földjére, és eltemették Mamréval szemben, a makpélai mezőn levő barlangba, amelyet Ábrahám a mezővel együtt vásárolt meg a hettita Efróntól sírhelynek való birtokul. 14 Miután József eltemette apját, visszatért Egyiptomba testvéreivel és mindazokkal együtt, akik elkísérték őt apja temetésére. 15 **Amikor József bátyjai látták, hogy meghalt az apjuk, így tanakodtak: Hátha József bosszút forral ellenünk, és megfizet most nekünk mindazért a rosszért, amit vele szemben elkövettünk.** 16 Ezt üzenték tehát Józsefnek: **Apád megparancsolta nekünk halála előtt: 17 Mondjátok meg Józsefnek: Kérünk, bocsásd meg testvéreid hitszegését és vétkét, hogy rosszat követtek el ellened! Bocsásd meg hát azoknak a hitszegését, akik atyád Istenének a szolgálói! József sírva fakadt, amikor ezt elmondták neki.** 18 Oda is mentek hozzá a testvérei, leborultak előtte, és ezt mondták: Szolgáid vagyunk! 19 De József így szólt hozzájuk: Ne féljete! Vajon Isten vagyok én?

20 Ti rosszat terveztetek ellenem, de Isten terve jóra fordította azt, hogy úgy cselekedjék, ahogyan az ma van, és sok nép életét megtartsa. 21 Most hát ne féljete, eltartalak én benneteket és gyermekeiteket! Így vigasztalta őket, és szívhez szólóan beszélt velük. 22 József Egyiptomban lakott, mind ő, mind apjának a háza népe. Száztíz esztendeig élt József, 23 és megláthatta József Efraim fiait harmadízigen. Manassé fiának, Mákírnak is születtek gyermekei, és József saját gyermekeivé fogadta őket. 24 Azután József ezt mondta testvéreinek: Én meghalok, de Isten bizonyosan rátok tekint, és majd elvezet benneteket ebből az országból arra a földre, amelyet esküvel ígért meg Ábrahámnak, Izsáknak és Jákóbnak. 25 Meg is eskette József Izráel fiait: Bizonyosan rátok tekint Isten, akkor vigyéte majd el innen a csontjaimat! 26 **Azután meghalt József száztíz éves korában. Bebalzsamozták, és egy koporsóba helyezték Egyiptomban.**

2Móz 1

1 Név szerint ezek voltak Izráel fiai, akik Egyiptomba mentek Jákóbbal; mindegyik a maga háza népével ment: 2 Rúben, Simeon, Lévi és Júda, 3 Issakár, Zebulon és Benjámín, 4 Dán és Naftáli, Gád és Ásér. 5 **Összesen hetvenen voltak, akik Jákóbtól származtak;** József pedig már Egyiptomban volt. 6 Azután meghalt József és valamennyi testvére meg az az egész nemzedék. 7 Izráel fiai pedig szaporodtak, gyarapodtak, megsokasodtak, nagyon-nagyon megerősödtek, és megtelt velük az ország. 8 **Új király került azonban Egyiptom élére, aki már nem ismerte Józsefet,** 9 **és ezt mondta népének: Lám, Izráel fiainak népe nagyobb és erősebb, mint mi.** 10 Gyertek, bánjunk **csak okosan vele,** nehogy még jobban megsokasodjon! **MINT AHOGY MI IS GONDOLKODUNK A CIGÁNYOKRÓL VAGY A MIGRÁNSOKRÓL: MINDNYÁJAN REÁLPOLITIKUS FÁRAÓK VAGYUNK!** Mert ha háború támad, ő is ellenségeinkhez csatlakozik, ellenünk harcol, és kivonul az országból. 11 Ezért munkafelügyelőket rendeltek fölénk, hogy kényszermunkával sanyargassák őket. Raktárvárosokat kellett építeniük a fáraó számára: Pitómot és Ramszeszt. 12 De mennél jobban sanyargatták őket, annál inkább sokasodtak és terjeszkedtek, úgyhogy félni kezdtek Izráel fiaitól. 13 Ezért kegyetlenül dolgoztatták az egyiptomiak Izráel fiait. 14 Kemény munkával keserítették az életüket: sárkeveréssel, vályogvetéssel és mindenféle mezei munkával; mindenféle munkával kegyetlenül dolgoztatták őket. 15 Azután parancsot adott Egyiptom királya a héber bábáknak – az egyiknek Sifrá, a másikkak Púa volt a neve –, 16 és ezt mondta: Amikor a héber asszonyok szülésénél segédkeztek, figyeljétek a szülés lefolyását: ha fiú lesz, öljétek meg, ha leány, hagyjátok életben! 17 De a bábák félték az Istent, és nem cselekedtek úgy, ahogyan Egyiptom királya meghagyta nekik, hanem életben hagyták a fiúgyermeket. 18 Ekkor Egyiptom királya magához hívatta a bábákat, és kérdőre vonta őket: Miért teszitek ezt, miért hagyjátok életben a fiúgyermeket? 19 A bábák pedig ezt felelték a fáraónak: Mert a héber asszonyok nem olyanok, mint az egyiptomiak, hanem életerősek. Mire a bába odaér hozzájuk, már meg is szültek. 20 Isten ezért jót tett a bábákkal. A nép pedig sokasodott, és igen megerősödött. 21 És mivel a bábák félték az Istent, ő gyermekekkel ajándékozta meg őket. 22 A fáraó ekkor megparancsolta egész népének: **Minden újszülött héber fiút dobjatok a Nílusba, csak a leányokat hagyjátok életben!**

2Móz 2

1 Egy Lévi házából való férfi elment, és feleségül vette Lévi egyik leányutódját. 2 Az asszony teherbe esett, és fiút szült. Amikor látta, hogy milyen szép, három hónapig rejtegette. 3 Amikor azonban nem tudta már tovább rejtegetni, fogott egy gyékénykosarat, bekente szurokkal és gyantával, majd beletette a gyermeket, és kitette a Nílus partján a sás közé. 4 A gyermek nővére pedig ott állt távolabb, hogy megtudja, mi történik vele. 5 **A fáraó leánya éppen** odament, hogy megfürödjék a Nílusban, cselédjei meg ott járkáltak a Nílus mentén. Megpillantotta a kosarat a sás között, odaküldte a szolgálóleányát, és kihozatta azt. 6 Fölnyitotta, és meglátta a gyermeket; hát egy síró fiú volt! Megszánta, és ezt mondta: A héberek gyermekei közül való ez. 7 A kisfiú nővére pedig ezt kérdezte a fáraó leányától: **Ne menjek, és ne hívjak egy szoptató asszonyt a héberek közül, aki majd szoptatja neked a gyermeket?** 8 A fáraó leánya így felelt: Eredj! A leány elment, és a gyermek anyját hívta oda. 9 Vidd magaddal ezt a gyermeket – mondta neki a fáraó leánya –, és szoptasd őt helyettem, én pedig megadom jutalmadat! **Az asszony magához vette a gyermeket, és szoptatta.** 10 **Amikor a gyermek nagyobb lett, elvitte a fáraó leányához, aki a fiává fogadta. Mózesnek nevezte el, mert ezt mondta:** A vízből húztam ki. 11 Abban az időben történt, amikor Mózes már felnőtt, hogy kiment testvéreihez, és látta kényszermunkájukat. És meglátta, hogy egy egyiptomi férfi egy héber férfit, az ő egyik testvérét

veri. 12 Körülnézett, és amikor látta, hogy senki sincs ott, agyonütötte az egyiptomit, és elrejtette a homokban. 13 Másnap is kiment, akkor meg két héber férfi civakodott egymással. Rászólt arra, aki a hibás volt: Miért vered a felebarátodat? 14 De ő így válaszolt: Ki tett téged előljáróvá és bíróvá közöttünk? Talán engem is meg akarsz ölni, ahogyan megölted az egyiptomit? Mózes megjed, és ezt gondolta: Bizony, kitudódott a dolog! 15 A fáraó is meghallotta ezt a dolgot, és halálra kerestette Mózeset. **De Mózes elmenekült a fáraó elől. Midján földjén állapotodott meg, és leült ott egy kútnál. 16 Midján papjának volt hét leánya. Ezek odajöttek, vizet merítettek, és megtöltötték a vályúkat, hogy megittassák apjuk juhait.** 17 De pásztorok is jöttek oda, és elkergették őket. Ekkor fölállt Mózes, segítségükre sietett, és megittatta juhaikat. 18 Amikor a leányok hazaértek apjukhoz, Reuélhez, az megkérdezte: Hogyhogy ma ilyen korán megjöttetek? 19 Egy egyiptomi férfi védett meg bennünket a pásztoroktól – felelték. – Sőt még vizet is merített nekünk, és megittatta a juhokat. 20 Akkor ezt mondta a leányainak: Hol van ő most? Miért hagyátok ott azt az embert? Hívjátok ide, és egyék velünk! 21 Mózes úgy döntött, hogy ott marad annál a férfinál, az pedig **Mózeshez adta leányát, Cippórát.** 22 Az asszony fiút szült, ő pedig Gérsómnak nevezte el, mert azt mondta: Jövevény lettem idegen földön. 23 Közben hosszú idő telt el, és meghalt Egyiptom királya. Izrael fiai pedig sóhajtoztak és kiáltoztak a szolgaság miatt, és a szolgaság miatti segélykiáltásuk feljutott Istenhez. 24 Isten meghallotta panaszkodásukat, és visszaemlékezett Isten a szövetségére, amelyet Ábrahámval, Izsákkal és Jákóbbal kötött. 25 Rátékitett Isten Izrael fiaira, és gondja volt rájuk Istennek.

2Móz 3

1Mózes pedig apósának, Jetrónak, Midján papjának a juhait legeltette. Egyszer a juhokat a pusztán túlra terelte, és eljutott az Isten hegyéhez, a Hórebhez. **2 Ott megjelent neki az Úr angyala tűz lángjában egy csipkebokor közepéből. Látta ugyanis, hogy a csipkebokor tűzben ég, de mégsem ég el a csipkebokor.** 3 Akkor Mózes ezt mondta magában: **Odamegyek, és megnézem ezt a nagy csodát: miért nem ég el a csipkebokor?** 4 Amikor az Úr látta, hogy odamegy megnézni, megszólította őt Isten a csipkebokor közepéből, és ezt mondta: Mózes! Mózes! Ő pedig így felelt: Itt vagyok! 5 Isten ekkor azt mondta: Ne jöjj közelebb! Oldd le sarudat a lábadról, mert szent föld az a hely, ahol állsz! 6 Majd ezt mondta: Én vagyok atyádnak Istene, Ábrahám Istene, Izsák Istene és Jákób Istene. Ekkor Mózes eltakarta az arcát, mert félt rátékiteni az Istenre. 7 Az Úr pedig azt mondta: **Megláttam népem nyomorúságát Egyiptomban, és meghallottam segélykiáltásukat a sanyargatók miatt, mert ismerem fájdalmaikat.** 8 El is megyek, hogy kimentsem őket Egyiptom kezéből, és elvigyem őket arról a földről egy jó és tágas földre, tejjel és mézzel folyó földre: a kánaáni, a hettita, az emóri, a perizzi, a hívvi és a jebúsi nép helyére. 9 Bizony, eljutott hozzám Izrael fiainak segélykiáltása; látom is, hogy mennyire sanyargatják őket az egyiptomiak. 10 Most azért menj! Elküldelek téged a fáraóhoz: vezesd ki népemet, Izrael fiait Egyiptomból! 11 Mózes azonban ezt felelte erre az Istennek: **Ki vagyok én, hogy elmenjek a fáraóhoz, és kivezessek Egyiptomból Izrael fiait?** 12 De Isten azt mondta: **Bizony, én veled leszek!** Ez lesz annak a jele, hogy én küldelek: Amikor kivezeted a népet Egyiptomból, ennél a hegynél fogjátok áldozattal szolgálni az Istent. 13 De Mózes azt felelte Istennek: Ha majd elmegyek Izrael fiaihoz, és azt mondom nekik: atyáitok Istene küldött engem hozzátok, és ők megkérdezik tőlem, hogy mi a neve, akkor mit mondjak nekik?

14 Isten ezt felelte Mózesnek: **Vagyok, aki vagyok. Majd azt mondta: Így szólj Izrael fiaihoz: A „Vagyok” küldött engem hozzátok.**

LXX

καὶ εἶπεν ὁ θεὸς πρὸς Μωϋσῆν Ἐγὼ εἰμι ὁ ὢν· καὶ εἶπεν Οὕτως ἐρεῖς ¹ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ Ὁ ὢν ἀπέσταλκέν με πρὸς ὑμᾶς.

dixit Deus ad Mosen ego sum qui sum ait sic dices filiis Israhel qui est misit me ad vos

15 Még ezt is mondta Isten Mózesnek: Így szólj Izráel fiaihoz: Az Úr, atyáitok Istene, Ábrahám Istene, Izsák Istene és Jákób Istene küldött engem hozzátok. Ez az én nevem mindörökre, így szólítsatok engem nemzedékről nemzedékre! 16 Menj, gyűjtsd össze Izráel véneit, és mondd meg nekik: Az Úr, atyáitok Istene: Ábrahám, Izsák és Jákób Istene megjelent nekem, és azt mondta: Számon tartalak benneteket és mindazt, amit ellenetek Egyiptomban elkövettek, 17 és elhatároztam, hogy elviszlek benneteket az egyiptomi nyomorúságból a kánaáni, a hettita, az emóri, a perizzi, a hivvi és a jebúsi nép földjére, a tejjel és mézzel folyó földre. 18 Ők majd hallgatnak a szavadra. Azután menj be Izráel véneivel együtt Egyiptom királyához, és ezt mondjátok neki: Az Úrral, a héberek Istenével találkoztunk. Hadd menjünk azért ki háromnapos járóföldre a pusztába, hogy áldozzunk Istenünknek, az Úrnak! 19 **Én ugyan tudom, hogy az egyiptomi király nem engedi meg, hogy elmenjete, hanem csak az erőszaknak enged majd,** 20 de én kinyújtom a kezemet, és megverem Egyiptomot mindenféle csodával, amelyet véghezviszek benne. Majd azután elbocsát benneteket. 21 És jóindulatot ébresztenek e nép iránt az egyiptomiakban, úgyhogy amikor eljöttök, nem jöttök üres kézzel. 22 **Minden asszony kérjen a szomszédasszonyától és lakótársától ezüst és arany ékszereket meg ruhákat, és adjátok azokat fiaitokra és leányaitokra: így szerezték majd zsákmányt Egyiptomtól.**

2Móz 4

1Mózes ekkor így felelt: Hátha nem hisznek nekem, és nem hallgatnak a szavamra, hanem azt mondják: Nem is jelent meg neked az Úr?! 2 De az Úr erre megkérdezte tőle: Mi van a kezeden? Egy bot – felelte. 3 Dobd a földre! – mondta az Úr. Amikor a földre dobta, az kígyóvá változott, Mózes pedig elfutott előle. 4 Az Úr azonban ezt mondta Mózesnek: Nyújtsd ki a kezedet, és ragadd meg a farkánál! Mózes kinyújtotta a kezét, és megmarkolta, az pedig a markában bottá változott. 5 Így majd elhiszik, hogy megjelent neked az Úr, atyáik Istene: Ábrahám Istene, Izsák Istene és Jákób Istene. 6 Majd pedig ezt mondta neki az Úr: Dugd be a kezedet a ruhád alá! Ő bedugta a kezét a ruhája alá, és amikor kihúzta, hófehér volt a keze a poklosságtól. 7 Ezután pedig azt mondta: Dugd vissza a kezedet a ruhád alá! Visszadugta a kezét a ruhája alá, és amikor kihúzta a ruhája alól, ismét olyan volt, mint testének többi része. 8 Ha tehát nem hisznek neked, és nem hallgatnak a szóra az első jelnél, majd hisznek a szónak a következő jelnél. 9 De ha még erre a két jelre sem hisznek, és nem hallgatnak a szavadra, akkor végy a Nílus vizéből, öntsd a szárazra, és a Nílusból vett víz vérré változik a szárazon. 10 Mózes akkor ezt mondta az Úrnak: Kérlek, Uram, nem vagyok én a szavak embere. Korábban sem voltam, de azóta sem lettem az, hogy szolgálóddal beszélj. Sőt inkább nehéz ajkú és nehéz nyelvű vagyok. 11 De az Úr ezt mondta neki: **Ki adott száját az embernek? Ki tesz némává vagy süketté, látóvá vagy vakká? Talán nem én, az Úr?! 12 Most azért csak menj: majd én segítségedre leszek a beszédben, és megtanítalak arra, hogy mit beszélj!** 13 De ő azt felelte: Kérlek, Uram! Küldj mást, akit küldeni tudsz! 14 Ekkor az Úr haragra gerjedt Mózes ellen, és azt mondta: Van neked egy testvéred, a lévita Áron. Tudom, hogy ő jól tud beszélni. Sőt jön is már eléd, és ha meglát, szívből fog örülni. 15 Beszélj hát vele, és add az ő szájába a szavakat! Én pedig a segítségetekre leszek a beszédben, és megtanítalak benneteket arra, hogy

mit cselekedjete. 16 Ő majd beszél helyetted a néppel. Ő lesz a te szád, te pedig olyan leszel neki, mint az isten. 17 Ezt a botot pedig te vedd a kezébe, és mutasd be vele a jeleket! 18 Ekkor Mózes visszament Jetróhoz, az apósához, és így szólt hozzá: Szeretnék visszamenni testvéreimhez Egyiptomba, hadd lássam, élnek-e még? Jetró így felelt Mózesnek: Menj el békével! 19 Az Úr ugyanis azt mondta Mózesnek Midjánban: Menj vissza Egyiptomba, mert meghaltak mindazok az emberek, akik halálra kerestek téged. 20 Ekkor fogta Mózes a feleségét és fiait, számárra ültette őket, hogy visszatérjen Egyiptom földjére. Isten botját is kezébe vette Mózes. 21 Mert ezt mondta az Úr Mózesnek: Amikor visszamégy Egyiptomba, ügyelj arra, hogy megtedd a fáraó előtt mindazokat a csodákat, amelyekre képessé tettelek. **Én ugyan megkeményítem a szívét, és nem akarja majd elbocsátani a népet, 22 de te mondd meg a fáraónak: Így szól az Úr: Izráel az én elsőszülött fiam.** 23 Azért azt mondom neked, hogy bocsásd el az én fiamat, hadd szolgáljon áldozattal engem! Ha nem akarod őt elbocsátani, akkor megölöm a te elsőszülött fiadat. 24 **Útközben történt, az éjjeli szálláson, hogy rátámadt az Úr, és meg akarta ölni. 25 De Cippóra fogott egy éles követ, levágta fiának az előbőrét, Mózes combjához érintette, és így szólt: Véren szerzett vőlegényem vagy!** 26 Akkor eltávozott tőle az Úr. Cippóra akkor a körülmetélés miatt nevezte így Mózeset: Véren szerzett vőlegény. 27 Áronnak pedig ezt mondta az Úr: Menj Mózes elé a pusztába! Ő elment, és találkozott vele az Isten hegyénél, és megcsókolta őt. 28 Mózes elbeszélte Áronnak mindazokat az ígéket, amelyekkel az Úr elküldte, és mindazokat a jeleket, amelyeket megparancsolt neki. 29 Azután elment Mózes és Áron, és összegyűjtötte Izráel fiainak összes véneit. 30 Áron elmondta mindazt, amit az Úr mondott Mózesnek, **Mózes pedig bemutatta a jeleket a nép előtt. 31 A nép pedig hitt. Amikor meghallották, hogy az Úr számon tartja Izráel fiait, és meglátta nyomorúságukat, meghajoltak és leborultak.**

2Móz 5

1 Azután bement Mózes és Áron a fáraóhoz, és ezt mondták neki: Így szól az Úr, Izráel Istene: Bocsásd el népemet, hogy ünnepet szentelhessem neked a pusztában! 2 A fáraó azonban ezt felelte: Kicsoda az az Úr, hogy hallgassak a szavára és elbocsássam Izráelt? Nem ismerem az Urat, úgyhogy nem is bocsátom el Izráelt. 3 Erre ők ezt mondták: Találkoztunk a héberek Istenével. Hadd menjünk ki azért háromnapos járőföldre a pusztába, hogy áldozzunk Istenünknek, az Úrnak, hogy ne sújtsjon bennünket dögvésszel vagy fegyverrel. 4 De Egyiptom királya ezt mondta nekik: **Mózes és Áron! Miért akarjátok elvonni a népet a munkájától? Menjete, folytassátok a kényszermunkát!** 5 Már így is sok a mihaszna nép az országban – mondta a fáraó –, és ti még abba akarjátok hagyatni ezekkel a kényszermunkát?! 6 A fáraó még aznap megparancsolta a nép sanyargatóinak és felügyelőinek: 7 Ne adjatok többé szalmát a népnek a vályogvetéshez, ahogy eddig: Menjenek, és szedjenek maguknak szalmát! 8 De hajtsatok be rajtuk ugyanannyi vályogot, amennyit eddig kellett készíteniük! Ne engedjete el belőle, **mert lusták ezek,** azért kiáltozzák: Menjünk és áldozzunk Istenünknek! 9 Ha nehezebb lesz az emberek munkája, és el lesznek vele foglalva, akkor nem törődnek majd hazug beszédekkel. 10 Kimentek tehát a nép sanyargatói és felügyelői, és azt mondták a népnek: Így szól a fáraó: Nem adok nektek szalmát. 11 Menjete, szedjete magatoknak szalmát ott, ahol találtok! De a munkátokból semmit sem engedünk el. 12 Ekkor a nép szétszéledt egész Egyiptomban, hogy a tarlón szalmát szedegessen. 13 A sanyargatók pedig folyton csak hajsolták őket: Végezzéte el a napi munkátokat úgy, mint amikor még volt szalma! 14 Meg is verték Izráel fiainak felügyelőit, akiket a fáraó sanyargatói rendelték följük, és azt mondták: Miért nem végeztéte el sem tegnap, sem ma a vályogvetést úgy, mint eddig, az előírt mennyiségben? 15 Akkor bementek Izráel fiainak felügyelői a fáraóhoz, és így panaszkodtak: Miért bánsz így szolgálóiddal? 16 Szalmát nem adnak szolgálóidnak, mégis azt parancsolják, hogy csináljunk vályogot. Sőt most még verik is szolgálóidat. Így néped ellen vétkezel. 17 De ő így

felelt: Lusták vagytok, lusták! Ezért mondjátok: El akarunk menni áldozni az Úrnak. 18 Menjetek csak, és dolgozzatok! Szalmát nem adnak nektek, de a kiszabott vályogot be kell szolgáltatnotok! 19 Izráel fiainak felügyelői látták, hogy bajban vannak, mivel ezt mondták: A napi vályogmennyiségből nem szabad engedni! 20 Ezért amikor a fáraótól kijövet találkoztak Mózesrel és Áronnal, akik ott álltak rájuk várakozva, 21 ezt mondták nekik: Nézzen rátok az Úr, és ítéljen meg benneteket, mert gyűlöletessé tettetek bennünket a fáraó és udvari emberei előtt, és fegyvert adtak a kezükbe, hogy megöljenek bennünket! 22 Ekkor Mózes az Úrhoz fordult, és ezt mondta: **Uram, miért bánsz ilyen gonoszul ezzel a néppel? Miért is küldtél ide engem?! 23 Mert amióta bementem a fáraóhoz, hogy beszéljek vele a nevedben, csak még gonoszabban bánik ezzel a néppel, te pedig semmit sem tettél, hogy megszabadítsd a népedet.**

2Móz 6

1 Akkor ezt mondta Mózesnek az **Úr [Örökkévaló]:**

Majd meglátod, mit teszek a fáraóval: **erős kéz kényszeríti arra, hogy elbocsássa, erős kéz kényszeríti arra, hogy elűzze őket országából.** 2 Azután beszélt **Isten** Mózesrel, és azt mondta neki: **Én vagyok az Úr! [Örökkévaló, Adonáj,** Herz 2,66] 3 Ábrahámnak, Izsáknak és Jákóbnak úgy jelentem meg, mint **„Mindenható Isten”, [Él Saddai, Herz 2, 67]** de azt a nevedet, hogy **„Úr”,** nem nyilatkoztattam ki nekik. 4 **Szövetségre is léptem velük,** hogy nekik adom Kánaán földjét, azt a földet, amelyen jövevények voltak. 5 **Meghallottam Izráel fiainak jajkiáltását** is amiatt, hogy az egyiptomiak rabszolgamunkára kényszerítik őket, és visszaemlékeztem szövetségemre. 6 Ezért mondd meg Izráel fiainak: **Én vagyok az Úr, és megszabadítalak** benneteket az egyiptomi kényszermunkától, és megmentelek benneteket a nekik végzett rabszolgamunkától; **megváltalak benneteket** kinyújtott karral és súlyos ítéletekkel. 7 **Népemmé fogadlak titeket,** én pedig **Istenetek leszek,** és megtudjátok, hogy én, **az Úr vagyok a ti Istenetek,** aki megszabadítalak benneteket az egyiptomi kényszermunkától. 8 **Azután beviszlek benneteket arra a földre,** amelyről megesküdtem, hogy Ábrahámnak, Izsáknak és Jákóbnak adom, és nektek adom majd azt örökségül. Én vagyok az Úr!

9 Mózes pedig elbeszélte mindezt Izráel fiainak. De nem hallgattak Mózesre kishitűségük és a kemény munka miatt. 10 Azután így beszélt Mózeshez az Úr:

11 Menj be a fáraóhoz, Egyiptom királyához, és mondd meg neki, hogy bocsássa el országából Izráel fiait!

12 Mózes azonban így beszélt az Úr előtt: Hiszen Izráel fiai sem hallgattak rám! Hogyan hallgatna hát rám a fáraó, amikor még a beszédben is ügyetlen vagyok?! 13 De az Úr szólt Mózesnek és Áronnak, és odarendelte őket Izráel fiaihoz meg a fáraóhoz, Egyiptom királyához, hogy vezessék ki Izráel fiait Egyiptom országából. 14 **Ezek voltak a nagycsaládok fejei:** Rúbennek, Izráel elsőszülöttjének a fiai voltak: Hanók és Pallú, Hecrón és Karmí. Ezek voltak Rúben nemzetségei. 15 Simeon fiai voltak: Jemúél, Jámín és Óhad, Jákín, Cóhar és Saul, egy kánaáni nő fia. Ezek Simeon nemzetségei. 16 Ezek pedig Lévi fiainak nevei, származásuk szerint: Gércsón, Kehát és Merári. Lévi százharminchét évet élt. 17 Gércsón fiai voltak: Libní és Simí, nemzetségeik szerint. 18 Kehát fiai voltak: Amrám és Jichár, Hebrón és Uzzíél. Kehát százharminchárom évet élt. 19 Merári fiai voltak: Mahlí és Músí. Ezek Lévi nemzetségei származásuk szerint. 20 Amrám feleségül vette Jókebedet, apja hűgát, ő szülte neki Áront és

Mózes. Amrám százharminchét évet élt. 21 Jichár fiai voltak: Kórah, Nefeg és Zikrí. 22 Uzziél fiai voltak: Mísáél, Elcáfán és Szitri. 23 Áron feleségül vette Elísebát, Amminádáb leányát, Nahsón húgát, ő szülte neki Nádábot és Abihút, Eleázárt és Ítámárt. 24 Kórah fiai voltak: Asszír, Elkáná és Abiászáf. Ezek a kórahiak nemzetségei. 25 Eleázár, Áron fia Pútiél egyik leányát vette feleségül, ez szülte neki Fineást. Ezek a lévíták családfői nemzetségeik szerint. 26 Ez az az Áron és Mózes, akiknek azt mondta az Úr: Vezessétek ki Izráel fiait Egyiptom országából seregeik szerint! 27 Ők – Mózes és Áron – beszéltek a fáraóval, Egyiptom királyával, hogy kivezessék Izráel fiait Egyiptomból. 28 Amikor az Úr Egyiptom földjén beszélt Mózesrel, 29 így szólt az Úr Mózeshez: Én vagyok az Úr! Mondd meg a fáraónak, Egyiptom királyának mindazt, amit én mondok neked! **30 Mózes azonban így beszélt az Úr előtt: Hiszen én még a beszédben is ügyetlen vagyok! Hogyan hallgatna rám a fáraó?**

2Móz 7

1 Az Úr azt mondta Mózesnek: Lásd, olyanná teszek a fáraó előtt, mintha isten volnál. Testvéred, Áron pedig a prófétád lesz. 2 **Te mondj el neki mindent, amit én parancsolok neked! Testvéred, Áron meg beszéljen a fáraóval, hogy bocsássa el országából Izráel fiait!** 3 **Én azonban megkeményítem a fáraó szívét,** és bár sok jelet és csodát teszek Egyiptom földjén, 4 a fáraó mégsem hallgat majd rátok, amíg rá nem teszem kezemet Egyiptomra. Akkor majd kihozom seregeimet, az én népemet, Izráel fiait Egyiptomból súlyos ítéletekkel. 5 Majd megtudják az egyiptomiak, hogy én vagyok az Úr, ha kinyújtom kezemet Egyiptomra, és kihozom közülük Izráel fiait. 6 Mózes és Áron eszerint jártak el. Úgy cselekedtek, ahogyan megparancsolta nekik az Úr. 7 **Mózes nyolcvan, Áron pedig nyolcvanhárom éves volt, amikor beszéltek a fáraóval.** 8 Azután ezt mondta az Úr Mózesnek és Áronnak: 9 Ha így szól hozzátok a fáraó: Tegyetek valami csodát! – akkor mondd Áronnak: Vedd a botodat, és dobd a fáraó elé, hogy kígyóvá változzon! 10 Bement azért Mózes és Áron a fáraóhoz, és úgy cselekedtek, ahogyan az Úr parancsolta. Áron odadobta a botját a fáraó és udvari emberei elé, és az kígyóvá változott. 11 Akkor a fáraó is hívatta a bölcseket és varázslókat, és azok, Egyiptom mágusai is ugyanazt tették a maguk titkos mesterségével: 12 mindegyikük odadobta a botját, és azok kígyóvá változtak. De Áron botja elnyelte az ő botjaikat. 13 **A fáraó szíve azonban kemény maradt, és nem hallgatott rájuk, ahogyan megmondta az Úr.** 14 Azután ezt mondta az Úr Mózesnek: **Konok a fáraó szíve, nem akarja elbocsátani a népet.** 15 Menj el a fáraóhoz reggel, **amikor kimegy a vízhez!** Állj eléje a Nílus partján, és vedd kezébe azt a botot, amely kígyóvá változott! 16 Ezt mondd neki: Az Úr, a héberek Istene küldött engem hozzád ezzel az üzenettel: Bocsásd el népemet, hogy áldozattal szolgáljanak nekem a pusztában! – de te nem hallgattál rám mindeddig. 17 Így szól azért az Úr: Ebből tudod meg, hogy én vagyok az Úr: **A kezemben levő bottal ráütök a Nílus vizére, és az vérré változik.** 18 **A Nílusban a halak elpusztulnak, a Nílus pedig megbüdösödik, úgyhogy az egyiptomiak nem tudnak majd vizet inni a Nílusból.** 19 Akkor ezt mondta az Úr Mózesnek: Mondd Áronnak: Vedd a botodat, és nyújtsd ki a kezedet Egyiptom vizei fölé, folyói és csatornái, tavai és valamennyi víztározója fölé, hogy vérré váljanak. Legyen vér Egyiptom egész földjén, még a fa- és a kőedényekben is! 20 Mózes és Áron úgy cselekedett, ahogyan az Úr parancsolta. Fölemelte a botját a fáraó és udvari emberei szeme láttára, ráütött a Nílus vizére, és a Nílus vize mind vérré változott. 21 A Nílus halai elpusztultak, a Nílus megbüdösödött, úgyhogy az egyiptomiak nem tudtak inni a Nílus vizéből. **Vér volt Egyiptom egész földjén.** 22 De Egyiptom mágusai is ugyanezt tették titkos mesterségükkel, ezért a fáraó szíve kemény maradt, és nem hallgatott rájuk, ahogyan megmondta az Úr. 23 **A fáraó sarkon fordult és hazament; nem vette szívére a dolgot.** 24 Az egyiptomiak pedig mind elkezdtek ivóvízért ásni a Nílus környékén, mert nem tudtak inni a Nílus vizéből. 25 **És ez így ment hét napig, miután megverte az Úr a Nílust.** 26 Azután ezt mondta az Úr Mózesnek: Menj be a fáraóhoz, és ezt

mondd neki: Így szól az Úr: Bocsásd el népemet, hogy áldozattal szolgáljon nekem! 27 **Mert ha nem akarod elbocsátani, akkor én békákkal verem meg országod egész területét.** 28 Békák hemzsegnék a Nílusban, majd kijönnek belőle, és bemennek a házádba, a hálószobádba, az ágyadba, udvari embereid házába, néped közé, a kemencékbe és a sütőteknőkbe. 29 Rád másznak majd a békák meg népedre és udvari embereidre.

2Móz 8

1 Akkor ezt mondta az Úr Mózesnek: Mondd Áronnak, hogy nyújtsa ki kezét botjával együtt a folyók, a csatornák és a tavak fölé, és hozza föl a **békákat** Egyiptom földjére! 2 Áron kinyújtotta kezét Egyiptom vizei fölé, mire feljöttek a békák, és ellepték Egyiptom földjét. 3 De a mágusok is így cselekedtek titkos mesterségükkel, és békákat hoztak föl Egyiptom földjére. 4 Ekkor hívatta a fáraó Mózeset és Áront, és azt mondta: Könyörögjete az Úrhoz, hogy távolítsa el a békákat rólam és népemről! Én pedig elbocsátom a népet, hogy áldozzon az Úrnak. 5 Mózes azt felelte a fáraónak: Tetszésedre bízom, hogy amikor könyörgök érted, udvari embereidért és népedért, mikorra kérjem, hogy nálad és a házáidban pusztuljanak ki a békák, és csak a Nílusban maradjanak meg. 6 Holnapra – felelte a fáraó. Mózes ezt mondta: Úgy lesz, ahogyan mondod, hogy megtudd: nincs hasonló a mi Istenünkhöz, az Úrhoz. 7 Eltávoznak a békák tőled, házáidból, udvari embereidtől és népedtől, és csak a Nílusban maradnak meg. 8 Mózes és Áron kijött a fáraótól. Mózes azután az Úrhoz kiáltott a békák miatt, amelyeket a fáraóra küldött. 9 **Az Úr pedig Mózes szava szerint cselekedett:** kipusztultak a békák a házakból, az udvarokból és a mezőkről. 10 Akkor halomba hányták őket: egyik rakás a másikat érte, és búzlótt az egész ország. 11 Amikor a fáraó látta, hogy enyhült a baj, konok maradt a szíve, és nem hallgatott rájuk, ahogyan megmondta az Úr. 12 Azután ezt mondta az Úr Mózesnek: Mondd meg Áronnak: Nyújtsd ki a botodat, és üss rá a föld porára, hogy az szúnyoggá váljék Egyiptom egész földjén! 13 Így is cselekedtek. Áron kinyújtotta a kezét botjával együtt, és ráütött a föld porára. Ekkor szúnyog lepett el embert és állatot. A föld összes pora szúnyoggá változott egész Egyiptomban. 14 A mágusok is meg akarták tenni titkos mesterségükkel, hogy szúnyogokat **hozzanak elő, de nem tudták.** Szúnyog lepett el tehát embert és állatot. 15 Ekkor azt mondták a mágusok a fáraónak: **Isten ujja ez! A fáraó szíve azonban kemény maradt, és nem hallgatott rájuk, ahogyan megmondta az Úr.** 16 Azután ezt mondta az Úr Mózesnek:

Állj oda korán reggel a fáraó elé, amikor kimegy a vízhez, és mondd ezt neki: Így szól az Úr: Bocsásd el népemet, hogy áldozattal szolgáljon nekem! 17 Mert ha nem bocsátod el népemet, akkor én bögölyöket bocsátok rád, udvari embereidre, népedre és házáidra. Bögölyökkel telnek meg az egyiptomiak háza, sőt az a föld is, amelyen ők laknak. 18 De kivételt teszek azon a napon Gósen földjével, ahol az én népem tartózkodik, és ott nem lesznek bögölyök, hogy megtudd: Én, az Úr, itt vagyok az országban. 19 Így teszek különbséget az én népem és a te néped között. Holnap történik meg ez a jel. 20

Az Úr így is cselekedett: Tömegestül jöttek a **bögölyök** a fáraónak és udvari embereinek házaiba, úgyhogy egész Egyiptomban szenvedett a föld a bögölyök miatt. 21 Ekkor hívatta a fáraó Mózeset és Áront, és ezt mondta: Menjetek, áldozatok Isteneteknek itt az országban! 22 De Mózes azt felelte: Nem volna helyes így cselekednünk, mert utálatos az egyiptomiaknak az, amit mi Istenünknek, az Úrnak áldozunk. Hiszen ha olyasmit áldozunk, ami az egyiptomiak szerint utálatos, megköveznek bennünket. 23 Kimegyünk háromnapos járóföldre a pusztába, hogy ott áldozunk Istenünknek, az Úrnak, ahogyan megparancsolta nekünk. 24 Akkor ezt mondta a fáraó: Én elbocsátalak benneteket, hogy a pusztában áldozatok Isteneteknek, az Úrnak. Csak nagyon messze ne menjetek! **Könyörögjetek értem! 25 Mózes így felelt: Én**

most kimegyek tőled, könyörgök az Úrhoz, és holnap eltávoznak a bögölyök a fáraóról, udvari embereiről és népéről. De ne csapjon be többé minket a fáraó azzal, hogy nem bocsátja el a népet áldozni az Úrnak! 26 Azután kiment Mózes a fáraótól, és könyörgött az Úrhoz. 27 Az Úr pedig Mózes szava szerint cselekedett: Eltávolította a bögölyöket a fáraóról, udvari embereiről és népéről, úgyhogy egy sem maradt. 28 **De ezúttal is konok maradt a fáraó szíve,** és nem bocsátotta el a népet.

2Móz 9

1Azután ezt mondta az Úr Mózesnek:

Menj be a fáraóhoz, és így beszélj vele: Így szól az Úr, a héberek Istene: Bocsásd el népem, hogy áldozattal szolgáljon nekem! 2 Mert ha nem akarsz elbocsátani, és még mindig visszatartod őket, 3 akkor **megveri az Úr keze a mezőn levő jószágodat: a lovakat, szamarakat, tevéket, marhákat és juhokat igen nagy dögvésszel.** 4 De különbséget tesz az Úr Izráel jószága és az egyiptomiak jószága között, és egy sem hullik el abból, ami Izráel fiaié.

5 Az időpontot is megszabta az Úr: Holnap cselekszi meg az Úr ezt a dolgot az országban. 6 Másnap meg is cselekedte ezt az Úr, és elhullott az egyiptomiak összes jószága. De Izráel fiainak jószágából egy sem hullott el. 7 A fáraó oda is küldött, és kitűnt, hogy Izráel fiainak a jószágából egy sem hullott el. **De konok volt a fáraó szíve, és nem bocsátotta el a népet.** 8 Azután ezt mondta az Úr Mózesnek és Áronnak:

Vegyetek egy tele marok kemencekormot, és szórja azt Mózes az ég felé a fáraó szeme láttára! 9 Porfelhővé válik az egész Egyiptom fölött, és hólyagos **fekélyeket támaszt** az embereken és állatokon egész Egyiptomban.

10 Vették azért a kemencekormot, odaálltak a fáraó elé, és Mózes az ég felé szórta azt. Ekkor hólyagos fekélyek támadtak az embereken és állatokon. 11 **A mágusok már oda sem tudtak állni Mózes elé a fekélyek miatt, mert fekélyek támadtak a mágusokon is meg minden egyiptomin.** 12 De megkeményítette az Úr a fáraó szívét, és nem hallgatott rájuk, ahogyan megmondta Mózesnek az Úr. 13 Azután ezt mondta az Úr Mózesnek:

Állj oda korán reggel a fáraó elé, és mondd neki: Így szól az Úr, a héberek Istene: Bocsásd el népem, hogy áldozattal szolgáljon nekem! 14 Mert ezúttal minden csapásomat rád bocsátom meg udvari embereidre és népedre, hogy megtudd: Nincs hozzám hasonló az egész földön! 15 Mert már kinyújtottam a kezem, és megvertelek téged és népedet dögvésszel úgy, hogy ki is pusztulhattál volna a földről. 16 De mégis megtartottalak, hogy megmutassam neked az erőmet, és hirdessék nevemet az egész földön. 17 Ha továbbra is útját állod népemnek, és nem bocsátod el, 18 akkor én holnap ilyenkor olyan hatalmas jégesőt zúdítok le, amilyen nem volt még Egyiptomban alapítása napjától fogva mostanáig. 19 Most azért üzenj, hogy hajtsák be a jószágodat és mindenedet, ami a mezőn van! Mert olyan jégeső támad, hogy elpusztul minden ember és állat, amely a mezőn marad, és nem megy haza. 20 Aki a fáraó udvari emberei közül megijedt az Úr kijelentésétől, biztonságba helyezte szolgálait és a jószágát. 21 Aki azonban nem szívlelte meg az Úr kijelentését, az a mezőn hagyta szolgálait és jószágát. 22 Akkor ezt mondta az Úr Mózesnek:

Nyújtsd ki kezedet az ég felé, hogy jégeső hulljon egész Egyiptomban emberre, állatra és minden mezei növényre Egyiptom földjén.

23 Mózes kinyújtotta a botját az ég felé, az Úr pedig mennydörgést és jégesőt támasztott; villámok csaptak a földre, és jégesőt zúdított az Úr Egyiptom földjére. **24 Esett a jégeső, és egymást érte a villámlás a jégesőben.** Olyan hatalmas volt, amilyen nem volt még Egyiptomban, amióta emberek lakják. 25 Elverte **a jégeső egész** Egyiptomban mindazt, ami a mezőn volt: embert és állatot egyaránt. A mező összes növényét is elverte a jég, és összetördelte a mező minden fáját. 26 **Csak Gósen földjén nem volt jégeső,** ahol Izráel fiai laktak. 27 Ekkor hívatta a fáraó Mózeset és Áront, és ezt mondta nekik: Ez egyszer én vétkeztem! **Az Úr az igaz, én és a népem pedig bűnösök vagyunk. 28 Könyörögjete az Úrhoz, mert elég volt már ebből a félelmetes mennydörgésből és a jégesőből. Elbocsátalak benneteket, nem kell tovább itt maradnotok.** 29 Mózes így felelt neki: Mihelyt kimegyek a városból, **fölelelem kezemet az Úrhoz.** Megszűnik a mennydörgés, és nem lesz több jégeső, hogy **megtudd: az Úré a föld.** 30 Tudom pedig, **hogy te és udvari embereid még mindig nem félték az Úristentől.** 31 A lent és az árpát elverte a jég, mert az árpa kalászban volt, a len pedig virágzott. 32 A búzát és a tönkölyt azonban nem verte el, mert azok később érnek. 33 Amikor eltávozott Mózes a fáraótól, és kiment a városból, **fölelemelte kezét az Úrhoz, és megszűnt a mennydörgés meg a jégeső, és eső sem ömlött tovább a földre.** 34 De amikor a fáraó látta, hogy megszűnt az eső, a jég és a mennydörgés, **viSSzaesett vétkébe, és konok maradt a szíve neki is meg udvari embereinek is. 35 Megkeményedett a fáraó szíve, és nem bocsátotta el Izráel fiait,** ahogyan megmondta az Úr Mózes által.

2Móz 10

1 Azután ezt mondta az Úr Mózesnek:

Menj be a fáraóhoz, mert én tettem konokká a szívet, valamint udvari embereinek a szívet, hogy ezeket a jeleket véghezvigyem közöttük. AZÉRT TETTE KEMÉNNYÉ, HOGY MEGTÉRJEN. 2 Beszélj majd el fiaidnak és unokáidnak, hogyan bántam Egyiptommal, és jeleimet is, amelyeket közöttük tettem. Tudjátok meg ebből, hogy én vagyok az Úr!

3 Bement tehát Mózes és Áron a fáraóhoz, és ezt mondták neki: Így szól az Úr, a héberek Istene: **Mikor fogsz már végre megalázkodni előttem?** Bocsásd el népemet, hogy áldozattal szolgáljon nekem! 4 Mert ha nem akarod elbocsátani népemet, akkor én holnap **sáskákat** hozok országod egész területére. 5 Úgy ellepik a föld színét, hogy látni sem lehet a földet, és megesszik a maradékot, amelyet a jégeső megkímélt, és így megmaradt nektek. Lerágnak minden fát, amely a mezőn nő. 6 Sőt tele lesz velük a háza, összes udvari embered és valamennyi egyiptomi háza. Nem láttak ilyet sem őseid, sem azoknak ősei mind a mai napig, amióta ezen a földön laknak. Ezzel megfordult, és kiment a fáraótól. 7 A fáraótól ekkor megkérdezték az udvari emberei: **Meddig lesz még vesztünkre ez az ember? Bocsásd el ezeket az embereket, hogy áldozattal szolgálhassanak Istenüknek, az Úrnak!** Még mindig nem veszed észre, hogy pusztulóban van Egyiptom? 8 Ezért visszavitték Mózeset és Áront a fáraó elé, aki így szólt hozzájuk: Menjete, szolgáljatek áldozattal Isteneteknek, az Úrnak! De kik fognak elmenni? 9 Ifjainkkal és véneinkkel megyünk – felelte Mózes –, fiainkkal és leányainkkal, juhainkkal és marháinkkal megyünk, mert ünnepet ülünk az Úrnak. 10 Ő azonban ezt mondta nekik: **Úgy legyen veletek az Úr, ahogyan én elbocsátalak benneteket családostul! Magatok is láthatjátok, hogy rosszban sántikáltok! 11 Nem úgy lesz!** Csak ti, férfiak, menjete és

szolgáljatok az Úrnak, hiszen ti is ezt kívántátok! Azzal elkergették őket a fáraó elől. 12 Akkor ezt mondta az Úr Mózesnek:

Nyújtsd ki kezedet Egyiptom földje fölé, és jöjjenek föl a sáskák Egyiptom földjére, és rágják le az ország minden fűvét, mindazt, amit a jégeső meghagyott!

13 Mózes tehát kinyújtotta a botját Egyiptom földje fölé, és az Úr keleti szelet hozott az országra egész nap és egész éjjel. Reggel aztán a **keleti szél meghozta a sáskákat**. 14 Feljöttek a sáskák Egyiptom egész földjére, és roppant tömegben szálltak le Egyiptom egész területén. **Nem volt ilyen sáskajárás sem azelőtt, sem azután**. 15 Ellepték az egész föld színét, úgyhogy elsötétedett a föld, és lerágták a föld minden növényét, a fák minden gyümölcsét, amelyet meghagyott a jégeső. A fákon és a mezei növényeken nem maradt semmi zöld Egyiptom egész területén. 16 Ekkor a fáraó sietve hívatta Mózeset és Áront, és ezt mondta: **Vétkeztem Istenetek, az Úr ellen és tiellenetek**. 17 Most azért még utoljára bocsássátok meg vétkeket, és könyörögjete Istenetekhez, az Úrhoz, hogy csak ezt az egy halált még fordítsa el tőlem! 18 Mózes kijött a fáraó elől, és könyörgött az Úrhoz. 19 Az Úr pedig igen erős nyugati szélre változtatta a szelet, amely fölkapta a sáskákat, és belesodorta a Vörös-tengerbe. Nem maradt egy sáska sem Egyiptom egész területén. 20 **De megkeményítette az Úr a fáraó szívét, úgyhogy nem bocsátotta el Izráel fiait**. 21 Azután ezt mondta az Úr Mózesnek:

Nyújtsd ki kezedet az ég felé, és akkor olyan sötétség lesz Egyiptom földjén, hogy tapintani lehet a sötétséget.

22 Mózes kinyújtotta kezét az ég felé, és **sűrű sötétség** támadt egész Egyiptomban három napig. 23 Az emberek nem látták egymást, és három napig senki sem tudott kimozdulni a helyéről. De ahol Izráel fiai laktak, mindenütt világos volt. 24 Ekkor hívatta a fáraó Mózeset, és azt mondta: Menjete, szolgáljatok áldozattal az Úrnak! **Csak a juhaitok és marháitok maradjanak itt, a családtagjaitok is elmehetnek veletek**. 25 **Mózes azonban azt felelte: Inkább még neked is kellene véresáldozatra és égőáldozatra valót adni nekünk, hogy azt készítsük el Istenünknek, az Úrnak**. 26 Velünk fog jönni a jószágunk is, nem maradhat itt egy fia sem, mert abból vesszük majd az áldozatot, hogy szolgáljunk Istenünknek, az Úrnak. Mert magunk sem tudjuk, míg oda nem érünk, hogy mivel kell majd szolgáljunk az Úrnak. 27 **De megkeményítette az Úr a fáraó szívét, úgyhogy nem akarta elbocsátani őket**. 28 Ezt mondta neki a fáraó: **Takarodj előlem! Vigyázz, ne kerülj többé a szemem elé, mert meghalsz, ha még egyszer meglátlak!** 29 Mózes így felelt: Jól mondod. Nem látsz engem többé!

2Móz 11

1 Azután ezt mondta az Úr Mózesnek:

Még egy csapást hozok a fáraóra és Egyiptomra, és akkor majd elbocsát benneteket innen. Sőt nem csak hogy elbocsát, hanem mindenestül elkerget benneteket innen. 2 Mondd meg a népnek, hogy kérjen minden férfi a szomszédjától és minden asszony a szomszédasszonyától ezüst és arany ékszereket!

3 Az Úr pedig jóindulatot ébresztett a nép iránt az egyiptomiakban, és annak a férfinak, **Mózesnek is nagy volt a tekintélye Egyiptom országában mind a fáraó udvari emberei, mind pedig a nép előtt**. 4 Akkor ezt mondta Mózes: Így szól az Úr: **Éjféltájban átvonulok Egyiptomon, 5 és meghal minden elsőszülött Egyiptom földjén – a trónján ülő fáraó elsőszülöttje csakúgy, mint a kézimalmot hajtó szolgálóleány elsőszülöttje meg a háziállatok valamennyi elsőszülöttje is**.

6 Nagy jajveszékelés lesz egész Egyiptomban; ehhez fogható még nem volt, és nem is lesz többé. 7 De Izráel fiaira még a kutya sem mer majd ráfordulni, sem az emberekre, sem az állatokra.

Ebből tudjátok meg, hogy különbséget tesz az Úr Egyiptom és Izráel között. 8 Ezek az udvari embereid pedig mind lejönnek hozzám, leborulnak előttem, és ezt mondják: Menj ki te és az egész nép, amely téged követ! Így megyek majd el. És fölgerjedt haraggal távozott el a fáraótól. 9 Az Úr pedig azt mondta Mózesnek: **Azért nem hallgat rátok a fáraó, hogy minél több csodát tegyék Egyiptom országában.** 10 Mózes és Áron tehát véghezvitte mindezeket a csodákat a fáraó előtt, de az Úr megkeményítette a fáraó szívét, és nem bocsátotta el országából Izráel fiait.

2Móz 12

1Azután ezt mondta az Úr Mózesnek és Áronnak Egyiptom földjén: 2 Ez a hónap lesz az első hónapok. Ez lesz számotokra az első az év hónapjai között. 3 Mondjátok meg Izráel egész közösségének: **Ennek a hónapnak a tizedikén vegyen magának családonként mindenki egy bárányt**, házanként egy-egy bárányt. 4 Ha egy házban kevesen vannak egy bárányra, akkor a legközelebbi szomszédjukkal együtt vegyenek a lélekszámnak megfelelően. Vegyétek számításba, hogy ki mennyit tud enni a bárányból. 5 Legyen a bárány hibátlan, hím és egyéves. Juhot vagy kecskét vegyetek. 6 Ennek a hónapnak a tizennegyedik napjáig tartsátok magatoknál, azután estefelé vágja le Izráel egész gyülekezeti közössége. 7 **Vegyenek a vérből, és kenjék a két ajtófélfára és a szemöldökfára** azokban a házakban, ahol megeszik. 8 Még ugyanazon az éjszakán **egyék meg a húst: tűzön megsütve**, kovásztalan kenyérral; keserű füveket egyenek hozzá. 9 Ne egyétek nyersen, se vízben főzve, csak tűzön megsütve, és a feje, a lábszárai és a belső részei együtt legyenek. 10 Ne hagyjatok belőle reggelre. Ha mégis marad belőle reggelre, azt égessétek el. 11 Így egyétek: **legyen a derekatok felővezve, sarutok a lábatokon, bototok a kezetekben, és sietve egyétek: az Úr páskája ez.** 12 Mert átvonulok ezen az éjszakán Egyiptom földjén, és megölök minden elsőszülöttet Egyiptom földjén, akár ember, akár állat az. Ítéletet tartok Egyiptom minden istene fölött – én, az Úr. 13 **De az a vér jel lesz a házakon, amelyekben vagytok. Ha meglátom a vért, akkor kihagylak benneteket**, és nem ér majd a pusztító csapás titeket, amikor megverem Egyiptom földjét. 14 Legyen ez emléknep a számotokra, és ünnepeljétek meg az Úrnak nemzedékről nemzedékre. **Örök rendelkezés az, hogy megünnepeljétek.**

15 **Hét napig kovásztalan kenyeret egyetek.** Még az első napon távolítsátok el a kovászt a házaitokból. Ki kell irtani Izráelből mindenkit, aki kovászosat eszik az első naptól a hetedik napig. 16 Az első napon tartsátok szent összejövetelt, és a hetedik napon is tartsátok szent összejövetelt. Semmiféle munkát ne végezzetek azokon; mindenkinek csak annyi munkát szabad végeznie, amennyi az étkezéshez szükséges. 17 **Tartsátok meg a kovásztalan kenyér ünnepét, mert éppen ezen a napon hoztam ki seregeiteket Egyiptomból.** Tartsátok meg tehát ezt a napot nemzedékről nemzedékre, **örök rendelkezés szerint.** 18 Az első hónap tizennegyedik napjának estéjétől kezdve egyetek kovásztalan kenyeret a hónap huszonegyedik napjának estéjéig. 19 Hét napon át ne lehessen kovászt találni a házaitokban; ki kell irtani Izráel közösségéből mindenkit, aki kovászosat eszik, akár jövevény, akár az ország szülötte.

20 **Semmiféle kovászosat ne egyetek.** Kovásztalan kenyeret egyetek mindenütt, ahol laktok

21 Mózes ekkor összehívta Izráel összes véneit, és ezt mondta nekik: Menjetek, vegyetek magatoknak juhokat nemzetségenként, és vágjátok le a páskát. 22 Vegyetek egy köteg izsópot, mártsátok az edényben levő vérbe, majd kenjétek az edényben levő vérből a szemöldökfára és a két ajtófélfára. Senki se menjen ki közületek reggelig a háza ajtaján. 23 Amikor átvonul az Úr, hogy megverje Egyiptomot, és meglátja a vért a szemöldökfán és a két ajtófélfán, akkor kihagyja az Úr azt az ajtót, és nem engedi, hogy bemenjen a pusztító a ti házaikba, és megverjen titeket is. 24 Tartsátok meg ezt az utasítást. Örökre szóló rendelkezés ez nektek és fiaitoknak. 25 Amikor bementek arra a földre, amelyet az Úr ad nektek, ahogyan megígérte, akkor is tartsátok meg ezt a szertartást. 26 És ha majd megkérdezik tőletek a fiaitok, hogy mit jelent ez a szertartás, 27 akkor így feleljétek: **Páskaáldozat ez az Úrnak, mert kihagyta Izráel fiainak a házaikat Egyiptomban, amikor megverte Egyiptomot**, de a mi házaikat megkímélte. Ekkor mélyen meghajolt a nép, és leborult. 28 Azután elmentek Izráel fiai, és eszerint jártak el. Úgy cselekedtek, ahogyan Mózesnek és Áronnak megparancsolta az Úr. 29 Történt azután éjfélkor, hogy megölt az Úr minden elsőszülöttet Egyiptom földjén: a trónján ülő fáraó elsőszülöttjét csakúgy, mint a tömlőcben levő foglyok elsőszülöttjét meg a háziállatok valamennyi elsőszülöttjét. **30 Azon az éjszakán fölkelt a fáraó és összes udvari embere meg valamennyi egyiptomi, és nagy jajveszékelés támadt Egyiptomban, hiszen nem volt ház, ahol ne lett volna halott.** 31 A fáraó még éjszaka hívatta Mózeset és Áront, és ezt mondta: **Induljatok, menjetek ki az én népem közül Izráel fiaival együtt, menjetek, és szolgáljátok áldozattal az Urat, ahogy kívántátok.** 32 **Vigyétek juhaitokat és marháitokat is, ahogyan kívántátok, csak menjetek! Kérjétek áldást rám is!** 33 Az egyiptomiak is erőltették, hogy sürgősen bocsássa el a népet az országból, mert ezt mondták: Így mindnyájan meghalunk! 34 **A nép köntösebe kötve, teknőstül vette vállára a kovásztalan tésztát.** 35 Izráel fiai Mózes beszéde szerint jártak el, mert ezüst és arany ékszereket meg ruhákat is kértek az egyiptomiaktól. 36 Az Úr ugyanis jóindulatot ébresztett a nép iránt az egyiptomiakban, s ezért hajlottak a kérésre. Így szereztek zsákmányt Egyiptomtól. 37 Útnak indultak tehát Izráel fiai Ramszeszből Szukkót felé, mintegy hatszázezer gyalogos férfi a családtagokon kívül. 38 Sok keverék nép is ment velük, meg juhok, marhák, igen sok jószág. 39 Az Egyiptomból magukkal hozott tésztából kovásztalan lepényeket sütöttek, hiszen nem volt benne kovász, mert az egyiptomiak kergették őket. Nem késlekedhettek tehát, és útravalót sem tudtak készíteni maguknak. 40 **Izráel fiai négyszázharminc esztendeig laktak Egyiptomban.** 41 **A négyszázharmincadik esztendő végén, éppen ezen a napon vonult ki az Úr egész serege Egyiptomból.** 42 Virrasztott az Úr azon az éjszakán, amikor kihozta őket Egyiptomból. Ez az éjszaka ezért az Úré: Virrasszon azon Izráel minden fia nemzedékről nemzedékre! 43 Ezt mondta az Úr Mózesnek és Áronnak: Ez a páskára vonatkozó rendelkezés: **Az idegenek közül senki sem ehet belőle.** 44 **De bárki pénzen vásárolt szolgálja ehet abból, ha körülmetélték.** 45 **Betelepült és napszámos nem ehet belőle.** 46 **Abban a házban kell megenni, a házból nem szabad kivinni a húst, és a csontját sem szabad eltörni.** 47 **Izráel egész közössége készítse el ezt!** 48 **Ha jövevény tartózkodik nálad, és el akarja készíteni az Úr páskáját, metéltesse körül magát valamennyi férfi, és csak akkor foghat hozzá annak elkészítéséhez. Így olyan lesz, mint az ország szülöttje. A körülmetéletlenek közül azonban senki sem ehet belőle.** 49 **Ez a törvény egyformán vonatkozik a született izráelire és a jövevényre, aki közöttetek tartózkodik.** 50 Izráel fiai mindnyájan eszerint jártak el. Úgy cselekedtek, ahogyan Mózesnek és Áronnak megparancsolta az Úr. 51 Ugyanazon a napon ki is hozta az Úr Egyiptom földjéről Izráel fiait seregeik szerint.

2Móz 13

1 Azután így beszélt Mózeshez az Úr: **2 Nekem szentelj Izráel fiai közül minden elsőszülöttet, amely megnyitja anyja méhét; akár ember, akár állat, enyém az.** 3 Mózes ezt mondta a népnek: Emlékezzél meg erről a napról, amelyen kijöttél Egyiptomból, a szolgaság házából, mert erős kézzel hozott ki onnan benneteket az Úr. Ezért nem szabad kovászosat enni. 4 Ma, ábíb hónapban vonultok ki. 5 És ha majd bevisz téged az Úr a kánaániak, a hettiták, az emóriak, a hivviek és a jebúsziai földjére, mert megesküdtök atyáidnak, hogy neked adja a tejjel és mézzel folyó földet, akkor **ebben a hónapban végezd el ezt a szertartást.** 6 Hét napig egyél kovásztalan kenyeret, a hetedik napon pedig tarts ünnepet az Úrnak. 7 Kovásztalan kenyeret kell enned hét napon át, és ne lássanak nálad kovászos kenyeret. Még csak kovászt se lássanak sehol a területeden. 8 **És mondd el fiaidnak azon a napon: Amiatt történik ez, amit az Úr cselekedett értünk, amikor kijöttünk Egyiptomból.** 9 **Legyen ez jelként a kezeden és emlékeztetőként a homlokodon, hogy az Úr törvénye a szádban legyen. Mert erős kézzel hozott ki téged az Úr Egyiptomból.** 10 **Tartsd meg ezt a rendelkezést a megszabott időben évről évre.** 11 Ha majd bevisz téged az Úr a kánaániak földjére, ahogyan megesküdtök neked és őseidnek, hogy neked adja, 12 akkor add át az Úrnak mindazt, ami megnyitja anyja méhét. Minden állatod elsőszülöttje, ha hím, az Úr tulajdona. 13 A szamár elsőszülöttjét juhon váltsd meg. Ha nem váltod meg, szegd a nyakát. Minden ember elsőszülött fiát váltsd meg. 14 És ha majd megkérdezi egykor a fiad, hogy mit jelent ez, akkor mondd el neki: Erős kézzel hozott ki bennünket az Úr Egyiptomból, a szolgaság házából. 15 Mert amikor a fáraó makacsul nem akart bennünket elbocsátani, megölt az Úr minden elsőszülöttet Egyiptomban, az ember elsőszülöttjét csakúgy, mint az állat elsőszülöttjét. Ezért áldozok véresáldozatul az Úrnak minden hímet, amely megnyitja anyja méhét, és ezért váltok meg minden elsőszülött fiút. **16 Legyen ez jelként a kezeden és emlékeztetőként a homlokodon, mert erős kézzel hozott ki bennünket az Úr Egyiptomból.** 17 Amikor a fáraó elbocsátotta a népet, Isten nem a filiszteusok országa felé vezette őket, bár arra közelebb lett volna. Isten ugyanis azt gondolta: Nehogy megbánja a nép a dolgot, ha harcot lát, és visszatérjen Egyiptomba! 18 Ezért kerülő úton vezette Isten a népet, a Vörös-tenger felé a pusztán át. Hadirendben vonultak ki Izráel fiai Egyiptomból. 19 **József csontjait is magával vitte Mózes, mert József ünnepélyesen megeskette Izráel fiait: Bizonyosan rátok tekint Isten, és akkor vigyétek el innen a csontjaimat magatokkal!** 20 Azután útnak indultak Szukkótból, és tábor ütöttek Étámban, a puszta szélén. 21 Az Úr pedig előttük ment nappal felhőoszlopban, hogy vezesse őket az úton, éjjel meg tűzoszlopban, hogy világítson nekik, és éjjel-nappal mehessenek. 22 Nem távozott el a felhőoszlop nappal, sem a tűzoszlop éjjel a nép előtt.

2Móz 14

1 Azután így beszélt Mózeshez az Úr: **2 Mondd meg Izráel fiainak, hogy forduljanak meg, és verjenek tábor Pi-Hahírót előtt, Migdól és a tenger között, Baal-Cefón előtt! Vele szemben táborozzanak a tengernél!** 3 **Hátha azt gondolja a fáraó, hogy eltévedtek Izráel fiai ezen a földön, körülzárta őket a puszta.** 4 **Én pedig megkeményítem a fáraó szívét, hogy üldözőbe vegye őket, és megmutatom dicsőségemet a fáraón és egész haderején. Akkor megtudják az egyiptomiak, hogy én vagyok az Úr.** És így cselekedtek. 5 Amikor jelentették Egyiptom királyának, hogy elmenekült a nép, megváltozott a fáraónak és udvari embereinek indulata a nép iránt, és ezt mondták: Mit tettünk?! Elbocsátottuk Izráelt a szolgálatunkból! **6 Befogatott a fáraó a harci kocsijába, és maga mellé vette a hadseregét.** 7 **Maga mellé vett hatszáz válogatott harci kocsit meg Egyiptom összes harci kocsiját, mindegyiken csupa kiváló harcost.** 8 Az Úr megkeményítette a fáraónak, Egyiptom királyának a szívét, és az üldözőbe vette Izráel fiait. De Izráel fiai kivonultak az Úr kezének oltalma alatt. 9 Az egyiptomiak tehát üldözték őket – a fáraó minden lova, harci kocsija, lovasa és hadereje –, és utolérték őket,

amikor a tenger mellett táboroztak Pí-Hahírótnál, Baal-Cefónnal szemben. 10 A fáraó közeledett. Izráel fiai pedig föltekintettek, és látták, hogy az egyiptomiak utánuk eredtek. Ekkor nagy félelem fogta el őket, és segítségért kiáltottak Izráel fiai az Úrhoz. 11 Mózesnek pedig ezt mondták: Nincs talán elég sír Egyiptomban, hogy a pusztába hoztál bennünket meghalni? Mit tettél velünk, miért hoztál ki bennünket Egyiptomból?! 12 Nem megmondtuk neked még Egyiptomban, hogy hagyj nekünk békét, hadd szolgáljuk Egyiptomot?! Mert jobb nekünk, ha Egyiptomot szolgáljuk, mint ha a pusztában halunk meg! 13 De Mózes így felelt a népnek: Ne féljete! Álljatok helyt, és meglátjátok, hogyan szabadít meg benneteket ma az Úr! Mert ahogyan ma látjátok az egyiptomiakat, úgy soha többé nem fogjátok látni őket. 14 **Az Úr harcol értetek, ti pedig maradjatok veszteg!** 15 Akkor ezt mondta Mózesnek az Úr: **Miért kiáltasz énhozzá? Szólj Izráel fiaihoz, hogy induljanak! 16 Te pedig emeld föl a botodat, nyújtsd ki a kezedet a tenger fölé, és hasítsd ketté, hogy szárazon menjenek át Izráel fiai a tenger közepén. 17 Én pedig megkeményítem az egyiptomiak szívét, hogy menjenek utánuk. Így mutatom meg dicsőségemet a fáraón és egész haderején, harci kocsijain és lovasain. 18 Majd megtudja Egyiptom, hogy én vagyok az Úr, amikor megmutatom dicsőségemet a fáraón, harci kocsijain és lovasain.** 19 Ekkor elindult az Isten angyala, aki Izráel tábora előtt járt, és mögéjük ment. Elindult az előttük levő felhőoszlop is, és mögéjük állt. 20 Odament Egyiptom tábora és Izráel tábora közé, és az a felhő, amely világítani szokott éjjel, sötét maradt, ezért nem közeledtek egymáshoz egész éjszaka. 21 **Mózes kinyújtotta kezét a tenger fölé, az Úr pedig egész éjjel erős keleti széllel visszafelé hajtotta a tengert, és szárazzá tette a tengerfeneket, úgyhogy a víz kettévált. 22 Izráel fiai szárazon mentek be a tenger közepébe, a víz pedig falként állt mellettük jobbról és balról.** 23 Az egyiptomiak üldözőbe vették őket, és a fáraó összes lova, harci kocsija és lovasa bement utánuk a tenger közepébe. 24 A hajnali őrsváltás idején rátekintett az Úr a tűz- és felhőoszlopból az egyiptomiak táborára, és megzavarta az egyiptomiak táborát. 25 Megakasztotta a harci kocsik kerekeit, és nem engedte, hogy azok gyorsan haladjanak. Ekkor azt mondták az egyiptomiak: Meneküljünk Izráel elől, mert az Úr harcol értük Egyiptom ellen! 26 Az Úr pedig ezt mondta Mózesnek: **Nyújtsd ki kezedet a tenger fölé, hogy a víz visszatérjen az egyiptomiakra, a harci kocsikra és lovasokra! 27 Mózes** kinyújtotta a kezét a tenger fölé, és a tenger visszatért reggelre a medrébe egyenest a menekülő egyiptomiakra. Így hajtotta bele az Úr az egyiptomiakat a tenger közepébe. 28 Visszatért a víz, és elborította a harci kocsikat és lovasokat, a fáraó egész haderejét, amely utánuk ment a tengerbe. Egy sem maradt meg közülük. 29 Izráel fiai viszont szárazon mentek át a tenger közepén, a víz pedig falként állt mellettük jobbról és balról. 30 Így szabadította meg az Úr azon a napon Izráelt Egyiptom kezéből. És látta Izráel az egyiptomiakat holtan a tenger partján. 31 **Amikor látta Izráel, hogy milyen erős kézzel bánt el az Úr Egyiptommal, félni kezdte a nép az Urat. Hitt az Úrnak és szolgájának, Mózesnek.**

2Móz 15

Mózes éneke a Vörös tengeri szabadítás után - ZSOLTÁRHANG

1 Akkor ezt az éneket énekelte Mózes Izráel fiaival együtt az Úrnak:

Éneket mondok az Úrnak, mert igen felséges, lovat lovasával a tengerbe vetett. 2 Erőm és énekem az Úr, megszabadított engem. Ő az én Istenem, őt dicsőítem, atyám Istene, őt magasztalom. 3 Az Úr vitéz harcos, „az Úr” az ő neve. 4 Szekereit, hadát a fáraónak tengerbe vetette, válogatott, legjobb harcosai belevesztek a Vörös-tengerbe. 5 Elborította őket a mélység, kőként szálltak a mélybe. 6 Jobbod, Uram, dicső az erőtől, jobbod, Uram, szétzúzza az ellenséget. 7 Nagy fenséggel elsöpröd támadóidat. Ha elszabadul haragod, megemészti őket, mint tarlót a tűz. 8 Haragod szelétől föltornyosultak a vizek, gátként megálltak a futó habok. Megmerevedett a mélység a tenger szívében. 9 Üldözöm, megvan! – így szólt az ellenség. – Zsákmányt osztok mindjárt, kitöltöm a bosszúmat rajtuk. Kardomat kirántom ellenük,

kezemmel kiirtom őket. 10 Rájuk fűjtál szeleddel, s elborította őket a tenger. Mint ólom merültek el a hatalmas vízben. 11 Kicsoda olyan az istenek között, mint te, Uram? Kicsoda olyan felséges szentségében, félelmetes dicső tetteiben, csodákat cselekvő, mint te? 12 Kinyújtottad jobbodat, és elnyelte őket a föld. 13 Hűségesen terelgeted e megváltott népet, erőddel vezeted őt szent hajlékodbá. 14 Hallják a népek, s beleremegnek, fájdalomban vonaglanak Filisztea lakói. 15 Megrémülnek majd Edóm fejedelmei, Móáb hatalmasait rettegés fogja el, kétségbeesik Kánaán minden lakosa. 16 Rettentő félelem szakad rájuk, hatalmas karodtól néma kővé válnak, míg átvonul a néped, Uram, míg átvonul ez a nép, amelyet kiváltottál. 17 Beviszed, és elülteted őket örökségednek hegyén, melyet lakóhelyednek készítettél, Uram, a szent helyen, Uram, mit kezded tett szilárddá. 18 Az Úr uralkodik örökkön-örökké! 19 Amikor a fáraó lovai a harci kocsikkal és a lovasokkal együtt a tengerbe értek, az Úr visszafordította rájuk a tenger vizét, Izráel fiai azonban szárazon mentek át a tenger közepén.

20 Ekkor Mirjám prófétanő, Áron nővére dobot vett a kezébe, és a többi asszony is mind kivonult utána dobolva és körtáncot járva. 21 Mirjám így énekelt előttük:

MIRJÁM ÉNEKE

Énekeljete az Úrnak, mert igen felséges, lovat lovasával a tengerbe vetett! 22 Ezután útnak indította Mózes Izráelt a Vörös-tengertől, és Súr pusztája felé vonultak. Már három napja mentek a pusztában, és nem találtak vizet. 23 Megérkeztek Márába, de a márái vizet nem tudták meginni, mert keserű volt. Ezért is nevezték el azt a helyet Márának. 24 Ekkor zúgolódni kezdett a nép Mózes ellen, és ezt mondta: Mit igyunk? 25 Ő pedig az Úrhoz kiáltott segítségért, és az Úr mutatott neki egy fát. Azt beledobta a vízbe, és édessé vált a víz. Ott adott az Úr rendelkezést és törvényt a népnek, és ott tette próbára őket. 26 Ezt mondta: Ha engedelmesen hallgatsz Istenednek, az Úrnak szavára, és azt teszed, amit ő helyesnek lát, figyelsz parancsolataira, és megtartod minden rendelkezését, akkor nem bocsátok rád egyet sem azok közül a bajok közül, amelyeket Egyiptomra bocsátottam. **Mert én, az Úr vagyok a te gyógyítód.** 27 Azután elérkeztek Élimbe. Tizenkét forrás volt ott, és hetven pálmafa. Ott ütöttek tábornak a víz mellett.

2Móz 16

1Azután útnak indultak Élimből. Megérkezett Izráel fiainak egész közössége a Szín-pusztába, amely Élim és a Sínai között van, a második hónap tizenötödik napján, azután, hogy kijöttek Egyiptomból. 2 És zúgolódni kezdett Izráel fiainak egész közössége **Mózes és Áron ellen a pusztában.** 3 Mert azt mondták nekik Izráel fiai: **Bárcsak meghaltunk volna az Úr kezétől Egyiptomban, amikor a húsos fazekak mellett ültünk, és jóllakásig ehettünk kenyeret!** Hát azért hoztatok ki bennünket ebbe a pusztába, hogy ezt az egész gyülekezetet éhhalálra juttassátok? 4 Az Úr azonban így szólt Mózeshez: **Majd én hullatok nektek kenyeret az égből. Menjen ki a nép, és szedjen naponként egy napra valót! Ezzel teszem próbára, hogy az én törvényem szerint jár-e, vagy sem.** 5 Amikor a hatodik napon elkészítik azt, amit bevisznek, az kétszer annyi lesz, mint amennyit napról napra szednek. 6 Mózes és Áron ekkor azt mondta Izráel fiainak: **Ma este megtudjátok, hogy az Úr hozott ki benneteket Egyiptom országából.** 7 Reggel pedig meglátjátok az Úr dicsőségét, mert meghallotta, hogy zúgolódtok az Úr ellen. Ugyan mik vagyunk mi, hogy ellenünk zúgolódtok? 8 Mózes pedig ezt mondta: Ad majd az Úr ennetek este húst, reggel pedig kenyeret jóllakásig, mert meghallotta az Úr a zúgolódásokat, ahogyan ellene zúgolódtatok. Mert mik vagyunk mi? Nem ellenünk zúgolódtatok, hanem az Úr ellen! 9 Áronnak pedig azt mondta Mózes: Mondd meg Izráel fiai egész közösségének: Járuljatok az Úr elé, mert meghallotta zúgolódásokat! 10 Amikor azután Áron Izráel egész közösségéhez beszélt, és a pusztá felé fordultak, **az Úr**

dicsősége megjelent a felhőben. 11 Azután így beszélt Mózeshez az Úr: 12 Meghallottam Izráel fiainak a zúgolódását. Ezért így szólj hozzájuk: **Estére húst esztek, reggel pedig kenyérral laktok jól, és akkor megtudjátok, hogy én, az Úr vagyok a ti Istenetek.** 13 Így történt, hogy még azon az estén **fürjek szálltak** oda, és ellepték a tábor, reggelre pedig harmat borította a földet a tábor körül. 14 Amikor fölszikkadt a lehullott harmat, apró szemcsék borították a pusztát: mintha apró dara lett volna a földön. 15 Amikor meglátták ezt Izráel fiai, azt kérdezték egymástól: **Mi ez?** Nem tudták ugyanis, hogy mi az. De Mózes megmondta nekik: **Ez az a kenyér, amelyet az Úr adott nektek eledelül.** 16 Ezt parancsolja az Úr: Szedjen belőle mindenki annyit, amennyit meg tud enni: fejenként egy ómert, a lélekszámnak megfelelően. Annyi adagot szedjete, amennyien egy sátorban vagytok! 17 Izráel fiai így is cselekedtek, és szedett ki többet, ki kevesebbet. 18 Amikor azután megmérték ómerrel, nem volt fölöslege annak, aki többet szedett, sem hiánya annak, aki kevesebbet szedett. Mindenki annyit szedett, amennyit meg tudott enni. 19 Mózes azt mondta nekik: Senki se hagyjon belőle másnapra! 20 De nem hallgattak Mózesre. Voltak, akik hagytak belőle másnapra is, de az megkukacosodott és megbüdösödött. Ezért megharagudott rájuk Mózes. 21 **Így mindenki annyit szedett reggelenként, amennyit meg tudott enni. De ha már forrón sütött a nap, elolvadt.** 22 A hatodik napon történt, hogy kétszer annyi kenyeret szedtek, fejenként két ómerrel. Akkor elment a közösség összes főembere, és jelentették Mózesnek. 23 Ő így szólt hozzájuk: **Ez az, amiről az Úr beszélt, hogy a nyugalom ideje lesz holnap, az Úr szent szombatja. Süssétek meg, amit sütni akartok, és főzzétek meg, amit főzni akartok, és tegyétek félre magatoknak mindazt, ami fölösleg, hogy megmaradjon másnapra.** 24 Félre is tették másnapra, ahogy Mózes megparancsolta, és nem büdösödött meg, féreg sem volt benne. 25 Akkor ezt mondta Mózes: Ma ezt egyétek, mert ma az Úr szombatja van: ma nem találtok mannát a mezőn. 26 Hat napon át szedhetitek, de a hetedik napon szombat van: akkor nem lesz. 27 Mégis voltak a nép között olyanok, akik a hetedik napon is kimentek szedni, de nem találtak. 28 Ekkor azt mondta az Úr Mózesnek: Meddig akartok még ellenszegülni parancsolataimnak és törvényeimnek? 29 Láthatjátok, hogy az **Úr adta nektek a szombat napját.** Ezért ad ő a hatodik napon két napra való kenyeret. **Maradjon mindenki otthon, a hetedik napon senki se mozduljon ki a helyéről!** 30 **Ezért pihent a nép a hetedik napon.** 31 **Izráel háza mannának nevezte el azt.** Olyan fehér volt, mint a koriandermag, íze pedig olyan, mint a mézeskalácsé. 32 Mózes azt mondta: Ezt a parancsot adta az Úr: Egy teljes ómernyi őrizzetek meg belőle a jövőendő nemzedékeknek, hogy lássák, milyen kenyérral tápláltalak benneteket a pusztában, amikor kihoztalak benneteket Egyiptom országából. 33 Áronnak pedig ezt mondta Mózes: Vegyél egy edényt, tégy bele egy teljes ómernyi mannát, és helyezd el megőrzésre az Úr színe előtt a jövőendő nemzedékek számára! 34 Oda is helyezte azt Áron megőrzésre a bizonyosság ládája elé, ahogyan megparancsolta Mózesnek az Úr. 35 **Izráel fiai negyven évig ették a mannát, míg csak lakott földre nem értek. Mannát ettek mindaddig, amíg el nem érték Kánaán földjének a határát.** 36 Az ómer pedig az éfának a tizedrésze

2Móz 17

1Ezután útnak indult Izráel fiainak egész közössége a Szín-pusztából, és ment táborhelyről táborhelyre az Úr parancsa szerint. Táborút tettek Refidímben, de nem volt ivóvíze a népnek. 2 **A nép ismét perlekedni kezdett Mózesrel, és azt mondta: Adj nekünk vizet, hogy ihassunk!** Mózes pedig így felelt nekik: Miért perlekedtek velem? Miért kísértitek az Urat? 3 De a **nép vízre szomjazott, ezért tovább zúgolódott ott a nép Mózes ellen,** és ezt mondta: Hát azért hoztál ki bennünket Egyiptomból, hogy szomjan pusztíts minket gyermekeinkkel és jószágainkkal együtt?! 4 Ekkor Mózes segítségért kiáltott az Úrhoz. Ezt mondta: **Mit csináljak ezzel a néppel? Kis híja, hogy meg nem köveznek!** 5 Az Úr pedig így szólt Mózeshez: Menj végig a nép előtt, és végy magadhoz néhányat Izráel vénei közül! Vedd kezébe botodat,

amellyel a Nílusra ütöttél, és menj! 6 Én majd ott állok **előtted a sziklán, a Hóreb**en. **Üss a sziklára! Víz fakad belőle, és ihat a nép**. Mózes így cselekedett Izráel vénei előtt. 7 Azután elnevezte azt a helyet Masszának és Meribának, Izráel fiainak a perlekedése miatt, és mert így kísértették az Urat: Közöttünk van-e az Úr vagy sem? 8 Eljött Amálék, és megtámadta Izráelt Refidímben. 9 Akkor ezt mondta Mózes Józsuének: **Válassz ki férfiakat közülünk, vonulj ki, és ütközz meg Amálékkal! Én pedig odaállok holnap a halom tetejére, és Isten botja a kezemben lesz.** 10 Józsué úgy cselekedett, ahogyan Mózes mondta neki, és megütközött Amálékkal. Mózes, Áron és Húr pedig fölment a halom tetejére. 11 És az történt, hogy **valahányszor Mózes fölemelte kezét, Izráel volt az erősebb, amikor pedig leeresztette a kezét, Amálék volt az erősebb.** 12 **De Mózes kezei elfáradtak. Ezért fogtak egy követ, alája tették, és ő ráült.** Áron és Húr pedig tartotta a kezét, az egyik erről, a másik amarról, úgyhogy a két keze fölemelve maradt napnyugtáig.

FERGETEGES ÉLMÉNYEM VOLT, AMIKOR A HETVENES ÉVEK LEGELEJÉN A NEMZETIBEN SINKOVITS IMRE JÁTSZOTTA MADÁCH MÓZESÉT: - AMIKOR KARJÁT FELMELTE: GYŐZTEK, AMIKOR LERESZTETTE VESZÍTETTEK, S AHOGYAN ÁRON ÉS HÚR TARTOTTA MÓZES (SINKOVITS) GYENGÜLŐ KARJAIT!

13 Így győzte le Józsué fegyverrel Amálékot és annak hadinépét. 14 Akkor így szólt az Úr Mózeshez: **Írd meg ezt a dolgot emlékeztetőül egy könyvben, és védj jól Józsué emlékezetébe!** Mert Amáléknak még az emlékét is eltörlöm majd az ég alól! 15 Mózes akkor oltárt épített, és így nevezte el: Az Úr az én hadijelvényem. 16 És így szólt: Mivel kezet emelt az Úr trónusára, harcolni fog Amálék ellen az Úr nemzedékről nemzedékre.

2Móz 18

1 Jetró, Midján papja, Mózes apósa meghallotta mindazt, amit Isten tett Mózesrel és népével, Izráellel: hogyan hozta ki az Úr Izráelt Egyiptomból. 2 Fogta tehát Jetró, Mózes apósa Cippórát, Mózes feleségét, akit az hazaküldött, 3 meg a két fiát. Egyiküket Gérsómnak hívták, mert ezt mondta Mózes: Jövevény voltam idegen földön. 4 A másikat Eliézernak nevezte el, mert ezt mondta: Atyám Istene segítségemre volt, és megmentett a fáraó fegyverétől. 5 **Elment tehát Jetró, Mózes apósa, annak fiaival és feleségével Mózeshez a pusztába, az Isten hegyéhez, ahol az táborozott.** 6 **Előre megüzente Mózesnek: Én, Jetró, az apósod érkezem hozzád a feleségeddel és a két fiával.** 7 **Ekkor Mózes kiment az apósa elé, leborult előtte, megsókolta, és békességet kívánva egymásnak bementek a sátorba.** 8 Mózes elbeszélte apósának mindazt, amit az Úr a fáraóval és Egyiptommal cselekedett Izráelért; mindazt a sok gyötrelmet is, ami útközben érte őket, de azt is, hogyan mentette meg őket az Úr. 9 És örült Jetró, hogy annyi jót cselekedett az Úr Izráellel, amikor megmentette őket az egyiptomiak kezéből. 10 Azután így **szólt Jetró: Áldott az Úr, aki megmentett benneteket az egyiptomiak és a fáraó kezéből, aki megmentette a népet Egyiptom hatalmából!** 11 Most már tudom, hogy nagyobb az Úr minden más istennél, és azért történt ez velük, mert kevélyek voltak. 12 Mózes apósa, Jetró azután égőáldozatot és véresáldozatot vitt Istennek. **Áron és Izráel vénei pedig eljöttek, hogy együtt egyenek Mózes apósával Isten színe előtt.** 13 Másnap Mózes leült, hogy bíraskodjék a nép között. Ott állt a nép Mózes előtt reggeltől estig. 14 Mózes apósa látta, hogy mi mindent végez a nép között, ezért azt mondta: Miért így végzed munkádat a nép között? Miért egyedül bíraskodsz, és miért kell az egész népnek reggeltől estig előtted állnia? 15 Mózes ezt felelte apósának: **Mert hozzám jön a nép, hogy megkérdezze Istent.** 16 **Mert ha valamilyen peres ügyük támad, eljönnek hozzám, és én igazságot teszek köztük és felebarátjuk között, és tudtukra adom Isten rendelkezéseit és utasításait.** 17 Apósa ekkor azt mondta Mózesnek: Nem jól csinálod a dolgot. 18 Teljesen kimerülsz te is, meg

a nép is, amely veled van. Túlságosan nehéz neked a feladat, nem tudod egyedül elvégezni. 19 **Most azért hallgass a szavamra; hadd adjak tanácsot neked, és Isten is veled lesz. Légy te a nép szószólója Istennél, és te vidd ügyeiket Isten elé! 20 Őket pedig figyelmeztess a rendelkezésekre és utasításokra, és ismertesd meg velük az utat, amelyen járniuk kell, és azt, hogy mit kell cselekedniük. 21 De válassz ki a nép közül derék, istenfélő férfiakat, megbízható embereket, akik gyűlölik a haszonlesést, és tedd őket elöljárókká ezer, száz, ötven vagy tíz ember fölött. 22 Ők tegyenek majd igazságot a nép között minden időben: minden nagyobb ügyet vigyenek eléd, de minden kisebb ügyben tegyenek ők igazságot! Könnyíts a terheden, hadd hordozzák azt veled együtt! 23 Ha így cselekszel, és Isten is ezt parancsolja neked, akkor te is helyt tudsz állni, meg ez az egész nép is békességben mehet vissza a helyére. 24 Mózes hallgatott apósa szavára, és mindent úgy tett, ahogyan mondta neki. 25 Választott Mózes egész Izráelből derék férfiakat, és a nép főembereivé tette őket: elöljárókká ezer, száz, ötven vagy tíz ember fölött. 26 Mindig ők tettek igazságot a nép között: a nehezebb ügyeket Mózes elé vitték, de minden kisebb ügyben ők tettek igazságot. 27 Azután Mózes elbocsátotta apósát, az pedig elment a maga földjére. **SACINAK****

2Móz 19

1 Két hónappal azután, hogy Izráel fiai kijöttek Egyiptomból, ugyanazon a napon megérkeztek a Sínai-pusztába. 2 Refidímből útnak indulva megérkeztek a Sínai-pusztába, és tábort ütöttek a pusztában. Ott táborozott Izráel a hegygel szemben. 3 Mózes fölment Istenhez, az Úr pedig így kiáltott hozzá a hegyről:

ÚR

Így szólj Jákób házához, és ezt hirdesd Izráel fiainak: 4 Ti láttátok, mit cselekedtem Egyiptommal, **hogyan hordoztalak benneteket sasszárnyakon, és hogyan hoztalak ide benneteket. 5 Most azért, ha engedelmesen hallgattok szavamra, és megtartjátok szövetségemet, akkor, bár enyém az egész föld, valamennyi nép közül ti lesztek az én tulajdonom. 6 Papok királysága és szent népem lesztek. Ezeket az ígéket kell elmondanod Izráel fiainak.**

7 Ezután lejött Mózes, összehívta a nép véneit, és **átadta nekik mindazokat az ígéket, amelyeket rábízott az Úr. 8 Az egész nép egy akarattal felelte: Megtesszük mindazt, amit az Úr mondott. Mózes elvitte a nép választát az Úrnak. 9 Akkor ezt mondta az Úr Mózesnek:**

ÚR

Íme, eljövök hozzád sűrű felhőben, hogy hallja a nép, amikor beszélek veled, és higgyenek majd neked is mindenkor.

És elmondta Mózes a nép választát az Úrnak. 10 Akkor ezt mondta az Úr Mózesnek:

ÚR

Menj a néphez, és rendeld el, hogy ma és holnap szenteljék meg **magukat, és mossák ki a felsőruhájukat!** 11 Legyenek készen harmadnapra, mert a harmadik napon leszáll az Úr az egész nép szeme láttára a Sínai-hegyre. 12 **De vonj határt a nép körül, és mondd meg nekik: Vigyázzatok, ne menjetez föl a hegyre, még a szélét se érintsétek! Aki megérinti a hegyet, halállal lakoljon!** 13 Nem szabad kézzel hozzányúlni az ilyenhez, akár állat, akár ember: meg kell kövezni, vagy nyíllal lelőni, nem maradhat életben. **Majd csak akkor szabad fölmenni a hegyre, ha a kürt hosszabban zeng.**

14 Akkor lejött Mózes a hegyről a néphez, elrendelte, hogy a nép szentelje meg magát, és mossák ki felsőruhájukat. 15 Majd ezt mondta a népnek:

MÓZES

Legyetek készen harmadnapra! Asszonyhoz ne közeledjete!

16 A harmadik napon pedig virradatkor mennydörgés, villámlás és sűrű felhő támadt a hegyen, és igen erős kürtzengés. Ekkor az egész nép a táborban reszketni kezdett félelmében. **17** Mózes ekkor kivezette a népet a táborból az Isten elé, és ők megálltak a hegy lábánál. **18** Az egész Sínai-hegy füstbe borult, mert leszállt rá tűzben az Úr. Füstje úgy szállt föl, mint az olvasztókemence füstje, és az egész hegy erősen rengett. **19** A kürtzengés egyre csak erősödött. Mózes beszélt, és az Isten mennydörgésben felelt neki. **20** Leszállt tehát az Úr a Sínai-hegyre, a hegy csúcsára. És fölhívta az Úr Mózeset a hegy csúcsára, Mózes pedig fölment. **21** Az Úr ezt mondta Mózesnek: Menj le, és figyelmeztess a népet, hogy ne törjön előre azért, hogy lássa az Urat, különben sokan elesnek közülük. **22** Még a papok is, akik különben közeledhetnek az Úrhoz, szenteljék meg magukat, hogy rájuk ne rontson az Úr! **23** Mózes azt felelte az Úrnak: Nem jöhet föl a nép a Sínai-hegyre, hiszen te így figyelmeztettél bennünket: **Vonj határt a hegy körül, és rendeld el, hogy szenteljék meg azt!** **24** De az Úr ezt mondta neki: Indulj, menj le, és jöjj fel Áronnal együtt! De a papok és a nép ne törjön előre, és ne jöjjenek föl az Úrhoz, hogy rájuk ne rontson. **25** Mózes tehát lement a néphez, és megmondta ezt nekik.

DÖBBENETESEN ERŐS EZ A MENNYDÖRGÉS ÉS AZ ELŐKÉSZÜLET!

2Móz 20

1 Akkor mondta el Isten mindezeket az igéket: **2 Én, az Úr vagyok a te Istened, aki kihoztalak téged Egyiptom földjéről, a szolgaság házából.** **3 Ne legyen más istened rajtam kívül!** **4 Ne csinálj magadnak semmiféle bálványszobrot azoknak a képmására, amik fenn az égben, lenn a földön vagy a föld alatt a vízben vannak.** **5 Ne imádd és ne tiszteld azokat, mert én, az Úr, a te Istened, féltőn szerető Isten vagyok! Megbüntetem az atyák bűnéért a fiakat is három, sőt négy nemzedéken át, ha gyűlölnék engem.** **6 De irgalmasan bánok ezer nemzedéken át azokkal, akik szeretnek engem és megtartják parancsolataimat.** **7 Ne mondd ki hiába Istenednek, az Úrnak a nevét, mert nem hagyja az Úr büntetés nélkül azt, aki hiába mondja ki a nevét!** **8 Emlékezz meg a nyugalom napjáról, és szenteld meg azt!** **9 Hat napon át dolgozz, és végezd mindenféle munkádat!** **10 De a hetedik nap a te Istenednek, az Úrnak nyugalomnapja. Semmiféle munkát ne végezz azon se te, se fiad, se leányod, se szolgád, se szolgálóleányod, se állatod, se a kapuidon belül tartózkodó jövevény.** **11 Mert hat nap alatt alkotta meg az Úr az eget, a földet, a tengert és mindent, ami azokban van, a hetedik napon pedig megpihent. Azért megáldotta az Úr a nyugalom napját, és megszentelte azt.** **12 Tiszteld apádat és anyádat, hogy hosszú ideig élhess azon a földön, amelyet Istened, az Úr ad neked!** **13 Ne ölj!** **14 Ne paráználkodj!** **15 Ne lopj!** **16 Ne tanúskodj hamisan felebarátod ellen!** **17 Ne kívánd felebarátod házat! Ne kívánd felebarátod feleségét, se szolgáját, se szolgálóleányát, se ökrét, se szamarát és semmit, ami a felebarátodé!**

UTÁNANÉZNI, H VOLTAK-E VITÁK A REFORMÁCIÓ IDEJÉN A 10 PARANC SOLAT 3+7 ILL. 4+6 FELOSZTÁSÁRÓL?? (ZSIDÓKNÁL: 5+5)

18 Az egész nép szemtanúja volt a mennydörgésnek és villámlásnak, a kürtzengésnek és a hegy füstölgésének. A nép, látva mindezt, remegni kezdett, és távolabbra húzódott. **19** És így szóltak Mózeshez: Te beszélj velünk, és mi hallgatni fogunk rád, de Isten ne beszéljen velünk, mert akkor meghalunk! **20** Mózes azonban így felelt a népnek: **Ne féljete, mert azért jött Isten, hogy próbára tegyen benneteket, és hogy őt féljete mindig, és ne vétkezete!** **21** A nép tehát távolabbra állt, Mózes viszont közelebb ment a sötét felhőhöz, ahol Isten volt. **22** Az

Úr akkor azt mondta Mózesnek: Így szólj Izráel fiaihoz: Láttátok, hogy én az égből beszéltem veletek. 23 Ne készítetek azért ezüstisteneket, aranyisteneket se készítetek magatoknak! 24 Földből készíts nekem oltárt, és azon áldozd fel égőáldozatodat és békeáldozatodat, juhodat és marhádát. Elmegyek hozzád, és megáldalak minden szent helyen, ahol emlékezetessé teszem a nevemet. 25 Ha pedig kőből készítesz nekem oltárt, ne faragott kőből építsd, mert ha vésővel nyúlsz hozzá, megszentelteleníted. 26 Lépcsőkön se menj föl az oltáromhoz, hogy ki ne lássék közben a szemérméd!

2Móz 21

1 Ezek azok a törvények, amelyeket eléjük kell tárnod: 2 Ha héber rabszolgát vásárolsz, hat évig szolgáljon, de a hetedikben menjen el szabadon, váltságdíj nélkül. 3 Ha egyedül jött, egyedül is menjen el. Ha feleségével jött, menjen vele a felesége is. 4 Ha az ura adott neki feleséget, és az fiúkat vagy leányokat szült neki, az asszony legyen az uráé gyermekeivel együtt, a férfi pedig menjen el egyedül. 5 De ha a rabszolga határozottan azt mondja, hogy szereti az urát, feleségét és gyermekeit, és nem akar felszabadulni, 6 akkor vigye őt ura az Isten elé, állítsa az ajtóhoz vagy az ajtófélfához, és fúrja át az ura a fülét egy árral, és legyen örökre a rabszolgája. 7 Ha valaki a leányát adta el rabszolganőnek, azt nem lehet úgy elbocsátani, ahogyan a rabszolgákat szokták. 8 Ha feleségül vette őt az ura, de aztán mégsem tetszik neki, engedje meg, hogy **kiváltsák**. De ahhoz nincs joga, hogy idegen népnek adja el, hiszen méltánytalanul bánt vele. 9 Ha pedig fiának adja feleségül, a leányokra vonatkozó előírás szerint járjon el vele. 10 Ha másvalakit is elvesz, az első feleség az ételét, ruházatát és házastársi jogát ne csorbítsa meg. 11 Mert ha nem így bánik vele e három dologban, akkor nem kell fizetnie: váltságdíj nélkül elmehet. 12 **Aki úgy megüti valakit, hogy az belehal, halállal lakoljon!** 13 De ha nem szándékosan ölt, hanem Isten akaratából esett a kezébe, akkor kijelölök nálatok egy helyet, ahová elmenekülhet. 14 Ha pedig valaki szántszándékkal tör a felebarátjára, és orvul öli meg, az ilyet oltáromtól is vidd el, és haljon meg! 15 Aki megveri apját vagy anyját, halállal lakoljon! 16 Aki embert rabol, akár eladta már, akár még nála van, halállal lakoljon! **17 Aki apját vagy anyját gyalázza, halállal lakoljon!** 18 Ha férfiak összevesznek, és az egyik úgy megüti a másikat kővel vagy ököllel, hogy az nem hal meg ugyan, de ágyának esik: 19 ha aztán fölkel, és botra támaszkodva el tudja hagyni a házat, maradjon büntetlen, aki megütötte. Csupán a fekvés idejére térítse meg a kárát, és gyógyíttassa meg! 20 Ha valaki rabszolgáját vagy rabszolganőjét úgy megüti bottal, hogy az meghal a keze között, annak bűnhődnie kell. 21 De ha egy vagy két napig még életben marad, ne bűnhődjék az ura, hiszen a saját pénzéről van szó. 22 Ha férfiak verekednek, és úgy meglöknék egy terhes asszonyt, hogy az idő előtt megszülnék, de nagyobb szerencsétlenség nem történik, akkor bírságot kell fizetni aszerint, ahogyan az asszony férje megszabja, és bírák előtt kell azt megadni. 23 Ha viszont nagyobb szerencsétlenség történt, akkor életet kell adni életért. **24 Szemet szemért, fogat fogért, kezét kéért, lábat lábért, 25 égetést égetésért, sebet sebért, kék foltot kék foltért.** 26 Ha valaki úgy megüti rabszolgájának vagy rabszolganőjének a szemét, hogy megvakul, akkor bocsássa szabadon a szeméért! 27 Ha pedig a fogát üti ki valaki a rabszolgájának vagy rabszolganőjének, akkor bocsássa szabadon a fogáért! 28 Ha egy ökör felöklel egy férfit vagy egy nőt úgy, hogy az belehal, akkor meg kell kövezni az ökröt, és a húsát nem szabad megenni. Az ökör gazdája azonban ártatlan. 29 De ha az ökör már korábban is öklelős volt, és erre figyelmeztették is a gazdáját, mégsem vigyázott rá, és ezért ölt meg egy férfit vagy egy nőt, akkor az ökröt meg kell kövezni, és a gazdájának is meg kell hálnia. 30 Ha váltságdíjat vetnek ki rá, akkor annyit kell fizetnie élete kiváltásáért, amennyit csak kivetnek rá. 31 Akár fiút, akár leányt öklel föl, e szerint az előírás szerint kell eljárni ellene. 32 Ha rabszolgát vagy rabszolganőt öklel föl az ökör, akkor adjanak urának harminc ezüstpénzt, de az ökröt verjék agyon kővel. 33 Ha valaki nyitva hagy egy kutat, vagy ha kutat ás, és nem fedi be, és emiatt marha vagy szamar esik bele, 34 akkor a

kút gazdája fizesse meg a kárt. Térítse meg az állat árát a gazdájának, az elpusztult állat pedig legyen az övé. 35 Ha valakinek az ökre felökleli egy másik ember ökrét, úgyhogy az elpusztul, akkor adják el az élő ökröt, és felezzék meg annak az árát; az elpusztult állatot is felezzék meg. 36 De ha tudták, hogy az ökör már azelőtt is öklelős volt, és a gazdája mégsem vigyázott rá, akkor ökröt kell adnia kártérítésül az ökörért, a döglött állat pedig legyen az övé. 37 Ha valaki marhát vagy juhot lop, és levágja vagy eladja, akkor öt marhát adjon kártérítésül egy marháért és négy juhot egy juhért.

2Móz 22

1 Ha a tolvajt betörésen érik, és úgy megverik, hogy meghal, nem számít vérontásnak. 2 De ha ez napvilágnál történik, akkor vérontásnak számít. A tolvajnak kártérítést kell fizetnie, és ha nincs neki miből, akkor el kell adni őt a lopott jószág miatt. 3 Ha élve találják meg nála a lopott jószágot, akár marha, akár szamár, akár juh az, kétszeresen kell megtérítenie. 4 Ha valaki mezőt vagy szőlőt legeltet le úgy, hogy ráengedte az állatát, és az a más mezején legelt, az térítse meg a kárt mezeje vagy szőlője legjavából. 5 Ha tűz üt ki, és belekap a bozótba, és elégnak a gabonakeresztek, a lábon álló gabona vagy a mező, akkor fizessen kártérítést az, aki a tüzet okozta. 6 Ha valaki pénzt vagy értéktárgyakat ad át felebarátjának megőrzésre, és ellopják azt annak az embernek a házából, ha megtalálják a tolvajt, kétszeresen térítse meg. 7 De ha nem találják meg a tolvajt, akkor a ház gazdáját állítsák az Isten elé, hogy nem tette-e rá a kezét felebarátjának a tulajdonára. 8 **Minden hűtlen kezelés dolgában**, akár marha, akár szamár, akár juh, akár ruha, akár egyéb elveszett dolog az, amiről valaki azt mondja, hogy az az övé, kerüljön kettejük ügye az Isten elé, és akit az Isten bűnösnek ítél, fizessen kétszeres kártérítést a felebarátjának. 9 Ha valaki szamarat, marhát, juhot vagy bármilyen állatot ad át megőrzésre felebarátjának, és az megdöglik vagy megsérül, vagy elhajtják úgy, hogy senki sem látta, 10 akkor az Úrra tett eskü döntson kettőjük között arról, hogy rátette-e a kezét felebarátjának a tulajdonára. Ezt fogadja el az állat gazdája, és nem kell kártérítést fizetni. 11 De ha valóban ellopták tőle, akkor térítse meg a kárát a gazdának. 12 Ha viszont vadállat tépte szét, hozzon bizonyítékot, és akkor nem kell a széttépett állatot megtérítenie. 13 Ha valaki kölcsönkért felebarátjától egy állatot, és az megsérült vagy elpusztult, amikor gazdája nem volt ott, akkor kártérítést kell neki fizetni. 14 De ha a gazdája jelen volt, akkor nem kell neki kártérítést fizetni. Ha napszámos dolgozott vele, akkor a kár a bérét terheli. 15 Ha valaki elcsábít egy hajadont, aki még nincs eljegyezve, és vele hál, akkor jegyajándékkal jegyezze el magának feleségül! 16 De ha az apja semmiképpen sem akarja hozzáadni, akkor annyi pénzt kell fizetni, amennyi a hajadonok jegyajándéka szokott lenni. 17 Varázsló asszonyt ne hagyj életben! 18 **Mindaz, aki állattal közösül, halállal lakoljon!** 19 Aki isteneknek áldozik, és nem egyedül az Úrnak, azt ki kell irtani. 20 Ne nyomorgasd a jövevényt, és ne sanyargasd őt, mert ti is jövevények voltatok Egyiptomban. 21 **Ne nyomorgassátok az özvegyeket és árvákat!** 22 **Ha mégis nyomorgatjátok őket, és hozzám kiáltanak segítségért, bizony meghallgatom kiáltásukat.** 23 Fölgerjed haragom, és fegyverrel öllek meg benneteket, és majd a ti feleségeitek lesznek özvegyekké, és gyermekeitek árvákká. 24 Ha pénzt adsz kölcsön egy szegény embernek, aki népemből való, és melletted él, ne bánj vele úgy, mint egy uzsorás: ne vessetek ki rá kamatot! 25 Ha zálogba vetted felebarátod felsőruháját, napnyugtáig add vissza neki! 26 Mert ez az egyetlen takarója: testének egyetlen ruhája. Miben aludjon? Bizony, ha hozzám kiált segítségért, meghallgatom, mert én kegyelmes vagyok. 27 **Istent ne szidalmazd, és néped fejedelmét ne átkozd!** 28 **Ne késlekedj adni abból, amiből bőséged és felesleged van! Elsőszülött fiadat add nekem!** 29 Így cselekedj marháddal és juhoddal is: Hét napig legyen az anyjával, a nyolcadik napon pedig add nekem! 30 **Legyetek szentek előttem!** A mezőn széttépett állat húsát ne egyétek meg, hanem dobjátok oda a kutyáknak!

2Móz 23

1 Hazug hírt ne terjessz! Ne segítsd a bűnöst azzal, hogy hamisan tanúskodsz mellette! 2 Ne állj a rosszat akaró többség mellé, és ne vallj peres ügyben a többséggel tartva, nehogy elferdítsd az igazságot. 3 A nincstelennek se kedvez peres ügyében! 4 Ha ráakadsz ellenséged eltévedt marhájára vagy szamarára, hajtsd vissza hozzá! 5 Ha látod, hogy összeroskad terhe alatt annak a szamara, aki gyűlöl téged, ne hagyd magára, hanem segíts neki felállítani! 6 A szegény ember igazságát ne ferdítsd el peres ügyében! 7 A hamis ügytől maradj távol! Az ártatlant és igazat ne öld meg, mert én nem adok igazat a bűnösnek! 8 Vesztegetésre szánt ajándékot ne fogadj el, mert az ilyen ajándék vakká teszi a világosan látókat, és vesztét okozza az igaznak. 9 Ne sanyargasd a jövevényt, hiszen ti ismeritek a jövevény életét, mert ti is jövevények voltatok Egyiptomban. 10 Hat éven át vedd be a földedet, és takarítsd be a termését! 11 A hetedikben azonban hagyd parlagon, bevetetlenül, hadd egyenek róla néped szegényei! Ami pedig még rajta marad, egyék meg a vadállatok! Így cselekedj szőlőddel és olajfáiddal is! **12 Hat napon át végezd munkádat, de a hetedik napon pihenj meg, hogy** nyugta legyen ökrödnek és szamaradnak, és lélegzethez jusson szolgálóleányod gyermeke és a jövevény. 13 Tartsátok meg mindazt, amit mondtam nektek! Más istenek nevét ne is említsétek, hallani se lehessen a szádból! 14 Háromszor szentelj nekem ünnepet évenként! 15 Tartsd meg a kovásztalan kenyerek ünnepét! Hét napig egyél kovásztalan kenyeret, ahogyan megparancsoltam neked, az ábíb hónap megszabott idején, mert akkor jöttél ki Egyiptomból. Senki se jelenjék meg előttem üres kézzel! 16 Azután az **aratás ünnepét, amikor meződ vetésének első termését takarítod be.** És a betakarítás ünnepét az esztendő végén, amikor a termést betakarítod a mezőről. 17 Évente háromszor jelenjék meg minden férfi az Úristen színe előtt! 18 Ne áldozd nekem az áldozati vért kovászos étellel együtt, és ne maradjon meg a nekem szentelt ünnepi áldozat kövérje másnap reggelig! 19 Földed első termésének legjavát vidd el Istenednek, az Úrnak házába! Ne főzz gödölyét anyjának tejében! **20 Íme, én angyalt küldök előtted, hogy megőrizzen az úton, és bevigyen arra a helyre, amelyet kijelöltem.** 21 Vigyázz magadra előtte, és hallgass a szavára! Ne szegülj ellene, mert nem bocsátja meg hitszegésedet, hiszen az én nevem van jelen benne. **22 De ha engedelmesen hallgatsz a szavára, és teljesíted mindazt, amit parancsolok, akkor ellensége leszek ellenségeidnek és szorongatója szorongatóidnak.** **23 Mert az én angyalom előtted megy, és bevisz az emóriak, a hettiták, a perizziek, a kánaániak, a hivviek és a jebúsziaik közé, én pedig kiirtom őket.** 24 Ne imádd isteneiket, és ne tiszteld azokat: ne cselekedj úgy, ahogyan ők cselekszenek! Sőt rontsd le azokat, és törd össze szent oszlopaikat! 25 Ha az Urat, a ti Isteneteket tisztelitek, akkor megáld kenyérrel és vízzel. És eltávolítom tőled a bajokat. 26 Nem vetél el, sem meddő nem lesz senki a földeden, és hosszú életet ajándékozok neked. 27 Rémületet küldök előtted, és megzavarok minden népet, amely közé mégy. Minden ellenségedet megfutamítom. 28 Rettenetes félelmet küldök előtted, amely kiűzi előled a hivvieket, a kánaániakat és a hettitákat. 29 De nem egy év alatt űzöm ki őket előled, hogy ne váljon pusztává a föld, és ne szaporodjanak el károdra a vadállatok. 30 Apránként űzöm ki őket előled, amíg elég sokan nem lesztek ahhoz, hogy birtokba vehessétek az országot. 31 **Kiterjesztem határodát a Vörös-tengertől a filiszteusok tengeréig és a pusztától az Eufrátesz folyóig.** Mert kezetekbe adom az ország lakóit, és kiűzöd őket magad elől. **32 Ne köss szövetséget se velük, se isteneikkel!** 33 Ne lakjanak országodban, hogy vétekbe ne vigyenek téged ellenem! Mert ha azoknak isteneit szolgálod, bizony törbe ejtenek téged.

2Móz 24

1Azután így szólt Mózeshez: Jöjj fel az Úrhoz te és Áron, Nádáb és Abíhú meg Izráel vénei közül hetvenen, és tőle távol boruljatok le előtte! **2 Csak Mózes jöjjön közelebb az Úrhoz, a többiek ne jöjjenek közelebb! A nép ne jöjjön fel vele! 3 Akkor lement Mózes, és elmondta a népnek az Úr minden igéjét és valamennyi törvényét. Az egész nép pedig ezt felelte egy akarattal: Megtesszük mindazt, amit elrendelt az Úr.** 4 Akkor leírta Mózes az Úr összes igéjét. Másnap korán reggel oltárt épített a hegy lábánál, és tizenkét szent oszlopot állított fel Izráel tizenkét törzse szerint. 5 Azután odarendelt néhány izráeli ifjút, hogy mutassanak be égőáldozatot, és vágjanak le bikákat békeáldozatul az Úrnak. 6 **Mózes pedig fogta a vér felét, tálakba töltötte, a vér másik felét pedig az oltárra hintette.** 7 Majd fogta a szövetség könyvét, és felolvasta a nép előtt. Azok ezt mondták: Engedelmesen megtesszük mindazt, amit az Úr mondott. 8 Azután Mózes vette a vért, ráhintette a népre, és ezt mondta: **Annak a szövetségnek a vére ez, amelyet az Úr kötött veletek, mindezeknek az igéknek az alapján.** 9 Majd fölment Mózes és Áron, Nádáb és Abíhú meg Izráel vénei közül hetvenen. 10 **Látták Izráel Istenét: Lába alatt zafirkőféle volt, olyan tiszta, mint maga az ég.** 11 Izráel fiainak a vezetőire nem emelt kezet, bár látták az Istent, amikor színe előtt ettek és ittak. 12 Azután ezt mondta az Úr Mózesnek: **Jöjj fel hozzám a hegyre, és maradj itt, mert át akarom adni neked a kőtáblákra írt törvényt és parancsolatokat, amelyeket azért írtam le, hogy tanítani lehessen azokat.** 13 Elindult tehát Mózes és szolgálója, Józsué. Mielőtt fölment Mózes az Isten hegyére, 14 ezt mondta a véneknek: Maradjatok itt, amíg visszatérünk hozzátok! Áron és Húr itt lesz veletek. Akinek vitás ügye lesz, forduljon hozzájuk! 15 **Amikor fölment Mózes a hegyre, felhő borította be a hegyet, 16 mert az Úr dicsősége ereszkedett rá a Sínai-hegyre.** Hat napig borította azt felhő, majd a hetedik napon magához szólította Isten Mózes a felhő közepéből. 17 **Az Úr dicsőségének látványát olyannak látták Izráel fiai, mintha emésztő tűz égett volna a hegy csúcsán.** 18 Mózes azonban bement a felhő közepébe, egészen fölment a hegyre, és ott maradt Mózes a hegyen negyven nap és negyven éjjel. **A**

TUDATLANSÁG FELHŐJE

2Móz 25

1Ekkor az Úr így szólt Mózeshez: 2 Mondd meg Izráel fiainak, hogy gyűjtsenek részemre adományokat mindenkitől, akit arra indít a szíve. Gyűjtsétek össze a nekem szánt adományokat! 3 Ilyen adományokat gyűjtsetek be tőlük: aranyat, ezüstöt és rezet, 4 kék és piros bíbort, karmazsin fonalat és lenfonalat, kecskeszőrt, 5 vörösre festett kosbört, delfinbört és akáciafát, 6 lámpaolajat, balzsamot a fölkenéshez való olajhoz és a jó illatú illatáldozathoz, 7 ónixköveket és berakásra való drágaköveket az éfödhoz és hősénhez. 8 **Készítsenek nekem szentélyt, hogy közöttük lakjam! 9 Egészen úgy készítsétek el, ahogyan megmutatom neked a hajlék mintáját és az egész fölszerelés mintáját!** 10 Készítsenek egy két és fél könyök hosszú, másfél könyök széles és másfél könyök magas **ládát akáciafából!** **FRIGYLÁDA LEÍRÁSA** 11 Vond be színarannyal, kívül-belül vond be, és készíts rá körös-körül aranyszegélyt! 12 Önts négy aranykarikát, és erősítsd azokat a négy alsó sarkára: két karikát az egyik oldalára, két karikát a másik oldalára. 13 Készíts rudakat is akáciafából, és azokat is vond be arannyal! 14 Dugd a rudakat a láda oldalain levő karikákba, hogy azoknál fogva hordozni lehessen a ládát. 15 Legyenek a rudak a láda karikaiban, ne vegyék ki azokból! 16 **Tedd a ládába a Bizonyoságot, amelyet neked adok!** 17 **Készíts egy két és fél könyök hosszú, másfél könyök széles födelet is színaranyból!** 18 **Készíts két kerúbót, szintén aranyból!** Ötvösmunkával készítsd azokat a fedél két végére. 19 Az egyik kerúbót az egyik végére készítsd, a másik kerúbót a másik végére, a fedél két végére készítsétek a kerúbokat! 20 **Legyen a kerúbok szárnya kiterjesztve fölötte úgy, hogy takarják be szárnyukkal a fedelet!** **LXX HILASZTÉRION!** Egymás felé forduljanak, de a kerúbok arca a fedél felé nézzen! 21 A födelet tedd rá a láda tetejére, a ládába pedig tedd bele a Bizonyoságot, amelyet neked adok. 22 **Ott jelenek meg neked, és a földről**

beszélek veled, a két kerúb közül, amelyek a bizonyosság ládáján vannak: innen beszélek veled mindarról, amit majd általad parancsolok Izráel fiainak. 23 Azután készíts egy két könyök hosszú, egy könyök széles és másfél könyök magas asztalt akáciafából! 24 Vond be színarannyal, és készíts rá körös-körül aranyszegélyt! 25 Készíts rá körös-körül egytenyérszerű keretet, a keretére pedig készíts körös-körül aranyszegélyt! 26 Készíts hozzá négy aranykarikát, és erősítsd a karikákat a négy láb négy felső végére. 27 A rúdtartó karikák a keretnél legyenek, hogy hordozható legyen az asztal. 28 A rudakat akáciafából készítsd, és vond be arannyal: azokon hordozzák az asztalt! 29 Készíts hozzá tálakat, serpenyőket, korsókat és kelyheket, amelyekkel majd az italáldozatot bemutatják! Színaranyból készítesd azokat! 30 Tégy elém **az asztalra mindenkor szent kenyeret!** 31 **Azután** készíts lámpatartót színaranyból! Ötvösmunkával készüljön a lámpatartó: szára, ágai, kelyhei, gombjai és virágai egy darabból legyenek. 32 Hat ága nyúljon ki a két oldalából: három ág a lámpatartó egyik oldalából, három ág pedig a lámpatartó másik oldalából. 33 Három mandulavirág alakú kehely gömbbel és virággal az egyik ágon, **három mandulavirág alakú kehely gömbbel és virággal a másik ágon: így legyen mind a hat ágon, amelyek kinyúlnak a lámpatartóból.** 34 A lámpatartó középső szárán négy mandulavirág alakú kehely legyen gömbbel és virággal. 35 Legyen gömb a belőle kinyúló első két ág alatt, legyen gömb a belőle kinyúló második két ág alatt, és legyen gömb a belőle kinyúló harmadik két ág alatt, és így tovább a lámpatartóból kinyúló mind a hat ágánál. 36 Gömbjeik és ágaik a szárral együtt egy darabból legyenek: egy darab színarany ötvösmunka legyen az egész. 37 Készíts hozzá hét mécseset, és úgy rakd fel a mécseseket, hogy bevilágítsák az előttük levő teret. 38 Koppantói és hamutartói is színaranyból legyenek. 39 Egy talentum színaranyból készüljön ez egész fölszerelésével együtt. 40 Ügyelj, hogy arra a mintára készítsd, amelyet a hegyen láttál!

2Móz 26

SZENT SÁTOR ELKÉSZÍTÉSE

1 A **hajlékot tíz sátorlapból** készítsd: sodrott lenfonálból, kék és piros bíborból meg karmazsin fonálból, művészi módon beleszótt kerúbokkal készítsd azokat! 2 **Egy-egy sátorlap hossza** huszonnyolc könyök legyen, egy-egy sátorlap szélessége pedig négy könyök. Egyforma legyen a mérete mindegyik sátorlapnak. 3 **Öt sátorlap legyen egymással összefűzve, a másik öt sátorlap is legyen egymással összefűzve.** 4 Azután készíts kék bíbor hurkokat az egyik sátorlap szegélyén az összefűzésnél. Ugyanilyeneket készíts a másik sátorlap szegélyén is, azon a végén, ahol összefűzik. 5 Készíts ötven hurkot az egyik sátorlapon, és ötven hurkot készíts annak a sátorlapnak a szegélyén is, amelyet hozzáfűznek. Egymással szemben legyenek a hurkok. 6 Készíts ötven aranykapcsot, és ezekkel a kapcsokkal rögzítsd egymáshoz a sátorlapokat! Így áll majd össze a hajlék. 7 Azután készíts sátorlapokat kecskeszörből sátor tetőnek a hajlék fölé: tizenegy ilyen sátorlapot készítesd. 8 Egy sátorlap hossza harminc könyök legyen, a sátorlap szélessége pedig négy könyök legyen. Egyforma legyen a mérete a **tizenegy sátorlapnak.** 9 Fűzz össze öt sátorlapot külön, és hat sátorlapot is külön. A hatodik sátorlap pedig lógjon le a sátor elején. 10 Készíts ötven hurkot az egyik sátorlapnak arra a végére, ahol összefűzik, és ötven hurkot a másik sátorlapnak arra a szélére is, ahol összefűzik. 11 Készíts ötven rézkapcsot, és akaszd a kapcsokat a hurkokba. **Így fűzd össze a sátor tetőt egy egészé!** 12 Ami pedig a sátor tető lapjainak lelógó részét illeti: a lelógó sátorlap fele lógjon rá a hajlék hátuljára, 13 abból pedig, ami a sátor tető lapjainak hosszából túllóg, egykönyöknyi innen, egykönyöknyi onnan lógjon le, vagyis hajoljon rá a hajlék két oldalára innen is, onnan is, és fedje be azt! 14 Készíts még **egy takarót is a sátorra vörösre festett koszbórból, és arra még egy takarót delfinbórból.** 15 Készíts a hajlékhoz felállítható deszkákat is akáciafából. 16 A deszkák hossza tíz könyök legyen, a deszkák szélessége pedig másfél könyök. 17 Mindegyik deszkának két csapja legyen, amelyek összekötik egyiket a másikkal. Így készítsd el a hajlék

mindegyik deszkáját! 18 Így készítsd el a hajlék deszkáit: húsz deszkát tégy a déli oldalra, dél felé. 19 Készíts negyven ezüsttalpat a húsz deszka alá, két talpat mindegyik deszka alá a két csapnak megfelelően. Minden egyes deszka alatt két talp legyen a két csapnak megfelelően. 20 A hajlék másik oldalára, az északi oldalra is tégy húsz deszkát. 21 Ezeknek is legyen negyven ezüsttalpa, két talp legyen az egyik deszka alatt, és két talp legyen a másik deszka alatt is. 22 Nyugat felől, a hajlék hátuljára is készíts hat deszkát. 23 Készíts két-két deszkát a hajlék két hátsó sarkára. 24 **Ezek párosával legyenek egymás mellett, aljuktól a tetejükig szorosan összefogva egészen a karikáig.** Így legyen mindkettőnél; mindkét saroknál így legyen. 25 Legyen tehát nyolc deszka ezüsttalpakkal, összesen tizenhat talppal. Két talp legyen az egyik deszka alatt, és két talp legyen a másik deszka alatt is. 26 Készíts reteszeket is akáciafából: ötöt a hajlék egyik oldalának a deszkáihoz, 27 öt reteszt a hajlék másik oldalának a deszkáihoz, és öt reteszt a hajlék hátuljának a deszkáihoz a nyugati oldalon. 28 A reteszek középen legyenek a deszkák között, rögzítve azokat egyik végétől a másik végéig. 29 Vond be a deszkákat arannyal, és aranyból készítsd a karikákat is a reteszek kengyeleiként. Vond be a reteszeket is arannyal. 30 **Pontosan úgy állítsd fel a hajlékot, ahogyan a hegyen megmutattam neked!** 31 Azután készíts kárpitot kék és piros bíborból, karmazsin fonálból és sodrott lenfonálból! Művészi módon beleszőtt kerúbokkal készítsd azokat! 32 Tedd ezt négy arannyal bevont akáciafa oszlopra, amelyeknek aranykampóik legyenek, négy talpa pedig ezüsből legyen! 33 Akaszd rá a kárpitot a kapcsokra, vidd be a **bizonyág ládáját a kárpit mögé, és a kárpit válassza el a szentélyt a szentek szentjétől!** 34 **Azután helyezd rá a fedelet a bizonyág ládájára a szentek szentjében!** 35 Az asztalt helyezd el a kárpiton kívül, a lámpatartót pedig az asztallal szemben a hajlék déli oldalán! Az asztalt tedd az északi oldalra! 36 **Készíts függönyt a sátor bejáratára kék és piros bíborból, karmazsin fonálból és sodrott lenfonálból, művészi módon kihímezve!** 37 Készíts a függönyhöz öt akáciafa oszlopot, és vond be azokat arannyal! Kampói aranyból legyenek, és önts azokhoz öt réztalpat!

2Móz 27

1 Készíts **oltárt akáciafából**, öt könyök hosszúra és öt könyök szélesre: négyzet alakú legyen az oltár, a magassága pedig legyen három könyök! 2 Készíts szarvakat a négy sarkára, vele egy darabból legyenek a szarvak, és vond be az egészet rézzel! 3 Készíts hozzá fazekakat a hamunak, lapátokat, hintőedényeket, villákat és szenesserpenyőket: az egész fölszerelést rézből készítsd el! 4 Készíts hozzá **rostélyyszerű rézrácsozatot, és a rostély négy sarkára készíts négy rézkarikát!** 5 **Erősítsd** ezt az oltár pereme alá úgy, hogy a háló az oltár közepéig érjen le!

6 Készíts az oltárhoz rudakat, akáciafa rudakat, és vond be azokat rézzel! 7 Dugják a rudakat a karikákba, és legyenek a rudak az oltár két oldalán, amikor viszik! 8 Deszkákból készítsd azt, belül üresre! **Úgy készítsék el, ahogyan a hegyen láttad!** 9 Készítsd el a hajlék udvarát is! A déli oldalon legyen szőnyegfala az udvarnak sodrott lenfonálból! Száz könyök hosszú legyen ezen az oldalon! 10 Húsz oszlopa és húsz réztalpa legyen, de az oszlopok kampói és kapcsai ezüsből legyenek! 11 Így legyen az északi oldalon is: hosszában száz könyök hosszú szőnyegfal, húsz oszloppal és húsz réztalppal, de az oszlopok kampói és kapcsai ezüsből legyenek! 12 A nyugati oldalon ötven könyök széles szőnyegfala legyen az udvarnak; tíz oszlopa és tíz talpa legyen! 13 A keleti oldalon is ötven könyök széles legyen az udvar! 14 Tizenöt könyök szőnyegfal legyen az egyik oldalon, ennek három oszlopa és három talpa legyen, 15 és a másik oldalon is tizenöt könyök szőnyegfal legyen, ennek is három oszlopa és három talpa legyen! 16 **Az udvar kapuja húsz könyök hosszú függöny legyen kék és piros bíborból, karmazsin fonálból és sodrott lenfonálból, művészi módon kihímezve!** Négy oszlopa és négy talpa legyen! 17 Az udvar összes oszlopa körös-körül ezüsthuzallal legyen összekötve, kampóik ezüsből legyenek, talpaik pedig rézből! 18 Az udvar hossza száz könyök, szélessége

ötven könyök legyen, kerítése öt könyök magas szőnyegfalból álljon, sodrott lenfonálból! A talpak rézből legyenek! 19 **A hajlék egész fölszerelése, ami a benne végzett szolgálathoz szükséges, de minden cöveke és az udvar összes cöveke is rézből legyen!** 20 Te pedig parancsold meg Izráel fiainak, hogy hozzanak neked olajbogyóból ütött tiszta olajat a mécstartóhoz, hogy mindig tehessenek rá égő mécseset. 21 Áron és fiai gondoskodjanak arról, hogy a kijelentés sátrában, a kárpiton kívül, amely a bizonyság ládája előtt van, estétől reggelig égjen az az Úr előtt! Örök rendelkezés legyen ez nemzedékről nemzedékre Izráel fiainál!

2Móz 28

1 Te pedig hívasd magadhoz Izráel fiai közül **testvéredet, Áront fiaival együtt! Ők legyenek a papjaim: Áron, valamint Nádáb, Abihú, Eleázár és Ítámár, Áron fiai!** 2 Készíts szent ruhákat testvérednek, **Áronnak, hogy méltóságteljes és ékes legyen!** 3 Beszélj minden hozzáértő emberrel, **akinek művészi képességet adtam: készítsék el Áron ruháját, hogy fel lehessen szentelni, és így az én papom legyen!** 4 Ezeket a ruhákat kell elkészíteniük: a **hósent, éfódot, palástot, mintás köntöst, süveget és övet.** Készítsenek szent ruhákat testvérednek, Áronnak és fiainak, hogy az én papjaim lehessenek! 5 Aranyat, kék és piros bíbort, karmazsin fonalat és lenfonalat használjanak hozzá! 6 Az éfódot aranyból, kék és piros bíborból, karmazsin fonálból és sodrott lenfonálból készítsék művészi szövessel! 7 Két egymáshoz érő vállrésze legyen a két végén, amelyeket egymásba lehet kapcsolni! 8 A rajta levő övet, amellyel majd felövezik, ugyanúgy, ugyanabból készítsék: aranyból, kék és piros bíborból, karmazsin fonálból és sodrott lenfonálból. 9 Azután végy két ónixkövet, és véd rájuk Izráel fiainak a nevét: 10 hatnak a nevét az egyik kőre, a másik hatnak a nevét a másik kőre, születésük rendjében. 11 **Vésnöki munkával, ahogyan a pecsétgyűrűt vésik, úgy véd a két kőre Izráel fiainak a nevét!** Körös-körül aranyfoglalatokkal készítsd azokat! 12 Azután tedd a két követ az éfód vállrészeire! Izráel fiaira emlékeztető kövek ezek: hordozza Áron a nevüket a két vállrészen emlékeztetőül az Úr előtt! 13 Készíttess aranyfoglalatokat is 14 és két színarany láncot! Sodorva készítsd azokat, ahogy a zsinórokat szokták, és illeszd rá a sodrott láncokat a foglalatokra! 15 Azután készíts **hósent művészi munkával** a döntések közlésére! Úgy készítsd el, ahogyan az éfódot készítetted: aranyból, kék és piros bíborból, karmazsin fonálból és sodrott lenfonálból készítsd! 16 Négyzet alakú legyen, kétrét hajtva: egy arasz hosszú és egy arasz széles legyen! 17 Rakd ki azt drágakő borítással! Négy sor kő legyen rajta ebben a sorrendben: rubin, topáz és smaragd – ez az első sor. 18 A második sor: karbunkulus, zafir és jáspis. 19 A harmadik sor: opál, agát és ametiszt. 20 A negyedik sor: krizolit, ónix és nefrit. Aranyfoglalatokkal készüljön a borítás! 21 **A köveken Izráel fiainak nevei legyenek: tizenkét kő a neveknek megfelelően. Pecsétgyűrű módjára legyenek vésve, mindegyiken egy-egy törzs neve, a tizenkét törzsnek megfelelően.** 22 Készíts a hósenre színarany láncokat: sodorva, ahogy a zsinórokat szokták. 23 Készíts a hósenre két aranykarikát is, és illeszd a két karikát a hósen két végére! 24 A két aranyzsinórt fűzd a két karikába a hósen két végén! 25 A két zsinór végét erősítsd a két foglalatra, és erősítsd az éfód vállrészének az elejére! 26 Készíts még két aranykarikát, és rögzítsd azokat is a hósen két végére azon a szélén, amely az éfód felé eső részen belül van. 27 Azután készíts még két aranykarikát, és erősítsd azokat elöl az éfód két vállrészére kissé lejjebb, közel az egybefűzéshez az éfód öve fölött. 28 Csatolják a **hósent karikáinál fogva az éfód karikáihoz kék bíbor zsinórral, hogy az éfód öve fölött legyen, és ne csússzék el a hósen az éfódról!** 29 Hordozza Áron Izráel fiainak a neveit a szíve fölött a döntések közlésére való hósenen, amikor bemegy a szentélybe, állandó emlékeztetőül az Úr előtt. 30 **Azután tedd a döntések közlésére való hósenbe az úrimot és tummímot! Legyenek azok Áron szíve fölött, amikor bemegy az Úr elé. Hordozza Áron mindig a szíve fölött az Izráel fiait érintő döntéseket az Úr színe előtt!** 31 Azután készítsd el az éfód palástját, az egészet kék bíborból! 32 Legyen a közepén nyakkivágás. A kivágás legyen körös-körül

szövással megerősítve, mint a mellvért nyílása, hogy ne szakadjon be. 33 Készíts a szegélyére gránátalmákat kék és piros bíborból és karmazsin fonálból körös-körül a szegélyére, közéjük pedig aranycsengettyűket körös-körül. 34 **Aranycsengettyű meg gránátalma váltakozzék a palást szegélyén körös-körül.** 35 Ezt viselje Áron szolgálat közben, **hogy hallható legyen a csengés, amikor bemegy a szentélybe az Úr színe elé, és amikor kijön onnan, hogy meg ne haljon.** 36 Készíts homlokdísz színaranyból, és vésd rá úgy, ahogyan a pecsétgyűrűbe szoktak védni: Az Úr szent tulajdona! 37 **Fűzd kék bíbor zsinórra, és legyen a süvegen, a süveg elején.** 38 **Legyen Áron homlokán, és hordozza Áron a szent dolgokban elkövetett bűnök terhét, amelyeket Izráel fiai a különféle szent ajándékokkal kapcsolatban követnek el.** Legyen mindig a homlokán, hogy kedvesek legyenek ők az Úr előtt. 39 Azután szőj egy köntöst lenből szép mintásra, és készíts egy süveget is lenből! Egy övet is készíts művészi hímzéssel! 40 Áron fiainak is készíts köntösöket, nekik is készíts öveket, ékes és díszes papi süvegeket is készíts nekik. 41 Öltöztess azokba testvéredet, Áront és vele együtt a fiait! **Majd kend föl őket, iktasd be tisztükbe, és szenteld föl őket, hogy az én papjaim legyenek.** 42 Készíts nekik gyolcsnadrágot, hogy eltakarják szeméremtestüket; csípőtől a combig érjenek. 43 **Viseljék ezeket Áron és fiai, amikor a kijelentés sátrába lépve vagy az oltárhoz járulva a szentély körüli szolgálatukat teljesítik, hogy bűnbe ne essenek, és meg ne haljanak. Örök rendelkezés legyen ez neki és utódainak.**

Van-e az ilyen leírásban evangélium?

2Móz 29

Így cselekedj velük, amikor fölszenteled őket, hogy papjaim legyenek: **Végy egy bikaborjút és két hibátlan kost, 2 továbbá kovásztalan kenyereket, olajjal gyúrt kovásztalan lepényeket és olajjal megkent kovásztalan lángosokat; ezeket finom búzalisztból készítsd el!** 3 Tedd ezeket egy kosárba, és kosarastul vidd oda! A bikát és a két kost is vezesd oda! 4 Azután Áront és a fiait vezesd a kijelentés sátrának bejáratához, és mosd meg őket! 5 **Azután fogd a ruhákat, és add rá Áronra a köntöst, az éfód palástját, az éfódot és a hósent, és övezd fel őt az éfód övével!** 6 Tedd a fejére a süveget, és a szent fejdísz illeszd a süvegre! 7 Aztán vedd a fölkenéshez való olajat, öntsd a fejére, és kend fel őt! 8 Fiait is rendeld oda, és öltöztess fel őket köntösükbe! 9 Csatolj övet rájuk, **Áronra és fiaira, tégy a fejükre papi süveget, és legyen övék a papi szolgálat örök rendelkezés szerint!** Így avasd fel Áront és fiait! 10 Azután vezesd a bikát a kijelentés sátra elé, Áron és fiai pedig tegyék kezüket a bika fejére! 11 Azután vágd le a bikát az Úr színe előtt, a kijelentés sátrának bejáratánál. **12 Végy a bika véréből, és kend meg ujjaddal az oltár szarvait, a többi vért pedig öntsd az oltár aljára!** 13 Vedd mindazt a kövérjét, ami a beleket borítja, meg a májon levő hártyát és a két vesét, a rajtuk levő kövérjével együtt, és füstölögtesd el az oltáron, 14 a bika húsát, bőrét és a gyomrának tartalmát pedig égesd el a táboron kívül! **Vétekáldozat ez.** **15 Fogd az egyik kost, Áron és fiai pedig tegyék kezüket a kos fejére!** 16 **Azután vágd le a kost, vedd a vérét, és hintsd körös-körül az oltárra!** 17 Vágd föl a kost darabjaira, mosd meg a belső részeit meg a lábszárait, és tedd rá a darabjaira és a fejére! 18 Azután füstölögtesd el az egész kost az oltáron! **Égőáldozat** lesz ez az Úrnak, kedves illatú tűzáldozat az Úrnak. 19 Fogd a másik kost is, Áron és fiai pedig tegyék kezüket a kos fejére! 20 **Azután vágd le a kost, végy a véréből, és kend meg azzal Áron fülcimpáját, valamint fiai jobb fülcimpáját, jobb hüvelykujját és a jobb nagylábujját! A többi vért pedig hintsd körös-körül az oltárra!** 21 Azután végy az oltáron levő vérből meg a fölkenéshez való olajból, hintsd Áronra és ruhájára meg a vele levő fiaira és fiai ruhájára! **Így lesz szent ő és a ruhája meg a vele levő fiai és fiainak a ruhája.** 22 Majd vedd a kos kövérjét, a farkát és a beleket borító kövérjét, a májon levő hártyát meg a két vesét a rajtuk levő kövérjével együtt és a jobb combot – mert fölavatásra szánt kos ez –, 23 továbbá egy kerek kenyeret, egy olajos lepényt és egy lángost a kovásztalan kenyerek kosarából, amely az Úr előtt van, 24 és **rakd**

mindezt Áronnak és fiainak a tenyerébe, és ők mutassák fel azokat felmutatott áldozatul az Úr színe előtt! 25 Majd vedd ki azokat a kezükből, és füstölögtesd el az oltáron az égőáldozatra téve, kedves illatul az Úr előtt! **Tűzáldozat** lesz ez az Úrnak. 26 Fogd az Áron fölavatására szánt kosnak a szegyéit is, és mutasd fel azt az Úr színe előtt felmutatott áldozatul! Azután legyen ez a te részed! 27 Így szenteld meg a felmutatott szegyet és a felajánlott combot, amelyet az Áronnak és fiainak fölavatására szánt kosból mutattak és ajánlottak fel. 28 Legyen ez Ároné és fiaié: örök rendelkezés ez Izráel fiai között! Mert felajánlás ez, Izráel fiainak felajánlása békeáldozataikból, amelyet az Úrnak ajánlanak fel. 29 Áronnak a szentélyben használt ruhái legyenek utódaié! Azokban kenjék fel és avassák fel őket! 30 **Azokat viselje hét napig az a pap, aki helyébe lép fiai közül, és majd bemegy a kijelentés sátrába, és szolgál a szentélyben.** 31 Fogd a fölavatásra szánt kost, és főzd meg a húsát a szent helyen! 32 **A kos húsát és a kosárban levő kenyeret egye meg Áron fiaival együtt a kijelentés sátrának bejáratánál.** 33 **Egyék meg azokat a darabokat, amelyekkel az engesztelés történt, amikor fölavatták és fölszentelték őket. De idegen ne egyék belőle, mert szent az!** 34 Ha pedig marad valami a fölavatásra szánt húsból vagy kenyérből reggelre, akkor a maradékot égesd el! Nem szabad megenni, mert szent az. 35 Pontosán úgy cselekedj Áronnal és fiaival, ahogyan megparancsoltam neked. Hét nap alatt végezd el a felavatásukat! 36 **Naponként készíts el egy vétekáldozatra való bikát engesztelésül, és tisztítsd meg az oltárt, engesztelést végezve rajta. EZ LEHETSÉGES LETT VOLNA: NAPONKÉNT?**

Kend fel azt, és így szenteld föl! 37 Hét napig végezz engesztelést az oltáron: így szenteld föl, hogy igen szent legyen az oltár! Szent legyen mindaz, ami az oltárhoz ér! 38 Ezt készítsd az oltárra: **mindennap két egyéves bárányt.** 39 Az egyik bárányt reggel készítsd el, a másik bárányt pedig estefelé készítsd el! 40 Egy tizedrész finomlisztet egy negyed hín sajtolt olajjal gyúrva, italáldozatul pedig egy negyed hín bort kell hozzáadni az első bárányhoz. 41 A második bárányt estefelé készítsd el! Ugyanolyan étel- és italáldozatot készíts hozzá, mint reggel! **Kedves illatú tűzáldozat lesz ez az Úrnak.** 42 Állandó égőáldozat legyen ez nemzedékről nemzedékre a kijelentés sátrának bejáratánál az Úr előtt, ahol kijelentem magam nektek, és beszélek veled. 43 **Ott fogok megjelenni Izráel fiainak, és dicsőségemmel szentelem meg azt.** 44 **Megszentelem a kijelentés sátrát és az oltárt. Megszentelem Áront és fiait is, hogy papjaim legyenek.** 45 **Izráel fiai között fogok lakni, és Istenük leszek.** 46 **És megtudják, hogy én, az Úr vagyok az Istenük, aki kihoztam őket Egyiptomból, hogy közöttük lakozzam én, az Úr, az ő Istenük.**

2Móz 30

1Azután készíts **egy oltárt az** illatáldozat bemutatására! Akáciafából készítsd: 2 hossza egy könyök, szélessége egy könyök, tehát négyzet alakú legyen, és két könyök magas. Vele egy darabból legyenek a szarvai! 3 Vond be **színarannyal a tetejét és oldalait körös-körül, valamint a szarvait is! Készíts rá körös-körül aranszegélyt!** 4 Két-két aranykarikát is készíts hozzá a szegélye alá: kétfelől készíts, mindkét oldalára! Ezek legyenek a rudak kengyelei, hogy azoknál fogva hordozzák az oltárt. 5 A rudakat akáciafából készítsd, és vond be arannyal! 6 **Helyezd az oltárt a bizonyág ládjánál levő kárpit elé, a Bizonyágon levő fedél elé, ahol megjelenek neked!** 7 Mutasson be azon Áron reggelenként jó illatú illatáldozatot; amikor rendbe hozza a mécseseket, akkor mutassa be! 8 Estefelé is mutassa ezt be Áron, amikor felrakja a mécseseket. Állandó illatáldozat legyen ez az Úr színe előtt nemzedékről nemzedékre! 9 Ne mutassatok be azon idegen illatáldozatot, se égőáldozatot, se ételáldozatot; italáldozatot se öntsetek arra! 10 Végezzen Áron engesztelést annak a szarvain évenként egyszer. **Az engesztelési vétekáldozat** véréből végezzen rajta engesztelést évenként egyszer nemzedékről nemzedékre! Igen szent ez az Úr előtt. 11 Azután így beszélt Mózeshez az Úr: 12 Amikor összeszámolod Izráel fiai közül azokat, akiket számba kell venni, adjon

mindenki váltságdíjat magáért az Úrnak, amikor számba veszik, hogy ne érje őket csapás a számbavétel miatt. 13 Mindazok, akik átesnek a számbavételen, adjanak egy fél sekelt a szent sekel szerint, amelyben húsz géra egy sekel. Fél sekel legyen az Úrnak szóló felajánlás. 14 Mindenki adja meg az Úrnak szóló felajánlást, aki átesett a számbavételen, húszévestől fölfelé. 15 A gazdag ne adjon többet, és a nincstelen se adjon kevesebbet fél sekelnél, amikor megadjátok az Úrnak szóló felajánlást váltságdíjul magatokért. **16 Amikor átveszed a váltságdíjat Izráel fiaitól, fordítsd azt a kijelentés sátrában végzett szolgálatra, hogy értetek adott váltságdíjként emlékeztesse az Urat Izráel fiaira.** 17 Azután így beszélt Mózeshez az Úr: 18 Készíts **egy rézmedencét és egy rézállványt** hozzá a mosakodáshoz! Helyezd azt a kijelentés sátra és az oltár közé, és töltsd meg vízzel, 19 hogy abban mossák meg kezüket és lábukat Áron és fiai. 20 Mosakodjanak meg a vízben, mielőtt bemennek a kijelentés sátrába, hogy meg ne haljanak, vagy ha az oltárhoz járulnak, hogy szent szolgálatot végezzenek és tűzáldozatot mutassanak be az Úrnak. 21 Mossák meg a kezüket és lábukat, hogy meg ne haljanak. **Örök rendelkezés legyen ez nekik, neki és utódainak nemzedékről nemzedékre.** 22 Azután így beszélt Mózeshez az Úr: 23 Végy a legkiválóbb balzsamokból: folyékony mirhát ötszáz sekelért, balzsamos fahéjat feleannyiért, azaz kétszázötvenért, balzsamos nádat is kétszázötvenért 24 és kassziát is ötszázért a szent sekel szerint, és hozzá egy hín olívaolajat. 25 Készíts belőle felkenésre való szent olajat: illatos olajkeveréket, ahogyan a kenetkeverők készítik. Fölkenésre való szent olaj lesz **ez.** **26 Kend meg ezzel a kijelentés sátrát és a biztonság ládáját,** 27 az asztalt és egész fölszerelését, a lámpatartót és fölszerelését, az illatáldozati oltárt, 28 az égőáldozati oltárt és egész fölszerelését, a medencét és az állványát. **29 Így szenteld föl ezeket, hogy igen szentek legyenek! Csak az érintheti, aki fel van szentelve.** **30 Kend fel Áront és fiai is! Szenteld fel őket, hogy papjaim legyenek!** 31 Izráel fiaihoz pedig így beszélj: Felkenésre való szent olajom lesz ez nemzedékről nemzedékre. 32 Más ember testére nem szabad belőle önteni, se hasonlót készíteni ilyen összetételben. Szent az, hát tartsátok is szentnek! 33 Ki kell irtani népe közül azt, aki hasonló kenetet készít, vagy illetéktelent ken meg vele. 34 Azután ezt mondta Mózesnek az Úr: **Végy illatos alapanyagokat: gyantát, füstölőkarmot és mézgát, csupa illatos anyagot és hozzájuk tiszta tömjént, mindet ugyanabban a mennyiségben.** 35 Készíts belőle füstölőszer-keveréket, ahogyan a kenetkeverők készítik: sózva, tisztán és szentül. 36 Morzsold szét egy részét, és tedd a Bizonyosság elé a kijelentés sátrában, ahol megjelenek neked. Igen szentnek tartsátok ezt! 37 De ha magatoknak készítetek füstölőszert, ne ebben az összetételben készítsétek! **Tartsátok ezt az Úrnak szentelt füstölőszernek!** 38 Mindenkit ki kell irtani népe közül, aki ilyet készít, hogy annak az illatát élvezze.

2Móz 31

1Azután így beszélt Mózeshez az Úr: 2 Lásd, név szerint **elhívtam Becalélt**, Húr fiának, Úrának a fiát Júda törzséből. 3 **Betöltöttem őt isteni lélekkel, bölcsességgel, értelemmel és képességgel mindenféle munkára,** 4 **hogy terveket készítsen az arany, az ezüst és a réz feldolgozására,** 5 **kövek vésésére és berakására, fafaragásra és mindenféle munka elvégzésére.** 6 Én most melléje állítom Oholiábot, Ahíszámák fiát Dán törzséből. Bölcsességet adok minden hozzáértő ember szívébe, hogy el tudják készíteni mindazt, amit megparancsoltam neked: 7 a kijelentés sátrát, a biztonság ládáját, a rá való fedelet és a sátor egész fölszerelését, 8 az asztalt és fölszerelését, a színarany lámpatartót és annak egész fölszerelését, az illatáldozati oltárt, 9 az égőáldozati oltárt és egész fölszerelését, a medencét és az állványát 10 meg a díszes ruhákat, Áron főpap szent ruháit és fiainak a papi ruháit, 11 a fölkenéshez való olajat és a jó illatú füstölőszert a szentély számára. **Mindent úgy készítsenek, ahogyan megparancsoltam neked.** 12 Azután ezt mondta az Úr Mózesnek: 13 Mondd meg Izráel fiainak: Tartsátok meg szombatjaimat, mert jel ez köztem és köztetek nemzedékről nemzedékre, hogy megtudjátok:

én, az Úr vagyok, aki megszentellek titeket. 14 **Tartsátok meg a szombatot, tartsátok azt szentnek! Aki megszentelteleníti azt, halállal lakoljon! Ki kell irtani népe közül azt az embert, aki valamilyen munkát végez azon a napon.** 15 **Hat napon át végezzék munkájukat, de a hetedik nap a teljes nyugalom napja, szent az az Úr előtt.** Mindaz, aki valamilyen munkát végez a szombat napján, halállal lakoljon! 16 **Tartsák meg Izráel fiai a szombatot, tegyék a nyugalom napjává nemzedékről nemzedékre, örök szövetségül.** 17 **Örök jel ez köztem és Izráel fiai között. Mert hat nap alatt alkotta meg az Úr az eget és a földet, a hetedik napon pedig megnyugodott és megpihent.** 18 Amikor befejezte Isten Mózesrel való beszédét a Sínai-hegyen, átadta neki a bizonyosság két tábláját, az Isten ujjával írt kőtáblákat.

2Móz 32

1 Amikor azt látta a nép, hogy Mózes késlekedik, és nem jön le a hegyről, Áron köré sereglett a nép, és azt mondták neki: Jöjj, és készíts nekünk istent, hogy előttünk járjon! Mert nem tudjuk, hogy mi történt ezzel a Mózesrel, aki felhozott bennünket Egyiptomból. 2 **Áron ezt mondta nekik: Szedjétek ki az arany fülbevalókat feleségeitek, fiaitok és leányaitok füléből, és hozzátok ide hozzám!** 3 Kiszedte hát az egész nép az arany fülbevalókat a füléből, és odavitte Áronhoz. 4 Ő átvette tőlük, vésővel mintát készített, és **borjúszobrot** öntött. Ekkor azt mondták: Ez a te istened, Izráel, aki fölhozott téged Egyiptomból. 5 Amikor Áron látta ezt, oltárt épített elé, majd kihirdette Áron: Holnap az Úr ünnepe lesz! 6 Másnap tehát korán fölkeltek, égőáldozatokat áldoztak, és békeáldozatokat mutattak be. Azután leült a nép enni és inni, **majd mulatozni kezdtek.** 7 Ekkor így beszélt Mózeshez az Úr: Menj, eredj le, mert megromlott a néped, amelyet fölhoztál Egyiptomból. 8 **Hamar letértek arról az útról, amelyet megparancsoltam nekik. Borjúszobrot készítették maguknak, az előtt borulnak le, annak áldoznak, és ezt mondják: Ez a te istened, Izráel, aki fölhozott téged Egyiptomból.** 9 **Majd ezt mondta Mózesnek az Úr: Látom, hogy ez a nép keménynyakú nép.** 10 **Most azért hagyd, hogy fellángoljon ellenük haragom, és végezzek velük! Téged azonban nagy néppé teszek.**

11 Mózes azonban így esedezett Istenéhez, az Úrhoz: **Miért lángolt fel a haragod, Uram, a te néped ellen, amelyet nagy erővel és hatalmas kézzel hoztál ki Egyiptomból? 12 Ne mondhassák az egyiptomiak: Vesztükre vitte ki őket az Isten, megölte őket a hegyek között, és eltörölte őket a föld színéről. Fékezd meg izzó haragodat, szánd meg népedet, és ne hozd rá ezt a bajt! 13 Emlékezz szolgálóidra, Ábrahámra, Izsákra és Izráelre, akiknek önmagadra esküdtél, amikor megígérted: Úgy megsokasítom utódaitokat, hogy annyian lesznek, mint égen a csillag, és az az egész föld, amelyről azt mondtam, hogy utódaitoknak adom, örökké az ő birtokukban lesz. **MÓZES: NEM ÖNMAGÁÉRT IMÁDKOZIK, PEDIG AZT ÍGÉRTE NEK ISTEN, TÉGED AZONBAN NAGY NÉPPÉ TESZLEK A HÜTLEN NÉPÉRT VALÓ KÖZBENJÁRÁS, A HÜTLEN NÉP SZERETETE****

14 Ekkor szánalomra indult az Úr, és nem hozta rá népére azt a bajt, amelyről beszélt. 15 Mózes azután megfordult, és lement a hegyről, kezében a bizonyosság két táblájával. A táblák mindkét oldalukon tele voltak írva; erről is, arról is tele voltak írva. 16 A táblákat Isten készítette, a táblákra vésett írás is Isten írása volt. 17 Amikor Józsué meghallotta a nép hangos kiáltozását, így szólt Mózeshez: Csatazaj hallatszík a táborból! 18 De ő így felelt: Nem diadalének hangja ez, nem is legyőzöttek énekének hangja, dalolás hangját hallom én! 19 **Amikor a tábor közelébe ért, és meglátta a borjút meg a táncot, haragra lobbant Mózes, ledobta kezéből a táblákat, és összetörte a hegy lábánál.** 20 Majd fogta a borjút, amelyet készítettek, elégette, porrá zúzta, vízbe szórta, és megittatta azt Izráel fiaival. 21 Majd ezt kérdezte Mózes Árontól: Mit tett veled ez a nép, hogy ilyen nagy vétékbe vitted őket?! 22 Áron

így felelt: Ne lobbanjon haragra az én uram! Magad is tudod, hogy milyen gonosz ez a nép. 23 Ezt mondták nekem: Készíts nekünk istent, hogy előttünk járjon! Mert nem tudjuk, hogy mi történt ezzel a Mózesrel, aki kihozott bennünket Egyiptomból. 24 Erre azt mondtam nekik: Akinek van aranya, szedje le magáról! Ők ide is adták nekem, én meg tűzbe dobtam, és ez a borjú lett belőle. 25 Amikor látta Mózes, hogy a nép így elvadult, mert Áron hagyta őket elvadulni ellenségeik csúfjára, 26 odaállt Mózes a tábor kapujába, és így kiáltott: Ide hozzám, aki az Úré! Erre Lévi fiai mind odagyültek hozzá. 27 Ő pedig ezt mondta nekik: Így szól az Úr, Izráel Istene: Kössön mindenki kardot az oldalára! Járjátok be a tábort egyik kaputól a másikig, és gyilkoljatok le testvért, barátot és rokont! 28 Lévi fiai Mózes parancsa szerint cselekedtek, és elesett azon a napon a népből mintegy háromezer ember. 29 Utána azt mondta Mózes: Most avattatok fel magatokat az Úrnak, mivel fiatokat és testvéreteket sem kíméltétek. Áldás száll ma rátok. 30 Másnap így szólt Mózes a néphez: **Igen nagy vétket követtetek el. Ezért fölmegegyek most az Úrhoz, talán engesztelést tudok szerezni vétkeitekért.** 31 Visszatért tehát Mózes az Úrhoz, és ezt mondta: Ó, jaj! Nagyon nagy vétket követett el ez a nép, mert aranyból istent csinált magának. 32 Mégis, bocsásd meg vétküket! Mert ha nem, akkor törölj ki engem könyvedből, amelyet írtál! 33 Az Úr így felelt Mózesnek: **Csak azt törölöm ki könyvedből, aki vétkezett ellenem.** 34 Most azért menj, vezesd a népet, ahová parancsoltam: íme, az én angyalom megy majd előtted. De a számonkérés napján számonkérem majd a vétküket. 35 És megverte az Úr a népet, amiért azt a borjút csináltatta, amelyet Áron készített.

2Móz 33

1Azután így beszélt Mózeshez az Úr: Eredj, indulj tovább a néppel, amelyet kihoztál Egyiptomból arra a földre, amelyről megesküdtem Ábrahámnak, Izsáknak és Jákóbnak, hogy az ő utódainak adom. 2 Angyalt küldök előtted, és kiűzöm a kánaániakat, az emóriakat, a hettitákat, a perizzieket, a hivvieket és a jebúsziaikat. **3 Bemégy a tejjel és mézzel folyó földre, de én nem megyek veled, mert keménynyakú nép vagy, és elpusztítanálak az úton.** 4 Amikor meghallotta a nép ezt a kemény beszédet, gyászolni kezdett, és senki sem rakta magára ékszereit. 5 Mert az Úr ezt mondta Mózesnek: Mondd meg Izráel fiainak, hogy mivel keménynyakú nép, megsemmisíteném, ha velük mennék csak egy pillanatig is. **Azért rakják le magukról ékszereiket, és majd meglátom, hogy mit tegyek velük.** 6 **Ezért nem hordanak ékszert Izráel fiai a Hóreb-hegytől fogva.** 7 Mózes pedig fogta a sátrát, és a táboron kívül állította fel, messze a tábortól, és a kijelentés sátrának nevezte el. **És mindenkinek, aki az Urat kereste, ki kellett mennie a kijelentés sátrához a táboron kívülre.** 8 Valahányszor kiment Mózes a sátorhoz, az egész nép fölkel, mindenki odaállt sátra bejáratához, és követte szemével Mózes, amíg be nem ment a sátorba. 9 **Valahányszor bement Mózes a sátorba, leereszkedett egy felhőoszlop, és megállt a sátor bejáratánál: így beszélt Mózesrel az Úr.** 10 Amikor az egész nép látta, hogy ott áll a felhőoszlop a sátor bejáratánál, az egész nép fölkel, és mindenki leborult sátra bejáratánál. 11 **Az Úr pedig színről színre beszélt Mózesrel, ahogy az egyik ember beszél a másikkal.** Amikor visszatért a táborba, a szolgálatára rendelt ifjú, Józsué, Nún fia nem távozott el a sátorból. 12 Majd ezt mondta Mózes az Úrnak: Nézd, te azt mondod nekem, hogy vezessem ezt a népet. De nem adtad tudtomra, kit küldesz velem. Pedig azt mondtad: Név szerint ismerlek téged, és elnyerted jóindulatomat. 13 Ha valóban elnyertem jóindulatodat, ismertesd meg velem a te utadat, hogy megismerjelek téged, és hogy elnyerjem jóindulatodat. Nézd, ez a nép mégiscsak a te néped! 14 Az Úr így felelt: Megnyugtat téged, ha az orcám megy veletek? 15 Mózes erre mondta neki: Ha nem jön velünk a te orcád, akkor ne is vigyél tovább bennünket! 16 Mi másból tudnánk meg, hogy én és a te néped elnyertük jóindulatodat, ha nem abból, hogy velünk jössz? Ez különböztet meg engem és a te népedet minden más néptől a föld színén. 17 Az Úr így szólt Mózeshez: Megteszem ezt is, amiről beszéltél, mert elnyerted jóindulatodat, és név szerint ismerlek téged. **18 Mózes pedig ezt**

mondta: Mutasd meg nekem dicsőségedet! 19 Az Úr így felelt: Elvonultatom előtted egész fenségemet, és kimondom előtted az Úr nevét. Kegyelmezek, akinek kegyelmezek, és irgalmazok, akinek irgalmazok. 20 Arcomat azonban nem láthatod – mondta –, mert nem láthat engem ember úgy, hogy életben maradjon. 21 Majd ezt mondta az Úr: Van egy hely nálam: állj ide a kősziklára! 22 És amikor elvonul dicsőségem, a kőszikla hasadékába állítalak, és betakarlak a kezemmel, amíg el nem vonulok. 23 Azután elveszem a kezemet, és megláthatsz hátulról. Az arcomat azonban senki sem láthatja.

LUTHER DEUS ABSCONDITUS

2Móz 34

1 Azután azt mondta az Úr Mózesnek: Faragj két kőtáblát, az előbbiekhöz hasonlókat! Én pedig majd felírom a táblákra azokat az ígéket, amelyek az előbbi táblákon voltak, amelyeket összetörtél. 2 Reggelre légy készen! Aztán jöjj fel reggel a Sínai-hegyre, és állj ott elém a hegy csúcán! 3 Ne jöjjön fel veled senki, ne is mutakozzék senki az egész hegyen, se juhok, se marhák ne legeljenek a hegy tövében! 4 Faragott tehát Mózes két kőtáblát, az előbbiekhöz hasonlókat, majd korán reggel fölment a Sínai-hegyre, ahogyan megparancsolta neki az Úr, és kezében vitte a két kőtáblát. 5 Ekkor leszállt felhőben az Úr. Mózes pedig odaállt mellé, és segítségül hívta az Úr nevét. 6 Elvonult előtte az Úr, és így mondta azt ki: **Az Úr, az Úr irgalmas és kegyelmes Isten! Türelme hosszú, szeretete és hűsége nagy! 7 Megtartja irgalmát ezer nemzedéken át, megbocsátja a bűnt, hitszegést és vétket. Bár nem hagyja egészen büntetés nélkül, hanem megbünteti az atyák bűnéért a fiaikat és a fiak fiait is három, sőt négy nemzedéken át. 8 Mózes sietve a földig hajolt, leborult, 9 és ezt mondta: Ó, Uram, ha elnyertem jóindulatodat, járj közöttünk, Uram! Mert bár keménynyakú nép ez, bocsásd meg mégis bűnünket és vétkeinket, és tégy tulajdonoddá bennünket! 10 Az Úr pedig ezt mondta: Én most szövetséget kötök. Olyan csodákat teszek egész néped előtt, amilyenek nem történtek sehol a földön, egyetlen nép között sem. Meglátja majd az Úr tetteit az egész nép, amely között vagy, mert veled együtt félelmetes dolgokat fogok véghezvinni. 11 Jegyezd meg jól, amit most parancsolok neked! Kiüzöm előled az emóriákat, a kánaániakat, a hettitákat, a perizzieket, a hivvieket és a jebúsziaikat. 12 Vigyázz, ne köss szövetséget annak az országnak a lakosaival, ahová bemész, nehogy csapdává váljanak köztetek! 13 Sőt romboljátok le oltáraikat, törjétek össze szent oszlopaikat, és vágjátok ki szent fáikat! 14 Ne imádj más istent, mert az Úr, akinek Féltn-szerető a neve, féltn szerető Isten. 15 Nehogy szövetséget köss annak az országnak a lakosaival, mert amikor paráználkodnak isteneikkel, és áldoznak isteneiknek, téged is meghívnak, és enni fogsz áldozataikból. 16 Ne végy feleséget fiaidnak leányaik közül, mert amikor leányaik paráználkodnak isteneikkel, fiaidat is paráználkodásra csábítják az ő isteneikkel.**

A TÍZPARANC SOLAT NEM MEREVEN

17 Ne csinálj magadnak öntött istenszobrot! 18 Tartsd meg a kovásztalan kenyér ünnepét! Hét napig egyél kovásztalan kenyeret, ahogyan megparancsoltam neked, az ábíb hónap megszabott idején, mert ábíb hónapban jöttél ki Egyiptomból. 19 **Enyém legyen mindaz, ami megnyitja anyja méhét: minden hím jószágod, ha marhád vagy juhod elsőszülöttje!**

20 De a szamar elsőszülöttjét juhon váltsd meg! Ha nem váltod meg, szegd nyakát! Minden elsőszülött fiút válts meg! Senki se jelenjék meg előttem üres kézzel! 21 Hat napon át dolgozz, de a hetedik napon pihenj meg, még szántáskor és aratáskor is pihenj! 22 **Tartsd meg a hetek ünnepét, amikor búzád első termését aratod, és a betakarítás ünnepét az esztendő fordulóján.** 23 Évente háromszor jelenjék meg minden férfi az Úristennek, Izrael Istenének színe előtt! 24 Mert népeket üzök ki előled, kiterjesztem határaidat, és senki sem kívánja meg országodat, amikor évente háromszor fölmeész, hogy megjelenj az Úrnak, a te Istenednek színe

előtt. 25 A nekem szánt áldozat vérét ne ontsd ki kovászos étel mellett, és ne maradjon meg másnap reggelre a páskaünnep áldozata! 26 Földed első termésének legjavát vidd el Istenednek, az Úrnak házába! Ne főzz gödölyét anyjának tejében! 27 Azután ezt mondta az Úr Mózesnek: **Írd le ezeket az ígéket, mert ezeknek az ígéknek alapján kötöttem szövetséget veled és Izráellel!** 28 Mózes negyven nap és negyven éjjel volt ott az Úrnál. Kenyeret nem evett, vizet sem ivott. És felírta a táblákra a szövetség ígét, a tíz ígét. 29 Azután lejött Mózes a Sínai-hegyről; a bizonyosság két táblája Mózes kezében volt, amikor lejött a hegyről. **Azt azonban nem tudta Mózes, hogy arcbőre sugárzóvá vált, amikor Istennel beszélt.** 30 Amikor Áron és Izráel fiai mind meglátták, hogy sugárzik Mózes arcbőre, nem mertek odamenni hozzá. 31 Mózes azonban odahívta őket, és akkor Áron meg a közösség vezetői mind visszatértek hozzá, Mózes pedig beszélt velük. 32 Azután odamentek hozzá Izráel fiai is mind, ő pedig megparancsolta nekik mindazt, amit az Úr mondott el neki a Sínai-hegyen. 33 **Miután mindent elmondott nekik, leplet tett Mózes az arcára.** 34 Valahányszor bement Mózes az Úr színe elé, hogy beszéljen vele, levette a leplet, amíg ki nem jött. Azután kijött, és elmondta Izráel fiainak mindazt, amit parancsként kapott. 35 **És mivel Izráel fiai látták, hogy Mózes arcbőre sugárzik, ismét arcára borította Mózes a leplet, amíg be nem ment, hogy Istennel beszéljen.**

2Móz 35

1 Azután összegyűjtötte Mózes Izráel fiainak egész közösségét, és ezt mondta nekik: Ezek azok az ígék, amelyekről azt parancsolta az Úr, hogy meg kell tennetek: 2 Hat napon át végezzétek munkátokat, de a hetedik napot tartsátok szentnek, az Úrnak szentelt nyugalom nagy napja legyen az! Meg kell hálnia mindenkinek, aki munkát végez ezen a napon! 3 Lakóhelyeteken sehol se gyűjtsatok tüzet szombaton! 4 Azután ezt mondta Mózes Izráel fiai egész közösségének: Ezt parancsolta az Úr: 5 Gyűjtsetek felajánlást magatok között az Úrnak! Mindenki, akit arra indít a szíve, hozzon adományokat az Úrnak: aranyat, ezüstöt és rezet, 6 kék és piros bíbort, karmazsin fonalat és lenfonalat, kecskeszőrt, 7 vörösre festett kosbórt, delfinbórt és akáciafát, 8 lámpaolajat, balzsamot a felkenéshez való olajhoz és a jó illatú illatáldozathoz, 9 és ónixköveket és berakásra való drágaköveket az éfódhoz és hósenhez. 10 Aki csak hozzáértő ember közöttetek, jöjjön ide, és készítse el mindazt, amit megparancsolt az Úr: 11 a hajlékot, annak sátoztetejét és takaróját, kapcsait, deszkáit, reteszeit, oszlopait és talpait, 12 a ládát és annak rúdjait a fődéllel együtt, a függőkárpitot, 13 az asztalt, annak rúdjait, egész fölszerelését és a szent kenyereket, 14 a lámpatartót a világításhoz, annak fölszerelését és mécseseit meg a lámpaolajat, 15 az illatáldozati oltárt és annak rúdjait, a fölkenéshez való olajat és a jó illatú füstölőszeret, a bejáratí függönyt a hajlék bejáratához, 16 az égőáldozati oltárt, annak rézrácsozatát, rúdjait és egész fölszerelését, a medencét és annak állványát, 17 az udvar szőnyegfalait, oszlopait és talpait meg az udvar kapujának függönyét, 18 a hajlék cövekeit, az udvar cövekeit és a hozzájuk való köteleket, 19 **a díszes ruhákat a szentélyben végzendő szolgálathoz: Áron főpap szent ruháit és fiainak papi ruháit!** 20 Ekkor eltávozott Mózes elől Izráel egész közössége, 21 majd visszajött mindenki, akit a szíve arra indított, és a lelke arra ösztönzött, és elhozta az Úrnak szánt felajánlását a kijelentés sátrának elkészítéséhez, az ott végzendő szolgálathoz és a szent ruhákhoz. **HONNAN VOLT VAGYONUK A PUSZTAI VÁNDORLÁS IDEJÉN?**

22 Eljöttek a férfiak és az asszonyok, mindenki, akit a szíve arra ösztönzött, és hoztak kapcsokat, fülbevalókat, gyűrűket, nyakláncokat és mindenféle arany ékszert. Mindenki ajánlott föl valamilyen aranyból készült ajándékot az Úrnak. 23 Minden férfi aszerint, hogy mije volt, hozott kék és piros bíbort, karmazsin fonalat és lenfonalat, kecskeszőrt, továbbá vörösre festett kosbórt és delfinbórt. 24 Aki ezüstöt vagy rezet tudott felajánlani, az is elhozta felajánlását az Úrnak; akinek akáciafája volt, azt hozta el a különböző istentiszteleti eszközökhöz. 25 Mindazok az asszonyok, akik értettek hozzá, saját kezükkel megfonták és

megfonva hozták el a kék és piros bíort, a karmazsin fonalat és lenfonalat. 26 Mindazok az asszonyok pedig, **akiket a szívük arra indított, és értettek hozzá, megfonták a kecskeszőrt.** 27 A vezető emberek pedig ónixköveket és berakásra alkalmas köveket hoztak az éfódhoz és hósenhez, 28 valamint balzsamot és olajat a lámpához, a felkenéshez való olajhoz és jó illatú füstölőszerrekhez. 29 Mindazok az izráeliek, férfiak és asszonyok, **akiket a szívük arra ösztönzött, hogy adakozzanak a különféle eszközökre, amelyek elkészítését** Mózes által elrendelte az Úr, önkéntes adományokat hoztak az Úrnak. 30 Akkor ezt mondta Mózes Izráel fiainak: Nézzétek! Az Úr név szerint elhívta Becalélt, Húr fiának, Úrának a fiát Júda törzséből. 31 Betöltötte őt isteni lélekkel, bölcsességgel, értelemmel és képességgel mindenféle munkára, 32 hogy terveket készítsen az arany, az ezüst és a réz feldolgozására, 33 kövek vésésére és berakására, fafaragásra és mindenféle tervezőmunka elvégzésére. 34 Azzal a képességgel is felruházta, hogy tanítson a Dán törzséből való Oholiábbal, Ahiszámák fiával együtt. 35 Nagy hozzáértéssel ajándékozta meg őket, hogy el tudjanak készíteni mindenféle fa- és fémmunkát, művészi szövést és hímzést kék és piros bíorból, karmazsin fonálból és lenfonálból meg a takácsmunkát: hogy elvégezzenek mindenféle munkát, és elkészítsék hozzájuk a terveket.

2Móz 36

1Becalél és Oholiáb mindazokkal a hozzáértő emberekkel együtt, akiknek bölcsességet és értelmet adott az Úr, hogy el tudják készíteni a szentély különböző istentiszteleti eszközeit, készítsék el azokat egészen úgy, ahogyan megparancsolta az Úr! 2 Hívatta tehát Mózes Becalélt és Oholiábot és mindazokat a hozzáértő embereket, akiknek bölcsességet adott az Úr, mindenkit, akit szíve arra indított, hogy jelentkezzen a munka elvégzésére. 3 Ezek átvették Mózesről mindazokat a felajánlott dolgokat, amelyeket Izráel fiai hoztak a szentély istentiszteleti eszközeinek az elkészítéséhez. De továbbra is vittek minden reggel felajánlásokat Mózeshez. 4 Eljöttek mindazok a hozzáértő emberek, akik a szentély különféle eszközein dolgoztak, mindenki otthagya a maga munkáját, amelyen éppen dolgozott, 5 és ezt mondták Mózesnek: Többet hordott össze a nép, mint amennyi szükséges azokhoz az istentiszteleti eszközökhöz, amelyek elkészítését megparancsolta az Úr. 6 Ekkor Mózes parancsára kihirdették a táborban: Se férfi, se asszony ne készítsen már semmit felajánlasként a szentély számára! Így kellett a **népnek elrendelni, hogy ne hozzon több adományt.** 7 Mert elég volt az anyag az egész munka elvégzéséhez, sőt még maradt is. 8 **A hozzáértő emberek vezetésével elkészítették a hajlékot tíz sátorlapból: sodrott lenfonálból, kék és piros bíorból meg karmazsin fonálból, művészi módon beleszótt kerúbokkal készítették azokat.** 9 Egy-egy sátorlap hossza huszonnyolc könyök, egy-egy sátorlap szélessége pedig négy könyök volt. Egyforma volt a mérete mindegyik sátorlapnak. 10 Öt sátorlapot fűztek össze egymással, majd a másik öt sátorlapot is összefűzték egymással. 11 Azután készítettek kék bíbor hurkokat az egyik sátorlap szegélyén az összefűzésnél. Ugyanilyeneket készítettek a másik sátorlap szegélyén is, azon a végén, ahol összefűzték. 12 Ötven hurkot készítettek az egyik sátorlapon, és ötven hurkot készítettek annak a másik sátorlapnak a szegélyén is, amelyet hozzáfűztek. A hurkok egymással szemben voltak. 13 Készítettek ötven aranykapcsot, és ezekkel a kapcsokkal rögzítették egymáshoz a sátorlapokat. Így állt össze a hajlék. 14 Azután készítettek sátorlapokat kecskeszőrből sátorlaponak a hajlék fölé: tizenegy ilyen sátorlapot készítettek. 15 Egy sátorlap hossza harminc könyök volt, a sátorlap szélessége pedig négy könyök volt. Egyforma volt a mérete a tizenegy sátorlapnak. 16 Összefűztek öt sátorlapot külön, és hat sátorlapot is külön. 17 Készítettek ötven hurkot az egyik sátorlapnak arra a végére, ahol összefűzték, és ötven hurkot készítettek a másik sátorlapnak arra a szélére is, ahol összefűzték. 18 Készítettek ötven rézkapcsot a sátorlapon összefűzésére, hogy egy egész legyen. 19 Készítettek még egy takarót is a sátorra vörösre festett koszbórból, és arra még egy takarót delfinbórból. 20 Készítettek a hajlékhoz felállítható deszkákat is akáciafából. 21 A deszkák hossza tíz könyök volt, a deszkák

szélessége pedig másfél könyök. 22 Mindegyik deszkának két csapja volt, amelyek összekötötték egyiket a másikkal. Így készítették el a hajlék mindegyik deszkáját. 23 Így készítették el a hajlék deszkáit: húsz deszkát tettek a déli oldalra dél felé. 24 Készítettek negyven ezüsttalpat a húsz deszka alá, két talpat mindegyik deszka alá a két csapnak megfelelően. Minden egyes deszka alatt két talp volt a két csapnak megfelelően. 25 A hajlék másik oldalára, az északi oldalra is húsz deszkát készítettek. 26 Ezeknek is negyven ezüsttalpa volt, két talp volt az egyik deszka alatt, és két talp volt a másik deszka alatt is. 27 Nyugat felől, a hajlék hátuljára is készítették hat deszkát. 28 Készítettek két-két deszkát a hajlék két hátsó sarkára. 29 Ezek párosával voltak egymás mellett, aljuktól a tetejükig szorosan összefogva, egészen a karikáig. Így csinálták mindkettőnél, mindkét saroknál. 30 Nyolc deszka volt tehát ezüsttalpakkal, összesen tizenhat talppal: két-két talp volt mindegyik deszka alatt. 31 Készítettek reteszeket is akáciafából: ötöt a hajlék egyik oldalának a deszkáihoz, 32 öt reteszt a hajlék másik oldalának a deszkáihoz, és öt reteszt a hajlék hátuljának a deszkáihoz a nyugati oldalon. 33 Elkészítették a középső reteszt is, hogy középen rögzítse a deszkákat, egyik végétől a másik végéig. 34 A deszkákat bevonták arannyal, és aranyból készítették a karikákat a reteszek kengyeleiként. Bevonták arannyal a reteszeket is. 35 **Azután elkészítették a kárpitot kék és piros bíorból, karmazsin fonálból és sodrott lenfonálból: művészi módon beleszótt kerúbokkal készítették azokat. 36 Készítettek hozzá négy akáciafa oszlopot, és bevonták arannyal. A rajta levő kampók is aranyból voltak. És öntöttek hozzájuk négy ezüsttalpat. 37 Készítettek függőnyt a sátor bejáratára kék és piros bíorból, karmazsin fonálból és sodrott lenfonálból, művészi módon kihímezve, 38 ehhez pedig öt oszlopot kampókkal együtt. Az oszlopfőket és összekötőiket bevonták arannyal; a hozzájuk való öt talp rézből készült. **EZT NEHÉZ LENNE VISSZAMONDANI****

2Móz 37

1 Azután elkészítette Becalél a ládát akáciafából, amely két és fél könyök hosszú, másfél könyök széles és másfél könyök magas volt. 2 Bevonta színarannyal kívül-belül, és készített rá körös-körül aranszegélyt. 3 Öntött négy aranykarikát a négy sarkára: két karikát az egyik oldalára és két karikát a másik oldalára. 4 Készített rudakat is akáciafából, és azokat is bevonta arannyal. 5 Bedugta a rudakat a láda oldalain levő karikákba, hogy azoknál fogva hordozni lehessen a ládát. 6 Készített egy két és fél könyök hosszú, másfél könyök széles födelet is színaranyból. 7 Készített két kerúbot aranyból; ötvösmunkával készítette azokat a födél két végére. 8 Az egyik kerúbot az egyik végére, a másik kerúbot a másik végére: a fedél két végére készítette a kerúbokat. 9 A kerúbok szárnya ki volt terjesztve fölötte úgy, hogy betakarták szárnyukkal a födelet. Egymás felé fordultak, de a kerúbok arca a fedél felé nézett. 10 Azután elkészítette az asztalt akáciafából, amely két könyök hosszú, egy könyök széles és másfél könyök magas volt. 11 Bevonta színarannyal, és készített rá körös-körül egy aranszegélyt. 12 Készített rá körös-körül egytenyényi keretet, a keretére pedig körös-körül aranszegélyt készített. 13 Öntött hozzá négy aranykarikát, és ráerősítette a karikákat a négy láb négy felső végére. 14 A rúdtartó karikák a keretnél voltak, hogy hordozható legyen az asztal. 15 A rudakat akáciafából készítette, és bevonta arannyal, hogy hordozható legyen az asztal. 16 Elkészítette az asztalra való edényeket is színaranyból: a tálakat, serpenyőket, kelyheket és korsókat, amelyekkel az italáldozatot bemutatják. 17 Elkészítette a lámpatartót színaranyból. Ötvösmunkával készült a lámpatartó: szára, ágai, kelyhei, gombjai és virágai egy darabból voltak. 18 Hat ág nyúlt ki a két oldalából: három ág a lámpatartó egyik oldalából, három ág pedig a lámpatartó másik oldalából. 19 Három mandulavirág alakú kehely gömbbel és virággal az egyik ágon, három mandulavirág alakú kehely gömbbel és virággal a másik ágon: így volt mind a hat ágon, amelyek kinyúltak a lámpatartóból. 20 A lámpatartó középső szárán négy mandulavirág alakú kehely volt gömbbel és virággal. 21 Gömb volt a belőle kinyúló első két ág alatt, gömb volt a

belőle kinyúló második két ág alatt, és gömb volt a belőle kinyúló harmadik két ág alatt, és így tovább a belőle kinyúló mind a hat ágnál. 22 Gömbjeik és ágaik a szárral együtt egy darabból voltak, egy darab színarany ötvösmunka volt az egész. 23 **Készített hozzá hét mécesst meg koppantókat és hamutartókat** is hozzá színaranyból. 24 Egy talentum színaranyból készült ez és az egész fölszerelése. 25 Elkészítette az illatáldozati oltárt is akáciafából. Hossza egy könyök, szélessége egy könyök, tehát négyzet alakú volt, és két könyök magas. Vele egy darabból voltak a szarvai. 26 **Bevonta színarannyal a tetejét, körös-körül az oldalait és a szarvait. Körös-körül aranyszegélyt készített rá.** 27 Két-két aranykarikát is készített hozzá a szegélye alá, kétfelől mindkét oldalára. Ezek voltak a rudak kengyelei, azoknál fogva hordozták az oltárt. 28 A rudakat akáciafából készítette, és bevonta arannyal. 29 **Elkészítette a fölkenéshez való szent olajat és a jó illatú füstölőszereket tisztán, ahogyan a kenetkeverők készítik.**

2Móz 38

1Azután elkészítette **az égőáldozati oltárt** akáciafából négyzet alakúra: öt könyök volt a hossza és öt könyök a szélessége, a magassága pedig három könyök volt. 2Készített **szarvakat** a négy sarkára, vele egy darabból voltak a szarvak, és bevonta az egészet rézzel. 3Azután elkészítette az oltár egész fölszerelését: a fazekakat, lapátokat, hintőedényeket, villákat és szenesserpenyőket. Az egész fölszerelést rézből készítette el. 4Készített az oltárhoz rostélyszerű rézrácsozatot a perem alá, amely annak a közepéig ért le. 5Öntött négy karikát a rézrácsozat négy sarkára rúdtartóknak. 6Elkészítette a rudakat akáciafából, és bevonta rézzel. 7Bedugta a rudakat az oltár oldalain levő karikákba, hogy hordozható legyen. Deszkákból készítette azt, belül üresre.

A rézmedence

8Elkészítette a rézmedencét meg rézből egy állványt is hozzá azoknak az asszonyoknak a fémtükreiből, akik a kijelentés sátrának bejáratánál szolgáltak.

A szent hajlék udvara

9Elkészítette az udvart is. A déli oldalon az udvar szőnyegfala sodrott lenfonálból készült, és száz könyök hosszú volt. 10Húsz oszlopa és húsz réztalpa volt; az oszlopok kampói és kapcsai ezüsből voltak. 11Az északi oldal is száz könyök volt, húsz oszloppal és húsz réztalppal; az oszlopok kampói és kapcsai ezüsből voltak. 12A nyugati oldalon ötven könyök szőnyegfal volt tíz oszloppal és tíz talppal; az oszlopok kampói és kapcsai ezüsből voltak. 13A keleti oldal ötven könyök volt. 14Tizenöt könyök szőnyegfal volt az egyik oldalon, és annak három oszlopa és három talpa volt. 15A másik oldalon, az udvar kapujától jobbra is, balra is tizenöt könyök szőnyegfal volt. Ennek is három oszlopa és három talpa volt. 16Az udvar egész szőnyegfala körös-körül sodrott lenfonálból készült. 17Az oszlopok talpai rézből, az oszlopok kampói és kapcsai pedig ezüsből voltak. Az oszlopfőket is ezüsttel borították be, és ezüsthuzallal volt összekötve az udvar összes oszlopa. 18Az udvar kapujának a függőnye művészi módon kihímezve, kék és piros bíborból, karmazsin fonálból és sodrott lenfonálból készült. A hossza húsz könyök, a magassága pedig – az udvar szőnyegfala szélességének megfelelően – öt könyök volt. 19Négy oszlopuk és négy réztalpakuk volt. Ezüsből voltak a kampóik; az oszlopfők és összekötő huzaljaik is ezüsből voltak. 20A hajlék és az udvar összes cöveke körös-körül rézből volt.

A fölhasznált arany, ezüst és réz

21Ez a hajlékhoz, a biznyság hajlékához felhasznált dolgok jegyzéke, melyet Mózes parancsára állítottak össze; **a léviták feladata volt ez, Ítámárnak, Áron főpap fiának** vezetésével. 22A Júda törzséből való Becalél, Húr fiának, Úrinak a fia elkészítette mindazt, amit Mózesnek megparancsolt az ÚR. 23Vele együtt dolgozott a Dán törzséből való Oholiáb,

Ahíszámák fia, aki járatos volt mindenféle fa- és fémmunkában, értett a művészi szövéshez és hímzéshez kék és piros bíborból, karmazsin fonálból és lenfonálból.

24A munkálatokhoz, a szentély egész munkálatához felhasznált arany: az az arany, amelyet erre a célra felajánlottak, összesen huszonkilenc talentum és hétszázharminc sekel volt, a szent sekel szerint. 25Az az ezüst pedig, amelyet a közösség számba vett tagjai adtak, száz talentum és ezerhétszázhetvenöt sekel volt, a szent sekel szerint: 26fejenként egy beka – vagyis fél sekel, a szent sekel szerint – mindattól a hatszázháromezer-ötszázötven, húsz évnél idősebb személytől, akik átestek a számbavételen.

27A száz talentum ezüsből megöntötték a szentély és a kárpit talpait: száz talpat száz talentumból, vagyis egy talentumból egy talpat. 28Az ezerhétszázhetvenöt sekelből elkészítették az oszlopok kampóit, beborították az oszlopfőket, és összekötötték azokat. 29A felajánlott réz hetven talentum és kétezer-négy száz sekel volt. 30Ebből készítették el a kijelentés sátra bejáratának talpait, a rézoltárt a hozzá való rézrácsozattal, az oltár egész felszerelését, 31az udvar talpait körös-körül meg az udvar kapujának talpait, a hajlék összes cövekét és az udvar összes cövekét körös-körül.

2Móz 39

1Elkészítették a díszes ruhákat a szentélyben végzendő szolgálathoz kék és piros bíborból meg karmazsin fonálból. Elkészítették Áron szent ruháit is, ahogyan megparancsolta Mózesnek az ÚR.

Az éfód

2Elkészítették az éfódot aranyból, kék és piros bíborból, karmazsin fonálból és sodrott lenfonálból. 3Aranyból vékony lapokat vertek, és fonalakká metélték, hogy művészi szövessel beledolgozthassák a kék és piros bíborba, a karmazsinba és a lenbe. 4Készítettek hozzá rákapcsolt vállrészeket a két szélén, amelyeket egymásba lehetett kapcsolni. 5A rajta levő övet, amellyel fel lehet övezni, ugyanúgy és ugyanabból készítették: aranyból, kék és piros bíborból, karmazsin fonálból és sodrott lenfonálból, ahogyan megparancsolta Mózesnek az ÚR.

6Azután megmunkálták az aranyfoglatba való ónixköveket, és rávésték Izráel fiainak a nevét, ahogyan a pecsétgyűrűt véssik. 7Azután rátették azokat az éfód vállrészeire. Izráel fiaira emlékeztető kövek ezek, ahogyan megparancsolta Mózesnek az ÚR.

A hósén

8Azután elkészítették a hósént művészi munkával, ahogyan az éfódot készítették: aranyból, kék és piros bíborból, karmazsin fonálból és sodrott lenfonálból. 9Négyzet alakú volt, kétrét hajtva; így készítették el a hósént. Egy arasz hosszú és egy arasz széles volt, kétrét hajtva. 10Négy sor kőből készítették rá borítást. Rubin, topáz és smaragd: ez volt az első sor. 11A második sor: karbunkulus, zafir és jáspis. 12A harmadik sor: opál, agát és ametiszt. 13A negyedik sor: krizolit, ónix és nefrit. Aranyfoglatokkal készült a borítás. **14A köveken Izráel fiainak a nevei voltak: tizenkét kő a neveknek megfelelően. Pecsétgyűrű módjára** voltak véssve; mindegyiken egy-egy törzs neve volt, a tizenkét törzsnek megfelelően. 15Készítettek a hósénre színarany láncokat; sodorva, ahogy a zsinórokat szokták. 16Azután készítették két aranyfoglatot és két aranykarikát, és ráillesztették a két karikát a hósén két végére. 17A két aranyzsinórt belefűzték a két karikába a hósén két végén. 18A két zsinór két végét ráerősítették a két foglatra, és ráerősítették az éfód vállrészének az elejére. 19Készítettek még két aranykarikát, és azokat is ráerősítették a hósén két végére, azon a szélén, amely az éfód felé eső részen belül volt. 20Azután készítették még két aranykarikát, és ráillesztették azokat elöl az éfód két vállrészére, kissé lejjebb, közel az egybefűzéshez az éfód öve fölött. 21A hósént karikáinál fogva kék bíbor zsinórral az éfód karikáihoz csatolták, hogy az éfód öve fölött legyen, és ne csússzék el a hósén az éfódról, ahogyan megparancsolta Mózesnek az ÚR.

A palást és a homlokdísz

22Elkészítették az éfód palástját is takácsmunkával, az egészet kék bíborból. 23A palást nyakkivágása közepén volt, mint a mellvért nyakkivágása. A kivágás körös-körül szövással volt megerősítve, nehogy beszakadjon. 24A palást szegélyére gránátalmákat készítettek kék és piros bíborból és sodrott karmazsin fonálból. **25Készítettek színarany csengettyűket,** és odaerősítették a csengettyűket a gránátalmák közé a palást szegélyére körös-körül, vagyis a gránátalmák közé. 26Csengettyű meg gránátalma váltakozott a palást szegélyén körös-körül. Ebben szolgált a főpap, ahogyan megparancsolta Mózesnek az ÚR.

27Elkészítették Áronnak és fiainak a köntöseit lenből takácsmunkával.

28A főpapi süveget és a papi süvegek kendőit lenből készítették, a gyolcsnadrágot pedig sodrott lenfonálból. 29Az övet is sodrott lenfonálból, kék és piros bíborból meg karmazsin fonálból készítették művészi hímzéssel, ahogyan megparancsolta Mózesnek az ÚR.

30Azután a **homlokdísz** készítették el, a **szent fejdísz** színaranyból, és felírták rá, ahogy a pecsétgyűrűbe szoktak vésní: **Az ÚR szent tulajdona!** 31Ezt kék bíbor zsinórra fűzték, és rákötötték a süveg elejére, ahogyan megparancsolta Mózesnek az ÚR.

Mózes meg szemléli a kész munkát

32Így végezték el a hajléknak, a kijelentés sátrának összes munkálatait. Mindent úgy készítettek el Izráel fiai, **ahogyan megparancsolta Mózesnek az ÚR, úgy készítették el.** **33És bemutatták Mózesnek a hajlékot: a sátrat és egész fölszerelését, kapcsait, deszkáit, reteszeit, oszlopaikat és talpaikat,** **34a** vörösre festett kosbőr takarót és a delfinbőr takarót, a függőkárpitot, **35a** bizonyosság ládáját és annak rúdjaikat a fedéllel együtt, **36az** asztalt, annak egész fölszerelését és a szent kenyereket, **37a** színarany lámpatartót mécseseivel, a mécseseket sorjában, annak teljes fölszerelését meg a lámpaolajat, **38az** aranyoltárt, a fölkenéshez való olajat és a jó illatú füstölőszereket, a sátor bejáratának függönyét, **39a** rézoltárt, annak rézrácsozatát, rúdjaikat és egész fölszerelését, a medencét és annak állványát, **40az** udvar szőnyegfalait, oszlopaikat és talpaikat meg az udvar kapujára való függönyt, annak köteleit és cövekeit, a hajléknak, vagyis a kijelentés sátrának egész istentiszteleti fölszerelését, **41a** díszes ruhákat a szentélyben végzendő szolgálathoz: Áron főpap szent ruháit és fiainak papi ruháit. **42Pontosan úgy végezték el az összes munkálatot Izráel fiai, ahogyan megparancsolta Mózesnek az ÚR.** **43Mózes megtekintette az egész művet, és megállapította, hogy elkészültek vele; úgy készítették el, ahogyan megparancsolta az ÚR. Ekkor Mózes megáldotta őket.**

2Móz 40

1Azután így beszélt Mózeshez az ÚR: **2Az első hónap első napján állítsd fel a hajlékot, a kijelentés sátrát!** **3Helyezd el benne a bizonyosság ládáját, és függeszd fel a kárpitot a láda elé!** **4Vidd be az asztalt, és rendezd el rajta, ami rá való! Vidd be a lámpatartót, és rakd fel rá a mécseseket!** **5Helyezd az illatáldozatra való aranyoltárt kívülről a bizonyosság ládája elé, és tedd föl a függönyt a hajlék bejáratára!** **6Helyezd az égőáldozati oltárt a hajléknak, a kijelentés sátrának bejárata elé!** **7A medencét helyezd a kijelentés sátra és az oltár közé, és töltsd meg vízzel!** **8Azután kerítsd el az udvart körös-körül, és tedd föl a függönyt az udvar kapujára!** **9Azután vedd a fölkenéshez való olajat, és kend föl a hajlékot és mindazt, ami benne van! Így szenteld fel azt és egész fölszerelését, hogy szent legyen!** **10Kend fel az égőáldozati oltárt is és egész fölszerelését. Így szenteld föl az oltárt, hogy igen szent legyen az oltár!** **11A medencét és annak állványát is kend fel, így szenteld föl azt!**

12Azután vezesd Áront és fiait a kijelentés sátrának bejáratához, és mosdásd meg őket! **13Öltöztess föl Áront a szent ruhákba, kend fel és szenteld fel, hogy a papom legyen!** **14Fiait is vezesd oda, és öltöztess fel őket köntösükbe!** **15Kend föl őket, ahogyan apjukat föl kentéd, hogy papjaim legyenek! Ez a fölkenés teszi őket örökre papjaimmá, nemzedékről nemzedékre.**

16Mózes így járt el: mindenben úgy járt el, ahogyan megparancsolta neki az ÚR. 17A második év első hónapjának első napján felállították a hajlékot. 18Felállította Mózes a hajlékot: lerakta a talpait, felállította a deszkáit, ráillesztette a reteszeit, és felállította az oszlopait, 19majd kifeszítette a hajlék fölé a sátor tetőt, fölterítette a sátor tetejére a takarót, ahogyan megparancsolta Mózesnek az ÚR.

20Azután fogta és beletette a **Bizonyságot** a ládába, a rudakat ráillesztette a ládára, rátette a fedelet a láda tetejére, 21majd bevitte a ládát a hajlékba, és föltette a függőkárpitot, hogy eltakarja a bizonyság ládáját, ahogyan megparancsolta Mózesnek az ÚR. 22Azután elhelyezte az asztalt a kijelentés sátrában a hajlék északi oldalán a kárpiton kívül, 23majd kenyereket rakott rá sorban az ÚR elé, ahogyan megparancsolta Mózesnek az ÚR.

24Azután elhelyezte a lámpatartót a kijelentés sátrában az asztallal szemben, a hajlék déli oldalán, 25és fölrakta a mécseseket az ÚR elé – ahogyan megparancsolta Mózesnek az ÚR. 26Azután elhelyezte az aranyoltárt a kijelentés sátrában a kárpit elé, 27és jó illatú illatáldozatot mutatott be rajta – ahogyan megparancsolta Mózesnek az ÚR. 28Azután föltette a függönyt a hajlék bejáratára, 29majd elhelyezte az égőáldozati oltárt a hajléknak, a kijelentés sátrának a bejáratánál, és égőáldozatot meg ételáldozatot mutatott be rajta, ahogyan megparancsolta Mózesnek az ÚR. 30Azután elhelyezte a medencét a kijelentés sátra és az oltár között, és vizet töltött bele a mosakodáshoz. 31Ebben mosták meg Mózes, Áron és fiai a kezüket és a lábukat. 32Valahányszor bementek a kijelentés sátrába, és az oltár elé léptek, megmosakodtak, ahogyan megparancsolta Mózesnek az ÚR. 33Azután elkerítette az udvart a hajlék és az oltár körül, és rátette a függönyt az udvar kapujára. Így készült el Mózes a munkával.

Az Úr dicsősége betölti a kijelentés sátrát

34Ekkor beborította a felhő a kijelentés sátrát, és az ÚR dicsősége betöltötte a hajlékot. 35És Mózes nem tudott bemenni a kijelentés sátrába, mert rajta nyugodott a felhő, és az ÚR dicsősége betöltötte a hajlékot. 36Egész vándorlásuk alatt valahányszor fölemelkedett a felhő a hajlékról, útnak indultak Izráel fiai. 37De ha nem emelkedett fel a felhő, ők sem indultak el, amíg az fel nem emelkedett. 38Mert nappal az ÚR felhője volt a hajlék fölött, éjjel pedig tűz lángolt benne. Izráel egész háza látta ezt, amíg csak vándorolt.

3MÓZES TÉMÁJA: 1. ÁLDOZATOK; 2. SZENTSÉG**3Móz 1**

1 Szólította Mózes az Úr, és így beszélt hozzá a kijelentés sátrából: 2 Szólj Izráel fiaihoz, és mondd meg nekik: Ha közületek valaki áldozatot akar bemutatni az Úrnak, akkor háziállatot: marhát vagy juhfélét mutassatok be áldozatul. 3 Ha marhát akar áldozni égőáldozatul, hibátlan hímet mutasson be. Vigye azt a kijelentés sátrának a bejáratához, hogy kedvesen fogadja tőle az Úr. 4 **Tegye a kezét az égőáldozat fejére, hogy az kedves fogadtatásban részesüljön és engesztelést szerezzen.** 5 Majd vágja le a marhát az Úr színe előtt. Áron fiai, a papok pedig mutassák be áldozatul a vért: hintsék a vért körös-körül az oltárra, amely a kijelentés sátrának bejáratánál van. 6 Azután nyúzza meg az égőáldozatot, és vágja föl darabjaira, 7 Áron pap fiai pedig gyújtsanak tüzet az oltáron, rakjanak fát a tűzre, 8 majd Áron fiai, a papok tegyék oda sorjában a darabokat a fejjel és a hájjal együtt az oltár tüzeiben a fára, 9 a belét és lábszárait azonban mossák meg vízben. Füstölögtesse el a pap az egészet az oltáron: égőáldozat ez, kedves illatú tűzáldozat az Úrnak. 10 Ha juhfélét: bárányt vagy kecskét akar adni égőáldozatul, hibátlan hímet mutasson be. 11 Vágja le az oltár északi oldalánál az Úr színe előtt, Áron fiai, a papok pedig hintsék annak a vérét körös-körül az oltárra. 12 **Azután vágja föl darabjaira, majd a fejével és a hájjal együtt tegye oda** azokat a pap sorjában az oltár tüzeiben a fára, 13 a belet és a lábszárakat azonban mossák meg vízben. Mutassa be a pap áldozatul az egészet, és füstölögtesse el az oltáron: égőáldozat ez, kedves illatú tűzáldozat az Úrnak. 14 **Ha pedig madarat akar égőáldozatul bemutatni az Úrnak, akkor gerlét vagy galambot mutasson be áldozatul.** 15 Vigye oda azt a pap az oltárhoz, tépje le a fejét, azután füstölögtesse el az oltáron. A vérét nyomja ki az oltár peremére, 16 a begyét tartalmával együtt távolítsa el, és dobja az oltár keleti oldalára, a hamu gyűjtőhelyére. 17 Hasítsa be a szárnyait, de ne szakítsa le, és füstölögtesse el a pap a madarat az oltáron, a tűzre rakott fán: égőáldozat ez, kedves illatú tűzáldozat az Úrnak.

3Móz 2

1 Szólította Mózes az Úr, és így beszélt hozzá a kijelentés sátrából: 2 Szólj Izráel fiaihoz, és mondd meg nekik: Ha közületek valaki áldozatot akar bemutatni az Úrnak, akkor háziállatot: marhát vagy juhfélét mutassatok be áldozatul. 3 Ha marhát akar áldozni égőáldozatul, hibátlan hímet mutasson be. Vigye azt a **kijelentés sátrának a bejáratához**, hogy kedvesen fogadja tőle az Úr. 4 Tegye a kezét az égőáldozat fejére, hogy **az kedves fogadtatásban részesüljön és engesztelést szerezzen.** 5 Majd vágja le a marhát az Úr színe előtt. Áron fiai, a papok pedig mutassák be áldozatul a vért: hintsék a vért körös-körül az oltárra, amely a kijelentés sátrának bejáratánál van. 6 Azután nyúzza meg az égőáldozatot, és vágja föl darabjaira, 7 Áron pap fiai pedig gyújtsanak tüzet az oltáron, rakjanak fát a tűzre, 8 majd Áron fiai, a papok tegyék oda sorjában a darabokat a fejjel és a hájjal együtt az oltár tüzeiben a fára, 9 a belét és lábszárait azonban mossák meg vízben. Füstölögtesse el a pap az egészet az oltáron: égőáldozat ez, kedves illatú tűzáldozat az Úrnak. 10 Ha juhfélét: bárányt vagy kecskét akar adni égőáldozatul, hibátlan hímet mutasson be. 11 Vágja le az oltár északi oldalánál az Úr színe előtt, Áron fiai, a papok pedig hintsék annak a vérét körös-körül az oltárra. 12 Azután vágja föl darabjaira, majd a fejével és a hájjal együtt tegye oda azokat a pap sorjában az oltár tüzeiben a fára, 13 a belet és a lábszárakat azonban mossák meg vízben. Mutassa be a pap áldozatul az egészet, és füstölögtesse el az oltáron: égőáldozat ez, kedves illatú tűzáldozat az Úrnak. 14 Ha pedig madarat akar égőáldozatul bemutatni az Úrnak, akkor gerlét vagy galambot mutasson be áldozatul. 15 Vigye oda azt a pap az oltárhoz, tépje le a fejét, azután füstölögtesse el az oltáron.

A vérét nyomja ki az oltár peremére, 16 a begyét tartalmával együtt távolítsa el, és dobja az oltár keleti oldalára, a hamu gyűjtőhelyére. 17 Hasítsa be a szárnyait, de ne szakítsa le, és füstölögtesse el a pap a madarat az oltáron, a tűzre rakott fán: égőáldozat ez, kedves illatú tűzáldozat az Úrnak.

ÁLDOZATOK: ÉTELÁLDOZAT, BÉKEÁLDOZAT, ÉGŐ ÁLDOZAT – A 2. RÉSZ SZINTE U.A. MINT AZ ELSŐ.

3Móz 3

1Ha valakinek az áldozata **békeáldozat**, és marhát mutat be áldozatul, akár hímet, akár nőtényt, hibátlant áldozzon az Úr előtt. 2 Tegye a kezét áldozatának a fejére, és vágja le a kijelentés sátrának a bejáratánál. Áron fiai, a papok pedig hintsék a vért körös-körül az oltárra. 3 Azután a békeáldozatból mutassa be az Úrnak tűzáldozatul a kövérjét, amely a beleket borítja: mindazt a kövérjét, ami a beleken van, 4 a két vesét, a rajtuk és a vékonyán levő kövérjét meg a májon levő hártyát, amelyet a veséknél kell lefejtetni. 5 Áron fiai füstölögtessek el ezt az oltáron, rátéve az égőáldozatra a tűzre rakott fán: kedves illatú tűzáldozat ez az Úrnak. 6 Ha valaki **juhfélét akar békeáldozatul bemutatni az Úrnak**, akár hímet, akár nőtényt, hibátlant áldozzon. 7 Ha juhot akar áldozatul bemutatni, vigye az Úr színe elé. 8 Tegye a kezét áldozatának a fejére, és vágja le a kijelentés sátra előtt, Áron fiai pedig hintsék annak a vérét körös-körül az oltárra. 9 Azután a békeáldozatból mutassa be az Úrnak tűzáldozatul a kövérjét, az egész farkát, amelyet a farkcsigolyánál válasszon le, meg azt a kövérjét, amely a beleket borítja: mindazt a kövérjét, amely a beleken van, 10 a két vesét, a rajtuk és a vékonyán levő kövérjét meg a májon levő hártyát, amelyet a veséknél kell lefejtetni. 11 Füstölögtesse el ezt a pap az oltáron: tűzáldozat ez, az Úr eledele. 12 Ha valaki **kecskét akar áldozni, vigye oda az Úr elé. 13 Tegye kezét annak a fejére, és vágja le a kijelentés sátra előtt**, Áron fiai pedig hintsék a vért körös-körül az oltárra. 14 Azután mutasson be abból áldozatot tűzáldozatul az Úrnak: a kövérjét, amely a beleket borítja: mindazt a kövérjét, amely a beleken van, 15 a két vesét, a rajtuk és a vékonyán levő kövérjét meg a májon levő hártyát, amelyet a veséknél kell lefejtetni. 16 Füstölögtesse el ezeket a pap az oltáron: kedves illatú tűzáldozat ez, az Úr eledele. A kövérje mind az Úré. 17 Örök rendelkezés legyen ez mindenütt, ahol laktok, nemzedékről nemzedékre: se kövérjét, se vért ne egyetek!

3Móz 4

1Azután így beszélt Mózeshez az Úr: 2 Mondd meg Izráel fiainak: Ez történjék akkor, ha valaki **nem szándékosan vétkezik** az Úr valamelyik tilalma ellen, és azok közül csak egyet is áthág. 3 Ha a fölKent pap vétkezik, és a nép vétkessé vált miatta, akkor elkövetett vétkéért mutasson be egy hibátlan **bikaborjút vétekáldozatul** az Úrnak. 4 Vezesse a bikát a kijelentés sátrának a bejáratához az Úr elé, tegye kezét a bika fejére, és vágja le a bikát az Úr előtt. 5 Azután vegyen a fölKent pap a bika vérből, és vigye be azt a kijelentés sátrába. 6 Mártsa a pap az ujját a vérbe, és hintsen a vérből hétszer a szentély kárpitjára az Úr színe előtt. 7 Azután kenje meg a pap a vérrel az Úr színe előtt a jó illatú illatáldozat oltárának szarvait a kijelentés sátrában, a bika vérenek többi részét pedig öntse az égőáldozati oltár aljára a kijelentés sátrának bejáratánál. 8 Vegye ki a vétekáldozati bikából az összes kövérjét, azt a kövérjét, amely a beleket borítja: mindazt a kövérjét, amely a beleken van, 9 a két vesét, a rajtuk és a vékonyán levő kövérjét meg a májon levő hártyát, amelyet a veséknél kell lefejtetni, 10 ahogyan azt a békeáldozati marhából szokták kivenni. Füstölögtesse el azokat a pap az égőáldozati oltáron. 11 De a bika bőrét és az egész húsát a fejével és lábszáraival együtt, meg a beleit és a ganéját, 12 tehát a bika összes többi részét vigye ki a táboron kívül egy tiszta helyre, ahová a hamut öntik, és égesse el egy farakáson, tűzben. Ott égessék el, ahova a hamut öntik. 13 Ha Izráel egész közössége

megetved, és áthágnak csak egyet is az Úr tilalmai közül, és vétkessé válnak miatta, de úgy, hogy a gyülekezet előtt rejtve maradt a dolog, 14 később azonban kitudódik a véték, amelyet elkövettek, akkor mutasson be a gyülekezet egy bikaborjút vétekáldozatul. Vezessék azt a kijelentés sátra elé, 15 a közösség vénei pedig tegyék kezüket a bika fejére az Úr színe előtt, azután vágják le a bikát az Úr színe előtt. 16 **A fölKent pap vigyen be a bika** véréből a kijelentés sátrába. 17 Mártsa a pap az ujját a vérbe, és hintsen abból hétszer a kárpitra az Úr színe előtt. 18 Azután kenje meg a vérrel annak az oltárnak a szarvait, amely az Úr színe előtt, a kijelentés sátrában van, a vér többi részét pedig öntse az égőáldozati oltár aljára a kijelentés sátrának bejáratánál. 19 Vegye ki belőle az összes kövérjét, és füstölögtesse el az oltáron. 20 Azt tegye a bikával, amit a vétekáldozati bikával szokott tenni, ugyanazt tegye vele is. **Így végezzen a pap engesztelést értük, és akkor bocsánatot nyernek.** 21 Azután vigye ki a bikát a táboron kívülre, és ugyanúgy égesse el, ahogyan az előző bikát elégette. A gyülekezet vétekáldozata ez. 22 Ha vezető ember az, aki nem szándékosan vétkezik, és áthág csak egyet is az Úrnak, Istenének a tilalmai közül, és vétkessé válik miatta, 23 vagy tudtára adják vétkét, amiben vétkes, akkor hozzon áldozatul egy hibátlan kecskebakot. 24 Tegye a kezét a bak fejére, és vágja le azon a helyen, ahol az égőáldozatot szokták levágni az Úr színe előtt. Vétekáldozat ez. 25 A pap pedig vegyen ujjával a vétekáldozat véréből, és kenje meg az égőáldozati oltár szarvait, a többi vért pedig öntse az égőáldozati oltár aljára. 26 A bak egész kövérjét füstölögtesse el az oltáron, ahogyan a békeáldozat kövérjét szokták. **Így végezzen a pap engesztelést annak a vétkéért, és akkor bocsánatot nyer.** 27 Ha közember az, aki nem szándékosan vétkezik, és áthág csak egyet is az Úr tilalmai közül, és vétkessé válik miatta, 28 vagy tudtára adják vétkét, amiben vétkes, akkor hozzon áldozatul egy hibátlan nőtény kecskét a vétkéért, amiben vétkes. 29 Tegye kezét a **vétekáldozat** fejére, és vágja le a vétekáldozatot az égőáldozat helyén. 30 A pap pedig vegyen ujjával a vérből, és kenje meg az égőáldozati oltár szarvait, a többi vért pedig öntse az oltár aljára. 31 Fejtse le a kecske egész kövérjét úgy, ahogy a békeáldozat kövérjét szokták lefejtetni, a pap pedig füstölögtesse el az oltáron kedves illatul az Úrnak. **Így végezzen a pap engesztelést érte, és akkor bocsánatot nyer.** 32 Ha juhok hoz vétekáldozatul, hibátlan nőtényt hozzon. 33 Tegye kezét a vétekáldozat fejére, és vágja le vétekáldozatul azon a helyen, ahol az égőáldozatot szokták levágni. 34 A pap pedig vegyen ujjával a vétekáldozat véréből, és kenje meg az égőáldozati oltár szarvait, a többi vért pedig öntse az oltár aljára. 35 Fejtse le az egész kövérjét úgy, ahogy a békeáldozati juhok kövérjét szokták lefejtetni, a pap pedig füstölögtesse el azt az oltáron, rátéve az Úr tűzáldozataira. **Így végezzen a pap engesztelést vétkéért, amiben vétkes, és akkor bocsánatot nyer.**

3Móz 5

1Ha azzal vétkezik valaki, hogy hallotta a kimondott átkot, és bár ő tanú, mert látott vagy megtudott valamit, de mégsem tesz vallomást, akkor őt bűn terheli. 2 **Vagy ha valaki hozzáér bármely tisztátalan dologhoz: akár tisztátalan vadnak, akár tisztátalan jószágának, akár tisztátalan kisebb állatnak a teteméhez, még ha nem is vette észre, tisztátalan lett,** és vétkessé vált. 3 **Vagy ha valaki hozzáér egy ember tisztátalanságához, bármilyen tisztátalanságához, amitől tisztátalanná lesz, még ha akkor nem is vette észre, de azután megtudta, vétkessé vált.** 4 **Vagy ha valaki meggondolatlanul vesz esküt az ajkára, akár jót tett ezzel, akár rosszat, bármire, amire csak meggondolatlanul esküt tehet az ember, ha nem is vette észre, de azután megtudta, vétkessé vált az ilyen miatt.** 5 **Ha tehát valaki vétkessé válik ezek közül bármelyik dologban, vallja meg, hogy miben vétkezett,** 6 **azután vigye el jóvátételi áldozatát az Úrnak vétkéért, amiben vétkes: egy nőtény juhok vagy kecskét a nyájából vétekáldozatul.** A pap pedig szerezzen számára engesztelést vétkéért. 7 **Ha azonban erre nem telik neki, akkor vigyen vétkéért jóvátételi áldozatul két gerlét vagy két galambot az Úrnak: egyet vétekáldozatul, egyet pedig égőáldozatul.** **HA EZ MIND ÍGY TÖRTÉNT, AKKOR**

EGÉSZ NAP ÓRIÁS MENNYISÉGŰ VÉRNEK KELLETT FOLYNIA A SÁTORNÁL.

8 Vigye el azokat a paphoz, az pedig mutassa be először a vétekáldozatra valót úgy, hogy szakassza meg nyakát a nyakszirtjénél, de a fejét ne szakítsa le. 9 Hintsen a vétekáldozat véréből az oltár peremére, a maradék vért pedig nyomja ki az oltár aljára. Vétekáldozat ez. 10 A másikat készítse el égőáldozatul az előírások szerint. Így végezzen a pap engesztelést a vétekért, amelyet elkövetett, és akkor bocsánatot nyer. 11 Ha nem telik neki két gerlére vagy galambra sem, akkor ezt vigye áldozatul vétkéért: egytized véka finomlisztet vétekáldozatként. De ne tegyen rá olajat, és ne adjon hozzá tömjént, mert vétekáldozat ez. 12 Vigye el azt a paphoz, a pap pedig vegyen ki abból egy tele marokkal az emlékeztető áldozatra való résznek, és füstölögtesse el az oltáron, az Úr tűzáldozataira téve. Vétekáldozat ez. 13 Így végezzen a pap engesztelést bármelyik vétkéért, amelyet ezek közül elkövetett, és akkor bocsánatot nyer. A pap része ugyanaz legyen, mint az ételáldozatból. 14 Azután így beszélt Mózeshez az Úr: 15 Ha valaki hűtlenül bánik az Úrnak szentelt adományokkal, de nem szándékosan vétkezik, vigye el jóvátételi áldozatát az Úrnak: egy hibátlan kost a nyájból, amelynek becsült értéke egy-két sekel, a szent sekel szerint, jóvátételi áldozatul. 16 Amit vétkesen elvett a szent dolgokból, fizesse vissza, tegye hozzá annak ötödrészét, és adja oda a papnak. Ezután végezzen a pap engesztelést érte a kossal, mint jóvátételi áldozattal, és akkor bocsánatot nyer. 17 Ha valaki vétkezik, mert olyasmit tesz, amit az Úr parancsolatai szerint nem lenne szabad megtennie: még ha tudtán kívül is teszi, akkor is vétkessé válik, és bűn terheli. 18 **Vigyen ezért a paphoz jóvátételi áldozatul a nyájból egy hibátlan kost, a szokásos becsült értékben.** Így végezzen a pap engesztelést a tévedésért, amelybe tudtán és akaratán kívül esett, és akkor bocsánatot nyer. 19 Jóvátételi áldozat ez, mert jóvátétellel tartozott az Úrnak. 20 Azután így beszélt Mózeshez az Úr: 21 Ha vétkezik valaki, és hűtlenséget követ el az Úr ellen azzal, hogy eltagadja honfitársának a rábízott, letétbe helyezett vagy tőle elrabolt holmiját, vagy zsarolja honfitársát, 22 vagy ha elveszett holmit talált, de letagadja azt, sőt hamisan esküszik csak egyre is mindezek közül, amelyek elkövetésével vétkezik az ember, 23 ez történjék: Mivel vétkezett és adóssá lett, térítse meg a rablott holmit, amit elrabolt, vagy a zsarolt összeget, amit kizsarolt, vagy a rábízott dolgot, amit rábíztak, vagy a más elveszett holmiját, amit megtalált, 24 vagy amire nézve hamisan esküdött. Mindezt fizesse vissza teljes értéke szerint: tegye hozzá annak ötödrészét, és adja oda a tulajdonosának azon a napon, amelyen bemutatja jóvátételi áldozatát. 25 **Jóvátételi áldozatul** pedig vigyen az Úrnak a nyájból egy hibátlan kost a szokásos becsült értékben jóvátételi áldozatul a paphoz. 26 Így végezzen érte a pap engesztelést az Úr előtt, és akkor bocsánatot nyer, bárholyan is tette adóssá magát.

KER. BIB. LEX. (TÓTH K)

Áldozat A magyar nyelvben az »áldozat« azt jelenti, hogy az ember valamilyen céllal lemond értékeinek, pénzének, idejének egy részéről. Az áldozat a vallásokban, az ŐSZ népe vallásában is, olyan szent cselekmény, amelyben az ember Istennek ad valamit, állatot, gabonát, tömjént, tiszteletének, hálájának kifejezéséül, vagy éppen engesztelésül, elkövetett vétkei miatt.

Az áldozat-bemutatást az ókor minden népe gyakorolta. Babilontól Rómáig a szent helyeken fel voltak állítva a különböző isteneknek szentelt oltárok, s ezeken égették el az áldozatra szánt állatokat. Izrael népének az istentiszteletében is középponti jelentősége volt az áldozati szertartásnak, amely körül voltak ugyan más liturgiai elemek is, ének, ima, áldás, áldozati étkezés, mégis az igazi kultuszi esemény az áldozat-bemutatás volt, egyre kizárólagosabban a jeruzsálemi templomban. A babiloni fogságba került népnek, majd a nagy zsidó háború után (Kr. u. 70) a zsidóságnak egyik legfájóbb sebe az lett, hogy templom híján ezt a fajta istentiszteletet nem gyakorolhatták.

Az áldozatnak szinte őstípusát 1Móz 4,3-5 mutatja be. Kain és Ábel egyaránt áldozatot visz Istennek, mindegyik a maga foglalkozásának megfelelően, gabonát, ill. állatot. Áldozatuk annak a kifejezése, hogy tudják: amit kaptak munkájuk eredményeként, az Isten ajándéka, ezért abból valamit hálás tartozásként - ajándékként - visszaadnak Istennek. Mindkettőjük áldozatának

ugyanaz a neve (h. minhá), s ez a név a mindennapi életben azt jelentette, hogy ajándék, adomány (még a hadiadónak is ez a szépített elnevezése). Az áldozathozatalnak ilyen értelemben szép jellemzője Dávid imája, a templomépítésre szánt adományok számbavételekor: »Tőled van mindez, és csak azt adtuk neked, amit kezedből kaptunk« (1Krón 29,14). Az áldozatra használt másik, későbbi korból való szó az ÚSZ-ben is előforduló korbán (Mk 7,11), amely alapjelentése szerint az Isten elé járulással függ össze, s talán azzal a törvénybeli felhívással, hogy a templomban senki se jelenjék meg »üres kézzel« (2Móz 23,15; 34,20).

A B-n kívüli vallásokban az áldozatoknak a célja más és más volt; ezeket az ÓSZ prófétai tanításai igyekeztek távol tartani Izráeltől. Primitív felfogás szerint pl. az ember az áldozattal eteti, táplálja az isteneket, akik ilyenformán rá is vannak szorulva az emberre. A Zsolt 50,12k-ben viszont így szól Isten: »Ha éheznek, nem szólnék neked, mert enyém a világ... Eszem én a bikák húsát, iszom a bakok vérét?« - Más értelmezés szerint az ember azért visz áldozatot az isteneknek, hogy annak fejében tőlük segítséget kapjon, és ezt a segítséget el is várja. Ugyanígy gondolat az, amikor egy bajba jutott ember - vagy akár nép - úgy érzi, hogy istene haragszik rá, tehát megpróbálja áldozattal kiengesztelni. Igen nagy veszélyben a pogányoknál még az emberáldozat is előfordult (pl. 2Kir 3,26k). Az ÓSZ-i próféták hangsúlyozták, hogy Isten ilyen módon lekötelezni nem lehet. Istennél többet ér az engedelmesség, mint az áldozat (1Sám 15,22), és előfordulhat, hogy Isten nem hagyja magát kiengesztelni semmilyen áldozattal, ha olyan nagy az ellene elkövetett bűn (1Sám 3,14). - A fogság előtti nagy próféták »kultusz-ellenessége« (pl. Ézs 1,11kk; Jer 7,21; Ám 5,21kk) éppen azzal akarja kijózanítani az áldozatok erejében elbizakodott embert, hogy hangsúlyozza: Istennek nem kellene az olyan ceremóniák, amelyek mögött nincs tiszta szív és bűnbánó lélek. Jeremiás szavai szerint: mit ér az, ha a Tízparancsolat tiltásait sorra elkövető emberek bemutatják áldozataikat, és fellélegeznek, hogy »megszabadultunk«, azután pedig mennek ugyanazokat a bűnöket újra elkövetni? (Jer 7,9k). Különösen Ámós (5,25) és Jeremiás (7,22k) szavait szokták úgy értelmezni, mintha Izráelnek a pusztai vándorlás idején még nem lett volna áldozati kultusza, s csak a Kánaánban történt letelepedés után kezdték volna el gyakorolni ezt a fajta istentiszteletet. Helyesen értelmezve, Jeremiás azt hangsúlyozza, hogy a Sinai-hegynél a szövetségkötés alkalmával nem az áldozat volt az Úrnak elsőrendű kívánsága, hanem hogy Izráel fogadja el és folyamatosan vállalja az Isten-népe kiváltságát (vö. 2Móz 19,5k). Izráel istentiszteletéhez éppúgy, mint bármely más ókori népéhez hozzátartozott kezdettől fogva az áldozat is (vö. 2Móz 5,3). A legegyszerűbb ide vonatkozó rendelkezések a Tízparancsolatot követően olvashatók (2Móz 20,24kk).

Nem lehet állítani, hogy az ÓSZ, akárcsak a próféták is, egyértelműen elutasítanak az áldozati kultuszt. Van egy emberi vonatkozású, de átvitt értelemben Isten jótetszésére utaló kifejezés, mely szerint az áldozat füstje lehet »kedves illat« az Úrnál, amelyet ha megérez, jóindulattal, áldással fordul az áldozó felé (1Móz 8,21). Ez a kedves illat az áldozati rendtartásban a szabályszerűen bemutatott áldozat elfogadását jelzi (3Móz 1,9 stb.). Sőt a kifejezés átível az ÚSZ-be is, az Istennek odaszentelt élet jellemzésére, mint ami »Krisztus jó illatja« (2Kor 2,15). - Összegezésként azt mondhatjuk, hogy az ÓSZ népénél az áldozat az ember önkéntes szándékából fakadó istentiszteleti cselekmény volt; Isten nem követelte, de ha tiszta szívből jött, elfogadta; a törvény szabályozta bemutatásának a rendjét, a próféták pedig helyes értékelésére tanítottak.

Az áldozatok - anyagukat tekintve - lehettek állatáldozatok vagy terményáldozatok. Az utóbbiak körébe sorolják a föld terméséből felajánlott első kévét, az új gabonából sült kenyeret (3Móz 23,10.17), vagy a frissen szedett gyümölcsöt (5Móz 26,2.10). A 3Móz 2-ben olvasható rendtartás szerint bármikor bemutatható volt az »ételáldozat«, amely lisztből, a hozzá adott olajból és tömjénből állt. Jelentősége jóval kisebb volt, mint az égőáldozatoké, s a későbbi ünnepi áldozati előírások szerint inkább csak kiegészítője lett az állatáldozatoknak (4Móz 28-29). Az ételáldozat mellett gyakran mutattak be italáldozatot is, rendszerint bort (4Móz 28,7).

Az állatok közül csak szarvasmarhát, juhót és kecskét áldoztak, a szegényebb emberek gerlicét vagy galambfiókat (3Móz 1). Az áldozatok neve és bemutatásuk módja utal azok jellegére és a kultuszi szándékra. A két legalapvetőbb áldozati forma volt az ún. »égőáldozat« (coláh) és a »véresáldozat« (zebah), pl. 3Móz 1,3 stb; 7,12 stb. Természetesen mindkettő »véres« volt, hiszen állatot vágtak le, és mindkettőnél az oltár tüzeire került az áldozat. A különbség viszont az volt, hogy az elsőnél az állat húsát teljesen elégették (Károlinál néha: »egészen égőáldozat«, 3Móz 6,23), tehát mindenestül Istennek adták, a másodiknál azonban csak egyes darabokat égettek el, a megmaradó részt az áldozati istentiszteleten részt vevő család elfogyasztotta (1Sám 1,3kk). - Az égőáldozatban az Istent magasztaló, előtte megalázkodó ember teljes odaadása fejeződik ki, benne az ember csak Isten felé fordul. Nem így a véres áldozatban, amelynek közösségteremtő szerepe van: az oltáron elégetett részek révén Istennel, az áldozati étkezésben pedig az abban részt vevő emberekkel jön létre közösség. Ez a közösség, communio, békességszerző. Ezért gyakori jelzője ennek az áldozati típusnak a »békeáldozat« (sölámim, 3Móz 3,1 stb.). - Mármost abból a gondolatból, hogy az áldozati hús elfogyasztása révén az ember közösségbe kerül Istennel, az ÚSZ-i korban egy érthető aggály adódott a mézárszékben árusított hússal kapcsolatban, hiszen az is valamely pogány istennek bemutatott áldozatból maradt vissza (1Kor 8,4kk). - Az állatáldozatoknál megjegyzendő, hogy a vért és a kövér részeket mindig az oltárra kellett adni; különösen tiltva volt a vérnek bármilyen formában való fogyasztása (3Móz 17,10kk). Ez a tiltás a B-i történetek során vissza van vetítve a Nóéval kötött egyetemes szövetségre (1Móz 9,4), de jelen van az ÚSZ-ben is, az apostoli gyűlés határozatai között (ApCsel 15,20.29).

Lehet az áldozat-bemutatásnak olyan indoka is, amikor az ember beismeri, hogy vétkezett Isten (és embertársai) ellen, ezért kiengesztelésül mutat be áldozatot. Az áldozati rendtartás kettő ilyent említ: egyik a »vétekáldozat« (h. neve azonos a »vétek« szóval, 3Móz 4,21.24 stb.), a másik a »jóvátételi áldozat« (ennek a h. neve azt is jelenti, hogy »adósság«, 3Móz 5,5k stb.). Az ilyen engesztelő jellegű áldozathoz hozzátartozott a bűnvallás és természetesen a bűnbánat is (3Móz 5,5). - Hasonló jellegű áldozat volt az, amikor valaki bármi okból rituálisan »tisztátalanná« lett, s a »megtisztulás« érdekében kellett engesztelő áldozatot bemutatni, pl. a gyermeket szülő asszonynak (3Móz 12,6kk; Lk 2,22kk).

Előfordul azután az ÓSZ-ben a »hálaáldozat« is (pl. Jer 17,26), amelynek értelme, indítéka világos, különösen ha azt is tudjuk, hogy a megfelelő h. szó jelent hálaimeit vagy -éneket is (Zsolt 100,1). Ide tartozik még két áldozati forma, az »önkéntes áldozat« és a »fogadalom«, amelyek az általában szokásos áldozati alkalmakon túlmenően valami többletet akarnak kifejezésre juttatni. Mindkettő nagyon személyes jellegű: az első valamilyen különleges örömből, hálából fakad; a második is, de azt megelőzi egy előzetesen tett felajánlás (pl. Jákób fogadalma, 1Móz 28,20kk). Figyelemre méltó, hogy az áldozati kultuszt prófétai módon értékelő 50. zsoltár az ilyen hálaadó áldozatot és fogadalmat többre tartja, mint a kötelességszerűen hozott szokványos áldozatokat (Zsolt 50,14.23). Viszont a törvény és a bölcs tanítás egyaránt figyelmeztet, hogy fogadalmat csak megfontoltan szabad tenni, és a maga idején teljesíteni kell (5Móz 23,22kk; Préd 5,3kk).

A pátriarkhális korban a családfő maga mutatta be az áldozatot (1Móz 31,54; Jób 1,5). Még 3Móz 1,5 szerint is az áldozati állatot hozó ember maga vágta le az állatot. Később azonban a papság joga és feladata volt az áldozat bemutatása. Ezen a réven a papoknak közvetítő szerepük lett: ők voltak azok, akik »engesztelést szereztek« Istennél a vétkes embernek vagy népnek (3Móz 4,20.31). A szertartás végzése fejében megvolt a papságnak a részesedése az áldozatokból (3Móz 2,3; 6,19k; 5Móz 18,3k). Ilyen módon is igaz volt az, hogy »az Úr az ő örökségük« (5Móz 10,9; Ez 44,28kk). Igaz, hogy ez függvénye is volt szolgálatuk hűségességének (vö. 1Sám 2,12-17).

Az áldozatnak, mint istentiszteleti cselekménynek az értékelésénél megjegyzendő először az, hogy ez egy látható (látványos) istentiszteleti mód. Az ilyenfajta istentiszteletnek viszont minden

látható mozzanata segíteni akar az értelemnek is. Ahogyan pl. az imádkozó vagy áldó testtartásnak megvan a szimbolikus jelentése, úgy megvan ez az áldozat-bemutató részleteinél is. A helyes megértéshez gondolnunk kell arra, hogy hányféle és milyen indítékú fajtája volt az áldozatoknak, s akkor nem esünk abba a hibába, hogy csupán az engesztelő mozzanatot emeljük ki, s csak így tulajdonítunk jelentőséget neki Krisztus engesztelő áldozatával kapcsolatban. Az áldozatok mögött jelentős részben a hála és az Istennel való közösség eszméje él, úgyhogy a *communio* jellegű áldozat egyenesen örömműp. - Az egyik legfontosabb szimbolikus mozzanat, a kéznek az állat fejére tétele (3Móz 1,4 stb.) sem csak a vétek átruházásának a jele (3Móz 16,21-re gondolva), hanem jelenti azt, hogy az áldozó magának nyilvánítja az áldozati állatot, bizonyos mértékig önmagát is adja vele Istennek; a hálaáldozat alapgondolata szerint vallja, hogy mindent Istentől kapott, tehát mindennel, önmagával is neki tartozik.

Részben ezt erősíti a vérrel végzett szertartás, akár az oltár szarvának megkenése, akár az oltár tövébe öntés. A vér lélekszékhely (3Móz 17,11), az élet hordozója; az életet Isten adta, és ő veheti el, tehát mindenestül övé az életet jelképező vér is.

Az áldozat elégetése azt fejezi ki, hogy a »légneművé váló« test átformálódva kerül Isten elé, hogy »kedves illat« legyen az istentiszteletnek e különben nagyon materiális formája. Természetes, hogy a tömjénáldozatok célja is e jó illat keltése volt (2Móz 30,34k).

Ha az ÚSZ áldozatról beszél, akkor elsősorban az ember hálás odaadásáról szól: »Szánjátok oda testeteket élő, szent és Istennek kedves áldozatul« (Róm 12,1). Ide tartozik minden, az Isten ügyéért hozott áldozat. Pál önmagáról mondja: »Ha kiontatom is italáldozatként...« (Fil 2,17), más vonatkozásban pedig azt hangsúlyozza, hogy minden adakozás »kedves, jó illatú, Istennek tetsző áldozat« (Fil 4,18). A legmagasabb rendű párhuzamot természetesen az jelenti, hogy az igazi engesztelő áldozat Jézus helyettes szenvedése és halála, aki »önmagát adta értünk ajándékkul és áldozatul Istennek« (Ef 5,2). Mint a legnagyobb főpap tulajdon vére által szerzett örök váltságot; tökéletes áldozata pedig egyszer s mindenkorra szóló, fölöslegessé téve minden további áldozati ceremóniát (Zsid 9-10).

ÁLDOZATI LAKOMA

Áldozati lakoma Az ÁLDOZATnál olvasható, hogy egyes áldozati fajtáknál a feláldozott állat húsának csak egy részét égették el az oltáron, a többit az áldozó közösség tagjai együttesen elfogyasztották. Igen régi eredetű és speciálisan családi jellegű volt a páska-vacsora. Egyébként pedig annál az áldozati fajtánál gyakorolták, amelynek »véresáldozat« vagy éppen »békeáldozat« volt a neve. Az 5Móz 12,6-7 úgy ír erről a kultuszi étkezésről, mint örömteli alkalomról: Arra a helyre, amelyet kiválasztott az Úr, oda vigyétek áldozataitokat; ott egyetek az Úrnak a színe előtt és örüljetek házatok népével együtt!

Az áldozati lakoma vidám jellegének az alapját megadta az áldozatban megtörtént megbékélés Istennel, a kiengesztelődés. Volt ugyan olyan eset is, amikor egyenesen Istennel való találkozás szent kísérője volt az áldozati étkezés, pl. Izráel vezetői voltak így együtt a Sinai-hegyen a szövetségkötéskor (2Móz 24,9-11). Általában családi jellegű volt pl. Jetró és Mózes találkozásakor (2Móz 18,12), Elkána és családja Silóban (1Sám 1,3kk), Sámuel a Ráma-beliéssel és Saullal (1Sám 9,12k).

Kár, hogy a »szent étkezés« nem mindig maradt meg a tiszta lelki öröm szintjén. Valószínűleg szerepe volt ebben a kánaáni vallási hatásnak is. A kánaáni kultuszban is volt áldozati lakoma, amelynél ott volt az italáldozatból megmaradt bor; az egyszerű étkezésből sokszor vidám mulatozás, részegségig menő dőzsölés, sőt kicsapongás lett. Jellemző eset Éli főpap gyanakvása a hangtalanul imádkozó Anna láttán (1Sám 1,13k). Valószínű, hogy ezek reakciójaként jelentkezett a názir-mozgalom absztinenciája és a próféták ítéletmondása (Ézs 5,12; Hós 4,10kk; Ám 2,11k).

Az ÚSZ-ben párhuzamként lehetne említeni a gyülekezeti összejövetelek »szeretetvendégségeit« (agapé, Júd 12), amelyeknek szépségét viszont a társadalmi különbségek árnyékolták be (1Kor 11,18-22.33-34). Tertullianus egyházatya szép leírást ad róluk.

3Móz 6

1Azután így beszélt Mózeshez az Úr: 2 Parancsold meg Áronnak és fiainak: Ez **az égőáldozat törvénye: Az égőáldozat maradjon egész éjszaka az oltár tűzhelyén reggelig, az oltár tüzet pedig tartsák égve.** 3 A pap vegye föl a gyolcsruháját, és a gyolcsnadrágot is vegye magára. Így szedje ki a hamut, amivé az oltáron a tűz az égőáldozatot égette, és tegye azt az oltár mellé. 4 Azután vesse le a ruháját, és öltözzék másik ruhába, majd vigye ki a hamut a táboron kívül egy tiszta helyre. 5 Az oltáron levő tüzet azonban tartsák égve: nem szabad kialudnia! Rakja meg fával a pap minden reggel, helyezze fel rá sorjában az égőáldozatot, és füstölögtesse el rajta a békeáldozat kövérjét! 6 **A tüzet állandóan tartsák égve az oltáron: nem szabad annak kialudnia!** 7 **Ez az ételáldozat törvénye:** Áron fiai mutassák be azt az Úr színe előtt az oltárnál. 8 Vegyenek le egy marokkal az ételáldozat finomlisztjéből és olajából az ételáldozaton levő összes tömjénnel együtt, és füstölögtesse el az oltáron ezt a részt mint emlékeztető áldozatot: kedves illat ez az Úrnak. 9 Ami megmarad belőle, azt egyék meg Áron és fiai. Kovásztalanul egyék meg, szent helyen: a kijelentés sátrának udvarában egyék meg. 10 Ne süssék kovással. Az ő részük ez, nekik adtam tűzáldozataimból. Igen szent ez is éppúgy, mint a vétekáldozat és a jóvátételi áldozat. 11 Áron fiai közül a férfiak mind ehetik azt. Örök rendelkezés legyen ez nektek nemzedékről nemzedékre az Úr tűzáldozatairól. Csak az érintheti azokat, aki föl van szentelve. 12 Azután így beszélt Mózeshez az Úr: 13 Ez Áronnak és fiainak az áldozata, amelyet azon a napon kell bemutatniuk az Úrnak, amelyen fölkenik őket: egytized véka finomliszt, mint mindennapi ételáldozat, fele reggelre, fele estére. 14 Sütőlapon, olajjal készüljön: meggyúrva vidd be azt. Az ételáldozati süteményeket darabokra tördelve mutasd be kedves illatul az Úrnak. 15 Az a pap is így készítse el, akit majd őutána kennek föl a fiai közül. Az Úr örök rendelkezése ez: teljesen füstölögtesse el. 16 A papok minden ételáldozata teljes áldozat legyen: nem szabad enni belőle. 17 Azután így beszélt Mózeshez az Úr: 18 Mondd meg Áronnak és fiainak: Ez a vétekáldozat törvénye: Azon a helyen, ahol az égőáldozatot szokták levágni, vágják le a vétekáldozatot is az Úr színe előtt. Igen szent ez is. 19 Az a pap egye meg, aki a vétekáldozatot bemutatja. Szent helyen kell megenni, a kijelentés sátrának az udvarában. 20 **Csak az érintheti a húsát, aki föl van szentelve. Ha pedig a vére ráfröccsen egy ruhára, akkor szent helyen kell kimosni azt, amire ráfröccsent a vér.** 21 **Törjék össze a cserépedényt, amelyben főzték, ha pedig rézedényben főzték,** súrolják ki, és öblítsék ki vízzel. 22 A papi családokból minden férfi ehet belőle. Igen szent ez is. 23 De az olyan vétekáldozatot nem szabad megenni, amelynek a véreből bevisznek a kijelentés sátrába, hogy a szentélyben engesztelést végezzenek; el kell azt égetni.

3Móz 7

1A **jóvátételi áldozatnak**, amely szintén igen szent, ez a törvénye: 2 Azon a helyen vágják le a jóvátételi áldozatot is, ahol az égőáldozatot levágnak. A vért hintsék körös-körül az oltárra. 3 Az egész kövérjét pedig mutassák be áldozatul, a farkát meg azt a kövérjét is, amely a beleket borítja, 4 a két veséjét is a rajtuk és a vékonyán levő kövérjével együtt; fejtsék le a májon levő hártát is a vesékkal együtt. 5 A pap füstölögtesse el azokat az oltáron tűzáldozatul az Úrnak. Jóvátételi áldozat ez. 6 A papi családok minden férfi tagja ehet belőle. Szent helyen egyék meg. Igen szent ez is. 7 A vétekáldozatnak is, a jóvátételi áldozatnak is ugyanaz a törvénye: azé a papé legyen, aki elvégzi vele az engesztelést. 8 Ha egy pap égőáldozatot mutat be valakiért, az égőáldozat bőre azé a papé legyen, aki bemutatta azt. 9 Minden ételáldozat, amelyet

kemencében sütnék, és mindaz, ami edényben vagy sütőlapon készül, azé a papé legyen, aki bemutatta. 10 De minden olajjal gyúrt és száraz ételáldozat Áron összes fiáé legyen, egyiké úgy, mint a másiké. 11 Ez az Úrnak bemutatott békeáldozat törvénye: 12 Ha valaki hálaáldozatként mutatja be, akkor a hálaadó véresáldozaton kívül mutasson be olajjal gyúrt kovásztalan lepényeket, olajjal megkent kovásztalan lángosokat és finomlisztből olajjal gyúrt lepényeket. 13 A lepényeken kívül kovászos kenyeret is mutasson be áldozatul, hálaadási békeáldozatán kívül. 14 Mutasson be mindezekből az áldozatokból egyet-egyet felajánlásként az Úrnak. A többi legyen a békeáldozat vérét hintő papé. 15 A hálaadó békeáldozat húsát még az áldozat napján egyék meg, ne hagyjanak belőle reggelre. 16 Ha valakinek a véresáldozata fogadalmi vagy önkéntes áldozat, azt is azon a napon egyék meg, amelyen az áldozatot bemutatták, de ha marad belőle, azt másnap is megehetik. 17 Ha azonban még mindig marad a véresáldozat húsából, azt harmadnap el kell égetni. 18 Ha mégis eszik valaki harmadnap a békeáldozat húsából, akkor az áldozat nem talál kedves fogadtatásra, és nem válik javára annak, aki azt bemutatta. Romlott hús az, és aki eszik belőle, azt bűn terheli. 19 Nem szabad megenni azt a húst, amely hozzáér bármilyen tisztátalan dologhoz; el kell azt égetni. Ami különben a húst illeti, húst mindenki ehet, aki tiszta. 20 De ki kell irtani népe közül azt az embert, aki tisztátalan léte re eszik a békeáldozat húsából, amely pedig az Úré. 21 **Ha valaki hozzáér bármely tisztátalan dologhoz: emberi tisztátalansághoz, vagy tisztátalan állathoz, vagy bármi tisztátalan utálatossághoz, és mégis eszik a békeáldozat húsából, amely az Úré, azt az embert ki kell irtani népe közül.** 22 Azután így beszélt Mózeshez az Úr: 23 Mondd meg Izráel fiainak: A marhának, a juhnek és a kecskének semmiféle kövérjét ne egyétek meg! 24 Az elhullott vagy széttépett állat kövérje bármire felhasználható, de megennetek nem szabad. 25 Ki kell irtani népe közül mindenkit, aki eszik annak az állatnak a kövérjéből, amelyből tűzáldozatot mutatnak be az Úrnak: mindenkit, aki eszik belőle. **26 Vért egyáltalán ne egyetek sehol, ahol laktok: se madárét, se négy lábú állatét.** 27 Ki kell irtani népe közül az olyan embert, aki bármilyen vért eszik. 28 Azután így beszélt Mózeshez az Úr: 29 Mondd meg Izráel fiainak: Aki békeáldozatot mutat be az Úrnak, az vigyen békeáldozatából áldozati ajándékot az Úrnak. 30 Saját kezével vigye oda az Úr tűzáldozatait. A kövérjét a szegyével együtt vigye el; a szegyét azért, hogy felmutassák felmutatott áldozatul az Úr színe előtt. 31 A pap füstölögtesse el a kövérjét az oltáron, a szegye pedig legyen Ároné és a fiaié. 32 A jobb combot is adjátok békeáldozataitokból felajánlásként a papnak. 33 Annak a része legyen a jobb comb, aki Áron fiai közül bemutatja a békeáldozat vérét és kövérjét. 34 Mert a békeáldozatokból a felmutatott áldozati szegyét és a felajánlott combot elvettem Izráel fiaitól, és Áron papnak és fiainak adtam: örök rendelkezés ez Izráel fiainál. 35 Ez Áronnak és fiainak a részesedése az Úr tűzáldozataiból attól a naptól fogva, hogy az Úr papjaivá tették őket. 36 Megparancsolta az Úr, hogy ezt adják nekik Izráel fiai fölkenésük napjától kezdve. Örök rendelkezés legyen ez nekik nemzedékről nemzedékre. 37 Ez az égőáldozatnak, az ételáldozatnak és a vétekáldozatnak, a jóvátételi áldozatnak, a fölvatási áldozatnak és a békeáldozatnak a törvénye. 38 Így parancsolta az Úr Mózesnek a Sínai-hegyen akkor, amikor megparancsolta Izráel fiainak, hogy mutassák be áldozataikat az Úrnak a Sínai-pusztában.

3Móz 8

1Azután így beszélt Mózeshez az Úr: 2 Fogd Áront a fiaival együtt, meg a ruhákat és a fölkenéshez való olajat, továbbá a vétekáldozati bikát, a két kost és egy kosár kovásztalan kenyeret, 3 a nép egész közösségét pedig gyűjtsd a kijelentés sátrának bejáratához! 4 Mózes úgy cselekedett, ahogyan megparancsolta neki az Úr. A közösség is odagyűlt a kijelentés sátrának a bejáratához. 5 **Akkor Mózes elmondta a közösségnek, hogy mit kell tenni az Úr parancsa szerint.** 6 **Majd Mózes odavezette Áront és fiait, és megmosta őket vízzel.** 7 **Ráadta Áronra a köntöst, és felövezte az övvel, azután felöltöztette a palástba, majd**

ráadta az éfódot, felövezte az éfód övével, és megerősítette azt rajta. 8 Föltette rá a hősent is, a hősente pedig beletette az úrimot és a tummímot. 9 A fejére föltette a süveget, a süvegre pedig elöl odatette az arany homlokdísz, a szent fejdísz, ahogyan megparancsolta Mózesnek az Úr. 10 Azután fogta Mózes a fölkenéshez való olajat, és fölkenete vele a hajlékot és mindazt, ami csak benne volt. Így szentelte föl azokat. 11 Hintett belőle az oltárra is hétszer, majd megkenete az oltárt és minden fölszerelését, a medencét is az állványával együtt, hogy fölszentelje azokat. 12 Azután öntött a fölkenéshez való olajból Áron fejére, és fölkenete, hogy fölszentelje őt. 13 Odavezette Mózes Áron fiait is, felöltöztette őket köntöseikbe, és felövezte őket az övekkel, azután felkötötte rájuk a papi süvegeket, ahogyan megparancsolta Mózesnek az Úr. 14 Azután odahozatta a vétekáldozati bikát, Áron és fiai pedig rátették kezüket a vétekáldozati bika fejére. 15 Miután levágta, vette Mózes a vért, és megkenete ujjával az oltár szarvait körös-körül. Így mutatott be vétekáldozatot az oltárért. A többi vért pedig az oltár aljára öntötte. Így szentelte föl, engesztelést végezve érte. 16 Majd vette mindazt a kövérjét, ami a beleken volt, meg a májon levő hártját és a két vesét a rajtuk levő kövérjével együtt, és elfüstölgöztette Mózes az oltáron. 17 A bikát magát azonban – annak bőrét, húsát és ganéját – elégette a táboron kívül, ahogyan megparancsolta Mózesnek az Úr. 18 Azután odahozatta az égőáldozati kost, Áron és fiai pedig rátették kezüket a kos fejére. 19 Miután levágta, Mózes körös-körül az oltárra hintette a vért. 20 Fölvágta a kost darabjaira, és elfüstölgöztette Mózes a fejet, a darabokat és a hájat. 21 A belső részeket meg a lábszárakat megmosta vízben, és elfüstölgöztette Mózes az egész kost az oltáron. Égőáldozat volt ez, kedves illatú tűzáldozat az Úrnak, ahogyan megparancsolta Mózesnek az Úr. 22 Azután odavezette a másik kost – a fölavatásra szánt kost –, Áron és fiai pedig rátették kezüket a kos fejére. 23 Miután levágta, vett Mózes a vérből, és megkenete azzal Áron jobb fülcimpáját, jobb hüvelykujját és jobb nagylábujját. 24 Odavezette Áron fiait is, és megkenete Mózes a vérrel a jobb fülcimpájukat, jobb hüvelykujjukat és jobb nagylábujjukat. A többi vért ráhintette Mózes körös-körül az oltárra. 25 Akkor vette a kövérjét, a farkat és mindazt a kövérjét, ami a beleken van, a májon levő hártját meg a két vesét a rajtuk levő kövérjével együtt, végül a jobb combot. 26 A kovásztalan kenyerek kosarából pedig, amely az Úr előtt volt, kivett egy kovásztalan lepényt és egy olajos lepényt meg egy lángost, és rárakta a kövérjére meg a jobb combra. 27 Mindezeket Áronnak és fiainak a tenyerébe tette, és ők felmutatták azokat felmutatott áldozatul az Úr színe előtt. 28 Majd kivette azokat a tenyerükből, és elfüstölgöztette az oltáron az égőáldozatra téve. Fölvatási áldozat volt ez, kedves illatú tűzáldozat az Úrnak. 29 Akkor fogta Mózes a szegyét, és felmutatta azt felmutatott áldozatul az Úr színe előtt. A fölvatásra szánt kosból ez Mózeset illette, ahogyan megparancsolta Mózesnek az Úr. 30 Azután vett Mózes a fölkenéshez való olajból meg az oltáron levő vérből, és ráhintette Áronra és ruhájára meg a vele levő fiaira és fiai ruhájára. Így szentelte föl Áront és ruháját meg a vele levő fiait és fiainak a ruháját. 31 Azután ezt mondta Mózes Áronnak és fiainak: Főzzétek meg a húst a kijelentés sátrának a bejáratánál, és ott egyétek meg azt a fölvatási áldozat kosarában levő kenyérral együtt, ahogy megparancsoltam: Áron és fiai egyék meg azt. 32 Ami pedig megmarad a húsból és kenyérből, azt égessétek el. 33 Ne távozzatok el a kijelentés sátrának a bejáratától hét napig, addig a napig, amelyen letelnek fölvatásotok napjai. Mert hét napig tart a fölvatásotok. 34 Azt parancsolta az Úr, hogy továbbra is úgy történjék az engesztelés értetek, ahogyan ezen a napon történt. 35 Maradjatok a kijelentés sátrának a bejáratánál hét napon át, éjjel és nappal, és végezzétek tennivalótokat az Úr előtt, hogy meg ne haljatok. **Mert ezt a parancsot kaptam. 36 Áron és fiai megtették mindazt, amit az Úr parancsolt Mózes által.**

3Móz 9

1A nyolcadik napon szólította Mózes Áront és fiait meg Izráel véneit. 2 Ezt mondta Áronnak: **Végy egy borjút a vétekáldozathoz, egy kost pedig az égőáldozathoz; hibátlanok legyenek.**

Azután áldozd fel őket az Úr előtt. 3 Izráel fiaihoz pedig így szólj: Fogjatok egy kecskebakot a vétekáldozathoz meg egy borjút és egy bárányt az égőáldozathoz – egyévesek és hibátlanok legyenek –, 4 továbbá egy marhát meg egy kost a békeáldozathoz, hogy levágyátok az Úr előtt, végül olajjal gyúrt ételáldozatot, mert ma megjelenik előttetek az Úr. 5 Odavitték tehát a kijelentés sátra elé, amiket Mózes megparancsolt. Az egész közösség is odajárult, és megállt az Úr előtt. 6 Ekkor azt mondta Mózes: Ezt kell tennetek az Úr parancsára, hogy megjelenjen előttetek az Úr dicsősége. 7 Áronnak pedig ezt mondta Mózes: **Járulj oda az oltárhoz, és készítsd el vétekáldozatodat és égőáldozatodat, és végezz engesztelést magadért és a népért.** Azután készítsd el a nép áldozatát, és végezz engesztelést értük, ahogyan megparancsolta az Úr. 8 **Akkor odajárult Áron az oltárhoz, és levágta a saját vétekáldozatára szánt borjút.** 9 Áron fiai odavitték hozzá a vért, ő belemártotta ujját a vérbe, és megkenete az oltár szarvait, a többi vért pedig odaöntötte az oltár aljára. 10 A vétekáldozat kövérjét, a veséket meg a májon levő hárttyát elfüstölgöztette az oltáron, ahogyan megparancsolta Mózesnek az Úr, 11 **a húst és a bőrt pedig elégette a táboron kívül.** 12 Azután levágta az égőáldozatot. Áron fiai odanyújtották neki a vért, ő pedig körös-körül az oltárra hintette. 13 Az égőáldozatot is odanyújtották neki darabonként, a fejjel együtt, ő pedig elfüstölgöztette az oltáron. 14 A belet és a lábszárakat megmosta, és úgy füstölgöztette el az oltáron, az égőáldozatra téve. 15 Bemutatta a nép áldozatát is. **Fogta a nép vétekáldozatára szánt bakot, levágta és bemutatta vétekáldozatul, ahogy az előzőt.** 16 Az égőáldozatot is bemutatta – az előírások szerint készítette el –, 17 majd bemutatta az ételáldozatot: vett belőle egy tele marokkal, és elfüstölgöztette az oltáron. Ezt a reggeli égőáldozaton kívül készítette el. 18 **Akkor levágta a nép békeáldozatára szánt marhát és kost. Áron fiai odanyújtották neki a vért, ő pedig körös-körül az oltárra hintette.** 19 A marha és a kos kövér részeit, a farkat és ami a veséket borítja, meg a májon levő hárttyát, 20 mindezeket a kövér részeket rárakták a szegyekre. A kövér részeket elfüstölgöztette az oltáron, 21 a szegyeket meg a jobb combot pedig felmutatta Áron felmutatott áldozatul az Úr színe előtt, ahogyan Mózes parancsolta. 22 **Akkor fölemelte Áron a kezét a nép felé, és megáldotta őket, majd lejött, miután befejezte a vétekáldozatot, az égőáldozatot és a békeáldozatot.** 23 Mózes és Áron bement a kijelentés sátrába, azután kijöttek, és megáldották a népet. Ekkor megjelent az Úr dicsősége az egész nép előtt. 24 **Tűz csapott ki az Úr színe elől, és megemésztette az oltáron az égőáldozatot és a kövér részeket. Amikor látta ezt az egész nép, felujjongott, és arcra borult.**

3Móz 10

1 Nádáb és Abíhú, Áron fiai fogták a maguk szenesserpenyőjét, tüzet tettek bele, füstölőszert raktak rá, és **idegen tűzzel áldoztak az Úr színe előtt, pedig ő nem adott nekik erre parancsot.** 2 **Ekkor tűz csapott ki az Úr színe elől, és megemésztette őket; meghaltak az Úr színe előtt.** 3 Mózes így szólt Áronhoz: Erről beszélt az Úr, amikor azt mondta: **A hozzám közel állókon mutatom meg, hogy szent vagyok, és az egész nép előtt, hogy dicsőséges vagyok!** Áron némán hallgatott. 4 Azután odahívta Mózes Mísáélt és Elcáfánt, Áron nagybátyjának, Uzziélnek a fiait, és ezt mondta nekik: Jöjjetek ide, és vigyétek el testvéreiteket a szentély elől, a táboron kívülre! 5 Ők odamentek, és elvitték azokat **ruhástul** a táboron kívülre, ahogyan elrendelte Mózes. 6 Azután ezt mondta Mózes Áronnak meg a fiainak, Eleázárnak és Ítámárnak: Hajatokat gondozatlanul ne hagyjátok, ruhátokat meg ne szaggassátok, hogy meg ne haljatok, és az Úr meg ne haragudjék az egész közösségre! Testvéreitek, Izráel egész háza pedig sírjon a pusztító tűz miatt, amelyet az Úr támasztott! 7 **A kijelentés sátrának a bejáratától se távozzatok el, különben meghaltok, mert az Úr felkenő olaja van rajtatok!** Ők Mózes beszéde szerint cselekedtek. 8 Azután így beszélt Áronhoz az Úr: 9 **Bort és részegítő italt ne igyatok: se te, se a fiaid, amikor bementek a kijelentés sátrába, hogy meg ne haljatok!** Örök rendelkezés legyen ez nektek nemzedékről nemzedékre!

10 Így tudtok különbséget tenni szent és közönséges közt, tisztátalan és tiszta közt, 11 és így tudjátok megtanítani Izráel fiait mindazokra a rendelkezésekre, amelyeket Mózes által kijelentett számukra az Úr. 12 Azután így beszélt Mózes Áronhoz és megmaradt fiaihoz, Eleázárhoz és Ítámárhoz: Fogjátok az ételáldozatot, amely megmaradt az Úr tűzáldozataiból, és egyétek meg azt kovásztalanul az oltár mellett, mert igen szent az. 13 Szent helyen egyétek meg, mert neked és fiaidnak rendelt rész ez az Úr tűzáldozataiból. Ezt a parancsot kaptam. 14 A felmutatott áldozati szegyet és a felajánlott combot is tiszta helyen egyétek meg, te és a fiaid meg a lányaid, mert neked és gyermekeidnek rendeltem ezeket a részeket Izráel fiainak békeáldozataiból. 15 A felajánlott combot és a felmutatott áldozati szegyet a kövér részek tűzáldozatával együtt vigyék be, hogy felmutassák felmutatott áldozatként az Úr színe előtt, azután a tied lesz és a fiaidé örök rendelkezésként, ahogyan megparancsolta az Úr. 16 Amikor Mózes a vétékáldozati bak után tudakozódott, kiderült, hogy elégették. Megharagudott ezért Áron megmaradt fiaira, Eleázárra és Ítámárra, és ezt mondta: 17 Miért nem ettétek meg a vétékáldozatot a szent helyen? Hiszen igen szent az, és az Úr nektek adta, hogy hordozzátok a közösség bűnét, és engesztelést szereztek értük az Úr előtt. 18 Íme, ennek a vérét nem vittétek be a szentély belsejébe: meg kellett volna tehát ennetek az áldozati húst a szent helyen, ahogy megparancsoltam. 19 De Áron így szólt Mózeshez: Nézd, ma mutatták be vétékáldozatukat és égőáldozatukat az Úr előtt, engem pedig ilyen dolgok értek! Ha én ma vétékáldozatot eszem, jónak látta volna-e az Úr? 20 Amikor ezt hallotta Mózes, igazat adott neki.

3Móz 11

1Ismét beszélt az Úr Mózeshez és Áronhoz, és ezt mondta nekik: 2 Így szóljatok Izráel fiaihoz: Ezek azok az élőlények, **amelyeket megehettek a különféle földi állatok közül: 3 megehettek minden kérődző állatot, amely hasított körmű, mégpedig egészen kettéhasadt körmű.** 4 De nem ehetitek meg a kérődzők és a hasított körműek közül ezeket: a tevét, mert kérődző ugyan, de nem hasított körmű, ezért tisztátalan számotokra. 5 A hörcsög kérődző ugyan, de nem hasított körmű: tisztátalan számotokra. 6 **A nyúl kérődző ugyan, de nem hasított körmű: tisztátalan számotokra.** 7 A disznó hasított körmű ugyan, mégpedig egészen kettéhasadt körmű, de nem kérődzik: tisztátalan számotokra. 8 Ne egyetek a húsból, sőt még a tetemüket se érintsétek! Ezek számotokra tisztátalanok. 9 Mindabból, ami a vízben él, ezeket ehetitek meg: megehetitek a vízben, a tengerekben és a folyókban élők közül mindazt, aminek uszonya és pikkelye van. 10 De legyen utálatos számotokra a tengerekben és folyókban mindaz, aminek nincs uszonya és pikkelye, akármilyen vízben élő kisebb állat vagy vízben élő vadállat is az. 11 Legyenek ezek utálatosak számotokra: ne egyetek a húsból, még a tetemüket is tartsátok utálatosnak! 12 Minden olyan vízben élő állat, amelynek nincs uszonya és pikkelye, legyen utálatos számotokra! 13 A madarak közül ezeket tartsátok utálatosnak, és meg ne egyétek, mert utálatosak: a sas, a keselyű és a halászsas, 14 a sólyom és a héjafélék, 15 mindenfajta holló, 16 a strucc, a bagoly, a sirály és a karvalyfélék, 17 a kuvik, a vöcsök és a fülesbagoly, 18 a bölömbika, a pelikán és a dögkeselyű, 19 a gólya és a szarkafélék, a búbos banka és a denevér. 20 Minden négy lábon járó, szárnyas kisebb állat legyen utálatos számotokra! 21 **Csak azt ehetitek meg az összes kisebb, négy lábú szárnyas állat közül, amelyiknek felül a hátsó lábain combjai is vannak, s így szökdecselni tud velük a földön.** 22 Ezeket ehetitek meg közülük: a különféle vándorsáskákat, kövisáskákat, lombsáskákat és ugrósáskákat. 23 Minden egyéb kisebb, négy lábú szárnyas állat utálatos számotokra. 24 Ezekkel tisztátalanná teszitek magatokat. Mindaz, aki a tetemüket érinti, tisztátalan lesz estig. 25 Aki csak fölveszi a tetemüket, mossa ki a ruháját, de tisztátalan lesz estig: 26 minden állatét, amelynek a körme hasított, de nem egészen kettéhasadt és nem kérődzik. Tisztátalanok ezek számotokra: mindenki tisztátalan lesz, aki érinti őket. 27 A négy lábon járók közül is tisztátalan számotokra minden olyan állat, amely a talpán jár. Aki csak a tetemüket is érinti, tisztátalan lesz estig. 28 Aki

fölveszi tetemüket, mossa ki a ruháját, de tisztátalan lesz estig. Tisztátalanok ezek számotokra. 29 A földön nyüzsgő kisebb állatok közül ezek a tisztátalanok: a menyét, az egér és a gyíkfélék, 30 a gekkó, a kameleon, a tarkagyík, a csiga és a vakondok. 31 Ezek tisztátalanok számotokra a kisebb állatok közül. Aki csak a tetemüket is megérinti, tisztátalan lesz estig. 32 Tisztátalan lesz minden, amire ezek közül bármelyiknek a teteme ráesik: bármilyen faeszköz vagy ruha, bőr vagy zsák, bármilyen eszköz, amellyel dolgozni szoktak. Vízbe kell tenni, és legyen tisztátalan estig, azután tiszta lesz. 33 Ha bármely cserépedénybe valami beleesik ezekből, tisztátalan legyen minden, ami benne van, az edényt pedig törjék össze. 34 Ha az ilyen edényből víz kerül bármilyen ehető ételre, tisztátalan lesz, és minden ilyen edényben tisztátalan lesz bármilyen megíható ital. 35 Tisztátalan lesz mindaz, amire ezeknek a teteme ráesik. Le kell bontani a kemencét és a tűzhelyet is, ha tisztátalanná vált; tartsátok tisztátalannak! 36 A forrás és a vízgyűjtő kút azonban tiszta marad: csak az válik tisztátalanná, aki abban a tetemükhöz hozzáér. 37 Ha ilyeneknek a teteme ráesik bármilyen vetőmagra, amelyet el akarnak vetni, az tiszta marad. 38 De ha vizet öntenek arra, és úgy esik rá valamelyiknek a teteme, legyen az a mag tisztátalan számotokra! 39 Ha elpusztul egy olyan állat, amelyet különben megehettek, és valaki megérinti annak a tetemét, tisztátalan lesz estig. 40 Aki eszik a teteméből, mossa ki ruháit, de tisztátalan marad estig; aki fölveszi a tetemét, mossa ki ruháit, de tisztátalan marad estig. 41 A földön nyüzsgő kisebb állatok is mind utálatosak, nem szabad azokat megenni. 42 Ne egyetek meg semmit a földön nyüzsgő kisebb állatok közül, ami a hasán csúszik vagy ami négy vagy több lábon jár, mert ezek utálatosak. 43 Ne tegyétek magatokat utálatossá semmiféle nyüzsgő kisebb állattal, ne tegyétek magatokat tisztátalanná velük, mert tisztátalanok lesztek tőlük. 44 **Mert én, az Úr vagyok a ti Istenetek: mutassátok hát meg, hogy szentek vagytok! Legyetek szentek, mert én szent vagyok! Ne tegyétek magatokat tisztátalanná semmiféle kisebb állattal, amely a földön mászik!** 45 Mert én vagyok az Úr, aki kihoztalak benneteket Egyiptomból, hogy a ti Istenetek legyek. **Legyetek azért szentek, mert én szent vagyok!** 46 **Ez a háziállatokra, madarakra, a vizekben hemzsegő mindenféle állatra és a földön nyüzsgő mindenféle élőlényre vonatkozó törvény.** 47 Ennek alapján kell különbséget tenni a tisztátalan és tiszta között, az ehető állatok és a nem ehető állatok között,

3Móz 12

1 Azután így beszélt Mózeshez az Úr: 2 Mondd meg Izráel fiainak: Ha egy asszony teherbe esik, és fiút szül, tisztátalan lesz hét napig, ugyanolyan tisztátalan, mint a havi tisztulása idején. 3 **A nyolcadik napon metéljék körül a fiú szeméremtete bőrét.** 4 Még **harminchárom napig maradjon otthon az anya, míg megtisztul a vértől.** Semmiféle szent dolgot nem érinthet, a szentélybe sem jöhet el, míg le nem telnek tisztulásának a napjai. 5 Ha **pedig leányt szül, két hétig lesz olyan tisztátalan,** mint a havi tisztulásakor, és hatvanhat napig kell otthon maradnia, míg megtisztul a vértől. 6 Amikor letelnek tisztulásának a fiú vagy a leány miatt előírt napjai, vigyen egy egyéves bárányt égőáldozatul, egy galambot vagy egy gerlét pedig vétekáldozatul a kijelentés sátrának a bejárata elé a paphoz. 7 Az pedig mutassa be az Úr színe előtt, és végezzen engesztelést az asszonyért, akkor tisztává lesz a vérfolyás után. Ugyanez a törvény vonatkozik a fiút és a leányt szülő asszonyra. 8 De ha nem telik neki bárányra, akkor fogjon két gerlét vagy két galambot: egyet égőáldozatul, egyet vétekáldozatul. A pap pedig végezze el az engesztelést érte, és akkor tiszta lesz.

3Móz 13

1 Azután így beszélt Mózeshez és Áronhoz az Úr: 2 Ha egy embernek a bőrén daganat, var vagy fehér folt támad, és poklos kiütés lesz belőle a bőrén, akkor vigyék el Áron paphoz vagy

a fiai közül valamelyik paphoz. 3 Nézze meg a pap a bőrén levő kiütést, és ha a szőr a kiütésben kifehéredett, és a kiütés felülete bemélyed a bőrébe, akkor az poklos kiütés. Ha ezt látja a pap, mondja ki, hogy tisztátalan. 4 Ha fehér folt van a bőrén, de a felülete nem mélyed bele a bőrébe, és a szőre sem fehéredett ki, akkor különítse el a pap a kiütéses embert hét napig. 5 A hetedik napon nézze meg a pap, és ha úgy látja, hogy a kiütés megállapodott, és nem terjedt tovább a kiütés a bőrön, akkor különítse el a pap másodszor is hét napig. 6 A hetedik napon nézze meg a pap másodszor is, és ha a kiütés elhalványodott, és nem terjedt tovább a kiütés a bőrön, akkor mondja ki a pap, hogy tiszta, csak varasodás az. Mossa ki a ruháit, és tiszta lesz. 7 De ha a varasodás mégiscsak továbbterjed a bőrön, miután megmutatta magát a papnak azért, hogy tisztának mondják, akkor mutassa meg magát újból a papnak. 8 Ha a pap úgy látja, hogy a varasodás továbbterjedt a bőrön, akkor mondja ki a pap, hogy tisztátalan: poklosság az. **MILYEN ORVOSI SZAKISMERET Kf. ELŐTT 3000 ÉVVEL!** 9 Ha poklos kiütés támad egy emberen, vigyék el a paphoz. 10 Ha a pap úgy látja, hogy fehér daganat van a bőrön, és amiatt a szőr kifehéredett, a daganatban pedig vadhús van, 11 akkor idült poklosság az a bőrén; mondja ki tehát a pap, hogy tisztátalan. Ne is különítse el, mert tisztátalan. 12 De ha annyira fejlődik a poklosság a bőrön, hogy egészen elborítja a poklosság a kiütésesnek a bőrét tetőtől talpig, bárhol nézi is a pap, 13 ha tehát úgy látja a pap, hogy egészen elborította a poklosság annak a testét, akkor mondja ki, hogy tiszta az a kiütéses. Tiszta, mert egészen kifehéredett. 14 Csak amikor vadhús mutatkozik rajta, akkor tisztátalan. 15 Ha meglátja a pap a vadhúst, akkor mondja ki, hogy tisztátalan. A vadhús tisztátalan: poklosság az. 16 De ha a vadhús eltűnik és kifehéredik, menjen el a paphoz, 17 és ha a pap úgy látja, hogy a kiütés kifehéredett, mondja ki a pap, hogy a kiütéses tiszta lett; ő akkor tiszta. 18 Ha valakinek a bőrén fekély volt, de begyógyult, 19 és a fekély helyén fehér daganat vagy rózsaszínű folt támad, mutassa meg magát a papnak. 20 Ha úgy látja a pap, hogy a felülete mélyebben van a bőrnél, a szőre pedig kifehéredett, akkor mondja ki a pap, hogy tisztátalan. Poklos kiütés az, amely a fekélyből fejlődött ki. 21 De ha a pap úgy látja, hogy nincs benne fehér szőr, és nincs mélyebben a bőrnél, sőt halványabb is lett, akkor különítse el a pap hét napig. 22 De ha mégiscsak továbbterjedt a bőrén, mondja ki róla a pap, hogy tisztátalan: kiütés az. 23 Ha viszont megmaradt a fehér folt a helyén, és nem terjedt tovább, akkor gyógyuló fekély az. Mondja ki róla a pap, hogy tiszta. 24 Ha pedig valakinek a bőrén égési seb támad, és a seb vadhúsa rózsaszínű vagy fehér foltot képez, 25 nézze meg a pap. És ha a fehér foltban a szőr kifehéredett, felülete pedig belemélyed a bőrbe, akkor poklosság az, amely a sebből fejlődött ki. Mondja ki a pap, hogy tisztátalan, mert poklos kiütés az. 26 De ha úgy látja a pap, hogy nincs a fehér foltban fehér szőr, és nincs mélyebben a bőrnél, sőt halványabbá is vált, akkor különítse el a pap hét napig. 27 A hetedik napon nézze meg a pap, és ha a folt mégiscsak továbbterjedt a bőrön, akkor mondja ki róla a pap, hogy tisztátalan. Poklos kiütés az. 28 Ha viszont megmaradt a helyén a fehér folt, nem terjedt tovább a bőrön, sőt halványabbá is változott, akkor csak az égési seb daganata az. Mondja ki róla a pap, hogy tiszta, mert gyógyuló égési seb az. 29 Ha egy férfinak vagy asszonynak kiütés támad a fejbőrén vagy a szakállában, 30 nézze meg a pap a kiütést. És ha a felülete belemélyed a bőrbe, a szőr vagy a haj pedig sárgás és vékony, akkor mondja ki róla a pap, hogy tisztátalan. Ótvar az, a fejbőrnek vagy a szakállnak a poklossága. 31 De ha a pap úgy látja, hogy az ótvaros kiütés felülete nem mélyed bele a bőrbe, és nincs benne fekete szőr vagy haj, akkor különítse el a pap hét napig azt, akinek ótvaros kiütése van. 32 A hetedik napon nézze meg a pap a kiütést, és ha nem terjedt tovább az ótvar, nincs benne sárgás szőr vagy haj, és az ótvar felülete nem mélyed bele a bőrbe, 33 akkor borotváltassa le a fejét, de az ótvart ne borotválja le. A pap pedig másodszor is különítse el hét napig az ótvaros embert. 34 A hetedik napon nézze meg a pap az ótvaros embert. És ha az ótvar nem terjedt tovább a bőrön, és a felülete sem mélyed bele a bőrbe, akkor mondja ki róla a pap, hogy tiszta. Az pedig mossa ki a ruháját, és tiszta lesz. 35 De ha az ótvar mégiscsak továbbterjed a bőrön, miután tisztának mondták ki őt, 36 akkor nézze meg a pap. És ha csakugyan továbbterjedt az ótvar a bőrön, akkor

nem is kell a papnak a sárgás szőrt vagy haját keresnie: tisztátalan az. 37 Ha viszont úgy látja, hogy megállapodott az ótvar, és fekete szőr vagy haj sarjadt benne, akkor meggyógyult az ótvar. Az illető tiszta: mondja ki a pap, hogy tiszta. 38 Ha egy férfinak vagy asszonynak a bőrén foltok támadnak, fehér foltok, 39 akkor nézze meg a pap, és ha a bőrükön a foltok halvány fehérek, sömör az, amely a bőrön fakadt; az illető tiszta. 40 Ha valakinek kihullik a haja, úgyhogy kopasz lesz a feje tetején, tiszta az. 41 Ha elöl hullik ki a haja, úgyhogy a homlokánál lesz kopasz, tiszta az. 42 De ha a feje tetején vagy a homlokánál levő kopasz részen rózsaszínű kiütés támad, akkor kiütéses poklosság az, amely a feje tetején vagy a homlokán levő kopasz részen fejlődött ki. 43 Ha úgy látja a pap, hogy a kitüremkedő kiütés a fejtetőn vagy a homloknál levő kopaszságon rózsaszínű, mint a test bőrének poklos felülete, 44 akkor az illető poklos, tisztátalan. Mondja ki róla a pap, hogy tisztátalan a fején levő kiütés miatt. 45 A poklos embernek pedig, akin kiütés van, legyen a ruhája megszagattva, a haja gondozatlan, takarja el a bajuszát, és ezt kiabálja: Tisztátalan, tisztátalan! 46 Tisztátalan mindaddig, amíg rajta van a kiütés. Tisztátalan: elkülönítve lakják, a táboron kívül legyen a lakása. 47 Ha valamilyen ruhán támad poklos kiütés: gyapjúruhán vagy lenruhán, 48 lenvászonon vagy gyapjúszöveten, bőrön vagy akármilyen bőrkészítményen, 49 ha az a kiütés zöldes vagy pirosas a ruhán, a bőrön, a vászonon, a szöveten vagy bármilyen bőrholmin, az poklos kiütés: mutassák meg a papnak. 50 Nézze meg a pap a kiütést, és különítse el a kiütéses holmit hét napig. 51 A hetedik napon nézze meg a kiütést, és ha továbbterjedt a kiütés a ruhán, a vászonon, a szöveten vagy a bőrön vagy bármin, amit bőrből készítettek: rosszindulatú poklosság az a kiütés, tisztátalan az. 52 El kell égetni azt a ruhát vagy vásznat, a gyapjú- vagy lenszövetet és minden bőrholmit, amelyen a kiütés van, mert rosszindulatú poklosság az. Égessék el azt! 53 De ha úgy látja a pap, hogy nem terjedt tovább a kiütés a ruhán, vászonon, szöveten és bármilyen bőrholmin, 54 akkor parancsolja meg a pap, hogy mossák ki a kiütéses holmit, és különítse el újabb hét napig. 55 Ha **kimosták a kiütéses holmit, és a pap úgy látja, hogy a kiütés színe nem változott, még ha nem terjedt is tovább a kiütés: tisztátalan az.** El kell égetni. Foltosodás az, akár a visszáján van, akár a színén. 56 De ha a pap úgy látja, hogy a mosás után halványabb lett a kiütés, akkor vágja ki azt a ruhából, a bőrből, a vászonból vagy a szövetből. 57 Ha pedig ismét kiütés mutatkozik a ruhán, a vászonon, a szöveten vagy bármilyen bőrholmin, akkor kiújuló poklosság az. El kell azt égetni, amin ilyen kiütés van. 58 Az olyan kimosott ruhát, vásznat, szövetet vagy bármilyen bőrholmit pedig, amelyről eltűnt a kiütés, újból ki kell mosni, és akkor tiszta lesz. 59 Ez a gyapjú- vagy lenruhán, vászonon, szöveten vagy bármilyen bőrholmin levő poklos kiütés törvénye; ennek alapján kell tisztának vagy tisztátalannak nyilvánítani.

BŐRGYÓGYÁSZOKNAK KÖTELEZŐ OLVASMÁNY!

3Móz 14

1Azután így beszélt Mózeshez az Úr: 2 Ez a **poklos emberre vonatkozó törvény, amikor megtisztul: Vigyék el a paphoz, 3 a pap pedig menjen ki a táboron kívülre.** És ha úgy látja a pap, hogy meggyógyult a poklos ember a poklos kiütésből, 4 akkor hozzanak a pap parancsára a megtisztulni akaróért két élő tiszta madarat, cédrusfát, bíbor fonalat és izsópot. 5 Azután vágják le a pap parancsára az egyik madarat egy friss vízzel teli cserépedény fölé. 6 Fogja a pap az élő madarat, a cédrusfát, a bíbor fonalat és az izsópot, és mártsa bele azokat az élő madárral együtt a friss víz fölé levágott madár vérébe. 7 Azután hintse meg a poklosságból megtisztulni akarót hétszer, és mondja ki, hogy tiszta. Az élő madarat pedig eressze szabadon a mezőn. 8 A megtisztulni akaró mossa ki ruháját, borotválja le mindenütt a haját és a szőrét, mosakodjék meg vízben, és tiszta lesz. Azután bemehet a táborba, de hét napig maradjon a sátrán kívül. 9 A hetedik napon borotválja le mindenütt a szőrét: a haját, a szakállát, a szemöldökét, és mindenütt másutt is borotválja le a szőrét. Mossa ki a ruháját, és mossa meg a testét vízben, akkor tiszta lesz. 10 **A nyolcadik napon hozzon két hibátlan hím meg egy**

egyéves hibátlan nöstény bárányt, ételáldozatul pedig háromtized véka finomlisztet olajjal gyúrva, meg fél liter olajat. 11 Állítsa oda a tisztítást végző pap a megtisztulni akarót ezekkel együtt az Úr elé, a kijelentés sátrának a bejáratához. 12 Azután fogja a pap az egyik hím bárányt, mutassa be jóvátételi áldozatul a fél liter olajjal együtt: mutassa fel azokat felmutatott áldozatul az Úr színe előtt. 13 A bárányt azon a helyen vágja le, ahol a vétekáldozatot és az égőáldozatot szokták levágni, vagyis a szent helyen, mert a vétekáldozathoz hasonlóan ez a jóvátételi áldozat is a papé. Igen szent ez is. 14 Vegyen a pap a jóvátételi áldozat véréből, és kenje meg azzal a pap a megtisztulni akaró jobb fülcimpáját, jobb hüvelykujját és jobb nagylábujját, 15 azután vegyen a pap a fél liter olajból, öntse azt a maga bal tenyerébe, 16 majd mártsa bele a pap jobb kezének az ujját a bal tenyerében levő olajba, és hintsen ujjával az olajból hétszer az Úr színe elé. 17 A tenyerén maradt olajjal kenje meg a pap a megtisztulni akaró jobb fülcimpáját, jobb hüvelykujját és a jobb nagylábujját, a jóvátételi áldozat vére helyén. 18 A tenyerében maradt olajat pedig kenje a pap a megtisztulni akaró fejére. Így végezzon érte a pap engesztelést az Úr színe előtt. 19 Azután készítse el a pap a vétekáldozatot, és végezzon engesztelést a tisztátalanságból megtisztulni akaróért. Majd vágja le az égőáldozatot. 20 Mutassa be a pap az égőáldozatot meg az ételáldozatot az oltáron. Így végezzon érte engesztelést a pap, és akkor tiszta lesz. 21 De aki szegény, és nem telik neki ennyire, az hozzon egy bárányt jóvátételi áldozatul felmutatásra, hogy engesztelést végezzenek érte, ételáldozatul meg egytized véka olajjal gyúrt finomlisztet és fél liter olajat. 22 Hozzon két gerlét vagy két galambot is, ahogyan telik neki, az egyiket vétekáldozatul, a másikat égőáldozatul. 23 Vigye el azokat tisztulásának nyolcadik napján a paphoz, a kijelentés sátrának a bejáratához az Úr színe elé. 24 Fogja a pap a jóvátételi áldozatra való bárányt és a fél liter olajat, és mutassa fel azokat a pap felmutatott áldozatul az Úr színe előtt. 25 Azután vágja le a jóvátételi áldozatra való bárányt. Vegyen a pap a jóvátételi áldozat véréből, és kenje meg a megtisztulni akaró jobb fülcimpáját, jobb hüvelykujját és a jobb nagylábujját. 26 Öntsön a pap az olajból a maga bal tenyerébe, 27 és a bal tenyerében levő olajból hintsen a pap jobb kezének az ujjával hétszer az Úr színe elé. 28 Azután kenje meg a pap a tenyerében levő olajból a megtisztulni akaró jobb fülcimpáját, jobb hüvelykujját és jobb nagylábujját, a jóvátételi áldozat vére helyén. 29 A tenyerében maradt olajat pedig kenje a pap a megtisztulni akaró fejére. Így végezze el érte az engesztelést az Úr színe előtt. 30 Azután, ha csak arra tellett neki, készítse el az egyik gerlét vagy galambot. 31 Ha csak arra tellett neki, készítse el az egyiket vétekáldozatul, a másikat égőáldozatul az ételáldozattal együtt. Így végezzon a pap engesztelést a megtisztulni akaróért az Úr színe előtt. 32 Ez a törvény vonatkozik arra, akin poklos kiütés volt, de nem telik neki többre, amikor meg akar tisztulni. 33 Azután így beszélt Mózeshez és Áronhoz az Úr: 34 Ha majd bementek Kánaán földjére, amelyet birtokul adok nektek, és ha poklos kiütést bocsátok valamelyik házra a birtokokban levő földön, 35 akkor menjen el a ház tulajdonosa, és jelentse a papnak: Valami kiütésféle látszik a házamon. 36 Parancsolja meg a pap, hogy ürítsék ki a házat, mielőtt a pap odamegy megnézni a kiütést, hogy ne legyen minden tisztátalan a házban. Ezután menjen el a pap megnézni a házat. 37 Nézze meg a kiütést, és ha a ház falain zöldes vagy vöröses gödröcskék vannak, és felületük mélyebben van a falnál, 38 akkor menjen ki a pap a házból a ház bejárata elé, és zárja le a házat hét napra. 39 A hetedik napon nézze meg újból a pap, és ha továbbterjedt a kiütés a ház falain, 40 akkor parancsolja meg a pap, hogy szedjék ki a kiütéses köveket, és dobják ki azokat a városon kívülre, egy tisztátalan helyre. 41 A házat pedig kapartassa le belül körös-körül, és a lekapart vakolatot öntsék a városon kívülre, egy tisztátalan helyre. 42 Azután vegyenek másik köveket, illesszék be az előbbi kövek helyére; vegyenek másik vakolatot is, és tapasszák be azzal a házat. 43 De ha újból kiütés támad a házon azután, hogy kiszedték a köveket, lekaparták és újra betapasztották a házat, 44 akkor menjen el a pap, és ha úgy látja, hogy továbbterjedt a kiütés a házon, akkor rosszindulatú poklosság az a házon, tisztátalan. 45 Bontsák le azt a házat, és a ház köveit, faanyagát és teljes vakolatát vigyék

ki a városon kívülre, egy tisztátalan helyre. 46 Aki bemegy bármikor a zárlat alatt levő házba, tisztátalan legyen estig. 47 Aki feküdt abban a házban, mossa ki a ruháját, és aki evett abban a házban, az is mossa ki a ruháját. 48 De ha a pap elmegy, és úgy látja, hogy nem terjedt tovább a kiütés a házon, miután betapasztották a házat, mondja ki a pap, hogy tiszta a ház, mert megszűnt a kiütés. 49 A ház megtisztításához vegyen két madarat, cédrusfát, bíbor fonalat és izsópot. 50 Vágja le az egyik madarat egy friss vízzel teli cserépedény fölött. 51 Azután fogja a cédrusfát, az izsópot, a bíbor fonalat és az élő madarat, mártsa bele ezeket a levágott madár vérébe és a friss vízbe, és hintse meg a házat hétszer. 52 Így tisztítsa meg a házat a vétektől a madár vérével és a friss vízzel, az élő madárral és a cédrusfával, az izsóppal és a bíbor fonállal. 53 Az élő madarat pedig eressze szabadon a városon kívül, a mezőn. Így végezzen engesztelést a házért, és azután tiszta lesz. 54 Ez a törvény vonatkozik mindenféle poklos kiütésre és ótvarra, 55 a ruha és a ház poklosságára, 56 a daganatra, varra és fehér foltra; 57 ez ad útmutatást arról, hogy mikor tiszta és mikor tisztátalan valami. **Ez a poklosságra vonatkozó törvény.**

3Móz 15

1 Azután így beszélt Mózeshez és Áronhoz az Úr: 2 Szóljatok Izráel fiaihoz, és mondjátok el ezt nekik: Ha egy férfinak folyása támad a testéből, a folyása tisztátalan. 3 Ez a teendő tisztátalanságával, ha folyása van: akár állandó testének a folyása, akár lappang testében a folyás, tisztátalanság az. 4 Ezért tisztátalan minden fekvőhely, amelyen a folyásos fekszik, és tisztátalan minden holmi, amelyre ráül. 5 Aki hozzáér a fekhelyéhez, mossa ki a ruháját, és mosakodjék meg vízben, de tisztátalan legyen estig. 6 Aki pedig olyan holmira ül, amelyen a folyásos ült, mossa ki a ruháját, és mosakodjék meg vízben, de tisztátalan legyen estig. 7 Aki hozzáér a folyásos emberhez, az is mossa ki a ruháját, és mosakodjék meg vízben, de tisztátalan legyen estig. 8 És ha leköp a folyásos egy tiszta embert, az mossa ki a ruháját, mosakodjék meg vízben, de tisztátalan legyen estig. 9 Tisztátalan minden nyereg is, amelyen a folyásos ült. 10 Tisztátalan legyen estig mindenki, aki hozzáér bármihez, ami a folyásos alatt volt; és aki fölemeli azokat, mossa ki a ruháját, mosakodjék meg vízben, de tisztátalan legyen estig. 11 Mindenki, akit a folyásos megérintett anélkül, hogy a kezét leöblítette volna vízzel, mossa ki a ruháját, és mosakodjék meg vízben, de tisztátalan legyen estig. **12 Össze kell törni azt a cserépedényt, amelyhez a folyásos hozzáért; minden ilyen faedényt pedig vízzel ki kell öblíteni.** 13 Amikor megtisztul a folyásos a folyásából, számoljon hét napot a tisztulásától kezdve. Akkor mossa ki a ruháját, és mossa meg a testét friss vízben, és tiszta lesz. 14 A nyolcadik napon vegyen két gerlét vagy két galambot, menjen el az Úr színe elé, a kijelentés sátrának a bejáratához, és adja oda azokat a papnak. 15 A pap pedig készítse el az egyiket vétekáldozatul, a másikat égőáldozatul. Így végezzen érte engesztelést a pap az Úr színe előtt a folyása miatt. 16 Ha **egy férfinak magömlése van, mossa meg egész testét vízben,** de tisztátalan legyen estig. 17 Mossanak ki vízben minden ruhát és mindenféle bőrt, amelyre a magömlés került, és legyen az tisztátalan estig. 18 És ha egy asszony mellett feküdvé a férfinak magömlése támad, mosakodjanak meg mindketten vízben, és legyenek tisztátalanok estig. 19 Ha **egy asszonynak vérzése van, mert vérfolyás támad a testében, hét napig számítson az havi tisztulásnak.** Mindenki, aki hozzáér, tisztátalan legyen estig. 20 Tisztátalan mindaz, amin fekszik havi tisztulása idején, és tisztátalan, amin ül. 21 Ha valaki a fekvőhelyéhez ér, mossa ki a ruháját, mosakodjék meg vízben, és legyen tisztátalan estig. 22 És aki hozzáér bármilyen holmihoz, amin az asszony ült, mossa ki a ruháját, mosakodjék meg vízben, és legyen tisztátalan estig. 23 Ha valaki hozzáér valamihez abból, ami a fekvőhelyén volt, vagy amin ülni szokott, legyen tisztátalan estig. 24 Ha pedig vele hál egy férfi, akkor az asszony havi tisztulása miatt legyen a férfi is tisztátalan hét napig, és legyen tisztátalan mindenestül az a fekvőhely is, amelyen feküdni szokott. 25 **Ha az asszonynak a havi tisztulása idején kívül több napig vérzése van, vagy ha a vérzés a havi tisztulás idejénél tovább tart,** akkor tisztátalan legyen

vérzésének egész idején, éppoly tisztátalan, mint havi tisztulásának idején. 26 Minden fekvőhelye, amelyre vérzésének ideje alatt bármikor is lefekszik, olyan legyen, mint a fekvőhelye a havi tisztulásakor. Minden, amire ráül, tisztátalan legyen, mint a havi tisztulásakor. 27 Bárki ér hozzájuk, tisztátalan legyen. Mossa ki azért a ruháját, mosakodjék meg vízben, és legyen tisztátalan estig. 28 Ha az asszony megtisztul folyásától, számoljon még hét napot, és azután már tiszta. 29 A nyolcadik napon vegyen két gerlét vagy két galambot, és vigye el azokat a paphoz, a kijelentés sátrának a bejáratához. 30 A pap pedig készítse el az egyiket vétekáldozatul, a másikat égőáldozatul. Így végezzen érte engesztelést a pap az Úr színe előtt tisztátalan folyása miatt. 31 **Így óvjátok Izráel fiait a tisztátalanságtól, hogy meg ne haljanak tisztátalanságuk miatt, tisztátalanná téve hajlékomat, amely közöttük van.** 32 Ez a törvény vonatkozik a folyásosokra: arra, akinek magömlése van, amely által tisztátalanná lesz, 33 arra, akinek tart a havi tisztulása, meg arra, akinek egyéb folyása van, akár férfi, akár asszony, s végül arra a férfira, aki tisztátalan asszonnyal hál.

kg magfolyós

ki folyás

knv, szit magfolyás

imit folyós

kjv running issue in the flesh

efo természettől eltérő folyás keletkezik

3Móz 16

1Áron két fiának a halála után, akik meghaltak, mert az Úr elé mertek lépni, beszélt az Úr Mózeshez. 2 Ezt mondta az Úr Mózesnek: Mondd meg a testvérednek, Áronnak, hogy a **szentélyben ne menjen be akármikor a kárpiton belülré, a ládán levő fedél elé, hogy meg ne haljon, mert a fedél fölött jelenek meg felhőben.** 3 Úgy menjen be Áron a szentélybe, hogy vigyen egy **bikát vétekáldozatul, egy kost pedig égőáldozatul.** 4 Öltözzék gyolcsból készült szent köntösbe, gyolcsnadrág legyen rajta, gyolcsövvel öveze magát körül, gyolcssüveget tegyen a fejére. Szent ruhák ezek: mosakodjék meg azért vízben, és úgy öltse fel őket. 5 Izráel fiainak a közösségétől pedig vegyen **két kecskebakot vétekáldozatul és egy kost égőáldozatul.** 6 Mutassa be Áron a bikát mint a maga vétekáldozatát, és szerezzen engesztelést magáért és háza népéért.

7 Azután fogja a két kecskebakot, állítsa azokat az Úr elé a kijelentés sátrának a bejáratánál, 8 és vessen sorsot Áron a két bakra: az egyiket sorsolja ki az Úrnak, a másikat Azázélnak.

Mi a különbség az égő-, és a vétekáldozat között?

9Vezesse oda Áron azt a bakot, amely a sorsvetésben az Úrnak jutott, és készítse azt el vétekáldozatul.

10 Azt a bakot pedig, amely a sorsvetésben Azázélnak jutott, állítsák élve az Úr elé, hogy engesztelést végezzen vele, és elküldje Azázélnak a pusztába.

11Áron tehát mutassa be a bikát mint a maga vétekáldozatát, és szerezzen engesztelést magáért és háza népéért. Vágja le Áron a bikát mint a maga vétekáldozatát. 12 Rakja tele a szenesserpenyőt izzó parázzsal az Úr előtt levő oltárról, és két tele marok porrá tört, jó illatú füstölőszerrel együtt vigye be a kárpiton belülré. 13 Tegye a jó illatú füstölőszer a tűzre az Úr színe előtt, hogy beborítsa az illatáldozat felhője a födelet, amely a Bizonyosság fölött van, és akkor nem hal meg. 14 Azután vegyen a bika véreből, és hintse ujjával a fedél elülső, keleti részére, a fedél elé pedig hétszer hintsen ujjával a vérből.

AZ ELSŐ BAK LEVÁGÁSA -A NÉP VÉTEKÁLDOZATA

15 Ezután vágja le a bakot mint a nép vétekáldozatát, vigye be a vérét a kárpiton belülré, és úgy cselekedjék ezzel a vérrel, ahogyan a bika vérével cselekedett: hintse a fedélre és a fedél elé.

16 Így végezzén engesztelést a szentélyért, Izráel fiainak a tisztátalansága miatt és minden vétkes hitszegése miatt. Így cselekedjék a kijelentés sátráért is, amely köztük, tisztátalanok között van. 17 Amikor bemegy a szentélybe, hogy **engesztelést szerezzen, senki más ne legyen a kijelentés sátrában, egészen addig, amíg ki nem jön.** Így szerezzen engesztelést magáért, háza népéért és Izráel egész gyülekezetéért. 18 Azután jöjjön ki az oltárhoz, amely az Úr színe előtt áll, és végezzén azért is engesztelést: vegyen a bika véreből meg a bak véreből, és kenje meg körös-körül az oltár szarvait, 19 és hintsen rá az ujjával hétszer a vérből. Így tisztítsa és szentelje meg azt Izráel fiainak a tisztátalansága miatt.

A MÁSODIK (ÉLŐ BAK) REÁ HELYEZVE A NÉP BŰNÉT -ELKÜLDI A PUSZTÁBA

20 Ha elvégezte az engesztelést a szentélyért, a kijelentés sátráért és az oltárért, vezesse oda az élő bakot. 21 Tegye rá Áron mindkét kezét az élő bak fejére, és vallja meg fölötté Izráel fiainak minden bűnét és minden vétkes hitszegését. Helyezze azokat a bak fejére, azután küldje el egy arra kijelölt emberrel a pusztába, 22 hadd vigye magával a bak minden bűnüket egy kietlen vidékre. Az az ember pedig hajtsa ki a bakot a pusztába. 23 Azután menjen be Áron a kijelentés sátrába, vesse le a gyolcsruhákat, amelyeket magára öltött, amikor bement a szentélybe, és rakja le ott azokat. 24 Mosakodjék meg vízben, szent helyen, és öltözzék fel a saját ruháiba. Majd menjen ki, és készítse el a maga égőáldozatát meg a nép égőáldozatát, és szerezzen engesztelést magáért és a népért. 25 A vétekáldozat kövérjét is füstölögtesse el az oltáron. 26 Aki pedig kihajtotta az Azázélnak szánt bakot, mossa ki ruháját, mosakodjék meg vízben, azután bemehet a táborba. 27 A vétekáldozati bikát és a vétekáldozati bakot, amelyeknek a vérét a szentélybe vitték, hogy engesztelést szerezzenek vele, vigyék ki a táboron kívülre, és égessék el bőrüket, húsuikat és ganójukat. 28 Aki elégeti ezeket, mossa ki a ruháját, mosakodjék meg vízben, és utána bemehet a táborba. 29 Örök rendelkezés legyen ez nektek: a hetedik hónap tizedik napján tartsatok böjtöt, és ne végezzetek semmiféle munkát, sem az, aki közületek való, sem a közöttetek tartózkodó jövevény. 30 Mert ezen a napon végeznek engesztelést értetek, hogy megtisztítsanak benneteket, és megtisztultok minden vétketektől az Úr színe előtt. 31 A teljes nyugalom napja legyen ez nálatok, amikor böjtöt is tartsatok. **Örök rendelkezés ez. 32 Így végezzén engesztelést az a pap is, akit majd apja után kennek fel és avatnak fel pappá; öltse ehhez a gyolcsruhákat, a szent ruhákat magára.** 33 Végezzén engesztelést a szentek szentjéért; a kijelentés sátráért és az oltárért is végezzén engesztelést. A papokért és a gyülekezet egész népéért is végezzén engesztelést. 34 Örök rendelkezés legyen ez nektek: **évenként egyszer végezzének engesztelést Izráel fiaiért minden vétkük miatt. És Áron úgy cselekedett, ahogyan megparancsolta az Úr Mózesnek.**

3Móz 17

1 Azután így beszélt Mózeshez az Úr: 2 Szólj Áronhoz és fiaihoz meg Izráel összes fiához, és mondd meg nekik: Ezt parancsolta az Úr: 3 Ha Izráel házából valaki marhát, juhot vagy kecskét vág: akár a táborban, akár a táboron kívül vágja le, 4 és nem viszi oda a kijelentés sátrának a bejáratához, hogy áldozatként bemutassa az Úrnak az Úr hajléka előtt, akkor úgy tekintsék azt az embert, mint akit vér terhel: vért ontott, ki kell irtani tehát az ilyen embert népe közül. 5 Vigyék el azért Izráel fiai véresáldozataikat, amelyeket eddig a mezőn mutattak be, vigyék el az Úrnak a kijelentés sátrának a bejáratához, a paphoz, és ott vágják le azokat békeáldozatként az Úrnak. 6 A vért hintse a pap az Úr oltárára a kijelentés sátrának a bejáratánál, a kövérjét pedig füstölögtesse el kedves illatul az Úrnak. 7 Ne áldozzák ezután véresáldozataikat a gonosz szellemeknek, akikkel paráználkodnak. Örök rendelkezés legyen ez nekik nemzedékről nemzedékre. 8 Mondd meg nekik: Ha Izráel házából vagy a köztük tartózkodó jövevények

közül valaki égőáldozatot vagy véresáldozatot akar bemutatni, 9 és nem viszi oda a kijelentés sátrának a bejáratához, hogy az Úrnak készítsék el, az ilyen embert ki kell irtani népe közül. 10 Ha Izráel házából vagy a köztük tartózkodó jövevények közül valaki bármilyen vért eszik, ellene fordulok annak az embernek, aki vért evett, és kiirtom népe közül. 11 Mert a test lelke a vérben van, és én az oltárra adtam azt nektek, hogy engesztelést szerezzen értetek. Mert a vér a benne levő lélek által szerez engesztelést. 12 Ezért mondtam Izráel fiainak: Senki se egyék vért közületek, a köztetek tartózkodó jövevény se egyék vért. 13 Ha valaki Izráel fiai közül vagy a köztük tartózkodó jövevények közül vadászat közben vadat vagy madarat zsákmányol, amelyet meg szabad enni, folyassa ki a vérét, és takarja be azt porral. 14 **Mert minden test lelke a vére a lélekkel együtt.** Ezért mondtam Izráel fiainak: **Semmiféle testnek a vérét ne egyétek meg, mert minden testnek a lelke a vére.** Ki kell irtani mindenkit, aki megeszi. 15 Ha pedig valaki elhullott vagy széttépett állatot eszik, akár közületek való, akár jövevény, mossa ki ruháját, mosakodjék meg vízben, de legyen tisztátalan estig, azután tiszta lesz. 16 De ha nem mossa ki, és nem mosakodik meg, akkor bűnhődnie kell.

3Móz 18

szemérmét nem felfedni

1 Azután így beszélt Mózeshez az Úr: 2 Szólj Izráel fiaihoz, és mondd meg nekik: Én, az Úr vagyok a ti Istenetek! 3 **Ne cselekedjétek úgy, ahogyan Egyiptomban szokás, ahol laktatok. És ne cselekedjétek úgy, ahogyan Kánaán földjén szokás, ahova beviszlek benneteket.** Ne kövessétek a szokásaikat! 4 Az én törvényeim szerint cselekedjétek, az én rendelkezéseimet tartsátok meg, és azokat kövessétek! Én, az Úr vagyok a ti Istenetek! 5 **Tartsátok meg rendelkezéseimet és törvényeimet, mert aki megcselekszi azokat, él általuk.** Én vagyok az Úr! 6 Senki se közeledjék egyetlen vér szerinti rokonához sem azért, hogy fölfedje annak szemérmét. Én vagyok az Úr! 7 **Apád szemérmét és anyád szemérmét ne fedd föl: anyád ő, ne fedd föl a szemérmét.** 8 Apád feleségének a szemérmét ne fedd föl: apádé az a szemérem. 9 Testvérednek: apád leányának vagy anyád leányának a szemérmét ne fedd föl, akár otthon, akár máshol született. 10 Fiad leányának vagy lányod leányának a szemérmét ne fedd föl, mert saját szemérmed az. 11 Apád felesége leányának a szemérmét ne fedd föl: apád szülöttje, a saját testvéred ő. 12 Apád nővérének a szemérmét ne fedd föl: apád vérrokona ő. 13 Anyád nővérének a szemérmét ne fedd föl, mert anyád vérrokona ő. 14 Apád testvérenek a szemérmét ne fedd föl, feleségéhez se közeledj: saját nagynénéd ő. 15 Menyednek a szemérmét ne fedd föl: fiadnak a felesége ő, ne fedd föl a szemérmét. 16 Testvéred feleségének a szemérmét ne fedd föl: testvéredé az a szemérem. 17 Egy asszonynak és leányának a szemérmét ne fedd föl. Fiának a leányát és lányának a leányát ne vedd el, hogy fölfedd a szemérmüket, **mert vérrokonok ők. Fajtalanság ez.** 18 Ne végy feleségül senkit a testvére mellé, nehogy vetélkedés támadjon, ha még testvére életében fölfeded a szemérmét. 19 Ne közeledj nőhöz havi tisztátalansága idején, hogy fölfedd a szemérmét. 20 **Honfitársad feleségével ne közösülj, mert tisztátalanná teszed magad vele.** 21 Gyermekeidet ne add oda, hogy elégessék Moloknak; ne gyalázd meg ezzel Istened nevét! Én vagyok az Úr! 22 **Férfival ne hálj úgy, ahogyan asszonnyal hálnak. Utálatosság az.** 23 Semmiféle állattal ne közösülj, mert tisztátalanná teszed magad vele. És asszony se álljon meg állat előtt, hogy párosodjék vele. Förtelem az. 24 Ne tegyétek magatokat ezek közül semmivel se tisztátalanná! Mert azok a népek tették magukat mindezekkel tisztátalanná, amelyeket kiűzők előletek. 25 Így vált tisztátalanná az a föld. Ezért majd számon kérem rajta a bűnét, és ki fogja hányni lakosait az a föld. 26 Ti azonban tartsátok meg rendelkezéseimet és törvényeimet! Ne kövessetek el egyet sem ezek közül az utálatosságok közül, se a közületek való, se a köztetek tartózkodó jövevény. 27 Mert az előttetek fekvő föld lakói elköverték mindezeket az utálatosságokat, azért lett tisztátalanná az a föld. 28 Ne hányjon ki titeket is az a föld, ha tisztátalanná teszitek, ahogyan

kihányta az előttek levő népeket. **29 Mert aki csak egyet is elkövet ezek közül az utálatosságok közül, azt mind ki kell irtani népe közül, ha illet követ el.** 30 Tartsátok meg, amiket elrendeltem, és semmit ne kövessetek el azok közül az utálatos szokások közül, amelyeket előttek elkövettek, és ne tegyétek magatokat tisztátalanná azokkal! Én, az Úr vagyok a ti Istenetek!

3Móz 19

A TÍZ PARANCSOLAT INDIREKT BEEMELÉSE

1 Azután így beszélt Mózeshez az Úr: 2 Szólj Izráel fiainak egész közösségéhez, és mondd meg nekik: **Szentek legyetek, mert én, az Úr, a ti Istenetek, szent vagyok.**

3 Anyját és apját mindenki tisztelje. Tartsátok meg szombatjaimat. Én, az Úr vagyok a ti Istenetek! 4 Ne forduljatok a bálványokhoz, és **ne készíttetek magatoknak öntött istenszobrokat.** Én, az Úr vagyok a ti Istenetek! 5 Ha békeáldozatot mutattok be az Úrnak, úgy áldozzatok, hogy ő kedvesen fogadja tőletek. 6 Az áldozás napján és másnap egyétek meg, ami pedig harmadnapra marad, azt égessétek el! 7 Ha mégis eszik valaki harmadnap belőle, az romlott húst eszik, így az nem talál kedves fogadtatásra. 8 Bűn terheli azt, aki abból eszik, mert meggyalázta az Úr szentségét. Ki kell irtani az ilyen embert népe közül. 9 Amikor földetek termését learatjátok, ne arassátok le egészen a mező széléig, és ami aratás közben elhullott, azt ne szedjétek föl. 10 Szőlődet se böngészd végig, és a szőlődben lehullott szemeket ne szedd föl. Hagyd ott azokat a nincsteleneknek és a jövevényeknek. Én, az Úr vagyok a ti Istenetek! 11 **Ne lopjatok, ne hazudjatok, és csalással senki se károsítsa meg honfitársát! 12 Ne esküdjétek hamisan nevemre, mert meggyalázzátok Istenetek nevét. Én vagyok az Úr! 13 Felebarátodat ne sanjargasd és ne rabold** meg! A napszámos bére ne maradjon nálad másnap reggelig! 14 A süketet ne szidalmazd, a vak elé ne vess gáncsot! Félj Istenedtől: Én vagyok az Úr! 15 Ne kövessetek el jogtalanságot az ítékezésben! Ne légy elfogult a nincstelen javára, és ne kedvezz a hatalmasnak! Igaz ítéletet hozz honfitársad ügyében! 16 Ne terjessz rágalmakat néped között! Ne törj felebarátod életére! Én vagyok az Úr! 17 Ne gyűlöld szívedben embertársadat! Fedd meg bátran honfitársadat, hogy ne légy részes a vétkében. 18 Ne légy bosszúálló, se haragtartó néped fiaival szemben! Szeresd felebarátodat, mint magadat! Én vagyok az Úr! 19 Tartsátok meg rendelkezéseimet! Állatodat más fajtával ne párosítsd! Ne vedd be meződet kétféle maggal! Ne végy magadra kétféle anyagból szőtt ruhát! 20 Ha egy férfi egy nővel hál, vele közösül, és az a nő egy szolgálóleány, akit egy másik férfival eljegyeztek ugyan, de még nem váltottak ki, se szabadon nem bocsátottak, akkor büntessék meg őket, de ne haljanak meg, mert nem volt szabad a nő. 21 A férfi vigye el jóvátételi áldozatát az Úrnak, a kijelentés sátrának a bejáratához: egy jóvátételi áldozatra szánt kost. 22 Végezzen érte engesztelést a pap a jóvátételi áldozatra szánt kossal az Úr színe előtt vétkéért, amelyet elkövetett, és akkor bocsánatot nyer vétkéért, amelyet elkövetett. 23 Ha majd bementek arra a földre, és ültettek mindenféle gyümölcsfát, tartsátok a gyümölcsét körülmetéletlennek, három esztendeig legyen körülmetéletlen: ne egyetek belőle! 24 A negyedik esztendőben szenteljétek minden gyümölcsét ünnepi ajándékként az Úrnak, 25 az ötödik esztendőben pedig már megehetitek a gyümölcsét. Így bőven fog teremni nektek. Én, az Úr vagyok a ti Istenetek! 26 Ne egyetek semmit a vérével! Varázslást ne üzzetek, és ne jövendőlgessetek! 27 Ne nyírjátok le halántékokról a haját, és ne csúfítsd el a szakállad végét! 28 **Ne vagdossátok be testeteket halottért, és ne végezzetek magatokon tetoválást.** Én vagyok az Úr! 29 Ne gyalázd meg leányodat azzal, hogy paráznaságra adod, hogy ne legyen paráznává a föld, és ne legyen tele a föld fajtalanokdással! 30 **Tartsátok meg szombatjaimat,** tiszteljétek szentélyemet! Én vagyok az Úr! 31 Ne forduljatok halottidézőkhöz, és ne tudakozódjatok jövendőmondóknál, mert tisztátalanokká teszitek magatokat velük. Én, az Úr vagyok a ti Istenetek! 32 Az ősz ember előtt

kelj fel, és becsüld meg az öregembert! Félj Istenedtől: Én vagyok az Úr! 33 Ha jövevény tartózkodik köztetek az országban, ne nyomorgassátok! 34 **Olyan legyen a köztetek tartózkodó jövevény, mint a közületek való született izráeli! Szeressétek, mint magatokat, mert ti is jövevények voltatok Egyiptomban.** Én, az Úr vagyok a ti Istenetek! 35 Ne kövessetek el jogtalanságot az ítékezésben, sem a hossz mértékek, súly mértékek és űrmértékek használatában. 36 Hiteles mérleget, hiteles súlyokat, hiteles vékát és hiteles mérőedényt használjatok! Én, az Úr vagyok a ti Istenetek, aki kihoztalak benneteket Egyiptomból! 37 Tartsátok meg azért minden rendelkezésemet, minden törvényemet, és teljesítsétek azokat! Én vagyok az Úr!

3Móz 20

1Azután így beszélt Mózeshez az Úr: 2 Mondd meg Izráel fiainak: Aki Izráel fiai közül vagy az Izráelben tartózkodó jövevények közül odaadja gyermekét **Moloknak, halállal lakoljon: köveze meg az ország népe.** 3 Én is ellene fordulok az ilyen embernek, és kiirtom népe közül, mivel Moloknak adta gyermekét, és ezzel tisztátalanná tette szentélyemet, és meggyalázta szent nevemet. 4 Ha pedig az ország népe szemet huny fölötte, és nem öli meg azt az embert, aki Moloknak adja gyermekét, 5 akkor én fordulok az ellen az ember ellen és a nemzetsége ellen, és kiirtom a nép közül őt és mindazokat, akik követik a paráznaságban, paráználkodva Molokkal. 6 **Ha valaki halottidézőhöz és jövendőmondóhoz fordul, és követi őket a paráznaságban, ellene fordulok az ilyen embernek, és kiirtom népe közül.** 7 Szenteljétek oda magatokat, és legyetek szentek, mert én, az Úr vagyok a ti Istenetek! 8 Tartsátok meg rendelkezéseimet, és teljesítsétek azokat! **Én, az Úr szentellek meg titeket!** 9 **Ha valaki gyalázza apját vagy anyját, halállal lakoljon! Apját és anyját gyalázta: vére rajta.** 10 Ha valaki férjes asszonnyal paráználkodik, a felebarátja feleségével paráználkodik, halállal lakoljon a parázna férfi és a parázna nő. 11 Ha valaki apjának a feleségével hál, apjának a szemérmét fedte föl: halállal lakoljanak mindketten, vérük rajtuk. 12 Ha valaki a menyével hál, halállal lakoljanak mindketten. Förtelmességet követtek el, vérük rajtuk. **13 Ha valaki férfival hál úgy, ahogyan asszonnyal szoktak hálni, mivel utálatosságot követtek el mindketten, halállal lakoljanak, vérük rajtuk.** 14 Ha valaki feleségül vesz egy nőt az anyjával együtt, fajtalanság az. Égessék meg a férfit az asszonyokkal együtt. Ne legyen ilyen fajtalanság köztetek! 15 **Ha valaki állattal közösül, halállal lakoljon, és az állatot is öljétek meg!** 16 **Ha egy asszony bármiféle állathoz közeledik, hogy párosodjék vele, öld meg az asszonyt is meg az állatot is!** Halállal lakoljanak, vérük rajtuk. 17 Ha valaki feleségül veszi a testvérét, apjának a lányát vagy anyjának a lányát, és meglátja annak szemérmét, és az is meglátja az ő szemérmét: gyalázat az. Ki kell irtani az ilyeneket népük szeme láttára. Mivel testvérenek a szemérmét fedte föl, bűnhődnie kell. **18 Ha valaki havibajos asszonnyal hál, és fölfedi annak a szemérmét, föltakarja a forrását,** és az asszony is fölfedi vérenek forrását, mindkettőjüket ki kell irtani népük közül. 19 Anyád nővérenek vagy apád nővérenek a szemérmét ne fedd föl! Aki ilyet tesz, vérrokonát gyalázza meg: együtt kell bűnhődniük. 20 Aki nagynénjével hál, az a nagybátyja szemérmét fedte föl. Bűnhődni fognak vétkükért, gyermektelenül hálnak meg. 21 Aki elveszi testvérenek a feleségét, vérfertőzést követ el. Testvérenek a szemérmét fedte föl, gyermektelenek lesznek. 22 Tartsátok meg minden rendelkezésemet, minden törvényemet, és teljesítsétek azokat, hogy ki ne hányjon benneteket az a föld, ahova beviszlek titeket, hogy ott lakjatok. 23 Ne kövessétek annak a népnek a szokásait, amelyet kiűzők előletek. Megutáltam őket, mert mindezeket cselekedték. 24 Nektek azonban megmondtam, hogy ti fogjátok birtokba venni a földjüket, mert én nektek adom azt, a tejjel-mézszel folyó földet. **Én, az Úr vagyok a ti Istenetek, aki elkülönítettelek benneteket a népektől.** 25 Tegyetek azért különbséget tiszta és tisztátalan négylábú között, tisztátalan és tiszta madár között, és ne tegyétek magatokat utálatossá olyan négylábúval, madárral vagy bármiféle földi csúszómászóval, amelyet

különválasztottam, mint ami számotokra tisztátalan. **26 Legyetek előttem szentek, mert én, az Úr szent vagyok, és elkülönítettelek benneteket a népektől, hogy az enyéim legyetek.** 27 Ha egy férfiből vagy asszonyból halottidéző vagy jövendőmondó szól, halállal lakoljon. Kövezzék meg őket: vérük rajtuk.

3Móz 21

1Azután ezt mondta az Úr Mózesnek: **Mondd meg Áron fiainak, a papoknak,** mondd meg nekik, hogy **ne tegyék magukat tisztátalanná népük közül való halottal.** 2 De ha a legközelebbi rokonai közül halt meg valaki: anyja, apja, fia, leánya, testvére 3 vagy hajadon nővére: legközelebbi rokon ő is, ha még nem ment férjhez; ezekkel tisztátalanná teheti magát. 4 Mint férj se tegye tisztátalanná magát népe között, ne veszítse el szent voltát. **5 Ne borotválják kopaszra a fejüket, szakálluk szélét ne nyírják le, és a testüket ne vagdossák be.** 6 Szentek legyenek Istenük előtt, és ne hozzanak gyalázatot Istenük nevére. Mert ők mutatják be az Úr tűzáldozatait, Istenük kenyerét, azért szentek legyenek. 7 Ne vegyenek el paráznát vagy olyan nőt, akit megerőszakoltak. Olyan nőt se vegyenek el, akit a férje elbocsátott, mert Istenüknek vannak odaszentelve. 8 Szentnek tekintsd a papot, mert Istened kenyerét ő mutatja be. **Szent legyen előtted, mert én, az Úr, aki szent vagyok, megszenteltem őket.** 9 Ha valamelyik pap leánya gyalázatot követ el, mert paráználkodik, meg kell égetni, mert apjára hozott gyalázatot. 10 Aki főpap lett testvérei között azzal, hogy fejére öntötték a fölkenéshez való olajat, és felavatták, amikor a szent ruhákba öltöztették, **ne hagyja gondozatlanul a haját, ne szaggassa meg a ruháját,** 11 és ne menjen be semmiféle holttesthez: még az apjáéval vagy az anyjáéval se tegye magát tisztátalanná. 12 Ne hagyja el a szentély területét, és ne hozzon így gyalázatot Istenének szentélyére, mert Istenének odaszentelt, fölkenésre való olaja van rajta. Én vagyok az Úr! 13 **Hajadont vegyen feleségül.** 14 **Özvegyet, elbocsátottat, megerőszakoltat, paráznát, ilyeneket nem vehet el.** Csak a saját népéből való hajadont vehet feleségül, 15 hogy gyalázatot ne hozzon utódaira népe között. Én, az Úr szenteltem fel őt. 16 Azután így beszélt Mózeshez az Úr: 17 Így szólj Áronhoz: Ha utódaid közül valakinek a későbbi nemzedékekben **testi fogyatékosága lesz, az ne mutassa be áldozatul Istenének a kenyerét.** 18 Nem mutathatja be az, akinek testi fogyatékosága van, tehát aki vak, sánta, nyúlszájú vagy nyomorék, 19 se olyan, akinek kéz- vagy lábtörése volt, 20 **se aki púpos vagy vézna, hályogos szemű, viszketeges, sömörös vagy sérves.** 21 Áron pap utódai közül senki nem mehet oda tűzáldozatot bemutatni az Úrnak, akinek testi fogyatékosága van. Mivel testi fogyatékosága van, nem mehet oda, hogy bemutassa Istenének a kenyerét. 22 Istenének a kenyeréből, az igen szentből és a szentből egyaránt ehet. 23 **De a kárpithoz nem mehet be, és az oltárhoz nem közeledhet, mert testi fogyatékosága van: ne gyalázza meg szentélyemet.** Én, az Úr vagyok a megszentelőjük! 24 Mózes pedig elmondta ezeket Áronnak és fiainak meg Izráel fiainak.

3Móz 22

1Azután így beszélt Mózeshez az Úr: 2 **Mondd meg Áronnak és fiainak,** hogy vigyázva bánjanak Izráel fiainak szent adományaival. Meg ne gyalázzák szent nevemet azokkal, amiket ők nekem szentelnek. Én vagyok az Úr! 3 **Mondd nekik: Ha bárki a ti utódaitek közül, bármely nemzedékekből akkor közelít a szent adományokhoz, amelyeket Izráel fiai az Úrnak szentelnek, amikor éppen tisztátalan, azt az embert ki kell irtani előlem.** Én vagyok az Úr! 4 Ha valaki Áron utódai közül poklos vagy folyásos, nem ehet a szent adományokból, amíg meg nem tisztul. Ha pedig valaki hozzáér egy halott által tisztátalanná lett dologhoz, vagy ha valakinek magömlése volt, 5 vagy megérint valamilyen kisebb állatot, és tisztátalanná lesz,

vagy bármilyen tisztátalanságban levő embert, és úgy lesz tisztátalanná, 6 az az ember, aki effélet érint, tisztátalan lesz estig: nem ehét hát a szent adományokból. Mosakodjék meg előbb vízben, 7 és naplemente után tiszta lesz, azután ehét a szent adományokból, mert az ő eledele az. 8 Döglött vagy széttépett állatot nem ehét, mert tisztátalan lesz általa. Én vagyok az Úr! 9 Így tartsák meg, amit elrendeltem, hogy vétekekkel ne terheljék magukat, és meg ne haljanak amiatt, hogy meggyalázzák azokat. Én, az Úr vagyok a megszentelőjük! 10 Egy idegen ember sem ehét szent ételt, a papnál levő betelepült vagy napszámos sem ehét szent ételt. 11 De ha a pap pénzen vásárol meg valakit tulajdonául, az ehét belőle. A házában született szolgák is ehethetnek eledeléből. 12 Ha a pap leánya idegen férfi felesége lesz, nem ehét a szent áldozati felajánlásokból. 13 De ha a pap leánya özvegyen maradt, vagy elbocsátották, gyermeke pedig nincs, és visszatér apja házába, akkor éppúgy ehét az apja eledeléből, mint leány korában. De egyetlen idegen sem ehét belőle. 14 Ha valaki nem szándékosan eszik szent ételt, az adja meg a papnak a szent ételt, de tegye még hozzá az egyötödét. 15 **Ne gyalázzák meg Izráel fiainak szent adományait, amelyeket felajánlanak az Úrnak, 16 és ne terheljék meg súlyos bűnnel őket azért, hogy esznek szent adományaikból. Mert én, az Úr vagyok a megszentelőjük.** 17 Azután így beszélt Mózeshez az Úr: 18 Szólj Áronhoz és fiaihoz meg Izráel fiaihoz, és mondd meg nekik: Ha valaki Izráel házából és az Izráelben élő jövevények közül áldozatot akar bemutatni, és akár fogadalmi, akár önkéntes áldozatként valamiből égőáldozatot mutat be az Úrnak, 19 hibátlan hím marhát, juhot vagy kecskét vigyetek, hogy ő kedvesen fogadja tőletek. 20 Ne mutassatok be olyat, aminek fogyatéka van, mert akkor nem fogadja kedvesen tőletek. 21 Ha valaki marhát, juhot vagy kecskét akar bemutatni békeáldozatul az Úrnak, akár fogadalma teljesítéséért, akár önkéntes áldozatként, hibátlan legyen az, semmiféle fogyatéka se legyen, mert akkor fogadja kedvesen. 22 **Ne mutassatok be az Úrnak vakot, törött csontút, sérültet, szemölcsösöt, viszketegest vagy sömörösöt.** Ne adjatok ilyenekből tűzáldozatot az Úr oltárára! 23 Torz és csenevész marhát vagy juhot önkéntes áldozatul be lehet mutatni, de fogadalmi áldozatként Isten nem fogadja azt kedvesen. 24 Összenyomott, zúzott, megszakadt vagy kimetszett heréjűt ne mutassatok be az Úrnak. Ne tegyétek ezt országokban. 25 Ha idegen ember kezéből való bármi efféle, akkor sem mutathatjátok be mint Istenetek eledelét. Mivel csonkák és fogyatékosak, nem szereznek kegyelmet nektek. 26 Azután így beszélt Mózeshez az Úr: 27 A borjú, a bárány és a kecskegida maradjon az ellés után az anyja mellett hét napig. A nyolcadik naptól fogva szereznek kegyelmet, ha feláldozzák tűzáldozatul az Úrnak. 28 Marhát vagy juhot fiastul ne vágjatok le ugyanazon a napon. 29 Ha hálaáldozatot mutattok be az Úrnak, úgy áldozzatok, hogy kedvesen fogadja tőletek. 30 Még aznap egyétek meg, ne hagyjatok belőle reggelre. Én vagyok az Úr! 31 Tartsátok meg parancsolataimat, és teljesítsétek azokat. Én vagyok az Úr! 32 Ne gyalázzátok meg szent nevemet, hogy megszentelt legyek Izráel fiai között. Én, az Úr vagyok a megszentelőtök, 33 aki kihoztalak benneteket Egyiptomból, hogy a ti Istenetek legyetek. Én vagyok az Úr!

3Móz 23

1Azután így beszélt Mózeshez az Úr: 2 Szólj Izráel fiaihoz, és mondd meg nekik: Ezek az Úr ünnepei, amelyeken szent összejövetelt kell egybehívnotok. **Ezek az én ünnepeim:**

3 Hat napon át végezzétek munkátokat, de a hetedik napon teljes nyugalom legyen szent összejövetellel. Semmiféle munkát ne végezzetek; az Úrtól rendelt pihenőnap legyen az mindenütt, ahol laktok. 4 Ezek az Úr ünnepnapjai, a szent összejövetelek, amelyeket a megszabott idejükben egybe kell hívnotok: 5

Az első hónapban, a hónap tizennegyedikén estefelé van az ÚR PÁSKÁJA. 6 Ennek a hónapnak a tizenötödik napja pedig az Úr **KOVÁSZTALAN**

KENYEREINEK ÜNNEPE. Hét napig kovásztalan kenyeret egyetek. 7 Az első napon tartsatok szent összejövételt. Ne végezzetek semmilyen foglalkozáshoz tartozó munkát. 8 Hét napon át mutassatok be tűzáldozatot az Úrnak. A hetedik napon tartsatok szent összejövételt, ne végezzetek semmilyen foglalkozáshoz tartozó munkát.

9 Azután így beszélt Mózeshez az Úr: 10 Szólj Izráel fiaihoz, és mondd meg nekik: Ha bementek arra a földre, amelyet nektek adok, és learatjátok annak termését, vigyétek el **aratásotok első kévét a paphoz.** 11 Az mutassa fel a kévét az Úr előtt azért, hogy ő kedvesen fogadja tőletek. A szombat után következő napon mutassa fel azt a pap.

12 A KÉVE FELMUTATÁSÁNAK a napján készítetek egy hibátlan, egyéves bárányt égőáldozatul az Úrnak, 13 a hozzá tartozó ételáldozatul pedig kéttized véka finomlisztet olajjal gyúrva. Kedves illatú tűzáldozat ez az Úrnak. A hozzá tartozó italáldozatul egynegyed hín bort adjatok. 14 Kenyeret, pörkölt vagy zsenge gabonaszemetet ne egyetek egészen addig a napig, amíg el nem viszitek Isteneteknek az őt megillető áldozatot. Örök rendelkezés legyen ez nektek mindenütt, ahol laktok, nemzedékről nemzedékre.

15 Számoljatok a szombatra következő naptól, tehát attól a naptól, amelyen elviszitek a felmutatásra szánt kévét, **hét teljes hetet.** **16 ÖTVEN NAPOT számoljatok a hetedik szombat utáni napig.** Akkor mutassatok be új ételáldozatot az Úrnak. 17 Hozzatok lakóhelyetekről két kenyeret felmutatott áldozatul: kéttized véka finomlisztből készüljenek, kovással sütve, az első termésből való áldozatul az Úrnak. 18 A kenyéren kívül mutassatok be hét hibátlan, egyéves bárányt, egy bikaborjút meg két kost. Legyenek ezek az Úr égőáldozatai a hozzájuk tartozó étel- és italáldozattal együtt. Kedves illatú tűzáldozat ez az Úrnak. 19 Készítetek el **egy kecskebakot is vétekáldozatul,** két egyéves bárányt pedig békeáldozatul. 20 A pap mutassa fel azokat az első termésből készült kenyér fölött felmutatott áldozatul az Úr színe előtt a két báránnyal együtt. Az Úrnak szentelt adományok ezek, legyenek a papé. 21 Hívjatok össze ugyanerre a napra szent összejövételt, ne végezzetek semmilyen foglalkozáshoz tartozó munkát. **Örök rendelkezés legyen ez nektek mindenütt, ahol laktok, nemzedékről nemzedékre!** 22 Amikor földetek termését learatjátok, ne arassátok le egészen a mező széléig, és ami aratás közben elhullott, azt ne szedjétek föl. Hagyd ott azokat a ninesteleneknek és a jövevénynek. Én, az Úr vagyok a ti Istenetek. 23 Azután így beszélt Mózeshez az Úr: 24 Mondd meg Izráel fiainak:

A hetedik hónapban, a hónap elsején tartsatok pihenőnapot, szent összejövételt emlékeztető KÜRTZENGÉSSSEL. 25 Ne végezzetek semmilyen foglalkozáshoz tartozó munkát, hanem mutassatok be tűzáldozatot az Úrnak. 26 Azután így beszélt Mózeshez az Úr: 27 Ugyanennek a hetedik hónapnak a tizedike **AZ ENGESZTELÉS napja.** Tartsatok szent összejövételt, tartóztassátok meg magatokat, és mutassatok be tűzáldozatot az Úrnak. 28 Ne végezzetek ezen a napon semmiféle munkát, mert az engesztelés napja ez, hogy engesztelést végezzenek értetek Isteneteknek, az Úrnak színe előtt. 29 Ha pedig valaki nem tartóztatja meg magát ezen a napon, azt ki kell irtani népe közül. 30 És ha valaki bármiféle munkát végez ezen a napon, azt az embert kipusztítom népe közül. 31 Ne végezzetek semmiféle munkát akkor. Örök rendelkezés legyen ez mindenütt, ahol laktok, nemzedékről nemzedékre. 32 **A teljes nyugalom napja legyen ez nektek, tartóztassátok meg magatokat.** A hónap kilencedikének estéjén, ettől az estétől a következőig pihenjétek nyugalmatok napján. 33 Azután így beszélt Mózeshez az Úr: 34 Mondd meg Izráel fiainak:

Ugyanennek a hetedik hónapnak a tizenötödik napján kezdődjék az Úrnak a hét napig tartó LOMBSÁTRAK ÜNNEPE. 35 Az első napon tartsatok szent összejövételt, ne végezzetek semmilyen foglalkozáshoz tartozó munkát. 36 Hét napon át mutassatok be tűzáldozatot az Úrnak. A nyolcadik napon tartsatok szent összejövételt, és mutassatok be tűzáldozatot az Úrnak. Ünnepnep ez, ne végezzetek semmilyen foglalkozáshoz tartozó munkát.

37 Ezek az Úr meghatározott ünnepei, amelyeken szent összejövetelet kell egybehívnotok. Mutassatok be tűzáldozatot az Úrnak: égőáldozatot, ételáldozatot, véresáldozatot és italáldozatot, mindegyik napon annak rendje szerint, 38 az Úr nyugalomnapjain kívül, és az egyéb adományaitokon: az összes fogadalmi és önkéntes áldozataitokon kívül, amelyeket az Úrnak adtok. 39 A hetedik hónap tizenötödik napjától kezdve pedig, amikor begyűjtitek a föld termését, hét napon át ünnepeljétek az Úr ünnepét. Az első nap is legyen pihenőnap, és a nyolcadik nap is legyen pihenőnap. 40 Vegyetek magatoknak az első napon nemes fákról való gyümölcsöt, pálmaágakat, sűrű lombú faágakat és fűzfagallyakat, és örvendeztetek hét napon át Istenetek, az Úr előtt. 41 Így ünnepeljétek meg ezt az Úr ünnepeként minden esztendőben hét napon át. Örök rendelkezés legyen ez nektek nemzedékről nemzedékre. A hetedik hónapban ünnepeljétek ezt. **42 Lombsátrokban lakjatok hét napig, lombsátrokban lakjék az országban minden izráeli. 43 Hadd tudják meg nálatok az eljövendő nemzedékek, hogy sátrokban adtam lakást Izráel fiainak, amikor kihoztam őket Egyiptomból. Én, az Úr vagyok a ti Istenetek.** 44 Mózes pedig elmondta Izráel fiainak, hogy melyek az Úr ünnepei.

ÖSSZESEN HÉT ÜNNEP - EZEKNEK VAN ÚJSZÖVETSÉGI BETELJESÉDÉSE

3Móz 24

1 Azután így beszélt Mózeshez az Úr: 2 Parancsold meg Izráel fiainak, hogy hozzanak neked **olajbogyóból ütött tiszta olajat a mécstartóhoz, hogy** mindig tehessenek rá égő mécses. 3 Gondoskodjon róla Áron, hogy az a kijelentés sátrában, a bizonyosság kárpitján kívül estétől reggelig állandóan égjen az Úr előtt. Örök rendelkezés legyen ez nektek nemzedékről nemzedékre. 4 A színarany lámpatartóra rakja fel a mécseseket, hogy állandóan az Úr előtt égjenek. 5 **Véggy finomlisztet, és süss belőle tizenkét lepényt. Kéttized vékából készüljön egy lepény. 6 Helyezd el azokat két sorban, soronként hatot, a színarannyal bevont asztalra az Úr elé.** 7 Tégy a sorokra tiszta tömjént. Ez legyen a kenyérből az emlékeztető áldozat: tűzáldozat ez az Úrnak. 8 Szombatról szombatra így kell megteríteni az Úr előtt, állandóan: örök szövetség kötelezi erre Izráel fiait. 9 **Azután legyen a kenyér Ároné és fiaié.** Szent helyen egyék meg, mert az Úr igen szent tűzáldozatai közé tartozik ez is. Örök rendelkezés ez. 10 Egy izráeli asszony fia, akinek az apja egyiptomi volt, Izráel fiaival együtt jött ki, és ennek az izráeli asszonynak a fia összeveszett egy izráeli férfival a táborban. 11 Az izráeli asszony fia káromolta az Úr nevét és átkozódott, ezért odavitték Mózeshez. Anyjának a neve Selómít volt, Dibrí leánya, Dán törzséből. 12 És őrizetbe vették, amíg útmutatást nem kapnak az Úrtól. 13 Az Úr pedig így beszélt Mózeshez: 14 Vidd ki az átkozódót a táboron kívülre, és tegyék fejére a kezüket mindazok, akik hallották őt, azután kövesse meg őt az egész közösség. 15 Izráel fiaikhoz pedig így beszélj: Ha valaki átkozza Istenét, annak bűnhődnie kell vétkéért. 16 Aki az Úr nevét káromolja, halállal lakoljon: irgalom nélkül kövesse meg az egész közösség! Akár jövevény, akár közületek való, meg kell halnia, ha káromolja az Úr nevét. 17 Ha valaki agyonüt egy embert, akárkit is, halállal lakoljon! 18 Aki pedig egy állatot üt agyon, az fizessen az állatért állattal. 19 Ha valaki nyomorékká teszi honfitársát, azzal úgy bánjanak, ahogyan ő cselekedett: 20 törést törésért, szemet szemért, fogat fogért. Amilyen fogyatékoságot okozott, olyat okozzanak neki is. 21 Aki állatot üt agyon, fizesse meg azt, de aki embert üt agyon, annak meg kell halnia. 22 Ugyanaz a törvény vonatkozzon nálatok mind a jövevényre, mind a született izráelire, mert én, az Úr vagyok a ti Istenetek. 23 Így beszélt Mózes Izráel fiaikhoz, azok pedig kivítették az átkozódót a táboron kívülre, és megkövezték. Úgy cselekedtek Izráel fiai, ahogyan megparancsolta Mózesnek az Úr.

3Móz 25

1 Azután így beszélt Mózeshez az Úr a Sínai-hegyen: 2 Szólj Izráel fiaihoz, és mondd meg nekik: Amikor bementek arra a földre, amelyet nektek adok, legyen nyugalma a földnek is az Úr nyugalomnapjához hasonlóan. 3 Hat éven át vedd be meződet, és hat éven át mesd meg szőlődet, és takarítsd be azok termését. 4 De a hetedik esztendőben legyen teljes nyugalma a földnek, az Úr nyugalomnapjához hasonlóan. Meződet ne vedd be, és szőlődet ne mesd meg. 5 **Ami az aratás után kihajtott, azt ne arasd le, és metszetlen szőlőd fürtjeit ne szedd le. A nyugalom esztendeje legyen ez a föld számára.** 6 De ami egyebet a föld a nyugalma idején terem, legyen a táplálékok: neked, szolgálóknak és szolgálóleányoknak, a nálad tartózkodó napszámosnak és idegennek 7 meg jószágoknak és a földeden élő vadállatoknak; minden, amit terem, legyen az eledetek. 8 **Számolj azután hét nyugalomévet, azaz hétszer hét esztendőt, úgyhogy a hét nyugalomévi ideje negyvenkilenc esztendő legyen.** 9 **Akkor fúvasd meg a harsogó kürtöt a hetedik hónap tizedikén, az engesztelés napján fúvasd meg a kürtöt országszerte.** 10 **Szenteljétek meg az ötvenedik esztendőt, és hirdessetek felszabadulást** az ország minden lakosának. Legyen az nektek örömnép: hadd jusson hozzá újra mindenki a birtokához, és hadd térjen vissza mindenki a nemzetségéhez. 11 Örömnép legyen számotokra az ötvenedik esztendő! Ne vessetek és ne arassátok le, ami az aratás után kihajtott; a metszetlen szőlőt ne szüreteljétek le! 12 Mert örömnép az, tartsátok szentnek. A mezőről egyétek annak termését. 13 Az örömnép ebben az esztendéjében jusson hozzá újra mindenki a birtokához. 14 Ha eladsz honfitársadnak valamit, vagy vásárolsz valamit honfitársadtól, ne csapjátok be egymást! 15 Az örömnép évét követő esztendők száma szerint vásárolj honfitársadtól, az pedig a termő esztendők száma szerint adjon el neked. 16 Ha több esztendő van hátra, többet fizess érte, ha kevesebb van hátra, kevesebbet fizess, hiszen az évek számának megfelelő termést adja el neked. 17 Ne csapjátok be honfitársatokat! Féld Istenedet! Én, az Úr vagyok a ti Istenetek. 18 Teljesítsétek rendelkezéseimet, tartsátok be törvényeimet, és teljesítsétek azokat! Akkor biztonságban lakhatok azon a földön, 19 a föld pedig megadja gyümölcsét, ehettek jóllakásig, és biztonságban lakhatok rajta. 20 Ha pedig azt kérdeznék: Mit eszünk a hetedik esztendőben, ha nem vetünk, és a termésünket nem takarítjuk be? 21 Én majd rátok árasztom áldásomat a hatodik esztendőben, és három esztendőre való fog teremni. 22 Amikor a nyolcadik esztendőben vetni fogtok, még a régi termésből ehettek egészen a kilencedik évig, amíg beérik annak a termése, a régiből ehettek majd. 23 A földet senki se adja el véglegesen, **mert enyém a föld, ti csupán jövevények és betelepültek vagytok nálam.** 24 Ezért az egész országban, ami a birtokokban van, tegyétek visszaválthatóvá a földet. 25 Ha testvéred elszegényedik, és elad a birtokából, akkor álljon elő a megváltója, a legközelebbi rokona, és váltsa ki azt, amit a testvére eladott. 26 Ha pedig valakinek nincs megváltója, de ő maga szert tesz annyira, amennyi elegendő a visszaváltáshoz, 27 számítsa le az eladás óta eltelt esztendőket, a fennmaradó értéket pedig térítse meg annak, akinek eladta, és a birtoka szálljon vissza rá. 28 De ha nincs neki annyi, amennyit vissza kellene fizetnie, akkor maradjon az eladott föld a vevőnél az örömnép évéig. Az örömnépen azonban legyen ismét az övé a birtoka. 29 Ha valaki lakóházat ad el egy fallal körülvett városban, legyen az visszaváltható az eladástól számítva egy teljes évig: ennyi ideje legyen visszaváltani. 30 De ha nem váltják vissza egy teljes év elteltéig, akkor a kőfallal körülvett városban levő ház véglegesen a vevőé lesz nemzedékről nemzedékre, nem válik szabaddá az örömnépen sem. 31 A falvakban, amelyek nincsenek kőfallal körülvéve, a házakat a mezei földekhez kell számítani: legyenek visszaválthatók, és váljanak szabaddá az örömnépen. 32 A léviták városaiban, az ő birtokukban levő városokban a házak legyenek bármikor visszaválthatók a léviták számára. 33 De ha a léviták közül nem is váltja vissza magának valaki, akkor is válják szabaddá az eladott ház az örömnépen az ő birtokukban levő városban. Mert a léviták városaiban levő házak az ő birtokuk Izráel fiai között. 34 A városaikhoz tartozó mezőket azonban nem adhatják el, mert az örökre az ő birtokuk. 35 **Ha testvéred elszegényedik és tönkremegy melletted, segítsd őt, hogy mint jövevény vagy betelepült megélhessen melletted.** 36 Ne szedj tőle kamatot vagy

uzsorát. Légy istenfélő, hadd éljen meg a testvéred melletted! 37 Pénzedet ne kamatra add neki, és ne uzsorára add neki az élelmedet! 38 Én, az Úr vagyok a ti Istenetek, aki kihoztalak benneteket Egyiptomból, hogy nektek adjam Kánaán földjét, és Istenetek legyek. 39 Ha testvéred elszegényedik melletted, és eladja magát neked, ne rabszolgaként kelljen dolgoznia. 40 Napszámosként vagy betelepültként legyen nálad, az örömnép évéig szolgáljon nálad. 41 Azután szabadon távozzék el tőled gyermekeivel együtt, és térjen vissza nemzetségéhez, és jusson hozzá ismét ősei birtokához. 42 Mert az én szolgálaim ők, akiket kihoztam Egyiptomból: ne adják hát el őket úgy, mint a rabszolgákat. 43 Ne uralkodj rajta kegyetlenül! Légy istenfélő! 44 Rabszolgáid és rabszolganőid a körülötted lakó népekből legyenek, azok közül vásárolj rabszolgát és rabszolganőt. 45 A közöttetek tartózkodó betelepültek gyermekei közül is vásárolhattok, meg a köztetek lakó nemzetségeiből azok közül is, akik az országokban születtek: ezek a ti tulajdonotok lehetnek. 46 **Örökségül hagyhatjátok ezeket magatok után fiaitokra, hadd örököljék mint tulajdonukat, és dolgoztassák őket örökké.** De testvéreiteken, Izráel fiain, egymáson ne uralkodjatok kegyetlenül! 47 Ha a jövevény vagy betelepült vagyont szerez melletted, testvéred viszont elszegényedik mellette, és eladja magát a melletted levő jövevénynek vagy betelepültnek, vagy valakinek, aki egy jövevény nemzetségéből származik, 48 bár eladta magát, legyen visszaváltható; bármelyik rokona visszaválthatja őt. 49 Akár a nagybátyja, akár nagybátyjának a fia visszaválthatja, akár nemzetségéből származó vérrokona visszaválthatja, vagy ha módja van hozzá, saját magát is visszaválthatja. 50 Számoljon el azzal, aki őt megvette, attól az évtől kezdve, amikor eladta magát neki, az örömnép évéig. Eladási árából vonják le a nála töltött éveket úgy, mintha napszámosként lett volna nála. 51 Ha még sok esztendő volna hátra, akkor ahhoz képest térítse meg váltságdíjával a saját vételárát. 52 Ha pedig egy-két év maradt már csak hátra az örömnép évéig, akkor számítsák azt be neki, és az éveinek megfelelően fizesse meg a váltságdíját. 53 Adott évre elszegődött napszámosként legyen nála. Ne uralkodjék rajta kegyetlenül a szemed láttára! 54 Ha pedig nem váltják vissza így, az örömnép évében válják szabaddá gyermekeivel együtt. 55 Mert az én szolgálaim Izráel fiai, az én szolgálaim ők, akiket kihoztam Egyiptomból. Én, az Úr vagyok a ti Istenetek.

3Móz 26

Weal: 1-13; Woe: 14-39 (25 vers); Weal „ha”: 26-26

1 Ne csináljatok magatoknak bálványokat! Se faragott bálványszobrot, se szent oszlopot ne állítsatok magatoknak, közsobrokat se helyeztetek el országokban, hogy imádjátok azokat. Mert én, az Úr vagyok a ti Istenetek. 2 **Szombatjaimat tartsátok meg,** és szentélyemet tiszteljétek! Én vagyok az Úr. 3 Ha rendelkezéseim szerint éltek, parancsolataimat megtartjátok, és teljesítitek azokat, 4 akkor esőt adok nektek a szokott időben, a föld megadja termését, és a mező fája is megtermi gyümölcsét. 5 Cséplésetek a szüretig tart, és a szüretetek eltart a vetésig. Jóllakásig ehetitek kenyereteket, és biztonságban lakhattok az országban. 6 **Békességet adok az országban: ha lefeküsztek, senki sem riaszt föl benneteket.** Kipusztítom a vadállatokat az országból, és fegyverrel sem hatolnak be országotokba. 7 Sőt, ti üldözitek majd ellenségeiteket, és elhullanak fegyvereitek által. 8 Közületek öten elüldöznek százat, és százan tízezret üldöznek, és elhullanak ellenségeitek fegyvereitek által. 9 Hozzátok fordulok, megsaporítalak és megsokasítalak benneteket, és fenntartom veletek szövetségemet. 10 Régi, tavalyi gabonát ehettek, és a régit ki kell majd hordanotok az új elől. 11 Hajlékomat közétek helyezem, és nem utállak meg benneteket. 12 **Köztetek járok, és Istenetek leszek, ti pedig az én népem lesztek.** 13 **Én, az Úr vagyok a ti Istenetek, aki kihoztalak benneteket Egyiptomból, hogy ne legyetek többé azoknak a szolgálai.** Összetörtem igátok jármát, hogy főlegyenesedve járhattok.

14 De ha nem hallgattok rám, és nem teljesítitek mindezeket a parancsolatokat, 15 ha megvetitek rendelkezéseimet, és megutáljátok törvényeimet, ha nem teljesítitek minden parancsolatomat, hanem megszegitek szövetségemet, 16 akkor én így bánok veletek: Meglátogatlak benneteket szörnyűségekkel: szemet elhomályosító és lelket gyötrő sorvadással és lázzal. Hiába vetitek el a magot, ellenségeitek eszik meg a termését. 17 Ellenetek fordulok: megvernek ellenségeitek, és uralkodni fognak rajtatok gyűlölőitek; akkor is menekültök, ha senki sem üldöz titeket. 18 Ha pedig ezek után sem hallgattok rám, akkor hétszeresen fenyítelek meg benneteket vétkeitekért. 19 Összetöröm gögös hatalmatokat. Olyanná teszem fölöttetek az eget, mint a vas, földeteket pedig olyanná, mint az érc. 20 Hiába dolgoztok minden erőtökkel, földetek nem terem, és a föld fái nem hoznak gyümölcsöt. 21 Ha mégis szembeszálltok velem, és nem akartok rám hallgatni, akkor hétszeresen verlek meg benneteket vétkeitek miatt. 22 Rátok küldöm a mezei vadakat, és elragadják gyermekeiteket, kiirtják jószágaitokat, megritkítanak benneteket, és útjaitok elnéptelenednek. 23 És ha még ezek a fenyítések sem fognak rajtatok, hanem szembeszálltok velem, 24 akkor én is szembeszállok veletek, és hétszeresen verlek meg benneteket vétkeitek miatt. 25 Fegyvert hozok rátok, hogy bosszút álljon a szövetségsejéért. Ha városaitokba veszitek be magatokat, akkor dögvészt bocsátok rátok, és az ellenség kezébe adlak benneteket. 26 Amikor tönkreteszem nálatok a féltett élelmet, tíz asszony egy kemencében süti majd nektek a kenyeret, és kiporciózva adják nektek a kenyeret, úgyhogy esztek ugyan, de mégsem laktok jól. 27 És ha még azután sem hallgattok rám, hanem szembeszálltok velem, 28 akkor haragomban én is szembeszállok veletek, és bizony hétszeresen fenyítelek meg benneteket vétkeitek miatt. 29 *Fiaitok húsát fogjátok enni, és leányaitok húsát eszitek* majd. 30 Elpusztítom áldozóhalmaitokat, darabokra zúrom tömjénező oltáraitokat, és hulláitokat összetört bálványaitok mellé szórom, mert megutállak benneteket. 31 Városaitokat romhalmazzá teszem, és szentélyeiteket elpusztítom, hogy ne is érezzem többé áldozataitok kedves illatát. 32 Olyan pusztítást végzek az országban, hogy beleborzonganak még ellenségeitek is, akik majd birtokba veszik. 33 Titeket pedig szétszórlak a többi nép közé, és kivont karddal üldözlek benneteket. Országotok pusztasággá lesz, városaitok pedig romhalmazzá. 34 Akkor majd élvezni fogja nyugalma a föld a pusztulás egész idején, ti pedig ellenségeitek földjén lesztek. Akkor majd megnyugszik a föld, és élvezni fogja nyugalma. 35 A pusztulás egész ideje alatt nyugodni fog, mivel nem nyugodhatott a nyugalomra rendelt időben, amikor még rajta laktatok. 36 Akik pedig megmaradnak közületek, azoknak a szívében gyávaságot keltek ellenségeik földjén, úgyhogy üldözni fogja őket még egy szélúzte falevél zizzenése is; menekülnek, mintha fegyver elől menekülnének, és elesnek, pedig senki sem üldözi őket. 37 Elbotlanak egymásban, mintha fegyverrel üznék őket, pedig senki nem üldözi őket, és nem tudtok ellenállni ellenségeiteknek. 38 El fogtok veszni a többi nép között, és megemészt benneteket ellenségeitek földje. 39 Akik pedig megmaradnak közületek, elsorvadnak bűneik miatt ellenségeik földjén, sőt atyáik bűnei miatt is ők sorvadnak el.

40 De HA MEGVALLJÁK BÜNÜKET és atyáik bűnét, hogy hűtlenséget követtek el ellenem, meg azt, hogy szembeszálltak velem, 41 ami miatt én is szembeszálltam velük, és elvittem őket ellenségeik földjére; ha majd megalázkodik körülmetéletlen szívük, és békével hordozzák büntetésüket, 42 akkor visszaemlékezem a Jákóbbal kötött szövetségemre, az Izsákkal kötött szövetségemre meg az Ábrahámval kötött szövetségemre, és visszaemlékezem az országra is. 43 El kell ugyan hagyniuk földjüket, hadd élvezze nyugalma, amíg pusztán hever nélkülük, nekik pedig békével kell hordozniuk büntetésüket, mivel újra meg újra megvetették törvényeimet, és megutálták rendelkezéseimet. 44 De akkor sem vetem meg őket, amikor ellenségeik földjén lesznek, és nem utálok meg őket annyira, hogy véget vessek nekik, megszegvén a velük kötött szövetségemet, mert én, az Úr vagyok az ő Istenük. 45 És visszaemlékezem az elődeikkel kötött szövetségre, akiket kihoztam Egyiptom földjéről a többi nép szeme láttára, hogy

Istenük legyenek. Én vagyok az Úr. 46 Ezek azok a rendelkezések, előírások és törvények, amelyeket az Úr Mózes által szerzett a Sínai-hegyen maga és Izráel fiai között.

3Móz 17-26: szentség-törvény (Szabó Andor)

3Móz 27

**Félix és Lenci: 50-50 sekelt ér;
én és Delinke: 15-15 sekelt**

1 Azután így beszélt Mózeshez az Úr: 2 Szólj Izráel fiaihoz, és mondd meg nekik: Ha valaki különleges fogadalmat tesz, és a szokásos becsült értékben egy személyt szán az Úrnak, 3 a becsült értéket így kell megállapítani: Ha **férfi az, húszévestől hatvanévesig ötven sekelt ezüstre becsüld a szent sekelt szerint.** 4 Ha pedig asszony az, akkor harminc sekeltre becsüld. 5 Ha öt és húsz év között van, a fiút húsz sekeltre becsüld, a leányt tíz sekeltre. 6 Ha egy hónap és öt év között van, akkor a fiút öt sekelt ezüstre becsüld, a leányt pedig három sekelt ezüstre becsüld. 7 **Ha hatvanéves vagy annál idősebb, akkor a férfit tizenöt sekeltre becsüld,** az asszonyt pedig tíz sekeltre. 8 Ha azonban szegény ahhoz, hogy megfizesse a szokásos becsült értéket, akkor a felajánlott személyt állítsák a pap elé, és a pap becsülje fel őt. A fogadalmat tevő vagyonának megfelelően becsülje fel őt a pap. 9 Ha olyan állatról van szó, amelyet be lehet mutatni áldozatul az Úrnak, legyen szent minden, amit az Úrnak adtak. 10 Ne adjanak helyette mást, ne cseréljék ki se a jót rosszabbra, se a rosszat jobbra. Ha mégis kicserélik az állatot egy másik állatra, akkor az is meg a csereállat is legyen szent. 11 Ha pedig valamilyen tisztátalan állatról van szó, amelyet nem lehet áldozatul bemutatni az Úrnak, akkor állítsák oda az állatot a pap elé. 12 Becsülje meg a pap, hogy mennyire jó vagy rossz, és annyi legyen az értéke, amennyire a pap becsülte. 13 De ha mégis vissza akarja váltani, akkor tegye hozzá a becsült értékhez annak ötödrészét. 14 Ha valaki a házát szenteli oda szent ajándékkul az Úrnak, akkor becsülje meg a pap, hogy az mennyire jó vagy rossz, és annyi legyen az értéke, amennyit a pap megállapít. 15 Ha pedig az, aki odaszentelte, vissza akarja váltani a házát, tegye hozzá a megbecsült árhoz annak ötödrészét, akkor lehet az ismét az övé. 16 Ha valaki ősi birtokából szentel oda valamit az Úrnak, akkor azt a vetőmagja szerint kell felbecsülni; egy hómer árpa vetőmag esetén ötven sekelt ezüstöt ér. 17 Ha az örömnép évétől fogva szenteli oda valaki a mezejét, akkor a teljes becsült értéket kell számítani. 18 De ha az örömnép után szenteli oda valaki a mezejét, akkor a pap a **következő örömnépig még hátra levő évek számának megfelelően számítsa ki annak az árát:** így kell csökkenteni annak becsült értékét. 19 Ha pedig az, aki odaszentelte, vissza akarja váltani a mezejét, tegye hozzá a becsült árhoz annak ötödrészét, akkor lehet ismét az övé. 20 **Ha pedig nem váltja vissza a mezőt, hanem eladja azt a mezőt valaki másnak, akkor azt nem lehet többé visszaváltani.** 21 Ha az örömnépen felszabadul a mező, legyen az Úr szent tulajdona mint eszküvel odaszentelt mező: a pap birtoka legyen. 22 Ha pedig valaki vásárolt mezőt szentel oda az Úrnak, amely nem ősi birtoka, 23 akkor számítsa ki a pap a becsült érték összegét az örömnép évéig, és a becsült értéket még azon a napon oda kell adni szent ajándékkul az Úrnak. 24 Az örömnép évében visszaszáll a mező arra, akitől vették, akinek ősi birtoka volt az a föld. 25 **Mindent a szent sekelt szerint becsüljétek fel; húsz géra legyen egy sekelt.** 26 Az állatok elsőszülöttjét ne szentelje oda senki, hiszen az mint elsőszülött úgyis az Urat illeti: akár marha, akár juh, az Úré az. 27 Ha azonban áldozatra alkalmatlan az az állat, akkor meg kell váltani becsült értéke szerint, hozzáadva még annak ötödrészét. Ha pedig nem váltják meg, akkor adják el becsült értéke szerint. 28 De amit eszküvel szentelt valaki tulajdonából az Úrnak, akár ember, akár állat, akár ősi birtok az, azt nem adhatja el, és nem válthatja vissza. Minden eszküvel odaszentelt dolog igen szent tulajdona az Úrnak. 29 **Nem lehet kiváltani azt, akit kiirtásra ítélték: az ilyen ember halállal lakoljon.** 30 **A föld minden tizede az Úré, a földnek a szemes terméséből és a fa gyümölcséből; az Úr szent tulajdona az.** 31 De ha valaki ki akar valamit váltani a tizedéből, tegye még hozzá

annak ötödrészét. 32 A marháknak és juhoknak a tizede is, minden tizedik, amely átmegy a pásztorbot alatt, az Úr szent tulajdona legyen. 33 Nem szabad válogatni a jó és a rossz között, sem kicserélni azt. Ha valaki mégis kicseréli, akkor az is meg a csereállat is szent lesz, és nem váltható vissza. 34 Ezek azok a parancsolatok, amelyeket az Úr parancsolt Mózes által Izráel fiainak a Sínai-hegyen.

4Móz 1

Így beszélt az Úr Mózeshez a Sínai-pusztában, a kijelentés sátrában a **második év második hónapjának elsején azután, hogy kijöttek Egyiptomból**: 2 Számoljátok össze Izráel fiainak egész közösségét, névjegyzékbe véve nemzetségenként és nagycsaládonként egytől egyig minden férfit, **3 húszévestől fölfelé minden hadkötelest** Izráelben! Te és Áron vegyétek őket számba seregeik szerint! 4 Legyen segítségetekre törzsenként **egy-egy férfi, mindegyik egy nagycsalád feje legyen!** 5 Ez a neve azoknak a férfiaknak, akik segíteni fognak nektek: Rúbenből Elicúr, Sedéúr fia, 6 Simeonból Selumiél, Cúrisaddaj fia, 7 Júdából Nahsón, Amminádáb fia, 8 Issakárból Netanél, Cúár fia, 9 Zebulonból Eliáb, Hélón fia. 10 József fiai közül: Efraimból Elisámá, Ammihúd fia, Manasséból pedig Gamliél, Pedácúr fia, 11 Benjáminból Abidán, Gidóni fia, 12 Dánból Ahiezer, Ammísaddaj fia, 13 Ásérből Pagiel, Okrán fia, 14 Gádból Eljászáf, Deúél fia, 15 Naftálból Ahíra, Énán fia. 16 **Ezek a közösség képviselői, az ősi törzsek fejedelmei, Izráel nemzetségfői. 17 Maga mellé vette azért Mózes és Áron ezeket a név szerint kijelölt férfiakat,** 18 és összegyűjtötték az egész közösséget a második hónap elsején. Azok pedig bejegyeztették magukat a **névjegyzékbe nemzetségenként** és nagycsaládonként, húszévestől fölfelé egytől egyig, 19 ahogyan Mózesnek megparancsolta az Úr. Így vették őket számba a Sínai-pusztában: **20 Rúbennek, Izráel elsőszülöttének a fiai, azok leszármazottai nemzetségenként és nagycsaládonként, névjegyzékbe véve egytől egyig minden férfi, húszévestől fölfelé minden hadköteles,** 21 akiket Rúben törzséből vettek számba, **negyvenhatezer-ötszázan voltak.** 22 Simeon fiainak a leszármazottai nemzetségenként és nagycsaládonként, akiket számba vettek, névjegyzékbe véve egytől egyig minden férfi, húszévestől fölfelé minden hadköteles, 23 akiket **Simeon törzséből** vettek számba, **ötvenkilencezer-háromszázan voltak.** 24 Gád fiainak a leszármazottai, nemzetségenként és nagycsaládonként névjegyzékbe véve, húszévestől fölfelé minden hadköteles, 25 akiket **Gád törzséből vettek számba, negyvenötezer-hatszázötvenen** voltak. 26 **Júda fiainak** a leszármazottai, nemzetségenként és nagycsaládonként névjegyzékbe véve, húszévestől fölfelé minden hadköteles, 27 akiket Júda törzséből vettek számba, **hetvennégyezer-hatszázan voltak.** 28 **Issakár** fiainak a leszármazottai, nemzetségenként és nagycsaládonként névjegyzékbe véve, húszévestől fölfelé minden hadköteles, 29 akiket Issakár törzséből vettek számba, **ötvennégyezer-négyszázán** voltak. **30 Zebulon** fiainak a leszármazottai, nemzetségenként és nagycsaládonként névjegyzékbe véve, húszévestől fölfelé minden hadköteles, 31 akiket Zebulon törzséből vettek számba, **ötvenhétézer-négyszázán** voltak. **32 József fiai** közül *Efraim* fiainak a leszármazottai nemzetségenként és nagycsaládonként névjegyzékbe véve, húszévestől fölfelé minden hadköteles, 33 akiket Efraim törzséből vettek számba, **negyvenezer-ötszázán** voltak. 34 *Manassé* fiainak a leszármazottai pedig, nemzetségenként és nagycsaládonként névjegyzékbe véve, húszévestől fölfelé minden hadköteles, 35 akiket Manassé törzséből vettek számba, harminckétezer-kétszázán voltak. 36 **Benjámin** fiainak a leszármazottai, nemzetségenként és nagycsaládonként névjegyzékbe véve, húszévestől fölfelé minden hadköteles, 37 akiket Benjámin törzséből vettek számba, **harmincötezer-négyszázán** voltak. 38 **Dán** fiainak a leszármazottai, nemzetségenként és nagycsaládonként névjegyzékbe véve, húszévestől fölfelé minden hadköteles, 39 akiket **Dán** törzséből vettek számba, **hatvankétezer-hétszázán** voltak. 40 **Ásér** fiainak a leszármazottai, nemzetségenként és nagycsaládonként névjegyzékbe véve, húszévestől fölfelé minden hadköteles, 41 akiket Ásér törzséből vettek számba, **negyvenegyezer-ötszázán** voltak. 42 **Naftáli** fiainak a leszármazottai, nemzetségenként és nagycsaládonként névjegyzékbe véve, húszévestől fölfelé minden hadköteles, 43 akiket Naftáli törzséből vettek számba, **ötvenháromezer-négyszázán** voltak. 44 Ezeket vették számba. Mózes és Áron vette számba őket, meg Izráel tizenkét fejedelme, mindegyik egy-egy nagycsalád képviselőjében. 45

Mindazok, akiket számba vettek Izráel fiai közül nagycsaládonként húszévestől fölfelé, mindazok, akik hadkötelesek voltak Izráelben, 46 tehát akiket számba vettek, összesen **hatszázháromezer-ötszázötvenen** voltak. 47 De a léviták ősi törzséből származókat nem vették számba közöttük. 48 Azután így beszélt Mózeshez az Úr: 49 Lévi törzsét ne vedd számba, és ne számold őket hozzá Izráel fiaihoz, 50 hanem tedd a **lévitákat a bizonyosság hajlékának és az ahhoz tartozó egész fölszerelésnek a felügyelőivé. Ők vigyék a hajlékot és annak egész fölszerelését, ott szolgáljanak, és táborozzanak a hajlék körül.** 51 **Amikor elindul a hajlék, a léviták bontsák le azt, amikor pedig letáborozik a hajlék, a léviták állítsák föl.** Ha illetéktelen közeledik hozzá, meg kell halnia. 52 Izráel fiai mindnyájan a maguk táborában táborozzanak, mindenki a maga seregének hadijelvénye körül. 53 De a léviták a bizonyosság hajléka körül táborozzanak, hogy ne törjön ki haragom Izráel fiainak a közössége ellen. A léviták végezzék a tennivalókat a bizonyosság hajlékánál. 54 Izráel fiai eszerint jártak el. Mindenben úgy cselekedtek, ahogyan Mózesnek és Áronnak megparancsolta az Úr.

4Móz 2

1 Azután így beszélt Mózeshez és Áronhoz az Úr: 2 Izráel fiai mindnyájan a maguk hadijelvénye körül táborozzanak, nagycsaládjaik jelvényeivel ellátva, a kijelentés sátrától távolabbra, köröskörül táborozzanak. 3 **Elöl, kelet felől legyen Júda táborának** a hadijelvénye a csapatok között. Júda fiainak a fejedelme Nahsón, Ammínádáb fia. 4 Serege hetvennégyezer-hatszáz számba vett emberből áll. 5 Mellette táborozzék Issakár törzse. Issakár fiainak a fejedelme Netanél, Cúár fia. 6 Serege ötvennégyezer-négyszáz számba vett emberből áll. 7 Azután következik Zebulon törzse. Zebulon fiainak a fejedelme Eliáb, Hélón fia. 8 Serege ötvenhétezer-négyszáz számba vett emberből áll. 9 Júda táborának a seregei összesen száznolcvanhatézer-négyszáz számba vett emberből állnak. Nekik kell elsőnek elindulniuk. 10 Dél felől legyen Rúben táborának a hadijelvénye a csapatok között. Rúben fiainak a fejedelme Elícúr, Sedéur fia. 11 Serege negyvenhatézer-ötszáz számba vett emberből áll. 12 Mellette táborozzék Simeon törzse. Simeon fiainak a fejedelme Selumiél, Cúrisaddaj fia. 13 Serege ötvenkilencezer-háromszáz számba vett emberből áll. 14 Azután következik Gád törzse. Gád fiainak a fejedelme Eljászáf, Deúél fia. 15 Serege negyvenötezer-hatszázötven számba vett emberből áll. 16 Rúben táborának a seregei összesen százötvennégyezer-négyszázötven számba vett emberből állnak. Nekik kell másodiknak elindulniuk. 17 Utánuk induljon a kijelentés sátra, a léviták tábora a táborok között. Ahogyan táboroznak, úgy induljanak el, mindegyik a maga helyén, hadijelvényeik szerint. 18 Nyugat felől legyen Efraim táborának a hadijelvénye a csapatok között. Efraim fiainak a fejedelme Elísámá, Ammihúd fia. 19 Serege negyvenezer-ötszáz számba vett emberből áll. 20 Mellette legyen Manassé törzse. Manassé fiainak a fejedelme Gamlíél, Pedácúr fia. 21 Serege harminckétezer-kétszáz számba vett emberből áll. 22 Azután következik Benjámín törzse. Benjámín fiainak a fejedelme Abídán, Gidóni fia. 23 Serege harmincötezer-négyszáz számba vett emberből áll. 24 Efraim táborának a seregei összesen száznolcezer-egyszáz számba vett emberből állnak. Nekik kell harmadiknak elindulniuk. 25 Észak felől legyen Dán táborának a hadijelvénye a csapatok között. Dán fiainak a fejedelme Ahíezer, Ammísaddaj fia. 26 Serege hatvankétezer-hétszáz számba vett emberből áll. 27 Mellette táborozzék Ásér törzse. Ásér fiainak a fejedelme Pagíél, Okrán fia. 28 Serege negyvennégyezer-ötszáz számba vett emberből áll. 29 Azután következik Naftáli törzse. Naftáli fiainak a fejedelme Ahíra, Énán fia. 30 Serege ötvenháromezer-négyszáz számba vett emberből áll. 31 Dán tábora összesen százötvenhétezer-hatszáz számba vett emberből áll. Nekik kell utoljára elindulniuk, hadijelvényeik szerint. 32 Ennyien voltak, akiket számba vettek Izráel fiainak a nagycsaládjaiból. Összesen **hatszázháromezer-ötszázötvenen voltak** a táborban, akiket számba vettek seregeik szerint. 33 **De a lévitákat nem vették számba Izráel fiai között, ahogyan megparancsolta Mózesnek az Úr.** 34 Izráel fiai eszerint jártak el. Pontosan úgy

táboroztak hadijelvényeik szerint, és úgy indultak el mindnyájan nemzetségenként és nagycsaládonként, ahogyan Mózesnek megparancsolta az Úr.

4Móz 3

1 Ezek voltak Áron és Mózes leszármazottai abban az időben, amikor beszélt az Úr Mózesrel a Sínai-hegyen. 2 Így hívták Áron fiait: Nádáb volt az elsőszülött, azután Abihú, Eleázár és Ítámár. 3 Így hívták Áron fiait, a fölkezt papokat, akiket felavattak a papi szolgálatra. 4 De Nádáb és Abihú meghalt az Úr színe előtt, amikor idegen tüzzel járultak az Úr színe elé a Sínai-pusztában, fiaik pedig nem voltak. Ezért Eleázár és Ítámár végezték a papi szolgálatot apjuknak, Áronnak a felügyelete alatt. 5 **Azután így beszélt Mózeshez az Úr: 6 Vezesd ide Lévi törzsét, és állítsd Áron főpap elé, hogy a szolgálatában segédkezzenek. 7 Ők segítsenek a kijelentés sátránál neki és az egész közösségnek a tennivalók elvégzésében, így teljesítve szolgálatukat a hajlék körül. 8 Ügyeljenek a kijelentés sátrának egész felszerelésére, és segítsenek Izráel fiainak a tennivalók elvégzésében, így teljesítve szolgálatukat a hajlék körül. 9 Oszd be a lévítákat Áron és fiai mellé, mert egészen az én tulajdonaim ők Izráel fiai között. 10 Áronnak és fiainak pedig rendeld el, hogy végezzék papi szolgálatukat. Ha illetéktelen közeledik az Úrhoz, meg kell halnia. 11 **Azután így beszélt Mózeshez az Úr: 12 Íme, én magam vettem ki a lévítákat Izráel fiai közül minden elsőszülött helyett, aki anyja méhét megnyitja Izráel fiai között: legyenek azért a lévíták az enyéim. 13 Mert minden****

elsőszülött az enyém. **ft1955** Amikor megöltem Egyiptomban minden elsőszülöttet, magamnak szenteltem minden elsőszülöttet Izráelben. Mind az emberé, mind az állaté az enyém legyen. Én vagyok az Úr. 14 **Azután így beszélt Mózeshez az Úr a Sínai-pusztában: 15 Vedd számba Lévi fiait nagycsaládonként és nemzetségenként! Az egy hónapos fiúktól fölfelé minden férfit végy számba! 16 Számba vette azért őket Mózes az Úr szava szerint, ahogyan megparancsolta. 17 Név szerint ezek voltak Lévi fiai: Gérsón, Kehát és Merári. 18 Ezek Gérsón fiainak a nevei és nemzetségei: Libní és Simí. 19 Kehát fiai és nemzetségei: Amrám, Jichár, Hebrón és Uzziél. 20 Merári fiai és nemzetségei: Mahlí és Músi. Ezek Lévi nemzetségei és nagycsaládjai. 21 Gérsóntól való a Libní nemzetség és a Simí nemzetség. Ezek a gérsóni nemzetségek. 22 A számba vett férfiak, akiket az egy hónapos fiúktól fölfelé számba vettek, szám szerint összesen hétezer-ötszáz voltak. 23 A gérsóni nemzetségeknek a hajlék mögött, nyugatra kellett táborozniuk. 24 A gérsóniak nagycsaládjának a fejedelme Eljászáf, Láél fia volt. 25 Gérsón fiainak a feladata volt, hogy minden tennivalót elvégezzenek a kijelentés sátránál: a hajléknál, a sátortetőnél, a sátor takarójánál, a kijelentés sátrának bejárati függönyénél, 26 az udvar szőnyegfalainál, a hajlékot és az oltárt körülvevő udvar bejárati függönyénél és a hozzá tartozó köteleknél. 27 Keháttól való az Amrám nemzetség, a Jichár nemzetség, a Hebrón nemzetség és az Uzziél nemzetség. Ezek a keháti nemzetségek. 28 **Az egy hónapos fiúktól fölfelé a férfiak száma összesen nyolcezer-hatszáz volt.** Ők végezték a szentély körüli tennivalókat. 29 Kehát fiainak nemzetségei dél felől, a hajlék oldala mellett táboroztak. 30 A keháti nemzetségek családjának fejedelme Elícáfán, Uzziél fia volt. 31 Az ő feladatuk volt, hogy elvégezzenek minden tennivalót a lánánál, az asztalnál, a lámpatartónál, az oltároknál, a szentélyben használt istentiszteleti felszerelésnél és a függölynél. 32 **A lévíták legfőbb fejedelme Eleázár, Áron főpap fia volt; ő felügyelt azokra, akik a szentélynél végezték a tennivalókat.** 33 Meraritól való a Mahlí nemzetség és a Músi nemzetség. Ezek Merári nemzetségei. 34 Az egy hónapos fiúktól fölfelé a számba vett férfiak száma összesen hatezer-kétszáz volt. 35 A Merári nemzetségek családjának fejedelme Cúriél, Abihajil fia volt. Észak felől, a hajlék oldala mellett táboroztak. 36 Merári fiainak a gondjaira bízták a hajlék deszkáit, reteszeit, oszlopait és talpait, egész felszerelését és minden tennivalót azokkal kapcsolatban, 37 továbbá az udvar körül levő oszlopokat, azok talpait, cövekeit és köteleit. 38**

A hajlék előtt, a kijelentés sátrával szemben, attól keletre Mózes, Áron és fiai táboroztak, akik a szentély körül végezték tennivalójukat Izráel fiainak a szolgálatában. Ha illetéktelen közeledett ahhoz, meg kellett halnia. 39 Az összes számba vett lévita, akiket Mózes és Áron az Úr parancsára számba vett nemzetségenként az egy hónapos fiúktól fölfelé, összesen huszonkétezer férfi volt. 40 Azután ezt mondta Mózesnek az Úr: **Vedd számba Izráel fiai közül az elsőszülött férfiakat mind az egy hónapos fiúktól fölfelé, és vedd őket névjegyzékbe!** 41 De a lévítákat különítsd el nekem, aki az Úr vagyok, Izráel fiainak összes elsőszülöttje helyett és a lévíták állatait Izráel valamennyi állatának elsőszülöttje helyett! 42 Számba is vette Mózes Izráel fiainak minden elsőszülöttjét, ahogyan megparancsolta neki az Úr. 43 A névjegyzékbe vett elsőszülött férfiak az egy hónapos fiúktól fölfelé a számba vettek közül összesen huszonkétezer-kétszázhetvenhárman voltak. 44 Azután így beszélt Mózeshez az Úr: 45 Vedd külön a lévítákat Izráel fiainak minden elsőszülöttje helyett és a lévíták állatait azok állatai helyett, és legyenek a lévíták az enyéim. **Én vagyok az Úr.** 46 **Attól a kétszázhetvenhárom férfitől pedig, akik a lévíták létszámán felül vannak, és ezért ki kell őket váltani Izráel fiainak elsőszülöttjei közül,** 47 **szedj öt-öt sekelt** fejenként. A szent sekel szerint vedd, amelyben húsz géra egy sekel. 48 Add azt a pénzt Áronnak és fiainak azokért, akik közöttük a létszámon felül vannak, és ezért **ki kell őket váltani.** 49 Mózes tehát váltságdíjat szedett azoktól, akiket a lévíták létszámán felül ki kellett váltani. 50 **Izráel fiainak az elsőszülöttjeitől szedte be a pénzt, ezerháromszázhatvanöt sekelt, a szent sekel szerint.** 51 Mózes a váltságpénzt az Úr parancsa szerint Áronnak és fiainak adta úgy, ahogyan megparancsolta Mózesnek az Úr.

ITT ELÉG SOK AZ ELLENTMONDÁS A SZÁMOK KÖRÜL, ELÉG NEHÉZ MEGMAGYARÁZNI. SZABÓ A ÉS HERTZ SEM AD MEGNYUGTATÓ VÁLASZT

4Móz 4

1Azután így beszélt Mózeshez és Áronhoz az Úr: 2 Számold össze Kehát fiait Lévi fiai közül nemzetségenként és nagycsaládonként, 3 a harmincévesektől fölfelé az ötvenévesekig minden hadkötelest, hogy a kijelentés sátránál végezzenek munkát. 4 Ez Kehát fiainak a tennivalója a kijelentés sátránál a szentek szentjével: 5 **Amikor elindul a tábor, menjen be Áron a fiaival, vegyék le a függőkárpitot, és takarják be azzal a bizonyosság ládáját.** 6 Tegyenek arra delfinbőr **takarót**, terítsék le egy csupa kék bíborból készült ruhával, és helyezték be a rúdjaikat. 7 Az **áldozati** kenyerek asztalát is terítsék le kék bíbor ruhával, tegyék rá a tálakat, serpenyőket, kelyheket és italáldozati korsókat. Legyen rajta a szent kenyér is. 8 Terítsék le karmazsin fonálból készült ruhával, fedjék be delfinbőr takaróval, és helyezték be a rúdjaikat. 9 Azután vegyenek egy kék bíbor ruhát, és göngyöljék bele a lámpatartót és annak mécseseit, koppantóit, hamutartóit és az összes olajosedenyét, amelyből feltöltik. 10 Tegyék mindezt és ezek egész fölszerelését egy delfinbőr takaróba, és tegyék a hordozórudakra. 11 Az aranyoltárra is terítsenek kék bíbor ruhát, takarják be egy delfinbőr takaróval, és helyezték be a rúdjaikat. 12 Szedjék össze valamennyi istentiszteleti edényt, amelyet a szentélyben használnak, tegyék kék bíbor ruhába, takarják be delfinbőr takaróval, és tegyék a hordozórudakra. 13 Azután takarítsák el a hamut az oltárról, és terítsenek rá piros bíbor ruhát. 14 Tegyék rá az egész hozzá tartozó fölszerelést, amellyel az áldozatot bemutatják: a szeneserpenyőket, villákat, lapátokat, **hintőedényeket, az oltár egész fölszerelését, terítsenek rá delfinbőr takarót, és helyezték be a rúdjaikat.** 15 Miután Áron és fiai elkészültek, és betakarták a tábor indulásakor a szentélyt és a szentély egész fölszerelését, menjenek oda Kehát fiai, és **ők vigyék azokat. De ne érintsék a szent dolgokat, mert akkor meghalnak.** Ezeket kell vinniük Kehát fiainak a kijelentés sátrából. 16 De Eleázárnak, Áron főpap fiának a gondjaira bízták a lámpaolajat, a jó illatú füstölőszereket, az állandó ételáldozatot és a fölkenéshez való olajat. Rábízták az egész hajlékot és mindazt, ami ahhoz tartozik, a szentélyt és fölszerelését. 17 Azután így beszélt

Mózeshez és Áronhoz az Úr: 18 Ne engedjétek, hogy a keháti nemzetségek törzse kipusztuljon a lévíták közül! 19 Ezt tegyétek az érdekükben, hogy éljenek, és ne haljanak meg: Amikor a szentek szentje közelébe lépnek, Áron és fiai menjenek oda, és ők szabják meg mindegyiknek, hogy mit tegyen és mit vigyen. 20 Ne menjenek be, hogy megláthassák a szent dolgokat akár csak egy pillanatra is, mert akkor meghalnak! 21 Azután így beszélt Mózeshez az Úr: 22 Számold össze Gérsón fiait is nagycsaládonként és nemzetségenként. 23 **Harmincévestől fölfelé az ötvenévesekig vedd számba őket, minden hadkötelest, hogy a kijelentés sátránál végezzenek szolgálatot.** 24 Ez a gérsóni nemzetségek dolga, amit tenniük és vinniük kell: 25 Ők vigyék a hajlék sátorlapjait, a kijelentés sátrát, ennek a takaróját, az azon levő delfinbőr takarót, a kijelentés sátrának a bejárati függönyét, 26 az udvar szőnyegfalait, a hajlékot és az oltárt körülvevő udvar kapubejáratának függönyét, ezeknek a köteleit és a hozzájuk tartozó egész fölszerelést. Ők végezzék el mindazt, amit azokkal tenni kell. 27 Mindenben Áronnak és fiainak a parancsa szerint történjék a gérsóniak szolgálata: mindaz, amit vinniük és tenniük kell. Vegyétek számba és ellenőrizzétek mindazt, amit vinniük kell. 28 Ez a gérsóni nemzetségek feladata a kijelentés sátra körül: Itámárnak, Áron főpap fiának ellenőrzése alatt lássák el azt! 29 Merári fiait is vedd számba nemzetségenként és nagycsaládonként. 30 Harmincévestől fölfelé az ötvenévesekig vedd számba őket, minden hadkötelest, hogy szolgálatot végezzenek a kijelentés sátránál. 31 Ez legyen az ő tennivalójuk a kijelentés sátránál végzendő minden szolgálatukban: ők vigyék a hajlék deszkáit, reteszeit, oszlopait és talpait, 32 az udvart körülvevő oszlopokat, azok talpait, cövekeit és köteleit és a hozzájuk tartozó egész fölszerelést. Név szerint vegyétek jegyzékbe azt a fölszerelést, amelyet nekik kell vinniük. 33 Ez Merári fiai nemzetségeinek a szolgálata, a kijelentés sátránál végzendő egész szolgálatuk Itámárnak, Áron főpap fiának az irányítása alatt. 34 Mózes, Áron és a közösség fejedelmei számba vették Kehát fiait nemzetségenként és nagycsaládonként, 35 harmincévestől fölfelé az ötvenévesekig, minden hadkötelest, hogy szolgálatot végezzenek a kijelentés sátránál. 36 Nemzetségeikből kétezer-hétszázötven embert vettek számba. 37 Ennyien voltak a keháti nemzetségekből számba vettek, akik a kijelentés sátránál végeztek szolgálatot. Mózes és Áron vette őket számba az Úr Mózesnek adott parancsa szerint. 38 Akiket Gérsón fiai közül számba vettek nemzetségenként és nagycsaládonként, 39 harmincévestől fölfelé az ötvenévesekig, minden hadkötelest, aki szolgálatot végzett a kijelentés sátránál, 40 a nemzetségeikből és nagycsaládjaikból számba vettek kétezer-hatszázharmincan voltak. 41 Ennyien voltak a Gérsón fiainak nemzetségeiből számba vettek, akik a kijelentés sátránál végeztek szolgálatot. Mózes és Áron vette őket számba az Úr parancsa szerint. 42 A Merári fiai nemzetségeiből számba vettek nemzetségenként és nagycsaládonként, 43 harmincévestől fölfelé az ötvenévesekig, minden hadköteles, aki szolgálatot végzett a kijelentés sátránál, 44 az ő **nemzetségeikből számba vettek háromezer-kétszázan voltak.** 45 Ennyien voltak a Merári fiainak nemzetségeiből számba vettek. Mózes és Áron vette őket számba az Úr Mózesnek adott parancsa szerint. 46 Az összes számba vett lévita, akiket Mózes, Áron és Izráel fejedelmei nemzetségenként és nagycsaládonként számba vettek, 47 harmincévestől fölfelé az ötvenévesekig, mindenki, akinek szolgálatba kellett lépnie, hogy végezze a szolgálatát mindabban, amit tennie és vinnie kell a kijelentés sátránál, 48 a közülük számba vettek nyolcezer-ötszáznyolcvan voltak. 49 Az Úr Mózesnek adott parancsa szerint vették számba őket, mindenkit a maga tennivalója és vinnivalója alapján. Úgy vették számba őket, ahogyan megparancsolta Mózesnek az Úr.

4Móz 5

FÉRFI FÉLTÉKENYSÉGI ÁLDOZATA (IGEN ÉRDEKES, ÉS A NŐKÉ?)

1Azután így beszélt Mózeshez az Úr: 2 Parancsold meg Izráel fiainak, hogy küldjenek ki a táborból mindenkit, akinek kiütése vagy folyása van, vagy aki holttest miatt tisztátalan. 3 Akár férfi, akár asszony, küldjék ki. A táboron kívülre küldjék őket, hogy tisztátalanná ne

tegyék táborukat, ahol én közöttük lakozom. 4 Izráel fiai eszerint jártak el: kiküldték őket a táboron kívülre. Úgy cselekedtek Izráel fiai, ahogyan Mózesnek megparancsolta az Úr. 5 Azután így beszélt Mózeshez az Úr: 6 Mondd meg Izráel fiainak: Ha egy férfi vagy egy nő bármilyen vétket követ el egy másik ember ellen, az az Úr ellen követ el hűtlenséget, és így kártérítéssel tartozik. **7 Az ilyenek vallják meg vétküket, amelyet elkövettek, térítsék meg az okozott kárt teljes értékében, és tegyék még hozzá annak ötödrészét, úgy térítsék meg annak, akinek tartoznak vele.** 8 De ha nincs annak az embernek örököse, és így nincs kinek megtéríteni a kárt, akkor az Úrnak kell a kárt megtéríteni: legyen az a papé, az engesztelési koson kívül, amellyel elvégzi érte az engesztelést. 9 Minden felajánlás, amelyet Izráel fiai szent adományként odavisznek a paphoz, a papé legyen. 10 Ha valaki azt, ami az övé, szent adományként odaadja a papnak, az a papé legyen. 11 Azután így beszélt Mózeshez az Úr: 12 Szólj Izráel fiához, és mondd meg nekik: Ha valakinek a felesége eltévelyedik, és hűtlenséget követ el ellene, 13 és valaki vele hál, és közöszül vele, de férje előtt titokban marad, hiszen az asszony titkolja, hogy tisztátalanná vált, tanú pedig nincs ellene, mert nem érték tetten, 14 de a férjben féltékenység támad, és féltékeny lesz a feleségére, mert az tisztátalanná lett; vagy ha féltékenység támad benne, és féltékeny lesz a feleségére, holott az nem lett tisztátalanná, 15 akkor vigye el a férj a feleségét a paphoz. Vigye el az érte járó áldozatot is: egytized véka árpalisztet, de olajat ne öntsön rá, se tömjént ne tegyen rá, mert **féltékenységi áldozat az**, emlékeztető áldozat, bűnre emlékeztet. **16 Vezesse oda a pap az asszonyt, és állítsa az Úr színe elé. 17 Öntsön a pap egy cserépedénybe szent vizet, azután vegyen a pap a hajlék földjén levő porból, és tegye a vízbe. 18 Állítsa a pap az asszonyt az Úr színe elé, bontsa ki az asszony haját, és tegye annak a tenyerébe az emlékeztető áldozatot: féltékenységi áldozat az. A keserű, átokhozó víz azonban maradjon a pap kezében. 19 Azután eskesse meg őt a pap, és mondja ezt az asszonynak:**

Ha nem hált veled senki, ha nem tévelyedtél el tisztátalanul férjedtől, ne ártson neked ez a keserű, átokhozó víz, 20 csak akkor, ha eltévelyedtél férjedtől, és tisztátalanná váltál, mert férjeden kívül más is hált veled.

21 Eskesse meg a pap az asszonyt az átokhozó esküvel, és ezt mondja neki a pap:

Adja az Úr, hogy a te neveddel mondjanak majd átkot és tegyenek elrettentő esküt néped körében! Tegye az Úr medencédet koraszülővé, méhedet dagadtá! 22 Hatoljon be ez az átokhozó víz a belső részeidbe, dagadjon meg a méhed, és legyen koraszülővé a medencéd! Az asszony pedig mondja rá: Ámen! Ámen! 23

Azután írja föl a pap ezeket az átkokat egy lapra, mossa bele a keserű vízbe, 24 és itassa meg az asszonnyal a keserű, átokhozó vizet, hadd hatoljon bele az átokhozó víz, keserves fájdalmat okozva. 25 Azután vegye ki a pap az asszony kezéből a féltékenységi áldozatot, mutassa fel az áldozatot az Úr színe előtt, és vigye az oltárhoz. 26 Vegyen a pap egy marokkal az áldozatból az asszony emlékeztető áldozatául, és füstölögtesse el az oltáron. Azután itassa meg az asszonnyal a vizet. 27 Miután megitta vele a vizet, az fog történni, hogy ha az asszony csakugyan tisztátalanná vált, mert hűtlenséget követett el férje ellen, belehatol az az átokhozó víz, keserves fájdalmat okozva, megdagad a méhe, és koraszülővé válik a medencéje. Akkor majd annak az asszonynak a nevével mondanak átkot népe körében. 28 De ha nem vált tisztátalanná az asszony, hanem tiszta maradt, akkor a víz nem árt neki, és továbbra is képes lesz gyermeket szülni. **29 Ez a féltékenység törvénye. Ha egy asszony eltévelyedik férjétől, és tisztátalanná válik, 30 vagy ha valakiben féltékenység támad, féltékeny lesz a feleségére, és ezért az Úr színe elé állítja az asszonyt, akkor a pap mindenben e szerint a törvény szerint járjon el.** 31 A férj mentesül a bűntől, az asszonynak pedig bűnhődnie kell, ha bűnös.

4Móz 6

1 Azután így beszélt Mózeshez az Úr: 2 Szólj Izráel fiaihoz, és mondd meg nekik: Ha egy férfi vagy nő különleges fogadalmat tesz, **NÁZÍRFOGADALMAT, VAGYIS AZ ÚRNAK SZENTELI MAGÁT**, 3 tartózkodjék a bortól és egyéb részegítő italtól, ne igyék borból vagy egyéb részegítő italból készített ecetet, semmilyen más, szőlőből készült italt se igyék, és ne egyék se friss, se szárított szőlőt. 4 **Názírsága egész ideje alatt semmi olyat se egyék, ami szőlőtőről való, még a magját vagy a héját se.** 5 **Názírfogadalmának egész ideje alatt ne érje borotva a fejét. Míg le nem telnek azok a napok, amelyekre az Úrnak szentelte magát, szent legyen, hagyja szabadon nőni hajfürtjeit.** 6 **Ne menjen be halotthoz az idő alatt, amelyre az Úrnak szentelte magát.** 7 **Ne tegye magát tisztátalanná se apjával, se anyjával, se fivérével, se nővérevel, ha közben meghalnának, mert Istennek szentelt haj van a fején.** 8 **Názírsága egész idején az Úrnak legyen szentelve.** 9 **Ha** pedig valaki hirtelen és váratlanul meghal az otthonában, és tisztátalanná teszi a megszentelt fejét, akkor vágja le a haját tisztulása napján, a hetedik napon nyírja meg azt. 10 A nyolcadik napon pedig vigyen el két gerlét vagy két galambot a paphoz, a kijelentés sátrának bejáratához. 11 Készítse el a pap az egyiket vétekáldozatul, a másikat pedig égőáldozatul, és végezzen érte engesztelést, mert vétekbe esett a holttest miatt. Így szentelje meg újból a fejét azon a napon. 12 **Szentelje magát újból az Úrnak názírsága idejére, és vigyen egy egyéves bárányt jóvátételi áldozatul.** Az előző napok pedig nem számítanak, mert tisztátalanná vált a názír feje. 13 **Ez a názír törvénye:** Amikor letelik názírságának az ideje, vezessék a kijelentés sátrának bejáratához. 14 Mutassa be áldozatát az Úrnak: egy egyéves hibátlan hím bárányt égőáldozatul, egy egyéves hibátlan nőtény bárányt vétekáldozatul, egy hibátlan kost békeáldozatul, 15 egy kosár kovásztalan kenyeret, finomlisztből olajjal gyúrt lepényeket és olajjal megkent kovásztalan lángosokat a hozzájuk tartozó ételáldozatokkal és italáldozatokkal együtt. 16 Mutassa be a pap az Úr színe előtt, és készítse el a názír vétekáldozatát és égőáldozatát. 17 A kost is készítse el békeáldozatul az Úrnak a kosár kovásztalan kenyérral együtt. Készítse el a pap az ahhoz tartozó ételáldozatot és italáldozatot is. 18 A názír pedig nyírja le megszentelt hajkoronáját a kijelentés sátrának bejáratánál, azután fogja megszentelt hajkoronáját, és tegye azt a tűzre, amelyen a békeáldozat van. 19 Fogja a pap a kos megfőtt lapockáját, egy kovásztalan lepényt a kosárból meg egy kovásztalan lángost, tegye a názír tenyerébe, miután a názír lenyírta megszentelt hajkoronáját, 20 és mutassa fel azokat a pap felmutatott áldozatul az Úr színe előtt. A papé az szent adományként, a felmutatott áldozati szegyen és felajánlott combon kívül. **Azután a názír ismét ihat bort.** 21 **Ez a törvénye a názírnak, aki fogadalmat tett. Az Úrnak szóló áldozat ez hajkoronájáért, azon kívül, amire telik neki. Úgy kell a názírság törvényét megtartania, ahogyan a fogadalmat tette.** 22 Azután így beszélt Mózeshez az Úr: 23 **Mondd meg Aronnak és fiainak: Így áldjátok meg Izráel fiait, ezt mondjátok nekik:**

24 Áldjon meg téged az Úr, és őrizzen meg téged! 25 Ragyogtassa rád orcáját az Úr, és könyörüljön rajtad! 26 Fordítsa feléd orcáját az Úr, és adjon neked békességet! 27 Így mondják ki a nevemet Izráel fiai felett, és én megáldom őket.

4Móz 7

1 Amikor befejezte Mózes a hajlék fölállítást, **fölkente és fölszentelte** azt egész fölszerelésével együtt, az oltárt is egész fölszerelésével együtt; fölkente és fölszentelte azokat. 2 Akkor odajárultak Izráel fejedelmei, a nagycsaládok fejei – ők voltak a törzsek fejedelmei, akik a számba vettek élén álltak –, 3 és odavitték áldozatukat az Úr elé: hat födeles szekeret és tizenkét marhát, két fejedelem egy szekeret, és mindegyik egy marhát. Odavezették azokat a hajlék elé. 4 Akkor ezt mondta Mózesnek az Úr: 5 **Vedd át tőlük ezeket a kijelentés sátrának szolgálatára;**

add oda a lévitáknak, mindegyiknek a maga szolgálatához mérten! 6 Átvette tehát Mózes a szekereket és a marhákat, és odaadta a lévitáknak. 7 **Két szekeret és négy marhát adott Gérsón** fiainak, szolgálatukhoz mérten. 8 Négy szekeret és nyolc marhát pedig Merári fiainak adott, szolgálatukhoz mérten, amelyet Ítámárnak, Áron főpap fiának a parancsa szerint végeztek. 9 De Kehát fiainak semmit sem adott, mert az ő tennivalójuk az volt, hogy a szent dolgokat a vállukon vigyék. 10 Azután odavitték a fejedelmek az oltár fölszentelésére szánt ajándékot azon a napon, amelyen fölkenték azt. A fejedelmek odavitték áldozati ajándéukat az oltár elé. 11 Akkor ezt mondta Mózesnek az Úr: Minden nap egy-egy fejedelem vigye oda az oltár fölszentelésére szánt áldozati ajándékát. 12 Az első napon Nahsón, Amminádáb fia, Júda törzséből mutatta be áldozati ajándékát. 13 Áldozati ajándéka egy százharminc sekel súlyú ezüstpál meg egy hetven sekel súlyú ezüst hintőedény volt, a szent sekel szerint – mindkettő tele volt olajjal gyúrt finomliszttel, ételáldozatul –, 14 továbbá egy tíz sekel súlyú aranyserpenyő, tele füstölőszerrel, 15 egy bikaborjú, egy kos és egy egyéves bárány égőáldozatul, 16 egy kecskebak vétekáldozatul, 17 békeáldozatul pedig két marha, öt kos, öt bak és öt egyéves bárány. Ez Nahsónnak, Amminádáb fiának az áldozati ajándéka. 18 A második napon Netanél, Cúár fia, Issakár fejedelme áldozott. 19 Bemutatta áldozati ajándékát: egy százharminc sekel súlyú ezüstpál meg egy hetven sekel súlyú ezüst hintőedényt, a szent sekel szerint – mindkettő tele volt olajjal gyúrt finomliszttel, ételáldozatul –, 20 továbbá egy tíz sekel súlyú aranyserpenyőt, tele füstölőszerrel, 21 egy bikaborjút, egy kost, egy egyéves bárányt égőáldozatul, 22 egy kecskebakot vétekáldozatul, 23 békeáldozatul pedig két marhát, öt kost, öt bakot és öt egyéves bárányt. Ez Netanélnek, Cúár fiának az áldozati ajándéka. 24 A harmadik napon Zebulon fiainak a fejedelme, Eliáb, Hélón fia következett. 25 Áldozati ajándéka egy százharminc sekel súlyú ezüstpál meg egy hetven sekel súlyú ezüst hintőedény volt, a szent sekel szerint – mindkettő tele volt olajjal gyúrt finomliszttel, ételáldozatul –, 26 továbbá egy tíz sekel súlyú aranyserpenyő, tele füstölőszerrel, 27 egy bikaborjú, egy kos és egy egyéves bárány égőáldozatul, 28 egy kecskebak vétekáldozatul, 29 békeáldozatul pedig két marha, öt kos, öt bak és öt egyéves bárány. Ez Eliábnak, Hélón fiának az áldozati ajándéka. 30 A negyedik napon Rúben fiainak a fejedelme, Elícúr, Sedéur fia következett. 31 Áldozati ajándéka egy százharminc sekel súlyú ezüstpál meg egy hetven sekel súlyú ezüst hintőedény volt, a szent sekel szerint – mindkettő tele volt olajjal gyúrt finomliszttel, ételáldozatul –, 32 továbbá egy tíz sekel súlyú aranyserpenyő, tele füstölőszerrel, 33 egy bikaborjú, egy kos és egy egyéves bárány égőáldozatul, **34 egy kecskebak vétekáldozatul**, 35 békeáldozatul pedig két marha, öt kos, öt bak és öt egyéves bárány. Ez Elícúrnak, Sedéur fiának az áldozati ajándéka. 36 Az ötödik napon Simeon fiainak a fejedelme, Selumiél, Cúrísaddaj fia következett. 37 Áldozati ajándéka egy százharminc sekel súlyú ezüstpál meg egy hetven sekel súlyú ezüst hintőedény volt, a szent sekel szerint – mindkettő tele volt olajjal gyúrt finomliszttel, ételáldozatul –, 38 továbbá egy tíz sekel súlyú aranyserpenyő tele füstölőszerrel, 39 egy bikaborjú, egy kos és egy egyéves bárány égőáldozatul, 40 egy kecskebak vétekáldozatul, 41 békeáldozatul pedig két marha, öt kos, öt bak és öt egyéves bárány. Ez Selumiélnak, Cúrísaddaj fiának az áldozati ajándéka. 42 A hatodik napon Gád fiainak a fejedelme, Eljászáf, Deúél fia következett. 43 Áldozati ajándéka egy százharminc sekel súlyú ezüstpál meg egy hetven sekel súlyú ezüst hintőedény volt, a szent sekel szerint – mindkettő tele volt olajjal gyúrt finomliszttel, ételáldozatul –, 44 továbbá egy tíz sekel súlyú aranyserpenyő, tele füstölőszerrel, 45 egy bikaborjú, egy kos és egy egyéves bárány égőáldozatul, 46 egy kecskebak vétekáldozatul, 47 békeáldozatul pedig két marha, öt kos, öt bak és öt egyéves bárány. Ez Eljászáfnek, Deúél fiának az áldozati ajándéka. 48 A hetedik napon Efraim fiainak a fejedelme, Elisámá, Ammihúd fia következett. 49 Áldozati ajándéka egy százharminc sekel súlyú ezüstpál meg egy hetven sekel súlyú ezüst hintőedény volt, a szent sekel szerint – mindkettő tele volt olajjal gyúrt finomliszttel, ételáldozatul –, 50 továbbá egy tíz sekel súlyú aranyserpenyő, tele füstölőszerrel, 51 egy bikaborjú, egy kos és egy egyéves bárány égőáldozatul, 52 egy kecskebak vétekáldozatul, 53 békeáldozatul pedig két

marha, öt kos, öt bak és öt egyéves bárány. Ez Elisámának, Ammihúd fiának az áldozati ajándéka. 54 A nyolcadik napon Manassé fiainak a fejedelme, Gamliél, Pedácúr fia következett. 55 Áldozati ajándéka egy százharminc sekel súlyú ezüstpénz meg egy hetven sekel súlyú ezüst hintőedény volt, a szent sekel szerint – mindkettő tele volt olajjal gyúrt finomliszttel, ételáldozatul –, 56 továbbá egy tíz sekel súlyú aranyserpenyő, tele füstölőszerrel, 57 egy bikaborjú, egy kos és egy egyéves bárány égőáldozatul, 58 egy kecskebak vétekáldozatul, 59 békeáldozatul pedig két marha, öt kos, öt bak és öt egyéves bárány. Ez Gamliélnek, Pedácúr fiának az áldozati ajándéka. 60 A kilencedik napon Benjámín fiainak a fejedelme, Abidán, Gidóni fia következett. 61 Áldozati ajándéka egy százharminc sekel súlyú ezüstpénz meg egy hetven sekel súlyú ezüst hintőedény volt, a szent sekel szerint – mindkettő tele volt olajjal gyúrt finomliszttel, ételáldozatul –, 62 továbbá egy tíz sekel súlyú aranyserpenyő, tele füstölőszerrel, 63 egy bikaborjú, egy kos és egy egyéves bárány égőáldozatul, 64 egy kecskebak vétekáldozatul, 65 békeáldozatul pedig két marha, öt kos, öt bak és öt egyéves bárány. Ez Abidánnak, Gidóni fiának az áldozati ajándéka. 66 A tizedik napon Dán fiainak a fejedelme, Ahíezer, Ammísaddaj fia következett. 67 Áldozati ajándéka egy százharminc sekel súlyú ezüstpénz meg egy hetven sekel súlyú ezüst hintőedény volt, a szent sekel szerint – mindkettő tele volt olajjal gyúrt finomliszttel, ételáldozatul –, 68 továbbá egy tíz sekel súlyú aranyserpenyő, tele füstölőszerrel, 69 egy bikaborjú, egy kos és egy egyéves bárány égőáldozatul, 70 egy kecskebak vétekáldozatul, 71 békeáldozatul pedig két marha, öt kos, öt bak és öt egyéves bárány. Ez Ahíezernek, Ammísaddaj fiának az áldozati ajándéka. 72 A tizenegyedik napon Ásér fiainak a fejedelme, Pagiel, Okrán fia következett. 73 Áldozati ajándéka egy százharminc sekel súlyú ezüstpénz meg egy hetven sekel súlyú ezüst hintőedény volt, a szent sekel szerint – mindkettő tele volt olajjal gyúrt finomliszttel, ételáldozatul –, 74 továbbá egy tíz sekel súlyú aranyserpenyő, tele füstölőszerrel, 75 egy bikaborjú, egy kos és egy egyéves bárány égőáldozatul, 76 egy kecskebak vétekáldozatul, 77 békeáldozatul pedig két marha, öt kos, öt bak és öt egyéves bárány. Ez Pagielnek, Okrán fiának az áldozati ajándéka. 78 A tizenkettedik napon Naftáli fiainak a fejedelme, Ahira, Énán fia következett. 79 Áldozati ajándéka egy százharminc sekel súlyú ezüstpénz meg egy hetven sekel súlyú ezüst hintőedény volt, a szent sekel szerint – mindkettő tele volt olajjal gyúrt finomliszttel, ételáldozatul –, 80 továbbá egy tíz sekel súlyú aranyserpenyő, tele füstölőszerrel, 81 egy bikaborjú, egy kos és egy egyéves bárány égőáldozatul, 82 egy kecskebak vétekáldozatul, 83 békeáldozatul pedig két marha, öt kos, öt bak és öt egyéves bárány. Ez Ahirának, Énán fiának az áldozati ajándéka. 84 Ez volt Izráel fejedelmeinek az oltár fölszentelésére szánt ajándéka azon a napon, amelyen fölmenték azt: tizenkét ezüstpénz, tizenkét ezüst hintőedény és tizenkét aranyserpenyő. 85 Százharminc sekel súlyú volt egy-egy ezüstpénz, hetven sekel súlyú egy-egy ezüst hintőedény. Az ezüstedények súlya összesen kétezer-négyszáz sekel volt, a szent sekel szerint. 86 Továbbá tizenkét aranyserpenyő, tele füstölőszerrel. Tíz sekel súlyú volt egy-egy serpenyő, a szent sekel szerint. Az aranyserpenyők súlya összesen százhusz sekel volt. 87 Égőáldozatra szánt marha volt összesen tizenkét bika, azután tizenkét kos és tizenkét egyéves bárány, a hozzájuk tartozó ételáldozatokkal együtt meg tizenkét kecskebak vétekáldozatul. 88 Békeáldozatra szánt marha volt összesen huszonnégy bika, azután hatvan kos, hatvan bak és hatvan egyéves bárány. Ez volt az oltár fölszentelésére szánt ajándék, miután fölmenték azt. 89 Amikor bement Mózes a kijelentés sátrába, hogy beszéljen az **Úrral, hallotta a hangot, amely a bizonyág ládáján levő födélről beszélt hozzá, a két kerúb közül. Onnan beszélt hozzá.**

4Móz 8

1Azután így beszélt Mózeshez az Úr: 2 Szólj Áronhoz, és mondd meg neki: **Úgy rakd föl a lámpatartóra a mécseseket, hogy a hét mécses előre világítson.** 3 Áron így is tett: úgy rakta föl a lámpatartóra a mécseseket, hogy azok előre világítsanak, ahogyan megparancsolta

Mózesnek az Úr. 4 A lámpatartó aranyból készült, ötvösmunkával; a szára is meg a virága is ötvösmunka volt. Arra a mintára készítette el Mózes a lámpatartót, amelyet az Úr mutatott neki. 5 Azután így beszélt Mózeshez az Úr: 6 Válaszd külön a lévítákat Izráel fiai közül, és tisztítsd meg őket. 7 Ezt cselekedd velük, hogy megtisztuljanak: hints rájuk vétektől megtisztító vizet, egész testüket borotválják le, mossák ki ruhájukat, hogy tiszták legyenek. 8 Vegyenek egy bikaborjút és hozzá ételáldozatul olajjal gyúrt finomlisztet. Egy másik bikaborjút pedig végy vétekáldozatul. 9 Vezesd a lévítákat a kijelentés sátra elé, és gyűjtsd össze Izráel fiainak egész közösségét. 10 Azután vezesd a lévítákat az Úr színe elé, és Izráel fiai tegyék kezüket a lévítákra. 11 **Áron pedig ajánlja fel a lévítákat mint Izráel fiai felmutatott áldozatát az Úrnak, hogy ők végezzék az Úr szolgálatát. 12 A lévíták tegyék kezüket a bikák fejére, te pedig készítsd el az egyik bikát vétekáldozatul, a másikat pedig égőáldozatul az Úrnak, engesztelésül a lévítákért.** 13 Állítsd a lévítákat Áron és fiai elé, és ajánld fel őket felmutatott áldozatul az Úrnak! 14 Így válaszd külön a lévítákat Izráel fiaitól, hogy a lévíták az enyémekek legyenek. 15 Csak azután kezdhetik el a lévíták a szolgálatot a kijelentés sátránál, miután megtisztítottad és felmutatott áldozatul felajánlottad őket. 16 Mert nekem szóló adományok ők Izráel fiai között. **Őket választottam ki magamnak Izráel fiai közül minden elsőszülött helyett, aki anyja méhét megnyitja. 17 Mert enyém Izráel fiai között minden elsőszülött, akár embertől, akár állattól való.** Akkor szenteltem őket magamnak, amikor lesújtottam Egyiptom földjén minden elsőszülöttre. 18 Valamennyi elsőszülött helyett a lévítákat választottam ki magamnak Izráel fiai közül, 19 és Izráel fiai közül a lévítákat adományként Áronnak és fiainak adtam, hogy Izráel fiai helyett ők végezzék a szolgálatot a kijelentés sátránál. Szerezzenek engesztelést Izráel fiaikért, hogy ne sújtsa csapás Izráel fiait, ha a szentélyhez közelednek. 20 Mózes, Áron és Izráel fiainak egész közössége eszerint járt el a lévítákkal. Mindenben úgy jártak el Izráel fiai a lévítákkal, ahogyan Mózesnek megparancsolta az Úr. 21 A lévíták megtisztították magukat vétkeiktől, és kimosták ruhájukat. Áron pedig felajánlotta őket ajándéknak az Úrnak, és engesztelést végzett értük Áron, hogy megtisztítsa őket. 22 Csak azután kezdték meg a lévíták szolgálatukat a kijelentés sátránál, Áron és fiai irányításával. Úgy jártak el a lévítákkal kapcsolatban, ahogyan Mózesnek megparancsolta az Úr. 23 Azután így beszélt Mózeshez az Úr: 24 Még ez is a lévítákra tartozik: a huszonöt éven felüli lévita hadköteles, és végezzen szolgálatot a kijelentés sátránál. **25 Ötvenéves korában pedig vonuljon vissza a szolgálatot végzők seregéből, és ne végezzen tovább szolgálatot, 26 segédkezhet a kijelentés sátránál tennivalóik elvégzésében a testvéreinek, szolgálatot azonban ne végezzen. Így szabd meg a lévíták tennivalóit.**

ezek eddig nem igazán számunkra egzisztenciálisan fontos fejezetek.

4Móz 9

a páská újra – ez már fontos!

1 Azután így beszélt Mózeshez az Úr a **Sínai-pusztában, a második év első hónapjában azután, hogy kijöttek Egyiptomból: 2 Készítsék el Izráel fiai a páskát a megszabott időben.** 3 Ennek a hónapnak a tizennegyedik napján, estefelé készítsék el a megszabott időben. Egészen a rá vonatkozó rendelkezések és előírások szerint készítsétek el. 4 Megmondta tehát Mózes Izráel fiainak, **hogyan készítsék el a páskát. 5** El is készítették a páskát az első hónap tizennegyedik napján, estefelé a Sínai-pusztában. Mindenben úgy jártak el Izráel fiai, ahogyan Mózesnek megparancsolta az Úr. 6 Néhány férfi azonban tisztátalan volt emberi holttest miatt, és így nem készíthették el a páskát azon a napon. Ezért Mózes és Áron elé járultak azon a napon 7 ezek a férfiak, és ezt mondták: Mi emberi holttest miatt vagyunk tisztátalanok. Miért kellene megtagadni tőlünk, hogy áldozatot mutathassunk be az Úrnak a megszabott időben, Izráel fiaival együtt? 8 Mózes ezt felelte nekik: Várjatok, míg meghallom, mit parancsol rólatok az Úr. 9 Ekkor így beszélt Mózeshez az Úr: 10 Mondd meg Izráel fiainak: Ha valaki holttest miatt

tisztátalanná válik, vagy messze úton van közületek vagy utódaitok közül, az is készítsen páskát az Úrnak. **11 Ők a második hónap tizennegyedik napján, estefelé készítsék el, és kovásztalan kenyérrel meg keserű füvekkel egyék meg.** 12 Ne hagyjanak belőle reggelre, és a csontját sem szabad eltörni. Mindenben úgy készítsék el, ahogy a páskára vonatkozó rendelkezés szól. 13 **De ha valaki tiszta, és úton sincs, mégis elmulasztja a páskát elkészíteni, azt az embert ki kell irtani népe közül, mert nem mutatott be áldozatot az Úrnak a megszabott időben. Az ilyen embernek bűnhődnie kell.** 14 Ha jövevény tartózkodik köztetek, és elkészíti az Úr páskáját, ő is a páskára vonatkozó rendelkezés és előírás szerint járjon el. Ugyanaz a rendelkezés vonatkozzék rátok: a jövevényre és az ország szülötteire is. 15 Amikor a hajlékot fölállították, felhő borította be a hajlékot, a bizonyosság sátrát, estétől reggelig pedig tűz alakjában volt a hajlék fölött. 16 Így volt ez mindig: felhő borította be, éjjel pedig az, ami tűznek látszott. 17 Valahányszor fölemelkedett a felhő a sátorról, elindultak Izráel fiai. **Ott ütöttek táborn Izráel fiai, ahol a felhő megállapodott.** 18 Az Úr parancsa szerint indultak el Izráel fiai, és az Úr parancsa szerint ütöttek táborn. Mindaddig a táborban maradtak, amíg a felhő a hajlékon nyugodott. 19 Ha a felhő hosszabb ideig maradt a hajlék fölött, megtartották Izráel fiai az Úr rendelkezését, és nem indultak el. 20 Megtörtént, hogy a felhő csak néhány napig maradt a hajlék fölött; akkor is az Úr parancsa szerint maradtak a táborban, és az Úr parancsa szerint indultak el. 21 Megtörtént, hogy a felhő csak estétől reggelig volt ott, reggel pedig már föl is emelkedett a felhő: ilyenkor ők is elindultak. **Akár nappal, akár éjjel emelkedett föl a felhő, ők elindultak.** 22 **Akár két napig, akár egy hónapig vagy még hosszabb ideig nyugodott is a felhő a hajlék fölött, a táborban maradtak Izráel fiai, és nem indultak el. De ha fölemelkedett,** elindultak. 23 Az Úr parancsa szerint maradtak a táborban, és az Úr parancsa szerint indultak el. Megtartották az Úr rendelkezését, az Úr Mózesnek adott parancsa szerint.

4Móz 10

1 Azután így szólt Mózeshez az Úr: 2 Készíts két harsonát ötvösmunkával, **ezüstből készítsd** azokat. Ezeket használd a közösség összehívására és a táborok elindítására! 3 Amikor megfújják azokat, gyűljön hozzád az egész közösség a kijelentés sátrának a bejáratához. 4 Ha csak az egyiket fújják meg, gyűljenek hozzád a fejedelmek, Izráel nemzetségfői. 5 Ha pedig riadót fújtok, induljanak el azok a táborok, amelyek keletre táboroznak. 6 Ha másodszer is megfújjátok harsogva, induljanak el azok a táborok, amelyek délre táboroznak. Harsogva kell megfújniuk az induláshoz. 7 De ha a gyülekezetet gyűjtitek össze, ne harsogva fújjátok. 8 **A harsonákat Áron fiai, a papok fújják.** Örök rendelkezés legyen ez nektek nemzedékről nemzedékre. 9 Ha hadba indultok majd országotokban a benneteket szorongató ellenség ellen, akkor is ezekkel a harsonákkal fújjátok riadót: akkor majd megemlékezik rólatok Istenetek, az Úr, és megszabadultok ellenségeitektől. 10 Fújjátok meg ezeket a harsonákat az öröm napjain, az ünnepeken és a hónapok kezdetén, amikor égőáldozataitokat és békeáldozataitokat bemutatjátok, és emlékeztetni fogják Istent rátok. Én, az Úr vagyok a ti Istenetek. 11 A második év második hónapjának a huszadik napján fölemelkedett a felhő a bizonyosság hajlékáról. 12 Izráel fiai pedig elindultak a Sínai-pusztából, és mentek táborhelyről táborhelyre, míg meg nem állapodott a felhő a Párán-pusztában.

13 Ekkor indultak el először az Úrnak Mózes által adott parancsa szerint. 14 Először Júda fiai táborának a hadijelvénye indult el a csapatok élén. Seregüket Nahsón, Amminádáb fia vezette. 15 Issakár fiai törzsének a seregét Netanél, Cúár fia vezette. 16 Zebulon fiai törzsének a seregét Eliáb, Hélón fia vezette. 17 Miután a hajlékot lebontották, elindultak Gérsón és Merári fiai, a hajlék hordozói. 18 Azután Rúben táborának a hadijelvénye indult el a csapatok élén. Seregüket Elícúr, Sedéúr fia vezette. 19 Simeon fiai törzsének a seregét Selumiél, Cúrísaddaj fia vezette. 20 Gád fiai törzsének a seregét Eljászáf, Deúél fia vezette. 21 Majd elindultak a kehátiak is, a

szentély hordozói; a többiek már fölállították a hajlékot, mire ők megérkeztek. 22 Azután Efraim fiai táborának a hadijelvénye indult el a csapatok élén. Seregüket Elísámá, Ammíhúd fia vezette. 23 Manassé fiai törzsének a seregét Gamlíél, Pedácúr fia vezette. 24 Benjámin fiai törzsének a seregét Abídán, Gidóni fia vezette. 25 Majd Dán fiai táborának a hadijelvénye indult el a csapatok élén mint az egész tábor utóvédje. Seregüket Ahíezer, Ammísaddaj fia vezette. 26 Ásér fiai törzsének a seregét Pagíél, Okrán fia vezette. 27 Naftáli fiai törzsének a seregét Ahíra, Énán fia vezette. 28 Ez volt Izráel fiai táborbontásának a rendje seregeik szerint, valahányszor elindultak.

29 Mózes így szólt Hóábbhoz, a midjáni Reúélnak, Mózes apósának a fiához: Mi elindulunk arra a helyre, amelyről azt mondta az Úr: Nektek adom azt. Gyere velünk, és mi jót teszünk veled, mert az Úr jót ígért Izráelnek. 30 **De ő így felelt neki: Nem megyek, inkább visszamegyek hazámba, a rokonságomhoz.** 31 **Mózes ezt mondta: Ne hagyj el bennünket, hiszen te tudod, hol lehet tábort ütnünk a pusztában.** Te légy a vezetőnk! 32 Ha velünk jössz, akkor részesíteni fogunk mindabban a jóban, amit velünk tesz az Úr. 33 Így indultak el az Úr hegyétől háromnapos útra. A háromnapos úton az Úr szövetségének ládája vonult előttük, hogy pihenőhelyet keressen nekik. 34 **Az Úr felhője volt felettük nappal,** amikor elindultak a táborból. 35 Valahányszor elindult a láda, ezt mondta Mózes: Kelj föl, Uram! Szóródjanak szét ellenségeid, gyűlölőid meneküljenek előled! 36 Amikor pedig megállt, ezt mondta: Térj vissza, Uram, Izráel ezreinek sokaságához!

4Móz 11

1 A nép pedig folyton csak panaszkodott az Úrnak, hogy rosszul megy a sora. Az Úr pedig meghallotta, és haragra gerjedt. Fölgyulladt ellenük az Úr tüze, és belekapott a tábor szélébe. 2 Ekkor a nép segítségért kiáltott Mózeshez, **Mózes pedig imádkozott az Úrhoz, és elaludt a tűz.** 3 **Azt a helyet pedig Tabérának nevezték el, mert felgyulladt ellenük az Úr tüze.** 4 A közöttük levő gyülevész népség azonban telhetetlen volt, ezért Izráel fiai is újra siránkozni kezdtek: **Ki ad nekünk végre húst enni?** 5 **Emlékszünk, hogy Egyiptomban ingyen ettünk halat, uborkát, dinnyét, póréhagymát, vöröshagymát és fokhagymát.** 6 **Most pedig elepedünk, mert semmit sem látunk a manna kivül.** 7 A manna olyan volt, mint a koriandermag, hasonló az illatos gyantacsepphez. 8 A nép elszéledt, és úgy szedegette. Kézimalommal megőrölték, vagy mozsárban megtörték, azután fazékban megfőzték, és lepényt készítettek belőle. Olyan íze volt, mint az olajos süteménynek. 9 Amikor a harmat leszállt éjjel a táborra, akkor hullott rá a manna is. 10 Mózes meghallotta, hogy a nép siránkozik, egyik nemzetség éppúgy, mint a másik, mindenki a sátra bejáratánál. Akkor igen fölgerjedt az Úr haragja, és Mózes is rossznak látta ezt. 11 **Ezért Mózes ezt mondta az Úrnak: Miért tettél szolgáloddal ilyen rosszat? Miért nem vagy jóindulattal hozzám, miért raktad rám ennek az egész népnek a gondját?** 12 Vajon bennem fogant ez az egész nép, vagy én szültem-e, hogy ezt mondd nekem: Ahogyan a dajka viszi a csecsemőt, úgy vidd az öledben arra a földre, amelyet te ígértél oda esküvel atyáinknak? 13 Honnan vegyek húst, hogy adjak ennek az egész népnek? Hiszen így siránkoznak előttem: Adj nekünk húst, hadd együnk! 14 Nem tudom egyedül vinni ezt az egész népet, mert túl nehéz nekem. 15 Ha így bánysz velem, inkább nyomban ölj meg, légy ennyi jóindulattal hozzám! Ne kelljen látnom nyomorúságomat! **MÓZES ITT NAGYON EMBERI!** 16 Azután ezt mondta Mózesnek az Úr: Gyűjts össze nekem hetven férfit Izráel vénei közül, akikről tudod, hogy a nép vénei és előljárói. Vidd oda őket a kijelentés sátrához, és ott álljanak melléd. 17 Akkor leszálok, és beszélek ott veled. Elveszek abból a lélekből, amely rajtad nyugszik, és rájuk is kiárasztom, hogy veled együtt hordozzák a nép terhét, és ne hordozd azt egyedül. 18 A népnek pedig mondd meg: Szenteljétek meg magatokat holnapra, mert húst esztek! Hiszen így siránkoztok az Úrnak: Ki ad nekünk végre húst enni? Milyen jó dolgunk volt Egyiptomban! Ezért majd ad nektek az Úr húst, és

ehettek. 19 Nemcsak egy napig ehetek, nem is két napig, nem öt napig, nem tíz napig, nem húsz napig, 20 hanem egy álló hónapig, míg csak ki nem hányjátok, és míg meg nem undorodtok tőle, mivel megvetettétek az Urat, aki köztetek van, és így siránkoztatok előtte: Miért is jöttünk ki Egyiptomból? 21 Akkor ezt mondta Mózes: Hatszázezer gyalogosból áll a nép körülöttem, és te azt mondod: Húst adok nekik enni egy álló hónapig?! 22 Lehet-e annyi juhot és marhát vágni nekik, hogy elég legyen nekik? Vagy össze lehet-e gyűjteni a tenger minden halát, hogy elég legyen nekik? 23 De az Úr ezt mondta Mózesnek: Talán kevés ehhez az Úr ereje? Most majd meglátod, beteljesedik-e az én szavam, vagy sem. 24 Mózes kiment, és elbeszélte a népnek az Úr szavait, majd összegyűjtött hetven férfit a nép vénei közül, és a sátor köré állította őket. 25 **Az Úr pedig leszállt felhőben, és beszélt hozzá. Majd elvett abból a lélekből, amely Mózesen nyugodott, és kiárasztotta a hetven vénre. Amikor a lélek leszállt rájuk, akkor prófétáltak, de máskor nem. 26 Két férfi azonban a táborban** maradt: az egyiknek Eldád, a másiknak Médád volt a neve. Rájuk is kiáradt a lélek, mert ők is az összeírtak között voltak, bár nem mentek ki a sátorhoz. Ők a táborban kezdtek prófétálni. 27 Egy szolga elfutott, és jelentette Mózesnek, hogy Eldád és Médád prófétálnak a táborban. 28 Akkor megszólalt Józsué, Nún fia, aki ifjúkorától fogva Mózes szolgája volt, és ezt mondta: Uram, Mózes, tiltsd meg nekik! 29 De Mózes így felelt neki: Engem akarsz féltékenyen védeni? Bárcsak az Úr egész népe próféta volna, és rájuk is kiárasztaná lelkét az Úr! 30 Ezután Mózes visszavonult a táborba Izráel véneivel együtt. 31 Akkor az Úr szelet támasztott, amely a tenger felől fűrjeket sodort magával, és leszórta őket a táborra, innen is, onnan is egynapi távolságban a tábor körül, kétkönyöknyire a föld színén. 32 **Akkor nekiállt a nép, és egész nap és egész éjjel, sőt az egész következő napon is gyűjtötték a fűrjeket.** Még aki keveset gyűjtött, az is gyűjtött tíz hómert, és szétterítették azokat a tábor körül. 33 De a hús még a foguk között volt, még meg sem rágták, amikor az Úr haragra gerjedt a nép ellen, és súlyos csapást mért a népre az Úr. 34 Azt a helyet Kibrót-Taavának nevezték el, mert ott temették el a telhetetlen népet. 35 Kibrót-Taavából elindult a nép Hacérót felé, majd Hacérótban tartózkodott.

4Móz 12

1 Egyszer Mirjám és Áron Mózes ellen beszélt az etióp asszony miatt, akit elvett. (HŰ, DE EMBERI – SÓGORNÓK EGYMÁS KÖZÖTT...) Mert Mózes egy etióp asszonyt vett feleségül. 2 Ezt mondták: Vajon csak Mózes által beszélt az Úr? Nem beszélt-e miáltalunk is? De az Úr meghallotta. 3 **Ez a Mózes pedig igen alázatos volt, a földön élő minden embernél alázatosabb.** 4 Az Úr akkor rögtön ezt mondta Mózesnek, Áronnak és Mirjámnak: Menjete ki mindhárman a kijelentés sátrához. Ki is mentek mindhárman. 5 Akkor az Úr leszállt felhőoszlopban, megállt a sátor bejáratánál, és szólította Áront és Mirjámot, ők ketten pedig odamentek. 6 Az Úr ezt mondta: Halljátok meg beszédemet: Ha van az Úrnak prófétája köztetek, azzal látomásban ismertetem meg magam, álomban beszélek hozzá. 7 De nem ilyen Mózes, a szolgám! Őrá az egész házam van bízva! **8 Szemtől szemben beszélek vele,** világosan, nem rejtélyesen, az Úr alakját is megpillanthatja. Hogy mertetek hát szolgám, Mózes ellen beszélni?! 9 Az Úr haragra gerjedt ellenük, és eltávozott. 10 **Amikor a felhő eltávozott a sátorról, Mirjám a poklosságtól olyan fehér lett, mint a hó.** Áron Mirjám felé fordult, és látta, hogy poklos. 11 Akkor ezt mondta Áron Mózesnek: Kérlek, uram, ne ródd föl nekünk ezt a vétket, amelyet esztelenül elkövettünk! 12 Ne legyen olyan Mirjám, mint a halva született, akinek a teste félig már oszlásnak indult! 13 Ekkor Mózes így kiáltott az Úrhoz: Istenem, gyógyítsd meg őt! 14 Az Úr azonban ezt mondta Mózesnek: Ha csak az apja köpte volna

szembe, akkor is szégyenkeznie kellene hét napig. Zárják ki a táborból hét napra, és csak azután fogadják vissza! **15 Ki is zárták Mirjámot a táborból hét napra.** A nép nem indult tovább addig, amíg vissza nem fogadták Mirjámot. **16** Azután elindult a nép Hacérótból, és a Párán-pusztában ütött tábort.

4Móz 13

kémek

1 Azután így beszélt Mózeshez az Úr: 2 Küldj férfiakat, hogy kémeljék ki Kánaán földjét, amelyet majd Izráel fiainak adok. **Mindegyik ősi törzséből egy férfit küldjete, mind tekintélyes ember legyen.**

3 Mózes elküldte őket a Párán-pusztából az Úr parancsa szerint. Valamennyien főemberek voltak Izráelben. 4 Név szerint ezek voltak: Rúben törzséből Sammúa, Zakkúr fia. 5 Simeon törzséből Sáfát, Hóri fia. 6 Júda törzséből Káléb, Jefunne fia. 7 Issakár törzséből Jigál, József fia. 8 Efraim törzséből Hóséa, Nún fia. 9 Benjámín törzséből Paltí, Ráfú fia. 10 Zebulon törzséből Gaddiél, Szódí fia. 11 A József törzséhez tartozó Manassé-törzséből Gaddí, Szúszí fia. 12 Dán törzséből Ammiél, Gemallí fia. 13 Ásér törzséből Szetúr, Míkáél fia. 14 Naftáli törzséből Nahbí, Vofszi fia. 15 Gád törzséből Geué, Mákí fia. 16 Így hívták azokat a férfiakat, akiket elküldött Mózes, hogy kémeljék ki az országot. Mózes Hóséát, Nún fiát Józsúának nevezte el. 17 Amikor elküldte őket Mózes, hogy kémeljék ki Kánaán földjét, ezt mondta nekik: Menjetek itt a Délvidéken át, föl a hegyvidékre. **18 Nézzéte meg, hogy milyen az a föld, és a rajta lakó nép erős-e vagy gyenge, kevés-e vagy sok! 19 Milyen az a föld, amelyen lakik: jó-e vagy rossz? Milyenek a városok, amelyekben lakik: táborfélék vagy megerősített helyek?** 20 Milyen a föld: kövér-e vagy sovány, van-e rajta fa vagy nincs? Legyete bátrak, és hozzatok a föld gyümölcseiből! Akkor éppen az első szőlőfürtökérésének az ideje volt. 21 Elmentek tehát a férfiak, és kikémlelték a földet a Cin-pusztától egészen Rehóbig, a Hamátba vezető útig. 22 A Délvidéken át mentek föl, és Hebrónig jutottak. Anák leszármazottai, Ahíman, Sésaj és Talmaj éltek ott. Hebrón hét évvel korábban épült, mint az egyiptomi Cóan. 23 **Amikor eljutottak az Eskól-völgyig, lemetszete ott egy szőlővesszót egyetlen szőlőfürttel, amelyet ketten vittek rúdon. Szedete gránátalmát és fügét is. 24 Azt a helyet Eskól-völgynek nevezték el arról a szőlőfürtől, amelyet ott metszete le Izráel fiai. 25 Negyven nap múlva visszatérte az ország kikémleléséből.** 26 Visszamentek, és megérkezete Mózeshez, Áronhoz és Izráel fiainak egész közösségéhez a Párán-pusztába, Kádésba. **Beszámoltak nekik meg az egész közösségnek, és megmutatták nekik a föld gyümölcseit. 27 Elbeszélésükben ezt mondták neki: Elmentünk arra a földre, ahová küldtél bennünket. Valóban tejjel és mézzel folyó föld az, ilyen a gyümölcse!** 28 Csakhogy erős nép lakik azon a földön, a városok falakkal vannak megerősítve, és nagyon nagyok, sőt még Anák leszármazottait is láttuk ott! 29 A Délvidéken Amalék lakik, a hegyvidéken a hettiták, a jebúsziai és az emóriak laknak, a tenger és a Jordán partján pedig a kánaániak élnek. 30 Bár Káléb csitította a népet, amely Mózes ellen fordult, mert ezt mondta: Bátran fölmehetünk és elfoglalhatjuk, mert le tudjuk győzni őket, 31 de azok a férfiak, akik vele mentek, ezt mondták: Nem vonulhatunk fel az ellen a nép ellen, mert erősebb nálunk! 32 És rossz híret keltette Izráel fiai között annak a földnek, amelyet kikémlelte, mert ezt mondták: Az a föld, amelyet bejártunk, hogy kikémleljük, olyan föld, amely megemészti lakosait! A nép pedig, amelyet ott láttunk, csupa szálás emberből áll. 33 Sőt láttunk ott óriásokat is, Anák óriás fiait: parányi sáskáknak éreztük magunkat, és ők úgy is tekintete ránk.

4Móz 14

A KICSINYHITŰ NÉP – A KÉMEK IS 40 NAPIG AZ ÍGÉRET FÖLDJÉN

1Ekkor az egész közösség elkezdett hangosan jajveszékeln, és sírt a nép egész éjjel. 2Izráel fiai mindnyájan zúgolódtak Mózes és Áron ellen. Ezt mondta nekik az egész közösség: **Bárcsak meghaltunk volna Egyiptomban, vagy halnánk meg itt a pusztában!** 3Miért akar bevinni minket az ÚR arra a földre? Azért, hogy fegyvertől hulljunk el, asszonyaink és gyermekeink pedig prédára jussanak? Nem volna jobb visszatérnünk Egyiptomba? 4Majd ezt mondták egymásnak: **Válasszunk vezetőt, és térjünk vissza Egyiptomba!** 5Ekkor Mózes és Áron arcra borult Izráel közösségének egész gyülekezete előtt. 6De Józsué, Nún fia és Káléb, Jefunne fia, akik az országba küldött kémek között voltak, megszagatták ruhájukat, 7és ezt mondták Izráel fiai egész közösségének:

JÓZSUÉ

A föld, amelyet bejártunk, hogy kikémleljük, igen-igen jó föld. 8Ha az ÚR kedvel bennünket, akkor bevisz bennünket arra a földre, és nekünk adja azt a tejjel és mézzel folyó földet. 9Csak az ÚR ellen ne lázadjatok, és ne féljete a föld népétől, mert a fél fogunkra sem elegendek! Tőlük eltávozott oltalmuk, de velünk van az ÚR! Ne féljete tőlük! 10De az egész közösség azt mondta, hogy meg kell kövezni őket. Akkor megjelent az ÚR dicsősége a kijelentés sátra fölött egész Izráelnek, 11és ezt mondta az ÚR Mózesnek:

ÚR

Meddig vesz semmibe engem ez a nép, és meddig nem hisz bennem a sok jel ellenére sem, amelyet közöttük tettem?! 12Megverem dögvésszel, és elűzöm őket, de téged náluk nagyobb és erősebb nemzeté teszek. 13Mózes azonban azt mondta az ÚRnak:

MÓZES

Hallották az egyiptomiak, hogy te hoztad ki közülük hatalmaddal ezt a népet, 14és elmondták a föld lakóinak. Ők tehát már hallották, hogy te, URam, a nép között vagy; hogy te, URam, a szemük láttára megjelentél, és hogy a te felhőd állt fölöttük, és nappal felhőoszlopban jársz előttük, éjjel pedig tűzoszlopban. 15Ha most mind egy szálig megölöd ezt a népet, akkor azt fogják mondani azok a nemzetek, amelyek hallották a híredet: 16Nem tudta az ÚR bevinni ezt a népet arra a földre, amelyet esküvel ígért meg nekik, ezért lemészárolta őket a pusztában. 17Most azért mutasd meg, URam, hogy nagy a te hatalmad, ahogyan megmondtad: 18Az ÚR türelme hosszú, szeretete nagy, megbocsátja a bűnt és a hitszegést; bár nem hagyja egészen büntetés nélkül, hanem megbünteti az atyák bűnéért a fiaikat is, három, sőt négy nemzedéken át. 19Bocsásd meg hát ennek a népnek a bűnét nagy szeretetteddel, ahogyan megbocsátottál ennek a népnek Egyiptomtól fogva mindeddig! 20Akkor az ÚR ezt mondta:

ÚR

Megbocsátok, ahogyan kérted. 21De életemre mondom és az ÚR dicsőségére, amely betölti az egész földet, 22hogy azok közül az emberek közül, akik látták dicsőségemet és a jeleket, amelyeket Egyiptomban és a pusztában tettem, mégis megkísértettek engem tízszer is, és nem hallgattak szavamra, 23senki sem fogja meglátni azt a földet, amelyet esküvel ígértem atyáiknak. Senki sem látja meg azt azok közül, akik engem semmibe vettek. 24De szolgálmat, Kálébot, mivel más lélek volt benne, és hűségesen követett engem, beviszem arra a földre, ahol járt, és az ő utódai fogják majd birtokba venni azt. 25A völgyekben azonban az amálékiek és a kánaániak laknak. Holnap forduljatok meg, és induljatok el a pusztába a Vörös-tenger felé! 26Azután így beszélt Mózeshez és Áronhoz az ÚR: 27Meddig zúgolódik ellenem ez a gonosz közösség? Meghallottam Izráel fiainak zúgolódását, mert sokat zúgolódtak ellenem. 28Mondd meg nekik: Életemre mondom – így szól az ÚR –, hogy úgy bánok majd veletek, ahogyan ti beszéltetek ellenem! 29Itt a pusztában fogtok holtan elhullani, a számba vettek mind, ahányan csak vagytok, húszévestől fölfele, mert zúgolódtatok ellenem. 30Nem mentek be arra a földre, amelyről felemelt kézzel megesküdtem, hogy ott fogtok lakni, csak Káléb, Jefunne fia és Józsué, Nún fia. 31De beviszem gyermekeiteket, akikről ti azt mondtátok, hogy prédára jutnak;

ők majd megismerik azt a földet, amelyet ti megvetettetek. 32Ti azonban itt a pusztában fogtok elhullani. 33Fiaitok pásztorok lesznek a pusztában negyven esztendeig, és bűnhődnek a ti hűtlenségetekért, míg mind egy szálig el nem hullotok holtan a pusztában. 34Negyven napig tartott, míg kikémléltétek azt a földet: most negyven évig bűnhődjete a napok száma szerint, egy-egy napért egy-egy esztendőt, hogy megtudjátok, milyen az, amikor én ellenkezem veletek. 35Én, az ÚR megmondtam, hogy ezt teszem ezzel az egész gonosz közösséggel, amely összefogott ellenem: mind egy szálig itt hálnak meg a pusztában!

36Azok a férfiak pedig, akiket Mózes elküldött, hogy kémleljék ki az országot, és akik visszatérve föllázították ellene az egész közösséget, mert rossz hírért keltették annak a földnek,

37azok a férfiak, akik rossz hírért keltették az országnak, meghaltak az ÚR csapásától. 38Csak **Józsué, Nún fia és Káléb, Jefunne fia maradt életben** azok közül a férfiak közül, akik elmentek, hogy kikémléjék az országot.

39Amikor elbeszélte Mózes ezeket a dolgokat egész Izráelnek, a nép nagyon elszomorodott. 40Korán reggel fölkeltek, hogy fölmenjenek a hegyvidék magaslataira, mondván: Itt vagyunk, menjünk hát arra a helyre, amelyről az ÚR beszélt. Bizony, vétkeztünk! 41Mózes azonban ezt mondta: **Miért akarjátok áthágni az ÚR parancsát? Nem fog az sikerülni!** 42Ne menjetek, mert nem lesz köztetek az ÚR! Vereséget fogtok szenvedni ellenségeitektől! 43Hiszen az amálékiak és kánaániak ott vannak veletek szemben, és elhullotok fegyvereiktől! Mivel elfordultatok az ÚRtól, az ÚR sem lesz veletek! 44Ők azonban vakmerően fölmentek a hegyvidék magaslataira, bár az ÚR szövetségének a ládája és Mózes ki sem mozdultak a táborból. 45Az amálékiak és kánaániak pedig, akik azon a hegyvidéken laktak, lerohantak, verték és kergették őket egészen Hormáig.

4Móz 15

1 Azután így beszélt Mózeshez az Úr: 2 Szólj Izráel fiaihoz, és mondd meg nekik: **Amikor bementek arra a földre, amelyet nektek adok, hogy ott lakjatok,** 3 és tűzáldozatot készítetek az Úrnak: égőáldozatot vagy véresáldozatot fogadalom teljesítésére, önkéntes áldozatként vagy ünnepeiteken, amikor marhát vagy juhfélét készítetek kedves illatul az Úrnak, 4 akkor az, aki bemutatja áldozatát az Úrnak, mutasson be ételáldozatul egytized véka finomlisztet, egynegyed hín olajjal gyúrva, 5 italáldozatul pedig egynegyed hín bort készíts az égőáldozathoz vagy a véresáldozathoz bárányonként. 6 A koshoz ételáldozatul kéttized véka finomlisztet készíts, egyharmad hín olajjal gyúrva, 7 italáldozatul pedig egyharmad hín bort mutass be kedves illatul az Úrnak. 8 Ha marhát készítesz égőáldozatul vagy véresáldozatul egy fogadalom teljesítésére, vagy békeáldozatként az Úrnak, 9 akkor mutass be a marhán kívül ételáldozatul háromtized véka finomlisztet, fél hín olajjal gyúrva, 10 italáldozatul pedig mutass be fél hín bort. Kedves illatú tűzáldozat ez az Úrnak. 11 Így kell tenni minden egyes bikánál, minden egyes kosnál, juhnál vagy kecskénél. 12 Ahányat csak készítetek, mindegyiket így készítsétek el. 13 Minden közületek való így készítse el ezeket, ha kedves illatú tűzáldozatot mutat be az Úrnak. 14 Ha pedig jövevényként tartózkodik valaki nálatok, vagy a későbbi nemzedékek idejében lesz majd közöttetek, és kedves illatú tűzáldozatot készít az Úrnak, úgy készítse el ő is, ahogyan ti készíttétek. 15 A gyülekezetben ugyanaz a rendelkezés vonatkozik rátok és az ott tartózkodó jövevényre. **Örök rendelkezés legyen ez nektek nemzedékről nemzedékre: olyan legyen a jövevény az Úr előtt, mint ti.** 16 Ugyanaz a törvény és ugyanaz az előírás vonatkozzék rátok és a köztetek tartózkodó jövevényre. 17 Azután így beszélt Mózeshez az Úr: 18 Szólj Izráel fiaihoz, és mondd meg nekik: Amikor bementek arra a földre, ahova beviszlek titeket, 19 és esztek majd annak a földnek a kenyereiből, akkor mutassatok be felajánlást az Úrnak. 20 A tésztátokból készült első lepényt mutassátok be felajánlasként. Szerűről vett felajánlasként ajánljátok föl. 21 Az első tésztát adjátok felajánlasként az Úrnak nemzedékről nemzedékre. 22

Megtörténhet, hogy nem szándékosan szegitek meg valamelyik parancsolatot, amelyet az Úr rendelt el Mózesnek. 23 Pedig mindezek, amelyeket Mózes által megparancsolt nektek az Úr, attól kezdve, hogy az Úr megparancsolta, érvényesek minden nemzedéknek. 24 Ha tehát a közösség tudtán kívül, nem szándékosan történt ilyen dolog, akkor készítsen az egész közösség egy bikaborjút kedves illatú égőáldozatul az Úrnak, a hozzá tartozó étel- és italáldozattal az előírások szerint, meg egy kecskebakot vétekáldozatul. 25 Végezzen a pap engesztelést Izráel fiainak egész közösségéért, és bocsánatot nyernek, hiszen nem volt szándékos a vétek, ők pedig elvitték tűzáldozatukat ajándékul az Úrnak, meg vétekáldozatukat is elvitték az Úr elé azért a nem szándékos vétekért. 26 Így nyer bocsánatot Izráel fiainak egész közössége és a köztük tartózkodó jövevény, mert az egész népet terhelte az a nem szándékos vétek. 27 Ha csak egyvalaki követi el a nem szándékos vétet, akkor mutasson be egy egyéves nőtény kecskét vétekáldozatul. 28 **A pap pedig végezzen engesztelést az Úr színe előtt azért az emberért,** aki nem szándékosan követte el vétét, hogy engesztelést szerezzen neki, és akkor bocsánatot nyer. 29 Ugyanez a törvény vonatkozzék nálatok a született izráelire és a jövevényre, aki köztetek tartózkodik, ha nem szándékosan vétkeznek. 30 De ki kell irtani népe közül azt az embert, akár közületek való, akár jövevény, aki szándékosan követ el valamit, mert az Urat gyalázta meg. 31 Hiszen az Úr ígését vetette meg, és az ő parancsolatát szegte meg: föltétlenül ki kell irtani az ilyen embert, bűnhődnie kell. 32 Amikor a pusztában voltak Izráel fiai, rajtakaptak egy embert, aki tűzifát szedegetett a nyugalom napján. 33 Akik tetten érték, amint fát szedegetett, odavitték Mózes, Áron és az egész közösség elé. 34 Őrizetbe vették, hiszen még nem volt megszabva, hogy mit kell vele tenniük. **VAN ARRA TÖRTÉNELMI BIZONYÍTÉK, HOGY AZ IZRAELIEK MINDEZT A SOK ÁLDOZATOT VÉGREHAJTOTTÁK?**

I35 Az Úr ezt mondta Mózesnek: **Halállal lakoljon az az ember: kövezzék meg őt az egész közösség a táboron kívül! 36 Kivitte azért őt az egész közösség a táboron kívülre, ott halálra kövezték, ahogyan megparancsolta Mózesnek az Úr.** 37 Azután ezt mondta Mózesnek az Úr:

38 Szólj Izráel fiaihoz, és mondd meg nekik, hogy csináljanak **bojt**okat a ruhájuk szegélyére, nemzedékről nemzedékre, és tegyenek a szegélyen levő bojtokra kék bíbor zsinórt. 39 Arra való ez a bojt, hogy valahányszor ránéztek, emlékezzetek az Úr minden parancsolatára, teljesítsétek azokat, és ne csábítson el titeket se a szívetek, se a szemetek, amelyek paráznságba vihetnek benneteket, **40 hanem emlékezzetek, és teljesítsétek minden parancsolatomat, és szentek legyetek Istenetek előtt.**

41 Én, az Úr vagyok a ti Istenetek, aki kihoztalak benneteket Egyiptomból, hogy Istenetek legyetek. Én, az Úr vagyok a ti Istenetek!

4Móz 16

1Kórah, aki Jichár fia, aki Kehát fia, aki Lévi fia, összefogott Dátánnal és Abirámmal, Eliáb fiaival meg Ónnal, Pelet fiával, aki Rúben fia volt, 2 és fölláztak Mózes ellen, kétszázötven emberrel Izráel fiai közül, akik a közösség fejedelmei, a gyülekezet képviselői, közismert emberek voltak. 3 Ezek egybegyültek Mózes és Áron ellen, és ezt mondták nekik: Elegünk van belőletek! Miért emelitek magatokat az Úr gyülekezete fölé?! Hiszen szent az egész közösség a maga egészében, és közöttük van az Úr! 4 Ezt hallva Mózes arcra borult, 5 majd így szólt Kórahhoz és egész csoportjához: Majd reggel tudtul adja az Úr, hogy ki az övé, ki a szent, és ki közeledhet hozzá. Az közeledhet hozzá, akit kiválasztott. 6 Ezt tegyétek: Fogjátok a szenesserpenyőtöket, Kórah és egész csoportja, 7 tegyetek bele holnap tüzet, és rakjatok rá füstölőszert az Úr színe előtt. Az lesz a szent, akit kiválaszt az Úr. Elegem van belőletek, Lévi fiai! 8 Majd ezt mondta Mózes Kórahnak: Hallgassatok ide, Lévi fiai! 9 **Talán keveslitek, hogy**

Izrael Istene különválasztott benneteket Izrael közösségétől, és ti járulhattok elé, hogy ellássátok a szolgálatot az Úr hajlékánál, és a közösség szolgálatára álljatok?! 10 Megengedte, hogy eléje járulj testvéreiddel, Lévi fiaival együtt; most még a papságot is kívánjátok?! 11 Bizony az Úr ellen fogtatok össze, te és mindazok, akik veled vannak. Mert ki az az Áron, hogy ellene zúgolódtok? 12 Ekkor hívatta Mózes Dátánt és Abírámot, Eliáb fiait, de azok ezt mondták: Nem megyünk! 13 Nem elég, hogy elhoztál bennünket a tejjel és mézzel folyó földről, hogy megölj bennünket a pusztában, hanem még zsarnokoskodni is akarsz rajtunk?! 14 Bizony, nem tejjel és mézzel folyó földre hoztál bennünket, és nem adtál nekünk sem mezőt, sem szőlőt örökségül. Vajon ki akarod szúrni ezeknek az embereknek a szemét?! Nem megyünk! 15 Ekkor nagy haragra gerjedt Mózes, és ezt mondta az Úrnak: Ne tekints áldozatukra! Nem vettem el tőlük még egy szamarat sem, és egyikükkel sem tettem rosszat. 16 Kórahnak pedig azt mondta Mózes: Te és az egész csoportod legyetek holnap az Úr színe előtt: te, ők és Áron! 17 Fogja mindenki a maga szenesserpenyőjét, és tegyetek rájuk füstölőszert. Azután járuljatok az Úr színe elé, ki-ki a maga serpenyőjével, kétszázötven serpenyővel: te is és Áron is a maga serpenyőjével. 18 Fogta azért mindenki a maga szenesserpenyőjét, tüzet tett bele, arra pedig füstölőszert rakott, azután odaálltak a kijelentés sátrának a bejáratához, Mózes meg Áron is. 19 Kórah egybegyűjtötte ellenük az egész közösséget a kijelentés sátrának a bejáratához. Ekkor megjelent az Úr dicsősége az egész közösségnek. 20 Ekkor így beszélt Mózeshez és Áronhoz az Úr: 21 **Váljatok külön ettől a közösségtől, hadd semmisítsem meg őket egy pillanat alatt! 22 Ekkor arcra borultak, és ezt mondták: **Ó, Isten, aki lelket adsz minden élőlénynek! Miért haragszol az egész közösségre, holott csak egyetlen ember vétkezett?** 23 Ekkor így beszélt Mózeshez az Úr: 24 Mondd meg a közösségnek: Menjete el Kórah, Dátán és Abírám hajlékának a környékéről! 25 Mózes fölkelt, és odament Dátánhoz és Abírámhoz. Vele mentek Izrael vénei is. 26 Így szólt a közösséghez: Távozzatok ezeknek a bűnös embereknek a sátraitól, semmijüket se érintsetek, hogy el ne vesszete az ő vétkeik miatt! 27 El is mentek Kórah, Dátán és Abírám hajlékának a környékéről. Dátán és Abírám pedig kimentek, és odaálltak sátraik bejáratához feleségeikkel, fiaikkal és kicsiny gyermekeikkel együtt. 28 Akkor ezt mondta Mózes: Ebből tudjátok meg, hogy az Úr küldött engem ezeknek a dolgoknak a véghezvitelére, és hogy nem magamtól cselekszem: 29 Ha úgy halnak meg ezek, ahogy a többi ember szokott, és ha az lesz a sorsuk, ami bárki mással megtörténhetne, akkor nem az Úr küldött engem. 30 De ha az Úr valami rendkívüli dolgot visz véghez, és a föld megnyitja száját, és elnyeli őket mindenükkel együtt, és elevenen szállnak le a holtak hazájába, akkor majd megtudjátok, hogy ezek az emberek semmibe vették az Urat. 31 Alig mondta ki Mózes ezeket a szavakat, **meghasadt alattuk a föld.** 32 **Megnyitotta száját a föld, és elnyelte őket házuk népével együtt, meg Kórah összes emberét mindenükkel, amijük csak volt.** 33 **Elevenen szálltak le a holtak hazájába mindenükkel együtt, és betemette őket a föld. Így vesztek ki a gyülekezetből.** 34 Egész Izrael pedig, amely körülöttük volt, kiáltozásukra elfutott, mert azt gondolták: **Még minket is elnyel a föld!** 35 Ezután tűz csapott ki az Úrtól, és megemésztette azt a kétszázötven férfit, akik füstölőszerezellel közeledtek hozzá.**

KÓRÉ LÁZADÁSA – ÓRIÁSI NAGY DRÁMA!

4Móz 17

1Azután így beszélt Mózeshez az ÚR: 2Mondd meg Eleázárnak, Áron főpap fiának, hogy szedje ki a szenesserpenyőket a tűzből, mert meg vannak szentelve, a bennük levő szentet pedig szórd széjjel. 3Ezeknek a szenesserpenyőiből, akik az életükkel fizettek vétkükért, készítesek vékonyra kalapált lapokat az oltár beborítására, mert az ÚR színe elé vitték őket, és ezért szentek. Legyenek jellé Izrael fiai számára. 4Fogta azért Eleázár pap a rézserpenyőket, amelyeket odavittek azok, akik elégték, és vékonyra verette azokat az oltár beborítására,

Semlékeztetőül Izráel fiainak, hogy senki se merjen közeledni az ÚRhoz, aki illetéktelen, mert nem Áron utódai közül való, és mégis illatáldozatot akar bemutatni. Ne járjanak úgy, mint Kórah és csoportja, akit előre figyelmeztetett Mózes által az ÚR.

6Másnap azonban zúgolódni kezdett Izráel fiainak egész közössége Mózes és Áron ellen, és ezt mondták: Ti öltétek meg az ÚR népét! 7Amikor azonban egybegyűlt a közösség Mózes és Áron ellen, majd a kijelentés sátra felé fordultak, hirtelen betakarta azt a felhő, és megjelent az ÚR dicsősége, 8Mózes és Áron pedig odament a kijelentés sátra elé. 9Ekkor így beszélt Mózeshez az ÚR: 10Húzódjatok felre ettől a közösségtől, hadd semmisítsem meg őket egy pillanat alatt! Ők pedig arcra borultak. 11Majd Mózes azt mondta Áronnak: Fogd a szenesserpenyőt, tégy bele tüzet az oltárról, rakj rá füstölőszert, vidd hamar a nép közé, és végezz engesztelést értük, mert megharagudott az ÚR, és megkezdődött a csapás. 12Fogta azért Áron a szenesserpenyőt, ahogyan Mózes mondta, és a gyülekezet közé futott, mert már meg is kezdődött a csapás a népen. Füstölőszert tett rá, és engesztelést végzett a népért. 13Megállt a holtak és az élők között, és megszűnt a csapás. 14Tizennégyezer-hétszázan haltak meg a csapás miatt azokon kívül, akik Kórah lázadása miatt haltak meg. **IZRAEL MOST?**

15Ekkor visszatért Áron Mózeshez, a kijelentés sátrának a bejáratához, és megszűnt a csapás. Áron vesszeje kivirágzik

16Azután így beszélt Mózeshez az ÚR:17 Szólj Izráel fiainak, és **végy egy-egy vesszőt nagycsaládjaik minden fejedelmétől, összesen tizenkét vesszőt.** Mindegyiknek a nevét írd föl a maga vesszejére. 18 Áron nevét a Lévi vesszejére írd, mert mindegyik vessző egy-egy nagycsalád fejéé. 19 Azután tedd le azokat a kijelentés sátrában a Bizonyosság elé, ahol kijelentem magam nektek. 20 Annak a férfinak a vesszeje, akit kiválasztok, ki fog hajtani. Így csendesítem le Izráel fiainak a zúgolódását, akik zúgolódtak ellenetek. 21 Elmondta ezt Mózes Izráel fiainak, és minden fejedelem átadott neki egy-egy vesszőt. Nagycsaládonként egy fejedelemre egy vessző jutott, összesen tizenkét vessző. **Áron vesszeje is ott volt a vesszők között.** 22 **Mózes letette a vesszőket az Úr színe elé a bizonyosság sátrában.** 23 Amikor másnap Mózes bement a bizonyosság sátrába, látta, hogy a Lévi házából való **Áron vesszeje kihajtott,** bimbót fakasztott, virágot növelt, és beérett rajta a mandula. 24 Ekkor Mózes kihozott minden vesszőt az Úr színe elől Izráel fiainak. Megnézték, és mindegyik elvitte a maga vesszejét. 25 Akkor ezt mondta Mózesnek az Úr: Vidd vissza Áron vesszejét megőrzésre a Bizonyosság elé, jelként a lázadóknak, és vess véget zúgolódásuknak, hogy meg ne haljanak! 26 Mózes eszerint járt el: úgy cselekedett, ahogyan megparancsolta neki az Úr. 27 Akkor ezt mondták Izráel fiai Mózesnek: Lásd, elpusztulunk, elveszünk, mindnyájan elveszünk! 28 Mindenki meghal, aki közeledni mer az Úr hajlékához! Vajon mindnyájunknak el kell pusztulnia?!

4Móz 18

PRIMOGENITURA

1Akkor ezt mondta az Úr Áronnak: **Te, a fiaid és a te házad népe fog bűnhődni a szentély körül elkövetett bűnökért.** Te és a fiaid fogtok bűnhődni a papi szolgálat közben elkövetett bűnökért. 2 Vedd magad mellé testvéreidet, Lévi törzsét, azaz atyád törzsét is, hogy veled együtt ők is az Úr elé járuljanak, hadd csatlakozzanak hozzád, és álljanak a te szolgálatodra, mialatt te és a te fiaid a bizonyosság sátra előtt szolgáltok! 3 Ők segédkezzenek neked tennivalóidban, és végezzék az összes tennivalót a sátor körül. De a szentély felszereléséhez és az oltárhoz ne közeledjenek, különben meghalnak ők is meg ti is. 4 Csatlakozzanak hozzád, és végezzék a kijelentés sátra körüli tennivalókat, és minden feladatot a sátonál. De illetéktelen nem közeledhet hozzátok. 5 **Ti lássátok el a szentélyben meg az oltár körül végzendő tennivalókat, hogy meg ne haragudjam Izráel fiaira.** 6 Mert én különítettem el testvéreiteket, a lévítákat Izráel fiai közül, és az Úrnak szóló adományként nektek ajándékoztam őket, hogy a

kijelentés sátránál végezzenek szolgálatot. 7 Te pedig és a fiaid végezzétek mindazt a papi szolgálatot, ami az oltár körül vagy a kárpit mögött adódik. Ott ti szolgáljatok. Ajándékul adom nektek a papi tisztet. De ha illetéktelen közeledik ezekhez, meg kell hálnia. 8 Azután így beszélt Áronhoz az Úr: Íme, én most neked adom azt, amit a nekem szóló felajánlásokból félre kell tenni; Izráel fiainak minden szent adományából részesedésként neked és a te fiaidnak adom azokat. Örök rendelkezés ez. 9 Ez legyen a tied a legszentebb adományokból, amelyeket nem égettek el: minden áldozati ajándék, akár ételáldozat, akár vétekáldozat, akár jóvátételi áldozat, amellyel nekem tartoznak, legyen a tied és a fiaidé, mint legszentebb adomány. 10 A legszentebb helyen edd meg azt. Minden férfi ehét belőle. Tartsd szentnek azt. 11 Legyen még a tied a szent ajándékukból való felajánlás, Izráel fiainak minden felmutatott áldozatából. Neked adom azokat és a fiaidnak meg a leányaidnak. Örök rendelkezés ez. Mindenki ehét belőle a házadban, aki tiszta. 12 **Neked adom az olaj legjavát, a must és a gabona legjavát, mindazt, amit első termésként az Úrnak adnak.** 13 Tied legyen a földjükon mindennek az első termése, amelyet bevisznek az Úrnak. Mindenki ehét belőle a házadban, aki tiszta. 14 Tied legyen mindaz, amit esküvel szenteltek oda Izráelben. 15 **Tied legyen az élőlények közül mindaz, ami megnyitja anyja méhét, és ezért bemutatják az Úrnak, akár ember, akár állat az. De az ember elsőszülöttjét meg kell váltanod, és az állat elsőszülöttjét is váltsd meg, ha az áldozatra alkalmatlan.** 16 Akiket meg kell váltani, egy hónapos korukban váltsd meg öt sekel ezüst becsült értékben, a szent sekel szerint, amelyben húsz géra egy sekel. 17 De a marha elsőszülöttjét, a juh elsőszülöttjét és a kecske elsőszülöttjét ne váltsd meg: ezek szentek. Vérüket hintsd az oltárra, és kövérjüket füstölögtesd el. Kedves illatú tűzáldozata ez az Úrnak. 18 Húsuk a tied legyen, mint ahogyan a felmutatott áldozat szegye és jobb combja is a tied. 19 A szent adományokból minden felajánlást, amelyet Izráel fiai felajánlanak az Úrnak, neked és veled együtt fiaidnak és leányaidnak adom. Örök rendelkezés ez. **Az Úr színe előtt örökké megmaradó szövetség ez veled a te javadra és utódaid javára.** 20 Azután ezt mondta az Úr Áronnak: Földjükből nem kapsz örökséget, és nem lesz birtokrészed köztük. Én vagyok a te birtokrészed és örökséged Izráel fiai között. 21 Íme, Lévi fiainak adok örökségül minden tizedet Izráelben. Munkájukért kapják ezt, mert ők végzik a szolgálatot a kijelentés sátránál. 22 **Ne közeledjenek többé Izráel fiai a kijelentés sátrához, hogy bűnbe ne essenek és meg ne haljanak,** 23 hanem léviták végezzék a szolgálatot a kijelentés sátránál, és ők bűnhődjenek az ott elkövetett bűnökért. Örök rendelkezés legyen nemzedékről nemzedékre, hogy nem kapnak örökséget Izráel fiai között. 24 Mert a lévitáknak adom örökségül Izráel fiainak a tizedét, amelyet felajánlásként az Úrnak felajánlanak. Ezért mondtam nekik, hogy Izráel fiai között nem kaphatnak örökséget. 25 Azután így beszélt Mózeshez az Úr: 26 Beszélj a lévitákkal, és mondd meg nekik: Amikor megkapjátok Izráel fiaitól a tizedet, amelyet az ő javaikból adtam nektek örökségül, ajánljátok fel a tizedük tizedét felajánlásként az Úrnak. 27 Ez legyen a ti felajánlásotok; ugyanolyannak számít az, mint a szérűről való gabona, és mint az, ami a sajtóból folyik. 28 Így tegyetek ti is felajánlást az Úrnak minden tizedből, amelyet Izráel fiaitól kaptok. Adjátok oda belőle az Úrnak szóló felajánlást Áron főpapnak! 29 Minden adományból, amelyet kaptok, adjátok meg a teljes felajánlást az Úrnak, mindenből a kövérjét, ami abból odaszentelni való. 30 Mondd meg nekik: Amikor felajánljátok a kövérjét, úgy tekintendő az a léviták részéről, mint ami a szérűről és a sajtóból kerül ki. 31 Bármely helyen megehetitek azt, ti és házatok népe, mert ez a ti béretek a kijelentés sátránál végzett szolgálatért. 32 Nem követtek el bűnt vele, ha felajánljátok abból a kövérjét. Így nem szentségtelenítitek meg Izráel fiainak a szent dolgait, és nem haltok meg.

4Móz 19

RED HEIFER (régí toposz a tipológiában – utánanézni)

1Azután így beszélt Mózeshez és Áronhoz az Úr: 2 Ez a törvény rendelkezése, amelyet megparancsolt az Úr:

Mondd meg Izráel fiainak, **hogy vigyenek neked egy hibátlan vörös tehenet, amelynek nincs semmiféle fogyatékosága, és még nem volt rajta iga.** 3 Adjátok azt Eleázár papnak, majd vigyék ki azt a táboron kívülre, és **vágják le az ő jelenlétében.** 4 Vegyen Eleázár pap a tehen véréből az ujjával, és hintsen a véreből hétszer a kijelentés sátrának bejárata felé. 5 Azután égessék el a tehenet a szeme láttára, a bőrét, a húsát és a vérét a ganéjával együtt égessék el. 6 Vegyen a pap cédrusfát, izsópot és karmazsin fonalat, és dobja a tehen égő részei közé. 7 Azután a pap mossa ki a ruháját, mosakodjék meg vízben, majd menjen be a táborba, de legyen a pap tisztátalan estig. 8 Mossa ki vízben a ruháját az is, aki elégette a tehenet, és mosakodjék meg vízben, de legyen tisztátalan estig. 9 Egy tiszta ember szedje össze a tehen hamvait, és helyezze el a táboron kívül egy tiszta helyre; ott tárolják azt, hogy Izráel fiai közösségének tisztító vizet készítsenek belőle. Vétékáldozat ez. 10 Az, aki összeszedte a tehen hamvait, mossa ki a ruháját, de legyen tisztátalan estig. Örök rendelkezés legyen ez Izráel fiainak és a köztük tartózkodó jövevényeknek:

11 Ha valaki hozzáér egy halotthoz, bárkinek a holttestéhez, tisztátalan lesz hét napig. 12 Az ilyen tisztítsa meg magát azzal a vízzel a harmadik és a hetedik napon, akkor tiszta lesz. De ha nem tisztítja meg magát a harmadik és a hetedik napon, **akkor nem lesz tiszta.** 13 **Mindaz, aki halotthoz, egy meghalt ember teteméhez ér, és nem tisztítja meg magát, az tisztátalanná teszi az Úr hajlékát. Ki kell irtani az ilyen embert Izráelből, mert nem hintették meg tisztító vízzel, így tisztátalan, rajta van a tisztátalanság.** 14 Ez a törvény, ha egy ember meghal a sátorban: Tisztátalan hét napig mindenki, aki bemegy abba a sátorba, vagy ott van a sátorban. 15 Tisztátalan minden nyitott edény, amelyre nem kötöttek födelet. 16 Mindaz, aki a mezőn fegyverrel megölt emberhez, halotthoz, emberi csonthoz vagy sírhoz ér, tisztátalan lesz hét napig. 17 Tegyenek a tisztátalan számára az elégetett vétékáldozat hamvaiból egy edénybe, és öntsenek rá forrásvizet. 18 Azután vegyen egy tiszta ember izsópot, mártsa a vízbe, és hintsen a sátorra, az összes edényre és azokra, akik ott voltak, majd arra is, aki a csonthoz, megölt emberhez, halotthoz vagy sírhoz ért. 19 Hintse meg a tiszta a tisztátalant a harmadik és a hetedik napon, és miután megtisztította őt a hetedik napon, az mossa ki a ruháját, mosakodjék meg vízben, és este már tiszta lesz. 20 De aki tisztátalan lett, és nem tisztíttatja meg magát, azt az embert ki kell irtani a gyülekezetből, mert tisztátalanná tette az Úr szentélyét. Nem hintették meg tisztító vízzel, ezért tisztátalan. 21 Örök rendelkezés legyen ez a számukra. Aki pedig a tisztító vizet hinti, mossa ki a ruháját, mert aki a tisztító vízhez ér, legyen tisztátalan estig. 22 Bármilyen, amihez a tisztátalan hozzáér, tisztátalanná válik; ha pedig hozzáér másvalaki, az is tisztátalan lesz estig.

4Móz 20

KÖSZIKLA: KRISZTUS (Lsd. Landlow és Briggs)

TIPOLÓGIA

1Kor. 10,4

és mindnyájan ugyanazt a lelki italt itták, mert a lelki kősziklából ittak, amely velük ment. Az a kőszikla pedig a Krisztus volt.

1 Izráel fiai, az egész közösség megérkezett a Cin-pusztába az első hónapban, és letelepedett a nép Kádésban. **Ott halt meg Mirjám, és ott temették el.** 2 De nem volt vize a közösségnek, ezért összegyülekeztek Mózes és Áron ellen. 3 A nép ekkor Mózes ellen fordult, és ezt mondta:

Bárcsak elpusztultunk volna, amikor testvéreink elpusztultak az Úr színe előtt! 4 Miért hoztátok az Úr gyülekezetét ebbe a pusztába? Azért, hogy itt haljunk meg állatainkkal együtt?! 5 Miért hoztatok föl bennünket Egyiptomból, és miért vezetetek bennünket erre a rossz helyre? Nem lehet itt vetni, nincs füge, sem szőlő, sem gránátalma, és még ivóvíz sincsen! 6 Mózes és Áron pedig a gyülekezet előtt a kijelentés sátrának bejáratához ment, és ott arcra borult. Ekkor megjelent nekik az Úr dicsősége. 7 Ekkor így beszélt Mózeshez az Úr:

8 Vedd a botodat, és testvéreddel, Áronnal együtt gyűjtsd össze a közösséget, és szemük láttára parancsoljátok meg a sziklának, hogy adjon vizet! Fakassz nekik vizet a sziklából, és adj inni a közösségnek és állataiknak!

9 Mózes tehát az Úr színe előtt magához vette a botját a kapott parancs szerint. 10 Azután összegyűjtötte Mózes és Áron a gyülekezetet a szikla elé, és ezt mondta nekik: **Hallgassatok ide, ti lázadók! Fakasszunk-e vizet nektek ebből a sziklából? 11 Azzal fölemelte Mózes a kezét, és kétszer ráütött botjával a sziklára.** Erre bőséges víz fakadt, és ivott a közösség meg az állatok is. 12 Akkor ezt mondta az Úr Mózesnek és Áronnak:

Mivel nem hittetek bennem, és nem mutattátok fel szentségemet Izráel fiai előtt, nem vezethetitek be ezt a gyülekezetet arra a földre, amelyet nekik adok.

13 Ezek Meribá vizei: amikor Izráel fiai perbe szálltak az Úrral, ő ezekkel mutatta meg nekik a szentségét. 14 Mózes követeket küldött Kádésból Edóm királyához ezzel az üzenettel: Így szól testvéred, Izráel: Te tudsz mindarról a gyötrelemről, amely bennünket ért. 15 Atyáink Egyiptomba mentek, és hosszú ideig éltünk Egyiptomban. De rosszul bántak velünk és atyáinkkal az egyiptomiak. 16 **Akkor segítségért kiáltottunk az Úrhoz, aki meghallotta szavunkat, elküldött egy angyalt, és kihozott bennünket Egyiptomból. Most itt vagyunk Kádésban, a határodon fekvő városban. 17 Szeretnénk átvonulni országodon. Nem vonulunk át se szántóföldön, se szőlőn, még kútvizet sem iszunk. A király útján megyünk, nem térünk le se jobbra, se balra, amíg átvonulunk a területeden.** 18 Edóm azonban ezt felelte neki: Nem vonulhatsz át nálam, különben fegyverrel vonulok ellened. 19 Izráel fiai ezt mondták neki: Az országúton mennénk, és ha vizedet innánk, magunk és jószágaink, megadjuk az árát. Nincs másról szó, csak arról, hogy gyalogszerrel szeretnénk átvonulni. 20 De Edóm ezt felelte: Nem vonulhatsz át! Sőt kivonult ellene Edóm tekintélyes haddal és hatalmas erővel. 21 Edóm tehát nem engedte meg Izráelnek, hogy átvonuljon területén, ezért Izráelnek ki kellett kerülnie. 22 Azután elindultak Kádésból, és megérkezett Izráel fiainak egész közössége a Hór-hegyhez. 23 És ezt mondta az Úr Mózesnek és Áronnak a Hór-hegynél, Edóm országának a határán: 24 Áron most elődei mellé kerül. Nem mehet be arra a földre, amelyet Izráel fiainak adok, mivel fellázdattok parancsom ellen Meribá vizeinél. 25 Vedd magadhoz Áront és a fiát, Eleázárt, és vidd fel őket a Hór-hegyre! 26 Ott vesse le Áron a ruháit, te pedig öltöztess fel azokba a fiát, Eleázárt, mert Áron meghal ott, és elődei mellé kerül! 27 Mózes úgy cselekedett, ahogyan megparancsolta az Úr. Fölmentek a Hór-hegyre az egész közösség szeme láttára, 28 Mózes levette Áronról a ruháit, és felöltöztette azokba Eleázárt, a fiát. **Áron meghalt ott a hegytetőn,** Mózes és Eleázár pedig lement a hegyről. 29 Amikor látta az egész közösség, **hogy Áron elhunyt, Izráel egész háza harminc napig siratta őt.**

4Móz 21 rézkígyó

1 Amikor meghallotta a kánaáni Arád királya, aki a Délvidéken élt, hogy odaért Izráel az atárimi úton, megtámadta Izráelt, és foglyokat ejtett közülük. 2 Ekkor fogadalmat tett Izráel az Úrnak, és ezt mondta: Ha egyszer kezembe adod ezt a népet, mindenestül kiirtom városait. 3 Az Úr meghallgatta Izráel szavát, kezébe adta ezeket a kánaániakat, és Izráel mindenestül kiirtotta őket és városaikat. Ezért nevezték el azt a helyet Hormának. 4 Majd elindultak a Hór-hegytől a Vörös-tenger felé, hogy megkerüljék Edóm országát. De útközben elfogyott a nép türelme, 5

és így beszélt a nép Isten és Mózes ellen: Miért hoztatok föl bennünket Egyiptomból? Azért, hogy meghaljunk a pusztában? Hiszen nincs kenyér és nincs víz, szívből utáljuk ezt a hitvány eledelt! 6 Ezért az Úr mérges kígyókat küldött a népre, és azok megmárták a népet, úgyhogy sokan meghaltak Izráelből. 7 Ekkor odament a nép Mózeshez, és ezt mondta: Vétkeztünk, mert az Úr ellen és ellened szóltunk. Imádkozz az Úrhoz, hogy távolítsa el rólunk a kígyókat! És imádkozott Mózes a népért.

8 Az Úr pedig ezt mondta Mózesnek: Készíts egy mérges kígyót, és tűzd föl egy póznára! Mindenki, akit megmárt a kígyó, életben marad, ha arra föltekint.

9 Mózes tehát készített egy rézkígyót, és föltűzte egy póznára. Ha azután megmárt valakit a kígyó, és föltekintett a rézkígyóra, életben maradt.

10 Azután elindultak Izráel fiai, és tábort ütöttek Óbótban. 11 Majd elindultak Óbótból, és tábort ütöttek Ijjé-Abarámban, abban a pusztában, amely Móábtól keletre van. 12 Onnan is továbbmentek, és tábort ütöttek a Zered-pataknál. 13 Onnan is továbbmentek, és tábort ütöttek az emóriai területén eredő Arnón túlsó partján, a pusztában, mert az Arnón Móáb határa Móáb és az emóriaiak között. 14 Ezért van szó **az Úr harcainak könyvében HOL VAN? A HIVATKOZOTT, DE ELVESZETT KÖNYV NEM LEHETNE/ETT KANONIKUS?**

a Szúfában fekvő Váhébról, a völgyekről, az Arnónról, 15 a völgyek lejtőiről, amelyek Ár városa felé húzódnak, és Móáb határáig nyúlnak. 16 Onnan Beérbe mentek. Ott van az a kút, amelynél ezt mondta az Úr Mózesnek: Gyűjtsd össze a népet, mert vizet adok neki. 17 *Ekkor énekelte Izráel ezt a dalt: Buzogi föl, kút, zengjétek dalát!* 18 *Kút, fejedelmek ásták, nép vezérei vajták kormánypalcájukkal, vezérbotjaikkal.* A pusztából Mattánába mentek, 19 Mattánából Nahaliélba, Nahaliélból pedig Bámótba. 20 Bámótból abba a völgybe mentek, amely Móáb mezején van a Piszgá csúcsánál, mely a sivatagra néz. 21 Ekkor követeket küldött Izráel Szihónhoz, az emóriai királyához ezzel az üzenettel: 22 Szeretnék átvonulni országodon! Nem térünk le sem szántóföldre, sem szőlőbe, kútvizet sem iszunk. A király útján megyünk, amíg átvonulunk területeden. 23 De Szihón nem engedte meg Izráelnek, hogy átvonuljon a területén. Összegyűjtötte Szihón egész hadinépét, kivonult Izráel ellen a pusztába, és Jahacba érve megütközött Izráellel. 24 De Izráel kardélre hányta őt, és birtokba vette az országát az Arnóntól a Jabbókig, az ammóniakig, mert meg volt erősítve az ammóniai határa. 25 Elfoglalta Izráel mindezeket a városokat, és beköltözött Izráel az emóriai összes városába: Hesbónba is, meg a hozzá tartozó falvakba. 26 Mert Hesbón Szihónnak, az emóriai királynak a városa volt, aki hadat viselt Móáb előbbi királya ellen, és elfoglalta egész országát az Arnónig. 27 Ezért mondják a regélők: Jöjjetek Hesbónba! Épüljön és erősödjék Szihón városa! 28 Mert tűz csapott ki Hesbónból, láng Szihón városából: megemésztette Ár-Móábot, az Arnón menti magaslatok urait. 29 Jaj neked, Móáb! Elvesztél, Kemós népe! Fiait földönfutókká tette, leányait az emóriai király, Szihón foglyaivá. 30 Lőttünk rájuk, és elpusztult Hesbón Díbónig, elpusztítottuk Nófahig, egész Médebáig. 31 Ezután letelepedett Izráel az emóriai földjén. **32 Mózes kémeket küldött Jazérba, elfoglalták a hozzá tartozó falvakat, és kiűzték onnan az emóriakat.** 33 **Azután megfordultak, és Básán felé vonultak. De kivonult ellenük Óg, Básán királya egész hadinépével, hogy megütközzék velük Edreíben.** 34 Akkor ezt mondta az Úr Mózesnek: Ne félj tőle, mert kezdedbe adom őt egész hadinépével és országával együtt! Úgy bánj el vele, ahogyan elbántál Szihónnal, az emóriai királlyal, aki Hesbónban lakott. 35 És úgy megverték őt fiaival és egész hadinépével együtt, hogy senki sem tudott elmenekülni közülük. Országát pedig birtokba vették.

4Móz 22

BÁLÁM

1 Azután elindultak Izráel fiai, és tábort ütöttek Móáb síkságán, a Jordánon túl, Jerikóval szemben. 2 Bálák, Cippór fia látta mindazt, ahogyan Izráel elbánt az emóriakkal. 3 Móáb nagyon megrémült a néptől, olyan sokan voltak, és megrettent Móáb Izráel fiaitól. 4 Ezért ezt mondta Móáb népe Midján véneinek: Ez a tömeg úgy leleget körülöttünk mindent, ahogyan a marha leleget a zöld mezőt. Abban az időben **Bálák, Cippór fia volt Móáb királya.** 5 Követeket küldött **Bálámhoz, Beór** fiához az Eufrátesz mellett levő Petórba, honfitársainak a földjére, hogy hívják meg, és ezt mondják neki: Íme, egy nép jött ki Egyiptomból, és már ellepte a föld színét, és velem szemben telepedett le. 6 **Ezért jöjj el, átkozd meg ezt a népet, mert erősebb nálam.** Talán akkor meg tudom verni, és kiűzöm az országból. Jól tudom, hogy áldott lesz, akit te megáldasz, és átkozott, akit te megátkozol. 7 Elmentek tehát Móáb és Midján vénei, és náluk volt a varázslás díja. Megérkeztek Bálámhoz, és elmondták neki Bálák üzenetét. 8 Ő ezt felelte nekik: Maradjatok itt éjszakára, és én beszámolok nektek arról, hogy mit mondott nekem az Úr. Móáb vezető emberei ezért ott maradtak Bálámnál. 9 Isten pedig eljött Bálámhoz, és megkérdezte tőle: Miféle férfiak vannak itt nálad? 10 Bálám ezt felelte Istennek: Bálák, Cippór fia, Móáb királya ezt üzent nekem: 11 Egy nép jött ki Egyiptomból, és ellepte a föld színét. Jöjj tehát, és verd meg rontással a kedvemért, talán akkor meg tudok vele küzdeni, és el tudom üzni. 12 Isten azonban ezt mondta Bálámnak: Ne menj el velük, ne átkozd meg azt a népet, mert áldott az. 13 Fölkelt tehát Bálám reggel, és ezt mondta Bálák vezető embereinek: Menjetek vissza a hazátokba, mert nem engedi meg az Úr, hogy veletek menjek. 14 Móáb vezető emberei fölkerekedtek, visszamentek Bálákhoz, és elmondták: Nem akart velünk jönni Bálám. 15 Akkor Bálák még több és még tekintélyesebb vezető embert küldött azoknál. 16 Ezek megérkeztek Bálámhoz, és ezt mondták neki: Így szól Bálák, Cippór fia: Ne vonakodj eljönni hozzám! 17 Igen gazdagon megjutalmazlak, és megteszek mindent, amit mondasz nekem. Csak jöjj el, és verd meg ezt a népet rontással a kedvemért! 18 De **Bálám ezt felelte Bálák udvari embereinek: Ha nekem adja Bálák a házát tele ezüsttel és arannyal, akkor sem szeghetem meg Istenemnek, az Úrnak a parancsát, és nem tehetek semmit vele szemben.** 19 *De csak maradjatok itt ti is ezen az éjszakán, hogy megtudjam, akar-e még valamit mondani nekem az Úr.* 20 Éjjel eljött Isten Bálámhoz, és ezt mondta neki: **Ha azért jöttek ezek a férfiak, hogy elhívjanak téged, kelj föl, menj el velük, de csak azt teheted, amit én mondok neked.** 21 Fölkelt tehát Bálám reggel, fölnyergelte a szamarát, és elment Móáb vezető embereivel. 22 Isten azonban haragra gerjedt, amiért Bálám elment. Ezért odaállt az Úr angyala az útra, hogy feltartóztassa. Ő a szamarán ügetett, és vele volt két szolgája is. 23 De a szamár meglátta az Úr angyalát, ahogyan ott állt az úton kivont karddal a kezében, ezért letért a szamár az útról, és a mezőre ment. Bálám ütni kezdte a szamarat, hogy visszaterelje az útra. 24 Azután odaállt az Úr angyala a szőlők között egy mély útra, amelyet innen is, onnan is fal szegélyezett. 25 Amikor meglátta a szamár az Úr angyalát, odalapult a kőfalhoz, és Bálám lábát is a falhoz szorította. Ekkor újból megverte. 26 Az Úr angyala továbbment, és ismét megállt egy szoros helyen, ahol nem lehetett kitérni sem jobbra, sem balra. 27 Amikor meglátta a szamár az Úr angyalát, lefeküdt Bálám alatt. Ekkor haragra gerjedt Bálám, és ütni kezdte botjával a szamarat. 28 De az Úr beszédre nyitotta a szamár száját, és az így szólt Bálámhoz: **Mit vétettem ellened, hogy háromszor is megvertél engem?** 29 **Bálám így felelt a szamárnak: Mert csúfot úztél belőlem. Lenne csak kard a kezemben, meg is ölnék!** 30 A szamár ezt mondta Bálámnak: **A te szamarad vagyok, rajtam utazol régtől fogva mindmáig. Szoktam-e ilyet tenni veled?** Bálám azt felelte: Nem. 31 Ekkor az Úr megnyitotta Bálám szemét, aki meglátta az Úr angyalát, amint ott áll az úton kivont karddal a kezében. Bálám meghajolt, és arcra borult. 32 Az Úr angyala ezt mondta neki: Miért verted meg a szamaradat már háromszor? Azért jöttem, hogy feltartóztassalak, mert ellenemre való ez az út. 33 A szamár látott engem, azért tért ki előlem háromszor is. Ha nem tért volna ki előlem, téged meg is öltek volna, azt pedig életben hagytam volna. 34 Bálám így felelt az Úr angyalának: Vétkeztem, mert nem tudtam, hogy te állsz velem szemben az úton.

De ha nem tetszik neked, inkább visszatérek. 35 De az Úr angyala ezt felelte Bálámnak: **Menj el ezekkel a férfiakkal, de csak azt mondhatod, amit én mondom neked! Bálám tehát elment Bálák vezető embereivel.** 36 Amikor meghallotta Bálák, hogy jön Bálám, kiment eléje Ír-Móábig, amely az Arnón határvonalánál van, a határ legszélén. 37 Ezt mondta Bálák Bálámnak: Már többször is hívatlak téged, miért nem akartál jönni? Azt hitted, hogy nem tudlak megjutalmazni? 38 De **Bálám ezt felelte Báláknak: Látod, hogy eljöttem hozzád! De nem szólhatok magamtól semmit, csak azt mondhatom, amire Isten indít.** 39 Ezután továbbment Bálám Bálákkal, és megérkeztek Kirjat-Hucótba. 40 Bálák ott marhákat és juhokat áldozott, és küldött belőle Bálámnak és a vele levő vezető embereknek is. 41 **Reggel aztán magával vitte Bálák Bálámot, fölvezette Baal magaslatára, ahonnan láthatta Izráel népének egy részét.**

4Móz 23

1 Akkor ezt mondta Bálám Báláknak: *Építs itt nekem hét oltárt, és készíts ide nekem hét bikát és hét kost.* 2 Bálák megtette, amit Bálám mondott. Azután Bálák és Bálám mindegyik oltáron bikát meg kost áldozott. 3 Majd ezt mondta Bálám Báláknak: Állj oda az égőáldozatod mellé, én pedig elmegyek. Talán találkozhatom az Úrral, és amit majd láttat velem, azt elmondom neked. És fölment egy kopár hegytetőre. 4 Isten találkozott Bálámmal, aki ezt mondta neki: Hét oltárt állítottam fel, és bikát meg kost áldoztam mindegyik oltáron. 5 Az Úr pedig Bálám szájába adta igéjét, és azt mondta: Térj vissza Bálákhoz, és eszerint beszélj. 6 Amikor visszatért hozzá, ő még ott állt az égőáldozata mellett, Móáb valamennyi vezető emberével együtt. 7

Bálám példabeszédbe kezdett, és ezt mondta: Arámból hozatott ide Bálák, Kelet hegyeiről Móáb királya: Jöjj, átkozd meg a kedvemért Jákóbot, jöjj, és verd meg rontással Izráelt! 8 Megátkozhatom-e, akit az Isten meg nem átkoz? Rontást hozhatok-e arra, akire az Úr nem bocsátott rontást? 9 Jól látom őt a sziklacsúcsról, szemlélem a halmokról. E nép egyedül fog lakni, nem számítja magát a nemzetek közé. 10 Ki számolhatja meg Jákóbot – hiszen annyian vannak, mint a porszemek – és Izráelnek csak a negyedét is? Bár úgy hálnék meg, mint az igazak, és úgy érne véget az életem, akár az övék!

11 Bálák akkor ezt mondta Bálámnak: Mit tettél velem?! Elhoztalak, hogy rontsd meg ellenségeimet, te pedig megáldottad őket! 12 De ő azt felelte: Nekem vigyáznom kell, hogy csak azt mondjam, amire az Úr indított. 13 Akkor ezt mondta neki Bálák: Jöjj velem egy másik helyre, ahonnan láthatod azt a népet. De csak a szélét láthatod, az egészet nem látod. Onnan verd meg őket rontással a kedvemért! 14 Magával vitte a Cófim mezejére, a Piszgá csúcsára. Épített ott hét oltárt, és mindegyik oltáron bikát és kost áldozott. 15 Ezután Bálám azt mondta Báláknak: Állj ide az égőáldozatod mellé, én pedig amott szeretnék találkozni Istennel. 16 Az Úr találkozott Bálámmal, szájába adta igéjét, és azt mondta: Térj vissza Bálákhoz, és eszerint beszélj. 17 Amikor visszament hozzá, ő még ott állt az égőáldozata mellett Móáb vezető embereivel együtt. Bálák ezt kérdezte tőle: Mit mondott az Úr?

18 Ő pedig példabeszédbe kezdett, és ezt mondta: Kelj fel, Bálák, és figyelj, hallgass most rám, Cippór fia! 19 Nem ember az Isten, hogy hazudnék, nem embernek fia, hogy bármit megbánna. Mond-e olyat, amit meg ne tenne, ígér-e olyat, amit nem teljesít? 20 Áldásra kaptam parancsot, s ha ő áld, meg nem másíthatom. 21 Nem látnak bajt Jákóbban, nem látnak nyomorúságot Izráelben. Vele van Istene, az Úr, királynak szóló ujjongás hangzik benne. 22 Isten hozta ki őket Egyiptomból, olyan az ereje, mint a bivaly szarva. 23 Nem fog a varázslás Jákóbon, sem az ígézet Izráelen. Idejében megmondják Jákóbnak, Izráelnek, hogy mit tesz az Isten. 24 Mint nőtény oroszlán kel

föl ez a nép, s mint hím oroszlán emelkedik föl; nem fekszik le újra, míg prédát nem eszik, és fegyvertől hullottak vérének nem issza.

25 Akkor Bálák ezt mondta Bálámnak: Ha már nem tudod megrontani, legalább ne áldd meg!
26 De Bálám ezt felelte Báláknak: Megmondtam már neked, hogy csak azt fogom tenni, amit meghagy az Úr!
27 Akkor Bálák ezt mondta Bálámnak: Jöjj, elviszlek egy másik helyre! Talán jónak látja Isten, hogy onnan rontsd meg Izráelt a kedvemért.
28 És magával vitte Bálák Bálámot a Peór csúcsára, amely a síkságra néz.
29 Akkor ezt mondta Bálám Báláknak: Építs itt nekem hét oltárt, és készíts ide nekem hét bikát és hét kost.
30 Bálák megtette, amit Bálám mondott, azután mindegyik oltáron bikát meg kost áldozott.

4Móz 24

1 Amikor Bálám látta, hogy az tetszik az Úrnak, ha megáldja Izráelt, nem folyamodott többé varázsláshoz, mint azelőtt. A puszta felé fordította arcát, 2 és fölemelte Bálám a tekintetét. Amint meglátta Izráelt törzsenként sátorozni, **RÁSZÁLLT AZ ISTEN LELKE**, 3 példabeszédbe kezdett, és ezt mondta: Így szól Bálám, Beór fia, így szól a férfi, kinek megnyílt a szeme, 4 így szól, aki hallja Isten mondásait, aki látja a Mindenhatótól kapott látomást, leborulva, de nyitott szemekkel:

5 Mily szépek a sátraid, Jákób, a hajlékaid, ó, Izráel! 6 Mint hosszan elnyúló völgyek, mint folyó mentén a kertek, mint az Úr ültette aloék, mint víz mentén a cédrusok. 7 Kicsordul a víz kútjai vödreből, vetése vízben bővelkedik. Királya hatalmasabb Agágnál, és királyi hatalma fölemelkedik. 8 Isten hozta ki Egyiptomból, olyan az ereje, mint a bivaly szarva. Megemészti az ellenséges népeket, szétmorzsolja csontjaikat, összetöri nyilaikat. 9 Hever, fekszik, mint a hím oroszlán és mint a nőstény oroszlán; ugyan, ki merné fölkelteni? Áldott, aki téged áld, átkozott, aki téged átkoz!

10 Ekkor haragra gerjedt Bálák Bálám ellen, összecsapta a kezét, és ezt mondta Bálák Bálámnak: Idehívattalak, hogy rontsd meg ellenségeimet, te pedig háromszor is megáldottad őket!
11 **Most azért takarodj a hazádba!** Azt ígértem, hogy gazdagon megjutalmazlak, de most az Úr megfosztott téged a jutalomtól.
12 Bálám ezt felelte Báláknak: Megmondtam már követeidnek is, akiket hozzám küldtél, 13 hogy ha nekem adja Bálák a házat tele ezüsttel és arannyal, akkor sem szeghetem meg az Úr parancsát, és nem tehetek magamtól sem jót, sem rosszat, és hogy csak azt mondhatom, amit megmond az Úr.
14 De most, mielőtt elmegyek népemhez, jöjj, hadd tárjam föl előtted, mit fog tenni ez a nép a te népeddel majd egykor.
15 Példabeszédbe kezdett, és ezt mondta: Így szól Bálám, Beór fia, így szól a férfi, akinek megnyílt a szeme, 16 így szól, aki hallja Isten mondásait, aki ismeri a Felségestől jövő ismeretet, aki látja a Mindenhatótól kapott látomást, leborulva, de nyitott szemekkel:

17 Látom őt, de nem most, szemlélem, bár nincs közel. Csillag jön fel Jákóbból, jogar támad Izráelből. Bezúzza Móáb halántékát és a koponyáját Sét összes fiának.
18 Birtokába kerül Edóm, birtokába kerül ellensége, Széír, mert hatalmas dolgokat visz véghez Izráel.
19 Eltapossa Jákób Edómot, és elpusztítja Széír menekültjeit.
20 Amikor meglátta Amálékot, példabeszédbe kezdett, és ezt mondta: Népek eleje Amálék, mégis pusztulás a vége.
21 *Amikor meglátta a kénieket, példabeszédbe kezdett, és ezt mondta: Szilárd a te lakóhelyed, sziklára van rakva fészked.*
22 *Mégis megsemmisül Kain, amikor fogságba viszi Assúr.*
23 *Megint példabeszédbe kezdett, és ezt mondta: Ó jaj, ki élhet tovább, mint ahogy Isten megszabta?*
24 Hajók jönnek Kittím partjairól, megalázzák Assúr,

megalázzák Ébert, míg el nem pusztul az is. 25 Azután felkerekedett Bálám, elment, és visszatért hazájába. Bálák is elment útjára.

4Móz 25

1 Amikor Izráel Sittímben tartózkodott, elkezdett a nép paráználkodni Móáb leányaival, 2 mert ezek meghívták a népet isteneik áldozati lakomáira. A nép velük evett, és leborulva imádta azok isteneit, 3 és odaszegődött Izráel Baal-Peórhoz. De haragra gerjedt az Úr Izráel ellen, 4 és ezt mondta az Úr Mózesnek: Fogasd el a nép minden főemberét, és akasztasd fel őket fényes nappal az Úr előtt, hogy elforduljon Izráelről az Úr izzó haragja. 5 Mózes tehát ezt mondta Izráel bírúinak: Gyilkolja le mindenki a maga emberei közül azokat, akik Baal-Peórhoz szegődtek! 6 Éppen akkor jött egy izráeli férfi, aki egy midjáni nőt hozott testvéreihez Mózes szeme láttára, meg Izráel egész közösségének a szeme láttára, amikor azok a kijelentés sátrának a bejárata előtt sírtak. 7 Amikor meglátta ezt Fineás, Áron főpap fiának, Eleázárnak a fia, kilépett a közösség soraiból, dárdát fogott a kezébe, 8 bement az izráeli férfi után a sátor belsejébe, és hasba szúrta mindkettőjüket: az izráeli embert és azt a nőt is. Ezzel elhárult a csapás Izráel fiairól. 9 Huszonnégyezer halottja lett a csapásnak. 10 Azután így beszélt Mózeshez az Úr: 11 Fineás, Áron főpap fiának, Eleázárnak a fia elfordította haragomat Izráel fiairól, amikor felindulásomnak megfelelően bánt velük, s ezért nem semmisítettem meg Izráel fiait felindulásomban. 12 Mondd meg tehát: Íme, az én békességem szövetségével ajándékozom meg őt: 13 Övé és utódaié lesz a papság szövetsége örökre, mert haragra indult Istenéért, és engesztelést végzett Izráel fiáiért. 14 Annak a megölt izráeli férfinak a neve, akit a midjáni nővel együtt öltek meg, Zimrí volt, Szálú fia, Simeon egyik nagycsaládjának a fejedelme. 15 A megölt midjáni nő neve pedig Kozbí volt, annak a Cúrnak a leánya, aki a midjáni törzsek egyik nagycsaládjának a feje volt. 16 Azután így beszélt Mózeshez az Úr: 17 Támadjátok meg a midjániakat, és pusztítsátok őket, 18 mert ők is ellenetek támadtak, amikor aljas tervet eszeltek ki ellenetek Peór révén és húguk, Kozbí, a midjáni fejedelem leánya révén, akit megöltek a Peór miatt támadt csapás napján. 19 A csapás után a következők történtek:

4Móz 26

1Ezt mondta az Úr Mózesnek és Eleázár papnak, Áron fiának: **2 Számoljátok össze Izráel fiainak egész közösségét, húszévestől fölfelé nagycsaládonként minden hadkötelest Izráelben!** 3 Mózes és Eleázár pap tehát összeszámolta őket Móáb síkságán, a Jordán mellett, Jerikóval szemben, 4 húszévestől fölfelé, ahogyan megparancsolta Mózesnek az Úr. Ezek voltak Izráel fiai, akik kijöttek Egyiptomból: 5 Rúben volt Izráel elsőszülöttje. Rúben fiai voltak: Hanók, tőle való a Hanók nemzetség, Pallútól való a Pallú nemzetség, 6 Hecróntól a Hecrón nemzetség, Karmítól a Karmí nemzetség. 7 A rúbeni nemzetségekből negyvenháromezer-hétszázharmincat vettek számba. 8 Pallú fia volt Eliáb. 9 Eliáb fiai voltak: Nemúél, Dátán és Abírám. Ezek, Dátán és Abírám a közösség képviselői voltak, de lázadást szítottak Mózes és Áron ellen Kórah csoportjával, föllázadva az Úr ellen. 10 Ezért a föld megnyitotta száját, és elnyelte őket Kórahhal együtt annak a csoportnak a halálakor, amikor a tűz megemésztett kétszázötven embert. Így lettek intő jellé. 11 De Kórah fiai nem haltak meg. 12 Simeon fiai nemzetségeik szerint ezek voltak: Nemúéltól való a nemúéli nemzetség, Jámintól a jámíni nemzetség, Jákintól a jákíni nemzetség, 13 Zerahtól a zerahi nemzetség, Saultól a sauli nemzetség. 14 Ezek Simeon nemzetségei: huszonnégyezer-kétszáz ember. 15 Gád fiai nemzetségeik szerint ezek voltak: Cefóntól való a cefóni nemzetség, Haggítól a Haggi nemzetség, Súnitól a súní nemzetség. 16 Oznitól az Ozni nemzetség, Éritől az Éri nemzetség, 17 Aródtól az aródi nemzetség, Arélitől az Aréli nemzetség. 18 Gád fiai nemzetségeiből

összesen negyvenezer-ötszázat vettek számba. 19 Júda fiai voltak Ér és Ónán, de Ér és Ónán meghalt Kánaán földjén. 20 Júda fiai nemzetségeik szerint ezek voltak: Sélától való a sélai nemzetség, Pérectől a péreci nemzetség, Zerahtól a zerahi nemzetség. 21 Pérec fiai ezek voltak: Hechróntól való a hecróni nemzetség, Hámúltól a hámúli nemzetség. 22 Júda nemzetségeiből összesen hetvenhatezer-ötszázat vettek számba. 23 Issakár fiai nemzetségeik szerint ezek voltak: Tólától való a tólai nemzetség, Púvától a púvai nemzetség, 24 Jásúbtól a jásúbi nemzetség, Simróntól a simróni nemzetség. 25 Issakár nemzetségeiből összesen hatvannégyezer-háromszázat vettek számba. 26 Zebulon fiai nemzetségeik szerint ezek voltak: Szeredtől való a szeredi nemzetség, Élontól az élóni nemzetség, Jahleéltől a jahleéli nemzetség. 27 Zebulon nemzetségeiből összesen hatvanezer-ötszázat vettek számba. 28 József fiai nemzetségeik szerint ezek voltak: Manassé és Efraim. 29 Manassé fiai: Mákirtól való a mákiri nemzetség. Mákír nemzette Gileádot. Gileádtól való a gileádi nemzetség. 30 Ezek Gileád fiai: Íezertől való az íezeri nemzetség, Hélektől a héleki nemzetség, 31 Aszriéltől az aszriéli nemzetség, Sikemtől a sikemi nemzetség, 32 Semídától a semídai nemzetség, Héfertől a héferi nemzetség. 33 Héfer fia volt Celofhád. Neki nem voltak fiai, csak leányai. Celofhád leányainak a nevei: Mahlá, Nóá, Hoglá, Milká és Tircá. 34 Manassé nemzetségeiből összesen ötvenkétezer-hétszázat vettek számba. 35 Efraim fiai nemzetségeik szerint ezek voltak: Sútelahtól való a sútelahti nemzetség, Bekertől a bekeri nemzetség, Tahantól a tahani nemzetség. 36 És ezek voltak Sútelah fiai: Érántól való az éráni nemzetség. 37 Efraim fiainak a nemzetségeiből összesen harminckétezer-ötszázat vettek számba. Ezek voltak József fiai nemzetségeik szerint. 38 Benjámin fiai nemzetségeik szerint ezek voltak: **Belától** való a belai nemzetség, Asbéltől az asbéli nemzetség, Ahírámtól az ahírami nemzetség, 39 Súfámtól a súfami nemzetség, Húfámtól a húfami nemzetség. 40 Bela fiai voltak: Ard és Naamán. Ardtól való az ardi nemzetség, Naamántól a naamáni nemzetség. 41 Benjámin fiainak a nemzetségeiből összesen negyvenötezer-hatszázat vettek számba. 42 Dán fiai nemzetségeik szerint ezek voltak: Súhámtól való a súhámi nemzetség. Ezek voltak Dán nemzetségei, nemzetségeik szerint. 43 A súhámi nemzetségből összesen hatvannégyezer-négyszázat vettek számba. 44 Ásér fiai nemzetségeik szerint ezek voltak: Jimnától való a jimnai nemzetség, Jisvítől a jisví nemzetség, Beriától a beriai nemzetség. 45 Bería fiaitól: Hébertől a héberi nemzetség, Malkiéltől a malkiéli nemzetség. 46 Ásér leányának a neve Szerah volt. 47 Ásér fiainak a nemzetségeiből összesen ötvenháromezer-négyszázat vettek számba. 48 Naftáli fiai nemzetségeik szerint ezek voltak: Jahceéltől való a jahceéli nemzetség, Gúnitól a Gúni nemzetség, 49 Jécertől a jécéri nemzetség, Sillémtől a sillémi nemzetség. 50 Ezek voltak Naftáli nemzetségei, nemzetségeik szerint, közülük összesen negyvenötezer-négyszázat vettek számba. 51 Izráel fiai közül tehát összesen hatszázegyezer-hétszázharminc embert vettek számba. 52 Azután így beszélt Mózeshez az Úr: **53 Ezek között osszátok fel a földet örökségül a névjegyzék szerint! 54 A nagyobbak nagyobb örökséget adj, a kisebbnek kisebb örökséget! Mindegyiknek a számba vettek száma szerint adjatok örökséget! 55 De a földet sorsvetéssel osszátok föl; az ősi törzsek nevei szerint kapják meg örökségüket! 56 A sorsvetés szerint osszátok ki mindegyiknek az örökségét, mind a nagyoknak, mind a kicsiknek!** 57 Ezek voltak a számba vett lévíták nemzetségeik szerint: Gérsóntól való a gérsóni nemzetség, Keháttól a keháti nemzetség, Meráritól a Merári nemzetség. 58 Ezek voltak Lévi nemzetségei: a Libní nemzetség, a hebróni nemzetség, a Mahlí nemzetség, a Músi nemzetség és a kórahi nemzetség. Kehát nemzette Amrámot. 59 Amrám feleségének a neve Jókebed volt, Lévi leánya, akit Egyiptomban szült az anyja Lévinek. Ő szülte Amrámnak Áront, Mózeset és nővérüket, Mirjámot. 60 Áronnak született Nádáb, Abihú, Eleázár és Ítámár. 61 De Nádáb és Abihú meghaltak, mert idegen tüzet vittek az Úr elé. 62 Közülük összesen huszonháromezret vettek számba: minden férfit, egy hónapostól fölfelé. De ezeket nem számították Izráel fiai közé, mert nekik nem adtak örökséget Izráel fiai között. 63 Ezeket vette számba Mózes és Eleázár pap. Ők vették számba Izráel fiait Móáb síkságán, a Jordán mellett, Jerikóval szemben. 64 De közöttük már nem volt senki

azokból, akiket még Mózes és Áron főpap vett számba akkor, amikor a Sínai-pusztában számba vették Izráel fiait. 65 Mert az Úr megmondta nekik, hogy meg kell halniuk a pusztában. Nem is maradt meg közülük senki, csak Káléb, Jefunne fia és Józsué, Nún fia.

4Móz 27

1Ekkor előálltak Celofhád leányai. Celofhád Héfer fia volt, ez Gileád fia, ez Mákír fia, ez pedig József fiának, Manassének a fia volt. A Manassé nemzetségei közül való leányok nevei ezek voltak: Mahlá, Nóá, Hoglá, Milká és Tircá. 2 Ezek odaálltak Mózes és Eleázár pap elé meg a fejedelmek és az egész közösség elé a kijelentés sátra bejáratánál, és ezt mondták: 3 Apánk meghalt a pusztában. De nem tartozott azokhoz, akik összefogtak az Úr ellen, azaz Kórah csoportjához, hanem a maga vétke miatt halt meg, fiai pedig nem voltak. 4 Miért tűnjék el apánk neve a nemzetségéből, csak azért, mert nem volt fia? Adj nekünk birtokot apánk testvérei között! 5 Mózes az Úr elé vitte ügyüket, 6 az Úr pedig ezt mondta Mózesnek: **7 Igazuk van Celofhád leányainak. Adj nekik örökségül birtokot apjuk testvérei között: juttasd nekik apjuk örökségét! 8 Izráel fiaihoz pedig így beszélj: Ha valaki úgy hal meg, hogy nincs fia, juttassák örökségét a leányának.** 9 Ha leánya sincs, adjátok az örökségét a testvéreinek, 10 ha pedig testvérei sincsenek, akkor adjátok az örökségét apja testvéreinek. 11 Ha apjának sincsenek testvérei, adjátok az örökségét annak, aki a nemzetségében a legközelebbi rokona, legyen az az ő tulajdona. Legyen ez a törvény rendelkezése Izráel fiai között, ahogyan megparancsolta Mózesnek az Úr. 12 Az Úr ezt mondta Mózesnek: Menj föl ide az Abárím-hegyre, és tekintsd meg azt a földet, amelyet Izráel fiainak adtam. 13 Ha megtekintetted, te is odakerülsz elődeid mellé, ahogy odakerült testvéred, Áron, 14 mert fellázadtatok parancsom ellen a Cin-pusztában, amikor perlekedett a közösség, és nem mutattátok fel szentségemet előttük azoknál a vizeknél, Meribá vizeinél, Kádésban, a Cin-pusztában. 15 Ekkor Mózes így beszélt az Úrhoz: 16 **Az Úr, a minden embernek lelket adó Isten rendeljen egy férfit a közösség élére. 17 Az legyen előttük jártukban-keltükben, vezesse harcba és vezesse haza őket, hogy ne legyen az Úr közössége olyan, mint a juhok, melyeknek nincsen pásztora.** 18 Az Úr ezt mondta Mózesnek: Vedd magad mellé Józsuét, Nún fiát, aki rátermett ember. Tedd rá kezedet, 19 állítsd Eleázár pap és az egész közösség elé, és előttük iktasd be tisztébe. 20 Adj át neki a méltóságodból, hogy hallgasson rá Izráel fiainak egész közössége. 21 De Józsué álljon majd mindig Eleázár pap elé, és ő kérjen neki az úrival döntést az Úrtól. A kapott parancs szerint induljon majd harcba, és a kapott parancs szerint térjen haza Izráel fiaival, az egész közösséggel együtt. **22 Mózes úgy cselekedett, ahogyan megparancsolta neki az Úr.** Maga mellé vette Józsuét, odaállította Eleázár pap és az egész közösség elé, 23 rátette a kezét, és beiktatta tisztébe, ahogyan Mózes által megmondta az Úr.

4Móz 28

1 Azután így beszélt Mózeshez az Úr: 2 Parancsold meg Izráel fiainak, és mondd meg nekik: **Vigyázzatok arra, hogy a megszabott időben mutassátok be a nekem szóló áldozatot, az én kenyeremet kedves illatú tűzáldozatul.** 3 Mondd meg nekik: Ezt a tűzáldozatot mutassátok be az Úrnak: **naponta két hibátlan egyéves bárányt állandó égőáldozatul, HOGY LEHETETT EZ? MINDEN EMBER, A KÖZÖSSÉG? HA AZ UTÓBBI, AKKOR IS RENGETEG VÉR FOLYHATOTT!** 4 Az egyik bárányt reggel készítsd el, a másik bárányt pedig estefelé készítsd el, 5 ahhoz egytized véka finomlisztet ételáldozatul egynegyed hín préselt olajjal gyúrva. 6 Állandó égőáldozat ez, amelyet a Sínai-hegyen mutattatok be az Úrnak szóló kedves illatú tűzáldozatul. 7 A hozzá tartozó italáldozat egynegyed hín legyen bárányonként. A szentélyben öntsd ki az óborból készült áldozatot az Úr elé. 8 A második bárányt estefelé készítsd el. Ugyanolyan étel- és italáldozatot készíts hozzá, mint reggel.

Kedves illatú tűzáldozat ez az Úrnak. 9 A nyugalom napján mutass be két egyéves hibátlan bárányt, ahhoz ételáldozatul kéttized véka finomlisztet olajjal gyúrva, meg a hozzá tartozó italáldozatot. 10 Ez legyen a nyugalomnap égőáldozat minden nyugalom napján az állandó égőáldozaton és a hozzá tartozó italáldozaton kívül. 11 Minden hónap első napján mutassatok be égőáldozatul az Úrnak két bikaborjút, egy kost és hét egyéves hibátlan bárányt, 12 mindegyik bikához ételáldozatul háromtized véka finomlisztet olajjal gyúrva, a koshoz ételáldozatul kéttized véka finomlisztet olajjal gyúrva, 13 és mindegyik bárányhoz ételáldozatul egy-egy tized véka finomlisztet olajjal gyúrva. Égőáldozat ez, kedves illatú tűzáldozat az Úrnak. 14 A hozzájuk tartozó italáldozat pedig legyen fél hín bor egy bikához, egyharmad hín egy koshoz és egynegyed hín egy bárányhoz. Ez az újhold égőáldozata havonként, az esztendő minden hónapjában. 15 Vétékáldozatul pedig készítsetek egy kecskebakot az Úrnak az állandó égőáldozaton kívül a hozzá tartozó italáldozattal együtt. 16 Az első hónapban, a hónap tizenegyedik napján van az Úr páskája, 17 és ennek a hónapnak a tizenötödik napján van az ünnep. Hét napig kovásztalan kenyeret kell enni. 18 Az első napon tartsatok szent összejövetelet. Ne végezzetek semmiféle foglalkozáshoz tartozó munkát! 19 Tűzáldozatul mutassatok be égőáldozatot az Úrnak: két bikaborjút, egy kost és hét egyéves bárányt, amelyek hibátlanok legyenek. 20 A hozzájuk tartozó ételáldozat olajjal gyúrt finomliszt legyen: egy bikához háromtized, a koshoz kéttized vékával adjatok, 21 a hét bárányhoz pedig bárányonként egy-egy tizedet adjatok. 22 **Vétékáldozatul mutassatok be egy bakot, hogy engesztelést szerezzen nektek.** 23 Ezeket a reggeli égőáldozaton, az állandó égőáldozaton kívül készítsétek el. 24 Ugyanígy készítsétek el mindennap, hét napon át kedves illatú tűzáldozatként az Úr eledelét. Az állandó égőáldozaton kívül kell ezeket elkészíteni a hozzájuk tartozó italáldozattal együtt. 25 A hetedik napon is tartsatok szent összejövetelet. Ne végezzetek semmiféle foglalkozáshoz tartozó munkát! 26 **Az első termés napján, amikor új ételáldozatot mutattok be az Úrnak, azaz a hetek ünnepén tartsatok szent összejövetelet.** Ne végezzetek semmiféle foglalkozáshoz tartozó munkát, 27 hanem mutassatok be kedves illatú égőáldozatul az Úrnak két bikaborjút, egy kost és hét egyéves bárányt. 28 A hozzájuk tartozó ételáldozat olajjal gyúrt finomliszt legyen: mindegyik bikához háromtized vékával, a koshoz kéttized vékával, 29 a hét bárányhoz pedig bárányonként egy-egy tized vékával adjatok. 30 Egy kecskebakot is mutassatok be, hogy engesztelést szerezzen nektek. 31 Az állandó égőáldozaton és az ahhoz tartozó ételáldozaton kívül készítsétek el ezeket a hozzájuk tartozó italáldozattal együtt. Az állatok hibátlanok legyenek.

4Móz 29

1A **hetedik hónap első napján tartsatok szent összejövetelet.** Ne végezzetek semmiféle foglalkozáshoz tartozó munkát. **A kürtzengés napja** ez. 2 Készítsetek égőáldozatot kedves illatú az Úrnak, egy bikaborjút, egy kost és hét egyéves hibátlan bárányt. 3 A hozzájuk tartozó ételáldozat olajjal gyúrt finomliszt legyen: a bikához háromtized, a koshoz kéttized vékával adjatok, 4 a hét bárányhoz pedig egytized vékával bárányonként. 5 **Egy kecskebakot** is mutassatok be vétekáldozatul, hogy engesztelést szerezzen nektek. 6 Az újhold napjára előírt égőáldozaton és a hozzá tartozó ételáldozaton, az állandó égőáldozaton és a hozzá tartozó ételáldozaton meg a hozzájuk tartozó italáldozatokon kívül legyen ez kedves illatú tűzáldozat az Úrnak. 7 **Ennek a hetedik hónapnak a tizedik napján tartsatok szent összejövetelet.** Tartóztassátok meg magatokat, és semmiféle munkát ne végezzetek. 8 Mutassatok be az Úrnak kedves illatú égőáldozatul egy bikaborjút, egy kost és hét egyéves bárányt, amelyek hibátlanok legyenek. 9 A hozzájuk tartozó ételáldozat olajjal gyúrt finomliszt legyen: a bikához háromtized vékával, a koshoz kéttized vékával, 10 a hét bárányhoz pedig bárányonként egy-egy tized vékával adjatok. 11 Egy kecskebakot is mutassatok be vétekáldozatul az engesztelés vétekáldozatán és az állandó égőáldozaton, az ahhoz tartozó ételáldozaton meg a hozzájuk

tartozó italáldozatokon kívül. **12 A hetedik hónap tizenötödik napján tartsatok szent összejövetelet. Ne végezzetek semmiféle foglalkozáshoz tartozó munkát, hanem ünnepeljétek hét napig ünnepet az Úrnak.** 13 Mutassatok be égőáldozatot kedves illatú tűzáldozatul az Úrnak: tizenhárom bikaborjút, két kost és tizennégy egyéves bárányt, amelyek hibátlanok legyenek. 14 A hozzájuk tartozó ételáldozat olajjal gyúrt finomliszt legyen: háromtized vékával egy bikához mind a tizenhárom bikánál, kéttized vékával egy koshoz mind a két kosnál, 15 egy-egy tized vékával pedig egy bárányhoz mind a tizennégy báránynál. 16 Egy kecskebakot is mutassatok be vétekáldozatul az állandó égőáldozaton és a hozzá tartozó étel- és italáldozaton kívül. 17 A második napon mutassatok be tizenkét bikaborjút, két kost és tizennégy egyéves hibátlan bárányt; 18 a hozzájuk tartozó étel- és italáldozat pedig a bikák, kosok és bárányok száma szerint, az előírásnak megfelelő legyen. 19 Egy kecskebakot is mutassatok be vétekáldozatul az állandó égőáldozaton és a hozzá tartozó étel- és italáldozaton kívül. 20 A harmadik napon mutassatok **be tizenegy bikát, két kost és tizennégy egyéves hibátlan bárányt;** 21 a hozzájuk tartozó étel- és italáldozat pedig a bikák, kosok és bárányok száma szerint, az előírásnak megfelelő legyen. 22 Egy bakot is mutassatok be vétekáldozatul az állandó égőáldozaton és a hozzá tartozó étel- és italáldozaton kívül. 23 A negyedik napon mutassatok be tíz bikát, két kost és tizennégy egyéves hibátlan bárányt; 24 a hozzájuk tartozó étel- és italáldozat a bikák, kosok és bárányok száma szerint, az előírásnak megfelelő legyen. 25 Egy kecskebakot is mutassatok be vétekáldozatul az állandó égőáldozaton és a hozzá tartozó étel- és italáldozaton kívül. 26 Az ötödik napon mutassatok be kilenc bikát, két kost és tizennégy egyéves hibátlan bárányt; 27 a hozzájuk tartozó étel- és italáldozat a bikák, kosok és bárányok száma szerint, az előírásnak megfelelő legyen. 28 Egy bakot is mutassatok be vétekáldozatul az állandó égőáldozaton és a hozzá tartozó étel- és italáldozaton kívül. 29 A hatodik napon mutassatok be nyolc bikát, két kost és tizennégy egyéves hibátlan bárányt; 30 a hozzájuk tartozó étel- és italáldozat a bikák, kosok és bárányok száma szerint, az előírásnak megfelelő legyen. 31 Egy bakot is mutassatok be vétekáldozatul az állandó égőáldozaton és a hozzá tartozó étel- és italáldozaton kívül. 32 A hetedik napon mutassatok be hét bikát, két kost és tizennégy egyéves hibátlan bárányt; 33 a hozzájuk tartozó étel- és italáldozat a bikák, kosok és bárányok száma szerint, az előírásnak megfelelő legyen. 34 Egy bakot is mutassatok be vétekáldozatul az állandó égőáldozaton és a hozzá tartozó étel- és italáldozaton kívül. 35 **A nyolcadik napon tartsatok ünnepet, ne végezzetek** semmiféle foglalkozáshoz tartozó munkát. 36 Mutassatok be égőáldozatot kedves illatú tűzáldozatul az Úrnak: egy bikát, egy kost és hét egyéves hibátlan bárányt; 37 a hozzájuk tartozó étel- és italáldozat a bika, a kos és a bárányok száma szerint, az előírásnak megfelelő legyen. 38 Egy bakot is mutassatok be égőáldozatul az állandó égőáldozaton és a hozzá tartozó étel- és italáldozaton kívül. 39 Mindazon kívül, amit fogadalmi vagy önkéntes áldozatként mutattok be égőáldozatul, ételáldozatul, italáldozatul vagy békeáldozatul, ezeket készítsétek el ünnepeiteken az Úrnak.

4Móz 30

Férj és feleség

1És Mózes elmondta Izráel fiainak mindazt, amit az Úr parancsolt Mózesnek. 2 Azután így beszélt Mózes Izráel fiainak **törzsfőihez:** Ezt parancsolta az Úr: 3 Ha férfi tesz fogadalmat az Úrnak, vagy esküt tesz, és úgy kötelezi magát önmegtartóztatásra, ne szegje meg a szavát, hanem tegyen meg mindent úgy, ahogyan kimondta. 4 De ha nő tesz fogadalmat az Úrnak, és kötelezi magát önmegtartóztatásra az apja házában, még mint leány, 5 ha apja hallotta fogadalmát és a vállalását, amivel önmegtartóztatásra kötelezte magát, és nem ellenezte az apja, akkor érvényes minden fogadalma, és érvényes minden vállalása, amellyel önmegtartóztatásra kötelezte magát. 6 Ha azonban ellentmond neki az apja, amikor hallja őt, akkor nem érvényes semmiféle fogadalma vagy vállalása, amellyel önmegtartóztatásra kötelezte magát. És az Úr

megbocsát neki, mert az apja mondott ellent neki. 7 Ha pedig úgy megy férjhez, hogy fogadalom terheli, vagy meggondolatlan beszéddel kötelezte el magát, 8 és a férje hallott róla, de amikor hallott róla, nem ellenezte, akkor érvényesek a fogadalmi, és érvényes az a vállalása is, amellyel önmegtartóztatásra kötelezte magát. 9 De ha a férje ellentmond neki, amikor hall róla, akkor érvénytelené teszi az asszony fogadalmát, amely őt terheli, és a meggondolatlan beszédet, amellyel önmegtartóztatásra kötelezte magát, és az Úr is megbocsát neki. 10 Az özvegy vagy férjétől elbocsátott asszonynak minden fogadalma érvényes, amellyel önmegtartóztatásra kötelezte magát. 11 Ha már a férje házában tesz fogadalmat egy asszony vagy kötelezi magát esküvel önmegtartóztatásra, 12 ha a férje hallotta, nem ellenezte, és nem mondott ellent neki, akkor érvényes minden fogadalma, és érvényes minden vállalása, amellyel önmegtartóztatásra kötelezte magát. 13 De ha a férje érvénytelené teszi a fogadalmakat, amikor meghallja azokat, akkor nem érvényes semmi abból, amit fogadalomként kimondott, vagy amire elkötelezte magát. A férje érvénytelené tette azokat, és az Úr is megbocsát neki. 14 Minden fogadalmat és minden esküt, amellyel önmegtartóztatásra kötelezi magát, a férje tesz érvényessé, és a férje tesz érvénytelené. 15 De ha a férje nem ellenzi azt aznap, egészen másnapig, akkor érvényessé teszi minden fogadalmát és minden vállalását, amely őt terheli; érvényessé tette azokat, mert nem ellenezte azon a napon, amelyen meghallotta. 16 De ha később teszi érvénytelené azokat, mint amikor hallott róluk, akkor az asszony bűne őt terheli. 17 Ezeket a rendelkezéseket parancsolta az Úr Mózesnek a férjre és a feleségre, valamint az apára és a leányra vonatkozólag, ha az még mint leány apja házában él.

4Móz 31

1Azután így beszélt Mózeshez az Úr: 2 **Állj bosszút Izráel fiaiért a midjániakon, azután elődeid mellé kerülsz.** 3 Azután így beszélt Mózes a néphez: Fegyverezetek föl magatok közül férfiakat a harcra, és támadják meg Midjánt, hogy bosszút álljanak Midjánon az Úrért. 4 Ezret küldjétek egy-egy törzsből, Izráel mindegyik törzsből a harcra. 5 Kivezényeltek tehát Izráel soraiból törzsenként ezret: **tizenkétezer harcra** fölfegyverzett embert. 6 Azután csatába küldte őket Mózes, törzsenként ezret; velük együtt csatába küldte Fineást, Eleázár pap fiát is, **mert ő kezelte a szent eszközöket és a riadót jelző harsonákat. 7 Csatába is szálltak Midján ellen, ahogyan megparancsolta Mózesnek az Úr, és megölték minden férfit. 8 Midján királyait is megölték azokkal, akiket lemészároltak: Evít, Rekemet, Cúrt, Húrt és Rebát: Midján öt királyát. Megölték fegyverrel Bálámot, Beór fiát is. 9 Midján asszonyait és gyermekeit azonban foglyul ejtették Izráel fiai, és elvitték zsákmányként minden állatukat, jószágukat és egész vagyonukat. 10 Fölperzseltek lakóhelyükön minden várost és sátorábort. 11 Azután fogták az egész zsákmányt és az összes megszerzett embert és állatot, 12 és odavitték Mózeshez, Eleázár paphoz és Izráel fiai közösségéhez a foglyokat és a megszerzett zsákmányt a táborba, Móáb síkságán, a Jordán mellett, Jerikóval szemben. 13 Mózes, Eleázár pap és a közösség összes fejedelme kivonult eléjük a táboron kívülre. 14 De Mózes megharagudott a hadsereg vezetőire, az ezredesekre és a századosokra, akik hazatértek a megvívott harcból. 15 Ezt mondta nekik Mózes: Hát ti életben hagyátok az egész asszonynépet?! 16 Hiszen ők csábították hűtlenségre az Úr ellen Izráel fiait Bálám tanácsa szerint Peór kedvéért! Ezért érte csapás az Úr közösségét. 17 Most azért öljetek meg minden fiúgyermeket, és öljetek meg minden nőt is, akinek már volt dolga férfival úgy, hogy vele hált. **JAJ!** 18 De hagyjátok életben magatoknak minden leánygyermeket, aki még nem ismeri a férfival való hálást. 19 Ti pedig maradjatok a táboron kívül hét napig. Mindaz, aki megölt valakit, vagy megérintett egy elesettet, tisztítsa meg magát a harmadik napon és a hetedik napon: ti is, meg a foglyaitok is. 20 Tisztítsatok meg minden ruhát, bőrhalmot, kecskeszörkésítményt és minden faeszközt. 21 Eleázár pap pedig ezt mondta a katonáknak, akik megjárták a háborút: Ez a törvény rendelkezése, amelyet megparancsolt Mózesnek az Úr: 22 Az arany-, ezüst-, réz-, meg a vas-,**

ón- és ólomholmit, 23 mindazt, ami tűzálló, tartsátok tűzbe, hogy megtisztuljon, de még tisztítóvízzel is tisztítsátok meg. Ami pedig nem tűzálló, azt merítsétek vízbe! 24 Ruhátokat is mossátok ki a hetedik napon, hogy tiszták legyetek. Azután bejöhetnek a táborba. 25 Azután ezt mondta Mózesnek az Úr: 26 Számold össze a foglyokat, az elfogott embereket és állatokat, Eleázár pappal és a közösség családfőivel együtt. 27 Felezd meg a zsákmányt a hadba vonult harcosok és az egész közösség között. 28 Végy el egy részt az Úrnak a hadba vonult harcosoktól, ötszázból egyet: embert, marhát, szamarat és juhot egyaránt. 29 Abból a feléből vegyétek el, ami nekik jutott, és add azt Eleázár papnak az Úrnak szóló felajánlasként. 30 Az Izráel fiainak jutott feléből pedig végy el ötvenenként egyet: embert és marhát, szamarat meg juhot, mindenféle állatot. Add azokat a lévítáknak, akik az Úr hajlékánál végzik a tennivalókat. 31 Mózes és Eleázár pap úgy járt el, ahogyan megparancsolta Mózesnek az Úr. 32 Ez volt az, ami a megszerzett zsákmányból megmaradt; abból, amit zsákmányolt a hadinép: hatszázhetvenötezer juh, 33 hetvenkétezer marha, 34 hatvanegyezer szamar 35 és **harminckétezer ember: azok a nők, akik nem ismerték a férfival való hálást.** 36 Ennek az a fele, amely a hadba vonultak része volt, szám szerint a következő volt: háromszázharminchétezer-ötszáz juh, 37 ebből az Úrnak járó rész hatszázhetvenöt juh volt; 38 harminchétezer marha, ebből az Úrnak járó rész hetvenkettő volt; 39 harmincezer-ötszáz szamar, ebből az Úrnak járó rész hatvanegy volt; 40 és tizenhatezer ember, közülük az Úrnak járó rész harminckét lélek volt. 41 Mózes átadta Eleázár papnak az Úrnak felajánlott részt, ahogyan megparancsolta Mózesnek az Úr. 42 Az Izráel fiainak jutott felerész, amelyet elvett Mózes a harcosoktól, 43 tehát a közösségre eső felerész ennyi volt: háromszázharminchétezer-ötszáz juh, 44 harminchétezer marha, 45 harmincezer-ötszáz szamar 46 és tizenhatezer ember. 47 Az Izráel fiainak jutott felerészből elvett Mózes minden ötven emberből és állatból egyet, és odaadta azokat a lévítáknak, akik az Úr hajlékánál végezték a tennivalókat, ahogyan megparancsolta Mózesnek az Úr. 48 Akkor odamentek Mózeshez a sereg egységeinek a parancsnokai, az ezredek és a századosok, 49 és ezt mondták Mózesnek: Mi, a te szolgálid, összeszámoltuk a ránk bízott harcosokat, és senki sem hiányzik közülünk. 50 Ezért elhoztuk mindnyájan az Úrnak szóló áldozatul az arany ékszereket, ki-ki amit talált: a bokaláncokat és karpereceket, a gyűrűket, fülbevalókat és nyakláncokat, hogy engesztelést szerezzenek nekünk az Úr előtt. 51 Mózes és Eleázár pap átvette tőlük az aranyat, csupa mesterművet. 52 Az összes arany, amelyet az ezredek és századosok felajánlottak az Úrnak, tizenhatezer-hétszázötven sekel súlyú volt; 53 a katonáik pedig a saját zsákmányukat megtartották maguknak. 54 Mózes és Eleázár pap átvették az aranyat az ezredektől és századosoktól, és bevitték a kijelentés sátrába az Úr elé, emlékeztetőül Izráel fiaira.

4Móz 32

1Rúben és Gád fiainak igen sok jószága volt. Amikor látták, hogy Jazér és Gileád földje alkalmas hely a jószágtartásra, 2 odamentek Gád és Rúben fiai Mózeshez és Eleázár paphoz meg a közösség fejedelmeihez, és ezt mondták: 3 Atárót, Díbón, Jazér, Nimrá, Hesbón, Elalé, Szebám, Nebó és Beón, 4 az a föld, amelyet megvert az Úr Izráel közössége előtt, jószágtartásra való föld, szolgálidnak pedig jószágaik vannak. 5 Ha jóindulattal vagy hozzánk – mondták –, hadd kapják meg szolgálid ezt a földet tulajdonul, és ne vigyél át bennünket a Jordánon! 6 Mózes ezt felelte Gád és Rúben fiainak: Ti itt akartok maradni, amikor testvéreitek harcba vonulnak?! 7 Miért akarjátok elvenni Izráel fiainak a bátorságát attól, hogy átkeljenek arra a földre, amelyet nekik adott az Úr? 8 Atyáitok is így cselekedtek, amikor elküldtem őket Kádés-Barneából, hogy megtekintsék az országot. 9 Fölmentek az Eskól-völgyig, és megnézték az országot, de elvették Izráel fiainak a bátorságát attól, hogy bemenjenek abba az országba, amelyet nekik adott az Úr. 10 Ezért fellángolt az Úr haragja azon a napon, és ezt az esküt tette: 11 Az Egyiptomból feljött férfiak, húszévestől fölfele, nem látják meg azt a földet, amelyet esküvel ígértem oda

Ábrahámnak, Izsáknak és Jákóbnak, mert nem követtek engem hűségesen, 12 kivéve Kálébot, a kenizzi Jefunne fiát és Józsuet, Nún fiát, mivel ők hűségesen követték az Urat. 13 Fellángolt az Úr haragja Izráel ellen, és hagyta őket bolyongani a pusztában negyven évig, míg ki nem pusztult az az egész nemzedék, amely olyat követett el, ami nem tetszett az Úrnak. **14 És most ti, vétkesek fajzata, atyáitok nyomdokába léptek, hogy még növeljétek az Úr Izráel ellen fellángolt haragját?! ATYA-FIÚ TIPOLÓGIA** 15 Ha elfordultok tőle, még tovább hagyja népét a pusztában, és ennek az egész népnek a vesztét okozzátok! 16 Ekkor közelebb léptek hozzá, és ezt mondták: Csak juhaklokat építünk itt a jószágoknak, meg városokat a családunknak, 17 aztán mi magunk is fölfegyverkezünk, és megyünk Izráel fiai előtt, míg be nem visszük őket a területükre. De a családunk hadd maradjon megerősített városokban az ország lakosai miatt. 18 Nem térünk vissza házainkba, amíg meg nem kapja minden izráeli a maga örökségét. 19 Hiszen mi nem akarunk velük együtt örökséget kapni ott a Jordánon túl, mert már jutott nekünk örökség a Jordánon innen, keleten. 20 Mózes így felelt nekik: Ha ezt megteszitek, ha fölfegyverkeztek a harcra az Úr színe előtt, 21 és minden fegyveresetek átkel a Jordánon az Úr színe előtt, amíg ki nem űzi ellenségeit maga elől, 22 és ha akkor tértek vissza, miután meghódolt az a föld az Úr előtt, akkor ártatlanok lesztek az Úr és Izráel szemében, és birtokul kapjátok ezt a földet az Úr előtt. 23 **De ha nem így tesztek, vétkeztek az Úr ellen. Tudjátok meg, hogy utolér benneteket vétketek büntetése. HARCIRITMUS, HÁBORÚ** 24 Építsetek hát városokat családoknak és aklokat nyájaitoknak, de amit kimondtatok, azt tegyétek meg! 25 Akkor ezt mondták Gád és Rúben fiai Mózesnek: Úgy cselekszenek szolgálid, ahogyan te parancsolod, urunk! 26 Gyermekeink, asszonyaink, jószágunk és az összes állatunk ott marad Gileád városaiban. 27 Szolgálid pedig mindnyájan hadba szállnak az Úr előtt, fölfegyverkezve a harcra, amint kívánod, uram. 28 Mózes ekkor parancsot adott Eleázár papnak és Józsueának, Nún fiának, meg az izráeli törzsek családfőinek velük kapcsolatban. 29 Ezt mondta nekik Mózes: Ha Gád és Rúben fiai átkelnek veletek a Jordánon, mindnyájan fölfegyverkezve a harcra az Úr színe előtt, és ha majd meghódol előttetek az a föld, akkor adjátok nekik Gileád földjét birtokul. 30 Ha azonban nem kelnek át veletek fegyveresen, akkor köztetek, Kánaán földjén kapjanak birtokot. 31 Gád és Rúben fiai így válaszoltak: Úgy cselekszünk, ahogyan az Úr szolgálidnak megmondta. 32 Mi átkelünk fegyveresen az Úr színe előtt Kánaán földjére, de az örökségül kapott birtokunk legyen itt, a Jordánon innen. 33 Mózes tehát nekik, Gád és Rúben fiainak meg József fiai közül Manassé törzse felének adta Szíhónnak, az emóriak királyának országát és Ógnak, Básán királyának országát, azt a földet városaival és a városok körüli területekkel együtt. 34 Gád fiai fölépítették Díbont, Atárótot és Aróert, 35 Atrót-Sófánt, Jazért és Jogbohát, 36 Bét-Nimrát és Bét-Haránt, ezeket a megerősített városokat és a juhok aklokat. 37 Rúben fiai pedig fölépítették Hesbont, Elalét és Kirjátajimot, 38 Nebót, Baal-Meónt, amelyeknek megváltoztatták a nevét, továbbá Szibmát. Így nevezték el azokat a városokat, amelyeket fölépítettek. 39 Manassé fiának, Mákírnak a fiai pedig Gileádba vonultak, elfoglalták azt, és kiűzték az ott lakó emóriakat. 40 Mózes Manassé fiának, Mákírnak adta Gileádot, aki letelepedett ott. 41 Manassé másik fia, Jáír fölvonult, és elfoglalta az emóriak sátorfalvait. Elnevezte azokat Jáír sátorfalvainak. 42 Nóbah is fölvonult, elfoglalta Kenátot és falvait, és saját magáról Nóbahnak nevezte el.

4Móz 33

HELYEK RITMIKUS FELSOROLÁSA: ELINDULTAK... TÁBORT ÜTÖTTEK, ELINDULTAK... TÁBORT ÜTÖTTEK... KÖZBEVETÉS NÉHÁNY FONTOS MONDAT

1 Ezek Izráel fiainak a táborhelyei attól fogva, hogy seregeik Mózes és Áron vezetésével kivonultak Egyiptomból. 2 Mózes ugyanis az Úr parancsára mindig följegyezte, ha továbbindultak a táborhelyeikről. Ezek azok a táborhelyek, ahonnan elindultak: 3 Elindultak

Ramszeszből az első hónapban, az első hónap tizenötödik napján. A páskát követő napon jöttek ki Izráel fiai az Úr kezének oltalma alatt egész Egyiptom szeme láttára, 4 miközben az egyiptomiak sorra temették mindazokat az elsőszülötteket, akiket megölt az Úr, mert az Úr ítéletet tartott isteneiken. 5 Elindultak tehát Izráel fiai Ramszeszből, és táborot ütöttek Szukkótban. 6 Elindultak Szukkótból, és táborot ütöttek Étámban, a pusztá szélén. 7 Elindultak Étámból, és Pí-Hahírót felé fordultak Baal-Cefónnal szemben, és táborot ütöttek Migdól előtt. 8 Elindultak Pí-Hahírótból, és a tengeren átkelve elértek a pusztába. Háromnapi utat tettek meg az Étám-pusztában, és táborot ütöttek Márában. 9 Elindultak Márából, és eljutottak Élimbe. Élimben volt tizenkét forrás és hetven pálmafa. Táborot ütöttek ott. 10 Elindultak Élimből, és táborot ütöttek a Vörös-tenger mellett. 11 Elindultak a Vörös-tengertől, és táborot ütöttek a Szín-pusztában. 12 Elindultak a Szín-pusztából, és táborot ütöttek Dofkában. 13 Elindultak Dofkából, és táborot ütöttek Álúsban. 14 Elindultak Álusból, és táborot ütöttek Refidímben. Ott nem volt a népnek ivóvize. 15 Elindultak Refidímből, és táborot ütöttek a Sínai-pusztában. 16 Elindultak a Sínai-pusztából, és táborot ütöttek Kibrót-Taavában. 17 Elindultak Kibrót-Taavából, és táborot ütöttek Hacérótban. 18 Elindultak Hacérótból, és táborot ütöttek Ritmában. 19 Elindultak Ritmából, és táborot ütöttek Rimmón-Pérecben. 20 Elindultak Rimmón-Pérecből, és táborot ütöttek Libnában. 21 Elindultak Libnából, és táborot ütöttek Risszában. 22 Elindultak Risszából, és táborot ütöttek Kehélátában. 23 Elindultak Kehélátából, és táborot ütöttek a Sefer-hegynél. 24 Elindultak a Sefer-hegytől, és táborot ütöttek Harádában. 25 Elindultak Harádából, és táborot ütöttek Makhélótban. 26 Elindultak Makhélótból, és táborot ütöttek Tahatban. 27 Elindultak Tahatból, és táborot ütöttek Terahban. 28 Elindultak Terahból, és táborot ütöttek Mitkában. 29 Elindultak Mitkából, és táborot ütöttek Hasmónában. 30 Elindultak Hasmónából, és táborot ütöttek Mószerótban. 31 Elindultak Mószerótból, és táborot ütöttek Bené-Jaakánban. 32 Elindultak Bené-Jaakánból, és táborot ütöttek Hór-Haggidgádban. 33 Elindultak Hór-Haggidgádból, és táborot ütöttek Jotbátában. 34 Elindultak Jotbátából, és táborot ütöttek Abrónában. 35 Elindultak Abrónából, és táborot ütöttek Ecjón-Geberben. 36 Elindultak Ecjón-Geberből, és táborot ütöttek a Cin-pusztában levő Kádésban. 37 Elindultak Kádésből, és táborot ütöttek a Hór-hegynél, Edóm országának a határán. **38 Ott Áron főpap fölment a Hór-hegyre az Úr parancsa szerint, és meghalt a negyvenedik évben azután, hogy Izráel fiai kijöttek Egyiptomból az év ötödik hónapjában, a hónap első napján.** 39 Áron százhuszonhárom éves volt, amikor meghalt a Hór-hegyen. 40 Akkor hallotta meg a kánaáni Arád királya, aki Kánaán földjén, a Délvidéken lakott, hogy jönnek Izráel fiai. 41 Ők pedig elindultak a Hór-hegytől, és táborot ütöttek Calmónában. 42 Elindultak Calmónából, és táborot ütöttek Púnónban. 43 Elindultak Púnónból, és táborot ütöttek Óbótban. 44 Elindultak Óbótból, és táborot ütöttek Ijjé-Abárímban, Móáb határán. 45 Elindultak Ijjé-Abárímból, és táborot ütöttek Díbón-Gádban. 46 Elindultak Díbón-Gádból, és táborot ütöttek Almón-Díblátajimban. 47 Elindultak Almón-Díblátajimból, és táborot ütöttek az Abárím-hegységénél Nebóval szemben. 48 Elindultak az Abárím-hegységtől, és táborot ütöttek Móáb síkságán, a Jordán mellett, Jerikóval szemben. 49 Ott táboroztak a Jordán mentén Bét-Hajjesímóttól Ábél-Hassittímgig Móáb síkságán. 50 Azután így beszélt Mózeshez az Úr Móáb síkságán, a Jordán mellett, Jerikóval szemben: 51 Szólj Izráel fiaihoz, és mondd meg nekik:

Ha átkeltek a Jordánon Kánaán földjére, 52 úzzétek ki magatok elöl az ország minden lakosát, pusztítsátok el összes bálványukat, öntött bálványszobraikat is mind pusztítsátok el, és tegyétek tönkre valamennyi áldozóhalmukat! 53 Vegyétek birtokba az országot, és lakjatok abban, mert nektek adtam azt a földet, hogy ti birtokoljátok. 54 Sorsvetéssel osszátok fel örökségül az országot nemzetségeitek között. A nagyobbak nagyobb örökséget adjatok, a kisebbnek pedig kisebb örökséget juttassatok. Mindenki azt kapja, ami a sorsvetéssel jut neki. Az ősi törzsek szerint osszátok szét az örökséget! 55 De ha nem úzitek ki magatok elöl az ország lakosait, akkor tüskévé lesznek a szemetekben és tövissé az oldalatokban

azok, akiket meghagytok közülük, és szorongatni fognak benneteket azon a földön, amelyen lakni fogtok, 56 és majd veletek bánok el úgy, ahogyan övelük akartam elbánni.

4Móz 34

A HATÁROK MEGSZABÁSA

1Azután így beszélt Mózeshez az Úr: **2 Parancsold meg Izráel fiainak, és mondd meg nekik: Ha majd bementek Kánaán földjére, az a föld, Kánaán földje jut nektek örökségül a következő határok szerint: 3 A déli határvidék a Cin-pusztától** Edóm mentén legyen. Ez legyen a déli határoto: keleten a Sós-tenger végétől induljon, 4 kerülje meg a határ délről az Akrabbím-hágót, és menjen Cin felé, nyúljon le Kádés-Barneától délre, majd haladjon Hacar-Addárig, és menjen tovább Acmon felé. 5 Acmontól forduljon a határ Egyiptom patakja felé, és végződjék a tengernél. 6 A nyugati határoto a Nagy-tenger és annak partvidéke legyen. Ez legyen a nyugati határoto. 7 Ez legyen az északi határoto: A Nagy-tengertől a Hór-hegyig jelöljétek ki, 8 a Hór-hegytől jelöljétek ki a Hamátba vezető útig, majd a határ nyúljon ki Cedád felé, 9 azután haladjon a határ Zifron felé, és a vége Hacar-Énánál legyen. Ez legyen az északi határoto. 10 A keleti határt Hacar-Énántól Sefámig jelöljétek ki, 11 Sefámtól menjen le a határ Riblá felé, Ajintól keletre, majd menjen tovább a határ lefelé, amíg el nem éri a Kinneret-tó keleti partján levő magaslatokat. 12 Azután menjen le a határ a Jordán felé, és végződjék a Sós-tengernél. Ez legyen országotok határa körös-körül. 13 Azután ezt parancsolta Mózes Izráel fiainak: Ezt a földet osszátok fel örökségül sorsvetéssel, ahogyan megparancsolta az Úr, és adjátok oda a kilenc és fél törzsnek. 14 Mert Rúben törzsének a nagycsaládjai és Gád törzsének a nagycsaládjai már megkapták örökségüket, és Manassé törzsének a fele is megkapta. 15 Ez a két és fél törzs a Jordánon innen, keleten, Jerikóval szemben kapta meg örökségét. 16 Azután így beszélt Mózeshez az Úr: 17 **Név szerint ezek legyenek azok a férfiak, akik felosztják közöttetek örökségül az országot: Eleázár pap és Józsué, Nún fia. 18 Törzsenként egy-egy fejedelmet válasszatok melléjük az ország felosztására. 19 Név szerint ezek legyenek: Júda törzséből Káléb, Jefunne fia. 20 Simeon fiainak törzséből Semúél, Ammíhúd fia. 21 Benjámin törzséből Elidád, Kiszlón fia. 22 Dán fiainak a törzséből Bukki fejedelem, Jogli fia. 23 József fiai közül: Manassé fiainak a törzséből Hanniél fejedelem, Éfód fia, 24 Efraim fiainak a törzséből pedig Kemúél fejedelem, Siftán fia. 25 Zebulon fiainak a törzséből Elicáfán fejedelem, Parnak fia. 26 Issakár fiainak a törzséből Paltiel fejedelem, Azzan fia. 27 Ásér fiainak a törzséből Ahíhúd fejedelem, Selómi fia. 28 Naftáli fiainak a törzséből Pedahél fejedelem, Ammíhúd fia. 29 Ezeknek parancsolta meg az Úr, hogy osszák ki az örökségüket Izráel fiainak Kánaán földjén.** Újszövetségi szakasz:

4Móz 35

LEVITÁK VÁROSAI

1Azután így beszélt Mózeshez az Úr Móáb síkságán, Jerikóval szemben, a Jordán mellett: **2 Parancsold meg Izráel fiainak, hogy a birtokul kapott örökségükből adjanak városokat a lévítáknak lakóhelyül.** A városok körül levő legelőket is adjátok a lévítáknak. 3 Lakjanak ezekben a városokban, a hozzájuk tartozó legelőket pedig használják nyájaiknak, jószáguknak és mindenféle állatuknak. 4 Azoknak a városoknak a legelői, amelyeket a lévítáknak adtok, a város falától kifelé körös-körül ezerkönyöknyre terjedjenek. 5 A városon kívül a keleti oldalát kétezer könyöknek mérjétek, a déli oldalát kétezer könyöknek, a nyugati oldalát kétezer könyöknek és az északi oldalát is kétezer könyöknek, úgy, hogy a város közepén legyen. Így mérjétek ki ezeknek a városoknak a legelőit. 6 Azok közül a városok közül, amelyeket a

lévitáknak adtok, legyen hat menedékváros. Ezeket arra a célra jelöljétek ki, hogy oda menekülhessen a gyilkos. Rajtuk kívül negyvenkét várost adjatok. 7 Összesen tehát **negyvennyolc várost adjatok a lévitáknak a hozzájuk tartozó legelőkkel együtt.** 8 **Úgy adjátok** ki Izráel fiainak birtokából ezeket a városokat, hogy akinek több jutott, attól többet, akinek kevesebb, attól kevesebbet vegyetek el. **Mindegyik törzs aszerint adjon városaiból a lévitáknak, hogy milyen nagy a neki kiosztott örökség.** 9 Azután így beszélt Mózeshez az Úr: 10 Szólj Izráel fiaihoz, és mondd meg nekik: Amikor átkeltek a Jordánon Kánaán földjére, 11 válasszatok ki magatoknak olyan városokat, amelyek a **menedékvárosaitok lesznek. Oda meneküljön a gyilkos, ha nem szándékosan öl meg valakit.** 12 Szolgáljanak nektek ezek a városok menedékül a bosszúálló elől, hogy ne haljon meg a gyilkos, amíg oda nem áll a közösség elé ítéletre. 13 Hat várost jelöljétek ki magatoknak menedékvárosul. 14 Három várost jelöljétek ki a Jordánon innen, és három várost jelöljétek ki Kánaán földjén: ezek legyenek a menedékvárosok. 15 Legyen ez a hat város menedékül Izráel fiainak és a jövevényeknek meg a köztük lakó betelepülteknek, hogy **oda menekülhessen mindenki, aki nem szándékosan ölt meg valakit.** 16 Ha valaki úgy megüti vasszerszámmal a másikat, hogy belehal, gyilkos az: halállal kell lakolnia a gyilkosnak. 17 Ha valaki a kezébe kerülő kővel, amely halált okozhat, úgy megüti a másikat, hogy az belehal, gyilkos az: halállal kell lakolnia a gyilkosnak. 18 Vagy ha valaki a kezébe kerülő faeszközzel, amely halált okozhat, úgy üti meg a másikat, hogy az belehal, gyilkos az: halállal kell lakolnia a gyilkosnak. 19 Maga a bosszúálló rokon ölje meg a gyilkost. Megölheti ott, ahol ráakad. 20 Ha valaki gyűlöletből ellöki a másikat, vagy ha ártó szándékkal dobja meg úgy, hogy belehal, 21 vagy ha ellenséges indulatában kézzel üti meg a másikat úgy, hogy az belehal, halállal kell lakolnia annak, aki megütötte, mert gyilkos az. A bosszúálló megölheti a gyilkost ott, ahol ráakad. 22 De ha csak hirtelen, ellenséges indulat nélkül taszította el, vagy nem ártó szándékkal dobta meg valamivel a másikat, 23 vagy ráejtett figyelmetlenségéből a másikra egy követ, amely halált okozhat, és az belehalt, pedig nem is volt ellensége, és nem kereste a vesztét, 24 akkor a közösség ítéljen a tettes és a bosszúálló ügyében ezen előírások szerint. 25 **Mentse meg a közösség a gyilkost a bosszúállótól, és küldje vissza a közösség abba a menedékvárosba, ahova menekült.** Lakjék ott, amíg meg nem hal a szent olajjal fölkent főpap. 26 De ha el meri hagyni a gyilkos annak a menedékvárosnak a határát, ahova menekült, 27 és rátalál a bosszúálló annak **a menedékvárosnak a határán kívül, akkor megölheti a bosszúálló a gyilkost.** Nem terheli vér, 28 mert annak a menedékvárosban kell laknia a főpap haláláig. Csak a főpap halála után térhet vissza a gyilkos a saját földjére. 29 Ez legyen a törvény rendelkezése mindenütt, ahol laktok, nemzedékről nemzedékre! 30 Ha egy ember agyonüt valakit, csak tanúk szavára szabad a gyilkost kivégezni. Egy tanú vallomása azonban nem elég a halálos ítélethez. 31 Nem szabad elfogadni váltságdíjat az olyan gyilkos életéért, aki halálra méltó bünt követett el: az ilyen halállal lakoljon! 32 De ha valaki menedékvárosba menekült, attól sem szabad váltságdíjat elfogadni azért, hogy még a főpap halála előtt visszatérhessen és a saját földjén lakhasson. 33 Ne szentségtelenítsétek meg azt a földet, amelyen laktok, mert a vér megszentelteti a földet, és a földnek nem lehet engesztelést szerezni a rajta kiontott vérért, csak annak a vérevel, aki kiontotta. 34 Ne tegyétek tisztátalanná azt a földet, amelyen laktok, és ahol én is lakozom, mert én, az Úr Izráel fiai között lakozom.

4Móz 36

Előálltak a Gileád fiainak nemzetségéből való családfők – Gileád Manassé fiának, Mákírnak a fia volt, József fiai nemzetségeiből –, beszélni kezdtek Mózes előtt, meg a fejedelmek, azaz Izráel fiainak a családfői előtt, 2 és ezt mondták: Uram, azt parancsolta neked az Úr, hogy sorsvetéssel oszd ki ezt a földet örökségül Izráel fiainak. De uram, azt is megparancsolta neked az Úr, hogy testvérünk, Celofhád örökségét a lányainak add oda. 3 Ha azonban Izráel fiainak

másik törzséből való emberhez mennek feleségül, akkor az ő örökségükkel kisebb lesz atyáink öröksége, hiszen az annak a törzsnek az örökségéhez kerül, ahová ők mennek, a nekünk sorsolt örökség pedig így kisebb lett. 4 Sőt még ha elkövetkezik is az örömmünnep éve Izráel fiai számára, az ő örökségük akkor is ott marad annak a törzsnek az örökségénél, ahova kerültek. **Így a mi atyáink törzsének örökségéből elkerül az ő örökségük. 5 Ekkor parancsot adott Mózes Izráel fiainak az Úr akarata szerint, és ezt mondta: Igaza van József fiai törzsének! 6 Ezt parancsolja az Úr Celofhád leányainak: Menjenek feleségül, akihez jönnek látják, de csak olyanhoz mehetnek feleségül, aki atyjuk törzsének a nemzetségéből való. 7 Így nem kerül át Izráel fiainak az öröksége egyik törzsből a másikba. Izráel fiai közül mindenki ragaszkodik atyái törzsének az örökségéhez. 8 Minden olyan leány, aki örökséget kap Izráel fiainak a törzseiben, csak olyanhoz menjen feleségül, aki atyai törzsének a nemzetségéből való, hogy Izráel fiai közül mindenki megtartsa ősi örökségét. 9 Ne kerüljön át örökség egyik törzsből a másikba. Izráel fiainak törzseiből mindenki ragaszkodik a maga örökségéhez! 10 Celofhád leányai úgy cselekedtek, ahogyan megparancsolta Mózesnek az Úr. 11 Celofhád leányai, Mahlá, Tircá, Hoglá, Milká és Nóá a nagybátyjuk fiaihoz mentek feleségül. 12 József fiának, Manassének a nemzetségéből való emberekhez mentek feleségül, és így örökségük megmaradt atyjuk nemzetségének a törzsénél. 13 Ezek azok a parancsolatok és előírások, amelyeket Mózes által parancsolt meg az Úr Izráel fiainak Móáb síkságán, a Jordán mellett, Jerikóval szemben.**

5Móz 1

1 Ezeket a beszédeket mondta el Mózes egész Izráelnek a Jordánon túl a pusztában, az Arábá-völgyben, Szúffal szemben, Párán és Tófel, Lábán, Hacérót és Dí-Záháb között. 2 Tizenegy napig tartott az út a Hórebtől Kádés-Barneáig, a Széír-hegyvidéken át. 3 **A negyvenedik évben, a tizenegyedik hónap elsején történt, hogy Mózes elbeszélte Izráel fiainak mindazt, amit megparancsolt neki az Úr,** 4 miután megverte Szíhónt, az emóriak királyát, aki Hesbónban lakott, meg Ógot, Básán királyát, aki Astárótban lakott, Edrei mellett. 5 Így kezdte Mózes magyarázni ezt a törvényt a Jordánon túl, Móáb földjén: 6 Az Úr, a mi Istenünk, így szólt hozzánk a Hóreben: Elég sokáig maradtatok már e mellett a hegy mellett. 7 Induljatok útnak, és menjetek az emóriak hegyvidékére meg az azzal szomszédos területekre, az Arábá-völgybe, a hegyvidékre és a Sefelá-alföldre, a Délvidékre és a tengerpartra, a kánaániak földjére és a Libánonra, a nagy folyamig, az Eufráteszig. 8 Íme, én nektek adtam ezt a földet. Menjetek hát, és vegyétek birtokba azt a földet, amelyről megesküdött az Úr atyáitoknak, Ábrahámnak, Izsáknak és Jákóbnak, hogy nekik és utódaiknak adja. 9 Abban az időben ezt mondtam nektek: Nem tudok egyedül gondot viselni rátok. 10 Istenetek, az Úr **megsokasított benneteket, és most már oly sokan vagytok, mint égen a csillag.** 11 Szaporítson is meg benneteket az Úr, atyáitok Istene ezerszeresen, és áldjon meg, ahogyan megígérte nektek! 12 Hogyan tudnám egyedül magamra vállalni bajaitokat, terheiteket és peres ügyeiteket? 13 Jelöljétek ki törzsenként bölcs, értelmes és tapasztalt embereket, és én előljáróitokká teszem őket. 14 Ti ezt feleltétek nekem: Helyes, amit mondtál, így kell tenni! 15 Fogtam tehát törzseitek főembereit, bölcs és tapasztalt embereket, és főembereitké tettem őket: előjárókká ezer, száz, ötven vagy tíz ember fölött, meg felügyelőkké minden törzsetekben. 16 Bíráitoknak pedig ezt parancsoltam abban az időben: Hallgassátok meg testvéreiteket, és igazságosan ítélezzetek mindenkinek az ügyében, akár testvérével, akár jövevényyel van dolga. 17 **Ne legyetek személyválogatók az ítékezésben, a kicsit éppúgy hallgassátok meg, mint a nagyot! Embertől ne tartsatok, mert az ítélet Istené.** Ami pedig nektek túl nehéz, azt tárjátok elém, és én majd meghallgatom. 18 Így parancsoltam meg nektek abban az időben mindazt, amit tennetek kell. 19 Azután elindultunk a Hórebtől, és bejártuk azt az egész nagy és félelmetes pusztát, amelyet az emóriak hegysége felé vivő úton láttatok, ahogyan megparancsolta nekünk Istenünk, az Úr. Így érkeztünk meg Kádés-Barneába. 20 Ott ezt mondtam nektek: Megérkeztetek az emóriak hegyvidékéhez, amelyet nekünk fog adni Istenünk, az Úr. 21 Lásd, Istened, az Úr neked adta ezt a földet. Vonulj hát ellene, és vedd birtokodba, ahogyan meghagyta atyáid Istene, az Úr. Ne félj, és ne rettegj! 22 Akkor odajöttetek hozzám mindnyájan, és ezt mondtátok: **Küldjünk előre embereket, hogy kémleljék ki nekünk az országot, és hozzák hírül, melyik úton kell felvonulnunk, és milyenek azok a városok, amelyekbe be kell majd vonulnunk.** 23 Jónak láttam ezt, és kiválasztottam közületek tizenkét férfit, minden törzsből egyet. 24 Ezek elindultak, fölmentek a hegyvidékre, eljutottak az Eskól-völgyig, és kikémlelték az országot. 25 Szedtek annak a földnek a gyümölcsseiből, és elhozták nekünk. Hírt is hoztak nekünk, és ezt mondták: Jó földet akar nekünk adni Istenünk, az Úr. 26 Ti azonban nem akartatok felvonulni ellene, hanem fellázdattok Isteneteknek, az Úrnak a parancsa ellen. 27 Zúgolódtatok sátraitokban, és ezt mondtátok: Gyűlöl bennünket az Úr, azért hozott ki Egyiptomból, hogy most az emóriak kezébe adjon és elpusztítson bennünket. 28 Hová is vonulnánk? Testvéreink elcsüggesztették szívünket, amikor ezt mondták: Magasabb és szálásabb nálunk az a nép, városaik nagyok, és falaik az égig érnek, sőt még az anákiak fiait is láttuk ott. 29 Akkor ezt mondtam nektek: Ne ijedjétek meg, és ne féljétek tőlük! 30 Istenetek, az Úr, aki előttetek jár, harcolni fog értetek éppúgy, ahogyan Egyiptomban tette értetek, szemetek láttára. 31 **A pusztában is láthattad, hogy egész úton, amelyen jártatok, úgy vitt téged Istened, az Úr, ahogy a fiát viszi az ember, míg el nem érkeztek erre a helyre.** 32 Ennek ellenére sem hittetek Istenetekben, az Úrban, 33 aki előttetek járt az úton, hogy táborhelyet keressen nektek:

éjjel tűzben, hogy láthassátok az utat, amelyen mennetek kellett, nappal pedig felhőben. 34 Amikor az Úr meghallotta hangoskodásotokat, felháborodott, és ezt az esküt tette: 35 Ezek közül az emberek közül, ebből a gonosz nemzedékből senki sem látja meg azt a jó földet, amelyről megesküdtem, hogy atyáitoknak adom. 36 Csak Káléb, Jefunne fia fogja meglátni azt, neki és fiainak adom azt a földet, amelyet bejárt, mert ő hűségesen követte az Urat. 37 Rám is megharagudott az Úr miattatok, és azt mondta: Te sem mégy be oda. 38 Józsué, Nún fia azonban, aki melletted szokott állni, bemegy majd oda. Őt bátorítsd, mert ő fogja örökségéhez juttatni Izráelt. 39 **De gyermekeitek, akikről azt mondtátok, hogy prédára jutnak, és fiaitok, akik ma még nem tudják, mi a jó és mi a rossz, ők bemennek majd oda, mert nekik adom azt, ők veszik birtokba.** 40 Ti pedig forduljatok meg, és induljatok a pusztába a Vörös-tenger felé! 41 De ti ezt feleltétek nekem: Vétkeztünk az Úr ellen! Felvonulunk és harcolunk egészen úgy, ahogyan megparancsolta nekünk Istenünk, az Úr. Fölfegyverkeztetek tehát, és azt gondoltátok, hogy könnyű lesz fölmenni a hegyvidékre. 42 Az Úr azonban azt mondta, hogy mondjam meg nekik: Ne menjetek fel, ne szálljatok harcba, mert nem leszek köztetek, és vereséget szenvedtek ellenségeitektől! 43 Így beszéltem hozzátok, de ti nem hallgattatok rám, hanem fellázadtatok az Úr parancsa ellen; elbizakodtatok, és fölmentetek a hegyvidékre. 44 De kivonultak ellenetek az emóriak, akik azon a hegyvidéken laktak, és üldözőbe vettek benneteket, ahogyan a méhek szokták, és vágtek benneteket Széirtől Hormáig. 45 Akkor visszatértetek, és sírtatok az Úr színe előtt, de az Úr nem hallgatott szavatokra, és nem figyelt rátok. 46 Ezért kellett annyira ideig Kádésban laknotok, ameddig ott laktatok.

5Móz 2

Ezután megfordultunk, és elindultunk a pusztába, a Vörös-tenger felé, ahogyan megmondta nekem az Úr, és sokáig **kerülgettük a Széir-hegyvidéket.** 2 Majd ezt mondta nekem az Úr: 3 Elég sokáig kerülgettétek ezt a hegyvidéket, forduljatok észak felé! 4 Parancsolt meg azért a népnek: Ti most elvonultok testvéreiteknek, Ézsau fiainak a határa mellett, akik Széirben laknak. Ők ugyan félnek tőletek, de nagyon vigyázzatok: 5 ne indítsatok háborút ellenük! Mert egy talpalatnyi földet sem adok nektek az övékből, hiszen a Széir-hegyvidéket Ézsau birtokába adtam. 6 Ha enni akartok, pénzért vegyetek tőlük ennielét, és ha inni akartok, vizet is pénzért vegyetek tőlük. 7 Mert megáldotta kezed minden munkáját Istened, az Úr, tudta, hogy itt jársz e nagy pusztában. Negyven esztendeje már, hogy veled van Istened, az Úr, és nem szűkölködtél semmiben. 8 Így vonultunk el tehát testvéreink, Ézsau fiai mellett, akik Széirben laknak, letérve az Arábá-völgyön át vezető útról, amely Élatból és Ecjón-Geberből indul. Megfordultunk, és Móáb pusztája felé mentünk tovább. 9 Akkor ezt mondta nekem az Úr: Ne támadjátok meg Móábot, és ne indítsatok ellene háborút! Mert nem adok neked birtokot az ő földjéből, hiszen Árt Lót fiainak a birtokába adtam. 10 Az émiei laktak ott azelőtt, olyan nagy, számos és szálas nép, mint az anákiak. 11 A refáiak közé tartoztak ők is, mint az anákiak, csak a móábiak émieinek nevezték őket. 12 Széirben meg a hóriak laktak azelőtt, de Ézsau fiai elfoglalták a birtokukat, kiirtották maguk elöl őket, és a helyükbe telepedtek, ugyanúgy, ahogyan Izrael bánt azzal a földdel, amelyet az Úr adott neki birtokul. 13 Most azért induljatok, keljetek át a Zered-patakon! Át is keltünk a Zered-patakon. 14 Harmincnyolc év telt el azóta, hogy elindultunk Kádés-Barneából addig, hogy átkeltünk a Zered-patakon, míg ki nem veszett a táborból a harcosok egész nemzedéke, ahogyan megesküdött nekik az Úr. 15 Bizony, az Úr keze nehezedett rájuk, míg mind egy szálig ki nem veszték a táborból. 16 Amikor ezek a harcosok mind egy szálig kihaltak a nép közül, 17 így szólt hozzám az Úr: 18 Te ma átvonulsz Árnál Móáb határán. 19 Amikor Ammón fiai közelébe jutsz, ne támad meg őket, és ne indíts ellenük háborút! Mert nem adok neked birtokot Ammón fiainak a földjéből, hiszen azt Lót fiainak a birtokába adtam. 20 Ez is a refáiak földjéhez tartozott: refáiak laktak ott azelőtt, csak az ammóniak zamzummiaknak nevezték őket. 21 Olyan nagy, számos és szálas nép volt ez, mint

az anákiak, de az Úr kiirtotta őket az ammóniak elől; és ezek elfoglalták a birtokukat, és a helyükbe telepedtek 22 ugyanúgy, ahogyan Ézsau Széírben lakó fiaival tette az Úr: kiirtotta előlük a hóriakat, azok pedig elfoglalták a birtokukat, és a helyükbe telepedtek; ott laknak még ma is. 23 Az avviak falvakban laktak, egészen Gázáig, de kiirtották őket a kaftóriak, akik Kaftórból jöttek, és a helyükbe telepedtek. 24 Induljatok hát útnak, és keljetek át az Arnón-patakon! Íme, kezedbe adom az emóri Szíhónt, Hesbón királyát országával együtt. Ott kezd el a honfoglalást, és indíts ellene háborút! 25 A mai naptól kezdve rettegést és félelmet keltek a népekben előtted mindenütt az ég alatt, hogy ha híredet hallják, remegjenek és reszkessenek tőled. 26 Akkor követeket küldtem a Kedémót-pusztából Szíhónhoz, Hesbón királyához ezzel a békés üzenettel: 27 Szeretnék átvonulni országodon. **Mindig csak az úton megyek, nem térek le se jobbra, se balra.** 28 Ha enni akarok, pénzért adj nekem ennivalót, ha inni akarok, vizet is pénzért adj nekem! Csak hadd vonuljak át gyalogszerrel, 29 ahogyan megengedték ezt nekem Ézsau fiai is, akik Széírben laknak, meg a móábiak is, akik Árban laknak. Így akarok majd átkelni a Jordánon arra a földre, amelyet Istenünk, az Úr akar nekünk adni. 30 De Szíhón, Hesbón királya nem akarta megengedni, hogy átvonuljunk, mert megkeményítette lelkét Istened, az Úr, és makacssá tette a szívét, hogy kezedbe adja országát mind a mai napig. 31 Akkor ezt mondta nekem az Úr: Lásd, én elhatároztam, hogy kiszolgáltatom neked Szíhónt és országát: kezd el a honfoglalást, és vedd birtokba az országát! 32 De Szíhón kivonult ellenünk Jahacba egész hadinépével együtt, hogy megütközzék velünk. 33 Istenünk, az Úr azonban kiszolgáltatta őt nekünk, úgyhogy megvertük fiaival és egész hadinépével együtt. 34 Elfoglaltuk akkor valamennyi városát, és kiirtottuk minden városában a férfiakat, asszonyokat és gyermekeket, nem hagyunk megmenekülni senkit sem. 35 Csak az állatokat tartottuk meg zsákmányként és azt, ami az elfoglalt városokban prédára került. 36 Az Arnón-patak partján fekvő Aróértől, ettől a patak menti várostól Gileádig egyetlen város sem tudott ellenállni nekünk. Valamennyit kiszolgáltatta nekünk Istenünk, az Úr. 37 De Ammón fiainak a földjéhez nem közeledtél, sem a Jabbók-patak egész partjához, sem a hegyvidék városaihoz, mert mindentől eltiltott téged Istenünk, az Úr.

5Móz 3

Azután megfordultunk, és Básán felé *vonultunk*. **HONNAN A TÖBBESZÁM ELSŐ SZEMÉLY?** Óg, Básán királya kivonult ellenünk Edreibe egész hadinépével együtt, hogy megütközzék velünk. 2 Akkor ezt mondta nekem az Úr: Ne félj tőle, mert kezedbe adom őt egész hadinépével és országával együtt. Úgy bánj vele, ahogyan elbántál Szíhónnal, az emóriak királyával, aki Hesbónban lakott. 3 **Így adta kezünkbe Istenünk, az Úr Ógot**, Básán királyát is egész hadinépével együtt, és úgy megvertük, hogy senki sem tudott megmenekülni. 4 Elfoglaltuk akkor valamennyi városát, nem volt olyan város, amelyet el ne vettünk volna tőlük: hatvan várost, Argób egész vidékét, Óg országát Básánban. 5 Ezek a városok mind magas kőfallal voltak megerősítve, kapukkal, zárossal, és rajtuk kívül még volt igen sok meg nem erősített város is. 6 Kiirtottuk ezeket úgy, ahogyan elbántunk Szíhónnal, Hesbón királyával: **kiirtottuk minden városban a férfiakat, az asszonyokat és a gyermekeket.** 7 De az összes állatot meg ami a városokban prédára került, zsákmányként megtartottuk magunknak. 8 Így vettük el akkor az emóriak két királyától azt a földet, amely a Jordánon túl van, az Arnón-pataktól a Hermón-hegységig – 9 a szidóniak a Hermónt Szirjónnak nevezik, az emóriak pedig Szenírnek nevezik –, 10 minden várost a fennsíkon, egész Gileádot és egész Básánt Szalkáig és Edreiig, Óg királyságának a városait Básánban. 11 Csak Óg, Básán királya maradt meg már akkor a refáiak utódai közül. Nyugvóhelye bazaltkő nyugvóhely: ott van az ammóni Rabbában, kilenc könyök hosszú és négy könyök széles, a közönséges könyök szerint mérve. 12 Abban az időben vettük birtokba ezt az országot. Az Arnón-pataknál fekvő Aróértől fogva Gileád

hegyvidékének a felét városaival együtt a rúbenieknek és a gádiaknak adtam. 13 Gileád többi részét és egész Básánt, Óg országát Argób egész vidékével együtt a Manassé törzse felének adtam. Básán egészét a refáiak földjének hívják. 14 Manassé fia, Jáír kapta Argób egész vidékét a gesúri és maakái határig. Ezért nevezik azt róla, vagyis Básánt, Jáír sátorfalvainak még ma is. 15 Mákírnak adtam Gileádot, 16 a rúbenieknek és a gádiaknak adtam Gileádtól az Arnón-patakig terjedő területet, ahol a patak közepe a határ, továbbá a Jabbók-patakig terjedő területet az ammóni határig, 17 meg az Arábá-völgyet a Jordánig, ami a határ, és a Kinneret-tótól az Arábá-tengerig, azaz a Sós-tengerig, a Piszgá lejtőinek tövében, ezektől kelet felé. **18 Abban az időben ezt parancsoltam nektek: Istenetek, az Úr ezt a földet már nektek adta birtokul. De összes harcosotok keljen át fegyverestül testvéreiteknek, Izráel fiainak az élén.** 19 Csak az asszonyok és gyermekek maradjanak városaitokban, amelyeket nektek adtam, meg a jószág, mert tudom, hogy sok jószágotok van. 20 Addig legyen így, amíg az Úr nyugalmat nem ad testvéreiteknek, ahogyan nektek, és birtokba nem veszik ők is azt a földet, amelyet Istenetek, az Úr ad nekik a Jordánon túl. Akkor visszatérhet mindenki a maga birtokára, amelyet nektek adtam. 21 Józsuének pedig megparancsoltam abban az időben: Saját szemeddel láttad mindazt, amit Istenetek, az Úr tett ezzel a két királlyal. Így bánik el az Úr mindazokkal az országokkal, amelyekbe te bevonulsz. 22 **Ne féljetez tőlük, mert Istenetek, az Úr maga harcol értetek!** 23 **Abban az időben így könyörögtem az Úrhoz: EGYES SZÁM ELSŐ SZEMÉLY** 24 **Uram, Uram! Te már megmutattál szolgádnak valamit nagyságodból és kezed erejéből. Mert van-e olyan Isten az égben vagy a földön, aki olyan hatalmas tetteket tudna véghezvinni, mint te?** 25 **Hadd menjek át, és hadd lássam meg azt a jó földet a Jordánon túl, azt a szép hegyvidéket és a Libánont!** 26 De az Úr, aki megharagudott rám miattatok, nem hallgatott meg, hanem azt mondta nekem az Úr: Elég, ne is hozd szóba többé nekem ezt a dolgot! 27 Menj föl a Piszgá csúcsára, tekints szét nyugatra és északra, délre és keletre, és nézd meg a saját szemeddel, mert te nem kelhetsz át a Jordánon. 28 Józsuének azonban adj parancsot, erősítsd és bátorítsd őt, mert ő fog átkelni e nép élén, és a földet, amelyet te látsz, ő osztja majd fel nekik örökségül. 29 Ezért ott maradtunk a völgyben, Bét-Peórral szemben.

5Móz 4

Most pedig, Izráel, hallgass azokra a rendelkezésekre és törvényekre, amelyekre megtanítalak benneteket, és teljesítsétek azokat, hogy élhessetek, és bemenve birtokba vehessétek azt a földet, amelyet atyáitok Istene, az Úr ad nektek. **2 Semmit se tegyetek hozzá ahhoz, amit megparancsolok nektek, és semmit se vegyetek el belőle! Tartsátok meg Isteneteknek, az Úrnak parancsolatait, amelyeket megparancsolok nektek.** **3 Saját szemetekkel láttátok, mit tett az Úr Baal-Peór miatt, hogyan pusztította ki közületek Istenetek, az Úr mindazokat, akik Baal-Peórt követték.** 4 De ti, akik ragaszkodtatok Istenetekhez, az Úrhoz, ma is mindnyájan éltek. **5 Íme, én megtanítalak benneteket azokra a rendelkezésekre és törvényekre, amelyeket Istenem, az Úr parancsolt meg nekem. Azok szerint cselekedjetez azon a földön, ahova bementek, hogy birtokba vegyétek.** **6 Tartsátok meg és teljesítsétek azokat, mert ezáltal lesztek bölcsék és értelmesek a népek szemében. Ha meghallják mindezeket a rendelkezéseket, ezt mondják majd: Bizony, bölcs és értelmes nép ez a nagy nemzet!** 7 Mert melyik nagy nemzethez vannak olyan közel az istenei, mint hozzánk a mi Istenünk, az Úr, valahányszor kiáltunk hozzá?! 8 És melyik nagy nemzetnek vannak olyan igazságos rendelkezései és előírásai, mint amilyen az az egész törvény, amelyet én adok ma elétek?! **9 Őrizkedj azért, és vigyázz nagyon magadra, hogy meg ne feledkezz azokról, amiket saját szemeddel láttál, és ki ne vesszenek emlékezetedből, amíg csak élsz!** Ismertesd meg azokat fiaiddal és unokáiddal is; 10 azt a napot, amelyen ott álltál Istened, az Úr előtt a Hóreben, ahol ezt mondta nekem az Úr: Gyűjtsd ide hozzám a népet, hogy meghallgassa igéimet, és megtanuljanak félni engem mindenkor, amíg csak a földön élnek, sőt tanítsák meg

erre a fiaikat is. 11 Akkor ti odajöttetek, és megálltatok a hegy lábánál. A hegy pedig égig érő lánggal égett, sötétség, felhő és homály borította. 12 A tűz közepéből az **Úr beszélt hozzátok. Hallottátok beszélni, de alakot nem láttatok, csak hangot hallottatok.** 13 Kijelentette nektek szövetségét, amikor megparancsolta, hogy teljesítsétek a tíz ígét, és felírta azokat két kőtáblára. 14 Nekem pedig megparancsolta akkor az Úr, hogy tanítsalak meg benneteket azokra a rendelkezésekre és törvényekre, amelyeket teljesítenetek kell azon a földön, ahova átkeltek, hogy birtokba vegyétek. 15 Nagyon vigyázzatok azért magatokra! Mivel nem láttatok semmiféle alakot, amikor az **Úr beszélt hozzátok a Hórebben a tűz közepéből,** 16 azért nehogy elfajuljatok, ne készítsetek magatoknak bálványszobrot semminek a képmására: semmiféle bálványt férfi vagy nő formájára, 17 se a szárazföldi állatok formájára, se az égen repkedő madarak formájára, 18 se a földön csúszó-mászók formájára, se a föld alatt a vizekben levő halak formájára! 19 Ha szemedet az égre emeled, és látod a napot, a holdat és a csillagokat, az ég minden seregét, el ne tántorodj, ne imádd és ne tiszteld azokat, mert azokat az ég alatt levő összes többi népnek hagyta meg Istened, az Úr. 20 Titeket azonban kézen fogott az Úr, és kihozott Egyiptomból, a vaskohóból, hogy az ő tulajdon népe legyetek, ahogyan van ez még ma is. 21 De reám megharagudott miattatok az Úr, és megesküdt, hogy nem kelhetek át a Jordánon, és nem mehetek be arra a jó földre, amelyet Istened, az Úr ad neked örökségül. **22 Nekem tehát ezen a földön kell meghalnom,** nem kelhetek át a Jordánon. De ti átkeltek, és birtokba veszitek azt a jó földet. 23 **Vigyázzatok, meg ne feledkezzetek arról a szövetségről, amelyet Istened, az Úr kötött veletek, és ne csináljatok magatoknak bálványszobrot semminek a képmására, ahogyan megparancsolta neked Istened, az Úr.** 24 **Mert az Úr, a te Istened emésztő tűz, féltőn szerető Isten!** 25 Ha majd gyermekeid és unokáid születnek, és otthonra találtok azon a földön, de elfajultok, és bálványszobrot csináltok bárminek a képmására, és azt teszitek, amit rossznak lát Istened, az Úr, bosszantva őt, 26 az ég és a föld most a tanúm, hogy nagyon hamar kivesztek arról a földről, ahova átkeltek a Jordánon, hogy birtokba vegyétek. Nem éltek rajta hosszú ideig, hanem menthetetlenül kipusztultok. 27 Szétszéleszt benneteket az Úr a népek közé, és csak kevesen maradtok meg azok között a nemzetek között, akikhez elhajt benneteket az Úr. 28 Ott aztán majd olyan isteneket kell tisztelnetek, amelyek emberi kéz alkotásai: fa és kő, amelyek nem látnak, nem hallanak, nem esznek és nem szagolnak. 29 De ha keresni fogod ott az Urat, a te Istenedet, megtalálod, ha teljes szívedből és teljes lelkedből kutatsz majd utána. 30 **Ha nyomorúságban leszel, mert egykor majd utolérnek mindezek a dolgok, de végül megtérsz Istenedhez, az Úrhoz, és hallgatsz a szavára,** 31 nem hagy akkor cserben, és nem hagy elpusztulni, mert irgalmas Isten az Úr, a te Istened. Nem feledkezik meg az atyáiddal kötött szövetségről, amelyre esküt tett nekik. 32 Kutass csak **utána a régi időkben, amelyek előtted voltak, attól fogva, hogy embert teremtett Isten a földre,** és az ég egyik szélétől a másikig: történt-e ilyen nagy esemény, vagy hallott-e valaki ehhez foghatót?! **JÓBI KÉRDÉSEK** !33 Volt-e olyan nép, amely hallotta Isten hangját, amint szól a tűz közepéből, ahogyan te hallottad, és mégis életben maradt? 34 Vagy volt-e olyan isten, amely megpróbált előállni és kiszabadítani egy népet egy másik nép közül próbatételekkel, jelekkel és csodákkal, harcok árán is, erős kézzel és kinyújtott karral, nagy és félelmetes tettekkel, ahogyan veletek megtette mindezt Istened, az Úr Egyiptomban, a szemetek láttára? 35 Azért láthattad ezeket, hogy megtudd: az Úr az Isten, és nincs más rajta kívül. 36 Az égből hallatta hangját, hogy figyelmeztessen téged, a földön pedig nagy tüzet láttatott veled, és a tűz közepéből hallottad beszédét. 37 És mivel szerette atyáidat, és kiválasztotta utódaikat, azért hozott ki téged nagy erejével ő maga Egyiptomból, 38 hogy nálad nagyobb és erősebb népeket üzzön ki előled, bevigyen téged, és neked adja örökségül a földjüket; így van ez ma is. 39 **Tudd meg azért ma, és szívleld meg: az Úr az Isten fenn az égben és lenn a földön, nincsen más!** 40 **Tartsd meg rendelkezéseit és parancsolatait, amelyeket ma parancsolok neked, hogy jó dolgod legyen neked és utódaidnak, és hosszú ideig élhess azon a földön, amelyet Istened, az Úr ad neked minden időkre!** 41 Akkor

kijelölt Mózes három várost a Jordánon túl napkeletre, 42 hogy oda menekülhessen a gyilkos, aki nem szándékosan ölte meg felebarátját, akit nem is gyűlölt azelőtt. Maradjon életben, ha a városok egyikébe menekül. 43 Kijelölte a rúbenieknek Becert a pusztában levő síkságon, a gádiaknak Rámótot Gileádban, a manassébelieknek pedig Gólánt Básánban. 44 Ez az a törvény, amit Mózes adott Izráel fiainak. 45 Ezeket az intelmeket, rendelkezéseket és előírásokat mondta el Mózes Izráel fiainak, miután kijöttek Egyiptomból, 46 a Jordánon túl, a Bét-Peórral szemben levő völgyben; Szíhónnak, az emóriak királyának a földjén, aki Hesbónban lakott, és akit megvert Mózes Izráel fiaival, miután kijöttek Egyiptomból. 47 Birtokba vették országát, és Ógnak, Básán királyának az országát: az emóriak e két királyáét, akik a Jordánon túl napkeletre laktak, 48 az Arnón-patak partján levő Aróértől a Szión-hegyig, azaz a Hermónig, 49 meg az egész Arábá-völgyet a Jordánon túl, annak a keleti oldalán az Arábá-tengerig, a Piszgá lejtőinek tövében.

5Móz 5

a különféle számozásokról:

https://en.wikipedia.org/wiki/Ten_Commandments

Mózes összehívta egész Izráelt, és ezt mondta nekik: **Halld meg, Izráel**, azokat a rendelkezéseket és törvényeket, amelyeket ma elmondok nektek. **TANULJÁTOK** meg, **TARTSÁTOK** meg és **TELJESÍTSÉTEK** azokat! 2 Az Úr, a mi Istenünk, szövetséget kötött velünk a Hórebben. 3 **Nemcsak atyáinkkal kötötte meg az Úr ezt a szövetséget, hanem mivelünk is**, mindnyájunkkal, akik itt és most életben vagyunk. 4 **Szemtől szemben beszélt hozzátok az Úr azon a hegyen a tűz közepéből**. 5 Én ott álltam akkor köztetek és az Úr között, mert ti féltetek a tűztől, és nem mertetek felmenni a hegyre. Így mondtam el nektek az Úr igéit: 6 **Én, az Úr vagyok a te Istened, aki kihoztalak téged Egyiptom földjéről, a szolgaság házából.**

7 Ne legyen más istened rajtam kívül!

8 Ne csinálj magadnak semmiféle bálványszobrot azoknak a képmására, amik fenn az égben, lenn a földön vagy a föld alatt a vízben vannak. 9 Ne imádd és ne tiszteld azokat, mert én, az Úr, a te Istened, féltőn szerető Isten vagyok! **Megbüntetem az atyák bűnéért a fiaikat is három, sőt négy nemzedéken át, ha gyűlölnék engem.** 10 **De irgalmasan bánok ezer nemzedéken át azokkal, akik szeretnek engem, és megtartják parancsolataimat.**

11 Ne mondd ki hiába Istenednek, az Úrnak a nevét, mert nem hagyja az Úr büntetés nélkül azt, aki hiába mondja ki a nevét!

12 Tartsd meg a nyugalom napját, és szenteld meg azt, ahogyan megparancsolta neked Istened, az Úr. 13 Hat napon át dolgozz, és végezd mindenféle munkádat, 14 de a hetedik nap a te Istenednek, az Úrnak a nyugalomnapja. Semmiféle munkát ne végezz azon, se te, se fiad, se leányod, se szolgád, se szolgálóleányod, se ökröd, se szamarad és semmiféle állatod, se a lakóhelyeden élő jövevény. Hadd pihenjen szolgád és szolgálóleányod hozzád hasonlóan! 15 Emlékezz arra, hogy szolga voltál Egyiptomban, de erős kézzel és kinyújtott karral kihozott onnan téged Istened, az Úr. Ezért parancsolta meg neked Istened, az Úr, hogy tartsd meg a nyugalom napját. 16 Tiszteld apádat és anyádat, ahogyan megparancsolta neked Istened, az Úr, hogy hosszú ideig élhess, és jó dolgozod lehessen azon a földön, amelyet Istened, az Úr ad neked!

17 Ne ölj!

18 Ne paráználkoddj!

19 Ne lopj!

20 Ne tanúskodj hamisan felebarátod ellen!

21 Ne kívánd felebarátod feleségét, ne kívánd felebarátod házát, se mezejét, se szolgáját, se szolgálóleányát, se ökrét, se szamarát és semmit, ami a felebarátodé

22 Ezeket az igéket mondta el az Úr nektek, az egész gyülekezetnek a hegyen, a tűzből, a felhőből és a homályból hangos szóval; mást nem mondott. Felírta azokat két kőtáblára, és ideadta nekem. 23 Amikor hallottátok a hangot a sötétségből, a hegy pedig tűzben égett, odajöttetek hozzám törzsfőitekkel és véneitekkel együtt, 24 és ezt mondtátok: **Íme, az Úr, a mi Istenünk, megmutatta nekünk dicsőségét és nagyságát, hangját is hallottuk a tűzből. A mai napon láttuk, hogy életben maradhat az ember, ha Isten beszél vele. 25 De most miért haljunk meg? Hiszen megemészt bennünket ez a nagy tűz!** Ha még tovább is hallgatjuk Istenünknek, az Úrnak hangját, akkor meghalunk. 26 **Mert van-e olyan halandó, aki hallotta az élő Isten hangját beszélni a tűz közepéből, úgy mint mi, és mégis életben maradt?** 27 Menj hát te oda, és hallgasd meg mindazt, amit Istenünk, az Úr mond, azután te mondd el nekünk mindazt, amit Istenünk, az Úr mondott neked, mi pedig meghallgatjuk és teljesítjük azt. 28 Amikor meghallotta az Úr azokat a szavakat, amelyeket nekem mondtatok, így szólt hozzám az Úr: Hallottam e népnek a szavait, amelyeket neked mondtak. Mind helyes az, amit mondtak. 29 **Bárcsak mindig ilyen lenne a szívük, így félnének engem, és megtartanák minden parancsomat; akkor örökké jó dolguk lenne nekik és fiaiknak.** 30 Menj, mondd meg nekik: Térjete vissza sátraitokba! 31 Te pedig maradj itt mellettem, és elmondom neked mindazokat a parancsolatokat, rendelkezéseket és törvényeket, amelyekre meg kell tanítanod őket, hogy teljesítsék azokat azon a földön, amelyet a birtokukba adok. 32 Tartsátok meg és teljesítsétek azt, amit Istenetek, az Úr megparancsolt nektek, **ne térjete el attól se jobbra, se balra!** 33 **Mindenben azon az úton járjatok, amelyet megparancsolt nektek Istenetek, az Úr, hogy élhessetek, jó dolgokat legyen, és hosszú ideig lakhassatok azon a földön, amelyet birtokba vesztek.**

5Móz 6

Ezek azok a parancsolatok, rendelkezések és törvények, amelyekről azt parancsolta Istenetek, az Úr, hogy tanítsam meg nektek; ezeket teljesítsétek azon a földön, ahová átkeltek, hogy birtokba vegyétek. 2 **Féld Istenedet, az Urat, és tartsd meg minden rendelkezését és parancsolatát, amelyeket én parancsolok neked, te magad, a fiad és unokád, életed minden napján, hogy hosszú ideig élhess.** 3 Hallgasd meg, Izráel, tartsd meg és teljesítsd ezeket, hogy jó dolgod legyen, és igen megsokasodj a tejjel és mézzel folyó földön, ahogyan megígérte neked atyáid Istene, az Úr. 4 Halld meg, Izráel: Az Úr a mi Istenünk, egyedül az Úr! **5 Szeresd azért az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes erődből!** 6 **Maradjanak a szívedben azok az igék, amelyeket ma parancsolok neked.** 7 **Ismételgesd azokat fiaid előtt,** és beszélj azokról, akár a házában vagy, akár úton jársz, akár lefekszel, akár fölkelysz! 8 **Kösd azokat jelként a kezedre, és legyenek fejdíszként a homlokodon;** 9 **írd föl azokat házad ajtófélfáira és a kapuidra!** 10 Amikor bevisz téged Istened, az Úr arra a földre, amelyet esküvel ígért atyáidnak, Ábrahámnak, Izsáknak és Jákóbnak, hogy neked adja majd – nagy és szép városokba, amelyeket nem te építettél, 11 minden jóval telt házakba, amelyeket

nem te töltöttél meg, ásott kutakhoz, amelyeket nem te ástál, szőlőkhöz és olajfákhoz, amelyeket nem te ültettél, és mégis ehetsz róluk jóllakásig –, 12 akkor vigyázz: **ne feledkezz meg az Úrról, aki kihozott téged Egyiptom földjéről, a szolgaság házából!** 13 Az Urat, a te Istenedet féld, őt tiszteld, és az ő nevére esküdj! 14 Ne kövessetek más isteneket a körülöttetek levő népek istenei közül! 15 Mert az Úr, a te Istened, aki közöttetek van, féltőn szerető Isten: fölgerjed ellened az Úrnak, a te Istenednek haragja, és kipusztít a föld színéről. 16 Ne kísértészek Istenednek, az Urat, ahogyan megkísértettétek Masszában. 17 Tartsátok meg hűségesen Istenednek, az Úrnak a parancsolatait, intelmeit és rendelkezéseit, amelyeket megparancsolt nektek. 18 **Azt tedd, amit helyesnek és jónak lát az Úr, hogy jó dolgod legyen, hogy bemehess, és birtokba vehesd azt a jó földet, amelyet esküvel ígért atyáidnak az Úr,** 19 elúzve előled minden ellenségedet, ahogyan megígérte az Úr. 20 Ha majd megkérdezi a fiad, hogy miféle intelmek, rendelkezések és törvények ezek, amelyeket megparancsolt nektek Istenednek, az Úr, 21 akkor így felelj fiadnak: A fáraó szolgálói voltunk Egyiptomban, de az Úr erős kézzel kihozott bennünket Egyiptomból. 22 Az Úr nagy és veszedelmes jeleket és csodákat vitt véghez Egyiptomban a fáraón és egész háza népén a szemünk láttára. 23 **Minket pedig kihozott onnan, hogy elvezessen bennünket ide, és nekünk adja azt a földet, amelyet atyáinknak esküvel megígért.** 24 És megparancsolta nekünk az Úr, hogy teljesítsük mindezeket a rendelkezéseket, és féljük az Urat, a mi Istenedet, hogy jó dolgunk legyen mindenkor, és megtartsa életünket az Úr, ahogyan ma is. 25 **És igazak leszünk Istenednek, az Úr előtt, ha megtartjuk és teljesítjük mindazokat a parancsolatokat, amelyeket ő parancsolt nekünk.**

5Móz 7

Amikor bevisz téged Istened, az Úr arra a földre, amelyre most készülsz bemenni, hogy birtokba vedd, és számos népet **elúz előled: a hettitákat, a gírgásiakat, az emóriákat, a kánaániakat, a perizzieket, a hivvieket és a jebúsiakat, hét népet, amelyek nagyobbak és erősebbek nálad,** 2 és hatalmadba adja őket Istened, az Úr, és te megvered őket, akkor mindenestül irtsd ki azokat. Ne köss velük szövetséget, és ne kegyelmezz nekik! 3 Ne házasodj össze velük: ne add lányaidat az ő fiaikhoz, és ne végy fiaidnak feleséget az ő lányaik közül! 4 Mert eltérítik fiaidat tőlem, hogy más isteneket szolgáljanak. Akkor pedig haragra gerjed ellened az Úr, és hamar kipusztít téged. **5 Hanem ezt tegyétek velük: oltáraikat romboljátok le, szent oszlopaikat törjétek össze, szent fáikat vágjátok ki, istenszobraikat pedig égessétek el IKONOKLAZMUS!** 6 Hiszen te Istenednek, az Úrnak szent népe vagy. Téged választott ki Istened, az Úr valamennyi nép közül, amely a földön él, hogy az ő tulajdon népe légy. 7 **Nem azért szeretett meg, és nem azért választott ki benneteket az Úr, mintha valamennyi népnél nagyobbak volnátok – hiszen a legkisebbek vagytok valamennyi nép között –, 8 hanem azért, mert szeret benneteket az Úr, és megtartja azt az esküt, amelyet atyáitoknak tett.** Ezért hozott ki benneteket az Úr erős kézzel, és ezért váltott ki a szolgaság házából, Egyiptom királyának, a fáraónak kezéből. 9 Tudd meg tehát, hogy a te Istened, az Úr az Isten. Állhatatos Isten ő, aki hűségesen megtartja szövetségét ezer nemzedéken át azokkal, akik szeretik őt, és megtartják parancsolatait. 10 De megfizet személy szerint azoknak, akik gyűlölik őt, és elpusztítja őket. Nem késik megfizetni személy szerint annak, aki gyűlöli őt. 11 Tartsd meg tehát azokat a parancsolatokat, rendelkezéseket és törvényeket, amelyeket én parancsolok ma neked, és teljesítsd azokat! 12 Ha tehát hallgattok ezekre a törvényekre, ha megtartjátok és teljesítitek azokat, akkor az Úr, a te Istened is hűségesen megtartja azt a szövetséget, amelyre esküt tett atyáidnak. 13 **Szeretni fog, megáld és megsokasít téged. Megáldja méhed gyümölcsét és termőfölded gyümölcsét, gabonádat, mustodat és olajodat, marháid ellését és juhaid szaporulatát azon a földön,** amelyről megesküdött atyáidnak, hogy neked adja. 14 Áldottabb leszel minden népnél, nem lesz közötted gyermektelen férfi vagy nő, sem állataid

között meddő. **15 Távoll tartóled az Úr minden betegséget, mindazokat a súlyos egyiptomi nyavalyákat,** amelyeket ismersz. Nem bocsátja rád, hanem mindazokat sújtja velük, akik gyűlölnék téged. **16 Megsemmisítéd mindazokat a népeket, amelyeket hatalmadba ad Istened,** az Úr. Ne szánd őket, és ne tiszteld isteneiket, mert törbe ejtenek! **17 De gondolhatnád magadban:** Nagyobbak nálam ezek a népek, hogyan tudnám kiűzni őket? **18 Ne félj tőlük,** hanem emlékezz vissza arra, mit tett Istened, az Úr a fáraóval és egész Egyiptommal, **19 a nagy próbatételekre, amelyeket saját szemeddel láttál, a jelekre és csodákra, az erős kézre és a kinyújtott karra, amellyel kihozott téged Istened, az Úr.** Ugyanígy fog elbánni Istened, az Úr mindazokkal a népekkel, amelyektől félsz. **20 Rettenetes félelmet bocsát rájuk Istened,** az Úr, míg csak el nem pusztulnak azok is, akik előledek elrejtőzve megmaradnak. **21 Ne rettegi tőlük,** mert közöttetek van Istened, az Úr, a nagy és félelmetes Isten! **22 De csak apránként üzi el előled ezeket a népeket Istened,** az Úr. Nem semmisítheted meg őket egy csapásra, mert akkor elszaporodna a mezei vad a te károdra. **23 De kiszolgáltatja neked őket Istened,** az Úr, és nagy zűrzavart támaszt közöttük, míg csak ki nem pusztulnak. **24 Királyaikat is kezembe adja,** te pedig még a nevüket is eltörlöd az ég alól. Senki sem állhat meg veled szemben, hanem kipusztítod őket. **25 Isteneik bálványszobraikat égeszitek el! Ne kívánd meg a rajtuk levő ezüstöt vagy aranyat sem, ne vedd el magadnak, mert törbe esel általuk. Utálatos ez Istened, az Úr előtt.** **26 Ne vigyél be ilyen utálatos dolgot a házádba, mert téged is kiirtanak, mint azt. Tartsd azért undorítónak, tartsd utálatosnak, mert ki kell azt irtani!**

5Móz 8

Szép, erős fejezet!

1 Tartsátok meg és teljesítsétek mindazokat a parancsolatokat, amelyeket ma parancsolok nektek, hogy éljetez, szaporodjatok, bemenjetez és birtokba vegyétek azt a földet, amelyet az Úr atyáitoknak esküvel megígért. **2 Emlékezz vissza az egész útra, amelyen vezetett Istened, az Úr a pusztában negyven éven át, hogy megsanyargatva és próbára téve téged megtudja, mi van a szívedben: megtartod-e parancsolatait, vagy sem?** **3** Sanyargatott és éheztetett, de azután mannával táplált, amelyet nem ismertél, és atyáid sem ismertek. **ÍGY ADTA TUDTODRA, HOGY NEMCSAK KENYÉRREL ÉL AZ EMBER, HANEM MINDAZZAL ÉL AZ EMBER, AMI AZ ÚR SZÁJÁBÓL SZÁRMAZIK.** **4** Ruhád nem szakadt le rólad, lábad sem dagadt meg ez alatt a negyven év alatt. **5** Megértheted ebből, hogy úgy fegyelmez téged Istened, az Úr, ahogyan az ember fegyelmezi a fiát. **6 Tartsd meg tehát Istenednek, az Úrnak a parancsolatait, az ő utain járj, és őt féld!** **7** Mert jó földre visz be most téged Istened, az Úr: folyóvizek és mélyből fakadó források földjére, amelyek hegyenvölgyön a felszínre törnek; **8** búzát és árpát, szőlőt, fügét és gránátalmát termő földre, olajfáknak és méznek a földjére. **9** Olyan földre, ahol nem kell szűkösen enned a kenyeret, és nem szenvedsz hiányt semmiben; olyan földre, amelynek köveiben vas van, a hegyeiből pedig rezet bányászhatasz. **10** Ehetsz jóllakásig, és áldani fogod Istenedet, az Urat azért a jó földért, amelyet neked adott. **11 De vigyázz, el ne feledkezz Istenedről, az Úrról, megszegve parancsolatait, törvényeit és rendelkezéseit, amelyeket ma megparancsolok neked!** **12** Amikor jóllakásig eszel, szép házakat építesz, és azokban laksz, **13 amikor marháid és juhaid megszapornak, lesz sok ezüstöd és aranyad, és bővében leszel mindennek, 14 akkor föl ne fuvalkodjék a szíved, és el ne feledkezz az Úrról, a te Istenedről, aki kihozott téged Egyiptom földjéről, a szolgaság házából!** **15** Ő vezetett téged a nagy és félelmetes pusztában, ahol mérges kígyók és skorpiók vannak; a kiszikkadt földön, ahol nincs víz, ő fakasztott neked vizet a kemény kősziklából. **16** Ő táplált a pusztában mannával, amelyet nem ismertek atyáid. Megsanyargatott és próbára tett, hogy végül is jót tegyen veled. **17** Ne gondold tehát majd magadban: **Az én erőm és hatalmas kezem szerezte nekem ezt a gazdagságot!** **18** Hanem gondolj mindig Istenedre, az Úrra, ő ad neked erőt a gazdagodáshoz, hogy szövetségét,

amelyre esküt tett atyáidnak, fenntartsa mind a mai napig. 19 De ha mégis elfeledkezel Istenedről, az Úrról, és más isteneket követsz, azokat tiszteled és azokat imádod, kijelentem nektek már most, hogy menthetetlenül elvesztek! 20 Elpusztultok ugyanúgy, mint azok a népek, amelyeket kipusztít előledek az Úr, mert nem hallgattatok az Úrnak, Isteneteknek a szavára.

5Móz 9

MÓZES SZÉP, SZEMÉLYES EMLÉKEZTETŐJE+

1 Halld meg, Izráel! A mai napon átkelsz a Jordánon, hogy bemenj és elfoglald nálad nagyobb és erősebb népek birtokát, nagy városokat égbe nyúló erődítményekkel; 2 nagy és szálas népet, az anákiakét, akiket magad is ismersz, és akikről ezt hallottad: Ki állhatna meg Anák fiai előtt? 3 Tudd meg azért ma, hogy Istened, **az Úr vonul előtted mint emésztő tűz: ő** pusztítja el, ő alázza meg őket előtted, te pedig kiűzöd és hamarosan kipusztítod őket, ahogyan megígérte neked az Úr. 4 **Amikor tehát elúzi őket előled Istened, az Úr, ne gondold majd magadban: a magam igazságáért hozott be ide engem az Úr, hogy birtokba vegyem ezt a földet. Ezeket a népeket gonoszságuk miatt úzi ki előled az Úr. 5 Nem a magad igazságáért vagy szíved tisztaságáért mégy be oda, hogy birtokba vedd a földjüket, hanem gonoszságuk miatt úzi ki előled Istened,** az Úr ezeket a népeket, hogy teljesítse ígérését, amelyre esküt tett az Úr atyáidnak: Ábrahámnak, Izsáknak és Jákóbnak. 6 **Tudd meg tehát, hogy nem a magad igazságáért adja neked birtokul azt a jó földet Istened, az Úr, hiszen te keménynyakú nép vagy!** 7 Emlékezz rá, és el ne felejtsd, hogyan ingerelted haragra Istenedet, az Urat a pusztában attól kezdve, hogy kijöttél Egyiptomból, míg csak el nem jutottatok erre a helyre: folytonosan lázadoztatok az Úr ellen. 8 Már a Hórebben felingereltétek az Urat. Akkor úgy megharagudott rátok az Úr, hogy el akart pusztítani benneteket. 9 **Amikor fölmentem a hegyre, hogy átvegyem a kőtáblákat, annak a szövetségnek a tábláit, amelyet az Úr kötött veletek, és a hegyen maradtam negyven nap és negyven éjjel, kenyeret nem ettem, és vizet nem ittam,** 10 akkor átadta nekem az Úr az Isten ujjával írt két kőtáblát, és rajtuk voltak mindazok az ígék, amelyeket elmondott nektek az Úr a hegyen, a tűz közepéből, amikor ott volt a gyülekezet. 11 A negyven nap és negyven éjjel elteltével adta át nekem az Úr a két kőtáblát, a szövetség tábláit. 12 Akkor ezt mondta nekem az Úr: Indulj, eredj le gyorsan innen, mert megromlott a néped, amelyet kihoztál Egyiptomból. Hamar letértek arról az útról, amelyet megparancsoltam nekik, és bálványszobrot készítettek maguknak. 13 Majd ezt mondta nekem az Úr: Látom, hogy ez a **nép keménynyakú nép.** 14 Hagyj engem, hadd pusztítsam el őket, és hadd töröljem el még a nevüket is az ég alól! De téged náluk nagyobb és erősebb néppé teszek. 15 Akkor megfordultam, és lejöttem a hegyről; a hegy tűzben égett, a szövetség két táblája pedig a két kezemben volt. 16 Amint megláttam, hogy vétkeztetek Istenetek, az Úr ellen, mert borjúszobrot készítettetek magatoknak, és hogy milyen hamar letértetek arról az útról, amelyet megparancsolt nektek az Úr, 17 megragadtam a két táblát, ledobtam a két kezemből, és összetörtem a szemetek láttára. 18 Azután odaborultam az Úr elé, és ugyanúgy, mint először, negyven nap és negyven éjjel nem ettem kenyeret, és nem ittam vizet azok miatt a vétkeitek miatt, amelyeket elkövettetek, amikor azt tettétek, amit rossznak lát az Úr, hogy bosszantsátok őt. 19 Mert megrémültem attól az izzó haragtól, amelyre fölgerjedt ellenetek az Úr, és ki akart pusztítani benneteket. De ezúttal is meghallgatott engem az Úr. 20 Áronra is nagyon megharagudott az Úr, és őt is el akarta pusztítani, így hát Áronért is imádkoztam akkor. 21 A borjút pedig, amelyet bűnös módon készítettetek, fogtam és elégettem, összetörtem jó apróra, míg porrá nem vált, és a porát beleszórtam abba a patakba, amely a hegyről folyt alá. 22 Tabérában, Masszában és Kibrót-Taavában is folyton haragra ingereltétek az Urat. 23 Amikor pedig elküldött benneteket az Úr Kádés-Barneából, és ezt mondta: Menjetek, és vegyétek birtokba a földet, amelyet nektek adtam! – akkor is felládoztatok Isteneteknek, az Úrnak parancsa ellen, nem hittetek neki, és nem hallgattatok a szavára. 24 Folyton lázadoztatok az Úr

ellen, amióta csak ismerlek benneteket. **25 Ezért borultam le az Úr előtt. Negyven nap és negyven éjjel maradtam leborulva, mert azt mondta az Úr, hogy kipusztít benneteket. 26 Imádkoztam az Úrhoz, és ezt mondtam: Ó, Uram, Uram, ne irtsd ki népedet, a te örökségedet, amelyet hatalmaddal kiváltottál, és erős kézzel kihoztál Egyiptomból!** 27 Emlékezz szolgálóidra: Ábrahámra, Izsákra és Jákóbra, ne tekintsd e népnek a nyakasságát, gonoszságát és vétkét! 28 Ne mondhassák abban az országban, ahonnan kihoztál bennünket: Nem tudta az Úr bevinni őket arra a földre, amelyet megígért nekik; meggyűlölte őket, és azért vitte ki innen, hogy megölje őket a pusztában. 29 Pedig a te néped ők, a te örökséged, akiket nagy erőddel és kinyújtott karoddal hoztál ki.

5Móz 10

Abban az időben ezt mondta nekem az Úr: **Faragj két kőtáblát, az előbbiekhez hasonlókat, és jöjj fel hozzám a hegyre! Készíts egy faládát is!** 2 **Én pedig majd felírom a táblákra azokat az ígéket, amelyek az előbbi táblákon voltak, amelyeket összetörtél, és tedd bele azokat a ládába!** 3 Készítettem tehát egy ládát akáciafából, és faragtam két kőtáblát, az előbbiekhez hasonlókat, azután fölmentem a hegyre, kezemben a két kőtáblával. 4 **Ő pedig felírta a táblákra ugyanazt, amit először: a tíz ígét, amelyet el is mondott nektek az Úr a hegyen a tűz közepéből, amikor ott volt a gyülekezet. És átadta nekem azokat az Úr.** 5 **Én megfordultam, és lejöttem a hegyről, a táblákat pedig beletettem a ládába, amelyet készítettem. Ott is vannak, ahogyan megparancsolta nekem az Úr.** 6 Izráel fiai azután elindultak a Bené-Jaakán forrásaitól Mózser felé. Ott halt meg Áron, és ott temették el. Helyette a fia, Eleázár lett a pap. 7 Onnan Gudgódba indultak, Gudgódból pedig Jotbátába, a folyóvizék földjére. 8 Abban az időben választotta külön az Úr **Lévi törzsét, hogy hordozzák az Úr szövetségládáját, hogy az Úr színe előtt álljanak az ő szolgálatára, és hogy áldást mondjanak az ő nevével.** Így van ez ma is. 9 Ezért nem kapott Lévi birtokrészt és örökséget a testvéreivel együtt. Az Úr az ő öröksége, ahogyan megígérte neki Istened, az Úr. 10 Én ott álltam a hegyen, mint az előző alkalommal, negyven nap és negyven éjjel. Ezúttal is meghallgatott engem az Úr, és nem akart már elpusztítani téged. 11 Majd ezt mondta nekem az Úr: Menj, és indulj útnak a nép élén, hogy bemehessenek és birtokba vehessék azt a földet, amelyről megesküdtem atyáiknak, hogy nekik adom. **12 MOST PEDIG, IZRÁEL, MIT KÍVÁN TÓLED ISTENED, AZ ÚR? CSAK AZT, HOGY ISTENEDET, AZ URAT FÉLD, JÁRJ MINDENBEN AZ Ő ÚTJAIN, SZERESD ŐT, ÉS SZOLGÁLD AZ URAT, A TE ISTENEDET TELJES SZÍVEDBŐL ÉS TELJES LELKEDBŐL, 13 S HOGY TARTSD MEG AZ ÚR PARANCSOLATAIT ÉS RENDELKEZÉSEIT, AMELYEKET MA PARANCSOLOK NEKED A TE JAVADRA!** **Mikeáshoz hasonlít!** 14 Íme, az Úré, a te Istenedé az ég és az egeknek egei, a föld és minden, ami rajta van. 15 Mégis csak a te atyáidat kedvelte meg az Úr, őket szerette, és az ő utódaikat, titeket választott ki valamennyi nép közül. Így van ez ma is. 16 **Metéljétek azért körül a szíveteket, és ne legyetek többé keménynyakúak!** 17 Mert Istenetek, az Úr istenek Istene és uraknak Ura. Ő a nagy, erős és félelmetes Isten, aki nem személyválogató, és akit nem lehet megvesztegetni, 18 aki igazságot szolgáltat az árvának és az özvegynek, szereti a jövevényt, kenyeret és ruhát ad neki. **19 Szeressétek hát a jövevényt, mert ti is jövevények voltatok Egyiptomban!** 20 Az Urat, a te Istenedet féld, őt tiszteld, hozzá ragaszkodj, és az ő nevére esküdj! 21 Őt dicsérje éneked, mert ő a te Istened, aki azokat a nagy és félelmetes dolgokat tette veled, amelyeket saját szemeddel láttál. 22 Atyáid hetvenen voltak, amikor Egyiptomba mentek, most pedig úgy megszaportott téged Istened, az Úr, mint égen a csillag.

5Móz 11

1 Szeresd az Urat, a te Istenedet, és tartsd meg mindenkor, amit ő elrendelt: rendelkezéseit, törvényeit és parancsolatait! 2 Ti már ismeritek, nem úgy, mint fiaitok, akik nem ismerik, mert nem látták Isteneteknek, az Úrnak fenyítését, nagyságát, erős kezét és kinyújtott karját, 3 azokat a jeleket és tetteket, amelyeket Egyiptomban vitt véghez Egyiptom királyán, a fáraón és egész országán; 4 és hogy mit tett Egyiptom haderejével, lovaival és harci kocsijaival, hogyan árasztotta rájuk a Vörös-tenger vizét, amikor üldöztek benneteket, és hogyan vesztette el őket az Úr mind a mai napig; 5 és hogy mit tett veletek a pusztában, míg el nem érkeztek erre a helyre; 6 mit tett Dátánnal és Abirámmal, Rúben fiának, Eliábnak a fiaival, amikor megnyitotta száját a föld, és elnyelte őket házuk népével, sátraikkal és minden jószágukkal együtt, ami az övék volt egész Izráelben. **7 Ti a saját szemetekkel láttátok az Úrnak valamennyi nagy tettét, amelyet véghezvitt. 8 Tartsátok hát meg mindazokat a parancsolatokat, amelyeket én ma parancsolok nektek, hogy erősek legyetek, bemehesetek, és birtokba vehessétek azt a földet, ahova most átkeltek, hogy birtokba vegyétek;** 9 és hogy hosszú ideig élhesetek azon a földön, amelyről megesküdött az Úr atyáitoknak, hogy nekik és utódaiknak adja azt a tejjel és mézzel folyó földet. 10 Mert az a föld, ahova most bemegy, hogy birtokba vedd, nem olyan, mint Egyiptom földje, ahonnan kijöttetek. Ott, ha elvetted a magot, fáradságos munkával kellett öntözned, mint a kertben a zöldségeket. 11 Az a föld pedig, ahova most átkeltek, hogy birtokba vegyétek, hegyes-völgyes föld, az égből hulló eső vize itatja. 12 **Az Úr, a te Istened viseli gondját annak a földnek, állandóan szemmel tartja azt Istened, az Úr, az év elejétől az év végéig.** 13 Ha engedelmesen hallgattok parancsolataimra, amelyeket ma parancsolok nektek, **ha szeretni fogjátok az Urat, a ti Istenedeket, ha teljes szívből és teljes lélekből szolgáljátok őt,** 14 akkor esőt adok földetekre a maga idejében, őszi esőt és tavaszi esőt, és betakaríthatod gabonádat, mustodat és olajodat, 15 és adok fűvet a meződre állataidnak; így jóllakásig ehetsz majd. 16 Vigyázzatok, hogy szívetek el ne csábítson benneteket, és el ne forduljatok tőlem: ne tiszteljétek más isteneket, és ne imádjátok azokat, 17 mert akkor fellángol az Úr haragja ellenetek, bezárja az eget, nem lesz eső, és a föld nem hozza meg termését, ti pedig hamar kivesztek arról a jó földről, amelyet nektek ad az Úr. **18 Fogadjátok azért a szívetekbe és lelketekbe ezeket az ígéket, kössétek azokat jelként a kezetekre, és legyenek fejdíszként a homlokotokon.** 19 **Tanítsátok meg ezeket a fiaitoknak is: ezekről beszélj, akár a házadban vagy, akár úton jársz, akár lefekszel, akár fölkelysz!** 20 **Írd föl azokat házad ajtófélfáira és a kapuidra, 21 hogy hosszú ideig élhesetek ti és a ti fiaitok azon a földön, amelyről megesküdött atyáitoknak az Úr, hogy nekik adja, amíg csak ég lesz a föld felett.** 22 Ha hűségesen megtartjátok mindezeket a parancsolatokat, amelyeket ma parancsolok nektek, és teljesítitek azokat; ha szeretni fogjátok Isteneteket, az Urat, mindenben az ő útjain jártok, és hozzá ragaszkodtok, 23 akkor kiűzi előletek az Úr mindezeket a népeket, és nálatok nagyobb és erősebb népek birtokát foglalhatjátok el. 24 Tietek lesz minden hely, amelyre lábatokkal léptek. A pusztától a Libánonig, és a folyamtól, az Eufrátesz folyamtól a nyugati tengerig terjed határotok. 25 Senki sem állhat meg veletek szemben. Rettegést és félelmet kelt előttek Istenetek, az Úr az egész országban, ahova csak léptek, ahogyan megígérte nektek. 26 **Lásd, én ma áldást és átkot adok elétek.** 27 **Áldást, ha hallgattok Isteneteknek, az Úrnak parancsolataira, amelyeket ma megparancsolok nektek.** 28 De átkot, ha nem hallgattok Isteneteknek, az Úrnak parancsolataira, és letértek arról az útról, amelyet ma megparancsolok nektek, és más isteneket követtek, akiket nem ismertek. 29 Amikor bevisz téged Istened, az Úr arra a földre, amelyre bemegy, hogy birtokba vedd, **mond el az áldást a Garizím-hegyen, az átkot pedig az Ébál-hegyen.** 30 Ott vannak ezek a Jordánon túl a nyugati út mögött a kánaániak földjén, akik az Arába-völgyben laknak Gilgállal szemben, Móre tölgyfái mellett. 31 Ti most átkeltek a Jordánon, hogy bemenjétek, és birtokba vegyétek azt a földet, amelyet Istenetek, az

Úr ad nektek. Birtokba is veszitek, és ott laktok majd. 32 De vigyázzatok: teljesítsétek mindazokat a rendelkezéseket és törvényeket, amelyeket ma elétek adok!

5Móz 12

Ezeket a rendelkezéseket és törvényeket kell megtartanotok azon a földön, amelyet atyáid Istene, az Úr ad neked birtokul, és teljesítenetek mindenkor, amíg azon a földön éltek: 2 Pusztítsátok el mindazokat a helyeket, ahol azok a népek, amelyeknek majd elfoglaljátok birtokát, a maguk isteneit szolgálják a magas hegyeken, halmokon és minden zöldellő fa alatt. **3 Romboljátok le oltáraikat, törjétek össze szent oszlopaikat, égessétek el szent fáikat, isteneik bálványszobrait pedig vágjátok darabokra! Még a nevüket is töröljétek ki arról a helyről!** 4 **Ti** ne így szolgáljátok Isteneteket, az Urat, 5 hanem azt a helyet keressétek fel, amelyet kiválaszt Istenetek, az Úr valamennyi törzsetek közül, hogy oda helyezze nevét, és ott lakjék. Oda menjétek, 6 és oda vigyétek égőáldozataitokat és véresáldozataitokat, tizedeiteket és felajánlásaitokat, fogadalmi és önkéntes áldozataitokat, marháitok és juhaitok elsőszülöttjét. 7 Ott egyetek Isteneteknek, az Úrnak a színe előtt, és örvendeztetek házatok népével együtt mindennek, amit szereztetek, amellyel megáldott benneteket Istenetek, az Úr. 8 Ne tegyetek úgy, ahogyan ma itt még megtehetjük, mindenki ahogyan jónak látja, 9 mert még **nem mentetek be a nyugalom helyére, az örökségbe**, amelyet majd neked ad Istened, az Úr. 10 Majd ha átkeltek a Jordánon, és letelepedtek azon a földön, amelyet örökségül ad nektek Istenetek, az Úr, amikor mindenfelől nyugalmat ad nektek ellenségeitektől, és biztonságban laktok, 11 akkor arra a helyre, amelyet kiválaszt Istenetek, az Úr, hogy ott lakjék a neve, oda vigyétek mindazt, amit parancsolok nektek: égőáldozataitokat és véresáldozataitokat, tizedeiteket és felajánlásaitokat meg válogatott fogadalmi áldozataitokat, amit odaigértetek az Úrnak. 12 Örvendeztetek Isteneteknek, az Úrnak színe előtt fiaitokkal és leányaitokkal, szolgálókkal és szolgálóleányaitokkal együtt, meg a lévitával együtt, aki a lakóhelyeden van, mert neki nincs öröksége közöttetek. 13 Vigyázz, ne mutasd be égőáldozataidat bármelyik helyen, amelyet meglátsz, 14 hanem csak azon a helyen, amelyet kiválaszt az Úr egyik törzsében. Ott mutasd be égőáldozataidat, és ott teljesítsd mindazt, amit megparancsolok neked! 15 Amikor csak kívánod, bármely lakóhelyeden vágatsz és ehetsz húst, amennyivel megáldott és amit adott neked Istened, az Úr. Tisztátalan és tiszta ember egyaránt ehet belőle, mintha gazella vagy szarvas lenne. 16 Csak a vért nem ehetitek meg. Öntsd azt a földre, mint a vizet! 17 Nem szabad megenned lakóhelyeden sem gabonádnak, sem mustodnak, sem olajodnak a tizedét, sem marhádnak és juhodnak az elsőszülöttjét, sem fogadalmi áldozataidat, amelyeket odaigértél, sem önkéntes áldozataidat, sem felajánlásaidat. 18 **Csak Istenednek, az Úrnak a színe előtt, azon a helyen, amelyet kiválaszt Istened, az Úr, ott eheted meg azokat fiaddal és leányoddal, szolgálóddal és szolgálóleányoddal együtt, meg a lévitával együtt, aki a lakóhelyeden él, és örvendezz Istenednek, az Úrnak színe előtt minden szerzeményednek.** 19 Vigyázz, ne feledkezz meg a lévitáról, amíg csak földeden élsz! 20 Ha majd kiterjeszti határodát Istened, az Úr, ahogyan megígérte, és arra gondolsz, hogy jó volna húst enni, mert húst kívánsz enni: egyél húst, amikor csak kívánod. 21 Ha messze lesz tőled az a hely, amelyet kiválaszt Istened, az Úr, hogy oda helyezze nevét, akkor is vágatsz marháidból és juhaidból, amelyeket neked adott az Úr, ahogy megparancsoltam neked, és megeheted a lakóhelyeden, amikor csak kívánod. 22 De úgy edd meg, mintha gazellát vagy szarvast ennél: tisztátalan és tiszta ember egyaránt ehet belőle. 23 De abban légy állhatatos, hogy vért ne egyél, mert a vér lélek. Ne egyél lelket a hússal együtt! 24 Ne edd meg azt, hanem öntsd a földre, mint a vizet. 25 Ne edd meg azt; akkor majd jó dolgod lesz neked és utódaidnak, mert azt tetted, amit jónak és helyesnek lát az Úr. 26 De ha valamit az Úrnak szentelsz, vagy fogadalomként felajánlasz abból, amire szert teszel, vidd el majd magaddal arra a helyre, amelyet kiválaszt az Úr: 27 égőáldozataidat – húsával-vérével együtt – Istenednek, az Úrnak oltárán mutasd be, véresáldozataidnak a vérével

pedig Istenednek, az Úrnak az oltárára kell öntened, hogy a húsát megehesd. 28 **Tartsd meg engedelmesen mindezeket az igéket, amelyeket neked megparancsolok; akkor majd jó dolgod lesz neked és utódaidnak mindenkor, mert azt tetted, amit jónak és helyesnek lát Istened, az Úr.** 29 Ha majd kiirtja előled Istened, az Úr azokat a népeket onnan, ahova bemegy, hogy elfoglald azok birtokát, és ha elfoglaltad a birtokukat, és a földjükön laksz, 30 vigyázz, nehogy csapdába ess azokat követve, akik kipusztultak előled. **Ne kérdezősködj isteneik felől, és ne mondd: Hogyan tisztelik ezek a népek az isteneiket? ISTEN FIGYELMEZTET, HOGY A KÍVÁNCISISÁG NEHOGY ELTÁNORÍTSA ÖKET A HITTŐL.** Én is úgy akarok tenni! 31 Te ne úgy tégy az Úrral, a te Isteneddel! Mert azok csupa olyan dolgot műveltek isteneik tiszteletére, ami az Úr előtt utálatos, és amit gyűlöl. Még fiaikat és leányaikat is elégették isteneiknek!

5Móz 13

1 **Tartsátok meg és teljesítsétek mindazt, amit megparancsolok nektek! Semmit se tégy ahhoz hozzá, és semmit se végy el belőle!** 2 Ha próféta vagy álomlátó támad közöttetek, és meghirdet egy jelet vagy egy csodát, 3 még ha be is következik az a jel vagy csoda, amelyről beszélt neked, de közben azt mondja: Kövessünk más isteneket, akiket nem ismertél, és tiszteljük azokat, 4 **akkor se hallgass annak a prófétának a szavára vagy arra az álomlátóra!** Mert csak próbára tesz benneteket az Úr, a ti Istenetek, hogy megtudja, valóban teljes szívvel és lélekkel szeretitek-e az Urat, a ti Isteneteket. 5 Az Urat, a ti Isteneteket kövessétek, őt féljétek, az ő parancsolatait tartsátok meg, az ő szavára hallgassatok, őt tiszteljétek, és hozzá ragaszkodjatok! 6 Annak a prófétának *és annak az álomlátónak pedig meg kell halnia, mert szavaival el akart téríteni benneteket Istenektől*, az Úrtól, aki kihozott benneteket Egyiptom földjéről, és kiváltott benneteket a szolgaság házából. El akart tántorítani attól az úttól, amelyről megparancsolta neked Istened, az Úr, hogy azon járj: takarítsd ki azért a gonoszt a magad köréből! 7 Ha testvéred – még ha anyád fia is – vagy a saját fiad, leányod, a feleséged, akit karjaidba zársz, vagy testi-lelki jó barátod titokban így csábítgat: Menjünk, és tiszteljünk más isteneket, akiket nem ismertél sem te, sem atyáid, 8 azoknak a népeknek az istenei közül, akik körülöttetek vannak, akár közel hozzád, akár tőled távol, bárhol is a föld egyik szélétől a másikig, 9 ne engedj neki, és ne hallgass rá, ne szánd meg, ne kíméld és ne mentegesd, **10 hanem öld meg irgalom nélkül!** **JAJ!** Amikor kivégzik, te emelj rá először kezecskét, és azután az egész nép! 11 Kövezd halálra, mert arra törekedett, hogy eltántorítson az Úrtól, a te Istenedtől, aki kihozott téged Egyiptom földjéről, a szolgaság házából. 12 Hallja meg ezt egész Izráel, és féljen, és többé senki se kövessen el ilyen gonosz dolgot közöttetek! 13 Ha valamelyik városodról, amelyet Istened, az Úr ad neked, hogy ott lakj, azt hallod, hogy 14 elvetemült emberek támadtak közöttetek, akik eltántorítják városuk lakóit, mert ezt mondják: Menjünk, tiszteljünk más isteneket, akiket nem ismertetek, 15 akkor keress, kutass és kérdezz utána alaposan, és ha valóban igaz a dolog, és megtörtént ez az utálatosság közöttetek, 16 irgalom nélkül hányd kardélre annak a városnak a lakóit; irtsd ki a várost mindenestül, ami benne van: még az állatokat is hányd benne kardélre! 17 A város összes zsákmányát gyűjtsd a piacra közepére, azután égess fel a várost összes zsákmányával együtt Istenednek, az Úrnak szóló teljes áldozatul. Maradjon örökre romhalmaz, ne építsétek fel többé! 18 Semmit se tarts meg magadnak abból, amit ki kell irtani, hogy elforduljon rólad az Úr izzó haragja, és irgalmazzon neked, és irgalmában megszorítsa, ahogyan megesküdt atyáidnak, **19 ha hallgatsz Istenednek, az Úrnak szavára, és megtartod minden parancsolatát, amelyeket ma neked megparancsolok, és azt teszed, amit helyesnek lát Istened, az Úr.**

5Móz 14**Az állatok evésével kapcsolatos**

1 Ti az Úrnak, a ti Isteneteknek a gyermekei vagytok. **Ne vagdossátok hát össze magatokat halottért, a homlokotok fölött se nyírjátok kopaszra a fejetekeket!** 2 Hiszen te Istenednek, az Úrnak szent népe vagy. Téged választott ki az Úr valamennyi nép közül, amely a földön él, hogy az ő tulajdon népe légy. 3 Ne egyetek meg semmit, ami utálatos! 4 **Ezek azok az állatok, amelyeket megehettek: a marhát, a juhot és a kecskét, 5 a szarvast, a gazellát és az őzet, a zergét, az antilopot, a bölényt és a vadkecskét, 6 és megehettek minden kérődző állatot, amely hasított körmű, mégpedig egészen kettéhasadt a két körme.** 7 De nem ehetitek meg a kérődzők és a hasított körműek közül ezeket: a tevét, **a nyulat és a** hörcsögöt, mert kérődzők ugyan, de nem hasított körműek, ezért tisztátalanok a számotokra. 8 **A disznó is legyen tisztátalan a számotokra,** mert hasított körmű ugyan, de nem kérődzik. Ne egyetek a húsból, sőt még a tetemüket se érintsék! 9 Mindabból, ami a vízben él, ezeket ehetitek meg: megehetitek mindazt, aminek uszonya és pikkelye van. 10 De nem ehettek meg semmi olyat, amelynek nincs uszonya és pikkelye; ezek számotokra tisztátalanok! 11 Minden tiszta madarat megehettek. 12 De nem ehetitek meg ezeket: a sast, a keselyűt és a halászsast, 13 a sólymot, a héját és a kányaféléket, 14 mindenfajta hollót; 15 a struccot, a baglyot, a sirályt és a karvalyféléket; 16 a kuvikot, a fülesbaglyot és a bölömbikát; 17 a pelikánt, a dögkeselyűt és a vöcsköt; 18 a gólya- és szarkaféléket, a búbos bankát és a denevért. 19 A kisebb szárnyas állatok is legyenek a számotokra mind tisztátalanok: ne egyétek meg azokat! 20 A tiszta szárnyasokat mind megehetitek. 21 Nem szabad megennetek semmiféle döglött állatot. A lakóhelyeden élő jövevénynek odaadhatod, ő megeheti, vagy add el idegennek, hiszen te Istenednek, az Úrnak szent népe vagy! **Ne főzz gödölyét anyjának tejében! 22 Add meg a tizedet vetésed minden terméséből, ami a mezőn évről évre terem!** 23 Az Úrnak, a te Istenednek színe előtt edd meg, azon a helyen, amelyet kiválaszt, hogy ott lakják a neve. Ezt tedd gabonádnak, mustodnak és olajodnak a tizedével, marhádnak és juhodnak az elsősülöttjével. Így tanuld meg félni Istenedet, az Urat mindenkor! 24 De ha túlságosan hosszú odáig az út, és nem tudod odavinni, mert messze van tőled az a hely, amelyet kiválaszt Istened, az Úr, hogy oda helyezze nevét, pedig megáldott Istened, az Úr, 25 akkor add el pénzéért, a kapott pénzt tedd erszénybe, és úgy menj el arra a helyre, amelyet kiválaszt Istened, az Úr. 26 Vásárolj a pénzen bármit, amit kívánsz: marhát vagy juhot, bort vagy egyéb részegítő italt, bármit, amit csak megkívánsz, és egyél ott Istenednek, az Úrnak színe előtt, és örvendezz házad népével együtt! **27 A lakóhelyeden élő lévitáról se feledkezz meg, mert neki nincs birtokrésze és öröksége, mint neked.** 28 Minden harmadik esztendő végén vedd ki annak az évnek a terméséből az egész tizedet, és raktározd el lakóhelyeden, 29 hogy ha majd eljön a lévita, akinek nincs birtokrésze és öröksége, mint neked, meg a jövevény, az árva és az özvegy, akik lakóhelyeden élnek, ők is ehessenek, és jóllakhassanak. Így megáldja Istened, az Úr kezéd minden munkáját, amit csak végzel.

5Móz 15

Minden hetedik év **végén engedd el az adósságokat!** 2 Az adósságelengedés módja pedig ez: minden hitelező engedje el azt a kölcsönt, amelyet a felebarátjának adott: ne hajtsa be azt felebarátjától, a testvérétől, mert adósságelengedést hirdettek az Úrért. 3 Az idegentől követelheted, de amivel testvéred tartozik neked, azt engedd el! 4 Ne legyen köztetek szegény, hiszen gazdagon megáld majd téged az Úr azon a földön, amelyet Istened, az Úr örökségül ad neked, hogy birtokba vedd, 5 de csak akkor, ha engedelmesen hallgatsz Istenednek, az Úrnak a

szavára, ha megtartod és teljesíted mindazokat a parancsolatokat, amelyeket ma megparancsolok neked. 6 Bizony, megáld téged Istened, az Úr, ahogyan megígérte neked. Te kölcsönadsz a többi népnek, de magad nem szorulsz kölcsönre; uralkodsz a többi népen, de azok nem uralkodnak rajtad. 7 Ha valaki elszegényedik testvéreid közül valamelyik lakóhelyeden, abban az országban, amelyet neked ad majd Istened, az Úr, ne légy keményszívű és szűkmarkú az elszegényedett testvéreddel szemben, 8 hanem légy hozzá bőkezű, és adj neki szívesen kölcsönt, amennyire szüksége van, és amiben segítséget szenved. 9 **Vigyázz, ne támadjon szívedben ilyen alávaló gondolat: közeledik a hetedik esztendő, az adósságelengedés éve, és ne nézz emiatt rossz szemmel szegény testvéredre!** Mert ha nem adsz neki, az Úrhoz kiált majd miattad, és vétek fog terhelni téged. 10 Adj neki szívesen, és ne essék rosszul az, hogy adsz, mert éppen azért fogja megáldani Istened, az Úr minden munkádat és minden vállalkozásodat. 11 Mert a szegények nem fogynak el a földről; ezért megparancsolom neked, hogy **légy bőkezű az országodban levő elesett és szegény testvéredhez.** 12 Ha eladja magát neked valamelyik testvéred, egy héber férfi vagy nő, hat évig szolgáljon téged, de a hetedik évben bocsásd őt szabadon! 13 Amikor szabadon bocsátod, ne üres kézzel bocsásd el, 14 hanem lásd el bőven a nyájadból, a szérűdről és a borsajtódból; adj neki abból, amivel megáldott téged Istened, az Úr! 15 **Emlékezz arra, hogy rabszolga voltál Egyiptomban, de kiváltott téged Istened, az Úr.** Ezért parancsolom ezt ma neked. 16 De ha azt mondja neked: Nem megyek el tőled! – mert megszeretett téged és házad népét, mert jó dolga volt nálad –, 17 akkor fogj egy árt, és szúrd a fülén keresztül az ajtófélfába, azután legyen örökös rabszolgád. Ugyanígy járj el a rabszolganő esetében is! 18 De ne essék nehezedre, **ha szabadon kell bocsátanod, mert hat év alatt kétszer annyit dolgozott neked, mint amennyit egy napszámos pénzért dolgozott volna.** Így megáld téged Istened, az Úr mindenben, amit cselekszel. 19 Szenteld oda Istenednek, az Úrnak marháid és juhaid minden hím elsőszülöttjét. Ne fogd munkára marhádnak első borját, és ne nyírd meg juhod első bárányát! 20 Az Úrnak, a te Istenednek színe előtt edd meg azt házad népével együtt évről évre azon a helyen, amelyet kiválaszt az Úr. 21 Ha pedig valamilyen fogyatékosága van: ha sánta, vak vagy bármiféle súlyos fogyatékosága van, akkor ne áldozd fel Istenednek, az Úrnak. 22 A lakóhelyeden megeheted, akár tiszta vagy, akár tisztátalan, ugyanúgy, mint a gazellát vagy a szarvast. 23 **Csak a vérét nem eheted meg, öntsd azt a földre, mint a vizet!**

5Móz 16

Páska, kovásztalan kenyér, pünkösdi lombsátor ünnepe – itt is -

Ügyelj az ábíb hónapra, és tarts páskát Istenednek, az Úrnak, mert ábíb hónapban hozott ki téged Egyiptomból – egy éjjel – Istened, az Úr. 2 Páskaáldozatul vágj le Istenednek, az Úrnak juhot vagy marhát azon a helyen, amelyet kiválaszt az Úr, hogy ott lakják a neve. 3 Ne egyél hozzá kovászos ételt! Hét napon át nyomorúságos kovásztalan kenyeret egyél hozzá, mert sietve jöttél ki Egyiptomból. Így emlékezz életed minden napján arra a napra, amelyen kijöttél Egyiptomból! 4 Látni se lehessen nálad kovászt hét napon át, sehol a te határaidon belül. Abból a húsból pedig, amelyet levágsz az első nap estéjén, semmi se maradjon meg reggelre! 5 Nem szabad levágni a páskaáldozatot akármelyik lakóhelyeden, amelyet neked ad majd Istened, az Úr, 6 hanem azon a helyen, amelyet kiválaszt Istened, az Úr, hogy ott lakják a neve, ott vágd le majd a páskaáldozatot: este, napnyugtakor, abban az időpontban, amikor kijöttél Egyiptomból. 7 Azon a helyen főzd és edd meg, amelyet kiválaszt Istened, az Úr. Reggel azután indulj, és eredj haza! 8 Hat napig kovásztalan kenyeret egyél! A hetedik napon, Istenednek, az Úrnak ünnepnapján ne végezz semmiféle munkát! 9 Számolj azután hét hetet! Attól fogva kezd számolni a

hét hetet, hogy sarlóval kezdenek aratni. 10 Akkor tartsd meg a hetek ünnepét Istenednek, az Úrnak, és adj önkéntes áldozatot aszerint, ahogyan megáldott téged Istened, az Úr.

11 Örvendezz Istenednek, az Úrnak színe előtt – fiaddal és leányoddal, szolgálóddal és szolgálóleányoddal meg a lévitával együtt, aki a lakóhelyeden él, és a jövevénnel, az árvával és az özvegygel, akik veled vannak – azon a helyen, amelyet kiválaszt Istened, az Úr, hogy ott lakják a neve. 12 Emlékezz arra, hogy szolga voltál Egyiptomban, tartsd meg és teljesítsd hát ezeket a rendelkezéseket! 13 Tartsd meg a lombsátrak ünnepét hét napig, amikor megtörténik a betakarítás szérúdról és borsajtódból. 14 Örvendezz az ünnepeden fiaddal és leányoddal, szolgálóddal és szolgálóleányoddal meg a lévitával és a jövevénnel, az árvával és az özvegygel együtt, akik lakóhelyeden élnek. 15 Hét napon át ünnepelj Istenednek, az Úrnak azon a helyen, amelyet kiválaszt az Úr. Mert megáldotta Istened, az Úr minden termésedet és kezded minden munkáját: örvendezz tehát!

16 Évenként háromszor jelenjék meg minden férfi Istenednek, az Úrnak a színe előtt azon a helyen, amelyet ő kiválaszt: a kovásztalan kenyér ünnepén, a hetek ünnepén és a lombsátrak ünnepén. De senki se jelenjék meg üres kézzel az Úr színe előtt! 17

Mindenki aszerint vigyen ajándékot, amilyen áldást kapott Istenedtől, az Úrtól, aki adja azt neked. 18 Állíts törzsenként bírákat és előljárókat minden lakóhelyeden, amelyet Istened, az Úr ad neked, és ezek ítélik a népet igaz ítélettel! 19 Ne kerüld meg a törvényt, ne légy személyválogató, és ne fogadj el vesztegetést, mert a vesztegetés elvakítja a bölcsüket is, és félreviszi azoknak az ügyét, akiknek igaza van. 20 **Az igazságra és csakis az igazságra törekedj, hogy életben maradj, és megtarthasd birtokodban azt a földet, amelyet Istened, az Úr ad neked.** 21 Ne ültess magadnak semmiféle szent fát az Úrnak, a te Istenednek oltára mellé, amelyet magadnak építesz! 22 Szent oszlopot se állíts magadnak, mert gyűlöli azt Istened, az Úr!

5Móz 17

Ne áldozz Istenednek, az Úrnak olyan marhát vagy juhot, amelynek fogyatékosága vagy bármiféle hibája van, mert utálatos az Istened, az Úr előtt. 2 Ha valamelyik lakóhelyeden azok közül, amelyeket Istened, az Úr ad neked, akad köztetek valaki – akár férfi, akár nő –, aki olyasmit követ el, amit rossznak lát Istened, az Úr, és megszegi a szövetségét, 3 ha elmegy, és más isteneket tisztel, és azokat imádja: a napot, a holdat vagy az ég minden seregét, amit én nem parancsoltam, 4 és ezt jelentik neked, és meghallod, akkor jól vizsgálj meg az ügyet! És ha valóban igaz, hogy ilyen utálatos dolog történt Izráelben, 5 akkor vezesd ki a városkapuhoz azt a férfit vagy nőt, aki ezt a gonoszságot elkövette, és kövezd halálra azt a férfit vagy nőt! 6 Csak két vagy három tanú vallomása alapján szabad valakit halálra ítélni; egyetlen tanú vallomása alapján nem szabad. 7 A tanúk emeljének rá először kezet, amikor kivégzik, csak azután az egész nép. Így takarítsd ki a gonoszt a magad köréből! 8 Ha egy ügy annyira bonyolult számodra, hogy nem tudsz ítéletet hirdetni a magad lakóhelyén – legyen az vérontás, károkozás, testi sértés vagy egyéb peres ügy –, akkor menj fel arra a helyre, amelyet kiválaszt Istened, az Úr. 9 Menj el a lévita papokhoz és ahhoz a bíróhoz, aki abban az időben hivatalban lesz, és kérj tanácsot, majd ők kimondják az ítéletet. 10 Te pedig aszerint járj el, amit ők mondanak neked azon a helyen, amelyet kiválaszt az Úr. Vigyázz, és tegyél meg mindent, amire utasítanak! 11 A kapott utasítás és a kimondott ítélet szerint járj el, és attól ne térj el se jobbra, se balra, amit ők mondanak neked! 12 Ha pedig valaki öntelten meg meri tenni, hogy nem hallgat arra a papra vagy bíróra, aki ott áll Istenednek, az Úrnak szolgálatában, az az ember haljon meg. Így

takarítsd ki a gonoszt Izráelből! **NAGYON SZIGORÚ TÖRVÉNYEK** 13 Hallja meg ezt az egész nép, és féljen, és ne viselkedjenek többé elbizakodottan! 14 Ha majd bemegy arra a földre, amelyet neked ad Istened, az Úr, birtokba veszed, ott laksz, és ezt mondod: Királyt akarok emelni magam fölé, mint a körülöttem élő többi nép, 15 csak azt emeld magad fölé királlyá, akit Istened, az Úr kiválaszt. Testvéreid közül emelj királyt magad fölé; nem tehetsz magad fölé idegen embert, aki nem testvéred. 16 Csak sok lovat ne tartson, és ne vigye vissza a népet Egyiptomba, hogy sok lovat szerezzen, mert megmondta nektek az Úr, hogy ne térjete vissza többé azon az úton. 17 Ne legyen sok felesége, hogy szíve el ne hajoljon, és túl sok ezüstöt és aranyat se gyűjtsön. 18 Amikor elfoglalja királyi trónját, másoltassa le magának egy könyvbe ezt a törvényt, amely a lévita papoknál található. 19 Tartsa azt magánál, és olvassa azt egész életében, hogy megtanulja félni az Urat, az ő Istenét, s hogy megtartsa ennek a törvénynek minden igéjét, és teljesítse mindezeket a rendelkezéseket. 20 Ne legyen gögös a szíve testvéreivel szemben, és ne térjen el ettől a parancsolattól se jobbra, se balra, hogy hosszú ideig uralkodhasson ő is meg a fiai is Izráelben.

5Móz 18

1 A lévita papoknak, Lévi egész törzsének ne legyen birtokrésze és öröksége Izráelben. Az Úrnak szülő tűzáldozatokból, az ő örökségéből éljenek. 2 Ne legyen öröksége testvérei között; az Úr az ő öröksége, ahogyan megígérte neki. 3 Ez legyen a papok törvényes járandósága a néptől, azoktól, akik marhát vagy juhot áldoznak: adják a papnak a lapockát, az állkapcsát meg a gyomrot. 4 Add neki gabonád, mustod és olajad első termését is meg juhaidnak először lenyírt gyapját. 5 Mert őt választotta ki Istened, az Úr valamennyi törzsed közül, hogy ott álljon és szolgáljon, és áldást mondjon az Úr nevével, ő és fiai minden időben. 6 Ha egy lévita bárhonnán Izráelből, bármelyik lakóhelyedről, ahol jövevényként él, el akar majd jönni arra a helyre, amelyet kiválaszt az Úr, hadd jöjjön el, amikor csak kívánja, 7 hadd végezzen szolgálatot Istenének, az Úrnak nevében éppúgy, mint többi lévita testvére, akik az Úr színe előtt állnak. 8 Velük egyenlő részt kapjon azon kívül, amije van a családi tulajdon eladásából. 9 Ha bemegy arra a földre, amelyet Istened, az Úr ad neked, ne tanuld el azokat az utálatos dolgokat, amelyeket azok a népek művelnek. 10 Ne legyen olyan nálad, aki a fiát vagy a leányát áldozatul elégeti, ne legyen jós, se varázslást űző, jelmagyarázó vagy igéző! 11 Ne legyen átokmondó, se szellemidéző, se jövendőmondó, se halottaktól tudakozódó! 12 Mert utálatos az Úr előtt mindaz, aki ilyet cselekszik: éppen ezek miatt az utálatos dolgok miatt űzi ki előled ezeket a népeket Istened, az Úr. 13 **Légy feddhetetlen Istened, az Úr előtt!** 14 Mert ezek a népek, amelyeknek a földjét birtokba veszed, varázslókra és jósokra hallgatnak, de neked ezt nem engedi meg Istened, az Úr. 15 Prófétát támaszt majd testvéreid közül Istened, az Úr: olyat, mint én – őreá hallgassatok! 16 Egészen úgy, ahogyan kérted Istenedtől, az Úrtól a Hórebbe, az összegyülekezés napján, amikor ezt mondtad: Nem tudom tovább hallgatni Istenemnek, az Úrnak a szavát, és nem tudom tovább nézni ezt a nagy tüzet, mert meghalok. 17 Akkor az Úr így szólt hozzám: Helyesen mondták.

18 Prófétát támasztok nekik testvéreik közül, olyat, mint te. Az én igéimet adom a szájába, ő pedig elmond nekik mindent, amit én parancsolok.

19 És ha valaki nem hallgat igéimre, amelyeket az én nevemben hirdet, azt majd én felelősségre vonom.

20 Ha pedig egy próféta elbizakodottan olyan ígét hirdet az én nevemben, amelyet nem én parancsoltam meg neki, vagy ha más istenek nevében szól, az a próféta haljon meg!

21 De gondolhatnád magadban: Miről ismerhetjük fel, hogy nem az Úr mondott egy ígét?

22 Ha egy próféta az Úr nevében mond egy ígét, de az nem történik meg és nem teljesedik be: azt az ígét nem az Úr mondta, hanem a próféta mondta önteltségében; ne tarts hát tőle

5Móz 19

Amikor Istened, az Úr kiirtja azokat a népeket, amelyeknek a földjét neked adja Istened, az Úr, és te birtokba veszed, és letelepszel városaikban és házaikban, **2 jelölj ki három várost országodban, amelyet Istened, az Úr ad neked birtokul.** 3 Mérd le a hozzájuk vezető utat, és oszd fel három részre országod területét, amelyet örökségül ad neked Istened, az Úr, hogy oda **menekülhessen mindenki, aki gyilkolt.** 4 Életben maradhat az oda menekülő gyilkos abban az esetben, ha nem szándékosan ölte meg felebarátját, és nem gyűlölte azelőtt. 5 Ha tehát valaki elmegy az erdőbe felebarátjával fát vágni, és favágás közben meglendül keze a fejszével, a vas lerepül a nyeléről, és úgy eltalálja felebarátját, hogy az meghal, akkor meneküljön e városok egyikébe, hogy életben maradjon. 6 Mert ha a bosszúálló rokon haragra lobban, és üldözőbe veszi a gyilkost, utolérhetné és megölhetné, ha túl hosszú az út, pedig nem méltó a halálra, hiszen nem gyűlölte azt azelőtt. 7 Ezért parancsolom meg neked, hogy jelölj ki három várost. 8 Ha majd kiterjeszti határaidat Istened, az Úr, ahogyan megesküdött atyáidnak, és neked adja az egész országot – amelyről megígérte atyáidnak, hogy odaadja, 9 ha megtartod és teljesíted mindazokat a parancsolatokat, amelyeket ma megparancsolok neked, ha szereted az Urat, a te Istenedet, és ha az ő útjain jársz minden időben –, akkor jelölj ki még három várost e mellé a három mellé, 10 hogy ne ontsanak ártatlan vért országodban, amelyet Istened, az Úr ad neked örökségül, és ne terheljen téged vérontás. 11 De ha valaki gyűlöli felebarátját, meglesi és rátámad, és úgy megüti, hogy az belehal, majd e városok egyikébe menekül, 12 akkor küldjenek érte városának a vénei, hozzák el onnan, és adják a bosszúálló rokon kezébe, hogy meghaljon. 13 Ne szánakozz rajta, hanem távolítsd el Izráelből az ártatlanul kiontott vért, akkor lesz jó dolgod. 14 Ne mozdítsd el felebarátod határát, amelyet az elődök jelöltek ki örökségben, amelyet örökségül megkapsz azon a földön, amelyet Istened, az Úr ad neked birtokul. 15 Nem elég egy tanú senkinek a bűne vagy vétke dolgában, bármilyen vétket követett is el. Csak két vagy három tanú vallomása elég az ítélethez. 16 Ha valaki ellen hamis tanú áll elő, és törvénytelenséggel vádolja őt, 17 akkor az a két ember, akinek pere van egymással, álljon az Úr színe elé, a papok és a bírák elé, akik akkor hivatalban lesznek. 18 A bírák vizsgálják ki jól az ügyet, és ha hazudott a tanú, hazugságot vallott embertársa ellen, 19 azt tegyétek vele, amit ő akart tenni embertársával. Így irtsd ki a gonoszt a magad köréből! 20 Hallják ezt meg a többiek, és féljenek, és többé ne kövessenek el köztetek ilyen gonosztságot. 21 Ne szánakozz rajta! ***Életet életért, szemet szemért, fogat fogért, kezet kézért, lábat lábért!***

5Móz 20

Ha háborúba vonulsz ellenséged ellen, és látsz lovakat, harci kocsikat és nálad nagyobb sereget, ne félj tőlük, mert veled lesz az Úr, a te Istened, aki fölhozott téged Egyiptom földjéről. **MILY AKTUÁLIS AZ UKRÁN-OROSZ HÁBORÚ IDEJÉN!** 2 Amikor készültek az ütközetre, **lépjien elő a pap,** és beszéljen a néphez. 3 Ezt mondja nekik: Halld meg, Izráel! Arra készültek most, hogy megütközzetek ellenségeitekkel. Ne lágyljon meg a szívetek, ne féljete, ne rettegjete, és ne rémüljete meg tőlük! 4 Mert Istenetek, az Úr veletek megy, harcol értetek ellenségeitek ellen, és megsegít benneteket. 5 **Az előljárók pedig** így beszéljenek a néphez: Van-e itt olyan ember, aki új házat épített, és még nem avatta fel? Az menjen vissza a házához, nehogy másvalaki avassa fel azt, ha ő meghal a harcban. 6 Van-e olyan ember, aki szőlőt ültetett, de még nem vette hasznát? Az menjen vissza a házához, nehogy másvalaki vegye hasznát, ha ő meghal a harcban. 7 Vagy van-e olyan ember, aki eljegyzett egy leányt, de még nem vette el? Az menjen vissza a házához, nehogy másvalaki vegye azt el, ha ő meghal a harcban. 8 Azután még ezt is mondják meg az előljárók a népnek: Van-e itt olyan ember, aki fél, és lágyszívű? Az menjen vissza a házához, ne csüggesse el társainak a szívét a

magáéhoz hasonlóan! 9 Amikor az előjárók befejezik a néphez intézett beszédüket, rendeljenek **csapatparancsnokokat a nép élére!** 10 Ha egy város ostromára készülsz, szólítsd fel azt békés megadásra! 11 Ha békés megadással válaszol, és megnyitja előtted kapuit, akkor legyen az egész benne lakó nép adófizető szolgálóddá. 12 De ha nem fogadja el a békét, hanem harcba száll veled, akkor kezd meg az ostromát! 13 És ha kezdedbe adja Istened, az Úr, akkor hányj kardélre benne minden férfit! 14 De a nőket, a gyermekeket, az állatokat és mindazt a zsákmányt, ami a városban van, vedd birtokodba, **ITT AZÉRT MÁR NEM ANNYIRA KEGYETLEN A NŐKKEL ÉS A GYERMEKEKKEL,** és élvezd az ellenségtől szerzett zsákmányt, amit neked adott Istened, az Úr. 15 Így bánj mindazokkal a városokkal, amelyek igen messze esnek tőled, és nem az itt levő népek városai közül valók. 16 De az itt lakó nemzetek városaiban, amelyeket örökségül ad neked Istened, az Úr, ne hagyj életben egy lelket sem! 17 Irtsd ki őket mindenestül: a hettitákat, az emóriákat, a kánaániakat, a perizzieket, a hivvieket és a jebúziakat, ahogyan megparancsolta neked Istened, az Úr; 18 azért, hogy meg ne tanítsanak benneteket mindazoknak az utálatos dolgoknak az elkövetésére, amelyeket ők isteneik tiszteletére elkövetnek, és így ne vétkezzetek Istenetek, az Úr ellen. 19 Ha egy várost hosszabb időn át kell ostromolnod, hogy legyőzd és elfoglald, ne pusztítsd ki a fákat, fejszét emelve rájuk! Egyél róluk, de ne vágd ki azokat, mert nem ember a mezőn levő fa, hogy az is ostrom alá kerüljön miattad. 20 Csak azt a fát pusztítsd el és vágd ki, amelyről tudod, hogy nem gyümölcsfa. Abból építs ostromműveket az ellen a város ellen, amely harcba szállt veled, míg csak el nem esik.

5Móz 21

Ha azon a földön, amelyet Istened, az Úr ad neked birtokul, találnak egy meggyilkolt embert, aki kint fekszik a mezőn, és nem lehet tudni, hogy ki ölte meg, 2 akkor menjenek ki véneid és bírúid, és mérjék meg, milyen messze van a meggyilkolt a környező városoktól. 3 Amelyik város legközelebb van a meggyilkolthoz, annak a városnak a vénei fogjanak egy üszőt, amellyel még nem dolgoztattak, amely még nem húzott igát. 4 Vigyék az üszőt a város vénei egy állandó vizű patakhoz, ahol nem művelik és nem vetik be a földet, és szegjék nyakát az üszőnek ott a pataknál. 5 Azután lépjenek elő a papok, Lévi fiai, mert őket választotta ki Istened, az Úr, hogy szolgáljanak neki, és áldást mondjanak az Úr nevével, és hogy az ő utasításuk szerint intézzenek el minden peres ügyet és minden testi sértést. 6 A meggyilkolthoz legközelebb eső város vénei mind mossák meg a kezüket az üsző fölött, amelynek a nyakát szegték a pataknál. 7 Azután jelentsék ki ezt: **Nem a mi kezünk ontotta ki ezt a vért, és a mi szemünk nem látott semmit.** 8 **Bocsáss meg, Uram, népednek, Izraelnek, amelyet megváltottál, és ne ródd fel az ártatlanul kiontott vért népednek, Izraelnek!** Így bocsánatot nyernek a vérontásért. 9 Így eltávolíthatod a magad köréből az ártatlanul kiontott vért, mert azt tetted, amit helyesnek lát az Úr. 10 Ha háborúba vonulsz ellenséged ellen, és kezdedbe adja azt Istened, az Úr, és foglyokat is ejtesz, 11 majd a foglyok között meglátsz egy szép nőt, megkedveled, és feleségül akarod venni, 12 akkor vidd be a házádba, ő pedig nyírja le a haját, és vágja le a körmét. 13 Azután vesse le magáról azt a ruhát, amelyben foglyul ejtették, és lakjék a házában, de hadd sirassa apját és anyját egy hónapig, és csak azután menj be hozzá. Így légy a férje, ő pedig a feleséged. 14 Ha pedig később már nem tetszik neked, bocsásd őt szabadon! Pénzért nem adhatod el, de nem is tarthatod erővel magadnál, hiszen a magadévá tetted. 15 Ha valakinek két felesége van, és az egyiket szereti, **a másikat pedig gyűlöli, és ha fiút szül neki mind a szeretett, mind a gyűlölt, de a gyűlöltnek a fia az elsőszülött,** 16 akkor – ha majd felosztja birtokát a fiai között – **nem teheti elsőszülöttjévé a szeretett feleség fiát a gyűlöltnek a fiával szemben, aki elsőnek született,** 17 hanem a gyűlölt feleség fiát kell elsőszülöttnek elismernie, és annak kétszeres részt kell adnia mindenéből, **mert férfierejének első termése ő; őt illeti az elsőszülöttségi jog.** 18 Ha valakinek **engedetlen és konok fia van,** nem hallgat sem apjának,

sem anyjának a szavára, és még ha megfenyítik, akkor sem hallgat rájuk, 19 ragadja meg őt apja és anyja, vigyék ki városuk véneihez a helység kapujába, 20 és így szóljanak a város véneihez: Ez a fiú engedetlen és konok, nem hallgat a szavunkra, dorbézoló és részeges. 21 Akkor városának összes férfija kövezze őt együtt halálra! JAJ! Így takarítsd ki a gonoszt a magad köréből! Egész Izráel hallja meg ezt, és féljen! 22 Ha valakit halálra ítélnék a vétkéért, és kivégzik, ha fára akasztod, 23 ne maradjon holtteste éjjelre a fán. Temesd el még aznap, mert átkozott Isten előtt az akasztott ember. Ne tedd tisztátalanná földedet, amelyet Istened, az Úr ad neked örökségül!

5Móz 22

Ne nézd el, ha embertársad marhája vagy juha elcsatangol, ne menj el mellettük közömbösen, hanem tereld vissza embertársadhoz! 2 Ha pedig nem a közeledben lakik az embertársad, vagy nem ismered őt, akkor helyezd el a jószágot a magad házában, és maradjon nálad, amíg embertársad nem keresi; akkor add vissza neki! 3 Ugyanezt tedd embertársad szamarával, ezt tedd a ruhájával, és ezt tedd minden elveszett holmijával, amelyet megtalálsz: nem szabad közömbösen elmenned mellette! 4 Ne nézd el, ha embertársad számára vagy marhája kidől az úton. Ne menj el mellettük közömbösen, hanem segíts neki lábra állítani azokat! 5 **Nő ne viseljen férfiholmit, férfi se öltözzék női ruhába, mert utálja Istened, az Úr mindazokat, akik ilyet tesznek.** 6 Ha útközben egy fán vagy a földön madárfészket találsz, amelyben fiókák vagy tojások vannak, és az anya rajta ül a fiókákon vagy a tojásokon, ne vedd el az anyát a fiókákról. 7 Az anyát okvetlenül ereszd el, és csak a fiókákat fogd meg, hogy jó dolgod legyen, és hosszú ideig élj! 8 Ha új házat építesz, készíts korlátot a háztetőre, hogy vérontással ne szennyezd be házadat, ha valaki leesne róla. 9 Ne vess másik növényt a szőlő közé, különben az elvetett mag is meg a szőlő termése is mindenestül a szentély tulajdona lesz. 10 Ne fogj a szántáshoz ökröt és szamarat egy közös igába! 11 Ne öltözz olyan ruhába, amelyet gyapjúból és lenből szőttek egybe! 12 **Készíts bojtokat felsőruhád négy sarkára, amellyel takarózol!** 13 Ha valaki elvesz egy nőt, vele hál, de azután meggyűlöli, 14 és álnokul megvádolja, rossz hírét terjeszti, és ezt mondja: Feleségül vettem ezt a nőt, de amikor bementem hozzá, nem találtam szűznek, 15 akkor fogja a lány apja és anyja a lány szüzességének a bizonyítékait, és vigyék a város véneihez a kapuba. 16 Mondja ezt a lány apja a véneknek: Feleségül adtam lányomat ehhez az emberhez, de az meggyűlölte, 17 és most álnokul azzal vádolja, hogy nem találta szűznek a lányomat, pedig itt vannak lányom szüzességének a bizonyítékai. Ezután terítsék ki a ruhát a város vénei elé! 18 A város vénei pedig fogják meg azt az embert, és büntessék meg! 19 Bírágolják meg száz ezüstre, és adják azt a lány apjának, mert rossz hírét terjesztette egy izráeli szűznek. A nő maradjon a felesége, és nem szabad elbocsátania egész életében. 20 De ha igaz volt a vád, és valóban nem volt szűz a lány, 21 akkor vigyék a lányt apja házában a bejáratához, és kövezzék halálra a város férfiai, mert gyalázatot követett el Izráelben azzal, hogy paráználkodott apja házában. **JAJ!** Így takarítsd ki a gonoszt a magad köréből! 22 Ha rajtakapnak valakit, hogy férjes asszonnyal hál, mindkettőjüknek meg kell halniuk: a férfinak is, aki az asszonnyal hált, meg az asszonynak is. **Így takarítsd ki a gonoszt Izráelből!** 23 Ha valaki a városban találkozik egy jegyben járó szűz leánnyal, és vele hál, 24 vigyék ki mindkettőjüket annak a városnak a kapujába, és kövezzétek őket halálra! A lányt azért, mert nem kiáltott segítségért a városban, a férfit pedig azért, mert erőszakot követett el felebarátja asszonyán. **Így takarítsd ki a gonoszt a magad köréből!** 25 De ha a férfi a mezőn találkozik a jegyben járó leánnyal, és megragadja a férfi, majd vele hál, akkor csak a férfinak kell meghalnia, aki vele hált. 26 A lányt azonban ne bántsátok, mert a lány nem követett el semmit, ami halált érdemelne: olyan dolog ez, mint amikor valaki rátámad a felebarátjára, és meggyilkolja azt. 27 Hiszen a mezőn találkozott vele; ha segítségért is kiáltott a jegyben járó leány, nem volt, aki megmenthette volna. 28 Ha valaki egy szűz leánnyal találkozik, aki még

nincs eljegyezve, megragadja, és vele hál, és rajtakapják őket, 29 akkor az a férfi, aki vele hált, adjon a lány apjának ötven ezüstöt, a lány **pedig legyen a felesége, mert erőszakot követett el rajta; nem is szabad elbocsátania egész életében.**

SOKSZOR KIRAGADVA APPLIKÁLTÁK (PL. A PURITÁNOK) SZÓ SZERINT AZ APPLIKÁLT IGÉKET (PL. NŐ NE ÖLTÖZZÖN FÉRFI RUHÁBA STB.) DE ELFELEFKEZNEK ARRÓL, HOGY EZEK OLYAN TÖRVÉNYEK KONTEXTUSÁBAN VANNAK, AMELYEK NEM APPLIKÁLHATÓK.

5Móz 23

Ne vegye el senki apja feleségét, és ne emelje fel apja takaróját! 2 Nem tartozhat az Úr gyülekezetéhez a zúzott heréjű vagy a kasztrált. 3 Nem tartozhat az Úr gyülekezetéhez a félvér: még a tizedik nemzedéke sem tartozhat az Úr gyülekezetéhez. 4 Nem tartozhat az Úr gyülekezetéhez ammóni vagy móábi ember: még a tizedik nemzedékük sem tartozhat soha az Úr gyülekezetéhez. 5 Mert nem jöttek elétek kenyérrel és vízzel az úton, amikor kijöttetek Egyiptomból, és mert felbérelték ellened Bálámot, Beór fiát, az arám-naharajimi Petórból, hogy átkozzon meg téged. 6 De Istened, az Úr nem akarta Bálámot meghallgatni; sőt Istened, az Úr áldásra fordította számodra az átkot, mert szeret téged Istened, az Úr. 7 Ne törődj békességükkel és javukkal soha, egész életedben! 8 Ne utáld az edómiakat, mert testvéreid ők! Ne utáld az egyiptomiakat, mert jövevény voltál országukban! 9 Ezeknek a harmadik nemzedékben született gyermekei az Úr gyülekezetéhez tartozhatnak. 10 Ha táborba szállsz ellenségeid ellen, őrizkedj minden rossz dologtól! 11 Ha valaki egy éjszakai eset miatt nem tiszta, az menjen ki a táboron kívülre! Ne menjen vissza a táborba addig, 12 amíg estefelé meg nem mosakodott: napnyugtakor azután bemehet a táborba. 13 Legyen a táboron kívül egy hely, ahová félremegy. 14 Legyen a felszerelésed között egy ásó, hogy amikor a szükségedet elvégzed, áshass egy gödröt, majd betakarhasd vele a széketedet. 15 Mert Istened, az Úr veled jár a táborban, hogy segítségére legyen, és kezdedbe adja ellenségeidet; legyen azért a táborod szent, ne lásson ő nálad semmi szemérmertlenséget, különben elfordul tőled. 16 Ne szolgáltatd vissza gazdájának a rabszolgát, ha hozzád menekül a gazdájától! 17 Hadd lakjék közötted azon a helyen, amelyet választ magának városaid közül, ahol jó neki. Ne nyomorgasd őt! 18 Ne legyen szent helyeden parázna nő Izráel leányai közül, se parázna férfi Izráel fiai közül! 19 Ne vidd a parázna nő bérét, se a parázna férfi keresetét Istenednek, az Úrnak a házába semmiféle fogadalom címén, mert mindkettő utálatos Istened, az Úr előtt. 20 Ne szedj kamatot testvéredtől se pénz, se élelem, se egyéb dolog után, amit kamatra szoktak adni! 21 Az idegentől szedhetsz kamatot, de testvéredtől ne szedjél kamatot! **Akkor majd megáld téged Istened, az Úr minden vállalkozásodban azon a földön, ahová most bemegy, hogy birtokba vedd.** 22 **Ha fogadalmat teszel Istenednek, az Úrnak, ne halogasd annak a teljesítését, mert úgymint számon kéri tőled Istened, az Úr, és vétek fog terhelni.** 23 Ha nem teszel fogadalmat, azzal nem vétkezel. 24 Tartsd meg és teljesítsd, amit kimondtál, amikor önkéntes áldozatot fogadtál Istenednek, az Úrnak úgy, ahogyan azt megígérted! 25 Ha bemegy felebarátod szőlőjébe, ehetsz szőlőt jóllakásig, ha megkívánod, de edényedbe ne szedjél belőle! 26 Ha bemegy felebarátod gabonájába, szakíthatsz a kezdeddel kalászokat, de sarlóval ne vágj a felebarátod gabonájából!

5Móz 24

Ha valaki feleségül vesz egy lányt, és a férje lesz, de később nem találja kedvére valónak, mert valami ellenszenveset talál benne, akkor írjon válólevelet, adja azt az asszony kezébe, és úgy bocsássa el a házától. 2 Ha az elmege a házától, majd hozzámegy feleségül valaki máshoz, 3

de a második férje is meggyűlöli, válólevelet ír neki, a kezébe adja, és elbocsátja a házától, vagy ha meghal a második férj, aki feleségül vette, 4 akkor az első férje, aki elbocsátotta, nem veheti újra feleségül, mert az ő számára tisztátalanná vált az asszony. Utálatos dolog az ilyen az Úr előtt. Ne kövess el ilyen vétket azon a földön, amelyet Istened, az Úr ad neked örökségül! **5 Ha valaki új házas, ne vonuljon hadba, és ne vessenek rá semmiféle terhet. Maradjon otthon kötelezettség nélkül egy évig, és legyen boldog a feleségével, akit elvett.** 6 Ne vegyen zálogba senki kézimalmot vagy felső malomkövet, mert életet venne zálogba! 7 Ha valakit rajtakapnak azon, hogy elrabol egy embert testvérei, Izráel fiai közül, és erőszakkal magánál tartja vagy eladja, az ilyen rabló haljon meg! **Így takarítsd ki a gonoszt a magad köréből!** 8 Vigyázz arra, hogy a poklos kiütésnél gondosan megtartsd és teljesítsd mindazt, amire a lévita papok tanítanak. Tartsátok meg és teljesítétek, amit megparancsoltam nekik! 9 Emlékezz vissza, hogy mit tett Istened, az Úr Mirjámmal útközben, amikor kijöttetek Egyiptomból! 10 Ha kölcsönadsz valamit felebarátodnak, ne menj be a házába, hogy zálogot végy tőle! 11 Állj meg kint, és az az ember, akinek kölcsönt adtál, maga vigye ki hozzád a zálogot. 12 De ha nincstelen az az ember, ne feküdj le a zálogba vett ruhájában, 13 hanem napnyugtakor add vissza neki a zálogot, hogy a saját felsőruhájában fekhessen le. Ő áldani fog téged, te pedig igaz leszel Istened, az Úr előtt. 14 **Ne zsákmányold ki a nincstelen és szegény napszámost, akár a testvéred, akár olyan jövevény, aki országodban, a te lakóhelyeiden él.** 15 Még aznap add ki a bérét, mielőtt lemegy a nap, mert nincstelen ő, és sóvárog utána: ne kiáltson az Úrhoz miattad, mert akkor vétek fog terhelni. 16 **Ne kelljen meghalniuk az apáknak a fiakért, a fiaknak se kelljen meghalniuk az apákért; mindenkinek csak a maga vétkéért kelljen meghalnia!** 17 Ne forgasd ki jogaiból a jövevényt és az árvát, és ne vedd zálogba az özvegy ruháját! 18 Emlékezz arra, hogy szolga voltál Egyiptomban, de kiváltott onnan téged Istened, az Úr. Ezért parancsolom neked, hogy így cselekedj. 19 Ha learatod gabonádat a mezőn, és otffelejtesz egy kévét a mezőn, ne menj vissza fölvenni! Legyen az a jövevényé, az árváé és az özvegyé: így megáldja majd Istened, az Úr kezéd minden munkáját. 20 Ha levered olajfádról a termést, utána már ne szedegess róla: legyen az a jövevényé, az árváé és az özvegyé! 21 Ha leszüreteledd szőlődet, utána azt már ne böngészd végig: legyen az a jövevényé, az árváé és özvegyé. 22 Emlékezz arra, hogy szolga voltál Egyiptomban! Ezért parancsolom neked, hogy így cselekedj.

EZÉRT NEM TÖRÖLHETŐ KI A MEGVÁLTÁS ESZMÉNYE A BIBLIÁRA ÉPÜLŐ KERESZTÉNY HITBŐL: ISTEN, MAJD KRISZTUS KIVÁLT, MEGVÁLT AZ EGYIPTOMI, MAJD A BŰN FOGSÁGÁBÓL!

5Móz 25

Ha viszály támad férfiak között, és törvény elé mennek, hogy ítélkezzenek fölöttük, és az igazat fölmentik, a bűnöst pedig elmarasztalják, 2 akkor ha a bűnös verést érdemel, fektesse le a bíró, és veressen rá a jelenlétében annyit, amennyit a bűne miatt megérdemel. 3 De csak negyvenet verethet rá, többet nem, mert ha ennél több ütést méret rá, akkor szemed láttára gyalázzák meg embertársadat. 4 **Nyomtató ökörnek ne kösd be a száját!** 5 **Ha testvérek laknak együtt, és közülük az egyik meghal fiúgyermek nélkül, akkor az elhunytnek a felesége ne menjen hozzá idegen férfihöz, aki nem a családhoz tartozik.** A sógora menjen be hozzá, vegye feleségül, sógorházasságot kötve így vele. 6 A születendő első gyermek viselje az elhunyt testvér nevét, hogy ne töröljék ki annak a nevét Izráelből. 7 De ha annak a férfinak nincs kedve elvenni a sógornőjét, akkor a sógornője menjen el a vénekhez a városkapuba, és mondja ezt: A sógorom nem akarja fenntartani a testvére nevét Izráelben, nem akar velem sógorházasságot kötni. 8 A város vénei hívják oda a férfit, és beszéljenek vele. És ha állhatatosan azt mondja, hogy nincs kedve elvenni, 9 akkor lépjen oda hozzá a sógornője a vének szeme láttára, húzza

le a sarut a férfi lábáról, köpje szembe, és ezt mondja: Így kell bánni azzal az emberrel, aki nem akarja építeni a testvére háza népét! 10 És nevezék őt és háza népét Izráelben mezítlábasnak. 11 Ha két férfi összeverekedik egymással, és az egyikük felesége odamegy, hogy a férjét kiszabadítsa annak a kezéből, aki veri, odanyúl a kezével, és megragadja annak a szeméremtestét. 12 le kell vágni az asszony kezét irgalom nélkül. 13 Ne legyen tarsolyodban kétféle súlymérték, nagyobb és kisebb. 14 Ne legyen házadban kétféle véka, nagyobb és kisebb. 15 Pontos és hiteles súlymértéked, pontos és hiteles vékád legyen, hogy hosszú ideig élhess azon a földön, amelyet Istened, az Úr ad neked. 16 Mert utálatos Istened, az Úr előtt mindenki, aki ilyet tesz; mindenki, aki hamisságot cselekszik. 17 Emlékezz arra, hogy mit tett veled Amálék népe útközben, amikor kijöttetek Egyiptomból, 18 amikor találkozott veled útközben, és Istent nem ismerve levágta mindazokat, akik elgyengülve hátramaradtak közüled, mert fáradt és kimerült voltál. 19 Ha majd Istened, az Úr nyugalmat ad neked ellenségeidről mindenfelől azon a földön, amelyet örök birtokul neked ad Istened, az Úr, akkor töröld el Amáléknek még az emlékét is az ég alól! El ne felejtse!

5Móz 26

Amikor bemegy arra a földre, amelyet neked ad örökségül Istened, az Úr, birtokba veszed és letelepszel rajta, 2 akkor mindenből, amit behordasz a földedről, melyet Istened, az Úr ad neked, vedd a **föld termésének legjavát, tedd egy kosárba, és menj el arra a helyre, amelyet kiválaszt Istened, az Úr, hogy ott lakjék a neve.** 3 Menj el a paphoz, aki abban az időben szolgálatban lesz, és ezt mondd neki: **Vallást teszek ma az Úr, az én Istenem előtt, hogy bejöttem arra a földre, amelyről megesküdött az Úr atyáinknak, hogy nekünk adja.** 4 **A pap vegye el kezedből a kosarat, és tegye le Istenednek, az Úrnak oltára elé.** 5 Te pedig ezt mondd Istenednek, az Úrnak a színe előtt:

NARRÁCIÓ

Bolyongó arámi volt az őszám, aki lement Egyiptomba, és jövevény volt ott kevesedmagával, de nagy, erős és hatalmas néppé lett ott. 6 Az egyiptomiak azonban rosszul bántak velünk, nyomorgattak, és kemény munkát végeztettek velünk. 7 Akkor segítségért kiáltottunk az Úrhoz, atyáink Istenéhez, az Úr pedig meghallotta szavunkat, és meglátta nyomorúságunkat, gyötrelmünket és sanyarú sorsunkat. 8 És kihozott bennünket az Úr Egyiptomból erős kézzel és kinyújtott karral, nagy és félelmetes tettek, jelek és csodák között. 9 Azután behozott bennünket erre a helyre, és nekünk adta ezt a földet, a tejjel és mézzel folyó földet. 10 Azért hoztam most ide a termés legjavát arról a földről, amelyet te adtál nekem, Uram! Így tedd azt oda Istenednek, az Úrnak színe elé, és borulj le Istenednek, az Úrnak színe előtt! 11 Azután örvendezz mindannak a jónak, amit Istened, az Úr ad neked és házad népének, örvendezz a lévitával és a közötted lakó jövevénynel együtt!

12 Amikor a harmadik esztendőben, a tizedadás évében hiánytalanul megadod egész termésednek a tizedét, és odaadod a lévitának, a jövevénynek, az árvának és az özvegynek, hogy egyenek és lakjanak jól lakóhelyeiden, 13 akkor ezt mondd Istenednek, az Úrnak színe előtt: Kivítem házamból a szent tizedet, oda is adtam a lévitának, a jövevénynek, az árvának és az özvegynek, pontosan úgy, ahogy megparancsoltad. Nem szegtem meg, és nem felejtettem el egyetlen parancsodat sem. 14 Nem ettem belőle gyászomban, nem voltam tisztátalan, amikor kivítem, és nem adtam belőle halottnak. Hallgattam Istenemnek, az Úrnak szavára, és mindenben úgy jártam el, ahogyan nekem megparancsoltad. 15 Tekints le szent lakóhelyedről, az égből, és áldd meg népedet, Izráelt és azt a földet, amelyet – ahogyan megesküdöttél rá atyáinknak – nekünk adtál: ezt a tejjel és mézzel folyó földet. 16 Azt parancsolja a mai napon Istened, az Úr, hogy teljesítsd ezeket a rendelkezéseket és törvényeket! Tartsd meg és teljesítsd

azokat teljes szívedből és teljes lelkedből! 17 Te ma azt kívánod az Úrtól, hogy ő a te Istened legyen, mert te az ő útjain jársz, megtartod rendelkezéseit, parancsolatait és törvényeit, és hallgatsz a szavára. 18 Az Úr pedig azt kívánja ma tőled, hogy légy az ő tulajdon népe, ahogyan megmondta neked, és tartsd meg minden parancsolatát. 19 Akkor fölébe emel az összes többi népnek, amelyet teremtett, hogy dicséretes, hírneves és tisztelt légy. Istenednek, az Úrnak a szent népe leszel, ahogy megígérte.

5Móz 27

1 Ezután Mózes, Izráel véneivel együtt, ezt parancsolta a népnek: Tartsátok meg mindazokat a parancsokat, amelyeket ma parancsolok nektek! 2 Ha majd átkeltek a Jordánon arra a földre, amelyet neked ad Istened, az Úr, **állíts fel nagy köveket, és meszeld be azokat!** 3 **Írd föl rájuk ezt a törvényt mind az utolsó szóig, amikor átkelsz, hogy bemenj arra a földre, amelyet Istened, az Úr ad neked: a tejjel és mézzel folyó földre, ahogyan megígérte neked atyáid Istene, az Úr.** 4 Amikor tehát **átkeltek a Jordánon, állítsátok fel** az Ébál-hegyen ezeket a köveket, ahogyan ma megparancsolom nektek, és meszeljétek be azokat. 5 Építs ott egy kőoltárt Istenednek, az Úrnak, a köveit ne faragd meg vassal! 6 Faragatlan kőből építsd Istenednek, az Úrnak az oltárát, és mutass be azon égőáldozatokat Istenednek, az Úrnak! 7 Mutass be békeáldozatot is: edd azt meg ott, és örvendezz Istenednek, az Úrnak színe előtt! 8 Írd rá a kövekre ezt a törvényt mind az utolsó szóig, tisztán és világosan! 9 Azután így beszélt Mózes a lévita papokkal együtt egész Izráelhez: **Légy csendben, és halld meg, Izráel! Ezen a napon lettél Istenednek, az Úrnak a népe.** 10 **Hallgass azért Istenednek, az Úrnak a szavára, és teljesítsd parancsolatait és rendelkezéseit, amelyeket ma megparancsolok neked.** 11 Mózes megparancsolta azon a napon a népnek: 12 Ha átkeltek a Jordánon, a Garizim-hegyen ezek álljanak fel, hogy megáldják a népet: Simeon, Lévi és Júda, Issakár, József és Benjámin. 13 Az Ébál-hegyen pedig ezek álljanak fel, hogy átkot mondjanak: Rúben, Gád és Ásér, Zebulon, Dán és Naftáli. 14 Azután szólaljanak meg a lévíták, és mondják ezt hangos szóval egész Izráelnek:

ÁTOKMONDÁSOK

15 Átkozott legyen az, aki mesterember keze munkájával faragott vagy öntött bálványt készített, amit utál az Úr, és azt titokban felállítja! Az egész nép pedig mondja rá: Ámen! 16 Átkozott, aki gyalázza apját vagy anyját! Az egész nép mondja rá: Ámen! 17 Átkozott, aki elmozdítja felebarátja határát! Az egész nép mondja rá: Ámen! 18 Átkozott, aki félrevezeti a vakot az úton! Az egész nép mondja rá: Ámen! 19 Átkozott, aki kiforgatja jogaiból a jövedényt, az árvát és az özvegyet! Az egész nép mondja rá: Ámen! 20 Átkozott, aki apja feleségével hál, mert apja takaróját emeli fel! Az egész nép mondja rá: Ámen! 21 Átkozott, aki bármiféle állattal közösül! Az egész nép mondja rá: Ámen! 22 Átkozott, aki a testvérével hál, akár apja leányával, akár anyja leányával! Az egész nép mondja rá: Ámen! 23 Átkozott, aki az anyósával hál! Az egész nép mondja rá: Ámen! 24 Átkozott, aki titokban agyonüti a felebarátját! Az egész nép mondja rá: Ámen! 25 Átkozott, aki vesztegetést fogad el, és ezzel egy ártatlan ember halálát okozza! Az egész nép mondja rá: Ámen! 26 Átkozott, aki nem tartja meg ennek a törvénynek az ígeit, és nem teljesíti azokat! Az egész nép mondja rá: Ámen!

5Móz 28

ÁLDOTT =1-14)

Ha engedelmesen hallgatsz az Úrnak, a te Istenednek szavára, ha megtartod és teljesítéd mindazokat a parancsolatokat, amelyeket ma parancsolok neked, akkor a föld minden népe fölé emel téged Istened, az Úr. 2 Rád szállnak mindezek az áldások, és kísérni fognak téged, ha hallgatsz az Úrnak, a te Istenednek szavára. 3 **Áldott leszel a városban, és áldott leszel a mezőn.** 4 **Áldott lesz méhed gyümölcse, földed termése és állataid ivadéka, teheneid ellése és nyájaid szaporulata.** 5 **Áldott lesz kosarad és sütőteknőd.** 6 **Áldott leszel jártodban-keltedben.** 7 Vereséggel sújtja az Úr ellenségeidet, ha rád támadnak: egy úton vonulnak föl ellened, de hét úton menekülnek előled. 8 Áldást bocsát az Úr csüreidre és minden vállalkozásodra, és megáld azon a földön, amelyet neked ad Istened, az Úr. 9 Az Úr a maga szent népévé emel téged, ahogyan megesküdött neked, ha megtartod Istenednek, az Úrnak a parancsolatait, és az ő útjain jársz. 10 A föld valamennyi nemzete látni fogja, hogy az Úrról kaptad a nevedet, és félnek majd tőled. 11 Elhalmoz majd téged az Úr minden jóval méhed gyümölcsében, állataid ivadékában és földed termésében azon a földön, amelyről megesküdött az Úr atyáidnak, hogy neked adja. 12 Megnyitja az Úr előtted gazdag kincsházát, az eget, és esőt ad földedre, amikor csak kell, és megáldja kezéd minden munkáját. Te kölcsönadsz a többi népnek, de magad nem szorulsz kölcsönre. 13 Úrrá tesz téged az Úr, nem pedig szolgálvá; mindig fölül leszel, és sohasem alul, ha hallgatsz az Úrnak, a te Istenednek parancsolataira, amelyeket ma megparancsolok neked, hogy megtartsd és teljesítsd azokat, 14 és ha nem térsz el se jobbra, se balra azoktól az ígéktől, amelyeket ma megparancsolok neked, nem jársz más istenek után, és nem tiszteled azokat.

ÁTKOZOTT (15-69- nagyon hosszú az átkok sora)

15 De ha nem hallgatsz az Úrnak, a te Istenednek szavára, ha nem tartod meg, és nem teljesítéd minden parancsolatát és rendelkezését, amelyet ma megparancsolok neked, akkor rád szállnak mindezek az átkok, és kísérni fognak téged: 16 Átkozott leszel a városban, és átkozott leszel a mezőn. 17 Átkozott lesz kosarad és sütőteknőd. 18 Átkozott lesz méhed gyümölcse és földed termése, teheneid ellése és nyájaid szaporulata. 19 Átkozott leszel jártodban-keltedben. 20 Átkot, zűrzavart és fenyegető veszélyt bocsát rád az Úr minden vállalkozásodban, amelybe belefogsz, úgyhogy hamarosan elpusztulsz, és elveszel gonosz tetteid miatt, mert elhagytál engem. 21 Dögvészt ragaszt rád az Úr, míg ki nem pusztít arról a földről, ahova bemegy, hogy birtokba vedd azt. 22 Megver az Úr sorvadással, lázzal és gyulladással, forrósággal és szárazsággal, aszályal és gabonarozsdával. Üldözni fognak, míg csak el nem pusztulsz. 23 Fejed fölött az ég olyan lesz, mint az érc, alattad a föld pedig olyan, mint a vas. 24 Eső helyett homokot és port ad földedre az Úr: az égből száll majd rád, míg csak el nem pusztulsz. 25 Vereséggel sújt téged az Úr ellenségeiddel szemben. Egy úton vonulsz föl ellenük, de hét úton menekülsz előlük. Elrettentő példa leszel a föld minden országának. 26 Holttested az ég összes madarának és a föld állatainak lesz az eledede, és nem lesz majd, aki elriassza őket. 27 Megver az Úr egyiptomi fekélyvel, keléssel, viszketegséggel és rühességgel, amelyekből nem tudsz kigyógyulni. 28 Megver az Úr tébollyal, vaksággal és elmezavarral. 29 Déli napfényben is tapogatózni fogsz, ahogyan a vak tapogatózik a homályban. Utaidon nem jársz szerencsével, sőt elnyomott és kifosztott leszel majd mindenkor, és nem segít rajtad senki. 30 Eljegyzel magadnak egy asszonyt, de más férfi közösül vele. Házat építesz, de nem te költözöl bele, szőlőt telepítesz, de nem te veszed hasznát. 31 Marhádát szemed láttára vágják le, de te nem eszel belőle, szamaradat elrabolják, és nem kerül vissza hozzád, juhaidat ellenségeidnek adják, és nem segít rajtad senki. 32 Fiaid és leányaid más nép hatalmába kerülnek, te meg csak nézed, és epekedsz utánuk mindennap, de nem tehetsz semmit. 33 Földed termését és mindazt, amiért fáradoztál, olyan nemzet eszi meg, amelyet nem ismersz, és mindig csak elnyomott és eltiport leszel. 34 Megtébolyodsz attól, amit szemeddel látnod kell. 35 Megver az Úr tetőtől talpig rosszindulatú fekélyekkel, a térdeden, a combodon, amelyekből nem tudsz kigyógyulni. 36

Elhurcoltat az Úr királyoddal együtt, akit magad fölé állítasz, egy olyan néphez, amelyet nem ismertél sem te, sem atyáid, és más, kőből és fából készült isteneket kell ott majd szolgálnod. 37 Elborzadva, példálózva, maró gúnnnyal fognak emlegetni azok a nemzetek, amelyekhez elhajt majd téged az Úr. 38 Sok magot viszel ki a mezőre, de keveset takarítasz be, mert felfalja a sáska. 39 Szőlőskerteket ültetsz és művelsz, de bort nem iszol, szőlőt sem szedsz, mert megeszi a féreg. 40 Határaidon belül olajfáid lesznek mindenütt, de nem kened magad olajjal, mert lehullanak a bogyók. 41 Születnek fiaid és leányaid, de nem lesznek a tieid, mert fogságba kell menniük. 42 Minden fátat és termőfölded gyümölcsét megeszi a féreg. 43 A köztetek élő jövevény mindinkább föled kerül, te pedig egyre alább hanyatlasz. 44 Ő fog neked kölcsönadni, nem te kölcsönzöl neki, ő lesz az úr, te pedig a szolga. 45 Rád szállnak mindezek az átkok, üldöznek és kísérni fognak téged, míg el nem pusztulsz, mert nem hallgattál Istenednek, az Úrnak a szavára, nem tartottad meg parancsolatait és rendelkezéseit, amelyeket megparancsolt neked. 46 Intő jel és csoda gyanánt lesznek azok rajtad és utódaidon mindenkor. 47 Nem szolgáltál Istenednek, az Úrnak örömmel és jó szívvvel, amikor bőven volt mindened; 48 éhezve és szomjazva, meztelenül és mindenben szűkölködve szolgálod majd ezért ellenségeidet, akiket rád bocsát az Úr. Vasigát tesz a nyakadra, míg el nem pusztít téged. 49 Rád hoz majd az Úr messziről, a föld széléről egy népet, amely lecsap rád, mint a saskeselyű; olyan nemzetet, amelynek a nyelvét nem érted, 50 vad tekintetű nemzetet, amely nem kíméli az öreget, és nem kegyelmez a gyermeknek sem. 51 Megeszi állataid ivadékát és a földed termését, amíg ki nem pusztulsz. Nem hagy neked semmit a gabonából, a mustból és az olajból, teheneid elléséből és nyájaid szaporulatából, amíg tönkre nem tesz téged. 52 Ostrom alá veszi minden városodat, míg egész országodban le nem omlanak a magas és erőssé tett kőfalak, amelyekben bízol; ostrom alá veszi minden városodat egész országodban, amelyet neked adott Istened, az Úr. 53 **Megecszed majd méhed gyümölcsét, fiaidnak és leányaidnak a húsát, akiket ad neked Istened, az Úr – az ostrom és szorongattatás idején, amikor az ellenség szorongat majd téged.** 54 A leggyengédebb és legelkényeztetettebb ember is irigyen néz testvére, szeretett feleségére és még életben maradt fiaira, 55 hogy ne kelljen adnia egyiküknek se fiainak a húsából, amelyet eszik, mivel nem maradt egyebe az ostrom és szorongattatás idején, amikor az ellenség szorongatja majd minden városodat. 56 Még az a gyengéd és elkényeztetett asszony is, aki olyan elkényeztetett és finomkodó volt, hogy a lábával sem akarta érinteni a földet, irigyen néz szeretett férjére, fiára és leányára, 57 ha a méhlepényére gondol, amely elment tőle, és a gyermekére, akit megszült, mert titokban ezeket eszi meg, amikor mindenéből kifogy az ostrom és szorongattatás idején, amikor ellenség ostromolja városaidat. 58 Ha nem tartod meg és nem teljesíted ennek a törvénynek minden igéjét, amely meg van írva ebben a könyvben, és ha nem féled Istenednek, az Úrnak dicsőséges és félelmetes nevét, 59 akkor az Úr döbbenetes csapásokat küld majd rád és utódaidra; nagy és tartós csapásokat, súlyos és tartós betegségeket. 60 Rád hozza Egyiptom minden nyavalyáját, és rád ragad mindaz, amitől irtózol. 61 Mindenféle olyan betegséget és csapást is rád hoz majd az Úr, amelyek nincsenek megírva ebben a törvénykönyvben, míg csak ki nem pusztulsz. 62 És bár olyan sokan voltak, mint égen a csillag, kevesen maradnak meg közületek, mert nem hallgattál Istenednek, az Úrnak a szavára. 63 És ahogyan örömet lelte az Úr abban, hogy jót tehetett veletek, és megszorított benneteket, ugyanúgy leli majd örömet abban is az Úr, hogy tönkretesz és kipusztít benneteket. Kigyomlálnak benneteket arról a földről, ahova bementek, hogy birtokba vegyétek. 64 Szétszéleszt téged az Úr az összes nemzet közé a föld egyik szélétől a másikig, és ott majd más, kőből és fából készült isteneket kell szolgálnod, akiket nem ismertél sem te, sem atyáid. 65 De még azok között a népek között sem lehetsz majd nyugalmat, nem lesz egyetlen hely sem, ahol megállapodhatsz. Rettegő szívet, szomorú szemet és csüggedt lelket ad neked ott az Úr. 66 Hajszálon függ majd az életed, riadozni fogsz éjjel és nappal, és nem érezheted az életed soha biztonságban. 67 Reggel azt mondod: Bárcsak este volna! Este meg azt mondod: Bárcsak reggel volna! Mert rettegés tartja fogva szívedet amiatt, amit látnod kell. 68 Visszavisz téged

az Úr hajókon Egyiptomba azon az úton, amelyről azt mondtam neked, hogy nem látod meg többé. Ott kínálgatjátok majd magatokat ellenségeiteknek rabszolgának és rabszolganőnek, de nem vesz meg majd titeket senki. 69 Ezeknek az igéknek az alapján kötött szövetséget Mózes az Úr parancsára Izráel fiaival Móáb földjén, azon a szövetségen kívül, amelyet a Hóreben kötött velük.

5Móz 29

Ezután összehívta Mózes egész Izráelt, és ezt mondta nekik: Saját szemetekkel láttátok, hogy mi mindent cselekedett az Úr Egyiptom földjén a fáraóval, összes szolgájával és egész országával. **2 Saját szemetekkel láttátok a nagy próbatételeket, azokat a nagy jeleket és csodákat. 3 Csak értelmes szívet, látó szemet és halló fület nem adott nektek az Úr mindmáig. 4 Pedig negyven éven át vezettelek benneteket a pusztában, és nem szakadt le rólatok a ruha, a lábatokról sem szakadt le a saru;** 5 kenyeret nem ettetek, bort és részegítő italt sem ittatok, hogy megtudjátok: én, az Úr vagyok a ti Istenetek. 6 Amikor elérkeztek erre a helyre, kivonult ellenünk Szíhón, Hesbón királya és Óg, Básán királya, hogy megütközzék velünk, de megvertük őket. 7 Elvettük országukat, és odaadtuk örökségül a rúbenieknek, a gádiaknak és Manassé törzse felének. 8 Tartsátok meg azért ennek a szövetségnek az igéit, és teljesítétek azokat, hogy boldoguljatok minden dolgotokban. 9 Ti ma mindnyájan az Úrnak, a ti Isteneteknek színe előtt álltok: törzsfőitek, véneitek, előljáróitok és minden izráeli férfi, 10 gyermekeitek, asszonyaitok és a táborodban levő jövevények, még a favágók és vízfordók is, 11 hogy elkötelezd magad Istenednek, az Úrnak átokkal is fenyegető szövetségére, amelyet a mai napon köt veled Istened, az Úr. 12 Ma a maga népévé emel téged, ő pedig Istened lesz, ahogyan megígérte neked, és ahogyan megesküdött atyáidnak: Ábrahámnak, Izsáknak és Jákóbnak. 13 De nemcsak veletek kötöm ezt az átokkal is fenyegető szövetséget, 14 azokkal, akik ma itt vannak velünk, és itt állnak Istenünknek, az Úrnak a színe előtt, hanem azokkal is, akik ma nincsenek itt velünk. 15 Ti tudjátok, hogyan laktunk Egyiptomban, és hogyan vonultunk át a népek között, hiszen nektek kellett átvonulnotok. 16 Láttátok förtelmes bálványait, amelyek fából és kőből, ezüstből és aranyból vannak. 17 Ne legyen azért köztetek olyan férfi vagy olyan nő, nemzetség vagy törzs, amelynek a szíve nem fordul ma oda az Úrhoz, a mi Istenünkhöz, és elkezd majd azoknak a népeknek az isteneit tisztelni. **Ne legyen köztetek olyan gyökér, amely mérget és ürmöt terem! 18 Ne gondolja senki, aki hallja ezeket az átkokat, az áldásban bizakodva: Jó sorom lesz akkor is, ha megátalkodott szívvel élek, hisz csak nem pusztul el az öntözött föld a kiszáradt földdel együtt?!** 19 Az Úr ugyanis nem lesz hajlandó neki megbocsátani, sőt föllángol az Úr haragos indulata az ilyen ember ellen, és rászáll arra minden átok, ami meg van írva ebben a könyvben. Még a nevét is eltörli az Úr az ég alól. 20 Különválasztja az ilyet az Úr Izráel minden törzséből, és romlást hoz rá, a szövetséghez tartozó átkok szerint, amelyek meg vannak írva ebben a törvénykönyvben. 21 Megkérdezi majd a következő nemzedék, fiaitok, akik a helyetekbe lépnek, meg a messze földről érkező idegenek, akik látják majd a csapásokat és betegségeket, amelyekkel ezt a földet sújtotta az Úr – 22 és hogy az egész föld kiégett, csupa kénkö és só, nem lehet bevetni, nem kel ki és nem nő rajta egy árva fűszál sem; úgy elpusztult, mint Sodoma és Gomora, Admá és Cebójim, amelyeket lángoló haragjában elpusztított az Úr –, 23 sőt az összes nép is megkérdezi majd: Miért bánt el így az Úr ezzel az országgal, és miért lángolt fel ilyen nagyon haragja ellene? 24 Akkor majd ezt fogják felelni: Azért, mert elhagyták az Úrnak, atyáik Istenének a szövetségét, amelyet akkor kötött velük, amikor kihozta őket Egyiptomból, 25 és más isteneket kezdtek el tisztelni, és azokat imádták: olyan isteneket, akiket nem ismertek, és akiket másoknak hagyott meg az Úr. 26 Ezért haragra gerjedt az Úr ez ellen az ország ellen, és ráhozta mindazt az átkot, amely meg van írva ebben a könyvben. 27 Lángoló haragjában és nagy felháborodásában kitepte őket földjükből az Úr, és más földre dobta őket. Így van ez ma is. 28

A titkok az Úréi, a mi Istenünkéi, a kinyilatkoztatott dolgok pedig a miénk és a fiainkéi mindörökké, hogy teljesítsük ennek a törvénynek minden ígését.

5Móz 30

30. GYÖNYÖRŰ FEJEZET: VÁLASZD AZ ÉLETET!

Amikor majd beteljesednek rajtad az áldásnak és az átoknak mindezek az igéi, amelyeket eléd adtam, és megszívleled mindazok közt a népek közt, amelyek közé szétszórt téged Istened, az Úr, 2 és ha megtérsz Istenedhez, az Úrhoz, és fiaiddal együtt teljes szívedből és teljes lelkedből hallgatsz a szavára, egészen úgy, ahogyan ma megparancsolom neked, 3 akkor jóra fordítja sorsodat Istened, **az Úr, megkönyörül rajtad, és újra összegyűjt minden nemzet közül, amelyek közé szétszélesztett téged Istened, az Úr.** 4 Ha az ég széléig szórt is szét téged Istened, az Úr, még onnan is összegyűjt, onnan is visszahoz, 5 és bevisz téged Istened, az Úr arra a földre, amely atyáid birtoka volt, és te is birtokba veszed, jót tesz veled, és jobban megsokasít téged, mint atyáidat. 6 **Szívedet és utódaid szívét is körülmetéli az Úr, a te Istened, úgyhogy szeretni fogod az Urat, a te Istenedet teljes szívedből és teljes lelkedből, és így életet nyersz.** 7 Mindezeket az átkokat pedig ellenségeidre és gyűlölőidre hártja Istened, az Úr, azokra, akik üldöztek téged. 8 És te újra hallgatni fogsz az Úr szavára, és teljesíted minden parancsolatát, amelyeket ma megparancsolok neked. 9 **Elhalmoz téged javaival Istened, az Úr kezded minden munkájában, méhed gyümölcsében, állataid ivadékában és földed termésében. Mert újra örömét leli majd az Úr abban, hogy jót tegyen veled, ahogyan örömét lelte atyáidban, 10 ha hallgatsz Istenednek, az Úrnak a szavára, megtartván parancsolatait és rendelkezéseit, amelyek meg vannak írva ebben a törvénykönyvben, és ha megtérsz az Úrhoz, a te Istenedhez teljes szívedből és teljes lelkedből.** 11 Mert ez a parancsolat, amelyet ma megparancsolok neked, nem túl nehéz a számodra, és nincs távol tőled. 12 Nem a mennyben van, hogy azt kellene mondanod: Ki megy fel a mennybe, hogy lehozza és hirdesse azt nekünk, hogy teljesíthessük? 13 Nem is a tengeren túl van, hogy azt kellene mondanod: Kicsoda kel át a tengeren, hogy elhozza és hirdesse azt nekünk, hogy teljesíthessük? 14 **Sőt inkább nagyon is közel van hozzád az ige: a szádban és a szívedben; teljesítsd hát azt!** 15 Lásd, én ma eléd adtam az életet és a jót, de a halált és a rosszat is. 16 Ezért parancsolom ma neked, hogy szeresd az Urat, a te Istenedet, járj az ő útjain, tartsd meg parancsolatait, rendelkezéseit és törvényeit, és akkor élni és sokasodni fogsz, mert megáld téged az Úr, a te Istened azon a földön, amelyre most bemegy, hogy birtokba vedd. 17 De ha elfordul a szíved, és nem engedelmeskedsz, hanem eltántorodsz, más isteneket imádsz és azokat tiszteled, 18 kijelentem nektek már most, hogy menthetetlenül elvesztek. Nem éltek hosszú ideig azon a földön, ahova most átkeltek a Jordánon, hogy bemenjetekek oda, és birtokba vegyétek. 19 Tanúul hívom ma ellenetek az eget és a földet, mert elétek adtam az életet és a halált, az áldást és az átkot. **Válaszd hát az életet, hogy élhess te és utódaid is!** 20 Szeresd az Urat, a te Istenedet, hallgass a szavára, és ragaszkodj hozzá, mert így élhatsz és így lakhatsz hosszú ideig azon a földön, amelyet Istened, az Úr esküvel ígért oda atyáidnak: Ábrahámnak, Izsáknak és Jákóbnak.

5Móz 31

Miután Mózes elmondta ezeket egész Izráelnek, 2 ezt mondta nekik: **Százhusz esztendő vagyok már, nem tudok tovább veletek együtt járnival, és az Úr is megmondta nekem: Nem kelhetsz át a Jordánon!** 3 Az Úr, a te Istened fog átkelni előtted, és ő fogja kipusztítani előled

azokat a népeket, és így a birtokukat majd elfoglalhatod. Józsué fog átkelni előtted, ahogyan azt megmondta az Úr. 4 Úgy bánik el azokkal az Úr, ahogyan elbánt Szíhóonnal és Óggal, az emóriai királyaival és országukkal, amikor elpusztította őket. 5 Kiszolgáltatta őket nektek az Úr, ti pedig mindenben úgy bánjatok el velük, ahogyan megparancsoltam nektek! 6 **Legyetek erősek és bátrak, ne féljetek és ne rettegetek tőlük, mert maga az Úr, a te Istened vonul majd veled, nem hagy cserben téged, és nem hagy el.** 7 Akkor odahívta Mózes Józsuét, és ezt mondta neki az egész Izráel előtt: **Légy erős és bátor, mert te fogsz bemenni ezzel a néppel arra a földre, amelyet az Úr esküvel ígért oda atyáiknak, és te osztod azt fel majd köztük.** 8 Maga az Úr vonul majd előtted, ő maga lesz veled. Nem hagy cserben téged, és nem hagy el: ne félj hát, és ne rettegi! 9 Mózes leírta ezt a törvényt, és átadta a papoknak, Lévi fiainak, akik az Úr szövetségládáját hordozzák, meg Izráel összes véneinek. 10 Ezt parancsolta nekik Mózes: **Minden hetedik esztendő végén, az adósságelengedés évének megszabott idejében, a lombsátrak ünnepén, SZIT: SÁTOROS ÜNNEP; IMIT:6 KNB SÁTRAK ÜNNEPÉN** 11 amikor eljön egész Izráel, hogy megjelenjék az Úrnak, a te Istenednek színe előtt azon a helyen, amelyet kiválaszt, fel kell olvasni ezt a törvényt egész Izráel előtt, fülük hallatára. 12 Gyűjtsd össze a népet, férfiakat, nőket és gyermekeket meg a lakóhelyeiden élő jövevényeket, hogy hallgassák és tanulják meg, és féljék Isteneteket, az Urat, megtartván és teljesítvén ennek a törvénynek valamennyi igéjét. 13 **Fiaik is, akik még nem ismerik, hallgassák és tanulják meg, hogy féljék Isteneteket, az Urat mindenkor, amíg csak éltek azon a földön, ahová most átkeltek a Jordánon, hogy azt birtokba vegyétek.** 14 Azután ezt mondta Mózesnek az Úr: Közel van már az az idő, amikor meg kell halnod. Hívd ide Józsuét, és álljatok meg a kijelentés sátrában, hogy megbízást adjak neki. Odament tehát Mózes és Józsué, és megálltak a kijelentés sátrában. 15 **Az Úr pedig megjelent a sátorban felhőoszlopban, és a felhőoszlop megállt a sátor bejárata fölött.** 16 Az Úr ezt mondta Mózesnek: Te most pihenni térsz atyáidhoz. *Ez a nép pedig paráználkodni kezd annak a földnek idegen isteneivel, amelyre most bemegy.* Elhagy engem, és megszegi szövetségemet, amelyet vele kötöttem. 17 De akkor haragra lobbanok ellene, elhagyom őket, elrejttem előlük arcomat, és megemésztí őket a rájuk szakadó sok baj és nyomorúság. Akkor majd ezt fogja mondani: Azért szakadtak rám ezek a bajok, mert nincs velem Istenem! 18 De én akkor **egészen elrejttem arcomat minden gonoszsága miatt, amelyet elkövetett, mert más istenekhez fordult.** 19 Most pedig írjátok le ezt az éneket! **Tanítsd meg rá Izráel fiait, add a szájukba, mert ez az ének lesz a tanúm Izráel fiaival szemben.** 20 Mert beviszem őt arra a tejjel és mézzel folyó földre, amelyet esküvel ígértem meg atyáinak. Eszik, jóllakik, meghízízik, és mégis más istenekhez fordul – azoknak szolgálnak, engem pedig megvetnek –, és megszegi szövetségemet. 21 **De amikor rászakad a sok baj és nyomorúság, akkor ez az ének, amely nem megy feledésbe** utódai között sem, tanúskodni fog ellene, hogy ismertem szándékát, amelyet már most melenget, mielőtt még bevitem volna arra a földre, amelyet esküvel ígértem neki. 22 **Mózes** leírta azon a napon ezt az éneket, és megtanította rá Izráel fiait. 23 Majd megbízást adott Isten Józsuénak, Nún fiának, és ezt mondta: **Légy erős és bátor,** mert te viszed be Izráel fiait arra a földre, amelyet esküvel ígértem meg nekik. Én veled leszek! 24 Amikor Mózes leírta egy könyvbe ennek a törvénynek az ígét elejétől végig, 25 ezt parancsolta Mózes a lévítáknak, akik az Úr szövetségládáját hordozták: 26 Fogjátok ezt a törvénykönyvet, és tegyétek Isteneteknek, az Úrnak a szövetségládája mellé, hogy ott tanúskodjék ellened. 27 Mert én tudom, milyen lázadó és keménynyakú vagy. Hiszen már most folytonosan lázadtok az Úr ellen, amikor még köztetek élek, mi lesz akkor a halálom után?! 28 Gyűjtsétek hozzám törzseitek összes véneit és előljáróitokat, hadd mondjam el nekik ezeket az igéket, és hadd hívjam ellenük tanúul az eget és a földet. 29 Mert tudom, hogy halálom után nagyon meg fogtok romlani, és letértek arról az útról, amelyet kijelöltem nektek. Ezért a távoli jövőben utolér majd benneteket a veszedelem, mert azt teszitek, amit rossznak lát az Úr, és kezetek csinálmányaival bosszantjátok

öt. 30 Ezután elmondta Mózes Izráel egész gyülekezetének füle **hallatára ezt az éneket az utolsó szóig.**

5Móz 32

MÓZES ÉNEKE

Halljátok, egek, szólni szándékozom! A föld figyeljen ajkam szavára! 2 Esőként permetezzen tanításom, Harmatként hulljon a szavam, Mint a zápor a sarjadó fűre, A záporosó a lankadt gyepre. 3 Mert az Úr nevét hirdetem, Dicsőítsétek Istenünket. 4 Kőszikla! Amit csak tesz, tökéletes, Mert igazság minden útja, Igaz és egyenes. 5 Vétkeztek ellene, akiket hibátlannak alkotott, Gonosz és elvetemült nemzedék! 6 Ezzel fizettek az Úrnak, Te ostoba és balga nép? Hát nem atyád és teremtőd? Hűséges Isten, ment minden álnokságtól, Léteket adott neked és életben tart! 7 Emlékezzél a rég letűnt napokra, Vedd fontolóra az esztendőket nemzedékről nemzedékre! Kérdezd meg atyádat, majd **elmondja, Véneidet, ők majd elbeszélnek!** 8 Amikor kiadta a Főnséges a népnek örökségét, Amikor az emberek fiait különválasztotta, A népeknek határokat Az Isten fiainak számához mérten szabott. 9 Mert az Úrnak a népe lett a része, Jákob jutott neki örökségül. 10 A pusztában sajátjává fogadta, A sivatag kietlenségében és éjszakájában. Védőn körülvette, oltalmazta, **Óvta, mint szeme világát. 11 Mint a sas, amelyik a fészket védi, Ott lebeg a fiókja fölött, Kiterjeszti szárnyát, felkapja,** Tulajdon szárnyán hordozza. 12 Az Úr vezérelte egymaga, Idegen isten nem volt vele. 13 Fölvezette az ország magaslataira, A földnek gyümölcseivel táplálta. **Mézet szívhatott a sziklából, Olajat a kemény kőből.** 14 Aztán a tehén teljes teje és a juhtej, Meg a bárányok és kosok kövérsége. Básán barmai és bakjai, Hozzá a búza java És a szőlő vére, a mámorító ital. 15 Jákob evett a jóllakásig, Telt lett Jesurun és kirúgott a hámból. Eltaszította Istenét, aki teremtette, Üdvössége szikláját megvetette. 16 Fölkeltették idegenekkel féltékenységét, Undoksággal haragra ingerelték. 17 Gonosz szellemeknek áldoztak, nem Istennek, Ismeretlen isteneknek, Újakkal – akkor bukkantak fel, Atyáik nem félték őket. 18 Nem gondoltál többé teremtő sziklára, Istent, aki életet adott neked, elfeledted. 19 Az Úr látta, s fiai, lányai fölkeltette haragjában Kimondta, hogy elveti őket. 20 Így szólt: Elrejttem előlük arcomat, Hadd lám, mi lesz velük. Mert telve csalárdsággal ez a nemzedék, A fiakban nincsen semmi hűség. 21 Nem létező istennel féltékennyé tettek, Kivetni való bálványokkal ingereltek. Nos, én is féltékennyé teszem őket egy nem néppel, Istentelen, pogány hordákkal bőszítem őket. 22 Haragomban lánggra lobban a tűz, Elhatol az alvilág mélyéig. Elpusztítja a földet és hozamát, Megemészti a hegyek alapját. 23 Elhalmozom őket bajjal, Kilövöm rájuk minden nyilam. 24 Éhséggel rakott csűr lesz majd az íj, Láz és sorvadás a méreg. Rájuk küldöm a fenevadak fogát, A földön kúszók mérgével együtt. 25 Kívül kard ragadja el a fiakat, Belül a rettenet. (Utolér) ifjat és leányt, Csecsemőt és ősz öreget. 26 Azt mondanám: „Megsemmisítem őket, Kitérlöm emlékezetüket az emberek közül,” 27 **Ha nem félnék az ellenség gőgjétől: Másban keresnék a támadót. Azt mondanák: „A mi hatalmas karunk, Nem az Úr tette ezt mind!”** 28 Rövidlátó nép ez, nincs benne belátás. 29 Ha bölcsök volnának, felfognák, Fontolóra vennék sorsukat. 30 Hogy üldözhetne ezret egy, Mint szalaszthatna meg kettő tizezret? Csak úgy, hogy sziklájuk eladta, Az Úr kiszolgáltatta őket! 31 Mert az ő sziklájuk nem olyan, mint a mi sziklánk, Nem ellenségeink dolga, hogy közbenjárjanak értünk. 32 Mert szőlőtövük Szodoma szőlőtövéreől való, Szőlővesszejük meg Gomorra kertjeiből. A szőlőszemek mérgeztettek, Keserű boggyók. 33 Boruk sárkánytajték, Viperának gyilkos mérge. 34 Nincs-e nálam, mint drágakő, Pecsét alatt kincstáramban? 35 Enyém a bosszúállás és a jutalmazás, Arra az időre, mikor meginog lábuk. Mert közel van pusztulásuk napja, Sorsuk hamarosan utoléri őket. 36 (Mert az Úr igazságot szolgáltat népének, Megkönyörül szolgálain.) Látja, hogy minden erejük elhagyta őket, Nincs többé sem szolga, sem szabad. 37 Így szól: Hova lettek isteneik? **A szikla,**

amelyben bizakodtak? 38 Akik ették áldozataik kövérjét, S itták italáldozataik borát? Keljenek fel és segítsenek! Szolgáljanak menedékül nektek! 39 Lássátok végre, hogy én vagyok, csak én, S nincs más Isten rajtam kívül! Ölök és életre keltek, Lesújtok és gyógyítok. (Nincs, aki kimenthetne kezemből!) 40 Igen, az égre emelem kezem S mondom: Úgy éljek örökké, ahogy igaz! 41 Ha kiélezem villámló kardom, Érvényt szerzek a jognak, Bosszút állok ellenségeimen, S megfizetek gyűlölőimnek. 42 Nyilatamattal vért itatom részegre, Kardom hússal lakatom jól – Az elesettek és a sebesültek vérével, Az ellenséges vezérek fejével. 43 **Ti egek, ujjongjatok, Istennek fiai, imádjátok!** Ti népek, ujjongjatok népével, Istennek küldöttei, magasztaljátok hatalmát! Mert megtorolja szolgálóinak vérét, Hasonlóval fizet ellenségeinek. Bosszút áll gyűlölőin, Népének földjét megtisztítja a bűntől. 44 Mózes tehát ment, s hangosan előadta a népnek ennek az éneknek minden szavát, ő és József, Nun fia. 45 Amikor Mózes elkészült vele, hogy ezeket a szavakat mind egész Izrael elé tárja, 46 ezt mondta nekik: „**Vegyétek fontolóra ezeket a szavakat mind, amelyeket ma ünnepélyesen a szívetekbe vések. Parancsoljátok meg gyermekeiteknek, ügyeljenek rá, hogy a törvénynek ezeket a szavait mind valóra váltsák. 47 Mert nem üres szóbeszéd az, hanem maga az élet a számotokra!** Ennek a törvénynek a jóvoltából ugyanis hosszú életetek lesz azon a földön, amelyre most a Jordánon átkelve elértek, hogy birtokba vegyétek.” 48 Ugyanezen a napon így szólt az Úr Mózeshez: 49 „Menj fel az Abarim-hegységbe, Nebo hegyére, amely Moáb földjén Jerikóval szemben van, s nézd meg **Kánaán földjét, amelyet Izrael fiainak adok birtokul. 50 Azon a hegyen, amelyre most fölmész, meghalsz – megtérsz törzsed tagjaihoz, amint testvéred, Áron is meghalt, s megtért törzse tagjaihoz** Hor hegyén, 51 mivel Kádesban, Cin pusztájában, a vizsály vizénél vétettetek ellenem Izrael fiai között: nem vallottatok szentnek Izrael fiai előtt. 52 Ezért csak szemközt láthatod az országot, de nem léphetsz be a földre, amelyet Izrael fiainak adok.”

5Móz 33

MÓZES ÁLDÁSA

Ezzel az áldással áldotta meg Izrael fiait Mózes, az Isten embere, mielőtt meghalt. 2 Ezt mondta:

A Sínairól jött az Úr, a Széírről ragyogott rájuk, a Párán-hegyről tündökölt, megérkezett szent seregével, jobbán lángoló tűzzel. 3 Mennyire szereti népét! Szentjei kezében vannak, lábaidhoz telepednek, befogadják beszédedet. 4 Mózes törvényt adott nekünk, Jákób gyülekezetének, örökségül. 5 Az Úr lett Jesúrún királya, mikor összegyűltek a nép vezetői, együvé Izrael törzsei. 6 Éljen Rúben, ne haljon ki, ha kevés is a száma! 7 Júdára ezt mondta: Hallgasd meg, Uram, Júda szavát! Vezesd őt vissza népéhez; ha kezét harcra emeli, segítsd ellenségeivel szemben! 8 Lévire ezt mondta: Tummimodat és úrimodat add ennek a hűségeselemnek! Mert próbára tetted Masszában, harcba hívtad Meribá vizeinél. 9 Aki azt mondta apjára, anyjára, hogy sosem látta őket, nem akart tudni testvéreiről, nem volt tekintettel saját fiaira. Parancsodat megtartották, szövetséged megőrizték. 10 Tanítják törvényeidre Jákóbot és útmutatásodra Izraelt. Tömjént tesznek eléd, áldozatot oltárodra. 11 Áldd meg, Uram, amije van, gyönyörködj keze munkáiban! Törd le támadói derekát, és azokét, akik gyűlölik őt, hogy ne kelhessenek fel többé ellene! 12 Benjámira ezt mondta: Az Úr kedvence ő, biztonságban lakik nála. Oltalmazza őt mindenkor; a hegyek, melyek között lakik, Istennek vállalai. 13 József ezt mondta: Megáldotta földjét az Úr az égből hulló harmat ajándékával és a lenti vizekkel: 14 nap érlelte ajándékkal, hold sarjasztotta ajándékkal, 15 az ősi hegyek javaival, az örök halmok ajándékával, 16 a föld bőséges ajándékával, a csipkebokorban lakónak kegyével. **Szálljon ez József fejére, a testvérek közt megszenteltnek fejére! 17 Gyönyörű, mint egy elsőszülött bika, szarvai olyanok, akár a bivaly; szétdobálja velük a népet, el egészen a föld pereméig.** Ilyenek

Efraim tízezrei és Manassé ezrei. 18 Zebulonra ezt mondta: Örvendezz, Zebulon, ha útra kelsz, és te, Issakár, ha sátradból vagy! 19 Népeket hívnak hegyükre, ott igaz áldozatot mutatnak be, mert a tenger bőségét élvezik, a tengerpart rejtett kincseit. 20 Gádra ezt mondta: **Áldott, aki tág teret adott Gádnak!** Elfekszik, mint az oroszlán, ha széttépett kart és fejet. 21 Kiszemelte a legjavát, ott megkapta törvényes részét, mikor összejöttek a nép vezetői. Az Úr igazsága szerint járt el, törvényei szerint, Izráellel együtt. 22 Dánra ezt mondta: Dán fiatal oroszlán, mely Básánból tör elő. 23 Naftálira ezt mondta: Naftáli kegyelmet nyer bőven, az Úr áldásával teljes. Nyugat és dél az ő birtoka. 24 Ásérre ezt mondta: Áldott a fiak közt Ásér, testvéreinek kedvence, olajban fűroszti lábát. 25 Vasból és rézből legyenek záraid, életed végéig tartson ki erőd! 26 Nincs Jesúrún Istenéhez fogható! Az égen át száguld segítségedre, a fellegeken fenségesen. 27 Az örök Isten a te menedéked, örökkévaló karjai tartanak. Kiűzte ellenségedet, és ezt mondta: pusztítsd! 28 Biztonságban lakhat Izráel, Jákób forrása egymagában, gabonának, mustnak földjén, ahol az ég harmatot hint. 29 Boldog lehetsz, Izráel! Van-e, aki hozzád fogható: olyan nép, amelynek védelme az Úr?! Ő a te segítő pajzsod és dicsőséges kardod. Hízelegnek majd neked ellenségeid, te pedig azok magaslatain lépdelsz.

5Móz 34

Azután fölment Mózes a Móáb síkságáról a Nebó-hegyre, a Piszgá csúcsára, amely Jerikóval szemben van, és az **Úr megmutatta neki az egész országot:** Gileádot Dánig, 2 egész Naftálit, Efraim és Manassé földjét, meg Júda egész földjét a nyugati tengerig, 3 továbbá a Délvidéket, a Jordán környékét és a pálmák városának, Jerikónak a völgyét Cóarig. 4 Majd ezt mondta neki az Úr: Ezt a földet ígértem oda esküvel Ábrahámnak, Izsáknak és Jákóbnak, amikor így szóltam: A te utódaidnak adom! Megmutattam neked, de nem mehetsz be oda. **5 Ott halt meg Mózes, az Úr szolgálója, Móáb földjén, az Úr akarata szerint.** 6 És eltemette őt a völgyben, Móáb földjén, Bét-Peórral szemben. Senki sem tudja még ma sem, hogy hol van a sírja. 7 Százhusz éves volt Mózes, amikor meghalt; látása még nem gyengült meg, és nem hagyta el az életereje. 8 Izráel fiai harminc napig siratták Mózeszt a Moáb síkságán, amíg el nem telt Mózes siratásának és gyászolásának az ideje. **9 Józsué, Nún fia pedig megtelt bölcs lélekkel, mert Mózes reá helyezte a kezét.** Izráel fiai hallgattak is rá, és úgy cselekedtek, ahogyan megparancsolta Mózesnek az Úr. 10 Nem is támadt többé Izráelben Mózeshez hasonló próféta, akivel szemtől szemben érintkezett volna az Úr. 11 Mert őt küldte el az Úr mindazoknak a jeleknek és csodáknak a véghezvitelére, amelyeket Egyiptom földjén tett a fáraóval, valamennyi udvari emberével és egész országával; 12 és mindazoknak az erős kézre valló, nagy és félelmetes tetteknek a véghezvitelére, **amelyeket Mózes egész Izráel szeme láttára vitt véghez.**

Józs 1

Mózesnek, az Úr szolgájának halála után ezt mondta az Úr Józsuénak, Nún fiának, Mózes szolgájának: 2 Mózes, az én szolgám meghalt. Most azért indulj, kelj át itt a Jordánon, te és ez az egész nép arra a földre, amelyet Izrael fiainak adok. 3 Nektek adok minden helyet, amelyre lábatokkal léptek, ahogyan megígértem Mózesnek. 4 A pusztától és a Libánontól a nagy folyamig, az Eufrátesz folyamig, nyugat felé pedig a Nagy-tengerig a ti területek lesz a hettiták egész országa. 5 Senki sem állhat ellened egész életedben. Veled leszek, ahogyan Mózessel is veled voltam. Nem hagylak magadra téged, és nem hagylak el. 6 **Légy erős és bátor, mert te teszed ezt a népet annak az országnak az örökösévé, amelyről megesküdtem atyáiknak, hogy nekik adom.** 7 **Csak légy erős és igen bátor,** tartsd meg és teljesítsd mindenben azt a törvényt, amelyet Mózes, az én szolgám parancsolt neked. Ne térj el attól se jobbra, se balra, hogy boldogulj mindenütt, amerre csak jársz. 8 Ne hagyd abba ennek a törvénykönyvnek az olvasását, arról elmélkedj éjjel-nappal, őrizd meg és tartsd meg mindazt, ami ebben meg van írva. Akkor sikerrel jársz utadon, és boldogulsz. 9 Megparancsoltam neked, hogy **légy erős és bátor.** Ne félj, és ne rettegj, mert veled van Istened, az Úr mindenütt, amerre csak jársz. 10 Józsué ezt parancsolta a nép előjáróinak: 11 Menjetek végig a táboron, és parancsoljátok meg a népnek: Készítsetek magatoknak útravalót, mert három nap múlva átkeltek itt a Jordánon, hogy bemenjetez arra a földre, és birtokba vegyétek azt, amelyet Istenetek, az Úr nektek ad birtokul. 12 A rúbenieknek, a gádiaknak és Manassé törzse felének ezt mondta Józsué: 13 Emlékezzetek arra, amit Mózes, az Úr szolgája parancsolt meg nektek: Istenetek, az Úr nyugalmat ad nektek, és nektek adja ezt a földet. 14 Feleségeitek, gyermekeitek és jószágaitok maradjanak ezen a földön, amelyet nektek adott Mózes a Jordánon túl. Ti pedig mindnyájan, akik vitéz harcosok vagytok, keljetez át harcra készen testvéreitek élén, és segítsétek őket, 15 amíg nyugalmat nem ad az Úr testvéreiteknek éppúgy, mint nektek, és birtokba nem veszik ők is azt a földet, amelyet nekik ad Istenetek, az Úr. Azután visszatérhettek birtokul kapott földetekre, hogy birtokba vegyétek azt, amit Mózes, az Úr szolgája nektek adott a Jordántól napkeletre. 16 Azok pedig így válaszoltak Józsuének: Megtesszük mindazt, amit parancsoltál, és elmegyünk bárhová, ahová csak küldesz. 17 Mindenben hallgatunk majd rád, ahogyan Mózesre hallgattunk, csak legyen veled is Istened, az Úr, ahogyan Mózessel veled volt. 18 Halállal lakoljon mindenki, aki ellene szegül parancsodnak, és nem hallgat szavadra, bármit is parancsolsz neki. **Csak légy erős és bátor!**

A NÉP UGYANAZT MONDJA, AMIT AZ ÚR: LÉGY ERŐS ÉS BÁTÓR

Józs 2

Akkor Józsué, Nún fia **titokban két kémeket küldött Sittímből,** és ezt mondta nekik: Menjetez, vegyétek szemügyre azt a földet és Jerikót! Azok elmentek, betértek egy **Ráháb nevű parázna nő házába, hogy ott töltsék az éjszakát.** 2 De Jerikó királyát figyelmeztették: Vigyázz! Izráeli férfiak jöttez ide az éjjel, hogy kikémléljék az országot. 3 Jerikó királya ezt üzente Ráhábnak: Add ki azokat a férfiakat, akik hozzád érkeztek, és betértek a házába, mert azért jöttez, hogy kikémléljék az egész országot. 4 **Az asszony azonban fogta és elrejtette a két férfit, majd ezt mondta: Igaz, hogy betértek hozzám azok a férfiak, de nem tudtam, honnan valók.** 5 Kapuzárás idején, amikor besötétedett, eltávoztak. Nem tudom, hová mentek azok a férfiak. Fussatok gyorsan utánuk, mert még utolérhetez őket! 6 Pedig fölvitte őket a háztetőre, és elbújtatta a lenkóró közé, ami ki volt rakva a háztetőn. 7 A városbeli férfiak ekkor üldözésükre indultak a Jordán gázlóihöz vezető úton. A kaput pedig, amint kimentek az üldözők, bezárták. 8 Mielőtt a kémek lefeküdtek volna, fölment hozzájuk Ráháb a háztetőre, 9 és ezt mondta nekik:

RÁHÁB

Tudom, hogy az Úr nektez fogja adni ezt a földet, hiszen rettegés fogott el bennünet miattatok, és máris reszket töletez ennek a földnek minden lakója. 10

Mert hallottuk, hogyan szárította ki az Úr előttetek a Vörös-tenger vizét, amikor kijöttetek Egyiptomból, és hogy mit tettetek a Jordánon túl Szihóonnal és Óggal, az emóriaiak két királyával, akiket kiirtottatok. 11 Amikor ezt meghallottuk, megdermedt a szívünk, és még a lélegzete is elállt mindenkinek miattatok. Bizony, a ti Istenetek, az Úr az Isten fenn az égben és lenn a földön! 12 Most azért esküdjetek meg nekem az Úrra, hogy amilyen irgalommal bántam én veletek, ti is olyan irgalommal bántok majd apám háza népével, és biztos jelét adjátok annak, 13 hogy életben hagyjátok apámat, anyámat, fivéreimet, nővéreimet és minden hozzátartozójukat, és megmentitek életünket a haláltól. 1

4 A férfiak így válaszoltak neki: Életünkkel kezeskedünk értetek, ha ti nem áruljátok el a mi ügyünket. Amikor az Úr nekünk adja ezt a földet, irgalmasan és hűséggel bánunk majd veled. **15 Akkor kötélén leeresztette őket az ablakon át** – háza ugyanis a városfalon volt, és így a városfalon lakott –, 16 és azt mondta nekik: Menjetek a hegyekbe, hogy rátok ne találjanak az üldözők! Rejtőzzetek ott három napig, amíg az üldözők vissza nem térnek, azután majd útnak indulhattok. 17 A férfiak ezt mondták neki: Nem fogjuk megszegni azt az esküt, amelyet neked tettünk. 18 Ezért amikor bejövünk erre a földre, **kösd ezt a piros fonálból font zsineget** arra az ablakra, amelyen át leeresztettél bennünket. Gyűjtsd magadhoz a házba apádat, anyádat, testvéreidet és apád egész háza népét! 19 Ha azután bárki is kilép házad ajtaján az utcára, az maga tehet arról, ha meghal, mi ártatlanok leszünk. De minket sújtson a büntetés, ha valaki kezét emel azokra, akik veled lesznek a házban. 20 Ha azonban elárulod a mi ügyünket, akkor nem kötelez bennünket az az eskü, amellyel megeskettél bennünket. 21 Az asszony így felelt: Legyen úgy, ahogy mondtátok! Azután elküldte őket, és azok elmentek. **A piros zsineget pedig rákötötte az ablakra.** 22 A kémek elmentek, eljutottak a hegyekbe, és ott maradtak három napig, amíg az üldözők vissza nem tértek. Keresték ugyan őket az üldözők mindenfelé, de nem találták. 23 Azután visszaindult a két férfi, lejött a hegyekből, átkelt a Jordánon, és megérkezett Józsuehoz, Nún fiához. Elbeszélték neki mindazt, ami velük történt. 24 Ezt mondták Józsueának: Bizony, kezünkbe adta az Úr azt az egész földet, máris reszket tőlünk annak a földnek minden lakója.

Józs 3

Józsue másnap korán reggel fölkelt, útnak indultak Sittímből, és eljutottak a Jordánhoz – ő meg Izráel fiai mindnyájan. Ott táboroztak, mielőtt átkeltek volna. 2 Három nap múlva végigmentek az előljárók a táboron, 3 és megparancsolták a népnek: Ha látjátok, hogy a lévita papok fölemelik Isteneteknek, az Úrnak szövetségládáját, akkor kerekedjete föl ti is, és menjetek utána! 4 De maradjon mintegy kétezer könyök távolság köztetek és közte; ne menjetek túl közel hozzá! Így tudjátok majd, melyik úton kell mennetek, hiszen nem jártatok még soha ezen az úton. 5 **Józsue ezt mondta a népnek: Szenteljétek meg magatokat, mert holnap csodákat tesz köztetek az Úr. 6 A papoknak pedig ezt mondta Józsue: Emeljéte föl a szövetség ládáját, és vonuljatok a nép előtt! Fölemelték tehát a szövetség ládáját, és mentek a nép előtt.** 7 Az Úr pedig ezt mondta Józsueának: A mai naptól kezdve nagyra teszek téged egész Izráel szemében, hadd tudják meg, hogy veled leszek, ahogyan Mózeszel is vele voltam. 8 Parancsold meg azért a szövetség ládáját vivő papoknak: Amikor odaértek a Jordán vizéhez, álljatok bele a Jordánba! 9 Azután ezt mondta Józsue Izráel fiainak: Jöjjetek ide, és hallgassátok meg Isteneteknek, az Úrnak beszédét! 10 Ebből tudjátok meg, hogy az élő Isten van köztetek – mondta Józsue –, és hogy ő valóban elüzi előletek a kánaániakat, a hettitákat, a hivvieket, a perizzieket, a girgásiakat, az emóriákat és a jebúsziatek: 11 íme, az egész föld Urának a szövetségládája átmegy előttetek a Jordánon! **FURCSA EZT OLVASNI AKKOR, AMIKOR AZ OROSZOK ÉPPEN LEROHANJÁK AZ UKRÁNOKAT. VAJON AZ ERŐSZAKMENTESSÉG KÉPVISELŐI HOGYAN OLVASSÁK A HONFOGLALÁS**

TÖRTÉNETÉT? 12 Most tehát válasszatok ki tizenkét férfit Izráel törzseiből, törzsenként egyet-egyet. 13 És mihelyt a Jordán vizét érinti a papok lába, akik az Úrnak, az egész föld Urának a ládáját viszik, a Jordán vize kettéválik, a felülről lefelé folyó víz pedig megáll, akár egy gát. 14 Akkor fölkerekedett sátraiból a nép, hogy átkeljen a Jordánon. A papok vitték a szövetség ládáját a nép előtt. 15 A Jordán medre pedig aratás idején mindvégig egészen tele volt. Amint a ládát vivők megérkeztek a Jordánhoz, és a ládát vivő papok lába a folyó szélén beleért a vízbe, 16 **egyszerre csak megállt a fölülről lefelé folyó víz, feltornyosult egy nagy szakaszon, akár egy gát, Ádámnál, annál a városnál, amely Cáretán mellett volt, az Arabá-tenger, azaz a Sós-tenger felé folyó víz pedig teljesen különvált. (Vö. Mózes: ÁTKELÉS, SACRIFICIUM INTELLECTUS** Így kelt át a nép Jerikóval szemben. 17 Az Úr szövetségládáját vivő papok ott álltak szilárdan a Jordán száraz medrében. Egész Izráel átkelt, és mindaddig száraz volt a folyómeder, amíg az egész nép mindenestül át nem kelt a Jordánon.

Józs 4

TIZENKÉT TÖRZS, TIZENKÉT KŐ

Amikor az **egész nép mindenestül átkelt a Jordánon, azt mondta az Úr Józsuénak: 2** Válasszatok ki a népből tizenkét férfit, törzsenként egyet-egyet, 3 és parancsoljátok meg nekik: **Vegyetek föl tizenkét követ innen a Jordán közepéből, ahol a papok lába áll szilárdan, vigyétek azokat magatokkal, és tegyétek le a szálláson, ahol ma éjjel megszálltok. 4** Józsué odahívta **azt a tizenkét férfit, akiket Izráel fiai közül kijelölt, törzsenként egyet-egyet, 5 és azt mondta nekik Józsué: Menjetek be a Jordán közepébe, Isteneteknek, az Úrnak ládája elé, és vegyen föl mindegyikőtök egy-egy követ a vállára, Izráel törzseinek a száma szerint. 6** Legyen ez emlékeztető jelül közöttetek! És ha majd megkérdezik fiaitok, hogy miféle kövek ezek, **7 akkor ezt mondjátok nekik: Kettévált a Jordán vize az Úr szövetségládája előtt, amikor átkelt a Jordánon; kettévált a Jordán vize, és erre emlékeztetik ezek a kövek Izráel fiait mindörökké. 8** Izráel fiai úgy cselekedtek, ahogyan Józsué parancsolta. Fölvettek a Jordán közepéből tizenkét követ Izráel törzseinek száma szerint, ahogyan az Úr mondta Józsuénak. Magukkal vitték a szállásukra, és ott letették azokat. 9 **Tizenkét követ állíttatott föl Józsué a Jordán közepén is, azon a helyen, ahol a szövetség ládáját vivő papok lába állt. Ott is vannak mind a mai napig. 10** A ládát vivő papok a Jordán közepén álltak, amíg végbe nem ment mindaz, amit Józsué az Úr parancsára megmondott a népnek. Mindezt már Mózes így parancsolta Józsuénak. A nép pedig sietve átkelt. 11 **Miután az egész nép mindenestül átkelt, az Úr ládája is átkelt a papokkal együtt, és a nép élére állt. 12** Rúben fiai, Gád fiai és Manassé törzsének a fele is átkelt harcra készen Izráel fiai élén, ahogyan meghagyta nekik Mózes. 13 **Mintegy negyvenezer fölfegyverzett ember kelt át az Úr színe előtt, hogy harcoljon Jerikó síkságán. 14** Az Úr naggyá tette azon a napon Józsué egész Izráel szemében: **éppúgy tisztelték egész életében, mint ahogyan Mózeszt tisztelték. Tip** 15 Az Úr azt mondta Józsuénak: 16 Parancsold meg a biztonság ládáját vivő papoknak, hogy jöjjenek ki a Jordánból! 17 Józsué tehát megparancsolta a papoknak: Jöjjetek ki a Jordánból! 18 Amikor kijöttek az Úr szövetségládáját vivő papok a Jordán közepéből, alighogy szárazra tették a lábukat, visszatért helyére a Jordán vize, és úgy folyt, hogy a medre egészen megtelt éppúgy, mint azelőtt. **VÖRÖS TENGER – JORDÁN TIPOLÓGIA** 19 Az első hónap tizedikén jött ki a nép a Jordánból, és táborot ütött Gilgálban, Jerikó keleti határán. 20 **Azt a tizenkét követ, amelyet a Jordánból vettek ki, Gilgálban állíttatta föl Józsué, 21 és ezt mondta Izráel fiainak: Ha majd megkérdezik fiaitok apáiktól, hogy miféle kövek ezek, 22** magyarázzátok el fiaitoknak, hogy szárazon kelt át Izráel itt a Jordánon. 23 Mert Istenetek, az Úr kiszárította a Jordán vizét elöttetek, amíg átkeltetek.

Így cselekedett Istenetek, az Úr a Vörös-tengerrel is: **TIP** kiszárította előttünk, amíg átkeltünk rajta, 24 hogy megtudja a föld minden népe, milyen erős az Úr keze, és hogy féljétek Isteneteket, az Urat mindenkor.

Józs 5

Amikor meghallotta az emóriai összes királya túl a Jordánon, nyugat felé és a kánaániak valamennyi királya a tenger mellett, hogy kiszárította az Úr a Jordán vizét Izráel fiai előtt, amíg átkeltek rajta, megdermedt a szívük, és még a lélegzetük is elállt Izráel fiai miatt. 2 Abban az időben mondta az Úr Józsue-nak: **Készíts kőkéseket, és metéld körül újból Izráel fiai!** 3 Józsue tehát kőkéseket **csinált magának, és az Arálót-halmon körülmetélte Izráel fiai.** 4 Azért metélte őket körül Józsue, mert a hadköteles férfiak, akik kijöttek Egyiptomból, mind meghaltak útközben a pusztában, miután kijöttek Egyiptomból; **5 körül volt ugyan metélve az egész nép, amely kijött, de útközben, a pusztában született nép közül, miután kijöttek Egyiptomból, már senkit sem metéltek körül.** 6 Mert negyven évig vándoroltak Izráel fiai a pusztában, miközben elpusztult az egész nép, valamennyi hadköteles, aki kijött Egyiptomból, mert nem hallgatott az Úr szavára. **Ezért megesküdt az Úr, hogy nem engedi meglátniuk azt a földet, amelyről megesküdt az Úr atyáiknak, hogy nekünk adja, a tejjel és mézzel folyó földet,** 7 és fiaikat állította a helyükre. Őket metélte körül Józsue. Ezek ugyanis körülmetéletlenek voltak, mert útközben nem metélték körül őket. 8 Amikor azonban befejezték az egész nép körülmetélését, a helyükön maradtak, a táborban, amíg erőre nem kaptak. 9 Az Úr pedig ezt mondta Józsue-nak: **Ma háritottam el rólatok az egyiptomi gyalázatot. Ezért hívják azt a helyet Gilgálnak mind a mai napig.** 10 Amikor Gilgálban táboroztak Izráel fiai, megtartották a paskát a hónap tizennegyedik napján este Jerikó síkságán. 11 **A páska második napján kovásztalan kenyeret ettek a föld terméséből és pörkölt gabonát ugyanazon a napon. 12 A manna pedig megszűnt a következő naptól fogva, hogy ettek a föld terméséből. Nem volt többé mannája Izráel fiainak, hanem már abban az évben Kánaán földjének a termését ették. 13 Amikor Józsue Jerikónál volt, föltekintett, és látta, hogy egy férfi áll előtte, kivont karddal a kezében. Odament hozzá Józsue, és megkérdezte tőle: Közénk tartozol, vagy ellenségeinkhez? 14 Az pedig így felelt: Nem, én az Úr seregének a vezére vagyok; éppen most érkeztem. Ekkor Józsue arccal a földre borult előtte, meghajolt, és ezt kérdezte tőle: Mit akar mondani szolgáljának az én Uram? 15 Az Úr seregének a vezére így felelt Józsue-nak: Oldd le sarudat a lábadról, mert szent az a hely, ahol állsz. Józsue így is tett. **TIPOLÓGIA****

KETTŐS TIPOLÓGIA: 1. VÖRÖS TENGER SZÉTVÁLASZTÁSA; 2. OLD LE A TE SAURIDAT (MÓZES / JÓZSUÉ).

Józs 6

Jerikó olyan alaposan be volt zárva Izráel fiai miatt, hogy se ki, se be nem mehetett senki. 2 Ekkor azt mondta az Úr Józsue-nak: Lásd, a kezedbe adom Jerikót és királyát vitéz harcosaival együtt. 3 Járjátok hát körül a várost, valamennyi harcos kerülje meg egyszer: így tégy hat napon át! 4 Hét pap vigyen hét kosszarvból készült kürtöt a láda előtt! A hetedik napon hétszer kerüljétek meg a várost, a papok pedig fújják meg a kürtöket! 5 És ha majd hosszan fújják a kosszarvakat, ti pedig meghalljátok a kürt szavát, törjön ki hatalmas csatakiáltásban az egész nép! Akkor le fog omlani a város kőfala, és a nép bevonulhat, mindenki egyenest előre.

6 Józsue, Nún fia hívatta tehát a papokat, és így szólt hozzájuk: Vegyétek föl a szövetség ládáját, hét pap pedig vigyen hét kosszarvból készült kürtöt az Úr ládája előtt. 7 A népnek pedig ezt mondta: Vonuljatok föl, járjátok körül a várost, és a fegyveresek vonuljanak az Úr ládája

előtt! 8 Úgy is történt, ahogyan Józsue megmondta a népnek. **A hét pap, aki a hét kosszarvból készült kürtöt vitte, az Úr előtt vonult, és fújta a kürtöket, az Úr szövetségládája pedig utánuk haladt.** 9 A fegyveresek a kürtöket fúvó papok előtt haladtak, az utóvéd pedig a láda után ment, és egyfolytában fújták a kürtöket. 10 A népnek azonban megparancsolta Józsue: Ne kiáltatok, a hangotokat se lehessen hallani, és egy szó se jöjjön ki a szátokból addig, amíg azt nem mondom nektek, hogy törjete ki csatakiáltásban. Akkor aztán kiáltoztatok! 11 Körülvitette tehát az Úr ládáját, megkerülve egyszer a várost. Azután visszatértek a táborba, és a táborban töltötték az éjszakát. 12 **Másnap korán reggel fölkel Józsue, a papok pedig fölveték az Úr ládáját.** 13 **A hét pap, aki a hét kosszarvból készült kürtöt vitte, az Úr ládája előtt ment, és folyton fújta a kürtöket. A fegyveresek előttük haladtak, az utóvéd pedig követte az Úr ládáját. Folyton fújták a kürtöket.** 14 A második napon is megkerülték egyszer a várost, azután visszatértek a táborba. **Így cselekedtek hat napon át.** 15 **A hetedik napon pedig az történt, hogy pirkadatkor fölkeltek, és a szokott módon megkerülték a várost, most azonban hétszer. Csak ezen a napon kerülték meg hétszer a várost.** 16 Amikor hetedszer fújták meg a papok a kürtöket, ezt mondta Józsue a népnek: **Kiáltatok, mert nektek adja az Úr a várost!** 17 Átok terhe alatt ki kell irtani a várost, az Úré az mindenestül! **Csak a parázna Ráháb maradjon életben mindazokkal együtt, akik a házában vannak, mert elrejtette a követeket, akiket kiküldtünk.** 18 Hozzá ne nyúljatok a kiirtandókhöz, különben rátok száll az átok; el ne vegyetek semmit a kiirtandókból, mert átkot hoztok Izráel táborára, és szerencsétlenségbe döntöttek! 19 Az összes ezüstöt és aranyat meg a réz- és vastárgyakat az Úrnak szenteljétek, azok az Úr kincstárába kerüljenek. 20 Ekkor kiáltani kezdett a nép, és megfújták a kürtöket. És amikor meghallotta a nép a kürtzengést, hatalmas harci kiáltásban tört ki, és a kőfal leomlott. **A nép pedig bevonult a városba, mindenki egyenest előre, és elfoglalták a várost.** 21 Kardélre hánytak, kiirtottak mindent, ami a városban volt: férfit és nőt, ifjat és öreget, marhát, juhót és szamarat. **FURCSA EZT MOST AZ OROSZOK UKRÁN ELLENI HŐDÍTŐ HÁBORÚSÁNAK NAPJAIBAN OLVASNI...** 22 **A két férfinak pedig, akik kikémlelték azt a földet, ezt mondta Józsue: Menjete be annak a parázna nőnek a házába, és hozzátok ki onnan őt és minden hozzátartozóját, ahogyan megesküdte neki!** 23 Bementek tehát az ifjú kéme, és kihozták Ráhábot, apját, anyját, testvéreit és minden hozzátartozóját. Kihozták egész nemzetségét, és elhelyezték őket Izráel táborán kívül. 24 A várost pedig mindenestül fölperzselték. Csak az ezüstöt és az aranyat meg a réz- és vastárgyakat tették az Úr házána a kincstárába. 25 **A parázna Ráhábot, apja háza népét és minden hozzátartozóját azonban életben hagyta Józsue. Letelepedett Izráelben, és ott él mind a mai napig, mert elrejtette a követeket, akiket Jerikóba küldött kémkedni Józsue.** 26 Abban az időben mondta ezt az átkot Józsue: **Átkozott legyen az Úr előtt az az ember, aki hozzáfog, hogy fölépítse ezt a várost, Jerikót! Elsőszülöttjére rakja le az alapját, és legkisebb fiára állítsa föl kapuit!** 27 **Az Úr Józsueval volt, és elterjedt a híre az egész országban.**

Józs 7

Ákán bűne

De Izráel fiai hűtlenül bántak a kiirtásra rendelt dolgokkal, mert a Júda törzséből való **Ákán, Karmí fia, Zabdí unokája, Zerah dédunokája elvett a kiirtandó dolgokból.** Ezért föllángolt az Úr haragja Izráel fiai ellen. 2 Józsue ugyanis néhány férfit küldött Jerikóból Ajba, amely Bét-Áven mellett van, Bételtől keletre, és azt mondta nekik: **Menjetek, és nézzetek körül azon a földön!** A férfiak elmentek, és kikémlelték Ajt. 3 Amikor visszatértek Józsuehoz, azt mondták neki: **Ne vonuljon föl az egész nép. Csak két- vagy háromezer ember vonuljon föl, azok is megverik Ajt. Ne fáraszd oda az egész népet, mert kevesen vannak azok.** 4 Fölvonultak tehát oda a népből mintegy háromezren, de megfutamodtak az ajbeliek elől. 5 Megöltek közülük az

ajbeliek mintegy harminchat embert, üldözték őket a kaputól egészen Sebárimig, és megverték őket a lejtőn. Ekkor valósággal megdermedt a nép szíve, és elvesztette minden bátorságát. 6 Józsue pedig megszagatta ruháját, arccal a földre borult az Úr ládája előtt, és úgy maradt estig Izráel véneivel együtt. A fejükre port hintettek. 7 Akkor ezt mondta Józsue: Jaj, Uram, Uram! Miért is hoztad át ezt a népet a Jordánon, ha most az emóriak kezébe adsz bennünket, hogy elpusztítsanak? Bárcsak úgy határozotunk volna, hogy a Jordánon túl maradunk! 8 Ó, Uram! Mit mondjak most, hogy Izráel máris megfutamodott ellenségei elől? 9 Ha meghallják ezt a kánaániak és az ország többi lakói, akkor körülfgognak bennünket, és még a nevünket is kiirtják a földről. Mit teszel akkor a te nagy nevedért? 10 Az Úr azt felelte Józsue-nak: **Kelj föl! Miért fekszel ott, arccal a földre borulva? 11 Vétkezett Izráel, megszegették szövetségemet, amelyre köteleztem őket, mert elvettek a kiirtásra szánt dolgokból, ellopták, és titokban a holmijuk közé tették.** 12 Azért nem tudtak megállni Izráel fiai ellenségeikkel szemben, és azért futamodtak meg ellenségeik elől, mert utolérte őket az átok. **Nem leszek többé veletek, ha nem pusztítjátok ki magatok közül a kiirtanivalót!** 13 Kelj föl, szenteld meg a népet, és ezt mondd: Szenteljétek meg magatokat holnapra! Mert így szól az Úr, Izráel Istene: Kiirtanivaló van közötted, Izráel! Nem tudtok megállni ellenségeitek előtt, amíg el nem távolítjátok magatok közül a kiirtanivalót. 14 Jöjjetek ide reggel törzsenként. Abból a törzsből, amelyet sorsvetés útján megjelöl az Úr, jöjjenek ide a nemzetségek. Abból a nemzetségből, amelyet megjelöl az Úr, jöjjenek ide a családok. Abból a családból, amelyet **megjelöl az Úr, jöjjenek ide a férfiak.** 15 Akit azután kiirtandónak jelöl ki, azt meg kell égetni mindenével együtt, mert megszegette az Úr szövetségét, és gyalázatos dolgot követett el Izráelben. 16 Józsue korán reggel fölkelt, felsorakoztatta Izráel törzseit, és a sorsvetés Júda törzsét jelölte meg. 17 Azután felsorakoztatta Júda nemzetségeit, és a sorsvetés Zerah nemzetségét jelölte meg. Azután felsorakoztatta Zerah nemzetségéből a családfőket, és a sorsvetés Zabdí jelölte meg. 18 Amikor az ő családjának a férfiai sorakoztatta fel, **a sorsvetés a Júda törzséből való Ákánt,** Karmí fiát, Zabdí unokáját, Zerah dédunokáját jelölte meg. 19 Ekkor azt mondta Ákának Józsue: Fiam, adj dicsőséget az Úrnak, Izráel Istenének! Tégy bűnvallást előtte, és mondd el nekem, hogy mit tettél, ne titkolj el semmit előlem! 20 Ákán így válaszolt Józsue-nak: Valóban én voltam az, aki vétkezett az Úr, Izráel Istene ellen, mert a következőt tettem: 21 megláttam a zsákmány között egy szép sineári köntöst, kétszáz sekel ezüstöt és egy ötven sekel súlyú aranyrudat. Megkívántam és elvettem őket. Ott vannak a sátramban elásva a földbe, az ezüst is alattuk van. 22 Ekkor Józsue követeket küldött, akik elfutottak a sátorba. És csakugyan el volt ásva mindez a sátrában, és az ezüst is alatta volt. 23 Előhozták a sátorból, odavitték Józsue-hoz és Izráel fiaihoz, és odatették az Úr színe elé. 24 Józsue pedig fogta Ákánt, Zerah fiát, az ezüstöt, a köntöst, az aranyrudat, fiait és leányait, marháit, szamarait és juhait, sátrát és mindenét. Vele volt egész Izráel, és elvitték őket az Ákór-völgybe. 25 Ott ezt mondta Józsue: **Szerencsétlenséget hoztál ránk! Fordítsa az Úr ezt a szerencsétlenséget most rád! És megkövezte őket egész Izráel, majd elégették őket. Így kövezték meg őket.** 26 Azután nagy kőhalmot raktak föléje, amely a mai napig megvan. Ekkor megszűnt az Úr izzó haragja. Ezért nevezik azt a helyet Ákór-völgynek mind a mai napig.

ÁKÁN HIÁBA TETT BŰNVALLÁST, MÉGIS MEG KELLETT HALNIA

Józs 8

Azután ezt mondta az Úr Józsue-nak: **Ne félj, és ne rettegj!** Vedd magad mellé az egész hadinépet, azután indulj és vonulj Aj városa ellen! Meglásd, kezedbe adom Aj királyát, népét, városát és földjét. 2 Úgy bánj Aj városával és királyával, ahogyan Jerikóval és királyával bántál, de a zsákmány és az állatok a ti prédátok lehet. Álljatok lesbe a város mögött! 3 Elindult tehát Józsue az egész hadinéppel, és **fölvonultak Aj ellen.** Kiválasztott Józsue harmincezer erős vitézt, és elküldte őket éjjel. 4 Ezt a parancsot adta nekik: Figyeljetek rám! Álljatok lesbe a

városnál, a város mögött. Ne legyetek nagyon messze a várostól, és legyetek mindnyájan készenlétben! 5 Én a velem levő egész néppel megközelítem a várost. Ha majd kijönnek ellenünk, mint először, elfutunk előlük. **KATONAI TAKTIKA** 6 Ők utánunk fognak jönni annyira, hogy elszakítjuk őket a várostól, mert azt gondolják, hogy futunk előlük, mint először. Mi tehát futunk előlük. 7 Ti akkor indítsatok támadást a leshelyről, és vegyétek birtokba a várost, mert Istenetek, az Úr kezetekbe adja azt. 8 És ha bevették a várost, gyűjtsátok föl! Az Úr szava szerint cselekedjete! Lássátok, ezt parancsoltam nektek! 9 Azután elküldte őket Józsué. Azok elmentek a leshelyre, és elhelyezkedtek Bétel és Aj között, Ajtól nyugatra. Józsué pedig a nép között töltötte ezt az éjszakát. 10 Korán reggel fölkelt Józsué, számba vette a népet, azután fölvonult Izráel véneivel a nép élén Aj ellen. 11 Az egész vele levő hadinép felvonult. Így közeledtek, és megérkeztek a város alá. Tábort ütöttek Ajtól északra úgy, hogy egy völgy volt köztük és Aj között. 12 Ekkor kijelölt mintegy ötezer embert, és lesbe állította őket Bétel és Aj között a várostól nyugatra. 13 Így helyezték el a népet: a tábor egészét a várostól északra, a lesből támadókat pedig a várostól nyugatra. Józsué ezt az éjszakát a völgyben töltötte. 14 Amikor látta ezt Aj királya, a város férfiai korán reggel nagy hirtelen kivonultak, hogy megütközzenek Izráellel. A király és egész népe arra a helyre ment, ahová várták: az Arabá-völgy szélére; nem tudta ugyanis, hogy lest vetettek neki a várostól nyugatra. 15 Józsué és egész Izráel pedig, mintha vereséget szenvedtek volna tőlük, futásnak eredtek a puszta felé. 16 Ekkor hadba szólították az egész népet, amely még a városban volt, hogy üldözőbe vegyék őket. És miközben Józsué üldözték, elszakadtak a várostól. 17 Nem maradt senki Ajban és Bételben, aki ne eredt volna Izráel nyomába. A várost tárva-nyitva hagyták, és úgy üldözték Izráelt.

CSATAZAJ

KEMÉNY BESZÉD A MAI KERESZTÉNYEKNEK.

18Akkor ezt mondta az Úr Józsuénak: Nyújtsd ki a kezeden levő dárdát Aj felé, mert a kezeden adtam azt. Józsué kinyújtotta a kezében levő dárdát a város felé. ¹⁹Erre a lesben állók gyorsan előjöttek az állásaikból, és rohamra indultak, amint Józsué kinyújtotta a kezét. Behatoltak a városba, és elfoglalták, majd nyomban felgyújtották a várost. ²⁰Amikor az ajbeliek hátrafordultak, látták, hogy a város füstje az ég felé száll, és nincs módjuk se erre, se arra menekülni, mert a puszta felé menekülő nép is visszafordult üldözői ellen. ²¹Amikor ugyanis látta Józsué és egész Izráel, hogy a lesben állók elfoglalták a várost, és a város füstje száll fölfelé, visszafordultak, és vágni kezdték az ajbelieket. ²²A városban levők is kijöttek ellenük, így ők az izráeliek közé kerültek. Ezek innen, azok onnan vágják őket, úgyhogy senki sem maradt, aki elfuthatott vagy elmenekülhetett volna. ²³Aj királyát azonban élve fogták el, és Józsué

elé

vitték.

²⁴Miután Izráel lemészárolta Aj összes lakóját a harcmezőn és a pusztában, ahol üldözték őket, és miután ezek mind egy szálig elesetek a harcban, egész Izráel visszafordult Aj ellen, és kardélre hányták a várost. ²⁵Összesen tizenkétezer férfi és nő esett el azon a napon, Aj valamennyi lakója. ²⁶Józsué ugyanis nem eresztette le a kezét, amellyel a dárdát tartotta, amíg Aj valamennyi lakóját ki nem irtották. ²⁷Csak az állatok és a városból összeszedett zsákmány lett Izráel prédájává az Úr szava szerint, ahogyan megparancsolta Józsuénak. ²⁸Így perzselte föl Józsué Aj városát, és mindörökre sivár romhalmazzá tette. Így van ez ma is

29 Aj királyát pedig felakasztatta egy fára, és ott volt egész estig. De napnyugtakor Józsué parancsára levették a holttestet a fáról, odadozták a városkapu elé, és nagy kőhalmot raktak föléje. Ott van az még ma is. 30 Ekkor oltárt épített Józsué az Úrnak, Izráel Istenének az Ébál-hegyen, 31 **ahogyan** megparancsolta Mózes, az Úr szolgája Izráel fiainak, és ahogyan meg is van írva Mózes törvénykönyvében. Oltárt épített faragatlan kövekből, amelyekhez nem értek vassal. Égőáldozatokat mutattak be azon az Úrnak, és békeáldozatokat vágtek. 32 És felírta ott a kövekre Mózes törvényének a mását; Izráel fiai előtt írta fel. 33 Egész Izráel, annak vénei, előljárói és bírái ott álltak kétfelől a láda mellett, az Úr szövetségládáját vivő lévita papokkal szemben, mind a jövevények, mind a született izráeliek, fele a Garizím-hegy irányában, fele

pedig az Ébál-hegy irányában, ahogyan Mózes, az Úr szolgálja megparancsolta, hogy így áldják meg Izráel népét első ízben. 34 **Azután fölolvasta Józsué a törvény minden igéjét, az áldást és az átkot, pontosan úgy, ahogyan meg van írva a törvénykönyvben.** 35 **Mindabból, amit Mózes megparancsolt, egyetlen szó sem volt, amelyet ne olvasott volna föl Józsué Izráel egész gyülekezete meg az asszonyok, a gyermekek és a hozzájuk csatlakozott jövevények előtt.**

Józs 9

1 Amikor meghallották ezt mindazok a királyok, akik a Jordánon túl a hegyvidéken, a Sefélá-alföldön és a Nagy-tenger egész partja mentén a Libánon felé laktak: a hettiták, az emóriak, a kánaániak, a perizziek, a hivviek és a jebúsiak, 2 szövetkeztek egymással, hogy együttesen harcoljanak Józsué és Izráel ellen. 3 Gibeón lakói azonban hallva, hogy mit tett Józsué Jerikóval és Aj városával, 4 a maguk részéről cselhez folyamodtak. Elindultak, és így szerelték föl magukat: elnyűtt zsákokat szereztek szamaraikra meg elnyűtt, megrepedezett és összekötözött borostömlőket, 5 a lábukra elnyűtt és foltozott sarukat, magukra pedig elnyűtt ruhát. Útravaló kenyerek is mind száraz és csupa morzsa volt. 6 Így mentek Józsuéhoz a táborba, Gilgálba, és ezt mondták neki meg az izráelieknek: Messze földről jöttünk. Kössetek most szövetséget velünk! 7 Az izráeliek azonban ezt mondták a hivvieknek: Hátha köztünk laktok, hogyan köthetnénk akkor veletek szövetséget? 8 Azok ezt mondták Józsuénak: Szolgáid vagyunk. Józsué azonban megkérdezte: Kik vagytok, és honnan jöttetek? 9 Azok ezt felelték neki: Egy nagyon távoli országból jöttünk a te szolgáid Istenednek, az Úrnak nevéért, mert hallottuk hírét és mindazt, amit Egyiptomban véghezvitt, 10 meg mindazt, amit az emóriak két királyával tett a Jordánon túl: Szihóonnal, Hesbón királyával és az astároti Óggal, Básán királyával. 11 Ezért véneink és országunk lakói ezt mondták nekünk: Vegyetek magatokhoz útravalót, menjetek eléjük, és mondjátok nekik: Szolgáitok vagyunk, kössetek hát szövetséget velünk! 12 Itt a kenyerek: még meleg volt, amikor otthon becsomagoltuk az útra, és elindultunk hozzátok, mostanra pedig száraz és csupa morzsa lett. 13 Ezek a borostömlők is újak voltak, amikor megtöltöttük, most pedig repedezettek. A ruhánk és a sarunk is elnyűtt a nagyon hosszú úton. 14 Ők kezükbe is vették ezeknek az útravalóját, de az Úr akaratát nem kérdezték meg. 15 Józsué ráállt a békére, és szövetséget kötött velük azzal az ígérettel, hogy életben hagyja őket. A közösség fejedelmei pedig megesküdtek erre. 16 Három nappal azután, hogy szövetséget kötöttek velük, meghallották, hogy a közelből valók, sőt közöttük laknak. 17 Útnak indultak ezért Izráel fiai, és harmadnapra elértek azok városaihoz. Ezek voltak a városaik: Gibeón, Kefírá, Beérót és Kirjat-Jeárím. 18 De nem koncolták fel őket Izráel fiai, mert a közösség fejedelmei megesküdtek nekik az Úrra, Izráel Istenére. Emiatt zúgolódní kezdett az egész közösség a fejedelmek ellen. 19 De a fejedelmek mind azt mondták az egész közösségnek: Megesküdtünk nekik az Úrra, Izráel Istenére, nem bánthatjuk tehát őket. 20 Ezt tegyük hát velük: hagyjuk életben őket, és akkor nem ér bennünket az Úr haragja amiatt az eskü miatt, amelyet nekik tettünk. 21 Majd azt mondták a fejedelmek: Maradjanak életben, de legyenek favágói és vízfordói az egész közösségnek! Így határoztak tehát róluk a fejedelmek. 22 Józsué pedig hívatta őket, és így beszélt hozzájuk: Miért szedtetek rá bennünket? Azt mondtátok: Nagyon messziről érkeztünk. Pedig közöttünk laktok. 23 Legyetek azért átkozottak! Ne fogyjanak ki közületek a szolgák, Istenem házának favágói és vízfordói! 24 Azok ezt felelték Józsuének: Mivel tudomásukra jutott a te szolgáidnak, hogy Istenetek, az Úr megparancsolta Mózesnek, az ő szolgájának, hogy adja nektek az egész országot, és pusztítsa ki előletek az ország minden lakóját, nagyon féltettük tőletek az életünket, ezért tettük ezt. 25 Most már a kezében vagyunk, bánj velünk úgy, ahogyan jónak és helyesnek látod! 26 Józsué pedig ezt tette velük: Megmentette őket Izráel fiainak a kezéből, és így nem gyilkolták le őket, 27 de

elrendelte Józsué azon a napon, hogy a közösségnek, valamint az Úr oltárának a favágói és vízfordói legyenek azon a helyen, amelyet majd kiválaszt az Úr. Így van ez ma is.

IZRAEL FIAI A SZAVUKAT, ESKÜJÜKET MEGTARTJÁK, AKKOR IS, HA EMBERILEG EZ INDOKOLATLAN, SŐT AZ ELLENKEZŐRE LENNE INKÁBB SZÜKSÉG.

Józs 10

1 Adónícedek, Jeruzsálem királya meghallotta, hogy Józsué elfoglalta Ajt, lakóit pedig teljesen kiirtotta, és úgy bánt Aj városával és királyával, ahogyan Jerikóval és annak királyával, Gibeón lakói viszont békét kötöttek Izráellel, és így közöttük laktak. 2 Ekkor nagyon megijedt, hiszen Gibeón nagy város volt, akárcsak egy királyi város, sőt nagyobb volt Ajnál, és csupa vitéz férfi lakott benne. 3 Adónícedek, Jeruzsálem királya ezért ezt az üzenetet küldte Hóhámnak, Hebrón királyának, Pirámnak, Jarmút királyának, Jáfiának, Lákis királyának és Debírnek, Eglón királyának: 4 Gyertek el hozzám, és segítsetek, verjék meg Gibeónt, mert békét kötött Józsuéval és Izrael fiaival. 5 Erre összegyűlt és felvonult az emóriak öt királya: Jeruzsálem királya, Hebrón királya, Jarmút királya, Lákis királya és Eglón királya, ők maguk és egész hadseregük. Tábort ütöttek Gibeón alatt, és megkezdték a harcot ellene. 6 Akkor a gibeóniak ezt az üzenetet küldték Józsuénak a gilgáli táborba: Ne hagyd cserben a te szolgálodat! Vonulj föl hozzánk gyorsan, és szabadíts meg minket! Segíts rajtunk, mert a hegyvidéken lakó emóriak királyai összefogtak ellenünk! 7 Erre fölvonult Józsué Gilgálból egész hadseregével, valamennyi vitéz harcosával. 8 Az Úr ezt mondta Józsuének: Ne félj tőlük, mert a kezedbe adom őket! Senki sem állhat meg közülnk előtted. 9 Józsué váratlanul rájuk tört, miután egész éjszaka menetelt Gilgálból. 10 Az Úr megzavarta az ellenséget Izrael előtt, úgyhogy Izrael nagy vereséget mért rájuk Gibeónnál, üldözte őket a bét-hóróni hágó felé, és vágta őket egészen Azékáig és Makkédáig. 11 Ahogy menekültek Izrael elől, az Úr heves jégesőt hullatott rájuk az égből a bét-hóróni lejtőn egészen Azékáig, és meghaltak. Többen haltak meg a jégesőtől, mint amennyit fegyverrel öltek meg Izrael fiai. 12 Azon a napon, amikor kiszolgáltatta az Úr Izrael fiainak az emóriákat, beszélt Józsué az Úrral, majd ezt mondta Izrael előtt: Nap, maradj veszteg Gibeónban, te is, Hold, az Ajjálón-völgyben! 13 És veszteg maradt a nap, megállott a hold is, míg kitöltötte bosszúját ellensegein a nép. Meg van ez írva a Jásár könyvében. **Megállt a nap az ég közepén, nem sietett lenyugodni majdnem egy teljes napig. 14 Nem volt ilyen nap sem azelőtt, sem azután, hogy emberi szóra így hallgatott volna az Úr, mert az Úr harcolt Izraelért. KÉPES NYELV VAGY SZÓ SZERINT?** 15 Azután visszatért Józsué egész Izráellel a gilgáli táborba. 16 Az az öt király pedig elmenekült, és elrejtőzött a makkédái barlangban. 17 De jelentették Józsuének, hogy megtalálták az öt királyt, akik a makkédái barlangban rejtőznek. 18 Józsué ezt mondta: Gördítsetek nagy köveket a barlang szája elé, és rendeljete oda embereket, hogy őrizzék őket! 19 Ti pedig ne álljatok meg, üldözzétek ellensegeiteket, vágjátok utócsapataikat, és ne hagyjátok, hogy bejussanak a városaikba, mert kezetekbe adta őket Istenetek, az Úr! 20 Józsué és Izrael fiai igen nagy csapást mértek rájuk, és szinte teljesen megsemmisítették őket. Csak azok maradtak meg közülük, akik elmenekültek, és bejutottak a megerősített városokba. 21 Ekkor visszatért az egész nép épségben Józsuéhoz a makkédái táborba. Senki se merte ezután fenyegetni Izrael fiait. 22 Akkor ezt mondta Józsué: Bontsátok ki a barlang száját, és hozzátok ide hozzám azt az öt királyt a barlangból! 23 Így cselekedtek. Odavitték hozzá a barlangból azt az öt királyt: Jeruzsálem királyát, Hebrón királyát, Jarmút királyát, Lákis királyát és Eglón királyát. 24 Miután odavitték ezeket a királyokat Józsuéhoz, magához hívatta Józsué az izráeli férfiakat mind, és azt mondta a harcosok vezéreinek, akik vele jártak: Jöjjetek ide, tegyétek lábatokat ezeknek a királyoknak a nyakára! Azok odamentek, és rátették lábukat azok nyakára. 25 Ekkor azt mondta nekik Józsué: Ne féljete, és ne rettegjete, legyetek erősek és bátrak! Mert így bánik el az Úr minden

ellenségetekkel, akikkel harcolni fogtok. 26 Azután levágta őket Józsué, megölte, és felakasztotta őket öt fára. Ott maradtak a fákon fölakasztva egészen estig. 27 Napnyugtakor azután Józsué parancsára levették őket a fákról, bedobták a barlangba, ahol rejtőzködtek, és nagy köveket raktak a barlang szája elé. Ott vannak ezek még ma is. JAJ! 28 Makkédát is elfoglalta Józsué azon a napon, és kardélre hányta királyával együtt. Kiirtotta őket, a város minden lakosát, senkit sem hagyott elmenekülni. Ugyanúgy bánt Makkédá királyával, ahogyan Jerikó királyával. 29 Majd továbbvonult Józsué egész Izráellel Makkédából Libná alá, és megtámadta Libnát. 30 Az Úr ezt is Izráel kezébe adta királyával együtt. Kardélre hányta minden lakosát, senkit sem hagyott elmenekülni. Királyával pedig ugyanúgy bánt, ahogyan Jerikó királyával. 31 Majd továbbvonult Józsué egész Izráellel Libnából Lákis alá, és megtámadta. 32 Az Úr Izráel kezébe adta Lákist, elfoglalták a második napon, és kardélre hányták minden lakosát egészen úgy, ahogyan Libnával tették. 33 Akkor fölvonult Hórám, Gézer királya Lákis segítségére. De Józsué megverte őt népével együtt, senkit sem hagyott elmenekülni. 34 Lákisból továbbvonult Józsué egész Izráellel Eglón alá, tábort ütött, és megkezdte a harcot ellene. 35 Elfoglalták még azon a napon, és kardélre hányták minden lakosát. Kiirtotta azon a napon egészen úgy, ahogyan Lákissal tette. 36 Felvonult azután Józsué Eglónból egész Izráellel Hebrónba, és megtámadták. 37 Elfoglalták azt meg a hozzá tartozó városokat is, és kardélre hányták királyával együtt minden lakosát. Senkit sem hagyott Józsué elmenekülni. Ugyanúgy bánt vele, mint Eglónnal: kiirtotta a város minden lakosát. 38 Azután visszafordult Józsué egész Izráellel Debír felé, és megtámadta. 39 Elfoglalta azt királyával meg a hozzá tartozó városokkal együtt. Kardélre hányta minden lakosát, senkit sem hagyott elmenekülni. Ugyanúgy bánt Debírral és királyával, ahogyan elbánt Hebrónnal vagy Libnával és királyával. 40 Így győzte le Józsué az egész országot: a hegyvidéket és a Délvidéket, a Sefélá-alföldet és a dombvidéket meg azok valamennyi királyát. Senkit sem hagyott elmenekülni, hanem kiirtott minden lelket, ahogyan megparancsolta Izráel Istene, az Úr. 41 Megverte őket Józsué Kádés-Barneától Gázáig és Gósen egész földjét Gibeónig. 42 Mindezeket a királyokat és országukat egyetlen hadjárattal hódoltatta meg Józsué, mert Izráel Istene, az Úr harcolt Izráelért. 43 Azután visszatért Józsué egész Izráellel a gilgáli táborba.

Józs 11

Amikor meghallotta ezt Jábín, Hácór királya, üzenetet küldött Jóbábhöz, Mádón királyához, Simrón királyához, Aksáf királyához 2 és azokhoz a királyokhoz, akik az északi hegyvidéken laktak, meg az Arábá-völgyben Kinnerettől délre, a Sefélá-alföldön meg a Dór mellett levő nyugati dombvonulaton; 3 a keleten és nyugaton lakó kánaániakhoz, az emóriakhoz, a hettitákhoz, a perizziekhez és a jebúsziaikhoz a hegyvidékre és a Hermón tövében lakó hivviekhez Micpá földjére. 4 Ezek kivonultak egész seregükkel. Annyi volt az ember, mint tenger partján a homok, de ló és harci kocsis is nagyon sok volt. 5 Mindezek a királyok összefogtak, és amikor megérkeztek, közösen ütöttek tábort a Méróm vizénél, hogy harcoljanak Izráel ellen. 6 Akkor ezt mondta az Úr Józsuénak: Ne félj tőlük, mert holnap ilyenkor Izráelnek adom mindnyájukat halálra sebezve. Vágasd át lovaik inát, és gyűjtsd fel harci kocsijaikat! 7 Józsué váratlanul rájuk tört egész hadseregével a Méróm vizénél, és megrohanta őket. 8 Az Úr pedig Izráel kezébe adta őket. Megverték és üldözték őket Szidón-Rabbáig és Miszfefót-Majmig és a Micpe-völgyig kelet felé. Megverték őket, senkit sem hagytak elmenekülni. 9 Úgy tett velük Józsué, ahogyan meghagyta neki az Úr: Lovaik inát átvágatta, harci kocsijaikat pedig fölgyújtotta. 10 Akkor visszafordult Józsué, elfoglalta Hácórt, királyát pedig megölte karddal. Mindezeknek a királyságoknak korábban Hácór állt az élén. 11 Kardélre hányta, kiirtotta minden lakosát, nem maradt életben senki sem; Hácórt pedig fölperzselte. 12 Ezeknek a királyoknak minden városát elfoglalta Józsué királyaikkal együtt, és kardélre hányta, kiirtotta őket, ahogyan Mózes, az Úr szolgálója megparancsolta. 13 De a halmokon álló városokat nem

perzselte föl Izráel, egyedül csak Hácórt perzselte fel Józsue. 14 Minden holmi és állat, amelyet ezekben a városokban zsákmányoltak, Izráel fiainak a prédája lett. Csak az embereket hányták kardélre; mindenkit kipusztítottak, nem hagytak meg egy lelket sem. 15 Ahogyan az Úr megparancsolta szolgájának, Mózesnek, úgy parancsolta meg Mózes Józsue-nak, és úgy cselekedett Józsue. Semmiben sem tért el attól, amit az Úr Mózesnek parancsolt. 16 Így foglalta el Józsue azt az egész országot: a hegyvidéket, az egész Délvidéket és Gósen egész földjét, a Seféla-alföldet és az Arába-völgyet, Izráel hegyvidékét és alföldjét 17 a Kopasz-hegytől, amely Széir irányában emelkedik, Baal-Gádig, mely a Libánon völgyében a Hermón-hegység lábánál fekszik. Összes királyukat elfogta, levágta és megölte. 18 Hosszú ideig viselt háborút Józsue ezek ellen a királyok ellen. 19 Egyetlen város sem köthetett békét Izráel fiaival, csak a Gibeónban lakó hivviek. Mindent harcban foglaltak el. 20 **Mert az Úr megkeményítette a szívüket, hogy harcoljanak Izráel ellen. Ezért Izráel kiirtotta őket, nem volt irgalom számukra, hanem kipusztították őket, ahogyan az Úr megparancsolta Mózesnek.** 21 Abban az időben elment Józsue, és kipusztította az anákiakat a hegyvidékről, Hebrónból, Debírből, Anábból, mindenünnen Júda és Izráel hegyvidékéről. Városaikkal együtt kiirtotta őket Józsue. 22 Nem maradtak az anákiak fiaiból Izráel fiainak földjén, csak Gázában, Gátban és Asdódban maradtak meg. 23 Így foglalta el Józsue az egész országot, pontosan úgy, ahogyan megígérte Mózesnek az Úr. Józsue pedig átadta azt örökségül Izráelnek, mindegyik törzsnek a maga részét. És béke lett az országban a háború után. **TRIUMFALISTA SUCCESS STORY, 21 SZÁZADI SZEMMEL ISZONYTOS ÁLDOZATOK ÁRÁN**

Józs 12

Ezek voltak az ország királyai, akiket Izráel fiai megverték, földjüket pedig birtokba vették a Jordánon túl, napkeletre, az Arnón medrétől a Hermón-hegységig és az Arába-völgy egész keleti részét: 2 a Hesbónban lakó Szihón, az emóriak királya uralkodott Aróértől, amely az Arnón-patak partján, a patak középső szakaszánál volt, Gileád területének felén a Jabbók-patakig, az ammóniak határáig 3 meg az Arába-völgyben a Kinneret-tó keleti széléig és az Arába-tengernek, vagyis a Sós-tengernek a keleti széléig, Bét-Hajjesimót irányában, dél felé pedig a Piszgá lejtőjéig. 4 Ógnak, Básán királyának, aki az utolsó refáiak egyike volt, és Astárótban meg Edreiben lakott, ez volt a területe: 5 ő uralkodott a Hermón-hegységen és Szalkában meg az egész Básánon, a gesúriak és maakábeliek határáig, meg Gileád területének a felén, Szihónnak, Hesbón királyának a határáig. 6 Mózes, az Úr szolgája és Izráel fiai verték meg őket. Azután Mózes, az Úr szolgája a rübenieknek és gádiaknak meg Manassé törzse felének adta azt birtokul. 7 Ezek annak az országnak a királyai, akiket Józsue és Izráel fiai a Jordánon túl, nyugat felé verték meg, a Libánon völgyében fekvő Baal-Gádtól a Széir irányában emelkedő Kopasz-hegyig. Izráel törzseinek adta ezt Józsue birtokul, mindegyiknek a maga részét; 8 a hegyvidéken és a Seféla-alföldön, az Arába-völgyben és a dombvidéken, a pusztában és a Délvidéken a hettiták, az emóriak, a kánaániak, a perizziek, a hivviek és a jebúsziai területét: 9 Jerikó királya: egy, a Bétel melletti Aj királya: egy, 10 Jeruzsálem királya: egy, Hebrón királya: egy, 11 Jarmút királya: egy, Lákis királya: egy, 12 Eglón királya: egy, Gézer királya: egy, 13 Debír királya: egy, Geder királya: egy, 14 Hormá királya: egy, Arád királya: egy, 15 Libná királya: egy, Adullám királya: egy, 16 Makkédá királya: egy, Bétel királya: egy, 17 Tappúah királya: egy, Héfer királya: egy, 18 Afék királya: egy, Sárón királya: egy, 19 Mádón királya: egy, Hácór királya: egy, 20 Simrón-Merón királya: egy, Aksáf királya: egy, 21 Taanak királya: egy, Megiddó királya: egy, 22 Kedes királya: egy, a karmeli Jokneám királya: egy, 23 a dóri dombvidéken levő Dór királya: egy, a gilgáli Gójjim királya: egy, 24 Tircá királya: egy. Összesen harmincegy király. **ILYEN SOK VOLT KÁNAÁNBAN?**

Józs 13

Amikor Józsué élemedett korú öregember lett, ezt mondta neki az Úr: Te élemedett korú öregember lettél, pedig még igen sok terület maradt az országban, amit birtokba kell venni. 2 Ez maradt még hátra az országból: a filiszteusok egész területe és minden, ami a gesúriaké: 3 a Síhórtól, mely Egyiptomtól keletre folyik, észak felé a kánaániakhoz tartozó Ekrón határáig a filiszteusok öt városfejedelme: a gázai, az asdódi, az askelóni, a gáti és az ekróni, továbbá az avviak; 4 délen a kánaániak egész földje és a szidóni Meará egészen Aféig, az emóriak határáig. 5 Azután a gebáliak földje és napkeleten az egész Libánon, a Hermón-hegység lábánál fekvő Baal-Gádtól egészen a Hamátba vezető útig; 6 a hegység egész lakossága a Libánontól Miszrefót-Majimig, az összes szidóni. **Én magam űzöm ki őket Izráel fiai elől. Oszd csak ki sorsvetéssel Izráelnek örökségül, ahogyan megparancsoltam neked! 7 Most azért oszd fel ezt a földet örökségül a kilenc törzs és Manassé fél törzse között! 8 Ugyanakkor a rúbeniek és a gádiak is megkapták örökségüket, amelyet Mózes adott nekik keleten, a Jordánon túl. Úgy osztották fel, ahogyan Mózes, az Úr szolgálja adta nekik: 9 Aróértől fogva, amely az Arnón-patak partján van, a várost a patak középső folyásánál és az egész fennsíkot Médebától Dibónig, 10 meg az emóriak királyának, a Hesbónban uralkodó Szihónnak összes városát az ammóniak határáig; 11 Gileádot meg a gesúriak és a maakátiak területét, az egész Hermón-hegységet és az egész Básánt Szalkáig; 12 Básánban Óg egész királyságát, aki Astárótban és Edreiben uralkodott. Ő maradt meg a refáiak utódai közül, akiket Mózes vert le, és vette el a birtokukat. 13 De Izráel fiai nem űzték ki a gesúriakat és a maakátiakat, ezért Gesúr és Maaká lakói ott élnek Izráel között még ma is. 14 Csak Lévi törzsének nem adott örökséget: ő Izráel Istenének, az Úrnak tűzáldozatait kapta örökségül, ahogyan megígérte neki. 15 Rúben fiai törzsének Mózes adott örökséget nemzetségenként. 16 Övék lett a következő terület: Aróértől fogva, amely az Arnón-patak partján van, maga a város a patak középső folyásánál és az egész fennsík Médebáig, 17 Hesbón és a hozzá tartozó városok a fennsíkon, Dibón, Bámót-Baal és Bét-Baal-Meón, 18 Jahcá, Kedémót, és Méfaat, 19 Kirjátajim, Szibmá és Ceret-Hassahar a völgyből kiemelkedő hegyen, 20 továbbá Bét-Peór, a Pizsgá dombvidéke és Bét-Hajjesímót. 21 A fennsík összes városa és az emóriak királyának, a Hesbónban uralkodó Szihónnak egész királysága. Őt is megverte Mózes, meg Midján fejedelmeit: Evít és Reket, Cúrt és Húrt is meg Rebát, a Szihónnak alárendelt vezéreket, akik az országban laktak. 22 Bálámot, Beór fiát, a jóst is fegyverrel ölték meg Izráel fiai azokkal együtt, akiket lemészároltak. 23 Rúben fiainak területét a Jordán határolta. Ez Rúben fiainak az öröksége nemzetségenként, ezek a városok a hozzájuk tartozó falvakkal együtt. 24 Gád törzsének, Gád fiainak is Mózes adott örökséget nemzetségenként. 25 Övék lett a következő terület: Jazér és Gileád összes városa és az ammóniak országának fele Aróérig, Rabbától keletre, 26 azután Hesbóntól Rámat-Hammicpéig és Betónímig meg Mahanajimtól Lódebár határáig. 27 A völgyben pedig Bét-Harám, Bét-Nimrá, Szukkót és Cáfón, egy kicsinyke rész Hesbón királyának, Szihónnak a királyságából, meg a Jordán és vidéke a Kinneret-tó végéig, keleten, a Jordánon túl. 28 Ez Gád fiainak az öröksége nemzetségenként, ezek a városok a hozzájuk tartozó falvakkal együtt. 29 Manassé törzse felének is Mózes adott örökséget. Ez jutott Manassé fiai törzse felének nemzetségenként: 30 az ő területük lett Mahanajimtól kezdve az egész Básán, Ógnak, Básán királyának az egész királysága és Jáír összes sátorfalva, amely Básánban van, összesen hatvan város, 31 továbbá Gileád fele és Astárót meg Edreí, Óg királyságának a városai Básánban. Ez jutott a Manassétól származó Mákír fiainak, Mákír fiai felének, nemzetségenként. 32 Ezeket a területeket Mózes osztotta ki örökségül Móáb síkságán, a Jordánon túl, Jerikótól keletre. 33 Lévi törzsének azonban nem adott Mózes örökséget. Maga az Úr, Izráel Istene az ő örökségük, ahogyan megígérte nekik.**

Józs 14

Ez lett Izráel fiainak az öröksége Kánaán földjén. Eleázár pap és Józsué, Nún fia meg a törzsek családfői osztották ki örökségül Izráel fiainak; 2 sorsolással osztották ki a kilenc és fél törzs örökségét, ahogyan megparancsolta az Úr Mózes által. 3 Mert két és fél törzsnek még Mózes adott örökséget a Jordánon túl. A lévítáknak azonban nem adott örökséget közöttük. 4 Mivel József fiaiból két törzs lett, Manassé és Efraim, ezért a lévítáknak nem adtak birtokrészt az országban, hanem csak városokat, hogy azokban lakjanak, meg az azokhoz tartozó legelőket nyájaik és egyéb jószáguk számára. 5 Úgy jártak el Izráel fiai, és úgy osztották fel a földet, ahogyan Mózesnek megparancsolta az Úr. 6 Júda fiai Gilgálban Józsué elé járultak, és a **kenizsi Káléb, Jefunne fia** ezt mondta neki: Te tudod, hogy mit mondott az Úr Mózesnek, az Isten emberének rólam és rólad Kádés-Barneában. 7 **Negyvenéves voltam, amikor elküldött engem Mózes, az Úr szolgálja Kádés-Barneából kikémleni ezt az országot, és én megbízható híreket hoztam neki.** 8 Társaim, akik velem jöttek, megrémítették a nép szívét; én azonban hűségesen követtem Istenemet, az Urat. 9 Azon a napon megesküdött **Mózes: Bizony, a te örökséged lesz és a te fiaidé mindörökké az a föld, amelyet bejártál, mivel hűségesen követted Istenemet, az Urat.** 10 **Mostanáig megőrizte életemet az Úr, ahogy megígérte. Negyvenöt éve annak, hogy ezt az ígéretet tette az Úr Mózesnek, amikor a pusztát járta Izráel. Most, éppen ma vagyok nyolcvanöt esztendő.** 11 **Még ma is olyan erős vagyok, mint amikor Mózes elküldött engem. Amilyen eróm volt akkor, olyan az eróm most is: harcba vonulok, és visszatérek.** 12 **Most azért add nekem azt a hegyvidéket, amelyet megígért az Úr azon a napon, hiszen te is hallottad akkor, hogy anákiak vannak ott és nagy, erődített városok. Talán velem lesz az Úr, és kiűzöm őket, ahogyan megígérte az Úr.** 13 Józsué megáldotta őt, és örökségül adta Hebrónt Kálébnak, Jefunne fiának. 14 Azért lett hát Hebrón a kenizsi Kálébnak, Jefunne fiának az öröksége mind a mai napig, mert hűségesen követte az Urat, Izráel Istenét. 15 Hebrón neve azelőtt Kirjat-Arba volt. Arba volt a legnagyobb ember az anákiak között. És béke lett az országban a háború után.

Józs 15

FÖLDRAJZ VÉGIIG, KIVÉVE 1-2 MONDAT A VÉGÉN, AKSZARÓL, KÁLEB FIÁNAK KÉRÉSÉRŐL

1 Ez jutott sorsolással Júda fiai törzsének nemzetségenként: Edóm határanál a Cin-pusztá, Témán szelétől a Délvidék felé. 2 Déli határuk a Sós-tenger végétől, a Délvidékre néző tengeröböltől indul ki, 3 és délen az Akrabbím-hágó felé halad, majd átmegy Cin felé, azután fölmegey délről Kádés-Barneához. Elhalad Hecrón mellett, fölmegey Addár felé, és Karka felé kanyarodik. 4 Majd Acmon felé halad, kiér Egyiptom patakjáiig, és a határ a tengernél végződik. Ez legyen a déli határotok. 5 Kelet felé a Sós-tenger a határ a Jordán torkolatáig. Az északi határvonal a tengeröbölnél, a Jordán torkolatánál kezdődik, 6 innen fölmegey a határ Bét-Hoglá felé, és Bét-Arábától északra megy el, azután fölmegey a határ a rúbéni Bóhan sziklájáiig. 7 Azután az Ákór-völgytől Debír felé megy föl a határ, és észak felé fordul Gelilótnál, amely a pataktól délre, az Adummím-hágóval szemben van. Azután a Semes-forrás mellett halad el a határ, és vége a Rógél-forrásnál van. 8 Innen fölmegey a határ a Ben-Hinnóm-völgy felé a jebúsi hegyhát déli oldalánál, azaz Jeruzsálemnél. Majd fölmegey a határ a hegytetőre, amely a Hinnóm-völgygel szemben nyugatra és a Refáim-völgy északi szélén van. 9 A hegycsúcsról lekanyarodik a határ a Mé-Neftóah-forráshoz, és az efróni hegyvidék városaihoz ér ki. Majd lekanyarodik a határ Baalá, azaz Kirjat-Jeárím felé. 10 Baalától nyugatra fordul a határ a Széír-hegység felé, áthalad a Jeárím-hegy, azaz a Keszálón északi oldalán. Innen lemegy Bét-Semes irányába, és Timná felé halad. 11 Azután továbbmegy a határ az ekróni hegyháttól északra, és Sikkárón felé kanyarodik. Azután átmegy a határ a Baalá-hegy felé, és elér Jabneélhez, úgyhogy a határ a tengernél végződik. 12 A nyugati határ a Nagy-tenger partvidéke. Ez Júda fiainak a határa körös-körül nemzetségenként. 13 Kálébnak, Jefunne fiának is Júda fiai között adtak

birtokrészt, ahogyan az Úr megparancsolta Józsuének: Kirjat-Arbát, Anák apjának városát, azaz Hebrónt. 14 Káléb kiüzte onnan Anák három fiát: Sésajt, Ahímant és Talmajt, Anák leszármazottait. 15 Innen felvonult Debír lakói ellen. Debír neve azelőtt Kirjat-Széfer volt. 16 Akkor ezt mondta Káléb: **Aki megveri és elfoglalja Kirjat-Széfert, annak adom a lányomat, Akszát feleségül.** 17 Otniél, Káléb öccsének, Kenaznak a fia foglalta el azt, így neki adta a lányát, Akszát feleségül. 18 Amikor az asszony hozzáment, a férje rábeszélte, hogy kérjen mezőt az apjától. Amikor leszállt a számárról, Káléb megkérdezte tőle: Mi járásban vagy? 19 Az asszony ezt felelte neki: Ajándékozz meg engem! Ha a Délvidékre adtál férjhez, akkor adj nekem forrásokat is! Káléb pedig neki adta a Felső-forrásokat és az Alsó-forrásokat. 20 Ez Júda fiai törzsének az öröksége nemzetségenként: 21 Ezek lettek Júda fiai törzsének legtávolabbi városai Edóm határánál, a Délvidéken: Kabceél, Éder és Jágúr, 22 Kíná, Dímóná és Adadá, 23 Kedes, Hácór és Jitnán, 24 Zíf, Telem és Beálót, 25 Hácór-Hadattá és Kerijjót-Hecrón, azaz Hácór, 26 Amám, Sema és Móládá, 27 Hacar-Gaddá, Hesmón és Bét-Pelet, 28 Hacar-Súál, Beérseba és Bizjótjá, 29 Baalá, Ijjím és Ecem, 30 Eltolad, Keszíl és Hormá, 31 Ciklág, Madmanná és Szanszanná, 32 Lebáót, Silhím, Ajin és Rimmón. Összesen huszonkilenc város falvaival együtt. 33 A Seféla-alföldön: Estáól, Corá és Asná, 34 Zánóah, Én-Ganním, Tappúah és Énám, 35 Jarmút, Adullám, Szókó és Azéká, 36 Saarajim, Adítajim, Gedérá és Gedérótajim. Tizennégy város falvaival együtt. 37 Cenán, Hadásá és Migdal-Gád, 38 Dilán, Mícpe és Jokteél, 39 Lákis, Bockat és Eglón, 40 Kabbón, Lahmász és Kitlís, 41 Gedérót, Bét-Dágón, Naamá és Makkédá. Tizenhat város falvaival együtt. 42 Libná, Eter és Ásán, 43 Jiftáh, Asná és Necíb, 44 Keílá, Akzíb és Márésá. Kilenc város falvaival együtt. 45 Ekrón, a hozzá tartozó városokkal és falvakkal együtt. 46 Ekróntól a tengerig az egész terület Asdód mellett, az ott levő falvakkal együtt. 47 Asdód, a hozzá tartozó városokkal és falvakkal; Gáza, a hozzá tartozó városokkal és falvakkal egészen Egyiptom patakjáig, meg a Nagy-tenger partvidéke. 48 A hegyvidéken Sámír, Jattír és Szókó, 49 Danná és Kirjat-Szanná, azaz Debír, 50 Anáb, Estemó és Ánim, 51 Gósen, Hólón és Giló. Tizenegy város falvaival együtt. 52 Arab, Dúmá és Esán, 53 Jánúm, Bét-Tappúah és Aféká, 54 Humtá, Kirjat-Arba, azaz Hebrón és Ciór. Kilenc város falvaival együtt. 55 Máón, Karmel, Zíf és Júttá, 56 Jizreel, Jokdeám és Zánóah, 57 Kajin, Gibá és Timná. Tíz város falvaival együtt. 58 Halhúl, Bét-Cúr és Gedór, 59 Maarát, Bét-Anót és Eltekón. Hat város falvaival együtt. 60 Kirjat-Baal, azaz Kirjat-Jeárím és Rabbá. Két város falvaival együtt. 61 A pusztában: Bét-Arábá, Middín és Szekáká, 62 Nibsán, Ír-Melah és Én-Gedí. Hat város falvaival együtt. 63 A jebúsziaikat, Jeruzsálem lakóit nem tudták kiüzni Júda fiai. Ezért laknak ott a jebúsziaik Júda fiaival Jeruzsálemben még ma is.

Józs 16

A József fiainak kisorsolt terület határa Jerikó mellett, a Jordántól indul, Jerikó vizeitől keletre, a pusztában, majd Jerikótól továbbmegy a hegyvidéken Bétel felé. 2 Azután továbbmegy Bételtől Lúz felé, és átmegy az arkiak területére Atárótig. 3 Majd lemegy a tenger felé a jaflétiak területére, Alsó Bét-Hórón vidékéig és Gézerig, és a tengernél végződik. 4 Így kapták meg örökségüket József fiai, Manassé és Efraim. 5 Ez lett Efraim fiainak a határa nemzetségenként: Örökségük határa keleten Atrót-Addártól húzódik Felső Bét-Hórónig, 6 és eléri a határ a tengert. Északon Mikmetátnál kelet felé fordul a határ Taanat-Silónak, majd továbbmegy mellette keleten Jánóah felé. 7 Jánóah-tól lemegy Atárót és Naará felé, érinti Jerikót, és kiér a Jordánhoz. 8 Tappúah-tól nyugat felé megy a határ a Kána-patakig, és a tengernél végződik. Ez Efraim fiai törzsének az öröksége nemzetségenként. 9 De Manassé fiainak az örökségében is különítettek el városokat Efraim fiainak, mindegyik várost a falvaival együtt. 10 A Gézerben lakó kánaániakat azonban nem űzték ki. Ezért ott laknak a kánaániak Efraim között még ma is, de kényszermunkásokká lettek.

Józs 17

Manassé törzsének is jutott kisorsolt rész; ő volt ugyanis József elsőszülöttje. Mákírnak, Manassé elsőszülöttjének, Gileád apjának jutott Gileád és Básán, mert harcos ember volt. 2 Manassé többi fiának is jutott örökség, nemzetségenként: Abíezer fiainak, Hélek fiainak, Aszriél fiainak, Sekem fiainak, Héfer fiainak és Semída fiainak. Ezek József fiának, Manassénak a férfi leszármazottai nemzetségenként. 3 De Celofhádnak, Héfer fiának, aki Gileád fia, Mákír unokája és így Manassé dédunokája volt, nem voltak fiai, csak leányai. Leányainak neve Mahlá, Nóá, Hoglá, Milká és Tircá volt. 4 Ezek odamentek Eleázár paphoz meg Józsuéhez, Nún fiához meg a fejedelmekhez, és ezt mondták: Az Úr megparancsolta Mózesnek, hogy testvéreink között nekünk is adjon örökséget. Adott is nekik örökséget az Úr parancsa szerint apjuk testvérei között. 5 Így esett Manasséra tíz rész a Jordánon túl levő Gileád és Básán földjén kívül. 6 Mert Manassé leányai örökséget kaptak az ő fiai között. Gileád földje pedig Manassé többi fiáé lett. 7 Manassé határa Ásértól Mikmetát felé húzódik, ami Sikemmel átellenben fekszik, azután dél felé fordul a határ Én-Tappúah lakói felé. 8 Tappúah földje Manassénak jutott, de maga Tappúah, Manassé határán, Efraim fiaié lett. 9 Azután lefelé megy a határ a Kána-patak felé a pataktól délre. Ezek a városok Efraimnak jutottak, bár Manassé városai között voltak. Manassé határa a pataktól északra volt, és a tengernél végződött. 10 A déli rész Efraimé, az északi rész Manasséé lett, határa pedig a tenger. Északon Ásér a szomszédja, keleten pedig Issakár. 11 Manassénak jutott Issakár és Ásér területén Bét-Seán a falvaival együtt, Jibleám a falvaival, Dór lakosai falvaikkal együtt, Én-Dór lakosai falvaikkal együtt, Taanak lakosai falvaikkal együtt, Megiddó lakosai falvaikkal és a három dombvonulattal együtt. 12 De magukat a városokat nem tudták birtokba venni Manassé fiai, a kánaániaknak így sikerült ott maradniuk azon a földön. 13 Amikor megerősödtek Izráel fiai, kényszermunkára fogták a kánaániakat, kiűzni azonban nem tudták őket. 14 De József fiai így beszéltek Józsuével: Miért csak egy sorsvetésnyi örökséget és egy kimért részt adtál nekünk? Hiszen nagy a mi népünk, mert mindeddig megáldott bennünket az Úr. 15 Józsué azt felelte nekik: Ha olyan nagy a ti népetek, menjeteek föl az erdőségbe, és irtsatok abból magatoknak a perizziek és a refáiak földjén, ha szűk nektek Efraim hegyvidéke! 16 Erre azt mondták József fiai: Ez a hegyvidék nem elég nekünk, viszont a síkságon lakó kánaániaknak mind vas harci kocsijaik vannak: Bét-Seánban és falvaiban is, meg Jezréel síkságán is. 17 Józsué azonban azt felelte József házának, Efraimnak és Manassénak: Nagy a ti népetek, és az erőtök is nagy! Nemcsak ez az egy kisorsolt rész jut tehát majd nektek, 18 hanem egy egész hegyvidék lesz majd a tiétek! Ahol erdőség van, irtsátok ki, és így a tiétek lesz az egész. Ki fogjátok űzni a kánaániakat, még ha vas harci kocsijaik vannak, és erősek is.

Józs 18

Izráel fiainak egész közössége összegyűlt Sílóban. Ott helyezték el a kijelentés sátrát, miután meghódolt előttük az ország. 2 Izráel fiai között ekkor még hátra volt hét olyan törzs, amelyeknek nem osztották ki az örökséget. 3 Akkor ezt mondta Józsué Izráel fiainak: Meddig késtek még? Miért nem mentek el, és veszitek birtokba azt a földet, amelyet nektek adott atyáitok Istene, az Úr? 4 Hozzatok ide törzsenként három férfit, hogy elküldjem őket. Induljanak el, járják be az országot, készítsenek róla leírást örökségüknek megfelelően, majd jöjjenek vissza hozzám. 5 Azután osszátok fel magatok között hét részre! Júda maradjon meg a maga területén délen, József háza is maradjon meg a maga területén északon. 6 Ti tehát készítsetek leírást arról a földről, a hét birtokrészről, és hozzátok ide hozzám, hogy itt, Istenünknek, az Úrnak színe előtt kisorsoljam azokat közöttetek. 7 De a lévítáknak nincs birtokrésze közöttetek, mert az Úr papi szolgálata az ő örökségük. Gád, Rúben és Manassé törzsének a fele pedig már megkapta a maga örökségét keleten, a Jordánon túl, amelyet Mózes,

az Úr szolgálja adott nekik. 8 El is indultak azok a férfiak, és elmentek. Amikor útra keltek, megparancsolta nekik Józsué, hogy készítsenek leírást az országról. Ezt mondta: Menjete el, járjátok be az országot, és készítsetek róla leírást! Azután térjete vissza hozzám, és én kisorsolom köztetek itt, Sílóban, az Úr színe előtt. 9 Elmentek tehát a férfiak, bejárták az országot, és egy könyvben leírást készítettek a városokról a hét birtokrész szerint, azután visszamentek Józsuéhoz a sílói táborba. 10 Józsué pedig sorsot vetett nekik Sílóban, az Úr színe előtt, és szétosztotta ott Józsué az országot Izráel fiai között, elkészített felosztásuk szerint. 11 A sorsolás először Benjámin fiainak törzsére, annak nemzetségeire esett. A sorsolásban nekik jutott terület Júda fiai és József fiai közé esett. 12 Határuk az északi oldalon a Jordánnál kezdődik, majd fölmege a határ a jerikói hegyhátra északon; azután a hegyvidéken át megy nyugat felé, és a bét-áveni pusztánál ér véget. 13 Onnan továbbmege a határ Lúz felé, a lúzi, azaz bételi hegyháttól délre. Azután lemege a határ Atrót-Addár felé a hegyvidéken, Alsó Bét-Hóróntól délre. 14 Majd elkanyarodik a határ, és a nyugati oldalon dél felé fordul; attól a hegytől délre, amely Bét-Hórónnal szemben van, és Kirjat-Baalnál, azaz Kirjat-Jeárimnál, Júda fiainak a városánál végződik. Ez a nyugati oldal. 15 A déli oldal Kirjat-Jeárim szélénél kezdődik. Elkezdődik a határ nyugaton, és elér a Mé-Neftóah-forráshoz. 16 Innen lemege a határ annak a hegynek a lábához, amely a Ben-Hinnóm-völgygel átellenben van, a Refáim-völgytől északra. Azután lemege a Hinnóm-völgybe, a jebúsi hegyhátra dél felé; lemege a Rógél-forráshoz, 17 majd északnak kanyarodik, és elér Én-Semesig, ahonnan kiér Gelilótig, az Adummím-hágóval szemben, és lemege a rúbeni Bóhan sziklájáig. 18 Azután átmege az Arábá-völgygel szemben levő hegyhátra észak felé, és lemege az Arábá-völgybe. 19 Majd átmege a határ a Bét-Hoglá-hegyhátra észak felé, és a határ a Sós-tenger északi öblénél végződik, a Jordán déli végénél. Ez a déli határ. 20 A keleti oldalon a Jordán határolja. Ez Benjámin fiainak az öröksége és határaik körös-körül nemzetségeinek megfelelően. 21 Ezek Benjámin fiai törzsének a városai nemzetségeinek megfelelően: Jerikó, Bét-Hoglá és Émek-Kecíc. 22 Bét-Arába, Cemarájim és Bétel, 23 Avvím, Pára és Ofrá, 24 Kefar-Ammóná, Ofni és Geba. Tizenkét város, falvaival együtt. 25 Gibeón, Rámá és Beérót, 26 Micpe, Kefirá és Mócá, 27 Rekem, Jirpeél és Taralá, 28 Céla, Elef és Jebúsz, azaz Jeruzsálem, továbbá Gibat és Kirjat. Tizennygy város, falvaival együtt. Ez Benjámin fiainak az öröksége nemzetségeiknek megfelelően.

Józs 19

A sorsolás másodszorra Simeonra, Simeon fiainak törzsére esett, annak nemzetségeire. Az ő örökségük Júda fiainak az örökségén belül volt. 2 Az ő örökségük lett Beérseba, Seba és Móládá, 3 Hacar-Suál, Bálá és Ecem, 4 Eltolad, Betúl és Hormá, 5 Ciklág, Bét-Markábót és Hacar-Szuszá, 6 Bét-Lebaót és Sárúhen: tizenhárom város, falvaival együtt. 7 Ajin, Rimmón, Eter és Ásán: négy város, falvaival együtt. 8 Továbbá mindazok a falvak, amelyek ezek körül a városok körül voltak Baalat-Beérig, a délvidéki Rámáig. Ez Simeon fiai törzsének az öröksége nemzetségeinek megfelelően. 9 Júda fiainak a részéből adtak Simeon fiainak örökséget, mert Júda fiainak túl nagy birtokrész jutott. Ezért kaptak örökséget Simeon fiai azoknak az örökségén belül. 10 Harmadszor Zebulon fiaira, az ő nemzetségeikre esett a sorsolás. Örökségük határa Száridig ér. 11 Fölmege a határuk nyugatnak Maralá felé, érinti Dabbesetet, majd érinti azt a patakot, amely Jokneámmal szemben van. 12 Száridnál keletre, napkelet felé fordul Kizlót-Tábór határán, azután elér Dáberatig, majd fölmege Jáfiáig. 13 Onnan továbbmege keleti irányban Gat-Héfer és Ét-Kácín felé, majd elér Rimmónig, ott pedig elkanyarodik Néá felé. 14 Ezt megkerüli a határ Hannátóntól északra, és a Jiftah-Él-völgyben végződik. 15 Ott van még Kattát, Nahalál, Simrón, Jidalá és Betlehem. Tizenkét város, falvaival együtt. 16 Ez Zebulon fiainak az öröksége nemzetségeiknek megfelelően: ezek a városok falvaikkal együtt. 17 Negyedszer Issakárra esett a sorsolás, Issakár fiaira, az ő nemzetségeikre. 18 Az ő területükön van Jezeél, Keszúlót és Súném, 19 Hafarájim, Sión és Anáharat, 20 Rabbít, Kisjón és Ebec, 21

Remet, Én-Ganním, Én-Haddá és Bét-Paccéc. 22 Érinti a határ Tábórt, Sahacímát és Bét-Semest, úgyhogy határuk a Jordánnál végződik. Tizenhat város, falvaival együtt. 23 Ez Issakár fiai törzsének az öröksége nemzetségeiknek megfelelően: ezek a városok falvaikkal együtt. 24 Ötödször Ásér fiainak a törzsére, az ő nemzetségeikre esett a sorsolás. 25 Az ő területükön van Helkat, Halí, Beten és Aksáf, 26 Alammelek, Amád és Misál. Nyugaton érinti a határ a Karmelt és a Libnát-patakot. 27 Innen napkelet felé fordul Bét-Dágón felé, érinti északon Zebulont, a Jiftah-Él-völgyet, Bét-Émeket és Neiélt, majd elér északon Kábúlig. 28 Innen Ebrón, Rehób, Hammón és Káná mellett egészen Szidón-Rabbáig húzódik. 29 Azután Rámá felé fordul a határ, egészen Tírusz megerősített városáig. Majd Hószá felé fordul a határ, és a tengernél végződik. Ott van még Hebel, Akzíb, 30 Ummá, Afék és Rehób. Huszonkét város, falvaival együtt. 31 Ez Ásér fiai törzsének az öröksége nemzetségeiknek megfelelően: ezek a városok falvaikkal együtt. 32 Hatodszor Naftáli fiaira esett a sorsolás; Naftáli fiaira, az ő nemzetségeikre. 33 Az ő határuk Héleftől, a caananními tölgyfától Adámí-Nekeben és Jabneélen át Lakkúmig terjed, és a Jordánig ér el. 34 Azután nyugat felé Aznót-Tábórnak fordul a határ, és onnan elér Húkókig. Délen Zebulonnal érintkezik, nyugaton meg Áserral érintkezik, napkeleten pedig a Jordánnal. 35 A megerősített városok ezek: Ciddím, Cér, Hammat, Rakkat és Kinneret, 36 Adámá, Rámá és Hácór, 37 Kedes, Edrei és Én-Hácór, 38 Jirón, Migdal-Él, Horém, Bét-Anát és Bét-Semes: tizenkilenc város, falvaival együtt. 39 Ez Naftáli fiai törzsének az öröksége nemzetségeiknek megfelelően: ezek a városok falvaikkal együtt. 40 Hetedszer Dán fiainak törzsére esett a sorsolás, az ő nemzetségeikre. 41 Az ő örökségük területén van Corá, Estáól és Ír-Semes, 42 Saalbím, Ajjálón és Jitlá, 43 Élón, Timnátá és Ekrón, 44 Elteké, Gibbetón és Baalat, 45 Jehud, Bené-Berak és Gat-Rimmón, 46 Mé-Jarkón és Rakkón a Jáfó előtti területtel együtt. 47 Dán fiai azonban elvesztették területüket. Ezért felvonultak Dán fiai, és megtámadták Lesemet. Elfoglalták, kardélre hányták lakosait, majd birtokba vették, és letelepedtek benne. Azután Lesemet ösatyjukról, Dánról Dánnak nevezték el. 48 Ez Dán fiai törzsének az öröksége nemzetségeiknek megfelelően: ezek a városok falvaikkal együtt. 49 Amikor befejezték az örökség szétosztását az ország területén, akkor örökséget adtak Izrael fiai maguk között Józsuének, Nún fiának is. 50 Az Úr parancsa szerint azt a várost adták neki, amelyet kért: Timnat-Szerahot, Efraim hegyvidékén. Felépítette a várost, és abban lakott. 51 Ezeket a területeket osztotta ki örökségül Eleázár pap meg Józsué, Nún fia és az izraeli törzsek családfői sorsvetéssel Silóban, az Úr színe előtt, a kijelentés sátrának a bejáratánál. Így végezték el az ország felosztását.

Józs 20

1 Ezután így szólt az Úr Józsuéhoz: 2 Mondd meg Izrael fiainak: Jelöljétek ki a **menedékvárosokat**, amelyekről Mózes által beszéltem nektek; 3 hadd meneküljön oda a gyilkos, aki nem szándékosan, hanem akaratán kívül ölt meg valakit. Szolgáljanak azok nektek menedékkül a vérbosszuló elől. 4 Ha valaki egy ilyen városba menekül, álljon meg a városkapu bejáratánál, és beszélje el ügyét a város véneinek. Azok pedig fogadják be maguk közé a városba, adjanak neki helyet, ő pedig lakjék közöttük. 5 **Ha azután üldözi őt a bosszúálló, ne szolgáltassák ki neki a gyilkost, mert akaratán kívül ölte meg felebarátját, hiszen nem gyűlölte őt azelőtt.** 6 Lakjék abban a városban mindaddig, amíg a közösség elé nem áll ítélelhozatalra, vagy amíg meg nem hal az a főpap, aki abban az időben lesz hivatalban. Akkor ismét visszatérhet a gyilkos a maga városába és házába: abba a városba, amelyből elmenekült. 7 Így különítették el Kedest Galileában, Naftáli hegyvidékén, Sikemet Efraim hegyvidékén és Kirjat-Arbát, azaz Hebrónt Júda hegyvidékén. 8 A Jordánon túl, Jerikótól keletre kijelölték Becert Rúben törzséből a pusztában, a fennsíkon, Rámótot Gileádban Gád törzséből és Gólánt Básánban Manassé törzséből. 9 Ezek lettek a kijelölt városok Izrael fiai és a közöttük tartózkodó

jövevények számára, hogy oda menekülhessen mindenki, aki nem szándékosan öl meg valakit, és ne haljon meg a bosszúálló kezétől, amíg a közösség elé nem áll.

Józs 21

Azután odamentek a lévíták családfői Eleázár paphoz és Józsuéhoz, Nún fiához meg az izráeli törzsek családfőihez, 2 és így szóltak hozzájuk Sílóban, Kánaán földjén: Az Úr megparancsolta Mózes által, hogy adjatok nekünk városokat lakóhelyül és azokhoz legelőket az állatainknak. 3 Izráel fiai ezért az Úr parancsa szerint a lévítáknak adták ezeket a városokat a maguk örökségéből, a hozzájuk tartozó legelőkkel együtt: 4 amikor a kehátiak nemzetségeire esett a sorsolás, a lévíták között Áron pap fiainak tizenhárom város jutott sorsolással Júda törzséből, Simeon törzséből és Benjámin törzséből. 5 Kehát többi fiának pedig tíz város jutott sorsolással Efraim törzse nemzetségeiből, Dán törzséből és Manassé törzse egyik feléből. 6 Gérsón fiainak tizenhárom város jutott sorsolással Issakár törzse nemzetségeiből, Ásér törzséből, Naftáli törzséből és Manassé törzse másik feléből Básánban. 7 Merári fiai nemzetségeinek tizenkét város jutott Rúben törzséből, Gád törzséből és Zebulon törzséből. 8 Izráel fiai tehát a lévítáknak adták ezeket a városokat legelőikkel együtt sorsolással, ahogyan Mózes által megparancsolta az Úr. 9 Júda fiainak a törzséből és Simeon fiainak a törzséből név szerint a következő városokat adták oda: 10 Lévi fiai közül a Kehát nemzetségéből származó Áron fiaira esett először a sorsolás. 11 Nekik adták Anák atyjának városát, Kirjat-Arbát, azaz Hebrónt Júda hegyvidékén, a körülötte levő legelőkkel együtt. 12 De a városhoz tartozó mezőket és annak falvait Kálébnak, Jefunne fiának adták birtokul. 13 Áron pap fiainak adták a gyilkosok menedékvárosát, Hebrónt legelőivel együtt, Libnát legelőivel együtt, 14 Jattírt legelőivel együtt, Estemóát legelőivel együtt, 15 Hólónt legelőivel együtt, Debírt legelőivel együtt, 16 Ajint legelőivel együtt, Juttát legelőivel együtt és Bét-Semest legelőivel együtt: kilenc várost ebből a két törzsből. 17 Benjámin törzséből Gibeónt legelőivel együtt, Gebát legelőivel együtt, 18 Anátótot legelőivel együtt és Almónt legelőivel együtt: négy várost. 19 Áron fiainak, a papoknak összesen tizenhárom város jutott, a hozzájuk tartozó legelőkkel együtt. 20 A Kehát fiainak nemzetségeihez tartozó lévíták közül Kehát többi fiának ezek a városok jutottak sorsolással Efraim törzséből: 21 nekik adták Efraim hegyvidékén a gyilkosok menedékvárosát, Sikemet legelőivel együtt, továbbá Gézert legelőivel együtt, 22 Kibcajmot legelőivel együtt és Bét-Hórónt legelőivel együtt: négy várost. 23 Dán törzséből Eltekét legelőivel együtt, Gibbetónt legelőivel együtt, 24 Ajjálónt legelőivel együtt és Gat-Rimmónt legelőivel együtt: négy várost. 25 Manassé törzsének egyik feléből Taanakot legelőivel együtt és Gat-Rimmónt legelőivel együtt: két várost. 26 Kehát fiai többi nemzetségének összesen tíz város jutott, a hozzájuk tartozó legelőkkel együtt. 27 A lévíták nemzetségei közül Gérsón fiainak adták Manassé törzsének másik feléből a gyilkosok menedékvárosát, a básáni Gólánt legelőivel együtt és Beesterát legelőivel együtt: két várost. 28 Issakár törzséből Kisjónt legelőivel együtt, Dáberatot legelőivel együtt, 29 Jarmútot legelőivel együtt és Én-Gannímot legelőivel együtt: négy várost. 30 Ásér törzséből Misált legelőivel együtt, Abdónt legelőivel együtt, 31 Helkatot legelőivel együtt és Rehóbot legelőivel együtt: négy várost. 32 Naftáli törzséből Galileában a gyilkosok menedékvárosát, Kedest legelőivel együtt, Hammót-Dórt legelőivel együtt és Kartánt legelőivel együtt: három várost. 33 A gérsóni nemzetségeknek összesen tizenhárom város jutott, a hozzájuk tartozó legelőkkel együtt. 34 A többi lévítának, Merári fiai nemzetségeinek adták Zebulon törzséből Jokneámot legelőivel együtt, Kartát legelőivel együtt, 35 Dimnát legelőivel együtt és Nahalált legelőivel együtt: négy várost. 36 Rúben törzséből Becert legelőivel együtt, Jahcát legelőivel együtt, 37 Kedémótot legelőivel együtt és Méfaatot legelőivel együtt: négy várost. 38 Gád törzséből Gileádban a gyilkosok menedékvárosát, Rámótot legelőivel együtt, Mahanajimot legelőivel együtt, 39 Hesbónt legelőivel együtt és Jazért legelőivel együtt: összesen négy várost. 40 A lévíták többi nemzetségei közül Merári fiai nemzetségeinek

sorsolással tizenkét város jutott. 41 A lévítáknak tehát Izráel fiainak birtokaiból összesen negyvennyolc város jutott, a hozzájuk tartozó legelőkkal együtt. 42 Ezekhez a városokhoz városonként legelők is tartoztak körös-körül; így volt ez mindegyik város esetében. 43 Így adta oda az Úr Izráelnek az egész országot, amelyről megesküdött, hogy atyáiknak adja. Birtokba is vették, és letelepedtek benne. 44 Nyugalmat is adott nekik az Úr mindenfelől, pontosan úgy, ahogyan megesküdött erre atyáiknak. Ellenségeik közül senki sem tudott megállni velük szemben: minden ellenségüket kezükbe adta az Úr. **45 Egyetlen szó sem veszett el azokból az ígéretekben, amelyeket az Úr Izráel házában tett, mind beteljesedett.**

Józs 22 MEGTARTANI ÉS MEGTARTATNI

Akkor összehívatta Józsué a rúbenieket, gádiakat és Manassé törzse felét, 2 és ezt mondta nekik: **Megtartottátok mindazt, amit Mózes, az Úr szolgája nektek megparancsolt, és hallgattatok a szavamra, bármit is parancsoltam nektek. 3 Nem hagytátok el testvéreiteket e hosszú idő alatt mind a mai napig, hanem hűségesen megtartottátok azt a parancsolatot, amelyet az Úr, a ti Istenetek elrendelt. 4 Most már nyugalmat adott Istenetek, az Úr testvéreiteknek, ahogyan megígérte nekik. Azért most menjete vissza sátraikba, arra a földre, amelyet nektek adott birtokul Mózes, az Úr szolgája a Jordánon túl. 5 De nagyon vigyázzatok! Tartsátok meg mindazt a parancsolatot és azt a törvényt, amelyet Mózes, az Úr szolgája parancsolt meg nektek: **Szeressétek az Urat, a ti Isteneteket, és mindenben az ő útjain járjatok; tartsátok meg parancsolatait, ragaszkodjatok hozzá, és őt szolgáljátok teljes szívetekből és teljes lelketekből!** 6 Azután megáldotta és elbocsátotta őket Józsué, ők pedig elmentek sátraikba. 7 Manassé törzse egyik felének Mózes adott örökséget Básánban. A másik felének pedig Józsué adott testvéreik között a Jordánon innen, a nyugati oldalon. Ezeket is elbocsátotta Józsué a sátraikba, és megáldotta őket. 8 Ezt mondta nekik: Térjete vissza sátraikba mindazzal, amit megszereztek: igen sok jószággal, ezüsttel és arannyal, rézzel és vassal meg igen sok ruhával. De osszátok meg testvéreitekkel azt, amit az ellenségeitől zsákmányoltatok! 9 Akkor megfordultak, és eltávoztak Rúben fiai, Gád fiai és Manassé törzsének fele Izráel fiaitól a Kánaán földjén levő Sílóból, elmentek Gileád földjére, arra a földre, amelyet birtokba vettek az Úrnak Mózes által adott parancsa szerint. 10 Amikor Gelilótba értek, amely még Kánaán földjén, a Jordán mellett van, oltárt építettek ott, a Jordán mellett Rúben fiai, Gád fiai és Manassé törzsének a fele, egy feltűnően nagy oltárt. 11 Izráel fiai azonban meghallották, hogy oltárt építettek Rúben fiai, Gád fiai és a Manassé törzsének a fele Kánaán földjének a határán, a Jordán mellett, Gelilótnál, az izráeli oldalon. 12 Amikor ezt Izráel fiai meghallották, összegyűlt Izráel fiainak egész közössége Sílóban, hogy hadat indítsanak ellenük. 13 Ekkor Izráel fiai elküldték Rúben fiaihoz, Gád fiaihoz és Manassé törzsének a feléhez Gileád földjére Fineást, Eleázár pap fiát, 14 és vele együtt tíz fejedelmet; egy-egy fejedelmet Izráel valamennyi törzséből, egy-egy nagycsaládból. Mindegyikük a maga nagycsaládjának a feje volt Izráel nemzetségei között. 15 Amikor megérkeztek Rúben fiaihoz, Gád fiaihoz és Manassé törzsének feléhez Gileád földjére, így beszéltek hozzájuk: 16 Ezt üzeni az Úr egész közössége: Micsoda hűtlenséget követtetek el Izráel Istene ellen, hogy máris elfordultatok az Úrtól? Ti most az Úr ellen lázadtok azzal, hogy oltárt építettetek magatoknak! 17 Nem elég, hogy Peór miatt bűnbe estünk, amelyből még máig sem tisztultunk meg, és amely miatt csapás érte az Úr közösségét? 18 Ti pedig máris elfordultatok az Úrtól? Pedig ha ti ma felláztok az Úr ellen, holnap ő Izráel egész közösségére fog haragudni. 19 Ha tisztátalan föld**

a ti birtokotok, jöjjetek át erre a földre, amely az Úr birtoka: ahol az Úr hajléka van, és legyen közöttünk a birtokotok. De az Úr ellen ne lázadjatok fel, és ellenünk se lázadjatok azzal, hogy oltárt építetek magatoknak Istenünknek, az Úrnak az oltárán kívül. 20 Amikor Ákán, Zerah fia hűtlenül bánt a kiirtásra rendelt dolgokkal, Izráel egész közösségére haragudott meg az Úr. Pedig ő csak egyetlen ember volt! Nem kellett-e bűne miatt elpusztulnia? 21 Ekkor megszólaltak Rúben fiai, Gád fiai és Manassé törzsének a fele, és így szóltak Izráel nemzetségfőihez: 22 **Tudja az Úr, az erős Isten, az Úr, az erős Isten, és tudja meg Izráel is, hogy lázadás vagy az Úr elleni hűtlenség-e ez! Ha igen, úgy ne segítsen meg bennünket ezen a napon!** 23 **Maga az Úr vizsgálja meg, hogy azért építettünk-e oltárt, hogy elforduljunk az Úrtól, és égőáldozatot meg ételáldozatot készítsünk vagy békeáldozatot mutassunk be rajta!** 24 Sőt inkább azért csináltuk ezt, mert attól tartunk, hogy holnap ezt mondják a ti fiaitok a mi fiainknak: Mit akartok ti az Úrtól, Izráel Istenétől? 25 Hiszen a Jordánt határrá tette az Úr köztünk és köztetek, Rúben fiai és Gád fiai; nincs nektek közöttök az Úrhoz! Így a ti fiaitok lesznek az okai annak, ha a mi fiaink nem félik majd az Urat. 26 Azért ezt mondtuk: Fogjunk hozzá, és építsük meg ezt az oltárt, de nem égőáldozatra és nem véresáldozatra, 27 hanem hogy ez legyen a tanú köztünk és köztetek meg az utánunk következő nemzedékek között arra, hogy mi az Urat akarjuk tisztelni az ő színe előtt bemutatott égőáldozatainkkal, véresáldozatainkkal és békeáldozatainkkal. **Ne mondhassák holnap a ti fiaitok a mi fiainknak: Nincs nektek közöttök az Úrhoz!** 28 Azt mondtuk tehát: Ha ezt mondják majd nekünk vagy az utódainknak, akkor azt fogjuk felelni: Nézzétek az Úr oltárának a mását, amelyet atyáink készítettek, de nem égőáldozatra és nem véresáldozatra, hanem hogy ez legyen a tanú köztünk és köztetek. 29 **Távol legyen tőlünk, hogy fellázadjunk az Úr ellen, és elforduljunk ma az Úrtól azzal, hogy égőáldozatra, ételáldozatra vagy véresáldozatra való oltárt építsünk Istenünknek, az Úrnak az oltárán kívül, amely az ő hajléka előtt áll.** 30 Amikor meghallotta Fineás pap és a közösség fejedelmei, Izráel nemzetségfői, akik vele voltak, azokat a szavakat, amelyeket Rúben fiai, Gád fiai és Manassé fiai mondtak, **tetszett nekik.** 31 Fineás, Eleázár pap fia ezért azt mondta Rúben fiainak, Gád fiainak és Manassé fiainak: Most már tudjuk, hogy köztünk van az Úr, mert nem követtetek el ezzel hűtlenséget az Úr ellen. Így hát megmentettétek Izráel fiait az Úr kezétől! 32 Ezután Fineás, Eleázár pap fia és a fejedelmek visszatértek Rúben fiaitól és Gád fiaitól, Gileád földjéről Kánaán földjére Izráel fiához, és jelentették nekik a dolgot. 33 **Tetszett ez a dolog Izráel fiainak is, ezért áldották Istent Izráel fiai.** Nem gondoltak többé arra, hogy hadat indítsanak ellenük, és elpusztítsák azt a földet, ahol Rúben fiai és Gád fiai laktak. 34 Az oltárt pedig így nevezték Rúben fiai és Gád fiai: Ez a tanú közöttünk, hogy az Úr az Isten!

Józs 23

1 Hosszú idő telt el azután, hogy az Úr mindenfelől nyugalmat adott Izráelnek ellenségeitől. Józsué is élemedett korú öregember lett. 2 Ekkor összehívta Józsué egész Izráelt, annak véneit, családfőit, bírjait és elöljáróit, és ezt mondta nekik: Én már élemedett korú öregember vagyok. 3 Láttátok mindazt, amit Istenetek, az **Úr tett értetek ezekkel a népekkel, hiszen Istenetek, az Úr harcolt értetek.** 4 Látjátok, kisorsoltam törzseitek között az itt maradt népek birtokát meg azokét a népekét is, amelyeket kiirtottam a Jordántól a Nagy-tengerig napnyugaton. 5 Istenetek, az Úr maga szorítja és űzi ki őket előletek, hogy birtokba vegyétek földjüket, ahogyan megígérte nektek Istenetek, az Úr. 6 **Legyetek azért igen erősek;** tartsátok meg és teljesítétek mindazt, ami meg van írva Mózes törvényének könyvében! **Ne térjete el attól se jobbra, se balra!** 7 Ne keveredjete össze ezekkel a népekkel, amelyek itt maradtak köztetek. Isteneiknek a nevét ne említsétek, ne esküdjete rájuk, ne tiszteljétek és ne imádjátok őket! 8 Ragaszkodjatek viszont Istenetekhez, az Úrhoz, ahogyan a mai napig tettétek! 9 Nagy és erős népeket űzött ki előletek az Úr és senki sem állhatott meg előttetek mindmáig. 10 Közületek

egy elkerget ezret, mert Istenetek, az Úr harcol értetek, ahogyan megígérte nektek. 11 Azért nagyon vigyázzatok magatokra, és szeressétek Isteneteket, az Urat! 12 Mert ha mégis elfordultok tőle, és ha ezeknek a népeknek a maradékaihoz ragaszkodtok, amelyek itt maradtak közöttetek, ha összeházasodtok és összekeveredtek velük, ők meg veletek, 13 akkor tudjátok meg, hogy nem űzi ki többé Istenetek, az Úr ezeket a népeket előletek. Sőt, törre és csapdává lesznek számotokra, oldalatokon ostorra, szemetekben pedig tövisékké, míg ki nem pusztultok erről a jó földről, amelyet Istenetek, az Úr adott nektek. 14 Én most elmegyek azon az úton, amelyen minden ember elmegy. Ismerjétek el teljes szívetekből és teljes lelketekből, hogy egyetlen szó sem veszett el azokból az ígéretekéből, amelyeket megígért nektek Istenetek, az Úr! **Mind beteljesedett rajtatok, nem veszett el abból egy szó sem. 15 De ahogyan beteljesedett rajtatok mindaz az ígélet, amelyet Istenetek, az Úr tett nektek, úgy fogja beteljesíteni rajtatok az Úr minden fenyegetését is, amíg ki nem pusztít benneteket erről a jó földről, amelyet nektek adott** Istenetek, az Úr. 16 Ha megszegitek Isteneteknek, az Úrnak szövetségét, amelyet ő rendelt nektek, ha elmentek, és más isteneket tiszteltek, és azokat imádjátok, akkor föllángol majd ellenetek az Úr haragja, és hamarosan kipusztultok erről a jó földről, amelyet nektek adott. UGYANAZ A GONDOLAT-SZERKEZET MINT MÓZESNÉL: **ÁLDÁS / DE Ha! MÓZES BÚCSÚBESZÉDÉNEK ANTITÍPUSA**

Józs 24

1 Józsué összegyűjtötte Izráel minden törzsét Sikembe, egybehívta Izráel véneit, családfőit, bírait és előljáróit. Odaálltak Isten színe elé. 2 Ekkor azt mondta Józsué az egész népnek

JÓZSUÉ ÜDVTÖRTÉNETI NARRÁCIÓJA

Így szól az Úr, Izráel Istene: ²Ekkor azt mondta Józsué az egész népnek: Így szól az Úr, Izráel Istene: A folyamon túl laktak régen atyáitok, Ábrahámnak és Náhórnak az apja, Táré, és más isteneket tiszteltek. ³De kiragadtam atyátokat, Ábrahámot a folyamon túlról, és végigvezettem Kánaán egész földjén. Megszaporítottam utódait: Izsákot adtam neki, ⁴Izsáknak pedig Jákóbot és Ézsaut adtam; Ézsauinak a Széír-hegységet adtam birtokul, Jákób és fiai pedig lementek Egyiptomba. ⁵Majd elküldtem Mózeset és Áront, és megvertem Egyiptomot; ezt vittem véghez közöttük. Azután kihoztalak benneteket. ⁶Kihoztam atyáitokat Egyiptomból, és eljutottatok a tengerig. Az egyiptomiak azonban harci kocsikkal és lovasokkal üldözték atyáitokat a Vörös-tengerig. ⁷Akkor az Úrhoz kiáltottak segítségért, és ő sötétséget bocsátott közétek és az egyiptomiak közé. Rájuk eresztette a tengert, és az elborította őket. A saját szemetekkel láttátok, hogy mit tettem Egyiptommal. Azután a pusztában laktatok hosszú ideig. ⁸Majd bevittelek benneteket az emóriak földjére, akik a Jordánon túl laktak. Ők harcba szálltak ellenetek, de én a kezetekbe adtam őket. Birtokba vettétek a földjüket, őket pedig kipusztítottam előletek. ⁹Azután fölkelt Bálám, Cippór fia, Móáb királya, és harcba szállt Izráel ellen. Elküldött, és hívatta Bálámot, Beór fiát, hogy átkozzon meg benneteket. ¹⁰Én azonban nem akartam meghallgatni Bálámot, hanem meg kellett áldania benneteket, és így kimentettelek benneteket a kezéből. ¹¹Azután átkeltetek a Jordánon, és elérkeztetek Jerikóhoz. Harcba szálltak ellenetek Jerikó polgárai, az emóriak, a perizziek, a kánaániak, a hettiták, a gírgásiak, a hivviek és a jebúsiak, de a kezetekbe adtam őket. ¹²Rettenetes félelmet bocsátottam rájuk: az futamította meg az emóriak két királyát, nem a te kardod vagy az íjad. 13 Olyan földet adtam nektek, amelyért nem ti fáradoztatok, városokat, amelyeket nem ti építtetek, mégis letelepedtetek bennük, szőlőket és olajfákat, amelyeket nem ti ültettetek, mégis ti esztek róluk.

ÚR

(RECITÁLÓ TÖRTÉNETI NARRÁCIÓJA)

A BÚCSÚZÓ JÓZSUÉ ÉS A NÉP PÁRBESZÉDE

*14 Most azért az Urat féljétek, és őt szolgáljátok híven és feddhetetlenül! Távolítsátok el azokat az isteneket, amelyeket atyáitok szolgáltak a folyamon túl meg Egyiptomban, és az Urat szolgáljátok! 15 De ha nem tetszik nektek, hogy az Urat szolgáljátok, válasszátok ki még ma, hogy kit akartok szolgálni: akár azokat az isteneket, akiket atyáitok szolgáltak a folyamon túl, akár az emóriak isteneit, akiknek most a földjén laktok. **De én és az én házam népe az Urat szolgáljuk!***

NÉP

16 Erre így válaszolt a nép: Távol legyen tőlünk, hogy elhagyjuk az Urat, és más isteneket szolgáljunk! 17 Az Úr a mi Istenünk! Ő hozott föl bennünket és atyáinkat Egyiptom földjéről, a szolgaság házából, és tette azokat a nagy jeleket a szemünk láttára. Ő vigyázott ránk végig az úton, amelyet megtettünk, és minden nép között, ahol átvonultunk. 18 Kiűzött előlünk az Úr minden népet, akik az országban laktak, még az emóriakat is. Mi is az Urat akarjuk hát szolgálni; bizony, ő a mi Istenünk!

JÓZSUÉ

Akkor Józsué ezt mondta a népnek:

Nem tudjátok ti szolgálni az Urat, mert szent Isten ő, féltőn szerető Isten ő, nem tűri el hitszegéseiteket és vétkeiteket! 20 Ha majd elhagyjátok az Urat, és idegen isteneket szolgáltok, akkor ő újra meg újra csapást hoz rátok, és megsemmisít, ha addig jót is tett veletek.

NÉP

21 A nép azonban ezt felelte Józsuének:

Nem! Mi az Urat akarjuk szolgálni!

JÓZSUÉ

22 Ekkor így szólt Józsué a néphez: Magatok vagytok a tanúi annak, hogy ti választottátok az Urat, hogy őt szolgáljátok. Ők azt felelték: Tanúi vagyunk. 23 Most azért távolítsátok el az idegen isteneket, amelyek közöttetek vannak, és fordítsátok oda szíveteket az Úrhoz, Izráel Istenéhez!

NÉP

24 A nép így felelt Józsuének: Az Urat, a mi Istenünket fogjuk szolgálni, és az ő szavára hallgatunk.

NARRÁTOR

25 Így kötött szövetséget Józsué azon a napon népe javára, elébe tárva a rendelkezéseket és a törvényeket Sikemben. 26 Azután beírta Józsué ezeket a dolgokat az Isten törvénykönyvébe. **MELYIKBE?? (Mi ez? ESV azonosítja Neh 8,18- (pp.430)** Majd fogott egy nagy követ, és odaállította az alá a cserfa alá, amely az Úr szentélyénél volt.

JÓZSUÉ

27 Majd ezt mondta Józsué az egész népnek: Ez a kő lesz majd a tanú ellenünk, mert ez hallotta az Úrnak minden mondását, amikor beszélt velünk. Ez lesz majd a tanú ellenetek, ha megtagadjátok Isteneteket!

NARRÁTOR

28 Ezután elbocsátotta Józsué a népet, mindenkit a maga örökségébe. **29 Történt pedig ezek után, hogy meghalt Józsué, Nún fia, az Úr szolgálója száztíz éves korában. 30 Eltemették örökségének a területén, Timnat-Szerahban, amely Efraim hegyvidékén, a Gaas-hegytől északra van. 31 Izráel pedig az Urat szolgált Józsué egész életében meg azoknak a véneknek az idejében, akik túléltek Józsué, és akik ismerték az Úrnak mindazokat a tetteit, amelyeket véghezvitt Izráelért. 32 József csontjait, amelyeket Egyiptomból hoztak magukkal Izráel fiai, Sikemben temették el, a mezőnek azon a részén, amelyet Jákób vett meg Hamórnak, Sikem atyjának fiától száz keszíta ezüstért, és amely József fiainak az öröksége lett. 33 Meghalt Eleázár, Áron fia is, és eltemették fiának, Fineásnak a városában, Gibeában, amelyet Efraim hegyvidékén adtak neki.**

Bír 1

Történt Józsué halála után, hogy Izráel fiai megkérdezték az Urat: Melyikünk vonuljon fel elsők a kánaániak ellen, hogy harcoljon ellenük? 2 Az Úr ezt mondta: Júda vonuljon fel, mert kezébe adtam az országot. 3 Akkor Júda ezt mondta testvérének, Simeonnak: Vonulj fel velem együtt a nekem kisorsolt területre, hogy harcoljunk a kánaániak ellen, és én is veled megyek majd a neked kisorsolt területre. És Simeon elment vele. 4 Júda felvonult, az Úr pedig kezükbe adta a kánaániakat és a perizzieket, és megverték őket Bezeknél, tízezer embert. 5 Ott találták Bezekben Adóníbezeket is, harcoltak ellene, és megverték a kánaániakat meg a perizzieket. 6 Adóníbezek futásnak eredt, de ők üldözőbe vették, elfogták, és levágták a hüvelykujjait meg a nagylábujjait. 7 Akkor ezt mondta Adóníbezek: Hetven király szedegetett morzsákat asztalom alatt, akiknek én vágattam le a hüvelykujjait és a nagylábujjait; ahogyan én bántam velük, úgy fizetett meg nekem az Isten. Azután elvitték Jeruzsálembe, és ott halt meg. 8 Azután Jeruzsálemet támadták meg Júda fiai; elfoglalták, lakosait kardélre hányták, a várost pedig lángba borították. 9 Azután lementek Júda fiai, hogy harcoljanak a hegyvidéken, a Délvidéken és a Seféla-alföldön lakó kánaániak ellen. 10 Majd a Hebrónban lakó kánaániak ellen fordult Júda. Hebrón neve azelőtt Kirjat-Arba volt. És megverték Sésajt, Ahímant és Talmajt. 11 Onnan Debír lakói ellen vonult. Debír neve azelőtt Kirjat-Széfer volt. 12 Akkor ezt mondta Káléb: Aki megveri és elfoglalja Kirjat-Széfert, annak adom a lányomat, Akszát feleségül. 13 Otniél, Káléb öccsének, Kenaznak a fia foglalta el azt, így neki adta a lányát, Akszát feleségül. 14 Amikor az asszony hozzáment, a férje rábeszélte, hogy kérjen mezőt az apjától. Amikor leszállt a számról, Káléb megkérdezte tőle: Mi járatban vagy? 15 Az asszony ezt felelte neki: Ajándékozz meg engem! Ha a Délvidéken adtál férjhez, akkor adj nekem forrásokat is! És neki adta Káléb a Felső-forrásokat meg az Alsó-forrásokat. 16 A kéniek, Mózes sógorának a fiai is elmentek a pálmák városából Júda fiaival Júda pusztájába, amely a Délvidéken van, Arádnál, és ott telepedtek le a néppel együtt. 17 Júda azután elment a testvérével, Simeonnal együtt, és megverték a Cefatban lakó kánaániakat. Kiirtották őket mindenestül; ezért nevezték el aztán a várost Hormának. 18 Majd elfoglalta Júda Gázát határával együtt, Askelónt határával együtt és Ekrónt határával együtt. **19 Az Úr Júdával volt, ezért tudta birtokba venni a hegyvidéket.** De a völgy lakóit nem lehetett kiűzni, mert vas harci kocsijaik voltak. 20 Hebrónt Kálébnak adták, ahogyan Mózes megparancsolta; ő pedig kiűzte onnan Anák három fiát. 21 A jebúsziaikat, Jeruzsálem lakosait azonban nem űzték ki Benjámin fiai, ezért laknak a jebúsziaik Benjámin fiaival együtt Jeruzsálemben még ma is. 22 Felvonult József háza is Bétel ellen. **Az Úr velük volt.** 23 József háza kémeket küldött Bételbe. A város neve azelőtt Lúz volt. 24 Az előőrsök megláttak egy férfit, aki a városból jött ki, és ezt mondták neki: Mutasd meg nekünk, hogy hol lehet bejutni a városba, és mi irgalmasak leszünk hozzád. 25 Amikor megmutatta nekik, hogy hol lehet bejutni a városba, a város lakóit kardélre hányták, de azt a férfit és egész nemzetségét hagyták elvonulni **RÁHÁBHOZ HASONLÓ.** 26 Az a férfi pedig elment a hettiták földjére, épített egy várost, és Lúznak nevezte el. Ez annak a neve még ma is. 27 De Manassé nem tudta birtokba venni Bét-Seánt és falvait, Taanakot és falvait, Dór lakosait és falvait, Jibleám lakosait és falvait, Megiddó lakosait és falvait. A kánaániaknak sikerült ott maradniuk ezen a földön. 28 De amikor Izráel megerősödött, kényszermunkára fogta a kánaániakat, kiűzni azonban nem tudta őket. 29 Efraim sem űzte ki a Gézerben lakó kánaániakat, ezért a kánaániak ott laktak közöttük Gézerben. 30 Zebulon sem űzte ki Kitrón lakosait, sem Nahalól lakosait, ezért a kánaániak ott laktak közöttük, de kényszermunkások lettek. 31 Ásér sem űzte ki Akkó lakosait, sem Szidón lakosait, sem pedig Ahláb, Akzib, Helbá, Afék és Rehób lakosait. 32 Ezért az Ásér törzséhez tartozók ott laktak a kánaániak között, az ország lakosai között, mert nem tudták kiűzni őket. 33 Naftáli sem űzte ki Bét-Semes lakosait, sem Bét-Anát lakosait, ezért ott lakott a kánaániak között, az ország lakosai között. De Bét-Semes és Bét-Anát lakosai az ő kényszermunkásai lettek. 34 Az emóriak pedig a hegyvidékre szorították Dán fiait, és nem

engedték őket lejönni a völgybe. 35 Így sikerült az emóriaknak Har-Hereszben, Ajjálónban és Saalbímban maradniuk. De amikor József házának a keze rájuk nehezedett, kényszermunkások lettek. 36 Az emóriak határa az Akrabbím-hágótól és Szelától fölfelé húzódott.

Bír 2

Az Úr angyala fölment Gilgálból Bókimba, és ezt mondta: Kivezettek benneteket Egyiptomból, és behoztalak erre a földre, amelyet esküvel ígértem atyáitoknak, és azt mondtam: Nem bontom fel szövetségemet veletek soha, 2 de ti se kössetek szövetséget ennek a földnek a lakosaival, romboljátok le oltáraikat! **Ti azonban nem hallgattatok szavamra. Hogy tehattétek ezt?** 3 Azt is mondtam: Nem űzöm el őket előletek, hadd legyenek az oldalatokban, isteneik pedig legyenek csapdává a számotokra! 4 Amikor az Úr angyala elmondta ezeket a dolgokat Izráel fiainak, a nép hangos sírásra fakadt. 5 Ezért nevezték el azt a helyet Bókímnak. És áldozatot mutattak be ott az Úrnak. 6 Amikor Józsué elbocsátotta a népet, Izráel fiai elmentek, ki-ki a maga örökségébe, hogy birtokba vegyék az országot.

7 A nép pedig az Urat szolgálta Józsué egész életében meg azoknak a véneknek az idejében, akik túléltek Józsuét, és akik látták az Úrnak mindazokat a nagy tetteit, amelyeket véghezvitt Izráelért. 8 Azután meghalt Józsué, Nún fia, az Úr szolgája százöt éves korában, 9 és eltemették örökségének a területén, Timnat-Szerahban, Efraim hegyvidékén, a Gaas-hegytől északra. 10 Az az egész nemzedék is atyái mellé került, és egy másik nemzedék támadt utána, amely nem ismerte az Urat, sem azokat a tetteket, amelyeket véghezvitt Izráelért. 11 Izráel fiai azt cselekedték, amit rossznak lát az Úr, mert a Baalokat tisztelték. 12 Elhagyták az Urat, atyáik Istenét, aki kihozta őket Egyiptomból, és más istenek után jártak a környező népek istenei közül, azokat imádták, és így ingerelték az Urat. 13 De amikor elhagyták az Urat, és Baalt meg az Astartékat tisztelték, 14 föllángolt az Úr haragja Izráel ellen, és fosztogatók kezébe adta, hogy fosztogassák őket. Kiszolgáltatta őket a körülöttük levő ellenségeiknek, úgyhogy nem tudtak többé ellenségeiknek ellenállni. 15 Valahányszor kivonultak, az Úr keze bajt hozott rájuk, ahogyan megmondta az Úr, és ahogyan megesküdött nekik az Úr. Így nagyon szorult helyzetbe jutottak.

16 **Akkor bírákat támasztott az Úr, és azok megszabadították őket fosztogatóik kezéből.** 17 De bíráikra sem hallgattak, hanem más istenekkel paráználkodtak, és azokat imádták. Hamar letértek arról az útról, amelyen őseik jártak, akik hallgattak az Úr parancsolataira. Ők nem így cselekedtek. 18 Mert amikor az Úr bírákat támasztott nekik, maga az Úr volt a bíróval, és megszabadította őket ellenségeik kezéből, amíg az a bíró élt. Megkönyörült rajtuk az Úr, amikor panaszkodtak nyomorgatóik és sanyargatóik miatt. **19 De amikor meghalt a bíró, ismét romlottabbak lettek őseiknél, mert más istenek után jártak, azokat tisztelték, és azokat imádták.** Nem hagytak fel cselekedeteikkel és megátalkodott magatartásukkal. 20 Föllángolt ezért az Úr haragja Izráel ellen, és ezt mondta: Mivel ez a nép megszegte szövetségemet, amelyre atyáikat köteleztem, és nem hallgat a szavamra, 21 én sem űzök ki többé egyetlen népet sem előlük azok közül, akiket Józsué a halálakor itt hagyott. 22 Mert velük fogom próbára tenni Izráelt: vajon ragaszkodnak-e az Úr útjához, ahogyan ragaszkodtak őseik, és azon járnak-e, vagy pedig nem. 23 **Ezért hagyta helyükön az Úr ezeket a népeket, és nem űzte ki őket azonnal, nem adta őket Józsué kezébe.**

Bír 3

Ezek azok a népek, amelyeket helyükön hagyott az Úr, hogy próbára tegye velük Izráelt, mindazokat, akik már mit sem tudtak a Kánaánért vívott harcokról

2 Azért is, hogy Izráel fiainak az újabb nemzedékei megismerjék; és hogy megtanítsa a hadviselésre azokat is, akik azelőtt nem ismerték azt. 3 Ezek voltak: a filiszteusok öt

városfejedelme, az összes kánaáni, a szidóniak és a hivviek, akik a Libánon hegyvidékén laktak, a Baal-Hermón hegyétől a Hamátba vezető útig. 4 Ott voltak, hogy próbára tegye velük Izráelt, és megtudja, hogy hallgatnak-e az Úr parancsolataira, amelyeket Mózes által az őseiknek adott. 5 Izráel fiai tehát ott laktak a kánaániak, a hettiták, az emóriak, a perizziek, a hivviek és a jebúsziai között. 6 Lányaikat feleségül vették, a maguk lányait pedig azoknak a fiaihoz adták, és azok isteneit szolgálták. 7 Izráel fiai azt tették, amit rossznak lát az Úr. Elfeledkeztek Istenükről, az Úrról, és a Baalokat meg az Asérákat tisztelték. 8 Ezért föllángolt az Úr haragja Izráel ellen, és kiszolgáltatta őket Kúsan-Risátajimnak, Arám-Naharajim királyának. Izráel fiai nyolc évig szolgálták Kúsan-Risátajimot. 9 Ekkor Izráel fiai **segítségért kiáltottak az Úrhoz, és az Úr szabadítót támasztott Izráel fiainak, hogy megszabadítsa őket:** Otniél, Káléb öccsének, Kenaznak a fiát. 10 Az Úr Lelke szállt rá, és így lett Izráel bírása. Hadba vonult, az Úr pedig kezébe adta Kúsan-Risátajimot, Arám királyát, és kemény kézzel bánt el Kúsan-Risátajimmal. 11 Így béke lett az országban negyven esztendeig. Azután meghalt Otniél, Kenaz fia. 12 De Izráel fiai ismét azt tették, amit rossznak lát az Úr. Ekkor az Úr Eglónnak, Móáb királyának a hatalmába adta Izráelt, mivel olyat tettek, amit rossznak lát az Úr. 13 Ez összefogott Ammón fiaival és Amálékkal, elment, megverte Izráelt, és birtokba vette a pálmák városát. 14 Izráel fiai tizennyolc esztendeig szolgálták Eglónt, Móáb királyát. 15 Ekkor Izráel fiai segítségért kiáltottak az Úrhoz, és az Úr szabadítót támasztott nekik: a benjámini Éhúdot, Géra fiát, aki balkezes volt. Izráel fiai vele küldték el az adót Eglónnak, Móáb királyának. 16 Éhúd csináltatott magának egy kétélű, egykönyöknyi kardot, és azt a ruhája alá, a jobb csípőjére kötötte. 17 Így vitte be az adót Eglónnak, Móáb királyának. Eglón igen kövér ember volt. 18 Miután Éhúd átadta az adót, elküldte azokat, akik az adót szállították. 19 Ő maga azonban visszatért a Gilgálnál levő bálványszobroktól, és ezt mondta: Titkos beszédem van veled, ó, király! Az így felelt: Csitt! Ekkor kiment mindenki, aki mellette állt. 20 Éhúd bement hozzá; a király éppen az emeleten, hűvös különszobájában ült. Éhúd ezt mondta: Istentől hoztam üzenetet neked! Ekkor az fölkelt a trónról. 21 Éhúd pedig a bal kezével a kardja után nyúlt, előrántotta a jobb csípőjéről, és beledöfte annak a hasába. 22 Még a markolata is belement a pengéje után, és a haj körülfogta a pengét, mert nem húzta ki a kardot a hasából; majd kiment a hátsó kijáraton. 23 Azután kiment Éhúd az oszlopcsarnokba, becsukta maga mögött az emeleti szoba ajtószármányait, és bezárta. 24 Alighogy kiment, jöttek a szolgák, de amikor látták, hogy az emeleti szoba ajtószármányai zárva vannak, azt gondolták: Bizonyára szükségét végzi a hűvös szobában. 25 Miután azonban hiába várakoztak, és senki sem nyitotta ki az emeleti szoba ajtószármányait, fogták a kulcsot, és kinyitották. És íme, uruk ott feküdt a padlón holtan. 26 Éhúd azonban elmenekült, amíg ők késlekedtek, és a bálványszobrok mellett elhaladva Szeírába menekült. 27 Amikor megérkezett, megfújta a kürtöt Efraim hegyvidékén. Izráel fiai pedig az ő vezetésével levonultak a hegyvidékről. 28 Ezt mondta nekik: Kövessetek gyorsan, mert az Úr kezetekbe adta ellenségeket, Móábot! Lementek utána, elfoglalták a Jordán Móáb felé eső gázlóit, és nem engedtek senkit átkelni. 29 Levágtak akkor mintegy tízezer móábi embert, csupa jól megtermett, erős férfit; nem menekült meg senki. 30 Így kellett Móábnak megalázkodnia azon a napon Izráel keze alatt. És béke lett az országban nyolcvan esztendeig. 31 Utána Samgar, Anát fia következett, aki hatszáz filiszteus férfit vert szét egy ökörösztokével. Ő is megszabadította Izráelt.

Bír 4

1 Izráel fiai Éhúd halála után ismét azt tették, amit rossznak lát az Úr.

2 Ezért kiszolgáltatta őket az Úr Jábinnak, Kánaán királyának, aki Hácórban uralkodott. Hadseregparancsnoka Sisera volt, aki Haróset-Gójimban lakott. 3 Ekkor Izráel fiai segítségért kiáltottak az Úrhoz, mert Jábinnak kilencszáz vas harci kocsija volt, és húsz esztendeig keményen sanyargatta Izráel fiai. 4 **Abban az időben Debóra prófétanő, Lappidót felesége**

volt a bíró Izráelben. 5 Debóra pálmája alatt szokott tartózkodni Rámá és Bétel között, Efraim hegyvidékén, ide jártak fel hozzá Izráel fiai, hogy ítéletet hozzon. 6 Elküldött Bárákért, Abinóam fiáért, és elhívatta Kedes-Naftáliból. Azt mondta neki: Ezt parancsolja az Úr, Izráel Istene: Menj, vonulj a Tábór-hegyre, végy magad mellé tízezer embert Naftáli fiai és Zebulon fiai közül! 7 Én pedig ellened vezetem a Kísón-patakhöz Siserát, Jábín hadseregparancsnokát, harci kocsijaival és hatalmas seregével, és a kezedbe adom őt. 8 Bárák azonban ezt mondta neki: Ha velem jössz, elmegyek, de ha nem jössz velem, én sem megyek. **9 Debóra azt felelte: Szívesen elmegyek veled, de akkor nem a tiéd lesz a dicsőség azon az úton, amelyen elindulsz, mert asszony kezére adja az Úr Siserát.** Azzal fölkelte Debóra, és elment Bárákkal Kedesbe. 10 Bárák pedig Kedesbe hívta Zebulont és Naftálit, és tízezer ember vonult a nyomában; vele ment Debóra is. 11 A kényi Héber különvált a kényiektől, Mózes sógorának, Hóbábnak a fiaitól, és végül a caananními tölgyfánál vert sátrat, amely Kedes mellett van. 12 Amikor jelentették Siserának, hogy Bárák, Abinóam fia felvonult a Tábór-hegyre, 13 Sisera a Kísón-patakhöz vezényelte összes harci kocsiját Haróset-Gójimból: kilencszáz vas harci kocsit és egész hadinépét. 14 Akkor ezt mondta Debóra Báráknak: **Támadj, mert ezen a napon kezedbe adja az Úr Siserát!** Az Úr vonul előtted! Bárák lejött a Tábór-hegyről, és mögötte a tízezer ember. 15 Az Úr pedig Bárák fegyverei előtt annyira megzavarta Siserát összes harci kocsijával és egész táborával együtt, hogy leugrott Sisera a harci kocsijáról, és gyalog menekült. 16 Bárák pedig üldözte a harci kocsikat és a táborát egészen Haróset-Gójimig. **Sisera egész táborát levágták, egyetlen ember sem maradt meg.** 17 Sisera gyalog menekült *Jáélnak, a kényi Héber feleségének* a sátráig, mert béke volt Jábín, Hácór királya és a kényi Héber háza népe között. 18 Jáél kiment Sisera elé, és azt mondta neki: Térj be, uram, térj be hozzám, ne félj! Betért hát hozzá a sátorba, és ő betakarta egy takaróval. 19 Sisera ezt mondta neki: Adj innom egy kis vizet, mert szomjas vagyok. Erre az asszony kinyitott egy tejestömlőt, inni adott neki, és betakarta. 20 A férfi ezt mondta neki: Állj a sátor bejáratához, és ha jön valaki, és megkérdezi tőled, hogy van-e itt valaki, mondd azt, hogy nincs! 21 Jáél, Héber felesége **pedig fogott egy sátorcöveket, kezébe vette a pörölyt, halkan bement hozzá, és beleverte a cöveket a halántékába, úgyhogy odaszegezte a földhöz.** Sisera ugyanis a fáradságtól mélyen elaludt. Így halt meg. 22 Amikor Bárák Siserát üldözve odaért, Jáél kiment elé, és azt mondta neki: Gyere, megmutatom neked azt az embert, akit keresel. Bement hozzá, és Sisera ott feküdt holtan, a cövekkel a halántékában. 23 Így alázta meg Isten azon a napon Jábínt, Kánaán királyát Izráel fiai előtt. 24 Izráel fiainak a keze ezután mindjobban ránehezedett Jábínra, Kánaán királyára, míg csak el nem pusztították Jábínt, Kánaán királyát.

Bír 5

1 Azon a napon így énekelt **Debóra és Bárák**, Abinóam fia: 2

GYŐZELMI ÉNEK, IZRAEL TÖRTÉNETÉNEK RECITÁLÁSA

A fejedelmek Izráel élére álltak, és önként harcra kelt a nép: áldjátok hát az Urat!

3 Halljátok, királyok, figyeljete, fejedelmek! Én most az Úrnak éneket mondok, zsoltárt zengek az Úrnak, Izráel Istenének.

4 Amikor Széirből kijöttél, Uram, amikor Edóm mezején lépdeltél, rengett a föld, csepegett az ég is, vizet csepegtettek a fellegek is. **5Móz 33,2 ; Zsolt 68,9 ; Hab 3,3-6**

5 Remegtek a hegyek az Úr színe előtt, még a Sínei is, Izráel Istenének, az Úrnak színe előtt.

6 Anát fia, Samgar idejében, Jáél idejében kihaltak az ösvények; akik útra keltek, rejtett ösvényeken jártak. Bír 3,31

7 Hiányzott a vezetés, hiányzott Izráelből, mígnem fölkeltem én, Debóra, fölkeltem én, **Izráel anyjaként.**

8 Új isteneket választottak, de aztán folyt is a harc a kapuknál, ám pajzs meg dárda nem volt látható a negyvezernél Izráelben. 1Sám 13,19

9 Szívem Izráel vezetőié, akik önként keltek föl a népből. Áldjátok az Urat!

10 Akik fehér szamarakon nyargalásztok, akik szőnyegeken ültök, vagy úton jártok, fennen hirdessétek!

11 Pásztorok hangján az itatóvályúknál, ott csendülnek fel az Úr igaz tettei, vezetésének igaz tettei Izráelben. Így vonult a kapukhoz az Úr népe.

12 Serkenj, serkenj föl, Debóra, serkenj, serkenj, mondj éneket! Kelj föl, Bárák, fogd el foglyaidat, Abínóam fia!

13 Így jött a dicső maradék, jött az Úr népe a hősökkel hozzám: 14 az Amálékban gyökeret vert Efraimból valók, utánad Benjámin, a te népeddel együtt; Mákírból jöttek a vezetők, Zebulonból a vezéri pálcát hordók,

15 Issakár vezérei, a Debórával tartók. Issakár meg Bárák a völgybe vonult gyalogságával.

Rúben tartományaiban nagy fontolgtások voltak.

16 Miért maradtál mégis ülve a karámok között, hallgatva a pásztorfurulyát? Rúben tartományaiban nagy fontolgtások voltak.

17 Gileád a Jordánon túl tanyázik. És Dán miért időzik a hajóknál? Ásér ülve maradt a tenger partján, ott tanyázik öbleinél.

18 De Zebulon halált megvető bátorságú nép, meg Naftáli is a mezőség magaslatain.

19 Királyok jöttek, harcoltak, Kánaán királyai harcoltak Taanaknál, Megiddó vizénél, de egy darab ezüstöt sem vehettek el.

20 Az égből harcoltak a csillagok, pályájukról harcoltak Sisera ellen. Bír 4,15; 2Móz 14,25; Józs 10,14

21 A Kísón-patak elsodorta őket, az ősi patak, a Kísón-patak. – Folytasd, lelkem, teljes erővel!

22 Hogy csattogtak a lovak patái, amikor vágattak vágató csődőrei! 2

3 Átkozzátok Mérózt, mondta az Úr angyala, átkozva átkozzátok lakóit, mert nem jöttek el segíteni az Úrnak, segíteni az Úrnak a többi hőssel együtt!

24 **De áldott az asszonyok közt Jáél, a kényi Héber asszonya, nincs nála áldottabb a sátorlakó asszonyok között.**

25 Vizet kértek, és ő tejet adott, díszes csészében tejszint hozott. Bír 4,19

26 Kezével a cövekért nyúlt, jobbjaival a súlyos kalapácsért. Lesújtott vele Siserára, szétzúzta a fejét, betörte, átfúrta halántékát. Bír 4,21

27 Lába elé roskadt, elesett **NEM ALUDT?** elterült, lába elé roskadt, elesett; ahová leroskadt, ott esett el élettelenül.

28 Az ablakon át kinézett, Sisera anyja jajgatott a rostélyon át: Miért késik annyit harci kocsijával? Miért nem hallom már szekérének zaját?

29 Legbölcsebb udvarhölgye felel, ő meg elismétli magának szavait:

30 Talán zsákmányt leltek, s azon osztozkodnak; egy-két rabnő is jut mindegyik férfinak! Tarka ruha lesz, tarka ruha lesz Sisera zsákmánya, festett kendőt kapok, nem is egyet, kettőt, a nyakamra zsákmánynak!

31 Így vesszen el, Uram, minden ellenséged! De akik szeretnek, legyenek olyanok, mint a felkelő nap ereje teljében! És béke lett az országban negyven esztendeig.

Bír 6

1 Izráel fiai azt cselekedték, amit rossznak lát az Úr, ezért az Úr Midján kezébe adta őket hét esztendőre, 2 Midján pedig kemény kézzel bánt Izráellel. Izráel fiai rejtkehelyeket készítettek maguknak a hegyekben, meg barlangokat és hegyi erődöket Midján miatt. 3 Mert

valahányszor Izráel vetett, Midján, Amálék és más keleti törzsek rájuk törtek. 4 Ott táboroztak, és tönkretették a föld termését, egészen a Gázába vezető útig. Nem hagytak élelmet Izráelben, sőt egyetlen juhot, marhát vagy szamarat sem. 5 Mert jószágaikkal és sátraikkal együtt vonultak fel; annyian jöttek, mint a sáskák, maguknak és a tevéiknek nem volt se szeri, se száma. Behatoltak az országba, hogy tönkretegyék. 6 Izráel így nagyon elszegényedett Midján miatt. Ekkor Izráel fiai segítségért kiáltottak az Úrhoz. 7 Amikor Izráel fiai Midján miatt segítségért kiáltottak az Úrhoz, 8 az Úr egy prófétát küldött Izráel fiaihoz, aki ezt mondta nekik: Így szól az Úr, Izráel Istene:

Én hoztalak föl benneteket Egyiptom földjéről, és hoztalak ki benneteket a szolgaság házából, 9 kimentettelek benneteket az egyiptomiak kezéből és mindazok kezéből, akik elnyomtak titeket; kiűztem őket előletek, és nektek adtam az ő országukat, 10 és ezt mondtam nektek: Én, az Úr vagyok a ti Istenetek! Ne féljétek az emóriai isteneit, akiknek a földjén laktok! De ti nem hallgattatok a szavamra.

11 Azután eljött az Úr angyala, és leült Ofrában a cserfa alatt, amely az Abíezer nemzetséghez tartozó Jóásé volt. A **fia, Gedeon éppen** búzát csépelte a présházban, hogy megmentse Midján elől. 12 Az Úr angyala megjelent neki, és így szólt hozzá: Az Úr veled van, erős vitéz! 13 Gedeon azonban ezt mondta neki: Kérlek, Uram, ha velünk van az Úr, miért ért bennünket mindez? Hol vannak mindazok a csodák, amelyekről atyáink beszéltek nekünk, amikor azt mondták, hogy az Úr hozott föl bennünket Egyiptomból? Most meg eltaszított minket az Úr, és Midján kezébe adott! 14 Az Úr ekkor odafordult hozzá, és azt mondta: Menj, és a te erőddel szabadítsd meg Izráelt Midján markából! Én küldelek téged! **Zsid 11,32** 15 Gedeon ezt mondta neki: Kérlek, Uram, hogyan szabadítsam meg Izráelt? **Hiszen az én nemzetségem a leggyengébb Manasséban, atyám házában pedig én vagyok a legfiatalabb! **MÓZES, JEREMIÁS – ALKALMATLANNAK LÁTJA MAGÁT, EZÉRT LEHET ALKALMAS**** 2Sám 9,21 16 Az Úr így válaszolt neki: Én majd veled leszek, és úgy megvered Midját, mintha csak egyetlen ember volna. 2Móz 3,12; 17 Erre ő így szólt hozzá: Ha elnyertem jóindulatodat, adj nekem egy jelet, hogy valóban te vagy az, aki velem beszél! 18 Ne távozz el innen, míg vissza nem jövök hozzád, ki nem hozom ajándékomat, és eléd nem teszem. Ő így felelt: Itt maradok, amíg visszatérsz! Bír 13,15; 19 Ekkor Gedeon elment, és elkészített egy kecskegidát meg egy véka lisztből néhány kovásztalan kenyeret. A húst egy kosárba tette, a hús levét meg egy fazékba, azután kivitte hozzá a cserfa alá, és odatette eléje. 20 Az Isten angyala ezt mondta neki: **Vedd a húst és a kovásztalan kenyeret, tedd le erre a sziklára, és öntsd rá a levét! Ő így is tett.** 21 Ekkor az Úr angyala kinyújtotta a kezében levő botot, és a végével megérintette a húst meg a kovásztalan kenyeret. Erre a sziklából tűz csapott ki, és megemésztette a húst meg a kovásztalan kenyeret. Az Úr angyala pedig eltűnt a szeme elől. 3Móz 9,24; 22 Amikor Gedeon látta, hogy az Úr angyala volt az, ezt mondta **Gedeon: Jaj nekem, Uram, **ÉZSAIÁS 6** ó, Uram, mert az Úr angyalát láttam színről színre!** Bír 13,22-23; 2Móz 23,20; 23 **Az Úr azonban azt mondta neki: Békesség neked, ne félj, nem halsz meg!** 24 Ezért Gedeon oltárt épített ott az Úrnak, és így nevezte el: Az Úr a békesség. Még ma is ott van ez Ofrában, az Abíezer nemzetség földjén. 25 Ugyanazon az éjszakán ezt mondta neki az Úr: Végy egy bikát apád marhái közül, egy kifejlett hétéves bikát. Rombold le apád Baal-oltárát, a mellette levő szent fát pedig vágd ki! 26 Azután építs oltárt Istenednek, az Úrnak ennek az erődnek a tetején a kőrakásból. Vedd a bikát, és áldozd fel égőáldozatul a kivágott szent fa hasábjain! 27 Gedeon maga mellé vett tíz embert a szolgálói közül, és úgy tett, ahogyan megparancsolta neki az Úr. De nem merte ezt nappal megtenni, mert félt apja háza népétől és a városbeli emberektől, ezért éjjel tette meg. 28 Amikor másnap korán reggel fölkeltek a városbeli emberek, látták, hogy Baal oltárát lerombolták, a mellette levő szent fát kivágták, a bikát pedig feláldozták egy újonnan épített oltáron. 29 Ekkor azt kérdezték egymástól: Vajon ki tette ezt? Addig kérdezősködtek és kutattak, amíg ki nem derítették: Gedeon, Jóás fia tette ezt. 30 Ekkor azt mondták a városbeli férfiak Jóásnak: Hozd ki a fiad! Meg kell halnia, mert

lerombolta Baal oltárát, a szent fát pedig kivágta mellőle! 31 Jóás azonban ezt mondta mindazoknak, akik körbeállták: Ti akartok perelni Baalért? Ti akarjátok megmenteni őt? Aki perbe száll érte, az meg fog halni reggelig! Ha isten ő, akkor pereljen ő magáért, amiért lerombolták az oltárát! 32 El is nevezték Gedeont azon a napon Jerubbaalnak, mivel azt mondták: Pereljen Baal vele, amiért lerombolta az oltárát. 33 Midján, Amálék és a keleti törzsek mind egybegyűltek, átkeltek a Jordánon, és tábort ütöttek Jezréel síkságán. 34 **Ekkor az Úr felruházta lelkével Gedeont, az pedig megfújta a kürtöt, és hadba szólította Abiézer nemzetségét.** Bír 3,10; Bír 11,29; Bír 13,35; 2Krón 24,20; 35 Azután követeket küldött egész Manasséba, és az is hadba vonult vele; követeket küldött Ásérba, Zebulonba meg Naftáliba, és azok is felvonultak az ellenséggel szemben. 36 Gedeon ekkor azt mondta Istennek: **Ha az én kezem által akarod megszabadítani Izráelt, ahogy megígérted, 37 akkor én MOST KITESZEK EGY FÜRT GYAPJÚT A SZÉRŰRE,** és ha csak maga a gyapjúfürt lesz harmatos, a föld pedig mindenütt száraz marad, akkor tudni fogom, hogy az én kezem által szabadítod meg Izráelt, ahogy megígérted. 38 **Úgy is lett: amikor másnap korán fölkelt, és kinyomkodta a gyapjúfürtöt, harmatot facsart ki belőle, egy egész csészényi vizet. 39 Gedeon azonban ezt mondta Istennek: Ne haragudj meg reám, ha még egyszer szólok! Hadd tegyek próbát még egyszer a gyapjúfürttel: most maga a gyapjúfürt maradjon száraz, a föld pedig legyen mindenütt harmatos! 40 És Isten úgy tett azon az éjszakán: csak a gyapjúfürt maradt száraz, a földet pedig mindenütt harmat borította.**

Bír 7

Korán reggel fölkerekedett Jerubbaal, azaz Gedeon egész hadinépével, és tábort ütött a Haród-forrásnál. Midján tábora tőle északra volt, a Móre-halomnál a völgyben. 2 Akkor az Úr ezt mondta Gedeonnak: Túl sok ez a nép, amely veled van, nem adhatom a kezükbe Midjánt. **Különben még így fog dicsekedni Izráel velem szemben: A saját kezem szabadított meg engem!** 3 Most azért hirdesd ki a nép előtt: Aki fél és retteg, az térjen vissza, távozzék Gileád hegyvidékéről! Erre visszatért a hadinépből huszonkétezer ember, és csak tízezer maradt ott. 4 Majd ezt mondta Gedeonnak az Úr: Még ez a nép is sok. Vezesd le őket a vízhez, hadd tegyem próbára őket ott! Amelyikről azt mondom neked, hogy menjen veled, az menjen veled. De akiről azt mondom neked, hogy ne menjen veled, az ne menjen! 5 Akkor Gedeon levezette a népet a vízhez. Az Úr pedig ezt mondta neki: Mindazokat, akik nyelvükkel nyaldossák a vizet, ahogyan a kutya nyaldossa, állítsd külön, meg azokat is, akik letérdelve isznak! 6 És azok, akik nyaldosták a vizet, háromszázan voltak. A nép többi része letérdelve, kezét a szájához emelve itta a vizet. 7 Az Úr ezt mondta Gedeonnak: Ezzel a háromszáz emberrel, akik nyaldosták a vizet, szabadítalak meg benneteket, és adom a kezedbe Midjánt. A nép többi része pedig menjen haza! 8 Akkor ez a nép magához vette az élelmet és amazoknak a kürtjeit. A többi Izráelből való férfit pedig elküldte, mindenkit a maga sátrába, és csak a háromszáz férfit tartotta magánál. Midján tábora alattuk volt a síkságon. 9 Azon az éjszakán ezt mondta neki az Úr: Kelj föl, támadd meg a tábort, mert a kezedbe adtam azt! 10 De ha félsz megtámadni, menj le előbb a legényeddel, Purával a táborhoz! 11 Hallgasd meg, miről beszélnek, akkor majd felbátorodsz, és rá mersz támadni a táborra. Lement tehát legényével, Purával egészen a tábori előőrsökig. 12 Midján, Amálék és a keleti törzsek úgy ellepték a völgyet, mint a sáskahad, tevéiknek nem volt se szeri, se száma: annyian voltak, mint tenger partján a homok. 13 Amikor Gedeon odaért, egyikük éppen az álmát mesélte el a társának. Ezt mondta: Azt álmodtam, hogy egy kerek árpakenyér gurult le Midján táborára, és amikor a sátorhoz ért, nekiütközött, úgyhogy az ledőlt; felfordította, a sátor pedig összedőlt. 14 A társa így felelt neki: Nem más ez, mint az izráeli Gedeonnak, Jóás fiának a fegyvere. Kezébe adta az Isten Midjánt és az egész tábort. 15 Amikor Gedeon meghallotta az elmesélt álmot és annak a megfejtését, leborult imádkozni. Azután visszatért Izráel táborába, és azt mondta: Keljetek föl, mert kezetekbe adta az Úr Midjánt

táborát! 16 A háromszáz embert három csapatra osztotta, mindenkinek a kezébe egy-egy kürtöt adott meg egy üres cserépfazekat és egy fáklyát a fazékba. 17 Majd ezt mondta nekik: Figyeljete engem, és ugyanazt tegyétek; amikor elérem a tábor szélét, ugyanazt tegyétek, amit majd én teszek! **18 Ha megfújom a kürtöt én, meg mindazok, akik velem vannak, akkor ti is fújjátok meg a kürtöket a tábor körül mindenütt, és kiáltásotok: Az Úrért és Gedeonért!** 19 Amikor Gedeon és száz embere a tábor széléhez érkezett a középső őrségváltás elején – mert éppen akkor állították fel az őroket –, megfújták a kürtöket, és összetörték a kezükben levő cserépfazekakat. 20 Ekkor mind a három csapat megfújta a kürtöket, és összetörték a cserépfazekakat; bal kezükben fogták a fáklyákat, jobb kezükben pedig a kürtöket, amelyekkel kürtöltek, és így kiáltoztak: Fegyverbe, az Úrért és Gedeonért! 21 Mindenki megállt a helyén a tábor körül. Az egész tábor viszont futásnak eredt, és ordítózva menekült. 22 Mert amikor megfújták a háromszáz kürtöt, az Úr egymás ellen fordította az emberek fegyvereit az egész táborban. Menekült a tábor egészen Bét-Sittáig, Cerédá felé, az ábél-mehólái partig, Tabbat fölött. 23 Ekkor fegyverbe szólították az izráelieket Naftálból, Ásérból és egész Manasséból, és üldözőbe vették Midjánt. 24 Gedeon követeket küldött Efraim egész hegyvidékére ezzel az üzenettel: Kerüljete Midján elé, és foglaljátok el előlük a vízhez, a Jordánhoz vezető utat Bét-Baráig! Fegyverbe szólítottak erre Efraimból mindenkit, és ők elfoglalták a vízhez, a Jordánhoz vezető utat Bét-Baráig. 25 Elfogták Midján két vezérét, Órébet és Zeébet is, és megölték Órébet az Óréb-sziklánál, Zeébet pedig a zeébi présháznál ölték meg, majd tovább üldözték Midjánt. Óréb és Zeébet fejét pedig elvitték Gedeonhoz a Jordánon túlra.

Bír 8

De az efraimiaiak azt mondták neki: Mit tettél velünk? Miért nem hívtál bennünket, amikor harcba indultál Midján ellen? És hevesen pöröltek vele. 2 Ő azonban így felelt nekik: Ugyan mit tettem én hozzátok képest? Nem ér-e többet Efraim böngészése Abíezer szüreténél? 3 A ti kezetekbe adta Isten Midján vezéreit, Órébet és Zeébet. Hozzátok képest mit tudtam én tenni? Amikor így beszélt, megennyhült vele szemben az indulatuk. 4 Gedeon megérkezett a Jordánhoz, és átkelt háromszáz emberével; fáradtak voltak, de folytatták az üldözést. 5 Ezt mondta Szukkót lakóinak: Adjatok néhány kenyert ennek a népnek, amely engem követ, mert fáradtak, pedig nekem üldözniük kell Zebahot és Calmunnát, Midján királyait. 6 Szukkót vezetői ezt felelték: Talán már a kezekben tartod Zebahot és Calmunnát, hogy kenyeret kívánsz tőlünk a seregednek? 7 Gedeon azt mondta: Ha majd az Úr kezembe adja Zebahot és Calmunnát, ezért pusztai tövissel és tüskével csépelem majd végig a testeteket! 8 Onnan fölment Penúélba, és ugyanúgy szólt azokhoz is. De Penúél lakói is ugyanúgy válaszoltak, ahogyan a szukkótiak. 9 Akkor ezt mondta Penúél lakóinak is: Ha sértetlenül térek vissza, lerombolom ezt a tornyot! 10 Zebah és Calmunná Karkóiban voltak táborukkal együtt: mintegy tizenötezer ember, mindazok, akik megmaradtak a keleti törzsek egész táborából; százhuszezer kardforgató ember pedig már elesett. 11 Gedeon a sátorlakók útján vonult fel, Nóbahtól és Jogbohától keletre. Megverte a tábort, mert a tábor már biztonságban érezte magát. 12 Zebah és Calmunná elmenekült, de ő üldözőbe vette őket, és elfogta Zebahot és Calmunnát, Midján két királyát, az egész tábort pedig szétverte. 13 Amikor visszatért Gedeon, Jóás fia a harcból a Heresz-hágótól, 14 elfogott Szukkót lakói közül egy ifjút, és kikérdezte. Az pedig felírta neki Szukkót vezetőit és véneit, hetvenhét embert. 15 Azután odament Szukkót lakóihoz, és ezt mondta: Nohát, itt van Zebah és Calmunná, akik miatt így gúnyolódzatok velem: Talán már a kezekben tartod Zebahot és Calmunnát, hogy kenyeret kívánsz tőlünk fáradt embereidnek? 16 Azzal lefogatta a város véneit, és pusztai tövissel meg tüskével fenyegette meg ezeket a szukkótiakat. 17 Majd lerombolta Penúél tornyát, a város lakóit pedig megölette. 18 Azután ezt kérdezte Zebahtól és Calmunnától: Milyenek voltak azok a férfiak, akiket a Tábor hegyén megöltetek? Azok így feleltek: Olyanok voltak, mint te; mindegyik úgy nézett ki, akár egy herceg. 19 Akkor ezt

mondta: Az én testvéreim, anyámnak a fiai voltak azok. Az élő Úrra mondom, nem ölnélek meg benneteket, ha életben hagyátok volna őket! 20 Majd ezt mondta elsöszülöttjének, Jeternek: Rajta, öld meg őket! De az ifjú nem húzta ki kardját, mert félt, hiszen még egész fiatal volt. 21 Ekkor azt mondta Zebah és Calmunná: Rajta, vágj le bennünket te, mert amilyen a férfi, olyan az ereje! Gedeon erre fölkel, és megölte Zebahot és Calmunnát, azután leszedte tevéik nyakáról a holdacskákat. 22 Ezután azt mondták az izráeliek Gedeonnak: Uralkodj rajtunk te, aztán a fiad és az unokád is, mert megszabadítottál bennünket Midján kezéből! 23 De Gedeon így válaszolt nekik: **ÉN NEM URALKODOM RAJTATOK, ÉS NEM FOG URALKODNI RAJTATOK A FIAM SEM. AZ ÚR URALKODJÉK RAJTATOK!** 24 Majd ezt mondta nekik Gedeon: Csak egyet kérek tőletek: adj a nekem mindenki a függőket, amelyeket zsákmányolt! Azok ugyanis aranyfüggőket viseltek, mivel izmaeliek voltak. 25 Ők így feleltek: Örömet odaadjuk. Leterítették egy felsőruhát, és arra dobta mindenki a zsákmányolt függőket. 26 Az elkért aranyfüggők súlya ezerhétszáz aranysekel volt azokon a holdacskákon, fülbevalókon és bíbor ruhákon kívül, amelyeket Midján királyai viseltek, meg a láncokon kívül, amelyek a tevéik nyakában voltak. 27 Gedeon csináltatott ezekből egy éfódot, és felállította a városában, Ofrában. Ott paráználkodott azzal egész Izráel. Csapda lett ez Gedeonnak és háza népének. 28 Így kellett megalázkodnia Midjannak Izráel fiai előtt, nem is emelték fel többé a fejüket. És béke lett az országban negyven esztendeig Gedeon idejében. 29 Jerubbaal, Jóás fia azután elment, és otthon lakott. 30 Gedeonnak hetven fia volt; ezek mind tőle származtak, mert sok felesége volt. 31 A sikemi másodfelesége is szült neki egy fiút, akinek az Abímelek nevet adta. 32 Azután meghalt Gedeon, Jóás fia szép öregkorban, és eltemették apjának, Jóásnak a sírjába, az abiezeri Ofrában. 33 Miután Gedeon meghalt, ismét paráználkodni kezdtek Izráel fiai a Baalokkal, és Baal-Berítet tettek meg istenüknek. 34 Nem törődtek Izráel fiai Istenükkel, az Úrral, aki minden környező ellenségük kezéből kimentette őket. 35 De nem voltak hűségesek Jerubbaalnak, azaz Gedeonnak a háza népéhez sem mindazért a jóért, amit Izráelért cselekedett

Bír 9

Abímelek, Jerubbaal fia elment Sikembe anyja testvéreihez, és így szólt hozzájuk meg az egész nemzetséghez, amelyhez anyja családja tartozott: 2 Mondjátok el ezt Sikem valamennyi polgárának: Mi jobb nektek? Az, ha hetven ember, Jerubbaal összes fia uralkodik rajtatok, vagy az, ha egyetlen ember uralkodik rajtatok? Emlékezzetek csak arra, hogy én a ti húsoatok és véretek vagyok! 3 Amikor anyja testvérei mindezeket elmondták **róla Sikem valamennyi polgárának, azoknak a szíve Abímelek felé hajlott,** mert ezt mondták: Testvérünk ő! 4 Adtak hát neki hetven ezüstöt Baal-Berít templomából, Abímelek pedig ezen haszontalan és hitvány embereket bérelt fel, hogy kövessék őt. 5 Majd elment apja házához **Ofrába, és meggyilkolta testvéreit, Jerubbaal fiait, hetven férfit egy kövön. De Jótám, Jerubbaal legkisebb fia megmenekült, mert** elbújt. 6 Ezután összegyűltek Sikem polgárai meg a fellegvár összes lakója, elmentek, és királlyá tették Abímeleket a sikemi cserfánál, az emlékoszlop mellett. 7 Amikor hírül adták ezt Jótámnak, elment, megállt a Garizím-hegy csúcsán, és harsány hangon kiáltva ezt mondta nekik: Sikem polgárai, hallgassatok rám, hogy Isten is hallgasson rátok!
JÓTÁM MESÉJE A FÁK KIRÁLYT VÁLASZTÁSÁRÓL

8 Elmentek egyszer a fák, hogy királyt kenjenek föl maguknak. Mondták az olajfának: Légy a mi királyunk! 9 De az olajfa ezt mondta nekik: Talán elvesztettem olajomat, amelyért tisztelnék istenek és emberek, hogy menjek hajladozni a fák fölött? 10 Ekkor a fügefának mondták a fák: Jöjj te, és légy a királyunk! 11 De a fügefa azt mondta nekik: Talán elvesztettem édességemet meg pompás gyümölcsömet, hogy menjek hajladozni a fák fölött? 12 Ekkor a szőlőnek mondták a fák: Jöjj te, és légy a királyunk! 13 De a szőlő ezt mondta nekik: Talán elvesztettem mustomat, amely öröme derít isteneket és embereket, hogy menjek hajladozni a fák fölött? 14 Végül a

tüskebokornak mondták mind a fák: Jöjj te, és légy a királyunk! 15 A tüskebokor azt mondta a fáknek: Ha igazán királyotokká akartok engem kenni, gyertek, húzódjatok árnyékomba; mert ha nem úgy lesz, akkor tűz csap ki a tüskebokorból, és megemésztí a Libánon cédrusait!

16 Ti most igaz módon és feddhetetlenül jártatok-e el, amikor királlyá tettétek Abímeleket, helyesen bántatok-e Jerubbaallal és háza népével, és úgy bántatok-e vele, ahogyan megérdemelte? 17 Hiszen értetek harcolt apám, sőt az életét is kockára tette, amikor kimentett benneteket Midján kezéből. 18 Ti pedig most fölkeltek apám háza népe ellen, legyilkoltátok fiait, hetven férfit egy kövön, és királlyá tettétek Sikem polgárai fölött Abímeleket, a szolgálóleánya fiát, mert ő a ti testvéretek! 19 Ha tehát most igaz módon és feddhetetlenül bántatok Jerubbaallal és háza népével, akkor örüljétek Abímeleknek, és örüljön ő is nektek! 20 De ha nem, akkor tűz fog kicsapni Abímelekből, és megemésztí Sikem polgárait meg a fellegvár lakóit, és tűz fog kicsapni Sikem polgáraiból meg a fellegvár lakóiból, és megemésztí Abímeleket! 21 Ezután elmenekült Jótám, és futva ment Beérbe. Ott telepedett le, mert félt a testvérétől, Abímelektől. 22 Abímelek három évig volt Izráel fejedelme. 23 De Isten egy gonosz lelket küldött Abímelek és Sikem polgárai közé, ezért Sikem polgárai hűtlenek lettek Abímelekhez. 24 Így torolta meg Isten a Jerubbaal hetven fián elkövetett erőszakot, és így háritotta vérüket testvéreikre, Abímelekre, aki meggyilkolta őket, meg Sikem polgárait, akik támogatták őt testvérei meggyilkolásában.

25 Sikem polgárai lesben álltak a hegytetőkön, és kiraboltak mindenkit, aki elment mellettük az úton. Ezt hírül adták Abímeleknek. 26 Azután eljött Gaal, Ebed fia testvéreivel együtt, és Sikembe költözött. Sikem polgárai megbíztak benne. 27 Amikor kimentek a mezőre, leszüretelték a szőlőjüket, kitaposták, és örömmünepet tartottak; bementek Istenük házába, ettek, ittak, és ócsárolták Abímeleket. 28 Gaal, Ebed fia ezt mondta: Ki ez az Abímelek, hogy mi, sikemiek szolgáljunk neki?! Hiszen ez a Jerubbaal fia, Zebul meg a helytartója! Szolgáljátok inkább Sikem atyjának, Hamórnak az embereit! Miért szolgáljuk mi őt? 29 Volna csak az én kezemben ez a nép, majd elkergetném Abímeleket! Megüzenném annak az Abímeleknek: Szedd össze a seregedet, és állj ki ellenem! 30 Amikor meghallotta Zebul, a város parancsnoka Gaalnak, Ebed fiának a szavait, haragra lobbant. 31 Követeket küldött Abímelekhez Tormába ezzel az üzenettel: Gaal, Ebed fia és testvérei Sikembe jöttek, és ellened lázítják a várost. 32 Indulj el tehát éjszaka seregeddel együtt, és állj lesbe a mezőn! 33 Reggel pedig, mihelyt fölkel a nap, törj rá azonnal a városra! Mikor azután Gaal és a serege kivonul ellened, bánj el vele úgy, ahogy tőled telik! 34 Abímelek elindult éjszaka egész seregével, és lesbe álltak Sikem ellen négy csapatban. 35 Amikor Gaal, Ebed fia kivonult és fölállt a város kapuja előtt, Abímelek is elindult a leshelyről seregével együtt. 36 Amint Gaal meglátta a sereget, azt mondta Zebulnak: Nézd! Egy sereg vonul le a hegytetőkről! Zebul azonban ezt mondta neki: A hegyek árnyékát nézed embereknek. 37 De Gaal megint csak így szólt: Nézd! Egy sereg vonul erre az ország közepe felől, egy másik csapat pedig a Jóslás Tölgye felől jön. 38 Akkor ezt mondta neki Zebul: Hol van most az a nagy száz, amellyel így beszéltél: Ki az az Abímelek, hogy szolgáljunk neki? Ez az a nép, amelyet lebecsültél. Most hát vonulj ki ellene, és ütközz meg vele! 39 Gaal kivonult Sikem polgárai élén, és megütközött Abímelekkel. 40 De megfutamodott, Abímelek pedig üldözőbe vette. Sokan hullottak el halálra sebzetten a kapu bejáratáig. 41 Abímelek Arúmában maradt, Zebul pedig elűzte Gaalt és testvéreit, nem maradhattak Sikemben. 42 Másnap azután a nép kiment a mezőre. Ezt hírül vitték Abímeleknek, 43 ő pedig összeszedte a seregét, három csapatra osztotta, és lesbe állt a mezőn. Amikor látta, hogy a nép kijött a városból, rájuk támadt, és legyilkolta őket. 44 Abímelek ugyanis előretört a vele levő csapatokkal, és elállta a városkapu bejáratát. A másik két csapat pedig rátört mindazokra, akik a mezőn voltak, és legyilkolta őket. 45 Abímelek egész nap harcolt a város ellen, és elfoglalta a várost. A benne levő népet fölkoncolta, a várost pedig lerombolta, és bevetette sóval. 46 Amikor meghallották ezt Sikem fellegvárának a polgárai, mindnyájan Él-Berít templomának belső termébe menekültek. 47 De hírül adták Abímeleknek,

hogy Sikem fellegvárának a polgárai mind együtt vannak. 48 Abímelek fölment a Calmón-hegyre egész seregével. Fejszét vett Abímelek a kezébe, levágott egy faágat, fölvette, a vállára tette, és azt mondta a seregének: Láttátok, hogy mit csináltam; hamar tegyetek ti is így! 49 Vágott tehát a seregből is mindenki egy-egy ágat magának, azután követték Abímeleket. A fát lerakták a belső terem mellett, és felgyújtották vele a nagytermet. Minden ember meghalt Sikem fellegvárában, mintegy ezer férfi és nő. 50 Abímelek azután Tébéc alá vonult, megostromolta Tébécet, és elfoglalta. 51 A város közepén volt egy erős fellegvár. Oda menekült minden férfi és nő, a város valamennyi polgára, és magukra zárták azt. Azután fölmentek a fellegvár tetejére. 52 Amikor Abímelek eljutott a fellegvárig, megtámadta azt. Már közel volt a fellegvár bejáratához, és fel akarta gyújtani. 53 Akkor egy asszony egy kézimalomból való követ dobott Abímelek fejére, amely bezúzta a koponyáját. 54 Ő gyorsan odakiáltott fegyverhordozó legényének: Ránts kardot, és ölj meg, hogy ne mondhassák rólam: Asszony gyilkolta meg! A legénye keresztülszúrta, és ő meghalt. 55 Amikor az izráeliek látták, hogy Abímelek meghalt, mindnyájan hazamentek. 56 Így fizetett meg Isten Abímeleknek azért a gonoszságáért, amelyet apja ellen követett el, amikor meggyilkolta hetven testvérét. 57 A sikemiek fejére is visszahárította Isten minden gonoszságukat, és beteljesedett rajtuk Jótámnak, Jerubbaal fiának az átka.

Bír 10

Abímelek után fölkel Izráel megszabadítására az issakárbeli Tóla, Dódó fiának, Púának a fia. Sámírban, Efraim hegyvidékén lakott. 2 Huszonhárom évig volt Izráel bírása. Azután meghalt, és eltemették Sámírban. 3 Őutána a gileádi Jáir következett, és huszonkét évig volt Izráel bírása. 4 Volt neki **harminc fia, akik harminc számárcsikón jártak. Volt harminc városuk** Gileád földjén, amelyeket Jáir sátorfalvainak neveznek még ma is. 5 Azután meghalt Jáir, és eltemették Kámónban. 6 **Izráel fiai ismét azt tették, amit rossznak lát az Úr, mert a Baalokat és az Astartékat, Arám, Szidón, Móáb meg az ammóniak és a filiszteusok isteneit tisztelték. Az Urat pedig elhagyták, és nem tisztelték.** 7 **Ezért fellángolt az Úr haragja Izráel ellen, és kiszolgáltatta őket a filiszteusoknak meg az ammóniaknak.** 8 Ezek nyomorgatták és gyötörték Izráel fiait abban az időben tizennyolc éven át, mindazokat az izráelieket, akik a Jordánon túl, az emóriak földjén, Gileádban laktak. 9 Az ammóniak már a Jordánon is átkeltek, hogy Júdával, Benjáminnal és Efraim házával is harcoljanak; Izráel tehát igen szorongatott helyzetbe került. 10 Ekkor így kiáltottak az Úrhoz segítségért Izráel fiai: **Vétkeztünk ellened, mert elhagytuk Istenünket, és a Baalokat tiszteltük.** 11 Az Úr pedig ezt mondta Izráel fiainak: Vajon Egyiptomból, az emóriaktól, az ammóniaktól, a filiszteusoktól 12 vagy a szidóniaktól, Amáléktól és Máóntól nem én szabadítottalak-e meg benneteket, amikor sanyargattak titeket, és énhozzám kiáltottatok segítségért? 13 Ti mégis elhagytatok engem, és más isteneket tiszteltetek. Ezért nem szabadítalak meg többé benneteket! 14 Menjetek, és kiáltsatok segítségért azokhoz az istenekhez, akiket választottatok, szabadítsanak meg benneteket azok a szükség idején! 15 Izráel fiai ekkor azt mondták az Úrnak: Vétkeztünk. Tégy velünk bármit, ahogy jónak látod, csak ments most meg bennünket! 16 Majd eltávolították maguk közül az idegen isteneket, és újra az Urat tisztelték. **Az Úr pedig megelégette Izráel nyomorúságát.** 17 Ekkor fegyverbe szólították az ammóniakat, és azok tábornokot ültettek Gileádban. Összegyülekeztek Izráel fiai is, és Micpában ültettek tábornokot. 18 A nép és Gileád vezérei azt kérdezték egymástól: **Ki az az ember, aki harcba mer szállni az ammóniakkal? Az lesz a feje Gileád összes lakójának!**

Bír 11

A gileádi **Jefté erős vitéz volt, egy parázna nőnek volt a fia.** Jeftét Gileád nemzette. 2 De azután a felesége is szült **fiakat Gileádnak, és amikor feleségének a fiai felnőttek, elűzték Jeftét, és ezt mondták neki: Nem kapsz örökséget apánk házából, mert más asszony fia vagy.**

3 Jefte elmenekült testvérei elől, és Tób földjén telepedett le. Gyülelész népség verődött Jefte köré, és együtt portyáztak vele. 4 Néhány nap múlva az ammóniak megkezdték a harcot Izráel ellen. 5 Amikor megkezdődött a harc az ammóniak és Izráel között, elmentek Gileád vénei, hogy elhozzák Jeftét Tób földjéről. 6 Ezt mondták Jeftének: **Jöjj, légy a vezérünk, és harcoljunk az ammóniak ellen!** 7 De Jefte ezt mondta Gileád véneinek: **Hiszen ti gyűlöltök engem, és kiűztetek apám házából! Miért jöttetek most hozzám, amikor bajban vagytok?** 8 Gileád vénei ezt felelték Jeftének: Éppen azért fordultunk most hozzád. Jöjj velünk, és harcolj az ammóniak ellen, azután légy nekünk, Gileád minden lakójának a feje!

9 Jefte ezt mondta Gileád véneinek:

JEFTE NARRATÍVÁJA GILEÁD VÉNJEINEK

Ha visszavisztek engem, hogy harcoljak az ammóniak ellen, és ha az Úr hatalmamba adja őket, akkor én akarok lenni a vezetőök. 10 Gileád vénei azt felelték Jeftének: *Az Úr legyen a tanú közöttünk: úgy fogunk tenni, ahogyan mondd.*

11 Akkor elment Jefte Gileád véneivel. **A nép pedig a maga fejévé és vezérévé tette őt. Jefte pedig mindezt elmondta az Úr színe előtt Micpában.** 12 Jefte követeket küldött az ammóniak királyához ezzel az üzenettel: Mi dolgunk van nekünk egymással? Miért vonultál föl ellenem, hogy megtámadd az országomat? 13 Az ammóniak királya azt felelte Jefte követeinek: Azért, mert elvette Izráel az én földemet az Arnóntól a Jabbókig és a Jordánig, amikor kijött Egyiptomból. Most tehát, ha békét akarsz, add vissza azt! 14 Jefte ismét követeket küldött az ammóniak királyához, 15 és azt üzenté neki: Így szól Jefte: Nem vette el Izráel se Móáb földjét, se az ammóniak földjét. 16 Hiszen amikor Izráel kijött Egyiptomból, a pusztában vándorolt a Vörös-tengerig, és érkezett Kádésba. 17 Izráel akkor követeket küldött Edóm királyához ezzel az üzenettel: Szeretnék átvonulni országodon. De nem hallgatott rá Edóm királya. Móáb királyához is elküldött, de az sem engedte ezt meg. Ezért kellett Izráelnek Kádésban maradnia. 18 Azután tovább vándorolt a pusztában, megkerülte Edóm országát és Móáb országát, így érkezett el napkelet felől Móáb országához, és táborot ütött az Arnónon túl. Nem lépték át Móáb határát, mert Móáb határa az Arnón. 19 Ekkor követeket küldött Izráel Szihónhoz, az emóriak királyához, Hesbón királyához, és ezt üzenté neki Izráel: Szeretnék átvonulni országodon a magam helyére! 20 De Szihón nem hitte el, hogy Izráel csak át akar vonulni a határan, ezért összegyűjtötte Szihón egész hadinépét, táborot ütött Jahacnál, és megütközött Izráellel. 21 Izráel Istene, az Úr Izráel kezébe adta Szihónt és egész hadinépét, és megverték őket. Így vette birtokba Izráel azoknak az emóriaknak az egész földjét, akik azon a földön laktak. 22 Birtokba vették az emóriak egész területét az Arnóntól a Jabbókig és a pusztától a Jordánig. 23 Azért ha az Úr, Izráel Istene maga űzte ki az emóriakat népe, Izráel elől, te akarsz azt birtokba venni? 24 Nem úgy van-e, hogy amit birtokul adott neked a te istened, Kemós, az a te birtokod? Mi pedig birtokoljuk mindazoknak a földjét, akiket a mi Istenünk, az Úr űzött ki előlünk. 25 Talán te különb vagy Báláknál, Cippór fiánál, Móáb királyánál? Mert-e ő perbe szállni Izráellel, mert-e harcolni ellene? 26 Háromszáz évig lakott Izráel Hesbónban és falvaiban, Aróérban és falvaiban meg az Arnón menti városokban, miért nem akartátok akkoriban elvenni azokat? 27 Én tehát nem vétettem ellened. Te akarsz rosszat tenni velem azzal, hogy háborút indítottál ellenem. **Az Úr, a bíró ítéljen ma Izráel fiai és Ammón fiai között!**

28 De az ammóniak királya nem hallgatott arra az üzenetre, amelyet Jefte küldött neki. 29 Ekkor az Úr lelke szállt Jeftére, és ő átvonult Gileádon és Manassén, majd átvonult Gileád-Micpén, és Gileád-Micpéből vonult az ammóniak ellen. 30 **Fogadalmat tett Jefte az Úrnak, és ezt**

mondta: Ha valóban kezembe adod az ammóniakat, 31 akkor bárki is jön ki elém a házam ajtaján, amikor épségben visszatérek az ammóniaktól, az Úr lesz az, feláldozom égőáldozatul. 32 Fölvonult Jefte az ammóniak ellen, és megütközött velük. Az Úr pedig a kezébe adta őket. 33 Verte őket Aróértől fogva a Minnitbe vezető útig, húsz városon keresztül egészen Ábél-Kerámíig. Igen nagy vereség volt ez. Így kellett megalázkodniuk az ammóniaknak Izráel fiai előtt. 34 Amikor Jefte megérkezett Micpába a házához, **éppen a leánya jött ki eléje dobolva és táncolva. Csak ez az egyetlen gyermeke volt, nem volt rajta kívül se fia, se leánya.** 35 Amikor meglátta őt, megszárgatta a ruháját, és ezt mondta: Ó, leányom! Porba sújtottál, szerencsétlenné tettél! Mert én magam adtam szavamat az Úrnak, és nem vonhatom vissza. 36 A leány így felelt neki: Apám, ha szavadat adtad az Úrnak, tedd velem azt, amit kimondtál! Hiszen megengedte az Úr, hogy bosszút állj ellenségeiden, az ammóniakon. 37 Majd ezt mondta apjának: Csak arra az egyre kérlek, ne bánts engem két hónapig: hadd menjek el a hegyek közé elsiratni a szüzességemet barátnőimmal! 38 Az apja azt felelte: Menj! És elbocsátotta két hónapra. Az pedig elment a barátnőivel elsiratni szüzességét a hegyek között. 39 **Két hónap múlva visszatért apjához, az pedig megtette vele azt, amit megfogadott. A leány soha nem hált férfival.** Azóta vált szokássá Izráelben, 40 hogy évről évre elmennek Izráel leányai, és megéneklük a gileádi Jefte leányát, évente négy napig.

Bír 12

1 Fegyverbe szólították az efraimiakat. Cáfón felé vonultak, és ezt mondták Jeftének: Miért vonultál harcba az ammóniak ellen anélkül, hogy hívtál volna bennünket, hogy menjünk veled? Rád gyűjtjük a házadat! 2 Jefte azt felelte nekik: Nagy perem volt nekem és népemnek az ammóniakkal. Kértem én a segítségeteket, de ti nem szabadítottatok meg a kezükből. 3 **Amikor láttam, hogy ti nem szabadítottok meg, kockára tettem a saját életemet, megtámadtam az ammóniakat, az Úr pedig a kezembe adta őket. Miért vonultatok most föl hadakozni velem?** 4 Ekkor összegyűjtött Jefte minden gileádi férfit, és megütközött Efraimmal. A gileádi férfiak megverték Efraimot, mert ezek azt mondták: Elfajzott efraimiak vagytok! Gileád ugyanis Efraim és Manassé közé esik. 5 Azután elfoglalták a gileádiak a Jordán gázlót Efraim elől, és mikor a menekülő efraimiak azt mondták: Hadd menjünk át! – megkérdezték mindegyiktől a gileádi férfiak: Efraimi vagy? És ha azt felelte: Nem! – 6 akkor azt mondták neki: Mondd azt, hogy „**sibbólet**”! És ha az „sibbólet”-et mondott – mert nem tudta helyesen kiejteni –, akkor megragadták, és legyilkolták a Jordán gázlójánál. Így esett el akkor negyvenkétezer efraimi. 7 Jefte hat évig volt Izráel bírása. Azután meghalt a gileádi Jefte, és eltemették városában, Gileádban. 8 Utána a **betlehemi Ibcán** volt Izráel bírása. 9 Volt neki harminc fia, és harminc leányát adta férjhez máshova, a fiainak pedig harminc leányt hozott feleségül máshonnan. Hét esztendeig volt Izráel bírása. 10 Azután meghalt Ibcán, és eltemették Betlehemben. 11 Utána a zebuloni Élón lett Izráel bírása. Tíz esztendeig bíraskodott Izráelben. 12 Azután meghalt a zebuloni Élón, és eltemették Ajjálónban, Zebulon földjén. 13 Utána Abdón, a pirátóni Hillél fia lett Izráel bírása. 14 Volt neki negyven fia és harminc unokája, akik hetven szamárcsikón jártak. Nyolc esztendeig volt Izráel bírása. 15 Azután meghalt Abdón, a pirátóni Hillél fia, és eltemették Pirátónban, Efraim földjén, az Amálék-hegyen.

Bírák 13 SÁMSON

SÁMSON

Izráel fiai ismét azt tették, amit rossznak lát az Úr. Ezért az Úr a filiszteusok kezébe adta őket negyven esztendőre. 2 Volt egy Dán nemzetségéből való ember Corából, akinek a neve **Mánóah** volt. A felesége meddő volt, nem szült. 3 Megjelent egyszer az Úr angyala az

asszonynak, és ezt mondta neki: Lásd, te meddő vagy, nem szültél. De teherbe fogsz esni, és fiút szülsz. 4 Mostantól fogva vigyázz, bort vagy más részegítő italt ne igyál, és semmiféle tisztátalant ne egyél. 5 Mert teherbe fogsz esni, és fiút szülsz. Ne érje annak borotva a fejét, mert Istennek **szentelt názír lesz** az a gyermek már anyja méhében.

Ő kezdi majd megszabadítani Izráelt a filiszteusok hatalmából. 6 Az asszony odament, és ezt mondta a férjének: Isten embere jött el hozzám. Alakja olyan volt, mint Isten angyalának az alakja, igen félelmetes. Nem kérdeztem meg, hogy honnan való, ő pedig nem mondta meg nekem a nevét. 7 **Ezt mondta nekem: Teherbe fogsz esni, és fiút szülsz. Mostantól fogva ne igyál bort vagy egyéb részegítő italt, és ne egyél semmiféle tisztátalant, mert Istennek szentelt názír lesz ez a gyermek az anyaméhtől fogva halála napjáig!** 8 Akkor Mánóah így imádkozott az Úrhoz: **Kérlek, Uram! Istennek az az embere, akít küldtél, hadd jöjjön el ismét hozzánk, és tanítson meg bennünket, hogy mit cselekedjünk a gyermekkel, ha majd megszületik.**

IZSÁK – SÁMUEL - SÁMSON KÉSŐN SZÜLETETT GYEREK

9 Isten meghallgatta Mánóah kérését, és az Isten angyala megint eljött az asszonyhoz, amikor az a mezőn volt. A férje, Mánóah azonban nem volt vele. 10 Akkor az asszony gyorsan elfutott, hogy szóljon a férjének. Ezt mondta neki: Megjelent nekem az a férfi, aki a minap nálam járt. 11 Mánóah fölkel, és követte feleségét. Amikor odaért ahhoz a férfihez, megkérdezte tőle: **Te vagy az a férfi, aki ezzel az asszonnal beszélt?** Ő azt felelte: Én vagyok. 12 Mánóah ezt kérdezte: Ha majd beteljesedik az ígéreted, milyen legyen a gyermek élete, és hogyan bánjunk majd vele? 13 Az Úr angyala ezt mondta Mánóahnak: Tartózkodjon az asszony mindattól, amit megmondtam: 14 semmit se egyék, **ami szőlőtökéről való, bort és más részegítő italt ne igyék, és semmiféle tisztátalant ne egyék.** Tartsa meg a felesége mindazt, amit parancsoltam neki! 15 Akkor Mánóah ezt mondta az **Úr angyalának**: Szeretnénk, ha itt maradnál, és készíthetnénk neked egy kecskegidát. 16 De az Úr angyala ezt felelte Mánóahnak: Hiába marasztalnál, nem ennék az ételedből. Ha pedig égőáldozatot akarsz készíteni, az Úrnak áldozd azt! **Mert nem tudta Mánóah, hogy az Úr angyala az.** 17 Mánóah azt mondta az Úr angyalának: Mi a te neved? Mert ha beteljesedik az ígéreted, tisztelni akarunk téged. 18 Az Úr angyala ezt felelte neki: **Miért kérdezed a nevem? Titokzatos név az!** 19 Azután fogta Mánóah a kecskegidát meg az ételáldozatot, és feláldozta a kősziklán az Úrnak. Ő pedig csodát tett Mánóah és felesége szeme láttára. 20 **Az történt ugyanis, hogy a láng felcsapott az oltárról az ég felé, az Úr angyala pedig felszállt az oltár lángjában.** Ennek láttán Mánóah és felesége arccal a földre borult. 21 Az Úr angyala nem jelent meg többé Mánóahnak és feleségének. Ekkor tudta meg Mánóah, hogy az Úr angyala volt az. 22 Akkor Mánóah ezt mondta a feleségének: **Meg fogunk halni, mert Istent láttuk!** 23 De a felesége azt mondta neki: Ha az Úrnak úgy tetszett volna, hogy megöljön bennünket, nem fogadott volna el a kezünkből égőáldozatot és ételáldozatot, nem láhattuk volna mindezt, és nem hallhattunk volna most ilyeneket. 24 Azután az asszony fiút szült, és Sámsonnak nevezte el. **A gyermek felnövekedett, és megáldotta őt az Úr. 25 És az Úr lelke nyugtalanítani kezdte őt Dán táborában, amely Corá és Estáól között volt.**

Bír 14

Egyszer elment Sámson Timnába, és meglátott Timnában egy filiszteus nőt. 2 Hazament, és ezt mondta apjának és anyjának: Láttam Timnában egy filiszteus nőt, kérjétek meg azt nekem feleségül! 3 De apja és anyja ezt felelte neki: **Hát nincs feleségnek való a rokon leányok közt vagy egész népemben, hogy a körülméletlen filiszteusok közül akarsz feleséget venni?** **ÉZSAU IS IDEGEN LÁNYT VETT FELESÉGÜL**

De Sámson így felelt apjának: Őt kérd meg nekem, mert csak ő tetszik nekem! 4 Apja és anyja nem tudta, hogy az Úrtól van ez, és csak ürügyet keres a filiszteusok ellen. Abban az időben ugyanis a filiszteusok uralkodtak Izráelen. 5 Elment tehát Sámson apjával és anyjával együtt

Timnába. Amikor a timnai szőlőkhöz értek, egy fiatal, ordító oroszlánnal találta magát szemben. 6 Akkor megszállta őt az Úr lelke, és pusztá kézzel kettészakította azt, mintha csak egy kecskegidát szakított volna ketté. De apjának és anyjának nem mondta el, hogy mit csinált. 7 Azután megérkezett, elbeszélgetett azzal a nővel, és az még jobban megtetszett Sámsonnak. 8 Néhány nap múlva ismét eljött, hogy elvegye. Közben letért az útról, hogy megnézzze az oroszlán tetemét. Hát az oroszlán hullájában egy méhraj volt és méz! 9 Kiszedte a markába, és útközben azt eszegette. Odament az apjához és anyjához, nekik is adott, és ők is ettek. De nem mondta meg nekik, hogy az oroszlán hullájából szedte ki a mézet. 10 Azután elment az apja ahhoz a nőhöz. Sámson meg lakodalmat tartott ott, az ifjak szokása szerint. 11 Amint meglátták, harminc vőfélyt bíztak meg, hogy legyenek mellette. 12 Sámson ezt mondta nekik: Feladok nektek egy találós kérdést. Ha meg tudjátok fejteni a lakodalom hét napja alatt, és kitaláljátok, adok nektek harminc inget és harminc öltözet ruhát. 13 De ha nem tudjátok megfejteni, akkor ti adtok nekem harminc inget és harminc öltözet ruhát. Ők azt mondták neki: **Tedd fel azt a találós kérdést, hadd halljuk!** 14 Sámson ezt mondta nekik: **Étel jött az evőből, édes jött az erősből.** De nem tudták megfejteni a találós kérdést három napon át. 15 A negyedik napon ezt mondták Sámson feleségének: Szedd rá a férjedet, hogy árulja el nekünk a találós kérdés megfejtését, különben megégetünk téged és apád háza népét! Hát azért hívtatok meg bennünket, hogy kifosszatok? 16 Ekkor Sámson felesége odabújt hozzá, és elkezdett így sírdogálni: Mégiscsak gyűlölsz és nem szeretsz engem! Feladtál egy találós kérdést népem fiainak, és nekem se mondd meg a megfejtését. De ő azt felelte neki: Hiszen még apámnak és anyámnak se mondtam meg, hát neked mondjam meg? 17 Így sírdogált hozzá bújva hét napig, amíg a lakodalmuk tartott. Végül a hetedik napon megmondta neki a megfejtést, annyira zaklatta őt. Az asszony pedig elmondta a megfejtést népe fiainak. 18 A város férfiai ezt mondták neki a hetedik napon, mielőtt lement volna a nap: Mi a méznél édesebb, s oroszlánnál erősebb? De ő így válaszolt nekik: **Ha nem az én üszömön szántotok, találós kérdésem ki nem találjátok.** 19 Ekkor megszállta az Úr lelke, lement Askelónba, és megölt ott harminc férfit, lehúzta a ruhájukat, és odaadta a ruhákat azoknak, akik a találós kérdést megfejtették. És haragra gyúlva elment apja házához. **20 Sámson felesége pedig hozzámert ahhoz a vőfélyhez, aki Sámson barátja volt.**

Bír 15

SÁMSON FOLYT.

Történt egy idő múlva, búzaaratás idején, hogy meglátogatta Sámson a feleségét; egy kecskegidát is vitt neki magával. Ezt mondta: Be akarok menni a feleségemhez, a szobájába. De az asszony apja nem engedte be. 2 Ezt mondta az apja: Én már azt gondoltam, hogy végképp meggyűlölted őt, ezért hozzáadtam a vőfélyedhez. De a **húga még nála is szebb: legyen ő a tied helyette!** 3 Sámson azonban így felelt nekik: **Ez egyszer nem én leszek a hibás, ha rosszat teszek a filiszteusokkal.** 4 Azzal elment Sámson, összefogott háromszáz rókát, majd csóvákat készített, és farkaikat egymásnak fordítva csóvát kötött a párba állított rókák farkai közé. 5 Majd meggyújtotta a csóvákat, és ráhajtotta a rókákat a filiszteusok gabonaföldjére. Így gyújtotta fel a kénéket és a lábon álló gabonát, sőt a szőlőket és az olajligeteket is. 6 Ekkor azt kérdezték a filiszteusok: Ki tette ezt? És mondták: **Sámson, a timnai ember veje, mert elvette tőle a feleségét, és a vőfélyéhez adta.** Felvonultak azért a filiszteusok, és megégették az asszonyt és az apját.

7 De Sámson azt mondta nekik: Ha ti ezt tettétek, én sem nyugszom addig, amíg bosszút nem állok rajtatok! 8 **És hatalmas csapásokkal agyba-főbe verte őket.** Azután elment, és az étami sziklahasadékban vert tanyát. 9 A filiszteusok felvonultak, tábort ütöttek Júdában, és ellepték Lehít. 10 A júdaiak megkérdezték: Miért vonultatok föl ellenünk? Azok így feleltek: Azért vonultunk föl, hogy megköttözzük Sámson, és úgy bánjunk vele, ahogyan ő bánt mivélünk. 11

Ekkor odament háromezer júdai ember az étámi sziklahasadékhoz, és ezt mondták Sámsonnak: Nem tudod, hogy a filiszteusok uralkodnak rajtunk? Miért tetted ezt velünk? De ő így felelt nekik: **Ahogyán ők bántak velem, én is úgy bántam velük.** 12 Akkor azt mondták neki: Azért jöttünk ide, hogy megkötözzünk, és a filiszteusok kezébe adjunk. Sámson ezt mondta nekik: Esküdjetek meg, hogy nem vertek agyon! 13 Azok így feleltek neki: Nem! Csak jól megkötözzünk, és a kezükbe adunk, de semmi esetre sem ölünk meg. Azzal megkötözték két új kötéllel, és elvitték a szikláról. 14 Amikor Lehibe ért, a filiszteusok ujjongva mentek eléje. **De megszállta az Úr lelke, és olyanná lettek karján a kötelek, mint a tűz égette lenfonál, úgyhogy a béklyók lefoszlottak a kezéről.** 15 Talált egy még ki sem száradt szamarállcsontot, utánanyúlt, felkapta, és agyonvert vele ezer embert. 16 **És azt mondta: Szamar állcsontjával vágtam köztük rendet, szamar állcsontjával vertem agyon ezret!** 17 Amikor ezt elmondta, eldobta kezéből az állcsontot, és elnevezte azt a helyet Rámat-Lehinek. 18 De nagyon megszomjazott, és így kiáltott az Úrhoz: Te ilyen nagy szabadítást vittél végbe szolgálád által; most mégis szomjan kell hálnom, vagy a körülméletlenek kezébe kell esnem?! 19 **Akkor Isten kettéhasította azt a mélyedést, amely Lehiben van, és víz fakadt belőle. Ő pedig ivott, életereje visszatért, és feléledt. Ezért nevezik azt Kóré-forrásnak; ott van az Lehiben még ma is.** 20 Sámson húsz esztendeig volt Izráel bírása a filiszteusok idejében.

Bír 16

Egyszer Sámson elment **Gázába, meglátott ott egy parázna nőt, és bement hozzá.** 2 A gázaiaknak hírül adták: Idejött Sámson! Körülvették, és lestek rá egész éjjel a város kapujában, de csendben maradtak egész éjjel, mert azt gondolták: Majd ha megvirrad reggel, meggyilkoljuk őt. 3 Sámson azonban csak éjfélig maradt; éjfélkor aztán fölkel, **megragadta a városkapu ajtaját a két ajtófélfával együtt, és kiszakította zárustul, majd a vállára vette, és fölvitte a hegytetőre, Hebrónnal szemben.** 4 Történt ezután, hogy megszeretett egy asszonyt a **Szórék-völgyben, akinek Delila volt a neve.** 5 A filiszteusok városfejedelmei elmentek az asszonyhoz, és azt mondták neki: Szedd rá, és **derítsd ki, hogy mitől olyan nagy az ereje, és hogyan tudnánk megfékezni, hogy megkötözhessük, és elbánhassunk vele!** Akkor mi egyenként ezeregyszáz ezüstöt adunk neked! 6 Delila megkérdezte Sámson: Mondd meg nekem, mitől olyan nagy az erőd, mivel lehet megkötözni téged, hogyan lehet elbánni veled? 7 Sámson azt felelte neki: Ha megkötöznek hét nyers ínna, amelyek még nem száradtak ki, akkor elgyengülök, és olyan leszek, mint bárki más. 8 Ekkor a filiszteusok városfejedelmei hoztak az asszonynak hét nyers inat, amelyek még nem száradtak ki, és ő megkötözte Sámson azokkal. 9 Eközben egyesek lesben álltak a belső szobában. Akkor ezt mondta neki az asszony: Jönnék a filiszteusok, Sámson! De ő úgy elszakította az inakat, ahogyan a kőcmadzag elszakad, ha tűz éri. Így nem tudódott ki, miben van az ereje. 10 Delila akkor ezt mondta Sámsonnak: Becsaptál, és hazudtál nekem. **De most igazán mondd meg nekem, mivel lehet megkötözni téged?** 11 Sámson így felelt neki: Ha jól megkötöznek új kötelekkel, amelyeket még semmire sem használtak, elgyengülök, és olyan leszek, mint bárki más. 12 Delila tehát szerzett új köteleket, és azokkal kötözte meg. Azután ezt mondta neki: Jönnék a filiszteusok, Sámson! Eközben néhányan lesben álltak a belső szobában. De ő letépte azokat a karjáról, mint a cérnaszálat. 13 **Delila akkor ezt mondta Sámsonnak: Eddig becsaptál, és hazudoztál nekem.** Mondd meg már nekem, mivel lehet megkötözni téged? Sámson azt felelte neki: **Ha fejem hét hajfonatát beleszövöd a szövőszéken készülő szóttasbe.** 14 **Az asszony még egy cövekkel is rögzítette, azután ezt mondta neki: Jönnék a filiszteusok, Sámson!** De ő fölébredt álmából, és kitepte a cöveket, a vetélőt és a szövőszék fonalát. 15 Delila ezt mondta neki: Hogyan mondhatod, hogy szeretsz, ha nem enyém a szíved? Már háromszor csaptál be, mert nem mondtad meg nekem, mitől olyan nagy az erőd. 16 Amikor mindennap zaklatta és gyötörte **szavaival, Sámson halálosan megunt a dolgot.** 17 Feltárta előtte egészen a szívét,

és ezt mondta neki: **Borotva nem érte soha a fejemet, mert Istennek szentelt názír voltam már anyám méhében** is. Ha megnyírnak, odatesz az erőm, elgyengülök, és olyan leszek, mint bárki más. 18 Amikor Delila látta, hogy egészen feltárta előtte a szívét, elküldött, és hívatta a filiszteusok városfejedelmeit, és ezt üzenté: Most jöjjetek, mert egészen feltárta előttem a szívét! A filiszteusok városfejedelmei elmentek hozzá, és a pénzt is vitték magukkal. 19 Ekkor elaltatta Sámson a térdén, majd behívott egy embert, és levágatta a fejről a hét hajfonatát. Azután elkezdte szólongatni – miközben őt már elhagyta az ereje –, 20 és ezt mondta: Jönnék a filiszteusok, Sámson! Ő felébredt álmából, és azt gondolta: Kiszabadulok most is, mint máskor, csak megrázom magam! – mert még nem tudta, hogy elhagyta őt az Úr. 21 **De a filiszteusok megragadták, kiszúrták a szemét, és elvitték Gázába.** Bilincsbe verték, és a börtönben kellett a malmot hajtania. 22 Sámson haja azonban megint nőni kezdett azután, hogy levágták. 23 Egyszer a filiszteusok városfejedelmei összegyűltek, hogy egy nagy áldozati lakomát rendezzenek istenüknek, Dágónnak, és hogy **örvendezzenek.** **Ezt mondták: Kezünkbe adta** istenünk Sámson, aki ártott nekünk! 24 Amikor meglátta őt a nép, dicsőítették istenüket, és ezt mondták: Kezünkbe adta istenünk őt, aki ártott nekünk, aki pusztította földünket, és aki oly sokat legyilkolt közülünk! 25 Azután olyan **jókedvük támadt, hogy ezt mondták: Hívjátok ide Sámson, hadd szórakoztasson bennünket! Oda is hívták Sámson a börtönből, hogy szórakoztassa őket.** Azután odaállították az oszlopok közé. 26 Sámson ezt mondta annak a fiúnak, aki a kezét fogta: Eressz el, hadd tapogassam ki az oszlopokat, amelyeken a ház nyugszik, és hadd támaszkodjam hozzájuk! **27 A ház tele volt férfiakkal és asszonyokkal, ott volt a filiszteusok összes városfejedelme, a tetőn pedig mintegy háromezer férfi és nő, akik Sámson játékán szórakoztak.** 28 Ekkor Sámson az Úrhoz kiáltott, és ezt mondta: Ó, Uram, Uram! Emlékezz meg rólam, és adj nekem erőt csak még most az egyszer, Istenem, hogy utoljára, a két szememért bosszút állhassak a filiszteusokon! 29 **Azzal átfogta Sámson a két középső oszlopot, amelyeken a ház nyugodott, az egyiket jobb kezével, a másikat bal kezével, és nekik feszült.** 30 Majd ezt mondta Sámson: Hadd haljak meg én is a filiszteusokkal! Azzal megfeszítette erejét, úgyhogy a ház rádőlt a városfejedelmekre meg a népből mindazokra, akik benne voltak. Így többet ölt meg halálával, mint amennyit megölt életében. 31 Ezután elmentek a testvérei és apjának egész háza népe, fölverték és hazavitték. Corá és Estáól között temették el apjának, Mánóahnak a sírjába. Húsz évig volt Izráel bírása.

Bír 17

1 Élt Efraim hegyvidékén **egy Míká nevű** ember. 2 Ez azt mondta egyszer az anyjának: Az az ezeregyszáz ezüst, amit elvettek tőled, és ami miatt átkot mondtál a fülem hallatára is, az az ezüst nálam van, én vettem el. Az anyja ezt mondta: Áldjon meg az Úr, fiam! 3 Amikor visszaadta anyjának az ezeregyszáz ezüstöt, ezt mondta az anyja: Ezt az ezüstöt én arra szántam, hogy az Úrnak szentelem a fiamért: készítsenek belőle faragott és öntött bálványszobrot. Most azért visszaadom neked. 4 De a fiú újból visszaadta az ezüstöt anyjának. Ekkor az anyja fogott kétszáz **ezüstöt, odaadta az ötvösnek, az pedig faragott és öntött bálványszobrot készített belőle.** Ez Míká házába került. 5 Ennek a Míkának volt egy házi szentélye. Készítettett éfódot és házibálványt, egyik fiát pedig felavatta, és az lett a papja. 6 Abban az időben nem volt király Izráelben: mindenki azt csinálta, ami neki tetszett. 7 **Élt egy ifjú a júdai** Betlehemből, Júda nemzetségében, aki lévita volt, de jövevényként ott tartózkodott. 8 Ez a férfi elindult a júdai Betlehem városából, hogy jövevényként letelepedjen ott, ahol majd alkalmas helyet talál. Így jutott el vándorlása közben Efraim hegyvidékére, Míká házához. 9 Míká megkérdezte tőle: Honnan jössz? Az így felelt neki: Lévita vagyok, a júdai Betlehemből; megyek, míg alkalmas helyet találok, ahol jövevényként letelepedhetek. 10 Ekkor Míká azt mondta neki: **Maradj nálam, légy atyám és papom! Én pedig adok neked évi tíz ezüstöt, egy rend ruhát és**

élelmet. A lévita beleegyezett, 11 ügy döntött, hogy ott marad annál az embernél. Az pedig úgy bánt vele, mintha a saját fia volna. 12 Míká felavatta a lévítát. Így az ifjú a papja lett, és Míká házában élt. 13 Míká pedig ezt mondta: **Most már tudom, hogy jót fog velem tenni az Úr, mert egy lévita lett a papom.**

Bír 18

Abban az időben nem volt király Izráelben. – Abban az időben Dán törzse megfelelő területet keresett magának, hogy letelepedjék, mert addig nem jutott megfelelő örökséghez Izráel törzsei között. 2 A dániak elküldtek nemzetségükből öt férfit, legbátrabb embereiket Corából és Estáólból, hogy járják be és kémleljék ki az országot. Azt mondták nekik: Menjetek, kémleljétek ki az országot! Így jutottak el Efraim hegyvidékére, Míká házához, s ott megszálltak. 3 Amikor együtt voltak Míká háza népével, felfigyeltek az ifjú lévita hangjára. Betértek oda, és megkérdezték tőle: Ki hozott téged ide, mit csinálsz itt, és mi dolgod van itt? 4 Ő azt felelte nekik: Ezt meg ezt tette velem Míká, felfogadott engem, és a papja lettem. 5 Ekkor azt mondták neki: Kérdezd meg az Istent, hogy megtudjuk: sikeres lesz-e az utunk, amelyen járunk. 6 A pap azt mondta nekik: Menjetek békével! Gondja van az Úrnak az útra, amelyen jártok. 7 Azután továbbment az öt férfi, és érkezett Lajisba. Látták, hogy a benne lakó nép biztonságban él, szidóni módra, nyugodtan és biztonságban, és nincs senki az országban, aki bánatná őket, vagy uralkodnék fölöttük. Messze esnek a szidóniaktól is, nincs senkivel semmiféle kapcsolatuk. 8 Mikor hazaérkeztek testvéreikhez Corába és Estáólba, megkérdezték tőlük testvéreik: Mi hírt hoztok? 9 Ők így feleltek: Induljatok, vonuljunk föl ellenük, mert olyan földet láttunk, amely nagyon jó! Mit késlekedtek? Ne halogassátok az indulást, menjetek, és vegyétek birtokba azt a földet! 10 Ott egy olyan népet találtok, amely biztonságban él, és tágas az a föld mindenfelé. Bizony, a kezetekbe adta azt Isten! Olyan hely az, ahol nem hiányzik a világon semmi. 11 Útnak indult tehát Dán nemzetségéből, Corából és Estáólból hatszáz fölfegyverzett ember. 12 Fölvonultak, és táborot ütöttek Kirjat-Jeárimnál Júdában. Ezért hívják azt a helyet Dán táborának még ma is; ott van ez Kirjat-Jeárim mögött. 13 Majd továbbvonultak Efraim hegyvidékére, és eljutottak Míká házához. 14 Ekkor az az öt ember, aki elment kikémlelni Lajis földjét, ezt mondta testvéreinek: Tudjátok-e, hogy ezekben a házakban van éfód és házibálvány, faragott és öntött bálványszobor? Ugye tudjátok, mit kell tennetek? 15 Ekkor betértek oda. Bementek az ifjú lévita házába – ez is Míká háza volt –, és békességgel köszöntötték. 16 A dániak hatszáz fölfegyverzett embere pedig elállta a kapu bejáratát. 17 Az az öt ember, aki elment kikémlelni azt a földet, fölment, behatolt oda, és magához vette a faragott bálványszobrot, az éfódot, a házibálványt és az öntött bálvánnyt. A pap pedig ott állt a kapu bejáratánál, a hatszáz fölfegyverzett ember mellett. 18 Amikor tehát ezek bementek Míká házába, és magukhoz vették a faragott bálványszobrot, az éfódot, a házibálványt és az öntött bálvánnyt, megkérdezte tőlük a pap: Mit csináltok? 19 **Azok ezt felelték neki: Hallgass, fogd be a szád! Gyere velünk, légy a mi atyánk és papunk! Mi jobb neked: ha egy ember házában vagy a papja, vagy ha Izráelben egy egész törzsnek vagy nemzetségnek vagy a papja?** 20 **Tetszett ez a dolog a papnak, magához vette hát az éfódot, a házibálványt meg a faragott bálványszobrot, és beállt a nép közé.** 21 Azután továbbmentek, de az asszonyokat és a gyermekeket, a jószágot és az értékes holmit a menet élére állították. 22 Alig távoztak el Míká házától, máris fegyverbe szólították a Míká házában és a háza környékén lakó embereket, és a dániak nyomába eredtek. 23 Kiáltoztak a dániak után, mire azok visszafordultak, és azt kérdezték Míkától: Mit akarsz, hogy fegyverbe szólítottad embereidet? 24 Ő azt felelte: Elvittétek isteneimet, amelyeket csináltattam, meg a papomat, és elmentetek! Mi marad nekem? És még ti kérditek, hogy mit akarok? 25 De a dániak azt mondták neki: Egy szót se halljunk többet, különben rátok támadnak ezek a nekikeseredett emberek, és akkor elveszíted mind a saját, mind a házad népe életét! 26 Azzal a dániak továbbmentek a

maguk útján. Míká pedig megfordult és hazament, mert látta, hogy azok erősebbek nála. 27 Elvitték tehát, amit Míká csináltatott, meg a papját is, aki nála volt. Azután rátámadtak Lajisra, a nyugalomban és biztonságban élő népre, kardélre hányták őket, a várost pedig fölperzselték. 28 Senki se menthette meg őket, mert Szidóntól messze estek, és nem volt senkivel kapcsolatuk, mert a város Bét-Rehób völgyében feküdt. Azután a dániak újra fölépítették a várost, és letelepedtek benne. 29 A várost ösatyjukról, Dánról Dánnak nevezték el, aki Izráel szülöttje volt. Azelőtt Lajis volt annak a városnak a neve. 30 **Azután a dániak felállították maguknak a faragott bálványszobrot, és Jónátán, Gérsóm fia, Manassé unokája meg az ő fiai lettek Dán törzsének a papjai egészen addig, amíg az ország népét fogságba nem hurcolták. 31 Így állították fel maguknak azt a faragott bálványszobrot, amelyet Míká csináltatott, és ott volt ez mindaddig, amíg Isten háza Sílóban volt.**

Bír 19

Abban az időben, amikor nem volt király Izráelben, egy lévita jövevényként élt Efraim hegyvidékének a szélén. Ez a júdai Betlehemből vett magának egy másodfeleséget. 2 Másodfelesége azonban megharagudott rá, és elment tőle apja házához, a júdai Betlehembe; ott is maradt négy hónapig. 3 De a férje útra kelt, elment érte, **hogy a lelkére beszéljen, és visszavigye.** Szolgája és két szamár volt vele. A fiatalasszony bevezette apja házába, és mikor az apja meglátta őt, örömmel ment eléje. 4 Mivel apósa, a fiatalasszony apja marasztalta őt, nála maradt három napig; ettek, ittak, és ott töltötték az éjszakát. 5 Amikor a negyedik nap korán reggel fölkeltek, és ő indulni készült, azt mondta a fiatalasszony apja a vejének: Lakjál jól valami harapnivalóval, és csak azután menjetek el! 6 Le is ültek mindketten, és együtt ettek és ittak. Azután ezt mondta a fiatalasszony apja a férfinak: Gondold meg magad, maradj itt még az éjjel, és érezd jól magad! 7 A férfi már indult volna, de az apósa addig marasztalta, míg ott nem maradt megint éjszakára. 8 Az ötödik napon is korán reggel fölkel, hogy elinduljon, de a fiatalasszony apja ezt mondta: Lakjál jól, és maradjatok itt napnyugtáig! Így ettek mind a ketten. 9 Azután a férfi menni készült másodfeleségével és szolgájával, de az apósa, a fiatalasszony apja ezt mondta neki: Nézd, már bealkonyodott, mindjárt este van, maradjatok itt éjszakára! Esteledik már, maradj hát itt, és érezd jól magad! Majd holnap korán útra kelhettek, és hazamehetsz. 10 **De a férfi nem akart ott maradni éjszakára, hanem útra kelt, és eljutott Jebúszig, azaz Jeruzsálemig. Két fölnyergelt szamár volt vele meg a másodfelesége.** 11 Amikor Jebúsznál voltak, és már nagyon későre járt az idő, azt mondta a szolga az urának: Gyerünk, térjünk be ide, a jebúsziai városába, és szálljunk meg benne! 12 Az ura azonban ezt mondta neki: Ne térjünk be idegen városba, ahol nem izráéliek laknak; menjünk tovább Gibeáig! 13 Majd ezt mondta a szolgájának: Igyekezzünk lakott helyre érni, és szálljunk meg Gibeában vagy Rámában! 14 Továbbmentek tehát, és épp akkor ment le a nap, amikor a benjámini Gibeá mellett voltak. 15 Akkor befordultak, hogy bemenjenek oda, és megszálljanak Gibeában. Bementek és leültek a város terén, de senki sem fogadta be őket a házába éjszakára. 16 Végre egy öregember jött este a mezei munkából. Ez az ember Efraim hegyvidékéről származott, és jövevényként élt Gibeában, annak a helynek a lakói pedig benjáminiaiak voltak. 17 Amikor fölnezett az öregember, és meglátta az úton levő embert a város terén, megkérdezte: Honnan jössz, és hová mész? 18 Ő azt felelte neki: **Átutazóban vagyunk a júdai Betlehemből Efraim hegyvidékének a szélére, mert odavaló vagyok.** A júdai Betlehemben jártam, és most az Úr házához megyek, de senki sem fogad be engem a házába. 19 Pedig szalmánk és abrakunk is van a szamarainknak, van kenyérünk és borunk is magamnak, szolgálóleányodnak és ennek a legénynek, aki szolgálóddal van; nincs szükségünk semmire. 20 Ekkor azt mondta az öregember: Békesség neked! Amire csak szükséged van, az az én gondom. Csak itt ne maradj a téren éjszakára! 21 És elvezette a házához, abrakot adott a szamaraknak, azután megmosták a lábukat, majd ettek és ittak. 22 Miközben ők jól érezték magukat, a város férfiai, elvetemült

emberek, körülvették a házat, az ajtóhoz tódultak, és ezt mondták annak az öregembernek, a házigazdának: Hozd ki azt a férfit, aki a házadba jött, hadd háljunk vele! 23 Akkor kiment hozzájuk az az ember, a házigazda, és ezt mondta nekik: Ugyan, testvéreim, ne tegyetek rosszat! Hiszen az én házamba jött ez a férfi, ne kövessetek hát el ilyen gyalázatos dolgot! 24 Itt van az én hajadon leányom meg a férfi másodfelesége. Kihozom őket, erőszakoskodjatok azokkal, és tegyetek velük, amit jónak láttok; de ezzel a férfival ne kövessetek el ilyen gyalázatos dolgot! 25 A férfiak azonban nem akartak hallgatni rá. Ezért fogta az az ember a másodfeleségét, és kivitte hozzájuk az utcára. Azok pedig egész éjjel vele háltak, és erőszakoskodtak vele reggelig, és csak pirkadatkor engedték el. **Saját lányát, feleségét feláldozná?** 26 Reggelre kelve megjött az asszony, de összeesett annak az embernek a háza előtt, akinél az ura volt. Ott feküdt elterülve, amíg kivilágosodott. 27 Reggel fölkel az ura, kinyitotta a ház ajtaját, és kijött, hogy útra keljen. Akkor látta, hogy az asszony, a másodfelesége ott fekszik összerogyva a ház bejáratánál, kezeit a küszöbre nyújtva. 28 A férfi így szólt hozzá: Kelj föl, és menjünk! De ő nem válaszolt. Ekkor föltette őt a számarra, útnak indult, és hazament. 29 **Hazaérve kést vett elő, fogta a másodfeleségét, a testét tizenkét darabra vágta, és szétküldte Izráel egész területére MIÉRT?? MIÉRT E SZÖRNYŰ TETT?** 30 Aki csak látta, ezt mondta: Nem történt ilyen, és nem látott még senki ehhez foghatót azóta, hogy feljöttek Izráel fiai Egyiptomból, mind a mai napig. Vegyétek ezt fontolóra, tanácskozzatok, és beszéljétek meg! **HASONLÍT A TÖRTÉNET SODOMÁHOZ!**

Bír 20

Izráel fiai valamennyien kivonultak, és összegyülekezett az Úrhoz Micpába egy emberként az egész közösség, Dántól Beérsebaig, meg Gileád földjéről is. 2 Az egész népnek, Izráel valamennyi törzsének a vezetői előálltak Isten népének a gyülekezetében, amelyben négyszázezer kardforgató gyalogos volt. 3 Meghallották a benjáminiak is, hogy Izráel fiai fölvonultak Micpába. Izráel fiai ekkor azt mondták: Beszéljétek el, hogyan történt ez a gaztett!

A MÁSODFELESÉGÉT FELDARABOLÓ LÉVITA NARRÁCIÓJA

4 *Megszólalt a lévita, a megölt asszony férje, és ezt mondta: Bementem a benjámini Gibeába, én és a másodfeleségem, hogy megszálljak ott éjszakára.* 5 *A gibeai polgárok azonban rám támadtak, és éjjel körülvették miattam a házat. Engem akartak meggyilkolni, aztán másodfeleségemmel erőszakoskodtak úgy, hogy belehalt.* 6 *Ezért fogtam a másodfeleségemet, földaraboltam, és szétküldtem Izráel örökségének egész területére, mert fajtalan és gyalázatos dolgot követtek el Izráelben.* 7 *Ti mindnyájan Izráel fiai vagytok, tartsatok tehát nyomban tanácsot ebben az ügyben!* 8 Erre az egész nép egy emberként felállt, és azt mondta: Senki se menjen sátrába, és senki se térjen haza! 9 Mert most ez a teendőnk Gibeá dolgában: sorsot vetünk ellene. 10 Megbízunk tíz embert száz közül, százat ezer közül, ezret tízezer közül Izráel mindegyik törzséből, hogy szerezzenek útravalót a hadinépnek. Azután megtámadjuk a benjámini Gibeát, és elbánunk vele, amiatt a gyalázatos dolog miatt, amelyet elkövetett Izráelben. 11 Így gyülekezett össze együttesen, egy emberként minden izráéli férfi a város alá. 12 Izráel törzsei embereket küldtek Benjámin egész törzsébe ezzel az üzenettel: Micsoda gaztett történt tinálatok! 13 Most azért adjátok ki azokat az elvetemült gibeai férfiakat, hogy megöljük őket, és így takarítsuk ki a gonoszt Izráelből! De a benjáminiak nem akartak hallgatni Izráel fiainak, testvéreiknek a szavára. 14 A benjáminiak összegyűltek városaikból Gibeába, hogy fölvegyék a harcot Izráel fiaival. 15 Azon a napon huszonhatezer kardforgató embert számoltak össze a benjáminiak a városokból, Gibeá lakosain kívül, ahonnan hétszáz válogatott embert számoltak össze. 16 Ebből az egész hadinépből hétszáz válogatott ember balkezes volt. Ezek mindnyájan hajszálpontosan tudtak parittyázni, sohasem hibáztak. 17 Az izráéli férfiakat is összeszámolták: Benjáminon kívül négyszázezer kardforgató embert, csupa harcedzett férfit. 18 Azután elindultak Izráel fiai, elmentek Bételbe, és ezt kérdezték Istentől: Ki vonuljon föl

közülünk elsőnek, hogy megütközzék a benjáminiakkal? Az Úr ezt felelte: Először Júda! 19 Másnap reggel elindultak tehát Izráel fiai, és tábornokként ütköztek Gibeával szemben. 20 Kivonultak az izráéli férfiak, hogy megütközzenek Benjáminnal, és csatarendbe álltak velük szemben az izráéli férfiak Gibeánál. 21 A benjáminiak is kivonultak Gibeából, és leterítették azon a napon huszonkétezer izráéli embert. 22 Akkor a nép, az izráéliek összeszedték erejüket, és újra csatarendbe álltak azon a helyen, ahol az első napon sorakoztak föl. 23 Fölmentek ugyanis Izráel fiai, és sírtak az Úr színe előtt egész estig, és ezt kérdezték az Úrtól: Harcba szálljak-e újból a testvéremmel, Benjáminnal? Az Úr azt felelte: Vonuljatok föl ellene! 24 Amikor Izráel fiai a második napon a benjáminiak ellen indultak, 25 kivonult ellenük Benjámín Gibeából a második napon is, és leterítették Izráel fiai közül újabb tizennyolcezer embert, akik a kardforgatásban mind jártasak voltak. 26 **Ekkor elvonultak Izráel fiai mindnyájan, az egész nép; elmentek Bételbe, és ott ültek sírva az Úr színe előtt. Böjtöltek azon a napon egész estig, és égőáldozatokat meg békeáldozatokat mutattak be az Úr színe előtt.** 27 És megkérdezték Izráel fiai az Urat, mert abban az időben ott volt az Isten szövetségének a ládája, 28 és Fineás, Áron fiának, Eleázárnak a fia szolgált előtte abban az időben. Ezt kérdezték: Kivonuljak-e még egyszer harcolni a testvérem, Benjámín ellen, vagy abbahagyjam? Az Úr azt felelte: Vonuljatok föl, mert holnap a kezetekbe adom! 29 Izráel ezután csapatokat állított lesbe Gibeá körül. 30 Majd fölvonultak Izráel fiai a benjáminiak ellen a harmadik napon, és csatarendbe álltak Gibeánál, mint azelőtt. 31 A benjáminiak is kivonultak a néppel szembe, és elszakadtak a várostól. Megint elkezdtek vágni a népet, mint azelőtt, és halálra sebeztek mintegy harminc izráéli embert a nyílt mezőn és az országutakon, amelyek közül az egyik Bétel felé, a másik Gibeá felé vezet. 32 A benjáminiak már ezt gondolták: Megint megverjük őket, mint először! De Izráel fiai előre megbeszélték: Futamodjunk meg, és szakítsuk el őket így a várostól, ki az országutakra! 33 Ezért az izráéli férfiak mind elhagyták állásaikat, de Baal-Támárnál újra csatarendbe álltak. A lesben álló izráéliek pedig előtörték állásaikból Gibeá közelében, 34 és egészen Gibeá elé nyomultak, tízezer válogatott harcos, egész Izráelből. Akkor kemény csata kezdődött, és a benjáminiak nem tudták, hogy milyen veszedelem szakadt rájuk. 35 Az Úr ugyanis vereséget mért Benjáminra Izráel előtt, és Izráel fiai azon a napon a benjáminiak közül huszonötezer-egyszáz embert pusztítottak el, akik a kardforgatásban mind jártasak voltak. 36 Amikor a benjáminiak látták, hogy vereséget szenvedtek, az izráéliek teret engedtek a benjáminiaknak, bízva azokban, akiket lesbe állítottak Gibeánál. 37 A lesben állók pedig sietve betörték Gibeába; benyomultak a lesben állók, és kardélre hányták az egész várost. 38 Az izráéliek abban állapodtak meg a lesben állókkal, hogy azok majd füstjelet adnak a városból. 39 Amikor tehát az izráéliek meghátráltak a csata közben, és Benjámín elkezdte vágni őket, és halálra sebezett az izráéliek közül mintegy harminc embert, és már ezt gondolták: Nagyon megverjük őket, mint az első ütközetben! – 40 akkor felszállt a füst a városból. A benjáminiak hátrafordulva látták, hogy a város lángjai már az égig érnek. 41 **AKÁRCSAK AZ ORSZ-UKRÁN HÁBORÚ, ERŐS MILITÁNS KÉPEK** Erre az izráéliek megfordultak, a benjáminiak pedig megrémültek, mert látták, hogy rájuk szakadt a veszedelem. 42 Ekkor az izráéliek elől a pusztába vezető út felé fordultak, de a harc ott is utolérte őket, és a városból jövők is pusztították a két tűz közé szorult népet. 43 Bekerítették Benjámin, üldözték és tiporták őket pihenés nélkül, egészen messze, Gibeától napkelet felé. 44 Így esett el tizennyolcezer benjámini ember, csupa vitéz férfi. 45 Ekkor irányt változtattak, és a pusztá felé menekültek, a Rimmón-sziklához. De még az országutakon is levágtak ötezer embert. Utánuk nyomultak egészen Gidómig, és megint levágtak közülük kétezer embert. 46 Azon a napon tehát Benjáminból összesen huszonötezer kardforgatásban jártas ember esett el, csupa vitéz férfi. 47 Azután hatszáz férfi más irányba fordult, és elmenekült a pusztába, a Rimmón-sziklához, és ott maradtak a Rimmón-sziklánál négy hónapig. 48 Az izráéliek pedig újra a benjáminiak ellen fordultak, és kardélre hányták a városban lakó embereket, állatokat: mindent, amit csak találtak. Az ott található városokat is mind lángba borították.

Bír 21

Az izráeli férfiak így esküdtek meg még Micpában: Senki se adja közülünk benjáminhoz feleségül a leányát! 2 Majd ismét elment a nép Bételbe, és ott ültek estig az Isten színe előtt, fennhangon sírva és zokogva, 3 és azt mondták: **Ó, Uram, Izráel Istene! Miért is történt ez Izráelben? Miért hiányzik ma egy törzs Izráelből?** 4 Másnap korán fölkelte a nép, oltárt építettek ott, és égőáldozatokat meg békeáldozatokat mutattak be. 5 Akkor ezt mondták Izráel fiai: Van-e valaki, aki nem jött el Izráel törzsei közül az Úrhoz a gyülekezetbe? Mert az az erős eskü hangzott el, hogy aki nem jön el az Úrhoz Micpába, halállal lakoljon. 6 Izráel fiai ugyanis megszánták testvérüket, Benjámint, és azt mondták: **Kivágatott ma egy törzs Izráelből!** 7 Honnan szerezzünk feleséget a megmaradtaknak? Hiszen mi megesküdtünk az Úrra, hogy nem adjuk hozzájuk leányainkat feleségül. 8 Ezért kérdezték: Van-e valaki Izráel törzsei közül, aki nem jött el az Úrhoz Micpába? És kiderült, hogy Jábés-Gileádból nem jött el senki a gyülekezet táborába. 9 Mert amikor összeszámolták a népet, kiderült, hogy senki sem volt ott Jábés-Gileád lakosai közül. 10 Akkor odaküldött a közösség tizenkétezer harcost, és megparancsolták nekik: MenjeteK, hányjátok kardélre Jábés-Gileád lakosait, még az asszonyokat és gyermekeket is! 11 Ezt tegyétek: Irtsatok ki minden férfit és minden olyan nőt, aki férfival hált! 12 Találtak azonban Jábés-Gileád lakosai között négyszáz hajadon leányt, akiknek még nem volt férfival dolguk, nem háltak senkivel. Ezeket elvitték a sílói táborba, amely Kánaán földjén volt. 13 Akkor követeket küldött az egész közösség, hogy beszéljenek a benjáminiakkal, akik a Rimmón-sziklán voltak, és ajánljanak békét nekik. 14 Benjámín azonnal vissza is tért, és átadták nekik azokat, akiket életben hagytak a jábés-gileádi nők közül. De így sem jutott nekik elég. 15 A nép bánkódott Benjámin miatt, mivel az Úr ilyen rést ütött Izráel törzsein. 16 Akkor ezt mondták a közösség vénei: Honnan szerezzünk feleséget a megmaradtaknak? Hiszen elpusztultak a benjámini asszonyok. 17 Ezt mondták ugyanis: **A birtok a megmenekült benjáminiaké, mert nem szabad eltörölni egyetlen izráeli törzset sem.** 18 De mi nem adhatjuk hozzájuk leányainkat feleségül, mert ilyen esküt tettek Izráel fiai: Átkozott az, aki feleséget ad Benjáminnak! 19 Akkor ezt mondták: Évenként ünnepet tartanak az Úrnak Sílóban, amely Bételtől északra fekszik, napkeletre attól az országúttól, amely Lebónától délre, Bételből Sikembe vezet. 20 **Ezt parancsolták tehát a benjáminiaknak: MenjeteK el, és álljatok lesbe a szőlőkben!** 21 És ha látjátok, hogy jönnek a sílói leányok, körtáncot járva, akkor jöjjetek elő a szőlőkben, és ragadjon el feleségül egyet mindenki magának a sílói leányok közül, azután menjeteK el Benjámin földjére! 22 Ha pedig **eljönnek apáik vagy a testvéreik, hogy pereljenek velünk, akkor ezt mondjuk majd nekik: KönyörüljeteK rajtuk, hiszen nem tudtunk mindenkinek háborúban feleséget szerezni.** Ti pedig nem magatoktól adátok nekik őket, ezért nem terhel vétek benneteket. 23 A benjáminiak így is cselekedtek: ahányan csak voltak, feleséget szereztek maguknak a táncolók közül, elrabolva őket. Azután elmentek, hazatértek örökségükbe, felépítették városaikat, és letelepedtek bennük. 24 Izráel fiai pedig ezek után szétszózódtak, mindenki a maga törzséhez és nemzetségéhez. Elment tehát onnan mindenki a maga örökségébe. 25 **Abban az időben nem volt király Izráelben: mindenki azt csinálta, amit jónak látott.**

Ruth 1

1 Abban az időben történt, amikor a bírák bíráskodtak, hogy éhínség támadt az országban. Elment ezért a júdai Betlehemből egy férfi, hogy jövevényként Móáb mezején lakjon. Vele volt a felesége és két fia. 2 A férfi **neve Elímelek volt**, a feleségének Naomi, két fiának pedig Mahlón és Kiljón volt a neve. Efrátaiak voltak, a júdai Betlehemből. El is jutottak Móáb mezejére, és ott éltek. 3 De meghalt Elímelek, Naomi férje, és ott maradt az asszony a két fiával. 4 Ezek móábi leányokat vettek feleségül. **Az egyiknek Orpá volt a neve, a másiknak Ruth.** Ott laktak mintegy tíz esztendeig. 5 De meghaltak ők is mind a ketten, Mahlón és Kiljón is, úgyhogy az asszony ott maradt a két fia és a férje nélkül. 6 Ekkor útra kelt a menyével, hogy hazatérjen Móáb mezejéről, mert meghallotta Móáb mezején, hogy ismét gondjaiba vette népét az Úr, és kenyeret adott neki. 7 Elindult tehát arról a helyről, ahol élt, és vele a két menyé. Ahogy mentek az úton, hogy visszatérjenek Júda földjére, 8 ezt mondta Naomi a két menyének: **Menjetek, forduljatok vissza, ki-ki az anyja házába! Bánjon veletek az Úr olyan szeretettel, amilyennel ti bántatok a meghaltakkal és velem!** 9 Adja meg nektek az Úr, hogy mindkettőtök nyugalmat találjon majd férjének házában! Azután megcsókolta őket. Ők azonban hangos sírásra fakadtak, 10 és azt mondták neki: Bizony, hazatérünk veled a te népedhez. 11 De Naomi ezt felelte: Forduljatok vissza, leányaim!

NAOMI:

Miért jönnétek velem? Lehetnek-e még fiak a méhemben, akik férjeitek lennének? 12 Forduljatok vissza, leányaim, menjetek, mert én már öreg vagyok ahhoz, hogy férjhez menjek. De ha azt mondanám is, hogy van még reménységem, és ha ma éjjel férjhez mennék is, és fiakat szülnék, 13 várhattok-e rájuk, amíg felnőnek? Szabad-e benneteket visszatartani attól, hogy férjhez menjetek? Nem, leányaim! Az én sorsom túl keserves volna a számotokra! Hiszen az Úr keze ért el engem.

14 Azok erre még hangosabban kezdtek el sírni, majd Orpá megcsókolta az anyósát. Ruth azonban továbbra is ragaszkodott hozzá. 15 Naomi azt mondta: Látod, a sógornód visszatért népéhez és isteneihez. Térj vissza te is a sógornóddal együtt! 16 De Ruth azt felelte: Ne unszoldj engem, hogy elhagyjalak, és visszatérjek tőled! **Mert ahová te mégy, oda megyek, ahol te megszállsz, ott szállok meg én is. Néped az én népem, és Istened az én Istenem.** 17 Ahol te meghalsz, ott haljak meg én is, és ott temessenek el! Úgy bánjon velem az Úr most és ezután is, hogy csak a halál választ el engem tőled! 18 Amikor látta Naomi, hogy mindenáron vele akar menni, nem győzködte őt tovább. 19 Együtt, ketten mentek tehát tovább, amíg **Betlehembe nem értek.** Amikor Betlehembe értek, az egész város felbolydult miattuk, és az asszonyok azt kérdezték: Csakugyan Naomi ez? 20 Ő azonban azt mondta nekik: Ne hívjatok engem Naominak, hívjatok inkább Márának, mert nagyon megkeserítette sorsomat a Mindenható. 21 Egész családommal mentem el, és kifosztottan hozott vissza az Úr. Miért hívnátok engem Naominak, hiszen megalázott engem az Úr, és bajba döntött a Mindenható. 22 Így tért vissza Naomi, és vele együtt jött menyé, a móábi Ruth is Móáb mezejéről. Éppen az árpaaratás kezdetén érkeztek meg Betlehembe.

Ruth 2

Volt Naominak a férje után egy rokona, név **szerint Bóáz, egy jómódú ember** Elímelek nemzetségéből. 2 Azt mondta egyszer a móábi Ruth Naominak:

RUTH

Hadd menjek ki a mezőre kalászt szedegetni valaki után, akinek megnyerem a jóindulatát!

NAOMI

Naomi azt felelte neki: Eredj, leányom!

3 El is ment, és kiérve a mezőre szedegetni kezdett az aratók után. Történetesen az Elímelek nemzetségéből való Bóáz szántóföldje volt az. 4 Éppen akkor ment ki Bóáz is Betlehemből, és azt mondta az aratóknak:

BOÁZ

Az Úr legyen veletek!

ARATÓK

Azok így feleltek neki: Áldjon meg az Úr!

BOÁZ

5 **Majd megkérdezte Bóáz attól a legénytől, aki az aratók felügyelője volt: Ki ez a fiatalasszony?**

ARATÓK FELÜGYELŐJE

6 A legény, az aratók felügyelője ezt felelte: Egy móábi fiatalasszony, aki Naomival tért vissza Móáb mezejéről. 7 Azt kérte, hogy hadd szedegessen és gyűjtögessen a kék között az aratók után. Így jött ide, és talpon van reggeltől mostanáig; alig pihent egy keveset.

BOÁZ

8 Bóáz ekkor azt mondta Ruthnak: Hallgass ide, leányom! Ne menj te más mezőre szedegetni, ne is menj innen máshová, hanem maradj csak a szolgálóleányaim nyomában! 9 Tartsd szemmel a mezőt, mikor hol aratnak, és haladj az asszonyok után! Megparancsoltam a szolgálóknak, hogy ne bántsanak téged, és ha megszomjazol, menj az edényekhez, és igyál abból, amiből a szolgálók merítenek.

RUTH

10 Ruth arcra borult, a földig hajolt, és ezt mondta Bóáznak: Hogyan nyerhettem el jóindulatodat, hogy pártfogásodba vettél? **Hiszen én idegen vagyok!**

BOÁZ

11 Bóáz így válaszolt neki: Elbeszéltek nekem részletesen mindazt, amit anyósodért tettél férjed halála után: hogyan hagytad el apádat, anyádat, szülőföldedet, és hogyan jöttél el egy olyan nép közé, amelyet azelőtt nem is ismertél. 12 Fizessen meg tetteidért az Úr, legyen bőséges jutalmad az Úrtól, Izrael Istenétől, akinek a szárnyai alá jöttél oltalmat keresni.

RUTH

13 Ruth pedig ezt mondta: Milyen jóindulatú vagy hozzám, uram! Megvigasztaltál engem, és szívélyesen beszéltél velem, pedig én még csak a szolgálóleányaid közé sem tartozom!

BOÁZ

14 Az evés idején azt mondta neki Bóáz: Jöjj közelebb, vegyél a kenyérből, és mártsd falatodat az ecetes lébe!

Ő tehát leült az aratók mellé. Bóáz pörkölt gabonával kínálta, ő pedig evett, jóllakott, sőt még maradt is neki. 15 Azután fölkelte tovább szedegetni.

BOÁZ

Bóáz pedig megparancsolta szolgálóinak: **Hadd szedegessen a kévék között is, ne bántsátok érte!** 16 Sőt szándékosan is húzogassatok ki neki a kévékből, és hagyjátok ott, hadd szedje föl, és meg ne szidjátok!

17 Így szedegetett a mezőn egész estig. Amikor kicsépelte, amit szedegetett, majdnem egy vékára való árpa lett. 18 Fölvette, és bement a városba. Megmutatta az anyósának, amit szedegetett. Azután elővette és odaadta neki azt is, amit meghagyott, miután jóllakott.

NAOMI

19 Akkor ezt kérdezte tőle az anyósa: Hol szedegettél, és hol dolgoztál ma? Áldott legyen, aki a pártfogásába vett!

RUTH

Ő megmondta az anyósának, hogy kinél dolgozott, és ezt mondta: Bóáz a neve annak a férfinak, akinél ma dolgoztam.

NAOLMI

20 Ekkor azt mondta Naomi a menyének: **Áldja meg őt az Úr, aki nem vonta meg szeretetét az élőktől és a holtaktól!** Azután azt mondta neki Naomi: Hozzá tartozónk ez az ember, a legközelebbi rokonaink egyike.

RUTH

21 A móábi Ruth ezt mondta: Még azt is mondta nekem, hogy járjak a szolgálói nyomában, míg csak be nem fejezik az aratást.

NAOMI

22 Naomi ezt mondta menyének, Ruthnak: Jól teszed, leányom, ha az ő szolgálóleányaival jársz, akkor nem bántanak más mezőn. **23 Ruth tehát Bóáz szolgálóleányainak a nyomában járva szedegetett, amíg be nem fejeződött az árpa és a búza aratása. De az anyósánál lakott.**

Ruth 3

Egyszer azt mondta neki az anyósa, Naomi: Leányom, majd én keresek neked otthont, ahol jó dolgod lesz. 2 Nézd csak: Bóáz, a rokonunk, akinek a szolgálóleányaival voltál, ma éjjel árpát tisztít a szérűn. 3 Mosakodj meg, kend meg magad, vedd föl a ruhádat, és menj le a szérűre! Ne mutatkozz az előtt a férfi előtt, amíg be nem fejezte az evést és az ivást! 4 Amikor lefekszik, jegyezd meg a helyet, ahol lefekszik, azután menj oda, hajtsd fel a takarót a lábánál, és fekjüdj oda! Ő majd megmondja neked, hogy mit csinálj. 5 Ruth azt mondta neki: Megteszem mindazt, amit mondasz. 6 Le is ment a szérűre, és mindent úgy csinált, ahogyan az anyósa parancsolta. 7 Bóáz evett, ivott, és jól érezte magát; azután elment, lefeküdt a garmada szélén. Ruth ekkor odalopódzott, felhajtotta lábánál a takarót, és odafeküdt. 8 Éjfél tájban a férfi fölriadt és megfordult. Akkor vette észre, hogy egy asszony fekszik a lábánál. 9 Megkérdezte: Ki vagy te? Az így felelt: Én vagyok Ruth, a te szolgálóleányod. Terítsd rá ruhád szárnyát szolgálóleányodra, mert te vagy a legközelebbi rokonunk! 10 Ekkor azt mondta Bóáz: Áldjon meg az Úr, leányom! Hűségedet most még jobban megmutattad, mint korábban, mert nem jártál az ifjak után, sem szegény, sem gazdag után. 11 Ne félj hát, leányom, mindent megteszek érted, amit csak mondasz, hiszen mindenki tudja népem kapujában, hogy derék asszony vagy. 12 Igaz ugyan, hogy közeli rokon vagyok, de van egy nálam közelebbi rokonod is. 13 Maradj itt éjszakára, és ha holnap az vállalja érted a rokoni kötelezettségét, hát vállalja! De ha nem akarja vállalni érted a rokoni kötelezettséget, akkor, az élő Úrra mondom, én vállalom! Feküdj hát itt reggelig! 14 Visszafeküdt hát a lábához reggelig. De fölkelte, mielőtt az emberek fölismerhették volna egymást, mert Bóáz úgy gondolta: Ki ne tudójék, hogy ez az asszony idejött a szérűre! 15 Akkor ezt mondta: Add csak a rajtad levő nagykendőt, és tartsd ide! Ő odatartotta, Bóáz pedig kimért hat mérték árpát, és feladta a vállára; ő maga pedig bement a városba. 16 Amikor Ruth hazaért az anyósához, az megkérdezte: Mi történt, leányom? Ő pedig elbeszélte neki mindazt, amit a férfi vele tett, 17 majd ezt mondta: Ezt a hat mérték árpát adta nekem ezekkel a szavakkal: Ne menj üres kézzel az anyósodhoz! 18 Naomi akkor azt mondta: Maradj nyugton, lányom, amíg meg nem tudod, hogyan dől el ez a dolog. Mert nem nyugszik az a férfi, amíg végére nem jár még ma ennek a dolognak.

Ruth 4

NARRÁTOR

Bóáz odament a városkapuhoz, és leült. És amikor arra ment az a közeli rokon, akiről Bóáz beszélt, ezt mondta:

BOÁZ

Kerülj erre, ülj ide, testvérem!

NARRÁTOR

Az odament, és leült. 2 Azután maga mellé vett Bóáz tíz embert a város vénei közül, és ezt mondta:

BOÁZ

Üljetek ide! És azok leültek. 3 Ekkor azt mondta Bóáz a legközelebbi rokonnak: Naomi, visszatérve Móáb mezejéről, el akarja adni azt a szántóföldet, ami a rokonunk, Elímelek birtokrésze volt. 4 Azt gondoltam, hogy tudomásodra hozom, és megmondom: vedd meg az itt ülők előtt, népem vénei előtt! Ha vállalod a rokoni kötelezettséget, vállald; de ha nem vállalod, mondd meg nekem, hadd tudjam! Mert rajtad kívül nincs más közeli rokon, utánad már én következem.

A LEGKÖZELEBBI ROKON

Ő így szólt: Vállalom.

BOÁZ

5 De Bóáz ezt mondta: Amikor a szántóföldet megveszed Naomitól, a móábi Ruthot, az elhunyt feleségét is el kell vened, hogy az elhunyt nevét fenntartsd az örökségében.

A LEGKÖZELEBBI ROKON

6 Erre a legközelebbi rokon azt felelte: Azt nem tudom magamra vállalni, mert akkor a saját örökségemet teszem tönkre. Vállald magadra az én rokoni kötelezettségemet, mert én nem tudom vállalni!

NARRÁTOR (EXPOSITOR)

7 Régente Izráelben úgy erősítettek meg minden rokoni kötelezettséggel vagy cserével kapcsolatos ügyet, hogy az egyik fél lehúzta a saruját, és odaadta a másiknak.

Ez volt a hitelesítés módja Izráelben. EZ OLYAN, MINT EGY TÖRTÉNETKRITIKUS

A LEGKÖZELEBBI ROKON

8 Akkor tehát a legközelebbi rokon azt mondta Bóáznak: Vedd meg te magadnak! Majd lehúzta a saruját.

BOÁZ

9 Ekkor azt mondta Bóáz a véneknek és az egész népnek: **Ti vagytok a tanúim**, hogy én ma megvettem Naomitól mindazt, ami Elímeleké volt, és mindazt, ami Kiljóné és Mahlóné volt. 10 Sőt a móábi Ruthot, Mahlón feleségét is feleségül veszem, hogy fenntartsam a meghaltak a nevét örökségében, hogy ki ne vesszen a meghaltak a neve testvérei közül lakóhelyének a kapujából. **Ti vagytok most ennek a tanúi.**

NARRÁTOR

11 A kapuban levő egész nép ezt mondta a vénekkel együtt: **Tanúk vagyunk!**

NÉP

Adja az ÚR, hogy ez az asszony, aki a házába megy, olyan legyen, mint Ráhel és Lea, TIPOLOGIA!!! akik ketten építették föl Izráel házát. Gyarapodjál Efrátában, legyen híres a neved Betlehemben!

12 Legyen olyan a házad, mint Pérec háza, akit Támár szült Júdának, annak az utódnak a révén, akit majd az ÚR ad neked ettől a fiatalasszonytól TIPOLOGIA KÖZÖSSÉGI ALDÁS

NARRÁTOR

13 Így vette el Bóáz Ruthot, és az a felesége lett. Bement az asszonyhoz, és az Úr megadta neki, hogy teherbe essen, és fiút szült. 1

ASSZONYOK

4 Akkor ezt mondták az asszonyok Naominak: Áldott az Úr, aki nem hagyott most téged rokoni támasz nélkül! Legyen híres a neve Izráelben! 15 **Legyen ő életed megújítója, és gondviselőd öregkorodban!** Hiszen menyed szülte őt, aki szeret téged, és többet ér neked hét fiúnál.

NARRÁTOR

16 Naomi pedig fogta a gyermeket, ölébe vette, és ő lett a dajkája, 17 úgyhogy a szomszédasszonyok, amikor nevet adtak neki, azt mondták: Fia született Naominak! És elnevezték őt Óbédnak. Ő volt Dávid apjának, Isainak az apja. 18 Ez Pérec nemzetsége: Pérec nemzette Hecrón, 19 Hecrón nemzette Rámot, Rám nemzette Amminádábot, 20 Amminádáb nemzette Nahsón, Nahsón nemzette Szalmónt, 21 Szalmón nemzette Bóázt, Bóáz nemzette Óbédot, 22 Óbéd nemzette Isait, Isai pedig nemzette Dávidot.

1Sám 1

1 Volt egy ember Rámatajim-Cófimból, Efraim hegyvidékéről, **akinek Elkáná** volt a neve; efrátai volt, Jeróhámnak a fia, aki Elíhú fia, aki Tóhú fia, aki Cúf fia volt. 2 Két felesége volt; az egyiknek **Anna**, a másiknak **Peninná** volt a neve. **Peninnának (Ábrahám: Sára /Hágár; Jákób: Ráhel/Lea**

voltak gyermekei, de Annának nem voltak gyermekei. 3 Ez az ember évenként fölment városából Sílóba, hogy imádkozzon, és áldozzon a Seregek Urának. Ott pedig Éli két fia, Hofní és Fineás voltak az Úr papjai. 4 Amikor eljött az a nap, amelyen Elkáná áldozni szokott, egy-egy részt adott feleségének, Peninnának meg mindegyik fiának és lányának. 5 Annának is csak egy részt adott, pedig Annát nagyon szerette, de az Úr bezárta a méhét. 6 **Vetélytársa is sokat bosszantotta őt, hogy felingerelje, mivel az Úr bezárta a méhét. Sára is, Lea is! MINTA,**

A TŰPOSZ ISMÉTLŐDIK 7 Így történt ez évről évre: valahányszor fölment az Úr házába, ezzel bosszantotta őt. Ő meg csak sírt, és nem evett semmit. 8 Akkor ezt mondta neki a férje, Elkáná: Anna, miért sírsz, és miért nem eszel? Miért vagy úgy elkeseredve? Nem érek én többet neked tíz fiúnál? 9 Egyszer Anna fölkel, miután ettek és ittak Sílóban. Éli pap meg ott ült egy széken az Úr templomának az ajtófélfájánál. 10 **Az asszony lelke mélyéig elkeseredve könyörgött az Úrhoz, és keservesen sírt. 11 Azután ezt a fogadalmat tette: Seregek Ura! Ha részvétellel tekintesz szolgálóleányod nyomorúságára, gondod lesz rám, és nem feledkezel meg szolgálóleányodról, hanem fiúgyermeket adsz szolgálóleányodnak, akkor egész életére az Úrnak adom, és nem éri borotva a fejét!** 12 Mivel hosszasan imádkozott az Úr színe előtt, Éli figyelte az asszony száját. 13 Anna ugyanis magában beszélt: csak az ajka mozgott, de nem hallatszott a hangja. Éli ezért azt gondolta, hogy részeg, 14 és ezt mondta neki: Meddig motyogsz még itt részegen? Józanodj ki végre! 15 Anna azonban így válaszolt: Nem, uram! **Bánatos lelkű asszony vagyok.** Nem ittam bort vagy részegítő italt, hanem a lelkemet öntöttem ki az Úr előtt. 16 Ne tartsd szolgálóleányodat elvetemült asszonynak, mert nagy bánatom és szomorúságom miatt beszéltem ilyen sokáig. 17 **Éli** erre így válaszolt: Menj el békességgel! Izráel Istene teljesítse kérésedet, amivel hozzá folyamodtál! 18 Ő pedig ezt mondta: Nézz jóindulattal szolgálóleányodra! Azután elment az asszony a maga útjára, evett, és nem volt többé szomorú az arca. 19 Másnap reggel fölkeltek, imádkoztak az Úr előtt, majd visszatértek otthonukba, Rámába. Amikor aztán Elkáná a feleségével, Annával hált, az Úrnak gondja volt rá. 20 Egy idő múlva Anna teherbe esett, és fiút szült. **Sámuelnek nevezte el, mert ezt mondta: Az Úrtól kértem őt.** 21 És mikor fölment az az ember, Elkáná, egész háza népével, hogy bemutassa az Úrnak az évenkénti áldozatot, és teljesítse fogadalmát, 22 Anna nem ment el, hanem ezt mondta férjének: Majd az elválasztása után viszem el a gyermeket, hogy megjelenjék az Úr előtt, és végleg ott maradjon. 23 A férje, Elkáná ezt felelte neki: Tégy úgy, ahogy jónak látod. Maradj itthon, amíg elválasztod. Csak az Úr tartsa meg ígéretét! Otthon maradt tehát az asszony, és szoptatta a fiát, míg el nem választotta. 24 Miután elválasztotta, elvitte magával, és vele együtt vitt egy hároméves bikát, egy véka lisztet meg egy tömlő bort, és bevitte az Úr házába, Sílóba. A gyermek még kicsiny volt. 25 Akkor levágták a bikát, a gyermeket pedig bevitték Élihez. 26 Az asszony ezt mondta: **Kérlek, uram! Az életemre esküszöm, uram, hogy én vagyok az az asszony, aki itt állt melletted, és imádkozott az Úrhoz.** 27 Ezért a gyermekért imádkoztam, és az Úr teljesítette kérésemet, amivel hozzá folyamodtam. 28 **Ezért most én is, kérésemnek megfelelően felajánlom őt az Úrnak. JÉZUS BEMUTATÁSA A TEMPLOMBAN, AZ ELSŐSZÜLÖTT ÁLDÁSA** Legyen egész életére az Úrnak ajánlva! És ott imádták az Urat.

1Sám 2

Akkor így imádkozott Anna:

Örömet szerzett szívemnek az Úr, felemelte arcomat az Úr. Tudok már mit felelni ellenségeimnek, mert szabadításodnak örvendezhetek.

2 Nincs olyan szent, mint az Úr, rajtad kívül senki sincsen, nincs olyan köszikla, mint a mi Istenünk.

3 Ne beszéljete oly sokat büszkén, gögösen, ne hagyja el szátokat kérkedés! Hiszen mindentudó Isten az Úr, és ő teszi mérlegre a tetteket.

4 A hősök íja összetörik, de akik a földre rogytak, az erő övét kötik magukra.

5 A jóllakottak elszegődnek a betevő falatért, de akik éheztek, folyton ünnepelnek. Hetet szül, aki meddő volt, és gyászol, akinek sok fia volt. 6 Az Úr megöl és megelevenít, letaszít a sírba, és újra felhoz onnét.

7 Az Úr tesz szegénnyé és gazdaggá, megaláz és felmagasztal. 8 Fölemeli a porból a szűkölködőt, és kiemeli a szemétből a szegényt, az előkelők közé ülteti, és örökségül főhelyet ad neki. Mert az Úréi a föld oszlopai, rájuk helyezte a földkerekséget.

9 Híveinek lépteit ő vigyázza, de a bűnösök a sötétben vesznek el. Senkit sem tesz hőssé a maga ereje.

10 Összetörnek, akik az Úrral perbe szállnak, mennydörög ellenük az égben. Megítéli az Úr az egész földet, de királyát megerősíti, felkentjének hatalmat ad.

RÚF	IMIT
Örömet szerzett szívemnek az Úr, felemelte arcomat az Úr. Tudok már mit felelni ellenségeimnek, mert szabadításodnak örvendezhetek.	1 Ekkor imádkozott Channa és mondta: Ujjong szívem az Örökkévalóban, emelkedik szarvam az Örökkévaló által; tágra nyílik szám ellenségeim ellen, mert örvendek segítségedben.
2 Nincs olyan szent, mint az Úr, rajtad kívül senki sincsen, nincs olyan köszikla, mint a mi Istenünk.	2 Nincsen szent, mint az Örökkévaló, mert nincsen senki kívüled; és nincsen szirt, mint Istenünk.
3 Ne beszéljete oly sokat büszkén, gögösen, ne hagyja el szátokat kérkedés! Hiszen mindentudó Isten az Úr, és ő teszi mérlegre a tetteket.	3 Ne sokat beszéljete fennhéjázva, fennhéjázva, ne jöjjön kemény szó a szátokból! Mert tudás Istene az Örökkévaló s meg vannak szabva az ő tettei.
4 A hősök íja összetörik, de akik a földre rogytak, az erő övét kötik magukra.	4 Hősöknek íja megtörik, a gyengéket pedig erő övezi.
5 A jóllakottak elszegődnek a betevő falatért, de akik éheztek, folyton ünnepelnek. Hetet szül, aki meddő volt, és gyászol, akinek sok fia volt.	5 Jóllakottak kenyérért szegődnek, s az éhesek megszűnnek éhezni; míg hetet szül a magtalan, elfonnyad a sok gyermekű.
	6 Az Örökkévaló öl és éltet, sírba dönt és fölhoz;
	7 az Örökkévaló szegényít és gazdagít, lealáz s föl is emel.

<p>6 Az Úr megöl és megelevenít, letaszít a sírba, és újra felhoz onnét.</p>	<p>8 Föltámasztja porból a szegényt, szemétből fölemeli a szűkölködőt, hogy ültesse a nemesek mellé és a tisztelet székét bírassa velük. Mert az Örökkévaló a föld oszlopai és rájuk helyezte a világot.</p>
<p>7 Az Úr tesz szegénnyé és gazdaggá, megaláz és felmagasztal.</p>	<p>9 Jámborainak lábait megőrzi, s a gonoszok sötétségben enyésznek; mert nem erővel győz az ember!</p>
<p>8 Fölemeli a porból a szűkölködőt, és kiemeli a szemétből a szegényt, az előkelők közé ülteti, és örökségül főhelyet ad neki. Mert az Úréi a föld oszlopai, rájuk helyezte a földkerekséget.</p>	<p>10 Az Örökkévaló – megtörnek akik küzdenek ellene, rájuk dörög az egekben; az Örökkévaló ítél a föld végei fölött, hogy hatalmat adjon királyának, s fölemelje fölkentjének szaruját. 11 S elment Elkána Rámába házához; a fiú pedig szolgálta az Örökkévalót Éli pap előtt.</p>
<p>9 Híveinek lépteit ő vigyázza, de a bűnösök a sötétben vesznek el. Senkit sem tesz hőssé a maga ereje.</p>	
<p>10 Összetörnek, akik az Úrral perbe szállnak, mennydörög ellenük az égben. Megítéli az Úr az egész földet, de királyát megerősíti, felkentjének hatalmat ad.</p>	

11 Ezután Elkáná hazament Rámába. A gyermek pedig az Úr szolgálja lett Éli főpap felügyelete alatt. 12 Éli fiai azonban elvetemült emberek voltak, nem törődtek az Úrral, 13 sem azzal, hogy a papoknak a törvény szerint mi járt volna a néptől. Ha ugyanis valaki áldozatot mutatott be, odament a templomszolga, amikor a húst főzték, kezében egy háromágú villával, 14 és beleszúrta az üstbe vagy fazékba, bográcsba vagy lábosba, és elvette a pap mindazt, ami a villára akadt. Így bántak egész Izráellel, amikor odajártak Sílóba. 15 Sőt mielőtt elfüstölögtették volna a kövérjét, odament a templomszolga, és ezt mondta az áldozó embernek: Adj a papnak sütni való húst, mert nem fogad el tőled főtt húst, csak nyersét! 16 És ha azt felelte neki az az ember, hogy előbb el kell füstölögtetni a kövérjét, és csak azután veheti el, amit megkíván, akkor ezt mondta neki: Most add ide, mert ha nem, erőszakkal is elveszem! 17 Igen nagy volt tehát az ifjak vétke az Úr előtt, mert megutálták az emberek az Úrnak szóló áldozatot. 18 Sámuel pedig végezte szolgálatát az Úr előtt, és ifjú léteére gyorsan éfödöt viselt. 19 Anyja egy kis ruhát szokott készíteni, és évről évre elvitte neki, amikor férjével együtt fölment az évenkénti áldozat bemutatására. 20 **Éli pedig megáldotta Elkánát feleségével együtt, és ezt mondta: Adjon neked az Úr utódot ettől az asszonytól a felajánlott helyett, akit felajánlott az Úrnak!** Azután hazamentek. 21 És az Úr rátekintett Annára, s az teherbe esett, és még három fiút és két lányt szült. **A gyermek Sámuel pedig az Úrnál növekedett. VÖ: KERESZTELO JÁNOS** 22 Éli igen öreg volt. Meghallotta, hogy mi mindent tesznek fiai egész Izráellel, és hogy azokkal az asszonyokkal hálnak, akik a kijelentés sátrának a bejáratánál teljesítenek szolgálatot. 23 Mondta is nekik: Miért csináltok ilyeneket? Mert hallom gonosz dolgaitokat az egész néptől. 24 Ne tegyétek, fiaim, mert hallom, hogy nem jó hírt terjesztenek rólatok az Úr népe körében. 25 Ha ember vétkezik ember ellen, akkor Isten a döntőbíró, de ha az Úr ellen vétkezik valaki, ki merne ott döntőbíró lenni? De nem hallgattak apjuk szavára, mert úgy tetszett az Úrnak, hogy megöli őket. 26 A gyermek Sámuel pedig nőttön-nőtt, és kedves volt mind az Úr előtt, mind az emberek előtt. 27 És eljött Istennek egy embere Élihez, és így szólt

hozzá: Ezt mondta az Úr: Világosan kijelentettem magamat atyád háza népének, amikor Egyiptomban, a fáraó házában voltak. 28 Izráel valamennyi törzse közül őt választottam ki a papi tisztségre, hogy feljárjon oltáromhoz, illatáldozatot mutasson be, és viselje az éfódot színem előtt. Atyád háza népének adtam Izráel fiainak minden tűzáldozatát. 29 Miért tiporjátok lábbal véresáldozatomat és ételáldozatomat, amelyeket e hajlék számára rendeltem? Miért becsülöd fiaidat többre, mint engem, és miért hizlaljátok magatokat népem, Izráel minden áldozatának a legjavával? 30 Ezért így szól az Úr, Izráel Istene: Bár határozottan megmondtam, hogy a te házad népe, a te családod fog örökké színem előtt járni, most mégis így szól az Úr: Nem így lesz! Mert akik engem dicsőítenek, azoknak dicsőséget szerzek, de akik engem megvetnek, gyalázatra jutnak. 31 Eljön az idő, amikor összetöröm erődet és családod erejét, és nem lesz öregember a házadban. 32 Majd meglátod e hajlék romlását a sok jó helyett, amit tettem volna Izráellel. Bizony nem lesz öregember soha a házadban. 33 Egyvalakit nem irtok ki oltárom mellől, hogy ne eposszem el egészen a szemed és gyötörjem halálra a lelkedet. De a többiek, a te házad népe a legszebb férfikorban fog majd meghalni. 34 Ez lesz számodra a jel, amely majd a két fiadon, Hofnín és Fineáson bekövetkezik: egy napon halnak meg mindketten. 35 De támasztok majd magamnak hűséges papot, aki szívem és lelkem szerint cselekszik. Építék neki maradandó házat, és az én fölkenem előtt jár minden időben. 36 És aki megmarad házad népéből, eljön majd, leborul előtte egy kis pénzért és egy darab kenyérért, és ezt mondja: Fogadj fel engem bármilyen papi tisztségre, hogy ehessem egy falat kenyeret!

1Sám 3

Az ifjú Sámuel pedig az Úr szolgálója volt Éli felügyelete alatt. **Abban az időben ritkaság volt az Úr igéje, nem volt gyakran látomás.** 2 Egy napon az történt, hogy Éli a szokott helyén feküdt. Szeme már meggyengült, alig látott. 3 Az Isten mécsese még nem aludt ki, és Sámuel ott feküdt az Úr templomában, ahol az Isten ládája volt. 4 Az Úr szólította Sámuel, és ő így felelt: Itt vagyok. 5 Majd odafutott Élihez, és ezt mondta: Hívtál engem, itt vagyok. Ő azonban így válaszolt: Nem hívtalak, menj vissza, feküdj le! Elment tehát, és lefeküdt. 6 De újra szólította az Úr Sámuel, Sámuel pedig fölkel, odament Élihez, és ezt mondta: Hívtál engem, itt vagyok. Ő azonban így felelt: Nem hívtalak, fiam, menj vissza, feküdj le! 7 **Sámuel még nem ismerte az Urat, mert az Úr még nem jelentette ki igéjét neki.** 8 Az Úr azonban harmadszor is szólította Sámuel. Ő pedig fölkel, megint odament Élihez, és ezt mondta: Hívtál engem, itt vagyok. **Ekkor értette meg Éli, hogy az Úr szólítja az ifjút.** 9 **Azért ezt mondta Éli Sámuelnek: Menj, feküdj le, és ha újból szólít, ezt mondd: Szólj, Uram, mert hallja a te szolgád!** Sámuel elment, és lefeküdt a helyére. 10 Az Úr pedig eljött, megállt, és szólította, mint azelőtt: Sámuel, Sámuel! Sámuel pedig így felelt: Szólj, mert hallja a te szolgád. 11 Akkor az Úr ezt mondta Sámuelnek: **Én olyan dolgot fogok véghezvinni Izráelben, hogy aki csak hallja, beleszendül mind a két füle.** 12 **Azon a napon beteljesítem Élin mindazt, amit megmondtam háza népéről. Elkezdem, és be is végzem azt.** 13 **Mert kijelentettem neki, hogy örök ítéletet hozok háza népére azért a bűnért, amelyről tudta, hogy fiai azzal átkot vonnak vele magukra, és mégsem fenýtette meg őket.** 14 **Ezért megesküdtem Éli háza népének, hogy sohasem lehet kiengesztelni Éli háza népének a bűnét sem véres-, sem ételáldozattal.** 15 Sámuel pedig feküdt egész reggelig, és akkor kitérte az Úr házának az ajtóit. De Sámuel nem merte elmondani Élinek a látomást. 16 Éli azonban hívta Sámuel, és ezt mondta: Fiam! Sámuel! Ő pedig így felelt: Itt vagyok. 17 Éli megkérdezte: Milyen kijelentést kaptál? Ne titkold el előttem! Ne segítsen téged az Isten se most, se ezután, ha eltitkolsz előttem egyetlen szót is mindabból, amit kijelentett neked! 18 Elmondott azért neki Sámuel mindent, semmit sem titkolt el előtte. Éli pedig ezt mondta: **Ő az Úr. Tegye azt, amit jónak lát.** 19 **Sámuel felnövekedett. Az Úr pedig vele volt, és igéiből semmit sem hagyott beteljesületlenül.** 20 És megtudta egész

Izráel Dántól Beérsebáig, hogy az Úr prófétájaként rendelte Sámuel. 21 Az Úr még többször is megjelent Sílóban, és kijelentette magát az Úr Sámuelnek igéje által Sílóban.

1Sám 4

Sámuel beszéde pedig eljutott egész Izráelhez. Izráel azután hadba vonult a filiszteusok ellen, és táborot ütöttek Eben-Háézer mellett, mert a filiszteusok már Afékban táboroztak. 2 A filiszteusok csatarendbe álltak Izráellel szemben, heves harc kezdődött, és vereséget szenvedett Izráel a filiszteusoktól, akik levágtak a harcmezőn mintegy négyezer embert. 3 A hadinép visszavonult a táborba, és Izráel vénei ezt mondták: **Miért veretett meg ma bennünket az Úr a filiszteusokkal? Hozzuk el ide Sílóból az Úr szövetségládáját, jöjjön közénk**, és szabadítson meg bennünket ellenségeink kezéből! 4 Ekkor a nép követeket küldött Sílóba, és elhozták onnan a kerúbokon trónoló Seregek Urának a szövetségládáját. Éli két fia, Hofní és Fineás is ott volt Isten szövetségládjával. 5 **Amikor az Úr szövetségládája megérkezett a táborba, egész Izráel olyan nagy ujjongásban tört ki, hogy még a föld is megrendült bele.** 6 Meghallották a filiszteusok is a hangos ujjongást, és azt kérdezték: Mi ez a nagy ujjongás, ami a héberek táborából hallatszik? És megtudták, hogy az Úr ládája érkezett meg a táborba. 7 Ekkor félelem fogta el a filiszteusokat, és ezt mondták: Isten jött a táborba! Jaj nekünk – mondták –, mert ilyen még nem volt sohasem! 8 Jaj nekünk! Ki ment meg bennünket ennek a hatalmas Istennek a kezéből? Ez az az Isten, aki mindenféle csapással sújtotta Egyiptomot a pusztában! 9 Filiszteusok! Legyetek erősek, legyetek férfiak, különben szolgálai lesztek a hébereknek, ahogyan ők szolgáltak nektek. Legyetek férfiak, harcoljatok! 10 Harcoltak is a filiszteusok, és **Izráel vereséget szenvedett.** Mindenki hazafelé menekült, mert a vereség igen súlyos volt: elesett Izráelből harmincezer gyalogos.

11 Elvették az Isten ládját is. Éli két fia, Hofní és Fineás is meghalt. 12 Egy benjámini férfi elfutott a csataterőről, és még aznap megérkezett Sílóba megszagattott ruhában, porral beszórt fejjel. 13 Amikor megérkezett, Éli ott ült székén az út mentén figyelve, mert szíve remegett az Isten ládája miatt. Amikor megérkezett az az ember a városba, és elmondta a hírt, jajgatásban tört ki az egész város. 14 Meghallva a hangos jajgatást, ezt kérdezte Éli: Mi ez a nagy lárma? Akkor az az ember gyorsan odament, és megmondta Élinek. 15 Éli akkor már kilencvennyolc éves volt, révedező szemeivel alig látott. 16 Az az ember ezt mondta Élinek: A csataterőről jövök, ma menekültem el a csataterőről! Éli ezt kérdezte: Mi történt, fiam? 17 A hírnök így felelt: Megfutamodott Izráel a filiszteusok előtt, és igen súlyos vereség érte a népet. A két fiad, Hofní és Fineás is meghalt, sőt az Isten ládját is elvették! 18 Amikor az Isten ládját említette, Éli leesett a székről, háttal a kapufélfának, nyakát szegte, és meghalt, mert már öreg és elnehezedett ember volt. Negyven évig volt Izráel bírása. 19 A menyé, Fineás felesége pedig terhes volt, közel a szüléshez. Amikor meghallotta a hírt, hogy elvették az Isten ládját, és meghalt az apósa meg a férje is, összegörnyedt és megszült, mert rátörtek a szülési fájdalmak. 20 És amikor haldoklott, ezt mondták a mellette álló asszonyok: Ne félj, mert fiút szültél! De ő nem felelt, nem is figyelt oda, 21 hanem elnevezte a gyermeket Íkábódnak – ami azt jelenti: odavan Izráel dicsősége –, mert elvették az Isten ládját, és odalett az apósa, meg a férje is. 22 Ezért mondta: Odavan Izráel dicsősége, mert elvették az Isten ládját!

1Sám 5

A filiszteusok pedig fogták az Isten ládját, és elvitték Eben-Háézerből Asdódba. 2 Fogták a filiszteusok az Isten ládját, bevitték Dágón templomába, és odatették Dágón mellé. 3 Amikor az asdódiak másnap fölkeltek, Dágón arccal a földön feküdt az Úr ládája előtt. Akkor fogták

Dágónt, és visszatették a helyére. 4 Amikor másnap reggel fölkeltek, Dágón arccal a földön feküdt az Úr ládája előtt, Dágón feje és a két kézfeje pedig letörve a küszöbön volt, úgyhogy csak a dereka maradt egyben. 5 Ezért nem lépnek Dágón küszöbére mindmáig Dágón papjai, sem azok, akik Asdódban Dágón templomába járnak. 6 Ezután ránehezedett az Úr keze az asdódiakra, és pusztította őket. Megverte fekélyekkel Asdódot és a hozzá tartozó területet. 7 Amikor látták Asdód polgárai, hogy így áll a dolog, azt mondták: Ne maradjon nálunk Izráel Istenének a ládája, mert a keze ránk nehezedett, meg istenünkre, Dágónra. 8 Üzenetet küldtek azért a filiszteusok összes városfejedelmének, összegyűjtötték őket, és ezt mondták: Mit tegyünk Izráel Istenének a ládájával? Azok ezt felelték: Át kell vinni Gátba Izráel Istenének a ládáját! Át is vitték oda Izráel Istenének a ládáját. 9 De miután odavitték, az Úr keze a városra nehezedett; igen nagy zűrzavar támadt, mert megverte a város apraját-nagyját, és fekélyek támadtak rajtuk. 10 Elküldték azért az Isten ládáját Ekrónba. De amikor Ekrónba érkezett az Isten ládája, az ekróniak jajgatni kezdtek, és ezt mondták: Idehozták Izráel Istenének a ládáját, hogy megöljön bennünket népünkkel együtt! 11 Üzenetet küldtek azért a filiszteusok összes városfejedelmének, összegyűjtötték őket, és ezt mondták: Küldjétek el innen Izráel Istenének a ládáját, térjen vissza a helyére, ne öljön meg bennünket népünkkel együtt! Mert halálos zűrzavar támadt az egész városban, súlyosan rájuk nehezedett az Isten keze. 12 Azokat pedig, akik nem haltak meg, annyira gyötörték a fekélyek, hogy az égig hatott a város jajkiáltása.

1Sám 6

Az Úr ládája hét hónapig volt a filiszteusok földjén. 2 Akkor hívták a filiszteusok a papokat és a jósokat, és megkérdezték: Mit tegyünk az Úr ládájával? Mondjátok meg, hogyan juttassuk vissza a helyére? 3 Ők azt felelték: Ha el **akarjátok küldeni Izráel Istenének a ládáját, ne üresen küldjétek, hanem jóvátételi ajándékot is küldjétek vele! Akkor meggyógyultok, és megtudjátok, hogy Isten miért nem vette le rólatok eddig a kezét.** 4 Erre azt kérdezték: Milyen jóvátételi ajándékot kell adnunk? Ők így válaszoltak: Öt **aranyfekélyt** és öt **aranyegeret** a filiszteusok városfejedelmeinek a száma szerint, mert ugyanaz a csapás sújt mindenkit a városfejedelmekkel együtt. 5 **Készítsétek el a rajtatok levő fekélyek és a földeteket pusztító egerek képmását! MINT A RÉZKÍGYÓ**

Így adjatok dicsőséget Izráel Istenének, akkor talán nem nehezedik tovább a keze rátok, isteneitekre és országotokra. 6 *Miért keményítenétek meg a szíveteket, ahogyan az egyiptomiak és a fáraó megkeményítette a szívét? Nem úgy volt-e, hogy amikor csúffá tette őket, el kellett bocsátaniuk Izráelt, és elmehettek?* 7 *Készítsetek azért egy új szekeret, és hozzatok két borjas tehenet, amelyeken még nem volt iga. Fogjátok be a teheneket a szekérbe, borjaikat pedig vigyétek vissza!* 8 *Azután fogjátok az Úr ládáját, és tegyétek a szekérre! Az aranyholmit pedig, amit jóvátételi ajándékkul adtok, tegyétek mellé egy ládikóba, úgy bocsássátok el, hadd menjen!* 9 *Azután figyeljétek: ha a saját határa felé, Bét-Semes felé tart, akkor ő okozta nekünk ezt a nagy bajt. Ha pedig nem, abból megtudjuk, hogy nem az ő keze sújtott bennünket, hanem véletlenül történt ez velünk.* 10 *Az emberek tehát így jártak el: fogtak két borjas tehenet, befogták a szekérbe, borjaikat pedig bezárták.* 11 *Azután föltették a szekérre az Úr ládáját meg a ládikót az aranyegerekkel és a kelések képmásával.* 12 **A tehenek pedig egyenesen rátértek a Bét-Semesbe vezető útra, és folyton bögve mentek előre az úton; nem tértek le sem jobbra, sem balra.** A filiszteusok városfejedelmei pedig mentek utánuk Bét-Semes határáig. 13 *A bét-semesiek éppen búzát arattak a völgyben. Föltekintettek, meglátták a ládát, és örvendeztek a láttára.* 14 *A szekér eljutott a bét-semesi Jósua mezejére, és ott megállt. Volt ott egy nagy kő. Fölhasogatták a szekér fáját, és föláldozták a teheneket égőáldozatul az Úrnak.* 15 *A lévíták pedig levették az Úr ládáját és a mellette levő ládikót, amelyben az aranyholmi volt, és rátették a nagy kőre.* A bét-semesi emberek égőáldozatokat és véresáldozatokat

mutattak be azon a napon az Úrnak. 16 Amikor látta ezt a filiszteusok öt városfejedelme, visszatértek Ekrónba még azon a napon. 17 Ennyi kelés formájú aranytárgyat adtak a filiszteusok az Úrnak jóvátételi ajándékkul: Asdóért egyet, Gázáért egyet, Askelónért egyet, Gátért egyet és Ekrónért is egyet. 18 Aranyegér pedig annyi volt, ahány városa volt az öt filiszteus városfejedelemnek a megerősített városokkal és a kerítetlen falvakkal együtt. Az a nagy kő tanúskodik erről, amelyre az Úr ládáját helyezték: ott van az a bét-semesi Jósua mezején mindmáig. 19 **De megvert az Úr hetven bét-semesi embert, mert belenéztek az Úr ládájába, és megvert még a nép közül ötvenezer embert. A nép gyászolt, mert nagy csapással sújtotta a népet az Úr.** 20 Azért ezt mondták a bét-semesiek: Ki állhat meg az Úrnak, e szent Istennek a színe előtt? És hová kerülhetne innen a láda? 21 Követeket küldtek azért Kirjat-Jeárím lakosaihoz ezzel az üzenettel: A filiszteusok visszaküldték az Úr ládáját. Jöjjetek, és vigyétek el magatokhoz!

1Sám 7

1 Ekkor elmentek a kirjat-jeárimiak, elvitték **az Úr ládáját**, és bevitték Abínádáb házába, a magaslatra. Fiát, Eleázárt pedig fölszentelték, hogy őrizze az Úr ládáját. 2 Attól a naptól fogva, hogy a láda Kirjat-Jeárímba került, sok idő, mégpedig húsz esztendő telt el. **És Izráel egész háza sóhajtozott az Úr után.** 3 Akkor ezt mondta Sámuel Izráel egész házának: Ha tiszta szívből akartok megtérni az **Úrhoz, akkor távolítsátok el magatok közül az idegen isteneket és Astartékat! Ragaszkodjatok szívből az Úrhoz, egyedül neki szolgáljatok, akkor majd megment benneteket a filiszteusok kezéből.** 4 Akkor eltávolították Izráel fiai a Baalokat és az Astartékat, és egyedül az Úrnak szolgáltak. 5 Majd ezt mondta Sámuel: Gyűjtsétek össze egész Izráelt Micpába, és imádkozni fogok értetek az Úrhoz. 6 Összegyültek tehát Micpában, **víz merítettek, és kiöntötték az Úr előtt.** Böjtöltek azon a napon, és ezt mondták: Vétkezünk az Úr ellen! Sámuel pedig igazságot szolgáltatott Izráel fiai között Micpában. 7 Amikor azonban meghallották a filiszteusok, hogy Izráel fiai összegyültek Micpában, fölvonultak a filiszteusok városfejedelmei Izráel ellen. Meghallották ezt Izráel fiai, félelem fogta el őket a filiszteusok miatt, 8 és ezt mondták Izráel fiai **Sámuelnek: Kiálts értünk szüntelenül Istenünkhöz, az Úrhoz, hogy szabadítson meg bennünket a filiszteusok kezéből!** 9 Sámuel fogott egy szopós bárányt, és feláldozta teljes égőáldozatul az Úrnak. **És Sámuel az Úrhoz kiáltott Izráelért, az Úr pedig meghallgatta.** 10 Mialatt Sámuel az égőáldozattal foglalatoskodott, előrenyomultak a filiszteusok, hogy megütközzenek Izráellel. Az Úr azonban hatalmas hangon mennydörgött azon a napon a filiszteusok fölött, akik úgy megzavarodtak, hogy vereséget szenvedtek Izráeltől. 11 Ekkor az izráeliek kivonultak Micpából, üldözőbe vették a filiszteusokat, és vágták őket csaknem egészen Bét-Kárig. 12 Sámuel pedig fogott egy követ, felállította Micpá és Sén között, és **elnevezte Eben-Háezernek, mert ezt mondta: Az Úr segített el bennünket egészen idáig!** 13 Így kellett a filiszteusoknak megalázkodniuk, és nem hatoltak be többé Izráel területére, mert az Úr keze sújtotta a filiszteusokat Sámuel egész életében. 14 Visszakerültek Izráelhez azok a városok is, amelyeket elvettek a filiszteusok Izráeltől, Ekróntól egészen Gátig. Azok határát is kiszabadította Izráel a filiszteusok kezéből. Így lett béke Izráel és az emóriak között. 15 Sámuel egész életében Izráel bírása volt. 16 Évről évre körbejárta Bételt, Gilgált és Micpát, és igazságot szolgáltatott Izráelnek mindezen a helyeken. 17 De mindig visszatért Rámába, mert ott volt a háza, és ott is igazságot szolgáltatott Izráelnek, és ott épített oltárt az Úrnak.

1Sám 8

1 Amikor megöregedett **Sámuel, a fiait tette Izráel bíráivá.** 2 Elsőszülött fiának Jóél volt a neve, a másodiknak Abijjá. Beérsebéban bíráskodtak. 3 **Fiai azonban nem az ő útján jártak, hanem a maguk hasznát keresték; megvesztegetésre szánt ajándékot fogadtak el, és elferdítették az igazságot.** 4 Összegyűltek azért Izráel vénei, és elmentek Sámuelhez Rámába. 5 Ezt mondták neki: Te már megöregedtél, fiaid pedig nem a te utadon járnak. Tégy valakit királyunkká, hogy ő bíráskodjék fölöttünk, ahogyan az minden népnél szokás! 6 Sámuel azonban rosszallotta, hogy ezt mondták: Adj nekünk királyt, hogy bíráskodjék fölöttünk! És imádkozott Sámuel az Úrhoz. 7 **Az Úr pedig ezt mondta Sámuelnek: Hallgass a nép szavára mindabban, amit mondanak! Mert nem téged vetettek el, hanem engem vetettek el, hogy ne én legyek a királyuk.** 8 Veled is ugyanúgy cselekszenek, ahogyan velem cselekedtek, mióta fölhoztam őket Egyiptomból, mindmáig: elhagytak, és más isteneknek szolgáltak. 9 **Hallgass tehát a szavukra, de szigorúan figyelmeztess őket, és mondd meg nekik, hogy mi lesz a király joga, aki uralkodni fog felettük.** 10 Ekkor Sámuel elmondta az Úr minden szavát a népnek, amely királyt kért tőle. 11 Ez lesz a királynak a joga – mondta –, aki uralkodni fog fölöttetek: Fiaitokat elveszi, harci kocsijaihoz meg lovasaihoz osztja be őket, és ők futnak majd harci kocsija előtt. 12 Parancsnokokká teszi őket ezer ember felett, és parancsnokokká ötven ember felett. Velük szántatja szántóföldjét, és velük végezteti aratását, velük készítteti hadifölszerelését és a harci kocsik fölszerelését. 13 Leányaitokat meg elviszi kenőcskészítőknek, szakácsnőknek és sütőnőknek. 14 Legjobb szántóföldjeiteket, szőlőiteket és olajligeteiteket elveszi, és udvari embereinek adja. 15 Vetéseitekből és szőlőitekből tizedet szed, és hivatalnokainak meg udvari embereinek adja. 16 Szolgáitokat és szolgálóleányaitokat, legkiválóbb ifjaitokat, még a szamaraitokat is elveszi, és a maga munkáját végezteti velük. 17 Nyájaitokból tizedet szed, ti pedig a szolgálai lesztek. 18 Akkor majd segítségért kiáltotok királyotok miatt, akit magatoknak választottatok, de akkor nem fog válaszolni nektek az Úr. 19 A nép azonban nem akart Sámuelre hallgatni. Ezt mondták: **Nem! Legyen csak király fölöttünk!** 20 **Olyanok akarunk lenni, mint az összes többi nép: királyunk bíráskodjék fölöttünk, ő vonuljon előttünk, és vezesse harcainkat!** 21 Sámuel végighallgatta a nép beszédét, és elmondta az Úrnak. 22 Az Úr pedig így felelt Sámuelnek: Hallgass a szavukra, és válassz nekik királyt! Sámuel ezt mondta az izráelieknek: Menjen mindenki a maga városába!

1Sám 9

1 Volt egy benjámini származású tehetős ember Benjáminban, akinek Kís volt a neve, Abiélnek a fia, aki Cerór fia, aki Bekórat fia, aki Afiah fia volt. 2 **Volt neki egy Saul nevű fia. Szép ifjú volt, nem volt nála szebb Izráel fiai között; egy fejjel magasodott ki az egész nép közül.** 3 Egyszer elvesztek Kísnek, Saul apjának a szamarai. Kís ezt mondta a fiának, Saulnak: Végy magad mellé egy legényt, indulj útnak, és keresd meg a szamarakat! 4 Bejárták Efraim hegyvidékét, és bejárták Sálisá földjét, de nem találták meg őket. Majd bejárták Saalím földjét, de ott sem voltak. Végül bejárták Benjámin földjét, de nem találták meg őket. 5 Amikor Cúf földjére értek, ezt mondta Saul a legénynek, aki vele volt: Gyere, menjünk vissza, különben apám értünk fog már aggódni, nem a szamarakért. 6 De ő így felelt neki: **Nézd, az Isten embere itt van ebben a városban. Tisztelik ezt az embert, mert minden beteljesedik, amit mond. Menjünk el hozzá, talán meg tudja mondani nekünk, hogy merrefelé induljunk.** 7 **Jól van – mondta Saul a legényének –, menjünk! De mit vigyünk annak az embernek? Hiszen a kenyér elfogyott a tarisznyából, és nincs mit vinnünk ajándékba az Isten emberének. Mi van nálunk?** 8 A legény megint válaszolt Saulnak: **Nézd, van nálam egy negyed sekel ezüst. Odaadom az Isten emberének, hogy mutassa meg nekünk az utat.** 9 Azelőtt ezt mondták Izráelben, ha valaki elment Istent megkérdezni: **Gyertek, menjünk el a látóhoz!**

Mert akit ma prófétának neveznek, azt régebben látónak hívták. 10

Akkor ezt mondta Saul a legényének: Jól beszélsz. Gyere, menjünk! Elmentek tehát abba a városba, ahol az **Isten embere** volt. 11 Amikor a domboldalon mentek fölfelé a városba, leányokkal találkoztak, akik vizet meríteni jöttek. Megszólították őket: Itt van-e a látó? 12 Ők pedig így válaszoltak nekik: Igen, éppen itt van! Csak siess, hiszen azért érkezett ma a városba, mert áldozati lakomája lesz a népnek ma az áldozóhalmon. 13 Ha bementek a városba, még ott találjátok, mielőtt fölmege enni az áldozóhalomra, mert nem eszik addig a nép, amíg ő meg nem érkezik. Ő áldja meg az áldozatot, és azután esznek a meghívottak. Csak menjetek, most még ott találjátok! 14 Fölmentek tehát a városba. Éppen beértek a városba, amikor Sámuel szembejött velük, hogy fölmenjen az áldozóhalomra. 15 Az Úr pedig ezt a kijelentést adta Sámuelnek egy nappal Saul érkezése előtt: 16 Holnap ilyenkor küldök valakit hozzád Benjámin földjéről. Kend fel őt népemnek, Izráelnek a fejedelmévé, mert ő szabadítja meg népemet a filiszteusok kezéből. **Hiszzen megláttam népem nyomorúságát, és feljutott hozzám segélykiáltásuk.** 17 Amikor Sámuel meglátta Sault, ezt mondta neki az Úr: **Ez az az ember, akiről azt mondtam neked, hogy ő fog uralkodni népemen.** 18 Saul pedig a kapuban odalépett Sámuelhez, és megkérdezte: **Mondd meg nekem, hol van itt a látó háza?** 19 Sámuel így felelt Saulnak: **Én vagyok a látó.** Gyere föl előttem az áldozóhalomra, és egyetek ma velem! Reggel majd elbocsátalak, és azt is megmondom neked, amin gondolkazol. 20 A ma három napja elveszett szamarak miatt pedig ne aggódj, mert megkerültek. Különb is kié mindaz, ami becses Izráelben? A tied és egész családodé! 21 De **hiszen én Benjáminból való vagyok – válaszolta Saul –**, Izráel legkisebb törzséből, nemzetségem pedig a legkisebb Benjámin törzsének összes nemzetsége között! Miért mondasz nekem ilyeneket? 22 Sámuel azonban fogta Sault és a legényét, bevezette őket az áldozati lakoma helyére, és nekik adta a főhelyet a meghívottak között, akik mintegy harmincan voltak. 23 A szakácsnak pedig ezt mondta Sámuel: Add ide azt a darabot, amelyet odaadtam neked, és amelyről azt mondtam, hogy tedd félre. 24 **A szakács elővette a combot és ami hozzá tartozott, és odatette Saul elé. Sámuel pedig ezt mondta: Itt a félretett rész. Vedd magad elé, és egyél, mert erre az alkalomra tartogattuk neked, amikor meghívtam a népet.** És Saul együtt evett aznap Sámuellel. 25 Majd lementek az áldozóhalomról a városba, és Sámuel **a háztetőn elbeszélgetett Saullal.** 26 De korán fölkeltek, mert amikor hajnalodott, fölkiáltott Sámuel Saulnak a háztetőre: Kelj föl, el akarlak bocsátani! Saul fölkel, és ketten, ő és Sámuel, kimentek az utcára. 27 És amikor leértek a város szélére, ezt mondta Sámuel Saulnak: **Mondd a legénynek, hogy kerüljön elénk. Az eléjük került. Te pedig most állj meg, hadd mondjam el neked az Isten igéjét!**

1Sám 10

Ekkor fogta Sámuel **az olajoskorsót, öntött belőle Saul fejére, megsókolta, és ezt mondta:**

SAUL FELKENÉSE

Ezennel fölkent téged az Úr öröksége fejedelmévé. 2 Amikor most elmész tőlem, két emberrel fogsz találkozni Ráhel sírjánál Benjámin határában, Celcah mellett, akik ezt mondják neked: Megkerültek a szamarak, amelyeknek a keresésére indultál. Apád már elvetette a szamarak gondját, értetek aggódik, és ezt mondogatja: Mit tehetnék a fiamért?! 3 Ha onnan továbbmész, és a Tábór tölgyfájához érkezel, találkozol majd három emberrel, akik az Istenhez mennek föl Bételbe. Az egyik három kecskegidát visz, a másik három kerek kenyeret, a harmadik pedig egy tömlő bort. 4 Békét kívánnak majd, és két kenyeret adnak neked; fogadd el tőlük! 5 Azután eljutsz az Isten halmára, ahol a filiszteusok oszlopai vannak. Mihelyt bemész

az ott levő városba, találkozol majd egy csapat prófétával, akik az áldozóhalomról jönnek lefelé. Lant, dob, fuvola és citera lesz náluk, ők maguk pedig prófétai révületben lesznek. **6 Akkor megszáll téged is az Úr lelke, velük együtt prófétai révületbe esel majd, és más emberré leszel.** 7 És ha majd bekövetkeznek rajtad ezek a jelek, akkor tedd meg, amire módot találsz, mert veled lesz az Isten. 8 Akkor menj el előttem Gilgálba, és én is elmegyek hozzád, hogy égőáldozatokat mutassak be, és békeáldozatokat áldozzak. Hét napig várj, amíg hozzád érkezem, és akkor majd tudodra adom, hogy mit kell tenned.

9 És amikor megfordult, hogy eltávozzék Sámuelről, Isten megváltoztatta a szívét, és beteljesedtek rajta mindezek a jelek azon a napon. 10 Mert amikor odaértek a halomhoz, egy csapat próféta jött szembe velük. Akkor megszállta az Isten lelke, és prófétai révületbe esett közöttük. 11 Amikor mindazok, akik már előbb is ismerték, meglátták, hogy Saul a prófétákkal együtt révületben van, ezt kérdezték egymástól: Mi történt Kísnek a fiával? Hát már Saul is a próféták között van? 12 De egy helybeli megszólalt, és ezt mondta: Nincs ezeknek apjuk se! Így keletkezett ez a szólásmondás: **Hát már Saul is a próféták között van?** 13 Amikor véget ért a révülete, fölment az áldozóhalomra. 14 Saul nagybátyja pedig megkérdezte tőle és legényétől: Hol jártatok? Saul így felelt: A szamarakat kerestük, de amikor láttuk, hogy hiába, elmentünk Sámuelhez. 15 Akkor ezt mondta Saul nagybátyja: Mondd el nekem, mit mondott nektek Sámuel! 16 Saul ezt felelte nagybátyjának: Megmondta nekünk, hogy megtalálták a szamarakat. De amit a királyságról mondott Sámuel, azt nem mondta el neki. 17 Ezután összehívta Sámuel a népet az Úrhoz Micpába, 18 és így szólt Izráel fiaikhoz: Ezt mondja az Úr, Izráel Istene: Én hoztam föl Izráelt Egyiptomból. Én mentettelek meg benneteket Egyiptomnak és mindazoknak az országoknak a kezéből, amelyek sanyargattak benneteket. 19 Ti pedig most elvetettétek Isteneteket, aki megszabadított benneteket minden bajból és nyomorúságból. Hiszen ezt mondtátok neki: Tégy valakit a királyunkká! Most hát álljatok az Úr színe elé törzsenként és nemzetségenként! 20 És amikor fölvonultatta Sámuel Izráel valamennyi törzsét, a sors Benjámint törzsére esett. 21 Akkor fölvonultatta Benjámint törzsét nemzetségenként, és a sors Matri nemzetségére esett. Majd Kísnek a fiára, Saulra esett a sors, de amikor keresték, nem találták. 22 Ekkor újból megkérdezték az Urat: Eljött egyáltalán az az ember? És az Úr ezt felelte: Igen, itt van, elrejtőzött a holmik között. 23 Akkor érte futottak, és előhozták onnan. És amikor odaállt a nép közé, egy fejjel kimagaslott az egész nép közül. 24 Akkor Sámuel ezt mondta a népnek: **Látjátok, hogy kit választott az Úr! Hiszen nincs hozzá hasonló az egész nép között! Ekkor ujjongásban tört ki az egész nép, és ezt kiabálták: Éljen a király!** 25 Sámuel pedig kihirdette a népnek a király jogait, majd beírta egy könyvbe, és azt elhelyezte az Úr színe előtt. Azután hazaküldte Sámuel az egész népet. 26 Saul is hazament Gibeába, és vele ment az a sereg is, amelynek a szívét arra indította az Isten. 27 De az elvetemült emberek ezt mondták: Hogyan tudna ez segíteni rajtunk? És megvetették, ajándékot sem vittek neki. Ő azonban úgy tett, mintha ezt észre sem vette volna.

1Sám 11

1 Fölvonult az ammóni Náhás, és táborát ütött Jábés-Gileáddal szemben. De Jábés polgárai ezt mondták Náhásnak: Köss velünk szövetséget, és mi szolgálni fogunk neked! 2 Az ammóni Náhás azonban ezt felelte nekik: Csak akkor kötök veletek szövetséget, ha kiszűrhatom mindnyájatoknak a jobb szemét, és ezzel gyalázatot hozhatok egész Izráelre. 3 Jábés vénei ezt mondták neki: Adj nekünk hét nap haladékot; hadd küldjünk követeket Izráel egész területére, és ha senki sem jön segítségünkre, akkor megadjuk magunkat neked. 4 Így érkeztek meg a követek Saul Gibeájába is, és elmondták a történeteket a nép előtt. Akkor az egész nép elkezdett hangosan sírni. 5 Saul pedig éppen a mezőről jött ökrei után. Saul megkérdezte: Mi történt a

néppel, hogy így sír? És elbeszélték neki Jábés polgárainak a dolgát. **6 Amikor Saul meghallotta ezeket a dolgokat, megszállta Isten lelke, és nagy haragra lobbant. 7 Fogta két jármos ökrét, földarabolta azokat, és szétküldte a követek által Izráel egész területére ezzel az üzenettel: Így fognak bánni annak az ökrével is, aki nem vonul hadba Saul és Sámuel vezetésével!** Ekkor az Úr rémületbe ejtette a népet, és az egy emberként kivonult. 8 Amikor számba vette őket Bezekben, Izráel fiai háromszázezren, a júdaiak pedig harmincezren voltak. 9 Akkor ezt mondták a követeknek, akik hozzájuk érkeztek: Mondjátok meg a jábés-gileádiaknak: Megszabadultok holnap, még a déli forráság előtt! A követek elmentek, megvitték a hírt Jábés-Gileád polgárainak, azok pedig megörültek. 10 Majd ezt üzenték Náhásnak Jábés polgárai: Holnap megadjuk magunkat nektek, és azt tehetitek velünk, amit jónak láttok. 11 Másnap három seregre osztotta Saul a hadinépet, és a reggeli őrváltás idején betörték a táborba, és vágták az ammóniakat egészen délig. Akik életben maradtak, úgy szétszóródtak, hogy kettő sem maradt közülük együtt. 12 Akkor ezt mondta a nép Sámuelnek: Ki mondta azt, hogy nem lesz Saul a királyunk? Adjátok ide azokat az embereket, hadd öljük meg őket! 13 De Saul ezt felelte: Senkit sem szabad megölni ezen a napon, mert szabadulást szerzett ma az Úr Izráelnek. 14 Sámuel pedig ezt mondta a népnek: Gyertek, menjünk el Gilgálba, és újítsuk meg ott a királyságot! 15 Elment tehát az egész nép Gilgálba, és királlyá választották ott Sault az Úr színe előtt Gilgálban. **Azután békeáldozatot mutattak be az Úr előtt, és nagyon örvendezett ott Saul minden izráelivel együtt.**

1Sám 12

1 Akkor ezt mondta Sámuel egész Izráelnek: **Íme, én engedtem nektek mindenben, amit mondtatok nekem, és királyt választottam nektek.** 2 Most már a király jár előttetek, hiszen én megöregedtem és megöszültem, a fiaim is ott vannak már közöttetek. Előttetek jártam ifjúságomtól fogva a mai napig. 3 Itt állok, válaszoljatok az Úr előtt és fölkentje előtt: Kinek vettem el a marháját, kinek vettem el a szamarát, kit nyomtam el, és kit károsítottam meg? Kitől fogadtam el ajándékot, hogy szemet hunyjak valami fölött? Visszaadom nektek! 4 De ők ezt felelték: Nem nyomtál el és nem károsítottál meg bennünket, és nem fogadtál el senkitől semmit. 5 Akkor ezt mondta nekik: **Tanú az Úr veletek együtt, és tanú az ő fölkentje a mai napon, hogy nem találtatok ellenem semmi ilyesmit. Azok pedig ezt felelték: Ő a tanú.** 6 Majd ezt mondta Sámuel a népnek:

AZ ÜDVÖRTÉNET SÁMUELI NARRATÍVÁJA

Az Úr rendelte Mózeset és Áront. Ő hozta fel őseiteket Egyiptomból. 7 Most azért álljatok ide, hadd hívjam tanúskodni ellenetek az Úr színe előtt az Úr minden igaz tettét, amelyet veletek és őseitekkel véghezvitt. 8 Miután Jákób lement Egyiptomba, őseitek pedig az Úrhoz kiáltottak segítségért, az Úr elküldte Mózeset és Áront, akik kihozták őseiteket Egyiptomból, és letelepítették őket ezen a helyen. 9 De ők elfeledkeztek Istenükről, az Úrról, ezért kiszolgáltatta őket Siserának, Hácór hadvezérének és a filiszteusoknak meg Móáb királyának, és azok harcoltak is ellenük. 10 Akkor segítségért kiáltottak az Úrhoz, ezt mondván: Vétkeztünk, mert elhagytuk az Urat, és a Baaloknak és az Astartéknak szolgáltunk. De most ments meg bennünket ellenségeink kezéből, és neked fogunk szolgálni! 11 Akkor elküldte az Úr Jerubbaalt, Bárakot, Jeftét és Sámuelet, és megmentett benneteket a környező ellenség kezéből, és biztonságban lakhattatok. 12 De amikor láttátok, hogy Náhás, az ammóniak királya kivonul ellenetek, mégis ezt mondtátok nekem: Nem! Inkább uralkodjék csak király fölöttünk! **Pedig Istenetek, az Úr a ti királyotok!** 13 Most itt van a király, akit ti választottatok, akit ti kértetek. Tehát királyt is adott nektek az Úr. 14 Bárcsak félnétek az Urat, és szolgálnátok neki,

hallgatnátok rá, és ne lázadnátok fel az Úr parancsa ellen, hanem követnétek Isteneteket, az Urat ti is meg a király is, aki uralkodik fölöttetek!

15 Mert ha nem hallgattok az Úr szavára, hanem föllázdok az Úr parancsa ellen, akkor ellenetek fordul az Úr, ugyanúgy, mint őseitek ellen. 16 Álljatok most is ide, és lássátok meg, hogy milyen nagy tetteket visz véghez előttetek az Úr. 17 Most a búzaaratás ideje van. Én az Úrhoz kiáltok, mire ő mennydörgést és esőt fog adni. **Ti pedig ismerjétek el, és lássátok be, hogy milyen nagy a ti gonoszágotok az Úr szemében, amit elkövettetek, amikor királyt kértetek magatoknak.** 18 És az Úrhoz kiáltott Sámuel, az Úr pedig mennydörgést és esőt adott azon a napon. Ekkor nagy félelem fogta el a népet az Úr miatt és Sámuel miatt. 19 És így szólt az egész nép Sámuelhez: Imádkozzál szolgálidért Istenedhez, az Úrhoz, hogy ne haljunk meg, mert minden vétünköt tetéztük azzal a gonoszággal, hogy királyt kértünk magunknak.

IGAZI PRÓFÉTAI SZÓ

20 Akkor ezt mondta Sámuel a népnek: Ne féljétek! Ti ugyan elkövettétek mindezt a rosszat, de azért ne tántorodjatok el az Úrtól, hanem szolgáljatok az Úrnak teljes szívetekből! 21 El ne tántorodjatok, hogy a semmiket kövessétek, amelyek tehetetlenek, és nem tudnak megmenteni, mert semmik azok. 22 Hiszen nem veti el az Úr a saját népét az ő nagy nevéért, mert úgy tetszett az Úrnak, hogy a saját népévé tegyen benneteket. 23 Tőlem is távol legyen, hogy vétkezsem az Úr ellen, és ne imádkozzam többé értetek. Sőt inkább tanítalak majd benneteket a jó és egyenes útra. 24 Csak féljétek az Urat, és szolgáljátok őt híven, teljes szívetekből, mert lássátok csak meg, milyen nagy tetteket vitt véghez rajtatok! 25 Ha azonban mégis gonoszul éltek, elvesztek királyokkal együtt!

1Sám 13

Saul már egy éve volt király, és uralkodásának második esztendejébe lépett Izráelben, 2 amikor kiválasztott magának Saul Izráelből háromezer embert. Ebből kétezer Saullal maradt Mikmászban és Bétel hegyvidékén, ezer Jónátánnal volt a benjámini Gebában, a nép többi részét pedig hazaküldte. 3 Jónátán lerontotta a filiszteusok oszlopát Gebában. Meghallották ezt a filiszteusok. Saul pedig megfúvatta a kürtöt az egész országban, ezt mondván: Hallják meg a héberek! 4 Amikor egész Izráel meghallotta a hírt, **hogy Saul lerontotta a filiszteusok oszlopát, és ezzel gyűlöletessé vált Izráel a filiszteusok előtt, fegyverbe szólították a népet Saulhoz Gilgálba.** 5 De a filiszteusok is összegyűltek, hogy harcba bocsátkozzanak Izráellel: harmincezer harci kocsi, hatezer lovas és oly sok nép, mint a tengerpart homokja. Felvonultak és tábort ütöttek Mikmásznál, Bét-Áventől keletre. 6 **Amikor látták az izráeliek, hogy bajban vannak, mert megszorongatták a hadinépet, barlangokban, üregekben, kősziklák között, sziklahasadékokban és vermekben rejtőzött el a nép, 7 és voltak héberek, akik átkeltek a Jordánon Gád és Gileád földjére.** Saul pedig még Gilgálban volt, és az egész hadinép remegve sorakozott mögéje. 8 Azután várt hét napig: addig az időpontig, amit Sámuel megadott. De Sámuel nem érkezett meg Gilgálba, a nép pedig széledezni kezdett mellőle. 9 Akkor ezt mondta Saul: Hozzátok ide az égőáldozatot és a békeáldozatot! És bemutatta az égőáldozatot. 10 Alig végzett az égőáldozattal, amikor megérkezett Sámuel. Saul eléje ment, hogy áldással köszöntse őt. 11 **De Sámuel megkérdezte: Mit tettél? Saul így felelt: Amikor láttam, hogy a nép széledezni kezd mellőlem, te pedig nem érkeztél meg a megbeszélte időre, a filiszteusok pedig már összegyűltek Mikmászban, 12 azt gondoltam, hogy mindjárt rám törnek a filiszteusok Gilgálban, és én még nem esedeztem az Úrhoz.** Összeszedtem hát a bátorságom, és bemutattam az égőáldozatot. 13 Akkor ezt mondta Sámuel

Saulnak: **Ostobaságot követtél el!** Nem teljesítetted Istenednek, az Úrnak a parancsát, amelyet parancsolt neked, pedig most véglegesen megerősítette volna az Úr Izráelben a királyságodat. 14 **Most azonban nem lesz a királyságod maradandó.** Keresett magának az Úr valakit, aki a szíve szerint való, és őt tette népe fejedelmévé az Úr, mert te nem teljesítetted, amit megparancsolt neked az Úr. 15 Ezután elindult Sámuel, és elment Gilgálból a benjámini Gibeába. Saul pedig számba vette a hadinépet, amely még vele volt, mintegy hatszáz embert. 16 Saul és fia, Jónátán meg a velük levő hadinép a benjámini Gebában tartózkodott, a filiszteusok pedig Mikmászban táboroztak. 17 Akkor kivonult a filiszteusok táborából három portyázó csapat. Az egyik csapat Ofrá irányába, Súál földje felé tartott. 18 A másik csapat Bét-Hórón felé tartott, a harmadik csapat pedig annak a határnak a mentén haladt, amely a Cebóim-völgyön át a pusztáig terjed. 19 Kovácsot pedig egész Izráel földjén nem lehetett találni, mert a filiszteusok úgy gondolták: Nehogy a héberek kardot vagy dárdát csinálhassanak maguknak! 20 Ezért egész Izráelnek a filiszteusokhoz kellett eljárnia, hogy megélesítsék ekevasukat, kapájukat, fejszójukat és ásójukat, 21 kétharmad sekel volt az ára egy ekevasnak, kapának, háromágú villának és fejszének, vagy ha ki kellett egyenesíteni az ösztökét. 22 Így történhetett, hogy az ütközet napján az egész hadinépnek, amely Saullal és Jónátánnal volt, sem kardja, sem dárdája nem volt, csak Saulnak és a fiának, Jónátánnak. 23 A filiszteusok előőrsé pedig már a mikmászi hátságig nyomult előre.

1Sám 14

1 Egyik nap azt mondta Jónátán, Saul fia a fegyverhordozó legényének: Gyere, menjünk át a filiszteusok előőrséhez, amely odaát van! Apjának azonban nem szólt róla. 2 Saul éppen Gibeá határában, Migrónban, a gránátalmafa alatt tartózkodott. Mintegy hatszáz főnyi hadinép volt vele, 3 meg Ahijjá is, aki Sílóban az éfódot viselte, fia Ahítúbnak, Íkábód testvérének, Fineás fiának, aki az Úr papjának, Élinek volt a fia. A hadinép sem tudta, hogy Jónátán elment. 4 A szorosban pedig, ahol Jónátán át akart jutni a filiszteusok előőrséhez, innen is, onnan is volt egy sziklaszirt. Az egyiknek Bócéc, a másiknak Szenne volt a neve. 5 Az egyik szirt Mikmással szemben északon, a másik Gebával szemben délen emelkedik. **6 Jónátán tehát ezt mondta fegyverhordozó legényének: Gyere, menjünk át ezeknek a körülmételetleneknek az előőrséhez! Hátha tesz valamit értünk az Úr, mert az Úr előtt nincs akadály: akár sok, akár kevés ember által szerezhet szabadulást.** 7 Fegyverhordozója így felelt neki: Tégy mindent úgy, ahogyan gondold! Láss hozzá, én veled leszek, bármit tervezel. 8 Akkor Jónátán ezt mondta: Figyelj! Átmegyünk ezekhez az emberekhez, és megmutatjuk magunkat nekik. 9 Ha azt mondják nekünk: Ne mozduljatok, míg oda nem érünk hozzátok! – akkor megállunk egyhelyben, és nem megyünk fel hozzájuk. 10 Ha azonban azt mondják: Gyertek csak fel hozzánk! – akkor felmegyünk, mert kezünkbe adja őket az Úr. Ez legyen számunkra a jel! 11 Amikor megmutatták magukat mindketten a filiszteusok előőrsének, ezt mondták a filiszteusok: Nézd csak! Héberök jöttek elő az üregekből, ahová elrejtőztek! 12 Majd így szólongatták az előörs tagjai Jónátánt és fegyverhordozóját: Gyertek csak föl hozzánk, mondani akarunk nektek valamit! Akkor ezt mondta Jónátán a fegyverhordozójának: Gyere utánam, mert az Úr Izráel kezébe adja őket. 13 És fölkapaszkodott Jónátán négykézláb, a fegyverhordozója meg utána. Jónátán földre terítette őket, mögötte pedig aztán a fegyverhordozója végzett velük. 14 **Így történt az első összecsapás, amelyben mintegy húsz embert ölt meg Jónátán és fegyverhordozója egy alig fél holdnyi szántóföldön.** 15 És riadalom támadt mindenütt, a táborban és a nyílt mezőn egyaránt a hadinép között. Megriadt az előörs, sőt a portyázó csapat is. A föld pedig megrendült, és Isten riadalmat támasztott. 16 Amikor Saul megfigyelői a benjámini Gibeában látták, hogy a lármázó sokaság hullámszik, és ide-oda futkos, 17 ezt mondta Saul a vele levő hadinépnek: Vegyétek számba az embereinket, és nézzetek utána, hogy ki ment

el közülünk! A számbavételnél azután kiderült, hogy Jónátán és a fegyverhordozója nincs sehol. 18 Akkor ezt mondta Saul Ahijjának: Hozasd ide az Isten ládáját! Mert Isten ládája akkor már Izráel fiainál volt. 19 Amíg azonban Saul a pappal beszélt, a láрма egyre nagyobb lett a filiszteusok táborában. Azért ezt mondta Saul a papnak: Ne menj sehová! 20 Ekkor hadba szólította Saul a vele levő egész hadinépet, és megkezdték a harcot, ahol már ember ember ellen harcolt, és igen nagy volt a zűrzavar. 21 Azok a héberek, akik azelőtt a filiszteusokkal tartottak, és mindenfelől velük együtt vonultak táborba, azok is átálltak Izráelhez: azokhoz, akik Saullal és Jónátánnal voltak. 22 Amikor az Efraim hegyvidékén elrejtőzött izráéliek meghallották, hogy menekülnek a filiszteusok, ők is utánuk eredtek a harcba. 23 Így szabadította meg az Úr Izráelt azon a napon. A harc azonban áterjedt Bét-Ávenen túlra. 24 Az izráéliek már nagyon elcsigázottak voltak azon a napon, mert így eskette meg Saul a népet: **Átkozott az az ember, aki enni merészel estig, amíg bosszút nem állok ellenségeimen! Ezért nem evett semmit a nép.** 25 Egyszer csak eljutottak egy erdőbe, ahol méz volt a földön. 26 Amikor a hadinép az erdőbe ért, csak úgy folyt a méz, de senki sem emelte kezét a szájához, mert félt a hadinép az eskü miatt. 27 Jónátán azonban nem hallotta, hogy apja megeskette a népet. Ezért kinyújtotta a kezében levő botot, és belemártotta a végét a lépes mézbe, kezével a szájához emelte, és mindjárt felragyogott a szeme. 28 Ekkor megszólalt valaki a nép közül, és ezt mondta: Apád megeskette a népet, hogy átkozott az az ember, aki ma enni merészel! Ezért ilyen kimerült a nép. 29 Jónátán ezt felelte: **Apám szerencsétlenségbe dönti az országot. Nézzétek csak, hogy felragyogott a szemem, mert egy kicsit belekóstoltam ebbe a mézbe!** 30 Bárcsak evett volna ma a nép az ellenségeinél talált zsákmányból! Akkor most még nagyobb lehetne a filiszteusok veresége! 31 Azon a napon ugyanis Mikmásztól Ajjálónig verték a filiszteusokat, és a nép már nagyon kimerült. 32 Ekkor a nép rávetette magát a zsákmányra: fogták a juhokat, marhákat, borjakat, vérüket a földre folytatva vágták le őket, és a vérrel ette a nép a húst. 33 Amikor jelentették Saulnak, hogy vétkezik a nép az Úr ellen, mert vérrel együtt eszi a húst, ezt mondta: Bűnös mulasztást követtetek el! Gördítsetek gyorsan ide egy nagy követ! 34 Majd ezt mondta Saul: Menjete a nép közé, és mondjátok meg nekik, hogy hozza ide mindenki a marháját és a juhát! Itt vágjátok le, és itt egyétek meg! Akkor nem vétkeztek az Úr ellen azzal, hogy vérrel együtt eszitek a húst. Elhozta tehát az egész nép, ki-ki a maga marháját még azon az éjszakán, és ott vágták le. **35 Saul ugyanis oltárt épített az Úrnak. Ez volt az első oltár, amit az Úrnak épített.** 36 Azután ezt mondta Saul: Törjünk rá még az éjjel a filiszteusokra, virradatra fosszuk ki őket, és ne hagyjunk meg közülük senkit! Ők pedig ezt felelték: Tégy mindent úgy, ahogyan jónak látod! De a pap ezt mondta: Járuljunk előbb oda az Istenhez! 37 Ekkor megkérdezte Saul az Istent: Rátörjek-e a filiszteusokra? Izráel kezébe adod-e őket? De Isten egész nap nem válaszolt neki. 38 Azért ezt mondta Saul: Gyertek ide mindnyájan, akik oszlopai vagytok a népnek, tudjátok meg, és nézzetek utána, hogy miféle vétek történhetett ma? 39 Mert az élő Úrra, Izráel szabadítójára mondom, hogy még ha a fiam, Jónátán követte is el azt, neki is meg kell halnia. De a népből senki sem felelt neki. 40 Akkor ezt mondta egész Izráelnek: Ti legyetek az egyik oldalon, én pedig Jónátán fiammal a másik oldalon. A nép ezt mondta Saulnak: Tégy úgy, ahogyan jónak látod! 41 Akkor ezt mondta Saul az Úrnak: Izráel Istene, tárd fel az igazságot! És a sors Jónátánra meg Saulra esett, a nép pedig ártatlannak bizonyult. 42 Saul ezt mondta: Vessetek sorsot köztem és Jónátán fiam között! És a sors Jónátánra esett. 43 Saul ezt mondta Jónátánnak: Valld be nekem, mit tettél? Jónátán be is vallotta, és ezt mondta: **A kezemben levő bot végével valóban megkóstoltam egy kis mézet. Most pedig kész vagyok meghalni.** 44 Saul ezt mondta: Engem verjen meg az Isten, ha nem halsz meg, Jónátán! 45 A nép azonban azt mondta Saulnak: **Jónátán haljon meg, aki ezt a nagy győzelmet szerezte Izráelnek? Távol legyen tőlünk! Az élő Úrra mondjuk, hogy egy hajsza sem hullhat fejről a földre, mert Isten segítségével vitte ezt véghez a mai napon. Így mentette meg a nép Jónátánt a haláltól.** 46 Ekkor Saul felhagyott a filiszteusok üldözésével, a filiszteusok pedig visszatértek lakóhelyükre. 47 Miután Saul átvette Izráel felett

a királyi hatalmat, harcba szállt minden ellenségével körös-körül: Móábbal, az ammóniakkal, Edómmal, Cóbá királyával és a filiszteusokkal. **Ahol csak megfordult, mindenütt győzelmet aratott. 48 Derekasan hadakozott, megverte az amálékiakat, és megmentette Izráelt fosztogatói kezéből.** 49 Saul fiai ezek voltak: Jónátán, Jisví és Malkísúa. Két lánya közül az idősebb neve Mérab, a kisebbiké pedig Míkal volt. 50 Saul feleségének a neve Ahínóam volt, Ahímaac leánya. Hadseregparancsnokának a neve Abnér volt, aki Saul nagybátyjának, Nérnek volt a fia. 51 Kís, Saul apja és Nér, Abnér apja is Abiél fiai voltak. 52 A filiszteus háború azonban, amíg Saul élt, egyre csak súlyosbodott. Ezért ha meglátott Saul egy-egy erős vagy bátor embert, azt maga mellé vette.

1Sám 15

Egyszer ezt mondta Sámuel Saulnak: Engem küldött az Úr, hogy felkenjelek népe, Izráel királyává. Most azért hallgass az Úr beszédére! 2 Ezt mondja a Seregek Ura: Számon tartom, hogy hogyan bánt Amálék Izráellel, hogy útját állta, amikor kijött Egyiptomból. 3 Most azért indulj, verd le Amálékot, és irts ki mindent, amije van! Ne kíméld, hanem öld meg a férfiakat és a nőket, a gyermekeket és a csecsemőket, a marhákat és a juhokat, a tevéket és a szamarakat! **Gyermekgyilkosságot kér az Úr Saultól? See Divine Warfare Luth Bib St 376.**

4 Ekkor mozgósította Saul a hadinépet, és számba vette Teláimban: kétszázezer gyalogost és tízezer embert Júdából. 5 Amikor Saul eljutott Amálék városáig, lesbe állt a folyóvölgyben. 6 De a kénieknek ezt üzenté Saul: Menjetek el innen, távozzatok el az amálékiak közül, hogy ki ne irtsalak velük együtt titeket is, mert ti szeretettel bántatok Izráel fiaival, amikor kijöttek Egyiptomból. Erre eltávoztak a kéniek az amálékiak közül. 7 Saul pedig vágta Amálékot Havilától egészen a Súrba vezető útig, amely Egyiptommal szemben van. 8 Agágot, Amálék királyát élve fogta el, de az egész népet fegyverrel irtotta ki. 9 Saul és a hadinép azonban megkímélte Agágot meg a juhoknak és marháknak a legjavát, azaz a másodellésüket meg a bárányokat és mindazt, ami szép volt. Ezeket nem akarták kiirtani, hanem csak a hitvány és értéktelen jószágot irtották ki. 10 Akkor így szólt az Úr igéje Sámuelhez: 11 Megbántam, hogy királlyá tettem Sault, mert elfordult tőlem, és nem teljesítette, amit megparancsoltam neki. Sámuel haragra gerjedt, és egész éjjel jajgatott az Úr előtt. 12 Reggel korán fölkelt Sámuel, hogy találkozzék Saullal. De ekkor azt jelentették Sámuelnek, hogy Saul Karmelbe érkezett, és ott emlékoszlopot állított magának. Azután megfordult, továbbment, és lement Gilgálba. 13 Amikor Sámuel Saulhoz érkezett, ezt mondta neki Saul: Az Úr áldotta vagy te! Teljesíttem, amit megparancsolt az Úr. 14 Sámuel azonban megkérdezte: Akkor mi az a juhbégetés, amely a fülemben jut, és az a marhabögés, amit hallok? 15 Saul ezt felelte: Az amálékiaktól hozták azokat, mert megkímélte a nép a juhok és a marhák legjavát, hogy Istenednek, **az Úrnak áldozza. De a többi kiirtottuk.** 16 **Akkor ezt mondta Sámuel Saulnak: Hallgass! Hadd mondjam el neked, mit mondott nekem ma éjjel az Úr. Saul így felelt: Beszélj!** 17 **Sámuel ezt mondta: Milyen kicsiny voltál a magad szemében, és mégis Izráel törzseinek a fejévé lettél, felkent téged Izráel királyává az Úr.** 18 **Azután ezzel a megbízással küldött utadra az Úr: Menj, és irtsd ki a vétkes amálékiakat, harcolj ellenük, míg csak nem végzel velük!** 19 **Miért nem hallgattál az Úr szavára? Miért vetted magad a zsákmányra, és miért követtél el olyat, amit rossznak lát az Úr?** 20 Saul ezt felelte Sámuelnek: Hiszen hallgattam én az Úr szavára, és végrehajtottam azt a megbízatást, amelyre elküldött az Úr: elhoztam Agágot, Amálék királyát, az amálékiakat pedig kiirtottam. 21 A nép azonban elvette a zsákmányból a kiirtásra szánt juhok és marhák legjavát, hogy feláldozza Istenednek, az Úrnak Gilgálban. 22 Akkor ezt mondta Sámuel: Talán ugyanúgy tetszik az Úrnak az égő- és a véresáldozat, mint az engedelmség az Úr szava iránt? **Bizony, többet ér az engedelmség az áldozatnál, és a szófogadás a kosok kövérjénél!** 23 Olyan az engedetlenség, mint a varázslás vétke, és az ellenszegülés, mint a bálványimádás. Te megvetted az Úr igéjét, ő pedig

elvetett téged, és nem leszel király! 24 Saul így felelt Sámuelnek: Vétkeztem, mert megszegtem az Úr parancsát és a te beszédedet. Mert féltem a néptől, és hallgattam a szavára. 25 De bocásd meg ezúttal vétkeket, és jöjj vissza velem, hogy leboruljak az Úr előtt! 26 Sámuel azonban ezt mondta Saulnak: Nem megyek vissza veled, mert megvetted az Úr igéjét, az Úr pedig elvetett téged, és nem maradsz tovább Izráel királya. 27 Ezzel Sámuel sarkon fordult, és menni készült. De Saul megragadta a köpenye szélét, úgyhogy az leszakadt. 28 Ekkor így szólt hozzá Sámuel: Így szakítja el tőled az Úr a mai napon Izráel királyságát, és másnak, nálad különbnek adja. 29 Izráel fenséges Istene nem hazudik, és nem is bán meg semmit, mert nem ember ő, hogy bármit is megbánjon. 30 Ő pedig ezt mondta: Vétkeztem, de azért add meg nekem a tiszteletet népem vénei és Izráel előtt! Jöjj vissza velem, hogy leboruljak Istened, az Úr előtt! 31 Ekkor megfordult Sámuel, követte Sault, és Saul leborult az Úr előtt. 32 Azután ezt mondta Sámuel: Hozzátok elem Agágot, Amálék királyát! Agág odament hozzá bilincsbe verve, és azt gondolta Agág: Bizonyára elkerült a keserű halál! 33 De Sámuel így szólt: Ahogyan gyermektelenné tett asszonyokat a kardod, úgy legyen gyermektelenné anyád az asszonyok között! És felkoncolta Sámuel Agágot az Úr előtt Gilgálban. 34 Ezután elment Sámuel Rámába, Saul pedig hazament Saul Gibeájába. 35 **Sámuel nem is látta többé Sault holta napjáig; de bánkódott Sámuel Saul miatt, mivel megbánta az Úr, hogy Sault Izráel királyává tette.**

Szabó A. nem lehet a mai normák szerint megítélni

1Sám 16

Az Úr azonban ezt mondta Sámuelnek:

ÚR

Meddig bánkódsz még Saul miatt? **Hiszen elvettem őt, és nem marad Izráel királya!** Töltsd meg olajjal a szarudat, és indulj! Elküldelek a betlehem-i Isaihoz, mert az ő fiai közül választottam magamnak királyt!

SÁM

2 Hogyan mehetnék oda? – kérdezte Sámuel. – Ha meghallja Saul, megöl engem.

ÚR

De az Úr ezt felelte: Vigyél magaddal egy üszőt, és mondd ezt: Azért jöttem, hogy áldozatot mutassak be az Úrnak. 3 Azután hívd meg Isait az áldozati lakomára! Én pedig majd a tudodra adom, hogy mit kell tenned: azt kend fel, akit én mondok neked!

4 Sámuel úgy is tett, ahogyan megmondta neki az Úr. Amikor megérkezett Betlehembe, **remegve mentek eléje a város vénei, és azt kérdezték: Békés szándékkal jöttél-e?** 5 Békés szándékkal – felelte. – Azért jöttem, hogy áldozatot mutassak be az Úrnak. Szenteljétek meg magatokat, és jöjjetek el velem az áldozati lakomára! Miután szentnek találta Isait és fiait, meghívta őket az áldozati lakomára. 6 Amikor megérkeztek, és meglátta Eliábot, ezt gondolta: Biztosan ez lesz a felkent, aki most itt áll az Úr előtt. 7 De az Úr ezt mondta Sámuelnek: **Ne tekints a megjelenésére, se termetes növésére, mert én megvetem őt. Mert nem az a fontos, amit lát az ember. Az ember azt nézi, ami a szeme előtt van, de az Úr azt nézi, ami a szívben van.** 8 Ekkor Abínádábot szólította Isai, és odavezette Sámuel elé, de ő ezt mondta: Őt sem választotta az Úr. 9 Azután Sammát vezette oda Isai, de Sámuel ezt mondta: Őt sem választotta az Úr. 10 Hét fiát vezette így oda Isai Sámuel elé, de Sámuel ezt mondta Isainak: Ezeket nem választotta az Úr. 11 Majd megkérdezte Sámuel Isaitól: Itt van az összes fiad? Hátra van még a legkisebb – felelte ő –, de ő éppen a juhokat őrzi. Erre Sámuel ezt mondta Isainak: Üzenj neki azonnal, és hozasd ide, mert addig nem ülünk le, amíg ő meg nem érkezik. 12 Érte

küldött tehát, és elhozatta. **Ő pedig pirospozsgás, szép szemű és jó megjelenésű volt. Akkor ezt mondta az Úr: Rajta! Kend föl királlyá, mert ő az!** 13 Sámuel pedig fogta az olajos szarut, és testvérei körében fölkente őt. Akkor az Úr lelke szállt Dávidra, és attól kezdve vele is maradt. Sámuel pedig elindult, és elment Rámába. 14 Saultól viszont eltávozott az Úr lelke, és egy gonosz szellem kezdte gyötörni, amelyet az Úr küldött. 15 Akkor ezt mondták a szolgálói Saulnak: Látod, Istennek egy gonosz szelleme gyötör téged. 16 De a mi urunknak csak szólnia kell, és szolgálóid készek keresni egy embert, aki ért a lantpengetéshez. **És ha majd Istennek a gonosz szelleme megszáll, akkor ő játszik majd valamit, és jobban leszel.** 17 Saul így felelt a szolgálóinak: Keressetek hát nekem egy embert, aki szépen tud játszani a lanton, és hozzátok ide hozzám! 18 Ekkor megszólalt az egyik legény, és ezt mondta: Én láttam a betlehemi Isai egyik fiát, aki tud lanton játszani; **derék férfi, harcra termett, okos beszédű, daliás ember, és vele van az Úr.** 19 Saul tehát követeket küldött Isaihoz ezzel az üzenettel: Küldd el hozzám Dávidot, a fiadat, aki a juhokat szokta őrizni! 20 Isai pedig fogott egy szamarat, arra kenyeret, egy tömlő bort meg egy kecskegidát rakott, és elküldte Saulnak a fiával, Dáviddal. 21 Dávid megérkezett Saulhoz, és a szolgálatába szegődött. Ő pedig igen megszerette, és a fegyverhordozója lett. 22 Akkor ezt üzenté Saul Isainak: Hadd szolgáljon engem Dávid, mert igen megkedveltem! 23 És valahányszor Istennek az a szelleme megszállta Sault, fogta Dávid a lantot, és játszott rajta valamit. Saul ilyenkor megkönnyebbült, jobban lett, a gonosz szellem pedig eltávozott tőle.

1Sám 17

A filiszteusok összevonták seregeiket a harcra. A júdai Szókónál gyülekeztek, és tábort ütöttek Szókó és Azéká között Efesz-Dammímnál. 2 Saul és az izráéliek is összegyűltek, tábort ütöttek az Élá-völgyben, és csatarendbe álltak a filiszteusok ellen. 3 Az innenső hegyen álltak a filiszteusok, a túlsó hegyen pedig az izráéliek, és közöttük húzódott a völgy. 4 Ekkor kilépett a filiszteusok seregéből egy kiváló harcos, név szerint **Góliát**, Gát városából. Magassága hat könyök és egy arasz volt. 5 Fején rézsisak volt, öltözete pikkelyes páncél, ötezer sekel súlyú rézből volt a páncélja. 6 Lábán rézvért és vállán rézdárda volt. 7 Lándzsájának a nyele olyan vastag volt, mint a szövőszék tartófája, lándzsájának a hegye pedig hatszáz sekel súlyú vasból volt, és egy pajzshordozó ment előtte. 8 Így állt ki, és odakiáltott Izráel csatasorainak: **Miért vonultatok ki, és készültetek fel a harcra? Nézzétek, én filiszteus vagyok, ti pedig Saul szolgálói! Válasszatok ki magatok közül egy embert, hogy kiálljon ellenem!** 9 Ha le tud győzni, és megöl engem, akkor mi leszünk a ti szolgálítok; de ha én győzöm le, és én ölöm meg őt, akkor ti lesztek a mi szolgálóink, és ti szolgáltok nekünk. 10 Ezt is mondta a filiszteus: Én itt most kigúnyolom Izráel csatasorait. Állítatok hát ki ellenem valakit, hogy megvívjunk egymással! 11 Amikor meghallotta Saul és egész Izráel a filiszteusnak ezeket a szavait, megrettentek, és nagy félelem fogta el őket. 12 Dávid annak az efráta embernek volt a fia, aki a júdai Betlehemben élt, és akit Isainak hívtak. Ennek az embernek nyolc fia volt, és Saul idejében már túl öreg volt ahhoz, hogy a többiekkel bevonuljon. 13 De Isai három legnagyobb fia elment, és követte Sault a harcba. Annak a három fiának, akik hadba vonultak, ez volt a neve: az elsőszülötté Elíáb, a másodiké Abínádáb, a harmadiké pedig Sammá. 14 Dávid volt a legkisebb. A három nagyobb elment Saullal. 15 Dávid időnként elment Saulhoz, de visszatért, hogy apjának juhait legeltesse Betlehemben. 16 A filiszteus pedig megjelent minden reggel és minden este, és kiállt negyven napon át. 17 Egyszer ezt mondta Isai a fiának, Dávidnak: Vidd el testvéreidnek ezt a véka pörkölt gabonát meg ezt a tíz kenyeret, és szaladj el a táborba testvéreidhez. 18 Ezt a tíz sajtot pedig vidd el az ezredesnek, és tudd meg, hogy jól vannak-e a testvéreid, és hozz tőlük valami jelet! 19 Az Élá-völgyben vannak, ahol Saul és az izráéli férfiak harcban állnak a filiszteusokkal. 20 Felkelt tehát Dávid korán reggel, rábízta a nyáját egy bojtárra, felszedelőzködött, és elment, ahogyan Isai parancsolta neki. Éppen akkor érkezett a

szekértáborhoz, amikor a sereg harci zaj közepette csatarendbe fejlődött. 21 Csatarendbe állt Izráel is, meg a filiszteusok is: egyik csatasor a másikkal szemben. 22 Dávid rábízta holmiját arra, aki a fölszerelést őrizte, és a csatasor felé futott. Odaérve megkérdezte bátyjait, hogy jól vannak-e. 23 Miközben velük beszélgetett, előállt a filiszteusok csatasorából egy kiváló harcos: egy Góliát nevű filiszteus Gát városából, és most is ugyanúgy beszélt, Dávid pedig meghallotta. 24 Amikor az izráeli férfiak meglátták azt az embert, mindnyájan elfutottak előle, mert nagyon féltek. 25 Ezt mondták az izráeliek: Láttátok ezt az embert, aki előállt? Azért állt elő, hogy kigúnyolja Izráelt. Ha akadna valaki, aki megölné, azt gazdagon megajándékozná a király, még a leányát is hozzáadná, és fölmentené apjának a házáat Izráelben minden szolgálat alól. 26 Akkor Dávid megkérdezte a mellette állóktól: Mi lesz a jutalma annak, aki megöli ezt a filiszteust, és megmenti Izráelt a gyalázattól? Mert ki ez a körülmetéletlen filiszteus, hogy gyalázni meri az élő Isten seregét? 27 A nép pedig elmondta neki is szóról szóra, hogy mi lesz a jutalma annak, aki levágja Góliátot. 28 Amikor a legidősebb bátyja, Eliáb hallotta, hogy Dávid az emberekkel beszélget, haragra gerjedt Eliáb, és ezt mondta: Minek jöttél ide, és kire bíztad azt a néhány juhót a pusztában? Tudom, hogy szeretsz hősködni, és mindig valami rosszban töröd a fejed. Csata akarsz látni, azért jöttél ide! 29 Dávid ezt felelte: Ugyan mit követtem el? Hiszen csak beszélgetek! 30 Azután odafordult valaki máshoz, és tőle is ugyanazt kérdezte. A hadinép pedig ugyanúgy válaszolt neki, mint azelőtt. 31 Amikor híre ment, hogy mit beszél Dávid, jelentették Saulnak, ő pedig magához rendelte. 32 **Dávid ezt mondta Saulnak: Senki se csüggedjen el emiatt, elmegy a te szolgád, és megvív ezzel a filiszteussal.** 33 **De Saul ezt mondta Dávidnak: Nem mehetsz el, hogy megvívj ezzel a filiszteussal, mert még fiatal vagy, ő pedig harchoz szokott ember ifjúkora óta.** 34 **Dávid azonban így felelt Saulnak: Pásztor volt a te szolgád apja juhait mellett, és ha jött egy oroszlán vagy medve és elragadott egyet a nyájából, 35 utánamentem, leterítettem (Hercules Orlando), és kiragadtam a szájából. Ha pedig ellenem támadt, megragadtam a szakállánál fogva, leterítettem és megöltem.** 36 Leterítette a te szolgád az oroszlánt is, a medvét is: úgy jár majd ez a körülmetéletlen filiszteus is, mint azok, mivel csúfolta az élő Isten seregét. 37 Azután ezt mondta Dávid: **Az Úr, aki megmentett engem az oroszlán és a medve karmától, meg fog menteni ennek a filiszteusnak a kezéből is.** Saul így felelt Dávidnak: Hát menj, az Úr legyen veled! 38 És felöltöztette Saul Dávidot a saját ruhájába, a fejére rézsisakot tett, és páncélba öltöztette. 39 Felkötötte Dávid Saul kardját is a ruhája fölé, és megpróbált járni benne, mert nem volt hozzászokva. Ekkor azonban Dávid ezt mondta Saulnak: Nem tudok én ezekben járni, mert nem vagyok én ilyenekhez szokva. Le is vetette Dávid ezeket. 40 Kezébe vette hát a botját, és kiválasztott a patakából öt sima kövecskét; beletette azokat a pásztortáskájába, a tarisznyájába, és parittyával a kezében közeledett a filiszteushoz. 41 **A filiszteus is elindult, egyre közelebb jött Dávidhoz, és előtte ment a pajzshordozója.** 42 Amikor a filiszteus rátekintett, **megvetően nézett Dávidra, mert fiatal volt, piroszozgás és jó megjelenésű.** 43 Ezt kérdezte a filiszteus Dávidtól: Hát kutya vagyok én, hogy bottal jössz ellenem? És szidni kezdte a filiszteus Dávidot Istenével együtt. 44 Ezt mondta a filiszteus Dávidnak: Gyere csak ide, hadd adjam a testedet az égi madaraknak és a mezei vadaknak! **AYLI CHARLES ÉS ORLANDO** 45 Dávid így felelt a filiszteusnak: Te karddal, lándzsával és dárdával jössz ellenem, de én a Seregek Urának, Izráel csapatai Istenének a nevében megyek ellened, akit te kicsúfoltál. 46 Még ma kezembe ad az Úr, leváglak, és a fejedet veszem, a filiszteusok seregének a hulláit pedig még ma az égi madaraknak és a mezei vadaknak adom, hadd tudja meg mindenki a földön, hogy van Isten Izráelben. 47 És megtudja ez az egész egybegyűlt sokaság, hogy nem karddal és lándzsával szabadít meg az Úr. Mert az Úr kezében van a háború, és ő ad a kezünkbe benneteket. 48 Amikor a filiszteus nekikészült, és egyre közeledett Dávidhoz, Dávid is kifutott gyorsan a csatasorból a filiszteus elé. 49 Belenyúlt Dávid a tarisznyájába, kivett belőle egy követ, a parittyájával elröpítette, és úgy homlokra találta a filiszteust, hogy a kő befűrődött a homlokába, és arccal a földre zuhant. 50 Dávid tehát erősebb volt a filiszteusnál, bár csak

parittyája és köve volt: legyőzte a filiszteust, és megölte, pedig még kard sem volt Dávidnál. 51 Azután odafutott Dávid, rálépett a filiszteusra, fogta annak a kardját, kihúzta a hüvelyéből, megölte vele, **és levágta a fejét.** Amikor látták a filiszteusok, hogy meghalt a vitézük, megfutamodtak. 52 Ekkor az izráeliek és júdaiak nekilódultak, és csatakiáltás közepette üldözték a filiszteusokat a völgy irányában, egészen Ekrón kapujáig. Ott feküdtek az elesett filiszteusok a Saarajimba vezető úton egészen Gátig és Ekrónig. 53 Azután visszatértek Izráel fiai a filiszteusok üldözéséből, és kifosztották a táborukat. 54 Dávid pedig fogta a filiszteus fejét, és Jeruzsálembé vitte, fegyvereit pedig otthon helyezte el. 55 Amikor látta Saul, hogy kiállt Dávid a filiszteus ellen, ezt kérdezte a hadseregarancsnoktól, Abnértól: Abnér, kinek a fia ez az ifjú? Abnér így felelt: Az életemre mondom, ó, király, hogy nem tudom. 56 Akkor ezt mondta a király: Kérdezz hát utána, hogy kinek a fia ez az ifjú! 57 És amikor visszajött Dávid azután, hogy levágta a filiszteust, fogta őt Abnér, és Saul elé vezette. A filiszteus feje még a kezében volt. 58 Saul megkérdezte tőle: **Kinek a fia vagy, te ifjú? Dávid így felelt: Szolgádnak, a betlehem-i Isainak a fia vagyok.**

1Sám 18

Miután véget ért a beszélgetés **Saullal, Jónátán lelke összeforrt Dávid lelkével. Úgy megszerette őt Jónátán, mint önmagát.** 2 Saul pedig magához vette őt azon a napon, és nem engedte, hogy visszatérjen apja házába. 3 És szövetséget kötött Jónátán Dáviddal, mert úgy szerette őt, mint önmagát. 4 Levette Jónátán a köpenyét, és Dávidnak adta, sőt a ruháját meg a kardját, az íját és az övét is. 5 És ha Dávid harcba indult, sikerrel járt mindenütt, bárhová küldte Saul. Ezért a harcosok élére állította őt Saul. Tetszett ez az egész népnek, még Saul udvari embereinek is. 6 Egyszer amint hazajöttek, amikor Dávid a filiszteusoktól győztesen tért vissza, kivonultak az asszonyok Saul király elé Izráel városaiból énekszóval, körtáncot lejtve, dobolva, örömkialtások közepette, és háromhúrú hangszereken játszva. 7 A táncoló asszonyok így énekeltek: Megölt Saul ezer embert, Dávid meg tízezer embert! 8 Saul erre igen megharagudott, mert nem tetszett neki ez a dolog. Ezt gondolta ugyanis: Dávidnak tízezret tulajdonítanak, nekem meg csak ezret tulajdonítanak! A végén még a királyság is az övé lesz! 9 **Ettől fogva állandóan rossz szemmel nézett Saul Dávidra.** 10 **Másnap megszállta Sault Istennek az a gonosz szelleme, és révületbe esett a házában, Dávid pedig, ahogy ilyenkor mindig, játszani kezdett a lanton. Saul kezében lándzsa volt.** 11 **Saul feléje dobta a lándzsát, mert ezt gondolta: A falhoz szegezem Dávidot! Dávid azonban két ízben is kitért előle.** 12 És félni kezdett Saul Dávidtól, mert vele volt az Úr, Saultól pedig eltávozott. 13 Ezért eltávolította őt Saul maga mellől, és ezredessé tette, hogy ő vezesse csatába és haza a hadinépet. 14 Dávid minden útján sikerrel járt, mert vele volt az Úr. 15 Amikor látta Saul, hogy milyen nagy sikereket ér el, rettegni kezdett tőle. 16 De egész Izráel és Júda szerette Dávidot, mert ő vezette csatába és vissza a hadinépet. 17 Egyszer így szólt Saul Dávidhoz: Nézd, neked adom feleségül idősebb lányomat, Mérabot, csak légy az én vitézem, és harcold az Úr harcait! Mert így gondolkozott Saul: Ne én végezzek vele, hanem a filiszteusok. 18 Dávid ezt felelte Saulnak: Ki vagyok én, mi az én életem és apám családja Izráelben, hogy veje legyek a királynak? 19 De amikor hozzá kellett volna adni Dávidhoz Saul leányát, Mérabot, mégis a mehólái Adriélhez adták feleségül. 20 **Saul leánya, Míkal azonban megszerette Dávidot.** Megmondták ezt Saulnak, és ő helyeselte a dolgot. 21 Ezt gondolta ugyanis Saul: Neki adom őt, mert ez lesz a csapda, és végeznek vele a filiszteusok. Ezért ezt mondta Saul Dávidnak: Itt az újabb alkalom, ezúttal csakugyan a vöm leszel! 22 És megparancsolta Saul az udvari embereinek, hogy így beszéljenek bizalmasan Dáviddal: Nézd, a király kedvel téged, és az udvari emberei is mind szeretnek. Légy hát a király veje! 23 Saul udvari emberei el is mondták Dávidnak ezeket, de Dávid így felelt: Olyan csekélységnek tartjátok, hogy valaki a király veje legyen? Hiszen én

szegény és jelentéktelen ember vagyok. 24 És jelentették az udvari emberek Saulnak, hogy miket mondott Dávid. 25 Akkor ezt mondta Saul: Mondjátok meg Dávidnak, hogy nem kíván a király mátkapénzt, csak száz filiszteus előbőrét. Így állj bosszút a király ellenségein! Saul ugyanis azt gondolta, hogy a filiszteusok által öleti meg Dávidot. 26 Amikor aztán az udvari emberek elmondták Dávidnak ezeket, Dávid is helyeselte a dolgot, hogy a király veje legyen. Még mielőtt letelt volna a kitűzött idő, 27 elindult és elment Dávid az embereivel együtt, és levágott kétszáz férfit a filiszteusok közül. Elhozta Dávid az előbőrüket, és odaadta az összeset a királynak, hogy a király veje lehessen. **Ekkor hozzáadta Saul a leányát, Míkalt feleségül.** 28 Saul azonban látta és tudta, hogy az Úr Dáviddal van, és hogy Míkal, Saul leánya szereti őt. 29 Ezért még jobban félt Saul Dávidtól, és ellensége lett Dávidnak egész életére. **30 A filiszteusok vezérei kivonultak harcolni. Valahányszor kivonultak, Dávid mindig nagyobb sikert ért el, mint Saul többi udvari embere, ezért igen nagy hírnévre tett szert.**

1Sám 19

1 Saul elmondta fiának, Jónátánnak és összes udvari emberének, hogy meg akarja ölni Dávidot. Jónátán, Saul fia azonban nagyon kedvelte Dávidot. 2 És megmondta Jónátán

Dávidnak: Apám, Saul meg akar ölni.

Ezért vigyázz magadra holnap reggelig, maradj a rejtkehelyen, és rejtőzz el! 3 Én pedig kimegyek, és ott állok meg apám mellett a mezőn, ahol te leszel, és beszélni fogok apámmal rólad. Majd meglátom, hogy mi lesz, és elmondom neked. 4 Jónátán beszélt is apjával, Saullal Dávid érdekében. Ezt mondta neki: Ne vétkezzen a király a szolgája, Dávid ellen, hiszen ő nem vétett ellened, sőt sok jót tett neked. 5 Kockára tette az életét, leterítette a filiszteust, és nagy szabadulást szerzett az Úr egész Izráelnek. Te láttad ezt, és örültél. Miért vétkeznél ártatlan vért ontva, miért akarod ok nélkül megölni Dávidot? 6 Saul hallgatott Jónátán szavára; meg is esküdött Saul: Az élő Úrra mondom, hogy **nem kell meghalnia!** 7 **Ekkor hívatta Jónátán Dávidot, és elmondta neki Jónátán mindezeket.** Majd Jónátán odavezette Dávidot Saulhoz, aki ismét olyan lett hozzá, mint azelőtt. 8 Közben a háború tovább folytatódott. Dávid kivonult a filiszteusok ellen, nagy vereséget mért rájuk, és azok megfutamodtak előle. 9 **Egyszer az Úrnak az a gonosz szelleme megszállta Sault, amikor házában ült lándzsával a kezében. Dávid a lanton játszott. 10 Ekkor Saul lándzsájával a falhoz akarta szegezni Dávidot, de ő félrehajolt Saul elől, és a lándzsa a falba fúródott.** Dávid pedig kiszaladt, és elmenekült még azon az éjszakán. 11 Ekkor követeket küldött Saul Dávid házához, hogy tartsák szemmel, és reggel majd öljék meg. De a felesége, Míkal megmondta Dávidnak: Ha nem mented meg ma éjjel az életedet, holnap meg kell halnod! 12 **És leeresztette Míkal Dávidot az ablakon át.** Ő pedig futásnak eredt, és elmenekült. 13 Ekkor fogta Míkal a házibálványt, belefektette az ágyba, a fejéhez odatett egy kecskeszőr párnát, és betakarta egy ruhával. 14 Saul tehát elküldte követeit, hogy fogják el Dávidot, de az asszony azt mondta nekik, hogy beteg. 15 Ekkor Saul ismét elküldte a követeket, hogy nézzék meg Dávidot, és vigyék el hozzá ágyastul, hogy megölesse. 16 Amikor a követek odamentek, kitűnt, hogy a házibálvány volt az ágyban, és egy kecskeszőr párna volt ott a fejénél. 17 Ezért Saul ezt mondta Míkalnak: Miért csaptál be így engem? Miért engedted, hogy ellenségem elmeneküljön? Míkal ezt felelte Saulnak: Ő mondta nekem: Engedj el, különben megöllek! 18 Dávid tehát futva elmenekült. Elment Sámuelhez Rámába, és elmondta neki mindazt, amit Saul tett vele. Azután Sámuellel együtt Nájótba ment, és ott tartózkodtak. 19 De jelentették Saulnak, hogy Dávid Nájótban van, Rámá mellett. **20 Akkor Saul követeket küldött, hogy fogják el Dávidot. De amikor meglátták a próféták csoportját, akik révületben voltak, Sámuel pedig ott állt mellettük, akkor Isten lelke szállt Saul követeire, és ők is révületbe estek.** 21 **Jelentették ezt Saulnak. Erre újabb követeket**

küldött, de azok is révületbe estek. Harmadszor is küldött Saul követeket, de azok is révületbe estek. 22 Ekkor maga is elment Rámába, és amikor a Szekúban levő nagy kúthoz érkezett, így kérdezősködött: Hol van Sámuel és Dávid? Ezt felelték: Nájótban, Rámá mellett. 23 Elindult tehát a Rámá melletti Nájótba. De Isten lelke szállt órá is, úgyhogy amíg ment, folyton révületben volt, amíg csak meg nem érkezett a Rámá melletti Nájótba. 24 Akkor ő is ledobta a ruháját, és révületben volt ő is Sámuel előtt, és ott feküdt meztelenül egész nap és egész éjjel. Ezért mondják: Hát már Saul is a próféták között van? **RAGÁLYOS RÉVÜLETE**

1Sám 20

Dávid ezután elmenekült a Rámá mellett levő Nájótból. Elment, és ezt mondta Jónátánnak:

DÁVID

Mit követtem el, mi az én bűnöm, mi az én vétkem apáddal szemben, hogy az életemre tör? 2 JONATÁN

Ő azt felelte neki: Dehogyan fogsz meghalni! Hiszen nem tesz apám semmit sem, amit föl ne tárna előttem. Miért titkolná el apám előlem éppen ezt a dolgot? Az nem lehet!

DÁVID

3 De Dávid meg is esküdött, és ezt mondta: Jól tudja apád, hogy te jóindulattal vagy irántam, ezért azt gondolta: Ne tudja meg ezt Jónatán, mert elszomorodik. De az élő Úrra és az életemre mondom, hogy csak egy lépés választ el engem a haláltól!

JONATÁN

4 Jónatán így felelt Dávidnak: Amit csak kívánsz, megteszem érted!

DÁVID

5 Akkor Dávid ezt mondta Jónátánnak: Nézd, holnap újhoid lesz, és nekem az étkezésnél ott kellene ülnöm a király mellett. Engedj el, hadd rejtőzzem el a mezőn holnapután estig! 6 Ha apád kérdezősködik utánam, ezt mondd: Engedélyt kért tőlem Dávid, hogy hazaszaladhasson a városába, Betlehembe, mert egész nemzetsége most tartja az évenkénti áldozati lakomát. 7 Ha erre azt mondja, hogy jól van, akkor békében lehet szolgálád. De ha nagyon megharagszik, abból megtudod, hogy eldöntött dolog nála a pusztulásom. 8 Akkor mutasd meg hűségedet szolgáládhoz, hiszen te kötöttél szövetséget az Úr előtt **szolgáddal! De ha van bennem valami bűn, te ölj meg, miért vinnél apádhoz?**

JONATÁN

9 De Jónatán ezt felelte: Semmiképpen sem! Ha megtudom, hogy apám veled szemben ilyen gonoszságra határozta el magát, akkor megmondom neked.

DÁVID

10 Dávid megkérdezte Jónatánt: Ki mondja meg nekem, ha keményen válaszol apád? 11

JONATÁN

Jónatán így felelt Dávidnak:

Gyere, menjünk ki a mezőre!
(És kimentek mindketten a mezőre.)

JONATÁN

12 Akkor ezt mondta

Jónátán Dávidnak: Az Úrra, Izráel Istenére fogadom, hogy holnap vagy holnapután ilyenkorra kipuhatom apámtól, jóakarattal van-e Dávid iránt; és ha nem, akkor elküldök valakit hozzád, és megüzenem neked. 13 Úgy segítse meg az Úr Jónátánt most és ezután is, hogy a tudomásodra hozom, ha apám gonoszságot tervez ellened! Akkor elengedlek, menj el békével! Legyen veled az Úr, ahogyan apámmal volt. 14 Ha életben maradok, bánj velem az Úr szeretetével, de ha meghalok, 15 ne vond meg soha szeretetedet az én házam népétől akkor sem, amikor az Úr kiirtja Dávid valamennyi ellenségét a föld színéről.

16 Így kötött Jónátán szövetséget Dávid házával, tudva, hogy Dávid ellenségein bosszút fog állni az Úr. 17 Jónátán ismét megeskette Dávidot, hogy szeretni fogja őt. Mert ő is egész lelkével szerette Dávidot.

JONATÁN

18 Azután ezt mondta neki Jónátán: Holnap újhold lesz, és kérdezősködni fognak utánad, mert a helyed üres lesz. 19 Holnapután jöjj ide sietve, és menj arra a helyre, ahol elrejtőztél a múlt alkalommal, és várj ott az Ezel nevű kő mellett. **20 Én pedig három nyilat lövök arrafelé, mintha célba lőnék. 21 Azután majd utánuk küldök egy fiút: Eredj, keresd meg a nyilakat! És ha ezt mondom a fiúnak: Mögötted vannak a nyilak, szedd föl őket! – akkor előjöhetsz, mert az élő Úrra mondom, hogy biztonságban vagy, és nincs semmi baj. 22 Ha azonban ezt mondom a fiúnak: A nyilak messze előtted vannak! – akkor menj el, mert az Úr elküld téged. 23 Abban a dologban pedig, amit megbeszéltünk egymással, az Úr legyen a tanú közöttünk mindörökre.**

24 Dávid tehát elrejtőzött a mezőn. És amikor eljött az újhold, a király asztalhoz ült, hogy egyék. 25 Leült a király a székére, mint máskor, a fal melletti székre; vele szembe Jónátán, Saul mellé pedig Abnér ült; Dávid helye azonban üresen maradt. 26 De Saul semmit sem szólt azon a napon, mert azt gondolta: Történhetett vele valami, ezért nem tiszta. Igen, biztosan nem tiszta! 27 Amikor azonban másnap, az újhold utáni napon is üresen maradt Dávid helye, ezt kérdezte Saul a fiától, Jónátántól: Miért nem jött el Isai fia se tegnap, se ma az étkezésre? 28 Jónátán így felelt Saulnak: Engedélyt kért tőlem Dávid, hogy elmehessen Betlehembe. 29 Ezt mondta ugyanis: Engedj el engem, mert áldozati lakomája van nemzetségünknek a városban, és rám parancsolt a bátyám. Azért, ha jóindulattal vagy hozzám, engedd meg, hogy elmenjek megnézni a testvéreimet. Ezért nem jött el a király asztalához. 30 Akkor elöntötte Saul a düh Jónátán miatt, és ezt mondta neki: **Te romlott és engedetlen fajzat! Jól tudom, hogy te Isai fiát pártolod a magad szégyenére és anyád gyalázatára. 31 Mert míg Isai fia él a földön, nem lesz belőled és a királyságodból semmi. Azért küldj érte, és hozasd ide hozzám, mert a halál fia ő! 32 Jónátán azonban így válaszolt apjának, Saulnak: Miért kell meghalnia? Mit követett el? 33 Erre Saul feléje dobta a lándzsáját, és át akarta vele ütni. Ekkor megértette Jónátán, hogy apja elhatározta Dávid megölését. 34 Majd fölkelt Jónátán az asztaltól izzó haraggal. Nem evett semmit az újhold második napján, mert bántódott Dávid miatt, akit gyalázott az apja. 35 Reggel azután kiment Jónátán a mezőre a Dáviddal megbeszélt időben, és egy kisfiú volt vele. 36 Ezt mondta a fiúnak: Szaladj, és keresd meg a nyilakat, amelyeket kilövök! A fiú elfutott, ő pedig úgy lőtt ki egy nyilat, hogy túlmenjen rajta. 37 Amikor a fiú arra**

a helyre ért, ahova Jónátán a nyilat lőtte, Jónátán utánakiáltott a fiúnak: **Messze előtted van a nyilam!** 38 Még ezt is utánakiáltotta Jónátán a fiúnak: Siess, fuss, meg ne állj! A fiú fölkapta Jónátán nyilát, és visszament az urához. 39 A fiú semmiről sem tudott, így csak Jónátán és Dávid értette a dolgot. 40 Azután odaadta Jónátán a vele levő fiúnak a fegyvereket, és ezt mondta neki: Eredj, vidd be a városba. 41 **A fiú elment, Dávid pedig fölkel a kő déli oldala mellől, arcával a földig hajolt, és háromszor leborult. Azután megcsókolták egymást, megsiratták egymást, míg csak Dávid erőt nem vett magán.** 42 **Akkor ezt mondta Jónátán Dávidnak: Menj el békével! Abban pedig, amiről mindketten megesküdtünk az Úr nevére, legyen az Úr a tanú közöttünk és utódaink között mindörökre!**

1Sám 21

1 Dávid ezután útnak indult, Jónátán pedig visszament a városba. 2 Dávid Ahímelek paphoz ment Nóbba. Ahímelek remegve ment Dávid elé, és ezt kérdezte tőle: Miért vagy egyedül, és miért nincs veled senki? 3 Dávid ezt felelte Ahímelek papnak: A király megbízásában járok, de azt mondta, hogy senki se tudjon meg semmit arról, amiért elküldött, és amivel megbízott. A legényeket is ezért rendeltem máshová. 4 Most azért mi van kéznél? **Adj nekem öt kenyeret, vagy ami éppen akad!** 5 **A pap ezt felelte Dávidnak: Közönséges kenyér nincs nálam, van azonban szent kenyér, de csak akkor, ha a legények megtartóztatták magukat az asszonytól.** 6 Dávid pedig ezt válaszolta a papnak: Valóban el volt tiltva tőlünk az asszony egy ideje. Amikor elindultam, szent volt a legények teste. Ez az út közönséges ugyan, de a testük meg van szentelve. 7 Ekkor odaadta neki a pap a szent kenyeret, mert nem volt ott más, **csak áldozati kenyér, amit el szoktak venni az Úr színe elől, és frissen sült kenyeret tesznek oda, ha amazt elvették.** 8 Saul egyik udvari embere, név szerint az edómi Dóég azon a napon éppen ott volt, mert el volt különítve az Úr színe előtt. Ő volt Saul pásztorainak a felügyelője. 9 Dávid azután megkérdezte Ahímelektől: Nincs itt kéznél lándzsa vagy kard? Mert nem hoztam magammal sem a kardomat, sem a fegyvereimet, olyan sürgős volt a király megbízása. 10 A pap így felelt: A filiszteus Góliát kardja, akit te vágtál le az Élá-völgyben, köpenybe csavarva itt van az éfód mögött. Ha el akarod vinni, vidd el, de ezen kívül nincs itt egyéb. Dávid ezt mondta: Nincs annál megfelelőbb. Add ide! 11 Dávid még aznap elindult, és Saul elől Ákíshoz, Gát királyához menekült. 12 Ákísnak ezt mondták udvari emberei: Hiszen ez Dávid, az ország királya! Róla énekelték a körtáncban: **Megölt Saul ezer embert, Dávid meg tízezer embert!** 13 Amikor Dávidnak tudomására jutott ez a beszéd, nagyon félni kezdett Ákístól, Gát királyától. 14 Félkegyelműnek tette hát magát előttük, és amikor köztük volt, úgy viselkedett, mint egy eszelős: firkálgatott az ajtószárnyakra, nyálát pedig a szakállára csurgatta. **Hamlet!** 15 Akkor ezt mondta Ákís az udvari embereinek: Hát nem látjátok, hogy ez az ember bolond? Minek hoztátok ide? 16 Nincs itt elég bolond, idehoztátok még ezt is, hogy a bolondját járja előttem? Egy ilyen kerüljön a házamba? **HAMLET, EDGAR**

1Sám 22

Elment azért onnan Dávid, és az Adullám-barlangba menekült. Amikor meghallották testvérei és apjának egész rokonsága, elmentek hozzá. 2 Odasereglett még hozzá mindenféle elnyomott, eladósodott és elkeseredett ember, ő pedig a vezérük lett. Mintegy négyszáz ember volt vele. 3 Onnan a móábi Micpébe ment Dávid, és ezt mondta Móáb királyának: Hadd jöjjön közétek apám és anyám, amíg meg nem tudom, hogy Isten mit akar tenni velem. 4 És odavitte őket Móáb királyához, és ott maradtak nála mindaddig, amíg Dávid a sziklavárban volt. 5 Gád

próféta azonban ezt mondta Dávidnak: Ne maradj a sziklavárban, hanem eredj, menj el Júda földjére! Dávid el is ment, és megérkezett a hereti erdőbe. 6 Saul pedig tudomást szerzett erről, mert felismerték Dávidot és az embereit. Saul ekkor Gibeában volt a magaslaton, a tamariszkuszfa alatt. Lándzsája a kezében volt, és udvari emberei mind mellette álltak. 7 Akkor ezt mondta Saul a mellette álló udvari embereknek: Idehallgassatok, Benjámin fiai! Hát Isai fia adott itt mindenkinek mezőt és szőlőt, és ő tett talán benneteket ezredesekké és századosokká? 8 Hiszen ti mind összeesküdtetek ellenem, mert senki sem leplezte le előttem, hogy a tulajdon fiam kötött szövetséget Isai fiával. **Senki sem szánt meg engem, és nem mondta meg nekem, hogy a tulajdon fiam lázította ellenem a szolgálmat, hogy leselkedjék rám. Bizony, így van ez!** 9 Megszólalt erre az edómi Dóég, aki ott állt Saul udvari emberei mellett, és azt mondta: Én láttam, amikor Isai fia Nóbba érkezett Ahímelekhez, Ahítúb fiához. 10 Ő megkérdezte érdekében az Urat, ellátta útravalóval, sőt a filiszteus Góliát kardját is odaadta neki. 11 Ekkor hívatta a király Ahímelek papot, Ahítúb fiát és egész rokonságát, a nóbi papokat. Azok el is jöttek mindnyájan a királyhoz. 12 És ezt mondta Saul: Hallgass ide, Ahítúb fia! Ő pedig így felelt: Itt vagyok, uram. 13 Saul megkérdezte tőle: Miért esküdtetek össze ellenem Isai fiával, amikor kenyeret és kardot adtál neki, sőt az ő érdekében Istent is megkérdezted?! Azért, hogy fellázadjon ellenem, és leselkedjék rám? Bizony, így van ez! 14 Erre így felelt Ahímelek a királynak: Van-e olyan megbízható ember összes szolgálád között, mint Dávid, a király veje, testőrséged parancsnoka, akit nagyra becsülnek udvarodban? 15 Vajon most kérdeztem meg először az Istent vele kapcsolatban? Egyáltalán nem! Ne vádold mással sem szolgálodat, sem egész rokonságomat, királyom, mert szolgálád mindezekről a dolgokról semmit sem tudott. 16 A király azonban így szólt: Halállal kell lakolnod, Ahímelek, neked és egész rokonságodnak! 17 A mellette álló fegyvereseknek pedig ezt mondta a király: **Fogjátok körül és öljétek le az Úr papjait, mert ők is Dávidot segítették. Hiszen tudták, hogy szökésben van, mégsem jelentették nekem!** A király szolgálái azonban nem akartak kezet emelni és rátámadni az Úr papjaira. 18 Ekkor Dóégnak parancsolta a király: **Gyere ide, és támadj rá te a papokra! Az edómi Dóég oda is ment, rátámadt a papokra, és megölt azon a napon nyolcvanöt embert, akik gyors éfódot viseltek.** 19 Fegyverrel tört Nóbba, a papok városára is: kardéltre hányt férfit és nőt, gyermeket és csecsemőt, ökröt, szamarat és bárányt. 20 Ahítúb fiának, **Ahímeleknek egyik fia azonban, akit Ebjátárnak hívtak, elmenekült, és Dávidhoz szökött.** 21 Ebjátár hírül vitte Dávidnak, hogy Saul megölette az Úr papjait. 22 Dávid ezt mondta Ebjátárnak: Tudtam én már aznap, amikor ott volt az edómi Dóég, hogy el fog ez árulni Saulnak. **Én okoztam apád egész háza népének a vesztét.** 23 Maradj nálam, ne félj, mert aki az én életemre tör, az tör a te életedre is. Ezért biztonságban leszel nálam. Lk 13,18-35

Dóég A név jelentése: »aggódó«. Edómi ember, Saul pásztorainak a felügyelője, aki valamilyen okból éppen Nóbban, a szent helyen tartózkodott akkor, amikor Ahímelek főpap Dávid rendelkezésére bocsátotta a szent kenyereket és Góliát kardját, nem tudva, hogy Dávid menekülőben van Saul elől (1Sám 21,8). Amikor aztán Saul felelősségre vonja környezetét, hogy miért nem mondják el neki a Dávidról megkapható híreket, az edómi Dóég megszólal és elmondja, hogy mit látott Nóbban, a szent helyen (1Sám 22,7-10). Saul hivatja a nóbi papokat, azok Ahímelekkel az élen meg is érkeznek. Saul összeesküvéssel vádolja a nóbi papokat, nem fogadja el mentegetőzésüket, és kiadja a parancsot Ahímelek, családja és a nóbi papok megölésére. Saul szolgálái nem akarnak fegyvert fogni az Úr papjaira. Ekkor Dóégnak parancsolja a király, hogy ölje meg a papokat. Dóég végre is hajtja a parancsot, megölt 85 papot, megtámadja Nóbót, a papok városát, s lakóit kardéltre hányja az állatokkal együtt (1Sám 22,11-19).

1Sám 23

Jelentették egyszer Dávidnak, hogy a filiszteusok megtámadták Keílát, és fosztogatják a szérűket.

2 Ekkor megkérdezte Dávid az Urat: **Elmenjek, és megverjem a filiszteusokat? Az Úr ezt felelte Dávidnak: Menj el, verd meg a filiszteusokat, és szabadítsd föl Keílát!** 3 De az emberei ezt mondták Dávidnak: **Még itt, Júdában is félünk!** Csakugyan menjünk el Keílába,

a filiszteusok csapatai ellen? 4 Dávid ismét megkérdezte az Urat. Az Úr pedig így válaszolt neki: Indulj, és menj el Keilába, mert kezedbe adom a filiszteusokat. 5 Elment tehát Dávid az embereivel Keilába, harcba szállt a filiszteusokkal, elhajtotta jószágait, és nagy vereséget mért rájuk. Így szabadította fel Dávid Keila lakóit. 6 Amikor Ebjátár, Ahimelek fia Dávidhoz menekült Keilába, az éfódot is magával vitte. 7 Ezután jelentették Saulnak, hogy Dávid Keilába ment. Akkor ezt mondta Saul: Kezembe adta őt az Isten, hiszen saját magát zárta be azzal, hogy egy kapuval és zárral felszerelt városba ment. 8 Ezért mozgósította Saul az egész hadinépet, hogy Keila ellen vonuljon, és körülzárja Dávidot embereivel együtt. 9 Dávid azonban megtudta, hogy Saul rosszat forral ellene. Ezt mondta Ebjátár papnak: **Hozd ide az éfódot!** 10 Majd ezt mondta Dávid: Uram, Izráel Istene! Azt a hírt hallotta szolgálád, hogy Saul ide akar jönni Keilába, hogy elpusztítsa miattam a várost. 11 Kiszolgáltatnak-e neki Keila polgárai? Idejön-e Saul, ahogyan szolgálád hallotta? Uram, Izráel Istene, jelentsd ki szolgálódnak! Az Úr így felelt: Idejön. 12 Akkor ezt kérdezte Dávid: Kiszolgáltatnak-e engem és embereimet Saulnak Keila polgárai? Az Úr így felelt: Kiszolgáltatnak. 13 Felkerekedett tehát Dávid mintegy hatszáz emberével, kivonult Keilából, és mentek, amerre mehettek. Amikor jelentették Saulnak, hogy Dávid elmenekült Keilából, lemondott arról, hogy ellene vonuljon. 14 **Dávid a pusztában sziklavárakban tartózkodott.** Amikor a Zíf-pusztában, a hegyvidéken lakott, Saul mindennap kereste, de Isten nem adta őt a kezébe. 15 Dávid látva, hogy Saul kivonult ellene, és az életére tör, a Zíf-pusztában az erdőségbe vette be magát. 16 Ekkor elindult **Jónátán, Saul fia, és elment Dávidhoz az erdőségbe, és erősítette az Istenbe vetett bizalmát.** 17 **Ne félj – mondta neki –, nem ér utol apámnak, Saulnak a keze! Te leszel Izráel királya, én pedig a második ember leszek melletted. Apám, Saul is tudja, hogy így lesz.** 18 **És szövetséget kötöttek egymással az Úr színe előtt.** Dávid az erdőségben maradt, Jónátán pedig hazament. 19 De a zífiek elmentek Saulhoz Gibeába, és ezt mondták: Nálunk rejtőzködik Dávid a sziklavárakban, az erdőségben, a Hakílá-halmon, a sivatagtól délre. 20 Ha tehát az a legfőbb kívánságod, ó, király, hogy eljőjj, akkor gyere el, és a mi dolgunk lesz, hogy kiszolgáltassuk őt a királynak. 21 Saul ezt mondta: Az Úr is megáld titeket, hogy megszántatok engem. 22 Menjetek, és bizonyosodjatok meg újból! Derítsetek fel és ellenőriztetek minden helyet, amerre meg szokott fordulni, és azt is, hogy ki látta ott, mert azt mondták nekem, hogy nagyon ravasz ember. **23 Ellenőriztetek és derítsetek fel minden búvóhelyet, ahol csak elbújhatott, és ha biztos híreitek vannak, térjete vissza hozzám, akkor elmegyek veletek.** Ha az országban van, felkutatom őt, Júda bármely nemzetségében is legyen! 24 Azok elindultak, és elmentek Saul előtt Zífbe. Dávid ekkor embereivel együtt a Máón-pusztában volt, a síkságon, a sivatagtól délre. 25 Saul is elment embereivel, hogy megkeresse őt. Dávidnak azonban jelentették a dolgot, ezért elment ahhoz a sziklához, amely a Máón-pusztában van. Meghallotta ezt Saul, és üldözőbe vette Dávidot a Máón-pusztában. 26 Saul a hegy egyik oldalán vonult, Dávid és emberei pedig a hegy másik oldalán. Dávid sietve próbált elmenekülni Saul elől, mert Saul és emberei már kezdték bekeríteni Dávidot és embereit, hogy elfogják őket. 27 De követ érkezett Saulhoz ezzel az üzenettel: Siess, gyere, **mert betörték a filiszteusok az országba!** 28 **Ekkor visszatért Saul Dávid üldözéséből, és a filiszteusok ellen vonult. Ezért hívják azt a helyet Mahlekót-sziklának.**

1Sám 24

1 Ezután elvonult onnan Dávid, és **Én-Gedí sziklavárában tartózkodott.** 2 Amikor visszatért Saul a filiszteusok üldözéséből, jelentették neki, hogy Dávid Én-Gedí pusztájában van. 3 Maga mellé vett Saul egész Izráelből háromezer válogatott embert, és elment, hogy megkeresse Dávidot és embereit a Zerge-sziklánál. 4 Amikor az út menti juhaklokhoz ért, volt ott egy barlang. Saul bement oda, hogy **a szükségét elvégezze. IMIT/ KI /SZIT. Hogy befedje /**

betakarja lábait ÚF/Kg/ URF/ KNV szükségét (el)végezze; RÚF szükségét elvégezte. Dávid pedig embereivel együtt éppen a barlang legmélyén tartózkodott. 5 Akkor az emberei ezt mondták Dávidnak: Nézd, ez az a nap, amelyről azt mondtad neked az Úr, hogy kezvedbe adja ellenségedet. Tégy vele, amit jónak látsz! Erre fölkelt Dávid, és lopva levágta Saul köpenyének a sarkát. 6 Dávidnak azonban megesett rajta a szíve, miután levágta Saul köpenyének a sarkát, 7 és ezt mondta embereinek: Mentsen meg az Úr attól, hogy ilyen dolgot kövessenek el az én uram, az Úr fölkentje ellen, és kezet emeljek rá, hiszen az Úr fölkentje ő! 8 Így fékezte meg Dávid az embereit, és nem engedte, hogy Saulra támadjanak. Saul pedig kiment a barlangból, és útjára indult. 9 Ezután Dávid is fölkelt, kiment a barlangból, és

DÁVID

Saul után kiáltott: Uram, királyom! Saul ekkor hátratekintett, Dávid pedig arccal a földig hajolt, és leborult előtte. 10 Akkor ezt mondta Dávid Saulnak: Miért hallgatsz olyanok szavára, akik azt állítják, hogy Dávid a vesztedre tör?! 11 Hiszen most a saját szemeddel láthattad, hogy kezembe adott az Úr a barlangban. Mondták is, hogy öljelek meg, de én megszántalak, és ezt mondtam: Nem emelek kezet az én uramra, mert az Úr fölkentje ő. 12 Nézd csak, atyám, itt van a köpenyed sarka a kezemben. Amikor levágtam a köpenyed sarkát, nem gyilkoltalak meg. Értsd meg ebből, és lásd be, hogy nem akarok semmi rosszat vagy hűtlenséget elkövetni ellened, és nem vétkeztem ellened, bár te a vesztedre törsz, hogy elvedd az életemet. 13 Az Úr tegyen igazságot köztünk, az Úr álljon értem bosszút rajtad, de én nem emelek rád kezet. 14 Ahogy az ősi példabeszéd mondja: Gonoszoktól ered a gonoszság. Nem emelek hát kezet rád! 15 Ki ellen vonult ki Izráel királya? Kit üldözöl? Egy döglött kutyát vagy egy árva bolhát? 16 Legyen azért az Úr a bíró, és tegyen igazságot köztünk! Vizsgálja meg és perelje peremet, és szolgáltasson nekem igazságot veled szemben!

17 Miután Dávid mindezeket elmondta Saulnak, megkérdezte

SAUL

A te hangod ez, Dávid fiam? És Saul hangosan sírni kezdett. 18 Azután ezt mondta Dávidnak: **Te igazabb vagy nálam, (Júda és Támár) mert** te jól bántál velem, bár én rosszul bántam veled. 19 Te most tudtomra adtad, milyen jót tettél velem: az Úr a kezvedbe adott, és mégsem öltél meg. 20 Ha valaki rátalál ellenségére, sértetlenül bocsátja-e útjára? Jóval fizessen neked az Úr azért, amit ma tettél velem! 21 **Mert magam is tudom, hogy te biztosan király leszel, és te teszed majd Izráel királyságát maradandóvá.** 22 Esküdj meg most az Úrra, hogy ha meghalok, nem irtod ki utódaimat, és nem törlöd ki nevemet a nemzetségeből!

23 Dávid megesküdött Saulnak. Saul akkor hazament, Dávid pedig **embereivel** együtt fölment a sziklavárba.

1Sám 25

1 Amikor Sámuel meghalt, összegyűlt egész Izráel, meggyászolták, és eltemették őt otthon, Rámában. Dávid pedig elindult, és elment Párán pusztájába. 2 Élt egy ember Máónban, akinek a gazdasága Karmelban volt. Igen jómódú volt; **háromezer juhot és ezer kecskét tartott. Éppen a juhokat nyírta Karmelban.** 3 **A férfit Nábálnak, a feleségét Abígajilnak hívták. Az asszony okos és szép, a férfi azonban durva és rossz természetű volt, Káléb**

nemzetségéből való. 4 Amikor meghallotta Dávid a pusztában, hogy Nábál a juhait nyírja, 5 elküldött tíz legényt. Ezt mondta Dávid a legényeknek: Menjete el Karmelba, és ha megérkeztek Nábálhoz, köszöntsétek a nevemben békességgel. 6 Ezt mondjátok neki: Békesség neked, békesség házad népének, békesség mindenednek! 7 Most hallom, hogy juhaidat nyírják. Tudod, hogy amikor velünk voltak a pásztoraid, mi nem bántottuk őket. Semmijük sem tűnt el az alatt az idő alatt, amíg Karmelban voltak. 8 Kérdezd meg a szolgálodat, ők is megmondják neked. Nézz jóindulattal ezekre a legényekre, hiszen örömnápra érkeztünk. Adj azért ajándékot tehetséged szerint szolgálóidnak és fiadnak, Dávidnak! 9 Amikor megérkeztek Dávid legényei, elmondták mindezeket Nábálnak Dávid nevében, azután várakoztak. 10 Nábál azonban így válaszolt Dávid szolgálóinak: Ki az a Dávid, ki az az Isai fia? Olyan sok szolga van manapság, aki elszökött urától. 11 Talán fogjam a kenyeremet, vizemet, levágott marháimat, amelyeket a nyíróknak vágtam le, és adjam olyan embereknek, akikről azt sem tudom, hová valók? 12 Erre megfordultak Dávid legényei, és visszatértek. Amikor megérkeztek, elmondták neki mindezeket. 13 Akkor ezt mondta Dávid az embereinek: Kösse fel mindenki a kardját! És felkötötte mindenki a kardját, Dávid is felkötötte a kardját, és felvonult Dávid után mintegy négyszáz ember, kétszáz pedig ott maradt a fölszerelésnél. 14 Abígajilnak, Nábál feleségének azonban megmondta az egyik legény, hogy Dávid követeket küldött a pusztából, hogy áldással köszöntsék urukat, de ő rájuk förmedt. 15 Pedig azok az emberek igen jók voltak hozzánk. Nem is volt bántódásunk, és semmink sem tűnt el az alatt az idő alatt, amíg velük jártunk, amikor a mezőn voltunk. 16 Olyanok voltak nekünk éjjel-nappal, mint egy várfal, amíg a közelükben őriztük a nyáját. 17 Most már neked kell tudnod és látnod, hogy mitévő légy, mert kész a veszedelem urunk és egész háza népe ellen. De ő olyan megátalkodott ember, hogy nem lehet beszélni vele. 18 Akkor Abígajil sietve vett kétszáz kenyeret, két tömlő bort és öt juhot elkészítve, öt mérték pörkölt búzát, száz csomó aszú szőlőt, kétszáz fügekalácsot, és szamarakra rakta. 19 A legényeinek ezt mondta: Menjete elöttem, én is megyek utánatok. De a férjének, Nábálnak nem szólt semmit. 20 Amikor a számaron ülve egy hegy takarásában ment lefelé, Dávid éppen szembejött lefelé embereivel együtt, és hirtelen összetalálkozott velük. 21 Dávid azt mondta: Bizony, hiába vigyáztam ennek az embernek mindenére a pusztában, hogy semmi se vesszen el abból, ami az övé, mert ő a jót rosszal viszonzta. **22 Úgy bánjon Isten Dávid ellenségeivel most és mindenkor, hogy reggelre egyetlen férfit sem hagyok meg mindabból, ami az övé!** 23 Amikor Abígajil megpillantotta Dávidot, sietve leszállt a számarról, arcra esett Dávid előtt, és a földre borult. 24 Lábai elé borult, és ezt mondta:

ABIGAIL

Uram, én vagyok a bűnös! Hadd szóljon mégis hozzád szolgálóleányod, és hallgasd meg szolgálóleányod szavát! 25 Kérlek, uram, ne törődj Nábállal, ezzel a megátalkodott emberrel, mert olyan ő, amilyen a neve. Bolond a neve, hát bolondságot csinál. A te szolgálóleányod azonban nem látta az én uram legényeit, akiket küldtél. 26 Most pedig, uram, az élő Úrra és az életemre mondom, hogy az Úr tartott téged vissza a vérontástól és attól, hogy te magad állj bosszút. Úgy járjanak ellenségeid, mint Nábál, és akik veszedre törnek, uram! 27 Ezt az ajándékot pedig, amelyet szolgálóleányod hozott neked, uram, adják a legényeknek, akik az én urammal járnak együtt! 28 Bocsásd meg azért szolgálóleányod hibáját, mert a te házadat, uram, bizonyosan maradandóvá teszi az Úr, hiszen az Úr harcait harcolod, uram, és nincs benned semmi rossz, mióta élsz. 29 És ha akad, aki üldöz, és az életedre tör, az életed, uram, akkor is az élők erszényébe lesz kötve Istenednél, az Úrnál. Ellenségeid életét pedig parittyája közepéből hajítja el. 30 Ha majd az Úr véghezviszi az én urammal mindazt a jót, amit megígért, és Izráel fejedelmévé tesz meg téged, 31 akkor ne legyen egy ilyen botlásod, és ne furdaljon,

uram, a lelkiismeret, hogy ok nélkül ontottál vért, és te magad álltál bosszút, uram! És ha majd az Úr jót tesz veled, uram, ne feledkezz meg szolgálóleányodról!

DÁVID (32 Akkor ezt mondta Dávid Abígajlnak

Áldott az Úr, Izráel Istene, hogy élém küldött most téged. 33 **Áldott a te okosságod, és áldott vagy te magad is, mert megakadályoztál ma a vérontásban és abban, hogy én magam álljak bosszút.** 34 Bizony, az élő Úrra, Izráel Istenére mondom, aki visszatartott attól, hogy rosszat tegyek veled: ha nem jössz élém sietve, akkor reggelre egyetlen férfi sem maradt volna Nábál házában!

35 Azután átvette Dávid az asszonytól, amit hozott, és ezt mondta neki: Menj haza békességgel! Lásd, hallgattam a szavadra, és megbocsátottam. 36 Amikor Abígajil visszaérkezett Nábálhoz, olyan lakoma volt a házában, akár egy király lakomája. Nábál jó hangulatban volt, de annyira részeg, hogy az asszony egyáltalán nem mondott el neki semmit egészen reggelig. 37 Reggel azután, amikor Nábál kijózanodott, a felesége elmondta neki ezeket a dolgokat. Erre elhalt a szíve, és szinte kővé dermedt. 38 Mintegy tíz nap múlva aztán megverte az Úr Nábált, és meghalt. 39 Amikor meghallotta Dávid, hogy meghalt Nábál, így szólt:

DÁVID

Áldott az Úr, mert perbe szállt helyettem Nábállal, aki gyalázott engem; visszatartotta szolgálóját a gonoszságtól, és visszafordította az Úr a gonoszságot Nábál fejére!

Azután üzenetet küldött Dávid Abígajlnak, hogy el akarja venni feleségül. 40 Dávid szolgálói elmentek Abígajlhoz Karmelba, és így szóltak hozzá: Dávid küldött bennünket hozzád, mert el akar venni feleségül. 41 Az asszony fölkelt, arccal a földre borult, és ezt mondta: A te szolgálóleányod rabszolga lesz, és uram szolgálójának a lábát fogja mosni. 42 Azután Abígajil sietve készülődött, és számárra ült, öt cselédlány kísérte. Elment Dávid követeivel, és a felesége lett. 43 A jezréeli Ahínóamot már korábban elvette Dávid, így ez a kettő lett a felesége. 44 Saul pedig a leányát, Míkalt, Dávid feleségét a Gallímból való Paltíhoz, Lajis fiához adta.

1Sám 26

A zífiek elmentek Saulhoz Gibeába, és jelentették neki: Dávid a Hakílá-halmon rejtőzik, a sivatagtól keletre. 2 Ezért elindult Saul, és elment a Zif-pusztába háromezer válogatott izráeli emberrel, hogy megkeresse Dávidot a Zif-pusztában. 3 Saul a Hakílá-halmon, a sivatagtól keletre, az út mellett ütött tábor. Dávid is a pusztában tartózkodott. Amikor megtudta, hogy Saul utánajött a pusztába, 4 kémeket küldött ki Dávid, és megtudta, hogy csakugyan megérkezett Saul. 5 Ekkor elindult Dávid, és odament arra a helyre, ahol Saul táborozott, és megnézte Dávid azt a helyet, ahol Saul és hadseregarancsnoka, Abnér, Nér fia feküdt. Saul ugyanis a szekértáborban feküdt, a hadinép pedig körülötte táborozott. 6 Dávid ekkor megkérdezte a hettita Ahímelektől és Abísajtól, Cerújá fiától, Jóáb testvérétől: Ki jön el velem Saul táborába? Abísaj így felelt: Én elmegyek veled. 7 Amikor Dávid és Abísaj éjjel bement a hadinép közé, látták, hogy Saul ott fekszik és alszik a szekértáborban, lándzsája pedig a földbe szúrva ott van a fejénél. Abnér és a hadinép pedig körülötte feküdt. 8 Akkor ezt mondta Abísaj Dávidnak: Most kezvedbe juttatta Isten az ellenségedet. Hadd szögezzem hát a földhöz a lándzsámmal! Egyetlen dőfés is elég, másakra már nem lesz szükség! 9 Dávid azonban ezt felelte Abísajnak: **Ne öld meg, mert ki emelhet büntetlenül kezét az Úr fölkentjére?!** **DÁVID MAGNANIMITÁSA – MÁSODSZOR IS** 10 Majd ezt mondta Dávid: Az élő Úrra

mondom, hogy megveri őt az Úr: vagy úgy, hogy eljön halála napja, vagy úgy, hogy harcba megy, és ott vész el. 11 Az Úr őrizzen meg attól, hogy kezet emeljek az Úr fölkentjére! Csak a lándzsát vedd el a feje mellől meg a vizeskorsót, és menjünk! 12 Fogta hát Dávid a lándzsát meg a vizeskorsót Saul feje mellől, és elmentek. Senki sem látta, senki sem vette észre, senki sem ébredt fel, hiszen mindenki aludt, mert az Úr mély álmod bocsátott rájuk. 13 Ezután átment Dávid a túlsó oldalra, megállt messze a hegy tetején, úgyhogy nagy volt a távolság köztük. 14 Így kiáltott Dávid a hadinépnek és Abnérnak, Nér fiának: Abnér, nem válaszolsz? Abnér így válaszolt: Ki vagy te, hogy így kiáltozol a királynak? 15 Dávid ezt felelte Abnérnak: Te lennél az az ember, akihez fogható nincsen Izráelben? **Miért nem vigyáztál uradra, a királyra? Hiszen bement valaki a nép közül, hogy megölje uradat, a királyt!** 16 Bizony, nem végezted jól a dolgodat! Az élő Úrra mondom, hogy halál fiai vagytok, mert nem őriztéték uratokat, az Úr fölkentjét! Nézd csak meg, hová lett a király lándzsája és a vizeskorsó a feje mellől? 17 Saul megismerte Dávid hangját, és ezt kérdezte: Nem a te hangod ez, Dávid fiam? Dávid így felelt: De az én hangom, uram, királyom. 18 Miért üldözi szolgáját az én uram? – kérdezte. – Mit követtem el, vagy miféle gonoszságon járna az eszem? 19 Most azért hallgassa meg, uram, királyom, szolgájának a szavát! Ha az Úr ingerelt föl ellenem, ő kiengesztelhető áldozattal. De ha emberek, akkor legyen rajtuk az Úr átka, mert elűztek engem, hogy ne tartozzam az Úr örökségéhez, és ezt mondták: Eredj, szolgálj más isteneknek! 20 Ne hulljon azért vérem a földre az Úr színétől távol! Mert hadba vonult Izráel királya, hogy megkeressen egy árva bolhát; mint fogolyadarat, üldöz a hegyeken. 21 Akkor ezt mondta Saul: **Vétkeztem! Térj vissza, Dávid fiam!** Nem követek el többé ellened gonoszságot, hiszen megkíméltem ma az életem! Bizony, ostoba voltam, és súlyos hibát követtem el. 22 Dávid így válaszolt: Itt van a király lándzsája. Jöjjön át egy legény, és vigye el! 23 Az Úr mindenkinek megfizet a maga igazsága és hűsége szerint, mert az Úr a kezembe adott ma téged, de én nem akartam kezet emelni az Úr fölkentjére. 24 Ahogy én ma megkíméltem a te életed, úgy kímélje meg az én életemet is az Úr, és mentsen meg engem minden nyomorúságtól! 25 Akkor ezt mondta Saul Dávidnak: **Légy áldott, Dávid fiam! Bármibe fogsz, véghez fogod vinni.** Akkor Dávid elment a maga útjára, Saul pedig visszatért a maga lakóhelyére. **TARTOTT-E BŰNBÁNATOT SAUL?**

1Sám 27

1 Dávid azonban ezt gondolta: Egy napon mégis el kell pusztulnom Saul kezétől. Kicsinyhitű vagy Dávid! Legjobb lesz gyorsan elmenekülnöm a filiszteusok földjére. Akkor majd hiába üldöz engem Saul Izráel egész területén, megmenekülök a kezéből. 2 Elindult azért Dávid, és átment hatszáz emberével együtt Ákíshoz, Máók fiához, Gát királyához. 3 Letelepedett Dávid Ákísnál Gátban embereivel együtt, mindegyik a maga háza népével, Dávid is a két feleségével: a jezréeli Ahínóammal és a karmeli Abígajjillal, Nábál volt feleségével. 4 Amikor jelentették Saulnak, hogy Dávid Gátba menekült, nem kereste tovább. 5 Egyszer azt mondta Dávid Ákísnak: Ha jóindulattal vagy hozzám, adj nekem helyet az egyik mezővárosban, hogy ott lakjam! Miért lakjék szolgád veled együtt a király városában? 6 Akkor nekiadta Ákís Ciklágot – így lett Ciklág Júda királyaié mindmáig. 7 Az az idő, amíg Dávid a filiszteusok mezején lakott, egy esztendő és négy hónap volt. 8 Egyszer felvonult Dávid embereivel együtt, és megtámadták a gesúriakat, a gézerieket és az amálékiakat. Ezek voltak ősidőktől fogva annak a földnek a lakói Súr felé menet Egyiptom országáig. 9 Valahányszor Dávid betört egy területre, sem férfit, sem asszonyt nem hagyott életben, és elvitt juhok és marhát, szamarat, tevét és ruhaneműt, azután visszament Ákíshoz. 10 Amikor Ákís ilyenkor megkérdezte, hogy most éppen hová törtek be, Dávid ilyeneket felelt: Júda déli részére! A jerahmeéliek déli területeire! A kéniek déli területére! 11 Dávid nem hagyott életben, és nem vitt Gátba sem férfit, sem asszonyt, hogy ne mondhassák el: Ezt meg ezt csinálta Dávid! Ez volt a szokása egész idő alatt,

amíg a filiszteusok mezején lakott. 12 Ákís pedig bizalmába fogadta Dávidot, mert ezt gondolta: Nagyon meggyűlöltette magát a népével, Izráellel, ezért örökre az én szolgám marad.

1Sám 28

Abban az időben a filiszteusok összevonták a csapataikat, hogy megütközzenek Izráellel. Ákís ezt mondta Dávidnak: Tudd meg, hogy velem együtt neked is hadba kell vonulnod embereiddel együtt! 2 Dávid ezt felelte Ákísnak: Akkor te már azt is tudod, hogy mit kell tennie szolgádnak. Ákís ezt mondta Dávidnak: Úgy van! Testörömmé teszek erre az időre. 3 Közben meghalt Sámuel. Meggyászolta egész Izráel, és eltemették városában, Rámában. Saul pedig eltávolította az országból a halottidézőket és jövendőmondókat. 4 A filiszteusok tehát összegyűltek, benyomultak, és Súném mellett ütöttek táborot. Saul is összegyűjtötte egész Izráelt, és táborot ütött a Gilbóá-hegyvidéken. 5 Amikor azonban Saul meglátta a filiszteusok táborát, megijedt, és hevesen kezdett verni a szíve. 6 Megkérdezte Saul az Urat, de az Úr nem válaszolt neki sem álomban, sem az úrimmal, sem a próféták által.

Úrim és tummim H. 'úrím és tummím. Etimológiailag megfejtetlen kifejezés. Első tagját a »fény, világosság« jelentésű 'ór, a másodikat a tökéletességet jelentő tám, tóm szóval hozzák összefüggésbe. Eszköz, melynek segítségével kapták az ÚR választát. Használatának módjára csak következtetni tudunk néhány vonatkozó B-i helyről, a részleteket inkább csak találgatják. Később már csak jelkép, a főpap öltözetének része.

Láthatólag a szent sorsvetés (egyik) eszköze, melynek segítségével »igen« vagy »nem« választ adott az Úr. Ez a válasz azonban mégsem volt mechanikusan kikényszeríthető, Isten meg is tagadhatta (1Sám 14,36k; 28,6).

A megkérdezés nem közvetlenül, hanem pap közbejöttével történt. Erre még Józsuének sincs lehetősége, pedig Mózes helyére lép (4Móz 27,21). Ezt jelképezi, hogy a főpap öltözetéhez tartozott az úrimot és tummimot tartalmazó hosen (2Móz 28,27-30; 3Móz 8,8). Ez nem jelenti azt, hogy csak a főpap kezelhette. Általában Lévi törzsenek volt bírva (5Móz 33,8). Dán törzsenek néhány tagja bevetődik Miká házához, ott találja a Miká által szolgálatba állított papot, általa kérdik meg Istent (Bír 18,5k). Dávid, bujdosása során ezért tudja időnként megkérdezni az Urat, mert hozzá menekült Ebjatar pap (1Sám 22,20), aki aztán kezeli számára az éfódot (23,9-12; 30,7k). A fogság után a főpappnak szinte jellegzetességeként említik, hogy »dönthet az úrimmal és tummimmal« (Ezsd 2,68; Neh 7,65).

Az eddig vizsgált helyekből néhány dolog biztos:

a) A legrégebb idők óta a papok feladatai közé tartozott az Úr konkrét akaratának megtudakolása és tudtul adása.

b) Ennek egyik eszköze az úrim és tummim (2Móz 28,30; 5Móz 33,8; 1Sám 28,6).

c) Időnként valamilyen szerepet játszott az éfód (1Sám 23,9; 30,7). Innen kezdve következtetésekre vagyunk utalva.

Az éfód egyik jelentésében gyoicsból készült papi öltözet, a FÓPAP öltözetének része, de ilyet hordott a kis Sámuel (1Sám 2,18), az egész nőbi papság (1Sám 22,18), a szent láda előtt táncoló Dávid (2Sám 6,14). Kapcsolatban van azonban a bálványokkal (Hós 3,4), Mihá házibálványával is (Bír 17,5; 18,17). Gedeon 1700 súlyú aranyból készített éfódot és felállította (Bír 8,26k). Eszerint valamilyen fémből készült tárgy. Ezt erősíti meg, hogy az éfód mögött tartották Góliát kardját (1Sám 21,10).

A névazonosság alapján biztosra vehető, hogy a fémből készült éfód valamilyen védő, tartó tok. További következtetés, hogy az Úr megkérdezésének eszközeit, az úrimot és tummimot is éfódban tartották, ezért kellett az éfódot hozni az Úr megkérdezéséhez. További föltevés, hogy valahányszor igennel vagy nemmel megválaszolható kérdést tettek föl, vagy sorsvetésről szól valamelyik történet, mindig az úrimot és tummimot használták a szent sorsvetés eszközeként.

Ilyen kérdések: »Elmenjek-e és megverjem a filiszteusokat?« »Kiszolgáltatnak-e?« »Idejön-e Saul?« (1Sám 23,1-12). Más esetben a bűnöst keresték meg sorsvetéssel, amit szintén föl lehetett osztani képesélyes lépésekre. Első lépésben egyik oldalon a nép áll, a másikon Saul és Jónátán, majd Saul és Jónátán közt választanak (1Sám 14,40-42). Hasonló módon mehetett végbe Ákán kikeresése is, csak több lépésben (Józs 7,16-20).

Nem tudjuk, csak feltételezhető, hogy az úrim, ill. a tummim jelentette az egyik, ill. a másik alternatívát, a bűnöst és az ártatlant. A LXX így bővíti 1Sám 14,41 szövegét: »Ha bennem vagy Jónátán fiamban van a bűn, adj úrimot; ha a bűn Izráel népében van, adj tummimot.«

Dávid kora után ilyen jellegű döntésről nem tudósít az ÓSZ. RJ is

7 Akkor ezt mondta Saul a szolgálóinak: Keressetek nekem egy halottidéző asszonyt! Elmegyek hozzá, és őt kérdezem meg. Szolgái ezt felelték neki: Van itt Ēn-Dórban egy halottidéző asszony. 8 Saul ekkor elváltottatta a külsejét, más ruhát vett magára, és elment két emberével. Amikor éjjel odaértek az asszonyhoz, ezt mondta: Kérj jövendőlést a halottaktól, és idézd meg nekem, akit mondok neked! 9 De az asszony ezt felelte: Magad is tudod, mit tett Saul, hogyan

irtotta ki az országból a halottidézőket és a jövendőmondókat. Miért akarsz csapdába ejteni és megöletni engem? 10 De megesküdött neki Saul az Úrra: Az élő Úrra mondom, hogy nem ér téged büntetés emiatt. 11 Az asszony ekkor megkérdezte: Kit idézzek meg neked? **Ő így felelt: Sámuel** idézd meg nekem! 12 Amikor az asszony meglátta Sámuel, hangosan felkiáltott, és ezt mondta Saulnak: **Miért szedtél rá? Hiszen te vagy Saul!** 13 De a király ezt mondta neki: Ne félj! Mit láttál? Az asszony ezt felelte Saulnak: Istenfélét látok feljönni a földből. 14 Saul megkérdezte tőle: Hogyan néz ki? Az asszony így felelt: Egy öregember jön fölfelé, palástba burkolózva. Ebből megtudta Saul, hogy Sámuel az; ezért arccal a földig hajolt, és leborult előtte. 15 Sámuel ezt mondta Saulnak: **Miért háborgattál és idéztél meg engem?** Saul így felelt: Igen nagy bajban vagyok. Megtámadtak a filiszteusok; Isten pedig eltávozott tőlem, és nem felel többé sem próféták által, sem álomban. Téged hívtalak tehát, hogy tudasd velem, mit kell tennem. 16 De Sámuel ezt mondta: **Miért kérdezel engem, ha az Úr eltávozott tőled, és az ellenséged lett?!** 17 Úgy cselekedett az Úr, ahogyan általam megmondta: kiragadta kezedből a királyságot az Úr, és másnak, Dávidnak adta. 18 Mivel nem hallgattál az Úr szavára, és nem izzó haragja szerint bántál Amálékkal, azért bánik most veled így az Úr. 19 Sőt az Úr veled együtt Izráelt is a filiszteusok kezébe adja, te pedig holnap fiaiddal együtt velem leszel. Még Izráel táborát is a filiszteusok kezébe adja az Úr. 20 Ekkor Saul hirtelen teljes hosszában elzuhant a földön, annyira megrémült Sámuel szavaitól. Semmi erő sem volt benne, mert egész nap és egész éjjel nem evett semmit. 21 Az asszony pedig odament Saulhoz, és látva, hogy nagyon megrémült, ezt mondta neki: Látod, szolgálóleányod hallgatott szavadra. Kockára tettem az életemet, és hallgattam arra, amit mondtál nekem. 22 Most azért te is hallgass szolgálóleányod szavára! Hadd tegyek eléd egy falat kenyeret, és egyél, hogy legyen erőd, amikor útra kelsz. 23 Ő azonban vonakodva ezt mondta: Nem eszem. De udvari emberei, sőt az asszony is addig unszolták, míg végre szót fogadott nekik, fölkelte a földről, és az ágyra ült. 24 Volt az asszony házábanál egy hízott borjú. Sietve levágta, majd lisztet vett elő, meggyúrta, és megsütötte kovásztalan lepénynek. 25 Odavitte Saulnak és udvari embereinek, azok pedig ettek. Azután fölkeltek, és elmentek még azon az éjszakán.

1Sám 29

A filiszteusok Aféknál vonták össze csapataikat, Izráel pedig Jezréelben, a forrásnál táborozott. 2 Amikor a filiszteusok városfejedelmei ezredeikkel és századaikkal együtt fölvonultak, Dávid a maga embereivel Ákís mögött vonult. 3 De a filiszteusok vezérei ezt kérdezték: **Mit keresnek itt ezek a héberek?** Ákís így felelt a filiszteusok vezéreinek: Dávid ez, Izráel királyának, Saulnak az udvari embere, aki már jó ideje, évek óta nálam van. Nem találtam benne semmi kivetnivalót attól a naptól fogva, hogy átpártolt hozzánk, mindmáig. 4 A filiszteusok vezérei azonban felháborodva ezt mondták neki: Küldd el ezt az embert, térjen vissza a maga helyére, amelyet kijelöltél neki! Ne jöjjön velünk a csatába, nehogy az ellenfelünk legyen, amikor harcra kerül a sor! Mert mivel nyerhetné vissza jobban ura kegyeit, mint ezeknek az embereknek a fejével? 5 Hiszen ez az a Dávid, akiről így énekelnek a körtáncban: Megölt Saul ezer embert, Dávid meg tízezer embert! 6 Ákís ezért magához hívatta Dávidot, és ezt mondta neki:

ÁKIS

Az élő Úrra mondom, hogy én becsületes embernek tartalak, és jónak látom, hogy velem együtt járj-kelj a táborban, mert semmi rosszat sem találtam benned attól a naptól fogva, hogy eljöttél hozzám, mindmáig. De a városfejedelmek nem bíznak benned. 7 Most azért térj vissza békével, és ne tégy semmit, amit rosszallának a filiszteusok városfejedelmei!

8 Dávid ezt felelte Ákísnak:

DÁVID

Mit követtem el, és mi kivetnivalót találtál szolgálásban azóta, hogy nálad vagyok, mindmáig? Miért nem mehetek el harcolni az én uram, királyom ellenségei ellen?

9 Ákís ezt felelte Dávidnak:

ÁKIS

Tudom, hogy te megbízható vagy, akár az Isten angyala, de a filiszteusok vezetői megmondták, hogy nem vonulhatsz velünk a harcba. 10 Most azért kelj föl korán reggel urad szolgáláival együtt, akik veled jöttek! Keljete föl korán reggel, mihelyt kivilágosodik, és menjete el!

Ákís Gát királya. Dávid Ákísnál keres menedéket Saul elől. Mivel megijedt Ákís szolgálaitól, félkegyelműnek tette magát. Ekkor Ákís elküldte a házától (1Sám 21,11-16). Egy másik hagyomány szerint Dávid hatszáz emberével menekült Saul elől a filiszteusok földjére Ákíshoz (1Sám 27,1-2). A filiszteus király Dávidnak adományozza Ciklag városát (1Sám 27,5-12). Ákís az Izráel ellen megvívandó harcban maga mellett kívánja tudni Dávidot (1Sám 28,1-3). A filiszteusok hadvezérei (városfejedelmek) azonban nem bíznak Dávidban, és ráveszik királyukat, hogy küldje el Dávidot (1Sám 29,1-11). Később Simei két rabszolgája is Ákíshoz menekült. Simei visszahozta Gátból a két rabszolgát, ezért Salamon Simeit halálra ítélte, mert esküje ellenére elhagyta Jeruzsálemet (1Kir 2,39-42).

11 Dávid tehát korán fölkelte embereivel együtt, hogy még reggel elmenjen, és visszatérjen a filiszteusok földjére. A filiszteusok pedig fölvonultak Jezréelbe.

1Sám 30

Mire Dávid harmadnapra embereivel együtt Ciklágba érkezett, az amálékiak betörték a Délvidékre meg Ciklágba, földúlták és fölperzselték Ciklágot. 2 Fogságba vitték az ottani asszonyokat; nem öltek meg sem kicsinyt, sem nagyot, hanem elhajtották őket, és elmentek útjukra. 3 **Amikor Dávid embereivel együtt megérkezett a városba, látták, hogy azt fölperzselték, feleségeiket, fiaikat és leányaikat pedig fogságba hurcolták.** 4 Ekkor hangos sírásra fakadt Dávid és a vele levő nép, míg végül erejük sem maradt a sírásra. 5 Dávid két feleségét is fogságba hurcolták: a jezréeli Ahínóamot és Abígajilt, a karmeli Nábál volt feleségét. 6 Dávid nagyon szorult helyzetbe jutott: a nép már arról beszélt, hogy megkövezi, annyira el volt keseredve az egész nép a fiai és leányai miatt. **Dávid azonban erőt kapott Istenétől, az Úrtól.** 7 **Ezt mondta Dávid Ebjátár papnak, Ahímelek fiának: Hozd ide az éfódot! És Ebjátár odavitte Dávidnak az éfódot.** 8 Dávid pedig megkérdezte az Urat: Üldözsem-e azt a rablócsapatot? Utolérem-e őket? **Ő pedig így felelt neki: Üldözd, mert biztosan utoléred őket, és kiszabadíthatod a tiedet.** 9 Akkor elindult Dávid hatszáz emberével együtt. Amikor a Beszór-patakhöz értek, egy részük megállt. 10 Dávid négyszáz emberrel folytatta az üldözést, hiszen kétszázan megálltak: ezek túl fáradtak voltak már ahhoz, hogy átkelhessenek a Beszór-patakon. 11 Akkor találtak a mezőn egy egyiptomi embert, és Dávidhoz vitték. Adtak neki kenyeret, hogy egyék, és megittatták vízzel. 12 Adtak neki egy fügekalácsot és két szőlőkalácsot. Ő evett, és magához tért, mert három nap és három éjjel sem kenyeret nem evett, sem vizet nem ivott. 13 Dávid ezt kérdezte tőle: Ki a gazdád, és hová való vagy? Ő így felelt: Egyiptomi ifjú vagyok, egy amáléki ember szolgája, de itthagytott a gazdám, mert három nappal ezelőtt megbetegedtem. 14 Betörtünk a kerétiék déli vidékére meg Júda és Káléb déli területére, és felperzseltük Ciklágot. 15 Dávid megkérdezte tőle: Elvezetsz bennünket ahhoz a rablócsapathoz? Az így felelt: Esküdj meg nekem az Istenre, hogy nem ölsz meg, és nem szolgáltatasz vissza engem a gazdámnak, és akkor elvezetlek ahhoz a rablócsapathoz. 16 El is vezette hozzájuk; azok pedig az egész vidéken elszéledve ettek-ittak és táncoltak, mert igen nagy volt a zsákmány, amelyet a filiszteusok földjén és Júda földjén szereztek. 17 Dávid **virradattól másnap estig vágta őket**, és senki sem menekült meg közülük,

csak négyszáz ifjú, akik tevére ülve elvágattak. 18 **Így mentett meg Dávid mindent, amit az amálékiak elvittek. Két feleségét is megmentette Dávid. 19 Semmijük sem hiányzott a zsákmányból, sem kicsiny, sem nagy, sem fiúk, sem lányok, semmi, amit elvettek tőlük; mindent visszaszerzett Dávid.** 20 A juhokat és marhákat is mind visszavette Dávid. Ezt a jószágot előtte terelték, és azt mondták: Ez Dávid zsákmánya! 21 Dávid visszaért ahhoz a kétszáz emberhez, akik fáradtak voltak ahhoz, hogy Dávidot kövessék, és ezért otthagya őket a Beszór-pataknál; ezek elébe mentek Dávidnak és a vele levő népnek. Dávid odalépett hozzájuk, és békességgel köszöntötte őket. 22 Akkor néhány gonosz és elvetemült ember azok közül, akik elmentek Dáviddal, így kezdett beszélni: Mivel ezek nem jöttek velünk, ne adjunk nekik a zsákmányból, amit megmentettünk, hanem mindegyiknek csak a feleségét és a gyermekeit. Vigyék el őket, és menjenek! 23 **Dávid azonban így felelt: Testvéreim! Ne bánjatok így azzal, amit az Úr adott nekünk! Mert ő őrzött meg bennünket, és ő adta kezünkbe a bennünket kifosztó rablócsapatot.** 24 Hogy is hallgathatnánk rátok ebben? Hanem amekkora a része annak, aki elment a harcba, akkora legyen annak is a része, aki a fölszerelésnél maradt; egyforma részt kapjanak! 25 És így lett ez attól a naptól fogva azután is: rendelkezéssé és szokássá tették ezt Izráelben mindmáig. 26 Amikor megérkezett Dávid Ciklágba, küldött a zsákmányból Júda véneinek, a barátainak, ezzel az üzenettel: Nektek szóló ajándék ez az Úr ellenségeinek zsákmányából! 27 Küldött a Bételben, Rámót-Negebben és Jattírban lakóknak, 28 az Aróérban, Szifmótban és Estemóában lakóknak, 29 a Rákálban, a jerahmeéliek városaiban és a kéniek városaiban lakóknak, 30 a Hormában, Bór-Ásánban és Atákban lakóknak, 31 a Hebrónban és mindazokon a helyeken lakóknak, ahol megfordult Dávid az embereivel.

1Sám 31 Saul halála

Eközben a filiszteusok megütköztek Izráellel, és **az izráéliek megfutamodtak a filiszteusok elől. Elesettek borították a Gilbóá-hegyet. 2 A filiszteusok Saulnak és fiainak a nyomába szegődtek, és megölték a filiszteusok Jónátánt, Abinádábot és Malkísúát, Saul fiait. 3 Heves küzdelem dúlt Saul körül, de végül eltalálták az íjászok. Súlyosan megsebesítették az íjászok, 4 ezért azt mondta Saul a fegyverhordozójának: Húzd ki a kardod, és szúrj le velem, hogy ha ideérnek ezek a körülmetéletlenek, ne ők szúrjanak le, és ne üzzenek gúnyt belőlem! De a fegyverhordozó nem akarta megtenni, mert nagyon félt. Ekkor fogta Saul a kardját, és beledőlt. 5 Amikor látta a fegyverhordozója, hogy meghalt Saul, ő is a kardjába dőlt, és meghalt vele együtt. 6 Így halt meg Saul azon napon, vele együtt a három fia, a fegyverhordozója meg az összes embere. 7 Amikor látták azok az izráéliek, akik a völgyön és a Jordánon túl laktak, hogy az izráéliek megfutamodtak, és Saul is meghalt fiaival együtt, elhagyták a városokat, és elmenekültek, a filiszteusok pedig odajöttek, és letelepedtek azokban.** 8 Másnap eljöttek a filiszteusok, hogy kifosszák az elesetteket. Megtalálták Sault és három fiát is, amint ott feküdtek a Gilbóá-hegyen. 9 Levágták a fejét, megfosztották fegyverzetétől, és körbeküldték a filiszteusok földjén, hogy megvigyék az örömhírt bálványaik templomába és a népnek. 10 Fegyverzetét az Astarte templomában helyezték el, holttestét pedig kiakasztották Bét-Seán várfalára. 11 Amikor azonban meghallották Jábés-Gileád lakói, hogy mit tettek Saulal a filiszteusok, 12 harcosaik elindultak, egész éjjel meneteltek, és leszedték Saulnak és fiainak a holttestét Bét-Seán várfaláról. Hazamentek Jábésba, és ott elégették azokat. 13 Csontjaikat pedig összeszedték, és eltemették a jábési tamariszkuszfa alatt, majd hétnapos böjtöt tartottak.

2Sám 1

Saul halála után Dávid, legyőzve az amálékiakat, visszatért, és két napig Ciklágban tartózkodott. 2 A harmadik napon egy férfi jött Saul táborából megszaggatott ruhában, porral beszórt fejjel. Amint Dávidhoz ért, a földre vetette magát, és leborult előtte. 3 Dávid megkérdezte tőle: Honnan jössz? Az így felelt neki: Izráel táborából menekültem el. 4 Dávid ezt kérdezte tőle: Mi történt? Mondd el nekem! Ő pedig ezt mondta: Megfutamodott a hadinép a csatában, sokan elesetek és meghaltak a nép közül; meghalt Saul és a fia, Jónátán is. 5 Ekkor Dávid így szólt a hírhozó legényhez: Honnan tudod, hogy meghalt Saul és a fia, Jónátán? 6 A hírhozó legény ezt felelte:

Éppen a Gilbóa-hegyen voltam, és láttam, hogy Saul a lándzsájára támaszkodik, a hadi szekerek és a lovasok pedig feléje nyomulnak. 7 Ekkor hátrafordult Saul, meglátott, odahívott magához, én pedig ezt mondtam: Itt vagyok! 8 Ki vagy? – kérdezte, és én így feleltem: Egy amáléki. 9 Akkor ezt mondta nekem: Allj ide mellém, és ölj meg, mert szédülés fogott el, bár még magamnál vagyok. 10 Odaálltam hát mellé, és megöltem, mert tudtam, hogy úgysem fogja túlélni a bukását. Azután levettem a fejdíszét meg a karkötőjét, és elhoztam az én uramnak.

11 Akkor Dávid megragadta a ruháját és megszagatta; ugyanígy a vele levő emberek is. 12 Zokogva gyászoltak és böjtöltek egészen estig Saul és a fia, Jónátán miatt meg az Úr népe miatt; Izráel háza miatt, mert fegyver által hullottak el. 13 Majd megkérdezte Dávid a hírhozó legénytől: Hová való vagy? Ő így felelt: Egy amáléki jövevénynek vagyok a fia. 14 Erre ezt kérdezte tőle Dávid: Hogy mertél kezdet emelni az Úr felkentjére, és megölni őt?! 15 Azután odahívta Dávid az egyik legényt, és ezt mondta: Jöjj, és végezz vele! Az pedig ledöfte, úgyhogy meghalt. 16 Majd ezt mondta neki Dávid: Magadnak köszönheted, hogy így jártál, hiszen a saját szád vallott ellened, amikor ezt mondtad: Én öltem meg az Úr felkentjét. 17 Dávid ezzel a siratóénekekkel siratta el Sault és fiát, Jónátánt, 18 és meghagyta, hogy tanítsák meg Júda fiait is erre az új-dalra, amely **meg van írva a Jásár könyvében:**

Hova lett Jásár könyve?

Jásár könyve A Józs 10,13-ban és a 2Sám 1,18-ban említett könyv, amely azonban nem maradt ránk. Az elveszett mű költői formában előadott történelmi eseményeket, hősmondákat tartalmazó gyűjtemény lehetett. Van olyan vélemény is, hogy a Jásár könyve a homéroszi Iliászra emlékeztető izráeli eposz volt, ami a honfoglalástól a dávidi korszakig eltelt idő hősi emlékeit örökítette meg.

DÁVID SIRATÓÉNEKE SAUL, DE FŐLEG JONATHÁN FÖLÖTT

19 Izráel ékessége elesett halmaidon! Jaj, hogy elhullottak a hősök! 20 Ne mondjátok el Gátban, ne hirdessétek Askelón utcáin; ne örüljenek a filiszteusok lányai, ne vigadjanak a körülmételetlenek lányai! 21 Gilbóa hegyei, halottak mezeje! Ne hulljon rátok harmat, ne érjen titeket eső! Mert ott érte szégyen a hősök pajzsát, Saul pajzsát nem kenik többé olajjal. 22 Sebesültek vérétől, hősök kövérjétől Jónátán íja nem rettent vissza, Saul kardja nem tért vissza dolgavégezetlen. 23 Saul és Jónátán, kik egymást szerették, éltükben kedvelték, a halálban sem váltak el. Gyorsabbak voltak a sasoknál, erősebbek az oroszánoknál. 24 Izráel lányai! Sirassátok Sault, ki gyönyörű bíborba öltöztetett, ruhátokat arannyal ékesítette. 25 Jaj, elesetek hőseink a harcban! Jónátánt halmaidon sebeztek halálra! 26 Elszorul a szívem, testvérem, Jónátán, oly kedves voltál nekem! Csodásabb volt a szereteted a nők szerelménél. 27 Jaj, elesetek hőseink, elpusztultak a fegyverek!

2Sám 2

Ezek után megkérdezte Dávid az Urat: Elmenjek-e Júda egyik városába? Az Úr ezt felelte neki: Menj! Hová menjek? – kérdezte Dávid. Az Úr ezt felelte: Hebrónba. 2 Odament tehát Dávid két feleségével, a jezréeli Ahinóammal és Abígajillal, a karmeli Nábál volt feleségével. 3 Embereit is fölvitte Dávid, mindegyiket a háza népével, és **letelepedtek Hebrón városaiban.** 4 **És eljöttek a júdaiak, és fölkenték ott Dávidot Júda házának királyává.** Amikor jelentették Dávidnak, hogy a jábés-gileádiak eltemették Sault, 5 követeket küldött Dávid a jábés-gileádiakhoz, és ezt üzentek nekik: Az Úr áldottai vagytok, amiért hűségesek voltatok uratokhoz, Saulhoz, és eltemettétek őt. 6 Ezért majd az Úr is szeretettel és hűséggel bánik veletek. Én is jót teszek veletek, amiért ezt tettétek. 7 **Most pedig legyetek erősek, és legyetek bátrak!** Mert uratok, Saul meghalt ugyan, de engem már királlyá kent Júda háza. 8 Közben Abnér, Nér fia, Saul hadseregarancsnoka magához vette Ísbósetet, Saul fiát, átvitte Mahanajimba, 9 és Gileádnak, az ásériaknak, Jezréelnek, Efraimnak és Benjáminnak, tehát egész Izráelnek a királyává tette őt. 10 **Negyvenéves volt Ísbóset, Saul fia, amikor Izráel királya lett, és két esztendeig uralkodott.** Csak Júda háza csatlakozott Dávidhoz. 11 Dávid hét esztendeig és hat hónapig volt Júda házának királya Hebrónban. 12 Egyszer **Abnér, Nér fia és Ísbósetnek, Saul fiának a szolgálói kivonultak Mahanajimból Gibeón felé.** 13 **Jóáb, Cerújá fia is kivonult Dávid szolgálóival, és összetalálkoztak a gibeóni tónál.** Ezek a tavon innen, azok pedig a tavon túl helyezkedtek el. 14 Akkor ezt mondta Abnér Jóábnak: Rajta, álljanak ki a legények, és tartsanak nekünk egy kis harci bemutatót! Jóáb ezt felelte: Rendben! 15 Előálltak tehát néhányan, és **átmentek Benjáminból, Saul fiának, Ísbósetnek a seregéből szám szerint tizenketten,** és Dávid emberei közül is tizenketten. 16 Mindegyik megragadta ellenfelének a fejét, kardját pedig ellenfelének az oldalába döfte, úgyhogy együtt estek össze. Ezért nevezték el azt a helyet Helkat-Haccúrímnak; ez Gibeónban van. 17 **Ekkor igen heves harc bontakozott ki, Dávid szolgálói pedig megverték Abnért és az izráelieket.** 18 Ott volt Cerújá három fia: Jóáb, Abísaj és Aszáél. Aszáél gyors futó volt, akár a mezőn szökellő gazella. 19 Aszáél üldözőbe vette Abnért, és nem tágitott semerre Abnér mögül. 20 Abnér hátrafordult, és ezt mondta: Te vagy az, Aszáél? Ő így felelt: Én vagyok. 21 Akkor ezt mondta neki Abnér: Eredj máshová, ragadj meg egyet a legények közül, és annak vedd el a fegyverét! De Aszáél nem tágitott mögüle. 22 Abnér újra mondta Aszáélnak: Maradj el tőlem, mert leterítelek a földre, és akkor hogyan nézlek bátyádnak, Jóábnak a szemébe? 23 De ő csak nem akart elmaradni. Ekkor Abnér a lándzsa végével úgy hasba döfte, hogy a lándzsa a hátán jött ki, összerogyott, és azonnal meghalt. **MINT EGY IZGALMAS AKCIÓREGÉNY.** És akik arra a helyre értek, ahol Aszáél összerogyott és meghalt, mind megálltak. 24 Jóáb és Abísaj azonban tovább üldözte Abnért. A nap már lemenőben volt, amikor eljutottak Gibat-Ammáig, amely Gíahától keletre, Gibeón pusztája felé van. 25 Ekkor összegyűltek a benjáminiak Abnér mögött, és zárt alakzatba rendeződve felsorakoztak egy domb tetején. 26 Odakiáltott Abnér Jóábnak: Hát szüntelenül vágnia kell a kardnak? Nem tudod, hogy keserves vége lesz ennek? Mikor mondd már a hadinépnek, hogy térjen vissza, és ne üldözze tovább testvéreit? 27 Jóáb így felelt: Az élő Istenre mondom, hogy ha nem szóltál volna, a hadinép reggelig sem hagyott volna fel testvérei üldözésével! 28 Jóáb akkor a kürtjébe fűjt, és megállt az egész hadinép. Nem üldözték tovább Izráelt, és nem folytatták a harcot. 29 Abnér és emberei pedig egész éjszaka meneteltek az Arába-völgyben, majd átkeltek a Jordánon, és végigmenve a völgy szoroson megérkeztek Mahanajimba. 30 Jóáb is visszatért Abnér üldözéséből. Összegyűjtötte az egész hadinépet, és Dávid szolgálói közül tizenkilencen hiányoztak, meg Aszáél. 31 De Dávid szolgálói is vágta le benjáminiakat, úgyhogy Abnér embereiből háromszázhatvanan haltak meg. 32 **Aszáélt pedig magukkal vitték, és eltemették apja sírjába Betlehemben.** Jóáb és emberei pedig egész éjjel meneteltek, és virradatkor értek Hebrónba.

2Sám 3

1 Hosszúra nyúlt a háború Saul háza és Dávid háza között. Dávid egyre jobban erősödött, Saul háza pedig egyre jobban gyengült. 2 Dávidnak Hebrónban ezek a fiai születtek: elsőszülöttje Amnón volt, a jezréeli Ahínóam fia, 3 a második Kiláb, Abígajlnak, a karmeli Nábál volt feleségének a fia, a harmadik Absolon, Maaká fia, aki Gesúr királyának, Talmajnak a leánya volt, 4 a negyedik Adónijjá, Haggít fia, az ötödik Sefatjá, Abítál fia, 5 a hatodik Jitreám, Eglának, Dávid feleségének a fia. Ezek születtek Dávidnak Hebrónban. 6 Míg a hadakozás tartott Saul háza és Dávid háza között, Abnér erősen kitartott Saul háza mellett. 7 De volt Saulnak egy Ricpá nevű másodfelesége, aki Ajjá leánya volt. Egyszer ezt mondta Ísbóset Abnérnak: Miért mentél be apám másodfeleségéhez?! 8 Abnér nagyon megharagudott Ísbóset szavai miatt, és ezt mondta: Hát a júdai kutyák feje vagyok én? Én hűségesen bánok apádnak, Saulnak a háza népével, rokonságával és híveivel, téged sem engedtelek Dávid kezébe jutni, te meg számon kéred bűnömet ezzel az asszonnyal? 9 Úgy segítse meg az Isten Abnért most és ezután is, hogy én is aszerint cselekszem, amit esküvel megígért Dávidnak az Úr: 10 Elveszem a királyságot Saul házából, és felállítom Dávid trónját Izráelben és Júdában Dántól Beérsebáig. 11 Ísbóset semmit sem mert felelni Abnérnak, mert félt tőle. 12 Követeket küldött azért Abnér Dávidhoz, hogy ezt mondják a nevében: Kié az ország? Köss velem szövetséget, én is veled leszek, és hozzád fordítom egész Izráelt. 13 Dávid ezt felelte: Jó, én szövetséget kötök veled. De egy dolgot kérek tőled: nem jelenhetsz meg előttem, ha el nem hozod Míkalt, Saul leányát, amikor eljössz, és megjelenysz előttem. 14 Majd követeket küldött Dávid Ísbósethez, Saul fiához ezzel az üzenettel: Add ki nekem a feleségemet, Míkalt, akit száz filiszteus előbőrével jegyeztem el! 15 Ísbóset elküldött érte, és elvette Paltiótól, a férjétől, Lajis fiától. 16 Vele ment a férje is Bahurímig, egyre csak siratva őt. Ott aztán ezt mondta neki Abnér: Eredj haza! Ő pedig hazatért. 17 Azután megbeszélést tartott Abnér Izráel véneivel, és ezt mondta: Már korábban is azt akartátok, hogy Dávid legyen a királyotok. 18 Most azért cselekedjete! Hiszen az Úr mondta Dávidnak: Szolgámnak, Dávidnak a kezével szabadítom meg népemet, Izráelt a filiszteusoknak és minden ellenségének a hatalmából. 19 Azután a benjáminiakkal is beszélt Abnér. Majd elment Abnér Hebrónba, hogy Dáviddal is megbeszélje mindazt, amit Izráel és Benjámin egész háza jónak látott. 20 Amikor Abnér húsz emberével együtt megérkezett Dávidhoz Hebrónba, lakomát rendezett Dávid Abnérnak és embereinek. 21 Abnér ezt mondta Dávidnak: Elindulok és elmegyek, hogy idegyűjtsem egész Izráelt az én uram, királyom elé. Kössenek veled szövetséget, és légy király mindenütt, ahol csak kívánod. Ezzel elbocsátotta Dávid Abnért, és ő elment békével. 22 Amikor Dávid szolgálai meg Jóáb megjöttek a portyából, sok zsákmányt hozva magukkal, Abnér már nem volt Dávidnál Hebrónban, mert elbocsátotta őt, és elment békével. 23 Amikor Jóáb és egész serege megérkezett, jelentették Jóábnak: Abnér, Nér fia itt járt a királynál, de ő elbocsátotta, és elment békével. 24 Jóáb bement a királyhoz, és megkérdezte: Mit tettél? Hiszen itt járt nálad Abnér! Miért bocsátottad el, hogy nyugodtan elmenjen?! 25 Ismerheted Abnért, Nér fiát! Csak azért jött ide, hogy rászédjen, hogy kiismerje hadmozdulataidat, és mindent megtudjon, amit tenni akarsz. 26 Ezzel Jóáb kiment Dávidtól. De követeket küldött Abnér után, akik a Szirá-kúttól visszahozták őt. Dávid azonban nem tudott erről. 27 Amikor Abnér visszatért Hebrónba, Jóáb félrevonta őt a kapuban, mintha titokban akarna vele beszélni, és ott hasba döfte. Így halt meg Aszáélnak, Jóáb testvérének a véréért. 28 Amikor ezt Dávid később meghallotta, kijelentette: Örökre ártatlan vagyok az Úr előtt országgal együtt Abnér, Nér fia vérének a kiontásában. 29 Szálljon ez Jóáb fejére és egész családjára: ne fogyjon ki Jóáb házából a folyásos, a kiütéses, a mankón járó, a fegyverrel legyilkolt és a kenyérben szűkölködő! 30 Azért gyilkolta meg Abnért Jóáb és testvére, Abísaj, mert az harc közben megölte testvérüket, Aszáélt Gibeónban. 31 Akkor Dávid ezt parancsolta Jóábnak és az egész hadinépnek: Szaggassátok meg a ruhátokat, öltözzetek zsákruhába, és gyászoljátok Abnért! Dávid király pedig ott ment a halottvivők mögött. 32 Így temették el

Abnért Hebrónban. A király hangosan sírt Abnér sírjánál, és sírt az egész hadinép is. 33 A király ezzel az énekkel siratta el Abnért: Milyen gyalázatos halál jutott Abnérnak! 34 Nem volt megkötte kezed, lábad nem volt bilincsbe verve: úgy estél el, mint akit álnok emberek ejtettek el. Ekkor még jobban siratta őt az egész nép. 35 Még aznap eljött az egész nép, hogy étellel erősítsék Dávidot. Dávid azonban megesküdött: Úgy segítsen Isten most és ezután is, hogy napnyugtáig nem eszem sem kenyeret, sem semmi mást! 36 Amikor megtudta ezt az egész nép, helyeselte, ahogyan helyeselte az egész nép mindazt, amit a király tett. 37 És megértette az egész nép, egész Izráel, hogy nem volt köze a királynak Abnér, Nér fia meggyilkolásához. 38 A király ezt mondta szolgáinak: Tudjátok meg, hogy ma nagy fejedelem esett el Izráelben! 39 Én ugyan már fölkent király vagyok, de gyenge; ezek az emberek, Cerújá fiai hatalmasabbak nálam. De megfizet az Úr a gonosztevőnek a maga gonoszsága szerint!

2Sám 4

Amikor Saul fia meghallotta, hogy meghalt Abnér Hebrónban, elcsüggedt, és megrémült egész Izráel. 2 Volt Saul fiának két embere, portyázó csapatok vezérei: az egyiknek Baaná, a másiknak Rékáb volt a neve. A beéróti Rimmón fiai voltak, Benjámin fiai közül. Mert Beérót is Benjáminhoz tartozott, 3 később aztán a beérótiak Gittajimba menekültek, és ott élnek jövevényként mindmáig. 4 Volt Jónátánnak, Saul fiának egy mindkét lábára béna fia, aki ötesztendő volt, amikor megjött a hír Jezréelből Saulról és Jónátánról. Akkor fölkapta dajkáját, és elfutott. De mivel a dajka gyorsan futott, a gyermek leesett és megsántult. Mefibóset volt a neve. 5 Elmentek tehát a beéróti Rimmón fiai, Rékáb és Baaná, és bementek Ísbóset házába, a legnagyobb hőség idején, amikor ő déli álmát aludta. 6 Bementek a ház belsejébe, mintha búzát vittek volna, és hasba döfték. Azután elmenekült Rékáb és testvére, Baaná. 7 Amikor ugyanis bementek a házba, ő hálószobájában az ágyon feküdt. Ledöfték, megölték, és levágták a fejét. Azután magukhoz vették a fejét, és egész éjjel meneteltek az Arába-völgyön át. 8 Elvitték Ísbóset fejét Dávidhoz Hebrónba, és ezt mondták a királynak: Saul, a te ellenséged az életedre tört: íme, itt van az ő fiának, Ísbósetnek a feje! Bosszút állt az Úr a mai napon uramért, a királyért Saulon és utódain. 9 Dávid azonban így felelt Rékábnak és testvéreinek, Baánának, a beéróti Rimmón fiainak: Az élő Úrra mondom, aki kiváltott engem minden nyomorúságból, 10 hogy én elfogattam és megölettem Ciklágban azt, aki hírül hozta nekem, hogy meghalt Saul, és azt gondolta, hogy örömhírt hozott, és ezért majd megjutalmazom. 11 Hát akkor most, amikor gonosz emberek meggyilkoltak egy igaz embert a saját házában, a fekvőhelyén, hogyan kérném számon tőletek a vérontást, hogyan irtanálak ki benneteket az országból?! 12 Akkor Dávid parancsára legényei felkoncolták őket. Kezüket, lábukat levágták, és felakasztották őket Hebrónban a tó mellett. Ísbóset fejét pedig elvitték, és eltemették Abnér sírjába Hebrónban

2Sám 5

1 Ezután elment Dávidhoz Izráel összes törzse Hebrónba, és ezt mondta: **Nézd, mi a csontod és húsod vagyunk!** **A KIRÁLY TESTE** 2 Azelőtt is, amikor Saul volt a királyunk, te vezetted harcba és hoztad vissza Izráelt, és ezt mondta neked az Úr: Te leszel népemnek, Izráelnek a pásztora, te leszel Izráel fejedelme! 3 Megjelent tehát Izráel valamennyi véne a király előtt Hebrónban, és **Dávid király szövetséget kötött velük Hebrónban az Úr színe előtt, ők pedig fölkenték Dávidot Izráel királyává.** 4 Harmincesztendő volt Dávid, amikor királlyá lett, és negyven esztendeig uralkodott. 5 Júda királya volt Hebrónban hét esztendeig és hat hónapig **Jeruzsálem nem Júdához tartozik?**, Jeruzsálemben pedig harminchárom esztendeig volt egész Izráel és Júda királya. 6 A király pedig embereivel együtt fölvonult Jeruzsálem alá az

országban lakó jebúsiak ellen. Azok azonban ezt mondták Dávidnak: Ide ugyan nem jössz be! Hiszen még a vakok és sánták is elűznek téged! Mert azt gondolták, hogy Dávid nem tud bemenni oda. 7 Dávid azonban elfoglalta Sion sziklavárát, és ez lett Dávid városa. 8 És ezt mondta Dávid azon a napon: Mindenki, aki öli a jebúsiakat, nyomuljon a csatornához! Mert ezeket a sántákat és vakokat szívből gyűlöli Dávid. Ezért mondják: Vak és sánta ne menjen be a templomba! 9 Ezután letelepedett **Dávid a sziklavárban, és elnevezte azt Dávid városának.** Körülötte építkezni kezdett Dávid, a Milló-erődtől fogva befelé. 10 **Dávid egyre jobban emelkedett és növekedett, mert vele volt az Úr, a Seregek Istene.** 11 Hírám, Tírusz királya követeket küldött Dávidhoz, azután cédrusfákat, ácsmestereket és kőműveseket, akik palotát építettek Dávidnak. 12 Ekkor megértette Dávid, hogy az Úr megerősítette királyságát Izráelben, és hogy nagyá tette királyságát népének, Izráelnek a javára. 13 Miután Dávid Hebrónból Jeruzsálembe költözött, még ott is vett el másodfeleségeket és feleségeket, és még születtek Dávidnak fiai és leányai. 14 Ez a nevük azoknak, akik Jeruzsálemben születtek neki: Sammúa, Sóbáb, Nátán és Salamon, 15 Jibhár, Elísúa, Nefeg és Jáfia, 16 Elísámá, Eljádá és Elífelet. 17 Amikor meghallották a filiszteusok, hogy Dávidot fölkenték Izráel királyává, fölvonultak a filiszteusok mind, hogy megkeressék Dávidot. Meghallotta ezt Dávid, és levonult a sziklavárhoz. 18 A filiszteusok megérkeztek, és ellepték a Refáim-völgyet. 19 **Akkor megkérdezte Dávid az Urat:** Fölvonuljak-e a filiszteusok ellen? Kezembe adod-e őket? Az Úr ezt felelte Dávidnak: Vonulj föl, mert kezedbe adom a filiszteusokat! 20 Benyomult tehát Dávid Baal-Perácimba, megverte ott őket Dávid, és ezt mondta: **Áttört az Úr ellenségeimen, mint víz a gáton!** Ezért nevezték el azt a helyet Baal-Perácimnak. 21 A filiszteusok otthagyták bálványaikat, Dávid és emberei pedig összeszedték azokat. 22 Később ismét fölvonultak a filiszteusok, és ellepték a Refáim-völgyet. 23 Ekkor Dávid megkérdezte az Urat, ő pedig ezt felelte: Ne szembe vonulj ellenük, hanem kerülj a hátuk mögé, és a szederfák felől vonulj ellenük! 24 Majd ha lépések neszt hallod a szederfák teteje felől, akkor törj rájuk, mert akkor előtted megy az Úr, hogy megverje a filiszteusok táborát. 25 Dávid úgy tett, ahogyan megparancsolta neki az Úr, és vágta a filiszteusokat Gebától egészen a Gézerbe vezető útig.

2Sám 6

Ezután összegyűjtötte Dávid Izráel legkiválóbb ifjait, harmincezer embert. 2 Elindult és elment Dávid az egész hadinéppel Baalé-Jehúdába, hogy elhozza onnan az Isten ládáját, amelyet a rajta levő kerúbokon trónoló Seregek Uráról neveztek el. 3 **Az Isten ládáját egy új szekéren szállították, és elvitték Abínádáb házából, amely a dombon állt.** Abínádáb fiai, Uzzá és Ahjó vezették az új szekeret. 4 Elvitték az Isten ládáját Abínádáb házából, amely a dombon állt. Ahjó ment a láda előtt. 5 **Dávid és Izráel egész háza pedig szent táncot járt az Úr színe előtt mindenféle ciprusfa hangszernek, citerának, lantnak, dobnak, csörgőnek és cintányérnak a kíséretével.** 6 Amikor Nákón szérűjéhez értek, Uzzá az Isten ládájához kapott, és megfogta, mert megbotlottak az ökrök. 7 Ezért fellángolt az Úr haragja Uzzá ellen. Nyomban lesújtott rá az Isten meggondolatlanságáért, és meghalt ott, az Isten ládája mellett. 8 Dávid pedig megdöbbsent attól, hogy az Úr összetörte Uzzát. Ezért nevezik azt a helyet Pérec-Uzzának mindmáig. 9 Akkor félni kezdett Dávid az Úrtól, és ezt gondolta: Hogy jöhetne hozzám az Úr ládája? 10 Nem akarta hát Dávid magához vitetni az Úr ládáját Dávid városába, hanem elvitette a gáti Óbéd-Edóm házába. 11 Három hónapig volt az Úr ládája a gáti Óbéd-Edóm házában, és megáldotta az Úr Óbéd-Edómot és egész háza népét. **DÁVID ÉS A FRIGYLÁDA KAPCSOLATÁNAK ÉRDEKES TÖRTÉNETE!** 12 Jelentették Dávid királynak, hogy megáldotta az Úr Óbéd-Edóm háza népét és mindenét az Isten ládájaért. Elment ezért Dávid, és örvendezve elvitte az Isten ládáját Óbéd-Edóm házából Dávid városába. 13 Amikor hat lépést tettek azok, akik az Úr ládáját vitték, ő egy bikát és egy hizott borjút áldozott. 14 Dávid teljes erővel táncolt az Úr színe előtt, és gyalcs éfódot kötött magára Dávid. 15 Így vitte el Dávid és

Izrael egész háza az Úr ládáját örömrivalgással és kürtzengéssel. 16 De Míkal, Saul leánya éppen akkor tekintett ki az ablakon, amikor az Úr ládája Dávid városába ért, és látta, ahogy Dávid király ugrálva táncol az Úr színe előtt, ezért szívből megvetette őt. 17 Az Úr ládáját bevitték, és odatették a helyére, annak a sátornak a közepén, amelyet Dávid vont fel. Akkor Dávid égőáldozatokat és békeáldozatokat mutatott be az Úr színe előtt. 18 Miután Dávid bemutatta az égőáldozatokat és a békeáldozatokat, megáldotta a népet a Seregek Urának nevében. 19 Majd az egész népnek, Izrael egész sokaságának, minden férfinak és nőnek osztott egy-egy lepényt, préselt datolyát és aszú szőlőt. Azután az egész nép hazament. 20 Dávid is hazatért, hogy megáldja háza népét. De Míkal, Saul leánya kijött Dávid elé, és ezt mondta:

MIKÁL **(IRÓNIA)**

Milyen dicső volt ma Izrael királya! Úgy mutogatta magát az udvari emberek szolgálóleányai előtt, ahogyan csak féleszű ember szokta magát mutogatni!

DÁVID

21 Dávid ezt felelte Míkalnak: Az Úr színe előtt jártam szent táncot, aki engem választott apád helyett és egész háza népe helyett, és engem rendelt az Úr népének, Izraelnek a fejedelmévé. Igen, az Úr színe előtt! 22 És ha még ennél is jobban megalázkodom, és még alávalóbb leszek is a magam szemében, akkor is tisztelni fognak a szolgálóleányok, akiket te emlegetsz. 23 Ezért nem lett gyermeke Míkalnak, Saul leányának holta napjáig.

2Sám 7

1 Amikor a király már palotában lakott, és az Úr mindenfelől nyugalmat adott neki ellenségeitől, 2 ezt mondta a király Nátán prófétának: **Nézd, én cédruspalotában lakom, az Isten ládája pedig sátorlapok között lakik.** 3 Nátán ezt mondta a királynak: **Tedd meg mindazt, ami szándékodban van, mert veled van az Úr!** 4 De még azon az éjszakán az történt, hogy így szólt az Úr igéje Nátánhoz: 5 Menj, és mondd meg szolgálómnak, Dávidnak, hogy ezt mondja az Úr:

ÚR

Nátán látomása mint messiási prófécia

Te házat akarsz nekem építeni, hogy abban lakjam? 6 Hiszen attól kezdve, hogy fölhoztam Izrael fiait Egyiptomból, nem laktam házban mindmáig, hanem egy sátorral vándoroltam ide-oda, az volt a hajlékom. 7 Amíg Izrael fiai között vándoroltam, mondtam-e egy szóval is Izrael bármelyik bírójának, akit népem, Izrael pásztorául rendeltem: **Miért nem építtetek nekem egy házat cédrusfából?** 8 Most azért ezt mondd szolgálómnak, Dávidnak: Ezt mondja a Seregek Ura: **Én hoztalak el a legelőről, a juhnyáj mellől, hogy fejedelme légy népemnek, Izraelnek.** 9 **Veled voltam mindenütt, amerre csak jártál, kiirtottam előled minden ellenségedet.** Olyan nagy nevet szereztem neked, amilyen neve csak a legnagyobbaknak van a földön. 10 Helyet készítettem népemnek, Izraelnek is, és úgy **ültettem el ott, hogy a maga helyén lakhat.** Nem kell többé rettegnie, és nem nyomorgatják többé a gonoszok, mint kezdetben, 11 attól a naptól fogva, hogy bírákat rendeltem népemnek, Izraelnek, és nyugalmat adtam neked minden ellenségedtől. Azt is kijelentette neked az Úr, hogy az Úr akarja a te házat építeni. 12 **Ha majd letelik az időd, és pihenni térsz őseidhez, fölemelem majd utódodat, aki a te véredből származik, és szilárddá teszem az ő királyságát.** 13 **Ő épít házat nevem tiszteletére, én pedig megerősítem királyi trónját örökre.** 14 **Atyja leszek, és ő az én fiam lesz. Ha bűnt követ el, megfenyítem férfihoz illő bottal, embereknek kijáró csapásokkal.**

15 De nem vonom meg tőle szeretetemet, ahogyan megvontam Saultól, akit eltávolítottam előled. 16 **Így a te házad és királyságod örökre megmarad, és trónod örökre szilárd lesz.** 17 Nátán pontosan e beszéd és látomás szerint beszélt Dáviddal. 18 Ekkor bement Dávid király az Úr színe elé, leült, és ezt mondta:

DÁVID

Ki vagyok én, Uram, ó, Uram? És mi az én házam népe, hogy eljuttattál engem idáig? 19 Sőt még ezt is kevesellted, Uram, ó, Uram, és a távoli jövőre is tettél ígéretet szolgáló házának, ezzel is az embert tanítva, Uram, ó, Uram! 20 De miért beszélne tovább Dávid, hiszen te ismered szolgálódat, Uram, ó, Uram! **21 A te ígéreted és szándékod szerint vitted véghez mindezeket a hatalmas dolgokat, hogy megismertesd azokat szolgálóddal. 22** Ezért vagy te oly nagy, Uram, ó, Uram! **Senki sincs hozzád fogható, sőt nincs is rajtad kívül isten, egészen úgy, ahogyan magunk is hallottuk.** 23 Van-e még egy olyan nemzet a földön, mint a te néped, Izráel, amelyért elment az Isten, és kiváltotta, hogy az ő népe legyen, és nevet szerzett magának azzal, hogy nagy és félelmetes dolgokat vitt véghez, mint ahogyan te kiűztél nemzeteket és isteneiket néped elől, amelyet kiváltottál magadnak Egyiptomból? 24 Így erősítetted meg magadnak népedet, Izráelt, hogy örökké a te néped legyen, te pedig, Uram, az Istenünk lettél. 25 Most azért, Uram Isten, tartsd meg örökké azt az ígéretet, amelyet szolgálódnak és háza népének tettél, és tégy úgy, ahogy megígérted! 26 Akkor nagy lesz a te neved örökké, mert ezt mondják: A Seregek Ura Izráel Istene! Szolgálódnak, Dávidnak a háza pedig szilárd lesz színed előtt. 27 Te, ó, Seregek Ura, Izráel Istene, ezt a kijelentést adad szolgálódnak: Megépítem házadat! Ezért volt bátorsága szolgálódnak, hogy ilyen imádsággal imádkozzék hozzád. 28 Valóban, Uram, ó, Uram, te vagy az Isten, és igazak a te ígéreteid. Te ígérted szolgálódnak ezt a jót. 29 Áldd meg azért kegyelmesen szolgáló házáat, hogy örökké színed előtt legyen, mert te ígérted ezt, Uram, ó, Uram! Mert a te áldásoddal szolgálódnak háza örökké áldott lesz!

2Sám 8

Ezután történt, hogy Dávid megverte a filiszteusokat, leigázta őket, és elvette Dávid a filiszteusoktól Meteg-Ammát. 2 Megverte Móábot is. Lefektette a móábiakat a földre, és kötéllel mérte meg őket: két kötélnyit kivégeztetett, egy kötélnyit pedig életben hagyott. És a móábiak adófizető szolgálói lettek Dávidnak. 3 Megverte Dávid Hadadezert, Rehób fiát, Cóbá királyát, aki az Eufrátesz folyamig akarta kiterjeszteni hatalmát. 4 Elfogott közülük Dávid ezerhétszáz lovas és húszezer gyalogost, és megbénította Dávid a harci kocsik lovait, csak száz harci kocsit hagyott meg belőlük. 5 Amikor a damaszkuszi arámok eljöttek, hogy megsegítsék Hadadezert, Cóbá királyát, levágott Dávid huszonkétezer arám embert. 6 Majd helyőrséget helyezett Dávid az arám Damaszkuszba, és az arámok adófizető szolgálói lettek Dávidnak. Így segítette meg az Úr Dávidot mindenütt, ahova csak ment. 7 Elvette Dávid az aranypajzsokat is, amelyeket Hadadezer szolgálói hordtak, és Jeruzsálemba vitette azokat. 8 Dávid király igen sok rezet hozott el Betahból és Bérótajból, Hadadezer városaiból. 9 Amikor meghallotta Tóí, Hamát királya, hogy megverte Dávid Hadadezer egész haderejét, 10 elküldte Tóí a fiát, Jórámot Dávid királyhoz mindenféle arany-, ezüst- és réztárggyal, hogy békességgel és áldással köszöntse azért, mert hadat viselt Hadadezerrel, és megverte őt. Hadadezer ugyanis Tóíval is harcban állt. 11 Dávid király ezeket is az Úrnak szentelte azzal az ezüsttel és arannyal együtt, amelyet a meghódított népektől zsákmányolva már odaszentelt: 12 amit az arámoktól, a móábiaktól, az ammóniaktól, a filiszteusoktól, az amálékiaktól és Hadadezertől, Rehób fiától, Cóbá királyától zsákmányolt. **13 Akkor is hírnevet szerzett magának Dávid, amikor visszatért azután, hogy a Sós-völgyben megverte tízenyolcezer edómit.** 14 Edómba is helyőrséget helyezett.

Helyőrséget helyezett el egész Edómban, úgyhogy egész Edóm Dávid szolgája lett. Így segítette meg az Úr Dávidot mindenütt, ahova csak ment. 15 Így uralkodott Dávid egész Izráelen, jogot és igazságot szolgáltatva egész népének. 16 A hadsereg parancsnoka Jóáb, Cerújá fia, a főtanácsos pedig Jósáfát, Ahílúd fia volt. 17 Cádók, Ahítúb fia és Ahímelek, Ebjátár fia voltak a papok, Szerájá pedig a kancellár. 18 Benájá, Jójadá fia a kerétiak és a pelétiak parancsnoka volt; Dávid fiai is papok voltak.

2Sám 9

Egyszer megkérdezte Dávid: Maradt-e még valaki Saul háza népéből, aki iránt hűséggel tartozom Jónátánért? 2 Volt egy Saul házából való szolga, akinek **Cibá volt a neve. Őt hívták Dávidhoz, és megkérdezte a király: Te vagy Cibá? Ő így felelt: Én vagyok, a te szolgád. 3 Akkor ezt mondta a király: Maradt-e még valaki Saul háza népéből, akinek hűséggel tartozom Isten előtt? Cibá ezt felelte a királynak: Van még Jónátánnak egy fia, aki mindkét lábára béna.** 4 A király megkérdezte: Hol van? Cibá így felelt a királynak: Lódebárban van, Ammiél fiának, Mákírnak a házában. 5 Akkor üzent érte Dávid király, és elhozatta őt Lódebárból, Mákírnak, Ammiél fiának a házából. 6 Amikor megérkezett Dávidhoz Mefibóset, Saul fiának, Jónátánnak a fia, arccal a földig hajolt, és leborult előtte. Dávid megszólította: **Mefibóset! Ő így felelt: Itt van a te szolgád.** 7 Dávid ezt mondta neki: Ne félj, hiszen én hűséggel tartozom neked apádért, Jónátánért, és visszaadom neked nagyapádnak, Saulnak minden földbirtokát, te pedig mindenkor az én asztalomnál étkezel. 8 Ekkor Mefibóset leborult, és ezt mondta: Micsoda a te szolgád, hogy hozzám fordultál? Hiszen én olyan vagyok, mint egy döglött kutya! 9 Ezután hívatta a király Cibát, Saul szolgáját, és ezt mondta neki: Amije csak volt Saulnak és egész háza népének, mindent urad fiának adtam. 10 Te műveld a földjét fiaiddal és szolgálóiddal együtt, és takarítsd be, hogy legyen mit ennie urad fia házában. **Mefibóset azonban, urad fia állandóan az én asztalomnál fog étkezni.** Cibának tizenöt fia és húsz szolgája volt. 11 Cibá így felelt a királynak: Mindent megtesz szolgád, amit uram, királyom parancsol szolgálójának. Mefibóset pedig az én asztalomnál fog étkezni, akár egy herceg! – mondta Dávid. 12 Volt Mefibósetnek egy **Miká nevű kisfia.** Cibá házában lakott, mert állandóan a király asztalánál étkezett. **Ő mindkét lábára sánta volt.**

2Sám 10

1 Történt ezek után, hogy meghalt az ammóniak királya, és utána a fia, Hánún lett a király. 2 Dávid így gondolkodott: Szeretettel bánok Hánúnnal, Náhás fiával, mert az ő apja is szeretettel bánt velem. Elküldte tehát Dávid az udvari embereit, hogy megvigasztalják apja halála miatt. Amikor megérkeztek Dávid udvari emberei az ammóniak országába, 3 ezt mondták az ammóniak vezérei uruknak, Hánúnnak: Azt hiszed, apádat akarja megtisztelni Dávid, hogy vigasztalókat küldött hozzád? Inkább azért küldte hozzád Dávid az udvari embereit, hogy ezt a várost kifürkésszék, kikémleljék és elpusztítsák! 4 Elfogatta azért Hánún Dávid embereit, szakálluk felét lenyíratta, ruhájuk felét fenekükig levágatta, és visszaküldte őket. 5 Amikor ezt jelentették Dávidnak, eléjük küldött, és mivel igen csúffá tették azokat az embereket, ezt üzent nekik a király: Maradjatok Jerikóban, amíg meg nem nő a szakállatok; azután térjete vissza! 6 Amikor látták az ammóniak, hogy meggyűlöltették magukat Dáviddal, követeket küldtek, és zsoldjukba fogadták a bét-rehóbi arámokat és a cóbái arámokat, húszezer gyalogost, továbbá Maaká királyától ezer embert és Tóbból tizenkétezer embert. 7 Amint meghallotta ezt Dávid, elküldte Jóábot egy egész sereggel, a legvitézebbekkel. 8 Kivonultak az ammóniak is, és csatarendbe álltak a kapu bejáratánál. A cóbái és rehóbi arámok meg Tób és Maaká emberei külön álltak fel a mezőn. 9 Jóáb látta, hogy elől is, hátul is támadás fenyegeti, ezért kiválogatta

egész Izráel színe-javát, és csatarendbe állította őket az arámokkal szemben, 10 a hadinép maradékát pedig testvérének, Abísajnak a vezetésére bízta, és az ammóniakkal szemben állította csatarendbe. 11 Ezt mondta: Ha az arámok erősebbek lesznek nálam, jöjj segítségemre! Ha pedig az ammóniak lesznek erősebbek nálad, akkor én megyek segíteni neked. 12 Légy erős, szedjük össze az erőnket népünkért és Istenünk városaiért! Az Úr pedig tegye azt, amit jónak lát! 13 Akkor Jóáb rohamra indult hadinépével az arámok ellen, azok pedig megfutamodtak. 14 Amikor az ammóniak látták, hogy az arámok futnak, ők is megfutamodtak Abísaj elől, és bementek a városba. Akkor Jóáb visszatért az ammóniaktól, és Jeruzsálembe ment. 15 Amikor az arámok látták, hogy vereséget szenvedtek Izráeltől, összegyűltek. 16 Akkor elküldött Hadadezer, és fegyverbe szólította a folyamon túli arámokat. Ezek megérkeztek Hélámba, élükön Sóbakkal, Hadadezer hadseregpáncsnokával. 17 Jelentették ezt Dávidnak, aki összegyűjtötte egész Izráelt, átkelt a Jordánon, és megérkezett Hélám alá. Az arámok csatarendbe álltak Dáviddal szemben, és megütköztek vele. 18 De megfutamodtak az arámok Izráel elől, és megölt Dávid az arámok közül hétszáz harci kocsin küzdő embert és negyvenezer lovast. Sóbakot, a hadseregpáncsnokot is levágta, és ott halt meg. 19 Amikor látták mindazok a királyok, akik Hadadezer szolgálói voltak, hogy vereséget szenvedtek Izráeltől, békét kötöttek Izráellel, és szolgáltak neki. Ezután az arámok nem merték többé segíteni az ammóniakat.

2Sám 11

1 Egy esztendő múlva, abban az időben, amikor a királyok háborúba szoktak vonulni, elküldte Dávid Jóábot szolgálóival meg egész Izráellel együtt. Pusztították az ammóniakat, és körülzárták Rabbát. Dávid azonban Jeruzsálemben maradt. **2 Egyszer estefelé, amikor Dávid fölkelt a fekhelyéről, és a királyi palota tetején sétált, meglátott a tetőről egy asszonyt, aki éppen fürdött. Az asszony igen szép volt.** **3 Dávid elküldött, és kérdezősködött az asszony felől. Ezt mondták neki: Betsabé ez, Eliám leánya, a hettita Úriás felesége.** **4 Akkor követeket küldött Dávid, és magához vitette őt. Az asszony, aki éppen azelőtt tisztult meg tisztátalanságából, bement hozzá, ő pedig vele hált. Azután hazament az asszony.** 5 De az asszony teherbe esett. Megüzente hát Dávidnak: Teherbe estem! 6 Akkor Dávid ezt üzenete Jóábnak: Küldd el hozzám a hettita Úriást! Jóáb el is küldte Úriást Dávidhoz. 7 Amikor Úriás megérkezett hozzá, megkérdezte Dávid, hogy jól van-e Jóáb, jól van-e a hadinép, és jól folyik-e a háború. 8 Azután ezt mondta Dávid Úriásnak: Menj haza, és mosd meg a lábadat! Úriás elhagyta a királyi palotát, és vitték utána a király ajándékát. 9 De Úriás a királyi palota bejárata előtt feküdt le ura többi szolgájával együtt, és nem ment haza. 10 Amikor jelentették Dávidnak, hogy Úriás nem ment haza, ezt kérdezte Dávid Úriástól: Hiszen hosszú útról érteztél! Miért nem mentél hát haza? 11 Úriás így felelt Dávidnak: A láda meg Izráel és Júda sátrakban laknak; az én uram, Jóáb és uramnak a szolgálói pedig a nyílt mezőn táboroznak. Hogyan mehetnék akkor én haza, hogy egyem, igyam, és a feleségemmel háljak? Az életemre, a lelkemre mondom, hogy nem teszem ezt! 12 Akkor ezt mondta Dávid Úriásnak: Maradj itt még ma, és holnap elbocsátlak! Ott maradt tehát Úriás Jeruzsálemben aznap és másnap is. 13 Azután hívatta őt Dávid, hogy vele egyék és igyék, és leitatta őt. De este urának a szolgálóival ment ki lefeküdni a fekvőhelyére, és nem ment haza. 14 Reggel azután levelet írt **Dávid Jóábnak, melyet Úriással küldött el.** 15 **Ezt írta a levélben: Állítsátok Úriást az arcvonalba, ahol a leghevesebb a küzdelem, azután húzódjatok vissza, hogy levágják, és halálát lelje!** **CLAUDIUS HAMLET, ANGLIA** 16 Így történt a város ostrománál, hogy Jóáb Úriást arra a helyre állította, amelyről tudta, hogy ott kemény harcosok állnak. 17 Amikor kitörtek a városbeli férfiak, és megütköztek Jóábbal, néhányan elesetek a hadinépből Dávid szolgálói közül. **Meghalt a hettita Úriás is.** 18 Jelentést küldött azért Jóáb Dávidnak az ütközet egész lefolyásáról. 19 Ezt parancsolta a küldöncnek: Ha elbeszéled az ütközet egész lefolyását a királynak, 20 és ha a király haragra lobban, és ezt mondja neked: Miért mentetek harc közben olyan közel a

városához? Hát nem tudtátok, hogy a várfalról lőni fognak rátok? 21 Ki ütötte agyon Abímeleket, Jerubbeset fiát? Egy asszony dobott rá a várfalról egy malomkövet, és ezért halt meg Tébécben! Miért mentetek olyan közel a várfalhoz? Akkor így válaszolj: Szolgád, a hettita Úriás is meghalt. 22 A küldönc tehát elment, és amikor megérkezett, jelentette Dávidnak mindazt, amit rábízott Jóáb. 23 A küldönc ezt mondta Dávidnak: Először erősebbek voltak nálunk azok az emberek, ránk törtek a mezőn, de mi visszaszorítottuk őket a kapu bejáratáig. 24 A várfalról azonban lövöldözni kezdtek szolgálidra az íjások, és meghaltak néhányan a király szolgálai közül. Szolgád, a hettita Úriás is meghalt. 25 Akkor ezt parancsolta Dávid a küldöncnek: Mondd meg Jóábnak: Ne tekintsd ezt olyan nagy bajnak, mert a fegyver hol ezt, hol azt pusztítja el. Harcolj még erősebben a város ellen, és rombold le! Így biztasd őt! 26 **Amikor meghallotta Úriás felesége, hogy meghalt a férje, Úriás, elsiratta az urát.** 27 **A gyász letelte után érte küldött Dávid, palotájába vitette; az pedig a felesége lett, és fiút szült neki.** *De az Úrnak nem tetszett, amit Dávid elkövetett.*

2Sám 12

Az Úr elküldte Dávidhoz **Nátánt**. Az bement hozzá, és ezt mondta neki: Volt egy városban **két ember, egy gazdag meg egy szegény**.

2 A gazdagnak igen sok juha és marhája volt. 3 A szegénynek nem volt egyebe, csak egy báránykája, azt is pénzen vette. Táplálgatta, és a gyermekeivel együtt nőtt fel nála. A falatjából evett, poharából ivott, és az ölében feküdt, mintha csak a leánya lett volna. 4 Egyszer egy utas érkezett a gazdag emberhez, de ez sajnált a maga juhait és marháit közül hozatni, hogy elkészítse a hozzá érkezett vándornak, ezért elvette a szegény ember bárányát, és azt készítette el annak, aki hozzá érkezett.

5 Dávid nagy haragra lobbant az ellen az ember ellen, és ezt mondta Nátánnak: Az élő Úrra mondom, hogy halál fia az az ember, aki ezt elkövette! 6 A bárányért négyszer annyit kell fizetnie, mivel ezt tette, és mivel könyörtelen volt. 7 Akkor ezt mondta Nátán Dávidnak: **Te vagy az az ember!** Ezt mondja az Úr, Izráel Istene: Én kentelek föl Izráel királyává, és én mentettelek meg Saul kezéből. 8 Neked adtam uradnak a házát, és öledbe adtam urad feleségeit. Neked adtam Izráel és Júda házát is. És ha ezt kevesellted volna, még sok mindent adtam volna neked. 9 **Miért vetetted meg az Úr szavát, miért tettél olyat, ami nem tetszik neki?! A hettita Úriást fegyverrel vágattad le, hogy a feleségét feleségül vehesd; őt magát pedig meggyilkoltattad az ammóniak fegyverével!** 10 Ezért nem távozik el soha a fegyver a házadtól, mivel megvetettél engem, és elvetted a hettita Úriás feleségét, hogy a te feleséged legyen. 11 Ezt mondja az Úr: A tulajdon házadból fogok bajt hozni rád. Feleségeidet szemed láttára elveszem, és másnak adom, aki fényes nappal fog a feleségeiddel hálni. 12 Te ugyan titokban cselekedtél, én azonban egész Izráel előtt, napvilágnál cselekszem meg ezt!

13 Akkor ezt mondta Dávid Nátánnak: Vétkeztem az Úr ellen! Nátán így felelt Dávidnak: **Az Úr is elengedte vétkeidet, nem halsz meg.** 14 **Mivel azonban ezzel a tettel okot adtál az Úr ellenségeinek a gyalázkodásra, meg kell halnia a fiadnak, aki született neked.** 15 Ezután hazament Nátán. Az Úr pedig súlyos betegséggel verte meg a gyermeket, akit Úriás volt felesége szült Dávidnak. 16 Dávid könyörgött Istenhez a gyermekért; bőjtöt tartott Dávid, és amikor hazament, a földön fekvé töltötte az éjszakát. 17 Udvarának a vénei odaálltak melléje, hogy fölemeljék a földről, de ő nem engedte, és nem is evett velük semmit. 18 A hetedik napon meghalt a gyermek. A szolgák azonban nem merték megmondani Dávidnak, hogy meghalt a gyermek, mert ezt gondolták: Hiszen amikor még élt a gyermek, és szóltunk hozzá, akkor sem hallgatott a szavunkra. Hogyan mondjuk meg neki, hogy meghalt a gyermek?! Még valami bajt csinál! 19 Dávid azonban látta, hogy szolgálai maguk között sugdolóznak, és rájött Dávid, hogy

meghalt a gyermek. Megkérdezte Dávid a szolgáit: Meghalt a gyermek? Meghalt – felelték. 20 Ekkor fölkelte Dávid a földről, megfürdött, megkente magát, ruhát váltott, majd bement az Úr házába, és leborult. Azután hazament, és kérte, hogy tegyenek eléje ételt, és evett. 21 Akkor ezt kérdezték a szolgálai: Miért tetted ezt? Amíg élt a gyermek, böjtöltél és sírtál, de most, hogy meghalt a gyermek, fölkelsz és eszel? 22 Ő így felelt: Amíg a gyermek élt, böjtöltem és sírtam, mert ezt gondoltam: Ki tudja, talán megkönyörül rajtam az Úr, és életben marad a gyermek. 23 De most, hogy meghalt, miért böjtöljek? Vissza tudom-e még hozni őt? Én megyek majd öhozzá, de ő nem tér vissza hozzám. 24 Ezután **megvigasztalta Dávid a feleségét, Betsabét: bement hozzá, és vele hált. Az asszony fiút szült, és Salomonnak nevezték, az Úr pedig a szeretetébe fogadta őt.** 25 Dávid Nátán prófétára bízta őt, aki Jedidjának nevezte az Úr akarata szerint. 26 Jóáb eközben az ammóni Rabbá ellen harcolt, hogy elfoglalja a királyi várost. 27 De követeket küldött Jóáb Dávidhoz, és ezt üzenté: Harcolok Rabbá ellen, és a vízivárost már elfoglaltam. 28 Most azért gyűjtsd össze a hadinép többi részét, vedd ostrom alá a várost, és foglald el, különben én foglalom el a várost, és akkor rólam nevezik majd el. 29 Ekkor összegyűjtötte Dávid az egész hadinépet, Rabbá alá vonult, harcolt ellene, és elfoglalta. 30 Levette királyuk fejéről a koronát, amely egy talentum súlyú aranyból készült, és drágakövekkel volt kirakva, és Dávid a saját fejére helyezte azt. A városból is igen sok zsákmányt vitt el. 31 A benne levő népet pedig kihozatta, és fűrészsel, vascsákánnyal és vasfejszével dolgoztatta, meg tégláégető kemencékhez rendelte ki őket. Így járt el valamennyi ammóni várossal. Azután visszatért Dávid egész hadinépével együtt Jeruzsálembe.

2Sám 13

Ezek után a következő dolog történt: volt Absolonnak, Dávid fiának egy szép húga, akinek Támár volt a neve. Megszerette őt Amnón, Dávid fia. 2 Amnón annyira epekedett húgáért, Támárért, hogy szinte belebetegedett, mert a leány szűz volt, és Amnón lehetetlennek látta, hogy valamit is tehessen vele. 3 Volt azonban Amnónnak egy Jónádáb nevű barátja, Sammának, Dávid testvérének a fia. Jónádáb agyafűrt ember volt. 4 Ezt mondta neki: Mi az oka, hercegem, hogy napról napra levertébb vagy? Nem mondanád meg nekem? Amnón ezt felelte neki: Támárba, Absolon öcsém húgába vagyok szerelmes. 5 Jónádáb ezt mondta neki: Feküdj ágyba, és tettesd magad betegnek! Ha eljön apád, hogy meglátogasson, ezt mondd neki: Hadd jöjjön ide Támár húgom, hogy ennem adjon! Szemem láttára készítse el az ételt, hogy lássam, és az ő kezéből egyem! 6 Lefeküdt tehát Amnón, és betegnek tette magát. Amikor elment a király, hogy meglátogassa, ezt mondta Amnón a királynak: Hadd jöjjön ide Támár húgom, és süssön szemem láttára néhány süteményt, az ő kezéből szeretnék enni! 7 Akkor üzenetet küldött Dávid Támárnak a palotába: Menj el Amnón bátyád házába, és készíts neki valami ennivalót! 8 El is ment Támár bátyjának, Amnónnak a házába, aki ágyban volt. Fogta a tésztát, meggyúrta, a szeme láttára kiszaggatta, és megsütötte a süteményt. 9 Azután fogta a serpenyőt, és feltálalta neki, de ő nem akart enni. Majd azt mondta Amnón: Küldjétek ki innen mindenkit! Ki is ment onnan mindenki. 10 Akkor ezt mondta Amnón Támárnak: Hozd be az ételt a hálószobába, a kezedből szeretnék enni! Fogta tehát Támár a süteményt, amelyet készített, és bevitte a hálószobába bátyjának, Amnónnak. 11 Amikor odanyújtotta neki, hogy egyék, az megragadta őt, és ezt mondta neki: Gyere, húgom, hálj velem! 12 Ő azonban ezt mondta neki: Jaj, bátyám, ne kövess el rajtam erőszakot, mert nem szabad így cselekedni Izráelben! Ne kövess el ilyen gyalázatot! 13 Én hová menjek majd szégyenemben? Téged pedig gyalázatosnak fognak tartani Izráelben. Inkább beszélj a királlyal, bizonyára nem tagad meg engem tőled. 14 De ő nem akart hallgatni rá, és mert erősebb volt nála, erőszakot követett el rajta, és vele hált. 15 Utána azonban annyira meggyűlölte őt Amnón, hogy nagyobb lett a gyűlölete, amellyel gyűlölte, annál a szerelemnél, amellyel szerette, és ezt mondta neki Amnón: Kelj fel, eredj innen! 16 De ő ezt

felelte neki: Ha elküldesz, akkor még nagyobb gonoszságot követsz el annál, amit már elköveztél rajtam. De ő nem akart hallgatni rá, 17 sőt kiáltott a szolgálatára álló legénynek, és ezt parancsolta: Kergessétek ki innen ezt a lányt az utcára, és zárd be utána az ajtót! 18 Támáron tarka ruha volt, mert ilyen köntösbe szoktak öltözni a király szűz lányai. A szolga kivezette őt az utcára, és bezárta utána az ajtót. 19 Támár ekkor hamut hintett a fejére, és megszagatta a tarka ruhát, amely rajta volt. Kezét a fejére kulcsolta, és jajveszékelve járt-kelt. 20 Akkor a bátyja, Absolon ezt mondta neki: Talán Amnón bátyád volt veled? Légy csendben most, húgom, mert a testvéred ő! Ne vedd a szívedre ezt a dolgot! Ezután Támár magára hagyatva lakott testvérének, Absolonnak a házában.

21 Dávid király azonban meghallotta mindezeket, és nagyon megharagudott. 22 Absolon pedig nem szólt Amnónhoz sem jót, sem rosszat. De meggyűlölte Absolon Amnont, mert erőszakot követett el a húgán, Támáron. 23 Két esztendő múlva Absolon juhait nyírták az Efraimhoz tartozó Baal-Hácórbán. Absolon meghívta a király valamennyi fiát. 24 Absolon ugyanis a király elé járult, és ezt mondta: Éppen most nyírnák szolgád juhait. Jöjjön el azért a király udvari embereivel együtt a te szolgádhoz! 25 De a király ezt felelte Absolonnak: Ne menjünk el, fiam, mindnyájan, hogy ne legyünk a terhedre! És bár unszolta őt, nem akart elmenni, hanem megáldotta őt. 26 Akkor ezt mondta Absolon: Ha nem jössz, akkor jöjjön el velünk Amnón, a testvérem! A király így felelt: Miért menjen el veled? 27 De amikor unszolni kezdte Absolon, elengedte vele Amnont és a többi fiát. 28 Akkor Absolon megparancsolta a legényeinek: Jól figyeljétek! Amikor Amnón jókedvű lesz a bortól, ezt mondom nektek: Vágjátok le Amnont! Ti pedig öljétek meg, ne féljétek, hiszen én adom nektek a parancsot! Legyetek erősek és bátrak! 29 Úgy is tettek Absolon legényei Amnónnal, ahogyan Absolon parancsolta. A király fiai pedig mind felugrottak, öszvérré ültek, és elmenekültek. 30 Még úton voltak, amikor ez a hír jutott el Dávidhoz: Megölette Absolon a király valamennyi fiát, egy sem maradt meg közülük! 31 Akkor fölkel a király, megszagatta a ruháját, és a földre feküdt. Szolgái is mind megszagattott ruhában álltak mellette. 32 De megszólalt Jónádáb, Sammának, Dávid testvérének a fia, és ezt mondta: Ne gondolja az én uram, hogy mind megölték az ifjakat, a király fiait, mert egyedül Amnón halt meg. Föltett szándéka volt ez Absolonnak már akkor, amikor Amnón erőszakot követett el húgán, Támáron. 33 Ne higgye azért az én uram, királyom, hogy a király valamennyi fia meghalt, mert csak Amnón halt meg. 34 Absolon pedig elmenekült. Az őrálló legény föltekintett, és látta, hogy nagy sokaság közeledik nyugat felől a hegyoldalon. 35 Akkor ezt mondta Jónádáb a királynak: Ott jönnek a király fiai! Úgy történt, ahogyan megmondta szolgád. 36 Amint befejezte szavait, már meg is érkeztek a király fiai, és hangos sírásba kezdtek. Maga a király és összes udvari embere is keserves sírásra fakadt. 37 Absolon tehát elmenekült, és elment Talmajhoz, Ammíhúr fiához, Gesúr királyához. Dávid pedig egyre csak gyászolta fiát. 38 Absolon három esztendeig maradt Gesúrban, miután odamenekült. 39 Dávid király végül felhagyott azzal a szándékával, hogy Absolon ellen vonuljon, mert megvigasztalódott Amnón halála miatt.

2Sám 14

1Jóáb, Cerújá fia észrevette, hogy a király gondolatai Absolonon járnak. 2Elküldött azért Jóáb Tekóába, hozatott onnan egy bölcs asszonyt, és ezt mondta neki: Tégy úgy, mintha gyászolnál: öltözz gyászruhába, ne kend meg magad olajjal, és viselkedj úgy, mint egy olyan asszony, aki régóta gyászolja halottját! 3Így menj be a királyhoz, és ezt meg ezt mondd neki! Jóáb ugyanis a szájába adta, hogy mit beszéljen.

4A tekóai asszony bement a királyhoz, arcával a földet érintve leborult, és ezt mondta: Segíts rajtam, ó, király! 5A király ezt kérdezte tőle: Mi a panaszod? Ő így felelt: Ó, jaj! Özvegyasszony vagyok, meghalt a férjem. 6Volt a te szolgálóleányodnak két fia, akik összevesztek a mezőn, és mivel nem volt, aki szétválasztotta volna őket, az egyik leütötte a másikat, és megölte. 7Erre

az egész nemzetség rátámadt a te szolgálóleányodra, és ezt mondták: Add ki a testvérgyilkost, hogy megöljük a testvéréért, akit meggyilkolt, sőt elpusztítjuk még az örökösét is! Így akarják kioltani még a megmaradt szikrát is, hogy ne maradjon a férjemnek se neve, se utódja a földön. 8Akkor a király ezt mondta az asszonynak: Menj haza, én majd rendelkezem az ügyedben! 9A tekóai asszony ezt felelte a királynak: Uram, királyom, a bűn terhe rám és családomra nehezedik, a király és az ő trónja azonban sérthetetlen! 10Erre a király ezt mondta: Hozd ide elé, aki ellened szót emel, és nem bánt többé téged. 11Az asszony így felelt: Esküdj meg, ó, király, Istenedre, az ÚRra, hogy ne folytathassa a pusztítást a vérbosszúra vágyó, és ne pusztítsák el a fiamat! A király így felelt: Az élő ÚRra mondom, hogy egy haja szála sem görbül meg a fiadnak.

12De az asszony ezt mondta: Szabad még a te szolgálóleányodnak egy szót szólania hozzád, uram, királyom? Ő így felelt: Beszélj! 13Az asszony ezt mondta: Hát te miért gondoltál ilyet az Isten népe ellen? Hiszen a király, aki ezt a szót kimondta, maga is vétkes, mert nem hozatja vissza a király, akit eltaszított magától. 14Mert bizony meghalunk, és olyanok leszünk, mint a víz, amelyet ha a földre öntenek, nem lehet összeszedni. De amíg Isten nem veszi el az életet, az a szándéka, hogy még az eltaszított se maradjon tőle eltaszítva. 15Most, hogy bejöttem elbeszélni ezt a dolgot az én uramnak, a királynak, bizony ijesztgetett a nép. De azt gondolta a te szolgálóleányod: Beszélék én mégis a királlyal, hátha megteszi a király, amit a szolgálóleánya mond. 16Biztosan meghallgatja a király, és megmenti szolgálóleányát annak a kezéből, aki fiammal együtt ki akar pusztítani az Isten tulajdon népe közül. 17Még ezt is mondta a te szolgálóleányod: Az én uram, királyom beszéde megnyugtató lesz a számomra, mert olyan az én uram, királyom, mint az Isten angyala, meghallja mind a jót, mind a rosszat. Az ÚR, a te Istened legyen veled!

18A király azonban megszólalt, és ezt mondta az asszonynak: Ne titkolj el előttem semmit, ha most kérdezek tőled valamit! Az asszony így felelt: Beszéljen csak az én uram, királyom! 19A király ezt kérdezte: Nem Jóáb keze van mindebben? Az asszony így felelt: Az életemre mondom, uram, királyom, hogy nem lehet kitérni sem jobbra, sem balra az elől, amit az én uram, királyom mond. Valóban a te szolgád, Jóáb adott parancsot nekem, és ő adta mindezeket a szavakat a te szolgálóleányod szájába. 20Azért tette ezt a te szolgád, Jóáb, hogy a dolog más fordulatot vegyen. De az én uram bölcs, olyan a bölcsessége, mint az Isten angyaláé, mindent tud, ami az országban történik.

Absolon visszatér száműzetéséből

21Akkor ezt mondta a király Jóábnak: Rendben van, megteszem ezt a dolgot. Eredj, hozd vissza azt a fiút, Absolont! 22Ekkor Jóáb arcával a földet érintve leborult, és áldotta a királyt. Azután ezt mondta Jóáb: Ma tudta meg a te szolgád, uram, királyom, hogy jóindulattal vagy hozzám, mert teljesítetted, ó, király, a te szolgád kérését. 23Elindult hát Jóáb, elment Gesúrba, és hazahozta Absolont Jeruzsálembe. 24De a király ezt parancsolta: Vonuljon vissza a maga házába, nem láthat engem! Absolon tehát visszavonult a házába, és nem láthatta a királyt.

25Egész Izráelben nem volt olyan szép ember, akit annyira dicsérték volna, mint Absolon. Nem volt benne semmi hiba tetőtől talpig. 26És amikor levágatta a haját – időnként ugyanis levágatta, mert olyan nehéz volt a haja, hogy le kellett vágatnia –, kétszáz sekel volt hajának a súlya, a királyi súlymérték szerint. 27Három fia született Absolonnak meg egy leánya, név szerint Támár. Ez igen szép nő volt.

28Két esztendeje lakott már Absolon Jeruzsálemben, de a királyt nem láthatta. 29Üzent azért Absolon Jóábnak, hogy elküldje a királyhoz, de ő nem akart elmenni hozzá. Üzent másodsor is, de ő mégsem akart elmenni. 30Akkor így szólt szolgálóinak: Nézzétek, Jóáb birtoka az enyém mellett van, és ott árpája van neki. Menjetez és gyűjtsátok föl! Föl is gyűjtötték Absolon szolgálói azt a birtokot.

31Ekkor fölkelt Jóáb, elment Absolonhoz, és ezt kérdezte tőle: Miért gyűjtötták föl szolgálóid az én birtokomat?! 32Absolon így felelt Jóábnak: Azért, mert üzentem neked, hogy jöjj ide; el

akarlak küldeni a királyhoz, hogy mondd meg neki: Miért jöttem haza Gesúrból? Jobb volna nekem még mindig ott lennem. Most már látni akarom a királyt! Ha bűnös vagyok, ölessen meg! 33Elment tehát Jóáb a királyhoz, és elmondta neki ezt, ő pedig magához hívatta Absolont. Az elment a királyhoz, és arcával a földet érintve leborult előtte; a király pedig megcsókolta Absolont.

2Sám 15

Történt ezek után, hogy Absolon szerzett magának egy harci kocsit, lovakat és ötven embert, akik előtte futottak. 2Reggelenként odaállt Absolon a kapuba az út mellé, és megszólított mindenkit, aki valamilyen peres ügyben ment a királyhoz ítéletért. Megkérdezte: Melyik városból való vagy? És ha az ezt felelte: Izráelnek ebből vagy abból a törzséből való a te szolgád, 3akkor ezt mondta neki Absolon: Nézd, a te ügyed helyes és jogos, de nincs a királynál senki, aki meghallgasson téged. 4Majd így folytatta Absolon: Bárcsak engem tennének bírónak ebben az országban! Akkor bárki jönne hozzám, akinek peres ügye van, én igazságot szolgáltatnék neki. 5És ha valaki közeledett hozzá, hogy leboruljon előtte, akkor kinyújtotta a kezét, magához szorította, és megcsókolta. 6Így tett Absolon egész Izráelből mindazokkal, akik ítéletért mentek a királyhoz. Így lopta be magát Absolon az izráeli emberek szívébe.

7Négy esztendő elteltével ezt mondta Absolon a királynak: Hadd menjek el, hogy teljesítem Hebrónban az ÚRnak tett fogadalmamat! 8Mert ezt a fogadalmat tette a te szolgád, amikor az arámi Gesúrban lakott: Ha egyszer visszavisz engem az ÚR Jeruzsálembe, áldozattal fogok szolgálni az ÚRnak. 9A király azt mondta neki: Menj el békességgel! Elindult tehát, és elment Hebrónba.

10Közben titkos megbízottakat küldött Absolon Izráel minden törzséhez ezzel az üzenettel: Ha meghalljátok a kürt szavát, kiáltjátok ezt: Király lett Absolon Hebrónban! 11Kétszáz férfi ment Absolonnal Jeruzsálemből, akik jóhiszeműen mentek a hívására, nem tudva semmit a dologról. 12Absolon bemutatta az áldozatot, közben pedig magához hívatta a gilói Ahítófelt, Dávid tanácsosát is Gilóból, a maga városából. Az összeesküvés pedig erősödött, és egyre többen csatlakoztak Absolonhoz.

Dávid elmenekül Jeruzsálemből

13Egy hírnök érkezett Dávidhoz, és jelentette: Absolonhoz hajolt az izráeliek szíve! 14Akkor ezt parancsolta Dávid udvari emberei közül mindazoknak, akik Jeruzsálemben mellette voltak: Gyertek, fussunk, mert másképpen nem tudunk elmenekülni Absolon elől! Sietve menjete, mert ő is siet, és ha utolér bennünket, veszedelmet zúdít ránk, és kardélre hányja a várost. 15A király emberei ezt felelték a királynak: Minden úgy legyen, ahogyan akarod, uram, királyom; mi a te szolgálid vagyunk! 16Ekkor elindult a király, és nyomában egész háza népe. Tíz másodfeleségét azonban hátrahagyta a király, hogy őrizték a palotát.

17Így vonult ki a király, és nyomában egész hadinépe. De a legszélső háznál megálltak, 18és elvonult előtte valamennyi szolgája: a kerétiak és a pelétiak, valamint az a hatszáz gáti ember, akik vele jöttek Gátból. Mindezek elvonultak a király előtt.

19Akkor ezt mondta a király a gáti Ittajnak: Miért jössz te is velünk? Térj vissza, és maradj a király mellett! Hiszen te idegen vagy itt, száműzve lakóhelyedről. 20Nemrég jöttél, és máris bujdosóvá tegyelek azzal, hogy velünk jössz? Én megyek, ahová mehetek. De te térj vissza, és vidd magaddal testvéreidet is; szeretet és hűség legyen veled! 21Ittaj azonban így válaszolt a királynak: Úgy igaz, ahogy él az ÚR és az én uram, királyom, hogy bárhol is lesz az én uram, királyom, ott lesz a te szolgád is, akár élve, akár halva. 22Erre Dávid ezt mondta Ittajnak: Akkor hát gyere, és vonulj velünk! Elvonult tehát a gáti Ittaj is valamennyi emberével és azok hozzátartozóival együtt. 23Mindenki hangosan sírt az országban, amikor elvonult az egész hadinép. A király átkelt a Kidrón-patakon, és az egész hadinép elvonult a pusztába vezető úton. Dávid intézkedései

24Ott volt Cádók is, és vele az összes lévita, akik az Isten szövetségládáját vitték. Letették az Isten ládáját, Ebjátár pedig áldozott, amíg csak ki nem vonult a városból az egész hadinép. 25Akkor a király ezt mondta Cádóknak: Vidd vissza az Isten ládáját a városba! Ha kegyelmes lesz hozzám az ÚR, akkor visszahoz engem, és látnom engedi még azt és annak lakóhelyét. 26De ha ezt mondaná: Nem gyönyörködöm benned, akkor itt vagyok, tegye velem, amit jónak lát! 27Majd ezt mondta Cádók papnak a király: Nézd csak! Térj vissza a városba békességgel, és veletek együtt két fiatok is: a te fiad, Ahímaac meg Ebjátár fia, Jónátán. 28Figyeljetek! Én majd a pusztá felé eső gázlónál tartózkodom, amíg valami hír nem érkezik hozzám tőletek. 29Cádók és Ebjátár tehát visszavitték az Isten ládáját Jeruzsálembe, és ott maradtak. 30Dávid azután elindult fölfelé az Olajfák hegyének lejtőjén, és amíg ment, egyre csak sírt. Betakart fejjel, mezítláb ment, és vele együtt az egész hadinép is betakarta a fejét, és ahogy mentek fölfelé, egyre csak sírtak. 31Amikor jelentették Dávidnak, hogy Ahítófel is az összeesküvők között van Absolonnál, ezt mondta Dávid: Kérlek, URam, hiúsítsd meg Ahítófel tanácsát! 32Amikor fölért Dávid a hegy tetejére, ahol Istenhez szokott imádkozni, éppen szembejött vele az arki Húsaj megszaggatott ruhában, földet szórva a fejére. 33Dávid ezt mondta neki: Ha velem tartasz, csak terhemre leszel, 34de ha visszatérsz a városba, és ezt mondod Absolonnak: Én a te szolgád leszek, ó, király! Azelőtt apád szolgája voltam, de mostantól fogva a te szolgád vagyok – akkor meg tudod hiúsítani Ahítófel tanácsát. 35Ott lesznek veled a papok, Cádók és Ebjátár is. Azért mindent, amit a királyi palotából hallasz, jelentsd Cádók és Ebjátár papoknak. 36Ott van velük a két fiuk is: Cádóké Ahímaac, Ebjátaré pedig Jónátán. Velük mindent megüzenhettek nekem, amit csak hallotok. 37Húsaj, Dávid barátja be is ment a városba. Absolon is megérkezett Jeruzsálembe.

2Sám 16

1 Alig jutott túl Dávid a hegytetőn, szembejött vele Cíba, Mefibóset szolgája, két fölszerszámozott számmal. Volt rajtuk kétszáz kenyér, száz csomó aszú szőlő, száz adag érett gyümölcs és egy tömlő bor. 2 A király megkérdezte Cíbatól: Mit akarsz ezzel? Cíba így felelt: A szamarak legyenek a király háza népéé, hogy azokon járjanak, a kenyér és az érett gyümölcs legyen a szolgák eledele, a bor pedig itala annak, aki ellankad a pusztában. **NÉMAJÁTÉK** 3 Ekkor megkérdezte a király: Hol van uradnak a fia? Cíba így felelt a királynak: Ő Jeruzsálemben maradt, mert azt gondolja, hogy Izráel háza most visszaadja neki apja királyságát. 4 A király ezt mondta Cíbanak: Legyen minden a tied, ami Mefibóseté volt! Cíba erre így felelt: Leborulok előtted, légy hozzám ezután is jóindulattal, uram, királyom! 5 Amikor Dávid király Bahúrím mellé ért, kijött onnan egy ember, aki Saul rokonságából való volt, név szerint Simí, Géra fia, és amint ment, egyre ócsárolta őket. 6 Sőt kővel hajigálta Dávidot és Dávid király embereit, bár jobbról és balról ott volt az egész hadinép és az egész testőrség. 7 Simí így szidalmazta őt: Gyere csak, gyere, te vérengző, elvetemült ember! 8 Megtorolja rajtad az Úr Saul házának minden kiontott véréét, aki helyett te király lettél, és odaadta az Úr a királyságot fiadnak, Absolonnak. Most te kerültél bajba, mert vérengző ember vagy! **TÖRTÉNELEM ISMÉTLŐDIK, MINT A SHA KIRÁLYDRÁMÁKBAN?** 9 Akkor ezt mondta a királynak Abísaj, Cerújá fia: Hogy meri ócsárolni az én uramat, királyomat ez a döglött kutya?! Hadd menjek oda, hogy levágjam a fejét! 10 A király azonban ezt mondta: Nem rám és nem rátok tartozik ez, Cerújá fiai. Mert ha ócsárol, és ha az Úr mondta neki, hogy ócsárolja Dávidot, akkor ki mondhatná neki: Miért tetted ezt? 11 Majd ezt mondta Dávid Abísajnak és összes emberének: Ha még a fiam is az életemre tör, aki pedig az én véremből származik, mennyivel inkább ez a benjámini! Hagyjátok, hadd ócsároljon, hiszen az Úr parancsolta neki. 12 Bárcsak rám tekintene nyomorúságomban az Úr, és javamra fordítaná azt, hogy ma ócsároltak engem! 13 Dávid továbbment embereivel az úton, Simí pedig vele

átellenben a hegyoldalon menve egyre ócsárolta, kövekkel dobálta, és port szórt feléje. 14 Így jutott el a király és a vele levő hadinép fáradtan a Jordánhoz, és ott pihenőt tartottak. 15 Absolon és az egész izráeli hadinép megérkezett Jeruzsálembe. Vele volt Ahítófel is. 16 Amikor az arki Húsaj, Dávid barátja bement Absolonhoz, ezt mondta Húsaj Absolonnak: Éljen a király! Éljen a király! 17 De Absolon ezt kérdezte Húsajtól: Hát csak ennyire vagy húséges a barátodhoz? Miért nem mentél el a barátoddal? 18 **Húsaj** ezt felelte Absolonnak: Azért nem, mert én azé leszek, és annál maradok, akit az Úr és ez a hadinép meg az összes izráeli választott. 19 Másodszor pedig: kinek szolgáljak én, ha nem az ő fiának? Ahogy apádat szolgáltam, ugyanúgy foglak téged is. 20 Absolon ezt mondta Ahítófelnek: Adjatok tanácsot, hogy mit tegyünk! 21 Ahítófel ezt mondta Absolonnak: Menj be apád másodfeleségeihez, akiket itthagyt a palota őrzésére. Ha meghallja egész Izráel, hogy meggyűlöltetted magad apáddal, annál inkább fölbátorodnak mindazok, akik veled tartanak. 22 Így hát sátrat vontak fel Absolonnak a háztetőn, Absolon pedig bement apja másodfeleségeihez egész Izráel szeme láttára. 23 *Abban az időben olyannak tartották Ahítófel tanácsát, amit adott, mintha Isten szavát kérdezték volna meg. Ilyennek tartotta Ahítófel minden tanácsát Dávid is, Absolon is.*

2Sám 17

Azután ezt mondta Ahítófel Absolonnak: Kiválasztok tizenkétezer embert, elindulok, és üldözöm Dávidot még ma éjjel. 2 Megtámadom, amíg fáradt és erőtlén, megriasztom, és szétszalad az egész hadinép, amely vele van. Egyedül a királyt ölöm meg. 3 Az egész hadinépet visszahozom hozzád, mert az egésznek a visszatérése attól az egy embertől függ, akit te halálra keresel, és ez az egész népnek javára lesz. 4 Tetszett ez a beszéd Absolonnak és Izráel véneinek. 5 De Absolon ezt mondta: Hívjátok ide az arki Húsajt is, hallgassuk meg, mi mondanivalója van neki. 6 Amikor Húsaj megérkezett Absolonhoz, így szólt hozzá Absolon: Ahítófel ezt meg ezt mondta. Úgy tegyünk-e, ahogyan ő mondta, vagy ne? Mondd meg!

HÚSAJ

7 Húsaj ezt mondta Absolonnak: Ez egyszer nem jó tanácsot adott Ahítófel. 8 Azt mondta Húsaj: Magad is tudod, hogy apád és emberei kiváló harcosok, és olyan elkeseredettek, mint a kölykeiktől megfosztott medve a mezőn. Azonfelül apád harchoz értő ember, aki nem enged aludni a hadinépet. 9 Ő maga valamilyen üregben rejtőzködhet, vagy más helyen. Megtörténhet, hogy mindjárt kezdetben elesnek néhányan, és ha ennek hallatára azt kezdik beszélni, hogy vereség érte az Absolonnal tartó népet, 10 akkor kétségbe fog esni még a legbátrabb harcos is, akinek olyan a szíve, mint az oroszláné. Hiszen egész Izráel tudja, hogy apád kiváló katona, és csupa bátor ember van vele. 11 Én bizony azt tanácsolom, hogy inkább gyűjtsd magadhoz egész Izráelt Dántól Beérsebaig, hogy annyian legyenek, mint tengerparton a homok, és te magad menj velük. 12 Akkor aztán rátámadunk ott, ahol megtaláljuk. Úgy törünk majd rá, ahogy a harmat hull a földre, és nem marad meg sem ő, sem a vele levő emberek közül senki. 13 Ha pedig valamelyik városba húzódna vissza, akkor egész Izráel köteleket húz majd a város köré, és lerántjuk azt a völgybe, hogy még egy kavics se marad meg ott!

14 Erre azt mondta Absolon és az összes izráeli: Jobb az arki Húsaj tanácsa Ahítófel tanácsánál! Mert az Úr úgy rendelte, hogy megghiúsuljon Ahítófel jó tanácsa, és így az Úr Absolon vesztét okozza. 15 **Húsaj pedig elmondta Cádók és Ebjátár papoknak: Ilyen tanácsot adott Ahítófel Absolonnak és Izráel véneinek, én viszont ezt meg ezt tanácsoltam.** 16 Most tehát sietve küldjétek jelentést Dávidnak: **Ne töltsd ma az éjszakát a puszta felé vezető gázlóknál, hanem azonnal kelj át, különben elpusztul a király és az egész vele levő hadinép.** 17 Jónátán és Ahímaac a Rógél-forrásnál álldogáltak. Oda járt egy szolgálóleány, az hordta nekik a híreket, ők pedig elmentek, és hírt vittek Dávid királynak. A városba ugyanis

nem mertek bemenni, hogy meg ne lássák őket. 18 Mégis meglátta őket egy szolga, és hírül adta Absolonnak. Ezért mindketten gyorsan elindultak, és bementek egy bahúrими ember házába. Ennek az udvarában volt egy kút, oda ereszkedtek le. 19 A felesége pedig fogott egy terítőt, letakarta vele a kút száját, és gabonát öntött rá, úgyhogy semmit sem lehetett észrevenni. 20 Amikor megérkeztek az asszonyhoz Absolon szolgái, és megkérdezték, hogy hol van Ahímaac és Jónátán, az asszony így felelt nekik: Továbbmentek innen a vízhez. És keresték őket, de mivel nem találták, visszatértek Jeruzsálembe. 21 Miután eltávoztak, ezek kijöttek a kútból, elmentek, és megvitték a hírt Dávid királynak. **MINT EGY AKCIÓFILM!** Ezt mondták Dávidnak: Induljatok, keljete át gyorsan a vízen, mert veszedelmes tanácsot adott Ahítófel! 22 Elindult azért Dávid a vele levő egész hadinéppel együtt, és átkeltek a Jordánon. Virradatra senki sem maradt, aki ne kelt volna át a Jordánon. 23 Amikor látta Ahítófel, hogy nem az ő tanácsát követik, fölnyergelte a szamarát, elindult, és hazament a városába. Végrendelkezett háza népéről, azután felakasztotta magát. Így halt meg, és eltemették apja sírjába. 24 Dávid már Mahanajimba érkezett, amikor Absolon az összes izráelivel együtt átkelt a Jordánon. 25 Absolon Jóáb helyett Amászáat állította a hadsereg élére. Amászáa egy Jitrá nevű izráeli ember fia volt, aki Abígallal, Náhás leányával hált; Abígal Cerújának, Jóáb anyjának a nővére volt. 26 Izráel és Absolon Gileád földjén ütött tábor. 27 Amikor Dávid Mahanajimba érkezett, az ammóni Rabbából való Sóbí, Náhás fia, a Lódebárból való Mákír, Ammiél fia és a gileádi Rógelimből való Barzillaj 28 takarókat, tálakat és cserépedényeket, búzát, árpát, lisztet és pörkölt gabonát, babot meg pörkölt lencsét, 29 továbbá mézet, vaját, juhtúrót és tehénsajtot vittek enni Dávidnak és a vele levő hadinépek, mert ezt gondolták: Éhes, fáradt és szomjas lehet a hadinép a pusztában.

2Sám 18

1 Ezután számba vette Dávid a vele levő hadinépet, és ezredeseket meg századosokat állított az élükre. 2 Dávid a hadinép egyharmadát Jóábra bízta, egyharmadát Abísajra, Cerújá fiára, Jóáb testvére, egyharmadát pedig a gáti Ittajra. A király ezt mondta a népnek: Magam is veletek megyek! 3 De a nép így felelt: Nem jöhetsz, mert ha mi megfutamodunk is, az nem számít; sőt ha a sereg fele meg is halna, az sem számít semmit. De te annyit érsz, mint tízezer magunkfajta ember. Jobb tehát, ha a városból segítesz bennünket. 4 A király ezt mondta nekik: Úgy tesztek, ahogy jónak látjátok. Majd odaállt a király a kapu mellé, az egész hadinép pedig kivonult századonként és ezredenként. 5 Jóábnak, Abísajnak és Ittajnak megparancsolta a király: Az én kedvemért bánjatok kíméletesen azzal a fiúval, Absolonnal! Hallotta az egész hadinép is, hogy mit parancsolt a király Absolon felől minden vezérének. 6 Azután kivonult a hadinép a mezőre Izráel ellen, de az ütközetre az efraimi erdőben került sor. 7 Ott verték meg az izráeli sereget Dávid emberei. Nagy vereség érte ott őket azon a napon: elesett húszezer ember. 8 Kiterjedt a harc arra az egész vidékre, és a hadinépből sokkal többet pusztított el az erdő azon a napon, mint ahányan a csatateren pusztultak el. 9 Dávid emberei egyszer csak rábukkantak Absolonra: Absolon egy öszvéren nyargalt; az öszvér beszaladt egy nagy tölgyfa sűrű ágai alá, Absolon pedig hajánál fogva fennakadt a tölgyfán. Ott lógott ég és föld között, mert az öszvér kiszaladt alóla. 10 Meglátta ezt valaki, és jelentette Jóábnak. Ezt mondta: Láttam, hogy Absolon egy tölgyfán függ! 11 Jóáb ezt mondta annak, aki a hírt hozta: Ha láttad, miért nem terítetted mindjárt a földre? Gondom lett volna rá, hogy tíz ezüstöt meg egy övet adjak neked. 12 De az az ember így felelt Jóábnak: Ha ezer ezüst ütné is a markomat, akkor sem emelnék kezet a király fiára. Hiszen fülünk hallatára parancsolta meg a király neked, Abísajnak meg Ittajnak, hogy vigyázzatok arra a fiúra, Absolonra! 13 Ha pedig alattomban elbántam volna vele, te sem fogtad volna a pártomat, hiszen a király előtt semmi sem marad titokban. 14 Jóáb erre így felelt: Mit is vesztegetem veled az időmet?! Majd három dárdát kapott a kezébe, és beledöfte őket Absolon szívébe, aki még életben volt a tölgyfán. 15 Azután körülfogta Absolont Jóáb tíz

fegyverhordozó legénye, levágták és megölték. 16 Ekkor Jóáb megfújta a kürtöt, mire a hadinép felhagyott Izráel üldözésével, mert Jóáb megállást parancsolt a népnek. 17 Absolont pedig fogták, beledobták az erdőben egy nagy gödörbe, és egy igen nagy kőrakást hánytak rá. Az izráéliek pedig mind elfutottak, mindenki a maga otthonába. 18 Absolon még életében vett magának egy emlékoszlopot, és felállította azt a Király-völgyben, mert ezt gondolta: Nincs fiam, aki fenntartaná nevem emlékét. Ezért saját magáról nevezte el az oszlopot; Absolon emlékoszlopának hívják azt még ma is. 19 Ahímaac, Cádók fia ezt mondta: Futok, megviszem az örömhírt a királynak, hogy igazságot szolgáltatott neki ellenségeivel szemben az Úr. 20 De Jóáb ezt mondta neki: Ne légy te ma hírvivő, majd máskor vihetsz örömhírt. Ma nem örömhírt vinnél, hiszen meghalt a király fia! 21 Egy etióp embernek azonban ezt parancsolta Jóáb: Menj, jelentsd a királynak, amit láttál! Az etióp ember leborult Jóáb előtt, azután futásnak eredt. 22 Ahímaac, Cádók fia megint ezt mondta Jóábnak: Bármilyen történet is, elfutok én is az etióp után! De Jóáb ezt felelte: Miért futnál éppen te, fiam? Nem örömhír ez, amelyért jutalmat kapnál. 23 Bármilyen történet is – mondta –, elfutok! Erre azt mondta neki Jóáb: Hát fuss! Futásnak eredt tehát Ahímaac a kikkári úton, és megelőzte az etiópot. 24 Dávid ott ült a két kapu között, az őrálló pedig fölment a kapu tetejére a bástyára, és amikor körülnézett, látta, hogy egy ember fut egyedül. 25 Az őt lekiáltott, és jelentette ezt a királynak. A király ezt mondta: Ha egyedül van, örömhírt hoz. Közben az az ember egyre közeledett. 26 Azután meglátta az őt, hogy fut egy másik ember is. Lekialtott hát az őt a kapuba: Jön még valaki, az is egyedül fut! A király ezt mondta: Az is örömhírt hoz. 27 Majd ezt mondta az őt: Úgy látom a futása alapján, mintha az első Ahímaac, Cádók fia volna. Akkor ezt mondta a király: Jó ember ő, biztosan jó hírt hoz. 28 Ahímaac ezt kiáltotta a királynak: Békesség! Azután leborult a király elé arccal a földre, és ezt mondta: Áldott az Úr, a te Istened! Kezedbe adta azokat, akik kezet emeltek az én uramra, királyomra. 29 De a király ezt kérdezte: Épségben van-e az a fiú, Absolon? Ahímaac így felelt: Láttam egy nagy tömeget, de Jóáb elküldte a király egyik szolgáját meg a te szolgádat is, ezért nem tudom, mi történt. 30 A király erre ezt mondta: Eredj odébb, állj félre! Ő tehát odébbment, és félreállt. 31 Közben megérkezett az etióp ember is, és így szólt: Jó hírt küldenek, uram, királyom! Igazságot szolgáltatott ma neked az Úr mindazokkal szemben, akik fölkeltek ellened. 32 De a király ezt kérdezte az etióptól: Épségben van-e az a fiú, Absolon? Az etióp így felelt: Úgy járjanak az én uram, királyom ellenségei és mindazok, akik a vesztedre törnek, mint az a fiú!

2Sám 19

A király megrendült, és sírva ment föl a kapu fölötti helyiségbe. Miközben ment, ezt mondogatta: **Fiam, Absolon! Fiam, fiam, Absolon! Bárcsak én haltam volna meg helyetted, fiam, fiam, Absolon!** 2 Jóábnak azonban jelentették, hogy a király sírva gyászolja Absolont. 3 Gyászra fordult ezért a győzelem azon a napon az egész nép számára, mert meghallotta a nép, hogy bánkodik a király a fia miatt. 4 Úgy lopakodott be a hadinép aznap a városba, ahogyan a szégyent vallott hadinép szokott belopakodni, ha a csatában megfutamodott. **5 A király pedig betakarta az arcát, és hangosan jajgatott a király: Fiam, Absolon, fiam, fiam, Absolon!**

JOÁB

6 Akkor Jóáb bement a királyhoz a házba, és ezt mondta: Megszégyenítetted ma minden emberedet, pedig ők megmentették az életedet, fiaidnak és leányaidnak az életét, feleségeidnek és másodfeleségeidnek az életét. 7 Hiszen te azokat szereted, akik gyűlölnek, és azokat gyűlölöd, akik szeretnek. Ma kimutattad, hogy neked nem számítanak vezéridei és embereid! Bizony most már tudom, hogy jobban szeretnéd, ha mi mindnyájan meghaltunk volna ma, csak

Absolon élne. 8 De most már kelj föl, menj ki, és beszélj szolgálidhoz szívhez szólóan, mert az Úrra esküszöm, hogy ha nem jössz ki, éjjelre már egy ember sem marad melletted! Ez pedig rosszabb lesz neked minden bajnál, ami ifjúságodtól fogva mostanáig ért téged.

9 Erre fölkelt a király, és leült a kapuban. Az egész hadinépnek pedig kihirdették, hogy a király a kapuban ül, és az egész hadinép a király elé járult. 10 És civakodás kezdődött Izráel népének törzsei között, és ezt mondták: A király mentett meg bennünket ellenségeink kezéből. Ő szabadított meg bennünket a filiszteusok kezéből is, és most el kellett menekülnie az országból Absolon miatt. 11 De Absolon, akit mi fölkentünk, meghalt a harcban. Mire vártok hát, miért nem hozzuk vissza a királyt? 12 Dávid király pedig ezt az üzenetet küldte Cádók és Ebjátár papoknak: Így beszéljétek Júda véneihez: Miért akartok utolsók lenni a király hazahozásában? Eljutott ugyanis a királyi udvarba annak a híre, amiről egész Izráel beszél. 13 Ti az én testvéreim vagytok, az én húsom és vérem. Miért akartok utolsók lenni a király visszahozásában? 14 Mondjátok meg Amászának: Te az én húsom és vérem vagy. Úgy segítsen meg engem az Isten most és ezután is, hogy te leszel Jóáb helyett a hadseregpáncsnokom egész életedben. 15 Így nyerte meg egy emberként minden júdai szívét, úgyhogy üzenetet küldtek a királynak: Térj vissza minden embereddel együtt! 16 Visszaindult tehát a király, és elérkezett a Jordánhoz. A júdaiak pedig Gilgálba érkeztek, hogy elébe menjenek a királynak, és segítsenek a királynak átkelni a Jordánon. 17 A benjámini Simí, Géra fia is sietve elment Bahúrímból a júdaiakkal együtt Dávid király elé. 18 Ezer benjámini ember volt vele, továbbá Cíba, Saul házának a szolgálója, tizenöt fiával és húsz szolgálójával együtt. Még a király előtt odaértek a Jordánhoz, 19 átkeltek a gázlón, hogy áthozzák a király háza népét, és megtegyék, amit csak jónak lát. Simí, Géra fia pedig leborult a király előtt, amikor átkelt a Jordánon. 20 Ezt mondta a királynak: Ne rója fel bűnül az én uram, és ne emlékezz arra, hogy milyen bünt követett el a te szolgálád akkor, amikor eltávozott az én uram, királyom Jeruzsálemből! Ne vegye azt szívére a király! 21 Tudja a te szolgálád, hogy vétkezett, de látod, én jöttem ma elsőnek József egész házából, hogy elébe menjek az én uramnak, királyomnak! 22 De megszólalt Abísaj, Cerújá fia, és ezt mondta: Hát nem kell Simínek meghalnia azért, hogy szidalmazta az Úr fölkenntjét? 23 Dávid azonban ezt mondta: Nem rám és nem rátok tartozik ez, Cerújá fiai! Még kísértésbe visztek ma engem! Miért kellene ma bárkinek is meghalnia Izráelben? Hiszen tudom én, hogy ma lettem ismét Izráel királya! 24 Simínek pedig ezt mondta a király: Nem kell meghalnod! Meg is esküdtök neki a király. 25 Mefibóset, Saul fia is elment a király elé. Nem gondozta a lábát, nem gondozta a szakállát, és nem mosatta a ruháját attól fogva, hogy a király elment, egészen addig, amíg békeességben meg nem érkezett. 26 Amikor aztán Jeruzsálemben a király elé érkezett, megkérdezte tőle a király: Miért nem jöttél velem, Mefibóset? 27 Ő így felelt: Uram, királyom, becsapott engem a szolgálám. Mert én, a te szolgálád, ezt mondtam: Fölnyergeltetek egy szamarat, felülök rá, és úgy megyek a királlyal, mert béna a te szolgálád. 28 Ő azonban rágalmazta szolgálodat az én uram, királyom előtt. De az én uram, királyom olyan, mint az Isten angyala. Tégy azért úgy, ahogyan jónak látod! 29 Mert apám egész háza népe nem várhatott mást az én uramtól, királyomtól, mint halált, te mégis azok közé ültetted szolgálodat, akik asztalodnál esznek. Mi jogom volna tehát, hogy még panaszkodjam a királynak? 30 Akkor ezt mondta neki a király: Nem is kell többet mondanod! Kijelentem, hogy te és Cíba osztozni fogtok a mezőn! 31 Mefibóset ezt felelte a királynak: Akár az egészset is elveheti, csakhogy az én uram, királyom békeességben hazajött! 32 A gileádi Barzillaj is elment Rógelímből, hogy átkeljen a királlyal a Jordánon, és elbúcsúzzék tőle a Jordánánál. 33 Barzillaj nagyon öreg volt már, nyolcvanesztendős. Ő tartotta el a királyt, amikor az Mahanajimban lakott; ugyanis igen tehetős ember volt. 34 A király ezt mondta Barzillajnak: Jöjj át velem, és én majd eltartalak Jeruzsálemben. 35 De Barzillaj ezt felelte a királynak: Ugyan, mennyi van még hátra az én életemből? Nem érdemes már nekem fölmenni a királlyal Jeruzsálembe! 36 Most nyolcvanesztendős vagyok, nem tudok már különbséget tenni jó és rossz között, nem érzi

szolgád annak az ízét, amit eszik és iszik, és nem gyönyörködöm az énekesek és énekesnők hangjában. Csak terhedre lenne a te szolgád, uram, királyom! 37 Éppen csak átkel a te szolgád a Jordánon a királlyal. Miért akar engem a király ennyire megjutalmazni? 38 Engedd vissza a te szolgádat, hadd haljak meg az én városomban, ahol apám és anyám sírja van! De itt a fiam, Kimhám, a te szolgád. Keljen át ő veled, uram, királyom, és vele bánj jóindulattal. 39 A király ezt mondta: Velem jöhet Kimhám, és majd úgy bánok vele, ahogyan szeretnéd. Mindent megteszek a kedvedért, amit csak kívánsz tőlem. 40 Azután átkelt a Jordánon az egész nép, és a király is átkelt. Akkor a király megcsókolta és megáldotta Barzillajt, ő pedig visszatért lakóhelyére. 41 Így kelt át a király Gilgálba, és Kimhám is átkelt vele együtt. Júda egész népe és Izráel népének a fele segített átkelni a királynak. 42 De azután odament a királyhoz az összes izráeli, és ezt mondták a királynak: Miért loptak el téged júdai testvéreink, akik segítettek átkelni a Jordánon a királynak és háza népének meg a Dáviddal levő többi embernek? 43 A júdaiak így válaszoltak az izráelieknek: Azért, mert a király hozzánk áll közelebb. Miért kell ezért haragudnotok? **Talán megettük a királyt?** Vagy volt valami hasznunk belőle? 44 De az izráeliek ezt mondták a júdaiaknak: Tízszer akkora jogunk van nekünk a királyhoz, Dávidhoz, mint nektek! Miért becsültetek le bennünket? Nem mi mondtuk először, hogy hozzuk vissza a királyt? De a júdaiak szava erősebb volt az izráeliek szavánál.

2Sám 20

Akadott ott egy **elvetemült ember, név szerint Seba**, egy benjámini embernek, Bikrínek a fia. Ez belefűjt a kürtjébe, és kihirdette: Nincs semmi közünk Dávidhoz, semmi örökségünk Isai fiával! Sátrába térjen minden izráeli! 2 Ekkor Sebához, Bikrí fiához pártolt Dávidtól minden izráeli. De a júdaiak hűségesen követték királyukat a Jordántól Jeruzsálemig. 3 Amikor Dávid megérkezett jeruzsálemi palotájába, előhívatta másodfeleségeit, azt a tíz asszonyt, akiket otthon hagyott a király a palota őrzésére. Ezeket házi őrizetbe vetette, és gondoskodott róluk, de nem ment be hozzájuk. Haláluk napjáig elkülönítve maradtak, és úgy éltek, mintha özvegyek lettek volna. 4 Azután ezt parancsolta a király Amászának: Szólítsd fegyverbe a júdaiakat három nap alatt, és légy készen magad is! 5 El is ment Amász, hogy fegyverbe szólítsa Júdát, de nem tudta azt végrehajtani a kijelölt határidőre. 6 Akkor ezt mondta a király Abisajnak: Ez a Seba, Bikrí fia még Absolonnál is nagyobb bajt hozhat ránk. Vedd magad mellé urad embereit, és üldözd őt, még mielőtt erődített városokat talál, és elmenekül előlünk! 7 Kivonultak tehát vele Jóáb emberei, a kerétiak, a pelétiak és a testőrök mind. Kivonultak Jeruzsálemből, hogy üldözzék Sebát, Bikrí fiát. 8 Amikor ahhoz a nagy kőhöz érkeztek, amely Gibeónnál van, eléjük jött Amász. Jóábnak a ruhája alatt páncél volt, és arra kardot kötött úgy, hüvelyestül a csípőjére erősítve, hogy azt onnan könnyen ki lehetett húzni. 9 Jóáb megkérdezte Amászá: Hogy vagy, testvérem? Azután Jóáb megfogta jobb kezével Amászának a szakállát, hogy megcsókolja. 10 Amász nem is ügyelt a kardra, amely Jóáb kezében volt. Az pedig a hasába döfte, és kiontotta belét a földre. Nem kellett még egyszer döfnie, mert Amász meghalt. Azután Jóáb és testvére, Abisaj tovább üldözték Sebát, Bikrí fiát. 11 Jóáb egyik embere pedig odaállt Amász mellé, és ezt kiáltotta: Aki szereti Jóábot és Dávidot, kövesse Jóábot! 12 Amász vérbe fagyva feküdt ott az országút közepén. Amikor az az ember látta, hogy az egész nép megáll ott, félrehúzta Amászázt az útról a mezőre, és rádobott egy ruhát, mert látta, hogy mindenki megáll, aki odaér. 13 Miután elvitték az országútról, mindenki Jóáb után vonult, hogy üldözzék Sebát, Bikrí fiát. 14 Seba átvonult Izráel minden törzsén Ábél-Bét-Maakáig. A bikriek mind összegyűltek, és követték őt. 15 De utolérték és körülzárták Ábél-Bét-Maakában, és sáncot emeltek a város ellen, a bástyával szemben. Az egész nép, amely Jóábbal volt, nekiállt bontani a várfalat, hogy ledöntse. 16 Akkor egy okos asszony így kiáltott ki a városból: Hallgassatok ide! Hallgassatok ide! Mondjátok meg Jóábnak, hogy jöjjön ide, hadd beszéljek vele! 17 Amikor ő odament hozzá, megkérdezte az asszony: Te vagy Jóáb? Én vagyok – felelte. Az asszony ezt mondta

neki: Hallgasd meg szolgálóleányod szavát! Ő így felelt: Hallgatom. 18 Az asszony ezt mondta: Hajdanában ez a mondás járta: Ábélben kérjetelek tanácsot, akkor célhoz értek! 19 Én Izráel egyik békeszerető városa vagyok, te pedig meg akarsz ölni egy izráeli várost, egy anyát? Miért akarod elpusztítani az Úr örökségét? 20 Jóáb így válaszolt: Dehogyan akarom, dehogyan akarom elpusztítani és lerombolni! 21 Nem erről van szó! De egy ember Efraim hegyvidékéről, név szerint Seba, Bikrí fia kezét emelt Dávid királyra. Csak őt magát adjátok ki, és akkor elvonulok a város alól. Az asszony ezt felelte Jóábnak: Mindjárt kidobjuk neked a fejét a várfalon! 22 Az asszony bölcsen eljár az egész népnél, fejét vétette Sebának, Bikrí fiának, és kidobták azt Jóábnak. Jóáb pedig megfűvatta a kürtöt, és szétoszlottak a város alól, mindenki a maga lakóhelyére. Jóáb is visszatért Jeruzsálembe a királyhoz. 23 Jóáb állt Izráel egész seregének az élén. Benájá, Jójadá fia volt a kerétiak és a pelétiak parancsnoka. 24 Adórám a kényszermunkák felügyelője, Jósáfát, Ahílúd fia pedig a főtanácsadó volt. 25 Sejá kancellár, Cádók és Ebjátár pedig papok voltak. 26 A jáíri Írá is Dávid papja volt.

2Sám 21

Dávid idejében egyszer éhínség volt három egymás utáni évben. Amikor Dávid kérdést intézett az Úrhoz, ezt mondta neki az Úr: Saul és vérengző háza népe miatt van ez, mivel megölette a gibeóniakat. 2 Hívatta tehát a király a gibeóniakat, és beszélt velük. A gibeóniak ugyanis nem Izráel fiai közül valók voltak, hanem az emóriak maradékai, akikkel esküvel kötöttek szövetséget Izráel fiai. Saul azonban a kiirtásukra törekedett Izráel és Júda iránti buzgalmában. 3 Dávid ezt kérdezte a gibeóniaktól: Mit tegyek értetek, és mivel engeszteljelek ki, hogy áldjátok az Úr örökségét? 4 A gibeóniak így feleltek neki: Nem követelünk mi Saultól és a háza népétől sem ezüstöt, sem aranyat, és nem kívánhatjuk, hogy megöljenek valakit Izráelben. De Dávid megkérdezte: Mit gondoltok mégis, mit tegyek értetek? 5 Ők ezt felelték a királynak: Annak az embernek, aki ki akart irtani, és meg akart semmisíteni bennünket, hogy sehol se maradassunk meg Izráel területén, 6 annak a fiai közül adjanak ki nekünk hét férfit, hogy fölakasszuk őket az Úr előtt, az Úr választottjának, Saulnak Gibeájában. A király így felelt: Kiadom őket. 7 **A király azonban megkímélte Mefibósetet, Saul fiának, Jónátánnak a fiát, mert esküvel kötött szövetséget az Úr előtt Dávid és Jónátán, Saul fia.** 8 Viszont elfogatta a király Ricpának, Ajjá leányának a két fiát, akiket az Saulnak szült, Armónit és Mefibósetet; továbbá Míkalnak, Saul leányának az öt fiát, akiket ő Adriélnek, a mehólái Barzillaj fiának szült. 9 Ezeket a gibeóniak kezébe adta, akik fölakasztották őket a hegyen az Úr előtt. Így estek áldozatul egyszerre heten. Az aratás első napjaiban kellett meghalniuk, az árpaaratás kezdetén. 10 Ricpá, Ajjá leánya azonban fogott egy zsákruhát, készített belőle magának a kősziklán egy sátrat az aratás kezdetén, és ott maradt mellettük, amíg az őszi esők el nem kezdték áztatni őket. Nem engedte, hogy hozzájuk férjenek nappal az égi madarak, éjjel pedig a mezei vadak. 11 Dávidnak azonban jelentették, hogy mit tett Ricpá, Ajjá leánya, Saul másodfelesége. 12 Akkor Dávid elment, és elhozatta Saulnak és fiának, Jónátánnak a csontjait Jábés-Gileád polgáraitól; ők ugyanis ellopták azokat Bét-Seán teréről, ahol fölakasztották őket a filiszteusok, miután megverték Sault a Gilbóá-hegyen. 13 Elhozták tehát onnan Saulnak és fiának, Jónátánnak a csontjait, és összeszedték azoknak a csontjait is, akiket most akasztottak föl. 14 Azután eltemették Saulnak és fiának, Jónátánnak a csontjait Benjámin földjén, Célában, apjának, Kísnek a sírjába. Mindent megtettek, amit a király parancsolt. Ezután megkönyörült Isten az országon.

15 Újból harc tört ki a filiszteusok és Izráel között. Dávid is elment embereivel együtt, és megütközött a filiszteusokkal. Dávid azonban elfáradt. 16 Akkor Jisbí-Benób, a refáiak leszármazottja, akinek a lándzsája háromszáz sekel súlyú rézből készült, és vadonatúj fölszerelése volt, azt gondolta, hogy leteríti Dávidot. 17 Segítségére sietett azonban Abísaj, Cerújá fia, aki leterítette és megölte a filiszteust. Akkor ilyen esküt tettek Dávidnak a hívei:

Nem jöhetsz többé velünk az ütközetbe, hogy ki ne oltsd Izráel mécsesét. 18 Majd újabb ütközetre került sor a filiszteusokkal Góbnál. Akkor vágta le a húsái Szibbekaj a refáiak leszármazottai közül való Szafot. 19 Ezután újabb ütközetre került sor a filiszteusokkal Góbnál, és Elhánán, a betlehemi Jaré-Óregím fia levágta a gáti Góliátot, akinek a lándzsanyele olyan vastag volt, mint a szövőszék tartófája. 20 Gátnál is sor került egy ütközetre. Volt ott egy nagy természetű férfi, akinek a kezén is meg a lábán is hat-hat ujja volt, összesen huszonnégy. Ő is a refáiak leszármazottja volt. 21 Ez gyalázta Izráelt, de levágta őt Jónátán, Dávid bátyjának, Sammának a fia. 22 Ez a négy ember a gáti refáiak leszármazottja volt, és Dávidnak vagy embereinek a keze által estek el.

2Sám 22

Dávid ennek az éneknek a szavait mondta el az Úrnak, amikor az Úr kimentette őt minden ellenségének és Saulnak a kezéből. 2 Így mondta:

DÁVID HÁLAADÓ IMÁJA, ÉNEKE

*Az Úr az én kőszálam, váram és megmentőm,
3 Istenem, kősziklám, nála keresek oltalmat. Pajzsom, hatalmas szabadítóm és fellegváram, menedékem és szabadítóm, megszabadítasz az erőszaktól. 4 Az Úrhoz kiáltok, aki dicséretre méltó, és megszabadulok ellenségeimtől. 5 **Mert körülvettek a halál örvényei, pusztító áradat rettent engem.** 6 A sír kötelei fonódtak körém, a halál csapdái meredtek rám. 7 Nyomorúságomban az Úrhoz kiáltottam, kiáltottam az én Istenemhez. Meghallotta hangomat templomában, kiáltásom fülébe jutott. 8 Megrendült és rengett a föld, az egek alapjai megrepegtek, megrendültek, mert haragra gyúlt. 9 Füst jött ki orrából, szájából emésztő tűz, parázs izzott benne. 10 Lehajlította az eget, és leszállt, homály volt lába alatt. 11 Kerúbon ülve repült, szelek szárnyán jelent meg. 12 Sötétségből vont sátrat magának, víztömegeből, gomolygó fellegekből. 13 Fényözön jár előtte, parázzló tűz izzik. 14 Dörög az Úr az égben, mennydörög a Felséges. 15 Kilötte nyilait és szétszórta, kiröpítette villámain. 16 Láthatóvá vált a tengerfenék, föltárultak a világ alapjai az Úr dorgálásától, haragos szelének fúvásától. 17 Lenyúlt a magasból, és fölvett, a nagy vizekből kihúzott engem. 18 Megmentett engem ellenségem hatalmából, gyűlölőimtől, bár erősebbek voltak nálam. 19 **Rám törhetnek a veszedelem napján, de az Úr az én támaszom. 20 Tágas térre vitt ki engem, megmentett, mert gyönyörködik bennem.** 21 Igazságom szerint bánt velem az Úr, kezem tisztasága szerint jutalmazott engem. 22 Hiszen vigyáztam az Úr útjára, és Istenemet nem hagytam el hűtlenül. 23 Minden törvényére ügyeltem, rendelkezéseitől nem tértem el. 24 Feddhetetlen voltam előtte, és őrizkedtem a büntőtől. 25 Igazságom szerint jutalmazott meg az Úr, tisztaságom szerint, amit jól lát. 26 A hűségeshez hűséges vagy, a feddhetetlen emberhez feddhetetlen. 27 **A tisztához tiszta vagy, de a hamisnak ellenállsz.** 28 Az elesett népet megsegíted, de ha kevély embert láatsz, azt megalázod. 29 Te vagy, Uram, a mécsesem, az Úr fénysugarat küld nekem a sötétbe. 30 Veled a rablóknak is nekirontok; ha Isten segít, a kőfalon is átugrom. 31 Isten útja tökéletes, az Úr beszéde színgáz. Pajzsa ő mindazoknak, akik hozzá menekülnek. 32 Van-e Isten az Úron kívül, és van-e kőszikla Istenünkön kívül? 33 Isten az én erős menedékem, ő vezeti útján a feddhetetlent. 34 Lábamat a szarvaséhoz hasonlóvá teszi, magaslatokra állít engem. 35 Ő tanítja kezemet a harcra, karjaim ércijat feszítenek. 36 Oltalmazó pajzsodat átadtad nekem, és sokszor meghallgattál engem. 37 Biztossá teszed lépteimet,*

nem inognak bokáim. 38 Üldözöm és elpusztítom ellenségeimet, nem térek vissza, míg nem végzek velük. 39 Végeztem velük, szétzúztam őket. Nem kelnek föl többé, lábaim elé hanyatlottak. 40 Felruháztál erővel a harcra, térdre kényszerítetted támadóimat. 41 Megfutamítottad ellenségeimet, gyűlölőimet elpusztíthattam. 42 Széjjelnéznek, de nincs szabadító, az Úrra néznek, de ő nem válaszol. 43 Összezúgom őket, mint a föld porát, összetiprom, széttaposom, mint az utca sarát. 44 Megmentetted lázadó népemtől, megőrzöl, népek fejévé teszel, oly nép szolgál nekem, melyhez nem volt közöm. 45 Idegenek hízelegnek nekem, engedelmesen hallgatnak rám, 46 mert elepednek az idegenek, reszketve bújnak elő rejtekükből. 47 Él az Úr, áldott az én kősziklám, magasztaltassék Isten, szabadító kősziklám! 48 Bosszút áll értem az Isten, és népeket vet alá. 49 Kiszabadítás ellenségeim közül, támadóim fölé emelsz, megmentesz az erőszakosoktól. 50 Ezért magasztallak, Uram, a népek között, zsoltárt éneklek nevednek, 51 mert nagy győzelmet adtál királyodnak, hűséges maradtál fölkentedhez, Dávidhoz és utódaihoz örökké.

2Sám 23

Ezek voltak Dávid utolsó szavai: Így szól Dávid, Isai fia, így szól a magasra emelt férfi, Jákob Istenének felkentje, Izráel énekeinek kedveltje: **2 Az Úr lelke beszélt általam, az ő szava volt nyelvemen. 3 Izráel Istene ezt mondta, Izráel kősziklája így szólt hozzám: Az emberek igaz uralkodója, az istenfélő uralkodó 4 olyan, mint a fölkelő nap reggeli fénye, mint a felhőtlen reggel, melynek sugarától eső után kisarjad a fű a földön. 5 Nem ilyen-e házam Isten színe előtt? Örök szövetségre lépett énvelem, benne elrendezett és biztosított mindent. Minden javam, minden örömöm őtől származik. 6 De az elvetemültek mind olyanok, mint a szélhordta tövis, melyet nem fognak meg kézzel: 7 aki hozzájuk akar nyúlni, vasat ragad, lándzsanyelet; égő tűzzel égeti meg őket, ahol rájuk talál. 8 Ezek voltak név szerint Dávid vitézei: a tahkemóni Jóséb-Bassebet, egy főtiszt, aki úgy forgatta a lándzsáját, hogy egy alkalommal nyolcszáz embert döfött le. 9 Azután Eleázár, Ahóhí fiának, Dódónak a fia, egyike annak a három vitéznek, akik Dávid mellett voltak, amikor csúffá tették a harcra gyülekezett filiszteusokat. Az izráeliek már visszavonultak, 10 de ő ott maradt, és vágta a filiszteusokat, míg csak bele nem fáradt, és hozzá nem ragadt a keze a kardhoz. Nagy győzelmet adott az Úr azon a napon. Azután a hadinép is visszatért hozzá, de csak fosztogatni. 11 A következő volt Sammá, a harári Ágé fia. Amikor összegyűltek a filiszteusok Lehinél, ahol a mező egy darabja lencsével volt bevetve, a hadinép már megfutamodott a filiszteusok elől, 12 de ő megállt annak a darab földnek a közepén, megvédte azt, és megverte a filiszteusokat. Így adott az Úr nagy győzelmet. 13 Egyszer a harminc vezér közül hárman elmentek Dávidhoz, és aratáskor érkeztek meg az Adullám-barlangba, amikor a filiszteusok serege a Refáim-völgyben táborozott. 14 Dávid akkor a sziklavárban volt, a filiszteusok előőrsé pedig ugyanakkor Betlehemnél. 15 Dávid eltikkadt, és ezt mondta: Ó, bárcsak valaki vizet hozna nekem a betlehemi kútból, onnan a kapu mellől! 16 Erre a három vitéz áttört a filiszteus táboron, vizet merített Betlehemben a kapu melletti kútból, elhozták, és odavitték Dávidnak. Ő azonban nem akarta meginni, hanem kiöntötte áldozatul az Úrnak, 17 és ezt mondta: Az Úr mentsen meg attól, hogy ilyet tegyek! Hiszen azoknak az embereknek a vére ez, akik kockára tették az életüket! Ezért nem akarta meginni. Ilyeneket vitt véghez ez a három vitéz. 18 Abísaj, Jóáb testvére, Cerújá fia volt a harminc vezér parancsnoka. Ő úgy forgatta a lándzsáját, hogy háromszáz embert döfött le. Ő volt a leghíresebb a harmincak között. 19 A harmincak között ő volt a legtekintélyesebb, ezért lett a parancsnokuk; ám az előző háromnak nem ért a nyomába. 20 A Kabceélból való Benájá, Jójádá fia is kiváló ember volt, és nagy tetteket vitt véghez. Ő vágta le Móáb két bajnokát. Ő ment le egy verembe, és megölt egy oroszlánt, amikor egyszer hó esett. 21 Ugyanő vágott le egy nagy termetű egyiptomi embert, bár az egyiptomi kezében**

lándzsa volt, ő meg csak bottal ment rá. De kiragadta az egyiptomi kezéből a lándzsát, és a saját lándzsájával ölte meg. 22 Ilyeneket vitt véghez Benájá, Jójádá fia. Ő is nevezetes volt, mint az a három vitéz. 23 Tekintélyes volt a harminc között, de a háromnak nem ért a nyomába. Dávid a testőrök vezetőjévé tette. 24 Aszáél, Jóáb testvére is kivált a harminc közül, akik a következők voltak: Elhánán, a betlehem-i Dódó fia, 25 a haródi Sammá, a haródi Elíká, 26 a peleti Helec, a tekóai Írá, Ikkés fia, 27 az anatóti Abiezer, a húsái Mebunnaj, 28 az ahóhi Calmón, a netófái Mahraj, 29 a netófái Héleb, Baaná fia, a benjámini Gibeából való Ittaj, Ríbjaj fia, 30 a pirátóni Benájá, a nahalé-gaasi Hiddaj, 31 az arbai Abiálbón, a bahúrími Azmávet, 32 a saalbóni Eljahbá, Jónátán, Jásén fia, 33 a harári Sammá, az arári Ahíám, Sárár fia, 34 a maakái Elifelet, Ahaszbaj fia, a gilói Eliám, Ahítófel fia, 35 a karmeli Hecró, az arbai Paaraj, 36 a cóbái Jigál, Nátán fia, a gádi Báni, 37 az ammóni Celek meg a beéróti Nahraj, Jóábnak, Cerújá fiának a fegyverhordozója, 38 a jeteri Írá, a jeteri Gáréb 39 és a hettita Úriás. Összesen tehát harmincheten voltak.

2Sám 24

Újból megharagudott az Úr Izráelre. Felingerelte ellenük Dávidot, és ezt mondta: Menj, vedd számba Izráelt és Júdát! 2 A király pedig ezt mondta Jóábnak, hadserege parancsnokának: Járd be Izráel minden törzsét Dántól Beérsebáig, és számláld meg a népet, hadd tudjam meg, mekkora a nép! 3 Jóáb azonban ezt felelte a királynak: Szaporítsa meg Istened, az Úr a népet százannyira, mint amennyi most, és gyönyörködjék benne az én uram, királyom! De miért leli kedvét az ilyen dologban az én uram, királyom? 4 A király szava azonban erősebb volt Jóábénál és a csapatparancsnokokénál. Elindult tehát Jóáb a csapatparancsnokokkal együtt a királytól, hogy megszámlálják Izráel népét. 5 Átkeltek a Jordánon, és Aróernál ütöttek tábor, a várostól délre, Gád völgye közepén, majd Jazérba mentek. 6 Azután Gileádba és Tahtím földjére, Hodsíba mentek, majd Dán-Jaanba és Szidón környékére, 7 továbbá a megerősített Tíruszhoz mentek, meg a hivviek és kánaániak összes városába. Végül elértek Júda déli vidékére, Beérsebába. 8 Miután bejárták az egész országot, kilenc hónap és húsz nap elteltével visszaértek Jeruzsálembe. 9 Jóáb jelentette a királynak a népszámlálás eredményét: Izráelben nyolcszázezer kardforgató ember volt, Júdában pedig ötszázezer. 10 Dávidot azonban furdalni kezdte a lelkiismeret, miután megszámláltatta a népet, ezért ezt mondta Dávid az Úrnak: Nagyot vétettem azzal, hogy ezt tettem! Most azért bocsásd meg, Uram, a te szolgád bűnét, mert igen esztelenül cselekedtem! 11 Reggel, amikor Dávid fölkel, így szólt az Úr igéje Gád prófétához, Dávid látnokához: 12 Eredj, és mondd meg Dávidnak: Ezt mondja az Úr: Három lehetőséget adok neked; válassz közülük egyet, és én azt teszem veled. 13 Bement tehát Gád Dávidhoz, és tudtára adta ezt neki. Megkérdezte tőle: Hét esztendeig tartó éhínség jöjjön országodra? Vagy három hónapig kelljen menekülnöd a téged üldöző ellenség elől? Vagy három napig tartó dögvész legyen az országodban? Gondold végig, és dönts el, milyen választ vigyek annak, aki engem küldött! 14 Dávid ezt felelte Gádnak: Igen nehéz helyzetben vagyok. Inkább essünk az Úr kezébe, mert nagy az ő irgalma. Csak ember kezébe ne essem! 15 Az Úr tehát dögvészt bocsátott Izráelre aznap reggeltől fogva a kiszabott időig, és meghalt a nép közül hetvenezer ember Dántól Beérsebáig. 16 De amikor az angyal Jeruzsálem ellen nyújtotta ki a kezét, hogy elpusztítsa, bánkódni kezdett az Úr a veszedelem miatt, és ezt parancsolta az angyalnak, aki a nép között pusztított: Elég! Most már hagyd abba! Az Úr angyala ekkor éppen a jebúsi Arauná szérűje mellett volt. 17 Amikor Dávid meglátta az angyalt, amint a népet irtotta, ezt mondta az Úrnak: Bizony én vétkeztem, és én követtem el bűnt, de az én nyájam nem követett el semmit. Sújtson le kezed inkább énrám és az én rokonságomra! 18 Gád még aznap elment Dávidhoz, és ezt mondta neki: Menj, és állíts oltárt az Úrnak a jebúsi Arauná szérűjén! 19 Elment tehát Dávid Gád szavai szerint, ahogyan megparancsolta az Úr. 20 Amikor Arauná kitekintett, és látta, hogy udvari embereivel a király közeledik hozzá, kiment Arauná,

és arccal a földre borult a király előtt. 21 Azután megkérdezte Arauná: Miért jött szolgáljához az én uram, királyom? Dávid így felelt: Azért, hogy megvegyem tőled ezt a szérút; oltárt akarok itt építeni az Úrnak, hogy megszűnjék a népet ért csapás. 22 Arauná ezt mondta Dávidnak: Fogadja el az én uram, királyom, és áldozzon, ahogyan jónak látja! Nézd, van itt marha is az égőáldozathoz, a cséplőeszközök meg a marhák szerszámai pedig jók lesznek tűzifának. 23 Mindezt a királynak adja Arauná, ó, király! Majd így szólt Arauná a királyhoz: Legyen kegyelmes hozzád Istened, az Úr! 24 De a király ezt felelte Araunának: Így nem! Csak pénzért fogadom el tőled, mert nem akarok ingyen kapott égőáldozatot bemutatni Istenemnek, az Úrnak. Megvette tehát Dávid azt a szérút és a marhákat ötven sekel ezüstért. 25 Majd oltárt épített ott Dávid az Úrnak, és égőáldozatokat meg békeáldozatokat mutatott be. Az Úr pedig megengesztelődött az ország iránt, és megszűnt a csapás Izráelben.

1Kir 1

Amikor Dávid élemedett korú öregember lett, hiába takargatták be ruhákkal, nem tudott fölmelegedni. 2 Akkor ezt mondták neki udvari emberei: Keresni kell urunknak, a királynak egy fiatal szüzet, hogy a király szolgálatára álljon, és ápolja őt. Ha ez a karjaidban fekszik, akkor majd fölmelegszel, uram, királyom! 3 Keresni kezdtek tehát Izráel egész területén egy szép leányt. Így találtak rá a súnémi Abiságra, és bevitték a királyhoz. 4 Ez a leány igen szép volt; ő ápolta a királyt, és ő viselte gondját, de a király nem élt vele. 5 Adónijjá, Haggít fia elbizakodottan ezt mondta: Én leszek a király! És szerzett magának harci kocsikat, lovasokat és ötven férfit, akik előtte futottak. 6 Apja azonban soha életében nem vetette a szemére, hogy miért tesz ilyet. Absolon után szülte őt anyja, és ő is igen szép ember volt. 7 Tárgyalt Jóábbal, Cerújá fiával és Ebjátár pappal, ezek segítették Adónijját, és vele tartottak. 8 Viszont Cádók pap, Benájá, Jójadá fia, Nátán próféta, Simí és Réi meg Dávid vitézei nem támogatták Adónijját. 9 Egyszer Adónijjá juhokból, marhákból és hizlalt borjúkból áldozati lakomát rendezett a Zóhelet-kőnél, a Rógél-forrás mellett, és meghívta minden testvérét, a király fiait meg a király szolgálatában álló összes júdait. 10 Nem hívta meg viszont Nátán prófétát, Benáját, a vitézeket meg a testvérét, Salamont sem. 11 Akkor ezt mondta Nátán Betsabénak, Salamon anyjának: Nem hallottad, hogy Adónijjá, Haggít fia lett a király, úgy, hogy urunk, Dávid nem is tud róla?! 12 **Gyere hát, hallgasd meg a tanácsomat, hogyan mentsd meg életedet és fiadnak, Salamonnak az életét.** 13 **Eredj, menj be Dávid királyhoz, és mondd ezt neki: Uram, királyom, te megesküdtél szolgálóleányodnak: A te fiad, Salamon lesz utánam a király, és ő fog a trónomra ülni. Miért lett akkor Adónijjá a király?** 14 Amíg te a királlyal beszélsz, én is bemegyek utánad, és megerősítem szavaidat. 15 Betsabé be is ment a királyhoz a belső szobába, ahol a súnémi Abiság viselte gondját a megvénült királynak. 16 Betsabé meghajolt, és leborult a király előtt, a király pedig ezt kérdezte: Mit kívánsz? 17 Az így felelt neki: Uram, te megesküdtél szolgálóleányodnak az Úrra, a te Istenedre: A te fiad, Salamon lesz utánam a király, ő fog a trónomra ülni. 18 Most mégis Adónijjá lett a király, te pedig, uram, királyom, még csak nem is tudsz róla. 19 Mert bikákból, hizlalt borjakból és juhokból gazdag áldozati lakomát rendezett, és meghívta rá a király valamennyi fiát, Ebjátár papot és Jóábot, a hadsereg parancsnokát; csak szolgálodat, Salamont nem hívta meg. 20 Most azért, uram, királyom, rajtad van egész Izráel szeme, neked kell kihirdetned, hogy ki ül utánad a trónra, uram, királyom! 21 Mert ha majd őseidhez térsz pihenni, uram, királyom, akkor engem és fiamat, Salamont lázadóknak fognak tekinteni. 22 Még beszélt a királlyal, amikor megérkezett Nátán próféta. 23 Jelentették a királynak: Itt van Nátán próféta. Erre ő bement a király elé, és arccal a földre borult a király előtt. 24 Ezt mondta Nátán: Uram, királyom! Te mondtad azt, hogy Adónijjá lesz utánad a király, és ő fog a trónodra ülni? 25 Mert ő ma elment, és bikákból, hizlalt borjakból és juhokból gazdag áldozati lakomát rendezett; meghívta a király valamennyi fiát, a hadsereg parancsnokát meg Ebjátár papot, és ezek most vele esznek-isznak, és ezt kiáltozzák: Éljen Adónijjá király! 26 De engem, a te szolgálodat nem hívott meg, sem Cádók papot, sem Benáját, Jójadá fiát, sem szolgálodat, Salamont. 27 Ha az én uramtól, a királytól való ez az intézkedés, akkor miért nem tudtad szolgálóiddal, hogy ki ül a trónra utánad, uram, királyom? 28 Dávid király erre így válaszolt: Hívjátok ide Betsabét! Ő bement a királyhoz, és megállt a király előtt. 29 Akkor a király megesküdtött, és ezt mondta: **Az élő Úrra mondom, aki megváltott engem minden nyomorúságból, 30 hogy amiképp megesküdtem neked az Úrra, Izráel Istenére, hogy a te fiad, Salamon lesz utánam a király, és ő ül a trónomra, úgy azt meg is cselekszem még a mai napon.** 31 Erre Betsabé arccal a földig hajolva leborult a király előtt, és ezt mondta: Örökké éljen az én uram, Dávid király! 32 Azután ezt mondta Dávid király: Hívjátok ide Cádók papot, Nátán prófétát és Benáját, Jójadá fiát! Ezek be is mentek a király elé. 33 A király ezt mondta nekik: Vegyétek magatok mellé uratok embereit! Ültessétek fiamat, Salamont az én öszvéremre, és vezessétek le a Gihónhoz! 34 Cádók pap és

Nátán próféta kenje ott fel Izráel királyává, azután fújjátok meg a kürtöt, és kiáltátok: **Éljen Salamon király!** 35 Azután vonuljatok fel mögötte, ő pedig jöjjön ide, üljön a trónomra, és ő legyen helyettem a király! Mert azt parancsoltam, hogy ő legyen Izráel és Júda fejedelme. 36 Akkor Benájá, Jójadá fia válaszolt a királynak: Az Úr, az én uramnak, királyomnak Istene mondjon áment rá! 37 Ahogyan vele volt az Úr az én urammal, királyommal, úgy legyen Salamonnal is, és tegye nagyobbá trónját még az én uramnak, Dávid királynak a trónjánál is! 38 Elment tehát Cádók pap, Nátán próféta és Benájá, Jójadá fia meg a kerétiék és a pelétiék; Salamont Dávid király öszvéreére ültették, és levezették a Gíhóhoz. 39 Cádók pap pedig kihozta a sátorból az olajosszarut, és fölkenete Salamont. Majd megfújták a kürtöt, és az egész nép ezt kiáltozta: Éljen Salamon király! 40 Azután fölvonult mögötte az egész nép, sípokkal sípoltak, és olyan lelkesen ujjongtak, hogy majd meghasadt a föld a kiáltozásuktól. 41 Meghallotta ezt Adónijjá és a nála levő meghívottak mind, amikor a lakoma végén jártak. Jóáb is meghallotta a kürtszót, és ezt kérdezte: Miért van ilyen nagy zaj a városban? 42 Még beszélt, amikor megérkezett Jónátán, Ebjátár pap fia. Adónijjá ezt mondta: Jöjj be, te derék ember vagy, és biztosan jó hírt hozol. 43 Jónátán így válaszolt Adónijjának: Nem, mert a mi urunk, Dávid király Salamont tette királlyá. 44 Elküldte vele a király Cádók papot, Nátán prófétát és Benáját, Jójadá fiát meg a kerétiéket és a pelétiéket, őt pedig felültették a király öszvéreére, 45 majd Cádók pap Nátán prófétával együtt királlyá kente őt a Gíhónnál. Onnan vonultak föl örvendezve, ezért zajos a város, ennek a hangját hallottátok. 46 Salamon már ott is ül a királyi trónon. 47 Sőt a király udvari emberei is odamentek, és így áldják urunkat, Dávid királyt: Szerezzen Istened Salamonnak még nagyobb hírnevet, mint a tiéd, és tegye az ő trónját még a te trónodnál is nagyobbá! A király mélyen meghajolt a fekvőhelyén, 48 majd még ezt is mondta a király: Áldott az Úr, Izráel Istene, aki megadta nekem a mai napon, hogy szemem láttára ült utódom a trónra. 49 Ekkor megrémülve fölkel Adónijjá összes meghívottja, és elsiettek mindnyájan, amerre láttak. 50 Adónijjá azonban félt Salamontól, ezért elment, és megragadta az oltár szarvait. 51 Jelentették Salamonnak, hogy Adónijjá fél Salamon királytól, ezért megragadta az oltár szarvait, és ezt mondja: Esküdjék meg nekem most Salamon király, hogy nem öli meg fegyverrel a szolgáját! 52 Erre így szólt Salamon: Ha derék embernek bizonyul, haja szála sem fog meggömbülni, de ha valami rosszat tesz, akkor meg kell halnia. 53 Ekkor érte küldött Salamon király, és elhozták az oltártól; ő pedig amint megérkezett, leborult Salamon király előtt. Salamon ezt mondta neki: **Eredj haza!**

1Kir 2

1 Amikor közeledett Dávid halálának az ideje, ezeket hagyta meg fiának, Salamonnak: **2 Én most elmegyek azon az úton, amelyen minden földi halandó elmegy.** Légy erős, légy férfi! 3 Tartsd meg, amit elrendelt Istened, az Úr! Járj az ő útján, tartsd meg rendelkezéseit, parancsolatait, törvényeit és intelmeit, ahogyan meg vannak írva Mózes törvényében. Akkor boldogulsz mindenben, amit teszel, és mindenütt, amerre fordulsz. 4 Akkor beteljesíti az Úr a nekem adott ígéretét, amikor ezt mondta: Ha vigyáznak fiaid útjukra, és állhatatosan előttem járnak teljes szívvel és teljes lélekkel, akkor nem vesznek ki utódaid Izráel trónjáról. 5 Te is tudod, mit követett el ellenem Jóáb, Cerújá fia, mit tett Izráel két hadseregparancsnokával, Abnérral, Nér fiával és Amászával, Jeter fiával, amikor meggyilkolta őket; mert úgy ontott vért béke idején, mintha háború lett volna, és úgy mocskolta be vérrel dereka övét és lába saruját, mintha háború lett volna. 6 Bánj vele bölcsességed szerint, és ne engedd, hogy békességben megöszülve jusson a holtak hazájába! 7 De a gileádi Barzillaj fiaival bánj szeretettel! Legyenek azok között, akik asztalodnál étkeznek, mert ők is mellém álltak, amikor testvéred, Absolon elől menekültem. 8 Itt van még melletted a benjámini Simí, Géra fia Bahúrimból, aki gyalázatosan szidalmazott, amikor Mahanajimba mentem. Ő ugyan elem jött a Jordánhoz, ezért megesküdtem az Úrra, hogy nem öletem meg fegyverrel. **9 Te azonban ne hagyd őt**

büntetlenül! Bölcs ember vagy, tudod, mit kell tenned, hogy ősz fejét vérbe borítva juttasd a holtak hazájába. 10 Azután pihenni tért Dávid őseihez, és eltemették Dávid városában. 11 Dávid negyven évig uralkodott Izráelben. Hebrónban uralkodott hét évig, Jeruzsálemben pedig harminchárom évig uralkodott.

12 Azután Salamon ült apjának, Dávidnak a trónjára, és uralma nagyon megerősödött. 13 Adónijjá, Haggít fia egyszer megjelent Betsabénál, Salamon anyjánál, aki megkérdezte: Békés szándékkal jössz-e? Ő így felelt: Békés szándékkal. 14 Majd ezt mondta: Beszédem volna veled. Ő így felelt: Beszélj! 15 Adónijjá ezt mondta: Te is tudod, hogy nekem járt volna a királyság, és már egész Izráel engem tekintett királyának. De aztán úgy alakultak a dolgok, hogy a testvéremé lett a királyság, mert neki adta az Úr. 16 Most azért, hogy kéréssel fordulok hozzád, ne utasíts el! Betsabé így válaszolt: Beszélj! 17 Ő erre így folytatta: Kérlek, mondd meg Salamon királynak, téged biztosan nem utasít el, hogy adja nekem feleségül a súnémi Abiságot. 18 Betsabé azt felelte: Jó, majd beszélek érdekedben a királlyal. 19 El is ment Betsabé Salamon királyhoz, hogy beszéljen vele Adónijjá érdekében. **A király elébe ment, meghajolt előtte, majd a trónjára ült, és hozatott egy széket az anyakirálynőnek, aki a jobbjára ült.** 20 Akkor Betsabé ezt mondta: Egy apró kéréssel fordulok hozzád, ne utasíts el! A király így felelt neki: Mondd csak el a kérésedet, anyám, nem foglak elutasítani. 21 Erre ő ezt mondta: Hadd kapja meg feleségül testvéred, Adónijjá a súnémi Abiságot! 22 Salamon király így válaszolt anyjának: Miért csak a súnémi Abiságot kéred Adónijjának? Kérd neki mindjárt a királyságot is, hiszen a bátyám ő! Legyen csak az övé meg Ebjátár papé és Jóábé, Cerújá fiáé! 23 Akkor megesküdött Salamon király az Úrra: Úgy segítsen engem Isten most és ezután is, hogy ez az életébe kerül Adónijjának! 24 Most azért az élő Úrra mondom, aki engem idehelyezett, és apámnak, Dávidnak a trónjára ültetett, és aki ígérete szerint uralkodóházat alapított nekem, hogy meg kell hálnia Adónijjának még ma. 25 Elküldte azért Salamon király Benáját, Jójádá fiát, aki leterítette őt, úgyhogy meghalt. 26 Ebjátár papnak pedig ezt parancsolta a király: Menj Anátótba, a földbirtokodra, különben halál fia vagy! Nem akarlak ma téged is megöletni, mivel te hordoztad az én Uramnak, az Úrnak a ládáját apám, Dávid előtt, és együtt szenvedted el mindazt, amit apám elszenvedett. 27 Így üzte el Salamon Ebjátárt, nem lehetett többé az Úr papja. Ezzel beteljesedett az Úr ígéje, amelyet Éli házáról mondott Sílóban. 28 Eljutott ennek a híre Jóábhoz. Jóáb ugyanis Adónijjához csatlakozott, bár azelőtt Absolonhoz nem csatlakozott. Ezért bemenekült Jóáb az Úr sátrába, és megragadta az oltár szarvait. 29 Amikor jelentették Salamon királynak, hogy Jóáb az Úr sátrához menekült, és ott áll az oltár mellett, elküldte Salamon Benáját, Jójádá fiát ezzel a parancssal: Eredj, és öld meg őt! 30 Benájá el is ment az Úr sátrához, és ezt mondta Jóábnak: A király azt parancsolja, hogy gyere ki! Ő azonban így felelt: Nem megyek, itt akarok meghalni! Benájá jelentette a királynak, hogy mit beszélt Jóáb, és mit felelt neki. 31 Erre azt mondta neki a király: Tedd meg, amit kíván, öld meg, és temesd el! Így hártod el rólam és apám házáról a Jóáb által ok nélkül kiontott vért. 32 Csak őt fogja hibáztatni érte az Úr, hiszen megölt két magánál igazabb és derekabb embert. Fegyverrel gyilkolta meg őket, apámnak, Dávidnak a tudta nélkül: Abnért, Nér fiát, Izráel hadseregparancsnokát és Amászá, Jeter fiát, Júda hadseregparancsnokát. 33 Szálljon kiontott vérük Jóáb és utódai fejére mindörökre! Dávidnak és utódainak, házának és trónjának pedig adjon az Úr békét örökre! 34 Elment tehát Benájá, Jójádá fia, rátámadt Jóábra, és megölte. Hazájában, a pusztában temették el. 35 Helyette a király Benáját, Jójádá fiát állította a hadsereg élére, Ebjátár helyére pedig Cádók papot állította a király. 36 Majd elküldött a király, hívatta Simít, és ezt mondta neki: Építs magadnak házat Jeruzsálemben, és lakj ott, de nem mehetsz el onnan sehová! 37 Mert tudd meg, hogy ha elmégy, és átléped a Kidrón-patakot, meg fogsz halni, és abban csakis te leszel a hibás! 38 Simí ezt felelte a királynak: Jól van. Úgy cselekszik szolgád, ahogyan parancsolja az én uram, királyom. Jó ideig nem is hagyta el Simí Jeruzsálemet. 39 Három év múlva azonban Simínek két rabszolgája elszökött Ákíshoz, Maaká

fiához, Gát királyához. Siminek hírül hozták, hogy a rabszolgái Gátban vannak. 40 Elindult tehát Simí, fölnyergelte a szamarát, és elment Gátba Ákíshoz, hogy megkeresse a rabszolgáit. Elment Simí, és visszahozta a rabszolgáit Gátból. 41 Jelentették azonban Salamonnak, hogy Simí elment Jeruzsálemből Gátba, és vissza is tért. 42 Ekkor hívatta a király Simít, és ezt mondta neki: Hát nem eskettelek meg téged az Úrra, és nem figyelmeztettelek, hogy ha elmegy, és bárhová távozol, tudd meg, hogy meg kell halnod?! Te azt felelted nekem: Jól van, engedelmeskedem. 43 Miért nem tartottad meg az Úrra tett esküt és a parancsot, amelyet én adtam neked? 44 Majd ezt mondta a király Siminek: Tudod te, hisz emlékszel te is mindarra a rosszra, amit apámmal, Dáviddal szemben elkövettél. Most majd megfizet neked az Úr a gonoszságodért! 45 Salamon király pedig áldott lesz, és Dávid trónja erősen fog állni az Úr előtt örökké. 46 Majd parancsot adott a király Benájának, Jójadá fiának, az pedig leterítette Simít, és az meghalt. És megerősödött a királyi hatalom Salamon kezében.

1Kir 3

Salamon veje lett a fáraónak, Egyiptom királyának, mert elvette a fáraó leányát. Dávid városába vitte, míg be nem fejezte palotájának, az Úr házának és a Jeruzsálemet körülvevő várfalnak az építését. 2 A nép akkor még az áldozóhalmokon áldozott, mert addig még nem építettek házat az Úr nevének. 3 Salamon szerette ugyan az Urat, és apjának, Dávidnak a rendelkezései szerint élt, de ő is az áldozóhalmokon mutatott be áldozatot. 4 A király Gibeónba szokott elmenni, hogy ott áldozzék, mert ez volt a legnagyobb áldozóhalom. Egyszer ezer égőáldozatot mutatott be Salamon azon az oltáron. 5 Akkor éjjel megjelent Gibeónban az Úr Salamonnak álmában, és ezt mondta Isten: Kérj valamit, én megadom neked! 6 Salamon ezt felelte: Te nagy szeretettel bántál szolgálóddal, Dáviddal, az én apámmal, ahogyan ő is hűségesen, igazán és egyenes szívvel élt előtted. Ezt a nagy szeretetet megtartottad iránta, és fiút adtál neki, aki a trónján ül ma is. 7 Most pedig, Uram, Istenem, apám, Dávid után királlyá tetted a te szolgálódat. De én még egészen fiatal vagyok, nem értek a kormányzáshoz. 8 És a te szolgáló választott néped között van, amely olyan nagy nép, hogy meg sem lehet számolni; nem lehet számba venni sokasága miatt. 9 Adj azért a te szolgálódnak engedelmes szívet, hogy tudja kormányozni népedet, különbséget téve a jó és a rossz között. Ki tudná különben kormányozni a te nagy népedet?! 10 Tetszett az Úrnak, hogy ezt kérte Salamon. 11 Azért ezt mondta neki Isten: Mivel ezt kérted, és nem kértél magadnak hosszú életet, nem kértél gazdagságot, és nem kérted ellenségeid életét, hanem értelmet kértél, hogy törvényemnek engedelmeskedve tudj kormányozni, 12 ezért teljesítem kérésedet: olyan bölcs és értelmes szívet adok neked, hogy hozzád fogható nem volt előtted, és nem támad utánad sem. 13 Sőt azt is megadom neked, amit nem kértél: olyan gazdagságot és dicsőséget is adok egész életedben, hogy nem lesz hozzád fogható senki a királyok között. 14 Ha az én utaimon jársz, és megtartod rendelkezéseimet és parancsolataimat, ahogyan apád, Dávid tette, akkor hosszú életet adok neked. 15 Aztán fölébredt Salamon, és látta, hogy álmódott. Amikor visszament Jeruzsálembe, odaállt az Úr szövetségládája elé, és égőáldozatokat mutatott be, békeáldozatokat készített, és udvari embereinek lakomát rendezett. 16 Abban az időben elment két parázna nő a királyhoz, és elébe járult. 17 Az egyik nő ezt mondta: Kérlek, uram, én ezzel a nővel egy házban lakom, és én ott szültem nála abban a házban. 18 Három nappal azután, hogy szültem, ez a nő is megszült. Csak magunk voltunk a házban, nem volt velünk senki idegen; kettőnkön kívül senki sem volt a házban. 19 De egy éjjel meghalt ennek a nőnek a fia, mert ráfeküdt. 20 Fölkelt erre éjjélkor, elvette mellőlem a fiamat, amíg a te szolgálóleányod aludt, és a keblére fektette, az ő halott fiát pedig az én keblemre fektette. 21 Amikor reggel fölkeltem, hogy megszoptassam a fiamat, láttam, hogy halott. De amikor reggel jól megnéztem, kiderült, hogy nem az a fiú volt, akit én szültem. 22 Ekkor a másik nő ezt mondta: Nem úgy van! Az én fiam él, a te fiad az, aki meghalt! Amaz viszont ezt

mondta: Nem igaz! A te fiad halt meg, és az én fiam az, aki él! Így vitatkoztak a király előtt. 23 Akkor ezt mondta a király: Ez azt állítja: az én fiam él, a te fiad halt meg. Amaz meg ezt mondja: nem igaz, a te fiad halt meg, és az én fiam az, aki él. 24 Hozzatok hát ide egy kardot! – mondta a király. Oda is hoztak egy kardot a királynak, 25 a király pedig megparancsolta: Vágjátok ketté az élő gyermeket, és adjátok oda egyik felét az egyiknek, másik felét a másiknak! 26 Ekkor azt mondta az élő gyermek anyja a királynak, mivel megesett a szíve a fián: Kérlek, uram, adjátok neki inkább az élő gyermeket, csak meg ne öljétek! A másik azonban ezt mondta: Ne legyen se az enyém, se a tiéd, vágjátok ketté! 27 Ekkor megszólalt a király, és ezt mondta: Adjátok annak az élő gyermeket, és ne öljétek meg, mert ő az anyja! 28 Egész Izráel meghallotta ezt az ítéletet, amelyet a király hozott, és félelemmel tekintettek a királyra, mert látták, hogy isteni bölcsesség van benne, és azzal szolgált igazságot.

1Kir 4

Salamon király egész Izráel királya volt. 2 Legfőbb tisztviselői ezek voltak: Azarjá, Cádók fia volt a főpap, 3 Elíhóref és Ahijjá, Sísá fiai a kancellárok, Jósáfát, Ahílúd fia pedig a főtanácsadó. 4 Benájá, Jójadá fia állt a hadsereg élén, Cádók és Ebjátár pedig papok voltak. 5 Azarjá, Nátán fia állt a helytartók élén, Zábúd pap, Nátán fia volt a király bizalmasa, 6 Ahísár volt a háznagy, Adónírám, Abdá fia pedig a kényszermunkák felügyelője. 7 Salamon egész Izráel fölé tizenkét helytartót helyezett: ők látták el a királyt és udvarát. Mindegyiknek az esztendő egy hónapjában kellett az ellátásról gondoskodnia. 8 Név szerint ezek voltak: Húr fia Efraim hegyvidékén, 9 Deker fia Mákacban, Saalbímban, Bét-Semesben, Élónban és Bét-Hánánban, 10 Heszed fia Arubbótban, hozzá tartozott Szókó és Héfer egész vidéke. 11 Abínádáb fiáé volt Dór egész dombvidéke. Az ő felesége lett Salamon leánya, Táfat. 12 Baanához, Ahílúd fiához tartozott Taanak, Megiddó és egész Bét-Seán, amely Cárétán mellett van Jezréel alatt, és Bét-Seántól egész Ábél-Mehóláig, sőt Jokmoámon túl is. 13 Geber fia a gileádi Rámótban volt helytartó. Hozzá tartoztak Jáirnak, Manassé fiának sátorfalvai Gileádban, továbbá Argób körzete Básánban: hatvan nagy, várfallal és érczárakkal megerősített város. 14 Ahínádáb, Iddó fia Mahanajimban, 15 Ahímaac pedig Naftáliban kormányzott. Ő is Salamon egyik leányát, Boszmatot vette feleségül. 16 Baaná, Húsaj fia Ásérban és Álótban, 17 Jósáfát, Párúah fia Issakárban, 18 Simí, Élá fia Benjámiban kormányzott, 19 Geber, Úri fia pedig Gileád földjén, amely Szíhónnak, az emóriak királyának és Ognak, Básán királyának az országa volt. Azonkívül volt egy országos helytartó is. 20 Júdának és Izráelnek sok lakója volt, olyan sok, mint a tenger partján a homok: ettek és ittak, boldogok voltak.

1Kir 5

Salamon uralkodott mindazokon az országokon, amelyek az Eufrátesztől a filiszteusok földjéig és az egyiptomi határig terültek el. Ezek adót fizettek, és szolgáltak Salamonnak egész életében. 2 Salamon udvarának ennyi élelemre volt szüksége naponként: harminc kór finomlisztre és hatvan kór kenyérlisztre, 3 tíz hizlalt marhára, húsz legelőn tartott marhára és száz juhra a szarvasokon, gazellákon, őzeken és hizlalt szárnyasokon kívül. 4 Mivel ő uralkodott mindenütt az Eufráteszen innen Tifszahától Gázáig, minden királyon az Eufráteszen innen, ezért mindenfelől békekesség volt körülötte. 5 Júda és Izráel biztonságban lakott, ki-ki a maga szőlője és fügefája alatt Dántól Beérsebáig Salamon egész életében. 6 Salamonnak volt négyezer harci kocsihoz való lova az istállókban, és volt tizenkétezer embere a kocsikra. 7 A helytartók, ki-ki a maga hónapjában, ellátták Salamon királyt és mindazokat, akik Salamon király asztalához jártak; nem volt hiány semmiben. 8 Árpát és szalmát is szállított mindegyik a lovak és paripák számára arra a helyre, ahová kellett, előírás szerint. 9 Isten igen nagy bölcsességet és értelmet adott Salamonnak. Olyan sok bölcs gondolata volt, mint a tenger partján a homok. 10

Nagyobb volt Salamon bölcsessége az összes Keleten lakó ember bölcsességénél és az egyiptomiak minden bölcsességénél. 11 Bölcsőbb volt Salamon minden embernél, még az ezráhi Étánnál, Hémánnál, Kalkólnál és Dardánál, Máhól fiainál is, úgyhogy nagy hírnévre tett szert mindenütt a környező népek körében. 12 **Hárromezer példabeszédet mondott, és ezeröt éneket szerzett.** 13 Beszért a fákról, a libánoni cédrustól kezdve a falból kinövő izsópig, és beszért az állatokról, a madarokról, a csúszómászókról és a halakról. 14 Jöttek is az emberek minden nép közül, hogy hallgassák Salamon bölcsességét, sőt a föld királyai közül is mindazok, akik hallottak bölcsességéről. 15 Hírám, Tírusz királya elküldte szolgálait Salamonhoz, amikor meghallotta, hogy őt kenték fel királlyá apja után, mert Hírám mindig szerette Dávidot. 16 Salamon pedig ezt üzenté Hírámnak: 17 Te tudod, hogy apám, Dávid nem építhetett házat Istene, az Úr nevének, mert háborúskodnia kellett mindenfelé, míg az Úr lábai alá nem vetette ellenségeit. 18 De most az Úr, az én Istenem nyugalmat adott nekem mindenfelől, nem fenyeget sem ellenség, sem veszedelem. 19 **Én tehát azt gondoltam, hogy házat építek Istenem, az Úr nevének, ahogyan az Úr apámnak, Dávidnak megmondta: A te fiad, akit utánad helyezek a trónra, az épít majd nevemnek házat.** 20 **Most azért parancsolt meg, hogy vágjanak ki cédrusfákat a Libánonon!** Az én szolgálaim együtt lesznek a te szolgáliddal, és annyi bért adok szolgálidnak, amennyit csak kívánsz. Jól tudod, hogy miköztünk senki sem ért úgy a favágáshoz, mint a szidóniak. 21 Amikor Hírám meghallotta Salamon üzenetét, nagyon megörült, és ezt mondta: **Áldott legyen ma az Úr, mert bölcs fiat adott Dávidnak e nagy nép élére!** 22 És Hírám ezt az üzenetet küldte Salamonnak: Meghallgattam, amit üzentél nekem. Teljesítem mind a cédrusfákra, mind a ciprusfákra vonatkozó minden kívánságodat. 23 Szolgálaim leszállítják a Libánonról a tengerre, én pedig tutajokká kapcsolatom össze azokat, és levitetem a tengeren arra a helyre, amelyet megüzensz nekem. Ott szétszedetem azokat, te pedig vitesd el! Te viszont teljesítsd az én kívánságomat, és adj élelmet házam népének! 24 Adott tehát Hírám Salamonnak cédrus- és ciprusfát, amennyit csak kívánt. 25 Salamon pedig adott Hírámnak háza népe ellátására húszezer kór búzát és húszezer kór sajtolt olajat. Ezt adta Salamon Hírámnak évről évre. 26 Az Úr tehát bölcsességet adott Salamonnak, ahogyan megígérte neki. Békességben élt Hírám Salomonnal, és szövetséget kötöttek egymással. 27 Salamon király kényszermunkásokat küldött föl egész Izráelből: harmincezer ember lett a kényszermunkása. 28 **Ezeket felváltva küldte a Libánonra, havonként tízezer embert: egy hónapig a Libánonon voltak, két hónapig pedig otthon.** A kényszermunkások felügyelője Adónírám volt. 29 Salomonnak volt hetvenezer teherhordója és nyolcvanezer köfőjtője is a hegységben. 30 Salomonnak a munkavezetőin kívül, akik a munkát irányították, háromezer-háromszáz felügyelője is volt, akik a munkát végeztették a néppel. 31 A király parancsára nagy és értékes kötömböket fejtettek, mert faragott kövekből akarták lerakni a templom alapjait; 32 ezeket Salamon és Hírám építőmunkásai meg a gebáliak faragták méretre. Így készítették elő a gerendákat meg a köveket a templom építéséhez.

1Kir 6

Négyszáznyolcvan évvel azután, hogy Izráel fiai kijöttek Egyiptomból, amikor Salamon már negyedik éve uralkodott Izráelben, ziv hónapban, azaz a második hónapban kezdtek el építeni az Úr templomát.

A TEMPLOM ÉPÍTÉSE

2 Az a templom, amelyet Salamon király épített az Úrnak, hatvan könyök hosszú, húsz könyök széles és harminc könyök magas volt. 3 A templomépület előcsarnoka húsz könyök hosszú volt, a templom szélességének megfelelően, szélessége pedig tíz könyök volt a templom előtt. 4 Készítettett a templomra ablakokat is, kőkerettel és ráccsal. 5 A

templom falaihoz körös-körül oldalszárnyakat építtetett, körös-körül a templom falain, a szentélynél és a szentek szentjénél is; körös-körül oldalkamrákat csináltatott. 6 Az oldalszárny szélessége legalul öt könyök, középen a szélessége hat könyök, a harmadik szinten pedig a szélessége hét könyök volt; a templomot ugyanis kívülről körös-körül lépcsőzetesen építtette, hogy a gerendák ne nyúljanak be a templom falaiba. 7 Mivel a templom építéskor már készre faragott kövekből dolgoztak, sem kalapácsnak, sem vésőnek, sem egyéb vasszerszámnak nem hallatszott a zaja a templom építéskor. 8 Az alsó oldalkamra ajtaja a templom jobb oldalán volt, és csigalépcsőn jártak föl a középsőre, a középsőről pedig a harmadikra. 9 Amikor befejezték a templom építését, beburkolták a templomot cédrusgerendákkal és cédrusdeszkákkal. 10 Megépítették az oldalszárnyakat az egész templomhoz, emeletenként öt-öt könyök magasra, és cédrusgerendákkal kapcsolták a templomhoz.

11 Így szólt az Úr igéje Salamonhoz: 12 Ezt mondom a templomról, amelyet most építesz: Ha az én rendelkezéseim szerint élsz, törvényeimet teljesíted, ha megtartod minden parancsolatomat, és azok szerint élsz, akkor én is megtartom ígéretemet, amelyet apádnak, Dávidnak tettem: 13 Izráel fiai között lakom, és nem hagyom el népemet, Izráelt. 14 Amikor befejezte Salamon a templom építését, 15 beburkolta a templom falait belülről cédrusdeszkával; a templom padlójától egészen a mennyezetig faburkolattal látta el belül, a templom padlóját pedig ciprusfa deszkával borította be. 16 A templom végétől húszkönyöknyire épített egy deszkafalat cédrusfából a padlótól fel a mennyezetig; ezt építette ki belül a legszentebb résznek, a szentek szentjének. 17 Az előtte levő templomcsarnok, azaz a szentély negyven könyök volt. 18 Belülről az egész templomot cédrusfa borította, s erre gömb alakú díszeket és virágfüzéreket faragtak; minden csupa cédrusfa volt, a követ nem is lehetett látni. **19 A templom leghátsó részében készítette el a szentek szentjét, hogy ott helyezze el az Úr szövetségládáját.** 20 A szentek szentje húsz könyök hosszú, húsz könyök széles és húsz könyök magas volt. Színarannyal vonatta be azt, az oltárt pedig cédrusfával borította be. 21 A templom belsejét is színarannyal vonatta be Salamon, és aranyláncokat húzatott ki a szentek szentje elé. Arannyal vonatta be a templomot, 22 az egész templomot arannyal vonatta be, végig az egész templomot. *A szentek szentjénél* levő oltárt is mindenütt bevonatta arannyal. 23 *Készíttetett olajfából a szentek szentjébe két kerúbot, tíz-tíz könyök magasat.* 24 *A kerúb egyik szárnya is öt könyök, a másik szárnya is öt könyök volt, úgyhogy az egyik szárny vége a másik szárny végétől tízkönyöknyire volt.* 25 *A másik kerúb is tízkönyöknyi volt; mindkét kerúbnak ugyanaz volt a mérete és a formája.* 26 *Az egyik kerúb magassága tíz könyök volt, és ugyanannyi volt a másik kerúbé is.* 27 *A kerúbokat a templom legbelső részébe helyezték. A kiterjesztett szárnyú kerúbok közül az egyiknek a szárnya az egyik falig, a másik kerúb szárnya pedig a másik falig ért, és szárnyuk a templom közepén egymáshoz ért.* 28 *A kerúbokat is bevonták arannyal.* 29 *A templom falára, körös-körül mindenütt, a belső és külső részre egyaránt domborműveket faragtak: kerúbokat, pálmákat és virágfüzéreket.* 30 A templom padlóját arannyal vonták be a belső és a külső részben egyaránt. 31 A szentek szentjének bejáratára ajtószárnyakat készítettek olajfából. A szemöldökfák és az ajtófélfák ötszöget alkottak. 32 Mind a két ajtószárny olajfából volt. Kerúb-, palma- és virágfüzér-domborműveket faragtak rájuk, majd bevonták arannyal; a kerúbokat és a pálmákat is befuttatták arannyal. 33 Ugyanígy készítettek a templom bejáratához is ajtófélfákat olajfából, négyzetes formára. 34 Mindkét ajtószárny ciprusfából volt. Az egyik ajtószárny is két táblából állt, amelyek csapon forogtak, meg a másik ajtószárny is két táblából állt, amelyek csapon forogtak. 35 Kerúbokat, pálmákat és virágfüzéreket faragtak rájuk, és beborították arannyal, amely még a véseteket is befedte. 36 Azután megépítették a belső udvart három sor faragott kőből és egy sor cédrusgerendából. 37 A negyedik évben rakták le az Úr házának alapját, ziv hónapban, 38 és a tizenegyedik évben,

búl hónapban, azaz a nyolcadik hónapban készült el a templom minden része és minden tartozéka. **Hét esztendeig építették.**

1Kir 7

SALAMON PALOTÁJÁNAK ÉPÍTÉSE

1 **A maga palotáját tizenhárom évig építette Salamon;** akkor készült el teljesen a palota. 2 Felépítette tehát a Libánon-erdő palotát: száz könyök volt a hossza, ötven könyök a szélessége, harminc könyök a magassága. Négy sorban cédrusoszlopok voltak, az oszlopokon pedig cédrusgerendák, 3 és cédrusfa mennyezet az oszlopokon nyugvó keresztgerendákon. Összesen negyvenöt oszlop volt, soronként tizenöt. 4 Kerettel ellátott ablakok voltak három sorban, az ablakok egymással szemben voltak három sorban. 5 Az ajtófélfák meg az ablakkeretek mind négyszögűek voltak. Az ablakok egymással szemben voltak három sorban. 6 Azután elkészítette az oszlopcsarnokot, melynek a hossza ötven könyök, szélessége harminc könyök volt, és ez elé még egy oszlopos csarnokot és egy lépcsőt. 7 Elkészítette a tróntermet is, az ítélehozzatal csarnokát, hogy ott ítélkezzenek, és cédrusfával burkoltatta be a padlótól a mennyezetig. 8 A saját palotája pedig, amelyben lakott, a hátsó udvarban, a csarnokon belül hasonlóan készült el. Ehhez a csarnokhoz hasonló palotát készített Salamon a fáraó leányának is, akit feleségül vett. 9 Mindezek bent is, kint is méret szerint kifaragott, fűrészsel kivágott értékes kövekből készültek; az alaptól az oromzatig, kívül is a nagy udvari részen. 10 Az alapok is értékes, nagy kövekből készültek, tíz könyök és nyolc könyök nagyságú kövekből. 11 Ezekre méret szerint kifaragott értékes kövek és cédrusgerendák kerültek. 12 **A nagy udvart három sor faragott kő és egy sor cédrusgerenda vette körül, az Úr temploma belső udvarához meg a templom csarnokához hasonlóan.** 13 Ezután Salamon király elhozatta Tíruszból Híramot, 14 aki egy Naftáli törzséből származó özvegyasszony fia volt, az apja azonban tíruszi rézműves volt. Ő teljes bölcsességgel, értelemmel és tudással el tudott készíteni bármilyen rézeszközt. Eljött Salamon királyhoz, és készített mindenféle eszközt. 15 Formált két rézoszlopot, az egyik oszlop magassága tizenhármas könyök volt, és tizenkét könyök hosszú zsinór érte körül. Ugyanígy a másik oszlopot is. 16 Majd két oszlopfőt készített rézből öntve, és az oszlopok tetejére helyezte azokat. Öt könyök magas volt az egyik oszlopfő, és öt könyök magas volt a másik oszlopfő is. 17 Az oszlopok tetején levő oszlopfőknek hálószerű recézete volt lánc formájú zsinórokkal. Hét volt az egyik oszlopfőn, és hét volt a másik oszlopfőn is. 18 Azután gránátalmákat készített; két sor volt belőlük mindegyik háló körül, hogy befedje az oszlopfőket, amelyek az oszlopok tetején voltak. Ugyanígy járt el a másik oszlopfőnél is. 19 A csarnoknál álló oszlopok tetején az oszlopfők lilium alakúak voltak, négy könyök magasak. 20 Oszlopfők voltak tehát a két oszlop tetején; a kidomborodásuk mentén, a háló fölött kétszáz gránátalma volt több sorban körös-körül, mindkét oszlopfőnél. 21 Azután felállította az oszlopokat a templom csarnoka elé. Felállította a jobb oldali oszlopot, és elnevezte Jákínnak, azután felállította a bal oldali oszlopot, és elnevezte Bóáznak. 22 Az oszlopok teteje lilium alakú volt. Így fejeződött be az oszlopok elkészítése. 23 Azután elkészítette az öntött medencét, amelynek egyik pereme a másik peremétől tízkönyöknyire volt, kör alakú és öt könyök magas volt, és harminc könyök hosszú zsinór érte körül. 24 A pereme alatt körös-körül gömb alakú díszek voltak, könyökönként tíz-tíz, ezek vették körül a medencét. A gömb alakú díszek két sorban helyezkedtek el, amelyeket az öntvényvel együtt öntöttek. 25 A medencét tizenkét bika tartotta: három északra, három nyugatra, három délre, három pedig keletre nézett; mindegyik a hátsó részével fordult befelé. 26 Egy tenyér volt a vastagsága, a pereme pedig kifelé hajlott, ahogy a poharak pereme, mint a liliumvirág. Kétezer bat víz fért bele. 27 Készített rézből tíz mosóállványt is; mindegyik állvány négy könyök hosszú, négy könyök széles és három könyök magas volt. 28 Az állványokat így készítették el: oldallapok voltak rajtuk, és az oldallapok

foglalatok között voltak. 29 A foglalatok közötti oldallapokon oroszlánok, bikák és kerúbok voltak, ugyanígy a foglalatokon is, az oroszlánok és bikák fölött és alatt pedig koszorúmintázat. 30 Négy rézkereke volt mindegyik állványnak, réztengelyekkel. Az állvány négy sarkán támasztékok voltak; a mosómedence aljára voltak öntve a támasztékok, mindegyik oldalon koszorúkkal. 31 A perem a támasztékokon belül fölfelé egy könyök magasan volt, és a perem másfél könyöknyire le volt kerekítve. *Domborművek voltak a peremen is, a hozzá tartozó oldallapok pedig négyszögűek voltak, nem gömbölyűek.* 32 *A négy kerék az oldallapok alatt volt, a kerekek tengelyei pedig az állványhoz voltak erősítve. Mindegyik kerék másfél könyök magas volt.* 33 A kerekeket úgy készítették, mint a szekérekerekeket szokták, tengelyeiket, abroncsaikat, küllőiket és kerékagyaikat mind úgy öntötték. 34 Mindegyik állvány négy sarkán négy támaszték volt, ezek a támasztékok az állványból nyúltak ki. 35 Az állvány tetején félkönyöknyi kerek kiemelkedés volt körös-körül, és az állvány tetején levő tartókarok és oldallapok az állvánnyal egy darabból készültek. 36 A tartókarok felületére és a bordázatokra kerúbokat, oroszlánokat és pálmákat vésetett, és koszorúkat körös-körül, ahogyan a hely engedte. 37 Így készítette el a tíz állványt, mindegyiket egyformán öntve, egyforma méretűre és egyforma mintázattal. 38 Azután készített rézből tíz mosófazekat. Negyven bat víz fért mindegyik fazékba, és mindegyik fazék átmérője négy könyök volt. Mind a tíz állványon volt egy ilyen mosófazék. 39 Öt állványt a templom jobb oldalára, ötöt pedig a templom bal oldalára helyezett, a medencét pedig a templom jobb oldalán, délkelet felől helyezte el. 40 Készített azután Hírám üstöket, lapátokat és hintőedényeket. Ezzel befejezte Hírám az egész munkát, amit az Úr házához kellett készítenie Salamon király megbízásából: 41 a két oszlopot és a két kerek oszlopfőt, amelyek az oszlopok tetején voltak, a két hálót az oszlopok tetején levő két kerek oszlopfő beborítására, 42 meg négyszáz gránátalmát a két hálóra, két sor gránátalmát egy-egy hálóra, az oszlopokon levő két kerek oszlopfő beborítására; 43 a tíz állványt és az állványokra tíz mosófazekat; 44 a medencét meg tizenkét bikát a medence alá; 45 továbbá fazekakat, lapátokat, hintőedényeket és mindazt a fölszerelést, amit az Úr háza számára Salamon király megbízásából fényesre csiszolt rézből kellett elkészítenie Hírámnak. 46 A Jordán környékén öntette ezeket a király földbe vájt formákban, Szukkót és Cárétán között. 47 Ezt az egész fölszerelést Salamon méretlenül hagyta a réz roppant bősége miatt. 48 Elkészíttette Salamon a többi fölszerelést is az Úr házához: az aranyoltárt, az aranyasztalt, amelyen a szent kenyerek voltak; 49 a lámpatartókat színaranyból a szentek szentje elé, ötöt jobbról, ötöt balról; a virágokat, a mécseseket és a koppantókat is aranyból; 50 a tálakat, késeket, hintőedényeket, kanalakat és szenesserpenyőket színaranyból; a sarokpántokat a templom belsejében, a szentek szentjébe vezető ajtókhöz és a templom szentélyébe vezető ajtókhöz aranyból. 51 **Amikor befejezték mindazt a munkát, amit Salamon király végeztetett az Úr háza számára, bevitte Salamon azt az ezüstöt, aranyat és egyéb tárgyakat, amelyeket apja, Dávid szentelt oda ajándéknak, és elhelyezte az Úr házában a kincsei közé.**

1Kir 8

Akkor összegyűjtötte Salamon Izráel véneit és minden törzsfőjét, Izráel fiainak családfőit magához Jeruzsálemba, hogy elvigyék az Úr szövetségládáját Dávid városából, azaz Sionból. 2 Összegyülekeztek tehát Salamon királyhoz mindezek az izráeli férfiak **étáním havában**, azaz a hetedik hónapban, az ünnepen. 3 Amikor Izráel vénei mind megérkeztek, a papok fölemelték a ládát, 4 és föl vitték az Úr ládáját meg a kijelentés sátrát és a szentély egész fölszerelését, amely a sátorban volt. A papok és a lévíták vitték azokat. 5 Salamon király és Izráel egész közössége, amely megjelent nála, ott állt vele együtt a láda előtt. Olyan sok juhot és marhát áldoztak, hogy sem megszámolni, de még csak megbecsülni sem lehetett azokat. 6 Azután bevitték a papok az **Úr szövetségládáját a helyére, a templom legbelső részébe, a szentek**

szentjébe, a kerúbok szárnyai alá. 7 A kerúbok ugyanis kiterjesztették szárnyaikat a láda helye fölé, és betakarták a kerúbok fölülről a ládát és annak rúdjaikat. 8 A rudak olyan hosszúak voltak, hogy a rudak végei láthatók voltak a szentek szentje előtt levő szentélyből, de kívülről nem látszottak. Ott vannak még ma is. 9 Nem volt a ládában más, csak a két kőtábla, amelyeket Mózes tett bele a Hórebbe, amikor az Úr szövetséget kötött Izráel fiaival, miután kijöttek Egyiptomból. 10 Amikor a papok kijöttek a szentélyből, felhő töltötte be az Úr házát, 11 úgyhogy a papok a felhő miatt nem tudtak odaállni, hogy szolgálatukat végezzék, mert az Úr dicsősége betöltötte az Úr házát. 12 Akkor ezt mondta Salamon: Az Úr mondta, hogy homályban kíván lakni. 13 Örömmel építettem neked lakóházat, maradandót, örök lakóhelyül. 14 Azután megfordult a király, és megáldotta Izráel egész gyülekezetét, miközben Izráel egész gyülekezete állt. 15 Ezt mondta: Áldott az Úr, Izráel Istene, aki ígéretet tett apámnak, Dávidnak, és azt hatalmával be is teljesítette. Ezt mondta: 16 Attól a naptól fogva, hogy kihoztam népemet, Izráelt Egyiptomból, nem választottam ki egyetlen várost sem Izráel törzseiből, hogy házat építsenek ott az én nevemnek. Dávidot azonban kiválasztottam, hogy népemnek, Izráelnek a vezetője legyen. 17 De amikor apám, Dávid házat akart építeni Izráel Istene, az Úr nevének tiszteletére, 18 akkor ezt mondta apámnak, Dávidnak az Úr: Azzal, hogy házat akartál építeni a nevem tiszteletére, jót akartál. 19 De te nem építheted föl azt a házat, hanem a fiad, aki a te véredből származik, ő építi majd föl azt a házat nevem tiszteletére. 20 Az Úr beteljesítette ígéretét, amelyet tett, mert amikor apámnak, Dávidnak a helyébe léptem, és Izráel trónjára ültem, ahogyan megígérte az Úr, fölépítettem ezt a házat Izráel Istene, az Úr nevének tiszteletére. 21 És helyet készítettem ott a ládának; abban van az Úr szövetsége, amelyet őseinkkel kötött, amikor kihozta őket Egyiptomból. 22 Azután odaállt Salamon az Úr oltára elé, szemben Izráel egész gyülekezetével, kezeit az ég felé tárta, 23 és ezt mondta:

SALAMON IMÁJA

Uram, Izráel Istene! Nincs hozzád hasonló Isten sem fent az égből, sem lent a földön! Hűségesen megtartod a szolgálóiddal kötött szövetséget, ha teljes szíveddel előtted járnak. 24 Megtartottad, amit ígértél a te szolgálódnak, Dávidnak, az én apámnak. Amit megígértél, hatalmaddal be is teljesítetted a mai napon. 25 Most azért, Uram, Izráel Istene, tartsd meg, amit a te szolgálódnak, Dávidnak, apámnak ígértél, amikor ezt mondtad: Nem vesznek ki színem elől utódaid, akik Izráel trónján ülnek, de csak akkor, ha fiaid ügyelnek útjukra, és előtted járnak, ahogyan előtted jártál te is. 26 Most azért, Izráel Istene, váljék valóra ígéreted, amelyet a te szolgálódnak, Dávidnak, az én apámnak tettél! 27 De vajon lakhat-e Isten a földön? Hiszen az ég, sőt az egeknek egei sem fogadhatnak magukba téged, hát még ez a ház, amelyet én építettem! 28 Mégis tekints a te szolgáló imádságára és könyörgésére, Uram, Istenem, és hallgasd meg a kiáltást és az imádságot, amikor ma a te szolgáló a te színed előtt imádkozik. 29 Nézz nyitott szemmel erre a házra éjjel és nappal, arra a helyre, amelyről ezt mondtad: Ott lesz az én nevem! Hallgasd meg az imádságot, amikor a te szolgáló ezen a helyen imádkozik! 30 Hallgasd meg a te szolgálódnak és népednek, Izráelnek a könyörgését, amikor ezen a helyen imádkoznak! Hallgasd meg lakóhelyeden, a mennyben, hallgasd meg, és bocsáss meg nekik! 31 Ha majd valaki vétkezik felebarátja ellen, és arra kényszerül, hogy esküt tegyen, ő pedig idejön, és esküt tesz oltárod előtt ebben a házban, 32 te halld meg a mennyből, és tégy igazságot a te szolgálóid ügyében: bizonyítsd rá a bűnösre bűnösségét, és olvasd fejére a tettét; az igaznak pedig bizonyítsd be igazságát, és bánj vele igazsága szerint! 33 Ha majd néped, Izráel vereséget szenved ellenségétől,

mert vétkezett ellened, de azután megtér hozzád, vallást tesz nevedről, hozzád imádkozik és könyörög ebben a házban, 34 te hallgasd meg a mennyből, bocsásd meg népednek, Izráelnek a vétkét, és hozd vissza arra a földre, amelyet őseinek adtál! 35 Ha majd bezárul az ég, és nem lesz eső, mert vétkeztek ellened, de azután imádkoznak ezen a helyen, vallást tesznek nevedről, és megtérnek vétkükből, mert megaláztad őket, 36 te hallgasd meg őket a mennyből, és bocsásd meg szolgálóidnak és népednek, Izráelnek a vétkét, sőt tanítsd őket a jó útra, amelyen járniuk kell, és adj esőt földedre, amelyet népednek adtál örökségül! 37 Ha majd éhínség támad az országban, ha dögvész, aszály, rozsda, sáska vagy cserebogár pusztít, vagy ha ellenség ostromolja az ország városait, vagy bármilyen csapás és betegség támad, 38 akkor minden imádságot és könyörgést, amelyet akár egy ember, akár egész néped, Izráel mond el, és ha valaki elismeri, hogy miatta van a csapás, és kitarja a kezét e ház felé, 39 te hallgasd meg lakóhelyedről, a mennyből, bocsáss meg, cselekedj és bánj mindenivel tettei szerint, ahogyan megismerted a szívét, hiszen egyedül te ismered minden embernek a szívét, 40 hogy féljenek téged egész életükben, amíg csak azon a földön élnek, amelyet őseinknek adtál. 41 Még az idegent is, aki nem a te népedből, Izráelből való, de eljön messze földről a te nevedért, 42 mert hallani fognak nagy nevedről, erős kezedről és kinyújtott karodról, ha eljön és imádkozik ebben a házban, 43 te hallgasd meg lakóhelyedről, a mennyből, és tedd meg mindazt, amit az idegen kér tőled, hogy a föld minden népe megismerje nevedet, és úgy féljenek téged, ahogyan néped, Izráel, és tudják meg, hogy rólad nevezték el ezt a házat, amelyet építettem. 44 Ha majd néped hadba vonul ellensége ellen, olyan úton, amelyen te küldöd, és imádkozik az Úrhoz, e város felé fordulva, amelyet kiválasztottál, és e ház felé, amelyet neved tiszteletére építettem, 45 te hallgasd meg a mennyből imádságukat és könyörgésüket, és pártold ügyüket! 46 Ha majd vétkeznek ellened – mert nincs ember, aki ne vétkeznék –, és megharagszol rájuk, kiszolgáltatod őket ellenségeiknek, azok pedig fogságba hurcolják őket az ellenség földjére, akár messzire, akár közelre, 47 de aztán szívből megtérnek azon a földön, ahova fogságba vitték őket, ha megtérnek és így könyörögnek hozzád azoknak a földjén, akik fogságba vitték őket: Vétkeztünk, bűnt követtünk el, gonoszul cselekedtünk! – 48 ha tehát teljes szívből és teljes lelkükből megtérnek hozzád ellenségeik földjén, akik fogságba vitték őket, és imádkoznak hozzád országuk felé fordulva, amelyet őseiknek adtál, a város felé, amelyet kiválasztottál, és e ház felé, amelyet neved tiszteletére építettem, 49 te hallgasd meg imádságukat és könyörgésüket lakóhelyedről, a mennyből, és pártold ügyüket! 50 Bocsásd meg népednek, amit ellened vétettek, és minden hűtlenségüket, amiben hűtlenek voltak hozzád, és támassz irgalmat irántuk azokban, akik fogságba viszik őket, hogy irgalmazzanak nekik. 51 Hiszen a te néped és a te örökséged ők, akiket kihoztál Egyiptomból, a vaskohóból. 52 Nézz nyitott szemmel a te szolgálóidnak és népednek, Izráelnek a könyörgésére; hallgasd meg őket, valahányszor hozzád kiáltanak! 53 Mert te választottad ki őket saját örökségedül a földön élő valamennyi nép közül, ahogyan megmondtad a te szolgálóid, Mózes által, amikor kihoztad őseinket Egyiptomból, Uram, ó, Uram!

54 Amikor Salamon befejezte ezt az egész imádságot és könyörgést, amellyel az Úrhoz imádkozott, fölkel az Úr oltára elől, ahol eddig térdelt, és kitarja kezeit az ég felé. 55 Fölkelt tehát, és fennhangon így áldotta meg Izráel egész gyülekezetét:

SALAMON ÁLDÁSA

56 Áldott az Úr, aki nyugalmat adott népének, Izráelnek egészen úgy, ahogyan megígérte. Egyetlen szó sem veszett el azokból az ígéretekéből, amelyeket Mózes, az ő szolgája által megígért. 57 Legyen velünk Istenünk, az Úr, ahogyan őseinkkel volt. Ne hagyjon el bennünket, és ne vessen el magától! 58 Fordítsa oda magához szívünket, hogy mindenben az ő útjain járjunk, és megtartsuk parancsolatait, rendelkezéseit és törvényeit, amelyeket őseinknek adott.

59 Ezek a szavak pedig, amelyekkel az Úr színe előtt könyörögtem, legyenek éjjel-nappal Istenünk, az Úr előtt, hogy pártolja az ő szolgájának és népének, Izráelnek az ügyét, amiben csak napról napra szükséges. 60 Hadd tudja meg a föld minden népe, hogy az Úr az Isten, nincs más. 61 Legyen a szívetek teljesen az Úré, a mi Istenünké, járjatok rendelkezései szerint, és tartsátok meg parancsolatait úgy, mint ma!

IMA-ÁLDÁS-ÁLDOZAT

62 Azután a király és vele együtt egész Izráel áldozatot mutatott be az Úrnak. 63 Salamon békeáldozatot mutatott be: huszonkétezer marhát és százhúszezer juhot áldozott fel az Úrnak. Így avatta fel az Úr házát a király Izráel fiaival együtt. 64 Ugyanazon a napon szentelte föl a király az udvar középső részét az Úr háza előtt, mert ott készítette el az égőáldozatot, az ételáldozatot és a békeáldozat kövérjét. Az Úr színe előtt álló rézoltár ugyanis kicsi volt ahhoz, hogy ráférjen az égőáldozat, az ételáldozat és a békeáldozat kövérje. 65 Így ünnepelt akkor Salamon egész Izráellel együtt. Sokan gyűltek össze a Hamátba vezető úttól egészen Egyiptom patakjáig Istenünknek, az Úrnak a színe elé hét napra meg hét napra, azaz tizennégy napra. 66 A nyolcadik napon elbocsátotta a népet. Azok áldották a királyt, és örvendezve, vidám szívvel tértek haza, amiért oly sok jót tett az Úr az ő szolgájával, Dáviddal és népével, Izráellel.

1Kir 9

1 Amikor Salamon befejezte az Úr templomának és a királyi palotának az építését és mindazt, amit még kívánt és meg akart csináltatni, 2 megjelent az Úr Salamonnak másodszor is úgy, ahogyan Gibeóban megjelent neki. 3 **Ezt mondta neki az Úr:**

Meghallgattam imádságodat és könyörgésedet, amelyet elém tartál. Megszentelem ezt a templomot, amelyet építettél, hogy itt legyen az én nevem mindörökké; itt lesz a szemem és a szívem is mindenkor! 4 És ha előttem jársz, ahogyan apád, Dávid is tette, tiszta szívvel és őszintén, és megteszel mindent, amit megparancsoltam neked, megtartva rendelkezéseimet és törvényeimet, 5 akkor állandóvá teszem királyi trónodat Izráelben örökké, ahogyan megígértem apádnak, Dávidnak: Nem vesznek ki utódaid Izráel trónjáról. 6 Ha azonban konokul elfordultok tőlem, ti és utódaitok, és nem tartjátok meg parancsolataimat és rendelkezéseimet, amelyeket elétek tartam, hanem más isteneket tiszteltek és azokat imádjátok, 7 akkor kiirtom Izráelt arról a földről, amelyet nekik adtam, ezt a templomot, amelyet nevemnek szenteltem, elvetem színem elől, Izráelt pedig példálózva, maró gúnnal emlegetik majd minden nép között. 8 És bármilyen felséges is ez a templom, mégis, aki csak elmegy majd mellette, elborzadva szisszen föl, és ezt kérdezi: Miért bánt el így az Úr ezzel az országgal és ezzel a templommal? 9 Akkor majd ezt fogják felelni: Azért, mert elhagyták az Urat, az ő Istenüket, aki őseiket kihozta Egyiptomból, és más istenekhez ragaszkodtak, azokat imádták, és azokat tisztelték. Ezért hozta rájuk az Úr mindezt a veszedelmet.

10 Miután eltelt az a húsz esztendő, ameddig Salamon ezt a két házat, az Úr templomát és a királyi palotát fölépítette, 11 mialatt Hírám, Tírusz királya annyi cédrusfát, ciprusfát és aranyat szállított Salamonnak, amennyit csak kívánt, Salamon király húsz várost adott Hírámnak Galilea földjén. 12 Amikor azonban Hírám elment Tíruszból, hogy megnézzze a városokat, amelyeket Salamon adott neki, nem volt meglepődve velük. 13 Ezért azt mondta: Miféle városokat adottál nekem, testvérem?! Ezért nevezik azokat Kábúl földjének mindmáig. 14 Pedig Hírám százhusz talentum aranyat küldött a királynak. 15 Ilyen kényszermunkát vetett ki Salamon király, hogy megépíthesse az Úr templomát és a maga palotáját meg a Milló-erődöt és Jeruzsálem várfalát, továbbá Hácórt, Megiddót és Gézert. 16 Fölvonult ugyanis a fáraó, Egyiptom királya, elfoglalta és fölperzselt Gézert, a városban lakó kánaániakat pedig legyilkolta, majd leányának, Salamon feleségének adta nászajándékkul. 17 Ezért építette föl Salamon Gézert, továbbá Alsó Bét-Hórónt, 18 Baalátot és Tadmórt az ország pusztá részén, 19 az összes raktárvárost, amely Salamoné volt, a harci kocsik és lovak városait, és amit csak építeni kívánt Salamon Jeruzsálemben, a Libánonon és birodalma egész területén. 20 Mindazokat, akik az emóriak, a hettiták, a perizziek, a hivviek és a jebúsziak népéből megmaradtak, akik tehát nem Izráel fiai közül valók voltak, 21 meg fiaikat, akik utánuk az országban megmaradtak, mert nem tudták kiirtani őket Izráel fiai, Salamon kényszermunkásokká tette; azok még ma is. 22 Izráel fiai közül azonban senkit sem kényszerített Salamon rabszolgasorba; ők harcosok voltak, udvari emberei, vezérei, tisztjei meg harci kocsijainak és kocsihajtóinak a parancsnokai. 23 Azok a munkavezetők, akik Salamon munkáit irányították, ötszázötvenen voltak; ők végeztették a munkát a néppel. 24 Amikor a fáraó leánya fölment Dávid városából abba a palotába, amelyet Salamon épített neki, akkor építette meg a Milló-erődöt is. 25 Salamon évenként háromszor mutatott be égőáldozatokat és békeáldozatokat azon az oltáron, amelyet az Úrnak építtetett, és azon füstölögtetett az Úr színe előtt, miután befejezte a templomépítést. 26 Hajókat is csináltatott Salamon király Ecjón-Geberben, amely Élót mellett a Vörös-tenger partján, Edóm földjén van. 27 És elküldte Hírám a hajókon Salamon szolgálóival együtt a maga szolgálóit, akik hajósok voltak, és ismerték a tengert. 28 Eljutottak Ófirba; hoztak onnan négyszázhusz talentum aranyat, és elvitték Salamon királynak.

1Kir 10

1 Sába királynője hallotta a hírét Salamonnak és az Úr nevének, ezért eljött, hogy próbára tegye őt találós kérdésekkel. 2 Megérkezett Jeruzsálembe igen tekintélyes kísérettel és tevékkel, amelyek balzsamot, igen sok aranyat és drágakövet hoztak. Elment Salamonhoz, és beszélt vele mindenről, amit kigondolt. 3 **De Salamon megfelelt minden szavára; nem volt egyetlen olyan rejtvény sem, amelyekre a király ne tudott volna megfelelni.** 4 Amikor Sába királynője látta Salamon nagy bölcsességét és a palotát, amelyet építtetett, 5 az asztalán levő ételeket, az udvari emberek ülésrendjét, a felszolgálók magatartását és öltözetét, pohárnokait, valamint égőáldozatát, amelyet az Úr házában szokott bemutatni, még a lélegzete is elállt, 6 és ezt mondta a királynak:

Igaz volt, amit országomban hallottam dolgaidról és bölcsességedről, 7 de nem hittem azoknak a beszédeknek, míg magam el nem jöttem, és saját szememmel meg nem láttam. Még a felét sem mondták el nekem: bölcsességed és gazdagságod felülmúlja azokat a híreket, amelyek hozzám eljutottak. 8 Boldogok az embereid, és boldogok azok a szolgálk, akik állandóan előtted állnak, és hallgatják bölcs szavaidat! 9 Áldott legyen Istened, az Úr, aki kedvét lelte benned, és Izráel trónjára ültetett! Mivel az Úr örökké szereti Izráelt, azért tett királlyá téged, hogy jogot és igazságot szolgáljass. 10 Azután adott a királynak százhusz talentum aranyat, igen sok balzsamot és drágakövet. Sohasem hoztak annyi

balzsamot, mint amennyit Sába királynője adott Salamon királynak. 11 Hírám hajói, amelyek aranyat hoztak Ófírból, igen sok ébenfát meg drágakövet is hoztak Ófírból. 12 A király az ébenfából oszlopokat készíttetett az Úr templomába és a királyi palotába, az énekeseknek pedig citerákat és lantokat. Sohasem hoztak, és nem is láttak annyi ébenfát azóta mind a mai napig. 13 Salamon király is adott Sába királynőjének mindent, ami megtetszett neki, és amit csak kért, még azon kívül, amit Salamon királyi módon ajándékozott neki. Azután visszatért országába szolgálóival együtt. 14 Annak az aranyak súlya, amely Salamonhoz évente befolyt, hatszázhatvanhat talentum volt, 15 azon kívül, ami az árusoktól és a kereskedők jövedelméből, valamint az arab királyoktól és a birodalom helytartóitól befolyt. 16 Csináltatott Salamon király kétszáz hosszú pajzsot vert aranyból: mindegyik hosszú pajzshoz hatszáz sekel aranyat használtak fel, 17 továbbá háromszáz kerek pajzsot vert aranyból: mindegyik kerek pajzshoz három mina aranyat használtak fel; ezeket a király a Libanon-erdő palotában helyezte el. 18 Csináltatott a király egy nagy elefántcsont trónt, és bevonatta színarannyal. 19 Hat lépcső vezetett a trónhoz. A trón háttámlája felül kerek volt, az ülőhely két oldalán pedig karfák voltak, és két oroszlánszobor állt a karfáknál. 20 Tizenkét oroszlánszobor állt a hat lépcső mindkét oldalán. Nem készült ilyen egyetlen más országban sem. 21 **Salamon király minden ivóedénye aranyból volt, a Libanon-erdő palota minden edénye is tiszta aranyból volt, nem ezüsből, mert azt semmire sem becsülték Salamon idejében.** 22 **A király Tarsis-hajói ugyanis a tengeren Hírám hajóival jártak. Háromévenként érkeztek vissza a Tarsis-hajók, és aranyat, ezüstöt, elefántcsontot, majmokat meg pávákat hoztak.** 23 **Salamon király felülmúlta gazdagságban és bölcsességben a föld összes királyát.** 24 Az egész földről igyekeztek Salamonhoz eljutni, hogy hallhassák bölcsességét, amelyet Isten adott a szívébe. 25 Ajándékot is hozott mindenki: ezüst- és aranytárgyakat, díszes ruhákat és fegyvereket, balzsamot meg lovakat és öszvéreket. Így ment ez évről évre. 26 Gyűjtött Salamon harci kocsikat és lovasokat. Ezernégyszáz harci kocsija és tizenkétezer lova lett, amelyeket a harci kocsik városaiba meg maga mellé, Jeruzsálembé rendelt a király. 27 A király elérte, hogy annyi lett Jeruzsálemben az ezüst, mint a kő, és annyi lett a cédrus, mint amennyi vadfügefa van az alföldön. 28 Salamonnak Egyiptomból, még hozzá Kevéből hozták a lovakat. A király kereskedői megszabott áron szerezték Kevéből: 29 egy harci kocsit hatszáz ezüstért hoztak el Egyiptomból, egy lovat pedig százötvenért. Ugyancsak az ő közvetítésükkel szállították tovább ezeket a hettita királyoknak és az arám királyoknak.

1Kir 11

1 Salamon király sok idegen asszonyt szeretett a fáraó leányán kívül, móábiakat, ammóniakat, edómiakat, szidóniakat és hettitákat, 2 olyan népekből valókat, amelyekről ezt mondta az Úr Izráel fiainak: **Ne keveredjete közéjük, és ők se keveredjenek közetek, mert saját isteneikhez fordítják szíveteket!** Ezekhez ragaszkodott Salamon szerelemmel. 3 Volt neki hétszáz főrangú és háromszáz másodrangú felesége. Feleségei elfordították a szívét. 4 **Így történt, hogy Salamon szívét feleségei vénségére más istenekhez fordították, és szíve nem maradt teljesen Istenéé, az Úré, mint volt apjának, Dávidnak a szíve.** 5 Mert Salamon Astóretet, a szidóniak istenét és Milkómot, az ammóniak bálványát követte. 6 Így olyan dolgot tett Salamon, amit rossznak lát az Úr, és nem követte olyan hűségesen az Urat, mint apja, Dávid. 7 Akkoriban Salamon áldozóhalmot épített a Jeruzsálemmel szemben levő hegyen Kemósnak, a móábiak bálványának és Moloknak, az ammóniak bálványának. 8 Így tett Salamon a többi, idegenből szerzett felesége kedvéért is, akik a maguk isteneinek tömjéneztek és áldoztak. 9 Megharagudott azért az Úr Salamonra, mivel elfordult szíve az Úrtól, Izráel Istenétől, aki kétszer is megjelent neki, 10 és erre nézve azt parancsolta neki, hogy ne kövessen más isteneket;

de ő nem tartotta meg, amit az Úr parancsolt. 11 Akkor ezt mondta az Úr Salamonnak: **Mivel ez történt veled, és nem tartottad meg a velem kötött szövetséget, sem rendelkezéseimet, amelyeket adtam neked, azért én ki fogom szakítani kezedből az országot, és a te szolgálódnak adom.** 12 De apádért, Dávidért nem a te napjaidban teszem meg ezt: majd a fiad kezéből fogom kiszakítani. 13 De nem az egész országot szakítom ki: adok a fiadnak egy törzset szolgálóért, Dávidért és Jeruzsálemért, amelyet kiválasztottam. 14 Azután ellenfelet támasztott az Úr Salamonnak: az edómi Hadadot, aki királyi származású volt Edómban. 15 Amikor Dávid megtámadta Edómot, Jóáb, a hadseregpáncsnok fölment, hogy eltemesse az elesetteket, és levágott minden Edómban található férfit. 16 Hat hónapig maradt ott Jóáb egész Izráellel, míg ki nem irtott minden Edómban található férfit. 17 Akkor menekült el Hadad néhány edómi férfival együtt, akik apjának az emberei voltak, és Egyiptomba mentek. Hadad akkor még kisfiú volt. 18 Elindultak Midjából, és Páránba jutottak; Páránból is vittek magukkal férfiakat, és elmentek Egyiptomba a fáraóhoz, Egyiptom királyához. Ő házat adott neki, gondoskodott az ellátásáról, és földet is adott neki. 19 Hadad nagy jóindulatra talált a fáraónál, aki hozzáadta feleségének, Tahpenész királynénak a hűgát. 20 Tahpenész húga szülte neki fiát, Genubatot. Tahpenész a fáraó palotájában választotta el, és Genubat ott maradt a fáraó palotájában, a fáraó fiai között. 21 Amikor Hadad meghallotta Egyiptomban, hogy Dávid őseihez tért pihenni, és hogy Jóáb, a hadseregpáncsnok is meghalt, így szólt Hadad a fáraóhoz: Bocsáss el engem, hadd menjek el a hazámba! 22 A fáraó ezt mondta neki: Miben szenvedsz itt hiányt, hogy most a hazádba akarsz menni? Ő ezt felelte: Semmiben, de azért mégis bocsáss el engem! 23 Támasztott Isten másik ellenfelet is: Rezönt, Eljádá fiát, aki urától, Hadadezertől, Cóbá királyától menekült el. 24 Ez férfiakat gyűjtött maga mellé, és egy rablócsapat vezére lett. De amikor Dávid öldökölni kezdte őket, Rezón Damaszkuszba ment, ott letelepedett, majd király lett Damaszkuszban. 25 Ellenfele volt Izráelnek Salamon egész életében, és olyan veszedelmet okozott, mint Hadad. Megvetette Izráelt, és Arámban uralkodott. 26 Jeroboám, az efráti Nebát fia, Cerédából, Salamon egyik udvari embere, akinek egy özvegyasszony volt az anyja, név szerint Cerúá, föllázadt a király ellen. 27 Az pedig, hogy föllázadt a király ellen, így történt: Salamon megépíttette a Milló-erődöt, és berakatta apja, Dávid városának a réseit. 28 Ez a férfi, Jeroboám derék ember volt. Amikor Salamon látta, hogy ez a fiatalember jól végzi munkáját, megtette József házában az összes kényszermunkás felügyelőjévé. 29 Abban az időben Jeroboám elment Jeruzsálemből. Útközben találkozott a sílói Ahijjá prófétával, aki egy új köpenybe volt burkolózva. Csak ők ketten voltak a mezőn. 30 Ahijjá megragadta a rajta levő új köpenyt, tizenkét darabra hasította, 31 és ezt mondta Jeroboámnak: Végy magadhoz tíz darabot! Mert ezt mondta az Úr, Izráel Istene: Íme, kiszakítom az országot Salamon kezéből, és tíz törzset neked adok. 32 Egy törzs azonban az övé marad szolgálóért, Dávidért és Jeruzsálem városáért, amelyet kiválasztottam Izráel összes törzse közül. 33 Azért lesz ez így, mert elhagyott engem, és Astóretet, Szidón istenét, Kemóst, a móábiak istenét és Milkómot, az ammóniak istenét imádta; nem az én utaimon járt, rendelkezéseimet és törvényeimet, amelyeket én helyesnek látok, nem teljesítette úgy, ahogyan az apja, Dávid. 34 De nem veszem ki a kezéből az egész országot. Megtartom őt fejedelemnek egész életében szolgálóért, Dávidért, akit kiválasztottam, és aki megtartotta parancsolataimat és rendelkezéseimet. 35 Fiának a kezéből veszem ki az országot, és tíz törzset neked adok. 36 Csak egy törzset adok a fiának, hogy maradjon előttem mindenkor mécsese szolgáló, Dávidnak Jeruzsálem városában, amelyet kiválasztottam magamnak, hogy ott legyen a nevem. 37 Téged pedig fölemellek, és uralkodni fogsz mindenben, amit megkívánsz. Te leszel Izráel királya! 38 És ha hallgatsz mindarra, amit parancsolok neked, ha az én utaimon jársz, és azt teszed, amit én helyesnek látok, ha megtartod rendelkezéseimet és parancsolataimat, ahogyan tette azt szolgáló, Dávid, akkor veled leszek, és maradandó házat építek neked, amelyet Dávidnak építettem, és neked adom Izráelt. 39 Így alázom meg Dávid utódait, bár nem örökre. 40 Salamon meg akarta öletni Jeroboámot. Jeroboám azonban útra kelt, és Egyiptomba menekült Sisákhhoz, Egyiptom királyához; ott is

maradt Egyiptomban Salamon haláláig. 41 Salamon történetének a többi része, mindaz, amit véghezvitt, továbbá a bölcsessége meg van írva Salamon történetének a könyvében. 42 Salamon Jeruzsálemben negyven esztendeig uralkodott egész Izráel felett. 43 Azután Salamon pihenni tért őseihez, és eltemették apjának, Dávidnak a városában. Utána a fia, Roboám lett a király.

1Kir 12

Roboám elment Sikembe, mert egész Izráel Sikembe ment, hogy királlyá tegye őt. 2 Amikor Jeroboám, Nebát fia ezt meghallotta, még Egyiptomban volt, ahová Salamon király elől menekült. Jeroboám ott is maradt volna Egyiptomban, 3 de érte küldtek, és hazahívták őt. Jeroboám Izráel egész gyülekezetével együtt eljött, és így beszélt Roboámhoz: 4 Apád súlyos igát rakott ránk, te azért most könnyíts azon a súlyos szolgálaton és nehéz igán, amelyet apád ránk rakott, akkor szolgálunk neked. 5 Ő így felelt nekik: Menjetek el három napra, azután térjete vissza hozzám. A nép tehát elment. 6 Ekkor Roboám király tanácskozott a vénekkel, akik apja, Salamon szolgálatában álltak, amíg élt, és ezt kérdezte: Mit tanácsoltok, milyen választ adjak ennek a népnek? 7 Azok így szóltak hozzá: Ha te most kedvében jársz ennek a népnek, és engedsz nekik, és ha válaszodban jóságos szavakkal beszélsz velük, akkor örökre a szolgálód leszel. 8 De ő nem fogadta meg a tanácsot, amelyet a vének adtak neki, hanem tanácskozott az ifjakkal is, akik vele együtt nőttek fel, és az ő idejében álltak szolgálatba. 9 Ezt kérdezte tőlük: Mit tanácsoltok, milyen választ adjunk ennek a népnek, amely így szólt hozzám: Tedd könnyebbé az igát, amelyet apád rakott ránk! 10 Az ifjak, akik vele együtt nőttek fel, így szóltak hozzá: Ezt mondd ennek a népnek, amely így szólt hozzád: Apád megnehezítette igánkat, te azért könnyítsd meg azt rajtunk! Így beszélj velük: Nekem a kisujjam is vastagabb apám derekánál! 11 Ha tehát apám nehéz igával terhelt meg benneteket, én még nehezebbé teszem igátokat. Apám ostorral tanított fegyelemre benneteket, én pedig szeges korbáccsal foglak megtanítani! 12 Harmadnapra elment Jeroboám az egész néppel együtt Roboámhoz, ahogyan a király elrendelte: Térjete vissza hozzám harmadnapra! 13 Ám a király keményen válaszolt a népnek. Nem fogadta meg a tanácsot, amit a vének adtak neki, 14 hanem az ifjak tanácsa szerint így szólt hozzájuk: Apám nehéz igát rakott rátok, én még nehezebbé teszem igátokat. Apám ostorral tanított fegyelemre benneteket, én pedig szeges korbáccsal foglak megtanítani. 15 Nem hallgatott a király a népre, mert az Úr rendelte így, hogy beteljesítse azt az ígét, amelyet a sílói Ahijjá által mondott az Úr Jeroboámnak, Nebát fiának. 16 Amikor látta egész Izráel, hogy a király nem hallgat rájuk, így válaszoltak a királynak: Mi közünk nekünk Dávidhoz? Nincs közösségünk Isai fiával! Térj sátraidba, Izráel, törödj, Dávid, a magad házával! Izráel tehát hazament, 17 Roboám pedig Izráel fiai közül csak azoknak maradt a királya, akik Júda városaiban laktak. 18 Roboám király ugyan kiküldte Adórámot, a kényszermunkák felügyelőjét, de megkövezte őt egész Izráel, és meghalt. Ekkor Roboám király gyorsan harci kocsijára szállt, és Jeruzsálembé menekült. 19 Izráel tehát elpártolt Dávid házától. Így van ez még ma is. 20 Amikor meghallotta egész Izráel, hogy visszatért Jeroboám, érte küldtek, a közösség elé hívták, és egész Izráel királyává tették. Nem maradt Dávid háza mögött más, csak Júda törzse. 21 Miután Roboám visszaért Jeruzsálembé, összegyűjtötte Júda egész házát és Benjámin törzsét, száznolcvanezer válogatott harcost, hogy megtámadják Izráel házát, és visszaszerezzék az országot Roboámnak, Salamon fiának. 22 De így szólt Isten igéje Semajához, az Isten emberéhez: 23 Mondd meg Roboámnak, Salamon fiának, Júda királyának és Júda meg Benjámin egész házának, a megmaradt népnek: 24 Így szól az Úr: Ne vonuljatok fel, és ne harcoljatok testvéreitekkel, Izráel fiaival! Térjen haza mindenki, mert én akartam ezt így! Ők hallgattak is az Úr szavára, és hazatértek az Úr szava szerint. 25 Jeroboám kiépítette az Efraim hegyvidékén levő Sikemet, és ott lakott. Majd elköltözött onnan, és kiépítette Penúélt. 26 Eközben Jeroboám így gondolkozott: Még mindig visszakerülhet Dávid házához a királyság! 27 Ha feljár ez a nép, hogy Jeruzsálemben, az Úr házában mutassa be áldozatait,

akkor ennek a népnek a szíve urukhoz, Roboámhoz, Júda királyához hajlik, engem pedig megölnek, és visszatérnek Roboámhoz, Júda királyához. **28 Ezért elhatározta a király, hogy készített két aranyborjút. Majd ezt mondta: Eleget jártatok már Jeruzsálemben! Itt vannak isteneid, ó, Izráel, akik fölhoztak téged Egyiptomból!** **29 Az egyiket Bételbe helyezte el, a másikat pedig Dánba vitette. 30 És vétekbe vitték ezek a népet, mivel ezekhez járt: Bételben az egyikhez, Dánban pedig a másikkhoz. 31 Azután templomokat is készített az áldozóhalmokon, és papokat rendelt a nép köréből, akik nem Lévi fiai közül valók voltak. 32 Elrendelt Jeroboám egy ünnepet is a nyolcadik hónap tizenötödik napján, a Júdában tartott ünnepnek megfelelően, és áldozott az oltáron. Ugyanígy járt el Bételben is; áldozatot mutatott be a borjúknak, amelyeket ő készített. Bételben is papokat rendelt az áldozóhalmokra, amelyeket létesített. 33 **A Bételben csináltatott oltáron is áldozott a nyolcadik hónap tizenötödik napján; abban a hónapban, amelyben önkényesen rendelt el egy ünnepet Izráel fiai számára. Áldozott az oltáron és tömjénezett.****

1Kir 13

1 Amiközben Jeroboám ott állt az oltárnál és tömjénezett, Isten egy embere Júdából Bételbe érkezett az Úr parancsára, 2 és ezt hirdette az Úr parancsára az oltárnál: Oltár! Oltár! Így szól az Úr: **Egy fiú születik majd Dávid családjából, akinek Jósiás lesz a neve, ő majd föláldozza rajtad az áldozóhalmok papjait, akik most rajtad tömjéneznek, és emberi csontokat fognak elégetni rajtad!** **3 Még csodát is tett azon a napon. Megmondta ugyanis: Ez a csoda lesz a bizonyíték arra, hogy az Úr szólott: Íme, ez az oltár majd meghasad, és szétszóródik a hamu, ami rajta van. 4 Amikor a király meghallotta Isten emberének a beszédét, amelyet a bételi oltárról hirdetett, kinyújtotta a kezét Jeroboám az oltár mellől, és ezt mondta: Fogjátok el!** De megbénult a keze, amelyet kinyújtott felé, és nem tudta visszahúzni. 5 Az oltár pedig meghasadt, és szétszóródott a hamu az oltárról. Ez volt az a csoda, amelyet Isten embere tett az Úr parancsára. 6 Ekkor megszólalt a király, és ezt mondta Isten emberének: Engeszteld ki Istenedet, az Urat, és imádkozz értem, hogy visszahúzhassam a kezem! Isten embere pedig kiengesztelte az Urat, úgyhogy a király vissza tudta húzni a kezét, és az olyan lett, mint azelőtt. 7 Azután a király így szólt Isten emberéhez: Gyere haza velem, egyél valamit, én pedig adok neked valamit ajándékba! 8 De Isten embere ezt mondta a királynak: Ha a palotád felét nekem adnád, akkor sem megyek el veled; én ezen a helyen nem eszem és nem iszom semmit. 9 Mert ezt parancsolta nekem igéje által az Úr: Ne egyél és ne igyál semmit, és ne azon az úton térj vissza, amelyen mentél! 10 Ezért más úton távozott; nem azon az úton tért vissza, amelyen Bételbe érkezett. 11 Lakott azonban Bételben egy **öreg próféta, akihez elmentek a fiai**, és elmondtak neki mindent, amit Isten embere tett aznap Bételben, és amit a királynak mondott. Elbeszélték ezeket apjuknak, 12 apjuk pedig megkérdezte tőlük: Melyik úton ment el? A fiai megmutatták neki, hogy melyik úton ment el Isten embere, aki Júdából érkezett. 13 Akkor ezt mondta a fiainak: Nyergeljétek föl a szamaramat! Azok fölnyergelték a szamarát, ő pedig elnyargalt rajta. 14 Elment az Isten embere után, és rátalált, amint egy cserfa alatt ült. Azt kérdezte tőle: Te vagy-e az Isten embere, aki Júdából érkezett? Ő így felelt: Én vagyok. 15 Akkor ezt mondta neki: Gyere haza velem, és egyél valamit! 16 De az így felelt: Nem térhetek vissza veled, és nem mehetek be hozzád. Ezen a helyen nem eszem és nem iszom semmit sem. 17 Mert ezt a parancsot kaptam az Úr igéje által: Ne egyél és ne igyál ott semmit, és ne azon az úton térj vissza, amelyen odamégy! 18 De a másik ezt mondta neki: Én is olyan próféta vagyok, mint te, és egy angyal így szólt hozzám az Úr parancsára: Hozd vissza őt magaddal a házadhoz, hogy egyen és igyon! Így hazudott neki. 19 Az pedig visszatért vele, majd evett és ivott annak a házában. 20 Még az asztalnál ültek, amikor az Úr igéje szólt ahhoz a prófétához, aki visszahozta őt, 21 és így kiáltott Isten emberének, aki Júdából érkezett: Így szól az Úr: Mivel ellene szegültél az Úr szavának, és nem tartottad meg azt a parancsot, amelyet Istened, az Úr

adott neked, 22 hanem visszatértél, és ettél meg ittál azon a helyen, amelyről megparancsolta neked, hogy ott ne egyél és ne igyál, ezért holttested nem kerül őseid sírjába! 23 Miután evett és ivott, fölnyergelték neki annak a prófétának a szamarát, aki visszahozta őt, 24 és elment. **De az úton egy oroszlán talált rá, és megölte. Holtteste ott hevert az úton, mellette állt a szamar, de az oroszlán is a holtteste mellett állt.** 25 **Akik arra jártak, meglátták az úton heverő holttestet meg az oroszlánt, amint a holttest mellett áll.** Bementek a városba, ahol az öreg próféta lakott, és elbeszélték ezt. 26 Amikor meghallotta ezt az öreg próféta, aki visszahozta őt az útról, így szólt: Az Isten embere ez. Ellene szegült az Úr szavának, ezért az Úr egy oroszlán prédájává tette; az rátört és megölte. Így teljesedett be az Úr ígéje, amelyet megmondott neki. 27 Azután így szólt fiaihoz: Nyergeljétek föl a szamaramat! Föl is nyergelték, 28 ő pedig elment, és megtalálta az úton heverő holttestet meg a szamarat és az oroszlánt, amint ott álltak a holttest mellett. Az oroszlán nem ette meg a holttestet, és a szamarat sem tépte szét. 29 A próféta fölemelte Isten emberének a holttestét, rátette a szamarra, és visszavitte. Bement a városba az öreg próféta, hogy elsírassa és eltemesse. 30 Holttestét a saját sírjába helyezte, és így siratták el: Jaj, testvérem! 31 Miután eltemette, ezt mondta fiainak: Ha meghalok, engem is ebbe a sírba temessetek, ahová az Isten emberét temettük. Az ő csontjai mellé helyeztétek az én csontjaimat is! 32 Mert bizonyosan be fog teljesedni az az íge, amelyet ő hirdetett az Úr parancsára a bételi oltárról és az áldozóhalmok templomairól Samária városaiban. 33 De Jeroboám ezek után sem tért meg gonosz útjáról. Továbbra is a nép köréből rendelt papokat az áldozóhalmokra, és beiktatott bárkit, aki pap akart lenni az áldozóhalmokon. 34 Ez volt Jeroboám házának a vétke; emiatt irtották ki a föld színéről, és emiatt semmisítették meg.

1Kir 14

1 Abban az időben megbetegedett Abijjá, Jeroboám fia. 2 Ekkor Jeroboám ezt mondta a feleségének: Kelj föl, öltözz álruhába, hogy ne tudják meg, hogy Jeroboám felesége vagy! Menj el Sílóba, mert ott van **Ahijjá próféta, aki megmondta nekem, hogy ennek a népnek a királya leszek.** 3 Vigyél magaddal tíz kenyeret és kalácsot meg egy korsó mézet, úgy menj el hozzá; ő majd megmondja neked, mi történik a fiúval. 4 Jeroboám felesége így is tett: fölkel, elment Sílóba, és bement Ahijjá házába. Ahijjá azonban már nem látott, mert az öregség miatt hályog támadt a szemén. 5 De az Úr ezt mondta Ahijjának: Jeroboám felesége eljön hozzád, hogy kijelentést kérjen tőled a beteg fiáról. Te majd így meg így beszélj hozzá, ha megérkezik, mert idegennek tettei magát. 6 Amikor Ahijjá meghallotta az ajtajához érkező asszony lépteit, így szólt: **Jöjj be, Jeroboám felesége! Miért tetteted magad idegennek? Kemény üzenetet küldtek velem hozzád.** 7 **Menj és mondd meg Jeroboámnak, hogy ezt mondja az Úr, Izráel Istene: Én kiemeltelek a nép közül, és népemnek, Izráelnek a fejedelmévé tettelek.** 8 **Elszakítottam ezt az országot Dávid házától, és neked adtam. Te azonban nem voltál olyan, mint az én szolgám, Dávid, aki megtartotta parancsolataimat, teljes szívből követett engem, és csak azt tette, amit helyesnek látok.** 9 **Rosszabbat tettél mindazoknál, akik előtted voltak, mert arra vetemedtél, hogy más isteneket csinálj magadnak: öntött bálványokat az én bosszantásomra, nekem pedig hátat fordítottál.** 10 **Ezért veszedelmet hozok Jeroboám házára, és kiirtom Izráelből Jeroboám férfiutódait, apraját-nagyját, és teljesen kisöpröm Jeroboám háza népét úgy, ahogy a szemetet szokták.** 11 **Aki Jeroboám családjából a városban hal meg, azt a kutyák falják fel; aki pedig a mezőn hal meg, azt az égi madarak eszik meg, mert így mondta meg az Úr!** 12 Te pedig készülj, menj haza; mire belépsz a városba, halott lesz a gyermek. 13 Egész Izráel elsiratja, és eltemetik. Jeroboám hozzátartozói közül csak őt teszik sírba, mert Jeroboám háza népéből csak benne talált valami jót az Úr, Izráel Istene. 14 Támaszt majd az Úr egy királyt Izráelben, aki kiirtja Jeroboám háza népét egy napon. És még más is következik: 15 Megveri az Úr Izráelt, és ingadozni fog, mint a nád a vízben. Kitépi majd Izráelt ebből a jó

földből, amelyet őseiknek adott, és az Eufráteszen túl szórja szét őket, mivel bálványoszlopokat készítettek az Úr bosszantására. 16 És kiszolgáltatja Izráelt a vétkek miatt, amelyeket Jeroboám elkövetett, és amelyekkel Izráelt is vétkek vitte. 17 Akkor Jeroboám felesége elindult, és hazament Tircába. Amint belépett a ház küszöbén, meghalt a fia. 18 Eltemették őt, és elsiratta egész Izráel az Úr szava szerint, amelyet kijelentett szolgája, Ahijjá próféta által. 19 Jeroboám egyéb dolgai, hogy milyen háborúkat viselt és hogyan uralkodott, meg vannak írva az Izráel királyainak történetéről szóló könyvben. 20 Jeroboám uralkodásának az ideje huszonkét esztendő volt, majd pihenni tért őseihez. Utána a fia, Nádáb lett a király. 21 Roboám, Salamon fia Júdában uralkodott. Negyvenegy éves volt Roboám, amikor uralkodni kezdett, és tizenhét évig uralkodott Jeruzsálemben, abban a városban, amelyet kiválasztott az Úr Izráel valamennyi törzse közül, hogy oda helyezze nevét. Anyjának a neve Naamá volt, Ammónból származott. 22 De a júdaiak is azt tették, amit rossznak lát az Úr, és vétkeikkel, amelyeket elkövettek, még sokkal jobban felingerelték őt, mint ősei a maguk tetteivel. 23 Ők is építettek áldozóhalmokat, szent oszlopokat és szent fákat minden magas halmon és minden zöldellő fa alatt. 24 Még férfiparáznák is voltak az országban. Elkövették azoknak a népeknek minden utálatosságát, amelyeket kiűzött az Úr Izráel fiai elől. 25 Roboám uralkodásának ötödik évében fölvonult Sisák, Egyiptom királya Jeruzsálem ellen. 26 Elvitte az Úr templomának meg a királyi palotának a kincseit; mindent elvitt. Még a kerek aranypajzsokat is mind elvitte, amelyeket Salamon csináltatott. 27 Ezek helyett rézpajzsokat csináltatott Roboám király, és azoknak a testőröknek a parancsnokaira bízta, akik a királyi palota bejáratát őrizték. 28 Valahányszor bement a király az Úr templomába, bevitték azokat a testőrök, majd visszavitték a testőrök őrszobájába. 29 Roboám egyéb dolgai, minden tette meg van írva a Júda királyainak történetéről szóló könyvben. 30 Állandó háborúskodás folyt Roboám és Jeroboám közt. 31 Azután Roboám pihenni tért őseihez, és eltemették ősei mellé Dávid városában. Anyjának a neve Naamá volt, Ammónból származott. Utána a fia, Abijjá lett a király

1Kir 15

Jeroboám királynak, Nebát fiának a tizennyolcadik évében Abijjá lett Júda királya. 2 Három évig uralkodott Jeruzsálemben. Anyjának a neve Maaká volt, Abísálóm leánya. 3 Folytatta apjának a vétkeit, amelyeket az öelőtte elkövetett, **és szíve nem volt olyan teljesen Istené, az Úré, mint ősatyjának, Dávidnak a szíve.** 4 Csak Dávidért adott neki Istene, az Úr mécesst Jeruzsálemben, amikor fiában utódot támasztott, és megtartotta Jeruzsálemet. 5 Dávid ugyanis azt tette, amit helyesnek lát az Úr, és egész életén át semmiben sem tért el attól, amit parancsolt neki, kivéve a hettita Úriás esetét. 6 A Jeroboám és Roboám közötti háború tovább tartott Abijjá életében is. 7 Abijjá egyéb dolgai és minden tette meg van írva a Júda királyai történetéről szóló könyvben. Háború volt Abijjá és Jeroboám között. 8 Azután Abijjá pihenni tért őseihez, és eltemették Dávid városában. Utána a fia, Ászá lett a király. 9 Jeroboámnak, Izráel királyának a huszadik évében Ászá lett Júda királya. 10 Negyvenegy évig uralkodott Jeruzsálemben. Anyjának a neve Maaká volt, Abísálóm leánya. 11 **Ászá azt tette, amit helyesnek lát az Úr, ősatyjához, Dávidhoz hasonlóan. 12 Kiűzte a férfiparáznákat az országból, és eltávolította az összes bálványt, amelyet elődei készítettek. 13 Még anyját, Maakát is megfosztotta anyakirálynői méltóságától, mert egy undorító bálványt csináltatott Aséra tiszteletére. Ászá azonban összetörette ezt az undorító bálványt, és elégettette a Kidrón-pataknál. 14 Bár az áldozóhalmok nem szűntek meg, Ászá szíve teljesen az Úré volt egész életében.** 15 Bevitte az Úr házába apja szent adományait és a maga szent adományait: ezüstöt, aranyat és egyéb tárgyakat. 16 Háború folyt Ászá és Izráel királya, Baasá között egész életükben. 17 Baasá, Izráel királya Júda ellen vonult, és kiépítette Rámát, hogy ne lehessen Ászához, Júda királyához átmenni vagy tőle átjönni. 18 Ekkor Ászá fogta mindazt az ezüstöt

és aranyat, ami megmaradt az Úr templomának a kincstárában, és a királyi palota kincseivel együtt udvari embereire bízta, és elküldte Ászá király Benhadadhoz, Tabrimmón fiához, Hezjón unokájához, Arám királyához, aki Damaszkuszban lakott, ezzel az üzenettel: 19 Szövetségesek vagyunk, azok voltak már apám és apád is. Nézd, küldök neked ajándékul ezüstöt és aranyat. Menj, bontsd fel a Baasával, Izráel királyával kötött szövetségedet, hogy vonuljon vissza innen. 20 Benhadad hallgatott Ászá királyra, és hadserege vezéreit Izráel városai ellen küldte. Leverte Ijjónt, Dánt, Ábél-Bét-Maakát és egész Kinneretet, Naftáli egész földjével együtt. 21 Amikor ezt Baasá meghallotta, abbahagyta Rámá építését, és Tircában telepedett le. 22 Ászá király pedig összehívta egész Júdát, senkit sem mentett föl, és elhordták Rámá köveit és gerendáit, amelyekkel Baasá építkezett. Ezekkel építette ki Ászá király Benjáminban Gebát és Micpát. 23 Ászá egyéb dolgai, összes hőstette, mindaz, amit tett, és hogy milyen városokat építtetett, meg van írva a Júda királyai történetéről szóló könyvben, kivéve azt, hogy öregségére megbetegedett a lába. 24 Azután Ászá pihenni tért őseihez, és ősei mellé temették ősatyja, Dávid városában. Utána a fia, Jósáfát lett a király. 25 Ászának, Júda királyának a második évében Nádáb, Jeroboám fia lett Izráel királya. Két évig uralkodott Izráelben. 26 Azt tette, amit rossznak lát az Úr, apjának az útján járt, és abban a vétekben, amellyel az vétekbe vitte Izráelt. 27 De az Issakár házából való Baasá, Ahijjá fia összeesküvést szőtt ellene, és levágta őt Baasá Gibbetónnál, a filiszteusok városánál, amikor Nádáb egész Izráellel együtt Gibbetónt ostromolta. 28 Ászának, Júda királyának a harmadik évében ölte meg őt Baasá, és lett helyette király. 29 Amint király lett, kiirtotta Jeroboám egész háza népét. Egy lelket sem hagyott meg Jeroboám családjából, mind elpusztította őket az Úr szava szerint, amelyet megmondott szolgája, a sílói Ahijjá által. 30 Jeroboám vétkei miatt történt ez, aki vétkezett, és Izráelt is vétekbe vitte; meg a bosszúság miatt, amit az Úrnak, Izráel Istenének okozott. 31 Nádáb egyéb dolgai, mindaz, amit véghezvitt, meg van írva az Izráel királyai történetének könyvében. 32 Háború folyt Ászá és Baasá, Izráel királya között egész életükben. 33 Ászának, Júda királyának a harmadik évében lett az egész Izráel királya Baasá, Ahijjá fia Tircában, huszonnégy évig. 34 Azt tette, amit rossznak lát az Úr. Jeroboám útján járt, és abban a vétekben, amellyel az vétekbe vitte Izráelt..

1Kir 16

1 Az Úr igéje így szólt Jéhuhoz, Hanáni fiához Baasáról: 2 Noha én kiemeltelek téged a porból, és népemnek, Izráelnek a fejedelmévé tettelek, te mégis Jeroboám útján jársz, és vétekbe viszed népemet, Izráelt, akik vétkeikkel bosszantanak engem. 3 Ezért én elsöpröm Baasát és háza népét. Olyanná teszem házadat, mint Jeroboámnak, Nebát fiának a házát. 4 Aki Baasá családjából a városban hal meg, azt a kutyák falják fel, aki pedig a mezőn hal meg, azt az égi madarak eszik meg! 5 Baasá egyéb dolgai, amelyeket véghezvitt, és hőstettei meg vannak írva az Izráel királyainak történetéről szóló könyvben. 6 Azután Baasá pihenni tért őseihez, és eltemették Tircában. Utána a fia, Élá lett a király. 7 Nemcsak azért szólt az Úr igéje Jéhu próféta, Hanáni fia által Baasá és háza népe ellen, mert mindazt elkövette, amit rossznak lát az Úr, és bosszantotta őt cselekedeteivel, és olyan volt, mint Jeroboám háza népe, hanem azért is, mert azt kiirtotta. 8 Ászának, Júda királyának a huszonhatodik évében Élá, Baasá fia lett Izráel királya Tircában, két esztendeig. 9 De összeesküvést szőtt ellene Zimrí, az egyik embere, a harci kocsik felének parancsnoka. Élá ugyanis Tircában részegre itta magát Arcának, a tircái palota felügyelőjének a házában. 10 Eljött Zimrí, levágta és megölte őt Ászának, Júda királyának huszonhetedik évében, és ő lett utána a király. 11 Miután pedig király lett, és trónra ült, kiirtotta Baasá egész háza népét, nem hagyott meg egy férfit se belőle, se rokont, se barátot. 12 Így pusztította ki Zimrí Baasá egész háza népét az Úr szava szerint, amelyet megmondott Baasáról Jéhu próféta által, 13 Baasá minden vétkéért és fiának, Élának a vétkeiért; mert vétkeztek, és vétekbe vitték Izráelt, tehetetlen bálványaikkal bosszantva az Urat, Izráel Istenét. 14 Élának egyéb dolgai és mindaz, amit véghezvitt, meg van írva az Izráel királyainak

történetéről szóló könyvben. 15 Ászának, Júda királyának a huszonhetedik évében hét napig volt király Zimrí Tircában. A hadinép ekkor a filiszteusokhoz tartozó Gibbetónt ostromolta. 16 Amikor az ostromló hadinép meghallotta, hogy összeesküvést szőtt Zimrí, és hogy a királyt is megölte, akkor egész Izráel a hadseregparancsnokot, Omrít tette meg Izráel királyává még azon a napon a táborban. 17 Azután fölvonult Omrí egész Izráellel együtt Gibbetónból, és körülzárták Tircát. 18 Zimrí pedig látva, hogy a várost elfoglalják, fölment a királyi palota tornyába, magára gyújtotta a királyi palotát, és meghalt. 19 Vétkei miatt történt ez. Vétkezett, amikor azt tette, amit rossznak lát az Úr. Jeroboám útján járt, és vétkével, amit elkövetett, Izráelt is vétékbe vitte. 20 Zimrí egyéb dolgai és az általa szőtt összeesküvés meg van írva az Izráel királyainak történetéről szóló könyvben. 21 Izráel népe ekkor két pártra szakadt. A nép egyik fele Tibní, Gínat fia pártjára állt, és őt akarta királlyá tenni, a másik fele pedig Omrí pártjára állt. 22 De az Omrival tartó nép erősebb volt, mint az a nép, amely Tibní, Gínat fiának a pártjára állt. Meghalt hát Tibní is, és Omrí lett a király. 23 Ászának, Júda királyának a harmincegyedik évében lett Omrí Izráel királya, tizenkét évig. Hat évig Tircában uralkodott. 24 Akkor megvette Samária hegyét Semertől két talentum ezüstért, majd beépítette a hegyet, és azt a várost, amelyet épített, a hegy gazdájáról, Semerről Samáriának nevezte el. 25 De Omrí azt tette, amit rossznak lát az Úr, rosszabb volt minden elődjénél. 26 Mindenben Jeroboámnak, Nebát fiának az útján járt, és abban a vétékben, amellyel vétékbe vitte Izráelt, tehetetlen bálványokkal bosszantva az Urat, Izráel Istenét. 27 Omrí egyéb dolgai, amelyeket művelt, és hőstettei, amelyeket véghezvitt, meg vannak írva az Izráel királyainak történetéről szóló könyvben. 28 Azután Omrí pihenni tért őseihez, és eltemették Samáriában. Utána a fia, Aháb lett a király. 29 Aháb, Omrí fia Ászának, Júda királyának a harmincnyolcadik évében lett Izráel királya. Huszonkét évig volt Aháb, Omrí fia Izráel királya Samáriában. 30 Aháb, Omrí fia azt tette, amit rossznak lát az Úr, még inkább, mint valamennyi elődje. 31 Nemcsak folytatta Jeroboámnak, Nebát fiának a vétkeit, hanem feleségül vette Jezábelt, a szidóniak királyának, Etbaalnak a leányát, és Baalt kezdte tisztelni és imádni. 32 Oltárt is állított neki a Baal-templomban, amelyet Samáriában épített. 33 Készíttetett Aháb egy Aséra-szobrot is, és többet bosszantotta tetteivel Aháb az Urat, Izráel Istenét, mint őelőtte Izráel bármelyik királya. 34 Az ő idejében építette újjá a bételi Híél Jerikót. Elsőszülött fián, Abírámon vetette meg annak az alapját, és legkisebb fián, Szegúbon állította fel a kapuját, az Úr szava szerint, amelyet megmondott Józsué, Nún fia által.

1Kir 17

1 A Gileádban lakó tisbei Illés ezt mondta Ahábnak: Az élő Úrra, Izráel Istenére mondom, akinek a szolgálatában állok, hogy ezekben az esztendőkből nem lesz sem harmat, sem eső, amíg én azt nem mondom. 2 Ezután így szólt hozzá az Úr igéje: 3 Eredj el innen, menj kelet felé, és rejtőzz el a Kerít-patak mellett, a Jordántól keletre! 4 **A patakból majd ihatsz, a hollóknak pedig megparancsoltam, hogy gondoskodjanak ott rólad.** 5 **Elment tehát, és az Úr igéje szerint járt el. Odaérve letelepedett a Kerít-patak mellett, a Jordántól keletre.** 6 **A hollók hordtak neki kenyeret és húst reggel, kenyeret és húst este, a patakból pedig ihatott.** 7 Egy idő múlva azonban kiszáradt a patak, mert nem volt eső az országban. 8 Ekkor így szólt hozzá az Úr igéje: 9 Kelj föl, és menj el a Szidónhoz tartozó Sareptába, és maradj ott! Én megparancsoltam ott egy özvegyasszonynak, hogy gondoskodjék rólad. 10 Fölkelt tehát, és **elment Sareptába.** Amikor a város bejáratához érkezett, éppen ott volt egy özvegyasszony, aki fát szedegetett. Odakiáltott neki, és ezt mondta: Hozz nekem egy kis vizet valamilyen edényben, hadd igyam! 11 Amikor az elment, hogy vizet hozzon, utánakiáltott, és ezt mondta: Hozz nekem egy falat kenyeret is magaddal! 12 De az asszony így felelt: A te Istenedre, az élő Úrra mondom, hogy nincs miből. Csak egy marék liszt van a fazekamban, és egy kevés olaj a korsómban.

Éppen most szedegetek pár darab fát, hogy hazamenve kisüssem azt magamnak és a fiamnak. Azt most megesszük, azután meghalunk. 13 Illés azonban ezt mondta neki: Ne félj, csak menj, és tégy úgy, ahogyan mondtad; de előbb készíts belőle egy kis lepényt, és hozd ki nekem! Magadnak és a fiadnak csak azután készíts! 14 Mert így szól az Úr, Izráel Istene: A lisztesfazék nem ürül ki, és az olajoskorsó nem fogy ki addig, amíg az Úr esőt nem bocsát a földre. 15 Az asszony elment, és Illés szavai szerint járt el. **És evett ő is meg az asszony és a háza népe is mindennap.** 16 **A lisztesfazék nem ürült ki, az olajoskorsó sem fogyott ki az Úr ígérete szerint, ahogy ígéjében, Illés által, megmondta az Úr.** 17 **Történt ezek után, hogy megbetegedett az asszonynak, a ház úrnőjének a fia, és betegsége olyan súlyossá vált, hogy már nem is lélegzett.** 18 **Az asszony így szólt Illéshez: Mi bajod van velem, Isten embere? Azért jöttél hozzám, hogy emlékeztess bűnömre, és megöld a fiamat?** 19 Ő ezt mondta neki: Add ide a fiadat! És kivette az öléből, felvitte a felső szobába, ahol lakott, és az ágyra fektette. 20 Majd az Úrhoz kiáltott, és ezt mondta: Istenem, Uram! Még bajt is hozol erre az özvegyre, akinek én a vendége vagyok, és megölnöd a fiát?! 21 Azután háromszor ráborult a gyermekre, és így kiáltott az Úrhoz: Istenem, Uram! Térjen vissza a lélek ebbe a gyermekbe! 22 Az Úr meghallgatta Illés szavát, a lélek pedig visszatért a gyermekbe, és az föléledt. 23 Illés ekkor fogta a gyermeket, levitte a felső szobából a házba, odaadta az anyjának, és ezt mondta Illés: Nézd, él a fiad! 24 Az asszony így felelt Illésnek: **Most már tudom, hogy te Isten embere vagy, és hogy igaz a te szádban az Úr ígéje!**

1Kir 18

Hosszú idő múlva, a harmadik esztendőben így szólt az Úr ígéje Illéshez: Eredj, jelenj meg Ahábnál, mert esőt akarok adni a földre! 2 Illés tehát elment, hogy megjelenjen Ahábnál. Samáriában súlyos éhínség volt. 3 Ekkor Aháb hívatta Óbadját, a palota felügyelőjét. Óbadja igen félt az Urat. 4 **Mert amikor Jezábel ki akarta irtani az Úr prófétáit, Óbadja magához vett száz prófétát,** és elrejtette őket ötvenenként egy-egy barlangba, és ellátta őket kenyérral és vízzel. 5 Aháb ezt mondta Óbadjának: Menj el az ország összes forrásához és minden patakjához! Talán akad fű, és életben hagyhatjuk a lovakat és öszvéreket, és nem kell levágnunk az állatokat. 6 Fölosztották azért maguk között az országot, hogy ki mit járjon be. Aháb külön ment az egyik úton, Óbadja is külön ment egy másikon. 7 Miközben Óbadja úton volt, egyszer csak előtte termett Illés. Óbadja fölismerte, arcra borult, és ezt kérdezte: Te vagy az, uram, Illés? 8 Ő így felelt neki: Én vagyok. Eredj, mondd meg uradnak, hogy itt van Illés. 9 De ő ezt mondta: Mit vétettem, hogy Aháb kezébe akarod adni a te szolgádat, hogy megöljön? 10 Az élő Úrra, a te Istenedre mondom, hogy nincs nép, sem ország, ahová el ne küldött volna az én uram, hogy felkutasson téged. Ha azt mondták, nincs itt, akkor meg is eskette azt az országot és népet, hogy nem találtak meg téged. 11 És most te mondd: Eredj, és mondd meg a te uradnak, hogy itt van Illés!? 12 Megeshet, hogy amikor elmegyek tőled, elragad téged az Úr lelke, nem is tudom hová. Ha én megyek, és hírt viszek Ahábnak, ő pedig nem talál itt téged, akkor megöl engem; pedig a te szolgád féli az Urat ifjúkorától fogva. 13 Nem mondták meg neked, uram, hogy mit tettem, amikor Jezábel öldökölte az Úr prófétáit? Elrejtettem az Úr prófétái közül százat, ötvenenként egy-egy barlangba, és elláttam őket kenyérral és vízzel. 14 Most mégis ezt mondd: Eredj, és mondd meg a te uradnak, hogy itt van Illés?! Ő meg fog ölni engem. 15 De Illés így felelt: A Seregek élő Urára mondom, akinek a szolgálatában állok, hogy még ma megjelenek előtte. 16 Elment tehát Óbadja Aháb elé, hogy jelentést tegyen neki, Aháb pedig Illés elé ment. 17 Amikor Aháb meglátta Illést, **ezt mondta neki Aháb: Te vagy az, Izráel megrontója?! 18 Ő így felelt: Nem én döntöm romlásba Izráelt, hanem te és a te atyád háza, mert elhagytátok az Úr parancsolatait, és te a Baalokat követed.** 19 Most azért üzenj, gyűjtsd ide hozzám a Karmel-hegyre egész Izráelt meg Baal négyszázötven prófétáját

Aséra négyszáz prófétájával együtt, akik Jezábel asztaláról élnek. 20 Akkor elküldött Aháb Izráel fiaiért, és összegyűjtötte a prófétákat a Karmel-hegyre. 21 Illés pedig odalépett az egész nép elé, és így szólt: **Meddig sántikáltok még kétfelé? Ha az Úr az Isten, kövessétek őt, ha pedig Baal, akkor őt kövessétek!** De a nép nem felelt egy szót sem. 22 Akkor Illés ezt mondta a népnek: Én maradtam az Úr egyetlen prófétája, Baal prófétái pedig négyszázötvenen vannak. 23 Adjanak nekünk két bikát; ők válasszák ki maguknak az egyik bikát, darabolják föl, és rakják a fahasábokra, de tüzet ne gyújtsanak! Én is elkészítem a másik bikát, rárakom a fahasábokra, de tüzet én sem gyújtok. 24 Ezután hívjátok segítségül a ti istenetek nevét, és én is segítségül hívom az Úr nevét. Amelyik isten tüzzel felel, az az Isten. Erre az egész nép megszólalt, és ezt mondta: Jó lesz így! 25 Illés ezután így szólt Baal prófétáihoz: Válasszátok ki az egyik bikát, és készítsétek el először ti, mert ti vagytok többen! És hívjátok segítségül istenetek nevét, de tüzet ne gyújtsatok! 26 Ők fogták a nekik jutott bikát, elkészítették, és segítségül hívták Baal nevét, így szólongatva őt reggeltől egészen délig: Ó, Baal, felelj nekünk! De nem jött válasz, és nem felelt senki. Eközben ott sántikáltak az oltár körül, amelyet készítettek. 27 Délben aztán Illés gúnyolni kezdte őket, és ezt mondta: Kiáltsatok hangosabban, hiszen isten ő! Talán elmélkedik, vagy a dolgát végzi, vagy úton van, vagy talán alszik, és majd fölébred. 28 Erre elkezdtek hangosan kiáltozni, és szokásuk szerint összevagdosták magukat kardjukkal és dárdájukkal, míg el nem borította őket a vér. 29 Dél elmúltával révületbe estek, egészen az áldozat idejéig, de nem jött válasz: nem felelt és nem figyelt rájuk senki. 30 Akkor Illés ezt mondta az egész népnek: Gyertek ide hozzám! Erre odament hozzá az egész nép, ő pedig helyreállította az Úr lerombolt oltárát. 31 Fogott Illés tizenkét követ a Jákób fiaitól származó törzsek száma szerint; Jákóbbhoz szólt így az Úr szava: Izráel lesz a neved. 32 A kövekből oltárt épített az Úr nevében, azután árkot húzott az oltár körül, amelybe két véka vetőmag is belefért volna. 33 Azután elrendezte a fahasábokat, földarabolta a bikát, és ráarkta a fahasábokra. 34 Majd ezt mondta: Töltsetek meg négy vödört vízzel, és öntsétek az áldozatra meg a fahasábokra! Azután ezt mondta: Ismételjétek meg! És megismételték. Újra mondta: Harmadszor is tegyétek meg! Megtették harmadszor is, 35 úgyhogy a víz már folyt az oltár körül, és az árok is megtelt vízzel. 36 Az áldozat bemutatása idején odalépett **Illés próféta, és ezt mondta: Uram, Ábrahámnak, Izsáknak és Izráelnek Istene! Hadd tudják meg a mai napon, hogy te vagy az Isten Izráelben, én pedig a te szolgád vagyok, és mindezt a te parancsodra tettem!** 37 Felelj nekem, Uram, felelj nekem, hadd tudja meg ez a nép, hogy te, az Úr vagy az Isten, és fordítsd vissza a szívüket! 38 Akkor lecsapott az Úr tüze, és fölemésztette az égőáldozatot és a fahasábokat, a köveket és a port, az árokban levő vizet pedig felnyalta. 39 Amikor látta ezt az egész nép, arcra borult, és ezt mondogatta: Az Úr az Isten, az Úr az Isten! 40 Illés pedig ezt mondta nekik: Ragadjátok meg Baal prófétáit, senki se menekülhessen el közülük! És megragadták őket. Illés levitette őket a Kísón-patak mellé, és ott lemészárolta őket. 41 Ezután Illés ezt mondta Ahábnak: Menj föl, egyél és igyál, mert eső zúgása hallatszik. 42 Aháb fölment, hogy egyék és igyék. Illés pedig fölment a Karmel tetejére, a földre kuporodott, és arcát a térdei közé rejtette. 43 Így szólt a szolgájához: Menj föl, és figyelj a tengert! Az fölment, figyelte egy darabig, majd ezt mondta: Nincs ott semmi. Illés ezt mondta: Menj vissza hétszer! 44 Hetedszerre ezt mondta a szolga: Most egy tenyérnyi kis felhő emelkedik föl a tengerből. Ő azt felelte: Eredj, és mondd meg Ahábnak: Fogass be és indulj, míg föl nem tartóztat az eső! 45 Mindeközben viharfelhők sötétítették el az eget, és zuhogni kezdett az eső. Aháb ekkor harci kocsira szállt, és Jezréelbe ment. 46 Az Úr keze pedig Illéssel volt, és ő, feltúrva övébe a ruhája alját, Aháb előtt futott a Jezréelbe vezető útig.

1Kir 19

Amikor Aháb elmondta Jezábelnek mindazt, amit Illés tett, és hogy a prófétákat megölte karddal, 2 Jezábel követet küldött Illéshez ezzel az üzenettel: **Úgy bánjanak velem az istenek most és ezután is, hogy holnap ilyenkorra azt teszem veled, ami azokkal történt!** 3 Illés

megijedt, felkerekedett és ment, hogy mentse az életét, és elérkezett a júdai Beérsebába. Legényét ott hagyta, 4 ő pedig elment a pusztába egynapi járóföldre. Odaért egy rekettyebokorhoz, és leült alá. Azt kívánta, bárcsak meghalna, és így szólt: **Elég most már, Uram! Vedd el az életemet, mert nem vagyok jobb elődeimnél!** 5 Azután lefeküdt, és elaludt a rekettyebokor alatt. De egyszer csak egy angyal érintette meg, és ezt mondta neki: **Kelj föl, egyél!** 6 Amikor föltekintett, látta, hogy a fejénél ott van egy forró kövön sült lángos és egy korsó víz. Evett, ivott, majd újra lefeküdt. 7 Az Úr angyala másodszer is visszatért, megérintette, és ezt mondta: **Kelj föl, egyél, mert erőd felett való út áll előtted!** 8 Ő fölkel, evett és ivott, majd annak az ételnek az erejével ment **negyven nap és negyven éjjel az Isten hegyéig, a Hóreb-ig.** 9 Itt bement egy barlangba, és ott töltötte az éjszakát. Egyszer csak így szólt hozzá az Úr igéje: **Mit csinálsz itt, Illés?** 10 Ő így felelt: **Sokat buzgólkodtam az Úrért, a Seregek Istenéért, mert Izráel fiai elhagyták szövetségedet, lerombolták oltáraidat, prófétáidat pedig fegyverrel ölték meg. Egyedül én maradtam meg, de az én életemet is el akarják venni.** 11 Az Úr ezt mondta: **Gyere ki, és állj a hegyre az Úr színe elé!** És amikor elvonult az Úr, nagy és erős szél szaggatta a hegyeket, és tördelte a sziklákat az Úr előtt; de az Úr nem volt ott a szélben. A szél után földrengés következett; de az Úr nem volt ott a földrengésben. 12 A földrengés után tűz támadt; de az Úr nem volt ott a tűzben. A tűz után halk és szelíd hang hallatszott. 13 Amikor Illés ezt meghallotta, palástjával eltakarta az arcát, kiment, és megállt a barlang bejáratánál. Egy hang pedig így szólt hozzá: **Mit csinálsz itt, Illés?** 14 Ő így felelt: **Sokat buzgólkodtam az Úrért, a Seregek Istenéért, mert Izráel fiai elhagyták szövetségedet, lerombolták oltáraidat, prófétáidat pedig fegyverrel ölték meg. Egyedül én maradtam meg, de az én életemet is el akarják venni.** 15 Ekkor azt mondta neki az Úr: **Menj, kelj ismét útra a pusztán át Damaszkuszba, és amikor odaérsz, kend fel Hazáélt Arám királyává.** 16 Azután Jéhút, Nimsí fiát kend fel Izráel királyává; Elizeust, az ábél-mehólái Sáfát fiát pedig kend fel prófétává magad helyett! 17 És aki majd megmenekül Hazáél kardjától, azt Jéhú öli meg, és aki megmenekül Jéhú kardjától, azt Elizeus öli meg. 18 De meghagyok Izráelben hétezer embert: minden térdet, amely nem hajolt meg Baal előtt, és minden szájat, amely nem csókolta meg őt. 19 Amikor elment onnan, rátalált Elizeusra, Sáfát fiára, aki éppen szántott. Tizenkét pár ökör ment előtte, ő maga a tizenkettediknél volt. Amikor Illés elment mellette, rádobta a palástját. 20 Akkor ő otthagyta az ökröket, Illés után futott, és ezt mondta: **Hadd csókoljam meg apámat és anyámat, azután követlek!** Ő azt felelte: **Menj, de térj vissza; ne feledd, hogy mit tettem veled.** 21 Elizeus otthagyta őt, de aztán vette az egyik pár ökröt, levágta, és az ökrök szerszámából rakott tűzön megfőzte a húst, odaadta a népnek, és ettek. Ő pedig elindult, követte Illést, és a szolgálatába állt.

1Kir 20

1 Benhadad, Arám királya összegyűjtötte egész haderejét. Harminckét király volt vele lovakkal és harci kocsikkal, így vonult Samária ellen, körülvárta, és ostrom alá vette. 2 Követeket küldött Ahábhoz, Izráel királyához a városba, 3 és ezt üzenté neki: **Így szól Benhadad: Ezüstöd és aranyad az enyém, legszebb feleségeid és fiaid is enyéme!** 4 Izráel királya így válaszolt: **Ahogy mondod, uram, királyom, tied vagyok én és mindenem.** 5 A követek megint eljöttek, és ezt mondták: **Így szól Benhadad: Megüzentem neked, hogy add nekem ezüstödet, aranyadat, feleségeidet és fiaidat.** 6 Ezért holnap ilyenkor elküldöm hozzád az embereimet. Azok átkutatják palotádat és embereid házait, és ami csak kedves a számodra, mindazt magukhoz veszik, és elhozzák. 7 Akkor Izráel királya összehívta az ország véneit, és ezt mondta: **Értsétek meg, lássátok be, hogy a vesztemet akarja!** Pedig amikor elküldött hozzám a feleségeimért, fiaimért, ezüstömért és aranyomért, semmit sem tagadtam meg tőle. 8 A vének meg az egész nép ezt mondta neki: **Ne hallgass rá, és ne engedj neki!** 9 Ekkor ő így szólt Benhadad

követeihez: Mondjátok meg az én uramnak, a királynak: Mindazt megteszem, amit először üzentél a te szolgádnak, de ezt a másik dolgot nem tehetem meg. A követek elmentek, és megvitték a választ. 10 Akkor Benhadad ezt az üzenetet küldte neki: Úgy segítsenek engem az istenek most és ezután is, hogy Samáriának a porából még egy-egy marékkal sem fog jutni az utánam jövő hadinépnek! 11 Izráel királya így válaszolt: Mondjátok meg neki, hogy aki kardot köt, ne kérkedjék úgy, mintha már lecsatolta volna! 12 Amint ezt a választ meghallotta Benhadad, aki éppen a királyokkal együtt dőzsölt a sátrakban, sorakozót rendelt el az embereinek. Azok föl is sorakoztak a város ellen. 13 Akkor egy próféta lépett Aháb izráeli király elé, és így szólt: Ezt mondja az Úr: Látod ezt a nagy tömeget? Én ma a kezedbe adom ezt, és akkor megtudod, hogy én vagyok az Úr! 14 Aháb ezt kérdezte: Kik által? Ő így felelt: Ezt mondja az Úr: A tartományi vezérek katonái által. Ki kezdje meg a harcot? – kérdezte Aháb. Ő így felelt: Te magad! 15 Ekkor Aháb számba vette a tartományi vezérek katonáit, ők kétszázharmincketten voltak; azután számba vette az egész hadinépet, csupa izráelit, ők hétezeren voltak. 16 Amikor délben kivonultak, Benhadad már részegre itta magát a sátrakban azzal a harminckét királlyal együtt, akik segítették. 17 Először a tartományi vezérek katonái vonultak ki. Benhadad embereket küldött oda, s azok jelentették, hogy Samáriából emberek vonultak ki. 18 Ő azt mondta: Ha békés szándékkal jöttek, fogjátok el őket élve, ha pedig harcolni jöttek, akkor is élve fogjátok el őket! 19 Közben a tartományi vezérek katonái kivonultak a városból, utánuk pedig a haderő. 20 Mindenki levágta a maga ellenfelét, és megfutamodott Arám, Izráel pedig üldözőbe vette. Arám királyának, Benhadadnak sikerült lóháton elmenekülnie, harci kocsijának a lovain. 21 Kivonult Izráel királya is, vágta a lovakat és a harci kocsikat, és nagy vereséget mért Arámra. 22 Akkor a próféta odalépett Izráel királyához, és ezt mondta neki: Menj, és készülődj! Értsd meg és lásd be, hogy mit kell tenned, mert egy év múlva Arám királya ismét ellened vonul! 23 Arám királyának ezt mondták az emberei: A hegyek Istene az ő Istenük, azért voltak erősebbek nálunk. De ha a síkságon ütközzünk meg velük, biztosan mi leszünk az erősebbek. 24 Tégy azért a következőképpen: Távolítsd el mindegyik királyt, és helytartókat nevezd ki a helyükre! 25 Azután szervezz magadnak olyan haderőt, amelyet elvesztettél, továbbá ugyanannyi lovat és harci kocsit, mint amennyi volt! Azután ütközzünk meg velük a síkságon, és biztosan mi leszünk az erősebbek. Benhadad hallgatott a szavukra, és úgy tett. 26 Egy esztendő múlva Benhadad számba vette az arámokat, azután Afék ellen vonult, hogy megütközzék Izráellel. 27 Izráel fiait is összeszámlálták, ellátták őket élelemmel, és így indultak az arámok ellen. Izráel fiainak a tábora olyan volt amazokhoz képest, mint két kis kecskenyáj, az arámok viszont ellepték a földet. 28 Akkor előlépett az Isten embere, és ezt mondta Izráel királyának: Így szól az Úr: Mivel azt mondták az arámok, hogy az Úr a hegyek Istene, de a völgyeknek nem Istene, azért ezt az egész nagy tömeget a kezedbe adom, és akkor megtudjátok, hogy én vagyok az Úr. 29 Hét napig táboroztak egymással szemben, a hetedik napon azután csatára került sor. Izráel fiai levágtak százezer arám gyalogost egyetlen napon. 30 A megmaradtak Afék városába menekültek, de a várfal rászakadt a megmaradt huszonnézezer emberre. Benhadad is a városba menekült, és szobáról szobára bujkált. 31 Emberei ezt mondták neki: Azt hallottuk, hogy Izráel házának a királyai könyörületes királyok. Vegyünk zsákruhát a derekunkra és kötelet a fejünkre, úgy menjünk Izráel királya elé: talán megkíméli az életed. 32 Zsákruhát öltöttek tehát a derekukra, a fejükre pedig kötelet kötöttek, és úgy járultak oda Izráel királyához. Így szóltak: Szolgád, Benhadad ezt üzeni: Kíméld meg az életem! Aháb megkérdezte: Hát él még? Testvérem ő! 33 Azok ezt jó jelnek vették, és sietve bizonygatni kezdték: Igen, a te testvéred Benhadad! Ő ezt mondta: Menjetek, hozzátok ide! Benhadad kijött hozzá, ő pedig felsegítette maga mellé a harci kocsira. 34 Benhadad ezt mondta neki: Visszaadom azokat a városokat, amelyeket apám elvett a te apádtól, és rendezd be magadnak bazárutcákat Damaszkuszban, amilyeneket az én apám rendezett be Samáriában! Én pedig – felelte Aháb – szövetséggel bocsátlak el téged. Szövetséget kötött tehát vele, és elbocsátotta őt. 35 Egy prófétatanítvány ezt mondta társának

az Úr parancsára: Üss meg engem! De az nem akarta megütni. 36 Akkor ezt mondta neki: Mivel nem hallgattál az Úr szavára, egy oroszlán terít le téged, amint eltávozol tőlem. Miután eltávozott tőle, rá is talált egy oroszlán, és leterítette. 37 Talált azután egy másik férfit, és ezt mondta: Üss meg engem! Ez a férfi úgy megütötte, hogy meg is sebesült. 38 Akkor elment a próféta, és várt a királyra az úton, de felismerhetetlenné tette magát egy kötéssel a szemén. 39 Amikor a király arra ment, ő így kiáltott a királyhoz: A te szolgád részt vett az ütközetben. Egyszer csak arra jött valaki, és odahozott hozzám egy embert, és ezt mondta: Őrizd ezt az embert! De ha nem vigyázol rá, ételleddel felelsz az életéért, vagy fizetsz egy talentum ezüstöt. 40 Szolgádnak azonban itt is, ott is akadt tennivalója, az az ember pedig eltűnt. Izráel királya ezt mondta neki: Ez a te ítéleted, magad döntöttél! 41 Ekkor az gyorsan levette szeméről a kötést, Izráel királya pedig fölismerte, hogy a próféták közül való. 42 A próféta ezt mondta neki: Így szól az Úr: Mivel kiengedted kezedből azt az embert, akit én kiirtásra szántam, életéért ételleddel, népéért népeddel felelsz! 43 Izráel királya ezután elkeseredve és haragosan hazament, és megérkezett Samáriába.

1Kir 21

Ezek után a következő dolog történt: **A jezréeli Nábótnak szőlője volt Jezréelben, Samária királyának, Ahábnak a palotája mellett. 2** Egyszer Aháb így szólította meg Nábótot: Add nekem a szőlődet, hadd legyen az veteményeskertem, mert közel van a házamhoz! Adok helyette jobb szőlőt, vagy ha jónak látod, pénzben adom meg az árát. 3 Nábót így felelt Ahábnak: Az Úr őrizzen meg attól, hogy odaadjam neked atyai örökségemet! 4 Aháb elkeseredve és haragosan ment haza a válasz miatt, amelyet a jezréeli Nábót adott neki, amikor ezt mondta: Nem adom neked atyai örökségemet. Lefeküdt az ágyára, a falnak fordult, és nem evett semmit. 5 A felesége, Jezábel azonban odament hozzá, és így szólt: Min keseredett el úgy a lelked, hogy semmit sem eszel? 6 Ő így válaszolt: Beszéltem a jezréeli Nábóttal. Kértem, hogy adja el nekem a szőlőjét, vagy ha úgy tetszik neki, szőlőt is adhatok helyette. De ő azt mondta, hogy nem adja nekem a szőlőjét. 7 A felesége, Jezábel ezt mondta neki: Hát nem te uralkodsz most Izráelben? Kelj föl, egyél, ne búslakodj! Majd én megszerzem neked a jezréeli Nábót szőlőjét. 8 Ekkor leveleket írt Aháb nevében, lepecsételte annak gyűrűjével, és elküldte a leveleket azoknak a véneknek és nemeseknek, akik Nábóttal egy városban laktak. 9 A levelekben ezt írta: Hirdessetek böjtöt, és ültessétek Nábótot a nép élére! 10 Vele szembe pedig ültessetek két hitvány embert, akik így tanúskodjanak ellene: Átkoztad Istent és a királyt! Azután vigyétek ki, és kövezzétek agyon! 11 A város polgárai, a vének és a nemesek, akik abban a városban laktak, úgy is tettek, ahogyan Jezábel megüzente nekik, ahogyan a nekik küldött levelekben írta. 12 Böjtöt hirdettek, és Nábótot a nép élére ültették. 13 Odajött a két hitvány ember is, leültek vele szemben, és ezek a hitvány emberek így tanúskodtak Nábót ellen a nép előtt: Átkozta Nábót Istent és a királyt! Ezért kivitték őt a városból, és halálra kövezték. 14 Azután megüzenték Jezábelnek: Halálra kövezték Nábótot. 15 Amikor Jezábel meghallotta, hogy halálra kövezték Nábótot, így szólt Jezábel Ahábhöz: Kelj föl, vedd birtokba a jezréeli Nábót szőlőjét, amelyet nem akart eladni neked, mert nem él már Nábót, hanem meghalt. 16 Amikor Aháb meghallotta, hogy Nábót meghalt, fölkelte Aháb, lement a jezréeli Nábót szőlőjébe, és birtokba vette azt. 17 Ekkor így szólt az Úr igéje a tisbei Illéshez: 18 Eredj, menj el Aháb izráeli király elé, aki Samáriában lakik, de most éppen Nábót szőlőjében van, ahová azért ment, hogy birtokba vegye. 19 Így beszélj hozzá: Ezt mondja az Úr: Öltél, és még birtokot is szereztél? Azután így beszélj hozzá: Ezt mondja az Úr: Ahol a kutyák felnyalták Nábót véré, ugyanott nyalják fel a kutyák a te véredet is! 20 Aháb így felelt Illésnek: Rám találtál, ellenségem?! Ő ezt mondta: Rád találtam, mivel arra vetemedtél, hogy olyat tégy, amit rossznak lát az Úr. 21 Ezért én veszedelmet hozok rád, és kisöpörlek téged. Kiirtom Izráelből Aháb férfiutódait, apraját-nagyját! 22 Olyanná teszem házadat, mint Jeroboámnak, Nebát fiának a

házát, és mint Baasának, Ahijjá fiának a házát a bosszúságért, amelyet nekem okoztál, és vétekbe vitted Izráelt. 23 **Jezábelről pedig így szól az Úr: A kutyák eszik meg Jezábelt Jezréel falánál! 24 Aki Aháb családjából a városban hal meg, azt a kutyák eszik meg, aki pedig a mezőn hal meg, azt az égi madarak eszik meg. 25 Nem volt senki, aki annyira elvetemült lett volna, mint Aháb, aki folyton csak azt tegye, amit rossznak lát az Úr, mert félrevezette a felesége, Jezábel.** 26 Igen sok utálatosságot követett el azzal is, hogy a bálványokat követte, éppen úgy, ahogyan az emóriak tették, akiket kiűzött az Úr Izráel fiai elől. 27 Amikor Aháb meghallotta ezeket a szavakat, megszagatta ruháját, zsákruhát vett magára, böjtölt, zsákruhában is hált, és csöndesen járt-kelt. 28 Ekkor így szólt az Úr igéje a tisbei Illéshez: 29 Látod, mennyire megalázta magát előttem Aháb? Mivel megalázta magát előttem, az ő idejében nem hozom rá azt a veszedelmet; majd csak a fia idejében hozok veszedelmet a házára.

1Kir 22

Három esztendeig békében éltek: nem volt háború Arám és Izráel között. 2 A harmadik esztendőben azonban, amikor Jósáfát, Júda királya elment Izráel királyához, 3 Izráel királya így szólt udvari embereihez: Jól tudjátok, hogy Rámót-Gileád a mienk, és mi mégis tétlenkedünk, ahelyett hogy visszavennénk Arám királyától! 4 Jósáfáttól pedig ezt kérdezte: Eljössz-e velem harcolni Rámót-Gileáért? Jósáfát így felelt Izráel királyának: Elmegyek én éppúgy, mint te, az én népem éppúgy, mint a te néped, az én lovaim éppúgy, mint a te lovid. 5 De Jósáfát ezt mondta Izráel királyának: Kérdezd meg előbb az Úr igéjét! 6 Izráel királya ezért összegyűjtötte a prófétákat, mintegy négyszáz embert, és megkérdezte tőlük: Elmenjek-e harcolni Rámót-Gileáért, vagy letegyek róla? Ők így feleltek: Vonulj föl, mert az Úr a király kezébe adja azt! 7 Jósáfát azonban ezt kérdezte: Nincs itt az Úrnak több prófétája, akit megkérdezhetnénk? 8 Izráel királya így felelt Jósáfátnak: Van még valaki, aki által megkérdezhetnénk az Urat, de én gyűlölöm őt, mert sohasem prófétál nekem jót, hanem csak rosszat. Míkájehú, Jimlá fia az. Jósáfát erre így szólt: Ne mondjon ilyet a király! 9 Ekkor Izráel királya odahívta az egyik udvarnokát, és ezt mondta: Siess Míkájehúért, Jimlá fiaért! 10 Izráel királya és Jósáfát, Júda királya ott ült díszruhába öltözve egy-egy trónon Samária kapujában, a bejárat előtti téren, a próféták pedig mind ott prófétáltak előttük. 11 Cidkijjá, Kenaaná fia vasszarvakat készített magának, és ezt mondta: Így szól az Úr: Ezekkel ökleled Arámot, míg csak el nem pusztítod. 12 A próféták mindnyájan így prófétáltak: Vonulj föl Rámót-Gileád ellen, és sikerrel jársz! Az Úr a király kezébe adja azt. 13 A követ pedig, aki elment, hogy elhívja Míkájehút, így szólt hozzá: Nézd, a próféták egyhangúlag jót ígérnek a királynak. Mondd azért te is ugyanazt, amit ők, és ígérj jót! 14 De Míkájehú így felelt: Az élő Úrra esküszöm, hogy csak azt fogom mondani, amit az Úr mond nekem. 15 Amikor odaért a királyhoz, a király megkérdezte tőle: Míkájehú! Elmenjünk-e harcolni Rámót-Gileáért, vagy letegyünk róla? Ő így felelt neki: Vonulj föl, és járj szerencsével! Az Úr a király kezébe adja azt. 16 A király azonban ezt mondta neki: Hányszor eskesselek meg, hogy csak igazat mondj nekem az Úr nevében?! 17 Erre az így felelt: Láttam egész Izráelt szétszóródva a hegyeken: mint a juhok, melyeknek nincsen pásztora. Az Úr pedig ezt mondta: Nincs ezeknek gazdájuk, térjen haza mindenki békével! 18 Ekkor Izráel királya így szólt Jósáfáthoz: Ugye megmondtam neked, hogy nem prófétál ez nekem jót, csak rosszat! 19 Míkájehú pedig ezt mondta: Halld meg az Úr igéjét! Láttam az Urat trónján ülve, és az egész mennyei sereg ott állt a jobbán és balján. 20 És ezt mondta az Úr: Ki fogja rászedni Ahábot, hogy felvonuljon és elessék Rámót-Gileádnál? Erre az egyik ezt mondta, a másik azt mondta. 21 De előlépett egy lélek, megállt az Úr előtt, és így szólt: Majd én rászedem őt! Az Úr ezt kérdezte tőle: Hogyan? 22 Az így felelt: Elmegyek és hazug lélek leszek minden prófétája szájában. Az Úr pedig így szólt: Így csakugyan rá tudod szedni. Menj és tégy így! 23 Íme, így adott az Úr hazug lelket valamennyi prófétád szájába. Az Úr kimondta veszedet. 24

Ekkor odalépett Cidkijjá, Kenaaná fia, arcul ütötte Míkájehút, és ezt mondta: Talán eltávozott tőlem az Úr lelke, és csak veled beszél? 25 Míkájehú így felelt: Majd meglátod azon a napon, amikor rejtekhelyet keresve szobáról szobára mész. 26 Akkor ezt parancsolta Izráel királya: Fogd Míkájehút, vidd Ámón városparancsnokhoz és Jóáshoz, a király fiához, 27 és mondd: Ezt parancsolja a király: Vessétek börtönbe, és ételből meg italból csökkentett adagot adjatok neki, amíg vissza nem térek sértetlenül! 28 Míkájehú így szólt: Ha csakugyan visszatérsz sértetlenül, akkor nem az Úr beszélt általam! És hozzátette: Halljátok meg mind, ti népek! 29 Azután fölvonult Izráel királya és Jósáfát, Júda királya Rámót-Gileád ellen. 30 Izráel királya ezt mondta Jósáfátnak: Én álruhába öltözöm, és úgy megyek a csatába, de te csak öltözz a magad ruhájába! Izráel királya tehát álruhába öltözött, és úgy ment a csatába. 31 Arám királya pedig ezt parancsolta a harci kocsik parancsnokainak, akik harmincketten voltak: Ne támadjatok se kicsit, se nagyot, csak Izráel királyát! 32 Amikor a harci kocsik parancsnokai meglátták Jósáfátot, ezt gondolták: Csak ő lehet Izráel királya. Ellene fordultak tehát, hogy megtámadják. Jósáfát azonban kiáltozni kezdett; 33 ekkor a harci kocsik parancsnokai látták, hogy nem ő Izráel királya, és elfordultak tőle. 34 Egy ember pedig csak úgy, találmra kilőtt egy nyílvezzőt, és eltalálta Izráel királyát a szíjak és a páncél között. Ekkor megparancsolta a kocsis hajtójának: Fordulj meg, és vigyél ki a táborból, mert megsebesültem! 35 Mivel azonban az ütközet egyre hevesebbé vált azon a napon, a királynak állva kellett maradnia harci kocsijában az arámokkal szemben. Estére azután meghalt, mert a vére elfolyt sebéből a harci kocsi belsejébe. 36 Napnyugtakor ez a kiáltás futott végig a táboron: Mindenki a városába, mindenki a hazájába, 37 mert meghalt a király! Miután megérkeztek Samáriába, eltemették a királyt Samáriában. 38 A harci kocsit Samária tavában mosták le; vérét kutyák nyalták fel, és parázna nők mosakodtak ott – az Úr ígéje szerint, ahogyan megmondta előre. 39 Ahábnak egyéb dolgai, mindaz, amit véghezvitt, az elefántcsont palota, amelyet építtetett, és mindazok a városok, amelyeket felépíttetett, le vannak írva az Izráel királyainak történetéről szóló könyvben. 40 Azután Aháb pihenni tért őseihez; utána a fia, Ahazjá lett a király. 41 Jósáfát, Ászá fia Ahábnak, Izráel királyának a negyedik évében lett Júda királya. 42 Harmincöt éves volt Jósáfát, amikor király lett, és huszonöt évig uralkodott Jeruzsálemben. Anyjának a neve Azúbá volt, Silhí leánya. 43 Mindenben apjának, Ászának az útján járt, nem tért le róla. Azt tette, amit helyesnek lát az Úr. 44 Csak az áldozóhalmok nem szűntek meg, a nép továbbra is áldozott és tömjénezett az áldozóhalmokon. 45 Jósáfát békességben élt Izráel királyával. 46 Jósáfát egyéb dolgai és hőstettei, amelyeket véghezvitt, és hogy milyen háborúkat viselt, meg vannak írva a Júda királyainak történetéről szóló könyvben. 47 Kisöpörte az országból a férfiparáznák maradványát, akik még megmaradtak apjának, Ászának az idejéből. 48 Edómban akkor nem volt király, csak királyi helytartó. 49 Jósáfát csináltatott Tarsís-hajókat, hogy aranyért menjenek Ófirba, de nem tudtak elmenni, mert a hajók összetörték Ecjón-Geberben. 50 Akkor ezt mondta Ahazjá, Aháb fia Jósáfátnak: Hadd menjenek el szolgálaim a te szolgáláiddal a hajókon! De Jósáfát nem engedte meg. 51 Azután Jósáfát pihenni tért őseihez, és eltemették ősei mellé, ősatyjának, Dávidnak a városában. Utána a fia, Jórám lett a király. 52 Ahazjá, Aháb fia Jósáfátnak, Júda királyának a tizenhetedik évében lett Izráel királya Samáriában, és két évig uralkodott Izráelben. **53 Azt tette, amit rossznak lát az Úr, mert apjának és anyjának az útján meg Jeroboámnak, Nebát fiának az útján járt, aki vétekbe vitte Izráelt. 54 Baalt tisztelte és őt imádta, ezzel bosszantva az Urat, Izráel Istenét, egészen úgy, ahogyan apja tette.**

Sh VII. Henrik, Henrik - álruha

2Kir 1

1 Aháb halála után Móáb elpártolt Izráeltől. 2 Ahazjá Samáriában leesett felső szobájából a korláton keresztül, és megbetegedett. Ekkor elküldött néhány követet ezzel az utasítással: Menjetek, és kérdezzétek meg Baalzebúbot, Ekrón istenét, hogy meggyógyulok-e ebből a betegségből! 3 Az Úr angyala azonban így szólt a tisbei Illéshez: Indulj, menj el Samária királyának a követei elé, és így szólj hozzájuk: Talán nincs Isten Izráelben, hogy ti Baalzebúbot, Ekrón istenét mentek megkérdezni? 4 Ezért így szól az Úr: Nem kelsz föl többé abból az ágyból, amelyben most fekszel, hanem meg fogsz halni! Ezzel Illés elment. 5 Amikor a követek visszatértek a királyhoz, ő megkérdezte tőlük: Miért tértetek vissza? 6 Azok így feleltek neki: Egy férfi jött velünk szembe, és ezt mondta nekünk: Menjetek, térjetek vissza a királyhoz, aki elküldött benneteket, és így szóljatok hozzá: Ezt mondja az Úr: Talán nincs Isten Izráelben, hogy te Baalzebúbhoz, Ekrón istenéhez küldesz, hogy megkérdezd őt? Ezért nem kelsz föl többé abból az ágyból, amelyben fekszel, hanem meg fogsz halni! 7 Ő megkérdezte tőlük: Milyen volt annak a férfinak a külseje, aki szembejött veletek, és ezeket mondta nektek? 8 Azok így feleltek neki: Szőrből készült ruha volt rajta, és bőrvöv övezte a derekát. A király ezt mondta: A tisbei Illés volt az. 9 Ekkor elküldte Illéshez az egyik parancsnokát ötven emberével. Ez fölment hozzá – mert Illés a hegy tetején tartózkodott –, és ezt mondta neki: Isten embere! A király azt parancsolja, hogy gyere le! 10 Illés így felelt a parancsnoknak: Ha én az Isten embere vagyok, csapjon le tűz az égből, és emésszen meg téged ötven embereddel együtt! Ekkor tűz csapott le az égből, és megemésztette őt ötven emberével együtt. 11 A király elküldte hozzá egy másik parancsnokát is ötven emberével, aki ezt mondta neki: Isten embere! Azt üzeni a király, hogy azonnal gyere le! 12 De Illés így felelt nekik: **Ha én az Isten embere vagyok, csapjon le tűz az égből, és emésszen meg téged ötven embereddel együtt! Ekkor Isten tüze lecsapott az égből, és megemésztette őt ötven emberével együtt.** 13 Még egy harmadik parancsnokát is elküldte ötven emberével együtt. A harmadik parancsnok azonban alighogy fölért, térdre rogyott Illés előtt, és így könyörgött hozzá: Isten embere! Kérlek, kíméld meg az életem és ötven szolgálómat az életét! 14 Lásd, tűz csapott le az égből, és megemésztette az előbbi két parancsnokot és azok ötven emberét. De most kíméld meg az életem! 15 Ekkor az Úr angyala így szólt Illéshez: Menj el vele, ne félj tőle! Elindult tehát, és elment vele a királyhoz. 16 Így szólt hozzá: Ezt mondja az Úr: Mivel követeket küldtél, hogy megkérdezd Baalzebúbot, Ekrón istenét, mintha Izráelben nem volna Isten, akinek az igéjét megkérdezhethéd, azért nem kelsz föl az ágyból, amelyben fekszel, hanem meg fogsz halni! 17 Meg is halt az Úr igéje szerint, amelyet Illés mondott. Mivel neki nem volt fia, utána Jórám lett a király, a júdai Jórám királynak, Jósáfát fiának a második évében. 18 Ahazjá egyéb dolgai, amelyeket véghezvitt, meg vannak írva az Izráel királyainak történetéről szóló könyvben.

2Kir 2

Amikor az Úr Illést forgószélben az égbe akarta ragadni, Illés és Elizeus elment Gilgálból. 2 Illés ezt mondta Elizeusnak: Maradj itt, mert engem Bételbe küldött az Úr. De Elizeus így felelt: Az élő Úrra és az életemre mondom, hogy nem hagylak el! Elementek tehát Bételbe. 3 A bételi prófétatanítványok odamentek Elizeushoz, és ezt mondták neki: Tudod-e, hogy az Úr ma elragadja mellőled uradat? Ő így felelt: Én is tudom, de hallgassatok! 4 Akkor ezt mondta neki Illés: Maradj itt, Elizeus, mert engem Jerikóba küldött az Úr. Ő azonban így felelt: Az élő Úrra és az életemre mondom, hogy nem hagylak el! Megérkeztek hát Jerikóba. 5 A jerikói prófétatanítványok odaléptek Elizeushoz, és ezt mondták neki: Tudod-e, hogy az Úr ma elragadja mellőled uradat? Ő így felelt: Én is tudom, de hallgassatok! 6 Azután ezt mondta neki Illés: Maradj itt, mert az Úr a Jordánhoz küldött engem. Ő így felelt: **Az élő Úrra és az életemre mondom, hogy nem hagylak el! Így hát együtt, ketten mentek tovább.** 7 Velük ment ötven

prófétatanítvány is, és amikor ők ketten megálltak a Jordánnál, tőlük távolabb azok is megálltak. 8 Illés fogta a palástját, összegöngyölte, és ráütött vele a vízre, mire az kettévált, ők pedig mindketten szárazon mentek át rajta. 9 Amikor átérték, Illés ezt mondta Elizeusnak: Kérj valamit, megteszem, mielőtt elragadtatom tőled. Elizeus így felelt: Jusson nekem kétszeres rész a benned munkálkodó lélekből! 10 Ő erre így felelt: Nehezet kértél. Ha látsz engem, amikor elragadtatom tőled, akkor úgy lesz; de ha nem, akkor nem lesz úgy. 11 Amikor azután beszélgetve továbbmentek, hirtelen egy tüzes harci kocsi jelent meg tüzes lovakkal, és elválasztotta őket egymástól. Így ment föl Illés forgószelemben az égbe. 12 Elizeus látta ezt, és így kiáltozott: Atyám, atyám, Izráel harci kocsija és annak hajtója! Azután nem látta őt többé. Ekkor megragadta a ruháját, és két darabra tépte. 13 Majd fölemelte Illés leesett palástját, és megint odaállt a Jordán partjára. 14 Fogta Illés leesett palástját, ráütött vele a vízre, és így szólt: Hol van az Úr, Illés Istene, hol van ő? Amikor ráütött a vízre, az kettévált, Elizeus pedig átment rajta. 15 Látták ezt a jerikói profétatanítványok, akik átellenben voltak, és ezt mondták: Az Illésben munkálkodó lélek Elizeusra szállt! És eléje menve a földre borultak előtte. 16 Majd ezt mondták neki: Van itt a te szolgálid között ötven ember, bátor férfiak: hadd menjenek el megkeresni uradat, hátha az Úr lelke ragadta el, és letette valamelyik hegyre vagy völgybe. De ő így felelt: Ne küldjétek senkit! 17 Addig-addig unszolták azonban, míg végül azt mondta: Hát küldjétek! El is küldték az ötven embert; azok három napig keresték, de nem találták meg. 18 Visszatértek azért hozzá, mert még Jerikóban tartózkodott. Ő így szólt hozzájuk: Mondtam nektek, hogy ne menjétek. 19 Egyszer a városbeliek ezt mondták Elizeusnak: Uram, magad is látod, hogy ez a város jó lakóhely, de a vize rossz, és a földje terméketlen. 20 Erre ő így felelt: Hozzatok ide egy új tálat, és tegyetek bele sót! Oda is vitték neki. 21 Ő pedig kiment a víz forrásához, sót dobott bele, és ezt mondta: Így szól az Úr: Meggyógyítom ezt a vizet, nem okoz többé halált és terméketlenséget. 22 És a víz meggyógyult, így van ez még ma is, Elizeus szava szerint, amelyet kimondott. 23 Onnan azután elment Bételbe. Miközben fölfelé ment az úton, kisfiúk jöttek ki a városból, és így csúfolták őt: Menj föl, kopasz! Menj föl, kopasz! 24 Ő azonban hátrafordult, rájuk nézett, és megátkozta őket az Úr nevében. Ekkor két nőtény medve jött ki az erdőből, és szétszaggatott közülük negyvenkét gyermeket. 25 Innen fölment a Karmel-hegyre, onnan pedig visszatért Samáriába. **HÚHA, EHÉZ MIT SZÓLUNK?? (SZABÓ ANDOR EZT NAGYON KÖNNYEDÉN KISIMÍTOTTA. LEMA 1 376)**

2Kir 3

1 Jórám, Aháb fia Jósáfátnak, Júda királyának a tizennyolcadik évében lett Izráel királya Samáriában, és tizenkét évig uralkodott. 2 Azt tette, amit rossznak lát az Úr, bár nem annyira, mint apja és anyja, mert eltávolította Baal szent oszlopát, amelyet apja készített. 3 De ragaszkodott Jeroboámnak, Nebát fiának a vétkéhez, aki vétekbe vitte Izráelt, nem tágitott attól. 4 Mésa, Móáb királya juhtenyésztéssel foglalkozott, és Izráel királyának százezer hízott bárányt meg százezer kost kellett szállítania gyapjastul. 5 De amikor Aháb meghalt, Móáb királya fellázadt Izráel királya ellen. 6 Jórám király ezért egy kitűzött napon kivonult Samáriából, és számba vette egész Izráelt, 7 majd ezt az üzenetet küldte Jósáfátnak, Júda királyának: Móáb királya fellázadt ellenem. Eljössz-e velem harcolni Móáb ellen? Ő így felelt: Elmegyek én éppúgy, mint te, az én népem éppúgy, mint a te néped, az én lovaim éppúgy, mint a te lovaid. 8 Majd megkérdezte: Melyik úton vonuljunk föl? Ő így felelt: Edóm pusztáján át. 9 Elment tehát Izráel királya, Júda királya és Edóm királya. Már hét napja bolyongtak az úton, és nem volt vize a seregnek, sem az utánuk hajtott állatoknak. 10 Akkor ezt mondta Izráel királya: Hát azért hívta össze az Úr ezt a három királyt, hogy Móáb kezébe adja őket? 11 De Jósáfát így szólt: **Nincs itt az Úrnak egy profétája, aki által megkérdezhetnénk az Urat? Izráel királyának egyik embere így válaszolt: Itt van Elizeus, Sáfát fia, aki Illés tanítványa**

volt. 12 Jósáfát így szólt: Valóban az Úr igéje szól általa. Elment tehát hozzá Izráel királya és Jósáfát meg Edóm királya. 13 Elizeus azonban ezt mondta Izráel királyának: Semmi közünk sincs egymáshoz. Eredj apád prófétáihoz meg anyád prófétáihoz! De Izráel királya így szólt hozzá: Ne mondd ezt! Hiszen az Úr hívta össze ezt a három királyt, hogy Móáb kezébe adja őket. **14 Elizeus így felelt: A Seregek élő Urára mondom, akinek a szolgálatában állok, hogy ha nem nézném Jósáfát, Júda királyának a személyét, rád sem néznék, észre sem vennék!** **15 De most hozzatok ide egy lantost! Amikor a lantos játszani kezdett, az Úr keze megérintette a prófétát.** 16 Így szólt: Ezt mondja az Úr:

Csináljatok sok gödröt ebben a patakmederben! 17 Mert ezt mondja az Úr: Nem láttok szelet, nem láttok esőt, mégis megtelik ez a patakmeder vízzel, és ihattok ti is, a nyájaitok meg a málhás állatok is. 18 De ez csekélység az Úrnak. Ő még Móábot is a kezetekbe adja. 19 Leverték minden megerősített és egyéb fontos várost. Kivágtok minden termő fát, betömtök minden forrást, és kövekkel tesztek tönkre minden jó szántóföldet!

20 Történt másnap reggel, az ételáldozat idején, hogy egyszerre csak víz áradt Edóm felől, és megtelt az a vidék vízzel. 21 Amikor meghallotta egész Móáb, hogy harcba vonultak ellenük ezek a királyok, fegyverbe szólítottak minden fegyverfogható embert, sőt még az idősebbeket is, és fölláltak a határon. 22 Reggel amikor fölkeltek, a nap rásütött a vízre, és a móábiak vörösleni látták maguk előtt a vizet, mint a vért. 23 Akkor ezt mondták: Ez vér! Bizonyosan egymásra támadtak a királyok, és leverték egymást. Most tehát zsákmányra, Móáb! 24 De amikor odaértek Izráel táborához, megindult Izráel, megverte a móábiakat, és azok megfutamodtak előlük. De utánuk nyomultak, és szétverték a móábiakat. 25 A városokat lerombolták, a jó szántóföldeket mind teledobálták kővel, minden forrást betömtek, és minden termő fát kivágtak. Csupán Kír-Hareszet kőfalai maradtak épek, de azt is körülvették és lötték a parittyások. 26 Amikor Móáb királya látta, hogy nem bírja tovább a harcot, maga mellé vett hétszáz kardforgató embert, hogy keresztültörjenek Edóm királyánál, de nem tudtak. 27 Akkor fogta elsőszülött fiát, aki öutána lett volna a király, és feláldozta égőáldozatként a várfalon. Emiatt olyan nagy felháborodás támadt Izráelben, hogy fölkerekedtek, és visszatértek hazájukba.

2Kir 4

Egyszer egy prófétatanítvány felesége így kiáltott Elizeushoz: Férjem, a te szolgád meghalt; és te is tudod, hogy a te szolgád félte az Urat. Most eljött a hitelező, hogy elvigye magával a két gyermekemet rabszolgának. 2 Elizeus megkérdezte tőle: Mit tehetek érted? Mondd meg nekem, mi van a házában? Az asszony így felelt: Nincsen egyéb a te szolgálóleányod házában, **csak egy korsó olaj.** 3 Elizeus ezt mondta: Menj, kérj kölcsön edényeket az utcában minden szomszédodtól, üres edényeket, de ne keveset. 4 Azután menj haza, zárd be magad és fiaid mögött az ajtót, és tölts ezekbe az edényekbe! Amelyik megtelt, tedd félre! 5 Az asszony elment, és bezárta maga és fiai mögött az ajtót. Azok eléje rakták az edényeket, ő pedig töltögetett. 6 Amikor megteltek az edények, ezt mondta az egyik fiának: Tégy elem még egy edényt! De az így felelt neki: Nincs több edény. Ezután nem folyt több olaj. 7 Az asszony elment az Isten emberéhez, és elbeszélte ezt. Ő pedig így szólt: **Eredj, add el az olajat, és fizesd ki az adósságodat! Ami pedig megmarad, abból élj a fiaiddal együtt!**

8 Egyszer Elizeus elment **Súnémba.** Volt ott egy jómódú asszony, aki marasztalni szokta őt, hogy ott egyék. Ezért ahányszor csak arra járt, betért hozzá enni. 9 Az asszony így szólt a férjéhez: Nézd csak, én tudom, hogy Isten szent embere az, aki mindig betér hozzánk. 10 Építsünk neki egy kis felső szobát, tegyünk bele ágyat, asztalt, széket és mécses, hogy ott szálljon meg, amikor hozzánk jön! 11 Történt egyszer, hogy odaérkezett Elizeus, megszállt a felső szobában, és lefeküdt ott. 12 Majd ezt mondta Géhazinak, a szolgájának: Hívd ide ezt a

súnémi asszonyt! Az odahívta az asszonyt, aki megállt előtte. 13 Még ezt is mondta a szolgájának: Mondd meg neki: Látom, hogy milyen figyelmesen gondoskodsz rólunk. Mit tehettek érted? Nincs-e valami, amiről szót válthatnék az érdekedben a királlyal vagy a hadseregarancsnokkal? De ő így felelt: Hiszen itt lakom, a saját népem körében. 14 Elizeus ezt mondta: Mégis mit tehették érted? Géhazi közbeszólt: Hiszen nincs fia, a férje meg öreg. 15 Elizeus így szólt: Hívd ide az asszonyt! Amikor odahívta, az megállt az ajtóban. 16 Elizeus így szólt: Egy év múlva fiút ölelsz. Az asszony így felelt: Ugyan, uram, Isten embere, ne ámítsd a te szolgálóleányodat! 17 De teherbe esett az asszony, és egy év múlva fiút szült – abban az időben, amelyet Elizeus megmondott neki. 18 Amikor nagyobb lett a gyermek, kiment egyszer az apja után az aratókhoz. 19 Egyszer csak azt mondta az apjának: Jaj, a fejem, a fejem! Az apja megparancsolta a szolgájának, hogy vigye el az anyjához. 20 Az föl is vette, és elvitte az anyjához; ott üldögélt az ölében délig, akkor aztán meghalt. 21 Az anyja fölment, és lefektette Isten emberének az ágyára, rázárta az ajtót, és elment. 22 Odahívta a férjét, és így szólt: Küldj ide egy szolgát meg egy szamarat, hadd siessek el az Isten emberéhez, aztán visszatérek. 23 De az megkérdezte: Miért mégy ma hozzá? Hiszen nincs sem újhoid, sem szombat! Az asszony így szólt: Hagyj békén! 24 És fölnyergelte a szamarat, majd ezt mondta a szolgájának: Hajtsd gyorsan az állatot, és ne akadályozz a vágatásban, amíg nem szólok neked! 25 Elment tehát, és megérkezett Isten emberéhez a Karmel-hegyre. Amikor Isten embere távolról meglátta őt, így szólt Géhazihoz, a szolgájához: Nézd csak, az ott a súnémi asszony! 26 Fuss eléje, és kérdezd meg, hogy jól van-e ő, jól van-e a férje, és jól van-e a gyermeke? Az asszony így felelt: Jól! 27 De amikor odaért az Isten emberéhez a hegyre, átkarolta a lábát. Géhazi odalépett, hogy félretaszítsa, de az Isten embere így szólt: Ne bánts, hiszen el van keseredve, és az Úr eltitkolta előlem, nem jelentette ki ezt nekem. 28 Az asszony ezt mondta: Uram, talán én kértem fiút? Nem azt mondtam, hogy ne hitegess engem?! 29 Akkor Elizeus így szólt Géhazihoz: Övezd fel a derekadat, vedd kezedbe a botomat, és indulj! Ha valakivel találkozol, ne köszönj neki, és ha neked köszönnek, ne válaszolj! Tedd a botomat a fiú arcára! 30 De a fiú anyja így szólt: Az élő Úrra és az életemre mondom, hogy nem hagylok itt! Elindult tehát Elizeus, és ment az asszony után. 31 Géhazi már előttük odaért, és a botot a fiú arcára tette, de az nem szólt, és nem mutatott életjelet. Visszatért tehát Elizeushoz, és jelentette neki, hogy nem ébredt fel a fiú. 32 Ekkor Elizeus bement a házba, ahol a fiú holtan feküdt az ágyán. 33 Bement, bezárta kettőjük mögött az ajtót, és imádkozott az Úrhoz. 34 Majd fellepett az ágyra, ráfeküdt a gyermekre, és rátette száját a szájára, szemét a szemére, tenyerét a tenyerére. Ahogy így ráhajolt, fölmelegedett a gyermek teste. 35 Azután egy darabig föl-alá járkált a házban, majd ismét odalépett, és ráhajolt. Ekkor a fiú tüszentett hétszer egymás után, és felnyitotta a szemét. 36 Ő pedig odahívta Géházit, és azt mondta: Hívd ide a súnémi asszonyt! Az odahívta, és amikor odament hozzá, így szólt: Viheted a fiadat. 37 Az asszony odament, a lába elé vetette magát, és a földre borult. Azután fogta a fiát, és kiment.

38 Amikor Elizeus visszatért Gilgálba, éhínség volt az országban. A prófétatanítványok ott ültek előtte, ő pedig így szólt a szolgájához: Tedd föl a nagy fazekat, és főzz valami főzeléket a prófétatanítványoknak! 39 Egyikük kiment a mezőre, hogy valamilyen zöldségfélét szedjen. Talált is a mezőn egy indás növényt, és teleszedte a ruháját vadtökkel. Hazaérve belevagdalta a fazékba főzeléknek, mert nem tudták, mi az. 40 Azután szedtek belőle a férfiaknak, hogy egyenek. De amikor belekóstoltak a főzelékbe, így kiáltottak föl: Halál van a fazékban, Isten embere! És nem tudták megenni. 41 Akkor ő ezt mondta: Hozzatok lisztet! Beleszórta azt a fazékba, és így szólt: Szedjétek a népnek, hadd egyenek! Akkor már semmi ártalmas nem volt a fazékban. 42 Egyszer egy ember jött Baal-Sálisából, és hozott az Isten emberének első termésből készült kenyereket: hús árpaenyert meg friss gabonát a tarisznyájában. Elizeus ezt mondta: Add oda a népnek, hadd egyenek! 43 A szolgálója azonban így szólt: Hogyan adjam ezt oda száz embernek? De ő így felelt: Csak add oda a népnek, hadd egyenek! Mert ezt mondja

az Úr: Enni fognak, és még marad is! 44 Odaadta tehát nekik; azok pedig ettek, és még hagytak is belőle, ahogyan megmondta az Úr.

2Kir 5

1 **Naamán**, Arám királyának hadseregpáncsnoka nagyra becsült ember volt ura előtt, és tekintélyes, mert általa szabadította meg az Úr Arámot. Ez a férfi erős vitéz volt, **de bélpoklos** lett. 2 Egyszer kivonult néhány arám rablócsapat, és foglyul ejtettek Izráel országából egy kisleányt, aki Naamán feleségének lett a szolgálóleánya. 3 Ez így szólt úrnőjéhez: Bárcsak eljutna az én uram a samáriai prófétához, az majd meggyógyítaná a bélpoklosságából. 4 Naamán erre ura elé járult, és elmondta, hogy mit beszélt az Izráel országából való leány. 5 Arám királya ezt mondta: Menj csak el, én meg küldök egy levelet Izráel királyának. El is ment Naamán, és vitt magával tíz talentum ezüstöt, hatezer aranyat meg tíz rend ruhát. 6 Átadta Izráel királyának a levelet is, amely így szólt: Most, amikor ez a levél hozzád érkezik, kérek, hogy gyógyítsd meg bélpoklosságából szolgálomat, Naamánt, akit hozzád küldtem! 7 Amikor Izráel királya fölolvasta a levelet, megszaggatta a ruháját, és ezt mondta: **Hát Isten vagyok én, aki megölhet és életre kelthet, hogy ideküld ez énhozzám egy embert, hogy meggyógyítsam bélpoklosságából?! Értsétek meg, lássátok be, hogy csak ürügyet keres ellenem!** 8 Amikor Elizeus, Isten embere meghallotta, hogy Izráel királya megszaggatta a ruháját, ilyen üzenetet küldött a királynak: **Miért szaggattad meg a ruhádat? Jöjjön ide hozzám az az ember, és majd megtudja, hogy van prófétája Izráelnek!** 9 Ezért Naamán elment lovaival és kocsijával, és megállt Elizeus házában a bejáratánál. 10 Elizeus egy követet küldött hozzá ezzel az üzenettel: **Menj, és fürödj meg hétszer a Jordánban, akkor újra megtisztul a tested!** 11 Naamán azonban megharagudott, elment, és így szólt: Én azt gondoltam, hogy majd kijön, elélem áll, és segítségül hívja Istenének, az Úrnak a nevét, azután végighúzza kezét a beteg helyen, és kigyógyít a bélpoklosságból. 12 Hát nem többet érnek-e Damaszkusz folyói, az Abáná és a Parpar Izráel minden vizénél? Megfürödhetnek azokban is, hogy megtisztuljak! Azzal megfordult, és haragosan távozott. 13 Szolgái azonban odamentek, és így szóltak hozzá: Atyám, ha a próféta valami nagy dolgot parancsolt volna, azt megtennéd, ugye? Mennyivel inkább megteheted, amikor csak azt mondta, hogy fürödj meg, és megtisztulsz. 14 Lement tehát, és megmerítkezett hétszer a Jordánban az Isten emberének a kívánsága szerint. Akkor újra tiszta lett a teste, akár egy újszülött gyermeké. 15 Ezután Naamán visszatért egész kíséretével az Isten emberéhez, bement, megállt előtte, és ezt mondta: **Most már tudom, hogy nincs máshol Isten az egész földön, csak Izráelben. Most azért fogadj el ajándékot a te szolgádtól!** 16 De ő így felelt: Az élő Úrra mondom, akinek a szolgálatában állok, hogy nem fogadok el semmit! Bár unszolta, hogy fogadja el, ő hajthatatlan maradt. 17 Akkor ezt mondta Naamán: Ha nem is fogadod el, hadd kapjon a te szolgád annyi földet, amennyit egy pár öszvér elbír. Mert nem készít többé a te szolgád sem égőáldozatot, sem véresáldozatot más istennek, csak az Úrnak! 18 Csak azt az egy dolgot engedje meg az Úr a te szolgádnak, hogy amikor az én uram bemegegy Rimmón templomába, hogy ott leboruljon, és ha az én kezemre támaszkodik, én is leborulhassak Rimmón templomában. Azt, hogy én leborulok Rimmón templomában, bocsássa meg az Úr a te szolgádnak! 19 Ő így felelt neki: Menj el békével! 20 amikor Géhazi, Elizeusnak, Isten emberének a szolgája ezt gondolta: Lám, az én uram kíméletes volt ehhez az arámi Naamánhoz, és nem fogadta el tőle, amit hozott. Az élő Úrra mondom, hogy utánafutok, és szerzek tőle valamit! 21 Utána is eredt Géhazi Naamánnak. Amikor Naamán meglátta, hogy fut utána, leugrott a kocsijáról, elébe ment, és ezt kérdezte: Jól vagytok? 22 Az így felelt: Jól. De az én uram ezt az üzenetet küldi: Éppen most érkezett hozzám két prófétatanítvány Efraim hegyvidékéről. Adj nekik egy talentum ezüstöt és két rend ruhát! 23 Naamán ezt mondta: Kérek, fogadj el két talentumot! Így unszolta őt. Majd bekötött két talentum ezüstöt két zsákba, és két rend ruhával együtt odaadta két szolgájának, azok vitték Géhazi előtt. 24 Amikor elértek

a dombhoz, kivette a kezükből, és elhelyezte egy házban. Az embereket pedig elküldte, és azok elmentek. 25 Azután bement, és ura elé állt. Elizeus ezt kérdezte: Honnan jössz, Géhazi? Ő így felelt: Nem járt a te szolgád sehol sem. 26 De ő ezt mondta neki: Nem igaz! Az én szívem ott járt, amikor az az ember leszállt a kocsiról, és eléd ment. Hát annak az ideje van most, hogy ezüstöt szerezz, és ruhákat, olajfákat és szőlőket, juhokat és marhákat, szolgákat és szolgálóleányokat végy? **27 Ragadjon rád és utódaidra Naamán bélpoklossága örökre! És az olyan poklosan ment ki előle, mint a hó.**

2Kir 6

1 Egyszer azt mondták a prófétatanítványok Elizeusnak: Nézd, szűk nekünk ez a hely itt nálad, ahol lakunk. 2 **Hadd menjünk el a Jordánhoz; ott mindegyikünk kivág egy szál fát, és készítünk magunknak egy helyet, ahol lakhatunk. Ő ezt mondta: Menjetek! 3 De az egyik így szólt: Kérlek, jöjj el te is a szolgálóiddal!** Ő így felelt: Elmegyek. 4 El is ment velük. Amikor megérkeztek a Jordánhoz, vágni kezdték a fákat. 5 De amikor az egyik kidöntött egy szál fát, a fejsze vasa beleesett a vízbe. Akkor felkiáltott, és ezt mondta: **Jaj, uram! Csak kölcsönben volt nálam!** 6 Az Isten embere megkérdezte: **Hová esett? Az megmutatta neki a helyet; ő pedig levágott egy darab fát, és odadobta. A fejszevas ekkor feljött a víz tetejére.** 7 Elizeus így szólt: **Emeld ki! Az pedig kinyújtotta a kezét, és kivette.** 8 Arám királya háborút indított Izráel ellen. Megbeszélte udvari embereivel, hogy melyik helyen legyen a tábora. 9 Az Isten embere azonban ezt az üzenetet küldte Izráel királyának: Vigyázz, ne vonulj át ezen a helyen, mert ott állnak lesben az arámok! 10 Izráel királya ekkor embereket küldött arra a helyre, amelyet az Isten embere mondott neki, figyelmeztetve őt, hogy ott vigyázzon magára. Így történt többször is. 11 Felháborodott emiatt Arám királya, összehívatta udvari embereit, és ezt mondta nekik: **Miért nem jelentétek nekem, hogy ki tart a mieink közül Izráel királyával?** 12 Ekkor az egyik udvari embere így szólt: **Senki, uram, királyom! De az Izráelben levő Elizeus próféta megmondja Izráel királyának még azokat a dolgokat is, amelyekről te a hálószobádban beszélsz.** 13 A király ezt parancsolta: Menjetek, és nézzetek utána, hogy hol van, hadd fogassam el! Jelentették neki, hogy most Dótánban van. 14 Akkor lovakat, harci kocsikat és tekintélyes sereget küldött oda. Azok megérkeztek éjjel, és körülvették a várost. 15 Amikor az Isten emberének a szolgálója korán felkelt és kiment, a sereg már körülvette a várost lovakkal meg harci kocsikkal. A szolgálója így szólt hozzá: **Jaj, uram! Mit tegyünk?** 16 De ő így felelt: **Ne félj, mert többen vannak velünk, mint övelük!** 17 Majd Elizeus így imádkozott: **Uram, nyisd meg a szemét, hadd lásson! És az Úr megnyitotta a szolgának a szemét, és az meglátta, hogy tele van a hegy Elizeus körül tüzes lovakkal és harci kocsikkal.** 18 Amikor aztán az arámok rárontottak, **Elizeus így imádkozott az Úrhoz: Verd meg ezt a népet vaksággal! Meg is verte őket vaksággal, ahogyan Elizeus kérte.** 19 Elizeus akkor ezt mondta nekik: **Nem ez az az út, és nem ez az a város. Jöjjetek utánam, majd én elvezetlek benneteket ahhoz az emberhez, akit kerestek. És elvezette őket Samáriába.** 20 Samáriába érve így szólt Elizeus: **Uram, nyisd meg a szemüket, hogy lássanak! Az Úr megnyitotta a szemüket, és akkor látták, hogy Samária közepén vannak.** 21 Amikor Izráel királya meglátta őket, ezt kérdezte Elizeustól: **Megölessem-e őket, atyám?** 22 Ő így felelt: **Ne ölesd meg! Meg szoktad-e öletni azokat, akiket foglyul ejtesz kardoddal vagy íjjal? Adj nekik kenyeret és vizet, hadd egyenek és igyanak, azután menjenek el urukhoz!** 23 Nagy lakomát rendezett tehát nekik, és miután ettek és ittak, elbocsátotta őket. Azok pedig elmentek urukhoz. Nem is jöttek többé arám rablócsapatok Izráel országába. 24 Történt ezek után, hogy Benhadad, Arám királya összegyűjtötte egész seregét, fölvonult, és ostrom alá vette Samáriát. 25 Nagy éhínség támadt Samáriában, mert addig ostromolták, míg egy szamarfej nyolcvan ezüstbe, egy maréknyi galambtrágya pedig öt ezüstbe került. 26 Egyszer Izráel királya a várfalon járkált, és egy asszony így kiáltott hozzá: **Segíts rajtam, uram, királyom!** 27 De ő ezt mondta: **Ha az Úr nem**

segít rajtad, én hogyan segítek? Talán a szérűről vagy a sajtóból? 28 Majd megkérdezte tőle a király: Mi bajod van? Erre ő így felelt: Egy asszony ezt mondta nekem: Add ide a fiadat, együk meg ma őt, holnap pedig megesszük az én fiamat. 29 Meg is főztük a fiamat, és megettük. **ISZONYATOS – MINT SENECA THYESTES** Másnap mondtam neki: Add ide a te fiadat, együk meg azt is! Ő azonban elrejtette a fiát. 30 A király, hallva az asszony szavait, megszaggatta a ruháját, és úgy ment tovább a várfalon. A nép akkor látta, hogy alul zsákruhát visel. 31 Akkor ezt mondta: Úgy segítsen az Isten most és ezután is, hogy nem marad ma a helyén Elizeusnak, Sáfát fiának a feje! 32 Elizeus a házában ült, és vele voltak a vének. A király előreküldte az egyik emberét, de még mielőtt a követ odaért volna hozzá, ezt mondta Elizeus a véneknek: Látjátok, ez a gyilkos fajzat elküldött valakit, hogy a fejemet vétesse! Ügyeljetek, és amikor a követ ideér, zárjátok be az ajtót előtte, és nyomjátok az ajtót vele szemben, mert urának a lépte hallatszanak a nyomában. 33 Még beszélt velük, amikor a követ oda is ért hozzá, és ezt mondta: Látod, ilyen baj származott az Úrtól! Miért várjak még tovább az Úrra?!

2Kir 7

Ekkor így szólt Elizeus: Halljátok meg az Úr igéjét! Ezt mondja az Úr: Holnap ilyenkor egy szeá finomliszt egy sekelbe meg két szeá árpa is egy sekelbe fog kerülni Samária kapujában. 2 Erre így válaszolt Isten emberének az a tiszt, akinek a kezére szokott támaszkodni a király: Még ha az Úr megnyitná is az ég csatornáit, ez akkor sem történhetne meg! De ő így felelt: Majd meglátod a saját szemeddel, de nem eszel belőle. 3 A kapu bejáratánál volt négy poklos ember, akik ezt mondták egymásnak: Mit ülünk itt, amíg meghalunk? 4 Ha azt mondanánk, hogy menjünk be a városba: éhínség van a városban, meghalunk ott; de ha itt maradunk, akkor is meghalunk. Gyertek hát, szökjünk át az arámok táborába! Ha életben hagynak bennünket, élünk; ha megölnek, akkor meghalunk. 5 Alkonyatkor elindultak, hogy az arámok táborába menjenek. De amikor az arámok táborának a széléhez értek, látták, hogy nincs ott senki. 6 Mert az Úr azt tette, hogy az arám táborban harci kocsik, lovak és nagy haderő robogását hallották, mire azok ezt mondták egymásnak: Izráel királya bizonyára felbérelte ellenünk a hettiták királyait és Egyiptom királyait, hogy ránk törjenek! 7 Ezért még alkonyatkor futásnak eredtek, otthagya sátraikat, lovaikat, szamaraikat, a tábor, ahogy volt, és futva mentették az életüket. 8 Amikor ezek a poklosok a tábor széléhez értek, bementek egy sátorba, ettek-ittak, majd összeszedték onnan az ezüstöt, aranyat meg a ruhákat, azután elmentek, és elrejtették azokat. Egy másik sátorba is bementek, onnan is összeszedtek mindent, azután elmentek, és elrejtették. 9 Majd ezt mondták egymásnak: Nem helyes, amit teszünk. Ez a nap örömhírnek a napja. Ha hallgatunk és megvárjuk a virradatot, büntetés ér bennünket. Gyertek hát, menjünk, és mondjuk el ezt a királyi palotában! 10 Odaérkezve szóltak a város kapuórságának, és jelentették nekik: Bementünk az arám táborba, és láttuk, hogy senki sincs ott, emberi szó sem hallatszik, csak kikötött lovak és szamarak vannak ott meg a sátrak, ahogyan voltak. 11 A kapuőrök telekürtölték a hírral a várost, s végül jelentették a dolgot benn a királyi palotában. 12 A király fölkelte éjszaka, és így szólt udvari embereihez: Majd én megmondom nektek, hogy mit tettek velünk az arámok. Tudják, hogy éhezünk, ezért kivonultak a táborból, hogy elrejtőzzenek a mezőn, mert azt gondolják: Ha kijönnek a városból, élve fogjuk el őket, a városba pedig behatolunk. 13 Egyik udvari embere így válaszolt: Fogjunk öt megmaradt lovat azokból, amelyek még megmaradtak a városban. Mindegy, hogy úgy járnak-e, mint akik még megmaradtak Izráel egész sokaságából, vagy úgy, mint akik elpusztultak Izráel egész sokaságából. Küldjük ki őket, és majd meglátjuk! 14 Fogtak tehát két harci kocsit lovastul, és elküldött a király az arámok tábora után, hogy menjenek el, és nézzék meg. 15 Utánuk is mentek egészen a Jordánig, és látták, hogy az egész út tele van ruhával és folszereléssel, amiket az arámok sietségükben eldobáltak. Ekkor a kiküldöttek visszatértek, és jelentették ezt a királynak. 16 A nép pedig kitódult, és kifosztotta az arámok táborát. Így történt, hogy egy szeá finomliszt

egy sekelbe és két szeá árpa is egy sekelbe került, az Úr szava szerint. 17 A király odarendelte a kapuhoz azt a tisztet, akinek a kezére szokott támaszkodni, a nép azonban agyontaposta a kapuban, és meghalt, amint az Isten embere megmondta, amikor a király elment hozzá. 18 Éppen úgy történt, ahogyan Isten embere megmondta a királynak: „Két szeá árpa egy sekelbe meg egy szeá finomliszt is egy sekelbe fog kerülni Samária kapujában holnap ilyenkor.” 19 Erre válaszolt így a tiszt Isten emberének: Még ha az Úr megnyitná is az ég csatornáit, ez akkor sem történhet meg! Ő erre így felelt: Majd meglátod a saját szemeddel, de nem eszel belőle! 20 Úgy is történt: a nép agyontaposta a kapuban, és meghalt.

2Kir 8

Egyszer Elizeus így szólt ahhoz az asszonyhoz, akinek a fiát életre keltette: Indulj útnak háza népével együtt, és tartózkodj jövevényként ott, ahol lehet, mert az Úr éhínséget támaszt az országban hét esztendőre, és az már kezdetét is vette. 2 Az asszony el is indult, és azt tette, amit az Isten embere mondott. Elment háza népével együtt, és a filiszteusok földjén élt jövevényként hét esztendeig. 3 A hetedik esztendő végén visszatért az asszony a filiszteusok földjéről, és elment a királyhoz, hogy segítséget kérjen a háza és mezeje dolgában. 4 A király éppen Géházival, Isten emberének a szolgájával beszélgetett, és ezt mondta: Beszélj el nekem mindazokat a nagy tetteket, amelyeket Elizeus véghezvitt! 5 Ő éppen arról beszélt a királynak, hogyan keltette életre a holtat, amikor megjelent az az asszony, akinek a fiát életre keltette, hogy segítséget kérjen a királytól háza és mezeje dolgában. Géhazi így szólt: Uram, királyom! Ez az az asszony és ez a fia, akit életre keltett Elizeus. 6 A király kikérdezte az asszonyt, az pedig elbeszélte neki az ügyét. Ekkor a király egy udvarnokot adott mellé, és elrendelte, hogy adják vissza mindenét, sőt a mező egész jövedelmét is attól a naptól számítva, amikor elhagyta az országot, egész mostanáig. 7 Elizeus ezután elment Damaszkuszba. Benhadad, Arám királya éppen beteg volt. Amikor jelentették neki, hogy az Isten embere odaérkezett, 8 ezt mondta a király Hazáélnak: Végy magadhoz ajándékot, és menj az Isten embere elé! Kérdeztesd meg vele az Urat, hogy felépülök-e ebből a betegségből! 9 Hazáél tehát eléje ment, vitt magával ajándékul mindenféle damaszkuszi drágaságot, amennyit negyven tevé elbír. Amikor odaért, megállt előtte, és így szólt: Fiad, Benhadad, Arám királya küldött hozzád, hogy megkérdezze, felépülök-e ebből a betegségből? 10 Elizeus ezt mondta neki: Menj, és mondd azt neki, hogy bizonyosan felépül. Bár az Úr velem megláttatta, hogy meg fog halni. 11 Akkor az Isten embere mereven maga elé nézett, azután sírva fakadt. 12 Hazáél megkérdezte: Miért sírsz, uram? Ő így felelt: Mert tudom, hogy milyen veszedelmet hozol Izráel fiaira. Erődjeiket fölperzseled, ifjaikat fegyverrel öld meg, csecsemőiket sziklához vágod, és terhes asszonyaikat felhasogatod. 13 Erre azt mondta Hazáél: Ugyan micsoda a te szolgád, ez a kutya, hogy ilyen nagy dolgokat vihethék véghez? De Elizeus így felelt: Megláttatta velem az Úr, hogy te leszel Arám királya. 14 Elizeustól eltávozva bement urához, aki megkérdezte tőle: Mit mondott neked Elizeus? Ő így felelt: Azt mondta nekem, hogy bizonyosan fölépülsz. 15 Másnap azonban fogott egy takarót, vízbe mártotta, és urának az arcára terítette, úgyhogy az meghalt. Utána Hazáél lett a király. 16 Jórámnak, Aháb fiának, Izráel királyának ötödik évében, amikor Júda királya Jósáfát volt, kezdett uralkodni Jórám, Jósáfátnak, Júda királyának a fia. 17 Harminckét éves volt, amikor király lett, és nyolc évig uralkodott Jeruzsálemben. 18 Izráel királyainak az útján járt, ugyanúgy élt, mint Aháb háza népe, mert Aháb leánya volt a felesége. Azt tette, amit rossznak lát az Úr. 19 De az Úr nem akarta elpusztítani Júdát szolgájáért, Dávidért, mert megígérte neki, hogy mécseset ad neki és fiainak mindenkor. 20 Az ő idejében pártoltak el az edómiak Júdától, és királyt választottak maguknak. 21 Ezért Jórám Cáírba vonult összes harci kocsijával együtt. Éjjel fölkel, átvágta magát az edómiakon, akik bekerítették őt és a harci kocsik parancsnokait, a hadinép pedig otthonába menekült. 22 Így pártoltak el az edómiak Júdától mindmáig. Ugyanebben az időben pártolt el Libná is. 23 Jórám egyéb dolgai és mindaz,

amit véghezvitt, meg van írva a Júda királyainak történetéről szóló könyvben. 24 Azután Jórám pihenni tért őseihez, és eltemették ősei mellé Dávid városában. Utána a fia, Ahazjá lett a király. 25 Jórámnak, Aháb fiának, Izráel királyának tizenkettedik évében kezdett uralkodni Ahazjá, Jórámnak, Júda királyának a fia. 26 Huszonkét éves volt Ahazjá, amikor király lett, és egy évig uralkodott Jeruzsálemben. Anyjának a neve Ataljá volt, Omrínak, Izráel királyának az unokája. 27 Ő is Aháb házának az útján járt, és azt tette, amit rossznak lát az Úr, éppúgy, mint Aháb háza, mert Ahábnak a veje volt. 28 Jórámmal, Aháb fiával együtt háborút viselt Hazáél, Arám királya ellen Rámót-Gileáért, de az arámok megsebesítették Jórámot. 29 Ezért Jórám király visszatért Jezréelbe, hogy meggyógyíttassa sebeit, amelyeket az arámok ejtettek rajta Rámóban, amikor Hazáél, Arám királya ellen harcolt. Ahazjá, Jórám fia, Júda királya pedig elment, hogy meglátogassa Jórámot, Aháb fiát Jezréelben, mert beteg volt.

2Kir 9

1 Elizeus próféta magához hívott egy prófétatanítványt, és ezt mondta neki: Övezd fel derekadat, vedd kezedbe ezt az olajoskorsót, és menj el Rámót-Gileádba! 2 Amikor odaérsz, keresd meg Jéhút, Jósáfát fiát, Nimsí unokáját! Menj oda, hívasd ki a társai közül, és vezesd be a legbelső szobába! 3 **Azután fogd az olajoskorsót, önts olajat a fejére, és mondd: Így szól az Úr: Fölkentelek téged Izráel királyává!** Azután nyisd ki az ajtót, és fuss el, ne késlekedj! 4 El is ment az ifjú, az ifjú próféta Rámót-Gileádba. 5 Amikor odaért, a haderő parancsnokai éppen együtt voltak. Ő így szólt: Beszédem van veled, parancsnok! Jéhú megkérdezte: Melyikünkkel? Ő így felelt: Teveled, parancsnok! 6 Ekkor fölkelt, és bement a házba, amaz pedig olajat öntött a fejére, és ezt mondta neki: Így szól az Úr, Izráel Istene: Fölkentelek téged az Úr népének, Izráelnek a királyává! 7 Irtsd ki a te urad, Aháb háza népét! Így állok bosszút Jezabelen szolgálóimnak, a prófétáknak a véérért és az Úr minden szolgájának a véérért. 8 Elpusztul Aháb egész háza népe, mert kiirtom Izráelből Aháb férfiutódait, apraját-nagyját. 9 Olyanná teszem Aháb házát, mint Jeroboámnak, Nebát fiának a házát meg Baasának, Ahijjá fiának a házát. 10 Jezábelt pedig a kutyák eszik meg a jezréeli birtokán, és nem fogják eltemetni! Ezután kinyitotta az ajtót, és elfutott. 11 Amikor Jéhú kiment urának embereihez, azok megkérdezték tőle: **Rendben van minden? Mit akart tőled ez a bolond?** Ő így felelt nekik: Ti is ismeritek az ilyen fecsegőket. 12 De ők azt mondták: Ne beszélj mellé, mondd csak el nekünk! Erre ő ezt mondta: Ilyesfélét mondtott nekem: Így szól az Úr: Fölkentelek téged Izráel királyává! 13 Akkor mindnyájan sietve fogták a ruhájukat, leterítették elé a lépcsőre, azután megfújták a kürtöket, és ezt kiáltották: Jéhú a király! 14 Így szőtt összeesküvést Jéhú, Jósáfát fia, Nimsí unokája Jórám ellen. Jórám egész Izráellel együtt Rámót-Gileádot védte Hazáéllal, Arám királyával szemben. 15 Majd visszatért Jórám király, hogy Jezréelben gyógyíttassa a sebeit, amelyeket az arámok ejtettek rajta, amikor Hazáél, Arám királya ellen harcolt. Jéhú pedig ezt mondta: Ha velem vagytok, egyetlen szökevény sem juthat ki a városból, nehogy hírt vigyen Jezréelbe! 16 Ekkor Jéhú harci kocsjára szállt, és elment Jezréelbe, mert ott feküdt Jórám. Ahazjá, Júda királya is odament, hogy meglátogassa Jórámot. 17 A Jezréel tornyában álló őrszem meglátta Jéhú közeledő csapatát, és így kiáltott: Egy csapatot látok! Jórám ezt parancsolta: Keríts egy lovas, küldd eléjük, hogy kérdezze meg, békés-e a szándékuk! 18 A lovas elébe ment, és ezt mondta: Azt kérdezi a király, hogy békés-e a szándékotok. Jéhú így felelt: Mit törödsz te a békés szándékkal? Állj mögém! Az őrszem jelentette, hogy a küldött odaért hozzájuk, de nem tért vissza. 19 Elküldött akkor egy másik lovas. Amikor odaért hozzájuk, az is ezt mondta: Azt kérdezi a király, hogy békés-e a szándékotok. Jéhú így felelt: Mit törödsz te a békés szándékkal? Állj mögém! 20 Az őrszem jelentette: Ez is odaért hozzájuk, de nem tért vissza. De aki jön, az úgy hajt, ahogyan Jéhú, Nimsí unokája szokott; éppolyan eszeveszetten hajt. 21 Akkor Jórám megparancsolta, hogy fogjanak be. Amikor befogtak a harci kocsjába, kivonult Jórám, Izráel királya és Ahazjá, Júda

királya, mindegyik a maga harci kocsiján. Kivonultak Jéhú elé, és a jezréeli Nábót birtokán találkoztak vele. 22 Amikor Jórám meglátta Jéhút, ezt kérdezte: Békés-e a szándékod, Jéhú? De ő így felelt: Hogy lehetne békés, amíg anyádnak, Jezábelnek parázñasága és sok varázsolgatása tart?! 23 Ekkor Jórám megpróbált elmenekülni. Fordultában még odakiáltotta Ahazjának: Árulás, Ahazjá! 24 Jéhú azonban kezébe kapta az íját, és hátba lötte Jórámot úgy, hogy a szívéen át elöl kijött a nyílveessző, és ő összerogyott a harci kocsiján. 25 Jéhú ezt mondta tisztjének, Bidkarnak: Vedd föl, és dobd oda a jezréeli Nábót birtokára! Mert emlékezz vissza, hogy amikor én és te együtt követtük harci kocsin az apját, Ahábot, ezt a vészes jövendölést jelentette ki róla az Úr: 26 „Bizony láttam, amikor kiontották Nábótnak és fiainak a vérét, így szól az Úr, azért megfizetek neked ezen a birtokon, így szól az Úr!” Most azért vedd fel, és dobd erre a birtokra, az Úr szava szerint! 27 Amikor Ahazjá, Júda királya ezt látta, megpróbált Bét-Haggán felé elmenekülni, de Jéhú üldözőbe vette, és megparancsolta, hogy őt is öljék meg. Meg is sebesítették a harci kocsiján a Gúr-hágónál, Jibleám mellett. Elmenekült Megiddóba, de ott meghalt. 28 Emberei elvitték harci kocsiján Jeruzsálembe, és eltemették sírjába ősei mellé, Dávid városában. 29 Ahazjá Jórámnak, Aháb fiának tizenegyedik évében lett Júda királya. 30 Azután Jéhú megérkezett Jezréelbe. Amikor Jezábel ezt meghallotta, **kifestette a szemét, feldíszítette a haját, és úgy ült ki az ablakba.** 31 Amikor Jéhú bement a kapun, Jezábel ezt kérdezte: Békés-e a szándékod, Zimrí, uradnak gyilkosa? 32 Ő pedig fölnézve az ablakra így szólt: Ki az, aki velem tart? Akkor kitekintett két-három udvarnok. 33 Ő megparancsolta: **Dobjátok le! Le is dobták, úgyhogy vére a falra fröccsent meg a lovakra, amelyekkel áthajtott velük rajta.** 34 Jéhú pedig bement, és miután evett és ivott, ezt mondta: **Nézzetek utána ennek az átkozottnak, és temessétek el, mert mégiscsak egy király leánya volt!** 35 De amikor odamentek, hogy eltemessék, nem találtak belőle mást, csak a koponyáját, a lábait és a két kézfejét. 36 Visszatértek, és jelentették neki, mire ő ezt mondta: Az Úr ígéje ez, amelyet kijelentett szolgája, a tisbei Illés által: „**A kutyák eszik meg Jezábel testét a jezréeli birtokon.** 37 És olyan lesz Jezábel holtteste a jezréeli birtokon, mint a trágya a mezőn; nem mondják meg róla, hogy ez volt Jezábel.” **(Szaftos történet...)**

2Kir 10

1 Ahábnak hetven fia volt Samáriában. Jéhú tehát leveleket írt, és elküldte Samáriába a jezréeli parancsnokokhoz, a vénekhez és Aháb fiainak a nevelőihez. Ez állt a levelekben: 2 Most, amikor ez a levél hozzátok érkezik, nálatok vannak uratoknak a fiai, és nálatok vannak a harci kocsik, a lovak és a megerősített város a hadi felszereléssel együtt. 3 Szemeljétek ki tehát uratok fiai közül a legjobbat és legbecsületesebbet, ültessétek apja trónjára, és harcoljatok uratok házáért! 4 Ők azonban rettenetesen megijedtek, és ezt mondták: Hiszen két király sem állhatott meg vele szemben, hogyan állhatnánk meg mi?! 5 Akkor a palota felügyelője, a városparancsnok meg a vének és a nevelők ezt az üzenetet küldték Jéhúnak: Szolgáid vagyunk, és bármit parancsolsz nekünk, megtesszük. Senkit sem választunk királlyá, tedd azt, amit jónak láatsz! 6 Erre egy második levelet is írt nekik, amelyben ez állt: Ha velem tartotok, és hallgattok a szavamra, akkor vegyétek fejét azoknak a férfiaknak, uratok fiainak, és jöjjetek el hozzám Jezréelbe holnap ilyenkor! **A király fiai ugyanis, hetvenen, a város előkelőinél laktak; azok nevelték őket.** 7 Amikor a levél megérkezett hozzájuk, fogták a király fiait, és lemészárolták mind a hetvenet, fejüket kosarakba rakták, és elküldték Jéhúnak Jezréelbe. 8 Amikor a követ megérkezett, és jelentette neki, hogy elhozták a király fiainak a fejét, ezt mondta: Tegyétek ki azokat reggelre két kupacban a kapu bejáratához! 9 Reggel aztán kiment, odaállt, és ezt mondta az egész népnek: Ti ártatlanok vagytok. Én ütöttem pártot uram ellen, és őt én öltem meg. De ki vágta le mindezeket? 10 Tudjátok meg tehát, **hogy semmi sem esik a földre az Úr ígéből, amit kijelentett az Úr Aháb házáról!** **Ézs 55** Az Úr véghezvitte azt, amit kijelentett szolgája, Illés által. 11 Azután levágta Jéhú mindazokat, akik még megmaradtak Aháb házából

Jezeélben, minden tekintélyes és bizalmas emberét meg a papjait. Senkit sem hagyott elmenekülni. 12 Majd elindult, és elment Samáriába. Éppen Bét-Éked-Háróímnál járt, 13 amikor találkozott Jéhu Ahazjának, Júda királyának a testvéreivel. Megkérdezte: Kik vagytok? Ők így feleltek: Ahazjának a testvérei vagyunk, és azért megyünk, hogy köszöntsük a király fiait meg az anyakirálynő fiait. 14 Jéhu ezt parancsolta: Fogjátok el őket élve! El is fogták őket élve, és lemészárolták őket Bét-Éked kútjánál: negyvenkét férfit. Nem hagyott meg közülük senkit. 15 Onnan továbbmenve összetalálkozott Jónádábal, Rékáb fiával. Köszöntötte, és azt kérdezte tőle: Olyan őszinte szívvel vagy-e irántam, mint amilyen őszinte szívvel vagyok én teirántad? Jónádáb így felelt: Igen! Ha igen – mondta Jéhu –, add a kezed! Amikor az kezét adott, maga mellé állította a kocsijára. 16 Majd ezt mondta: Gyere velem, és lásd meg, hogyan buzgólkodom az Úrért! És magával vitte a harci kocsiján. 17 Miután megérkezett Samáriába, levágta Samáriában Aháb minden megmaradt hozzátartozóját, egészen kipusztította őket, az Úr ígéje szerint, amelyet kijelentett Illésnek. 18 Akkor összegyűjtötte Jéhu az egész népet, és ezt mondta nekik: Aháb nem tisztelte eléggé Baalt; Jéhu sokkal jobban akarja tisztelni őt! 19 Most azért hívjátok ide Baal összes prófétáját, összes szolgáját és összes papját! Senki se hiányozzék, mert nagy áldozatot mutatok be Baalnak. Senki sem fog életben maradni, aki hiányzik! Jéhu azonban álnokságból tette ezt, hogy elpusztíthassa Baal tisztelőit. 20 Majd ezt mondta Jéhu: Tartsatok szent ünnepet Baal tiszteletére! Ki is hirdették ezt. 21 Jéhu üzenetet küldött egész Izráelnek, és eljöttek Baal tisztelői mind; nem volt senki, aki el ne jött volna. Azután bementek Baal templomába, úgyhogy Baal temploma zsúfolásig megtelt. 22 Akkor azt mondta a ruhatár felügyelőjének: Hozz ki ruhákat Baal tisztelőinek! Az kihozta nekik a ruhákat. 23 Majd bement Jéhu és Jónádáb, Rékáb fia Baal templomába, és ezt mondta Baal tisztelőinek: Kutassatok, és nézzetek körül, hogy nincs-e itt valaki köztetek az Úr tisztelői közül. Csak Baal tisztelői lehetnek itt! 24 Ezután hozzáfogtak a véresáldozatok és égőáldozatok előkészítéséhez. Jéhu pedig nyolcvan embert helyezett el kívül, és ezt mondta: Aki egyet is elszalaszt azok közül, akiket a kezetekbe juttatok, az életével fizet annak az életéért. 25 Amikor befejezte az égőáldozat bemutatását, ezt parancsolta Jéhu a testőröknek és a tiszteknek: Menjetek be, és vágjátok le őket, senki se jöjjön ki közülük! A testőrök és a tisztek kardélre hányták őket, és kidobálták holttestüket, majd behatoltak a Baal-templom belsejébe. 26 Kihordták a Baal-templom szent oszlopaikat, és elégették. 27 Ledöntötték a Baalnak szentelt oszlopot, majd lerombolták Baal templomát, és árnyékszékké tették. Így van ez még ma is. 28 Így pusztította ki Jéhu Baalt Izráelből. 29 De nem tágított Jéhu Jeroboámnak, Nebát fiának a vétkeitől, aki vétekbe vitte Izráelt: az aranyborjúktól, amelyek Bételben és Dánban voltak. 30 **Az Úr ezt mondta Jéhunak: Mivel maradéktalanul véghezvitted azt, amit helyesnek láttam, és mindenben szándékom szerint bántál Aháb házával, azért utódaid négy nemzedéken át ülhetnek majd Izráel trónján.** 31 Jéhu azonban nem vigyázott arra, hogy teljes szívvel az Úrnak, Izráel Istenének a törvénye szerint éljen. Nem tágított Jeroboám vétkeitől, aki vétekbe vitte Izráelt. 32 Abban az időben kezdte az Úr megcsonkítani Izráelt, mert megverte őket Hazáél Izráel határa mentén mindenütt: 33 a Jordántól napkeletre, Gileád egész földjén a gádiakat, a rúbenieket és a manassébelieket, az Arnón-patak mellett fekvő Aróértől fogva egész Gileádot és Básánt. 34 Jéhu egyéb dolgai, minden, amit véghezvitt, összes hőstette meg van írva az Izráel királyainak történetéről szóló könyvben. 35 Azután Jéhu pihenni tért őseihez, és eltemették Samáriában. Utána a fia, Jóáház lett a király. 36 Jéhu huszonnyolc esztendeig volt Samáriában Izráel királya.

2Kir 11

Amikor Ataljá, Ahazjá anyja látta, hogy meghalt a fia, fogta magát, és kipusztított minden gyermeket, aki a királyi családból származott. 2 De Jóseba, Jórám király lánya, Ahazjá húga fogta Jóást, Ahazjá fiát, és kilopta őt a király fiai közül, akiket halálra szántak, és őt meg a

dajkáját a hálósobába vitte. Azután elrejtették Ataljá elől, és így őt nem ölték meg. 3 Hat évig rejtegette magánál, az Úr házában; az országban ez idő alatt Ataljá uralkodott. 4 A hetedik évben Jójádá magához rendelte a palotaőr- és testőrszázadok parancsnokait, és bevitte őket magával az Úr házába. Szövetséget kötött velük, és megeskette őket az Úr házában, majd megmutatta nekik a király fiát. 5 Azután megparancsolta nekik: Ezt tegyétek: egyharmada azoknak, akik szombaton lépnek szolgálatba, a királyi palotánál álljon őrségen, 6 egyharmaduk a Szúr-kapuban, egyharmaduk pedig a testőrök mögötti kapuban legyen! Így álljatok őrt a palota körül a szokásnak megfelelően! 7 De az a két szakaszotok is, amely szombaton az őrséget átadja, maradjon szolgálatban az Úr házában, a király mellett! 8 Vegyétek körül a királyt, legyen mindenkinek kezében a fegyvere; aki pedig a sorok közé be akar hatolni, azt meg kell ölni! A király mellett legyetek, akármerre jár! 9 A századosok mindenben úgy jártak el, ahogyan Jójádá főpap megparancsolta. Mindegyik maga mellé vette az embereit, a szombaton szolgálatba lépők mellett azokat is, akik szombaton letették a szolgálatot, és bementek Jójádá főpaphoz. 10 A főpap pedig odaadta a századosoknak Dávid király lándzsáit és pajzsait, amelyek az Úr házában voltak. 11 A testőrök fegyverrel a kezükben felálltak a templom jobb oldalától a templom bal oldaláig az oltárhoz és a templomhoz, és körülvették a királyt. 12 **Akkor Jójádá kivezette a király fiát, és fejére tette a koronát; kezébe adta az uralkodás okmányát, és így királlyá választották, és fölkenték őt.** Tapsoltak, és így kiáltoztak: Éljen a király! 13 Meghallotta Ataljá a testőrök és a nép lármáját, ezért bement a nép közé az Úr házába. 14 Amikor látta, hogy a király ott áll az emelvényen, amint szokás, a király körül pedig ott vannak a parancsnokok és a kürtösök, az egész köznép meg örül, és fújja a kürtöket, akkor Ataljá megszaggatta a ruháját, és így kiáltozott: Összeesküvés! Összeesküvés! 15 De Jójádá főpap megparancsolta a haderő élén álló századosoknak: Vezessétek ki a sorok között; ha pedig valaki utánamegy, azt öljétek meg fegyverrel! A főpap ugyanis nem akarta, hogy az Úr házában öljék meg Atalját. 16 Akkor kituszkolták Atalját, és amikor a királyi palota kocsibejárójához ért, ott megölték. 17 Jójádá azután szövetséget kötött az Úr, a király és a nép között, hogy az Úr népe lesznek; ugyanígy a király és a nép között is. 18 Azután az ország egész népe behatolt Baal templomába, és lerombolta azt. Oltárait és bálványképeit teljesen összezúzták, Mattánt, Baal papját pedig meggyilkolták az oltárok előtt. Ezután a főpap felügyelőket rendelt az Úr házába. 19 Majd maga mellé vette a századosokat, a palotaőrseget, a testőröket és az ország egész népét, és lekísérték a királyt az Úr házából. A testőrök kapuján keresztül bevonultak a királyi palotába, ő pedig a királyi trónra ült. 20 Az ország egész népe örült, a város pedig nyugodt maradt, noha Atalját fegyverrel ölték meg a királyi palotában.

2Kir 12

1 Jóás hétéves korában lett király. 2 Jéhu hetedik évében kezdett uralkodni Jóás, és negyven évig uralkodott Jeruzsálemben. Anyjának a neve Cibjá volt, Beérsebából származott. **3 Jóás egész életében azt tette, amit helyesnek lát az Úr, mivel erre tanította Jójádá főpap.** 4 Csak az áldozóhalmok nem szűntek meg, a nép továbbra is áldozott és tömjénezett az áldozóhalmokon. 5 Jóás ezt mondta a papoknak: A szent adományokból eredő összes pénzt, amit az Úr házába visznek, a forgalomban levő pénzt, azt a pénzt, amelyet fejenként rónak ki becslés szerint, továbbá mindazt a pénzt, amit az emberek szívük szerint visznek az Úr házába, 6 vegyék magukhoz a papok, mindegyik a maga ismerősétől, azután javíttassák ki a templom rongálódásait, ahol csak ilyen rongálódás található. 7 De Jóás király huszonharmadik évéig sem javíttatták ki a papok a templom rongálódásait. 8 Ezért Jóás király hívatta Jójádá főpapot meg a többi papot, és megkérdezte tőlük: Miért nem javíttatjátok ki a templom rongálódásait? Ezután nem tehetitek el ismerőseitek pénzét, hanem oda kell adnotok a templom rongálódásainak javítására. 9 A papok beleegyeztek, hogy nem teszik el a nép pénzét, de a templom

rongálódásait mégsem javították ki. 10 Akkor Jójádá főpap vett egy ládát, a fedelére lyukat fűrt, és odatette az oltár mellé jobb felől, ahol be szoktak menni az Úr házába. Abba tették az ajtót őrző papok mindazt a pénzt, amit az Úr házába vittek. 11 Mikor aztán látták, hogy sok pénz van a ládában, odament a király kancellárja a főpappal együtt, csomókba kötötték, és összeszámolták az Úr házában talált pénzt. 12 A lemért pénzt átadták a munkavezetőknek, akik az Úr házához voltak kirendelve. Azok pedig kiadták az ácsoknak és az építőmestereknek, akik az Úr házán dolgoztak, 13 meg a kőműveseknek és a kőfaragóknak, hogy vásároljanak faanyagot és faragott köveket az Úr háza rongálódásainak a kijavításához, és ami csak szükséges volt a templom javításához. 14 De abból a pénzből, amit az Úr házába vittek, nem készítették az Úr háza számára sem ezüsttálakat, sem késeket, sem hintőedényeket, sem trombitákat, sem egyéb arany- vagy ezüsttárgyakat, 15 hanem a munkavezetőknek adták oda, hogy javítsák ki abból az Úr házát. 16 Nem kellett elszámoltatni azokat, akikre rábízták a pénzt, hogy átadják a munkavezetőknek, mert azt hüen kezelték. 17 Csupán a jóvátételi áldozatra és a vétékáldozatra adott pénzt nem vitték be az Úr házába, ez a papoké volt. 18 Akkoriban vonult fel Hazáél, Arám királya; megtámadta Gátot és elfoglalta. Majd elhatározta Hazáél, hogy Jeruzsálem ellen vonul. 19 Ezért Jóás, Júda királya fogta mindazokat a szent tárgyakat, amelyeket elődei, Jósáfát, Jórám és Ahazjá, Júda királyai adományoztak a templom javára, és a maga szent adományaival meg az Úr házának és a királyi palotának a kincstárában található összes arannyal együtt elküldte Hazáélnak, Arám királyának, mire az elvonult Jeruzsálem alól. 20 Jóás egyéb dolgai, mindaz, amit véghezvitt, meg van írva a Júda királyainak történetéről szóló könyvben. 21 Udvari emberei fölkeltek, összeesküvést szőttek ellene, és megölték Jóást Bét-Millónál, amikor Szillába ment. 22 Józákár, Simat fia és Józábád, Sómér fia voltak azok az udvari emberei, akik megölték, és ő meghalt. Ősei mellé temették Dávid városában. Utána a fia, Amacjá lett a király.

2Kir 13

1 Jóásnak, Ahazjá fiának, Júda királyának huszonharmadik évében lett Izráel királya Jóáház, Jéhu fia Samáriában, tizenhét esztendőre. 2 **Azt tette, amit rossznak lát az Úr: követte Jeroboámnak, Nebát fiának a vétkeit**, aki vétékbe vitte Izráelt, nem tért el azoktól. 3 Ezért fellángolt az Úr haragja Izráel ellen, és egész uralkodása alatt Hazáélnak, Arám királyának meg Benhadadnak, Hazáél fiának a kezébe adta őket. 4 De amikor Jóáház megengesztelte az Urat, az Úr meghallgatta őt, mert látta, hogy Arám királya mennyire sanyargatja Izráelt. 5 Az Úr szabadítót adott Izráelnek, úgyhogy kikerültek Arám hatalma alól, és Izráel fiai otthonaikban lakhattak, ahogyan azelőtt. 6 De mégsem tértek el Jeroboám házának a vétkeitől, aki vétékbe vitte Izráelt, hanem folytatták azokat. Az Aséra-szobor is ott maradt Samáriában. 7 Nem maradt Jóáháznak több hadinépe, mint ötven ló, tíz harci kocsi és tízezer gyalogos, mert elpusztította őket Arám királya, és olyanná tette őket, amilyen csépléskor a por. 8 Jóáház egyéb dolgai, mindaz, amit véghezvitt, és hőstettei meg vannak írva az Izráel királyainak történetéről szóló könyvben. 9 Azután Jóáház pihenni tért őseihez, és Samáriában temették el. Utána a fia, Jóás lett a király. 10 Jóásnak, Júda királyának a harminchetedik évében lett Izráel királya Jóás, Jóáház fia Samáriában, tizenhat esztendeig. 11 **Azt tette, amit rossznak lát az Úr**, nem tért el Jeroboámnak, Nebát fiának vétkeitől, aki vétékbe vitte Izráelt, hanem folytatta azokat. 12 Jóás egyéb dolgai, mindaz, amit véghezvitt, és hőstettei, amikor háborút viselt Amacjá júdai király ellen, meg vannak írva az Izráel királyainak történetéről szóló könyvben. 13 Azután Jóás pihenni tért őseihez, és Jeroboám ült a trónjára. Jóást pedig eltemették Samáriában Izráel királyai mellé. 14 Amikor Elizeus abba a betegségbe esett, amelyben később meghalt, elment hozzá Jóás, Izráel királya, ráborulva sírt, és ezt mondta: Atyám, atyám, Izráel harci kocsija és annak hajtója! 15 Elizeus ezt mondta neki: Fogj íjat és nyilakat! Ő íjat és nyilakat fogott a kezébe. 16 **Majd ezt mondta Elizeus Izráel királyának: Feszítsd ki kezedd az íjat!**

Amikor kifeszítette a kezével, Elizeus rátette kezét a király kezére. 17 Azután ezt mondta: Nyisd ki a keletre néző ablakot! A király kinyitotta. Elizeus ezt mondta: Lőj! Ő pedig lőtt. Akkor így szólt: Az Úr szabadításának a nyila ez, az Arámtól megszabadító nyíl, mert véglegesen levered majd Arámot Aféknál! 18 **DUMB SHOW? Azután ezt mondta: Fogd a nyilakat! Ő kézbe vette azokat. Ekkor így szólt Izráel királyához: Üss a földre! Ő ráütött a földre háromszor, azután megállt. 19 Megharagudott rá ezért az Isten embere, és ezt mondta: Ötször vagy hatszor kellett volna ütnöd, akkor végleg levernéd Arámot! Így azonban csak háromszor vered meg Arámot.**

20 Azután meghalt Elizeus, és eltemették. A következő esztendőben móábi rablócsapatok törtek be az országba. 21 Éppen akkor temettek egy embert, de amikor meglátták a rablócsapatot, belökték azt az embert Elizeus sírjába, és elmentek. **Az az ember pedig hozzáérve Elizeus teteméhez, életre kelt, és talpra állt. MESESZERŰ CSODA. KATOLIKUS SZENTEK LEGENDÁIHOZ HASONLÓ.**

22 Hazáél, Arám királya sanyargatta Izráelt Jóház egész idejében. 23 De megkegyelmezett nekik az Úr, megkönyörült rajtuk, és feljük fordult az Ábrahámmal, Izsákkal és Jákóbbal kötött szövetségért. Nem akarta őket elpusztítani, és nem vetette el őket maga elől mindeddig. 24 Azután meghalt Hazáél, Arám királya. Utána a fia, Benhadad lett a király. 25 Akkor Jóás, Jóház fia visszavette Benhadadtól, Hazáél fiától azokat a városokat, amelyeket háborúban vettek el apjától, Jóházától. Háromszor verte meg Arámot Jóás, és visszavette Izráel városait.

2Kir 14

Jóásnak, Jóház fiának, Izráel királyának a második évében lett király Amacjá, Jóásnak, Júda királyának a fia. 2 Huszonöt éves volt, amikor uralkodni kezdett, és huszonkilenc évig uralkodott Jeruzsálemben. Anyjának a neve Jóaddán volt, Jeruzsálemből származott. 3 Azt tette, amit helyesnek lát az Úr, bár nem annyira, mint ősatya, Dávid, hanem mindent csak úgy tett, ahogyan apja, Jóás. 4 Mert az áldozóhalmok nem szűntek meg, a nép továbbra is ott áldozott és tömjénezett az áldozóhalmokon. 5 Amikor királyi hatalma megszilárdult, kivégeztette azokat az udvari embereket, akik meggyilkolták apját, a királyt. 6 De a gyilkosok fiait nem ölette meg, mert így van megírva Mózes törvénykönyvében, amit az Úr megparancsolt: „**Ne kelljen meghalniuk az apáknak a fiakért, a fiaknak se kelljen meghalniuk az apákért; mindenkinek csak a maga vétkéért kelljen meghalnia!** **5Móz 24,16**” 7 Levert a Sós-völgyben tízezer edómi embert, Szelát pedig bevette ostrommal, és elnevezte azt Jokteélnek; így hívják azt még ma is. 8 Akkoriban követeket küldött Amacjá Jóáshoz, Izráel királyához, aki Jóház fia, Jéhu unokája volt. Ezt üzenté: Gyere, állj ki ellenem egy csatára! **9 Jóás, Izráel királya ezt a választ küldte Amacjának, Júda királyának: A libánoni bogáncskóró ezt üzenté a libánoni cédrusnak: Add feleségül leányodat a fiamhoz! De arra szaladt egy libánoni vadállat, és eltaposta a bogáncskórót? KÉPES BESZÉD?** 10 Mivel te megverted Edómot, felfuvalkodtál. Érd be ezzel a dicsőséggel, és maradj otthon! Miért rohannál vesztedbe? Hiszen elesel Júdával együtt! 11 De Amacjá nem hallgatott rá. Felvonult hát Jóás, Izráel királya, és megütköztek egymással, ő meg Amacjá, Júda királya, a júdai Bét-Semesnél. 12 De Júda vereséget szenvedett Izráeltől, és mindenki hazamenekült. 13 Amacját, Júda királyát, aki Jóás fia, Ahazjá unokája volt, elfogta Jóás, Izráel királya Bét-Semesnél, majd bevonult Jeruzsálembé. Azután lerombolta Jeruzsálem várfalát az Efraim-kaputól a Szögletkapuig négyszáz könyök hosszúságban. 14 Elvitte az Úr házában és a királyi palota kincstárában talált összes aranyat, ezüstöt és minden folszerelést, azonkívül túsokat is szedett, és így tért vissza Samáriába. 15 Jóás egyéb dolgai, amelyeket véghezvitt, hőstettei, amikor Amacjá, Júda királya ellen harcolt, meg vannak írva az Izráel királyainak történetéről szóló könyvben. 16 Azután Jóás pihenni tért őseihez, és eltemették Samáriában Izráel királyai mellé. Utána a fia, Jeroboám lett a király. 17 De Amacjá, Jóás fia, Júda királya még tizenöt évig élt

Jóásnak, Jóáház fiának, Izráel királyának a halála után. 18 Amacjá egyéb dolgai meg vannak írva a Júda királyainak történetéről szóló könyvben. 19 Összeesküvést szöttek ellene Jeruzsálemben, ezért Lákisba menekült. De utánaküldtek Lákisba, és ott megölték. 20 Majd visszavitték lovakon, és eltemették ősei mellé Jeruzsálemben, Dávid városában. 21 Akkor Júda egész népe fogta, és a tizenhat éves Azarját tette királlyá apja, Amacjá helyett. 22 Ő építette ki Élatot, amelyet visszacsatolt Júdához azután, hogy a király pihenni tért őseihez. 23 Amacjának, Jóás fiának, Júda királyának tizenötödik évében lett Izráel királya Jeroboám, Jóásnak a fia Samáriában, negyvenegy esztendeig. 24 Azt tette, amit rossznak lát az Úr. Nem tért el Jeroboámnak, Nebát fiának a vétkeiktől, aki vétekbe vitte Izráelt. 25 Ő állította vissza Izráel határát a Hamátba vezető úttól az Arábá-tengerig, az Úrnak, Izráel Istenének ígéje szerint, amelyet kijelentett szolgája, a Gat-Héferből való Jónás próféta, Amittaj fia által. 26 Mert meglátta az Úr Izráel igen keserves nyomorúságát, hogy végét járja már apraja-nagyja egyaránt, és nincs segítője Izráelnek. 27 Nem mondta azt az Úr, hogy eltörli Izráel nevét az ég alól, ezért megszabadította őket Jeroboám, Jóás fia által. 28 Jeroboám egyéb dolgai, mindaz, amit véghezvitt, hőstettei, amikor harcolt, és visszaszerezte Izráelnek Damaszkuszt és Hamátot, amely valaha Júdáé volt, mindezek meg vannak írva az Izráel királyainak történetéről szóló könyvben. 29 Azután Jeroboám pihenni tért őseihez, Izráel királyaihoz. Utána a fia, Zekarjá lett a király.

2Kir 15

Jeroboámnak, Izráel királyának huszonhetedik évében kezdett uralkodni Azarjá, Amacjának a fia, Júda királya. 2 Tizenhat éves volt, amikor uralkodni kezdett, és ötvenkét évig uralkodott Jeruzsálemben. Anyjának a neve Jekoljá volt, Jeruzsálemből származott. 3 Azt tette, amit helyesnek lát az Úr, egészen úgy, ahogyan apja, Amacjá tette. 4 Csak az áldozóhalmok nem szüntek meg, a nép továbbra is áldozott és tömjénezett az áldozóhalmokon. 5 Az Úr megverte a királyt, és poklos lett halála napjáig. Ezért egy elkülönített házban lakott, és Jótám, a király fia állt a palota élén, ő bíraskodott az ország népe fölött. 6 Azarjá egyéb dolgai, mindaz, amit véghezvitt, meg van írva a Júda királyainak történetéről szóló könyvben. 7 Azután Azarjá pihenni tért őseihez, és eltemették ősei mellé, Dávid városában. Utána a fia, Jótám lett a király. 8 Azarjának, Júda királyának harmincnyolcadik évében Zekarjá, Jeroboám fia lett Izráel királya Samáriában, hat hónapig. 9 **Azt tette, amit rossznak lát az Úr, ahogyan ősei tették.** Nem tért el Jeroboámnak, Nebát fiának a vétkeiktől, aki vétekbe vitte Izráelt. 10 De összeesküvést szötte ellene Sallúm, Jábés fia, és levágta őt a nép előtt, megölte, és ő lett utána a király. 11 Zekarjá egyéb dolgai meg vannak írva az Izráel királyainak történetéről szóló könyvben. 12 Így teljesedett be az Úr ígéje, amelyet kijelentett Jéhúnak: „Utódaid négy nemzedéken át ülhetnek majd Izráel trónján.” 13 Sallúm, Jábés fia Uzzijjának, Júda királyának harminckilencedik évében lett király, de csak egy hónapig uralkodott Samáriában. 14 Mert felvonult Tircából Menahém, Gádí fia, behatolt Samáriába, és levágta Sallúmot, Jábés fiát Samáriában. Megölte, és ő lett utána a király. 15 Sallúm egyéb dolgai és az általa szötte összeesküvés meg van írva az Izráel királyainak történetéről szóló könyvben. 16 Akkoriban verte le Menahém, Tircából kiindulva, Tifszahot és mindazokat, akik ott laktak, és az egész környékét, mivel nem nyitottak előtte kaput. Ezért leverte, és még a terhes asszonyait is mind felhasogatta. 17 Azarjának, Júda királyának harminckilencedik évében lett Izráel királya Menahém, Gádí fia Samáriában, tíz esztendeig. 18 Azt tette, amit rossznak lát az Úr: nem tért el egész életén át Jeroboámnak, Nebát fiának a vétkeiktől, aki vétekbe vitte Izráelt. 19 Púl, Asszíria királya betört az országba, mert Menahém ezer talentum ezüstöt adott Púlnak, hogy legyen segítségére, és szilárdítsa meg királyi hatalmát. 20 Ezt a pénzt Menahém kivetette Izráelre, valamennyi tehetős emberre: ötven sekel ezüstöt fejenként mindenkire, hogy megadhassa Asszíria királyának. Akkor hazatért Asszíria királya, és nem maradt ott az országban. 21 Menahém egyéb dolgai, mindaz, amit

véghezvitt, meg van írva az Izráel királyainak történetéről szóló könyvben. 22 Azután Menahém pihenni tért őseihez. Utána a fia, Pekahjá lett a király. 23 Azarjának, Júda királyának ötvenedik évében Pekahjá, Menahém fia lett Izráel királya Samáriában két esztendeig. 24 Azt tette, amit rossznak lát az Úr: nem tért el Jeroboámnak, Nebát fiának a vétkeitől, aki vétékbe vitte Izráelt. 25 De összeesküvést szőtt ellene egy tisztje, Pekah, Remaljá fia, és levágta őt Samáriában a királyi palota toronyszobájában, és vele együtt Argóbot meg Arjét és ötven gileádi embert. Miután megölte, ő lett utána a király. 26 Pekahjá egyéb dolgai, mindaz, amit véghezvitt, meg van írva az Izráel királyainak történetéről szóló könyvben. 27 Azarjának, Júda királyának ötvenkettedik évében Pekah, Remaljá fia lett Izráel királya Samáriában húsz esztendeig. 28 Azt tette, amit rossznak lát az Úr: nem tért el Jeroboámnak, Nebát fiának a vétkeitől, aki vétékbe vitte Izráelt. 29 Pekahnak, Izráel királyának az idejében tört be Tiglat-Pileszer, AsszírIA királya, és elfoglalta Ijjónt, Ábél-Bét-Maakát, Jánóahot, Kedest, Hácórt, Gileádot, Galileát, Naftáli egész földjét, és fogságba hurcolta azok lakosait AsszírIAba. 30 De Hóséa, Élá fia, összeesküvést szőtt Pekah, Remaljá fia ellen, és levágta őt. Megölte, és ő lett utána a király, Jótámnak, Uzzijjá fiának huszadik esztendejében. 31 Pekah egyéb dolgai, mindaz, amit véghezvitt, meg van írva az Izráel királyainak történetéről szóló könyvben. 32 Pekahnak, Remaljá fiának, Izráel királyának második évében kezdett uralkodni Jótám, Uzzijjának, Júda királyának a fia. 33 Huszonöt éves volt, amikor uralkodni kezdett, és tizenhat évig uralkodott Jeruzsálemben. Anyjának a neve Jerúsá volt, Cádók leánya. 34 **Azt tette, amit helyesnek lát az Úr, egészen úgy, ahogyan apja, Uzzijjá tette.** 35 Csak az áldozóhalmok nem szűntek meg, a nép továbbra is áldozott és tömjénezett az áldozóhalmokon. Ő építtette meg az Úr háza felső kapuját. 36 Jótám egyéb dolgai, mindaz, amit véghezvitt, meg van írva a Júda királyainak történetéről szóló könyvben. 37 Abban az időben kezdte az Úr rászabadítani Júdára Recínt, Arám királyát és Pekahot, Remaljá fiát. 38 Azután Jótám pihenni tért őseihez, és eltemették ősei mellé ősatyjának, Dávidnak a városában. Utána a fia, Áház lett a király.

2Kir 16

Pekahnak, Remaljá fiának a tizenhetedik évében kezdett uralkodni Áház, Jótámnak, Júda királyának a fia. 2 Húszéves volt Áház, amikor uralkodni kezdett, és tizenhat évig uralkodott Jeruzsálemben. De nem azt tette, amit ősatya, Dávid, amit helyesnek lát Istene, az Úr, 3 hanem Izráel királyainak az útján járt, sőt még a fiát is elégette áldozatul azoknak a népeknek az utálatos szokása szerint, amelyeket kiűzött az Úr Izráel fiai elől. HÚHA! 4 Áldozott és tömjénezett az áldozóhalmokon, a dombokon és minden zöldellő fa alatt. 5 Akkoriban indított háborút Recín, Arám királya meg Pekah, Remaljá fia, Izráel királya Jeruzsálem ellen, és körülzárták Áházat, de nem tudták legyőzni. 6 Ugyanakkor szerezte vissza Recín, Arám királya Élatot Arámnak, és kiűzte a júdaiakat Élatból. Azután edómiak jöttek Élatba, ott laknak még ma is. 7 Áház azonban követeket küldött Tiglat-Pileszerhez, AsszírIA királyához, ezzel az üzenettel: A te szolgád és fiad vagyok! Vonulj fel, és szabadíts meg Arám királyának meg Izráel királyának a markából, akik megtámadtak engem. 8 És fogta Áház az Úr házában és a királyi palota kincstárában található ezüstöt és aranyat, és elküldte ajándéknak AsszírIA királyának. 9 AsszírIA királya meghallgatta a kérését. Felvonult AsszírIA királya Damaszkusz ellen, bevette, lakosait fogságba hurcolta Kírbe, Recínt pedig kivégeztette. 10 Ezután elment Áház király Damaszkuszba AsszírIA királya, Tiglat-Pileszer elé, és meglátta a damaszkuszi oltárt. Ekkor Áház király elküldte Úrijjá papnak ennek az oltárnak a rajzát és elkészítésének a pontos leírását. 11 Úrijjá pap pedig megépíttette az oltárt, mindenben úgy, ahogy Áház király Damaszkuszból küldött utasítása szolt; úgy készítette el Úrijjá pap, mire Áház király megjött Damaszkuszból. 12 Amikor a király megérkezett Damaszkuszból, és meglátta az oltárt, odalépett hozzá, és fölment rá. 13 Elfüstölgöztette égőáldozatát és ételáldozatát, kiöntötte italáldozatát, békeáldozatának a vérét pedig ráhintette az oltárra. 14 A rézoltárt pedig, amely az Úr színe előtt

állt, elvitette a templom elől, a maga oltára és az Úr háza közül, és észak felől a maga oltára mellé helyeztette. 15 Majd ezt parancsolta Áház király Úrijjá papnak: A nagy oltáron füstölögtesd el a reggeli égőáldozatot és az esti ételáldozatot, a király égőáldozatát és a hozzá tartozó ételáldozatot, az ország egész népének az égőáldozatát és a hozzájuk tartozó étel- és italáldozatot, és arra hintsd az égőáldozat meg a véresáldozat összes vérét! A rézoltáron még gondolkodom. 16 És Úrijjá pap pontosan úgy járt el, ahogyan Áház király parancsolta. 17 Majd Áház király letörette a mosóállványok peremeit, és eltávolította azokról a mosófazekakat. A medencét levétette az alatta levő rézbikákról, és kőtalapzatra helyeztette. 18 A szombati fedett csarnokot pedig, amelyet a templomban építettek, meg a király részére készült kijáratot eltávolította az Úr házából AsszírIA királyának a kedvéért. 19 Áház egyéb dolgai, amelyeket véghezvitt, meg vannak írva a Júda királyainak történetéről szóló könyvben. 20 Azután Áház pihenni tért őseihez, és eltemették ősei mellé Dávid városában. Utána a fia, Ezekiás lett a király.
Szabó jó!

2Kir 17

1 Áháznak, Júda királyának tizenkettedik évében Hóséa, Élá fia lett Izráel királyá Samáriában kilenc esztendeig. 2 Azt tette, amit rossznak lát az Úr, bár nem annyira, mint Izráel korábbi királyai. 3 Ellene vonult fel Salmaneszer, AsszírIA királyá, Hóséa pedig az alattvalója lett, és adót fizetett neki. 4 De amikor AsszírIA királyá rájött, hogy Hóséa összeesküvést szőtt, és követeket küldött Szóhoz, Egyiptom királyához, AsszírIA királyának pedig nem küldte meg az évenkénti adót, akkor AsszírIA királyá elfogatta őt, és megbilincselve börtönbe vetette. 5 Majd felvonult AsszírIA királyá az egész ország ellen, felvonult Samária ellen, és ostromolta három évig. 6 Hóséa uralkodásának kilencedik évében elfoglalta AsszírIA királyá Samáriát, Izráelt pedig fogságba hurcolta AsszírIába, és letelepítette őket Halahban és a Hábórnál, Gózá folyójánál meg a médek városaiban. 7 Ez pedig azért történt, mert Izráel fiai vétkeztek Istenük, az Úr ellen, aki felhozta őket Egyiptom földjéről, Egyiptom királyának, a fáraónak a hatalma alól. Más isteneket féltek, 8 azoknak a népeknek a szokásait követték, amelyeket kiűzött az Úr Izráel fiai elől, és azt tették, amit Izráel királyai. 9 Olyan dolgokat találtak ki Izráel fiai, amelyek nem voltak méltók Istenükhöz, az Úrhoz: áldozóhalmokat építettek maguknak minden városban, az őrtornyoktól egészen a megerősített városokig. 10 Szent oszlopokat és szent fákat állítottak maguknak minden magas halmon és minden zöldellő fa alatt. 11 Ott tömjéneztek minden áldozóhalmon, éppúgy, mint azok a népek, amelyeket elöttük hurcoltatott fogságba az Úr, és gonosz dolgokat követtek el, bosszantva az Urat. 12 Bálványokat tiszteltek, pedig megmondta nekik az Úr, hogy ne tegyék. 13 Ezért az Úr így intette Izráelt és Júdát összes prófétája és látnoka által: Térjete meg gonosz útjaitokról! Tartsátok meg parancsolataimat és rendelkezéseimet: mindazokat az utasításokat, amelyeket őseiteknek adtam, és amelyeket az én szolgálaim, a próféták által küldtem el hozzátok! 14 De ők nem hallgattak rájuk, hanem ugyanolyan keménynyakúak voltak, mint őseik, akik nem hittek Istenükben, az Úrban. 15 Megvetették rendelkezéseit és szövetségét, amelyet őseikkel kötött, és intelmeit, amelyekkel intette őket. Mivel semmirevaló bálványt követtek, maguk is semmirevalók lettek, és követték a körülöttük levő népeket; pedig megparancsolta az Úr, hogy ne tegyenek úgy, mint azok. 16 Elhagyták Istenüknek, az Úrnak minden parancsolatát, és öntött bálványt csináltak maguknak: két borjút. Aséra-szobrot is készítettek, és leborultak az ég minden serege előtt, és Baalt szolgálták. 17 Elégették áldozatul fiaikat és leányaikat, jóslatokért folyamodtak, és jelmagyarázást űztek. Arra ragadtatták magukat, hogy azt tegyék, amit rossznak lát az Úr; így bosszantották őt. 18 Igen megharagudott ezért az Úr Izráelre, és eltávolította őket színe elől. **Csak Júda törzse maradt meg.** 19 Bár Júda sem tartotta meg Istenének, az Úrnak a parancsolatait, hanem Izráel szokásai szerint élt, úgy, ahogyan ott viselkedtek. 20 Ezért az Úr megvetette Izráel minden leszármazottját, sanyargatta, és fosztogatók kezébe adta, végül pedig

elvetette őket színe elől. 21 Mert elszakadt Izráel Dávid házától, és Jeroboámot, Nebát fiát tették királlyá. Jeroboám pedig eltérítette az Úrtól Izráelt, és nagy vétékbe vitte. 22 És Izráel fiai elkövezték mindazt a vétket, amit Jeroboám megtett, nem tértek el attól. 23 Végül is az Úr eltávolította színe elől Izráelt, ahogyan megmondta szolgálai, a próféták által. Ezért került fogságba Izráel a maga földjéről Asszíriába mindmáig. 24 Asszíria királya azután másokat hozott Bábelből, Kútából, Avvából, Hamátból, Szeфарvajimból, és letelepítette őket Samária városaiba, Izráel fiai helyébe. Azok birtokba vették Samáriát, és letelepedtek városaiban. 25 Kezdetben, miután odaköltöztek, nem félték az Urat, ezért az Úr oroszlánokat küldött rájuk, és azok öldösték őket. 26 Ekkor azt mondták Asszíria királyának: Azok a népek, amelyeket elhurcoltál, és Samária városaiba telepítettél, nem tudják, hogyan kell tisztelni az ország Istenét, ezért oroszlánokat küldött rájuk, és azok most öldösik őket, mivel nem tudják, hogyan kell tisztelni az ország Istenét. 27 Asszíria királya ezért megparancsolta: Küldjete oda egy papot azok közül, akiket onnan vittetek fogságba! Menjen el, lakjon ott, és tanítsa meg őket, hogyan kell tisztelni az ország Istenét! 28 El is ment egy pap azok közül, akiket Samáriából fogságba vittek, és letelepedett Bételben. Ő tanította meg azokat, hogy hogyan féljék az Urat. 29 De azért mindegyik pogány nép megcsinálta a maga istenét is, és elhelyezte az áldozóhalmokon levő templomokba, amelyeket még a samáriaiak készítettek: mindegyik nép abban a városban, amelyben lakott. 30 A Bábelből valók elkészítették Szukkót-Benótot, a Kútából valók elkészítették Négalt, a Hamátból valók elkészítették Asímát; 31 az Avvából valók elkészítették Nibhazt és Tartákot, a Szeфарvajimból valók pedig elégették fiaikat áldozatul Adrammeleknek és Anammeleknek, Szeфарvajim isteneinek. 32 Így történt, hogy bár félték az Urat, de az áldozóhalmokon is alkalmaztak maguk közül való papokat, akik az áldozóhalmokon levő templomokban tevékenykedtek. 33 Félték tehát az Urat is, de tisztelték a maguk isteneit is, azoknak a pogány népeknek a szokása szerint, akik közül elhurcolták őket. 34 A mai napig is követik a régi szokásokat. Nem félik az Urat, és nem követik az ő rendelkezéseit, előírásait, törvényét és parancsolatát, amelyet pedig az Úr parancsolt meg Jákób fiainak, akinek az Úr az Izráel nevet adta. 35 Mert velük szövetséget kötött az Úr, és ezt parancsolta nekik:

Ne féljetek más isteneket, és ne imádjátok azokat, ne tiszteljétek őket, és ne áldozatok nekik! 36 Az Urat féljétek, őt imádjátok, és neki áldozatok, mert ő hozott föl benneteket Egyiptomból nagy erővel és kinyújtott karral. 37 Tartsátok meg a rendelkezéseket és előírásokat, a törvényt és a parancsolatot, amelyeket megíratott számotokra, és teljesítétek azokat mindenkor; más isteneket pedig ne féljetek! 38 Ne feledkezzetek el a szövetségről, amelyet veletek kötöttem, és ne féljetek más isteneket! 39 Az Urat, a ti Isteneteket féljétek, és ő megment benneteket minden ellenségetek kezéből!

40 Ezek azonban nem engedelmeskedtek, hanem régi szokásaikat kövezték. 41 Így tehát ezek a népek félték ugyan az Urat, de tisztelték bálványaikat is. Még a fiaik és unokáik is azt teszik mindmáig, amit elődeik tettek.

2Kir 18 (Ézs 36-39 is)

1 Hóséának, Élá fiának, Izráel királyának a harmadik évében kezdett uralkodni **Ezékiás**, Áházak fia, Júda királya. 2 Huszonöt éves korában kezdett uralkodni, és huszonkilenc évig uralkodott Jeruzsálemben. Anyjának a neve Abí volt, Zekarjá leánya. 3 **Azt tette, amit helyesnek lát az Úr, egészen úgy, ahogyan ősatya, Dávid tette.** 4 Megszüntette az áldozóhalmokat, összezúzta a szent oszlopokat, és kivágatta a szent fákat. **Darabokra törette a rézkígyót is, amelyet Mózes készített, mert Izráel fiai mindaddig tömjéneztek neki. Ezt a kígyót Nehustánnak nevezték. MIÉRT?** 5 Bízott az Úrban, Izráel Istenében; nem volt hozzá fogható senki Júda királyai között, sem előtte, sem utána. 6 **Ragaszkodott az Úrhoz, nem tért el tőle, hanem megtartotta parancsolatait, amelyeket az Úr adott Mózesnek.** 7 Ezért vele

volt az Úr, és minden vállalkozása eredményes volt. Fellázadt AsszírIA királya ellen, és nem szolgálta őt. 8 Leverte a filiszteusokat egészen Gázáig és környékéig, őrtornyaikat és megerősített városaikat egyaránt. 9 Ezékiás király negyedik évében, amely Hóséának, Élá fiának, Izráel királyának hetedik éve volt, Salmaneszer, AsszírIA királya Samária ellen vonult, és ostrom alá vette. 10 El is foglalta három év múlva, Ezékiás hatodik évében; tehát Hóséának, Izráel királyának a kilencedik évében esett el Samária. 11 AsszírIA királya fogságba hurcolta Izráelt AsszírIába, és letelepítette őket Halahban és a Hábórnál, Gózáan folyójánál meg a médek városaiban. 12 Mert nem hallgattak Istenüknek, az Úrnak a szavára, megszegték szövetségét és mindazt, amit Mózes, az Úr szolgája parancsolt. Nem hallgattak rá, és nem teljesítették. 13 Ezékiás király tizennegyedik évében felvonult Szanhérib, AsszírIA királya Júda összes erődített városa ellen, és bevette azokat. 14 Akkor Ezékiás, Júda királya ezt az üzenetet küldte az asszír királyhoz Lákisba: Vétkeztem, vonulj vissza innen! Vállalom, amit kirósz rám. És AsszírIA királya háromszáz talentum ezüstöt meg harminc talentum aranyat vetett ki Ezékiásra, Júda királyára. 15 Ekkor odaadott Ezékiás minden ezüstöt, ami az Úr házában és a királyi palota kincstárában található volt. **16 Ugyanekkor szedette le Ezékiás az Úr templomának ajtószárnyairól és ajtófélfáiról az aranyborítást is, amelyet pedig maga Ezékiás, Júda királya készítettett, és azt is odaadta az asszír királynak.** 17 Az asszír király azonban elküldte hadvezérét, udvarmesterét és kincstárnokát Lákisból Ezékiás király ellen erős hadsereggel Jeruzsálembe. Ezek felvonultak, és megérkeztek Jeruzsálem alá. Amikor felvonultak és megérkeztek, megálltak a Felső-tó vízvezetékénél, a ruhafestők mezejére vezető út mellett. 18 Azután hívták a királyt. Kiment hozzájuk Eljákím, Hilkiájá fia, a palota felügyelője, Sebná kancellár és Jóáh, Ászáf fia, a főtanácsadó. 19 A kincstárnok ezt mondta nekik: Mondjátok meg Ezékiásnak, hogy ezt üzeni a nagy király, AsszírIA királya: Miféle elbizakodottság ez? Miben bízol? 20 Azt hiszed, hogy ész és erő nélkül, üres szavakkal is lehet csatát nyerni? Kiben bízál, hogy föllázadtál ellenem? 21 Talán **Egyiptomnak, ennek a törött nádszálnak pascali metafora!** a támogatásában bízál? Aki erre támaszkodik, annak belemegy a tenyerébe, és átszúrja azt. Így járnak Egyiptom királyával, a fáraóval mindazok, akik benne bíznak. 22 Vagy ezt mondjátok nekem: Istenünkben, az Úrban bízunk?! De hiszen az ő áldozóhalmaikat és oltárait szüntette meg Ezékiás! Júdának és Jeruzsálemnek pedig megparancsolta: Csak ez előtt az oltár előtt borulhattok le, itt, Jeruzsálemben! 23 Fogadj hát az én urammal, AsszírIA királyával: Adok neked kétezer lovat, ha tudsz hozzájuk adni elég kocsihajtót! 24 Hogyan tudnál visszaverni egyetlen helytartót is az én uram legkisebb szolgálói közül?! Vagy Egyiptom harci kocsijaiban és lovaiban bízol? 25 Talán az Úr tudta nélkül vonultam fel ez ellen a hely ellen, hogy elpusztítsam? Az Úr parancsolta nekem, hogy vonuljak fel ez ellen az ország ellen, és pusztítsam el! 26 Ekkor Eljákím, Hilkiájá fia, Sebná és Jóáh ezt mondta a kincstárnoknak: Beszélj szolgáliddal arámul, mert megértjük! Ne beszélj velünk júdai nyelven a várfalon levő hadinép füle hallatára! 27 De a kincstárnok így felelt nekik: Vajon a te uradhoz és tehozzád küldött engem az én uram, hogy ezeket elmondjam? Sőt inkább a várfalon ülő emberekhez, akiknek majd veletek együtt kell megenniük saját ganéjukat, és meginniük saját vizeletüket! 28 Azzal odaállt a kincstárnok, és még hangosabban, kiabálva kezdett el beszélni júdai nyelven, és ezt mondta: Halljátok meg a nagy királynak, AsszírIA királyának az üzenetét! 29 Ezt üzeni a király: Ne hagyjátok, hogy rászedjen benneteket Ezékiás, mert ő nem tud megmenteni benneteket a kezemből. 30 És ne hagyjátok, hogy Ezékiás így biztasson benneteket az Úrral: Bizonyosan megment bennünket az Úr, és nem kerül ez a város AsszírIA királyának a kezébe! 31 Ne hallgassatok Ezékiásra, mert ezt üzeni AsszírIA királya: Adjátok meg magatokat, és jöjjetek ki hozzám! Akkor mindenki a maga szőlőjéről és fügefájáról ehett, és mindenki a maga kútjának vizét ihatja, 32 amíg el nem jövök, és el nem viszlek benneteket a ti földetekhez hasonló földre, gabonát és mustot adó földre, kenyeret és szőlőt adó földre, olajat és mézet adó földre, hogy életben maradjatok, és ne haljatok meg. Ne hallgassatok Ezékiásra, mert félrevezet benneteket, amikor ezt mondja: Az Úr megment bennünket! 33

Vajon más népek istenei meg tudták-e menteni országukat Asszíria királyának a kezéből? 34 Hol vannak Hamát és Arpád istenei? Hol vannak Szefarvajim, Héna és Ivvá istenei? Megmentették-e Samáriát az én kezemből? 35 Ezeknek az országoknak sok-sok istene közül melyik tudta megmenteni országát az én kezemből? Hát az Úr megmentheti-e kezemből Jeruzsálemet? 36 De a hadinép néma maradt, nem válaszoltak neki egy szót sem, mert a király parancsa az volt, hogy ne válaszoljanak neki. 37 Ezután Eljákím, Hilkijjá fia, a palota felügyelője, Sebná kancellár és Jóáh főtanácsadó, Ászáf fia megszaggatott ruhában elment Ezékiáshoz, és jelentették neki a kincstárnok szavait.

2Kir 19

1 Amikor Ezékiás király ezeket meghallotta, megszaggatta ruháját, zsákruhát öltött magára, majd bement az Úr házába. 2 Azután elküldte Eljákímot, a palota felügyelőjét, Sebná kancellárt és a papok véneit zsákruhába öltözve Ézsaiás prófétához, Ámóc fiához. 3 Azt mondták neki: Ezt üzeni Ezékiás: Nyomorúságnak, büntetésnek és szégyennek a napja ez a nap, mint mikor a gyermek az anyaméh szájáig jutott, de nincs erő megszülni őt. 4 Talán meghallja Istened, az Úr a kincstárnok minden szavát, akit ideküldött ura, az asszír király, hogy gyalázza az élő Istent, és talán megbünteti Istened, az Úr azokért a szavakért, amelyeket meghallott. Imádkozz a még meglévő maradékért! 5 Amikor Ezékiás király emberei megérkeztek Ézsaiáshoz, 6 így szólt hozzájuk **Ézsaiás: Mondjátok meg uratoknak: Így szól az Úr: Ne ijedj meg azoktól a szavaktól, amelyeket hallottál, amelyekkel az asszír király emberei káromoltak engem. 7 Íme, én olyan lelket adok bele, hogy hírt hallva visszatérjen országába; saját országában pedig kard által ejtem el.** 8 A kincstárnok visszatért, de az asszír királyt már Libná ellen harcolva találta, mert meghallotta, hogy elvonult Lákísból. 9 Az asszír király ugyanis azt hallotta, hogy Tiháká, Etiópia királya háborúba indult ellene. Ekkor ismét követeket küldött Ezékiáshoz ezzel az üzenettel: 10 Mondjátok meg Ezékiásnak, Júda királyának: Ne engedd, hogy rászedjen téged Istened, akiben bízva azt gondolod, hogy nem kerül Jeruzsálem az asszír király kezébe! 11 Hiszen te is hallottad, hogy mit műveltek Asszíria királyai a többi országban, kiirtva mindent. Te talán megmenekülhetsz? 12 Megmentették-e más népek istenei azokat, akiket elődeim elpusztítottak: Gózánt és Háránt, Recefet és Eden fiait, akik Telasszárban voltak? 13 Hol van Hamát királya, Arpád királya és Szefarvajim városának a királya meg Héna és Ivvá? 14 Ezékiás átvette a levelet a követek kezéből, és elolvasta. Majd fölment az Úr házába, és kiterítette azt Ezékiás az Úr előtt. 15 És így imádkozott Ezékiás az Úr előtt:

Uram, Izráel Istene, aki a kerúbokon trónolsz! Egyedül te vagy a föld minden országának Istene, te alkottad az eget és a földet! 16 Uram, fordulj hozzám figyelmesen, és hallgass meg! Uram, nyisd ki a szemedet, és láss! Halld meg Szanhérib beszédét, aki ideküldte ezt az embert, hogy gyalázza az élő Istent! 17 Igaz, Uram, hogy Asszíria királyai elpusztították a pogány népeket és országaikat. 18 Isteneiket tűzre vetették, mert azok nem is voltak istenek, hanem csak emberi kéz csinálmányai, fa és kő; ezért pusztíthatták el őket. 19 De most te, Urunk, Istenünk, szabadíts meg bennünket az ő kezéből, hadd tudja meg a föld minden országa, hogy te vagy, Uram, az egyedüli Isten!

20 Akkor Ézsaiás, Ámóc fia ezt az üzenetet küldte Ezékiásnak: Így szól az Úr, Izráel Istene: Meghallottam, hogyan imádkoztál hozzám Szanhérib, Asszíria királya miatt. 21 Ezt az ígét jelentette ki róla az Úr: Megvet, gúnyol téged Sion szűz leánya, fejét rázza mögötted Jeruzsálem leánya! 22 Kit gyaláztál és káromoltál, ki ellen emeltél szót? Kire néztél gögös szemmel? Izráel

Szentjére! 23 Követeid által az Urat gyaláztad, amikor ezt mondtad: Sok harci kocsimmal fölmentem a legmagasabb hegyekre, a meredek Libánra is. Kivágtam sudár cédrusait, válogatott ciprusfáit; eljuttottam legtávolabbi tanyájára, legsűrűbb erdejébe is. 24 Kutat ástam, és ittam másoknak a vizét; lépteimmel kiszáritom Egyiptomban a Nílus minden ágát. 25 Nem hallottad még, hogy én ezt régóta elvégeztem, jó előre kiterveltem? Most csak véghezviszem, hogy halomra dőljenek, rommá legyenek az erődített városok. 26 Lakosaiknak ereje elfogyott, megrettentek, megszegyenültek; olyanok lettek, mint a mezei növény, mint a gyenge fűszál, a háztetőn nőtt fű, amely elszárad, mielőtt szárba szökken. 27 Én tudom, ha leülsz, ha kimégy vagy bejössz, és ahogyan tombolsz velem szemben! 28 Mivel tombolsz velem szemben, és elbizakodott beszéded fülembe jutott, horgomat orrodba vetem, zablámat a szádba, és visszaviszlek azon az úton, amelyen idejöttél! 29 Neked pedig ezt a jelet adom: Ebben az évben azt eszitek, ami a tarlón nő, a második évben azt, ami annak a magvaiból hajt; a harmadik évben pedig vessetek és arassatok, ültessetek szőlőt, és egyétek gyümölcsét! 30 Akik megmenekülnek és megmaradnak Júda házából, azok újra gyökeret vernek lenn, és gyümölcsöt hoznak fenn. 31 Mert Jeruzsálemből terjed szét a maradék, és a Sion hegyéről azok, akik megmenekülnek. A Seregek Urának féltő szeretete viszi véghez ezt! 32 Azért ezt mondja az Úr Asszíria királyáról: Nem jut be a városba, és nyilat sem lő ki rá, nem fordít feléje pajzsot, ostromsáncot sem épít ellene. 33 Azon az úton tér vissza, amelyen jött, de ebbe a városba nem jut be – így szól az Úr. **34 Pajzsa leszek ennek a városnak, és megszabadítom önmagamért meg az én szolgálóimért, Dávidért.** 35 Azon az éjszakán eljött az Úr angyala, és levágott az asszír táborban száznolcvanötezer embert. Amikor reggel fölkeltek, mindenfelé holttestek hevertek. 36 Ekkor Szanhérib, Asszíria királya fölkerekedett, visszavonult Ninivébe, és ott is maradt. 37 Egyszer aztán, amikor éppen istenének, Niszróknak a templomában imádkozott, a fiai, Adrammelek és Szárecer levágták karddal, maguk pedig elmenekültek Ararát földjére. Utána a fia, Észarhaddon lett a király.

2Kir 20

Abban az időben **Ezékiás halálosan megbetegedett.** Ézsaiás próféta, Ámóc fia elment hozzá, és ezt mondta neki: Így szól az Úr: Rendelkezz házadról, mert meghalsz, nem maradsz életben! 2 Ezékiás erre a fal felé fordult, és így imádkozott az Úrhoz:

3 Ó, Uram, ne feledkezz meg arról, hogy én hűségesen és tiszta szívvel jártam színed előtt, és azt tettem, amit jónak látsz! És Ezékiás keservesen sírt. 4 Ézsaiás még a palota belső udvarát sem hagyta el, amikor így szólt hozzá az Úr igéje: 5 Menj vissza, és mondd meg Ezékiásnak, népem fejedelmének: Így szól az Úr, ósatyádnak, Dávidnak Istene: Meghallgattam imádságodat, láttam, hogy könnyeztél. Meggyógyítalak, három nap múlva már fölmehetsz az Úr házába. 6 Megtoldom napjaidat még tizenöt évvel. Asszíria királyának a kezéből pedig kiszabadítalak téged meg ezt a várost, pajzsa leszek ennek a városnak önmagamért és az én szolgálóimért, Dávidért. 7 Majd ezt mondta **Ézsaiás: Hozzatok egy csomó préselt fügét! Odavitték és a kelevényre tették; a király pedig életben maradt.** 8 **Ezékiás azonban megkérdezte Ézsaiástól:** Mi lesz a jele, hogy meggyógyít az Úr, és három nap múlva fölmehetnek az Úr házába? 9 Ézsaiás így felelt: Kapsz jelet az Úrtól arra, hogy az Úr teljesíti azt az ígét, amelyet kijelentett: **Előre menjen az árnyék tíz fokkal, vagy visszafelé menjen tíz fokkal?** 10 **Ezékiás ezt mondta: Könnyű az árnyéknak tíz fokkal megnyúlnia. Ne úgy legyen, hanem menjen az árnyék visszafelé tíz fokkal!** 11 Ekkor **Ézsaiás próféta az Úrhoz kiáltott, ő pedig visszatérítette az árnyékot tíz fokkal** Áház napóráján, azokon a fokokon, amelyeken már áthaladt. 12 Abban az időben Meróda-Baladán, Baladánnak, Babilónia királyának a fia levelet és ajándékot küldött Ezékiásnak, mert hallotta, hogy beteg volt. 13 Ezékiás meghallgatta őket, azután megmutatta nekik egész kincstárát, az ezüstöt és az aranyat, a balsamokat és a finom olajakat, a fegyvertárát és mindazt, ami kincstárában található volt.

Semmi sem volt palotájában és egész birodalmában, amit meg ne mutatott volna nekik Ezékiás. 14 Ekkor Ézsaiás próféta elment Ezékiás királyhoz, és megkérdezte tőle: Mit mondtak ezek az emberek, és honnan jöttek hozzád? Ezékiás így felelt: Messze földről, Babilóniából jöttek. 15 Ézsaiás így szólt: Mit láttak a palotádban? Ezékiás így felelt: **Mindent láttak, ami csak a palotámban van; semmi sincs kincstáramban, amit meg ne mutattam volna nekik.** 16 **Akkor Ézsaiás így szólt Ezékiáshoz: Halld meg az Úr igéjét: 17 Eljön majd az idő, amikor mindazt elviszik Babilóniába, ami a palotádban van, és amit elődeid gyűjtöttek mindmáig, semmi sem marad meg.** Ezt mondja az Úr! 18 Utódaid közül is, akik tőled származnak, akiket te nemzel, elvisznek néhányat, és udvaroncok lesznek Babilónia királyának a palotájában. 19 Ezékiás így válaszolt Ézsaiásnak: **Jó az Úr igéje, amelyet hirdettél. Mert ezt gondolta: Akkor az én időmben béke és biztonság lesz.** 20 Ezékiás egyéb dolgai, összes hőstette, és hogy miként készítettett tavat és vízvezetékét, hogy bevezesse a vizet a városba, meg van írva a Júda királyainak történetéről szóló könyvben. 21 Azután Ezékiás pihenni tért őseihez; utána a fia, Manassé lett a király.

2Kir 21

Tizenkét éves volt Manassé, amikor uralkodni kezdett, és ötvenöt évig uralkodott Jeruzsálemben. Anyjának a neve Hefcibáh volt. 2 **Azt tette, amit rossznak lát az Úr: olyan utálatos dolgokat, mint azok a népek, amelyeket kiűzött az Úr Izráel fiai elől.** 3 Újra megépíttette az áldozóhalmokat, amelyeket apja, Ezékiás elpusztított, oltárokat állított Baalnak, és készítettett egy Aséra-szobrot is, amelyet Aháb, Izráel királya készítettett. Leborult az ég minden serege előtt, és tisztelte azokat. 4 Építtetett ilyen oltárokat az Úr házában is, amelyről pedig ezt mondta az Úr: Jeruzsálemben lesz a nevem. 5 Oltárokat építtetett az ég minden seregének az Úr háza mindkét udvarában. 6 **A fiát is elégette áldozatul. Varázslást és jelmagyarázást űzött, halottidézőket és jövőmondókat tartott.** Sok olyan dolgot vitt véghez, amit rossznak lát az Úr, bosszantva őt. 7 Asérának azt a bálványszobrát, amelyet ő készítettett, a templomban helyezte el, pedig *erről azt mondta az Úr Dávidnak és a fiának, Salamonnak: Ebben a templomban, Jeruzsálemben lesz a nevem mindörökké, mert ezt választottam ki Izráel valamennyi törzse közül.* 8 *És soha nem kell majd Izráelnek elhagynia azt a földet, amelyet őseiknek adtam, de csak akkor, ha megtartják és teljesítik mindazt, amit megparancsoltam nekik, az egész törvényt, amelyet az én szolgám, Mózes parancsolt nekik.* 9 *De ők nem engedelmeskedtek, mert tévelygésbe vitte őket Manassé, és még gonoszabb dolgokat követtek el, mint azok a népek, amelyeket Izráel fiai elől kiirtott az Úr.* 10 Akkor így szólt az Úr szolgálói, a próféták által: 11 Mivel Manassé, Júda királya ilyen utálatos dolgokat követett el, gonoszabbakat mindazoknál, amiket előtte elkövettek az emóriak, sőt bálványai révén Júdát is vétekbe vitte, 12 ezért így szól az Úr, Izráel Istene: **Én olyan veszedelmet hozok Jeruzsálemre és Júdára, hogy beleszendül mind a két füle annak, aki csak hallja!** 13 Jeruzsálemet is azzal a mérőszinórral mérem, amellyel Samáriát, és azzal a mérőónnal, amellyel Aháb házát. **Kitörlöm Jeruzsálemet, ahogy kitörlik a tálat: kitörlik, és aztán leborítják.** 14 Eltaszítom örökségem maradékát. Ellenségei kezébe adom, minden ellenségének a prédája és martaléka lesz, 15 mivel azt tették, amit rossznak látok, és folyton bosszantottak attól a naptól fogva, hogy őseik kivonultak Egyiptomból, egészen mindmáig. 16 Manassé nagyon sok ártatlan vért is ontott, amivel megtöltötte Jeruzsálemet egyik végétől a másikig, azon a vétken kívül, amellyel vétekbe vitte Júdát, olyat téve, amit rossznak lát az Úr. 17 Manassé egyéb dolgai, mindaz, amit véghezvitt, és vétkei, amelyeket elkövetett, meg vannak írva a Júda királyainak történetéről szóló könyvben. 18 Azután Manassé pihenni tért őseihez, és eltemették palotája kertjében, az Uzzá-kertben. Utána a fia, Ámón lett a király. 19 Huszonkét éves volt Ámón, amikor uralkodni kezdett, és két évig uralkodott Jeruzsálemben. Anyjának a neve Mesullemet volt, Hárúc leánya,

Jotbából. 20 Azt tette, amit rossznak lát az Úr, ahogyan apja, Manassé is tette. 21 Mindenben azon az úton járt, amelyen járt az apja: tisztelte azokat a bálványokat, amelyeket apja tisztelt, és azokat imádta. 22 *Elhagyta az Urat, ősei Istenét, és nem az Úr útján járt.* 23 *De összeesküdtek Ámón ellen udvari emberei, és megölték a királyt a palotájában.* 24 Az ország népe azonban kiirtotta mindazokat, akik összeesküdtek Ámón király ellen. Azután a **fiát, Jósiást tette királlyá az ország népe.** 25 Ámón egyéb dolgai, amelyeket véghezvitt, meg vannak írva a Júda királyainak történetéről szóló könyvben. 26 Az Uzzá-kertben levő sírba temették el. Utána a fia, Jósiás lett a király.

MANASSÉ IMÁJA

Zsengellér-könyv:

<https://harmattan.hu/manasse-imaja-2611>

Keresztény Biblia Lexion

<https://www.arcanum.com/hu/online-kiadvanyok/Lexikonok-keresztyen-bibliai-lexikon-C97B2/m-CA1F3/manasse-imaja-CA231/>

Manassé imája Hosszú és bűnös uralkodása végén MANASSÉ király a 2Krón 33,12k szerint megtért és Istenhez imádkozott. A 2Krón 33,18 hivatkozik forrására, amelyben ez az imádság is megtalálható, ez azonban nem maradt ránk.

Ezt a hiányt akarta pótolni a Manassé imája (görögül Proszeukhé Manasszé, latinul Oratio Manassis) című APOKRIFUS IRAT szerzője. A LXX-ban található, a zsolttárokhoz csatlakozó ódák (ódai) gyűjteményében. Nem azonos a B-i Manassé imádságával, szerzője valószínűleg keresztényen, erre következtethetünk az első verséből: Mindenható Úr, atyáinknak, Ábrahámnak és Izsáknak és Jákóbnak és az ő igaz magvuknak Istene. A V-ban a Jel után áll, nem Jeromos fordítása. Legkorábbi előfordulása a szír Didaszkáliában (Kr. u. 3. szd.) és a valamivel későbbi Apostoli Konstitúciókban.

Formája szerint egyén panaszéneke (vö. KÖLTÉSZET), bűnbánó zsoltár.

Tartalma: Hosszú, himnikus megszólítás (1-7), a bűnök megvallása meglehetősen általános kifejezésekkel, tehát nincs szó Manassé egyéni bűneiről (8-12), bűnbocsánatkérés, a meghallgattatás iránti bizalom kifejezése, hálaadás (13-15).

Xeravits-cikk és fordítás

<https://real.mtak.hu/106966/1/092.2019.63.2.5.pdf>

*Mindenható Úr,
Atyáink Istene,
Ábrahámé és Izsáké és Jákobé,
és az ő igaz utódaiké!
2 Aki készítetted az eget és a földet,
minden ékességével;
3 aki megbéklyóztad a tengert
parancsodnak szavával;
aki elzártad a mélységet,
és lepecsétetted félelmetes és dicső neved által;
4 akitől minden remeg, és retteg
hatalmad színe előtt.
5 Mert elviselhetetlen dicsőséged fensége,
és ellenállhatatlan a vétkesek iránti dorgálásod haragja;
6 de mérhetetlen és kifürkészhetetlen ígéreted irgalma.
7 Mert te vagy a Magasságos Úr,*

*könyörületes, hosszantűrő és nagyirgalmú,
és aki bánkódsz az emberek rosszasága miatt.*

*Te ugyanis, Uram, igazak Istene,
nem az igazaknak adtad a bűnbánatot,
Ábrahámnak és Izsáknak és Jákobnak,
akik nem vétkeztek ellened,
hanem nekem, a vétkesnek adtad a bűnbánatot.*

*9 Mert vétkeztem, többet, mint a tenger homokja,
megsokasítottam törvényszegéseimet, Uram, megsokasítottam,
és nem vagyok méltó, hogy feltekintsek és lássam az égbolt magasát,
gonoszságom sokasága miatt.*

*10 Görnyedem súlyos vasbéklyó alatt,
hogy nem tudom felemelni fejemet vétkeim miatt,
és nincsen számomra enyhülés.*

*Mert felszítottam haragod,
és gonoszat tettem teelőtted,
felállítottam az utálatosságot,
és megsokasítottam az undokságot.*

*11 És most meghajtom szívem térdét,
könyörögve a tőled jövő jóságért.*

*12 Vétkeztem, Uram, vétkeztem,
és törvényszegéseimet ismerem.*

*13 Hozzád könyörögve kérem:
oldozz fel, Uram, oldozz fel,
ne semmisíts meg engem törvényszegéseim miatt,
és ne emlékezz rosszaságaimra örökké haragudván,
és ne kárhoztass engem a föld mélységeire –
mert te vagy, Uram, a bűnbánók Istene!*

*14 És mutasd meg rajtam jóságodat,
mert – bár méltatlan vagyok rá – megmentesz engem nagy irgalmad által.*

*15 És dicsérlek téged mindig, életem (minden) napján,
mert neked ad hálát az ég minden hatalma,
és tiéd a dicsőség mindörökké! Amen.*

2Kir 22

Nyolcéves volt Jósiás, amikor uralkodni kezdett, és harmincegy évig uralkodott Jeruzsálemben. Anyjának a neve Jedídá volt, Adájá leánya, Bockatból. 2 Azt tette, amit helyesnek lát az Úr. Mindenben ósatyjának, Dávidnak az útján járt, és nem tért el arról sem jobbra, sem balra. 3 Jósiás király tizenhét évében történt, hogy a király elküldte Sáfán kancellárt, aki Acaljá fia, Mesullám unokája volt, az Úr házába ezzel a megbízással: 4 Menj el Hilkiájá főpaphoz, hogy szedje össze az Úr házában összegyűlt pénzt, amelyet az ajtóőrök gyűjtöttek a néptől. 5 Adják oda azt a munkavezetőknek, akik az Úr házához vannak kirendelve, azok pedig adják tovább az Úr házában dolgozó munkásoknak, hogy javítsák ki a templom rongálódásait: 6 az ácsoknak, az építőmestereknek és a kőműveseknek, hogy vásároljanak faanyagot és faragott köveket a templom kijavításához. 7 De nem kell őket elszámoltatni azzal a pénzzel, amelyet rájuk bízta, mert hűségesen fogják kezelni azt. 8 Egyszer csak így szólt Hilkiájá főpap Sáfán kancellárhoz: **Ezt a törvénykönyvet találtam az Úr házában! És odaadta Hilkiájá a könyvet Sáfánnak, hogy olvassa el. 9 Ezután Sáfán kancellár bement a királyhoz, és jelentést tett a dologról a királynak. Ezt mondta: A te**

szolgáid összeszedték a templomban található pénzt, és odaadták a munkavezetőknek, akik az Úr házához vannak kirendelve. 10 Jelentette Sáfán kancellár a királynak azt is, hogy Hilkiijá főpap egy könyvet adott át neki, és felolvasott belőle Sáfán a királynak. 11 Amikor a király meghallotta a törvénykönyv igéit, megszagatta a ruháját. 12 Majd ezt a parancsot adta a király Hilkiijá főpapnak, Ahíkámnak, Sáfán fiának, Akbórnak, Míkájá fiának meg Sáfán kancellárnak és Aszájának, a király udvari emberének: 13 Menjete, kérdezzétek meg az Urat, hogy mit jelentenek ennek a megtalált könyvnek az igéi rám és az egész népre, Júdára nézve! Mert nagy haragra indulhatott ellenünk az Úr, mivel nem hallgattak elődeink ennek a könyvnek az igéire, és nem tették meg mindazt, ami a számunkra meg van írva. 14 Hilkiijá főpap, Ahíkám, Akbór, Sáfán és Aszájá tehát elment Hulda prófétanőhöz – aki Sallúmnak, Tikvá fiának, Harhasz unokájának, a ruhák őrzőjének volt a felesége, és Jeruzsálem új városrészében lakott –, és beszéltek vele. 15 Hulda így szólt hozzájuk: Ezt mondja az Úr, Izráel Istene: Mondjátok meg annak az embernek, aki hozzám küldött benneteket: 16 Ezt mondja az Úr: Én veszedelmet hozok erre a helyre és lakóira, annak a könyvnek minden igéje szerint, amelyet Júda királya elolvasott. 17 Mert elhagytak engem, és más isteneknek tömjéneztek, hogy bosszantsanak engem kezük mindenféle csinálmányával. Ezért lobbant fel lángoló haragom ez ellen a hely ellen, és nem alszik ki! 18 De mondjátok meg Júda királyának, aki azért küldött benneteket, hogy megkérdezzétek az Urat: Ezt mondja az Úr azokról az igékről, amelyeket hallottál: 19 **Mivel megrendültél, és megaláztad magad az Úr előtt, amikor meghallottad, hogy mit jelentettem ki erről a helyről és lakóiról, hogy milyen pusztulás és átok vár rájuk, megszagattad a ruhádat és sírtál előttem, azért én is meghallgatlak!** – így szól az Úr. 20 Ezért gondoskodom róla, hogy őseid mellé temessenek, és békességgel kerülj a sírodba; neked nem kell meglátnod mindazt a veszedelmet, amelyet erre a helyre elhozok! És megvitték a választ a királynak.

2Kir 23

1 A király ekkor magához gyűjtötte Júda és Jeruzsálem véneit. 2 **Azután fölment a király az Úr házába, és vele együtt valamennyi júdai férfi és Jeruzsálem minden lakója, a papok és a próféták meg az egész nép apraja-nagyja. És felolvasta fülük hallatára a szövetség könyvének minden igéjét, amelyet az Úr házában találtak.** 3 Majd kiállt a király az emelvényre, és szövetséget kötött az Úr színe előtt: hogy az Urat követik, parancsolatait, intelmeit és rendelkezéseit teljes szívükből és teljes lelkükből megtartják, és teljesítik a szövetség igéit, amelyek meg vannak írva abban a könyvben. És az egész nép elfogadta ezt a szövetséget. 4 Ezután megparancsolta a király Hilkiijá főpapnak, a helyettesének és az ajtóőröknek, hogy hordjanak ki az Úr templomából minden olyan fölszerelést, amely Baalnak, Asérának és az ég minden seregének készült. Elégette azokat Jeruzsálemen kívül, a Kidrón mezején, és a hamut Bételbe vitette. 5 Eltávolította a bálványpapokat, akiket Júda királyai alkalmaztak azért, hogy az áldozóhalmokon tömjénezzenek Júda városaiban és Jeruzsálem környékén, meg azokat is, akik Baalnak, a napnak, a holdnak, a szerencsecsillagoknak és az ég egész seregének tömjéneztek. 6 Kivítette az Úr házában levő Aséra-szobrot is Jeruzsálemen kívülre, a Kidrón-völgybe, és elégettette a Kidrón-völgyben, porrá zúzatta, porát pedig a köznép temetőjébe szóratta. 7 Leromboltatta a férfiparáznák házait, amelyek az Úr háza mellett voltak, ahol az asszonyok sátracsakát szőttek Asérának. 8 Behozatta az összes papot Júda városaiból, az áldozóhalmokat pedig, amelyeken a papok tömjéneztek, tisztátalanná tette Gebától Beérsebéig. Leromboltatta a kapuknál levő áldozóhalmokat, amelyek Jósua városparancsnok kapujának a bejáratánál voltak, a városkapun belül, bal kéz felől. 9 Az áldozóhalmok papjai azonban nem járulhattak az Úr oltárához Jeruzsálemben, csak kovásztalan kenyeret ehettek testvéreik között. 10 Azután tisztátalanná tette a Tófetet a Ben-Hinnóm-völgyben, hogy senki se

égethesse el fiát vagy leányát áldozatul Moloknak. 11 Eltávolította az Úr házának a bejáratától a lovakat, amelyeket Júda királyai a nap tiszteletére állítottak oda Netan-Melek udvarnok kamrája mellé, egy külön csarnokba. A napnak szentelt kocsikat is elégette. 12 Leromboltatta a király azokat az oltárokat is, amelyek az emeleten, az Áházszoba tetején voltak, amelyeket Júda királyai készítették, meg azokat az oltárokat is, amelyeket Manassé készített az Úr házának mindkét udvarában. Összezúzatta őket, és a porukat a Kidrón-patakba szóratta. 13 Tisztátalanná tette a király azokat az áldozóhalmokat is, amelyek Jeruzsálemtől keletre, a Mashít-hegytől pedig délre voltak, amelyeket még Salamon, Izráel királya építtetett Astóretnek, a szidóniak förtelmes bálványának, Kemósnak, a móábiak förtelmes bálványának és Milkómnak, az ammóniak utálatos bálványának. 14 Összetörette a szent oszlopokat, és kivágatta a szent fákat, helyüket pedig emberi csontokkal töltötte meg. 15 A bételi áldozóhalmon levő oltárt is, amelyet Jeroboám, Nebát fia készítettett, aki vétekbe vitte Izráelt, ezt az oltárt is leromboltatta az áldozóhalmossal együtt. Az áldozóhalmot fölperzselte, porrá zúzatta, a bálványoszlopot pedig elégette. 16 Azután körülnézett Jósiás, és meglátta a sírboltokat, amelyek ott voltak a hegyen. A sírboltokból kihozatta a csontokat, és elégette az oltáron. Így tette azt tisztátalanná az Úr igéje szerint, amelyet az Isten embere hirdetett, az, aki ezeket a dolgokat meghirdette. 17 Majd ezt kérdezte: Miféle síremlék ez, amelyet itt látok? A városbeliek így feleltek neki: Isten emberének a sírja ez, aki Júdából érkezett, és megjövendölte ezeket a dolgokat, amelyeket te a bételi oltárral tettél. 18 Erre ő azt mondta: Hagyjátok nyugodni, senki se bolygassa meg a csontjait! És békén hagyták a csontjait a Samáriából érkezett próféta csontjaival együtt. 19 Jósiás Samária városaiból is eltávolította az áldozóhalmokon levő templomokat, amelyeket az Úr bosszantására készítették Izráel királyai. Mindenben ugyanúgy bánt velük, ahogyan azt Bételben tette. 20 Lemészároltatta az áldozóhalmok összes papját, akik ott voltak az oltároknál, és emberi csontokat égetett el azokon. Ezután visszatért Jeruzsálembe. 21 Majd ezt parancsolta a király az egész népnek: Tartsatok páskát Isteneteknek, az Úrnak úgy, ahogy az le van írva a szövetségnek ebben a könyvében! 22 Bizony nem tartottak ehhez hasonló páskát a bírák, Izráel bíráinak ideje óta, sem Izráel, sem Júda királyainak az idejében, 23 csak Jósiás király tizennyolcadik évében tartottak ilyen páskát az Úrnak Jeruzsálemben. 24 Jósiás király megtisztította Júda országát és Jeruzsálemet a halottidézőktől és jövendőmondóktól, a házibálványoktól és egyéb bálványszobroktól is, mindazoktól a förtelmes bálványoktól, amelyek ott láthatók voltak. Így szerzett érvényt a törvény rendelkezéseinek, amelyek le vannak írva abban a könyvben, amelyet Hilkiijá pap talált az Úr házában. 25 Nem volt hozzá hasonló király öelötte, aki teljes szívéből, teljes lelkéből és teljes erejéből megtért volna az Úrhoz, mindenben megfélelve Mózes törvényének, és utána sem támadt hozzá hasonló. 26 Az Úr izzó nagy haragja azonban nem múlt el, mert haragra gerjedt Júda ellen mindazért a sok bosszúságért, amit Manassé okozott. 27 Ezért azt mondta az Úr: Júdát is eltávolítom színem elől, ahogyan Izráelt eltávolítottam, és megvetem ezt a várost, Jeruzsálemet, amelyet pedig kiválasztottam, sőt a templomot is, amelyről azt mondtam, hogy ott lesz az én nevem! 28 Jósiás egyéb dolgai, mindaz, amit véghezvitt, meg van írva a Júda királyainak történetéről szóló könyvben. 29 Az ő idejében vonult fel Nékó fáraó, Egyiptom királya Asszíria királya ellen az Eufrátesz folyó felé. Jósiás király szembeszállt vele, de az megölte őt Megiddónál, alighogy meglátta. 30 Emberei holtan vitték el Megiddóból egy harci kocsin; Jeruzsálembe vitték, és eltemették a sírjába. Az ország népe azután fogta Jóáházt, Jósiás fiát; felkenték, és királlyá tették az apja után. 31 Huszonhárom éves volt Jóáház, amikor uralkodni kezdett, és három hónapig uralkodott Jeruzsálemben. Anyjának a neve Hamútal volt, Jirmejá leánya, Libnából. 32 Azt tette, amit rossznak lát az Úr, egészen úgy, ahogyan elődei tették. 33 De Nékó fáraó fogságba vetette őt Riblában, Hamát földjén, hogy ne uralkodhassék

Jeruzsálemben, az országra pedig száz talentum ezüst és egy talentum arany hadisarcot vetett ki. 34 Nékó fáraó ezután Eljákímot, Jósiás fiát tette királlyá apja, Jósiás után, és a nevét Jójákímra változtatta. Jóházt pedig magával vitte, aki így Egyiptomba került, és ott halt meg. 35 Jójákím megadta az ezüstöt és az aranyat a fáraónak, de kivetette azt az országra, hogy megadhassa a pénzt a fáraó parancsa szerint. Az ország népétől fejenként becslés szerint hajtotta be az ezüstöt és az aranyat, hogy megadhassa Nékó fáraónak. 36 Huszonöt éves volt Jójákím, amikor uralkodni kezdett, és tizenegy évig uralkodott Jeruzsálemben. Anyjának a neve Zebúddá volt, Pedájá leánya Rómából. 37 Azt tette, amit rossznak lát az Úr, egészen úgy, ahogyan elődei tették.

2Kir 24

BABILONI FOGSÁG KEZDETE

1 Az ő idejében vonult fel Nebukadneccar, Babilónia királya, és Jójákím az alattvalója lett három éven át; de azután elfordult tőle, és föllázadt ellene. 2 Ezért az Úr káldeus és arám meg móábi és ammóni rablócsapatokat küldött ellene. Azért küldte ezeket Júda ellen, hogy pusztítsák azt az Úr igéje szerint, amelyet kijelentett szolgálai, a próféták által. 3 Bizony, az Úr parancsára történt Júdával az, hogy elvetette maga elől Manassé vétkei miatt, mindazért, amit az elkövetett, 4 és az ártatlan vér miatt is, amelyet kiontott, hiszen ártatlan vérral töltötte meg Jeruzsálemet. Ezért nem akart az Úr megbocsátani. 5 Jójákím egyéb dolgai, mindaz, amit véghezvitt, meg van írva a Júda királyainak történetéről szóló könyvben. 6 Azután Jójákím pihenni tért őseihez; utána a fia, Jójákín lett a király. 7 Egyiptom királya többé nem vonult ki országából, mert Babilónia királya mindent elfoglalt, ami csak Egyiptom patakjától az Eufrátesz folyamig Egyiptom királyáé volt. 8 Tizennyolc éves volt Jójákín, amikor uralkodni kezdett, és három hónapig uralkodott Jeruzsálemben. Anyjának a neve Nehustá volt, Elnátán leánya Jeruzsálemből. 9 Azt tette, amit rossznak lát az Úr, egészen úgy, ahogyan apja tette. 10 Abban az időben vonultak fel Nebukadneccarnak, Babilónia királyának a szolgálai Jeruzsálem ellen, és ostrom alá vették a várost. 11 Nebukadneccar, Babilónia királya is megérkezett a város alá, amelyet szolgálai ostromoltak. 12 Ekkor Jójákín, Júda királya kiment Babilónia királyához anyjával, udvari embereivel, parancsnokaival és főembereivel együtt. Babilónia királya uralkodásának nyolcadik esztendejében elfogatta őt. 13 Elvitette **TRADITOROK** onnan az Úr házának minden kincsét meg a királyi palota kincseit, és leszedetett minden aranytárgyat, amelyet Salamon, Izrael királya készíttetett az Úr templomában. Így jelentette ezt ki az Úr. 14 Fogságba vitte a jeruzsálemieket: minden parancsnokot és a haderő minden vitézét, tízezer foglyot, a mesterembereket és a várépítőket is mind. Nem maradt más otthon, csak az ország nincstelen népe. 15 Fogságba vitte Jójákínt Babilóniába. A király anyját meg a király feleségeit, főembereit és az ország előkelőit is fogságba vitte Jeruzsálemből Babilóniába. 16 Minden tehetős embert, összesen hétezret, meg ezer mesterembert és várépítőt, és minden vitéz harcost fogságba hurcolt Babilónia királya Babilóniába. 17 Babilónia királya azután Mattanját, Jójákín nagybátyját tette meg helyette királynak, és a nevét Cidkijjára változtatta. 18 Huszonegy éves volt Cidkijjá, amikor uralkodni kezdett, és tizenegy évig uralkodott Jeruzsálemben. Anyjának a neve Hamútal volt, Jirmejá leánya Libnából. 19 Azt tette, amit rossznak lát az Úr, egészen úgy, ahogyan Jójákím tette. 20 Bizony, az Úr haragja miatt történt ez Jeruzsálemmel és Júdával! Végül is elvetette őket a színe elől. Cidkijjá azután fellázadt Babilónia királya ellen.

2Kir 25

Uralkodásának kilencedik évében, a tizedik hónap tizedikén megérkezett Nebukadneccar, Babilónia királya egész hadseregével Jeruzsálem alá. Tábort ütött vele szemben, körülötte pedig ostromműveket építtetett. 2 Ostrom alatt állt a város Cidkijjá király tizenegyedik évéig. 3 A

hónap kilencedik napjára elhatalmasodott a városban az éhínség, mert nem volt már ennivalója az ország népének. 4 Akkor betörték a városba. A harcosok azonban éjszaka mind kimenekültek a két várfal közötti kapun át, amely a király kertje mellett van, és bár a káldeusok ott voltak körös-körül a város alatt, kijutottak az Arába-völgy felé vezető útra. 5 A káldeusok egy csapata azonban üldözöbe vette a királyt, és utolérte Jerikó síkságán; ekkor egész csapata szétszóródott mellőle. 6 El is fogták a királyt, és elvitték Babilónia királyához Riblába, ahol ítéletet tartottak fölötte. 7 Cidkijjá fiait a szeme láttára ölette meg, azután Cidkijját megvakíttatta, majd bilincsbe verette, és úgy vitette el Babilonba. 8 Az ötödik hónap hetedikén, Nebukadneccar királynak, Babilónia királyának tizenkilencedik évében eljött Jeruzsálembe Nebuzaradán testőrparancsnok, Babilónia királyának az udvari embere. 9 Felgyújtotta az Úr házát és a királyi palotát, fölperzselte Jeruzsálem minden házát és valamennyi nagy palotáját. 10 A testőrparancsnokkal levő egész káldeus haderő pedig körös-körül lerombolta Jeruzsálem várfalait. 11 A nép maradékát – akár a városban maradtak életben, akár átpártolók voltak, akik átpártoltak Babilónia királyához – a megmaradt kézművesekkel együtt fogságba hurcolta Nebuzaradán testőrparancsnok. 12 Csak az ország nincstelenjeiből hagyott otthon a testőrparancsnok szőlőműveseknek és mezei munkásoknak. 13 Összetörték a káldeusok az Úr házánál levő rézoszlopokat, továbbá az Úr házához tartozó mosóállványokat meg a rézmedencét, és a rezet elvitték Babilóniába. 14 Elvitték a fazekakat, a lapátokat, a késeket, a serpenyőket és minden rézeszközt, amelyekkel a szent szolgálatot szokták végezni. 15 Elvitte a testőrparancsnok a szeneserpenyőket és a hintőedényeket is, mindent, ami csak aranyból és ezüstből volt. 16 A két oszlopban, az egyetlen rézmedencében és a mosóállványokban, amelyeket Salamon készíttetett az Úr házához, mindezekben a tárgyakban megmérhetetlen súlyú réz volt. 17 Az egyik oszlop tizennyolc könyök magas volt, és réz oszlopfő volt rajta. Az oszlopfő három könyök magas volt, és az oszlopfőn körös-körül recézet meg gránátalma volt, mind rézből. Ugyanilyen volt a másik oszlop is, el egészen a recézetig. 18 Elvitte a testőrparancsnok Szerájá főpapot meg Cefanjá papot, a helyettesét és a három ajtóórt. 19 Elvitt egy főembert is a városból, aki a harcosok parancsnoka volt, öt embert a király személyes környezetéből, akiket a városban találtak, továbbá a hadseregparancsnok írnokát, aki fegyverbe szokta szólítani az ország hadinépét, végül hatvan férfit az ország népéből, akiket ott találtak a városban. 20 Fogta és elvitte őket Nebuzaradán testőrparancsnok Babilónia királyához Riblába. 21 Babilónia királya pedig kivégeztette, megölette őket Riblában, Hamát földjén. Így kellett fogságba mennie Júdának a saját földjéről. 22 Nebukadneccar, Babilónia királya a Júda országában maradt nép fölé, amelyet meghagyott, Gedalját, Ahíkám fiát, Sáfán unokáját nevezte ki helytartónak. 23 Amikor meghallották a csapatparancsnokok és embereik, hogy Babilónia királya Gedalját nevezte ki helytartónak, elmentek Gedaljához Micpába, mégpedig Jismáél, Netanjá fia, Jóhánán, Káréah fia, a netófái Szerájá, Tanhumet fia meg Jaazanjá, Maakáti fia embereikkel együtt. 24 Gedaljá megesküdött nekik és embereiknek, és így szólt hozzájuk: Ne féljete a káldeusok szolgálától! Maradjatok az országban, és szolgáljátok Babilónia királyát, akkor jó dolgotok lesz! 25 A hetedik hónapban azonban Jismáél, Netanjá fia, Elisámá unokája, aki királyi származású volt, elment tíz emberével, és levágta Gedalját, és az meg is halt. Levágták azokat a júdaiakat és káldeusokat is, akik ott voltak vele Micpában. 26 Ezután fölkerekedett az egész nép apraja-nagyja a csapatparancsnokokkal együtt, és elmentek Egyiptomba, mert féltek a káldeusoktól. 27 Jójákín júdai király fogságának harminchetedik évében, a tizenkettedik hónap huszonhetedikén történt, hogy Evíl-Meróda, Babilónia királya, abban az évben, amikor uralkodni kezdett, megkegyelmezett Jójákín júdai királynak, és kiengedte a fogházból. 28 Jóindulattal beszélt vele, és székét följebb tette a többi király székénél, akik nála voltak Babilonban. 29 Letehette Jójákín a rabruháját, és állandóan vele étkezhetett, egész életében. 30 Ellátmányát állandó ellátmányként a királytól kapta napi szükséglete szerint egész életében.

1Krón 1

1 Ádám, Sét, Enós, 2 Kénán, Mahalalél, Jered, 3 Énók, Metúselah, Lámeck, 4 Nóé, Sém, Hám és Jáfet. 5 Jáfet fiai voltak: Gómer, Mágóg, Mádaj, Jáván, Túbal, Mesek és Tírász. 6 Gómer fiai voltak: Askenáz, Rífat és Tógarmá. 7 Jáván fiai voltak: Elisá, Tarsís, Kittím és Dódánim. 8 Hám fiai voltak: Kús, Micrajim, Pút és Kánaán. 9 Kús fiai voltak: Szebá, Havíla, Szabtá, Ramá és Szabteká. Ramá fiai voltak: Sába és Dedán. 10 Kús nemzette Nimródót. Ez kezdett hatalmaskodni a földön. 11 Micrajim nemzette a lúdiakat, az anámiakat, a lehábiakat és a naftúhiakat, 12 a patrósziakat és a kaszlúhiakat. Innen származtak a filiszteusok és a kaftóriak. 13 Kánaán nemzette elsőszülöttjét, Szidónt, azután Hétet 14 meg a jebúsiakat, az emóriakat, a gírgásiakat, 15 a hivvieket, az arkiakat és a színieket, 16 az arvadiakat, a cemáriakat és a hamátiakat. 17 Sém fiai voltak: Élám, Assúr, Arpaksad, Lúd, Arám, Úc, Húl, Geter és Mesek. 18 Arpaksad nemzette Selahot, és Selah nemzette Hébert. 19 Hébernek is született két fia: az egyiknek Peleg volt a neve, mivel az ő idejében váltak szét a föld népei. Testvérének Joktán volt a neve. 20 Joktán nemzette Almódádót, Selefet, Hacarmávetet és Jerahot, 21 Hadórámot, Úzált és Diklát, 22 Ébált, Abímáélt és Sábát, 23 Ófirt, Havílát és Jóbábot. Ezek mind Joktán fiai voltak. 24 Sém, Arpaksad, Selah, 25 Héber, Peleg, Reú, 26 Szerúg, Náhór, Táré, 27 Abrám, azaz Ábrahám. 28 Ábrahám fiai Izsák és Izmael voltak. 29 Ezek a leszármazottaik: Izmael elsőszülöttje Nebájót, azután következett Kédár, Abdeél és Mibszám, 30 továbbá Mismá, Dúma, Masszá és Hadad, Témá, 31 Jetúr, Náfis és Kédma. Ezek voltak Izmael fiai. 32 Ketúrának, Ábrahám másodfeleségének a fiai ezek voltak: ő szülte Zimránt, Joksánt, Medánt, Midjánt, Jisbákot és Súahot. Joksán fiai voltak Sába és Dedán. 33 Midján fiai pedig: Éfá, Éfer, Hanók, Abidá és Eldáá. Ezek mind Ketúrá leszármazottai. 34 Ábrahám nemzette Izsákot. Izsák fiai Ézsau és Izráel voltak. 35 Ézsau fiai voltak: Elifáz, Reué, Jeús, Jalám és Kórah. 36 Elifáz fiai voltak: Témán, Ómár, Cefi, Gatám, Kenaz, Timnától pedig Amalék. 37 Reué fiai voltak: Nahat, Zerah, Sammá és Mizzá. 38 Széir fiai voltak: Lótán és Sóbál, Cibón és Aná, Dísón, Écer és Dísán. 39 Lótán fiai: Hóri és Hómám, Lótánnak a húga pedig Timna. 40 Sóbál fiai voltak: Alján, Mánahat, Ébál, Sefi és Ónám. Cibón fiai voltak: Ajjá és Aná. 41 Aná fia volt Dísón, Dísón fiai voltak: Hamrán, Esbán, Jitrán és Kerán. 42 Écer fiai voltak: Bilhán, Zaaván és Jaakán. Dísón fia volt Úc és Arán is. 43 Ezek a királyok uralkodtak Edómban, mielőtt Izráel fiainak királyuk lett volna: Bela, Beór fia, városának a neve Dinhábá volt. 44 Bela halála után a bocrai Jóbáb, Zerah fia lett a király. 45 Jóbáb halála után a Témán földjéről való Húsám lett a király. 46 Húsám halála után Hadad, Bedad fia lett a király, aki megverte a midjániakat Móáb mezején. Városának a neve Avít volt. 47 Hadad halála után a maszrékai Szamlá lett a király. 48 Szamlá halála után a rehóbót-hannáhári Saul lett a király. 49 Saul halála után Baal-Hánán, Akbór fia lett a király. 50 Baal-Hánán halála után Hadad lett a király. Városának a neve Pái volt, feleségének a neve Mehétabél, aki Mézáháb leányának, Matrédnak a leánya volt. 51 Hadad halála után ezek lettek Edóm nemzetségfői: Timmá nemzetségfő, Aljá nemzetségfő, Jetét nemzetségfő, 52 Oholibámá nemzetségfő, Élá nemzetségfő, Pínón nemzetségfő, 53 Kenaz nemzetségfő, Témán nemzetségfő, Mibcár nemzetségfő, 54 Magdiél nemzetségfő és Íram nemzetségfő. Ezek voltak Edóm nemzetségfői.

1Krón 2

Ezek voltak Izráel fiai: Rúben, Simeon, Lévi és Júda, Issakár és Zebulon, 2 Dán, József és Benjámín, Naftáli, Gád és Ásér. 3 Júda fiai voltak: Ér, Ónán és Sélá. Ez a három a kánaáni Súa leányától született neki. De Ért, Júda elsőszülött fiát az Úr gonosznak tartotta, ezért megölte. 4 A menyé, Támár szülte neki Pérecet és Zerahot. Júdának összesen öt fia volt. 5 Pérec fiai voltak: Hecrón és Hámúl. 6 Zerah fiai voltak: Zimrí, Étán, Hémán, Kalkól és Dára, összesen öten. 7

Karmí fia volt Ákán, aki szerencsétlenséget hozott Izráelre, mivel hűtlenül bánt a kiirtásra rendelt dolgokkal. 8 Étán fia volt: Azarjá. 9 Hechrónnak ezek a fiai születtek: Jerahmeél, Rám és Kelúbaj. 10 Rám nemzette Amminádábot, Amminádáb nemzette Nahsönt, Júda fiainak a fejedelmét. 11 Nahsón nemzette Szalmát, Szalmá nemzette Bóázt, 12 Bóáz nemzette Óbédot, Óbéd pedig nemzette Isait. 13 Isai nemzette elsőszülöttjeként Eliábot, másodikként Abinádábot, harmadikként Simát, 14 negyedikként Netanélt, ötödikként Raddajt, 15 hatodikként Ócemet, hetedikként Dávidot 16 és nővéreiket: Cerúját és Abigajilt. Cerújá fiai voltak: Abísaj, Jóáb és Aszáél, ezek hárman. 17 Abigajil szülte Amászá, Amászának az apja pedig az izmaeli Jeter volt. 18 Kálébnak, Hechrón fiának a feleségétől, Azúbától és Jerióttól ezek a fiai születtek: Jéser, Sóbáb és Ardón. 19 Azúbá halála után Káléb elvette Efrátot, aki Húrt szülte neki. 20 Húr nemzette Úrit, Úri nemzette Becalélt. 21 Azután bement Hechrón hatvanéves korában Mákírnak, Gileád apjának a leányához, feleségül vette, és ő szülte neki Szegúbot. 22 Szegúb nemzette Jáirt, akinek huszonhárom városa volt Gileád földjén. 23 De Gesúr és Arám elvette Jáir sátorfalvait, Kenátot és falvait, hatvan várost. Ezek mind Gileád apjának, Mákírnak a fiaie voltak. 24 Hechrón halála után Káléb Efrátába ment. Hechrón felesége volt Abijjá is. Ő szülte neki Ashúrt, Tekóa atyját. 25 Jerahmeélnek, Hechrón elsőszülöttjének a fiai voltak: Rám, az elsőszülött, továbbá Búná, Óren, Ócem Ahijjától. 26 Jerahmeélnek volt egy másik felesége is, név szerint Atára. Ő volt Ónám anyja. 27 Rámnak, Jerahmeél elsőszülöttjének a fiai voltak: Maac, Jámín és Éker. 28 Ónám fiai voltak: Sammaj és Jádá. Sammaj fiai voltak: Nádáb és Abísúr. 29 Abísúr feleségének a neve Abihajil volt. Ő szülte neki Ahbánt és Mólidot. 30 Nádáb fiai voltak: Szeled és Appajim. Szeled gyermektelenül halt meg. 31 Appajim fia: Jisí. Jisí fia: Sésán. Sésán fia: Ahlaj. 32 Jádának, Sammaj testvérének a fiai: Jeter és Jónátán. Jeter gyermektelenül halt meg. 33 Jónátán fiai: Pelet és Zázá. Ezek voltak Jerahmeél fiai. 34 Sésánnak nem voltak fiai, csak leányai. De volt Sésánnak egy Jarhá nevű egyiptomi szolgája. 35 Sésán ennek a szolganak, Jarhának adta feleségül a leányát, aki Attajt szülte neki. 36 Attaj nemzette Nátánt, és Nátán nemzette Zábádót. 37 Zábád nemzette Eflált, és Eflál nemzette Óbédot. 38 Óbéd nemzette Jéhút, és Jéhú nemzette Azarját. 39 Azarjá nemzette Helecet, és Helec nemzette Elászá. 40 Elászá nemzette Sziszmajt, és Sziszmaj nemzette Sallúmot. 41 Sallúm nemzette Jekamját, és Jekamjá nemzette Elisámát. 42 Kálébnak, Jerahmeél testvérének a fiai: Mésá, az elsőszülöttje, aki Zífnek volt az atyja; továbbá Mérésának, Hebrón atyjának a fiai. 43 Hebrón fiai voltak: Kórah, Tappúah, Rekem és Sema. 44 Sema nemzette Rahamot, Jorkoám apját. Rekem nemzette Sammajt. 45 Sammaj fia Máón volt. Máón volt Bétcúr atyja. 46 Éfá, Káléb másodfelesége szülte Háránt, Mócát és Gázézt, és Hárán nemzette Gázézt. 47 Johdaj fiai voltak: Regem, Jótám és Gésán, Pelet, Éfá és Saaf. 48 Káléb másodfelesége, Maaká szülte Sebert és Tirhanát. 49 Ő szülte még Saafot, Madmanná atyját, Sevát, Makbéná atyját és Gibá atyját. Káléb leánya Akszá volt. 50 Ezek voltak Káléb fiai: Ben-Húr, Efrátá elsőszülöttje, Sóbál, Kirjat-Jeárím atyja, 51 Szalmá, Betlehem atyja, Háréf, Bét-Gádér atyja. 52 Sóbálnak, Kirjat-Jeárím atyjának a fiai voltak: Reájá és a mánahatiak fele, 53 továbbá Kirjat-Jeárím nemzetségei: a jíttriek, a pútiak, a sumátiak és a misráiak. Ezekből származtak a córiak és az estáuliak. 54 Szalmá fiai voltak: Betlehem és a netófaiak, Atrót-Bét-Jóáb, valamint a mánahatiak másik fele: azok, akik nem córiak. 55 A Jabécban lakó írástudók nemzetségei voltak a tirátiak, a simátiak és a szúkátiak. Ezek voltak a kéniek, akik Hammattól, Bét-Rékáb atyjától származtak.

1Krón 3

1 Ezek voltak Dávid fiai, akik Hebrónban születtek: Amnón volt az elsőszülött, a jezréeli Ahínóamtól; Dániel a második, a karmeli Abigajiltól; 2 Absolon a harmadik, Maaká fia, aki Talmajnak, Gesúr királyának a leánya volt; Adónijjá a negyedik, Haggít fia; 3 Sefatjá az ötödik, Abítáltól; Jitreám a hatodik, Eglá nevű feleségétől. 4 Hatan születtek Hebrónban, ahol hét

esztendeig és hat hónapig uralkodott. Jeruzsálemben pedig harminchárom esztendeig uralkodott. 5 Jeruzsálemben ez a négy született Batsúától, Ammiél leányától: Simá, Sóbáb, Nátán és Salamon. 6 Rajtuk kívül ez a kilenc: Jibhár, Elísámá és Elifelet, 7 Nógah, Nefeg és Jáfia, 8 továbbá Elísámá, Eljádá és Elifelet. 9 Ezek mind Dávid fiai voltak, másodfeleségeinek a fiain és a nővérükön, Támáron kívül. 10 Salamon fia volt Roboám, ennek a fia Abijjá, ennek a fia Ászá, ennek a fia Jósáfát, 11 ennek a fia Jórám, ennek a fia Ahazjá, ennek a fia Jóás, 12 ennek a fia Amacjá, ennek a fia Azarjá, ennek a fia Jótám, 13 ennek a fia Áház, ennek a fia Ezékiás, ennek a fia Manassé, 14 ennek a fia Ámón, ennek a fia Jósiás. 15 Jósiás fiai ezek voltak: Jóhánán volt az elsőszülött, Jójákím a második, Cidkijjá a harmadik, Sallúm a negyedik. 16 Jójákím fia volt Jekonjá és Cidkijjá. 17 Jekonjá fia volt Asszír, ennek a fia Sealtíél, 18 Malkírám, Pedájá, Senaccar, Jekamjá, Hósámá és Nedabjá. 19 Pedájá fia volt Zerubbábel és Simí. Zerubbábel fiai voltak Mesullám és Hananjá, az ő nővérük volt Selómít. 20 Rajtuk kívül ez az öt: Hasubá, Óhel, Berekjá, Haszadjá és Júsab-Heszed. 21 Hananjá fia volt Pelatjá és Jesajá, az ő fia volt Refájá, Arnán, Óbadjá és Sekanjá is. 22 Sekanjá utódai hatan voltak: Semajá és Semajá fiai: Hattús, Jigál, Báriah, Nearjá és Sáfát. 23 Nearjának három fia volt: Eljóénaj, Hizkijjá és Azrikám. 24 Eljóénajnak hét fia volt: Hódavjá, Eljásíb, Pelájá, Akkúb, Jóhánán, Delájá és Anáni.

1Krón 4

Júda fiai voltak: Pérec, Hecrón, Karmí, Húr és Sóbál. 2 Sóbál fia, Reájá nemzette Jahatot, Jahat nemzette Ahúmajt és Lahadot. Ezek a córiak nemzetségei. 3 Ezeknek volt Étám az apja: Jizreel, Jismá és Jidbás; nővérük neve Haclelpóni volt. 4 Penúél Gedór apja, Ézer pedig Húsá apja volt. Ezek Húrnak, Efrátá elsőszülöttjének, Betlehem apjának a fiai. 5 Ashúrnak, Tekóa atyjának két felesége volt: Helá és Naará. 6 Naará szülte neki Ahuzzámot, Héfert, Témenít és az ahasáriakat. Ezek voltak Naará fiai. 7 Helá fiai voltak: Ceret, Jecóhar és Etnán. 8 Kóc nemzette Ánúbot, Haccóbébát és Aharhélnak, Hárúm fiának a nemzetségeit. 9 Jabéc tekintélyesebb volt testvéreinél. Anyja nevezte el Jabécnak, mert ezt mondta: Bizony fájdalommal szültem őt! 10 Jabéc segítségül hívta Izráel Istenét, és ezt mondta: Bárcsak nagyon megáldanál engem, és kiszélesítenéd határomat, velem lennél, és megoltalmaznál a bajtól, hogy ne érjen fájdalom! És megadta neki Isten, amit kért. 11 Kelúb, Sühá testvére nemzette Mehírt. Ő Estón apja. 12 Estón nemzette Bét-Ráfát, Pászéahot és Tehinnát, Ír-Náhás atyját. Ezek a rékaiak. 13 Kenaz fiai Otniél és Szerájá voltak. Otniél fia Hatat volt. 14 Meónótaj nemzette Ofrát, Szerájá nemzette Jóábot, a gé-harásímbeliek atyját, akik mesteremberek voltak. 15 Kálébnak, Jefunne fiának a fiai voltak: Írú, Élá és Naam. Élá fia volt Kenaz. 16 Jehallelél fiai voltak: Zíf, Zifá, Tírjá és Aszarél. 17 Ezrá fiai voltak: Jeter, Mered, Éfer és Jálón. Ennek a felesége lett terhes Mirjámmal, majd Sammajjal és Jisbáhhál, Estemóa atyjával. 18 Ennek a júdai felesége szülte Jeredet, Gedór atyját, Hébert, Szókó atyját és Jekútiélt, Zánóah atyját. Mindezek Bitjának, a fáraó leányának az utódai, akit még Mered vett feleségül. 19 Hódijjá feleségének, Naham nővérének a fiai voltak: a geremi Keílá atya és a maakái Estemóa. 20 Simon fiai voltak: Amnón, Rinná, Ben-Hánán és Tílon. Jisí fia volt Zóhét és Ben-Zóhét. 21 Júda fiának, Sélának a fiai voltak: Ér, Léká atya, Ladá, Márésá atya és a takácsok házának a nemzetségei Bét-Asbéában, 22 azután Jókím meg a közébáiak, Jóás és Száráf, akik Móábból házasodtak, de visszatértek Betlehembe. Régi dolgok ezek! 23 Ők voltak a fazekasok, Netáim és Gedérá lakói, akik a király mellett, az ő szolgálatában laktak ott. 24 Simeon fiai voltak: Nemúél, Jámín, Járíb, Zerah és Saul. 25 Ennek a fia Sallúm, ennek a fia Mibszám, ennek a fia Mismá volt. 26 Mismá utódai: az ő fia volt Hammúél, ennek a fia Zakkúr, ennek a fia Simí. 27 Simínek tizenhat fia és hat leánya volt, de testvéreinek nem sok fia volt, és egész nemzetségük nem volt olyan népes, mint Júda fiaié. 28 Ezek Beérsebában, Móládában és Hacar-Súálban laktak, 29 továbbá Bilhában, Ecemben és Tóládban, 30 Betúélban, Hormában és Ciklágban, 31 Bét-Markábótban, Hacar-Szúszímban,

Bét-Biríben és Saarajimban. Ezek voltak a városaik Dávid uralkodásának kezdetéig. 32 Településeik voltak: Étám és Ajin, Rimmón, Tóken és Ásán, ez az öt város 33 és mindazok a települések, amelyek ezek körül a városok körül voltak Baalig. Ezek voltak a lakóhelyeik, és volt nekik származási jegyzékük is. 34 Mesóbáb, Jamlék és Jósá, Amacjá fia, 35 Jóél és Jéhú, Jósibjá fia, aki Szerájá fia, Asziél unokája volt, 36 Eljóénaj, Jaakóba, Jesóhájá, Aszájá, Adiél, Jeszimiél, Benájá 37 és Zizá, Sifi fia, aki Allón fia, aki Jedájá fia, aki Simrí fia, aki Semajá fia volt: 38 ezek a név szerint említettek fejedelmek voltak, akiknek a nemzetségei igen megszorodtak. 39 Ezért elmentek Gedór felé, a völgy keleti részéig, hogy ott keressenek nyájaiknak legelőt. 40 Találtak is kövér és jó legelőt. Az a föld pedig tágas, nyugalmas és csendes volt. **Azelőtt hámiak laktak ott, 41 de Ezékiásnak, Júda királyának az idejében eljöttek ezek a név szerint följegyzettek, szétverték azoknak a sátrait, és kiirtották a meúniakat, akiket ott találtak. Így van ez ma is. A helyükre telepedtek, mert ott találtak nyájaiknak legelőt.** 42 És közülük, Simeon fiai közül ötszáz ember elment a Széir-hegységbe, Jisí fiainak, Pelatjának, Nearjának, Refájának és Uzziélnek a vezetésével. 43 Levágták Amálék menekültjeinek a maradékát, és ott laktak a mai napig is.

1Krón 5

1 Rúbennek, Izráel elsőszülöttjének a fiai. Ő volt az elsőszülött, de mivel bemocskolta apja ágyát, elsőszülöttségi joga Izráel fiának, Józsefnek a fiaira szállt. Mégsem vezették át József elsőszülöttségét a származási jegyzékbe, **2 mert Júda hatalmasabb volt testvéreinél, és a fejedelem is belőle származott, bár az elsőszülöttségi jog Józsefet illette.** 3 Rúbennek, Izráel elsőszülöttjének a fiai voltak: Hanók, Pallú, Hecrón és Karmí. 4 Jóél utódai: az ő fia volt Semajá, ennek a fia Góg, ennek a fia Simí, 5 ennek a fia Míká, ennek a fia Reájá, ennek a fia Baal, 6 ennek a fia Beérá, akit fogságba vitt Tiglat-Pilezer asszír király. Beérá volt a rúbeniek fejedelme. 7 Ezek voltak a testvérei nemzetségük szerint, akiket származásuk szerint jegyzékbe vettek: Jeiel nemzetségfő és Zekarjá 8 meg Bela, Ázáz fia, aki Sema fia, aki Jóél fia volt. Lakóhelye Aróérban volt egészen Nebóig és Baal-Meónig, 9 kelet felé pedig az Eufrátesz folyamig elnyúló pusztá széléig terjeszkedett, mert megszorodott a jószáguk Gileád földjén. 10 Saul idejében háborút indítottak a hagriak ellen; kiirtották őket, majd a sátraikban laktak Gileád egész keleti vidékén. 11 Gád fiai velük szemben laktak Básán földjén Szalkáig. 12 Jóél volt a nemzetségfő, Sáfám a helyettese; Janaj és Sáfát is Básánban lakott. 13 Testvéreik családonként ezek voltak: Míkáél, Mesullám, Seba, Jóraj, Jakán, Zía és Héber, összesen heten. 14 Ezek Abihajil fiai, aki Húri fia, aki Járóah fia, aki Gileád fia, aki Míkáél fia, aki Jesúsaj fia, aki Jahdó fia, aki Búz fia volt. 15 Ahí, Abdiél fia, Gúni unokája volt a család nemzetségfője. 16 Ők laktak Gileádot, a Básánt és az ottani falvakat, továbbá a Sárónt összes legelőjével együtt, egyik végétől a másikig. 17 Mindezeket felvették a származási jegyzékbe Jótámnak, Júda királyának és Jeroboámnak, Izráel királyának az idejében. 18 Rúben fiai, a gádiak és Manassé törzsének az egyik fele – csupa vitéz, karddal-pajzzsal felszerelt gyalogos vagy íjász, képzett harcos, negyvennégyezer-hétszázhatvan hadköteles – 19 háborút indított a hagriak ellen, Jetúr, Náfis és Nódáb ellen. 20 Segítséget kaptak velük szemben, és hatalmukba kerültek a hagriak és mindazok, akik velük tartottak, mert Istenhez kiáltottak segítségért a harcban, ő pedig meghallgatta kérésüket, mert bíztak benne. 21 Jószágukat is elhajtották: ötvenezer tevét, kétszázötvenezer juhot, kétezer szamarat, valamint százezer embert. 22 Sokan estek el halálra sebzetten, mert Istentől volt ez a harc. Az ő helyükön laktak a fogságig. 23 Manassé törzsének egyik fele azon a földön telepedett le, amely Básántól Baal-Hermónig, Szenírig és a Hermón-hegységig terjed. Ezek igen megsokasodtak. 24 Családjaik nemzetségfői ezek voltak: Éfer, Jisí, Eliél, Azriél, Jirmejá, Hódavjá és Jahdiél, vitéz férfiak, híres emberek, családjaik nemzetségfői. 25 De hűtlenné váltak őseik Istenéhez, mert azoknak a népeknek az isteneivel paráználkodtak, amelyeket Isten kipusztított előlük az országból. 26 Ezért arra indította Izráel Istene Púl asszír

királynak és Tiglat-Pileser asszír királynak a lelkét, hogy fogságba vigye a rúbenieket, a gádiakat és Manassé törzse felét. Elvitte őket Halahba és a Hábór mellé, Hárába és Gózáni folyója mellé. Ott vannak még ma is. 27 Lévi fiai Gérsón, Kehát és Merári voltak. 28 Kehát fiai voltak: Amrám, Jichár, Hebrón és Uzziél. 29 Amrám gyermekei Áron, Mózes és Mirjám, Áron fiai pedig Nádáb, Abihú, Eleázár és Ítamár voltak. 30 Eleázár nemzette Fineást, Fineás nemzette Abisúát, 31 Abisúa nemzette Bukkít, Bukki nemzette Uzzít, 32 Uzzí nemzette Zerahját, Zerahja nemzette Merájót, 33 Merájót nemzette Amarját, Amarja nemzette Ahítúbot, 34 Ahítúb nemzette Cádókot, Cádók nemzette Ahímaacot, 35 Ahímaac nemzette Azarját, Azarja nemzette Jóhánánt, 36 Jóhánán nemzette Azarját; ő már abban a templomban végezte a papi szolgálatot, amelyet Salamon épített Jeruzsálemben. 37 Azarja nemzette Amarját, Amarja nemzette Ahítúbot, 38 Ahítúb nemzette Cádókot, Cádók nemzette Sallúmot, 39 Sallúm nemzette Hilkiját, Hilkija nemzette Azarját, 40 Azarja nemzette Szeráját, Szeraja nemzette Jócádákot. **41 Amikor az Úr Júdát és Jeruzsálemet Nebukadnecarral fogságba vitette, Jócádák is velük ment.**

KÉRDÉS: EZEK A HOSSZÚ FELSOROLÁSOK MENNYIBEN TEKINTHETŐK ISTEN ÍGÉJÉNEK? ITT TÉVED A PLENÁRIS INSPIRÁCIÓ, HISZEN EZEK A MAI KERESZTÉNY EMBERNEK NEM RELEVÁNSAI!

1Krón 6

Lévi fiai Gérsón, Kehát és Merári voltak. 2 Név szerint ezek voltak Gérsón fiai: Libni és Simi. 3 Kehát fiai voltak: Amrám, Jichár, Hebrón és Uzziél. 4 Merári fiai Mahli és Músi voltak. Ezek Lévi nemzetségei családjaik szerint. 5 Gérsón fia Libni, ennek a fia Jahat, ennek a fia Zimmá, 6 ennek a fia Jóáh, ennek a fia Iddó, ennek a fia Zerah és ennek a fia Jeotraj. 7 Kehát utódai voltak: az ő fia Amminádáb, ennek a fia Kórah, ennek a fia Asszír, 8 ennek a fia Elkáná, ennek a fia Ebjászáf, ennek a fia pedig Asszír. 9 Ennek a fia Tahat, ennek a fia Úriél, ennek a fia Uzzijja és ennek a fia Saul. 10 Elkáná fiai Amászaj és Ahímót voltak. 11 Ennek a fia Elkáná, ennek a fia Cófaj, ennek a fia Nahat, 12 ennek a fia Eliáb, ennek a fia Jeróhám, ennek a fia Elkáná, ennek a fia Sámuel. 13 Sámuel fiai: Jóél volt az elsőszülött, Abijja a második. 14 Merári utódai voltak: Mahli, ennek a fia Libni, ennek a fia Simi, ennek a fia Uzza, 15 ennek a fia Simá, ennek a fia Haggijja és ennek a fia Aszaja. 16 Ezeket bízta meg Dávid, hogy az Úr házában vezessék az éneklést, miután elhelyezte ott a ládát. 17 Ők végezték az éneklés szolgálatát a kijelentés sátrának a hajléka előtt, amíg Salamon föl nem építette az Úr házat Jeruzsálemben, szolgálatban állva a rájuk vonatkozó rendtartás szerint. 18 Ezek álltak szolgálatban fiaikkal együtt: a kehátiak fiai közül Hémán, az énekes, aki Jóél fia, aki Sámuel fia, 19 aki Elkáná fia, aki Jeróhám fia, aki Eliél fia, aki Tóah fia, 20 aki Cuf fia, aki Elkáná fia, aki Mahat fia, aki Amászaj fia, 21 aki Elkáná fia, aki Jóél fia, aki Azarja fia, aki Cefanja fia, 22 aki Tahat fia, aki Asszír fia, aki Ebjászáf fia, aki Kórah fia, 23 aki Jichár fia, aki Kehát fia, aki Lévi fia, aki pedig Izrael fia volt. 24 Testvére, Ászáf állt a jobbján. Ászáf Berekja fia volt, aki Simá fia, 25 aki Míkáél fia, aki Baaszaja fia, aki Malkijja fia, 26 aki Etni fia, aki Zerah fia, aki Adaja fia, 27 aki Étán fia, aki Zimmá fia, aki Simi fia, 28 aki Jahat fia, aki Gérsón fia, aki Lévi fia volt. 29 Testvéreik, Merári fiai, bal felől voltak: Étán, Kisi fia, aki Abdí fia, aki Mallúk fia, 30 aki Hasabja fia, aki Amacja fia, aki Hilkija fia, 31 aki Amci fia, aki Báni fia, aki Semer fia, 32 aki Mahli fia, aki Músi fia, aki Merári fia, aki Lévi fia volt. **33 Testvéreikre, a lévítákra volt bízva mindenféle szolgálat az Isten házában hajlékánál. 34 Az áldozatokat azonban Áron és fiai mutatták be az égőáldozati és az illatáldozati oltáron, továbbá ők végeztek minden teendőt a szentek szentjében, és ők szereztek engesztelést Izraelnek – mindenben úgy, ahogyan Mózes, az Isten szolgálja megparancsolta.** 35 Áron utódai ezek voltak: Eleázár volt a fia, ennek a fia Fineás, ennek a fia Abisúa, 36 ennek a fia Bukki, ennek a fia Uzzí, ennek a fia Zerahja, 37 ennek a fia Merájót, ennek a fia Amarja, ennek a fia Ahítúb, 38 ennek a fia Cádók,

és ennek a fia Ahímaac volt. 39 Ezek voltak a lakóhelyeik, a területükön levő sátoztáborok: Áron fiai közül a kehátiak nemzetségének, mivel a sorsolás révén nekik jutott, 40 odaadták Júda földjén Hebrónt a körülötte levő legelőkkel együtt. 41 De a város mezejét és falvait Kálébnak, Jefunne fiának adták. 42 Áron fiainak adták a menedékvárosokat: Hebrónt, Libnát és legelőit, Jattírt és Estemóát és legelőit, 43 Hílézt és legelőit, Debírt és legelőit, 44 Ásánt és legelőit, Bét-Semest és legelőit. 45 Benjámín törzséből pedig Gebát és legelőit, Álemetet és legelőit, Anátót és legelőit. Nemzetségeiknek összesen tizenhárom városuk volt. 46 Kehát többi fiának, akik a törzs nemzetségéből még hátra voltak, tíz város jutott sorsolás útján Efraim törzséből, Dán törzséből és Manassé törzsének a feléből. 47 Gérsón fiainak nemzetségeik szerint **tizenhárom város** jutott Issakár törzséből, Ásér törzséből, Naftáli törzséből és Manassé törzséből Básánban. 48 Merári fiainak nemzetségeik szerint tizenkét város jutott sorsolás útján Rúben törzséből, Gád törzséből és Zebulon törzséből. 49 Így adtak Izráel fiai a lévítáknak városokat és legelőket. 50 Sorsolással adták oda Júda fiainak törzséből, Simeon fiainak törzséből és Benjámín fiainak törzséből ezeket a név szerint megnevezett városokat. 51 Kehát fiainak többi nemzetsége Efraim törzsetől kapta meg a nekik kisorsolt városokat. 52 Nekik adták át az alábbi menedékvárosokat: Sikemet és legelőit Efraim hegyvidékén, Gézert és legelőit, 53 Jokmeámot és legelőit, Bét-Hórónt és legelőit, 54 Ajjálónt és legelőit, Gat-Rimmónt és legelőit; 55 Manassé fele törzséből Anért és legelőit meg Bileámot és legelőit. Ezeket adták Kehát többi fia nemzetségének. 56 Gérsón fiainak adták Manassé fél törzsének a nemzetségeiből Básánban Gólánt és legelőit, Astárotót és legelőit; 57 Issakár törzséből Kedest és legelőit, Dobratot és legelőit, 58 Rámótót és legelőit meg Anémot és legelőit; 59 Ásér törzséből Másált és legelőit, Abdónt és legelőit, 60 Húkókot és legelőit, Rehóbot és legelőit; 61 Naftáli törzséből Galileában Kedest és legelőit, Hammónt és legelőit, Kirjátajimot és legelőit. 62 Merári többi fiának Zebulon törzséből Rimmónót és legelőit, Tábórt és legelőit; 63 a Jordánon túl, Jerikóval szemben, a Jordántól keletre eső részen Rúben törzséből a pusztában Becert és legelőit, Jahcát és legelőit, 64 Kedémótót és legelőit, Méfaatot és legelőit; 65 Gád törzséből Gileádban Rámótót és legelőit, Mahanajimot és legelőit, 66 Hesbónt és legelőit, Jazért és legelőit.

1Krón 7

Issakárnak négy fia volt: Tóla, Púa, Jásúb és Simrón. 2 Tóla fiai voltak Uzzí, Refájá, Jeriél, Jahmaj, Jibszám és Sámuel. Tóla családfői nemzetségük kiváló vitézei voltak. Számuk Dávid idejében huszonkétezer-hatszáz volt. 3 Uzzí fia volt Jizrahjá. Jizrahjá fiai voltak: Míkáél, Óbadjá, Jóél és Jissijjá. Mind az öten főemberek voltak. 4 Családi névjegyzékük szerint a hozzájuk tartozó, katonai szolgálatra rendelt csapatokhoz harminchatezer ember tartozott, mert sok feleségük és sok fiuk volt. 5 Testvéreik, Issakár egész nemzetsége, kiváló vitézek voltak, összesen nyolcvanhétezen, akiket beírtak a származási jegyzékbe. 6 Benjámín fiai hárman voltak: Bela, Beker és Jediaél. 7 Bela fiai voltak: Ecbón, Uzzí, Uzzíél, Jerimót és Írí, ez az öt családfő és kiváló vitéz. A származási jegyzékbe huszonkétezer-harmincnyegen voltak beírva. 8 Beker fiai voltak: Zemírá, Jóás, Eliézer, Eljóénaj, Omrí, Jerémót, Abijjá, Anátót és Álemet. Mindezek Beker fiai voltak. 9 A származási jegyzékbe húszezer-kétszáz tőlük származó családfő és kiváló vitéz volt beírva. 10 Jediaél fia Bilhán volt. Bilhán fiai voltak: Jeús, Benjámín, Éhúd, Kenaaná, Zétán, Tarsís és Ahísahar. 11 Mindezek Jediaél fiai voltak, családfők és kiváló vitézek; a katonai szolgálatra alkalmas emberek tizenhétezer-kétszázan voltak. 12 Suppím és Huppím Ír fiai voltak. Husím Ahér fia volt. 13 Naftáli fiai voltak: Jahaciél, Gúni, Jécer és Sallúm, Bilha unokái. 14 Manassé fia volt Aszriél, akit arám másodfelesége szült. Ő szülte Mákírt, Gileád atyját is. 15 Mákír pedig feleségül vette Huppím és Suppím Maaká nevű hűgát. Egy másik fiának Celofhád volt a neve. Celofhádnak csak leányai voltak. 16 Maaká, Mákír felesége fiút szült, akit Peresnek nevezett el, öccsét pedig Seresnek. Ennek a fiai

voltak Úlám és Rekem. 17 Úlám fia Bedán volt. Ezek Gileádnak, Mákír fiának, Manassé unokájának a fiai. 18 Nővére, Móleket szülte Íshódot, Abiezert és Mahlát. 19 Semída fiai voltak Ahján, Sekem, Likhí és Aníám. 20 Efraim fia volt Sútelah, ennek a fia Bered, ennek a fia Tahat, ennek a fia Eladá, ennek a fia Tahat, 21 ennek a fia Zábád, ennek a fiai: Sútelah, Ézer és Elád. Ezeket megölték a gátiak, annak a földnek az őslakosai, mert lementek, hogy elvegyék a jószágukat. 22 Apjuk, Efraim sokáig gyászolt, ezért elmentek hozzá a testvérei, hogy megvigasztalják. 23 Azután bement a feleségéhez, az pedig teherbe esett, és fiút szült, akit Beríanak neveztek el, mert ez akkor történt, amikor szerencsétlenség érte a házát. 24 Leánya Seerá volt, aki Alsó- és Felső-Bét-Hórónt és Uzzén-Seerát építette. 25 Fia Refah volt, ennek a fia Resef, ennek a fia Telah, ennek a fia Tahan, 26 ennek a fia Ladán, ennek a fia Ammíhúd, ennek a fia Elisámá, 27 ennek a fia Nún, ennek a fia pedig Józsué volt. 28 Az ő birtokuk és lakóhelyük volt Bétel és falvai, keletre Naarán, nyugatra Gézer és falvai, Sikem és falvai, egészen Ajjáig és falvaiig. 29 Manassé fiainak a birtokában voltak Bét-Seán és falvai, Taanak és falvai, Megiddó és falvai, Dór és falvai. Ezekben laktak Izráel fiának, Józsefnek az utódai. 30 Ásér fiai voltak: Jimná, Jisvá, Jisví, Bería és ezeknek a húga, Szerah. 31 Bería fiai voltak Héber és Malkiél, aki Birzajit apja volt. 32 Héber nemzette Jaflétot, Sómért, Hótámot és ezeknek a hűgát, Súát. 33 Jaflét fiai voltak: Pászak, Bimhál és Asvát. Ezek Jaflét fiai. 34 Sómér fiai voltak: Ahí, Rohgá, Jehubbá és Arám. 35 Testvérének, Hélemnek a fiai voltak: Cófah, Jimná, Séles és Ámal. 36 Cófah fiai voltak: Szúah, Harnefer, Súál, Béri és Jimrá, 37 meg Becer, Hód, Sammá, Silsá, Jitrán és Beérá. 38 Jeter fiai voltak: Jefunne, Piszpá és Ará. 39 Ullá fiai voltak: Árah, Hanniél és Ricjá. 40 Mindezek Ásér utódai voltak: családfők, válogatott, kiváló vitézek, elsők a fejedelmek között. Amikor származási jegyzékbe vették őket a katonai szolgálatra, szám szerint huszonhatezren voltak.

1 Krón 8

Benjámin nemzette elsőszülöttjeként Belát, másodikként Asbélt, harmadikként Ahrahot, 2 negyedikként Nóhát, ötödikként pedig Ráfát. 3 Bela fiai voltak: Addár, Géra és Abíhúd, 4 Abísúa, Naamán és Ahóah, 5 Géra, Sefúfán és Húrám. 6 Ezek voltak Éhúd fiai, Geba lakóinak a családfői, de áttelepítették őket Mánahatba: 7 Naamán, Ahijjá és Géra, aki áttelepítette őket, és ő nemzette Uzzát meg Ahíhúdot. 8 Saharajim Móáb mezején nemzett fiakat, miután elbocsátotta feleségeit, Húsímot és Baarát; 9 Hódesnek, a feleségének nemzette Jóbábot, Cibját, Mésát és Malkámot, 10 Jeúcot, Szokját és Mirmát. Ezek a fiai családfők voltak. 11 Húsímnak nemzette Abítúbot és Elpaalt. 12 Elpaal fiai voltak: Éber, Misám és Semed, aki Ónót, Lódot és falvait építette, 13 Bería és Sema, Ajjálón lakóinak a családfői kergették el Gát lakosait. 14 Ahjó, Sásák és Jerémót, 15 Zebadjá, Arád és Éder, 16 Míkáél, Jispá és Jóhá voltak Bería fiai. 17 Zebadjá, Mesullám, Hizki és Héber, 18 Jismeraj, Jizliá és Jóbáb voltak Elpaal fiai. 19 Jákím, Zikrí és Zabdí, 20 Eliénaj, Cilletaj és Eliél, 21 Adájá, Berájá és Simrát voltak Simí fiai. 22 Jispán, Éber és Eliél, 23 Abdón, Zikrí és Hánán, 24 Hananjá, Élám és Antótijjá, 25 Jifdejá és Penúél voltak Sásák fiai. 26 Samseraj, Seharjá és Ataljá, 27 Jaaresjá, Élijjá és Zikrí voltak Jeróhám fiai. 28 Ezek a családfők nemzetségük főemberei voltak, Jeruzsálemben laktak. 29 Gibeónban lakott Jeíél, Gibeón atyja; feleségének Maaká volt a neve. 30 Elsőszülött fia Abdón volt, azután Cúr, Kís, Baal és Nádáb, 31 Gedór, Ahjó és Zeker. 32 Miklót nemzette Simát. Rokonságukkal együtt ezek is Jeruzsálemben laktak, testvéreikkel átellenben. 33 Nér nemzette Kíst, Kís nemzette Sault, Saul nemzette Jónátánt, Malkísúát, Abínádábot és Esbaalt. 34 Jónátán fia Meribbaal volt, és Meribbaal nemzette Míkát. 35 Míká fiai Pítón, Melek, Taréa és Áház voltak. 36 Áház nemzette Jóaddát, Jóaddá nemzette Álemetet, Azmávetet és Zimrít, Zimrí nemzette Mócát, 37 Mócá nemzette Binát. Ennek a fia volt Refájá, ennek a fia Elászá, és ennek a fia Ácél. 38 Ácélnek hat fia volt, név szerint ezek: Azríkám, Bókerú, Jismáél, Searjá, Óbadjá és Hánán; mindezek Ácél fiai voltak. 39 Testvérének, Éseknek a fiai voltak: Úlám az

elsőszülött, Jéus a második, és Elífelet a harmadik. 40 Úlám fiai kiváló vitézek és íjászok voltak. Gyermekük és unokáik megsokasodva százötvenen voltak. Mindezek Benjámin fiai voltak.

1Krón 9

1 Így vették egész Izráelt származási jegyzékbe, és írták be őket Izráel királyainak a könyvébe. A júdaiakat hűtlenségük miatt fogságba hurcolták Babilóniába. 2 Az első lakosok, akik visszakerültek birtokukra és városaikba, izráeliek, papok, lévíták és templomszolgák voltak. 3 Jeruzsálemben Júda és Benjámin fiai, valamint Efraim és Manassé fiai közül valók laktak: 4 Útaj, Ammíhúd fia, aki Omrí fia, aki Imrí fia, aki Bání fia, Pérecnek, Júda fiának az utódai közül. 5 A sílóiak közül Aszájá, az elsőszülött és a fiai. 6 Zerah fiai közül Jeúél és rokonsága, hatszázkilencvenen. 7 Benjámin fiai közül való volt Szallú, Messullám fia, aki Hódavjá fia, aki Hasszenuá fia volt. 8 Továbbá Jibnejá, Jeróhám fia, Élá, Uzzí fia, aki Mikrí fia volt, és Mesullám, Sefatjá fia, aki Reúél fia, aki Jibnijjá fia volt. 9 Rokonaik származásuk szerint kilencszázötvenhatan voltak. Mindezek a férfiak családfők voltak, ki-ki a maga családjában. 10 A papok közé tartozott Jedajá, Jójáríb és Jákín; 11 Azarjá, Hilkiijá fia, aki Mesullám fia, aki Cádók fia, aki Merájót fia, aki Ahítúbnak, az Isten háza felügyelőjének a fia volt. 12 Továbbá Adájá, Jeróhám fia, aki Pashúr fia, aki Malkijjá fia volt, és Maszaj, Adiél fia, aki Jahzérá fia, aki Mesullám fia, aki Mesillémít fia, aki Immér fia volt. 13 Rokonságuk, a családfők ezerhétszázhatvanan voltak, kiváló emberek Isten háza szolgálatának a munkájában. 14 A lévíták közé tartozott Semajá, Hassúb fia, aki Azríkám fia, aki Hasabjá fia volt, Merári fiai közül. 15 Bakbakkar, Heres és Gálál, továbbá Mattanjá, Míká fia, aki Zikrí fia, aki Ászáf fia volt. 16 Azután Óbadjá, Semajá fia, aki Gálál fia, aki Jedútún fia volt; meg Berekjá, Ászá fia, Elkáná unokája, aki a netófiak falvaiban lakott. 17 Kapuőrök voltak: Sallúm, Akkúb, Talmón és Ahíman. Testvérük, Sallúm volt a vezetőjük; 18 még most is ott szolgálnak a keletre néző királyi kapunál. Ők voltak a kapuőrök Lévi fiainak a táboraiban. 19 Sallúm pedig, Kóré fia, aki Ebjászáf fia, aki Kórah fia volt, testvéreivel együtt, akik a kórahiak családjából származtak, a szolgálat munkájában a sátor küszöbének az őrei voltak, mert már őseik is az Úr tábora bejáratának az őrei voltak. 20 Fejedelmük egykor Fineás, Eleázár fia volt – az Úr legyen vele! 21 Zekarjá, Meselemjá fia a kijelentés sátra bejáratának a kapuőre volt. 22 A küszöbök választott kapuőrei összesen kétszázötvenketten voltak. Őket falvaikban vették **származási jegyzékbe, megbízatásukat már Dávid, sőt Sámuel, a látó alapozta meg. 23 Ők és fiaik őrizték az Úr házának, illetve a sáturnak a kapuit. 24 A négy égtáj irányában voltak örök: keletre, nyugatra, északra és délre. 25 A falvakban lakó testvéreiknek időről időre hét napra be kellett vonulniuk hozzájuk. 26 Mert az állandó megbízatás a négy főkapuőre volt, akik lévíták voltak. Ők voltak az Isten háza kamráinak és kincseinek a felügyelői. 27 Az Isten háza körül töltötték az éjszakát, mivel rájuk volt bízva az őrködés, és ők nyitották ki minden reggel az ajtókat. 28 A kapuőrök közül kerültek ki azok, akikre az istentiszteleti felszereléseket bízta. Ezeket megszámlálva kellett bevinniük és megszámlálva kellett kihozniuk. 29 Közülük kerültek ki azok is, akik számontartották a felszerelést, a szentély egész felszerelését: a finomlisztet, a bort, az olajat, a tömjént és a balzsamokat is; 30 ám a balzsamokból az illatos kenetet csak a papoknak volt szabad kikeverni. 31 Mattitjára, az egyik lévítára, a kórahi Sallúm elsőszülöttjére bízta a sütés munkájának felügyeletét. 32 Néhány keháti testvérükre bízta, hogy a sorba rakott kenyereket szombatrol szombatra kirakják. 33 Az énekesek, a lévíták családfői soha nem pihenhettek kamráikban, mert éjjel-nappal végezniük kellett munkájukat. 34 A lévíták családfői voltak ezek, származásuk szerint főemberek, és Jeruzsálemben laktak. 35 Gibeóban lakott Jeíél, Gibeón atyja; feleségének Maaká volt a neve. 36 Elsőszülött fia Abdón volt, azután Cúr, Kís, Baal, Nér és Nádáb, 37 Gedór, Ahjó, Zekarjá és Miklót. 38 Miklót nemzette Simát. Rokonságukkal együtt ezek is Jeruzsálemben laktak, testvéreikkel átellenben. 39 Nér nemzette**

Kíst, Kis nemzette Sault, Saul nemzette Jónátánt, Malkísúát, Abínádábot és Esbaalt. 40 Jónátán fia Meribbaal volt, és Meribbaal nemzette Míkát. 41 Míká fiai voltak: Pítón, Melek, Taréa és Áház. 42 Áház nemzette Jarát, Jará nemzette Álemetet, Azmávetet és Zimrít, Zimrí nemzette Mócát, 43 Mócá nemzette Binát, ennek a fia volt Refájá, ennek a fia Elászá, ennek a fia Ácél. 44 Ácélnek hat fia volt, név szerint ezek: Azríkám, Bókerú, Jismáél, Searjá, Óbadjá és Hánán. Ezek voltak Ácél fiai.

1Krón 10

¹A filiszteusok háborút viseltek Izrael ellen, és az izráeliek megfutamodtak a filiszteusok előtt. Elestek borították a Gilbóá-hegyet. ²A filiszteusok Saulnak és fiainak a nyomába szegődtek, és megölték a filiszteusok Jónátánt, Abínádábot és Malkísúát, Saul fiait. ³Heves küzdelem dült Saul körül, de végül eltalálták az íjászok. Megsebesítették az íjászok, ⁴ezért azt mondta Saul a fegyverhordozójának: Húzd ki a kardod, és szúrj le vele, hogy ha ideérnek ezek a körülmetéletlenek, ne üzzenek gúnyt belőlem! De a fegyverhordozó nem akarta megtenni, mert nagyon félt. Ekkor fogta Saul a kardját, és beledőlt. ⁵Amikor látta a fegyverhordozója, hogy meghalt Saul, ő is a kardjába dőlt, és meghalt. ⁶Így halt meg Saul és három fia, és vele együtt egész háza népe is meghalt. ⁷Amikor látták mindazok az izráeliek, akik a völgyben laktak, hogy azok megfutamodtak, és hogy Saul is meghalt fiaival együtt, elhagyták városaikat, és elmenekültek, a filiszteusok pedig odajöttek, és letelepedtek azokban. ⁸Másnap eljöttek a filiszteusok, hogy kifosszák az elesetteket. Megtalálták Sault és a fiait, amint ott feküdtek a Gilbóá-hegyen. ⁹Kifosztották őt, magukkal vitték a fejét és a fegyvereit, és körbeküldték a filiszteusok földjén, hogy megvigyék az örömhírt bálványaiknak és a népnek. ¹⁰Fegyverzetét isteneik templomában helyezték el, koponyáját pedig kiakasztották Dágón templomában. ¹¹Amikor azonban meghallották a jábés-gileádiak, hogy mit tettek Saullal a filiszteusok, ¹²harcosaik elindultak, és leszedték Saulnak és fiainak a holttestét, és elvitték Jábésba. Ott temették el csontjaikat Jábésban egy tölgyfa alatt, majd hétnapos böjtöt tartottak. ¹³Így halt meg Saul a hűtlensége miatt, mert hűtlen lett az ÚRhoz, és nem fogadta meg az ÚR szavát. Sőt szellemet idéztetett, és azt kérdezte meg, ¹⁴nem az URat kérdezte meg. Ezért ölette meg őt, a királyságot pedig Dávidra, Isai fiára ruházta.

1Krón 11

¹Ezután egész Izrael összegyűlt Dávidhoz Hebrónba, és ezt mondta: Nézd, mi a csontod és húsod vagyunk! ²Azelőtt is, amikor még Saul volt a király, te vezetted harcba és hoztad vissza Izraélt, és ezt mondta neked Istened, az ÚR: Te leszel népemnek, Izraelnek a pásztora, te leszel népemnek, Izraelnek a fejedelme! ³Megjelentek tehát Izrael vénei a király előtt Hebrónban, és Dávid szövetséget kötött velük Hebrónban az ÚR színe előtt. Ők pedig fölkenték Dávidot Izrael királyává, ahogyan kijelentette Sámuel által az ÚR. ⁴Ezután Dávid egész Izraellel együtt elment Jeruzsálem, azaz Jebúsz alá, ahol a jebúsziak voltak az ország őslakói. ⁵Jebúsz lakói ezt mondták Dávidnak: Ide ugyan nem jössz be! Dávid azonban elfoglalta Sion sziklavárát, és ez lett Dávid városa. ⁶Azt mondta Dávid: Aki elsőnek vág le egy jebúszit, az lesz a fővezér! Mivel elsőnek Jóáb, Cerújá fia jutott föl, ő lett a fővezér. ⁷Azután letelepedett Dávid a sziklavárban, ezért nevezték el azt Dávid városának. ⁸És Dávid kiépítette a várost körös-körül, a Milló-erődöt és környékét, Jóáb pedig a város többi részét állította helyre. ⁹Dávid egyre jobban emelkedett, mert vele volt a Seregek URa. ¹⁰Ezek voltak Dávid legkiválóbb vitézei, akik támogatták őt az uralkodásban, és egész Izraellel együtt királlyá tették az ÚR igéje szerint, melyet Izraélről mondott.

¹¹Ezek voltak szám szerint Dávid vitézei: Josobám, Hakmóni fia, egy főtiszt, aki úgy forgatta a lándzsáját, hogy egy alkalommal háromszáz embert döfött le. ¹²Azután Eleázár, az ahóhi

Dódónak a fia, egyike a három vitéznek. ¹³Ő volt Dávid mellett Efesz-Dammímban, ahova a filiszteusok harcra gyülekeztek. A mező egy darabja árpával volt ott bevetve. Amikor a hadinép megfutamodott a filiszteusok előtt, ¹⁴ők megálltak annak a darab földnek a közepén, megvédték azt, és megverték a filiszteusokat. Így adott az ÚR nagy győzelmet. ¹⁵Egyszer a harminc vezér közül hárman elmentek Dávidhoz a kősziklára, az Adullám-barlangba, amikor a filiszteusok serege a Refáim-völgyben táborozott. ¹⁶Dávid akkor a sziklavárban volt, a filiszteusok előőrsége pedig ugyanakkor Betlehemnél. ¹⁷Dávid eltikkadt, és ezt mondta: Ó, bárcsak valaki vizet hozna nekem a betlehemi kútból, onnan a kapu mellől! ¹⁸Erre ez a három ember áttört a filiszteus táboron, vizet merített Betlehemben a kapu melletti kútból, elhozták, és odavitték Dávidnak. Dávid azonban nem akarta meginni, hanem kiöntötte áldozatul az ÚRnak, ¹⁹és ezt mondta: Isten mentsen meg attól, hogy ilyet tegyek! Igyam meg azoknak az embereknek a vérének, akik kockára tették az életüket?! Mert az életüket tették kockára, amikor azt elhozták. Ezért nem akarta meginni. Ilyeneket vitt véghez ez a három vitéz. ²⁰Abísaj, Jóáb testvére volt ennek a háromnak a parancsnoka. Ő úgy forgatta a lándzsáját, hogy háromszáz embert döfött le. Ő volt a leghíresebb a három közül. ²¹A három közül a másik kettőnél tekintélyesebb volt, ezért lett a parancsnokuk, de a hárommal nem ért föl. ²²A Kabceéltől való Benájá, Jójádá fia is kiváló ember volt, és nagy tetteket vitt véghez. Ő vágta le Móáb két bajnokát. Ő ment le egy verembe, és megölt egy oroszánt, amikor egyszer hó esett. ²³Ugyanő vágott le egy öt könyök magas egyiptomi embert, bár az egyiptomi kezében akkora lándzsa volt, mint a szövőszék tartófája. Ő meg csak bottal ment rá, de kiragadta az egyiptomi kezéből a lándzsát, és a saját lándzsájával ölte meg. ²⁴Ilyeneket vitt véghez Benájá, Jójádá fia. Ő is nevezetes volt, mint az a három vitéz. ²⁵Tekintélyes volt a harminc között, de a háromnak nem ért a nyomába. Dávid a testőrök vezetőjévé

tette.

²⁶Kiváló vitézek voltak: Aszáél, Jóáb testvére, Elhánán, a betlehemi Dódó fia, ²⁷a haróri Sammót, a pelóni Helec, ²⁸a tekóai Írá, Ikkés fia, az anatóti Abíezer, ²⁹a húsái Szibbekaj, az ahóhi Ílaj, ³⁰a netófai Mahraj, a netófai Héled, Baaná fia, ³¹a benjámini Gibeából való Ítaj, Ríbjaj fia, a pirátóni Benájá, ³²a nahalé-gaasi Húraj, az arbai Abiél, ³³a baharúmi Azmávet, a saalbóni Eljhabá, ³⁴a gizóni Hásém fiai, a harári Jónátán, Ságé fia, ³⁵a harári Ahíám, Szákár fia, Elífal, Úr fia, ³⁶a mekéri Héfer, a pelóni Ahíjjá, ³⁷a karmeli Hecró, Naaraj, Ezbaj fia, ³⁸Jóél, Nátán testvére, Mibhár, Hagrí fia, ³⁹az ammóni Celek meg a béróti Nahraj, Jóábnak, Cerújá fiának a fegyverhordozója, ⁴⁰a jeteri Írá, a jeteri Gáréb, ⁴¹a hettita Úriás, Zábád, Ahlaj fia, ⁴²Adiná, a rúbeni Sízá fia, a rúbeniek egyik főembere és vele még harmincan; ⁴³Hánán, Maaká fia, és a mitni Jósáfát, ⁴⁴az asterái Uzzíjjá, az aróeri Hótám fiai: Sámá és Jeíél, ⁴⁵Simrí fia, Jedíael és testvére, a tíci Jóhá, ⁴⁶a mahavimi Eliél, Elnaam fiai: Jeríbjaj és Jósavjá, a móábi Jitmá, ⁴⁷Eliél, Óbéd és a mecóbájái Jaaszíél.

1Krón 12

Ezek voltak azok, akik Dávidhoz mentek Ciklágba akkor, amikor bujdosnia kellett Saul, Kís fia elől. **Ők is a hősök közé tartoztak, akik segítették a harcban. 2 Íjjal voltak fölszerelve, jobb és bal kézzel egyaránt tudtak parittyával köveket, íjjal pedig nyilakat lőni.** Ezek Saul benjámini rokonságához tartoztak. 3 Vezérük Ahíezer volt és Jóás, a gibeai Semáá fiai, és Jeziél meg Pelet, Azmávet fiai, továbbá Beráká és az anatóti Jéhu, 4 a gibeóni Jismajá, a harminc vitéz egyike és ennek a harmincnek a vezetője. 5 Jirmejá, Jahaziél, Jóhánán és a gedéri Józábád. 6 Elúzaj, Jerímót, Bealjá, Semarjáhú és a hárifi Sefatjáhú, 7 Elkáná, Jissíjjá, Azarél, Jóezer és Josobám, a kórahiai 8 és a gedóri Jeróhám fiai: Jóélá és Zebadjá. 9 Gádiak is csatlakoztak Dávidhoz, amikor a sziklavárban, a pusztában volt. Kiváló vitézek, katonának elszegődött emberek, pajzzsal és dárdával fölszerelve; arcuk olyan volt, mint az oroszláné, és olyan gyorsak voltak, mint a zergék a hegyen. 10 Ézer volt az első, Óbadjá a második, Eliáb a harmadik, 11 Mismanná a negyedik, Jirmejá az ötödik, 12 Attaj a hatodik, Eliél a hetedik, 13 Jóhánán a

nyolcadik, Elzábád a kilencedik, 14 Jirmejá a tizedik, Makbannaj a tizenegyedik. 15 Ezek a gádiak csapatparancsnokok voltak. A legkisebb is fölért százzal, a legnagyobb meg ezerrel. 16 Ezek keltek át a Jordánon az első hónapban, amikor színültig volt a medre, és megfutamították a völgy egész lakosságát keletre és nyugatra. 17 Benjáminiak és júdaiak is mentek Dávid sziklavarához. 18 Dávid azonban kivonult eljűk, és így kezdett beszélni hozzájuk: Ha békés szándékkal jöttetek hozzám, hogy segítségemre legyetek, szívesen leszek együtt veletek. De ha el akartok árulni ellenségeimnek, holott az én kezemhez nem tapad erőszak, látni fog és megbüntet atyáink Istene! **19 Ekkor Amászaj, a harmincak vezére lélekkel eltelve így szólt: Tied vagyunk, Dávid, veled tartunk, Isai fia! Békesség, békesség neked! Békesség segítőidnek, mert megsegít téged Istened! Erre magához fogadta őket Dávid, és csapatparancsnokokká tette őket.** 20 Manassébeliek is pártoltak át Dávidhoz, amikor a filiszteusokkal hadba vonult Saul ellen. De nem segítette őket, mert elküldték őt a filiszteusok városfejedelmei, miután tanácsot tartottak, és azt mondták: Ha ez visszatér az urához, Saulhoz, az a fejünkbe kerül! 21 Ciklág felé menetelt, amikor átpártoltak hozzá Manasséból Adnah, Józábád, Jedíaél, Míkáél, Józábád, Elíhú és Cilletaj, akik Manassé ezredeinek a vezetői voltak. 22 Ezek segítették Dávidot a csapatok élén, mert mindnyájan kiváló vitézek voltak, és parancsnokok lettek a hadseregben. **23 Napról napra mentek ilyenek Dávidhoz, hogy segítsék, míg aztán olyan nagy nem lett a tábora, mint az Istené.**

24 Ennyi volt azoknak a harcra fölfegyverzett embereknek a száma, akik Dávidhoz mentek Hebrónba, hogy ráruházzák Saul királyságát az Úr parancsa szerint: 25 Júda fiai, akik pajzsot és dárdát viseltek, hatezer-nyolcszázan voltak, fölfegyverkezve a harcra. 26 Simeon fiai közül való volt hétezer-száz kiváló, harcra termett vitéz. 27 A Lévi fiai közül valók négyezer-hatszázan voltak, 28 továbbá Jójádá, az ároniták fejedelme háromezer-hétszáz emberrel 29 és az ifjú Cádók, kiváló vitéz, atyja háza népével, huszonkét vezető emberrel. 30 Benjámín fiai közül való volt Saulnak háromezer rokona, mert akkor még a többségük megmaradt Saul házában a szolgálatában. 31 Efraim fiai közül való volt húszezer-nyolcszáz kiváló vitéz, családjuk leghíresebb tagjai. 32 Manassé fél törzséből való volt tizennyolcezer ember, akiket név szerint jelöltek ki, hogy menjenek el és tegyék királlyá Dávidot. 33 Issakár fiai közül ott voltak, akik felismerték az alkalmas időt, és tudták, mit kell tennie Izráelnek: kétszáz főember és parancsnokságuk alatt egész rokonságuk. 34 Zebulonból egy akarattal fölsereglett ötvenezer hadköteles, teljes fegyverzettel fölszerelt sorkatona. 35 Naftálból jött ezer vezető ember, és velük együtt harminchétezer pajzssal és lándzsával; 36 a dániak közül huszonnyolcezer-hatszáz sorkatona; 37 Ásérből negyvenezer hadköteles sorkatona, 38 a Jordánon túlról pedig a rúbeniek és a gádiak közül meg Manassé törzse másik feléből százhuszezer ember harcra készen, teljes fegyverzetben. 39 Mindezek a harcosok csatasorba rendezve, tiszta szívvel érkeztek Hebrónba, hogy egész Izráel királyává tegyék **Dávidot, de Izráel többi része is kész volt egy akarattal királlyá tenni Dávidot.** 40 És ott maradtak Dáviddal három napig, ettek-ittak, mert testvéreik gondoskodtak róluk. 41 Sőt még a környékbeliek is, el egészen Issakárig, Zebulonig és Naftáliig, bőven hoztak kenyeret szamarakon, tevéken, öszvéreken és marhákon, élelmet, lisztet, préselt fűgét és aszú szőlőt, bort és olajat, marhát és juhot, mert öröm volt Izráelben.

1Krón 13

1 Dávid tanácsot tartott az ezredesekkel, századosokkal, valamennyi vezérével, 2 majd ezt mondta Dávid Izráel egész gyülekezetének: Ha jónak látjátok, és ha Istenünknek, az Úrnak úgy tetszik, üzenjük meg otthon maradt testvéreinknek Izráel egész területén, meg a papoknak és a lévítáknak a legelőkkal ellátott városaikban, hogy gyűljenek ide hozzánk, 3 és hozzuk el magunkhoz Istenünk ládáját, mert Saul idejében nem törődtünk vele. 4 Erre azt mondta az egész gyülekezet, hogy így kell tenni, tetszett ugyanis a dolog az egész népnek. 5 Összegyűjtötte azért

Dávid egész Izráelt az egyiptomi Sihórtól egészen a Hamátba vezető útig, hogy hozzák el az Isten ládáját Kirjat-Jeárimból. 6 Felvonult tehát Dávid egész Izráellel együtt Baalába, azaz a Júdában levő Kirjat-Jeárimba, hogy elhozzák onnan Istennek, a kerúbokon trónoló Úrnak a ládáját, akinek a nevét segítségül szokták hívni. 7 Az Isten ládáját egy új szekéren szállították el Abínádáb házából, Uzzá és Ahjó vezették a szekeret. 8 Dávid és egész Izrael pedig szent táncot járt Isten színe előtt teljes erővel, énekelve, citera, lant, dob, cintányér és harsona kíséretével. 9 Amikor Kídón szerűjéhez értek, Uzzá kinyújtotta a kezét, hogy megfogja a ládát, mert megbotlottak az ökrök. 10 Ezért fellángolt az Úr haragja Uzzá ellen. Lesújtott rá, mivel kinyújtotta kezét a láda felé, és meghalt ott, az Isten színe előtt. 11 Dávid pedig megdöbbsent attól, hogy az Úr összetörte Uzzát. Ezért nevezik azt a helyet Pérec-Uzzának mindmáig. 12 Akkor félni kezdett Dávid az Istentől, és ezt gondolta: Hogy hozathatnám magamhoz az Isten ládáját? 13 Ezért Dávid nem magához vitette a ládát, Dávid városába, hanem elvitette a gáti Óbéd-Edóm házába. 14 Három hónapig volt az Isten ládája Óbéd-Edóm családjánál, az ő házában, és megáldotta az Úr Óbéd-Edóm háza népét és mindenét.

1Krón 14

1 Hírám, Tírusz királya követeket küldött Dávidhoz, azután cédrusfákat, kőműveseket és ácsmestereket, hogy palotát építsenek neki. 2 Ekkor megértette Dávid, hogy az Úr megerősítette a királyságát Izraelben, és hogy nagygyá és magasztossá tette uralkodását népének, Izraelnek a javára. 3 Dávid több nőt is feleségül vett még Jeruzsálemben, és további fiakat és leányokat nemzett. 4 Ez a nevük azoknak a gyermekeinek, akik Jeruzsálemben születtek: Sammúa, Sóbáb, Nátán és Salamon, 5 Jibhár, Elísúa és Elpelet, 6 Nógah, Nefeg és Jáfia, 7 Elísámá, Beeljádá és Elifelet. 8 Amikor meghallották a filiszteusok, hogy Dávidot fölkenték egész Izrael királyává, fölvonultak a filiszteusok mind, hogy megkeressék Dávidot. Meghallotta ezt Dávid, és kivonult ellenük. 9 A filiszteusok megérkeztek, és ellepték a Refáim-völgyet. 10 Akkor megkérdezte Dávid az Istent: Fölvonuljak-e a filiszteusok ellen? Kezembe adod-e őket? Az Úr ezt felelte neki: Vonulj föl, kezedbe adom őket! 11 Fölvonultak tehát Baal-Perácimba, és ott megverte őket Dávid. **Akkor ezt mondta Dávid: Áttört az Isten általam ellenségeimen, mint víz a gáton!** Ezért nevezték el azt a helyet Baal-Perácimnak. 12 A filiszteusok otthagyták isteneiket, Dávid pedig azt parancsolta, hogy égessék el azokat. 13 Később ismét ellepték a filiszteusok a völgyet. 14 Ekkor Dávid újra megkérdezte az Istent, Isten pedig azt felelte neki: Ne vonulj közvetlenül utánuk, hanem kerüld meg őket, és a szederfák felől vonulj ellenük! 15 Ha majd lépések neszt hallod a szederfák teteje felől, akkor szállj csatába, mert előtted megy Isten, hogy megverje a filiszteusok táborát! 16 Dávid úgy tett, ahogyan megparancsolta neki az Isten, és vágták a filiszteusok seregét Gibeóntól Gézerig. 17 Dávidnak híre ment minden országban, és az Úr rettegést keltett iránta valamennyi nép között.

1Krón 15

Dávid házakat épített magának városában, helyet **jelölt ki az Isten ládájának, és sátort vont föléje.** 2 **Akkor mondta ezt Dávid: Nem szabad másnak hordoznia az Isten ládáját, csak a lévítáknak, mert őket választotta ki az Úr, hogy állandóan hordozzák és gondozzák az Úr ládáját.** 3 Összegyűjtötte azért Dávid Jeruzsálemben egész Izráelt, hogy az Úr ládáját arra a helyre vitesse, amelyet kijelölt számára. 4 Összegyűjtötte Dávid Áron fiait és a lévítákat is: 5 Kehát fiainak a vezetőjét, **Úriélt** és százhusz rokonát, 6 Merári fiainak a vezetőjét, Aszáját és kétszázhusz rokonát, 7 Gérsón fiainak a vezetőjét, Jóélt és százharminc rokonát, 8 Elícáfán fiainak a vezetőjét, Semaját és kétszáz rokonát, 9 Hebrón fiainak a vezetőjét, Eliélt és nyolcvan rokonát, 10 Uzzíél fiainak a vezetőjét, Amminádabot és száztizenkét rokonát. 11 Ezután hívatta Dávid Cádók és Ebjátár papokat, a lévíták közül pedig **Úriélt**, Aszáját, Jóélt, Semaját, Eliélt és

Amminádabot, 12 és ezt mondta nekik: **Ti vagytok a léviták családfői; szenteljétek meg magatokat testvéreitekkel együtt, és vigyétek föl Izráel Istenének, az Úrnak a ládáját arra a helyre, amelyet kijelöltem számára!** 13 Mivel az előző alkalommal nem voltatok jelen, ránk tört Istenünk, az Úr, mert nem az előírások szerint közeledtünk hozzá. 14 **Megszentelték azért magukat a papok és a léviták, hogy fölvigyék Izráel Istenének, az Úrnak a ládáját.** 15 És a léviták rudakkal a vállukra vették az Isten ládáját, ahogyan Mózes parancsolta az Úr beszéde szerint. 16 Dávid megparancsolta a léviták vezetőinek, hogy állítsák föl testvéreiket, az énekeseket hangszerekkel, lantokkal, citerákkal és cintányérokkel, és zendítsenek hangos örömeinkre. 17 A léviták föl is állították Hémánt, Jóél fiát és testvérei közül Ászáfot, Berekjá fiát, továbbá testvéreik, Merári fiai közül Étánt, Kúsájá fiát. 18 Velük együtt másodrangú beosztásban testvéreiket: Zekarját, Bént, Jaaziélt, Semírámót, Jehiélt, Unnit, Eliábot, Benáját, Maaszéját, Mattitját, Elíflét, Miknéját, Óbéd-Edómot és Jeiélt mint öröket. 19 Az énekesek: Hémán, Ászáf és Étán a cintányérokot szólaltatták meg. 20 Zekarjá, Aziél, Semírámót, Jehiél, Unni, Eliáb, Maaszéja és Benája a magas hangú lantokat, 21 Mattitjá, Elíflé, Miknéja, Óbéd-Edóm, Jeiél és Azazjá a mélyebb hangú citerákat kezelték. 22 Kenanjá volt a léviták vezetője az éneklésben, ő irányította az éneklést, mivel értett hozzá. 23 Berekjá és Elkáná örködtek a ládánál, 24 Sebanjá, Jósáfát, Netanél, Amászaj, Zekarjá, Benája és Eliézer papok fűjték a **harsonákat az Isten ládája előtt**, Óbéd-Edóm és Jeiél pedig örködtek a ládánál. 25 Dávid, Izráel vénei és az ezredparancsnokok elmentek, hogy elhozzák örvendezve az Úr szövetségládáját Óbéd-Edóm házából. 26 **Mivel Isten megsegítette a lévitákat, akik az Úr szövetségládáját vitték, hét bikát és hét kost áldoztak.** 27 Dávid lenvászon palástot terített magára, csakúgy, mint a ládát vivő összes lévita, az énekesek meg Kenanjá, az éneklés vezetője is; Dávid egy gyolcs éfódot is viselt. 28 Így vitte egész Izráel az Úr szövetségládáját ujjongva, kürtszó, harsonák, cintányérok, lantok és citerák hangja mellett. 29 **De Míkal, Saul leánya éppen akkor tekintett ki az ablakon, amikor az Úr szövetségládája Dávid városába ért, és látta, ahogy Dávid király ugráncolva járja a szent táncot, ezért szívből megvetette őt.**

1Krón 16

Az Isten ládáját bevitték, és odatették annak a sáturnak a közepére, amelyet Dávid vont fel. Akkor égőáldozatokat és békeáldozatokat mutattak be az Isten színe előtt. 2 Miután Dávid bemutatta az égőáldozatokat és a békeáldozatokat, megáldotta a népet az Úr nevében. 3 Majd minden izráeli férfinak és nőnek osztott egy-egy darab kenyeret, préselt datolyát és aszú szőlőt. 4 Dávid szolgálattelvő lévitákat rendelt az Úr ládája mellé szolgálatra, hogy hirdessék, magasztalják és dicsérjék az Urat, Izráel Istenét. 5 Ászáf volt a vezetőjük, a helyettese Zekarjá, továbbá Jeiél, Semírámót, Jehiél, Mattitjá, Eliáb, Benája és Óbéd-Edóm. Jeiél lanton és citerán, Ászáf pedig cintányéron játszott. 6 Benája és Jahaziél papok voltak az állandó harsonások az Úr szövetségládája előtt. 7 **Azon a napon bizta meg először Dávid Ászáfot és annak rokonságát, hogy magasztalják az Urat.** 8 **Adjatok hálát az Úrnak, hívjátok segítségül nevét, hirdessétek tetteit a népek közt!** 9 **Énekeljétek, zengjétek zsoltárt neki, emlegessétek minden csodáját!** 10 **Dicsőítsétek szent nevét, szívből örüljenek, akik keresik az Urat!** 11 **Folyamodjatok az Úrhoz, az ő hatalmához, keressétek orcáját szüntelen!** 12 **Emlékezzetek csodatetteire, amelyeket véghezvitt, csodáira és döntéseire,** 13 **ti, Izráel utódai, kik szolgálai vagytok, Jákóbnak fiai, kiket kiválasztott!** 14 **Ő, az Úr, a mi Istenünk, az egész földnek szólak döntései.** 15 **Örökké emlékezik szövetségére, ezer nemzedéken át is az adott szavára,** 16 **amelyet Ábrahámmal kötött, ahogy Izsáknak megesküdt.** 17 **Jákób elé tárta, elrendelte, Izráelnek örök szövetségül:** 18 **Neked adom – mondta – Kánaán földjét kiosztott örökségül!**

19 Akkor még alig néhányan voltak, kevesen éltetek ott mint jövevények. 20 Nemzettől nemzetig vándoroltak, egyik országból a másik néphez. 21 De senkinek sem engedte elnyomni

őket, sőt királyokat is megintett miattuk: **22 Ne nyúljatok fölkentjeimhez, prófétáimat se bántsátok! 23 Énekelj az Úrnak, te egész föld! Hirdessétek szabadítását nap mint nap! 24 Beszéljétek el dicsőségét a nemzeteknek, csodáit minden népnek! 25 Mert nagy az Úr, méltó, hogy dicsérjék, félelmetesebb minden istennél. 26 Hiszen a népek istenei csak bálványok, az Úr pedig az ég alkotója. 27 Fenség és méltóság jár előtte, erő és öröm van lakóhelyén. 28 Népek törzsei! Magasztaljátok az Urat! Magasztaljátok az Úr dicsőségét és hatalmát! 29 Magasztaljátok az Úr dicső nevét, ajándékot hozva jöjjetek színe elé! Boruljatok le az Úr előtt szent öltözetben! 30 Reszkess tőle, te egész föld! Szilárdan áll a világ, nem inog. 31 Örüljön az ég, örvendjen a föld, és mondják el a népeknek, hogy uralkodik az Úr! 32 Zúgjon a tenger a benne levőkkel, vigadjon a mező és minden, ami rajta van! 33 Ujjongnak majd az erdő fái az Úr előtt, amikor eljön, hogy ítélkezzen a földön. 34 Adjatok hálát az Úrnak, mert jó, mert örökké tart szeretete! 35 Mondjátok: Segíts meg minket, szabadító Istenünk, ments meg és gyűjts össze a népek közül, hogy hálát adhassunk szent nevednek, és dicsőítve magasztalhassunk téged! 36 Áldott az Úr, Izrael Istene öröktől fogva mindörökre! És az egész nép így felelt: Amen! **GYÖNYÖRŰ HIMNUSZ!** Dicséret az Úrnak! 37 Otthagya azért Dávid az Úr szövetségládája előtt Ászáfot és rokonságát, hogy állandóan végezzék a szolgálatot a ládánál a mindennapi rend szerint, 38 továbbá Óbéd-Edómot és hatvannyolc rokonát. Óbéd-Edóm, Jedútún fia és Hószá voltak a kapuőrök. 39 Cádók főpapot és annak rokonait, a papokat az Úr hajléka előtt hagyta a gibeóni áldozóhalmon, 40 hogy égőáldozatot mutassanak be állandóan az Úrnak az égőáldozati oltáron: reggel meg este egészen úgy, ahogyan meg van írva az Úr törvényében, amelyet Izraelnek parancsolt. 41 Velük volt Hémán, Jedútún és a többi kiválasztott is, akiket név szerint jelöltek ki, hogy így adjanak hálát az Úrnak: Örökké tart szeretete! 42 Hémánnál és Jedútúnnál voltak a harsonák, a cintányérok és az istenes énekeket kísérő hangszerek. Jedútún fiai a kapunál voltak. 43 Azután hazament az egész nép. Dávid is hazament, hogy megáldja háza népét.**

1Krón 17

¹Amikor Dávid már a palotájában lakott, ezt mondta Dávid Nátán prófétának: Nézd, én cédruspalotában lakom, az ÚR szövetségládája pedig sátorlapok alatt. ²Nátán ezt mondta Dávidnak: Tedd meg mindazt, ami szándékodban van, mert veled van az Isten! ³De még azon az éjszakán az történt, hogy így szólt Isten igéje Nátánhoz: ⁴Menj, mondd meg szolgálómnak, Dávidnak, hogy ezt mondta az ÚR: Nem te építesz nekem házat, hogy abban lakjam, ⁵hiszen attól fogva, hogy fölhoztam Izrael fiait, nem laktam házban mindmáig, hanem sátorból sátorba, egyik hajlékból a másikba mentem. ⁶Amíg együtt vándoroltam egész Izráellel, mondtam-e egy szóval is Izrael bármelyik bírójának, akit népem, Izrael pásztorául rendeltem: Miért nem építtetek nekem egy házat cédrusfából? ⁷Most azért ezt mondd szolgálómnak, Dávidnak: Ezt mondja a Seregek URa: Én hoztalak el a legelőről, a juhnyáj mellől, hogy fedjedme légy népemnek, Izraelnek. ⁸Veled voltam mindenütt, amerre csak jártál, kiirtottam előled minden ellenségedet. Olyan nevet szereztem neked, amilyen neve csak a legnagyobbaknak van a földön. ⁹Helyet készítettem népemnek, Izraelnek is, és úgy ültettem el ott, hogy a maga helyén lakhat. Nem kell többé rettegnie, és nem nyomorgatják többé a gonoszok, mint kezdetben, ¹⁰attól az időtől fogva, hogy bírákat rendeltem népemnek, Izraelnek, és megaláztam minden ellenségedet. Azt is kijelentettem neked, hogy az ÚR akarja a te házadat építeni. ¹¹Ha majd letelik az idő, és pihenni térsz őseidhez, fölemelem majd utódodat, az egyik fiadat, és szilárdá teszem az ő királyságát. ¹²Ő épít nekem házat, én pedig megerősítem a trónját örökre. ¹³Atyja leszek, és ő az én fiam lesz. Nem vonom meg tőle szeretetemet, ahogyan megvontam elődödtől, ¹⁴hanem házam és királyságom szolgálatába állítom örökre, és trónja örökké szilárd lesz. ¹⁵Nátán pontosan e beszéd és látomás szerint beszélt Dáviddal. ¹⁶Ekkor bement Dávid király az ÚR színe elé, leült, és ezt mondta: Ki vagyok én, URam, Istenem? És

mi az én házam népe, hogy eljuttattál engem idáig? ¹⁷Sőt még ezt is kevesellted, Istenem, és a távoli jövőre nézve is tettél ígéretet szolgálád házának, és megmutattad nekem azt az embert, akit még nálam is magasabb méltóságra emelsz majd, URam, Istenem! ¹⁸Mit is mondhatna még Dávid, ha ennyire megtisztelted szolgáládát? Hiszen te ismered szolgáládát! ¹⁹URam, a te szolgáláért és a te szándékod szerint vitted véghez mindezt a hatalmas dolgot, hogy megismertesd e hatalmas dolgokat. ²⁰URam, senki nincs hozzád fogható, sőt nincs is rajtad kívül isten, egészen úgy, ahogyan magunk is hallottuk. ²¹Van-e még egy olyan nemzet a földön, mint a te néped, Izráel, amelyért elment az Isten, és kiváltotta, hogy az ő népe legyen, és nevet szerzett magának nagy és félelmetes tettekkel, mint ahogyan te nemzeteket üztél ki néped elől, amelyet kiváltottál Egyiptomból? ²²Így tetted népedet, Izráelt a magad népévé örökre, te pedig, URam, az Istenük lettél. ²³Most azért, URam, maradjon meg örökre az az ígéret, amelyet szolgáládnak és háza népének tettél, és tégy úgy, ahogyan ígérted! ²⁴Akkor megmarad és nagy lesz a te neved örökké, mert ezt mondják: A Seregek URa Izráel Istene, ő az Istene Izráelnek! Szolgáládnak, Dávidnak a háza pedig szilárd lesz színed előtt. ²⁵Te, én Istenem, azt a kijelentést adtad szolgáládnak, hogy megépítéd házát. Ezért volt bátorsága szolgáládnak, hogy így imádkozzék hozzád. ²⁶Valóban, URam, te vagy az Isten, és te ígérted szolgáládnak ezt a jót. ²⁷Áldd meg azért kegyelmesen szolgálád házát, hogy örökre színed előtt legyen! Mert ha te, URam, megáldod, örökre áldott lesz!

1Krón 18

1 Ezután történt, hogy Dávid megverte a filiszteusokat, leigázta őket, és elvette a filiszteusoktól Gátot falvaival együtt. 2 Megverte Móábot is, és a móábiak Dávidnak adófizető szolgálói lettek. 3 Megverte Dávid Hamátnál Hadadezert, Cóbá királyát is, aki az Eufrátesz folyamig akarta kiterjeszteni hatalmát. 4 Elfogott közülük Dávid ezer harci kocsit, hétezer lovas meg húszezer gyalogost, és megbénította Dávid a harci kocsik lovait, csak száz harci kocsit hagyott meg belőlük. 5 Amikor a damaszkuszi arámok eljöttek, hogy megsegítsék Hadadezert, Cóbá királyát, levágott Dávid huszonkétezer arám embert. 6 Majd helyőrséget helyezett Dávid az arám Damaszkuszbába, és az arámok adófizető szolgálói lettek Dávidnak. Így segítette meg az Úr Dávidot mindenütt, ahova csak ment. 7 Elvette Dávid az aranypajzsokat is, amelyeket Hadadezer szolgálói hordtak, és Jeruzsálemba vitette azokat. 8 Dávid igen sok rezet hozott el Tibhatból és Kúnból, Hadadezer városaiból. Abból készíttette Salamon a rézmedencét, az oszlopokat és a rézedényeket. 9 Amikor meghallotta Tóí, Hamát királya, hogy megverte Dávid Hadadezernek, Cóbá királyának egész haderejét, 10 elküldte fiát, Hadóramot Dávid királyhoz mindenféle arany-, ezüst- és réztárggyal, hogy békességgel és áldással köszöntse azért, mert hadat viselt Hadadezerrel, és megverte őt. Hadadezer ugyanis Tóíval is harcban állt. 11 Dávid király ezeket is az Úrnak szentelte azzal az ezüsttel és arannyal együtt, amelyet más népektől: az edómiaktól, a móábiaktól, az ammóniaktól, a filiszteusoktól és az amálékiaktól hozott el. 12 Abísaj, Cerújá fia pedig megvert tizenhét ezer edómit a Sós-völgyben. 13 Dávid Edómba is helyőrséget helyezett el, és egész Edóm Dávid szolgálója lett. Így segítette meg az Úr Dávidot mindenütt, ahova csak ment. 14 Így uralkodott Dávid egész Izráelen, jogot és igazságot szolgáltatva egész népének. 15 A hadsereg parancsnoka Jóáb, Cerújá fia, a főtanácsos pedig Jósáfát, Ahílúd fia volt. 16 Cádók, Ahítúb fia és Abímelek, Ebjátár fia voltak a papok, Savsá pedig a kancellár. 17 Benájá, Jójadá fia a kerétiak és a pelétiak parancsnoka volt. Dávid fiai a legelsőek voltak a király mellett.

1Krón 19

1 Történt ezek után, hogy meghalt Náhás, az ammóniak királya, és utána a fia lett a király. 2 Dávid így gondolkodott: Szeretettel bánok Hánúnnal, Náhás fiával, mert az ő apja is szeretettel

bánt velem. Ezért Dávid követeket küldött, hogy megvigasztalják apja halála miatt. Amikor megérkeztek Dávid udvari emberei az ammóniak országába Hánúnhoz, hogy megvigasztalják, 3 ezt mondták az ammóniak vezérei Hánúnak: Azt hiszed, apádat akarja megtisztelni Dávid, hogy vigasztalókat küldött hozzád? Inkább azért jöttek ide a szolgák, hogy kifürkésszék, kikémleljék és feldúlják az országot! 4 Elfogatta azért Hánún Dávid embereit, megnyíratta őket, ruhájuk felét fenekükig levágatta, és visszaküldte őket. 5 Ezek elmentek, de amikor jelentették Dávidnak, hogy mi történt az embereivel, eléjük küldött, és mivel igen csúffá tették azokat az embereket, ezt üzentek nekik a király: Maradjatok Jerikóban, amíg meg nem nő a szakállatok, azután térjete vissza! 6 Amikor látták az ammóniak, hogy meggyűlöltették magukat Dáviddal, elküldtek Hánún és Ammón fiai ezer talentum ezüstöt Arám-Naharajimba, Arám-Maakába és Cóbába, hogy harci kocsikat és lovakat fogadjanak zsoldjukba. 7 Zsoldjukba fogadtak harminckétezer harci kocsit és Maaká királyát is hadinépével együtt. Ezek megérkeztek, és táborot ütöttek Médebá előtt. Az ammóniak is összegyűltek városaikból, és kivonultak a csatába. 8 Amint ezt meghallotta Dávid, elküldte Jóábót egy egész sereggel, a legvitézebbekkel. 9 Kivonultak az ammóniak is, és csatarendbe álltak a város bejáratánál. A királyok pedig, akik segítségükre jöttek, külön álltak fel a mezőn. 10 Jóáb látta, hogy elől is, hátul is támadás fenyegeti, ezért kiválogatta egész Izráel színe-javát, és csatarendbe állította őket az arámokkal szemben, 11 a hadinép maradékát pedig testvérének, Abisajnak a vezetésére bízta, és ezek az ammóniakkal szemben álltak csatarendbe. 12 Ezt mondta: Ha az arámok erősebbek lesznek nálad, jöjj segítségemre! Ha pedig az ammóniak lesznek erősebbek nálad, akkor én segítek neked. 13 Légy erős, szedjük össze az erőnket népünkért és Istenünk városaiért! Az Úr pedig tegye azt, amit jónak lát! 14 Akkor Jóáb rohamra indult hadinépével az arámok ellen, azok pedig megfutamodtak. 15 Amikor az ammóniak látták, hogy az arámok futnak, ők is megfutamodtak Jóáb testvére, Abisaj elől, és bementek a városba. Jóáb pedig Jeruzsálembé ment. 16 Amikor az arámok látták, hogy vereséget szenvedtek Izráeltől, követeket küldtek, és fölvonultatták a folyamon túli arámokat. Sófak, Hadadezer hadseregparancsnoka állt az élükön. 17 Jelentették ezt Dávidnak, aki összegyűjtötte egész Izráelt, átkelt a Jordánon, megérkezett hozzájuk, és föl sorakozott velük szemben. Csatarendbe állt Dávid az arámokkal szemben, és azok megütköztek vele. 18 De megfutamodtak az arámok Izráel elől, és megölt Dávid az arámok közül hétezer harci kocsin küzdő embert és negyvenezer gyalogost. Sófakot, a hadseregparancsnokot is megölte. 19 Amikor látták Hadadezer szolgái, hogy vereséget szenvedtek Izráeltől, békét kötöttek Dáviddal, és szolgáltak neki. Ezután az arámok nem voltak többé hajlandók segíteni az ammóniakat.

1Krón 20

<p>És lőn az esztendőnek fordulásaival, mikor a királyok harczba menni szoktak, elindítá Joáb a hadat, és elpusztítá az Ammon fiainak földjét. És elmenvén megszállá Rabbát, (Dávid pedig Jeruzsálemben marada) és elfoglalá Joáb Rabbát és elrontá azt. (2Sám 11,1;1Krón 19,1-4.9)</p>	<p>Egy esztendő múlva, abban az időben, amikor a királyok háborúba szoktak vonulni, mozgósította Jóáb a hadsereget, és elpusztította az ammóniak országát. Megérkezett Rabbához, és körülzárta. Dávid azonban Jeruzsálemben maradt. Jóáb elfoglalta és lerombolta Rabbát.</p>
<p>2És elvevé Dávid az ő királyuknak fejéről a koronát, mely egy tálentom arany súlyú vala, s melyben drágakövek valának. És Dávid fejére tette azt, s a városból is temérdek zsákmányt vitt el. (2Sám 12,30)</p>	<p>2 Dávid levette királyuk fejéről a koronát, amelyről kiderült, hogy egy talentum súlyú aranyból készült és drágakövekkel van kirakva, és Dávid a saját fejére helyezte azt. A városból is igen sok zsákmányt vitt el.</p>

<p>3A város népét pedig kihozatá és fűrészszel vágatá, és vasboronákkal és fejszékkel. Így cselekedék Dávid az Ammon fiainak minden városával; azután megtére Dávid az egész néppel Jeruzsálembé. (2Sám 12,31)</p> <p>4Ezután ismét had támada Gézerben a Filiszteusok ellen; és akkor ölé meg a Husátites Sibbékai az óriások nemzetségéből való Sippait; és ilyen módon megaláztatának. (Józs 21,21;2Sám 21,18)</p> <p>5Ismét lón had a Filiszteusok ellen, a melyben megölé Elhanán, a Jáir fia a Gáthbeli Lákhamit, a Góliát atyjafiát; és az ő dárdájának nyele hasonló vala a szövök zúgolyfájához. (2Sám 21,19)</p> <p>6Ezek után ismét versengés támadt Gáthban, hol egy magas ember vala, a kinek hat-hat, vagyis huszonnégy ujj volt; ez is óriás fia vala.</p> <p>7És szidalommal illeté Izráelt, és megölé őt Jonathán, Dávid testvérének, Simeának fia.</p> <p>8Ezek ugyanazon egy óriásnak fiai voltak Gáthban, a kik elveszének Dávidnak és az ő szolgáinak keze által. (2Sám 21,20-22)</p>	<p>3 A benne levő népet pedig kihozatta, és fűrészszel, vascsákánnyal és baltával dolgoztatta őket. Így járt el Dávid valamennyi ammóni várossal. Azután visszatért Dávid egész hadinépével együtt Jeruzsálembé.</p> <p>4 Ezután ütközetre került sor a filiszteusokkal Gézernél. Akkor vágta le a húsai Szibbekaj a refáiak egyik leszármazottját, Szippajt, és azok behódoltak.</p> <p>5 Ezután újabb ütközetre került sor a filiszteusokkal. Ekkor vágta le Elhanán, Jáir fia Lahmít, a gáti Góliát testvérét, akinek a lándzsanyele olyan vastag volt, mint a szövőszék tartófája.</p> <p>6 Gátnál is sor került egy ütközetre. Volt ott egy nagy termetű férfi, akinek hat-hat ujj volt, összesen huszonnégy. Ő is a refáiak leszármazottja volt.</p> <p>7 Ez gyalázta Izráelt, de levágta őt Jónátán, Dávid bátyjának, Sammának a fia.</p> <p>8 Ezek a gáti refáiak leszármazottjai voltak, és Dávidnak vagy embereinek a keze által estek el.</p>
--	---

1Krón 21

<p>Ismét <u>felgerjede az Úrnak haragja Izráel ellen, és felingerlé Dávidot</u> ő ellenek, ezt mondván: Eredj el, számláld meg Izráelt és Júdát. (2Sám 24,1)</p> <p>Újból megharagudott az ÚR Izráelre. Felingerelte ellenük Dávidot, és ezt mondta: Menj, vedd számba Izráelt és Júdát! rúf</p> <p>ITT AZ ÚR INGRELTE FEL DÁVIDOT</p> <p>2Monda azért Dávid Joábnak és a nép előljáróinak: Menjetek el, számláljátok meg</p>	<p>A Sátán Izráel ellen támadt: felingerelte Dávidot, hogy vegye számba Izráelt.</p> <p>ITT A SÁTÁN INGERELTE FEL DÁVIDOT – MELYIK AZ AUTENTIKUS?</p> <p>2 Dávid pedig ezt mondta Jóábnak és a hadinép parancsnokainak: Menjetek,</p>
---	---

<p>Izráelt, Beersebától fogva Dánig: és hozzátok hozzám, hadd tudjam számát. (2Sám 17,11)</p> <p>3Akkor monda Joáb: <u>Az Úr száz ennyivel szaporítsa meg az ő népét, a mennyien vannak. Avagy nem mind a te szolgálid-é azok, uram, király? S miért tudakozza ezt az én uram? Miért lenne Izráelnek büntetésére.</u> (2Sám 24,3;1Krón,21 7. 14.)</p> <p>4De a király szava erősebb volt a Joábénál. Elméne azért Joáb, és bejárta egész Izráelt; azután megtért Jeruzsálembe.</p> <p>5És megjelenté Joáb a megszámlált népnek számát Dávidnak. És volt az egész Izráel népének száma ezerszer ezer és százezer fegyverfogható férfi. A Júda fiai közül pedig négyszázhetvenezer fegyverfogható férfi. (1Móz 15,5)</p> <p>6A Lévi és Benjámint fiait azonban nem számlálta közéjük; <u>mert sehogy sem tetszett Joábnak a király parancsolata.</u></p> <p><u>7Sőt az Istennek sem tetszék e dolog, melyért meg is veré Izráelt.</u></p> <p>8Monda pedig Dávid az Istennek: Igen vétkeztem, hogy ezt művelém: most azért bocsásd meg a te szolgád vétkét, mert felette esztelenül cselekedtem! (2Sám 24,10)</p> <p>9Akkor szóla az Úr Gádnak, a Dávid prófétájának, mondván:</p> <p>10Eredj el, szólj Dávidnak ekképen: Ezt mondja az Úr: Három dolgot teszek elődbe, válaszs magadnak azok közül egyet, hogy azt cselekedjem veled.</p> <p>11Elméne azért Gád próféta Dávidhoz, és monda néki: Ezt mondja az Úr: válaszs magadnak! (2Sám 24,11)</p> <p>12Vagy három esztendeig való éhséget, vagy hogy három hónapig emésztéssel ellenségeid által és a te ellenséged fegyvere legyen rajtad; vagy az Úr fegyvere és a</p>	<p>számláljátok meg Izráelt Beersebától Dánig, és terjesszétek elem, hadd tudjam meg a számukat!</p> <p>3 Jóáb azonban ezt felelte: Szaporítsa meg az Úr a népét százannyira, mint amennyi most! De uram, királyom, hiszen mindnyájan az én uram szolgálói ők. <u>Miért firtatja hát ezt az én uram? Miért bűnhődjék ezért Izráel?!</u></p> <p>4 A király szava azonban erősebb volt Jóábénál. Elindult tehát Jóáb, bejárta egész Izráelt, és visszatért Jeruzsálembe.</p> <p>5 Jóáb jelentette Dávidnak a népszámlálás eredményét: egész Izráelben egymillió-egyszáz ezer kardforgató ember volt, Júdában pedig négyszázhetvenezer kardforgató ember.</p> <p>6 Lévit és Benjámint azonban nem vette számba közöttük, mert utálatosnak tartotta Jóáb a király parancsát.</p> <p>7 <u>De Isten rossznak látta ezt, és megverte Izráelt.</u></p> <p>8 Akkor ezt mondta Dávid az Istennek: Nagyot vétettem azzal, hogy ezt tettem! Most azért bocsásd meg szolgád bűnét, mert igen esztelenül cselekedtem!</p> <p>9 Ekkor így szólt az Úr Gádhoz, Dávid látnokához: 1</p> <p>0 Eredj, és mondd meg Dávidnak: Ezt mondja az Úr: Három lehetőséget adok neked; válaszs ki közülük egyet, és én azt teszem veled.</p> <p>11 Bement tehát Gád Dávidhoz, és ezt mondta neki: Így szól az Úr: Válassz!</p> <p>12 Három esztendeig tartó éhínség legyen? Vagy dúljanak három hónapig támadóid, és érjen utol ellenséged fegyvere? Vagy</p>
---	---

<p>döghalál három napig kegyetlenkedjék földedben és az Úr angyala pusztítson Izráel minden határaiban! Azért lássad most, mit feleljek annak, a ki engem hozzád küldött. (2Sám 24,12.13)</p>	<p>legyen három napon át az Úr fegyvere, a dögvész az országban, és pusztítson az Úr angyala Izráel egész területén? <u>Most azért dönts el, milyen választ vigyek annak, aki engem küldött!</u></p>
<p>13 És monda Dávid Gádnak: Nagy az én szorongattatásom! <u>Hadd essem inkább az Úr kezébe (mert igen nagy az ő irgalmassága) és ne essem emberek kezébe!</u> (1Krón,21 15. 2 Móz. 20,6.)</p>	<p>13 Dávid ezt felelte Gádnak: Igen nehéz helyzetben vagyok. <u>Inkább essem az Úr kezébe, mert igen nagy az ő irgalma. Csak ember kezébe ne essem!</u></p>

14 Az Úr tehát dögvészt bocsátott Izráelre, és elhullott Izráelben hetvenezer ember. 15 Az **Isten angyalt küldött Jeruzsálem ellen is, hogy pusztítsa azt. De alighogy belekezdett az a pusztításba, odanézett az Úr, bánkódni kezdett a veszedelem miatt, és ezt parancsolta a pusztító angyalnak: Elég! Most már hagy abba!** Az Úr angyala akkor éppen a jebúszai Ornán szérűje mellett állt. 16 Dávid fölemelte a tekintetét, és meglátta az Úr angyalát, amint ott áll az ég és a föld között, kezében kivont karddal, amelyet Jeruzsálem ellen nyújtott ki. Ekkor Dávid és a vének zsákruhába burkolózva arcra borultak. 17 Dávid pedig ezt mondta Istennek: Hiszen én mondtam, hogy számlálják meg a népet! **Én magam vagyok az, aki vétkeztem, és nagy gonoszsgot követtem el. De az én nyájam nem követett el semmit! Uram, Istenem, sújtsd le kezed inkább énám és az én rokonságomra, de a népedet ne bántsd! Vö. Mózes és PÁL**

18 Ekkor az Úr angyala azt üzenete Gáddal Dávidnak, hogy menjen, és állítson oltárt az Úrnak a jebúszai Ornán szérűjén. 19 Elment tehát Dávid, Gád szavai szerint, amelyet az Úr nevében mondott. 20 Amikor Ornán arra fordult, meglátta az angyalt; négy fia, akik vele voltak, erre elrejtözött. Ornán éppen búzát csépel. 21 Dávid ekkor odament Ornánhoz. Amikor Ornán föltekintett, és meglátta Dávidot, kiment a szérűről, és arccal a földre borult Dávid előtt. 22 Dávid így szólt Ornánhoz: Add nekem ezt a szérút, hadd építsek itt oltárt az Úrnak! Teljes áron add nekem, hogy megszűnjék a népet ért csapás! 23 Ornán így felelt Dávidnak: Fogadd el, azután tegyen az én uram, királyom, ahogyan jónak látja! Nézd, odaadom a marhákat égőáldozatnak, a cséplőeszközöket tűzifának, a búzát pedig ételáldozatnak. Mindent odaadok! 24 De Dávid király ezt felelte Ornánnak: **Így nem! Csak teljes áron fogadom el tőled, mert nem akarom az Úrnak adni a tiedet, és nem akarok ingyen kapott égőáldozatot bemutatni.** 25 Adott tehát Dávid Ornánnak azért a helyért hatszáz sekel súlyú aranyat. 26 Azután oltárt épített ott Dávid az Úrnak, égőáldozatot és békeáldozatot mutatott be, és az Úrhoz kiáltott, ő pedig feleletül tüzet adott az égből az égőáldozati oltárra. 27 Az Úr pedig szólt az angyalnak, és az visszatette kardját a hüvelyébe. 28 Abban az időben Dávid, látva, hogy az Úr a jebúszai Ornán szérűjén válaszolt neki, ott mutatta be az áldozatokat. 29 Az Úr hajléka ugyanis, amelyet Mózes készített a pusztában, valamint az égőáldozati oltár abban az időben a gibeóni áldozóhalmon volt. 30 Dávid azonban nem mert többé odajárulni, hogy ott keresse fel az Istent, úgy megrettent az Úr angyalának a kardjától,

1Krón 22

<p>Monda Dávid: Ez az Úr Istennek háza és az égőáldozatnak oltára Izráel számára. (1Krón 21,18.26.28.2Krón;3,1)</p> <p>2Megparancsolá azért Dávid, hogy gyűjtsék össze az Izráel földén való jövevényeket, a kiket kővágókká tón, hogy faragni való köveket vágnának, hogy az Isten házát megcsinálnák. (2Krón 2,17)</p> <p>3Továbbá sok vasat szerze Dávid szegeknek, az ajtókhöz és a foglalásokra; rezet is bőségesen minden mérték nélkül. (1Krón 18,8)</p> <p>4Számptalan czédrusfát is; mert a Sídon és Tírus városbeliek czédrusfákat bőségesen szállítanak Dávidnak. (1Krón 14,1)</p> <p>5Mert monda Dávid: Az én fiam, Salamon, gyermek és igen gyenge, az Úrnak pedig nagy házat kell építeni, mely híres legyen és ékesség az egész világon; elkészíték azért mindeneket néki. Dávid azért mindeneket nagy bőségesen megszerze, minekelötte meghalna. (1Krón 29,1.1Kir;3,7)</p> <p>6Hivatá azért Dávid az ő fiát, Salamont, és meghagyá néki, hogy az Úrnak, Izráel Istenének házat csináltasson. (1Krón 17,11.12)</p> <p>7És monda Dávid Salamonnak: Édes fiam, én elgondoltam vala szívemben, hogy az Úrnak, az én Istenemnek nevének házat építsek; (1Krón 17,1)</p> <p>8De az Úr ekképen szóla nékem, mondván: Sok vért ontottál, és sokat hadakoztál; ne építs az én nevemnek házat, mert sok vért ontottál ki a földre én előttem. (2Sám 7,5-13.1Kir;5,3)</p> <p>9Ímé fiad léssen néked, a kinek csendessége léssen, mert nyugodalmat adok néki minden körül való ellenségeitől; azért neveztetik Salamonnak, mert békességet és</p>	<p>hanem ezt mondta Dávid: Itt lesz Istennek, az Úrnak a háza, és itt lesz Izráel égőáldozati oltára!</p> <p>2 Dávid ekkor megparancsolta, hogy gyűjtsék össze a jövevényeket Izráel területén, és kőfejtésre rendelte őket, hogy kőtömböket fejtsenek Isten házának az építéséhez.</p> <p>3 Böven szerzett Dávid vasat a kapuszárnyakhoz való szegeknek és sarokvasaknak meg rezet is mérhetetlenül sokat,</p> <p>4 továbbá tömérdek cédrusfát, mert a szidóniak és a tírusziak bőségesen szállítottak Dávidnak cédrusfát.</p> <p>5 Dávid ugyanis ezt gondolta: Az én fiam, Salamon még tapasztalatlan ifjú, az Úrnak pedig olyan házat kell építeni, hogy hírneve és ékessége mindent fölülmúljon az egész földön. Ezért én mindent megszerzek neki. Meg is szerzett Dávid mindent bőven még halála előtt.</p> <p>6 És hívatta a fiát, Salamont, és megparancsolta neki, hogy építsen házat az Úrnak, Izráel Istenének.</p> <p>7 Ezt mondta Dávid Salamonnak: Fiam, én magam szándékoztam házat építeni Istenem, az Úr nevének tiszteletére.</p> <p>8 De az Úr igéje így szólt hozzám: Sok vért ontottál, nagy háborúkat viseltél. Nem építhetsz házat az én nevem tiszteletére, mert sok vért ontottál ki színem előtt a földre.</p> <p>9 De fiad fog születni, ő a nyugalom embere lesz, mert mindenfelől nyugalmat adok neki ellenségeitől. Salamon lesz a neve, mert békességet és nyugalmat adok Izráelnek az ő idejében.</p>
--	--

<p>nyugodalmat adok Izráelnek az ő idejében. (2Sám 12,24.25;1Kir 4,25)</p> <p>10Ő csinál az én nevemnek házat; ő leszen nékem fiam és én néki atyja leszek, és megerősítem az ő királyságának trónját Izráel felett mindörökké. (1Kir 6,1-38;2Sám 7,13.14)</p> <p>11Most édes fiam legyen az Úr veled, hogy sikerüljön neked házat építeni az Úrnak, a te Istenednek, miképen szólott te felőled; (1Krón 17,12)</p> <p>12De adjon az Úr néked értelmet és bölcseséget, mikor téged Izráel fölé helyez, hogy az Úrnak a te Istenednek törvényét megőrizzed.</p> <p>13Akkor jól lesz dolgod, ha a rendeléseket és a végzéseket megtartod és teljesíted azokat, a melyeket az Úr Mózes által parancsolt volt Izráelnek. Légy bátor, légy erős, ne félj, és ne rettegj! (1Kir 9,4-8.5Móz;29,9)</p> <p>14Ímé én is az én szegénységemben szereztem az Úr házának építésére százezer tálentom aranyat és ezerszer ezer tálentom ezüstöt, és rezet, s vasat mérték nélkül, mert igen bőven van; fákat is, köveket is szereztem; te is szerezz ezekhez. (1Krón 18,11;1Krón 29,3.4)</p> <p>15Van néked sok mívesed, kővágód, kő- és fafaragód és mindenféle dologban bölcs mesterembered.</p> <p>16Az aranynak, ezüstnek, vasnak és réznek száma nincsen: azért kelj fel, láss hozzá, és az Úr legyen veled!</p> <p>17Megparancsolá pedig Dávid Izráel összes főembereinek, hogy ők is legyenek segítségül az ő fiának, Salamonnak, ezt mondván: (1Krón 29,6-8)</p> <p>18Avagy nincsen-é az Úr a ti Istentek ti veletek, a ki néktek békességet adott körülöttek? Mert az én hatalmam alá adá e</p>	<p>10 Ő épít majd házat nevem tiszteletére. Ő fiam lesz, és én atyja leszek, és örökre megszilárdítom királyi trónját Izráelben.</p> <p>11 Most hát, fiam, az Úr legyen veled, hogy sikeresen fölépíthesd Istenednek, az Úrnak a házat, ahogyan kijelentette rólad.</p> <p>12 Adjon neked az Úr értelmet és bölcseséget, amikor Izráel fölé rendel, hogy megtartsd Istenednek, az Úrnak a törvényét!</p> <p>13 Akkor jársz sikerrel, ha megtartod és végrehajtod azokat a rendelkezéseket és törvényeket, amelyeket az Úr Mózes által parancsolt Izráelnek. Légy erős és bátor, ne félj, és ne rettegj!</p> <p>14 Látod, én nagy fáradsággal szereztem az Úr házához százezer talentum aranyat, egymillió talentum ezüstöt; a rezet és vasat már meg sem lehet mérni, olyan sok van. Épületfát és követ is szereztem; te gyarapítsd ezeket!</p> <p>15 Bőven van munkásod: kőfejtő, kőfaragó és ács meg számos, egyéb munkához értő mester.</p> <p>16 Az aranynak, az ezüstnek, a réznek és a vasnak se szeri, se száma. Láss munkához, az Úr legyen veled!</p> <p>17 Izráel összes főemberének pedig megparancsolta Dávid, hogy segítsenek a fiának, Salamonnak:</p> <p>18 Bizony, veletek volt Istenetek, az Úr, és nyugalmat adott nektek mindenfelől! Mert kezembe adta az ország lakóit, és meghódolt az ország az Úr előtt és az ő népe előtt.</p>
--	---

<p>földnek lakosait, és meghódolt e föld az Úr előtt és az ő népe előtt. (1Kir 5,3)</p> <p>19No azért keressétek az Urat a ti Istenteket teljes szívetek és lelketek szerint, és felkelvén, az Úr Isten szentséges helyét csináljátok meg, hogy vigyétek az Úr szövetségének ládáját és az Istennek szentelt edényeket a házba, a mely építetik az Úr nevének.</p>	<p>19 Most azért keressétek szívvel-lélekkel Istenteket, az Urat! Lássatok hozzá, és építsétek föl Istennek, az Úrnak a szentélyét, hogy bevihezzétek az Úr szövetségládáját és az Isten szentélyének az edényeit abba a templomba, amely az Úr nevének tiszteletére épül.</p> <p>3 fejezet= 15 p</p>
---	---

1Krón 23

<p>1 Krón 23</p> <p>1Mevénhedék pedig Dávid és mikor igen koros volna: királylyá tevé az ő fiát, Salamont Izráel felett. (1Kir 1,1-39) 2És összegyűjté Izráel összes fejedelmeit, a papokat és a Lévitákat is. 3És megszámláltatának a Léviták, harmincz esztendőstől fogva, és a kik annál idősebbek valának; és azok száma fejenként, férfianként harmincznyolcezer volt. (1Krón,23 27. 4 Móz. 4,3.) 4Ezek közül huszonnégyezren az Úr háza teendőinek gondviselői valának, és hatezeren tisztartók és bírák. 5Négyezren ajtónállók; négyezren pedig dicsérik vala az Urat minden zengő szerszámokkal, melyeket Dávid készíttetett a dicséretre. (2Krón 29,25) 6És Dávid őket csoportokba osztá a Lévi fiai szerint: Gersonitákra, Kéhátitákra és Méraritákra. (1Móz 46,11) 7A Gersoniták közül valók valának Lahdán és Simhi. 8Lahdán fiai: Jéhíel a fő, Zétám és Joel hárman. 9És a Simhi fiai: Selómit, Hásiel és Hárán, hárman; ezek voltak a Lahdán családjának fejei.</p> <p>10Simhi fiai: Jahát, Zina, Jéus és Béria; ezek négyen voltak Simhi fiai.</p> <p>11Jahát volt a fő, Zina második; de Jéus és Béria, mivel nem sok fiakat nemzének, az ő családjukban csak egy ágnak vétettek.</p> <p>12Kéhát fiai: Amrám, Ishár, Hebron és Uzziel, négyen.</p> <p>13Amrám fiai: Áron és Mózes, Áron kiválasztatott, hogy felszenteltetnék a</p>	<p>1 Amikor Dávid megöregedett, és betelt az élettel, a fiát, Salamont tette meg Izráel királyává. 2 Összegyűjtötte tehát Izráel összes főemberét meg a papokat és a lévitákat. 3 Számba vették a lévitákat a harmincévesektől fölfelé, és a férfiak száma harmincnolcezer fő volt. 4 Ezek közül huszonnégyezren intézzék az Úr házána teendőit, az előljárók és bírák hatezer legyenek, 5 a kapuőrök négyezren, négyezren pedig dicsérik az Urat azokon a hangszereken, amelyeket én készíttettem az Úr dicséretére. 6 Azután Dávid csoportokba osztotta őket Lévi fiai: Gersón, Kehát és Merári szerint. 7 Gersóniak voltak Ladán és Simí. 8 Ladán fiai hárman voltak: az első Jehiél, továbbá Zétám és Jóél. 9 Simí fiai hárman voltak: Selómit, Haziél és Hárán. Ezek voltak Ladán családfői. 10 Simí fiai voltak: Jahat, Zizá, Jéus és Beria, ezek négyen voltak Simí fiai. 11 Jahat volt az első, és Zizá a második. Mivel Jéusnak és Berianak nem sok fia volt, egy családnak, egy csoportnak számítottak. 12 Kehát fiai négyen voltak: Amrám, Jichár, Hebrón és Uzziél. 13 Amrám fia volt Áron és Mózes. De Áront különválasztották, hogy fölszenteljék a szentek szentjének szolgálatára, őt és fiait örökre, hogy illatáldozatot mutassanak be az Úr színe előtt, hogy őt szolgálják, és az ő nevében mondjanak áldást mindenkor. 14 Mózesnek, Isten emberének a fiait szintén Lévi törzséhez számították. 15 Mózes fia volt Gersóm és Eliézer. 16 Gersóm fiai között Sebúél volt az első. 17 Eliézer első fia Rehabjá volt. Eliézernek nem lett több fia, de</p>
--	---

<p>szentek szentje számára, ő és az ő fiai mindörökké, hogy jóillatot tennének az Úr előtt, és szolgálának néki, s az ő nevében a népet megáldának mindörökké. (4Móz 6,22-27;2Móz 28,1)</p> <p>14Mózesnek, az Isten emberének fiai pedig számláltatának a Lévi nemzetségei közé.</p> <p>15Mózes fiai: Gerson és Eliézer. (2Móz 18,3.4)</p> <p>16Gerson fiai: Sébuel a fő. (1Krón 26,24)</p> <p>17Eliézer fiai voltak: Rehábia a fő. Eliézernek nem volt több fia; de a Rehábia fiai igen megsokasodtak vala.</p> <p>18Ishár fiai: Selómit, a ki fő vala.</p> <p>19Hebron fiai: Jéria a fő, Amárja második, Jaháziel harmadik és Jékámám negyedik. (1Krón 24,23)</p> <p>20Uzziel fiai: Mika a fő, és Isija második. (1Krón 24,24)</p> <p>21Mérári fiai: Mákhli és Músi; Mákhli fiai: Eleázár és Kis. (1Krón 6,1.19)</p> <p>22Meghala pedig Eleázár és nem voltak néki fiai, hanem leányai, a kiket a saját atyjokfiai, a Kis fiai vettek el.</p> <p>23Músi fiai: Mákhli, Eder és Jeremót, hárman.</p> <p>24Ezek Lévi fiai családjaik szerint, a családfők, az ő megszámláltatásuk szerint, neveik száma szerint fejenként, a kik az Úr házában szolgáltak, húsz éves korban és azon felül. (4Móz 8,24)</p> <p>25Mert ezt mondotta vala Dávid: Az Úr, az Izráel Istene nyugodalmat adott az ő népének, és Jeruzsálemben lakozik mindörökké; (1Kir 9,3.6-8)</p> <p>26Azért a Lévitáknak sem kell többé hordozni az Isten hajlékát, s mindazokat az</p>	<p>Rehabjá fiai igen megsokasodtak. 18 Jichár fiai között Selómít volt az első. 19 Hebrón fiai között Jerijjá volt az első, Amarjá a második, Jaháziel a harmadik, és Jekámám a negyedik. 20 Uzziel fiai között Míká volt az első, és Jissijjá a második. 21 Merári fia volt Mahlí és Músi. Mahlí fia volt Eleázár és Kís. 22 Eleázár úgy halt meg, hogy nem voltak fiai, csak leányai, akiket saját rokonaik, Kís fiai vettek el. 23 Músi fiai hárman voltak: Mahlí, Éder és Jeremót. 24 Ezek voltak Lévi fiai családjaik és családfőik szerint, ahogyan számba vették őket, külön-külön névjegyzékbe véve. Ők végezték az Úr háza szolgálatának a munkáját, húszévestől fölfele. 25 Mert Dávid ezt mondta: Nyugalmat adott népének az Úr, Izráel Istene, és örökre Jeruzsálemben lakik. 26 Ezért a lévitáknak nem kell többé hordozniuk sem a hajlékot, sem a szolgálatukhoz szükséges egyéb felszerelést. 27 Mert Dávid utolsó rendelkezése szerint állították össze Lévi fiainak a jegyzékét húszévestől fölfele. 28 Álljanak Áron fiainak a rendelkezésére az Úr házában szolgálatában az udvaroknál, a kamráknál és minden szent dolog tisztán tartásánál és az Isten háza körüli szolgálat teljesítésében, 29 a sorba rakott kenyereknél, az ételáldozathoz való finomlisztnél, a kovásztalan lepényeknél, a sütőlapoknál, a tésztagyúrásnál és minden úr- és hosszmértéknél. 30 Álljanak ott minden reggel, hogy hálát és dicséretet mondjanak az Úrnak, ugyanígy esténként is, 31 és ha égőáldozatot mutatnak be az Úrnak szombatoként, újholdkor és az ünnepeken, megszabott számban álljanak állandóan az Úr előtt. 32 Végezzék a kijelentés sátra körüli tennivalókat, a szentély körüli tennivalókat meg testvéreik, Áron fiai mellett a tennivalókat, amikor az Úr házában szolgálnak.</p>
--	--

<p>eszközöket, a melyek az ő szolgálatához valók. (4Móz 4,4-33)</p> <p>27Annakokáért Dávidnak utolsó rendelése szerint megszámláltattak a Lévi fiai, húsz éves korban és azon felül. (1Krón,23 3.)</p> <p>28Mert az ő helyök az Áron fiai mellett van, hogy szolgáljanak az Úr házában és annak pitvaraiban, kamaráiban, és mindenféle szent edények tisztítása és az Isten házában szolgálatja által.</p> <p>29És hogy gondot viseljenek a szent kenyerekre, az ételáldozathoz való lisztlángra, a kovász nélkül való lepényekre, a serpenyőben főttre és pirítotttra, minden mértékre és mérőre. (3Móz 24,5-9;3Móz 3,1-16)</p> <p>30És hogy álljanak az Úrnak tiszteletére és dicséretére, úgy reggel, mint este; (2Móz 29,38-42)</p> <p>31És hogy áldozzanak az Úrnak minden égőáldozattal, minden szombaton, a hónapok első napjain és a szokott ünnepeken bizonyos szám szerint, a mint szükség vala, szüntelen az Úr előtt; (3Móz 23,2-33)</p> <p>32És hogy szorgalmasan őrizzék a gyülekezet sátorát, őrizzék a szenthelyet, és hogy vigyázzanak az ő atyjokfiainak, az Áron fiainak szolgálatjánál az Úr házában. (3Móz 8,35)</p>	

1 Krón 24

<p>1Krón 24</p>	
<p>Az Áron fiainak is voltak rendjeik. Áron fiai: Nádáb, Abihú, Eleázár és Itámár.</p> <p>2Nádáb és Abihú még atyjuk előtt meghaltak és fiaik nem valának, azért Eleázár és Itámár viselék a papságot. (4Móz 3,2.4)</p>	<p>1 Áron fiainak a beosztása: Áron fiai Nádáb és Abihú, Eleázár és Itámár voltak. 2 Nádáb és Abihú még apjuk előtt meghalt. Fiaik nem voltak, ezért Eleázár és Itámár végezte a papi szolgálatot. 3 Ezeket osztotta be Dávid az Eleázár fiai közül való Cádókkal, valamint az</p>

<p>3És elosztá őket Dávid és Sádók, ki az Eleázár fiai közül vala, és Ahimélek, ki az Itamár fiai közül vala, az ő tisztök szerint a szolgálatra. (2Sám 8,17)</p> <p>4Eleázár fiai között pedig több főember találtaték, mint az Itamár fiai között, mikor eloszták őket. Az Eleázár fiai között családjaik szerint tizenhat főember volt; az Itamár fiai közül, családjaik szerint, nyolcz.</p> <p>5Eloszták pedig őket sors által válogatás nélkül, mert a szenthelynek fejedelmei és Istennek fejedelmei valának úgy az Eleázár, mint az Itamár fiai közül valók.</p> <p>6És beírá őket Semája, a Nétanéel fia, a Lévi nemzetségéből való íródeák, a király előtt és a fejedelmek előtt, Sádók pap előtt; Ahimélek előtt, ki Abjátár fia vala, és a papoknak és Lévitáknak családfői előtt. Egy család sorsoltatott az Eleázár és egy az Itamár nemzetségéből. (1Krón 27,17.2Sám;8,17)</p> <p>7Esék pedig az első sors Jojáríbra; a második Jedájára;</p> <p>8Hárimra a harmadik; Seórimra a negyedik;</p> <p>9Málkijára az ötödik; Mijáminra a hatodik;</p> <p>10Hakkóstra a hetedik; Abijára a nyolczadik; (Luk 1,5)</p> <p>11Jésuára a kilenczedik; Sekániára a tizedik;</p> <p>12Eliásibra a tizenegyedik; Jákimra a tizenkettedik;</p> <p>13Huppára a tizenharmadik; Jésebeábra a tizennegyedik;</p> <p>14Bilgára a tizenötödik; Immérre a tizenhatodik;</p> <p>15Hézirre a tizenhetedik; Hápisesre a tizennyolczadik;</p> <p>16Petáhiára a tizenkilenczedik; Jéhezkélre a huszadik;</p>	<p>Itámár fiai közül való Ahímelekkel együtt a megbízatásuknak megfelelő szolgálatra. 4 Mivel Eleázár fiai között több férfi volt, mint Itámár fiai között, ezért Eleázár fiai közül tizenhat családfőt osztottak be, Itámár fiai közül pedig nyolc családfőt. 5 Sorsolással osztották be őket, ezeket is, meg azokat is. Így lettek Eleázár és Itámár fiai szent és Istentől kijelölt vezető emberek. 6 Semája, Netanél fia, a lévíták közül való kancellár írta fel őket a király és a vezérek, Cádók főpap és Ahímelek, Ebjátár fia, továbbá a papok és a lévíták családfői jelenlétében. Egy családot húztak ki Eleázárnak, majd még egyet, azután Itámárnak is húztak egyet. 7 Az első sorshúzás Jójáríbra esett, a második Jedájára, 8 a harmadik Hárimra, a negyedik Szeórimra, 9 az ötödik Malkijára, a hatodik Mijjámínra, 10 a hetedik Hakkóstra, a nyolcadik Abijára, 11 a kilencedik Jésuára, a tizedik Sekanjára, 12 a tizenegyedik Eljásibra, a tizenkettedik Jákimra, 13 a tizenharmadik Huppára, a tizennegyedik Jesebábra, 14 a tizenötödik Bilgára, a tizenhatodik Immérre, 15 a tizenhetedik Hézirre, a tizennyolcadik Happiccére, 16 a tizenkilencedik Petahjára, a huszadik Jehezkélre, 17 a huszonegyedik Jákínra, a huszonkettedik Gámúlra, 18 a huszonharmadik Delájára, a huszonnegyedik pedig Maazjára. 19 Ezek kaptak megbízást arra a szolgálatra, hogy bejárjanak az Úr házába aszerint a rendtartás szerint, amelyet atyjuktól, Árontól kaptak, ahogyan Izráel Istene, az Úr megparancsolta neki. 20 Lévi többi fiai voltak: Amrám fia volt Súbáél, Súbáél fia volt Jehdejá. 21 Rehabjától származott Jissijjá, Rehabjá első fia. 22 Jichártól származott Selómót, Selómót fia volt Jahat. 23 Hebrón fiai voltak: az első Jerijjá, a második Amarjá, a harmadik Jahaziél, és a negyedik Jekamám. 24 Uzziél fia volt Míká, Míká fia Sámír. 25 Míká testvére Jissijjá volt, Jissijjá fia pedig Zekarjá. 26 Merári fia volt Mahlí és Músi. Jaazijjá fia Benó volt. 27 Merári fiai voltak: fiától, Jaazijjától származott Sóham, Zakkúr és Ibrí. 28 Mahlítól származott Eleázár. Neki nem voltak fiai. 29 Kístól származott Jerahmeél, Kís fia. 30 Músi fiai voltak: Mahlí, Éder és Jerímót. Ezek a lévíták,</p>
--	--

<p>17Jákinra a huszonegyedik; Gámulra a huszonkettedik;</p> <p>18Delájára a huszonharmadik; Maáziára a huszonnegyedik.</p> <p>19Ez az ő hivatalos rendjük szolgálatukban, hogy bejárnának az Úr házába sorban, az ő atyjoknak Áronnak rendelése szerint, a mint megparancsolta volt néki az Úr, Izráel Istene.</p> <p>20A mi Lévi többi fiait illeti: az Amrám fiai közül vala Subáel; a Subáel fiai közül Jehdéja.</p> <p>21A mi illeti Rehábiát: a Rehábia fiai közül Issija vala fő.</p> <p>22Az Ishár fiai közül Selómót; és a Selómót fiai közül Jahát.</p> <p>23A Hebron fiai közül első vala Jérija, Amárja második, Jaháziel harmadik, Jekámhám negyedik. (1Krón 23,19)</p> <p>24Uzziel fiai: Mika; a Mika fiai közül Sámir.</p> <p>25Mika atyjafia Issija; Issija fiai közül Zekáriás.</p> <p>26Mérári fiai: Mákhli és Músi; Jaázija fia, Bénó.</p> <p>27Mérárinak Jaázijától, az ő fiától való fiai: Sohám, Zakkúr és Hibri.</p> <p>28Mákhlitól vala Eleázár, és ennek nem valának fiai. (1Krón 23,21)</p> <p>29Kistól: a Kis fiai közül való volt Jérakhméel.</p> <p>30Músi fiai: Mákhli, Eder és Jérimót. Ezek a Léviták fiai az ő családjaik szerint.</p> <p>31Ezek is sorsot vetének az ő atyjokfiaival az Áron fiaival együtt Dávid király előtt, Sádók</p>	<p>családjaik szerint. 31 Ezekre is ugyanúgy sorsot vetettek, mint testvéreikre, Áron fiaira, Dávid király, Cádók és Ahímelek, továbbá a papok és a léviták családfői jelenlétében; a családfőkre ugyanúgy, mint legkisebb testvérükre.</p>
---	---

és Ahimélek előtt, és a papok és Léviták családfői előtt, a fő a kisebbekkel egyformán.

1 Krón 25

25	
<p>1Dávid és a sereg fővezérei a szolgálatra kijelölék az Asáf, Hémán és Jedutun fiait, hogy prófétáljanak czipiterákkal, lantokkal és czipbalmokkal. Azok száma, a kik e szolgálatra rendeltettek, az ő szolgálatuk szerint: (Zsolt 73,1;2Krón 29,25)</p> <p>2Az Asáf fiai közül: Zakkúr, József, Nétánia és Asaréla, az Asáf fiai Asáf mellett, a ki a király mellett prófétál vala.</p> <p>3A Jedutun fiai közül: A Jedutun fiai Gedália, Séri, Jésája, Hasábia, Mattithia és Simej, hatan czipiterával az ő atyjok Jedutun mellett, a ki az Úr tiszteletére és dicséretére prófétál vala.</p> <p>4A Hémán fiai közül: Hémán fiai: Bukkija, Mattánia, Uzziel, Sébuel, Jérimót, Hanánia, Hanáni, Eliáta, Giddálti, Romámti-Ezer, Josbekása, Mallóti, Hótir, Maháziót.</p> <p>5Ezek mind Hémán fiai, a ki az Isten beszédeiben a király látnoka a hatalom szarvának emelésére. Az Isten Hémánnak tizennégy fiút és három leányt ada.</p> <p>6Ezek mindnyájan az ő atyjuk mellett valának, a kik az Úr házában énekelnek vala czipbalmokkal, lantokkal és czipiterákkal az Isten házában szolgálatában, a királynak, Asáfnak, Jedutunnak és Hémánnak parancsolata szerint.</p> <p>7Ezeknek száma testvéreikkel együtt, a kik jártasok valának az Úr énekében, mindnyájan tudósok, kétszáznyolcvannyolcz vala.</p> <p>8És sorsot vetének a szolgálat sorrendjére nézve, kicsiny és nagy, tanító és tanítvány egyaránt. (1Krón 24,31)</p>	<p>1 Dávid és a hadseregparancsnokok a szolgálatra különválasztották Ászáf, Hémán és Jedutún fiai közül azokat, akik prófétai ihlettel játszottak cziperán, lanton és cintányéron. Ez volt azoknak a férfiaknak a jegyzéke, akik ezt az istentiszteleti szolgálatot végezték: 2 Ászáf fiai közül Zakkúr, Jószeif, Netanjá és Aszaréla, Ászáf fiai. Őket a prófétai ihlettel játszó Ászáf irányította, aki a király felügyelete alá tartozott. 3 A jedútúniak közül Jedutún hat fia: Gedaljá, Cerí, Jesajá, Simí, Hasabjá és Mattitjá, akik apjuknak, Jedutúnnak az irányítása mellett prófétai ihlettel játszottak a cziperán, hálát adva az Úrnak, és dicsérve őt. 4 A hémániak közül Hémán fiai: Bukkijjá, Mattanjá, Uzziél, Sebúél, Jerímót, Hananjá, Hanáni, Eliátá, Giddaltí, Rómamti-Ezer, Josbekásá, Mallótí, Hótír és Mahaziót. 5 Ezek mind Hémán fiai voltak, aki a király látnoka volt, hogy Isten ígéretéhez híven még nagyobbá tegye a hatalmát. Az Isten tizennégy fiút és három leányt adott Hémánnak. 6 Ezek mindnyájan apjuk, Ászáf, Jedutún és Hémán irányításával énekeltek az Úr házában, cintányérok, lantok és cziperák kíséretében végezve az istentiszteletet az Isten házában, a király irányítása szerint. 7 Kétszáznyolcvannyolc volt a száma rokonaikkal együtt azoknak, akiket megtanítottak az Úr énekeire; ezek mindnyájan képzetek voltak. 8 Sorsvetéssel osztották ki a tennivalókat a fiatalokra és az öregekre, a képzetekre és a még gyakorlatlanokra egyaránt. 9 A sorsolás először az ászáfi Jószeifre esett, másodsor Gedaljára, aki testvéreivel és fiaival együtt tizenkettőmagával volt. 10 Harmadszor Zakkúrra, aki fiaival és testvéreivel együtt tizenkettőmagával volt. 11 Negyedszer Jicírre, aki fiaival és testvéreivel együtt tizenkettőmagával volt. 12 Ötödször Netanjára, aki fiaival és testvéreivel együtt</p>

<p>9És esék az első sors az Asáf fiára, Józsefre; Gedáliára a második. Ő és testvérei tizenketten valának.</p>	<p>tizenkettőmagával volt. 13 Hatodszor Bukkijára, aki fiaival és testvéreivel együtt tizenkettőmagával volt. 14 Hetedszer Jeszarélára, aki fiaival és testvéreivel együtt tizenkettőmagával volt. 15 Nyolcadszor Jesajára, aki fiaival és testvéreivel együtt tizenkettőmagával volt. 16 Kilencedszer Mattanjára, aki fiaival és testvéreivel együtt tizenkettőmagával volt. 17 Tizedszer Simíre, aki fiaival és testvéreivel együtt tizenkettőmagával volt. 18 Tizenegyedszer Azarélra, aki fiaival és testvéreivel együtt tizenkettőmagával volt. 19 Tizenkettőszer Hasabjára, aki fiaival és testvéreivel együtt tizenkettőmagával volt. 20</p>
<p>10A harmadik Zakkúrta, kinek fiai és testvérei tizenketten valának.</p>	<p>Tizenharmadszor Súbáélra, aki fiaival és testvéreivel együtt tizenkettőmagával volt. 21 Tizenegyedszer Mattitjára, aki fiaival és testvéreivel együtt tizenkettőmagával volt. 22 Tizenötödször Jerémótra, aki fiaival és testvéreivel együtt tizenkettőmagával volt. 23 Tizenhatodszor Hananjára, aki fiaival és testvéreivel együtt tizenkettőmagával volt. 24 Tizenhetedszer Josbekására, aki fiaival és testvéreivel együtt tizenkettőmagával volt. 25 Tizennyolcadszor Hanánira, aki fiaival és testvéreivel együtt tizenkettőmagával volt. 26 Tizenkilencedszer Mallótira, aki fiaival és testvéreivel együtt tizenkettőmagával volt. 27 Huszadszor Elijjátára, aki fiaival és testvéreivel együtt tizenkettőmagával volt. 28 Huszonegyedszer Hótírra, aki fiaival és testvéreivel együtt tizenkettőmagával volt. 29 Huszonkettőszer Giddaltira, aki fiaival és testvéreivel együtt tizenkettőmagával volt. 30 Huszonharmadszor Mahaziótra, aki fiaival és testvéreivel együtt tizenkettőmagával volt. 31</p>
<p>11Negyedik Jisrire esék, kinek fiai és testvérei tizenketten valának.</p>	<p>Huszonegyedszer Rómamti-Ezerre, aki fiaival és testvéreivel együtt tizenkettőmagával volt.</p>
<p>12Ötödik Nétániára, kinek fiai és testvérei tizenketten valának.</p>	<p></p>
<p>13Hatodik Bukkijára, kinek fiai és testvérei tizenketten valának.</p>	<p></p>
<p>14Hetedik Jésarelára, kinek fiai és testvérei tizenketten valának.</p>	<p></p>
<p>15Nyolcadik Jésájára, kinek fiai és testvérei tizenketten valának.</p>	<p></p>
<p>16Kilencedik Mattániára, kinek fiai és testvérei tizenketten valának.</p>	<p></p>
<p>17Tizedik Simeire, kinek fiai és testvérei tizenketten valának.</p>	<p></p>
<p>18Tizenegyedik Azárelre, kinek fiai és testvérei tizenketten valának.</p>	<p></p>
<p>19Tizenkettődik Hasábiára, kinek fiai és testvérei tizenketten valának.</p>	<p></p>
<p>20Tizenharmadik Subáelre, kinek fiai és testvérei tizenketten valának.</p>	<p></p>
<p>21Tizenegyedik Mattithiára, kinek fiai és testvérei tizenketten valának.</p>	<p></p>
<p>22Tizenötödik Jérimótra, kinek fiai és testvérei tizenketten valának.</p>	<p></p>
<p>23Tizenhatodik Hanániára, kinek fiai és testvérei tizenketten valának.</p>	<p></p>
<p>24Tizenhetedik Josbekására, kinek fiai és testvérei tizenketten valának.</p>	<p></p>

25Tizennyolczadik Hanánira, kinek fiai és testvérei tizenketten valának.	
26Tizenkilenczedik Mallótira, kinek fiai és testvérei tizenketten valának.	
27Huszadik Eliátára, kinek fiai és testvérei tizenketten valának.	
28Huszonegyedik Hótirra, kinek fiai és testvérei tizenketten valának.	
29Huszonkettedik Giddáltire, kinek fiai és testvérei tizenketten valának.	
30Huszonharmadik Maháziónra, kinek fiai és testvérei tizenketten valának.	
31Huszonnegyedik Romámti-Ezerre, kinek fiai és testvérei tizenketten valának.	

1Krón 26

1 A kapuőrök beosztása: a kórahiak közül Meselemjá, Kóré fia, aki Ászáf fiai közül való volt. 2 Meselemjá fiai közül Zekarjá volt az elsőszülött, Jedíael a második, Zebadjá a harmadik, Jatniél a negyedik, 3 Élám az ötödik, Jóhánán a hatodik, Eljehóénaj a hetedik. 4 Óbéd-Edóm fiai közül Semajá volt az elsőszülött, Józabád a második, Jóáh a harmadik, Szákár a negyedik, Netanél az ötödik, 5 Ammiél a hatodik, Jisszákár a hetedik, **Peulletaj a nyolcadik, mert Isten megáldotta őt.** 6 Fiának, Semajának is születtek fiai, akik családjukban előljárók lettek, mivel vitéz férfiak voltak. 7 Semajá fiai voltak: Otní, Refáél, Óbéd és Elzábád, akinek a testvérei, Elihú és Szemakjá is bátor harcosok voltak. 8 Ezek mindnyájan Óbéd-Edóm fiai. Ők maguk is, fiaik és testvéreik is bátor emberek voltak, alkalmasak a szolgálatra. Hatvanketten származtak Óbéd-Edómtól. 9 Meselemjá fiai és testvérei is bátor harcosok voltak, mind a tizennyolcan. 10 Merári fiai közül Hószának is voltak fiai. Simrí volt az első; bár nem ő volt az elsőszülött, apja őt tette meg elsőnek. 11 Hilkiájá volt a második, Tebaljá a harmadik, Zekarjá a negyedik. Hószá fiai és testvérei összesen tizenhárman voltak. **12 Ezeket a kapuőröket osztották be őrségbe rokonságukkal együtt a férfiak száma szerint, hogy az Úr háza szolgálatára álljanak. 13 Majd sorsvetéssel kijelöltek egy-egy kaput a családoknak, a kisebbeknek és a nagyobbaknak egyaránt.** 14 A keleti kaput Selemjának sorsolták ki. Fiának, Zekarjának, aki bölcs tanácsadó volt, szintén sorsot vetettek, neki jutott sorsolással az északi kapu. 15 Óbéd-Edómnak jutott a déli kapu, fiainak pedig a raktár. 16 Suppímnak és Hószának jutott a nyugati kapu a Salleket-kapuvál együtt a fölfelé vezető úton. Őrhelyeik, egyik a másik után, ezek voltak: 17 keleten hat lévita volt, északon naponként négy, délen is naponként négy, a raktárnál pedig kettő-kettő; 18 nyugaton, a csarnoknál négy volt az út mellett, kettő pedig a csarnok mellett. 19 Ez volt a Kórah fiai és Merári fiai közül való kapuőrök beosztása. 20 A léviták közül Ahijjá volt az Isten háza kincstárának és a szent ajándékok kincstárának a felügyelője. 21 Ladán fiai, a gérsóni Ladán fiai, a gérsóni Ladán családfői ezek voltak: Jehiéli 22 meg Jehiéli fiai, Zétám és testvére, Jóél, az Úr háza kincstárának a felügyelői. 23 Az amrámiak, a jicháriak, a hebróniak és az uzzíéliek közül 24 Sebúél, Gérsómnak, Mózes fiának a leszármazottja volt a kincsek felügyelőinek az előljárója. 25 Az ő rokonai voltak Elíézer ágán: fia, Rehabjá, ennek a

fia Jesajá, ennek a fia Jórám, ennek a fia Zikrí és ennek a fia Selómít. **26 Ez a Selómít volt testvéreivel együtt a felügyelője mindazoknak a szent kincseknek, amelyeket Dávid király, a családfők, az ezredesek, a századosok és a hadseregparancsnokok az Úrnak szenteltek. 27 A hadizsákmányt szentelték oda az Úr házának a fenntartására. 28 Mindaz, amit odaszentelt Sámuel, a látó, Saul, Kís fia, Abnér, Nér fia és Jóáb, Cerújá fia, minden, amit csak odaszenteltek,** Selómíttra és testvéreire volt bízva. 29 A jicháriak közül Kenanjára és fiaira bízták Izráel közügyeit: ők lettek az előjárók és a bírák. 30 A hebróniak közül Hasabjára és rokonságára, ezerhétszáz bátor harcosra bízták Izráel igazgatását a Jordántól nyugat felé az Urat illető minden dologban és a király szolgálatában. 31 A hebróniak közül Jerijjá volt az első, a hebróni családok származási jegyzéke szerint. Amikor Dávid uralkodásának a negyvenedik évében felkeresték őket, és találtak köztük kiváló vitézeket Jazér-Gileádban, 32 Jerijját és rokonságát, kétezerhétszáz családfőt, ezeket a bátor harcosokat bízta meg Dávid király a rúbeniek, a gádiak és a manassébeliek fél törzsének a felügyeletével az Istent és a királyt illető minden dologban.

1Krón 27

Izráel fiai, akik családfők, ezredesek, századosok és előjárók vezetésével a király szolgálatára álltak a csapattestek minden teendőjében, amelyek hónapról hónapra, az év minden hónapjában felváltva álltak szolgálatba, mindegyik csapattestben szám szerint huszonnégyezren voltak. 2 Az első hónapban szolgáló, első csapattest élén Josobám, Jabdiél fia állt. Csapattestéhez huszonnégyezer ember tartozott. **3 Ő Pérec leszármazottja volt; ő az első hónapban szolgáló csapatok parancsnokainak a feje.** 4 A második hónapban szolgáló csapattest élén az ahóhi Dódaj állt. Egyik csapatának a vezére Miklót volt. Csapattestéhez huszonnégyezer ember tartozott. 5 A harmadik hónapban szolgáló, harmadik csapat vezére Benájá volt, Jójádá főpap fia. Csapattestéhez huszonnégyezer ember tartozott. 6 Ez a Benájá a harminc hős közé tartozott, ő volt a harmincak parancsnoka. Csapattestéhez tartozott fia, Ammizábád is. 7 A negyedik hónapban szolgáló, negyedik csapattest vezére Aszáél, Jóáb testvére volt, helyettese pedig a fia, Zebadjá. Csapattestéhez huszonnégyezer ember tartozott. 8 Az ötödik hónapban szolgáló, ötödik csapattest vezére a jizráhi Samhút volt. Csapattestéhez huszonnégyezer ember tartozott. 9 A hatodik hónapban szolgáló, hatodik csapattest vezére a tekóai Írá, Ikkés fia volt. **Csapattestéhez huszonnégyezer ember tartozott.** 10 A hetedik hónapban szolgáló, hetedik csapattest vezére a pelóni Helec volt, Efraim fiai közül. **Csapattestéhez huszonnégyezer ember tartozott.** 11 A nyolcadik hónapban szolgáló, nyolcadik csapattest vezére a húsái Szibbekaj volt, a zerahiak közül. **Csapattestéhez huszonnégyezer ember tartozott.** 12 A kilencedik hónapban szolgáló, kilencedik csapattest vezére az anatóti Abiézer volt, a benjáminiak közül. Csapattestéhez huszonnégyezer ember tartozott. 13 A tizedik hónapban szolgáló, tizedik csapattest vezére a netófái Mahraj volt, a zerahiak közül. Csapattestéhez huszonnégyezer ember tartozott. 14 A tizenegyedik hónapban szolgáló, tizenegyedik csapattest vezére a pirátóni Benájá volt, Efraim fiai közül. Csapattestéhez huszonnégyezer ember tartozott. 15 A tizenkettedik hónapban szolgáló, tizenkettedik csapattest vezére a netófái Heldaj volt, aki Otniéltól származott. Csapattestéhez huszonnégyezer ember tartozott. 16 Izráel törzsei élén a következők álltak: a rúbeniek fejedelme Eliézer volt, Zikrí fia; a simeoniaké Sefatjá, Maaká fia; 17 a lévitáké Hasabjá, Kemúél fia, az áronitáké Cádók, 18 Júdáé Elíhú, Dávid testvérei közül; Issakaré Omrí, Míkáél fia; 19 Zebuloné Jismajá, Óbadjá fia; Naftálié Jerímót, Azriél fia; 20 Efraim fiaié Hóséa, Azazjá fia; Manassé törzse egyik feléé Jóél, Pedájá fia; 21 Manassé törzse gileádi feléé Jiddó, Zekarjá fia; Benjáminé Jaaszíél, Abnér fia; 22 Dáné Azarél, Jeróhám fia. Ezek voltak Izráel törzseinek a vezérei. 23 Nem vette számba Dávid a húszéveseket és az azon aluliakat, mert az Úr megígérte, hogy úgy megsokasítja Izráelt, hogy annyian lesznek, mint égen a csillag. 24 Jóáb, Cerújá fia elkezdte ugyan a számlálást, de nem fejezte be, mivel emiatt

gyúlt haragra Isten Izráel ellen. Ezért nem került be ezeknek a száma Dávid király történetének a számadatai közé. 25 A királyi kincstár gondnoka Azmávet volt, Adiél fia. A mezők, a városok, a falvak és az őrtornyok raktárainak a gondnoka Jónátán, Uzziáj fia volt. 26 A mezei munkások és a földművelők felügyelője Ezri, Kelúb fia volt. 27 A szőlők felügyelője a rámái Simí, a szőlők borkészleteinek a felügyelője a sefemi Zabdí volt. 28 A Seféla-alföld olajfa- és fügefakertjeinek a felügyelője a gádéri Baalhánán volt, az olajraktarak felügyelője Jóás. 29 A Sárónon legelő marhák felügyelője a sáróni Sitraj volt, a völgyekben legelő marhák felügyelője pedig Sáfát, Adlaj fia. 30 A tevék felügyelője a jismáeli Óbíl, a szamarak felügyelője a mérónóti Jehdejá, 31 a juhnyájak felügyelője pedig a hagri Jázíz volt. Mindezek Dávid király vagyonának a felügyelői voltak. 32 Jónátán, Dávid nagybátyja tanácsadó volt, értelmes és írástudó ember, Jehiél, Hakmóni fia pedig a király fiainak a nevelője volt. 33 Ahítófel a király tanácsadója volt, az arki Húsaj pedig a király barátja. 34 Ahítófel helyettese Jójadá, Benájá fia és Ebjátár volt, a királyi hadsereg parancsnoka pedig Jóáb.

1Krón 28

1 Dávid összegyűjtötte Jeruzsálembé Izráel összes főemberét, a törzsek vezetőit, a király szolgálatára álló csapatok parancsnokait, az ezredeseket, a századosokat, a király és fiai minden vagyonának és jószágának a kormányzóit, az udvarnokokkal, a testőrökkel és az összes kiváló vitézzel együtt. 2 Ekkor fölállt Dávid király, és így szólt:

Hallgassatok meg, testvéreim és népem! Én magam szerettem volna házat építeni az Úr szövetségládájának, Istenünk lába zsámolyának az elhelyezésére. Elő is készítettem az építést. 3 De Isten így szólt hozzám: **Nem építhetsz házat az én nevem tiszteletére, mert háborúskodó ember voltál, és sok vért ontottál.** 4 Mégis engem választott ki Izráel Istene, az Úr atyám egész háza népéből, hogy Izráel királya legyek mindvégig. Mert Júdat választotta ki a fejedelemségre, Júda házából pedig az én atyám háza népét, apámnak a fiai között pedig bennem telt öröme, hogy egész Izráel királyává tegyen. 5 Valamennyi fiam közül – pedig az Úr sok fiút adott nekem – Salamon fiamat választotta ki, hogy ő üljön az Úr királyságának a trónjára Izráelben. 6 És ezt mondta nekem: **Fiad, Salamon építi majd föl házamat és udvaraimat, mert kiválasztottam őt, hogy fiam legyen, én pedig atyja leszek. 7 Örökre megszilárdítom királyságát, ha állhatatosan teljesíti parancsolataimat és törvényeimet, ahogyan eddig tette.** 8 Most azért egész Izráelnek, az Úr gyülekezetének a szeme láttára és Istenünk füle hallatára mondom: **Tartsátok meg és kutassátok Isteneteknek, az Úrnak minden parancsolatát, hogy birtokotokban maradjon ez a jó föld, és örökségül hagyhassátok utódaitokra örökre!** 9 Te pedig, fiam, Salamon, ismerd meg atyád Istenét, és szolgálj neki teljes szívvel és készséges lélekkel, mert megvizsgál az Úr minden szívet, és megismer minden szándékot és indulatot. **Ha keresed, megtalálhatod. De ha elhagyod őt, akkor félreállít téged végleg.** 10 Lásd meg azért, hogy téged választott ki az Úr, hogy házat építs szentélyül. Légy hát erős, és készítsd el!

11 Akkor átadta Dávid a fiának, Salamonnak a csarnoknak és épületeinek, a kincstárnak, a felső szobáknak, a belső szobáknak és az

engesztelés helyének LXX: και τοῦ οἴκου τοῦ ἐξίλασμοῦ ἐξίλασμός, -ó - engesztelés, váltság, engesztelő áldozat kilaszmos= engesztelés (gyógyulás, Tyndale) (GYÓGYULÁS ÉS ENGESZTELÉS UGYANAZ, VAGYIS AZ ENGESZTELÉS= GYÓGYULÁS!)

1JN 2,2

2 mert ő engesztelő áldozat a mi bűneinkért, de nemcsak a miénkért, hanem az egész világ bűnéért is.

καὶ αὐτὸς ἰλασμός ἐστιν περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, οὐ περὶ τῶν ἡμετέρων δὲ μόνον ἀλλὰ καὶ περὶ ὅλου τοῦ κόσμου. (Nesze neked, limited atonement)

Tnd: he it is that obteyneth grace for oure synnes:

KJV

And he is the propitiation for our sins; and not for our's only, but also for the sins of the whole world.

LUTH

Vnd derfelbige ift die verfönung fur vnfer fünde / Nicht allein aber fur die vnfer / fondern auch fur der gantzen Welt

tervrajzát, 12 mindazét, amit a Lélek adott neki: az Úr háza udvarainak és körös-körül valamennyi kamrának meg az Isten háza kincstárainak és a szent ajándékok kincstárainak a tervrajzát, 13 továbbá a papok és lévíták beosztásának, az Úr házában végzendő istentisztelet minden teendőjének és az Úr házában szükséges összes istentiszteleti felszerelésnek a tervezetét. 14 Minden egyes istentiszteleti aranyeszközt az arany súlymértéke szerint, minden egyes istentiszteleti ezüsteszközt pedig annak súlymértéke szerint adott meg. 15 Ugyanígy az arany lámpatartók és arany mécsesek súlyát, minden egyes lámpatartónak és mécseseiknek a súlya szerint; az ezüst lámpatartóknál is a lámpatartó és mécsesei súlya szerint, a különböző lámpatartók rendeltetése szerint. 16 Megadta, hogy mennyi legyen az arany súlya a sorba rakott kenyerek asztalánál asztalonként és az ezüsté az ezüstasztaloknál; 17 továbbá a villákhoz, hintőedényekhez és kancsókhöz való színaranynak meg az aranykelyheknek a súlyát kelyhenként meg az ezüstkelyheknek a súlyát kelyhenként, 18 az illatáldozati oltárhoz szükséges tiszta arany súlyát, az aranykerúbok kocsijának a tervrajzát, akik kiterjesztett szárnyakkal befedték az Úr szövetségládáját. 19 Minderre, a tervrajzban előírt valamennyi munkára az Úr kezéből származó írás oktatott ki engem. 20 Ezek után Dávid azt mondta fiának, Salamonnak: Légy erős és bátor, és fogj hozzá! Ne félj, és ne rettegj, mert az Úristen, az én Istenem veled van, nem hagy cserben és nem hagy el, amíg be nem fejezed mindazt a munkát, amely az Úr házában végzett szolgálathoz szükséges. 21 Nézd, itt vannak a papok és a lévíták csapatai az Isten házában végzendő mindenféle szolgálatra. Veled vannak, készen bármilyen munkára, értenek mindenféle szolgálathoz. A vezetők meg az egész nép is mindenben a rendelkezésedre áll!

1Krón 29

Dávid király így szólt az egész gyülekezethez: Egyedül Salamon fiamat választotta ki az Isten, de ő még tapasztalatlan ifjú, a munka pedig nagy, mert nem emberé lesz ez a hajlék, hanem az Úristené. 2 Ezért minden örömmel azon voltam, hogy Istenem házához aranyat szerezzek az aranyeszközökhöz, ezüstöt az ezüsteszközökhöz, rezet a rézhez, vasat a vashoz, fát a famunkához, ónixköveket, foglalatba való köveket, sötét és tarka színű köveket, mindenféle drágakövet és fehér márványt bőséggel. 3 Mindezen fölül az én Istenem háza iránti szeretetből a saját aranyamat és ezüstömet is odaadom Istenem házára azon felül, amit a szent ház számára szereztem: 4 háromezer talentum aranyat, mégpedig ófiri aranyat és hétezer talentum tiszta ezüstöt a templom falainak a beborítására, 5 aranyat az aranyeszközökhöz és ezüstöt az ezüsteszközökhöz, a mesteremberek mindenféle munkájához. Ki akar még önként, bőkezűen adakozni ma az Úrnak? 6 Ekkor a családfők, Izráel törzseinek a vezetői, az ezredesek és a századosok meg a királyi udvartartás vezetői önként adakozni kezdtek. 7 Összeadtak az Isten házának munkálataira ötezer talentum aranyat, tízezer dáríkot, tízezer talentum ezüstöt, tizennyolcezer talentum rezet és százezer talentum vasat. 8 Akinek drágaköve volt, odaadta az Úr házának a kincseihez, a gérsóni Jehiél felügyelete alá. 9 És örült a nép az önkéntes

adakozásnak, mert tiszta szívből, önként adakoztak az Úrnak. Dávid király is nagyon megörült. 10 Dávid ekkor áldotta az Urat az egész gyülekezet előtt. Ezt mondta:

Áldott vagy te, Uram, ősatyánknak, Izráelnek Istene, öröktől fogva mindörökké! 11 Tied, Uram, a méltóság, a hatalom és a tisztelet, a hírnév és a fenség, bizony minden, ami a mennyben és a földön van! Tied, Uram, az ország, magasztos vagy te, mindenség fejedelme! 12 Tőled ered a gazdagság és a dicsőség, te uralkodsz mindenben. A te kezdedben van az erő és a hatalom, a te kezded tehet bárkit nagygyá és erőssé. 13 Most azért, Istenünk, hálát adunk neked, és dicséjünk a te fenséges nevedet. 14 Mert ki vagyok én, és mi az én népem, honnan volt erőnk ennyit adakozni? Bizony, tőled van mindez, és csak azt adtuk neked, amit a te kezdedből kaptunk! 15 Mi jövevények és zsellérek vagyunk előtted, mint minden ősünk. Napjaink olyanok a földön, mint a múltó árnyék. 16 Urunk, Istenünk! Ez az egész halom kincs, amelyet összeadtunk, hogy neked, a te szent neved tiszteletére templomot építsünk, a te kezdedből való, és a tied lesz mindez! 17 Tudom, Istenem, hogy te megvizsgálod a szíveket, és az őszinteségben leled gyönyörűségedet. Én mindezt őszinte szívvél, önként adtam, és most örömmel látom, hogy önként adakozott neked néped, amely itt összegyűlt. 18 Uram, őseinknek, Ábrahámnak, Izsáknak és Izráelnek Istene, tartsd meg örökre néped szívében ezt a szándékot és indulatot, és kösd magadhoz szívüket! 19 Fiamnak, Salamonnak pedig add meg, hogy tiszta szívből tartsa meg parancsolataidat, intelmeidet és rendelkezéseidet, és vigyen véghez mindent, fölépítve azt a hajlékot, amelyet én előkészítettem.

GYÖNYÖRŐ BÚCSÚBESZÉD, S EHHEZ SZÉPEN KAPCSOLÓDIK MÉG JÉZUS BÚCSÚBESZÉDE, LEGELŐSZÖR PEDIG MÓZESÉ!

20 Azután ezt mondta Dávid az egész gyülekezetnek: Áldjátok az Urat, a ti Isteneteket! És az egész gyülekezet áldotta az Urat, ősei Istenét, meghajolt és leborult az Úr előtt és a király előtt. 21 Másnap reggel véresáldozatokat mutattak be, és égőáldozatokat áldoztak az Úrnak: ezer bikát, ezer kost, ezer bárányt a hozzájuk tartozó italáldozatokkal együtt, és tömérdek véresáldozatot egész Izráelért. 22 Ettek és ittak az Úr színe előtt azon a napon nagy örömmel. Azután másodszor is királlyá tették Salamont, Dávid fiát, és fölkenték az Úr fejedelmévé; Cádókot pedig pappá. 23 Így ült Salamon az Úr trónjára apja, Dávid után. Eredményesen uralkodott, és egész Izráel hallgatott rá. 24 A vezérek, a testőrök és Dávid király fiai is mind kezet adtak, hogy Salamon király alattvalói lesznek. 25 Az Úr pedig igen nagygyá tette Salamont egész Izráel szemében, és olyan királyi méltóságot adott neki, amilyen nem volt előtte egy királynak sem Izráelben. 26 Dávid, Isai fia egész Izráel királya volt. 27 Negyven évig uralkodott Izráelben. Hebrónban hét évig, Jeruzsálemben pedig harminchárom évig uralkodott. 28 **És meghalt késő vénységében, betelve az étellel, gazdagsággal és dicsőséggel.** Utána a fia, Salamon lett a király. 29 Dávid király dolgai elejétől a végéig meg vannak írva Sámuel látó, Nátán próféta és Gád látnok történetében **NINCS A KÁNONBAN!** 30 egész uralkodásával, hőstetteivel és mindazokkal az eseményekkel együtt, amelyek vele, Izráellel és a többi ország királyságaival végbementek.

2Krón 1

Salamonnak, Dávid fiának a királyi hatalma megerősödött, mert Istene, az Úr vele volt, és egyre nagyobbá tette. 2 Összehívta Salamon egész Izráelt, az ezredeseket, a századosokat, a bírákat és egész Izráel minden főemberét, a családfőket, 3 és elment Salamon az egész gyülekezettel együtt a gibeóni áldozóhalomra, mert ott volt Isten kijelentésének a sátra, amelyet Mózes, az Úr szolgálja készíttetett a pusztában. 4 Az Isten ládáját Dávid már fölvitette Kirjat-Jearímból, amikor helyet készített annak, ugyanis egy sátrat állíttatott föl neki Jeruzsálemben, 5 a rézoltár azonban, amelyet Becalél, Úri fia, Húr unokája készített, még ott állt az Úr hajléka előtt. Ezt kereste föl Salamon és a gyülekezet. **6 Fölment tehát Salamon az Úr színe előtt álló rézoltárhoz, amely a kijelentés sátránál volt, és ezer égőáldozatot mutatott be rajta.** 7 Azon az éjszakán megjelent Isten Salamonnak, és ezt mondta neki: **Kérj valamit, én megadom neked!** 8 Salamon ezt felelte Istennek: Te nagy szeretettel bántál apámmal, Dáviddal, és engem tettél utána királlyá. 9 Most pedig, Uram, Istenem, váljék valóra apámnak, Dávidnak adott ígéreted, **mert te tettél engem e nép királyává,** akik oly sokan vannak, mint a föld pora. 10 **Adj azért nekem bölcsességet és értelmet, hogy tudjam ennek a népnek az ügyeit intézni. Különbö ki tudná kormányozni a te nagy népedet?** 11 Isten ezt felelte Salamonnak: **Mivel ez a szíved vágya, és nem gazdagságot, vagyont vagy dicsőséget kértél, nem is gyűlölőid életét vagy hosszú életet, hanem bölcsességet és értelmet, hogy kormányozni tudd népemet, amelynek a királyává tettelek, 12 ezért megadom neked a bölcsességet és az értelmet, sőt olyan gazdagságot, vagyont és dicsőséget is adok neked, amelyhez fogható nem volt és nem is lesz egy királynak sem, sem előtted, sem utánad.** 13 Azután visszament Salamon Jeruzsálembe a gibeóni áldozóhalomról, a kijelentés sátra elől, és uralkodott Izráelen. 14 Gyűjtött Salamon harci kocsikat és lovasokat. Ezernégyszáz harci kocsija és tizenkétezer lova lett, amelyeket a harci kocsik városaiba rendelt és a király mellé, Jeruzsálembe. 15 A király elérte, hogy annyi lett Jeruzsálemben az ezüst és az arany, mint a kő, és annyi lett a cédrus, mint amennyi vadfügefafa van az alföldön. 16 Salamonnak Egyiptomból, méghozzá Kevéből hozták a lovakat, a király kereskedői szereztek azokat Kevéből megszabott áron: 17 egy harci kocsit hatszáz sekel ezüstért hoztak Egyiptomból, egy lovat pedig százötvenért. Ugyancsak az ő közvetítésükkel szállították tovább ezeket a hettita királyoknak és az arám királyoknak. 18 Salamon megparancsolta, hogy építsenek házat az Úr nevének tiszteletére, neki magának pedig egy királyi palotát.

2Krón 2

Kirendelt Salamon a hegyekbe hetvenezer teherhordót és nyolcvanezer kőfejtőt, és melléjük háromezer-hatszáz felügyelőt. 2 Majd ezt üzente Salamon Hírámnak, Tírusz királyának: Apámnak, Dávidnak is megtetted, hogy küldtél neki cédrusfát palotája építésére, hogy abban lakjék. 3 Lásd, én meg templomot akarok építeni az én Istenem, az Úr nevének a tiszteletére, és azt neki szentelem, hogy jó illatú füstölőszereket áldozzanak neki, és a sorba rakott kenyerek állandóan ott legyenek előtte, és égőáldozatot mutassanak be reggel és este, minden szombaton, újhholdkor és Istenünknek, az Úrnak az ünnepein. Örök kötelessége lesz ez Izráelnek. 4 **A templomnak, amelyet építeni akarok, nagynak kell lennie, mert a mi Istenünk nagyobb minden istennél.** 5 **De kinek is lenne ereje ahhoz, hogy templomot építsen neki? Hiszen az ég és az egek egei sem tudják magukba fogadni őt! És ki vagyok én, hogy templomot akarok építeni?** Csak azért teszem, hogy ott áldozhassanak neki. 6 Küldj azért hozzám egy olyan embert, aki ért az arany, az ezüst, a réz és a vas megmunkálásához, a piros bíborhoz, a karmazsinhoz és a kék bíborhoz, és el tudja készíteni a véseteket azokkal a mesterekkel együtt, akik nálam, Júdában és Jeruzsálemben vannak, akiket apám, Dávid alkalmazott. 7 Küldj cédrust, ciprust és ébenfát a Libánonról, mert tudom, hogy szolgálaid értenek a libáni fák

kivágásához. **Az én szolgálaim is ott lesznek szolgálid mellett, 8 mert sok fát kell előkészíteniük, hiszen nagynak és csodálatosnak kell lennie annak a templomnak, amelyet építetek.** 9 Én viszont adok szolgálidnak, a favágóknak, akik a fákat kidöntik, húszezer kór csépelet búzát, húszezer kór árpát, húszezer bat bort és húszezer bat olajat. 10 Hírám, Tírusz királya így felelt erre abban a levélben, amelyet Salamonnak küldött: Mivel szerette népét az Úr, azért tett téged királyukká. 11 És Hírám így folytatta: **Áldott legyen az Úr, Izráel Istene, aki az eget és a földet alkotta, hogy ilyen bölcs fiat adott Dávid királynak, aki okos és értelmes, aki az Úrnak templomot, magának pedig királyi palotát akar építeni.** 12 **Ezért küldök egy hozzáértő és értelmes mestert, Hírámot,** 13 egy Dánból származó asszony fiát, akinek tíruszi az apja. Ő ért az arany, az ezüst, a réz, a vas, a kő, a fa, a piros és kék bíbor, a len és a karmazsin feldolgozásához, a különféle vésetek készítéséhez és mindenféle terv megvalósításához, amivel csak megbízzák, a te mestereiddel és az én uramnak, apádnak, Dávidnak a mestereivel együtt. 14 Most azért küldje el az én uram szolgálinak azt a búzát, árpát, olajat és bort, amelyet megígért, 15 mi pedig annyi fát vágunk a Libánonon, amennyire csak szükséged lesz, és tutajokon elszállítjuk azt a tengeren Jáfóba; te aztán vitesd el Jeruzsálembé! 16 Salamon számba vette mindazokat az embereket, akik jövevények voltak Izráel országában – miután apja, Dávid egyszer már számba vette őket –, százötvenháromezer-hatszáz ilyen embert találtak. 17 Hetvenezret teherhordónak tett meg közülük, nyolcvanezret kőfejtőnek a hegyekben, háromezer-hatszázat pedig felügyelőnek, hogy dolgoztassák a népet.

2Krón 3

Azután elkezdte építeni Salamon az Úr házát Jeruzsálemben, **a Mórijjá-hegyen, ahol az Úr megjelent apjának, Dávidnak, azon a helyen, amelyet Dávid kijelölt,** a jebúsi Ornán szerűjén. 2 Uralkodása negyedik évében, a második hónap második napján kezdte meg az építkezést. 3 Így szabta meg Salamon az Isten háza építésekor az alpméreteket: hosszúsága a régi könyökmérték szerint hatvan könyök, szélessége húsz könyök volt. 4 Az eléje épített csarnok hossza a templom szélességének megfelelően húsz könyök, magassága százhúsz könyök volt. A belsejét színarannyal borította be. 5 A főépületet beburkolta ciprusfával, azt pedig finom arannyal burkolta be, és pálmafákat meg füzérekkel készíttetett rá. 6 Díszítésül beborította a templomot drágakövekkel. Az arany parvajimi arany volt. 7 Arannyal vonatta be a templomot, a gerendákat, a küszöböket, a falakat és az ajtószárnyakat is, **a falakra pedig kerúbokat vésetett.** 8 **Azután elkészíttette a szentek szentjének az épületét. Ennek a hosszúsága a templom szélességének megfelelően húsz könyök, szélessége is húsz könyök volt, és hatszáz talentum finom arannyal vonatta be azt.** 9 **A szegek súlya ötven aranysekel volt. A felső szobákat is arannyal vonatta be.** 10 Készíttetett a szentek szentjének az épületébe **két kerúbszobrot, és arannyal vonatta be azokat.** 11 **A kerúbok szárnyainak a hosszúsága együttvéve húsz könyök volt.** Az első kerúb egyik öt könyök hosszú szárnyával a templom falát, a másik öt könyök hosszú szárnyával a második kerúb szárnyát érintette. 12 A második kerúb egyik öt könyök hosszú szárnyával szintén a templom falát, a másik öt könyök hosszú szárnyával pedig az első kerúb szárnyát érintette. 13 Ezeknek a kerúboknak a szárnyai kiterjesztve tehát húsz könyököt tettek ki. Lábukon álltak, és befelé tekintettek. 14 **Kárpitot is készíttetett kék és piros bíborból, karmazsinból és lenből, amelyekbe kerúbokat szövetett.** 15 A templom elé két harmincöt könyök magas oszlopot készíttetett, a tetejükre pedig öt könyök magas oszlopfőket. 16 Készíttetett lánc formájú füzérekkel, és rárakatta azokat az oszlopfőkre, azután készíttetett száz gránátalmát, és rárakatta azokat a füzérekre. 17 Azután felállította az oszlopokat a templommal szemben, egyiket jobb felől, másikat bal felől. A jobboldalit Jákinnak, a baloldalit Bóáznak nevezte el.

2Krón 4

1 Készítettett egy rézoltárt, melynek a hosszúsága húsz könyök, szélessége húsz könyök, magassága pedig tíz könyök volt. 2 Azután elkészítette az öntött medencét, amelynek egyik pereme a másik peremétől tízkönyöknyire volt, kör alakú és öt könyök magas volt, és harminc könyök hosszú zsinór érte körül. 3 Alatta körös-körül bikaalakok voltak, könyökönként tíz-tíz, ezek vették körül a medencét. Két sorban helyezkedtek el a bikaalakok, amelyeket az öntvényvel együtt öntöttek. 4 A medencét tizenkét bika tartotta: három északra, három nyugatra, három délre, három pedig keletre nézett; mindegyik a hátsó részével fordult befelé, és ezeken volt a medence. 5 Egy tenyér volt a vastagsága, a pereme pedig kifelé hajlott, ahogy a poharak pereme, mint a liliumvirág. Háromezer bat víz fért bele. 6 Azután készítettett tíz mosófazekat. Ötöt helyezett el jobb felől, ötöt pedig bal felől, hogy azokban mossák és öblítsék le azt, amit az égőáldozathoz előkészítettek. A medencében pedig a papok mosakodtak. 7 Készítettett tíz arany lámpatartót is a **megadott minta szerint**, és elhelyezte azokat a templomban: ötöt jobb felől, ötöt pedig bal felől. 8 Készítettett tíz asztalt is, és elhelyezte azokat a templomban: ötöt jobb felől, ötöt pedig bal felől. Készítettett száz arany hintőedényt is. 9 Elkészítette a papok udvarát, és egy nagy bekerített helyet. Ajtókat is csináltatott a bekerített helynek, és az ajtókat rézzel borítottatta be, 10 a medencét pedig jobb felől, délkeletre helyezte el. 11 Készített Hírám fazekakat, lapátokat és hintőedényeket. Ezzel **befejezte Hírám azt a munkát, amelyet az Isten házában kellett készítenie Salamon király megbízásából**: 12 a két oszlopot és a két kerek oszlopfőt, amelyek az oszlopok tetején voltak, a két hálót az oszlopok tetején levő két kerek oszlopfő beborítására, 13 meg négyszáz gránátalmát a két hálóra, két sor gránátalmát egy-egy hálóra, az oszlopokon levő két kerek oszlopfő beborítására. 14 Elkészítette az állványokat és az állványokra a mosófazekakat, 15 a medencét és alá tizenkét bikát; 16 továbbá fazekakat, lapátokat és villákat. Mindezt a fölszerelést tiszta rézből kellett elkészítenie Hírám mesternek az Úr háza számára Salamon király megbízásából. 17 A Jordán környékén öntette ezeket a király az agyagos földben, Szukkót és Cerédá között. 18 Mindezt a fölszerelést nagy mennyiségben csináltatta Salamon, a réz roppant bősége miatt. 19 Elkészítette Salamon a többi fölszerelést is az Isten házához: az aranyoltárt, az asztalokat, amelyeken a szent kenyerek voltak; 20 a lámpatartókat és azok mécseseit színaranyból, hogy ott égjenek rendeltetésük szerint a szentek szentje előtt; 21 a virágokat, a mécseseket és a koppantókat is aranyból, mégpedig színaranyból; 22 azután a késeket, hintőedényeket, kanalakat és szenesserpenyőket színaranyból, valamint a templom bejáratát, a szentek szentjébe nyíló ajtót és a templom szentélyébe vezető ajtót is aranyból.

2Krón 5

Amikor befejezték mindazt a munkát, amelyet Salamon végeztetett az Úr háza számára, bevitte Salamon azt az ezüstöt, aranyat és egyéb tárgyakat, *amelyeket apja, Dávid szentelt oda ajándéknak, és elhelyezte Isten házában a kincsei közé.* 2 Akkor összegyűjtötte Salamon Izráel véneit és minden törzsfőjét, Izráel fiainak családfőit Jeruzsálemba, hogy elvigyék az Úr szövetségládáját Dávid városából, azaz Sionból. 3 **Összegyülekeztek tehát a királyhoz mindezek az izráeli férfiak a hetedik hónapban, az ünnepen.** 4 Amikor Izráel vénei mind megérkeztek, a léviták fölemelték a ládát, 5 és fölvitték a ládát meg a kijelentés sátrát meg a szentély egész fölszerelését, amely a sátorban volt. A papok és a léviták vitték azokat. 6 Salamon király és Izráel egész közössége, amely megjelent nála, ott állt a láda előtt. Olyan sok juhot és marhát áldoztak, hogy sem megszámolni, de még csak megbecsülni sem lehetett azokat. 7 Azután bevitték a papok az Úr szövetségládáját a helyére, a templom legbelső részébe,

a szentek szentjébe, a kerúbok szárnyai alá. 8 **A kerúbok ugyanis kiterjesztették szárnyaikat a láda helye fölé, és betakarták a kerúbok fölülről a ládát és annak rúdjaikat.** 9 A rudak olyan hosszúak voltak, hogy a ládához tartozó rudak végei láthatók voltak a szentek szentje felől, de kívülről már nem voltak láthatók. Ott vannak még ma is. 10 **Nem volt a ládában más, csak a két tábla, amelyeket Mózes adott át a Hórebbe, amikor az Úr szövetséget kötött Izráel fiaival, miután kijöttek Egyiptomból.** 11 Amikor a papok kijöttek a szentélyből – az ott levő papok ugyanis mindnyájan megszentelték magukat, beosztásukra való tekintet nélkül –, 12 fősorakozott az oltártól keletre valamennyi énekes lévita, tehát Ászáf, Hémán és Jedútún a fiaikkal és testvéreikkel együtt, fehér ruhába öltözve, cintányérokkal, lantokkal és citerákkal, és velük együtt százhusz harsonát fújó pap. 13 A harsonásoknak meg az énekeseknek egyaránt az volt a tisztük, hogy összehangolva zengjék az Úr dicséretét és magasztalását. Amikor felzendültek a harsonák, a cintányérok és a hangszerek, és **dicsérték az Urat, mert ő jó, és örökké tart szeretete, akkor a házat, az Úr házat felhő töltötte be,** 14 **úgyhogy a papok a felhő miatt nem tudtak odaállni, hogy szolgálatukat végezzék, mert az Úr dicsősége betöltötte az Isten házat.**

2Krón 6

Akkor ezt mondta Salamon: Az Úr mondta, hogy homályban kíván lakni. 2 Lakóházat építettem neked, maradandót, örök lakóhelyül. 3 Azután megfordult a király, és megáldotta Izráel egész gyülekezetét, miközben Izráel egész gyülekezete állt. 4 Ezt mondta: Áldott az Úr, Izráel Istene, aki ígéretet tett apámnak, Dávidnak, és azt hatalmával be is teljesítette. Ezt mondta: 5 Attól a naptól fogva, hogy kihoztam népem Egyiptom földjéről, nem választottam ki egyetlen várost sem Izráel törzseiből, hogy házat építsenek ott az én nevemnek, és nem választottam ki senkit, hogy fejedelme legyen népemnek, Izráelnek. 6 **De most kiválasztottam Jeruzsálemet, hogy ott legyen a nevem, és kiválasztottam Dávidot, hogy népemnek, Izráelnek a vezetője legyen.** 7 De amikor apám, Dávid házat akart építeni Izráel Istene, az Úr nevének tiszteletére, 8 akkor ezt mondta apámnak, Dávidnak az Úr: **Azzal, hogy házat akartál építeni a nevem tiszteletére, jót akartál.** 9 **De te nem építheted föl azt a házat, hanem a fiad, aki a te véredből származik, ő építi majd föl azt a házat nevem tiszteletére.** 10 Az Úr beteljesítette ígéretét, amit tett, mert amikor apámnak, Dávidnak a helyére léptem, és Izráel trónjára ültem, ahogyan megígérte az Úr, fölépítettem ezt a házat Izráel Istene, az Úr nevének tiszteletére. 11 **És elhelyeztem ott a ládát, abban van az Úr szövetsége, amelyet Izráel fiaival kötött.** 12 Azután odaállt Salamon az Úr oltára elé, szemben Izráel egész gyülekezetével, és kitérte kezét. 13 **Salamon ugyanis egy emelvényt készíttetett rézből, és azt a bekerített hely közepén helyeztette el.** Hossza öt könyök, szélessége öt könyök, magassága pedig három könyök volt. Föllépett rá, majd térdre esett, szemben Izráel egész gyülekezetével, kezét az ég felé tárta, 14 és ezt mondta:

**ITT KÖVETKEZIK SALAMON GYÖNYÖRŰ KÖZBENJÁRÓ IMÁDSÁGA
EZ A SZAKASZ RAGADOTT MEG 1975 JÚLIUS 9-ÉN HOTHORPE HALL-BAN,
EZEKEL A SZAVAKKAL KIÁLTOTTAM CSALÁDUNK LELKI
MEGMENTÉSÉÉRT. LD. A KÉK NAPLÓMAT!!**

Uram, Izráel Istene! Nincs hozzád hasonló Isten sem az égben, sem a földön! Hűségesen megtartod a szolgálóiddal kötött szövetséget, ha teljes szívvel előtted járnak. 15 Megtartottad, amit ígértél a te szolgálódnak, Dávidnak, az én apámnak. Amit megígértél, hatalmaddal be is teljesítetted a mai napon. 16 Most azért, Uram, Izráel Istene, tartsd meg, amit a te szolgálódnak, Dávidnak, apámnak ígértél, amikor ezt mondtad: Nem vesznek ki szíнем elől utódaid, akik Izráel trónján ülnek, de csak akkor, ha fiaid ügyelnek újtukra, és törvényem szerint járnak el, ahogyan előttem jártál te is. 17 Most

azért, Uram, Izráel Istene, váljék valóra ígéreted, amelyet a te szolgádnak, Dávidnak tettél! **18 De vajon lakhat-e Isten a földön, együtt az emberekkel? Hiszen az ég, sőt az egeknek egei sem fogadhatnak magukba téged, hát még ez a ház, amelyet én építettem!** 19 Mégis tekints a te szolgád imádságára és könyörgésére, Uram, Istenem, és hallgasd meg a kiáltást és az imádságot, amikor a te szolgád a te színed előtt imádkozik! **20 Nézz nyitott szemmel erre a házra éjjel és nappal, arra a helyre, amelyről azt mondtad, hogy ott lesz a te neved.** Hallgasd meg az imádságot, amikor a te szolgád ezen a helyen imádkozik! 21 Hallgasd meg a te szolgádnak és népednek, Izráelnek a könyörgését, amikor ezen a helyen imádkoznak. Hallgasd meg lakóhelyedről, a mennyből, hallgasd meg, és bocsáss meg nekik! 22 Ha majd valaki vétkezik felebarátja ellen, és arra kényszerül, hogy esküt tegyen, ő pedig idejön, és esküt tesz oltárod előtt ebben a házban, 23 te halld meg a mennyből, és tégy igazságot a te szolgálaid ügyében: fizess meg a bűnösnek, és olvasd fejére a tettét; az igaznak pedig bizonyítsd be igazságát, és bánj vele igazsága szerint! 24 Ha majd néped, Izráel vereséget szenved ellenségétől, **mert vétkezik ellened, de azután megtér, és vallást tesz nevedről, hozzád imádkozik és könyörög színed előtt ebben a házban,** 25 **te hallgasd meg a mennyből, bocsásd meg népednek, Izráelnek a vétkét, és hozd vissza arra a földre, amelyet neki és őseinek adtál!** 26 **Ha majd bezárul az ég, és nem lesz eső, mert vétkeztek ellened, de azután imádkoznak ezen a helyen, vallást tesznek nevedről, és megtérnek vétkükből, mert megaláztad őket,** 27 **te hallgasd meg őket a mennyből, és bocsásd meg szolgálidnak és népednek, Izráelnek a vétkét, sőt tanítsd őket a jó útra, amelyen járniuk kell, és adj esőt földedre, amelyet népednek adtál örökségül!** 28 Ha majd éhínség támad az országban, ha dögvész, aszály, rozsda, sáska vagy cserebogár pusztít, vagy ha ellenség ostromolja az ország városait, vagy bármilyen csapás és betegség támad, 29 akkor minden imádságot és könyörgést, amelyet akár egy ember, akár egész néped, Izráel mond el, és ha valaki elismeri, hogy miatta van a csapás és a fájdalom, és kitarja a kezét e ház felé, 30 hallgasd meg lakóhelyedről, a mennyből, bocsáss meg, és bánj mindenkivel tettei szerint, ahogyan megismerted a szívét, **hiszen egyedül te ismered az emberek szívét,** 31 **hogy féljenek téged és járjanak a te utaidon egész életükben, amíg csak azon a földön élnek, amelyet őseinknek adtál.** 32 Még az idegent is, aki nem a te népedből, Izráelből való, de eljön messze földről a te nagy nevedért, erős kezédért és kinyújtott karodért, ha eljön és imádkozik ebben a házban, 33 hallgasd meg lakóhelyedről, a mennyből, és tedd meg mindazt, amit az idegen kér tőled, hogy a föld minden népe megismerje nevedet, és úgy féljenek téged, ahogyan néped, Izráel, és tudják meg, hogy rólad nevezték el ezt a házat, amelyet építettem. 34 Ha majd néped hadba vonul ellenségei ellen, olyan úton, amelyen te küldöd, és hozzád imádkozik, e város felé fordulva, amelyet kiválasztottál, és e ház felé, amelyet neved tiszteletére építettem, 35 hallgasd meg a mennyből imádságukat és könyörgésüket, és pártold ügyüket! 36 **Ha majd vétkeznek ellened – mert nincs ember, aki ne vétkeznék –** és megharagszol rájuk, kiszolgáltatod őket ellenségeiknek, azok pedig fogságba hurcolják őket, akár távoli, akár közeli országba, 37 de aztán szívből megtérnek azon a földön, ahova fogságba vitték őket, ha megtérnek és így könyörögnek hozzád fogságuk földjén: **Vétkeztünk, bünt követtünk el, gonoszul cselekedtünk! – 38 ha tehát teljes szívükből és teljes lelkükből megtérnek hozzád fogságuk földjén, ahol őket fogva tartják, és imádkoznak hozzád országuk felé fordulva, amelyet őseiknek adtál, a város felé, amelyet kiválasztottál, és a ház felé, amelyet neved tiszteletére építettem,** 39 **hallgasd meg imádságukat és könyörgésüket lakóhelyedről, a mennyből, és pártold ügyüket!** Bocsásd meg népednek, amit ellened vétkezett! 40 Most azért, Istenem, legyen nyitva a szemed, és füleddel figyelj az imádságra ezen a helyen! 41 Most pedig indulj el, Úristen, nyugalmad helyére, te és hatalmad ládája! Papjaidat, Úristen, vedd körül

szabadításoddal, híveid pedig hadd örvendezzenek a te jóságodnak! 42 Úristen, ne fordulj el fölkentedtől: gondoldj arra, hogy milyen kegyelmes voltál szolgálodhoz, Dávidhoz!

2Krón 7

Amikor Salamon befejezte az imádságot, tűz szállt alá az égből, és megemésztette az égőáldozatot és a véresáldozatokat, az Úr dicsősége pedig betöltötte a templomot. **2 A papok nem tudtak bemenni az Úr házába, mert az Úr dicsősége betöltötte az Úr házát.** 3 Izráel fiai mindnyájan látták, amikor leszállt a tűz és az Úr dicsősége a templomra, ezért **arcukkal a földet érintve letérdeltek a kőpadlóra. Imádták és magasztalták az Urat, mert jó, és örökké tart szeretete.** 4 Azután a király és az egész nép áldozatot mutatott be az Úrnak. 5 Salamon király huszonkétezer marhát és százhúszezer juhot mutatott be véresáldozatul. Így avatta fel az Isten házát a király és az egész nép. 6 A papok pedig a helyükre álltak, a lévíták is az Úr minden hangszerével, amelyeket Dávid király készíttetett, hogy **magasztalják az Urat, mert örökké tart szeretete.** Miközben ők előadták Dávid dicséretét, a papok velük szemben trombitáltak, és egész Izráel ott állt. 7 Fölszentelte Salamon az udvar középső részét, az Úr háza előtt, mert ott készítette el az égőáldozatokat és a békeáldozatok kövérjét. A rézoltáron ugyanis, amelyet Salamon készíttetett, nem fért el az égőáldozat, az ételáldozat és a kövérje. 8 *Így ünnepelt akkor Salamon hét napig egész Izráellel együtt.* Igen sokan gyűltek össze a Hamátba vezető úttól egészen Egyiptom patakjáig. 9 A nyolcadik napon záróünnepet tartottak, mert az oltár fölavatását hét napig végezték, és az az ünnep is hét napig tartott. 10 A hetedik hónap huszonharmadik napján hazabocsátotta a népet. Örültek és jókedvűek voltak azért, mert jót cselekedett az Úr Dáviddal, Salamonnal és népével, Izráellel. 11 Amikor elkészült Salamon az Úr templomával, a királyi palotával és mindazzal, aminek az elkészítését elhatározta Salamon az Úr házában és a maga palotájában, 12 megjelent az Úr Salamonnak éjjel, és ezt mondta neki:

AZ ÚR VÁLASZA SALAMONNAK

Meghallgattam imádságot, és kiválasztottam magamnak ezt a helyet az áldozat házául. 13 **Ha majd bezárom az eget, és nem lesz eső, vagy parancsolok a sáskáknak, hogy tarolják le a földet, vagy ha dögvészt bocsátok népemre, 14 de megalázza magát népem, amelyet rólam neveztek el, ha imádkoznak, keresnek engem és megtérnek gonosz utaikról, én is meghallgatom a mennyből, megbocsátom vétküket, és meggyógyítom országukat.** 15 **Bizony, a szemem nyitva lesz, és a fülemmel figyelni fogok az imádságra ezen a helyen!** 16 **Kiválasztottam és megszenteltem ezt a templomot, hogy itt legyen az én nevem mindörökké; itt lesz a szemem és a szívem is mindenkor!** 17 **És ha előttem jársz, ahogyan apád, Dávid is tette, és megteszel mindent, amit megparancsoltam neked, megtartva rendelkezéseimet és törvényeimet, 18 akkor állandóvá teszem királyi trónodat, ahogyan megígértem apádnak, Dávidnak: Nem vesznek ki utódaid, és ők uralkodnak majd Izráelben.** 19 **Ha azonban elfordultok tőlem, és elhagyjátok rendelkezéseimet és parancsolataimat, amelyeket elétek tártam, ha más isteneket tiszteltek, és azokat imádjátok, 20 akkor kigyomlálom őket a földemből, amelyet nekik adtam, ezt a templomot, amelyet nevemnek szenteltem, elvetem színem elől, őket pedig elrettentő példává és gúny tárgyává teszem minden nép előtt.** 21 **És bármilyen felséges is ez a templom, mégis, aki csak elmegy majd mellette, elborzadva kérdezi: Miért bánt el így az Úr ezzel az országgal és ezzel a templommal?** 22 **Akkor majd ezt fogják felelni: Azért, mert elhagyták az Urat, őseik Istenét, aki kihozta őket Egyiptomból, és más istenekhez ragaszkodtak, azokat imádták, és azokat tisztelték. Ezért hozta rájuk mindezt a veszedelmet.**

2Krón 8

Miután eltelt az a húsz esztendő, ameddig Salamon az Úr templomát és a maga palotáját fölépíttette, 2 azokat a városokat is kiépíttette Salamon, amelyeket Hírám adott Salamonnak, és izráelieket telepített oda. 3 Azután Salamon Hamát-Cóbá ellen vonult, és hatalmába kerítette. 4 Kiepíttette Tadmórt is a pusztában és mindazokat a raktárvárosokat, amelyeket Hamátban kezdett építeni. 5 Azután Felső-Bét-Hórónt és Alsó-Bét-Hórónt erődített városokká építtette ki várfalakkal, kapukkal és zárrakkal. 6 Baalátot és az összes raktárvárost, amely Salamoné volt, a harci kocsik összes városát, a lovak városait és mindent, amit csak építeni kívánt Salamon, kiepíttetett Jeruzsálemben, a Libánonon és birodalma egész területén. 7 Mindazokat, akik a hettiták, az emóriak, a perizziek, a hivviek és a jebúsziai népéből megmaradtak, akik tehát nem Izráel közül valók voltak, 8 meg fiaikat, akik utánuk az országban megmaradtak, mert nem irtották ki őket Izráel fiai, Salamon kényszermunkásokká tette; azok még ma is. 9 Izráel fiai közül azonban senkit sem kényszerített Salamon rabszolgasorba az építkezéseken; ők harcosok voltak, vezérei, tisztjei meg harci kocsijainak és kocsihajtóinak a parancsnokai. 10 Salamon király helyőrségeinek a parancsnokai kétszázötvenen voltak, ezek álltak a hadinép élén. 11 Azután fölvitte Salamon a fáraó leányát Dávid városából abba a palotába, amelyet neki építtetett, mert ezt mondta: Ne lakjék a feleségem Izráel királyának, Dávidnak a palotájában, mert szent hely az, mivel oda került az Úr ládája. 12 Salamon akkor égőáldozatokat mutatott be az Úrnak, az Úrnak azon az oltárán, amelyet a csarnok elé építtetett. 13 Minden hétköznapon meg szombatonként, újholdkor és az **évenként tartandó három fő ünnepen, a kovásztalan kenyerek ünnepén, a hetek ünnepén és a lombsátrak ünnepén, MIÉRT NEM A HÉT? PL. NAGY ENGESZTELESI NAP?** az adott napra vonatkozó előírások szerint kellett áldozni, ahogyan Mózes parancsolta. 14 Megállapította apjának, Dávidnak a rendtartása szerint a papok szolgálati beosztását és a lévíták tennivalóját, hogy dicséretet énekeljenek, és végezzék szolgálatukat a papok mellett mindennap, annak a napnak az előírása szerint; meg a kapuórság beosztását az egyes kapuknál, mert így szólt Dávidnak, Isten emberének a parancsa. 15 Semmiben sem tértek el attól, amit a király parancsolt a papoknak és a lévítáknak, még a kincsek dolgában sem. 16 Így készült el Salamon az egész munkával az Úr temploma megalapozásától az Úr templomának teljes befejezéséig. 17 Akkor elment Salamon Ecjón-Geberbe és Élótba, amelyek a tenger partján, Edóm földjén voltak. 18 Hírám ugyanis hajókat küldött neki szolgálóival. Ezek a szolgák ismerték a tengert, és Salamon szolgálóival együtt eljutottak Ófirba. Hoztak onnan négyszázötven talentum aranyat, és Salamon királyhoz vitték.

2Krón 9

Sába királynője hallotta Salamon hírért, ezért eljött, hogy próbára tegye Salamont találós kérdésekkel. Megérkezett Jeruzsálembé Salamonhoz igen tekintélyes kísérettel és tevékkel, amelyek balzsamot, töméntelen aranyat és drágakövet hoztak. **Beszélt vele mindenről, amit kigondolt. 2 De Salamon megfelelt minden szavára; nem volt egyetlen olyan rejtvény sem, amelyikre Salamon ne tudott volna megfelelni.** 3 Amikor Sába királynője látta Salamon bölcsességét és a palotát, amelyet építtetett, 4 az asztalán levő ételeket, az udvari emberek ülésrendjét, a felszolgálók magatartását és öltözetét, a pohárnokokat és azok öltözetét, továbbá a följáróját, amelyen az Úr házába szokott följárni, **még a lélegzete is elállt,** 5 és ezt mondta a királynak: Igaz volt, amit országomban hallottam dolgaidról és bölcsességedről, **6 de nem hittem azoknak a beszédeknek, míg magam el nem jöttem, és saját szememmel meg nem láttam.** Még a felét sem mondták el nekem nagy bölcsességednek; felülmúlod azokat a híreket, amelyek hozzám eljutottak. **7 Boldogok az embereid, és boldogok azok a szolgák, akik állandóan előtted állnak, és hallgatják bölcs szavaidat!** **8 Áldott legyen Istened, az Úr, aki kedvét lelte benned, és trónjára ültetett az Úrnak, a te**

Istenednek a királyaként! Mivel Istened szereti Izráelt, és fenn akarja tartani örökké, azért tett királyukká téged, hogy jogot és igazságot szolgálj. 9 Azután adott a királynak százhusz talentum aranyat, igen sok balzsamot és drágakövet. Nem volt ahhoz fogható balzsam, mint amelyet Sába királynője adott Salamon királynak. 10 Hírám szolgálja meg Salamon szolgálja, akik aranyat hoztak Ófírból, ébenfát meg drágaköveket is hoztak. 11 A király az ébenfából lépcsőket készíttetett az Úr templomába és a királyi palotába, az énekeseknek pedig citerákat és lantokat. Nem is láttak ilyet azelőtt Júda országában. **12 Salamon király is adott Sába királynőjének mindent, ami megtetszett neki, és amit csak kért, de mást, mint amit ő hozott a királynak.**

Azután visszatért országába szolgáljaival együtt. 13 Annak az aranyak a súlya, amely Salamonhoz évente befolyt, hatszázhatvanhat talentum volt, 14 azon kívül, amit az árusok és a kereskedők hoztak. Az arab királyok és a birodalom helytartói is hoztak aranyat és ezüstöt Salamonnak. 15 Csináltatott Salamon király kétszáz hosszú pajzsot vert aranyból: mindegyik hosszú pajzshoz száz harminc vert aranyat használtak fel, 16 továbbá háromszáz kerek pajzsot vert aranyból: mindegyik kerek pajzshoz három mina aranyat használtak fel; ezeket a király a Libanon-erdő palotába helyezte el. 17 Csináltatott a király egy nagy elefántcsont trónt, és bevonatta színarannyal. 18 Hat lépcső vezetett a trónhoz. Egy aranyzsámoly volt a trónhoz erősítve, az ülőhely két oldalán pedig karfák voltak, és két oroszlánszobor állt a karfáknál. 19 Tizenkét oroszlánszobor állt a hat lépcső mindkét oldalán. **Nem készült ilyen egyetlen más országban sem.** 20 Salamon király minden ivóedénye aranyból volt, a Libanon-erdő palota minden edénye is tiszta aranyból volt. Az ezüstöt semmire sem becsülték Salamon idejében, 21 mert a király hajói Tarsísban jártak Hírám szolgáljaival együtt. Háromévenként érkeztek vissza a Tarsís-hajók, és aranyat, ezüstöt, elefántcsontot, majmokat és pávákat hoztak. 22 Salamon király felülmúlta gazdagságban és bölcsességben a föld összes királyát. 23 A föld összes királya igyekezett Salamonhoz eljutni, hogy hallhassa bölcsességét, amelyet Isten adott a szívébe. 24 Ajándékot is hozott mindegyik: ezüst- és aranytárgyakat, díszes ruhákat és fegyvereket, balzsamot meg lovakat és öszvéreket. Így ment ez évről évre. 25 Salamonnak lettek istállói, amelyek négyezer fogat lovat és harci kocsit tudtak befogadni, és volt tizenkétezer lova. Ezeket a harci kocsik városába meg maga mellé, Jeruzsálembe rendelte a király. 26 **Így uralkodott minden király felett az Eufrátesztől a filiszteusok földjén át Egyiptom határáig.** 27 A király elérte, hogy annyi lett Jeruzsálemben az ezüst, mint a kő, és annyi lett a cédrus, mint amennyi vadfügefafa van az alföldön. 28 Salamonnak Egyiptomból és egyéb országokból hozták a lovakat. **29 Salamon történetének egyéb részei, elejétől a végéig meg vannak írva Nátán próféta történetében, a sílói Ahijjá próféciájában és Jedó látnoknak Jeroboámról, Nebát fiáról írt látomásaiban. ELVESZETT SZENT IRAT?** 30 Salamon negyven évig uralkodott Jeruzsálemben egész Izráel felett. 31 Azután Salamon pihenni tért őseihez, és eltemették apjának, Dávidnak a városában. Utána a fia, Roboám lett a király.

2Krón 10

Roboám elment Sikembe, mert egész Izráel Sikembe ment, hogy királlyá tegye őt. 2 Amikor Jeroboám, Nebát fia ezt meghallotta, még Egyiptomban volt, ahová Salamon király elől menekült. De visszatért Jeroboám Egyiptomból, 3 mivel érte küldtek, és hazahívták. Jeroboám egész Izráellel együtt eljött, és így beszélt Roboámhoz: 4 Apád súlyos igát rakott ránk, te azért most könnyíts azon a súlyos szolgálton és nehéz igán, amelyet apád ránk rakott, akkor szolgálunk neked. 5 Ő így felelt nekik: Három nap múlva térjete vissza hozzám! A nép tehát elment. 6 Ekkor Roboám király tanácskozott a vénekkel, akik apja, Salamon szolgálatában álltak, amíg élt, és ezt kérdezte: Mit tanácsoltok, milyen választ adjak ennek a népnek? 7 Azok így szóltak hozzá: Ha jó leszel ehhez a néphez, kegyesen fogadod őket, és jóságos szavakkal

beszélj velük, akkor örökre a szolgálid leszek. **8 De ő nem fogadta meg a tanácsot, amelyet a vének adtak neki, hanem tanácskozott az ifjakkal is, akik vele együtt nőttek fel, és az ő idejében álltak szolgálatba.** 9 Ezt kérdezte tőlük: Mit tanácsoltok, milyen választ adjunk ennek a népnek, amely így szólt hozzám: Tedd könnyebbé az igát, amelyet apád rakott ránk! 10 Az ifjak, akik vele együtt nőttek fel, így szóltak hozzá: Ezt mondd a népnek, amely így szólt hozzád: Apád megnehezítette igánkat, te azért könnyítsd meg azt rajtunk! Ezt mondd nekik: **Nekem a kisujjam is vastagabb apám derekánál!** 11 Ha tehát apám nehéz igával terhelt meg benneteket, én még nehezebbé teszem igátokat. Apám ostorral tanított fegyelemre benneteket, én pedig majd szeges korbáccsal! 12 Harmadnapra elment Jeroboám az egész néppel együtt Roboámhoz, ahogyan a király elrendelte: Térjete vissza hozzám harmadnapra! 13 Ám a király keményen válaszolt nekik. **Nem fogadta meg Roboám király a vének tanácsát, 14 hanem az ifjak tanácsa szerint így szólt hozzájuk:** Apám nehéz igát rakott rátok, én még nehezebbé teszem azt. Apám ostorral tanított fegyelemre benneteket, én pedig majd szeges korbáccsal! 15 **Nem hallgatott a király a népre, mert Isten rendelte így, hogy beteljesítse az Úr azt az ígét, amelyet a sílói Ahijjá által mondott Jeroboámnak, Nebát fiának.** 16 Amikor látta egész Izráel, hogy a király nem hallgat rájuk, így felelt a nép a királynak: Mi közünk nekünk Dávidhoz? Nincs közösségünk Isai fiával! Térj sátraidba, Izráel, törödj, Dávid, a magad házával! Izráel tehát hazament, 17 **Roboám pedig Izráel fiai közül csak azoknak maradt a királya, akik Júda városaiban laktak.** 18 Roboám király ugyan kiküldte Hadóramot, a kényszermunkák felügyelőjét, de Izráel fiai megkövezték őt, és meghalt. Ekkor Roboám király gyorsan harci kocsijára szállt, és Jeruzsálembe menekült. 19 Izráel tehát elpártolt Dávid házától. **Így van ez még ma is.**

ROBOÁM NEM A VÉNEKRE, HANEM A KEGYETLEN IFJAKRA HALLGATOTT, S EZÉRT KETTÉ SZAKADT AZ ORSZÁG.

2Krón 11

1 Miután Roboám visszatért Jeruzsálembe, összegyűjtötte Júda házát és Benjámint, száznolcvanezer válogatott harcost, hogy megtámadják Izráelt, és visszaszerezzék az országot Roboámnak. 2 De így szólt az Úr igéje Semajához, az Isten emberéhez: **3 Mondd meg Roboámnak, Salamon fiának, Júda királyának és egész Izráelnek Júdában és Benjámiban: 4 Így szól az Úr: Ne vonuljatok fel, és ne harcoljatok testvéreitekkel!** Térjen haza mindenki, mert én akartam ezt így! Ők hallgattak is az Úr szavára, és hazatértek, nem vonultak ki Jeroboám ellen. 5 **Roboám Jeruzsálemben lakott, de több várost erődítménnyé építtetett ki Júdában.** 6 Így építtette ki Betlehemet, Étámot és Tekoát, 7 Bét-Cúrt, Szókót és Adullámot, 8 Gátot, Márésát és Zifet, 9 Adórajimot, Lákíst és Azékát, 10 Corát, Ajjálont és Hebrónt. Ezek voltak az erődített városok Júdában és Benjámiban. 11 **Megerősítette az erődítményeket, és parancsnokokat helyezett oda, ellátta élelem-, olaj- és borrhaktárakkal,** 12 továbbá mindegyik várost hosszú pajzsokkal és kopjakkal, és rendkívül megerősítette azokat. Így maradt az övé Júda és Benjám. **13 Az összes pap és lévita, akik csak Izráelben voltak, mindenünnen átálltak hozzá.** 14 A lévíták elhagyták legelőiket és birtokukat, és átmentek Júdába meg Jeruzsálembe, mert elkergették őket Jeroboám és fiai, nem maradhattak az Úr papjai; 15 Jeroboám pedig a saját papjait rendelte az áldozóhalmokra, a gonosz szellemek szolgálatára meg a borjakéra, amelyeket csináltatott. 16 **Követték a papokat Jeruzsálemben Izráel valamennyi törzséből azok is, akiket szívük arra indított, hogy Izráel Istenét, az Urat keressék, és továbbra is őseik Istenének, az Úrnak áldozzanak.** 17 Ezek erősítették Júda országát, támogatták Roboámot, Salamon fiát három évig, mert csak három évig jártak Dávid és Salamon útján. 18 Roboám feleségül vette Mahalatot, Jerímótnak, Dávid fiának a leányát meg Abihajilt, Eliábnak, Isai fiának a leányát. 19 Ez fiukat szült neki: Jeúst, Semarját és Zahamot. 20 Azután elvette Maakát, Absolon leányát, aki Abijját, Attajt, Zizát és Selómítot szülte neki. 21 **Maakát, Absolon leányát jobban szerette Roboám valamennyi feleségénél és**

másodfeleségénél, bár tizennyolc feleséget és hatvan másodfeleséget tartott, és nemzett huszonnyolc fiút és hatvan leányt. 22 **Roboám Abijját, Maaká fiát tette meg testvérei között az elsővé, mint trónörököst, mert őt akarta királlyá tenni.** 23 Ezért bölcsen szétosztotta a többi fia között Júda és Benjámin egész területét meg az összes erődített várost. Bőségesen ellátta őket élelemmel, és sok feleséget szerzett nekik.

2Krón 12

Amikor Roboám királysága megszilárdult és megerősödött, elhagyta az Úr törvényét, és vele együtt egész Izráel. 2 Roboám uralkodásának ötödik évében fölvonult **Sisák, Egyiptom királya** Jeruzsálem ellen, mert hűtlenné váltak az Úrhoz. 3 Ezerkétszáz harci kocsi, hatvanezer lovas, megszámlálhatatlan líbiai, szukki és etióp katona jött vele Egyiptomból. 4 Elfoglalta **Júda erődített városait, és Jeruzsálem alá érkezett.** 5 **Akkor Semajá** próféta odament Roboámhoz és Júda vezéreikhez, akik Jeruzsálemben gyülekeztek Sisák előtt, és így szólt hozzájuk: **Ezt mondja az Úr: Mivel ti elhagytatok engem, azért én Sisák kezébe adlak benneteket.** 6 **Akkor megalázták magukat Izráel főemberei meg a király, és ezt mondták: Igazságos az Úr!** 7 **Amikor látta az Úr, hogy megalázták magukat, így szólt az Úr igéje Semajához: Mivel megalázták magukat, nem pusztítom el őket, hanem rövidesen megszabadítom őket, és nem zúdul haragom Sisák által Jeruzsálemre.** 8 De azért az ő szolgálói lesznek, és megtudják, hogy mit jelent nekem szolgálni, és mit jelent földi királyságokat szolgálni! 9 Sisák, Egyiptom királya tehát fölvonult Jeruzsálem ellen, és elvitte az Úr templomának meg a királyi palotának a kincseit; mindent elvitt. Még a kerek aranypajzsokat is elvitte, amelyeket Salamon csináltatott. 10 Ezek helyett rézpajzsokat csináltatott Roboám király, és azoknak a testőröknek a parancsnokaira bízta, akik a királyi palota bejáratát őrizték. 11 Valahányszor bement a király az Úr templomába, bementek a testőrök is, és bevitték azokat, majd visszavitték a testőrök őrszobájába. 12 **Amikor tehát Roboám megalázta magát, elfordult róla az Úr haragja; nem volt ok a teljes pusztulásra, hiszen csak volt Júdában is valami jó.** 13 Azután megerősödött Roboám király uralma Jeruzsálemben. Negyvenegy éves volt Roboám, amikor uralkodni kezdett, és tizenhét évig uralkodott Jeruzsálemben, abban a városban, amelyet kiválasztott az Úr Izráel valamennyi törzse közül, hogy oda helyezze nevét. Anyjának a neve Naamá volt, és Ammónból származott. 14 Gonoszságot cselekedett, mert nem kereste állhatatos szívvel az Urat. 15 Roboám története elejétől a végéig meg van írva **Semajá próféta és Iddó látnok történetében elveszett könyvek, amire utal a kanonikus könyv**, leszármazásával együtt. Roboám és Jeroboám között állandó háborúskodás volt egész életükben. 16 Azután Roboám pihenni tért őseihez, és eltemették Dávid városában. Utána a fia, Abijjá lett a király.

2Krón 13

Jeroboám király tizennyolcadik évében **Abijjá** lett Júda királya. 2 **Három évig uralkodott Jeruzsálemben.** Anyjának a neve Míkájá volt, Úríél leánya, Gibeából. Háború tört ki Abijjá és Jeroboám között. 3 Abijjá indította meg a háborút négyszázezer válogatott harcosból álló haderővel, Jeroboám pedig nyolcszázezer válogatott harcosal vonult a csatába ellene. 4 Abijjá kiállt a Cemárajim-hegyre, amely Efraim hegyvidékén volt, és így szólt: Hallgassatok ide, Jeroboám és egész Izráel! 5 **Tudnotok kellene, hogy az Úr, Izráel Istene Dávidnak és fiainak adta Izráel királyságát, örökké megmaradó szövetséggel.** 6 De fölkelt Jeroboám, Nebát fia, Salamonnak, Dávid fiának a szolgálója, és föllázadt ura ellen. 7 Hitvány és elvetemült emberek gyűltek oda hozzá, és ellene szegültek Roboámnak, Salamon fiának, mivel Roboám még ifjú és lágyszívű volt, és nem tudott szembeszállni velük. 8 Ti most azt gondoljátok, hogy elég

erősek vagytok az Úr királyságával szemben, amely Dávid fiainak a kezében van, mert nagy tömeggel vagytok, és veletek vannak az aranyborjak, amelyeket Jeroboám csináltatott, hogy azok legyenek a ti isteneitek. 9 Elkergettétek az Úr papjait, Áron fiait és a lévitákat! Olyan papokat szereztetek magatoknak, mint más országok népei: akárki eljött egy fiatal bikával vagy hét kossal, hogy fölavassák, papja lehetett azoknak, amik nem is istenek. 10 Mi azonban megmaradtunk Istenünk, az Úr mellett, nem hagytuk el őt. A papok az Úr szolgálatában állnak, Áron fiai és a léviták is munkában vannak. 11 Minden reggel és minden este égőáldozatokat és jó illatú füstölőszereket áldoznak az Úrnak. Sorba rakják a kenyeret a tiszta asztalon, meggyújtják az arany lámpatartó mécseseit minden este, mert mi elvégezzük Istenünk, az Úr előtt a tennivalókat, de ti elhagytátok őt. 12 Bizony, velünk van vezérünk, az Isten, és papjai zengő trombitákkal fújnak riadót ellenetek! Izráel fiai, ne harcoljatok őseitek Istene, az Úr ellen, mert nem boldogultok! 13 Jeroboám azonban kiküldött egy csapatot, hogy álljanak lesbe mögöttük; a serege ott volt Júdával szemben, a lesben álló csapat pedig mögötte. 14 Amikor a júdaiak körülnéztek, látták, hogy elől is, hátul is harc vár rájuk, ezért az Úrhoz kiáltottak segítségért, a papok megfújták a trombitákat, 15 a júdaiak pedig harci kiáltásban törtek ki. És miközben a júdaiak harci kiáltása hangzott, megverte az Isten Jeroboámot és egész Izráelt Abijjá és Júda előtt. 16 Futásnak eredtek Izráel fiai Júda elől, de Isten a kezükbe adta őket. 17 Abijjá és hadinépe nagy vereséget mért rájuk, úgyhogy **ötszázezer válogatott férfi esett el halálra sebzetten Izráelből.** 18 **Ilyen megaláztatás érte Izráel fiait abban az időben, Júda fiai viszont megerősödtek, mert az Úrra, őseik Istenére támaszkodtak.** 19 Abijjá üldözőbe vette Jeroboámot, és a következő városokat foglalta el tőle: Bételt falvaival együtt, Jesánát falvaival együtt és Efravint falvaival együtt. 20 Nem is tudta Jeroboám összeszedni többé az erejét Abijjá idejében. Az Úr megverte őt, és meghalt. 21 Abijjá pedig megerősödött. Vett magának tizennégy feleséget, és nemzett huszonkét fiút és tizenhat leányt. 22 Abijjá történetének a többi része, életútja és viselt dolgai **meg vannak írva Iddó próféta magyarázatában.** 23 Azután Abijjá pihenni tért őseihez, és eltemették Dávid városában. Utána a fia, Ászá lett a király; az ő idejében béke volt az országban tíz esztendeig.

2Krón 14 (V.ö. 1Kir 15-9,-12)

Ászá azt tette, amit jónak és helyesnek lát Istené, az Úr. 2 Eltávolította az idegen oltárokat és az áldozóhalmokat, összetörette a szent oszlopokat és kivágatta a szent fákat.

3 A júdaiaknak pedig megparancsolta, hogy őseik Istenét, az Urat keressék, és teljesítsék a törvényt és a parancsolatokat. 4 Eltávolította Júda összes városából az áldozóhalmokat és a tömjénező oltárokat, és uralkodása alatt béke volt az országban. 5 Épített Júdában erődített városokat, mert béke volt az országban. Nem viseltek ellene háborút azokban az években, mert nyugalmat adott neki az Úr. 6 Ezt mondta a júdaiaknak: **Építsük ki ezeket a városokat, vegyük őket körül fallal, lássuk el tornyokkal, kapukkal és zárrakkal, amíg a mienk az ország, mert kerestük Istenünket, az Urat, és ő nyugalmat adott nekünk mindenfelől. El is végezték sikeresen az építkezést.** 7 Ászá haderejét háromszázezer júdai pajzsos és kopjás, továbbá kétszáznyolcvanezer benjámini könnyű pajzsos viselő íjász alkotta. Ezek mind vitéz harcosok voltak. 8 Kivonult ellenük az etióp Zerah egymilliós haderővel és háromszáz harci kocsival, és megérkezett Márésá alá. 9 Ászá is kivonult ellene, és csatarendbe álltak a Cefatávölgyben Márésánál. 10 Akkor Ászá így kiáltott Istenéhez, az Úrhoz: **Uram, neked nem nehéz megsegíteni az erőtlent a sokasággal szemben! Segíts meg bennünket, Urunk, Istenünk, mert rád támaszkodunk, és a te nevedben vonultunk e tömeg ellen! Uram, te vagy a mi Istenünk, mutasd meg, hogy ember nem tehet ellened semmit!** 11 És megverte az Úr az etiópokat Ászá és Júda előtt. Megfutamodtak az etiópok, 12 Ászá és hadinépe pedig egészen Gerárig üldözte őket. Elestek az etiópok, senki sem maradt életben közülük, mert összetörték az Úr és az ő serege előtt. A júdaiak igen sok zsákmányt ejtettek. 13 Megverték Gerár

környékén minden várost, mert az Úrtól való rettegés fogta el azokat. Kifosztottak minden várost, mert sok zsákmány volt bennük. 14 A jószágok akleit is lerombolták, és rengeteg juhot és tevét hajtottak el. Így tértek vissza Jeruzsálembe.

2Krón 15

Azután Isten lelke kiáradt Azarjára, Ódéd fiára, 2 aki kiment Ászá elé, és ezt mondta neki: **Hallgassatok rám, Ászá, és egész Júda meg Benjámin! Az Úr veletek lesz, ha ti is övele lesztek. Ha keresitek őt, megtaláljátok, de ha elhagyjátok, ő is elhagy benneteket.** 3 **Hosszú ideig élt Izráel az igaz Isten nélkül, a papok tanítása és a törvény nélkül.** 4 **De ha nyomorúságában megtért az Úrhoz, Izráel Istenéhez, és kereste őt, meg is találta.** 5 Azokban az időkben nem volt biztonságban sem a városból kimenő, sem a hazatérő, mert sok gyötrellem szakadt mindazokra, akik ezekben a tartományokban laktak. 6 Egyik nép a másik népet, egyik város a másik várost zúzta szét, mert Isten gyötörte őket mindenféle nyomorúsággal. 7 Ti azonban legyetek erősek, ne lankadjatok el, mert tetteiteknek meglesz a jutalma! 8 Amikor Ászá meghallotta ezeket a szavakat, Ódéd próféta prófeciáját, összeszedte az erejét, és eltávolította az utálatos bálványokat Júda és Benjámin egész földjéről meg azokból a városokból, amelyeket elfoglalt Efraim hegyvidékén. Ezután felújította az Úr oltárát, amely az Úr csarnoka előtt állt. 9 Majd összegyűjtötte egész Júdát, Benjámint és azokat, akik Efraim, Manassé és Simeon törzséből jövevényként közöttük laktak. Mert sokan átpártoltak hozzá Izráelből, amikor látták, hogy vele van Istene, az Úr. 10 Összegyűltek tehát Jeruzsálemben, Ászá uralkodása tizenötödik évében, a harmadik hónapban, 11 és hétszáz marhát meg hétezer juhot áldoztak az Úrnak azon a napon a hazavitt zsákmányból. 12 Majd szövetséget kötöttek arra nézve, hogy őseik Istenét, az Urat keresik teljes szívvel és teljes lélekkel; 13 és hogy meg kell hálnia mindenkinek, aki nem az Urat, Izráel Istenét keresi, kicsinek és nagyoknak, férfiak és nők egyaránt. 14 És megesküdtek az Úrra fennhangon ujjongva, trombita- és kürtszó mellett. 15 Örvendezett egész Júda az eskünek, mert őszinte szívvel tettek esküt, és egy akarattal keresték Istent, és meg is találták. **Az Úr pedig nyugalmat adott nekik mindenfelől.** 16 **Ászá király még anyját, Maakát is eltávolította anyakirálynői méltóságából, mert egy undorító bálványt csináltatott Aséra tiszteletére.** Ászá azonban összetörette ezt az undorító bálványt, darabokra zúzatta, majd elégettette a Kidrón-pataknál. 17 Bár az áldozóhalmok nem szűntek meg Izráelben, **Ászának tiszta volt a szíve egész életében.** 18 **Bevitte az Isten házába apja szent adományait és a maga szent adományait: ezüstöt, aranyat és egyéb tárgyakat.** 19 **Nem is volt háború Ászá uralkodásának harmincötödik évéig.**

2Krón 16

1 Ászá uralkodásának harminchatodik évében Baasá, Izráel királya Júda ellen vonult, és kiépítette Rámát, hogy ne lehessen Ászához, Júda királyához átmenni, vagy tőle átjönni. 2 Ekkor Ászá ezüstöt és aranyat hozatott elő az Úr házána és a királyi palotának a kincseiből, és elküldte Benhadadhoz, Arám királyához, aki Damaszkuszban lakott, ezzel az üzenettel: 3 Szövetségesek vagyunk, azok voltak már apám és apád is. Nézd, küldök neked ezüstöt és aranyat. Menj, bontsd fel a Baasával, Izráel királyával kötött szövetségedet, hogy vonuljon vissza innen. 4 **Benhadad hallgatott Ászá királyra, és hadserege vezéreit Izráel városai ellen küldte.** Leverték Ijjónt, Dánt, Ábél-Majimot és Naftáli városainak valamennyi raktárát. 5 Amikor ezt Baasá meghallotta, abbahagyta Rámá építését, és beszüntette a munkát. 6 Ászá király pedig munkára fogta egész Júdát, és elhordták Rámá köveit és gerendáit, **amelyekkel Baasá építkezett. Ezekkel építette ki Gebát és Micpát.** 7 **Abban az időben elment Hanáni látó Ászához,** Júda királyához, és ezt mondta neki: **Mivel Arám királyára támaszkodtál, nem pedig Istenedre, az Úrra, ezért csúszott ki a kezedből Arám királyának a hadserege.** 8 Nem volt-e az etiópoknak és a líbiaiaknak roppant hadereje, igen sok harci kocsija és lovasa?

Mégis kezembe adta őket az Úr, mivel rá támaszkodtál. **9 Mert az Úr szemei áttekintik az egész földet, és ő megmutatja erejét azoknak, akik tiszta szívvel az övéi. Ostobán viselkedtél ebben a dologban, és emiatt mostantól fogva háborúban lesz részed!** **10 Ászá azonban bosszús lett a látóra, és kalodába záratta, olyan dühös lett rá emiatt. Sőt akkoriban Ászá a nép közül is bántalmazott egyeseket.** **11** Ászának a története elejétől a végéig meg van írva Júda és Izráel királyainak a könyvében. **12** Uralkodása harminckilencedik évében megbetegedett Ászának a lába, és a betegsége egyre súlyosbodott. Ám betegségében sem az Úrhoz folyamodott, hanem az orvosokhoz. **13** Azután Ászá pihenni tért őseihez, meghalt uralkodása negyvenegyedik évében. **14** Eltemették abba a sírba, amelyet Dávid városában vágatott magának. Nyugvóhelyére fektették, amelyet teleraktak balzsammal és különféle jó illatú kenetekkel. És igen nagy tüzet gyújtottak a tiszteletére.

**ÁSZÁ ELŐSZÖR HALLGAT ISTENÉRE, DE ÉLETE VÉGÉN MÁR NEM!
HA VALAKI „ROSSZ” VOLT ÉS JÓ ÚTRA TÉR, AZ A MEGTÉRÉS, TEHÁT POZITÍV DOLOG. ÁM DE: HA VALAKI „JÓ” VOLT (MEGTÉRT, ŐSZINTE HÍVŐ, ISTEN EMBERE) DE KÉSŐBB ENGED A CSABÍTÁSNAK, ELVESZTI A HITÉT, ELBUKIK (SALAMON, ÁFÁZ, JÚDÁS, STB), AKKOR MI VAN? MI „SZÁMÍTTATIK BE” AZ EMBERNEK? A KORAI, A KÉSŐI ÉNJE? MINDKETTŐ? JÚDÁS, AMIKOR JÉZUS MAGÁHOZ VETTE MÉG „JÓ” VOLT.**

2Krón 17

1 Utána a fia, Jósáfát lett a király. Jósáfát erősen tartotta magát Izráellel szemben. 2 Csapatokat rendelt Júda erődített városaiba, és helyőrséget helyezett el Júda országában meg Efraimnak azokban a városaiban, amelyeket apja, Ászá foglalt el. **3 Az Úr Jósáfáttal volt, mert azon az úton járt, amelyen korábban az ő ősatyja, Dávid, és nem kereste a Baalokat, 4 hanem atyja Istenét kereste, és az ő parancsolatai szerint élt, nem pedig Izráel cselekedetei szerint.** **5** Ezért az Úr megerősítette kezében a királyi hatalmat. Egész Júda ajándékot adott Jósáfátnak, úgyhogy gazdagsága és dicsősége igen nagyra nőtt. **6** Mivel az Úr útjain járt, egyre bátrabb lett, és újból eltávolította Júdából az áldozóhalmokat és a szent fákat. **7** Uralkodása harmadik évében kiküldte vezéreit, Ben-Hajilt, Óbadját, Zekarját, Netanélt és Míkeját, hogy tanítsanak Júda városaiban. **8** Léviták is voltak velük: Semajá, Netanjá, Zebadjá, Aszáél, Semírámót, Jónátán, Adónijjá, Tóbijjá és Tób-Adónijjá léviták, és velük együtt Elisámá és Jórám papok. **9 Tanítottak tehát Júdában, náluk volt az Úr törvénykönyve is, amikor bejárták Júda valamennyi városát, tanítva a népet.** **10** Ezért az Úr rettegést támasztott a Júda körüli országok királyaiban, és nem mertek háborút indítani Jósáfát ellen. **11** A filiszteusok is hoztak Jósáfátnak ajándékot hódolatuk jeléül meg adót ezüstben, az arabok pedig nyájakat hoztak neki, hétezer-hétszáz kost és hétezer-hétszáz kecskebakot. **12** Jósáfátnak egyre nagyobb lett a hatalma. Várat és raktárvárosokat épített Júdában. **13** Nagy készletei voltak Júda városaiban, Jeruzsálemben pedig vitéz férfiakból álló katonasága volt. **14** Beosztásuk családonként a következő volt: a Júdához tartozó ezredek parancsnokai ezek voltak: Adná parancsnok, akihez háromszázezer vitéz férfi tartozott. **15** Hozzá volt beosztva Jóhánán parancsnok, kétszáznyolcvanezer emberrel. **16** Hozzá volt beosztva Amaszjá, Zikrí fia, aki önként állt az Úr szolgálatába; kétszázezer vitéz férfi tartozott hozzá. **17** Benjáminból való volt Eljádá: vitéz férfi, akihez kétszázezer íjjal és kerek pajizzsal fölszerelt katona tartozott. **18** Hozzá volt beosztva Józabád, akihez száznyolcvanezer, a katonai szolgálatra fölszerelt ember tartozott. **19** Ezek teljesítettek szolgálatot a király mellett azokon kívül, akiket a király a megerősített városokban helyezett el egész Júdában.

2Krón 18

Jósáfátnak már nagy volt a gazdagsága és dicsősége, amikor Ahábnak a sógora lett. 2 Néhány év múlva elment Ahábhoz Samáriába, és Aháb sok juhot és marhát vágatott le neki meg a vele levő hadinépnek. Majd arra biztatta őt, hogy vonuljon vele együtt Rámót-Gileád ellen. 3 Aháb, Izráel királya ezt kérdezte Jósáfáttól, Júda királyától: Eljössz-e velem Rámót-Gileád ellen? Ő így felelt neki: Elmegyek én éppúgy, mint te, és az én népem éppúgy, mint a te néped; veled leszünk a harcban! 4 De Jósáfát ezt mondta Izráel királyának: Kérdezd meg előbb az Úr igéjét! 5 Izráel királya ezért összegyűjtötte a prófétákat, négyszáz embert, és megkérdezte tőlük: Elmenjünk-e harcolni Rámót-Gileáért, vagy letegyek róla? Ők így feleltek: Vonulj föl, mert Isten a király kezébe adja azt! 6 Jósáfát azonban ezt kérdezte: Nincs itt az Úrnak több prófétája, akit megkérdezhetnénk? 7 Izráel királya így felelt Jósáfátnak: **Van még valaki, aki által megkérdezhetnénk az Urat, de én gyűlölöm őt, mert sohasem prófétál nekem jót, hanem csak rosszat. Míkájehú, Jimlá fia az. Jósáfát erre így szólt: Ne mondjon ilyet a király!** 8 Ekkor Izráel királya odahívta az egyik udvarnokát, és ezt mondta: Siess Míkájehúért, Jimlá fiáért! 9 Izráel királya és Jósáfát, Júda királya ott ült díszruhába öltözve egy-egy trónon Samária kapujában, a bejárat előtti téren, a próféták pedig mind ott prófétáltak előttük. 10 Cidkijjá, Kenaaná fia vasszarvakat készített magának, és ezt mondta: Így szól az Úr: Ezekkel ökleled Arámot, míg csak el nem pusztítod. 11 A próféták mindnyájan így prófétáltak: Vonulj föl Rámót-Gileád ellen, és sikerrel jársz! Az Úr a király kezébe adja azt. 12 A követ pedig, aki elment, hogy elhívja Míkájehút, így szólt hozzá: Nézd, a próféták egyhangúlag jót ígérnek a királynak. Mondd azért te is ugyanazt, amit ők, és ígérj jót! 13 De **Míkájehú így felelt: Az élő Úrra esküszöm, hogy csak azt fogom mondani, amit az én Istenem mond.** 14 Amikor odaért a királyhoz, a király megkérdezte tőle: Míká! Elmenjünk-e harcolni Rámót-Gileáért, vagy letegyek róla? Ő így felelt: Vonuljatok föl, és járjatok szerencsével! A kezetekbe kerül. 15 A király azonban ezt mondta neki: Hányszor eskesselek meg, hogy csak igazat mondj nekem az Úr nevében?! 16 Erre az így felelt: Láttam egész Izráelt szétszóródva a hegyeken: mint a juhok, melyeknek nincsen pásztora. Az Úr pedig ezt mondta: Nincs ezeknek gazdájuk, térjen haza mindenki békével! 17 Ekkor Izráel királya így szólt Jósáfáthoz: Ugye megmondtam neked, hogy nem prófétál ez nekem jót, csak rosszat! 18 Míkájehú pedig ezt mondta: **Halljátok az Úr igéjét! Láttam az Urat trónján ülve, és az egész mennyei sereg ott állt a jobbján és balján.** 19 És ezt mondta az Úr: **Ki fogja rászedni Ahábot, Izráel királyát, hogy felvonuljon és elessék Rámót-Gileádnál?** Erre az egyik ezt mondta, a másik azt mondta. 20 De előlépett egy lélek, megállt az Úr előtt, és így szólt: **Majd én rászedem őt!** Az Úr ezt kérdezte tőle: **Hogyan?** 21 Az így felelt: **Elmegyek és hazug lélek leszek minden prófétája szájában. Az Úr pedig így szólt: Így csakugyan rá tudod szedni. Menj és tégy így!** 22 **Íme, így adott az Úr hazug lelket valamennyi prófétád szájába. Az Úr kimondta veszedet.** 23 Ekkor odalépett Cidkijjá, Kenaaná fia, arcul ütötte Míkájehút, és ezt mondta: Talán eltávozott tőlem valamerre az Úr lelke, és csak veled beszél? 24 Míkájehú így felelt: Majd meglátod azon a napon, amikor rejtekhelyet keresve szobáról szobára mész. 25 Akkor ezt parancsolta Izráel királya: Fogjátok Míkájehút, vigyétek Ámón városparancsnokhoz és Jóáshoz, a király fiához, 26 és mondjátok: Ezt parancsolja a király: Vessétek börtönbe, és ételből meg italból csökkentett adagot adjatok neki, amíg vissza nem térek sértetlenül! 27 Míkájehú így szólt: **Ha csakugyan visszatérsz sértetlenül, akkor nem az Úr beszélt általam! És hozzátette: Halljátok meg mind, ti népek!** 28 Azután fölvonult Izráel királya és Jósáfát, Júda királya Rámót-Gileád ellen. 29 Izráel királya ezt mondta Jósáfátnak: **Én álruhába öltözöm, és úgy megyek a csatába, de te csak öltözz a magad ruhájába!** Izráel királya tehát álruhába öltözött, és úgy ment a csatába. 30 Arám királya pedig ezt parancsolta a harci kocsik parancsnokainak: **Ne támadjatok se kicsit, se nagyot, csak Izráel királyát!** 31 Amikor a harci kocsik parancsnokai meglátták Jósáfátot, ezt gondolták: Csak ő lehet Izráel királya.

Körülfogták tehát, hogy megtámadják. **Jósáfát azonban kiáltozni kezdett, és az Úr megsegítette; Isten másfelé terelte őket.** 32 A harci kocsik parancsnokai ugyanis látták, hogy nem ő Izráel királya, és elfordultak tőle. 33 Egy ember pedig csak úgy, találomra kilőtt egy nyílveesszót, és eltalálta Izráel királyát a szíjak és a páncél között. Ekkor megparancsolta a kocsi hajtójának: Fordulj meg, és vigyél ki a táborból, mert megsebesültem! 34 Mivel azonban az ütközet egyre hevesebbé vált azon a napon, Izráel királyának állva kellett maradnia harci kocsijában az arámokkal szemben estig. Napnyugtakor aztán meghalt.

irodalmi dráma! Shakespeare V.Henrik Iv, 1

Act 4 Scene 1 – Key Scene

In this scene, King Henry visits the English camp in disguise. He talks with some of the soldiers, who do not recognise him, and quarrels with one of them, Michael Williams, about the responsibility of the King.

2Krón 19

Jósáfát, Júda királya pedig sértetlenül tért vissza jeruzsálemi palotájába. 2 Ekkor elébe ment Jehú látnok, Hanáni fia, és ezt mondta Jósáfát királynak: **A bűnöst kellett segítened, és az Úr gyűlölőit szeretned? Ezért szállt rád az Úr haragja.** 3 **Bár volt benned valami jó is, mert kiirtottad az országból a szent fákat, és állhatatos szívvel kerested az Istent.** 4 Ezután Jósáfát Jeruzsálemben maradt. De újra meg újra kiment a nép közé, Beérsebától fogva egészen Efraim hegyvidékéig, és megtérítette őket őseik Istenéhez, az Úrhoz. 5 Bírákat nevezett ki az országban, Júda minden erődített városában, városról városra, 6 és ezt mondta a bíráknak: **Gondoljátok meg jól, hogyan jártok el, mert nem embereknek, hanem az Úrnak a megbízásából ítéltetek, és ő ott lesz mellettetek, amikor ítéletet hoztok.** 7 Rettegjetek hát az Úrtól, és vigyázzatok, hogyan jártok el, mert Istenünk, az Úr nem tűri a hamisságot, a személyválogatást és a vesztegetés elfogadását! 8 Jeruzsálemben is nevezett ki Jósáfát lévítákat, papokat és izráeli családfőket az Úrra tartozó ügyeknek és a jeruzsálemi lakosok peres ügyeinek az intézésére. 9 Ezt parancsolta nekik: **Így járjatok el az Úr félelmében, hűséggel és tiszta szívvel:** 10 Bármilyen peres ügyet terjesztenek elétek honfitársaitok, akik a maguk városaiban laknak, legyen az vérontás, törvény, parancsolat, rendelkezés vagy ítékezés, **figyelmeztessétek őket, hogy vétkessé ne váljanak az Úr előtt, és az ő haragja rátok és honfitársaitokra ne szálljon. Így járjatok el, és akkor nem vétkeztek!** 11 Az Úrra tartozó minden dologban Amarjá pap lesz a vezetőtök, a királyra tartozó minden dologban pedig Zebadjá, Jismáél fia, a Júda házából való fejedelem. Tisztviselőként a lévíták állnak rendelkezésetekre. Tegyétek a dolgokat bátran, az Úr pedig legyen a jókkal!

2Krón 20

Történt ezek után, hogy hadba vonultak Jósáfát ellen a móábiak és az ammóniak a meúniak egy részével együtt. 2 Amikor megérkeztek, és jelentették Jósáfátnak, hogy a tenger túlsó széléről nagy sokaság jön ellene Edóm felől, és már Hacecón-Támárban, azaz Én-Gedíben vannak, 3 megijedt Jósáfát, **az Urat kezdte keresni, és böjtöt hirdetett egész Júdában.** 4 Összegyülekeztek a júdaiak, hogy segítséget kérjenek az Úrtól. Júda összes városából is eljöttek, hogy az Úr segítségét kérjék. 5 Jósáfát pedig kiállt Júda és Jeruzsálem egész gyülekezete elé az Úr házánaál, az új udvar előtt, 6 és ezt mondta:

JÓSAFÁT IMÁDSÁGA

Uram, őseink Istene! Te vagy az Isten az égben, és te uralkodsz a népek minden királyságán! A te kezében van az erő és a hatalom, és senki sem állhat meg veled szemben. **7** Istenünk, te üzted ki ennek az országnak a lakóit néped, Izráel elől, és örökre odaadtad azt **BARÁTOD**, Ábrahám utódainak. **8** És itt laktak, itt építettek neved tiszteletére szentélyt, és ezt mondták: **9** Ha majd veszedelem, fegyver, ítélet, dögvész vagy éhínség tör ránk, megállunk ez előtt a templom előtt és te előtted, mert a te neved ebben a templomban van; és ha segítségért kiáltunk hozzád nyomorúságunkban, hallgass meg, és szabadíts meg minket! **10** De látod, az ammóniak és móábiak, a Széir-hegység lakói, akik között nem engedted átvonulni az izráelieket, amikor Egyiptomból jöttek, és így kikerülték, és nem pusztították el őket, **11** ezek most azzal fizetnek nekünk, hogy ellenünk támadnak, és el akarnak úzni a birtokodról, amit nekünk adtál. **12** Istenünk, büntesd meg őket! Mert tehetetlenek vagyunk ezzel a nagy tömeggel szemben, amely ellenünk támadt; nem tudjuk, hogy mit tegyünk. **Csak rád tekintünk!**

13 Eközben a júdaiak valamennyien ott álltak az Úr színe előtt kicsiny gyermekeikkel, feleségeikkel és fiaikkal együtt. **14** Akkor kiáradt **az Úr lelke a gyülekezet jelenlétében Jahazíélre**, aki Zekarjá fia, az Benájá fia, az Jeiéel fia, az Mattanjá fia, Ászáf fiai közül való lévita volt, **15** és megszólalt: Figyeljete, egész Júda és Jeruzsálem lakói meg te, Jósáfát király! Ezt mondja nektek az Úr: **Ne féljete és ne rettegetek ettől a nagy tömegtől, mert nem a ti háborútok ez, hanem az Istené!** **16** Holnap induljatok ellenük! Ők a Cíc-hágón vonulnak majd föl, és a völgy végénél, a Jerúél-pusztá előtt találkozotok velük. **17** Nektok nem is kell majd harcolnotok, csak veszteg állnotok és néznetek, hogyan szabadít meg benneteket az Úr. **Ne félj és ne rettegj, Júda és Jeruzsálem!** Holnap vonuljatok ellenük, mert veletek lesz az Úr! **18** **Ekkor Jósáfát arccal a földig hajolt, és Júda meg Jeruzsálem lakói mindnyájan leborultak az Úr színe előtt, és imádták az Urat.** **19** A keháti és kórahi lévíták pedig fölálltak, és egyre hangosabban dicsérték az Urat, Izráel Istenét. **20** Kora reggel fölkeltek és kivonultak Tekóa pusztájába. Amikor kivonultak, előállt Jósáfát, és ezt mondta: Hallgassatok rám, Júda és Jeruzsálem lakói! Higgyetek Istenetekben, az Úrban, és megmaradtok! Higgyetek prófétáinak, és boldogultok! **21** Miután tanácskozott a néppel, fölállította az Úr énekeseit, akik szent öltözetben dicsérték őt, és az arcvonala előtt vonulva így énekeltek: **Adjatok hálát az Úrnak, mert örökké tart szeretete!** **22** Amikor elkezdtek az ujjongást és a dicséretet, az Úr lázadókat támasztott a Júdára támadó ammóniak, móábiak és a Széir-hegység lakói között, és ezért vereséget szenvedtek. **23** Az ammóniak és a móábiak a Széir-hegység lakóira támadtak, hogy kiirtsák és elpusztítsák őket. Amikor végeztek Széir lakóival, egymás pusztulását segítették elő. **24** Mire a júdaiak a pusztai őrhelyhez érkeztek, és a sokaság felé fordultak, már csak az elesettek holttesteit látták ott a földön; nem menekült meg senki sem. **25** Akkor odament Jósáfát és hadinépe, hogy összeszedjék a zsákmányt. Tömegével találtak náluk fölszerelést, ruhákat és értéktárgyakat. Annyi zsákmányt szereztek, hogy el sem bírták. Három napig szedték össze a zsákmányt, olyan sok volt. **26** A negyedik napon összegyülekeztek a Beráká-völgyben, hogy ott áldják az Urat. Ezért hívják azt a helyet Beráká-völgynek még ma is. **27** Azután Jósáfát vezetésével visszatért valamennyi júdai és jeruzsálemi. Örömmel tértek vissza Jeruzsálembe, mert örömet szerzett nekik az Úr: megszabadította őket ellenségeiktől. **28** Lantokkal, citerákkal és harsonákkal vonultak be Jeruzsálembe az Úr házához. **29** **Az Istentől való rettegés fogta el valamennyi ország királyságát, amikor meghallották, hogy az Úr harcolt Izráel ellenségei ellen.** **30** Ezért békében élt Jósáfát országa, mert Istene nyugalmat adott neki mindenfelől. **31** Így uralkodott Jósáfát Júdában. **Harmincöt éves volt, amikor király lett, és huszonöt évig uralkodott Jeruzsálemben.** Anyjának a neve Azúbá volt, Silhí leánya. **32** Apjának, Ászának az útján járt, nem tért le róla. Azt tette, amit helyesnek lát az Úr. **33** Csak az áldozóhalmok nem szűntek meg, mert a nép nem ragaszkodott szívből ősei Istenéhez. **34** Jósáfát egyéb dolgai elejétől a végéig meg vannak írva Jéhúnak, Hanáni fiának történeteiben, amelyeket fölvettek az Izráel királyairól szóló könyvbe. **35** Azután társult Jósáfát, Júda királya Ahazjával, Izráel

királyával, aki bűnös dolgokat vitt véghez. 36 Azért társult vele, hogy hajókat építsenek, amelyeknek Tarsísba kellett volna menniük. A hajókat Ecjón-Geberben építették. 37 Elíezer azonban, a márésái Dóдавáhu fia így prófétált Jósáfát ellen: **Mivel társultál Ahazjával, összezúzza művedet az Úr! Össze is törtek a hajók, és nem tudtak eljutni Tarsísba.**

2Krón 21

Azután Jósáfát pihenni tért őseihez, és eltemették ősei mellé Dávid városában. Utána a fia, **Jórám** lett a király. 2 Testvérei, Jósáfát fiai ezek voltak: Azarjá, Jehiél, Zekarjá, Azarjá, Míkáél és Sefatjá. Ezek mind Jósáfátnak, Júda királyának a fiai voltak. 3 Apjuk sok ajándékot adott nekik: ezüstöt, aranyat, kincseket és erődített városokat Júdában. De a királyságot Jórámnak adta, mert ő volt az elsőszülött. 4 Amikor azonban Jórám elfoglalta apja királyságát, és megszilárdult a hatalma, összes testvérét fegyverrel gyilkoltatta meg, sőt néhány izráeli vezető embert is. 5 Harminckét éves volt Jórám, amikor király lett, és nyolc évig uralkodott Jeruzsálemben. 6 Izráel királyainak az útján járt, ugyanúgy élt, mint Aháb háza népe, mert Aháb leánya volt a felesége. Azt tette, amit rossznak lát az Úr. 7 De az Úr nem akarta elpusztítani Dávid házát, mert szövetséget kötött Dáviddal, és megígérte, hogy mécseset ad neki és fiainak mindenkor. 8 Az ő idejében pártoltak el az edómiak Júdától, és királyt választottak maguknak. 9 Ezért Jórám odavonult vezéreivel és összes harci kocsijával együtt. Éjjel fölkelt, átvágta magát az edómiakon, akik bekerítették őt és a harci kocsik parancsnokait. 10 Így pártoltak el az edómiak Júdától mindmáig. Ugyanebben az időben pártolt el tőle Libná is, mert Jórám elhagyta ősei Istenét, az Urat. 11 **Ő is csináltatott áldozóhalmokat Júda hegyein, és így paráznaságba vitte Jeruzsálem lakóit, és félrevezette Júdát.** 12 Eljutott azonban hozzá **Illés próféta írása, ILLÉS ÍRÓ-PRÓFÉTA IS LETT VOLNA?** amely így hangzott: Ezt mondja az Úr, ösödnek, Dávidnak az Istene: Mivel nem apádnak, Jósáfátnak az útján jártál, sem Ászának, Júda királyának az útján, 13 hanem Izráel királyainak az útján jártál, és paráznaságba vitted Júdát meg Jeruzsálem lakóit, ahogyan Aháb háza népe is paráznaságba vitte népét, sőt még testvéreidet, apád háza népét is legyilkoltattad, akik jobbak voltak nálad, 14 azért az Úr nagy csapással sújtja népedet, fiaidat, feleségeidet és egész vagyonodat. **15 Te pedig súlyos betegségbe, bélbajba esel, annyira, hogy betegséged miatt mindennap kijön a beled.** 16 Majd fölingerelte az Úr Jórám ellen a filiszteusokat és az arabokat, akik az etiópok mellett laktak. 17 Fölvonultak Júda ellen, betörték oda, és elvittek minden kincset, ami csak található volt a király palotájában, sőt fiait és feleségeit is. Nem maradt más fia, csak Jóáház, a legkisebbik fiú. 18 Mindezek után **gyógyíthatatlan bélbajjal verte meg** őt az Úr. 19 Így ment ez napról napra, és amikor eljött életének a vége, **két napig kizáródott a bele a betegség miatt, MICSODA RÉSZLETES ORVOSI LEÍRÁS!** és szörnyű kínok között halt meg. Népe nem gyűjtött tüzet a tiszteletére, ahogy ősei tiszteletére gyűjtött. 20 Harminckét éves volt, amikor király lett, és nyolc évig uralkodott Jeruzsálemben. **Elment örömtelenül. ISTEN ÓRIZZEN MEG AZ „ÖRÖMTELEN” HALÁLTÓL!** és eltemették Dávid városában, de nem a királyi sírba.

2Krón 22

1 Utána Jeruzsálem lakói a legkisebb fiát, Ahazját tették királlyá, mert az idősebbeket mind legyilkolta az a rablócsapat, amely az arabokkal a táborra tört. Így lett királlyá Ahazjá, Jórámnak, Júda királyának a fia. 2 Negyvenkét éves volt Ahazjá, amikor király lett, és egy évig uralkodott Jeruzsálemben. Anyja neve Ataljá volt, Omrí unokája. 3 Ő is Aháb házának az útjain járt, mert anyja volt a tanácsadója, aki bűnbe vitte. 4 Azt tette, amit rossznak lát az Úr, éppúgy, mint Aháb háza, mert vesztére apja halála után ugyanazok maradtak az ő tanácsadói is. 5 Az ő

tanácsukat követte akkor is, amikor Jórámmal, Aháb fiával, Izráel királyával együtt háborút viselt Hazáél, Arám királya ellen Rámót-Gileáért, de az arámok megsebesítették Jórámot. 6 Ezért visszatért Jezréelbe, hogy kigyógyíttassa magát a sebekből, amelyeket Rámában ejtettek rajta, amikor Hazáél, Arám királya ellen harcolt. Ahazjá, Jórám fia, Júda királya pedig elment, hogy meglátogassa Jórámot, Aháb fiát Jezréelben, mert beteg volt. 7 De Isten akaratából vesztére lett Ahazjának, hogy Jórámhoz ment. Mert odaérve, kivonult Jórámmal együtt Jéhú, Nimsí fia ellen, akit az Úr fölkenetett, hogy Aháb házat kiirtsa. 8 Amikor Jéhú ítéletet tartott Aháb háza fölött, ott találta Júda vezéreit és Ahazjá testvéreinek a fiait, akik Ahazjá szolgálatára álltak, és legyilkoltatta őket. 9 Ahazját is megkerestette, és elfogták őt, mert Samáriában rejtőzött, és elvitték Jéhúhoz, aki megölette. De eltemették őt, mert ezt mondták róla: Jósáfát unokája volt, aki tiszta szívvel kereste az Urat. Ahazjá családjából azonban nem volt senki, akinek lett volna ereje magához ragadni a királyságot. 10 Amikor Ataljá, Ahazjá anyja látta, hogy meghalt a fia, fogta magát, és elpusztított Júdában minden gyermeket, aki a királyi családból származott. **HERÓDES** 11 De Jósabat, a király leánya fogta Jóást, Ahazjá fiát, és kilopta őt a király fiai közül, akiket halálra szántak, és őt meg a dajkáját a hálószobába vitte. Így rejtette el őt Ataljá elől Jósabat, Jórám király leánya, **A FÁRAÓ LEÁNYA ÉS MÓZES** Jójádá főpap felesége, aki Ahazjá húga volt; így Jóást nem tudta Ataljá megöletni. 12 Hat évig rejtegették maguknál, az Isten házában. Az országban pedig Ataljá uralkodott.

2Krón 23

A hetedik évben nekibátorodott Jójádá, és szövetkezett a századosokkal: Azarjával, Jeróhám fiával, Jismáállal, Jóhánán fiával, Azarjával, Óbéd fiával, Maaszéjával, Adájá fiával és Elisáfáttal, Zikrí fiával. 2 Ezek bejárták Júdát, összegyűjtötték Júda valamennyi városából a lévitákat meg Izráel családfőit, és Jeruzsálembe jöttek. 3 Az egész gyülekezet szövetséget kötött a királlyal az Isten házában. Ezt mondta nekik Jójádá: A király fiának kell uralkodnia, mert az Úr ígérete Dávid fiainak szól! 4 Ezt tegyétek tehát: egyharmada azoknak a papoknak és lévitáknak, akik szombaton lépnek szolgálatba, őrizze az ajtókat, 5 egyharmada a királyi palotánál, egyharmada pedig a Jeszód-kapunál legyen. Az egész hadinép pedig legyen az Úr háza udvaraiban. 6 **Senki se menjen be az Úr házába; csak a papok és a szolgálatukat végző léviták mehetnek be, mert ők szentek. Az egész nép pedig tartsa meg, amit elrendelt az Úr!** 7 A léviták vegyék körül a királyt, legyen mindenkinek kezében a fegyvere; aki pedig a templomba be akar hatolni, azt meg kell ölni! A király mellett legyetek, akármerre jár! 8 A léviták és egész Júda mindenben úgy jártak el, ahogyan Jójádá főpap megparancsolta. Mindegyik maga mellé vette az embereit, a szombaton szolgálatba lépők mellett azokat is, akik szombaton letették a szolgálatot, mert Jójádá főpap nem engedte el ezeket a csapatokat. 9 Jójádá, a főpap pedig odaadta a századosoknak Dávid király lándzsáit, kis és nagy pajzsait, amelyek az Isten házában voltak. 10 Odaállította az egész hadinépet dárdával a kezükben a templom jobb oldalától a templom bal oldaláig, az oltárhoz és a templomhoz, és körülvették a királyt. 11 Akkor kivezették a király **fiát, és fejére tették a koronát; kezébe adták az uralkodás okmányát, és így királlyá választották, Jójádá és a fiai pedig fölkenték őt, és felkiáltottak: Éljen a király!** 12 Meghallotta **Ataljá** az odaözönlő nép lármáját, akik a királyt dicsőítették, ezért bement a nép közé az Úr házába. 13 Amikor látta, hogy a király ott áll az emelvényen a bejáratnál, a király körül pedig ott vannak a parancsnokok és a kürtösök, az egész köznép meg örül, és fújja a kürtöket, és látta az énekeseket a hangszerekkel, akik a dicsérő énekeket vezették, akkor Ataljá megszagatta a ruháját, és ezt mondta: Összeesküvés! Összeesküvés! 14 De Jójádá főpap azt parancsolta a haderő élén álló századosoknak: Vezessétek ki a sorok között; ha pedig valaki utánamegy, azt öljétek meg fegyverrel! A főpap ugyanis nem akarta, hogy az Úr házában öljék meg. 15 Akkor kituszkolták, és amikor a királyi palota kocsibejárójához ért, ott megölték. 16 Jójádá azután szövetséget kötött az Úr, az egész

nép és a király között, hogy az Úr népe lesznek. 17 Azután az egész nép behatolt Baal templomába, és lerombolta azt. Oltárait és bálványképeit összeúzták, Mattánt, Baal papját pedig meggyilkolták az oltárok előtt. 18 Jójádá a papokra és a lévítákra bízta az Úr háza felügyeletét, ahogyan Dávid osztotta be őket az Úr házához, hogy égőáldozatokat mutassanak be az Úrnak, örvendezve – amint az meg van írva Mózes törvényében – és énekelve, Dávid rendelkezése szerint. 19 Kapuőröket rendelt az Úr háza kapuihoz, hogy ne mehessen be senki, aki bármi okból tisztátalan. 20 Majd maga mellé vette a századosokat, az előkelőket és azokat, akik a népen uralkodtak meg az ország egész népét, és lekísérték a királyt az Úr házából. A Felső-kapun keresztül bevonultak a királyi palotába, és a királyi trónra ültették a királyt. 21 Az ország egész népe örült, a város pedig nyugodt maradt, noha Atalját megölték fegyverrel.

2Krón 24

Jóás hétéves korában lett király, és negyven évig uralkodott Jeruzsálemben. Anyjának a neve Cibjá volt, Beérsebából származott. 2 Jóás Jójádá főpap egész életében azt tette, amit helyesnek lát az Úr. 3 Jójádá két feleséget szerzett neki, ő pedig fiakat meg leányokat nemzett. 4 Ezek után elhatározta Jóás, hogy kijavíttatja az Úr házát. 5 Ezért összegyűjtötte a papokat és a lévítákat, és ezt mondta nekik: Menjetek el Júda városaiba, és gyűjtsetek pénzt egész Izráelben, hogy Istenetek házát esztendőről esztendőre kijavítsák. De siessetek a dologgal! A lévíták azonban nem siettek. 6 Ezért a király hívatta Jójádát, a vezetőjüket, és megkérdezte tőle: Miért nem ügyeltél arra, hogy a lévíták behozzák Júdából és Jeruzsálemből azt a járandóságot, amelyet Mózes, az Úr szolgája és a gyülekezet kirótt Izráelre a bizonyosság sátra javára?! 7 Mert az elvetemült Ataljá és fiai hagyták omladozni az Isten házát, és a Baalokra fordították mindazt, ami az Úr házában volt szentelve. 8 Ekkor azt parancsolta a király, hogy csináljanak egy ládát, és tegyék az Úr háza kapuja elé. 9 És kihirdették Júdában és Jeruzsálemben, hogy hozzák el az Úrnak azt a járandóságot, amelyet Mózes, az Isten szolgája kirótt Izráelre a pusztában. 10 Akkor minden vezető ember és az egész nép örömmel vitt és dobott pénzt a ládába, amíg az meg nem telt. 11 Valahányszor bevitették a ládát a lévítákkal a királyi felügyelőségre, és látták, hogy sok pénz van benne, odament a király kancellárja a főpap megbízottjával együtt, és kiürítették a ládát, azután megint visszavitték a helyére. Így jártak el időről időre, és sok pénzt gyűjtöttek össze. 12 Ezt azután átadta a király és Jójádá az Úr házában folyó munka vezetőinek. Ezek pedig kőfaragókat és ácsokat fogadtak az Úr háza javítására, és vasmunkásokat meg rézműveseket az Úr házában felújítására. 13 A munkások hozzáálltak, és kezük alatt jól haladtak a felújítás munkálatai. Helyreállították az Isten házát régi formájában, és megerősítették. 14 Amikor a munkát befejezték, a megmaradt pénzt elvitték a királynak és Jójádának. Ők pedig csináltattak abból fölszerelési tárgyakat az Úr házába, a szolgálathoz való eszközöket, áldozati csészéket és arany- meg ezüstedényeket. Ezekkel mutatták be az égőáldozatokat az Úr házában állandóan, Jójádá egész életében. 15 **Azután megöregedett Jójádá, és betelve az élettel, meghalt. Százharminc éves volt halálakor.** 16 Dávid városában a királyok mellé temették, mivel jót cselekedett Izráelben Isten és az ő háza ügyéért. 17 Jójádá halála után azonban odamentek Júda vezető emberei a királyhoz, és leborultak előtte. A király hallgatott rájuk, 18 és elhagyták őseik Istenének, az Úrnak a házát, és szent fákat meg bálványszobrokat tiszteltek. Emiatt a vétküik miatt szállt az Úr haragja Júdára és Jeruzsálemre. 19 Küldött hozzájuk prófétákat, hogy térítsék meg őket az Úrhoz. Azok figyelmeztették is őket, de nem figyeltek rájuk. 20 Akkor az Isten felruházta lelkével Zekarját, Jójádá főpap fiát, aki a nép elé állt, és ezt mondta nekik: Így szól az Isten: Miért szegtétek meg az Úr parancsolatait? Nem válik az a javatokra! Mivel elhagytátok az Urat, ő is elhagyott benneteket. 21 Erre azok összeesküdtek ellene, és a király parancsára ott, az Úr háza udvarában megkövezték. 22 Nem gondolt Jóás király arra a szeretetre, amelyet annak az apja, Jójádá tanúsított iránta, hanem legyilkoltatta a fiát. Amikor Zekarjá haldoklott,

azt mondta: Lásza meg ezt az Úr, és torolja meg! 23 Egy év múlva fölvonult ellene Arám hadereje. Betörték Júdába és Jeruzsálembe, és megölték a hadinép valamennyi vezérét, akik a nép élén álltak, az összes zsákmányt pedig elküldték Damaszkusz királyának. 24 Bár kevés emberrel tört be az arám sereg, mégis igen nagy haderőt adott kezükbe az Úr, mivel ezek elhagyták őseik Istenét, az Urat. Így hajtották végre Jóáson az ítéletet. 25 Amikor eltávoztak tőle, súlyos betegségben hagyták hátra, udvari emberei pedig összeesküvést szőttek ellene Jójádá főpap fiának a vére miatt. Ágyában gyilkolták meg, és meghalt. Dávid városában temették el, de nem a királyok temetőjében. 26 Ezek esküdtek össze ellene: Zábád, Simatnak, egy ammóni asszonynak a fia és Józábád, Simrítnek, egy móabi asszonynak a fia. 27 Fiai, az ellene szóló sok prófétai fenyegetés és az Isten házána a helyreállítása meg van írva a királyokról szóló könyv magyarázatában. Utána a fia, Amacjá lett a király.

2Krón 25

Huszonöt éves korában lett király **Amacjá**, és huszonkilenc évig uralkodott Jeruzsálemben. Anyjának a neve Jóaddán volt, Jeruzsálemből származott. **2 Azt tette, amit helyesnek lát az Úr, de nem teljes szívvel.** 3 Amikor királyi hatalma megszilárdult, meggyilkoltatta azokat az udvari embereket, akik meggyilkolták apját, a királyt. 4 De a fiaikat nem ölette meg, mert így van megírva a törvényben, Mózes könyvében, amit az Úr megparancsolt: **Ne kelljen meghalniuk az apáknak a fiakért, a fiaknak se kelljen meghalniuk az apákért; mindenkinek csak a maga vétkéért kelljen meghalnia!** 5 Azután összegyűjtötte Amacjá Júdát, és felállította őket családonként ezredesek és századosok vezetésével, minden júdait és benjáminit. Amikor számba vette őket húszévestől fölfelé, háromszázezer válogatott kopjás és pajzsos, hadra fogható embert talált köztük. 6 Azonfelül Izráelből százezer vitéz harcost fogadott zsoldjába száz talentum ezüstön. 7 Elment azonban hozzá az Isten embere, és ezt mondta: Ne tartson veled, ó, király, Izráel serege, mert nem lesz az Úr Izráellel, az efraimiakkal, **8 hanem menj egyedül a harcba! Viselkedj bátran, különben bukásodat okozza Isten az ellenség előtt, mert az Istennek van ereje ahhoz, hogy megsegítsen, vagy elbuktasson.** 9 Amacjá ezt kérdezte az Isten emberétől: De mi lesz azzal a száz talentummal, amit az izráeliek csapatának adtam? Az Isten embere így felelt: Az Úr tud annál neked többet is adni! 10 Az Efraimból érkezett csapatot különválasztotta tehát Amacjá, hogy menjenek haza. Ezek nagyon megharagudtak Júdára, és felbőszülve indultak haza. 11 Amacjá pedig nekibátorodott, elindította hadinépét, elment a Sós-völgybe, és levágott tízezer széíri embert, **12 tízezret pedig élve fogtak el a júdaiak. Fölvitték őket egy kőszikla tetejére, és letaszították a szikla tetejéről, úgyhogy mindnyájan halálra zúzták magukat. KEGYETLEN!** 13 Annak a csapatnak az emberei pedig, akiket visszaküldött Amacjá, és így nem mehetek vele az ütközetbe, rátörték Júda városaira Samáriából egészen Bét-Hórónig, levágtak háromezer embert, és nagy prédára tettek szert. 14 Amikor Amacjá visszatért az edómiak elleni csatából, elhozta a széíriek istenszobrait, megtette azokat a saját isteneinek, leborult előttük, és tömjénezett nekik. 15 Ezért haragra gerjedt az Úr Amacjá ellen, és elküldött hozzá egy prófétát, aki ezt mondta neki: **Miért folyamodtál ennek a népnek az isteneihez? Hiszen saját népüket sem mentették meg a kezedből!** 16 De amikor az így beszélt hozzá, ezt mondta neki a király: Talán a király tanácsosává tetted téged? Hagyd abba, különben megölnek! A próféta abbahagyta ugyan, de még annyit mondott: Tudom, hogy az Isten elhatározta pusztulásodat, amiért ezt tetted, és nem hallgattál a tanácsomra 17 Amacjá, Júda királya tanácsot tartott, és üzenetet küldött **JÓÁ**Shoz, Izráel királyához, aki Jóáház fia, Jéhu unokája volt. Ezt üzent: Gyere, állj ki ellenem egy csatára! 18 Jóás, Izráel királya ezt a választ küldte Amacjának, Júda királyának: **A libánoni bogáncskóró ezt üzent a libánoni cédrusnak: Add feleségül leányodat a fiamhoz! De arra szaladt egy libánoni**

vadállat, és eltaposta a bogáncskórót. 19 Te azt gondold, hogy mivel megverted Edómot, ezért felfuvalkodottan dicsekedhetsz. EMBLEMATIKUS PÉLDABESZÉD Maradj csak otthon! Miért rohannál veszedbe? Hiszen elesel Júdával együtt! 20 De Amacjá nem hallgatott rá, mert Isten azt akarta, hogy Jóás kezébe kerüljenek, mivel Edóm isteneihez folyamodtak. 21 Fölvonult hát Jóás, Izráel királya, és megütköztek egymással, ő meg Amacjá, Júda királya, a júdai Bét-Semesnél. 22 De Júda vereséget szenvedett Izráeltől, és mindenki hazamenekült. 23 Amacját, Júda királyát, aki Jóás fia, Jóáház unokája volt, elfogta Jóás, Izráel királya Bét-Semesnél, és Jeruzsálembe vitette. Azután lerombolta Jeruzsálem várfalát az Efraim-kaputól a Szöglet-kapuig négyszáz könyök hosszúságban. 24 Elvitte az Isten házában és az Óbéd-Edómnál talált összes aranyat, ezüstöt és minden fölszerelést meg a királyi palota kincseit, azonkívül túszokat is szedett, és így tért vissza Samáriába. 25 Amacjá, Jóás fia, Júda királya még tizenöt évig élt Jóásnak, Jóáház fiának, Izráel királyának a halála után. 26 Amacjá egyéb dolgai elejétől a végéig meg vannak írva a Júda és Izráel királyairól szóló könyvben. 27 Attól az időtől fogva, hogy Amacjá eltért az Úrtól, összeesküvést szőttek ellene Jeruzsálemben, ezért Lákísba menekült. De utánaküldtek Lákísba, és ott megölték. 28 Majd visszavitték lovakon, és eltemették ősei mellé Júda fővárosában.

2Krón 26

Akkor Júda egész népe fogta, és a tizenhat éves **UZZIJJÁT** tette királlyá apja, Amacjá helyett. 2 Ő építette ki Élatot, amelyet visszacsatolt Júdához azután, hogy a király pihenni tért őseihez. 3 Tizenhat éves volt **Uzzijjá, amikor uralkodni kezdett, és ötvenkét évig uralkodott** Jeruzsálemben. Anyjának a neve Jekoljá volt, Jeruzsálemből származott. 4 Azt tette, amit helyesnek lát az Úr, egészen úgy, ahogyan apja, Amacjá tette. 5 **Az Istent kereste Zekarjá idejében, aki istenfélelemre tanította, és amíg az Urat kereste, sikert adott neki az Isten.** 6 Uzzijjá háborút indított a filiszteusok ellen, és lerombolta Gát, Jabné és Asdód várfalát, sőt városokat épített Asdódnál és a filiszteusok között. 7 Isten megsegítette őt a filiszteusok, a Gúr-Baalban lakó arabok és a meúniak ellen. 8 Az ammóniak is adót fizettek Uzzijjának, és eljutott a híre egészen Egyiptomig, mert egyre jobban megerősödött. 9 Azután őrtornyokat építtetett Uzzijjá Jeruzsálemben a Szöglet-kapunál, a Völgy-kapunál meg a Sarok fölött, és megerősítette azokat. 10 A pusztában is építtetett őrtornyokat, és sok kutat ásatott, mert sok jószága volt a Sefélá-alföldön és a síkságon. Földművesei és szőlőművészei voltak a hegyeken és a gyümölcsösben, mert szerette a földművelést. 11 Volt Uzzijjának jól képzett harcosokból álló hadereje is, amely csapattestenként vonult a harcba. Ezeknek a számát Jeiel kancellár és Maaszéja előljáró segítségével Hananjá, a király egyik parancsnoka állapította meg. 12 A hadköteles vitézek családfőinek a száma összesen kétezer-hatszáz volt. 13 Az ő parancsnokságuk alá tartozó haderő háromszázhetezer-ötszáz jól képzett harcosból állt, akik hatalmas erővel segítették a királyt az ellenség ellen. 14 Fölszerelte Uzzijjá az egész sereget pajzzsal, dárdával, sisakkal, páncéllal, íjjal és parittyakővel. 15 Csináltatott Jeruzsálemben ötletes hadigépeket az őrtornyokra és a szögletbástyákra nyilak és nagy kövek kilövésére. Így aztán messzire eljutott a híre, mert ezekben csodálatos segítséget kapott; végül igen megerősödött. 16 **Amikor azonban megerősödött, vesztére felfuvalkodott, és vétkezett Istene, az Úr ellen.** Bement ugyanis az Úr templomába, hogy illatáldozatot mutasson be az illatáldozati oltáron. 17 De bement utána Azarjá főpap és vele együtt az Úr papjai, nyolcvan erős ember. 18 Elébe álltak Uzzijjá királynak, és ezt mondták neki: Nem a te dolgod, Uzzijjá, hogy illatáldozatot mutass be az Úrnak, hanem Áron fiaié, a papoké, akiket azért szenteltek föl, hogy ők mutassák be az illatáldozatot. Menj ki a szentélyből, mert vétkeztél, és ez nem válík dicsőségedre az Úristennél! 19 Erre felbőszült Uzzijjá, akinek éppen a kezében volt az illatáldozathoz való tömjénező. De amikor felbőszült a papok ellen, poklos folt jelent meg a homlokán az Úr házában levő papok előtt, az illatáldozati oltár mellett. 20 Amikor aztán Azarjá

főpap és a többi pap feléje fordult, meglátták a poklos foltot a homlokán. Ekkor kiűzték onnan, de ő maga is **sietve távozott, mert az Úr verte meg őt. 21 Uzzijjá király poklos maradt halála napjáig, és egy elkülönített házban lakott poklosan, mert kizárták az Úr házából.**

Fia, **Jótám** állt a királyi palota élén, ő bíraskodott az ország népe fölött. 22 Uzzijjá egyéb dolgait elejétől a végéig megírta Ézsaiás próféta, Ámóc fia. 23 Azután Uzzijjá pihenni tért őseihez, és eltemették ősei mellé a királyi temető mezejébe, mert megállapították róla, hogy poklos. Utána a fia, Jótám lett a király.

2Krón 27

Huszonöt éves volt **Jótám**, amikor uralkodni kezdett, és tizenhat évig uralkodott Jeruzsálemben. Anyjának a neve Jerúsá volt, Cádók leánya. **2 Azt tette, amit helyesnek lát az Úr, egészen úgy, ahogyan apja, Uzzijjá, csakhogy ő nem ment be az Úr templomába.** A nép azonban továbbra is romlott volt. 3 Ő építtette meg az Úr háza felső kapuját, és sokat építtetett a Várhegy kőfalán is. 4 Júda hegyvidékén városokat emelt, az erdőkben pedig várakat és őrtornyokat építtetett. **5 Harcolt az ammóniak királya ellen, és le is győzte.** Az ammóniak abban az esztendőben száz talentum ezüstöt, tízezer kór búzát és tízezer kór árpát fizettek neki. Ugyanannyit küldtek neki az ammóniak a második és a harmadik évben is. **6 Nagy hatalomra tett szert Jótám, mert állhatatosan Istenének, az Úrnak az útján járt.** 7 Jótám egyéb dolgai, háborúi és életútja meg vannak írva az Izráel és Júda királyairól szóló könyvben. 8 Huszonöt éves volt, amikor uralkodni kezdett, és tizenhat évig uralkodott Jeruzsálemben. 9 Azután Jótám pihenni tért őseihez, és eltemették Dávid városában. Utána a fia, **Áház** lett a király.

2Krón 28

Húszéves volt **Áház**, amikor uralkodni kezdett, és tizenhat évig uralkodott Jeruzsálemben. De nem azt tette, amit ősatya, Dávid, amit helyesnek lát az Úr, **2 hanem Izráel királyainak az útján járt, sőt istenszobrokat is csináltatott a Baaloknak.** 3 Tömjénezett a Ben-Hinnóm-völgyben, és még **a fiait is elégette áldozatul azoknak a népeknek az utálatos szokása szerint, amelyeket kiűzött az Úr Izráel fiai elől.** 4 Aldozott és tömjénezett az áldozóhalmokon, a dombokon és minden zöldellő fa alatt. 5 Ezért Arám királyának a kezébe adta őt Istene, az Úr. **Megverték, sok foglyot hurcoltak el tőle,** és Damaszkuszba vitték őket. Izráel királyának is a kezébe került, és az is nagy vereséget mért rá. **6 Pekah, Remaljá fia ugyanis levágott Júdában egyetlen nap alatt százhuszezer embert, akik mind bátor harcosok voltak, de elhagyták őseik Istenét, az Urat.** 7 Zikrí, egy efraimi vitéz pedig meggyilkolta Maaszéját, a király fiát, Azrikámot, a palota felügyelőjét és Elkánát, a király helyettesét. 8 Az izráeliek fogságba vittek honfitársaik közül kétszázezer asszonyt, fiút és leányt. Gazdag zsákmányt is szereztek tőlük, és a zsákmányt elvitték Samáriába. 9 De volt ott az Úrnak egy prófétája, név szerint **Ódéd; ez kiment a Samáriához érkező sereg elé, és ezt mondta: Őseitek Istene, az Úr haragra gerjedt Júda ellen, és a kezetekbe adta őket, ti pedig sokat levágtatok közülük eget verő indulatokban.** 10 Ezért most azt gondoljátok, hogy leigázhatjátok a júdaiakat és a jeruzsálemieket, hogy a rabszolgáitok és a rabszolganőitek legyenek, pedig vétkesekké teszitek magatokat ezzel Istenetek, az Úr előtt. 11 Azért most hallgassatok rám: Engedjétek vissza a honfitársaitok közül ejtett foglyokat, különben az Úr izzó haragja fordul ellenetek! 12 Akkor előállt néhány efraimi főember: Azarjá, Jóhánán fia, Berekjá, Mesillémót fia, Jehizkijjá, Sallúm fia és Amászá, Hadlaj fia azokkal szemben, akik a hadjáratból jöttek, 13 és ezt mondták nekik: ***Ne hozzátok ide a foglyokat, mert amit ti akartok, az a mi vétküink lesz az Úr előtt, és a mi bűneinket és vétkeinket szaporítja, pedig úgysis sok a vétküink, és az Úr izzó haragja fenyegeti Izráelt.*** 14 Otthagyták azért a fegyveresek a foglyokat és a zsákmányt a vezető emberek és az egész gyülekezet előtt.

15 Ekkor a fent nevezett férfiak előálltak, és gondjaikba vették a foglyokat: a mezteleneket mind felöltöztették a zsákmányból, ruhát és sarut, ételt és italt adtak nekik, és bekenték őket olajjal. A gyengéket samarakon szállították, és elvitték őket honfitársaikhoz Jerikóba, a pálmák városába; azután visszatértek Samáriába. 16 Abban az időben követeket küldött Áház király AsszírIA királyához, hogy segítse meg őt. 17 Még az edómiak is betörtek, megverték Júdat, és foglyokat ejtettek, 18 a filiszteusok pedig a Seféla-alföld városaiban és Júda déli tartományában fosztogattak. Elfoglalták Bét-Semest, Ajjálont, Gedérótot, Szókót és falvait, Timnát és falvait, Gimzót és falvait, és oda települtek. 19 **Bizony, megalázta Júdat az Úr Áház júdai király miatt, mert támogatta az erkölcstelenséget Júdában, és mert az Úr ellen egyre több hűtlenséget követett el.** 20 Rátört azért Tiglat-Pileszer, AsszírIA király, és megostromolta ahelyett, hogy támogatta volna. 21 Mert Áház kifosztotta ugyan az Úr házát és a király meg a vezető emberek palotáját, és AsszírIA királyának adta, de ez sem segített rajta. 22 De Áház király nyomorúsága idején sem hagyott fel hűtlenségével az Úr iránt. 23 Damaszkusz isteneinek áldozott, akik megverték őt, de ezt mondta: Mivel Arám királyait megsegítik isteneik, ezért nekik áldozom, és így majd engem is megsegítenek! Pedig ezek okozták bukását, és egész Izráelét is! 24 Összeszedte Áház Isten házának a fölszerelését, és összetörette Isten házának a fölszerelését, az Úr háza ajtóit pedig bezáratta. Azután oltárokat csináltatott magának Jeruzsálemben minden utcáson. 25 Júda minden egyes városában áldozóhalmokat csináltatott, és más isteneknek tömjénezett. Így bosszantotta ősei Istenét, az Urat. 26 Egyéb dolgai és egész életútja elejétől a végéig meg van írva a Júda és Izráel királyairól szóló könyvben. 27 Azután Áház pihenni tért őseihez, és eltemették őt a fővárosban, Jeruzsálemben, de nem Izráel királyainak a temetőjébe vitték. Utána a fia, **Ezékiás lett a király.**

2Krón 29

Ezékiás huszonöt éves korában kezdett uralkodni, és huszonkilenc évig uralkodott Jeruzsálemben. Anyjának a neve Abijjá volt, Zekarjá leánya. 2 **Azt tette, amit helyesnek lát az Úr, egészen úgy, ahogyan ősatya, Dávid tette.** 3 **Uralkodása első évének első hónapjában kinyitatta az Úr házának ajtajait, és kijavította azokat.** 4 Azután visszahozatta a papokat és a lévítákat, és összegyűjtötte őket a Keleti téren. 5 És ezt mondta nekik:

Hallgassatok rám, lévíták! Szenteljétek meg magatokat, és szenteljétek meg őseitek Istenének, az Úrnak a házát! Hordjatok ki minden undorító bálványt a szentélyből! 6 **Mert hűtlenné váltak őseink: azt tették, amit rossznak lát Istenünk, az Úr, és elhagyták őt. Elfördítették arcukat az Úr hajlékától, hátat fordítottak neki.** 7 **Még a csarnok ajtóit is bezárták, eloltották a mécseseket, nem hoztak illatáldozatot, és nem mutattak be égőáldozatot a szentélyben Izráel Istenének.** 8 **Ezért haragudott meg az Úr Júdára és Jeruzsálemre. Ezért tette őket iszonyatossá, borzasztóvá és gúny tárgyává, amint magatok is látjátok.** 9 **Ezért hullottak el őseink fegyver által, ezért vannak fogságban fiaink, leányaink és feleségeink.** 10 **Azért elhatároztam, hogy szövetséget kötök Izráel Istenével, az Úrral, és akkor izzó haragja elfordul majd rólunk.** 11 **Fiaim, ne tétlenkedjétek! Hiszen titeket választott ki az Úr, hogy az ő szolgálatára álljatok, neki szolgáljatok és áldozzatok.**

12 Akkor fogták magukat a lévíták: a kehátiak közül Mahat, Amászaj fia és Jóél, Azarjá fia, a meráriak közül Kís, Abdí fia és Azarjá, Jehallelél fia, a gérsóniak közül Jóáh, Zimmá fia és Eden, Jóáh fia, 13 Elícáfán fiai közül Simrí és Jeiéel, Ászáf fiai közül Zekarjá és Mattanjá, 14 Hémán fiai közül Jehiéel és Simí, Jedútún fiai közül Semájá és Uzziél, 15 és összegyűjtötték

testvéreiket; megszentelték magukat, és bementek az Úr házába a király parancsára az Úr szava szerint, hogy megtisztítsák. 16 Bementek a papok az Úr házának legbelső részébe, hogy megtisztítsák. Kihordtak az Úr házának az udvarába minden tisztátalan dolgot, amit az Úr templomában találtak, a lévíták pedig átvették, és kihordták azokat a szabadba, a Kidrón-völgybe. 17 Az első hónap első napján kezdték el a szentelést, és a hónap nyolcadik napján jutottak el az Úr csarnokáig. Nyolc napon át végezték az Úr házának a megszentelését, és az első hónap tizenhatodik napján fejezték be azt. 18 Akkor odamentek Ezékiás királyhoz, és ezt mondták: **Mindenestül megtisztítottuk az Úr házát, az égőáldozati oltárt és egész fölszerelését, a sorba rakott kenyerek asztalát és egész fölszerelését,** 19 és minden egyéb fölszerelést is helyreállítottunk és megszenteltünk, amelyet Áház király hűtlenül félredobott uralkodása alatt. Ezek újra az Úr oltára előtt vannak. 20 Másnap reggel összegyűjtötte Ezékiás király a város vezető embereit, és fölment az Úr házába. 21 Bevittek hét bikát, hét kost, hét bárányt és hét kecskebakot vétekáldozatul a királyságért, a szentélyért és Júdáért. Majd megparancsolta a király Áron fiainak, a papoknak, hogy mutassanak be áldozatot az Úr oltarán. 22 Levágták tehát a marhákat, a papok átvették a vért, és az oltárra hintették. Azután levágták a kosokat, és a vért az oltárra hintették. Majd levágták a bárányokat, és a vért az oltárra hintették. 23 Végül odavitték a vétekáldozatra szánt bakokat is a király és a gyülekezet elé, és rájuk tették a kezüket. 24 Azután levágták azokat a papok, és a vérükkel vétekáldozatot mutattak be az oltáron, és engesztelést végeztek egész Izráélért; mert egész Izráel érdekében rendelte el a király az égőáldozatot és a vétekáldozatot. 25 Odaállította a lévítákat az Úr házába cintányérokkal, lantokkal és citerákkal, Dávidnak és Gádnak, a király látnokának meg Nátán prófétának a parancsa szerint, mert az Úrtól jött ez a parancs a prófétái által. 26 Oda is álltak a lévíták Dávid hangszereivel, a papok pedig a trombitákkal. 27 És megparancsolta Ezékiás, hogy mutassák be az égőáldozatot az oltáron. Ugyanabban az időben, amikor elkezdték az égőáldozat bemutatását, kezdték el az Úrnak szóló éneklést és trombitálást Dávidnak, Izráel királyának a hangszereivel. 28 Ekkor leborult az egész gyülekezet, az ének pedig zengett, és a trombiták harsogtak. Mindez addig tartott, amíg vége nem lett az égőáldozatnak. 29 Amikor befejezték az áldozat bemutatását, a király és mindazok, akik vele voltak, térdre estek és leborultak. 30 Ezután Ezékiás király és a vezető emberek megparancsolták a lévítáknak, hogy dicsérjék az Urat Dávidnak és Ászáf látnoknak a szavaival. Ők pedig örömet mondtak dicséretet, meghajoltak és leborultak. 31 Azután megszólalt Ezékiás, és ezt mondta:

Most már fel vagytok avatva az Úr szolgálatára! Gyertek, hozzatok véresáldozatokat és hálaáldozatokat az Úr házába!

Hozott is a gyülekezet véresáldozatokat és hálaáldozatokat, és akit a szíve arra indított, égőáldozatokat is. 32 Ennyi égőáldozatot hozott a gyülekezet: hetven marhát, száz kost és kétszáz bárányt. Mindez az Úrnak szóló égőáldozat volt. 33 Szent adományként hatszáz marhát és háromezer juhot vittek. 34 **Csakhogy a papok kevesen voltak, és nem győzték az összes áldozati állatot megnyúzni, ezért testvéreik, a lévíták segítettek nekik, amíg ezt a munkát el nem végezték, illetve amíg a többi pap is meg nem szentelte magát.** A lévíták ugyanis őszintébben törekedtek a maguk megszentelésére, mint a papok. 35 Bőven volt égőáldozat a békeáldozatok kövérjével és az égőáldozatokhoz tartozó italáldozatokkal együtt. **Így állították helyre az istentiszteletet az Úr házában.** 36 Ezékiás és az egész nép örvendezett, amiért Isten helyreállította azt a népe számára, és hogy ilyen hamar megtörtént a dolog.

2Krón 30

Azután üzenetet küldött Ezékiás egész Izráelbe és Júdába, sőt Efraimba és Manasséba is írt leveleket, hogy jöjjenek el Jeruzsálembe az Úr házába, és tartsanak páskát Izráel Istenének, az Úrnak a tiszteletére. 2 A király úgy határozott vezető embereivel és az egész jeruzsálemi gyülekezettel együtt, hogy a második hónapban tartják meg a páskát. 3 Nem tudták ugyanis

idejében megtartani, mert nem szentelte meg magát elég pap, és a nép sem gyűlt össze Jeruzsálemben. 4 Így látta ezt helyesnek a király és az egész gyülekezet. 5 Elhatározták tehát, hogy kihirdetik egész Izráelben Beérsebatól Dánig, hogy jöjjenek Jeruzsálemben, és tartsanak páskát Izráel Istenének, az Úrnak a tiszteletére, mert ilyen nagy tömegben még nem tartották meg, pedig meg van írva. 6 Elmentek tehát a futárok a király és a vezető emberek levelével egész Izráelbe és Júdába, és a király parancsa szerint ezt mondták: Izráel fiai! Térjete meg az Úrhoz, Ábrahám, Izsák és Izráel Istenéhez, akkor ő is megtér azokhoz, akik megmenekültek Asszíria királyainak a markából, és megmaradtak. 7 Ne legyetek olyanok, mint atyáitok és testvéreitek, akik hűtlenné váltak őseik Istenéhez, az Úrhoz. Ezért hagyta őket elpusztulni, amint magatok is látjátok. 8 Ne legyetek tehát olyan nyakasok, mint atyáitok! Adjatok kezet az Úrnak, és jöjjetek el szentélyébe, amelyet örökre megszentelt! Szolgáljatok Isteneteknek, az Úrnak, akkor elfordul majd rólatok izzó haragja. 9 Mert ha megtértek az Úrhoz, akkor irgalmasak lesznek testvéreitekhez és fiaitokhoz azok, akik fogságba vitték őket, úgyszólván visszatérhetnek erre a földre. Hiszen kegyelmes és irgalmas az Úr, a ti Istenetek, és nem fordul el tőletek, ha megtértek hozzá. 10 A futárok városról városra jártak Efraim és Manassé földjén egészen Zebulonig. De kinevették és kigúnyolták őket. 11 Csak néhány ember volt Ásérban, Manasséban és Zebulonban, aki megalázta magát, és elment Jeruzsálemben. 12 Júdában azonban Isten keze munkálkodott, és egy akaratra juttatta őket, ezért teljesítették a király és a vezető emberek parancsát, az Úr szava szerint. 13 Sok nép gyűlt össze Jeruzsálemben, igen nagy gyülekezet, hogy megtartsák a kovásztalan kenyerek ünnepét a második hónapban. 14 Azon kezdtek, hogy eltávolították Jeruzsálemből az oltárokat. Eltávolították az összes tömjénező oltárt is, és a Kidrón-völgybe dobták. 15 Azután levágták a páskabarányt a második hónap tizennegyedik napján. A papok és a lévíták alázatosan megszentelték magukat, és égőáldozatokat vittek az Úr házába. 16 Odaálltak a helyükre, ahogyan Mózesnek, Isten emberének a törvénye előírja: a papok hintették a lévíták kezéből átvett vért. 17 Sokan voltak a gyülekezetben, akik a törvény szerint nem voltak tiszták, ezért a lévítákra bízta, hogy levágják a páskabarányt, és hogy az Úrnak szenteljék mindazok helyett, akik nem voltak tiszták. 18 Mert a nép jó része, sokan, akik Efraimból, Manasséból, Issakárból és Zebulonból valók voltak, nem tisztították meg magukat, de az előírás ellenére ettek a páskabarányból. Ezért Ezékiás így imádkozott értük: A jóságos Úr bocsássa meg ezt 19 mindenkinek, aki kész volt arra, hogy az Úristenhez, ősei Istenéhez folyamodjék, bár nem volt olyan tiszta, ahogyan a szentélyhez illik! 20 Az Úr pedig meghallgatta Ezékiást, és megkímélte a népet. 21 Azután megtartották a Jeruzsálemben tartózkodó izráeliek a kovásztalan kenyerek ünnepét hét napon át nagy örömmel. A lévíták és a papok mindennap dicsérték az Urat, erős hangú hangszereken játszva az Úr tiszteletére. 22 Ezékiás pedig szívhez szólóan beszélt mindazokkal a lévítákkal, akik hozzáértően végezték feladatukat az Úr tiszteletére. Ünnepi lakomát tartottak hét napon át, békeáldozatokat áldozva és dicsőítve őseik Istenét, az Urat. 23 Azután elhatározta az egész gyülekezet, hogy tovább folytatják még hét napig; és így még hét napig folytatták az örömmünnepet. 24 Mert Ezékiás, Júda királya ezer bikát és hétezer juhot ajánlott fel a gyülekezetnek. A vezető emberek is felajánlottak a gyülekezetnek ezer bikát és tízezer juhot. A papok tömegesen szentelték meg magukat. 25 Örvendezett tehát Júda egész gyülekezete, a papok és a lévíták meg az egész gyülekezet, amely Izráelből érkezett, és az Izráel országából érkező meg a Júdában lakó jövevények. 26 Nagy volt az öröm Jeruzsálemben, mert Salamonnak, Dávid fiának, Izráel királyának az ideje óta nem történt ehhez hasonló Jeruzsálemben. 27 Azután fölálltak a papok és a lévíták, és megáldották a népet. Szavuk meghallgatásra talált, mert imádságuk eljutott a mennybe, az Úr szent lakóhelyére.

2Krón 31

Amikor mindezek befejeződtek, egész Izráel, amely ott tartózkodott, kivonult Júda városaiba, és összetörték a szent oszlopokat, kivagdalták a szent fákat, és lerombolták az áldozóhalmokat és oltárokot egész Júdában, Benjáminban, Efraimban és Manasséban. Azután hazatértek Izráel fiai, mindenki a maga birtokára. 2 Ezékiás megállapította a papok és a lévíták beosztását, beosztotta őket szolgálatuk rendje szerint. A papokat és a lévítákat beosztotta az égőáldozat és a békeáldozat szent szolgálatára, magasztalásra és dicsőítésre az Úr lakóhelyének a kapuiban. 3 A király jövedelmének egy részét az égőáldozatokra adta: a reggeli és az esti égőáldozatokra, a szombatonként, újholdanként és a megszabott ünnepeken bemutatandó égőáldozatokra, **ahogyan meg van írva az Úr törvényében.** 4 A Jeruzsálemben lakó népnek pedig meghagyta, hogy adják meg a papok és a lévíták részét, és ragaszkodjanak az Úr törvényéhez. 5 **Amint ennek híre ment, Izráel fiai bőségesen hoztak a gabona,** must, olaj, méz és minden mezei termény legjavából, és bőségesen meghozták a tizedet is mindenből. 6 A Júda városaiban lakó izráeliek és júdaiak is hozták tizedet a marhákból és a juhokból; az Istenüknek, az Úrnak szentelt dolgokból is elhozták a szent tizedet, és garmadákba rakták. 7 A harmadik hónapban kezdték el lerakni a garmadákat, és a hetedik hónapban végeztek vele. 8 Amikor Ezékiás és a vezető emberek odamentek, és látták a garmadákat, áldották az Urat és az ő népét, Izráelt. 9 Ezékiás rákérdezett a papoknál és a lévítáknál a garmadákra. 10 A Cádók házából való Azarjá főpap így felelt neki: Amióta elkezdtek hordani a felajánlásokat az Úr házába, eleget eszünk, sőt még maradt is bőségesen, mert az Úr megáldotta népét, úgyhogy megmaradt ez a nagy mennyiség. 11 Akkor Ezékiás elrendelte, hogy rendezzenek be kamrákat az Úr házábanál. Be is rendezték azokat, 12 majd behordták becsületesen a felajánlást, a tizedet és a szent adományokat. Ezeknek a felügyelője Kónanjá lett, a lévita, helyettese pedig testvére, Simí. 13 Jehiél és Azarjá, Nahat és Aszáél, Jerímót és Józábád, Eliél és Jiszmakjá, Mahat és Benájá pedig Kónanjának és testvérének, Siminek a beosztottai voltak Ezékiás királynak és Azarjának, az Isten háza felügyelőjének a rendelkezése szerint. 14 A lévita Kóré, Jimná fia, a keleti kapu őre az Istennek adott önkéntes adományokra ügyelt. Ő osztotta szét az Úrnak felajánlott és igen szent dolgokat. 15 Mellette hűségesen szolgált Eden és Minjámín, Jésúa és Semajá, Amarjá és Sekanjá a papok városaiban. Ők végezték az elosztást testvéreik között, beosztásuk szerint, a nagyoknak és a kicsiknek egyaránt, 16 a származási jegyzékbe beírt férfiakkal, hároméves kortól fölfelé mindenkinek, aki a számára kijelölt napon belépett az Úr házába napi teendői elvégzésére, hogy elvégezze szolgálatát, tennivalóinak és beosztásának megfelelően. 17 A papokat családonként írták be a származási jegyzékbe, a lévítákat pedig húszévestől fölfelé kötelességük és munkabeosztásuk szerint. 18 A származási jegyzékbe be kellett írni egész közösségüket minden családtaggal, az asszonyokkal, a fiúkkal és a leányokkal együtt, mert a szentélynél végzett hűséges szolgálat megszentelte őket. 19 Áron fiainak, a városaikhoz tartozó legelők körzetében lakó papoknak minden városban voltak név szerint kijelölt embereik, akik a papság férfi tagjainak és a származási jegyzékbe beírt minden lévítának kiosztották a rájuk eső részt. 20 Így járt el Ezékiás egész Júdában. Azt tette, amit jónak, helyesnek és igaznak lát Istene, az Úr. 21 Minden munkáját, amelyet az Isten háza szolgálatában, a törvénynek és a parancsolatnak megfelelően elkezdett, Istenét keresve, tiszta szívből végezte, ezért sikerült neki.

2Krón 32

1 Ezek után a hűségesen véghezvitt dolgok után eljött **Szanhérib, AsszírIA királya, és betört Júdába.** Ostrom alá vette az erődített városokat, és el akarta foglalni azokat. 2 Amikor látta **Ezékiás, hogy Szanhérib megérkezett, és Jeruzsálemet is meg akarja támadni,** 3 vezető embereivel és vitézeivel úgy határozott, hogy **betömik a városon kívül levő forrásokat. Azok támogatták őt:** 4 nagy sokaság gyűlt össze, és **betömtek minden forrást és patakot, amely azon a földön folyt, mert ezt gondolták: Miért találják meg AsszírIA királyai ezt a**

sok vizet, ha ideérnek? 5 Majd minden erejével azon volt, hogy kijavíttassa az egész várfalat, ahol csak sérült volt; megnagyobbíttatta az őrtornyokat, építtetett kívül egy másik várfalat, és megerősíttette a Milló-erődöt Dávid városában. Sok gerelyt és pajzsot is csináltatott. 6 A hadinép élére csapatparancsnokokat rendelt, azokat maga köré gyűjtötte a városkapu előtti téren, és szívhez szólóan így beszélt hozzájuk:

7 Legyetek erősek és bátrak, ne féljeteK és ne rettegjeteK AsszírIA királyától meg a vele levő egész sokaságtól, mert velünk többen vannak, mint ővele! 8 Ővele emberi erő van, mivelünk pedig Istenünk, az Úr, aki megsegít bennünket, és együtt harcol velünk a harcainkban.

És fellelkesült a hadinép Ezékiásnak, Júda királyának a szavaitól. 9 Ezek után Szanhérib, az asszír király, aki még Lákísnál volt egész haderejével, elküldte udvari embereit Jeruzsálembe Ezékiáshoz, Júda királyához és a Jeruzsálemben levő összes júdaihoz, ezzel az üzenettel: 10 Így szól Szanhérib, AsszírIA királya:

Miben bíztok, hogy az ostrom idején Jeruzsálemben akartok maradni? 11 Félrevezet benneteket Ezékiás, éhen és szomjan akar pusztítani benneteket, azért mondja ezt: Megment bennünket Istenünk, az Úr az asszír király markából! 12 De hiszen az ő áldozóhalmait és oltárait szüntette meg ez az Ezékiás! Júdának és Jeruzsálemnek pedig megparancsolta: Csak egyetlen oltár előtt borulhattok le, és csak azon áldozhattok! 13 Nem tudjátok, hogy mit tettem én és elődeim valamennyi ország népével? Vajon a népek istenei meg tudták-e menteni országukat a kezemből ezekben az országokban? 14 Ezek közül a népek közül, amelyeket elődeim kiirtottak, melyiknek az istene tudta megmenteni népét a kezemből? Talán a ti istenetek meg tud majd benneteket menteni a kezemből?! 15 Ne engedjétek hát, hogy Ezékiás így elámítson és félrevezessen benneteket! Ne higgyetek neki, mert egyetlen népnek és országnak az istene sem tudta megmenteni népét a kezemből vagy elődeim kezéből. Bizony a ti istenetek sem ment meg benneteket a kezemből!

16 Egyebeket is beszéltek még emberei az Úristen és az ő szolgája, Ezékiás ellen. 17 Leveleket is írt Szanhérib, amelyekben gyalázta Izráel Istenét, az Urat, és ilyeneket mondott róla: Ahogyan a népek istenei a többi országban sem mentették meg népüket a kezemből, ugyanúgy Ezékiás istene sem mentheti meg népét a kezemből! 18 És nagy hangon felkiabáltak júdai nyelven a várfalra Jeruzsálem népéhez, hogy félelmet és rémületet keltsenek bennük, és így foglalják el a várost. 19 Úgy beszéltek Jeruzsálem Istenéről, mint a föld népeinek emberkéz csinálta isteneiről. 20 Ekkor Ezékiás király meg Ézsaiás próféta, Ámóc fia imádkozott, és segítségért kiáltott az ég felé. 21 Az Úr pedig angyalt küldött, aki megsemmisített az asszír király táborában minden vitéz harcost, fejedelmet és vezért, és ő megszegyenülve tért vissza országába. Egyszer aztán, amikor bement istene templomába, saját fiai karddal végeztek ott vele. 22 Így szabadította meg az Úr Ezékiást és Jeruzsálem lakóit Szanhérib asszír király és minden egyéb ellensége kezéből. És nyugalmat adott nekik mindenfelől. 23 Sokan hoztak Jeruzsálembe ajándékot az Úrnak és kincseket Ezékiásnak, Júda királyának, és ettől fogva nagy tekintélye lett minden nép előtt. 24

Abban az időben Ezékiás halálosan megbetegedett. De imádkozott az Úrhoz, aki szólt hozzá, sőt csodát tett vele, 25 Ezékiás azonban nem volt hálás az iránta tanúsított jótéteményért, mert felfuvalkodott, ezért az Úr haragja sújtotta őt meg Júdát és Jeruzsálemet. 26 Ekkor azután megalázta magát a felfuvalkodott Ezékiás Jeruzsálem lakóival együtt, és nem érte őket többé az Úr haragja Ezékiás idejében. 27 Ezékiás igen gazdag volt, és nagy tiszteletben állt. Kincstárat készíttetett az ezüstnek, aranynak, drágakőnek és balzsamnak, a kerek pajzsoknak és mindenféle értékes tárgyakkal; 28 továbbá raktárakat a gabonatermésnek, a bornak és az olajnak, meg istállókat a különféle állatoknak és aklokat a

nyájaknak. 29 Városokat is épített; sok juhnyája és marhacsordája is volt, mert az Isten igen nagy vagyonnal ajándékozta meg. 30 Ezékiás elzárta a Gíhón felső forrásának a vizét, és Dávid városának a nyugati részére vezette le. **Ezékiásnak minden sikerült, amihez csak hozzáfogott.** 31 **De amikor a babiloni vezető emberek elküldték hozzá megbízottjaikat, hogy megkérdezzék, milyen csoda történt az országban, elhagyta az Isten, hogy próbára tegye, és kitudódjék, mi lakik a szívében.** 32 Ezékiás egyéb dolgai és kegyes tettei meg vannak írva **Ézsaiás prófétának, Ámóc fiának látomásában meg a Júda és Izráel királyairól szóló könyvben.** 33 Azután Ezékiás pihenni tért őseihez, és azon a dombon temették el, ahol Dávid fiainak a sírjai voltak. Halálakor tisztelettel adózott neki egész Júda és Jeruzsálem lakossága. Utána a fia, Manassé lett a király.

EZÉKIÁS NAGYSZERŰSÉGE (DE NEM MINDIG!)

2Krón 33

Tizenkét éves volt MANASSÉ, AMIKOR URALKODNI KEZDETT, ÉS ÖTVENÖT ÉVIG URALKODOTT JERUZSÁLEMBEN. 2 Azt tette, amit rossznak lát az Úr: olyan utálatos dolgokat, mint azok a népek, amelyeket kiűzött az Úr Izráel fiai elől. 3 Újra megépíttette az áldozóhalmokat, amelyeket apja, Ezékiás lerombolt, oltárokat állított a Baaloknak, és Aséraszobrokat készíttetett. Leborult az ég minden serege előtt, és tisztelte azokat. 4 Építtetett ilyen oltárokat az Úr házában is, amelyről pedig ezt mondta az Úr: Jeruzsálemben lesz a nevem örökké. 5 Oltárokat építtetett az ég minden seregének az Úr háza mindkét udvarában. 6 A fiait is elégette áldozatul a Ben-Hinnóm-völgyben. Varázslást, jelmagyarázást és igézést űzött, halottidézőket és jövendőmondókat tartott. Sok olyan dolgot vitt véghez, amit rossznak lát az Úr, bosszantva őt. 7 Asérának azt a bálványszobrát, amelyet ő készíttetett, az Isten házában helyezte el, pedig erről azt mondta Isten Dávidnak és a fiának, Salamonnak: **Ebben a templomban, Jeruzsálemben lesz a nevem mindörökké, mert ezt választottam ki Izráel valamennyi törzse közül.** 8 **És soha nem kell majd Izráelnek kivándorolnia arról a földről, amelyet őseiteknek rendeltem – de csak akkor, ha megtartják és teljesítik mindazt, amit Mózes által megparancsoltam nekik, az egész törvényt, annak összes rendelkezését és döntéseit.** 9 De Manassé tévelygésbe vitte Júdát és Jeruzsálem lakóit, és még gonoszabb dolgokat követtek el, mint azok a népek, amelyeket Izráel fiai elől kiirtott az Úr. 10 Szólt ugyan az Úr Manasséhoz és népéhez, de azok nem figyeltek rá. 11 Ezért az Úr felhozta ellenük az asszír király seregének a vezéreit, **akik horgot akasztottak Manasséba, bilincsbe verték, és elvitték Babilonba.** 12 Nyomorúságában azonban kérlelte Istenét, az Urat, és mélységesen megalázta magát őseinek Istene előtt. 13 Imádkozott hozzá, ő pedig megkönyörült rajta; meghallgatta könyörgését, és hazavitte országába, Jeruzsálembe. Manassé megtanulta ebből, hogy az Úr az Isten.

MANASSÉ IMÁJA -DEUTEROKANONIKUS (VÖ. ZSENGLLÉR KÖNYVE)

Mindenható Urunk, atyáinknak, Ábrahámnak, Izsáknak és Jákobnak és azok igaz nemzetségének Istene, aki teremtetted az eget és a földet, azok minden ékességével együtt, aki parancsod szavával határt szabtal a tengernek, aki lezártad a mélységet, és lepecsételted azt a Te félelmetes és dicsőséges neveddel, akitől fél a mindenség, és retteg a Te hatalmad színe előtt; elbírhatatlan a Te dicsőséged fensége, és elhordozhatatlan a bűnösök sújtó ha-ragod, ámde mérhetetlen és kifürkészhetetlen a Te ígéretd irgalmassága. Mert Te vagy a magasságos, könyörületes, hosszantűrő és nagyirgalmú Úr, aki bánkódot az emberek gonoszága felett. Te, Urunk, a Te jóságod sokasága szerint megtérést és bűnbocsánatot hirdettél az Ellened vétkezőknek, és nagy könyörületességében bűnbocsánatot rendeltél üdvösségül a bűnösöknek. Te, Uram,

Se-regeknek Istene, a bűnbánatot nem az igazaknak, nem Ábrahám-nak, Izsáknak és Jákobnak adtad, akik mit sem vétkeztek, hanem nékem bűnösnek; mert több az én vétkem, mint a tenger homok-szemeinek száma. Megsokasodtak törvényszegéseim, Uram, és nem vagyok méltó, hogy föltekintsek és meglássam az égbolt magasságát, igaztalanságaim sokasága miatt. Súlyos vasbilincs alatt görnyedezem, úgyhogy nem emelhetem föl fejemet, és nincs szá-momra enyhülés; mert fölingereltem haragodat, és gonoszságot cselekedtem Előtted, nem teljesítvén akaratodat és nem tartván meg parancsolataidat. És most lélekben térdet hajtok Előtted, kö-nyörögve a Te jóságodért. vétkeztem, Uram, vétkeztem, és isme-rem törvényszegéseimet; de esedezve kérek: bocsáss meg, Uram, bocsáss meg nékem, és ne pusztíts el engem is törvénytelenéseim-mel együtt, és haragodban ne tartsd számon mindörökre gonosz-ságaimat, és ne ítélj el engem a föld legmélyére. Mivel Te vagy, Istenem, a bűnbánók Istene, mutasd meg énrajtam egész jóságodat, és bár méltatlan vagyok rá, üdvözíts engem a Te nagy irgal-mad szerint; és dicsérni foglak mindenkor, életemnek minden nap-jain. Mert Téged dicsérnek minden Mennyei Hatalmak, és Tied a dicsőség mindörökön örökké. Ámen.

<http://budapest.orthodoxia.org/manasse-kiraly-imaja/>

MILYEN KÁR, HOGY EZT A PROTESTÁNSOK KIHAGYJÁK, PEDIG LUTHER, KÁROLY, KJB OLYAN SOK IDŐT TÖLTÖTT AZ APOKRIFOK MAGYARÁZATÁVAL

<https://www.stilkunst.de/lutherbibel-1545/Apokryphen/St-Daniel/mana.php>

14 Ezek után építtetett egy lsó várfalat Dávid városához: a Gihóntól nyugatra, a völgyön át a Hal-kapu felé; a Várhegyet is körülvette vele, és igen magasra emelte. Júdában pedig minden erődített városba csapatparancsnokokat helyezett. 15 **Eltávolítottatta az Úr házából az idegen isteneket és a bálványokat, továbbá minden oltárt, amelyet az Úr házában a hegyén és Jeruzsálemben építtetett, kidobott a városon kívülre.** 16 Az Úr oltárát pedig helyreállította, békeáldozatokat és hálaáldozatokat mutatott be rajta, és megparancsolta Júdának, hogy Izráel Istenét, az Urat tisztelje. 17 A nép ugyan tovább is áldozott az áldozóhalmokon, de csak Istenének, az Úrnak. 18 Manassé egyéb dolgai, Istenéhez mondott imádsága és a látnokok beszédei, akik Izráel Istenének, az Úrnak a nevében szóltak hozzá, megtalálhatók Izráel királyainak a történetében. 19 **Imádsága és annak a meghallgatása, minden vétke és hűtlensége meg azok a helyek, ahol áldozóhalmokat építtetett, bálványoszlopokat és szobrokat állíttatott fel megalázkodása előtt, meg vannak írva a látnokok beszédeiben.** 20 Azután Manassé pihenni tért őseihez, és eltemették palotája kertjében. Utána a fia, **Ámón** lett a király. 21 Huszonkét éves volt Ámón, amikor uralkodni kezdett, és két évig uralkodott Jeruzsálemben. 22 Azt tette, amit rossznak lát az Úr, ahogyan apja, Manassé is tette. Ámón is áldozott mindazoknak a bálványszobroknak, amelyeket apja, Manassé készíttetett, és azokat tisztelte. 23 Nem alázza meg magát az Úr előtt, ahogyan apja, Manassé megalázta, sőt egyre csak halmozta a vétkeket ez az Ámón. 24 De összeesküdtek ellene udvari emberei, és megölték a palotájában. 25 Az ország népe azonban kiirtotta mindazokat, akik összeesküdtek Ámón király ellen. Azután a fiát, **Jósiást** tette királlyá az ország népe.

2Krón 34

Nyolcéves volt **Jósiás**, amikor uralkodni kezdett, és harmincegy évig uralkodott Jeruzsálemben. 2 Azt tette, amit helyesnek lát az Úr. **Ősatyjának, Dávidnak az útjain járt, és nem tért el attól sem jobbra, sem balra.** 3 Uralkodása nyolcadik évében, már ifjúkorában elkezdte keresni ősatyjának, Dávidnak az Istenét. Tizenkettedik évében kezdte megtisztítani

Júdát és Jeruzsálemet az áldozóhalmoktól, az Aséra-szobroktól, a faragott és öntött bálványoktól. **4 Lerombolták az ő jelenlétében a Baalok oltárait.** A rajtuk álló tömjénező oltárokat darabokra vágatta, az Aséra-szobrokat, a faragott és öntött bálványokat összetörette, porrá zúzatta, és szétszóratta azoknak a sírjain, akik áldoztak nekik. **5** Az oltárokon elégette papjaik csontjait. Így tisztította meg Júdát és Jeruzsálemet. **6** Manassé, Efraim és Simeon városaiban is, egészen Naftáliig, azoknak a romjain körös-körül **7** leromboltatta az oltárokat és az Aséra-szobrokat, összetörette a bálványokat, porrá zúzatta azokat, és minden tömjénező oltárt darabokra vágatott Izráel egész országában. Azután visszatért Jeruzsálembe. **8** Uralkodásának a tizennyolcadik évében az **ország és a templom megtisztítása során** elküldte Sáfánt, Acaljá fiát, Maaszéjára városparancsnokot meg Jóáh főtanácsost, Jóáház fiát, hogy **javítsák ki Istenének, az Úrnak a házát.** **9** Ezek elmentek Hilkiijá főpaphoz, és átadták neki az Isten házában összegyűjtött pénzt, amelyet az ajtót őrző lévíták gyűjtöttek össze Manassé és Efraim lakóitól, az Izráelben megmaradtaktól, továbbá a Júdából és Benjáminból valóktól, meg Jeruzsálem lakóitól. **10** És átadták azt a munkavezetőknek, akik az Úr házához voltak kirendelve, azok pedig továbbadták az **Úr házában dolgozó munkásoknak, hogy állítsák helyre és javítsák ki a templomot.** **11** Adtak pénzt az ácsoknak és a kőműveseknek, hogy vásároljanak faragott köveket és faanyagot a gerendázathoz és a helyiségek beburkolásához, mert Júda királyai hagyták elkorhadni azokat. **12** Az emberek hűségesen végezték a munkát. Merári fiai közül Jahat és Óbadjá lévíták, a kehátiak közül pedig Zekarjá és Mesullám voltak a felügyelők, ők irányították őket. A különféle hangszerekhez értő lévíták pedig **13** a teherhordók élén álltak, és irányították valamennyi munkást mindenféle munkában. Lévíták voltak az írnokok, a felügyelők és a kapuőrök is. **14 Amikor kihozták az Úr házában összegyűlt pénzt, megtalálta Hilkiijá főpap azt a törvénykönyvet, amelyet az Úr adott Mózes által.** **15** Ekkor megszólalt Hilkiijá, és ezt mondta Sáfán kancellárnak: **Ezt a törvénykönyvet találtam az Úr házában!** És odaadta Hilkiijá a könyvet Sáfánnak. **16** Sáfán pedig elvitte a könyvet a királyhoz, és jelentést tett a dolgról a királynak. Ezt mondta: Elvégezték a te szolgálád mindazt, amit rájuk bíztak. **17** Összeszedték az Úr házában található pénzt, és odaadták a felügyelőknek meg a munkásoknak. **18** Jelentette Sáfán kancellár a királynak azt is, hogy Hilkiijá főpap egy könyvet adott át neki, és felolvasott belőle Sáfán a királynak. **19 Amikor a király meghallotta a törvény igéit, megszagatta a ruháját.** **20** Majd ezt a parancsot adta a király Hilkiijának és Ahikámnak, Sáfán fiának, Abdónnak, Míká fiának meg Sáfán kancellárnak és Aszájának, a király udvari emberének: **21** Menjetek, **kérdezzétek meg az Urat, hogy mit jelentenek a megtalált könyv igéi rám meg az Izráelben és Júdában megmaradtakra nézve!** Mert nagyon megharagudhatott ránk az Úr, mivel nem tartották meg elődeink az Úr igéjét, és nem tették meg mindazt, ami ebben a könyvben meg van írva. **22** Hilkiijá és a király küldöttei tehát elmentek **Hulda prófétanőhöz** – aki Sallúmnak, Tokhat fiának, Haszrá unokájának, a ruhák őrzőjének volt a felesége, és Jeruzsálem új városrészében lakott –, és beszéltek vele. **23** Hulda így szólt hozzájuk: Ezt mondja az Úr, Izráel Istene: Mondjátok meg annak az embernek, aki hozzám küldött benneteket: **24** Ezt mondja az Úr: Én veszedelmet hozok erre a helyre és lakóira, mindazokat az átkokat, amelyek meg vannak írva abban a könyvben, amelyet felolvastak Júda királyának. **25** Mert elhagytak engem, és más isteneknek tömjéneztek, hogy bosszantsanak engem kezük mindenféle csinálmányával. Ezért áradt ki lángoló haragom erre a helyre, és nem alszik ki. **26** De mondjátok meg Júda királyának, aki azért küldött benneteket, hogy megkérdezzétek az Urat: Ezt mondja az Úr, Izráel Istene azokról az igékről, amelyeket hallottál: **27 Mivel megrendültél, és megaláztad magad az Isten előtt, amikor meghallottad kijelentését erről a helyről és lakóiról; mivel megaláztad magad előttem, megszaggtad a ruhádat, és sirtál előttem, azért én is meghallgatlak – így szól az Úr.** **28** Gondoskodom róla, hogy őseid mellé temessenek, és békességgel kerülj a sírodba; neked nem kell meglátnod mindazt a veszedelmet,

amelyet erre a helyre és lakóira elhozok! És megvitték a választ a királynak. 29 A király ekkor összegyűjtette Júda és Jeruzsálem véneit. 30 Azután fölment a király az Úr házába meg minden júdai férfi és Jeruzsálem lakói, a papok és a lévíták meg az egész nép apraja-nagyja. És felolvasta fülük hallatára a szövetség könyvének minden igéjét, amelyet az Úr házában találtak. 31 Majd odaállt a király a helyére, és szövetséget kötött az Úr színe előtt, hogy az Urat követik, parancsolatait, intelmeit és rendelkezéseit teljes szívükből és teljes lelkükből megtartják, és teljesítik a szövetség igéit, amelyek meg vannak írva abban a könyvben. 32 Elfogadtatta ezt mindazokkal, akik Jeruzsálemből és Benjáminból ott voltak. És Jeruzsálem lakói az Istennek, őseik Istenének a szövetsége szerint jártak el. 33 Jósiás pedig eltávolított minden utálatos bálványt Izráel fiainak valamennyi tartományából, és minden Izráelben található embert Istenüknek, az Úrnak a szolgálatára kötelezett. Nem is tértek el az ő egész életében őseik Istenétől, az Úrtól.

Vö. Túl a literalizmuson 38.old.

Nehemiás könyvében a babiloni fogságból hazatérő zsidóság számára Ezsdrás pap felolvassa a megtalált törvénykönyvet, Isten igéjét. Egy gyönyörű istentiszteletről, egy liturgikus hermeneutikai folyamatról kapunk tudósítást: Ezsdrás a nép szeme láttára kinyitja a könyvet, a nép feláll, Ezsdrás áldja az Urat (liturgia): „Szakaszokra osztva olvasták a könyvet, Isten törvényét, és úgy magyarázták, hogy a nép megértette az olvasottakat.”

(Neh 8,8). A felolvasás (ez legalább olyan fontos, mint az olvasás) után a nép először sír, majd örvendezik. Íme, az Isten Szentlelke által „mozgásba hozott” hermeneutika! Csodálkoznék, ha ebben Luther nem látta volna meg a törvény és az evangélium feszültségét. A hívő megértés mindig örömmel jár. Elég, ha az etióp kincstárnok örömeire gondolunk: „és továbbment az ő útján örömmel”, de eszünkbe juthat az emmausi tanítványok gerjedező szíve is.

2Krón 35

Jósiás páskát is tartott az Úr tiszteletére Jeruzsálemben, és levágták a páskabarányt az első hónap tizennegyedik napján. 2 Szolgálatba állította a papokat, és az Úr házának szolgálatára buzdította őket. 3 A lévítáknak pedig, akik egész Izráel tanítói voltak, és az Úrnak voltak szentelve, ezt mondta: **Helyeztél el a szent ládát a templomban, amelyet Salamon, Dávid fia, Izráel királya épített.** Nem kell többé a vállatokon hordoznotok. Most már Isteneteknek, az Úrnak és népének, Izráelnek szolgáljatok! 4 Készüljetek családonként és beosztások szerint, **Dávidnak, Izráel királyának és fiának, Salomonnak az előírásai szerint,** 5 álljatok föl a szentélyben úgy, hogy testvéreiteknek, a nép családjainak a csoportjai szerint legyenek a lévita családok osztályai! 6 **Vádjátok le a páskabarányt, miután megszenteltétek magatokat,** és készítsétek el testvéreiteknek, teljesítve az Úrnak Mózes által adott rendelkezését! 7 Jósiás a népnek, mindazoknak, akik ott voltak, juhokat, bárányokat és kecskegidákat ajándékozott, mindezeket a páskához, szám szerint **harmincezret,** továbbá **háromezer marhát.** Ezek mind a király jószágai voltak. 8 Vezető emberei pedig önkéntes ajándékot adtak a népnek, a papoknak és a lévítáknak: Hilkijjá, Zekarjá és Jehiél, Isten házának a felügyelői **kétezer-hatszáz páskabarányt és háromezret marhát adtak a papoknak.** 9 Kónanjá és testvérei, Semajá és Netanél, továbbá Hasabjá, Jeiél és Józabád, a lévíták vezető emberei ötezer páskabarányt és ötszáz marhát adományoztak a lévítáknak. 10 Miután felkészültek a szolgálatukra, helyükre álltak a papok; a lévíták is beosztásuk szerint, ahogyan a király parancsolta. 11 **Majd levágták a páskabarányt, és a papok hintették a vért, a lévíták pedig lenyúzták a bőrt.** 12 Különválasztották az égőáldozatra való állatokat, és átadták csoportonként a nép családjainak, hogy vigyék oda az Úrnak, ahogyan meg van írva Mózes

könyvében. Ugyanígy jártak el a marhákkal is. **13 És megsütötték a páskabarányt előírás szerint**, a szent adományokat pedig megfőzték fazekakban, üstökben és lábasokban, és gyorsan kiosztották az egész népnek. 14 Azután maguknak és a papoknak készítették el, mert Áron fiai, a papok éjszakáig az égőáldozatoknak és a kövérjének a feláldozásával voltak elfoglalva. Ezért a lévíták készítették el maguknak és Áron fiainak, a papoknak is. 15 Ászáf fiai, az énekesek is a helyükön voltak Dávidnak, Ászáfnak, Hémánnak és **Jedútúnnak, a király látnokának** a parancsa szerint. A kapuőrök is ott voltak minden kapunál. Nem volt szabad letenniük a szolgálatot, ezért testvéreik, a lévíták készítették el nekik. 16 Így rendezték el mindenben az Úrnak szóló istentiszteletet azon a napon, megtartva a páskát és bemutatva az égőáldozatokat is az Úr oltárán, Jósiás király parancsa szerint. 17 **Megtartották tehát az ott levő izráeliek a páskát abban az időben meg a kovásztalan kenyerek ünnepét hét napon át.** 18 **Nem tartottak ehhez hasonló páskát Izráelben Sámuel próféta ideje óta. Izráel királyai közül senki sem tartott olyan páskát, amelyet Jósiás tartott a papokkal, lévítákkal, egész Júdával, az ott levő izráeliekkel meg Jeruzsálem lakóival.** 19 Jósiás uralkodásának a tizennyolcadik évében tartottak ilyen páskát.

20 Azok után, hogy Jósiás helyreállította a templomot, felvonult Nékó, Egyiptom királya, hogy harcoljon Karkemisnél, az Eufrátesz mellett. **Jósiás azonban csatába szállt vele. 21 Pedig Nékó követeket küldött hozzá ezzel az üzenettel: Nem veled van dolgom, Júda királya!** Nem ellened jöttem most, hanem az ellen a ház ellen, amellyel hadakozom, és Isten parancsolta, hogy siessek. Állj félre az Isten elől, aki velem van, hogy el ne pusztítson! 22 **Jósiás azonban nem tért ki előle, hanem a csatára készülve álruhába öltözött. SHAKESPEARE V.HENRIK**

Nem hallgatott Nékó szavaira, amelyek pedig az Isten szájából származtak; fölvonult, hogy megütközzék Megiddó síkságán. 23 **Az újászok azonban eltalálták Jósiás királyt, és a király ezt mondta szolgáinak: Vegyetek le innen, mert súlyosan megsebesültem!** 24 **Szolgái levették a harci kocsiról, egy másik kocsira tették, és Jeruzsálembe vitték. Ott meghalt, és eltemették ősei sírjába. Egész Júda és Jeruzsálem gyászolta Jósiást.** 25 **Jeremiás siratódalt szerzett Jósiásról, az énekesek és az énekesnők pedig máig is megéneklék Jósiást siratóénekeikben. El is rendelték ezt Izráelben. Fel is vannak jegyezve ezek a siratóénekek között.** 26 Jósiás egyéb dolgai és kegyes tettei, amelyek megfeleltek annak, amit az Úr előír törvényében, 27 egész története elejétől a végéig meg van írva az Izráel és Júda királyairól szóló könyvben.

2Krón 36

Az ország népe azután fogta **Jóáházt**, Jósiás fiát, és királlyá tették apja után Jeruzsálemben. 2 Huszonhárom éves volt Jóáház, amikor uralkodni kezdett, és **három hónapig uralkodott Jeruzsálemben.** 3 **De eltávolította őt Jeruzsálemből Egyiptom királya, az országra pedig száz talentum ezüst és egy talentum arany hadisarcot vetett ki.** 4 Egyiptom királya ezután Eljákímot, a testvérét tette Júda és Jeruzsálem királyává, és a nevét Jójákímra változtatta. Testvérét, Jóáházt pedig magával vitte Nékó Egyiptomba. 5 Huszonöt éves volt Jójákím, amikor uralkodni kezdett, és tizenegy évig uralkodott Jeruzsálemben. **Azt tette, amit rossznak lát Istene, az Úr.** 6 **Ellene vonult fel Nebukadneccar, Babilónia királya, és bilincsbe verve vitte Babilonba.** 7 **Az Úr háza fölszerelésének egy részét is elvitte Nebukadneccar Babilonba, és babiloni templomának ajándékozta.** 8 Jójákím egyéb dolgai, utálatos tettei, amelyeket véghezvitt, és amelyek vele történtek, meg vannak írva az Izráel és Júda királyairól szóló könyvben. Utána a fia, **Jójákín** lett a király. 9 Tizennyolc éves volt Jójákín, amikor uralkodni kezdett, és három hónapig meg tíz napig uralkodott Jeruzsálemben. **Azt tette, amit rossznak lát az Úr.** 10 Az esztendő fordultával elküldött érte Nebukadneccar király, és elvitette Babilonba, az Úr házának a drága fölszerelésével együtt, és testvérét, Cidkijját tette meg Júda

és Jeruzsálem királyának. 11 Huszonegy éves volt Cidkijjá, amikor uralkodni kezdett, és tizenegy évig uralkodott Jeruzsálemben. 12 Azt tette, amit rossznak lát Istene, az Úr, és nem alázza meg magát Jeremiás próféta előtt, aki az Úr parancsát hirdette. 13 Sőt még Nebukadneccar király ellen is fellázadt, aki megeskette őt az Istenre. Keménynyakú és makacs szívű volt, és nem tért meg Izráel Istenéhez, az Úrhoz. 14 A papság vezetői és a nép is egyre több hűtlenséget követett el, követve a pogány népek minden utálatos szokását, és tisztátalanná tették az Úr házát, amelyet ő szentelt meg Jeruzsálemben. 15 Pedig őseik Istene, az Úr idejében küldött nekik üzenetet követői által, mert szánta népét és lakóhelyét. 16 De ők kigúnyolták Isten követőit, megvetették kijelentését, és gúnyt űztek prófétáiból, míg oly magasra nem csapott az Úr haragja népe ellen, hogy már nem volt menekvés. 17 Ezért felhozta ellenük a káldeusok királyát, aki fegyverrel mérszároltatta le ifjaikat szent templomukban; nem szánt meg se ifjat, se szüzet, se vént, se aggastyánt, mindenkit a kezébe adott. 18 **BABILONI FOGSÁG KEZDETE** Az Isten házának valamennyi fölszerelését, a legkisebbtől kezdve a legnagyobbakig meg az Úr házának kincseit, továbbá a király és a vezető emberek kincseit mind Babilonba vitette. 19 Az Isten házát fölgújtották, Jeruzsálem várfalát lerombolták, palotáit mind fölperzselték, és minden drága értékét elpusztították. 20 Azokat, akik az öldöklést átvészelték, fogságba vitette Babilóniába, és őt meg fiait kellett szolgálniuk mindaddig, amíg a perzsa királyság uralomra nem jutott, 21 hogy beteljesedjék az **Úrnak Jeremiás által mondott igéje: Amíg le nem telnek az ország nyugalmanak évei, nyugodni fog a pusztulás egész ideje alatt, teljes hetven évig.** 22 Círus perzsa király uralkodásának első esztendejében, azért, hogy beteljesedjék az Úrnak Jeremiás által mondott igéje, **arra indította az Úr Círus perzsa király lelkét, hogy egész birodalmában kihirdettesse szóban és írásban a következőket:** 23 Ezt mondja Círus perzsa király: **A föld minden országát nekem adta az Úr, a menny Istene. Ő bízott meg engem azzal, hogy felépíttsem templomát a Júdában levő Jeruzsálemben. Aki csak az ő népéhez tartozik közületek, legyen azzal Istene, az Úr, és menjen el!**

Ezsdrás 1

Círus perzsa király uralkodásának első esztendejében, azért, hogy beteljesedjék az Úrnak Jeremiás által mondott igéje, arra indította az Úr Círus perzsa király lelkét, hogy egész birodalmában kihirdettesse szóban és írásban a következőket:

2 Ezt mondja Círus perzsa király: A föld minden országát nekem adta az Úr, a menny Istene. Ő bízott meg engem azzal, hogy felépítessem templomát a Júdában levő Jeruzsálemben. 3 Aki csak az ő népéhez tartozik közületek, legyen azzal Istene, menjen el a Júdában levő Jeruzsálembé, és építse fel Izráel Istenének, az Úrnak a házát! Ő az Isten Jeruzsálemben. 4 Aki csak megmaradt bárhol, ahol jövevényként él, segítsék azt annak a helynek a polgárai ezüsttel, arannyal, különféle javakkal és állatokkal meg önkéntes adományokkal az Isten jeruzsálemi háza számára.

5 Elindultak tehát Júda és Benjámin családfői meg a papok és a lévíták. **Mindnyájuk lelkét arra indította az Isten, hogy menjenek el, és építsék fel az Úr házát Jeruzsálemben.** 6 Szomszédaik mind segítették őket ezüsttárgyakkal, arannyal, különféle javakkal, állatokkal és kincsekkel, az önkéntes adományaikon kívül. 7 Círus király pedig előhozatta az Úr házának az edényeit, amelyeket Nebukadneccar vitt el Jeruzsálemből, és saját istenei templomának ajándékozott. 8 Előhozatta ezeket Círus perzsa király Mitredát kincstárnok felügyeletével, és leltár szerint átadta Sésbaccarnak, Júda fejedelmének. 9 Ez állt a leltárban: harminc aranytál, ezer ezüsttál, huszonkilenc kés, 10 harminc aranyserleg, négyszáztíz egyéb ezüstserleg és további ezer edény. 11 Összesen ötezer-négyszáz arany- és ezüstedény volt. Mindezt magával vitte Sésbaccar, amikor a foglyok elmentek Babilóniából Jeruzsálembé.

Ezsdr 2

A Júda tartományából valók közül ezek tértek haza a száműzetésből – Nebukadneccar, Babilónia királya vitte őket fogságba, de visszatérhettek Jeruzsálembé és Júdába, ki-ki a maga városába – 2 és jöttek meg Zerubbábel, Jészúával, Nehemjával, Szerájával, Reélájával, Mordokajjal, Bilsánnal, Mispárral, Bigvajjal, Rehúmmal és Baanával. Az Izráel népéhez tartozó férfiak szám szerint a következők voltak: 3 Parósnak kétezer-százhetvenkét leszármazottja, 4 Sefatjának háromszázhetvenkét leszármazottja, 5 Árahnak hétszázhetvenöt leszármazottja, 6 Pahat-Móábnak Jészua és Jóáb ágán kétezer-nyolcszázötvenkét leszármazottja, 7 Élámnak ezerkétszázötvennégy leszármazottja, 8 Zattúnak kilencszáznegyvenöt leszármazottja, 9 Zakkajnak hétszázhatvan leszármazottja, 10 Báninak hatszáznegyvenkét leszármazottja, 11 Bébajnak hatszázhuszonhárom leszármazottja, 12 Azgádnak ezerkétszázhuszonkét leszármazottja, 13 Adónikámnak hatszázhatvanhat leszármazottja, 14 Bigvajnak kétezer-ötvenhat leszármazottja, 15 Ádinnak négyszázötvennégy leszármazottja, 16 Átéknak Hizkijjá ágán kilencvennyolc leszármazottja, 17 Bécajnak háromszázhuszonhárom leszármazottja, 18 Jórának száztizenkét leszármazottja, 19 Hásumnak kétszázhuszonhárom leszármazottja, 20 Gibbárnak kilencvenöt leszármazottja volt. 21 Betlehemiek százhuszonhárman voltak, 22 Netófából valók ötvenhatan, 23 Anatótból valók százhuszonnyolcan, 24 azmávetiek negyvenketten, 25 kirjat-árímiak, kefiríaiak és beérótiak hétszáznegyvenhárman, 26 rámáiak és gebaiak hatszázhuszonegyen, 27 Mikmászból valók százhuszonketten, 28 Bételből és Ajból valók kétszázhuszonhárman, 29 nebóiak ötvenketten, 30 magbísiak százötvenhatan, 31 a másik Élámból valók ezerkétszázötvennégyen, 32 hárimiak háromszázhuszan, 33 lódiak, hádídiak és ónóiak hétszázhuszonötten, 34 jerikóiak háromszáznegyvenötten, 35 szenáaiak pedig háromezer-hatszázharmincan voltak. **Hát ez elég unalmas: ez lenne a „teljes írás”, ami ugyanúgy ihletett, mint Jn 3,16.**

36 A papok a következők voltak: Jedajá leszármazottai Jészua családjából kilencszázhetvenhárman, 37 Immér leszármazottai ezerötvenketten, 38 Pashúr leszármazottai

ezerkétszáznegyvenheten, 39 Hárím leszármazottai ezertizenheten. 40 A lévíták a következők voltak: Jésúa, Bání, Kadmiél és Hódavjá leszármazottai hetvennégyen. 41 Az énekesek ezek voltak: Ászáf leszármazottai százhuszonnyolcan. 42 A kapuórséghez tartoztak Sallúmnak, Átérnak, Talmónnak, Akkúbnak, Hatítának és Sóbajnak a leszármazottai, összesen százharminckilencen. 43 Templomszolgák voltak Cíhá fiai, Haszúfá fiai, Tabbáót fiai, 44 Kérósz fiai, Sziahá fiai, Pádón fiai, 45 Lebáná fiai, Hagábá fiai, Akkúb fiai, 46 Hágáb fiai, Samlaj fiai, Hánán fiai, 47 Giddél fiai, Gahar fiai, Reájá fiai, 48 Recín fiai, Nekódá fiai, Gazzám fiai, 49 Uzzá fiai, Pászéah fiai, Bészaj fiai, 50 Aszná fiai, Meúním fiai, Nefúszím fiai, 51 Bakbúk fiai, Hakúfá fiai, Harhúr fiai, 52 Baclút fiai, Mehídá fiai, Harsá fiai, 53 Barkósz fiai, Szíszera fiai, Temah fiai, 54 Necíah fiai, Hatífá fiai. 55 Salamon szolgáinak a fiai voltak: Szótaj fiai, Szóferet fiai, Perúdá fiai, 56 Jalá fiai, Darkón fiai, Giddél fiai, 57 Sefatjá fiai, Hattíl fiai, Pókeret-Haccebájím fiai és Ámí fiai. 58 A templomszolgák és Salamon szolgáinak a fiai összesen háromszázkilencvenketten voltak. 59 Ezek azok, akik Tél-Melahból, Tél-Harsából, Kerúból, Addánból és Immérből jöttek, de nem tudták igazolni családjukat és származásukat, azt, hogy valóban Izráelből valók: 60 Delájá fiai, Tóbijjá fiai és Nekódá fiai hatszázötvenketten. 61 A papok közé tartoztak Hobajjá fiai, Hakkóc fiai és Barzillaj fiai. Ez utóbbi a gileádi Barzillaj egyik leányát vette feleségül, és róla kapta a nevét. 62 **Ezek keresték bejegyzésüket a származási jegyzékben, de nem találták, ezért meg kellett válniuk a papi szolgálattól. 63 A királyi helytartó pedig megmondta nekik, hogy nem ehetnek az igen szent ételekből, amíg szolgálatba nem lép a főpap, aki dönthet az úrimmal és a tummímmal.** 64 Az egész gyülekezet összesen negyvenkétezer-háromszázhatvan fő volt, 65 azonkívül hétezer-háromszázharminchét szolga és szolgálóleány meg kétszáz énekes és énekesnő. 66 Volt hétszázharminchat lovuk, kétszáznegyvenöt öszvérük, 67 négyszázharmincöt tevéjük és hatezer-hétszázhusz szamaruk. 68 **Amikor megérkeztek Jeruzsálembe az Úr házához, egyes családfők önkéntes adományokat ajánlottak föl az Isten háza javára, hogy felépítsék azt a régi helyén. 69 Erejükhöz képest adtak az építés költségeire hatvanegyezer aranydrahmát, ötezer ezüstminát és száz papi köntöst.** 70 A papok és a lévíták meg a hazatért nép, az énekesek, a kapuőrök és a templomszolgák letelepedtek a maguk városaiban; egész Izráel a maga városaiban.

Ezsd 3

1 Amikor elérkezett a hetedik hónap, és Izráel fiai már a városaikban laktak, egy emberként összegyűlt a nép Jeruzsálemben. 2 Ekkor fogott hozzá Jésúa, Jócádák fia szolgatársaival, a papokkal és **Zerubbábel**, Sealtíél fia testvéreivel együtt, hogy felépítsék Izráel Istenének az oltárát, és égőáldozatokat mutassanak be rajta úgy, ahogyan meg van írva Mózesnek, Isten emberének a törvényében. 3 A régi helyén állították föl az oltárt, és bár rettegtek a tartományok népétől, égőáldozatokat mutattak be rajta az Úrnak: reggeli és esti égőáldozatokat. 4 Majd megtartották **a lombsátrak ünnepét, ahogyan az meg van írva: napról napra bemutatták az égőáldozatot, megfelelő számban, a rendtartás szerint,** mindegyiket a maga napján; 5 továbbá az állandó égőáldozatot, az újhold napján és az Úr minden szent ünnepén esedékes égőáldozatot és mindazoknak az önkéntes áldozatát, akik ilyet vittek az Úrnak. 6 A hetedik hónap első napjától kezdtek égőáldozatokat bemutatni az Úrnak, bár az Úr templomának az alapkövét még nem rakták le. 7 De pénzt adtak a kőfaragóknak és az ácsoknak, ételt, italt és olajat a szidóniaknak és a tírusziaknak, hogy szállítsanak cédrusfát a Libánonról Jáfóba a tengeren, Círus perzsa király engedélyével. 8 Azután, hogy megérkeztek Jeruzsálembe az Isten házához, a második esztendő második hónapjában megkezdték az előkészületeket Zerubbábel, Sealtíél fia, Jésúa, Jócádák fia és többi szolgatársuk, a papok, a lévíták és mindazok, akik visszaérkeztek Jeruzsálembe a fogságból, és megbízták a húszéves és annál idősebb lévítákat azzal, hogy irányítsák az Úr házának építését. 9 Jésúa a fiaival és testvéreivel, Kadmiéllel,

Bánival és Hódavjával meg Hénádád fiai a fiaikkal és testvéreikkel, a lévítákkal egy emberként vállalták, hogy irányítják azokat, akik az Isten házának az építését végzik. **10 Az építők tehát lerakták az Úr templomának az alapját, és odaállították a papokat szolgálati öltözetben harsonákkal meg a lévítákat, Ászáf fiait cintányérokka, hogy dicsérjék az Urat Izráel királyának, Dávidnak az előírása szerint.** **11 Ezek énekeltek, dicsérve és magasztalva az Urat, mert jó, mert örökké tart szeretete Izráel iránt. Az egész nép pedig nagy örömujjongásban tört ki, dicsérve az Urat azért, hogy lerakhatták az Úr házának az alapját.** **12 Sokan az idősebb papok, lévíták és családfők közül, akik még látták az első templomot, hangosan sírtak, amint a szemük láttára rakták le ennek a templomnak az alapját, sokan pedig hangosan ujjongtak és örvendeztek, 13 úgyhogy a nép közül senki sem tudta megkülönböztetni az örömujjongás hangját a sírás hangjától,** mert a nép igen hangosan ujjongott, és messzire hallatszott a hangja.

Ezsdr 4

1 Amikor Júda és Benjámin ellenségei meghallották, hogy a fogságból hazatértek templomot építenek Izráel Istenének, az Úrnak, 2 elmentek Zerubbábelhez meg a családfőkhöz, és ezt mondták nekik: Hadd építsünk veletek együtt, mert mi is a ti Istenetekhez folyamodunk, ahogyan ti, és neki áldozunk Észar-Haddón asszír király idejétől fogva, aki idehozott bennünket. 3 Zerubbábel, Jészua és Izráel többi családfője azonban így felelt nekik: **Nem építhettek velünk együtt templomot a mi Istenünknek, hanem mi magunk akarjuk azt felépíteni Izráel Istenének, az Úrnak, ahogyan megparancsolta nekünk Círus király, Perzsia királya.** 4 Ezért az ország népe elcsüggesztette Júda népét, és elrettentette őket az építéstől. 5 Tanácsadókat béreltek föl ellenük Círus perzsa király uralkodásának egész idejében, Dárius perzsa király uralkodásáig, hogy megghiúsítsák szándékukat.

4,6-6-18 arám szöveg, mert a krónikás nem fordította le (Szabó)

6 Ahasvérós uralkodása alatt, uralkodása kezdetén írásban vádolták be Júda és Jeruzsálem lakóit, 7 Artahasztá idejében pedig Bislám, Mitredát és Tábeél, többi hivatalnoktársukkal együtt írtak Artahasztá perzsa királynak. **Levelet írtak arám írással, arám fordításban.** 8 Rehúm kormányzó és Simsaj kancellár is írt ilyen levelet Jeruzsálem ellen Artahasztá királynak. 9 Jelentést tett Rehúm kormányzó, Simsaj kancellár és többi hivatalnoktársuk, a bírók, tisztviselők, felügyelők és hivatalnokok, az erekiek, bábeliek és súsániak, vagyis élámiak 10 meg a többi nép, akiket a nagy és dicső Asznappar vitt fogságba, és telepített le Samária városaiba meg a többi városba a Folyamon túl. 11 Ez a szövege annak a levélnek, amelyet Artahasztá királynak küldtek: „Szolgáid, a Folyamon túli emberek jelentik: 12 Tudtára adjuk a királynak, hogy a zsidók, akik eljöttek tőled, megérkeztek hozzánk Jeruzsálembe, építik ezt a lázadó és gonosz várost, helyreállítják a várfalakat, és javítgatják az alapokat. 13 Most azért tudtára adjuk a királynak, hogy ha ez a város felépül, és a várfalak elkészülnek, akkor nem fognak többé adót, beszolgáltatást és vámot fizetni, és így kár éri majd a királyi kincstárat. 14 Mivel pedig mi a palota sójával sózunk, és nem illik elnéznünk, hogy becsapják a királyt, ezért küldtük ezt a jelentést a királynak. 15 Nézzék csak át őseid krónikáit! Megtalárod és megtudod a krónikákból, hogy ez a város lázongó, a királyokat és a tartományokat folyton megkárosító város volt, és régtől fogva pártütések történtek benne; ezért is rombolták le ezt a várost. 16 Mi tehát tudatjuk a királlyal, hogy ha ez a város felépül, és várfalai elkészülnek, akkor nem lesz birtokod a Folyamon túl.” 17 A király ezt a határozatot küldte: „Rehúm kormányzónak, Simsaj kancellárnak és többi hivatalnoktársuknak, akik Samáriában meg a többi Folyamon túli városban laknak: Békesség! 18 A levelet, amelyet nekünk küldtetek, érthetően felolvasták előttem. 19 Ezért parancsot adtam, hogy nézzenek utána. És úgy találták, hogy az a város régtől fogva lázongott a királyok ellen, lázadások és pártütések történtek benne, 20 és hatalmas királyok voltak Jeruzsálembe, akik urai voltak az egész Folyamon túli tartománynak, amely

adót, beszolgáltatást meg vámot fizetett nekik. 21 Most azért adjátok parancsba: Meg kell akadályozni ezeket a férfiakat abban, hogy újjáépítsék a várost, amíg tőlem újabb parancs nem érkezik. 22 Ügyeljete arra, hogy ne történjék hanyagság ebben a dologban, nehogy súlyos kár érje a királyokat!” 23 Mihelyt felolvasták Artahaszta király levelének a szövegét Rehúm, Simsaj kancellár és hivatalnoktársaik előtt, sietve Jeruzsálembé mentek a zsidókhoz, és fegyveres erővel leállították a munkájukat. 24 Ekkor beszüntették a munkát Jeruzsálemben az Isten házánaál, és szünetelt az Dárius perzsa király uralkodásának a második esztendejéig.

Ezsd 5

De Haggeus próféta és Zakariás próféta, Iddó fia prófétálni kezdett a Júdában és Jeruzsálemben levő zsidóknak Izráel Istene nevében, aki fölöttük volt. 2 Akkor Zerubbábel, Sealtíél fia és Jésúa, Jócádák fia hozzáfogott, és elkezdte Isten házána az építését Jeruzsálemben. Velük voltak Isten prófétái, akik támogatták őket. 3 Abban az időben odament hozzájuk Tattenaj, a Folyamon túli tartomány helytartója és Setar-Bóznaj meg hivatalnoktársaik, és ezt mondták nekik: Ki adott nektek parancsot arra, hogy ezt a házat fölépítsétek, és gerendázatát elkészítsétek? 4 Azután ezt kérdezték tőlük: Hogy hívják azokat a férfiakat, akik ezt az épületet építik? 5 De a zsidók vénein rajta volt Istenük szeme, ezért nem akadályozták őket, míg jelentés nem ment Dáriushoz, és levélben válasz nem érkezett rá. 6 Ez a szövege annak a levélnek, amelyet Dárius királynak küldött Tattenaj, a Folyamon túli tartomány helytartója és Setar-Bóznaj meg hivatalnoktársai, a Folyamon túli tartomány tisztviselői. 7 Beadvánnyal fordultak ugyanis hozzá, melyben a következőket írták: „Dárius királynak teljes békesség! 8 Tudtára adjuk a királynak, hogy elmentünk Júda tartományába, a nagy Isten házához. Azt most kötömbökből építik, és a falakra gerendákat helyeznek. Ezt a munkát gondosan végzik, és sikeresen folytatják. 9 Megkérdeztük az ott levő véneket, és ezt mondtuk nekik: Ki adott nektek parancsot arra, hogy ezt a templomot felépítsétek, és gerendázatát elkészítsétek? 10 Nevüket is megkérdeztük, hogy tudassuk veled, és megírjuk azoknak a férfiaknak a nevét, akik az élükön állnak. 11 Ők azonban ilyen szavakkal feleltek nekünk: Mi a menny és föld Istenének a szolgálói vagyunk, és újjáépítjük ezt a templomot, amely sok évvel ezelőtt épült. Izráelnek egy nagy királya kezdte építeni, és be is fejezte. 12 Őseink azonban haragra ingerelték a menny Istenét, ezért ő Babilónia királyának, a káldeus Nebukadneccarnak a kezébe adta őket, aki ezt a templomot lerombolta, a népet pedig fogságba vitte Babilóniába. 13 De Círusnak, Babilónia királyának uralkodása első esztendejében parancsot adott Círus király, hogy Istennek ezt a házat építsék fel. 14 Sőt Isten házána az arany- és ezüstedényeit is, amelyeket Nebukadneccar elhozott a jeruzsálemi templomból, és bevitt Babilon templomába, előhozatta Círus király Babilon templomából, átadatta egy Sésbaccar nevű embernek, akit helytartóvá tett, 15 és azt mondta neki: Vedd át ezeket az edényeket, menj, és helyezd el a jeruzsálemi templomban, és az Isten háza épüljön fel a régi helyén! 16 Ekkor Sésbaccar el is jött, lerakta Isten házána az alapját Jeruzsálemben, és azóta egészen mostanáig épül, de még nincs készen. 17 Most azért, ha a király jónak látja, nézessen utána Babilóniában, a királyi kincstárban, hogy adott-e parancsot Círus király Isten jeruzsálemi házána az felépítésére, és a király erről szóló határozatát küldje meg nekünk!”

Ezsd 6

1 Ekkor Dárius parancsot adott, hogy nézzenek utána ennek a levéltárban, ahol a kincseket szokták elhelyezni Babilóniában. 2 És találtak Ahmetá várában, Média tartományában egy iratkeercset, amelyre ez volt följegyezve emlékeztetőül: 3 „Círus király uralkodásának első évében parancsot adott Círus király Isten jeruzsálemi házára nézve: Építsék fel azt a templomot,

legyen olyan hely, ahol áldozatokat mutatnak be! Maradjanak meg régi alapjai! Legyen a magassága hatvan könyök, szélessége is hatvan könyök! 4 Három sor legyen kőtömbökből, és egy sor fából. A költségeket a királyi palota fedezze! 5 Sőt Isten házában az arany- és ezüstedényeit is, amelyeket Nebukadneccar hozott el a jeruzsálemi templomból, és vitt Babilonba, vigyék vissza, hadd kerüljenek újra a helyükre, a jeruzsálemi templomba, és helyezték el azokat az Isten házában.” 6 Most azért Tattenaj, a Folyamon túli tartomány helytartója, Setar-Bóznaj és hivatalnoktársaik, a Folyamon túli tisztviselők, tartsátok távol tőlük magatokat! 7 Hagyjátok, hogy a zsidók helytartója és a véneik Isten házában munkálkodjanak, és fölépíthessék Isten házában a régi helyén! 8 Arra is parancsot adok, hogy mit kell tennetek a zsidók véneinek támogatására Isten házában az építésében: a király jövedelméből, a Folyamon túli adóból pontosan adják meg a költségeket ezeknek a férfiaknak, hogy ne legyen fennakadás. 9 Adják meg nekik napról napra hiánytalanul, amire még szükség van: bikákat, kosokat és bárányokat égőáldozatul a menny Istenének, továbbá búzát, sót, bort és olajat a jeruzsálemi papok rendelkezése szerint, 10 hogy mutassanak be kedves illatú áldozatot a menny Istenének, és imádkozzanak a királynak és fiainak az életéért. 11 Arra is parancsot adok, hogy ha valaki ezt a rendeletet megszegi, annak a házából vegyenek ki egy gerendát, állítsák fel, őt pedig szegezzék fel rá, és a házában tegyék szemétdombbá emiatt. 12 Az az Isten pedig, akinek ott lakik a neve, pusztítson el minden olyan királyt és népet, aki arra vetemedik, hogy megszegve ezt a rendeletet lerombolja Istennek ezt a házában Jeruzsálemben! Én, Dárius adtam ezt a parancsot, pontosan végre kell hajtani! 13 Akkor Tattenaj, a Folyamon túli tartomány helytartója és Setar-Bóznaj meg hivatalnoktársaik pontosan végrehajtották azt a rendeletet, amelyet Dárius király kiadott. 14 Így a júdai vének sikeresen folytatták az építkezést Hageus prófétának és Zakariásnak, Iddó fiának a próféciái szerint. Be is fejezték az építkezést, ahogyan Izráel Istene megparancsolta, és Círus, Dárius meg Artahasztá perzsa királyok elrendelték. 15 Dárius király uralkodásának hatodik évében, adár hónap harmadik napjára készítették el a templomot. 16 Akkor Izráel fiai, a papok, a lévíták meg a többiek, akik a fogságból hazatértek, örvendezve megünnepelték Isten házában a fölszentelését. 17 Isten házában a fölszentelésekor száz bikát, kétszáz kos és négyszáz bárányt mutattak be áldozatul, tizenkét kecskebakot pedig vétekáldozatul egész Izráelért, Izráel törzseinek a száma szerint. 18 Azután Isten szolgálatába állították Jeruzsálemben a papokat rendjeik szerint és a lévítákat osztályaik szerint, ahogyan meg van írva Mózes könyvében. 19 A fogságból hazatértek ezután megtartották a pászkát az első hónap tizennegyedik napján. 20 Mert a papok és a lévíták egy emberként megtisztították magukat, mindnyájan tiszták lettek, és levágták a pászkabárányt mindazoknak, akik a fogságból hazatértek, szolgatársaiknak, a papoknak és önmaguknak. 21 És megették azt a fogságból hazatért izráeliek meg mindazok, akik hozzájuk csatlakozva elkülönültek az ország pogány népeinek a tisztátalanságától, és az Úrhoz, Izráel Istenéhez folyamodtak. 22 Megtartották a kovásztalan kenyerek ünnepét is hét napon át örvendezve, mert megörvendeztette őket az Úr azzal, hogy hozzájuk fordította Asszíria királyának a szívét, az pedig támogatta őket, hogy dolgozhassanak Istennek, Izráel Istenének a házában.

Ezsd 7

1 Ezek után Artahasztá perzsa király uralkodása alatt Ezsdrás, Szerájá fia, aki Azarjá fia, aki Hilkiájá fia, 2 aki Sallúm fia, aki Cádók fia, aki Ahítúb fia, 3 aki Amarjá fia, aki Azarjá fia, aki Merájót fia, 4 aki Zerahjá fia, aki Uzzí fia, aki Bukki fia, 5 aki Abisúá fia, aki Fineás fia, aki Eleázár fia, aki pedig Áron főpapak volt a fia, 6 ez az **Ezsdrás eljött Babilóniából. Ő írástudó volt, jártas Mózes törvényében, amelyet Izráel Istene, az Úr adott. A király pedig teljesítette minden kérését, mert vele volt Istenének, az Úrnak az ereje.** 7 Izráel fiai közül is jöttek Jeruzsálembe papok, lévíták és énekesek, kapuőrök és templomszolgák Artahasztá király uralkodásának hetedik évében. 8 A király uralkodásának hetedik évében, az ötödik

hónapban érkezett meg Jeruzsálembe. 9 Az első hónap első napján határozta el, hogy eljön Babilóniából, és az ötödik hónap első napján érkezett meg Jeruzsálembe, mert vele volt Istenének a jóakarata. 10 **Mert Ezsdrás szívből törekedett arra, hogy kutassa és teljesítse az Úr törvényét, és tanítsa Izráelben a rendelkezéseket és előírásokat.** 11 Ez a szövege annak a levélnek, amelyet Artahasztá király adott Ezsdrásnak, az írástudó papnak, aki írástudó volt, jártas az Úr parancsolatainak igéiben és rendelkezéseiben, amelyeket Izráelnek adott:

12 „Artahasztá, a királyok királya, Ezsdrás papnak, aki a menny Istenének törvényében tökéletesen jártas írástudó. 13 Parancsot adok, hogy mindenki, aki országból önként el akar menni Jeruzsálembe Izráel népe, papjai és lévítái közül, az elmehet veled. 14 Mivel te a királynak és hét tanácsosának a küldöttje vagy, vizsgálj meg Júdát és Jeruzsálemet Istened törvénye szerint, amely a kezedben van. 15 És vidd el azt az ezüstöt és aranyat, amelyet a király és tanácsosai önként ajándékoznak Izráel Istenének, akinek a hajléka Jeruzsálemben van, 16 továbbá mindazt az ezüstöt és aranyat, amelyet Babilónia tartományaiban kapsz, a nép és a papok önkéntes adományával együtt, amelyet önként adományoznak Istenük jeruzsálemi házának a javára. 17 Vásárolj ezért gondosan ezen a pénzen bikákat, kosokat és bárányokat meg a hozzájuk tartozó étel- és italáldozatokhoz valót, és mutasd be azokat Istenetek házának az oltárán Jeruzsálemben. 18 A megmaradó ezüsttel és arannyal pedig azt tegyétek, amit Istenetek akarata szerint jónak láttok megtenni, te és testvéreid. 19 Az edényeket pedig, amelyeket átadnak neked Istened házának a használatára, add át Isten előtt Jeruzsálemben! 20 Istened házának egyéb szükségletét pedig, amelyet még fedezned kell, fedezd a királyi kincstárból! 21 Én, Artahasztá király, parancsot adok minden kincstárnoknak a Folyamon túl: Mindazt pontosan teljesítsétek, amit kér tőletek Ezsdrás pap, aki a menny Istenének törvényében jártas írástudó: 22 ezüstöt száz talentumig, búzát száz kórig, bort száz batig, olajat száz batig, sót pedig akármennyit. 23 **Mindent pontosan teljesíteni kell a menny Istenének parancsából a menny Istene házának javára, hogy meg ne haragudják a királynak és fiainak az országára.** 24 Tudatjuk még veletek, hogy a papokra, lévítákra, énekesekre, kapuőrökre, templomszolgákra és az Isten házának munkásaira senkinek se legyen szabad adót, beszolgáltatást vagy vámot kivetnie. 25 Te pedig, Ezsdrás, Istenednek benned levő bölcsessége szerint rendelj ítélőbírákat, hogy ők bíraskodjanak az egész Folyamon túli nép felett, mindazok felett, akik ismerik Istened törvényeit. Aki pedig nem ismeri, azt tanítsátok meg rá! 26 Mindazokra, akik nem teljesítik Istened és a király törvényét, pontosan szabják ki az ítéletet: vagy halált, vagy száműzetést, vagy pénzbüntetést, vagy börtönt!” 27 **Áldott az Úr, őseink Istene, aki arra indította a király szívét, hogy fölékesítse az Úr házát Jeruzsálemben.** 28 Kiterjesztette rám a királynak, tanácsosainak és a király minden befolyásos tisztjének a szeretetét. Én pedig megerősödtem, mert Istenemnek, az Úrnak a hatalma volt velem, és családfőket gyűjtöttem Izráelből, hogy jöjjenek velem.

Ezsdr 8

1Családfők és a származási jegyzékbe fölvelt férfiak jöttek velem Artahasztá király uralkodása alatt Babilóniából: 2 Fineás fiai közül Gérsóm, Ítámár fiai közül Dániel, Dávid fiai közül Hattús, 3 Sekanjá fia. Parós fiai közül Zekarjá és vele százötven, a származási jegyzékbe fölvelt férfi. 4 Pahat-Móáb fiai közül Eljehóénaj, Zerahjá fia és vele kétszáz férfi. 5 Sekanjá fiai közül Jahaziél fia és vele háromszáz férfi. 6 Ádín fiai közül Ebed, Jónátán fia és vele ötven férfi. 7 Élám fiai közül Jesajá, Ataljá fia és vele hetven férfi. 8 Sefatjá fiai közül Zebadjá, Míkáél fia és vele nyolcvan férfi. 9 Jóáb fiai közül Óbadjá, Jehiél fia és vele kétszáztizennyolc férfi. 10 Selómít fiai közül Jószifjá fia és vele százhatvan férfi. 11 Bébaj fiai közül Zekarjá, Bébaj fia és vele huszonnyolc férfi. 12 Azgád fiai közül Jóhánán, Hakkátán fia és vele száztíz férfi. 13

Adónikám fiai közül az ifjabbak, akiknek nevei: Elifelet, Jeiel meg Semaja és velük hatvan férfi. 14 Bigvaj fiai közül Útaj meg Zabbúd és vele hetven férfi. 15 Összegyűjtöttem őket az Ahavába ömlő folyónál, és ott táboroztunk három napig. Szemügyre vettem a népet és a papokat, de a lévíták közül nem találtam ott senkit. 16 Elküldtem azért Eliézer, Ariél, Semaja, Elnátán, Járíb, Elnátán, Nátán, Zekarjá és Mesullám családfőket, továbbá Jójáríb és Elnátán tanítókat, 17 és odarendeltem őket egy Kászifjá nevű helyre Iddó főemberhez, miután szájukba adtam, hogy mit mondjanak Iddónak és szolgatársainak, a templomszolgáknak azon a Kászifjá nevű helyen, hogy szolgálattelvéket hozhassanak Istenünk háza számára. 18 Istenünk jóakarata által el is hoztak nekünk egy hozzáértő embert Mahlí utódai közül, aki Lévi fia, Izráel unokája volt; továbbá Sérébját fiaival és testvéreivel, összesen tizennyolcat 19 meg Hasabját és vele Jesaját, Merári fiai közül, testvéreivel és fiaival, összesen húszat, 20 a templomszolgák közül pedig, akiket még Dávid és a vezető emberek rendelték a lévíták szolgálatára, kétszázhusz templomszolgát; mindnyájuk neve föl van jegyezve. 21 Ekkor böjtöt hirdettem ott az Ahavá-folyó mellett, hogy megalázzuk magunkat Istenünk előtt, és jó utat kérjünk tőle magunknak, hozzátartozóinknak és minden jószágunknak. 22 Mert szégyelltem sereget és lovasokat kérni a királytól, hogy oltalmazzanak az ellenséggel szemben az úton, hiszen azt mondtuk a királynak: Istenünk ereje mindazoknak a javára van, akik őt keresik, de hatalma és haragja fordul mindazok ellen, akik őt elhagyják. **23 Böjtöltünk tehát, és könyörögtünk ezért Istenünkhöz, ő pedig meghallgatott minket.** 24 Ezután kiválasztottam a papok vezetői közül tizenkettőt: Sérébját, Hasabját és még tíz szolgatársukat. 25 Kimértem előttük az Istenünk házának felajánlott ezüstöt, aranyat és edényeket, amelyeket a király és tanácsosai, vezető emberei, valamint az egész ott élő Izráel ajánlott fel. 26 Kimértem és átadtam nekik hatszázötven talentum ezüstöt, száz talentum értékű ezüstedényt és száz talentum aranyat, 27 továbbá ezer dárík értékben száz aranykelyhet és két szépen kifényesített rézedényt, amelyek olyan becsesek voltak, mint az arany. 28 Majd ezt mondtam nekik: **Ti az Úrnak vagytok szentelve, ezek az edények is szentek,** ez az ezüst és arany őseitek Istenének, az Úrnak felajánlott önkéntes adomány. 29 Vigyázzatok rá, és őrizzétek meg, amíg ki nem méritek a papok és a lévíták vezetői előtt meg Izráel családjainak a vezetői előtt Jeruzsálemben, az Úr háza kamráiban! 30 Ekkor átvették a papok és lévíták a kimért ezüstöt, aranyat és az edényeket, hogy elszállítsák Jeruzsálembé, Istenünk házába. 31 Ezután elindultunk az Ahavá-folyó mellől az első hónap tizenkettedik napján, hogy Jeruzsálembé menjünk. Istenünk ereje velünk volt, és megóvott bennünket az ellenségtől és az útonállóktól. **32 Amikor megérkeztünk Jeruzsálembé, három napig pihentünk.** 33 A negyedik napon azután kimérték az ezüstöt, aranyat és az edényeket Istenünk házában, és átadták Merémót papnak, Úrijjá fiának. Vele volt Eleázár, Fineás fia is, meg ott volt velük a lévíták közül Józabád, Jésua fia meg Noadjá, Binnúj fia is. 34 Mindent megszámláltak és megmértek, és mindjárt föl is jegyezték mindennek a súlyát. **35 Amikor megérkeztek a fogságból a száműzöttek, égőáldozatot mutattak be Izráel Istenének: tizenkét bikát egész Izráelért, kilencvenhat kost, hetvenhét bárányt, tizenkét vétekáldozati bakot, mindezt égőáldozatul az Úrnak.** 36 És átadták a király rendelkezését a királyi kormányzóknak és a Folyamon túli helytartóknak. Ezek támogatták a népet és az Isten házat.

Ezsd 9

1Mindezek után eljöttek hozzám a vezető emberek, és ezt mondták: Izráel népe, még a papok és lévíták sem különültek el az ország népeitől, a kánaániak, a hettiták, a perizziek, a jebúsiak, az ammóniak, a móábiak, az egyiptomiak és az emóriak utálatos szokásaitól, 2 mert ezeknek a leányai közül vettek feleséget maguknak és fiaiknak, úgyhogy összekeveredett a szent mag az ország népeivel, sőt a vezető emberek és elöljáróik jártak élen ebben a hűtlenségben. 3 Amikor ezt meghallottam, megszagattam a ruhámat és a köpenyemet, megtéptem a hajamat és

szakállamat, és ott ültem magamba roskadva. 4 Akkor körém gyűltek mindazok, akik remegve gondoltak Izráel Istenének az ígéire a fogságból hazatértek hűtlensége miatt. Én pedig magamba roskadva ültem egészen az esti áldozatig. 5 Az esti áldozatkor pedig fölkeltem onnan, ahova leroskadtam, majd megszagattott ruhában és köpenyben térdre hulltam, imádkozva emeltem kezeimet Istenem, az Úr felé, 6 és ezt mondtam:

Ezsdrás gyönyörű bűnvalló imádsága a népe összekeveredése miatt

Istenem! Szégyenkezem, és nem merem fölemelni arcomat hozzád, Istenem, mert bűneim elborították fejünket, és vétünk az édig növekedett. 7 Őseink idejétől fogva mind a mai napig nagy vétkekben vagyunk, és bűneink miatt jutottunk királyainkkal és papjainkkal együtt más országok királyainak a kezébe, hogy gyilkoljanak, fogságba vessenek, kifosszanak és megszégyenítsenek bennünket, ahogyan van ez ma is. 8 Még csak rövid ideje annak, hogy megkönyörült rajtunk Istenünk, az Úr, mert meghagyott belőlünk egy maradékot, és adott nekünk egy talpalatnyi földet szent helyén, visszaadta szemünk ragyogását Istenünk, és hagyta, hogy egy kissé feléledjünk szolgáságunkban. 9 Mert szolgálunk, de Istenünk szolgáságunkban sem hagyott el bennünket. Kiterjesztette ránk a perzsa királyok szeretetét, és megengedte, hogy feléledve fölépítsük Istenünk házát, hogy helyreállítsuk azt romjaiból, és védőfalat adott nekünk Júdában és Jeruzsálemben. 10 És most mit mondjunk ezután, Istenünk? Hiszen elhagytuk parancsolataidat, 11 amelyeket a te szolgálaid, a próféták által adtál, amikor ezt mondtad: Az a föld, amelyre bementek, hogy birtokba vegyétek, tisztátalan föld az országban lakó népek tisztátalansága és utálatos szokásai miatt, mert megtöltötték azt egyik végétől a másikig tisztátalanságukkal. 12 Azért ne adjátok hozzá leányaitokat az ő fiaikhoz, és az ő leányaikat se vegyétek feleségül fiaitoknak! Ne törődjetekek békességükkel és javukkal soha, akkor megerősödtek, élhettek a föld javaival, és örökségül hagyhatjátok azt utódaitokra örökre. 13 Mindazok után, amik utolértek bennünket gonosz tetteink és nagy bűneink miatt, te, Istenünk, bűneinkhez képest kíméletesen bántál velünk, sőt megengedted, hogy közülünk néhányan megmeneküljenek. 14 Vajon ha újból megszegjük parancsolataidat, és összeházasodunk ezekkel az utálatos népekkel, nem semmisíthetsz-e meg bennünket haragodban, hogy közülünk senki se maradjon és meneküljön meg?! 15 Uram, Izráel Istene! Igaz vagy te, hiszen mi, akik megmenekültünk, megmaradhattunk mind a mai napig. Mi vétkesek vagyunk előtted, pedig így senki sem állhat színed elé!

Ezsdr 10

1 Miközben Ezsdrás Isten háza előtt leborulva így imádkozott, és sírva elmondta ezt a bűnvallást, Izráelből igen nagy sokaság gyűlt össze körülötte: férfiak, asszonyok és gyermekek, mert a nép igen keservesen sírt. 2 Akkor megszólalt az Élám fiai közül való Sekanjá, Jehiél fia, és ezt mondta Ezsdrásnak: Hűtlének lettünk Istenünkhöz, mert idegen nőket vettünk feleségül az ország népei közül. De ennek ellenére is van még remény Izráel számára! 3 **Most azért kössünk szövetséget Istenünkkel úgy, hogy elbocsátjuk mindezeket az asszonyokat és gyermekeiket uramnak és azoknak a határozata szerint, akik remegve gondolnak Istenünk parancsolatára. A törvény szerint kell eljárni.** 4 Kelj föl, mert ez a te dolgod, és mi veled leszünk. Légy erős, és cselekedj! 5 Fölkelt tehát Ezsdrás, és megeskette a papok, a lévíták és egész Izráel vezetőit, hogy az elhangzottak szerint járnak el; ők pedig megesküdték. 6 Akkor fölkel Ezsdrás az Isten háza elől, és elment Jóhánánnak, Eljásíb fiának a kamrájába. Bement oda, de nem evett és nem ivott semmit, **mert gyászolt a fogságból hazatértek hűtlensége miatt.** 7 Azután közhírré tették Júdában és Jeruzsálemben mindazok között, akik a fogságból hazatértek, hogy gyűljenek össze Jeruzsálemben. 8 Ha pedig valaki nem jön el három napon belül, annak a jószágát a vezetők és a vének határozata értelmében ki

kell irtani, őt magát pedig ki kell zárni a hazatértek gyülekezetéből. 9 Harmadnapra tehát összegyűlt minden júdai és benjámini férfi Jeruzsálembé, és a kilencedik **hónap huszadik napján ott ült az egész nép az Isten háza előtti téren, reszketve az ügy meg a zuhogó eső miatt.** 10 Akkor előállt Ezsdrás pap, és ezt mondta nekik: Hűtlenséget követtetek el azzal, hogy idegen asszonyokat vettetek feleségül, és így szaporítottátok Izráel vétkét.

Válásra felszólítás (mert idegeneket vettek feleségül)

11 **Valljátok meg ezt őseitek Istenének, az Úrnak, és cselekedjete az ő tetszése szerint: váljatok külön az ország népeitől és az idegen asszonyoktól!** 12 **Erre az egész gyülekezet hangosan ezt válaszolta: Igen!** A te beszéded szerint kell tennünk! 13 De nagy ez a nép, és esős időszak van, ezért nem állodogálhatunk a szabadban. Nem is egy-két napi munka ez, hiszen sokan vagyunk, akik vétkeztünk ebben a dologban. 14 Képviseljék a vezetők az egész gyülekezetet! Városainkból pedig mindazok, akik idegen asszonyokat vettek feleségül, jöjjenek ide egy-egy meghatározott időpontban, ők és velük együtt az adott város vénei és bírái egészen addig, amíg el nem fordították rólunk Istenünk izzó haragját, amely e dolog miatt támadt! 15 Csak Jónátán, Aszáél fia és Jahzejá, Tikvá fia álltak ennek ellene, és Mesullám meg a lévita Sabbetaj támogatták őket. 16 A fogságból hazatértek azonban így jártak el. Kiválasztották Ezsdrás papot meg egyes férfiakat, családonként a családfőket, mindnyájukat név szerint. Ezek a tizedik hónap első napján összegyűltek, hogy megvizsgálják az ügyet. 17 **Az első hónap első napjáig elintézték minden férfi ügyét, aki idegen asszonyt vett feleségül.** 18 A papok között is akadtak olyanok, akik idegen asszonyt vettek el: Jészúának, Jócádák fiának és testvéreinek a fiai közül Maaszéj, Elíezer, Járíb és Gedaljá. 19 Ezek kezét adták arra, hogy elbocsátják feleségüket. A vétkük miatt hozott jóvátételi áldozat egy kos volt. 20 Immér fiai közül Hanáni és Zebadjá, 21 Hárím fiai közül Maaszéj, Élijjá, Semajá, Jehiél és Uzzijjá, 22 Pashúr fiai közül Eljóénaj, Maaszéj, Jismáél, Netanél, Józabád és Elászá. 23 A lévíták közül Józabád, Simí és Kélájá, azaz Kelítá, továbbá Petahjá, Jehúdá és Elíezer. 24 Az énekesek közül Eljásíb. A kapuőrök közül Sallúm, Telem és Úrí. 25 Izráelből: Parós fiai közül Ramjá, Jizzijjá, Malkijjá, Mijjámín, Eleázár, Malkijjá és Benájá. 26 Élám fiai közül Mattanjá, Zekarjá, Jehiél, Abdí, Jerémót és Élijjá. 27 Zattú fiai közül Eljóénaj, Eljásíb, Mattanjá, Jerémót, Zábád és Azizá. 28 Bébaj fiai közül Jóhánán, Hananjá, Zabbaj és Atlaj. 29 Báni fiai közül Mesullám, Mallúk és Adájá, Jásúb, Seál és Jerémót. 30 Pahat-Móáb fiai közül Adná és Kelál, Benájá, Maaszéj, Mattanjá, Becalél, Binnúj és Manassé. 31 Hárím fiai közül Elíezer, Jissijjá, Malkijjá, Semajá, Simeon, 32 Benjámin, Mallúk és Semarjá. 33 Hásúm fiai közül Mattenaj, Mattattá, Zábád, Elifelet, Jerémaj, Manassé és Simí. 34 Báni fiai közül Maadaj, Amráam és Úél, 35 Benájá, Bédejá és Keluhú, 36 Vanjá, Merémót és Eljásíb, 37 Mattanjá, Mattenaj és Jaaszaj, 38 Báni, Binnúj és Simí, 39 Selemjá, Nátán és Adájá, 40 Maknadbaj, Sásaj és Sáráj, 41 Azarél, Selemjá és Semarjá, 42 Sallúm, Amarjá és József. 43 Nebó fiai közül Jeiél, Mattitjá, Zábád, Zebíná, Jaddaj, Jóél és Benájá. 44 Mindezek idegen nőket vettek feleségül. Voltak közöttük olyan asszonyok, akiknek már fiaik is voltak.

Neh 1

1 Nehémiásnak, Hakaljá fiának a története. A huszadik évben, kiszlév hónapban történt, amikor Súsán várában voltam, 2 hogy megérkezett hozzám egyik **rokonom**, Hanáni és vele együtt néhány Júdából való férfi. Kérdezősködtem tőlük a megmenekült júdaiakról, akik a fogság után megmaradtak, meg Jeruzsálemről. **3 Elmondták nekem, hogy azok, akik a fogság után megmaradtak, nagy bajban és gyalázatban élnek abban a tartományban, Jeruzsálem várfala pedig csupa rés, és kapui tűzben égtek el.** 4 Amikor meghallottam ezeket, napokon át ültem, sírtam és gyászoltam, böjtöltem és imádkoztam a menny Istene előtt, 5 és ezt mondtam:

NEHÉMIÁS GYÖNYÖRŰ IMÁDSÁGA A BŰNÖS NÉPÉÉRT

Ó, Uram, menny Istene, te nagy és félelmetes Isten! Te hűségesen megtartod a szövetséget azokkal, akik szeretnek téged, és megtartják parancsolataidat. 6 Fordulj hozzám figyelmesen, tekints reám, és hallgasd meg szolgálád **imádságát, aki most éjjelnappal imádkozik előtted a te szolgáláidért, Izráel fiaiért. Vallást teszek Izráel fiainak a vétkeiről, amelyeket elkövettünk ellened. Vétkeztem én is és atyám háza népe is!** 7 Nagy gonoszsgot követtünk el ellened, mert nem tartottuk meg azokat a parancsolatokat, rendelkezéseket és törvényeket, amelyeket szolgálának, Mózesnek adtál. 8 Emlékezz vissza arra az ígéretre, amelyet kijelentettél a te szolgálának, Mózesnek: Ha ti hűtlenek lesztek, én szétszélesztelek benneteket a népek közé, 9 de ha megtértek hozzám, megtartjátok parancsolataimat, és teljesítitek azokat, akkor ha az ég széléig űztelek is el benneteket, még ott is összeszedlek és elviszlek benneteket arra a helyre, amelyet kiválasztottam, hogy ott lakjék az én nevem. 10 Hiszen a te szolgáláid ők, és a te néped, akiket megváltottál hatalmaddal és erős kezeddal! 11 Ó, Uram, méltasd figyelemre a te szolgálád és szolgálád imádságát, akik boldogok, hogy félhetik a te nevedet! Adj ma sikert a te szolgálának, és add, hogy legyen hozzá irgalmas az az ember! Én ugyanis a király pohárnoka voltam.

Neh 2 (Egyes szám első személy)

1 Artahsasztá király uralkodásának huszadik évében, niszán hónapban történt: bor volt előttem, én pedig fölvettem a bort, és odanyújtottam a királynak. Nem szoktam előtte kimutatni a szomorúságomat, 2 ezért így szólt hozzám a király: **Miért szomorú az arcod? Hiszen nem vagy beteg! Nem lehet ez más, csak a szív szomorúsága! Ekkor én nagyon megijedtem, 3 és ezt mondtam a királynak: Örökké éljen a király! Hogyne volna szomorú az arcom, hiszen az a város, ahol őseim sírja van, romhalmazzá vált, és kapuit tűz emésztette meg!** 4 Akkor a király ezt kérdezte tőlem: Mit kívánsz tehát? Én pedig imádkoztam a menny Istenehez, 5 majd ezt mondtam a királynak: Ha jönnek látja a király, és ha méltónak tartod rá a te szolgáládat, akkor küldj el engem Júdába, abba a városba, ahol őseim sírja van, hogy felépítem azt! 6 A király így válaszolt, miközben a királyné mellette ült: Meddig tart az utazásod, és mikor térsz vissza? Mivel a király jönnek látta, hogy elbocsásson engem, közöltem vele az időpontot. 7 Majd ezt mondtam a királynak: Ha jönnek látja a király, adasson nekem leveleket a Folyamon túli helytartókhoz, hogy engedjenek átutazni, amíg meg nem érkezem Júdába. 8 Adasson egy levelet Ászáfhoz, a királyi erdők őréhez is, hogy adjon nekem gerendának való fát a templomnál levő erődítésnek meg a város falának a kapuihoz és ahhoz a házhoz, amelyikbe majd én költözöm. A király megadta ezt nekem, mert velem volt az én Istenemnek jóakarata. 9 Amikor megérkeztem a Folyamon túli helytartókhoz, átadtam nekik a király leveleit. A király adott mellém katonatiszteket és lovasokat is. 10 Meghallotta ezt a hóróni Szanballat és Tóbijjá, az ammóni hivatalnok, és nagyon rosszalották, hogy jött egy ember, aki Izráel fiainak a javát

keresi. 11 Miután megérkeztem Jeruzsálembe, és három napot eltöltöttem ott, 12 elindultam éjszaka néhány emberrel. De senkinek sem árultam el, miféle tettekre indította szívemet az én Istenem Jeruzsálemért. Még állat sem volt velem azon kívül, amelyen lovagolni szoktam. 13 Kimentem tehát éjjel a Völgy-kapun a Sárkány-forrás felé, majd a Szemét-kapuhoz, és megvizsgáltam Jeruzsálem lerombolt falait és kapuit, amelyeket tűz emésztett meg. 14 Azután továbbmentem a Forrás-kapuhoz meg a Király-tóhoz. De mivel nem volt elég hely ahhoz, hogy továbbmenjen az állat, amelyen ültem, 15 ezért még akkor éjjel gyalog mentem föl a völgyből, és megvizsgáltam a várfalakat. Azután visszafordultam, bementem a Völgy-kapun, és hazatértem. 16 Az előljárók nem tudták, hová mentem és mit csináltam. Ugyanis sem a júdaiaknak, sem a papoknak, sem az előkelőknek, sem az előljáróknak, sem a többieknek, akiknek a munkákban majd részt kellett venniük, nem mondtam még semmit. 17 Ekkor azonban így szóltam hozzájuk: Magatok is látjátok, hogy milyen bajban vagyunk: Jeruzsálem romhalmazzá vált, kapui pedig tűzben égtek el. Jöjjetek, építsük fel Jeruzsálem várfalát, hogy ne gyalázhassanak többé bennünket! 18 Elmondtam nekik, hogy Istenem milyen jóakarattal volt hozzám, és hogy milyen szavakat intézett hozzám a király. Erre ők így feleltek: Kezdjük hát el az építkezést! És hozzáfogtak nagy buzgalommal a nemes feladathoz. 19 Amikor meghallotta ezt a hóróni Szanballat, Tóbijjá, az ammóni hivatalnok és az arab Gesem, gúnyolódtak rajtunk, és így csúfoltak bennünket: Miben mesterkedtek? Talán a király ellen akartok lázadni? 20 Én azonban így válaszoltam nekik: Maga a menny Istene vezet bennünket sikerre, és mi az ő szolgálóiként kezdjük el az építést. Nektek azonban semmiféle birtokrészre nincsen itt jogotok, emléketek sem marad Jeruzsálemben. **Érdekes, hogy akárcsak Ezsdrás, ő is egyes szám első személyben!**

Neh 3

1Eljásíb főpap és rokonai, a papok kezdték építeni a Juh-kaput. Föl is szentelték azt, és fölszerelték rá az ajtószárnyakat. Azután a Méá-toronyig és a Hananél-toronyig terjedő részt is ők szentelték föl. 2 Mellettük a jerikóiak építettek. Ezek mellett Zakkúr, Imrí fia épített. 3 A Hal-kaput Szenáá fiai építették, ők gerendázták be, és ők szerelték föl ajtószárnyait, zárait és reteszeit. 4 Mellettük Merémót, Úrijjá fia, Hakkóc unokája építette a falat. Mellettük Mesullám, Berekjá fia, Mesézabél unokája építette a falat. Mellettük Cádók, Baaná fia építette a falat. 5 Ezek mellett a tekóaiak építették a falat. Előkelők azonban nem hajtották a nyakukat uruk szolgálatába. 6 A Régi-kaput Jójadá, Pászéah fia és Mesullám, Beszódjá fia építették. Ők gerendázták be, és ők szerelték föl ajtószárnyait, zárait és reteszeit. 7 Mellettük a gibeóni Melatjá és a mérónóti Jádón építette a falat, a Folyamon túli helytartóság alá tartozó gibeóni és micpái férfiak. 8 Mellette Uzziél, Harhajá fia, az ötvös építette a falat. Mellette Hananjá, a kenőcskészítők egyike építette a falat. **Helyreállították Jeruzsálemet, egészen a széles várfalig.** 9 Mellettük Refájá, Húr fia, a jeruzsálemi kerület felének vezetője építette a falat. 10 Mellettük Jedájá, Harúmaf fia építette a falat, éppen a maga házával szemben. Mellette Hattús, Hasabnejá fia építette a falat. 11 Egy másik részt meg a Kemencék tornyát Malkijjá, Hárím fia és Hassúb, Pahat-Móáb fia építette. 12 Mellette Sallúm, Lóhés fia, a jeruzsálemi kerület másik felének vezetője építette a falat a leányaival. 13 Hánún és Zánóah lakói építették a Völgy-kaput. Ők építették fel azt, és ők szerelték föl ajtószárnyait, zárait és reteszeit. A várfalból is építettek ezerkönyöknyit a Szemét-kapuiig. 14 Malkijjá, Rékáb fia, a bét-hakkeremi kerület vezetője építette a Szemét-kaput. Ő építette föl azt, és ő szerelte föl ajtószárnyait, zárait és reteszeit. 15 Sallún, Kol-Hóze fia, a micpái kerület vezetője építette a Forrás-kaput. Ő építette föl azt, ő tetőzte be, és ő szerelte föl ajtószárnyait, zárait és reteszeit. A Selah-tónál levő várfalat is kijavította a király kertjénél, a Dávid városából levezető lépcsőig. 16 Utána Nehemjá, Azbúk fia, a bét-cúri kerület felének vezetője építette a falat Dávid sírjaival szemben, a mesterséges tóig és a vitézek házáig. 17 Utána a lévíták építették a falat: Rehúm, Báni fia, mellette Hasabjá,

a keilái kerület felének vezetője építette a falat a maga kerületénél. 18 Utána testvérei építették a falat: Bavvaj, Hénádád fia, a keilái kerület másik felének vezetője. 19 Mellette egy másik részt Ézer, Jésúa fia, Micpá vezetője épített a szögleten levő fegyvertár feljáratával szemben. 20 Utána Bárúk, Zakkaj fia épített buzgón egy másik részt a szöglettől Eljásíb főpap házának a bejáratáig. 21 Utána egy másik részt Merémót, Úrijjá fia, Kóc unokája épített Eljásíb házának a bejáratától Eljásíb házának a végéig. 22 Utána a Jordán környékéről való papok építették a falat. 23 Utánuk Benjámin és Hassúb építették a falat a maguk házával szemben. Utánuk Azarjá, Maaszéj fá, Ananjá unokája építette a falat a saját háza mellett. 24 Utána egy másik részt Binnúj, Hénádád fia épített Azarjá házától egészen a szögletig és a sarokig. 25 **Pálál, Úzaj fia a szöglettel és a felső toronnyal szemben építette a falat, amely a királyi palotából ugrik ki a börtön udvara felé.** Utána Pedájá, Parós fia 26 és a templomszolgák, akik a Várhegyen laktak, a Vízi-kapuvál szemben a kelet felé eső részt építették a kiugró toronyig. 27 Utána egy másik részt a tekóaiak építettek, a kiugró nagy toronnyal szemben levő részt a Várhegy faláig. 28 A Lovak kapuján túl a papok építették a falat, mindenki a saját házával szemben. 29 Utánuk Cádók, Immér fia építette a falat a saját házával szemben. Utána Semajá, Sekanjá fia, a keleti kapu öre építette a falat. 30 Utána egy másik részt Hananjá, Selemjá fia és Hánún, Cáláf hatodik fia épített. Utána Mesullám, Berekjá fia építette a falat a saját kamrájával szemben. 31 Utána Malkijjá, az ötvösök egyike építette a falat a templomszolgák és a kereskedők házáig, a Mifkád-kapuvál szemben a sarok fölötti helyiségig, 32 a sarok fölötti helyiség és a Juh-kapu között pedig az ötvösök és a kereskedők építették a falat. 33 Amikor meghallotta Szanballat, hogy építjük a várfalat, haragra lobbant, és nagy bosszúságában gúnyolni kezdte a júdaiakat. 34 Ezt mondta honfitársainak, Samária seregének: Mit csinálnak ezek a nyomorult júdaiak? Hát megengedik ezt nekik? Talán már áldozni is akarnak, mert még ma befejezik? Életre kelthetik ezt a halom követ, amely porrá égett? 35 Mellette állt az ammóni Tóbijjá, és ezt mondta: Csak hadd építsenek! Hiszen ha ráugrik egy róka, az is ledönti azt a kőfalat! 36 Halld meg, Istenünk, hogyan csúfolnak minket! Fordítsd vissza fejükre gyalázkodásukat! Legyenek prédává száműzetésük földjén! 37 Ne nézd el bűnüket, és ne töröld el vétküket, mert téged bosszantottak, amikor az építőket gúnyolták. 38 Mi azonban építettük tovább a várfalat, és el is készült az egész várfal félmagasságban, mert a nép nagy kedvvel dolgozott.

Neh 4

Amikor Szanballat és Tóbijjá, továbbá az arabok, ammóniak és asdódiak meghallották, hogy Jeruzsálem várfalainak a javítása előrehaladt, és a réseket kezdik betömni, nagyon megharagudtak, 2 és mindnyájan egy akarattal úgy határoztak, hogy harcot indítanak Jeruzsálem ellen, és zavart keltenek benne. 3 De mi imádkoztunk Istenünkhöz, és órséget állítottunk ellenük védelmül éjjel-nappal. 4 A júdaiak azonban ezt mondták: Megrokkant a teherhordók ereje, pedig sok a törmelék, és mi már nem tudjuk építeni a várfalat! 5 Ellenségeink meg ezt mondták: Meg sem tudják, észre sem veszik, egyszer csak rájuk törünk, legyilkoljuk őket, és azzal véget vetünk a munkának. 6 A szomszédságukban lakó júdaiak azonban tízszer is figyelmeztettek bennünket: Mindenhol, ahová visszatértünk, ellenünk készülődnek! 7 **Azért odaállítottam a népet a fal tövébe, a várfal mögé a hézagokba, odaállítottam őket nemzetségenként kardokkal, dárdákkal és íjakkal. 8 Majd szemlét tartottam, és eljűk állva ezt mondtam az előkelőknek, az előjáróknak és a nép többi részének: Ne féljetek tőlük! A nagy és félelmetes Úrra gondolatok, és harcoljatok testvéreitekért, fiaitokért, leányaitokért, feleségeitekért és otthonaitokért!** 9 Ellenségeink meghallották, hogy megtudtuk tervüket, és így Isten meghíúsította azt. Mi pedig mindnyájan visszatértünk a várfalhoz, mindenki a maga munkájához. 10 **Attól a naptól fogva legényeimnek csak a fele végezte a munkát, a másik fele dárdával, pajzzsal, íjjal és páncéllal volt fölfegyverkezve. A vezetők pedig ügyeltek Júda egész népére. 11 A várfal építői, a teherhordók és a**

rakodók egyik kezükkel a munkát végezték, a másikkal pedig a fegyverüket tartották. 12 Mindegyik építőnek a derekára volt kötve a kardja, úgy építettek. A kürtös pedig mellettem volt. 13 Akkor ezt mondtam az előkelőknek, az előjáróknak és a nép többi tagjának: A munka sok, és nagy területen folyik, és mi a várfalon elszéledve, messze vagyunk egymástól. 14 **Ezért bárhol vagytok, ha a kürt hangját halljátok, gyűljetek ide hozzánk! Istenünk harcol értünk!** 15 Így végeztük a munkát, miközben az emberek fele dárdával volt fölfegyverkezve, hajnalhasadástól a csillagok feljöttéig. 16 Ugyanekkor azt is megmondtam a népnek, hogy mindenki bent töltsse az éjszakát Jeruzsálemben a legényével együtt, és éjjel őrködjenek, nappal pedig dolgozzanak. 17 Sem én, sem rokonaim, sem legényeim, sem az őrszemélyzet, amely engem kísért, nem vetettük le ruhánkat; még a vízhez is a fegyverével ment mindenki.

Neh 5

1 Közben erősen **zúgolódni kezdett a köznép és az asszonyok júdai honfitársaik ellen.** 2 Voltak, akik ezt mondták: Fiainkkal és leányainkkal együtt sokan vagyunk. Gabonát kell kapnunk, hogy ehessünk, és életben maradjunk! 3 Voltak, akik meg ezt mondták: Zálogba kell adnunk mezőinket is, szőlőinket is, házainkat is, hogy gabonát tudjunk venni az éhínségben. 4 Voltak olyanok is, akik ezt mondták: Mezőnkre és szőlőnkre pénzt kellett kölcsönöznünk, hogy adót fizethessünk a királynak. 5 És bár a mi testünk épp olyan, mint honfitársainké, és a mi fiaink épp olyanok, mint az ő fiaik, mégis rabszolgáknak kell eladnunk fiainkat és leányainkat. Vannak is már így eladott leányaink, de mi tehetetlenek vagyunk, mert mezőnk és szőlőnk már a másé. 6 **Amikor panaszukat meghallva értesültem ezekről a dolgokról, nagyon megharagudtam,** 7 és miután magamban meghánytam-vettem a dolgot, felelősségre vontam az előkelőket meg az előjárókat, és ezt mondtam nekik: Kiszipolyoztatok honfitársaitokat! Azután összehívtam egy nagy gyűlést az ügyükben, 8 ahol ezt mondtam nekik: Mi tehetségünk szerint visszavásároltuk júdai honfitársainkat, akik eladták magukat a pogány népeknek. Ti pedig eladjátok honfitársaitokat, mert ők kénytelenek nekünk eladni magukat. Azok pedig hallgattak, és nem találtak szavakat. 9 Akkor ezt mondtam: Nem helyes, amit műveltek. Hát nem akartok istenfélő életet élni, hogy ne gyalázhassanak bennünket a pogány népek, a mi ellenségeink?! 10 Én magam, a rokonaim és a legényeim is kölcsönöztünk nekik pénzt és gabonát; mi elengedjük nekik ezt a tartozást. 11 Ti pedig adjátok vissza nekik még ma mezeiket, szőlőiket, olajfakertjeiket és házaikat, sőt a kölcsönadott pénznek, gabonának, bornak és olajnak a kamatát is! 12 Azok így feleltek: Visszaadjuk, nem követelünk tőlük semmit! Úgy teszünk, ahogyan kívánod. Ekkor összehívtam a papokat, hogy eskessék meg őket, hogy így fognak eljárni. 13 **Majd kiráztam ruhám ráncait, és ezt mondtam: Így rázzon ki Isten minden embert a házából és vagyonából, és ilyen kirázott és üres legyen mindenki, aki nem teljesíti ezt az ígéretet!** **Jelképes cselekedet Dumbshow**

Az egész gyülekezet áment mondott rá, és dicsérte az Urat. A nép pedig eszerint járt el. 14 Attól a naptól fogva, hogy Artahsasztá király kinevezett Júda országának a helytartójává, uralkodása huszadik évétől a harminckettedik évéig, azaz tizenkét éven át nem vettük fel a helytartónak járó jövedelmet, sem én, sem a rokonaim. 15 A korábbi helytartók viszont, akik előttem voltak, megterhelték a népet, mert kenyérré és borra több mint negyven sekel ezüstöt szedtek be tőlük, és legényeik is hatalmaskodtak a népen. De én nem tettem így, mert istenfélő vagyok. 16 Ennek a várfalnak az építésénél magam is dolgoztam, mezőt nem szereztem, és a legényeim mind részt vettek a közös munkában. 17 Az én asztalomnál étkeztek a júdaiak, a százötven előjáró meg mindazok, akik a körülöttünk levő pogány népek közül jártak be hozzánk. 18 Az én költségemre készítettek el naponként egy ökröt, hat kövér juhot és szárnyasokat, és tíznaponként mindenféle bor is volt bőségesen. De én nem követeltem a helytartónak járó jövedelmet, mert nehéz munkát kellett végeznie a népnek. 19 Tartsd emlékezetben, Istenem, az én javamra mindazt, amit ezért a népert tettem! 5-7

Neh 6

1 Amikor hírül vitték Szanballatnak, Tóbijjának, az arab Gesemnek és többi ellenségünknek, **hogy fölépítettem a várfalat, és nem maradt rajta egyetlen rés sem, csak még ajtószárnyakat nem szereltem föl a kapukra,** 2 ezt az üzenetet küldte nekem Szanballat és Gesem: Gyere, találkozzunk Kefírimben, az Ónó-völgyben! Ők ugyanis merényletet terveztek ellenem. 3 Ezért követeket küldtem hozzájuk ezzel az üzenettel: Nagy munkát kell végezni, ezért nem tudok elmenni. Félbemaradna a munka, ha itthagynám, és elmennék hozzátok. 4 Négyyszer is küldtek nekem ilyen üzenetet, de én ugyanúgy feleltem nekik. 5 Akkor Szanballat ötödször is hasonló üzenetet küldött nekem legényével, nyílt levéllel a kezében, 6 amelyben ez állt: A pogány népek között az a hír járja, és Gasmú is azt mondja, hogy te és a júdaiak föl akartok lázadni, ezért építed a várfalat. A szóbeszéd szerint te akarsz a királyuk lenni. 7 Sőt prófétákat bízta meg, hogy hirdessék rólad Jeruzsálemben: Király van Júdában! Még a királynak is hírül vihetik ezt a szóbeszédet. Ezért gyere, és tanácskozzuk meg a dolgot egymással! 8 Én azonban ezt üzentem neki: Nem történt semmi olyasmi, amit te állítasz, csak magadtól találtad ezt ki. 9 Mindenki meg akart bennünket félemlíteni, mert azt gondolták: Majd elmegy a kedvük a munkától, és nem készülnek el vele. – Azért te erősíts engem! 10 Azután elmentem Semájának, Delájá fiának, Mehétábel unokájának a házába, aki be volt zárkózva. Ezt mondta: **Találkozzunk az Isten házában, a templom belsejében, és zárjuk be a templom ajtóit, mert el fognak jönni, hogy meggyilkoljanak téged, mégpedig éjjel jönnek el, hogy meggyilkoljanak.** 11 Én azonban ezt feleltem: **Illik-e menekülnie a magamfajta embernek? Az olyan ember, mint én, nem mehet be a templomba, csak hogy mentse az életét! Nem megyek!** 12 Mert felismertem, hogy nem Isten küldte, hanem azért mondta rólam ezt a próféciát, mert fölbérelte Tóbijjá és Szanballat. 13 Azért bérelték föl, hogy félelmemben így cselekedjem, és vétkezzem, azután rossz híremet költsék, és gyalázzanak.

ÉRDEKES, VÉGIG NEHEMIÁS NARRÁCIÓJA

14 Ne feledkezz meg, Istenem, Tóbijjának és Szanballatnak a tetteiről, se Nóadjá prófétanőről, se a többi prófétáról, akik meg akartak félemlíteni engem! 15 A várfal elül hónap huszonötödikére, ötvenkét nap alatt készült el. 16 **Amikor ezt meghallották ellenségeink, félni kezdtek a körülöttünk élő népek, és nem tartották többé olyan nagyra magukat, mert fölismerték, hogy Istenünk segítségével lehetett csak véghezvinni ezt a munkát.** 17 Azokban a napokban a júdai előkelők is sokat leveleztek Tóbijjával, Tóbijjá meg velük. 18 Júdában ugyanis sokan eskü révén álltak kapcsolatban vele. Ő Sekanjának, Arah fiának volt a veje; a fia, Jóhánán pedig Mesullámnak, Berekjá fiának a leányát vette el. 19 Jótetteit is emlegették előttem, és az én beszédeimet hírül vitték neki. Tóbijjá pedig leveleket küldött, hogy megfélemlítsen engem.

Neh 7

1 Amikor fölépült a várfal, fölszereltem az ajtószárnyakat, és szolgálatba állították a kapuőröket, az énekeseket meg a lévitákat. 2 Jeruzsálem parancsnokává testvéremet, Hanánít és Hananját, a várnagyot neveztem ki, mert ő megbízhatóbb és istenfélőbb volt a többségnél. 3 Meghagytam nekik, hogy ne nyissák ki addig Jeruzsálem kapuit, amíg melegen nem süt a nap, és még mielőtt lemenne, csukják be az ajtószárnyakat, és reteszeljék be őket. Jeruzsálem lakói közül pedig állítsanak őrköt: egyeseket az őrhelyekre, másokat meg a saját házuikkal szemben. 4 A város igen nagy kiterjedésű, de gyér népességű volt, és a házak még nem voltak fölépítve. 5 Ekkor Isten azt a gondolatot adta nekem, hogy gyűjtsem össze az előkelőket, az előjárókat és a népet, hogy származási jegyzéket készítsünk. **Megtaláltam a származási jegyzékét azoknak, akik elsőként tértek haza, és abban ezt találtam följegyezve: 6 A Júda**

tartományából valók közül ezek tértek haza a száműzetésből – Nebukadneccar, Babilónia királya vitte őket fogságba, de visszatérhettek Jeruzsálembe és Júdába, ki-ki a maga városába –, 7 és jöttek meg Zerubbábel, Jészúával, Nehemjával, Azarjával, Raamjával, Nahamánival, Mordokajjal, Bilsánnal, Miszperettel, Bigvajjal, Rehúmmal és Baanával. Az Izráel népéhez tartozó férfiak szám szerint a következők voltak: 8 Parósnak kétezer-százhetvenkét leszármazottja, 9 Sefatjának háromszázhetvenkét leszármazottja, 10 Árahnak hatszázötvenkét leszármazottja, 11 Pahat-Móábnak Jészua és Jóáb ágán kétezer-nyolcszáztizennyolc leszármazottja, 12 Élámnek ezerkétszázötvennégy leszármazottja, 13 Zattúnak nyolcszáznegyvenöt leszármazottja, 14 Zakkajnak hétszázhatvan leszármazottja, 15 Binnúnak hatszáznegyvennyolc leszármazottja, 16 Bébajnak hatszázhuszonnyolc leszármazottja, 17 Azgádnak kétezer-háromszázhuszonkét leszármazottja, 18 Adónikámnak hatszázhatvanhét leszármazottja, 19 Bigvajnak kétezer-hatvanhét leszármazottja, 20 Ádinnak hatszázötvenöt leszármazottja, 21 Átéknak Hizkijjá ágán kilencvennyolc leszármazottja, 22 Hásumnak háromszázhuszonnyolc leszármazottja, 23 Bécajnak háromszázhuszonnégy leszármazottja, 24 Hárifnak száztizenkét leszármazottja, 25 Gibeónnak kilencvenöt leszármazottja. 26 Betlehemiek és Netófából valók száznyolcvannyolcan voltak, 27 Anatótból valók százhuszonnyolcan, 28 bét-azmávetiek negyvenketten, 29 kirjat-jeárimiak, kefiráiak és beérótiak hétszáznegyvenhárman, 30 ramáiak és gebaiak hatszázhuszonegyen, 31 Mikmászból valók százhuszonketten, 32 Bételből és Ajból valók százhuszonhárman, 33 a másik Nebóból valók ötvenketten, 34 a másik Élámból valók ezerkétszázötvennégyen, 35 hárimiak háromszázhuszan, 36 jerikóiak háromszáznegyvenötten, 37 lódiak, hádídiak és ónóiak hétszázhuszonegyen, 38 szenááiak pedig háromezer-kilencszázharmincan voltak. 39 A papok a következők voltak: Jedajá leszármazottai Jészua családjából kilencszázhetvenhárman, 40 Immér leszármazottai ezerötvenketten, 41 Pashúr leszármazottai ezerkétszáznegyvenheten, 42 Hárím leszármazottai ezertizenheten. 43 A lévíták a következők voltak: Jészua, Báni, Kadmiél és Hódavjá leszármazottai hetvennégyen. 44 Az énekesek ezek voltak: Ászáf leszármazottai száznegyvennyolcan. 45 A kapuőrök ezek voltak: Sallúmnak, Átéknak, Talmónnak, Akkúbnak, Hatítának és Sóbajnak a leszármazottai százharmincnyolcan. 46 Templomszolgák voltak Cihá fiai, Haszúfá fiai, Tabbáót fiai, 47 Kérósz fiai, Szíá fiai, Pádón fiai, 48 Lebáná fiai, Hagábá fiai, Salmaj fiai, 49 Hánán fiai, Giddél fiai, Gahar fiai, 50 Reájá fiai, Recín fiai, Nekódá fiai, 51 Gazzám fiai, Uzzá fiai, Pászéah fiai, 52 Bészaj fiai, Meúním fiai, Nefúszím fiai, 53 Bakbúk fiai, Hakúfá fiai, Harhúr fiai, 54 Baclút fiai, Mehídá fiai, Harsá fiai, 55 Barkósz fiai, Sziszerá fiai, Temah fiai, 56 Necíah fiai, Hatífá fiai. 57 Salamon szolgáinak a fiai voltak: Szótaj fiai, Szóferet fiai, Perúdá fiai, 58 Jaalá fiai, Darkón fiai, Giddél fiai, 59 Sefatjá fiai, Hattíl fiai, Pókeret-Haccebájím fiai és Ámón fiai. 60 A templomszolgáknak és Salamon szolgáinak a fiai összesen háromszázkilencvenketten voltak. 61 Ezek azok, akik Tél-Melahból, Tél-Harsából, Kerúbból, Addánból és Immérből jöttek, de nem tudták igazolni családjukat és származásukat, azt, hogy valóban Izráelből valók: 62 Delájá fiai, Tóbijjá fiai és Nekódá fiai hatszáznegyvenketten. 63 A papok közé tartoztak Hobajjá fiai, Hakkóc fiai és Barzillaj fiai. Ez utóbbi a gileádi Barzillaj egyik leányát vette feleségül, és róla kapta a nevét. 64 Ezek keresték bejegyzésüket a származási jegyzékben, de nem találták, ezért meg kellett válniuk a papi szolgálattól. 65 A királyi helytartó pedig megmondta nekik, hogy nem ehetnek az igen szent ételekből, amíg szolgálatba nem lép a főpap, aki dönthet az úrimmal és a tummímmal. 66 **Az egész gyülekezet összesen negyvenkétezer-háromszázhatvan fő volt, 67 azonkívül hétezer-háromszázharminchét szolga és szolgálóleány meg kétszáznegyvenöt énekes és énekesnő. 68 Volt négyszázharmincöt tevéjük és hatezer-hétszázhusz szamaruk.** 69 A családfők egy része adakozott az építkezésre. A királyi helytartó ezer aranydrahmát adott át a kincstárnak meg ötven hintőedényt és ötszázharminc papi köntöst. 70 Néhány családfő húszezer aranydrahmát és kétezer-kétszáz ezüstminát adott az építkezés költségeire. 71 A nép többi része pedig húszezer aranydrahmát, kétezer ezüstminát és hatvanhét papi köntöst adott. 72 A papok, a lévíták, a

kapuőrök és az énekesek, a köznépből valók és a templomszolgák, tehát egész Izráel letelepedett a maga városaiban. A hetedik hónap kezdetére már saját városaikban laktak Izráel fiai.

Neh 8

**A BIBLIA (FEL)OLVASÁSA – HERMENEUTIKA:
HATÁS: BÁNKÓDÁS (TÖRVÉNY), MAJD ÖRÖM (EVANGÉLIUM) VÖ.
EZSD 2, 70-3-4A**

1 Akkor az egész nép egy emberként összegyűlt a Vízi-kapu előtti téren, és azt mondták Ezsdrásnak, az írástudónak, hogy hozza elő Mózes törvénykönyvét, amelyet az Úr adott Izráelnek. **LD ZSINATI EA. LP CIKK**

2 A hetedik hónap első napján tehát odavitte Ezsdrás pap a törvényt a gyülekezet elé, amely olyan férfiakból és nőkből állt, akik mindnyájan meg tudták érteni a hallottakat. 3 Fölolvasta azt a Vízi-kapu előtti téren virradattól délig, azok előtt a férfiak és nők előtt, akik meg tudták azt érteni. Az egész nép figyelemmel hallgatta a törvénykönyvet. 4 Ezsdrás, az írástudó egy erre az alkalomra készített szószéken állt, mellette pedig jobb felől Mattitjá, Sema, Anájá, Úrijjá, Hilkiijá és Maaszéjájá, bal felől pedig Pedájá, Mísáél, Malkijjá, Hásum, Hasbaddáná, Zekarjá és Mesullám állt. **5 Ezsdrás az egész nép szeme láttára nyitotta föl a könyvet, mert az egész népnél magasabban volt. Amikor fölnyitotta, fölállt az egész nép. 6 És amikor Ezsdrás áldotta az Urat, a nagy Istent, az egész nép fölemelt kezekkel mondta rá: Ámen! Ámen! Azután meghajoltak, és arccal a földre borultak az Úr előtt. 7 Jésúa, Bání, Sérébjá, Jámín, Akkúb, Sabetaj, Hódijjá, Maaszéjájá, Kelítá, Azarjá, Józábád, Hánán, Pelájá és a léviták magyarázták a népnek a törvényt, miközben a nép a helyén állt. 8 Szakaszokra osztva olvasták a könyvet, Isten törvényét, és úgy magyarázták, hogy a nép megértette az olvasottakat. 9 Akkor Nehémiás, a királyi helytartó és Ezsdrás pap, az írástudó meg a léviták, akik elmagyarázták a törvényt a népnek, így szóltak az egész néphez: **Az Úrnak, a ti Isteneteknek szent napja ez. Ne gyászoljatok, és ne sírjatok! Ugyanis az egész nép sírva hallgatta végig a törvény szavait. 10 Majd ezt mondták nekik: Menjetek, egyetek valami finomat, igyatok valami jót, és juttassatok belőle azoknak is, akiknek nincs, mert a mi Urunk szent napja ez. Ne bánkódjatok, mert az Úr előtt való örvendezés a ti menedéketek! 11 A léviták így csitítgatták az egész népet: Csillapodjatok, mert szent ez a nap, és ne bánkódjatok! 12 Ekkor elment az egész nép, hogy egyenek, igyanak, és másoknak is****

juttassanak belőle, és nagy örömnepet tartsanak, mert megértették mindazt, amire oktatták őket. ¹

FT Túl a lit-on 38

11. A keresztény olvasás, a meglepetésre való nyitottság, amelynek megtapasztalása: öröm. Nehémiás könyvében a babiloni fogságból hazatérő zsidóság számára Ezsdrás pap felolvassa a megtalált törvénykönyvet, Isten ígését. Egy gyönyörű istentiszteletről, egy liturgikus hermeneutikai folyamatról kapunk tudósítást: Ezsdrás a nép szeme láttára kinyitja a könyvet, a nép feláll, Ezsdrás áldja az Urat (liturgia): „Szakaszokra osztva olvasták a könyvet, Isten törvényét, és úgy magyarázták, hogy a nép megértette az olvasottakat.” (Neh 8,8). A felolvasás (ez legalább olyan fontos, mint az olvasás) után a nép először sír, majd örvendezik. Íme, az Isten Szentlelke által „mozgásba hozott” hermeneutika! Csodálkoznék, ha ebben Luther nem látta volna meg a törvény és az evangélium feszültségét.

13 Másnap azután összegyűltek az egész nép családfelei, a papok és a lévíták Ezsdrásnál, az írástudónál, hogy még jobban megértsék a törvény szavait. 14 Ekkor megírva találták a törvényben, amelyet az Úr Mózes által adott, hogy a hetedik hónapban levő ünnepen lombsátrakban kell lakniuk Izráel fiainak. 15 Kihirdették és közhírré tették ezért minden városban meg Jeruzsálemben: Menjetek ki a hegyekbe, és hozzatok olajfa-, vadolajfa-, mirtusz- és pálmaágakat meg más sűrű lombú faágakat, és készíttetek lombsátrakat, ahogyan meg van írva. 16 Kiment azért az egész nép, ágakat hoztak, és lombsátrakat készíttetek maguknak, mindenki a háza tetején vagy az udvarán, az Isten háza udvarán és a Vízi-kapu meg az Efraim-kapu előtti téren. 17 Lombsátrakat készített tehát a fogságból hazatért egész gyülekezet, és lombsátrakban lakott. Bizony nem tettek így Izráel fiai Józsuénak, Nún fiának az ideje óta egészen eddig. **Igen nagy volt az öröm. 18 Nap nap után olvasták az Isten törvénykönyvét, az első naptól az utolsó napig. Hét napon át ünnepeltek, a nyolcadik nap pedig a törvényben előírt ünnepnap volt.**

LD ZSINATI EA. LP CIKK

Neh 9

Ennek a hónapnak huszonnegyedik napján összegyűltek Izráel fiai, és böjtöltek, zsákruhát öltöttek, és port hintettek magukra. 2 Izráel utódai elkülönültek minden idegentől, azután előállva vallást tettek vétkeikről és őseik bűneiről. 3 Majd a nap negyedrészen át a helyükön álltak, és felolvastak nekik Istenüknek, az Úrnak törvénykönyvéből, negyedrészen át pedig hitvallást tettek, újra és újra leborulva közben Istenük, az Úr előtt. 4 Azután fölállt a lévíták emelvényére Jészua, Báni és Kadmiél, Sebanjá, Bunní és Sérébjá, Báni és Kenáni, és hangos szóval kiáltottak Istenükhöz, az Úrhoz. 5 Majd ezt mondták a lévíták, Jészua, Kadmiél és Báni, Hasabnejá, Sérébjá és Hódijjá, Sebanjá és Petahjá:

BŰNVALLÓ ÜDVTÖRTÉNETI NARRÁCIÓ

Jöjjetek, áldjátok az Urat, a ti Isteneteket örökkön-örökké! Áldják dicsó nevedet, amely magasztosabb minden áldásnál és dicséretnél! 6 Uram, te vagy egyedül! Te alkottad az eget, az egek egeit és minden seregüket, a földet és mindent, ami rajta van, a tengereket és mindent, ami bennük van. Te adsz életet mindnyájuknak. Téged imád a mennyei sereg. 7 Te vagy, Uram, az Isten, aki kiválasztottad Abrámot, kihoztad Úr-Kaszdímból,

és az Ábrahám nevet adta neki. 8 A szívét hozzád hűnek találtad, és szövetséget kötöttél vele, hogy odaadod neki a kánaániak, a hetiták, az emóriak, a perizziek, a jebúsiak és a gírgásiak földjét, odaadod az ő utódainak. Meg is tartottad ígéretedet, mert igaz vagy! 9 Megláttad őseink nyomorúságát Egyiptomban, és meghallottad segélykiáltásukat a Vörös-tengernél. 10 Jeleket és csodákat tettél a fáraó előtt, összes udvari embere és országának egész népe előtt, mert tudtad, hogy kevélyen bántak velük. Olyan hírnevet szereztél magadnak, amely megvan még ma is. 11 Kettéhasítottad előttük a tengert, úgyhogy a szárazon vonultak át a tenger közepén. Üldözőiket úgy dobtad az örvénybe, mint követ a feneketlen vízbe. 12 Felhőoszlopban vezetted őket nappal és tűzoszlopban éjjel, hogy megvilágítsd nekik az utat, amelyen járnak. 13 Majd leszálltál a Sínai-hegyre, és beszéltél velük az égből. Adtál nekik helyes törvényeket, igaz útmutatásokat, jó rendelkezéseket és parancsolatokat. 14 Megismertetted velük szent nyugalomnapodat, és parancsolatokat, rendelkezéseket és törvényt adtál nekik szolgálád, Mózes által. 15 Az égből adtál nekik kenyeret, amikor éheztek, és a kősziklából fakasztottál vizet, amikor szomjaztak. Azt mondtad nekik, hogy menjenek be, és vegyék birtokba azt a földet, amelyet esküre emelt kézzel ígértél oda nekik. 16 Őseink azonban kevélyek voltak, megmakacsolták magukat, és nem hallgattak parancsolataidra. 17 Nem akartak engedelmeskedni, nem emlékeztek csodáidra, amelyeket velük tettél, hanem megmakacsolták magukat, és a fejükbe vették, hogy visszatérnek az egyiptomi szolgaságba. De te bűnbocsátó Isten vagy, kegyelmes és irgalmas, akinek türelme hosszú, és nagy a szeretete, ezért nem hagytad el őket. 18 Pedig még borjúsobrot is készítettek maguknak, és ezt mondták: Ez a te istened, aki fölhozott téged Egyiptomból! Ilyen gyalázatos dolgot követtek el. 19 De te nagy irgalmadban nem hagytad el őket a pusztában. Nem távozott el tőlük a felhőoszlop nappal, hogy vezesse őket az úton, sem a tűzoszlop éjjel, hogy világítson nekik az úton, amelyen jártak. 20 Jóságos lelkedet adtad, hogy értelmessé tegye őket. Nem vontad meg szájuktól mannádat, és adtál nekik vizet, amikor szomjaztak. 21 Negyven éven át gondoskodtál róluk a pusztában: nem nélkülöztek, ruhájuk nem szakadt le róluk, és a lábuk sem dagadt meg. 22 Országokat és népeket adtál nekik, és határaikat nekik juttattad. Birtokba vették Szihón országát, Hesbón királyának az országát és Ógnak, Básán királyának az országát. 23 Fiaikat pedig megsokasítottad – annyian lettek, mint égen a csillag –, és bevitted őket arra a földre, amelyről azt ígérted őseiknek, hogy bemennek oda, és birtokba veszik. 24 Fiaik be is vonultak, és birtokba vették azt a földet. Megaláztad előttük az ország lakóit, a kánaániakat, és kezükbe adtad őket királyaikkal és az ország népével együtt, hogy tetszésük szerint bánjanak velük. 25 Elfoglalták az erődített városokat és a kövér földet. Birtokba vették a minden jóval telt házakat, az ásott kutakat, a szőlőket és olajfákat, és a sok-sok gyümölcsfát. Ettek róluk jóllakásig, és meghíztak, dúskáltak bőséges ajándékaidban. 26 Ők azonban engedetlennek váltak, és föllázadtak ellened, törvényednek hátat fordítottak, prófétáidat meggyilkolták, mert intették és hozzád akarták téríteni őket; ilyen gyalázatos dolgot követtek el. 27 Ezért ellenségeik kezébe adtad őket, hogy szorongassák őket. De szorult helyzetükben hozzád kiáltottak, és te meghallgattad őket az égből. Nagy irgalmaddal szabadítókat adtál nekik, akik kiszabadították őket ellenségeik kezéből. 28 De mihelyt nyugalomuk lett, ismét gonoszságot követtek el veled szemben, ezért újból átengedted őket ellenségeiknek, hogy uralkodjanak rajtuk. Majd újból kiáltottak hozzád, és te meghallgattad őket az égből, és irgalmaddal sokszor megmentetted őket. 29 Intetted, és törvényedhez akartad téríteni őket, de ők kevélyek voltak, és nem hallgattak parancsolataidra, hanem vétkeztek törvényeid ellen; pedig ha az ember teljesíti azokat, él általuk. Pártütően hátat fordítottak, megmakacsolták magukat, és nem engedelmeskedtek. 30 Te mégis oly sok éven át türelmes voltál irántuk, és lelkeddel, prófétáid által intetted őket, de ők nem

figyeltek rád. Ezért más országok népeinek a kezébe adtad őket. 31 Nagy irgalmaddal mégsem semmisítetted meg és nem hagytad el őket, mert kegyelmes és irgalmas Isten vagy. 32 Most azért, Istenünk, te nagy, erős és félelmetes Isten, aki hűségesen megtartod a szövetséget, ne tartsd csekélységnek azt a sok nyomorúságot, amely utolért bennünket, királyainkat, vezetőinket, papjainkat, prófétáinkat, őseinket és egész népedet az asszír királyok idejétől mind a mai napig! 33 Jogos volt minden, amit reánk hoztál, mert te hű voltál hozzánk, mi pedig hitszegők voltunk. 34 Hiszen királyaink, vezetőink, papjaink és őseink nem teljesítették törvényedet, és nem figyeltek parancsolataidra meg intelmeidre, amelyekkel intetted őket. 35 És bár országukban javaiddal halmoztad el, tágas és kövér földdel ajándékoztad meg őket, mégsem szolgáltak téged, és nem tértek meg gonosz cselekedeteikből. 36 És most mi szolgálak vagyunk! Éppen azon a földön, amelyet őseinknek adtál, hogy élvezzék annak gyümölcsét és javait, azon vagyunk szolgálak. 37 Termése azokat a királyokat gazdagítja, akiket fölénk helyeztél vétkeink miatt. Ők tetszésük szerint uralkodnak rajtunk és jószágainkon, mi pedig nagy nyomorúságban vagyunk!

Neh 10

Mindezek alapján írásbeli megállapodást **készítettünk, amelyet pecséttel láttak el vezetőink, lévitáink és papjaink.** 2 Az iratot pecséttel látták el: Nehémiás, Hakaljá fia, a királyi helytartó és Cidkijjá. 3 Azután Szerájá, Azarjá és Jirmejá, 4 Pashúr, Amarjá és Malkijjá, 5 Hattús, Sebanjá és Mallúk, 6 Hárím, Merémót és Óbadjá, 7 Dániel, Ginnetón és Bárúk, 8 Mesullám, Abijjá és Mijjámín, 9 Maazjá, Bilgaj és Semajá. Ezek voltak a papok. 10 A léviták ezek voltak: Jésúa, Azanjá fia, a Hénádád fiai közül való Binnúj és Kadmiél 11 és testvéreik: Sebanjá, Hódijjá és Kelitá, Pelájá és Hánán, 12 Míká, Rehób és Hasabjá, 13 Zakkúr, Sérébjá és Sebanjá, 14 Hódijjá, Báni és Benínú. 15 A nép főemberei pedig ezek voltak: Parós, Pahat-Móáb, Élám, Zattú és Báni, 16 Bunní, Azgád és Bébjá, 17 Adónijjá, Bigvaj és Ádín, 18 Átér, Hizkijjá és Azzúr, 19 Hódijjá, Hásúm és Bécaj, 20 Háríf, Anátót és Nébjá, 21 Magpiás, Mesullám és Hézír, 22 Mesézabél, Cádók és Jaddúa, 23 Pelatjá, Hánán és Anájá, 24 Hóséa, Hananjá és Hassúb, 25 Lóhés, Pilhá és Sóbék, 26 Rehúm, Hasabná és Maaszéjájá, 27 Ahijjá, Hánán és Anán, 28 Mallúk, Hárím és Baaná. 29 A nép többi része: a papok, a léviták, a kapuőrök, az énekesek, a templomszolgák és mindazok, **akik a tartományok népeitől elkülönülve csatlakoztak az Isten törvényéhez feleségeikkel, fiaikkal és leányaikkal együtt; mindenki, aki már elég értelmes volt hozzá, 30 csatlakoztak előkelő honfitársainkhoz. Átok terhe alatt megesküdtünk arra, hogy Isten törvénye szerint élünk, amelyet Isten az ő szolgája, Mózes által adott, és hogy megtartjuk és teljesítjük Urunknak, az Úrnak minden parancsolatát, előírását és rendelkezését.** 31 *Nem adjuk leányainkat az országban élő népekhez, és fiainknak nem veszünk feleséget az ő leányaik közül.* 32 *Ha az országban élő népek árut vagy bármilyen gabonát hoznak eladásra a nyugalom napján, nem vásárolunk tőlük a nyugalom napján vagy más ünnepnapokon. A hetedik évben paragon hagyjuk a földet, és elengedünk minden tartozást.* 33 *Köteleztük magunkat arra, hogy évenként egyharmad sekelt adunk Istenünk házána a szolgálatára: 34 a sorba rakott kenyerekre, az állandó étel- és égőáldozatra, a nyugalom napján, újholdkor és a megszabott ünnepeken bemutatandó áldozatokra, továbbá a szent adományokra és a vétékáldozatokra, hogy engesztelést szerezzenek Izraelért, és minden munkára Istenünk házána.* 35 *Mi, papok, léviták és a nép kisorsoltuk, hogy évről évre mikor melyik család hordja be az áldozathoz szükséges tűzifát Istenünk házába, hogy égjen a tűz Istenünknek, az Úrnak az oltárán, ahogyan az elő van írva a törvényben.* 36 *Bevisszük földünknek első termését és mindenféle gyümölcsfának az első termését évről évre az Úr házába.* 37 *Elsőszülött fiainkkal és állatainkkal is úgy járunk el, ahogyan elő van írva a*

törvényben. Marháink és juhaink elsőszülöttjeit bevisszük Istenünk házába a papoknak, akik Istenünk házában végeznek szolgálatot. 38 A tésztánkból készült első lepényt meg mindenféle gyümölcsfánknak, a mustnak és olajnak a legjavát felajánljuk, és bevisszük Istenünk házába a kamrába a papoknak, földünkről a tizedet pedig a lévítáknak. Nekik, a lévítáknak kell beszédniük a tizedet minden városban, ahol csak a földet megműveljük. 39 Egy áronita pap legyen a lévítákkal, amikor a lévíták beszédik a tizedet. A lévíták pedig vigyék be a tizedet a tizedet Istenünk házába, a kincstár kamrába. 40 Ezekbe a kamrákba kell bevinniük Izráel fiainak és Lévi fiainak a felajánlott gabonát, mustot és olajat, mert ott vannak a szent edények meg a szolgálatot végző papok, a kapuőrök és az énekesek. Nem fogjuk elhanyagolni Istenünk házát!

Jó Szabó, p. 488. A fogadalom csak válasz lehet Isten szövetségi hűségére. Olyan, mint az alapokra húzott fal. A kettő soha nem cserélhet szerepet. A törvény akkor talál igazán magára, ha áthatja a kegyelem Lelke. Nem torzul paragrafussá, hanem Isten akaratának útjelző táblája lesz. Eredetileg is ennek szánta az Isten.

Neh 11

A nép vezetői Jeruzsálemben telepedtek le. **A nép többi részére pedig sorsot vetettek azért, hogy minden tíz ember közül egy Jeruzsálembé költözzék, és a szent városban lakják, a többi kilenc pedig maradjon a maga városában. 2 Mindazokat, akik önként vállalták, hogy Jeruzsálemben telepszenek le, áldotta a nép. 3** A júdai tartomány főemberei Jeruzsálemben telepedtek le. De Júda városaiban lakott a maga birtokán, a maga városában Izráel többi része, a papok, a lévíták, a templomszolgák és Salamon szolgáinak a leszármazottai. 4 Jeruzsálemben telepedtek le Júda és Benjámin leszármazottai közül a következők: Júda leszármazottai közül Atájá, Uzzijjá fia, aki Zekarjá fia, aki Amarjá fia, aki Sefatjá fia, aki Mahalalél fia volt, Pérec leszármazottai közül. 5 Továbbá Maaszéj, aki Bárúk fia, aki Kol-Hóze fia, aki Hazájá fia, aki Adájá fia, aki Jójáríb fia, aki Zekarjá fia, aki pedig Hassilóni fia volt. 6 Pérec leszármazottai közül összesen négyszázhatvannyolc tekintélyes ember telepedett le Jeruzsálemben. 7 Benjámin leszármazottai közül Szallú, Messulám fia, aki Jóéd fia, aki Pedájá fia, aki Kólájá fia, aki Maaszéj fia, aki Ítiél fia, aki pedig Jesájá fia volt, 8 azután Gabbaj és Szallaj, összesen kilencszázhuszonnyolcan. 9 Ezeknek Jóél, Zikrí fia volt a felügyelőjük, Júda, Szenúá fia pedig a város helyettes felügyelője volt. 10 A papok közül Jedájá, Jójáríb fia, Jákin, 11 Szerájá, Hilkiijá fia, aki Mesullám fia, aki Cádók fia, aki Merájót fia, aki Ahítúbnak, az Isten háza felügyelőjének a fia volt. 12 Szolgatársaik, a templomi munkák végzői nyolcszázhuszonketten voltak. Továbbá Adájá, Jeróhám fia, aki Pelaljá fia, aki Amcí fia, aki Zekarjá fia, aki Pashúr fia, aki pedig Malkijjá fia volt. 13 Rokonsága, a családfejek kétszáznegyvenketten voltak. Továbbá Amasszaj, Azarél fia, aki Ahzaj fia, aki Mesillémót fia, aki Immér fia volt. 14 Rokonai, tekintélyes emberek, százhuszonnyolcan voltak, és a felügyelőjük Zabdiél, Gedólím fia volt. 15 A lévíták közül Semájá, Hassúb fia, aki Azríkám fia, aki Hasabjá fia, aki Bunní fia volt. 16 A lévíták főemberei közül Sabbetaj és Józábád az Isten házán kívül adódó munkát irányította. 17 Mattanjá, Míká fia, aki Zabdí fia, aki Ászáf fia volt, ő volt az éneklés vezetője, aki az imádságnál a magasztaló éneket szokta elkezdni, aztán Bakbukjá, testvérei körében a második, majd Abdá, Sammúa fia, aki Gálál fia, aki pedig Jedútún fia volt. 18 Összesen kétszáznyolcvannégy lévita lakott a szent városban. 19 Kapuőrök voltak Akkúb, Talmón és rokonságuk. Százhetvenketten őrködtek a kapuknál. 20 Izráel többi része, a papok és a lévíták Júda többi városaiban laktak, mindenki a maga örökségében. 21 A templomszolgák a Várhegyen laktak. Cíhá és Gispá voltak a templomszolgák felügyelői. 22 A jeruzsálemi lévíták felügyelője Uzzí, Báni fia volt, aki Hasabjá fia, aki Mattanjá fia, aki Míká fia volt Ászáf fiai közül, akik az Isten háza szolgálatában énekelni szoktak. 23 Mert királyi parancs és szigorú rendelkezés szabályozta az énekesek napi teendőit. 24 Petahjá, Mesézabél

fia, aki Júda fiának, Zerahnak a fiai közül származott, és a király megbízottjaként a nép ügyeit intézte. 25 A vidéki városok közül Júda fiai laktak Kirjat-Arbában és falvaiban, továbbá Díbónban és falvaiban, Jekabceélben és falvaiban, 26 Jésúában, Móládában és Bét-Peletben, 27 Hacar-Súálban, Beérsebában és falvaiban, 28 Ciklágban, Mekónában és falvaiban, 29 En-Rimmónban, Corában és Jarmútban, 30 Zánóahban, Adullámban és falvaikban, Lákisban és mezőin, Azékában és falvaiban. Beérsebától a Hinnóm-völgyig ők telepedtek le. 31 Benjámin fiai pedig Gebában, Mikmászban, Ajjában, Bételben és falvaiban laktak, 32 meg Anátótban, Nóbban és Ananjában, 33 Hácórban, Rámában és Gittajimban, 34 Hádídiban, Cebóimban és Neballatban, 35 Lódban és Ónóban, a Mesteremberek völgyében. 36 A lévíták egyes csoportjai Júdában, mások Benjáminban települtek le.

Neh 12

1 Ezek azok a papok és lévíták, akik hazatértek Zerubbábelrel, Sealtiél fiával és Jésúával: Szerájá, Jirmejá és Ezrá, 2 Amarjá, Mallúk és Hattús, 3 Sekanjá, Rehúm és Merémót, 4 Iddó, Ginnetón és Abijjá, 5 Mijjámín, Maadjá és Bilgá, 6 Semajá, Jójáríb és Jedajá, 7 Szallú, Ámók, Hilkiijá és Jedajá. Ezek voltak Jésúa idejében a papoknak és hozzátartozóiknak a főemberei. 8 A lévíták pedig ezek voltak: Jésúa, Binnúj és Kadmiél, Sérébjá, Jehúdá és Mattanjá, aki hozzátartozóival együtt a magasztaló éneklés vezetője volt. 9 Velük szemben álltak szolgálati beosztásuknak megfelelően a hozzátartozóik: Bakbukjá és Unni. 10 Jésúa nemzette Jójákímot, Jójákím nemzette Eljásíbot, Eljásíb pedig Jójádát. 11 Jójádá nemzette Jónátánt, Jónátán pedig nemzette Jaddúát. 12 Jójákím idejében a papok között ezek voltak a családfők: Szerájá családjában Merájá, Jirmejáéban Hananjá, 13 Ezráéban Mesullám, Amarjáéban Jóhánán, 14 Melíkuéban Jónátán, Sebanjáéban József, 15 Háríméban Adná, Merájótéban Helkaj, 16 Iddóéban Zekarjá, Ginnetónéban Mesullám, 17 Abijjáéban Zikrí, Minjámínéban, Móadjájéban Piltaj, 18 Bilgáéban Sammúa, Semajájéban Jónátán, 19 Jójáríbéban Mattenaj, Jedajájéban Uzzí, 20 Szallajéban Kallaj, Ámókéban Éber, 21 Hilkiijájéban Hasabjá, Jedajájéban pedig Netanél. 22 A lévíták között – de a papok között is – Eljásíb, Jójádá, Jóhánán és Jaddúa idejében jegyezték föl a családföket a perzsa Dárius uralkodásáig. 23 Lévi leszármazottainak a családfőit egy krónikában jegyezték föl egészen Jóhánánnak, Eljásíb fiának az idejéig. 24 A lévíták főemberei ezek voltak: Hasabjá, Sérébjá és Jésúa, Kadmiél fia; **hozzátartozóik pedig velük szemben állva énekeltek a dicsérő és magasztaló énekeket, ahogyan Dávid, az Isten embere elrendelte, egyik kórus szemben a másikkal.** 25 Mattanjá, Bakbukjá és Óbadjá, Mesullám, Talmón és Akkúb **kapuőrök** voltak, akik a kapuknál levő raktárakra vigyáztak. 26 Ezek Jójákímnak, Jésúa fiának, Jócádák unokájának az idejében és Nehémiás helytartónak meg Ezsdrás papnak, az írástudónak az idejében éltek. **27 Jeruzsálem falainak a felavatásakor mindenütt fölkeresték a lévítákat, és elvitték őket Jeruzsálembe, hogy tartsák meg az avatási ünnepséget, és örvendezzenek hálaadással, énekléssel, cintányérokkal, lantokkal és citerákkal.** 28 **Össze is gyűltek az énekesek Jeruzsálem egész környékéről, a netófiák falvaiból,** 29 Bét-Gilgálból, Geba és Azmávet vidékéről, mert az énekesek Jeruzsálem körül építettek maguknak falvakat. 30 És miután a papok meg a lévíták megtisztították magukat, megtisztították a népet, a kapukat és a falakat is. 31 Azután felküldtem Júda vezető embereit a fal tetejére, és felállítottam két nagy, hálaadó énekkart és menetet. Az egyik jobb felé indult a várfalon a Szemét-kapu felé. 32 Utána Hósajá ment és Júda vezető embereinek a fele, 33 továbbá Azarjá, Ezrá és Mesullám, 34 Júda és Benjámin, Semajá és Jirmejá. 35 A papok közül pedig harsonákkal vonult Zekarjá, aki Jónátán fia, aki Semajá fia, aki Mattanjá fia, aki Míkájá fia, aki Zakkúr fia, aki Ászáf fia volt, 36 azután a hozzátartozói: Semajá, Azarél, Milalaj, Gilalaj, Máaj, Netanél, Júda és Hanáni, Dávidnak, az Isten emberének a hangszereivel. Élükön Ezsdrás, az írástudó haladt. 37 A Forrás-kapunál egyenesen fölvonultak Dávid városának a lépcsőin, a fal följáróján Dávid palotája mellett keletre, a Vízi-kapuig. 38 A másik hálaadó

énekkar pedig bal felé haladt, én mentem utánuk, azután a nép fele a falon, a Kemencék tornya mellett a széles falig. 39 Azután az Efraim-kapu, az Ó-kapu, a Hal-kapu, a Hananél-torony és a Méá-torony mellett egészen a Juh-kapuig mentek, és megálltak a Börtön-kapunál. 40 Majd fölállt a két hálaadó énekkar az Isten házában, és velem együtt az előljárók fele 41 meg a papok: Eljákím, Maaszéjáj és Minjámín, Míkájáj, Eljóénaj, Zekarjá és Hananjáj a harsonákkal, 42 továbbá Maaszéjáj, Semajáj és Eleázár, Uzzí, Jóhánán és Malkijjá, Élám és Ézer. Azután énekelni kezdtek az énekesek; Jizrahjá volt a karnagyuk. 43 Azon a napon nagy véresáldozatokat mutattak be, és örvendeztek, mert az Isten nagy örömet szerzett nekik. **Az asszonyok és gyermekek is örvendeztek; messzire elhallatszott, hogy mennyire örvendeznek Jeruzsálemben.** 44 Azon a napon felügyelőket állítottak a kincsek, a felajánlások, az első termés és a tizedek raktárai élére, amelyekbe összegyűjtötték a papoknak és a lévítáknak járó törvényes részt a városok mezőiről, mert örültek a júdaiak, hogy szolgálatba álltak a papok és a lévíták. 45 **Ezek látták el az istentisztelettel és a tisztasági előírásokkal kapcsolatos tennivalókat meg az énekesek és a kapuőrök tennivalóit is Dávidnak és fiának, Salamonnak a parancsa szerint.** 46 Mert nagyon régóta, Dávid és Ászáf idejétől fogva voltak az énekeseknek vezetői, és voltak Istent dicsérő és hálaadó énekek. 47 **Zerubbábel és Nehémiás idejében egész Izráel megadta az áldozatokból napról napra az énekeseknek és a kapuőröknek járó részt. A szent adományokat is átadták a lévítáknak, a lévíták pedig átadták a szent adományokat Áron fiainak.**

Neh 13

1 Azon a napon felolvastak Mózes könyvéből a nép előtt, és azt találták benne megírva, hogy az ammóniak és a móábiak sohasem tartozhatnak az Isten gyülekezetéhez, 2 mert nem mentek Izráel fiai elé kenyérrel és vízzel, hanem fölbérelték ellenük Bálámot, hogy átkozza meg őket; de Istenünk áldásra fordította az átkot. 3 Amikor meghallották ezt a törvényt, **kizártak Izráelből minden keverék népet.** 4 Ezt megelőzően Eljásíb pap, Istenünk háza kamráinak a gondnoka rokonságba került Tóbijjával, 5 és berendezett neki egy nagy kamrát, bár ott azelőtt az adományokat, a tömjént és az edényeket meg a lévítáknak, az énekeseknek és a kapuőröknek rendelt gabona, must és olaj tizedét és a papoknak szánt felajánlásokat szokták tartani. 6 **Amikor mindez történt, nem voltam Jeruzsálemben, mert Artahasztának, Babilónia királyának a harminckettedik évében visszatértem a királyhoz.** Bizonyos idő múlva azonban megkértem a királyt, hogy ismét engedjen el engem. 7 Mihelyt megérkeztem Jeruzsálembé, **észrevettem, milyen helytelen dolgot tett Eljásíb Tóbijjáj érdekében, amikor egy kamrát rendezett be neki Isten házában az udvarán.** 8 Ezt én igen rossznak tartottam, ezért kidobattam a kamrából minden holmit, ami Tóbijjáj házából való volt. 9 **Azután megparancsoltam, hogy tisztítsák meg a kamrát, és visszahordattam oda az Isten házához tartozó edényeket, adományokat és tömjént.** 10 Megtudtam azt is, hogy a lévítáknak járó részt nem adták meg, és ezért a szolgálatra kötelezett lévíták és énekesek elszöktek a maguk mezejére. 11 Ezért felelősségre vontam az előljárókat, és ezt mondtam: **Miért ilyen elhagyatott az Isten háza?! Azután összegyűjtöttem és helyükre állítottam őket.** 12 Akkor egész Júda beszolgáltatta a raktárakba a gabonának, a mustnak és az olajnak a tizedét. 13 A raktárak felügyelőjévé kineveztem Selemjáj papot, Cádók írástudót és a lévíták közül Pedáját, melléjük pedig Hánánt, Zakkúr fiát, Mattanjáj unokáját, mivel őket megbízhatóknak tartották. Nekik kellett kiosztaniuk szolgatársaik járandóságát. 14 **Ezért emlékezz meg rólam, Istenem, és ne töröld ki könyvedből hűséges tetteimet, amelyeket Istenem házáért és az ottani teendőkért vittem véghez!** 15 Ebben az időben azt láttam Júdában, hogy a nyugalom napján szőlőt taposnak, gabonát hordanak, a szamarakra terhet raknak, és bort, szőlőt, fűgét meg mindenféle terhet hordanak Jeruzsálembé a nyugalom

napján. Ezért figyelmeztettem őket, hogy ezen a napon ne áruljanak eleséget. 16 Tírusziak is voltak ott, akik halat és mindenféle árut hoztak, és a nyugalom napján árusították a júdaiaknak Jeruzsálemben. 17 Ezért felelősségre vontam a júdai nemeseket, és ezt mondtam nekik: Miért követtek el ilyen gonoszságot, és szentségtelenítetek meg a nyugalom napját?! 18 Hiszen ugyanezt követték el őseitek, ezért hozta ránk és városunkra Istenünk ezt a sok bajt! Ti pedig még növelitek Isten haragját Izráel ellen azzal, hogy megszentégtelenítetek a nyugalom napját! 19 Amikor a nyugalom napjának előestéjén árnyék borult Jeruzsálem kapuira, megparancsoltam, hogy zárják be az ajtószárnyakat. Azt is megparancsoltam, hogy ne nyissák ki azokat, amíg el nem múlt a nyugalom napja. **Néhány legényemet a kapukhoz állítottam, hogy ne jusson be semmiféle teher a nyugalom napján.** 20 Emiatt a kereskedők és a különféle áruk árusai egyszer-kétszer Jeruzsálemben kívül töltötték az éjszakát. 21 Én azonban figyelmeztettem őket, és ezt mondtam nekik: Miért töltitek a várfal előtt az éjszakát? Ha még egyszer ilyet tesztek, megbüntetlek benneteket! Attól fogva nem jöttek a nyugalom napján. 22 Azután megparancsoltam a lévítáknak, hogy tisztítsák meg magukat, jöjjenek el, és **őrizzék a kapukat, hogy az emberek megszenteljék a nyugalom napját.** Ezért is emlékezz meg rólam, Istenem, és légy kegyelmes hozzám nagy szereteted szerint! 23 Ugyanabban az időben láttam olyan júdaiakat, akik asdódi, ammóni és móábi nőket vettek feleségül, 24 és gyermekeik fele asdódi nyelven beszélt. Júdai nyelven már nem is tudtak, hanem valamelyik másik nép nyelvén beszéltek. 25 Ezért veszekedtem velük, átkoztam őket, sőt egyeseket megvertem és megtépáztam. Majd megeskettem őket az Istenre, hogy nem adják leányaikat azoknak a fiaihoz, és nem veszik el azoknak a leányait sem fiaiknak, sem maguknak. 26 Hiszen ugyanígy vétkezett Salamon, Izráel királya is! Pedig nem sok népnek volt olyan királya, mint ő: Isten szerette őt, és egész Izráel királyává tette, de még őt is vétekbe vitték az idegen asszonyok. 27 Mégis azt kell rólatok hallanunk, hogy ilyen nagy gonoszságot követtek el?! Hűtlenek lettetek Istenünkhöz, mert idegen nőket vettetek feleségül! 28 Eljásíb főpap fiának, Jójádának az egyik fia a hóróni Szanballat veje volt, ezért elkergettem őt magam mellől. **29 Emlékezz rá, Istenem, hogy mennyire beszennyezték a papi tisztséget és a lévita papsággal kötött szövetséget! 30 Így tisztítottam meg őket minden idegen dologtól. Megállapítottam a papok és a lévíták tennivalóját, mindenkinek a maga munkáját, 31 és azt, hogy meghatározott időben hozzák be a tűzifát meg az első termést. Tartsd emlékezetben, Istenem, mindezt az én javamra!**

Nehémiás végig első személyben, a templom megtisztításáról.

Eszter 1

Történet Ahasvérós idejéből. Ez az Ahasvérós Indiától Etiópiáig **százhuszonhét tartomány** királya volt. 2 Amikor Ahasvérós király Súsán várában királyi trónján ült, 3 uralkodása harmadik évében lakomát rendezett összes vezető emberének és tisztviselőjének. Megjelentek előtte a perzsa és a méd vezérek, a nemesek és a tartományok vezető emberei. 4 Hosszú ideig, száznyolcvan napon át mutogatta nekik királysága dicső gazdagságát és fenségének csodálatos kincseit. 5 E napok elmúltával a király hét napig tartó lakomát rendezett Súsán várában, a királyi palotát körülvevő kertben az egész nép apraja-nagyja számára. 6 Fehér vásznak és bíborkék szőttesek voltak kifeszítve fehér és bíborvörös kötelekkel meg ezüstkarikákkal a márványoszlopok között, és arany- meg ezüstpamlagok álltak az alabástrom-, márvány-, gyöngyház- és sötétmárvány-kövezeten. 7 Aranyedényekből ittak, **mindegyik edénynek más-más volt a mintája. A királyi bort** királyi bőkezűséggel adták. 8 Senkinek sem szabták meg, hogy mit és mennyit ihat, mert a király meghagyta az összes udvarnokának, hogy mindenkinek a kedvében kell járni. 9 Vasti királyné is rendezett egy lakomát az asszonyoknak Ahasvérós király királyi palotájában. 10 A hetedik napon a királynak jó kedve támadt a bortól, és megparancsolta Mehúmánnak, Bizzetának és Harbónának, Bigtának és Abagtának, Zétarnak és Karkasznak, annak a hét udvarnoknak, akik Ahasvérós király mellett teljesítettek szolgálatot, **11 hogy vezessék be Vasti királynét a király elé királyi koronával a fején. Meg akarta mutatni a népnek és a vezető embereknek, hogy milyen szép; mert szép termetű volt. 12 De Vasti királyné nem volt hajlandó bemenni, hiába adta parancsba az udvarnokok által a király.** Ezen nagyon fölháborodott a király, és forrt benne a harag. 13 Megkérdezte tehát a király a múltat ismerő bölcseket, mert az volt a szokás, hogy a király minden ügyét a törvény- és jogtudósok tanácsa elé terjesztették. 14 Ezek közül a következők álltak hozzá a legközelebb: Karsená, Sétár és Admátá, Tarsís és Meresz, Marszená és Memúkán, Perzsia és Média hét vezető embere, akik bármikor megjelenhettek a király előtt, és a legfőbb tisztségeket töltötték be az országban. 15 Megkérdezték, hogy mit kell tenni a törvény szerint Vasti királynéval, mivel nem teljesítette Ahasvérós királynak az udvarnokok által küldött parancsát. 16 Akkor ezt mondta Memúkán a király és a vezető emberek előtt: Nemcsak a király ellen vétett Vasti királyné, hanem Ahasvérós király minden tartományának összes vezető embere és egész népe ellen is. 17 Mert a királyné tettének a híre eljut majd minden asszonyhoz, és ők is megvetik férjüket. Azt fogják mondani, hogy Ahasvérós király is megparancsolta, hogy Vasti királynét vezessék be hozzá, de ő nem ment. 18 A királyné tettének a hallatára így fognak majd beszélni az előkelő perzsa és méd asszonyok a király összes vezető emberével, és lesz bőven megvetés és fölháborodás. 19 Ha jónak látja a király, bocsásson ki királyi rendeletet, és jegyezzék azt föl a perzsák és a médek megmásíthatatlan törvényei közé, hogy Vasti nem jelenhet meg többé Ahasvérós király színe előtt, **királynői méltóságát pedig adja a király valaki másnak, aki különb nála. 20 Ha kihirdetik a király rendeletét, amelyet végre kell hajtani az egész hatalmas birodalomban, akkor minden asszony, a legnagyobb és a legkisebb rangú is megadja majd férjének a tiszteletet. 21 Tetszett ez a beszéd a királynak és a vezető embereknek, úgyhogy a király Memúkán szavai szerint járt el. 22 Levelet küldött valamennyi királyi tartományba, minden tartománynak a maga írásával és minden népnek a maga nyelvén, hogy hirdessék ki minden népnek a maga nyelvén: Mindenütt a férfi legyen az úr a házban!**

Eszter 2

Ezek után lecsillapodott Ahasvérós király haragja, és eszébe jutott Vasti: az is, hogy mit tett, meg az is, hogy mit határoztak róla. 2 A király szolgálatára álló ifjak pedig ezt mondták: Keresni kell a királynak szép termetű szűz leányokat. 3 Nevezzen ki a király megbízottakat birodalma

minden tartományában, hogy gyűjtsenek össze minden szép termetű szűz leányt Súsán várába, az asszonyok palotájába. Bizzák rá őket Hégajra, a király udvarnokára, a háremőrök vezetőjére, és adjanak nekik szénkövekkel. 4 Az a leány legyen Vasti helyett a királyné, akit a király a legszebbnek talál. Tetszett ez a beszéd a királynak, és aszerint járt el. 5 **Volt Súsán várában egy Mordokaj nevű zsidó ember, Jáír fia, aki Simí fia, aki Kís fia, benjámini ember volt.** 6 **Jeruzsálemből vitték fogságba azokkal a foglyokkal együtt, akiket Jekonjával, Júda királyával hurcoltak el, amikor Nebukadnecar, Babilónia királya fogságba vitte őket.** 7 **Ő volt a gyámja Hadasszának, azaz Eszternek, nagybátyja leányának, mert nem volt neki sem apja, sem anyja. A leánynak termete is, arca is szép volt. Amikor apja és anyja meghalt, Mordokaj a leányává fogadta.** 8 Amikor kihirdették a király parancsát és rendeletét, sok leány gyűlt össze Súsán várában Hégaj felügyelete alatt. Eszter is bekerült a királyi palotába, Hégajnak, a háremőrök vezetőjének felügyelete alá. 9 Az szépnek találta a leányt, és megkedvelte. Buzgón ellátta őt szénkövekkel és megfelelő ételekkel, a királyi palota hét legkiválóbb szolgálóleányát adta mellé, és a szolgálóleányokkal együtt az asszonyok palotájának a legszebb részén szállásolta el. 10 Eszter azonban nem mondta meg, melyik népből való, és kik a rokonai, mert Mordokaj azt parancsolta neki, hogy ne mondja meg. 11 Mordokaj mindennap az asszonyok palotájának az udvara előtt járkált, hogy megtudja, jól van-e Eszter, és mi történik vele. 12 Egy-egy leányra akkor került sor, hogy bemenjen Ahasvérós királyhoz, ha letelt a nők számára előírt tizenkét hónap, mert ennyi ideig tartott a szénkövek. Hat hónapig mirhaolajjal szénkövezték őket, hat hónapig pedig balzsamokkal és más női szénkövekkel. 13 Amikor aztán a leány bement a királyhoz, mindent megadtak neki, amit csak kívánt, hogy abban mehessen át az asszonyok palotájából a király palotájába. 14 Este bement, reggel pedig átment az asszonyok másik palotájába Saaszának, a király udvarnokának, a másodfeleségek háremőrének a felügyelete alá. Többé nem mehetett a királyhoz, csak ha megkedvelte a király, és név szerint hívatta. 15 Amikor rákerült a sor Eszterre, Abihajilnak, Mordokaj nagybátyjának a leányára, akit leányává fogadott, és be kellett mennie a királyhoz, ő nem kívánt mást, mint amit Hégaj, a király udvarnok, a háremőrök vezetője mondott. Eszter mégis mindenkinek megtetszett, aki csak látta. 16 Így került Eszter Ahasvérós királyhoz a királyi palotába a tizedik hónapban, azaz tizedik hónapban, a király uralkodásának hetedik évében. 17 És a király minden nőnél jobban megszerette Esztert; minden leánynál jobban megnyerte tetszését és szeretetét. Ezért az ő fejére tette a királyi koronát, és királynévá tette Vasti helyett. 18 Azután nagy lakomát rendezett a király minden vezető és udvari emberének Eszter tiszteletére. A tartományokban közkegyelmet hirdetett, és királyi bőkezűséggel ajándékokat osztogatott. 19 Amikor másodszer is gyűjtöttek össze szűzeket, Mordokaj a királyi udvarban volt. 20 Eszter nem mondta meg, hogy kik a rokonai, és melyik népből való, mert Mordokaj így parancsolta neki. Eszter éppúgy megfogadta Mordokaj szavát, mint amikor még a gyámsága alatt volt. 21 Egyszer tehát, amikor Mordokaj a királyi udvarban volt, Bigtán és Teres, a király küszöbét őrző két udvarnok megharagudott Ahasvérós királyra, és merényletet tervezett ellene. 22 Mordokaj azonban megtudta a dolgot, megmondta Eszter királynénak, Eszter pedig elmondta Mordokaj nevében a királynak. 23 Kivizsgálták a dolgot, és igaznak találták, ezért mind a kettőt felakasztották. Föl is jegyezték ezt a király jelenlétében az udvari krónikába.

Eszter 3

Ezek után nagy méltóságra emelte Ahasvérós király az **agági Hámánt, Hammedátá fiát, és feljebb tette a székét a körülötte levő összes vezető emberénél.** 2 A király összes udvari embere, aki csak a királyi udvarban volt, térdet hajtott és leborult Hámán előtt, mert így parancsolta a király. Mordokaj azonban nem hajtott térdet, és nem borult le. 3 Ezért a király udvari emberei, akik a királyi udvarban voltak, megkérdezték Mordokajt: Miért szeged meg a király parancsát? 4 Napról napra mondogatták ezt neki, de ő nem törődött velük. Ezért

jelentették Hámánnak, hogy lássák, helytálló-e Mordokaj védekezése, mert arra hivatkozott előttük, hogy zsidó. 5 Amikor Hámán is látta, hogy Mordokaj nem hajt térdet, és nem borul le előtte, elöntötte Hámánt a méreg. 6 De kevésnek tartotta, hogy csak Mordokajra emeljen kezét, mert megmondták neki, hogy Mordokaj melyik népből való. Ezért arra törekedett Hámán, hogy Mordokajjal együtt minden zsidót kipusztítson Ahasvérós egész birodalmából. **ELSŐ NAGY HOLOKAUSZT** 7 Ahasvérós király uralkodása tizenkettedik évének első hónapjában, vagyis niszán hónapban púrt, azaz sorsot vetettek Hámán előtt a megfelelő napra és a megfelelő hónapra, és a sors a tizenkettedik hónapra, vagyis adár hónapra esett. 8 Akkor ezt mondta Hámán Ahasvérós királynak: Van egy nép, amely elszórtan és elkülönülve él a népek között birodalmad minden tartományában. Törvényeik különböznek minden más népétől, és a király törvényeit sem tartják be. Nem helyes, hogy nyugton hagyja őket a király! 9 Ha a király jónak látja, adja írásba, hogy el kell pusztítani őket, én pedig tízezer talentum ezüstöt mérek ki a tisztviselők kezébe, hogy vigyék a királyi kincstárba. 10 Ekkor a király lehúzta ujjáról a pecsétgyűrűt, és átadta az agági Hámánnak, Hammedátá fiának, a zsidók ellenségének. 11 Majd a király ezt mondta Hámánnak: Az ezüst maradjon a tied, a néppel pedig tedd, amit jónak látsz. 12 Az első hónap tizenharmadik napján hívták a királyi írnokokat, és megírtattak mindent Hámán parancsa szerint a király kormányzóinak, minden tartomány helytartójának, minden nép vezetőjének, minden tartománynak a maga írásával és minden népnek a maga nyelvén. **Ahasvérós király nevében készült az írás, és a király gyűrűjével pecsételték** le. 13 Elküldték a levelet futárokkal valamennyi királyi tartományba, hogy egyetlen napon, a tizenkettedik hónap, vagyis adár hónap tizenharmadikán pusztítsanak el, gyilkoljanak le és semmisítsenek meg minden zsidót: ifjakat és öregeket, gyermekeket és nőket egyaránt, vagyonuk pedig legyen szabad prédává. 14 Az irat szövegét törvényként adták ki minden egyes tartománynak, közölve minden néppel, hogy legyenek készen azon a napon. 15 A futárok sietve útnak indultak a király parancsával, Súsán várában pedig kihirdették a törvényt. Miközben a király és Hámán leültek inni, Súsán városában riadalom támadt.

Eszter 4

Amikor Mordokaj megtudta mindazt, ami történt, megszaggatta a ruháját, zsákruhába öltözött, hamut szórt a fejére, kiment a városba, és hangosan, keservesen jajveszékelt. 2 Így ment egészen a király kapujáig, de a király kapuján senkinek sem volt szabad belépnie zsákruhában. 3 Minden egyes tartományban, ahová csak a király törvényerejű parancsa eljutott, nagy gyász szakadt a zsidókra. **Böjtöltek, sírtak, a mellüket verték, és sokan voltak, akik zsákruhában és hamuban heverték.** 4 Ekkor bementek Eszterhez a szolgálóleányai és a háremőrei, és jelentették ezt neki. A királyné nagyon megrendült, és ruhát küldött, hogy öltöztessék fel Mordokajt, a zsákruhát pedig vegyék le róla, de ő nem fogadta el. 5 Ezért Eszter hívatta Hatákat, a szolgálatára rendelt királyi udvarnokot, és megparancsolta, hogy tudja meg Mordokajtól, mi ez, és miért tesz ilyet. 6 Kiment tehát Haták Mordokajhoz a város főterére, amely a király kapujával szemben volt. 7 Akkor Mordokaj elmondta neki mindazt, ami történt, és hogy mit ígért Hámán, mennyi ezüstöt mér ki a királyi kincstárnak, ha elpusztíthatja a zsidókat. 8 Odaadta neki a törvény szövegének másolatát is, amelyet Súsánban adtak ki a kiirtásuk céljából, hogy mutassa meg Eszternek, magyarázza meg, és parancsolja meg neki, hogy menjen be a királyhoz, kérjen tőle kegyelmet, és esdekелjen előtte népéért. 9 Haták bement Eszterhez, és átadta Mordokaj üzenetét. 10 Eszter azonban ezt a választ küldte Hatákkal Mordokajnak: 11 A király összes udvari embere és a királyi tartományok népe is tudja, hogy minden férfira és nőre ugyanaz a törvény vonatkozik: aki hívatlanul be mer menni a királyhoz a belső udvarba, azt kivégzik. Csak az marad életben, aki felé a király kinyújtja aranypalcáját. Engem azonban már harminc napja nem hívtak be a királyhoz. 12 Mordokajnak átadták Eszter üzenetét. 13 Akkor Mordokaj ezt üzenté vissza Eszternek: Ne képzeld, hogy te a királyi palotában

megmenekülhetsz a többi zsidó közül! 14 Mert ha te most némán hallgatsz, a zsidók kaphatnak módot máshonnan a szabadulásra és menekésre, te azonban családdal együtt elpusztulsz. Ki tudja, nem éppen a mostani idők miatt jutottál-e királynői méltóságra? 15 Eszter ezt üzente vissza Mordokajnak: **16 Menj, és gyűjts össze minden zsidót, aki csak Súsánban található, és böjtöljetek értem! Ne egyetek és ne igyatok három napig se éjjel, se nappal! Én is ugyanígy böjtölök szolgálóleányaimmal, azután bemegyek a királyhoz a törvény ellenére is. Ha el kell vesznem, hát vesszek el! (szituációs etika és/vagy altruizmus?)**

Eszter 5

Három nap múlva Eszter királynői ruhába öltözött, és megállt a királyi palota belső udvarán, szemben a királyi palotával. A király éppen királyi trónján ült a királyi palotában, szemben a palota bejáratával. 2 Amint meglátta a király, hogy Eszter királyné ott áll az udvaron, kegyelmes volt hozzá, és kinyújtotta Eszter felé a kezében levő aranypalcát. Akkor odament Eszter, és megérintette a pálca végét. 3 A király megkérdezte tőle: Mi járatban vagy, Eszter királyné? Mit kívánsz? Még ha országom felét is, megkapod! 4 Eszter így válaszolt: Ha jónak látja a király, jöjjön el ma Hámánnal együtt arra a lakomára, amelyet rendeztem. 5 A király erre így szólt: Siessetek Hámánért, hogy teljesítsük Eszter kérését! Azután a király Hámánnal együtt elment a lakomára, amelyet Eszter rendezett. 6 Borozgatás közben így szólt a király Eszterhez: Mit kérsz? Megkapod! Mit kívánsz? Még ha az ország felét is, meglesz! 7 Eszter így válaszolt: Van kérésem és kívánságom. 8 Ha elnyertem a király jóindulatát, és jónak látja a király, hogy megadja kérésemet és teljesítse kívánságomat, jöjjön el a király Hámánnal együtt arra a lakomára, amelyet rendezek nekik. **MESESZERŰ** Holnap azután válaszolok arra, amit a király kért. 9 Azon a napon Hámán örömmel és jókedvűen távozott. Ám a király kapujában meglátta Hámán Mordokajt, aki nem kelt fel előtte, és nem rettegett tőle, úgyhogy előntötte Hámánt a méreg Mordokaj miatt. 10 Hámán azonban erőt vett magán, és hazament. Majd magához hívatta barátait meg feleségét, Zerest, 11 és elsorolta nekik Hámán, hogy milyen nagy a vagyona, mennyi fia van, és hogyan emelte őt a király nagyobb méltóságra minden vezető emberénél és királyi tisztviselőjénél. 12 Majd ezt mondta Hámán: Eszter királyné sem hívott meg mást arra a lakomára, amelyet rendezett, csak a királyt és engem, és holnapra is én vagyok hozzá hivatalos a királlyal együtt. 13 De mindebben semmi örömet nem lelhetem addig, amíg azt látom, hogy a zsidó Mordokaj ott ül a király kapujában! 14 Akkor ezt mondta neki a felesége, Zeres és a barátai: Csinálatni kell egy ötven könyök magas bitófát, reggel pedig mondd a királynak, hogy akasszák fel rá Mordokajt! Azután vígan mehetsz a királlyal a lakomára. Hámán helyeselte ezt a dolgot, és megcsináltatta a bitófát.

Eszter 6

Azon az éjszakán került az álom a királyt. Ezért megparancsolta, hogy hozzák elő a nevezetes történetek krónikáját, és olvassanak föl belőle a királynak. 2 És rátaláltak arra a följegyzésre, amely szerint Mordokaj följelentette Bigtánát és Terest, a király küszöbét őrző két udvarnokot, akik merényletet terveztek Ahasvérós király ellen. 3 A király megkérdezte: Milyen kitüntetést és méltóságot adtak ezért Mordokajnak? A király szolgálatára álló ifjak így feleltek: Semmit sem adtak neki. 4 Akkor ezt kérdezte a király: Ki van az udvarban? Hámán ugyanis éppen megérkezett a királyi palota külső udvarába, hogy megkérje a királyt, akasztassa föl Mordokajt arra a bitófára, amelyet neki állítottatott. 5 Az ifjak ezt felelték a királynak: Hámán áll itt az udvarban. A király így szólt: Jöjjön be! 6 Amikor Hámán bement, megkérdezte tőle a király: Mit kell tenni azzal az emberrel, akit ki akar tüntetni a király? Hámán azt gondolta magában: Ki más akarna kitüntetni a király, mint engem? 7 Azért ezt felelte Hámán a királynak: Annak

az embernek, akit a király ki akar tüntetni, 8 hozzanak királyi öltözetet, amilyenbe a király szokott öltözni, meg lovat, amilyenen a király szokott lovagolni, és tegyenek a fejére királyi koronát! 9 Adják át a ruhát és a lovat a király egyik legelőkelőbb főemberének! Öltöztessék föl azt az embert, akit a király ki akar tüntetni, lovagoltassák végig a város főterén, és ezt kiáltozzák előtte: Így tesznek azzal az emberrel, akit a király ki akar tüntetni. 10 Akkor a király ezt mondta Hámánnak: Siess, hozd azt a ruhát és lovat, amiről beszéltél, és tégy így a zsidó Mordokajjal, aki a király kapujában ül! Semmit se hagyj el abból, amit mondtál! 11 Ekkor Hámán fogta a ruhát és a lovat, felöltöztette Mordokajt, majd végiglovagoltatta a város főterén, és ezt kiáltozta előtte: Így tesznek azzal az emberrel, akit a király ki akar tüntetni. 12 Azután Mordokaj visszatért a királyi udvarba, Hámán pedig megszorodva és fejét betakarva hazasietett. 13 Majd elbeszélte Hámán a feleségének, Zeresnek meg összes barátjának mindazt, ami őt érte. Tanácsadói és a felesége, Zeres ezt mondták neki: Ha Mordokaj, aki miatt most megtántorodtál, valóban zsidó származású, akkor nem fogsz bírni vele, hanem végleg el fogsz bukni vele szemben. 14 Még beszélgettek, amikor odaértek a király háremőrei, és sietve elvitték Hámánt a lakomára, amelyet Eszter rendezett.

Eszter 7

A király Hámánnal együtt elment Eszter királynéhoz a lakomára. 2 A második napon megint megkérdezte a király borozgatás közben Esztertől: Mit kérsz, Eszter királyné? Megkapod! Mit kívánsz? Ha az ország felét is, meglesz! 3 Eszter királyné így válaszolt: Ha elnyertem a király jóindulatát, és ha jónak látja a király, azt kérem, **hogy az életemet, azt kívánom, hogy a népemet adják nekem!** 4 Mert eladtak engem és népemet, hogy elpusztítsanak, legyilkoljanak és megsemmisítsenek bennünket. Ha csak rabszolgáknak és rabszolganőknek adtak volna el bennünket, akkor néma maradtam volna, mert ilyen nyomorúságért nem illenék zaklatnom a királyt. 5 Ekkor Ahasvérós király ezt kérdezte Eszter királynétól: Ki az, és hol van az, aki arra mer gondolni, hogy ilyet tegyen? 6 Eszter így válaszolt: **Ez a gonosz Hámán az, a mi ádáz ellenségünk! Akkor Hámán megrettent a királytól és a királynétől.** 7 A király pedig haragosan abbahagyta a borivást, és kiment a palota kertjébe. Hámán azonban ott maradt, és könyörögni kezdett az életéért Eszter királynéhoz, mert látta, hogy a király már elhatározta a vesztét. 8 Amikor a király visszatért a palota kertjéből oda, ahol borozgattak, Hámánt Eszter pamlagára borulva találta. Ekkor így szólt a király: Még erőszakot is akar elkövetni a királynén itt nálam, a palotában?! Alig hagyta el ez a szó a király ajkát, Hámán arcát már be is takarták. 9 Harbóna pedig, a király egyik udvarnokja ezt mondta: Van itt egy bitófa is, ott áll Hámán házánál, ötven könyök magas. Hámán készítette annak a Mordokajnak, akinek a szava a király javát szolgálta. A király így szólt: Akasszátok föl arra! 10 Föl is akasztották Hámánt arra a bitófára, amelyet ő állíttatott Mordokajnak. Azután lecsillapodott a király haragja.

Eszter 8

Azon a napon Ahasvérós király Eszter királynénak adta Hámánnak, a zsidók ellenségének a házáat. Mordokaj pedig bemehetett a király elé, mert Eszter megmondta, hogy az ő hozzátartozója. 2 A király lehúzta pecsétgyűrűjét, amelyet visszavett Hámántól, és odaadta Mordokajnak. Eszter pedig Mordokajt Hámán házának a felügyelőjévé tette. 3 Azután ismét beszélt Eszter a királlyal, lába elé borult, és sírva kért kegyelmet tőle, hogy hiúsítsa meg az agági Hámán gonosz tervét, amelyet a zsidók ellen kigondolt. 4 A király kinyújtotta Eszter felé az aranypalcát. Eszter fölkelt, megállt a király előtt, 5 és ezt mondta: Ha jónak látja a király, ha jóindulattal van irántam, ha helyesnek tartja a király, és kedves vagyok neki, adjon ki egy iratot, hogy vonják vissza az agági Hámánnak, Hammedátá fiának a tervét tartalmazó leveleket, amelyeket azért írt, hogy valamennyi királyi tartományból kipusztítsák a zsidókat. 6 Mert

hogyan tudnám elnézni azt a veszedelmet, amely népemre vár, és hogyan tudnám elnézni rokonaim pusztulását? 7 Ahasvérós király így felelt Eszter királynénak és a zsidó **Mordokajnak: Hámán házát már Eszternek adtam, őt pedig felakasztották, mert kezet emelt a zsidókra. 8 Ti meg írjatok a király nevében, amit a zsidók érdekében jónak láttok, és pecsételjétek le a király gyűrűjével. Mert az az irat, amelyet a király nevében írtak, és a király gyűrűjével pecsételtek le, visszavonhatatlan.** 9 Akkor tehát hívták a királyi írnokokat a harmadik hónap, vagyis sziván hónap huszonharmadikán, és mindent Mordokaj parancsa szerint írtak meg a zsidóknak, a kormányzóknak, a helytartóknak és a tartományok vezetőinek Indiától Etiópiáig százhuszonhét tartományba, minden egyes tartománynak a saját írásával és minden egyes népnek a maga nyelvén; a zsidóknak is a maguk írásával és a maguk nyelvén. 10 Ahasvérós király nevében írták, és a király gyűrűjével pecsételtek le. Lovas futárokkal, akik a királyi ménes postalovain vágattak, leveleket küldtek, 11 amelyekben megengedte a király, hogy az egyes városokban lakó zsidók összegyűljenek életük védelmére, sőt hogy elpusztíthassák, legyilkolhassák és megsemmisíthessék azokat, akik a népek közül és a tartományokból rájuk támadnak a gyermekekkel és asszonyokkal együtt, vagyonukat pedig zsákmányként elvehessék. 12 Ahasvérós király minden tartományában ugyanazon a napon, a tizenkettedik hónap, vagyis adár hónap tizenharmadikán 13 az irat szövegét törvényként adták ki minden egyes tartománynak, közölve minden néppel, hogy legyenek készen a zsidók azon a napon, és álljanak bosszút ellenségeiken. 14 A futárok királyi postalovakra ülve lázas sietséggel indultak útnak a király parancsával, Súsán várában pedig kihirdették a törvényt. 15 Ezután Mordokaj bíborkék és hófehér királyi ruhában, nagy aranykoszorúval és fehér lenvászonból meg bíborvörös gyapjúból készített palástban távozott el a királytól, Súsán városa pedig ujjongva örvendezett. 16 **A többi zsidóra is felvirradt az öröm, vidámság és megbecsülés napja.** 17 Minden egyes tartományban és minden egyes városban, ahová csak a király törvényerejű parancsa eljutott, örültek, vigadtak, lakomáztak és ünnepeltek a zsidók. **Az ország lakossága közül sokan zsidókká lettek, mert elfogta őket a zsidóktól való rettegés.**

Eszter 9

„ELLENPOGROM” (SZA) Hol van itt az evangélium?

A tizenkettedik hónap, vagyis adár hónap tizenharmadik napján, amikor esedékessé vált volna a király törvényerejű parancsának a végrehajtása, és amelyen azt remélték **a zsidók ellenségei, hogy elbánhatnak velük, éppen fordítva történt a dolog, mert a zsidók bánhattak el azokkal, akik gyűlölték őket.** 2 Összegyűltek a zsidók Ahasvérós király összes tartományának a városaiban, és rátámadtak azokra, akik a vesztükre törtek. Senki sem tudott nekik ellenállni, mert az egész lakosságot elfogta a tőlük való félelem. 3 A tartományok összes vezetője, a kormányzók, a helytartók és a királyi hivatalnokok kedveztek a zsidóknak, **mert elfogta őket a Mordokajtól való félelem.** 4 Mordokaj ugyanis nagy ember lett a királyi palotában, és híre eljutott valamennyi tartományba. Sőt Mordokaj egyre nagyobb ember lett. 5 Akkor leverték a zsidók minden ellenségüket. **Fegyverrel vágták, gyilkolták és pusztították őket, és úgy bántak el gyűlölőikkel, ahogy csak akartak.** 6 Súsán várában is mészárlást rendeztek **a zsidók, és kiirtottak ötszáz embert,** 7 közöttük Parsandátát, Dalfónt és Aszpátát, 8 Pórátát, Adalját és Aridátát, 9 Parmastát, Ariszajt, Aridajt és Vajzátát. 10 **Legyilkolták Hámánnak, Hammedátá fiának, a zsidók ellenségének ezt a tíz fiát, de a zsákmányhoz nem nyúltak.** 11 Még azon a napon a király elé terjesztették, hogy hány embert gyilkoltak le Súsán várában. 12 Akkor ezt mondta a király Eszter királynénak: Súsán várában lemészároltak és kiirtottak a zsidók ötszáz embert, közöttük Hámán tíz fiát. Mit tehettek akkor a király többi tartományában? Mit kérsz még? Megkapod! Mit kívánsz még? Meglesz! 13 Eszter így válaszolt: Ha jónak látod, királyom, engedd meg holnap is a súsáni zsidóknak, hogy a mára szóló törvény szerint járjanak el! Hámán tíz fiát pedig akasszák föl! 14 A király megengedte, hogy így legyen. Súsánban

kihirdették tehát a törvényt, Hámán tíz fiát pedig fölakasztották. 15 Összegyűltek tehát a súsáni zsidók adár hónap tizennegyedik napján is, és lemészároltak Súsánban háromszáz embert, de a zsákmányhoz nem nyúltak. 16 A király tartományaiban élő többi zsidó is összegyűlt életük védelmére, hogy nyugton lehessenek ellenségeiktől. **Gyűlölők közül hetvenötezer embert mészároltak le, de a zsákmányhoz nem nyúltak.** 17 Ez adár hónap tizenharmadik napján történt. A tizennegyedik napon már nyugalomuk volt, ezért azt az evés-ivás és az öröm napjává tették. 18 **A súsáni zsidók azonban a hónap tizenharmadik és tizennegyedik napján is összegyűltek, ezért a hónap tizenötödik napján lett csak nyugalomuk, így ők ezt tették meg az evés-ivás és az öröm napjának.** **HÁTBORZONGATÓ** 19 Ezért tartják a vidéki városokban lakó vidéki zsidók adár hónap tizennegyedik napján az öröm és az evés-ivás ünnepnapját, amikor ajándékokat küldenek egymásnak. 20 Mordokaj leírta mindezeket az eseményeket. Majd levelet küldött mindazoknak a zsidóknak, akik Ahasvérós király tartományaiban laktak közel és távol, 21 és kötelezővé tette számukra, hogy évről évre tartsák meg adár hónap tizennegyedik és tizenötödik napját. 22 Mert ezek azok a napok, amelyeken a zsidók megnyugodhattak ellenségeiktől, és ez az a hónap, amelyen bánatuk örömmé, gyászuk pedig ünneplésre fordult. Tegyék azokat az evés-ivás és az öröm napjaivá, amikor egymásnak ajándékokat, a szegényeknek pedig adományokat küldenek. 23 A zsidók megfogadták, hogy máskor is megteszik, amit most először, úgy, ahogy Mordokaj megírta nekik. 24 Mert az agági Hámán, Hammedátá fia, aki minden zsidónak az ellensége volt, azt tervezte a zsidók ellen, hogy kiirtja őket. Ezért púrt, azaz sorsot vetett, hogy rettegésbe ejtse és kiirtsa őket. 25 De amikor Eszter bement a királyhoz, **az levélben parancsolta meg, hogy szálljon vissza Hámán fejére az a gonosz terv, amelyet a zsidók ellen kigondolt. Fel is akasztották fiaival együtt.** 26 Ezért nevezték el ezeket a napokat púrimnak a púr szóról. Ennek a levélnek a szövege alapján meg annak alapján, amit láttak és átéltek, 27 kötelezőnek fogadták el a zsidók, hogy sem ők, sem utódaik, sem a hozzájuk csatlakozók nem szüntetik meg, hanem megtartják ezt a két napot a kapott írás szerint és az **előírt időben minden esztendőben; 28 emlékezetben tartja és megünnepli ezeket a napokat minden nemzedék, minden nemzetség, minden tartomány és minden város. A púrimnak ezeket a napjait nem szüntetik meg a zsidók, és emlékük nem szűnik meg az utódok között sem.** 29 Eszter királyné, Abihajil leánya a zsidó Mordokajjal együtt igen nyomatékosan megírta egy második levélben, hogy a púrimra vonatkozó előírásokat tegyék kötelezővé. 30 Levelet küldtek minden zsidónak Ahasvérós birodalmának százhuszonhét tartományába, békét és biztonságot kívánva nekik, 31 hogy tegyék kötelezővé a megszabott időben a púrim-napok megtartását, ahogyan elrendelte nekik a zsidó Mordokaj és Eszter királyné, és ahogyan kötelezővé tették magukra és utódaikra nézve annak idején a böjtölést és a jajveszékelést. 32 Így erősítette meg Eszter parancsa a púrim előírásait, és feljegyezték azokat egy könyvbe.

Eszter 10

1 Ahasvérós király adót vetett ki a szárazföldön és a tenger szigetein. 2 **Minden nevezetes hőstette és Mordokaj nagyságának a leírása, akit kitüntetett a király, meg van írva a méd és a perzsa királyok történetének a könyvében.** 3 **Mert a zsidó Mordokaj második ember volt Ahasvérós király után, tekintélyes volt a zsidók között, és igen kedvelték honfitársai, mert népe javát kereste, és egész nemzetségének a boldogulásán munkálkodott.** **(S BOSSZUBÓL KEGYETLENÜL KIIRTOTTA MINDEN ELLENSÉGÉT...)**

Jób 1

Jób könyve szerkezete (Kerak):

https://kerak.hu/data/Dokumentumok/Szombatiskolak/2016/btan16_04.pdf

Prológus (1–2. fejezet)

1–2. fej. – Jób és családja. Sátán fogadása Jób ellen. Sátán csapásai. A barátok érkezése

II. Párbeszéd Jób és barátai között (3–31. fejezet)

a) 3–11. fej.: első kör

3. fej. – Jób első beszéde mély csüggedéséről (megátkozza születése napját)

4–5. fej. – Elifáz feddő szavai (4,12–21; álma, magánkinyilatkoztatása)

6–7. fej. – Jób másodszor szól súlyos szenvedéseiről

8. fej. – Bildád vádolja Jóbot (8,8; az „atyák” hagyományainak tekintélye)

9–10. fej. – Jób harmadszor: panasza Isten bánásmódja miatt

11. fej. – Cófár: felszólítás a megtérésre

11 Bevezetés

b) 12–20. fejezet: második kör

12–14. fej. – Jób először: kitart feddhetetlensége mellett

(14. fej.; halál, feltámadás)

15. fej. – Elifáz istentelenséggel vádolja Jóbot

16–17. fej. – Jób másodszor: elmarasztaló szavak a barátok kegyetlensége miatt

18. fej. – Bildád: csak a gonoszokra jön csapás

19. fej. – Jób harmadszor: a feltámadásba vetett hite

20. fej. – Cófár: a gonoszok jelen- és jövőbeli megbüntetése

c) 21–31. fej.: harmadik kör

21. fej. – Jób először: a gonoszok jólétéről

22. fej. – Elifáz: felhívás a megtérésre (utalás az özönvízre)

23–24. fej. – Jób másodszor: szeretne Isten előtt megjelenni (23,3–6; Jób hite)

25. fej. – Bildád: az ember nem igazulhat meg Isten előtt

26–31. fej. – Jób harmadszor, egyben leghosszabban: tapasztalatainak újbóli áttekintése, fenntartja ártatlanságát (29. fej. – utalások Jób életének korábbi szakaszaira) (Cófár kimarad)

III. Elihu beszédei (32–37. fejezet)

32–33. fej. – Bevezetés és első beszéd: elmondja új elméletét a szenvedésről („Isten többször szól”; „váltásdíjat találtam”)

34. fej. – Második beszéd: igyekszik igazolni Istent (fenntartó Isten)

35. fej. – Harmadik beszéd: vitatja azt, hogy Isten nem törődne Jóbbal

36–37. fej. – Negyedik beszéd: Isten igazságossága teremtményeivel való bánásmódjában; hatalmának megnyilatkozása a természetben

JÓB KÖNYVE¹²

IV. Isten válasza (38–41. fejezet)

38. fej. – Első válasz: a törvényeknek alávetett világmindenség kinyilatkoztatja Istent

39. fej. – Második válasz: az állatok élete is kinyilatkoztatja Istent

40–41. fej. – Harmadik válasz: a behemót (40. fej.) és a leviatán (41. fej.) is kinyilatkoztatja Istent

V. Befejezés (42. fejezet)

42. fej. – Jób elismeri Isten hatalmát, igazságosságát, imádkozik barátaiért; Isten helyreállítja Jób boldogságát.

A könyv nagyobb részét kitevő középső szakasz költői formában íródott. Ezért soroljuk Jób könyvét a Biblia ún. költői könyvei közé. Az öt költői könyv: Jób, Zsoltárok,

Példabeszédek, Prédikátor könyve és Énekek Éneke. Ennek lényege az, hogy az európai költészettől eltérően nem a hangok, hanem a gondolatok ritmusa érvényesül. Sok természetből vett kép, hasonlat is jellemzi ezt a költői stílust. Ugyanazt a gondolatot néha többször is megismétli, más-más hasonlatot alkalmazva.

1Élt Úc földjén egy Jób nevű ember. Feddhetetlen és becsületes ember volt, félté az Istent, és kerülté a rosszat. 2 Hét fia és három leánya született. 3 Hétezer juh, háromezer tevé, ötszáz igás ökör és ötszáz szamar volt a jószága, és igen sok szolgája volt. Ez az ember tekintélyesebb volt minden keleti embernél. 4 Fiai lakomát szoktak tartani, mindegyik a maga házában és a maga napján. Ilyenkor üzentek három nővérüknek, és őket is meghívták, hogy velük együtt egyenek-igyanak. 5 Amikor azonban a lakoma napjai sorra lejártak, értük küldött Jób, és megszentelte őket úgy, hogy korán reggel fölkel, és annyi égőáldozatot mutatott be, ahányan voltak. **Mert azt gondolta Jób: Hátha vétkeztek a fiaim, és káromolták Istent szívükben. Így szokott tenni Jób minden alkalommal.**

6 Történt egy napon, hogy az istenfiak megjelentek, és megálltak az Úr előtt. Velük együtt megjelent a Sátán is. 7 Az Úr megkérdezte a Sátánt: Honnan jössz? A Sátán ezt felelte az Úrnak: A földön barangoltam, ott jártam-keltem. 8 Erre ezt mondta az Úr a Sátánnak: Észrevetted-e szolgámat, Jóbot? Nincs hozzá fogható a földön: feddhetetlen és becsületes ember, féli az Istent, és kerülé a rosszat. 9 A Sátán így felelt az Úrnak: Megvan rá az oka, azért féli az Istent! 10 Hiszen te oltalmazod őt, a házáat és mindenét, amiye csak van! Keze munkáját megáldottad, és jószága elszaporodott a földön. 11 De nyújtsd csak ki a kezéd, és tedd rá mindarra, amiye van, majd káromol még téged! 12 Az Úr ezt felelte a Sátánnak: Mindenét a kezébe adom, csak rá magára nem vethetsz kezét! És eltávozott a Sátán az Úr elől.

13 Egyszer, amikor Jób fiai és leányai elsőszülött testvérük házában lakomáztak, borozgattak, 14 hírnök érkezett Jóbhoz, és így szólt: A marhák odakint szántottak, a szamarak pedig mellettük legelészték. 15 De a sábaiak rájuk rontottak, és elvitték őket, a legényeket pedig kardélre hányták. Csak én menekültem meg, hogy hírt adhassak neked. 16 Még beszélt, amikor érkezett egy másik, és így szólt: Tűz csapott le Istentől az égből, amely megégette és elpusztította a juhokat és a legényeket. Csak én menekültem meg, hogy hírt adhassak neked. 17 Még beszélt, amikor ismét érkezett valaki, és így szólt: A káldeusok három csapatban rajtaütöttek a tevéken és elvitték őket, a legényeket pedig kardélre hányták. Csak én menekültem meg, hogy hírt adhassak neked. 18 Még beszélt, amikor érkezett egy másik, és így szólt: Fiaid és leányaid elsőszülött testvérük házában lakomáztak, borozgattak. 19 De hirtelen erős szél támadt a pusztá felől, megrendítette a ház négy sarkát, az rászakadt a fiatalokra, és meghaltak. Csak én menekültem meg, hogy hírt adhassak neked. 20 Jób ekkor fölállt, megszagatta köntösét, és megnyírta a fejét. **Azután a földre esve leborult, 21 és így szólt: Meztelenül jöttem ki anyám méhéből, meztelenül is megyek el. Az Úr adta, az Úr vette el, áldott legyen az Úr neve!** 22 Még ebben a helyzetben sem vétkezett Jób, és nem követett el megbotránkoztató dolgot Isten ellen.

Jób 2

Történt egy napon, hogy az istenfiak megjelentek, és megálltak az Úr előtt. Velük együtt megjelent a Sátán is, és megállt az Úr előtt. 2 Az Úr megkérdezte a Sátánt: Honnan jössz? A Sátán ezt felelte az Úrnak: A földön barangoltam, ott jártam-keltem. 3 Erre ezt mondta az Úr a Sátánnak: Észrevetted-e szolgámat, Jóbot? Nincs hozzá fogható a földön. Feddhetetlen és becsületes ember, féli az Istent, és kerülé a rosszat. Még most is kitartóan feddhetetlen, bár felingereltél ellene, hogy ok nélkül tönkretegyem. 4 A Sátán azonban így válaszolt az Úrnak: Bőrért bőrt ad az ember, de az életéért mindent odaad! 5 Nyújtsd csak ki a kezéd, és tedd rá

csontjaira meg a húsára, majd káromol még téged! 6 Az Úr ezt felelte a Sátánnak: A kezedbe adom, csak az életét kíméld meg! 7 A Sátán eltávozott az Úr színe elől, és megverte Jóbot rosszindulatú fekélyekkel tetőtől talpig. 8 Jób fogott egy cserépdarabot, azzal vakarta magát, és hamuba ült. 9 A felesége ezt mondta neki: Még most is ragaszkodsz ahhoz, hogy feddhetetlen maradj? Átkozd meg Istent, és halj meg! 10 De ő így felelt neki: Úgy beszélsz te is, ahogyan a bolondok szoktak beszélni! Ha a jót elfogadtuk Istentől, a rosszat is el kell fogadnunk. Még ebben a helyzetben sem mondott Jób olyat, amivel vétkezett volna. 11 Amikor meghallotta Jób három barátja, hogy mennyi baj érte őt, eljöttek a lakóhelyükről: Elifáz Témánból, Bildád Súahból és Cófár Naamából. Megállapodtak egymással, hogyan elmennek hozzá, és részvétellel vigasztalják őt. 12 De amikor messziről megpillantották, alig ismertek rá. Hangosan sírni kezdtek, megszagatták köntösüket, és port szórtak a fejükre. 13 És mellette ültek a földön hét nap és hét éjjel; de egyik sem szólt hozzá egy szót sem, mert látták, hogy milyen nagy a fájdalma.

Jób 3

Végül aztán megnyitotta Jób a száját, és megátkozta születése napját. 2 Megszólalt Jób, és ezt mondta: 3 Vesszen el a nap, amelyen születtem, az éjszaka, mely tudta, hogy fiú fogant! 4 Legyen sötét az a nap, ne törődjék vele Isten odafönt, ne ragyogjon rajta napsugár! 5 Sötétség és homály vegye birtokába, felhő lakjon rajta, nappal is sötétség tegye rémisztővé! 6 Ragadja el vaksötétség azt az éjszakát! Ne kerüljön az év napjai közé, ne számítsák bele a hónapok számába egy napot, és képesek felingerelni a Leviatánt. 9 Sötétüljenek el alkonyatán a csillagok, hiába várjon világosságra, ne lássa meg a hajnal sugarait, 10 mert nem zárta be anyám méhének ajtaját, és nem rejtette el szemem elől a nyomorúságot! 11 Miért nem h! 7 Legyen az az éjszaka meddő, ne hallatsszon akkor örömujjongás! 8 Hozzanak rá rontást, akik meg tudnak átkozni altam meg, mikor megszülettem? Miért nem múltam ki, mikor anyám méhéből kijöttem?

12 Miért is vettek ölbe, és emlőkre, hogy szopjak? 13 Akkor most feküdnék, és élvezném a békét, aludhatnék, és nyugalمام volna 14 a föld királyaiival és tanácsosaival, kik köhalmokat építettek maguknak, 15 vagy a fejedelmekkel, akik aranyat gyűjtöttek, és ezüsttel töltötték meg házaikat. 16 Vagy miért nem ástak el, mint az elvetélt gyermeket, mint azt a csecsemőt, aki nem jöhetett élve a világra? 17 Ott megszűnik a bűnösök nyugtalansága, megnyugszanak, akiknek erejük ellankadt. 18 A foglyok ott mindnyájan nyugalmat találnak, nem hallják többé a hajcsárok hangját. 19 Egyforma ott nagy és kicsiny, a rabszolga is megszabadul urától. 20 Miért is ad a nyomorultnak világosságot, és életet annak, aki megkeseredett, 21 akik várják a halált, de hiába, pedig jobban keresik, mint a rejtett kincset, 22 akik örülnének és úgy ujjonganának, ha megtalálnák végre a sírt; 23 az útvesztőbe jutott embernek, aki elől Isten elzárt minden utat? 24 Mert mielőtt eszem, sóhajtozom, kitör belőlem az ordítás, mint a vízfolyás. 25 Mert amitől leginkább rettegetem, az szakadt rám, és amitől félttem, az ért utol engem. 26 Nem lelek pihenést, se csendességet; még meg sem nyugodhattam, és újra rám tör a remegés.

Jób 4

1 Megszólalt a témáni Elifáz, és ezt mondta: 2 Talán terhedre van, ha beszélni próbálok hozzád, de ki tudja itt magába fojtani a szót? 3 Hiszen másokat intettél, és a lankadt kezeket erősítetted. 4 A botladozót szavaid talpra állították, és a roskatag térdeket megerősítetted. 5 Most, hogy rajtad a sor, ellankadtál? Téged ér csapás, és megzavarodsz? 6 Nem ad bizodalmat istenfélelmed, és reménységet feddhetetlen életed? 7 Emlékezz csak: elpusztult-e valaki ártatlanul, és irtottak-e ki valahol becsületes embereket? 8 Ahogy én láttam, mindenki azt

aratja, aminek felszántott: hamisságot és vést, ha egyszer azt vetett. 9Isten leheletétől elpusztulnak, haragja szelétől semmivé lesznek. 10Elhallgat a hím oroszlán, nem bömböl többé, és kitörnek a fiatal oroszlán fogai. 11Elpusztul a hím oroszlán, mert nincsen zsákmánya, és elszélednek a nőstények kölykei. 12Titokzatos szavak jutottak el hozzám, suttogásukat épp csak felfogták füleim, 13éjszakai látomásoktól felizgatva, amikor mély álom száll az emberekre. 14Rettegés és reszketés fogott el engem, és rettegés töltötte el minden porcikám. 15Szellő simította végig az arcomat, felborzolódott a szőr testemen. 16Megáll, de nem ismerem fel, amit látok. Egy alak van a szemem előtt, halk hangot hallok: 17Igaz-e Isten előtt a halandó? Alkotója előtt tiszta-e az ember? 18Hiszen szolgáltaiban sem bízhat meg, angyalaiban is talál hibát. 19Hát még azokban, akik agyagházban laknak, amelynek alapja porban áll! Szétmorzsolják őket, mint a molyt, 20reggeltől estére összezúzzák őket, elmúlnak örökre anélkül, hogy bárki észrevenné. 21Összeomlik sátruk, meghalnak bölcsesség nélkül.

Jób 5

1Kiálts csak! Válaszol-e valaki? Melyik szenthez fordulsz? 2Mert az ostobát megöli a bosszúság, és a balgát halálba kergeti a heveskedés. 3Én magam láttam, hogy egy ostoba gyökeret vert, de hirtelen elkorhadt a lakóhelyén. 4Távol van fiaitól a segítség, eltapossák őket a kapuban, nem menti meg senki. 5Learatott gabonáját megeszi az éhező, még ha tövisek közé rejti is; vagyona után liheg a szomjazó. 6Nem a porból támad a hamisság, és nem a földből sarjad ki a vész, 7hanem az ember maga szüli a vést, melynek szikrái a magasba szállnak. 8De én az Istenhez fordulnék, Istenre bízom az ügyemet, 9aki hatalmas dolgokat művel kikutathatatlanul, csodás dolgokat megszámlálhatatlanul. 10Esőt ad a föld színére, vizet bocsát a mezőkre. 11Magasra emeli az alatt levőket, a gyászolókat oltalmazza segítségével. 12A ravaszkodók terveit megghiúsítja, nem alkot kezük maradandót. 13Saját ravaszságukkal fogja meg a bölcseket, és a cselszövők terve megghiúsul. 14Nappal is sötétben botorkálnak, tapogatóznak délben is, mint éjjel. 15Megszabadítja szájuk fegyverétől, az erős kezéből a szegényt. 16Így lesz reménysege a nincstelennek, a csalárdság pedig elnémul. 17Bizony boldog az az ember, akit Isten megfedd! A Mindenható fenytését ne vesd meg!

18Mert ő megsebez, de be is kötöz, összezúz, de keze meg is gyógyít.

5Móz 32,39

Most lássátok meg, hogy én vagyok, és nincs Isten kivülem! Én ölk és eleveníték, én sebesíték és én gyógyítok, és nincs, a ki kezemből megszabadítson.

1Sám 2,18

Mert ő megsebez, de be is kötöz, összezúz, de kezei meg is gyógyítanak

Jk 4, 12 Kb

Egy a törvényhozó, a ki hatalmas megtartani és elveszíteni: kicsoda vagy te, hogy kárhoztatod a másikat?

HÁROM ÉS FÉL ALKALOMMAL UGYANAZ (Jak nem egészen u.a.)

19Hatszor is megment a nyomorúságból, hetedszer sem ér veszedelem. 20Éhínségben megment a haláltól, háborúban a fegyveres kéztől. 21Nyelvek ostorától rejtve leszel, nem kell félned, hogy pusztulás szakad rád. 22Nevelsz a pusztuláson és az éhínségen, nem kell félned a vadállatoktól, 23mert a mező kövei is szövetségeseid, és a mezei vadakkal is békében élsz. 24Megéred, hogy békeség lesz sátradban, otthonodat vizsgálva semmiben sem lelsz hiányt. 25Megéred, hogy sok utódod lesz, és sarjadékok annyi, mint földön a fű. 26Érett korban térsz a sírba, ahogy a kévüket a maguk idejében betakarítják. 27Ezt kutattuk ki, így van ez! Hallgass rá, és jól jegyezd meg **ZSOLTÁRHANG!!**

Jób 6

1Ekkor megszólalt Jób, és ezt mondta: 2Bárcsak megmérnék elkeseredésemet, és szenvedésemmel együtt mérlegre tennék! 3Bizony, súlyosabb a tenger homokjánál, ezért voltak balgák a szavaim. 4**Mert a Mindenható nyilai vannak bennem, mérgüket issza lelkem, (?) és Isten rettentései sorban elérnek engem.** 5Ordít-e a vadszamár a fűben, bögg-e az ökör a takarmánya mellett? 6Megeszik-e az ízetlen ételt sótlanul, vagy van-e íze a nyers tojásnak? 7Érintésétől is iszonyodom: olyan az, mint a romlott étel. 8Bárcsak teljesülne kívánságom, és beteljesítené Isten reménységemet! 9Bárcsak úgy döntene Isten, hogy összezúz, kinyújtaná kezét, hogy elvágja életem fonálát! 10Akkor még lenne vigaszom, tudnék örülni a kíméletlen fájdalomban is, hogy nem tagadtam meg a szent Isten beszédét. 11Honnan vegyek erőt a várakozásra? Mi várhat még rám, hogy tovább reménykedjem? 12Nem vagyok olyan erős, mint a kő, nem ércből van a testem. 13Hát nem kapok segítséget? El van zárva tőlem a szabadulás? 14**Baráti szeretetre van szüksége a szenvedőnek, ha elhagyta is a Mindenható félelmét (Muntag, RJ-ék)** . 15Testvéreim hűtlenek, mint a patak, ahogyan a patakok vize eltűnik: 16előbb jégtől zavarosak, olvadó hó hömpölyög bennük, 17majd idővel visszahúzódnak, elapadnak, a hőségben fenéig kiszikkadnak. 18Letérnek útjukról a karavánok, de kietlen helyre jutnak, és elpusztulnak. 19Őket keresik Téma karavánjai, a sábai vándorok bennük reménykednek. 20De megszegyenülnek, amiért bennük bizakodtak, csalódnak, amint odaérnek. 21Így jártam most én is veletek: látjátok a borzalmat, és féltek. 22Mondtam-e, hogy adjatok valamit, vagy javaitokból adjatok ajándékot értem, 23hogy mentsetek meg az ellenség kezéből, váltsatok ki a zsarnokok kezéből? 24Tanítsatok, és elhallgatok, értessétek meg velem, miben tévedtem! 25Milyen fájdalmas az őszinte beszéd! De mire való örökös feddésetek? 26Szavaimért akartok megfeddeni? Hiszen a szélnek szól a kétségbeesett ember! 27Ti még az árvára is sorsot vetnétek, barátaitokra is alkudoznátok! 28Tekintsetek rám végre, szemetekbe csak nem hazudok! 29Hagyjátok abba, ne kövessetek el jogtalanságot! Hagyjátok abba, hisz nekem van igazam! 30Szólt-e nyelvem álnokságot? Nem érezné-e ínyem, mi okozhat romlást?

Jób 7

Csak küzdelem a halandó sorsa a földön, napjai úgy telnek, mint a napszámosé! 2 **Ahogyan a rabszolga eped az árnyék után, és a napszámos várja a munkabért,** 3 úgy jutottak nekem hiábavaló hónapok, nyomorúságos éjszakákkal fizettek ki engem. 4 Ha lefekszem, azt kérdelem: Mikor kelhetek fel? Hosszú az este, és tele vagyok nyugtalansággal hajnalig. 5 **Testemet férgek és porkéreg borítja, bőröm beforrad, majd kifakad újra.** 6 Napjaim gyorsabbak a takács vetélőjénél, és reménytelenül múlnak el. 7 **Gondold meg, hogy csak szellő az életem, szemem nem lát többé jót.** 8 **A szemek, amelyek eddig láttak, többé nem találnak; szemed engem keres, de én már nem vagyok.** 9 Eltűnik a felhő, tovaszáll: éppígy nem jön vissza, aki leszáll a holtak hazájába. 10 Nem tér vissza többé a házába, lakóhelyén sem tudnak róla többé.

DE PROFUNDIS

11 **Nem is tartóztatom meg a számat, beszélni fogok szorongó lélekkel, panaszkodni fogok keserű szívvel.** 12 Tenger vagyok-e vagy tengeri szörny, hogy órséget állítasz ellenem? 13 Mikor azt gondolom, hogy vigaszt nyújt az ágyam, panaszomat enyhíti fekhelyem, 14 akkor álmokkal rettentesz, látomásokkal rémítesz meg engem. 15 Inkább választom a fulladást, inkább a halált, mint e csontvázat. 16 Elég volt az életemből, nem kell tovább! Hagyj békén, hiszen csak leheletnyi az időm! 17 **Micsoda az ember, hogy ily nagyra tartod, és hogy így törődsz vele?** 18 **Minden reggel megvizsgálod, minden pillanatban próbára teszed. ZSOLT 8** 19 Miért nem veszed le rólam a szemed? Nyálamat sem engedted lenyelni? 20 Ha vétkeztem, mit követtem el ellened, emberek őrzője? Miért tettél a céltábláddá? Talán terhedre vagyok? 21 Miért nem bocsátod meg

vétkeket, miért nem nézed el bűnömet? Hiszen már a porban fekszem, amikor keresel, már nem leszek.

Jób 8

Akkor megszólalt a súahi **Bildád**, és ezt mondta: 2 Meddig beszélsz ilyeneket, meddig lesz heves szél szádnak beszéde? 3 Meghamisítja-e Isten a jogot, elferdíti-e a Mindenható az igazságot? 4 Ha fiaid vétkeztek ellene, hibájukért fizetett meg nekik. 5 De ha te Istent keresed, és a Mindenhatóhoz könyörögsz, 6 ha tiszta vagy és becsületes, most újra rád tekint, és helyreállítja otthonodat igazságodért. 7 Bár először kicsiny voltál, végül igen nagyvá leszel. 8 Kérdezd csak meg az előző nemzedéket, jegyezd meg, amit kikutattak az atyák! 9 Mi csak tegnap születtünk, és semmit sem tudunk, életünk csak árnyék a földön. 10 Majd ők tanítanak, és megmondják neked, tőlük származnak az értelmes szavak! 11 **Megél-e a nád a mocsáron kívül? Felnőhet-e víz nélkül a sás? 12 Előbb frissen zöldell, vágáshoz is zsenge, majd máris elszárad, minden fűnél előbb. 13 Így járnak azok, akik elfeledkeznek Istenről, az elvetemültek reménysége elvész. 14 Szétfoszlik bizakodásuk, bizodalomuk olyan, mint a pókháló. 15 Ha házára támaszkodik, nem marad meg, belekapaszkodik, de nem tud megállni. 16 Virul ugyan a napfényben, indája túlnő a kerítésen, 17 gyökerei átbújnak a kőrákason, megkapaszkodnak a kőhalomban is, 18 de ha kiirtják helyéről, még az is megtagadja őt: Nem is láttalak! 19 Ennyi volt élete öröme, azután mások nőnek helyette a földből. 20 Nem veti meg Isten a feddhetlent, és nem támogatja a gonosztevőket. 21 Megtölti még száját nevetéssel, és ajkaidat ujjongással. 22 Gyűlölöidet szégyen borítja el, és nem marad meg a bűnösök hajléka.**

VÉGIG TOBZÓDIK KÖLTŐI KÉPEKBEN!

Jób 9

Ekkor megszólalt Jób, és ezt mondta: 2 Igaz, tudom, hogy így van: hogy is lehetne igaza az embernek Istennel szemben? 3 Ha kedve támadna vele perbe szállni, ezer kérdés közül egyre sem tudna válaszolni. 4 Bölcs szívé és hatalmas erejű ő: ki tudna ellene szegülve épségben maradni? 5 **Hegyeiket mozdít el, és nem tudják, hogy ő forgatta föl haragjában. 6 Kimozdítja helyéből a földet, oszlopai is belerendülnek. 7 Ha parancsol a napnak, nem ragyog fel, és pecséttel zárja le a csillagokat. 8 Egymaga feszítette ki az eget, lépdél a tenger hullámhegyein. 9 Ő alkotta a Nagy Medvét és a Kaszáscsillagot, a Fiastyúkot és a Dél csillagait. 10 Hatalmas dolgokat művel kikutathatatlanul, csodás dolgokat megszámlálhatatlanul. 11 Elvonul fölöttem, de nem látom, elsuhan, de nem veszem észre. 12 Ha elragad valamit, ki akadályozhatja meg? Ki mondhatja neki: Mit teszel? 13 Isten nem fogja vissza haragját, meghunyászkodnak előtte Rahab segítői is. 14 Hát én hogy felelhetnék meg neki, hogy találhatnék megfelelő szavakat ellene? 15 Ha igazam volna, sem ellenkezhetnék vele; mint bírámhoz, könyörögnöm kellene. 16 Ha kiáltanék és válaszolna, akkor sem hinném, hogy figyel hangomra. 17 Hiszen viharral kerget engem, ok nélkül szaporítja sebeimet. 18 Nem hagyja, hogy lélegzethez jussak, keserúséggel tölt el engem. 19 Az erőszakra azt mondja: Nálam nincs erősebb! A törvénykezésre pedig: Ki merne bevádolni engem? 20 Ha igazam lenne is, bűnösnek mondana szája, ha feddhetetlen lennék is, hamisnak tartana. 21 Feddhetetlen vagyok! Nem törődöm magammal, megvetem az életemet. 22 Már úgyis mindegy, kimondom tehát: Véget vet feddhetetlennek és bűnösnek egyaránt. 23 Ha ostora hirtelen megöl valakit, ő csak gúnyolódik az ártatlan kétségbeesésén. 24 Bűnös ember kezébe jut az ország, elfedi a bírák arcát. Ki teszi ezt, ha nem ő? 25 Napjaim gyorsabbak a futárnál, elszaladnak, nem látnak semmi jót. 26**

Elsuhannak, mint a **sáscsónak**, vagy ahogyan a **sas lecsap zsákmányára**. 27 Ha ezt mondom: El akarom felejteni panaszomat, vidámra akarom változtatni arcomat, 28 megborzadok sok fájdalomamban. Tudom, hogy nem tartasz ártatlannak. 29 Ha tehát bűnös vagyok, minek fárasszam magam hiába? 30 **Ha hóban mosakodnám is, ha lúggal tisztítanám is kezemet, 31 akkor is sárba taszíthatsz, még ruháim is utálnának engem.** 32 Mert ő nem ember, mint én, akinek azt felelhetném: Vigyük bíró elé a vitánkat! 33 Nincs is köztünk döntőbíró, aki mindkettőnkre rátehetné kezét. 34 Ha levenné rólam vesszejét, és rettentése nem ijesztene, 35 akkor beszélnek, és nem félnék tőle, hiszen erre magamtól semmi okom sincsen.

Jób 10

1 Szívből megutáltam életem. Szabadjára engedem hát panaszom, hadd beszéljek keserű lélekkel! 2 Azt mondom Istennek: Ne tarts bűnösnek! **Add tudtomra, miért perelsz velem!** 3 Jó neked az, hogy sanyargatsz, hogy megveded kezed munkáját, a bűnösök terveinek pedig kedvezel? 4 Hát testi szemeid vannak neked, és annyit látsz te is, amennyit egy ember? 5 Olyanok napjaid, mint a halandóé? **szemrehányó kérdések** Olyanok éveid, mint az emberé? 6 Hiszen kutatod bűnömet, és keresed vétkeimet, 7 pedig tudod, hogy nem vagyok bűnös, de senki sem ment meg kezedből! 8 Kezed formált és alkotott engem, azután elfordulsz, és el akarsz pusztítani? 9 Emlékezz csak: úgy formáltál, mint egy agyagedényt, mégis újra porrá tennél? 10 Nem úgy öntöttél-e, mint a tejet, és nem úgy oltottál-e, mint a sajtot? 11 Bőrbe és húsba öltöztetted, csontokkal és inakkal szőttél át. 12 Élettel és szeretettel ajándékoztál meg, és gondviselésed őrizte lelkemet. 13 De titokban már akkor elhatároztad, tudom, eleve ez volt a szándékom: 14 ha vétkezem, te számon tartod, bűnöm alól nem mentesz föl engem. 15 Ha bűnös vagyok, jaj nekem! De ha igaz vagyok, akkor sem emelhetem föl fejem; állandó gyalázat a részem, folyton csak gyötrelmeket látok. 16 Ha mégis fölemelném, rám rontanál, akár egy oroszlán, és ellenem fordítanád csodás hatalmadat. 17 Kerítenél újabb tanúkat ellenem, bosszúságod pedig csak fokozódna: sorozatos támadásokat vezetnél ellenem. 18 Miért is hoztál ki anyám méhéből? Bár kimúltam volna, és szem ne látott volna! 19 Olyan lennék, mint aki nem is volt, akit az anyaméhéből vittek a sírba! 20 Úgyis rövid az időm! Ha megszűnnék a baj, és elmaradna tőlem, egy kissé felvidulnék, 21 mielőtt elmegyek oda, ahonnan nem térhetek vissza: a sötétség és a homály országába, 22 a vaksötét országba, a homály sötétjébe, ahol nincs rend, és még a napvilág is olyan, mint a sötét éjszaka.

Jób 11

Megszólalt a **naamá Cófár**, és ezt mondta: 2 Nem kell-e felelnünk e sok beszédre? A bőbeszédűnek legyen igaza? 3 Elnémíthatja-e fecsegésed az embereket? Gúnyolódsz, és nincs, aki megszegyenítsen? 4 Ezt mondtad: „Tanításom helyes, és ha megvizsgálsz, tisztának találsz!” 5 Bárcsak maga Isten szólalna meg, és nyitná meg ajkait veled szemben! 6 Kijelentené neked a bölcsesség titkait, amelyek az értelem számára felfoghatatlanok. Akkor megtudnád, hogy Isten elnézi bűneid egy részét. 7 Beleláthatsz talán az Isten titkaiba? Felérhetsz-e te a Mindenható tökéletességéhez? **NEM UGYANAZT MONDJA, AMIT AZ ÚR A LEGVÉGÉN?** 8 Magasabb az az égnél – mit kezdesz vele? Mélyebb a holtak hazájánál – mit is tudhatsz róla? 9 Terjedelme hosszabb a földnél és szélesebb a tengernél. 10 Ha valakit nyomon követ, elfog, és a bírák elé állít, ugyan ki akadályozhatja meg? 11 Hiszen ismeri a hitvány embereket, látja az álnokságot, pedig nem is figyel oda. 12 Az üresfejű ember is válhat értelmessé, a vadszamar csikója is születhet emberré! **SENKIBŐL MINDENKIVÉ** 13 Ha hozzá fordítod szívedet, és felé terjeszted kezedet, 14 ha álnokság tapad kezedhez, távolítsd el, ne engedd, hogy sátradbán csalárdság lakozzék

15 Akkor szégyen nélkül emelheted föl arcodat, erős leszel, és nem kell félned. 16 Elfelejtetted a nyomorúságot, úgy gondolsz rá, mint levonult vizekre. 17 Fényesebb lesz életed a déli verőfénynél, a sötétség is olyan lesz, mintha reggel volna. 18 Bizakodás tölt el, mert lesz reménységed, körülnézel, és nyugodtan lefekszel. 19 Ha leheveredsz, senki sem riaszt föl, sőt sokan hízelegnek neked. 20 De a bűnösök szemei elsorvadnak, menedékük elvész; reménységük csak az, hogy majd kilehelik lelküket.

Jób 12

Ekkor megszólalt Jób, és ezt mondta: 2 Azt hiszitek, ti vagytok az egész nép, és veletek kihál a bölcsesség? 3 Nekem is van annyi eszem, mint nektek, és nem vagyok alábbvaló nálatok. Ki ne tudna ilyesfélétet? 4 Nevetséges lettem barátaim előtt, mert Istenhez kiáltoztam meghallgatásért; bizony, nevetséges lett az igaz és feddhetetlen! 5 **A szerencsétlen ember megvetni való – gondolja, aki biztonságban él –, föl kell taszítani, ha megtántorodott!** 6 Nyugtuk van a pusztítóknak sátrukban, biztonságban élnek, akik ingerlik Istent, és akik azt hiszik, hogy Istent a markukban tartják. 7 Kérdezd csak meg a jószágokat, azok is tanítanak, és az égi madarakat, majd a tudodra adják! 8 Vagy elmélkedj a földről, az is tanít, a tenger halai is beszélnek neked. 9 Ki ne tudná mindezekről, hogy az Úr keze alkotta őket? 10 Az ő kezében van minden élőlény élete és minden ember lelke. 11 Hát nem kell a fülnek megvizsgálni a szavakat, ahogy az íny kóstolja az ételt? 12 Az öregemberek lennének a bölcsék, és a hosszú életűek mindig a megfontoltak? 13 **Istené a bölcsesség és hatalom, övé a tanács és az értelem.** 14 **Ha lerombol valamit, nincs, ki felépítse; ha valakit bezár, nincs, ki kiengedné.** 15 Ha elzárja a vizeket, kiszárad minden; ha nekiereszti, elpusztul a föld. 16 Tőle van az erő és a siker, hatalmában van a tévelygő és a tévelygésbe vivő. 17 **Tanácsadókat tesz bolonddá, és gúnyt űz a bírákból.** 18 **Királyok bilincseit oldja le, és béklyót fon kötélből a derekukra.** 19 **Papokat tesz bolonddá, hatalmasokat ügyefogyottá.** 20 Megbízhatók fogynak ki miatta a szóból, vének ítélőképességét ragadja el. 21 Előkelőkre zúdít megvetést, a hatalmasok fegyverét elveszi. 22 **Mély, sötét titkokat leplez le, napvilágra hozza a homályos dolgokat.** 23 Népeket tesz nagygyá, majd elpusztítja őket, népek határát terjeszti ki, azután elüzi őket. 24 **Megfosztja értelmétől az ország népének vezetőit, és engedi, hogy úttalan pusztában bolyongjanak.** **POLITIKA** 25 Sötétben tapogatóznak világosság nélkül, hagyja, hogy bolyongjanak, mint a részegek. **TOBZÓDIK A KÉPEKBEN ÉS A HASONLATOKBAN!**

Jób 13

Mindezt saját szememmel láttam, fülemmel hallottam, és megértettem. 2 Én is tudom, amit ti tudtok, nem vagyok alábbvaló nálatok. 3 Ezért a Mindenhatóval akarok beszélni, Istennel szemben akarok védekezni. 4 **Mert hazugságot koholtok ellenem, mindannyian mihaszna orvosok vagytok!** 5 **Bárcsak hallgatnátok végre! Legalább ebben bölcsnek tűnhetnétek!** 6 Hallgassátok meg védekezésemet, és figyeljetek ajkam ellenvetéseire! 7 Isten érdekében beszéltek álnokságot? Az ő érdekében beszéltek hamisságot? 8 Neki akarjátok pártját fogni, vagy Isten mellett perbe szállni? 9 Jó vége lesz-e, ha megvizsgál titeket? Becsaphatjátok-e, ahogyan becsapjátok az embereket? 10 Szigorúan megbüntet titeket, ha titokban személyválogatók vagytok. 11 Nem ijedtek meg fenséges voltától? Nem fog el benneteket rettegés? 12 **Jeles mondásaitok hamuba írt példázatok, sáncaitok agyagsáncok.** 13 Hallgassatok már el, hadd beszéljek én, bármi történnék is velem! 14 Miért szagatnám

fogaimmal testemet, miért tenném kockára életemet? 15 Hiszen megöl engem, nem is reménykedem; csak utaimat akarom védeni előtte. 16 Nekem már ez is szabadítás lenne, hiszen elvetemült ember nem kerülhet elé. 17 Azért most figyeljete szavamra, hallgassatok magyarázatomra! 18 Íme, előterjesztem ügyemet! Tudom, hogy nekem van igazam. 19 Van-e, aki perbe száll velem? Akkor elhallgatok, és jöjjön a halál! 20 Csak kettőt ne tégy velem, színed elől akkor nem rejtőzöm el: 21 vedd le rólam kezéd, és ijesztgetéssel meg ne rémíts engem! 22 Szólj hozzám, és én válaszolok, vagy én beszélek, és te felelj nekem! 23 Mi a bűnöm, mi a vétkem? Hitszegésem és vétkem ismertesd meg velem! 24 Miért rejtet el arcodat, miért tartasz ellenségednek? **25 Elsodort falevelet rémítesz, és száraz szalmaszálat üldözöl, 26 hogy ily sok keserűséget róttál rám, és ifjúkori bűneimért fizetsz meg nekem?! 27 Béklyót tettél a lábamra, szemmel tartod minden ösvényemet, még lábam nyomát is megjegyzed! 28 Korhadtan mállok szét, mint a molyrágta ruha.**

Jób 14

Az asszonytól született ember élete rövid, tele nyugtalansággal. 2 Kihajt, mint a virág, majd elfonnyad, árnyékként tűnik el, nem marad meg. 3 És te még így is rossz szemmel nézed, őt is a törvény elé idézed?! 4 Van-e tiszta ember, tisztátalanság nélküli? Nincs egyetlenegy sem. 5 Ha meg vannak határozva napjai, ha számon tartod hónapjait, ha határt szabnál neki, amelyet nem léphet át, 6 akkor légy hozzá elnéző, hogy nyugalma lehessen, míg eljön a várt pihenőnapja, mint a napszámosnak! 7 Még a fának is van reménysége: ha kivágják, újból kihajt, és nem fogynak el hajtásai. 8 Ha előregszik is gyökere a földben, ha elhal is a porban a csonkja, 9 a víz illatától kihajt, ágakat hoz, mint a facsemete. **10 De ha a férfi meghal, oda van egészen, ha kimúlik az ember, hová lesz? 11 Kifogyhat a víz a tóból, a folyó kiapadhat, sőt ki is száradhat, 12 de az ember nem kel föl, ha egyszer lefeküdt: az egek elmúltáig sem ébrednek föl, nem serkennek föl alvásukból.**

14 Ha meghal a férfiú, életre kelhet-e? Akkor egész küzdelmes életemen át is tudnék várni, míg csak a fordulat be nem következik. 15 Szólnál hozzám, és én válaszolnék, kívánczónál kezéd alkotása után. 16 Akkor még lépteimre is vigyáznál, de nem tartanád számon vétkemet. 17 Lepecsételt zsákban volna minden vétkem, bűneimet pedig eltörölnéd. 18 De még a hegy is ledől, és szétomlik, a kőszikla is elmozdul helyéről; 19 a köveket a víz lecsiszolja, árszél elsodorja a föld porát: így teszed semmivé a halandó reményét. 20 Hatalmaskodol rajta szüntelen, és el kell mennie. Eltorzítod arcát, és úgy bocsátod el. 21 Ha tisztességre jutnak fiai, ő nem tudja; ha semmibe veszik őket, nem veszi észre. 22 Teste csak saját fájdalmait érzi, lelke csak önmagát gyászolja.

Jób 15

1 Megszólalt a témáni Elifáz, és ezt mondta:

ELIFÁZ

2 Szólhat-e a bölcs, ha tudása légből kapott, és csak keleti széllel fújta fel magát? 3 Érvelhet-e haszontalan beszéddel és semmit érő szavakkal? 4 Te már az istenfélelmet is semmibe veszed, adós maradsz a hódolattal Isten színe előtt. 5 A bűn tanítja erre a szádat, és a ravaszkodók nyelvét választottad. 6 Saját szád nyilvánít bűnössé, nem én, és az ajkaid vallanak ellened. 7 Talán te születéltől először az emberek között, és előbb keletkeztél a halmoknál? 8 Talán

kihallgattad **Isten tanácskozását**, és magadhoz ragadtad a bölcsességet? 9 Mit tudsz, amit mi nem tudunk? Ugyan mihez értesz, amire ne volnánk képesek? 10 Ősz is meg öreg is akad közöttünk, jóval idősebb apádnál. 11 Kevésnek tartod Isten vigasztalását és a hozzád szelíden szóló beszédet? 12 Miért ragadtattad el magad, és miért villognak szemeid, 13 hogy szabadjára engeded Isten ellen dühödöt, és ily szavakat ejtesz ki a szádon? **14 Hogyan lehetne tiszta a halandó, és igaz ember az, ki asszonytól született?** 15 Hiszen még szentjeiben sem bízhat, a **meny sem elég tiszta a szemében.** 16 Mennyivel kevésbé az utálatos és romlott ember, aki úgy issza az álnokságot, mint a vizet! 17 Tanítalak téged, hallgass rám, mert amit tapasztaltam, azt beszélem el, 18 amit **bölcsek hirdettek, nem titkolva azt, ami atyáiktól való.** 19 Egyedül nekik adatott ez az ország, és közöttük nem járt idegen. 20 Egész életében gyötrődik a bűnös, az erőszakos ember évei meg vannak számlálva. 21 Minden hang rémíti, ami fülébe jut, béke idején tör rá a pusztító. 22 Maga sem hiszi, hogy elkerülheti a sötétséget, mert fegyver leselkedik rá. 23 Kenyér után bolyong, hogy merre találna. Tudja, hogy nem kerüli el a sötétség napját. 24 Szorongató szükség ijesztgeti, erőt vesz rajta, mint rohamozó király, 25 mert Isten ellen nyújtotta ki kezét, a Mindenhatóval szemben hősködött. 26 Leszegett fejjel rohant ellene, szegekkel sűrűn kivert pajzsával. **27 Mivel zsír fedi az arcát, és haj rakódott a tomporára,** 28 pusztulásra szánt városokban lakott, házakban, ahol nem szabad lakni, mert romhalmazzá lesznek. 29 Nem gazdagodik meg, nem marad meg vagyona, és nem hajlik földig a kalásza. 30 Nem kerüli el a sötétséget, hajtásait hőség szárítja el, Isten lehelete messze elsodorja. 31 Ne bízzék hiábavalóságban, mert csalódik: hiábavalóságot kap helyette cserébe. 32 Időnap előtt vége lesz, ágai nem zöldellnek tovább, 33 úgy jár, mint a szőlő, amely ledobja az éretlen szemeket, és mint az olajfa, amely elhullatja virágát. 34 Mert az elvetemültek közössége terméketlen, és tűz emészti meg a vesztegetéssel szerzett sátrakat. 35 Nyomorúságot fogannak, és bajt fognak majd szülni; méhükben csalódás érlelődik.

Jób 16

Akkor megszólalt Jób, és ezt mondta:

JÓB

2 Ilyesfélét eleget hallottam. **Nyomorúságos vigasztalók vagytok mindnyájan!** 3 Vége lesz-e már az üres beszédnek? Vagy mi bajod van, hogy így válaszolsz? 4 Én is tudnék úgy beszélni, mint ti, csak volnátok az én helyemben! Tudnék én is szép szavakat mondani nektek, csóválhatnám gúnyosan a fejemet. 5 Szavaimmal erősíthetnélek titeket, ajkaim részvételével nyugtatgatnálak. 6 Attól, hogy beszélek, nem enyhül fájdalmam, de ha abbahagyom, akkor sem múlik el; 7 mostanra teljesen kimerített. Elpusztítottad egész családomat. 8 Megragadtál! Tanúvá lett, ellenem támadt, engem vádol elesett állapotom. 9 Haragja marcangolt és üldözött engem. Fogait csikorgatja ellenem, villogó szemekkel néz rám ellenségem. 10 Feltátották ellenem szájukat, gyalázkodva arcul vertek, együtt vonulnak ellenem.

11 **Isten kiszolgáltat engem** az álnokoknak, és a bűnösök kezébe juttat. LXX

παρέδωκεν γάρ με ὁ κύριος εἰς χεῖρας ἀδίκου, ἐπὶ δὲ ἄσεβέσιν ἔρριψέν με·

FONTOS! Párhuzamos Jézus kiszolgáltatottságával, Jób – Jézus előképe!

παράδιδωμι - átad, kiszolgáltat, elárul; A παράδιδωμι igét az Újszövetség gyakran használja Jézus szenvedésével kapcsolatban, de ugyanez az ige szerepel ott is, ahol Jézus tanítványainak a kiszolgáltatásáról van szó, akik ilyen módon maguk is Jézus szenvedésében részesülnek (pl. Lk 21,12; Pálról: Acs 21,11; 28,17). A szó jelentheti: valamilyen hatóságnak, törvényszéknek átadni, börtönbe vetni, halálra adni, tehát a test átadása kifejezheti a vértanúságot is.

12 Nyugalomban éltem, de ő összetört. Nyakon ragadott, és szétzúzott, céltáblának használt engem. 13 Mindenfelől záporoznak nyilai; felhasítja veséimet kíméletlenül, epémet kiontja a földre. 14 Rést rés után tör rajtam, és rám rohan, mint valami hős. 15 Varrott zsákruhát húztam a bőrömrre, porba hajtottam büszkeségemet. **JÓB NYELVÉBEN SOKKAL TÖBB A KÉP, MINT ELIFÁZÉBEN!** 16 Arcom a sírástól kivörösödött, szempilláimon a halál árnyéka ül. 17 Pedig nem tapad kezemhez erőszak, és imádságom tiszta. 18 Föld, ne fedd be véretem, ne némuljon el segélykiáltásom! 19 Most is van tanúm a mennyben, és kezesem fenn a magasságban. 20 Saját barátaim csúfolnak! **Könnyek között tekintek Istenre, 21 hogy igazolja a férfiút Istennél, és az embert felebarátjával szemben. 22 Mert ez a néhány esztendő eltelik, és én nem térek vissza az ösvényről, amelyen elmegyek.**

Jób 17

Lelkem összetört, napjaim peregnek, vár rám a temető! 2 Bizony, gúnyolódásban van csak részem, gáncsoskodásaik miatt le sem hunyom a szemem. 3 Tedd meg, vállalj értem kezességet! Ki más kezeskednék értem? 4 **Mert szívükből eltávolítottad az értelmet, azért nem engeded fölülkerekedni őket. 5 Mások előtt prédával dicsekszik, miközben elsorvadnak fiai: 6 így tett példázattá az emberek előtt; olyan lettem, mint akit arcul köptek. ÉZS, JÉZUS** 7 Tekintetem elhomályosodott a bosszúság miatt, minden tagom olyan, mint az árnyék. 8 Elszörnyednek ezen a becsületesek, és az ártatlan felindul az elvetemült miatt. 9 De az igaz ragaszkodik a maga útjához, és aki tiszta kezű, annak megnő az ereje. 10 De jöjjetek csak mindnyájan újra, úgysem találok bölcslet köztetek! 11 Napjaim elmúltak, szétfoszlottak terveim, szívemnek vágyai. 12 Ők az éjszakát nappallá akarják változtatni, mintha a világosság közelebb lenne, mint a sötétség. 13 Ha abban kell reménykednem, hogy a holtak hazája a házam, a sötétségben vetettem meg az ágyam, **14 ha a sírgödröt kell atyámnak neveznem, a férgeket pedig anyámnak és nővéremnek,** 15 hol van akkor az én reménységem? Ki láthat itt reménysugárt? 16 Velem száll le a holtak hazájába, ha majd együtt a porba hanyatlunk.

Jób 18

1 Megszólalt **a súahi Bildád**, és ezt mondta: 2 **Meddig finomkodunk még itt a szavakkal?** Gondolkozzatok el, és aztán szálljunk vitába vele! 3 Miért tartasz bennünket állatnak, és miért nézel ostobának? 4 Ha magadat marcangolod haragodban, talán elpusztul miattad a föld, és elmozdul helyéről a kőszikla? 5 Bizony, kialszik a bűnösök világossága, tűzük lángja nem ragyog. 6 Elsötétül sátrában a világosság, mécsese kialszik mellette. 7 Erőteljes léptei megrövidülnek, saját tervei okozzák bukását. 8 Mert lába hálóba gabalyodik, és kelepcebe kerül. 9 **Sarkát csapda ragadja meg, és hurok feszül rá. 10 Hurok van elrejtve számára a földön, és csapda az ösvényén.** 11 Körös-körül félelmek rémítik, és kergetik lépten-nyomon. 12 Éhesen várja a nyomorúság, és készen áll a veszedelem, hogy elbuktassa őt. 13 Darabonként rágja le bőrét a kór, darabonként rágja le róla a halálos betegség. 14 Kirángatják biztonságos sátrából, és elhajtják a borzalmak királya elé. 15 Sátrában nem az övéi lagnak, lakóhelyére kénkövet szórnak. 16 Alul elszáradnak gyökerei, és felül lefonnyad az ága. 17 Emlékezete eltűnik a földről, és nem emlegetik nevét az utcán. 18 Világosságból sötétségbe taszítják, a föld kerekességéről elúzik. 19 Utódja és sarjadéka nem lesz népe között, senkije sem marad lakóhelyén. 20 Végnapján elszörnyednek a nyugaton lakók, és iszonyat fogja el a keleten lakókat. 21 Bizony, így jár az álnokok hajléka, annak lakóhelye, aki nem akar Istenről tudni.

Jób 19

Akkor **megszólalt Jób**, és ezt mondta: **2 Meddig kínozzátok még lelkemet, és zúztok-típortok szavaitokkal? 3 Már tízszer is gyaláztatok engem. Nem szégyellitek, hogy így gyötörtök? 4 Ha valóban tévedtem is, énrajtam marad a tévedésem. 5 Ha valóban fölény akartok kerekedni, és rám akarjátok bizonyítani a gyaláztatot, 6 akkor pedig tudjátok meg, hogy Isten nyomorított meg, és ő kerített hálójába engem. 7 Ha erőszak miatt kiáltozom, nem kapok választ. Segítségért kiáltok, de nem véd a törvény. 8 Eltorlaszolta utamat, nem mehetek tovább, sötétbe burkolta ösvényeimet. 9 Dicsőségemtől megfosztott, levette fejemről a koronát. 10 Letördelt körös-körül, elpusztulok; kitepte reménységemet, mint valami fát. 11 Fellángolt ellenem haragja, és ellenségének tekintett engem. 12 Együtt támadtak csapatai, utat törtek ellenem, táborot vertek sátram körül. 13 Rokonaimat eltávolította mellőlem, ismerőseim egészen elidegenedtek tőlem. 14 Szomszédaim elhagytak, ismerőseim elfelejtettek. 15 A házamban élők és szolgálóleányaim idegennek tartanak, rám sem ismernek többé. 16 Szolgámnak kiáltok, de nem válaszol, még ha könyörgök is neki. 17 Feleségem undorodik leheletemtől, testvéreim iszonyodnak tőlem. 18 Még a kisgyermek is megvetnek, kicsúfolnak, ahogy föltápászkodom. **MÁR NINCS GYERMEKE, EZÉRT SEM LEHET LITERÁLISAN ÉRTELMEZNI.** 19 Utál minden bizalmas barátom. Akiket szerettem, ellenem fordultak. 20 Csont és bőr már csak az egész testem, ínyem is elsorvadt a fogaim körül. 21 Könyörüljete, könyörüljete rajtam, barátaim, mert Isten keze vert meg engem! 22 Miért üldöztök, mint Isten, miért nem unjátok még a marcangolást? 23 Bárcsak leírnák szavaimat, bárcsak följegyeznék egy könyvbe, 24 vas íróvesszővel és ólommal minden időkre kősziklába vésnék! **25 Mert én tudom, hogy az én megváltóm él, és utoljára megáll a por fölött,** 26 és ha ez a bőröm szertefoszlik is, testem nélkül is meglátom az Istent. 27 Saját magam látom meg őt, tulajdon szemeim látják meg, nem valaki más, bár veséim is megemésztetnek. 28 Ha ezt kérdezitek: Mivel kényszerítsük őt, hogy megtaláljuk bajának a gyökerét, 29 akkor rettegjete a fegyvertől! Mert a harag fegyveres büntetést szül, hogy megtudjátok, van ítélőbíró.**

Jób 20

Megszólalt **a naamáí Cófár**, és ezt mondta: **2 Azért kényszerít ingerültségem feleletre, és amiatt van nyugtalanság bennem, 3 mert megszegényítő kioktatást hallok. De értelmes lelkem megadja a választ. 4 Tudod-e azt, hogy ősidőktől fogva, amióta csak ember került a földre, 5 a bűnösök vigadozása nem tarthat sokáig, és az elvetemültek öröme csak egy pillanat? 6 Ha az égig nőne is büszkesége, és a felleget érne is feje, 7 semmivé lesz örökre, mint a ganéj, és akik látták, majd ezt kérdik: Hová lett? 8 Elrepül, mint az álom, és nem találják. Eltűnik, mint az éjszakai látomás. 9 Nem ragyog már rá senkinek a szeme, lakóhelyén többé nem törődnek vele. 10 Fiai a nincstelenek kedvében járnak, mert megszerzett vagyonát vissza kell szolgáltatnia. 11 Ha ifjúi erőtől duzzadtak is tagjai, az vele együtt a porba hanyatlik. **12 Ha édes szájában a gonoszság, és nyelvével szopogatja azt, 13 ha sajnálja lenyelni, és ínyénél tartogatja, 14 eledele átváltozik gyomrában, viperaméreggé lesz benne. 15 Gazdagságot nyelt, de kihányja, hasából is kihajtja az Isten. 16 Vipera mérget szívja, áspiskígyó marása gyilkolja meg, 17 hogy ne gyönyörködjék a folyóvizekben, a tejjel és mézzel folyó patakokban. 18 Vissza kell hogy adja, amit felhalmozott, nem élvezheti, felvásárolt vagyonának sem tud majd örülni. 19 Hiszen tönkretette, cserbenhagyta a nincsteleneket. Házat rabolt, de nem építheti majd tovább. 20 Mivel gyomra nem tudta, mi az elég, értékeit nem mentheti meg. 21 Falánksága semmit sem hagyott meg, ezért nem lesz tartós a jóléte. 22 Bár nagy bőségben él, szorult helyzetbe jut, egyszerre sújt le rá az összes nyomorúság. 23 Amikor meg akarja tölteni a hasát, rábocsátja izzó haragját, záporként hullatja rá evés közben. 24 Amikor vasfegyver elől menekül, ércíjjal lövik át. 25 Kirántja, és kijön a hátából, csillogó nyíl az epéjéből. Rémület fogja el. 26 Sűrű sötétség lesz az****

osztályrésze, tűz emészti meg, amelyet nem ember szított. Aki sátrában megmaradt, azt is veszedelem éri. 27 Leleplezi bűnét az ég, és ellene támad a föld. 28 Házának jövedelmét elhurcolják, szétfolyik Isten haragja napján. 29 Ezt kapja a bűnös ember osztályrészul az Istentől, ezt örökli beszédéért Istentől. FANTASZTIKUSAN ERŐS FIZIOLÓGIAI KÉPEK A GAZDAGSÁG, MOHÓSÁG LÉNYEGÉRŐL, ANNAK ÖNPUSZTÍTÓ EREJÉRŐL.

Jób 21

Akkor megszólalt Jób, és ezt mondta: 2 Hallgassátok meg figyelmesen szavamat, ezzel vigasztaljatok! 3 **Tűrjétek el, ha én is beszélek, és miután beszéltem, majd gúnyolódhattok.** 4 **Hiszen nem emberek miatt panaszkodom, nem ok nélkül türelmetlenkedem!** 5 Forduljatok felém, szörnyedjétek el, és tegyétek kezeteket a szátokra! 6 Ha csak rágondolok is, megrémülök, és reszketés fogja el testemet. 7 Miért maradhatnak életben a bűnösök? Magas kort érnek el, sőt meg is gazdagodnak. 8 Utódaik előttük jutnak jómódra, sarjadékaik szemük láttára. 9 Házukban béke van, nem kell rettegniük, nincs rajtuk Isten vesszeje. 10 Bikája hág, és nem hiába, tehene ellik, és nem vetél el. 11 Kieresztik kisfiaikat, mint a juhokat, és ugrándoznak gyermekeik. 12 Dob és citera mellett énekelnek, és síp hangjánál örvendeznek. 13 Jólétben töltik napjaikat, és csendesen szállnak le a holtak hazájába. 14 Azt mondták Istennek: Távozz tőlünk, nem akarunk tudni utaidról! 15 Mert kicsoda a Mindenható, hogy szolgáljuk, és mi hasznunk abból, ha hozzá folyamodunk? 16 Pedig jólétük nincs a kezükben. A bűnös tanácsoktól távol tartom magam! 17 Ugyan, hányszor alszik ki a bűnösök mécsese, hányszor éri veszedelem őket, és oszt nekik pusztulást az Isten haragja, 18 vagy lesznek olyanok, mint a szél hordta törek, és mint a pelyva, melyet elragadott a forgószél?! 19 Vagy fiainak tartogatja a veszedelmet Isten? Neki fizessen meg, hogy ő maga érezze! 20 Lássá meg saját szemével romlását, és igya ő a Mindenható izzó haragját! 21 Mert mit törődik azzal, mi lesz majd utána a háza népével, ha leteltek hónapjai? 22 **Senki se oktassa az Istent, hiszen a magasság lakói fölött is ő ítélkezik!?** 23 De hiszen meghal az egyik ereje teljében, minden gondtól mentesen, boldogan, 24 lágyéka csupa háj, csontjaiban zsíros a velő, 25 a másik pedig meghal keserű lélekkel, mert nem élvezhetett semmi jót; 26 egyformán a porba kell feküdniük, és ellepik őket a férgek. 27 Látjátok, ismerem gondolataitokat és az ellenem szótt fondorlatokat. 28 Mert azt kérdezitek: „Hol van az előkelők háza, hol van a sátor, ahol a bűnösök laknak?” 29 Hát nem kérdeztétek meg azokat, akik utazni szoktak, és nem ismeritek intéseiket, 30 hogy a veszedelem napját távol tartja Isten a gonosztól, és a harag napja elkerüli őt? 31 Ki veti szemére dolgait, ki fizet meg neki tetteiért? 32 Kikísérik őt a temetőbe, sírhalmát körülállják. 33 Édesek neki a sírgödör hantjai, hisz sok ember vonult ki utána, meg előtte is számtalan. 34 **Miért akartok hát hiábavalósággal vigasztalni engem? Válaszaitok magva szintiszta hazugság.**

Jób 22

1Megszólalt a témáni Elifáz, és ezt mondta: 2Használhat-e az ember Istennek? Hiszen csak önmagának használ az okos. 3Mi öröme telik a Mindenhatónak abban, hogy te igaz vagy? Van-e haszna abból, hogy te feddhetetlenül élsz? 4Talán azért fenyít téged, mert féled őt, ezért száll perbe veled? 5Bizony sok gonoszságod van, és bűneidnek se vége, se hossza! 6Hiszen ok nélkül vettél embertársaidtól zálogot, és meztelenre vetköztetted őket. 7A szomszárjád nem adott vizet, az éhezőtől megtagadtad a kenyeret. 8A hatalmaskodó az ország, a kiváltságosok laknak benne. 9Az özvegyeket üres kézzel bocsátottad el, az árvák karjait összetörted. 10Ezért vannak körülötted csapdák, és hirtelen rémület száll rád. 11Rádtör a sötétség, amelyben nem látsz; vízáradat borít el. 12Mennyei magasságban van az Isten! Nézd, milyen magasan ragyognak a csillagok! 13És te azt kérdezted: „Mit tudhat az Isten? A sötét felhő mögül tehet-e igazságot?”

14Sűrű felhők takarják el őt, nem lát, és csak az ég peremén járkál.” 15Az ősidők ösvényét akarod követni, amelyet álnok emberek tapostak, 16akik időnap előtt ragadtattak el, és alapjukat elmosta az ár? 17Azt mondták Istennek: Távozz el tőlünk! – azt gondolva, hogy semmit sem tehet a Mindenható, 18hisz házukat javaival töltötte meg. – A bűnösök e gondolata távol legyen tőlem! – 19Ám meglátják majd az igazak, és örülnek, az ártatlan pedig így fogja kigúnyolni őket: 20Bizony, kiirtották ellenségeinket, tűz emészti meg még maradékukat is!

Jóbnak meg kell térnie

21Légy bizalommal Istenhez, békülj meg vele, mert ennek jó eredménye lesz. 22Fogadd el szájából a tanítást, és szívleld meg mondásait! 23Ha megtérsz a Mindenhatóhoz, felépülsz. Ha eltávolítod az álnokságot sátradból, 24porba dobod az aranyat, patakkövek közé az ófiri aranyat, 25akkor a Mindenható lesz az aranyad és szintiszta ezüstöd. 26Akkor majd megleled örömed a Mindenhatóban, és arcodat Istenhez emeled. 27Ha könyörögsz hozzá, meghallgat, te pedig teljesíted fogadalmadat. 28Amit eltervezel, sikerülni fog, világosság ragyogja be utadat. 29Ha megaláztak, mondd ki, hogy gőgös voltál, mert azon segít Isten, aki lesüti a szemét. 30Még azt is megmenti, aki nem ártatlan: Ha tiszta lesz a kezed, megmenekülsz.

Jób 23

1Ekkor megszólalt Jób, és ezt mondta: 2Most is csak lázongás, ha panaszkodom, kezemmel kell elfojtanom sóhajtásomat. 3Bár tudnám, hogy hol találom Istent! Elmennék a trónusáig, 4eléje terjeszteném ügyemet, tele lenne szám szemrehányással, 5hogy megtudjam, milyen szavakkal válaszol, és hogy megértssem, mit is mond nekem: 6teljes erővel perel-e majd velem, vagy meghallgat figyelmesen? 7Becsületes emberként vitatkoznék vele, és végleg fölmentene engem a bírám. 8De ha kelet felé megyek, nincsen ott, ha nyugat felé, nem veszem észre. 9Ha északon működik, nem látom, ha délre fordul, ott sem láthatom. 10De ő tudja, milyen úton járok: ha megvizsgál, kiderül, hogy arany vagyok. 11Szorosan járok a nyomában, az ő útján maradok, nem térek le róla. 12Ajkának parancsából nem engedek, keblembé zártam szája mondásait. 13De ő hajthatatlan – ki is téríthetné el a szándékától? Véghezviszi, amit lelke kíván. 14Bizony, beteljesíti, amit kiszabott rám. Ilyesfélét gyakran szokott tenni. 15Ezért rémület fog el színe előtt, ha csak rágondolok is, megrettenek tőle. 16Mert Isten csüggesztette el a szívemet, a Mindenható rémített meg engem. 17Mert nem a sötétség miatt kell elnémulnom, nem az arcomat borító sűrű homály miatt.

Jób 24

Miért nincsenek a Mindenhatónál ítéletre fenntartott idők, miért nem láthatják ítéletének napjait, akik őt ismerik? 2Elmozdítják a határokat, nyájakat rabolnak el, és azt legeltetik. 3Az árvák szamarát elhajtják, az özvegyek ökrét elviszik zálogul. 4Lekergetik az útról a szegényeket, minden elesettnek meg kell lapulnia az országban. 5Úgy élnek, mint vadszamarak a pusztában: kimennek, hogy munkájukkal harapnivalót keressenek, mert a pusztaság ad kenyeret gyermekeinek. 6A bűnösök mezejéről szereznek takarmányt, és az ő szőlőjükben szedegetnek. 7Meztelenül hálnak, ruhátlanul, még hidegben sincs takarójuk. 8Zivatar áztatja őket a hegyekben, a sziklához lapulnak, mert nincs más menedékük. 9Letépik az emlőről az árvát, és a szegény csecsemőjét elviszik zálogul. 10Meztelenül járnak, ruhátlanul, és éhezve hordják a kévét. 11Mások házánál préselnek olajat, taposnak a borsajtókban, mégis szomjaznak. 12A városban haldoklók nyögnek, megsebzettek kiáltanak segítségért, de Isten nem törődik ezzel. 13Vannak, akik a világosság ellenségei lettek, nem ismerik útjait, nem maradnak ösvényein. 14Virradat előtt kel föl a gyilkos, hogy megölje az elesettet és a szegényt, a tolvaj pedig éjjel. 15A házasságtörő szeme az alkonyatot lesi: Senki szeme ne vegyen észre – gondolja, és lepellel takarja el arcát. 16Sötétben törnek be a házakba, nappal bezárkóznak, nem

akarnak tudni a világosságról. 17Mert mindnyájuknak a sűrű sötétség a reggelük, hiszen megszokták a rémítő, sűrű sötétséget.

18Gyorsan eltűnnek a víz színén, birtokuk átkozott lesz az országban, nem tér be többé a szőlőskertekbe. 19Szárazság és hőség elnyeli a hó levét, a holtak hazája pedig azokat, akik vétkeztek. 20Még az anyaméh is elfelejti őt, férgek csemegéje lesz. Senki sem emlékszik rá többé, összetörik az álnokság, mint a fa. 21Mert bántalmazza a meddőt, aki nem szült, és az özvegyel nem tesz jót. 22Isten erejéből nyer időt az erős; ha most még áll is, nem marad majd így egész életében. 23Biztonságot ad neki és támaszt, de szemmel tartja útjait. 24Fölemelkednek, de egy kis idő múlva nincsenek, alászállnak, elenyésznek, mint bárki más, levágják őket, mint a kalászkodat. 25Nem így van-e? Ki hazudtolhatja meg, ki tehetné semmivé szavamat?

Jób 25

1 Megszólalt a súahi Bildád, és ezt mondta: 2 Istené a hatalom és a rettenetes, ő szerez békességet fenn a magasságban. 3 Csapatait nem lehet megszámolni; kire ne ragyogna világossága? 4 Isten előtt lehet-e igaz a halandó, lehet-e tiszta az, aki asszonytól született? 5 Nézd a holdat: még az sem elég ragyogó, szemében még a csillagok sem fényesek. **6 Hát még a halandó, ez a féreg, és az ember fia, ez a pondró? worm**

Jób 26

1 Ekkor Jób megszólalt, és ezt mondta: 2 Segítettél-e az erőtlennek, támogattad-e a tehetetlen karját? 3 Adtál-e tanácsot az oktalannak, hasznos volt-e sok tanításod? 4 **Ki által mondtad el szavaidat, kinek a lelke beszélt belőled?** 5 Megremegnek az árnyak, amelyek a vizek alatt nyugszanak. 6 A holtak hazája leplezetlen Isten előtt, nincs eltakarva az enyészet helye. 7 Ő terítette északot a kietlenség fölé, függesztette ki a földet a semmiség fölött. **8 Fellegekbe zárta a vizeket, nem hasad meg a felhő alattuk. 9 Eltakarta trónusát, felhőt terjesztett ki fölötte.** 10 Határt szabott a vizeknek ott, ahol a világosság találkozik a sötétséggel. 11 Az egek oszlopai meginognak és megrendülnek fenyegetésétől. 12 Erejével fölriasztotta a tengert, értelmével széttúzta Rahabot. 13 Leheletétől kiderült az ég, kezével átdöfte a gyors kígyót. 14 Pedig ez csak a szegélye útjának, és milyen halk az a szó, amelyet meghallunk belőle! Ki tudná hát felfogni hatalmas tetteinek mennydörgő szavát?!

Jób 27

Jób folytatta beszédét, és ezt mondta: 2 Az élő Istenre mondom, aki megfosztott igazamtól, és a Mindenhatóra, aki megkeserítette lelkemet, 3 hogy amíg csak lélegzem, és Isten lehelete van bennem, 4 nem szól ajkam álnokságot, nem mond nyelvem hamisságot. 5 Távol legyen tőlem, hogy igazat adjak nektek! Míg csak meg nem halok, nem engedek feddhetetlenségemből. 6 Igazamhoz ragaszkodom, nem hagyom, egyetlen napomért sem bánt a lelkiismeret. 7 Úgy járjon ellenségem, mint a bűnös ember, és aki ellenem támad, mint az álnok. 8 Mert van-e reménye az elvetemültnek, ha véget vet neki Isten, és számon kéri tőle életét? 9 Meghallgatja-e Isten a kiáltását, amikor végszükségbe kerül? 10 Lelheti-e örömét a Mindenhatóban? Segítségül hívhatja-e bármikor az Istent? 11 Hadd tanítsalak benneteket Isten hatalmáról! Nem tartom titokban a Mindenható tervét. 12 Hiszen mindnyájan látjátok! Miért beszéltek hát hiábavalóságot? 13 Ez jut a bűnös embernek Istentől, ilyen örökséget kapnak az erőszakoskodók a Mindenhatótól: 14 Ha sok gyermeke lesz is, fegyver vár rájuk, a kenyérnek is szűkében lesznek utódaik. 15 Maradékukat dögvész viszi sírba, özvegyei nem siratják őt. 16

Ha annyi ezüstöt halmozna is fel, mint a por, és úgy rakná egymásra ruháit, mint más a vályogtéglát: 17 összehordta, de az igazak öltik majd magukra, az ezüstön pedig az ártatlanok osztoznak. 18 Háza, amelyet épített, mint a molyfészek, vagy mint a lombsátor, melyet a csósz készít. 19 Gazdagon fekszik le, de többé ezt nem teszi: mire fölnyitja szemét, már nem lesz semmije. 20 Rémület lepi meg, mint az árvíz, éjjel ragadja el a forgószelet. 21 Fölkapja a keleti szél, és ő elmegy, elragadja őt lakóhelyéről. 22 Dobálja kíméletlenül, futva menekül előle. 23 Összezsapják tenyerüket miatta, és fölszisszennek lakóhelyén.

Jób 28

Az ezüstnek megvan a bányája, az aranyak is a helye, ahol mossák. 2 A vasat a földből hozzák elő, a rezet pedig kőzetből olvasztják. 3 Véget vet az ember a sötétségnek, és végigkutatja sorra a sűrű homályban és sötétségben rejlő köveket. 4 Aknát törnek lakatlan helyen, **elfeledett tájon, ahol senki sem jár, abban függnek, himbálóznak, messze az emberektől.** 5 A föld, amelyből kenyér terem, odalent olyan, mintha tűz pusztította volna. 6 A zafir kőzetben található, az arany pedig rögöcskében. 7 Ösvényét nem ismeri a ragadozó madár, a sólyom szeme sem pillantja meg. 8 Nem járnak ott vadállatok, az oroszlán sem lépked rajta. 9 A legkeményebb követ is megmunkálja, a hegyek tövét is földúlja az ember. 10 A sziklákban folyosót hasít, és felkutatja valamennyi kincsét. 11 A beszivárgó víz útját eltömi, és napvilágra hozza, ami rejtve van. 12 De a bölcsesség hol található? Hol van az értelem lelőhelye? **GYÖNYÖRŰ KÉPEK ÉS RENDIVŰL SOK KÉRDÉS** 13 Nem ismeri értékét a halandó, nem található az élők földjén. 14 A mélység ezt mondja: Nincs bennem! A tenger ezt mondja: Nálam sincsen! 15 Nem lehet megvenni színaranyért, nem lehet árát ezüstben kimérni. 16 Nem fizethető meg Ófir aranyával, sem drága ónixszal vagy zafírral. 17 Nem ér föl vele az arany és az üveg, arany ékszerekért sem kapható cserébe. 18 Szóba sem jöhet a korall és a kristály: a bölcsesség drágább kincs az igazgyöngyöknél. 19 Nem ér föl vele az etióp topáz, színaranyal sem lehet megfizetni. 20 Honnan jön tehát a bölcsesség? Hol van az értelem lelőhelye? 21 Rejtve van minden élő szeme előtt, az ég madarai elől is el van takarva. 22 Az enyészet helye és a halál így szól: **Csak hírért hallottuk fülünkkel.** 23 Isten ismeri az ahhoz vezető utat, ő tudja annak lelőhelyét. 24 Mert ő ellát a föld pereméig, mindent lát az ég alatt. 25 Amikor megszabta a szél erejét, és megállapította a vizek mértékét, 26 megszabta az eső rendjét és a mennydörgő viharfelhő útját, 27 akkor megtekintette és számba vette, elkészítette és megvizsgálta a bölcsességet. 28 Az embernek pedig ezt mondta: Íme, az Úr félelme a bölcsesség, és a rossz elkerülése az értelem.

Jób 29

1 Jób folytatta beszédét, és ezt mondta: 2 Bárcsak olyan volnék, mint amilyen hajdan, mint mikor még Isten vigyázott rám! 3 Amikor mécsese világított fejem fölött, sötétben is az ő világosságánál járhattam; 4 mint amilyen ifjúkorom idején voltam, amikor Istennel közösségben élhettem sátramban; 5 amikor még velem volt a Mindenható, és körülöttem voltak gyermekeim; 6 amikor lépteim tejszínben fürödtek, és mellettem a kősziklából is patakokban ömlött az olaj. 7 Amikor a városkapuhoz mentem, és elfoglaltam helyemet a téren, 8 ha megláttak az ifjak, hátrahúzódtak, az öregek pedig fölkeltek, és állva maradtak. 9 A vezető emberek a beszédben megálltak, és szájukra tették a kezüket. 10 A fejedelmek hangja elnémult, és nyelvük az ínyükhöz tapadt. 11 Aki csak hallott rólam, boldognak mondott, és aki csak látott, jó bizonyosságot tett rólam. 12 Mert megmentettem a segítségért kiáltó nincstelent és az árvát, akinek nem volt támasza. 13 Az elhagyatott áldása szállt rám, és az özvegy szívét felvidítottam. 14 Igazságot öltöttem magamra, jogosságom palástként és süveggént borított be engem.

RUHA szimbóluma FT KHKT, 17-19

A következőkben a „ruha” képi megjelenítésére irányítjuk figyelmünket, amely – mint látni fogjuk – megfelel „Isten igazsága” fogalmának. A ruha „izomorfizmusát” tanulmányozva láthatjuk majd be, hogy a „kérügma”, az üzenet kibontásához nincsen mindig szükségünk történeti analízisre.

Ézsaiás próféta könyvében ezt olvassuk:

„Mindnyájan olyanok lettünk, mint a tisztátalanok, minden igazságunk olyan, mint a szennyes ruha.” (64,5)

Az emberi igazságot Ézsaiás a szennyes ruhához hasonlítja. Ricoeur hosszasan fejtegeti, hogy a héber gondolkodásban milyen érzéki erővel jut kifejezésre a bűn szimbóluma a mocskban, a szennyben, a fertőzöttségben, a tisztátalanságban. Isten lényege szerint szent és tiszta, s hozzá képest bármelyik ember is szennyesnek, foltosnak tűnik. A görögök képtelenek voltak a bűnt ilyen drasztikus naturalizmussal kifejezésre juttatni.

Jób szenvedése is azt igazolja,

hogy a legmagasabb emberi igazság és bölcsesség is csak foltos ruhaként jelenhet meg Isten szentségének és igazságának vakító fényében.

„Ha hóvízzel mosakodom is meg, ha szappannal mosom is meg kezeimet: akkor is posványba mártanál engem és az én ruháim utálnának engem.” (9,30-31)

A ruha az igaz létformának a jelképe. Dávid zsoltárában ezt olvassuk:

„Papjaid öltözzenek igazságba, híveid pedig ujjongjanak.” (132,9.)

Látjuk tehát több helyen is, hogy maga az „igazság” mint „ruha” jelenik meg a bibliai metaforikus nyelvben, „Isten igazsága” pedig abban a mozgó képben, vagy verbális metaforában jut kifejezésre, hogy Isten ruhát ad az embernek. Isten igazsága ugyanis „ige”, azaz cselekedet.

Isten mindig a kezdeményező, a cselekvő és az öltöztető: ő adja „ruhája szárnyát” a mezítelen Jeruzsálemre (Ez 16,8). Isten kegyelmének megnyilvánulása a tiszta ruha ajándéka. Zakariás próféta víziójában a Sátán által vádolt Józsuá főpap „piszkos ruhában” állt az angyal előtt, de Isten levette róla a piszkos ruhát, díszes ruhába öltözteteti és turbánt tesz a fejére: „Nézd, elvettem bűnödöt és díszes ruhába öltöztetlek téged.” (3,4)

Már az Ószövetségben megjelenik az a kép, hogy a kezdeményező és az öltöztető Isten nem más mint maga a „vőlegény” és a megigazitott ember pedig a díszbe öltöztetett menyasszony.

Ennek örömét szólaltatja meg Ézsaiás:

„Örvendezvén örvendek az Úrban, örüljön lelkem az én Istenemben, mert az üdv ruháival öltöztetett fel engem, az igazság palástjával vett engemet körül, mint vőlegény, aki pap módon ékíti fel magát; és mint menyasszony, aki felrakja ékességeit.” (61,19)

A királyi menyegzőről szóló példázatban pedig arról szól Jézus, hogy a király kiutasítja a menyegzőről azt, akin nincsen menyegzői ruha (Mt 22,11-12). A menyegzői ruha az Isten előtti méltó állapot jelképe, s csak ennek védettségében fogad Isten bennünket a vacsorán. Ezt a ruhát ő adta Krisztus feláldozásában, s az ember csak ebben a ruhában, vagyis a Krisztusba vetett hittel válhat igazzá, csak a menyegzői ruhában jelenhet meg a király színe előtt: „a Krisztusba vetett hit által van igazságom Istentől a hit alapján” (Fil 3,9). Az Istentől kapott fehér ruha Isten igazságának és a hit általi megigazulásnak a közös jelképe.

Az Istentől kapott ruhára a hitre azonban vigyázni kell: a ruha bemocskolása a hit tragikus kudarcát jelzi: „Íme, eljövök mint a tolvaj: boldog, aki vigyáz és őrzi az ő ruháját, hogy ne járjon mezítelenül és ne lássák a szégyenét. (Jel 16,15). Jelenések

könyvének hetedik fejezetében olvasunk Isten népének megpecsételéséről, a szimbolikus száznegyvennégyezer emberről:

„Akkor felele egy a Vének közül és monda nékem:

ezek, akik a fehér ruhákba vannak öltözve kik és honnét jöttek?” (7,13)

A válasz egy páratlan paradoxon: képi nyelven, érzéki erővel jeleníti meg nekünk a megváltás és a megigazultság misztériumát.

„És ezek mondák néki: Uram, Te tudod; és monda nékem: ezek azok, akik jöttek a nagy nyomorúságból és megmosták az ő ruháikat a bárány vérében.” (7,14)

Végezetül pedig a Bárány menyegzőjének a képében a menyasszonynak (Egyház) „megadatott, hogy felöltözzék fényes tiszta gyolcsba”. S mint sok más kép a Jelenések könyvében a fényes tiszta gyolcs is azonosítást nyer: „Ez a gyolcs a szentek igaz cselekedeteit jelenti” (19,8). A hittől elválaszthatatlan, az azzal összeforrott vagyis „igaz” cselekedetekről van itt szó.

Mondanivalónkat összefoglalva elmondhatjuk, hogy a Biblia érzékletes ruha-szimbóluma egyszerre jelenti Isten igazságát, mint az értünk hozott áldozatával, s egyszerre a hívő ember erre adott válaszát: hitét és cselekedetét.

Krisztusban az Isten emberi ruhát vett fel azért, hogy a Krisztusban élő emberre ezáltal isteni ruhát adhasson.

15 A vaknak szeme voltam, és lába a sántának. 16 Atyja voltam a szegényeknek, és az ismeretlen ügyét is jól megvizsgáltam. 17 Összetörtem az álnok állkapcsát, és fogai közül kihúztam a zsákmányt. 18 Azt gondoltam, hogy fészkekkel együtt halok meg, és mint a fénixmadár, sokáig élek. 19 Gyökerem a vízig nyúlik, ágaimra éjjel harmat száll. 20 Dicsőségem ifjú marad, akárcsak én, íjam is folyton megújul kezemben. 21 Figyelmesen hallgattak rám, elnémultak, ha tanácsot adtam. 22 Beszédem után nem szóltak tovább, szavam harmatként hullott rájuk. 23 Úgy vártak engem, ahogyan az esőt, ahogy tátott szájjal a tavaszi esőt lesik. 24 Ha rájuk nevettem, nemde bízni kezdtek, ha derűs volt az arcom, ők sem szomorkodtak. 25 Én döntöttem el, mikor mit tegyenek, és én ültem élükön; úgy laktam közöttük, mint a katonái közt a király, mint aki gyászolókat vigasztal. **UBI SUNT?**

Jób 30

Most azonban kinevetnek engem, akik fiatalabbak nálam, akiknek az apját annyira sem becsültem, hogy juhászkutyáim közé soroljam. 2 Mire mentem volna kezük erejével? Hiszen életerejük odalett. 3 Ínségtől és éhségtől legyengülve a kopár földet rágják a már régen elpusztult pusztaságon. 4 Vadsóskát tépnek a bokrok mellett, és rekettyegyökér a kenyerük. 5 Kiközösítik őket, és rájuk kiáltanak, mint a tolvajokra. **6 Völgyek szakadékaiban kell lakniuk, a föld és a sziklák üregeiben. 7 A bokrok között kiáltoznak, bogáncskórók alatt gyülekeznek. 8** Esztelen senkiházik, akiket korbáccsal vertek ki az országból. 9 És most ezek gúnyolódnak rajtam, és köszörülik rajtam a nyelvüket. 10 Utálkozva húzódnak el tőlem, és nem átaltnak arcomba köpni. 11 Meglazította Isten íjamon a húrt, és megalázott engem, ezért bánnak velem zabolátlanul. 12 Jobb felől csöcselék támad rám, lábamnak gáncsot vetnek, és pusztulásom útját egyengetik. 13 Ösvényemet felszaggatják, romlásomon fáradoznak, és nincs, aki megfékezze őket. 14 Mint valami széles résen, úgy törnek ellenem: romba dőlt falak közt zúdulnak rám. 15 Rémület tört rám, és úgy űzte el méltóságomat, mint a szélvész; boldogságom eltűnt, mint a felleg. **16 Fogytán van már a lelkieróm, a nyomorúság napjai tartanak fogva. 17** Éjszaka nyilallnak csontjaimban, és kínjaim nem csillapodnak. **18 Hatalmas**

erővel kapta el ruhámat, szorosan átkarolt derekamnál fogva, 19 és belevert a sárba; hasonló lettem a porhoz és a hamuhoz. 20 Segítségért kiáltok hozzád, de te nem válaszolsz. Ott állok előtted, de észre sem veszel. 21 Kegyetlenné váltál irántam. Erős kézzel üldözöl engem. 22 Fölemelsz, és elsodorsz a széllel, szétmállasztasz a viharban. 23 Jól tudom, hogy halálba viszel, abba a házba, ahol minden élő találkozik. 24 De a roskadozó nem nyújthatja ki a kezét? Aki veszélyben van, nem kiálthat segítségért? 25 Nem sírtam-e azért, kire nehéz napok jártak? Nem volt-e lelkem szomorú a szegény miatt? 26 Bizony, jót reméltem, de rossz következett. Világosságot vártam, és sűrű homály jött. 27 Nyugtalanság tört rám, mely nem csillapodik; elértek a nyomorúság napjai, 28 feketén járok, de nem a nap hevétől. Fölkelek, és segítségért kiáltok a gyülekezetben. 29 A sakálok testvére lettem és a struccok társa. 30 Bőröm megfeketedett, és hámlik le rólam, csontom pedig ég a láz miatt. 31 Citerám gyászosan szól, sípom síró hangon.

Jób 31

Szövetséget kötöttem a szememmel, hogy ne tekintsen a szüzekre.

Kesck Szövetséget szabtam szemeimnek; hogy nem tekintek hajadonra.

URK Szövetségre léptem a szememmel, hogy ne nézzen a lányokra

JCh habe einen Bund gemacht mit meinen augen / das ich nicht achtet auff eine Jungfraw

I made a covenant with mine eyes; why then should I think upon a maid?

2 Mi lett volna akkor osztályrészem Istentől onnan fentről, vagy örökségem a Mindenhatótól a magasságból? 3 Hiszen veszedelem vár az álnokra, szerencsétlenség a gonosztevőkre! 4 Jól láthatja utaimat Isten, és számon tarthatja minden lépésemet.

HA MONDATOK!

5 Ha hamisságban jártam, és lábam csalásra sietett, 6 mérjen meg engem hiteles mérleggel, és megtudja Isten, hogy feddhetetlen vagyok. 7 Ha lépteim a jó útról letértek, ha szívem a szememet követte, vagy kezemhez szenny tapad, 8 más egye meg, amit vettem, és ami nekem sarjadt, tépjék ki tövestül!

9 Ha szívem asszony után bolondult, és leselkedtem felebarátom ajtajánál,

10 másnak öröljön a feleségem, és mások hajoljanak rá.

IMIT

Ha szívem elesábítottatta magát asszony miatt, felebarátom ajtaján leskelődtem: 10 másnak öröljön a feleségem és mások hajoljanak reá;

KI 9 Ha asszonyért bomlott a szívem; és felebarátom ajtaján leselkedtem: 10 feleségem másnak öröljön; és mások térdeljenek föléje

KNV

Vajon bomlott-e szívem asszony után? És leselkedtem-e barátom ajtajánál? 10 Akkor feleségem más cédája legyen, és mások hajoljanak föléje! Vajon bomlott-e szívem asszony után?

SZIT

9 Ha hagytam, hogy szívemet asszony behálózza, és ha leskelődtem más ember ajtaján, 10 akkor feleségem hadd öröljön ?? másnak, s hajoljanak fölé idegen emberek!

LUTH

HAT sich mein hertz lassen reitzen zum Weibe / vnd habe an meines Neheften thür gelauret. 10 So müffe mein Weib von einem andern geschendet werden / vnd andere müffen sie beschlaffen.

KJV

If mine heart have been deceived by a woman, or if I have laid wait at my neighbour's door; 10 Then let my wife grind unto another, and let others bow down upon her.

11 Mert fajtalan dolog ez, és bírák elé való bűn. 12 Olyan tűz ez, amely az enyészet helyéig leér, és minden jövedelmemet gyökerestül pusztítja el. 13 **Ha** semmibe vettem szolgálóm vagy szolgálóleányom igazát, amikor vitájuk támadt velem, 14 mitévő lennék, **ha** rám támadna Isten, mit felelnék neki, ha számon kérné? 15 Nem az alkotta-e őt is, aki engem az anyaméhben? Nem ugyanaz formált-e bennünket az anyaölből? 16 **Ha** megtagadtam a nincstelének kívánságát, és az özvegy szemeit epedni engedtem, 17 **ha** falatomat egymagam ettem meg, és az árva nem evett belőle, 18 akit ifjúságom óta apjaként neveltem, és úgy vezetgettem, mint aki anyám méhéből való, 19 **ha** elnéztem, hogy az elesett ruhátlan, és a szegénynek nincs takarója, 20 **ha** nem áldhatott engem, mert dereka juhaim gyapjától fölmelegedett, 21 **ha** az árva vagyónára rátettem kezemet, mert láttam, hogy a kapuban segítségemre vannak, 22 akkor essék le vállam a lapockámról, törjön le tőből a karom! 23 Hiszen rettegtem Isten csapásától, és fenségét nem bírom elviselni. 24 **Ha** reménységemet aranyba vettem, és azt gondoltam, hogy csak a színaranyban bízhatom, 25 **ha** annak örültem, milyen gazdag vagyok, és mennyi mindent tudtam szerezni magamnak, 26 **ha** néztem a napvilágot, hogyan ragyog, és a holdat, hogy milyen pompával halad, 27 **ha** csak titokban is olyan bolondságot tettem, hogy csókot hintettem feléjük kezemmel, 28 ez is bírák elé való bűn volna, mert megtagadtam volna az Istent odafönt. 29 Nem örültem gyűlölőm vesztének, nem ujjongtam, ha baj érte, 30 nem szoktam számmal vétkezni, átkot kérve valakire. 31 Nem mondhatták sátram vendégei, hogy valaki nem lakott jól nálam hússal. 32 Nem hált jövevény az utcán, ajtómat kitártam az átutazó előtt. 33 **Ha** emberi módon eltitkoltam vétkeim, keblembe rejtve bűnömet, 34 bizony, akkor tarthatnék a nagy tömegtől, retteghetnék a nemzetségek megvetésétől, hallgatnék, és az ajtón sem lépnék ki. **35 Bárcsak meghallgatna valaki! Íme, ez a végszóm: Válaszoljon a Mindenható, írjon vádiratot, mint vádlóm! 36 Bizony, én azt a vállamra venném, és a fejemre kötném, mint koronát. 37 Lépteim számát is megmondanám neki, mint egy fejedelem, úgy járulnék elé. 38 Ha a termőföldem ellenem kiáltott, és barázdái együtt siránkoztak, 39 ha termését fizetség nélkül ettem, vagy művelőit agyonhajszoltam: 40 tövis teremjen búza helyett, és gyom árpa helyett! Itt végződnek Jób beszédei.**

Jób 32

Ez a három férfi nem válaszolt többé Jóbna, mivel ő igaznak tartotta magát. 2 Akkor haragra gerjedt a Búzból, Rám nemzetségéből való **Elíhú**, Barakél fia. Megharagudott Jóbra, amiért igaznak tartotta magát Istennel szemben. 3 De a három barátjára is megharagudott, mert nem találták meg a kellő választ, hogy bűnösnek nyilváníthassák Jóbna. 4 Elíhú azonban várt a Jóbnak szóló beszédével, mert azok idősebbek voltak nála. 5 De amikor látta Elíhú, hogy a három férfi nem tud már mit felelni, akkor megharagudott. 6 Megszólalt hát a Búzból való Elíhú, Barakél fia, és ezt mondta: Én még fiatal vagyok, ti pedig öregek. Ezért hátrahúzódtam, és féltem elmondani nektek, amit tudok. 7 Azt gondoltam: beszéljenek a korosabbak, adják tudtul a bölcsességet az idősebbek. 8 De csak a lélek az a halandóban, a Mindenható lehelete, ami értelmessé teszi. 9 Nem az idősek a bölcssek, és nem a vének értenek az ítélethez. 10 Ezért azt mondom, hallgass rám, hadd mondjam el én is, amit tudok. 11 Én kivártam, amíg beszéltek, figyeltem, amíg okoskodtatok, amíg kerestétek a megfelelő szavakat. 12 Figyelmesen hallgattalak titeket, de senki sem tudta Jóbna megcáfolni, egyikőtök sem felelt meg mondásaira. 13 Ne mondjátok: Olyan bölcsességre bukkantunk, melyet csak Isten győzhet le, ember nem. 14 Nem hozzám intézte szavait, ezért nem a ti mondásaitokkal felelek neki. 15

Megrettentek, nem válaszoltak többé. Cserbenhagyták őket a szavak. 16 Vártam, de ők nem beszéltek. Megálltak, és nem szóltak többet. 17 **Hadd mondjam hát el én is a magamét, hadd mondjam el én is, amit tudok!** 18 **Mert tele vagyok szavakkal, szorongat belülről a lélek.** 19 **Olyan már a bensőm, mint a lezárt újbor, széthasad, mint erjedő musttól a tömlő.** 20 **Beszélek tehát, hogy levegőhöz jussak. Megnyitom számat, és válaszolok.** 21 **Nem leszek elfogult sem erre, sem arra, senkinek nem fogok hízelegni.** 22 Nem is értek én a hízelgéshez, meg el is ragadna gyorsan az Alkotóm.

Jób 33

Halld meg ezért, Jób, az én szavaimat, figyelj minden beszédemre! 2 Most már kinyitom a **számat, nyelvem hegyén a szó.** 3 **Őszinte szívvel szólok, és tudós ajkam tisztán beszél.** 4 Engem Isten Lelke alkotott, a Mindenható lehelete éltet. 5 Felelj meg nekem, ha tudsz, készülj, és állj ki ellenem! 6 Lásd, én is olyan vagyok Isten előtt, mint te: agyagból formáltak engem is. 7 Ne félj és ne ijedj meg tőlem, nem akarlak erőszakkal kényszeríteni. 8 Te azt mondtad fülem hallatára, és én hallottam hangos szavaidat: 9 „Tiszta vagyok, vétség nélkül, ártatlan vagyok, nincs bűnöm, 10 Isten mégis talál bennem kivetnivalót, ellenségének tekint engem, 11 béklyót tett a lábamra, szemmel tartja minden ösvényemet.” 12 Erre azt felelem, **hogy nincsen igazad, mert nagyobb az Isten a halandó embernél.** 13 **Miért vádoltad azzal, hogy egyetlen szóra sem felel?** 14 **Hiszen szól az Isten így is meg úgy is, de az emberek nem törődnek vele.** 15 **Álomban, éjszakai látomásban, amikor mély álomba merül az ember, vagy a fekvőhelyén szendereg,** 16 akkor ad kijelentést az embernek, és intelmeit pecsétjével hitelesíti. 17 Így téríti el az embert a rossz cselekedettől, és így óvja meg őt a kevélységtől. 18 Így akarja lelkét megóvni a sírtól, és életét, hogy ne döfje át fegyver. 19 Így fegyelmezi betegágyán fájdalommal és csontjainak szüntelen háborgásával. 20 Megutáltatja vele az ételt, lelkével kedvenc eledelét. 21 Lesóványodik, húsa már alig látható, azelőtt nem látható csontjai kiállnak. 22 Közeledik lelke a sírgödörhöz és élete a halottakhoz. 23 Ha van mellette egy angyal a sok közül, aki közvetít feléje, és megmondja az embernek kötelességét, 24 akkor könyörül rajta Isten, és ezt mondja: Váltsd ki, hogy ne jusson a sírba, elfogadom a váltságdíjat! 25 Hadd duzzadjon teste az ifjúi erőtlől, térjen vissza ismét fiatalsága! 26 Istenhez könyörög, és ő kegyelmes lesz hozzá, megengedi, hogy arcát örvendezve nézze, és újból elfogadja a halandót igaznak. 27 Ő pedig énekben mondja el az embereknek: Vétkeztem, mert görbévé tettem az egyenest, de Isten nem eszerint fizetett meg nekem. 28 Megváltott engem, hogy ne jussak a sírba, és életem a világosságban gyönyörködhessem. 29 Mindezt kétszer-háromszor is megteszi Isten az emberrel, 30 hogy visszahozza őt a sírból, és ráragyog az élők világossága. 31 Figyelj, Jób, hallgass rám! Légy csendben, most én beszélek! 32 Ha lesz mondanivalód, válaszolj; beszélj, mert neked szeretnék igazat adni. 33 Ha pedig nem lesz, akkor hallgass rám! Légy csendben, majd én bölcsességre tanítalak.

Jób 34

Majd tovább beszélt Elíhú, és ezt mondta: 2 Hallgassatok szavaimra, bölcsek, figyeljetek rám, ti, tudósok! 3 **Mert a fül úgy vizsgálja a szavakat, ahogyan az íny kóstolja az ételt.** 4 Keressük meg együtt az igazságot, értsünk egyet abban, mi a jó. 5 Hiszen ezt mondta Jób: Igaz vagyok, de Isten megfosztott igazamtól. 6 Hazudnék, ha azt mondanám, hogy nem nekem van igazam! Halálos nyíl talált el, pedig nem vagyok hitszegő. 7 Melyik ember olyan, mint Jób? Úgy issza a gúnyolódást, mint a vizet, 8 egy társaságban forog a gonosztevőkkel, és a bűnös emberekkel jár! 9 Mert ezt mondja: Nem használ az embernek, ha örömét leli Istenben. 10 Azért ti, okos emberek, hallgassatok rám! **Távol van Istentől a bűn, és a Mindenhatótól az álnokság.** 11 **Tettei szerint fizet az embernek: mindenki azt találja, amit keresett.** 12

Bizonyos, hogy Isten nem követ el törvényteleniséget, és a Mindenható nem ferdíti el az igazságot. **13 Ki bízta volna rá a földet, és ki adta át neki készen a világot?** 14 Ha csak magával gondolna, visszavenné magához lelkét és leheletét, 15 egyszerre kimúlna minden élőlény, és az ember visszatérne a porba. 16 Ha elég értelmes vagy, halld meg ezt, szavaimra jól figyelj! 17 Kormányozhat-e, aki gyűlöli a törvényt? És te bűnösnek tartod az igazat, a hatalmast, 18 aki megmondja a királynak is, hogy semmirekellő, és a fejedelmeknek, hogy bűnösök, 19 aki a vezetők javára sem lesz részrehajló, és nem helyezi a gazdagot a nincstelen elé, mert mindenki az ő keze alkotása?! 20 Meghalnak hirtelen, az éjszaka közepén. Megrendülnek a népek és elenyésznek, távoznia kell a hatalmasnak is, mégpedig nem emberi erő által. 21 Mert ő szemmel tartja az ember útját, és látja minden lépését. 22 Nincs az a sötétség és az a sűrű homály, ahol elrejtőzhetnének a gonosztevők. 23 Mert nem szokta senkivel közölni előre, hogy mikor kell ítéletre megállni előtte: 24 Hatalmasokat zúz össze vizsgálgatás nélkül, és másokat állít a helyükre, 25 mert ismeri tetteiket. Egy éjjel ellenük fordul, és szétmorzsolja őket. 26 Ott bünteti meg a bűnösöket, ahol mindenki látja: 27 mert elfordultak tőle, és útjaival semmit sem törődtek. 28 Hisz miattuk száll hozzá a nincstelenek kiáltása, ő pedig meghallgatja a nyomorultak kiáltását. 29 Ha tétlen is marad, ki ítélné el? Ha el akarja rejteni arcát, ki láthatja meg? De ő örködik a népen és az embereken: 30 nem engedí uralkodni az elvetemülteket, sem azokat, akik törbe csálnák a népet. 31 De ha valaki azt mondja Istennek: Megbűnhődtem, többé nem teszek rosszat; 32 te taníts meg arra, amit én nem látok: ha álnokságot követtem el, nem teszem többé! 33 Talán büntesse meg őt is, csak mert te megveded? Most neked kell döntened, nem nekem; mit tudsz hát felelni? 34 Ezt mondják majd nekem az értelmes emberek és a bölcs férfú, aki engem hallgat: **35 Jób beszél, de értelmetlenül, szavait nem fontolta meg.** 36 **Bár sokáig tartana Jób próbatétele, mivel úgy felelt, mint az álnokok!** 37 **Hiszen vétkét hűtlenséggel tetézi, gúnyolódva csapkod itt közöttünk, és egyre csak Isten ellen beszél.**

Jób 35

1 Folytatta beszédét Elíhú, és ezt mondta: 2 Jogosnak gondolod-e, ha ezt mondd: Igazam van Istennel szemben? 3 Ha így szólsz: „Mit érek velem, mi hasznom abból, ha nem vétkezem?”, 4 én megadom rá neked a választ, neked is meg a barátaidnak is. 5 Tekints az égre, és lásd meg! Nézd a fellegeket, milyen magasan vannak fölötted! 6 Ha vétkezel, mit ártasz neki? Bármennyi a bűnöd, mit tehetsz ellene? **7 Ha igaz vagy, mit adsz neki, vagy mit kap ő tőled?** 8 Csak a magadfajta embernek ártasz a bűnnel, és az ember fiának használ igazságod. 9 A sok elnyomás miatt kiáltoznak az emberek, jajgatnak a hatalmasok karja miatt. 10 De azt nem kérdik: Hol van az én teremtető Istenem, aki éneket ad számba éjszaka, 11 aki többre tanít minket, mint a föld állatait, és bölcsőbb tesz az égi madaraknál? 12 Ezért kiálthatnak a gonoszok kevélysége miatt, de ő nem válaszol. 13 Bizony a hiábalóságot nem hallgatja meg Isten, a Mindenható figyelemre se méltatja. 14 Akkor sem, ha azt mondd, hogy nem veszed észre, előtte van ügyed, de várnod kell. **15 Mivel még nem büntetett meg eléggé haragjában, és még nem vette tudomásul, hogy mily nagy a vétek,** 16 azért tátja föl Jób hiábalóságra a száját, és szaporítja a szót okatlanul.

Jób 36

Azután így folytatta beszédét Elíhú: 2 Légy egy kis türelemmel, majd fölvilágosítlak, mert van még mondanivalóm Istentől. 3 Messziről hozom, amit tudok, hogy kimutassam Alkotóm igazát, 4 mert beszédem valóban nem hazugság. Tökéletes tudás áll előtted. 5 Milyen hatalmas az Isten, mégsem vet meg senkit; hatalmas ő, akarata erős. 6 Nem tartja életben a bűnöst, de az elesettnek igazságot szolgáltat. 7 Nem veszi le szemét az igazról, sőt királyi trónra ülteti, örökre

fölmagasztalja. **8 Ha pedig bilincsekbe verik és a nyomorúság köteleivel tartják fogva őket, 9 ezzel tettüket adja tudtukra, és vétkeiket, mert fölfuvalkodtak.** 10 Megnyitja fülüket az intelemre, és meghagyja, hogy térjenek meg a gonoszságból. 11 Ha hallgatnak rá, és szolgálják őt, napjaikat jólétben kitöltik, és éveiket boldogságban. 12 De **ha nem hallgatnak rá, átüti őket a dárda, és kimúlnak tudatlanságuk miatt.** 13 Az elvetemült szívűek dacosak maradnak, nem kiáltanak Istenhez, ha megkötozi őket. 14 Már fiatalon meghal a lelkük, életüknek idő előtt vége, mint a paráznáknak. 15 A nyomorultat a nyomorúság által menti meg, és a sanyargatás által nyitja meg fülüket az Isten. **16 Téged is tágas helyre vezetne a nyomorúság torkából, oda, ahol nincs szorongatás, és bőven kerülne asztalodra zsíros étel.** 17 De te igaztalan ítélkezéssel vagy tele, és jogosan ér utol az ítélet. 18 Csak az indulat ne ragadjon el, ha csapás ér, és ne áltasd magad nagy váltságdíjjal. 19 Eljut-e hozzá a nyomorúságból segélykiáltásod és minden erőfeszítésed? 20 Ne vágyódj arra az éjszakára, amikor népek tűnnek el a helyükről! 21 Vigyázz, ne fordulj a gonoszsághoz, ne válaszd azt a nyomorúság helyett! 22 Mily fenséges az erős Isten! Van-e hozzá fogható tanítómester? 23 Ki kérheti tőle számon, amit tesz? Ki meri azt mondani róla, hogy álnokul járt el? 24 Inkább arra gondolj, hogy magasztald tetteit, amelyekről énekelnek az emberek! 25 Minden ember reá tekint, de mint halandó, csak messziről látja. 26 Milyen magasztos az Isten! De nem ismerhetjük meg, éveinek száma kifürkészhetetlen. **27 Mert összegyűjti a vízcseppeket, a felhőből esőt szítal, 28 amelyet a fellegek árasztanak, bőségesen hullatnak az emberre. 29 Ki érti, hogyan teríti szét a viharfelhőt, miért mennydörög hajléka? 30 Világosságot áraszt maga körül, de a tenger mélyét beborítja. 31 Mert ezekkel ítélkezik a népek fölött, de eledelt is ad bőségesen. 32 Mindkét kezét villámfény borítja, ráküldi azokat ellenfeleire. 33 Hírt ad róla a mennydörgés, a jószág is érzi közeledtét.**

Jób 37

Bizony, megremeg ettől a szívem, és ki akar ugrani helyéből. 2 Hallgassátok figyelmesen mennydörgését és a morajlást, amely szájából jön. **ELIHU CSAK ISTEN LÉNYÉRŐL BESZÉL.** 3 Az egész ég alatt szétterjeszti, villámfényét is a föld pereméig. 4 Utána mennydörgés bömböl, dörög fenséges hangon, szüntelenül hallatszik a hangja. 5 Csodás hangon mennydörög az Isten, és nagy tetteket visz véghez, amelyeket meg sem értünk. 6 Megparancsolja a hónap, hogy hulljon a földre, a záporosónek és a felhőszakadásnak, hogy zuhogjon. 7 Minden emberi kezet lefog, hadd tudja meg mindenki, hogy most ő cselekszik! 8 A vadállat is rejtekébe húzódik, és búvóhelyén tanyázik. 9 Kamrájából előjön a szélvihar, Észak csillagzata felől a hideg. 10 Isten leheletétől jég támad, a víz felszíne jégpáncéllá válik. 11 Majd nedvességgel rakja meg a felhőt, és villámain szórják a fellegek. 12 Gomolyog az körös-körül, hogy az ő irányítása szerint megtegye mindazt, amit csak parancsol az egész föld kerekiségén. 13 Egyszer büntetésül adja földjére, máskor meg szeretetből. 14 Figyelj csak ide, Jób! Állj meg, és gondold meg Isten csodáit! 15 Tudod-e, mikor rendelkezik úgy az Isten, hogy villámfénye ragyogjon a felhőn? 16 Tudod-e, miért lebegnek a fellegek, a Mindentudónak ezek a csodái? 17 Hogyan melegednek át ruháid, ha nyugton hagyja a déli szél a földet? 18 Ott voltál-e, amikor a felhőtakarót formálta, mely szilárd, mint az öntött tükör? 19 Mondd meg nekünk, mit mondjunk neki? Nem jutunk hozzá a sötétség miatt. 20 Kell-e neki jelenteni, hogy én mit beszéltem, továbbmondani, ha valaki szolt? 21 Még nem látják a napfényt, bár az ragyog a fellegek mögött, de szél támad, és kitisztul. 22 Észak felől aranyló szél támad, Isten körül félelmetes ragyogás. 23 A Mindenhatót nem tudjuk felfogni, hatalma és igazsága igen fenséges: az igazságot soha nem nyomja el. 24 Azért félik őt az emberek, mert rá sem néz azokra, akik bölcsnek tartják magukat.

Jób 38

23 A nyomorúság idejére tartogatom ezt, a harc és a háború napjára. 24 Melyik útról árad szét a világosság, a keleti szél honnan terjed ki a földre? 25 Ki ásott csatornát a felhőszakadásnak, és utat a mennydörgő viharfelhőnek, 26 hogy esőt adjon a lakatlan földre, az ember nélküli pusztaságra, 27 hogy bőven megitassa a pusztta sivatagot, és zöldellő füveket sarjasszon? 28 Ki az apja az esőnek, és ki nemzette a harmatcseppeket? 29 Kinek a méhéből származik a jég, és az égből hulló darát ki hozta világra? 30 Összesűrűsödnek a vizek, mint a kő, és befedik a mélység felszínét. 31 Össze tudod kötni a Fiastyúk szálait? A Kaszácsillag köteleit meg tudod oldani? 32 Föl tudod-e hozni a csillagképeket a maguk idejében? A Nagy Medvét fiaival együtt talán te vezeted? 33 Ismered-e az ég szabályait? Talán te adsz neki uralmat a földön? 34 El tudod juttatni hangod a felhőig, hogy vízáradat borítson el téged? 35 Tudsz-e villámokat küldeni útjukra, és mondják-e neked: Itt vagyunk? 36 Ki szabta meg bölcsen a sötét felhők rendjét, a légi tűneményekbe ki adott értelmet? 37 Ki olyan bölcs, hogy meg tudja számlálni a fellegeket, és ki tudja kiüríteni az ég tömlőit, 38 ha megkeményedik a föld, mint az öntvény, és egymáshoz tapadnak a göröngyök? 39 Tudsz-e a nőstény oroszlánnak zsákmányt ejteni, ki tudod-e elégíteni az oroszlánkölykök éhségét, 40 amikor rejtekhelyükön lapulnak, és a bokrok között leshelyükön fekszenek? 41 Ki szerez eledelt a hollónak, amikor fiókái Istenhez kiáltanak, és kóvályognak, mert nincs mit enniük?

Jób 39

Tudod-e, mikor ellik a kőszáli zerge, megfigyelted-e, mikor borjazik a szarvas? 2 Megszámoltad-e, hány hónapig vemhesek, tudod-e, mikor jön el ellésük ideje? 3 Lefekszenek, megellik borjaikat, és megszabadulnak fájdalmuktól. 4 Borjaik megerősödnek, felnőnek a mezőn, elszélednek, és nem térnek hozzájuk vissza. 5 Ki engedte szabadon a vadszamarat, ki oldozta el a zebra kötelét? 6 A pusztát rendeltem otthonává, lakóhelyévé a szikes földet. 7 Kineveti a városi sokadalmat, nem hallja a hajcsár kiáltozását. 8 A hegyeken keres magának legelőt, föl kutat mindenféle zöld növényt. 9 Hajlandó-e szolgálni neked a bivaly? Ott tölti az éjszakát jászolodnál? 10 Barázdába tudod-e fogni kötéllel a bivalyt, boronálja-e utánad a göröngyöket? 11 Bízatsz-e benne, mivel olyan erős? Rábízhatod-e a munkádat? 12 Elhiszed-e róla, hogy behordja gabonádat, és szérűdre betakarítja? 13 Vígan verdes szárnyával a strucc, pedig nem gólya szárnya és tolla az! 14 A földön hagyja tojásait, és a porban költeti ki. 15 Elfelejt, hogy ráléphetnek, és a mezei vad eltaposhatja. 16 Fiaihoz oly mostoha, mintha nem is az övéi volnának; nem retteg attól, hogy kárba vész fáradsága. 17 Mert Isten megtagadta a bölcsességet tőle, nem részesítette értelemben. 18 De ha nekirugaszkodik, nevet a lovon és annak lovasán. 19 Te adsz-e erőt a lónak, te ruházod-e fel a nyakát sörénnyel? 20 Te ugráltatod-e, mint egy szöcskét? Büszke horkantása félelmetes. 21 Kapálja a csatateret, örvend erejének, és nekirohan a fegyvernek. 22 Neveti a rettegést, nem remeg, nem fordul vissza a kard elől. 23 Csörög rajta a tegez, csillog a lándzsa és a kopja. 24 Döngve, toporogva kapálja a földet, nem marad veszteg, ha zeng a kürt szava. 25 Boldogan nyerít, ha meghallja a kürtöt, messziről megérzi a harcot, a vezérek dörgő hangját és a harci zajt. 26 A te értelmed műve az, hogy szárnyra kel az ölyv, és kiterjeszti szárnyait dél felé? 27 A te parancsodra száll-e magasan a sas, és rakja magasban a fészket? 28 Kősziklán lakik, ott tanyázik, a sziklafokon és a bérctetőn. 29 Onnan kémlel ennivaló után, messzire ellátnak szemei. 30 Fiókái vért szüröcsölgetnek, és ahol holttest van, ő is ott terem.

Jób 40

JÓB EGY RÖVID BEISMERŐ MONDATA UTÁN ISMÉT ZÁPOROZNAK A KÉRDÉSEK AZ ÚRTÓL.

Majd tovább beszélt az Úr, és ezt mondta Jóbnek: 2 Mit perlekedik a Mindenhatóval az akadékoskodó? Aki Istennel akar vitatkozni, feleljen neki! 3 Jób ekkor megszólalt, és így felelt az Úrnak: 4 Bizony, **könnyelmű voltam! Mit felelhetnék neked? Kezemet a számra teszem.** 5 Egyszer beszéltem, de ezután nem szólok, vagy ha kétszer is, többé már nem teszem. 6 De tovább beszélt a viharból Jóbhoz az Úr, és ezt mondta: 7 Övezd csak föl derekadat férfiasan! Én kérdezlek, te meg oktass engem! 8 Semmivé akarod tenni az én igazságomat? **Bűnösnek mondasz engem, hogy te lehess igaz?** 9 Van-e olyan karod, mint az Istennek? Tudsz-e olyan hangon mennydörögni, mint ő? 10 Ékesítsd föl magad fenséggel és méltósággal, öltözz ékességbe és pompába! 11 Öntsd ki dühös haragodot, láss meg minden gőgöst, és alázd meg! 12 Láss meg minden gőgöst, és igazd le, tipord el a bűnösöket, ahol csak vannak! 13 Ásd el valamennyit a föld alá, zárd el őket rejtett helyre! 14 Akkor még én is magasztallak téged, mert jobbod megsegített téged. **15 Nézd a Behemótot! Én teremtettem, akárcsak téged. Fűvet eszik, mint a marha. 16 Nézd, milyen erős a dereka, milyen kemények testén az izmok! 17 Merev a farka, mint a cédrus, combjának inai egymásba fonódnak. 18 Csontjai, mint az ércsövek, lábszárai, mint a vasrudak. 19 Isten remekműve ez! Fegyverrel is ellátta Alkotója, 20 mégis a hegyek adják táplálékát; mellette játszadozik a mező minden vadja.** 21 Lótuszbokrok alatt hever, nádas és mocsaras rejtékhelyen. 22 Lótuszbokrok árnyéka borul rá, körülveszik a parti fűzfák. 23 Ha árad is a folyó, nem nyugtalankodik: biztonságban van, még ha szájáig ér is a Jordán. 24 Be lehet-e fogni szemtől szembe, lehet-e karikát tenni az orrába? **25 Ki tudod-e fogni horoggal a Leviatánt, le tudod-e szorítani a nyelvét kötéllel?** 26 Tudsz-e kötelet húzni az orrába, át tudod-e fúrni kampóval az állát? 27 Fog-e sokat könyörögni neked, vagy beszél-e hozzád szelíden? 28 Köt-e veled egyezséget arra, hogy fogadd fel örökös szolgáltnak? 29 Játszadozhatsz-e vele, mint a madárral, és megkötheted-e leánykáid kedvéért? 30 Alkudozhatnak-e rajta a cimborák, osztozkodhatnak-e rajta a kereskedők? 31 Teletűzdelheted-e nyársakkal a bőrét, és a fejét halászszigonyokkal? 32 Nyúlj csak hozzá, majd nem gondolsz többé a harcra!

Jób 41

Hiszen aki ebben reménykedik, csalódik: már a puszta látványától is összeroskad. 2 Nincs olyan vakmerő, aki fölverje. Ki merne kiállni ellene? 3 **Ki szállhat szembe vele úgy, hogy sértetlenül hagyná? Minden az övé az ég alatt.** 4 Nem hallgathatom el, milyenek a tagjai, mekkora az ereje, mily szép az alakja. 5 Ki tudná lehúzni a bőrét, ki merne benyúlni két fogsora közé? 6 Szájának kapuját ki merné kitérni? Fogai között a rémület lakik. 7 Büszkén sorakoznak pikkelyei, mintha szoros pecséttel volnának lezárva. 8 Egyik a másikhoz olyan közel van, hogy még a szél sem férközhet közéjük. 9 Egymáshoz tapadnak, egybekapcsolódnak elválaszthatatlanul. 10 Tüsszentése fényt sugároz, szemei olyanok, akár a hajnalpír. 11 Szájából fáklyák jönnek elő, tüzes szikrák sziporkáznak. 12 Orrlyukaiból füst száll ki, mint valami gőzölgő forró üstből. 13 Lehelete lángra lobbantja a faszenet, szája lángokat lövell. 14 Nyakában erő lakik, rémülten futnak szét előle. 15 Testének alsó része is kemény, mozdíthatatlan, mintha rá volna öntve. 16 **Szíve olyan kemény, mint a kő, kemény, mint az alsó malomkő.** 17 Ha fölemelkedik, megriadnak még a hősök is, ijedtükben fejüket vesztik. 18 Ha el is találja a kard, nem árt neki, sem a lándzsa, a kopja vagy a nyíl. 19 **Annyiba veszi a vasat, mint a szalmát, a rezet, mint a korhadt fát. 20 A nyílvesszőtől nem futamodik meg, pozdorjává törnek rajta a parittyakövek. 21 Semmibe se veszi a dorongot, nevet a dárda suhogásán. 22 Hasán mintha éles cserepek lennének, mint a cséplőszán, úgy kúszik az iszapban. 23 Nyomában fortyog a mély víz, mint a fazékban, fölkarvarja a tengert, mint a kenőcsöt. 24 Csillogó ösvényt hagy maga után, mintha megőszült volna a**

mély víz. **25 Nincs a földön hozzá hasonló, úgy van megalkotva, hogy semmitől se féljen.**
26 Szembenéz minden hatalmassal, ő a királya minden vadállatnak. MIND- MIND A LEVIATHAN ERŐS KÖLTŐI KÉPEKKEL.

Jób 42

Jób ekkor megszólalt, és így felelt az Úrnak:

2 Tudom, hogy mindent megtehetsz, és nincs olyan szándékom, amelyet meg ne valósíthatnál.

3 **Ki akarja eltakarni örök rendemet tudatlanul? – kérded. Valóban olyasmiről szoltam, amit nem érthetek: csodálatosabbak, semhogy felfoghatnám.** 4 Hallgass meg, hadd beszéljek! – kértem. Én kérdezek, te meg oktass engem! – felelted erre. 5 **Eddig még csak hírből hallottam rólad, de most saját szememmel láttalak.** 6 **Ezért visszavonok mindent, bűnbánatot tartok porban és hamuban.**

7 Miután az Úr mindezeket elmondta Jóbnak, így szólt az Úr a témáni Elifázhoz: **Haragra indultam ellened és két barátod ellen, mert nem beszéltek rólam olyan helyesen, mint Jób, az én szolgám. V GYÖNGYINEK: NEMCSAK ISTEN-EMBER RELÁCIÓJÁRÓL SZÓL A BIBLIA, HANEM ARRÓL IS, HOGY KICSODA AZ ISTEN!**

Azért vegyetek hét bikát meg hét kost, menjetek el az én szolgámhoz, **Jóbbhoz, és mutassatok be égőáldozatot magatokért! Jób pedig, az én szolgám, imádkozzék értetek!** Mert csak őt vagyok hajlandó meghallgatni, hogy meg ne szégyenítselek benneteket, hiszen **nem beszéltek rólam olyan helyesen, mint az én szolgám, Jób.** 9 El is ment a témáni Elifáz, a súahi Bildád és a naamái Cófár, és aszerint jártak el, ahogyan megmondta nekik az Úr, és az Úr meghallgatta Jóbot.

10 Az Úr pedig jóra fordította Jób sorsát, miután **Jób imádkozott barátaiért**, és kétszeresen visszaadta az Úr Jóbnak mindazt, amije volt. 11 Elment hozzá minden férfi- és nőrokona, és minden régi ismerőse, és együtt étkeztek vele az otthonában. Részvétellel vigasztalták azért, hogy olyan sok bajt bocsátott rá az Úr. Adott neki mindegyik egy készíta ezüstöt és egy aranykarikát.

12 Az Úr pedig jobban megáldotta Jóbot azután, mint azelőtt. Lett neki tizennégyezer juha, hatezer tevéje, ezer igás ökre és ezer szamara. 13 Lett még hét fia és három leánya is. 14 Első leányát Jemímának, másodikat Kecíának, harmadikat Keren-Happúknak nevezte el. 15 Országszerte nem voltak olyan szép nők, mint Jób leányai. Apjuk nekik is adott örökséget fiútestvéreikkel együtt. 16 **Ezután Jób még száznegyven évig élt, és meglátta fiait meg unokáit a negyedik nemzedékig.** 17 **Öregeen halt meg Jób, az étellel betelve.**

Zsolt 1

1 Boldog ember az, aki nem jár a bűnösök tanácsa szerint, nem áll a vétkesek útjára, és nem ül a csúfolódók székére, **2 hanem az Úr törvényében gyönyörködik, és az ő törvényéről elmélkedik éjjel-nappal. 3 Olyan lesz, mint a folyóvíz mellé ültetett fa, amely idejében megtermi gyümölcsét, és nem hervad el a lombja.** Minden sikerül, amit tesz. 4 Nem így járnak a bűnösök, hanem úgy, mint a pelyva, amelyet szétszór a szél. 5 Ezért nem állhatnak meg a bűnösök az ítélet idején és a vétkesek az igazak közösségében. 6 Mert ismeri az Úr az igazak útját, a bűnösök útja pedig semmibe vész. **JAKAB LEVÉL ELEJE: KÉTTLELKŰ EMBEREK**

Zsolt 2

Miért tombolnak a népek, milyen hiábavalóságot terveznek a nemzetek? **2 Összegyűlnek a föld királyai, a fejedelmek együtt tanácskoznak az Úr ellen és felkentje ellen:** 3 Dobjuk le magunkról bilincseiket, tépjük le köteleiket! **4 A mennyben lakozó kineveti, az Úr kigúnyolja őket.** 5 Majd így szól hozzájuk haragjában, izzó haragjában így rémíti meg őket: **6 Én kentem föl királyomat szent hegyemen, a Sionon!** 7 Kihirdetem az Úr végzését. Ezt mondta nekem: **Az én fiam vagy! Fiammá tettelek ma téged!** 8 Kérd tőlem, és neked adom örökségül a népeket, birtokul a földkerekséget. 9 Összetöröd őket vasvesszővel, szétzúzod, mint a cserépedényt! 10 Azért ti, királyok, térjetez észhez, okuljatok, ti, bírái a földnek! 11 Félelemmel szolgáljátok az Urat, reszketve vigadjatok! **12 Csókoljátok a fiút, hogy meg ne haragudjék, és el ne pusztuljatok az úton.** Mert hamar föllángol haragja, de mind boldog, aki hozzá menekül!

Zsolt 3

Dávid zsoltára, abból az időből, amikor fia, Absolon elől menekült. 2 Uram, mily sok ellenségem van, mily sokan támadnak rám! 3 Sokan mondják rólam: Nem segít rajta Isten! (Szela.) **4 De te, Uram, pajzsom vagy nekem, dicsőségem, aki fölemeled fejem. 5 Hangosan kiáltok az Úrhoz, és ő meghallgat szent hegyén. (Szela.) 6 Lefekszem, alszom és fölébredem, mert az Úr támogat engem. 7 Nem félek a sok ezernyi néptől, amely körülvelt engem. 8 Állj mellém, Uram, szabadíts meg, Istenem! Hiszen te vered arcul minden ellenségemet, kitordeled a bűnösök fogait! 9 Az Úrtól jön a szabadítás. Legyen áldásod népeden! (Szela.)**

Zsolt 4

1 A karmesternek: Húros hangszerre. Dávid zsoltára.

2 Hallgass meg, ha hozzád kiáltok, igazságos Istenem! **Szorult helyzetemből adj nekem kiutat, könyörülj rajtam, hallgass meg imámat!** 3 Ti, emberek! Meddig gyalázzátok dicsőségemet? **Meddig szeretitek az üres beszédet, meddig törekedtek még hazugságra?** (Szela.) 4 **Tudjátok meg, hogy az Úr csodákat tesz hívével! Meghallgat az Úr, ha hozzá kiáltok.** 5 Ha felindultok is, ne vétkezzetek! **Gondolkozzatok el fekvőhelyeteken, és csillapodjatok le!** (Szela.) 6 Igaz áldozattal áldoztatok, és bizzatok az Úrban! 7 Sokan mondják: Bár jó napokat látnánk, és ránk ragyogna orcád világossága, Urunk! 8 Nagyobb örömet adsz szívembe azokénál, akiknek bőven van búzájuk és boruk. **9 Békében fekszem le, és el is alszom, mert csak te adod meg, Uram, hogy biztonságban élhessek!**

Zsolt 5

A karmesternek: Fúvós hangszerre. Dávid zsoltára. **2 Figyelj beszédemre, Uram, vedd észre sóhajtozásomat! 3 Figyelj hangos kiáltásomra, Istenem, királyom, mert hozzád imádkozom! 4 Hallgasd meg szavamat reggel, Uram, reggel eléd készülök, és várlak. 5 Istenem, te nem leled örömed a bűnben, nem talál otthonra nálad a gonosz. 6 Nem állhatnak meg szemed előtt a dicsekvők, gyűlölsz minden gonosztevőt. 7 Elpusztítod a hazudozókat; a vérszomjas és álnok embert utálja az Úr. 8 De én bemehetek házádba, mert te nagyon szeretsz engem, és szent templomodban leborulok, mert tisztellek téged. 9 Vezess, Uram, igazságodban, mert ellenségeim vannak, egyenged elöttem az utat! 10 Mert nem jön ki szájukon őszinte szó, belül romlottak, nyitott sír a torkuk, sima a nyelvük. 11 Derítsd ki vétküket, Istenem, bukjanak bele fondorlataikba! Taszítsd el őket sok vétkük miatt, mert ellened lázadtak! 12 Mind örülnek majd, akik hozzád menekülnek. Örökké ujjonganak, mert oltalmazod őket. Örvendeznek általad, akik szeretik nevedet. 13 Mert te, Uram, megáldod az igazat, körülveszed kegyelmeddel, mint pajzssal.**

Zsolt 6

EZ IS PANASZ-ZSOLTÁR: A PANASZ KIBESZÉLÉSE UTÁN ÚJRA ERŐT KAP.

A karmesternek: Mély hangú húros hangszerre. Dávid zsoltára.

2 Uram, ne feddj meg haragodban, ne ostorozz indulatodban! 3 Kegyelmezz, Uram, mert elcsüggedtem, gyógyíts meg, Uram, mert reszketnek tagjaim! 4 Lelkem is csupa reszketés, és te, Uram, meddig késel? 5 Fordulj hozzám, Uram, mentsd meg életemet, szabadíts meg, mert irgalmas vagy! 6 Mert a halál után nem emlegetnek téged, ki ad hálát neked a sírban? 7 Belefáradtam a sóhajtozásba. Egész éjjel könnyekkel áztatom ágyamat, könnyeimel öntözöm fekvőhelyemet. 8 Szemem elhomályosodott a bánattól, fénye megtört sok ellenségem miatt. 9 Távozzatok tőlem mind, ti, gonosztevők, mert meghallotta az Úr hangos sírásomat! 10 Meghallgatta könyörgésemet az Úr, imádságomat elfogadta az Úr. 11 Megszégyenül és reszketni fog nagyon minden ellenségem, meghátrál és megszégyenül egy pillanat alatt!

Zsolt 7

Dávid éneke, amelyet a benjámini Kús miatt énekelt az Úrnak. **2 Uram, Istenem, hozzád menekülök! Szabadíts meg üldözőimtől, és ments meg engem, 3 hogy szét ne tépjenek, mint az oroszlán, szét ne szaggassanak menthetetlenül. 4 Uram, Istenem, ha ilyeneket tettem: ha álnokságot követtem el, 5 ha rosszul bántam jóakarómmal, ha kifosztottam, aki ok nélkül bántott, 6 akkor ellenség üldözzön és érjen utol engem, tiporja földre életemet, tapossa porba dicsőségemet! (Szela.) 7 Uram, lépj elő haragodban, szállj szembe dühös ellenségeimmel! Kelj föl, szolgáltass igazságot nekem! 8 Gyülekezzenek köréd a népek, te pedig foglalj helyet fölöttük a magasban! 9 Az Úr ítéletet tart a népek fölött. Adj nekem igazat, Uram, hiszen igaz és feddhetetlen vagyok! 10 Vess véget a bűnösök gázságának, és bátorítsd az igazat, szívek és vesék vizsgálója, igazságos Isten! 11 Az én pajzsom az Isten, aki megszabadítja a tiszta szívűeket. 12 Igaz bíró az Isten, olyan Isten, aki mindennap büntethet. 13 Már megint kardját élesíti a gonosz, íját feszíti, és céloz. 14 Pedig őt találja el a halálos fegyver, a tüzes nyilak, amelyeket készít. 15 Ha rosszakarát fogan meg benne, nyomorúságot hordoz, és**

csalódást szül! **16 Vermet ás, jó mélyet, de maga esik a gödörbe, melyet készített.** 17 **Visszahárul fejére a nyomorúság, erőszakossága saját fejére száll.** 18 Hálát adok az Úrnak, mert igaz, zengem a felséges Úr nevét.

Zsolt 8

A karmesternek: „A szőlőtaposók” kezdetű ének dallamára. Dávid zsoltára. 2 Ó, Urunk, mi Urunk! Mily felséges a te neved az egész földön, az égen is megmutattad fenségedet! 3 Gyermekek és csecsemők szája által is építéd hatalmat ellenfeiddel szemben, hogy elnémítsd az ellenséget és a bosszúállót.

4 Ha látom az eget, kezéd alkotását, a holdat és a csillagokat, amelyeket ráhelyeztél, 5 micsoda a halandó – mondom –, hogy törődsz vele, és az emberfia, hogy gondod van rá? 6 Kevéssel tetted őt kisebbé Istennél, dicsőséggel és méltósággal koronáztad meg. 7 Úrrá tetted kezéd alkotásain, mindent a lába alá vetettél: 8 a juhokat és marhákat mind, még a mezei vadakat is, 9 az ég madarait, a tenger halait, amelyek a tenger ösvényein járnak. 10 Ó, Urunk, mi Urunk! Mily felséges a te neved az egész földön!

ZSOLT 8,6-8 „VENDÉGSZÖVEGE” ZSID 2, 7 ÉS 9-BEN

	Zsolt 8, 6-8	Zsid 2,6-7 és 9
	<p>Micsoda az ember - mondom - hogy megemlékezel róla? és az embernek fia, hogy gondod van reá? ⁶Hiszen <i>kevéssel tetted őt kisebbé az Istennél</i>, és dicsőséggel és tisztességgel megkoronáztad őt! ⁷Úrrá tetted őt kezeid munkáin, mindent lábai alá vetettél</p>	<p>Micsoda az ember, hogy gondolsz rá, vagy az embernek fia, hogy gondod van rá? ⁷<i>Rövid időre kisebbé tetted őt az angyaloknál, dicsőséggel és méltósággal koronáztad meg, ⁸mindent lába alá vetettél.... Jézus, a ki egy kevés időre kisebbé tétetted az angyaloknál,</i>”) (RÚF 2014)</p> <p>Mi az ember, hogy megemlékezel róla, vagy az ember fia, hogy gondot viselsz rá? ⁷<i>Egy kevészel tetted őt kisebbé az angyaloknál.</i> Dicsőséggel és méltósággal koronáztad, ⁸és mindent a lába alá vetettél.,,, azt azonban látjuk, hogy Jézus, aki egy kevészel lett kisebbé az angyaloknál. (Simon T. László)</p>
GÖRÖG	<p>⁵ τί ἐστὶν ἄνθρωπος, ὅτι μνησκήσκει αὐτοῦ, ἢ υἱὸς ἀνθρώπου, ὅτι ἐπισκέπη αὐτόν;</p> <p>⁶ ἠλάττωσας αὐτὸν βραχύ τι παρ' ἀγγέλους, δόξη καὶ τιμῆ ἐστεφάνωσας αὐτόν·</p>	<p>Τί ¹ ἐστὶν ἄνθρωπος ὅτι μνησκήσκει ¹ αὐτοῦ, ἢ υἱὸς ἀνθρώπου ὅτι ἐπισκέπη αὐτόν;</p> <p>⁷ ἠλάττωσας αὐτὸν βραχύ τι παρ' ἀγγέλους, δόξη καὶ τιμῆ ἐστεφάνωσας αὐτόν,</p>

A Zsoltárok könyve

		ἠλάττωσας αὐτὸν βραχύ τι παρ' ἀγγέλους
VULGATA	quid est homo quod memor es eius aut filius hominis quoniam visitas eum 6 minuisti eum paulo minus ab angelis gloria et honore coronasti eum 7 et constituisti eum super opera manuum tuarum 8 omnia subiecisti sub pedibus	quid est homo quod memor es eius aut filius hominis quoniam visitas eum 7 minuisti eum paulo minus ab angelis gloria et honore coronasti eum et constituisti eum super opera manuum tuarum 8 omnia subiecisti sub pedibus 9 eum autem qui modico quam angeli minoratus est videmus Iesum propter passionem mortis gloria et honore coronatum ut gratia Dei pro omnibus gustaret mortem

Wyclife	little less	little less
Luther	wenig niedriger	7.eine kleine zeit niedriger 9.eine kleine zeit niedriger
Tyndale	Matthew:made him lower than angels	7.for a season 9.for a season (1526) 9. he was made less than the angels (1534)
Genfi Biblia	little lower	7.thou madst him a little lower 9.was made little inferior
KJV	little less	7 little lower 9.little lower
Jerusalem Bible	made him little less than a god	7.for a short while 9.J for a short while made less than the angels
ESV / LSB	a little lower	7.for a little while was made lower 9.for a little while made lower
KNB	Kevéssel tetted őt kisebbé az angyaloknál,	Kevéssel tetted őt kisebbé az angyaloknál; 9 Jézus kevéssel lett kisebb az angyaloknál (STL és BD IS)
SZIT	Majdnem isteni lényé tetted,	Az angyalok alá csak kevéssel aláztad, 9Jézus kevéssel lett kisebb az angyaloknál
RÚF	Kevéssel tetted őt kisebbé Istennél,	Rövid időre kisebbé tetted őt az angyaloknál, dicsóséggel és méltósággal koronáztad meg, Jézus, aki rövid időre kisebbé
KG	kevéssel tetted őt kisebbé az Istennél,	kevés időre kisebbé tétetted kevés időre kisebbé tétetted

Konklúzió: e két szakaszban két érdekes jelenséget is megfigyelhetünk. Egyrészt appropriációt: a LXX ἄνθρωπος-t („ember”) Zsid 2, 7 és 9 ἄνθρωπος -a (ember) már egyértelműen Jézusra (mint emberre) vonatkoztatja, vagyis a LXX szövegét így appropriálja (uzurpálja?). Másrészt ambiguitással: a LXX βραχύ- kétértelmű, egyszerre fejez ki „kis távolságot”; és „rövid időt” (Balázs 1998: 92). Amíg az eredeti héber „möat” kizárólag kvalitatív jelentést hordoz¹ (kevés, kicsinek lenni), addig a LXX βραχύ egyszerre kvalitatív és kvantitív jelentést is hordoz. Hogyan kell ezt fordítani? Itt Jézus identitásának más-más aspektusával van dolgunk, s teológiai nézőpont kérdése, hogy Jézus „ontológiai” vagy „inkarnációs” identitását akarjuk-e hangsúlyozni. A protestáns fordítók Luther után az inkarnációs identitást emelik ki (azaz rövid időre kisebb lett az angyaloknál), a katolikusok az ontológiai identitást (Jézus kevéssel kisebb az angyaloknál). Van olyan katolikus fordítás (Jerusalem Bible), ahol a fordítók szintén az inkarnációs identitást hangsúlyozzák.

Luther egyébként nemcsak Zsid 2,7-9, hanem Zsolt 8,6-ot is krisztológiailag olvassa, sőt a zsoltárban egyenesen Krisztusnak Istentől való elhagyatottságát hangsúlyozza, azt amit a átélt a kereszthalálában (Fabiny 2009: 128–132). Beleolvasással („eiségésis”), uzurpációval vagy appropriációval van itt dolgunk?

Zsolt 9

A karmesternek: „A fiú halála” kezdetű ének dallamára. Dávid zsoltára. 2 Hálát adok az Úrnak teljes szívemből, elbeszélem minden csodatettedet. 3 Örülök és vigadok neked, zengem nevedet, ó, Felséges! 4 Mert meghátráltak ellenségeim, elbuktak, és semmivé lettek előtted. 5 Mert igazságot szolgáltatottál ügyemben, trónodra ültél mint igaz bíró. 6 Megdorgáltad a népeket, semmivé tetted a bűnösöket, eltörölted nevüket mindörökre! 7 Vége van az ellenségnek! Feldúltad városaikat, hogy örökké romokban heverjenek, még emléküik is kiveszett. 8 De az Úr örökké trónján ül, fölállította bírói székét. 9 Igazságosan bíraskodik a világ fölött, részrehajlás nélkül ítéli a nemzeteket. 10 Az elnyomottak menedéke az Úr, menedék a nyomorúság idején. 11 Benned bíznak, akik ismerik nevedet, nem hagyod el, Uram, azokat, akik hozzád folyamodnak. 12 Zengjete az Úrnak, aki a Sionon lakik, mondjátok el a népeknek felséges tetteit! 13 Mert számon kéri a vérontást, emlékezik rá, nem feledkezik meg az elesettek jajkiáltásáról. 14 Légy kegyelmes, Uram, lásd meg, milyen elesett vagyok gyűlölőim miatt! Te emelhetsz föl a halál kapujából, 15 hogy elbeszélhessem sok dicső tettedet Sion leányának kapuibán, és vigadhassak, mert megszabadítottál! **16 Maguk ásta gödörbe zuhantak a népek, rejtett hálójuk fogta meg lábukat.** 17 Megismertette magát az Úr, igazságot szolgáltatott. **A bűnöst saját kezének műve ejti csapdába.** (Közjáték. Szela.) 18 A holtak hazájába kerülnek a bűnösök, minden olyan nép, amely elfelejti Istent. 19 Nem marad örökre elfelejtve a szegény, nem vész el végleg az elesettek reménye. 20 Ne engedd, Uram, hogy erőszakoskodjanak az emberek! Álljanak eléd ítéletre a népek! 21 Vigyél véghez, Uram, félelmetes tetteket közöttük, hadd tudják meg a népek, hogy ők csak emberek! (Szela.)

Zsolt 10

A BŰNÖSÖK HAMISSÁGA, ISTENTELENESSÉGE ÉS „SIKERE”-

1 Uram, miért állsz oly távol, miért rejtőzöl el a szükség idején? 2 A bűnösök gőgjükben üldözik a nincstelent, de saját ármánykodásuk veszejt el őket. 3 Dicsekszik kapzsiságával a bűnös, és áldást mond a haszonleső, de ezzel megcsúfolja az Urat. 4 Fennhéjázva mondja a bűnös: Nem lesz számonkérés, nincs Isten! Ez minden gondolata. 5 Útjai mindenkor eredményesek, azt hiszi, hogy messze van ítéleted, semmibe veszi ellenségeit. 6 Azt mondja

¹ Köszönöm Gerőfiné Brebovszky Éva és Varga Gyöngyi tájékoztatását.

magában: Nem rendülök meg, nemzedékek váltják egymást, de engem nem ér baj. 7 Szája tele van átokkal, csalással és durvasággal, nyelve nyomorúságot és bajt okoz. 8 Ólálkodik a házak körül, titokban meggyilkolja az ártatlant, szeme a gyámoltalant figyeli. **9 Lesben áll rejtekhelyén, mint oroszlán a bozótban. Lesi, hogy elragadhassa a nincstelenet. Kiveti hálóját, és elragadja a nincstelenet.** 10 Szétzúzza, levágja a gyámoltalanokat, ha a körmei közé jutnak. 11 Azt mondja magában: Elfelejtett Isten, eltakarta arcát, nem lát meg soha! 12 Állj elő, Uram, emeld föl kezedet, Istenem! Ne feledkezz meg a nincstelenekről! 13 Miért veheti meg Istent a bűnös? Miért mondhatja magában: Nem lesz számonkérés?! 14 Pedig te látod a vést és a bánatot, rátekintesz, és kezekben tartod. Rád bízhatja magát a gyámoltalan, az árvának te vagy a segítője. 15 Törd össze a bűnös hatalmát, a gonosztól kérd számon bűnét, hogy nyoma se maradjon! 16 Király lesz az Úr mindörökké, a pogányok pedig kivesznek országából. 17 Az alázatosok kívánságát meghallgatod, Uram. Megerősíted szívüket, feljűk fordítod füledet, 18 véded az árva és elnyomott ügyét, hogy ne hatalmaskodják többé senki a földön.

Zsolt 11

A BŰNÖS ÉS AZ IGAZ EMBER KÜLÖNBSÉGE

K	P
A karvezetőnek. Dávid zsoltára. Az Úrban bízom én. Hogyan mondhatjátok nekem: „Menekülj a hegyekre, mint a veréb!	A karmesternek: Dávidé. Az Úrhoz menekülök. Hogyan mondhatjátok nekem: Menekülj a hegyre, mint a madár?!
Mert íme a bűnösök kifeszítették az íjat, a húrta illesztették nyilaikat, hogy lenyilazzák a sötétben az egyenes szívűeket.	2 Mert a bűnösök már feszítik az íjat, rátették a nyilat a húrta, hogy rálőjenek lesből a tiszta szívűekre.
Ha semmibe sem veszik végzéseidet, mit tehet akkor az igaz?”	3 Ha az alapokat is lerombolják , mit tehet az igaz ember?
Szent templomában van az Úr, áll az egekben az Úr trónusa. A szegényre tekint a szeme, az emberek fiait vizsgálja pillantása.	4 Az Úr ott van szent templomában, az Úr, akinek trónja a mennyben van, lát a szemével, pillantása megvizsgálja az embereket.
Megvizsgálja az Úr az igazat s az istentelent; Saját lelkét gyűlöli, aki szereti a gonoszságot.	5 Az Úr megvizsgálja az igazat és a bűnöst, szívből gyűlöli azt, aki az erőszakot szereti.
Parazsat és kénkövet hullat a bűnösökre, és szélvihar lesz kelyhük osztályrésze.	6 Hullasson a bűnösökre kénköves, tüzes parazsat, perzselő szél legyen osztályrészük!
Mert igaz az Úr s az igazságot kedveli, az igazak láthatják majd arcát.	7 Bizony, igaz az Úr, igaz tetteket szeret; a becsületes emberek meglátják arcát.

Zsolt 12

A karmesternek: Mély hangra. Dávid zsoltára. 2 Segíts, Uram, mert elfogytak a kegyesek, eltűntek a hívek az emberek közül. 3 Hazug módon beszélnek egymással, sima szájjal, kétszínűen beszélnek. 4 Irtson ki az Úr minden sima száját és nagyokat mondó nyelvet! 5 Mert ezt mondják: Győzzük nyelvvel, segít rajtunk a szánk, ki lehetne úrrá rajtunk? 6 Most már fölkelek – mondja az Úr – a szegények elnyomása, az elesettek sóhajtása miatt, és szabadulást adok az arra vágyódónak. 7 **Az Úr ígéretei tiszták, olyanok, mint a hétszer tisztított ezüst, melyet földbe vájt formába öntöttek.** 8 Uram, te megtartod ígéreteidet, minket pedig megoltalmazol ettől a nemzedéktől mindenkor, 9 még ha bűnösök járkálnak is körülöttünk, és az alávalóságot magasztalják is az emberek.

Zsolt 13

A karmesternek: Dávid zsoltára. 2 **MEDDIG** tart ez, Uram? Végképp megfeledkeztél rólam? **MEDDIG** rejtet el orcádat előlem? 3 **MEDDIG** kell magamban tanakodnom, és bánkódnom szívemben naponként? **MEDDIG** kerekedhetik fölém ellenségem? 4 Tekints rám, hallgass meg, Uram, Istenem! **Tartsd meg szemem ragyogását,** ne jöjjön rám halálos álom! 5 Ne mondhasa ellenségem: Végeztem velem! Ne ujjonghassanak ellenfeleim, hogy ingadozom! 6 Mert én hűségemben bízom, szívből ujjongok, hogy megsegítesz. Éneklek az Úrnak, mert jót tett velem.

Zsolt 14

A karmesternek: Dávidé. **Azt gondolja magában a bolond, hogy nincs Isten!** Romlottak és utálatosak tetteik, senki sem tesz jót. 2 Az Úr letekint a mennyből az emberekre, hogy lássa, van-e köztük értelmes, aki keresi az Istent. 3 Mindnyájan elfordultak tőle, egyaránt megromlottak. Senki sem tesz jót, egyetlen ember sem. 4 Nem tudja a sok gonosztevő, akik úgy eszik népemet, ahogy a kenyeret eszik – de az Úrhoz nem kiáltanak –, 5 hogy majd egyszer nagyon megrettennek, mert Isten az igaz nemzedékkel van! 6 A nincstelen tervét csúffá tennétek, de az Úr az ő oltalma! 7 Bárcsak eljönne a Sionról Izráel szabadulása! Amikor az Úr jóra fordítja népe sorsát, ujjong majd Jákób, és örül Izráel.

Zsolt 15

Dávid zsoltára. Uram, **ki lehet sátrának vendége,** ki tartózkodhat szent hegyeden? 2 **Az, aki feddhetetlenül él, törekszik az igazságra, és szíve szerint igazat szól; 3 nyelvvel nem rágalmoz, nem tesz rosszat felebarátjával, és nem hoz gyalázatot rokonára.** 4 Megvetéssel néz az alávalókra, de tiszteli azokat, akik az Urat félik. Esküjét nem vonja vissza, ha kárt vall is. 5 Nem adja pénzét uzsorára, és nem hagyja magát megvesztegetni az ártatlan rovására. Aki ezeket teszi, nem tántorodik meg soha.

Zsolt 16

1 Dávid bizonyágtétele. Tarts meg engem, Istenem, mert hozzád menekültem! 2 Ezt mondom az Úrnak: Te vagy az én Uram, rajtad kívül nincs, ami jó nekem. 3 A szentekben, akik a földön élnek, és a dicsőségesekben telik minden kedvem. 4 Sok fájdalomuk lesz azoknak, akik máshoz csatlakoznak. Nem mutatok be nekik vérrel kevert italáldozatot, még nevüket sem veszem ajkamra. 5 Uram, te vagy osztályrészem és poharam, te tartod kezemben sorsomat. 6 Osztályrészem kies helyre esett, örökségem nagyon tetszik nekem. 7 **Áldom az Urat, mert tanácsot ad nekem, még éjszaka is figyelmeztet bensőm.** 8 **Az Úrra tekintek szüntelen,**

nem tántorodom meg, mert a jobbomon van. 9 Ezért örül a szívem, és ujjong a lelkem, testem is biztonságban van. 10 Mert nem hagysz engem a holtak hazájában, nem engeded, hogy híved lesszálljon a sírba. 11 Megismerteted velem az élet útját, teljes öröm van tenálad, örökké tart a gyönyörűség jobboldon.

**II. APCSEL 2,25-28 ÉS ZSOLT 16, 8-11
INTERTEXTJE SZÓ SZERINTI IDÉZET!!**

SZOKÁSOS PROBLÉMA: HA AZ ÚSZ SZÓ SZERINT IDÉZI A LXX-ÁT, A MAGYAR FORDÍTÁSOK MÉGIS MIÉRT KÜLÖNBÖZŐEK? AZ IDÉZETET IDÉZETKÉNT KELL FORDÍTANI, A LXX GÖRÖGJÉT NEM HELYES FIGYELMEN KÍVŰL HAGYNI.

	Ap Cse 12		Zsol t 16	
2 5		<p>Az Úrra tekintek szüntelen, mert jobbom felől van, hogy meg ne tántorodjam. <u>Zsolt 16,8-11</u></p> <p><u>Προορώμην τὸν κύριον ἐνώπιόν μου διὰ παντός, ὅτι ἐκ δεξιῶν μου ἐστὶν ἵνα μὴ σαλευθῶ.</u></p>	8	<p>8 Az ÚRra tekintek szüntelen, nem tántorodom meg, mert a jobbomon van. velem az élet útját, teljes öröm van tenálad, örökké tart a gyönyörűség jobboldon.</p> <p><u>προορώμην τὸν κύριον ἐνώπιόν μου διὰ παντός, ὅτι ἐκ δεξιῶν μου ἐστὶν, ἵνα μὴ σαλευθῶ.</u></p> <p>szó szerint ugyanaz, de LXX Zsolt 8b-ben van extra szöveg</p>
2 6		<p><u>26</u> Ezért örül a szívem, és ujjong a nyelvem, és még testem is reménységben fog nyugodni,</p> <p><u>26 διὰ τοῦτο ἠὺφράνθη ἡ καρδία μου ἢ ἡγαλλίασατο ἡ γλῶσσά μου, ἔτι δὲ καὶ ἡ σὰρξ μου κατασκηνώσει</u></p>	9	<p>⁹Ezért örül a szívem, és ujjong a lelkem, ???? testem is biztonságban van.</p> <p>⁹ <u>διὰ τοῦτο ἠὺφράνθη ἡ καρδία μου, καὶ ἡγαλλίασατο ἡ γλῶσσά μου, ἔτι δὲ καὶ ἡ σὰρξ μου κατασκηνώσει ἐπ' ἐλπίδι,</u></p>

		<u>ἐπ' ἐλπίδι·</u>		szó szerint ugyanaz a LXX és ÚT görög, de RÚF, SZIT és KG lelket fordít nyelvem helyett. Csak KNB nyelvemet.
2 7		<p>27 mert nem hagyod lelket a holtak hazájában, nem engeded, hogy Szented elmúlást lásson.</p> <p><u>27 ὅτι οὐκ ἔγκαταλείψεις τὴν ψυχὴν μου εἰς ἄδην,</u> <u>1 οὐδὲ δώσεις τὸν ὄσιόν σου ἰδεῖν διαφθοράν.</u></p>	10	<p>10 Mert nem hagysz engem a holtak hazájában, nem engeded, hogy híved leszálljon a sírba. 1</p> <p><u>10 ὅτι οὐκ ἔγκαταλείψεις τὴν ψυχὴν μου εἰς ἄδην</u> <u>οὐδὲ δώσεις τὸν ὄσιόν σου ἰδεῖν διαφθοράν.</u> ÚT és LXX szó szerint ugyanaz a két magyar fordítás köszönőviszonyban sincs egymással.</p>
2 8		<p>28 Megismerteted velem az élet útjait, betöltesz engem örvendéssel a te orcád előtt.”</p> <p><u>28 ἐγνώρισάς μοι ὁδοὺς ζωῆς,</u> <u>πληρώσεις με εὐφροσύνης μετὰ τὸ οὖ προσώπου σου.</u></p>	11	<p>Megismerteted velem az élet útját, teljes öröm van tenálad, örökké tart a gyönyörűség jobbodon.</p> <p><u>11 ἐγνώρισάς μοι ὁδοὺς ζωῆς:</u> <u>πληρώσεις με εὐφροσύνης μετὰ τοῦ προσώπου σου,</u> <u>τερπνότητες ἐν τῇ δεξιᾷ σου εἰς τέλος.</u></p>
				KÖV. A LXX ÉS ÚT SZÓ SZERINT UGYANAZ, A

				MAGYAR FORDÍTÁSOK, KIVÉVE ZSOLT 16,8-HOZ ÉS ZSOLT 16.8,11-HEZ A LXX-BEN VAN EXTRA SZÖVEG, AMI NINCS AZ ÚT-BEN
--	--	--	--	--

Zsolt 17

1 Dávid imádsága. Uram, hallgasd meg igaz ügyemet, figyelj esedezésemre! Ügyelj imádságomra, mert ajkam nem csalárd. 2 Tőled jön felmentő ítéletem, hiszen látja szemed az igazságot. 3 **Megvizsgáltad szívemet, meglátogattál éjjel. Próbára tettél, nem találsz bennem álnokságot, nem jön ki ilyen a számon.** 4 Bármit tettek az emberek, én a te beszédedre figyelve őrizkedtem az erőszakosok útjától. 5 Lépteim ösvényeidhez ragaszkodnak, nem inognak meg lépteim. 6 Hozzád kiáltok, mert meghallgatsz, Istenem. Fordítsd felém füledet, hallgasd meg beszédemet! 7 Tégy csodát híveddel, mert te megszabadítod azokat, akik jobboldhoz menekülnek támadók elől. **8 Őrizz engem, mint szemed fényét, KJV Keep me as the apple of the eye LUTH wie einen Augapffel im auge** rejsz el szárnyaid árnyékába 9 a bűnösök elől, akik erőszakoskodnak velem, halálos ellenségeim elől, akik körülfognak. 10 Konok szívük elzárkózik, szájuk gögösen beszél. 11 Lépten-nyomon körülvesznek, arra igyekeznek, hogy földre terítsenek. 12 Olyanok, mint a zsákmányra vágyó oroszlán, mint a lesben álló hím oroszlán. 13 Lépj elő, Uram! Szállj szembe velem, és terítsd le! Ments meg engem kardoddal a bűnösöktől! 14 Ments meg kezdeddel az emberektől, a világ embereitől, Uram, akik kiveszik részüket az életből! Töltsd meg hasukat azzal, amit nekik tartogatsz, lakjanak jól velem a fiaik is, és ami megmarad, hagyják gyermekeikre! 15 Én pedig meglátom orcádat, mint igaz ember, öröm tölt el, ha meglátlak, amikor fölbredek.

Zsolt 18

A karmesternek: Dávidé, az Úr szolgájáé, aki akkor mondta el ennek az éneknek a szavait az Úrnak, **amikor valamennyi ellensége hatalmából és Saul kezéből kimentette őt** az Úr. 2 Ezt mondta:

Szeretlek, Uram, erősségem! 3 Az Úr az én kőszálam, váram és megmentőm, Istenem, kősziklám, nála keresek oltalmat, pajzsom, hatalmas szabadítóm, fellegváram! 4 Az Úrhoz kiáltok, aki dicséretre méltó, és megszabadulok ellenségeimtől. 5 **Körülvettek a halál kötelei, pusztító áradat rettent engem.** 6 A sír kötelei fonódtak rám, a halál csapdái meredtek rám. 7 Nyomorúságomban az Úrhoz kiáltottam, segítségért kiáltottam Istenemhez. Meghallotta hangomat templomában, kiáltásom a fülébe jutott. 8 Megrendült és rengett a föld, a hegyek alapjai megremegtek, megrendültek, mert haragra gyúlt. 9 Füst jött ki orrából, szájából emésztő tűz, parázs izzott benne. 10 Lehajlította az eget, és leszállt, homály volt lába alatt. 11 Kerubon ülve repült, szelek szárnyán suhant. 12 A sötétséget tette rejtekévé maga körül, mint egy sátrat, a sötét vizeket, a gomolygó felleget. 13 Az előtte levő fényözönből előtörték fellegei jégesővel és tüzes parázzsal. 14 Dörgött az Úr az égben, mennydörgött a Felséges jégesővel és tüzes parázzsal. 15 Kilőtte nyilait, és szétszórta, tömérdek villámot röpített ki. 16 Láthatóvá váltak a vizek medrei, és feltárultak a világ alapjai dorgálásodtól, Uram, haragod szelének fúvásától. **17 Lenyúlt a magasból, és fölvelt, a nagy vizekből**

kihúzott engem. 18 Megmentett engem ellenségem hatalmától, gyűlölőimtől, bár erősebbek nálam. 19 Rám törhetnek a veszedelem napján, de az Úr az én támaszom. **20 Tágas térre vitt ki engem, megmentett, mert gyönyörködik bennem. 21 Igazságom szerint bánt velem az Úr, kezem tisztasága szerint jutalmazott engem. 22 Hiszen vigyáztam az Úr útjára, és Istenemet nem hagytam el hűtlenül.** 23 Minden törvényére ügyeltem, rendelkezéseitől nem tértem el. 24 Feddhetetlen voltam előtte, és őrizkedtem a büntől. 25 Igazságom szerint jutalmazott meg az Úr, kezem tisztasága szerint, amit jól lát. 26 A hűségeshez hűséges vagy, a feddhetetlen emberhez feddhetetlen. **27 A tisztához tiszta vagy, de a hamisnak ellenállsz.** 28 Az elesett népet megsegíted, de a kevély tekintetűeket megalázod. 29 Mert te gyújtasz nekem mécsest, Uram; az én Istenem fénysugarat küld nekem a sötétbe. 30 Veled a rablóknak is nekirontok; ha Isten segít, a kőfalon is átugrom. 31 **Isten útja tökéletes, az ÚR BESZÉDE SZÍNIGAZ.** Pajzsa mindazoknak, akik hozzá menekülnek. 32 Van-e Isten az Úron kívül? Van-e köszikla Istenünkön kívül? 33 Isten ruház föl engem erővel, ő teszi tökéletessé utamat. **34 Lábamat a szarvaséhoz hasonlóvá teszi, magaslatokra állít engem. 35 Ő tanítja kezemet a harcra, karjaim érciját feszítenek.** 36 Oltalmazó pajzsodat átadtad nekem, jobbod támogat engem, sokszor lehajoltál hozzám. 37 Biztossá teszed lépteimet, és nem inognak bokáim. 38 Üldözöm és utolérem ellenségeimet, nem térek vissza, míg nem végzek velük. 39 Szétzúrom őket, nem tudnak fölkelni, lábam elé hullanak. 40 Fölruháztál erővel a harcra, térdre kényszerítetted támadóimat. 41 Megfutamítottad ellenségeimet, és gyűlölőimet elpusztíthattam. 42 Kiáltoznak, de nincs szabadító, az Úrhoz kiáltanak, de nem válaszol. 43 Összezúrom őket, mint a szélhordta port, széttaposom, mint az utca sarát. 44 Megmentesz engem a lázadó néptől, népek fejévé teszel engem. Olyan nép szolgál nekem, amelyhez nem volt közöm. 45 Engedelmesen hallgatnak rám, idegenek hízelegnek nekem, 46 mert elepedtek az idegenek, és reszketve bújnak elő rejtekükből. **47 Él az Úr, áldott az én kösziklám, magasztaltassék szabadító Istenem! 48 Bosszút áll értem az Isten, és népeket rendel alálm. 49 Megmentesz ellenségeimtől, sőt támadóim fölé emelsz, és megszabadítasz az erőszakoskodóktól. 50 Ezért magasztallak, Uram, a népek között, zsoltárt éneklek nevednek, 51 mert nagy győzelmet adtál királyodnak, hűséges maradtál fölkenedhez, Dávidhoz és utódaihoz örökké.**

Gryllusék:
(Vö. 2Sám 22)

Zsolt 19

A karmesternek: Dávid zsoltára. 2 Az eget hirdetik Isten dicsőségét, kezének munkájáról beszél a menny. 3 Nappal a nappalnak adja át e szót, éjjel az éjjelnek adja tudtul. 4 Nincs szó, és nincs beszéd, hangjuk sem hallatszik, 5 mégis eljut hangjuk az egész földre, szavuk a világ végéig. Sátrat készített a napnak, 6 amely mint vőlegény jön ki szobájából, örül, mint egy hős, hogy futhat pályáján. 7 Elindul az ég egyik szélétől, átível a másik széléig, nincs rejtve melege elől semmi. **8 Az Úr törvénye tökéletes, felüdíti a lelket. Az Úr intó szava határozott, bölcsé teszi az együgyűt. 9 Az Úr rendelkezései helyesek, megörvendeztetik a szívet. Az Úr parancsolata világos, ragyogóvá teszi a szemet. 10 Az Úr félelme tiszta, megmarad örökké.** Az Úr döntései igazak, mindenben igazságosak, 11 kívánatosabbak az aranynál, sok színaranynál is, édesebbek a méznél, a csurgatott méznél is. 12 Szolgádat is figyelmeztetik: ha megtartja azokat, jutalma bőséges. 13 A tévedéseket ki veheti észre? Titkos bűnök miatt ne

büntess meg! 14 A kevélységtől is tartsd távol szolgálodat, ne uralkodjék rajtam. Akkor feddhetetlen maradok, sok bűntől mentesen.

15 Fogadd kedvesen számnak mondásait és szívem gondolatait, Uram, kősziklám és megváltóm!

KG

15 Legyenek kedvedre valók szájam mondásai, és az én szívem gondolatai előtted, legyenek, oh Uram, kősziklám és megváltóm. (Zsolt 104,34)

KJV 14 Let the words of my mouth, and the meditation of my heart, be acceptable in thy sight, O LORD, my strength, and my redeemer.

Zsolt 20

1 A karmesternek: Dávid zsoltára.

SZÉP ÁLDÁS!!

2 Hallgasson meg téged az Úr a veszedelem napján, legyen oltalmad Jákób Istenének neve! 3 Küldjön neked segítséget szentélyéből, erősítsen a Sionról! 4 Gondoljon sok ételáldozatodra, égőáldozatodat fogadja szívesen. (Szela.) 5 Adja meg szíved vágyát, teljesítse minden tervedet!

6 Akkor örvendezünk győzelmednek, és zászlót emelünk Istenünk nevében. Teljesítse az Úr minden kérésedet! 7 Jól tudom, hogy az Úr győzelmet ad felkentjének, felel neki szent egéből győzelmes jobbjának hőstetteivel. **8 Ezek a harci kocsikat, amazok a lovakat emlegetik dicsekedve, mi pedig Istenünknek, az Úrnak a nevét.** 9 Ők térdre rognak és elesnek, mi pedig felkelünk, és talpon maradunk. 10 Uram, segítsd meg a királyt! Hallgass meg minket, ha hozzád kiáltunk!

Zsolt 21

¹A karmesternek: Dávid zsoltára. ²URam, a te erődnek örül a király. Mennyire ujjong, hogy megsegítetted! ³Megadtad neki szíve kívánságát, ajka óhaját nem tagadtad meg. (Szela.) ⁴Hiszen gazdag áldással fordulsz feléje, fejére színarany koronát teszel. ⁵Életet kért tőled, és megadtad neki, hosszú életet, örökké tartót. ⁶Nagy a dicsősége, mert megsegítetted, fenséget és méltóságot adtál neki. ⁷Bizony, áldottá teszed örökre, megvidámítod őt, örülhet előtted. ⁸Bízik a király az ÚRban, szereti a Felséges, ezért nem tántorodik meg. ⁹Kezed utoléri minden ellenségedet, jobbod utoléri gyűlölőidet. ¹⁰Olyanokká teszed őket, mint a tüzes kemence, ha megjelenysz, URam. Haragod elnyeli őket, és tűz emészti meg. ¹¹Magzataikat kipusztítod a földről, utódaikat az emberek közül. ¹²Ha rosszat forralnak ellened, és cselet szőnek, nem mennek semmire, ¹³mert megfutamítod őket, célba veszed íjaddal. ¹⁴Mutasd meg hatalmadat, URam! Mi pedig énekelünk, zsoltárt zengünk hatalmas tetteidről!

Zsolt 22

A karmesternek: „A hajnali szarvas” kezdetű ének dallamára. Dávid zsoltára. **2**Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engem? Távol van tőlem a segítség, pedig jajgatva kiáltok! **3**Istenem!

Hívlak nappal, de nem válaszolsz, éjszaka is, de nem tudok elcsendesedni. 4Pedig te szent vagy, trónodon ülsz, rólad szólnak Izráel dicséretei. 5Benned bíztak őseink, bíztak, és megmentetted őket. 6Hozzád kiáltottak segítségért, és megmenekültek, benned bíztak, és nem szégyenültek meg. 7De én féreg vagyok, nem ember, gyaláznak az emberek, és megvet a nép. 8Gúnyolódnak rajtam mind, akik látnak, ajkukat biggyeszti, fejüket csóválják: 9Az ÚRra bízta magát, mentse hát meg őt, szabadítsa meg, hiszen kedvelte! 10Te hoztál ki engem anyám méhéből, biztonságba helyeztél anyám emlőin. 11Már anyám ölében is rád voltam utalva, anyám méhében is te voltál Istenem. 12Ne légy tőlem távol, mert közel van a baj, és nincs, aki segítsen! 13Hatalmas bikák vetek körül, bekerítettek a básáni bivalyok. 14Föltátozták rám szájukat, mint a marcangoló, ordító oroszlán. 15Szétfolytam, mint a víz, kifícamodtak a csontjaim. Szívem, mint a viasz, megolvadt bensőmben. 16Torkom kiszáradt, mint a cserép, nyelvem az ínyemhez tapadt, a halál porába fektettél. 17Mert kutyák vetek körül engem, gonoszok bandája kerített be, átlukasztották kezemet, lábamat. 18Megszámlálhatnám minden csontomat, ők pedig csak bámulnak, néznek rám. 19Megosztoznak ruháimon, köntösömre sorsot vetnek. 20Ó, URam, ne légy távol, erősségem, siess segítségemre! 21Ments meg engem a fegyvertől, életemet a kutyák hatalmából! 22Szabadíts meg az oroszlán szájából és a bivalyok szarvai közül engem, nyomorultat! 23Hirdetem nevedet testvéreimnek, dicsérlek a gyülekezetben. 24Kik az URat félték, dicsérjétek őt, Jákób utódai, mind dicsőítsétek őt! Rettegjétek tőle, Izráel utódai, mind! 25Mert nem veti meg és nem utálja az elesettek nyomorúságát, nem rejti el orcáját előlük, segélykiáltásukat meghallgatja. 26Rólad szól dicséretem a nagy gyülekezetben, teljesítem fogadalmaimat az istenfélők előtt. 27Esznek az alázatosak, és jóllaknak, dicsérik az URat, akik őt keresik. Szívetek legyen vidám mindenkor! 28A föld legvégéig mindenkinek eszébe jut az ÚR, és megtérnek hozzá, öelötte borul le a népek minden nemzetsége. 29Mert az ÚR a királyi hatalom, ő uralkodik a népeken. 30Csak előtte borulnak le a földi hatalmasságok, térdet hajt előtte minden halandó, aki nem tudja életét megtartani. 31Az utódok szolgálják őt, beszélnek az Úrról a jövő nemzedéknek. 32Jönnék, és a születendő népnek hirdetik majd, hogy igaz, amit ő tesz.

Zsolt 23

KG	RÚF	SZIT	KNV (Múltba fprd-)	IMIT
Az Úr az én pásztorom; nem szűkölködöm. (Zsolt 80,2; Ján 10,11; Jel 7,16.17)	1Dávid zsoltára. Az ÚR az én pásztorom, nem szűkölködöm.	Dávid zsoltára.) Az Úr az én pásztorom, nem szenvedek hiányt,	1 Dávid zsoltára. Az Úr az én pásztorom, nem szűkölködöm,	Zsoltár Dávidtól. Az Örökkévaló a pásztorom, nincs hiányom.
2Füves legelőkön nyugtat engem, és csendes vizekhez terelget engem. (Zsolt 132,8.4Móz;10,35.2 Sám;6,15.16)	2Füves legelőkön terelget, csendes vizekhez vezet engem.	2 zöldellő réteken legeltet. A nyugalom vizéhez terel	2 zöldellő legelőkön adott nekem helyet, csendes vizekhez vezetett engem.	2 Pázsitos réteken heverésztet engem, nyugodalmas vizekhez terelget engem.
3Lelkemet megvidámítja, az	3Lelkemet felüdíti, igaz			

<p>igazság ösvényein vezet engem az ő nevéért. (Jer 31,35)</p>	<p>ösvényen vezet az ő nevéért.</p>	<p>3 és felüdíti lelkemet. Az igaz úton vezérel, nevéhez híven.</p>	<p>3 Felüdítette lelkemet, és az igazság ösvényein vezetett az ő nevéért.</p>	<p>3 Lelkemet felüdíti, vezet engem az igazság ösvényén, az ő neve kedvéért.</p>
<p>4Még ha a halál árnyékának völgyében járok is, nem félek a gonosztól, mert te velem vagy; a te vessződ és botod, azok vigasztalnak engem. (Zsolt 3,6.7;49,16;86,13)</p>	<p>4Ha a halál árnyéka völgyében járok is, nem félek semmi bajtól, mert te velem vagy: vessződ és botod megvigasztal engem.</p>	<p>4 Ha sötét völgyben járok is, nem félek a bajtól, hisz te velem vagy. Botod, pásztorbotod biztonságot ad.</p>	<p>4 Járjak bár a halál árnyékában, nem félek semmi bajtól, mert te velem vagy. Vessződ és pásztorbotod megvigasztalta k engem.</p>	<p>4 Ha járok is homálynak völgyében, nem félek bajtól, mert te vagy mellettem; botod és istápod – azok vigasztalnak engem.</p>
<p>5 Asztalt terítesz nekem az én ellenségeim előtt; elárasztod fejem olajjal; csordultig van a poharam. (Zsolt 92,11)</p>	<p>5Asztalt terítesz nekem ellenségeim szeme láttára. Megkened fejemet olajjal, csordultig van poharam.</p>	<p>5 Számomra asztalt terítettél, ellenségeimnek szeme láttára. Fejemet megkented olajjal, s a poharam színültig töltötted.</p>	<p>5 Asztalt terítettél számomra azok előtt, akik szorongatnak engem; olajjal kentek meg fejemet, és kelyhem csordultig töltötted.</p>	<p>5 Terítesz számomra asztalt, szorongatóimnak előtte, bekened olajjal fejemet, serlegem telistele.</p>
<p>6 Bizonyára jóságod és kegyelmed követnek engem életem minden napján, s az Úr házában lakozom hosszú ideig. (Zsolt 27,4)</p>	<p>6Bizony, jóságod és szereteted kísér életem minden napján, és az ÚR házában lakom egész életemben.</p>	<p>6 Kegyelmed és jóságod vezet életemnek minden napján, s az Úr házában lakhatom örök időkön át.</p>	<p>6 Mert jóságod és irgalmasságod kísér engem életem minden napján, hogy az Úr házában lakjam időtlen időkig.</p>	<p>6 Csupa jóság és szeretet követnek engem életem minden napjaiban, és ülök az Örökkévaló házában hosszú életem át.</p>

Dávid zsoltára. **Az Úr a föld és ami betölti, a földkerekség és a rajta lakók.** 2 Mert ő vetette meg alapját a tengereken, ő rögzítette a folyókon. 3 Ki mehet föl az Úr hegyére, és ki állhat meg szent helyén? 4 Az ártatlan kezű, a tiszta szívű, aki nem sóvárog hiábavalóság után, és nem esküszik hamisan. 5 Áldást nyer az ilyen az Úrtól, igazságot a szabadító Istentől. 6 Ilyen az a nemzedék, amely hozzá folyamodik, akik Jákób Istenének orcáját keresik. (Szela.) 7 Emeljétek föl fejeteket, **ti, kapuk, emelkedjétek föl, ti, ősi ajtók, hogy bemehessen a dicső király!** 8 **Ki az a dicső király?** Az erős és hatalmas Úr, az Úr, aki hatalmas a harcban. 9 **Emeljétek föl fejeteket, ti, kapuk, emeljétek föl, ti, ősi ajtók, hogy bemehessen a dicső király!** 10 **Ki az a dicső király?** A Seregek Ura, ő a dicső király! (Szela.)

Zsolt 25

Dávidé. **Uram, utánad sóvárog a lelkem!** 2 **Benned bízom, Istenem, ne szégyenüljek meg, ne nevéssenek ki ellenségeim!** 3 Senki se szégyenüljön meg, aki benned reménykedik, azok szégyenüljenek meg, akik ok nélkül elpártolnak tőled! 4 **Utaidat, Uram, ismertesd meg velem, ösvényeidre taníts meg engem!** 5 **Vezess hűségesen, és taníts engem, mert te vagy szabadító Istenem, mindig benned reménykedem.** 6 Gondolj, Uram, irgalmadra és kegyelmedre, melyek öröktől fogva vannak. 7 **Ifjúkorom vétkeire és bűneimre ne emlékezz!** Kegyelmesen gondolj rám, mert te jóságos vagy, Uram! 8 Jó és igaz az Úr, ezért megmutatja a vétkeseknek a jó utat. 9 Az alázatosakat igazságosan vezeti, és az ő útjára tanítja az alázatosakat. 10 **Az Úr minden ösvénye szeretet és hűség azoknak, akik megtartják szövetségét és intelmeit.** 11 **A te nevedért, ó, Uram, bocsásd meg bűneimet, mert sok van!** 12 Azt az embert, aki féli az Urat, oktatja ő, hogy melyik utat válassza. 13 **Élete boldog marad, és utódai öröklik a földet.** 14 Közösségben van az Úr az öt félökkel, szövetségére tanítja őket. 15 Szemem állandóan az Úrra néz, mert ő szabadítja ki lábamat a csapdából. 16 Fordulj felém, és könyörül rajtam, mert magányos és nyomorult vagyok. 17 Enyhítsd szívem szorongását, szorult helyzetemből szabadíts ki! 18 **Lásd meg nyomorúságomat és gyötrődésemet, és bocsásd meg minden vétkeimet!** 19 **Nézd, mennyi ellenségem van! Gyűlölnék kegyetlen gyűlölettel.** 20 **Tartsd meg életemet, ments meg, ne szégyenüljek meg, mert hozzád menekültem!** 21 **Feddhetetlen becsület őrizzen engem, mert benned reménykedem.** 22 **Szabadítsd ki, ó, Isten, Izráelt minden nyomorúságából!**

Zsolt 26

Dávidé. Uram, szolgáltass nekem igazságot, mert feddhetetlenül éltem, az Úrban bízom ingadozás nélkül! 2 **Vizsgálj meg, Uram, és próbálj meg, kutasd át szívemet-lelkemet!** 3 Mert hűséged szemem előtt van, igazságod szerint járok-kelek. 4 *Nem ülök hitvány emberek közé, alattomosokkal nem járok együtt.* 5 *Gyűlölöm a gonoszok társaságát, nem ülök le a bűnösök közé.* 6 *Ártatlan vagyok, megmosom kezemet, úgy járom körül oltárodát, Uram,* 7 *hangos hálaéneket zengve, felsorolva sok csodatettedet.* 8 **Uram, szeretem házadat, ahol laksz, dicsőséged lakóhelyét.** 9 Ne ragadd el lelkemet a vétkesekkel, életemet a vérontókkal együtt, 10 akiknek a keze tele van gyalázattal, jobbjuk megvesztegetéssel. 11 **Hiszen én feddhetetlenül élek, válts meg, és könyörülj rajtam!** 12 Lábam biztos talajon áll, áldom az Urat a gyülekezetben.

NEM OLYAN EZ, MINT A FARIZEUS A VÁMSZEDŐ MELLETT?? ANTI-PÉLDÁZAT??

Zsabó Andor nem említi ezt a zavaró párhuzamot, inkább „kimagyarázza” a zsoltárost.

Zsolt 27 az üldözött ember zsoltára

1 Dávidé. Világosságom és segítségem az Úr, kitől félnék? Életemnek ereje az Úr, kitől rettegnék? 2 Ha rám támadnak is a gonoszok, szorongató ellenségeim, hogy marcangoljanak engem, majd megbotlanak, és elesnek. 3 Ha egy egész tábor jön is ellenem, nem fél a szívem. Ha háború tör is rám, én akkor is bizakodom. 4 **Egy dolgot kérek az Úrtól, azért esedezem: hogy az Úr házában lakhassam egész életemben; láthassam, milyen jóságos az Úr, és gyönyörködhessem templomában.** 5 Megóv engem sátrában a veszedelem napján. Elrejt sátra mélyén, magas kösziklára helyez engem. 6 Így hát fölemelt fővel állok ellenségeim között, ezért örvendezve mutatok be áldozatot az Úr sátrában, és éneket zengek az Úrnak. 7 Halld meg, Uram, hívó hangomat! Könyörülj rajtam, hallgass meg! 8 Ha ezt mondod: Járuljatok szíнем elé, szívem így válaszol: Színed elé járulok, Uram! 9 **Ne rejtsd el előlem orcádat, ne utasítsd el haragosan szolgálodat! Te vagy az én segítségem, ne vess el, ne hagyj el, szabadító Istenem!** 10 **Ha apám, anyám elhagyna is, az Úr magához fogad engem.** 11 Uram, taníts meg utadra, vezess a helyes ösvényen, mert ellenségeim vannak! 12 **Ne dobj oda ellenségeim indulatának, mert hamis tanúk támadtak rám, bosszút lihegnek.** 13 **De én hiszem, hogy még meglátom az Úr jóságát az élők földjén.** 14 Reménykedj az Úrban, légy erős és bátor szívű, reménykedj az Úrban!

IDFT

Zsolt 28

Dávidé. Téged hívlak, Uram, kösziklám, ne fordulj el tőlem némán! Mert ha némán elfordulsz, hasonló leszek a sírba roskadókhöz. 2 Halld meg esedező hangomat, amikor segítségért kiáltok, kezemet fölemelve szent templomod felé. 3 Ne sorolj a bűnösök és gonosztevők közé, akik békésen beszélnek felebarátaikkal, de rossz szándék van a szívükben. 4 Fizess meg nekik tetteik szerint, gonosz cselekedeteik szerint! Kezük munkája szerint fizess meg nekik, torold meg rajtuk, amit elkövettek! 5 Mivel nem figyelnek az Úr tetteire, sem kezének munkájára, lerombolja, nem építi őket. 6 **Áldott az Úr, mert meghallgatta esedező hangomat. 7 Eróm és pajzsom az Úr, benne bízik szívem. Ő megsegített, ezért vidám a szívem, és énekelve adok neki hálát.** 8 Az Úr az ő népének erőssége, felkentjének megsegítő ereje. 9 Segítsd meg népedet, áldd meg örökségedet, légy pásztora, és gondozd örökké!

Zsolt 29

1 Dávid zsoltára. Magasztaljátok az Urat, ti, mennyei lények, magasztaljátok az Úr dicsőségét és hatalmát! 2 Magasztaljátok az Úr dicső nevét, boruljatok le az Úr előtt szent öltözetben! 3 **Az Úr hangja zeng a vizek fölött, mennydörög a dicsőséges Isten, az Úr, a nagy vizek fölött.** 4 Az Úr hangja hatalmas, az Úr hangja fenséges. 5 Az Úr hangja cédrusokat tördel, összetöri az Úr a Libánon cédrusait. 6 A Libánon ugrál miatta, mint egy borjú, és a Szirjón, mint egy bivalyborjú. 7 Az Úr hangjára lángok törnek elő. 8 Az Úr hangja megremegteti a pusztát, megremegteti az Úr Kádés pusztáját. 9 Az Úr hangja megriasztja a szarvasokat, letarolja az erdőket. Templomában mindenki őt dicsőíti. 10 Az Úr trónol az áradat fölött, ott trónol az Úr, az örökkévaló király. 11 Az Úr erőt ad népének, az Úr megáldja népét békességgel.

Zsolt 30

1 Zsoltár, templomszentelési ének. Dávidé. 2 Magasztallak, Uram, mert megmentettél. Nem engedted, hogy ellenségeim örüljenek bajomon. 3 Uram, Istenem, hozzád kiáltottam, és meggyógyítottál engem. 4 Uram, kihoztál engem a holtak hazájából, életben tartottál, nem roskadtam a sírba. 5 Zengjete az Úrnak, ti, hívei, magasztaljátok szent nevét! 6 **Mert csak egy pillanatig tart haragja, de egész életen át a kegyelme.** Este szállást vesz a sírás, reggelre itt az ujjongás. 7 Míg jó dolgom volt, azt gondoltam: Nem tántorodom meg soha. 8 Uram, kegyelmedből hatalmas hegyre állítottál. **De mikor elrejtetted orcádat, nagyon megrettentem.** 9 Ekkor hozzád kiáltottam, Uram, és így esedeztem az Úrhoz: 10 **Mit használ neked a vérem, ha leszálok a sírgödörbe? Hálát ad-e neked, aki porrá lett, hirdeti-e hűségedet?** 11 **Hallgass meg, Uram, kegyelmesen, légy segítségemre, Uram!** 12 **Te pedig gyászomat örömmé fordítottad, leoldoztad gyászruhám, és örömbé öltöztettél.** 13 Ezért szüntelen zeng neked a szívem, örökké magasztallak, Uram, Istenem!

Zsolt 31

A karmesternek: Dávid zsoltára. 2 **Hozzád menekülök, Uram, ne szégyenüljek meg soha!** Ments meg engem irgalmasan! 3 **Fordítsd felém füledet, siess, ments meg engem! Légy erős kösziklám, erős váram, segíts rajtam!** 4 Mert te vagy az én sziklaváram; vezess és terelgess engem nevedért! 5 **Szabadíts ki a hálóból, amelyet titkon vetettek nekem, mert te vagy az erősségem.** 6 Kezredre bízom lelkemet, te váltasz meg engem, Uram, igaz Isten! 7 Gyűlölöm a hitvány bálványok híveit, mert én csak az Úrban bízom. 8 Ujjongva örülök hűségednek, mert látod nyomorúságomat, ismered lelkem szorongásait. 9 Nem adtál ellenség kezébe, hanem tágas térre állítottad lábamat. 10 Légy kegyelmes, Uram, mert bajban vagyok, szemem elhomályosodott a bánattól, odavan testem-lelkem. 11 A gond miatt vége lesz életemnek, a sóhajtozás miatt esztendeimnek. Bűnöm miatt **11 A gond miatt vége lesz életemnek, a sóhajtozás miatt esztendeimnek. Bűnöm miatt megrokkant az erőm, csontjaim sorvadoznak. 12 Minden ellenségem gyaláz engem, szomszédaim félnak, ismerőseim megrettennek, ha látnak az utcán, elfutnak előlem. 13 Elfelejtettek, mintha meghaltam volna, olyan lettem, mint egy kallódó tárgy. 14 Mert hallom sokak suttogását: Iszonyú baj van vele! Rólam tanácskoznak egymás közt, el akarják venni az életemet. MICSODA PSZIHOLÓGIAI ÉRZÉK, MA IS ÉPPEN IGY VAN FT TAPASZTALATA** 15 **De én bízom benned, Uram, vallom: Te vagy Istenem!** 16 **Kezredben van sorsom, ments meg ellenségeim és üldözőim kezéből!** 17 **Ragyogjon rá orcád szolgálóra, segíts rajtam hűségesen!** 18 **Uram, ne szégyenüljek meg, ha hívlak téged!** Szégyenüljenek meg a bűnösök, tűnjenek el a holtak hazájában! 19 Némuljanak el a hazug ajkak, amelyek kihívóan, gögösen és megvetően beszélnek az igazról! 20 Milyen nagy a te jóságod, melyet a téged félőknek tartogatsz! Ebben részesíted a hozzád menekülőket minden ember szeme láttára. 21 **Jól elrejtetted őket magadnál az emberek áskálódása elől.** Megőrzöd őket sátradbán a perlekedő nyelvektől. 22 Áldott az Úr, aki csodálatos hűséggel bánt velem az ostromlott városban! 23 Én már azt gondoltam ijedtemben, hogy eltaszítottál magadtól. De te meghallgattad könyörgő szavam, amikor hozzád kiáltottam segítségért. 24 Szeressétek az Urat, ti, hívei mind! Az állhatatosokat megtartja az Úr, de kamatostul megfizet a gögösöknek. 25 Legyetek erősek és bátor szívűek mind, akik az Úrban reménykedtek!

Zsolt 32

Dávid tanítókölteménye. **Boldog, akinek hűtlensége megbocsáttatott, vétke eltöröltetett.** 2 Boldog az az ember, akinek az Úr nem rója fel bűnét, és nincs lelkében álnokság. 3 Míg hallgattam, kiszáradtak csontjaim, egész nap jajgatnom kellett. 4 Mert éjjel-nappal rám nehezedett kezed, erőm ellankadt, mint a nyári hőségben. (Szela.) 5 **Megvallottam neked vétkeimet, bűnömet nem takargattam. Elhatároztam, hogy bevallom hűtlenségemet az Úrnak, és te megbocsátottad bűnömet, amit vétettem.** (Szela.) 6 Ezért hozzád imádkozzék minden hívő, amíg megtalálhat. Ha nagy vizek áradnak is, nem érik el őt. 7 Te vagy az oltalmam, megóvsz a bajtól, körülveszel a szabadulás örömeivel. (Szela.) 8 Bölccsé teszek, és megtanítalak, melyik úton kell járnod. Tanácsot adok, rajtad lesz a szemem. 9 Ne legyetek olyan oktalanok, mint a ló vagy az öszvér, amelynek kantárral és zablával kell fékezni szilajságát, másképpen nem közelít hozzád. 10 **Sok fájdalom éri a bűnöst, de aki bízik az Úrban, azt ő szeretettel veszi körül.** 11 Örüljete az Úrnak, ujjongjatok, ti, igazak! Vigadjatok mind, ti, igaz szívűek!

Zsolt 33

A CSELEKVŐ IGE, ISTEN HATALMA

1 Örüljete az Úrnak, ti, igazak! Az igaz emberekhez illik a dicséret. 2 Adjatok hálát az Úrnak **citeraszóval, tízhúrú lanttal zengjete neki!** 3 Énekeljete neki **új éneket**, szépen zengjenek hangszereitek! 4 **Mert az Úr igéje igaz, mindent hűségesen cselekszik** **AZ ÚR IGÉJE CSELEKSZIK ÉZS 55.** 5 Szereti az igaz ítéletet, az Úr szeretetével tele van a föld. 6 **Az Úr igéje alkotta az eget**, egész seregét szájának lehelete. 7 Gáttal torlaszolta el a tenger vizét, mederbe zárta hullámain.

8 Féljen az Úrtól az egész föld, rettegjen tőle a világ minden lakója, 9 mert amit ő mondott, meglett, és amit parancsolt, előállott. 10 Semmivé teszi az Úr a nemzetek tervét, megghiúsítja a népek szándékait. 11 De az Úr terve örökké megmarad, szívének szándéka nemzedékről nemzedékre. **12 Boldog az a nemzet, amelynek Istene az Úr, az a nép, amelyet örökségül választott.** 13 Letekint a mennyből az Úr, és lát minden embert. 14 Lakóhelyéből rátekint a föld minden lakójára. 15 Ő formálta mindnyájuk szívét, ismeri minden tettüket. 16 Nem a nagy sereg segíti győzelemre a királyt, nem a nagy erő menti meg a hőst. 17 Csalódik, aki lovaktól vár segítséget, mert nagy erejük nem ment meg. 18 De az Úr szeme ügyel az istenfélőkre, akik szeretetében bíznak. 19 Megmenti őket a haláltól, éhínség idején is megtartja életüket. **20 Lelkünk az Urat várja, ő a mi segítségünk és pajzsunk.** 21 Benne van szívünk öröme, mert szent nevében bízunk. 22 Maradjon velünk, Uram, szereteted, mert mi is benned reménykedünk!

Zsolt 34

Dávidé, abból **az időből, amikor eszelősnek tette magát** **HAMLET** Abímeleknél, aki aztán elkergette, ő pedig elment. 2 Áldom az Urat mindenkor, állandóan őt dicséri szám. 3 Az Úrral dicsekszik lelkem. Hallják ezt az alázatosak, és örülnek. 4 Hirdessétek velem az Úr nagyságát, magasztaljuk együtt az ő nevét! 5 Az Úrhoz folyamodtam, és ő meghallgatott, megmentett mindattól, amitől rettegtem. 6 Öröme derülnek, kik rátekintenek, nem pirul az arcuk. 7 Kiáltott az elesett, az Úr meghallgatta, és minden bajából kiszabadította. 8 Az Úr angyala őrt áll az istenfélők mellett, és megmenti őket. **9 Éreztétek, és lássátok, hogy jó az Úr!** Boldog az az ember, aki hozzá menekül. 10 Féljétek az Urat, ti, szentjei, mert nem szűkölködnek az istenfélők. 11 Az oroszlánok is sínylődnek és éheznek, de akik az Úrhoz folyamodnak, nem nélkülözik a jót. 12 Jöjjetek, fiaim, hallgassatok rám, megtanítalak benneteket az Úr félelmére.

13 Ki az az ember, akinek tetszik az élet, és szeretne jó napokat látni? 14 **Vigyázz, hogy nyelved ne szóljon rosszat, és ajkad ne beszéljen csalárdságot!** 15 Hagyj fel a rosszal, és cselekedj jót, törekedj békességre, és kövesd azt! 16 Az Úr szeme látja az igazakat, füle meghallja kiáltásukat. 17 Az Úr a gonosztevők ellen fordul, emléküket is kiirtja a földről. 18 Akik az Úrhoz kiáltanak, azokat meghallgatja, és kimentti őket minden bajból. 19 **Közel van az Úr a megtört szívűekhez, és a sebzett lelkűeket megsegíti.** **51.ZSOLT** 20 Sok baj éri az igazat, de valamennyiből kimentti az Úr. 21 Megőrzi minden csontját, egy sem törik el közülük. 22 Halálos veszedelem éri utol a bűnöst, megbűnhődnek, akik gyűlölik az igazat. **23 Az Úr megváltja szolgálói életét, és nem kell bűnhődnie senkinek, aki hozzá menekül.**

Hamlet: Claudius as David: Saul

Just as the biblical David had a chance to kill the treasonous King Saul while hiding in a cave, but he chose not to, Prince Hamlet had a chance to kill his uncle, the treasonous King Claudius, as he prayed, but he chose not to.

<https://jldancesrva.com/2023/11/03/hamlet/>

Zsolt 35

Dávidé. Perelj, Uram, a velem perlőkkel, harcolj az ellenem harcolókkal! 2 Ragadj pajzsot, vértet, és siess segítségemre! 3 Végy elő lándzsát és csatabárdot üldözőim ellen! Szólj így hozzám: Én megsegítelek téged! 4 Érje szégyen és gyalázat azokat, akik életemre törnek! **Hátráljanak meg, és piruljanak, akik rosszat terveznek ellenem!** 5 **Legyenek olyanok, mint a szélhordta pelyva. Az Úr angyala szórja szét őket!** 6 Legyen útjuk sötét és síkos, az Úr angyala üldözze őket! 7 **Mert ok nélkül vetették ki rám hálójukat, ok nélkül ástak vermet nekem.** 8 Érje őket váratlan veszedelem, fogja meg őket a háló, amelyet kivetettek, ők maguk essenek gödörbe! 9 Én pedig ujjongok az Úrnak, és örvendezek szabadításának. 10 Minden porcikám ezt mondja: Ki volna hozzád fogható, Uram? Mert megmented az elesettet az erőszakostól, az elesettet és szegényt a fosztogatótól. 11 **Hamis tanúk állnak elő, olyanról faggatnak, amiről nem tudok.** 12 **Rosszal fizetnek a jóért, életemre törnek.** 13 Pedig ha ők betegek voltak, én zsákruhát öltöttem, böjttel gyötörtem magamat, újra meg újra szívből imádkoztam. 14 Úgy jártam-keltem, mintha barátomról, testvéremről lett volna szó, mély bánatba merültem, mint aki anyját gyászolja. 15 De mikor én meginogtam, örömben összegyűltek. Összegyűltek körülöttem mint idegenek és ismeretlenek, szitkozódnak szünet nélkül. 16 Elvetemülten gúnyolódnak, acsarkodnak ellenem. 17 Uram, meddig tűröd ezt? **Ments meg engem az ordítózóktól, életemet az oroslánoktól!** 18 **Magasztallak a nagy gyülekezetben, hatalmas nép között dicsérlek.** 19 **Ne engedd, hogy kinevessenek hazug ellenségeim, és összekacsinthassanak, akik ok nélkül gyűlölnék.** 20 Mert nem jó szándékkal beszélnek, csalárd dolgokat terveznek azok ellen, akik szelíden élnek a földön. 21 **Feltátották rám szájukat, hahotázva mondják rólam: Saját szemünkkel láttunk!** 22 Láttad mindezt, Uram! Ne hallgass, Uram, ne légy távol tőlem! 23 Serkenj fel, ébredj, tégy igazságot peremben, Uram, Istenem! 24 Ítéld meg igazságod szerint, **Uram, Istenem, ne engedd, hogy kinevessenek!** 25 Ne mondhassák magukban: Ez az, ezt akartuk! Ne mondhassák: Végeztünk vele! 26 Szégyenkezve piruljon mindenki, aki örül bajomnak! Szégyen és gyalázat borítsa azokat, akik dölyfösek velem szemben! 27 Ujjongjanak, örüljenek, akik igazamat kívánják! Beszéljék mindenkor, hogy nagy az Úr, aki szolgálja javát akarja! 28 **Nyelvem hirdeti igazságodat és dicséretedet mindennap.** **A MÉLTATLANUL ÜLDÖZÖTT HÍVÓ ZSOLTÁRA.**

Zsolt 36

A karmesternek: Az Úr szolgájáé, Dávidé.

2 A bűnös ember szíve mélyén ott suttog a bűn. NAGYON SZÉP

MAGYAR FORDÍTÁS! EGYIK FORDÍTÁS SEM SZEBB ENNÉL. Nem számít neki az istenfélelem, 3 sőt azzal hízeleg magának, hogy bűnével gyűlöletet tud szítani. 4 Szája rontást és csalárdságot beszél, nem akar okos és jó lenni. 5 Rontást eszel ki ágyában, nem a jó úton jár, nem veti meg a rosszat. 6 Uram, szereteted az égig ér, hűséged a fellegekig. 7 Igazságod olyan, mint a hatalmas hegyek, ítéleteid, mint a nagy mélység, embert és állatot megtartasz, Uram. 8 Mily drága a te szereteted, Istenem! **Szárnyad árnyékába menekülnek az emberek.** 9 Dúslakodnak házad bőségében, örömet árasztasz rájuk, mint patakot. 10 Mert nálad van az élet forrása, a te világosságod által látunk világosságot. 11 Maradj hűséges a téged szeretőkhöz, igazságos a tiszta szívűekhez! 12 Ne taposson rám a gögösök lába, ne tegyen bujdosóvá a bűnösök keze! 13 Majd elbuknak a gonosztevők, elterülnek, nem tudnak fölkelni.

Zsolt 37

AKIK ÖRÖKLIK A FÖLDET (11,22, 29); NEM A GAZDAGSÁG A FONTOS (16), NEM LÁTTAM, HOGY ELHAGYOTTÁ LETT AZ IGAZ, GYERMEKE KOLDUSSÁ VÁLT (25), IGAZ AKAROK LENNI, NEM GAZDAG, „NEM A GAZDAGOK BOLDOGOK /IGAZAK/, HANEM A BOLDOGOK /IGAZAK /GAZDAGOK”

Dávidé. Ne **indulj haragra a gonoszok miatt, ne irigykedj a cselszövőkre!** **2 Mert hamar elhervadnak, mint a fű, elfonnyadnak, mint a zöld növények.** **3** Bízzál az Úrban, és tégy jót, akkor az országban lakhatsz, és biztonságban élhetsz. **4** Gyönyörködj az Úrban, és megadja szíved kéréseit! **5 Hagyd az Úrra utadat, bízzál benne, mert ő munkálkodik:** **6** világossá teszi igazságodat, jogodra fényt derít. **7** Légy csendben, és várj az Úrra! Ne indulj fel, ha az alattomos embernek szerencsés az útja! **8** Tégy le a haragról, hagyd a heveskedést, ne légy indulatos, mert az csak rosszra visz! **9 Mert a gonoszok kipusztulnak, de akik az Úrban reménykednek, azok öröklik a földet.** **10** Egy kis idő még, és eltűnik a bűnös, körülnézel, de nyomát sem találsz. **11 Az alázatosak öröklik a földet,** és teljes békeséget élveznek. **12** Ármánykodik a bűnös az igaz ellen, és acsarkodik ellene. **13** Az Úr nevet rajta, mert látja, hogy eljön majd a napja. **14** Kardot rántanak a bűnösök, kifeszítik ijukat, hogy elejtsék az elesettet és szegényt, levágják az egyenes úton járókat. **15 De kardjuk saját szívüket járja át, és íjaik összetörnek.** **16 Többet ér a kevés az igaznak, mint a gazdagság a sok bűnösnek.** **17** Mert a bűnösök karja összetörik, de az igazakat támogatja az Úr. **18** Ismeri az Úr a feddhetetlenek életét, és örökségük megmarad örökké. **19** Nem szegyenülnek meg a gonosz időben sem, jóllaknak az éhínség napjaiban is. **20** De megsemmisülnek a bűnösök, elenyésznek az Úr ellenségei, még ha olyanok is, mint a viruló rétek, füstként enyésznek el. **21** Kölcsönt kér a bűnös, és nem adja vissza, de az igaz könyörületes és adakozó. **22 Akiket megáld az Úr, öröklik a földet,** akiket megátkoz, elpusztulnak. **23 Az Úr irányítja annak az embernek a lépteit, akinek az útja tetszik neki.** **24** Ha elesik is, nem marad fekvé, mert az Úr kézen fogja. **25 Gyermeke voltam, meg is öregedtem, de nem láttam, hogy elhagyatottá lett az igaz, sem azt, hogy gyermeke koldussá vált.** **26** Mindenkor könyörül, és kölcsönad, gyermeke áldott lesz. **27** Kerüld a rosszat, tégy jót, és itt lakhatsz mindvégig. **28** Mert az Úr szereti a jogosságot, és nem hagyja el híveit. Megőrzi őket mindenkor, a bűnösök utódait pedig kiirtja.

29 Az igazak öröklük a földet, és ott laknak mindvégig. 30 **Bölcsen beszél az igaz ember szája, és a nyelve igazat mond.** 31 Isten törvénye van a szívében, nem ingadoznak léptei. 32 Leselkedik a bűnös az igazra, és meg akarja ölni. 33 De az Úr nem hagyja, hogy kezébe kerüljön, és nem engedi, hogy bűnösként elítéljék. 34 Reménykedj az Úrban, maradj az ő útján! Ő felmagasztal, és öröklöd a földet; meglátod, hogy kiirtja a bűnösöket. **35 Láttam egy erőszakos bűnöst: olyan volt, mint egy terebélyes zöldellő fa, 36 de egyszer csak eltűnt, nem volt többé, kerestem, de nem lehetett megtalálni.** 37 Vigyázz, hogy feddhetetlen légy, ügyelj, hogy becsületes maradj, mert a jövő a béke emberé! 38 De a vétkesek mind megsemmisülnek, a bűnösök vége pusztulás. 39 Az igazak segítséget kapnak az Úrtól, erőt a szükség idején. 40 Megsegíti az Úr, megmenti őket, megmenti a bűnösöktől, megszabadítja őket, mert hozzá menekülnek.

Zsolt 38 EGYIK BŰNBÁNATI ZSOLTÁR – ELŐTTE 6, 32, UTÁNA 51, 102, 130, 143

Dávid zsoltára. Emlékeztetőül. 2 Uram, ne feddj meg felindulásodban, ne ostorozz lángoló haragodban! 3 **Mert nyilaid belém hatoltak, és rám nehezedett kezed.** 4 Nincs ép hely testemen haragod miatt, **nincs sértetlen csontom vétkem miatt. KULCCSONTTÖRÉSEM** 5 Mert bűneim összecsaptak fejem fölött, súlyos teherként nehezedenek rám. 6 Megbűzhödtek, elgennyesedtek sebeim oktalanságom miatt. **MI BŰN TEHER, BŰZ, GENNY** 7 Elcsüggedtem, meggörnyedtem nagyon, úgy járkálok egész nap, mint aki gyászol. 8 Derekam égő fájdalommal van tele, nincs ép hely testemen. 9 Kimerültem, végképp összetörtem, szívem gyötrelmében kiáltozom. 10 Uram, előtted van minden kívánságom, nincs rejtve előtted sóhajtásom. 11 Szívem hevesen dobog, erőm elhagyott, szemem világa sincs már velem. 12 **Szeretteim és barátaim félreállnak, mert csapás ért, rokonaim is elhúzódnak tőlem. 13 Tört vetettek, akik életemre törnek, akik vesztemet akarják, arról beszélnek, hogyan ártsanak nekem, és csalárd terveken gondolkoznak mindennap.** 14 De én meg sem hallom, mintha süket volnék, olyan vagyok, mint egy néma, aki nem nyitja ki száját. 15 Olyan vagyok, mint aki nem hall, és szájában nincs ellenvetés. 16 Mert benned reménykedem, Uram, te majd megfelelsz nekik, Uram, Istenem! 17 Bárcsak ne nevetnének rajtam, ha lábam meginog – gondoltam –, ne lennének dölgyfősek velem szemben! 18 Hiszen már közel vagyok az eleséshez, szüntelenül gyötör a fájdalom. 19 Bizony, megvallom bűnömet, bánkódom vétkeim miatt. 20 De ellenségeim életerősek, sokan vannak, akik ok nélkül gyűlölnék. 21 Rosszal fizetnek nekem a jóért, rám támadnak, pedig én jóra törekszem. 22 Ne hagyj el engem, Uram, Istenem, ne légy távol tőlem! 23 Siess segítségemre, Uram, szabadítóm!

Zsolt 39

BESZÉD- NYELV - CORDELIA

A karmesternek, Jedútúnak: Dávid zsoltára. **2 Ezt határoztam: vigyázok szavaimra, hogy ne vétkezzem nyelvemmel, megzabolázom számat, ha gonosz ember kerül eléem.**

3 Néma voltam, szótalán, hallgattam, de ez nem volt jó, fájdalom kiújult. 4 Szívem fölhevült bennem, míg sóhajtoztam, lánggra lobbantam, nyelvemmel beszélni kezdtem: **megbánja, hogy nem bírt szótlán maradni**

5 Add tudtomra, Uram, életem végét, meddig tart napjaim sora, hadd tudjam meg, milyen mulandó vagyok! 6 Íme, arasznyivá tetted napjaimat, életem ideje semmiség előtted. **Mint egy lehelet, annyit ér minden ember, aki él. (Szela.)** 7 Árnyékként jár-kelel itt az ember, bizony

hiába vesződik. Gyűjtöget, de nem tudja, ki fogja hasznát venni. 8 Így hát mit várhatok, Uram? Egyedül benned reménykedem! 9 Ments meg az ellenem vétőktől, ne engedd, hogy a bolondok gyalázzanak! 10 Néma maradok, nem nyitom ki számat, hiszen te munkálkodsz. 11 Vedd le rólam csapásodat, elpusztulok sújtó kezed alatt! **12 A bűn miatt büntetéssel fenyítéd az embert, tönkreteszéd szépségét, mint a moly szép hasonlat. Mint egy lehelet, annyit ér minden ember. **ismétlés**** (Szela.) 13 Hallgasd meg imádságomat, Uram, figyelj segélykiáltásomra! Könnyeim láttán ne légy néma, mert jövevény vagyok nálad, betelepült, mint minden ősom. 14 Ne nézz rám haraggal, hadd viduljak föl, mielőtt elmegyek, és nem leszek többé.

Zsolt 40

hála-panasz-hála egymás után

A karmesternek: Dávid zsoltára. 2 Várva vártam az Urat, és ő lehajolt hozzám, meghallotta kiáltásomat. 3 Kiemelt a pusztulás verméből, a sárból és az iszapból. Sziklára állította lábamat, biztossá tette lépteimet. 4 Új éneket adott a számba, Istenünknek dicséretét. Sokan látják ezt, félik az Urat, és bíznak benne. **5 Boldog ember az, aki az Úrba veti bizodalmát, nem igazodik a kevélyekhez és az elvetemült hazugokhoz.** 6 Uram, Istenem! Sok csodás tervet vittél véghez értünk, nincs hozzád fogható. Szeretném hirdetni és elmondani, de több annál, mint amit fel tudnék sorolni. **7 Véresáldozatban és ételáldozatban nem telik kedved: nyitott fület adtál nekem. Égőáldozatot és vétekáldozatot nem kívánsz.** 8 Akkor így szóltam: Íme, megjelentem, a könyvtekeretsben írva van rólam. 9 Abban telik kedvem, Istenem, hogy akaratomat teljesítem, törvényed szívemben van. 10 Hirdetem igazságodat a nagy gyülekezetben, és nem zárom be számat, jól tudod, Uram! **11 Igazságodat nem rejtegetem szívem mélyén, hanem beszélek hűségéről és szabadításodról.** Nem titkolom el szeretetedet és hűségedet a nagy gyülekezet előtt. 12 Uram, ne vond meg tőlem irgalmadat, szereteted és hűséged őrizzen szüntelen! 13 Mert annyi baj vett engem körül, hogy megszámlálni sem lehet. Bűneim büntetése utolért engem, áttekinteni sem tudom őket, számosabbak hajam szálaínál, és a szívem is elhagyott engem. 14 Légy kegyelmes, Uram, és ments meg, Uram, siess segítségemre! 15 Szégyenkezzen, piruljon mindenki, aki életemet el akarja venni! Riadjanak vissza, és érje gyalázat azokat, akik bajomban gyönyörködnek! **16 Rettegjenek szegyenükben, akik hahotázva beszélnek rólam! CSANDR** 17 Örüljenek és örvendezzenek benned mindazok, akik téged keresnek! Akik szabadításodra vágyódnak, hadd mondhassák mindig, hogy nagy az Úr! 18 Elesett és szegény vagyok, de gondol rám az Úr! Te vagy segítségem és megmentőm, Istenem, ne késlekedj!

Zsolt 41

Jézus hangja?

A karmesternek: Dávid zsoltára. 2 **Boldog az, akinek gondja van a ninestelenre, ha bajba kerül, megmenti az Úr.** 3 **Az Úr megőrzi, és életben tartja, boldog lesz a földön, nem engedi át ellenségei dühének.** 4 **Az Úr enyhülést ad betegágyán, jobbulást ad neki, valahányszor betegen fekszik.** 5 **Ezt mondom: Uram, légy kegyelmes hozzám! Gyógyíts meg engem, mert vétkeztem ellened!** 6 Ellenségeim rosszat mondanak rólam: Mikor hal már meg, mikor vész ki a neve? 7 Aki eljön meglátogatni, hiábavalóságot beszél, szívében összegyűjt minden rosszat, azután kimegy az utcára, és kibeszéli. 8 Mindazok, akik gyűlölnék, egymás közt sugdolóznak, és rosszat gondolnak rólam: 9 Gyógyíthatatlan betegség támadta meg, nem kel föl többé onnan, ahol fekszik! 10 **Még a legjobb barátom is, akiben megbíztam, aki velem együtt evett, az is ellenem támadt. JUDÁS** 11 De te, Uram, légy kegyelmes, segíts fel engem,

hadd fizessenek meg nekik! 12 Abból tudom meg, hogy kedvelsz, ha nem ujjonghat rajtam ellenségem, 13 engem pedig megtartasz, mert feddhetetlen vagyok, és színed elé állítasz örökre. 14 Áldott az Úr, Izráel Istene öröktől fogva mindörökké. Ámen, ámen.

Zsolt 42

A karmesternek: Kórah fiainak tanítókölteménye.

2 Ahogyan a szarvas kívánczik a folyóvízhez, úgy kívánczik a lelkem hozzád, Istenem!
3 Isten után szomjazik lelkem, az élő Isten után: Mikor mehetek el, hogy megjelenjek Isten előtt?

4 Könnyem lett a kenyerem éjjel és nappal, mert egész nap ezt mondogatják nekem: Hol van a te Istened? 5 Kiöntöm lelkemet, és arra emlékezem, hogy milyen tömeggel vonultam, és hogyan vezettem Isten házához hangos ujjongással és hálaénekekkel az ünneplő sokaságot. 6 Miért csüggedsz el, lelkem, miért háborogsz bennem? Bízzál Istenben, mert még hálát adok neki az ő szabadításáért! 7 Istenem, elcsügged a lelkem, azért terád gondolok a Jordán földjéről és a Hermónról, a Micár-hegyről. 8 Örvény örvénynek kiált zuhatagjaid hangjában, minden habod és hullámod átcsapott fölöttem. 9 Nappal szeretetét rendeli mellém, éjjel éneket ad számba az Úr, imádságot életem Istenéhez. 10 Ezt mondom Istenemnek, köszálomnak: Miért feledkeztél el rólam? Miért kell gyászban járnom, miért gyötör az ellenség? 11 Mintha csontjaimat tördelnék, amikor gyaláznak ellenfeleim, mert egész nap ezt mondogatják nekem: Hol van a te Istened? 12 Miért csüggedsz el, lelkem, miért háborogsz bennem? Bízzál Istenben, mert még hálát adok neki, szabadító Istenemnek!

Zsolt 43

Szolgáltass nekem igazságot, Istenem, és **pereld peremet a hűtlen néppel szemben! Az alattomos és álnok emberektől ments meg** engem! 2 Hiszen te vagy oltalmazó Istenem, miért taszítottál el engem? Miért kell gyászban járnom, miért gyötör az ellenség? 3 Küldd el világosságodat és igazságodat: azok vezessenek engem! Vigyenek el szent hegyedre és hajlékaidba, 4 hogy eljussak Isten oltárához, Istenhez, akinek ujjongva örülök. Hadd magasztaljalak hárfával, Isten, én Istenem! 5 Miért csüggedsz el, lelkem, és miért háborogsz bennem? Bízzál Istenben, mert még hálát adok neki, szabadító Istenemnek!

Zsolt 44

AZ ÜLDÖZÖTT, MEGALÁZOTT, A JÓBI MÉLYSÉGBŐL IS AZT AZ ISTENT ÁLDJA, AKINEK TULAJDONÍTVÁ A NYOMORÚSÁGÁT. ÉRDEKES: Ő ÉBRESZTI, SERKENTI AZ URAT!!!

A karmesternek: Kórah fiainak tanítókölteménye. 2 Isten, saját fülünkkel hallottuk, elbeszélték nekünk apáink, mit vittél véghez napjaikban, a régi időkben. 3 Keziddel népeket üztél el, őket pedig a helyükre plántáltad. Nemzeteket zúztál össze, őket pedig a helyükre küldted. 4 Mert nem a maguk fegyverével vették birtokba az országot, és nem a saját karjuk segítette meg őket, hanem a te jobbod és a te karod, a te orcád világossága, mert kedvelted őket. 5 Te vagy királyom, ó, Isten! Parancsodra megszabadul Jákób. 6 Általad verjük le ellenségeinket, neved segítségével tiporjuk el támadóinkat. 7 Mert én nem az íjamban bízom, nem a fegyverem segít meg engem. 8 Te segítesz meg ellenségeinkkel szemben, gyűlölőinket te szégyeníted meg. 9

Istent dicsérjük mindennap, neved magasztaljuk örökké. (Szela.) 10 Mégis elvetettél, megszegyenítettél minket, nem vonultál ki seregeinkkel. 11 Megfutamítottál az ellenség előtt, gyűlölőink kifosztottak bennünket. 12 Odadobtál minket, mint vágójuhokat, és szétszórtál a népek közé. 13 Potom áron adtad el népedet, nem szabtál magas vételárat érte. 14 Gyalázatossá tettél szomszédaink előtt, gúnyol és csúfol környezetünk. 15 Szóbeszéd tárgyává tettél a népek között, fejüket csóválják miattunk a nemzetek. 16 Mindennap szidalmaznak engem, szégyen borítja arcomat 17 a gyalázók és a káromlók szava miatt, az ellenség és a bosszúálló miatt. 18 Bár mindez ránk szakadt, nem feledtünk el téged, nem szegtük meg szövetségedet. 19 Szívünk nem szakadt el tőled, lépteink sem tértek le ösvényedről. 20 Pedig a sakálok tanyájára üztél minket, és a halál árnyékát borítottad ránk. 21 Ha elfeledtük volna Istenünk nevét, és idegen istenhez emeltük volna fel kezünket, 22 nem vette volna-e észre Isten? Hiszen ő ismeri a szívnek titkait. 23 Miattad gyilkolnak minket naponta, vágójuhoknak tekintenek. **24 Serkenj fel! Miért alszol, Uram? Ébredj föl, ne taszíts el végképp! 25 Miért rejtetted el orcádat, miért felejtetted el nyomorúságunkat és ínségünket? 26 Lelkünk a porba hanyatlott, testünk a földhöz tapadt. 27 Siess segítségünkre! Váltás meg minket irgalmadból!**

Zsolt 45

Vö. ÉNEKEK ÉNEKE KI A MEGSZÓLÍTOTT, A KIRÁLY, A MENYASSZONY ???

1 A karmesternek: A „Liliomok” kezdetű ének dallamára. Kórah fiainak tanítókölteménye.

A szeretet éneke.

2 Szívem zsong a szép szavaktól, művemem a királynak mondom el, nyelvem gyors, mint az írrok tolla.

3 Legszebb vagy **Ki** az emberek közt, kedves szavak áradnak ajkadról, meg is áld Isten örökre!

4 Kösd derekadra kardodat, te hős, öltö pompás díszruhát! 5 E díszedben jársz sikerrel az igaz ügyért, az igazság védelmében! Jobbod félelmetes dolgokra tanítson! 6 Nyilaid hegyesek, átjárják a király ellenségeinek szívét, népek kerülnek hatalmadba.

7 Trónod Istentől való, mindörökké megmarad, királyi pálcád igazság pálcája. 8 **Szeretted az igazságot, gyűlölöd a gonoszságot, ezért kent föl téged társaid közül Isten, a te Istened öröm olajával.** 9 Mirha, aloé, kasszia illata árad minden öltözetedből, elefántcsont palotákból hárfák vidámítanak.

10 **Királylányok viselik ékszereidet, jobbod felől a királyné áll ófíri arannyal ékesítve.** 11 **Halld csak, leány, nézz, és figyelj ide! Feledd el népedet és atyádnak házát!** 12 **Szépségedet a király kívánja, mert ő a te urad, borulj le előtte!** 13 **Tírusz leánya! A nép gazdagai ajándékkal hízelegnek neked.** 14 **Csupa dísz a királylány odabent, arannyal van átszőve ruhája.** 15 Hímzett ruhákban vezetik a királyhoz, szüzek, barátnői követik, így vonulnak hozzád.

16 Ujjongó örömmel vezetik őket, úgy vonulnak be a királyi palotába. 17 **Óseid helyébe fiaid lépnek, akiket fejedelmekké teszel az egész földön.** 18 **Hirdetem nevedet minden nemzedéknek. Ezért magasztalnak majd a népek örökkön-örökké.**

Zsolt 46 **ERŐS VÁR A MI ISTENÜNK**

1 A karmesternek: Kórah fiaié. Ének magas hangra.

2 Isten a mi oltalmunk és erősségünk, mindig biztos segítség a nyomorúságban.

3 Azért nem félünk, ha megindul is a föld, és hegyek omlanak a tenger mélyébe;

4 ha háborognak és tajtékoznak is vizei, és tombolásától megrendülnek a hegyek. (Szela.)

5 Egy folyó ágai örvendeztetik Isten városát, a Felségesnek szent hajlékait. 6 Isten van benne, nem inog meg, megsegíti Isten reggelre kelve.

A Zsoltárok könyve

7 Népek háborognak, országok inognak, ha az Úr mennydörög, megretten a föld.

8 A Seregek Ura velünk van, Jákób Istene a mi várunk. (Szela.)

9 Jöjjetek, lássátok az Úr tetteit, aki bámulatos dolgokat művel a földön. 10 Háborúkat szüntet meg a föld kerekiségén, íjat tör össze, lándzsát tördel szét, harci kocsikat éget el. 11 Csendesedjete el, és tudjátok meg, hogy én vagyok az Isten! Magasztalnak a népek, magasztal a föld. 12 A Seregek Ura velünk van, Jákób Istene a mi várunk. (Szela.)

Zsolt 46

IMIT	KG	KI	RÚF	SZIT	KNV
Alámót szerint. Ének.					
2 Isten nekünk menedék és erő, segítségül szorongatásokban igen megtalálható.	2 Isten a mi oltalmunk és erősségünk! igen bizonyos segítség a nyomorúságban .	Isten nekünk menedék és erő; szükségben igen meglevő segítség.	2 Isten a menedékünk és az erőnk, nagyszerű támaszunk a szorongatásban	2 Isten a menedékünk és az erőnk, nagyszerű támaszunk a szorongatásban.	2 Isten a menedékünk és az erőnk, nagyszerű támaszunk a szorongatásban.
3 Azért nem félünk, midőn megváltozik a föld s midőn meginognak a hegyek, be a tengerek szívébe.	3 Azért nem félünk, ha elváltoznék is a föld, ha hegyek omlának is a tenger közepébe:	3 Ezért nem félünk, ha a föld megindul, és hegyek dőlnek a tenger közepébe:	. 3 Ezért nem aggódunk, ha remeg is a föld, ha a hegyek a tengerbe omlanak,	3 Ezért nem aggódunk, ha remeg is a föld, ha a hegyek a tengerbe omlanak,	3 Ezért nem aggódunk, ha remeg is a föld, ha a hegyek a tengerbe omlanak,
4 Zúgnak, forrnak vizei, rengenek a hegyek az ő fenségétől. Széla	4 Zúghatnak, tajtékozhatnak hullámai; hegyek rendülhetnek meg háborgásától. Széla.	4 Zúghatnak, tajtékozhatnak vizei; hegyek reszkethetnek hánykolódásától: a Seregek Ura velünk van; várunk nekünk Jákób Istene. Széla.	4 ha vizei zúgnak, tajtékoznak is, és viharától megrendülnek a hegyek. [Velünk a Seregek Ura, Jákób Istene a mentsvárunk!]	4 ha vizei zúgnak, tajtékoznak is, és viharától megrendülnek a hegyek. [Velünk a Seregek Ura, Jákób Istene a mentsvárunk!]	4 ha vizei zúgnak, tajtékoznak is, és viharától megrendülnek a hegyek. [Velünk a Seregek Ura, Jákób Istene a mentsvárunk!]
5 Folyam van: erei örvendeztetik Isten városát, a legfelsőnek	5 Forrásainak árja megörvendeztet i Isten városát, a Felségesnek szent hajlékait.	5 Van egy folyam, melynek ágai megörvendeztetik Isten városát, a Magasságos hajlékainak szentjét.	5 A folyam ágai felüdítik Isten városát, ő megszenteli a Fölséges hajlékát.	5 A folyam ágai felüdítik Isten városát, ő megszenteli a Fölséges hajlékát.	5 A folyam ágai felüdítik Isten városát, ő megszenteli a Fölséges hajlékát.

A Zsoltárok könyve

szentséges lakait.	6 Az Isten ő közepette van, nem rendül meg; megsegíti Isten virradatkor.	6 Isten közepette van, meg nem rendül; megsegíti Isten reggel fordulatára.	6 Nem inog meg, Isten lakik benne, Isten már hajnalban is védelmezi.	6 Nem inog meg, Isten lakik benne, Isten már hajnalban is védelmezi.	6 Nem inog meg, Isten lakik benne, Isten már hajnalban is védelmezi.
6 Isten van közepében, nem inog meg; megsegíti Isten, reggelre ha fordul.	7 Nemzetek zajongnak, országok mozognak; kiereszti hangját, megszeppen a föld.	7 Nemzetek zúgtak, királyságok inogtak; ő megdördült, elolvadt a föld:	7 A népek lázadoztak, birodalmak megrendültek, de mennydörgő szózatától rettegés fogta el a földet.	7 A népek lázadoztak, birodalmak megrendültek, de mennydörgő szózatától rettegés fogta el a földet.	7 A népek lázadoztak, birodalmak megrendültek, de mennydörgő szózatától rettegés fogta el a földet.
7 Zúgtak nemzetek, inogtak királyságok; hallatta hangját, olvad a föld.	8 A Seregek Ura velünk van, Jákob Istene a mi várunk. Szela.	8 a seregek Ura velünk van; várunk nekünk Jákob Istene. Szela.	8 Velünk a Seregek Ura, Jákob Istene a mentsvárunk!	8 Velünk a Seregek Ura, Jákob Istene a mentsvárunk!	8 Velünk a Seregek Ura, Jákob Istene a mentsvárunk!
8Az Örökkévaló, a seregek ura velünk van, mentsvárunk nekünk Jákob Istene. Szela.	9 Jőjjetek, lássátok az Úr tetteit, a ki pusztaságokat szerez a földön;	9 Jertek, nézzétek az Úr tetteit; aki rémületet rendez a földön:	9 Gyertek, lássátok, mit művel az Úr! Rettegésbe taszítja a földet,	9 Gyertek, lássátok, mit művel az Úr! Rettegésbe taszítja a földet,	9 Gyertek, lássátok, mit művel az Úr! Rettegésbe taszítja a földet,
9 Jertek, nézzétek meg az Örökkévaló cselekvéseit, a ki pusztításokat végzett a földön;	10 Hadakat némít el a föld széléig; ívet tör, kopját ront, hadi szekereket éget el tűzben.	10 hadakat szüntet a föld széléig; íjat tör, dárdát vagdal, szekereket éget tűzzel:	10 megálljt parancsol a hadaknak a föld határáig, szétzúzza az íjakat, összetöri a lándzsákat, s a pajzsokat tűzben elégeti.	10 megálljt parancsol a hadaknak a föld határáig, szétzúzza az íjakat, összetöri a lándzsákat, s a pajzsokat tűzben elégeti.	10 megálljt parancsol a hadaknak a föld határáig, szétzúzza az íjakat, összetöri a lándzsákat, s a pajzsokat tűzben elégeti.
10 megszüntet háborúkat a föld végéig, íjjat tör össze, dárdát vág széllyel, szekereket éget el tűzben.	11 Csendesedjete és ismerjéte el, hogy én vagyok az Isten!	11 Hagyjátok el és tudjátok meg, hogy én vagyok az Isten; magasan	11 Álljatok meg és ismerjéte el: Én vagyok az Isten!	11 Álljatok meg és ismerjéte el: Én vagyok az Isten! Fönséges	11 Álljatok meg és ismerjéte el: Én vagyok az Isten! Fönséges

11 Hagyjatok föl és tudjátok meg, hogy én vagyok Isten, magas vagyok a nemzetek közt, magas a földön!	Felmagasztaltam a nemzetek közt, felmagasztaltam a földön.	vagyok a nemzetek közt, magasan a földön.	Főnséges a népek fölött, főnséges a föld felett.	a népek fölött, főnséges a föld felett.	a népek fölött, főnséges a föld felett.
12 Az Örökkévaló, a seregek ura velünk van, mentsvárunk nekünk Jákób Istene! Széla.	12 A Seregek Ura velünk van, Jákób Istene a mi várunk! Széla.	12 A seregek Ura velünk van; várunk nekünk Jákób Istene. Széla.	12 Velünk a Seregek Ura, Jákób Istene a mentsvárunk	12 Velünk a Seregek Ura, Jákób Istene a mentsvárunk!	12 Velünk a Seregek Ura, Jákób Istene a mentsvárunk!

A HIT ZSOLTÁRA*

Textus: 46. Zsolt

„Isten a mi oltalmunk és erősségünk, mindig biztos segítség a nyomorúságban. Azért nem félünk, ha megindul is a föld, és hegyek omlanak a tenger mélyébe; ha háborognak és tajtékoznak is vizei, és tombolásától megrendülnek a hegyek. Egy folyam ágai örvendeztetik Isten városát, a Felségesnek szent hajlékait. Isten van benne, nem inog meg, megsegíti Isten reggelre kelve. Népek háborognak, országok inognak, az Úr mennydörög, megretten a föld. A Seregek Ura velünk van, Jákób Istene a mi várunk. Jöjjetek, lássátok az Úr tetteit, aki bámulatos dolgokat művel a földön. Háborúkat szüntet meg a föld kerekéségén, Íjat tör össze, lándzsát tördel szét, harci kocsikat éget el. Csendesedjete el, és tudjátok meg, hogy én vagyok az Isten! Magasztalnak a népek, magasztal a föld. A Seregek Ura velünk van, Jákób Istene a mi várunk”

Ebben a félévben a reggeli áhítatok a zsoltárok alapján szólnak. Az igehirdetőre van bízva, hogy melyik zsoltár alapján kívánja átadni Isten ébresztő, bátorító és megtartó üzenetét. Az üzenet közvetítője így arra kényszerül, hogy újra és újra olvassa és olvasgassa a zsoltárokat, amíg – Isten segítségével – rátalál arra, amit régi költői képek felidézésével itt és most hirdetni kell.

Némi töprengés után én is így találtam rá a 46. zsoltárra. Nevezik ezt a „hit zsoltárának”, a „bizalom zsoltárának” sőt felekezetem névadója után „Luther zsoltárának” is, hiszen Luther amikor testi-lelki válságban, életének mélypontján volt, a 46. zsoltár vigasztalásához fordult.

„Amiben az egyház hisz – azt megéneklük; amiben az egyház hisz – azt megépítik.” Nos, Luther megénekelte ezt a zsoltárt. Az „Erős vár a mi Istenünk” – amit az előbb mi is énekeltünk – nemcsak a világ evangélikusainak első számú éneke, hanem közös keresztény kinccsé is lett, sőt Bach muzsikáján keresztül felekezeteken túlmutató erővel szólal meg.

„Amit a szánkkal éneklünk, azt értelmünkkel is járjuk végig!” – mondták egykor a józanságra intő egyházatyák. Mi is az az isteni szó, ami meghihlette a zsidóságot és a kereszténységet, Luthert, Bachot és sokakat több évezreden át?

* Áhítat politikusoknak a Németajkú Református Gyülekezetben 2001. október 16-án reggel.

A zsoltáros szava erővel szól – ének és hitvallás. Oly hitet és meggyőződést áraszt, amivel nem lehet szembeszállni, vitatkozni. Csak visszahangozni tudjuk, és a dallamot továbbadni.

A zsoltár szerkezetileg három szakaszra tagolódik és három üzenetet is hordoz, amit a szövegbe toldott szünet jellel („szela”) a szerző is elkülönít egymástól. Ezek a következők: 1. A nagy nyomorúság idején Istenben kell bízni. 2. Az Isten városának bemutatásával Isten közössége láthatóvá válik. 3. Meghív bennünket Isten követésére.

1. Bizalom Istenben a nagy nyomorúság idején

Apokaliptikus időben szólal meg a hit hangja: „nyomorúságról”, „szorongattatásról” hallunk. A szenvedés, a krízis, a tragédia ideje ez: „elváltozik a föld” „hegyek omlanak a tenger mélyébe”. Talán ez az a nyomorúság az, amiről Dániel prófétát idézve (Dán 12,1) Jézus is szólt a nagy apokaliptikus beszédében: „*nagy nyomorúság lesz, ami nem volt a világ kezdete óta*”. (Mt 24,21)

Vannak természetes katasztrófák, mint a földrengés, árvíz, vihar, s a zsoltáros itt erről szól. Mi nyugodtan hozzátehetjük: vannak mesterséges, emberi bűn okozta katasztrófák, mint a háború vagy terrortámadás. Ezek vagy milliók, gyermekek és ártatlanok értelmetlen halálát követelik ezek.

Feltehetjük a kérdést: Mit kell tennünk, ha bennünket fenyeget természeti csapás, vagy a szeretteink, gyermekeink életét követelő vad terrortámadás? Igen, mindent meg kell tennünk, hogy védekezzünk, hogy elhárítsuk a veszélyt családunk, szeretteink vagy országunk feje felől. De, kedves testvérek, nem elég cselekednünk, még kevésbé elég a cselekedeteinkben hinnünk; a zsoltáros arra tanít, hogy Istenben kell hinnünk. Nem emberi erőbe, még csak nem is a nemzetek összefogásába, hanem egyedül az Istenben kell vetnünk bizodalunkat.

A 33. zsoltár különbséget tesz az „Úr tanácsa”, és a „nemzetek tanácsa” között: „*Semmivé teszi (rég ford: elforgatja) az Úr a nemzetek tervét, meghiúsítja a népek szándékait. Az Úr tanácsa megáll mindörökké, szívének gondolatai nemzedékről nemzedékre. Boldog az a nép, amelynek Istene az Úr, az a nép, amelyet örökségül választott*”. (10-12. vers)

Veszélyeztetettség idejében nem az emberek „tanácsához”, hanem az élő Úrhoz kell fordulnunk! A katasztrófa idején még a hitetlen ember is így kiált: „Uram, segíts!”

Az ilyen időszakban az Úr a mi „oltalmunk”, „menedékünk”, „erőnk”, „erősségünk”. A természet és a történelem viharában az Úr az egyedül biztos pont – ő a „vár”, a „sziget”, a „hegyen épült város”, a „bárka”, a „kikötő”.

Isten oltalomként kínálja magát a bajbajutottaknak, hozzá lehet és kell fohászolni, mert ő a biztos menedék. „Erős” menedék és „erős” vár, és ebben a menedékben nekünk is erősen kell hinnünk és bízunk.

Az 1. parancsolat nem véletlenül tanítja, hogy Isten nevét hiába ne vegyük, hogy ne használati cikk-ként forduljunk az ő szent nevéhez valami nagypolitikusi ravaszsággal: „E jelben győzni fogsz!”, hanem azért forduljunk hozzá, amiért ő magát kínálja nekünk: oltalomként, menedékként. Mert ő azért adta nekünk önmagát, hogy higgyünk őbenne és el ne vesszünk. Mert ha benne hiszünk, akkor mégis megtartatunk.

A beléje vetett hit persze nem védi ki a természeti vagy a történelmi katasztrófákat. Igen, a hívőket Isten népét is elpusztíthatja bármikor a földrengés vagy egy esztelen terrortámadás. Ám a hívő ember számára a végső kérdés nem a néhány évtizednyi élet vagy az ezt lezáró halál, hanem az örök élet és az örök halál.

Ha hitben élünk, testünket, családunkat, szeretteinket elpusztíthatja az emberileg szörnyű természeti vagy mesterséges katasztrófa. „*Zúghatnak, tajtékozhatnak hullámai, hegyek rendülhetnek meg háborgásától... elváltozhat a föld, hegyek omlanak a tenger közepébe.*”

Nem félünk! Ha Isten velünk, kicsoda ellenünk? Félelem vagy hit? Ez az alternatíva. A hitetlen ember fél és retteg. A hívő ember nem fél a természeti katasztrófától, a terrorizmustól, még a bioterrorizmustól sem. Mert a szeretet (és ez elsősorban Isten szeretete) kiűzi a félelmet! „Mert nem a szolgaság lelkét kaptátok, hogy féljete, hanem a fiúság lelkét” (Róm 8,15) „Nem a félelem lelkét adta az Úr!” (2Tim 1,7) Ez az erős hit a sziklába, a kőbe, a várba, a kikötőbe vetett hit: akár élek, akár halok – az Istené vagyok!

A mai áhítatra való készülés közben találtam a 46. zsoltárról az alábbi bizonyágtételt: „Családommal együtt a Hermina út 51 szám alatt laktam, légvonalban nem messze a Közlekedési Múzeumtól. A gyászos emlékű napon, 1944. július 2-án, szikrázóan napfényes vasárnap délelőtt volt, 10 órakor azonban felbúgtak a légveszélyt jelző szirénák. A vészjelzést hallva, mindannyian lesiettünk a ház légópincéjébe. Feszült csendben várakoztunk. Édesanyám magába mélyedve, halkán imádkozott. Hamarosan környékünk fölé érkezett a bombázók első hulláma. Hullottak a bombák, omlottak a házak falai. A pincefalról levált mézsréteg fullasztó porfelhőként terjengett óvóhelyünkön. A magasból stukázva zuhanó repülőgépek motorzúgása, a bombák robbanása, az összeomló házfalak rettentő robaja fülsiketítő hangorkánként keveredett egybe. A pokol tornácán éreztük magunkat. Halálos fenyegetettségünkben édesanyám felkelt a helyéről, és ég felé tárt karokkal, teli torokból esdekelt el a 46. zsoltár első verseit: „Isten a mi oltalmunk és erősségünk, igen bizonyos segítség a nagy nyomorúságban. Azért nem félünk, ha elváltoznék is a föld, ha hegyek omlának is a tenger közepébe. Zúghatnak, tajtékozhatnak hullámai, hegyek rendülhetnek meg háborgásától. Az Isten ő közepette van, nem rendül meg; megsegíti Isten virradatkor. A Seregek Ura velünk van, Jákób Istene a mi várunk.” Mintegy két óra múltán minden elcsendesedett, a bombázók elhagyták légterünket.”

2. Vízión Isten városáról, a vele való közösségről

A második részben Isten városának képe villan fel előttünk. Itt nem vihar tombol, nem a tenger gyilkol, hanem a tiszta forrásból származó folyam táplálja a várost. A zsoltáros Isten uralmát szimbólumokkal, képek segítségével mutatja be nekünk.

Az Édenkert és a mennyei Jeruzsálem képvilága találkozik itt. Az Isten kertje, és az Isten városa. A földi Jeruzsálem körül nem volt folyó, ami az ellenség dolgát mindig megnehezítette. A mennyei Jeruzsálemről viszont azt olvassuk, hogy „Istentől szállt alá” (Jel 21,2–3) Ebben a városban az élet vizének folyója folyik: „És megmutatá nekem az élet vizének tiszta folyóját, amely ragyogó volt, mint a kristály, az Istennek és a Báránynak a királyi székéből jöven ki” (Jel 22,1)

Víz nélkül nincsen élet. Van gyilkos víz, és életadó víz. Jézus a samáriai asszonnyal való beszélgetése közben olyan vizet ajánl, amely „örök életre buzgó víz”, s ha abból valaki iszik, soha meg nem szomjúhozik (Jn 4,14). És azt is mondja: „Aki hisz énbennem, élő víznek folyamai ömlenek annak belsejéből”. (7,38)

A keresztségünk szimbóluma is a víz. A bűnnek való meghalás – mint a vízben történő megfulladás – és az onnan való feltámadás. A keresztségünkkel lépünk be abba a bárkába, amely a természet és a történelem gyilkos vizein evez, de amelyikben már az örök élet tiszta vize folyik – s amelyik az Isten városa fele tart. Micsoda nyugalmat áraszt ez a kép: „Az Isten ő közepette van, nem rendül meg, megsegíti Isten virradatkor”

Ez van tehát odabent a bárkában, az egyházban, az Isten városában. És eközben odakint nemzetek zajongnak, országok mozognak.

Erről az Isten városáról így ír a Jelenések könyve: „Ímé az Isten sátora az emberekkel van, és velük lakozik, és azok az ő népei lesznek, és maga az Isten lesz velük, az ő Istenük. És

az Isten eltöröl minden könnyet az ő szemeikről; és a halál nem lesz többé; sem gyász, sem kiáltás, sem fájdalom nem lesz többé” (Jel 21,3–4).

A hívő ember hitben már e földön is átéli az Istennel való örök élet örömét és békességét, az erős vár biztonságát.

3. Meghívás Isten követésére

Végezetül a harmadik rész: meghívás Isten követésére. *„Jöjjetek és lássátok az Úr tetteit!”* Jöjjetek, ne csak halljátok, hanem lássátok! Szemléljétek az Úr cselekedeteit. Szemléljétek az ő tetteit! Mert mi mindent cselekszik? *„Háborúkat szüntet meg... ijákat tör össze... harci kocsikat éget el...”*

Isten tesz pontot minden emberi konfliktus, háborúskodás végére. Isten az, aki elnémítja a történelem zaját. Ahhoz, hogy őt felfogjuk, megértsük, meghalljuk, meglássuk – el kell csendesednünk. *„Csendesedjétek el és ismerjétek el, hogy én vagyok az Isten.”* Az ember-okozta, bűn-okozta bábeli hangzavarban nem halljuk meg az Istent. Ne lázadjunk, ne háborogjunk a „hogyan lehet” kérdésével! Isten előtt csendesedjünk el! *„Az ő templomában hallgasson előtte az egész föld!”* – írja Habakuk próféta.

Emlékszünk Illés prófétára, hogy amikor a barlang előtt Istenre várt az Úr nem volt a szélben... nem volt a földindulásban, nem volt a tűzben, hanem a tűz után halk és szelíd hang hallatszott (1Kir 13,12)

Ismerjük gyermekeink énekét: „Szívem csendben az Úrra figyel”.

Csak lelkünk békéjében, szívünk csendjében halljuk meg mi is az Istent.

Csendesedjünk el!

Zsolt 47 **ÉNEK, DÍCSÉRET**

A karmesternek: Kórah fiainak zsoltára. 2 Ti népek, mind tapsoljatok, harsogó hangon ujjongjatok Isten előtt! 3 Mert a felséges Úr félelmetes, nagy király az egész földön. 4 Népeket vet alá, nemzeteket lábaink alá. 5 Kiválasztja a mi örökségünket, Jákób büszkeségét, akit szeret. (Szela.) 6 Felvonul Isten ujjongás közben, kürtzengéssel jön az Úr. 7 Zengjétek Istennek, zengjétek! Zengjétek királyunknak, zengjétek! 8 Mert az egész föld királya Isten, zengjétek neki éneket! 9 Isten uralkodik a népeken, szent trónusán ül az Isten. 10 Összejöttek a népek előkelői Ábrahám Istenéhez, mert Istené a föld minden uralkodója, igen magasztos ő!

Zsolt 48

Ének. Kórah fiainak zsoltára. 2 Nagy az Úr, méltó, hogy dicsérvék Istenünk városában, szent hegyén. 3 Szépen emelkedik a Sion hegye az egész ország örömére az északi oldalon; a nagy király városa, 4 melynek palotáiban úgy ismerik Istent, mint erős várat. 5 Mert a királyok szöveteztek, együttesen fölvonultak ellene, 6 de amint meglátták, megdöbbentek, megrémültek és megfutamodtak. 7 Reszketés fogta el őket, fájdalom, mint a vajúdó asszonyt, 8 mint mikor a keleti szél összezúzza a tengerjáró hajókat. 9 Amiről hallottunk, azt láttuk is a Seregek Urának városában, Istenünk városában: megtartja Isten örökre. (Szela.) 10 Jóságodról elmélkedünk templomodban, ó, Isten. 11 Nevedhez méltóan dicsérnek a föld kerekiségén, Istenünk, jobbod csupa igazság. 12 Örül Sion hegye, vigadoznak Júda leányai, mert igazságot osztasz. 13 Járjátok körül Siont, kerüljétek meg, számláljátok meg tornyait! 14 Jól nézzétek meg bástyáit, járjátok be palotáit, hogy beszélhesetek róla a jövő nemzedéknek. 15 Bizony, itt van Isten, a mi Istenünk örökkön-örökké, ő vezet minket mindhalálig.

Zsolt 49

AZ ANYAGIASSÁG, A FILARGÜRIA ELLEN

karmesternek: Kórah fiainak zsoltára. 2 Halljátok ezt mind, ti, népek, figyeljen a világ minden lakója, 3 közemberek és előkelők, gazdag és szegény egyaránt! 4 Bölcs dolgokat beszél majd szám, szívem gondolatai értelmesek.

5 Példázatra figyel fülem, hárfakísérettel adom elő talányomat. 6 Miért félek a gonosz napokon, ha körülvesz az alattomosok bűne, **7 akik vagyonukban bíznak, és nagy gazdagságukkal dicsekszenek? 8 Hiszen senki sem válthatja meg magát, nem adhat magáért váltságdíjat Istennek. 9 Mert olyan drága az élet váltsága, hogy végképp le kell tennie róla, 10 még ha örökké élne is, és nem látná meg a sírgödört. 11 Pedig meglátja! Meghalnak a bölcsök, a bolond és ostoba is elpusztul, és másokra hagyják vagyonukat. 12 Azt képzelik, hogy házuk örökké megmarad, lakásuk nemzedékről nemzedékre, földeket neveznek el róluk. 13 De a gazdag ember sem marad meg, hasonló az állatokhoz, amelyek kimúlnak. 14 Ez a bolondok sorsa, és követik őket azok, akiknek tetszik beszédük. (Szela.) 15 Mint juhok kerülnek a holtak hazájába, a halál lesz a pásztoruk. Alakjuk eltűnik a holtak hazájában, nem lesz lakásuk. Reggelre a becsületesek uralkodnak. 16 De Isten engem kivált a holtak hazájából, és magához fog venni. (Szela.) 17 Ne törődj azzal, ha valaki meggazdagszik, ha sok kincs lesz is házában. 18 Úgysem vihet magával semmit, ha meghal, nem követi kincse. 19 Bár életében áldottnak tartja magát, és dicsérik, hogy jól megy sora, 20 mégis őseinek nemzedékéhez kerül, soha többé nem lát napvilágot. 21 Mert a gazdag ember sem marad meg, hasonló az állatokhoz, amelyek kimúlnak.**

UGYANAZ, MINT TEGNAP – DE ITT AZ KAT.SZIT FORDÍTÁS, Pénz szeretete, (philargüria =cupiditas Ld.1Tim 6 is – minden rossz gyökere a pénze szerelme) A PHILARGÜRIA ROSSZABB BETEGSÉG, MINT AZ ALKOHOLIZMUS, MERT AZ UTÓBBI LÁTSZIK ÉS NEM LEHET ELREJTENI.

Zsolt 50

ELŐTTE EMÉSZTŐ TŰZ, KÖRÜLÖTTE HATALMAS SZÉLVIHAR.

Ászáf zsoltára. A hatalmas Isten, az Úr szól, és hívja a földet napkelettől napnyugatig. **2 A tökéletes szépségű Sionon ragyogva jelenik meg Isten. 3 Jön a mi Istenünk, nem hallgat. Előtte emésztő tűz, körülötte hatalmas szélvihar. 4 Hívja az eget odafent, és a földet, mert ítélni akarja népét. 5 Gyűljetek hozzám, híveim, akik áldozattal kötöttetek szövetséget velem! 6 Igazságát hirdesse az ég, mert ítéletet tart az Isten. (Szela.) 7 Hallgass, népem, most én beszélek! Izráel, most téged intelek! Isten, a te Istened vagyok én! 8 Nem feddelek meg véresáldozataidért, sem állandóan előttem levő égőáldozataidért, 9 de nem fogadok el házadból bikát, sem aklaidból bakokat. 10 Hiszen enyém az erdő minden vadja, és ezernyi hegynek minden állata. 11 Ismerem a hegyek minden madarát, enyém a mező vadja is. 12 Ha éhezném, nem szólnék neked, mert enyém a világ és ami betölti. 13 Eszem-e a bikák húsát, iszom-e a bakok vérért? 14 Hálaadásodat áldozd az Istennek, és teljesítsd a Felségesnek tett fogadalmaidat! 15 Hívj segítségül engem a nyomorúság idején! Én megszabadítlak, és te dicsőítesz engem. 16 A bűnösnek pedig ezt mondja Isten: Hogy mered emlegetni rendelkezéseimet, és szádra venni szövetségemet? 17 Hiszen te gyűlölöd a feddést, és elveted igéimet! 18 Ha tolvajt látsz, vele cimborálsz, és a paráznákkal tartasz. 19 Szádból gonosz beszéd jön ki, nyelved csalárdságot sző. 20 Ahol csak vagy, testvéred ellen beszélsz, anyád fiát is bemocskolod. 21 Ilyeneket csinálsz, és én hallgassak? Azt hiszed, én is**

olyan vagyok, mint te? Megfeddelek, és mindezt szemedre vetem! 22 Értsétek meg ezt ti, akik elfeledkeztek Istenről, különben elragad menthetetlenül! 23 Aki hálaadással áldozik, az dicsőít engem, és aki ilyen úton jár, annak mutatom meg Isten szabadítását.

Zsolt 51

A karmesternek: Dávid zsoltára, 2 abból az időből, mikor nála járt Nátán próféta, mert bement Dávid Betsabéhoz. 3 Könyörülj rajtam kegyelmeddel, Istenem, töröld el hűtlenségemet nagy irgalmaddal! 4 Teljesen mosd le rólam bűnömet, és vétkeimtől tisztíts meg engem! 5 Mert tudom, hogy hűtlen voltam, és vétkem mindig előttem van. 6 Egyedül ellened vétkeztem, azt tettem, amit rossznak látsz. Ezért igazad van, ha szólsz, és jogos az ítéleted. 7 Lásd, én bűnben születtem, anyám vétekben fogant engem. 8 Te pedig a szívben levő igazságot kedveled, és a bölcsesség titkaira tanítasz engem. 9 Tisztíts meg izsóppal, és tiszta leszek, moss meg engem, és fehérebb leszek, mint a hó. 10 Engedd, hogy vidámságot és örömet halljak, és megújuljanak tagjaim, amelyeket összetörtél. 11 Rejtsd el orcádat vétkeim elől, töröld el minden bűnömet! 12 Tiszta szívet teremts bennem, Istenem, és az erős lelket újítsd meg bennem! 13 Ne vess el orcád elől, szent lelkedet ne vedd el tőlem! 14 Vidámíts meg újra szabadításoddal, támogass, hogy lelkem készséges legyen, 15 hogy taníthassam utaidra a hűtleneket, és a vétkesek megtérjenek hozzád. 16 Ments meg, mert vért ontottam, ó, Isten, szabadító Istenem! És igazságodat ujjongva hirdeti nyelvem. 17 Nyisd meg ajkamat, Uram, és dicséretedet hirdeti szám. 18 Hiszen a véresáldozatot nem kedveled, és ha égőáldozatot adnék is, nem vennéd szívesen. 19 Isten előtt a töredelmes lélek a kedves áldozat. A töredelmes és megtört szívet nem veted meg, Istenem! 20 Tégy jót a Sionnal kegyelmesen, építsd fel Jeruzsálem kőfalait! 21 Akkor majd kedveled a helyesen bemutatott áldozatokat, az égőáldozatot és a teljesen eléggő áldozatot. Akkor majd áldozhatnak oltárodon bikákat.

v	Vulgata	Zsidó IMIT utánnom. Makkabi (1993)	Károli 1 (1908 előtt; nazarénusok)	Károli 2 (1908)	Mai prot. Magyar Biblia Társulat (1990)	Szent István Társulat (1972)	Szent Jeromos Neovulgáta (2007)
3	miserere mei Deus secundum magnam misericordiam tuam et secundum multitudinem miserationum tuarum dele iniquitatem meam	Könyörülj, Istenem, kegyelmed szerint; irgalmad bősége szerint töröld el büntetteimet.	Könyörülj rajtam én Istenem a te irgalmasságod szerint; irgalmasságid sokasága szerint töröld el az én bűneimet!	Könyörülj rajtam én Istenem a te kegyelmességed szerint; irgalmasságodnak sokasága szerint töröld el az én bűneimet!	Könyörülj rajtam kegyelmeddel, Istenem, töröld el hűtlenségemet nagy irgalmaddal!	Könyörülj rajtam, Istenem, hiszen irgalmas és jóságos vagy, mérhetetlen irgalmadban töröld el gonoszságomat!	Könyörülj rajtam, Isten, irgalmad szerint, könyörületesség ed szerint töröld el gonoszságomat!
4	amplius lava me ab iniquitate mea et a peccato meo munda me	Sokszorosán moss meg engem bűnömből, és vétkeimtől tisztíts meg.	<i>Valóban</i> moss ki engemet az én álnokságomból, és az én bűnömből tisztíts ki engemet;	Egészen moss ki engemet az én álnokságomból, és az én vétkeimből tisztíts ki engemet;	Teljesen mosd le rólam bűnömet, és vétkeimtől tisztíts meg engem!	Mosd le bűnömet teljesen, tisztíts meg vétkeimtől!	Moss egészen tisztára vétkeimtől, és bűnömtől tisztíts meg engem!
5	quoniam iniquitatem meam ego cognosco et peccatum meum contra me est semper	Mert büntetteimet tudom én, vétkem előttem van mindig.	<i>Mert az én vétkeimet esmértem, és az én bűnöm szüntelen előttem forog nékem.</i>	Mert ismerem az én bűneimet, és az én vétkem szüntelen előttem forog.	Mert tudom, hogy hűtlen voltam, és vétkem mindig előttem van.	Gonoszságomat beismerem, bűnöm előttem lebeg szüntelen.	Mert elismerem gonoszságomat, és bűnöm előttem van szüntelen.
6	tibi soli peccavi et malum coram te feci ut iustificeris in sermonibus tuis	Egyedül ellened vétkeztem, ami rossza a szemeidben, azt	<i>Te ellened csak te ellened vétkeztem, és</i>	Egyedül te ellened vétkeztem, és cselekedtem azt, a mi gonosz a te	Egyedül ellened vétkeztem, azt tettem, amit rossznak látsz.	Egyedül te ellened vétkeztem, ami színed előtt	Ellened vétkeztem, egyedül ellened, s azt

A Zsoltárok könyve

	et vincas cum iudicaris	tettem; azért, hogy igaznak bizonyulj szóltadban, jogosnak ítéletedben.	<i>gonoszságot cselekedtem a te szemeid előtt; hogy igaznak ítéltessél a te beszédedben, és tiszta légy, mikor ítélsz.</i>	szemeid előtt; hogy igaz légy beszédedben, és tiszta ítéletedben.	Ezért igazad van, ha szólsz, és jogos az ítéleted.	gonosz, azt tettem. Te igazságosan ítélsz, s méltányos vagy végzésedben.	cselekedtem, ami előtted gonosz, hogy igaznak bizonyulj beszédedben, és igazságos a te ítéletedben!
7	ecce enim in iniquitatibus conceptus sum et in peccatis concepit me mater mea	Lám, bűnben születtem, s vétekben fogant engem anyám.	Ímé én <i>álnokságban</i> fogantattam, és az <i>anyám bűnben megleltet engemet az ő méhében.</i>	Ímé én vétekben fogantattam, és bűnben melengtettem engem az anyám.	Lásd, én bűnben születtem, anyám vétekben fogant engem.	Lásd, én vétekben születtem, már akkor bűnös voltam, mikor anyám fogant.	Íme, gonoszságban fogantattam, és bűnökben fogant engem az én anyám.
8	ecce enim veritatem dilexisti incerta et occulta sapientiae tuae manifestasti mihi	Lám, igazat kívánsz a vesékben, s a bensőmben bölcsességet tudatsz velem.	Ímé <i>te az igazságban gyönyörködöl, a mely a vesékben vagyon, és engemet kiváltképpen a bölcsességre tanítottál vala.</i>	Ímé te az igazságban gyönyörködöl, a mely a vesékben van, és bensőmben bölcsességre tanítasz engem.	Te pedig a szívben levő igazságot kedveled, és a bölcsesség titkaira tanítasz engem.	De nézd, te az igaz szívben leled örömd - taníts meg hát a bölcsesség titkáira!	Íme, te a szív igazságát szereted, bölcsességedet titokban kinyilatkoztattad nekem.
9	asparges me hysopo et mundabor lavabis me et super nivem dealba	Tisztíts meg enhem izsóppal, hogy tiszta legyek, moss meg, hogy hónál fehérebb legyek.	<i>Moss meg engemet izsóppal, és megtisztulok; moss meg engemet, és fejérb leszek a hónál.</i>	Tisztíts meg engem izsóppal, és tiszta leszek; moss meg engemet és fehérebb leszek a hónál.	Tisztíts meg izsóppal, és tiszta leszek, moss meg engem, és fehérebb leszek, mint a hó.	Hints meg izsóppal és megtisztulok, moss meg és a hónál fehérebb leszek!	Hints meg engem izsóppal és megtisztulok, moss meg engem és a hónál fehérebb leszek!
10	auditui meo dabis gaudium et laetitiam exultabunt ossa humiliata	Hallas velem vígságot és örömet, ujjongjanak a csontok, melyeket összezúztál.	<i>Engedjed, hogy halljak örömet és vígasságot; hogy örvendezzenek az én tetemim, melyeket megrontottál.</i>	Hallass örömet és vígasságot velem, hogy örvendezzenek csontjaim, a melyeket összetörtél.	Engedd, hogy vidámságot és örömet halljak, és megújuljanak tagjaim, amelyeket összetörtél.	Hadd halljam örömmek és boldogságnak hírére s ujjongani fognak megtört csontjaim.	Add, hogy örömet és vidámságot halljak, hadd ujjongjanak csontjaim, amelyeket összetörtél.
11	averte faciem tuam a peccatis meis et omnes iniquitates meas dele	Rejtsd el arcodat vétkeimtől s mind a bűnemet töröld el.	<i>Fordíts el az én bűneimtől, a te orczádat és minden én álnokságomat töröld el.</i>	Rejtsd el orczádat az én vétkeimtől és töröld el minden álnokságomat.	Rejtsd el orcádat vétkeim elől, töröld el minden bűnömet!	Fordítsd el arcod bűneimtől, s töröld el minden gonoszságomat!	
12	cor mundum crea in me Deus et spiritum rectum innova in visceribus meis	Tiszta szívet teremts nekem, Isten, és szilárd szellemet újítsd meg énbennem.	<i>Teremts bennem, tiszta szívet oh Isten, és az erős lelket újítsd meg bennem.</i>	Tiszta szívet teremts bennem, oh Isten, és az erős lelket újítsd meg bennem.	Tiszta szívet teremts bennem, Istenem, és az erős lelket újítsd meg bennem!	Teremts új szívet belém, s éleszd fel bennem újra az erős lelket!	Tiszta szívet teremts bennem, Isten, s az erős lelket újítsd meg bensőmben!
13	ne proicias me a facie tua et spiritum sanctum tuum ne auferas a me	Ne vess el engem színed elől, s szent szellemedet ne vedd el tőlem.	Ne vess el engem a te orczád elől, és a te szent Leelkedet ne vedd el én tőlem.	Ne vess el engem a te orczád elől, és a te szent lelket ne vedd el tőlem.	Ne vess el orcádat szent lelket ne vedd el tőlem!	Ne taszíts el színed elől, és szent lelket ne vond meg tőlem!	Színed elől el ne vess engem, szent lelket ne vond meg tőlem!
14	redde mihi laetitiam salutaris	Add vissza nekem üdvöd	<i>Add meg nekem, a te</i>	Add vissza nekem a te szabadításodnak	Vidámit meg újra	Add meg újra üdvösséged	Add vissza nekem

A Zsoltárok könyve

	tui et spiritu principali confirma me	vígóságát, és készséges szellemmel támassz engem.	<i>idevezítésedn ek örömét, és az engedelemlnek lelkével erősíts meg engemet!</i>	örömét, és engedelmesség lelkével támogass engem.	szabadításoddal, támogass, hogy lelkem készséges legyen,	örömét, erősíts meg a készséges lelkületben!	üdvösségem örömét, és készséges lélekkel erősíts meg engem!
15	docebo iniquos vias tuas et impii ad te convertentur	Had tanítsam az elpártolókat útjaidra, hogy a vétkesek hozzád megtérjenek.	<i>Tanítom a bűnösöket a te útjaidra, és a bűnösök tehozzád megtérnek.</i>	Hadd tanítsam a bűnösöket a te útjaidra, hogy a vétkesek megtérjenek hozzád.	hogy taníthassam a útjaidra a hűtlenekeket, és a vétkesek megtérjenek hozzád.	Akkor utat mutatok majd a a tévelygőknek, és megtérnek hozzád a bűnösök.	Hadd tanítsam útjaidra a bűnösöket, hogy hozzád térjenek az istentelenekek!
16	libera me de sanguinibus Deus Deus salutis meae exultabit lingua mea iustitiam tuam	Ments meg engem vérbüntől, Isten, segedelmem Istene; ujjongjon a nyelvem igazságodon.	<i>Szabadíts meg engemet a vértől, óh Isten, n idvességemne k Istene! És az én nyelvem nagy örömmel hirdeti a te igazságodat.</i>	Szabadíts meg engemet a vérontástól, oh Isten, szabadításomnak Istene! hogy harsogja nyelvem a te igazságodat.	Ments meg, mert vért ontottam, ó Isten, szabadító Istenem! És igazságodat ujjongva hirdeti nyelvem.	Ments meg a vértől, üdvösségem Istene, s nyelvem áldani fogja igazságosságo dat.	Szabadíts meg a vértől Isten, szabadító Istenem, hogy nyelvem ujjongva hirdesse igazságodat!
17	Domine labia mea aperies et os meum adnuntiabit laudem tuam	Uram, ajkaimat nyisd meg, hogy szájam hirdesse dicséretedet.	<i>Uram, az én ajakimat nyisd meg és az én ajakimat, és az én szám hirdeti a te dicséretedet.</i>	Uram, nyisd meg az én ajkaimat, hogy hirdesse szájam a te dicséretedet.	Nyisd meg ajkamat, Uram, és dicséretedet hirdeti szám.	Nyisd meg, Uram, ajkamat, és szám hirdetni fogja dicsőségedet.	Uram, nyisd meg ajkamat, hadd hirdesse szám dicséretedet!
18	quoniam si voluisses sacrificium dedissem utique holocaustis non delectaberis	Mert nem kivánsz vágóáldozatot, hisz adnám; éggóáldozatot nem kedvelsz.	<i>Mert nem gyönyörködöl az áldozatban, hogy azt adjam néked: az egészen éggóáldozatot nem akarod.</i>	Mert nem kivánsz te véresáldozatot, hogy adnék azt, éggóáldozatban sem gyönyörködöl.	Hiszen a véresáldozatot nem kedveled, és ha éggóáldozatot adnék is, nem vennéd szívesen.	Az áldozatok nem szereznek neked örömet, ha éggóáldozatot hozok, nem fogadod el.	Hiszen nem kedveled a véres áldozatot, ha éggó áldozatot hozok, nem tetszik neked.
19	sacrificium Deo spiritus contribulatus cor contritum et humiliatum Deus non spernet	Istennek vágóáldozatai: megtört lélek; megtört, zúzott szívet, oh Isten nem vetsz meg.	<i>Az Isten előtt kedves áldozatok, a töredelmes lélek, a töredelmes és keserves szívet, oh Isten nem utáld meg!</i>	Isten előtt kedves áldozatok: a töredelmes lélek; a töredelmes és bűnbánó szívet oh Isten nem veted meg!	Isten előtt a töredelmes lélek a kedves áldozat. A töredelmes és megtört szívet nem veted meg, Istenem!	Áldozatom a bűnbánó lélek, az alázatos és töredelmes szívet nem veted meg.	A töredelmes lélek áldozat Istennek, a töredelmes, alázatos szívet, Isten, nem veted meg.
20	benigne fac Domine in bona voluntate tua Sion et aedificentur muri Hierusalem	Tégy jót Cziónnal kedvességében , építsd fel Jeruzsálem falait;	<i>Tégy jól a te jóakaratedből a Sionnal; és építsd meg Jeruzsálem kőfalait.</i>	Tégy jól a te kegyelmedből a Sionnal; és építsd meg Jeruzsálem kőfalait.	Tégy jót a Sionnal kegyelmesen, építsd fel Jeruzsálem kőfalait!	Jóságodban, Uram, légy kegyes Sionhoz, építsd fel újra Jeruzsálem falait!	Tégy jót, Uram, jóságodban Sionnal, hogy felépüljenek Jeruzsálem falai.
21	Tunc acceptabis sacrificium iustitiae oblationes et holocausta tunc inponet super altare tuum vitulos	Akkor kivánsz majd igazsággal való vágóáldozatokat , éggóáldozatot és egész áldozatot, akkor tulkok feljutnak oltárodra	<i>Akkor kedvesek lesznek előtted az igazságnak áldozati, az egészen éggóáldozatok, a hálaadásnak áldozati: akkor a te oltárodon áldoznak néked tulkokkal.</i>	Akkor kedvesek lesznek előtted az igazságnak áldozatai; az éggő és egész áldozat: akkor a te oltárodon áldoznak néked tulkokkal.	Akkor majd kedveled a helyesen bemutatott áldozatokat, az éggóáldozatot és a teljes áldozatot. Akkor majd áldozhatnak oltárodon bikákat.	Akkor majd tetszenek neked az igaz áldozatok, az éggő- és a teljes áldozat, akkor majd fiatal tulkokat visznek oltárodra	Akkor majd kedvedet leled az igaz áldozatban, ajándékokban, egészen eléggő áldozatokban; Akkor majd fiatal bikákat tesznek oltárodra.

Az 51. zsoltár hatástörténete és mai aktualitása
„Bűn-vallás és kegyelem” szümpozícion 2012. március 16-18.
Wesley János Lelkészképző Főiskola

Fabiny Tibor KRE

1. Bevezetés

Ulrich Luz szerint a bibliai szövegekről nem akkor tudunk meg többet, ha azok történeti kialakulásával, - prehistóriájával - , hanem, ha azoknak poszthistóriájával foglalkozunk, vagyis azt kutatjuk, hogy a régi szövegeket hogyan olvasták a történelem folyamán, hogy azok miként „teremtek gyümölcsöt”, azaz újabb és újabb jelentést különböző korokban. A hatástörténet nemcsak az egzegézis történetéről, hanem különböző irodalmi, képzőművészeti feldolgozásokról is szól.

Az 51. zsoltár – *Miserere mei Deus* – egyike a „A hét bűnbánati zsoltárnak” (6; 32; 38; 51; 102, 130; 143), a gyűjtemény középső darabja.

A zsoltár egy valóságos ember, nevezetesen Dávid király valóságos istentapasztalatáról szól. A történet háttere jól ismert: Dávid király elcsábította Betsabét, Uriás feleségét, majd Uriást halálba küldte. Sámuel 2. könyvének 11. fejezete tudósít erről az esetről. Isten Nátán prófétát küldte el Dávidhoz, aki neki egy példázatot mondott, minek hatására Dávid beismerte a bűnösségét: „Vétkeztem az ÚR ellen” (2Sám 12,13). A zsoltár 1-2 verse így hangzik: „A karmesternek: Dávid zsoltára, abból az időből, mikor nála járt Nátán próféta, mert bement Dávid Betsabéhoz”.

A „Bűn-vallás és kegyelem” témáról szóló konferencián a zsidó-keresztény hagyománynak ezt a páratlan dokumentumát „proto-textusnak”, azaz „prototipikus szövegnek” is tekinthetjük, akár erről az egy zsoltárról is lehetne rendezni egy három napos konferenciát. A kiosztott mellékletben több magyar fordítást is tanulmányozhatunk.

Egy húsz perces előadásban súlyponozni kell – a zsidó hatástörténet kérdését nem tanulmányoztam, a keresztény hatástörténetből Luther két kommentárjával fogok foglalkozni; majd példákat hozok a koraujkor angol emblematikájából és irodalmából; s végezetül egy mai aktualitás társadalmi és főleg teológiai probléma illusztrálására szeretném adaptálni a zsoltár mondanivalóját.

2. „A pápisták iskoláiban e zsoltár teológiája teljesen ismeretlen” - Luther az 51. zsoltárról

Luther három alkalommal is írt kommentárt az 51. zsoltárról. Először még szerzetesként 1513/15-ben tartott a zsoltárokról (s ezeken belül az 51.-ről) előadásokat, többnyire parafrázisok formájában.²

1517-ben megjelent első önálló nyomtatott műve a *Die Sieben puspalm*, mely 1525-ig kilenc kiadást is megért.³ A legterjedelmesebb kommentárt tizenöt évvel később, 1532-ben írta, amikor a wittenbergi egyetemen több hónapos előadássorozatot tartott egyes zsoltárokról. Előadásai egyszerre voltak igemagyarázatok és prédikációk. Az 51. zsoltár magyarázata az amerikai kiadásban mintegy száz oldalt tesz ki.⁴

Az 1532-es magyarázat elé írt bevezetőjét Luther azzal a meglepő vallomással kezdi, hogy nem sikerült teljes mértékben megragadnia azt a Lelket, amelyik a zsoltárban beszél.

Egyértelművé teszi azonban, hogy ez a zsoltár hitünk legfontosabb kérdéseiről: a bűnbánatról, a bűnről, a kegyelemről és a megigazulásról tanít bennünket. Ezek isteni és mennyei tanítások, mondja, melyeket csak akkor értünk meg, ha a Szentlélek oktat bennünket.⁵ Lelkipásztori szempontból fontos ez igazán: csak az vigasztalhat másokat, aki megtapasztalta maga is, mi a kegyelem. Az igazi kegyelemnek két része van: a bűn és a kegyelem ismerete. Amíg bünt követünk el – írja -, nem érthetjük helyesen Istent, s benne addig csak bálványt imádunk.⁶ Dávid a bűnről saját tapasztalata alapján beszél, s ezért is tudja, hogy a bűn a külső és benső emberünk megromlása.⁷ A zsoltáros helyes teológiai tudásban részesíti az embert, hogy ő halálra ítélte, de Isten a szabadító.⁸

Amíg szerzetesként a kolostorban Luther naponta szembesült méltatlanságaival és bűneivel, csak félelemmel és rettegéssel tudta kimondani, hogy *Miserere mei Deus* „Könyörülj rajtam, Istenem!” Bár nem azokhoz tartozott, akik önelégülten érzéketlenek voltak saját bűnösségükkel szemben, hiszen belátta bűnösségét, de csak a törvény megsemmisítő ítéletét tapasztalta. Az igazi teológiának azonban a törvény csak az első része, a

² Mülhaupt, Erwin (szerk.), *D. Martin Luthers Psalmen-Auslegung*, Band 2, Psalmen 26-90. Göttingen, 1962.

³ LVM, 27.

⁴ LW 12, 301-410

⁵ LW 303

⁶ LW 309

⁷ LW 311

⁸ LW 311-312

A Zsoltárok könyve

második fele az evangélium, hogy „az Isten az alázatosoknak pedig kegyelmet ad” (1Pét 5,5). A megtört szívű emberek sebeit azonban bekötözi, meggyógyítja. Itt mondja Luther, hogy „A pápisták iskoláiban e zsoltár teológiája teljesen ismeretlen.”⁹

Az alábbiakban a kommentárból csak néhány vers exegézisét tudom kiemelni:

5.v. *Mert tudom, hogy hűtlen voltam, és vétkem mindig előttem van.*

1517-ben Luther különbséget tesz a képmutatók és a valódi szentek között: amíg az előzőek csak a mások vétkeit látják, mondván „a mások vétke mindig előttem van”, addig a valódi szentek elsősorban a saját nyomorúságukat látják, s ezért magukat ítélik el, nem törődve mások véleményével: „vétkem mindig előttem forog”, azaz a saját bűnöm szűrja ki a szememet, nem a másoké!¹⁰

9.v. *Tisztíts meg izsóppal, és tiszta leszek, moss meg engem, és fehérebb leszek, mint a hó.*

A középkori tanítás eltorzította a bűn problémájának megoldását, hiszen a jóvátételre (*satisfactoria*) helyezte a hangsúlyt. A földi birodalomban, a civil társadalomban működhet ez az elv, de a hit világában az ember nem teheti jóvá a maga bűnét, hiszen a keresztény ember számára Krisztus az egyedüli és a valóságos jóvátétel, a *satisfactio*. Mi emberek egyedül őreá, az Isten Bárányára tehetjük le a bűneinket, s a mi szabadulásunk és üdvösségünk az, hogy ő hordozza és ő szenved el azok büntetését.¹¹ Ez az igazi megtisztulás, s ezért utasítja el Dávid a törvény általi megtisztulást. Hogyan lehetek tisztább, mint a hó? – kérdezi Luther. A válasza szerint az ember test és lélek, s jóllehet a testben mindig marad bűn, de az igén és a szentségeken keresztül Krisztus a maga hónál fehérebb tisztaságát adja az övéinek. A földi születésünkkel romlandó testet kaptunk, de keresztségünkkel beoltattunk Krisztus romolhatatlan testébe.

12. v. *Tiszta szívet teremts bennem, Istenem, és az erős lelket újítsd meg bennem!*

A zsoltár első fele a keresztény hit nagy kérdéseiről: a bűnbánatról, a bűnről, a kegyelemről, a megigazulásról, illetve annak okairól szól.

Az itt következő rész azonban már azt tárja fel, hogy a bűnbocsánatot nyert embert miképpen halmozza el a Szentlélek az ő ajándékaival. Szemben a skolasztikusokkal, akik úgy tartják, hogy az ember lelkében mintegy ékszer, ott van a kegyelem szikrája, ami a szabad akarat következtében együtt működhet az isteni kegyelemmel, ám Luther azt hangsúlyozza, hogy a kegyelem állandóan, folyamatosan munkálkodik; ez az, ami megragad minket és a Szentlélek által

Fontos látnunk, hogy a „tiszta szív teremtése” nem egy pillanat műve, hanem egy állandóan „karbantartó”, a lelki épülésünket szolgáló cselekedet. Az emberi szív mindig is hajlamos az újabb és újabb beszennyeződésre, s ezért kell könyörögni, hogy a Lélek folyamatosan teremtsen az újat.

Mi magunk nem tudunk ilyen új szívet szerezni, erre csak az isteni teremtés képes. Arra sem vagyunk képesek, hogy megőrizzük a kapott új szívet az ellenség támadásaitól. Ami a németben a „szív”, az a héberben a lélek, az ember legbensőbb lényege. Ezen a ponton idézzük a zsidó fordítást: „Tiszta szívet teremts nekem, Isten, és szilárd szellemet újítsd meg én bennem.” Az „erős lélek”, a „szilárd szellem” az, ami megújításra vár. Erre egyedül a Szentlélek képes, akit Krisztus is az „igazság lelkének” nevez.

19.v. *Isten előtt a töredelmes lélek a kedves áldozat. A töredelmes és megtört szívet nem veted meg, Istenem!*

Az igazi áldozatról szól ez a vers, melynek lényege, hogy nem az ember ad az Istennek, hanem Isten az embernek.

A megtört, bűnbánó szív már válasz Isten bűnbocsátó ajándékára. 1517-ben így foglalta össze Luther: „Mintha ezt akarná mondani a zsoltáros: mindent »megvet« Isten, kivéve azt a szívet, mely alázatos és megtört: mivel az ilyen neki adja a dicséretet – önmagának pedig a vétket. Az ilyen semmit se ad Istennek, csak elfogad tőle. Isten is így akarja ezt, hogy valóságosan Isten legyen, hiszen Istenhez az méltó, hogy adjon, nem hogy kapjon”¹².

⁹ LW 317

¹⁰ LVM 54

¹¹ LW 365

¹² LVM 61

„Ezt a szakaszt arany betűkkel kellene írni” – írja Luther s azzal érvel, hogy itt nem Dávid, hanem a Szentlélek beszél. A skolasztikusok azon spekulálnak, hogy milyen is az Isten; ez a vers azt mutatja meg, hogy kicsoda az Isten a velünk való kapcsolatában. Ez már nem elméleti, hanem közvetlen tapasztalati istenismeret: Isten az alázatosak és a megtört szívűek Istene.

Az emberi értelem csak a nyugtalan lelkiismeretig és a haragvó Istenig jut el, de Isten nem azt akarja, hogy féljenek tőle, hanem hogy a megtört szívűek hozzá forduljanak. Luther itt lelkipásztori hangon biztatja, oktatja a hallgatóit, hogy Isten szenvedéssel: pestissel, háborúval, éhínséggel, betegséggel sújt bennünket, de csak azért, hogy megtérjünk őhozzá. Luther teológiája a vigasztalás teológiája. Emberi teológiánk sokszor csak az örömet és az életet akarja, de Luther azt tudatosítja hallgatóságában, hogy csak a szenvedés és a halál vezet az élethez.

Dávid megalázkodott és az volt az ő áldozata: a megtört szív, a bűnbánata.

2. Emblémák és irodalmi példák

Itt vessünk egy pillantást arra, hogy 17. századi angol embléma-könyvek miként ábrázolták a „szív áldozatát”. Az embléma-könyvek a 16. században jelentek meg; s egy-egy oldalon a motto, a kép és a szöveg összefüggése határozta meg a jelentést. A hollandiai majd az angol embléma-irodalom egyik kiemelkedő hagyománya volt a „schola cordis” – a szív iskolája, amely több tucat képen ábrázolta, hogy miként dolgozik az Isten az emberi szíven. A következőkben három képet látunk: Christopher Harvey és George Wither emblémáit, amelyek ezt a zsoltárverset választották emblémájuk alapjául („emblémásították”).

George Herbert (1593-1633) angol költő és lelkipásztor az „Altar” című kép-versében a jeleníti meg a szív áldozatát az 51. zsoltár 91. verse alapján.

A broken ALTAR, Lord, thy servant rears,
Made of a heart, and cemented with tears:
Whose parts are as thy hand did frame;
No workman's tool hath touched the same.
A HEART alone
Is such a stone,
As nothing but
Thy pow'r doth cut.
Wherefore each part
Of my hard heart
Meets in this frame,
To praise thy name.
That if I chance to hold my peace,
These stones to praise thee may not cease.
O let thy blessed SACRIFICE be mine,
And sanctify this ALTAR to be thine.

Milton *Az elveszett paradicsom* című eposzában a X. könyv utolsó soraiban a költő nyomatékosan hangsúlyozza a bűnbánati aktus jelentőségét:

Szólt bűnbánó atyánk. De Éva is
bánta bűnét búsan. Hát visszamentek
az ítélet helyére, s borultak
előtte hódolón, megvallva nagy
alázattal bűnük, s bocsánatot
kértek, a földet könnyel öntve, jajjal
töltve be a leget bánó szívükből,
jelül bús, igaz alázatuknak¹³

¹³ So spake our Father penitent, nor Eve / Felt less remorse: they forthwith to the place / Repairing where he judged them prostrate fell / Before him reverent, and both confessed / Humbly their faults, and pardon begged, with tears / Watering the ground, and with our sighs the air / Frequenting, sent from hearts contrite, in sign / Of sorrow unfeigned, and humiliation meek. (X, 1097-1104)

A Zsoltárok könyve

Mary Fenton írja:

[A] bűnbánatban Ádám és Éva az alázatosság helyére jutnak el önmaguk elutasítása helyett az önmaguk és az egymás iránti elfogadás és szeretet helyére, ahol megtalálják az Istenbe vetett hitet, s végezetül meglelik az igazi reményt.¹⁴

A X. könyv végén megszakított elbeszélés a XI. könyv elején folytatódik. Ádám és Éva bűnbánó imádsága aktus, azaz munka, amely természetesen nem önérdem, hanem egyedül az elének jövő isteni kegyelemnek (*gratia preveniens, prevenient grace*) köszönhető. Ez az isteni kegyelem trónusáról („*mercy seat*”) leszálló irgalom az eredetileg kemény emberi köszívből hússzívet teremt s az immár hívő élet lehelete, az imádság illatként az oltárra visszaszáll. A Jelenések könyvének képvilágában a jó illatokkal tele aranypoharak a szentek imádságai (Jel. 5,8), s az angyal kezében lévő tömjénező a szentek könyörgéseit tartalmazza, s a tömjén füstje az angyal kezéből száll fel Isten elé. Ezt a képet Milton a Fiúra alkalmazza:

S álltak s imádkoztak alázkodó-
bűnbánóan. Mert főntről az irgalom-
trónról leszállva szívükről levette
a követ az Előkegy és helyébe
új húst teremtett, és az mondhatatlan
sóhajt lehelt, Imaszellem-ihlettetet,
mi gyorsabb szárnyon száll az Égbe, mint
legércesebb szónoklat; [...]
Égbe száll
imájuk, és utat se vét, nem űzi
le kósza szembeszél, anyagtalan
kel át az Ég-kapun, tömjénbe vonva,
hol füstöl az arany oltár, s a nagy
Közbenjáró, az atyai trón elé
Segíti, hogy eként mutatva be,
Boldog Fiú elkezdje pártfogását:¹⁵

E penitenciális imádság bibliai intertextusa és archetípusa az 51. zsoltár. „Tiszta szívet teremts bennem, oh Isten, és az erős lelket újítsd meg bennem [...] Isten előtt kedves áldozatok: a töredelmes lélek, a töredelmes és bűnbánó szívet, oh Isten, nem veted te meg!” (12. és 19. vers).¹⁶

Befejezésül – részint Hannibal Hamlin könyvének sugallatára - összehasonlíthatjuk Shakespeare Hamlet-jéből a testvérgyilkos Claudius bűnbánatra képtelen „műimáját” a hasonlóan vétkező Dávid király valóságos bűnbánó imádságával.

Claudius – id. Hamlet / Gertrude	Dávid –Uriás / Bethsabe
<p>Az én bűnöm szaga az égre bűzlik, átok van rajta, az ősi, az első¹⁷ – az, testvérgyilkosság. Én nem tudok imádkozni, hiába itt a szándék, erős a vágyam, de a bűn erősebb: mint akinek kétféle dolga van, habozva állok, hogy melyikkel kezdjem, s mindkettőt elmulasztom. Ha kezem duplára hízna a testvéri vértől,</p>	<p>Az éneklőmesternek; Dávid zsoltára; Mikor ő hozzá ment Nátán, a próféta, minekutána Bethsabéval vétkezett.</p> <p>Könyörülj rajtam én Istenem a te kegyelmességed szerint; irgalmasságodnak sokasága szerint töröld el az én bűneimet!</p>

¹⁴ Fenton, 117.

¹⁵ Thus they in lowliest plight repentant stood / Praying, for from the mercie-seat above / Prevenient grace descending had removed / The stony from their hearts, and made new flesh / Regenerate grow instead, that sighs now breathed / Unutterable, which the spirit of prayer / Inspired, and winged for heaven with speedier flight / Than loudest oratory: [...] To heaven their prayers / Flew up, nor missed the way, by envious winds / Blown vagabond or frustrate: in they passed / Dimentionless through heavenly doors; then clad / With incense, where the golden altar fumed, / By their great intercessor, came in sight / Before the Father’s Throne: Them the glad Son Presenting, thus to intercede began. (XI, 1-21)

¹⁶ Fabiny Tibor, „Az imádság szerepe Milton *Elveszett paradicsomában*”, In, Fabiny Tibor, *Szóitörténesek. Hermeneutikai, teológiai és irodalomtudományi tanulmányok*, Budapest, Luther Kiadó 2009, 369-70.

¹⁷ Az emberiség első gyilkossága az volt, hogy Káin megölte fivérét, Ábelt (ld. I. 2. 104.).

<p>hát nincs elég eső a boldog égben, hogy hófehérre mossa? A bocsánat nem arra való, hogy a bűnt legyőzze? Nincs-e az imában kettős erő, mely megállít bűnbeesés előtt, és megbocsát utána? Föltekintek. Vétkeztem, megvolt – de milyen ima illik ide? “Bocsásd meg azt, hogy öltem”?... Lehetetlen, hisz most is az enyém mindaz, amiért gyilkos lett belőlem: a koronám, a becsvágyam, királyném. Kaphat az ember bűnbocsánatot, míg élvezi bűne gyümölcseit? A romlott földi világban a bűn arany kezével a jogot lesöpri, és bűnös hasznából fizeti le a törvényt is. De nem így odafönt: ott nincs ügyeskedés, ott tetteink valódi arca számít, s mi magunk tanúskodunk, keményen szembeülve hibáinkkal. Hát akkor? Mi marad? A bűnbánat talán mindenre képes. De mit ér, ha nem bánom bűnömet? Nyomorult helyzet! Szénfekete szív! Fogoly lelkem: szabadulni szeretnél, de vergődve behálózod magad. Ti angyalok, segítsetek! Próbálkozom. Hajolj, makacs térd; drótkötélű szív, légy puha, mint az újszülötteké! Hátha még minden jóra fordul. <i>(Letérdel)</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Jön Hamlet.</i></p> <p style="text-align: center;">KIRÁLY</p> <p>Szavam fölszáll, szándékom lenn marad: szót szándék nélkül az ég nem fogad. <i>(El)</i></p>	<p>Egészen moss ki engemet az én álnokságomból, és az én vétkeimből tisztíts ki engemet;</p> <p>Mert ismerem az én bűneimet, és az én vétkem szüntelen előttem forog.</p> <p>Egyedül te ellened vétkeztem, és cselekedtem azt, a mi gonosz a te szemeid előtt; hogy igazlégy beszédedben és tiszta ítéletedben.</p> <p>Ímé én vétekben fogantattam, és bűnben melengettet engem az anyám.</p> <p>Ímé te az igazságban gyönyörködöl, a mely a vesékben van, és bensőmben bölcseségre tanítasz engem.</p> <p>Tisztíts meg engem izsóppal, és tiszta leszek; moss meg engemet, és fehérebb leszek a hónál.</p> <p>Hallass örömet és vígasságot velem, hogy örvendezzenek csontjaim, a melyeket összetörtél.</p> <p>Rejtsd el orczádat az én vétkeimtől és töröld el minden álnokságomat.</p> <p>Tiszta szívet teremts bennem, oh Isten, és az erős lelket újítsd meg bennem.</p> <p>Ne vess el engem a te orczád elől, és a te szent lelkedet ne vedd el tőlem.</p> <p>Add vissza nékem a te szabadításodnak örömét, és engedelmesség lelkével támogass engem.</p> <p>Hadd tanítsam a bűnösöket a te útadra, hogy a vétkezők megtérjenek hozzád.</p> <p>Szabadíts meg engemet a vérontástól, oh Isten, szabadításomnak Istene! hogy harsogja nyelvem a te igazságodat.</p> <p>Uram, nyisd meg az én ajakimat, hogy hirdesse szájam a te dicséretedet.</p> <p>Mert nem kívánsz te véresáldozatot, hogy adnék azt, égőáldozatban sem gyönyörködöl.</p> <p>Isten előtt kedves áldozatok: a töredelmes lélek; a töredelmes és bűnbánó szívet oh Isten nem veted meg!</p> <p>Tégy jól a te kegyelmedből a Sionnal; és építsd meg Jeruzsálem kőfalait.</p> <p>Akkor kedvesek lesznek előtted az igazságnak áldozatai; az égő és egész áldozat: akkor a te oltárodon áldoznak néked tulkokkal.</p>
---	--

3. Mai aktualitás – „Ügynökzsoltár”

Egy 2012-es budapesti konferencián, amelynek témája a „Bűn-vallás és kegyelem”, s az 51. zsoltár hatástörténete kapcsán az előadó a mai aktualitás felvillantását is ígéri, elkerülhetetlen a zsoltár kapcsán a mai Magyarország morális-, és az egyházak teológiai deficitjével, azaz az ügynökkérdéssel szembesülni.

Számomra az ügynökkérdés mint társadalmi és etikai kérdés kevésbé problematikus, – hiszen a kormányok elsősorban nem morális testületek –, hanem sokkal inkább teológiai és egyházi probléma. Hitvalló egyházak lehetnének – ahogy Ordass Lajos mondta – a „nemzet lelkiismerete”, ám ha az egyházak nem elhívásukhoz méltóan „működnek”, nincs okuk csodálkozni, ha a politikában is zavarok adódnak.

Az ügynök-ügy a közösség ügye, az informátor a közösség ellen vétett. Többször is hangot adtunk annak, hogy az egyházban tanúságtétel lehetne egy ügynök gyónása, mivel az nyilvánvalóvá tenné Isten erejét. A gyakorlat azt bizonyította, ez az elvárás, ez a séma nem működik.

Pedig az 51. zsoltárt véleményem szerint akár „Ügynökzsoltárnak” is lehetne nevezni, feltéve, ha egyházainkban lennének olyan egykori ügynökök, akik azonosulni tudnának Dávid bűnbánati zsoltárával.

A közösségi bűn rendezése nem csak az egyénre és az Istenre tartozó magánügy, hanem a megkárosítottakra, a közösségre is tartozik. Dávid sem tartotta titokban bűnét és bűnbánatát, hanem Szentlélek ihletése alatt megírta azt, hogy az mások számára okulás lehessen: tudta, hogy a szív gyónását (*confessio cordis*) a száj gyónásának (*confessio oris*) is követnie kell.

A keresztény egyházak kétezer éve hirdetik a bűnbocsánat evangéliumát. Ha van bocsánat, akkor van bűn is.

Jézus egykoron a vámosokhoz és a szajhákhoz jött, mert ők, a „nyilvánvaló bűnösök” tudták, mi a bűn valósága, s ezért befogadták Jézust. Jézus persze azt nagyon jól tudta, hogy az úgynevezett „igazak” egy hajszállal sem jobbak, mint a nyilvánvalóan bűnösök.

Jézus ma pedig a mai „nyilvánvaló bűnösök” (akik mas sem rosszabbak, mint a kegyesek, a nem nyilvánvaló bűnösök), az egykori ügynökök által próbálna szólni az egyházakhoz, mert Isten ma rajtuk keresztül tudná megmutatni az ő végtelen irgalmát és bűnbocsátó szeretetét.

A Magyarországi Evangélikus Egyház vezetősége 2005-ben állította fel a Tényfeltáró Bizottságot. A nyilvánosság előtt saját maga nevében azonban az elmúlt hét év során mindössze két lelkész tett a közösség előtt őszinte bűnbánatot, voltak mások is, akik megszólaltak, de azt kényszer hatására, általában defenzívában tették. A két őszinte vallomást megfogalmazó lelkész írását a *Credo* című folyóirat (2009/1-2; 2010/1-2) közzölte.

Ám volt olyan személy, aki érintettsége kiderülése után így fogalmazott: „Ki előtt kell bűnbánatot gyakorolni? A Magyarországi Evangélikus Egyház vezetői vagy tagjai előtt?... Esetleg lelkésztársaim előtt?... Nincs szégyellni valóm előttük.” S elhangzott a sokak által idézett motívum is: „aki engem megítél, az Úr az.”

Ez pedig véleményem szerint egyházunk hitének kudarca. Hiszen ez egyértelműen azt jelenti, hogy amit egyházunk a bűnről és a bűnök bocsánatáról hirdetett, az mese volt csupán, hogy valójában sohasem hittük, amit hirdettünk.

Az 51. zsoltárt sokszor olvastuk, énekeljük, a bibliaórákon tanítottuk, de annak ereje nem vált valósággá az életünkben. A jelek szerint az emberek vélekedése, a világ kitüntetése a kőkemény valóság. A hit elapadásának egyértelmű jele, hogy az emberek előtti szegénytől jobban félünk, mint Isten ítéletétől, a világ tapsának jobban örülünk, mint Isten kegyelmének.

Az 51. zsoltár, mint „ügynökzsoltár” ma lelkigondozói textus is lehetne, ám arról nincs tudomásom, hogy az egyházak felkészültek az érintettek vagy az érintettek családtagjainak a lelkigondozására.

Hangsúlyozottan szeretném kimondani, hogy nem csupán a ma is élő és ma is hallgató, a „nincs szégyellnivalóm”-at hangoztató egykori ügynökökkel van a baj, hanem azzal a közösséggel is, amelyben az egykor elesettek nem bíznak, akikről talán úgy érzik, hogy ez nem a Krisztus megbocsátó közössége hanem sokkal inkább a kárörvendezők, a kíváncsiskodók gyülekezete.

„A törvény megaláztatja az embereket, de ettől még nem lesznek alázatások” – írja Jonathan Edwards¹⁸. Edwards bölcsen különbséget tesz a törvényben és az evangéliumban gyökerező alázat között. A törvény csak megaláz, de egyedül az evangélium tehet alázatossá.

Az ügynök-kérdés kapcsán nemcsak a bűnösök vallhatnak kudarcot a tehetetlenségük miatt, hanem a kutatók, a kérdezők is. Az egyházban hiábavaló lesz bármilyen kutatás, vagy Tényfeltáró Bizottsági munka, ha nem érvényesül a teológiai proprium, az evangéliumi lelkület. Az egyház akkor él és működik, ha nem megalázza a bűnöst, hanem *önmaga aláztatásával* valóban alázatossá teszi őt. Nem az elesettnek, hanem az egyháznak kellene megalázkodni. Az ügynök-ügy nem „róluk”, hanem „rólunk” szól!

A bűnös (az ügynök) tehát éppen a megromlott közösség miatt nem tudja kimondani a bűnét, hogy ezáltal a kimondott, megvallott bűn – Bonhoeffer kifejezésével – elerőtlenedjék, lelepleződjék, ítéletre jusson.

¹⁸ Jonathan Edwards, *Értekezés a vallási indulatokról*, Budapest, Gondolat kiadó, 2007, 203.old.

A Zsoltárok könyve

A kimondatlansága következtében a bűn továbbra is „kemény” marad, s így még tovább rombolja a közösséget. Ördögi körről van tehát szó: a közösség nem tisztul meg, mert a bűn nem mondatik ki – a bűn nem mondatik ki, mert a közösség nem tisztult meg.

„Bűn-vallás és kegyelem”. Konferenciánk témája a keresztnység és a keresztny egyház „paradigmatikus kvintesszenciája”, ahogyan az 51. zsoltár a konferenciánk „proto-textusa”.

Előadásomat Fazakas Sándor az *Emlékezés és megbékélés. A múlttal való szembesülés egyházi és teológiai kritériumai* című könyvének (Kálvin Kiadó, 2004) egy idézetével zárom:

„Aki pedig engedi, hogy Jézus Krisztus bocsássa meg bűneit, és rá tudja magát bízni a közösség megbocsátó szeretetének megtartó erejére, az megtapasztalt valamit Isten megigazító kegyelméből. Sajnos egyházainkban ennek a tapasztalatnak a megélése a legtöbb esetben hiányzik. Pedig nincs még egy olyan hely és fórum a világban, ahol egykori ellenségek megtanulhatnak egymás felé fordulni, bűnösök és áldozataik egymásnak kezét nyújtani, ahol az Isten irgalma konkrétá válhatna az emberek közötti megbocsátásban, és ahol az emberi lét fenyegetettségét és halállal szembeni tehetetlenségét a hűsvét fényében lehetne szemlélni.” (i.m. 159.old.)

LD TOVÁBB WITHER, CH HARVEY EMBLÉMÁIT, MATTHEW, GENEVA MARGINÁLIÁIT: FT DOC AZ 51. ZSOLT HATÁSTÖRTÉNETE

Zsolt 52

A karmesternek: Dávid tanítókölteménye, 2 abból az időből, amikor az edómi Dóég Saulhoz ment, és jelentette neki, hogy Dávid Ahímelek házába érkezett. 3 Mit dicsekszel gonoszsággal, te nagy hős? Hiszen Isten szeretete mindig megmarad! 4 Romlásomra törsz, te cselszövő! Nyelved olyan, mint az éles borotva. 5 A rosszat szereted, nem a jót, a hazugságot, nem az igaz beszédet. (Szela.) **6 Szeretsz bántóan beszélni, álnok a nyelved.** 7 Össze is tör téged az Isten végleg, megragad, kiránt sátradból, kitép gyökerestül az élők földjéből. (Szela.) 8 Látják ezt az igazak, és félnek, rajta meg nevetni fognak. 9 Ez az az ember – mondják –, akinek nem kellett Isten oltalma, hanem nagy gazdagságában bízott, és csalárdságban volt erős. **10 De én olyan vagyok, mint a viruló olajfa, Isten házában lehetek,** bízom Isten szeretetében most és mindenkor. 11 Hálát adok neked mindenkor, mert te munkálkodszt. Nevedben reménykedem, mert jó vagy híveidhez.

Zsolt 53

A karmesternek: „A betegség” kezdetű ének dallamára. Dávid tanítókölteménye. **2 Azt gondolja magában a bolond, hogy nincs Isten!** Romlottak és utálatosak tetteik, senki sem tesz jót. 3 Isten letekint a mennyből az emberekre, hogy lássa, van-e köztük értelmes, aki keresi az Istent. 4 Mindnyájan elpártoltak tőle, egyaránt megromlottak. Senki sem tesz jót, egyetlen ember sem. 5 Nem tudják a gonosztevők, akik úgy eszik népemet, ahogy a kenyeret eszik, de Istenhez nem kiáltanak, 6 hogy majd egyszer igen megrettennek, akik addig nem rettegtek! Mert szétszórja Isten támadóid csontjait, megszegyeníted őket, mert Isten megvetette őket. 7 Bárcsak eljönne a Sionról Izráel szabadulása! Amikor Isten jóra fordítja népe sorsát, ujjong majd Jákób, és örül Izráel.

Zsolt 54

A karmesternek: Húros hangszerre. Dávid tanítókölteménye, 2 abból az időből, amikor a zífiek Saulhoz mentek, és ezt mondták neki: Nem tudod, hogy Dávid nálunk rejtőzködik? 3 Istenem, segíts meg neveddel, szolgálts nekem igazságot hatalmaddal! 4 Istenem, hallgasd meg imádságomat, figyelj beszédemre! 5 Mert idegenek támadtak rám, erőszakos emberek törtek életemre, akik nem törődnek Istennel. (Szela.) 6 De Isten megsegít engem, az Úr megtartja életemet. 7 Szálljon a baj támadóimra, semmisítsd meg őket igazsággal! 8 Készségesen

áldozok neked, magasztalom neved, Uram, mert jó vagy. 9 Mert minden nyomorúságból kimentettél engem, megvetéssel nézek ellenségeimre.

Zsolt 55

A karmesternek: Húros hangszerre. Dávid tanítókölteménye. 2 Istenem, figyelj imádságomra, ne zárkózz el könyörgésem elől! 3 Figyelj rám, hallgass meg engem! Bánatomban bolyongok, és sóhajtozom 4 az ellenség hangoskodása, a bűnösök nyomorgatása miatt. Mert bajt zúdítanak rám, és haraggal támadnak rám. 5 Szívem vergődik keblemben, halálos rémület fogott el. 6 Félelem és reszketés lepottorgott meg, borzongás járt át. 7 Ezért így szóltam: Miért is nincs szárnyam, mint a galambnak, hogy elrepülhetnék, és nyugton lehetnék? 8 Messzire bujdosnék, a pusztában laknék. (Szela.) 9 Sietve keresnék menedéket a szélvész és a vihar elől. 10 Kergesd szét őket, Uram, zavarj össze nyelvüket! Csak erőszakot és viszályt látok a városban; 11 ez megy éjjelnappal falai közt, vész és nyomor van benne. 12 Romlás uralkodik benne, nem távozik tereiről a zsarnokság és a csalás. 13 Nem az ellenség gyaláz engem, azt elszenvetném. Nem gyűlölöm hatalmaskodik rajtam, előle elrejtőzném. 14 Hanem te, magamfajta ember, bizalmas jó barátom, 15 akivel meghitt barátságban voltam; az Isten házába együtt jártunk a gyülekezet körében. 16 Törjön rájuk a halál! Szálljanak elevenen a holtak hazájába, mert gonoszsággal van tele lakóhelyük. 17 Én pedig Istenhez kiáltok, és az Úr megsegít engem. 18 Bár reggel, délben, este gondban vagyok, és sóhajtozom, ő meghallja hangomat. 19 Megszabadít engem támadóimtól, hogy békeségem legyen, bár sokan vannak ellenem. 20 Meghallgat Isten, és megalázza őket az, aki ősidők óta trónján ül. (Szela.) Mert nem akarnak megváltozni, és nem félik az Istent. 21 Kezet emelt jó barátjára, és meggyalázta a szövetséget. **22 Szája simább a vajnál, de viszálykodáson jár az esze. Beszéde lágyabb az olajnál, pedig olyan, mint a kivont kard.** **KÉPMUTATÁS** 23 Vesd az Úrra terhedet, és ő gondot visel rád! Nem engedi sohasem, hogy ingadozzon az igaz. 24 Istenem, te taszítod őket a sírnak mélyére. A véreskezű és álnok emberek az emberélet felét sem érik el. De én benned bízom!

Zsolt 56

A karmesternek: „A messzi fák galambja” kezdetű ének dallamára. Dávid bizonyágtétele abból az időből, amikor a filiszteusok elfogták Gátban. **2 Légy kegyelmes hozzám, Istenem, mert bosszút lihegnek ellenem, szüntelenül támadnak és gyötörnek engem. 3 Ellenségeim szüntelenül bosszút lihegnek, sokan támadnak rám kevélyen. 4 Ha félek is, benned bízom!** 5 Istenben, akinek igéjét dicsérem, **Istenben bízom, nem félek, ember mit árthat nekem?** 6 Szüntelenül elferdítik szavaimat, minden gondolatukkal rosszat akarnak nekem. 7 Összefognak, lesben állnak, lépteimet figyelik, mert az életemre törnek. 8 Megmenekülhetnek-e gazságuk ellenére? Taszítsd el haragodban e népséget, Istenem! 9 Te számon tartod bolyongásomat. Gyűjtsd könnyeimet tömlődbe, legyenek benne könyvedben! 10 Meghátrálnak majd ellenségeim, amikor hozzád kiáltok. Ebből tudom meg, hogy Isten velem van. 11 Istenben, akinek igéjét dicsérem, az Úrban, akinek igéjét dicsérem, **12 Istenben bízom, nem félek, ember mit árthat nekem?** 13 Tartozom neked, Istenem, fogadalmaimmal, megadom hálaáldozatomat. 14 **Hiszen megmentettél engem a haláltól, lábamat az elbukástól, hogy járhassek Isten színe előtt az élet világosságában.**

Zsolt 57

A karmesternek: A „Ne veszíts el” kezdetű ének dallamára. Dávid bizonyágtétele abból az időből, amikor Saul elől a barlangba menekült. **2 Könyörülj, Istenem, könyörülj rajtam, mert nálad keres oltalmat a lelkem! Szárnyaid árnyékában keresek oltalmat, míg elvonul a veszedelem.** 3 A felséges Istenhez kiáltok, Istenhez, aki mellém áll. 4 Segítséget küld nekem a mennyből, csúffá teszi üldözőimet. (Szela.) Isten elküldi szeretetét és hűségét. 5 Oroszlánok között fekszem, amelyek felfalják az embereket. Foguk lándzsa és nyíl, nyelvük éles kard. 6 Magasztaljanak téged a mennyben, Istenem, dicsőítsenek az egész földön! **7 Hálót vetettek lábaim elé, megalázták lelkemet. Vermet ástak nekem, de maguk estek bele.** (Szela.) **8 Kész a szívem, Istenem, kész a szívem arra, hogy énekeljek és zengedezzek!** 9 Ébredj, lelkem, ébredj, lant és hárfá, hadd ébresszem a hajnalt! 10 Magasztallak, Uram, a népek közt, zsoltárt zengek rólad a nemzetek közt, 11 mert szereteted az égig ér, hűséged a magas fellegekig. 12 Magasztaljanak téged a mennyben, Istenem, dicsőítsenek az egész földön!

Zsolt 58

KEMÉNY, SZINTE ÁTOK-BESZÉD A GONOSZOK ELLEN ERŐS KÉPEKKEL ÉS HASONLATOKKAL. KÜLÖNÖSEN A 11. VERS IJESZTŐ

A karmesternek: A „Ne veszíts el” kezdetű ének dallamára. Dávid bizonyágtétele. 2 Valóban igazat beszéltek, ti, hatalmasok, és pártatlanul ítéltetek az emberek fölött? 3 Hiszen álnokságon jár az eszetek, arra törekedtek, hogy az országban erőszakkal érvényesüljete. **4 Pártütők a bűnösök, már amikor a világra jönnek, tévelygők a hazugok, amint megszületnek.** 5 Mérgük olyan, mint a kígyóméreg, olyanok, mint a süket vipera, amelynek oly tompa a füle, 6 hogy nem hallja a kígyóbüvölőt, a varázslásban jártas igézót. **7 Istenem, törd össze szájukban a fogakat! Zúzd össze, Uram, az oroszlánok állkapcsát!** 8 Tűnjenek el, mint a szétfolyó víz! Ha lőni akarnak, nyilaik legyenek tompák! 9 Járjanak úgy, mint a csiga, amely szíjjelmállik, vagy mint az elvetélt magzat, amely nem látott napvilágot. 10 Mielőtt túske nőne cserjéteken, ragadja el a forgósél, akár élő, akár elszáradt. **11 Örül az igaz, ha látja a megtorlást, lába a bűnösök vérében fürdik.** 12 Az emberek pedig ezt mondják: Mégis van az igaznak jutalma! Mégis van Isten, aki igazságot tesz a földön!

Zsolt 59

A karmesternek: A „Ne veszíts el” kezdetű ének dallamára. Dávid bizonyágtétele abból az időből, amikor Saul embereket küldött, hogy tartsák szemmel a házát, és öljék meg.

2 Ments meg ellenségeimtől, Istenem, védj meg támadóimtól! 3 Ments meg a gonosztevőktől, szabadíts meg a vérszomjas emberektől! 4 Mert ólálkodnak körülöttem, életemre törnek a hatalmasok, pedig se bűnöm, se vétkem, ó, Uram! **5 Bár nincs semmi bűnöm, sietnek, hogy rám rontsanak. Serkenj föl, jöjj ide, láss meg!** 6 Hiszen te vagy, Uram, a Seregek Istene, Izráel Istene! **Ébredj föl, büntesd meg e népeket, ne kegyelmezz az alávaló gonoszoknak!** (Szela.) 7 Esténként visszatérnek, morognak, mint a kutyák, csatangolnak a városban. **egészen realisztikus, domesztikus képek az üldözöttségről** 8 Szájuk tajtékzik, ajkuk között mintha kardok volnának. Azt gondolják, nem hallja őket senki.

9 De te, Uram, nevetsz rajtuk, csúffá teszed e népeket. 10 Te vagy az én erőm, rád figyelek,

Isten az én erős váram. 11 Szeretetével jön felém Istenem. Még megengedi Isten, hogy lássam ellenségeim vesztét. 12 Ne öld meg őket, hogy népem ne felejtse! Tedd őket bujdosókká hatalmaddal, taszítsd el őket, Uram, mi pajzsunk! 13 Ejtse őket csapdába gőgjük, vétkes szájuk és ajkuk beszéde, hiszen csupa átok és hazugság, amit beszélnek! 14 Végezz velük haragodban! Végezz velük, hogy ne legyenek! Hadd tudják meg az egész földön, hogy Isten uralkodik Jákóbon! **bosszú, átok?** (Szela.) 15 Esténként visszatérnek, morognak, mint a kutyák, csatangolnak a városban. 16 Ennivaló után kóborolnak, és ha nem laknak jól, vonítanak.

17 Én pedig hatalmadról énekelek, magasztalom minden reggel hűségedet. Mert **erős váram vagy**, menedékem, mikor bajba jutok. 18 Te vagy az én erőm, rólad zeng énekem.

Erős váram az Isten, az én hűséges Istenem! **meglep, hogy nem a 46. zsolt az erős vár, hanem itt a 59-ben háromszor is**

Zsolt 60

A karmesternek: A „Liliomok” kezdetű ének dallamára. Intellem, Dávid tanító bizonyágtétele 2 abból az időből, amikor a naharajimi és a cóbái arámok ellen harcolt, **Jóáb pedig visszafordult, és levágott a Sós-völgyben tizenkétezer edómi embert. LITERÁLISAN?** 3 Ó, Isten! Elvetettél, szétszórtál bennünket! Megharagudtál ránk, állíts helyre minket! 4 **Megrendítetted, megrepszettted a földet. Gyógyítsd be sebeit, mert megindult.** 5 Szörnyű dolgokat láttattál népeddel, bódító borral itattál minket. 6 **De jelt adtál az istenfélőknek, hogy megmeneküljenek az új elől.** (Szela.) 7 **Segítsen jobbod, és hallgass meg minket, hogy megmenekülhessenek kedveltjeid!** 8 Isten így szólt szentélyében: Örömmel adom örökségül Sikemet, és kiosztom a Szukkót-völgyet. 9 Enyém Gileád, enyém Manassé, Efraim sisak a fejemen, Júda a kormánypálcám, 10 Móáb pedig a mosdómedencém, Edómra teszem sarumat, Filiszteán diadalmaskodom! 11 **Ki visz el az erős városba, ki vezet el engem Edómba?** 12 **Csak te, Istenünk, noha elvetettél minket, te, Istenünk, bár nem jársz seregeinkkel!** 13 **Adj nekünk mégis segítséget az ellenség ellen, mert az emberi segítség mit sem ér!** 14 **Isten segítségével hatalmas dolgokat viszünk véghez, ellenségeinket ő tapossa el.**

Zsolt 61

A karmesternek: Húros hangszerre. Dávidé. 2 Hallgasd meg panaszomat, Istenem, figyelj imádságomra! 3 **A föld széléről kiáltok hozzád, mert elepedt a szívem. Vezess el engem a kősziklára, mert az igen magas nekem!** 4 **Hiszen te vagy menedékem, erős bástyám az ellenség ellen.** 5 **Hadd lakjam mindenkor sátradbán, hadd meneküljek szárnyad oltalmába!** (Szela.) 6 Mert hallottad, Istenem, amit megfogadtam, a nevedet félőkkel együtt adtál nekem örökséget. 7 Adj napokat a király napjaihoz, évei nemzedékekre terjedjenek! 8 Ülhessen trónján mindenkor Isten előtt, szeretet és hűség oltalmazza őt! 9 Akkor állandóan éneklek nevedről, naponként teljesítem, amit megfogadtam.

Zsolt 62

A karmesternek, Jedútúnak: Dávid zsoltára. 2 **Csak Istennél csendesül el lelkem, tőle kapok segítséget.** 3 Csak ő az én kősziklám és szabadítóm, erős váram, nem ingadozom sokáig. 4 Meddig támadtok egyetlen emberre, miért akarjátok mindnyájan megölni? Olyan, mint a

düledező fal és a bedőlt kerítés! 5 Csak azon tanácskoznak, hogyan taszítsák le a magasból. Hazugságban telik kedvük, szájukkal áldanak, szívükben átkoznak. (Szela.) **6 Csak Istennél csendesül el lelkem, tőle kapok reménységet.** 7 Csak ő az én kösziklám és szabadítóm, erős váram, nem ingadozom. 8 Istennél van segítségem és dicsőségem, erős sziklám és oltalmam az Isten. 9 Bízatok benne mindenkor, ti, népek, öntsétek ki előtte szíveteket, Isten a mi oltalmunk! (Szela.) **10 Csak pára az emberek élete, hazug látszat a halandóké. Ha mérlegre kerülnek, a páránál is könnyebb mindegyik.**

11 Ne bízatok zsarolt javakban, rablott holmival ne kérkedjete! Ha gyarapszik is vagyonotok, ne bizakodjatok el!

12 Szólott egyszer az Isten, és ezt a két dolgot értettem meg: Istennél van az erő; 13 nálad van, Uram, a szeretet. Te megfizetsz mindenkinek tettei szerint.

Zsolt 63

Dávid zsoltára, abból az időből, amikor Júda pusztájában volt. 2 Ó, Isten, te vagy Istenem, hozzád vágyakozom! **Utánad szomjazik lelkem, utánad sóvárog testem, mint kiszikkadt, kopár, víztelen föld.** 3 Így nézek rád a szentélyben, hogy lássam hatalmat és dicsőségedet. 4 **Mert szereteted az életnél is jobb, ajkam téged dicsőít.** 5 Ezért téged áldalak, amíg élek, nevedet imádvá emelem föl kezem. 6 Mintha zsiros falatokkal laktam volna jól, úgy ujjong az ajkam, és dicsér a szám. 7 **Fekvőhelyemen is rád gondolok, minden őrváltáskor rólad elmélkedem.** 8 **Mert te voltál a segítségem, szárnyad árnyékában ujjongok.** 9 Ragaszkodik hozzád lelkem, jobboldal támogat sz engem. 10 De akik pusztulásomra törnek, a föld mélyébe kerülnek. 11 Kardélre hányják őket, sakálok eledelévé lesznek. 12 De a király örül Isten előtt. Dicséretet mondanak, akik rá esküsznek, a hazugok szája azonban bezárul.

Zsolt 64

1 A REJTEKHELYRŐL LÖVÖLDÖZŐ GONOSZOK, AKIKET A SAJÁT NYELVÜK BUKTAT LE.

DA karmesternek: Dávid zsoltára. 2 Hallgasd meg, Istenem, panaszkodó szavam! Óvd meg életemet, mert ellenség rettent! 3 **Védj meg a gonoszok ármánykodásától, a gonosztevők dühöngésétől!** 4 **Élesítik nyelvüket, mint a kardot, sértő szavaikkal célba vesznek, mint nyilakkal.** 5 **Rejtekhelyről lövöldöznek a feddhetetlenre, hirtelen lőnek rá, nem félnek.** 6 **Eltökélték magukat a gonosztetre, megbeszélnek, hogy titokban tört vetnek.** Gondolják: Ki látja őket? 7 Álnokságot terveznek, titokban tartják tervüket. Mert kifürkészhetetlen az ember belseje és szíve. 8 **De Isten kilövi rájuk nyilát hirtelen, és megsebesülnek.** 9 **Saját nyelvük buktatja el őket,** aki csak látja, fejét csóválja. 10 Félelem fog el minden embert, és hirdetik Isten tetteit, megértik cselekedeteit. 11 Örülni fog az igaz az Úrnak, mert nála talált oltalmat, dicséretet mondanak a tiszta szívűek.

Zsolt 65

1 A karmesternek: Dávid zsoltáréneke. 2 Téged illet a dicséret, ó, Isten, a Sionon! Noked teljesítik a fogadalmakat. 3 Te hallgatod meg az imádságot, hozzád fordul minden ember. 4 Erőt vettek rajtunk a bűnök, de te megbocsátod vétkeinket. 5 Boldog, akit kiválasztasz, és

közeledbe engedsz, hogy udvaraidban lakozzék. Hadd teljünk be házad javaival, templomod szentségével! 6 Félelmet keltve, de igazságosan válaszolsz nekünk, szabadító Istenünk! Binned bízunk mindenki a föld széléig és a messi tengereken, 7 aki hegyeket hoztál létre erőddel, és hatalmat öltöttél magadra, 8 lecsillapítottad a tengerek zúgását, hullámaik zúgását, a nemzetek háborgását. 9 Ezért félnek jeleidtől még a föld határain lakók is. Kelet és nyugat tájait ujjongásra indítod. 10 Gondoskods a földről, megöntözöd, nagyon meggazdagítod, Isten patakja tele van vízzel. Gabonával látod el az embereket, így gondoskods a földről. 11 Barázdáit megitatod, göröngyeit elegyengeted, záporosóvel porhanyítod, növényzetét megáldod. 12 **Megkoronázod az évet javaiddal, és nyomaidon bőség fakad.** 13 **Legelők sarjadnak a pusztán, ujjongás övezi a halmokat.** 14 **Nyájak lepik el a legelőket, a völgyeket gabona borítja, ujjonganak és énekelnek.**

Zsolt 66

1 A karmesternek: Zsoltárének. Örvendj, egész föld, az Istennek! 2 Zengjétek dicső nevét, dicsérjétek dicsőségét! 3 Mondjátok Istennek: Milyen félelmetesek a te tetteid! Nagy erőd miatt hízelegnek ellenségeid. 4 **Az egész föld leborul előtted, és énekel neked, éneklí neved dicséretét.** (Szela.) 5 Gyertek és lássátok Isten tetteit! Félelmetesek dolgai az emberek között: 6 Szárazföldre változtatta a tengert, száraz lábbal keltek át a folyón. Ezért örülünk neki! 7 Hatalmasan uralkodik mindenkor, szemmel tartja a népeket, hogy ne kelhessenek föl a lázadók. (Szela.) 8 Áldjátok, népek, a mi Istenünket, hangosan hirdessétek dicséretét! **9 Ő tartott életben bennünket, és nem engedte, hogy lábunk inogjon.** 10 **Mert megpróbáltál minket, Istenünk, megtisztítottál, mint az ezüstöt.** 11 **Hálóba kerítettél minket, nehéz terhet raktál a hátunkra.** 12 Embert ültettél a nyakunkra, hol tűzbe, hol vízbe jutottunk, de kivezettél, és felüdültünk. 13 Áldozatokkal megyek házadba, teljesítem fogadalmaimat, 14 melyeket ajkam kimondott, és szám megígért a bajban. 15 Hízott állatokat mutatok be neked áldozatul, kosokat is áldozok, marhákat és bakokat készítek el neked. (Szela.) 16 Gyertek, halljátok, ti, istenfélők, mind, hadd mondjam el, mit tett velem! 17 Szám hozzá kiáltott, nyelvem őt magasztalta. 18 Ha álnok **szándék lett volna szívemben, nem hallgatott volna meg az Úr.** 19 **De Isten meghallgatott, figyelt** imádságom szavára. 20 Áldott legyen Isten, mert nem utasította el imádságomat, szeretetét nem vonta meg tőlem.

ÜGYNÖK-ZSOLTÁR?

Zsolt 67

A karmesternek: Húros hangszerre. Zsoltárének.

2 Legyen kegyelmes hozzánk az Isten, áldjon meg bennünket, **és ragyogtassa ránk orcáját!** (Szela.) 3 Ismerjék meg utadat a földön, szabadításodat a népek között! 4 Magasztaljanak a népek, ó, Isten, magasztaljon minden nép! 5 Örüljenek, ujjongjanak a nemzetek, mert pártatlanul ítéled a népeket, és vezeted a nemzeteket a földön. (Szela.) 6 Magasztaljanak a népek, ó, Isten, magasztaljon minden nép! 7 Meghozta termését a föld, megáld bennünket Istenünk, az Isten. 8 Megáld bennünket az Isten, féljék őt mindenütt a földön!

Zsolt 68 **ISTEN NAGYSÁGÁNAK DÍCSÉRETE**

A karmesternek: Dávid zsoltáréneke. 2 Fölkel az Isten! Szétszóródnak ellenségei, elfutnak előle gyűlölői. 3 Ahogyan a füst eloszlik, ha ráfűjnek, ahogyan a viasz megolvad a tűztől, úgy pusztulnak el a bűnösök az Isten színe előtt. 4 De az igazak örülnek, vigadnak, Isten színe előtt

vígan örvendeznek. 5 Énekeljetez Istennek, zengjetez nevének! Készítsetek utat a pusztában száguálnak! Úr az ő neve, vigadjatok színe előtt! 6 Árváknak atyja, özvegyek védője az Isten szent hajlékában. 7 Isten hazahozza az elhagyottakat, kihozza a foglyokat boldog életre, csak a lázadók maradnak sivár helyen. 8 Ó, Isten, amikor elindultál néped előtt, amikor vonultál a sivatagban, (Szela) 9 rengett a föld, csepegett az ég is Isten színe előtt, még a Sínai is, az Istennek, Izráel Istenének színe előtt. 10 Bőven adtál esőt örökségedre, ó, Isten, és a fáradtat megerősítetted. 11 Ott lakik nyájad, és jóvóltodból gondoskods az elesetről, Istenem! 12 Az Úr ezt a kijelentést adja az örömhírt vivő nők nagy seregének: 13 A seregek királyai hanyatt-homlok menekülnek, a palota terén pedig zsákmányt osztanak. 14 Ha a felszerelést őrzitek is, ezüstszárnú galambot kaptok, aranyos zöld tollakkal. 15 Amikor a Mindenható szétszórja a királyokat, fehér lesz a Calmón, mint a hó. 16 Istenek hegye a Básán-hegy, sokcsúcsú hegy a Básán-hegy. 17 Miért néztek irigyen, ti, sokcsúcsú hegyek arra a hegyre, amelyet Isten lakóhelyéül választott? Ott is lakik az Úr örökre! 18 Istennek harci kocsija számtalan, sok ezer, ezekkel jön az Úr a Sínairól szentélyébe. 19 Fölmentél a magas hegyre, foglyokat ejtettél, embereket kaptál ajándékul, mégpedig lázadókat. Most már ott laksz, Uram Isten! 20 Áldott az Úr! Napról napra gondot visel rólunk szabadító Istenünk. (Szela.) 21 Isten a mi szabadító Istenünk, az Úr, a mi Urunk kihoz a halálból is. 22 Bizony, széztúzza Isten ellenségei fejét, a bűnben élők kemény koponyáját! 23 Az Úr ezt mondta: Básánból is visszahozom őket, a tenger mélyéről is visszahozom, 24 hogy lábád vérben gázoljon, és kutyáid nyelvének is jusson az ellenségéből. 25 Látták, ó, Isten, hogyan vonultál be, hogyan vonultál be, Istenem, királyom, a szentélybe. 26 Elöl mentek az énekesek, hátul a hárfások, közében a doboló nők. 27 Áldjátok Istent a gyülekezetekben, az Urat, akik Izráeltől származtok! 28 Élükön jön Benjámin kicsiny törzse, Júda vezetői tömegestül, Zebulon vezetői, Naftáli vezetői. 29 Parancsolj, Isten, hatalmaddal, isteni hatalmaddal, amellyel értünk munkálkods, 30 jeruzsálemi templomból: királyok hozzanak neked ajándékot! 31 Dorgáld meg a nádas vadját, a hatalmasok seregét, a népek fejedelmeit! **Tipord el a pénzsóvárokat, szórd szét azokat a népeket, amelyek háborút akarnak!** 32 Egyiptomból követek jönnek, az etiópok Istenhez emelik kezüket. 33 Ti, földi országok, énekeljetez Istennek, zengjetez az Úrnak! (Szela.) 34 Száguáln az egeken át, az ősi egeken át. Halld, hogyan mennydörög hatalmas hangja! 35 Hirdessétek Isten hatalmát, fenségét Izráelen, erejét a fellegekben! 36 Félelmetes vagy szentélyedben, Isten! Izráel Istene ad hatalmat és erőt a népnek. Legyen áldott az Isten!

Zsolt 69 **DE PROFUNDIS**

A karmesternek: A „Liliomok” kezdetű ének dallamára. Dávidé. 2 Segíts meg, Istenem, mert nyakamig érnek a vizek! 3 Feneketlen iszapba sülyedtem, nincs hol megállnom. Örvénylő vizekbe estem, elsodort az ár. 4 Belefáradtam a kiáltozásba, kiszáradt a torkom, szemem elhomályosodott, míg Istenemre vártam. 5 Hajam szálainál is többen vannak, akik ok nélkül gyűlölnék. Sok hazug ellenségem akar elnémítani engem. Azt kell visszaadnom, amit nem raboltam. 6 Istenem, te tudod, milyen balga voltam, vétkeim nincsenek elrejtve előtted. 7 Ne szégyenkezzenek miattam, akik benned reménykednek, Uram, Seregeknek Ura! Ne érje gyalázat miattam azokat, akik hozzád folyamodnak, Izráel Istene! 8 Mert érted vállaltam gyalázatot, érted borítja szégyenpír arcomat. 9 Idegenné lettem testvéreim számára, anyám fiai sem ismernek rám. 10 Mert a házad iránti féltő szeretet emészt; rám hull a gyalázat, ha téged gyaláznak. 11 Sírtam, és böjttel gyötörtem magam, de ez csak gyalázatomra vált. 12 Ha gyászruhát öltöttem, szóbeszéd ért miatta. 13 Engem szólnak meg a kapuban üldögélők, rólam szólnak a borivók nótái. 14 De én hozzád imádkozom, Uram, a kegyelem idején, Istenem. Nagy szeretettel hallgass meg, hűségesen segíts meg! 15 Húzz ki a sárból, hogy el ne sülyedjek, hadd meneküljek meg gyűlölöimtől, az örvénylő vizekből! 16 Ne sodorhasson el a víz árja, ne

nyelhessen el a mélység, ne záruljon be fölöttem a kút szája! 17 Hallgass meg, Uram, jóságos szeretettel, nagy irgalmaddal fordulj hozzám! 18 Ne rejtse el orcádat szolgálád előtt! Bajban vagyok, siess, hallgass meg! 19 Jöjj hozzám, és válts meg engem, ments meg ellenségeimtől! 20 Te tudod, milyen gyalázat ért, milyen szegény és szidalom; látod minden ellenségemet. 21 A gyalázat összetörte szívemet, egészen belebetegedtem. Részvétre vártam, de hiába, vigasztalókra, de nem találtam. 22 Ételembe mérget tettek, szomjúságomban ecettel itattak.

INNEN BOSSZÚZSOLTÁR

23 Válgék a saját asztaluk kelepcévé, jólétük idején is csapdává! 24 Homályosodjék el szemük, ne lássanak, tedd a derekukat mindig erőtlenné! 25 Töltsd ki rajtuk bosszús haragodat, izzó haragod érje utol őket! 26 Legyen pusztává szállásuk, sátraiknak ne legyen lakója! 27 Mert azt üldözik, akit megvertél, annak a kínjáról beszélgetnek, akit megsebeztél. 28 Büntesd meg őket bűneikért, ne jussanak kegyelmedhez! 29 Töröltessenek ki az élők könyvéből, az igazak közé ne írássanak be!

ISMÉT FOHÁSZ

30 De engem, megalázottat és szenvedőt, segíts meg, és oltalmazz, Istenem! 31 Isten nevét dicsérem énekkel, magasztalom hálaadással. 32 Jobban tetszik ez az Úrnak a marháknál, az ép szarvú és körmű bikáknál. 33 Látják ezt az alázatosak, és örülnek. Ti, Istent keresők, éledjen szívetek! 34 Mert meghallgatja az Úr a szegényeket, és nem veti meg az övéit, ha fogságban vannak. 35 Dicsérje őt az ég és a föld, a tenger és minden, ami bennük mozog. 36 Mert Isten megszabadítja Siont, felépíti Júda városait. Ott laknak, birtokba veszik, 37 és öröklik azt szolgálóinak utódai, ott laknak majd, akik nevét szeretik.

Zsolt 70

SEGÍTSÉGGKÉRŐ ZSOLTÁR

1 A karmesternek: Dávidé, emlékeztetőül. 2 Istenem, ments meg engem, Uram, siess segítségemre! 3 **Szegyenkezzenek és pironkodjanak, akik életemre törnek!** Riadjanak vissza, és érje gyalázat azokat, akik bajomban gyönyörködnek! 4 Távozzanak megszegyenülve, akik hahotázva beszélnek rólam! 5 Örüljenek és örvendezzenek benned mindazok, akik téged keresnek! Akik szabadításodra vágyódnak, hadd mondhassák mindig, hogy nagy az Isten! 6 De én elesett és szegény vagyok, siess hozzám, Istenem! Te vagy segítségem és megmentőm, Uram, ne késlekedj!

Zsolt 71

A MEGSZABADÍTOTT A SZABADÍTÓNAK HIRDETI A DÍCSÉRETET

Hozzád menekülök, Uram, ne szégyenüljek meg soha! 2 Ments meg, szabadíts meg irgalmasan! Fordítsd felém füledet, és segíts meg! 3 Légy erős kösziklám, ahova mindig fölmehetek, melyet segítségemre rendeltél, mert te vagy az én sziklaváram. 4 Istenem, ments meg a bűnösök kezéből, az álnok és erőszakos emberek markából! 5 Mert te vagy, Uram, reménységem, te vagy, Uram, bizodalomom ifjúkorom óta. 6 Te voltál támaszom születésem óta, te hoztál ki anyám méhéből, téged dicsérlek szüntelen. 7 Sokan csodálkoznak rajtam, mert te vagy erős oltalmam. 8 Szám dicséreteddel van tele, dicsőítelek mindennap. 9 **Öregkoromban se vess el engem, ha elfogy az erőm, ne hagyj el!** 10 Mert ellenségeim azt mondják rólam, akik életemre törnek, így tanácskoznak: 11 **Elhagyta őt Isten, üldözzétek, fogjátok meg, mert**

nincs, aki megmentse! **12 Ó, Isten, ne légy távol tőlem, Istenem, siess segítségemre! 13 Megszégyenülve vesszenek el, akik ellenem támadnak! Borítsa szégyen és gyalázat azokat, akik vesztemre törnek! 14 Én pedig szüntelenül remélek, és folyton dicsérlek téged. 15 Igazságodról beszél a szám és szabadító tetteidről mindennap, bár nem tudom felsorolni őket. 16 Az Úrnak, az én Uramnak nagy tetteit **hirdetem, egyedül a te igazságodat emlegetem.** 17 Istenem, te tanítottál ifjúkorom óta, mindmáig **hirdetem** csodáidat. 18 Istenem, ne hagyj el késő vénségemben sem, míg csak **hirdethetem** hatalmadat, nagy tetteidet a jövő nemzedéknek. 19 Istenem, igazságod a magas égig ér, mert hatalmas dolgokat vittél véghez. Van-e hozzád hasonló, Istenem? 20 Sok nyomorúságot és bajt láttattál velem, de újra megelevenítesz, még a föld mélyéből is újra fölhozol engem. 21 Igen nagyvá teszel, hozzám fordulsz, és megvigasztalsz. 22 Én is magasztallak hárfával hűségédért, Istenem! Lantot pengetve éneklek neked, Izráel Szentje! **23 Ujjong az ajkam, ha neked zenghet, lelkem is, amelyet megváltottál. 24 Nyelvem is mindennap emlegeti igazságodat, mert szégyen és gyalázat érte azokat, akik vesztemre törtek.****

Zsolt 72

DÍCSÉRI ISTEN HATALMAS VOLTÁT!

Salamoné. Isten! Add törvényeidet a királynak, és igazságodat a király fiának, 2 hogy igazságosan ítélje népedet, és törvényesen az elesetteket. 3 Teremjenek a hegyek békét a népnek, és a halmok igazságot! 4 Szolgáltasson igazságot a nép elesettjeinek, segítse meg a szegényeket, de tiporja el az elnyomókat! 5 Éljen addig, míg nap és hold lesz, nemzedékről nemzedékre! 6 **Mint amikor eső hull a rétre, és zápor áztatja a földet: 7 úgy virágozzék napjaiban az igazság, és legyen nagy békesség, amíg meg nem szűnik a hold.** 8 Uralkodjék tengertől tengerig, és a Folyamtól a föld széléig. 9 Hajtsanak térdet előtte a pusztalakók, nyalják a port ellenségei! 10 Tarsisnak és a szigeteknek királyai hozzanak ajándékot, Sába és Szeba királyai fizessenek adót! 11 Boruljon le előtte minden király, őt szolgálja minden nemzet! 12 Mert megmenti a segítséget kérő szegényt és az elesettet, akinek nincsen támasza. 13 Megmenti a ninctelent és a szegényt, a szegény embereket megsegíti. 14 Elnyomástól és erőszaktól megváltja őket, mert drága számára a vérük. 15 Éljen ő, és adjanak neki sábai aranyat, imádkozzanak érte szüntelen, és áldják őt mindennap! 16 Legyen bőven gabona az országban, a hegyek tetején hullámozó kalászkok legyenek olyanok, mint a Libánon; virágozzanak a városok, mint földön a fű! 17 Maradjon meg neve örökké, terjedjen híre, amíg a nap ragyog! Nevével mondjanak egymásra áldást; mondja őt boldognak minden nép! 18 Áldott az Úristen, Izráel Istene! Egyedül ő tud csodákat tenni! 19 Áldott legyen dicső neve örökre, töltse be dicsősége az egész földet! Ámen, ámen. 20 Itt végződnek Dávidnak, Isai fiának az imádságai.

Zsolt 73

SIKAMLÓS TALAJ TÖBBSZÖR IS – ELLENSÉGRŐL ERŐS KÉPEK

1 Ászáf zsoltára. Milyen jó az Isten Izráelhez, a **tiszta szívűekhez!** 2 De az én lábam majdnem megcsúszott, kis híján elestem jártomban. 3 Mert irigy lettem a kérkedőkre, látva a bűnösök jólétét. 4 Mert halálukig sincsenek kínjaik, és kövér a testük. 5 Nincs részük az emberek gyötrelmében, nem érik őket csapások, mint más embereket. 6 Ezért a **kevélység nyakláncát hordják, és az erőszak köpenyébe burkolóznak.** 7 Jómódjukban kérkedve néznek szét, szívükben öntelt gondolatok járnak. 8 Gúnyolódnak, gonoszul beszélnek,

elnyomással fenyegetőznek dölyfösen. 9 Az ég ellen is feltátják szájukat, nyelvükkel megszólják a földet. 10 **Ezért fordul feljűk a nép, és mohón isszák szavaikat, mint a vizet.** 11 Ezt mondják: Honnan tudná ezt az Isten? Lehet-e tudomása erről a Felségesnek? 12 Íme, ilyenek a bűnösök! Háborítatlanul gyarapítják vagyonukat szüntelen. 13 De én hiába tartottam tisztán a szívemet, hiába mostam kezemet ártatlanságomban, 14 mert csapások értek mindennap, fenyítések minden reggel. 15 Már arra gondoltam, hogy én is úgy beszélek, mint ők, de akkor megtagadtam volna fiaid nemzetségét. 16 Elgondolkoztam rajta, meg akartam érteni, de túl nehéznek tűnt nekem. 17 **Végűl elmentem Isten szentélyébe, és megérttettem, hogy milyen végűk lesz.** 18 **Bizony, sikamlós talajra állítottad és pusztulásba döntöd őket!** 19 Hogy fognak elpusztulni egy pillanat alatt! Végűk lesz, semmivé lesznek rémületűkben. 20 Mint ébredés után az álomkép, úgy tűnik el képűk, ha fölserkensz, Uram! 21 Ha keseregne a szívem, és sajogna a bensűm, 22 akkor olyan ostoba és tudatlan volnék veled szemben, mint az állat. 23 De én mindig veled leszek, mert te fogod jobb kezemet. 24 Tanácsoddal vezetsz engem, és végűl dicsűségedbe fogadsz. 25 **Nincs senkim rajtad kívűl a mennyben, a földön sem gyönyörködűm másban.** 26 **Ha elenyészik is testem és szívem, szívemnek kűsziklájja és örűkségem te maradsz, Istenem, örűkké!** 27 Bizony, elpusztulnak azok, akik eltávolodnak tőled. Kiirtod mindazokat, akik elhagynak téged! 28 De nekem olyan jó Isten közelsége! Uramat, az Urat tartom oltalmamnak. Hirdetem minden tetteged.

Zsolt 74

ISTEN MINT TEREMTŐ DÍCSÉRETE ÉS EMLÉKEZTETI, HOGY ELLENSÉGEIVEL LE KELLENE SZÁMOLNI – ERŐS KÉPEK

Ászáf tanítókölteménye. **Miért vetettél el, Istenem, oly régűta, miért lángol haragod legelűd nyájja ellen?** 2 Gondolj gyűlekezetedre, amelyet hajdan létrehoztál, örűkségedre, a törzsre, amelyet megváltottál, a Sion hegyére, amelyen laktál! 3 Irányítsd lépteidet a régi romokra! Szentélyedben az ellenség mindent lerombolt! 4 Ellenségeid ordítottak kijelentésed helyén, és kitűzték ott jelvényeiket. 5 Olyanok voltak, mint akik a sűrű fák közt fejszét emelnek magasra. 6 Még faragványait is mind összetűrték fejszékkel és baltákkal. 7 Lángba borították szentélyedet, porig alázták neved hajlékát. 8 Igázzuk le őket egészen! – mondták magukban, és fölperzselték az országban Isten minden hajlékát. 9 Jeleket nem látunk, prófeta nincs többé, és senki sem tudja, meddig tart ez még. 10 Isten, meddig gyalázhat az ellenfél? Örűkké csűfolhatja nevedet az ellenség? 11 Miért tartod vissza kezedet? **Emeld föl jobbodat, végezz velűk!** 12 **De Isten a királyom kezdettűl fogva, aki szabadító tetteket vitt véghez a földön.** 13 **Te szorítottad vissza erűddel a tengert, te törted össze a tengeri szűrnyek fejét.** 14 **Te zűztad szét a Leviatán fejeit, és a pusztá népének adtad eledelűl.** 15 **Te fakasztottál forrást és patakot, te szárítottál ki bűvizű folyókat.** 16 **Tiéd a nappal, az éjjel is tiéd, te tetted helyűkre a csűllagokat és a napot.** 17 **Te szabtad meg a föld minden határát, te alkottál nyarat és telet.** 18 **Erre emlékezz, Uram, mert ellenség gyaláz, és bolond nép csűfolja nevedet.** 19 **Ne dobd oda gerlicédet a vadaknak, elesettjeid életérűl ne feledkezz el végképp!** 20 **Tekints szövetségedre, mert erőszakkal vannak tele az ország távoli zugai is!** 21 **Ne maradjon meggyalázva az elnyomott, dicsűrje nevedet az elesett és szegény!** 22 **Szűllj perbe, perelj, Istenem! Gondold meg, hogy a bolond mennyire gyaláz téged szűntelen!** 23 **Ne felejtšd el ellenségeid hangját, támadűid egyre növekvű zajongását!**

Zsolt 75

ELEINTE ISTEN HANGJA, UTÁNA AZ EMBERÉ

A karmesternek: A „Ne veszíts el” kezdetű ének dallamára. Ászáf zsoltáréneke. 2 Magasztalunk, ó, Isten, magasztalunk téged, mert közel van neved azokhoz, akik hirdetik csodáidat. 3 Én állapítom meg azt az időt, amikor igazságot szolgáltatok. 4 Ha meginog a föld és minden lakója, én megszilárdítom oszlopait! (Szela.) 5 A kérkedőknek ezt mondom: Ne kérkedjete! A bűnösöknek pedig: Ne legyetek fennhéjázók! 6 Ne legyetek olyan fennhéjázók, ne beszéljete nyakasan, gőgösen! 7 Mert nem keletről, nem nyugatról, nem is a pusztá felől jön a fölmagasztalás, 8 hanem Isten fog ítélni: egyiket megalázza, másikat fölmagasztalja. 9 Mert pohár van az Úr kezében, tele habzó, fűszeres borral. Ha tölt belőle, meg kell inni, még a seprőjét is le kell nyelni minden bűnösnek a földön. 10 Ezt én mindenkor hirdetni fogom, és zsoltárt zengek Jákób Istenének. 11 A fennhéjázó bűnösöket összetöröm, de az igazakat felmagasztalom!

Zsolt 76 AZ ÍTÉLŐ ISTEN FÉLELMETES

A karmesternek: Húros hangszerre. Ászáf zsoltáréneke. 2 Imerik Istent Júdában, nagy az ő neve Izráelben. 3 Sáléembe került a sátra, lakóhelye a Sionra. 4 Ott törte össze a tüzes nyilakat, a pajzsot, a kardot, a harci eszközöket. (Szela.) 5 Ragyogó vagy te, hatalmasabb a hegyeknél, ahol zsákmányt ejtenek. 6 Kifosztottak lettek az elbizakodottak, álomba merültek, elvesztették erejüket a harcosok. 7 Dorgálásodtól, Jákób Istene, mozdulni sem tud a kocsis és a ló. 8 Félelmetes vagy, ki állhat meg előtted, amikor haragszol? 9 Ha ítéletet hirdetsz a mennyben, félni fog a föld, és elcsendesül. 10 Mert ítéletet tart az Isten, szabadulást ad a földön az alázatosoknak. (Szela.) 11 Még a haragvó emberek is magasztalni fognak téged, haragjuk maradványát is megfékezted. 12 Tegyetek fogadalmat Isteneteknek, az Úrnak, és teljesítsétek, ti, akik körülöttetek vagytok! Vigyetek ajándékot a Félelmetesnek, 13 aki megtöri a fejedelmek büszkeségét, és félelmet kelt a föld királyaiban!

Zsolt 77

EJJEL IS ISTENRŐL ELMÉLKEDIK, A RÉGI A MAI IDŐKRŐL PL

A karmesternek, Jedútúnak: Ászáf zsoltára. 2 Hangosan kiáltok Istenhez, Istenhez kiáltok, hogy figyeljen rám. 3 Nyomorúságom idején az Úrhoz folyamodom, kezem éjjel is kitérom feléje lankadatlanul, de lelkem nem tud megvigasztalódni. 4 Istenre gondolok, és csak sóhajtozom, róla elmélkedem, és elcsügged a lelkem. (Szela.) 5 **Szemeimet nyitva tartod, szótlanként hánykolódom. 6 Gondolkozom a régi napokon, a hajdani esztendőkön.** 7 Eszembe jutnak énekeim éjjelente, szívemben elmélkedem, és ezt kutatja lelkem: 8 Vajon végleg eltaszít az Úr, és kegyelmére többé nem számíthatok? 9 Végképp elfogyott szeretete, érvénytelen lett ígérete nemzedékről nemzedékre? 10 Elfelejtette kegyelmét az Isten, vagy elnyomta irgalmát a harag? (Szela.) 11 Az az én bajom – gondoltam –, hogy megváltozott a Felséges jóindulata. 12 Emlékezem az Úr tetteire, visszagondolok hajdani csodáira. 13 Végiggondolom minden tettetted, elmélkedem dolgaidon. 14 Szent a te utad, Istenem! Van-e olyan nagy Isten, mint a mi Istenünk? 15 Te vagy az Isten, aki csodákat tettél, megismertetted erődöt a népekkel. 16 Megváltottad hatalmaddal népedet, Jákób és József fiait. (Szela.) 17 Láttak téged a vizek, ó, Isten, láttak a vizek, és megremegtek, a mély vizek is reszkettek. 18 A felhők ontották a vizet, a magas fellegek mennydörögtek, nyilaid pedig cikáztak. 19 **Mennydörgésed hangzott a forgószélben,** villámok világították be a világot, reszkett és rengett a föld. 20 Utad a tengeren át vezetett, ösvényeid a nagy vizeken, lépteid nyoma nem látszott. 21 Mint nyáját, úgy vezetted népedet Mózes és Áron által.

Zsolt 78

ISTEN TETTEINEK HOSSZÚ DÍCSÉRETE, MINDIG A NÉPPEL VALÓ KAPCSOLATÁBAN-FELMAGASZTAL ÉS BÜNTET ÜDVTÖRTÉNETI NARRRÁCIÓ

Ászáf tanítókölteménye. Figyelj, népem, tanításomra, fordítsátok felém fületeket, amikor beszélek! 2 **Mert példázatra nyitom számat, ósrégi titkokat akarok hirdetni.** 3 Amiket hallottunk és tudunk, mert őseink elbeszéltek nekünk, 4 nem titkoljuk el fiaink elől, elbeszéljük a jövő nemzedéknek: az Úr dicső tetteit és erejét, csodáit, amelyeket véghezvitt. 5 Intelmeket írt Jákób elé, tanítást adott Izráelnek, és megparancsolta őseinknek, hogy adják azokat tovább utódaiknak. 6 Tudja meg ezt a jövő nemzedék, a születendő fiak, és ha felnőnek, beszéljék el fiaiknak, 7 hogy Istenbe vessék bizalmukat, ne felejtsek el Isten nagy tetteit, és tartsák meg parancsolatait. 8 Ne legyenek olyanok, mint őseik, a dacos és lázadó nemzedék, az állhatatlan szívű nemzedék, amelynek lelke nem maradt hű Istenhez, 9 mint az íjjal fölfegyverzett efraimiak, akik meghátráltak az ütközet napján. 10 Nem tartották meg Isten szövetségét, nem akarták követni tanítását. 11 Elfelejtették nagy tetteit, csodáit, amelyeket látniuk engedett. 12 Őseik előtt csodákat művelt Egyiptom földjén, Cóan mezején. 13 Tengert vágott ketté, és átvezette őket, a víztömeget gátként állította meg. 14 Nappal felhővel vezette őket, éjszakánként pedig tűz fényével. 15 Sziklákat hasított ketté a pusztában, bőven adott inniuk a mélységből. 16 Patakokat fakasztott a sziklából, mint folyamokat zúdította le vizüket. 17 De továbbra is vétkeztek ellene, lázongtak a Felséges ellen a pusztában. 18 Próbára tették Istent vágyaikkal, ennivalót kérve kívánságuk szerint. 19 Isten ellen szóltak, amikor ezt mondták: Tud-e Isten asztalt teríteni a pusztában? 20 A sziklára ugyan ráütött, folyt a víz, és patakok áradtak, de tud-e kenyeret is adni, és húsról gondoskodni népének? 21 Az Úr ezt hallva megharagudott, és tűz lobbant fel Jákób ellen, haragra gerjedt Izráel ellen, 22 mert nem hittek Istenben, és nem bíztak segítségében. 23 Parancsot adott a magas fellegeknek, és megnyitotta az égi kapukat. 24 Mannaesőt hullatott rájuk eledelül, mennyei gabonát adott nekik. 25 Isteni kenyeret evett mindenki, eledelt küldött, hogy jóllakjanak. 26 Keleti szelet támasztott az égen, és déli szelet hajtott erejével. 27 Annyi húst hullatott rájuk, mint a por, annyi madarat, mint a tenger fövénye. 28 Táborukra hullatta azokat, hajlékaik köré. 29 Ettek, és igen jóllaktak, amit csak kívántak, megadta nekik. 30 De nem hagytak fel kívánságaikkal, bár még szájukban volt az étel. 31 Ezért haragra gerjedt ellenük az Isten, megölte legjobbjaikat, leterítette Izráel ifjait. 32 Ezek után is csak vétkeztek, és nem hittek **csodáiban.** 33 **Ezért hiábavalóságban hagyta telni napjaikat, esztendeiket rémületben.** 34 **Ha öldökölni kezdte őket, hozzá folyamodtak, megtértek, és kíváncsoztak Isten után.** 35 **Meggondolták, hogy Isten a kősziklájuk, a felséges Isten a megváltójuk.** 36 **De csak szájukkal hitegették, nyelvükkel hazudoztak neki.** 37 **Szívük azonban nem tartott ki mellette, nem voltak hűségesek szövetségéhez.** 38 Pedig ő irgalmas, megbocsátja a bűnt, nem akar elpusztítani, sőt sokszor visszafojtja haragját, nem engedi, hogy egészen fellobbanjon indulata. 39 Meggondolja, hogy halandók ők, olyanok, mint a tovatűnő szél, amely nem tér vissza. 40 Hányszor lázadtak ellene a pusztában, hányszor okoztak neki fájdalmat a sivatagban! 41 Sokszor kísértették az Istent, megbántották Izráel Szentjét. 42 Nem gondoltak hatalmára és arra a napra, amelyen kiváltotta őket a nyomorúságból, 43 amikor jeleket tett Egyiptomban, és csodákat Cóan mezején. 44 Vérré változtatta a folyókat, nem ihattak a patakokból. 45 Bögölyöket bocsátott rájuk, hogy marják őket, és békákat, hogy romlást hozzanak rájuk. 46 Termésüket a cserebogárnak adta, munkájuk gyümölcsét a sáskáknak. 47 Szőlőjüket jégesővel pusztította el, fügefáikat felhőszakadással. 48 Állataikat jégesővel verette, jószágaikat villámokkal. 49 Rájuk zúdította izzó haragját, dühét, háborgását, a nyomorúságot és a pusztító angyalok seregét. 50 Utat nyitott haragjának, nem óvta meg őket a haláltól, életüket dögvésszel sújtotta. 51 Levágott minden elsőszülöttet Egyiptomban, a férfierő első termését Hám sátraiban. 52 Útnak indította népét, mint juhokat, vezette, mint

nyáját a pusztában. 53 Biztonságban vezette őket, nem rettegtek, de ellenségeiket a tenger borította el. 54 Bevitte őket szent helyére, erre a hegyre, melyet jobbával alkotott. 55 Népeket űzött ki előlük, nekik osztotta ki azoknak birtokát, Izráel törzseit telepítette sátraikba. 56 De ők kísértették a felséges Istent, lázadoztak, és nem tartották meg intelmeit. 57 Hűtlenül elpártoltak, mint őseik, csalódást okoztak, mint a meglazult íj. 58 Áldozóhalmaikkal haragították, és bálványszobraikkal ingerelték. 59 Ezt hallva Isten felháborodott, és nagyon megutálta Izráelt. 60 Elvetette sílói lakóhelyét, sátrát, amelyben az emberek közt lakott. 61 Fogságba juttatta hatalma jelét, ékességét ellenség kezébe. 62 Népét fegyver martalékává tette, mert megharagudott örökségére. 63 Ifjait tűz emésztette meg, szüzeinek nem énekeltek nászdalt. 64 Papjai fegyver által estek el, özvegyei nem sírhattak. 65 Akkor, mint aki addig aludt, fölébredt az Úr, mint egy bortól ujjongó hős, 66 és visszaverte ellenségeit, gyalázatba döntötte őket örökre. 67 De József sátrát megvetette, nem Efraim törzsét választotta, 68 Júda törzsét választotta ki, a Sion hegyét, mert azt szereti. 69 Magasra építette szentélyét, akár az eget, örök alapot vetett neki, akár a földnek. 70 Azután kiválasztotta szolgáját, Dávidot, és kivette őt a juhaklok közül. 71 A szoptatós juhok mögül hozta el, hogy pásztora legyen népének, Jákóbnak, és örökségének, Izráelnek. 72 Pásztorolta is tiszta szívvel, terelgette ügyes kézzel.

Zsolt 79

Ászáf zsoltára. Ó, Isten! Pogányok törtek örökségedre, meggyalázták szent templomod, romhalmazzá tették Jeruzsálemet. 2 Szolgáid holttestét az ég madarainak adták eledelül, híveid testét a föld vadjainak. 3 Úgy ontották vérüket Jeruzsálem körül, mint a vizet, és nem temette el őket senki. 4 Csúffá lettünk szomszédaink előtt, környezetünk gúnyol és kinevet. 5 **Uram, meddig tart még haragod? Meddig lobog tűzként indulatod?** 6 Töltsd ki lángoló haragodat a pogányokon, akik nem ismernek téged, az országokon, ahol nevedet nem hívják segítségül! 7 Mert megemésztették Jákóbot, és lakóhelyét elpusztították. 8 **Ne ródd fel nekünk az elődök bűneit, siess felénk irgalmasan, mert igen elesettek vagyunk!** 9 Segíts meg bennünket, szabadító Istenünk, a te neved dicsőségéért! Ments meg minket, és nevedért bocsásd meg vétkeinket! 10 Ne mondhassák a pogányok: Hol van az ő Istenük? Legyen nyilvánvalóvá előttünk, hogy bosszút állsz a pogányokon szolgáid kiontott véréért! 11 Jusson eléd a foglyok sóhajtása, tartsd meg a halálraítélteket, mert hatalmas a te karod! 12 Hétszeresen fizess vissza szomszédainknak a gyalázatot, amellyel téged illettek, Uram! **13 Mi pedig, a te néped, legelődnek nyája, örökké magasztalunk téged.** Nemzedékről nemzedékre mondunk dicséretet neked.

Zsolt 80

A karmesternek: A „Liliomok” kezdetű ének dallamára. Intelem, Ászáf zsoltára. 2 Figyelj ránk, Izráel pásztora, aki úgy terelgeted Józsefet, mint egy nyáját! Te, aki kerúbokon trónolsz, jelenj meg ragyogva 3 Efraimnak, Benjáminnak és Manassénak! Mutasd meg hatalmadat, jöjj segítségünkre! 4 Istenünk, újíts meg bennünket! Ragyogtasd ránk orcádat, hogy megszabaduljunk! 5 Uram, Seregek Istene, meddig lángol még haragod néped imádsága ellenére? 6 Kenyér helyett könnyel etetted őket, bőségesen adtál inni könnyeket. 7 Te okoztad, hogy civakodnak velünk szomszédaink, ellenségeink pedig gúnyolnak minket. 8 Seregek Istene, újíts meg bennünket! Ragyogtasd ránk orcádat, hogy megszabaduljunk! 9 Egy szőlőtőt hoztál el Egyiptomból. Népeket űztél el, ezt meg elültetted. 10 Helyét elegyengetted, gyökeret vert, és ellepte a földet. 11 Árnyéka hegyeket borított be, vesszői vetekednek a hatalmas cédrusokkal. 12 Indáit a tengerig növesztette, hajtásait a Folyamig. 13 Miért romboltad le kerítéseit, hogy szedhessen róla, aki csak arra jár?! 14 Lerágja az erdei vadkan, és abból legel a mezei vad. 15 Seregek Istene, fordulj hozzánk! Tekints le az égből, lásd meg és gondozd ezt

a szőlőt! 16 Oltalmazd, amit jobboldal ültettél, és a fiút, akit magadnak neveltél! 17 Pusztuljanak el dorgálásodtól, akik fölperzselték, levagdalták! 18 Legyen kezéd azzal a férfival, jobbold azzal az emberrel, akit magadnak neveltél! 19 És mi nem pártolunk el tőled. Tarts életben bennünket, és mi segítségül hívjuk nevedet. 20 Uram, Seregek Istene, újíts meg bennünket! Ragyogtasd ránc orcádat, hogy megszabaduljunk!

Zsolt 81

A karmesternek: „A szőlőtaposók” kezdetű ének dallamára. Ászáfé. 2 Vigadjatok a mi erős Istenünk előtt, ujjongjatok Jákób Istene előtt! 3 Kezdetek zsoltárba, szólaltassátok meg a dobot, a szép hangú citerát és a lantot! 4 Fújjátok meg a kürtöt újhholdkor, holdtöltekor is, ünnepünk napján! 5 Mert Izráelnek szóló rendelkezés ez, Jákób Istenének törvénye. 6 Intelmül adta Józsefnek, amikor Egyiptom ellen vonult. Ismeretlen beszédet hallottam: 7 Levettem válláról a terhet, keze megszabadult a kosárhordástól.

8 Hozzám kiáltottál a nyomorúságban, és megmentettelek.

Válaszoltam neked a felhőből mennydörgésben: próbára tettelek Meribá vizeinél. (Szela.)

9 Hallgass meg, népem, hadd intselek! Bárcsak hallgatnál rám, Izráel! 10 Ne legyen más istened, idegen istent ne imádj! 11 Én, az Úr vagyok a te Istened, aki fölhoztalak téged Egyiptom földjéről. **Nyisd ki a szádat, és én megtöltöm!** 12 De népem nem hallgatott szavamra, Izráel nem engedelmeskedett nekem. 13 Ezért hagytam, hogy szívük kemény maradjon, és kövessék a maguk tanácsát. 14 Bárcsak rám hallgatna népem, az én utaimon járna Izráel! 15 Hamar megaláznám ellenségeit, ellenfeleire emelném kezem. 16 Az Úr gyűlölői hízelegnének neki, az ő ideje pedig örökké tartana. 17 A búza legjavával etetném, kősziklából szedett mézzel tartanám jól.

Zsolt 82

Ászáf zsoltára. Isten ott áll az istenek gyűlésén, ítéletet tart az istenek fölött: 2 Meddig ítéleztek álnokul, pártjukat fogva a bűnösöknek?! (Szela.) 3 Védelmetek a nincstelennék és az árvának a jogát, szolgáltatassatok igazságot az elesettnek és szűkölködőnek! 4 Mentsetek meg a nincstelent és a szegényt, ragadjátok ki a bűnösök kezéből! 5 Nem tudnak és nem értenek semmit, sötétségben járnak, a föld alapjai mind ingadoznak. **6 Azt mondtam ugyan, istenek vagytok, a Felséges fiai mindnyájan, ERRE HIVATKOZIK JÉZUS: „AZ ÍRÁS FEL NEM BONTHATÓ”** 7 mégis meg fogtok halni, mint a közemberek, és elhullotok, mint bármelyik főember. 8 Jöjj, Istenünk, légy bírása a földnek, mert minden nép a te örökséged!

Zsolt 83

ELLENSÉG ELLEN (BOSSZÚZSOLT?)

Ászáf zsoltáréneke. 2 Istenem, ne maradj csendben, ne hallgass, és ne légy tétlen, Istenem! 3 Hiszen háborognak ellenségeid, gyűlölőid fenn hordják fejüket. 4 Néped ellen titkon ármányt szőnek, tanácskoznak védeneid ellen. 5 Gyertek – mondják –, irtsuk ki ezt a népet, ne is emlékezzenek többé Izráel nevére! 6 Mert egyetértésben tanácskoznak, szövetséget kötnek ellened 7 Edóm lakói és az izmaeliak, a móábiak és a hagriak, 8 Gebál, Ammón és Amálék, Filisztea, Tírusz lakóival. 9 Assíria is hozzájuk csatlakozott, támasza lett Lót fiainak. (Szela.) 10 Úgy bánj velük, mint Midjással, mint Siserával, mint Jábínnal a Kísón-pataknál, 11 akik

megsemmisültek Én-Dórnál, és a föld trágyájává lettek! 12 Tégy úgy előkelőkkel, mint Órébber és Zeébbel, minden főemberükkel úgy, mint Zebahhal és Calmunnával, 13 akik ezt mondták: Foglaljuk el Isten birtokát! 14 Istenem, tedd őket olyanná, mint az ördögszekér, vagy mint a szélhordta pelyva! 15 Ahogyan a tűz fölgújtja az erdőt, és a láng égeti a hegyeket, 16 úgy üldözd őket viharoddal, úgy rémítsd őket forgószeleddel! 17 Borítsd el gyalázattal arcukat, hogy keressék nevedet, Uram! 18 Szégyenüljenek meg, és rémüldözzenek örökké, pironkodjanak, és vesszenek el! 19 Tudják meg, hogy egyedül te vagy az, akinek Úr a neve, aki felséges az egész földön!

Zsolt 84

FELSZABADULT ISTENDÍCSÉRET – MÉG A VERÉB IS...

Vö. Mt, Ham

A karmesternek: „A szőlőtaposók” kezdetű ének dallamára. Kórah fiainak zsoltára. **2 Mily kedvesek a te hajlékaid, ó, Seregek Ura! 3 Sívárogo, sőt eleped a lelkem az Úr udvarai után. Testem és lelkem ujjongva kiált az élő Istenhez. 4 Még a veréb is talál házat, és a fecske is fészket, ahova fiókáit helyezi oltáraidnál, Seregek Ura, királyom és Istenem! 5 Boldogok, akik házában laknak, szüntelenül dicsérhetnek téged!** (Szela.) 6 Boldog az az ember, akinek te vagy ereje, aki a te utaidra gondol. 7 Ha a Siralom völgyén mennek is át, források völgyévé teszik azt, az őszi eső is elárasztja áldásával. 8 Újult erővel haladnak, és megjelennek Istennél a Sionon. 9 Uram, Seregek Istene, hallgasd meg imádságomat! Figyelj rám, Jákób Istene! (Szela.) **10 Istenünk, pajzsunk, nézz ránk, tekints fölkented személyére! 11 Bizony, jobb egy nap a te udvaraidban, mint máshol ezer. Jobb az Isten háza küszöbén állni, mint a bűnösök sátraiban lakni.** 12 Mert nap és pajzs az Úr, kegyelmet és dicsőséget ad az Isten. Nem vonja meg javait az Úr azoktól, akik feddhetetlenül élnek. 13 Seregek Ura, boldog az az ember, aki benned bíz!

Zsolt 85

A karmesternek: Kórah fiainak a zsoltára. 2 Megkegyelmeztél, Uram, országodnak, jóra fordítottad Jákób sorsát. 3 Megbocsátottad néped bűnét, elengedted minden vétkét. (Szela.) 4 Elfajtottad felindulásodat, megfékezted izzó haragodat. 5 Fordulj felénk, szabadító Istenünk, ne haragudj ránk többé! 6 Örökké akarsz haragudni ránk? Nemzedékről nemzedékre tart haragod? 7 Nem akarsz új életet adni nekünk, és örömet szerezni népednek? 8 Mutasd meg, Uram, hogy szeretsz minket, és adj nekünk szabadulást! 9 Hadd halljam meg, mit hirdet az Úristen! Bizony, békességet hirdet népének, híveinek, hogy ne legyenek újra oktalanok. 10 Mert közel van a szabadulás az istenfélőkhöz, hogy dicsősége lakozzék földünkön. 11 **Szeretet és hűség találkoznak, igazság és béke csókolgatják egymást.** 12 Hűség sarjad a földből, és igazság tekint le a mennyből. 13 Az Úr is megad minden jót, földünk is meghozza termését. 14 Igazság jár előtte, az készít utat lépteinek.

Zsolt 86

EZ IS EGY DE PROFUNDIS ZSOLTÁR, HASONLÍT AZ 51-RE AZ EMBERI NYOMOR, BŰN MÉLYSÉGE, ISTEN SZERETETE

Dávid imádsága. Figyelj rám, és hallgass meg, Uram, mert nyomorult és szegény vagyok! **2 Tartsd meg életemet, mert én a te híved vagyok! Istenem, szabadítsd meg szolgádat, aki**

benned bízok! 3 Légy kegyelmes, Uram, mert hozzád kiáltok mindennap. 4 Örveztesd meg szolgáló lelkét, mert utánad vágyódik a lelkem, ó, Uram! 5 Mert te jó vagy, Uram, és megbocsátasz, nagyon szereted mindazokat, akik hozzád kiáltanak. 6 Hallgass, Uram, imádságomra, és figyelj könyörgő szavamra! 7 A nyomorúság idején hozzád kiáltok, mert te meghallgatsz engem. 8 Nincs hozzád hasonló, Uram, a z istenek között, műveidhez fogható nincsen. 9 Eljön minden nép, amelyet alkottál, leborulnak előtted, Uram, és tiszteletet adnak nevednek. 10 Nagy vagy te, csodákat teszel, te vagy Isten egyedül! 11 Taníts engem utaidra, Uram, hogy igazságod szerint járjak, és teljes szívvel féljem nevedet. **51.zsolt** 12 Magasztallak, Uram, Istenem, teljes szívvel, és tisztelem nevedet örökké. 13 Hiszen annyira szeretsz engem, hogy a sír mélyéből is kimentettél. 14 Istenem! Kevélyek támadtak rám, erőszakosok hada tört életemre, de nem számolnak veled! 15 Pedig te, Uram, irgalmas és kegyelmes Isten vagy, hosszú a türelmed, nagy a szereteted és hűséged. 16 Fordulj hozzám, légy kegyelmes! Adj erőt szolgálóknak, segíts meg szolgálóleányod fiát! 17 Mutasd meg rajtam jószágod jelét, hadd lássák gyűlölőim, és szégyenkezzenek, mert te, Uram, megsegítesz és megvigasztalsz engem.

Zsolt 87

KATOLIKUS: 86

Kóré fiainak zsoltára. Ének. Szent hegyeken vetette meg alapjait, jobban szereti Sion kapuit az Úr, mint Jákob többi hajlékát. Dicsőséges dolgokat mond rólad, Isten városa! **Ráhábót és Babilont azok között említem, akik ismernek engem**; Íme Filisztea, Tírusz és Etiópia népe: mind ott született. Sionról mondják majd: „Ez is, az is ott született, és maga a Fölséges erősíti meg.” Bejegyzik majd az Úr, a népek könyvébe: „Ezek itt születtek.” Körtáncban fogják majd énekelni: „Minden forrásom tebenned fakad.”

A PROTESTÁNSBÓL KIMARAD RÁHÁB (MIÉRT?)

Kórah fiainak zsoltáréneke. Szent hegyen alapította 2 az Úr Sion kapuit: jobban szereti Jákob minden lakóhelyénél. 3 Dicső dolgokat beszélnek rólad, Isten városa! (Szela.) 4 Egyiptomot és Babilóniát azok között fogom említeni, akik ismernek engem. Filiszteának, Tírusznak és Etiópiának itt van a szülőházaja. 5 Sionról pedig ezt mondják: Mindegyiküknek ez a szülőházaja, a Fölséges szilárdítja meg. 6 Az Úr számba veszi a népeket, amikor beírja őket: Itt van a szülőházájuk. (Szela.) 7 **Körtáncban éneklük: Minden forrásom belőled fakad.**

Zsolt 88 DE PROFUNDIS ZSOLTÁR

Kórah fiainak zsoltáréneke. A karmesternek: A „Betegség” kezdetű ének dallamára éneklendő. Az ezráhi Hémán tanítókölteménye.

2 Uram, szabadító Istenem, hozzád kiáltok éjjel-nappal. 3 Jusson hozzád imádságom, figyelj esedezésemre! 4 Mert tele van bajokkal a lelkem, életem közel került a holtak hazájához. 5 A sírba roskadók közé sorolnak, olyan lettem, mint egy erőtlen férfi. 6 A halottak közé kerülök, mint azok, akik leterítve fekszenek a sírban, akikre nem gondolsz többé, és kikerültek a kezedből. 7 A sír mélyére juttattál már, mélységes sötétségbe. 8 Rám nehezedett haragod, örvényeid mind lehúznak engem. (Szela.) 9 Elszakítottad tőlem ismerőseimet, utálatossá tettél előttük. Fogoly vagyok, nem szabadulhatok, 10 szemem elbágyadt a nyomorúságtól. Hívtalak, Uram, mindennap, kitártam feléd kezem. 11 Teszel-e csodát a halottakkal? Fölkelnek-e az árnyak, hogy magasztaljanak téged? (Szela.) 12

Beszélnék-e a sírban szeretetedről, hűségedről az enyészet helyén? 13 Ismeretesek-e csodáid a sötétségben, igazságod a feledés földjén? 14 De én hozzád fohászkodom, Uram, már reggel hozzád száll imádságom. 15 **Miért taszítasz el engem, Uram, miért rejtetted el orcádat előlem?** 16 **Nyomorult és beteg vagyok ifjúságom óta, rettegek tőled, tanácstalan vagyok.** 17 **Rám zúdult izzó haragod, rettentő csapásaid megsemmisítenek.** 18 **Körülvesznek mindennap, mint az árvíz, teljesen bekerítenek engem.** 19 **Elszakítottad tőlem jó barátaimat, már csak a sötétség ismer engem.**

ZSOLT 89

PÁRBESZÉD AZ ÚR ÉS A VÁLASZOTT NÉPE KÖZÖTT

Az ezráhi Étán tanítókölteménye.

NÉP

2 Uram, kegyelmes tetteidről éneklek örökké, nemzedékről nemzedékre hirdetem hűségedet.
3 Mert ezt mondom: Örökké tart kegyelmed, hűséged szilárd, akár az ég.

ÚR

4 Szövetséget kötöttem választottammal, megesküdtem szolgálómnak, Dávidnak: 5 Örökre fenntartom utódaidat, nemzedékről nemzedékre építem trónodat! (Szela.)

NÉP

6 Az eget magasztalják csodáidat, Uram, hűségedet a szentek gyülekezetében. 7 Mert ki van a fellegekben, aki egy sorba állítható az Úrral? Ki hasonló az Úrhoz az istenfiak között? 8 Igen rettenetes az Isten a szentek gyűlésében, és félelmetes mindazok között, akik körülötte vannak. 9 Uram, Seregek Istene! Ki olyan erős, mint te, Uram? Hűséged körülvesz téged! 10 Te uralkodsz a dühöngő tengeren; ha hullámai tornyosulnak, te lecsendesíted őket. 11 **Te zúztad szét Rahabot, halálra sebezve; erős karoddal szétszórtad ellenségeidet.** 12 **Tied a menny, tied a föld is, te hoztad létre a földkerekséget és azt, ami betölti.** 13 Te teremtettél északot és délt, a Tábór és a Hermón a te nevedet zengi. 14 Hatalmas a te karod, kezed erős, jobbod felséges. 15 Igazság és jog trónodnak támasza, szeretet és hűség jár előtted. 16 Boldog nép az, amely tud neked ujjongani, amely orcád világosságában járhat, Uram! 17 Nevednek örvendeznek mindennap, és igazságod fölmagasztalja őket, 18 mert te vagy díszük és erejük. Kegyelmed által emelkedik hatalmunk, 19 mert az Úrtól van a pajzsunk, Izráel Szentjétől a királyunk. 20 **Egykor látomásban így szóltál híveidhez:**

ÚR

Segítséget nyújtottam egy hősnek, kiemeltem a nép közül egy kiválasztottat. 21 Megtaláltam szolgálómat, Dávidot, szent olajommal fölkentem őt. 22 Kezem állandóan vele lesz, karom erőssé teszi őt. 23 Nem csalja tőrbe ellenség, nem nyomja el álnok ember. 24 Kiirtom előle ellenségeit, és leverem gyűlölőit. 25 Hűségem és szeretetem vele lesz, és nevem által emelkedik hatalma. 26 Ráteszem kezét a tengerre, jobbját a folyókra. 27 Így nevez majd engem: Atyám vagy, én Istenem, szabadító kősziklám! 28 Én pedig elsőszülöttséggel ajándékozom meg, felséges lesz a földi királyok között. 29 Örökké megtartom szeretetemet iránta, és szövetségem állandó lesz vele. 30 Megörzöm

nemzetségét örökké, és az ő trónját, amíg csak meglesz az ég. 31 Ha fiai elhagyják tanításomat, és nem élnek törvényeim szerint, 32 ha megszegik rendelkezéseimet, és nem tartják meg parancsolataimat, 33 akkor bottal büntetem meg őket vétkükért, és csapásokkal bűnükért. 34 De szeretetemet nem vonom meg tőle, és nem csalom meg, mert hűséges vagyok. 35 Nem szegem meg szövetségemet, nem másítom meg, ami a számon kijött. 36 Megesküdtem egykor szentségemre, és nem fogok hazudni Dávidnak: 37 Örökké lesz utódja, trónja előttem lesz, mint a nap, 38 megmarad örökre, mint a hold, a fellegek közt lakó igaz tanú. (Szela.)

NÉP

39 Mégis eltaszítottad fölkenedet, megvetted, és megharagudtál rá. 40 Felbontottad a szolgáloddal kötött szövetséget, porig aláztad koronáját. 41 Mindenütt leromboltad kerítését, erős városait romba döntötte. 42 Fosztogatja minden arra járó, csúffá lett szomszédai előtt. 43 Fölemelted támadói jobbját, örömet szerezte ellenségeinek. 44 Még kardja élet is elvette, hogy ne tudjon helytállni a harcban. 45 Megfosztottad tisztaságától, trónját a földre döntötte. 46 Megrövidítette ifjúsága idejét, szégyennel borítottad el. (Szela.) 47 **Miért rejtőzöl el oly soká, Uram, miért lángol haragod, mint a tűz? 48 Gondold meg, hogy mit ér az életem, milyen mulandónak teremtettél minden embert!** 49 Van-e olyan ember, aki életben maradhat, és nem lát halált, aki megmenekülhet a holtak hazájától? (Szela.) 50 Hol vannak, Uram, régi kegyelmes tetteid, hűséged, amelyet esküvel fogadtál Dávidnak? 51 Gondolj, Uram, szolgálád gyalázatára, amit lelkemben szenvedek sok néptől! 52 Mert gyaláznak ellenségeid, Uram, gyalázzák fölkened lába nyomát. 53 Áldott legyen az Úr mindörökké! Ámen, ámen!

Zsolt 90

1 Mózesnek, Isten emberének imádsága.

Uram, te voltál hajlékunk nemzedékről nemzedékre. 2 **Mielőtt hegyek születtek, mielőtt a föld és a világ létrejött, öröktől fogva mindörökké vagy te, ó, Isten!** 3 **A halandót visszatéríted a porba, és ezt mondod: Térjete vissza, emberek!** 4 Mert ezer esztendő előtted annyi, mint a tegnapi nap, amely elmúlt, mint egy őrültátsnyai idő éjjel. 5 Elragadod őket, olyanok lesznek, mint reggelre az álm, mint a növekvő fű: 6 reggel virágzik és növekszik, estére megfönyad és elszárad. 7 **Bizony elmúlunk haragod miatt, indulatod miatt hirtelen semmivé leszünk, 8 ha magad elé állítod bűneinket, titkolt vétkeinket orcád világossága elé. 9 Elmúlik minden napunk haragod miatt, úgy elmúlnak esztendeink, mint egy sóhajlás. 10 Életünk ideje hetven esztendő, vagy ha több, nyolcvan esztendő, és nagyobb részük hiábavaló fáradság, olyan gyorsan eltűnik, mintha repülnék. 11 Ki tudja, milyen erős haragod, és milyen félelmetes felháborodásod? 12 **Taníts úgy számlálni napjainkat, hogy bölcs szívhez jussunk!** 13 Fordulj hozzánk, Uram! Meddig késel? Könyörülj szolgáládon! 14 Áraszd ránk kegyelmedet reggelenként, hogy vigadjunk és örüljünk egész életünkben! 15 Örvendeztess meg bennünket annyi napon át, ahányon át megaláztál, annyi éven át, ahányban rossz sorsunk volt! 16 Legyenek láthatóvá tetteid szolgáládon, és méltóságod fiaikon! 17 Legyen velünk Istenünknek, az Úrnak jóindulata! **Kezeink munkáját tedd maradandóvá, kezeink munkáját tedd maradandóvá!****

Zsolt 91

Jézus megkísértése, Morus, Laborci Z. bácsi

1 Aki a Felséges rejtekében lakik, a Mindenható árnyékában pihen, 2 az ezt mondhatja az Úrnak: **Oltalmam és váram, Istenem, akiben bízom!** 3 **Mert ő ment meg téged a madarász csapdájától, a pusztító dögvésztől.** 4 **Tollaival betakar téged, szárnyai alatt oltalmat találsz, pajzs és páncél a hűsége.** 5 **Nem kell félned a rémségektől éjjel, sem a suhanó nyíltól nappal, 6 sem a homályban lopódzó dögvésztől, sem a délben pusztító ragálytól.** 7 Ha ezren esnek is el melletted, és tízezren jobbod felől, téged akkor sem ér el. 8 A te szemed csak nézi, és meglátja a bűnösök bűnhődését. 9 Ha az Urat tartod oltamadnak, a Felségest hajlékoddnak, 10 nem érhet téged baj, sátradhoz közel sem férhet csapás. 11 **Mert megparancsolja angyalainak, hogy vigyázzanak rád minden utadon, 12 kézen fogva vezetnek téged, hogy meg ne üsd lábadat a kőben.** 13 **Eltaposod az oroszlánt és a viperát, eltiprod a fiatal oroszlánt és a tengeri szörnyet.** 14 Mivel ragaszkodik hozzám, megmentem őt, oltalmazom, mert ismeri nevemet. 15 Ha kiált hozzám, meghallgatom, vele leszek a nyomorúságban, kiragadom onnan, és megdicsőítem őt. 16 Megelégitem hosszú élettel, gyönyörködhet szabadításomban.

Zsolt 92

GYÖNYÖRŰ KÖLTEMÉNY, ISTENDÍCSÉRET

SZEMBEÁLLÍTTJA A NYUGODT ISTENFÉLŐT AZ OSTOBÁVAL

Zsoltár. **Ének szombatnapra.** 2 Milyen jó hálát adni az Úrnak, és zengeni neved dicséretét, ó, Felséges, 3 hirdetni reggel szeretetedet, hűségedet minden éjjel 4 tízhúrú hangszeren és lanton, zengő hárfán! 5 Mert megörvendezettél tetteiddel, Uram, kezéd alkotásainak ujjongok. 6 **Mily nagyok alkotásaid, Uram! Igen mélyek gondolataid!** 7 Az ostoba ember nem ismeri fel, az esztelen nem érti meg. 8 Ha úgy nőnek is a bűnösök, mint a fű, és kivirul minden gonosztevő, végül mégis el kell pusztulniuk. 9 De te, Uram, magasztos vagy örökké! 10 Mert ellenségeid, Uram, ellenségeid elenyésznek, szétszóródnak a gonosztevők mind. 11 De engem olyan erőssé tettél, mint mikor a bivaly öklel, és friss olajjal kentél meg engem. 12 **Szemem nyugodtan** nézi azokat, akik leselkednek rám, **fülem nyugodtan** hallja, hogy rám akarnak támadni a gonoszok. 13 **Az igaz virul, mint a pálmafa, magasra nő, mint a libáni cédrus.** 14 **Az Úr házában vannak elültetve, ott virulnak Istenünk udvarain** **VÖ. 1 Zsolt** 15 Öregkorban is sarjat hajtának, dús lombúak és zöldek maradnak, 16 és hirdetik: **Igaz az Úr, kösziklám ő, akiben nincs álnokság!**

Zsolt 93

ISTEN SZILÁRDSÁGA, HATALMASSÁGA MINDEN EMBERI, MULANDÓNÁL ERŐSEBB

Uralkodik az Úr! Fenségbe öltözött, felöltözött az Úr, erőt övezett magára. Szilárdan áll a világ, nem inog. 2 Szilárdan áll trónod ősidők óta, öröktől fogva vagy te. 3 **Zúgnak a folyamok, Uram, hangosan zúgnak a folyamok, zúgva morajlanak a folyamok.** 4 **A hatalmas vizek hangjánál, a tenger fenséges morajlásánál fenségesebb az Úr a magasságban.** 5 Amit megmondasz, igen megbízható. Templomodat szentség ékesíti, ó, Uram, időtlen időkig!

Zsolt 94

Isten ítélete igazságot teremt¹Uram, megtorlás Istene, megtorlás Istene, jelenj meg ragyogva!
²Emelkedj fel, földnek bírója, fizess meg a gőgösöknek tetteikért! ³Uram, meddig fognak a

bűnösök, meddig fognak a bűnösök vigadni? ⁴Hangoskodnak, kihívóan beszélnek, kérkednek a gonosztevők. ⁵Tiporják, Uram, népedet, nyomorgatják örökségedet. ⁶Gyilkolják az özvegyet és a jövevényt, megölik az árvákat. ⁷Azt gondolják, nem látja az Úr, nem veszi észre Jákób Istene. ⁸Térjetez észhez, ti, ostobák a nép között! Ti, esztelenek, mikor jön meg az eszetek? ⁹Aki a fület alkotta, az ne hallana? Aki a szemet formálta, az ne látna? ¹⁰Aki népeket fenyít meg, az ne büntetne? Hiszen ő tanítja ismeretre az embert! ¹¹Az Úr tudja, milyen hiábavalók az ember gondolatai. ¹²Boldog az az ember, akit te megfenyítesz, Uram, és megtanítasz törvényedre, ¹³hogyan megóvd a rossz napoktól, míg a bűnösöknek megássák a sírját. ¹⁴Nem taszítja el népét az Úr, nem hagyja el örökségét. ¹⁵Mert diadalra jut még a jog, és azt követi minden tiszta szívű ember. ¹⁶Ki kel védelmemre a gonoszok ellen? Ki áll mellém a gonosztevőkkel szemben? ¹⁷Ha az Úr nem segített volna rajtam, én már a csend honában laknék. ¹⁸Mikor azt gondoltam, hogy roskad a lábam, szereteted, Uram, támogatt engem. ¹⁹Ha megtelik szívem aggodalommal, vigasztalásod felüdíti lelkemet. ²⁰Vállalhatsz-e közösséget a romlottság ítélőszékével, mely a törvényesség látszatával nyomorúságot idéz elő? ²¹Az igaz embernek életére törnek, az ártatlan embert elítélik. ²²De nekem az Úr a váram, Istenem az oltalmam és kösziklám. ²³Ellenük fordítja saját gazságukat, megsemmisíti őket saját gonoszságuk által, megsemmisíti őket Istenünk, az Úr.

Zsolt 95

Dicsőítő

Jöjjetek, örvendezzünk az Úr előtt, ujjongjunk szabadító kösziklánk előtt! 2 Menjünk eléje hálaadással, ujjongjunk előtte énekszóval! 3 Mert nagy Isten az Úr, nagy király minden isten fölött. 4 Kezében vannak a föld mélységei, a hegyek ormai is az övéi. 5 Övé a tenger, hiszen ő alkotta, a szárazföldet is az ő keze formálta. 6 Jöjjetek, boruljunk le, hajoljunk meg, essünk térdre alkotónk, az Úr előtt! 7 **Mert ő a mi Istenünk, mi pedig legelőjének népe, kezében levő nyáj vagyunk. Most, amikor halljátok szavát, 8 ne keményítsétek meg szíveteket,** mint Meribánál, amikor Masszánál voltatok a pusztában, 9 ahol megkísértettek engem őseitek, próbára tették, bár látták tetteimet. 10 Negyven évig bosszankodtam arra a nemzedékre, és ezt mondtam: Tévelygő szívű ez a nép, nem ismeri útjaimat. 11 Meg is esküdtem haragomban, hogy nem mehetnek be a nyugalom helyére!

Zsolt 96

Dicsőítés

Énekeljetez új éneket az Úrnak, énekelj az Úrnak, te egész föld! 2 Énekeljetez az Úrnak, áldjátok nevét, hirdessétek szabadítását mindennap! 3 Beszéljetez el dicsőségét a nemzeteknek, csodáit minden népnek! 4 Mert nagy az Úr, méltó, hogy dicsérjék, félelmetesebb minden más istennél. 5 Hiszen a népek istenei csak bálványok, az Úr pedig az ég alkotója. 6 Fenség és méltóság jár előtte, erő és ékesség van szentélyében. 7 Népek törzsei! Magasztaljátok az Urat! Magasztaljátok az Úr dicsőségét és hatalmát! 8 Magasztaljátok az Úr dicső nevét, ajándékot hozva jöjjetek udvaraiba! 9 Boruljatok le az Úr előtt szent öltözetben, reszkess tőle, te egész föld! 10 Mondjátok el a népeknek, hogy uralkodik az Úr! Bizony szilárdan áll a világ, nem inog. Igazságosan ítéli a népeket. 11 Örüljön az ég, örvendezzen a föld, zúgjon a tenger a benne levőkkel! 12 Ujjongjon a mező és minden, ami rajta van! Ujjongnak majd az erdő fái mind 13 az Úr előtt, amikor eljön, mert eljön, hogy ítélkezzen a földön. Igazságosan ítéli a világot, pártatlanul a népeket.

Zsolt 97

Isten hatalmasságáról

Uralkodik az Úr! Vigadjon a föld, örüljön a sok sziget! 2 **Felhő és sűrű köd van körülötte, igazság és jog trónjának támasza. Cloud of Unknowing** Tűz jár előtte, és megemészti ellenségeit mindenütt. 4 Villámai bevilágítják a földkerekséget, látja ezt a föld, és megremeg. 5 **Viaszként olvadnak meg a hegyek az Úr előtt, az egész föld Ura előtt.** 6 **Az egek hirdetik igazságát, minden nép látja dicsőségét.** 7 **Megszégyenülnek a bálványimádók mind, akik a bálványokkal dicsekszenek. Az Úr előtt borul le minden isten.** 8 Hallja ezt Sion, és örül, Júda leányai vigadnak ítéleteiden, ó, Uram! 9 Mert te vagy, Uram, a legfenségesebb az egész földön, magasan fölötte vagy minden istennek. 10 Ti, akik szeretitek az Urat, gyűlöljétek a gonoszokat! Megőrzi ő híveinek életét, kimenti őket a bűnösök kezéből. 11 Fényözőn árad az igazra, és öröm a tiszta szívűekre. 12 Örüljétek, ti, igazak, az Úrnak, magasztaljátok szent nevét!

Zsolt 98

Ujjongó zsoltár: Tapsoljanak a folyók, a hegyek mind ujjongjanak

1 Énekeljétek az Úrnak új éneket, mert csodákat tett! Szabadulást szerzett jobbjá, az ő szent karja. 2 Megmutatta szabadító erejét az Úr, a népek szeme előtt nyilvánvalóvá tette igazságát. 3 Hűséggel és szeretettel gondolt Izráel házára, és látták a földön mindenütt Istenünk szabadítását. 4 Ujjongjatok az Úr előtt az egész földön! Örvendezve vigadjatok, zsoltárt énekeljétek! 5 **Énekeljétek az Úrnak hárfakisérettel, hárfakisérettel zengő éneket!** 6 **Harsonákkal és kürtzengéssel ujjongjatok a király, az Úr előtt!** 7 Zúgjon a tenger a benne levőkkel, a földkerekség és a rajta lakók! 8 **Tapsoljanak a folyók, a hegyek mind ujjongjanak 9 az Úr előtt, mert eljön, hogy ítélkezzék a földön.** Igazságosan ítéli a világot, pártatlanul a népeket.

Zsolt 99

1 Uralkodik az Úr, reszkessenek a népek! A kerúbokon trónol ő, remegjen a föld! 2 Nagy az Úr a Sionon, magasan fölötte van minden népnek. 3 Magasztalják nagy és félelmetes nevét, mert szent ő! 4 Hatalmas király vagy, szereted a jogosságot. **Te állapítod meg, mi a helyes, te szolgáltatasz Jákóbnak jogot és igazságot.** 5 **Magasztaljátok Istenünket, az Urat, boruljatok le lába zsámolya előtt, mert szent ő!** 6 Mózes és Áron a papokkal együtt, Sámuel és akik nevét segítségül hívták, segítségül hívták az Urat, és ő válaszolt nekik. 7 Felhőoszlopból szólt hozzájuk, ők pedig megtartották intelmeit és a nekik adott rendelkezést. 8 Urunk, Istenünk, te válaszoltál nekik, megbocsátó Istenük voltál, bár megtoroltad tetteiket. 9 Magasztaljátok Istenünket, az Urat, és imádjátok őt szent hegyén, mert szent az Úr, a mi Istenünk!

Zsolt 100

1 Hálaadó zsoltár. Ujjongjatok az Úr előtt az egész földön! 2 Szolgáljatok az Úrnak örömmel, vigadozva járuljatok színe elé! 3 Tudjátok meg, hogy az Úr az Isten! **Ő alkotott minket, az övéi vagyunk: az ő népe és legelőjének nyája.** 4 Menjetek be kapuin hálaénekekkel, udvaraiba dicsérettel! Adjátok hálát neki, áldjátok nevét! 5 **Mert jó az Úr, örökké tart szeretete, és hűsége nemzedékről nemzedékre.**

Zsolt 101

A tökéletesség vágya

1 Dávid zsoltára. Szeretetedről, törvényedről énekelek, zsoltárt zengek neked, Uram! **2 Ügyelni akarok a tökéletes útra.** Mikor jössz hozzám? **Tökéletes szívvel akarok élni** házamon belül. 3 Nem vetem a tekintetemet haszontalan dolgokra. Gyűlölöm a széthúzókat, semmi közöm hozzájuk! 4 A csalárd szív távol áll tőlem, tudni sem akarok a gonoszságról. 5 Aki titokban rágalmazza felebarátját, azt elnémítom. A fennhéjázót és a kevély szívűt nem tűröm meg. 6 Jól látom a hűségeseket az országban, ők velem maradhatnak. **Aki tökéletes úton jár, az szolgálhat engem.** 7 Nem maradhat házamban, aki álnokságot művel. Aki hazugságot beszél, nem állhat meg színem előtt. 8 Reggelenként elnémítok minden bűnös embert az országban. Így irtok ki az Úr városából minden gonosztevőt.

Vö. Legyetek tökéletesek, mint a Ti mennyei Atyátok is tökéletes!

Zsolt 102

Nincstelen ember imádsága, amikor elcsügged, és kiönti panaszát az Úr előtt.

2 Hallgasd meg, Uram, imádságomat, jusson hozzád kiáltásom! 3 Ne rejtse el előlem orcádat, ha szorult helyzetben vagyok! Fordítsd felém füledet, ha kiáltok, siess, hallgass meg engem! 4 Mert elmúlnak napjaim, mint a füst, izzanak csontjaim, mint a parázs. **5 Szívem olyan, mint a levágott és elszáradt fű, még az evésről is elfelejtkezem.** 6 Hangos jajgatásom közben húsom a csontomra száradt. 7 **A pusztai pelikánhoz hasonlítok, olyan vagyok, mint bagoly a romok közt.** 8 **Álmatlan vagyok és oly magányos, mint madár a háztetőn.** 9 Mindennap gyaláznak ellenségeim, csúfolóim átkoznak engem. 10 Hamut eszem kenyér gyanánt, és italomat könnyekkel keverem 11 háborgó haragod miatt, mert fölemeltél és eldobtál engem. **12 Napjaim olyanok, mint a megnyúlt árnyék, én pedig elszáradok, mint a fű.** **13 De te, Uram, örökre megmaradsz, nemzedékről nemzedékre emlegetnek.** 14 Indulj irgalomra Sion iránt, mert ideje, hogy megkegyelmezz neki, itt van már az ideje! 15 Még a köveiben is gyönyörködnek szolgálid, a porán is szánakoznak. 16 Félik majd, Uram, nevedet a népek, és a föld királyai dicsőségedet, 17 amikor felépíti Siont az Úr, és megjelenik dicsőségesen. 18 Törődik a gyámoltalanok imádságával, nem veti meg imádságukat. **19 Meg kell ezt írni a jövő nemzedéknek, hogy dicsérje az Urat az újjáteremtett nép.** 20 Mert letekintett az Úr a szent magasságból, lenézett a mennyből a földre, 21 hogy meghallja a foglyok sóhajtasát, és megszabadítsa a halálraítélteket. 22 Hirdessék az Úr nevét a Sionon, és dicséretét Jeruzsálemben, 23 amikor összegyűlnek a népek és országok, hogy az Urat tiszteljék. 24 Erőm megtört az úton, megrövidültek napjaim. 25 De ezt kérem: Istenem, ne vedd el életemet annak delén, te, kinek évei nemzedékről nemzedékre tartanak! 26 Te vetettél hajdan alapot a földnek, az ég a te kezéd alkotása. 27 Azok elpusztulnak, de te megmaradsz. Mind megavulnak, mint a ruha, váltod őket, mint az öltözetet. Ők változnak, 28 de te ugyanaz maradsz, éveidnek soha sincs vége. 29 Szolgálid fiaai színed előtt lakhatnak, utódaik is megmaradnak.

Zsolt 103

Dávidé. **Áldjad, lelkem, az Urat, és egész bensőm az ő szent nevét!** **2 Áldjad, lelkem, az Urat, és ne feledd el, mennyi jót tett veled!** **3 Ő megbocsátja minden bűnödét, meggyógyítja minden betegségedet, 4 megváltja életedet a sírtól, szeretettel és**

irgalommal koronáz meg. 5 Betölti javaival életedet, megújul ifjúságod, mint a sasé. **6** Minden elnyomottal igazságosan és törvényesen bánik az Úr. **7** Megismertette útjait Mózesrel, cselekedeteit Izráel fiaival. **8** Irgalmas és kegyelmes az Úr, türelme hosszú, szeretete nagy. **9** Nem perel mindvégig, nem tart haragja örökké. **10** Nem vétkeink szerint bánik velünk, nem bűneink szerint fizet nekünk. **11 Mert amilyen magasan van az ég a föld fölött, olyan nagy a szeretete az istenfélők iránt. 12 Amilyen messze van napkelet napnyugattól, olyan messzire veti el vétkeinket.** **13** Amilyen irgalmas az apa fiaihoz, olyan irgalmas az Úr az istenfélőkhöz. **14** Hiszen tudja, hogyan formált, emlékszik rá, hogy porból lettünk. **15** Az ember napjai olyanok, mint a fű, úgy virágzik, mint a mező virága. **16** Ha végigsöpör rajta a szél, vége van, még a helyét sem lehet felismerni. **17** De az Úr szeretete mindörökké az istenfélőkkel van, és igazsága még az unokáikkal is; **18** azokkal, akik megtartják szövetségét, és arra törekszenek, hogy teljesítsék rendelkezéseit. **19** Az Úr a mennyben állította fel trónját, királyi hatalmával mindenben uralkodik. **20** Áldjátok az Urat, angyalai, ti, hatalmas erejűek, akik teljesítitek parancsát, és hallgattok parancsszavára! **21** Áldjátok az Urat, ti, seregei, szolgálói, akaratának végrehajtói! **22** Áldjátok az Urat, ti, teremtményei, mindenütt, ahol uralkodik! Áldjad, lelkem, az Urat!

Zsolt 104

ISTENDÍCSÉRET GYÖNYÖRŰ TERMÉSZETI KÉPEKKEL.

AZ „UNIVERZUM TÁNCA” ISTEN TEREMTŐ, ALKOTÓ DALLAMÁRA

Áldjad, lelkem, az Urat! Uram, Istenem, igen nagy vagy, fenségbe és méltóságba öltöztél, 2 világosságot vettél magadra, mint egy köpenyt. Ő az, aki sátorként feszítette ki az eget, 3 palotáját a vizek fölé építette, a felhőket tette kocsijává, szelek szárnyán jár. 4 A szeleket tette követeivé, a lángoló tüzet szolgájává. 5 Szilárd alapokra helyezte a földet, hogy soha meg ne inogjon. 6 Mély vizekkel borítottad be, mint valami öltözettel, a hegyeken is állt a víz. 7 Dorgálásodra lefutottak, mennydörgő szavadra elszéledtek. 8 A hegyek fölemelkedtek, a völgyek lesüllyedtek oda, ahol helyet készítettél nekik. 9 Határt szabtal nekik, nem léphetik át, nem önthetik el újból a földet. 10 Te fakasztasz forrásokat a völgyekben, hogy folydogáljanak a hegyek között. 11 Megitatnak minden mezei vadat, a vadszamarak csillapíthatják szomjukat. 12 Fölöttük laknak az égi madarak, sűrű lombok között énekelnek. 13 Megöntözöd onnan fentről a hegyeket, alkotásaid gyümölcsével jól tartod a földet. 14 Fűvet sarjasztasz az állatoknak, növényeket a földművelő embernek, hogy kenyeret termeljen a földből, 15 és bort, amely felvidítja az ember szívét, és ragyogóbbá teszi arcát az olajnál, a kenyér pedig erősíti az ember szívét. 16 Jóllaknak az Úr fái is, a Libánon cédrusai, melyeket ő ültetett, 17 ahol fészket raknak a madarak, és a ciprusfákon gólya lakik. 18 A magas hegyeken a zergék, a sziklákon a mormoták találnak búvóhelyet. **19 Te alkottad a holdat, hogy jelezze az ünnepeket, és a napot, amely ismeri pályáját.** **20** Ha sötétséget támasztasz, éjszaka lesz, amikor nyüzsög az erdő mindenféle vadja, 21 az oroszlánok zsákmányért ordítanak, Istentől követelve eledelt. 22 Ha felragyog a nap, visszahúzódnak, és tanyáikon heverésznek. 23 Az ember munkába indul, és dolgozik egészen estig. **24 Milyen nagy alkotásaidnak száma, Uram!** Valamennyit bölcsen alkottad, tele van a föld teremtményeiddel. 25 Ott van a nagy és széles tenger! Számtalan lény nyüzsög benne: kisebb és nagyobb állatok. 26 Ott járnak a hajók, és a Leviatán, amelyet azért formáltál, hogy játszadozzál vele. 27 Mindezek arra várnak, hogy idejében adj nekik eledelt. 28 Ha adsz nekik, szedegetnek, ha bőkezű vagy, jóllaknak javaiddal. **29 Ha elrejtéd orcádat, megrémülnek, ha elveszed lelküket, kimúlnak, és ismét porrá lesznek.** **30 Ha kiárasztod lelkedet, új teremtmények keletkeznek, és megújítod a termőföldeket.** **31** Dicsőség legyen az Úrnak örökké! Örüljön alkotásainak az Úr! **32** Tekintetétől reszket a föld, érintésétől

füstölögnek a hegyek. 33 Éneklek az Úrnak, amíg élek, zsoltárt zengek Istenemnek, amíg csak leszek. 34 Legyen kedves előtte fohászkodásom! Én örvendezem az Úr előtt. 35 Vesszenek ki a földről a vétkesek, ne legyenek többé bűnösök! Áldjad, én lelkem, az Urat! Dicsérjétek az Urat

Zsolt 105

ISTEN DÍCSÉRETE AZ ÜDVTÖRTÉNET NARRÁCIÓJÁVAL AZ EGYIPTOMBÓL VALÓ SZABADULÁSIG.

Adjatok hálát az Úrnak, hívjátok segítségül nevét, hirdessétek tetteit a népek közt! 2 Énekeljétek, zengjétek zsoltárt neki, emlegessétek minden csodáját! 3 Dicsőítsétek szent nevét, szívből örüljenek, akik keresik az Urat! 4 Folyamodjatok az Úrhoz, az ő hatalmához, keressétek orcáját szüntelen! 5 Emlékezzetek csodatetteire, amelyeket véghezvitt, csodáira és döntéseire, 6 ti, Ábrahám utódai, kik szolgálai vagytok, Jákóbnak fiai, kiket kiválasztott! 7 Ő, az Úr a mi Istenünk, az egész földnek szólnak döntései. 8 Örökké emlékezik szövetségére, ezer nemzedéken át is az adott szavára, 9 amelyet Ábrahámmal kötött, ahogy Izsáknak megesküdött. 10 Jákób elé tárta, elrendelte, Izráelnek örök szövetségül: 11 Neked adom – mondta – Kánaán földjét kiosztott örökségül! 12 Akkor még alig néhányan voltak, kevesen éltek ott mint jövevények. 13 Nemzettől nemzetig vándoroltak, egyik országból a másik néphez. 14 De senkinek sem engedte elnyomni őket, sőt királyokat is megintett miattuk: 15 Ne nyúljatok fölkenjtjeimhez, prófétáimat se bántsátok! 16 Azután éhínséget idézett elő a földön, eltörte a kenyér botját mindenütt. 17 De elküldött előttük egy embert, a rabszolgának eladott Józsefet. 18 Lábát bilincsbe szorították, őt magát vasra verték, 19 míg jóslata be nem teljesedett, és az Úr szava igazolta őt. 20 Üzent érte a király, és szabadon engedte, a népek uralkodója kiengedte őt. 21 Úrrá tette palotájában, egész vagyonának kormányzójává, 22 hogy a vezetőket tetszése szerint oktassa, a véneket bölcsességre tanítsa. 23 Így került Izráel Egyiptomba, jövevényként Jákób Hám országában élt. 24 Igen szaporává tette népét az Úr, erősebbé ellenségeinél, 25 akiknek szívét megváltoztatta, hogy gyűlöljék népét, és bánjanak álnokul szolgálival. 26 Elküldte szolgáját, Mózeset és Áront, akit kiválasztott. 27 Ezek csodálatos dolgokat vittek véghez köztük, csodákat Hám országában. 28 Sötétséget küldött, és sötét lett, mégis ellenálltak szavának. 29 Vizeiket vérré változtatta, és elpusztította halaikat. 30 Békák hemzsegték földjükön, még a király szobáiban is. 31 Szavára bögölyök jöttek meg szünyogok egész területükre. 32 Eső helyett jégesőt adott nekik, földjükre lángoló tüzet. 33 Elverte szőlőjüket és fügefájukat, összetörte határukban a fákat. 34 Szavára sáskák jöttek és számtalan szöcske. 35 Felfaltak országukban minden füvet, felfalták földjük termését. 36 Végül megölt országukban minden elsőszülöttet, férfierejük első termését. 37 Őket pedig kihozta, megrakva ezüsttel, arannyal, és törzseikben nem akadt botladozó. 38 Örültek kivonulásuknak az egyiptomiak, mert rettegés szállta meg őket miattuk. 39 Felhőt terített rájuk oltalmul, és tüzrel világított éjjel. 40 Kérésükre fűjüket hozott, és mennyei kenyérrel tartotta jól őket. 41 Megnyitotta a kősziklát, és ömlött a víz, folyó áradt a szomszéd földön. 42 Mert emlékezett szent ígéretére, melyet szolgájának, Ábrahámnak tett, 43 és kihozta népét örvendezve, választottait vigadozva. 44 Pogányok országát adta nekik, nemzetek munkájának gyümölcsét örökölték, 45 hogy megtartsák rendelkezéseit, és megfogadják tanításait. Dicsérjétek az Urat!

Zsolt 106

AZ ÜDVTÖRTÉNET FOLYTATÁSA A PUSZAI VÁNDORLÁSIG – ISTEN MINDIG VELÜK VOLT.

Dicsérjétek az Urat! Adjatok hálát az Úrnak, mert jó, mert örökké tart szeretete! 2 Ki tudná elmondani, milyen hatalmas az Úr, ki beszélhetné el minden dicső tettét? 3 Boldogok, akik megtartják a törvényt, akiknek tettei mindenkor igazak. 4 Gondolj rám, Uram, amikor megkegyelmezel népednek, gondoskodj rólam, amikor megszabadítod! 5 Hadd láthassam választottaid jólétét, örülhessek néped örömeinek, és dicsőíthesselek örökségeddel együtt! 6 Vétkeztünk őseinkkel együtt, bűnt, gonoszságot követtünk el. 7 Őseink Egyiptomban nem értették meg csodáidat, nem gondoltak nagy szeretetedre, hanem engedetlenek voltak a tengernél, a Vörös-tengernél. 8 De az Úr megszabadította őket nevéért, hogy megismertesse hatalmát. 9 Megdorgálta a Vörös-tengert, és az kiszáradt, átvezette őket a mély vízen, akár a pusztában. 10 Megszabadította őket gyűlölőik kezéből, megváltotta az ellenség kezéből. 11 Üldözőiket víz borította el, egy sem maradt meg közülük. 12 Akkor hittek ígéreteiben, és dicséretet énekeltek. 13 De csakhamar megfélemedeztek tetteiről, nem bíztak tervében. 14 Sóvárgás fogta el őket a pusztában, próbára tették Istent a sivatagban. 15 Teljesítette ugyan kérésüket, de csömört támasztott bennük. 16 Féltékenyek lettek a táborban Mózesre és Áronra, az Úr szent emberére. 17 Megnyílt a föld, és elnyelte Dátánt, eltemette Abírám csoportját. 18 Tűz gyulladt ki csoportjokban, láng pusztította el a bűnösöket. 19 Borjút készítettek a Hóreb-hegynél, leborultak a bálványoszor előtt. 20 Fölcserélték dicsőséges Istenüket növényevő bika képmásával. 21 Megfélemedeztek szabadító Istenükről, aki hatalmas dolgokat vitt véghez Egyiptomban, 22 csodákat Hám földjén, félelmetes dolgokat a Vörös-tengernél. 23 Elhatározta, hogy elpusztítja őket, de választotta, Mózes, közbelépett értük, és elfordította pusztító haragját. 24 Megvetették a kívánatos földet, nem hittek ígéretének, 25 hanem zúgolódtak sátraikban, nem hallgattak az Úr szavára. 26 Ezért rájuk emelte kezét, és elhullottak a pusztában, 27 utódaikat a pogányok közé juttatta, és szétszórta országaikba. 28 Azután odaszegődtek Baal-Peórhoz, és holt bálványoknak szóló áldozatokból ettek. 29 Ingerelték tetteikkel az Urat, ezért csapás szakadt rájuk. 30 De előállt Fineás, végrehajtotta az ítéletet, és megszűnt a csapás. 31 Igaz tettek számít ez neki nemzedékről nemzedékre mindörökké. 32 Meribá vizeinél is haragra ingerelték, Mózes is rosszul járt miattuk, 33 mert elkeserítették lelkét, és meggondolatlanul beszélt. 34 Nem pusztították ki a népeket sem, pedig meghagyta nekik az Úr. 35 Sőt összekeveredtek a pogányokkal, és eltanulták tetteiket. 36 Bálványaitat tisztelték, amelyek csapdába ejtették őket. 37 Feláldozták fiaikat és leányaikat a szellemeknek. 38 Ártatlan vért ontottak, fiaik és leányaik vérének, akiket a kánaáni bálványoknak áldoztak, vérontással gyalázták meg az országot. 39 Beszennyezték magukat cselekedeteikkel, erkölcstelen tetteikkel. 40 Ezért haragra gerjedt népe ellen az Úr, és megutálta örökségét. 41 Pogányok kezébe adta őket, gyűlölőik uralkodtak rajtuk. 42 Sanyargatták őket ellenségeik, és meg kellett alázkodniuk előttük. 43 Sokszor megmentette őket, de ők önfejűen engedetlenek maradtak, és mélyre süllyedtek bűneik miatt. 44 Mégis rájuk tekintett nyomorúságukban, meghallgatta esedezésüket. 45 Visszaemlékezett a velük kötött szövetségre, nagy szeretettel megkönyörült rajtuk. 46 Irgalmasságra indította mindazokat, akik fogságba vitték őket. 47 Segíts meg minket, Urunk, Istenünk, és gyűjts össze a népek közül, hogy hálát adhassunk szent nevednek, és dicsőítve magasztalhassunk téged! 48 Áldott az Úr, Izráel Istene öröktől fogva mindörökké! Az egész nép mondja: Ámen! Dicsérjétek az Urat!

Zsolt 107

ISTEN HATALMA ÉS MEGMENTŐ SZERETETE A MÉLYSÉGBE ZUHANT BŰNÖSÖK IRÁNT- SZÉP KONTRASZTOK!

Adjatok hálát az Úrnak, mert jó, mert örökké tart szeretete! 2 Így szóljanak az Úr megváltottai, akiket megváltott az ellenség kezéből, 3 és összegyűjtött a

különböző országokból; keletről, nyugatról, északról és délről. 4 Vannak, akik bolyongtak a pusztában, úttalan utakon, nem találtak lakott várost. 5 Éheztek is, szomjaztak is, elcsüggedt a lelkük. 6 De az Úrhoz kiáltottak nyomorúságukban, és ő kimentette őket szorult helyzetükből. 7 A helyes útra vezette őket, hogy lakott városba jussanak. 8 Adjanak most hálát az Úrnak szeretetéért, az emberekkel tett csodáiért, 9 mert megitta a szomjazókat, és jól tartotta az éhezőket. 10 Vannak, akik sötétségben ültek, a halál árnyékában, nyomorultan vasra verve, 11 mert engedetlenek voltak Isten parancsával szemben, megvetették a Felséges döntését. 12 Ezért szenvedéssel törte meg szívüket, elbuktak, nem volt segítőjük. 13 De az Úrhoz kiáltottak nyomorúságukban, és ő megszabadította őket szorult helyzetükből. 14 Kihozta őket a sötétségből, a halál árnyékából, köteleiket pedig letépte. 15 Adjanak most hálát az Úrnak szeretetéért, az emberekkel tett csodáiért, 16 mert betörte az érckapukat, és leverte a vaszárakat. 17 Vannak ostobák, akiknek szenvedniük kellett vétkes életük és bűneik miatt. 18 Minden ételtől undorodtak, már a halál kapuihoz jutottak. 19 De az Úrhoz kiáltottak nyomorúságukban, és ő megszabadította őket szorult helyzetükből. **20 Elküldte igéjét, meggyógyította és a sír mélyéről kimentette őket. 21 Adjanak most hálát az Úrnak szeretetéért, az emberekkel tett csodáiért, 22 mutassanak be hálaáldozatot, beszéljék el ujjongva tetteit!** 23 Vannak, akik hajókon a tengerre szálltak, munkájukat a nagy vizeken végezték. 24 Ezek látták az Úr tetteit, csodáit a mélységes tengeren. 25 Szavára forgósél támadt, fölemelték őket a hullámok. 26 Égig emelkedtek, majd a mélybe zuhantak, kétségbeestek a veszedelemben. 27 Imbolyogtak, tántorogtak, mint a részegek, bölcsességük egészen odalett. 28 **De az Úrhoz kiáltottak nyomorúságukban, és ő kiszabadította őket szorult helyzetükből. 29 Lecsendesítette a forgószelet, elcsitultak a hullámok. 30 Örültek, amikor azok elsimultak, és a kívánt kikötőbe vezette őket.** 31 Adjanak most hálát az Úrnak szeretetéért és az emberekkel tett csodáiért! 32 Magasztalják őt a nép gyülekezetében, és dicsérik a vének gyűlésében! 33 A folyókat pusztává tette, a forrásokat sivataggá, 34 a gyümölcstermő földet szikessé a rajta lakók gonoszsága miatt. 35 A pusztában bővizű tavat árasztott, a szomjú földön forrásokat. 36 Éhezőket telepített oda, akik várost alapítottak lakóhelyül. 37 Mezőket vetettek be, és szőlőket ültettek, amelyek termést és gyümölcsöt hoztak. 38 Megáldotta őket, és nagyon elszaporodtak, állatokban sem láttak hiányt. 39 De azután megfogyatkoztak, és görnyedeztek az elnyomás, a baj és a gond miatt, 40 amikor gyalázatot zúdított az előkelőkre, és úttalan pusztaságban kellett bolyonganiuk. 41 De a szegényeket oltalmazza a nyomorúságban, nemzetségüket megsaporítja, mint egy nyáját. 42 Látják a becsületesek, és örülnek, az álnokok pedig befogják szájukat. 43 Aki bölcs, jegyezze meg ezeket, és értse meg az Úr kegyelmes tetteit!

Zsolt 108

Dávid zsoltáráneke. 2 Kész a szívem arra, Istenem, hogy énekeljek és zengedezzek lelkesen! 3 Ébredj, lant és hárfá, hadd ébresszem a hajnalt! 4 Magasztallak, Uram, a népek közt, zsoltárt zengek rólad a nemzetek közt. **5 Mert szereteted az égig ér, hűséged a magas fellegekig. 6 Magasztaljanak a mennyben, Istenem, dicsőítsenek az egész földön!** 7 Segítsen jobbod, és hallgass meg minket, hogy megmenekülhessenek kedveltjeid! 8 Isten így szólt szentélyében: Örömmel adom örökségül Sikemet, és kiosztom a Szukkót-völgyet. 9 Enyém Gileád, enyém Manassé, Efraim sisak a fejemen, Júda a kormánypálcám, 10 Móáb pedig a mosdómedencém; Edómra teszem sarumat, Filiszteán diadalmaskodom. 11 Ki visz el az erős városba, ki vezet engem Edómba? 12 Csak te, Istenünk, noha elvetted minket, te, Istenünk, bár nem jársz seregeinkkel! 13 Adj nekünk mégis segítséget az ellenség ellen, mert az emberi segítség mit sem ér! 14 Isten segítségével hatalmas dolgokat viszünk véghez, ellenségeinket ő tapossa el!

Zsolt 109

A karmesternek: Dávid zsoltára. Dicsérlek téged, Istenem, ne maradj néma! 2 Mert bűnösök és alattomosok tátották fel szájukat ellenem, hazug nyelvvvel beszélnek velem. 3 Gyűlölködő szavakkal vettek körül, ok nélkül harcolnak ellenem. 4 Szeretetemre vádaskodással felelnek, de én imádkozom. 5 Rosszal fizetnek nekem a jóért, gyűlölettel a szeretetért. 6 Állíts szembe velem egy bűnös embert, és vádló álljon jobbjára felől! 7 A törvénykezésből bűnösként kerüljön ki, még az imádsága is váljék vétékké! 8 Kevés ideig éljen, tiszttségét más kapja meg!

ÁTOKZSOLTÁR

9 Fiai maradjanak árván, felesége pedig özvegyen! 10 Szüntelenül bolyongjanak és kéregeessenek fiai, a romok között keresgéljenek! 11 Foglalja le mindenét a hitelező, idegenek fosszák meg szerzeményétől! 12 Senki se maradjon hűséges hozzá, senki se könyörüljön árváin! 13 Irtásák ki az utódait, már a következő nemzedék feledje el nevüket! 14 Még ősei bűnére is emlékezzék az Úr, anyjának vétkét se felejtse el! 15 Legyenek ezek mindig az Úr előtt, emléküket pedig irtsa ki a földről! 16 Mivel nem volt gondja arra, hogy másokkal szeretettel bánjon, hanem az elesett és szegény embert, a megtört szívűt halálba kergette. 17 Szerette az átkot: érje is utol! Nem telt kedve az áldásban: maradjon is távol tőle! 18 Magára vette az átkot, mint a ruhát: hatoljon bele, mint a víz, csontjaiba, mint az olaj! 19 Az legyen ruhája, amely befedi, és öve, melyet állandóan visel! 20 Ezzel büntesse meg vádlóimat az Úr, akik rosszat mondanak rólam! 21 De te, Uram, Uram, tégy jót velem nevedért! Jóságos szeretetteddel ments meg engem! 22 Mert én elesett és szegény vagyok, a szívem is sajog bennem. 23 Mint megnyúlt árnyéknak, úgy kell elmennem, elsöpörnek, mint a sáskát. 24 Térdem rogyadozik a koplalás miatt, testem lefogyott, sovány. 25 Gyalázatos lettem az emberek előtt, néznek rám, és fejüket csóválják. 26 Segíts meg, Uram, Istenem! Szabadíts meg kegyelmesen! 27 Hadd tudják meg, hogy ez a te kezed műve, hogy te tetted ezt, Uram! 28 Ha ők átkoznak is, te megáldasz, ha rám támadnak, megszegyenülnek, szolgád pedig örülni fog. 29 Vádlóimat borítsa gyalázat, lepje el őket a szégyen, mint egy köpeny! 30 Hangos szóval magasztalom az Urat, és dicsérem őt a sokaság előtt, 31 mert pártját fogja a szegénynek, megszabadítja a halálos ítélettől.

Zsolt 110

MESSIÁSI ZSOLTÁR – KRISZTUSRÓL SZÓL

Dávid zsoltára. **Így szól az Úr az én uramhoz: Ül a jobb kezem felől, míg ellenségeidet lábad zsámolyává nem teszem! 2 Hatalmad pálcáját kinyújtja az Úr a Sionról: Uralkodj ellenségeid között! 3 Néped önként követ szent öltözetben, ha sereget gyűjtesz. Mint hajnal méhéből jött harmat, olyan a te ifjúságod. 4 Megesküdött az Úr, nem bánja meg: Pap vagy te örökké, Melkisédek módján. 5 Az Úr van jobboldon: királyokat zúz össze haragja napján. 6 Ítéletet tart a népek fölött, mindenfelé holttestek lesznek, összezúzza sok ország fejét. 7 A patakából iszik útközben, azért emeli föl a fejét.**

Zsolt 111

Dicsérjétek az Urat! Hálát adok az Úrnak teljes szívből a becsületes emberek körében és közösségében. 2 Nagyok az Úr tettei, kikutathatják, akiknek csak kedvük telik benne. 3 Munkája fenséges és ékes, igazsága örökre megmarad. 4 Emlékezetessé tette csodáit, kegyelmes és irgalmas az Úr. 5 Eledelt adott az istenfélőknek, örökké emlékeznek szövetségére. 6 Hatalmas tetteit kijelentette népének, nekik adta a pogányok birtokát. 7 Kezének munkái igazak és jogosak, rendelkezései maradandóak, 8 rendíthetetlenek mindörökké, igazán és helyesen vannak megalkotva. 9 Gondoskodott népe megváltásáról, örökre elrendelte

szövegségét, szent és félelmetes az ő neve. **10 A bölcsesség kezdete az Úr félelme. JÓB** A józan eszűek mind eszerint élnek. Az ő dicsérete örökre megmarad.

Zsolt 112

Dicséritek az Urat! Boldog ember az, aki az Urat féli, sok örömet talál parancsolataiban. 2 Utódja hős lesz a földön, a becsületesek nemzedéke áldott lesz. 3 Vagyon és gazdagság lesz házában, igazsága örökre megmarad. 4 Világosság ragyog a sötétben is a becsületesekre attól, aki kegyelmes, irgalmas és igaz. 5 A jó ember könyörületes, és kölcsönt ad, ügyeit törvényesen intézi. 6 Nem is fog meginogni sohasem, örökre emlékezetes lesz az igaz. 7 Nem fél a rossz hírtől, erős a szíve, bízik az Úrban. 8 Rendületlen a szíve, nem fél, végül megvetéssel néz ellenségeire. 9 Bőven adakozik a szegényeknek, igazsága örökre megmarad, hatalma dicsőségesen emelkedik. 10 Látja ezt a bűnös, és bosszankodik, fogát csikorgatja, és emészti magát. A bűnösök kívánsága semmibevész. **1-9 KONTRASZTJA 1.10-EL! KÁR**

Zsolt 113

Dicséritek az URat! ÚRnak szolgálai, dicséritek, dicséritek az ÚR nevét! ²Legyen áldott az ÚR neve most és mindörökké! ³Napkelettől napnyugatig dicséritek az ÚR nevét! ⁴Magasan fölötte van az ÚR minden népnek, dicsősége fölötte van az egeknek. ⁵Ki hasonlítható Istenünkhöz, az ÚRhoz, aki a magasban lakik, ⁶és a mélybe néz, az égre is, a földre is? ⁷Fölemeli a porból a ninestet, és kiemeli a szemébtől a szegényt. ⁸Az előkelők közé ülteti, népe előkelői közé. ⁹Megengedi, hogy a meddő úgy lakják a házban, mint fiaknak boldog édesanyja. Dicséritek az URat!

Zsolt 114

ISTEN MEGSZABADÍTÓ TETTEIRŐL ÉLÉNK TERMÉSZETI KÉPEKKEL

Amikor Izráel kivonult Egyiptomból, Jákób háza népe az idegen nyelvű nép közül, 2 Júda lett az Úr szent népe, Izráel a birodalma. 3 Látta a **tenger, és elfutott, a Jordán pedig meghátrált.** 4 **A hegyek ugrándoztak, mint a kosok,** a halmok, mint a bárányok. 5 Mi lelt téged, tenger, hogy elfutottál, és téged, Jordán, hogy meghátráltál? 6 Hegyek, mit ugrándoztok, mint a kosok, és ti halmok, mint a bárányok? 7 Reszkess, te, föld, az Úrtól, Jákób Istenétől, 8 aki a sziklát bővizű tóvá változtatta, a kovakövet forrássá!

Zsolt 115

AZ IGAZ ISTENNEL SZEMBEN A BÁLVÁNYOK ÉS AZOK KÉSZÍTŐI

Ne nekünk, Uram, ne nekünk, hanem a te nevednek szerezz dicsőséget szeretetedért és hűségédért! 2 Miért mondanák a pogányok: Hol van az ő Istenük? 3 A mi Istenünk a mennyben van, megalkotott mindent, amit akart! 4 A bálványok ezüstartól és aranyból vannak, emberi kéz csinálmányai. 5 Van szájuk, de nem beszélnek, van szemük, de nem látnak. 6 Van fülük, de nem hallanak, van orruk, de nem szagolnak. 7 Van kezük, de nem tapintanak, van lábuk, de nem járnak, nem jön ki hang a torkukon. 8 Hozzájuk hasonlóknak lesznek készítőik és mindazok,

akik bennük bíznak. 9 Izráel, az Úrban bízzál! Segítséged és pajzsod ő. 10 Áron háza, az Úrban bízzál! Segítséged és pajzsod ő. 11 Akik féltetek az Urat, az Úrban bízzatok! Segítségetek és pajzsotok ő. 12 Gondol ránk az Úr, meg fog áldani. Megáldja Izráel házát, megáldja Áron házát. 13 Megáldja azokat, akik félik az Urat, a kicsinyeket a nagyokkal együtt. 14 Szaporítson meg titeket az Úr, titeket és fiaitokat! 15 Áldjon meg titeket az Úr, aki az eget és a földet alkotta! 16 Az egek az Úr egei, de a földet az embereknek adta. 17 Nem a halottak dicsérik az Urat, nem azok, akik a csend honába tértek, 18 hanem mi, mi áldjuk az Urat most és mindörökké. Dicsérjétek az Urat!

Zsolt 116

Szeretem az Urat, mert meghallgatja könyörgésem szavát. 2 Felém fordította fülét, ezért őt hívom segítségül, amíg csak élek. 3 **Körülfontak a halál kötelei, a sírtól való rettegés fogott el engem, nyomorúságban és bánatban van részem.** 4 De az Úr nevét hívom segítségül: Ó, Uram, mentsd meg életemet! 5 Kegyelmes és igazságos az Úr, irgalmas a mi Istenünk. 6 Megőrzi az Úr az együgyűeket, elesett vagyok, de ő megsegít. 7 Légy újból nyugodt, lelkem, mert jól bánt veled az Úr! 8 Megmentettél engem a haláltól, szememet a könnyhullatástól, lábamat az elbukástól, 9 az Úr színe előtt járhatok az élők földjén. 10 Hittem, ha így szólok is:

Igen elesett vagyok! 11 **Kétségbeesésemben mondtam: Minden ember hazug!** 12 Mit fizessek az Úrnak a sok jóért, amit velem tett? 13 A szabadulásért fölemelem a poharat, és az Úr nevét hirdetem. 14 Teljesítem az Úrnak tett fogadalmaimat egész népe jelenlétében. 15 Drágának tekinti az Úr híveinek halálát. 16 Ó, Uram, én a te szolgád vagyok, szolgád vagyok, szolgálóleányod fia: levetted rólam a bilincset. 17 **Hálaáldozatot mutatok be neked, és az Úr nevét hirdetem.** 18 Teljesítem az Úrnak tett fogadalmaimat egész népe jelenlétében, 19 az Úr házában udvaraiban, tebenned, Jeruzsálem! Dicsérjétek az Urat!

Zsolt 117

1 Dicsérjétek az Urat mind, ti, népek, dicsőítsétek mind, ti, nemzetek! 2 Mert nagy az ő szeretete irántunk, az Úr hűsége örökké tart. Dicsérjétek az Urat!

Zsolt 118

Adjatok hálát az Úrnak, mert jó, mert örökké tart szeretete! 2 Mondja hát Izráel, hogy örökké tart szeretete! 3 Mondja hát Áron háza, hogy örökké tart szeretete! 4 Mondják hát, akik félik az Urat, hogy örökké tart szeretete! 5 Nyomorúságomban az Urat hívtam segítségül. Az Úr meghallgatott, tágas térre vitt engem. 6 **Velem van az Úr, nem félek, ember mit árthat nekem?** 7 **Velem van az Úr, segít engem,** és én megvetéssel nézek gyűlölőimre. 8 Jobb az Úrnál keresni oltalmat, mint emberben bízni. 9 Jobb az Úrnál keresni oltalmat, mint előkelő emberekben bízni. 10 Sok nép vett körül engem, de az Úr nevében szembeszállok velük! 11 Körülvettek, be is kerítették, de az Úr nevében szembeszállok velük! 12 Körülvettek, mint a méhek, de elhamvadnak, mint az égő bozót. Az Úr nevében szembeszállok velük! 13 Durván eltaszítottak, hogy elessem, de az Úr megsegített engem. 14 Erőm és énekem az Úr, megszabadított engem. 15 Ujjongás és győzelem hangja zeng az igazak sátraiban: az Úr jobbjá hatalmasan munkálkodik! 16 Fölemelte jobbját az Úr, az Úr jobbjá hatalmasan munkálkodik!

17 Nem halok meg, hanem élek, és hirdetem az Úr tetteit!
Non moriar sed vivo et narrabo opera domini! 18 Keményen megfeddett engem az Úr, de

nem adott át a halálnak. 19 Nyissátok ki előttem az igazság kapuit! Bemegyek, és hálát adok az Úrnak! 20 Ez az Úr kapuja: igazak mehetnek be rajta. 21 Hálát adok neked, hogy meghallgattál, és megszabadítottál. **22 Az a kő, amelyet az építők megvetettek, az lett a sarokkő. 23 Az Úrtól lett ez, csodálatos a mi szemünkben. 24 Ez az a nap, amelyet az Úr elrendelt, vigadozzunk és örüljünk ezen!** 25 Ó, Uram, segíts meg! Ó, Uram, adj szerencsét! 26 Áldott, aki az Úr nevében jön! Megáldunk titeket az Úr házából. 27 Az Úr az Isten, ő adott nekünk világosságot. Kötelekkel kössétek az ünnepi áldozatot az oltár szarvaihoz! 28 Istenem vagy, hálát adok neked, Istenem, magasztallak téged! 29 Adjatok hálát az Úrnak, mert jó, mert örökké tart szeretete!

Zsolt 119

1 Boldogok, akiknek az útja tökéletes, akik az Úr törvénye szerint élnek.
2 Boldogok, akik megfogadják intelmeit, teljes szívvel keresik őt
3 nem követtek el álnokságot, hanem az ő útjain jártak.
4 Te megparancsoltad, hogy utasításaidat pontosan megtartsák.
5 Bárcsak állhatatosan járhatnék utadon, megtartva rendelkezéseidet!
6 Akkor nem vallanék szégyent, ha figyelnék minden parancsolatodra.
7 Tiszta szívből adok hálát neked, tanulva igazságos döntéseidet. 8 Megtartom rendelkezéseidet, ne hagyj el engem soha!
9 Hogyan tarthatja tisztán életútját az ifjú? Úgy, hogy megtartja igédet.
10 Teljes szívből kereslek téged, ne engedj, hogy eltérjek parancsolataidtól!
11 Szívembe zártam beszédedet, hogy ne vétkezzem ellened.
12 Áldott vagy te, Uram! Taníts meg rendelkezéseidre!
13 Ajkam fölsorolja szád minden döntését.
14 Minden gazdagságnál nagyobb öröm, ha intelmeid szerint élhetek.
15 Utasításaidon elmélkedem, és figyelek ösvényeidre.
16 Gyönyörködöm rendelkezéseidben, igédre nem feledkezem meg.
17 Bánj jól szolgáladdal, hogy élhessek, és én megtartom igédet.
18 Nyisd föl szememet, hogy megláthassam, milyen csodálatos a te törvényed.
19 Jövevény vagyok a földön, ne rejtse el előlem parancsolataidat!
20 Őrlődik lelkem, mert vágyódik döntéseid után mindenkor.
21 Megdorgálsz az átkozott kevélyeket, akik eltérnek parancsolataidtól.
22 Fordítsd el rólam a gyalázatot és a megvetést, hiszen megfogadtam intelmeidet.
23 Ha a fejedelmek összeülnek, és rólam tárgyalnak, szolgál akkor is rendelkezéseidről elmélkedik.
24 Csak a te intelmeidben gyönyörködöm, azok az én tanácsadóim.
25 Életem a porhoz tapad: eleveníts meg igéddel!
26 Ha dolgaimat elbeszélem, te meghallgatsz. Taníts meg rendelkezéseidre!
27 Értse meg velem utasításaid célját, hogy elmélkedjem csodáidon!
28 Nem tudok aludni a bánat miatt, erősíts meg engem igéddel!
29 Tarts engem távol a hazugok útjától, és ajándékozz meg kegyelmesen törvényeddel!
30 Az igaz utat választottam, döntéseidet magam előtt tartom.
31 Ragaszkodom intelmeidhez, Uram, ne engedj megszegényülnöm!
32 Parancsolataid útján járok, mert bizakodó szívet adsz nekem.
33 Taníts, Uram, rendelkezéseid céljára, hogy megfogadjam azokat mindvégig!
34 Tégy értelmessé, hogy megfogadjam törvényedet, és megtartsam teljes szívvel.
35 Vezess parancsolataid útján, mert abban gyönyörködöm.
36 Add, hogy szívem intelmeidre hajoljon, ne a haszonlesésre!

- 37 Fordítsd el tekintetemet, hogy ne nézzek hiábavalóságra, a te utadon éltesz engem!
38 Teljesítsd be szolgálodon ígéretedet, amelyet az istenfélőknek adtál!
39 Fordítsd el tőlem a gyalázatot, amelytől borzadok, mert jók a te döntéseid!
40 **Eleveníts meg igazságoddal, mert vágyódom utasításaidra.**
41 Teljesedjék be rajtam kegyelmed, Uram, és megígért szabadításod,
42 hogy választ tudjak adni gyalázóimnak, hiszen ígédben bízom.
43 **Ne vedd ki számból teljesen az igazság beszédét, mert a te döntésedre várok.**
44 Meg akarom tartani törvényedet állandóan, mindörökké.
45 **Tágas téren járok, ha a te utasításodat keresem.**
46 Királyoknak is elmondom intelmeidet, és nem vallok szégyent.
47 **Gyönyörködöm parancsolataidban, mert szeretem őket.**
48 Elfogadom parancsolataidat, mert szeretem őket, és elmélkedem rendelkezéseiden.
49 Emlékezz szolgáltnak tett ígéretedre, amelyhez nekem reménységet adtál.
50 Ez a vigasztalásom nyomorúságomban, mert beszéded megelevenít engem.
51 **Bármennyire csúfolnak is a kevélyek, mégsem hajlok el törvényedtől.**
52 Ha ősrégi döntéseidre gondolok, megvigasztalódom, Uram!
53 *Elragad az indulat a bűnösök miatt, akik elhagyták törvényedet.*
54 Rendelkezéseid olyanok nekem, mint az énekek, azon a helyen, ahol jövevény vagyok.
55 Uram, éjjel is gondolok nevedre, megtartom törvényedet.
56 Ez jutott nekem, mert megfogadtam utasításaidat.
57 Uram, én örökségem! Ígérem, hogy megtartom ígéidet.
58 Teljes szívből esedezem előtted: légy kegyelmes hozzám ígéreted szerint!
59 Utaimat megfontolom, lépteimet intelmeidhez igazítom.
60 Sietek, nem tétovázom, megtartom parancsolataidat.
61 **Ha bűnösök kötelei fonnak is körül, nem feledkezem meg törvényedről.**
62 Éjfélkor fölkelek, hogy hálát adjak neked igazságos döntéseidért.
63 Barátja vagyok mindazoknak, akik istenfélők, és megtartják utasításaidat.
64 Uram, kegyelmed betölti a földet. Taníts engem rendelkezéseidre!
65 Jót tettél szolgálóddal ígéreted szerint, Uram!
66 Taníts engem helyes értelemre és ismeretre, mert hittel fogadtam parancsolataidat.
67 Mielőtt nyomorúság ért, tévelyegtem, de most megtartom beszédedet.
68 Jó vagy te, és jót teszel, taníts engem rendelkezéseidre!
69 Hazugságot koholtak ellenem a kevélyek, de én megfogadom utasításaidat tiszta szívből.
70 Kövér a szívük, érzéketlen, én pedig törvényedben gyönyörködöm.
71 **Jó nekem, hogy nyomorúság ért, hogy megtanuljam rendelkezéseidet.**
72 Jobb nekem a te törvényed, mint ezernyi arany és ezüst.
73 Kezed alkotott és megerősített, tégy értelmessé, hogy megtanuljam parancsolataidat!
74 Látnak engem, és örülnek az istenfélők, mert ígédben reménykedem.
75 Tudom, Uram, hogy igazak döntéseid, igazad volt, hogy megaláztál.
76 Vigasztaljon meg engem szereteted, ahogyan megígérted szolgáltnak.
77 Teljesedjék be rajtam irgalmad, hogy éljek, mert törvényedben gyönyörködöm.
78 Szégyenüljenek meg a kevélyek, mert galádul bántak velem, én pedig utasításaidon elmélkedem.
79 Forduljanak hozzám az istenfélők, akik ismerik intelmeidet.
80 Bár lenne szívem tökéletes rendelkezéseid szerint, hogy ne valljak szégyent!
81 Szabadításod után **sóvárog** lelkem, ígédben reménykedem.
82 **Sóvárogyva** tekintek ígéretedre: Mikor vigasztalsz meg engem?
83 **Bár olyan vagyok, mint a füstre tett tömlő, nem feledkezem meg rendelkezéseidről.**
84 Hány napja van még szolgáltnak? Mikor tartasz ítéletet üldözőimen?
85 *Vermeiket ástak nekem a kevélyek, akik nem törvényed szerint élnek.*

- 86 Minden parancsolatod igaz. Galádul üldöznek, segíts meg!
87 Csaknem kiirtottak a földről, mert nem hanyagoltam el utasításaidat.
88 Tartsd meg életemet kegyelmesen, én pedig megtartom intelmeidet.
89 Uram, igéd örökké megmarad, szilárdan, akár az ég.
90 Nemzedékről nemzedékre megmarad igazságod. Megszilárdítottad a földet, ezért áll rendíthetetlenül.
91 Döntéseid szerint áll ma is, mert téged szolgál a mindenség.
92 Ha nem törvényed gyönyörködtetne, elpusztulnék nyomorúságomban.
93 Sohasem felejttem el utasításaidat, mert azokkal éltetsz engem.
94 **Tied vagyok! Szabadíts meg, hiszen utasításaidat kutatom.**
95 Arra várnak a bűnösök, hogy elpusztíthassanak, de én intelmeidre figyelek.
96 **Látom, hogy vége lesz mindennek, ami megvan, de a te parancsolatod végtelen.**
97 Mennyire szeretem törvényedet! Egész nap azon elmélkedem.
98 Bölcsébbé tesz ellenségeimnél parancsolatod, és enyém marad az örökké.
99 Minden tanítómnál okosabb lettem, mert intelmeiden elmélkedem.
100 Értelmesebb vagyok a véneknél, mert megfogadtam utasításaidat.
101 Nem lépek lábammal semmilyen rossz útra, hogy megtarthassam ígédet.
102 Döntéseidtől nem tértem el, mert te tanítottál azokra.
103 **Milyen édesek ínyemnek ígéreteid! Édesebbek, mint számnak a méz.**
104 **Utasításaid értelmessé tettek, ezért gyűlölök minden hamis ösvényt.**
105 Lábam előtt mécses a te igéd, ösvényem világossága.
106 Esküszöm és fogadom, hogy megtartom igazságos döntéseidet.
107 Nagy nyomorúságba jutottam, tartsd meg életemet ígéreted szerint, Uram!
108 Önként vállalt fogadalmaimat fogadd kegyesen, Uram, és taníts engem döntéseidre!
109 Életem folyton veszélyben van, törvényedről mégsem feledkezem meg.
110 Csapdát készítettek nekem a bűnösök, utasításaidtól mégsem tértem el.
111 Intelmeidet kaptam örökségül örökre, azok örvendeztetik szívemet.
112 Szívből törekszem rendelkezéseid teljesítésére, ennek örök jutalma van.
113 **Gyűlölöm a kétszínűséget, de szeretem törvényedet.**
114 Rejtekhelyem és pajzsom vagy, igédben reménykedem.
115 Távozzatok tőlem, ti, gonosztevők! Én megfogadom, Istenem, parancsolataidat.
116 Támogass engem ígéreted szerint, hogy éljek, és ne szégyenítsd meg reménységemet!
117 Erősíts engem, hogy megszabaduljak, és mindig törődni fogok rendelkezéseiddel.
118 Elveted mindazokat, akik eltérnek rendelkezéseidtől, mert ármánykodásuk galád.
119 *Salaknak tartod a föld minden bűnösét, ezért szeretem intelmeidet.*
120 Megborzadt a testem, mert rettegek tőled, félek ítéleteidtől.
121 Azt tettem, ami törvényes és igaz, ne szolgáltass ki azoknak, akik sanyargatnak engem!
122 Vállalj kezességet szolgálóért, hogy a kevélyek ne hatalmaskodjanak rajtam!
123 Szemem epedve várja segítségedet és megígért igazságodat.
124 Bánj kegyelmesen szolgálóddal, taníts engem rendelkezéseidre!
125 Szolgád vagyok, adj értelmet, hogy megismerjem intelmeidet!
126 Itt az ideje, hogy cselekedj, Uram, mert megszegették törvényedet!
127 **Én pedig szeretem parancsolataidat, jobban az aranynál, a színaranynál is.**
128 Ezért mindenben helyeslem utasításaidat, és gyűlölök minden hamis ösvényt.
129 Csodálatosak intelmeid, azért megfogadja azokat lelkem.

130 Igéd kijelentése világosságot gyújt, értelmessé teszi az együgyűeket.

- 131 Kinyitom számat, és csak sóhajtozom, úgy vágyódom parancsolataid után.

- 132 Fordulj felém, és könyörülj rajtam, ahogyan szoktál azokon, akik szeretik nevedet.
133 **Szilárdítsd meg lépteimet ígéreteddel, hogy ne uralkodjék rajtam semmiféle gazság.**
134 Szabadíts meg a hatalmaskodó emberektől, hogy megtarthassam utasításaidat.
135 Ragyogó arccal nézz szolgáladra, és taníts engem rendelkezéseidre!
136 **Könny patakzik szememből azok miatt, akik nem tartják meg törvényedet.**
137 Igaz vagy, Uram, és helyesek döntéseid.
138 Elrendelt intelmeid igazak, és igen megbízhatók.
139 Belső indulat sorvaszt engem, mert ellenfeleim megfélemeztek igédről.
140 **Nagyon tiszta a te beszéded, szolgál szereti azt.**
141 Bár kicsiny és megvetett vagyok, utasításaidat mégsem felejttem el.
142 Igazságod örökké igaz, és törvényed maradandó.
143 Ínség és nyomorúság ért engem, parancsolataid mégis gyönyörködtetnek.
144 Intelmeid örökké igazak, tégy értelmessé, hogy éljek!
145 Teljes szívből kiáltok hozzád: Hallgass meg, Uram! És én megfogadom rendelkezéseidet.
146 Hozzád kiáltok: Szabadíts meg! És én megtartom intelmeidet.
147 Ébren vagyok virradatkor, és fohászokod, igédben reménykedem.
148 Ébren van szemem az éjszakai őrváltáskor is, és elmélkedem ígéreteiden.
149 Hallgass meg szavamam kegyelmesen! Uram, döntéseiddel éltessem engem!
150 Közel vannak hozzám, akik galádul üldöznek, törvényedtől viszont eltávolodtak.
151 De te is közel vagy, Uram, és minden parancsolatod maradandó.
152 Régóta ismerem intelmeidet, örök időkre megszabtad azokat.
153 Lásd meg nyomorúságomat, és szabadíts meg, mert nem felejtettem el törvényedet.
154 **Pereld peremet, és válts meg, ígéreted szerint tartsd meg életemet!**
155 Távol van a bűnösöktől a segítség, mert nem törődnek rendelkezéseiddel.
156 Nagy a te irgalmad, Uram, döntéseiddel éltessem engem!
157 Sokan vannak üldözőim és ellenségeim, intelmeidtől mégsem fordultam el.
158 *Láttam a hűtlenekeket, és megundorodtam, mert nem tartották meg beszédedet.*
159 Lásd, mennyire szeretem utasításaidat! Uram, tartsd meg életemet kegyelmesen!
160 Igéd tartalma maradandó, és minden igaz döntésed örökre szól.
161 Fejedelmek üldöznek ok nélkül, de szívemet csak igéd rettentheti meg.
162 **Úgy örülök beszédednek, mint aki nagy zsákmányra talál.**
163 A hazugságot gyűlölöm, utálok, törvényedet azonban szeretem.
164 Naponta hétszer dicsérlek téged igazságos döntéseidért.
165 Nagy békességük van azoknak, akik szeretik törvényedet; nem botlanak meg azok.
166 Segítségedben reménykedem, Uram, és teljesítem parancsolataidat.
167 Megtartja lelkem intelmeidet, mert nagyon szeretem azokat.
168 Megtartom utasításaidat és intelmeidet, hiszen minden utamat ismered.
169 Uram, hadd szálljon hozzád esedezésem, tégy értelmessé igéddel!
170 Jusson színed elé könyörgésem, ígéreted szerint ments meg engem!
171 Áradjon ajkamról a dicséret, mert megtanítasz rendelkezéseidre.
172 **Válaszoljon beszédedre nyelvem, mert minden parancsolatod igaz.**
173 Kezed legyen segítségemre, mert utasításaidat választottam.
174 Szabadításodra vágyom, Uram, törvényedben gyönyörködöm.
175 Tartsd meg életemet, hogy dicsérhesselek, és döntéseiddel segíts engem!
176 **Bolyongok, mint az eltévedt juh. Keresd meg szolgálodat, hiszen nem feledkeztem meg parancsolataidról.**

Zsolt 120

1 Zarándokének. Nyomorúságomban az Úrhoz kiáltok, és ő meghallgat engem.

2 **Uram, ments meg engem a hazug ajkaktól és a csalárd nyelvtől!**

3 **Mit érdemelsz, mit fogsz majd kapni, te csalárd nyelv?**

4 *A hős hegyes nyilait rekettye parazsával!*

5 Jaj nekem, mert Mesekben kell tartózkodnom, Kédár sátrai közt kell laknom!

6 Régóta lakom már együtt a békesség gyűlölőivel.

7 Én békét akarok, de amint megszólalok, ők mindjárt harcra készek.

Zsolt 121

GYÖNYÖRŰ ÁLDÁS AZ EMBEREKNEK!

1 Zarándokének. Tekintetem a hegyekre emelem: Honnan jön segítségem?

2 Segítségem az Úrtól jön, aki az eget és a földet alkotta.

3 Nem engedi, hogy lábad megtántorodjék, nem szunnyad az, aki védelmez téged.

4 Bizony nem szunnyad, nem alszik az, aki védelmezi Izráelt!

5 Az Úr védelmez téged, az Úr a te oltalmad jobb kezed felől.

6 Nem árt neked nappal a nap, sem éjjel a hold.

KG 6Nappal a nap meg nem szúr téged, sem éjjel a hold. (2Móz 13,21.22;14,19.20.24)

CYMBELINE 4,2, 258-648

Fear no more the heat o' the sun,

Nor the furious winter's rages;

Thou thy worldly task hast done,

Home art gone, and ta'en thy wages:

Golden lads and girls all must,

As chimney-sweepers, come to dust.

7 Az Úr megőrzi téged minden bajtól, megőrzi életedet.

8 Megőrzi az Úr jártodban-keltedben, most és mindenkor.

Zsolt 122

Zarándokének. Dávidé. Örülök, ha ezt mondják nekem: Az Úr házába megyünk! 2 Lábunk megáll kapuidban, Jeruzsálem. 3 **Jeruzsálem, te szépen épített város, részeid jól illenek egymáshoz!** 4 Oda járnak a törzsek, az Úr törzsei. Izráelnek szóló rendelkezés az, hogy ott magasztalják az Úr nevét. 5 Mert ott állnak a bírói székek, Dávid házának székei. 6 Kívánjatok békét Jeruzsálemnek! Legyenek boldogok, akik téged szeretnek! 7 **Legyen békesség falaidon belül, legyen boldogság palotáidban!** 8 Testvéreimért és barátaimért mondom: Békesség neked! 9 Istenünknek, az Úrnak a házáért is jót kívánok neked!

Zsolt 123

„TORKIG VAGYOK” – KI SZABAD MONDANI!

1 Zarándokének. Hozzád emelem tekintetemet, aki a mennyben laksz! 2 Ahogy a szolgák uruk kezére néznek, vagy a szolgálóleány úrnője kezére, úgy nézünk mi Istenünkre, az Úrra, míg meg nem könyörül rajtunk. 3 Könyörülj, Uram, könyörülj rajtunk, mert **torkig vagyunk** a gyalázzal! 4 **Torkig vagyunk** már az elbizakodottak gúnyolódásával, a gőgösök gyalázkodásával.

KG 1908	URK	UF 1990 / RÚF	SZIT	KNV	IMIT	LUTH	KNV
Mert igen elteltünk gyalázattal . 4 Lelkünk igen eltelt a gazdagok csúfolkodásával,	mert nagyon elteltünk gyalázattal! 4 Nagyon eltelt a lelkünk az elbizakodottak csúfolódásával	torkig vagyunk a gyalázattal! 4 Torkig vagyunk már az	Eléggé megízleltük már a gyalázatot. 4 Túlságosan megízlelt a lelkünk a dúslakodóknak gúnyolódását	túlon túl jóllaktunk a megvetéssel! 4 Túlon túl jóllaktunk a lelkünk a	bőven jóllaktunk a csúfolással; 4 bőven is jóllaktunk lelkünk, gúnyjával a	Denn wir find feer vol veracht ung. 4 Seer vol ift vnfer feele /	for we are exceedingly filled with contempt. 4 Our soul is exceedingly filled wi

Zsolt 124

Zarándokének. Dávidé. **Ha nem lett volna** velünk az Úr – vallja meg ezt Izráel! –, 2 **ha nem lett volna velünk** az Úr, amikor ránk támadtak az emberek, 3 akkor elevenen nyeltek volna el bennünket, úgy fellángolt haragjuk ellenünk. 4 Akkor **elsodortak volna** a vizek, átcsapott volna rajtunk az áradat. 5 **Átcsaptak volna** rajtunk a tajtékzó vizek. 6 Áldott az Úr, aki nem adott oda minket martalékul fogaiknak!

7 Lelkünk megmenekült, mint a madár a madarász töréből. A tör összetört, és mi megmenekültünk. **Apu- Vox Clamantis**

8 A mi segítségünk az Úr nevében van, aki az eget és a földet alkotta. **KG A mi segítségünk az Úr nevében van, a ki teremtette az eget és földet. (Zsolt 121,2) Cseri K?**

Zsolt 125

Zarándokének. **Akik az Úrban bíznak, olyanok, mint a Sion hegye, amely nem inog, hanem örökre megáll.** 2 Jeruzsálemet hegyek fogják körül, népét pedig az Úr karolja át most és **mindörökké.** 3 Mert nem maradhat a bűnösök uralma az igazak örökségén, nehogy az igazak is álnokságra vetemedjenek. 4 Tégy jót, Uram, a jókkal, az igaz szívűekkel! 5 A *görbe útra térőket pedig juttassa az Úr a gonosztevők sorsára!* Békesség legyen Izráelben!

Zsolt 126

Zarándokének. Mikor jóra fordította Sion sorsát az Úr, olyanok voltunk, mint az álmodók. 2 Akkor **megtelt a szánk nevetéssel, és örömkialtás volt nyelvünkön.** Ezt mondták akkor a népek: **Hatalmas dolgot tett ezekkel az Úr!** 3 **Hatalmas dolgot tett velünk az Úr, ezért örvendezünk.** 4 Fordítsd jóra sorsunkat, Uram, a délvidéki kiszáradt patakmedrekhez hasonlóan! 5 **Akik könnyezve vetettek, ujjongva fognak majd aratni.** 6 **Aki sírva indul, mikor vetőmagját viszi, ujjongva érkezik, mikor kéréit hozza.**

Zsolt 127

Zarándokének. Salamoné.

Ha az Úr nem építi a házat, hiába fáradoznak az építők. Ha az Úr nem őrzi a várost, hiába óvják azt az örök. 2 Hiába keltek korán, és feküsztek későn: fáradsággal szerzett kenyeret esztek. De akit az Úr szeret, annak álmában is ad eleget.

3 Bizony, az Úr ajándéka a gyermek, az anyaméh gyümölcse jutalom. 4 Mint a hős kezében a nyilak, olyanok a serdülő ifjak. 5 Boldog az az ember, aki ilyenekkel tölti meg a tegzét: nem szégyenül meg, ha ellenségeivel van szóváltása a kapuban.

Zsolt 128

Zarándokének. **Boldog mindenki, aki az Urat féli, és az ő útjain jár. 2 Kezed munkája után élsz, boldog vagy, és jól megy sorod. 3 Feleséged olyan házad belsejében, mint a termő szőlőtő; gyermekeid olyanok asztalod körül, mint az olajfacsemeték. 4 Ilyen áldásban részesül az az ember, aki féli az Urat. 5 Áldjon meg téged a Sionról az Úr, hogy láthasd Jeruzsálem jólétét egész életeden át, 6 és megláthasd unokáidat is! Békesség legyen Izráelben!**

Zsolt 129

Zarándokének. Sokat gyötörtek ifjúságom óta – vallja meg ezt Izráel! –, 2 sokat gyötörtek ifjúságom óta, mégsem bírtak velem. 3 Hátamon szántók szántottak, hosszú barázdákat hasítottak. 4 *De igazságos az Úr: elvágta a bűnösök kötelét.* 5 Megszégyenülnek, meghátrálnak majd Sion gyűlölői mind. 6 Olyanok lesznek, mint háztetőn a fű, amely elszárad, mielőtt kitépnék. 7 Nem szedi marokra az arató, sem ölébe a kéveköto. 8 Nem mondják az arra járók: Legyen rajtatok az Úr áldása, áldunk benneteket az Úr nevében!

Zsolt 130

Zarándokének. **A mélységből kiáltok hozzád, Uram! 2 Uram, halld meg szavam, füled legyen figyelmes könyörgő szavamra! 3 Ha a bűnöket számontartod, Uram, Uram, ki marad meg akkor? 4 De nálad van a bocsánat, ezért félnek téged. 5 Várom az Urat, várja a lelkem, és bízom ígéretében. 6 Lelkem várja az Urat, jobban, mint az örök a reggelt, mint az örök a reggelt. 7 Bízál, Izráel, az Úrban, mert az Úrnál van a kegyelem, és gazdag ő, meg tud váltani. 8 Meg is váltja Izráelt minden bűnéből.**

Zsolt 131

Zarándokének. Dávidé. **Uram, nem fuvalkodik fel a szívem, nem kevély a tekintetem. Nem törekszem arra, ami túl nagy és elérhetetlen nekem. 2 **Inkább csitítottam, csendesítettem lelkemet, mint anya a gyermekét. Mint a gyermek, olyan most a lelkem. (MIKL)** 3 Bízál, Izráel, az Úrban most és mindörökké!**

Zsolt 132

Zarándokének. Emlékezz, Uram, Dávidra, minden viszontagságára! 2 Mert esküt tett az Úrnak, fogadalmat Jákób erős Istenének: 3 Nem megyek be addig házamba, nem fekszem le fekvőhelyemre, 4 szememet nem hagyom aludni, szempilláimat nyugodni, 5 míg nem találok helyet az Úrnak, lakóhelyet Jákób erős Istenének! 6 Hallottuk, hogy a láda Efrátában van, és rátaláltunk Jaar mezőin. 7 Menjünk el lakóhelyére, boruljunk le lába zsámolyánál! 8 Indulj el, Uram, nyugalmad helyére, te és hatalmad ládája! 9 **Papjaidat vedd körül igazságoddal, híveid pedig hadd ujjongjanak! 10 A te szolgáért, Dávidért ne fordulj el felkent királyodtól!** 11 Megesküdött az Úr Dávidnak igazán, nem másítja azt meg: Véredből való utódot ültetek trónodra. 12 Ha fiaid megtartják szövetségemet és intelmeimet, amelyekre tanítottam őket, akkor még az ő fiaik is trónodon ülnek mindvégig. 13 Mert a Siont választotta ki az Úr, azt kívánta lakóhelyéül: 14 Ez lesz lakóhelyem örökre, itt fogok lakni, mert így kívánom! 15 Gazdagon megáldom eledelét, szegényeit jól tartom kenyérrel, 16 papjait körülveszem szabadításommal, hívei vígan ujjonganak. 17 Ott növelem meg Dávid hatalmát, gondom lesz felkentem mécsesére. 18 Ellenségeire szégyent borítok, őrajta azonban ragyogni fog koronája.

Zsolt 133

Zarándokének. Dávidé. **Ó, mily szép és mily gyönyörűsleges, ha a testvérek egyetértésben élnek! 2 Olyan ez, mint mikor a drága olaj a fejről lecsordul a szakállra, Áron szakállára, amely leér köntöse gallérjára. 3 Olyan, mint a Hermón harmatja,** amely leszáll a Sion hegyére. Csak oda küld az Úr áldást és életet mindenkor.

Zsolt 134

1 Zarándokének. Áldjátok az Urat mindnyájan ti, akik az Úr szolgálói vagytok, akik az Úr házában álltok éjjelente! 2 Emeljétek föl kezeteket a szentély felé, és áldjátok az Urat! 3 **Áldjon meg téged a Sionról az Úr, aki az eget és a földet alkotta!**

Zsolt 135

Dicsérjétek az Urat! Dicsérjétek az Úr nevét, dicsérjétek az Urat, akik szolgálói vagytok, 2 akik ott álltok az Úr házában, Istenünk házának udvaraiban! 3 Dicsérjétek az Urat, mert jó az Úr, zengjétek nevét, mert az gyönyörűsleges! 4 Mert magának választotta Jákóbot az Úr, tulajdonává tette Izráelt. 5 Tudom én, hogy milyen nagy az Úr, nagyobb a mi Urunk minden istennél. 6 Amit csak akar az Úr, megteszi az égen és a földön és a mélységes tengerekben. 7 Felhőket hoz fel a föld széléről, villámokat szór, ha esik az eső, szelet bocsát ki kamráiból. 8 Lesújtott Egyiptom elsőszülötteire, emberre, állatra egyaránt. 9 Jeleket és csodákat vitt véghez Egyiptomban a fáraón és összes szolgáján. 10 Sok népet vert meg, hatalmas királyokat ölt meg: 11 Szíhón emóri királyt, Ógot, Básán királyát és Kánaán összes királyát. 12 Országukat örökségül adta, örökségül népének, Izraelnek. 13 Uram, neved örökkévaló, Uram, téged fognak emlegetni nemzedékről nemzedékre. 14 Mert igazságot szolgáltat népének az Úr, és megkönyörül szolgálóján. 15 **A pogányok bálványai ezüstből és aranyból vannak, emberi kéz csinálmányai. 16 Van szájuk, de nem beszélnek, van szemük, de nem látnak, 17 van fülük, de nem hallanak, lehetet sincs szájukban.** 18 Hozzájuk hasonlók lesznek készítőik és mindazok, akik bennük bíznak. 19 Izrael háza, áldjad az Urat! Áron háza, áldjad az Urat! 20 Lévi háza, áldjad az Urat! Akik csak féltetek az Urat, áldjátok az Urat! 21 Áldott az Úr a Sionon, aki Jeruzsálemben lakik. Dicsérjétek az Urat!

Zsolt 136

A teremtő Isten és a Szabadító Isten dicsérete.

Ritmus: 24 versen át végig: örökké tart a szeretete (36 SZOR)

Adjatok hálát az Úrnak, mert jó, mert örökké tart szeretete! 2 Adjatok hálát az istenek Istenének, mert örökké tart szeretete! 3 Adjatok hálát az urak Urának, mert örökké tart szeretete! 4 Nagy csodákat művel egymaga, mert örökké tart szeretete. 5 Bölcsen alkotta meg az eget, mert örökké tart szeretete. 6 A földet a víz fölé terítette, mert örökké tart szeretete. 7 Megalkotta a nagy égitesteket, mert örökké tart szeretete, 8 a napot, hogy uralkodjék nappal, mert örökké tart szeretete, 9 a holdat és a csillagokat, hogy uralkodjanak éjjel, mert örökké tart szeretete. 10 Lesújtott Egyiptom elsőszülötteire, mert örökké tart szeretete. 11 Kihozta onnan Izráelt, mert örökké tart szeretete, 12 erős kézzel és kinyújtott karral, mert örökké tart szeretete. 13 Kettéhasította a Vörös-tengert, mert örökké tart szeretete, 14 átvezette rajta Izráelt, mert örökké tart szeretete. 15 De a fáraót és seregét a Vörös-tengerbe szorította, mert örökké tart szeretete. 16 Vezette népét a pusztában, mert örökké tart szeretete. 17 Nagy királyokat vert meg, mert örökké tart szeretete, 18 dicső királyokat ölt meg, mert örökké tart szeretete: 19 Szíhón emóri királyt, mert örökké tart szeretete, 20 és Ógot, Básán királyát, mert örökké tart szeretete. 21 Odaadta országukat örökségül, mert örökké tart szeretete, 22 örökségül szolgájának, Izraelnek, mert örökké tart szeretete. 23 Gondolt ránk megaláztatásunkban, mert örökké tart szeretete. 24 Megszabadított ellenségeinktől, mert örökké tart szeretete. 25 Ő ad eledelt minden élőlénynek, mert örökké tart szeretete. 26 Adjatok hálát a menny Istenének, mert örökké tart szeretete!

Zsolt 137

Amikor Babilon folyói mellett laktunk, sírtunk, ha a Sionra gondoltunk. 2 A fűzfákra akasztottuk ott hárfáinkat. 3 Mert akik elhurcoltak minket, énekszót követeltek tőlünk, és akik sanyargattak, örömeinket: Énekeljete nekünk a Sion-énekekből! 4 Hogyan énekelhetnénk éneket az Úrról idegen földön? 5 Ha megfedkezem rólad, Jeruzsálem, bénuljon meg a jobb kezem! 6 Nyelvem ragadjon az ínyemhez, ha nem emlékezem rád, ha nem Jeruzsálemet tartom legfőbb öröömömnek! 7 Emlékezz, Uram, az edómiakra, akik ezt mondták Jeruzsálem napján: Romboljátok le, romboljátok le, egészen az alapjáig! 8 Babilon pusztulásra méltó népe! Boldog lesz, aki megfizet neked azért, amit velünk elkövettél. 9 *Boldog lesz, aki megragadja és a sziklához csapja csecsemőidet!* **Átokzsoltár**

Zsolt 138

1 Dávidé. Magasztallak, Uram, teljes szívemből, istenekkel szemben is csak rólad énekelek! 2 Leborulok szent templomodban, és magasztalom nevedet hűséges szeretetedért, mert mindennél magasztosabbá tetted nevedet és beszédedet. 3 Amikor kiáltottam, meghallgattál engem, bátorítottál, lelkembe erőt öntöttél. 4 Téged magasztal, Uram, a föld minden királya, amikor meghallják szád mondásait. 5 Énekelni fognak az Úr útjairól, mert nagy az Úr dicsősége. 6 Bár fenséges az Úr, meglátja a megaláztatottat, és messziről megismeri a fennhéjázót. 7 Ha szorult helyzetben vagyok is, megtartod életemet. Haragos ellenségeim ellen kinyújtod kezedet, jobbod megsegít engem. 8 Az Úr javamra dönti el ügyemet. Uram, **örökké tart szereteted, ne hagyd cserben most sem kezéd alkotásait!**

A hívő élet nem könnyű; állandó támadásnak van kitéve a hívő, ebben a konfliktusban fordul Istenhez az ember.

Zsolt 139

A karmesternek: Dávid zsoltára. **Uram, te megvizsgálsz és ismersz engem. 2 Tudod, ha leülök vagy ha felállok, messziről is észreveszed szándékomat. 3 Szemmel tartod járásomat és pihenésemet, gondod van minden utamra. 4 Még nyelvemen sincs a szó, te már pontosan tudod, Uram. 5 Minden oldalról körülfogtál, kezedet rajtam tartod. 6 Csodálatos nekem ez a tudás, igen magas, nem tudom felfogni. 7 Hova menjek lelked elől? Orcád elől hova fussak? 8 Ha a mennybe szállnék, ott vagy, ha a holtak hazájában feküdnék le, te ott is jelen vagy. 9 Ha a hajnal szárnyaira kelnék, és a tenger túlsó végén laknék, 10 kezéd ott is elérne, jobbod megragadna engem. 11 Ha azt gondolnám, hogy elnyel a sötétség, és éjszakává lesz körülöttem a világosság: 12 a sötétség nem lenne elég sötét neked, az éjszaka világos lenne, mint a nappal, a sötétség pedig olyan, mint a világosság.**

A 6X24 ÓRÁS TEREMTÉS HITÉNEK CÁFOLATA:

13 Te alkottad veséimet, te formáltál anyám méhében.

FONTOS:

KÜLÖNBSEGET KELL TENNÜNK HITVALLÁSOS ÁLLÍTÁS ÉS TUDOMÁNYOS ÁLLÍTÁS KÖZÖTT

A HITVALLÁSOS ÁLLÍTÁS SOKSZOR KÖLTŐI NYELVEN (METAFORA, ELBESZÉLT TÖRTÉNET =NARRÁCIÓ)

A TUDOMÁNYOS ÁLLÍTÁS A DESKRIPTÍV NYELVI SZINTEN

Gen 1 és Zsolt 19,3 állításai

szöveg	Gen 1-3	Zsolt 19,3
	Isten hat nap alatt teremtette a mennyet és a földet Gen 1-3	„te alkottad veséimet, te formáltál anyám méhében” Zsolt 139,3
fundamentalista, inerrantista nézet	szó szerinti állítás deskriptív, literális; 3. nyelvi fázis	azért ezt mégsem lehet szó szerinti állítás metaforikus, költői , 3.nyelvi fázis
nem fundamentalista, nem inerrantista nézet	hitvallásos állítás	hitvallásos állítás

fundamentalista igazságfogalom	verifikálható (vagy most, vagy csak a jövőben) tudományos (Keller: Die Bible hat doch recht)	nem verifikálható, metaforikus / lelki, költői, hitvalló igazság arról, hogy Isten az én Teremtőm
nem fundamentalista igazságfogalom	nem verifikálható, hitvalló igazság arról, hogy Isten a menny és a föld teremtője	nem verifikálható, metaforikus / lelki, költői, hitvalló igazság arról, hogy Isten az én Teremtőm
nyelvi szakasz (Frye) a fundamentalista gyakorlatban	deskriptív, tudományos költői,	költői, spirituális

KÉRDÉS A FUNDAMENTALISTÁK, LITERÁLISOK SZÁMÁRA: Ha Zsolt 139,3-at költői, metaforikusan igaz állításnak tartjuk, akkor miért nem szabad Gen 1,3-at is, költői metaforikusan igaz állításnak tekinteni?

14 Magasztallak téged, mert félelmetes vagy és csodálatos; csodálatosak alkotásaid, és lelkem jól tudja ezt. 15 **Csontjaim nem voltak rejtve előtted, amikor titkon formálódtam, mintha a föld mélyén képződtem volna.** 16 **Alaktalan testemet már látták szemeid; könyvedben minden meg volt írva, a napok is, amelyeket nekem szántál, bár még egy sem volt meg belőlük.** 17 Mily drágák nekem szándékaid, Istenem, mily hatalmas azoknak száma! 18 Számolgom, de több a homokszemeknél, és a végén is csak nálad vagyok. 19 *Bár megölnéd, Istenem, a bűnöst, és távoznának tőlem a vérontó emberek!* 20 *Akik csalárdul beszélnek rólad, ellenségeid, hazugul mondják ki nevedet.* 21 *Ne gyűlöljem-e gyűlölőidet, Uram? Ne utáljam-e támadóidat?* 22 *Határtalan gyűlölettel gyűlölöm őket, hiszen nekem is ellenségeimmé lettek.* 23 Vizsgálj meg, Istenem, ismerd meg szívemet! Próbálj meg, és ismerd meg gondolataimat! 24 Nézd meg, **nem járok-e téves úton,** és vezess az örökkévalóság útján!

A mindentudó Isten gondoskodása az ember minden porcikájára kiterjed; ám a végén gyűlölet-beszéd. (Igaz, hogy az Isten gyűlölőinek szól a gyűlölet)

Zsolt 140

1 A karmesternek: Dávid zsoltára. 2 Ments meg, Uram, **a gonosz emberektől, oltalmazz meg az erőszakos emberektől,** 3 akik rosszat terveznek szívükben, mindennap háborúságot szítanak! 4 **Nyelvük éles, mint a kígyóé, viperaméreg van ajkukon.** (Szela.) 5 Őrizd meg, Uram, a bűnösök hatalmától, oltalmazz meg az erőszakos emberektől, akik jártomban el akarnak gáncsolni! 6 **Tört vetettek nekem a gőgös emberek, köteleket és hálót feszítettek ki, az út mentén csapdát állítottak nekem.** (Szela.) 7 Te vagy Istenem – mondom az Úrnak – , figyelj hát, Uram, könyörgő szavamra! 8 Én Uram, Uram, hatalmas szabadítóm, te véded fejemet a küzdelem napján. 9 Ne teljesítsd, Uram, a bűnös kívánságát, ne engedd sikerülni terveit, ne fuvalkodhasson fel! (Szela.) 10 *A körülöttem ólálkodók fejére zúduljon az a nyomorúság, amit ajkuk felidéz!* 11 *Hulljon rájuk tüzes parázs, taszítsd őket vizes gödrökbe, hogy föl ne kelhessenek!* 12 *Ne maradjon meg a rágalmazó a földön, az erőszakos embert üldözze gonoszsága, míg össze nem roskad!* 13 Tudom, hogy az Úr felkarolja a nincstelenek

ügyét, a szegények jogát. 14 Csak az igazak magasztalják nevedet, a becsületesek maradnak meg színed előtt.

Az igaztalanok ellen bosszú-zsoltár

Zsolt 141

1 Dávid zsoltára. Hozzád kiáltok, Uram, siess segítségemre, figyelj szavamra, ha kiáltok hozzád! 2 **Jusson eléd imádságom mint illatáldozat, imára emelt kezem mint esti áldozat!** IMÁDSÁG MINT ILLATÁLDÓZAT – MILTON!

3 Uram, **tégy zárat a számra, őrizd ajkaim nyílását!** 4 Ne engedd, hogy szívem rosszra hajoljon, hogy bűnös dolgot műveljek a gonosztevőkkel együtt; finom falatjaikból nem akarok enni. 5 **Ha igaz ver engem, szeretetből van az. Olaj a fejemnek még a feddése is.** **AZ IGAZ EMBERTŐL KAPOTT FEDDÉS, JÓ, „OLAJ A FEJRE”** Akik pedig gonoszságban élnek, azokért még imádkozom is. 6 És ha majd bírják a sziklafalon letaszítják őket, akkor értik meg, milyen szépek voltak mondásaim. 7 Mint amikor barázdát hasítanak a földön, úgy szórják csontjaikat a sír szájába. **BOSSZÚZSOLT?** 8 De én rád tekintek, én Uram, Uram! Hozzád menekülök, ne vedd el életemet! 9 **Őrizz meg a törtől, TÖR, amelyet nekem vetettek, a gonosztevők csapdáját!** 10 **A bűnösök beleesnek saját hálójukba, HÁLÓ én pedig elkerülöm azt.**

Zsolt 142

Dávid tanítókölteménye. Imádság abból az időből, amikor a barlangban volt

2 **Hangosan kiáltok** az Úrhoz, **hangosan könyörgök** az Úrhoz.

3 Kiöntöm előtte panaszomat, elmondom neki nyomorúságomat.

4 Amikor elcsügged a lelkem, te akkor is ismered utamat. Tört vetettek nekem az ösvényen, amelyen járok.

5 Tekints jobb kezem felé, és lásd meg, hogy senki sem akar észrevenni! **Elveszett minden menedékem, senki sem törődik velem.**

6 Hozzád kiáltok, Uram, és ezt mondom: Te vagy oltalmam, te vagy osztályrészem az élők földjén.

7 Figyelj esedezéseimre, mert igen elesett vagyok! Ments meg üldözőimtől, mert hatalmasabbak nálam!

8 Hozz ki engem a börtönből, hogy magasztalhassam nevedet! Körém sereglenek majd az igazak, amikor jót teszel velem.

Zsolt 143

Dávid zsoltára. Uram, hallgass meg imádságomat, figyelj könyörgéseimre! Hallgass meg, mert hű és igaz vagy te! 2 **Ne szállj perbe szolgáloddal, hiszen egy élő sem igaz előtted!** 3 Mert ellenség üldöz engem, földre tiporja életemet, sötétségbe taszít, mint a régen meghaltakat. 4 **Lelkem elcsüggedt bennem, szívem megdermedt bensőmben.** 5 Visszaemlékezem a régi napokra, végig gondolom minden tettetted, **elmélkedem kezed alkotásain.** 6 **Imádkozva nyújtom feléd kezem, lelkem utánad eped, mint a kiszikkadt föld.** (Szela.) 7 Siess, Uram, hallgass meg, mert odavan a lelkem. Ne rejtse el orcádat előlem, mert olyan leszek, mint a sírba leszállók! 8 Hadd halljam minden reggel, hogy hűséges vagy, hiszen benned bízom! **Ismertesd meg velem, melyik úton járjak, mert hozzád vágyódik lelkem.** 9 Ments meg ellenségeimtől, Uram, nálad keresek oltalmat! 10 Taníts akaratom teljesítésére, mert te vagy Istenem! A te jó

leked vezéreljen az egyenes úton! 11 Tartsd meg életemet nevedért, Uram, hozz ki engem a nyomorúságból a te igazságodért!

12 Némítsd el ellenségeimet a te hűségédért! Pusztítsd el azokat, akik életemre törnek, mert a te szolgád vagyok én!

Zsolt 144

Dávidé. Áldott az Úr, az én kösziklám, aki harcolni tanítja kezemet, hadakozni ujjaimat. 2 Jótevőm és erősségem, váram és megmentőm ő, pajzsom, akihez menekülhetek, aki népeket vet alá. **3 Ó, Uram, micsoda az ember, hogy törődsz vele, az emberfia, hogy gondolsz rá? 4 Az ember a lehelethez hasonló, napjai a tűnő árnyékhoz.** **Ez is a 8. zsolt! és Zsid 2,**

7-9 5 Hajlítsd le az eget, Uram, és szállj le, érintsd meg a hegyeket, hogy füstölögjenek! 6 Villogtasd villámaidat, szórjad azokat, lödd ki nyilaidat, röpítsd szét őket! 7 Nyújtsd le kezedet a magasból, szabadíts meg, ments ki engem a nagy vizekből, az idegenek hatalmából, 8 akiknek szája hiábavalóságot beszél, jobb kezük csak álnokságot művel! 9 Új éneket éneklek neked, Istenem, tízhúrú lanton zengedezek neked. 10 Te adsz győzelmet a királyoknak; szolgádat, Dávidot is megszabadítottad a gyilkos fegyvertől. 11 Szabadíts meg, ments ki engem az idegenek hatalmából, akiknek szája hiábavalóságot beszél, jobb kezük csak álnokságot művel!

ÁLDÁS

12 Fiaink legyenek olyanok ifjúkorukban, mint a nagyra nőtt palánták, leányaink pedig, mint a faragott oszlopok, amilyenek a palotákban vannak. 13 Színültig telt raktáraink ontsanak mindenféle jót, juhaink a legelőkön szaporodjanak ezer-, sőt tízezerannyira! 14 Marháink legyenek kövérek, ne érje őket baj, ne vetéljenek el! Ne legyen jajveszékelés a tereken! 15 Boldog nép az, amelynek így megy a sora. Boldog nép az, amelynek az Úr az Istene!

Zsolt 145

Dávid dicsérete. Magasztallak téged, Istenem, királyom, áldom nevedet mindörökké.

2 Mindennap áldalak téged, dicsérem nevedet mindörökké.

3 Nagy az Úr, méltó, hogy dicsérvék, nagysága felfoghatatlan.

4 Nemzedékről nemzedékre dicsérik műveidet, hirdetik hatalmas tetteidet.

5 Fenségeden, ragyogó dicsőségeden és csodálatos dolgaidon én is elmélkedem.

6 Elmondják, hogy milyen félelmetes a hatalmad, én is felsorolom nagy tetteidet.

7 Áradoznak, emlékezve nagy jószágodra, és örvendeznek igazságodnak

8 Kegyelmes és irgalmas az Úr, türelme hosszú, szeretete nagy.

9 Jó az Úr mindenkire, irgalmas minden teremtményéhez.

10 Magasztal, Uram, minden teremtményed, és híveid áldanak téged.

11 Elmondják, hogy országod milyen dicsőséges, és beszélnek hatalmadról,

12 megismertette az emberekkel az Úr hatalmas tetteit, országa ragyogó dicsőségét.

13 Országod örökkévaló ország, uralkodásod nemzedékről nemzedékre tart. **Miatyánk**

14 Támogat az Úr minden elesettet, és fölegyenesít minden görnyedezőt.

15 Mindenki várakozva néz rád, és te idejében adsz nekik eledelt.

16 Kinyitod kezedet, és kielégítesz minden élőlényt kegyelmesen.

17 Az Úrnak minden útja igaz, és minden tette jószágos.

18 Közel van az Úr mindenkire, aki hívja, mindenkire, aki igazán hívja.

19 Teljesíti az istenfélők kívánságát, meghallja kiáltásukat, és megsegíti őket.

20 Megtartja az Úr mindazokat, akik őt szeretik, de a bűnösöket mind elpusztítja.

21 Az Úr dicséretét hirdeti ajkam, áldja örökké minden ember az ő szent nevét!

IMIT	KNV	SZIT	RÚF	KG
1 Dicsérő dal Dávidtól. Hadd magasztallak, Istenem, oh király, s hadd áldom nevedet mindörökké.	1 Dicséret. Dávidtól. Magasztallak téged, Istenem, királyom, s áldom nevedet örökkön örökké.	1 (Dicsőítő ének – Dávidtól.) Dicsőítelek téged, Istenem, Királyom, nevedet mindörökké áldom!	Dávid dicsérete. Magasztallak téged, Istenem, királyom, áldom nevedet mindörökké.	Dávid dicsérő éneke. Magasztallak téged, Istenem, királyom, és áldom nevedet örökkön örökké!
2 Mindennap hadd áldalak téged, s dicsérem nevedet mindörökké.	2 Áldalak téged mindennap, és dicsérem nevedet örökkön örökké.	2 Mindennap dicsérlek téged, nevedet örökké magasztalom.	2 Mindennap áldalak téged, dicsérem nevedet mindörökké.	2 Minden napon áldalak téged, és dicsérem nevedet örökkön örökké!
3 Nagy az Örökkévaló és dicséretes nagyon, és kikutathatatlan az ő nagysága.	3 Nagy az Úr és méltó a dicséretre, nagysága fölfoghatatlan.	3 Nagy az Úr és dicséretre méltó, nagysága mérhetetlen.	3 Nagy az Úr, méltó, hogy dicsérjék, nagysága felfoghatatlan.	3 Nagy az Úr és igen dicséretes, és az ő nagysága megfoghatatlan.
4 Nemzedék nemzedéknek dicsőíti műveidet és hatalmas tetteidet hirdetik.	4 Nemzedék nemzedéknek dicséri alkotásaidat és hirdeti hatalmadat.	4 Nemzedék nemzedéknek hirdeti művedet, hatalmas tetteidet elbeszélik.	4 Nemzedékről nemzedékre dicsérik műveidet, hirdetik hatalmas tetteidet.	4 Nemzedék nemzedéknek dicséri műveidet, s jelentgeti a te hatalmasságodat.
5 Fenséges dicsőséged díszén és csodatetteid dolgain hadd gondolkodom el.	5 Elmondják szentséged fölséges dicsőségét, elbeszélik csodáidat.	5 Dicsőséged fönség és fényesség, és én csodatetteidről énekelek.	5 Fenségeden, ragyogó dicsőségeden és csodálatos dolgaidon én is elmélkedem.	5 A te méltóságod dicső fényéről, és csodálatos dolgaidról elmélkedem.
6 S félelmes tetteid erejéről szóljanak, és nagyságodat hadd beszélem el.	6 Elmondják félelmetes erődöt, és hirdetik nagyságodat.	6 Ők félelmes tetteid erejét beszélik, én meg nagyságodat hirdetem.	6 Elmondják, hogy milyen félelmetes a hatalmad, én is felsorolom nagy tetteidet.	6 Rettenetes voltod hatalmát beszélik, és én a te nagyságos dolgaidat hirdetem.

<p>7 Nagy jóságod hírért ömleszszék, és igazságodon ujjongjanak.</p> <p>8 Kegyelmes és irgalmas az Örökkévaló, hosszantűrő és nagy szeretetű.</p> <p>9 Jóságos az Örökkévaló mindenkhez, és irgalma rajta van mind az ő művein.</p> <p>10 Magasztalnak téged, Örökkévaló, mind a műveid, és jámboraid áldanak téged.</p> <p>11 Királyságod dicsőségéről szólnak, és hatalmat elmondják,</p> <p>12 hogy tudassák az ember fiaival hatalmas tetteit, és királysága díszének dicsőségét.</p> <p>13 Királyságod minden időknek királysága, és uralmad minden nemzedékben meg nemzedékben.</p>	<p>7 Megemlékeznek túlaradó jóságodról, igazságodat ujjongva ünneplik.</p> <p>8 Irgalmas az Úr és könyörületes, hosszantűrő és nagyirgalmú.</p> <p>9 Jó az Úr mindenkhez, és könyörületes minden teremtményéhez.</p> <p>10 Magasztaljon téged, Uram, minden műved, és áldjanak szentjeid.</p> <p>11 Országod dicsőségét hirdessék és beszéljék el hatalmat,</p> <p>12 hogy megismertessék az emberek fiaival hatalmat, és országodnak fölséges dicsőségét.</p> <p>13 A te országod örökké tartó ország, és uralmad nemzedékről nemzedékre főnnáll. Hűséges</p>	<p>7 Megemlékeznek végtelen jóságodról, és ujjonganak igazságosságodon.</p> <p>8 Az Úr irgalmas és jóságos, megfontolt a haragban, és bőséges nála a kegyelem.</p> <p>9 Az Úr jóságos mindenkhez, telve irgalommal minden iránt, amit alkotott.</p> <p>10 Dicsérjen téged, Uram, minden alkotásod, és híveid dicsóítsenek!</p> <p>11 Beszéljenek országod fényéről, és énekeljenek mindenhatóságodról,</p> <p>12 hirdessék az emberek hatalmas tetteidet és királyságodnak ragyogó fönségét!</p> <p>13 Királyságod örök királyság, uralmad tart minden nemzedéken át. Az Úr hűséges minden</p>	<p>7 Áradoznak, emlékezve nagy jóságodra, és örvendeznek igazságodnak</p> <p>. 8 Kegyelmes és irgalmas az Úr, türelme hosszú, szeretete nagy.</p> <p>9 Jó az Úr mindenkhez, irgalmas minden teremtményéhez.</p> <p>10 Magasztal, Uram, minden teremtményed, és híveid áldanak téged.</p> <p>11 Elmondják, hogy országod milyen dicsőséges, és beszélnek hatalmadról,</p> <p>12 megismertette az emberekkel az Úr hatalmas tetteit, országa ragyogó dicsőségét.</p> <p>13 Országod örökkévaló ország, uralkodásod nemzedékről nemzedékre tart. Miatyánk</p>	<p>7 A te nagy jóságod emlékeiről áradoznak, és a te igazságodnak örvendeznek.</p> <p>8 Irgalmas és könyörületes az Úr, késedelmes a haragra és nagy kegyelmű.</p> <p>9 Jó az Úr mindenki iránt, és könyörületes minden teremtményéhez.</p> <p>10 Dicsér téged, Uram minden teremtményed és áldanak téged a te kegyeltjeid.</p> <p>11 Országodnak dicsőségéről szólnak, és a te hatalmatat beszélnek.</p> <p>12 Hogy tudtul adják az ember fiainak az ő hatalmát, és az ő országának fényes dicsőségét.</p> <p>13 A te országod örökre fennálló ország, és a te uralkodásod nemzedékről nemzedékre.</p>
--	--	--	---	---

<p>14 Támogatja az Örökkévaló mind az elesőket, s fölegyenesíti mind a görnyedteket.</p> <p>15 Mindenek szemei hozzád reménykednek, s te megadod nekik eledelőket a maga idején.</p> <p>16 Megnyitod kezedet és jóllakatsz minden élőt jóakarattal.</p> <p>17 Igazságos az Örökkévaló mind az útjain és kegyes mind az ő művei iránt.</p> <p>18 Közel van az Örökkévaló mind a szólítóihoz, mindazokhoz, kik igazán szólítják.</p> <p>19 Tisztelőinek akaratát megteszi s fohászukat hallja és megsegíti őket.</p> <p>20 Megőrzi az Örökkévaló</p>	<p>az Úr minden igéjében, és szentséges minden tettében.</p> <p>14 Fölemel az Úr mindenkit, aki elesik, és minden elnyomottat fölsegít.</p> <p>15 Mindeneknek szemei tebenned bíznak, Úristen, mert te adsz nekik eledelt. Alkalmas időben.</p> <p>16 megnyitod kezedet, és betöltesz minden élőt áldásoddal.</p> <p>17 Igazságos az Úr minden útjában, és szent minden művében.</p> <p>18 Közel van az Úr mindazokhoz, akik segítségül hívják, akik segítségül hívják őt igazságban.</p> <p>19 Teljesíti akaratát azoknak, akik őt félik, meghallgatja könyörgésüket és megszabadítja őket.</p>	<p>szavában, és jóságos minden művében.</p> <p>14 Az Úr fenntartja a botladozót, és fölemeli, akit megaláztak.</p> <p>15 Minden szem terád vár, te adsz nekik ételt a kellő időben;</p> <p>16 megnyitod a kezed, és minden élőt betöltesz javaiddal.</p> <p>17 Igazságos az Úr minden útján, és jóságos minden művében.</p> <p>18 Közel az Úr mindenkire, aki hozzá kiált, mindenkire, aki tiszta szívből hívja.</p> <p>19 Akik félik, azoknak teljesíti kívánságát, meghallgatja kérésüket és megmenti őket.</p>	<p>14 Támogat az Úr minden elesettet, és fölegyenesít minden görnyedezőt.</p> <p>15 Mindenki várakozva néz rád, és te idejében adsz nekik eledelt.</p> <p>16 Kinyitod kezedet, és kielégítesz minden élőlényt kegyelmesen.</p> <p>17 Az Úrnak minden útja igaz, és minden tette jóságos.</p> <p>18 Közel van az Úr mindenkire, aki hívja, mindenkire, aki igazán hívja.</p> <p>19 Teljesíti az istenfélők kívánságát, meghallja kiáltásukat, és megsegíti őket.</p> <p>20 Megtartja az Úr mindazokat, akik őt szeretik, de a bűnösöket mind elpusztítja.</p>	<p>14 Az Úr megtámogat minden elesendőt, és felegyenesít minden meggörnyedtet.</p> <p>15 Mindenki szemei te reád vigyáznak, és te idejében megadod eledelőket.</p> <p>16 Megnyitod a te kezedet, és megelégitesz minden élőt ingyen.</p> <p>17 Igaz az Úr minden ő útában, és minden dolgában kegyelmes.</p> <p>18 Közel van az Úr minden őt hívóhoz; mindenkire, a ki hűséggel hívja őt.</p> <p>19 Beteljesíti az őt félőknek kívánságát; kiáltásukat meghallgatja és megsegíti őket.</p> <p>20 Megőrzi az Úr mindazokat, a kik őt szeretik; de a gonoszokat mind megsemmisíti.</p>
--	--	---	--	--

mindazokat, a kik őt szeretik, de mind a gonoszokat megsemmisíti.	20 Megőrzi az Úr mindazokat, akik őt szeretik, de elpusztítja mind a bűnösöket.	20 Megőrzi az Úr mindenkit, aki szereti, de a gonoszokat megsemmisíti.	21 Az Úr dicséretét hirdeti ajkam, áldja örökké minden ember az ő szent nevét!	21 Az Úr dicséretét beszélje ajkam, és az ő szent nevét áldja minden test örökkön örökké!
21 Az Örökkévaló dicséretét mondja el szájam, és áldja minden halandó szentséges nevét mindörökké!	21 Hirdesse szám az Úr dicséretét, és minden élő áldja szent nevét örökkön-örökké.	21 Szám hirdeti az Úr dicséretét. Minden test áldja szent nevét mindörökkön örökké!		

Zsolt 146

Az ÚR dicsérete, az ő állandósága szemben a mulandókkal

Dicsérjétek az Urat! Dicsérd, lelkem, az Urat! 2 Dicsérem az Urat, amíg élek, zsoltárt zengek Istenemnek, míg csak leszek. 3 **Ne bízzatok az előkelőkben, egy emberben sem, mert nem tud megtartani.** 4 **Ha elszáll a lelke, visszatér a földbe, és azonnal semmivé válnak tervei.** 5 **Boldog az, akinek Jákób Istene a segítsége, és Istenében, az Úrban van a reménysége,** 6 **aki az eget és a földet alkotta, meg a tengert, és ami csak bennük van; ő meg is tart hűségesen mindenkor.** 7 Igazságot szolgáltat az elnyomottaknak, kenyeret ad az éhezőknek, kiszabadítja a foglyokat **az Úr.** 8 **Az Úr megnyitja a vakok szemét, az Úr fölegyenesíti a görnyedezőket, az Úr szereti az igazakat.** 9 Az Úr őrzi a jövevényeket, támogatja az árvát és az özvegyet; de a bűnösöket tévútra vezet. 10 Mindörökké uralkodik az Úr, a te Istened, ó, Sion, nemzedékről nemzedékre. Dicsérjétek az Urat!

Zsolt 147

GAZDAG KÉPSOROKBAN DICSÉRI AZ URAT

Dicsérjétek az Urat! Milyen jó Istenünkről énekelni, milyen gyönyörű a szép dicséret! 2 Felépíti Jeruzsálemet az Úr, összegyűjti a szétszóródott Izráelt. 3 Meggyógyítja a megtört szívűeket, és bekötözi sebeiket. 4 Megszabja a csillagok számát, nevet ad mindegyiknek. 5 Nagy a mi Urunk, és igen erős, bölcsessége határtalan. 6 Támogatja az Úr az alázasokat, de porig alázza a bűnösöket. 7 Zengjétek hálaéneket az Úrnak, énekeljétek hárfakísérettel Istenünknek! 8 Ő az, aki beborítja felhőkkel az eget, esőt bocsát a földre, fűvet sarjaszt a hegyeken. 9 Eledelt ad az állatoknak, a károgó hollóknak is. 10 **Nem a lovak erejében leli kedvét, nem a férfi izmaiban gyönyörködik.** 11 **Az istenfélőkben gyönyörködik az Úr, azokban, akik az ő szeretetében bíznak.** 12 Jeruzsálem, dicsőítsd az Urat, Sion, dicsérd Istenedet! 13 Mert ő erős zárat tett kapuidra, megáldotta benned lakó fiaidat.

14 Békét szerzett határaidon, a búza legjavával tart jól téged.

15 Elküldi parancsát a földre, beszéde gyorsan terjed. 16 Olyan havat ad, mint a fehér gyapjú, olyan deret szór szét, amilyen a hamu. 17 Darabokban dobálja a jeget, ki állhatja ki hidegét? 18 De ha kibocsátja szavát, elolvastja azokat, és ha szelet támaszt, már víz csörgedezik. 19 Kijelentette ígését Jákóbnak, rendelkezését és törvényeit Izráelnek. 20 Egyetlen néppel sem bánt így, a többiek nem ismerik törvényeit. Dicsérjétek az Urat!

Zsolt 148

TE DEUM

Dicsérjétek az Urat! Dicsérjétek az Urat, ti, mennyeiek, dicsérjétek a magasságban! 2 Dicsérjétek őt, ti, angyalai mind, dicsérje őt minden serege! 3 Dicsérje őt a nap és a hold, dicsérje minden fényes csillag! 4 Dicsérjék őt az egek egei, még a vizek is ott fönnek az égből! 5 Dicsérjék az Úr nevét, mert ő parancsolt, és azok létrejöttek, 6 mindörökre helyükre állította őket, rendelkezést adott, melytől nem térnek el. 7 Dicsérjétek az Urat, ti, földiek, ti, tengeri szörnyek, az egész óceán! 8 Tűz és jégeső, hó és köd, parancsát teljesítő szélvihar, 9 ti, hegyek és halmok mindnyájan, gyümölcsfák és cédrusok, 10 vadak és egyéb állatok, csúszómászók és szárnyaló madarak, 11 ti, földi királyok és minden nemzet, vezérek és a földnek bírái, 12 ti, ifjak a leányokkal, öregek a fiatalokkal együtt 13 dicsérjétek az Úr nevét! Mert csak az ő neve magasztos, fensége a föld és az ég fölé emelkedik. 14 Megnöveli népe hatalmát, dicsővé teszi minden hívét, Izráel fiait, a hozzá közel álló népet. Dicsérjétek az Urat!

Zsolt 149

TE DEUM – A NÉPEK DÍCSÉRIK A TEREMTŐT

Dicsérjétek az Urat! Énekeljétek az Úrnak új éneket, dicséretet a hívek gyülekezetében! 2 Örüljön alkotójának Izráel, Sion lakói örvendezzenek királyuknak! 3 Dicsérjétek nevét **körtáncot járva, énekeljétek neki dobokkal, hárfakísérettel!** 4 Mert gyönyörködik népében az Úr, győzelemmel ékesíti fel az elnyomottakat. 5 Vigadnak a hívek e dicsőségben, ujjonganak pihenőhelyükön. 6 Szájuk Istent magasztalja, kezükben kétélű kard van. 7 Bosszút állnak a népeken, megfenyítik a nemzeteket. 8 Lángra verik királyaikat, vasbilincsbe előkelőiket. 9 Így hajtják végre rajtuk az ítéletet, amely meg van írva. Dicső dolog lesz ez az Úr minden hívének. Dicsérjétek az Urat!

Zsolt 150

TE DEUM – A SZENTÉLYRE IS KITERJED

Dicsérjétek az Urat! Dicsérjétek Istent szentélyében, dicsérjétek a hatalmas égboltozaton! 2 Dicsérjétek hatalmas tetteiért, dicsérjétek nagyságához méltóan! 3 Dicsérjétek kürtzengéssel, dicsérjétek lanttal és hárfával! 4 Dicsérjétek dobbal, körtáncot járva, dicsérjétek citerával és fuvolával! 5 Dicsérjétek csengő cintányérral, dicsérjétek zengő cintányérral! 6 Minden lélek dicsérje az Urat! Dicsérjétek az Urat!

Péld 1

Salamonnak, Dávid fiának, Izráel királyának a példabeszédei.

2 Ismerd meg a bölcsességet és az intést, értsd meg az értelmes mondásokat! 3 Fogadd el az okos intést, az igazságot, a törvényt és a becsületességet! 4 Ezek adnak az együgyűeknek okosságot, az ifjúnak ismeretet és megfontolást. Hallgat rá a bölcs, és gyarapítja tudását, az értelmes útmutatást nyer, 6 és megérti a példázatot és a hasonlatot, a bölcsök szavait és találós kérdéseit.

7 Az Úrnak félelme az ismeret kezdete, a bölcsességet és intést csak a bolondok vetik meg. 8 Hallgass, fiam, apád intésére, és ne hagyd el anyád tanítását, 9 mert ékes koszorú ez a fejedén és ékszer a nyakadon!

10 Fiam, ha vétkezők csábítanak, ne engedj nekik!

11 Ha ezt mondják: Jöjj velünk, álljunk lesbe vérontásra, ólálkodjunk az ártatlanra, ok nélkül is. 12 Nyeljük el őket, mint a holtak hazája az élőket, tökéletesen, mint akik sírba szállnak! 13 Mindenféle drága kincset találunk, megtöltjük házunkat zsákmánnyal. 14 Ha ránk bízod sorsodat, egy erszényünk lesz mindnyájunknak! 15 Fiam, ne járj velük egy úton, ne lépj rá ösvényükre! 16 Mert lábuk gonosz cél után fut, és vérontásra sietnek. 17 De hiába feszítik ki a hálót a repdeső madarak elé. 18 Mert ők a saját vérük ellen állnak lesbe, saját vesztükre ólálkodnak. 19 Így jár minden haszonleső: tulajdon életét veszi el.

20 A bölcsesség az utcán kiált, a tereken hallatja szavát. 21 Lärmás utcasarkon kiált, a városkapuk bejáratánál mondja mondásait: 22 Együgyűek, meddig szeretitek az együgyűséget, meddig gyönyörködnek a csúfolódók a csúfolásban, meddig gyűlölik az ostobák az ismeretet?

*23 Térjetek meg, ha megdorgállak, és én kiárasztom rátok lelkeimet, megismertetem veletek igéimet. 24 Kiáltottam nektek, de vonakodtatok, kinyújtottam kezem, de senki sem figyelt. 25 Semmibe vettétek minden tanácsomat, és feddésemmel nem törődtek, 26 **ezért én is nevetek majd a bajotokon, kigúnyollak, ha eljön, amitől rettegtetek,** 27 ha eljön viharként, amitől rettegtetek, és megjön forgószélként a bajotok, ha eljön rátok a nyomorúság és az inség. 28 Akkor majd kiáltanak hozzám, de nem válaszolok, keresnek engem, de nem találnak meg, 29 mert gyűlölték a tudást, és nem az Úr félelmét választották; 30 nem törődtek tanácsommal, megvetették minden feddésemet. 31 **Ezért majd tetteik gyümölcsét eszik, és megcsömörlenek saját terveiktől.** 32 **Mert az együgyűeket saját ellenkezésük öli meg, és az ostobákat elbizakodottságuk pusztítja el.** 33 De aki rám hallgat, biztonságban lesz és nyugodtan, mert nem rettentí baj.*

Péld 2

Fiam, ha megfogadod mondásaimat, és parancsaimat magadba zárod, 2 ha figyelmesen hallgatsz a bölcsességre, és szívből törekszel értelemre, **3 bizony, ha bölcsességért kiáltasz, és hangosan kéred az értelmet, 4 ha úgy keresed azt, mint az ezüstöt, és úgy kutatod, mint az elrejtett kincseket, 5 akkor megérted, mi az Úr félelme, és rájössz, mi az istenismeret. 6 Csak az Úr ad bölcsességet, szájából ismeret és értelem származik. 7 A becsületeseknek jutalmat tartogat, pajzsot a feddhetetlenül élőknek. 8 Vigyáz a törvény ösvényeire, és híveinek útját megőrzi. 9 Majd megérted, mi az igazság és a törvény, a becsületesség és az igazán jó út. 10 **Bölcsesség költözik szívedbe, és az ismeret gyönyörködteti lelked. 11 Megfontolás örködik feletted, értelem oltalmaz téged. 12 Megment a helytelen úttól és az álnokul****

beszélő embertől; 13 *azoktól, akik elhagyják az egyenes ösvényeket, és sötét utakon járnak.* 14 *Örülnek, ha rosszat tehetnek, vigadnak a gonosz fonákságokon.* 15 *Ösvényeik görbék, útjaik hamisak.* 16 *De a bölcsesség megment a más asszonyától, a hízelgő szavú idegen nőtől,* 17 *aki elhagyja ifjúkorának társát, és megfélekedzik az Isten előtt kötött szövetségről.* 18 *Mert halálba süllyed a háza, és útja az árnyak közé.* 19 *Aki bement hozzá, nem tud visszafordulni, és nem talál rá az élet ösvényeire.* 20 *Te azért jársz a jók útján, és ügyelj az igazak ösvényeire!*

21 **Mert a becsületesek (ez csak RÚF és ÚRF) fogják lakni a földet, és a feddhetetlenek maradnak meg rajta.**

22 *De a bűnösök kivesznek a földről, és a hűtlenek kipusztulnak onnan.*

LXX

χρηστοὶ - jóindulatúak

χρηστός, -ή, -όν - 1) hasznos, jó; 2) kényelemes, megfelelő; 3) becsületes; 4) jóindulatú

KG , Kecsk KNV, SZIT, EFO: „igazak”, IMIT „egyenesek”, Luth Gerechten, KJV upright

Miért kell a „becsületes”-sel helyettesíteni a szép „igaz”-at. Okoskodó protestánsok...

22 *De a bűnösök kivesznek a földről, és a hűtlenek kipusztulnak onnan.*

Péld 3

FIAIMNAK

1 *Fiam, ne felejtse el tanításomat, és parancsaimat őrizze meg szíved,* 2 *mert hosszú életet, magas életkort és jólétet szereznek azok neked!* 3 **A szeretet és hűség ne hagyjon el téged: kösd azokat a nyakadba, írd fel a szíved táblájára!** 4 *Így találsz kedvességre és jóindulatra Istennél és embereknél.* 5 **Bízzál az Úrban teljes szívből, és ne a magad eszére támaszkodj!** 6 **Minden utadon gondold rá, és ő egyengetni fogja ösvényeidet.** 7 **Ne tartsd bölcsnek önmagadat, féld az Urat, és kerüld a rosszat!** 8 **Gyógyulás lesz ez testednek, és felüdülés csontjaidnak.** 9 *Tiszteld az Urat vagyondból és egész jövedelmed legjavából,* 10 *akkor bőségesen megtelnek csüred, és must árad sajtóidból.* 11 *Az Úr intését meg ne vedd, fiam, és dorgálását meg ne utáld!* 12 **Mert akit szeret az Úr, azt megdorgálja, de mint apa a fiát, akit kedvel.** 13 *Boldog az az ember, aki megtalálta a bölcsességet, és az az ember, aki értelmet kap.* 14 *Mert több haszna van ennek, mint az ezüstnek, és nagyobb jövedelme, mint a színaranynak.* 15 *Drágább ez a gyöngynél, és semmi sem fogható hozzá, amiben kedved leled.* 16 *Hosszú élet van a jobbában, baljában pedig gazdagság és dicsőség.* 17 *Útjai kedves utak, és minden ösvénye békesség.* 18 *Élet fája ez azoknak, akik megragadják, és akik rá támaszkodnak, boldogok.* 19 **Az Úr bölcsességgel vetette meg a föld alapját, értelemmel erősítette meg az eget.** 20 *Az ő tudása által váltak ketté a mélységes vizek, és harmatoznak a magas fellegek.* 21 *Fiam, ne téveszd ezt szem elől, vigyázz arra, hogy okos és megfontolt légy!* 22 *Ez élteti lelkedet, és ékesíti nyakadat.* 23 *Utadon biztonságban jársz, és lábadat nem ütöd meg.* 24 **Ha lefekszel, nem rettensz fel, hanem fekszel, és édesen alszol.** 25 *Nem kell attól félned, hogy hirtelen fölriadsz, sem attól, hogy viharként rád törnek a bűnösök.* 26 *Mert az Úrban bizakodhatsz, és ő megőrzi lábaid a csapdától.* 27 **Ne késs jót tenni a rászorulóval, ha módodban van, hogy megtegyed!** 28 *Ha van mit adnod, ne mondd felebarátodnak: Menj el, jöjj vissza holnap, majd akkor adok!* 29 *Ne koholj rosszat felebarátod ellen, aki melletted lakik gyanútlanul!* 30 *Ne pörölgj ok nélkül olyan emberrel, aki nem bánt rosszul veled!* 31 *Ne irigykedj az erőszakos emberre, és egyik útját se válaszd!* 32 *Mert a rossz úton járókat utálja az Úr, de a becsületesekkel*

közösségben van. 33 Az Úr átka van a bűnösök házában, de az igazak lakóhelyét megáldja. 34 A csúfolódókat ő megcsúfolja, az alázatosoknak pedig kegyelmet ad. 35 Dicsőséget örökölnek a bölcssek, az ostobáknak pedig nő a gyalázatuk.

Péld 4

1 Hallgassatok, fiaim, az atyai intésre, és figyeljete az okos tudományra! 2 Mert jó tanulságot adok nektek, ne hagyjátok el tanításomat! 3 Mikor még mint gyermek apámnál voltam, mint kicsi és egyetlen, anyám mellett, 4 tanítgattam, és ezt mondta nekem: Támaszkodjék szavaimra szíved, tartsd meg parancsaimat, és élni fogsz! 5 Szerezz bölcsességet, szerezz értelmet, ne felejtse el szavaimat, és ne térj el tőlük! 6 Ne hagyd el, és megőriznek téged, szeresd, és megoltalmaznak téged! 7 **A bölcsességnek ez a kezdete: Szerezz bölcsességet, és minden szerzeményeden szerezz értelmet! 8 Becsüld nagyra, és felmagasztal téged. Dicsőséget hoz rád, ha magadhoz öleled.** 9 Ékes koszorút tesz a fejedre, díszes koronát ajándékoz neked. 10 Hallgass meg, fiam, és fogadd el mondásaimat, mert megsokasítják életed éveit. 11 A bölcsesség útjára tanítottalak, helyes ösvényen vezettelek téged. 12 Jártodban semmi sem gátolja lépteidet, és ha futsz, nem botlasz el. 13 Ragaszkodj az intellemez, ne térj el tőle, vigyázz rá, mert ez a te életed! 14 A bűnösök ösvényére ne lépj, ne járj a gonoszok útján! 15 Ne törődj vele, ne menj arra, kerülj el azt, és menj másfelé! 16 Mert azok aludni sem tudnak, ha rosszat nem tehetnek, és elrabolja álmukat, ha nem vethetnek gáncsot. 17 Bűnnel szerzett kenyeret esznek, és erőszakkal szerzett bort isznak. **18 Az igazak ösvénye olyan, mint a felragyogó világosság, mely egyre világosabb lesz délig.** 19 A bűnösök útja olyan, mint a sűrű homály; nem tudják, miben botlanak majd meg. 20 Fiam, figyelj szavaimra, hajtsd füledet mondásaimra! 21 Ne téveszd szemed elől, őrizd meg azokat szíved mélyén, 22 mert életet adnak azoknak, akik megtalálják, és gyógyulást egész testüknek. **23 Minden féltve őrzött dolognál jobban óvd szívedet, mert onnan indul ki az élet! Egyik legszebb ószövetségi ige!** 24 Tartsd távol szádtól a csalárdságot, és távolítsd el ajkadról a hamisságot! 25 Szemed előre tekintsen, és egyenesen magad elé nézz! 26 Ügyelj, hogy merre tart a lábad, akkor minden utad biztos lesz. 27 Ne térj le se jobbra, se balra, tartsd távol lábadat a rossztól!

Péld 5

1 Fiam, figyelj bölcsességemre, hallgass meg értelmes szavaimat! 2 Maradj megfontolt, és ügyelj, hogy ajkad okosan szóljon! 3 *Mert színméz csepeg a más asszonyának ajkáról, és inye simább az olajnál.* 4 *De a végén keserű lesz, mint az üröm, éles, mint a kétélű kard.* 5 *Lábai a halál felé visznek, léptei a holtak házába tartanak.* 6 *Nem az élet ösvényét járja, téves úton jár, és maga sem tudja.* 7 *Most azért, fiaim, hallgassatok rám, ne térjete el attól, amit mondok!* 8 *Messze kerülj el az ilyen nőt, ne közelíts háza ajtajához,* 9 *különben másoknak kell adnod méltóságodat, és éveidet a kegyetleneknek;* 10 *bitorlók élnek föl életerődet, és kereseted idegen házába kerül.* 11 Nyögni fogsz majd a végén, amikor tönkremegy tested és életed. 12 És ezt mondod: *Miért is gyűlöltem az intést, miért utáltam szívből a feddést?* 13 *Miért nem hallgattam tanítóim szavára, miért nem figyeltem oktatóimra?* **14 Kis híján csúfos bukás lett a részem a nép és az egész gyülekezet előtt.** 15 *A magad kútjából igyál vizet és*

csörgedező vizet a magad forrásából! 16 Ne folyjanak forrásaid az utcára, és patakjaid a terekre! 17 Egyedül tiéd legyenek, ne oszd meg másokkal!

18 Legyen forrásod áldott, és örülj ifjúkorodban elvett feleségednek. 19 Szerelmes szarvasünnő és kedves özike ő, keblei gyönyörködtetnek mindenkor, szerelmétől mindig mámoros leszel. 20 Miért mámorosodnál meg, fiam, a más asszonyától, miért ölelnéd idegen asszony keblét?

21 Hiszen az Úr látja az ember útjait, és figyeli minden lépését. 22 Saját bűnei fogják meg a bűnöst, és saját vétkei kötik meg. 23 Meghal az ilyen, mert nem fogadta meg az intést, és a sok bolondság megmámorosította.

Péld 6

Fiam, ha kezességet vállaltál felebarátodért, és kezet adtál egy idegenért, **2 ha csapdába estél saját kijelentéseid miatt, és megfogtak téged saját kijelentéseid, 3** akkor így cselekedj, fiam, hogy megmenekülj, ha felebarátod kezébe jutottál: Siess hozzá gyorsan, és ostromold felebarátodat! 4 Ne engedj álmod szemednek, és szunnyadást szempilládnak! 5 Menekülj, mint a gazella a vadász elől, és mint a madár a madarász kezéből!

6 Eredj a hangvához, te rest, figyeld, hogy mit tesz, és okulj! 7 **HANGYA EMBLÉMA!**

Bár nincs vezére, előljárója vagy uralkodója, 8 mégis biztosítja a kenyerét nyáron, begyűjti eledelet aratáskor. 9 Meddig fekszel, te rest, mikor hagyod abba az alvást? 10 Még egy kis alvás, egy kis szunnyadás, összetett kézzel fekvés: 11 így tör rád a szegénység, mint útonálló, és a szűkölködés, mint egy fegyveres ember. 12 A mihaszna és rosszindulatú ember hamis szájjal jár-ke, 13 szemével kacsingat, lábával jelt ad, és ujjával integet. 14 Fonákság van szívében, rosszat kohol mindenkor, és viszálykodást szít. 15 Azért hirtelen tör rá a veszedelem, egy pillanat alatt összetörik menthetetlenül. 16 Hat dolgot gyűlöl az Úr, sőt hét dolog utálatos előtte: 17 a nagyravágyó szemek, a hazug nyelv, az ártatlan vért ontó kezek, 18 a gonosz terveket koholó szív, a rosszra sietve futó lábak, 19 a hazugságot beszélő hamis tanú és a testvérek közt viszályt szító ember.

20 **Őrizd meg, fiam, apád parancsát, és ne hagyd el anyád tanítását!** 21 **KÖSD MINDENKOR A SZÍVEDRE, HORDOZD A NYAKADRA FÚZVE!** 22 **JÁRTODBAN VEZESSEN, FEKTEDBEN ŐRIZZEN, ÉS HA FELÉBREDSZ, IRÁNYÍTSA GONDOLATAIDAT!** 23 **Mert lámpás a parancs, világosság a tanítás, az élet útja a figyelmeztető intés.** 24 Ez őriz meg a rossz nőtől, az idegen nő hízelgő nyelvétől. 25 Ne kívánd meg szépségét szívedben, és ne fogjon meg szempilláival! 26 Mert a parázna nő csak egy darab kenyérre, de a férjes asszony drága életedre vadászik. 27 Vihet-e valaki tüzet ruhájába rejtve, hogy meg ne gyulladjon közben a ruhája? 28 Vagy járhat-e valaki parázson úgy, hogy a lába meg ne égjen? 29 Pedig így jár, aki bemegy felebarátja feleségéhez, senki sem marad büntetlen, aki megérinti. 30 Nem vetik meg a tolvajt, ha azért lop, hogy jóllakják, mert éheznek, 31 mégis hétannyit kell fizetnie, ha rajtakapják, háza egész vagyonába is kerülhet. 32 De aki asszonnal lesz házasságtörő, az esztelen, önmagát rontja meg, aki ilyet csinál. 33 Csapás és szégyen éri, gyalázata letörölhetetlen. 34 Mert a féltékenység haragra lobbantja a férfit, és ő nem ismer szánalmat a bosszúállás napján. 35 Nem fogad el semmilyen váltságdíjat, nem enged, bármennyi ajándékot kínálnak is neki!

Péld 7

1 Fiam, őrizd meg szavaimat, és zárd magadba parancsaimat!

2 Tartsd meg parancsaimat, hogy élj, **tanításomat őrizd, mint a szemed fényét!** **3 Kösd ujjaidra, írd föl szíved táblájára!** **4** Mondd a bölcsességnek, hogy a nővéred, és az értelmet nevezd jó ismerősödnek, **5** hogy megőrizzen a más feleségétől és a hízogató szavú idegen nőtől. **6** Mert házannak az ablakán, a rácson át kinéztem, **7** és láttam a tapasztalatlanok között, észrevettem a fiúk között egy esztelen ifjút.

ÉRDEKES, PIKÁNS ELBESZÉLÉS

8 Az utcán járkált, egy utcasarkon, és megindult a ház felé, **9** esti alkonyatkor, a sötét éjszaka közepén. **10** Egyszer csak egy asszony termett előtte, parázna nőnek öltözve, csalfa szívvel.

11 Fecseg az ilyen és féktelen, lábai nem nyughatnak otthon, 12 hol az utcán, hol a tereken van, és minden sarkon leselkedik. 13 A nő megragadta, megcsókolta, és szemtelen képpel így szólt hozzá:

14 Békeáldozatot kellett bemutatnom, ma teljesítettem fogadalmaimat, 15 azért jöttem ki eléd, hogy megkeresselek téged, és rád találtam! 16 Terítőket terítettem fekhelyemre, egyiptomi színes szőtteket; 17 illatosná tettem heverőmet mirhával, aloéval és fahéjjal. 18 Jöjj, ittassd meg a gyönyörtől reggelig, élvezzük a szerelmet! 19 Mert nincs itthon a férjem, messze útra ment, 20 a pénzes zacskót is magával vitte, csak holdtöltekor érkezik haza. 21 Sok beszéddel rá is vette, hízogató szóval elcsábította. 22 Az meg követte őt oktalanul, ahogy a marha megy a vágóhídra, mint egy bilincsbe béklyózott bolond. 23 De végül nyíl hasít a májába. Úgy jár, mint a kelepcébe siető madár, amely nem tudja, hogy az az életébe kerül.

JÓZSEF (ÉS POTIFÁR) TÖRTÉNET

24 Azért, fiaim, hallgassatok rám, és figyeljete szavaimra! **25** Az ilyen nő útjára ne vezessen szíved, ne tévedj rá ösvényeire! **26** Mert sok embert ejtett el halálra sebezve; életerős volt mind, akiket meggyilkolt. **27** Háza a holtak hazájába vezet, levisz a halál kamráiba.

Péld 8

Nem kiált-e a bölcsesség, nem hallatja-e szavát az értelem? **2** Kiáll a magaslatok ormára, az útra, a keresztutakra. **3** A városba vivő kapuknál, a bejáratoknál hangosan kiált.

A BÖLCSESSÉG BESZÉDE

4 Hozzátok kiáltok, férfiak, szavam az emberekhez szól. **5** Legyetek okosak, ti, együgyűek, legyetek értelmesek, ti, ostobák! **6** Hallgassatok rám, mert fontos dolgokat mondok, ha felnyitom ajkamat, helyes, amit mondok. **7** Mert szám igazságot szól, ajkam utálja a gonoszt. **8** Számnak minden szava igaz, nincs bennük csalárdság vagy hamisság. **9** Mind világosak az értelmeseknek, és az ismeretre vágyóknak érthetők. **10** Intésemet fogadjátok el, ne az ezüstöt, inkább a tudást, mint a színaranyat! **11 Mert értékesebb a bölcsesség az igazgyöngynél, és nem fogható hozzá semmiféle drágaság.** **12** Én, a bölcsesség, együtt lakom az okossággal, és nálam van a megfontolt tudás. **13** Aki féli az Urat, gyűlöli a rosszat. A kevélyt és a kevélységet, a helytelen utat meg az álnok beszédet gyűlölöm. **14** Enyém a tanács és a jutalom, én vagyok az értelem, enyém a hatalom. **15** Általam uralkodnak a királyok, és rendelkeznek igazságosan a fejedelmek. **16** Általam vezetnek a vezérek, és ítélkeznek igazságosan az előljárók. **17** Szeretem azokat, akik engem szeretnek, megtalálnak engem, akik keresnek. **18** Gazdagság és megbecsülés van nálam, maradandó vagyon és igazság. **19** Gyümölcsöm drágább az aranyból, a színaranyból is, és jövedelmem a színezüstről. **20** Az igazság ösvényén járok és a törvénynek az útjain, **21** hogy örökséget adjak az engem szeretőknek, és megtöltssem kincstárukat. **22** **Az Úr útjának kezdetén alkotott engem, művei előtt réges-régen. 23** **Az ősidőkben formált engem, kezdetben, mielőtt a föld létrejött. 24** **Mikor még nem voltak mélységek,**

megszülettem, mikor még nem voltak tele a források vízzel KRISZTUS ÉS A BÖLCSESSÉG

25 Mielőtt a hegyek helyükre kerültek, a halmok létrejötte előtt megszülettem; 26 amikor még nem alkotta meg a földet, a rónákat, még a világ legelső porszemét sem. 27 Ott voltam, amikor megszilárdította az eget, amikor kimérte a látóhatárt a mélység fölött. 28 Amikor megerősítette odafönt a fellegeket, amikor felbuzogtak a mélység forrásai, 29 amikor határt szabott a tengernek, hogy a víz át ne léphesse partját, amikor kimérte a föld alapjait, 30 én már mellette voltam mint kedvence, és gyönyörúsége voltam mindennap, színe előtt játszadozva mindenkor. 31 Játszadoztam földje kerekességén, és gyönyörködtem az emberekben. 32 Ezért, fiaim, hallgassatok rám, mert boldogok, akik megőrzik útjaimat! 33 Hallgassatok az intésre, hogy bölcssek legyetek, és ne hanyagoljátok el azt! 34 Boldog ember az, aki hallgat rám, ajtóm előtt vigyázva mindennap, ajtófélfáimat őrizve. 35 Mert aki engem megtalál, az életet találja meg, és kegyelmet nyer az Úrtól. 36 De aki vétkezik ellenem, magának árt, gyűlölőim mind a halált szeretik.

Szabó A, p.219: A Bölcsesség Isten műzsája volt; a testet öltött igazság, aki kiáltva hívott minden szomjúhozót az Élet vizéhez (Jn 7,37-39) NEM INKÁBB ARRÓL VAN SZÓ, HOGY ISTEN KRISZTUSA VOLT, MINTSEM A MŰZSÁJA?

Hays VISSZAFELÉ OLVASÁS: 150-151
Jézus mint Ige és Bölcsesség (Jn 1,1-18).

Döbbenetes kijelentés egy olyan személyről, aki a közelmúltban még a szerző életének része volt. A Logosznak tulajdonított szerepnek kétségkívül volt bibliai előzménye. A zsidó szentírás hagyományban találunk jó néhány olyan szöveghelyet (Péld 8,22-31 tekinthető a legjelentősebbnek), melyek a világ teremtésében résztvevő, kezdettől fogva létező Bölcsességre vonatkoznak. Jóllehet, a bibliai szöveg szerint a Bölcsességet (חכמה, σοφία) „alkotó munkája elején” teremtette az Úr (LXX: Κόπιος ἔκτισέ με), illetve a héber szöveg szerint az Úr „alkotott engem” (8,22 יָנִי). A bibliai szöveg szerint a bölcsesség jelen volt „az Úr útjának kezdetén”, „a föld születése előtt” és Isten mellett volt mindvégig, mint „ked-vence” (חֶסֶד) a világ teremtésének folyamatában.¹⁷ A Pédabeszédek könyvében, az eredeti szövegkörnyezetben ez a megfogalmazás nyilvánvalóan a bölcsességre, mint isteni attribútumra vonatkozik, és nem egy kvázi-isteni hiposztázis jellemzését fogalmazza meg. Könnyen beláthatjuk, hogy az idők során a megszemélyesített bölcsesség alakja észrevétlenül átalakulhatott egy mitológiai értelemben vett személyiséggé. Ezt az átalakulási folyamatot érezhetjük már a Bölcsesség könyvében (különösképpen a 10. fejezetben). Kétségtelen, hogy több későbbi zsidó szövegben nyomon követhető az a tendencia, mely szerint a Bölcsesség a Tórárt személyesíti meg (mint Sír 24,1-23 és Bár 3,35 – 4,4).

Philon műveiben találkozunk azzal a jelenséggel, hogy az Isten és a teremtés közötti kvázi megszemélyesített közbenjárás szerepét már nem egy nőalak, a Szophia, hanem a Logosz tölti be. Ezt közvetíti a Quis rerum divinarum heres sit híres szakasza (205-206):

A mindenség Atyja felruházta a Logoszt, legfőbb küldöttét, az Ősöreget, akit a legnagyobb tisztelet illet, hogy ő álljon oda a határvonalra és válassza el a teremtményt a Teremtőtől. Ez az a Logosz, aki közbenjáróként esdekel a halhatatlan Istennél a bűnös halandókért és az Úr követének szerepében fordul az alattvalókhoz... Isten őt nem teremtette és nem is olyan teremtett lény, mint te, hanem a kettő között áll félúton, garancia mindkét oldal számára.

Philón értekezésében a probléma a filozófiai elmélkedés formájában jelenik meg. Philónnál a Logosz, noha félig-meddig megszemélyesíti, egy-fajta figurális és mindenképpen személytelen alak, aki az isteni értelem teremtő hatalmát szimbolizálja. János ugyanakkor, azt a meglepő kijelentést teszi a prológusban (1,1-18), hogy a Logosz testté lett.

János evangéliumát tulajdonképpen az 1Móz 1 midrásának kell tekintenünk, mégpedig olyan midrásnak, amely megteremti a kapcsolódási pontot a preexisztens teremtő isteni Logosz és a világmindenségben otthonát kereső Bölcsesség földi jelenléte között (vö. Sír 24,3-8). Ellentétben a korábbi zsidó hagyomány szövegeivel, amelyek szerint a Bölcsesség jelen van Izráel népének körében vagy Izráel Törvényében, János azt állítja, hogy a Logosz/Bölcsesség a világban mindenhol elutasításra talált, még Isten saját népe is megtagadta őt.

A világban volt, és a világ általa lett, de a világ nem ismerte meg őt: a saját világába jött, de az övéi nem fogadták be őt. (Jn 1,10-11) János szavai Énok 1. könyvének (42) borulató jóslatát idézik fel:

A Bölcsesség nem talált magának lakhelyet: de a mennyben helyet talált magának. Később a Bölcsesség kiment, hogy az emberek gyermekeivel lakjon, de nem talált magának lakhelyet. Így hát a Bölcsesség visszatért és véglegesen letelepedett az angyalok között. (1Énok 42,1-2)

János evangéliuma azonban másként zárja le ezt a meglehetősen szomorkás történetet. Az isteni Ige/Bölcsesség az angyalok közötti végleges letelepedése azzal törte meg Izráel ellenállását, hogy Jézus Krisztus személyében testté lett: „Az Ige testté lett, közöttünk lakott, [ἐσκήνωσεν] és láttuk az ő dicsőségét, mint az Atya egyszülöttjének dicsőségét, telve ke-gyelemmel és igazsággal.” (1,14). Ily módon tehát Jézust a negyedik evangélium már a kezdet kezdetén kapcsolatba hozza a teremtéssel és a Bölcsességgel foglalkozó zsidó Szentírás hagyománnyal, mégpedig azzal a meglepő kijelentéssel, hogy az Ige / Bölcsesség, amely által minden létrejött, Jézusban öltött testet.

Ebben a figyelemre méltó kijelentésben több szempontból is benne rejlik az a mód, ahogyan János visszafelé olvas annak érdekében, hogy újraértelmezze Izráel szent iratait és Izráel vallásgyakorlásának hagyományát: János azt állítja, hogy Isten Igéjének megtestesüléseként Jézus magára veszi a templom és a templom liturgikus ünnepi ciklusának jelentőségét. Ennek a hermeneutikai elgondolásnak a legvilágosabb megnyilvánulása már a történet elején megjelenik, amikor Jézus kiűzi az árusokat és pénzváltókat a Templomból. Ez a szövegrész utat nyit számunkra, hogy beléphessünk abba a szentírási mátrixba, amelyben János Jézus-történetét olvasnunk kell.

Péld 9

A bölcsesség házat épített magának, hét oszlopot faragott hozzá. 2 Levágta marháját, megfűszerezte borát, és megterítette asztalát.

3 Lányokat küldött ki, hogy így kiáltsanak a város magasán fekvő pontjain: 4 Aki tapasztalatlan, térjen be ide! Az esztelennek pedig ezt mondja: 5 Jöjjetek, egyetek a kenyereimből, és igyatok fűszerezett boromból! 6 Hagyjátok el az együgyűséget, és éltek, járjatok az értelem útján! 7 Aki meginti a csúfolódót, maga fog pironkodni, aki megfeddi a

bűnöst, magát szennyezi be. 8 Ne fedd meg a csúfolódót, mert meggyűlöl téged, de fedd meg a bölcset, az szeretni fog téged! 9 **Adj a bölcsnek, és még bölcsőbb lesz, tanítsd az igazat, és ő gyarapítja tudását!** 10 **A BÖLCSESSÉG KEZDETE AZ ÚRNAK FÉLELME, ÉS A SZENTNEK A MEGISMERÉSE AD ÉRTELMET.** 11 Mert általam sokasodnak meg napjaid, és gyarapodnak életed évei. 12 Ha bölcs vagy, magadnak vagy bölcs, ha csúfolódó vagy, magad vallodd kárát. **13 A balgaság fecsegő asszony, együgyű, és semmit sem tud.** 14 Kiül háza ajtajába egy székre a város magaslatán. 15 Így szólítja meg az arra járókat, akik egyenes ösvényeken járnak: 16 Aki tapasztalatlan, térjen be ide! Az esztelennek pedig ezt mondja: 17 A lopott víz édes, az eldugott kenyér kedves. 18 De nem tudják, hogy az árnyak vannak ott, és vendégei a holtak hazájának mélyére kerülnek.

discontinuous prose

ki a beszélő? a bölcsesség? A lányok? Mi a kiáltás szerepe?

Péld 10

Salamon példabeszédei

GNÓMAK, PROVERBIUMOK

ANTITETIKUS SZERKEZET, RITMUS!!

A bölcs fiú örömet szerez apjának, az ostoba fiú azonban szomorúsága anyjának. 2 Nem használnak a bűnnel szerzett kincsek, de az igazság megment a haláltól. **3 Nem hagyja az Úr éhezni az igaz embert, de a bűnösök mohóságát elveti.** 4 Aki lustán dolgozik, elszegényedik, de a szorgalmas munka meggazdagít. 5 Aki nyáron gyűjt, az eszes fiú, de aki aratáskor alszik, az szégyellni való. 6 Áldások szállnak az igaz fejére, a bűnösök szája pedig erőszakot rejteget. **7 AZ IGAZNAK AZ EMLÉKEZETE ÁLDOTT, DE A BŰNÖSÖK NEVE SEMMIVÉ LESZ.** 8 A bölcs szívű megfogadja a parancsokat, a bolond beszédű pedig elbukik. 9 Aki feddhetetlenül él, biztonságban él, de aki görbe úton jár, arról kitudódik az. 10 Aki kacsingat, fájdalmat okoz, a bolond beszédű pedig elbukik. 11 Életnek forrása az igaz ember szája, de a bűnösök szája erőszakot rejteget. 12 A gyűlölet viszályt teremt, de minden hűtlenséget eltakar a szeretet. 13 Az értelmes ember ajkán bölcsesség található, de bot való az esztelen háttára. **14 A bölcsök tartózkodók tudásukkal, a bolondot pedig hamar romlásba viszi a szája.** 15 A gazdagnak a vagyon az erős városa, a nincsteleneknek romlásuk a szegénység. **16 Az igaznak a keresetéből élet lesz, a bűnösnek a jövedelméből vétek.** 17 Az élet ösvényén jár, aki megfogadja az intést, de tévelyegni fog, aki megveti a dorgálást. 18 Gyűlöletet rejteget a hazug ajak, és rágalmakat terjeszt az ostoba. **19 A SOK BESZÉDNÉL ELKERÜLHETETLEN A TÉVEDÉS, DE AZ ESZES EMBER VIGYÁZ A BESZÉDRE.** 20 Színezüst az igaz ember nyelve, a bűnösöknek a szíve is keveset ér. 21 Az igaznak az ajka sokakat vezet, a bolondok pedig meghalnak esztelenségük miatt. 22 Az Úr áldása gazdagít meg, a gyarapodást nem lehet erőltetni. 23 Az ostobának a galádságban telik öröme, az értelmes embernek pedig a bölcsességben. 24 Utoléri a bűnöst az, amitől retteg, az igazak kívánsága pedig teljesül. 25 **Ha ráfúj a forgósél a bűnösre, nincs többé, de az igaz örökké tartó alapon áll.** 26 Amilyen az ecet a fognak és a füst a szemnek, olyan a rest a megbízóinak. 27 Az Úr félelme gyarapítja a napokat, de a bűnösök esztendei megrövidülnek. 28 Az igazak várakozása örömmre fordul, de a bűnösök reménysége semmivé lesz. 29 Az Úrnak útja a feddhetetlenek erősség, de a gonosztevőknek romlás. 30 Az igaz soha meg nem inog, de a bűnösök nem maradnak meg a földön. **31 Az igaz ember szája bölcsességet áraszt, az álnok nyelvet azonban kivágják.** **32 Az igaz ember ajka kedvesen tud szólni, a bűnösök szája pedig csak álnokul.**

Itt nagyon gyakori a nyelvről, a beszédről való szó. Igaz beszéd, hamis beszéd, fecsegő nyelv, hallgatás.

Péld 11

ANTITETIKUS SZERKEZETEK: IGAZ- HAMIS

1 A hamis mérleget utálja az Úr, de a pontos súlyt kedveli. 2 Ha jön a kevélység, jön a szégyen is, a szerénységgel pedig bölcsesség jár együtt. 3 A becsületeseket feddhetetlenség vezeti, de a hűtleneket elpusztítja romlottságuk. 4 Nem használ a vagyon a harag napján, az igazság azonban megment a haláltól. 5 A feddhetetlenek útját igazságuk egyengeti, de a bűnös elbukik bűnössége miatt. 6 A becsületeseket megmenti igazságuk, de a hűtleneket rabul ejti saját mohóságuk. 7 Ha meghal a bűnös ember, odalesz a reménysége, és odalesz az erősökhöz fűzött várakozása is. 8 Az igaz megmenekül a nyomorúságból, helyére pedig a bűnös jut. 9 Tönkreteszi szavaival felebarátját az elvetemült, de az igazak tudásuk által megmenekülnek. 10 Vigad a város az igazak javán, és ujjong a bűnösök pusztulásán. 11 A becsületesek áldása építi a várost, de a bűnösök szája romlásba dönti. 12 Kigúnyolja felebarátját az esztelen, az értelmes ember pedig hallgat.

13 A rágalmozó titkokat tár fel, de a hűséges lélek leplezi a dolgot. FT, TÉNYFELT.? 14 Vezetés nélkül elbukik a nép, de segítséget jelent, ha sok a tanácsadó. 15 Igen rosszul jár, aki idegenért vállal kezességet, de biztonságban marad, aki gyűlöli a jótállást. 16 A kedves asszony a tisztességhez ragaszkodik. Az erőszakos emberek a gazdagsághoz ragaszkodnak. 17 Önmagával tesz jót a szeretet embere, a kegyetlen pedig saját magának árt. 18 A bűnös hamis keresményt szerez, de igaz bérhez jut az, aki igazságot vet. 19 **Aki ragaszkodik az igazsághoz, az az életre jut, de aki a rosszat hajhássza, az a halálra.** 20 Utálja az Úr az álnok szívűeket, de kedveli azokat, akiknek útja feddhetetlen. 21 Kezet rá, hogy nem marad büntetlenül a gonosz! De az igazak utódai megmenekülnek. 22 **Mint disznó orrában az aranykarika, olyan a szép asszony, ha nincs jó ízlése.** 23 Az igazak csak jóra várhatnak, a bűnösök pedig csak haragot remélhetnek. 24 Van, aki bőven osztogat, mégis gyarapszik, más meg szűken méri a járandóságot, mégis ínségbe jut. 25 Az ajándékozó bővelkedik, és aki mást felüdít, maga is felüdül. 26 Átkozza azt a nép, aki búzáját visszatartja, de áldás száll annak a fejére, aki eladja. 27 Aki jóra törekszik, jóakaratot szerez, de eljön a rossz arra, aki azt hajhássza. 28 **Elbukik, aki gazdagságában bíz, de az igazak virulnak, mint a lomb.** 29 Aki kárt okoz háza népének, szelet örököl, és szolgálja lesz a bölcsnek a bolond. 30 Az igaz gyümölcse életnek a fája, és a bölcs lelkeket nyer meg. 31 Bizony, az igaz is elnyeri jutalmát a földön, hát még a bűnös és vétkes ember!

Péld 12

Aki szereti az intelmet, szereti a tudást, aki pedig gyűlöli a feddést, az ostoba marad. 2 A jó ember jóakaratot nyer az Úrtól, de az alattomos embert ő bűnösnek tartja. 3 Nem áll szilárdan a bűnösen élő ember, de az igazak gyökere mozdíthatatlan. 4 A derék asszony urának koronája, de mint a csontszú, olyan a szégyentelen. 5 Az igazak gondolatai helyesek, a bűnösök szándékai csalárdak. 6 A bűnösök szavai vérszomjasak, de a becsületeseket megmenti beszédük. 7 Romlás éri a bűnösöket, és odalesznek, de az igazak háza megmarad. 8 Értelmének megfelelően dicsérik az embert, a fondorlatos szívűt pedig megvetik. **9 Jobb annak, akit lebecsülnek, de szolgálja van, mint annak, aki dicsekszik, de alig van kenyere.** 10 Az igaz törődik még állatjának kívánságával is, a bűnösnek még az irgalma is kegyetlen. 11 Aki műveli földjét, jóllakik kenyérral, de aki hiábavalóságokat hajszol, az esztelen. 12 A bűnös a gonosszággal szerzett zsákmányra vágyik, az igazak mégis gyökeret vernek. 13 A vétkes ajak veszedelmes csapda, de az igaz kikerül a bajból. 14 Amit mond az ember, annak a gyümölcséből lakik jól, és amit

tesz az ember, azt fizetik neki vissza. 15 A bolond helyesnek tartja a maga útját, a bölcs pedig hallgat a tanácsra. 16 **A bolond bosszúsága azonnal kitudódik, az okos pedig leplezi szégyenét.** 17 **Aki igazán szól, az igazat mondja el, a hamis tanú pedig a csalárdságot.** 18 **Van, akinek a fecsegése olyan, mint a tördöfés, a bölcssek nyelve pedig gyógyít.** 19 **Az igaz ajak mindig állhatatos, a hazug nyelv pedig egy pillanatig sem az.**

NYELV

20 Csalárdság van azok szívében, akik a rosszon fáradoznak, de akik tanácsukkal békére intenek, azok szívében öröm. 21 Nem éri az igazat semmi veszedelem, de a bűnösök élete bajjal lesz tele. 22 Utálja az Úr a hazug ajkat, de a helyesen élőket kedveli. **23 Az okos ember nem fitogtatja tudását, az esztelen pedig kérkedik bolondságával.** 24 A szorgalmasak uralkodni fognak, a lusta pedig robotolni fog. 25 Aki aggódik szívében, az levertté lesz, a jó szó viszont felvidítja. 26 Az igaz utat tud mutatni másnak is, a bűnösöket pedig tévelygésbe viszi saját útjuk. 27 A lusta a vadászsákmányt sem süti meg, pedig drága kincse az embernek a szorgalom. **28 Az igazság ösvényén élet van, és útja nem a halál felé vezet.**

Péld 13

NYELV ANTITETIKUS SZERKEZETEK

A bölcs fiú megfogadja az apai intést, de a csúfolódó nem hallgat a dorgálásra. **2 Amit mond az ember, annak a gyümölcsével lakik jól, a hűtlenek mégis erőszakra vágynak.** **3 Aki vigyáz a szájára, megtartja életét, aki feltátja száját, arra romlás vár.** 4 Vágyakozik a lusta lelke, de hiába, a szorgalmas lelke pedig bővelkedik. **5 Gyűlöli az igaz a hazug beszédet, a bűnös pedig szégyent és gyalázatot okoz.** **6 Az igazság megtartja a feddhetetlenül élő, a bűn pedig elbuktatja a vétkest.** 7 Van, aki gazdagnak mutatja magát, pedig semmije sincs; van, aki szegénynek, pedig nagy a vagyona. 8 A gazdagság az ember életének váltságdíja lehet, a szegény pedig fenyegetést sem hall. 9 Az igazak világossága vígan ég, de a bűnösök lámpása kialszik. 10 A kevélységből csak civódás lesz, de a tanács megfogadásában bölcsesség van. 11 **A könnyen szerzett vagyon elfogy, de aki keze munkájával gyűjt, az gyarapodik.** 12 A hosszú várakozás beteggé teszi a szívet, de a beteljesült kívánság az élet fája. 13 Aki megveti az ígét, eladósodik miatta, de aki tiszteli a parancsolatokat, elnyeri jutalmát. 14 A bölcs tanítás az élet forrása a halál csapdának kikerülésére. 15 A jóindulat kedvessé tesz, de a hűtlenek útja saját romlásukat okozza. 16 Minden eszes ember okosan cselekszik, de az esztelen bolondságot terjeszt. 17 A gonosz küldött romlásba dönt, de a megbízható követ gyógyulást szerez. 18 Szegénység és gyalázat éri azt, aki megveti az intést, de tisztelik azt, aki megfogadja a feddést. 19 A beteljesült kívánság jólesik az embernek, az ostobának pedig utálatos eltérni a rossztól. **20 Aki bölcsekkel jár, bölcsé lesz, az ostobák barátja pedig romlottá lesz.** 21 A vétkeket üldözi a baj, az igazaknak pedig szép jutalmuk lesz. 22 A jó ember örökséget hagy még unokáinak is, a vétkes vagyona pedig az igazra vár. 23 Sok eledelt terem a szegények szántóföldje, de van, akit tönkretesz a törvénytelenység. **24 Aki kíméli botját, gyűlöli a fiát, de aki szereti, idejében megfenyíti.** 25 Az igaz jóllakásig ehet, de a bűnösök hasa éhen marad.

Péld 14

A szelídség és az indulat ellentéte

Az asszonyi bölcsesség építi a házat, a bolondság pedig a maga kezével rombolja le. 2 Aki egyenes úton jár, féli az Urat, de aki letéved útjairól, az megveti őt. **3 A bolond szájából góg**

sarjad, de a bölcseket megőrzi ajkuk. 4 Ha nincsenek barmok, üres a jászol, de bő a termés, ha erős az ökör. 5 **Az igaz tanú nem hazudik, de a hamis tanú hazugságot beszél.** 6 Hiába keresi a csúfolódó a bölcsességet, az értelmes embernek azonban könnyű a megismerés. 7 **Térj ki az ostoba útjából, mert nem szerzel ajkáról tudást!** 8 **Az okos azért bölcs, mert érti a dolgát, az ostobát pedig rászedi saját bolondsága.** 9 A bolondokat csúffá teszi a vétek, de a becsületes emberek közt jóakarát van. 10 A szív ismeri a maga keserűségét, és örömebe sem avatkozhat idegen. 11 A bűnösök háza népe kipusztul, de a becsületesek sátrának lakói virulni fognak. 12 Van út, amely egyenesnek látszik az ember előtt, de végül a halálba vezet. 13 **Nevetés közben is fájhat a szív, és az öröm vége is lehet bánat.** 14 A romlott szívű azt kapja, amit megérdemel, meg a jó ember is tettei gyümölcsét. 15 A tapasztalatlan mindent elhisz, de az okos vigyáz a lépésére. 16 A bölcs fél a rossztól, és elkerüli, az ostoba féktelen és elbizakodott. 17 A hirtelen haragú bolondságot követ el, és az alattomos embert gyűlölik. 18 Bolondságot örökölnek az együgyűek, az okosakat pedig tudás ékesíti. 19 Le fognak borulni a rosszak a jók előtt, és a bűnösök az igaz ember kapuja előtt. 20 A szegényt még barátja is gyűlöli, de a gazdagot sokan szeretik. 21 Aki megveti felebarátját, vétkezik, de aki az alázatosokon könyörül, boldog lesz. 22 Tévelyegnek, akik rosszat akarnak, a szeretet és a hűség pedig jót akar. 23 Minden munkának megvan a maga haszna, de akinek csak a szája jár, az ínségbe jut. 24 A bölcseknek koronája a gazdagság, de az ostobák bolondsága csak bolondság. 25 Életeket ment meg az igaz tanú, de aki hazugságot beszél, az csaló. 26 Aki az Urat féli, annak erős oltalma van, fiainak is menedéke lesz az. 27 Az Úrnak félelme az élet forrása a halál csapdáinak kikerülésére. 28 Nagy nép ad a királynak méltóságot, de ha elfogy a nemzet, elvesz az uralkodó is. 29 A türelmes ember telve értelemmel, a türelmetlen pedig bolondnak bizonyul. 30 **A szelíd szív élteti a testet, az indulat viszont rothasztja a csontokat.** 31 Aki elnyomja a nincstelent, gyalázza Alkotóját, aki pedig könyörül a szegényen, az dicsőíti. 32 A maga gonoszsága miatt bukik el a bűnös, de vigaszt kap az igaz, ha halálán van is. 33 Az értelmes ember szívében bölcsesség lakik, de az is kitudódik, hogy mi van az ostobákéban. 34 **Az igazságosság felmagasztalja a népet, a bűn pedig gyalázatokra van a nemzeteknek.** 35 Jóindulattal van a király az értelmes szolga iránt, de haragja sújtja a haszontalant.

Péld 15

Beszéd, nyelv

A higgadt válasz elhárítja az indulatot, de a bántó beszéd haragot támaszt.

2 A bölcsek nyelve jól alkalmazza a tudást, az ostobák szája meg balgaságot áraszt.

3 Minden rajta tartja szemét az Úr, a gonoszakat és a jókat egyaránt figyeli.

4 A szelíd nyelv olyan, mint az élet fája, a romlott pedig összetöri a lelket. 5 A bolond utálja az apai intést, de az okos elfogadja a dorgálást. 6 Az igaz házában nagy kincs van, a bűnösnek pedig jövedelme okozza a vesztét. 7 A bölcsek ajka hinti a tudást, az ostobáknak a szíve sem tiszta. 8 A bűnösök áldozatát utálja az Úr, de a becsületesek imádságát kedveli. 9 Utálja az Úr a bűnös útját, de szereti az igazságra törekvőt. 10 Rosszul esik az intés annak, aki letér az ösvényről, pedig meghal az, aki gyűlöli a dorgálást. 11 A halál és az enyészet helye is az Úr előtt van, mennyivel inkább az emberek szíve! 12 Nem szereti a csúfolódó, ha feddik, és nem jár a bölcsekhez. 13 Az örvendező szív megszépíti az arcot, a bánatos szív pedig összetöri a lelket. 14 Az értelmes szív tudásra törekszik, az ostobák szája pedig bolondságon rágódik. 15 A csüggedőnek mindig rossz napja van, a jókedvűnek pedig mindig ünnepe. 16 Jobb a kevés az Úr félelmével, mint a sok kincs, ha nyugtalanság jár vele.

17 Jobb egy tányér főzelék ott, ahol szeretet van, mint a hizlalt ökör, ahol gyűlölet van. 18 Az indulatos ember vizályt szít, a türelmes pedig lecsendesíti a perpatvart. 19 A lusta útja

olyan, mint a tövises sövény, a becsületesek ösvénye pedig egyenes „**A jó hír felüdíti a testet.**” Péld 15,20–33

20 A bölcs fiú örömet szerez apjának, az ostoba ember pedig megveti anyját. 21 A bolondság az esztelen ember öröme, de az értelmes egyenes úton jár. 22 Meghiúsulnak a tervek, ha nincs tanácskozás, de megvalósulnak, ha van sok tanácsadó.

23 Örül az ember, ha válaszolni tud, és milyen jó az idején mondott szó!

24 Az értelmes ember életútja fölfelé visz, kikerülve a holtak hazáját odalent. 25 A gőgösök házát összedönti az Úr, de megszilárdítja az özvegyek határát.

26 Utálatosak az Úr előtt a gonosz gondolatok, de tiszták a kedves szavak. 27 Kárt okoz saját házának a nyereszkező, de aki gyűlöli a vesztegetést, az élni fog.

28 Az igaz megfontolja szívében, hogy mit mondjon, a bűnösök szájából pedig árad a rossz. 29 Távol van az Úr a bűnösöktől, de az igazak imádságát meghallgatja. **30 A csillogó szemek megörvendeztetik a szívet, a jó hír felüdíti a testet.** 31 Akinek a füle hallgat az életre való feddésre, az a bölcsök között marad. 32 Aki semmibe veszi az intést, önmagának árt, aki pedig hallgat a dorgálásra, értelmessé válik.

33 Az Úr félelme bölcsességre int, és aki tisztességet akar, előbb legyen alázatos!

Péld 16

1 Az emberi értelem tervezget, de az Úr adja meg, hogy mit mondjon a nyelv.

MAN PROPOSES GOD DISPOSES

2 Minden útját helyesnek tartja az ember, de az Úr megvizsgálja a lelkeket. 3 Bízd az Úrra dolgaiddat, akkor teljesülnek szándékaid. 4 Mindent rendeltetésének megfelelően készítet az Úr, még a bűnöst is: a veszedelem napjára. 5 Utál az Úr minden fölfuvalkodott szívűt: kezét rá, hogy nem marad büntetlen! 6 Szeretettel és hűséggel jóvá lehet tenni a bűnt; az Úrnak félelme távol tart a rossztól. 7 Akinek életútját kedveli az Úr, azt még ellenségeivel is összebékíti. 8 Jobb az igaz úton szerzett kevés, mint a törvénytelenül szerzett nagy jövedelem. 9 **Az embernek az értelme terveli ki útját, de az Úr irányítja járását.**

MAN PROPOSES GOD DISPOSES

10 Kijelentés hangzik a király ajkáról: nem szabad téves ítéletet mondania. 11 Az Úré az igaz mérleg és mérőserpenyő, az ő művei a zacskóban tartott súlyok. 12 Utálniuk kell a királyoknak a bűnös tetteket, mert igazság teszi szilárdná a trónt. **13 A királyoknak kedves az igaz szó, és szeretik azt, aki őszintén beszél.** 14 A király haragja a halál követe, de a bölcs ember kiengeszteli azt. 15 A király arcának ragyogása éltet, jóakarata olyan, mint a tavaszi esőt hozó felleg. 16 Mennyivel jobb bölcsességet szerezni, mint aranyat, és értelmet szerezni, mint színezüstöt! 17 A becsületes emberek útja kikerüli a veszélyt, életét tartja meg, aki útjára vigyáz. 18 Az összeomlást gőg előzi meg, a bukást pedig fölfuvalkodottság. 19 Jobb szelíd lelkűnek lenni az alázatosok közt, mint zsákmányon osztozni a gőgösök közt. 20 Aki megérti az ígét, annak jó dolga lesz, és boldog az, aki bízik az Úrban.

21 **A bölcs szívűt értelmesnek nevezik, a nyájas ajkak gyarapítják a tudást.** 22 Élet forrása az értelem annak, akinek van, de a bolondot még inteni is bolondság.

23 A bölcs szívű értelmesen beszél, és ajkával is gyarapítja a tudást.

24 Lépes méz a kedves beszéd: édes a léleknek és gyógyulás a testnek. 25 Van út, amely az ember előtt egyenesnek látszik, de végül a halálba vezet. 26 A munkás önmagáért fáradozik, mert szája kényszeríti rá. 27 A mihaszna ember gonoszul áskálódik, és ajka olyan, mint a perzselő tűz. 28 Az álnok ember viszályt támaszt, a rágalmazó szétválasztja a barátokat is. 29 Az erőszakos ember rászedi felebarátját, és nem a jó úton vezet. 30 Aki behunyja szemét, álnokságot tervez, aki összeszorítja ajkát, gonoszságot hajt végre. 31 Ékes korona az ősz haj,

az igazság útján található. **VZS** 32 Többet ér a türelmes ember a hősnél, és az indulatán uralkodó annál, aki várost hódít. 33 Az ember végzi a sorsvetést, de mindig az Úrtól való a döntés.

Péld 17

Jobb egy darab száraz kenyér ott, ahol békesség lakik, mint ha zsíros falatokkal van tele a ház, de veszekednek benne.

2 Az eszes szolga föléje kerül a haszontalan fiúnak, és a testvérekkel együtt osztozik az örökségben. **3 Az ezüsthöz tégely kell, az aranyhoz olvasztókemence, de a szívek vizsgálója az Úr.** 4 A gonosztevő az álnok ajakra figyel, a hazug a gonosz nyelvre ügyel. 5 Aki gúnyolja a szegényt, Alkotóját gyalázza, és aki a veszedelemnek örül, nem marad büntetlen. **6 Az öregek koronája: az unokák, és a fiak ékessége: az atyák.**

Nyelv

7 Nem illik a bolondhoz a választékos beszéd, de az előkelőhöz sem a hazug beszéd. 8 Drágakőnek véli ajándékát, aki adja, amellyel célt ér, bárhova forduljon is vele.

9 Aki szeretetre törekszik, fátvált borít a vétekre, de aki folyton arról beszél, elszakad a barátjától. **FT id FT** 10 Jobban megrendíti a dorgálás az értelmes embert, mint száz botütés az ostobát.

11 Csak pártütésre törekszik a rossz ember, de kegyetlen követet küldenek ellene. 12 Inkább a fiát vesztett medvével találkozzék az ember, mint egy ostobával, amikor megzavarodik. 13 Aki rosszal fizet a jóért, annak a házából nem távozik el a baj. 14 A vizsály kezdete olyan, mint amikor megindul az árvíz, azért tartsd távol magad a perpatvartól, mielőtt kitör.

Fair is foul, Theol. crucis

15 Aki igaznak mondja a bűnöst, és aki bűnösnek mondja az igazat: mindkettőjüket egyaránt utálja az Úr. 16 Mire jó a pénz az ostoba kezében? Vehet-e bölcsességet, akinek nincs esze? 17 Mindig szeret a barát, de testvérré a nyomorúságban válik. 18 Esztelen ember, aki kezet ad, és kezességet vállal a barátjáért. 19 A bűnt szereti, aki veszekedni szeret, és aki kérkedik, a saját romlását keresi. 20 Az álnok szívű embernek nem lesz jó vége, és a család nyelvű bajba kerül. **21 Az ostoba bánatot okoz szülőjének, és nem tud örülni a bolondnak az apja.** 22 A vidám szív a legjobb orvosság, a bánatos lélek pedig a csontokat is kiszáritja. 23 A bűnös elfogadja a megvesztegetést, és elferdíti az igazság ösvényét. 24 Az értelmes ember előtt ott van a bölcsesség, de az ostoba szeme a föld végén kalandozik. 25 Az ostoba fiú bosszantja apját, és keseríti anyját. 26 Nem való megbírságotlani az igaz embert, és megverni az előljárót, ha becsületes.

Nyelv

27 A tudós ember takarékoskodik beszédével, és aki értelmes, az higgadt lelkű.

28 Még az ostobát is bölcsnek gondolják, ha hallgat, és értelmesnek azt, aki csukva tartja a száját.

Péld 18

A különc a maga kívánsága után jár, és hadakozik minden jóra való dolog ellen. 2 Az ostoba nem leli kedvét az értelemben, csak saját eszének fitogtatásában. 3 Ahová bűnös érkezik, oda megérkezik a megvetés is, és a szégyentelenséggel együtt jár a gyalázat. **Beszéd** **4 Mély víz az ember szájának beszéde, áradó patak, bölcsesség forrása.** 5 Nem jó a bűnösnek kedvezni, sem jogaiból kiforgatni az igaz embert.

NYELV

6 Az ostoba ajka perpatvart okoz, és szája vereséget idéz elő. 7 Az ostobának saját szája a romlása, és saját ajkai ejtik csapdába őt. 8 A rágalmazó szavai, mint a jó falatok, behatolnak a test belsejébe.

9 Aki munkájában hanyag, az testvére annak, aki tönkretesz. 10 Erős torony az Úr neve, oda fut az igaz, és védelmet talál. 11 A gazdagnak a vagyon az erős városa, magas várfalnak képzelet. 12 Akire romlás vár, annak fölfuvalkodik a szíve, de akire dicsőség, az alázatos. 13 Aki arra felel, amit meg sem hallgatott, azt bolondnak tartják, és megpirongatják. **14 Az ember lelke elviseli a szenvedést, de ha a lélek összetörik, azt el lehet-e hordozni?** 15 Az értelmes ember szíve ismeretet szerez, és a bölcsök füle ismeretre törekszik. 16 Az ajándék tág teret nyit az ember előtt, és az előkelők elé juttatja. 17 Igaznak látszik az, aki először szól a perben, de sorra kerül ellenfele is, és megcáfolja. 18 A sorsvetés megszünteti a viszálykodást, és szétválasztja az erőszakosakat. 19 A rászédett testvér hozzáférhetlenebb az erős városnál, és a viszály olyan, mint városkapun a zár.

Beszéd

20 Amit mond az ember, annak a gyümölcséből fog jóllakni a teste, és amit a beszéde terem, azzal kell jóllaknia.

21 Élet és halál van a nyelv hatalmában, amelyiket szereti az ember, annak a gyümölcsét eszi. 22 Aki jó feleséget talált, kincset talált, és elnyerte az Úr jóakarátát. **23** Könyörögve szól a szegény, de a gazdag keményen válaszol. 24 Van ember, aki bajba juttatja felebarátait, de van olyan barát, aki ragaszkodóbb a testvérnél.

Péld 19

1 Jobb a feddhetetlenül élő szegény, mint az álnok beszédű ostoba. 2 Ismeret nélkül az igyekezet sem jó, és aki nagyon siet, könnyen letér az útról. **3 Az embert a saját bolondsága vezeti félre, mégis az Úr ellen zúgolódik a szíve.** 4 A vagyon sok barátot szerez, a nincstelentől a barátja is elvállik. 5 Nem marad büntetlen a hamis tanú, és nem menekül meg, aki hazugságot beszél. 6 Sokan hízelegnek az előkelő embernek, és az ajándékozónak mindenki barátja. 7 A szegényt a testvérei is mind gyűlölik, még inkább eltávolodnak tőle barátai; szavaival unszolja őket, de hiába. 8 Aki értelmet szerez, önmagát szereti, aki megőrzi tudását, megtalálja a jót. 9 Nem marad büntetlen a hamis tanú, és elpusztul, aki hazugságot beszél. 10 Nem illik az ostobához a fényűzés, sem a szolgálhoz az uralkodás a vezetőkön. **11 Az értelmes ember türelmes, díszére válik, ha megbocsátja a vétket.** **SZÉP KÉP:** **12 Ha a király haragszik, olyan, mintha oroszlán morogna, de jóakarata olyan, mint a fűre hulló harmat.** **13 Apjának szerencsétlensége az ostoba fiú, és mint a szüntelen csepegő háztető, olyan a zsémbes asszony.** 14 A ház és a vagyon apai örökség, **de az Úrtól van az okos feleség.** 15 A restség mély álomba merít, és a lusta ember éheznek. 16 Aki megtartja a parancsot, megtartja életét, de aki nem törődik teendőivel, meghal. 17 Aki könyörül a nincstelenen, az Úrnak ad kölcsön, mert ő megtéríti jótéteményét. 18 Fenyítsd meg fiadat, míg van remény, de ne vigyen odáig indulatod, hogy halálát okozd! 19 A nagy haragú ember fizessen bírságot, mert ha elengeded neki, még nő a haragja. 20 Hallgass a tanácsra, és fogadd el az intést, hogy végre bölcs légy! 21 Sokféle szándék van az ember szívében, de csak az Úr tervei valósulnak meg. 22 Amit az embertől megkívánnak, az a hűség, ezért jobb a szegény ember a hazugnál. 23 Az Úr félelme életet jelent: az ember elégedetten alszik, nem éri veszedelem. 24 Belenyújtja kezét a rest a tálba, de már a szájához nem viszi. 25 Ha megvered a csúfolódót, az együgyű okul, ha megfedded az okost, az belátja annak értelmét. **26 Szégyellni**

való és gyalázatos az a fiú, aki bántalmazza apját, vagy elkergeti anyját. 27 Ha nem hallgatsz, fiam, az intésre, tévelyegni fogsz okos tanítások nélkül! 28 **A haszontalan tanú csúfot űz a törvényből, a bűnösök szája pedig csak úgy nyeli az álnokságot.** 29 A csúfolódókat készen várja az ítélet, és az ostobák hátát az ütleget.

Péld 20

1 A bor csúfolódóvá tesz, a részegítő ital lármássá, senki sem bölcs, aki attól tántorog. **ISM** 2 **A király haragja olyan, mint az oroszán morgása, aki földézi, maga ellen vét.** 3 Távoll maradni a perpatvartól: dicsőség, a bolond mind belekeveredik. 4 Nem szánt ősszel a rest, de ha majd aratni akar, nem lesz mit. 5 Mély víz az ember szívének a terve, de az okos ember kimeríti. 6 Sok ember hirdeti, hogy hűséges, de ki találhat megbízható embert? 7 Feddhetetlenül él az igaz, még a fiai is boldogok lesznek. 8 Ha a király az ítélőszékben ül, tekintete észrevesz minden rosszat. 9 Ki mondhatja: Tisztán tartottam szívemet, tiszta vagyok, nincs vétkem? 10 A kétféle súlyt és a kétféle vékát egyaránt utálja az Úr. 11 Már egy gyermek tetteiből is fel lehet ismerni, hogy tiszta és helyes-e, amit tesz! **12 A halló fület és a látó szemet egyaránt az Úr alkotta.** 13 Ne szeresd az alvást, mert elszegényedsz; tartsd nyitva a szemed, és jóllakhatsz kenyérral. 14 Rossz! Rossz! – mondja a vevő, de amint elmegy, már dicsekszik. **NYELV:15** **Lehet bőven arany és igazgyöngy, de legdrágább kincs az okosan beszélő száj.** 16 Vedd el a ruháját, mert kezességet vállalt másért, és zálogold meg az idegenért! 17 Ízlik az embernek a hazugsággal szerzett kenyér, de végül kavicsal lesz tele a szája. 18 Tanácskozás során születik a jó terv, és megfontoltság kell a háborúhoz. **FT** **19** A rágalmozó titkokat fed fel, azért a fecsegővel ne barátkozz! 20 Aki apját vagy anyját átkozza, annak mécsese a legnagyobb sötétben alszik ki. 21 Az előre kikövetelt örökségen végül is nem lesz áldás. 22 Ne mondd: Megfizetek a rosszért! Reménykedj az Úrban, ő megsegít téged. 23 Utálja az Úr a kétféle súlyt, és a hamis mérleg nem jó dolog. 24 Az Úr irányítja a férfi lépteit, az ember hogyan érthetné meg útját? 25 Csapdába esik az, aki könnyelműen tesz fogadalmat, mert azután már hiába bánkódik. 26 A bölcs király leteríti a bűnösöket, és kocsival hajt rájuk. **27 Az ember lelke az Úrtól kapott mécses, egészen átkutatja a test belsejét.** 28 Szeretet és hűség őrzi a királyt, és szeretet támogatja trónját. 29 **Az ifjak díszje az erő, ISM az öregek ékessége pedig az ősz haj.** 30 Zúzóadások, sebek tisztítanak meg a gonoszságtól, és a test belsejében is érzett csapások.

Péld 21

Olyan az Úr kezében a király szíve, mint a patak vize: arra vezeti, amerre akarja. **2 Minden útját helyesnek tartja az ember, de az Úr vizsgálja meg a szíveket.** 3 Az igaz és törvényes cselekvést többre becsüli az Úr, mint az áldozatot. **4 A gőgös tekintet és a kevély szív a bűnösök mécsese: véték.** 5 A szorgalmasnak a tervei csak hasznot hoznak, de mindenki, aki elsiet a dolgát, csak ínségbe jut. **NYELV** **6 A hazug nyelvvel szerzett kincs tovaszálló pára és halálos csapda.** 7 A bűnösöket elsodorja erőszakosságuk, mert nem akarják teljesíteni a törvényt. 8 Tekervényes a bűnös ember útja, de a tisztának az eljárása egyenes. 9 **Jobb a tető sarkán lakni, mint zsémbes asszonnyal együtt a házban.** 10 A bűnös lelke rosszat kíván, még a barátjára sem néz jóindulattal. 11 Ha bírságot kap a csúfolódó, csak abból ért az együgyű, de ha a bölcslet oktatják, ő már abból is okul. 12 Az igaz szemmel tartja a bűnös házáat, és a bűnösöket romlásba dönti. 13 **Aki bedugja fülét a nincstelen segélykiáltására, annak sem válaszolnak majd, amikor ő kiált.** 14 A rejtve adott ajándék

megenyhíti a haragot, és a titkon eljuttatott adomány a heves indulatot. 15 Az igaznak öröm, ha a törvény jut érvényre, de a gonosztevőnek retteget. 16 Az értelem útjáról letévedő ember az árnyak gyülekezetébe jut majd. 17 Ínségre jut, aki szeret vigadozni, aki szereti a bort és az olajat, nem gazdagszik meg. 18 Váltásdíj lesz az igazért a bűnös, és a becsületesek helyett a

hűtlen. 19 Jobb a puszta földjén lakni, mint zsémbes és bosszú

asszonnyal. 20 Drága kincs és olaj van a bölcs hajlékában, az ostoba ember pedig eltékozolja azt. 21 Aki igazságra és hűségre törekszik, életet, igazságot és megbecsülést talál. 22 Behatol a bölcs a hősök városába, és lerombolja megbízhatónak vélt erődjét. **Nyelv** 23 **Aki vigyáz a szájára és a nyelvére, életét őrzi meg a nyomorúságtól.** 24 A kevély gőgösnek csúfolódó a neve, dühében gőgösen viselkedik. 25 A restet megöli vágyakozása, mert a két keze nem akar dolgozni; 26 egész nap csak vágyakozik, az igaz pedig ad, és nem fukarkodik. 27 A bűnösök áldozata utálatos, kivált ha galád dologért hozzák. 28 Aki hazugságot tanúsít, elvész, de aki meggyőződött az ügyről, az mindig beszélhet. 29 Szentelen képet vág a bűnös ember, a becsületes pedig rendben tartja dolgait. 30 Nem használ a bölcsesség és az értelem, sem a tanács az Úrral szemben. 31 Készen áll a ló a csata napján, de az Úr adja a győzelmet.

Péld 22

Többet ér a jó hírnév a nagy gazdagságnál, a jóindulat jobb az ezüstnél és az aranynál. 2 Találkozik a gazdag a szegénnyel: mindkettőt az Úr alkotta. 3 **Ha az okos látja a veszedelmet, elrejtőzik, az együgyűek pedig belekeverednek, és megjárják.** 4 Az alázatnak és az Úr félelmének jutalma gazdagság, dicsőség és élet. 5 Tövissek és kelepccék vannak a görbe úton: aki vigyáz magára, messze elkerüli azokat. 6 **Neveld a gyermeket a neki megfelelő módon, még ha megöregszik, akkor sem tér el attól.** 7 A gazdag uralkodik a szegényeken, és az adós szolgája a kölcsönadónak. 8 **Aki álnokságot vet, bajt arat,** és véget ér dühödt hatalmaskodása. 9 A jóságos tekintetű ember áldott lesz, mert ad kenyeréből a nincstelennek. 10 Úzd el a csúfolódót, és távozik vele a perpatvar, megszűnik a vita és a gyalázkodás. 11 **Aki szereti a szív tisztaságát, és jóindulattal beszél, annak barátja a király.** 12 Az Úr szeme ügyel az ismeretre, a hűtlenek beszédét megghiúsítja. 13 Ezt mondja a rest: Oroszlán van odakinn, megöl engem a szabadban. 14 Mély verem az idegen nő szája, beleesik, akire haragszik az Úr. 15 A gyermek szívéhez hozzátartozik az ostobaság, de a fenyítő bot kiűzi belőle. 16 Aki elnyomja a nincstelent, hogy maga gyarapodjék, és a gazdagnak ad, egyszer majd ínségre jut. 17 **Fordítsd ide füledet, hallgasd a bölcsök szavait, és figyeljen elméd tudományomra!** 18 **Mert gyönyörűséget szerez, ha őröd azokat magadban, ajkadon is állandóan ott lesznek.** 19 Legyen az Úrban bizodalmaid, ezt tanítom ma neked, bizony, neked! 20 Már előbb is írtam neked tanácsokat és tudnivalókat, 21 tanítva téged arra, hogy ezek valóban igaz mondások, hogy igaz mondásokkal felelhess annak, aki küldött. 22 Ne rabold ki a szegényt, mivel szegény ő, és ne tipord el a nincstelent a kapuban! 23 Mert az Úr perli perüket, és fosztogatóikat megfosztja életüktől. 24 Ne tarts barátságot a haragos természetűvel, és ne járj együtt a heveskedővel, 25 mert megszokod ösvényeit, és magadnak állítasz csapdát! 26 Ne tartozz azok közé, akik kezet adnak, és adósságért kezességet vállalnak! 27 Miért vegyék el alólad fekvőhelyedet is, ha nem lesz miből fizetned? 28 Ne mozdítsd el az ősi határt, amelyet őseid jelöltek ki! 29 Akiről azt látják, hogy ügyesen dolgozik, az biztosan a királyok szolgálatába fog állni, nem marad az alacsony rangúak szolgája.

Péld 23

1 Ha uralkodóval együtt ülsz le enni, jól gondold meg, mi van előtted, 2 mert ha telhetetlen vagy, kést tettél a torkodra! 3 **Ne kívánd jó falatjait, mert csalétek az!** 4 Ne fáradj azon, hogy meggazdagodj, a magad belátásából hagyd abba! 5 Alig száll rá tekinteted, már nincs meg, mert gyorsan szárnya támad, az ég felé repül, mint a saskeselyű. 6 **Ne edd az irigy ember kenyerét, Ism és ne kívánd jó falatjait,** 7 mert olyan ő, mint aki számolgat magában: Egyél, igyál! – mondja neked, de nem szívesen. 8 Megevett falatodat ki fogod hányni, és **kedves szavaidat** elvesztegeted. 9 **Az ostoba füle hallatára ne beszélj, mert csak megveti okos szavaidat.** 10 Ne mozdítsd el az ősi határt, ne orozd el az árvák mezejét! 11 Mert megváltójuk erős: ő perli majd perüket veled. 12 **Szívleld meg az intést, és hallgass az okos beszédre!** 13 Ne sajnáld megfenyíteni a gyermeket, nem hal bele, ha megvered bottal. 14 Te csak bottal vered meg, de lelkét a holtak hazájától mented meg. 15 Fiam, ha bölcs a szíved, örül az én szívem is. 16 Vigad a bensőm, ha ajkad őszintén szól. 17 Ne irigyelje szíved a vétkeket, inkább az Urat féld mindennap, 18 mert van még jövőd, és reménységed nem semmisül meg. 19 Hallgass rám, fiam, **légy bölcs, és irányítsd szíved a helyes útra!** 20 Ne tarts a bor mellett dőzsölőkkel, se a falánk húsevőkkel! 21 Mert a dőzsölő és a falánk elszegényedik, és rongyokba öltöztet a sok alvás. 22 **Hallgass apádra, ő nemzett téged, és ne vesd meg anyádat, ha megöregszik!** 23 Vedd meg, és ne add el az igazságot, a bölcsességet, az intést és az értelmet! 24 **Vígan örvendezik az igaznak az apja, és aki bölcslet nemzett, örül annak.** 25 Örüljön apád és anyád, vigadjon, aki szült téged! 26 **Add nekem a szívedet, fiam, és tartsd szemed előtt utaimat!** 27 Mély verem a parázna nő, és szoros kút az idegen asszony. 28 Úgy leselkedik, mint egy rabló, és szaporítja a hűtlen emberek számát. 29 Kinek jaj? Kinek fáj? Kivel veszekednek? Kinek van gondja? Kit vernek véresre hiába? Kinek zavaros a szeme?

Részegség ellen: nagyon jó tünetleírás:

30 Azoknak, akik bor mellett mulatnak, és a fűszeres bort kóstolgatni járnak. 31 Ne nézd a bort, hogyan vöröslik, hogyan gyöngyözik a pohárban. Bizony simán lecsúszik az! 32 De végül megcsíp, mint a kígyó, megmar, mint a vipera. 33 Szemed zavaros dolgokat lát, te magad pedig összevissza beszélsz. 34 És olyan leszel, mint aki lefeküdt a tenger közepén, vagy mint aki az árbockosárban fekszik. 35 Ütöttek engem, de nem fáj, vertek, de nem tudtam róla! Amint fölébredék, folytatatom, ugyanezt keresem.

Péld 24

Ne irigyeld a rossz embereket, és ne kívánj velük lenni! **Száj és a szív** 2 Mert pusztításon töpreng a szívük, és bántó, amit beszél az ajkuk.

3 Bölcsesség építi a házat, értelem szilárdítja meg,

4 és ismeret tölti meg a szobákat mindenféle drága és kedves értékkel.

5 A bölcs férfi erős, és a tudós ember nagy erejű. 6 Megfontoltság kell a háborúhoz, és segítséget jelent a sok tanácsadó. 7 Magas a bolondnak a bölcsesség: ne nyissa ki száját a kapuban! 8 Aki gonosz tettet tervez, azt alattomos embernek hívják. 9 Az alattomos bolondság vétek, és utálják az emberek a csúfolódót. 10 **A nyomorúság idején kiderül, hogy erős-e az, aki annak mondja magát.** 11 Mentsd meg azokat, akiket halálra visznek, és ne fordulj el azoktól, akiket a vesztőhelyre hurcolnak! 12 Ha azt mondanád, hogy erről nem tudunk, az, aki a szíveket vizsgálja, beléd lát, és aki lelkedet őrzi, ismer; ő megfizet az embernek cselekedete szerint. 1

3 Egyél, fiam, mézet, mert jó, és a lépes méz édes az ínyednek.

14 Tudd meg hát, hogy ilyen a bölcsesség a lelkednek: ha megtalálsz, van jövőd, és reménységed nem semmisül meg.

15 Ne ólalkodj, te bűnös, az igaz lakóhelyénél, ne pusztítsd el nyugvóhelyét!

16 Mert ha hétszer elesik is az igaz, mégis fölkel, de a bűnösök elbuknak a bajban. 17 Ha elesik ellenséged, ne örülj, és ha elbukik, ne vigadjon a szíved, 18 mert az Úr meglátja, rosszallja, és elfordítja haragját róla. 19 Ne haragudj a gonosztevőkre, ne irigyeld a bűnösöket! 20 Mert nincs jövője a gonosznak, a bűnösök mécsese kialszik. 21 Fiam, féld az Urat és a királyt, és felforgatók közé ne keveredj! 22 Mert hirtelen támad rájuk a veszedelem, és ki tudja: kettőjüktől milyen pusztulás jön? 23 Ezek is a bölcsék mondásai: Nem jó a személyválogatás a törvénykezésben. 24 Aki igaznak mondja a bűnöst, azt átkozzák a népek, és kárhoztatják a nemzetek. 25 De akik igazságot szolgáltatnak: jó dolguk lesz, és gazdag áldás száll rájuk. **26 Ajkakat csókol az, aki helyes választ ad.** 27 Lásd el kinti tennivalódat, és végezd el mezei munkádat, azután építsd házádat! 28 Ne tanúskodj ok nélkül felebarátod ellen: miért szednéd rá beszédeddel? **Inverz aranyszabály:** 29 Ne mondd: Ahogy ő bánt velem, én is úgy bánok vele, megfizetek mindenkinek cselekedete szerint!

Szemes:

30 Elmentem a lusta ember földje mellett, és az esztelen ember szőlője mellett, 31 és láttam, hogy egészen fölverte a gaz, színét elfedte a gyom, és kőkerítése összedőlt.

32 Amikor ezt láttam, elgondolkoztam, elnéztem, és ezt az okulást szereztem: 33 Még egy kis alvás, egy kis szunnyadás, összetett kézzel fekvés: 34 így tör rád a szegénység, mint az útonálló, és a szűkölködés, mint egy fegyveres ember.

Péld 25

1 Ezek is Salamon példabeszédei, amelyeket Ezékiásnak, Júda királyának emberei gyűjtöttek össze:

Deus absconditus

2 Isten dicsősége az, hogy a dolgokat elrejt. A királyok dicsősége az, hogy a dolgokat kikutatják. 3 Az ég magassága, a föld mélysége és a királyok szíve kikutathatatlan. 4 Távolítsd el az ezüsből a salakot: az ötvös edényt készít belőle. 5 Távolítsd el a bűnöst a király elől, és trónját megerősíti az igazság. **6 Ne tetszelegj a király előtt, és az előkelők helyére ne állj, 7 mert jobb, ha azt mondják neked, hogy jöjj előbbre, mint ha megaláznak egy előkelő előtt, akit magad is látsz!** 8 **Ne állj ki elhamarkodottan, amikor perelsz, mert mit csinálsz majd a végén, ha ellenfeled megszégyení?** 9 **A magad perét pereld ellenfeleddel, de a más titkát ne fedd föl, 10 mert aki hallja, szidalmaz téged, és rágalmazásod nem vonhatod vissza!** **11 Mint az aranyalma ezüstitányéron, olyan a helyén mondott ige. 12 Mint az aranyfüggő és a színarany ékszer, olyan a bölcs feddés a szófogadó fülnek.** 13 Mint hűsítő hóesés aratás idején, olyan a megbízható követ azoknak, akik küldik, mert felüdüti urai lelkét. 14 Felhő és szél eső nélkül: ilyen az, aki meg nem adott ajándékkal dicsekszik. **Beszéd, szó: 15 Türelemmel a fejedelmet is rá lehet beszélni, és a szelíd szó a csökönyösséget is megtöri.** 16 Ha mézet találsz, egyél, amennyi jólesik, de túl sokat ne egyél, mert kihányod! 17 Ritkán tedd lábadat felebarátod házába, mert megsokallja, és meggyűlöl. **Remek metaforák hasonlatok; legtöbbszőr antitetikus szerkezet!** 18 Pöröly, kard és éles nyíl az olyan ember, aki hamisan tanúskodik felebarátja ellen. 19 Mint a rossz fog és a tántorgó láb, olyan lesz a hűtlenek bizakodása a nyomorúság idején. 20 Mint aki leveti ruháját hideg időben, vagy mint aki ecetet kever lúggal, olyan az, aki a rosszkedvű ember előtt dalol. 21 Ha éheznek, aki gyűlöl

téged, adj neki kenyeret, és ha szomjazik, adj neki vizet, 22 mert parazsat gyűjtesz a fejére, az Úr pedig visszafizeti, amit adtál. **Nyelv 23 Az északi szél esőt szül, a suttogó nyelv pedig haragos arcot. 24 Jobb a háztető sarkán lakni, mint zsémbes asszonnyal együtt a házban.** 25 Mint hideg víz a tikkadt embernek, olyan a messze földről kapott jó hír. 26 Fölkavart forrás és romlott vizű kút: olyan az igaz, ha a bűnös előtt meginog. 27 Sok mézet enni nem jó, és a nehéz dolgokat kutatni nehéz. 28 Mint a város, amelynek csupa rés a kőfala, olyan az az ember, akinek nincs önuralma.

Péld 26

Mint hó a nyárhoz és eső az aratáshoz, úgy nem illik az ostobához a dicsőség. 2 Ahogyan elszáll a madár, és elreptül a fecske, úgy az ok nélküli átok sem teljesül. 3 Ostor való a lónak, zablá a számárnak, és bot az ostobák hátának. 4 **Ne felelj az ostobának a bolondságához illően, mert magad is hasonló leszel hozzá!** 5 **Felelj meg az ostobának a bolondságához illően, hogy ne tarthassa magát bölcsnek. Hát ez a kettő (4-5. vers) miért mond ellent egymásnak?** 6 Lábát vágja le, és erőszakot szenved, aki ostobával küld üzenetet. 7 Példázatot mond az ostoba: csak annyit ér az, mint bénának a lába. 8 Mint aki követ tesz a parittyába, úgy jár az, aki tiszteletet ad az ostobának. **Példázatok működéséről szóló hasonlat 9 Beleakad a tövis a részeg kezébe, meg a példázat is az ostoba szájába.** 10 Mint egy íjász, aki mindenkit megsebez, olyan az, aki ostobát vagy csavargókat fogad fel. 11 **Ahogyan a kutya visszatér okadására, úgy ismétli meg bolondságát az ostoba.** 12 **Láttál olyan embert, aki bölcsnek tartja magát? Több reményt fűzhetsz az ostobához, mint hozzá.** 13 Ezt mondja a rest: Ragadozó van az úton, oroszlán jár a tereken! 14 Forog az ajtó a sarkán, a rest meg az ágyán. 15 Belenyújtja a rest a kezét a tálba, de arra is lusta, hogy a szájához vigye. 16 Bölcsőbbnek tartja magát a rest hét olyannál, aki értelmesen felel. 17 Kóbor kutyát ragad fülön, aki olyan perbe avatkozik, amihez semmi köze. 18 Mint az eszeveszett ember, aki tüzes és halálos nyilakat lövöldöz, 19 olyan az, aki becsapja felebarátját, és aztán így szól: Hiszen csak tréfáltam! 20 Ha elfogy a fa, kialszik a tűz, ha nincs rágalmazó, megszűnik a viszály. 21 A szén parázslík, a fa lángol, a viszálykodó ember pedig perpatvart szít. **Szó: 22 A rágalmazó szavai, mint a jó falatok, behatolnak a test belsejébe.** 23 Az ezüstmáz bevonja az agyagedényt, a sima ajak pedig a gonosz szívet. **Macbeth: be like an innocent flower** 24 **Beszédével álcázza szándékát a gyűlölködő, míg magában alattomossgot gondol.** 25 Ha kedvesen szól, ne higgy neki, mert csordultig van a szíve utálatossággal! 26 **El lehet takarni a gyűlöletet csalással, de lelepleződik a gonoszság a gyülekezetben.** 27 **Aki vermet ás, beleesik, és aki követ dob el, arra esik vissza.** 28 A hazug nyelvű gyűlöli azt, akit eltiport, és a sima szájú bukást idéz elő.

Péld 27

Ne dicsekedj a holnapi nappal, mert nem tudod, mit hoz az a nap! **SZÁJ 2 Más dicsérjen téged, ne a te szájad, az idegen, és ne a te ajkad!** 3 Súlyos a kő, és nehéz a homok, de a bolond bosszantása mindkettőnél nehezebb. 4 Kegyetlen indulat a túláradó harag, de ki állhat meg a féltékenységgel szemben? 5 Jobb a nyílt feddés a titkolt szeretetnél. 6 Jó szándékúak a baráttól kapott sebek, de csalárd a gyűlölködő csókja. 7 Az, aki jóllakott, a lépes mézet is eltapossa, de az éhes embernek még a keserű is édes. 8 Mint a madár, amely elhagyja fészket, olyan az az ember, aki elhagyja lakóhelyét. 9 Az olaj és a jó illat vidámít, de a jó barát lélekből jövő tanácsa

is. 10 Barátodat és apád barátját ne hagyj cserben! Ne menj testvéred házába, mikor bajban vagy! Többet ér a közeli szomszéd a távoli testvérnél. 11 Légy bölcs, fiam, és vidíts fel engem, hogy megfelelhessenek annak, aki gyaláz. 12 Ha az okos látja a veszedelmet, elrejtőzik, az együgyűek pedig belekeverednek, és megjárják. 13 Vedd el ruháját, mert kezességet vállalt másért, és zálogold meg az idegenért! 14 Aki kora reggel nagy hangon áldja felebarátját, átoknak veszik azt tőle. **15 A záporosó idején csepegő háztető és a zsémbes asszony egyformák:** 16 aki feltartóztatja, szelet tartóztat fel, és jobbával olajat fog meg. 17 Vassal formálják a vasat, és egyik ember formálja a másikat. 18 Aki a fügefát gondozza, az eszi a gyümölcsét, és aki gondoskodik uráról, azt megbecsülik. 19 **Ahogy a víz tükrözi az arcot, úgy tükröződik a szívben az ember.** 20 Amilyen telhetetlen a halál és az enyészet helye, éppoly telhetetlen az emberi szem. 21 Ami az ezüstnek az olvasztótégely és az aranyak az olvasztókemence, az az embernek a jó hírneve. 22 **Ha apróra töröd is a bolondot mozsárban, mozsártörővel, akkor sem megy ki belőle a bolondság.** 23 Ismerd meg juhaidat egyenként, törődj gondosan a nyájakkal, 24 mert a kincs nem marad meg örökké, sem az ékszer nemzedékről nemzedékre! 25 Amikor behordják a szénát, és a fű kiszárad újra, mikor begyűjtik a hegyekről a takarmányt, 26 akkor a bárányokért ruhát, a kecskékért mezőt vehetsz; 27 és lesz elég kecsketejéd eledelre, házad népe eledelére és szolgálóid megélhetésére.

Péld 28

Futnak a bűnösök, ha nem üldözik is őket, de az igazak biztosnak érzik magukat, mint egy oroszlán. 2 Sok a vezető, ha pártütés van az országban, míg egy értelmes és okos ember soká fenntartja a rendet. 3 Ha szegény ember a nincstelenek elnyomója, olyan az, mint a felhőszakadás, mely után nincs kenyér. 4 Akik elhanyagolják a tanítást, dicsérik a bűnösöket, de akik megfogadják a tanítást, ellenük támadnak. 5 A rossz emberek nem értik meg a törvényt, de akik keresik az Urat, egészen megértik. 6 **Jobb a feddhetetlenül élő szegény annál, aki gazdag, de görbe utakon jár.** 7 Aki ügyel a tanításra, értelmes fiú az, de aki a dőzsölőkkel tart, szégyent hoz apjára. 8 Aki kamattal és uzsorával gyarapítja vagyonát, annak gyűjt, aki könyörül a nincsteleneken. 9 Aki elfordítja a fülét, és nem hallgat a tanításra, annak még az imádsága is utálatos. 10 Aki a becsületeseket rossz útra csábítja, maga esik a verembe, de a feddhetetlenekre szép örökség vár. 11 A gazdag ember bölcsnek tartja magát, de a nincstelen, ha értelmes, átlát rajta. 12 Ha az igazak vigadnak, az nagy dicsőséget jelent, ha a bűnösök kerülnek felül, keresni kell az embereket. **13 Aki takargatja vétkeit, annak nem lesz jó vége, aki pedig megvallja és elhagyja, az irgalmat nyer.** 14 Boldog ember, aki mindig istenfélő, de a kemény szívű bajba esik. 15 Olyan a szegény népen uralkodó bűnös, mint a morgó oroszlán és az éhes medve. 16 Ha esztelen a fejedelem, nagy lesz az elnyomás, de ha gyűlöli a nyereszkedést, hosszú ideig él. 17 Akit vérontás bűne terhel, hadd fusson a sírig, ne segíts neki! 18 Aki feddhetetlenül él, az segítséget kap, de aki görbe utakon jár, egyszer csak elbukik. 19 Aki műveli a földjét, annak elég kenyér jut, de aki hiábavalóságokat hajhász, annak szegénység jut. 20 A megbízható ember bőven kap áldást, de aki gyorsan akar meggazdagodni, nem marad büntetlenül. 21 A személyválogatás nem jó dolog, egy falat kenyérért is vétékbe viheti az embert. 22 Gyorsan akar gazdagságra jutni a kapzsi, de nem tudja, hogy inségbe jut. 23 **Aki figyelmezteti az embereket, az végül kedvesebb lesz annál, aki csak hízeleg.** 24 Aki meglopja apját és anyját, és azt gondolja, hogy az nem bűn, cinkosa az a gonosztevőnek. 25 A telhetetlen ember viszályt szít, de aki az Úrban bíz, az gyarapodik. 26 Aki a maga eszében bíz, ostoba, de aki bölcsen él, az megmenekül. 27 Nem fog szűkölködni az, aki ad a szegénynek, de aki elfordítja tőle tekintetét, azt sok átok éri. 28 Ha fölemelkednek a bűnösök, elrejtőzik az ember, de ha azok elpusztulnak, sokan lesznek az igazak.

Péld 29

(Igaz/ Bűnös; Bölcs / Ostoba)

Aki a fenyítés ellenére is nyakas marad, hirtelen gyógyíthatatlanul összetörik. 2 Ha az igazak jutnak hatalomra, örül a nép, de ha a bűnösök uralkodnak, nyög a nép. 3 Aki szereti a bölcsességet, örömet szerez apjának, de aki paráznákkal barátkozik, elpazarolja vagyonát. 4 Igazsággal tartja fenn országát a király, de ha ajándékot fogad el, romba dönti azt. 5 Aki hízeleg felebarátjának, hálót vet annak lába elé. 6 A gonosz embert csapdába juttatja vétke, az igaz pedig ujjongva örül. 7 Az igaz megérti a nincstelének ügyét, a bűnös azonban nem tudja megérteni. 8 Az öntelt emberek fellázítják a várost, a bölcsök pedig lecsillapítják a haragot. 9 A bölcs ember vitatkozik az ostobával, az pedig hol háborog, hol nevet: nem marad nyugton. **10 A vérszomjas emberek gyűlölik a feddhetetlent, a becsületesek pedig gondoskodnak róla.** 11 Egész indulatát szabadjára ereszti az ostoba, de a bölcs végül is lecsendesíti. 12 Ha az uralkodó hallgat a hazug beszédre, minden szolgája bűnössé válik. 13 A szegény és a zsarnok egymás mellett élnek, de mindkettő az Úrtól kapta a szeme világát. 14 Ha a király igazságosan ítéli a nincsteleneket, trónja mindvégig szilárdan áll. **15 A bot és a fenyítés bölcsé tesz, de a kényeztetett gyermek szégyent hoz anyjára.** 16 Sok ott a bűn, ahol sok a bűnös, de az igazak meglátják azok bukását. **17 Fegyelmezd fiadat, akkor nyugodt lehetsz felőle, sőt örömet találsz benne.** 18 Ha nincs kijelentés, elvadul a nép, de boldog lesz, ha megfogadja a tanítást. 19 Puszta szóból nem okul a szolga, még ha megérti, akkor sem ad rá semmit. 20 **Láttál-e már elhamarkodott beszédű embert? BESZÉD** Több reményt fűzhetsz az ostobához, mint hozzá. 21 Aki gyermekkorától fogva kényezteti szolgáját, a végén nem bír vele. 22 A haragos ember viszályt szít, az indulatos ember sok bűnt követ el. 23 Megalázza kevélysége az embert, az alázatos lelkűt pedig tisztelet övezi. 24 Aki a tolvajjal tart, önmaga ellensége, és az is, aki átkozódást hall, de nem jelenti. **25 Az emberektől való rettegés csapdába ejt, de aki az Úrban bíz, az oltalmat talál.** 26 Sokan igyekeznek az uralkodó elé, pedig az Úr szolgáltat igazságot az embernek. 27 Utálják az igazak az álnok embert, a bűnös meg a helyes úton járót utálja.

Péld 30

Ágúrnak, a masszái Jáke fiának beszéde. Így szólt ez a férfi: Elfáradtam, Istenem! Elfáradtam, Istenem! Végem van! 2 Mert minden embernél tudatlanabb vagyok, nincs emberhez illő értelmem. 3 Nem tanultam bölcsességet, és nem ismerem a Szentnek tudományát: 4 Ki ment fel az égbe, és ki szállott le onnan? Ki szedte össze markába a szelet, ki kötötte köntösébe a vizet? Ki határozta meg az egész föld határát? Talán tudod, hogy mi a neve, vagy mi a fiának a neve? **5 Istennek minden szava színigaz, pajzsa ő a hozzá menekülőknak.** 6 Ne tégy hozzá szavaihoz semmit, mert megcáfol, és hazugságban maradsz! 7 Két dolgot kérek tőled, mielőtt meghalok, ne tagadd meg tőlem: **HIÁBAVALÓ BESZÉD** 8 Óvj meg a hiábavaló és hazug beszédétől!

SE SZEGÉNYSÉGET, SE GAZDAGSÁGOT NE ADJ NEKEM! ADJ ANNYI ELEDELT, AMENNYI SZÜKSÉGES, 9 HOGY JÓLLAKVA MEG NE TAGADJALAK, ÉS NE MONDJAM: KICSODA AZ ÚR? EL SE SZEGÉNYEDJEK, HOGY NE LOPJAK, ÉS NE GYALÁZZAM ISTENEM NEVÉT!

KG SZEGÉNYSÉGET VAGY GAZDAGSÁGOT NE ADJ NÉKEM; TÁPLÁLJ ENGEM HOZZÁM ILLENDŐ ELEDELLEL.

9 HOGY MEGELÉGEDVÉN, MEG NE TAGADJALAK, ÉS AZT NE MONDJAM: KICSODA AZ ÚR? SE PEDIG MEGSZEGÉNYEDVÉN, NE LOPJAK, ÉS GONOSZUL NE ÉLJEK AZ ÉN ISTENEM NEVÉVEL!

10 Ne rágalmazd a szolgát ura előtt, mert megátkoz, és bűnhődni fogsz! 11 Micsoda népség az, amely átkozza apját, és anyját nem áldja! 12 Micsoda népség az, amely tisztának tartja magát, pedig ki sem mosták szennyéből! 13 Micsoda népség az, amely kevély szemű és fennhéjázó tekintetű! 14 Micsoda népség az, amelynek fogai kardok és agyarái kések!

ISMÉTLÉS, RITMUS, 3 SŐT 4, PARALELLIZMUSOK, ERŐS KÉPEK

megennék a nincsteleneket a földön, a szegényeket az emberek között! 15 A piócának két lánya van: add ide, add ide! Ez a három nem lakik jól, sőt négy nem mondja, hogy elég: 16 a holtak hazája és a meddő asszony, a föld, mely sohasem telik el vízzel és a tűz, mely nem mondja, hogy elég. 17 Aki gúnyolja apját, vagy engedetlenül megveti anyját, annak szemét kivájják a patak menti hollók, és megeszik a saskeselyűk. **18 Ez a három dolog csodálatos előttem, sőt négy dolgot nem értek:** 19 a sasmadár útját az égen, a kígyó útját a kősziklán, a hajó útját a mély tengeren és a férfi útját a nővel. 20 Ilyen a házasságtörő nő útja: eszik, aztán megtörli a száját, és ezt mondja: Nem tettem semmi rosszat! 21 Három dolog miatt rendül meg a föld, sőt négyet nem bír elviselni: 22 ha a szolgából király lesz, ha a bolond teleeszi magát, 23 ha a megvetett nő férjhez megy, és ha a szolgálóleány úrnője örökébe lép. 24 Van négy kicsiny állat a földön, amelyek mégis nagyon okosak: 25 nem erős a hangyák népe, mégis beszerzik nyáron az eledelüket. 26 Nem hatalmas a mormoták népe, mégis sziklák közt építenek házat. **27 Nincs királyuk a sáskáknak, mégis rendezetten vonulnak mindnyájan.** 28 Kézzel is megfogható a gyík, mégis ott van a királyi palotákban. 29 Ez a három lépked szépen, sőt négynek szép a járása: 30 az oroszlán a legerősebb állat, mely nem riad vissza senkitől, 31 a fölingerelt ló meg a kecskebak és a hadserege élén álló király. **32 Ha fennhéjázásból bolondságot követtél el, és rájöttél, tedd kezedet a szádra!**

33 Ha tejfölt köpülnek, vaj lesz belőle, ha az orrot erősen fújják, vér jön belőle, és ha haragot szítanak, perpatvar lesz belőle. **SZELLEMES!**

Péld 31

A ROSSZ NŐK ÉS A RÉSZEGESKEDÉS ELLEN

1 Lemúél masszái király beszéde, amelyre anyja tanította. 2 Mit mondjak, fiam, méhemnek gyermeke, akiért fogadalmat tettem? 3 **Ne vesztegesd erődöt nőkre, ne járj azokhoz, akik királyokat rontanak meg!** 4 Lemúél! Nem illik a királyokhoz a borivás, nem illik az a királyokhoz, sem a fejedelmekhez a részegeskedés. 5 Mert ha iszik, elfeledkezik a rendeletekről, és helytelenül ítélkezik a nincstelének ügyében. 6 Adjatok részegítő italt a veszendőnek, és bort az elkeseredett embernek. 7 Igyék, hogy megfeledkezzenek szegénységéről, és ne gondoljon tovább nyomorúságára.

8 Nyisd meg szádat a némaért, a mulandó emberek ügyéért!

9 Nyisd meg szádat, ítélkezz igazságosan, juttasd igazához a nincstelent és a szegényt!

A DERÉK ASSZONY DÍCSÉRETE

10 Derék asszonyt kicsoda találhat? Értéke sokkal drágább az igazgyöngynél.

11 Ura szívből bízik benne, vagyona el nem fogy. 12 Egész életén át javát munkálja urának, nem kárát. 13 Szerez gyapjút és lent, és jókedvűen dolgozik kezével. 14 Hasonló a kereskedők hajóihoz: távolból is hoz eledelt. 15 Fölkel még éjjel, ételt ad háza népének,

és rendelkezést szolgálóinak. 16 Ha az a szándéka, mezőt vásárol, keze munkájával szőlőt telepít. 17 Megkeményíti derekát, megfeszíti karjait. 18 Érti, milyen hasznos tevékenysége, éjjel sem alszik el mécsese. 19 Ügyesen kezeli a rokkát, tenyerében tartja az orsót. 20 Tenyerét megnyitja a nincstelen előtt, kezét nyújtja a szegénynek. 21 Nem félti háza népét a hóeséskor sem, mert egész háza népe meleg ruhába öltözött. 22 Színes szőtteket készít magának, lenvászon és bíbor az öltözete. 23 Férjét jól ismerik a városkapukban, ahol az ország véneivel ül együtt. 24 Finom inget készít, és eladja, övet is ad el a kalmárnak. 25 Erő és méltóság árad róla, és nevetve néz a holnap elé. 26 Szája bölcsességre nyílik, és nyelve szeretetre tanít. 27 Ügvel háza népe dolgaira, nem kenvere a semmittevés. 28 Fölkelnek előtte fiai, és boldognak mondják, ura pedig így dicséri: 29 Sok nő végez derék munkát, de te felülmúlod mindegyiket! 30 Csalóka a báj, mulandó a szépség, de az Urat félő asszony dicséretre méltó. 31 Hadd élvezze munkája gyümölcsét, dicsérik tetteiért minden helyen!

Préd 1

KIRÁLY VOLT

A Prédikátornak, Dávid fiának, Jeruzsálem királyának beszédei: **2 Igen nagy hiábavalóság – mondja a Prédikátor –, igen nagy hiábavalóság! Minden hiábavalóság! 3 Mi haszna van az embernek minden fáradozásából, ha fáradozik a nap alatt?** 4 Nemzedékek jönnek, nemzedékek mennek, de a föld örökké ugyanaz marad. 5 Fölkel a nap, és lemegy a nap, siet vissza arra a helyre, ahol majd újból fölkel. 6 A szél fúj délre, majd északnak fordul, körbefordul a szél járása, és visszatér oda, ahonnan elindult. 7 **Minden folyó a tengerbe ömlik, és a tenger mégsem telik meg, pedig ugyanoda folynak a folyók, újra meg újra oda folynak.** 8 Minden dolog fárasztó, el sem tudja mondani az ember. Szemünk nem győz eleget nézni, fülünk nem tud eleget hallani. 9 Ami volt, ugyanaz lesz majd, és ami történt, ugyanaz fog történni, mert nincs semmi új a nap alatt. **10 Ha van is olyan dolog, amiről azt mondják, hogy új, az is megvolt már régen, megvolt már jóval előttünk.** 11 **Nem emlékszünk az elmúltakra, de ami ezután következik, arra sem fognak emlékezni, akik majd azután lesznek.** 12 Én, a Prédikátor, Izráel királya voltam Jeruzsálemben, 13 és rászántam magam arra, hogy megvizsgáljak és bölcsen kikutassak mindent, ami az ég alatt történik. Rossz foglalkozás ez, azért adta Isten az embereknek, hogy bajlódjanak vele. 14 Láttam, hogy mindaz, amit véghezvisznek a nap alatt, csak hiábavalóság és hasztalan erőlködés. 15 Ami görbe, azt nem lehet kiegyenesíteni, és ami nincs, azt nem lehet számba venni. 16 Így gondolkodtam magamban: Én sokkal nagyobb bölcsességre tettem szert, mint azok, akik elődeim voltak Jeruzsálemben; sok bölcsességet és ismeretet szereztem. 17 Amikor azonban rászántam magam, hogy megismerjem a bölcsességet, megismertem az esztelenséget és oktalanságot is. Megtudtam, hogy ez is hasztalan erőlködés. **18 Mert ahol sok a bölcsesség, sok a bosszúság is; és aki gyarapítja az ismeretet, gyarapítja a szenvedést is.**

Préd 2

HIÁBAVALÓSÁG

Ezt gondoltam magamban: **Megpróbálom, milven az öröm, és élvezem a jót. De kitűnt, hogy ez is hiábavalóság.**

2 A nevetésre azt kellett mondanom, hogy esztelenség, az öröme pedig azt, hogy mit sem ér. **3** Majd azt gondoltam ki, hogy borral vidítom magam, de csak úgy, hogy eszemet a bölcsesség vezesse. Oktalan dolgokhoz fogok, hogy meglássam: jó-e az az embereknek, amit véghezvisznek az ég alatt egész életük során. **4** Nagyszerű dolgokat alkottam: házakat építettem, szőlőket ültettem, **5** kerteket és ligeteket létesítettem, és beültettem azokat mindenféle gyümölcsfával. **6** Csináltattam víztárolókat, hogy öntözni lehessen belőlük az erdőben sarjadó fákat. **7** Szereztem szolgákat és szolgálóleányokat, de házamnál született szolgálaim is voltak. Marhacsordám és juhnyájam is több volt, mint mindazoknak, akik elődeim voltak Jeruzsálemben. **8** Gyűjtöttem ezüstöt és aranyat is: királyok és tartományok kincsét. Szereztem énekeseket, énekesnőket és ami a férfiakat gyönyörködteti: szép nőket. **9** Naggyá lettem, és felülmúltam mindazokat, akik elődeim voltak Jeruzsálemben. De megmaradt a bölcsességem is. **10** Nem tagadtam meg magamtól semmit, amit megkívánt a szemem. Nem vontam meg szívemtől semmi örömet, hanem szívből örültem mindannak, amit fáradsággal szereztem, hiszen ez volt a hasznom minden fáradozásomból. **11 De amikor szemügyre vettem minden művemet, amelyet kezemmel alkottam, és fáradozásomat, ahogyan fáradozva dolgoztam, kitűnt, hogy mindaz hiábavalóság és hasztalan erőlködés; nincs semmi haszna a nap alatt.** **12** Azután arra törekedtem, hogy meglássam: mit ér a bölcsesség meg az esztelenség és az oktalanság, és hogy mit tesz az az ember, aki a király után következik. Csak azt, amit azelőtt is tett. **13** Úgy láttam, hogy hasznosabb a bölcsesség az oktalanságnál,

ahogyan hasznosabb a világosság a sötétségnél. 14 A bölcs ember nyitott szemmel jár, a bolond pedig sötétben botorkál. De arra is rájöttem, hogy ugyanaz lesz a sorsa mindegyiküknek. **15 Azért ezt gondoltam magamban: Ha az én sorsom is az lesz, ami a bolondé, akkor mit ér az, hogy én bölcsőbb vagyok?** És ezt mondtam magamban: Ez is hiábavalóság! 16 Bizony a bölcs emberre sem emlékeznek örökké, meg a bolondra sem. Mert mindaz, ami megtörtént, feledésbe megy az eljövendő időben, és a bölcs is meghal, meg a bolond is. 17 Meggyülöltem az életet, mert rossznak tartottam azokat a dolgokat, amiket véghezvisznek a nap alatt: hiszen minden hiábavalóság és hasztalan erőlködés. 18 Meggyülöltem mindazt, amit fáradsággal szereztem, míg fáradtam a nap alatt, mert más emberre kell hagynom, aki utánam következik. 19 Ki tudja, hogy bölcs lesz-e, vagy ostoba? És mégis rendelkezni fog mindazzal, amit fáradsággal szereztem, míg bölcsen fáradtam a nap alatt. Ez is hiábavalóság! 20 Odáig jutottam, hogy már kétségbeestem minden szerzeményem miatt, amiért fáradtam a nap alatt. 21 Mert van olyan ember, aki bölcsességgel, tudással és rátermettséggel fáradzott, és olyan emberre kell hagynia vagyonát, aki nem dolgozott érte. Ez is hiábavalóság és nagyon rossz dolog. 22 Mert mi jut az embernek mindabból, amit fáradsággal és teljes odaadással szerzett a nap alatt, 23 hiszen mindennap fájdalom és bosszúság gyötri, és még éjjel sincs nyugta szívének?! Ez is hiábavalóság! 24 Nincs hát jobb dolog, mint ha az ember eszik, iszik, és jól él fáradságos munkájából. De beláttam, hogy Isten kezéből jön ez is. 25 Mert ugyan ki ehetik, és ki lehet vígan nélküle? 26 Mert annak az embernek, akit ő jónak talál, bölcsességet, tudást és örömet ad. A bűnöst pedig azzal veri meg, hogy gyűjtsön és halmozzon, azután annak hagyja, akit Isten jónak talál. Ez is hiábavalóság és hasztalan erőlködés.

Préd 3

RENDELT IDŐ

RITMUS:

MEGVAN AZ IDEJE

RÁJÖTTEM

1 Mindennek megszabott ideje van, megvan az ideje minden dolognak az ég alatt. 2 Megvan az ideje a születésnek, és megvan az ideje a meghalásnak. Megvan az ideje az ültetésnek, és megvan az ideje az ültetvény kitépésének. 3 Megvan az ideje az ölésnek, és megvan az ideje a gyógyításnak. Megvan az ideje a rombolásnak, és megvan az ideje az építésnek. 4 Megvan az ideje a sírásnak, és megvan az ideje a nevetésnek. Megvan az ideje a gyásznak, és megvan az ideje a táncnak. 5 Megvan az ideje a kövek szétszórásának, és megvan az ideje a kövek összerakásának. Megvan az ideje az ölelésnek, és megvan az ideje az öleléstől való tartózkodásnak. 6 Megvan az ideje a megkeresésnek, és megvan az ideje az elvesztésnek. Megvan az ideje a megőrzésnek, és megvan az ideje az eldobásnak. 7 Megvan az ideje az eltépésnek, és megvan az ideje a megvarrásnak. Megvan az ideje a hallgatásnak, és megvan az ideje a beszédnek. 8 Megvan az ideje a szeretetnek, és megvan az ideje a gyűlöletnek. Megvan az ideje a háborúnak, és megvan az ideje a békének.

9 Mi haszna van a munkásnak abból, amiért fáradozik? 10 Láttam azokat a bajokat, amelyeket Isten azért adott az embereknek, hogy bajlódjanak velük. 11 Szépen megalkotott mindent a maga idejében, az örökkévalóságot is az emberi értelem elé tárta, de az ember mégsem tudja felfogni Isten alkotásait elejétől a végéig, amelyeket megalkotott. **12 Rájöttem**, hogy nincs jobb dolog, mint ha örül az ember, és a maga javára törekszik egész életében. 13 De az is Isten ajándéka, hogy az ember eszik, iszik, és jól él fáradságos munkájából. 14 **Rájöttem**, hogy mindaz, amit Isten tesz, örökké megmarad; nincs ahhoz hozzátenni való, és nincs belőle elvenni

való. Azért rendezte Isten így, hogy féljék őt. 15 Ami volt, régóta megvan, és ami lesz, már régen megvolt; és az Isten előkeríti azt, ami tovatűnt. 16 Még azt is láttam a nap alatt, hogy a törvény helyén törvénytelenység van, az igazság helyén pedig gonoszság. 17 De arra gondoltam, hogy az igazat is, a bűnöst is megítéli az Isten, mert minden dolognak eljön az ideje, és ő ügyel minden cselekedetre. 18 Úgy gondoltam, hogy az embereket ilyen módon próbálja meg Isten. Így tűnik ki, hogy ők magukban véve hasonlóak az állatokhoz. 19 Az emberek sorsa olyan, mint az állatoké, egyforma a sorsuk: ahogyan meghal az egyik, ugyanúgy meghal a másik is, és ugyanolyan lélek van mindegyikben, nem különb az ember az állatnál. Bizony minden hiábavalóság! 20 Mindegyik egy helyre kerül, mindegyik porból lesz, és újból porrá lesz mindegyik. 21 Ki tudja, hogy fölszáll-e az emberek lelke a magasba, és leszáll-e az állatok lelke a föld alá? 22 Beláttam tehát, hogy nincs jobb, mint ha örül az ember a munkájának, mert ez jutott neki. Senki sem hozhatja őt vissza, hogy lássa, mi történik utána.

Préd 4

Láttam azt is, hogy milyen sok elnyomás történik a nap alatt.

Láttam az elnyomottak könnyeit, akiknek nincs vigasztalójuk. Elnyomóik erőszakosan bánnak velük, és nincs vigasztalójuk.

KG Viszont látám én mind a nyomorgatásokat, a melyek a nap alatt történnek, és imé, nyilván van azoknak, a kik nyomorgattatnak, könnyhullatások, és vigasztalójuk nincs nekik; és az őket nyomorgatóknak kezéből erőszakot szenvednek és vigasztalójuk nincs nekik.

2 Ezért boldogabbnak tartom a halottakat, akik már régen meghaltak, az élőknél, akik még életben vannak. 3 De mindkettőjükénél jobb annak, aki meg sem született, mert nem látja azokat a gonosz dolgokat, amelyeket elkövetnek a nap alatt. 4 És láttam, hogy minden fáradozást és sikeres munkát az emberek kölcsönös irigysége kíséri. Ez is hiábavalóság és hasztalan erőlködés! 5 Az ostoba karba teszi a kezét, és tönkreteszi önmagát. 6 Jobb egy marokra valót szerezni nyugodtan, mint két marokra valót hajszoltan és hasztalan erőlködéssel. 7 Láttam a nap alatt ilyen hiábavalóságot is: 8 Van egyedülálló ember, akinek nincs senkije, sem fia, sem testvére, még sincs vége fáradozásának; nem elégszik meg a gazdagsággal, és nem mondaná: Ugyan kiért fáradozom, és kiért vonom meg magamtól a jót? Ez is hiábavalóság és elhibázott dolog.

9 Jobban boldogul kettő, mint egy: fáradozásuknak szép eredménye van. 10 Mert ha elesnek, föl tudják segíteni egymást. De jaj az egyedülállónak, mert ha elesik, nem emeli föl senki. 11 Éppígy, ha ketten fekszenek egymás mellett, megmelegszenek; de aki egyedül van, hogyan melegedhetne meg? 12 Ha az egyiket megtámadják, ketten állnak ellent. **A hármason nem szakad el egyhamar. (Hármas fonál: Isten? A kommentárok nem erre utalnak, pl. Geneva Bible: „that a man should live in society”)**

13 Többet ér a szegény, de bölcs gyermek a vén, de ostoba királynál, aki nem ismeri el, hogy figyelmeztetésre szorul. 14 Amaz a fogházból is kikerül, és király lesz, még ha szegénynek született is emennek az uralkodása idején. 15 Láttam, hogy aki csak él, és jár-kelet a nap alatt, a másikkal, a gyermekkel tart, aki amannak a helyébe lép. 16 Határtalanul nagy az a nép, amelynek élére kerül. De az utána következők már nem örülnek neki. Mert ez is hiábavalóság és hasztalan erőlködés. 17 Megfontoltan járj, amikor Isten házába mégy! Többet ér, ha hallgatva járulsz oda, mint ha áldozol az ostobák módjára, akik nem tudják, hogy rosszat tesznek!

Préd 5

A sok beszéd veszélye

Ne beszélj elhamarkodottan, ne hirtelenkedd el az Isten előtt kimondott szavadat, mert Isten a mennyben van, te pedig a földön, ezért kevés beszédű légy! 2 Mert ahogyan a sok munka álommal jár, úgy a sok beszéd ostoba fecsegéssel. 3 Ha fogadalmat teszel Istennek, ne halogasd teljesítését, mert nem telik neki kedve az ostobákban. Teljesítsd, amit megfogadtál! 4 Jobb, ha nem teszel fogadalmat, mint ha fogadalmat teszel, és nem teljesíted. 5 Ne engeddd, hogy beszéded vétekbe ejtsen téged, és ne mondd az Isten követének, hogy az csak tévedés volt. Miért háborodjék föl Isten szavadon, és miért tegye tönkre kezéd alkotásait? 6 Bizony a sok álommal és a sok beszéddel együtt jár a hiábavalóság. Ezért féld az Istent! 7 Ha a szegény elnyomását, a jog és az igazság megrövidítését látod az országban, ne csodálkozz el a dolgon, mert a magas rangúra vigyáz a magasabb rangú, rájuk pedig a még magasabb rangúak. 8 Az országra nézve mindenkifölött hasznos, ha a király a földművelést pártolja. 9 Aki szereti a pénzt, nem elégszik meg a pénzzel, sem a jövedelemmel az, aki szereti a vagyont. Ez is hiábavalóság! 10 Ha szaporodnak a javak, szaporodnak a fogyasztói is; mi haszna van hát belőlük a gazdának? Legfeljebb annyi, hogy szemlélheti. 11 Édesen alszik, aki dolgozik, akár keveset, akár sokat eszik; a gazdagot ellenben nem hagyja aludni a jóllakottság. 12 Van egy fájdalmasan rossz dolog, amit láttam a nap alatt: a gazdája rovására őrizgetett gazdagság. 13 Az ilyen gazdagság elveszhet valamilyen rossz számítás miatt, és ha fia születik, annak semmi sem marad. 14 Ahogyan világra jött anyja méhéből, mezítelenül, úgy megy el ismét, ahogy jött; semmit sem kap fáradozásáért, amit magával vihetne. 15 Ez is fájdalmasan rossz dolog, hogy ahogyan jött, ugyanúgy kell elmennie.

Jób

Mi haszna van céltalan fáradozásából? 16 Hiszen egész életében sötétben eszik, és sok bosszúság, betegség és háborgatás éri! 17 *Rájöttem tehát, hogy az a jó és szép, ha az ember eszik, iszik, és élvezi a jót minden fáradozása nyomán, amivel fárad a nap alatt egész életén keresztül, amelyet Isten adott neki, mert ez jutott neki.* 18 *Ha pedig Isten valakinek gazdagságot és kincseket is adott, és megengedte neki, hogy azt élvezze, kivegye belőle a részét, és örüljön fáradozása eredményének: ez Isten ajándéka.* 19 *Az ilyen nem sokat gondol élete múlásával, mert Isten megengedi, hogy szívből örvendezzen.*

Préd 6

Láttam, hogy van egy rossz dolog a nap alatt, amely elhatalmasodhat az emberen: 2 Ha Isten valakinek gazdagságot, kincseket és tekintélyt ad, úgyhogy nem hiányzik neki semmi, bármit is kívánna, de Isten nem engedi meg, hogy élvezze azt, hanem idegen ember élvezi, az hiábavaló és fájdalmasan rossz dolog. 3 Ha valakinek száz gyermeke születik is, ha sok évig él is, magas kort érve meg, de ha nem tudja élvezni javait, sőt méltó temetés sem jut neki, akkor azt gondolom, hogy jobb az elvetéltnek, mint neki. 4 Mert az hiábavalóságra jött, sötétben megy el, és nevét sötétség takarja. 5 Még a napot sem pillantotta meg, nem tudta meg, milyen az, de nyugodtabb sors jutott neki, mint amannak. **6 Élhet valaki kétezer évig is, ha nem tud gyönyörködni a jóban!** Végül is egy helyre kerül mindenki. 7 Az ember egyre a szájáért fáradozik, de kívánsága csak nem teljesül. 8 Mert mi előnye van a bölcsnek az ostobával szemben, és a szegénynek azzal szemben, aki tudja, hogyan kell élni az életet? 9 Többet ér az, amit lát a szem, mint ami után sóvárog a lélek. Ez is hiábavalóság és hasztalan erőlködés. 10 Régtől fogva megvan a neve annak, ami létezik, és tudott dolog a sorsa. Ezért nem szállhat perbe az ember azzal, aki fölötte áll. 11 Sok beszéd van, amely csak a hiábavalóságot szaporítja: mi haszna van belőle az embernek? 12 Mert ki tudja, mi jó az embernek az életben? Hiábavaló életének napjai meg vannak számlálva, árnyékként tölti el azokat. Ugyan ki mondhatná meg az embernek, hogy mi történik utána a nap alatt?

Préd 7

1 Jobb a hírnév a drága olajnál, és a halál napja a születés napjánál. **Ez mit jelent?** 2 Jobb olyan házba menni, ahol gyászolnak, mint olyanba, ahol mulatnak, hiszen így lesz vége minden embernek. Szívlelje meg ezt, aki él! 3 Többet ér a bánat, mint a nevetés, ha a szomorú arc mellett jobbá lesz a szív. 4 A bölcsök a gyászolók házára gondolnak, az ostobák pedig a vigadozók házára. 5 **Jobb a bölcsök dorgálását hallgatni, mint ha az ostobák énekét hallgatja valaki.** 6 **Mert olyan az ostoba nevetése, mint a tövis ropogása a fazék alatt.** Ez is hiábavalóság! 7 Az elnyomás oktalanná teszi a bölcsöt, és az ajándék megrontja a szívet. 8 **Jobb valaminek a befejezése, mint az elkezdése. Jobb türelmesnek lenni, mint kevélynek.** 9 **Ne bosszankodj föl lelkedben hirtelen, mert a bosszankodás az ostobák szívében tanyázik.** 10 **Ne mondd azt, hogy miért voltak jobbak a hajdani napok a mostaniaknál, mert nem bölcs dolog, ha ilyet kérdezel!** 11 Jó a bölcsesség az örökség mellett, hasznos azoknak, akik látják a napot. 12 Mert oltalom a bölcsesség, akárcsak a pénz, de hasznos dolog tudni, hogy a bölcsesség élteti azokat, akiknek van. 13 **Figyeld meg Isten alkotásait: ki tudná kiegyenesíteni, amit ő görbévé tett?** 14 **A jó napokban élj a jóval, a rossz napokban pedig lásd be, hogy ezt is, amazt is Isten készítette azért, hogy az ember ne találja ki, mi következik.** 15 Sok mindent láttam hiábavaló életemben: Van olyan igaz ember, aki elvész, pedig igaz, és van olyan bűnös, aki sokáig él, pedig gonosz. **Jób** 16 Ne légy fölöttebb igaz, és ne bölcselkedj fölöslegesen: miért pusztulnál bele?! 17 Ne légy fölöttebb bűnös, és ne légy bolond: miért halnál meg idő előtt?! 18 Jó, ha az egyiket is megragadod, a másikat sem engeded ki kezedből, mert az istenfélő ember minden bajból kikerül. 19 A bölcsesség nagyobb erőssége a bölcsnek, mint tíz olyan ember, aki a várost kormányozza. 20 **Bizony nincs olyan igaz ember a földön, aki csak jót cselekedne, és nem vétkezne.** 21 Ne figyelj mindenféle szóbeszédre, és ne halld meg, ha a szolgád átkoz! 22 Te magad is sok esetről tudsz, amikor te átkoztál másokat. 23 Mindent megpróbáltam a bölcsességért. Már azt gondoltam, hogy bölcs vagyok, pedig távol voltam tőle. 24 Távol van, ami van, és nagyon mélyen: ki tudná megtalálni? 25 Amikor rászántam magam, hogy megismerjem, kifürkésszem és kikutassam bölcsen a végső következtetést, tudva, hogy az oktalanság bűn, és a tévelygés esztelenség, **26 úgy találtam, hogy a halálnál is keserűbb az olyan asszony, aki hasonló a vadászhurokhoz: a szíve háló, kezei pedig bilincsek. Aki kedves Isten előtt, az megmenekül tőle, de a vétkes a foglya lesz.** 27 Lásd, erre jöttem rá – mondja a Prédikátor –, mikor egyik gondolatról a másikra haladtam, hogy megtaláljam a végső következtetést, 28 amelyet még most is keresek, mert nem találtam meg: **ezer közül egy igazi embert találtam, de asszonyt nem találtam azok között.** 29 Lásd, csupán arra jöttem rá, hogy Isten az embereket becsületeseznek teremtette, csakhogy ők mindenféle okoskodásokhoz folyamodtak.

Préd 8

Kicsoda elég bölcs, és ki tudja megmagyarázni a dolgokat? A bölcsesség derűssé teszi az ember arcát, és kemény arcvonásai megenyhülnek. 2 Szerintem a király parancsát meg kell tartani, már csak az Istenre tett eskü miatt is. 3 Ne hagyd el őt elhamarkodottan, ne állj rá semmi rosszra, mert mindent meg tud tenni, amit akar! 4 Mert a király szava hatalmas, és ki mondhatná neki: Mit művelsz? 5 Aki a parancsot megtartja, nem ismeri meg a veszedelmet, mert a bölcs ember tudja, hogy eljön az ítélet ideje. 6 Minden dolognak megvan az ideje, amikor megítélik, mivel elhatalmasodott az emberi gonoszság. 7 Senki sem tudja, hogy mi fog történni, mert ki tudná

megmondani neki: mi hogyan lesz? **8 Az ember nem tudja hatalmában tartani a szelet, bezárni sem tudja a szelet, és senkinek sincs hatalmában megszabni halálának idejét. Háború idején nem engednek szabadságra senkit, és a bűn nem menti meg azt, aki elkövette.** **9 Ilyenket láttam,** figyelmemet azokra a tettekre irányítva, amelyeket olyankor követnek el a nap alatt, amikor egyik ember a másik rovására hatalmaskodik. **10 Így láttam,** hogy a bűnösöknek temetést rendeztek, amikor meghaltak; de eltávolították a szent helyről azokat, akik becsületesen éltek, és elfelejtették őket a városban. Ez is hiábavalóság! **11** Mivel nem ítélkeznek hamarosan a gonosz tettek fölött, azért van tele az emberi szív gonosz indulattal, **12** úgyhogy a vétkes százszor is követhet el gonosztettet hosszú időn át. **De én mégis tudom, hogy az istenfélőknek lesz jó dolguk, mert félik őt.** **13** A bűnösnek azonban nem lesz jó dolga, és élete nem nyúlik hosszúra, mint az árnyék, mivel nem féli az Istent. **14** Van ilyen hiábavalóság is, ami a földön történik: **Vannak igazak, akikkel úgy bánnak, mint a bűnösökkel; és vannak bűnösök, akikkel meg úgy bánnak, mint az igazakkal. Azt mondom, hogy ez is hiábavalóság.** **15** Ezért az örömet dicsérem, mert nincs jobb dolog az ember számára a nap alatt, **mint ha eszik, iszik és örül, és ez kíséri munkáját egész életén át, amelyet Isten adott neki a nap alatt.** **16** Azután arra irányítottam figyelmemet, hogy megismerjem a bölcsességet, szemügyre véve azokat a foglalkozásokat, amelyeket úgy üznek a földön, hogy az embereknek sem éjjel, sem nappal nem szállhat álom a szemére. **17** Úgy láttam, hogy az ember nem képes kiismerni Isten sokféle tettét, azokat a tetteket, amelyek a nap alatt történnek. Az ember ugyan fáradozik azon, hogy kikutassa, mégsem tudja kiismerni. Még ha azt mondja is a bölcs, hogy már tudja, akkor sem képes kiismerni.

Préd 9

1 Mindezt megfigyeltem, mert tisztán akartam látni mindezt, hogy az igazak és a bölcsék minden munkájukkal együtt Isten kezében vannak. Az ember azt sem tudja, hogy szeretet vagy gyűlölet vár-e rá: minden előtte van. **2** Minden érhet mindenkit. Ugyanaz történhet az igazzal és a bűnösrel, a jóval, a tisztával és a tisztátalannal, azzal, aki áldozik és azzal, aki nem áldozik; úgy járhat a jó, mint a vétkes, az esküdöző éppúgy, mint aki fél az eskütől. **3** Rossz dolog ez, hogy mindannak során, ami a nap alatt történik, ugyanaz érhet utol mindenkit. Ráadásul az emberek szíve tele van gonosszággal, és esztelenség van bennük, amíg csak élnek. Végül pedig a halottak közé kerülnek. **4** Csak annak van reménysége, aki az élők közé tartozik. Többet ér egy élő kutya, mint egy döglött oroszlán. **5** **Az élők annyit tudnak, hogy meg fognak halni; de a holtak semmiről sem tudnak, semmiből sincs hasznuk többé, még az emléküket is elfelejtik.** **6** Szeretetük is, gyűlöletük is, igyekezetük is tovatűnik, és nincs részük soha többé semmiben sem, ami a nap alatt történik. **7** **Azért edd csak örömmel kenyeredet, és idd jókedvvel borodat, mert mindig az volt Isten jóakarata, hogy ezt tedd!** **8** Ruhád legyen mindig fehér, és fejedről ne hiányozzék az olaj! **9** **Élvezd az életet feleségeddel együtt, akit szeretsz, mulandó életed minden napján, amelyet Isten adott neked a nap alatt, mulandó életed minden napján, mert ez jutott neked az életben, és munkád révén, amelyet fáradsággal végzel a nap alatt.** **10** **Tedd meg mindazt, ami a kezéd ügyébe esik, és amihez erőd van, mert nem lesz cselekvés, gondolkozás, ismeret és bölcsesség a holtak hazájában, ahová menned kell!** **11** Azt is láttam a nap alatt, hogy nem a gyorsak győznek a futásban, nem a hősök a harcban, nem a bölcseknek jut a kenyér, nem az értelmeseknek a gazdagság és nem a tudósoknak a jóindulat, mert mindezek az időtől és a körülményektől függnek. **12** Nem tudja az ember azt sem, hogy mennyi ideje van még. Ahogyan a halak veszedelmes hálóba kerülhetnek, ahogyan a madarak törbe eshetnek, ugyanúgy jutnak kelepcébe az emberek is, ha hirtelen rájuk szakad a veszedelem ideje. **13** Ilyen bölcsességet is láttam a nap alatt, és nagyon rám nehezedett: **14** Volt egy kicsiny város, kevés lakóval. Megtámadta azt egy nagy király,

körülvette, és ostromműveket épített vele szemben. 15 De akadt benne egy szegény bölcs, aki bölcsességével megmentette a várost. Az emberek azonban nem törődtek tovább azzal a szegény emberrel. 16 **Akkor ezt mondtam: Többet ér a bölcsesség a hatalomnál, de a szegények bölcsességét mégis megvetik, és nem hallgatnak beszédükre.** 17 A bölcsök nyugodt szavaira kell inkább hallgatni, mint annak a kiabálására, aki az ostobák között uralkodik. 18 Többet ér a bölcsesség a harci eszközöknél; egyetlen vétkes sok jót pusztíthat el.

Préd 10

Egy döglött légytől bűdös lesz és megerjed a kenőcskészítő olaja; egy kis ostobaság hatásosabb a bölcsességnél és a tisztességnél. 2 A bölcs ember gondolatai a jóra, az ostoba gondolatai a rosszra irányulnak. 3 Akármerre jár is az ostoba: Őbelőle hiányzik az ész, mégis azt gondolja, hogy mindenki más az ostoba. 4 Ha az uralkodó haragra lobban ellened, ne hagyj el helyedet, mert a higgadtság nagy vétkeket akadályoz meg! 5 Láttam, hogy van olyan rossz dolog is a nap alatt, amely a hatalmasok tévedéséből következik: 6 az ostobák nagy méltóságra kerülnek, az érdemesek pedig alacsony sorsra jutnak. 7 Láttam rabszolgákat lóháton ülni, és fejedelmeket gyalog jární, mintha rabszolgák volnának. **8 Aki vermet ás, beleesik abba, és aki lerontja a kőkerítést, azt megmarja a kígyó.** 9 Aki követ fejt, megsértheti magát, és aki fát hasogat, veszedelemben forog. 10 Ha kicsorbult a vas, és nem köszörül ki, akkor több erőt kell kifejteni. A helyesen alkalmazott bölcsesség a hasznos! 11 Ha megmar a kígyó, mielőtt megbűvölték, semmit sem ér aztán a kígyóbűvölő tudománya. **12 A bölcs embert kedvessé teszik saját szavai, az ostobát pedig saját szája teszi tönkre.** 13 Beszédének a kezdete butaság, és a vége szörnyű ostobaság. 14 Az ostoba szaporítja a szót, pedig nem tudja senki, hogy mi fog történni. Ki is tudná megmondani, hogy mit hoz a jövő? 15 Az ostobát úgy kifárasztja a munkája, hogy a városba sem tud bemenni. 16 Jaj neked, ország, ha királyod gyermek, és vezetőid már reggel lakomáznak! 17 Boldog vagy, ország, ha királyod nemes ember, és vezetőid a rendes időben étkeznek, önuralommal és nem részegeskedve! 18 Ha rest az ember, megroskad a gerenda, és ha ölbe teszi a kezét, csöpög a háztető. 19 Mulatság kedvéért rendeznek lakomát, és vidámmá teszi az életet a bor, de pénz kell mindehhez. 20 Még gondolatodban se átkozd a királyt, és hálószobádban se átkozd a gazdagot! Mert az égi madár is elviszi a szót, és a szárnyas állat is elárulja a beszédet.

Préd 11

Oszto gasd bő kézzel kenyeredet, mert idő múltával visszanyered azt! 2 Oszd el hét- vagy nyolcfelé is, mert nem tudod, milyen csapás érheti a földet! 3 Ha megtelnek a fellegek, esőt hullatnak a földre. Ha ledől a fa, akár délre, akár északra, ugyanazon a helyen marad, ahová ledőlt. **4 Aki mindig csak a szelet figyeli, nem vet, és aki csak a fellegeket lesi, nem arat. 5 Ahogyan nem ismered a szél útját vagy a csontok formálódását a terhes asszony méhében, éppúgy nem ismered Isten munkáját, aki mindent alkotott.** 6 Reggel fogj a magvetéshez, és ne pihentesd a kezed este sem, mert nem tudod, melyik sikerül: ez, vagy amaz, vagy mind a kettő egyaránt jó lesz. 7 Édes a világosság, és jó látni szemünkkel a napot. 8 Azért ha sok évig élhet az ember, örüljön mindig, de gondoljon arra, hogy sok sötét napja is lesz, és ami következik, az mind hiábavalóság! **9 Örvendezz, ifjú, míg fiatal vagy, légy jókedvű ifjúságod idején, és élj szíved vágya szerint, ahogy jónak látod! De tudd meg, hogy mindezekért Isten megítél téged!** 10 Távolítsd

el szívedből a bosszúságot, és tartsd távol magadtól a rosszat, mert az ifjúkor és a fiatalság mulandó!

Préd 12

1 Gondolj Teremtődre ifjúságod idején, míg el nem jönnek a rossz napok, és el nem érkeznek azok az évek, melyekről ezt mondod: nem szeretem őket! 2 míg el nem sötétedik a nap világa meg a hold és a csillagok, és újra felhők nem érkeznek az eső után. 3 Akkor reszketni fognak a ház őrei, támolyognak az erős férfiak; megállnak az őrlő lányok, mert kevesen vannak, és elhomályosulnak az ablakon kinézők. 4 Bezárulnak az utcára nyíló ajtók, elcsendesül a malom zúgása. Fölkelnek a madárszóra is, és elhalkul minden énekszó. 5 Még egy kis emelkedőtől is félnek, és ijedeznek az úton. **A mandulafa kivirágzik, a sáska nehezen vonszolja magát,** és mit sem ér a fűszer, mert elmegy az ember örök otthonába, és az utcán körös-körül siratók járnak. 6 Végül elszakad az ezüstkötél, összetörik az aranypohár, a korsó eltörik a forrásnál, és a kerék belezuhan a kútba. **7 A por visszatér a földbe, olyan lesz, mint volt, a lélek pedig visszatér Istenhez, aki adta.** 8 Igen nagy hiábavalóság – mondja a Prédikátor –, **minden hiábavalóság!** 9 Bölcs volt a Prédikátor, és azonfelül a népet is tanította ismeretre. Gondolkodott, kutatót, és sok példabeszédet szerzett. 10 Igyekezett a Prédikátor arra, hogy értékes mondásokat találjon, és őszintén leírta az igaz mondásokat. **11 A bölcsök szavai olyanok, mint a tüskék, és azoknak gyűjteménye olyan, mint az egymás mellé levert cövekek, amelyek egy Pásztortól valók.** 12 Ezeken felül, fiam, fogadd meg az intést: A sok könyv írásának nincs vége, és a sok gondolkodás elfárasztja a testet. 13 Mindezt hallva a végső tanulság ez: Féld Istent, és tartsd meg parancsolatait, mert ez minden embernek kötelessége! 14 Mert Isten megítél minden tettet, minden titkolt dolgot, akár jó, akár rossz az.

Énekek 1

Hasonlatok

1 Énekek éneke. Salamoné. 2 Csókoljon meg engem szája csókjaival: Szerelmed jobb a bornál! 3 Jó illata van olajodnak, neved, mint a kiöntött olaj; ezért szeretnek téged a lányok. 4 Vigyél engem magaddal, fussunk, vezess a szobádba, királyom! Ujjongva örüljünk veled, emlegessük bornál is jobb szerelmedet, méltán szeretnek téged! 5 **Jeruzsálem lányai! Én barna vagyok, de szép, olyan, mint Kédár sátrai és mint Salamon szőnyegei.** 6 Ne nézzétek, hogy milyen barna vagyok, a nap süttött le engem. Anyám fiai haragudtak rám, szőlőt őriztettek velem; a magam szőlőjét nem őriztem. 7 Mondd meg nekem te, kit lelkemből szeretek, hol legeltetsz, délben hol delectetsz? Miért keresgéljelek társaid nyájainál? 8 Ha nem tudod, ó, asszonyok szépe, indulj el nyájam nyomán, és legeltesd kecskéidet a pásztorok tanyáinál! 9 **A fáraó kocsijába fogott paripákhoz hasonlítalak, kedvesem!** 10 **Két orcád bájos a láncocskák közt, nyakad a gyöngysorokban.** 11 Aranyláncokat készítünk neked ezüstgolyócskákkal. 12 Ha a király az asztalnál ül, nárdusom árasztja illatát. 13 **Mint egy köteg mirha, mely keblemen nyugszik, olyan az én szerelmesem.** 14 **Mint a ciprusfürt Én-Gedí szőlőiben, olyan az én szerelmesem.** 15 De szép vagy, kedvesem, de szép vagy! Szemeid galambok. 16 Szép vagy te is, szerelmesem, gyönyörű vagy! Fekvőhelyünk üde zöld. 17 Cédrusok háznak gerendái, mennyezete ciprusfa.

Énekek 2

1 A Sárón nárcisza vagyok én, a völgyek lilioma. 2 **Mint liliom a tövisek közt, olyan kedvesem a lányok közt.** 3 Mint almafa az erdő fái közt, olyan szerelmesem a legények közt. Árnyékában vágyom ülni, gyümölcse édes ínyemnek. 4 Elvitt engem a borzózóhelyre, melynek jelvénye a szerelem. 5 Erősítetek aszú szőlővel, üdítetek fel almával, mert **a szerelem betege vagyok!** 6 Bal karja a fejem alatt, jobbával átölel engem. 7 Kérve kérlek titeket, Jeruzsálem lányai, a gazellákra és a mező szarvasaira: **Ne keltsétek, ne ébresszétek föl a szerelmet, amíg nem akarja!** 8 Szerelmesem hangját hallom! Jön már, ugrálva a hegyeken, szökdelve a halmokon. 9 Mert olyan szerelmesem, mint a gazella, mint a fiatal szarvas. Itt áll már falaink mellett, benéz az ablakon, betekint a rácsokon. 10 Szerelmesem így szólított meg: Kelj föl, kedvesem, szépségem, jöjj már! 11 Nézd, vége van a télnek, elmúlt az esőzés, elment. 12 Megjelentek a virágok a földön, itt az éneklés ideje, gerlebúgás hangzik földünkön. 13 Érleli első gyümölcset a fügefafa, és a virágzó szőlők illatoznak. Kelj föl, kedvesem, szépségem, jöjj már! 14 Galambom, a sziklahasadékban, a magas kőszál rejtekében, mutasd meg arcodat, hallasd a hangodat, mert kellemes a hangod, és bájos az arcod! 15 Fogjátok meg a rókákat, a kölyökrókákat, mert pusztítják szőlőinket, virágzó szőlőinket! 16 Szerelmesem enyém, és én az övé vagyok, övé, ki a liliomok közt legeltet. 17 Ha hús szél támad, és megnyúlnak az árnyak, jöjj vissza, szerelmesem, a hegyszakadékokon át, mint a gazella vagy a fiatal szarvas!

Énekek 3

1 Ágyamon éjjelente kerestem őt, akit lelkemből szeretek, kerestem, de nem találtam. 2 Fölkelek azért, és bejárom a várost, az utcákat és a tereket; megkeresem, akit lelkemből szeretek! Kerestem, de nem találtam. 3 Rám találtak az örök, akik a várost járják. Nem láttatok – kérdeztem –, akit lelkemből szeretek? 4 Alig mentem tovább tőlük, máris megtaláltam, akit lelkemből szeretek. Megragadtam, nem is engedem el, míg be nem vezetem anyám házába, szülőmnek szobájába. 5 **Kérve kérlek titeket, Jeruzsálem lányai, a gazellákra és a mező szarvasaira: Ne keltsétek, ne ébresszétek föl a szerelmet, amíg nem akarja!** 6 Mi jön ott a

puszta felől, mint valami füstoszlop? Mirha és tömjén illata veszi körül, az illatszerárus sokféle pora. 7 Nézd, Salamon gyaloghintója az, hatvan vitéz van körülötte Izráel vitézei közül! 8 Mindnyájan kardforgatók, gyakorlott harcosok, mindegyiknek kard van az oldalán, nem rettegnek éjszaka sem. 9 Gyaloghintót csináltatott magának Salamon király a Libánon fáiból. 10 Oszlopait ezüstből csináltatta, támláját aranyból, ülését bíborból, belsejét szeretettel hímezték Jeruzsálem lányai. 11 Gyertek ki, Sion lányai, nézzétek Salamon királyt a koronával, mellyel megkoronázta anyja nászának napján, szíve örömének napján!

Énekek 4

Testrészek felsorolása, hasonlatokkal bezárt kert!!

1 Mily szép vagy, kedvesem, mily szép vagy! **Szemeid galambok fátyolod mögött.**
Hajad olyan, mint egy kecskenyáj, amely Gileád hegyeiről hullámzik alá. 2 **Fogaid olyanok, mint a megnyírt juhok, melyek az úsztatóból jönnek: mindegyiknek van párja, nincs köztük magányos.** 3 **Ajkad, mint a karmazsinfonál, és bájos vagy, ha beszélsz; halántékd, mint gránátalma gerezdjei a fátyolod mögött.** 4 **Nyakad oly karcsú,** amilyennek Dávid tornya épült. Ezer kerek pajzs függ rajta, mind vitézek pajzsa. 5 **Két melled, mint két ózike, mint gazellapár, mely liliomok közt legel.** 6 Ha hús szél támad, és megnyúlnak az árnyak, elmegyek a mirhahegyre és a tömjénhalomra. 7 **Mindened oly szép, kedvesem, semmi hibád sincsen.** 8 Jöjj hozzám a Libánonról, menyasszonyom, jöjj hozzám a Libánonról! Nézz le az Amáná csúcsáról, a Szenír és a Hermón csúcsáról, az oroszlánbarlangoktól, a párducok hegyeiről! 9 Megdobogtattad szívemet, húgom, menyasszonyom, megdobogtattad szemed egy pillantásával, nyakdíszed egy láncocskájával. 10 Mily szép a szerelmed, húgom, menyasszonyom! **Mennyivel jobb szerelmed a bornál, olajod illatosabb minden balsamnál.** 11 **Színmez csepeg ajkadról,** menyasszonyom, méz és tej van a nyelveden, és ruháid illata, mint a Libánon illata! 12 **Bezárt kert az én húgom, menyasszonyom, bekerített forrás, lepecsételt kút.** 13 **Paradicsomkert nőtt rajtad: gránátalmák édes gyümölcsökkel, ciprusok nárdusokkal,** 14 nárdus és sáfrány, illatos nád és fahéj, sok tömjénfával, mirha és aloé, sok drága balsammal; 15 kertekben levő kút, friss víznek forrása, mely a Libánonról csörgedezik. 16 Támadj föl, északi szél, jöjj elő, déli szél, fújj rá kertemre, áradjon illata! Jöjjön el kertjébe szerelmesem, és egye annak édes gyümölcsét!

Énekek 5

1 Bejöttem kertembe, húgom, menyasszonyom! Szedem mirhámát és balsamomat, eszem lépes mézemet, színmezemet, iszom boromat és tejemet. Egyetek, igyatok, barátaim, részegedjete meg a szerelemtől! 2 Aludtam, de ébren volt szívem. Hallga, szerelmesem kopogtat! Nyiss ajtót, húgom, kedvesem, galambom, gyönyörűségem! Mert fejem belepte a harmat, fürtjeimet az éjszaka cseppjei. 3 Levettem alsóruhámát, hogyan ölthetném fel? Megmostam lábaimat, hogyan piszkolhatnám be? 4 Szerelmesem benyújtotta kezét a résen, és szívem felindult iránta. 5 Fölkeltem, hogy ajtót nyissak szerelmesemnek, és kezemről mirha csepegett, ujjaimról mirha folyt a zárra. 6 Ajtót nyitottam szerelmesemnek, de szerelmesem már megfordult, elment. Lelkem megindult beszédétől, azért kerestem őt, de nem találtam, kiáltottam, de nem válaszolt. 7 Rám találtak az örök, akik járják a várost. Megverték, megsebeztek, letépték rólam kendőmet a várfalak őrei. 8 Esdekelve kérlek, Jeruzsálem lányai! Ha megtaláljátok szerelmesemet, mondjátok meg neki, hogy a **szerelmem betege vagyok!** 9 Mivel különb szerelmesed a

másokénál, ó, asszonyok szépe? Mivel különb szerelmesed a másokénál, hogy így esdekelsz hozzánk? 10 Szerelmesem ragyogó és piros, tízezer közül is kitűnik. 11 Feje szintiszta arany, hajfürtjei hullámosak és hollófeketék. 12 **Szemei, mint galambok a folyóvíz mellett, tejből fürödnek, bő víz mellett ülnek.** 13 Arca, mint a balzsamillatú virágágy, melyben illatos növények nőnek. Ajkai liliomok, melyekről csepegő mirha folyik. 14 Kezei aranyhengerek topázzal borítva, dereka elefántcsontszobor zafírokkal rakva. 15 Combjai márványoszlopok színarany talapzaton. Termete olyan, mint a Libánon, pompás, mint a cédrusok. 16 **Ínye csupa édesség,** és rajta minden oly kívánatos. Ilyen a szerelmesem, ilyen a kedvesem, Jeruzsálem lányai!

Énekek 6

1 Hová ment szerelmesed, asszonyok szépe? Merre indult szerelmesed? Hadd keressük veled együtt! 2 Szerelmesem a kertjébe ment, a balzsamillatú virágágyakhoz, hogy gyönyörködjek a kertekben, és liliomokat szedjen. 3 **Én szerelmesemé vagyok, és szerelmesem az enyém, a liliomokban gyönyörködik ő.** 4 Szép vagy, kedvesem, mint Tircá városa, gyönyörű, mint Jeruzsálem, ámulatba ejtő, mint egy zászlóerdő. 5 Vedd le rólam szemeidet, mert megzavartak engem! **Hajad olyan, mint egy kecskenyáj, mely a Gileádról hullámzik alá.** 6 **Fogaid** olyanok, mint az anyajuhok nyája, mely az úsztatóból jön: mindegyiknek van párja, nincs köztük magányos. 7 **Halántékdod,** mint gránátalma gerezdjei a fátyolod mögött. 8 Királyné van hatvan, másodfeleség nyolcvan is, lány meg számtalan. 9 De galambom csak egy van, ez a tökéletes, anyjának egyetlen, szülőjének kedvence. Nézik a lányok, és boldognak mondják, dicsérik a királynék és a másodfeleségek. 10 Ki ez a lány? Úgy ragyog, mint a hajnal, szép, mint a holdsugár, tiszta, mint a fénylő nap, ámulatba ejtő, mint egy zászlóerdő. 11 Lementem a diófaligetbe, hogy gyönyörködjem a zsendülő völgyben, és megnézzem, fakad-e a szőlő, virágoznak-e a gránátalmafák? 12 Észre sem vettem, amikor Ammínádíb kocsijába tetek engem.

Énekek 7

Gyönyörű hasonlatok a test részeiről Önmagában külön is egy gyönyörű költemény

1 Fordulj, fordulj, Szulamit! Fordulj, fordulj, hadd csodáljunk! Mit csodáltok Szulamiton, amikor soraitok közt táncol?! 2 Mily szépen lépkedsz saruidban, te fejedelmi lány! **Csípőd** vonalai ékszerekhez hasonlóak, művészi kéz alkotásai. 3 **Köldököd** kerek csésze, melyből nem hiányzik a fűszeres bor. **Tested búzahalom liliomokkal** szegélyezve. 4 Két melleid, mint két őzike, mint egy gazellapár. 5 **Nyakad** elefántcsonttorony, **szemeid** hesbóni tavak a bat-rabbími kapunál; **orrod,** mint a Libánon tornya, mely Damaszkusz felé néz. 6 Fejed olyan, mint a Karmel, és fejedén a haj, mint a bíbor; egy királyt tartanak fogva fürtjei. 7 Mily szép vagy és mily kedves, gyönyörűséges szerelmem! 8 **Termeted pálmához** hasonló, melleid szőlőfürtökhöz. 9 Gondoltam: Felmegyek a pálmafára, megragadom fürtjeit. Olyanok melleid, mint a szőlőfürtök, leheleted, mint az alma illata. 10 **Ajkad íze, mint a legjobb boré,** mely szerelmesemtől árad felém, álomban is megnedvesíti ajkam. 11 Én szerelmesemé vagyok, és ő is utánam vágyódik. 12 Jöjj hát, szerelmesem, menjünk ki a mezőre, háljunk a ciprusok között! 13 Menjünk korán a szőlőbe, nézzük meg, fakad-e a szőlő, kinyílt-e virága, virágoznak-e a gránátalmafák? Ott ajándékozlak meg szerelmemmel. 14 A mandragórák illatoznak, ajtónk előtt ott a sok édes gyümölcs, van friss, van aszalt is: szerelmesem, neked tartogattam!

Énekek 8

1 Bárcsak bátyám lennél, ki anyám mellét szopta! Ha az utcán találkoznánk, megcsókolhatnálak, és nem szólnának meg. 2 Elvezetnélek, anyám házába vinnélek. Te tanítgatnál engem, én meg fűszeres borral itatnálak, édes gránátalmaborral. 3 Bal karja a fejem alatt, jobbával átölel engem. 4 Kérve kérlek titeket, **Jeruzsálem lányai: Ne keltsétek, ne ébresszétek föl a szerelmet, amíg nem akarja!** 5 Ki ez a lány, aki a pusztából jön szerelmesére támaszkodva? Az almafa alatt költöttelek fel, ahol anyád vajúdott veled, ahol vajúdott, és megszült téged. **6 Tégy engem, mint pecsétet a szívedre, mint pecsétet a karodra! Bizony, erős a szerelem, mint a halál, legyőzhetetlen a szenvedély, akár a sír. Úgy lobog, mint a lobogó tűz, mint az Úrnak lángja.** 7 Sok víz sem tudja eloltani a szerelmet, folyók sem tudják elsodorni. De ha valaki háza minden kincsét kínálná is a szerelemért, csak megvetnék érte. 8 Kicsi még a mi hűgünk, nincsen neki melle. Mit csináljunk hűgünkkel, amikor megkérik? 9 Hogyha kőfal, építünk rá ezüst pártázatot; hogyha pedig ajtó, bedeszkázzuk cédrusfával. 10 Kőfal vagyok, melleim, mint a tornyok; de őelőtte olyan leszek, mint aki megtalálta boldogságát. 11 Szőlője volt Salamonnak Baal-Hámónban, szőlőjét örökre bízta, mindegyikük ezer ezüstöt hozott a termésért. 12 A magam szőlőjére magamnak van gondom. Az ezer ezüst legyen a tiéd, Salamon, kétszáz pedig a termés őrzőié. 13 Te, kertekben lakó lány! Barátaim a szavadat lesik, hadd halljam én is! 14 Siess hozzám, szerelmesem, mint **egy gazella vagy egy fiatal szarvas a balzsamillatú hegyeken!**

Ézs 1

1Ézsaiásnak, Ámóc fiának látomása, amelyet akkor látott Júdáról és Jeruzsálemről, amikor Uzziájá, Jótám, Áház és Ezékiás voltak Júda királyai. 2 Halljátok meg, egek, figyelj ide, föld, mert az Úr szól: Fiamat fölneveltem, fölmagasztaltam, de ők elpártoltak tőlem! 3 **Az ököri ismeri gazdáját, a szamár is urának jászlát, de Izráel nem ismer, népem nem ért meg engem.** 4 Jaj, vétkes nemzet, bűnnel terhelt nép! Gonosz utódok, romlott fiak! Elhagyták az Urat, megvetették Izráel Szentjét, elfordultak tőle! 5 Minél több verést kaptok, annál jobban ellenkeztek! **Egészen beteg már a fej, egészen gyenge már a szív. 6 Tetőtől talpig nincs rajta ép hely, csupa zúzódás, kék folt és gennyes seb. Nem nyomták ki, nem kötözték be, olajjal sem gyógyították.** 7 Országokat pusztaság, városaitokat fölperzselték, földeteket szemetek láttára idegenek tarolták le, pusztaság, mint ahol idegenek dúltak. 8 Olyan maradt Sion leánya, mint kunyhó a szőlőben, mint csőszház az uborkaföldön, vagy mint egy ostromlott város. 9 Ha a Seregek Ura nem hagyott volna néhány menekültet, olyanok lennének, mint Sodoma, Gomorához hasonlítanánk. 10 Halljátok az Úr igéjét, Sodoma vezetői! Figyeljete Istenünk tanítására, Gomora népe! 11 Mit kezdjek a sok véresáldozattal? – mondja az Úr. – Elegem van az égőáldozati kosokból, a hízott marhák kövérjéből! A bikák, a bárányok és a bakok vérében nem telik kedvem. 12 Ki kívánja tőletek, hogy eljőjete, hogy megjelenjete előttem, és tapossátok udvaromat? 13 Ne hozzatok többé hazug áldozatot, még a füstjét is utálom! Újhold, szombat, ünnepi összejövete! Nem tűröm együtt a bűnt és az ünneplést! 14 Újholdjaitokat és ünnepeiteket gyűlölöm én, terhemre vannak, fáraszt elviselni. 15 Ha felém nyújtjátok kezete, eltakarom előletek a szemem; bármennyit is imádkoztok, nem hallgatlak meg benneteket, hiszen a kezetekhez vér tapad! 16 Mossátok tisztára magatokat! Vigyéte el szemem elől gonosz tetteiteket! Ne tegyete többé rosszat, 17 tanuljatek meg jót cselekedni! Törekedjete igazságra, térítséte jó útra az erőszakoskodót! Védjete meg az árvák igazát, képviseljete az özvegy peres ügyét! 18 Jőjete, szálljunk most perbe egymással! – mondja az Úr. – **Ha vétkeite skarlátpirosak is, hófehéreké válhattok, ha vörösek is, mint a bíbor, fehéreké lehettek, mint a gyapjú.** 19 Ha készségesen hallgattok rám, élhete az ország javaival. 20 De ha vonakodva elpártoltok tőlem, fegyver pusztít el titeket. – Az Úr maga mondja ezt. 21 Jaj, milyen parázna lett a hűséges város! Törvényességgel volt tele, igazság lakott benne, most pedig gyilkosok! 22 Ezüstöd salakká változott, tiszta borodat vízzel hígították. 23 Vezéridek megátalkodottak, tolvajok barátai. Mindegyik szereti a megvesztegetést, ajándékot hajhász. Az árvák igazát nem védik, az özvegy peres ügye nem kerül eléjük. 24 Azért így szól az Úr, a Seregek Ura, Izráel Erőssége: Majd elégtételt veszek ellenfeleimen, bosszút állok ellenségeimen! 25 Ellened fordítom kezemet, és kiolvasztom salakodat, mint a lúg, eltávolítok belőled minden ónt. 26 Megint olyan bírát adok, mint régen, és olyan tanácsadókat, mint kezdetben. Akkor majd így neveznek: Igaz város, hűséges város! 27 Sion ítélettel váltatik meg, megtérői igazság által. 28 De összetörnek a hűtlenek a vétkesekkel együtt, és akik elhagyják az Urat, megsemmisülnek. 29 Megszégyenültök a cserfák miatt, amelyekben gyönyörködtete, pirulni fogtok a kertek miatt, amelyeket kedveltete. 30 Hasonlók lesztek a cserfához, amelynek elhervadt a lombja, és a kerthez, amelynek nincs vize. 31 Mert kenderkóccá lesz a hatalmas, és munkája szikrává: mindketten együtt égnek el, és nem oltja el senki.

Ézs 2

1Ezt az ígét kapta látomásban Ézsaiás, Ámóc fia Júdáról és Jeruzsálemről: 2 Az utolsó napokban szilárdan fog állni az Úr házának hegye a többi hegy fölött, és kimagaslik majd a halmok közül. Özönlik majd hozzá valamennyi nép. 3 Eljön a sok nép, és ezt mondják: Jőjete, menjünk föl az Úr hegyére, Jákób Istenének házához! Tanítson minket útjaira, hogy az ő

ösvényein járjunk. **Mert a Sionról jön a tanítás, és az Úr igéje Jeruzsálemből.** 4 Igazságot szolgáltat a nemzetek között, ítéletet hoz minden nép ügyében. **Kardjaikból ezért kapákat kovácsolnak, lándzsáikból pedig metszőkéseket; nép a népre kardot nem emel, hadakozást többé nem tanul.** 5 Jákób háza, jöjjetek, járjunk az Úr világosságában! 6 Eltaszítottad népedet, Jákób házát, mert tele vannak keleti szokásokkal, varázslást üzőkkel, mint a filiszteusok, és idegenekkel barátkoznak. 7 Tele van az ország ezüsttel, arannyal, kincseinek se szeri, se száma. Tele van az ország lovakkal, harci kocsijainak se szeri, se száma. 8 Tele van az ország bálványokkal, kezeik csinálmánya előtt borulnak le, amit ujaikkal csináltak. 9 Ezért meg kell hajolnia az embernek, meg kell alázkodnia a halandónak, és te nem bocsátasz meg nekik. 10 Menj a sziklák közé, rejtőzz a porba az Úr félelmetes fensége és méltósága előtt! 11 **Megalázza a kevély tekintetű embert,** a halandók nagyságát porba hajtja. Csak az Úr magasztaltatik föl azon a napon. 12 Mert jön a Seregek Urának napja minden kevély és magas ellen, mindenki ellen, aki nagyra tartja magát, de majd meg kell alázkodnia; 13 a Libánon minden cédrusa ellen, amelyek magasra emelkednek, a Básán minden tölgyfája ellen; 14 minden magas hegy ellen és minden kiemelkedő halom ellen, 15 minden büszke torony ellen és minden erős vár ellen, 16 minden Tarsís-hajó ellen és minden gyönyörű gálya ellen. 17 Porba hajtja az ember büszkeségét, és megalázza a halandók nagyságát. Csak az Úr magasztaltatik föl azon a napon. 18 A bálványok pedig semmivé lesznek egészen. 19 Bebújnak majd a sziklabarlangokba és a föld repedéseibe az Úr félelmetes fensége és méltósága előtt, amikor fölkel, hogy megrémítse a földet. 20 *Azon a napon odadobja az ember a vakondoknak és a denevéreknek ezüst- és aranybálványait, amelyeket azért csinált, hogy leboruljon előttük.* 21 Bebújnak a sziklák szakadékaiba és a kőszalag hasadékaiba az Úr félelmetes fensége és méltósága előtt, amikor fölkel, hogy megrémítse a földet. **22 Ne bízzatok az emberben, hiszen csak lehelet van az orrában: mire lehet hát becsülni?**

Ézs 3

Woe

1 Az Úr, a Seregek Ura eltávolít Jeruzsálemből és Júdából mindenféle támaszt: minden támaszt, amit a kenyér nyújt, minden támaszt, amit a víz jelent, 2 a zsoldost és a sorkatonát, a bírót és a prófétát, a jóst és a véneket, 3 a hadnagyot és a főrendűt, a tanácsost, az ügyes mestert és a varázsláshoz értőt. 4 Ifjuncokat teszek vezéreiké, és sihederek uralkodnak rajtuk. 5 Sanyargatja a nép között ember az embertársát, egyik ember a másikat. Rátámad az ifjú a vénre, a hitvány a tekintélyesre. 6 Ha valaki így unszolja rokonsága egyik tagját: Neked még van ruhád, légy te a vezetőnk, légy úrrá ezen a felforduláson! – 7 akkor az így fog válaszolni: Nem akarok sebkötöző lenni! Nincs a házamban se kenyér, se ruha, ne tegyetek engem a nép vezetőjévé! 8 Bizony, elbukik Jeruzsálem, és elesik Júda, mert nyelvükkel és tetteikkel az Úr ellen fordulnak, és dicsőségével szemben engedetlenek. 9 Személyválogatásuk ellenük beszél, vétkeiket Sodoma módjára hirdetik, még csak nem is titkolják. Jaj nekik, mert maguknak okoznak bajt! 10 Mondjátok az igazaknak, hogy jó dolguk lesz, mert tetteiknek gyümölcsét élvezhetik. 11 Jaj a gonoszoknak! Rossz dolga lesz, mert saját tettei szerint bánnak el vele. 12 Ó, népem! Gyermek sanyargatnak, asszonyok uralkodnak rajtad! Ó, népem! Vezetőid félrevezetnek, tévútra visznek téged! **13 Előlép perelni az Úr, készen áll, hogy ítélkezék népe fölött.** 14 **Törvényt tart az Úr népének vénei és vezerei fölött: Letaroltatok a szőlőt, szegényektől elrabolt holmi van házaitekben!** 15 Hogy meritek összezúzni népemet, összetörni a nincsteleneket?! – Az Úrnak, a Seregek Urának szava ez. 16 Ezt mondta az Úr: Mivel Sion leányai büszkélkednek, fejüket fenn hordva, szemükkel kacsingatva járnak, kényeskedve lépegetnek, és lábperceikkel csilingelnek, 17 ezért kopasszá teszi az Úr Sion leányainak a fejét, és fölnyíratja halántékukat az Úr. 18 Azon a napon eltávolítja ékszereiket az

Úr: a lábpereceket, a napocskákat és holdacskákat, 19 a függőket, karpereceket és fátylakat, 20 a fejdíszeket, lábláncokat, díszes öveket, az illatszerez szelencéket és a talizmánokat, 21 a gyűrűket és orrpereceket, 22 a díszruhákat, köpenyeket, sálakat és tarsolyokat, 23 a tükröket, az alsóruhákat, a turbánokat és a vállkendőket. **24 Akkor majd a balzsamillat helyén bűz lesz, az öv helyén kötél, a fodorított haj helyén kopaszság, a díszköpeny helyén daróc, a szépség helyén pedig szegénybélyeg.** 25 Embereid fegyvertől hullnak el, vitézeid a harcban. 26 Szomorkodnak és gyászolnak a kapukban, és kisémmizve ülnek a földön.

Ézs 4

1 Hét asszony ragad majd meg egy férfit azon a napon, és ezt mondják: A magunk kenyerét esszük, a magunk ruhájába öltözünk, csak hadd viseljük a nevedet! Vedd le rólunk a gyalázatot! **2 Azon a napon ékes és dicső sarjat támaszt majd az Úr, a föld gyümölcse pedig pompás és díszes lesz azoknak, akik Izráelből megmaradnak. 3 Akkor szentnek mondják majd azt, aki megmarad a Sionon, és életben marad Jeruzsálemben, aki csak föl van írva az élők közé a jeruzsálemiek közül. 4** Ha lemosta az Úr Sion leányainak a szennyét, és leöblítette Jeruzsálem vérét ítélő lelkével, megtisztító lelkével, **5** a Sion-hegy egész területe és a gyülekezet fölé nappal felhőt és ködöt teremt az Úr, éjjel pedig lángoló tűz fényét. **Mindezek fölött az Úr dicsősége lesz majd az oltalom. 6 Sátor lesz árnyékul nappal a hőség ellen, menedék és rejték hely a zivatar és az eső ellen.**

Ézs 5

1 Dalt éneklek kedvesemről, szerelmesem szőlőjéről.

Szőlője volt kedvesemnek kövér hegyoldalon. 2 Fölásta és megtisztította a kövektől, beültette nemes vesszővel. Közepére tornyot emelt, sajtót is vágatott benne. Várta, hogy jó szőlőt teremjen, de az vadszőlőt teremt! 3 Most azért, Jeruzsálem lakói és Júda férfiai, tegyetek igazságot köztem és a szőlőm között! 4 Mit kellett volna még a szőlőmmel tenni, amit meg nem tettem? Azt vártam, hogy jó szőlőt terem majd, miért teremt mégis vadszőlőt? 5 Megmondom én nektek, most mit teszek szőlőmmel: kerítését lerombolom, hogy leleljék, kőfalát kidöntöm, hogy összetiporják! 6 Hagyom, hogy elvaduljon: nem metszik, nem kapálják, fölveri a tövis és a gaz. Megparancsolom a felhőknek is, hogy ne adjanak rá esőt! 7 A Seregek Urának szőlője: Izráelnek háza, és gyönyörű ültetvénye: Júda férfiai. Törvényességre várt, és lett önkényesség, igazságra várt, és lett kiáltó gázság!

8 Jaj azoknak, akik házat házhoz ragasztanak, és mezőt mező mellé szereznek, míg hely sem marad másnak, és csak ti laktok ebben az országban! 9 Ezt hallottam a Seregek Urától: Az a sok ház romba dől majd, a nagyok és szépek lakatlanná lesznek. 10 Tíz hold szőlő csak egy bat bort terem, tíz véka vetőmag csak egy vékát terem! 11 Jaj azoknak, akik már reggel is ital után járnak! Estig elmulatnak, bor hevíti őket. 12 Citera és lant, dob, fuvola és bor mellett lakmároznak, de az Úr tetteit nem veszik észre, kezének munkáját nem látják meg. 13 Ezért megy fogságba népem, bár még nem tudja. Éhen hálnak előkelői, a köznép pedig szomjan eleped. 14 Ezért tátja ki torkát a sír, mérhetetlen nagyra fölnyitja a száját. Odakerül az előkelő és a köznép, a zajongók és a vigadozók. 15 Meg kell hajolnia az embernek, megalázkodnia a halandónak, a kevély tekintetű embereknek meg kell alázkodniuk. 16 De magasztos lesz a Seregek Ura, mikor ítéletet tart, és a szent Isten megmutatja szentségét, mikor igazságot tesz. 17 Bárányok legelnek ott, mint a legelőkön, a gazdagok romjain kecskék keresgélnék. 18 Jaj

azoknak, akik a gonoszság kötelein húzzák maguk után a bűnt, és a vétet szíjjakkal, mint valami kocsit, 19 akik ezt mondják: Siessen, cselekedjék hamar, hadd lássuk már! Teljesedjék be mielőbb Izráel Szentjének terve, hadd ismerjük meg! **20 Jaj azoknak, akik azt mondják a rosszra, hogy jó, és a jóra azt, hogy rossz, akik a sötétséget világosságnak, a világosságot pedig sötétségnek mondják, akik azt állítják a keserőről, hogy édes, az édesről pedig azt, hogy keserű! Macbeth** 21 Jaj azoknak, akik bölcsenek képzelik magukat, és magukat tartják okosnak. 22 Jaj azoknak, akik a borivásban hősök, és vitézek az italok keverésében, 23 akik vesztegetésért igaznak mondják ki a bűnöst, de az igazaknak elvitatják az igazát. 24 Ezért ahogyan a tarlót megemésztik a lángnyelvek, és a széna összeroskad a tűzben, úgy korhad el gyökerük. Viráguk elszáll, mint a por, mert megvetik a Seregek Urának tanítását, és utálják Izráel Szentjének beszédét. 25 Ezért lobbant haragra népe ellen az Úr, kinyújtja kezét, és megveri. Megrendülnek a hegyek, és annyi lesz a hulla, mint utcán a szemét. Mindezzel nem múlt el haragja, és keze még ki van nyújtva. 26 Jelt ad egy távoli népnek, magához szólítja a föld széléről, és az sietve, gyorsan ott terem. 27 Nem lesz közte fáradt és botladozó, nem szunnyad egy sem és nem alszik, nem oldódik meg derekán az öv, és nem szakad el saruszíja. 28 Nyilai kifelve, ijai mind felajzva már. Lovainak patája mintha kova volna, kerekei olyanok, akár a forgószél. 29 Ordítása, mint az oroszláné, ordít, mint a fiatal hímek, morog, és zsákmányt ragad, elviszi menthetetlenül. 30 Rámordul azon a napon, mint a morajló tenger. Ha rátekinthet valaki az országra, sötétséget lát és nyomort: ahol világos volt, elsötétül minden a viharfelhőktől.

Ézs 6

1 Uzzijjá király halála évében láttam az Urat, amint egy trónon ült. Magasztos volt és felséges; palástja betöltötte a templomot. 2 Szeráfok álltak mellette, hat-hat szárnya volt mindegyiknek: kettővel az arcát takarta el, kettővel a lábát takarta el, kettővel pedig repült. 3 Ezt harsogták egymásnak felváltva: Szent, szent, szent a Seregek Ura, dicsősége betölti az egész földet! 4 A hangos kiáltástól megremegtek a küszöbök eresztékei, és a templom megtelt füsttel. 5 Ekkor megszólaltam: Jaj nekem! Elvesztem, mert tisztátalan ajkú vagyok, és tisztátalan ajkú nép között lakom. Hiszen a Királyt, a Seregek Urát látták szemeim! 6 Ekkor odarepült hozzám egy szeráf, kezében parázs volt, amelyet fogóval vett le az oltárról. 7 Számhoz érintette, és ezt mondta: Íme, ez megérintette ajkadat, bűnöd el van véve, vétked meg van bocsátva.

8 Majd az Úr szavát hallottam, amint ezt kérdezi: **Kit küldjek el, ki lesz a követünk? Én ezt mondtam: Itt vagyok, engem küldj!** 9 **Ő így felelt: Menj, és mondd meg ennek a népnek: Hallván halljatok, de ne értsetek, látván lássatok, de ne ismerjete!** 10 **Tedd kövérré e nép szívét, tedd süketté a fülét, és kösd be a szemét, hogy szemével ne lásson, fülével ne halljon, szívével ne értsen, és megtérve meg ne gyógyuljon.** 11 **Megkérdeztem: Meddig tart ez, Uram? Ő így felelt: Míg el nem pusztulnak és lakatlanok nem lesznek a városok, a házak elhagyatottá nem lesznek, a föld pedig pusztává nem válik.** 12 **Eltávolítja az Úr az embert, és nagyon elhagyott lesz az ország.** 13 **Ha megmarad belőle egy tized, azt is újból pusztulás éri, ahogy a csernek vagy a tölgynek a kivágás után lelelegelik az új hajtásait. De egy ilyen hajtás végül szent maggá válik!**

Ézs 7

1 Áháznak, Jótám fiának, Uzzijjá unokájának, Júda királyának az idejében történt, hogy háborút indított Recín, Arám királya és Pekah, Remaljá fia, Izráel királya Jeruzsálem ellen; de nem tudták legyőzni. 2 Amikor hírül vitték Dávid házának, hogy összefogott Arám Efraimmal, reszketni kezdett a szíve és népének a szíve, ahogyan az erdő fái reszketnek a szélben. 3 Akkor így szólt az Úr Ézsaiáshoz: Menj ki Seár-Jásúb fiaddal együtt Áházhoz a Felső-tó vízvezetékének a végéhez, a ruhafestők mezejéhez vezető útra, 4 és **mondd meg neki: Légy óvatos, maradj nyugton! Ne félj, ne lágyuljon meg a szíved e két füstölgő, üszkös fadarab miatt, az arámi Recínnek és Remaljá fiának a haragja miatt!** 5 Mivel ezt a tervet szötte ellened az arámi Recín az efraimi Remaljá fiával együtt: 6 Vonuljunk föl Júda ellen, törjünk rá, kapcsoljuk magunkhoz, és tegyük királyává Tábeél fiát! – 7 azért ezt mondja az én Uram, az Úr: Nem sikerül, nem úgy lesz, 8 még ha Arámnak Damaszkusz is a fővárosa, és Damaszkusznak Recín is a vezetője! Hatvanöt év múlva összeomlik Efraim, és nem lesz többé nép; 9 még ha Efraimnak Samária is a fővárosa, és ha Samáriának Remaljá fia is a vezetője! **De ha nem hisztek, nem maradtok meg!** 10 Ezután így szólt az Úr Áházhoz: 11 Kérj egy jelet Istenedtől, az Úrtól, akár letről a mélyből, akár fentről a magasból! 12 De Áház így válaszolt: Nem kérek, nem kísértem az Urat! 13 Akkor ezt mondta Ézsaiás: **Halljátok meg, Dávid háza! Nem elég, hogy embereket fárasztotok, még Istenemet is fárasztjátok?** 14 Ezért maga az Úr fog jelet adni nektek: Íme,

egy fiatal nő, aki most várandós, fiút fog szülni, és Immánuélnak nevezi majd el. 15 **Tejszínt és mézet fog az enni, amíg meg tudja vetni a rosszat, és a jót tudja választani.** 16 Mert mielőtt ez a gyermek meg tudja vetni a rosszat, és a jót tudja választani, elhagyottá válik az a föld, amelynek két királyától rettegsz. 17 Hoz majd az Úr rád, népedre és atyád házára olyan napokat, amilyenek még nem voltak, mióta Efraim elvált Júdától: **elhozza Asszíria királyát.** 18 Azon a napon idehívja az Úr a legyeket Egyiptom folyói mellől, és a méheket Asszíria földjéről. 19 Mind eljönnek, és letelepszene a mély medrekben és a sziklahasadékokban, minden tövisbokron és minden itatóhelyen. 20 Azon a napon megborotválja az Úr a Folyamon túl bérelt késsel, az asszír királlyal a fejet és a szőrös lábat, a szakállt is levágja. 21 Azon a napon mindenki csak egy tehenet és két juhot fog tartani, 22 de azok annyi tejet adnak, hogy mindenki tejszínt eszik. Tejszínt és mézet eszik mindenki, aki az országban megmarad. 23 És azon a napon minden helyet, ahol most ezer ezüstöt érő ezer szőlőtőke van, felvesz majd a tövis és a gaz. 24 Nyilakkal és íjjal mennek majd oda, mert tövis és gaz lesz az egész ország. 25 Nem mennek föl egyetlen hegyoldalba sem, amelyet meg szoktak kapálni, mert félnek a tövistől és a gától. Csak marhák járnak ott, és juhok legelésznek.

Ézs 8

1 Ezt mondta nekem az Úr: Fogj egy nagy írótablát, és írd rá közönséges írással: Hamar a zsákmányra! Gyorsan a prédára! 2 Megbízható tanúkul magam mellé vettem Úrijjá papot és Zekarját, Jeberekjá fiát. 3 Miután a prófétaasszony nál voltam, teherbe esett, és fiút szült. Akkor ezt mondta nekem az Úr: Legyen a neve: **Hamar a zsákmányra! Gyorsan a prédára!** 4 Mert mielőtt a gyermek ki tudja mondani, hogy „apám” és „anyám”, elviszik Damaszkusz gazdagságát és a Samáriában összeszedett zsákmányt Asszíria királyának. 5 Még ezt is mondta nekem az Úr: 6 Mivel megvetette ez a nép a Silóah csendesen folydogáló vizét, és Recínnek meg Remaljá fiának örül, 7 azért rájuk zúdítja az Úr az Eufrátesz hatalmas és nagy vizét, Asszíria királyát teljes hatalmával. Mindenütt kilép medréből, és elárasztja mindenütt a partjait. 8 Betör Júdába, végigzúdul rajta, és nyakig ér. De ha kiterjesztett szárnyaival szélteben ellepi az országot, „velünk lesz az Isten”! 9 Tomboljatok csak, népek, majd meg fogtok retteni! Figyeljete mind, ti messzi országok! **Fegyverkezzetek csak, majd meg fogtok retteni, fegyverkezzetek csak, majd meg fogtok retteni!** 10 **Szőjete csak terveket, majd**

meghiúsulnak, tárgyaljatok csak, úgysem sikerül, mert „velünk az Isten”! 11 Így szólt hozzám az Úr, amikor keze megragadott, és arra intett, hogy ne járjak ennek a népnek az útján: 12 Ne mondjátok összeesküvésnek mindazt, amit ez a nép összeesküvésnek mond, amitől fél, attól ne féljétek, és ne rettegjétek! 13 A Seregek Urát tartsátok szentnek, őt féljétek, tőle rettegjétek, 14 akkor ő lesz a szentélyetek. **De Izráel két háza számára olyan kő lesz, amelybe beleütököznek, olyan szikla, amelybe belebotlanak, Jeruzsálem lakóinak pedig kelepce és csapda. 15 Sokan megbotlanak közülük, elesnek és összetörnek, megfogja őket a csapda.** 16 Lezárom ezt az intelmet, lepecsételem ezt a tanítást tanítványaim számára. 17 És várom az Urat, aki Jákób háza előtt eltakarta arcát, és benne reménykedem. **SZABÓ JÓ AZ ÜVEGFALRÓL** 18 Én pedig és e gyermekek, akiket az Úr adott nekem, intő jelek vagyunk Izráelben a Seregek Urának akaratóból, aki a Sion hegyén lakik. 19 Ha majd azt mondják nektek, hogy forduljatok a halottidézőkhöz és a jövendőmondókhoz, akik suttognak és mormolnak, ezt feleljétek: Nem Istenéhez kell fordulnia a népnek? A holtakhoz kell fordulni az élő helyett? 20 A törvényre és intelemre figyeljétek! Hiszen ők olyan dolgokról beszélnek, amelyeknek nincs jövője. 21 Szomorúan és éhesen bolyong a nép az országban. Ha éheznie kell, fölháborodik, gyalázza királyát és Istenét. Fölfelé néz, 22 majd a földre tekint, de csak nyomorúságot és sötétséget lát, nyomasztó borút, homályba taszítva. 23 De nem marad ott sötétség, ahol elnyomás van. Először megalázta Zebulon és Naftáli földjét, de végül megdicsőíti a tengerhez vezető utat, a Jordánon túli részt, a pogányok területét.

Ézs 9

1 A nép, amely sötétségben jár, nagy világosságot lát, a homály földjén lakókra világosság ragyog. 2 Te megszaporitod a népet, nagy örömet szerzel neki. Úgy örülnek színed előtt, ahogyan aratáskor szoktak örülni; ahogyan vigadni szoktak, akiknek zsákmányt osztanak. 3 Mert terhes igáját, a hátát verő botot, sanyargatójának vesszejét összetöröd, mint Midján napján. 4 Mert minden dübörögve menetelő csizma és véráztatta köpönyeg elég, és tűz martaléka lesz. 5 **Mert egy gyermek születik nekünk, fiú adatik nekünk. Az uralom az ő vállán lesz, és így fogják nevezni: Csodálatos Tanácsos, Erős Isten, Örökkévaló Atya, Békesség Fejedelme!** 6 **Uralma növekedésének és a békének nem lesz vége Dávid trónján és országában, mert megerősíti és megszilárdítja törvénnyel és igazsággal mostantól fogva mindörökké.** A Seregek Urának féltő szeretete viszi véghez ezt! 7 Egy ígét küldött Jákóbnak az Úr, és az eljutott Izráelhez, 8 hogy megtudja az egész nép, Efraim és Samária lakossága, amely gögösen és dölyfös szívvel mondja: 9 Téglák omlottak le, de mi faragott kőből építünk! Vadfügefákat vágtak ki, de mi cédrusokkal pótoljuk! 10 Fölbujtja ellene az Úr Recín vezéreit, és ráuszítja ellenségeit: 11 az arámokat előlről, a filiszteusokat hátulról, és falják Izráelt tele szájjal. Mindezzel nem múlt el haragja, és keze még ki van nyújtva. 12 De ez a nép nem tért meg ostorozójához, és nem kereste a Seregek Urát. **13 Ezért kiirtotta az Úr Izráelből a fejet és a farkat, a pálmát és a kákát egyszerre. 14 A vén és a főrendű a fej, a hazugságot tanító próféta pedig a fark. 15 Mert tévútra vezették ezt a népet vezetői, és megzavarodtak azok, akiket vezettek.** 16 Ezért nem örül ifjainak az Úr, nem könyörül árváin és özvegyein, mert mindenki elvetemült gonosztevő, és minden száj bolondságot beszél. Mindezzel nem múlt el haragja, keze még ki van nyújtva. 17 Mert föllángol a gonoszság, mint a tűz, megemésztja a tövist és a gazt. Meggyújtja az erdő bozótját, gomolyogva száll föl a füstje. 18 A Seregek Urának haragja miatt borul lángba az ország, a nép pedig tűz martaléka lesz; senki sem könyörül a másikon. 19 Jobbjába is beleharap, mert olyan éhes, balját is megenné, mert nincs mivel jóllaknia; saját karjáról is leenné mindenki a húst: 20 Manassé Efraimra, Efraim Manasséra, mindketten Júdára támadnak. Mindezzel nem múlt el haragja, keze még ki van nyújtva.

Ézs 10

1 Jaj azoknak, akik jogtalan rendeleteket hoznak, és irataik csak terheket rónak ki. 2 Mert elnyújtják a nincstelenek perét, megfosztják jogaiktól népem szegényeit. Az özvegyeket kizsákmányolják, és az árvákat kifosztják. 3 De mit csináltok majd az ítélet napján, amikor megjön a távolból a pusztulás? Kihez futtok majd segítségért, hol hagyjátok kincseiteket? 4 Aki nem térdel a foglyok közé, a legyilkoltak között esik el. Mindezzel nem múlt el haragja, keze még ki van nyújtva. 5 Jaj Asszíriának, haragom botjának, melynek kezében van dühömmek vesszeje! 6 Elvetemült nemzet ellen küldöm, az ellen a nép ellen rendelem, amelyre haragszom, hogy zsákmányt raboljon, prédát szerezzen, és eltapossa, mint az utca sarát. 7 De ő nem így képzelem, ő maga nem így gondolkodik, mert szíve vágya az, hogy pusztítson, és minél több nemzetet ki akar irtani. 8 Mert ezt mondja: Vezérem nem mind királyok-e? 9 Nem az történt-e Kalnával, ami Karkemissel? Nem úgy járt-e Hamát, mint **Arpád?** Nem úgy járt-e Samária, mint Damaszkusz? 10 Ahogyan elérte kezem a bálványok országait, bár több bálványszobruk volt, mint Jeruzsálemnek és Samáriának, 11 ahogyan elbántam Samáriával és bálványaival, úgy fogok elbánni Jeruzsálemmel és bálványaival is. 12 De ha véghezvitte az Úr minden tettét a Sion hegyén és Jeruzsálemben, megbünteti majd az asszír király dölyfös szívének gyümölcsét és nagyralátó szemének dicsekvését. 13 Mert ezt mondta: Kezem erejével vittem véghez ezt, és bölcsességemmel, mert értelmes vagyok: megszüntettem a népek határait, értékeiktől megfosztottam őket, hatalmammal letaszítottam a trónon ülőket. 14 Elérte kezem a népek gazdagságát, mint a madárfészket, és ahogy megszerzik az elhagyott tojásokat, úgy szereztem meg én az egész földet. Nem volt senki, aki szárnyával verdesett, csőrét kinyitotta, vagy csipogott volna. 15 Dicsekedhet-e a fejsze azzal szemben, aki vág vele? Hát henceghet a fűrész azzal szemben, aki őt húzza? Mintha a bot akarná azt suhogtatni, aki őt fölvette, és a vessző fölvenni az embert! 16 Ezért az Úr, a Seregek Ura sorvadást bocsát AsszírIA kövéreire, és dicsősége alatt láng lobban majd fel, tűznek lobogása. 17 Izráel Világossága lesz a tűz, és Szentje a láng, amely elégeti és megemészti benne egyetlen napon a tövist és a gazt. 18 Pompás erdejét és kertjét mindenestül megsemmisíti, mintha sorvadás sorvasztaná. 19 Oly kevés fa marad erdejében, hogy egy gyermek is össze tudja írni. 20 Azon a napon nem támaszkodik többé ostorozójára Izráel maradéka és Jákób házának megmenekült része, hanem az Úrra, Izráel Szentjére támaszkodik hűségesen. 21 **A maradék megtér: Jákób maradéka az erős Istenhez.** 22 **Mert ha annyi volna is néped, Izráel, mint tengerparton a homok, csak a maradék tér meg.** El van rendelve pusztulásod, igazságos ítélet árad rád. 23 Mert elhatározta az Úr, a Seregek Ura, hogy elpusztítja az egész országot. 24 Ezért így szólt az Úr, a Seregek Ura: Ne félj, népem, Sion lakója, Asszíriától, ha megver bottal, és rád emeli vesszejét, mint Egyiptom tette. 25 Mert rövid idő múlva véget ér haragom, és dühös indulatom majd őket pusztítja. 26 Ostorral csapkodja a Seregek Ura, ahogyan megverte Midjánt az Órób-sziklánál; vesszejével rácsap a tengerre, mint ahogy Egyiptomban tette. 27 Azon a napon lekerül terhe válladról, igája leszakad nyakadról. Elvonul Samária mellett, 28 Ajba érkezik, átvonul Migrónon, Mikmászba rendeli fölszerelését. 29 Átvonulnak a hágón, Gebában térnek éjjeli szállásra. Remegés tör Rámára, Saul Gibeája menekül. 30 Sikolts hangosan, Gallím leánya, figyelj rá, Lajis, felelj rá, Anátót! 31 Madméná elmenekült, Gébím lakói elrejtöztek. 32 Még ma odaér Nóbba, öklével fenyegeti Sion leányának hegyét, Jeruzsálem dombját. 33 *De az Úr, a Seregek Ura kegyetlenül levagdálja az ágakat, a sudár termetűeket kivágja, és elterülnek a magasra törők.* 34 *Kivágja fejszével az erdő bozótját, ledőlnek Libánon büszke cédrusai!*

Ézs 11

1 Vesszőszál hajt ki Isai törzsökéről, hajtás sarjad gyökereiről. **2** Az Úr lelke nyugszik rajta, a bölcsesség és értelem lelke, a tanács és erő lelke, az Úr ismeretének és

félelmének lelke. 3 Az Úr félelme lesz a gyönyörűsége. Nem a látszat után ítél, és nem hallomás után dönt, 4 hanem igazságosan ítél a nincstelenek ügyében, és méltányosan dönt az ország szegényeinek dolgában. Megveri a földet szájának botjával, ajka leheletével megöli a bűnöst. 5 **Igazság lesz derekának öve, csípőjének öve pedig a hűség. 6 Akkor majd a farkas a báránnyal lakik, a párduc a gödölyével hever, a borjú, az oroslán és a hizott marha együtt lesznek, és egy kisfiú terelgeti őket. 7 A tehén a medvével legel, kölykeik együtt heverésznek, az oroslán pedig szalmát eszik, mint a marha. 8 A csecsemő a viperalyuknál játszadozik, és az alig elválasztott gyermek mérges kígyó üregébe dugja a kezét. 9 Nem árt és nem pusztít szent hegyemen senki, betölti a földet az Úr ismerete, ahogyan a tengert víz borítja. 10 Azon a napon Isai gyökeréhez fognak járulni a nemzetek, mert ő lesz a zászlaja a népeknek, és székhelye dicsőséges lesz.**

11 Azon a napon másodszor is kinyújtja kezét az Úr, hogy visszavásárolja népe maradékát, amely megmarad Asszíriában és Egyiptomban, Patrósiban, Etiópiában és Elámban, Sineárban meg Hamátban és a tenger szigetein. 12 Jelt ad a népeknek, és összegyűjti Izráel szétszórt fiait, egybegyűjti Júda elszéledt leányait a föld négy széléről. 13 Megszűnik Efraim irigysége, vége lesz Júda ellenségeskedésének. Efraim nem irigykedik Júdára, Júda sem lesz Efraim ellensége. 14 Repülnek a tenger felé a filiszteusok lejtőjén, együtt ejtik prédául a keleti népet. Ráteszik kezüket Edómra és Móábra, és Ammón fiai nekik engedelmeskednek. 15 Az Úr pedig kiszárítja Egyiptom tengerének öblét. Öklével megfenyegeti az Eufráteszt, forró szelével hét ágra vágja, és saruval is járhatóvá teszi. 16 Olyan útja lesz népe maradékának, az Asszíriában megmaradtaknak, amilyen Izráelnek volt, amikor kijött Egyiptomból.

Ézs 12

1 Azon a napon ezt fogod mondani: Hálát adok neked, Uram, mert bár haragudtál rám, elmúlt a haragod, és megvigasztaltál. 2 **Íme, Isten az én szabadítóm, bízom és nem rettegek, mert erőm és énekem az Úr, megszabadított engem.** 3 Örvendezve fogtok vizet merni a szabadulás forrásából. 4 Azon a napon ezt fogjátok mondani: Adjatok hálát az Úrnak, hirdessétek nevét! Adjatok tudtára nagy tetteit a nemzeteknek! Emlékeztessétek őket, hogy magasztos az ő neve! 5 Énekeljete az Úrnak, mert fenséges tetteket vitt véghez, hadd tudja meg ezt az egész föld! 6 Kiálts és ujjongj, Sion lakója, mert nagy közöttetek Izráel Szentje!

Ézs 13

1 Fenyegető jövendölés Babilon ellen, amelyet látomásban kapott Ézsaiás, Ámóc fia: 2 Jelezzetek a kopár hegyről, hangosan kiáltsatok nekik! Integessetek, hogy vonuljanak be a nemesek kapuin! 3 Én már parancsot adtam megszentelt harcosaimnak, és elhívtam vitézeimet, akik végrehajtják haragomat, és vigadoznak fenségemnek. 4 Zúgás hallik a hegyeken, nagy nép zúgásához hasonló, országok morajlása hallik, összegyűlt nemzetek morajlása. A Seregek Ura megsejlel a harcra kész sereget. 5 Jönnek messze földről, az ég széléről: az Úr és vele haragjának eszközei, hogy elpusztítsák az egész földet. 6 Jajgassatok, mert közel van már az Úr napja, pusztulás jön a Mindenhatótól. 7 Ezért ellankad minden kéz, megdermed minden ember szíve. 8 Megrémülnek, kínzó fájdalmak fogják el őket, vonaglanak, mint a vajúdo asszony. Riadtan néznek egymásra, és az arcuk ég a szégyentől. 9 Jön már az Úr napja kegyetlenül, féktelen, izzó haraggal. Pusztává teszi a földet, kipusztítja róla a vétkeket. 10 Az ég csillagai és csillagképei nem ragyogtatják világosságukat. Sötét lesz a fölkelő nap, nem fénylik a hold világa. 11 Megbüntetem a világ gonoszságát, a bűnösök bűnét. Véget vetek a kevélyek gögjének, az erőszakosok gögösségét megalázom. 12 Ritkábbá teszem a halandót a

színaranyánál, és az embert Ófir aranyánál. 13 Ezért megrendítem az eget, és megindul helyéből a föld a Seregek Urának dühétől, izzó haragjának napján. 14 Akkor majd mint a felzavart gazella, és mint a nyáj, amelyet nem terelget senki, mindenki elindul a maga népe felé, mindenki szertefut a maga hazájába. 15 Mindenkit leszűrnak, akit csak elérnek, akit megfoghatnak, karddal ejtik el. 16 Csecsemőiket szemük láttára a falhoz verik, házaikat kifosztják, asszonyaikat megerősszakolják. 17 Íme, ellenük indítom a médeket, akik ezüsttel nem törődnek, és aranyban nem gyönyörködnek. 18 Íjokkal leterítik az ifjakat, és nem irgalmaznak az újszülötteknek; nem szánják meg a gyermekeket. 19 Úgy jár majd Babilon, az országok ékessége, a káldeusok fenséges dísze, ahogyan elpusztította Isten Sodomát és Gomorát. 20 Nem telepszik le ott többé senki, nem lakik ott senki a jövő nemzedékek során. Nem sátoroz ott az arab, nem delectetnek ott pásztorok, 21 hanem pusztai vadak tanyáznak ott, és baglyokkal telnek meg házaik. Struccok laknak majd ott, és démonok szökdelnek ott. 22 Hiénák üvöltöznek kastélyaikban, gyönyörű palotáikban sakálok. Bizony, hamar eljön ennek az ideje, nem késnek napjai!

Ézs 14

1 **Bizony, megkönyörül az Úr Jákóbon, és továbbra is Izráelt választja magának.** Nyugalmat ad nekik földjükön, jövevények társulnak hozzájuk, és Jákób házához csatlakoznak. 2 Fölkarolják és hazaviszik őket a népek, Izráel pedig tulajdonává teszi azokat az Úr földjén mint szolgákat és szolgálóleányokat. Fogságba vivőiket foglyul ejtik, és uralkodnak volt sanyargatóikon. 3 Amikor majd nyugalomra fordítja az Úr fájdalmaidat, nyugtalanságodat és azt a kemény munkát, amit végeztetek veled, 4 ezt a gúnydalt fogod énekelni a babiloni királyról: Jaj, hogy vége lett a sanyargatónak, vége lett az erőszaknak! 5 Összetörte az Úr a gonoszság vesszejét, a zsarnokság botját, 6 amely népeket vert dühében szüntelen veréssel, és nemzeteket tiport haragjában, kegyetlenül üldözve őket. 7 **Megnyugodott, békés az egész föld, ujjongásba törtek ki az emberek.** 8 **Még a ciprusok is így örülnek, meg a Libánon cédrusai:** Míóta elterültél, nem jön favágó ellenünk! 9 Megrendült odalent a holtak hazája, amikor meglátta jöttödet. Felkölti miattad az árnyakat, a föld összes hatalmasát, fölkelte trónjukról a népek királyait. 10 Rákezdik mindnyájan, és ezt mondják neked: Te is erőtlenné lettél, mint mi, hozzánk hasonlónak lettél! 11 Sírba omlott gögöd, lantjaid zengése! Férges a derékaljad, pondrók a takaród!

12 Jaj, leestél az égről, fényes hajnalcsillag! Lehulltál a földre, népek legyőzője! 13 **Pedig ezt mondtad magadban: Fölmegyek az égbe, Isten csillagai fölé emelem trónomat, odaülök az istenek hegyére a messze északon.** 14 **Fölmegyek a felhők csúcsára, hasonló leszek a Felsőszékhez!** 15 **De a sírba kell leszállnod, a gödör legmélyére.** 16 **Akik csak meglátnak, rád csodálkoznak, elámulnak rajtad: Ettől az embertől reszketett a föld, ettől remegtek az országok?** 17 **Ez az, aki pusztává tette a világot, lerombolta a városokat, és nem engedte haza a foglyokat?** 18 **A népek királyai mind tisztességben nyugszanak, mindegyik a maga sírboltjában.** 19 **Téged azonban temetetlenül dobnak el, mint valami hitvány gyomot; elborítanak a legyilkoltak, akiket karddal öltek meg, mint egy eltaposott hullát. Nekik kőhalom alatt lesz a sírjuk, 20 de téged nem temetnek el velük, mert pusztítottad országodat, saját nemzetedet gyilkoltad. Nem emlegetik soha többé a gonosztevők ivadékát!** 21 **Allítsatok vágóhidat fiainak őseik bűne miatt, hogy talpra állva el ne foglalják a földet, és be ne töltsék városokkal a világot!** 22 **Rájuk támadok –**

így szól a Seregek Ura –, és kiirtom Babilon nevét és maradványát, még az írmagját is – így szól az Úr. 23 Bölömbikák tanyájává teszem, vadvizes mocsárrá, és elsöpöröm pusztító seprűvel – így szól a Seregek Ura. 24 Megesküdött a Seregek Ura: Úgy lesz, ahogyan elterveztem, az következik be, amit elhatároztam. 25 Országomban töröm össze Asszíriát, hegyeimen taposom el. Lekerül róluk igája, lekerül vállukról a teher. 26 Ezt terveztem el az egész földdel szemben, így nyújtom ki kezemet minden nép ellen. 27 Ha így határoz a Seregek Ura, ki hiúsíthatja meg? Ha kinyújtja kezét, ki fordíthatja vissza? 28 Áház király halála esztendejében hangzott el ez a fenyegető jövendölés: 29 Ne örüljetez annyira, filiszteusok, hogy összetört a titeket verő bot! Mert a kígyó gyökeréről vipera sarjad, és gyümölcse repülő sárkány lesz. 30 A legszegényebbek jól élnek, és a szegények bizton heverésznek, a te gyökeredet azonban éhhalállal sújtom, maradványodat meggyilkolom. 31 Jajgass, kapu, kiáltás, város, rettegjetez, ti filiszteusok! Mert füst gomolyog északról, senki se hagyja el a kijelölt helyét! 32 Mit szólnak majd ehhez a népek követői? Azt, hogy az Úr vetett a Sionnak alapot, és oda menekülnek népe szegényei!

Ézs 15

1Fenyegető jövendölés Móáb ellen: Éjnek idején elpusztul, elnémul Ár-Móáb! Éjnek idején elpusztul, elnémul Kír-Móáb! 2 Fölmennek a templomba, zokog Díbón a magaslatokon, Nebó és Médebá miatt jajgat Móáb. Minden fejet kopaszra nyírtak, és levágtak minden szakállt. 3 Az utcákon zsákruhában járnak, a háztetőkön és a tereken mindenki jajgat, könnyeit hullatva. 4 Segítségért kiált Hesbón és Elalé, hangjuk Jahacig hallik. Ezért riadoznak Móáb fegyveresei, riadozik lelke. 5 Szívből kiáltok Móáb miatt. Cóarig, Eglat-Selisijjáig jutottak menekültjei. Sírva mennek föl a Lúhít-hágón, Hórónajim útján összetörve jajveszékelnék. 6 Pusztasággá válnak Nimrím vizei, elszárad a fű, kiég a legelő, nem marad zöld növény. 7 Ezért amijük megmarad, amit csak meg tudnak őrizni, átviszik a Nyárfa-patakon. 8 Körös-körül jajveszékelnék Móáb határain, Eglajimig hangzik a jajgatás, Beér-Élimig hangzik a jajgatás. 9 Bizony, megtelnek vérrel Dímón vizei! Más veszedelmet is hozok Dímónra: oroszliánt Móáb menekültjeire és földjének maradványára.

Ézs 16

1Küldjetez bárányokat az ország uralkodójának Szelából a pusztaságon át Sion leányának hegyére! 2 Bujdosó madárhoz, földült fészekhez hasonlítanak Móáb leányai az Arnón gázlóinál. 3 Tartsatok tanácsot, hozzatok döntést! Tedd árnyékodat fényes délben olyanná, mint az éjszaka! Rejtsd el az elűzötteket, ne jelentsd föl a bujdosókat! 4 Hadd lakjanak nálad az elűzött móábiak! Légy rejtekhelyük, ha jön a pusztító! Mert vége lesz az erőszaknak, megszűnik a pusztítás, eltűnnek az ország eltiprói. 5 Kegyelem által készül egy trón. Megingathatatlanul ül azon Dávid sátrában a bíró, aki törődik a joggal, és szorgalmazza az igazságot. 6 Hallottunk Móáb gögjéről, hogy milyen gögös, fennhéjázó, dölyfös és öntelt, hazugságokkal hencegő. 7 Ezért jajgatni fog egyik móábi a másikért, mindenki jajgatni fog. Nyögni fogtok összetörten Kír-Hareszet aszú szőlőjéért, 8 mert elhervadtak Hesbón szőlőhegyei, Szibmá szőlőtőkéi. A népek urai lemetszették vesszőit, pedig Jazérig értek, befutották a pusztaságot; hajtásai szétágaztak, a tengeren túlra nyúltak. 9 Ezért elsiratom Szibmá szőlőtőkéit, ahogyan sirattam Jazért. Elárasztlak könnyeimmel, Hesbón és Elalé, mert szüretedről és aratásodról elmaradt a kurjantás. 10 Odalett az öröm és a vigadozás a gyümölcsöskertben, nem ujjonganak a szőlőkben, nem kiáltoznak. Nem tapos bort sajtókban a taposó, a kurjantást megszüntettem. 11 Ezért, mint a citera, zeng a bensőm Móábért, és a keblem Kír-Hereszért. 12 És ha megjelenik Móáb az áldozóhalmon, bárhogyan fáradozik, még ha szentélyébe megy is imádkozni, nem

érhet el semmit. 13 Ezt az ígét mondta az Úr Móábról már régen. 14 De most így szól az Úr: Három esztendőn belül, amelyek úgy telnek majd neki, mint egy napszámoknak, megalázzák Móáb előkelőit és hatalmas köznépét is mind; kevés lesz a maradéka, kicsiny és erőtlen.

Ézs 17

1 Fenyegető jövendölés Damaszkusz ellen: Damaszkusz nem lesz többé város, rom lesz és omladék. 2 Aróér városai elhagyottá válnak, nyájak veszik birtokba, ott heverésznek háborítatlanul. 3 Nem lesz erőd Efraimban, sem királyság Damaszkuszban: egy sorsra jut Arám maradéka és Izráel fiainak dicsősége – így szól a Seregek Ura. **4 Azon a napon lehanyatlik Jákób dicsősége, kövér teste lesoványodik.** 5 Úgy fog járni, mint amikor az arató megmarkolja a gabonát, és karjával levágja a kalászsokat; úgy fog járni, mint amikor valaki a Refáim-völgyben összeszedeti a kalászsokat. 6 Csak böngészni való marad benne, mint mikor az olajbogyót verik: két-három bogyó marad a fa legtetetjén, négy vagy öt a gyümölcsfa ágain – így szól az Úr, Izráel Istene. **7 Azon a napon Alkotójára tekint majd az ember, és meglátja szemével Izráel Szentjét.** **8 Nem tekint az oltárokra, keze alkotásaira, meg sem látja, amit ujjával csinált, a szent fákat és a tömjénező oltárokat.** 9 Azon a napon olyanok lesznek erős városai, mint az elhagyott erdő és mint a hegycsúcs, mivel elhagyják őket az Izráel fiai elől menekülők: pusztasággá lesznek, 10 mert elfeledkeztél szabadító Istenedről, erős Kőszikládra nem gondoltál! Azért csak ültess gyönyörű ültetvényt, és tüzeld tele idegen vesszőkkel: 11 még ha az ültetés napján be is kerítenéd, és másnap reggelre rá is bírnád a sarjadásra, oda lesz az aratás a hervadás idején, és gyógyíthatatlan lesz a fájdalom! **12 Jaj, zúg a sok nép! Zúgásuk olyan, mint a tengerek zúgása.** Morajlanak a nemzetek! Morajlásuk olyan, mint a hatalmas víz morajlása. 13 Morajlanak a nemzetek, ahogyan morajlik a nagy víz. De ha megdorgálja az Úr, elfut messzire; kergeti, mint a pelyvát a szél a hegyek között, és mint az ördögszekeret a szélvihar. 14 Ha leszáll az est, rémületbe esnek, mire megvirrad, nyomuk sem marad. Ez lesz a jutalma fosztogatóinknak, ez lesz a sorsa prédálóinknak.

Ézs 18

1 Jaj a suhogó vitorlák országának Etiópia folyóin túl! 2 Követeket küld a tengeren, papiruszhajókon a víz színén. Induljatok gyorsan, követek, a szálas, sima arcú néphez, a közelben és távolban rettegett néphez, az elsöprő erejű néphez, melynek hazáját folyók szelik át. 3 Ti, a világ összes lakói, e föld lakosai! Ha jelt adnak a hegyeken, lássátok meg, ha megfújják a kürtöt, halljátok meg! 4 Mert ezt mondta nekem az Úr: Nyugodtan nézem hajlékomból, mint izzó hőség fényes nappal, mint harmatozó felhő aratási hőségben. 5 Mert még szüret előtt, virágzás után, mielőtt fürtté érnének a szőlőszemek, levágja a vesszőket metszőkéssel, és a hajtásokat lemetszi, leszaggatja róla. 6 Ott marad mindenestül a hegyek ragadozó madarainak és a föld állatainak. Ott tölti a nyarat a ragadozó madár, és ott telet a föld minden állata. 7 Abban az időben ajándékot visz a Seregek Urának a szálas, sima arcú nép, a közelben és távolban rettegett nép, az elsöprő erejű nép, amelynek hazáját folyók szelik át, a Seregek Ura nevének lakóhelyére, a Sion hegyére.

Ézs 19

1 Fenyegető jövendölés Egyiptom ellen: Száguuld az Úr gyors felhőn: Egyiptomba megy. Meginognak előtte Egyiptom bálványai, Egyiptom szíve megdermed keblében. **2 Egyiptomit egyiptomira uszítok, hogy testvér testvér ellen, barát barát ellen, város város ellen, tartomány tartomány ellen harcoljon.** **MÁTÉ, LEAR** 3 Oda lesz Egyiptom bátorsága,

tanácsstalanná teszem. Kérdezzetitek majd a bálványokat és a szellemeket, a halottidézőket és a jövőmondókat. 4 De én kiszolgáltatatom az egyiptomiakat egy keménykezű úrnak, egy erőskezű király uralkodik majd rajtuk! – így szól az Úr, a Seregek Ura. 5 Kiapad a tenger vize, kiszárad, kiszikkad a folyam. 6 Búzössé válnak a folyók. Egyiptomban a Nílus ágai lepadnak, kiszáradnak. Elfonnyad a nád és a sás, 7 a Nílus menti káka a Nílus torkolatánál; elszárad minden vetés a Nílus mellett, eltűnik, semmivé lesz. 8 Szomorúak a halászok, gyászolnak mind, akik a Níluson horgásznak, elalélnak, akik hálót vetnek a víz színére. 9 Szégyent vallanak a len megmunkálói, elsápadnak a gerebenezők és a vászonszövők. 10 Leverték lesznek a kötélverők, bánkódnak mind a napszámosok. 11 Milyen ostobák Cóan vezérei! A fáraó legbölcsebb tanácsosai esztelen tanácsot adnak. Hogy meritek azt mondani a fáraónak, hogy bölcsek vagytok, régi királyok sarjai?! 12 Hol vannak bölcseid? Mondják meg neked, ha tudják, mit határozott a Seregek Ura Egyiptom felől! 13 Bolonddá tették Cóan vezéreit, alaposan rászedték Nóf vezéreit; tévútra vezették Egyiptomot a tartományok vezetői. 14 Mert beléjük öntötte az Úr az ámitás lelkét, hogy tévútra vezessék Egyiptomot minden vállalkozásában, ahogyan a részeg beletéved okádékába. 15 Nem sikerül Egyiptomnak semmiféle vállalkozása, bármire vállalkozik a fő vagy a fark, a pálmaág vagy a káka. 16 Azon a napon olyan lesz Egyiptom, mint az asszonyok: borzadni és rettegni fog a Seregek Ura fölemelt kezétől, mert fölemeli ellene. 17 Egyiptom rettegni fog Júdatól: ha csak említik is előtte, már retteg a Seregek Urának végzésétől, amelyet ellene hozott. 18 Azon a napon öt olyan város lesz Egyiptomban, amely kánaáni nyelven beszél, és a Seregek Urára esküszik. Az egyiket Napvárosnak nevezik. 19 Azon a napon oltára lesz az Úrnak Egyiptomban, a határán pedig az Úrnak szentelt oszlop. 20 A Seregek Uráról tanúskodó jel lesz ez Egyiptomban. Ha segítségért kiáltanak az Úrhoz sanyargatóik miatt, ő szabadítót küld nekik, aki majd harcol értük, és megmenti őket. 21 Akkor megismerteti magát az Úr Egyiptommal, és Egyiptom megismeri az Urat. Tisztelni fogják az Urat véresáldozattal és ételáldozattal. Fogadalmat is tesznek az Úrnak, és teljesítik. 22 **Ha csapással sújtja is az Úr Egyiptomot, de meg is gyógyítja. Megtérnek az Úrhoz, ő pedig meghallgatja és meggyógyítja őket.** 23 Akkor majd országút vezet Egyiptomból Asszíriába, úgyhogy az asszírok Egyiptomba, az egyiptomiak pedig Asszíriába mehetnek, és Egyiptom Asszíriával együtt tiszteli az Urat. 24 Azon a napon Egyiptom és Asszíria mellett Izráel, mint harmadik ország, áldás lesz a földön. 25 A Seregek Ura pedig ezt az áldást mondja: Áldott Egyiptom, az én népem, és Asszíria, kezem alkotása, meg Izráel, örök tulajdonom!

Ézs 20

1 Abban az évben, amikor Asdód alá érkezett az a hadvezér, aki Szargón asszír király parancsára megostromolta és elfoglalta Asdódot, 2 abban az időben így szólt az Úr Ézsaiáshoz, Ámóc fiához: Vedd le a zsákruhát a derekadról, és húzd le a sarut a lábadról! Ő így is tett, és meztelenül, saru nélkül **járt.** 3 **Akkor ezt mondta az Úr: Ahogyan Ézsaiás, az én szolgám meztelenül és saru nélkül jár három esztendeig,** intő jelül Egyiptom és Etiópia számára, 4 úgy hajtja el az asszír király Egyiptom rabjait és Etiópia foglyait, ifjakat és véneket, meztelenül és saru nélkül, csupasz fenékkal, Egyiptom szégyenére. 5 Akkor majd rettegni és szégyenkezni fognak, akik Etiópiában bíztak, és Egyiptommal dicsekedtek. 6 Akkor ezt mondják e partvidék lakói: Hogyan menekülhetnénk meg mi, ha az is így járt, akiben bízunk, és akihez segítségért folyamodtunk, hogy mentsen meg bennünket az asszír királytól?!

Ézs 21

1 Fenyegető jövendölés Babilon ellen: Ahogyan a szélviharok törnek elő dél felől, úgy közeledik a síkság felől, a félelmetes földről. 2 Szörnyű látomásban ez jutott tudtomra: Csal a csaló, pusztít a pusztító! Vonulj ellene, Élám, ostromold, Média! Minden sóhajtozásnak véget vetek. 3 Ezért görcsös fájdalom fogja el derekamat, olyan kínok gyötörnek, mint a vajúdo nő kínjai; megzavarodom attól, amit hallok, megrémülök attól, amit látok. 4 Háborog a szívem, reszketés fogott el. Az eddig áhított alkonyat rettenetes lett nekem. 5 Terítik az asztalt, rendezik a szőnyegeteket, folyik az eszem-iszom. Rajta, vezérek, kenjétek a pajzsot! 6 Mert ezt mondta nekem az Úr: Menj, állíts őrszemet; amit lát, jelentse! 7 És ha harci kocsik menetét látná, elébük két-két ló befogva, szamarak menetét, tevék menetét, erősen figyeljen, nagyon figyelmesen! 8 Az őrszem felordított, akár egy oroszlán: Uram, őrhelyemen állok mindennap, őrségen állok minden éjjel! 9 Jönnék már! Emberek menete, harci kocsik, elébük két-két ló befogva! Akkor megszólalt, és ezt mondta: **Elesett, elesett Babilon! Minden istenszobra a földön hever összetörve!** 10 Ó, agyoncsépell és megtiport népem! Amit a Seregek Urától, Izráel Istenétől hallottam, azt jelentettem nektek. 11 Fenyegető jövendölés Dúmá ellen: Kiáltást hallok Széirből: Őrálló, meddig tart még az éjszaka, őrálló, meddig tart még az éjjel? 12 Közeleg a reggel, de még éjjel van – felelt az őrálló. Kérdezhetek, de inkább akkor, ha majd visszajöttek. 13 Fenyegető jövendölés Arábia ellen: Arábia bozótjaiban töltsétek az éjszakát, Dedán karavánjai! 14 Hozzatok vizet a szomjazónak, Téma földjének lakói, és adjatok kenyeret a menekülőknek! 15 Mert fegyver elől menekültek el, kivont kard elől, kifeszített íj elől és súlyos harcból. 16 Mert ezt mondta nekem az Úr: Egy esztendő múlva, amely lassan és keservesen telik, akár a napszámosoknak, vége lesz Kédár minden dicsőségének, 17 és alig marad meg néhány a kédári hősök íjaiból – Izráel Istene, az Úr ígéri ezt!

Ézs 22

1 Fenyegető jövendölés **a látomás völgye ellen**: Mi történt veled, hogy mindenki a háztetőkre ment? 2 Csupa lárma, zajongás a város, vigadozik a vár! A halálra sebzetteket nem kard sebezte meg, halottaid nem harcban estek el. 3 Vezetőid mind egy szálig elmenekültek, nyíllövés nélkül kerültek fogságba. Mind fogságra jutottak, akiket csak megtaláltak, bármily messze futottak. 4 Azért ezt mondom: Ne nézzetek rám, keservesen sírok! Ne zaklassatok vigasztalásokkal, hiszen népem pusztulóban van! 5 Mert zűrzavar, eltiprás és kavarodás napja jön az Úrtól, a Seregek Urától a látomás völgyére. Aláássák a falat, és kiáltás hangzik a hegy felé. 6 Élám fölveszi tegzét, jön harci kocsikkal, emberekkel, lovasokkal, Kír is pajzsot ragad. 7 Gyönyörű völgyeid megtelnek harci kocsikkal, a lovasok felsorakoznak a kapu előtt. 8 Leleplezték Júda védelmét: megszemlélték azon a napon az Erdő házának fegyvertárát, 9 meglátjátok, mily sok rés van Dávid városán, és összegyűjtitek az Alsó-tó vizét. 10 Összeírtjátok Jeruzsálem házait, egyes házakat leromboltok, hogy megerősítsétek a várfalat. 11 Medencét csináltok a két várfal között a Régi-tó vizének. De aki ezt cselekszi, azzal nem törődtek, és nem látjátok meg azt, aki régóta készíti! 12 Az Úr, a Seregek Ura azon a napon sírásra és gyászolásra hív, kopaszra nyírásra és zsákba öltözésre. 13 De csak vigasság és öröm van! Marhát vágnak, juhot ölnek, falják a húst, isszák a bort: „Együnk és igyunk, mert holnap úgymint meghalunk!” 14 Kijelentette nekem a Seregek Ura, hogy nem engesztelődik meg irántatok emiatt, amíg meg nem haltok! – mondja az Úr, a Seregek Ura. 15 Így szól az Úr, a Seregek Ura: Menj el az udvarmesterhez, ehhez a Sebnához, a királyi palota gondnokához, és mondd: 16 Honnan vetted a jogot, vagy ki engedte meg neked, hogy itt készíts magadnak sírboltot? Magas helyen készítetted sírodat, sziklában jelöltél ki magadnak hajlékot! 17 Pedig keményen megragad téged az Úr, és messzire elhajít. 18 Csomóba göngyölít, és labdaként elhajít egy igen tágas földre. Ott halsz meg, oda kerülnek pompás szekereid, te, urad házának gyalázata! 19 Megfosztalak tisztségedtől, kidoblak az állásodból. 20 Azután Eljakímot, Hilkiájá fiát nevezem ki szolgálommá, 21 palástodat rá adom, övedet rá erősítem, és neki adom hatalmadat. Ő viseli gondját Jeruzsálem lakóinak és

Júda házának. 22 Az ő vállára teszem Dávid palotájának kulcsát. Amit kinyit, nem tudja bezárni senki, és amit bezár, nem tudja kinyitni senki. 23 Szilárd helyre erősítem, mint valami szöveget; ott lesz a díszhely atyjának házában. 24 Őrá aggatják atyja házának minden ékességét, utódait és leszármazottait, minden apró edényt, a tálakat és mindenféle korsót. 25 De így szól a Seregek Ura: Egyszer majd kilazul a szilárd helyre erősített szög, letörik és leesik, a teher pedig, amely rajta volt, összetörik. Megmondta az Úr!

Ézs 23

1 Fenyegető jövendölés Tírusz ellen: Jajgassatok, Tarsís-hajók, mert elpusztult Tírusz! Nem maradt egy ház sem, nincs hova menni! Ciprus földjéről jövet mondták meg nekik. 2 Némuljatok el, tengerpart lakói, szidóni kereskedők, kiknek követei átszelik a tengert, 3 a nagy vizeket! A Síhór gabonája, a Nílus aratása volt a jövedelme, és ő volt a népek vásártere. 4 Szégyenkezz, Szidón, mert így szól a tenger, a tengeri erődítmény: **Olyan lettem, mint aki nem vajúdott, nem szült, nem nevelt ifjakat, nem dédelgetett leányokat!** 5 Úgy gyötrődnek, akik Tírusz híret hallják, mint amikor Egyiptomról hallottak. 6 Keljetek át Tarsísba, jajgassatok, tengerpart lakói! 7 Hát ez a ti vigadozó városotok, mely ősidők óta fennáll, amely messzire elment, hogy ott is megtelepedjék? 8 Kicsoda döntött így a koronás Tíruszról, melynek kereskedői vezérek, és kalmárjait tisztelik a földön? **9 A Seregek Ura döntött így, hogy meggyalázza a kevélységet, és megalázza minden pompát, mindenkit, akit tisztelnek a földön.** 10 Műveld meg földedet, Tarsís leánya, mint a Nílus völgyét, mert nincs többé kikötő! 11 Kinyújtotta kezét a tengerre az Úr, megrendítette a királyságokat; elrendelte Kánaánról, hogy pusztítsák el erődítményeit. 12 Ezt mondta: Nem fogsz többé vigadni, Szidón leánya, te meggyalázott szűz! Rajta, kelj csak át Ciprusra, ott sem lelsz nyugalmat! 13 Íme, a káldeusok országa! Még nem is létezett ez a nép, mikor AsszírIA kiépítette Tíruszt a hajói számára. De ostromműveket állított ellene, palotáit lerombolta, romhalmazzá tette! 14 Jajgassatok, Tarsís-hajók, mert elpusztult erődítményetek! 15 Akkor majd elfelejtik Tíruszt hetven évig, ameddig egy király él. Hetven év múlva úgy jár Tírusz, ahogy a szajha-nóta mondja: **16 Fogd a citerát, járd be a várost, elfelejtett szajha! Szépen pengesd, dalolj sokat, hogy emlékezzenek rád!** **17 Hetven év múlva az Úr meglátogatja Tíruszt, és az ismét megkapja bérét, mert paráználkodni fog a világ minden országával a föld színén.** 18 De keresete és bére egyszer még az Úr szent tulajdona lesz. Nem teszik a kincstárba, hogy ott őrizgessék, hanem azoké lesz ez a kereset, akik az Úr színe előtt laknak, hogy jóllakásig ehessenek, és szép ruhába öltözhessenek.

Ézs 24

1 **Az Úr elpusztítja, felforgatja a földet, feldúlja felszínét, szétszórja lakóit.** 2 Olyan lesz a köznép, mint a pap; a szolgáló, mint ura; a szolgálóleány, mint úrnője; az eladó, mint a vásárló; **a kölcsönadó, mint a kölcsönkérő, és a hitelező, mint az adós.** **ERŐS HASONLATOK** 3 Teljesen elpusztul a föld, teljesen kifosztják. – Az Úr jelentette ki ezt az ígét. 4 **Gyászol, hervad a föld, elalél, hervad a világ, elalél a magas ég a földdel együtt.** **ERŐS METAFORÁK** 5 Gyalázatossá tették lakói a földet, mert megszegették a törvényeket, megmásították a rendelkezéseket, megszegették az örök szövetséget. 6 Ezért átok emészti a földet, megbűnhődnek lakói. Ezért elfogynak a föld lakói, úgyhogy csak kevés ember marad. 7 **Gyászol a must, búsul a szőlő,** **ERŐS METAFORÁK** és sóhajtoznak mind, akik jókedvűek voltak. 8 Abbamaradt a vidám dobolás, megszűnt a zajos vigadozás, abbamaradt a vidám citeraszó. 9 Nem borozgatnak nótászó mellett, keserű az ital annak, aki issza. 10 Romba dőlt, pusztá a város, zárva van minden ház, nem lehet bemenni. 11 Borért kiáltoznak az utcákon, bealkonyult minden örömmek, száműzve van a földről a vidámság. 12 Pusztán maradt a város, romhalmaz áll a kapu helyén.

13 Mert olyasmi történik a földön, a népek között, mint amikor szüret után olajbogyót vernek, vagy szőlőt böngésznek. 14 Azok hangosan ujjonganak az Úr fenségének, kiáltoznak a tenger felől: 15 ERŐS HASONLATOK Dicséritek ezért Keleten az Urat, az Úrnak, Izrael Istenének nevét a tenger szigetein! 16 A föld széléről énekszót hallunk: Dicsőség az igaznak! De én ezt mondom: Végem van, végem van, jaj nekem! Csalnak a csalók, csalárdul csalnak a csalók! 17 Rettegés, verem és kelepce fenyeget téged, föld lakója! 18 Mert aki a rettentő hír elől menekül, verembe esik, és aki a veremből kimászik, kelepcebe jut. Megnyílnak odafönn az ég csatornái, és megrendülnek a föld alapjai. 19 Recseg, ropog a föld, darabokra törik a föld, inogva reng a föld! 20 **Tántorog a föld, mint a részeg, düledezik, akár egy kunyhó. ERŐS HASONLATOK** Ránehezedik a vétke, elesik, nem is kel föl többé. 21 Azon a napon megbünteti az Úr az ég seregeit odafönn a magasságban, és a föld királyait a földön. 22 Összegyűjtik őket, ahogy a foglyokat gyűjtik a verembe. Börtönbe zárják, és hosszú idő múlva megbüntetik őket. 23 **Elpirul a sápadt hold, szégyenkezik az izzó nap, ERŐS METAFORÁK** mert a Seregek Ura lesz a király a Sion hegyén és Jeruzsálemben, és vénei előtt dicsőség ragyog.

Ézs 25

1 Uram, te vagy Istenem! Magasztallak, dicsérem neved, mert csodákat vittél véghez, ősrégi terveket, való igazságot. 2 Mert kőhalommá tetted a várost, az erődített várat romhalmazzá; a bitorlók palotája nem lesz város, soha többé föl nem épül! 3 Ezért tisztel téged az erős nép, téged fél a hatalmas nemzetek városa. 4 Mert **erős vára vagy a nincstelennek, erős vára a szegénynek a nyomorúságban, oltalom a zivatarban, árnyék a hőségben – mert a hatalmaskodók dühe olyan, mint a kőfalra zúduló zivatar, 5 mint hőség a szikkadt földön. De te megalázod a harsány bitorlókat, mint a felhő árnyéka a hőséget, elnyomod a hatalmaskodók énekét. Magnificat** 6 Készít majd a Seregek Ura ezen a hegyen minden népnek lakomát zsíros falatokból, lakomát újbórral, zsíros, velős falatokkal, letisztult újbórral. 7 **Ezen a hegyen leveszi a leplet, amely ráborult minden népre, és a takarót, amely betakart minden nemzetet. a tudatlanság, felejtés, tompultság apokalipszise** 8 **Véget vet a halálnak örökre! Az én Uram, az Úr letörli a könnyvet minden arcról, leveszi népéről a gyalázatot mindenütt a földön! Apokalipszis, 2Kor 3 Lepel** – Ezt ígéri az Úr! 9 Ezt mondják majd azon a napon: Itt van a mi Istenünk, benne reménykedtünk, és ő megszabadított minket! Itt van az Úr, benne reménykedtünk, **vigadjunk és örüljünk szabadításának!** 10 Mert az Úr keze nyugszik ezen a hegyen. Móábot pedig eltapossák lakóhelyén, ahogyan a szalmát trágyalébe tapossák. 11 Széttárja benne kezeit, ahogyan széttárja az úszó, ha úszik. **kemény, erős költői kép, hasonlat: moáb a trágyalében úszik, csapkod!!** De az Úr megalázza gögjét, hiába csapkod a kezével. 12 Kőfalakkal megerősített fellegvárakat ledönti, lerombolja, ízzé-porrá zúzza.

Bibliaolvasó Kalauz – Fónagy Miklós igemagyarázata

Megrendítő, ahogy az ítéletes prófécia hangneme megváltozik. A jajgatás szavát hálaadás és dicsőítés váltja fel. Isten igazsága, mint olyan sokszor a történelem során, diadalmaskodik. A nélkülözés és az éhezés után a Seregek Ura olyan lakomát készít népének, melyről álmodni sem mertek volna. A megérdemelt ítélet után felragyog a kegyelem: sírásból nevetés lesz, nélkülözés helyett gazdagon terített asztal várja a hűségeseket. **(De azért az ellenség a trágyalében csapkod..)**

Ézs 26

ZSOLTÁRHANGÚ PRÓFÉCIA – A HAMISAK NEM TÁMADNAK FEL (14), CSAK AZ IGAZAK (19)

1 Azon a napon ezt az éneket éneklék Júda országában: **Erős a mi városunk:** az Úr kőfalat és bástyát állított védelmére. 2 Nyissátok ki a kapukat, hadd jöjjön be az igaz nép, amely hűséges maradt! 3 **Akinek szilárd a jelleme, azt megőrzöd teljes békében, mert benned bízik.** 4 **Bízzatok az Úrban mindenkor, mert az Úr a mi kösziklünk mindörökké!** 5 Ő letaszítja a magasból az ott lakókat, lerombolja a megerősített várost, földig lerombolja, a porba taszítja. 6 Széttapossák majd a lábak: a nincstelenek lábai, a szegények léptei. 7 **Az igaz ember ösvénye egyenes, te egyengeted az igaz ember útját.** 8 Ítéleted idején is benned reménykedtünk, Uram, neved dicséretére vágyott a lelkünk. 9 Lelkem hozzád vágyódik éjjel, teljes szívből kereslek téged. Mert ha ítéletet tartasz a földön, igazságot tanulnak a világ lakói. 10 Ha a bűnös kegyelmet kap, nem tanul igazságot. Becsületes országban is álnokul él, és nem nézi az Úr fenségét. 11 Uram, fölemelted kezedet, de nem látják. Majd meglátják, hogy féltőn szereted népedet, és megszegyenülnek: tűz emészti meg ellenségeidet. 12 Uram, te szerzel nekünk békességet, hiszen mindent te tettél, ami velünk történt. 13 Urunk, Istenünk, más urak voltak a gazdáink, nem te, de csak a te nevedet dicsérjük. **14 A halottak nem kelnek életre, az árnyak nem támadnak föl. Ime, nem lehet denotatív, literálisan érteni!** Ezért mikor megbüntetted és kiirtottad őket, még az emlékezetüket is eltörölted! 15 Megszaporítottad e népet, Uram, megszaporítottad e népet, megdicsőítetted magad, mindenfelé kiterjesztetted az ország határait. 16 Uram, a nyomorúságban téged kerestek, hozzád kiáltottak szüntelen, amikor fenýítetted őket. 17 Olyanok voltunk előtted, Uram, mint a terhes asszony, amikor szülni kezd: amíg vajúdik, folyton kiáltozik fájdalmában. 18 **Terhesek voltunk, vajúdtunk, de csak szelet szültünk:** nem szereztünk szabadulást az országnak, és nem jöttek emberek a világra. 19 **De a te halottaid életre kelnek, föltámadnak a holttesteik! Ébredjétek, és ujjongjatok, kik a porban laktok!** Mert harmatod a világosság harmata, és a föld visszaadja az árnyakat. 20 Eredj, népem, menj be a szobádba, és zárd magadra az ajtót! Rejtőzz el egy rövid pillanatra, míg elmúlik az Úr haragja! 21 Mert jön már lakóhelyéről az Úr, hogy megfizessen bűneiért a föld lakóinak. A föld föltárja majd a kiontott vért, és nem fedi be többé a meggyilkoltakat.

Ézs 27

1 Azon a napon megbünteti az Úr kemény, nagy, erős **kardjával Leviatánt, a gyors kígyót, Leviatánt, a tekergő kígyót, és megöli a tengerben lakó szörnyeteget. Jób, Blake** 2 Azon a napon énekeljétek a színbort adó szőlőről! 3 Én, az Úr vagyok a védelmezője, minduntalan öntözgetem. Éjjel-nappal őrzöm, hogy senki se bánthassa. 4 **Nincs bennem harag, de ha tövis és gaz kerül eléem, küzdeni fogok ellene, és elégetem!** 5 De aki oltalmat vár tőlem, béküljön meg velem, béküljön meg velem! 6 **Eljön majd az idő, mikor gyökeret ver Jákób, virágozni, virulni fog Izráel, termésével pedig elárasztja a világot.** 7 Megverte-e őt annyira, mint azokat, akik őt verték? Gyilkolta-e őt annyira, mint azokat, akik őt gyilkolták? 8 Elűzted, elvetetted, úgy pereltél vele. Erős széllel sodortad el, amikor feltámadt a keleti szél. 9 Ez által nyer engesztelést Jákób bűne, és ez lesz vétke eltávolításának a gyümölcse: Olyanná teszi az oltár minden követ, mint az összetört mészkövek: nem lesznek többé szent fák, sem tömjénező oltárok! 10 Milyen árván maradt az erődített város! Elhagyott, lakatlan hely lesz, akár a puszta. Borjak legelnek és heverésznek ott, és lerágnak majd a bokrait. 11 Ha leszáradnak ágai, letördelik az arra járó asszonyok, és eltüzelik. Mert értelmetlen nép ez; azért

nem irgalmaz neki Alkotója, nem kegyelmez neki Formálója. 12 Azon a napon kicsépli az Úr a kalászkat az Eufrátesztől Egyiptom patakjáig. De titeket, Izráel fiai, egyenként fognak összeszedni! 13 Azon a napon megharsan a nagy kürt, és visszajönnek, akik elvesztek az asszírok földjén, és akik szétszóródtak Egyiptom földjén. Leborulnak az Úr előtt a szent hegyen, Jeruzsálemben. **Ítélet**

Ézs 28

nagyon kemény próféciák, még a legjobbakból is szörnyűség lesz

1Jaj a büszke koszorúnak, melyet Efraim részegei viselnek, és a hervadó virágnak, amely ékesen díszíti őket, akik bortól mámorosak a termékeny völgyre néző hegycsúcson! 2 Küldi már az Úr az erőset, a hatalmasat. Olyan, mint a jégverés, a tomboló orkán, mint a roppant, elsöprő vizek áradata: hatalmas földre terít. 3 Lábbal tiporják majd Efraim részegeinek büszke koszorúját, 4 és úgy jár majd hervadó virága, mely ékesen díszíti a termékeny völgyre néző hegycsúcson, ahogy a korai füge nyár elején: ha meglátja valaki, azonnal leszedi, és már le is nyeli. 5 Azon a napon a Seregek Ura lesz népe maradékának díszes koszorúja, ékes koronája. 6 Ő lesz az igazság lelke azokban, akik igazságot szolgáltatnak, és a hősi erő azokban, akik visszaverik a városkapu ellen támadókat. 7 De ezek is tántorognak a bortól, támolynak az italtól. Papok és próféták tántorognak az italtól, megzavarodtak a bortól! Támolynak az ital miatt, tántorognak, amikor látomásuk van, dülöngélnek erre-arra, amikor ítéletet hoznak. 8 Minden asztalt beborít a hányás, nem maradt tiszta hely a sok okádástól! 9 Kit akar ez tudományra tanítani? Kivel akarja a kijelentést megértetni? Akiket most választottak el az anyatejtől? Akiket most vettek le az anyamellről? 10 Ez a parancs, az a parancs, ez a szabály, az a szabály, itt egy kicsi, ott egy kicsi! 11 Ezért majd dadogó ajakkal és érthetetlen nyelven fog beszélni ezzel a néppel az, 12 aki ezt mondta nekik: Itt van a nyugalom, adjatok nyugalmat a megfáradtaknak! Itt van a felüdülés! – De nem akartak hallgatni rá. 13 Azért nekik ez lesz az Úr igéje: Ez a parancs, az a parancs, ez a szabály, az a szabály, itt egy kicsi, ott egy kicsi, hogy jártukban hanyatt essenek, összetörjék magukat, és csapdába essenek! 14 Ezért halljátok az Úr igéjét, ti, csúfolódók, akik uralkodtok ezen a népen Jeruzsálemben! 15 Ti ezt mondtátok: **Szövetségre léptünk a halállal, szerződést kötöttünk a holtak hazájával. Ha megjön az elsöprő áradat, nem ér el bennünket, mert a hazugság lesz az oltalmunk, a hamisság a rejtekhelyünk.** 16 Ezért így szól az én Uram, az Úr: **A Sionra egy követ teszek le alapul, szilárd követ, drága sarokkövet alapul. Aki hisz, az nem menekül el!** 17 A törvényt teszem akkor zsinórmértékké, és az igazság lesz majd a mérce. Jégeső söpri el az oltalmazó hazugságot, és víz árasztja el a rejtekhelyet. 18 Felbomlik a halállal kötött szövetségeitek, és szerződéseitek érvényét veszíti a holtak hazájával. Ha megjön az elsöprő áradat, elborít benneteket! 19 Valahányszor megjön, elragad titeket. Mert megjön minden reggel, sőt nappal is, éjjel is. Akkor a folytonos rettegés majd megérteti veletek a kijelentést! 20 Mert rövid lesz az ágy, nem tudtok kinyújtózni, kicsi lesz a takaró, nem tudtok beburkolózni. 21 Mert fölindul majd az Úr, mint a Perácím-hegyen, haragra gerjed, mint a gibeóni völgyben. **Véghezviszi tettét, szokatlan tettét, elvégzi munkáját, rendkívüli munkáját.**

Luther kereszt teológiája 22 Most azért ne csúfolódjatok, mert még szorosabbak lesznek bilincseitek! Hallottam, hogy az Úr, a Seregek Ura elhatározta az egész ország pusztulását. 23 Figyeljete, halljátok meg szavamat, ügyeljete, halljátok meg beszédemet! 24 Mindig csak szánt a szántóvető, amikor vetni készül? Tán csak barázdálja és boronálja földjét? 25 Nem úgy van-e, hogy ha elegyengette felszínét, kaprot hint vagy köményt szór, vagy vet sorban búzát vagy árpát a kijelölt földbe, a szélére pedig tönkölyt? 26 Így szoktatta őt rendre, erre tanította Istene. 27 Mert nem cséplőszánnal csépelik a kaprot, és nem cséplőhengerrel nyomtatják a köményt, hanem bottal verik ki a kaprot, és pálcával a köményt. 28 Talán szétzúzzák a

kenyérgabonát? Nem csépelik azt vég nélkül; ha rá is hajt az ember cséplőhengerével és lovaival, mégsem zúzza szét. 29 Ez is a Seregek Urától származik. Csodálatos a terve, hatalmasan hajtja végre.

Ézs 29

sok hasonlat, azokról, akik megvakultak, kábult lelkűek lettek

1 Jaj Ariélnak, Ariélnak, a városnak, ahol Dávid táborozott! Évek telnek egymás után, ünnepek váltják egymást, 2 azután ostromot indítok Ariél ellen. Akkor lesz nagy sírás-rívás, mert égő oltárrá teszem. 3 Tábormmal veszek körül, sáncot vonok köréd, felállítom az ostromműveket. 4 Megalázottan fogsz beszélni a földön, és megtörten hangzik szavad a porból. Olyan lesz a hangod, mint a föld alatti kísérteté, és szavad a porból suttog. 5 De ízzé-porrá török ellenségeid serege, a szálló pelyvához hasonló lesz az erőszakosok hada. Egy szempillantás alatt következik be! 6 Mert a Seregek Ura meglátogat téged mennydörgés, földrengés, nagy zúgás, viharos forgószele és emésztő tűz lángjai között. 7 **Olyan lesz, mint az álom, mint egy éjszakai látomás** valamennyi nép serege, amely Ariél ellen hadakozott, és mindazok, akik ostromot indítottak hadereje és sziklavára ellen. 8 Mint az éhező, aki azt álmodja, hogy eszik, de ha fölébred, üres a gyomra, vagy mint a szomjazó, aki azt álmodja, hogy iszik, de ha fölébred, eltikkadt és szomjas, úgy jár a népek egész serege, amely Sion hegye ellen hadakozott. 9 Ámuljatok és bámuljatok, vakoskodjatok és vakuljatok meg! Legyetek részegek, de ne bortól, tántorogjatok, de ne az italtól! 10 **Mert rátok árasztotta az Úr a kábultság lelkét. Bezárta szemeiteket: a prófétákat, befödte fejeiteket: a látnokokat.** 11 Olyan lett számotokra minden látomás, mint a lepecsételt irat szavai. Ha írástudó ember kezébe adják, és azt mondják: **Olvasd el!** – ő azt válaszolja majd: **Nem tudom, mert le van pecsételve.** 12 Ha pedig írástudatlannak adják az iratot, és ezt mondják: **Olvasd el ezt!** – ő azt válaszolja majd: **Nem tudok olvasni.** 13 Így szól az Úr: **Mivel ez a nép csak szájával közeledik hozzám, és ajkával dicsőít engem, de szíve távol van tőlem,** istenfélelme pedig csupán **betanult emberi parancsolat**, 14 azért én úgy bánok majd ezzel a néppel, hogy csodálkozni fog, igen csodálkozni: vége lesz a bölcsök bölcsességének, az értelmesek értelme is kevésnek bizonyul. 15 Jaj azoknak, akik el akarják titkolni tervüket az Úr elől! **Sötétben hajtják végre tettüket, mert azt gondolják: Ki láthat meg minket, ki ismerhetne ránk?** 16 **Micsoda fonákság! Egyenrangú talán az agyag a fazekassal? Mondhatja-e az alkotás alkotójának: Nem ő alkotott engem?! Mondhatja-e a fazék a fazekasnak: Nem ért a dolgához?!** 17 Már csak kevés idő van hátra, és a Libánon kertté válik, a kert pedig erdőnek látszik. 18 Azon a napon a süketek is meghallják az írás szavait, a vakok szemei pedig látni fognak a homály és sötétség után. 19 Újra örömeiket lelik az alázatosak az Úrban, a legszegényebbek is örvendezni fognak Izráel Szentje előtt, 20 mert vége lesz a zsarnoknak, és elpusztul a csúfolódó! Kiirtják mindazokat, akiknek gonoszságon jár az eszük, 21 akik vétkesnek nyilvánítják az embert a peres ügyekben, és törbe ejtik azt, aki meg meri feddni őket a kapuban, és mindenféle ürüggyel megfosztják jogától az igazat. 22 Ezért így szól Jákób házához az Úr, aki megváltotta Ábrahámot: **Nem szégyenül meg többé Jákób, nem sápad el többé az arca,** 23 mert ha gyermekei meglátják kezem munkáját, szentnek vallják nevemet. Szentnek vallják Jákób Szentjét, és rettegnek Izráel Istenétől. 24 A tévelygő lelkek észhez térnek, és a zúgolódók levonják a tanulságot.

Ézs 30

1 Jaj a pártütő fiaknak – így szól az Úr –, akik tervet szőnek, de nélkülem, szerződést kötnek, de akaratom ellenére, vétket vétekre halmozva! 2 Folyton Egyiptomba járnak, de engem nem kérdeznek meg. A fáraónál keresnek oltalmat, és menedéket Egyiptom árnyékában. 3 De majd szégyent vallotok a fáraó oltalmával, és pironkodni fogtok amiatt, hogy Egyiptom árnyékába menekültetek! 4 Bár vezetői voltak már Cóbanban, és követei Hánészig jutottak, 5 mind szégyent vallanak azzal a haszontalan néppel. Nem segít és nem használ, sőt szégyent és gyalázatot hoz. 6 Fenyegető jövendölés Dél Behemótja ellen: A nyomorúság és elnyomás országába, ahol a nőstény és a hím oroszlán, a vipera és a repülő sárkány él, oda viszik szamarak hátán vagyonukat, tevék púpján kincseiket a haszontalan népnek, 7 Egyiptomnak, melynek segítsége üres hiábavalóság. Ezért nevezem őt így: **Rahab, a tehetetlen** 8 Most pedig menj, és írd föl a szemük láttára egy táblára **(Hamlet from the table of my memory 1,5, 101)**, jegyezd föl egy könyvbe, hogy megmaradjon mindvégig örökre szóló okmányként! 9 Bizony, engedetlen nép ez, hazug fiak; fiak, akik nem akarnak hallgatni az Úr tanítására. 10 Azt mondják a látóknak: Ne lássatok! – a látnokoknak pedig: Ne a valóságot lássátok! **Mondjatok inkább hízalgő dolgokat, lássatok kedvükre valókat BaZo!** 11 Térjete le az útról, hagyjátok el a helyes ösvényt; hagyjátok békét nekünk Izráel Szentjével! 12 Ezért így szól Izráel Szentje: Mivel megvetitek ezt az ígét, zsarolásban és csalásban bíztok, ezekre támaszkodtok, 13 azért úgy jártok bűnötökkel, mint a magas kőfal, ha megreped, és megdőlve leomlással fenyeget: bármely pillanatban összedőlhet. 14 Darabokra törik, mint az agyagkorsó, melyet kíméletlenül összetörtek úgy, hogy darabjai között nem lehet találni akkora cserepet, amivel a tűzhelyről parazsat lehetne venni, vagy a tócsából vizet lehetne meríteni. 15 Mert így szól az én Uram, az Úr, Izráel Szentje: A megtérés és a higgadság segítene rajtatok, a béke és a bizalom erőt adna nektek! De ti nem akarjátok, 16 inkább ezt mondjátok: Nem úgy lesz az, hanem lóháton vágtatunk! Hát majd vágtatnotok kell! Gyorsan akartok hajtani? Hát majd gyorsak lesznek üldözőitek! 17 Egy ember fenyegetésére ezrével elfuttok, öt ember fenyegetésére úgy elfuttok, hogy nem marad más belőletek, csak egy jelzőpózna a hegytetőn és egy zászlórúd a halmon.

18 De még vár az Úr, hogy megkegyelmezessen, készen áll arra, hogy irgalmazhasson. Mert bár ítélő Isten az Úr, boldogok mindazok, akik benne reménykednek. 19 Ne sírj többé, Sion népe, Jeruzsálem lakója! Bizonyosan megkegyelmez az Úr, ha hozzá kiáltasz. Mihelyt meghallja, válaszol neked. 20 És bár szűkösen adott kenyeret, és kimérte a vizet az Úr, nem állítják többé félre tanítodat, hanem saját szemeddel láthatod tanítodat. 21 **Saját füleddel hallhatod a mögötted hangzó szót: Ezen az úton járjatok, se jobbra, se balra le ne térjete!** 22 Tisztátalannak fogod tartani az ezüsttel bevont bálványaidat és az arannyal borított istenszobraidat. Kihajítod azokat, mint valami undorító dolgot, ezekkel a szavakkal: Ki innen veletek! 23 Ő pedig esőt ad a magra, amellyel beveted a földed, és kenyeret ad a föld terméséből, amely bőséges és tápláló lesz. Nyájad tágas mezőn legel azon a napon. 24 **Az ökrök és a szamarak, amelyek a szántóföldön dolgoznak, sózott abrakot esznek, amelyet lapáttal és villával raknak majd eléjük.** 25 Minden magas hegyen és kiemelkedő halmon pedig csatornák lesznek, vízvezető árkok, a nagy öldöklés napján, amikor leomlanak a vártornyok. 26 Olyan lesz a sápadt hold fénye, mint az izzó nap fénye, az izzó nap fénye pedig hétszeres lesz, a nappali fény hétszerese azon a napon, amikor az Úr bekötözi népe sérülését, és meggyógyítja a rajta ejtett sebet. 27 Maga az Úr jön a távolból, haragja lángol, egyre emelkedik, méltóságteljesen. Ajkán bős harag, nyelve, mint a perzselő tűz, 28 lehelete olyan, mint az áradó patak, amely az ember nyakáig ér. **Képek, metaforák** Szakadozott rostában rostálja a népeket, és tévútra vezető zablát vet a népek szájába. 29 Akkor majd úgy fogtok énekelni, mint az ünnepszentelés éjjelén, és szívből örvendeztek majd, mint a zarándok, aki fuvolaszó mellett az Úr hegyére, Izráel Kősziklájához érkezik. 30 Fölmorajlik az Úr fenséges szava, láthatóvá lesz sújtó karja, felbőszült haragjában, perzselő tűz lángjában, orkánban, zivatarban és jégverésben. 31 Asszíria megretten az Úr szavától, aki bottal sújt le rá! 32 Valahányszor lesújt a büntető vessző, amellyel veri az Úr, dob és citera szól, míg

ő harcra emelt kézzel küzd ellene. 33 Mert régóta készen van a vesztőhely, készen áll a királynak is, mélyre és szélesre készítve, bőven van tűz is, fa is. Az Úr lehelete úgy lobbantja lángra, mint egy kénköves patakot.

Ézs 31

1Jaj azoknak, akik Egyiptomba mennek segítségért, akik lovakban reménykednek! A harci kocsik tömegében bíznak, és az abba fogott lovak nagy erejében; de nem tekintenek Izráel Szentjére, nem folyamodnak az Úrhoz. 2 De ő is bölcs, és veszedelmet hoz, nem másítja meg szavát, hanem rátamad a gonoszok házára, és azokra, akik segítséget ígértek a gonosztevőknek. 3 Hiszen Egyiptom csak ember, nem Isten! Lova is csak test, nem pedig lélek! Ha kinyújtja kezét az Úr, elbukik a segítő, és elesik, akinek segített: mindnyájan együtt pusztulnak el. 4 Mert ezt mondta nekem az Úr: Ahogy morog az oroszlán, az erős, fiatal hím a zsákmánya fölött, ha összegyűl is ellene valamennyi pásztor, és nem retten meg kiáltásuktól, nem hunyászkodik meg a lármától, amit csapnak: úgy száll le a Seregek Ura, hogy harcoljon Sion hegyéért és dombjáért. 5 Mint repdeső **madársereg, úgy oltalmazza a Seregek Ura Jeruzsálemet: oltalmazza és megmenti, megvédi és megtartja. Képek!** 6 Térjete meg ahhoz, akitől oly messze távolodtatok, Izráel fiai! 7 Azon a napon mindenki megveti ezüstműveit és aranybábványait, amelyeket bűnös kezeitekkel készítettetek. 8 Elbukik Asszíria, de nem férfiak kardjától, nem emberek kardja pusztítja el. Menekülnie kell a kard elől, ifjainak pedig kényszermunkára kell menniük. 9 Kőszála riadtan menekül, vezérei rettegve hagyják el a zászlót. Így szól az Úr, kinek tüze a Sionon, kemencéje Jeruzsálemben van.

Ézs 32

Az igaz uralkodó és a hamis nép ellentéte

1Íme, **igazságosan uralkodik majd egy király,** és törvényesen fognak kormányozni a vezérek. 2 **Mindegyik olyan lesz, mint menedék a szél ellen és fedett hely a zivatar idején, mint patak a száraz tájon, mint hatalmas kőszál árnyéka a kiszikkadt földön.**

HELYRE ZÖKKEN A FELFORDULT IDŐ Hasonlít Lear Bolondjának monológjához

- 3 Nem lesznek bekötve a szemek, ha látni kell, figyelmesek lesznek a fülek, ha hallani kell.
 4 A meggondolatlanok ismerni fognak és szívükkel érteni, a dadogó nyelvűek pedig majd folyékonyan, világosan beszélnek.
 5 Nem nevezik többé a bolondot nemesnek, és a gazembert sem mondják tisztességesnek.

- 3 And the eyes of them that see shall not be dim, and the ears of them that hear shall hearken.
 4 The heart also of the rash shall understand knowledge, and the tongue of the stammerers shall be ready to speak plainly.
 5 The vile person shall be no more called liberal, nor the churl said to be bountiful.

Ézs 32,3-5	KJV
3 Nem lesznek bekötve a szemek, ha látni kell, figyelmesek lesznek a fülek, ha hallani kell.	3 And the eyes of them that see shall not be dim, and the ears of them that hear shall hearken.
4 A meggondolatlanok ismerni fognak és szívükkel érteni, a dadogó nyelvűek pedig majd folyékonyan, világosan beszélnek.	4 The heart also of the rash shall understand knowledge, and the tongue of the stammerers shall be ready to speak plainly.

Ézsaiás próféta könyve

5 <u>Nem nevezik többé a bolondot nemesnek</u> , és a gazembert sem mondják tisztességesnek.	5 The vile person shall be no more called liberal, nor the churl said to be bountiful.

Lear Fool's Prophecy 3,2	Lear 3,2, 89
When priests are more in word than matter; When brewers mar their malt with water; When nobles are their tailors' tutors; No heretics burn'd, but wenches' suitors; When every case in law is right; No squire in debt, nor no poor knight; When slanders do not live in tongues; Nor cutpurses come not to thongs; When usurers tell their gold i' the field; And bawds and whores do churches build; Then shall the realm of Albion Come to great confusion: Then comes the time, who lives to see't, That going shall be used with feet. This prophecy Merlin shall make; for I live before his time.	Míg pap sok jót mond, s tesz keveset, A szaladhoz serfőző önt vizet; Ha majd szabónak úrfi gyáma lesz, S máglyán nem hithagyó, kurafi vesz, Ha bíró minden ügyben jól ítél, S lovag, nemes adósság nélkül él, Ha nyelven többé pletyka nem repes, S a zsebmetsző tolongást nem keres, Ha pénzén uzsorás földet mivel, S kerítő, kurva templomot emel: Akkor lesz Albion Zavarral teljes hon, És oly idő jön, a ki még megéri, Hogy fő divat lesz lábbal mendegélni. E jóslatot Merlin fogja tenni; mert én kora előtt élek.

6 Mert a bolond csak bolondot beszél, szívében álnokságot forral: elvetemülten jár el, és hazug dolgokat hirdet az Úrról; éhezni hagyja az éhezőt, nem kínálja itallal a szomjazót

7 A gazembernek gonoszak az eszközei, és galádságot tervez: hazug beszéddel megrontja az alázatosokat, még ha igaza is van a szegénynek. 8 De a **nemes lelkű nemesen gondolkozik, és kitart a nemes dolgok mellett.** 9 Ti, könnyelmű asszonyok, halljátok meg szavam! Ti, elbizakodott leányok, figyeljetek beszédemre! 10 Alig egy év múlva reszketni fogtok, ti, elbizakodottak, mert nem lesz többé szüret, nem lesz gyümölcszedés! 11 Borzadjatok, ti, könnyelműek, reszketsetek, ti, elbizakodottak! Vetkőzsetek meztelenre, csak ágyékkötőt öltsetek! 12 Mellet verve gyászoljátok a gyönyörű mezőket, a termő szőlőtőkét, 13 népem termőföldjét, melyet fölver a tövis és a gaz, és a vigadozó város sok vidám házát!

Ugyanúgy folytatódik

14 **Mert üres lesz a palota, elnémul a város zaja. A várhegy és a bástya örökre állatok búvóhelye lesz, zebrák viháncolnak ott, és nyájak legelésznek.**

15 **Végül kiárad ránk a lélek a magasból. Akkor majd a pusztta kertté válik, a kert pedig erdőnek látszik.**

16 **A pusztában is jog lakik, a kertben igazság honol.**

17 **Az igazság békét teremt, és az igazság a nyugalmat és a biztonságot szolgálja örökké.**

18 **Békés hajlékban lakik majd a népem, biztonságos lakóhelyeken, gondtalan nyugalomban.**

19 **De jégeső hull, és ledől az erdő, a város pedig elsüllyed a mélyben.**

20 **Boldogok vagytok, akik mindenütt víz mellett vethettek, és szabadjára engedhetitek az ökröt és a szamarat.**

Lear’ról https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-031-18519-9_5#chapter-info
<file:///C:/Users/fabin/Downloads/02whole.pdf>

Ézs 33

További ellentétek

1 Jaj neked, pusztító, akit még nem ért pusztulás, te rabló, akit még nem raboltak ki! Ha befejezted a pusztítást, el fogsz pusztulni, ha bevégezted a rablást, téged fognak kirabolni! 2 Uram, kegyelmezz nekünk, benned reménykedünk! Légy segítségünk reggelenként, szabadítónk a nyomorúság idején! 3 Dörgő hangodtól elfutnak a népek, ha felemelkedsz, szétszóródnak a nemzetek. 4 Összeszedik a zsákmányt, ahogyan a sáskák szedik, úgy ugranak rá, ahogy a szöcskék ugranak. 5 Fenséges az Úr, magasságban lakik, betölti a Siont törvénnyel és igazsággal. 6 Nyugodt lesz az életed, bölcsesség és ismeret teszi szabaddá és gazdaggá; az Úr félelme lesz a kincse. 7 Ariél emberei az utcán kiáltoznak, keservesen sírnak a békekövetek. 8 Kihaltak az országutak, nem járnak az ösvényeken. A pusztító megszegte a szövetséget, megvetette a városokat, semmibe vette az embereket. 9 Gyászol, elalél a föld, hervadozik, megsárgul a Libánon, olyan lett a Sárón, mint a pusztaság, lehull a Básán és a Karmel lombja. 10 De most fölkelek, mondja az Úr, most fölmagasodom és fölemelkedem! **11 Szalmával vagytok terhesek, pelyvát szültök, lihegésetek tűz, megemészt benneteket! 12 A népek égetett mésszé lesznek, és mint a kivágott gaz, tűzben égnek el.** 13 Halljátok meg, távol lakók, hogy mit cselekedtem, és ti közel levők, ismerjétek meg hatalmammat! 14 Megrettentek a Sionon a vétkesek, reszketés vett erőt az elvetemülteken: **Ki lakhat közülünk perzselő tűz mellett, ki lakhat közülünk örökös izzás mellett?** 15 Aki igazságosan él, és őszintén beszél, megveti az elnyomással szerzett nyereséget, nem fogad el megvesztegetést, hanem elhárítja a kezével, bedugja a fülét, hallani sem akar vérontásról, befogja a szemét, látni sem akar gonosztságot. 16 **Az ilyen ember magas helyen lakik, sziklaerőd a fellegvéra.** Kenyerét megkapja, vize állandóan van. 17 Saját szemekkel nézheted a király szépségét, láthatod tágas országodat. 18 Eszedbe jutnak a rémségek: hol van már az összeíró, hol az adószedő, hol van az, aki összeírta a tornyokat? 19 Nem látod többé a galád népet, a homályos, érthetetlen beszédű népet, amelynek dadogó nyelvét nem lehet érteni. 20 Nézd a Siont, ünnepeink városát! Szemeid meglátják Jeruzsálemet, a nyugalom hajlékát: a sátrat, amelyet nem bontanak le, cövekeit nem húzzák ki soha, és egy kötele sem szakad el, 21 mert dicsőséges lesz ott az Úr! Folyók lesznek azon a helyen, messze elágazó folyamok, amelyek nem járnak gályák, és **nem kelnek át büszke hajók. 22 Mert az Úr a mi bíránk, az Úr a törvényadónk, az Úr a mi királyunk,** ő megsegít bennünket! 23 Meglazulnak a kötelek, nem tartják az árbocrudat, nem feszítik a vitorlát. Tömérdek zsákmányon osztoznak majd, még a sánták is bőséges zsákmányhoz jutnak. 24 Nem mondja többé Sion lakója, hogy beteg, az ott lakó nép bűnei bocsánatot nyernek.

Ézs 34

ISZONYATOSAN NEGGATÍV KÉPEK A PUSZTZULÁSRÓL

1Jöjjetek ide, népek, halljátok, figyeljétek, nemzetek! Hallja meg a föld és ami rajta él, a világ és minden szülötte! 2 Megharagudott az Úr valamennyi népre, haragra lobbant egész seregükre, kiirtja, vágóhídra viszi őket. 3 Az **elesettek kidobva** hevernek, **búzt árasztanak a hullák,** a **hegyek is tocsognak** a vértől. 4 Széthull az ég minden serege, összezsavarodik az ég, mint

egy könyvtekercs; úgy lehull egész serege, ahogy a levél lehull a szőlőről, vagy ahogy a lomb a fügefáról. 5 **Vért akar inni mennyei kardom,** ezért lesújt Edómra, a népre, amelyet kiirtásra ítélttem. 6 Az Úr kardja csupa vér, csepeg róla a zsír, bárányok és bakok vére, kosok veséjének kövérje, mert áldozatot tart az Úr Bocrában, nagy mézszárlást Edóm országában. 7 Hullanak a bivalyok, és a marhák az erős bikákkal együtt. **Vértől részegeedik meg a földjük,** kövérjétől lesz zsiros ott a por. 8 Mert az Úr bosszúállásának napja ez, a megtorlás esztendeje Sion perében. 9 Patakjai szurokká változnak, pora kénkövé válik, földje pedig égő szurokká. 10 Nem alszik el sem éjjel, sem nappal, szüntelenül gomolyog a füstje. Nemzedékről nemzedékre **pusztaság marad,** soha senki nem jár arra. 11 Pelikán és bölömbika veszi majd birtokba, fülesbagoly és holló tanyázik benne. Mert kifeszíti fölötte az Úr a mérőzsinórt, hogy kietlenné váljon, és a mérőönt, hogy pusztává legyen. 12 Nemesei senkit sem kiáltanak királlyá, vezetői mind semmivé lesznek. 13 Palotáit gaz veri föl, erődjeit csalán és túskebozót. Sakálok hajléka lesz, struccmadarak tanyája. 14 Ott **találkozik a vadmacska a hiénával,** egyik pusztai démon a másikkal. Ott pihen **az éjjeli boszorkány,** ott talál magának nyugvóhelyet. 15 Ott fészkel a bagoly, oda rakja tojásait, melengeti és kikölti azokat a maga árnyékában. Ott gyülekeznek a kányák: az anyamadár és a párja. 16 **Keressétek majd ki az Úr könyvéből, és olvassátok el! Egy sem fog hiányozni ezek közül, sem egyik, sem másik nem marad távol,** hiszen az Úr ad parancsot nekik, az ő lelke gyűjti össze őket. 17 Ő sorsolta ki ezt nekik, az ő keze mérte ki mérőzsinórral a részüket. Birtokba veszik azt örökre, nemzedékről nemzedékre benne tanyáznak.

Ézs 35

ELLENTÉTES AZ ELŐZŐ FEJEZETTEL

1 Örülni fog a puszta és a szomjú föld, **vigad a pusztaság, és kivirágzik, akár egy lilium.** 2 **Virágba borul és vigad, vígan örvendezik. Része lesz a Libánon pompájában, a Karmel és a Sárón díszében. Meglátják az Úr dicsőségét, Istenünk méltóságát.** 3 Erősítsétek a lankadt kezeket, tegyétek erőssé a megroskadt térdeket! 4 Mondjátok a remegő szívűeknek: Legyetek erősek, ne féljete! Íme, jön Istenetek, és bosszút áll, jön Isten, és megfizet, megszabadít benneteket! 5 Akkor majd kinyílnak a vakok szemei, és megnyílnak a süketek fülei. 6 Akkor majd úgy szökell a sánta, mint a szarvas, és ujjong majd a néma nyelve. **Mert víz fakad a pusztában, és a kietlen tájon patakok.** 7 **Tóvá lesz a délibáb, és víz fakad a szomjú földön.** Ahol azelőtt sakálok tanyáztak, nád és káka fog teremni. 8 Jól megépített útja lesz, amelyet szent útnak hívnak. Nem jár azon tisztátalan, csak az Úr népe járhat rajta, bolondok nem tévednek rá. 9 **Nem lesz ott oroslán, nem járnak rajta ragadozók, eggyel sem találkoznak ott, hanem a megváltottak fognak járni rajta.** 10 Így fognak visszatérni azok, akiket az Úr kiváltott, és ujjongva vonulnak a Sionra. Öröm koszorúzza fejüket örökre, boldog örömben lesz részük, a gyötrelmes sóhajtozás pedig elmúlik.

Ézs 36

1 Ezékiás király uralkodásának tizennegyedik évében felvonult Szanhérib, Asszíria királya Júda összes erődített városa ellen, és bevette azokat. 2 Azután az asszír király elküldte kincstárnokát Lákísból Ezékiás király ellen erős hadsereggel Jeruzsálembe. Az megállt a Felső-tó vízvezetékénél, a ruhafestők mezejére vezető út mellett. 3 Kiment hozzá Eljákim, Hilkijá fia, a palota felügyelője, Sebná kancellár és Jóáh, Ászáf fia, a főtanácsadó.

A kincstárnok gyalázkodó szavai

4 A kincstárnok ezt mondta nekik: Mondjátok meg Ezékiásnak, hogy ezt üzeni a nagy király, Asszíria királya: Miféle elbizakodottság ez? Miben bízol? 5 Azt hiszed, hogy ész és erő nélkül, üres szavakkal is lehet csatát nyerni? Kiben bíztál, hogy föllázadtál ellenem? 6 Talán Egyiptomnak, ennek a törött nádszálnak a támogatásában bíztál? Aki erre támaszkodik, annak belemegy a tenyerébe, és átszúrja azt. Így járnak Egyiptom királyával, a fáraóval mindazok, akik benne bíznak. 7 Vagy ezt mondjátok nekem: Istenünkben, az Úrban bízunk?! De hiszen az ő áldozóhalmait és oltárait szüntette meg Ezékiás! Júdának és Jeruzsálemnek pedig megparancsolta: Csak ez előtt az oltár előtt borulhattok le! 8 Fogadj hát az én urammal, Asszíria királyával: Adok neked kétezer lovat, ha tudsz hozzájuk adni elég kocsihajtót! 9 Hogyan tudnál visszaverni egyetlen helytartót is az én uram legkisebb szolgálói közül?! Vagy Egyiptom harci kocsijaiban és lovaiban bízol? 10 Talán az Úr tudta nélkül vonultam fel ez ellen az ország ellen, hogy elpusztítsam? Az Úr parancsolta nekem, hogy vonuljak fel ez ellen az ország ellen, és pusztítsam el! 11 Ekkor Eljákím, Sebná és Jóáh ezt mondta a kincstárnoknak: Beszélj szolgálóiddal arámul, mert megértjük. Ne beszélj velünk júdai nyelven a várfalon levő hadinép füle hallatára! 12 De a kincstárnok így felelt nekik: Vajon a te uradhoz és tehozzád küldött engem az én uram, hogy ezeket elmondjam? Sőt inkább a várfalon ülő emberekhez, akiknek majd veletek együtt kell megenniük saját ganéjukat, és meginniük saját vizeletüket!

13 Azzal odaállt a kincstárnok, és még hangosabban, kiabálva kezdett el beszélni júdai nyelven, és ezt mondta: Halljátok meg a nagy királynak, Asszíria királyának az üzenetét! 14 Ezt üzeni a király: Ne hagyjátok, hogy rászedjen benneteket Ezékiás, mert ő nem tud megmenteni benneteket! 15 És ne hagyjátok, hogy Ezékiás így biztasson benneteket az Úrral: Bizonyosan megment bennünket az Úr, és nem kerül ez a város Asszíria királyának kezébe! 16 Ne hallgassatok Ezékiásra, mert ezt üzeni Asszíria királya: Adjátok meg magatokat, és jöjjetek ki hozzám! Akkor mindenki a maga szőlőjéről és fügefájáról ehett, és mindenki a maga kútjának vizét ihatja, 17 amíg el nem jövök, és el nem viszlek benneteket a ti földetekhez hasonló földre, gabonát és mustot adó földre, kenyeret és szőlőt adó földre. 18 Mert félrevezet benneteket Ezékiás, amikor ezt mondja: Az Úr megment bennünket! Megmentették-e más népek istenei a maguk országát Asszíria királyának a kezéből? 19 Hol vannak Hamát és **Arpád istenei**? Hol vannak Szefarvajim istenei? Megmentették-e Samáriát az én kezemből? 20 Ezeknek az országoknak sok-sok istene közül melyik tudta megmenteni országát az én kezemből? Hát az Úr megmentheti-e kezemből Jeruzsálemet? 21 De azok némák maradtak, nem válaszoltak neki egy szót sem, mert a király parancsa az volt, hogy ne válaszoljanak neki. 22 Ezután Eljákím, Hilkiájá fia, a palota felügyelője, Sebná kancellár és Jóáh főtanácsadó, Ászáf fia megszagattott ruhában elment Ezékiáshoz, és jelentették neki a kincstárnok szavait.

Ézs 37

1 Amikor Ezékiás király ezeket meghallotta, megszagatta ruháját, zsákruhát öltött magára, majd bement az Úr házába. 2 Azután elküldte Eljákímot, a palota felügyelőjét, Sebná kancellárt és a papok véneit zsákruhába öltözve Ézsaiás prófétához, Ámóc fiához. 3 Azt mondták neki: Ezt üzeni Ezékiás: Nyomorúságnak, büntetésnek és szegyennek a napja ez a nap, mint mikor a gyermek az anyaméh szájáig jut, de nincs erő megszülni őt. 4 Talán meghallja Istened, az Úr a kincstárnok szavait, akit ideküldött ura, az asszír király, **hogy gyalázza az élő Istent, és talán megbünteti Istened, az Úr azokért a szavakért, amelyeket meghallott. Imádkozz a még meglevő maradékért!** 5 Amikor Ezékiás király emberei megérkeztek Ézsaiáshoz, 6 így szólt hozzájuk Ézsaiás: Mondjátok meg uratoknak: Így szól az Úr: Ne ijedj meg azoktól a szavaktól, amelyeket hallottál, amelyekkel az asszír király emberei káromoltak engem. 7 Íme, én olyan

lelket adok bele, hogy hírt hallva visszatérjen országába; saját országában pedig kard által ejtem el. 8 A kincstárnok visszatért, de az asszír királyt már Libná ellen harcolva találta, mert meghallotta, hogy elvonult Lákísból. 9 Az asszír király ugyanis azt hallotta, hogy Tirháká, Etiópia királya háborúba indult ellene. Amikor ezt meghallotta, követeket küldött Ezékiáshoz ezzel az üzenettel: 10 Mondjátok meg Ezékiásnak, Júda királyának: Ne engedd, hogy rászedjen téged Istened, akiben bízva azt gondolod, hogy nem kerül Jeruzsálem az asszír király kezébe! 11 Hiszen te is hallottad, hogy mit műveltek AsszírIA királyai a többi országban, kiirtva mindent. Te talán megmenekülhetsz? 12 Megmentették-e más népek istenei azokat, akiket elődeim elpusztítottak: Gózánt és Háránt, Recefet és Eden fiait, akik Telasszárban voltak? 13 Hol van Hamát királya, Arpád királya és Szefarvajim városának a királya meg Héna és Ivvá? 14 **Ezékiás átvette a levelet a követek kezéből és elolvasta.** Majd fölment az Úr házába, és kiterítette azt Ezékiás az Úr előtt. 15 **És így imádkozott Ezékiás az Úrhoz:**

Ezékiás imádsága

16 Seregek Ura, Izráel Istene, aki a kerúbokon trónolsz! Egyedül te vagy a föld minden országának Istene, te alkottad az eget és a földet! 17 Uram, fordulj hozzám figyelmesen, és hallgass meg! Uram, nyisd ki a szemedet, és láss! Halld meg Szanhérib minden beszédét, aki ideküldte ezt az embert, hogy gyalázza az élő Istent! 18 Igaz, Uram, hogy AsszírIA királyai elpusztították a pogány népeket és országaikat. 19 Isteneiket tűzre vetették, mert azok nem is voltak istenek, hanem csak emberi kéz csinálmányai, fa és kő; ezért pusztíthatták el őket. 20 De most te, Urunk, Istenünk, szabadíts meg bennünket az ő kezéből, hadd tudja meg a föld minden országa, hogy te vagy egyedül az Úr!

21 Akkor Ézsaiás, Ámóc fia ezt az üzenetet küldte Ezékiásnak: Így szól az Úr, Izráel Istene: Mivel imádkoztál hozzám Szanhérib, AsszírIA királya miatt, 22 ezt az ígét jelentette ki róla az Úr: Megvet, gúnyol téged Sion szűz leánya, fejét rázza mögötted Jeruzsálem leánya! 23 Kit gyaláztál és káromoltál, ki ellen emeltél szót? Kire néztél gógös szemmel? Izráel Szentjére! 24 Embereid által az Urat gyaláztad, amikor ezt mondtad: Sok harci kocsimmal fölmentem a legmagasabb hegyekre, a meredek Libánonra is. Kivágtam sudár cédrusait, válogatott ciprusfáit; eljutottam legtávolabbi csúcsára, legsűrűbb erdejébe is. 25 Kutat ástam, és ittam vizet; lépteimmel kiszáritom Egyiptomban a Nílus minden ágát. 26 Nem hallottad még, hogy én ezt régóta elvégeztem, jó előre kiterveltem? Most csak véghezviszem, hogy halomra dőljenek, rommá legyenek az erődített városok. 27 Lakóinak ereje elfogyott, megrettentek, megszégyenültek; olyanok lettek, mint a mezei növény, mint a gyenge fűszál, a háztetőn nőtt fű, amely elszárad, mielőtt szárba szökken. 28 Én tudom, ha leülsz, ha kimégy vagy bejössz, és ahogyan tombolsz velem szemben! 29 Mivel tombolsz velem szemben, és elbizakodott beszéded fülembe jutott, horgomat orrodba vetem, zablámat a szádba, és visszaviszlek azon az úton, amelyen idejöttél! 30 Neked pedig ezt a jelet adom: Ebben az évben azt eszitek, ami a tarlón nő, a második évben azt, ami annak a magvaiból hajt, a harmadik évben azonban vessetek és arassatok, ültessetek szőlőt, és egyétek gyümölcsét! 31 Akik megmenekülnek és megmaradnak Júda házából, azok újra gyökeret vernek lenn, és gyümölcsöt hoznak fenn. 32 Mert Jeruzsálemből terjed szét a maradék, és a Sion hegyéről azok, akik megmenekülnek. A Seregek Urának féltő szeretete viszi véghez ezt! 33 Azért ezt mondja az Úr AsszírIA királyáról: Nem jut be ebbe a városba, és nyilat sem lő rá, nem fordít feléje pajzsot, ostromsáncot sem épít ellene. 34 Azon az úton tér vissza, amelyen jött, de ebbe a városba nem jut be – így szól az Úr. 35 Pajzsa leszek ennek a városnak, és megszabadítom önmagamért meg az én szolgálóimért, Dávidért. 36 Akkor eljött az Úr angyala, és levágott az asszír táborban száznolcvanötezer embert. Amikor reggelre fölkeltek, mindenfelé holttestek hevertek. 37 Ekkor Szanhérib, AsszírIA királya fölkerelkedett, visszavonult Ninivébe, és ott is maradt. 38 Egyszer aztán, amikor éppen istenének, Niszróknak a templomában imádkozott, a fiai, Adrammelek és Szárecer

levágták karddal, maguk pedig elmenekültek Ararát földjére. Utána a fia, Észarhaddón lett a király.

Ézs 38

1 Abban az időben Ezékiás halálosan megbetegedett. Ézsaiás próféta, Ámóc fia elment hozzá, és ezt mondta neki: Így szól az Úr: Rendelkezz házadról, mert meghalsz, nem maradsz életben!
2 Ezékiás erre arcát a fal felé fordítva imádkozott az Úrhoz, 3 és ezt mondta: **Ó, Uram, ne feledkezz meg arról, hogy én híven és tiszta szívvel jártam a színed előtt, és azt tettem, amit jónak látsz! És Ezékiás keservesen sírt.** 4 Ekkor így szólt az Úr igéje Ézsaiáshoz:

ÚR ÉZSAI

ÚR ÜZENETE EZÉKIÁSHOZ ÉZSAIÁS ÁLTAL

5 Menj, és mondd meg Ezékiásnak: Így szól az Úr, ősatyádnak, Dávidnak Istene: Meghallgattam imádságodat, láttam, hogy könnyeztél. Ezért megtoldom napjaidat még tizenöt évvel. 6 Assíria királyának a kezéből pedig kiszabadítalak téged meg ezt a várost, és pajzsa leszek ennek a városnak. 7 Ez lesz annak a jele, hogy teljesíti az Úr azt az ígét, amelyet kijelentett: **8 visszatéritek az árnyékot tíz fokkal Áház napóráján, azokon a fokokon, amelyeken már áthaladt. És visszatért a napórán az árnyék tíz fokkal azokon a fokokon, amelyeken már áthaladt.**

EZÉKIÁS GYÖNYÖRŰ HÁLA-VALLOMÁSA

9 Ezékiásnak, Júda királyának a följegyzése abból az időből, amikor beteg volt, de fölgyógyult betegségéből: 10 Már azt gondoltam, hogy életem delén kell átmennem a holtak hazájának kapuin, megfosztva még hátralévő éveimtől. 11 Azt gondoltam, hogy nem látom többé az Urat az élők földjén, nem láthatok többé embert a világ lakói között. 12 Hajlékomat lebontják, mint a pásztorok sátrát, megfosztanak tőle. **Összetekeri életemet, mint takács a kész vásznat, elvágja az Úr életem fonálát; még egy nap talán, de aztán az éjjel biztosan végez velem!** 13 Reggelig igyekeztem megnyugodni, de úgy törte össze minden csontomat, mint az oroszlán; még egy nap talán, de aztán az éjjel biztosan végez velem! 14 Csipogtam, mint a fecske vagy a rigó, úgy nyögtem, mint a galamb. Szemeim bágyadtan néztek a magasba: Uram, szenvedek, segíts rajtam! 15 Mit szóljak? Hiszen amit megmondott, azt tette velem. Messze elkerül az álom lelkem keserűségére. 16 Uram, az éltet mindenkit, és engem is az éltet, hogy te majd megerősítesz és meggyógyítasz engem!

17 Bizony, javamra vált a nagy keserűség. Hiszen megmentettél az enyészet vermétől, és hátad mögé vetted minden vétkeket. 18 Mert nem a holtak hazájában magasztalnak téged, nem a halottak dicsőítenek, akik már leszálltak a sírba, hűségedben nem reménykedhetnek. 19 Az élő, csak az élő magasztalhat téged, akárcsak én most. Az apák tanítják fiaiknak, hogy te hűséges vagy. 20 Megszabadított engem az Úr, pengessük hát a lantot az Úr házában egész életünkben! 21 Ézsaiás azután ezt mondta: Hozzatok egy csomó préselt fűgét, tegyétek rá a kelevényre, és életben fog maradni. 22 Ekkor kérdezte Ezékiás: Mi lesz a jele, hogy fölmehtek az Úr házába?

Ézs 39

1 Abban az időben Meróda-Baladán, Baladánnak, Babilónia királyának a fia levelet és ajándékot küldött Ezékiásnak, mert hallotta, hogy beteg volt, de újra erőre kapott. 2 Ezékiás megörült a követeknek, és megmutatta nekik a kincstárát, az ezüstöt és az aranyat, a balzsamokat és a finom olajokat, egész fegyvertárát és mindazt, ami kincstárában található volt. Semmi sem volt palotájában és egész birodalmában, amit meg ne mutatott volna nekik Ezékiás. 3 Ekkor Ézsaiás próféta elment Ezékiás királyhoz, és megkérdezte tőle:

ÉZSAIÁS

Mit mondtak ezek az emberek, és honnan jöttek hozzád?

EZÉKIÁS

Így felelt: Messze földről, Babilóniából jöttek hozzám.

4 ÉZSAIÁS így szólt: Mit láttak a palotádban?

EZÉKIÁS így felelt: Mindent láttak, ami csak a palotámban van; semmi sincs a kincstáramban, amit meg ne mutattam volna nekik.

5 Akkor ÉZSAIÁS így szólt Ezékiáshoz: Halld meg a Seregek Urának igéjét: 6 Eljön majd az idő, amikor mindazt elviszik Babilóniába, ami a palotádban van, és amit elődeid gyűjtöttek mindmáig, semmi sem marad meg. Ezt mondja az Úr! 7 Utódaid közül is, akik tőled származnak, akiket te nemzel, elvisznek néhányat, és udvaroncok lesznek Babilónia királyának a palotájában.

8 EZÉKIÁS így válaszolt Ézsaiásnak: Jó az Úr igéje, amelyet hirdettél. Mert ezt gondolta: Akkor az én időmben béke és biztonság lesz.

Ézs 40

(A vigasztalás hangja – Deutero-Ézsaiás kezdődik)

1 Vigasztaljátok, vigasztaljátok népemet! – mondja Istenetek. 2 Beszéljetek **szívhez szólóan** Jeruzsálemmel, és hirdessétek neki, hogy letelt rabsága, megbűnhődött bűnéért, hiszen kétszeresen sújtotta az Úr keze minden vétkéért. 3 Egy **hang** kiált: **Építsetek utat a pusztában az Úrnak! Készítsetek egyenes utat Istenünknek a kietlen tájon át!** 4 Emelkedjék föl minden völgy, sülyedjen le minden hegy és halom, legyen az egyenetlen egyenessé és a dombvidék síksággá! 5 Mert megjelenik az Úr dicsősége, látni fogja minden ember egyaránt. – Az Úr maga mondja ezt.

6 Egy hang szól: Kiálts! Én megkérdeztem: Mit kiáltsak?

Minden test csak fű, és minden szépsége, mint a mezei virágé. 7 Elszárad a fű, elhervad a virág, ha ráfúj az Úr szele. – Bizony, csak fű a nép! 8 Elszárad a fű, elhervad a virág, de Istenünk igéje örökre megmarad.

9 Magas hegyre menj föl, ki örömhírt viszel a Sionnak, harsány hangon kiálts, ki örömhírt viszel Jeruzsálemnek! Kiálts, ne félj! **Mondd Júda városainak: Itt van Istenetek! 10 Az én Uram, az Úr jön hatalommal, karja uralkodik.** Vele jön szerzeménye, előtte jön, amiért fáradozott. 11 **Mint pásztor, úgy legelteti nyáját, karjára gyűjti a bárányokat, ölébe veszi őket, az anyajuhokat szelíden terelgeti.**

Jóbi kérdések, szenvedélyes, mint a Magnificat

12 **Ki mérte** meg markával a tenger vizét, ki mérte meg arasszal az eget?

Ki mérte meg vékával a föld porát, ki tette mérlegre a hegyeket, és mérlegserpenyőbe a halmokat? 13 **Ki irányította** az Úr lelkét, ki volt tanácsadója, aki oktatta? 14 **Kivel tanácskozott**, ki világosította fel őt? **Ki tanította** meg a helyes eljárásra, ki tanította tudományra, és ki oktatta értelmes cselekvésre? 15 **A népek olyanok előtte, mint egy vízcsepp a vödörben, annyit érnek, mint egy porszem a mérlegserpenyőn, a szigetek egy homokszemnek számítanak.** 16 A Libánon fája nem elég a tűzre, állata nem elég az égőáldozathoz. 17 A népek mind semmik előtte, pusztá semmiségnek tartja őket. 18 **Kihez hasonlíthatnátok az Istent, és hogyan készíthetnétek el képmását?** 19 A mesterember bálványszobrot önt, az ötvös bevonja arannyal, és ezüstláncot forraszt hozzá. 20 Aki szegény ahhoz, hogy ennyit adjon érte, nem korhadó fát választ, ügyes mesterembert keres, hogy olyan bálványszobrot készítsen, amely nem inog. 21 **Hát nem tudjátok, nem hallottátok, nem mondták el nektek a kezdetektől fogva, nem magyarázták el a föld alapozását?** 22 **Az, aki ott trónol a földkerekség fölött, ahonnan lakói csak sáskának látszanak, fátyolként terítette ki az eget, kifeszítette, mint egy lakósátrat.** 23 Semmivé teszi a fejedelmeket, a föld bírját megsemmisíti. 24 Alig ültették el, alig vetették el őket, alig vert gyökeret törzsük a földben, **ő csak rájuk fúj, és kiszáradnak, elragadja őket, mint szélvész a pelyvát.** 25 **Kihez hasonlíthatnátok engem, kivel mérhetnétek össze?** – mondja a **Szent.**

26 Tekintsetek föl a magasba, és nézzétek: **ki teremtette az ott levőket?** Kivezeti seregüket szám szerint, mindnyájukat név szerint szólítja; olyan hatalmas és erőteljes, hogy egy sem mer hiányozni. 27 Miért mondod ezt, Jákób, miért beszélsz így, Izráel: Rejtve van sorsom az Úr előtt, nem kerül ügyem Isten elé. 28 Hát nem tudod, hát nem hallottad?

Örökkévaló Isten az Úr, ő a földkerekség teremtője!

Nem fárad el, és nem lankad el, értelme kifürkészhetetlen. 29 **Erőt ad a megfáradtnak, és az erőtlent nagyon erőssé teszi.** 30 **Elfáradnak és ellankadnak az ifjak, még a legkiválóbbak is megbotlanak.** 31 **De akik az Úrban bíznak, erejük megújul, szárnyra kelnek, mint a sasok, futnak, és nem lankadnak meg, járnak, és nem fáradnak el.**

CSODÁLATOS, GYÖNYÖRŰ FEJEZET _ ISTEN-HIMNUSZ

Ézs 41

1 Hallgassatok rám, szigetek! Újuljon meg a nemzetek ereje! Jöjjenek ide, azután beszéljenek, szálljunk perbe egymással! 2 **Ki indította** el napkeletről azt, akinek lépteit győzelem kíséri? **Ki** adja hatalmába a népeket, hogy királyokat tiporjon le? Porrá zúzza őket fegyvere, íja előtt szétszóródnak, mint a pelyva. 3 Üldözi őket, háborítatlanul nyomul előre, lába is alig éri az ösvényt. 4 **Ki tette** ezt, ki vitte véghez? **JÓB LEGVÉGE – AZ ÚR A FORGÓSZÉLBŐL** **Ki** hívja elő örök idők óta a nemzedékeket? **Én, az Úr vagyok az első, és én mindvégig ugyanaz maradok.** 5 **Látják ezt a szigetek, és megijednek, a föld szélein is remegni kezdenek, közelednek egymáshoz, és összejönnek.** 6 Egyik a másikat támogatja, és ezt mondják egymásnak: Légy erős! 7 Biztatja a kovács az ötvöst, a kalapáccsal egyengető azt, aki az üllöt veri, és ezt mondja a forrasztásról: Jól van! – és megerősíti szegekkel, hogy majd ne inogjon. 8 De te, szolgám, Izráel, Jákób, akit **kiválasztottam, barátomnak, Ábrahámnak utóda!** 9 A föld végén ragadtalak meg, annak legszéléről hívtalak el. Ezt mondtam neked: Szolgám vagy! Kiválasztottalak, nem vetlek el téged! 10 **Ne félj, mert én veled vagyok, ne csüggedj, mert én vagyok Istened! Megerősítelek, meg is segítelek,**

sőt győzelmes jobbommal támogatlak. Konfirmációs igém (1967) 11 Megszégyenülnek és gyalázatra jutnak mindazok, akik gyűlölnek téged. Semmivé lesznek, elpusztulnak, akik veled perbe szállnak. 12 Keresed, és nem találsz azokat, akik téged támadnak. Megsemmisülnek teljesen, akik ellened harcolnak. **13 Mert én, az Úr, a te Istened, erősen fogom a jobbodat, és ezt mondom neked: Ne félj, én megsegítelek!** 14 Ne félj, férgeske Jákób, maroknyi Izráel! Én megsegítelek – így szól az Úr, a te megváltód, Izráel Szentje. – 15 Új és éles fogú cséplőszánná teszek. Hegyeket csépelek és törsz össze, halmokat zúzol pozdorjává. 16 Feldobod őket, és a szél elhordja, a szélvihar szétszórja őket. Te pedig ujjongani fogsz az Úrnak, dicsekedni fogsz Izráel Szentjével. 17 A nincstelenek és szegények vizet keresnek, de nincs, nyelvük kiszárad a szomjúságtól. De én, az Úr, meghallgatom őket, én, Izráel Istene, nem hagyom el őket. 18 A kopár hegyeken folyókat fakasztok, a völgyek mélyén forrásokat, a pusztát bővizű tóvá változtatok és a szomjú földet vizek forrásává. 19 A pusztában cédrust növesztetek meg akáciát, mirtuszt és olajfát, a kietlen tájon borókát ültetek, kőriszt és ciprusfát. 20 Hadd lássák, és hadd tudják meg, vegyék észre, és értsék meg, hogy az Úr keze vitte ezt végbe, Izráel Szentje teremtette. 21 Álljatok elő peres ügyetekkel! – mondja az Úr. Adjátok elő érveiteket! – mondja Jákób királya. **22 Adják elő és mondják meg nekünk, hogy mi fog történni! Mondják meg, mi volt régen, hadd szívleljük meg; jelentsék ki nekünk, mi fog következni, hadd tudjuk meg a jövődöt!** 23 Mondjátok meg, mi lesz ezután, hadd tudjuk meg, istenek vagytok-e? Tegyetek akár jót, akár rosszat, hadd lássuk azokat csodálkozva! 24 De ti semmik vagytok, semmit sem ér, amit tesztek, utálatos dolog, ha valaki titeket választ. 25 Elindítottam északról azt, aki eljött, napkeletről azt, aki hirdeti nevemet. Széttiporja a helytartókat, mint a nyers vályogot, ahogy a fazekas az agyagot széttapossa. **26 Ki mondta meg ezt régen, hogy tudhatnánk, jó előre, hogy azt mondhatnánk: igaz! Senki sem mondta meg, senki sem hirdette, senki sem hallotta szavaitokat.** 27 Én mondtam először Sionnak: Itt vannak már! Én küldtem Jeruzsálembe az örömhírhözőt. 28 Szétnézek, de nincs köztük senki, aki tanácsot adhatna. Ha megkérdezném őket, egy szót se szólnának. 29 Mert semmik ők mindahányan, semmit sem érnek tetteik! Bálványaik csak olyanok, mint a pusztaszél.

Ézs 42

EBED JAHVE 1.1 Ez az én szolgám, akit támogatok, az én választottam, akiben gyönyörködöm. Lelkimmel ajándékoztam meg, törvényt hirdet a népeknek. 2 Nem kiált, nem lármáz, és nem hallatja szavát az utcán. 3 A megrepedt nádszálat nem töri össze, a füstölgó méceszt nem oltja ki, hüen hirdeti a törvényt. 4 Nem alszik ki, és nem török össze, míg a törvénynek érvényt nem szerez a földön; tanítására várnak a szigetek. 5 Ezt mondja az Úristen, aki az eget teremtette és kiterítette, szilárddá tette a földet, és abból növényeket sarjaszt, leheletet ad a rajta lakó népnek, és lelket a rajta járóknak: 6 Én, az Úr, **elhívtalak az igazságért, én fogom a kezdet. Megőrizlek, és benned ajándékozom meg szövetségemmel népem, világosságommal a nemzeteket.** 7 Nyisd meg a vakok szemeit, hozd ki a börtönből a foglyokat, a fogházból a sötétben ülőket! 8 Én vagyok az Úr, ez a nevem, nem adom dicsőségemet másnak, sem dicséretemet a bálványoknak. 9 **A régebbiek már beteljesedtek, most újakat mondok. Még mielőtt kibontakoznak, tudatom veletek.** 10 Énekeljete az Úrnak új éneket, dicséretet a föld határáig, akik tengerre szálltok, és ami a tengert betölti, a szigetek és lakóik! 11 Zengjen a puszták és városai, a falvak, amelyekben Kédár lakik! Ujjongjanak a kösziklákon lakók, a hegytetőkön is kiáltozzanak! 12 Dicsőítsék az Urat, hirdessék dicséretét a szigetekeken! 13 Az Úr kivonul, akár egy hős, átjárja a harci kedv, akár egy katonát, harsányan zengi a csatakiáltást, és diadalmaskodik ellenségein. 14 Sokáig hallgattam, némán türtőztettem magam. De most zihálva nyögök és lihegek, akár egy szülő asszony. 15 Pusztává teszek hegyet és halmot, kiszáritok rajtuk minden zöld növényt. A folyókon gázlókat

készíték, és kiszárítom a mocsarakat. 16 A vakokat olyan úton vezetem, amelyet nem ismertek, ismeretlen ösvényeken viszem őket. A sötétséget világossággá változtatom előttük, a göröngyös utat egyenessé. Ezeket a dolgokat véghezviszem, nem mulasztom el! 17 Meghátrálnak, csúfosan megszégyenülnek, akik bálványokban bíznak, akik szobroknak mondogatják: Ti vagytok az isteneink! 18 Ti süketek, halljatok! Ti vakok, nézzetek föl, és lássatok! 19 Van-e olyan vak, mint az én szolgám, és olyan süket, mint követem, akit küldök? Van-e olyan vak, mint az én megbízottam, olyan vak, mint az Úr szolgálója? 20 Sokat láttál, de nem ügyeltél rá, nyitva volt a füled, mégsem hallottál. 21 Igazsága érdekében akart az Úr nagy és felséges tanítást adni. 22 Ezért lett ez a nép kirabolts és kifosztott; csapdába és verembe estek mindnyájan, és börtönbe vannak zárva. Kirabolták őket, és nem volt szabadító, kifosztották őket, és nem mondta senki: Add vissza! 23 Ki ügyel erre közületek, ki hallgatja figyelmesen a jövő érdekében? 24 Ki engedte meg, hogy kifosszák Jákóbot, és kirabolják Izráelt? Vajon nem az Úr, aki ellen vétkeztünk? Nem akartak útjain járni, és nem hallgattak tanítására. 25 Ezért zúdította rá haragjának hevét és a háború tombolását. Lángolt körülötte, de nem értette, égette őt, de nem szívelte meg.

Ézs 43

1 De most így szól az Úr, a te teremtőd, Jákób, a te formálód, Izráel: **Ne félj, mert megváltottalak, neveden szólítottalak, enyém vagy! TAMÁS KONF. IGE 2** Ha vízen kelsz át, én veled vagyok, és ha folyókon, azok nem sodornak el. Ha tűzben jársz, nem perzselődsz meg, a láng nem éget meg téged. 3 Mert én, az Úr vagyok a te Istened, Izráel Szentje, a te szabadítód! Kárpótlásul adom érted Egyiptomot, Etiópiát és Szebát adom helyetted. 4 Mivel drágának tartalak és becsesnek, és mivel szeretlek, embereket adok helyetted, életedért cserébe nemzeteket. 5 Ne félj, mert én veled vagyok! Napkeletről visszahozom gyermekeidet, és napnyugatról összegyűjtelek. 6 Ezt mondom északnak: Add ide! – és délnek: Ne tartsd fogva! Hozd ide fiaimat a messzeségből, leányaimat a föld széléről, 7 mindenkit, akit rólam neveztek el, akit dicsőségemre teremtettem, formáltam és alkottam. **8 Hozd ki a népet, amely vak, pedig van szeme, és süket, pedig van füle! 9 Gyűljön egybe minden nép, jöjjenek össze a nemzetek! Ki tudja közülük megmondani és tudtukra adni, hogy mi volt régen? Állítsák elő tanúikat, bizonyítsák igazuk, hogy aki hallja, azt mondja rá: Úgy van! 10 Ti vagytok a tanúim – így szól az Úr –, és az én szolgám, akit kiválasztottam, hogy megismerjetelek, higgyetek bennem, és megértsetek, hogy csak én vagyok. Elöttem nem lett isten, és utánam sem lesz! 11 Én, én vagyok az Úr, rajtam kívül nincs szabadító. 12 Én mondtam meg, hogy megszabadítalak, én hirdettem, nem valami idegen isten. Ti vagytok a tanúim – így szól az Úr –, hogy én Isten vagyok. 13 Ezután is csak én leszek! Nincs, aki kezemből kiragadjon, ha én cselekszem, ki másíthatja meg?** 14 Ezt mondja az Úr, megváltótok, Izráel Szentje: A ti érdeketekben küldök Babilonba, letöröm az összes zárat, a káldeusok pedig jajveszékelnek. 15 Én, az Úr vagyok a ti szentetek, Izráel teremtője, a ti királyotok. 16 Ezt mondja az Úr, aki utat készített a tengeren, ösvényt a hatalmas vízen át, 17 aki hagyta, hogy kivonuljanak a harci kocsik és lovak, a hadsereg és a harcosok, és most ott fekszenek, nem kelnek föl többé, elaludtak, elhamvadtak, mint a mécses: 18 **Ne a régi dolgokat emlegetsetek, ne a múlton tűnődjete!** 19 **Mert én újat cselekszem, most kezd kibontakozni – talán nem tudjátok?** Már készítem az utat a pusztában, a sivatagban folyókat fakasztok. 20 Még a mezei vadak is dicsőíteni fognak engem, a sakálok és a struccok is, mert vizet fakasztok a pusztában és folyókat a sivatagban, hogy inni adjak választott népemnek, 21 a népnek, amelyet magamnak formáltam, hogy hirdesse dicséretemet. 22 De nem engem hívtál segítségül, Jákób, nem értem fáradoztál, Izráel! 23 Nem nekem hoztál bárányt égőáldozatul, véresáldozataiddal nem engem dicsőítettél. Nem én voltam, akinek ételáldozattal szolgáltál, nem én voltam, akiért tömjénezéssel fáradoztál. 24 Nem nekem vettél drága pénzen jó illatú

nádat, nem engem árasztottál el véresáldozataid kövérjével. Bizony, nekem csak vétkeiddel szolgáltál, énertem csak bűnökkel fáradoztál. 25 Én, én vagyok az, aki eltörlöm mégis álnokságodat önmagamért, és vétkeidre többé nem emlékezem. 26 Panaszod van ellenem? Akkor törvénykezzünk! Mondd csak el, amivel igazolhatnád magad! 27 Már ósatyád is vétkezett ellenem, és szószólóid elpártoltak tőlem. 28 Ezért vettem el a szentély fejedelmeit, hagytam, hogy pusztítsák Jákóbot, és káromolják Izráelt.

Ézs 44

A TEREMTÉS, BŰNBEESÉS, EMLÉKEZTETÉS, MEGTÉRÉS, ÍGÉRET KÖNYVE! Vigasztalás költői képei vö. Zsolt 1

1 De most hallgass rám, szolgám, Jákób, Izráel, akit kiválasztottam!

TEREMTÉS

2 Ezt mondja az Úr, a te alkotód, aki megformált az anyaméhben, és aki megsegít: Ne félj, szolgám, Jákób, Jesúrún, akit kiválasztottam! **3 Mert vizet árasztok a szomszagos földre, patakot a száraz tájra. Kiárasztom lelkemet utódaidra, áldásomat sarjadékaidra. 4 Növekednek, mint fű a víz mellett, mint csatornák mentén a fűzfák.** 5 Egyik ezt mondja majd: Én az Úré vagyok! A másik Jákób nevére hivatkozik. A harmadik a kezébe írja: Az Úré vagyok! – és dicsekedve említi Izráel nevét. **6 Ezt mondja az Úr, Izráel királya és megváltója, a Seregek Ura: Én vagyok az első és az utolsó, rajtam kívül nincs isten. 7 Kicsoda olyan, mint én? Szóljon,** mondja meg, sorolja fel, hogy mi történt, amióta hajdan népet alkottam; és mondják el a jövődöt, ami következik! 8 Ne rettegjete, és ne féljete! Hiszen régóta hirdetem, megmondtam, és ti vagytok a tanúim! Van-e isten rajtam kívül? Nincsen köszikla, nem tudok róla! 9 A bálványoszobrok készítői mind hiábavalók, és amiket kedvelnek, nem érnek semmit. Tanúik nem látnak és nem tudnak semmit, ezért szégyent vallanak. 10 Ki formált istent, ki öntött bálványoszobrot, amely semmit sem ér? 11 Akik a bálványokhoz ragaszkodnak, mind szégyent vallanak, mert maguk a mesterek is csak emberek. Gyűljenek össze, álljanak elő mind! Majd megrettennek és szégyent vallanak valamennyien!

A domesztikus élet képei

12 A kovácmester vésőt fogva dolgozik az izzó szénél. Pöröllyel készíti a szobrot, erős karral dolgozik rajta. Ha megéhezik, elveszti erejét; ha nem iszik vizet, kimerül. 13 A fafaragó kifeszíti a mérőzsinórt, krétával mintát rajzol, vésővel dolgozik a művén, majd ráspollal igazít még rajta, míg el nem készit egy emberalakot, feldíszített emberhez hasonlót, hogy egy házban lakják. 14 Cédrust vág ki, tölgyet vagy cserfát választ, amelyet az erdő fái között nevelt, kőrifát ültet, amelyet az eső nevel. 15 Ez lesz az ember tüzelője: vesz belőle, hogy megmelegedjék, befüt vele, és kenyeret süt.

De később becsapja magát és bálványimádó lesz! Pygmalion!

BŰNBEESÉS

De istent is csinál belőle, és leborul előtte; bálványoszobrot készit, és imádja azt! 16 Felét eltüzeli: ennél a felénél pecsenyét süt, megeszi a húst, és jóllakik. Közben melegszi, és ezt mondja: De jól megmelegedtem, amíg néztem a tűz fényét! 17 A fa többi részéből istent készit: bálványoszobrot. Leborulva imádja, és így könyörög hozzá: Ments meg engem, mert te vagy az istenem! 18 Nem tudnak és nem értenek semmit, mert szemük nem képes látni, és nincs eszük, nem értenek. 19 Nem gondolja meg az ilyen ember, nem tudja és nem látja be, hogy ezt mondaná: Felét eltüzelttem, kenyeret sütöttem parazsánál, húst is sütöttem, és megettem. A többi részéből hogy is csinálhatnék utálatos bálványt; hát egy fatuskót imádjak?! **20 Aki hamuban**

gyönyörködik, azt félrevezeti saját becsapott szíve. Nem mentheti magát, és nem mondhatja ezt: Csak hazugságra támaszkodtam!

EMLÉKEZTETÉS

21 Gondold meg, Jákób mindezeket, mert te, Izráel az én szolgám vagy! **Én formáltalak, az én szolgám vagy te, Izráel, nem feledkezem meg rólad! 22** **Eltörlöm hűtlenségedet, mint a felleget, vétkeidet, mint a felhőt.** Térj meg hozzám, mert megváltottalak!

MEGTÉRÉS

23 Ujjongjatok, egek, mert ezt tette az Úr, harsogjatok, földnek mélységei! Ujjongásba törjete ki, hegyek, az erdő és minden fája, mert megváltotta az Úr Jákóbot, megmutatja dicsőségét Izráelen! 24 Ezt mondja megváltód, az Úr, aki az **anyaméhben formált: Én, az Úr alkottam mindent: egyedül feszítettem ki az eget, magam tettem szilárdá a földet.** 25 A jósok jeleit semmivé teszem, és a varázslókat bolondokká, a bölcseket meghátrálásra kényszerítem, leleplezem, hogy tudományuk bolondság.

ÍGÉRET

26 De valóra váltom szolgálaim beszédét, és követeim tervét megvalósítom. Én mondom azt Jeruzsálemnek: Lakjanak tebenned! – és Júda városainak: Épüljetek újjá! – és romjait helyreállítom. 27 Én mondom a mély tengernek: Apadj ki; a folyóidat is kiszárítom! 28 Én mondom Círust pásztoromnak, és ő minden kívánságomat teljesíti, amikor azt mondja: Építsék föl Jeruzsálemet, és rakják le a templom alapját!

Bibliaolvasó Kalauz – Riskóné Fazekas Márta igemagyarázata

Ézs 45

1Ezt mondja az Úr fölkentjének, Círusnak, akinek erősen fogom a jobb kezét, népeket teríték le előtte, és királyok övét oldom meg, kitárulnak előtte az ajtók, nem maradnak zárva a kapuk: 2 Én megyek előtted, a rögös utat elegyengetem, az ércajtókat betöröm, és a vaszárakat leverem. 3 Neked adom a sötétség kincseit, az elrejtett drágaságokat, hogy megtudd: én vagyok az Úr, aki téged néven szólított, Izráel Istene. 4 Szolgámért, **Jákóbért, választottamért, Izráelért szólítottalak neveden; nagy hírnevet szerzek neked, noha nem ismertél.** 5 Én vagyok az Úr, nincs más, nincsen isten rajtam kívül! Én öveztelek föl, noha nem ismertél. 6 **Hadd tudják meg napkelettől napnyugatig, hogy rajtam kívül nincsen más, én vagyok az Úr, senki más!** 7 Én alkottam a világosságot, én teremtettem a sötétséget, én szerzek békességet, én teremtek bajt, én, az Úr cselekszem mindezt. 8 Egek, harmatozzatok a magasból, hulljon igazság a fellegekből! Táruljon fel a föld, és teremjen szabadságot, sarjadjon igazság is vele! Én, az Úr teremtettem mindezt. 9 Jaj annak, aki perbe száll alkotójával, bár csak egy a földből készült cserépedények között! **Mondhatja-e formálójának az agyag: Mit csinálsz? – és a készítmény ezt: Nem ügyes a kezed!?** 10 Jaj annak, aki ezt mondja apjának: Miért nemzettél? – és anyjának: Miért vajúdtál velem?! 11 Ezt mondja az Úr, Izráel Szentje és alkotója: Kérdőre akartok vonni fiaimat illetően? Parancsolni akartok kezem munkájában? **Jób** 12 **Én alkottam a földet, és én teremtettem rá embert. Az én kezem feszítette ki az eget, minden serege az én parancsomra állt elő. 13 Én indítottam el őt győzelmesen, egyengetem az útját mindenütt. Ő építi föl városomat, és hazaküldi foglyaimat, nem fizetségért és nem ajándékért – mondja a Seregek Ura.** 14 Ezt mondja az Úr: Egyiptom szerzeménye, Etiópia nyeresége és a szebáiak, e nagy termetű férfiak hozzád mennek, tied lesznek, utánad mennek, megbilincselve vonulnak. Feléd fordulva leborulnak, feléd fordulva imádkoznak: Csak nálad van Isten, nincsen máshol, nincsen más isten! **15 Bizony, te rejtőzködő Isten vagy, Izráel Istene, szabadító!** 16 Szégyen és gyalázat éri őket, a bálványkészítők mind gyalázatra jutnak. 17 Izráelt megszabadítja az Úr örökké tartó szabadítással; nem ér benneteket szégyen

és gyalázat soha, soha többé. 18 Ezt mondja az Úr, aki az eget teremtette, ő, az Isten, aki a földet formálta, alkotta és megszilárdította, nem kietlennek teremtette, hanem lakóhelynek formálta: Én vagyok az Úr, senki más! 19 Nem rejtélyesen szóltam, a földnek egy sötét helyén. Nem azt mondtam Jákób utódainak, hogy hiábavaló dolgokban keressenek engem. Én, az Úr, igazat mondok, a valóságot jelentem ki! 20 Gyűljetek össze és jöjjetek! Lépjenek elő mindazok, akik megmenekültek a nemzetek közül! Semmit sem tudnak azok, akik fából készült bálványokat hordoznak, és olyan istenhez imádkoznak, aki nem tud megszabadítani. 21 Mondjátok meg, adjátok elő, tanácskozzatok csak egymással! Hirdetett-e valaki valaha, jelentett-e ki ilyet az ősidők óta? Csak én, az Úr! Nincs más isten rajtam kívül, igaz és szabadító isten nincsen rajtam kívül. 22 Rám figyeljete a föld legvégéről is, és megszabadultok, mert **én vagyok az Isten**, nincsen más! 23 Magamra tettem esküt, igazság jött ki számon, szavam megmásíthatatlan: **Előttem hajlik meg minden térd, rám esküszik minden nyelv, 24 és ezt mondják rólam: Csak az Úrnál van igazság és erő!** Megszégyenülve mennek hozzá mind, akik szembeszálltak vele. 25 Az Úr által boldogul, vele dicsekszik Izráel minden utóda.

Ézs 46

1 Összerogyott Bél, leroskadt Nebó, teherhordó állatokra rakták szobraikat; amiket eddig ti hordoztatok, most fáradt állatokra kerülnek teherként. 2 Ám azok sem tudják menteni a terhet, leroskadnak, összerogynak mind; a bálványok maguk is fogságba kerülnek. 3 Hallgass rám, Jákób háza, és Izráel házának egész maradéka, ti, akiket születésetek óta hordozok, világra jöveletek óta viszlek: 4 Vénségetekig ugyanaz maradok, ősz korotokig én hordozlak! Én alkottalak, én viszlek, én hordozlak, én mentelek meg. 5 Ugyan kihez hasonlíthatnátok engem, kivel mérhetnétek össze, kivel vethetnétek egybe, akihez tényleg hasonlítanék? 6 Kiöntik az aranyat az erszényből, kimérik az ezüstöt a mérlegen. Ötvöst fogadnak, hogy istent készítsen belőle, és leborulva azt imádhassák. 7 Vállukra veszik, úgy hordozzák: ha helyére teszik, ott áll, el nem mozdul helyéről. Ha segítségért kiáltanak hozzá, nem válaszol, nem menti meg őket a nyomorúságból. 8 Emlékezzetek csak, és piruljatok, szívleljétek meg ezt, ti hűtlenek! 9 Emlékezzetek vissza az ősrégi dolgokra: én vagyok az Isten, nincsen más, Isten én vagyok, nincs hozzám hasonló! 10 **Előre megmondtam a jövődőt, és régen a még meg nem történteget. Ezt mondom: Megvalósul tervem, mindent megteszek, ami nekem tetszik.** 11 Elhívok napkeletről egy saskeselyűt, tervem végrehajtóját messze földről. Alig szóltam, máris elhozom, kigondoltam, máris megteszem. 12 Hallgassatok rám, ti konok szívűek, akik messze vagytok az igazságtól! 13 Közel van igazságom, nincs már messze, szabadításom nem késik. A Sionon szabadulást szerzek ékességemnek, Izráelnek.

Ézs 47

Kemény beszéd Babilon ellen

1 Szállj le, és ülj a porba, Babilon szűz lánya! Ül a földre, nincs már trónus, káldeusok lánya! Nem neveznek többé finomnak és dédelgetettnak. 2 Fogd a kézimalmot, őrölj lisztet, vedd le fátyladat! Emeld föl ruhádat, takard ki combodat, úgy gázolj át a folyókon! 3 Ne takarja semmi meztelenségedet, hadd lássák gyalázatodat! Bosszút állok kérlelhetetlenül! 4 – mondja a megváltónk, Izráel Szentje; Seregek Ura az ő neve. 5 Ülj némán, húzódj sötét helyre, káldeusok lánya! Nem neveznek többé országok úrnőjének. 6 Megharagudtam népemre, **eltaszítottam örökségemet**, és kezembe adtam őket. Te pedig irgalmatlanul bántál velük, az öregre is súlyos igát raktál. 7 Azt gondoltad, hogy úrnő maradhatsz örökkön-örökké? Nem fontoltad meg

ezeket, nem gondoltál arra, mi lesz ennek a vége. 8 De most halld meg ezt, te, aki jóléthez szoktál, biztonságban laktál, és ezt mondtad magadban: Csak én vagyok, rajtam kívül nincs más! Nem leszek özvegy, nem tudom meg azt, milyen a gyermektelenség! 9 Pedig megéred mindkettőt hirtelen, egyetlen napon: rád nehezedik teljes súllyal a gyermektelenség és az özvegyesség, hiába a sok varázslás, a nagy hatású varázsigé! 10 Gonoszságodban bíztál, azt gondoltad, hogy nem lát senki. Bölcsességed és tudományod félrevezetett, amikor ezt gondoltad magadban: Csak én vagyok, rajtam kívül nincs más! 11 Pedig utolér téged is a baj, nem tudsz ellene varázsigét. Rád szakad a veszedelem, nem tudod elhárítani. Hirtelen ér utol a nem várt pusztulás. 12 Állj elő varázsigéiddel és sok varázslásoddal, amellyel ifjúságod óta vesződtél, hátha segíthetsz magadon, hátha elriasztod a bajt! 13 Egészen kimerülsz a tervezgetésben. Álljanak hát elő, és segítsenek rajtad, akik az eget vizsgálják, a csillagokat nézik, akik újhold napján meg szokták mondani, hogy mi történik majd veled. 14 Úgy járnak, mint a tarló: tűz égeti el őket. Nem mentik meg életüket a lángok hatalmától. Nem melegedni való parázs az, nem olyan tűz, amely mellett ülni szoktak. **Asztrológia ellen** 15 Így jársz majd a varázslókkal, akikkel ifjúságod óta vesződtél. Mindenki hanyatt-homlok menekül, nem segít rajtad senki!

Ézs 48

1 Halljátok meg ezt, Jákób háza, akiket Izráelről neveztek el, és akik Júdatól származtok, akik az Úr nevére esküsztek, és Izráel Istenét emlegetitek, de nem híven és nem igazán! 2 A szent városról nevezik magukat, és Izráel Istenére támaszkodnak, akinek Seregek Ura a neve. 3 A korábbiakat már régen kijelentettem, az én számból jöttek ki, én hirdettem azokat. Hirtelen véghezvittem, bekövetkeztek. 4 Tudom, hogy makacs vagy, vasból vannak nyakadban az inak, a homlokod pedig érc, 5 **ezért jelentettem ki neked már régen, mielőtt bekövetkezett,** már meghirdettem, nehogy azt mondhasd: Bálványom tette ezt, bálványszobrom parancsára történt. 6 Te hallottad és láthattad mindezt, és mégsem tanúskodtál róla! **De mostantól fogva új dolgokat hirdetek neked, rejtett dolgokat, melyekről még nem tudsz.** 7 Most teremtem őket, nem pedig régen, ezelőtt nem hallottatok róluk; nem mondhatod, hogy tudtál róluk. 8 Nem hallottad, nem is tudtad, sohasem volt nyitva a füled. *Tudtam én, hogy milyen hűtlen vagy, születésed óta hiszegőnek hívnak.* 9 Csak nevemért türtem ilyen sokáig, dicsőségemért fékeztem magam, és nem pusztítottalak el. 10 De megolvastottalak, mint az ezüstöt, a nyomorúság kohójában próbára tettelek. 11 Önmagamért, önmagamért cselekszem, hogy engedhetném, hogy gyalázzanak? Nem adom másnak dicsőségemet! 12 Hallgass rám, Jákób! Izráel, akit elhívtam! **Én vagyok az első, az utolsó is én vagyok!** 13 **Hiszen az én kezem vetett alapot a földnek, az én jobbam feszítette ki az eget. Ha szólítom őket, mind előállnak.** 14 Gyűljetek össze mind, és hallgassatok ide! **Ki mondta meg közülük azt, hogy akit az Úr szeret, az hajtja végre akarát Babilonban, és az szerez érvényt hatalmának a káldeusok között?!** 15 Én, én mondtam meg, aztán el is hívtam; vezetem őt, hogy útján sikerrel járjon. 16 **Jöjjetek ide hozzám, halljátok meg ezt! Régen sem beszéltem rejtélyesen, és mióta ez történik, én jelen vagyok. Most pedig az én Uram, az Úr elküldött engem, és lelkét adta nekem.** 17 Ezt mondja az Úr, a te megváltód, Izráel Szentje: **Én, az Úr vagyok a te Istened, arra tanítalak, ami javadra válik, azon az úton vezetlek, amelyen járnod kell.** 18 Bárcsak figyeltél volna parancsaimra! Akkor folyamként áradna rád a jólét, a tenger hullámaihoz hasonlóan az igazság. 19 Annyi utódod lenne, mint tenger partján a homok, méhed gyümölcse annyi, mint a homokszemek: Nevét nem törölnék ki, és nem veszne ki előlem. 20 Menjete ki Babilonból, fussatok ki a káldeusok közül! Ujjongó hangon mondjátok el, hirdessétek és terjesszétek a föld határáig! Mondjátok: Megváltotta az Úr szolgáját, Jákóbot! 21 **Nem szomjaznak, amíg a pusztán át vezeti őket. A kösziklából vizet fakaszt nekik, megnyitja a**

kősziklát, és víz ömlik belőle. 22 A bűnösöknek nincs békességük! – mondja az Úr. Szabó Andor szép és jó

Ézs 49

Az elhívott és az Úr párbeszéde

ELHÍVOTT

1 Hallgassatok rám, ti szigetek, figyeljete, távoli nemzetek! **Már az anyaméhben elhívott engem az Úr, születésemtől fogva emlegeti nevemet.** 2 **Éles karddá** tette számat, keze ügyében tartott engem. Hegyes nyíllá tett, tegzébe dugott engem.

ÚR

3 Ezt mondta nekem: **Szolgám vagy, Izráel, rajtad mutatom meg dicsőségemet!**

ELHÍVOTT

4 Én azonban ezt mondtam: Hasztalan fáradoztam, semmiért, hiába pazaroltam erőmet. De az Úrnál van az én ügyem, és munkám jutalma Istenemnél.

5 Most pedig ezt mondja az Úr – aki már az anyaméhben szolgájának teremtett, hogy visszavezessem hozzá Jákóbot, és köréje gyűjtssem Izráelt, mert nagyra becsül engem az Úr, és Istenemnél megvan rá az erőm –,

ÚR

6 ezt mondta: Kevésnek tartom, hogy Jákób törzseinek helyreállításában és a megmentett Izráel visszatérítésében légy az én szolgám. **A népek világosságává teszek, hogy eljusson szabadításom a föld határáig.**

7 **Ezt mondja az Úr**, Izráel megváltója, Szentje annak, akit megvetnek az emberek, akit utálnak a népek, aki a zsarnokok szolgája: Királyok kelnek föl, ha meglátnak, és fejedelmek borulnak le az Úrért, aki hűséges hozzád, Izráel Szentjéért, aki kiválasztott téged.

ÚR

8 **Ezt mondja az Úr:** A kegyelem idején meghallgatlak, a szabadulás napján megsegítelek. Megőrizlek és megajándékozom általad szövetségemmel népemet, hogy te állítsd helyre az országot, és oszd szét az elpusztult örökséget. 9 Mondd a foglyoknak: Jöjjetek ki! A sötétségben levőknek: Gyertek a napvilágra! Útközben lesz mit enniük, még a kopár hegyeken is lesz legelőjük. **10 NEM ÉHEZNEK ÉS NEM SZOMJAZNAK MAJD, NEM BÁNTJA ŐKET A NAP HEVE, MERT az terelgeti őket, aki könyörült rajtuk, az vezeti őket forrásvizekhez. CYMB 4,2,258, Rev 7,6, Ps 121,6**

11 Utat készítetek a hegyeken át, és feltöltik majd az országutakat. 12 Ezek itt messze földről jönnek, azok észak és nyugat felől, amazok meg Színím földjéről! 13 Ujjongjatok, egek, vigadozz, föld, ujjongásba törjete ki, hegyek! Mert megvigasztalja népét az Úr, és megkönyörül az elesetteken. 14 De Sion ezt mondta: Elhagyott engem az Úr, megfélekedeztem rólam az én Uram! 15 **Megfélekedzik-e csecsemőjéről az anya, nem könyörül-e méhe gyermekén? De ha ő meg is feledkezne, én akkor sem feledkezem meg rólad!** 16 **Íme, a tenyerembe véstelek be, szüntelenül előttem vannak falaid.** 17 Fiaid hozzád sietnek, pusztítóid és rombolóid pedig kivonulnak belőled. 18 Emeld föl a tekintetedet, és nézz körül: mindnyájan összegyűltek, eljönnek hozzád. Életemre mondom – így szól az Úr –, hogy ékszerként veszed föl valamennyit, magadra aggatod őket, akár egy menyasszony! 19 Feldúlt országod pusztán heverő romjai még szűkek lesznek az ott lakóknak, mert eltávoznak pusztítóid. 20 Majd mondják még neked gyermekeid, akiktől meg voltál fosztva: Szűk nekem ez a hely, menj odébb, hadd telepedjek

ide én is! 21 Így töprengesz akkor majd magadban: Ki szülte ezeket? Hiszen én gyermektelen és meddő voltam, fogságban éltem, száműzöttek. Ki nevelte ezeket? Hiszen én egyedül maradtam: honnan valók hát ezek? 22 Ezt mondja az én Uram, az Úr: Intek kezemmel a népeknek, jelt adok a nemzeteknek, és ölben hozzák haza fiaidat, leányaidat pedig vállukra emelve. 23 Királyok lesznek a gondviselőid, főrangú feleségeik a dajkáid. Földre borulnak előtted, és lábad porát nyaldossák. Akkor majd megtudod, hogy én vagyok az Úr, és nem vallanak szégyent, akik bennem bíznak. 24 El tudod-e venni a zsákmányt a harcostól, elszökhetnek-e az erőstől a foglyok? 25 Igen! – ezt mondja az Úr. A harcostól is el lehet venni a foglyokat, és az erőstől is elszökhet a zsákmány. **Perlőiddel én fogok perelni, és fiaidat megszabadítom.** 26 Elnyomóiddal megetetem saját húsukat, megrészezednek saját vérüktől, mint az édes bortól. Akkor majd megtudja minden ember, hogy én, az Úr vagyok a te szabadítód, és a te megváltód Jákób Erőssége.

Ézs 50

1Ezt mondja az Úr: Hol van anyátok válólevele, amellyel elküldtem őt? Van-e hitelezőm, akinek titeket eladtalak? Csak bűneitek miatt adtalak el, vétkeitek miatt küldtem el anyátokat! 2Miért nem volt ott senki, amikor hozzátok mentem? Miért nem válaszolt senki, amikor szólítottalak? **Olyan rövid már a kezem, hogy nem tud megváltani?** Nincs már annyi erőm, hogy megmentselek? Íme, dorgáló szavammal kiszárítom a tengert, pusztává teszem a folyókat! Bűzlenek a halak, mert nem lesz víz, és elpusztulnak a szomjúságtól. 3 Feketébe öltöztetem az eget, és zsákruhát adok rá. 4 **Az én Uram, az Úr megtanított engem, mint tanítványát beszélni, hogy tudjam szólni igéjét az elfáradtagnak. Minden reggel fölébreszt engem, hogy hallgassam tanítványként.** 5 **Az én Uram, az Úr megnyitotta fületem. Én pedig nem voltam engedetlen, nem hátráltam meg.**

EBED JAHVE 6 Hagytam, hogy verjék a hátamat, és tépjék a szakállamat. Arcomat nem takartam el a gyalázkodás és köpködés elől. 7 De az én Uram, az Úr megsegít engem, ezért nem maradok gyalázatban. Olyanná tettem arcomat, mint a kovakő, mert tudom, hogy nem vallok szégyent. 8 Közel van, aki igazságot szolgáltat nekem. Ki mer perbe szállni velem?! Álljunk elő együtt! Ki az én vádlóm? Lépjen ide! 9 Íme, az én Uram, az Úr megsegít engem, ki mer bűnösnek mondani? Mindnyájan szétmállanak, mint a ruha, melyet megrágott a moly. 10 Aki köztetek féli az Urat, hallgasson szolgája szavára! Aki sötétségben jár, és nem ragyog rá fény, bizzon az Úr nevében, és támaszkodjon Istenére! 11 Ti azonban, mindnyájan, akik tüzet szítotok, gyújtónyilakat gyártotok, saját tüzetek lángjába kerültök, nyilaitok tüzebe, melyet ti gyújtottatok! Az én kezem teszi ezt veletek, kínok közé kell jutnotok!

Ézs 51

Hallgassatok rám, akik igazságra törekedtek, és az Urat keressétek! **Tekintsetek a kősziklára, melyből kivágattatok, és a kút üregére, melyből kiásattatok! ÚJ KÉPEK: A KŐSZIKLÁBÓL KIVÁGATTATVA, A KÚT ÜREGÉBŐL KIÁSATVA**

2 Tekintsetek atyátokra, Ábrahámra, és Sárára, aki szült benneteket! Csak egymaga volt, amikor elhívtam, de megáldottam és megszorítottam. 3 Bizony, megvigasztalja Siont az Úr, minden romot megvigasztal benne. Olyanná teszi pusztaságát, mint az Éden, kopár földjét, mint az Úr kertje. Boldog örvendezés hangzik majd benne, magasztalás és hangos zsoltárének. 4 Figyeljete rám, ti, népek, hallgassatok rám, ti, nemzetek! **Mert tanítás származik tőlem, és törvényemet a népek világosságává teszem hamarosan.** 5 Közel van igazságom, jön már szabadításom, és karommal népeket ítélek. Bennem reménykednek a szigetek, szabadulásukat az én karomtól várják. 6 *Emeljétek szemeketek az égre, tekintsetek le a földre, mert az ég szétfoszlik, mint a füst, és a föld szétmállik, mint a ruha, lakói pedig úgy elhullnak, mint a legyek.* **De az én szabadításom örökre megmarad, és igazságom nem rendül meg.** 7 Hallgassatok

rám, akik ismeritek az igazságot, népem, mely szívébe zárta tanításomat! *Ne féljete az emberek gyalázkodásától, szitkozódásuktól meg ne rettenjete!* **8 Mert úgy járnak, mint a ruha, melyet megrág a moly, mint a gyapjú, melyet megrág a féreg. De az én igazságom örökre megmarad, és szabadításom nemzedékről nemzedékre.** **9 Ébredj, ébredj,** szedd össze erődöt, ó, Úrnak karja! **Ébredj,** mint hajdanában, az ősrégi nemzedékek idején! **Hiszen te vágtad ketté Rahabot, te döfted le a tengeri szörnyet!** **10** Te szárítottad ki a tengert, a nagy mélység vizeit, te készítettél utat a tenger fenekén, hogy átkelhessenek rajta a megváltottak! **11** Így fognak visszatérni azok, akiket az Úr kiváltott, és ujjongva vonulnak a Sionra. Öröm koszorúzza fejüket örökre, boldog örömben lesz részük, a gyötrelmes sóhajtozás pedig elmúlik. **12 Én, én vagyok a vigasztalótok! Miért félsz a halandótól, az olyan embertől, aki a fű sorsára jut?** **13 JÓBI KÉRDÉSEK** efelejtetted alkotódat, az Urat, aki az eget kifeszítette, és alapot vetett a földnek? Miért rettegsz szüntelen, mindennap az elnyomó izzó haragjától, mellyel el akar pusztítani? De hová lesz az elnyomó izzó haragja?! **14** Hamarosan megszabadul a megkötözött, nem hal meg, nem kerül a sírba, nem fogy el a kenyere. **15 Mert én, az Úr vagyok a te Istened, aki fölriasztom a tengert, hogy zúgnak hullámai. Seregek Ura a nevem!** **16** Igéimet adom a szádba, és kezem árnyékával takarlak be, amikor újra kifeszítem az eget, és alapot vetek a földnek, Sionnak pedig ezt mondom: **Az én népem vagy!** **17 Ébredj már, ébredj** már, kelj föl, Jeruzsálem! Kiittad már a harag poharát, melyet az Úr keze tartott eléd, az öblös poharat, amelytől tántorogsz, kiittad, kiürítetted. **18** Fiai közül, akiket szült, senki sem nyújthat támaszt most neki; fiai közül, akiket fölnevelt, senki sem foghatja a kezét. **19** Két dolog történt veled, s még csak **nem is szánnak: pusztulás és összeomlás, éhínség és fegyver. Ki vigasztalhatja meg téged?** **20** Fiaid aléltan feküdtek minden utcáskon, mint antilop a hálóban, betelt rajtuk az Úr haragja, Istened dorgáló szava. **21** Ezért halld meg ezt, te szegény, aki részeg vagy, de nem bortól: **22** Ezt mondja Urad, az Úr, Istened, aki népéért perel: Kivettem már kezedből a poharat, melytől tántorogsz, nem kell tovább innod haragom öblös poharából. **23** Kínzóid kezébe adom azt, akik ezt mondták neked: Hajolj le, hadd tapossunk rajtad! Te pedig olyanná tetted hátadat, mint a föld, mint az utca, amelyen taposnak. **NAGYON ERŐS ÉBRESZTŐ PRÉDIKÁCIÓ**

Ézs 52

1Ébredj, ébredj, Sion, szedd össze erődöt! Öltözz ékes ruhába, Jeruzsálem, te szent város, mert nem jön már ide többé körülmételetlen és tisztátalan. **2** Rázd le magadról a port, kelj föl, fogságba vitt Jeruzsálem, oldd le nyakadról bilincsedet, Sion fogságba vitt lánya! **3** Ezt mondja az Úr: **Ingyen adtalak oda, nem pénzen váltalak meg.** **4** Mert ezt mondja az én Uram, az Úr: Egykor Egyiptomba került népem, és jövevény volt ott, aztán Asszíria sanyargatta, pedig semmit sem fizetett érte. **5** Most pedig mit tegyek – így szól az Úr –, hiszen ingyen vitték el népemet?! Ujjonganak, akik uralkodnak rajta – így szól az Úr –, és gyalázzák nevemet szüntelen, mindennap. **6** Ezért majd megismeri népem a nevemet azon a napon, hogy én vagyok az, aki így szólt: Itt vagyok! **7 Milyen kedves annak az érkezése, aki örömhírrrel jön a hegyeken át! Békességet hirdet, örömhírt hoz, szabadulást hirdet. Énekek éneke** Azt mondja Sionnak: Istened uralkodik! **8** Hallgasd csak! Órállóid hangosan kiáltanak, együtt ujjonganak, mert saját szemükkel látják, hogy visszatér az Úr a Sionra. **9 Vigán ujjongjatok mindnyájan, Jeruzsálem romjai! Mert megvigasztalta népét az Úr, megváltotta Jeruzsálemet!** **10** Kinyújtotta szent karját az Úr minden nép szeme láttára; meglátják majd mindenütt a földön Istenünk szabadítását. **11** Távozzatok, távozzatok, vonuljatok ki onnan, tisztátalan dolgot ne érintsetek! *Vonuljatok ki belőle, tisztítsátok meg magatokat, akik az Úr edényeit hordoztatok!* **12** De nem kell sietve vonulnotok, futva menekülnötök, mert az Úr jár előttem, és Izráel Istene lesz mögöttetek is. **13 Íme, eredményes lesz a szolgám! Magasztos lesz és felséges, igen magasra emelkedik.** **14** Sokan csak iszonyodtak tőle, annyira torz

volt; nem volt már emberi a külseje, kinézete nem volt emberhez hasonló. 15 De bámulatba ejt majd sok népet, királyok is befogják előtte szájukat, mert olyan dolgot látnak, amiről senki sem beszélt nekik, olyasmit tudnak meg, amiről addig nem hallottak. EBED JAHVE

Ézs 53

LENT: KG ÉS RÚF SZÖVEGEINEK ÉS UTALÁSAINAK ÖSSZEHASONLÍTÁSA

1Ki hitte volna el, amit hallottunk, és az Úr karjának ereje ki előtt volt nyilvánvaló? 2 Mint vesszőszál sarjadt ki előttünk, mint gyökér a szikkadt földből. Nem volt neki szép alakja, amiben gyönyörködhattunk volna, sem olyan külseje, amiért kedvelhettük volna. 3 Megvetett volt, és emberektől elhagyatott, fájdalmak férfia, betegség ismerője. Eltakartuk arcunkat előle, megvetett volt, nem törődtünk vele. 4 Pedig a mi betegségeinket viselte, a mi fájdalmainkat hordozta. Mi meg azt gondoltuk, hogy Isten csapása sújtotta és kínozza. 5 Pedig a mi vétkeink miatt kapott sebeket, bűneink miatt törték össze. Ő bűnhődött, hogy nekünk békességünk legyen, az ő sebei árán gyógyultunk meg. 6 Mindnyájan tévelyegtünk, mint a juhok, mindenki a maga útját járta. De az Úr őt sújtotta mindnyájunk bűnéért. 7 Amikor kínozták, alázatos maradt, száját sem nyitotta ki. Mint a bárány, ha vágóhídra viszik, vagy mint a juh, mely némán túri, hogy nyírják, ő sem nyitotta ki száját. 8 Fogság és ítélet nélkül hurcolták el, de kortársai közül ki törődött azzal, hogy amikor kiirtják a földön élők közül, népe vétke miatt éri a büntetés?! 9 A bűnösök közt adtak sírt neki, a gazdagok közé jutott halála után, bár nem követett el gonoszságot, és nem beszélt álnokul. 10 Az Úr akarata volt az, hogy betegség törje össze. De ha fel is áldozta magát jóvátételül, mégis meglátja utódait, sokáig él. Az Úr akarata célhoz jut vele. 11 Lelki gyötrelmeitől megszabadulva, elégedetten szemléli majd őket. Igaz szolgám sokakat tesz igazzá ismeretével, és ő hordozza bűneiket. 12 Ezért a nagyok között adok neki részt, a hatalmasokkal együtt részesül zsákmányban, hiszen önként ment a halálba, hagyta, hogy a bűnösök közé sorolják, pedig sokak vétkét vállalta magára, és közbenjárt a bűnösökért.

KG utalásokkal	RÚF utalásokkal
1Ki hitt a mi tanításunknak, és az Úr karja kinek jelentetett meg? (Ézs 49,4; Ján 12,38; Róm 10,16)	1 Ki hitte volna el, amit hallottunk, és az Úr karjának ereje ki előtt volt nyilvánvaló? Ézs 49,5; Jn 12,38; Róm 10,16
2Felnőtt, mint egy vesszőszál Ő előtte, és mint gyökér a száraz földből, nem volt neki alakja és ékessége, és néztünk reá, de nem vala ábrázata kívánatos! (Ézsa 52,14)	2 Mint vesszőszál sarjadt ki előttünk , mint gyökér a szikkadt földből. Nem volt neki szép alakja, amiben gyönyörködhattunk volna, sem olyan külseje, amiért kedvelhettük volna. Ézs 11,1; 52,14
3Útált és az emberektől elhagyott volt, fájdalmak férfia és betegség ismerője! mint a ki elől orcánkat elrejtjük, útált volt; és nem gondoltunk vele. (Ésa 51,8; Jer 6,14; Zsolt 22,7.8.15.16.18;38,3-9.11;39,12; Siral 3,4.12)	3 Megvetett volt, és emberektől elhagyatott , fájdalmak férfia, betegség ismerője. Eltakartuk arcunkat előle, megvetett volt, nem törődtünk vele. Zsolt 22,7; Mk 9,12

<p>4Pedig betegséginket ő viselte, és fájdalmainkat hordozá, és mi azt hittük, hogy ostoroztatik, verettetik és kínoztatik Istentől! (Ésa 6,7; Máté 8,17)</p>	<p>4 Pedig a mi betegségeinket viselte, a mi fájdalmainkat hordozta. Mi meg azt gondoltuk, hogy Isten csapása sújtotta és kínozza. Mt 8,17; 26,67</p>
<p>5És ő megsebesítettett bűneinkért, megrontatott a mi vétkeinkért, békességünknek büntetése rajta van, és az ő sebeivel gyógyulánk meg. (Róm 4,25.1Kor;15,3.1Pét;2,24)</p>	<p>5 Pedig a mi vétkeink miatt kapott sebeket, bűneink miatt törték össze. Ő bűnhődött, hogy nekünk békességünk legyen, az ő sebei árán gyógyultunk meg. Róm 4,25; 1Kor 15,3; 1Pt 2,24</p>
<p>6Mindnyájan, mint juhok eltévelyedtünk, kiki az ő útára tértünk; de az Úr mindnyájunk vétkét ő reá veté. (Ézsa,53 4.)</p>	<p>6 Mindnyájan tévelyegtünk, mint a juhok, mindenki a maga útját járta. De az Úr őt sújtotta mindnyájunk bűnéért. ApCsel 10,43; 2Kor 5,21; 1Pt 2,25</p>
<p>7Kínoztatott, pedig alázatos volt, és száját nem nyitotta meg, mint bárány, mely mézszárszékre vitetik, és mint juh, mely megnémul az őt nyírók előtt; és száját nem nyitotta meg! (Máté 26,63; Csel 8,32-35; Zsolt22,3.12.13-15.17.21.22;38,14.15;39,10)</p>	<p>7 Amikor kínozták, alázatos maradt, száját sem nyitotta ki. Mint a bárány, ha vágóhídra viszik, vagy mint a juh, mely némán túri, hogy nyírják, ő sem nyitotta ki száját. Zsolt 38,14-15; 39,10; Mt 26,62; 27,12.14; Mk 14,60-61.65; 15,4-5; Jn 1,29; ApCsel 8,32-35; 1Kor 5,7; 1Pt 2,23; Jel 5,6.12; 13,8</p>
<p>8A fogságból és ítéletből ragadtatott el, és kortársainál ki gondolt arra, hogy kivágotott az élők földéből, hogy népem bűnéért lőn rajta vereség?! (Zsolt 88,6; Siral 3,54)</p>	<p>8 Fogság és ítélet nélkül hurcolták el, de kortársai közül ki törődött azzal, hogy amikor kiirtják a földön élők közül, népe vétke miatt éri a büntetés?!</p>
<p>9És a gonoszok közt adtak sírt néki, és a gazdagok mellé jutott kínos halál után: pedig nem cselekedett hamisságot, és álnokság sem találtatott szájában. (1Pét 2,22.24.1Móz;23,4;46,4;49,29-31.2Krón;21,20;24,25;28,27)</p>	<p>9 A bűnösök közt adtak sírt neki, a gazdagok közé jutott halála után, bár nem követett el gonoszságot, és nem beszélt álnokul. 2Kor 5,21; 1Pt 2,22; 1Jn 3,5</p>
<p>10És az Úr akarta őt megrontani betegség által; hogyha önlelkét áldozatul adja, magot lát, és napjait meghosszabbítja, és az Úr akarata az ő keze által jó szerencsés lesz. (Ézs 44,28)</p>	<p>10 Az Úr akarata volt az, hogy betegség törje össze. De ha fel is áldozta magát jóvátételül, mégis meglátja utódait, sokáig él. Az Úr akarata célhoz jut vele. 3Móz 5,15; Mt 20,28; Jn 12,24</p>
<p>11Mert lelke szenvedése folytán látni fog, és megelégszik, ismeretével igaz szolgám</p>	<p>11 Lelki gyötrelmeitől megszabadulva, elégedetten szemléli majd őket. Igaz szolgám sokakat tesz igazzá ismeretével, és ő</p>

<p>sokakat megigazít, és vétkeiket ő viseli. (Ez 48,35)</p> <p>12Azért részt osztok néki a nagyokkal, és zsákmányt a hatalmasokkal oszt, mivelhogy életét halálra adta, és a bűnösök közé számláltatott; pedig ő sokak bűnét hordozá, és a bűnösökért imádkozott! (Máté 27,28; Luk 23,34; Péld 16,19)</p>	<p>hordozza bűneiket. Róm 5,19; 1Kor 1,30; 2Kor 5,21</p> <p>12 Ezért a nagyok között adok neki részt, a hatalmasokkal együtt részesül zsákmányban, hiszen önként ment a halálba, hagyta, hogy a bűnösök közé sorolják, pedig sokak vétkét vállalta magára, és közbenjárt a bűnösökért. Mk 15,27-28; Lk 22,32.37; 23,34; 24,27.46; Zsid 9,28; 1Pt 1,11 + 2Kor 5,21</p>
---	---

Ézs 54

1Ujjongj, meddő, aki nem szültél, vígan ujjongj! Örvendj, aki nem vajúdtál, mert több fia lesz az elhagyottnak, mint a férjes asszonynak! – mondja az Úr. 2 Tágas helyet keress a sátradnak, feszítsd ki sátorlapjaidat, ahogy csak lehet! Húzd meg jól a köteleidet, erősen verd le cövekeidet! 3 Mert jobbra is, balra is terjeszkedni fogsz, utódaid elfoglalják a népek birtokát, és elpusztított városokat telepítenek be. 4 Ne félj, mert nem vallasz szégyent, ne pironkodj, mert nem ér gyalázat! **Ifjúkorod szégyenét is elfelejted, özvegységed gyalázatára többé nem emlékezel.** 5 Mert aki alkotott, az a férjed, akinek Seregek Ura a neve, és aki megváltott, az Izráel Szentje, akit az egész föld Istenének hívnak. 6 Mint elhagyott és fájó lelkű asszonyt, megszólít téged az Úr, és mint ifjú menyasszonynak, ha megvetett volt is, ezt mondja Istened: **7 Magadra hagytalak néhány pillanatra, de nagy irgalommal ismét összegyűjtetek.**

KG 7Egy rövid szempillantásig elhagytalak, és nagy irgalmassággal egybegyűjtetek; (Ésa 58,12)

8 Túláradó haragomban egy pillanatra elrejtettem előled arcomat, de örök hűséggel irgalmazok neked – mondja megváltó Urad.

KG 8Búsulásom felbuzdultában elrejtém orczámat egy pillantásig előled, és örök irgalmassággal könnyörülök rajtad; ezt mondja megváltó Urad. (Ézs 60,10; Zsolt 30,6)

9 Mert úgy teszek, mint Nóé idejében: Ahogyan megesküdtem, hogy nem árasztja el Nóé özönvize többé a földet, úgy esküszöm meg most, hogy nem haragszom rád, és nem dorgállak meg többé. **10 Mert a hegyek megszűnhetnek, és a halmok meginoghatnak, de hozzád való hűségem nem szűnik meg, és békességem szövetsége nem inog meg – mondja könnyörülő Urad.** 11 Ó, te nyomorult, vihartépte, vigasztalan! Íme, én drágakövekre építem falaidat, zafirokból rakom le alapodat. 12 Rubinból készítem el bástyáid ormaid, kapuidat briliánskövekből, falaidat körös-körül pedig gyémántokból. 13 Fiaid mind az Úr tanítványai lesznek, és nagy lesz fiaid békessége. 14 Igazság által leszel erős, nem kell félned az elnyomástól: távol marad tőled, sem a rettentéstől: nem közelít hozzád. 15 Ha rád támadnak is, nem tőlem lesz az. Aki rád támad, elesik veled szemben. **16 Hiszen én teremtettem a kovácsot, aki a parazsat élesíti, és fegyvert készít munkájával, én teremtettem az öldöklőt is, hogy pusztítson.** 17 Célt téveszt minden fegyver, amit ellened kovácsoltak, meghazudtolsz minden nyelvet, mely törvénykezni mer veled. Ez az öröksége az Úr szolgáinak, így szolgáltatok nekik igazságot – így szól az Úr.

Ézs 55

1Ti szomjazók mind, jöjjetek vízért, még ha nincs is pénzetek! Jöjjetek, vegyetek és egyetek! Jöjjetek, vegyetek bort és tejet, nem pénzért és nem fizetségért! 2 Miért adnátok pénzt azért, ami nem kenyér, fáradozásotok jutalmát olyanért, amivel nem lehet jóllakni? Hallgassatok rám, és finomat ehettek, élvezni fogjátok a kövér falatokat! 3 Figyeljetek rám, jöjjetek hozzám! Hallgassatok rám, és élni fogtok! **Örök szövetséget kötök veletek, mert a Dávid iránti hűségem rendíthetetlen.** 4 Tanúvá tettem őt a népek között, fejedelemmé és parancsolóvá a nemzetek fölött. 5 Te pedig olyan népet hívsz, melyet nem is ismersz, és olyan népek futnak hozzád, amelyek nem ismertek: Istenednek, az Úrnak dicsőségére, Izráel Szentjének dicsőségére, hogy fölékesítsen téged. **6 Keressétek az Urat, amíg megtalálható! Hívjátok segítségül, amíg közel van!** 7 Hagyja el útját a bűnös, és gondolatait az álnok ember! Térjen az Úrhoz, mert irgalmaz neki, Istenünkhöz, mert kész megbocsátani.

8 Bizony, a ti gondolataitok nem az én gondolataim, és a ti utaitok nem az én utaim – így szól az Úr. 9 Mert amennyivel magasabb az ég a földnél, annyival magasabbak utaim a ti utaitoknál, és gondolataim a ti gondolataitoknál. 10 Mert ahogyan az eső és a hó le hull az égből, és nem tér oda vissza, hanem megöntözi a földet, termővé és gyümölcsözővé teszi; magot ad a magvetőnek és kenyeret az éhezőnek, 11 ilyen lesz az én ígém is, amely számból kijön: nem tér vissza hozzám üresen, hanem véghezviszi, amit akarok, elérni célját, amiért küldtem.

12 Bizony, örömmel vonultok majd ki, és békességben vezetnek titeket. A hegyek és a halmok vígan ujjonganak előttetek, és a mező fái mind tapsolnak. **13 A tövis helyén boróka nő, a csalán helyén mirtusz nő.** Az Úr dicsőségére történik ez: örök jelként, amelyet nem lehet eltörölni.

Ézs 56

1Ezt mondja az Úr: Tartsátok meg a törvényt, cselekedjetek igazságosan, mert hamarosan eljön szabadításom, és nyilvánvalóvá lesz igazságom. 2 Boldog az a halandó, aki így cselekszik, az az ember, aki ehhez ragaszkodik: vigyáz, hogy meg ne sértse a szombatot, és vigyáz, hogy keze semmi rosszat ne tegyen. 3 Ne mondja ezt az idegen, aki az Úrhoz csatlakozott: Bizonyára elkülönít engem népétől az Úr. Ne mondja a herélt sem: Én már kiszáradt fa vagyok! 4 Mert ezt mondja az Úr: Ha a heréltek megtartják szombatjaimat, azt választják, ami nekem kedves, és ragaszkodnak szövetségemhez, 5 akkor fenntartom nevük emlékét házamban és falaimon belül, különbül, mint a fiak és a leányok. Örök nevet adok nekik, amelyet nem lehet eltörölni. 6 Az idegeneket, akik csatlakoznak az Úrhoz, és őt szolgálják, akik szeretik az Úr nevét, és az ő szolgálai lesznek, mindazokat, akik vigyáznak, hogy meg ne sértsék a szombatot, és ragaszkodnak szövetségemhez, 7 elviszem szent hegyemre, és örömet szerzek nekik abban a házban, ahol hozzám imádkoznak. Égőáldozataik és véresáldozataik kedvesek lesznek oltáromon, **mert az én házamat imádság házának fogják majd nevezni, minden nép számára!** 8 Így szól az én Uram, az Úr, aki összegyűjti a szétszóródott Izráelt: Még gyűjtök azokhoz, akiket összegyűjtöttem! 9 Ti, mezei vadak, jöjjetek mind, és egyetek – mind, ti, erdei vadak! 10 *Az örök mind vakok, nem vesznek észre semmit. Mindannyian néma kutyák, nem tudnak ugatni: álmosan heverésznek, szeretnek szunnyadozni, 11 telhetetlen kutyák, nem tudnak jóllakni. Ilyen pásztorok ők, nem tudnak figyelni! Mindegyik a maga útját járja, mindegyik a maga haszna után, kivétel nélkül:* 12 *Jöjjetek – mondják –, hozok bort, igyuk részegre magunkat! Legyen a holnap is olyan, mint a ma, vagy még sokkal jobb!* **EBBE**

Ézs 57

1 Az igaz ember elvész, és senki sem törődik vele. A hűséges emberek kimúlnak, és senkit sem érdekel. A gonosz miatt múlik ki ugyan az igaz,

2 de békességre jut; fekvőhelyén megpihen, aki egyenes úton járt.

3 Jöjjetek csak ide, boszorkányivadékok, hűtlen és parázna fajzatok! 4 Mit csúfolódtok, miért jártatjátok a szátokat, miért öltögetitek a nyelveteket? Hiszen hűtlen gyermekek vagytok, hazug fajzatok, 5 akik a cserfák mellett bujálkodtok, minden zöldellő fa alatt, gyermekeket vágtok le a patakoknál, a sziklahasadékokban! 6 A patak sima köveit tetted örökségeddé, azokat választottad osztályrészedül. Italáldozatot is bemutatasz nekik, ételáldozatot is viszel. Én ebbe belenyugodjak? 7 Magasba nyúló hegyen helyezted el fekvőhelyedet, oda is fölmész áldozatot bemutatni. 8 Az ajtó mögé, az ajtófélfához tetted bálványod jelképét. Tőlem elszakadva levetkőztél, fölmentél széles fekvőhelyedre. Megegyeztél az egyikkel, akinek a fekvőhelyét szereted, és fajtalanoktól vele. 9 Molokhoz zarándokoltál olajjal és sok illatszerrel. Messzire küldted követeidet, le egészen a holtak hazájáig. 10 A sokféle mesterkedés elfárasztott, mégsem vallottad be, hogy hasztalan, hanem újból erőt gyűjtöttél, ezért nem betegedtél bele. 11 Kitől tartottál és féltél, hogy hazudoznod kell? Miért nem törődtél velem, miért nem gondoltál rám? Talán hallgatok én ősidők óta, azért nem félsz engem?! 12 Én tudom megmondani, hogyan boldogulsz. De amit te művelsz, az nem használ neked. 13 Ha segítségért kiáltasz, tud-e rajtad segíteni bálványaid tömege? Valamennyit fölkapja a szél, a szellő is elsodorja. De aki hozzám folyamodik, az örökli az országot, és részt kap szent hegyemen. 14 Ezt mondja: Töltsétek, töltsétek föl, építsétek az utat, vegyétek el népem útjából, amiben megbotolhat! **15 Ezt mondja a magasztos, a felséges, aki örök hajlékában lakik, szent az ő neve: Magasságban és szentségben lakom, de a megtörttel és alázatos lelkével is. Felüdítem az alázatosak lelkét, felüdítem a megtörttek szívét.** 16 **Mert nem örökké perlek, és nem vég nélkül haragszom, hiszen elalélta előttem a lélek, az emberek, akiket én alkottam.** 17 Megharagudtam a haszonlesés bűne miatt, haragomban megvertem őt, és elrejtőztem. Ő azonban elpártolt tőlem, és ment a maga feje után. 18 Láttam, hogyan élt, mégis meggyógyítom! Vezetem őt, vigasztalással fizetek neki és gyászolójának. 19 Megteremtem ajkán a hála gyümölcsét: Békesség, békesség közel és távol! Ezt mondja az Úr: **Meggyógyítom őt!** 20 De a bűnösök olyanok, mint a háborgó tenger, amely nem tud megnyugodni, iszapot és sarat kavarnak hullámai. 21 A bűnösöknek nincs békességük! – mondja Istenem.

Ézs 57,17-19(20-21);

17 Megharagudtam a haszonlesés bűne miatt, haragomban megvertem őt, és elrejtőztem. Ő azonban elpártolt tőlem, és ment a maga feje után. 18 Láttam, hogyan élt, mégis meggyógyítom! Vezetem őt, vigasztalással fizetek neki és gyászolójának. 19 Megteremtem ajkán a hála gyümölcsét: Békesség, békesség közel és távol! Ezt mondja az Úr: **Meggyógyítom őt!** 20 De a bűnösök olyanok, mint a háborgó tenger, amely nem tud megnyugodni, iszapot és sarat kavarnak hullámai. 21 A bűnösöknek nincs békességük! – mondja Istenem.

Ézs 58

Végig az Úr hangja:

1 **Kiálts, ne sajnáld a torkod! Harsogjon hangod, mint a kürt! Mondd meg népemnek, hogy mi a bűne, Jákób házának, hogy mi a vétke!** **(kiáltó szó)** **2** Ők mindennap keresnek engem, szeretnék megismerni utaimat. Úgy tesz ez a nép, mintha igaz módon élne, és nem hagyta volna el Istene törvényét: döntést kérnek tőlem az igazságról, szeretnék Istent a közelükben tudni. **3** **Miért böjtölünk – kérdik –, ha te meg sem látod, miért gyötörjük magunkat, ha nem akarsz tudni róla? De hiszen ti a böjti napokon is megtaláljátok kedvteléseiteket, és az embereiteket mind munkára hajszoljátok.** **4** Hiszen pörölve és veszekedve böjtöltök, sőt bűnösen, ökölrel verekedve. **Nem úgy böjtöltök, ahogyan ma illenék, nem úgy, hogy meghalljam hangotokat a magasságban.** **5** Ilyen az a böjt, amely nekem tetszik? Ilyen az a

nap, melyen az ember a lelkét gyötri? **Ha lehajtja fejét, mint a káka, zsákruhát ölt, és hamu szór maga alá, azt nevezed böjtnek és az Úr kedves napjának?** 6 Nekem az olyan böjt tetszik, amikor leoldod a jogtalanul fölrakott bilincseket, kibontod a járom köteleit, szabadon bocsátod az elnyomottakat, és összetörsz minden jármot! 7 Oszd meg kenyeredet az éhezővel, vidd be házádba a szegény hajléktalant, ha meztelen embert látsz, ruházd fel, és ne zárkózz el testvéred elől! 8 Akkor eljön világosságod, mint a hajnalhasadás, és hamar beheged a sebed. Igazságod jár előtted, és az Úr dicsősége lesz mögötted. 9 **Ha segítségül hívod az Urat, ő válaszol, ha kiáltasz, ezt mondja: Itt vagyok! Ha majd senkire sem raksz jármot, nem mutogatsz ujjal, és nem beszélsz álnokul, 10 ha falatodat megosztod az éhezővel, és jól tartod a nincstelent, akkor fölragyog a sötétben világosságod, és homályod olyan lesz, mint a déli napfény.**

11 Az Úr vezet majd szüntelen; kopár földön is jól tart téged, és csontjaidat megerősíti. Olyan leszel, mint a jól öntözött kert, mint a forrás **Zsolt 1**, amelyből nem fogy ki a víz. 12 Fölepítik fiaid az ősi romokat, falat emelsz a régiek által lerakott alapokra; a rések befalazójának neveznek, aki romokat tesz újra lakhatóvá. 13 Ha nem járkálsz a nyugalom napján, kedvteléseid után az én szent napomon, **ha a nyugalom napját gyönyörűségnek hívod, az Úr szent napját dicsőségesnek, és azzal dicsőíted, hogy abbahagyod munkáidat, nem keresed kedvteléseidet, és nem tárgyalasz ügyeidről,** 14 akkor gyönyörködni fogsz az Úrban, én pedig a föld magaslatain foglak hordozni, és táplállak ösödnek, Jákóbnak örökségében. – Az Úr maga mondja ezt.

Ézs 59

NARRÁTOR

1 Nem az Úr keze rövid ahhoz, hogy megsegítsen, nem az ő füle süket ahhoz, hogy meghallgasson, 2 hanem a ti bűneitek választottak el titeket Istenetektől, a ti vétkeitek miatt rejtette el orcáját előletek, és nem hallgatott meg.

ÚR (NARRÁTOR?)

3 Hiszen kezetek vérrel van beszennyezve, ujjaitokhoz bűn tapad, ajkatok hazugságot szól, nyelvetek álnokságot suttog. 4 Nincs, aki igaz vádat emelne, nincs, aki helyesen ítélnék. Haszontalanságban bíznak, és hiábavalóságot beszélnek, nyomorúságot fogannak, és bajt szülnék. 5 Mérges kígyó tojásait költik ki, és pókhálót szőnek. **Meghal, aki tojásaiból eszik: amikor felnyitja, vipera bújik ki belőle.** 6 **Pókhálójukból nem lesz ruha,** nem takarózhatnak abba, amit készítettek; amit készítettek, csak bajt okoz, erőszakos tetteket követnek el. 7 Lábuk gonosz cél után fut, sietnek ártatlan vért ontani. Gondolataik ártó gondolatok, pusztulás és romlás jelzi az útjaikat. 8 A békesség útját nem ismerik, eljárásuk soha nem törvényes. Ösvényeik görbék: aki azokon jár, az békét nem ismer. 9 Ezért van távol tőlünk a törvény, és nem ér el hozzánk az igazság. Világosságra várunk, de csak sötétség van, napfényre, de homályban járunk. 10 Tapogatjuk a falat, mint a vakok, tapogatózunk, mint akinek nincs szeme. Botladozunk fényes délben, mintha alkonyat volna, olyan sötétségben vagyunk, mint a halottak.

NÉP

11 Morgunk mindnyájan, mint a medvék, nyögünk, mint a galambok. Törvényességre várunk, de nincs, segítségre, de távol van tőlünk.

12 Bizony, sok bűnt követtünk el veled szemben, vétkeink ellenünk beszélnek. Bizony, tele vagyunk bűnnel, gonoszságunkat be kell ismernünk. 13 Bűnösök vagyunk, megtagadtuk az Urat, hűtlenül eltértünk Istenünktől. Erőszakot és lázadást hirdettünk, szívünk csupa hazugságot

gondolt és szólt. **14 Háttérbe szorul a törvény, távol marad az igazság, elbukik a hűség a tereken, és a becsület nem érvényesül.** 15 Odalett a hűség, és aki a rosszat kerüli, zsákmányul esik. Látta ezt az Úr, és rossznak ítélte, hogy nincs törvényes rend. 16 Amikor látta, hogy nincs ott senki, és elámult, hogy nincs, aki közbelépjen, saját karja segítette őt, saját igazsága támogatta. **17 Felöltötte az igazságot mint páncélt, a szabadítás sisakja volt a fején.** A bosszúállás ruháit öltötte magára, felindulása mint köpeny borul rá. 18 Amilyenek voltak a tettek, aszerint fog megfizetni. Haraggal fizet ellenfeleinek, tetteik szerint ellenségeinek, tetteik szerint fizet meg a szigeteknek. 19 Félni fogják az Úr nevét napnyugaton, és dicsőségét napkeleten, amikor eljön, mint egy sebes folyam, amelyet az Úr szele korbácsolt föl. **20 De eljön Sionhoz a Megváltó, Jákób megtérő bűnőseihez!** – így szól az Úr. 21 Ilyen szövetségem van velük – mondja az Úr:

ÚR

Lelkem, mely rajtad nyugszik, és igéim, amelyeket szádba adtam, nem fogynak ki a szádból, utódod szájából és utódod utódainak a szájából, mostantól fogva mindörökké – mondja az Úr. A SZÁJBA ADOTT IGE!

Ézs 60

Pozitívum a sok negatívum után

1 Kelj fel, tündökölj, mert eljött világosságod, rád ragyogott az Úr dicsősége. 2 Bár még sötétség borítja a földet, sűrű homály a nemzeteket, de fölötted ott ragyog az Úr, dicsősége meglátszik rajtad. 3 **Világosságodhoz népek jönnek, és királyok a rád ragyogó fényhez.** 4 **Emeld föl tekintetedet, és nézz körül! Mindnyájan összegyűltek, és már jönnek hozzád: fiaid messziről jönnek, leányaidat ölben hozzák.** 5 **Ha majd látod, örömmre derülsz, ujjongva repes a szíved. Özönlik hozzád a tengerek kincse, a népek gazdagsága hozzád kerül.** 6 Ellep a tevék sokasága, Midján és Éfá állatai. Mindnyájan Sábából jönnek, aranyat és tömjént hoznak, és az Úr dicső tetteit hirdetik. 7 Kédár minden nyáját hozzád terelik, Nebájót kosai szolgálatodra állnak, hogy oltáromra kerüljenek kedves áldozatként. Így ékesítem föl dicső templomomat. 8 Kik ezek, akik úgy repülnek, mint a felhő, és mint dúcaikhoz a galambok? 9 Csak szavamra várnak a szigetek, élükön a Tarsís-hajók, hogy elhozzák fiaidat messziről, ezüstjükkel és aranyukkal együtt Istened, az Úr nevének dicsőségére, Izráel Szentje dicsőségére, hogy fölékesítsen téged. 10 Idegenek építik várfalaidat, és királyaik szolgálatodra állnak. **Bár haragomban megvertelek, de most kegyelmesen irgalmazok neked.** 11 Kapuid állandóan legyenek nyitva, ne legyenek zárva se éjjel, se nappal, hogy elhozhassák a népek gazdagságát, és királyaikat eléd vezethessék. 12 **De azok a népek és országok, amelyek nem szolgálnak téged, elpusztulnak, azok a népek egészen kipusztulnak.** 13 Hozzád kerül a Libánon dicsősége: a boróka, a kőris és a ciprusfa egyaránt, hogy szent helyemet ékesítse. Így teszem lábam zsámolyát dicsőségessé. 14 Meghajolva járulnak eléd sanyargatóid fiai, lábad elé borulnak mind, akik megvetettek, és így neveznek: Az Úr városa, Izráel Szentjének Sionja. 15 Bár elhagyott és gyűlölt voltál, feléd sem járt senki, de majd örökre fenségessé teszek, és örvendzhetsz majd nemzedékről nemzedékre. 16 Népek tejét szopod, királyi emlékün táplálkozol, és megtudod, hogy én, az Úr **vagyok a te szabadítód, és a te megváltód Jákób Erőssége.** 17 Réz helyett aranyat hozatok, vas helyett ezüstöt, fa helyett rezet hozatok, és kő helyett vasat. A békét teszem meg előljáróddá, és az igazságot felügyelőddé. **18 Híre sem lesz országodban többé erőszaknak, határaid között pusztulásnak, romlásnak. Isten szabadítását mondod falaidnak, és dicséretét városkapuidnak.** **19 Nem a nap lesz többé napvilágod, és nem a hold fénye világít neked, hanem az Úr lesz örök világosságod, és Istened lesz ékességed. Jel** 20 Nem megy le többé a napod, és a holdad sem fogy el, mert az

Úr lesz örök világosságod, letelnek a gyászod napjai. 21 Egész néped igaz lesz, örökre birtokában marad az ország; **facsemete, amelyet én ültettem, kezem alkotása, amely dicsőségemet hirdeti.** 22 A kevés is ezerré nő, a kicsiny is hatalmas néppé. Én, az Úr nem tétovázom, véghezviszem ezt a maga idejében!

Ézs 61

INTERTEXT

1 Uramnak, az Úrnak lelke nyugszik rajtam, mert felkent engem az Úr. Elküldött, hogy örömhírt vigyek a szegényeknek, bekötözöm a megtört szíveket, szabadulást hirdessek a foglyoknak, és szabadon bocsátást a megkötözötteknek. **2** Hirdetem az Úr kegyelmének esztendejét, Istenünk bosszúállásának napját, vigasztalok minden gyászolót.

Lk 4, 18-19	Ézs 61, 1-2
<p>18 „Az Úrnak Lelke van énrajtam, mert felkent engem, hogy evangéliumot hirdessek a szegényeknek; azért küldött el, hogy a szabadulást hirdessek a foglyoknak és a vakoknak szemük megnyílását; hogy szabadon bocsássam a megkínzottakat,</p> <p>19 és hirdessek az Úr kedves esztendejét.”</p>	<p>Uramnak, az Úrnak lelke nyugszik rajtam, mert felkent engem az Úr. Elküldött, hogy örömhírt vigyek a szegényeknek, bekötözöm a megtört szíveket, szabadulást hirdessek a foglyoknak, és szabadon bocsátást a megkötözötteknek.</p> <p>2Hirdetem az ÚR kegyelmének esztendejét, Istenünk bosszúállásának napját, vigasztalok minden gyászolót.</p>
<p>Πνεῦμα ¹ Κυρίου ¹ ἐπ’ ἐμέ, ¹ οὗ εἶνεκεν ἔχρισέν με εὐαγγελίσασθαι ¹ πτωχοῖς, ἀπέσταλκέν με ¹ κηρύξαι ¹ αἰχμαλώτοις ἄφεσιν ¹ καὶ τυφλοῖς ἀνάβλεψιν, ¹ ἀποστεῖλαι ¹ τεθραυσμένους ἐν ἀφέσει, ¹</p> <p>19 κηρύξαι ¹ ἐνιαυτὸν Κυρίου ¹ δεκτόν</p>	<p>Πνεῦμα κυρίου ἐπ’ ἐμέ, οὗ εἶνεκεν ἔχρισέν με· εὐαγγελίσασθαι πτωχοῖς ἀπέσταλκέν με, ἰάσασθαι τοὺς συντετριμμένους τῆ καρδία, κηρύξαι αἰχμαλώτοις ἄφεσιν καὶ τυφλοῖς ἀνάβλεψιν, 2 καλέσαι ἐνιαυτὸν κυρίου δεκτὸν καὶ ἡμέραν ἀνταποδόσεως, παρακαλέσαι πάντας τοὺς πενθοῦντας,</p>

3 Hamu helyett fejdíszot adok Sion gyászolóinak, gyászfátyol helyett illatos olajat, csüggedés helyett örömeiket. Igazság fáinak nevezik őket, az Úr ültetvényének: őt ékesítik. 4 Felépítik az ősi romokat, helyreállítják a régi omladékokat, újjáépítik a lerombolt városokat, amelyek nemzedékeken át romokban heverték. 5 Jelentkeznek majd az idegenek, hogy legeltessék nyájaitokat, és más népek fiai lesznek földműveseitek és szőlőmunkásaitok. 6 Titeket pedig az Úr papjainak neveznek, Istenünk szolgálóinak mondanak. A népek gazdagságát élvezitek, kincseikkel büszkélkedhettek. 7 A kétszeres szégyen és gyalázat után ujjongani fognak osztályrészüknek, mert kétszer annyi jut mindenkinek az országban, örökké tartó örömben lesz részük. 8 Mert én, az Úr, szeretem az igazságot, gyűlölöm a rablást és az álnokságot. Megadom munkájuk megérdemelt jutalmát, és örök szövetséget kötök velük. 9 Híresek lesznek utódaik a népek között, és leszärmazottaik a nemzetek között. **Bárki látja őket, fölismeri, hogy ezt a népet megáldotta az Úr.** 10 Nagy örömöm telik az Úrban, víg örömrre indít Istenem, mert **az**

üdvösség ruhájába öltöztetett, az igazság palástját terítette rám, mint vőlegényre, ki fölteszi fejdíszét, mint menyasszonyra, ki fölrakja ékszereit. 11 Mert ahogyan a föld növényeket hajt, és a kert veteményeket sarjaszt, úgy sarjaszt majd igazságot az én Uram, az Úr is, és örömeinket minden nép hallatára.

Ézs 62

1 Nem hallgathatok Sion miatt, nem nyughatom Jeruzsálem miatt, míg nem ragyog igazsága, mint a hajnalfény, és szabadulása, mint az égő fáklya. 2 Látni fogják igazságodat a népek, dicsőségedet az összes király. Új neveden szólítanak téged, amelyet az Úr maga ad majd neked. 3 **Ékes korona leszel az Úr kezében, királyi fejdísz Istened tenyerén.** 4 Nem mondanak többé elhagyottnak, országodat sem mondják pusztaságnak, hanem úgy hívnak, hogy gyönyörűségem, országodat pedig úgy, hogy férjnél van. Mert gyönyörködik majd benned az Úr, és országodnak ő lesz a férje. 5 **Mert ahogy az ifjú elveszi a hajadont, úgy vesz el téged, aki felépít; ahogy a vőlegény örül menyasszonyának, úgy örül majd neked Istened.** 6 **Falaidra, Jeruzsálem, öröket állítottam.** Soha ne hallgassanak, se nappal, se éjjel! Ti, akik az Urat emlékeztetitek, ne legyetek némák! 7 Ne engedjétek, hogy néma maradjon, amíg helyre nem állítja és dicséretre méltóvá nem teszi Jeruzsálemet a földön. 8 Az Úr esküre emelte jobb kezét, erős karját: Nem adom többé gabonádat eledelül ellenségeidnek. Nem isszák többé idegenek mustodat, amelyért te fáradoztál, 9 hanem azok élvezik, akik betakarítják, és dicsérik az Urat, azok isszák meg szent udvaraimban, akik leszüretelik. 10 Vonuljatok, vonuljatok ki a kapukon, építsetek utat a népnek! **Töltsétek, töltsétek föl az országotat, hányjátok le róla a köveket, állítsatok útjelzőket a népek között!** 11 Hírül adta az Úr a föld határáig: Mondjátok meg Sion leányának: Jön már Szabadítód! Vele jön szerzeménye, előtte jön, amiért fáradozott. 12 **Szent népnek nevezik őket, az Úr megváltottainak, téged pedig sokat látogatott városnak hívnak, nem pedig elhagyatottnak!** **Weal prophecy**

Ézs 63

1 Ki jön ott Edómból, vérvörös ruhában Bocrából, pompás öltözetben, erőteljes léptekkel? – Én, aki igazat beszélek, és van erőm a szabadításhoz! 2 – **Miért vörös az öltözeted, miért olyan a ruhád, mint azé, aki borsajtóban tapos?** 3 – **A sajtóban egyedül tapostam, a népek közül senki sem volt velem. Tapostam őket haragomban, tiportam őket felindulásomban. Levük a ruhámra fröccsent, egész öltözetemet beszennyeztem.** 4 **Mert kitűztem magamban a bosszúállás napját, eljött a megtorlás esztendeje.** 5 **Körbenéztem, de nem volt, aki segítene, és csodálkoztam, hogy nincsen, aki támogasson. Saját karom segített hát engem, saját felindulásom támogatott.** 6 **Népeket tapostam el haragomban, szétzúztam őket felindulásomban, és levüket kiontottam a földre.** 7 Az Úr hűségét magasztalom, az Úr dicső tetteit: mindazt, amit értünk tett az Úr, jótéteményeinek sorát Izráel háza iránt, mert irgalmasan bánt velünk, nagyon hűségesen. 8 Mert ezt mondta: **Mégiscsak az én népem ez, fiaim, akik nem fognak rászedni. Ezért szabadította ki őket 9 minden nyomorúságukból.** Nem követ vagy angyal, hanem ő maga szabadította meg őket: szeretetével és könyörületével ő váltotta meg őket. Felkarolta és hordozta őket ősidóktól fogva. 10 Ők azonban engedetlenek voltak, és megszorították szent lelkét. Ezért ellenségükké vált, és harcba szállt ellenük. 15 **Tekints le az égből, nézz le szent és dicső hajlékodból:** Hol van féltő szereteted és hatalmad? Szánalmadat, irgalmat miért vonod meg tőlünk? 16 **Hiszen te vagy a mi atyánk, Ábrahám nem ismer bennünket, Izráel nem törődik velünk. Uram, te vagy a mi atyánk, ősidóktól fogva** megváltónknak nevezünk. 17 Miért engeded, Uram, hogy letévedjünk utaidról? Miért engeded, hogy a szívünk kemény legyen, és ne féljen téged? Fordulj oda ismét a te szolgálóidhoz, a törzsekhez, melyek a te örök tulajdonod!

18 Kis időre elfoglalták szent néped birtokát, szentélyedet ellenségeink taposták. 19 Olyanok lettünk, mintha sohasem uralkodtál volna rajtunk, mintha nem rólad neveztek volna el minket. **Bárcsak szétszakítanád az eget, és leszállnál, hogy meginogjanak előtted a hegyek! Ez a rész itt rövidebb, mint a bibliáimban**

Ézs 64

1 **Ahogy a tűz lángra lobbantja a rózsét, és felforralja a tűz a vizet, úgy ismertesd meg nevedet ellenségeddel: reszkessenek tőled a népek, 2 ha majd váratlanul félelmetes dolgokat művelsz:** ha majd leszállsz, hogy meginogjanak előtted a hegyek. 3 Soha senki sem hallotta, fülébe nem jutott, szemével nem látta, hogy volna isten rajtad kívül, aki ilyet tenne a benne bizókért. 4 Örömmel fogadod az örvendezőt, mert igazak tettei, utaidon jár, és rád gondol. De te megharagudtál, mert vétkeztünk. Régóta így vagyunk, bárcsak megszabadulnánk! 5 **Mindnyájan olyanok lettünk, mint a tisztátalanok, minden igazságunk olyan, mint a szennyes ruha. Elhervadunk mindnyájan, mint a falevél, bűneink elsodornak bennünket, mint a szél. MAI LOSUNG IS** 6 Nincs, aki nevedet segítségül hívná, aki buzgón ragaszkodnék hozzád. Elrejtetted orcádat előlünk, bűneink hatalmába adtál bennünket. 7 Uram, atyánk vagy te mégis! **Mi vagyunk az agyag, te a mi formálónk, kezed alkotásai vagyunk mindannyian. Ef** 8 Uram, ne haragudj ennyire, ne emlékezz örökké bűneinkre! Tekints le ránk: mindannyian a te néped vagyunk! 9 Szent városaid pusztává lettek, pusztává lett a Sion is, Jeruzsálem pedig lakatlanná. 10 Szent és dicső templomunk, ahol őseink magasztaltak téged, tűz martaléka lett, romba dőlt minden, ami drága volt nekünk. 11 Még ezek után is türtözteted magad, Urunk? Hallgatsz, és még tovább gyötörsz bennünket?

Ézs 65

1 Megkereshettek volna, de nem kérdeztek, megtalálhattak volna, de nem kerestek. Itt vagyok, itt vagyok! – mondtam a népnek, amely nem hívta segítségül nevemet. 2 Kitártam kezemet naphosszat az engedetlen nép felé, amely nem a jó úton jár, hanem a saját feje után. 3 Ez a nép csak bosszant engem, dacol velem szüntelen. Kertekben mutatnak be áldozatot, téglaoaltárokon tömjéneznak. 4 Sírkamrákban üldögélnek, kriptákban töltik az éjszakát, disznóhúst esznek, és undorító moslék van az edényükben. 5 Azt mondják: Maradj távol, ne közelíts hozzám, mert én szent vagyok! Olyanok ezek, mintha egész nap égő tűz füstje csavarná orromat. 6 Föl van ez írva nálam. Nem hallgatok, amíg meg nem fizettem. De megfizetek nekik, ahogy megérdemlik! 7 Ezt mondja az Úr: A ti bűneitekért, de egyben őseitek bűneiért is, akik a hegyeken tömjénezték, és a halmokon gyaláztak engem, régi tetteik büntetését mérem ki rájuk. 8 Ezt mondja az Úr: Ha mustot találnak a szőlőfűrtben, ezt mondják: Ne pusztítsd el, mert áldás van benne! Ugyanígy bánok majd szolgálóimmal is: nem pusztítom el valamennyit. 9 Adok még Jákóbnak utódokat, Júdának is, akik hegyeimet öröklik. Választottaim veszik birtokukba, szolgálóim laknak rajta. 10 A Sárón juhok legelője lesz, az Ákór-völgy marhák delelője, népem birtoka; azoké, akik engem keresnek. 11 De nektek, akik elhagyjátok az Urat, elfeledkeztek szent hegyemről, a szerencseistennek terítetek asztalt, a sorsistennőnek öntötök italáldozatot, 12 fegyver lesz a sorsotok, valamennyien a vágóhídra kerültek. Mert szóltam, de nem feleltetek, beszéltem, de nem hallgattatok rám, hanem azt tettétek, amit rossznak látok, azt választottátok, ami nem tetszik nekem. 13 Azért ezt mondja az én Uram, az Úr: **Szolgálóim enni fognak, ti pedig éheztek! Szolgálóim inni fognak, ti pedig szomjaztok! Szolgálóim örülni fognak, ti pedig szégyent vallotok! 14 Szolgálóim ujjongani fognak örvendező szívvel, ti pedig majd fájó szívvel kiáltotok, és jajgattok összetört lélekkel! 15 Neveteket csak átok formájában**

hagyjátok választottaimra: Így öljön meg az én Uram, az Úr! – Szolgáinak pedig más nevet ad. **16 Mert aki áldást mond a földön, az igaz Isten nevével mond áldást,** és aki esküszik a földön, az igaz Istenre esküszik. Feledésbe mennek a régi bajok, eltűnnek szemem elől. 17 Mert én új eget és új földet teremtek, a régire nem is emlékeznek, senkinek sem jut eszébe. 18 Ezért örvendjetekek és vigadjatekek mindörökké annak, amit majd teremtek! Mert Jeruzsálemet vigasságra teremtem, népét pedig örömmre. 19 Vigadozni fogok Jeruzsálemmel, és örvendezni népemmel. Nem hallatszik ott többé sírás és jajkiáltás hangja. 20 Nem lesz ott olyan csecsemő, aki csak néhány napig él, sem öregember, aki magas kort ne érne. Mert a legfiatalabb is százévesen hal meg, és aki nem ér meg száz évet, átkozottnak számít. 21 Házakat építenek, és ők laknak majd bennük, **szőlőket ültetnek, és ők élvezik majd azoknak gyümölcsét.** 22 Nem úgy építenek, hogy más lakjék benne, nem úgy ültetnek, hogy majd más élvezze. Mert népem élete oly hosszú lesz, mint a fáké, és amiért megdolgoztak, választottaim maguk élvezhetik. 23 Nem hiába fáradoznak, nem veszedelemre szülnék, mert az Úr áldott népe ez, ők és leszármazottaik. **24 Mielőtt kiáltanak, én már válaszolok, még beszélnek, én már meghallgatom. 25 A farkas a báránnyal együtt legel, az oroslán szalmát eszik, mint a marha, és a kígyónak por lesz a kenyere. Nem árt és nem pusztít szent hegyemen senki – mondja az Úr.**

Ézs 66

1 Ezt mondja az Úr: **A menny az én trónusom, a föld pedig lábam zsámolya.** Milyen házat akartok építeni nekem, és milyen helyen kellene tartózkodnom? 2 Hiszen mindent az én kezem alkotott, így keletkezett minden – így szól az Úr. Mert én arra tekintek, aki elesett és megtört szívű, és aki ígéimet tiszteli. 3 Bikát vágnak le, de embert is ölnek, juhot áldoznak, de kutya nyakát is szegik. Étéláldozatot mutatnak be, de disznóvért is, tömjéneznak emlékeztetőül, de a bálványt is áldják. Ők is maguk választották meg útjukat, és förtelmes bálványaikban gyönyörködtek. 4 Én is magam választom meg, hogy mivel bántsam őket, és rájuk hozom, amitől borzadnak. Mert szóltam, de nem feleltek, beszéltem, de nem hallgattak rám, hanem azt tették, amit rossznak látok, azt választották, ami nem tetszik nekem. 5 Halljátok az Úr ígését, akik tisztelitek ígét: Honfitársaitok, akik gyűlölnék és kitzáítanak benneteket az én nevem miatt, ezt mondogatják: Mutassa meg dicsőségét az Úr, látni akarjuk örömötöket! Ők azonban szégyent vallanak. 6 Zúgás hangzik a városból, hangzik a templomból: az Úr hangja, aki megfizet ellenségeinek érdemük szerint. 7 Mielőtt vajúdott, már meg is szült; mielőtt rájött a fájdalom, fiút hozott a világra. 8 Ki hallott ilyet, ki látott ehhez foghatót? Vajon egy országért csak egy napig kell vajúdni? Születik-e nép csak úgy egyszerre? Hiszen alig vajúdott Sion, máris megszülte fiait. 9 Csak megindítsam, és ne vezessem le a szülést? – kérdezi az Úr. Vagy én, aki a szülést vezetem, megakadályozzam? – kérdezi Istened. 10 Örüljetekek Jeruzsálemmel! Vigadjatekek vele mindnyájan, akik szeretitekek! Szívából örüljetekek vele mind, akik gyászoltátok! 11 Mert jóllakásig szophattok vigasztalást nyújtó melleiből, gyönyörködve szívhatjátok duzzadó kebleit. 12 Bizony, ezt mondja az Úr: **Folyamként árasztom rá a békességet, mint megáradt patakot a népek gazdagságát. Megszoptatnak, karjukon hordoznak és térdükön ringatnak benneteket.** 13 **Ahogy az anya vigasztalja fiát, úgy vigasztallak én titeket: Jeruzsálemben kaptok vigasztalást!** 14 Meglátjátok, és szívából örvendeztekek, testetekek is virul, mint a fű. Megtudják, hogy az Úr támogatja szolgálait, ellenségeite pedig megbünteti. 15 Mert eljön az Úr tűzben, harci kocsijai gyorsak, mint a forgósél. Rájuk zúdíttja lángoló haragját, és fenyítését lángoló tűzben. 16 Mert tűzzel ítéel az Úr, kardja minden embert elér, és sokan lesznek, akiket megöl az Úr. 17 Elpusztulnak mindazok, akik megszentelik és megtisztítják magukat, de csak azért, hogy kertekben áldozzanak egy középén álló körül, és akik disznóhúst, undorító állatot és egeret esznek – így szól az Úr. 18 Ismerem tetteitekek és gondolataitekat. Eljött az ideje, hogy összegyűjtsem a különböző nyelvű népeket. Jöjjenek és lássák dicsőségemet! 19

Felállítok majd köztük egy jelet, és akik megmenekültek közülük, elküldöm azokat a népekhez: Tarsísba, Pút és Lúd íjászához, Túbalhoz és Jávánhoz, a messzi szigetekre, amelyek még nem hallották híremet, és nem látták dicsőségemet: vigyék hírül dicsőségemet a népeknek! 20 Elhozzák minden honfitársatokat az összes nép közül ajándékkal az Úrnak: lovakon, kocsikon és gyaloghintókon, öszvéreken és tevéken, szent hegyemre, Jeruzsálembe – mondja az Úr –, ahogyan Izráel fiai szokták elhozni ajándékukat tiszta edényben az Úr házába. 21 Én pedig ezek közül is választok papokat és lévítákat – mondja az Úr. 22 Mert ahogyan megmarad az új ég és az új föld, amelyet én alkotok – így szól az Úr –, ugyanúgy megmaradnak utódaitok és a nevetek is. 23 Azután újholdról újholdra és szombatról szombatra eljön minden ember, és leborul előttem – mondja az Úr. 24 **És amikor kimennek, ott látják majd azoknak a holttestét, akik hűtlenül elpártoltak tőlem. Nem pusztulnak el ott a férgek, a tűz sem alszik ki, és minden ember undorodni fog tőlük.**

Jer 1

1 Jeremiásnak, Hilkijjá fiának a beszédei, aki a Benjámin földjén, **Anatótban lakó papok közül való volt.** 2 Óhozzá szólt az Úr igéje Jósiásnak, Ámón fiának, Júda királyának az idejében, uralkodása tizenharmadik évében, 3 továbbá Jójákímnak, Jósiás fiának, Júda királyának az idejében, egészen Cidkijjának, Jósiás fiának, Júda királyának a tizenegyedik esztendejéig, Jeruzsálem fogságba viteléig, ami az ötödik hónapban történt. 4 Így szólt hozzám az Úr igéje:

5 Mielőtt megformáltalak az anyaméhben, már ismertelek, és mielőtt a világra jöttél, megszenteltelek, népek prófétájává tettelek. 6 De én ezt válaszoltam: Ó, Uram, Uram! Hiszen nem értek én a beszédhez, mert fiatal vagyok! 7 Az Úr azonban ezt mondta nekem: Ne mondd, hogy fiatal vagy, hanem menj, ahova csak küldelek, és hirdesd, amit csak parancsolok! 8 Ne félj tőlük, mert én veled leszek, és megmentelek! – így szólt az Úr. 9 Azután kinyújtotta kezét az Úr, megérintette a számat, és ezt mondta nekem az Úr: Én most a szádba adom igéimet! 10 Lásd, én a mai napon népek és országok fölé rendellek, hogy gyomlálj és irts, pusztíts és rombolj, építs és plántálj!

11 Majd így szólt hozzám az Úr igéje: Mit látsz, Jeremiás? Ezt feleltem: **Mandulavesszőt** látok. 12 Az Úr pedig ezt mondta nekem: Jól látod, **mert gondom van rá, hogy ígémet beteljesítsem.** 13 Másodszor is szólt hozzám az Úr igéje: Mit látsz? Így feleltem: **Gőzölgő üstöt látok**, amely észak felől megdőlt. 14 Ekkor így szólt az Úr: Észak felől tör a veszedelem az ország minden lakójára. 15 Mert idehívom az északi országok minden nemzetségét – így szól az Úr. Eljönnek, és fölállítja trónját mindegyik Jeruzsálem kapuival szemben, a várfalak körül mindenütt, és Júda összes városával szemben. 16 Ítéletet mondok fölöttük minden gonoszságuk miatt, mert elhagytak engem, más isteneknek tömjéneztek, és kezük csinálmányai előtt borultak le. 17 Övezd fel derekadat és indulj, hirdesd nekik mindazt, amit én parancsolok! **Ne rettenj meg tőlük, különben én rettentelek meg téged általuk!** 18 Megerősített várossá teszek ma téged: vasoszloppá és ércfallá az egész országgal szemben, Júda királyaival, vezetőivel, papjaival és az ország népével szemben. 19 Harcolni fognak ellened, de nem bírnak veled, mert én veled leszek – így szól az Úr –, és majd megmentelek!

Jer 2

1 Így szólt hozzám az Úr igéje: 2 Menj és hirdesd Jeruzsálemnek: Ezt mondja az Úr: **Emlékszem rád: ifjúkorod hűségére, mátkaságod szeretetére, amikor követtél a pusztában, a be nem vetett földön.** 3 Az Úr szent tulajdona volt Izráel, termésének a legjava. Akik ettek belőle, mind meglakoltak, rossz végük lett – így szól az Úr. 4 Halljátok az Úr igéjét, Jákób háza és Izráel házának minden nemzetsége! 5 Ezt mondja az Úr: Mi rosszat találtak bennem őseitek, hogy eltávolodtak tőlem? Hitványságok után jártak, és maguk is hitványakká váltak. 6 Nem kérdezték: Hol van az Úr, aki fölhozott bennünket Egyiptom földjéről, és vezetett bennünket a pusztaságban, a sivár és szakadékos földön, a szikkadt és veszélyes földön, ahol nem járt senki, és ember nem lakott? **7 Dúsan termő országba hoztalak titeket, hogy élvezzétek annak gyümölcsét és javait. De amikor bejöttetek, országomat tisztátalanná tettétek, örökségemet pedig utálatossá.** 8 A papok nem kérdezték: Hol van az Úr? A törvény magyarázóit nem ismertek, népem pásztorai hűtlenül elhagytak engem; **a próféták Baal nevében prófétáltak, és haszontalanságok után jártak.** 9 **Ezért még perbe szállok veletek – így szól az Úr –, és perelni fogok még unokáitokkal is!** 10 Keljetek csak át a kittiek szigeteire, és nézzetek szét! Küldjétek Kédárba, és jól figyeljétek! Lássátok meg: fordult-e elő ilyesmi?! 11 Cserélt-e pogány nép isteneket? – pedig azok nem is istenek! De az én népem fölcserélte dicsőségét haszontalansággal. 12 Egek, ámuljatok ezen, borzadjatok, szörnyülködjétek nagyon! – így szól

az Úr. **13 Mert kétszeres rosszat cselekedett népem: engem, a friss víznek forrását elhagytak, és víztárolókat vájnak, repedt falú víztárolókat, amelyek nem tartják a vizet.** 14 Szolga-e Izráel? Rabszolgának született? Miért lett mások zsákmányává? 15 Oroszlánok ordítanak fölötte, kieresztik hangjukat. Országát sivataggá tették, városai leégtek, lakatlanok. 16 Nóf és Tahpanhész fiai is kopaszra nyírják fejedet. 17 Te magad okoztad ezt magadnak, mert elhagytad Istenedet, az Urat, amikor a helyes úton akart vezetni. 18 Most is miért járkálsz Egyiptomba: hogy a Nílus vizét igyad? És miért járkálsz Asszíriába: hogy az Eufrátesz vizét igyad? 19 Saját gonoszságod ver meg, elpártolásod fenyít meg téged. Tudd meg, és lásd meg, milyen gonosz és keserves dolog, hogy elhagytad Istenedet, az Urat, és hogy nem félsz engem! – így szól az Úr, a Seregek Ura. 20 Réges-régen összetörted igádat, széttépted köteleidet, és ezt mondtad: Nem akarok szolgálni! De minden magas dombra és minden zöldellő fa alá odafekszel, akár egy parázna. 21 **Mint nemes vesszőt ültettelek el, mint fajtájának megfelelő sarjat. Hogyan változtál idegen szőlőtő vad hajtásává?** 22 **Még ha lúgban mosakszol is, és a szappant pazarlod magadra: bűnöd akkor is szenny marad előttem** – így szól az én Uram, az Úr. 23 Hogy mered azt mondani: Nem lettem tisztátalan, nem jártam a Baalok után?! Lásd meg, hogyan viselkedtél a völgyben, ismerd be, mit csináltál, **te gyors lábú tevekanca, amely összevissza futkos útjain!** 24 Olyan vagy, mint a pusztához szokott vadszamar, mely érzéki kívánságában levegő után kapkod. Ki tudná megfékezni gerjedelmét? Senki se fáradjon keresésével: megtalálja a maga hónapjában! 25 Vigyázz, lejárod a lábad, és kiszárad a torkod! De te ezt mondd: Ne fáradj, nem úgy lesz: az idegeneket szeretem, hát őutánuk járok! 26 Ahogyan megszégyenül a tolvaj, ha tetten érik, úgy szégyenül meg Izráel háza is királyával, vezéreivel, papjaival és prófétáival együtt. 27 Mert ezt mondják a fának: Te vagy az apám! – a kőnek pedig: Te szültél engem! A hátukat fordítják felém, és nem az arcukat, de majd ha baj éri őket, így szólnak: Kelj föl, segíts rajtunk! 28 Hol vannak isteneid, amelyeket magadnak csináltál? Keljenek föl, segítsenek rajtad bajodban, ha tudnak! Hiszen annyi istened van, Júda, ahány városod! 29 Miért pereltek velem? Hiszen ti hagytatok el hűtlenül – így szól az Úr. 30 Hiába vertem fiaitokat, a fenyítés nem fogott rajtuk. Fegyveretek úgy irtotta prófétáitokat, mint a pusztító oroszlán. 31 Ti, mai emberek! Figyeljete az Úr igéjére! Olyan lettem én Izráelnek, mint a puszta, vagy mint a homályba borult föld? Miért mondta az én népem: A magunk útját járjuk, többé nem megyünk hozzád! 32 Elfeledkeznek-e ékszereiről a lány, díszes övéről a menyasszony? Rólam elfeledkezett népem számtalanszor. 33 De nagyon érted, hogyan kell szerelmet keresni, még a rossz nőket is te tanítottad! 34 Még a ruhád szegélyén is található ártatlan, szegény emberek vére, akiket nem betörésen kaptál rajta, csak ellene voltak mindezeknek. 35 Ezt mondd: Ártatlan vagyok, hiszen haragja is elfordult rólam! Pedig ítéletet tartok fölötted, hiába mondd: Nem vétkeztem! 36 Milyen könnyedén változtatod erre-arra az utadat! De majd Egyiptom miatt is megszégyenülsz, ahogyan megszégyenültél Asszíria miatt. 37 Onnan is úgy jössz el, hogy kezedbe temeted arcod, mert elveti az Úr, akikben bizakodsz, nem mégy velük semmire.

Jer 3

Majd ezt mondta: Ha valaki elbocsátja feleségét, és az eltávozva férjétől egy másik férfié lesz, vajon visszatérhet-e megint hozzá? Nem válna-e ezzel gyalázatossá az ország? **Te pedig, aki sok barátoddal paráználkodtál, vissza akarsz térni hozzám?** – így szól az Úr. 2 **Paráznaság lelki hűtlenség**
Nézz föl a hegytetőkre, és lásd meg: hol nem háltak veled? Kiültél eléjük az útra, mint az arab a pusztában: gyalázatossá tetted az országot paráznaságoddal és gonoszságoddal. 3 Ezért maradt el a tavaszi eső, és nem esett őszi eső sem. Mégis olyan a homlokod, mint egy paráznáé, félredobtál minden szemérmét. 4 Bezzeg most így kiáltasz hozzám: Atyám! Ifjúságomtól fogva te vagy a segítőm! 5 Örökké tart-e haragod, megmarad mindvégig? Így

beszélsz, de közben folytatod rossz életedet, ahogy csak bírod. 6 Ezt mondta nekem az Úr Jósias király idejében: Láttad, hogy mit művelt az elpártolt Izráel? Eljárt minden magas hegyre, minden zöldellő fa alá, és ott paráználkodott. 7 Így szóltam, miután mindezt elkövette: **Térj vissza hozzám! – de nem tért vissza. Látta ezt hűtlen húga, Júda. 8 És bár látta, hogy a sok házasságtörés miatt elbocsátottam az elpártolt Izráelt, és kiadtam válólevelét, mégsem félt húga, a hűtlen Júda, hanem elkezdett ő is paráználkodni. 9 Így történt, hogy könnyelmű paráznaságával gyalázatosná tette az országot, hiszen kővel is, fával is paráználkodott. 10 Mindezek ellenére nem tért vissza hozzám hűtlen húga, Júda teljes szívéből, hanem csak képmutató módon – így szól az Úr.** 11 Ezt mondta nekem az Úr: Igazabb lelkű az elpártolt Izráel, mint a hűtlen Júda. 12 Ezért indulj, kiáltsd ezeket a szavakat észak felé! Ezt mondd: Térj vissza, elpártolt Izráel – így szól az Úr –, akkor nem haragszom rátok! **Mert én hű vagyok – így szól az Úr –, nem tart örökké haragom. 13 Csak ismerd el bűnödöt, hogy hűtlenül elhagytad Istenedet, az Urat. Bájaidat idegeneknek osztogattad minden zöldellő fa alatt.** Csak az én szavamra nem hallgattatok – így szól az Úr. 14 Térjtek meg, elpártolt fiaim – így szól az Úr –, mert én vagyok a ti Uratok! Kiválasztok közületek városoként egyet, nemzetségenként kettőt, és elviszlek benneteket a Sionra. 15 Adok majd nektek szívem szerint való pásztorokat, akik hozzáértéssel és okosan pásztorolnak titeket, 16 és megsokasodtok és elszaporodtok majd az országban. Abban az időben – így szól az Úr – nem beszélnek többé az Úr szövetségládájáról. Senkinek sem jut eszébe, nem is emlegetik, nem hiányolják, és nem készítik el újból. 17 Abban az időben Jeruzsálemet majd az Úr trónjának nevezik. Minden nemzet Jeruzsálemben gyűl össze, hogy tisztelje az Úr nevét, és nem élnek többé gonosz szívük konoksága szerint. 18 Abban az időben Júda háza Izráel házához fog csatlakozni, és együtt jönnek meg észak földjéről abba az országba, amelyet örökségül adtam őseiteknek. 19 Én ezt mondtam: Szeretnék veletek úgy bánni, mint fiaimmal, és nektek adni a kívánatos földet, mint legékeőbb örökséget a népek között. Azt gondoltam, hogy Atyádnak hívsz engem, és nem fordulsz el tőlem! 20 **De ahogy egy asszony hűtlenül elhagyja házastársát, úgy hagytatok el hűtlenül engem, Izráel háza! – így szól az Úr. ITT MÁR CSAK HASONLAT – FENT METAFORA** 21 Hang hallatszik a hegytetőkön, Izráel fiainak panaszos sírása, mert rossz útra tértek, elfelejtették Istenüket, az Urat. 22 Térjtek meg, elpártolt fiaim! Meggyógyítlak benneteket, bár elpártoltatok. Itt vagyunk, eljöttünk hozzád, mert te vagy, Uram, a mi Istenünk! 23 Bizony, csalás folyt csupán a halmokon, zajongás a hegyeken. Bizony, csak Istenünk, az Úr szabadítja meg Izráelt. 24 A gyalázatos bálvány emésztette ifjúkorunk óta őseink szerzeményét: juhaikat és marháikat, fiaikat és leányaikat. 25 Fetrengünk a gyalázatban, szégyenpír a takarónk, mert vétkeztünk Istenünk, az Úr ellen, mi is, atyáink is, ifjúkorunk óta mind a mai napig, és nem hallgattunk Istenünknek, az Úrnak szavára.

Jer 4

Ha meg akarsz térni, Izráel – így szól az Úr –, hozzám térj meg! Ha eltávolítod színem elől förtelmes bálványaidat, ne ingadozz! 2 Ha őszintén esküszöl az élő Úrra, a törvénynek és az igazságnak megfelelően, akkor áldást kapnak tőle a népek, és vele dicsekszenek. 3 Ezt mondja az Úr a júdaiaknak és a jeruzsálemieknek: **Szántsatok föl új szántóföldet, ne vessetek a tövises közé!** 4 **Metélkedjete körül az Úrért, távolítsátok el szívetek elöbőrét,** Júda férfiai és Jeruzsálem lakói! Különben fellángol haragom, mint a tűz, és égni fog olthatatlanul gonosztetteitek miatt! 5 Adjátok hírül Júdában, hirdessétek Jeruzsálemben, és mondjátok: Fújjátok meg a kürtöt országszerte! Kiáltstok teljes erővel, és mondjátok: Gyülekezzetek, menjünk a megerősített városokba! 6 Mutassátok Sion felé az irányt, fussatok megállás nélkül, mert veszedelmet hozok észak felől, és nagy pusztulást! 7 Kijött az oroszlán a bozótból, elindult a népek pusztítója, előjött rejtekéből, hogy pusztává tegye országodat; városaid romba dőlnek, lakatlanná válnak. 8 **Öltsetek azért zsákruhát, sírjatok és jajgassatok, mert nem fordult el**

rólunk az Úr izzó haragja! 9 Azon a napon – így szól az Úr – odalesz a király és a vezérek bátorsága. A papok elszörnyednek, a próféták elképednek, 10 és ezt mondják: Ó, Uram, Uram! De nagyon rászédted ezt a népet és Jeruzsálemet, amikor azt mondtad, hogy békességünk lesz, pedig fegyver fenyegeti életünket. 11 Abban az időben ezt mondják majd ennek a népnek és Jeruzsálemnek: Heves szél fúj a hegytetőkről a pusztában népem leányára, nem a gabona szórásához és tisztításához való. **12 Erősebb szél jön annál, az én parancsomra; mert bizony most én is ítéletet hirdetek fölöttük.** 13 Úgy jön, mint a fellegek, harci kocsijai mint a forgószelek, lovai gyorsabbak a sasoknál. Jaj nekünk, elvesztünk! **14 Tisztítsd meg szívedet a gonosztól, ó, Jeruzsálem, hogy megszabadulhass!** Meddig maradnak még benned álnok gondolataid? 15 Hírnök szava hallatszik Dánból, vészt hirdetőé Efraim hegyéről. 16 Figyelmeztessétek a népeket, vigyétek hírül Jeruzsálemnek: Ostromlók jönnek messze földről, kiáltoznak Júda városai ellen. 17 Mint mezőőrök veszik körül, mert fellázadtak ellenem – így szól az Úr. 18 A te utaid és tetteid okozták ezt. **Gonoszságod miatt kell most keseregned, és járja át szívedet a bánat.** 19 Mennyire gyötrődik egész bensőm, a szívem összeszorul! Háborog a szívem, nem hallgathatok, mert lelkem hallja már a kürtszót, a harci riadót! 20 Csapás csapást követ, elpusztul az egész ország. Hirtelen pusztulnak el sátraim, egy pillanat alatt sátorlapjaim. 21 Meddig kell még hadijelvényt látnom és kürtszót hallanom? 22 Bizony, bolond az én népem, nem ismernek engem! Fiaim esztelenek, értelem nélkül valók! Csak abban bölcsek, hogyan kell rosszat tenni, de jót tenni nem tudnak! **23 Látom a földet: kietlen és pusztá, és az eget: nincs világossága! 24 Látom a hegyeket: megrendülnek, és a halmok mind inognak! 25 Látom, hogy nincs ember, és az ég minden madara elmenekült. 26 Látom, hogy a dúsan termő ország pusztává lett, és minden városa romba dőlt az Úr tekintetétől, izzó haragjától. 27 Mert ezt mondja az Úr: Sivár lesz az egész ország, bár véget nem vetek neki. 28 Ezért gyászol a föld, és elsötétedik odafent az ég, mert kimondtam, amit határoztam, nem bánom meg, és nem térek el tőle. 29 A lovasok és íjászok kiáltozásától menekül az egész város. Bemennek a sűrű erdőbe, és felmászhatnak a sziklákra. Minden város elhagyatott lesz, senki sem lakik bennük. 30 Hát te, pusztulásra ítélt, mit csinálsz? Bíborba öltözöl, arany ékszerekkel ékesíted magad, festékkel készíted ki a szemedet? Hiába szépítgeted magad: szeretőid megvetnek, és az életedre törnek! 31 Mintha vajúdó asszony hangját hallanám, először szülő nő sikoltását. Sion leánya kitarja karjait, zihálva kiáltja: Jaj nekem, összeroskadok a gyilkosok miatt!** **NAGYON ERŐS, IGAZI PRÓFÉTIKUS KÉPEK**

Jer 5

Járjátok be Jeruzsálem utcáit, nézzetek szét, tudakozódjatok, kutassátok át tereit! Akad-e valaki, van-e olyan ember, aki törvény szerint él, és igazságra törekszik? Akkor megbocsátanék ennek a városnak! 2 Még ha azt mondják is: Él az Úr! – akkor is hamisan esküsznek! 3 Pedig te, Uram, az igazságot nézed. Megverted őket, de nem fájt nekik, irtottad őket, de nem akarták megfogadni az intést. **Kőkemény maradt az arcuk, nem akartak megtérni.** 4 Azt gondoltam, csak a nincstelenség ilyen oktalanos, mert nem ismerik az Úr útját, Istenük törvényét. 5 Elmegyek hát az előkelőkhöz, és beszélek velük, ők biztosan ismerik az Úr útját, Istenük törvényét! De ők éppúgy letörték magukról az igát, és leszaggatták a köteleket! 6 Azért leteríti őket az erdei oroszlán, elpusztítja őket a pusztai farkas; párduc ólálkodik városaik körül, széttépi, aki csak kijön onnan. Mert sokszor vétkeztek, súlyosan tévelyegnek. 7 Hogyan bocsáthatnék meg neked? Hiszen fiaid elhagytak engem, és őreá esküsznek, aki nem is isten! Jól tartottam őket, **mégis házasságtörők, és parázna nő házában tolongnak.** 8 **Felajzott, buja csődörökké váltak, mindegyik a más feleségére nyerít.** 9 Ne kérjem számon ezeket – így szól az Úr –, és ne álljak bosszút az ilyen népen? 10 **Menjetek föl szőlőhegyeire, és pusztítsátok, de ne vessetek véget neki! Távolítsátok el vadhajtásait, mert nem az Úréi azok!** 11 Bizony, egészen hűtlen lett hozzám Izráel és Júda háza – így szól az Úr. 12

Megtagadták az Urat, és ezt mondták: Nincsen ő, nem érhet bennünket veszedelem, nem látunk fegyvert és éhínséget. **13 A próféták csak fecsegnek, és nem az ige szól belőlük.** Csak ennyibe kell venni őket! 14 Azért ezt mondja az Úr, a Seregek Istene: **Mivel ti így beszéltek, most én tűzzé teszem ígémet a szádban, ezt a népet pedig fává, hogy megeméssze őket.** 15 Egy távoli népet hozok majd ellened, Izráel háza! – így szól az Úr. Régi nép ez, ősidőkből való nép; olyan nép, amelynek nyelvét nem ismered, és nem érted, hogy mit beszél. 16 Tegze olyan, mint a nyitott sír, mindnyájan vitéz harcosok. 17 Felemészti aratásodat és kenyeredet, felemészti fiadat és leányaidat, felemészti juhaidat és marháidat, felemészti szőlődöt és fügefádat. Erős városaidat pedig, amelyekben bízol, fegyverrel rombolja le. 18 De még akkor sem vetek véget nektek – így szól az Úr. 19 Ha pedig azt kérdezik: Miért tette velünk mindezt Istenünk, az Úr? – akkor így felelj nekik: **Ahogy elhagytatok engem, és idegen isteneknek szolgáltatok a saját országokban, ugyanúgy fogtok idegeneknek szolgálni egy olyan országban, amely nem a tiétek.** 20 Mondjátok meg Jákób házának, és hirdessétek Júdában: 21 Halljátok csak, oktalan és esztelen nép, amelynek van szeme, de nem lát, van füle, de nem hall! 22 Nem félték engem – így szól az Úr –, nem remegtek tőlem? Hiszen én szabtam határt homokból a tengernek örökké tartó gátként, melyet nem léphet át. Ostromolja ugyan, de nem bír vele, hullámai zúgnak, de nem lépik át. 23 De ennek a népnek engedetlen és konok a szíve, állandóan lázadozik. 24 Eszükbe sem jut, hogy féljék Istenüket, az Urat, aki az őszi és a tavaszi esőt megadja a maga idejében, és biztosítja az aratásra rendelt heteket. 25 Bűneitek miatt elmaradnak ezek, vétkeitek miatt elestek e javaktól! 26 Mert bűnösök vannak népem soraiban, orvul leleselkednek, mint a madarászok, csapdát állítanak, hogy embereket fogjanak. **27 Ahogy a kalitka tele van madárral, úgy van tele házuk alattomossággal: így lettek hatalmasok és gazdagok.** 28 Meghíztak, kövérek, gonosz beszédükben nem ismernek határt. Nem hoznak ítéletet az árvák ügyében, hogy boldogulhatnának, a szegények igazát nem védik meg. 29 Ne kérjem számon ezeket – így szól az Úr –, és ne álljak bosszút az ilyen népen?! 30 Borzasztó, szörnyű dolgok történnek az országban: **31 A próféták hazugságot prófétálnak, a papok tetszésük szerint hatalmaskodnak, népem pedig ezt szereti!** De mit tesznek majd akkor, ha eljön a vég?!

Jer 6

Benjámin fiai, meneküljétek Jeruzsálemből! Fújjátok meg a kürtöt Tekóában, adjatok vészjelet Bét-Hakkeremben! Mert veszedelem fenyeget észak felől, és nagy romlás. 2 Elpusztítom Sion leányát, a szépet és gyönyörűségest. 3 Pásztorok jönnek ellene nyájaikkal együtt, sátrat vernek körülötte, legeltet mindegyik, ahol csak éri: 4 Készüljétek ellene a háborúra, induljatok, vonuljunk föl délben! – Jaj nekünk, mert estébe fordult már a nap, a megnyúlt árnyak jelzik az este közeledtét! 5 – Rajta, vonuljunk föl még az éjjel, pusztítsuk el palotáit! 6 Mert így szól a Seregek Ura: Vágjátok ki fákat, emeljétek ostromsáncot Jeruzsálem ellen, a büntetésre ítélt város ellen, amely zsarolt javakkal van tele! 7 Ahogy frissen tartja vizét a kút, úgy tartja ez frissen gonoszságát. Erőszakról és elnyomásról híres, mindenütt betegséget és sebeket látok. 8 Fogadd el a fenytést, Jeruzsálem, különben el kell szakadnom tőled, és sivár, lakatlan földdé kell tegyelek! 9 Így szól a Seregek Ura: **Még egyszer böngészd át Izráel maradékát, mint egy szőlőtövet; nyújtsd ki ellenük ismét a kezéd, mint szüretelő a vesszőkre!** 10 Kinek mondjam el, kinek bizonygassam, hogy végre meg is hallják? **Körülméletlen a fülük, nem tudnak figyelni.** Gyalázzák az Úr igéjét, nem lelik kedvüket benne. 11 Az Úr haragja tölt el engem, nem tudom már magamban tartani. Töltsd ki az utcán a gyermekekre meg az ifjak csapatára! Foglyul esik férfi és nő, öreg és aggastyán egyaránt! 12 Házaik másoké lesznek, földjükkel és feleségükkel együtt, ha kinyújtom kezemet az ország lakóira! – így szól az Úr. 13 Mert a legkisebbtől a legnagyobbig mindenki nyereséget hajhász, a prófétától a papig mindenki

elvetemült csaló. 14 Népem romlását azzal gyógyítanák, hogy könnyelműen mondogatják: Békeség, békeség! – pedig nincs békeség! 15 Szégyenkezniük kellene, mert utálatos, amit tettek. De nem akarnak szégyenkezni, és már pirulni sem tudnak. Azért elesnek az összeomláskor, elbuknak a megtorlás idején – mondta az Úr. 16 Így szól az Úr: **Álljatok ki az utakra, és nézzetek szét, kérdezősködjétek az ősi ösvények után, melyik a jó út, és azon járjatok, akkor nyugalmat találtok lelketeknek!** De ők ezt mondták: Nem megyünk! 17 Öröket is állítottam följük, hogy figyeljenek a kürt szavára. De ők ezt mondták: Nem figyelünk! 18 Ezért halljátok, ti, népek, és tudjátok meg, akik egybegyűltetek, hogy milyen sors vár rájuk! 19 Halld meg, te, föld! **Íme, veszedelmet hozok erre a népre: saját gondolataik gyümölcsét, mert nem figyeltek beszédemre, és tanításomat megvetették.** 20 Minek nekem a tömjén, mely Sábából érkezik, és a messze földről való jó illatú nád? Égőáldozataitok nem kedvesek, véresáldozataitok nem tetszenek nekem. 21 Ezért így szól az Úr: Bukatókat állítok e nép elé, és elbuknak bennük apák és fiak egyaránt, elpusztulnak a szomszédok és a barátok. 22 Így szól az Úr: **Íme, egy nép jön észak földjéről, nagy nemzet indul el a föld széleiről.** 23 Íjat és kopját ragadnak, kegyetlenek, nem irgalmaznak. Hangjuk zúg, mint a tenger, lovakon nyargalnak; egy emberként sorakoznak ellened, Sion leánya! 24 **Hallottuk a híret: elernyedtek kezeink, szorongás vett erőt rajtunk; vonaglunk, mint aki vajúdik.** 25 *Ne* menj ki a mezőre, és ne járj az úton, mert ellenség kardja vár, és iszonyat mindenütt! 26 **Népem leánya, öltözz zsákruhába, hempergőzz meg hamuban!** Gyászolj, mintha egyszülöttedért tennéd, zokogj keservesen! Mert hirtelen eljön a pusztító ellenünk. 27 Népem vizsgálójává, olvasztárává tettelek, hogy megismerd és megvizsgáld életét. 28 Mindnyájan elvetemült lázadók, rágalmakat terjesztenek; közönséges réz és vas, annak is mind hitvány. 29 Zihált a fűjtató, de csak ólom került ki a tűzből; hiába a folytonos olvasztás, a gonoszokat nem lehet megtisztítani. 30 Eldobni való ezüstnek hívják őket, mert az Úr elveti őket.

Jer 7

Ezt a parancsot kapta Jeremiás az Úrtól: 2 **Állj ki az Úr házának kapujába, és így hirdesd ott az ígét: Halljátok az Úr igéjét,** ti júdaiak mind, akik bementek ezeken a kapukon, hogy leboruljatok az Úr előtt! 3 Így szól a Seregek Ura, Izráel Istene: Jobbítatók meg útjaitokat és tetteiteket, akkor megengedem, hogy továbbra is ezen a helyen lakjatok! 4 **Ne bízzatok ilyen hazug szavakban: Az Úr temploma, az Úr temploma, az Úr temploma van itt!** 5 **Mert csak ha igazán megjobbítjátok útjaitokat és tetteiteket, ha egymással szemben igazságosan jártok el, 6 ha a jövevényt, az árvát és az özvegyet nem nyomjátok el, és ártatlan vért sem ontotok ezen a helyen, nem követték más isteneket a magatok romlására:** 7 akkor megengedem, hogy ezen a helyen lakjatok, azon a földön, amelyet őseiteknek adtam, öröktől fogva mindörökké. 8 **Ti hazug szavakban bíztok, amelyek semmit sem érnek.** 9 **Loptok, öltök, paráználkodtok, hamisan esküsztok, Baalnak tömjéneztek, és más isteneket követték, akiket nem ismertek.** 10 **Azután idejöttök, és megálltok előttem ebben a házban, amelyet rólam neveztek el, és ezt mondjátok: Megszabadultunk! **A KÉPMUTATÓ VALLÁSOSság ELLEN**** De azután ugyanazokat az utálatos dolgokat követitek el. 11 Hát rablók barlangjának nézitek ezt a házat, amelyet rólam neveztek el? Majd én is annak nézem! – így szól az Úr. 12 Menjetek csak el szent helyemre, Sílóba, ahol először lakott az én nevem, és lássátok meg, hogyan bántam vele, népemnek, Izráelnek a gonoszsága miatt! 13 Most pedig, mivel ilyen dolgokat követtetek el – így szól az Úr –, bár én intettem benneteket, idejében intettem, de ti nem hallgattatok rám, szoltam nektek, de nem válaszoltatok, 14 azért úgy bánok ezzel a házzal, amelyet rólam neveztek el, amelyben bizakodtok, és ezzel a szent hellyel, amelyet nektek és őseiteknek adtam, ahogyan Sílóval bántam. 15 És elvetlek benneteket színem elől, ahogyan elvettem testvéreiteket, Efraimnak minden leszármazottját. 16 Te pedig ne imádkozz ezért a népért, ne mondj értük esdeklő imádságot, ne is kérlelj engem, mert nem hallgatlak meg! 17 Nem látod, mit csinálnak

Júda városaiban és Jeruzsálem utcáin? 18 A fiak fát szedegetnek, az apák tüzet gyújtanak, az asszonyok pedig tésztát gyúrnak, hogy áldozati süteményeket készítsenek az ég királynőjének, és italáldozatot mutatnak be más isteneknek, és ezzel bosszantanak. 19 Vajon nekem okoznak bosszúságot – így szól az Úr –, nem inkább maguknak? Mert majd szégyen borítja arcukat! 20 Ezért így szól az én Uram, az Úr: Lángoló haragom kiárad majd erre a helyre, emberre és állatra, a mezők fájára és a föld termésére. Égni fog, nem alszik ki! 21 Ezt mondja a Seregek Ura, Izráel Istene: Égőáldozataitokat rakjátok véresáldozataitok mellé, és egyétek meg a húst! 22 **Mert nem az égő- és véresáldozatokról beszéltem őseitekkel, és nem azokról adtam parancsolatot nekik, amikor kihoztam őket Egyiptomból, 23 hanem ezt parancsoltam nekik: Hallgassatok a szavamra, akkor én Istenetek leszek, ti pedig az én népem lesztek.** Mindig azon az úton járjatok, amelyet én mutatok nektek, hogy jó dolgotok legyen! 24 De nem hallgattak és nem figyeltek rám, hanem megátalkodott gonosz szívük tanácsát követték; hátukat fordították felém, nem pedig arcukat. 25 Attól fogva, hogy kijöttek őseitek Egyiptomból, a mai napig állandóan küldtem hozzátok szolgálóimat, a prófétákat, idejében küldtem. 26 De nem hallgattak és nem figyeltek rám, hanem megmakacsolták magukat, és gonoszabbak lettek, mint őseik. 27 Amikor elmondod nekik mindezt, nem fognak hallgatni rád, és bár szólsz nekik, nem fognak válaszolni. 28 Azért ezt mondd nekik: **Ez az a nép, amely nem hallgatott Istenének, az Úrnak szavára, és nem fogadta el a figyelmeztetést! Odavan az igazság, kiveszett szájukból.** 29 Nyírd le hajkoronád, és dobd el, kezdj gyászénekebe a hegytetőkön, mert megvetette, eltaszította az Úr a nemzedéket, amelyre megharagudott! 30 Mert olyasmit tettek a júdaiak, amit rossznak látok – így szól az Úr. **Förtelmes bálványaitak abban a házban állították föl, amelyet rólam neveztek el, és tisztátalanná tették azt.** 31 Fölépítették a Tófet áldozóhalmaikat a Ben-Hinnóm-völgyben, hogy elégessék fiaikat és leányaikat, pedig ezt nem parancsoltam, sőt eszembe sem jutott! 32 Azért eljön az az idő – így szól az Úr –, amikor nem Tófetnek nevezik többé, sem Ben-Hinnóm-völgynek, hanem az Öldöklés völgyének, és más hely híján a Tófetben fognak temetkezni. 33 E nép halottai az ég madarainak és a föld állatainak lesznek eledele, és nem lesz majd, aki elriassza őket. 34 Júda városaiban és Jeruzsálem utcáin véget vetek a hangos, vidám örvendezésnek, a völegény és a menyasszony örömeinek, mert romhalmazzá válik az ország.

Jer 8

1 Abban az időben – így szól az Úr – kiszórják majd sírjukból Júda királyainak és vezéreinek csontjait, a papoknak, a prófétáknak és Jeruzsálem lakóinak a csontjait. **Wycliff** 2 Kiterítik azokat a nap, a hold és az ég minden serege elé, amelyeket szerettek, tiszteltek és követtek, amelyekhez folyamodtak, és amelyeket imádtak. Nem szedik össze, és nem temetik el: trágyaként használják majd őket a földeken. 3 Akik pedig megmaradnak ebből a gonosz nemzetségből, az egész maradék, inkább választaná majd a halált, mint az életet bárhol, ahová a megmaradtakat szétszórtam – így szól a Seregek Ura. 4 Mondd meg nekik, hogy így szól az Úr: **Ha elesik valaki, nem kel-e föl? Ha helytelen útra tér, nem fordul-e vissza?** 5 Miért tért tévútra ez a nép, miért tévelyeg állandóan Jeruzsálem? Miért ragaszkodik a családsághoz, és miért nem akar megtérni? 6 **Figyeltem, és hallottam, hogy nem őszintén beszélnek. Senki sem bánja gonoszságát, és nem mondja: Mit tettem?! Mindenki összevevicsinos, mint a csatában száguldozó LOVAK.** 7 **Még a GÓLYA is, az égen, tudja költözése idejét, A GERLICE, a FECSKE ÉS A DARU is vigyáz, mikor kell megjönnie, csak az én népem nem ismeri az Úr törvényét.** 8 Hogyan mondhatjátok: Bölcsék vagyunk, nálunk van az Úr tanítása. Hiszen hazugsággá tette ezt az írástudók hazug tolla! 9 Szégyent vallottak a bölcsék, megrettentek, zavarba jöttek. Mit is ér a bölcsességük, ha megvetették az Úr igéjét?! 10 Azért feleségüket másoknak adom, földjüket a hódítóknak, mert a legkisebbtől a legnagyobbig mindenki nyereséget hajhász, a prófétától a papig mindenki elvetemült csaló. 11 **Népem**

romlását azzal gyógyítanák, hogy könnyelműen mondogatják: Békesség, békesség! – pedig nincs békesség! **Luther 95** tétel 12 Szégyenkezniük kellene, mert utálatos, amit tettek. De nem akarnak szégyenkezni, és már pirulni sem tudnak. Azért elesnek az összeomláskor, elbuknak a megtorlás idején! – mondja az Úr. **13 Szüretelni akartam náluk – így szól az Úr –, de nincs szőlő a tőkén, nincs füge a fán, levele is elhervadt. Ezért sorsukra hagyom őket.** 14 Miért maradunk vesztég? Gyűljetek össze, menjünk a megerősített városokba, hogy ott nyugton legyünk! De Istenünk, az Úr úgy ad nyugtot, hogy méreggel itat meg minket, hiszen vétkeztünk az Úr ellen. 15 Békességre várunk, de nem lesz semmi jó; a gyógyulás idejére, de jön a rettegés. 16 Dán felől hallatszik **LOVA**INAK prűszkölése, méneinek nyerítésétől reng az egész föld. Megérkezve megemészti az egész országot: a várost és lakóit. 17 Bizony, **MÉRGES KÍGYÓKAT** küldök rátok, amelyeken nem fog a varázslás, és megmarnak benneteket! – így szól az Úr. 18 Gyógyíthatatlan vagyok, gond terhel, beteg a szívem. 19 Népem kiáltása hangzik messze földről: Hát nincs az Úr a Sionon? Nincs már ott Királya? Miért bosszantottak engem bálványokkal, idegen hiábavalóságokkal? 20 Elmúlt az aratás, véget ért a nyár, és mi nem szabadultunk meg! 21 **Népem összetörése engem is összetört; gyászolok, rémület fogott el.** 22 **Nincs balzsamolaj Gileádban, nincs ott orvos? Miért nem tudnak begyógyulni népem a sebek?** 23 Bárcsak a fejem víznek és a szemem könnynek forrásává válnék! Éjjel-nappal siratnám népem megöltjeit.

ERŐS KÉPEK. FŐLEG ÁLLATOK (7 állat, ld fent)

Jer 5,6- 8 szint végig az Úr beszél (piros)

Panasz a népre

Jer 9

SŰRŰ PRÓFÉCIÁK, ERŐS KÉPEKKEL

1 Bárcsak lenne a pusztában egy kunyhóm az út mentén! Elhagynám népemet, elmennék tőle, mert mindenki házasságtörő, hűtlen társaság! 2 Nyelvük olyan, mint a kifeszített íj, hazugsággal biztosítják hatalmukat az országban, nem pedig igazsággal! Egyik gonoszságot tesz a másik után, de engem nem ismernek – így szól az Úr. 3 Óvakodjék mindenki a felebarátjától, még a testvérben se bízzatok! Hiszen a testvér is mind rá akar csak szedni, rágalmakat terjeszt még a felebarát is. 4 Becsapják egymást az emberek, nem mondanak igazat. Hazug fortélyokra tanítják nyelvüket, folyvást romlottságon fáradoznak. 5 Lakóhelyed álnokság tanyája; az álnokság miatt tudni sem akarnak rólam – így szól az Úr. 6 Ezért így szól a Seregek Ura: Megolvasztom, megvizsgálom őket, mi más tehetnék népemmel? 7 Gyilkos nyíl a nyelvük, szájuk álnok módon beszél, békességről beszélnek egymással, de magukban cselet szönek. 8 Ne kérjem számon ezeket – így szól az Úr –, és ne álljak bosszút az ilyen népen? 9 Zokogva siratom a hegyeket, gyászolom a pusztát legelőit, mert kiégtek, ember sem jár arra, és nem hallik a nyájak bégetése. Az ég madarai és a jószágok is elbujdostak, elköltöztek. 10 Jeruzsálemet kőhalommá teszem, sakálok tanyájává, Júda városait pedig lakatlan pusztává teszem. 11 Ki az a bölcs ember, aki ezt megérti, és hirdetni tudja, amit az Úr szája kijelentett neki: Miért vész el az ország? Miért ég ki, mint a pusztát, ahol senki sem jár? 12 Megmondta az Úr: Mivel elhagyták tanításomat, amelyet én adtam nekik, nem hallgattak szavamra, és nem aszerint éltek, 13 hanem megátalkodott szívvel követték a Baalokat, amire elődeik tanították őket, 14 ezért így szól a Seregek Ura, Izráel Istene: Ürömmel etetem meg ezt a népet, és méreggel itatom meg őket. 15 Szétszéleszttem őket olyan népek közé, amelyeket nem ismertek sem ők, sem elődeik, és fegyvert küldök a nyomukba, amíg csak meg nem semmisítem őket! 16 Ezt mondja a Seregek Ura: Gondoskodjatok siratóasszonyokról, hívjátok őket, hogy jöjjenek! Üzenetek a siratáshoz értőknek, jöjjenek ide! 17 Sietve kezdjenek elsiratni minket; a mi szemünk is hadd lábadjon könnybe, a mi szemünkből is omoljon a könny! 18 Mert siratóének hangzik a Sionról: Jaj, hogy elpusztultunk, de nagy szégyen ért bennünket! El kellett hagynunk ezt a földet, feldúlták

lakóhelyünket! 19 Halljátok hát, asszonyok, az Úr igéjét, figyeljetek arra jól, amit mond! Tanítsátok lányaitokat siratóénekekre, egyik asszony a másikat erre a gyászénekekre: 20 Bemászott ablakainkon a halál, betört palotáinkba; kiirtotta a gyermekeket az utcáról, az ifjakat a terekről! 21 Beszélj! – így szól az Úr: Úgy hevernek ott az emberek hullái, mint trágya a mezőn vagy mint gabona az arató mögött, amelyet nem köt kérébe senki. 22 Ezt mondja az Úr: **Ne dicsekedjék bölcsességével a bölcs, ne dicsekedjék erejével az erős, ne dicsekedjék gazdagságával a gazdag!** 23 **Aki dicsekedni akar, azzal dicsekedjék, hogy érti és tudja rólam, hogy én vagyok az Úr, aki szeretetet PÁL**, jogot és igazságot teremtek a földön, mert ezekben telik kedvem – így szól az Úr! 24 Eljön az idő – így szól az Úr –, amikor megbüntetek minden körülméletet és körülméletlent: 25 Egyiptomot és Júdát, Edómot és az ammóniakat, Móábot és mindazokat, akik körülnyírt hajúak, és a pusztában laknak. Mert mindezek a népek körülméletlenek, **Izrael egész háza azonban körülméletlen szívű.**

Jer 10

Halljátok meg az igét, amelyet az Úr mond nektek, Izrael háza! 2 Így szól az Úr: Ne tanuljátok el a pogányok szokását, és az égi jelektől ne rettegetek, mert csak a pogányok rettegnak azoktól! 3 Bizony, a népek bálványai hiábavalók. Hiszen egy fát vágnak ki az erdőben, a mesterember keze készíti el baltával. 4 Ezüsttel és arannyal díszítik, szögekkel és kalapáccsal rögzítik, hogy ne inogjon. 5 Olyanok, mint madárijesztő az uborkaföldön: nem beszélnek, hordozni kell őket, mert menni sem tudnak. Ne féljetek tőlük, mert nem tudnak ártani, mint ahogy jót is hiába várnátok tőlük! 6 Nincs hozzád hasonló, Uram! Nagy vagy te, és hatalmad által nagy a te neved. 7 **Ki ne félne téged, népek Királya? Bizony, megillet ez téged! Mert nincs hozzád hasonló a népek bölcsei között egyetlen országban sem.** 8 Egytől egyig ostobák, bolondok; hiábavaló a bálványok útmutatása, hiszen fából vannak! 9 Tarsísból hozott ezüstlappal és úfázi arannyal vonják be; mesterember csinálmánya, ötvös keze munkája, öltözetük kék és piros bíbor, ügyes mesterek munkája valamennyi. 10 **De az Úr igaz Isten, élő Isten, örökkévaló Király! Haragjától megrendül a föld, dühével szemben a népek tehetetlenek.** 11 Mondjátok meg nekik, hogy az istenek kivesznek a földről és az ég alól. Nem ők alkották az eget és a földet. 12 **Az Úr ereje alkotta a földet, az ő bölcsessége szilárdította meg a világot, az ő értelme feszítette ki az eget.** 13 Mennydörgő szavára víztömeg támad az égen, felhőt hoz fel a föld széléről; villámokat alkot az esőhöz, és szelet bocsát ki kamráiból. 14 Megáll a tudománya minden embernek, szégyent vall bálványával minden ötvös, mert csalódik öntvényében: nincsen abban lélek! 15 Hitvány és nevetséges dolgok azok, semmivé lesznek a megtorlás idején. 16 De nem ilyen Jákób osztályrésze, mert ő a mindenség formálója, Izrael törzse pedig az ő tulajdona: Seregek Ura a neve! 17 Szedd föl a földről batyudat, ostromolt város lakója! 18 Mert ezt mondja az Úr: Én most kiröpítem parittyámból az ország lakóit. Sarokba szorítom őket, rájuk fognak találni. 19 Jaj nekem, összetörtem, gyógyíthatatlan a sebem! Azt gondoltam, hogy majd csak kibírom ezt a bajomat. 20 De ledöntötték sátramát, eltépték az összes sátorkötelet. Fiaim elhagytak, nincsenek. Nem feszíti ki senki a sátramát, nem vonja föl senki a sátorlapokat. 21 **Bizony, ostobák voltak a pásztorok, nem keresték az Urat.** Ezért nem boldogultak, egész nyájuk szétszóródott. 22 Már a hír is megérkezett, nagy zúgás hangzik észak földje felől: Júda városai sivár pusztává válnak, sakálok tanyájává. 23 Tudom, Uram, hogy az ember nem ura élete útjának, és aki azon jár, nem maga irányítja lépteit! 24 Fenyíts minket, Uram, de mértékkal, ne haragodban, hogy semmivé ne tégy! 25 Töltsd ki lángoló haragodat a pogányokon, akik nem ismernek téged, és a nemzetségeken, amelyek nem hívják segítségül nevedet! Mert megemésztették Jákóbot, végleg megsemmisítették, és lakóhelyét elpusztították!

Jer 11

Ezt az ígét mondta az Úr Jeremiásnak: 2 Halljátok meg e szövetség ígétit, és mondjátok el Júda férfiainak és Jeruzsálem lakóinak! 3 Ezt mondd nekik: Így szól az Úr, Izráel Istene: Átkozott az az ember, aki nem hallgat ennek a szövetségnek az ígéire, 4 amelyet őseiteknek parancsoltam azon a napon, amikor kihoztam őket Egyiptomból, a vaskohóból, és ezt parancsoltam: Hallgassatok a szavamra, és teljesítsétek mindazt, amit én parancsolok nektek! Akkor az én népem lesztek, én pedig Istenetek leszek, 5 és teljesítem azt az esküt, amelyet atyáitoknak tettem, hogy nekik adom ezt a tejjel és mézzel folyó földet, ahogyan van ez ma is. Én pedig így válaszoltam: Bizony, így van, Uram! 6 Akkor ezt mondta nekem az Úr: Hirdesd mindezeket az ígéket Júda városaiban és Jeruzsálem utcáin: Halljátok meg, és teljesítsétek ennek a szövetségnek az ígétit! 7 Mert attól fogva, hogy felhoztam őseiteket Egyiptomból, a mai napig állandóan intettem őket. Idejében intettem, hogy hallgassanak szavamra. 8 De nem hallgattak és nem figyeltek rám, hanem mindenki a maga megátalkodott gonosz szíve szerint élt. Ezért beteljesítettem rajtuk ennek a szövetségnek minden ígétjét, amelyről megparancsoltam, hogy teljesítsék, de nem teljesítették. 9 Majd ezt mondta nekem az Úr: Föllázdak ellenem Júda férfiai és Jeruzsálem lakói! 10 Visszatértek őseik korábbi bűneihez, akik nem voltak hajlandók hallgatni ígéimre, más isteneket követtek, és azokat tisztelték. Izráel és Júda háza megszegte a szövetséget, amelyet őseikkel kötöttem. 11 Ezért így szól az Úr: Veszedelmet hozok rájuk, amely elől nem tudnak elmenekülni. Segítségért kiáltanak majd hozzám, de nem hallgatom meg őket. 12 Akkor majd mehetnek Júda városai és Jeruzsálem lakói, és kiálthatnak segítségért azokhoz az istenekhez, akiknek tömjénezní szoktak, de azok nem tudják megszabadítani őket a veszedelem idején. 13 Hiszen annyi istened van, Júda, ahány városod, és annyi oltárt készítettél a gyalázatos bálványoknak, Jeruzsálem, ahány utcád van, oltárokat, hogy azokon tömjénezz Baalnak! 14 Te pedig ne imádkozz ezért a népért, és ne mondj értük esdeklő imádságot! Mert nem hallgatom meg őket, amikor segítségül kiáltanak hozzám a veszedelem miatt! 15 Mit akarsz, kedves népem, templomomban? Sok ravasz tervedet elérni? Szent hússal elhárítani a rád váró veszedelmet, és aztán jót nevetni? 16 Zöldellő, szép gyümölcsű és formás olajfának nevezett el téged az Úr. Nagy vihar zúgása közben lángba borította lombját, letördelte ágait. 17 **A Seregek Ura, aki elültetett téged, elhatározta, hogy veszedelmet hoz Izráel és Júda házára gonoszságuk miatt, amelyet a maguk kárára követtek el, mert Baalnak tömjénezték, hogy bosszantsanak engem.** 18 Az Úr tudatta velem, ezért tudom, mit akarnak tenni velem, megmutatta nekem. 19 Én pedig olyan voltam, mint a gyanútlan bárány, melyet a vágóhídra visznek. Nem tudtam, hogy ilyen terveket szőttek ellenem: Irtsuk ki ezt a fát gyökerestül! Vágjuk ki az élők földjéből, hogy nevét se említsék többé! 20 Ó, Seregek Ura, igaz bíró, vesék és szívek vizsgálója! Hadd lássam, hogy állsz bosszút rajtuk, mert eléd tártam ügyemet! 21 Azért ezt mondta az Úr az anatótiakról, akik életedre törnek, és azt mondták: Ne prófétálj az Úr nevében, különben a saját kezünkkel ölünk meg! 22 Azért ezt mondja a Seregek Ura: Én megbüntetem őket: az ifjak fegyver által fognak meghalni, fiaik és leányaik pedig éhen halnak. 23 Senki sem marad meg közülük, mert veszedelmet hozok az anatótiakra a büntetésük idején.

Jer 12

Igaz vagy, Uram, ha perlek is veled. Hadd tegyem szóvá mégis azt, ami igazságtalan! Miért szerencsés a bűnösök sorsa? Miért boldogulnak mind, akik csalárdul élnek? 2 Elültetted őket,

gyökeret is vertek, fejlődnek, gyümölcsöt is hoznak. Közel vagy a szájukhoz, de a szívüktől távol. **3 Te ismersz engem, Uram! Látod, mert megvizsgáltad, hogy tied a szívem. Válaszd külön őket, mint levágni való juhokat, és készítsd őket elő az öldöklés napjára!** 4 Meddig gyászol még a föld, meddig maradnak szárazak a mezei növények? Lakóinak gonoszsága miatt elpusztul jószág és madár, ők pedig ezt gondolják: Nem látja meg Isten a mi végünket! 5 Ha gyalogosokkal futva is kifáradsz, hogyan fogsz lovakkal versenyezni? Ha csak békés tájon érzed biztonságban magad, mit fogsz csinálni a Jordán sűrűjében?! 6 Testvéreid és rokonaid is elárultak téged, teli torokból kiabálnak a hátad mögött. Ne higgy nekik, még ha szépen beszélnek is veled! 7 Elhagytam házamat, magára hagytam örökségemet, ellenség kezébe adtam azt, akit lelkem kedvel. 8 Úgy bánt velem örökségem, mint oroszlán az erdőben. Hangosan ordított rám, ezért meggyűlöltem. 9 Tarka madár az én örökségem, körülfogják a madarak. Gyűljetek össze, ti, mezei vadak, jöjjetek, egyetek! 10 Sok pásztor pusztította szőlőmet, taposta osztályrészemet. Drága osztályrészemet sivár pusztává tették. 11 Sivárrá tették, gyászba borult előttem, mint a sivatag. Sivárrá vált az egész ország, de senki sem törődik vele. 12 A puszta kopár hegyein pusztítók jönnek. Mert az Úr fegyvere pusztítja az országot egyik szélétől a másikig. Nincs békessége egy embernek sem! 13 **Búzát vetettek, de tövist aratnak, hasztalan fáradoztak. Szégyent vallanak termésükkel az Úr izzó haragja miatt.** 14 Ezt mondja az Úr minden rossz szomszédomról, aki hozzányúl az örökséghez, amelyet népemnek, Izráelnek adtam: **Kigyomlálom őket a földjükből, Júda házát is kigyomlálom!** 15 **De miután kigyomláltam őket, újból megkönyörülök rajtuk: visszahozok mindenkit a maga örökségébe, a maga földjére.** 16 És ha majd jól megtanulják, hogy az én népem szokása szerint hogyan kell az én nevemre, az élő Úrra esküdni – ahogyan egykor ők tanították Baalra esküdni a népemet –, akkor újra felépülnek majd népemmel együtt. **17 De amelyik nem hallgat rám, azt a népet gyökerestül kigyomlálom és elpusztítom! – így szól az Úr.**

Jer 13

Ezt mondta nekem az Úr: Menj,
Öv hasonlat

vegyél magadnak egy lenvászon övet, és kösd a derekadra! Ne engedd, hogy víz érje!
2 Meg is vettem az övet az Úr parancsa szerint, és a derekamra kötöttem. 3 Másodszor így szólt hozzám az Úr igéje: 4 Fogd az övet, amelyet vettél, és a derekadon van! Indulj, menj el az Eufráteszhez, és rejtsd el ott egy sziklahasadékban! 5 Elmentem tehát, és elrejtettem az Eufrátesznél, ahogyan az Úr parancsolta nekem. 6 Hosszú idő múlva ezt mondta nekem az Úr: Indulj, menj el az Eufráteszhez, és vedd elő az övet, amelyről azt parancsoltam, hogy rejtsd el ott! 7 Elmentem az Eufráteszhez, megkerestem és elővettem az övet onnan, ahová elrejtettem. És íme, az öv tönkrement, egészen hasznavehetetlen volt. 8 Ekkor így szólt hozzám az Úr igéje: 9 Ezt mondja az Úr: **Így teszem tönkre Júda és Jeruzsálem nagy-nagy kevélységét!** 10 Ez a gonosz nép nem akar hallgatni az én beszédemre, megátalkodott szívük szerint élnek, és más isteneket követnek, azokat tisztelik és imádják. De olyan lesz ez a nép, mint ez az öv: egészen hasznavehetetlen. 11 Mert ahogyan az ember szorosán a derekára köti az övet, úgy kötöttem magamhoz Izráel és Júda egész házát – így szól az Úr –, hogy az én népem legyenek, hírnevem, dicséretem és tiszteletem növekedésére. **JELKÉPES CSELEKEDET!** De ők nem hallgattak rám. 12 Mondd el nekik ezt az ígét: Így szól az Úr, Izráel Istene: Minden korsót meg kell tölteni borral! És ha azt mondják neked: Talán mi nem tudjuk, hogy minden korsót meg kell tölteni borral? – 13 akkor ezt válaszold nekik: Így szól az Úr: Majd én megtöltöm ennek az országnak minden lakóját, a Dávid trónján ülő királyokat, a papokat, a prófétákat és Jeruzsálem minden lakóját részegítő itallal. **14 Összetöröm**

őket, egyiket a másikkal, az apákat a fiakkal együtt – így szól az Úr. Nem kímélem és nem szánom őket, nem irgalmazok nekik, amikor elpusztítom őket! 15 Hallgassatok, figyeljete, ne legyetek kevélyek, mert az Úr szól. 16 Dicsőítsétek az Urat, a ti Isteneteket, mielőtt sötétséget támaszt, és mielőtt elbotlanátok a homályba borult hegyeken. Világosságra vártok, de az Úr vakhomályt hoz el, és sűrű sötétséget támaszt. 17 Ha nem hallgattok rám, titkon sírni fogok kevélységetek miatt. Áradnak könnyeim, hull szememből a könny, mert fogságba kerül az Úr nyája. 18 Mondd meg a királynak és az anyakirálynőnek: Alázkodjatok meg, és üljete a porba, mert leesett fejetekről ékes koronátok! 19 Körül vannak zárva a Délvidék városai, nincs aki felszabadítsa őket. Fogságba viszik egész Júdát, fogságba mindenestül. 20 Tekints föl, Jeruzsálem, és nézd: jönnek már északról! Hol van a rád bízott nyáj, pompás juhnyájad? 21 Mit fogsz mondani, amikor föled rendeli, nyakadba ülteti azokat az Úr, akiket barátokká akartál tenni? Nem vesznek-e erőt rajtad a fájdalomok, mint a vajúdo asszonyon? 22 Ha pedig ezt kérdezed magadtól: Miért történt ez velem? – sok bűnöd miatt rántják le ruhádat, és követnek el rajtad erőszakot. 23 **Ha majd fehérre változtatja bőrét az etióp, vagy ha a párduc elrejté feltjait, akkor tudtok ti is jót tenni, úgy megtanultátok a rosszat!** 24 **Úgy szétszórom őket, akár a pelyvát, amelyet elsodor a pusztai szél.** 25 **Ez lesz a sorsod, ezt mérem ki rád – így szól az Úr –, mert elfeledtél engem, és hazugságban bíztál!** 26 Ezért én is arcodra borítom ruhádat, hogy kilássék gyalázatod. 27 **Bujaságodat, vihogásodat, fajtalan parázñaságodat és bálványaidat ott látom a halmokon és a mezőn. Jaj neked, Jeruzsálem! Nem akarsz megtisztulni. Mikor lesz ennek vége?!**

NAGYON KEMÉNY ISTENI BESZÉD ERŐS KÉPEKKEL A HÜTLLEN, „VIHOGÓ” HÁZASTÁRSRÓL.

Jer 14

A SZÁRAZSÁG – ISTEN IGÉJÉNEK A HIÁNYA, A HAZUG PRÓFÉTÁK BESZÉDEINEK KÖVETKEZMÉNYE

Ezt az ígét mondta az Úr Jeremiásnak a szárazságról: 2 Gyászba borult Júda, kapuiból ájuldoznak, gyászolnak országszerte, Jeruzsálemben jajkiáltás hangzik. 3 Az előkelők vízért küldik szolgálókat; azok a ciszternákhoz mennek, de vizet nem találnak. **Üres edényekkel térnek vissza, szegyenkeznek, pirulnak, fejüket eltakarják.** 4 Rettegnek a termőföld miatt, mert nem volt eső az országban. Szégyent vallanak a szántóvetők, fejüket eltakarják. 5 Még a szarvas is, ha megellett a mezőn, otthagya borját, **mert nincsen fű.** 6 A vadszamarak ott állnak a hegytetőkön, levegő után kapkodnak, mint a sakálók, tekintetük elhomályosul, **mert nincsen fű.** 7 Ha bűneink ellenünk szólnak is, tégy jót velünk, Uram, a te nevedért! Mert számtalanszor elpártoltunk, vétkeztünk ellened! 8 Ó, Izráel reménysége, szabadítója a nyomorúság idején! Miért lennél olyan, mint az ország jövevénye, vagy mint a vándor, ki csak éjjelre tér be? 9 Miért lennél olyan, mint a riadt férfi, vagy mint a vitéz, aki nem tud segíteni? Hiszen te közöttünk vagy, Uram, rólad neveztek el minket: ne hagyj el bennünket! 10 Ezt mondja az Úr erről a népről: **Úgy szeretnek ide-oda futkosni, nem sajnálják a lábukat, ezért nem kedveli őket az Úr. Most emlékezetbe idézi bűnüket, és számon kéri vétkeiket.** 11 Ezt mondta nekem az Úr: Ne imádkozz ennek a népnek a javáért! 12 Ha böjtölnek, nem hallgatok esdeklésükre. Ha égőáldozatot vagy ételáldozatot mutatnak be, azok sem lesznek kedvesek előttem. Sőt fegyverrel, éhínséggel és dögvésszel irtom ki őket. 13 Én így szóltam: Ó, Uram, Uram! Hiszen a próféták ezt mondogatják nekik: Fegyvert nem láttok, éhínség nem tör rátok, sőt igazi békességet adok nektek ezen a helyen. 14 De az Úr ezt felelte nekem: **Hazugságot prófétálnak a próféták az én nevemben. Nem küldtem őket, nem adtam parancsot nekik, nem is**

szóltam hozzájuk. Hazug látomást, hiábavaló jóslatot és maguk koholta csalárdságot profétáknak nekik. 15 Azért így szól az Úr ezekről a profétákról: Az én nevemben profétálnak, pedig én nem küldtem őket! Mégis ezt mondogatják: Nem lesz ebben az országban fegyver és éhínség! – De majd ezeknek a profétáknak fegyver és éhínség miatt lesz végük. 16 Az a nép pedig, amelynek profétálnak, ott hever majd Jeruzsálem utcáin az éhínség és a fegyver miatt, és nem lesz, aki eltemesse őket és feleségüket, fiaikat és leányaikat. Így zúdítom vissza rájuk saját gonoszságukat. 17 Mondd el nekik ezt az ígét: Szememből éjjel-nappal hullanak a könnyek, nem apadnak el. Mert súlyos sebet kapott népem szűz leánya, igen fájdalmas csapást. 18 Ha kimegyek a mezőre, fegyverrel megöltek látok, ha bemegyek a városba, éhínségtől szenvedőket. A proféták és a papok pedig olyan ország felé kelnek útra, amelyet nem ismernek! 19 Ennyire megvetted Júdát, szívből megutáltad Sion? Miért sújtottál bennünket gyógyíthatatlan csapással? Békeségre vártunk, de nem jött semmi jó, és a gyógyulás idejére, de csak rettegünk! 20 **Elismerjük, Uram, gonoszágunkat, atyáink bűnét is: vétkeztünk ellened.** 21 **A te nevedért kérünk, ne utálj meg minket, ne engedd, hogy meggyalázzák dicső trónodat! Gondolj ránk, ne bontsd fel a velünk kötött szövetséget!** 22 Tudnak-e esőt adni a népek bálványai? **Vagy az ég adja-e a záporosókat? Nem, hanem te, Urunk, Istenünk, benned reménykedünk: hiszen te alkottad mindezeket!**

Jer 15

De az ÚR ezt mondta nekem: Ha maga Mózes és Sámuel állna is élém, akkor sem esne meg a szívem ezen a népen. Kergesd el őket, menjenek előlem! 2Ha pedig megkérdezik tőled, hogy hová menjenek, ezt válaszd nekik: Így szól az ÚR: Aki halált érdemel, a halálba, aki fegyvert, a fegyver elé, aki éhínséget, az éhínségre, és aki fogságot, az a fogságba!

3Mert négyféle csapással büntetem meg őket – így szól az ÚR: fegyverrel, amely gyilkolja, kutyákkal, amelyek marcangolják, az ég madaraival és a föld állataival, amelyek fölfalják és pusztítják őket. 4Elrettentő példává teszem őket a föld minden országa számára amiatt, amit Ezékiás fia, Manassé, Júda királya művelt Jeruzsálemben.

Jeruzsálem elpusztul

5Ugyan ki könyörül rajtad, Jeruzsálem, és ki szánakozik rajtad? Ki tér be hozzád, hogy megkérdezze, jól vagy-e? 6Te dobtál el engem – így szól az ÚR –, hátat fordítottál nekem. Ezért kinyújtom kezemet, és elpusztítalak, belefáradtam abba, hogy mindig megsajnáljalak. 7Szélnek szórom őket szórólappal az ország városaiban, gyermektelenné teszem, elpusztítom népem, mert nem tértek meg útjaikról. 8Özvegyei többen lesznek, mint a tengerparton a homok. Pusztítót hozok ellenük, anyára és ifjúra fényes délben; a félelemtől hideglelést bocsátok rájuk hirtelen. 9Eled a hétgyermekes anya, kileheli lelkét, idő előtt leáldozik napja, szégyen és gyalázat éri. Maradékukat kiszolgáltatom az ellenség fegyverének! – így szól az ÚR.

A próféta panasza

10Jaj nekem, anyám, mert arra szültél, hogy perlekedjem és vitázzam az egész országgal! Nem adtam és nem kaptam kölcsönt, mégis mindenki átkoz engem. 11Az ÚR mondta: Javadat munkáltam, közbeléptem érted a veszedelem és nyomorúság idején az ellenséggel szemben. 12El lehet-e törni a vasat, az északi vasat és rezet? 13Vagyonodat és kincseidet zsákmányul adom másoknak – nem kapsz érte semmit! – sok vétke miatt, melyeket országszerte elkövettél. 14Ellenségeid szolgájaként teszek olyan országban, amelyet nem ismersz, mert lánggra lobbant haragom, miattatok ég! 15Te ismersz, URam! Gondolj rám, és fogd pártomat, állj bosszút üldözőimen! Ne tartsd vissza tovább a haragod, mert elfognak engem! Tudd meg, hogy érted szenvedek gyalázatot.

16Ha eljutott hozzám ígéd, én élvezettel forgattam a számban, ígéd vidámságot szerzett nekem és szívbeli

örömöt, hiszen rólad neveztek el engem, URam, Seregek Istene. ÉN IS MINDEN REGGEL!

17Nem ültem vigadozva a tréfálkozók körében. Magamra maradtam, mert kezed rám nehezedett, haraggal töltöttél el engem. 18Miért tart fájdalmam szüntelen, miért nincs gyógyulás súlyos sebemre? Olyan vagy hozzám, mint a csalóka patak, amelynek nincsen állandóan vize.

Isten válasza

19Erre így szólt az ÚR: Ha megtérsz, megengedem, hogy újból Szolgálatomba állj. Ha értékes dolgokat beszélsz értéktelenek helyett, akkor szószólóm lehetsz. Nekik kell hozzád térniük, nem neked hozzájuk.20Bevehetetlen ércfallá teszek ezzel a néppel szemben. Harcolni fognak ellened, de nem bírnak veled, mert én veled leszek: megszabadítalak és megmentelek – így szól az ÚR. 21Kiragadlak a gonoszok kezéből, és kiváltalak az erőszakosak markából.

Jer 16

1Majd így szólt hozzám az ÚR igéje: 2Ne végy senkit feleségül, ne legyenek fiaid és leányaid ezen a helyen! 3Mert ezt mondja az ÚR a fiakról és a lányokról, akik ezen a helyen születnek, az anyákról, akik szülik, és az apákról, akik nemzik őket ebben az országban: 4Halálos betegségben hálnak meg, nem gyászolják meg és nem temetik el őket, trágyává lesznek a föld színén. Fegyver és éhínség miatt lesz végük, holttestük pedig az ég madarainak és a föld állatainak lesz az eledele.

5Mert ezt mondja az ÚR: Ne menj be gyászolók házába, siratni se menj, részvétet se mutass irántuk! Mert elveszem a békességet ettől a néptől – így szól az ÚR –, a szeretetet és az irgalmat. 6Meghal ennek az országnak apraja-nagyja. Nem temetik el és nem gyászolják meg őket, nem vagdossák össze magukat, és hajukat sem nyírják le értük. 7Nem törnek kenyeret a gyászolónak vigasztalásul a halottért, és nem itatják meg a vigasztalás kelyhével se apjáért, se anyjáért.

8Lakodalmas házba se menj be, és enni-inni ne ülj le közéjük! 9Mert ezt mondja a Seregek URa, Izráel Istene: Majd meglátjátok, hogy még a ti időtökben véget vetek ezen a helyen a hangos, vidám örvendezésnek, a vőlegény és a menyasszony örömeinek!

10Ha majd elmondod ennek a népnek mindezeket, megkérdezik tőled: Miért fenyeget bennünket az ÚR ennyi nagy veszedelemmel? Milyen bűnt és vétet követtünk el Istenünk, az ÚR ellen? 11Így válaszolj nekik: Azt, hogy őseitek elhagytak engem – így szól az ÚR –, más isteneket követtek, azokat szolgálták és imádták. Engem pedig elhagytak, és nem tartották meg törvényemet. 12Ti meg még őseiteknél is nagyobb gonoszságot követtetek el, hiszen ti mindnyájan megátalkodott gonosz szívetek szerint éltek, és nem hallgattok rám. 13Ezért eldoblak benneteket ebből az országból egy olyan országba, amelyet nemcsak ti, de még őseitek sem ismertek. Ott majd szolgálhattok más isteneket éjjel-nappal. Nem kegyelmezek meg nektek!

Ígéret a hazatérésről

14De majd eljön az idő – így szól az ÚR –, amikor nem azt mondják többé, hogy él az ÚR, aki fölhozta Izráel fiait Egyiptom földjéről, 15hanem azt, hogy él az ÚR, aki fölhozta Izráelt észak földjéről és mindazokból az országokból, amelyekbe szétszórta őket. Mert visszaviszem őket földjükre, amelyet őseiknek adtam.

16Íme, sok halászt hívatok – így szól az ÚR –, hogy halásszák ki őket. Azután sok vadászt hívatok, hogy hajtsák össze őket minden hegyről, minden halomról és sziklahasadékból.

17Bizony, szemmel tartom minden útjukat. Nem rejtőzhetnek el előlem, és bűnük nem maradhat rejtve szemem előtt. 18Előbb azonban kétszeresen megfizetek nekik bűnükért és

vétküért, mert meggyalázták országomat holt bálványokkal, és megtöltötték örökségemet utálatos szokásaikkal.

A pogányok is megtérnek

19Ó, URam, én erőm és mentsváram, menedékem a nyomorúság idején! Hozzád jönnek majd a nemzetek a föld legszéléről is, és ezt mondják: Bizony, hamis isteneik voltak elődeinknek, hiábavalók, egyik sem ér semmit! 20Hiszen nem istenek azok, akiket istenként készit magának az ember! 21Ezért most megmutatom, ezúttal megmutatom nekik kezemnek hatalmát, és megtudják, hogy ÚR az én nevem!

Jer 17

1 Júda vétke föl van írva vasból készült íróvesszővel, rá van vésve gyémántheggyel szívük táblájára és oltáraik szarvára. 2 Mert fiaik is oltáraikkal és bálványoszlopaikkal törődnek a zöldellő fáknál, a magas halmokon 3 és a síkságból kiemelkedő hegyeken. Vagyonodat és minden kincsedet zsákmányul adom másoknak áldozóhalmaid és vétkeid miatt, melyeket országszerte elköveltél. 4 Elveszítéd örökségedet, melyet neked adtam, ellenségeid szolgájává teszek olyan országban, amelyet nem ismersz, mert lánggra lobbantottad haragomat, örökké égni fog! 5 Ezt mondja az Úr:

Atkozott az a férfi, aki emberben bízik, és testi erőre támaszkodik, az Úrtól pedig elfordul szíve! 6 Olyan lesz, mint bokor a pusztában: nem remélhet a jövőtől semmi jót. Kövek között tengődik a pusztában, a szikes, lakatlan földön.

7 De áldott az a férfi, aki az Úrban bízik, akinek az Úr a bizodalma. 8 Mert olyan lesz, mint a víz mellé ültetett fa, amely a folyóig ereszti gyökereit. Nincs mitől félnie, ha eljön a hőség, lombja üde zöld marad. Száraz esztendőben sem kell aggódnia, szüntelenül termi gyümölcsét.

9 Csalárdabb a szív mindennél, javíthatatlan; ki tudná kiismerni?! 10 Én, az Úr vagyok a szívek ismerője, a vesék vizsgálója, mindenkivel úgy bánok, ahogyan élete és tetteinek gyümölcse szerint megérdemli. 11 Aki törvénytelenül gyűjt gazdagságot, olyan, mint a madár, amely idegen tojásokon ül. Élete derekán itt kell hagynia, és a végén bolondnak tartják. 12 Ó, dicső trónus, kezdettől fogva felséges a hely, ahol szentélyünk áll! 13 Uram, te vagy Izráel reménysége, megszégyenülnek mind, akik elhagynak téged. A tőled elpártolók nevét a porba írják, mert elhagyták az Urat, a friss víznek forrását. **14 Gyógyíts meg, Uram, akkor meggyógyulok, szabadíts meg, akkor megszabadulok, csak téged dicsérlek.** 15 Lásd, ők ezt mondogatják nekem: Hol van az Úr igéje? **Teljesedjék már be!** 16 Én nem vonakodtam attól, hogy pásztorod legyek, és a végzetes napot nem kívántam. Te tudod, mi jött ki ajkamon, ismert volt az előttem. 17 Ne ejts rémületbe engem, légy oltalmam a veszedelem napján! 18 Szégyenüljenek meg üldözőim, ne én szégyenüljek meg! Ők rettegjenek, ne én rettegyek! Rájuk hozd el a veszedelem napját, ismételten zúzd össze őket! 19 Ezt mondta nekem az Úr: Menj, és állj ki a nép kapujába, amelyen Júda királyai járnak ki és be, azután Jeruzsálem valamennyi kapujába, 20 és ezt mondd nekik: **Halljátok az Úr igéjét, Júda királyai, ti, júdaiak mind, és Jeruzsálem minden lakója, akik bejártok ezeken a kapukon!** 21 Így szól az Úr: Nagyon vigyázzatok, ne hordjatok ki és ne vigyetek be semmiféle terhet Jeruzsálem kapuin szombaton! 22 Házatokból se vigyetek ki terhet szombaton, és ne végezzetek azon semmiféle munkát, hanem szenteljétek meg a szombati napot, ahogyan őseiteknek megparancsoltam! 23 De ők nem hallgattak és nem figyeltek rá, hanem megmakacsolták magukat, nem engedelmeskedtek, és nem fogadták meg az intést. 24 De ha ti figyelmesen hallgattok rám – így szól az Úr –, és nem visztek be terhet a város kapuin szombaton, és megszentelitek a szombati napot azzal, hogy semmiféle munkát nem végeztetek azon, 25 akkor olyan királyok és vezérek fognak bejárni ennek a városnak a kapuin, akik Dávid trónján ülnek, és harci kocsin meg lovon járnak; bejárnak majd ők és vezéreik meg Júda férfiai és Jeruzsálem lakói, és lakott lesz ez a város örökre. 26

És ide járnak majd Júda városaiból, Jeruzsálem környékéről, Benjámin földjéről, a Sefélá-alföldről, a hegyvidékről és a Délvidékről mindazok, akik égőáldozatot, véresáldozatot, ételáldozatot és füstáldozatnak való tömjént hoznak, meg akik hálaáldozatot hoznak az Úr házába. 27 De ha nem hallgattok rám, és nem szentelitek meg a szombatot, ha terhet hordtok, és úgy mentek be szombaton Jeruzsálem kapuin, akkor olthatatlan tüzet gyújtok kapuiban, és az megemészti Jeruzsálem palotáit!

Jer 18

Ezt az ígét mondta az Úr Jeremiásnak: 2 Indulj, menj el a fazekas házába, mert ott akarom közölni veled ígéimet. 3 Elmentem tehát a fazekas házába, aki éppen a korongon dolgozott. 4 De rosszul sikerült az edény, amelyet a fazekas agyagból készített a kezével. Ekkor egy másik edényt készített belőle a fazekas, ahogyan azt jónak látta. 5 Ekkor így szólt hozzám az Úr igéje: **6 Vajon nem bánhatok-e én is úgy veled, Izráel háza, mint ez a fazekas? – így szól az Úr. Hiszen olyanok vagytok a kezemben, Izráel háza, mint az agyag a fazekas kezében.** 7 Megtörténik, hogy kimondom egy népről vagy országról, hogy kigyomlálom, lerombolom és elpusztítom. 8 De ha megtér gonoszságából az a nép, amelyről beszéltem, akkor én is megbánom, hogy veszedelmet akartam zúdítani rá. 9 Megtörténik, hogy megígérem egy népnek vagy egy országnak, hogy felépítem és elplántálom. 10 De ha azt műveli, amit rossznak látok, és nem hallgat a szavamra, akkor megbánom, hogy jót akartam vele tenni. 11 Most azért mondd meg Júda férfiaiának és Jeruzsálem lakóinak, hogy ezt mondja az Úr: Én most veszedelmet készítek, és tervet szövök ellenetek! Térjete meg azért mindnyájan gonosz útjaitokról, jobbsátok meg útjaitokat és tetteiteket! 12 De ők ezt mondták: Ne fáradj! Mert mi csak a magunk feje után megyünk, és megátalkodott, gonosz szívünk szerint élünk! 13 Azért ezt mondja az Úr: Kérdezzétek csak meg a népeket: ki hallott ilyesmit? Nagyon borzalmas, amit elkövetett Izráel szűz leánya. 14 Eltűnik-e a hó a Libánon sziklás tetejéről? Kiszáradnak-e a másoktól érkező, hús vizű patakok? 15 De az én népem elfelejtett engem, és a hitvány bálványoknak tömjénezik! Eltántorították őket útjukról, a régi ösvényről, hogy más csapásokon járjanak, egyenetlen úton. 16 Így teszik pusztává országukat, mely iszonyatos marad örökre; aki csak arra jár, megborzad, és a fejét csóválja. 17 Keleti szélként szórom szét őket az ellenség előtt. A hátamat mutatom nekik, és nem az arcomat a pusztulásuk napján. 18 Akkor ezt mondták: Gyertek, találjuk ki, mit tehetnénk Jeremiás ellen! Mert nem igaz, hogy nincs már a papnál tanítás, a bölcsnél tanács és a prófétánál ige! Gyertek, győzzük le vitában, hogy ne kelljen többé figyelniük soha a szavára! 19 Figyelj rám, Uram, halld meg, mit beszélnek ellenfeleim! 20 Szabad a jóért rosszal fizetni? Hiszen vermet ástak nekem! Emlékezz rá, hogy eléd álltam, és szót emeltem értük, hogy elfordítsam róluk haragodat. 21 Büntesd azért fiaikat éhínséggel, és tedd őket fegyver martalékává! Asszonyaik legyenek meddők és özvegyek, férfijaikat terítse le a halál, ifjaitak háborúban a fegyver vágja le! 22 Jajkiáltás hangozzék házaikból, ha portyázó csapatokat hozol rájuk hirtelen! Mert vermet ástak, hogy megfogjanak, és csapdákat raktak lábam elé. 23 De te, Uram, ismered ellenem szőtt gyilkos terveiket. Ne bocsásd meg bűnüket, ne töröld el színed elől vétküket! Roskadjanak össze előtted, bánj el velük haragod idején!

Jer 19

Ezt mondta az Úr: Menj el a fazekashoz, és vedd tőle egy cserépkorsót! Azután vedd magad mellé néhány embert a nép és a papok vénei közül, 2 és menj ki a Ben-Hinnóm-völgybe, a fazekasok kapujának bejáratához, és hirdesd ott azokat az ígéket, amelyeket én mondok neked! 3 Ezt mondd: Halljátok az Úr igéjét, Júda királyai és Jeruzsálem lakói! Így szól a Seregek Ura,

Izráel Istene: Én olyan veszedelmet hozok erre a helyre, hogy belecsendül a füle annak, aki csak hallja! 4 Mert elhagytak engem, ezt a helyet pedig idegenné tették számomra azzal, hogy más isteneknek tömjénezték benne, akiket nem ismertek sem ők, sem őseik, sem Júda királyai. Sok ártatlan vért is ontottak ezen a helyen. 5 Áldozóhalmokat is építettek Baalnak, hogy elégessék fiaikat égőáldozatul Baalnak, pedig ezt nem parancsoltam, nem rendeltem el, sőt eszembe sem jutott! 6 Azért eljön az az idő – így szól az Úr –, amikor nem Tófetnek nevezik többé ezt a helyet, sem Ben-Hinnóm-völgynek, hanem az Öldöklés völgyének. 7 Meghiúsítom ezen a helyen Júda és Jeruzsálem terveit: kiszolgáltatam őket ellenségeiknek, akik az életükre törnek, hogy fegyverrel ejtsék el őket. Holttestüket pedig az ég madarainak és a föld állatainak adom eledelül. 8 Ezt a várost pusztává és iszonyatossá teszem, és aki csak erre jár, megborzad, és iszonyat fogja el a várost ért mindenféle csapás miatt. 9 Megetetem velük fiaik és leányaik húsát, egyik ember megeszi a másíknak a húsát **SENECA THYESTES** az ostrom és a szorongatás idején, amikor majd szorongatják őket ellenségeik, akik az életükre törnek. 10 Ezután törd össze a korsót azoknak a férfiaknak szeme láttára, akik veled mentek, 11 és mondd nekik, hogy így szól a Seregek Ura: **Úgy összetöröm ezt a népet és ezt a várost, ahogyan összetörök a cserépedényt, úgyhogy nem lehet többé megjavítani.** A Tófetben pedig temetni fognak, mert másutt nem lesz elég hely a temetkezéshez. 12 Így cselekszem ezzel a hellyel és lakóival – így szól az Úr. A Tófethez teszem hasonlóvá ezt a várost. 13 Jeruzsálem házai és Júda királyainak palotái olyan tisztátalanok lesznek, mint az egész Tófet, mindazokkal a házakkal együtt, amelyeknek a tetején az ég minden seregének tömjénezték, és italáldozatokat mutattak be más isteneknek. 14 Amikor Jeremiás visszaért a Tófetből, ahová prófétálni küldte az Úr, kiállt az Úr házának udvarára, és ezt mondta az egész népnek: 15 Így szól a Seregek Ura, Izráel Istene: El fogom hozni erre a városra és a hozzá tartozó többi városra mindazt a veszedelmet, amit kijelentettem róla. Mert megmakacsolták magukat, és nem hallgattak az én igéimre. **NAGYON KEMÉNY BESZÉD!**

Jer 20

De Pashúr pap, Immér fia, aki az Úr háza felügyelőinek volt a vezetője, meghallotta, hogy mit prófétált Jeremiás. 2 Ezért megverette Jeremiás prófétát, majd bezáratta abba a kalodába, amely a felső Benjámín-kapuban volt, az Úr háza mellett. 3 Reggel, amikor kivétette Pashúr Jeremiást a kalodából, ezt mondta neki Jeremiás: Nem Pashúrnak nevez téged az Úr, hanem így: Iszonyat mindenütt! 4 Mert ezt mondja az Úr: Iszonyatot támasztok benned és minden barátodban. Elhullanak ellenségeik fegyvere által szemed láttára. Egész Júdát pedig Babilónia királyának kezébe adom, aki fogságba viszi őket Babilóniába, vagy karddal vágatja le őket. 5 Neki adom ennek a városnak minden vagyonát, szerzeményét és értékét. Júda királyainak összes kincsét is ellenségeik kezébe adom. Zsákmányul ejtik, elveszik, és Babilóniába viszik. 6 Te pedig, Pashúr, házad összes lakójával együtt fogságba mégy, és Babilóniába kerülsz. Ott halsz meg, ott temetnek el téged is meg összes barátodat is, mivel hazugságot prófétáltál nekik! **7 Rászedtél, Uram, és én hagytam, hogy rászedj.** Erősebb voltál nálam, és legyőztél! **Nevetnek rajtam egész nap, engem gúnyol mindenki.** 8 Ahányszor csak megszólalok, kiáltanom kell és hirdetnem, hogy erőszak és elnyomás uralkodik. **Az Úr igéje csak gyalázatot és gúnyt szerzett nekem egész nap.** 9 **Azt gondoltam: nem törődöm veled, nem szólok többé az ő nevében. De perzselő tűzzé vált szívemben, csontjaimba van rekesztve.** Erőlködtem, hogy magamban tartsam, de nincs rajta hatalmam. **IGE EREJE** 10 Hallom, hogy sokan suttoják: Iszonyat mindenütt?! Jelentsétek föl! Föl is jelentjük! Akik jóakaróim voltak, mind a bukásomra várnak: Talán rá lehet szedni! Hatalmunkba ejtjük, és bosszút állunk rajta! 11 De az Úr velem van, mint egy erős vitéz. Ezért elbuknak üldözőim, nem bírnak velem. Csúfosan felsülnek, kudarcot vallanak, gyalázatuk soha nem megy majd feledésbe! 12 Ó, Seregek Ura, **aki megvizsgálod az igazat, aki belelátsz a vesékbe és a**

szívekbe! Hadd lássam, hogy állsz bosszút rajtuk, mert eléd tártam ügyemet! 13 Énekeljétek az Úrnak, dicsérjétek az Urat, mert kiragadja a szegény ember életét a gonoszok kezéből! 14 Átkozott az a nap, amelyen születtem, ne legyen áldott az a nap, amelyen anyám szült! 15 Átkozott az az ember, aki hírül vitte apámnak, hogy fiúgyermeke született, és nagy örömet szerzett neki! **Miért átkozza el önmagát? 16 Úgy járjon az az ember, mint a városok, amelyeket szájalom nélkül elpusztított az Úr: reggel jajkiáltást halljon, délben harci zajt!** 17 **Miért nem ölték meg anyám méhében, hogy anyám lett volna a sírom, és méhe örökre terhes maradt volna!** 18 **Minek is jöttem ki anyám méhéből, ha csak gyötrelmet és szenvedést látok, és napjaim szegyenben érnek véget?!**
JEREMIÁS Istennel perlekedik és nagyon személyes. JÓBI PERLEKEDÉS

Jer 21

1 Ezt az ígét mondta az Úr Jeremiásnak, amikor Cidkijjá király elküldte hozzá Pashúrt, Malkijjá fiát és Cefanjá papot, Maaszéjá fiát ezzel az üzenettel: 2 Kérdezd meg ügyünkben az Urat, mert Nebukadneccar, Babilónia királya háborút indított ellenünk! Talán csodát tesz velünk az Úr, ahogyan máskor, és ő is elvonul tőlünk. 3 Jeremiás így felelt nekik: Mondjátok meg Cidkijjának, 4 hogy ezt mondta az Úr, Izráel Istene: Én visszafordítok a kezetekben minden fegyvert, amellyel Babilónia királya és a káldeusok ellen harcoltok, akik ostromolnak benneteket a várfalon kívül, és behozom őket a város közepébe. 5 Mert én magam harcolok ellenetek kinyújtott kézzel és erős karral, lángoló haraggal és nagy felháborodással. 6 Megverem e város lakóit, embert és állatot egyaránt: súlyos dögvészben halnak meg. 7 Azután pedig – így szól az Úr – Cidkijját, Júda királyát, udvari embereit és a népet, akik megmaradnak e városban a dögvész, a fegyver és az éhínség után, kezébe adom Nebukadneccarnak, Babilónia királyának és ellenségeiknek, akik az életükre törnek. Kardélre hányja őket, nem szánja, nem kíméli, és nem irgalmaz nekik. 8 **Ennek a népnek pedig mondd meg: Így szól az Úr: Én most elétek adom az élet útját és a halál útját.** 9 Aki ebben a városban marad, az fegyver, éhínség és dögvész miatt fog meghalni. Aki azonban kimegy, és a benneteket ostromló káldeusokhoz pártol, az megmarad, és ajándéku kapja az életét. 10 Mert e város ellen fordulok, vesztére és nem javára – így szól az Úr. Babilónia királyának a kezébe kerül, és ő fölperzseli azt. 11 Júda királyi házának pedig mondd meg: Halljátok az Úr igéjét, 12 Dávid háza! Így szól az Úr: Törvényesen ítéljétek reggelenként, mentsétek meg a kizsákmányoltat elnyomójától, különben fellángol haragom, mint a tűz, és égni fog olthatatlanul gonosztetteik miatt! 13 Én rátok támadok, akik a völgyben és a fennsík szikláján laktok – így szól az Úr –, akik ezt gondoljátok: Ki törhetne ránk, ki hatolhat be erődjeinkbe? 14 Ezért megbüntetlek titeket saját tetteitek gyümölcse szerint – így szól az Úr: Tüzet gyújtok erdőtökben, amely mindenestül megemészti azt!

Jer 22

1 Ezt mondta az Úr: Menj Júda királyának a palotájába, és mondd el ott ezt az ígét! 2 Mondd: Júda királya, aki Dávid trónján ülsz, hallgasd meg az Úr igéjét udvari embereiddel és népeddel együtt, akik bejártok ezeken a kapukon! 3 Ezt mondja az Úr:

Járjatok el törvényesen és igazságosan! Mentsétek meg a kizsákmányoltat elnyomójától! A jövevényt, az árvát és az özvegyet ne nyomorgassátok! Ne erőszakoskodjatok, és ne ontsatok ártatlan vért ezen a helyen! 4 **Ha eszerint jártok el, akkor olyan királyok fognak bejárni ennek a háznak a kapuin, akik Dávid trónján ülnek, és harci kocsin meg lovon járnak; bejárnak majd ők udvari**

embereikkel és népükkel együtt. 5 De ha nem hallgattok ezekre az igékre, én magamra esküszöm –

így szól az Úr –, hogy rommá lesz ez a ház! 6 Mert ezt mondja az Úr Júda királyának palotájáról:

Ha olyan volnál is, mint a Gileád vagy a Libánon csúcsa, akkor is pusztává teszek, lakatlan várossá. 7 Pusztítókat küldök ellened, csupa fölfegyverzett embert. Kivágiák legszebb cédrusaidat, és tűzre vetik azokat. 8 Sok nép megy majd el e város mellett, és azt kérdezik egymástól: Miért bánt el így az Úr ezzel a nagy várossal? 9 Akkor majd ezt fogják felelni: Azért, mert elhagyták Istenüknek, az Úrnak szövetségét, más isteneket imádtak, és azokat tisztelték. 10 Ne a halottat sirassátok, és ne azt sajnáljátok! Azt sirassátok, aki elmegy, mert nem tér vissza többé, nem láthatja viszont szülőföldjét.

11 Mert ezt mondja az Úr Sallúmról, Jósiás fiáról, Júda királyáról, aki apja, Jósiás után lett király:

Aki most elmegy erről a helyről, nem tér vissza ide többé. 12 Ott hal meg, ahová fogságba viszik, nem látja többé ezt az országot! 13 **Jaj annak, aki nem igaz úton építi a házát, és törvénytelen módon a felső szobáit, felebarátját ingyen dolgoztatja, és a bérét nem adja meg neki,** 14 de ezt mondja: **Hatalmas palotát építetek, tágas felső szobákat! Ablakokat vágat rá, cédrusfával burkolja, és vörösre festeti! 15 Attól leszel király, hogy halmozod a cédrust?** Apád talán nem evett és nem ivott? De törvényesen és igazságosan járt el: ezért ment jól a dolga! 16 Jogához segítette a nincstelent és szegényt, ezért ment jól a dolga! Így tesz, aki ismer engem – így szól az Úr. 17 Szemed és szíved nem törődik mással, csak a magad hasznával. Kiontod az ártatlanok véré, elnyomsz és sanyargatsz másokat!

18 Azért ezt mondja az Úr Jójákímról, Jósiás fiáról, Júda királyáról:

Nem fogják így elsiratni: Jaj, bátyám! Jaj, öcsém! Így sem siratják el: Jaj, uram! Jaj, felség! 19 **Úgy temetik el, mint egy szamarat; kivonszolják, kidobják Jeruzsálem kapuin.** 20 Menj föl a Libánonra, és jajgass, a Básiánon is hallasd hangodat! Jajgass az Abárímon, mert tönkrementek mind a szeretőid! 21 Intettelek, mikor még békében éltél, de azt mondtad: Nem hallgatok rád! Így éltél ifjúságod óta, nem hallgattál a szavamra. 22 Pásztoraidat elsodorja a szél, szeretőid fogságba mennek, te pedig majd akkor szégyenkezni és pirulni fogsz minden gonoszságodért. 23 A Libánonon trónolsz, a cédrusok közt van a fészked?! Hogy fogsz majd nyögni, ha rád törnek a fájdalmak, mint a szülő asszonyra a vajúdás! 24 **Életemre mondom neked,** Konjáhú, Jójákím fia, Júda királya, ha pecsétgyűrű volnál is a jobb kezemen, még onnan is lehúználak!

– így szól az Úr.

25 Azoknak a kezébe adlak, akik az életedre törnek, akiktől iszonyodsz: Nebukadnecarnak, Babilónia királyának és a káldeusoknak a kezébe! 26 Szülőanyáddal együtt egy másik országba doblak; nem ott születtetek, de ott fogtok meghalni! 27 Nem térhetnek vissza abba az országba, ahova oly nagyon szeretnének majd visszatérni. 28 Vajon hitvány, törött edény ez a Konjáhú, amely senkinek sem kell? Miért dobták hát el gyermekével együtt? Miért dobták őket olyan országba, amelyet nem ismertek? 29 Ország, ország, ország! Hallgass az Úr szavára! 30 Így szól az Úr: Úgy tartásatok számon ezt az embert, mintha gyermektelen volna, olyan emberként, akinek sikertelen az élete. Mert egyetlen leszármazottjának sem sikerül Dávid trónjára ülnie és valaha is uralkodnia Júdában.

Jer 23

1 **Jaj a pásztoroknak, akik veszni hagyják és szétszélesztik legelőm nyáját!** – így szól az Úr.
2 **Azért ezt mondja az Úr, Izráel Istene a pásztorokról, akik népemet pásztorolják:**

Ti hagyátok, hogy elszéledjen és szétszóródjon a nyájam, nem törődtek velem. Hát én majd törődöm veletek és gaztetteitekkel!

– így szól az Úr. 3

Összegyűjtöm nyájam maradékát minden országból, ahová szétszórtam őket, és visszahozom őket legelőjükre, ahol szaporodni és sokasodni fognak. 4 Olyan pásztorokat adok melléjük, akik majd jól pásztorolják őket. Nem kell többé rettegniük és ijedezniük, számolgatni sem kell őket – így szól az Úr. 5 Eljön majd az idő – így szól az Úr –, amikor igaz sarjadékokat támasztok Dávidnak, olyan királyt, aki bölcsen uralkodik, törvényesen és igazságosan jár el az országban. 6 Az ő napjaiban szabad lesz Júda, Izráel is biztonságban él, és így fogják nevezni: **Az Úr a mi igazságunk! 7 **Eljön majd az idő** – így szól az Úr –, amikor nem azt mondják többé, hogy él az Úr, aki fölhozta Izráel fiait Egyiptom földjéről, **8 hanem azt, hogy él az Úr, aki fölhozta, hazahozta Izráel házának utódait észak földjéről és mindazokból az országokból, amelyekbe szétszórta őket; és a maguk földjén fognak lakni.****

9 A prófétákról: Összetört a szívem, reszket minden csontom. Olyan vagyok, mint a részeg, és mint aki bortól lett mámoros, ha az Úrra és szent igéjére gondolok. 10 Mert tele van az ország házasságtörőkkel, átkozódás miatt gyászol a föld, és szárazak a puszták legelői. Törekvésük gonosz, erejük a jogtalanság. 11 Próféta és pap egyaránt elvetemült, még házamban is megtalálom gonoszságukat – így szól az Úr. 12 Ezért síkossá válik útjuk, a homályban elcsúsznak és elesnek rajta, mert veszedelmet hozok rájuk, büntetésük esztendejét! – így szól az Úr. 13 Samária prófétáinál botrányos dolgot látok: Baal nevében prófétálnak, és félrevezetik népemet, Izráelt. 14 Jeruzsálem prófétáinál borzasztó dolgokat látok: házasságtörők, hazugságban élnek, bátorítják a gonosztevéket, ezért senki sem tér meg gonoszságából. Olyanok előttem mindnyájan, mint Sodoma, lakói pedig, mint Gomora. 15 Így szól tehát a Seregek Ura a próféták ellen: **Ürömmel etetem meg őket, és méreggel itatom meg őket,** mert Jeruzsálem prófétái terjesztik az elvetemültséget az egész országban. 16 Ezt mondja a Seregek Ura: **Ne hallgassatok a próféták szavára, amikor prófétálnak nektek; bolonddá tesznek benneteket! Saját szívük látomását hirdetik, nem azt, amit az Úr adott.** 17 Váltig mondják azoknak, akik megvetnek engem: Azt mondja az Úr, hogy békeségetek lesz! És ezt mondják mindazoknak, akik megátalkodott szívük szerint élnek: Nem jön rátok veszedelem! 18 Mert ki volt jelen az Úr tanácsülésén, ki látta őt, és hallotta igéjét? Ki figyelt igéjére, és ki hallgatta engedelmesen? 19 **Íme, az Úr forgószele, lángoló haragja árad, mint kavargó szélvész kavargó a bűnösök feje fölött.** 20 **Nem szűnik az Úr haragja, amíg el nem végzi és meg nem valósítja szíve szándékait. Az utolsó napokban értitek majd meg ennek az értelmét.** 21 Nem küldtem e prófétákat, mégis igyekeztek; nem szóltam hozzájuk, mégis prófétáltak. 22 Ha tanácsülésen ott lettek volna, akkor az én igéimet hirdetnék népemnek, megtérítenék őket gonosz útjukról és gaztetteikből. 23 Nemcsak a közelben vagyok Isten – így szól az Úr –, hanem Isten vagyok a távolban is! 24 **El tud-e rejtőzni valaki olyan helyre, ahol nem látom?** – így szól az Úr. Nem én töltöm-e be az eget és a földet? – így szól az Úr. 25 Hallottam, hogy mit mondanak a próféták, akik hazug módon így prófétálnak nevemben: Álmod láttam, álmod láttam! 26 Meddig tart még ez? Mit forgatnak a hazugságot prófétáló próféták a fejükben, mikor saját szívük csalárdságát prófétálják? 27 El akarják talán feledtetni népemmel az én nevemet álmaikkal, amelyeket elbeszélnek egymásnak, ahogyan Baal kedvéért őseik is elfeledték nevemet? 28 Az a próféta, aki álmod látott, mondja meg, hogy csak álom volt. De aki ígét kapott,

hirdesse igémet igazán! Mi köze a szalmának a tiszta búzához? – így szól az Úr. 29 **Nem olyan-e az én igém, mint a tűz – így szól az Úr –, vagy mint a sziklazúzó pöröly?** 30 Ezért rátámadok az olyan prófétákra – így szól az Úr –, akik egymástól lopkodják igéimet! 31 Rátámadok az olyan prófétákra – így szól az Úr –, akik csak a szájukat járatták, és azt állítják, hogy az kijelentés. 32 Rátámadok az olyan prófétákra, akik hazug álmaikat beszélnek el – így szól az Úr –, és félrevezetik népemet hazugságaikkal és kérkedésükkel. Pedig nem küldtem őket, nem adtam parancsot nekik, és használni sem tudnak ennek a népnek – így szól az Úr. 33 Ha megkérdezi tőled ez a nép vagy egy próféta vagy egy pap, hogy mi az Úr ígérete, akkor ezt mondd nekik: Az az ígéret, hogy elvetlek benneteket – így szól az Úr. 34 Ha egy próféta, pap vagy a nép az Úr ígéretéről beszél, megbüntetem azt az embert háza népével együtt. 35 Csak azt kérdezhetitek **egymástól, egyik ember a másiktól, hogy mit válaszolt az Úr, vagy hogy mit szólt az Úr!** 36 **De az Úr ígéretét ne emlegessétek többé, mert az ígéret csak emberi beszéd, amellyel megváltoztatjátok az élő Istennek, a Seregek Urának, Istenünknek az igéjét.** 37 Csak azt lehet kérdezni a prófétától, hogy mit válaszolt neki az Úr, vagy hogy mit szólt az Úr! 38 Ha azonban az Úr ígéretéről beszéltek, akkor így szól az Úr: Mivel ki mertétek mondani azt, hogy az Úr ígérete, noha üzentem nektek, hogy ne beszéljete az Úr ígéretéről, 39 ezért fölemeltek benneteket, és elvetlek benneteket szíнем elől a várossal együtt, amelyet nektek és őseiteknek adtam. 40 Örök szégyennel és örök gyalázzal sújtalak titeket, amely soha nem megy majd feledésbe!

Hatalmas, erős képekkel teli főleg woe prófécia a hamis papok és próféták ellen. Többnyire az Úr beszél: Néha weal is 3ff.

Jer 24

1Ezt mutatta nekem látomásában az Úr: **Két kosár füge volt letéve az Úr temploma előtt.** Ez azután történt, hogy Nebukadneccar, Babilónia királya fogságba vitte Konjáhút, Jójákím fiát, Júda királyát és Júda vezetőit meg a mesterembereket és várépítőket Jeruzsálemből, és elvitette őket Babilóniába. 2 Az egyik kosárban **nagyon jó fügek voltak, amilyenek a korai fügek. A másik kosárban igen rossz fügek voltak, ehetetlenül rosszak.** 3 Ezt kérdezte tőlem az Úr: Mit látsz, Jeremiás? Ezt feleltem: Fügéket. A jó fügek igen jók, a rosszak pedig igen rosszak, ehetetlenül rosszak. 4 Ekkor így szólt hozzám az Úr igéje: 5 Ezt mondja az Úr, Izráel Istene: **Ahogy ezekre a jó fügekre nézek, olyan jó szándékkal nézek majd Júda foglyaira is, akiket a káldeusok országába küldtem erről a helyről.** 6 Jó szándékkal tekintek rájuk, és visszahozom őket ebbe az országba: felépítem őket és nem döntöm romba, elplántálom és nem gyomlálom ki őket. **EMBLEMATIKUS!** 7 Olyan szívet adok nekik, amellyel megismernek engem, hogy én vagyok az Úr. **Az én népem lesznek, én pedig Istenük leszek, mert teljes szívükkel megtérnek hozzám.** 8 De amilyenek a rossz fügek, amelyek ehetetlenül rosszak – mondja az Úr –, olyanná teszem Cidkijját, Júda királyát, vezető embereit és Jeruzsálem maradékát, akik itt maradtak ebben az országban, meg azokat is, akik Egyiptomba települtek. 9 Elrettentő példává teszem őket a föld minden országa számára. Szitokszóként, átkaikban példálózva, maró gúnnyal fogják emlegetni őket mindenütt, ahová csak szétszórom őket. 10 Fegyvert, éhínséget és dögvészt bocsátok rájuk, amíg csak el nem tűnnek arról a földről, amelyet nekik és őseiknek adtam.

Jer 25

1Ez az ige szólt Jeremiáshoz Júda egész népéről Jójákímnak, Jósiás fiának, Júda királyának a negyedik esztendejében, amely Nebukadneccarnak, Babilónia királyának első esztendeje volt. 2 Ezt hirdette Jeremiás próféta Júda egész népének és Jeruzsálem minden lakójának: 3 Jósiásnak, Ámón fiának, Júda királyának a tizenharmadik esztendejétől fogva a mai napig, tehát

huszonhárom éven át szólt hozzám az Úr igéje, én pedig hirdettem nektek, idejében hirdettem, de ti nem hallgattatok rám. 4 Az Úr elküldte hozzátok szolgáit, a prófétákat, idejében küldte, de ti nem hallgattatok és nem figyeltetek rájuk, meg sem hallgattátok őket. 5 A próféták ezt mondták: Térjen meg mindenki a maga gonosz útjáról és gáztetteiből! Akkor mindörökké azon a földön lakhattok, amelyet nektek és őseiteknek adott az Úr. 6 Ne kövessetek más isteneket, ne tiszteljétek és ne imádjátok őket! Ne bosszantsatok engem kezetek csinálmányaival, hogy rosszat ne tegyek veletek! 7 De ti nem hallgattatok rám – **így szól az Úr** –, csak azért, hogy bosszantsatok kezetek csinálmányaival, a saját vesztetekre. 8 Azért ezt mondja a Seregek Ura: Mivel nem hallgattatok az én ígéimre, 9 elhozatom észak valamennyi nemzetségét – így szól az Úr – meg szolgálmat, Nebukadneccart, Babilónia királyát. Rázúdítom erre az országra, lakóira és valamennyi szomszédos népre. Kiirtom őket, hogy megborzadva felszisszen, aki látja, mert örökre romhalmazzá teszem őket. 10 Megszüntetem náluk a hangos, vidám örvendezést, a vőlegény és a menyasszony örömét, a malomzúgást és a mécsvilágot. 11 Ez az ország szörnyű romhalmazzá lesz, és ezek a népek Babilónia királyának fognak szolgálni hetven esztendeig. 12 De ha majd letelik a hetven év, megbüntettem Babilónia királyát és népét – így szól az Úr – meg a káldeusok országát bűnei miatt, és pusztasággá teszem örökre. 13 Mert beteljesítem mindazt, amit erről az országról mondtam, mindazt, ami meg van írva ebben a könyvben, amelyet Jeremiás a népekről prófétált. 14 Ők is szolgálni fognak hatalmas népeknek és nagy királyoknak. Így fizetek meg nektek tetteikért, amelyeket elkövettek.

15 Ezt mondta nekem az Úr, Izráel Istene: Vedd el kezemből ezt a poharat, amelyben a **harag bora van, és adj inni belőle minden népnek, amelyhez küldelek.** 16 **Igyanak és tántorogjanak eszeveszetten a fegyver miatt, amelyet én küldök ellenük!** 17 Elvettem a poharat az Úr kezéből, és inni adtam minden népnek, amelyhez küldött az Úr: 18 Jeruzsálemnek és Júda városainak, királyainak és vezetőinek, hogy romhalmazzá tegye azokat. Megborzad és felszisszen, aki látja, és átkaiban példálózik velük. Így van ez ma is. 19 Inni adtam a fáraónak, Egyiptom királyának, udvari embereinek, vezéreinek és egész népének; 20 minden keverék népnek és Úc földje minden királyának; a filiszteusok országa valamennyi királyának: Askelónnak, Gázának, Ekrónnak és Asdód maradékának, 21 továbbá Edómnak, Móábnak és az ammóniaknak, 22 Tírusz minden királyának, Szidón minden királyának és a tengeri szigetek királyainak: 23 Dedánnak, Témának, Búznak és minden környéirt hajúnak; 24 Arábia összes királyának és a keverék népek minden királyának, akik a pusztában laknak, 25 Zimrí összes királyának, Élám összes királyának és Média összes királyának, 26 észak összes királyának, a közelieknek és a távoliaknak egyaránt, egyiknek a másik után: a föld minden országának, ahány csak van a föld színén. Legvégül Sésak királyának is kell innia! 27 Mondd nekik: Így szól a Seregek Ura, Izráel Istene: Igyatok, részegedjete le, és hányjatok! Ejtsen el benneteket az ellenetek küldött fegyver, ne tudjatek fölkelni! 28 Ha pedig nem akarják elvenni kezemből a poharat, hogy igyanak belőle, ezt mondd nekik: Így szól a Seregek Ura: Ki kell innotok! 29 Mert ha először arra a városra hoztam veszedelmet, amelyet rólam neveztek el, ti talán büntetlenül maradhattok? Nem maradtok büntetlenül! Mert a föld minden lakója ellen fegyvert küldök – így szól a Seregek Ura. 30 Te pedig prófétáld, és mondd el nekik ezeket az ígéket: **Felharsan az Úr hangja a magasból, mennydörög szent hajlékából, harsányan rákiált legelőjére, az ország minden lakójára; szőlőtaposók módján kiált, 31 zúgása eljut a föld határáig. Mert pere van az Úrnak a népekkel, megítél minden embert, a bűnösöket kardélre hányja – így szól az Úr.** 32 Ezt mondja a Seregek Ura: Indul a vész néptől néphez, nagy forgószerű támad a föld végéről. 33 Azon a napon annyi embert öl meg az Úr a föld egyik szélétől a másikig, hogy nem tudják elsiratni, sem összegyűjteni, sem eltemetni őket: trágyaként hevernek szerte a földön. 34 Jajgassatok, pásztorok, kiáltozzatok, hempergőzöttek meg a porban, vezetői a nyájnak, mert eljött rátok a mészárlás ideje; összetörtök, mint amikor leesik a drága edény! 35 Nincs hová futniuk a pásztoroknak, és menekülniük a nyáj vezetőinek. 36 Pásztorok kiáltása hangzik, a nyáj vezetőinek jajgatása, mert elpusztította legelőiket az Úr. 37

Kihaltak a békés delelőhelyek az Úr izzó haragja miatt. 38 Elhagyta rejtekét, mint egy hím oroslán; gyilkos fegyverétől, izzó haragjától országuk pusztasággá válik.

Jer 26

1 Jójákímnak, Jósiás fiának, Júda királyának uralkodása kezdetén így szólt az Úr igéje Jeremiáshoz: 2 Ezt mondja az Úr: Állj az Úr házában udvarába, és szólj mindazokhoz, akik Júda városaiból eljönnek, hogy az Úr házában leboruljanak. Hirdesd nekik mindazt, amit megparancsoltam neked, egyetlen szót sem hagyhatsz el belőle! 3 Talán hallgatnak rá, és mindenki megtér a maga gonosz útjáról; akkor én is megbánom, hogy gaztetteik miatt veszedelmet akartam zúdítani rájuk. 4 Ezt mondd nekik: Így szól az Úr: Ha nem hallgattok rám, és nem éltek törvényem szerint, amelyet elétek tártam, 5 és nem hallgattok szolgálóimnak, a prófétáknak beszédére, akiket hozzátok küldtem – méghozzá idejében küldtem, de ti nem hallgattatok rájuk –, 6 akkor úgy bánok ezzel a házzal, ahogyan Sílóval; ezzel a várossal pedig átkaiban példalózik majd a föld minden népe! 7 A papok, a próféták és az egész nép hallották, amint Jeremiás az Úr házában elmondta ezeket az igéket. 8 **Amikor Jeremiás elmondott mindent, amit az Úr parancsa szerint mondania kellett az egész népnek, megragadták a papok, a próféták és az egész nép, és ezt mondták: Meg kell halnod! 9 Miért prófétáltad az Úr nevében, hogy úgy jár ez a templom, mint Síló, ez a város pedig romhalmazzá és lakatlanná válik? És az egész nép összesereglett Jeremiás körül az Úr házában. 10 Amikor meghallották ezeket Júda vezetői, felmentek a királyi palotából az Úr házába, és leültek az Úr háza új kapujának bejáratánál. 11 A papok és a próféták ezt mondták a vezetőknek és az egész népnek: Halálra kell ítélni ezt az embert, mert ez ellen a város ellen prófétált, ahogyan magatok is hallottátok.**

12 Jeremiás viszont ezt mondta az összes vezetőnek és az egész népnek: **Az Úr küldött engem, hogy a templom és a város ellen elmondjam mindazokat a próféta i g é k e t, amelyeket hallottatok. 13 Most azért jobbitsátok meg útjaitokat és tetteiteket, és hallgassatok az Úrnak, a ti Isteneteknek szavára! Akkor majd megbánja az Úr, hogy veszedelemmel fenyegetett titeket. 14 Ami pedig engem illet: a kezetekben vagyok. Bánjatok velem úgy, ahogyan jónak és helyesnek látjátok!** 15 De tudjátok meg, hogy ha megöltök, ártatlan vér terhel benneteket, ezt a várost és lakóit, mert valóban az Úr küldött engem hozzátok, hogy elmondjam nektek mindezeket az igéket.

TIPOLÓGIAI ÉRVELÉS

16 A vezetők és az egész nép ezt mondták a papoknak és a prófétáknak: Nem kell halálra ítélni ezt az embert, hiszen Istenünknek, az Úrnak nevében beszélt hozzánk. 17 Az ország vénei közül is felálltak egyesek, és ezt mondták az egész összegyűlt népnek: 18 Ezékiás júdai király idejében is volt egy próféta, a móreseti Mikeás, aki ezt mondta Júda egész népének: Így szól a Seregek Ura: Felszántják a Siont, mint a mezőt, Jeruzsálem romhalmaz lesz, a templomhegy pedig erdős magaslat. 19 Mégsem ölte meg Ezékiás júdai király és egész Júda, mert félték az Urat, és mert esedeztek az Úrhoz. Az Úr pedig megbánta, hogy veszedelemmel fenyegette őket. Mi pedig ilyen nagy bajt zúdítanánk magunkra? 20 Volt egy másik ember is, aki az Úr nevében prófétált: a Kirjat-Jeárimból való Úrijjá, Semajá fia. Ő is ez ellen a város és ország ellen prófétált, egészen úgy, ahogy Jeremiás. 21 Amikor meghallotta Jójákím király, az előkelők és a vezérek, hogy mit beszélt, halálra kerestette a király. Úrijjá ezt meghallva megijedt, és Egyiptomba menekült. 22 Jójákím király azonban embereket küldött Egyiptomba: Elnátánt, Akbór fiát és vele együtt másokat is Egyiptomba küldött. 23 Ezek visszahozták Úrijját Egyiptomból, Jójákím király elé vitték, aki kivégeztette, holttestét pedig a köznép temetőjébe dobatta. 24 Jeremiásnak azonban pártját fogta Ahikám, Sáfán fia; ezért nem adták a nép kezébe, és nem ölték meg.

Jer 27

1 Cidkijjának, Jósiás fiának, Júda királyának uralkodása kezdetén így szólt az Úr igéje Jeremiáshoz: **2 Ezt mondta nekem az Úr: Készíts magadnak kötelet meg jármot, és vedd a nyakadba! EMBLEMATIKUS** 3 Azután küldj üzenetet Edóm királyához, Móáb királyához, az ammóniai királyához, Tírusz királyához és Szidón királyához azokkal a követekkel, akik Jeruzsálembé érkeztek Cidkijjá júdai királyhoz! 4 Parancsold meg nekik, hogy mondják meg uruknak: Így szól a Seregek Ura, Izráel Istene: Mondjátok meg uratoknak: 5 Nagy hatalmammal és kinyújtott karommal én alkottam meg a földet meg az embereket és az állatokat, amelyek a földön élnek, és annak adom, akinek jónak látom. 6 *Most szolgáltnak, Nebukadneccar babilóniai királynak* a kezébe adom mindezeket az országokat. Még a vadállatokat is neki adom, hogy neki szolgáljanak. 7 Őt, fiát és unokáját szolgálja majd minden nép, amíg el nem érkezik az az idő, amikor az ő országa is szolgálni fog hatalmas népeknek és nagy királyoknak. 8 Ezért fegyverrel, éhínséggel és dögvésszel büntetem azt a népet és országot, amely nem szolgálja Nebukadneccart, Babilónia királyát, és nem hajtja nyakát Babilónia királyának az igájába! – így szól az Úr. Végül egészen megsemmisítem őket általa. 9 **Ne hallgassatok azért prófétáitokra, a jósokra és az álomlátókra, a varázslókra és az igézőkre, akik ezt mondják nektek: Ne szolgáljatok Babilónia királyának! 10 Mert hazugságot prófétálnak nektek, hogy eltávolítsalak benneteket földetekről, szétszórjalak benneteket, és elpusztuljatok. A KOMMUNIZMUS TEOLÓGIÁJA – SZOLGÁLÓ EGYHÁZ.** 11 Azt a népet azonban, amely a nyakát Babilónia királyának az igájába hajtja, és őt szolgálja, meghagyom földjén – így szól az Úr –, hogy művelje azt, és lakjék rajta. 12 Cidkijjának, Júda királyának is ugyanezeket mondtam: Hajtsátok a nyakatokat Babilónia királyának az igájába, szolgáljátok őt és népét, akkor élni fogtok! 13 Miért halnál meg népeddel együtt fegyver, éhínség és dögvész miatt, ahogyan megmondta az Úr arról a népről, amely nem akarja szolgálni Babilónia királyát? 14 Ne hallgassatok azoknak a prófétáknak a szavára, akik azt mondják, hogy ne szolgáljatok Babilónia királyának, mert hazugságot prófétálnak nektek! 15 Nem én küldtem őket – így szól az Úr –, hazugságot prófétálnak a nevemben, hogy szétszórjalak benneteket, és elpusztuljatok azokkal a prófétákkal együtt, akik ilyeneket prófétálnak nektek. 16 A papokhoz és az egész néphez pedig így beszéltem: Ezt mondja az Úr: Ne hallgassatok prófétáitok szavára, akik azt prófétálják nektek, hogy most már hamarosan visszahozzák Babilonból az Úr házának edényeit. Hazugságot prófétálnak nektek. 17 Ne hallgassatok rájuk, szolgáljátok Babilónia királyát, és élni fogtok! Miért legyen romhalmazzá ez a város? 18 Ha próféták ők, és az Úr igéje van náluk, akkor kérleljék a Seregek Urát, hogy ne kerüljenek Babilonba azok az edények, amelyek még megmaradtak az Úr házában, Júda királyi palotájában és Jeruzsálemben. 19 Ezt mondja a Seregek Ura az oszlopokról, a nagy medencéről, az állványokról és a többi edényről, amelyek még ebben a városban vannak, 20 amelyeket nem vitt el Nebukadneccar, Babilónia királya, amikor fogságba vitte Jekonját, Jójákím fiát, Júda királyát meg Júda és Jeruzsálem valamennyi nemesét Jeruzsálemből Babilóniába; 21 bizony, ezt mondja a Seregek Ura, Izráel Istene azokról az edényekről, amelyek még az Úr házában, Júda királyi palotájában és Jeruzsálemben maradtak: 22 Ezek is Babilonba kerülnek, és ott lesznek mindaddig, amíg számon nem kérem azokat – így szól az Úr –, és vissza nem hozom erre a helyre.

Jer 28

1 Abban az esztendőben, Cidkijjá júdai király uralkodása kezdetén, a negyedik esztendő ötödik hónapjában ezt mondta nekem a Gibeónból való Hananjá próféta, Azzúr fia az Úr házában, a papok és az egész nép előtt: 2 Így szól a Seregek Ura, Izráel Istene: **Összetöröm Babilónia királyának az igáját!** 3 **Két esztendőn belül visszahozom erre a helyre az Úr házában minden edényét, amelyet elvitt Nebukadneccar, Babilónia királya erről a helyről, és**

Babilonba vitt. 4 Visszahozom erre a helyre Jekonját, Jójákím fiát, Júda királyát és az összes júdai foglyot, aki elkerült Babilóniába – így szól az Úr –, mert összetöröm Babilónia királyának az igáját. 5 De Jeremiás próféta válaszolt Hananjá prófétának a papok és az egész nép előtt, akik ott álltak az Úr házában. 6 Ezt mondta Jeremiás próféta: Ámen! Bár megtenné ezt az Úr, és teljesítené az Úr a szavaidat, amelyben azt profétáltad, hogy az Úr házában edényei és azok, akik fogságba mentek, mind visszakerülnek Babilonból erre a helyre! 7 De hallgasd csak meg azt az ígét, amelyet én hirdetek most neked és az egész népnek: 8 Azok a proféták, akik előttem és előtted voltak régtől fogva, háborúról, éhínségről és dögvésről profétáltak hatalmas országok és nagy királyságok ellen. 9 **Ha pedig egy próféta békességről profétál, akkor a profétai ige beteljesedésekor majd kiderül, hogy valóban az Úr küldte-e azt a profétát.** 10 **Ekkor Hananjá próféta levette a jármot Jeremiás próféta nyakáról, és összetörte.** 11 Majd ezt mondta Hananjá az egész nép előtt: Ezt mondja az Úr: Így töröm le Nebukadneccar babilóniai király igáját két esztendőn belül minden nép nyakáról! Jeremiás próféta ekkor elment útjára. 12 De így szólt az Úr igéje Jeremiáshoz, miután Hananjá próféta letörte a jármot Jeremiás próféta nyakáról: 13 Menj, és ezt mondd Hananjának: Így szól az Úr: **Fajármot törtél össze, de vasjármot csináltál helyette!** 14 Mert ezt mondja a Seregek Ura, Izráel Istene: Vasigát teszek mindezeknek a népeknek a nyakára, hogy Nebukadneccart, Babilónia királyát szolgálják. Szolgálni is fogják, sőt még a vadállatok is neki adom. 15 Majd ezt mondta Jeremiás próféta Hananjá prófétának: Hallgass ide, Hananjá! Nem küldött téged az Úr, hazugsággal biztatod ezt a népet! 16 Azért ezt mondja az Úr: **Eltöröllek téged a föld színéről, még ebben az esztendőben meghalsz, mert szavaiddal el akartad téríteni őket az Úrtól.** 17 Meg is halt Hananjá próféta még annak az esztendőnek a hetedik hónapjában.

Jer 29

1 Ez szó szerint az a levél, amelyet Jeremiás próféta Jeruzsálemből küldött a foglyok közt megmaradt véneknek és papoknak, profétáknak és az egész népnek, akiket fogságba vitt Nebukadneccar Jeruzsálemből Babilóniába, 2 miután Jekonjá király, az anyakirálynő, a főemberek, Júda és Jeruzsálem vezetői, a mesteremberek és a várépítők elkerültek Jeruzsálemből. 3 Elászá, Sáfán fia és Gemarjá, Hilkijjá fia által küldte el, akiket Cidkijjá, Júda királya küldött Nebukadneccar babilóniai királyhoz Babilonba: 4 Így szól a Seregek Ura, Izráel Istene valamennyi fogolyhoz, akiket fogságba vittem Jeruzsálemből Babilóniába: 5 **Építsetek házakat, és lakjatok bennük! Ültessetek kerteket, és egyétek azok gyümölcsét! 6 Házasadjatok, szülessenek fiaitok és leányaitok! Házasítsátok meg fiaitokat, és adjátok férjhez leányaitokat! Szüljenek azok fiúkat és lányokat! Szaporodjatok azon a helyen, és ne fogyjatok!** 7 **Fáradozzatok annak a városnak a jólétén, ahová fogságba vittelek titeket, és imádkozzatok érte az Úrhoz, mert annak a jólététől függ a ti jóléteket is!** 8 Ezt mondja a Seregek Ura, Izráel Istene: Ne engedjétek, hogy rászédjenek benneteket a proféták és a jósök, akik köztetek vannak, és ne hallgassatok az álomlátók álmaira! 9 Mert hazugságot profétálnak nektek az én nevemben. Nem én küldtem őket! – így szól az Úr. 10 Ezt mondja az Úr: **Majd ha eltelik a babiloni hetven esztendő, akkor gondom lesz rátok, és valóra váltom azt a jót, amelyet megígértem, és visszahozlak benneteket erre a helyre.** 11 Mert csak én tudom, mi a tervem veletek – így szól az Úr –: **jólétet és nem romlást tervezek, és reményteljes jövő az, amelyet nektek szánok.** 12 Ha segítségül hívtok, és állhatatosan imádkoztok hozzám, akkor meghallgatlak benneteket. 13 **Ha kerestek majd, megtaláltok engem, ha teljes szívből kutattok utánam.** 14 Megengedem majd, hogy megtaláljatok – így szól az Úr –, és jóra fordítom sorsotokat: összegyűjtelek titeket minden nép közül; mindenhol, ahová csak szétszórtalak – így szól az Úr –, és visszahozlak erre a helyre, ahonnan fogságba vittelek titeket. 15 Hiába mondtátok, hogy támasztott nektek az Úr profétákat Babilóniában is! 16 Ezt mondja az Úr a királynak, aki Dávid trónján ül, és az egész népnek, amely ebben a városban

lakik, honfitársaitoknak, akik nem mentek veletek fogságba: 17 Így szól a Seregek Ura: Fegyvert, éhínséget és dögvészt bocsátok rájuk, és olyanná teszem őket, mint a rothadt fűgék, amelyek ehetetlenül rosszak. 18 Üldözni fogom őket fegyverrel, éhínséggel és dögvésszel. Elrettentő példává teszem őket a föld minden országa számára: átkaikban velük példálóznak, elborzadva fölssiessenek láttukra, és gyalázzal fogják emlegetni őket mindazok a népek, amelyek közé szétszórtam őket. 19 Mert nem hallgattak a szavamra – így szól az Úr –, pedig üzentem nekik szolgálaim, a próféták által, méghozzá idejében üzentem, de nem engedelmeskedtek – így szól az Úr. 20 Halljátok meg az Úr igéjét mindnyájan, ti foglyok, akiket Jeruzsálemből Babilóniába száműztem! 21 Így szól a Seregek Ura, Izráel Istene Ahábról, Kólájá fiáról és Cidkijjáról, Maaszéjá fiáról, akik hazugságot prófétálnak nektek az én nevemben: Nebukadneccar babilóniai király kezébe adom őket, és ő kivégezteti őket a szemetek láttára. 22 *Átkaikba foglalják őket a Babilóniában élő júdai foglyok, és ezt mondják: Olyanná tegyen téged az Úr, mint Cidkijját és Ahábot, akiket lassú tűzön égetett meg Babilónia királya!* 23 Mert olyan dolgot követtek el, ami becstelenség Izráelben: paráználkodtak felebarátaik feleségével, és hazug ígét hirdettek az én nevemben, amelyet nem parancsoltam nekik. Én tudom és tanúsítom ezt – így szól az Úr. 24 A nehelámi Semajának pedig mondd meg: 25 Így szól a Seregek Ura, Izráel Istene: Te leveleket küldtél a magad nevében Jeruzsálem egész népének és Cefanjá főpapnak, Maaszéjá fiának meg az egész papságnak, és ezt írtad: 26 Az Úr tett téged Jójadá főpap utódjává, hogy ügyelj az Úr házában minden feleszü és prófétálgató emberre, és zárd kalodába, vagy verd vasra őket. 27 Akkor miért nem fenytetted meg az anatóti Jeremiást, aki nektek prófétálgat? 28 Hiszen ilyen levelet küldött hozzánk Babilóniába: *Hosszú lesz a fogság! Építsetek házakat, és lakjatok bennük! Ültessetek kerteket, és egyétek azok gyümölcsét!* 29 Cefanjá főpap azonban felolvasta ezt a levelet Jeremiás prófétának. 30 Ekkor így szólt az Úr igéje Jeremiáshoz: 31 Küldd el ezt az üzenetet mindazoknak, akik fogságba mentek: Így szól az Úr a nehelámi Semajáról: Mivel Semajá prófétált nektek, pedig nem én küldtem őt, és hazugsággal biztatott benneteket, 32 azért ezt mondja az Úr: Megbüntetem a nehelámi Semaját és ivadékait. Nem marad meg közülük senki e nép soraiban, és nem fogja élvezni azt a jót, amelyet népemmel teszek – így szól az Úr –, mert szavaival el akarta téríteni őket az Úrtól.

Jer 30

1 Így szólt az Úr igéje Jeremiáshoz: 2 Ezt mondja az Úr, Izráel Istene: **Írd le magadnak egy könyvbe mindazokat az ígéket, amelyeket kijelentettem neked!** 3 **Eljön az idő – így szól az Úr –, amikor jóra fordítom népemnek, Izráelnek és Júdának a sorsát – mondja az Úr –, és visszahozom őket arra a földre, amelyet őseiknek adtam, és birtokba fogják azt venni.** 4 Ezeket az ígéket jelentette ki az Úr Izráelről és Júdáról. 5 Így szól az Úr: Riadt lármát hallok, rettegés van, nincs békesség! 6 Kérdezzétek meg, nézzetek utána: szokott-e szülni férfiember? Miért látok ennyi férfit ágyékra tett kézzel, mintha vajúdnának? Miért sápadt el annyira minden arc? 7 Jaj, mert nagy nap lesz az, nincs hozzá fogható! Nyomorúság ideje lesz az Jákóbnak, de megszabadul belőle! 8 Azon a napon letöröm igáját nyakadról – így szól a Seregek Ura –, köteleidet leszaggatom. Nem szolgálnak többé idegeneknek, 9 hanem Istenüket, az Urat fogják szolgálni, és Dávidot, a királyukat, akit adok nekik. 10 Te azért ne félj, szolgálám, Jákób – így szól az Úr –, és ne rettegj, Izráel! Mert én hazasegítelek a messzeségből, gyermekeidet a fogság földjéről. Visszatér Jákób, és békében lesz, gondtalanul él, nem háborgatja senki. 11 *Én veled leszek – így szól az Úr –, és megszabadítalak. Véget vetek minden népnek, akik közé szétszórtalak, de neked nem vetek véget.* Megfenyítelek igazságosan, mert nem hagyhatlak büntetés nélkül. 12 Ezt mondja az Úr: Halálos a bajod, sérüléseid gyógyíthatatlanok! 13 Sebedet senki sem orvosolja, gyógyír és kötszer nincsen a számodra. 14 Szeretőd mind elfelejtettek, nem törődnek veled. Megvertelek, mintha ellenség vert volna, és kegyetlen ember fenytett

volna meg. Mert sok a bűnöd, és súlyosak a vétkeid. 15 Miért kiáltozol bajodban, kibírhatatlan fájdalmaid miatt? Mert sok a bűnöd és súlyosak a vétkeid, azért bántam így veled. 16 De majd elpusztulnak pusztítóid, fogságba fog menni minden ellenséged. Ki fogják fosztani fosztogatóidat, prédára vetem minden prédálódat. 17 Bekötözöm sebeidet, meggyógyítom zúzódásaidat – így szól az Úr. Mert eltaszítottnak hívnak téged, Sion, akivel senki sem törődik. 18 Ezt mondja az Úr: Jóra fordítom Jákób sátrai sorsát, és megkönyörülök lakóhelyein. A romok helyén fölépül a város, és ott áll majd a palota az őt illető helyen. **19 Hálaének hangzik belőlük, örvendezők hangja. Megszaporítom őket, és nem fogynak el, tiszteletet támasztok irántuk, és nem nézik le őket.** 20 Fiai olyanok lesznek, mint hajdan, és gyülekezete szilárdan áll majd előttem. De megbüntetem minden sanyargatóját! 21 Közülük származik fejedelme, közülük kerül ki uralkodója. Közelemben engedem, és ő közeledik hozzám; mert ki merné kockáztatni életét, hogy közeledjék hozzám? – így szól az Úr. 22 Az én népem leszek, én pedig Istenetek leszek. 23 Íme, az Úr forgószele, lángoló haragja árad, mint kavargó szélvész kavarog a bűnösök feje fölött. **24 Nem szűnik az Úr izzó haragja, amíg el nem végzi és meg nem valósítja szíve szándékait.** Az utolsó napokban majd megértitek ezt.

Jer 31

1 Abban az időben – így szól az Úr – Izráel minden nemzetségének Istene leszek, ők pedig az én népem lesznek. 2 Ezt mondja az Úr: Kegyelmet kapott a pusztában a fegyvertől megmenekült nép, a nyugalma felé tartó Izráel. 3 A messzeségben is megjelent az Úr: **Örök szeretettel szerettelek, azért vontalak magamhoz hűségesen.** 4 Fölépítelek még téged, és fölépülsz, Izráel szüze! Fölékesíted még magad, és kézi dobokkal lejtesz majd táncot a vigadozók között! 5 Ültetsz te még szőlőt Samária hegyein, és akik elültetik, azok fogják szüretelni is. 6 Mert eljön az a nap, amikor az örök így kiáltanak Efraim hegyein: Jöjjetek, menjünk a Sionra, Istenünkhöz, az Úrhoz! 7 Ezt mondja az Úr: Ujjongjatok, örüljete Jákób sorsán, vigadozzatok a népek élén, hirdessétek, és mondjatok dicséretet: az Úr megszabadította népét, Izráel maradékát! **8 Visszahozom őket észak földjéről, összegyűjtöm a föld pereméről.** Lesz közöttük vak és sánta, terhes és szülő asszony egyaránt: nagy gyülekezetként térnek ide vissza. 9 Sírva jönnek, és fohászkodnak, miközben vezetem őket; folyóvizekhez vezetem egyenes úton, amelyen nem botladoznak. Mert atyja vagyok Izráelnek: Efraim az elsőszülöttem. 10 Halljátok az Úr igéjét, ti, népek, hirdessétek a távoli szigeteken, és mondjátok: **Aki szétszórta Izráelt, össze is gyűjti, és őrzi, mint pásztor a nyáját.** 11 Mert megváltotta az Úr Jákóbot, kiszabadította az erősebb kezéből. 12 Megjönnek majd, és ujjonganak Sion magaslatán, élvezik az Úrtól kapott javakat: a gabonát, a mustot és az olajat, a juhokat és a marhákat. **Olyan lesz a lelkük, mint az öntözött kert, és nem hervadoznak többé.** 13 Akkor örömtáncot jár a szűz, örülnek az ifjak a vénekkel együtt. Gyászukat örömmé fordítom, megvigasztalom őket, örömet szerzek nekik a kiállott szenvedés után. 14 A papokat bőséggel árasztom el, népem pedig jóllakik javaimmal – így szól az Úr. 15 Ezt mondja az Úr: Hangos jajgatás hallatszik Rámában és keserves sírás: Ráhel siratja fiait, nem tud megvigasztalódni, mert nincsenek többé fiai. 16 Ezt mondja az Úr: Hagyd abba a hangos sírást, ne könnyezzenek szemeid! Mert meglesz szenvedésed jutalma – így szól az Úr –, visszatérnek fiaid az ellenség földjéről. 17 Reménykedhetsz a jövőben – így szól az Úr –, mert visszatérnek hazájukba fiaid. 18 Jól hallom Efraim kesergését: Megvertél, mint egy tanulatlan borjút, és én elszenvedtem a verést. Téríts meg engem, hogy megtérjek, mert te vagy, Uram, az én Istenem! 19 Elfordultam tőled, de aztán megbántam, belátva bűnömet a mellemet vertem, szégyenkeztem, pironkodtam, mert viselnem kellett ifjúságom gyalázatát. 20 Hát nem az én drága fiam Efraim? Hát nem az én kedves gyermekem? Valahányszor megfenyegetem, végül mégis elfog a szájalom iránta: megremeg érte a bensőm, irgalmaznom kell neki – így szól az Úr. 21 Állíts magadnak jelzőoszlopokat, rakj le útjelzőket, figyeld az országutat, az utat,

amelyen elmentél! Térj vissza, Izráel szüze, térj vissza városaidba! 22 Meddig tétovázol még, te szófogadatlan leány? Mert valami újat teremt az Úr a földön: a nő fog járni a férfi után! 23 Így szól a Seregek Ura, Izráel Istene: Fogják még ezt mondani Júda országában és városaiban, ha majd jóra fordítom sorsukat: Áldjon meg téged az Úr, igazság hajléka, szent hegy! 24 Ott laknak majd Júdában és összes városában együtt a földművesek és a pásztorkodók. 25 Felüdítem a fáradt lelket, és megelégiték minden elcsüggedt lelket. 26 Akkor mondják majd: Fölbredtem és fölnéztem; milyen jólesett az alvás! 27 Eljön még az az idő – így szól az Úr –, **amikor bevetem Izráel házát és Júda házát embermaggal és állatmaggal.** 28 És ahogy gondom volt arra, hogy kigyomláljam és leromboljam, ledöntsem és elpusztítsam őket, és veszedelmet hozzak rájuk, úgy gondom lesz arra is, hogy fölépítsem és elplántáljam őket – így szól az Úr. **29 Abban az időben nem mondják többé, hogy az apák ettek egrest, és a fiak foga vásott el tőle, 30 hanem mindenki a maga bűnéért hal meg: minden embernek a saját foga vásik el, ha egrest eszik. EZ 18**

31 Eljön az az idő – így szól az Úr –, amikor új szövetséget kötök Izráel és Júda házával. 32 Nem olyan szövetséget, amelyet őseikkel kötöttem, amikor kézen fogva vezettem ki őket Egyiptom földjéről; mert ezt a szövetséget megszegették, pedig én voltam az Uruk – így szól az Úr. 33 Hanem ilyen lesz az a szövetség, amelyet Izráel házával fogok kötni, ha eljön az ideje – így szól az Úr -: Törvényemet beléjük helyezem, szívükbe írom be. Én Istenük leszek, ők pedig az én népem lesznek. 34 Akkor nem tanítja többé egyik ember a másikat, ember az embertársát arra, hogy ismerje meg az Urat, mert mindenki ismerni fog engem, kicsinyek és nagyok – így szól az Úr –, **mert megbocsátom bűneiket, és nem gondolok többé vétkeikre. HA MEGBOCSÁTOTTA, AKKOR NEM EMLÉKSZIK, EZÉRT NINCS KÜLÖN „BŰNELTÖRLÉS”**

35 Ezt mondja az Úr, aki adta a napot, hogy nappal világítson, és megszabta a hold meg a csillagok rendjét, hogy éjjel világítsanak, aki mozgásban tartja a tengert, hogy zúgjanak hullámai, akinek Seregek Ura a neve: 36 Ha majd eltűnik ez a rend színem elől – így szól az Úr –, akkor szakad magva Izráelnek is, és soha többé nem lesz az én népem. 37 Ezt mondja az Úr: Ha majd meg lehet mérni az eget odafent, és ki lehet kutatni idelent a föld alapjait, akkor vetem el Izráel utódait mindazért, amit elkövettek – így szól az Úr. 38 Eljön az az idő – így szól az Úr –, amikor fölépül az Úr városa, a Hananél-toronytól a Szeglet-kapuig. 39 Azután továbbmegy a mérőzsinór egyenesen a Gáréb-halomig, majd elfordul Góá felé. 40 Az egész Hulla-völgy és Hamu-völgy, a Kidrón-patakig valamennyi mező, a Ló-kapu szegletéig kelet felé az Úr szent helye lesz. Nem dőlnek föl, és nem rombolják le soha többé.

Jer 32

1Az Úr igéje szólt Jeremiáshoz Cidkijjának, Júda királyának a tizedik esztendejében, amely Nebukadneccar tizennyolcadik esztendeje volt. 2 Akkor már körülzárva tartotta a babilóniai király hadserege Jeruzsálemet, Jeremiás próféta pedig fogoly volt Júda királyának palotájában, a börtön udvarában. 3 Itt tartotta fogva Cidkijját, Júda királya ezzel a váddal: Miért prófétálsz, hogy azt mondja az Úr: „Ezt a várost a babilóniai király kezébe adom, és ő elfoglalja azt”? 4 És hogy „Cidkijjá, Júda királya sem fog megmenekülni a káldeusok kezéből, hanem a babilóniai király kezébe kerül: személyesen beszél majd veled, és szemtől szemben fog majd állni veled. 5 Babilóniába viszi Cidkijját, és ott lesz, amíg rá nem tekintek – így szól az Úr. Hiába harcoltok a káldeusok ellen, nem boldogultok!” 6 Jeremiás ezt mondta: Így szólt hozzám az Úr igéje: 7 Sallúm nagybátyádnak a fia, Hanamél el fog jönni hozzád, és ezt mondja majd: Vedd meg a szántóföldemet Anátótban, mert te vagy a legközelebbi rokonom, neked van jogod megvenni. 8 El is jött hozzám Hanamél, a nagybátyám fia az Úr szava szerint a börtön udvarába, és ezt mondta nekem: Vedd meg szántóföldemet, amely Benjámin földjén, Anátótban van, mert tied az öröklés joga, vedd meg mint legközelebbi rokon! **Mivel ráismertem, hogy ez az Úr**

szava, 9 megvettem Hanaméltól, nagybátyám fiától az anatóti szántóföldet, és kimértem ezüstben az árát: tizenhét sekelt. 10 Megírtam a szerződést, lepecsételtem, és tanúkkal hitelesítettem, az ezüstöt pedig kimértem mérlegen. 11 Azután fogtam az **adásvételi szerződést**, azt is, amely annak rendje-módja szerint le volt pecsételve, meg a le nem zártat is, 12 és odaadtam **az adásvételi szerződést** Bárúknak, Nérijjá fiának, Mahszéjá unokájának nagybátyám fia, Hanamél előtt, az adásvételi szerződést aláíró tanúk meg a börtön udvarán ülő júdaiak előtt. 13 És megparancsoltam Bárúknak mindannyiuk előtt: 14 Így szól a Seregek Ura, Izráel Istene: Fogd ezeket az iratokat, ezt az adásvételi szerződést, a lepecsételtet is meg ezt a le nem zárt **szerződést is, és tedd azokat cserépedénybe, hogy sokáig megmaradjanak!** 15 Mert ezt mondja a Seregek Ura, Izráel Istene: Fognak még házat, szántóföldet és szőlőt venni ebben az országban! 16 Majd így imádkoztam az Úrhoz, miután odaadtam az adásvételi szerződést Bárúknak, Nérijjá fiának:

Jeremiás narratív imája

17 Ó, Uram, Uram! Nagy hatalmaddal és kinyújtott karoddal te alkottad meg az eget és a földet; neked semmi sem lehetetlen! 18 Te irgalmas vagy ezer nemzedéken át, de megfizetsz az atyák bűnéért fiaiknak is, te nagy Isten, te hatalmas, akinek Seregek Ura a neve! 19 Nagyszerűek a terveid, hatalmasak a tetteid. Szemedet rajta tartod az emberek minden útján, mindenkivel úgy bánsz, ahogyan élete és tetteinek a gyümölcse szerint megérdemli. 20 Jeleket és csodákat tettél Egyiptomban, Izráelben és az emberek között is mind a mai napig. Olyan nevet szereztél magadnak, amely ma is ismert. 21 Kihoztad népedet, Izráelt Egyiptomból jelek és csodák között, erős kézzel, kinyújtott karral, nagy és félelmetes tettek kíséretében. 22 Nekik adtad ezt az országot, amelyet esküvel ígértél oda őseiknek, ezt a tejjel-mézzel folyó földet. 23 Ők bementek, és birtokba is vették. De nem hallgattak szavadra, nem éltek törvényed szerint, és nem tették meg mindazt, amit megparancsoltál nekik. Ezért zúdítottad rájuk mindezt a veszedelmet. 24 Az ostromsáncok már elérték a várost, elfoglalására készen, és ez a város a fegyver, az éhínség és a dögvész miatt hamarosan az ostromló káldeusok kezébe kerül. Amit megígértél, megtörtént, magad is láthatod! 25 És mégis ezt mondtad nekem, Uram, ó, Uram: Vedd meg ezt a szántóföldet ezüstért, és hitelesítsd tanúkkal! – pedig ez a város a káldeusok kezébe kerül!

26 Így szólt az Úr igéje Jeremiáshoz:

27 Én vagyok az Úr, minden élőnek az Istene. Van-e számomra lehetetlen? 28 Azért ezt mondja az Úr: Én ezt a várost a káldeusok és Nebukadneccar babilóniai király kezébe adom, és ő elfoglalja azt. 29 Behatolnak az ostromló káldeusok ebbe a városba, fölgyújtják a várost, és fölperzselik a házakkal együtt, amelyeknek a tetején Baalnak tömjéneztek, és más isteneknek mutattak be italáldozatokat, hogy engem bosszantsanak. 30 Bizony, Izráel és Júda fiai ifjúságuktól fogva mindig azt tették, amit rossznak látok, Izráel fiai csak bosszantottak engem kezük csinálmányaival – így szól az Úr. 31 Mert csak dühített és bosszantott engem ez a város felépítése napjától fogva mind a mai napig; ezért elvetem színem elől. 32 Mert Izráel és Júda fiai sok gonoszságot követtek el bosszantásomra, ők maguk, királyaik, vezetőik, papjaik, prófétáik, Júda férfiai és Jeruzsálem lakói. 33 **A hátukat fordították felém, és nem az arcukat; bár tanítottam őket, idejében tanítottam, de nem fogadták meg engedelmesen az intést. 34 Förtelmes bálványaikat abban a házban állították föl, amelyet rólam neveztek el, és tisztátalanná tették azt. 35 Áldozóhalmokat építettek Baalnak a Ben-Hinnóm-völgyben, és feláldozták fiaikat és leányaikat Moloknak. Pedig ezt nem parancsoltam, sőt eszembe sem jutott, hogy ilyen utálatos dolgot követhetnek el, és ezzel viszik majd**

vétekbe Júdat. 36 Most mégis ezt mondja az Úr, Izráel Istene erről a városról, amelyről azt mondjátok, hogy a fegyver, az éhínség és a dögvész miatt a babilóniai király kezébe kerül: 37 Összegyűjtöm majd lakóit mindazokból az országokból, ahová lángoló haragomban és nagy felháborodásomban szétszórtam őket. Visszahozom őket erre a helyre, és megengedem, hogy biztonságban lakjanak. 38 Az én népem lesznek, én pedig Istenük leszek. **39 Egy szívet és egy utat adok nekik, hogy engem féljenek mindenkor, és jó dolguk legyen nekik is meg utódaiknak is. 40 Örök szövetséget kötök velük: nem fordulok el tőlük, mindig jót teszek velük, és olyanná teszem szívüket, hogy féljenek engem, és többé ne hagyjanak el.** 41 Örömmel, teljes szívemből és teljes lelkemből teszek jót velük, és véglegesen elültetem őket ebbe a földbe. 42 Mert ezt mondja az Úr: **Ahogy elhoztam erre a népre mindezt a nagy rosszat, ugyanúgy elhozom rájuk mindazt a jót is, amelyet most ígérek nekik.** 43 Mert fognak még szántóföldet venni ebben az országban, amelyről azt mondjátok, hogy ember és állat nélkül maradt pusztaság, amely a káldeusok kezébe került. 44 Ezüstért vesznek szántóföldet, lepecsételt és tanúkkal hitelesített szerződést írnak róla Benjámin földjén, Jeruzsálem környékén és Júda városaiban, a hegyvidék, az alföld és a Délvidék városaiban, mert jóra fordítom sorsukat! – így szól az Úr.

Jer 33

1 Másodszor is szólt az **Úr igéje Jeremiáshoz, amikor még fogoly volt a börtön udvarában.**

2 Ezt mondta az Úr, aki a földet megalkotta, az Úr, aki azt formálta és megerősítette – az Úr az ő neve –:

3 Kiáltls hozzám, és én válaszolok, hatalmas és rejtett dolgokat jelentek ki neked, melyekről még nem tudsz! 4 Mert ezt mondja az Úr, Izráel Istene e város háziról és Júda királyi palotáiról, amelyeket leromboltak, hogy felhasználják az ostromsáncokkal és fegyverekkel szemben 5 azok, akik harcba bocsátkoztak a káldeusokkal, de csak a lángoló haragomban megölt emberek holttestével lett tele a város, mert elrejtettem arcomat az elől a város elől sok gonoszsága miatt: 6 Én majd bekötözöm és orvoslom sebeit, meggyógyítom őket, és megmutatom nekik, milyen kincs az igazi béke. **7 Jóra fordítom Júda és Izráel sorsát, újjáépítem őket, hogy olyanok legyenek, mint régen.** 8 Megtisztítom őket minden bűnüktől, amelyeket elkövettek ellenem; **megbocsátom minden bűnüket, amelyeket elkövettek ellenem, amikor elpártoltak tőlem.** 9 Ez a város hírnevet, örömet, dicséretet és tisztességet szerez majd nekem a föld minden népe előtt, ha meghallják, hogy mennyi jót teszek velük. De rettegni és reszketni is fognak, ha látják, mennyi jót és milyen békességet adok nekik. 10 Ezt mondja az Úr erről a helyről, amelyet ember és állat nélkül maradt pusztának mondtok, Júda városairól és Jeruzsálem utcáiról, amelyek lakatlan pusztasággá váltak, ember és állat nélkül: **11 Felhangzik még a vidám örvendezés hangja, a vőlegény és a menyasszony hangja és azoké, akik így énekelnek: Adjatok hálát a Seregek Urának, mert jó az Úr, mert örökké tart szeretete! Hálaadó énekkel jönnek az Úr házába, mert jóra fordítom az ország sorsát, és olyan lesz, amilyen régen volt –** ezt mondja az Úr. 12 Ezt mondja a Seregek Ura: Ezen az ember és állat nélkül maradt, pusztasággá vált helyen és ennek minden városában fognak még pásztorok tanyázni, nyájukat legeltetve. 13 A hegyvidék, a Seféla-alföld és a Délvidék városaiban, Benjámin földjén, Jeruzsálem környékén és Júda városaiban átmegegy még a nyáj a számadó keze alatt – ezt mondja az Úr. **14 Eljön majd az idő – így szól az Úr –, amikor valóra váltom azt a jót, amit Izráel és Júda házáról ígértem.** 15 Azokban a napokban és abban az időben igazi sarjadékot sarjasztok Dávidnak, aki törvényesen és igazságosan jár el az országban. 16 Azokban a napokban szabad lesz Júda, Jeruzsálem is biztonságban él, és így fogják

nevezni: Az Úr a mi igazságunk! 17 Mert így szól az Úr: **Nem hálnak ki Dávid utódai; lesz, aki Izráel házának trónján üljön. 18 És nem hálnak ki a lévita papok utódai sem; lesznek, akik égőáldozatot mutatnak be, ételáldozatot égetnek, és véresáldozatot készítenek szíнем előtt mindenkor. 19 Így szólt az Úr igéje Jeremiáshoz: 20 Ezt mondja az Úr: Ha érvénytelenné tudjátok tenni a nappalra és éjszakára vonatkozó szövetségemet úgy, hogy ne legyen nappal és éjszaka a maga idejében, 21 akkor válik érvénytelenné szolgálommal, Dáviddal kötött szövetségem is úgy, hogy nem lesz fia, aki a trónján uralkodjék; meg szolgálommal, a lévita papokkal kötött szövetségem is. 22 Amilyen megszámlálhatatlan az ég serege, és megmérhetetlen a tenger partján a homok, úgy megszorítom szolgálomnak, Dávidnak az utódait és a lévítákat, akik nekem szolgálnak. 23 Azután így szólt az Úr igéje Jeremiáshoz: 24 Nem veszed észre, mit beszél ez a nép? Azt, hogy elvetette az Úr azt a két nemzetséget, amelyet kiválasztott. Népeimet pedig azzal csúfolják, hogy az már nem is számít nemzetnek előttük. 25 Ezt mondja az Úr: Ha már nem lesz érvényben a nappalra és éjszakára vonatkozó szövetségem, ha már nem én rendelkezem az ég és a föld fölött, 26 akkor vetem el Jákóbnak és szolgálomnak, Dávidnak az utódait is, hogy ne az ő utódai közül válasszak uralkodókat Ábrahám, Izsák és Jákób utódai fölé. Mert én jóra fordítom sorsukat, és megkönyörülök rajtuk. **EVANGÉLIUM ÍGÉRETE****

Jer 34

1Az Úr igéje szólt Jeremiáshoz, amikor Nebukadneccar, Babilónia királya egész hadseregével, az uralma alatt álló **országok minden királyságával és népével ostromolni kezdte Jeruzsálemet** és a többi várost. 2 Ezt mondta az Úr, Izráel Istene:

Menj, szólj Cidkijjának, Júda királyának, és mondd meg neki, hogy így szól az Úr: Ezt a várost Babilónia királyának a kezébe adom, és ő fölperzseli. 3 Te sem menekülsz meg a kezéből, hanem elfognak, és átadnak neki. Szemtől szemben állsz a babiloni királlyal, személyesen beszél majd veled, és Babilonba kerülsz. 4 De azért halld meg az Úr igéjét, Cidkijjá, Júda királya! Ezt mondja rólad az Úr: Nem fegyvertől fogsz meghalni! 5 Békességben halsz meg, és amilyen gyásztűzet gyújtottak őseidnek, a korábbi királyoknak, elődeidnek, olyat gyújtanak neked is, és így siratnak el: Jaj, uram! Ezt határoztam! – így szól az Úr

. 6 Akkor jelentette ki mindezt Jeremiás próféta Cidkijjának, Júda királyának Jeruzsálemben, 7 amikor Babilónia királyának a hadserege ostromolta Jeruzsálemet és Júda megmaradt városait, Lákíst és Azékát; mert Júda városai közül csak ezek a megerősített városok maradtak már meg. 8 Az Úr igéje szólt Jeremiáshoz, miután Cidkijjá király egyezséget kötött Jeruzsálem egész népével, hogy hirdessék ki a rabszolgák felszabadítását, 9 és engedje **szabadon mindenki a héber rabszolgáját és rabszolganőjét**, és ne tartsa szolgaságban senki a júdai embertársát. 10 Engedelmeskedtek is a vezetők valamennyien meg az egész nép; belementek az egyezésbe, hogy mindenki szabadon engedi rabszolgáját és rabszolganőjét, és nem tartja tovább senki szolgaságban őket. Engedelmeskedtek, és elengedték őket, 11 de azután kényszerítették a szabadon bocsátott rabszolgákat és rabszolganőket, hogy térjenek vissza, és erőszakkal újra rabszolgákká és rabszolganőkké tették őket. 12 Ekkor így szólt az Úr igéje Jeremiáshoz: 13 Ezt mondja az Úr, Izráel Istene:

Én szövetséget kötöttem őseitekkel, amikor kihoztam őket Egyiptom földjéről, a szolgaság házából, és azt mondtam, 14 hogy minden hetedik esztendőben engedje el mindenki héber embertársát, aki eladta magát. Hat évig szolgáljon, azután engeddd őt szabadon! De őseitek nem hallgattak és nem figyeltek rám. **15 Ti viszont most megtértetek, és azt tettétek, amit én helyesnek látok. Kihirdettétek felebarátaitok**

felszabadítását, és egyezséget kötöttetek szíнем előtt abban a házban, amelyet rólam neveztek el. 16 De azután újra meggyaláztatok nevemet, mert mindenki visszakényszerítette rabszolgáját és rabszolganőjét, akit szabadon bocsátott, hogy menjen, amerre lát, majd erőszakkal újra rabszolgákká és rabszolganőkké tettétek őket. 17 Azért ezt mondja az Úr: **Ti nem engedelmeskedtetek nekem igazán, amikor felszabadulást hirdettetek, ki-ki az embertársának és a felebarátjának.** Most azért én hirdetek nektek felszabadulást – így szól az Úr –, hogy szabadon pusztítson titeket a fegyver, a dögvész és az éhínség, és elrettentő példává teszlek benneteket a föld minden országa számára. 18 Azokat pedig, akik megszegtek az egyezséget, akik nem tartották meg azt, amit szíнем előtt foglaltak egyezségbe, **olyanokká teszem, mint azt a borjút, amelyet kettévágtak, és átmentek a részei között.** 19 Júda és Jeruzsálem vezetőit, az udvarnokokat, a papokat és az ország egész népét, **akik átmentek a borjú részei között,** 20 ellenségeik kezébe adom, az életükre török kezébe, holttestük pedig az ég madarainak és a föld állatainak lesz az eledele. 21 Cidkijját, Júda királyát és vezéreit is ellenségeik kezébe adom, az életükre török kezébe, a babilóniai király hadseregének hatalmába, amely most elvonult innen. 22 Mert parancsot adok – így szól az Úr –, és visszahozom őket ehhez a városhoz: ostrom alá veszik, elfoglalják és fölperzselik. Júda városait pedig lakatlan pusztasággá teszem!

Jer 35

Így szólt az Úr igéje Jeremiáshoz, Jójákímnak, Jósiás fiának, Júda királyának az idejében:

2 Menj el a rékábiak háza népéhez, és beszélj velük; vidd be őket az Úr házánaк egyik kamrájába, és adj nekik bort inni!

3 Magam mellé vettem tehát Jaazanját, aki Jirmejá fia, Habaccinjá unokája volt, továbbá a testvéreit és valamennyi fiát: a rékábiak egész háza népét. 4 Bevittem őket az Úr házába, Hánán fiainak a kamrájába, aki Jigdaljának, az Isten emberének volt a fia. Ez a kamra a vezetők kamrája mellett volt, Maaszéjának, Sallúm fiának a kamrája fölött, aki ajtóőr volt. 5 Itt a rékábiak háza népének a fiai elé borral telt kelyheket és poharakat tettem, és ezt mondtam nekik:

Igyatok bort! 6 De ők így feleltek: Nem iszunk bort, mert a mi ősünk, Jónádáb, Rékáb fia ezt parancsolta nekünk: Ne igyatok bort soha, se ti, se a fiaitok! VZS- BORIVÁS, MINT PARANCS – A BOR NEM IVÁSA, MINT AZ ÚR PARANCSÁNAK MEGSZEGÉSE 7

Házat se építsetek, gabonát se vessetek, szőlőt se ültessetek, birtokotok se legyen, hanem sátorban lakjatok egész életetekben, hogy sokáig éljeteк azon a földön, ahol jövevények vagytok! 8 És mi hallgattunk ősünknek, Jónádábnak, Rékáb fiának a szavára, mindarra, amit parancsolt nekünk, hogy ne igyunk egész életünkben bort, se mi, se feleségünk, se fiaink, se leányaink; 9 és házakat se építsünk, hogy azokban lakjunk; ne legyen szőlőnk, szántóföldünk és vetésünk sem, 10 hanem sátrakban lakjunk. Engedelmeskedtünk tehát, és mindent úgy tettünk, ahogyan ősünk, Jónádáb parancsolta. 11 Csak amikor fölvonult Nebukadneccar, Babilónia királya az ország ellen, akkor mondtuk: Gyertek, menjünk Jeruzsálembe a káldeusok és az arámok hadserege elől! Ezért lakunk Jeruzsálemben. 12 Ekkor így szólt Jeremiáshoz az Úr igéje: 13 Ezt mondja a Seregek Ura, Izráel Istene: Menj, és mondd meg Júda férfainak és Jeruzsálem lakóinak: Miért nem fogadjátok meg az intést, és miért nem hallgattok a szavamra? – így szól az Úr. 14 Jónádábnak, Rékáb fiának betartották az utasításait. **Ő azt parancsolta fiainak, hogy ne igyanak bort; nem is ittak a mai napig sem, hanem engedelmeskedtek ősük parancsának.** Én is szóltam hozzátok, idejében szóltam, de ti nem hallgattatok rám. 15 Elküldtem hozzátok szolgálóimat, a prófétákat, idejében küldtem, és ezt mondtam: **Térjen meg mindenki a maga gonosz útjáról! Jobbítsátok meg tetteiteket, ne kövessetek más isteneket, és ne tiszteljétek őket!** Akkor azon a földön lakhattok, amelyet nektek és őseiteknek adtam. De ti nem figyeltetek és nem hallgattatok rám. 16 Jónádábnak, Rékáb fiának az utódai

megtartották ősük parancsát, amelyet az megparancsolt, de ez a nép nem hallgatott rám. 17 Azért ezt mondja az Úr, a Seregek Istene, Izráel Istene: Elhozom Júdára és Jeruzsálem minden lakójára mindazt a veszedelmet, amelyet meghirdettem ellenük. Mert beszéltem hozzájuk, de nem hallgattak rám, hívtam őket, de nem válaszoltak. 18 A rékábiak háza népének pedig ezt mondta Jeremiás: Így szól a Seregek Ura, Izráel Istene: Mivel ti hallgattatok ősötöknek, Jónádábnak a parancsára, megtartottátok minden parancsát, és mindent úgy tettetek, ahogyan ő parancsolta nektek, 19 azért így szól a Seregek Ura, Izráel Istene: Nem hálnak ki Jónádábnak, Rékáb fiának az utódai, színem előtt maradnak mindenkor!

Jer 36

1 Jójákímnak, Jósiás fiának, Júda királyának a negyedik esztendejében így szólt az Úr igéje Jeremiáshoz:

2 Fogj egy irattekereszt, és írd rá mindazokat az igéket, amelyeket kijelentettem neked Izráelről, Júdáról és a többi népről, attól fogva, hogy beszélni kezdtem hozzád: Jósiás idejétől kezdve egészen mindmáig. 3 Talán meghallja Júda háza, hogy mennyi veszedelmet készülök rájuk zúdítani, és megtér mindenki a maga gonosz útjáról. Akkor én is megbocsátom bűnüket és vétküket.

4 Ekkor Jeremiás hívta Bárúkot, Nérijjá fiát, **Bárúk pedig leírta Jeremiás diktálása után az irattekeresre az Úrnak mindazokat az igéit, amelyeket kijelentett neki.** 5 Majd ezt parancsolta Jeremiás Bárúknak: Én akadályoztatva vagyok, nem mehetek az Úr házába, 6 azért menj el te, és az Úr házában a **bőjt napján olvasd fel a nép előtt a tekereszt, amelyre diktálásom után leírtad az Úr igéjét.** Olvasd fel azok előtt a júdaiak előtt is, akik a városaikból érkeztek! 7 **Talán az Úr elé jut könyörgésük, és megtér mindenki a maga gonosz útjáról.** Mert nagy és lángoló haraggal beszélt az Úr ez ellen a nép ellen. 8 Bárúk, Nérijjá fia mindenben úgy járt el, ahogyan Jeremiás próféta parancsolta, és felolvasta az iratból az Úr igéjét az Úr házában. 9 Jójákímnak, Jósiás fiának, Júda királyának ötödik esztendejében, a kilencedik hónapban ugyanis kihirdették Jeruzsálem egész népének és a Júda városaiból Jeruzsálembe érkezett egész népnek, hogy tartsanak böjtöt az Úr előtt. 10 Ekkor **olvasta fel Bárúk az iratból Jeremiás szavait az Úr házában,** Gemarjának, Sáfán kancellár fiának a kamrájában, a felső udvarban, az Úr háza új kapujának a bejáratánál az egész nép füle hallatára. 11 Amikor meghallgatta Míkájehú, Gemarjá fia, Sáfán unokája ebből az iratból az Úr minden igéjét, 12 lement a királyi palotába a kancellár szobájába, ahol éppen együtt volt valamennyi vezető ember: Elisámá kancellár, Delájá, Semajának a fia, Elnátán, Akbórnak a fia, Gemarjá, Sáfánnak a fia, Cidkijjá, Hananjának a fia és a többi vezető ember. 13 Míkájehú jelentette nekik mindazt, amit hallott, amikor Bárúk felolvasta az iratot a nép előtt. 14 Ekkor elküldték a vezető emberek Bárúkhhoz Jehúdít, Netanjá fiát, Selemjá unokáját, Kúsi dédunokáját ezzel az üzenettel: Vedd magadhoz a tekereszt, amelyet felolvastál a nép előtt, és gyere ide! Bárúk, Nérijjá fia magához vette a tekereszt, és elment hozzájuk. 15 Ők ezt mondták neki: Ül le, és olvasd fel előttünk! **És Bárúk felolvasta előttük.** 16 **Amikor az egészet végighallgatták, megrettenve néztek egymásra, TÖRVÉNY** és ezt mondták Bárúknak: Nekünk jelentenünk kell mindezt a királynak. 17 Majd ezt kérdezték Bárúktól: Mondd el nekünk, hogyan írtad le **mindezeket? Az ő diktálása után?** 18 Bárúk így felelt nekik: **Ő mondta nekem tollba mindezeket az igéket, én pedig leírtam a tekeresre tintával. NAGYON ÉRDEKES FOLYAMAT AZ ÍRÁSOK KELETKEZÉSÉRŐL (AZ ÚR SZÓL JEREMIÁSNAK, JEREMIÁS DIKTÁL BÁRUKNAK, AZT FELOLVASSÁK.)** 19 A vezetők ezt mondták Bárúknak: Menj, és rejtőzz el te is meg Jeremiás is; ne tudja senki, hogy hol vagytok! 20 Majd bementek a királyhoz az udvarba, miután a tekereszt elhelyezték Elisámá kancellár szobájában, és jelentették mindezt

a királynak. 21 A király elküldte Jehúdít, hogy hozza el a tekercset. Jehúdí el is hozta Elísámá kancellár **szobájából, és felolvasta a király és a király szolgálatában álló vezető emberek** előtt. 22 A király éppen a téli palotában tartózkodott, mert az év kilencedik hónapja volt; előtte a szenesserpenyőben égett a tűz. **23 Amikor Jehúdí három vagy négy hasábot elolvasott, a király levágta azt a kancellár késével, és a serpenyő tüzébe dobta, míg csak az egész tekercs a serpenyő tüzébe nem került. IDfFT-FT 1990** Nem rettentek meg, ruháikat sem szaggatták meg, sem a király, sem udvari emberei, amikor hallották mindezeket. 25 Elnátán, Delájá és Gemarjá kérelték ugyan a királyt, hogy ne égesse el a tekercset, de nem hallgatott rájuk. 26 Sőt megparancsolta a király Jerahmeélnek, a király fiának, Szerájának, Azriél fiának és Selemjának, Abdeél fiának, hogy fogják el Bárúk írnot és Jeremiás prófétát. **De az Úr elrejtette őket.** 27 Így **szólt az Úr igéje Jeremiáshoz** azután, hogy a király elégette a tekercset azokkal az igékkel, amelyeket Bárúk leírt Jeremiás diktálása után:

28 Végy elő egy másik tekercset, és írd rá az előbbi igéket mind, amelyek az előző tekercsen voltak, de elégette Jójákím, Júda királya! 29 Jójákímnak, Júda királyának pedig mondd meg: Így szól az Úr: Te elégetted azt a tekercset, és ezt mondtad: Miért írtad rá, hogy el fog jönni a babilóniai király, elpusztítja ezt az országot, és véget vet benne embernek és állatnak?! 30 Ezért így szól az Úr Jójákímról, Júda királyáról: Nem fog az utódja Dávid trónján ülni. Holttestét pedig kidobják, és ott hever nappal a hőségben, éjszaka a fagyban. 31 Megbüntetem őt és utódját meg udvari embereit a bűneik miatt. Elhozom rájuk és Jeruzsálem lakóira meg a júdaiakra mindazt a veszedelmet, amelyet megmondtam nekik, de nem hallgattak meg.

32 Jeremiás tehát elővett **egy másik tekercset, odaadta Bárúk írnotnak, Nérijjá fiának, az pedig felírta rá Jeremiás diktálása után azokat a beszédeket, amelyek a Jójákím, Júda királya által elégetett iratban voltak. Sőt még sok más hasonló kijelentést is csatoltak hozzájuk. HERMENEUTIKAI DRÁMA**

Jer 37

1 Konjáhu, Jójákím fia helyett **Cidkijjá, Jósiás fia** lett a király, akit Nebukadneccar, Babilónia királya tett meg Júda királyának. 2 Nem hallgatott sem ő, sem udvari emberei, sem az ország népe az Úr igéjére, amelyet Jeremiás próféta által jelentett ki. 3 Egyszer elküldte Cidkijjá király Júkalt, Selemjá fiát és Cefanjá papot, Maaszéjá fiát Jeremiás prófétához ezzel az üzenettel: Imádkozz értünk Istenünkhöz, az Úrhoz! 4 **Jeremiás szabadon járt-kelt a nép között, mert még nem vetették börtönbe.** 5 Akkor vonult ki a fáraó hadserege Egyiptomból, a Jeruzsálemet ostromló káldeusok pedig, hallva ennek hírért, elvonultak Jeruzsálem alól. 6 Így szólt az Úr igéje Jeremiás prófétához:

7 Ezt mondja az Úr, Izrael Istene: Júda királyának, aki hozzám küldött titeket, hogy megkérdezzetek, mondjátok meg, hogy a fáraó hadserege, amely segítségetekre indult, visszatér országába, Egyiptomba. 8 A káldeusok pedig újból ostrom alá veszik ezt a várost, elfoglalják és fölperzselik. 9 Ezt mondja az Úr: Ne áltassátok magatokat azzal, hogy majd elvonulnak innen a káldeusok, mert nem fognak elvonulni! 10 Ha megvernétek is az ellenetek harcoló káldeusok egész hadseregét, úgyhogy csak sebesültek maradnának belőle, még ezek is fölkelnének sátrukból, és fölperzselnék ezt a várost.

11 Amikor a káldeusok hadserege a fáraó hadserege miatt elvonult Jeruzsálem alól, 12 Jeremiás el akart menni Jeruzsálemből Benjámin földjére, hogy átvegye birtokát rokonai körében. 13 De amikor a Benjámin-kapuhoz ért, az őrség parancsnoka, név szerint Jirijjá, Selemjá fia, Hananjá unokája letartóztatta Jeremiás prófétát, mert azt mondta: Át akarsz szökni a káldeusokhoz! 14 Jeremiás azonban így felelt: Hazugság! Nem akarok átszökni a káldeusokhoz! De Jirijjá nem hallgatott rá, hanem **letartóztatta Jeremiást, és a vezetők elé**

hurcolta. 15 A vezetők felháborodtak, megverték Jeremiást, és börtönbe vetették Jónátán kancellár házában, mert azt használták fogháznak. 16 Így került Jeremiás a tömlöcbe, egy föld alatti üregbe. Ott kellett maradnia Jeremiásnak sokáig. 17 Cidkijjá király azonban érte küldött, kihozatta, és a palotájában titokban megkérdezte tőle a király: Van-e mondanivalója az Úrnak? Jeremiás ezt felelte: Van! És hozzátette: A babilóniai király kezébe kerülsz! 18 Majd ezt kérdezte Jeremiás Cidkijjá királytól: Mit vétettem ellened, udvari embereid és a nép ellen, hogy fogházba vetettetek? 19 Hol vannak prófétáitok, akik azt prófétálták nektek, hogy nem jön el Babilónia királya ellenetek és az ország ellen?! 20 Most azért, uram, királyom, hallgass meg, és jusson eléd könyörgésem: Ne vitess vissza Jónátán kancellár házába, ne kelljen ott meghalnom! 21 Cidkijjá király ezért azt parancsolta, hogy a börtön udvarán legyen felügyelet alatt Jeremiás, és adjanak neki naponként egy kenyert a pékek utcájából, amíg csak el nem fogy a kenyér a városban. Így maradhatott Jeremiás a börtön udvarában

Jer 38

1 Hallotta Sefatjá, Mattánnak a fia, Gedaljá, Pashúrnak a fia, Júkal, Selemjának a fia és Pashúr, Malkijjának a fia is, amikor Jeremiás ezt mondta az egész népnek: 2 Ezt mondja az Úr: Aki ebben a városban marad, az fegyver, éhínség és dögvész miatt fog meghalni. Aki azonban kimegy a káldeusokhoz, az megmarad, életét ajándéku kapja, és élni fog. 3 Ezt mondja az Úr: A babilóniai király hadseregének a kezébe fog kerülni ez a város, és elfoglalja. 4 Ezért a vezető emberek ezt mondták a királynak: Meg kell halnia ennek az embernek, mert elcsüggeszti a városban megmaradt harcosokat és az egész népet azzal, hogy ilyeneket hirdet nekik. Hiszen ez az ember a népnek nem a javára, hanem a vesztére törekszik! 5 Cidkijjá király így válaszolt: A kezetekben van, hiszen a király tehetetlen veletek szemben! 6 Fogták tehát Jeremiást, és beledobták Malkijjának, a király fiának a ciszternájába, amely a börtön udvarán volt. Köteleken bocsátották le Jeremiást, és mivel a ciszternában nem volt víz, csak sár, belesüllyedt Jeremiás a sárba. 7 Meghallotta az etióp Ebed-Melek, a királyi palota egyik udvarnok, hogy Jeremiást a ciszternába vetették. A király akkor a Benjámin-kapuban tartózkodott, 8 ezért kiment Ebed-Melek a királyi palotából, és így szólt a királyhoz: 9 Uram, királyom! Rosszul tették ezek az emberek, hogy így bántak Jeremiás prófétával, és a ciszternába dobták. Anélkül is meghalt volna az éhínség miatt, hiszen nincs már kenyér a városban! 10 Akkor a király ezt parancsolta az etióp Ebed-Meleknek: Vigyél innen magaddal harminc embert, **és húzasd föl Jeremiás prófétát a ciszternából, mielőtt meghalna!** 11 Ebed-Melek tehát magával vitte az embereket, bement a királyi palotába, a kincstár alatt levő helyiségbe, összeszedett ott régi és elnyűtt ruhadarabokat, és leeresztette azokat Jeremiásnak köteleken a ciszternába. 12 Majd ezt mondta az etióp Ebed-Melek Jeremiásnak: Tedd ezeket a régi és elnyűtt ruhadarabokat hónod alatt a kötelek alá! Jeremiás úgy is tett, 13 és akkor kihúzták Jeremiást a kötelekkel, és kiemelték a ciszternából. Jeremiás ezután ott maradt a börtön udvarában. 14 Cidkijjá király magához hívatta Jeremiás prófétát az Úr házában a harmadik bejáratához. A király így szólt Jeremiáshoz: Akarok valamit kérdezni tőled, de ne titkolj el semmit előlem! 15 Jeremiás így válaszolt Cidkijjának: Ha kijelentést mondok neked, biztosan megöletsz, ha pedig tanácsot adok, nem hallgatsz rám. 16 Cidkijjá király ekkor titokban megesküdt Jeremiásnak: Az élő Úrra mondom, aki az életet adta nekünk, hogy nem öletlek meg, és nem adlak azoknak a kezébe, akik az életedre törnek! 17 **Jeremiás ezt mondta Cidkijjának: Így szól az Úr, a Seregek Istene, Izráel Istene: Ha kimégy a babilóniai király vezéreihez, akkor életben maradsz, és nem perzselik föl ezt a várost sem; életben maradsz házad népével együtt. 18 De ha nem mégy ki a babilóniai király vezéreihez, akkor ez a város a káldeusok kezébe kerül, és fölperzselik, és te sem menekülsz meg a kezükből! JEREMIÁS A KIRÁLYNAK PRÓFÉTÁJA** 19 De Cidkijjá király ezt felelte Jeremiásnak: Aggódok, hogy a káldeusokhoz pártolt júdaiak kezébe adnak, és azok gúnyt üznek belőlem. 20 Nem adnak! – szólt Jeremiás. – Hallgass az Úr szavára,

amelyet most mondok neked, akkor jól jársz, és életben maradsz! 21 De ha nem akarsz kimenni, megmutatta nekem az Úr, hogy akkor mi történik: 22 Kivisznek minden asszonyt, aki itt maradt a júdai király palotájában, a babilóniai király vezéreihez, és akkor ezt mondják az asszonyok: Rászedtek, hatalmukba kerítették legjobb barátaid. És amikor lábad ingoványba merült, ők cserbenhagytak! 23 Feleségeidet és fiaidat is mind kiviszik a káldeusokhoz. Te sem menekülsz meg kezükből, hanem elfognak, és a babilóniai király kezébe adnak; ezt a várost pedig fölperzselik. 24 Cidkijjá ezt mondta Jeremiásnak: Senkinek sem szabad megtudnia ezeket a dolgokat, mert különben meghalsz! 25 Ha meghallják a vezető emberek, hogy beszéltem veled, elmennek hozzád, és ezt mondják neked: Mondd el, miről beszéltél a királlyal! Ne titkolj el előttünk semmit, különben megölünk! Miről beszélt veled a király? 26 Akkor te így válaszolj nekik: A király elé terjesztettem kérésemet, hogy ne vitessen vissza Jónátán házába, mert ott meghalnék. 27 El is mentek a vezető emberek Jeremiáshoz, és kikérdezték. De ő úgy tájékoztatta őket, ahogyan a király megparancsolta. Azok aztán békén hagyták, mert semmit nem tudtak meg tőle. **28 Így maradt Jeremiás a börtönudvarban egészen addig, amíg el nem foglalták Jeruzsálemet. Ott volt, amikor elfoglalták Jeruzsálemet.**

Jer 39

1 Cidkijjá, Júda királya uralkodásának kilencedik évében, a tizedik hónapban jött el Nebukadneccar, Babilónia királya egész haderejével Jeruzsálem ellen, és ostrom alá vette. 2 Cidkijjá uralkodásának tizenegyedik évében, a negyedik hónap kilencedik napján törtek be a városba. 3 Bevonultak a babilóniai király vezérei, és leültek a középső kapuban: Nérgal-Szárecer, Szamgar-Nebú, Szár-Szekím udvarmester, Nérgal-Szárecer főmágus és a babilóniai király összes többi vezére. 4 Amikor meglátta őket Cidkijjá, Júda királya és a harcosai, éjszaka kimenekültek a városból a király kertje felé vezető úton, a két várfal közt levő kapun át, és elvonultak az Arába-völgy felé vezető úton. 5 A káldeusok egy csapata azonban üldözőbe vette őket, és utolérték Cidkijját Jerikó síkságán. Elfogták, és elvitték Nebukadneccarhoz, Babilónia királyához Riblába, Hamát földjére, ahol az ítéletet tartott fölötte. 6 Babilónia királya Cidkijjá fiait a szeme láttára ölette meg Riblában, és megölette Babilónia királya Júda valamennyi nemesét is. 7 Azután Cidkijját megvakítottatta, majd bilincsbe verette, és úgy vitette el Babilonba. 8 A káldeusok fölperzseltek a királyi palotát, még a köznép házait is, Jeruzsálem várfalait pedig lerombolták. 9 A nép maradékát, akár a városban maradtak életben, akár átpártolók voltak, akik átpártoltak hozzá, tehát a nép maradékát, akik életben maradtak, fogságba hurcolta Nebuzaradán testőrparancsnok Babilóniába. **JERUZSÁLEM ELPUSZTÍTÁSA BABILONI FOGSÁG** 10 A népből csak a nincsteleneket, akiknek semmijük sem volt, hagyta Júda földjén Nebuzaradán testőrparancsnok, és szőlőket meg szántóföldeket adott nekik azon a napon. 11 Jeremiásra nézve pedig ezt a parancsot adta Nebukadneccar, Babilónia királya Nebuzaradán testőrparancsnoknak: **JEREMIÁS KORÁBBAN EGYES SZÁM ELSŐ SZEMÉLYBEN, KÉSŐBB EGYES SZÁM HARMADIK SZEMÉLYBEN** 12 **Vedd magad mellé, és legyen rá gondod! Ne tégy vele semmi rosszat, hanem úgy bánj vele, ahogyan kívánja!** 13 Intézkedett tehát Nebuzaradán testőrparancsnok, Nebusazbán udvarmester, Nérgal-Szárecer főmágus és a babilóniai király többi vezető embere, 14 kihozatták Jeremiást a börtönudvarból, és átadták Gedaljának, Ahikám fiának, Sáfán unokájának, hogy vigye haza. Így ő a nép között maradt. 15 Jeremiáshoz pedig így szólt az Úr igéje, amikor még fogoly volt a börtön udvarában:

16 Menj, és mondd meg az etióp Ebed-Meleknek: Ezt mondja a Seregek Ura, Izráel Istene: Én beteljesítem, amit kijelentettem erről a városról, vesztére és nem javára. Szemed láttára következik be minden a maga idejében. 17 De téged megmentelek azon a napon – így szól az Úr –, és nem kerülsz azoknak az embereknek a kezébe,

akiktől félsz. 18 Mert én megszabadítalak, nem esel el fegyvertől, és életedet ajándéku kapod, mert bíztál bennem! – így szól az Úr.

Így következett be az, amit Jeremiásnak mondott az Úr, miután Nebuzaradán testőrparancsnok szabadon bocsátotta Rámában. Mert elfogatásakor őt is láncra verték a többi jeruzsálemi és júdai fogollyal, akiket fogságba vittek Babilóniába. 2 A testőrparancsnok kivette közülük Jeremiást, és ezt mondta neki: **Az Úr, a te Istened kijelentette, hogy milyen veszedelem éri ezt a helyet. 3 Beteljesítette, véghezvitte az Úr, amit kijelentett. Mert vétkeztetek az Úr ellen, és nem hallgattatok a szavára, ezért történt ez veletek. 4 Én tehát még ma leveszem a kezedről a láncot. Ha úgy látod jónak, hogy Babilóniába jöjj velem, akkor jöjj, és nekem gondom lesz rád. Ha pedig nem látod jónak, hogy velem jöjj Babilóniába, akkor maradj!** Nézd, előtted van az egész ország, mehatsz, ahová jónak és helyesnek látod! 5 De később már nem lehet visszatérni. Menj Gedaljához, Ahikám fiához, Sáfán unokájához, akit Babilónia királya Júda városainak a helytartójává tett. Lakj vele a nép között, vagy menj akárhová, ahova akarsz! A testőrparancsnok élelmet és ajándékot adott neki, és elbocsátotta. 6 Jeremiás pedig elment Gedaljához, Ahikám fiához Micpába, és ott lakott vele az országban maradt nép között. 7 Amikor meghallották a szétszóródott csapatok parancsnokai és embereik, hogy Babilónia királya Gedalját, Ahikám fiát nevezte ki helytartóvá az országban, és hogy rábízta a férfiakat, az asszonyokat és a gyermekeket, az ország nincstelenjeit, akiket nem vittek fogságba Babilóniába, 8 elmentek Gedaljához Micpába, mégpedig Jismáél, Netanjá fia, Jóhánán és Jónátán, Káréah fiai, Szerájá, Tanhumet fia, a netófái Éfaj fiai meg Jaazanjá, Maakáti fia embereikkel együtt. 9 Gedaljá, Ahikám fia, Sáfán unokája megesküdött nekik és embereiknek, és így szólt: Ne féljetek attól, hogy a káldeusokat kell szolgálnotok! Maradjatok az országban, és szolgáljátok Babilónia királyát, akkor jó dolgotok lesz! 10 Én is itt maradok Micpában, hogy a káldeusok szolgálatára álljak, akik idejönnek majd hozzánk. Ti pedig gyűjtsétek be a bort, a gyümölcsöt és az olajat, és tegyétek el edényekbe! Lakjatok a városokban, amelyeket birtokba vehettek! 11 Meghallották a móábiaknál, az ammóniaknál, az edómiaknál és a többi országban élő júdaiak is, hogy Babilónia királya otthon hagyta a júdaiak maradékát, és hogy Gedalját, Ahikám fiát, Sáfán unokáját nevezte ki helytartójukká. 12 Visszatértek tehát a júdaiak mindenhonnan, ahová szétszóródtak; megjöttek Júda földjére Gedaljához Micpába. Igen sok bort és gyümölcsöt gyűjtöttek be. 13 Jóhánán, Káréah fia és a szétszóródott csapatok parancsnokai mindnyájan elmentek Gedaljához Micpába, 14 és ezt mondták neki: Nem tudod, hogy Baalísz ammóni király elküldte Jismáélt, Netanjá fiát, hogy megöljön téged? De Gedaljá, Ahikám fia nem hitt nekik. 15 Jóhánán, Káréah fia pedig titokban ezt mondta Gedaljának Micpában: Majd én elmegyek, és megölöm Jismáélt, Netanjá fiát úgy, hogy senki sem fogja megtudni. Miért ölné meg ő téged? Hiszen akkor szétszóródnának mindazok a júdaiak, akik köréd gyűltek, és Júdának még a maradéka is elpusztulna. 16 De Gedaljá, Ahikám fia így válaszolt Jóhánánnak, Káréah fiának: Nehogy ezt megtegyed; hazugság, amit Jismáélról mondasz!

Jer 40

Így következett be az, amit Jeremiásnak mondott az Úr, miután Nebuzaradán testőrparancsnok szabadon bocsátotta Rámában. Mert elfogatásakor őt is láncra verték a többi jeruzsálemi és júdai fogollyal, akiket fogságba vittek Babilóniába. 2A testőrparancsnok kivette közülük Jeremiást, és ezt mondta neki: **Az Úr, a te Istened kijelentette, hogy milyen veszedelem éri ezt a helyet. 3Beteljesítette, véghezvitte az Úr, amit kijelentett. Mert vétkeztetek az Úr ellen, és nem hallgattatok a szavára, ezért történt ez veletek. 4Én tehát még ma leveszem a kezedről a láncot. Ha úgy látod jónak, hogy Babilóniába jöjj velem, akkor jöjj, és nekem gondom lesz rád. Ha pedig nem látod jónak, hogy velem jöjj Babilóniába, akkor**

maradj! Nézd, előtted van az egész ország, mehetsz, ahová jónak és helyesnek látod! 5De később már nem lehet visszatérni. Menj Gedaljához, Ahíkám fiához, Sáfán unokájához, akit Babilónia királya Júda városainak a helytartójává tett. Lakj vele a nép között, vagy menj akárhová, ahova akarsz! A testőrparancsnok élelmet és ajándékot adott neki, és elbocsátotta. 6Jeremiás pedig elment Gedaljához, Ahíkám fiához Micpába, és ott lakott vele az országban maradt nép között.

Gedaljá összegyűjti a júdaiakat

7Amikor meghallották a szétszóródott csapatok parancsnokai és emberei, hogy Babilónia királya Gedalját, Ahíkám fiát nevezte ki helytartóvá az országban, és hogy rábízta a férfiakat, az asszonyokat és a gyermekeket, az ország nincstelenjeit, akiket nem vittek fogságba Babilóniába, 8elmentek Gedaljához Micpába, mégpedig Jismáél, Netanjá fia, Jóhánán és Jónátán, Káréah fiai, Szerájá, Tanhumet fia, a netófái Éfaj fiai meg Jaazanjá, Maakáti fia embereikkel együtt. 9Gedaljá, Ahíkám fia, Sáfán unokája megesküdött nekik és embereiknek, és így szólt: Ne féljetez attól, hogy a káldeusokat kell szolgálnotok! Maradjatok az országban, és szolgáljátok Babilónia királyát, akkor jó dolgotok lesz! 10Én is itt maradok Micpában, hogy a káldeusok szolgálatára álljak, akik idejönnek majd hozzánk. Ti pedig gyűjtsétek be a bort, a gyümölcsöt és az olajat, és tegyétek el edényekbe! Lakjatok a városokban, amelyeket birtokba vehettek! 11Meghallották a móábiaknál, az ammóniaknál, az edómiaknál és a többi országban élő júdaiak is, hogy Babilónia királya otthon hagyta a júdaiak maradványát, és hogy Gedalját, Ahíkám fiát, Sáfán unokáját nevezte ki helytartójukká. 12Visszatértek tehát a júdaiak mindenhonnan, ahová szétszóródtak; megjöttek Júda földjére Gedaljához Micpába. Igen sok bort és gyümölcsöt gyűjtöttek be.

13Jóhánán, Káréah fia és a szétszóródott csapatok parancsnokai mindnyájan elmentek Gedaljához Micpába, 14és ezt mondták neki: Nem tudod, hogy Baalisz ammóni király elküldte Jismáélt, Netanjá fiát, hogy megöljön téged? De Gedaljá, Ahíkám fia nem hitt nekik. 15Jóhánán, Káréah fia pedig titokban ezt mondta Gedaljának Micpában: Majd én elmegyek, és megölöm Jismáélt, Netanjá fiát úgy, hogy senki sem fogja megtudni. Miért ölne meg ő téged? Hiszen akkor szétszóródnának mindazok a júdaiak, akik köréd gyűltek, és Júdának még a maradványa is elpusztulna. 16De Gedaljá, Ahíkám fia így válaszolt Jóhánánnak, Káréah fiának: Nehogy ezt megtedd; hazugság, amit Jismáélról mondasz!

Jer 41

1 A hetedik hónapban azonban Jismáél, Netanjá fia, Elisámá unokája, aki királyi származású és a király vezető emberei közül való volt, elment tíz emberével Gedaljához, Ahíkám fiához Micpába. És amikor együtt étkeztek Micpában, 2 fölkelte Jismáél, Netanjá fia meg az a tíz ember, aki vele volt, és levágták Gedalját, Ahíkám fiát, Sáfán unokáját karddal. Így ölték meg azt, akit Babilónia királya nevezett ki az ország helytartójává. 3 Levágta Jismáél azokat a júdaiakat is, akik Gedaljával voltak Micpában, sőt az ott tartózkodó káldeusokat és harcosokat is. 4 A Gedaljá megölése után következő napon, amikor még nem tudtak a dolgról, 5 nyolcvan ember jött Sikemből, Sílóból és Samáriából levágott szakállal, megszaggatott ruhában és bevagdalt testtel. Ételáldozat és tömjén volt náluk, amelyet az Úr házába akartak vinni. 6 Jismáél, Netanjá fia azonban kiment eléjük Micpából, és amíg ment, egyre sírt. Amikor összetalálkoztak, ezt mondta nekik: Jöjjetek el Gedaljához, Ahíkám fiához! 7 De amint a város közepére értek, Jismáél, Netanjá fia meg a vele levő emberek lemészárolták és bedobálták őket egy ciszternába. 8 De volt közöttük tíz ember, akik ezt mondták Jismáélnak: Ne ölj meg bennünket, mert rejtett készleteink vannak a mezőn: búza és árpa, olaj és méz. Ezért békén hagyta és nem ölte meg őket a többiekkel együtt. 9 Azoknak az embereknek a holttestét, akiket megöltek, mert Gedaljával tartottak, abba a ciszternába dobatta Jismáél, amelyet Ászá király készíttetett, amikor megtámadta őt Baasá, Izrael királya. Ezt töltötte meg Jismáél, Netanjá fia a

legyilkoltakkal. 10 Azután foglyul ejtette Jismáél Micpában a nép egész maradékát, a király leányait és az egész népet, amely Micpában maradt, akiket Nebuzaradán testőrparancsnok Gedaljára, Ahikám fiára bízott. Foglyul ejtette őket Jismáél, Netanjá fia, és elindult, hogy visszamenjen az ammóniakhoz. 11 De meghallotta Jóhánán, Káréah fia és a csapatparancsnokok, akik vele voltak, hogy milyen gonoszságot követett el Jismáél, Netanjá fia. 12 Ezért maguk mellé vették összes emberüket, és elindultak, hogy megtámadják Jismáélt, Netanjá fiát. Utol is érték a Gibeón melletti tónál. 13 Amikor az egész nép, amely Jismáéllal volt, megpillantotta Jóhánánt, Káréah fiát és vele az összes csapatparancsnokot, megörült, 14 és megfordult az egész nép, amelyet Jismáél foglyul ejtett Micpában, és visszament Jóhánánhoz, Káréah fiához. 15 Jismáél, Netanjá fia pedig nyolc emberrel elmenekült Jóhánán elől, és az ammóniakhoz ment. 16 Jóhánán, Káréah fia a vele levő összes csapatparancsnokkal együtt maga mellé vette a Micpából megmaradt népet, amelyet visszaszerzett Jismáéltól, Netanjá fiától, miután ez megölte Gedalját, Ahikám fiát: a vitézeket és a harcosokat, az asszonyokat és a gyermekeket meg az udvarnokokat, akiket visszahozott Gibeónból. 17 Elindultak, és Kimhám szállásainál tartózkodtak Betlehem mellett, mert Egyiptomba akartak menni. 18 Félték ugyanis a káldeusoktól, mert Jismáél, Netanjá fia megölte Gedalját, Ahikám fiát, akit Babilónia királya nevezett ki az ország helytartójává.

Jer 42

1 Az összes csapatparancsnok, Jóhánán, Káréah fia, Jaazanjá, Hósajá fia és az egész nép aprajánagyja odament 2 Jeremiás prófétához, és ezt mondta neki:

JOJÁHÁN

Jusson eléd könyörgésünk, és imádkozz Istenedhez, az Úrhoz értünk és ezért az egész maradékért! Hiszen saját szemeddel láthatod, milyen kevesen maradtunk meg, pedig sokan voltunk. 3 Mondja meg nekünk Istened, az Úr, hogy milyen úton kell járnunk, és mit kell tennünk. **JEREMIÁS KÖZVETÍTŐ**

JEREMIÁS

Hallottam. *Imádkozni fogok Istenetekhez, az Úrhoz, ahogy kívántátok. Azután elmondom nektek mindazt, amit válaszol az Úr, semmit sem hallgatok el előttetek.* 5 Ők pedig ezt mondták Jeremiásnak:

JOJÁHÁN ÉS ŐK

Az Úr legyen ellenünk hű és igaz tanú, ha nem úgy teszünk mindent, ahogyan üzeni általad Istened, az Úr! 6 Akár jó, akár rossz, hallgatni fogunk Istenünknek, az Úrnak a szavára, akihez küldünk téged. Bizony, hallgatunk Istenünknek, az Úrnak a szavára, hogy jó dolgunk legyen! 7 Tíz nap múlva szólt az Úr igéje Jeremiáshoz. 8 Akkor hívatta Jóhánánt, Káréah fiát és valamennyi csapatparancsnokot, akik vele voltak, meg az egész nép apraját-nagyját. 9 Ezt mondta nekik: Így szól az Úr, Izráel Istene, akihez küldtetek engem, hogy terjesszem eléje könyörgésedeteket:

JEREMIÁS MINT KÖZVETÍTŐ

J10 Ha itt maradtok ebben az országban, akkor felépítelek és nem dönöttek romba, elplántállak és nem gyomlállak ki benneteket, mert megbántam, hogy veszedelmet zúdítottam rátok. 11 Ne féljete Babilónia királyától, akitől most féltek! Ne féljete tőle – így szól az Úr –, mert én veletek leszek, megszabadítalak és megmentelek benneteket a kezéből! 12 Irgalmasan bánok veletek, és ő is irgalmas lesz hozzátok, és visszaenged benneteket a földetekre. 13 De ha az a szándékotok, hogy nem maradtok ebben az országban, és nem hallgattok Isteneteknek, az Úrnak a szavára, 14 hanem ezt mondjátok: Egyiptomba akarunk menni, ahol nem látunk harcot,

és nem hallunk kürtszót, ahol van kenyér, nem éhezünk, ezért ott akarunk lakni! – 15 akkor halljátok meg az Úr igéjét, Júda maradéka! Ezt mondja a Seregek Ura, Izráel Istene: Ha ti Egyiptomba szándékoztok menni, és odamentek, hogy ott lakjatok mint jövevények, 16 akkor utolér benneteket Egyiptomban a fegyver, amelytől féltetek, és nyomon követ Egyiptomba az éhínség is, amely miatt aggódtok, és ott haltok meg. 17 Mert minden ember, aki Egyiptomba szándékozik menni, hogy ott lakjék mint jövevény, fegyver, éhínség és dögvész miatt fog meghalni. Senki sem tud közülük elfutni vagy elmenekülni a veszedelem elől, amelyet én hozok rájuk. 18 Bizony, ezt mondja a Seregek Ura, Izráel Istene: Ahogyan kiáradt lángoló haragom Jeruzsálem lakóira, úgy árad ki majd rátok is haragom, ha Egyiptomba mentek. **Átokszóvá lesztek, hogy beleborzong, aki hallja; veletek fognak példálózni az átokmondók és a csúfolódók, és nem látjátok meg többé ezt a helyet.** 19 Így szól hozzátok az Úr, Júda maradéka: Ne menjetek Egyiptomba! Jól értsétek meg, hogy mire figyelmeztetek ma benneteket! 20 Magatokat csaptátok be, amikor engem Istenetekhez, az Úrhoz küldtetek, és azt mondtátok: Imádkozz értünk Istenünkhöz, az Úrhoz, és mondd meg nekünk mindazt, amit Istenünk, az Úr üzen, mi pedig teljesítjük. 21 Meg is mondtam ma nektek, de nem hallgattatok Isteneteknek, az Úrnak szavára semmiben, amit üzent nektek. 22 Ezért tudjátok meg, hogy fegyver, éhínség és dögvész miatt fogtok meghalni azon a helyen, ahová menni akartok, hogy ott lakjatok mint jövevények.

Jer 43

1 Amikor Jeremiás elmondta az egész népnek Istenüknek, az Úrnak minden igéjét, amelyet Istenük, az Úr üzent nekik, mindezeket a szavakat, 2 így szólt Azarjá, Hósajá fia meg Jóhánán, Káréah fia és valamennyi kevély ember Jeremiáshoz: Hazugságot beszélsz! Nem üzente veled Istenünk, az Úr, hogy ne menjünk Egyiptomba, hogy ott lakjunk mint jövevények. 3 Bárúk, Nérijjá fia izgat téged ellenünk, hogy a káldeusok kezébe juttasson bennünket, és halálunkat okozza, vagy pedig fogságba vitessen Babilóniába. 4 Nem is hallgatott Jóhánán, Káréah fia, sem a csapatparancsnokok, sem az egész nép az Úr szavára, hogy maradjanak Júda földjén. 5 És magával vitte Jóhánán, Káréah fia és a csapatparancsnokok Júda egész maradékát, akik visszatértek Júdába azok közül a népek közül, amelyek közé szétszóródtak mint jövevények: 6 a férfiakat, a nőket és a gyermekeket meg a király leányait és mindenkit, akit Nebuzaradán testőrparancsnok otthagytott Gedaljánál, Ahikám fiánál, Sáfán unokájánál, végül Jeremiás prófétát és Bárúkot, Nérijjá fiát is. 7 Elmentek tehát Egyiptomba, mert nem hallgattak az Úr szavára, és eljutottak Tahpanhészig. 8 Tahpanhészban így szólt az Úr igéje Jeremiáshoz: **9 Végy magadhoz néhány nagy követ, és ásd el a júdai férfiak szeme láttára a fáraó tahpanhészi palotájánál a bejárat előtti téren, a kövezet alá!** 10 **Azután ezt mondd nekik: Így szól a Seregek Ura, Izráel Istene: Elküldök szolgálóimért, Nebukadneccar babilóniai királyért, idehozom, és trónját e kövek fölé helyezem, amelyeket elástam; ezek fölött feszíti ki sátrát.** 11 El fog jönni, és megveri Egyiptomot: aki halált érdemel, meghal, aki fogságot, az fogságba megy, aki pedig fegyvert, azt a fegyver öli meg. 12 Felgyűjtja az egyiptomi istenek templomait, fölperzseli azokat, isteneiket pedig fogságba viszi. Atkutatja Egyiptomot, ahogyan a pásztor kivetvezi a ruháját, és háborítatlanul vonul el onnan. 13 Összetöri az egyiptomi Bét-Semes oszlopaikat, az egyiptomi istenek templomait pedig fölperzseli.

Jer 44

1Ez az ige szólt Jeremiáshoz mindazokról a júdaiakról, akik Egyiptomba költöztek, és Migdólban, Tahpanhészban, Nófban és Patrósz földjén laktak: 2 Ezt mondja a Seregek Ura,

Izrael Istene: **Láttátok, milyen nagy veszedelmet hoztam Jeruzsálemre és Júda minden városára; azok most mind romokban hevernek és lakatlanok. 3 Azért van ez, mert gonoszságukkal bosszantottak engem, amikor tömjénezní jártak, és más isteneket tiszteltek, akiket nem ismertek sem ők, sem ti, sem őseitek.** 4 Pedig elküldtem hozzátok szolgálóimat, a prófétákat, idejében küldtem, és megmondtam, hogy ne kövessetek el olyan utálatos dolgot, amit gyűlölök! 5 De nem hallgattak és nem figyeltek rájuk, nem tértek meg gonoszságukból, hanem más isteneknek tömjénezték. 6 Ezért áradt ki lángoló haragom, és tombolt Júda városaiban meg Jeruzsálem utcáin, úgyhogy romhalmazzá és pusztasággá váltak. Így van ez ma is. 7 Ezért most így szól az Úr, a Seregek Istene, Izrael Istene: **Miért követtek el ilyen nagy gonoszságot a magatok vesztére, amely miatt kiirtanak Júdában férfit és nőt, gyermeket és csecsemőt, hogy még maradékot se hagyjanak belőletek?! 8 Hiszen kezetek csinálmányaival bosszantotok engem, és más isteneknek tömjénezték Egyiptomban, ahová jöttetek, hogy itt lakjatok mint jövevények. Emiatt kiirtanak benneteket, átok- és szitokszóvá lesztek a föld valamennyi népe között. 9 Talán elfelejtettétek őseitek gonoszságát, Júda királyainak és feleségeiknek gonoszságát, a magatok és feleségeitek gonoszságát, amelyet Júdában és Jeruzsálem utcáin követtek el? 10 Nem alázkodtak meg a mai napig sem, nem féltek, és nem éltek törvényem és rendelkezéseim szerint, amelyeket nektek és őseiteknek adtam. 11 Ezért így szól a Seregek Ura, Izrael Istene: Én most ellenetek fordulok, veszedelmet hozok rátok, és kiirtom egész Júdát. 12 Elragadom Júda maradékát, akik elhatározták, hogy Egyiptomba mennek, és ott laknak mint jövevények. Elpusztulnak mindnyájan Egyiptom országában. Fegyver által esnek el, éhínség miatt vesznek el, a nép apraja-nagyja fegyver és éhínség miatt hal meg: **Átokszóvá lesznek, hogy beleborzong, aki hallja; velük fognak példálózni az átokmondók és a csúfolódók.** 13 Megbüntetem az Egyiptomba települőket, ahogyan Jeruzsálemet is megbüntettem: fegyverrel, éhínséggel és dögvésszel! 14 Nem menekül és nem szabadul meg senki Júda maradékából, akik Egyiptomba mentek, hogy ott lakjanak mint jövevények. Nem térhetnek vissza Júdába, pedig sóvárognak arra, hogy újból ott lakjanak. De nem térhet vissza, csak néhány menekült! 15 Akkor mindazok a férfiak, akik tudták, hogy feleségeik más isteneknek szoktak tömjénezní, és mindazok az asszonyok, akik nagy tömegben ott álltak, meg az egész nép, amely Egyiptomban, Patrósban lakott, így válaszoltak Jeremiásnak: 16 Nem hallgatunk rád abban, amit az Úr nevében hirdettél nekünk, 17 hanem mindazt megteszük, amit kimondtunk: tömjénezní az ég királynőjének, és italáldozatot mutatunk be neki, ahogyan tettük mi és atyáink, királyaink és vezetőink Júda városaiban és Jeruzsálem utcáin. Mert akkor jóllaktunk kenyérrel, jó dolgunk volt, és nem ért minket veszedelem. 18 De amióta abba hagytuk a tömjéneznést az ég királynőjének, és nem mutatunk be neki italáldozatot, azóta mindenben szűkölködünk, fegyver és éhínség miatt pusztulunk. 19 És ha mi, asszonyok az ég királynőjének tömjénezní, és italáldozatot mutatunk be neki, talán férjeink tudta nélkül készítní áldozati süteményeket, amelyek őt ábrázolják, és úgy mutatunk be neki italáldozatot? 20 Amikor a férfiak, az asszonyok és az egész nép így válaszolt Jeremiásnak, ő ezt mondta az egész népnek: 21 Éppen ezt a tömjéneznést nem tudta elfelejteni az Úr: azt, hogy Júda városaiban és Jeruzsálem utcáin tömjéneztetek ti, őseitek, királyaitok, vezetőitek és az ország népe, és ezt vette szívére! 22 Nem tűrhette tovább az Úr gonosz tetteiteket és utálatos szokásaitokat, amelyeket követtetek. Ezért lett országotok borzalmas romhalmazzá, átokszóvá, lakatlanná, amilyen az ma is! 23 Mivel tömjéneztetek, vétkeztetek az Úr ellen, és nem hallgattatok az Úr szavára, nem éltetek az ő törvénye, rendelkezései és intelmei szerint, azért ért utol benneteket ez a veszedelem. Így van ez ma is! 24 Azután ezt mondta Jeremiás az egész népnek és az asszonyoknak: Halljátok meg az Úr igéjét ti, júdaiak mindnyájan, akik Egyiptomban vagytok! 25 Így szól a Seregek Ura, Izrael Istene: Ti és feleségeitek megtettétek, amit kimondtatok: Teljesítjük fogadalmainkat, amelyekben megfogadtuk, hogy tömjénezní az ég királynőjének, és italáldozatot mutatunk be neki. Jól van, tartsátok meg fogadalmaitokat, teljesítsétek csak fogadalmaitokat! 26 De halljátok meg az Úr igéjét ti, júdaiak mindnyájan, akik Egyiptomban laktok: Esküszöm az én**

nagy nevemre – mondja az Úr –, hogy egyetlen júdai sem ejti ki többé a nevemet egész Egyiptomban így: Az én Uramra, az élő Úrra mondom! 27 Gondom lesz rájuk, de kárukra és nem javukra. Fegyver és éhínség pusztítja azokat a júdaiakat, akik Egyiptomban vannak, amíg ki nem pusztulnak. 28 Csak az a kevés ember, aki megmenekül a fegyvertől, térhet majd vissza Egyiptomból Júdába. Akkor majd megtudja Júda maradéka, mindazok, akik jövevényként Egyiptomba mentek, hogy kinek a szava teljesedik be: az enyém vagy az övék. 29 **Ez lesz annak a jele – így szól az Úr –, hogy megbüntettek benneteket ezen a helyen, és majd megtudjátok, hogy beteljesednek az én ígéim rajtatok, a ti károtokra:** 30 Hofra fáraót, Egyiptom királyát ellenségeinek a kezébe adom – így szól az Úr –, azoknak a kezébe, akik az életére törnek, ahogyan Cidkijját, Júda királyát is Nebukadneccar babilóniai király kezébe adtam, aki ellensége volt, és az életére tört.

Jer 45

JEREMIÁS- BÁRÚK - ÚR

1 Ezt az ígét mondta Jeremiás próféta **Bárúknak, Nérijjá fiának, amikor leírta egy könyvbe Jeremiás beszédeit az ő diktálása nyomán**, Jójákímnak, Jósiás fiának, Júda királyának a negyedik esztendejében: 2 Az Úr, Izrael Istene, ezt mondja rólad, Bárúk: 3 Te így beszélsz: Jaj nekem, mert az Úr kinnal tetézi fájdalmamat! Belefáradtam a sóhajtozásba, nem találok nyugalmat! 4 Ezt feleld neki: Így szól az Úr: **Nézd csak, amit építettem, azt most romba döntöm, és amit ültettem, most kigyomlálom az egész országban. 5 És neked nagy kívánságaid vannak? Ne legyenek! Mert most veszedelmet hozok minden emberre – így szól az Úr –, de te ajándéku kapod az életedet, bárhová is mégy.**

Jer 46

1Az Úr ígéje, amely Jeremiás prófétához szólt a népekről: 2 Egyiptomról; Nékó fáraónak, Egyiptom királyának a hadseregéről, melyet megvert Nebukadneccar, Babilónia király a Eufrátesz folyó mellett Karkemisnél Jójákímnak, Jósiás fiának, Júda királyának a negyedik esztendejében: 3 Készítsétek a pajzsot és a vértet: induljatok a harcba! 4 Nyergeljétek a lovakat, üljetek föl, lovasok! Álljatok sorba sisakban, fenjétek a lándzsákat, öltsetek páncélt! 5 De mit látok? Megrettennek, meghátrálnak, vitézeiket leverik, hanyatt-homlok menekülnek, vissza se néznek! Iszonyat mindenütt – így szól az Úr. 6 Nem futhat el a gyors, a vitéz sem menekülhet meg. Megbotlanak és elesnek északon az Eufrátesz folyó mellett. 7 Ki az, aki árad, mint a Nílus, vizei zúgnak, mint a folyamok? 8 Egyiptom árad, mint a Nílus, vizei zúgnak, mint a folyamok. Ezt mondta: Elárasztom, elborítom a földet, városokat pusztítok el lakosaikkal együtt! 9 **Vágtassatok, lovak, robogjatok, harci kocsik, vonuljanak ki a vitézek, pajzzsal fölszerelt etiópok és pútiak és íjjal fölszerelt lúdiak!** 10 De az a nap az Úré, a Seregek Uráé; bosszúállás napja, bosszút áll ellenségein. Pusztít a fegyver, amíg csak bírja, csurog róla a vér. Az Úrnak, a Seregek Urának véresáldozata ez észak földjén, az Eufrátesz folyónál. 11 Menj Gileádba, és vegyél balzsamot, Egyiptom szűz leánya! Hiába a sok orvosság, számodra nincsen gyógyulás! 12 Hallják gyalázatodat a népek, jajgatásod betölti a földet, mert egyik vitéz a másikba botlik, és elesnek együtt mindketten. 13 **Ezt az ígét jelentette ki az Úr Jeremiás prófétának arról, hogy eljön Nebukadneccar, Babilónia király, és megveri Egyiptomot:** 14 Mondjátok el Egyiptomban, hirdessétek Migdólbán, hirdessétek Nófban és Tahpanhészban! Ezt mondjátok: Állj elő, légy erős, mert fegyver pusztít körülöttem! 15 Miért menekül Ápisz, a te hatalmas istened? Nem tudott ellenállni, mert elkergette az Úr! 16 Sokan megtántorodtak, egymásra hullottak. Akkor ezt mondták: Jöjjetek, térjünk vissza népünkhöz, szülőföldünkre a gyilkos fegyver elől! 17 **A fáraót, Egyiptom királyát szájhősnek nevezik**, aki elmulasztotta az

alkalmat. 18 Életemre mondom – így szól a Király, akinek Seregek Ura a neve –: Oly bizonyosan bekövetkezik ez, ahogyan a Tábór ott áll a hegyek között, és a Karmel belenyúlik a tengerbe. 19 Készítsd a holmidat, mert fogságba mégy, Egyiptom lakossága! Mert pusztasággá lesz Nóf, tűzvész miatt válik lakatlanná. 20 **Szépséges üszöborjú Egyiptom, de bögöly száll rá északról. 21 Zsoldosai is olyanok benne, mint a hizlalt bikaborjúk METAFORA**; de még ők is megfordulnak, elfutnak mind, meg sem állnak, ha eljön rájuk a veszedelem napja, büntetésük ideje. 22 Kígyó sziszegése hangzik, mert haderővel jönnek, és fejszéssel mennek neki, mint a favágók. 23 Kivágják erdejét – így szól az Úr –, noha áthatolhatatlan. Mert többen vannak, mint a sáskák, és megszámlálhatatlanok. **DINAMIKUS HARC KÉPEK, AKÁR MILTONNÁL** 24 Megszégyenül Egyiptom leánya; északi nép kezébe kerül. 25 Így szól a Seregek Ura, Izráel Istene: Csapással sújtom Ámón istent Nó városában, a fáraót és Egyiptomot, isteneit és királyait, a fáraót és azokat, akik benne bíznak. 26 Azoknak a kezébe adom őket, akik az életükre törnek, Nebukadneccar babilóniai királynak és szolgálóinak a kezébe. De azután megint úgy laknak ott, mint hajdan – így szól az Úr. 27 De te ne félj, szolgálóm, Jákób, és ne rettegj, Izráel! Mert én hazasegítelek a messzeségből, gyermekeidet a fogság földjéről. Visszatér Jákób, és békében lesz, gondtalanul él, nem háborgatja senki. 28 Ne félj, szolgálóm, Jákób – így szól az Úr –, mert én veled leszek! Véget vetek minden népnek, akik közé szétszórtalak, de neked nem vetek véget. Megfenyítetek igazságosan, mert nem hagyhatlak büntetés nélkül.

Jer 47

Így szólt az Úr igéje Jeremiás prófétához a filiszteusokról, mielőtt a fáraó megverte Gázát. 2 Ezt mondja az Úr: Víz indul el észak felől, áradó folyóvá duzzad, elárasztja az országot és a benne élőket, a városokat és a bennük lakókat. Az emberek segítségért kiáltanak, jajgat az ország minden lakója. 3 **Mert csattognak a ménék patái, dübörögnek a harci kocsik, robognak a kerekei. Az apák még fiaikkal sem törődnek, mert erejük odalett, 4 mert eljön az a nap, amely elpusztít minden filiszteust, kiirtja Tírusz és Szidón utolsó segítőit is. Elpusztítja az Úr a filiszteusokat, a Kaftór szigetéről valók utódait. 5 Kopaszra nyíratkoznak Gázában, elnémulnak Askelónban. Völgyüknek maradék népe, még meddig vagdosod magad? 6 Jaj, Úrnak kardja, meddig nem nyugszol meg? Húzódj vissza hüvelyedbe, csillapodj, maradj veszteg! 7 Hogyan maradhatna nyugton? Hiszen az Úr parancsolta Askelónhoz, a tengerpart ellen ő rendelte ki. HANGOS- DE A 47. FEJEZETET MIÉRT AZ ÚR MONDJA VÉG (VERITAS BIB SZERINT)**

Jer 48

ISZONYATOSAN HANGOS, DÖBBENETES APOKALIPTIKUS PRÓFÉCIA MOÁB PUSZTULÁSÁRÓL

1Móábról ezt mondja a Seregek Ura, Izráel Istene: **Jaj** Nebónak, mert elpusztul! Kirjátajim megszégyenül, elfoglalják, Miszgáb megszégyenül, összeúzzák. 2 Odavan már Móáb dicsősége, Hesbónban gonosz tervet szőnek ellene: Gyertek, irtsuk ki a népek közül! Te is elnémulsz, Madmén, utolér a fegyver! 3 Kiáltás hangzik Hórónajimból a pusztulás és nagy romlás miatt. 4 Összeomlott Móáb, kiáltásuk Cóarig hangzik. 5 Zokogva mennek föl a Lúhít-hágón, Hórónajim lejtőjén jajkiáltás hangzik az ellenség pusztítása miatt. 6 Meneküljetek, mentsétek az életeteket, és legyetek olyanok, mint bokor a pusztában! 7 Mivel alkotásaidban és kincseidben bíztál, téged is elfoglalnak. Kemós fogságba megy papjaival és a vezetőkkel együtt. 8 Eljön a pusztító minden város ellen, egy város sem menekül meg. Odalesz a völgy, elpusztul

a fennsík, ahogyan megmondta az Úr. 9 Adjatok szárnyat Móábnak, hogy elszállhasson, mert városai pusztasággá lesznek, senki sem lakik bennük. **10 Átkozott, aki az Úr dolgát hanvagul végzi, átkozott, aki kíméli kardját a vértől! INERRANTIA?** 11 Gondtalanul élt Móáb ifjúsága óta, és csak pihent, mint seprőjén a bor. Nem öntötték át egyik edényből a másikba, nem kellett fogságba mennie. Ezért maradt meg a zamata, illata sem változott. 12 De jön már az az idő – így szól az Úr –, amikor csaposokat küldök hozzá, akik megcsapolják, edényeit kiürítik, korsóit összetörik. 13 Megszégyenül Móáb Kemós miatt, ahogyan megszégyenült Izráel háza Bétel miatt, amelyben bízott. 14 Hogyan mondhatjátok: Vitézek vagyunk, és harcra termett erős férfiak? 15 Elpusztul Móáb, városait megszállják, válogatott ifjai vágóhídra kerülnek! – így szól a Király, akinek Seregek Ura a neve. 16 Közeledik Móáb veszte, nagyon gyorsan eléri romlása. 17 Szánakozzatok rajta, kik körülötte laktok, mindenki, aki ismeri nevét! Mondjátok: Jaj, de összetört az erős bot, az ékes pálca! 18 Szállj le dicsőségedből, ülj a porba, Díbón lakossága, mert Móáb pusztítója fölvonult ellened, lerombolja erődjeidet! 19 Állj ki az útra, nézz körül, Aróér lakossága! Kérdezd a futva menekülőt: Mondd, mi történt? 20 Megszégyenült Móáb, összezúzták! Jajgassatok és kiáltatok, hirdessétek az Arnón mellett, hogy elpusztult Móáb! 21 Eljött az ítélet a sík földre: Hólónra, Jahcára és Méfaatra, 22 Díbónra, Nebóra és Bét-Diblátajimra, 23 Kirjátajimra, Bét-Gámúlra és Bét-Meónra, 24 Kerijjótra, Bocrára és Móáb országának összes városára közel és távol. 25 Letörték Móáb szarvát, és karját összezúzták! – így szól az Úr. 26 **Itassátok le Móábot, mert felfuvalkodott az Úrral szemben! Tenyereljen bele a saját okádásába, és legyen neveltségessé ő is!** 27 Teelőtted is neveltségessé volt Izráel, és mintha a tolvajok közé tartozott volna, valahányszor beszéltél róla, gúnyosan csóváltad a fejed! 28 Hagyjátok el a városokat, és lakjatok a kősziklán, Móáb lakosai! Legyetek olyanok, mint a galamb, amely a barlangok nyílásában fészkel! 29 Hallottunk Móáb gőgjéről, hogy milyen gőgös, büszke és dölyfös, fennhéjázó és kevély szívű. 30 Tudom, hogy milyen féktelen – így szól az Úr –, hazug a fecsegése, hamisak a tettei. 31 Ezért jajgatok Móáb miatt, sóhajtozom egész Móábert, sóhajtozom Kír-Heresz lakóiért. 32 Jobban siratlak, mint Jazért, Szibmá szőlője! Hajtásaid a tengeren túlra nyúltak, Jazérig elérték, de gyümölcszedésedre és szüretedre rátört a pusztító! 33 Odalett az öröm és a vigadozás Móáb földjéről és kertjeiből. A sajtóból kifogyott a bor, nem taposnak kurjongatva, nem is hallatszik kurjantás. 34 Hesbón és Elalé kiáltása Jahacig ér, hangjuk Cóartól Hórónajimig és Eglat-Selisijjáig hallatszik, mert Nimrím vizei is elapadnak. 35 Elpusztítom Móábban – így szól az Úr –, aki az áldozóhalmon áldozik, és isteneinek tömjénez. 36 Ezért sír a szívem Móábert, mint a fuvola; sír a szívem Kír-Heresz lakóiért, mint a fuvola. Mert elveszett mindene, amit szerzett. 37 Minden fej kopaszra nyírva, minden szakáll levágva, minden kéz összevagdosva, minden derékon zsákruha. 38 Móábban minden háztetön és minden téren gyászolnak, mert összetörtem Móábot, mint egy edényt, amely nem kell senkinek – így szól az Úr. 39 **Jaj, de összetört Móáb! Jajgassatok! Jaj, de szégyenletesen megfutamodott! Neveltségessé lett Móáb, elrettennek tőle szomszédai.** 40 Ezt mondja az Úr: Lecsap Móábra, mint a sas, kiterjesztett szárnyal. 41 Elfoglalja a városokat, beveszi a várakat. Olyan lesz azon a napon Móáb **vitézeinek a szíve, mint a vajúdó asszonyé.** 42 Elpusztul Móáb, nem lesz többé, mert felfuvalkodott az Úrral szemben. 43 Rettegés, verem és csapda fenyeget téged, Móáb lakossága – így szól az Úr. 44 Aki a rettegés miatt menekül, verembe esik, és aki feljön a veremből, azt a csapda fogja meg, mert elhozom Móábra a büntetés esztendejét! – így szól az Úr. 45 Hesbón árnyékában kimerülten megállnak, akik menekülnek. De tűz csap ki Hesbónból, és láng Szihón palotájából, megégeti Móáb halántékát és a lármázók koponyáját. **46 Jaj neked, Móáb!** Elpusztul Kemós népe, mert fiaidat fogságba viszik, és leányaidat rabságba. 47 De majd jóra fordítom Móáb sorsát az utolsó napokban – így szól az Úr. Eddig tart Móáb ítélete.

ÚJABB WOE PROPHECY – CSAK A LEGVÉGÉN AZ ÍGÉRET

1 **Ammón fiairól** ezt mondja az Úr: Talán nincsenek Izráelnek fiai, nincs neki örököse? Miért vette Milkóm birtokba Gádót, és népe miért lakik annak városaiban? 2 Ezért még eljön az idő – így szól az Úr –, amikor harci riadó hallatszik az ammóni Rabbá körül. Romhalmazzá lesz, falvait felégetik, Izráel pedig birtokba veszi örökségét – mondja az Úr. 3 **Jajgassatok Heshbón** miatt, mert romba dől, kiáltozzatok, Rabbá leányai! Öltetek gyászruhát, gyászoljatok, tántorogjatok a kőfalak között! Mert Milkóm fogságba megy papjaival és a vezetőikkel együtt. 4 Mit dicsekszel a völgyeiddel, termékeny völgyeiddel, te elbizakodott leány, aki kincseidben bízol, és azt mondod: Ki törhetne rám? 5 Hozok én még rád rettegést mindenfelől – így szólt az Úr, a Seregek Ura. Szétszóródtok, ki merre lát, senki sem gyűjti össze a bujdosókat. **6 De végül jóra fordítom Ammón fiainak sorsát – így szól az Úr.** 7 Edómról ezt mondja a Seregek Ura: Nincs már bölcsesség Témánban? **Semmivé lett az értelmesek terve, megzavarodott bölcsességük?** 8 Fussatok, távozzatok innen, völgyek mélyén bujkáljatok, Dedán lakosai! Mert veszedelmet **hozok Ézsaura**, a büntetés idejét. 9 Ha szüretelők lepnek el, böngészni valót sem hagynak; ha rablók jönnek éjszaka, rombolnak, amíg kedvük tartja. 10 Átkutatom Ézsaut, rejtekhelyeit fölfedem, nem tud elbújni. Elpusztul leszármazottja, rokonsága és szomszédai. Senki sem mondja: 11 Hagyd rám árváidat, én eltartom őket, és özvegyeid rám bízhatják maguk! 12 Mert ezt mondja az Úr: Akikre nem vonatkozott az ítélet, hogy kiigyak a poharat, kénytelenek kiinni, és te büntetlen maradnál?! Nem maradsz büntetlen, hanem ki kell innod! 13 Mert magamra esküszöm – így szól az Úr –, hogy Bocrá borzalmas romhalmazzá válik, vele példálóznak majd az átokmondók és a csüfolódók; a többi város is örökre romhalmaz marad. 14 Üzenetet kaptam az Úrtól, követet küldött a népekhez: Gyűljetek össze, támadjatok rá, keljete harcra ellene! 15 Kicsinnyé teszek a népek között, megvetetté az emberek között. 16 Az szedett rá téged, hogy rettegetek **tőled; kevély volt a szíved.** Sziklahasadékokban laksz, elfoglaltad a magas halmokat. De ha oly magasan fészkelsz is, mint a sas, onnan is letaszítalak! – így szól az Úr. 17 Edóm pusztasággá válik: aki csak arra jár, megborxad és fölszisszen, látva az őt ért számtalan csapást. 18 Ahogyan elpusztult Sodoma és Gomora meg a szomszédsága – mondja az Úr –, úgy itt sem lakik többé senki, és nem él benne senki emberfia. 19 Mint egy oroszlán, amely a Jordán bozótjából feljön az üde legelőre, úgy üzöm el őket egy pillanat alatt, és választottamat helyezem föléje. Hiszen ki fogható hozzám, ki vonhat engem felelősségre, és melyik pásztor szállhat szembe velem? 20 Halljátok hát az Úr tervét, amelyet Edóm ellen készített, és elhatározását, amelyre Témán lakóival kapcsolatban jutott: **Még a báránycákát is el fogják hurcolni, legelőjüket is pusztává teszik.** 21 **Bukásuk hangjától megrendül a föld, hangos jajgatásuk elhallatszik a Vörös-tengerig.** 22 **Fölszáll, majd lecsap Bocrára, mint a sas, kiterjesztett szárnyval. Olyan lesz azon a napon Edóm vitézeinek a szíve, mint a vajúdo asszonvé.** 23 Damaszkuszról. Megszégyenült Hamát és Arpád, mivel rossz hírt kaptak; remegnek, mint a háborgó tenger, nem lelnek nyugalmat. 24 Elhagyta az ereje Damaszkuszt, menekülni készül, rémület fogta el, szorongás és fájdalom jött rá, mint a szülő nőre. 25 Miért nem hagyták el a dicső várost, az örvendező várost? 26 Ezért elesnek ifjai a tereken, és a harcosok mind elvesznek azon a napon – így szól a Seregek Ura. 27 Tüzet gyújtok Damaszkusz várfalán, és az megemészti Ben-Hadad palotáit. 28 Így szól az Úr Kédárról és Hácór királyságairól, amelyeket megvert Nebukadneccar, Babilónia királya: Rajta, vonuljatok Kédár ellen, és pusztítsátok a keleti népet! 29 Elveszik sátraikat és nyájukat, sátorlapjaikat, minden értéküket, elviszik tevéiket is, és kihirdetik róluk ezt: Iszonyat mindenütt! 30 Meneküljete, bujdoszatok el messzire, völgyek mélyén bujkáljatok, Hácór lakói! – így szól az Úr. Mert tervet szőtt ellenetek Nebukadneccar, Babilónia királya, és veletek kapcsolatban elhatározásra jutott. 31 Rajta, vonuljatok föl a nép ellen, amely békében és biztonságban lakik! – így szól az Úr. Nincsen kapuja, nincsen zára, egyedül lakik. 32 Tevéik prédára jutnak, tömérdek jószágukat zsákmányul ejtik. Szélnek szórom azokat, akik körülnyírt hajúak, a négy égtáj felé, veszedelmet hozok rájuk mindenfelől – így szól az Úr. 33 Hácór sakálok tanyája lesz, pusztaság marad

örökre. Nem lakik többé benne senki, nem tartózkodik ott ember. 34 Így szólt az Úr igéje Jeremiás prófétához Élámról, Cidkijjá júdai király uralkodása kezdetén: 35 Ezt mondja a Seregek Ura: Összetöröm Élám iját, legfőbb erősségét. 36 Ráküldök Élámra négy szelet a négy égtáj felől, szélnek szórom őket minden irányba, és nem lesz olyan nép, amely közé ne jutnának Élámból szerteszórtak. 37 Rettegést hozok Élámra ellenségei előtt, akik életére törnek. Veszedelmet hozok rájuk izzó haragomban – így szól az Úr. Fegyvert küldök a nyomukba, míg csak meg nem semmisítem őket. 38 Felállítom trónomat Élámban, elpusztítom királyát és vezetőit! – így szól az Úr. **39 De az utolsó napokban jóra fordítom majd Élám sorsát! – így szól az Úr.**

Jer 50

1 Ezt az ígét jelentette ki az Úr Jeremiás próféta által Babilóniáról, a káldeusok országáról: 2 Mondjátok el a népeknek, hirdessétek, adjatok jelt, hirdessétek, ne titkoljátok! Mondjátok: Elfoglalták Babilont! Megszégyenült Bél, összetört Marduk; megszégyenültek szobrai, összetörték bálványai. 3 Mert észak felől egy nép vonul ellene, országát pusztasággá teszi, nem marad lakója. Ember és állat elbujdosik, elmegy! 4 **Azokban a napokban, abban az időben – így szól az Úr – megjönnek majd Izráel fiai Júda fiaival együtt. Sírva mennek, és keresik Istenüket, az Urat.** 5 Sion felől kérdezősködnek, arrafelé igyekeznek: Gyertek, csatlakozzunk az Úrhoz örök szövetséggel, amely nem megy feledésbe! 6 Pusztuló nyáj volt népem: pásztorai félrevezették, a hegyeken tévútra terelték. Hegyeken-halmokon jártak, elfeledték legelőjüket. 7 Aki csak érte, pusztította őket. Ellenségeik azt gondolták, hogy nem fognak bűnhődni, hiszen ezek vétkeztek az Úr ellen, aki az ő igazi hajlékuk, az Úr ellen, aki atyáik reménysége volt. 8 **Bujdossatok el Babilonból, távozzatok a káldeusok országából!** Legyetek olyanok, mint a kosok a nyáj előtt! 9 Mert én nagy népek tömegét indítom és hozom Babilon ellen észak földjéről. Felsorakoznak ellene, és úgy foglalják el. Nyilaik olyanok, mint a győztes vitéz, aki nem tér vissza eredménytelenül. 10 A káldeusok országa zsákmánnyá lesz, annyit zsákmányolnak, amennyit csak bírnak! – így szól az Úr. 11 Örüljétek csak és vigadjatok, akik kifosztottátok örökségemet! **Ugrándozzatok csak, mint a nyomtató üsző, és nyerítsetek, mint a mének! BOSCH** 12 Nagyon megszégyenül anyátok, pironkodni fog, aki szült titeket, hiszen utolsó lesz a népek között, pusztaság, kiszikkadt föld és sivatag. 13 Az Úr haragja miatt lakatlan lesz és sivár pusztaság. Aki csak elmegy Babilon mellett, megborzad és fölszisszen az őt ért számtalan csapás miatt. 14 Íjászok, vegyétek körbe Babilont! Lőjétek, ne sajnáljátok a nyilat, mert vétkezett az Úr ellen! 15 Harsanjon fel körülötte a diadalkiáltás: Megadta magát, ledőltek oszlopai, leomlottak várfalai! Az Úr bosszúállása ez, álljatok bosszút rajta! Úgy bánjatok el vele, ahogyan ő bánt el másokkal! 16 Irtsátok ki Babilonból a magvetőt és azt, aki sarlót fog aratás idején! A gyilkos fegyver elől mindenki elindul a maga népe felé, mindenki szertefut a maga hazájába. 17 Meghajszolt bárány Izráel, oroszlánok kergették. Először Asszíria királya marcangolta, utoljára pedig Nebukadneccar, Babilónia királya rágta le csontjait. 18 Azért ezt mondja a Seregek Ura, Izráel Istene: Megbüntetem Babilónia királyát és országát, ahogyan megbüntettem Asszíria királyát is. 19 Izráelt pedig visszaviszem legelőjére, és a Karmelen meg a Básánon legel, Efraim hegyvidékén és Gileádban kedvére jóllakhat. 20 **Azokban a napokban, abban az időben – így szól az Úr – keresni fogják Izráel bűnét, de nem lesz, és Júda vétkeit, de nem fogják találni, mert megbocsátok azoknak, akiket meghagyok.** 21 Vonulj Merátajim földje ellen és Pekód lakói ellen! Kaszabold le, irtsd ki őket egészen! – így szól az Úr. Mindent úgy tégy, ahogy parancsoltam! 22 Csatazaj hallatszik szerte az országban, és nagy összeomlás zaja! 23 Jaj, de összetörték, darabokra zúzták az egész föld pörölyét! Jaj, de borzongnak a népek, ha meglátják Babilont! **24 Csapdát állítottam neked, meg is vagy már fogva, Babilon, észre**

sem vetted! Rád találtak, és megragadtak, mert szembe mertél szállni az Úrral! 25 Kinyitotta fegyvertárát az Úr, előhozta haragjának fegyvereit. Mert dolga van az Úrnak, a Seregek Urának a káldeusok országában. 26 Törjetek rá mindenfelől, nyissátok ki raktárait, hányjátok halomra, ahogy a gabonát, és semmisítsétek meg, ne maradjon belőle semmi! 27 Vágjátok le minden bikáját, menjenek a vágóhídra! Jaj nekik, mert eljött a napjuk, büntetésük ideje! 28 Hallatszik már a menekültek hangja, akik futva jönnek Babilóniából, úgy hozzák a hírt Sionnak: Bosszút állt Istenünk, az Úr, bosszút állt templomáért! 29 Hívjátok össze Babilon ellen a lövészeket, minden íjászt! Verjetelek tábornokot, ne menekülhessen el senki! Fizessetek meg neki tettei szerint, bánjatok el vele egészen úgy, ahogyan ő bánt el másokkal! Mert kevélyen viselkedett az Úrral, Izráel Szentjével szemben. 30 Ezért elesnek ifjai a tereken, és harcosai mind elvesznek azon a napon – így szól az Úr. 31 Rád támadok, te kevély – így szól az Úr, a Seregek Ura –, mert eljött a napod, büntetésed ideje! 32 Elbukik a kevély, elesik, nincs, aki talpra állítsa. Tüzet gyújtok városaiban, megemészti egész környékét. 33 Ezt mondja a Seregek Ura: Sanyargatták Izráel fiait Júda fiaival együtt. Akik fogságba hurcolták, ott tartják őket, nem akarják elbocsátani. 34 De megváltójuk erős, Seregek Ura a neve. Győzelemre viszi ügyüket, nyugalmat hoz a földre, Babilon lakóira azonban rettegést. 35 Fegyvert küldök a káldeusok ellen – így szól az Úr –, Babilónia lakói ellen, vezetői és bölcsei ellen, 36 fegyvert a hazugok ellen, derüljön ki, hogy bolondok! Fegyvert vitézei ellen: hadd rettegjenek! 37 Fegyvert lovaikra és harci kocsijaikra, az ott lakó gyülelész népre: legyenek olyanok, mint az asszonyok! Fegyvert raktáraikra: fosszák ki mindet! 38 Fegyvert vizei ellen: száradjanak ki! Mert a bálványoszobrok országa ez, és szörnyalakkal dicsekszenek. 39 **Azért vadmacskák meg hiénák laknak ott, és struccmadarak laknak majd benne.** Nem lakják soha többé, lakatlan lesz nemzedékről nemzedékre. 40 **Ahogy elpusztította Isten Sodomát és Gomorát meg a szomszédságát – így szól az Úr –, úgy itt sem lakik többé senki, és nem él benne senki emberfia.** 41 Íme, egy nép jön északról, nagy nemzet és sok király indul el a föld széleiről. 42 Íjat és kopját ragadnak, kegyetlenek, nem irgalmaznak. Hangjuk zúg, mint a tenger, lovakon nyargalnak; egy emberként sorakoznak ellened, Babilon leánya! 43 Ha meghallja hírüket **Babilónia királya, kezei elernyednek, szorongás vesz erőt rajta, úgy vonaglik majd, mint aki vajúdik.** 44 **Mint egy oroszlán, amely a Jordán bozótjából feljön az üde legelőre, úgy üzöm el őket** egy pillanat alatt, és választottamat helyezem föléje. Hiszen ki fogható hozzám, ki vonhat engem felelősségre, és melyik pásztor szállhat szembe velem? 45 Halljátok hát az Úr tervét, amelyet Babilónia ellen készített, és elhatározását, amelyre a káldeusok országával kapcsolatban jutott: **Még a báránykákat is el fogják hurcolni, a legelőt is pusztává teszik.** 46 **Babilon elfoglalásának zajától** megrendül a föld, jajgatása hangzik a népek között.

Jer 51

Így szól az Úr: Pusztító szeptet küldök Babilóniára, Káldea lakói ellen. 2 Idegeneket küldök Babilónia ellen, akik szélnek szórják, és elpusztítják országát. Rátámadnak mindenfelől a veszedelem napján. 3 Az íjász feszítse íját, és öltse föl páncélját! Ne kíméljétek ifjait, irtátok ki egész seregét! 4 Hulljanak a halálra sebzettek a káldeusok földjén és az utcáin azok, akiket ledöftek! 5 Mert nem hagyta magára Izráelt és Júdát Istenük, a Seregek Ura, bár megtelt országuk vétekekkel Izráel Szentjével szemben. 6 Meneküljetelek Babilonból, mindenki mentse az életét, el ne vesszetelek az ő bűne miatt! Mert az Úr bosszúállásának ideje ez, megfizet neki tetteiért. 7 Aranyserleg volt Babilon az Úr kezében, megrészegítette az egész földet. Borából ittak a népek, ezért vesztették eszüket a népek. 8 Hirtelen esett el Babilon, összeomlott, jajgassatok miatta! Szerezteket balsamot sebére, hátha meggyógyul! 9 Gyógyítottuk Babilont, de nem gyógyult meg. Hagyjátok hát, induljon mindenki a saját hazájába! – mert ítélete felcsapott az égig, a fellegekig emelkedett. 10 Igazságot szolgáltatott nekünk az Úr.

Jöjjetek, beszéljük el a Sionon, hogy mit tett az Úr, a mi Istenünk! 11 Hegyezzétek a nyilakat, készítsétek elő a pajzsokat! Fölindította az Úr a méd királyok lelkét, mert azt akarja, hogy feldúlják Babilont. Bizony, az Úr bosszúállása ez, bosszút áll templomáért. 12 Tűzzétek ki a hadijelvényeket Babilon falaival szemben, erősítsétek meg az őrséget! Helyezzetek el őrszemeket, állítsatok lesbe csapatokat! Mert az Úr elhatározta és végre is hajtja, amit megmondott Babilon lakóiról. 13 Te nagy vizek mellett lakó, kincsekben gazdag nép, eljött a véged, rablásod véget ért! 14 Megesküdött önmagára a Seregek Ura: Ha annyi embered volna is, mint a sáska, akkor is fölhangzik majd fölötted a diadalének! 15 Az Úr ereje alkotta a földet, az ő bölcsessége szilárdította meg a világot, az ő értelme feszítette ki az eget. 16 Mennydörgő szavára víztömeg támad az égen, felhőt hoz fel a föld széléről, villámokat alkot az esőhöz, és szelet bocsát ki kamráiból. 17 **Megáll a tudománya minden embernek, szégyent** vall bálványával minden ötvös, mert csalódik öntvényében: nincsen abban lélek! 18 Hitvány és nevetséges dolgok azok, semmivé lesznek a megtorlás idején. 19 De nem ilyen Jákób osztályrésze, mert ő a mindenség formálója, Izráel törzse pedig az ő tulajdona: Seregek Ura a neve! 20 Kalapácsom voltál, fegyverem. **Népeket zúztam össze veled, országokat pusztítottam el. 21 Összezúztam veled lovat és lovasát, összezúztam veled harci kocsit és kocsisát. 22 Összezúztam veled férfit és nőt, összezúztam veled öreget és fiatal, összezúztam veled ifjat és szüzet. 23 Összezúztam veled pásztort és nyáját, összezúztam veled földművest és ígás állatait, összezúztam veled helytartókat és elöljárókat.** 24 Megfizetek Babilonnak és Káldea minden lakójának azért a sok gonoszságért, amelyet a Sionon elkövettek szemetek láttára – így szól az Úr. 25 Én most ellened fordulok, rombolás hegye, aki az egész földet rombolod! – így szól az Úr. Kinyújtom a kezem ellened, lehengerítlek a sziklákról, és égő hegyé teszek! 26 Nem vesznek belőled sarokkövet, sem alapkövet, mert elpusztulsz örökre! – így szól az Úr. 27 Tűzzétek ki hadijelvényeket a földön, fújjátok meg a kürtöt a népek között! Indítsátok ellene a népeket, hívjátok ellene Ararát, Minni és Askenáz országait! Nevezetek ki összeírókat, vonultassátok fel a lovasságot, mint roppant sáskahadat! 28 Indítsátok ellene a népeket, a médek királyait, helytartóit, minden elöljáróját és az uralmuk alatt álló egész földet! 29 **Megrendül a föld és megvonaglik, mert beteljesednek Babilon az Úr szándékai, amikor Babilon földjét lakatlan pusztasággá teszi. 30 Feladták a harcot Babilon vitézei, az erődökbe húzódtak. Odalett a bátorságuk, olyanok lettek, mint az asszonyok. Fölgyújtották Babilon házait, összetörték zárait.** 31 Futár futárt ér, hírnök hírnököt. Hozzák már a hírt Babilon királyának, hogy betörték városába mindenfelől; 32 elfoglalták a gázlókat, fölgyújtották az őrhelyeket, a harcosokat rémület fogta el. 33 Mert így szól a Seregek Ura, Izráel Istene: Úgy van most Babilon leánya, mint amikor csépléshez döngölik a szérút: még egy kis idő, és eljön számára az aratás ideje! 34 Felfalt, kisémmizett engem Nebukadneccar, Babilónia királya, és aztán félretett, mint egy üres edényt. Elnyelt, mint egy sárkány, megtöltötte hasát csemegéimmal, aztán félredobott. 35 A rajtam elkövetett erőszak szálljon Babilonra – mondja ezt Sion lakója! Vérem Káldea lakóira – mondja ezt Jeruzsálem! 36 Ezért így szól az Úr: Íme, én perlem peredet, én állok bosszút érted! Kiszáritom tengerét, kiapasztom forrását. 37 Kőhalommá lesz Babilon, sakálok tanyájává. Megborzad és felszisszen, aki látja, hogy lakatlanná vált. 38 Együtt ordítanak, mint az oroszlánok, morognak, mint a fiatal hímek. 39 Mikor fölhevülnek, lakomát készítek nekik, leitatom őket, hadd vigadjanak, aludjanak aztán örök álmat, és ne ébredjenek föl! – így szól az Úr. 40 Vágóhídra viszem őket, mint a bárányokat, mint a kosokat és a bakokat. 41 Jaj, hogy elfoglalták Sésakot, leigázták az egész föld büszkeségét! Jaj, milyen pusztaság lett Babilon a népek között! 42 Rázúdult Babilonra a tenger, hullámainak özöne elborította. 43 Városai pusztasággá lettek, kiszikkadt földdé és pusztává, olyan országgá, ahol senki sem lakik, és nem fordul meg arra senki emberfia. 44 Megbüntetem Bélt Babilonban, és kiszedem a szájából, amit elnyelt. Nem özönlenek hozzá többé a népek, Babilon várfala is leomlik. 45 Jöjj ki onnan, népem, mindenki mentse az életét, hogy el ne érje az Úr izzó haragja! 46 Ne lágyuljon meg a szívetek, és ne

rémítsenek meg titeket a hírek, amelyek bejárják a földet, mert egyik évben ilyen hír jön, a másik évben amolyan, ha erőszak is lesz úrrá a földön, és ha uralkodó tör majd uralkodó ellen! 47 Mert eljön az az idő, amikor megbüntetem Babilont bálványai miatt. Egész országa megszegyenül, és hullanak benne a halálra sebzettek. 48 Ujjongani fog Babilon bukásán az ég, a föld és minden, ami bennük van. Mert pusztítók törnek rá északról – így szól az Úr. 49 Babilonnak is el kell esnie Izráel halálra sebzettjeiért, ahogyan Babilon miatt hullottak az egész földön a halálra sebzettek. 50 Menjetek, akik a fegyvertől megmenekültek, meg ne álljatok! Gondoljatok a távolból is az Úrra, jusson eszetekbe Jeruzsálem! 51 Szégyenkeztünk, mert gyalázkodást kellett hallanunk, arcunkat szégyenpír borította, mert idegenek törtek az Úr házána a szentélyére. 52 Azért eljön az az idő – így szól az Úr –, amikor megbüntetem Babilont bálványai miatt, és egész országában halálra sebzettek hörögnek. 53 Ha az égig emelkedik is Babilon, és ha hozzáférhetlenné teszi is magas erődítményét, akkor is rátörnek a pusztítók, akiket én küldök – így szól az Úr. 54 Jajkiáltás hallatszik Babilonból, és nagy összeomlás zaja a káldeusok országából. 55 Mert elpusztítja az Úr Babilont, elnémítja benne a nagy hangoskodást, ha úgy zúgnának is hullámai, mint a nagy vizek, és visszhangzanék harsogásuk. 56 Mert pusztító tör Babilonra, elfogják vitézeit, összetörik ijukat, mert a megtorlás Istene, az Úr bizonyosan megfizet. 57 Leitatom vezetőit, bölcseit, helytartóit, előljáróit és vitézeit, aludjanak örök álmot, és nem ébrednek föl! – így szól a Király, akinek Seregek Ura a neve. 58 Így szól a Seregek Ura: Babilon széles várfalát földig lerombolják, és magas kapui tűzben égnek el. Így dolgoznak a népek semmiért; a nemzetek a tűznek fáradoznak. 59 Ezt parancsolta Jeremiás próféta Szerájának, Nérijjá fiának, Mahszéjájának, amikor Babilonba ment Cidkijjával, Júda királyával uralkodása negyedik esztendejében. Ez a Szerájá szállásmester volt.

60 Jeremiás ugyanis leírta egy tekerésre azt a sok veszedelmet, amely Babilont fogja érni; mindazokat az ígéket, amelyek megíratnak Babilonról. 61 Ezt mondta Jeremiás Szerájának: Mihelyt Babilonba érkezel, láss hozzá, és olvasd fel ezeket az ígéket, 62 és ezt mondd: Uram, te kijelentetted, hogy elpusztítod ezt a helyet, és nem lakik majd benne sem ember, sem állat, hanem pusztaság marad örökre! 63 **Miután felolvastad ezt a tekerest, köss rá egy követ, dobd bele az Eufráteszbe, 64 és ezt mondd: Így sülyyed el Babilon, és nem kel fel többé, bárhogyan fáradozik is, olyan nagy veszedelmet hozok rá!**Eddig tartanak Jeremiás beszédei.

Jer 52

1 Huszonegy éves volt Cidkijjá, amikor uralkodni kezdett, és tizenegy évig uralkodott Jeruzsálemben. Anyjának a neve Hamútal volt, Jirmejáj leánya, Libnából. 2 Azt tette, amit rossznak lát az Úr, egészen úgy, ahogyan Jójákím tette. 3 Bizony, az Úr haragja miatt történt ez Jeruzsálemmel és Júdával! Végül is elvetette őket a színe elől. Cidkijjá azután fellázadt Babilónia királya ellen. 4 Uralkodásának kilencedik évében, a tizedik hónap tizedikén megérkezett Nebukadneccar, Babilónia királya egész hadseregével Jeruzsálem alá. Tábort ütöttek vele szemben, körülötte pedig ostromműveket építettek. 5 Ostrom alatt állt a város Cidkijjá király tizenegyedik évéig. 6 A negyedik hónap kilencedikére elhatalmasodott a városban az éhínség, mert nem volt már enivalója az ország népének. 7 Akkor betörték a városba. A harcosok azonban éjszaka mind kimenekültek a városból a két várfal közt levő kapun át, amely a király kertje mellett van, és bár a káldeusok ott voltak körös-körül a város alatt, kijutottak az Arábá-völgy felé vezető útra. 8 A káldeusok egy csapata azonban üldözőbe vette a királyt, és utolérték Cidkijját Jerikó síkságán; ekkor egész csapata szétszóródott mellőle. 9 El is fogták a királyt, és elvitték Babilónia királyához Riblába, Hamát földjére, ahol ítéletet tartott fölötte. 10 Babilónia királya Cidkijjá fiait a szeme láttára ölette meg, és Júda összes vezéreit is megölette Riblában. 11 Azután Cidkijját megvakíttatta, majd bilincsbe verette, és úgy vitette el Babilonba, és börtönben tartotta halála napjáig. 12 Az ötödik hónap tizedikén,

Nebukadneccar királynak, Babilónia királyának tizenkilencedik évében eljött Jeruzsálembe Nebuzaradán testőrparancsnok, aki Babilónia királyának a szolgálatában állt. 13 Felgyújtotta az Úr házát és a királyi palotát, fölperzselte Jeruzsálem minden házát és valamennyi nagy palotáját. 14 A testőrparancsnokkal levő egész káldeus haderő pedig körös-körül mindenütt lerombolta Jeruzsálem várfalait. 15 A nép nincstelenjeinek egy részét és a nép maradékát – akár a városban maradtak életben, akár átpártolók voltak, akik átpártoltak Babilónia királyához – a megmaradt kézművesekkel együtt fogságba hurcolta Nebuzaradán testőrparancsnok. 16 Az ország nincstelenjeinek másik részét otthon hagyta Nebuzaradán testőrparancsnok szőlőműveseknek és mezei munkásoknak. 17 Összetörték a káldeusok az Úr házánál levő rézoszlopokat, továbbá az Úr házához tartozó mosóállványokat meg a rézmedencét, és az összes rezet elvitték Babilóniába. 18 Elvitték a fazekakat, a lapátokat, a késeket és a hintőedényeket, a serpenyőket és minden rézeszközt, amelyekkel a szent szolgálatot szokták végezni. 19 Elvitte a testőrparancsnok a tálakat, a szenesserpenyőket, a hintőedényeket, a fazekakat, a mécstartókat, a serpenyőket és az áldozati kelyheket is; mindent, ami csak aranyból és ezüsből volt. 20 A két oszlopban, az egyetlen rézmedencében, a talapzatként alatta levő tizenkét rézbikában és a mosóállványokban, amelyeket Salamon király készíttetett az Úr házához, mindezekben a tárgyakban megmérhetetlen súlyú réz volt. 21 Az oszlopok magassága tizennyolc könyök volt, és tizenkét könyök hosszú zsinór érte körül őket. Négyujjnyi vastagok voltak, belül pedig üregesek. 22 Réz oszlopfő volt rajtuk. Az egyik oszlopfő öt könyök magas volt, és az oszlopfőn körös-körül recézet meg gránátalma volt, mind rézből. Ugyanilyen gránátalmák voltak a másik oszlopon is. 23 Kilencvenhat gránátalma volt a külső oldalon, összesen száz gránátalma volt a recézetten körös-körül. 24 Elvitte a testőrparancsnok Szerájá főpapot meg Cefanjá papot, a helyettesét és a három ajtóórt. 25 Elvitt egy főembert is a városból, aki a harcosok parancsnoka volt, hét embert a király személyes környezetéből, akiket a városban találtak, továbbá a hadseregparancsnok írnokát, aki fegyverbe szokta hívni az ország hadinépét, végül hatvan férfit az ország népéből, akiket ott találtak a városban. 26 Fogta és elvitte őket Nebuzaradán testőrparancsnok Babilónia királyához Riblába. 27 Babilónia királya pedig kivégeztette, megölette őket Riblában, Hamát földjén. Így kellett fogságba mennie Júdának a saját földjéről. 28 Ennyien voltak azok, akiket fogságba vitt Nebukadneccar: uralkodása hetedik évében háromezer-huszonhárom júdait, 29 Nebukadneccar uralkodásának tizennyolcadik esztendejében Jeruzsálemből nyolcszázharminckét lelket, 30 majd Nebukadneccar uralkodásának huszonharmadik esztendejében hétszáznegyvenöt lelket vitt fogságba Júdából Nebuzaradán testőrparancsnok: összesen tehát négyezer-hatszáz lelket. 31 Jójákín júdai király fogságának harminchetedik évében, a tizenkettedik hónap huszonötödikén történt, hogy Evíl-Meróda, Babilónia királya, abban az évben, amikor uralkodni kezdett, megkegyelmezett Jójákín júdai királynak, és kiengedte a fogházból. 32 Jóindulattal beszélt vele, és székét följebb tétette a többi király székénél, akik nála voltak Babilonban. 33 Letehette Jójákín a rabruháját, és állandóan vele étkezhetett egész életében. 34 Ellátmányát állandó ellátásként Babilónia királyától kapta napi szükséglete szerint, egész életében, halála napjáig.

JerSir 1

1 Jaj, de magára maradt az egykor oly népes város! **Olyanná lett, mint az özvegy.** Nagy volt a népek között, úrnő a tartományok között, de kényszermunkássá lett! 2 Sírva sír az éjszakában, könny áztatja arcát. Senki sem vigasztalja azok közül, akik szerették, barátai mind hűtlenné lettek, ellenségeivé váltak. 3 A nyomorúság és terhes szolgálat után fogságba került Júda. Ott lakik a népek között, de nem talál magának nyugalmat: üldözői mind utolérlik nyomorúságában. 4 Gyászolnak a Sion útjai, nincs, aki ünnepekre járjon. Kapui mind elpusztultak, papjai sóhajtoznak. Szüzei szomorkodnak, ő maga csupa keserűség! 5 Elnyomói fölülkerekedtek, ellenségei jólétben élnek. Az Úr szomorította meg sok vétke miatt. Gyermekai fogságba mentek elnyomóik előtt. 6 Odalett Sion leányának minden ékessége. **Vezérei olyanok lettek, mint a szarvasok, amelyek nem találnak legelőt: erőtllenül menekültek üldözőik előtt.** 7 Visszagondol Jeruzsálem nyomorúsága és hontalansága idején arra, hogy milyen jó dolga volt az elmúlt időkben. De népét ellenség kerítette hatalmába, és nem volt segítőtje, csak nézték ellenségei, és nevettek romlásán. 8 Sokat vétkezett Jeruzsálem, beszennyezte magát. Korábbi tisztelői mind lenézik, mert látták gyalázatát. **Ő maga is sóhajtozott, és elfordult.** 9 **Ruhája szegélye piszkos; nem gondolt a jövőre.** Szörnyű mélyre süllyedt, nincs vigasztalója. Nézd, Uram, milyen nyomorult vagyok, ellenségem pedig milyen fölfuvalkodott! 10 Rátette kezét az ellenség Sion valamennyi kincsére. Végig kellett néznie, amint bementek szentélyébe azok a népek, akikről megparancsoltad, hogy nem tarozhatnak a te gyülekezetedhez! 11 Az egész nép sóhajtozik, kenyeret keresgélnek, odaadják értékeiket ennivalóért, hogy erőre kapjanak. Nézd, Uram, és lásd meg, mennyire lenéznek minket! 12 Mindnyájan, akik erre jártok, nézzetek ide, és lássátok: Van-e oly fájdalom, mint az én fájdalom, amelyet nekem okoztak, amellyel megszorított engem az Úr izzó haragjának napján?! **13 A magasból tüzet bocsátott csontjaimba, és eltiport engem. Hálót terített a lábam elé, és a földre döntött.** Elhagyottá tett, beteggé egész nap. 14 Vétkeim igáját hordozom, köteleit az ő keze fonta. Mióta felkerült nyakamra, megtört az erőm. Olyanok kezébe adott az Úr, akikkel nem tudok szembeszállni. 15 Félredobta mellőlem az Úr hőseimet mind. Gyűlést hívott össze ellenem, hogy összetörje ifjaimat; sajtóban taposta össze az Úr Júda szűz leányát. 16 Ezek miatt sírok én, szemem könnybe lábadt, mert messze van vigasztalóm, aki erőt önthetne belém. Fiaim odalettek, oly erős volt az ellenség. 17 Sion kinyújtja a kezét, de nincs vigasztalója. Elnyomókat rendelt az Úr Jákób ellen körös-körül: tisztátalan lett közöttük Jeruzsálem. 18 Igazságos velem az Úr, mert szembeszálltam parancsával. Halljátok meg mind, ti, népek, és lássátok fájdalmamat: szüzeim és ifjaim fogságba mentek. 19 Hívtam azokat, akik szerettek, de ők cserbenhagytak. Papjaim és véneim elpusztultak a városban, miközben ennivalót keresgéltek, hogy erőre kapjanak. **20 Nézd, Uram, milyen nyomorult vagyok! Háborog a bensőm, vergődik bennem a szívem, mert nagyon engedetlen voltam.** Ott kint a fegyver öli gyermekeimet, otthon a halál. 21 Hallották, hogy sóhajtozom, de nem volt vigasztalóm. Minden ellenségem hallott a bajomról, és örvendezett, hogy így cselekedtél! Majd ha elhozod a napot, amelyet kitűztél, úgy fognak járni, ahogyan én! 22 Jusson eléd minden gonoszságuk, és bánj velük úgy, ahogyan velem bántál minden vétkem miatt! Bizony, sokat sóhajtozom, és beteg a szívem!

JerSir 2

1 Jaj, de sötét az a felhő, amelyet az Úr haragjában Sion leányára borított! Az égből a földre dobta Izráel ékességét, nem törődött lábai zsámolyával haragja napján. 2 **Elpusztította az Úr kíméletlenül Jákób összes hajlékát,** ledöntötte haragjában Júda leányának erődítményeit; földre terítette, meggyalázta az országot és vezéreit. 3 Izzó haragjában megfosztotta Izráelt

minden hatalmától, visszavonta segítő jobbát, amikor jött az ellenség. Lángoló tűzként perzselte Jákóbot, emésztette körös-körül. 4 Fölvonta íját, mintha ellenség volna, ráemelte jobb kezét, akár egy támadó, és megölt mindent, ami a szemnek kívánatos, Sion leányának a sátrában tűzként öntötte ki haragját. **5 Olyan volt az Úr, mint az ellenség: pusztította Izráelt. Elpusztította minden palotáját, lerombolta erődítményeit, megsokasította Júda leányának bűjait és keservét. DEUS ABSCONDITUS SUB CONTRARIO SUO**

6 Földülta hajlékát, akár egy kertet, lerombolta ünnepeinek helyét. Feledésre juttatott az Úr a Sionon ünnepet, szombatot, bosszús haragjában megutált királyt és papot. 7 Elvetette oltárát az Úr, elhagyta szentélyét. Ellenség kezére juttatta falakkal körülvett palotáit; úgy hangoskodtak az Úr házában, mint egy ünneppon. 8 Az Úr akarta, hogy lerombolják Sion leánya várfalát: mérőzsinórt feszített, nem hagyta abba keze a pusztítást. Gyászol az erőd és a várfal, együtt omladoznak. 9 Földbe süllyedtek kapui, elpusztították, összetörték zárait. Királya és vezérei a népek közt vannak, ahol nincsen kijelentés, prófétái sem kapnak látomást az Úrtól. 10 Némán ülnek a földön Sion leányának vénei, port hintettek a fejükre, zsákruhába öltöztek; lehorgasztyák fejüket Jeruzsálem szüzei. 11 Szemem könnybe borult, bensőm háborog, a földre roskadtam népem leányának romlása miatt, mert elalélt csecsemő és kised a város terein. 12 Azt kérdik anyjuktól: Hol van kenyér, hol van bor? Elalélnak, mint a halálra sebettek a város terein, kilehelik lelküket anyjuk kebelén. 13 Kihez mérjelek, kihez hasonlítsalak, Jeruzsálem leánya? Kinek a példájával vigasztaljalak, Sion szüz leánya? Romlásod nagy, mint a tenger, ki gyógyíthatna meg? 14 Prófétáid hiábavaló látomásokkal ámítottak téged! Nem leplezték le bűnödet, hogy fordítsanak sorsodon, hanem hiábavaló látomásokkal félrevezettek téged. 15 Összecsapják kezüket miattad, akik arra járnak. Fölszisszennek, és fejüket csóválják Jeruzsálem leánya miatt: Erről a városról mondták, hogy szépsége tökéletes, és az egész föld öröme? 16 Föltátotta rád a száját minden ellenséged. Fölszisszentek, fogukat csikorgatták, és ezt mondták: Elpusztítottuk! Erre a napra vártunk, megértük, megláttuk! **17 Véghezvitte az Úr, amit eltervezett, valóra váltotta, amit megmondott, amit régóta elrendelt: rombolt, és nem kímélt; örömet szerzett ellenségeidnek, ő növelte meg támadód hatalmát.** 18 Szívük az Úrhoz kiáltott Sion leányának várfala miatt. Patakként áradjon a könnyed éjjel és nappal! Ne csillapodj, ne hagyj a szemednek nyugalmat! 19 Kelj föl, jajgass az éjszakában, az örökös kezdetén! Öntsd ki szívedet, mint a vizet, az Úr színe előtt! **DÉR KATALIN** Emeld föl hozzá kezeidet gyermekeid életéért, akik elaléltak az éhségtől minden utcáson. 20 **Nézd, Uram, és lásd meg azt, akivel így bántál!** Miért kell az asszonyoknak megenniük gyermekeiket, dédelgetett csecsemőiket? Miért gyilkolják az Úr szentélyében a papot és a prófétát? 21 Az utcákon gyermekek és vének hevernek a földön, szüzeim és ifjaim fegyvertől estek el. **Gyilkoltál haragod napján, mérszároltál kíméletlenül. 22 Mintha ünnepnap lett volna, összehívtad mindenünnen azokat, akikről iszonyodtam. Nem tudott az Úr haragja napján megmenekülni, megszökni senki sem! Akiket dédelgettem és fölneveltem, azokkal ellenségem végzett.**

AZ EGÉSZ A THEOLOGIA CRUCIS

JerSir 3

1 Én vagyok az a férfi, aki nyomorúságot látott az Úr haragjának botja miatt. 2 Sötétben úzótt, hajtott, ahol nincs világosság. 3 Bizony, ellenem fordítja kezét újra meg újra, egész nap. 4 Elsorvasztotta húsom és bőröm, összetörte csontjaimat. 5 Falat húzott körém, méreggel és fáradsággal kerített be engem. 6 Vaksötétbe helyezett engem, mint a régen meghaltakat. 7 **Falat emelt körém, nem juthatok ki, súlyos bilincsbe vert.** 8 Ha segítségért kiáltok is, elzárkózik imádságom elől. 9 Faragott kövekkel zárta el utamat, járhatatlanná tette ösvényemet. 10 Olyan hozzám, mint a leselkedő medve, mint a rejtekhelyen lapuló oroszlán. 11 Lekergetett utamról, összetépett, elpusztított engem. 12 Felvonta íját, és nyilait célta táblájává tett engem. 13 Veséimbe

eresztette tegzének nyilait. **14 Nevetséges lettem minden nép előtt, és gúnydalt énekelnek rólam egész nap.** 15 Keserűséggel lakatott jól, bánattal itatott. 16 **Kavicsot rágatott velem, hamuba kényszerített engem.** 17 Elvette békességemet, elfeledtem, mi a jólét. 18 Már azt gondoltam: Nem lehet reménykednem és bizakodnom az Úrban! 19 **Úröm és méreg** nyomorúságomra és hontalanságomra gondolnom; 20 mindig erre gondol, és elcsügged a lelkem.

21 De ha újra meggondolom, reménykedni kezdek: **22 Szeret az Úr, azért nincs még végünk, mert nem fogyott el irgalma: 23 minden reggel megújul. Nagy a te hűséged! 24 Az Úr az én osztályrészem – mondom magamban –, ezért benne bízom. 25 Jó az Úr azokhoz, akik benne reménykednek, akik hozzá folyamodnak. 26 Jó csendben várni az Úr szabadítására.** 27 Jó, ha a férfi már ifjúkorában igát hordoz. 28 Üljön hát magányosan, és maradjon néma, amikor ráteszik! 29 Hajtsa porba fejét, talán van reménysége! 30 Tartsa oda arcát, ha ütik, tűrje el, ha gyalázzák! 31 Mert nem vet el örökre az Úr. 32 **Még ha megszorít is, irgalmaz, mert nagyon szeret.** 33 Mert nem szíve szerint alázza és szomorítja meg az embereket. 34 Amikor lábbal tiporják e gy ország foglyait, 35 amikor az embert kiforgatják jogából, a Felséges szemei előtt zajlik ez; 36 amikor az ember nem jut a perben igazához, azt nem nézi el az Úr! 37 Ha bekövetkezik, amit valaki megmond, nem az Úr parancsából van-e az? 38 Nem a Felséges szavától függ a rossz is meg a jó is? 39 Miért siránkozik az élő ember, a férfi, ha vétkezett? 40 Inkább kutassuk, vizsgáljuk meg útjainkat, és térjünk meg az Úrhoz! 41 Emeljük föl szívünket és kezünket Istenhez, aki a mennyekben van: 42 Mi voltunk a vétkesek és engedetlenek, ezért nem bocsátottál meg. 43 Elzárkóztál haragodban, és üldöztél, kíméletlenül gyilkoltál bennünket. 44 Elzárkóztál felhőid mögé, nem jutott el hozzád az imádság. 45 Megvetett söpredékké tettél bennünket a többi nép között. 46 Föltátotta ránk a száját minden ellenségünk. 47 Rettegés és csapda lett a részünk, pusztulás és összeomlás. 48 Könny patakzik szememből népem összeomlása miatt. 49 Szemem szüntelen könnyezik, megállás nélkül, 50 míg le nem tekint, és meg nem látja a mennyekből az Úr. 51 Fáj a lelkem, ha látom városom lakóinak sorsát. 52 Vadásztak rám, mint a madárra, ellenségeim ok nélkül. 53 Verembe taszítottak engem, és köveket dobtak rám. 54 Összecsapott a víz a fejem fölött, már azt mondtam: Elveszttem! **JÓNÁS, 22 ZSOLT, JÓB 58;** 55 Segítségül hívtam nevedet, Uram, a verem mélyéről. 56 Meghallottad szavamat: Ne fogd be a füled sóhajtasom és kiáltásom előtt! 57 Mellém léptél, mikor kiáltottam hozzád, ezt mondtad: Ne félj! **58 Te perelted, Uram, peremet, és megváltottad életemet.** 59 Láttad, Uram, hogy csaltak a perlőim: íteld meg igazságomat! 60 Láttad, milyen bosszúvagyók, mi mindent terveztek ellenem. 61 Hallottad, Uram, hogyan gyalázkodtak, mi mindent terveztek ellenem. 62 Engem rágalmaz egész nap támadóim szája. 63 Akár ülnek, akár állnak, nézd: rajtam gúnyolódnak! 64 Fizess meg nekik, Uram, azért, amit elkövettek! 65 Adj nekik elborult elmét, ez legyen átkod rajtuk! 66 Üldözze haragod őket, pusztítsd ki őket az Úr ege alól!

GYÖNYÖRŰ KÖLTŐI BESZÉD, AKÁR A ZSOLTÁROK!

JerSir 4

1Jaj, de megfeketedett az arany, elváltozott a színarany! Szétszórták a drágaköveket minden utcasarkon! 2 Sionnak színaranyat érő drága fiait, jaj, csak cserépedénynek tekintették, fazekas keze munkájának! 3 Még a sakálok is odatartják emlőiket kölykeiknek, és szoptatják őket, de népem leányai oly kegyetlenek lettek, mint a struccok a pusztában. 4 **A csecsemő nyelve** ínnyéhez tapadt a szomjúság miatt, a gyermekek kenyeret kértek, de senki sem tört nekik. 5 Akik csemegéket szoktak enni, éhen pusztultak az utcákon, akiket bíborban neveltek, a szemétdombon turkáltak. 6 **Nagyobb volt népem bűne, mint Sodoma vétke, amely egy pillanat alatt elpusztult, kezét sem mozdíthatta benne senki.** 7 Előkelői tisztábbak voltak, mint a hó, fehérebbek, mint a tej, testük pirosabb volt, mint a korall, mintha zafírból metszették

volna őket. 8 **Testük feketébb lett, mint a korom, nem ismerni rájuk az utcákon, bőrük a csontjukhoz tapadt, elszáradtak, mint a fa.** 9 Jobban jártak azok, akiket fegyver ölt meg, mint akik éhen haltak; azok átdöfve múltak ki, ezek pedig azért, mert elfogyott a föld termése.

10 A gyöngéd lelkű asszonyok saját kezükkel főzték meg gyermekeiket, hogy legyen táplálékuk népem összeomlása idején. 11 Szabad folyást engedett haragjának az Úr, kiöntötte izzó haragját. Lángba borította a Siont, megemésztette még az alapját is. 12 Nem hitték a föld királyai, sem az egész világ lakói, hogy be tud hatolni az ostromló ellenség Jeruzsálem kapuin.

13 Prófétáinak vétkei miatt, papjainak bűnei miatt történt ez, akik igazak vérét ontották benne. 14 Vakon botorkáltak az utcákon, vértől beszennyezve; érinteni sem lehetett az öltözetüket. 15 Félre az útból, tisztátalan – kiáltoztak feléjük –, félre, félre az útból, meg ne érintsék! Ha botladozva eljutottak is a népek közé, azok azt mondták: Nem maradhatnak itt tovább! 16 Maga az Úr szolgáltatta ki őket, nem tekint rájuk többé. A papok személyét nem tisztelték, a véneknek sem kegyelmeztek. 17 Már a szemünk is belefáradt, vártuk a segítséget, de hiába; őrhelyünkről lestük a népet, amely nem hozott szabadulást. 18 Minden lépésünket figyelték, az utcára se mertünk kilépni. **Elközeledett a vég, letelt az időnk, eljött a vég!** 19 **Gyorsabbak voltak üldözőink, mint sasok az égen. A hegyeken hajszoztak bennünket, a pusztában leselkedtek ránk.** 20 Az Úr fölkentje, éltető leheletünk, foglyul esett vermükben, pedig azt gondoltuk, hogy oltalma alatt élhetünk a népek között. 21 Örülj, örvendezz, Edóm leánya, aki Úc földjén laksz! Hozzád is odakerül még a pohár, te is lerészegedsz, és pörére vetközől. 22 Véget ért büntetésed, Sion leánya, nem maradsz tovább a fogságban! De a te bűnödöt, Edóm leánya, számon kéri az Úr, és leleplezi vétkeidet.

JerSir 5

1 Emlékezz, Uram, mi történt velünk! Tekints ránk, és lásd meg gyalázatunkat! 2 Örökségünk bitorlókra szállt, házunk idegenekre. 3 Apátlan árvák lettünk, anyáink özvegyek. 4 Vizünket pénzért isszuk, a saját fánkért is fizetni kell. 5 Nyakunkon vannak elnyomóink, fáradozunk pihenés nélkül. 6 Egyiptomnak adtunk kezet, meg Asszíriának, hogy legyen elég kenyérünk. 7 Atyáink, akik vétkeztek, már nem élnek: nekünk kell hordoznunk bűneik terhét. 8 Szolgák uralkodnak rajtunk, nincs, aki kiragadjon kezükből. 9 Életünk kockáztatásával hordjuk be élelmünket, a pusztalakók fegyverétől veszélyeztetve. 10 Bőrünk tüzel, mint a kemence, a kízó éhségtől. 11 Meggyalázták az asszonyokat a Sionon, a szüzeket Júda városaiban. 12 A vezéreket felakasztották, a véneket sem becsülték. 13 Az ifjakkal kell a malomkövet forgatniuk, a gyermekek a fahordásban botladoznak. 14 Nincsenek már vének a kapuban, nem muzsikálnak az ifjak. 15 Odavan szívünk vidámsága, örömtánc helyett gyászolunk. 16 Leesett fejünkről a koszorú, jaj nekünk, mert vétkeztünk! 17 **Ezért lett beteg a szívünk, emiatt lett homályos a szemünk,** 18 mert pusztaság lett a Sion hegye, rókák szaladgálnak rajta. 19 De te, Uram, trónodon ülsz örökké, királyi széked megmarad nemzedékről nemzedékre. 20 Miért feledkezel meg rólunk ilyen sokáig, miért hagysz el minket oly hosszú időn át? 21 **Téríts magadhoz, Uram, és mi megtérünk, tedd újra olyanokká napjainkat, mint régen voltak!** 22 **Vagy talán végképp elvetettél minket, annyira megharagudtál volna ránk? NAGYON KEMÉNY IRÁS, ERŐS KÉPEKKEL!**

Ez 1

1 A harmincadik évben, a negyedik hónap ötödikén, amikor a fogságban élő nép között voltam a Kebár-folyó mellett, megnyílt az ég, és isteni látomásokat láttam.

2 A hónap ötödikén, Jójákín király fogságba vitelének ötödik évében, 3 szolt az Úr igéje Ezékiel paphoz, Búzi fiához a káldeusok országában, a Kebár-folyó mellett, és megragadta őt ott az Úr.

4 Láttam, hogy forgószél jött észak felől, nagy felhővel és egymást érő villámlással, körülötte fényözönnel. A közepéből, a villámok közül mintha ezüstös csillogás tündöklött volna.

5 Négy élőlény alakja volt ott. Ilyennek látszottak: emberhez hasonló alakjuk volt, 6 de mindegyiknek négy arca, és mindegyiknek négy szárnya volt.

7 Lábaik egyenes lábak voltak, de lábfejük olyan volt, mint a borjúláb.

Ragyogóak voltak, mint a fénylő réz. 8 Szárnyuk alatt négyfelől emberi kezek voltak. Mind a négynek több arca és szárnya volt.

9 Szárnyaik összeértek, egyiké a másikéhoz. Nem kellett megfordulniuk, amikor jártak, mindegyik előre nézve tudott menni. 10 Ilyen volt az arcuk: volt emberarcuk, de volt oroszlánarca is mind a négynek jobbról, bikaarca is volt mind a négynek balról, és volt sasarca is mind a négynek.

11 Ilyen volt az arcuk. Felső szárnyaik ki voltak terjesztve, ez a két szárny összeért, egyiké a másikéval, kettő pedig eltakarta a testüket. 12 Mindegyik előre nézve tudott menni. Ahova a lélek akart menni, oda mentek, nem kellett megfordulniuk, amikor jártak.

13 Ilyenek voltak az élőlények: külsejük olyan volt, mint az izzó parázs, és az élőlények között mintha égő fáklyák lobogtak volna. Tűz ragyogott, és a tűzből villámok cikáztak. 14 Az élőlények úgy suhantak ide-oda, akár a villám.

15 Amint néztem az élőlényeket, megpillantottam egy-egy kereket a földön az élőlények mellett, mind a négy előtt.

7 Amikor jártak, négy irányban tudtak menni; nem kellett megfordulniuk, amikor jártak. 18 A kerekék abroncsai magasak és félelmetesek voltak, és mind a négy abroncs körös-körül tele volt szemekkel. 19 Amikor az élőlények jártak, a kerekék is jártak mellettük, és amikor az élőlények fölemelkedtek a földről, a kerekék is fölemelkedtek. 20 Ahová a lélek akart menni, oda mentek: oda, ahová a lélek akarta. És a kerekék is fölemelkedtek velük, mert az élőlények lelke irányította a kerekéket. 21 Ha azok jártak, ezek is jártak, ha azok megálltak, ezek is megálltak; és ha fölemelkedtek a földről, fölemelkedtek a kerekék is, mert az élőlények lelke irányította a kerekéket. 22 Az élőlények feje fölött mintha boltozat lett volna, amely félelmetesen csillogott, akár a jég, és ki volt feszítve a fejük fölött. 23 A boltozat alatt ki voltak terjesztve szárnyaik, egyiké a másiké felé. Mindegyiknek volt másik két szárnya is: ezekkel eltakarták a testüket elöl is, hátul is. 24 Amikor jártak, olyannak hallottam szárnyaik zúgását, amilyen a nagy vizek zúgása, mint a Mindenható hangja. Hangjuk zúgása olyan volt, mint egy tábor morajlása. Amikor megálltak, leeresztették szárnyaikat. 25 És egy hang hallatszott a fejük fölött levő boltozatról, amikor megálltak, és leeresztették szárnyaikat. 26 A fejük fölött levő boltozaton fölül egy zafírfényű trónus alakja látszott, a trónus alakja fölött pedig emberhez hasonló alak látszott. 27 Ezüstösen csillogónak láttam: derekától fölfelé úgy látszott, mintha tűz fogná körül, derekától lefelé pedig úgy láttam, mintha fényözön venné körül. 28 A körülötte levő fényözön olyannak látszott, mint a szivárvány, amely a felhőkön szokott lenni esős napon. Ilyen volt az Úr dicsőségének a látványa. Amikor megláttam, arcra borultam, és hallottam, hogy valaki megszólal.

Ez 2

1 Ezt mondta nekem **Ki**: Emberfia, állj a lábadra, beszélni akarok veled! 2 Miközben beszélt, lélek áradt belém, talpra állított, én pedig hallottam, hogy beszél hozzám. 3 Ezt mondta nekem: **Emberfia, elküldelek téged Izráel fiaihoz, a lázadó néphez, amely fellázadt ellenem. Hűtlenek voltak hozzám ők is, őseik is egészen a mai napig. 4 A makacs és konok szívű fiakhoz küldelek. Mondd nekik: Így szól az én Uram, az Úr!... 5 Akár hallgatnak rá, akár nem törődnek vele – hiszen engedetlen nép ez –, majd megtudják, hogy próféta volt közöttük. 6 Te pedig, emberfia, ne félj tőlük, beszédüktől se félj! Ha csalán és tövis szurkál is téged, ha skorpiók közt ülsz is, akkor se félj beszédüktől, ne rettegj tőlük, hiszen engedetlen nép ez. 7 Hirdesd nekik az én ígéimet, akár hallgatnak rá, akár nem törődnek vele; hiszen engedetlen nép ez! 8 Te pedig, emberfia, hallgasd meg, amit mondok neked! Ne légy engedetlen, mint ez az engedetlen nép! Nyisd ki a szád, és add meg, amit adok neked! 9 Láttam, hogy egy kéz nyúlt felém, és egy irattekerics volt benne. 10 Kiterítette előttem, és az tele volt írva mindkét oldalán. Siratóéneket, sóhaj meg jajszó volt ráírva.**

Ez 3

1 Ezt mondta nekem:

Emberfia, **add meg**, amit itt találsz! **Edd meg ezt a tekerceset**, azután menj, és szólj Izráel házához!

2 Kinyitottam a számat, ő pedig megetette velem azt a tekerceset. 3 Ezt mondta nekem: Emberfia, **rakd tele a hasadat, töltsd meg a gyomrod** ezzel a tekerccsel, amelyet adok neked! **Meg is ettem, és olyan édes volt a számban, mint a méz.**

4 Azután ezt mondta nekem: Emberfia, **menj el Izráel házához, és hirdesd nekik ígéimet!**

5 **Nem érthetetlen beszédű és nehéz nyelvű néphez szól a küldetésed, hanem Izráel házához. 6 Nem ahhoz a sok érthetetlen beszédű és nehéz nyelvű néphez, akiknek a beszédét nem érted. Bizony, ha azokhoz küldtelek volna, ők hallgatnának rád. 7 De Izráel háza nem akar majd rád hallgatni, mert énram nem akarnak hallgatni. Bizony, Izráel egész háza keményfejű és konok szívű! 8 De én ugyanolyan keménnyé teszem arcodat, mint az ő arcuk, és ugyanolyan keménnyé a fejedet, mint az ő fejük. 9 Olyan keménnyé teszem a fejedet, mint a gyémánt, amely a tüzkönél is keményebb. Ne félj, és ne rettegj tőlük! Bizony, engedetlen nép ez! 10 Azután ezt mondta nekem:**

Emberfia, minden szavamat, amelyet elmondok neked, fogadd a szívedbe, és hallgasd figyelmesen! 11 Menj oda néped fogságban élő fiaihoz, szólj hozzájuk, és mondd nekik: Így szól az én Uram, az Úr!... – akár hallgatnak rá, akár nem törődnek vele.

12 Ekkor fölemelt engem a lélek, hátam mögött pedig nagy, dörgő hangot hallottam, amint az Úr dicsősége felemelkedett a helyéről. 13 Az élőlények szárnyainak zúgása, amint egymáshoz csapódtak, meg a kerekek robaja volt a nagy, dörgő hang. 14 A lélek fölemelt, és elragadott engem. **Én pedig mentem keserűen, felindult lélekkel, de az Úr kemény kézzel tartott engem. 15 Így kerültem Tél-Ábíba, a fogságban élőkhez, akik a Kebár-folyó mellett laktak. Letelepíttem ott, ahol ők laktak, és ott ültem közöttük hét napig összetörve.**

16 Hét nap múlva ez történt: **Így szólt hozzám az Úr ígéje:**

17 **Emberfia! Órállóvá tettelek téged Izráel házában. Ha ígét hallasz tőlem, figyelmeztess őket az én nevemben! 18 Ha azt mondom a bűnösnek, hogy meg kell halnia, és te őt nem figyelmezteted, és nem szólsz neki, figyelmeztetve a bűnöst, hogy ne járjon bűnös úton, és így életben maradjon, akkor az a bűnös meghal ugyan bűne miatt, de a véréért tőled kérem számon. 19 De ha te figyelmezteted a bűnöst, és ő mégsem tér meg bűnéből és bűnös útjáról, akkor ő meghal a bűne miatt, de te megmented a lelkedet. 20 Ha az igaz letér az igaz útról, és gonoszságot követ el, akkor én bukását okozom, és ő meg fog halni. Ha nem figyelmezteted őt, akkor meghal ugyan vétke miatt, és emléke sem marad meg igaz tetteinek, amelyeket véghezvitt, de a véréért tőled kérem számon. 21 Ha viszont figyelmezteted az igazat, hogy ne**

vétkezzen többé az igaz, és ő nem vétkezik, akkor életben marad, mert engedett a figyelmeztetésnek, és te is megmented a lelkedet.

22 Az Úr ott megragadott engem, és ezt mondta nekem: **Indulj, menj ki a völgybe, mert ott akarok veled beszélni!** 23 El is indultam, kimentem a völgybe, és **íme, ott állt az Úr dicsősége. Ugyanolyan volt, mint amilyennek a Kebár-folyó mellett láttam.** Ekkor arcra borultam. 24 De lélek áradt belém, talpra állított, szólt hozzám, és ezt mondta nekem: Menj, és zárkózz be a házádba!

25 Emberfia, köteleket fognak hozni, megkötöznek velük, és nem mehetsz közéjük. 26 Nyelvedet az ínyedhez ragasztom, néma leszel, és nem tudod dorgálni őket, noha engedetlen nép ez. 27 Csak ha én szólok hozzád, és megnyitom a szádat, akkor mondhatod nekik: Így szól az én Uram, az Úr!... Aki hallgat rá, az hallgat rá, aki nem törődik vele, az nem törődik vele. Hiszen engedetlen nép ez!

Ez 4

1 Te pedig, emberfia, fogj egy téglát, tedd magad elé, és vésd rá egy várost: Jeruzsálem! 2 Vedd ostrom alá, építs vele szemben ostromgépeket, emelj sáncot, állíts fel táborokat, helyezz el körülötte faltörő kosokat! 3 Azután fogj egy vas sütőlapot, tedd oda, mint egy vasfalat magad és a város közé, és szegezd rá a tekintetedet: így legyen ostrom alatt, így ostromold! Intő jel ez Izráel házának. 4 Azután feküdj a bal oldaladra, és **vedd magadra Izráel házának a büntetését! Addig kell elszenvedned büntetésüket, ahány napig így fekszel. HELYETTES ÁLDOZAT?** Napokban kifejezve adtam meg büntetésük éveit: háromszázkilencven nap. Így szenvedd el Izráel házának büntetését! 6 **Ha ezt letöltötted, másodszor feküdj a jobb oldaladra, és szenvedd el Júda házának a büntetését negyven napig. Egy-egy évet egy-egy napban adtam meg.** 7 Szegezd tekintetedet Jeruzsálem ostromára, törd fel ruhád ujját, és prófétáld ellene! 8 Megkötözlek, és nem fordulhatsz egyik oldaladról a másikra, míg le nem telnek ostromod napjai. 9 Azután végy búzát, árpát, babot, lencsét, kölest és tönkölyt, tedd azokat egy edénybe, és készíts magadnak belőlük kenyeret! Ahány **napig fekszel az oldaladon, azt edd: háromszázkilencven napig!** 10 Húsz sekel súlyú ennivalót ehetsz naponként, mindig ugyanabban az időben egyed. 11 Vízet is mérték szerint igyál: egyhatod hínt, mindig ugyanabban az időben igyad! 12 Mint az árpakenyeret, úgy egyed, de emberi ganéjon süsd meg a szemük láttára! 13 Ezt mondja az Úr: Így eszik majd Izráel fiai tisztátalan kenyerüket a népek között, amelyek közé szétszórom őket. 14 De én ezt mondtam: **Jaj, Uram, Uram! Én nem tettem magamat tisztátalanná ifjúkoromtól fogva mostanáig sohasem azzal, hogy elhullott vagy széttépett állatot ettem volna, és nem vettem a számba romlott húst.** 15 **Ő így válaszolt nekem: Nézd, megengedem neked, hogy emberi ganéj helyett marhaganéjon süsd meg a kenyeredet.** 16 Azután ezt mondta nekem: Emberfia, én összetöröm a kenyér botját Jeruzsálemben. Kenyeret mértékkel és aggódom esznek, vizet is kimérve és borzadva isznak, 17 mivel szűkösen lesz kenyerük és vizük; borzadva néznek egymásra, és megrothadnak bűnük miatt.

Ez 5

1 Emberfia, fogj egy éles kardot, használd borotvának, vágd le a hajadat és a szakálladat! Azután **végy egy mérleget, és oszd el, amit levágtál!** 2 **Harmadrészét égesd el a város közepén, amikor letelnek az ostrom napjai! Azután fogd a harmadrészét, vágd össze karddal a városon kívül, harmadrészét pedig szórd széjjel, én meg kivont karddal üldözöm!** **EMBLEMATIKUS CSELEKEDETEK** 3 De végy ki belőle egy keveset, és kösd be a ruhád szegélyébe! 4 Még ebből is végy ki, dobd bele a tűzbe, és égesd el: ebből csap ki a tűz Izráel egész házára. 5 Ezt mondta az én Uram, az Úr: Ez itt Jeruzsálem. A pogány népek között helyeztem el, országokkal vettem körül. 6 De engedetlen volt törvényeimmel szemben,

bűnösebb, mint a pogányok, és rendelkezéseimmel szemben engedetlenebb volt, mint a környező országok. Megvetették törvényeimet, és nem éltek rendelkezéseim szerint. 7 Azért ezt mondja az én Uram, az Úr: Mivel megátalkodottabbak voltatok a körülöttetek élő pogányoknál, nem éltetek rendelkezéseim szerint, és nem teljesítettétek törvényeimet, sőt még olyanok sem voltatok, mint a körülöttetek élő pogányok, akik a maguk törvényeit teljesítik, 8 azért ezt mondja az én Uram, az Úr: Én is ellened fordulok, és ítéletet tartok köztetek a pogányok szeme láttára. 9 Olyat tesztek veletek sok utálatos bűnökötök miatt, amelyet még nem tettem, és amihez foghatót többé nem is tesztek. **10 Ezért apák fogják megenni fiaikat köztetek, és fiak fogják megenni apáikat. Ítéletet tartok majd fölötted, és aki csak megmarad belőletek, szétszórom mindenfelé.** 11 Ezért, életemre mondom – így szól az én Uram, az Úr –, mivel te tisztátalanná tetted szentélyemet minden förtelmes és utálatos bálványoddal, azért én elveszem tőled; nem szánakozom, és nem leszek könyörületes! 12 A nép harmadrésze dögvészben hal meg, vagy éhen pusztul a városban, egyharmada fegyvertől hull el körülöttele, egyharmadát pedig széjjelszórom mindenfelé, és kivont karddal üldözöm őket. 13 Kitöltöm rájuk haragomat, hogy kitombolja magát lángoló haragom, amikor elégtételt veszek. Akkor tudják meg, hogy én, az Úr, szóltam bosszúságomban, amikor majd kitöltöm rajtuk lángoló haragomat. 14 Lerombollak, és gyalázatossá teszek a körülötted élő népek között, látni fogja minden arra járó. 15 Gyalázni és csúfolni fognak, elrettentő példa leszel a körülötted élő népek számára, mert ítéletet tartok fölötted haraggal, felindulással és súlyos büntetéssel. Én, az Úr, megmondtam! 16 Belétek lövöm az éhínség veszedelmes nyilait, amelyek romlást okoznak, mert romlásotokra lövöm ki azokat; egyre súlyosabbá teszem köztetek az éhínséget, és eltöröm nálatok a kenyér botját. 17 **Éhínséget és vadállatokat bocsátok rád, amelyek megfosztanak gyermekeidről, dögvész és vérontás gázol át rajtad, és fegyvert bocsátok rád. Én, az Úr, megmondtam!**

Ez 6

Így szólt hozzám az Úr igéje: 2 Emberfia, fordulj Izráel hegyei felé, és prófétálgatj ellenük! 3 Ezt mondd: Izráel hegyei, halljátok meg az én Uramnak, az Úrnak az igéjét! Ezt mondja az én Uram, az Úr a hegyeknek és a halmoknak, a patakmedreknek és a völgyeknek: Én most fegyvert bocsátok rátok, és elpusztítom áldozóhalmaitokat! 4 **Elpusztulnak oltáraitok, összetörnek tömjénező oltáraitok, és odadobom a halálra sebzetteket bálványaitok elé. UGYANOLYAN RADIKÁLIS KEMÉNY BESZÉD, MINT JEREMIÁS VÉGÉN** 5 Izráel fiainak hulláit bálványaik elé szórom, és oltáraitok köré hajigálom csontjaitokat. 6 Romba dőlnek a városok mindenütt, ahol csak laktok, és elpusztulnak az áldozóhalmok, hogy oltáraitok is romba dőljenek és elpusztuljanak. Összetörnek és megsemmisítik bálványaitokat, szétzúzzák tömjénező oltáraitokat, és tönkreteszik csinálmányaitokat. 7 Hullanak majd köztetek a halálra sebzettek. Akkor majd megtudjátok, hogy én vagyok az Úr! 8 De hagyok maradékot. Lesznek, akik megmenekülnek a fegyvertől, a népek közé szétszóródva a többi országban. 9 Akkor mindazok, akik közületek megmenekültek, megértik majd a népek között, ahová fogságba vitték őket, hogy én törtem össze tőlem elfordult parázna szívüket és bálványaikkal paráználkodó szemüket. **Megundorodnak önmaguktól gonoszságuk miatt, mert mindenféle utálatosságot követtek el.** 10 **Akkor majd megtudják, hogy én vagyok az Úr; nem hiába mondtam meg, hogy ilyen veszedelmet hozok rájuk.** 11 Így szól az én Uram, az Úr: Csapd össze a kezed, dobbants a lábaddal, és mondd: Jaj Izráel házának a sok gonosz, utálatos dolog miatt! Fegyver, éhínség és dögvész miatt fognak elhullani! 12 Aki messze van, dögvészben hal meg, aki közel van, fegyvertől esik el, és aki az ostromlottak között marad, az éhen hal. Így töltöm ki rajtuk haragomat. 13 Majd megtudjátok, hogy én vagyok az Úr, amikor ott hevernek a halálra sebzettek a bálványaik között, az oltáraik körül, minden magas halmon, minden hegycsúcson, minden zöldellő fa és minden lombos cserfa alatt; mindenütt, ahol

engesztelő illatáldozatot szoktak bemutatni bálványaiknak. 14 Kinyújtom a kezemet ellenük, sivárrá és kietlenné teszem az országot, minden lakóhelyüket a pusztától Dibláiig. Akkor majd megtudják, hogy én vagyok az Úr! **WOE PROPHECY**

Ez 7

Így szólt hozzám az Úr igéje: 2 Te, emberfia, ezt mondja az én Uram, az Úr Izráel földjének: Vége van, jön a vég az ország négy oldalán! 3 Most véged lesz! Rád zúdítom haragomat, elítéllek úgy, ahogy megérdemled, megbüntetek minden utálatos tetteidért. **4 Nem szánakozom rajtad, és nem leszek könyörületes, hanem úgy bánok veled, ahogy megérdemled: utálatos tetteid következménye utolér.** Akkor megtudjátok, hogy én vagyok az Úr. 5 Így szól az én Uram, az Úr: Egyik veszedelem jön a másik után! 6 Jön a vég, jön a vég! Rád virradt, jön már! 7 Jön rátok a felfordulás, ország lakói! Jön már az az idő, közel az a nap, amelyen rémület lesz a hegyeken víg ének helyett! 8 Most már hamarosan kitöltöm rajtad lángoló haragomat, elbánok veled haragomban; elítéllek úgy, ahogy megérdemled, és megbüntetek minden utálatos tetteidért. 9 Nem szánakozom, és nem leszek könyörületes. Úgy bánok veled, ahogy megérdemled: utálatos tetteid következménye utolér. Akkor megtudjátok, hogy én, az Úr vagyok, aki lesújtott rátok! 10 Itt van az a nap, eljött már, eljött a felfordulás! Virágzik a törvénysértés, virít a kevélység, 11 az erőszak bűnös uralommá lett. Nem marad belőlük semmi, sem gazdagságukból, sem a zajos sokaságból, sem előkelőikből. 12 Eljött az idő, elérkezett a nap! A vevő ne örüljön, az eladó ne búsuljon, mert minden gazdagságot utolér a harag. 13 Az eladó nem veheti vissza, amit eladott, még ha életben maradna is, mert a látomás minden gazdagságra vonatkozik, és visszavonhatatlan, hiszen még az életét sem tarthatja meg senki a bűne miatt. 14 Fújjátok csak a kürtöt, készítsetek elő mindent! **Nem fog senki harcba menni, mert izzó haragom elért minden gazdagságot. 15 Kint fegyver pusztít, bent dögvész és éhínség. Aki a mezőn van, fegyvertől hal meg, aki a városban van, azt éhínség és dögvész emészti meg.** 16 És ha lesznek is, akik megmenekülnek, olyanok lesznek, mint a bűgő galambok a hegyeken, mindnyájan nyögnek bűneik miatt. 17 Minden kéz ellankad, minden térd vizes lesz. 18 Zsákruhát öltenek, rettegés borul rájuk. Minden arcon szégyenpír lesz, mindenki fején kopaszság. 19 Ezüstjüket az utcára dobják, és aranyuk szemétté kerül. Ezüstjük és aranyuk nem tudja megmenteni őket az Úr haragjának napján. Éhségüket nem csillapítják, gyomruk nem tölthetik meg vele; ez csak bűnbe vitte őket. 20 Díszes ékszerként büszkélkedtek vele, sőt utálatos és förtelmes bálványokat csináltak belőle; ezért tettem a számukra szemétté. 21 Odaadtam prédaként az idegeneknek, és zsákmányul a föld bűnöseinek, akik meggyalázzák. 22 **Elfordítom tőlük arcomat,** és meggyalázzák szent helyemet. Fosztogatók hatolnak be oda, és meggyalázzák. 23 Készítsd a láncot, mert tele van az ország törvényesített vérontással, és tele van a város erőszakkal. 24 De én idehozom a leggonoszabb népeket, és birtokba veszik a házaikat. Véget vetek az erőszakosok gögjének, és meggyalázzák szentélyeiket. 25 Rettegés jön; békét keresnek, de hiába. 26 Egyik baj jön a másik után, egyik hír a másik után érkezik. **Látomást keresnek a prófétánál, de hiába; nem tud útmutatást adni a pap, sem tanácsot a vén.** 27 A király gyászolni fog, a fejedelmet döbbenet fogja el, és az ország népét rémület bénítja meg. Úgy bánok velük, ahogy megérdemlik. Ahogyan ők ítélték, úgy ítélem meg őket. Akkor majd megtudják, hogy én vagyok az Úr! **NAGYON ERŐS WOE PROPHECY**

Ez 8

1 A hatodik esztendőben, a hatodik hónap ötödik napján, amikor a házamban ültem, Júda vénei pedig előttem ültek, **VÍZIÓ, ELRAGADTATÁS**

megérintett ott az Úrnak, az én Uramnak a keze. 2 Egy alakot láttam, amely tűzhöz volt hasonló. Derekától lefelé tűznek látszott, derekától fölfelé pedig ragyogónak látszott, ezüstösen csillogónak. 3 Ekkor kinyúlt felém valami kézhez hasonló, és megragadott a hajamnál fogva. Fölemelt a lélek az ég és a föld közé, és isteni látomásban elvitt Jeruzsálembe, a Belső-kapu bejáratához, amely észak felől van, ahol az Istent ingerlő bálvány foglalt helyet az ő bosszantására. 4 De megjelent ott Izráel Istenének a dicsősége; ugyanolyan volt, mint amilyennek a völgyben láttam. 5 Ezt mondta nekem: Emberfia! Tekints észak felé! Föl is tekintettem észak felé, és megláttam a kaputól északra egy oltárt, ahol az Istent ingerlő bálvány volt a bejáratnál. 6 Azután ezt mondta nekem: Emberfia! Látod, mit művelnek? Olyan nagy utálatosságot művel itt Izráel háza, hogy el kell távoznom miattuk a szentélyemből. De még más nagy utálatosságokat is fogsz látni. 7 Azután bevitt engem az udvar bejáratához, és láttam, hogy egy rés van a falban. 8 Ezt mondta nekem: Emberfia! Törj át a falon! Áttörtem a falon, és láttam ott egy ajtót. 9 Majd ezt mondta nekem: Menj be, és nézd meg, hogy milyen gonosz, utálatos dolgokat művelnek ott! 10 Be is mentem, és láttam, hogy mindenféle csúszómászónak és förtelmes állatnak a képe, és Izráel házának valamennyi bálványa be volt vésve körös-körül a falba. 11 Ott álltak előttük Izráel házának vénei közül hetvenen, közöttük Jaazanjá, Sáfán fia. Mindegyiknek tömjénező volt a kezében, és illatos füstfelhő szállt fölfelé. 12 Akkor ezt mondta nekem: Emberfia! Látod, hogy mit művelnek Izráel házának a vénei a sötétben, mindegyik a maga bálványának fülkájénél?! Mert ezt mondják: Nem lát bennünket az Úr! Elhagyta az Úr ezt az országot! 13 Majd ezt mondta nekem: Még más nagy utálatosságokat is fogsz látni, amiket művelnek. 14 És bevitt engem az Úr háza kapujának a bejáratához, amely északra néz. Asszonyok ültek ott, akik Tammúzt siratták. 15 Ezt mondta nekem: Látod, emberfia? Még ezeknél is nagyobb utálatosságokat fogsz látni. 16 És bevitt engem az Úr házának belső udvarába. Az Úr templomának bejáratánál, a csarnok és az oltár között mintegy huszonöt férfi volt, háttal az Úr templomának, arccal pedig kelet felé, és kelet felé leborulva imádták a napot. 17 Akkor ezt mondta nekem: Látod, emberfia? Nem volt elég az, hogy Júda háza olyan utálatos dolgokat művelt, amilyeneket itt elkövettek! Még az országot is elárasztották erőszakkal, és engem folyton-folyvást csak bosszantottak! Nézd, hogy tartják a szőlőhajtásokat az orruk előtt! 18 De én majd elbánok velük haragomban, nem szánakozom, és nem leszek könyörületes. Kialthatnak hozzám bármilyen nagy hangon, nem hallgatom meg őket.

Ez 9

1Ezután így kiáltott nagy hangon a fülem hallatára: Eljött a város büntetésének ideje; mindenkinek a kezében ott van már a pusztító fegyver. 2 És íme, hat férfi jött a Felső-kapu felől, amely északra néz, öldöklő fegyver volt mindegyiknek a kezében. De volt közöttük egy gyoicsba öltözött férfi, akinek íróeszközök voltak az oldalán. Bejöttek, és odaálltak a rézoltár mellé. 3 Ekkor Izráel Istenének a dicsősége fölemelkedett a kerúból, amely fölött volt, a templom küszöbéhez vonult, és szólította a gyoicsba öltözött férfit, akinek az oldalán íróeszközök voltak. 4 Ezt mondta neki az Úr: Menj végig a városon, Jeruzsálemen, és tégy jelt azoknak a homlokára, akik sóhajtoznak és nyögnek a sok utálatos dolog miatt, amit elkövetnek benne. 5 A többieknek pedig ezt mondta a fülem hallatára: Menjetek mögötte végig a városon, és öldököljetek! Ne szánakozzatok, és ne legyetek könyörületesek! 6 Gyilkoljátok az öreget, az ifjat és a szüzet, a gyermekeket és az asszonyokat, hadd pusztuljanak! De azokhoz, akiken jel van, ne nyúljatok! MINT A BOSSZÚSOLTÁROK Az én szentélyemnél kezdjétek el! Elkezdték tehát az öregeken, akik a templom előtt voltak. 7 Majd ezt mondta nekik: Tegyétek tisztátalanná a templomot, és töltsétek meg az udvarokat halálra sebzettekkel! Menjetek! Ők tehát mentek, és öldöklésbe kezdtek a városban. 8

Miközben folyt az öldöklés, én ott maradtam, arca borultam, és így kiáltottam: Ó, Uram, Uram! El akarod pusztítani Izráel egész maradékát, amikor kitöltöd haragodat Jeruzsálemen? 9 De ő így felelt nekem: Igen-igen nagy Izráel és Júda házának a bűne! Hiszen tele van az ország vérontással, és tele van a város törvénysértéssel, mert azt mondják, hogy elhagyta az Úr az országot, és nem lát az Úr. 10 Azért én sem szánakozom, és nem leszek könyörületes: fejükre olvasom tetteiket. **11 Ekkor a gyolcsba öltözött férfi, akinek íróeszközök voltak az oldalán, jelentette: Megtettem, amit parancsoltál.**

Ez 10

1 Azután láttam, hogy a boltozaton a kerúbok feje fölött egy zafírfényű trónushoz hasonló látvány tűnt fel. 2 Az Úr pedig ezt mondta a gyolcsba öltözött férfinak: Menj be a kerúbok alatt levő kerekék közé, rakd tele mind a két markodat a kerúbok között levő parázzsal, és szórd azt a városra! Be is ment a szemem láttára. 3 A kerúbok a templomtól jobbra álltak, amikor a férfi bement, és felhő töltötte be a belső udvart. 4 Akkor az Úr dicsősége a kerúbról átvonult a templom küszöbéhez. A templom megtelt a felhővel, az udvar pedig megtelt az Úr dicsőségének fényével. 5 A kerúbok szárnyainak zúgása elhallatszott a külső udvarig; olyan volt, mintha a mindenható Isten hangja szólt volna. 6 Amikor azt parancsolta a gyolcsba öltözött férfinak, hogy vegyen tüzet a kerúbok között levő kerekék közül, akkor az bement, és megállt a kerék mellett. 7 **Az egyik kerúb pedig kinyújtotta kezét a kerúbok közül a kerúbok között levő tűz felé, vett belőle, és a gyolcsba öltözött férfi markába tette; az elvette, és kiment.** 8 **A kerúbok szárnyai alatt valami emberi kézhez hasonló látszott.** 9 **Láttam, hogy négy kerék volt a kerúbok mellett: egy-egy kerék egy-egy kerúb mellett, és a kerekék ragyogó drágaköveknek látszottak.** 10 Mind a négy egyformának látszott: olyannak, mintha mindegyik kerék közepében egy másik kerék lett volna. 11 Négy irányban tudtak menni, amikor jártak, és nem kellett megfordulniuk, amikor jártak, hanem amerre az első akart menni, arra ment a többi is; nem kellett megfordulniuk, amikor jártak. 12 **Egész testük és hátuk, kezeik és szárnyaik meg a kerekék körös-körül tele voltak szemekkel, mind a négynek a kereke.** 13 **A kerekéket pedig valaki a fülem hallatára forgóknak nevezte.** 14 Négy arca volt mindegyiknek: az első kerúbarc volt, a második emberarc, a harmadik oroszlánarc, a negyedik pedig sasarc. 15 És fölemelkedtek a kerúbok. Ezek azok az élőlények, amelyeket a Kebár-folyó mellett láttam. 16 **Amikor a kerúbok jártak, a kerekék is jártak mellettük, amikor pedig a kerúbok fölemelték szárnyaikat, hogy fölemelkedjenek a földről, a kerekék sem maradtak el mellőlük.** 17 Ha azok megálltak, ezek is megálltak, ha azok fölemelkedtek, ezek is fölemelkedtek velük, mert az élőlények lelke irányította őket. 18 Akkor elvonult az Úr dicsősége a templom küszöbétől, és megállapodott a kerúbok fölött. 19 A kerúbok pedig fölemelték szárnyaikat, szemem láttára fölemelkedtek a földről, és elindultak a kerekékkel együtt. Az Úr háza keleti kapujának a bejáratánál megálltak, és Izráel Istenének dicsősége ott volt fölöttük. 20 **Ezek azok az élőlények, amelyeket a Kebár-folyó mellett láttam, Izráel Istene alatt, és fölismertem, hogy ezek kerúbok.** 21 Mindegyiknek négy-négy arca, és mindegyiknek négy szárnya volt; szárnyaik alatt olyanforma kezük volt, mint az embernek. 22 **Arcuk hasonló volt azokhoz az arcokhoz, amelyeket a Kebár-folyó mellett láttam, meg az alakjuk is; ők voltak azok. Mindegyik előre nézve tudott menni.**

Ez 11

1 Azután fölemelt engem a lélek, és az Úr házának keleti kapujához vitt, amely keletre néz. Ott, a kapu bejáratánál huszonöt férfi volt. Közöttük láttam Jaazanját, Azzúr fiát és Pelatját,

Benájá fiát, a nép vezetőit. 2 Az Úr ezt mondta nekem: **Emberfia! Ezek azok a férfiak, akik álnok terveket szőnek, és rossz tanácsokat adnak ebben a városban. 3 Ezt mondják: Nem kell itt még házat építeni! Fazék ez a város, mi vagyunk a hús! 4 Ezért profétálj ellenük, profétálj, emberfia! 5** Ekkor rám szállt az Úr lelke, és ezt mondta nekem: Mondd meg, hogy így szól az Úr: Jól mondtátok, Izráel háza! Tudom én, hogy mit gondoltok magatokban. 6 Sokakat öltetek meg ebben a városban, megtöltöttétek utcáit halálra sebzettekkel. 7 Ezért így szól az én Uram, az Úr: Akiket városszerte megöltetek, azok a hús, a város pedig a fazék. De titeket kiviszlek belőle. 8 **Fegyvertől féltetek, fegyvert hozok rátok! – így szól az én Uram, az Úr. 9** Kiviszlek innen titeket, idegenek kezébe adlak, és ítéletet tartok fölöttetek. 10 Fegyvertől fogtok elesni, Izráel határán ítélekem fölöttetek. Akkor majd megtudjátok, hogy én vagyok az Úr. 11 Nem lesz fazék nektek ez a város, és nem lesztek ti benne a hús. Izráel határán ítélekem fölöttetek. 12 Akkor majd megtudjátok, hogy én vagyok az Úr, mert nem az én rendelkezéseim szerint éltetek, és nem az én törvényeim szerint cselekedtetek, hanem a körülöttetek élő népek szokásai szerint cselekedtetek. 13 Miközben profétáltam, Pelatjá, Benájá fia meghalt. Én pedig arca borultam, és hangosan így kiáltottam: Ó, jaj, Uram, Uram, véget akarsz vetni Izráel maradékának?! 14 Akkor így szólt hozzám az Úr igéje: **15 Emberfia! A te testvéreidről, rokonaidról és Izráel egész házáról így beszélnek Jeruzsálem lakói: Messzire vetődtek az Úrtól; a miénk lett, a mi birtokunkba került az ország! 16** Ezért mondd: **Így szól az én Uram, az Úr: Elvettem őket messzire a pogányok közé, szétszélesztettem őket más országokban, de én vagyok a szentélyük egy kis időre azokban az országokban, amelyekbe jutottak. 17** Ezért mondd: Így szól az én Uram, az Úr: Összegyűjtelek benneteket a népek közül, és összeszedlek azokból az országokból, amelyekbe szétszéledtetek, és nektek adom Izráel földjét. 18 És ha hazaérkeznek, eltávolítanak onnan minden förtelmes és utálatos bálványt. **19 Egy szívet adok majd nekik, és új lelket adok beléjük, eltávolítom testükből a kőszívet, és hússzívet adok nekik, 20 JEREMIÁS 31** hogy rendelkezéseim szerint éljenek, törvényeimet megtartsák és teljesítsék. Az én népem lesznek, én pedig Istenük leszek.

SZÍV

21 A szívről pedig így szól az én Uram, az Úr: Akiknek a szíve a förtelmes és utálatos bálványokat követte, azoknak a tetteit a fejükre olvasom! 22 Ekkor a kerubok fölemelték szárnyaikat a kerekkel együtt, Izráel Istenének a dicsősége pedig ott volt fölöttük. 23 Fölszállt az Úr dicsősége a városból, és megállt azon a hegyen, amely a várostól keletre van. 24 **Engem pedig fölemelt a lélek, és elvitt a káldeusok földjére a fogságban élő néphez, látomásban, Isten lelke által.** Azután eltávozott tőlem a látomás, amelyet láttam. 25 Én pedig elmondtam a fogságban élő népnek az Úr igéjét, amelyet látomásban adott nekem.

Dante, Chaucer: House of Fame

Ez 12

1Azután így szólt az Úr igéje: 2 Emberfia! Engedetlen nép között laksz, akiknek van szemük, hogy lássanak, mégsem látnak, van fülük, hogy halljanak, mégsem hallanak; mert engedetlen nép ez. 3 Te pedig, emberfia, készíts egy **fogolynak való batyut**, és készülj fogságba nappal, a szemük láttára, majd indulj el a lakóhelyedről egy másik helyre, a szemük láttára! Talán most látni fognak, bár engedetlen nép ez! **4 A batyut, amely olyan, mint a foglyoké, nappal vidd ki a szemük láttára, de te este menj ki a szemük láttára, ahogy fogságba szoktak menni! 5 Szemük láttára törd át a falat, és azon át vidd ki azt! 6 Szemük láttára vedd a válladra, sötétben vidd el, arcodat takard el, hogy ne lásd a földet, mert intő jellé teszek téged Izráel háza számára. 7 DUMBSHOW** Úgy tettem azért, ahogy megparancsolta nekem: nappal kivittem a batyut, amely olyan volt, mint a foglyoké, este pedig áttörtem kezemmel a falat, a sötétben kivittem a batyut, és vállamra vettem a szemük láttára. 8 Másnap reggel így szólt

hozzám az Úr igéje: 9 Emberfia! Ugye, megkérdezte tőled Izráel háza, ez az engedetlen nép, hogy mit csinálsz? 10 Mondd nekik: Ezt mondja az én Uram, az Úr: Ez a fenyegető jövendölés Jeruzsálem fejedelmének és Izráel egész házának szól, akik ott élnek. 11 Mondd: Én intő jel vagyok számotokra! Ahogyan én tettem, úgy kell majd nekik is tenniük: mint rabok mennek a fogságba. 12 **A fejedelem, aki közöttük van, terhet vesz a vállára, és sötétben megy el. Áttörik a falat, azon vezetik ki; arcát eltakarja, hogy ne is lássa szeme a földet.** 13 **Hálómat kifeszítem ellene, és csapdába ejtem.** Elviszem Babilóniába, a káldeusok országába, de azt már nem fogja látni; ott kell majd meghalnia. 14 Segítőit pedig és egész csapatát, akik csak körülötte vannak, széjjelszórom mindenfelé, és kivont karddal üldözöm őket. 15 Majd megtudják, hogy én vagyok az Úr, amikor szétszélesztem őket a népek között, és szerteszórom őket az országokba. 16 De meghagyok közülük néhány embert a fegyver, éhínség és dögvész után, hogy elbeszélhessék utálatos dolgaikat a népek között, amelyek közé kerülnek. Akkor majd megtudják, hogy én vagyok az Úr! 17 Majd így szólt hozzám az Úr igéje: 18 **Emberfia! Remegve edd a kenyeredet, reszketve és aggódva igyad a vizedet!** 19 Az ország népéhez pedig így szólj: Ezt mondja az én Uram, az Úr Jeruzsálem lakóiról, Izráel földjéről: Aggódva eszik majd kenyерüket, és borzadva isszák vizüket, mert mindenestül pusztasággá válik az ország a benne lakók erőszakos tettei miatt. 20 A lakott városok romba dőlnek, és az ország pusztasággá válik. Akkor majd megtudjátok, hogy én vagyok az Úr! 21 Majd így szólt hozzám az Úr igéje: 22 **Emberfia! Miféle szóbeszéd az, amelyet mondogattok Izráel földjéről: Telnek-múlnak a napok, de nem teljesült semmi a sok látomásból?!** 23 Ezért mondd meg nekik: Így szól az én Uram, az Úr: Véget vetek ennek a szóbeszédnek, nem példálózna így többé Izráelben. Ezt hirdesd nekik: **Közeledik már az idő, amikor valóra válik minden látomás.** 24 **Akkor nem lesz többé hiábavaló látomás és hízelgő jósolgatás Izráel házában.** 25 **Mert ha én, az Úr szólok, akkor az az ige, amelyet kimondok, késedelem nélkül valóra is válik.** Ha a ti napjaitokban mondok ki egy ígét, te, engedetlen nép, akkor azt még akkor valóra is váltom! – így szól az én Uram, az Úr. 26 Majd így szólt hozzám az Úr igéje: 27 Emberfia! Izráel háza ezt mondja: Az a látomás, amelyet ez az ember lát, csak később fog beteljesedni; ő a távoli jövőről prófétál. 28 Ezért mondd meg nekik: Így szól az én Uram, az Úr: Nem késik tovább egyetlen ígém sem, valóra válik az az ige, amelyet mondok – így szól az én Uram, az Úr.

Ez 13

Így szólt hozzám az Úr igéje: 2 **Emberfia! Prófétálj Izráel prófétái ellen, akik prófétálgatnak; mondd meg azoknak, akik a maguk gondolatait prófétálják: Halljátok meg az Úr igéjét!** 3 **Így szól az én Uram, az Úr: Jaj a bolond prófétáknak, akik a maguk feje után mennek, mert semmit sem láttak!** 4 Olyanok lettek a prófétáid, Izráel, mint a rókák a romok között! 5 Nem álltatok oda a résekhez, nem építtetek falat Izráel háza körül, hogy helyt tudjatok állni az Úr napján a harcban. 6 **Hiábavalóságot láttak és hazug jóslatot, amikor azt mondogatták, hogy „így szól az Úr”, pedig az Úr nem is küldte őket; és még azt várják, hogy a szavukat beteljesítse!** 7 Hiszen hiábavaló látomást láttatok, és hazug jóslatokat mondtatok, amikor azt mondogattátok, hogy „így szól az Úr”, pedig én nem is beszéltem! 8 Ezért így szól az én Uram, az Úr: Mivel hiábavalóság a beszédeitek, és hazugság a látomásotok, azért én ellenetek fordulok! – így szól az én Uram, az Úr. 9 **Kezem ránehezedik azokra a prófétákra, akik hiábavalóságot látnak, és hazugságot jósolgatnak. Nem maradnak népem körében, nem írják be őket Izráel házában a könyvébe, és nem jutnak el Izráel földjére.** Akkor megtudjátok, hogy én, az Úr vagyok az Úr! 10 **Mivel félrevezették népemet, amikor azt mondták, hogy békesség, pedig nincs békesség; LUTHER** és ha a nép falat épít, ők bevakolják habarccsal, 11 ezért mondd meg a habarccsal vakolóknak, hogy ledől az. Ha majd ömlik a záporosó, parancsomra jégeső esik, és kitör a szélvihar, 12 akkor ledől a fal.

Töleték pedig ezt kérdezik: Hova lett a vakolat, amellyel bevakoltátok? 13 Ezért így szól az én Uram, az Úr: Izzó haragom miatt kitör a szélvihar, haragom miatt záporosó ömlik, és jégesővel vetek neki véget izzó haragomban. 14 Lerombolom a falat, amelyet habarccsal vakoltatok, és a földre döntöm, hogy még az alapja is kilátszik. Ledől, és vele együtt nektek is végetek lesz. Akkor majd megtudjátok, hogy én vagyok az Úr. 15 Véget vetek haragomban a falnak és azoknak, akik azt **habarccsal vakolták be, és HABARCCSAL VAKOLÓK=HAMIS PRÓFÉTÁK** azt mondom majd nektek: Oda van a fal, és oda vannak a vakolói: 16 Izráel prófétái, akik Jeruzsálemnek prófétálgattak, és a békességről láttak látomásokat, pedig nincs békesség! – így szól az én Uram, az Úr. 17 Te pedig, emberfia, szegezd tekintetedet néped leányaira, akik a maguk gondolatait prófétálják, és prófétálj ellenük! 18 Ezt mondd: Így szól az én Uram, az Úr: **Jaj azoknak, akik bűvös szalagokat varrogatnak minden kéz csuklójára, és varázskendőket készítenek az emberek fejére minden méretben, lelkekre vadászva!** Lelkeket vadásztok népemből úgy, hogy lelkeket biztattok étellel a magatok javára. 19 Meggyaláztok népem előtt néhány marék árpáért és néhány falat kenyérért azzal, hogy halállal fenyegettek olyan lelkeket, akiknek nem kell meghalniuk, és étellel biztattok olyan lelkeket, akik nem maradnak életben, mert hazudoztok népemnek, az pedig hallgat a hazugságra. 20 Ezért így szól az én Uram, az Úr: Bűvös szalagjaitok ellen fordulok, amelyekkel lelkekre vadásztok, mint a madarakra. Leszaggatom azokat karjaitokról, a lelkeket pedig elengedem, azokat a lelkeket, akikre ti vadásztok, mint a madarakra. 21 Letépem varázskendőiteket, és kiszabadítom kezetekből népemet; nem marad az tovább vadászsákmányként a kezetekben. Akkor majd megtudjátok, hogy én vagyok az Úr. 22 Mivel hazug módon fájdalmat okoztok az igaznak, pedig én nem akarok neki fájdalmat okozni; a bűnöst pedig bátorítjátok, úgyszólván az nem tér meg a maga gonosz útjáról, és nem marad életben, 23 ezért nem fogtok többé hiábavalóságot látni, és nem jósolgathattok tovább, mert kiszabadítom a kezetekből népemet. Akkor majd megtudjátok, hogy én vagyok az Úr.
NAGYON ERŐS WOE PROPHECY

Ez 14

1Egyszer eljöttek hozzám Izráel vénei közül néhányan, és leültek velem szemben. 2 Akkor így szólt hozzám az Úr igéje: 3 **Emberfia! Ezek az emberek szívükbe fogadták bálványaikat, és azon jár az eszük, ami bűnbe viszi őket. Hagyjam, hogy engem ilyenek kérdezzessenek?** 4 Ezért beszélj velük, és ezt mondd nekik: Így szól az én Uram, az Úr: **Ha valaki Izráel házából a szívébe fogadja bálványait, és azon jár az esze, ami bűnbe viszi őt, és így megy el a prófétához, annak majd én, az Úr a sok bálványnak megfelelően magam válaszolok.** 5 Mert megragadom Izráel házát saját szíve miatt, mindazokat, akik elfordultak tőlem bálványaik kedvéért. 6 Mondd meg ezért Izráel házának: **Így szól az én Uram, az Úr: Térjete meg, forduljatok el bálványaitoktól, rá se nézzetek utálatos dolgaitokra!** 7 Mert ha valaki Izráel házából és az Izráelben lakó jövevények közül elfordul tőlem, a szívébe fogadja bálványait, azon jár az esze, ami bűnbe viszi őt, **NYOMATÉKOSÍTÓ ISMÉTLÉSEK** és így megy el a prófétához, hogy megkérdezzen engem, annak majd én, az Úr válaszolok.

8 Ellene fordulok az ilyen embernek, intő példává teszem, és kiirtom népem közül. Akkor megtudjátok, hogy én vagyok az Úr. 9 Ha azt a prófétát rászédik, és kijelentést ad, én, az Úr hagyom, hogy rászédjék azt a prófétát, de majd kinyújtom a kezem ellene, és kipusztítom népemből, Izráelből. 10 A próféta éppen olyan bűnös, mint aki megkérdezte. Bűnhődni fognak bűnükért, 11 hogy többé ne tévelyedjen el tőlem Izráel háza, és ne tegyék magukat tisztátalanná semmiféle vétkekkel. Akkor majd az én népem lesznek, én pedig Istenük leszek – így szól az én Uram, az Úr. 12 Majd így szólt hozzám az Úr igéje: 13 Emberfia! Ha egy ország vétkezik

ellenem, hűtlenséget követ el, én pedig kinyújtom a kezemet ellene, **eltöröm a kenyér botját,** és éhínséget bocsátok rá, hogy kiirtsak belőle embert és állatot, 14 akkor még ha ott volna is ez **a három férfi, Nóé, Dániel és Jób,** ők is csak magukat menthetnék meg igazságukkal – így szól az én Uram, az Úr.

15 Ha vadállatokat bocsátok az országra, hogy néptelen pusztasággá tegyék, ahol senki sem jár a vadállatok miatt, 16 és ott volna az a három férfi, életemre mondom – így szól az én Uram, az Úr –, hogy sem fiaikat, sem leányaikat nem menthetnék meg; csak magukat menthetnék meg, az ország pedig pusztasággá válna!

17 Vagy ha fegyvert hozok arra az országra, és megparancsolom, hogy járja végig a fegyver az országot, mert ki akarok belőle irtani embert és állatot, 18 és az a három férfi ott volna, életemre mondom – így szól az én Uram, az Úr –, hogy sem fiaikat, sem leányaikat nem menthetnék meg, hanem csak magukat menthetnék meg! 19 Vagy ha dögvészt bocsátok arra az országra, és vérbe borítom haragomban, hogy kiirtsak belőle embert és állatot, 20 **és ott volna Nóé, Dániel és Jób: életemre** mondom – így szól az én Uram, az Úr –, sem a fiukat, sem a lányukat nem menthetnék meg; csak magukat menthetnék meg az igazságukkal. 21 De így szól az én Uram, az Úr: Ha rá is bocsátom Jeruzsálemre ezt a négyféle pusztító büntetést, a fegyvert, az éhínséget, a vadállatokat és a dögvészt, hogy kiirtsak belőle embert és állatot, 22 mégis marad ott, aki megmenekül: fiak és leányok, akik kijutnak onnan. Ők majd eljönnek hozzátok, és ti meglátjátok életüket és tetteiket, és vigasztalást találtok a veszedelem ellenére, amelyet Jeruzsálemre hoztam, mindazok ellenére, amiket ráhoztam. 23 Megvigasztalnak benneteket, amikor látjátok életüket és tetteiket. Akkor majd megtudjátok, hogy nem hiába tettem mindazt, amit tettem velem – így szól az én Uram, az Úr.

Ez 15

1Így szólt hozzám az Úr igéje: 2 Emberfia! **Mivel különb a szőlőtőke fája a többi fánál, és a szőlővessző, ha az erdő fái közé kerül? 3 Fölhasználják-e a fáját, hogy valamit készítsenek belőle? Használják-e cöveknek, hogy mindenfélét akasszanak rá? 4 Inkább tűzbe dobják, hogy az megeméssze. És ha a két végét megemésztette a tűz, ha már a közepe is parázslík, alkalmas-e még valamire? 5 Hiszen amíg ép volt, addig sem készült belőle semmi. Hát ha tűz emészti és parázslík, készülhet-e belőle valami? 6 Ezért így szól az én**

Uram, az Úr: Ahogy az erdő fái közé került szőlőtőke fáját tűzbe dobom, hogy az megeméssze, úgy dobom oda Jeruzsálem lakosait. 7 Ellenük fordítom arcomat. Tűzből kerültek ki, tűz emészti meg őket. Majd megtudják, hogy én vagyok az Úr, amikor ellenük fordítom arcomat. 8 Pusztasággá teszem az országot, mivel hűtlenséget követtek el – így szól az én Uram, az Úr.

Ez 16 **EZ A MAMUT HOSSZÚSÁGÚ SZAKASZ**

TARTALMÁBAN IS TALÁN A LEGERŐSEBB FEJEZET, AMELY SZEMBEÁLLÍTTJA AZ ISTENI TEREMTÉS, GONDIVELÉS SZÉPSÉGÉT, A TŐLE ELFORDULT, ŐT MEGCSALÓ PARÁZNA LÉNYTŐL

1Így szólt hozzám az Úr igéje: 2 Emberfia! Szembesítsd Jeruzsálemet utálatos dolgaival! 3 Ezt mondd: Így szól az én Uram, az Úr Jeruzsálemhez: Kánaán földjéről származol, ott születted; apád emóri, anyád pedig hehita.

4 Ilyen volt a születésed: Amikor megszületted, nem kötötték el a köldökszinórod, nem mostak tisztára vízzel, nem dörzsöltek le sóval, pólyába sem tettek. 5 Senki sem szánt meg, hogy bármit is megtett volna ezekből, könnyörülve rajtad. Kidobtak a mezőre, mert utáltak, amikor megszületted. 6 De én arra jártam, és megláttam, hogy véredben fetrengsz. Azt mondtam hát neked, bár csupa vér voltál: Maradj életben! Igen, azt mondtam neked, bár csupa vér voltál: Maradj életben! 7 Fölneveltelek, mint a mező füvét. Nagyra nőttél, fölserdültél, melled kitelt, szőröd

kinőtt, de még teljesen meztelen voltál. 8 Arra jártam, és láttam, hogy már a szerelem korában vagy. Ezért rád terítettem ruhám szárnyát, és betakartam meztelen testedet. Megesküdtem neked, és szövetségre léptem veled – így szól az én Uram, az Úr –, és az enyém lettél. 9 Megfürdettelek vízben, lemostam rólad a vért, és bekentelek olajjal. 10 Tarka ruhába öltöztettelek, és delfinbőr sarut húztam a lábadra; gyolcsba takartalak, selymet terítettem rád. 11 Földíszítettelek ékszerekkel, karpereceket tettem a kezeidre és a nyakadra láncot. 12 Orrodba orrperecet tettem, füleidbe fülbevalót, a fejedre pedig ékes koronát. 13 Fölékesítetted magadat arannyal, ezüsttel; gyolcsba, selyembe és tarka ruhába öltöztél; finomliszt, méz és olaj volt az eleded. Nagyon-nagyon megszépültél, sőt még a királyságot is elérted. 14 Szépségednek híre ment a népek között, mert tökéletessé tették azok az ékszerek, amelyeket én aggattam rád – így szól az én Uram, az Úr.

AZ EDDIG GYÖNYÖRŰ TEREMTMÉNY PARÁZNA LESZ, ELTORZUL A RONDA RÚTSÁGÁBAN

15 De elbizakodtál szépséged miatt, és hírhedt parázna lettél. Elárasztottad paráznaságoddal, aki csak elment melletted, és az övé lettél. 16 Fogtad a ruháidat, tarka sátrakat készítettél a halmokon, és ott paráználkodtál. Ilyen még nem volt, és nem is lesz! 17 Fogtad arany és ezüst ékszereidet, amelyeket én adtam neked, férfiszobrokat készítettél, és azokkal paráználkodtál. 18 Fogtad tarka ruháidat, és rájuk terítetted, a nekem járó olajat és illatszert pedig eléjük tetted. 19 Az ételt, amelyet neked adtam, a finomlisztet, az olajat és a mézet, amellyel tápláltalak, eléjük tetted kedves illatú áldozatul. Ez történt – így szól az én Uram, az Úr. 20 Fogtad fiaidat és leányaidat, akiket nekem szültél, és őket is feláldoztad nekik eledelül. Hát nem volt elegend a paráznaságból, 21 hogy még fiaimat is levágtad, és odaadtad, feláldozva őket?! 22 Sok utálatosságod és paráznaságod közben nem gondoltál vissza ifjúkorodra, amikor még teljesen meztelen voltál, és a véredben fetrengtél. 23 Sok gonoszságod után – jaj, jaj neked, így szól az én Uram, az Úr – 24 dombot emeltél, és magaslatot készítettél minden téren. 25 Magaslatot építettél minden keresztúton, és szépségedet utálatosságra használtad: szétterpesztetted lábaidat minden arra járó előtt, és rengeteget paráználkodtál. 26 Paráználkodtál a szomszédos egyiptomiakkal, a nagy testűekkel, rengeteget paráználkodtál: így bosszantottál engem. 27 Ezért kinyújtottam kezemet ellened, elvettem a részedből, és kiszolgáltattalak a téged gyűlölő filiszteusok indulatának, akik szégyenkeznek fajtalanokodásod miatt. 28 Az asszírokkal is paráználkodtál telhetetlenül; paráználkodtál, de nem érted be vele. 29 Rengeteget paráználkodtál a kalmár káldeusok országával, de ezzel sem érted be. 30 Mennvire epekedett a szíved – így szól az én Uram, az Úr –, hogy mindezt megtehesd: egy nagy parázna tetteit, 31 amikor dombot emeltél minden keresztúton, és magaslatot készítettél minden téren! Csak abban nem voltál olyan, mint a parázna, hogy nem törődtél a bérrel. 32 Te, házasságtörő asszony, aki az ura helyett idegeneket fog magának! 33 Minden paráznának fizetséget adnak, de te magad adtál fizetséget minden szeretődnél: megfizetted őket, hogy jöjjenek hozzád mindenünnen paráználkodni. 34 A te paráznaságod fordítva történt, mint más asszonyoké: nem mások jártak utánad paráználkodni; te adtál bért, és nem neked adtak bért; veled tehát fordítva történt. 35 Ezért halld meg az Úr ígését, te, parázna! 36 Így szól az én Uram, az Úr: Mivel meztelenre vetköztél, és mutogattad szemérmedet, amikor paráználkodtál szeretőiddal és minden utálatos bálványoddal, sőt fiaid vérének is nekik adtad,

37 ezért íme, összegyűjtöm minden szeretődöt, akiknek kelletted magad: azokat is, akiket szeretted, meg azokat is, akiket gyűlöltél. Köréd gyűjtöm őket mindenfelől, és leleplezem előttük szemérmedet, hadd lássák egész szemérmedet. 38 Azután elítéllek a házasságtörők és a vérontók törvénye szerint, és kiszolgáltatlak a haragnak és a vérbosszúnak. 39 Kezükbé adlak: szétdúlják dombjaidat, lerombolják magaslataidat, lehúzzák rólad a ruhát, elveszik ékszereidet, és otthagynak teljesen meztelenül. 40 Gyűlést hívnak össze ellened, megköveznek, és kardjukkal darabokra vágnak. 41 Házaidat fölperzselik, és végrehajtják rajtad az ítéletet a többi asszony szeme láttára. Véget vetek paráznaságodnak, és nem fogsz többé senkinek bért adni érte. 42 Akkor majd lecsillapszik rajtad lángoló haragom, és elmúlik felindulásom; megnyugszom, és nem bosszankodom többé. 43 Mivel nem gondoltál vissza ifjúkorodra, sőt mindezekkel ingereltél engem, én majd a fejedre olvasom tetteidet – így szól az én Uram, az Úr –, és nem folytathatod többé fajtalanokododat, sem utálatos dolgadoit. 44 Aki szereti a szólásokat, ezt a szólást fogja majd mondani rád: Amilyen az anya, olyan a leánya. 45 Anyád lánya vagy te, aki megutálta férjét és fiait. Ugyanolyan vagy, mint a nővéreid, akik megutálták férjüket és fiaikat. Anyátok hehtita volt, apátok pedig emóri. 46 A nővéred Samária, aki lányaival együtt tőled északra lakik, húgod pedig a lányaival együtt tőled délre lakó Sodoma. 47 Egy kis ideig nem úgy éltél, mint ők, és nem követtél el olyan utálatos dolgokat. De azután mindenben, amit csak tettél, romlottabbá váltál náluk. 48 Életemre mondom – így szól az én Uram, az Úr –, hogy még a húgod, Sodoma sem tett olyat lányaival együtt, amiket te tettél lányaiddal együtt! 49 Az volt a bűne a húgodnak, Sodomának, hogy bár fenségben, kenyérbőségben és zavartalan békességben volt része neki és lányainak, a nincstelen és a szegényt mégsem támogatta. 50 Felfuvalkodtak, és utálatos dolgokat műveltek előttem; azért elvettem őket, amikor ezt láttam. 51 Samária hozzád képest feleannyit sem vétkezett, hiszen te több utálatos dolgot követtél el, mint ő; nővéreid igazabbak nálad, olyan sok utálatos dolgot követtél el. 52 Viseld azért te is gyalázatot, mert nővéreid oldalára álltál vétkeiddel, amikor még náluk is utálatosabb dolgokat követtél el; még ők is igazabbak nálad! Szégyelld magad, és viseld gyalázatot te is, hiszen még nővéreid is igazabbak nálad! 53 De majd jóra fordítom a sorsukat, Sodomának és leányainak meg Samáriának és leányainak a sorsát; és akkor a te sorsodat is jóra fordítom majd az övékével együtt. 54 Viseld azért gyalázatot, és szenvedd el a gyalázatot mindazért, amit elkövettél, vigasztalódásukra. 55 Nővéreid, Sodoma és leányai ismét olyanok lehetnek majd, mint hajdan, Samária és leányai is olyanok lehetnek majd ismét, mint hajdan; azután te és leányaid is olyanok lehetek majd ismét, mint hajdan. 56 Milyen rossz híret terjesztetted húgodnak, Sodomának, amikor még gögös voltál, 57 míg le nem lepleződött a te gonoszságod! Ugyanígy gyaláznak most téged a körülötted élő arámok és filiszteusok, akik mindnyájan utálnak téged. 58 Neked is viselned kell fajtalan és utálatos tetteid következményeit! – így szól az Úr. 59 Ezt mondja az én Uram, az Úr: Úgy bánok majd veled, ahogy viselkedtél, mert semmibe vetted az esküt, és megszegted a szövetséget. 60 De én visszaemlékezem szövetségemre, amelyet ifjúkorodban köttem veled, és örök szövetségre lépek veled. 61 Akkor visszagondolsz majd a tetteidre, és szégyenkezni fogsz. Magadhoz fogadod nővéreidet és húgaidat, én pedig leányaiddá teszem őket, bár ők nem tartoznak a veled kötött szövetséghez. 62 Szövetségre lépek veled, és megtudod, hogy én vagyok az Úr. 63 Gondolj erre, szégyenkezz, és gyalázatot miatt ne nyisd ki többé a szádát, ha majd megbocsátom mindazt, amit elkövettél – így szól az én Uram, az Úr.

Ez 17

Így szólt hozzám az Úr igéje: 2 Emberfia! Adj **elő egy jelképes történetet**, mondj el egy példázatot Izráel házának, 3 és mondd:

Így szól az én Uram, az Úr: **A nagy saskeselyű, a nagy szárnyú és hosszú tollú, amelynek sűrű tollazat a tarka ruhája, eljött a Libánonra, és lecsípte a cédrusfa hegyét. 4 DUMB-SHOW, CYMBELNE**

Legfelső hajtását letépte, kalmárok földjére vitte, kereskedők városába tette le. 5 Majd vett egy magot az országból, termékeny mezőn elültette, sok víz mellé vitte, fűzfák mellé tette. 6 Kihajtott, és terebélyes, ám alacsony szőlőtőke lett belőle, amely leveleit feléje fordítja, gyökerei is óalatta vannak. Ilyen tőke lett belőle; vesszőket hajtott, és indákat eresztett.

7 De volt egy másik nagy saskeselyű, nagy szárnyú és sok tollú, és az a tőke öfelé eresztette gyökereit, és felé hajtotta leveleit, hogy az táplálja őt, ne a talaj, amelybe ültették. 8 Pedig jó mezőn, sok víz mellé ültették, hogy vesszőket hajtson, gyümölcsöt hozzon, és pompás szőlőtőke legyen. 9 Ezt mondd: Így szól az én Uram, az Úr: Jó vége lesz ennek? Nem fogják kiszaggatni gyökereit, és lépni gyümölcseit, úgyhogy elszárad, minden friss hajtása elszárad? Nem kell hozzá nagy hatalom és sok nép, hogy gyökerestül kiszakítsák. 10 Elültették ugyan, de jó vége lesz-e? Épp csak megérinti a keleti szél, elszárad máris egészen, elszárad azon a talajon, amelyből kihajtott. 11 Majd így szólt hozzám az Úr igéje:

POLITIKAI MAGYARÁZAT: 12 Kérdezd meg az engedetlen népet: Tudjátok, mit jelent ez? Majd mondd: Azt, hogy eljött Babilónia királya Jeruzsálembé, fogta annak királyát és vezéreit, és magával vitte őket Babilóniába. 13 De vett egy királyi sarjat, szövetséget kötött vele, és hűségesküt tétetett vele. Az ország előkelőit azonban elvitte, 14 hogy alávetett királyság maradjon, és föl ne fuvalkodjék, hanem ragaszkodjék a szövetséghez, és így megmaradjon. 15 Mégis föllázadt ellene: elküldte követeit Egyiptomba, hogy az lovakat és sok hadinépet adjon neki. De jó vége lesz-e ennek? Megmenekülhet-e, aki ilyet csinál? Megszegte a szövetséget: megmenekülhet-e? 16 Életemre mondom – így szól az én Uram, az Úr –, hogy ott fog meghalni Babilonban, annak a királynak a székhelyén, aki őt királlyá tette, akivel szemben a hűségesküt semmibe vette, és akinek a szövetségét megszegte. 17 Mert nem fog elég haderővel és elég nagy sereggel melléállni a fáraó a harcban, amikor sáncot emelnek és ostromgépeket építenek majd sok ember vesztére. 18 Nem fog megmenekülni, mert semmibe vette a hűségesküt, és megszegte a szövetséget. Bár kezét adott rá, mégis elkövette ezt! 19 Ezért így szól az én Uram, az Úr: Életemre mondom: Fejére olvasom, hogy semmibe vette és megszegte az előttem tett hűségesküt, az előttem kötött szövetséget. 20 Kifeszítem hálómat ellene, és csapdába ejtem. Elviszem Babilóniába, és ott ítélekem fölötte, amiért hűtlenséget követett el ellenem. 21 Legkiválóbb katonái, valamennyi csapatából, fegyvertől fognak elhullani, akik pedig megmaradnak, szétszóródnak majd mindenfelé. Akkor majd megtudjátok, hogy én, az Úr voltam az, aki szólt!

22 Így szól az én Uram, az Úr:

Majd én magam török le a magas cédrus hegyéről egy ágat, és elplántálok; tetejéről letépek egy gyenge hajtást, és elültetem egy magasba emelkedő hegyen. 23 Izráel magas hegyén ültetem el, hogy ágat növeljen, és gyümölcsöt hozzon. Pompás cédrus lesz belőle, amelyen mindenféle madár lakik, mindenféle szárnyas lakik lombja árnyékában. 24 Akkor majd megtudja a mező minden fája, hogy én, az Úr, teszem alacsonnyá a magas fát, és magassá az alacsony fát. Én szárítom ki a zöldellő fát, és én teszem virulóvá a kiszáradt fát. Amit én, az Úr, megmondok, azt meg is teszem!

Ez 18

Így szólt hozzám az Úr igéje: 2 Hogy mondhattok ilyen közmondást Izráel földjéről: **Az apák ettek egrest, és a fiak foga vásott el tőle?! 3 Életemre mondom – így szól az én Uram, az Úr –, hogy nem fogjátok többé ezt a közmondást mondogatni Izráelben! 4 Mert minden lélek az enyém: az apák lelke is meg a fiak lelke is az enyém. Annak a léleknek kell meghalnia, aki vétkezik. 5 Ha valaki igaz, ha törvény és igazság szerint él: 6 nem eszik a hegyeken bemutatott áldozatból, nem tekint föl Izráel házának bálványaira, nem teszi tisztátalanná felebarátja feleségét, és nem közeledik asszonyhoz tisztulása idején, 7 senkit sem nyomorgat, visszaadja adósának a zálogot, nem rabol el semmit, kenyeréből ad az éhezőnek, és a meztelent felruházza, 8 kamatot nem szed, uzorát nem vesz, tartózkodik az álnokságtól, igazságosan ítélik a peres felek között, 9 rendelkezéseim szerint él, törvényeimet megtartja, és hűségesen teljesíti: *az ilyen ember igaz, ő élni fog!* – így szól az én Uram, az Úr. 10 Ha olyan fia születik, aki rabló és vérontó lesz, és csak egyet is elkövet ezekből, 11 bár apja mindezt nem követte el: eszik a hegyeken bemutatott áldozatból, tisztátalanná teszi felebarátja feleségét, 12 nyomorgatja a nincstelent és szegényt, mindenfélét rabol, a zálogot nem adja vissza, föltekint a bálványokra, és utálatos dolgokat követ el, 13 kamatot szed, és uzorát vesz: az ilyen éljen? Nem fog élni! Mivel elkövette mindezeket az utálatos dolgokat, halállal lakoljon: vére őt terheli! 14 Ha azonban ennek olyan fia születik, aki látja apja vétkeit, amelyeket az elkövet, látja ugyan, de ő maga nem követ el olyanokat: 15 nem eszik a hegyeken bemutatott áldozatból, **nem tekint föl Izráel házának bálványaira, nem teszi tisztátalanná felebarátja feleségét,** 16 nem nyomorgat senkit, nem tartja vissza a zálogot, nem rabol el semmit, kenyeréből ad az éhezőnek, és felruházza a meztelent, 17 tartózkodik az álnokságtól, kamatot és uzorát nem szed, törvényeimet teljesíti, és rendelkezéseim szerint él: az ilyen nem hal meg apja bűne miatt, hanem élni fog! 18 Apja azonban, mivel sanyargatta és kirabolta embertársát, és csak rosszat tett népe között, meg fog halni bűne miatt! 19 Ti ezt mondjátok: **Miért nem bűnhődik a fiú is az apa bűne miatt? Ez a fiú törvény és igazság szerint él, minden rendelkezésemet megtartja és teljesíti, ezért élni fog.** 20 Annak kell meghalnia, aki vétkezett. A fiú nem bűnhődik az apa bűne miatt, az apa sem bűnhődik a fia bűne miatt. **Igazságáért csak az igaz kap jutalmat, a bűn pedig csak magát a bűnöst terheli.** 21 De ha a bűnös megtér, és nem követi el többé vétkeit, hanem megtartja minden rendelkezésemet, törvény és igazság szerint él: akkor élni fog, nem kell meghalnia. 22 Azokat a vétkeket, amelyeket elkövetett, elfelejtem majd neki. Azokért az igaz tettekért, amelyeket véghezvitt, élni fog! 23 **Hiszen nem kívánom én a bűnös ember halálát – így szól az én Uram, az Úr –, hanem azt, hogy megtérjen útjáról, és éljen.** 24 Ha pedig az igaz eltér az igazságtól, és gonoszságot művel, elköveti azokat az utálatos dolgokat, amelyeket a bűnös ember szokott, az ilyen éljen-e? Igaz tetteit, amelyeket azelőtt véghezvitt, elfelejtem: Hűtlenségéért, amelyre vetemedett, és vétkéért, amelyet elkövetett, meg fog halni! 25 Ti azt mondjátok: Nem következetes az Úr. Figyeljetek ide, Izráel háza! Én nem vagyok következetes? Inkább ti nem vagytok következetesek! 26 Ha az igaz eltér igazságától, gonoszságot művel és meghal: azért hal meg, mert gonoszságot művelt. 27 **Ha pedig a bűnös megtér, és nem követi el többé a bűneit, hanem törvény és igazság szerint él, akkor megmenti az életét.** 28 Ha belátásra jut és megtér, és nem követi el többé a vétkeit, élni fog, nem hal meg. 29 De Izráel háza azt mondja: **Nem következetes az Úr. Én nem vagyok következetes, Izráel háza? Inkább ti nem vagytok következetesek!** 30 **Ezért mindenkit a maga tettei szerint ítélek meg, Izráel háza! – így szól az én Uram, az Úr. Térjetek hát meg, hagyjátok el vétkeiteket, és akkor nem fogtok elbukni bűneitek miatt!** 31 **Hagyjatok fel vétkeitekkel, amelyeket elkövettetek, és újuljatok meg szívetekben és****

lelketekben! Miért halnátok meg, Izráel háza? 32 Hiszen nem kívánom a halandó halálát – így szól az én Uram, az Úr –, térjete hát meg, és éljete!

Ez 19

OROSZLÁN KÉP – LION KING?

1 Te pedig kezdj siratóénekebe Izráel fejedelmeiről, 2 és mondd: Mily pompás oroszlán volt anyád a többi oroszlán között! Ifjú oroszlánok közt hevert, ott nevelte föl kölykeit. 3 Nagyra nevelte egyik kölykét, ifjú oroszlán lett belőle; megtanult zsákmányt ejteni, embert is evett. 4 De összehívták ellene a népeket, és foglyul ejtették vermükben; láncra verve vitték el Egyiptom földjére. 5 Amikor anyja látta, hogy hiába várja, és már nincsen remény, fogta egy másik kölykét, és azt tette ifjú oroszlánná. 6 Ez járt-kelt az oroszlánok között, ifjú oroszlán lett belőle; megtanult zsákmányt ejteni, embert is evett. 7 Lerontotta palotáikat, romhalmazzá tette városaikat, rettegett az egész ország hangos ordításától. 8 De összefogtak ellene a környező tartományok népei; kivetették rá hálójukat, foglyul ejtették vermükben. 9 Láncra verve ketrecre zárták, és elvitték Babilónia királyához, elvitték a börtönbe, hogy ne hallják többé a hangját Izráel hegyein. **10 Olyan volt anyád, mint egy szőlőtő a szőlőkertben, amelyet víz mellé ültettek: termékeny volt, számtalan hajtása lett a sok víztől.** 11 Erős vesszői nőttek, királyi pálcának valók, magasra nyúlt, kiemelkedett a fák lombjai közül, kitűnt magasságával és sok levelével. 12 De aztán dühösen kitépték, földre terítették; a keleti szél leszárította gyümölcsét, erős vesszői letöredeztek, elszáradtak, tűz emésztette meg őket. 13 Most a pusztába van ültetve, a szikkadt és szomjú földbe. 14 Tűz csapott ki vesszőjéből, megemésztette hajtásait és gyümölcsét. Nincs rajta több erős vessző, királyi pálca. Siratóének ez, siratóének lett.

Ez 20

1 A hetedik esztendőben, az ötödik hónap tizedikén eljöttek hozzám néhányan Izráel vénei közül megkérdezni az Urat, és leültek velem szemben. 2 Akkor így szólt hozzám az Úr igéje: 3 Emberfia, szólj Izráel véneihez, és mondd nekik: Ezt mondja az én Uram, az Úr: Azért jöttetek, hogy megkérdezzetek engem? Életemre mondom: Nem hagyom, hogy kérdezzetek! – így szól az én Uram, az Úr. 4 Akarsz-e ítélni fölöttük, emberfia, akarsz-e? Akkor szembesítsd őket elődeik utálatos tetteivel! 5 Ezt mondd nekik: Így szól az én Uram, az Úr: Amikor kiválasztottam Izráelt, fölemelt kézzel tettem esküt Jákób háza leszármazottjainak. Megismertettem magam velük Egyiptom földjén, és fölemelt kézzel tettem esküt, amikor ezt mondtam: Én, az Úr vagyok a ti Istenetek! 6 **Akkor fölemelt kézzel tettem esküt,** hogy kihozom őket Egyiptom földjéről abba az országba, amelyet kiszemeltem nekik: tejjel és mézzel folyó föld az, minden országnak díszére válna. 7 Ezt mondtam nekik: Vessétek el mindnyájan szemetek elől a förtelmes bálványokat, ne tegyétek magatokat tisztátalanná Egyiptom bálványisteneivel! Én, az Úr vagyok a ti Istenetek! **A HÜTLEN IZRAEL** 8 De engedetlenek voltak velem szemben, és nem akartak hallgatni rám. Senki sem vetette el szeme elől a förtelmes bálványokat, és nem hagyták el Egyiptom bálványisteneit. Ezért arra gondoltam, hogy kitöltöm rajtuk lángoló haragomat, és végzek velük haragomban ott, Egyiptom országában. 9 Mégis másként bántam velük a nevemért, hogy ne gyalázzák azt azok a népek, amelyek között éltek, és amelyek előtt megismertettem magamat velük. Kihoztam hát őket Egyiptomból. 10 Kihoztam őket Egyiptomból, és elvittem őket a pusztába. 11 Eléjük tártam rendelkezéseimet, és megismertettem velük törvényeimet, hogy aki teljesíti azokat, életet nyerjen általuk. 12 Szombatjaimat is nekik adtam, annak jeléül, hogy közünk van egymáshoz, és megtudják, hogy én vagyok az Úr, aki megszentelem őket. 13 De Izráel háza engedetlen volt velem szemben a pusztában: rendelkezéseimet nem követték, és törvényeimet megvetették, pedig aki teljesíti azokat, életet nyer általuk. Szombatjaimat is súlyosan

meggyalázták. Ezért arra gondoltam, hogy kitöltöm rajtuk lángoló haragomat a pusztában, és végzek velük. 14 Mégis másként bántam velük a nevemért, hogy ne gyalázzák azt azok a népek, amelyeknek szeme láttára kihoztam őket. 15 De **fölemelt kézzel tettem esküt** a pusztában, hogy nem viszem be őket arra a földre, amelyet nekik akartam adni – tejjel és mézzel folyó föld az, minden országnak díszére válna –, 16 mivel törvényeimet megvetették, nem követték rendelkezéseimet, és szombatjaimat meggyalázták, mert bálványaikhoz vonzódott a szívük. 17 Mégis megszántam őket: nem pusztítottam el őket, és nem végeztem velük a pusztában. 18 De azt mondtam fiaiknak a pusztában: Ne kövessétek atyáitok szokásait, ne az ő törvényeikhez igazodjatok, és bálványaikkal ne tegyétek magatokat tisztátalanokká! 19 Én, az Úr vagyok a ti Istenetek! Az én rendelkezéseimet kövessétek, az én törvényeimhez igazodjatok, és azokat teljesítsétek! 20 Szenteljétek meg szombatjaimat annak jeléül, hogy közünk van egymáshoz, és megtudjátok, hogy én, az Úr vagyok a ti Istenetek. 21 De a fiak is engedetlenek voltak velem szemben: nem követték rendelkezéseimet, nem tartották meg és nem teljesítették törvényeimet, pedig aki teljesíti azokat, életet nyer általuk. Szombatjaimat is meggyalázták. Ezért arra gondoltam, hogy kitöltöm rajtuk lángoló haragomat, és végzek velük haragomban a pusztában. 22 Mégis visszavontam a kezem, és másként bántam velük a nevemért, hogy ne gyalázzák azt azok a népek, amelyeknek szeme láttára kihoztam őket. **23 De fölemelt kézzel tettem esküt** a pusztában, hogy szétszélesztem őket a népek között, és szerteszórom őket az országokba, 24 mivel törvényeimet nem teljesítették, rendelkezéseimet megvetették, szombatjaimat meggyalázták, és atyáik bálványait kereste a tekintetük. 25 Ezért én is hagytam, hogy legyenek olyan rendelkezéseik, amelyek nem jók, és olyan törvényeik, amelyek által nem élnek. 26 Hagytam, hogy tisztátalanokká váljanak ajándékaikkal, amikor áldozatul elégettek mindent, ami az anyja méhét megnyitotta; hagytam, hogy maguk is megrémüljenek, és megtudják, hogy én vagyok az Úr! 27 Ezért, emberfia, szólj Izráel házához, és mondd meg nekik: Így szól az én Uram, az Úr: Még azzal is megcsúfoltak engem őseitek, hogy hűtlenséget követtek el ellenem. 28 Mert én bevezettem őket abba az országba, **amelyről fölemelt kézzel tettem esküt**, hogy nekik adom, ők azonban ahol csak láttak egy magas halmot vagy egy lombos fát, ott vágják le véresáldozataikat, ott bosszantottak áldozati ajándékaikkal, ott mutatták be engesztelő illatáldozataikat, és ott öntötték ki italáldozataikat. 29 Akkor megkérdeztem tőlük: Mire való az a halom, ahová áldozni jártok? Azért nevezik ezeket áldozóhalmoknak még ma is. 30 Ezért mondd meg Izráel házának: Így szól az én Uram, az Úr: Őseitek módján teszitek tisztátalanná magatokat, és az ő förtelmes bálványaikkal paráználkodtok! 31 Tisztátalanokká teszitek magatokat, amikor ajándékot hoztok, és elégetitek áldozatul fiaitokat bálványaitoknak mindmáig! És én engedjem, hogy kérdezzetek, Izráel háza? Életemre mondom – így szól az én Uram, az Úr –, nem hagyom, hogy kérdezzetek! 32 Semmi sem lesz abból, amit tervezettek, amikor azt mondjátok: Legyünk olyanok, mint más nemzetek, mint a többi ország népei, akik fát és követ tisztelnek! 33 Életemre mondom – így szól az én Uram, az Úr –, hogy királyotok maradok erős kézzel és kinyújtott karral, de kiáradó, lángoló haraggal is. 34 Kivezetlek majd benneteket a népek közül, és összegyűjtelek az országokból, amelyekbe szétszóródtatok, erős kézzel, kinyújtott karral és kiáradó, lángoló haraggal! 35 Elviszlek benneteket a népek pusztájába, ahol szemtől szemben állva törvénykezem veletek. 36 Ahogyan őseitekkel törvénykeztem Egyiptom pusztájában, úgy törvénykezem veletek – így szól az én Uram, az Úr. 37 Átterellek benneteket pásztorbotom alatt, és beveszlek a szövetség kötelékébe. 38 Megtisztítlak benneteket az ellenem lázadóktól és a hitszegőktől: abból az országból, amelyben jövevényként laknak, kivezetem őket, de Izráel földjére nem fognak bemenni. Akkor majd megtudjátok, hogy én vagyok az Úr! 39 Ti azért, Izráel háza – így szól az én Uram, az Úr –, kövessétek csak mindnyájan bálványaitokat, és tiszteljétek őket! De majd egyszer hallgatni fogtok rám, és többé nem gyalázzátok meg szent nevem ajándékaitokkal és bálványaitokkal. 40 Mert szent hegyemen, Izráel magas hegyén – így szól az én Uram, az Úr –, ott fog tisztelni engem Izráel egész háza, mindnyájan azon a

földön. Ott gyönyörködöm majd bennük, és oda hozatom veletek felajánlásaitokat, az első termés áldozatát, és mindazt, amit nekem szenteltek. 41 Gyönyörködöm bennetek, mint a kedves illatú áldozatban, amikor kivezetlek a népek közül, és összegyűjtelek azokból az országokból, amelyekbe szétszóródtatok, és a népek szeme láttára mutatom meg rajtatok, hogy szent vagyok. 42 Akkor majd megtudjátok, hogy én vagyok az Úr, amikor beviszlek benneteket Izráel földjére, abba az országba, amelyről **fölemelt kézzel tettem esküt, hogy PRÓZARITMUS** őseiteknek adom. 43 Ott majd visszagondoltok arra, hogyan éltetek, és mi mindent tettetek: hogyan tettétek magatokat tisztátalanokká. Akkor megundorodtok magatoktól a számtalan gonoszság miatt, amelyet elkövettek. 44 Akkor majd megtudjátok, hogy én vagyok az Úr. Az én nevemért, nem pedig a ti gonosz életeitek és romlott tetteitek szerint bánok így veletek, Izráel háza! – így szól az én Uram, az Úr.

Ez 21

Így szólt hozzám az Úr igéje: 2 Emberfia, fordulj Témán irányába, mondj szótátot dél felé, és prófétálj a Délvidék erdeje ellen! 3 **Ezt mondd a Délvidék erdejének: Hallgasd meg az Úr igéjét! Így szól az én Uram, az Úr: Íme, én tüzet gyújtok benned, és az megemészt benned minden zöldellő fát és minden kiszáradt fát. Nem alszik el a lobogó láng, és megperzselődik benne minden arc déltől északig.** 4 **És látni fogja minden ember, hogy én, az Úr, gyújtottam fel, nem is fog elaludni!** 5 Én azonban ezt mondtam: Ó, Uram, Uram! Ők azt mondják rólam: **Ez már megint példázatokban beszél!** 6 Ezért így szólt hozzám az Úr igéje: 7 Emberfia, fordulj Jeruzsálem felé, mondj szótátot a szentélyek felé, és prófétálj Izráel földje ellen! 8 Mondd Izráel földjéről: Így szól az Úr: Íme, én rád támadok, kihúzom kardomat hüvelyéből, és kiirtok belőled bűnöst és igazat. 9 Mivel ki akarok irtani belőled bűnöst és igazat, azért jön ki kardom a hüvelyéből minden ember ellen déltől északig. 10 Akkor majd megtudja minden ember, hogy én, az Úr, húztam ki a kardomat hüvelyéből: nem is tér az oda vissza! 11 Te meg, emberfia, sóhajtozz! Meggörnyedt derékkal, keservesen sóhajtozz a szemük láttára! 12 Ha majd megkérdezik tőled, hogy miért sóhajtozol, így felelj: Egy hír miatt, amely ha ideér, megdermed minden szív, ellankad minden kéz, elcsügged minden lélek, és minden térd vizes lesz. Íme, eljön és beteljesül! – így szól az én Uram, az Úr. 13 Így szólt hozzám az Úr igéje: 14 Emberfia, prófétálj, és mondd: Így szól az én Uram...! Ezt mondd: Kard, kard! Ki van köszörülve, ki is van fényesítve! 15 Ki van köszörülve, hogy vadul mézáróljon, ki van fényesítve, hogy villámokat szórjon. Örüljünk-e annak, hogy fiamnak királyi pálcája van, mikor minden fa megveti? 16 Odaadta azt, hogy kifényesítve kézbe fogják. Kiköszörült, kifényesített kard ez, arra való, hogy gyilkos kézbe adják. 17 Kiálts és jajgass, emberfia, mert ez történik népemmel, Izráel minden főrangú emberével: kardélre hányják őket népemmel együtt. Azért fájdalmadban verd a melleidet! 18 Mert megvolt a próbatétel, de mit érünk vele? Ha van is még királyi pálca, elvetik azt, nem marad meg! – így szól az én Uram, az Úr. 19 **Te azért, emberfia, prófétálj! Csapd össze a tenyeredet!** Kétszeres, sőt háromszoros erejű lesz a kard: halálos sebeket osztó kard ez, nagy öldöklésnek a kardja, amely ott jár közöttük. 20 Azért, hogy kétségbeessék a szív, és sokan elessenek, minden városkapu ellen öldöklő kardot küldtem. Arra készült, hogy villámokat szórjon, ki van fényesítve, hogy öldököljön. 21 Vágj élesen jobb felé, fordulj, és vágj bal felé, amerre csak az éledet fordítják! 22 Akkor én is összecsapom a tenyeredet, és lecsillapodik lángoló haragom! Én, az Úr, megmondtam! 23 Így szólt hozzám az Úr igéje: 24 Te, emberfia, rajzolj magad elé két utat, amelyen feljön Babilónia királyának kardja: egy országból induljon ki mindkettő! Azután faragj útjelzőt; a város felé vezető út elágazásához faragd! 25 Rajzolj utat, amelyen eljön a kard az ammóni Rabbá ellen meg Júda és az erődített Jeruzsálem ellen! 26 Mert odaáll Babilónia királya a válaszútra, a két út elejére, hogy jósoldasson, megrázza a nyilakat, megkérdezze a bálványokat, megnézze a májat. 27 A jóslat jobb felé mutat, Jeruzsálem felé. Faltörő kosokat helyez el, gyilkos parancsra nyitja száját,

harsány harci kiáltást hallat, faltörő kosokat helyez el a kapukkal szemben, sáncot emel, és ostromgépeket épít. 28 De ezt ők üres jósolgatásnak tartják, esküvel is bizonygatják. De az Úr majd emlékezteti őket bűnükre, és megfogja őket. 29 Ezért így szól az én Uram, az Úr: Mivel bűnötöket nem tudjátok feledtetni, hisz lelepleződik hűtlenségetek, és kiderül, hogy minden tettetek csupa véték: mivel nem tudjátok ezt feledtetni, kézre kerítenek titeket! 30 Neked pedig, te gyalázatos bűnös, Izráel fejedelme, akinek eljön a napja az utolsó büntett idején, 31 ezt mondja az én Uram, az Úr: Félre a süveggel, le a koronával! Nem marad úgy semmi, ahogyan most van! **Legyen a magas alacsony, és legyen az alacsony magas! 32 Rommá, rommá, rommá teszem a várost,** amilyen még nem volt – míg el nem jön az, akié az ítélet, mert végül majd neki adom! 33 Te, emberfia, prófétálg, és mondd: Ezt mondja az én Uram, az Úr az ammóniakról és gyalázkodásukról...! Ezt mondd: Kard, kard! – amely ki van húzva, hogy öldököljön, ki van fényesítve, hogy megsemmisítsen, és villámokat szórjon! 34 Mivel téged hiábavaló látomásokkal és hazug jóslatokkal ámítanak, hogy odatesznek téged a gyalázatos bűnösök nyakára, akiknek eljön a napja az utolsó büntett idején: 35 térjen vissza a kard a hüvelyébe! Teremtésed helyén, származásod földjén ítélkezem fölötted! 36 Kiárasztom rád bosszús haragomat, viharoként török rád haragom tüzével; vad indulatú emberek kezébe adlak, akik mesterei a pusztításnak. 37 A tűz martaléka lesz, véredet fölissza a föld, nem is fognak rád emlékezni! – Én, az Úr, megmondtam!

Ez 22

1 Így szólt hozzám az Úr igéje: 2 Akarsz-e ítélkezni, emberfia? Akarsz-e ítéletet mondani a vérontó város fölött? Akkor szembesítsd minden utálatos tettevel, 3 és mondd: Így szól az én Uram, az Úr: Ennek a vérontó városnak eljön az ideje, mert bálványokat készített a maga vesztére, és tisztátalan lett. 4 A vér, amelyet kiontottál, vétkéssé tett, és bálványaid, amelyeket készítettél, tisztátalanná tettek. Te vagy az oka, hogy közel van már a napod, elérte az esztendeid végéhez. Ezért gyalázatosra teszek a népek előtt, és csúffá teszek minden országban. 5 Csúfolni fognak téged közel és távol, te rossz hírű, te sokat viszálykodó! 6 Íme, Izráel összes fejedelme annyi vért ontott, amennyit csak bírt. 7 Apjukat és anyjukat gyalázták országodban, a jövevényt zsarolták, az árvát és az özvegyet nyomorgatták. 8 **A szent dolgokat semmibe vetted, és szombatjaimat meggyaláztad. 9 Rágalmakat terjesztettek országodban, hogy vért onthassanak; a hegyeken bemutatott áldozatból ettek, fajtalanságokat követtek el. 10 A fiúk apjuk feleségével háltak. Erőszakoskodtak a tisztulásban levő nővel.** 11 Volt, aki a más feleségével követett el fajtalanságokat, volt, aki a saját menyét gyalázta meg galádul; olyan is volt, aki a húgával, saját apja leányával erőszakoskodott. 12 Hagyták magukat megvesztegetni országodban, hogy vért onthassanak. Kamatot és uzorát szedték, felebarátaid rovására nyereszkedték, zsarolva őket, engem pedig elfelejtették! – így szól az én Uram, az Úr. 13 Azért én majd összecsapom a kezemet nyereszkedésed miatt, amelyet elkövettél, és a vérontás miatt, amely országodban történt. 14 Lesz-e elég bátorságod, lesz-e elég erőd akkor, amikor majd elbánok veled? Amit én, az Úr, mondok, azt meg is teszem! 15 Szétszélesztelek majd a népek közé, és szerteszórlak az országokba; véget vetek országodban a tisztátalanságnak! 16 Gyalázatos lesz a népek előtt; akkor majd megtudod hogy én vagyok az Úr. 17 Így szólt hozzám az Úr igéje: **18 Emberfia! Izráel háza salakká lett számomra: a réz, az ón, a vas és az ólom a kemencében ezüstsalakká lett.** 19 Ezért így szól az én Uram, az Úr: Mivel mindenestül salakká lettetek, összegyűjtelek benneteket Jeruzsálemben. 20 Ahogyan összegyűjtik az ezüstöt, a rezet, a vasat, az ólmot és az ónt a kemencébe, és felszítják a tüzet alatta, hogy megolvassák, úgy gyűjtelek össze benneteket lángoló haragomban, kemencébe raklak, és megolvasztalak benne. 21 Összeszedlek benneteket, felszítom ellenetek haragom tüzét, és megolvasztalak benne. 22 Ahogyan megolvad az ezüst a kemencében, úgy fogtok megolvadni Jeruzsálemben. Amikor

kitöltöm rajtatok haragomat, majd megtudjátok, hogy én vagyok az Úr. 23 Így szólt hozzám az Úr igéje: 24 Emberfia, mondd meg ennek az országnak: Tisztátalan föld vagy, amely nem kapott esőt a harag napján! 25 Prófétái összeesküvést szőnek, olyanok, mint az ordító, ragadozó oroszlán: embereket esznek, kincset és drágaságot harácsolnak, sok asszonyt tesznek özvegyé. 26 Papjai erőszakot követtek el törvényemen, és meggyalázták szent dolgaimat. Nem tettek különbséget a szent és a közönséges között, nem tanítottak a tisztátalan és tiszta megkülönböztetésére. Szombatjaimmal nem törődtek, és gyalázatot hoztak rám. 27 Vezérei olyanok, mint a ragadozó farkasok: vért ontanak, embereket pusztítanak el nyereségvágyból. 28 Prófétái habarccsal vakolgatnak; hiábavalóságot látnak, hazugságokat jósolgatnak nekik, amikor ezt mondják: „Így szól az én Uram, az Úr...” – pedig nem is szólt az Úr! 29 Az ország népe kegyetlenül sanyargat, és lelketlenül rabol, a nincstelent és szegényt nyomorgatják, a jövevényt pedig törvénytelenül sanyargatják. **30 Kerestem köztük valakit, aki építené a falat, és odaállna a résre színem elé az országért, hogy ne pusztítsam el, de nem találtam.** 31 Ezért kitöltöm rajtuk dühömet, megsemmisítem őket haragom tüzével, fejükre olvasom tetteiket! – így szól az én Uram, az Úr.

Ez 23

2 PARÁZNA ASSZONY=2 Nép, NEVÜK IS VAN: OJOLA = SAMÁRIA, OHOLOIBA=JERUZSÁLEM !

1 Így szólt hozzám az Úr igéje: 2 Emberfia! Volt két asszony, egy anya lányai. 3 Paráznaságból éltek Egyiptomban, már ifjúkorukban paráznák voltak. **Ott tapogatták a mellüket, ott szorongatták szűzies keblüket.** 4 **Az idősebbik neve Oholá volt, a húgáé Oholibá. Aztán az enyéim lettek, fiakat és leányokat szültek. A nevük így értendő: Oholá Samária, Oholibá pedig Jeruzsálem.** 5 **Oholá azonban ismét parázna lett, noha már a feleségem volt. Vágyra gerjedt szeretői, az asszírok iránt, akik eljöttek hozzá 6 kék bíborba öltözve: helytartók és elöljárók, kívánatos ifjak mindnyájan, lovasok, harci kocsin járók.** 7 Paráználkodott velük, Asszíria válogatott ifjaival és mindazokkal, akik iránt vágyra gerjedt, és tisztátalanná tette magát bálványaiikkal. 8 De az egyiptomiakkal sem hagyta abba a paráználkodását, hiszen azok háltak vele fiatal korában; ők is tapogatták szűzies kebleit, és sokat paráználkodtak vele. 9 Ezért a szeretői kezébe adtam, az asszírok kezébe, akik iránt vágyra gerjedt. 10 Azok kitakarták szemérmét, elvették fiait és leányait, őt magát pedig megölték fegyverrel, és hírhedtté lett az asszonyok között, amikor végrehajtották rajta az ítéletet. 11 Amikor látta ezt a húga, **Oholibá, romlottabb lett nála, mert fölgerjedt a vágya, és még a nővérén is túltett a paráználkodásban.** 12 Vágyra gerjedt az asszírok iránt: a helytartók és az elöljárók iránt, akik gyönyörű ruhákban jöttek el hozzá, meg a lovasok és a harci kocsin járók iránt, akik mindnyájan kívánatos ifjak. 13 Láttam, hogy tisztátalan lett; egyformák ők mind a ketten. 14 **De ez még tovább ment a paráználkodásban, mert látott férfialakokat a falra vésve, a káldeusok képmását vörös festékekkel rajzolva.** 15 **Ezek övet viselnek a derekukon, kendős turbánt a fejükön; látszik mindnyájukról, hogy tiszték, hasonlóak a babilóniaiakhoz, akiknek Káldea a szülőföldje.** 16 Amint megpillantotta ezeket, fölgerjedt a vágya irántuk, és követeket küldött hozzájuk Káldeába. 17 El is jöttek hozzá a babilóniaiak, hogy szeretkezzenek vele, és tisztátalanná tették paráznaságukkal. Amikor tisztátalanná lett miattuk, megundorodott tőlük. 18 Mivel nyíltan paráználkodott, és szemérmetlenül viselkedett, megundorodtam tőle, ahogyan megundorodtam nővérétől is. 19 De ő egyre többet paráználkodott, emlékezve fiatalkorára, amikor Egyiptomban paráználkodott. 20 **Olyan szeretők iránt gerjedt vágyra, akiknek a teste feltüzelve olyan, mint a samaraké, és akkora a hímtagjuk, akár a lovaké.** 21 **Vágyódott fiatalkori fajtalankodására, amikor még Egyiptomban tapogatták kebleit, szorongatták fiatal melleit.** 22 Ezért, Oholibá – így szól az én Uram, az Úr –, **én majd ellened uszítom a szeretőidet, akikről megundorodtál,** és elhozom őket ellened mindenfelől: 23 a

babilóniaiakat, az összes káldeust, a Pekódból, Sóából és Kóából valókat meg az összes asszirt velük együtt, a kívánatos ifjakat, a helytartókat és előljárókat mind, a tiszteket, a kiváló vitézeket meg az összes harci kocsin járót. 24 Fölvonulnak ellened kerekeken gördülő harci kocsikkal, népek tömegével, fölszerelve nehéz és könnyű pajzssal, sisakban, és körülvesznek téged. Én majd eléjük tárom az ügyedet, és ők saját törvényeik szerint tartanak ítéletet fölötted. 25 Rád zúdítom féltékenységemet, és haragjukban elbánnak veled: orrodát, füledet levágják, ami pedig megmarad belőled, az fegyvertől pusztul el. Elviszik fiaidat és leányaidat, akik pedig megmaradnak, azokat tűz emészti meg. 26 Lehúzzák rólad a ruhát, és elveszik ékszereidet. 27 Véget vetek fajtalankodásodnak és Egyiptomban elkezdett paráználkodásodnak. Nem tekintgatsz rájuk, és Egyiptomra sem gondolsz többé! 28 Bizony, ezt mondja az én Uram, az Úr: Azoknak a kezébe adlak, akiket meggyűlölél, akiktől megundorodtál. 29 Gyűlöletükben elbánnak veled: elvesznek tőled mindent, amit megszerezteél, azután otthagynak csupaszon, meztelenül, kitakarva parázna szemérmedet és fajtalan paráznaságodat. 30 Így bánnak veled, mert paráználkodtál a népekkel, és tisztátalanná tetted magadat bálványaidkal. 31 **Nővéred útján jártál, ezért az ő poharát adom a kezébe! 32 Ezt mondja az én Uram, az Úr: Ki kell innod a nővéred poharát, a mélyet és öblöset; kinevetnek és kigúnyolnak, mert sok fér bele!** 33 Részeg leszel, gyötrelemmel tele, szörnyű borzalom pohara nővérednek, Samáriának a pohara. 34 Ki kell innod, ki kell ürítened! Még a cserepeit is összerágod, és felhasítod vele a melledet. Megmondtam! – így szól az én Uram, az Úr. 35 **Azért ezt mondja az én Uram, az Úr: Mivel te elfelejtettél, és hátat fordítottál nekem, viseld hát fajtalan paráznaságod következményét!** 36 Ezt mondta nekem az Úr: **Emberfia! Akarsz-e ítéletet mondani Oholá és Oholíba fölött? Akkor szembesítsd őket utálatos tetteikkel!** 37 **Mert házasságtörők, vér tapad a kezükhöz; bálványaidkal követték el a házasságtörést, azoknak áldozták oda eledelül még a fiaikat is, akiket nekem szültek.** 38 Azt is megtették velem, hogy ugyanazon a napon tisztátalanná tették szentélyemet, és meggyalázták szombatjaimat. 39 **Mert levágták fiaikat bálványaidnak, és még aznap elmentek szentélyembe, meggyalázza azt: ezt tették az én házzammal!** 40 Sőt emberekért küldtek, akik messze lagnak tőlük; követet küldtek hozzájuk, és azok el is jöttek. A kedvükért megmosakodtál, kifestetted a szemedet, és ékszerekkel ékesítetted fel magad. 41 Vetett ágyra ültél, előtte terített asztal volt, és az én tömjénemet és olajomat tetted arra. 42 Vidám láрма hallatszott ott. Az embertömeghez még ivócimborákat is hoztak a pusztából. Ezek karperecet adtak a nők kezére, díszes koszorút a fejükre. 43 Akkor ezt mondtam: Még a kivénült asszony is házasságtörő? Már egy ilyen paráznával is paráználkodnak? 44 **Úgy jártak hozzá, ahogy a parázna nőhöz szokás: úgy jártak Oholához és Oholíához, ezekhez a fajtalan nőkhöz.** 45 De majd igaz férfiak ítélkeznek fölöttük a házasságtörők és a vérontók törvénye szerint, mert házasságtörők, és vér tapad a kezükhöz. 46 Ezt mondja az én Uram, az Úr: Hívjanak össze ügyükben népgyűlést, és elrettentő példaként vessék őket prédára! 47 **Kövezzé meg őket a népgyűlés, és vágják őket a kardjukkal darabokra; fiaikat és leányaikat gyilkolják le, házaikat pedig perzseljék föl!** 48 Véget vetek a fajtalankodásnak az országban, hogy okuljon belőle minden asszony, és ne kövessen el olyan fajtalanosságot, mint amelyet ti. 49 Így róják ki rátok fajtalankodásotok büntetését, és viselni fogjátok bálványozásotok vétkének következményeit. Akkor majd megtudjátok, hogy én vagyok az Úr!

Ez 24

Így szólt az Úr igéje hozzám a kilencedik évben, a tizedik hónap tizedikén: 2 Emberfia! Írd föl magadnak ezt a nevezetes napot, éppen a mai napot: Babilónia királya éppen a mai napon indított támadást Jeruzsálem ellen. 3 **EMBLEMATIKUS PÉLDÁZAT Mondj példázatot az engedetlen népről, és mondd nekik: Így szól az én Uram, az Úr: Tedd föl a fazekat, tedd föl, vizet is tölts belé!** 4 **Rakj bele húsdarabokat, csupa jó darabot, combot és lapockát, a**

legjava csontokkal rakd tele! 5 A nyáj legjavából vedd azt, és rakj alá körben fát! Főzd a húsdarabokat, míg csak meg nem főnek a csontok is benne! 6 Ezzel azt mondja az én Uram, az Úr: Jaj a vérontó városnak, e rozsdás fazéknak, mert a rozsdája nem megy le róla! Szedd ki belőle a darabokat sorra, válogatás nélkül! 7 Mert ott van benne a vér, melyet a csupasz kőre ontott, nem a földre öntötte, hogy a por betakarhatná, 8 így keltett haragot, így indított bosszúra. Én is kiontom a vérét a csupasz kőre, hogy ne lehessen betakarni! 9 Azért ezt mondja az én Uram, az Úr: Jaj a vérontó városnak! Én is nagy máglyát rakatok: 10 hozzatok sok fát, gyújtsatok nagy tüzet, főzzétek puhára a húst, hadd főjön szét teljesen, égjenek oda a csontok! 11 Hagyjátok üresen állni a parázson, hadd tüzesedjék át, legyen izzó a rézfazék, hogy megolvadjon benne a tisztátalanság, leégjen róla a rozsdá! 12 Kimerítő volt a fáradozás, mégsem ment le róla a sok rozsdá, a tűzben is rajta maradt a rozsdá! 13 Fajtalan tisztátalanságodból meg akartalak ugyan tisztogatni, de te nem tisztultál meg. Hát ne is tisztulj meg tisztátalanságodtól, amíg ki nem töltöm rajtad haragomat! 14 Én, az Úr, megmondtam, be is teljeseedik, mert véghezviszem! Nem engedek, nem szánakozom, és nem könyörülök! Ahogyan éltél, és amiket tettél, aszerint ítélek el! – így szól az én Uram, az Úr. 15 Így szólt hozzám az Úr igéje: 16 Emberfia! Én most hirtelen halállal elveszem tőled azt, aki neked kedves, de te ne gyászold, ne sirasd, könnyedet se hullasd! 17 Csak halkán sóhajtozz, ne gyászold úgy, ahogy a halottakat szokták! Tedd föl a fejdíszedet, és kösd a lábadra sarudat, ne takard el a bajuszodat, és ne edd a gyászolók kenyerét! 18 Elmondtam ezt reggel a népnek; estére meghalt a feleségem. Másnap reggel a kapott parancs szerint cselekedtem. 19 Ekkor a nép ezt mondta nekem: Magyarázd meg nekünk, hogy mit jelent számunkra az, amit előttünk csinálasz! 20 Ezt feleltem nekik: Így szólt hozzám az Úr igéje: 21 Mondd meg Izráel házának: Így szól az én Uram, az Úr: Én most meggyalázom szentélyemet, erősségeket, melyre büszkék vagytok, amely nektek kedves, amely után vágyódtok; fiaitok és leányaitok pedig, akiket ott hagytatok, fegyvertől esnek el. 22 Azt fogjátok csinálni, amit én csináltam: nem takarjátok el bajuszotokat, és nem eszitek a gyászolók kenyerét. 23 Fejdísz lesz a fejeteken, saru a lábatokon; nem fogtok gyászolni, sem sírni, hanem elsorvadtok bűneitek miatt, és csak sóhajtoztok egymás között. 24 **Ezékiel pedig intő jel lesz a számotokra: amit ő csinált, ugyanazt csináljátok majd ti is. Amikor ez bekövetkezik, akkor megtudjátok, hogy én, az Úr vagyok az Úr!** 25 Hozzád pedig, emberfia, azon a napon, amelyen elveszem tőlük erősségüket, ékességüket, amelynek örülnek, amely kedves nekik, és amely után vágyódnak, meg a fiaikat és leányaikat, 26 azon a napon egy menekült jön hozzád, hogy hírt hozzon neked. 27 **Azon a napon megnyílik majd a szád, beszélni fogsz a menekülttel,** és többé nem kell hallgatnod. Intő jel leszel számukra, és majd megtudják, hogy én vagyok az Úr!

Ez 25

1 Így szólt hozzám az Úr igéje: 2 Emberfia! Fordulj **Ammón népe** felé, és prófétálj ellene! 3 Ezt mondd Ammón népének: Halljátok az én Uramnak, az Úrnak igéjét! Így szól az én Uram, az Úr: **Mivel hahotáztál, amikor szentélyemet meggyalázták,** amikor Izráel földje elpusztult, és amikor Júda háza fogságba került, 4 azért én a keleten lakók birtokába adlak. Tábort vernek országodban, ott építik fel hajlékukat; ők eszik meg gyümölcsödet, és tejedet ők fogják meginni. 5 Rabbá városát tevék legelőjévé teszem, Ammón földjét pedig juhok delelőhelyévé. Akkor majd megtudjátok, hogy én vagyok az Úr! 6 Bizony, ezt mondja az én Uram, az Úr: Mivel tapsoltál kezeddel, dobogtál lábaddal, és megvetéssel, szívből örültél Izráel földjének a sorsán, 7 azért én kinyújtom a kezemet **ellened, odavetlek zsákmányul a népeknek, kiirtalak a nemzetek közül, és kipusztítalak az országok közül. Megsemmisítelek, és majd akkor megtudod, hogy én vagyok az Úr.** 8 Így szól az én Uram, az Úr: Móáb és Széír azt mondja, hogy Júda háza is csak olyan, mint a többi nép. 9 Azért én most utat nyitok Móáb hegyoldalán

a városok felé, végvárai felé, az ország díszei: Bét-Hajjesímót, Baal-Meón és Kirjátajim felé. 10 Ammón népe felé is utat nyitok a keleten lakók előtt, és birtokukba adom. Nem is emlékeznek többé Ammónra a népek körében. 11 Móáb fölött is ítéletet tartok; akkor majd megtudják, hogy én vagyok az Úr! 12 Így szól az én Uram, az Úr: Edóm kegyetlen bosszút állt Júda házában, és nagy bünt követett el azzal, hogy bosszút állt rajta. 13 Ezért így szól az én Uram, az Úr: Kinyújtom a kezemet Edóm ellen, és kiirtok belőle embert és állatot. Romhalmazzá teszem, Témántól Dedánig fegyvertől esnek el. 14 Népem, Izráel által állok bosszút Edómon, és ők lángoló haragom szerint bánnak el Edómmal. Akkor majd megtudják, hogy milyen az, ha én bosszút állok! – így szól az én Uram, az Úr. 15 Ezt mondja az én Uram, az Úr: A filiszteusok bosszúból cselekedtek, és kegyetlen bosszút álltak, fennhéjázó lélekkel, örökös ellenségként pusztítva. 16 Ezért ezt mondja az én Uram, az Úr: Én kinyújtom kezemet a filiszteusok ellen, kiirtom a krétaiakat, és elpusztítom a tengerparton lakók maradékát. 17 Kegyetlenül bosszút állok rajtuk, megfenyítem őket haragomban. Majd megtudják, hogy én vagyok az Úr, amikor bosszút állok rajtuk!

Ez 26

Erős, militáris metaforák, súlyos woe prófécia

1A tizenegyedik évben, a hónap elsején így szólt hozzám az Úr igéje: 2 Emberfia! Tírusz ezt mondta Jeruzsálemről: Haha! Összetört a népek kapuja, feltárult előttem! Gazdag leszek, mert romhalmazzá vált! 3 Ezért így szól az én Uram, az Úr: Én ellened fordulok, Tírusz, sok népet hozok ellened, ahogyan a tenger hozza hullámain. 4 Lerombolják Tírusz várfalait, ledöntik bástyáit. Még a port is lesöpöröm róla, kopár sziklává teszem. 5 Hálók szárítóhelye lesz a tenger közepén. Megmondtam – így szól az én Uram, az Úr –: a népek zsákmánya lesz! 6 A szárazföldön levő falvait fegyverrel irtják ki. Akkor majd megtudják, hogy én vagyok az Úr! 7 Ezt mondja az én Uram, az Úr: Elhozom Tírusz ellen Nebukadneccart, Babilónia királyát, a királyok királyát északról, lovakkal, harci kocsikkal, lovasokkal és nagy tömegű *hadinéppel*. 8 *A szárazföldön levő falvaikat fegyverrel irtja ki. Ostromgépeket állít veled szemben, sáncot emel ellened, és pajzsok alatt tör ellened.* 9 *Faltörő kost szegez falaidnak, bástyáidat pedig csákányaival rombolja le.* 10 Belep a por, amelyet felver tömérdek lova; megrendülnek várfalaid a lovasok és a kerekeken gördülő harci kocsik zajától, amikor betör kapuidon, ahogy betörnek egy ostromlott városba. 11 **Lovainak patái utcáidon tipornak, népedet fegyverrel gyilkolja le, hatalmas oszlopaid a földre zuhannak.** 12 **Elragadják zsákmányként gazdagságodat, elrabolják áruidat; ledöntik várfalaidat, gyönyörű házaidat lerombolják, a köveket, a gerendákat, még a port is a tenger közepébe szórják.** 13 **Véget vetek hangos éneklésednek, citerád hangja sem hallatszik majd többé.** 14 **Kopár sziklává teszek, hálók szárítóhelye leszel; nem építenek fel többé. Én, az Úr, megmondtam! – így szól az én Uram, az Úr.** 15 Ezt mondja az én Uram, az Úr Tírusznak: Megrendülnek a szigetek összeomlásod hallatára, amikor nyögnek a halálra sebzettek, és ott tombolnak a gyilkosok. 16 Leszáll majd trónjáról a tengeri országok összes fejedelme, leteszik palástjukat, és levetik tarka ruháikat. Rémületbe öltöznek, a földre ülnek, nem múlik remegésük, úgy szörnyülködnek rajtad. 17 Siratóénekeket kezdenek, és ezt mondják majd rólad: Jaj, de elpusztultál, te dicsőített város, amely a tenger közepén lakott! A tenger volt az erőssége, neki és lakóinak, rettegésben tartottak minden környékükön lakót! 18 **Most, amikor elbuktál, remegés tör a szigetekre, megrémülnek a tenger szigetei, hogy ilyen véged lett.** 19 **Ezt mondja az én Uram, az Úr: Amikor romvárossá teszek, amilyenek az elhagyatottá lett városok, amikor rád zúdítom a mélység árját, és elborítanak a nagy vizek, 20 akkor letaszítalak a sírba roskadókhhoz, a hajdan élt emberekhez, és ott kell laknod a föld mélyében, az ősidők óta pusztá helyen, a sírba roskadóknál; lakatlan leszel, bár ékessé tettelek az élők földjén.** 21 Rettenetes véget

hozok rád, többé nem leszel! Keresni fognak, de nem találnak meg soha többé! – így szól az én Uram, az Úr.

Ez 27

Döbbenetesen sok népet és helyszínt sorol fel

Így szólt hozzám az Úr igéje: 2 Te, emberfia, kezdj siratóénekebe Tíruszról, 3 és mondd Tírusznak, amely a tenger kapujánál lakik, és sok sziget népével kereskedik: Így szól az én Uram, az Úr: Tírusz, te azt mondtad: Tökéletesen szép vagyok! 4 A tenger közepén van a birodalmad, tökéletesen szépnek építettek. 5 Szenír ciprusaiból készítették összes oldaldeszakádat, libánoni cédrust hoztak, abból csinálták árbocodat. 6 Bászáni tölgyfából készítették evezőidet, elefántcsonttal díszített fedélzetet ciprusfából készítették, mely a kittiek szigeteiről való. 7 Egyiptomi tarka vászonból volt a vitorlád, hogy felismerjenek; Elisá szigeteiről való kék és piros bíbort használtál ponyvának. 8 Szidón és Arvad lakói voltak evezőseid, Tírusz legügyesebb emberei voltak matrózaid. 9 Gebál legtapasztaltabb és legügyesebb emberei javígtatták sérüléseidet. A tenger minden hajója és hajósa megfordult nálad, hogy veled kereskedjék. 10 Perzsák, lídek és pútiak voltak hadsereged katonái, pajzsot és sisakot akasztottak rád: azok díszítettek. 11 Falaidon körös-körül arvadiak álltak seregedben, bástyáidon pedig gammádiak. Pajzsaitak körös-körül falaidra akasztották, ezek tették teljessé szépségedet. 12 Tarsís sokféle árut vásárolt tőled, piacodra pedig ezüstöt, vasat, ónt és ólmot hoztak, 13 Jáván, Túbal és Mesek kalmárai rabszolgákkal és rézből készült tárgyakkal fizettek áruidért, 14 Bét-Tógarmából hátszlovakat, kocsi elé valókat és öszvéreket hoztak piacodra. 15 Dedáni kalmárokkal és sok szigettel kereskedtél, elefántcsontot és ébenfát hoztak neked fizetségül. 16 Az arámok is vásároltak tőled sokféle készítményt, és türkizt, bíborszínű gyapjút, tarka szőtteket, fehér gyolcsot, korallokat és rubint hoztak piacodra. 17 Júda és Izrael kalmárai minniti búzát, fügét, mézet, olajat és balzsamot adtak cserébe áruidért. 18 Damaszkusz is vásárolt tőled sokféle készítményt, mindenféle árut helbóni borért és hófehér gyapjúért. 19 Vedán és Jáván Uzzálból kovácsolt vasat, fahéjat és illatos nádat hozott piacodra; ezeket adták cserébe áruidért. 20 A dedáni kalmárok lótarakokat hoztak. 21 Arábiával és Kédár összes fejedelmével kereskedtél: báránnyal, kosokkal és bakokkal kereskedtek veled. 22 Sába és Ramá kalmárai a legfinomabb balzsamot, mindenféle drágakövet és aranyat hoztak piacodra. 23 Hárán, Kanné, Eden és Sába kalmárai, Assúr és Kilmad kalmárai 24 díszruhákat, kék bíbor köpenyeket és tarka ruhákat árusítottak vásáraidon, színes szőnyeget, fonott és sodrott köteleket.

25 Tarsis-hajók szállították áruidat; gazdag és tekintélyes lettél a tenger közepén. „The ships of Tarshish did sing of thee in thy market: and thou wast replenished, and made very glorious in the midst of the seas”. (Ezékiel 27,25) – Kipling szerint - csak Shakespeare írhatta.

IMIT 25 Tarsishajók a te karavánjaid vásárodon; megteltél és nagyon meggazdagodtál a tengerek szívében.

KG Tarsis hajói hordozták áruidat, és megtelél, és felette igen híressé levél a tengerek szívében.

26 Nagy vizekre vittek evezőseid, de szétzúzott a keleti szél a tenger közepén. „The ships of Tarshish did sing of thee in thy market: and thou wast replenished, and made very glorious in the midst of the seas”. (Ezékiel 27,15) – Kipling szerint - csak Shakespeare írhatta. 27 Kincseid és piaci áruid, hajósaid és matrózaid, azok, akik javígtatták sérülésedet, akik áruiddal kereskedtek és az összes katonád: a rajtad levő sokaság elsüllyed mindenestül a tenger közepén, összeomlásod idején. 28 Matrózaid jajkiáltásától megrendülnek a partvidékek. 29 Kiszáll a hajókból minden evezős, a tengeri hajósok és a matrózok mind a szárazföldre lépnek. **30 Hangosan jajgatnak miattad, és keservesen kiáltoznak; port hintenek a fejükre, és**

meghemperegnek a hamuban. 31 Kopaszra nyiratkoznak miattad és gyászruhát öltenek, sírnak miattad keserű lélekkel, siratnak keservesen. 32 Fájdalmukban siratóénekebe kezdenek, és így énekelnek rólad: Kicsoda pusztult el úgy, mint Tírusz a tenger közepén?! 33 Amikor áruid a tengerről megérkeztek, sok népet elláttál, kincset érő portékáid tömegével gazdaggá tetted a föld királyait. 34 Most pedig hajótörött lettél a tengeren, a vizek mélyén, elsüllyedtek áruid és a rajtad levő egész embertömeg. 35 A szigetek összes lakója rajtad szörnyülködik, királyaikat rémület fogja el, eltorzul az arcuk. 36 A népek kereskedői fölszisszennek miattad. Rettenetes véged lett, nem lesz belőled soha semmi!

Ez 28

SÁTÁN

Így szólt hozzám az Úr igéje: 2 Emberfia! Szólj Tírusz fejedelméhez: Ezt mondja az én Uram, az Úr:

Felfuvalkodtál, és ezt mondtad: Isten vagyok én, Isten lakóhelyén lakom, a tenger közepén! Pedig csak ember vagy, nem Isten, csak te tartod magad olyan nagyra, akár egy isten. 3 Biztosan bölcsőbb vagy Dánielnél, nem marad előtted titokban semmi! 4 Bölcsességeddel és értelmiddel szereztél gazdagságot, aranyat és ezüstöt szereztél kincstáraidba. 5 Nagyon értesz a kereskedéshez, így gyarapítottad egyre gazdagságodat, és felfuvalkodtál, mert meggazdagodtál. 6 Azért ezt mondja az én Uram, az Úr: Mivel olyan okosnak tartottad magad, mint amilyen Isten, 7 ezért íme, idegeneket küldök ellened, a legkegyetlenebb népeket. Kardot rántanak ellened, bármilyen szép és bölcs legyél is, és véget vetnek fényűzésednek. 8 Sirba taszítanak, halálra sebzetted pusztulsz el a tenger közepén. 9 Mondhatod-e majd gyilkosaidnak: Isten vagyok én!? Csak ember vagy te, nem Isten, kiszolgáltatva azoknak, akik az életedre törnek! 10 A körülmételetlenek módján halsz meg, idegeneknek kiszolgáltatva. Én megmondtam – így szól az én Uram, az Úr! 11 Így szólt hozzám az Úr igéje: 12 Emberfia! Kezdj siratóénekebe Tírusz királyáról, és mondd róla: Ezt mondja az én Uram, az Úr: Te voltál a mintakép, tele bölcsességgel, tökéletes szépség. 13 Édenben, Isten kertjében voltál, mindenféle drágakő borított: rubin, topáz és jáspis, krizolit, ónix és nefrit, zafír, karbunkulus és smaragd. Aranyból készültek foglalataid, és a rajtad levő vésetek teremtésed napján elkészültek. 14 Kiterjesztett szárnyú, fölkent kerúb voltál. Isten szent hegyén helyeztelek el, tüzes kövek közt járkáltál. 15 Feddhetetlen életű voltál teremtésed napjától fogva, míg álnokság nem találtatott benned. 16 Bősz kufárkodásod közben megteltél erőszakkal, és vétkessé lettél. Azért száműztelek Isten hegyéről, és elkergettelek, te kiterjesztett szárnyú kerúb, a tüzes kövek közül. 17 Szépségedben felfuvalkodtál, rosszra használtad bölcsességedet a fényűzés kedvéért. Ledobtalak hát a földre, látványossággá tettelek a királyok számára. 18 Sok bűnőddel, álnok kufárkodásoddal meggyaláztad szentélyeidet. Azért tüzet gyújtottam benned, és megemésztett téged, hamuvá tettelek a földön mindenki szeme láttára. 19 Akik csak ismertek a népek között, szörnyülködnek rajtad. Rettenetes véged lett, nem lesz belőled soha semmi!

20 Így szólt hozzám az Úr igéje: 21 Emberfia! Fordulj Szidón irányába, és prófétálgass ellene! 22 Ezt mondd: Így szól az én Uram, az Úr: Ellened fordulok, Szidón, és megmutatom rajtad dicsőségemet. Majd megtudják, hogy én vagyok az Úr, amikor ítéletet tartok fölötted, és megmutatom rajtad, hogy szent vagyok! 23 Mert dögvészt bocsátok rá, és vérontást utcáira, hullanak benne a halálra sebzettek, mert rátör a fegyver mindenfelől. Akkor majd megtudják, hogy én vagyok az Úr! 24 Szidón nem lesz többé Izráel háza számára szúrós tövis és fájdalmas túske azok között, akik körülötte laknak, és akik megvetik. Akkor majd megtudják, hogy én, az Úr vagyok az Úr! 25 Így szól az én Uram, az Úr: Amikor összegyűjtöm Izráel házáat a népek közül, amelyek közé szétszóródtak, akkor a népek szeme láttára mutatom meg rajtad, hogy szent vagyok; mert a maguk földjén fognak lakni, amelyet szolgáltnak, Jákóbnak adtam. 26 Biztonságban laknak ott; házakat építenek, és szőlőket ültetnek, biztonságban laknak. Amikor ítéletet tartok a körülöttük lakók fölött, akik megvetették őket, megtudják majd, hogy én, az Úr vagyok az ő Istenük.

Ez 29

1A tizedik esztendőben, a tizedik hónap tizenkettedikén így szólt hozzám az Úr igéje: 2 Emberfia! Fordulj a fáraónak, Egyiptom királyának az irányába, és **prófétálgass ellene és Egyiptom ellen!** 3 Szólj, és mondd ezt: Így szól az én Uram, az Úr: Én ellened fordulok, te, fáraó, Egyiptom királya, te, nagy szörnyeteg, aki a Nílus ágai között heverészel, és ezt mondod: Enyém a Nílus, én magam alkottam! 4 **Horgokat akasztok az álladba, pikkelypáncélodhoz ragasztom a Nílusod halait, aztán kirántalak a Nílusodból a Nílusod halaival együtt, amelyek pikkelypáncélodhoz ragadtak.** 5 Kidoblak a pusztába a Nílusod halaival együtt, a nyílt mezőre esel. Nem szednek föl és nem temetnek el, a föld vadjainak és az ég madarainak adlak eledelül. 6 Majd megtudja Egyiptom minden lakója, hogy én vagyok az Úr. Mert olyan támasz voltál Izráel házának, mint a nád: 7 Ha kézbe fogtak, összetörtél, és végighasítottad vállukat, ha rád támaszkodtak, összeroppantál, és megrogyasztottad derekukat. 8 Azért ezt mondja az én Uram, az Úr: Íme, fegyvert hozok ellened, és kiirtok belőled embert és állatot. 9 **Egyiptom földje pusztaság és romhalmaz lesz, mivel azt mondta: Enyém a Nílus, én magam alkottam! Akkor majd megtudják, hogy én vagyok az Úr!** 10 **Ezért én ellened fordulok és a Nílus ellen. Egyiptom földjét romhalmazzá, csupa rommá teszem Migdóltól Szevenéig, Etiópia határáig.** 11 **Nem jár arra ember, állat sem jár arra; lakatlan lesz negyven évig.** 12 Egyiptom földjét pusztasággá teszem az elpusztult országok sorában. Városai a romvárosok sorába kerülnek, pusztán maradnak negyven évig. Az egyiptomiakat pedig szétszélesztetem a népek közé, és elszórom őket az országokba! 13 De ezt mondja az én Uram, az Úr: **Negyven év múlva összegyűjtöm az egyiptomiakat a népek közül, amelyek közé szétszóródtak.** 14 Jóra fordítom Egyiptom sorsát; visszahozom őket Patrós földjére, eredeti hazájukba, és ott alávetett királyság lesznek. 15 Alávetettebb lesz, mint más királyságok, nem tud többé a népek fölé emelkedni. Erőtlenné teszem őket, hogy ne uralkodhassanak a népeken. 16 Nem ő lesz többé Izráel házának a bizodalma, nem emlékeztet arra a bűnre, hogy hozzá fordultak. Akkor majd megtudják, hogy én, az Úr vagyok az Úr! 17 A huszonhetedik évben, az első hónap első napján így szólt hozzám az Úr igéje: 18 Emberfia! Nebukadneccar, Babilónia királya nehéz munkát végeztetett haderejével Tírusszal szemben. Mindenkinek belekopaszodott a feje, és feltört a válla, mégsem lett meg a jutalma sem neki, sem haderejének azért a munkáért, amelyet Tírusszal szemben végeztek. 19 Azért ezt mondja az én Uram, az Úr: Íme, én Nebukadneccarnak, Babilónia királyának adom Egyiptomot. Elveszi kincseit, zsákmányt ejt, és prédát szerez. Ez lesz a jutalma haderejének 20 azért a munkáért, amelyet végzett: neki adom Egyiptomot, mert nekem szolgált vele – így szól az én Uram, az Úr. 21 Azon a napon újra

megnövelem Izráel háza hatalmát, te pedig nyíltan beszélhetsz közöttük. Akkor majd megtudják, hogy én vagyok az Úr!

Ez 30

Így szólt hozzám az Úr igéje: 2 Emberfia! Prófétálg, és mondd ezt: Így szól az én Uram, az Úr: **Jajgassatok: Jaj, micsoda nap! 3 Mert közel van a nap, közel van az Úr napja! Borús nap lesz az, a népek ideje. 4 Eljön a fegyver Egyiptom ellen, reszketés lesz Etiópiában, hullanak a halálra sebettek Egyiptomban, elviszik kincseit, és földig lerombolják. 5 Etiópok, pútiak, lídek, mindenféle keverék nép, Kúb és a vele szövetséges ország lakói egyaránt fegyver által esnek el. 6 Ezt mondja az Úr: Elesnek Egyiptom támogatói, lehanyatlik gőgös hatalma. Migdóltól Szevéneig fegyvertől esnek el a benne lakók! – így szól az én Uram, az Úr. 7 Pusztává lesz, az elpusztult országok sorsára jut, és városai a romvárosok sorsára jutnak. 8 Majd megtudják, hogy én vagyok az Úr, amikor lángba borítom Egyiptomot, és segítői mind összetörnek. 9 Azon a napon követeket küldök ki hajókon, hogy fölriasszák a gondtalan Etiópiát. Reszketés jön rájuk Egyiptom napja miatt, amely már közeleg! 10 Ezt mondja az én Uram, az Úr: Véget vetek a hatalmas egyiptomi népnek Nebukadneccar babilóniai király által. 11 Elhozom őt és népét, a legkegyetlenebb népeket az ország elpusztítására. Kardot rántanak Egyiptom ellen, és halálra sebettekkel töltik meg az országot. 12 Kiszáritom a Nílus ágait, és gonosztevők kezébe adom az országot. Idegenekkel pusztítottam el az országot és a benne levőket. Én, az Úr, megmondtam! 13 Ezt mondja az én Uram, az Úr: **Elpusztítom a bálványokat, kiirtom a bálványszobrokat Nófból, Egyiptomban nem lesz többé fejedelem. Félelmet keltek majd Egyiptomban.** 14 Elpusztítom Patrószt, lángba borítom Cóant, ítéletet tartok Nó fölött. 15 Kiöntöm haragomat Színre, Egyiptom erős várára, és kiirtom Nó népének tömegét. 16 Lángba borítom Egyiptomot, kínok között vergődik Szín, Nó falain réseket törnek, Nófot fényes nappal ostromolják. 17 Ön és Pí-Beszlet ifjai fegyvertől esnek el, az asszonyok pedig fogságba mennek. 18 Tahpanhészben sötét lesz nappal, ha összetöröm ott Egyiptom igáját. Vége lesz gőgös erejének. Őt magát felhő borítja be, leányai pedig fogságba mennek. 19 Így tartok ítéletet Egyiptom fölött; akkor majd megtudják, hogy én vagyok az Úr! 20 A tizenegyedik évben, az első hónap hetedikén így szólt hozzám az Úr igéje: **21 Emberfia! Eltörtem a fáraónak, Egyiptom királyának a karját, de nem kötötték be, hogy meggyógyítsák, pólyát sem raktak rá, hogy megerősödjék, és fegyvert foghasson.** 22 Ezért így szól az én Uram, az Úr: Íme, én a fáraó, Egyiptom királya ellen fordulok, és **mindkét karját eltöröm: az épet is meg a töröttet is, és kiütöm kezéből a fegyvert.** 23 Szétszélesztem az egyiptomiakat a népek közé, és elszórom őket az országokba. 24 Babilónia királyának a karjait megerősítem, és kardomat a kezébe adom. A fáraó karjait azonban eltöröm, és keservesen fog nyögni előtte, mint akit halálra sebeztek. **25 Megerősítem Babilónia királyának a karjait, a fáraó karjai pedig lehanyatlanak. Majd megtudják, hogy én vagyok az Úr, amikor kardomat Babilónia királyának a kezébe adom, hogy azt Egyiptom ellen fordítsa.** 26 Szétszélesztem az egyiptomiakat a népek közé, és elszórom őket az országokba. Akkor majd megtudják, hogy én vagyok az Úr!**

Ez 31

SÁTÁN? A SZÉP FELVUVALKODOTTÁ LESZ

1A tizenegyedik évben, a harmadik hónap elsején így szólt hozzám az Úr igéje: 2 Emberfia! Mondd ezt a fáraóról, Egyiptom királyáról és népe tömegéről: Nagyságban ki volna hozzád fogható? 3 Nézd, **Asszíria olyan volt, mint egy libánoni cédrus: szépek voltak ágai, arnyas a lombja, magasra nőtt, teteje a felhőket érte. 4 Víz növelte nagyra, a mélység vizei tették**

magassá. Folyóikat az ő tövéhez árasztották mindenfelől, csak patakokat bocsátottak a mező többi fájához. 5 Ezért lett magasabb növésű, mint a mező többi fája: sok ága nőtt, és hosszú hajtásai lettek a sok víztől, amely feléje áradt. 6 Ágain fészket rakott minden égi madár, hajtásai alatt fialt a mező minden vadja, és árnyékában lakott mindenféle nép. 7 Szép volt nagyságával, hosszan kinyúló ágaival, mert gyökerei sok vizet kaptak. 8 Nem volt hozzá fogható cédrus az Isten kertjében, a ciprusoknak sem voltak hozzá hasonló ágai, és a platánoknak sem voltak olyan hajtásai, mint neki: Isten kertjében egy fa sem volt szépségben hozzá hasonló. 9 Széppé tettem őt lombos ágaival, irigykedett is rá Éden minden fája az Isten kertjében. CYMB 5,4, 140-141 Boe, John. "'Cymbeline' and Ezekiel." Notes and Queries, vol. 42, no. 3, Sept. 1995, pp. 331+. Gale Literature Resource Center,

link.gale.com/apps/doc/A17474448/LitRC?u=anon~54b43d94&sid=googleScholar&xid=a74cd539. Accessed 23 Nov. 2022. Azért ezt mondja az én Uram, az Úr: Mivel magasra nőtt, és teteje a felhőket érte, **felfuvalkodott magassága miatt**, 11 a népek urának kezébe adtam: tegyen vele azt, amit akar. Bűne miatt taszítottam el. 12 Kivágták az idegenek, ledöntötték a legkegyetlenebb népek. A hegyekre és a völgyekbe hullottak lombos ágai, hajtásai összetörtek az ország patakmedreiben. Árnyékából elvonult a föld összes népe, és magára hagyta. 13 Ledől törzsére rátelepedett minden égi madár, hajtásain ott tanyázott minden mezei vad. 14 Azért ne nőjön túl magasra a víz mellett egy fa sem, ne nyújtsa fel tetejét a felhők közé! Ne bizakodjék el nagyságában senki, ha a víz táplálja, mert mindenki halálra jut, a föld mélyébe azokkal az emberekkel, akik leszálltak a sírba. 15 Így szól az én Uram, az Úr: Amikor leszállt a holtak hazájába, gyászba borítottam miatta a mélység vizeit, gátat vettem folyóinak, és visszatartottam a víztömegeket. Feketébe öltöztettem miatta a Libánont, miatta a mező fái is mind elepedtek. 16 Zuhanásának hangjával megrendítettem a népeket, amikor a holtak hazájába taszítottam a sírba roskadókkal együtt; és megvigasztalódott a föld mélyében Éden minden fája, Libánon válogatott szépsége, mindaz, amit a víz táplált. 17 Mert ezek is leszálltak vele a holtak hazájába a fegyverrel megöltekhez azokkal a népekkel együtt, amelyek hatalmának árnyékában éltek. 18 Dicsőségben és nagyságban Éden fái között ki volna hozzád fogható? De majd Éden fáival együtt le kell szállnod a föld mélyébe, ahol körülmetéletlenek közt fekszel, fegyverrel megöltekkel együtt. Így jár majd a fáraó és népének egész tömege! – így szól az én Uram, az Úr.

Ez 32

1A tizenkettedik évben, a tizenkettedik hónap elsején így szólt hozzám az Úr igéje: 2 Emberfia! Kezdj siratóénekeket a fáraóról, Egyiptom királyáról! Ezt mondd róla: Olyan voltál a népek között, akár egy oroszlán! Mint egy tengeri szörnyeteg, hullámokat vertél folyóidban, fölzavartad lábaiddal a vizet, föl kavartad folyamait. 3 Ezt mondja az én Uram, az Úr: **Kivetem rád hálómát a sok összegyűjtött néppel, és kihúzlak kerítőhálómmal.** 4 **Ledoblak a földre, kivetlek a nyílt mezőre, elhozok rád mindenféle égi madarat, jól tartok belőled minden földi állatot.** 5 **Testedet a hegyekre hajítom, megtöltöm a völgyeket hulláddal.** 6 **Kiömlő véreddel megöntözöm a földet egészen a hegyekig, megtelnek vele a patakmedrek.** 7 **Amikor kimúlsz, befedem az eget, és elsötétítem csillagait, a napot felhővel takarom el, a hold fénye sem világít.** 8 **Minden égitestet elsötétítetek miattad, és országodat sötétségbe borítom!** – így szól az én Uram, az Úr. 9 **Sok népet megdöbentek, amikor eljuttatom összeomlásod hírét a nemzetekhez; olyan országokba, amelyeket nem ismersz.** 10 **Rémületbe ejtek sok népet, királyukat borzalom fogja el miattad, amikor kardomat suhogtatom előttük; állandó rettegésben lesznek a maguk életéért összeomlásod idején.** 11 **Mert ezt mondja az én Uram, az Úr: Elér téged Babilónia királyának fegyvere!**

12 Leterítem néped tömegét a hősök fegyverével, akik a népek közt a legkegyetlenebbek; elpusztítják Egyiptom büszkeségét, kipusztul népének egész tömege. 13 Kipusztítok minden állatot a nagy vizek mellől, többé nem zavarja föl azokat ember lába, állatok patája sem zavarja föl. 14 Akkor megtisztítom vizeiket, hogy olajként folyjanak folyóik! – így szól az én Uram, az Úr. 15 Amikor pusztává teszem Egyiptomot, és mindenestül elpusztul az ország, amikor megverem minden lakóját, megtudják majd, hogy én vagyok az Úr! 16 Siratóéneket ez, sírva énekeljék a népek leányai, sírva énekeljék, Egyiptomról és egész tömegéről sírva énekeljék! – így szól az én Uram, az Úr. 17 A tizenkettedik évben, az első hónap tizenötödikén így szólt hozzám az Úr igéje: 18 Emberfia! Sirasd el a népek leányaival Egyiptom népe egész sokaságát, és küldd le az előkelőket a föld mélyébe, a sírba roskadókhöz! 19 Különb vagy-e bárkinél is? Menj, és **feküdj a körülmételetlenek mellé! 20 A fegyverrel megöltek közt fognak elesni! Fegyver martaléka lett, elvonszolták őt és népe egész sokaságát. 21 Így fognak beszélni róla és segítőiről a hatalmas hősök a holtak hazájában: Leszálltak, itt fekszenek a körülmételetlenek között, a fegyverrel megöltek között! 22 Ott van Asszíria, egész népe körös-körül a sírokban. Mindnyájan fegyvertől estek el, halálra sebzetten. 23 A sírgödör legalján adtak neki helyet, ott van népe körös-körül a sírokban. Mindnyájan fegyvertől estek el, halálra sebzetten, pedig rettegésben tartották az élők földjét. 24 Ott van Élám, népének egész tömege körös-körül a sírokban. Mindnyájan fegyvertől estek el, halálra sebzetten. Körülmételetlenül szálltak le a föld mélyébe, pedig rettegésben tartották az élők földjét. De most gyalázat a sorsuk a sírba roskadókkal együtt. 25 A megöltek közt adtak fekvőhelyet neki, népe egész tömegének körös-körül a sírokban. Mindnyájan körülmételetlenek, fegyverrel megöltek, pedig rettegésben tartották az élők földjét. De most gyalázat a sorsuk a sírba roskadókkal együtt; odadobták őket a halálra sebzettek közé. 26 Ott van Mesek és Túbal, népük egész sokasága körös-körül a sírokban. Mindnyájan körülmételetlenek, fegyverrel megöltek, pedig rettegésben tartották az élők földjét. 27 Nem fehetnek együtt azokkal a hősökkel, akik a körülmételetlenek közül estek el, de fegyverzetükkel együtt szálltak le a holtak hazájába, és kardjukat a fejük alá tették. Büntetésük még a csontjaikra is ránehezedik, mert erejükkel rettegésben tartották az élők földjét. 28 Te is összeomlasz a körülmételetlenekkel együtt, és ott fekszel majd a fegyverrel megöltek között. 29 Ott van Edóm, királyaival és összes fejedelmével, akiket vitézségük ellenére odadobtak a fegyverrel megöltek közé; a körülmételetlenek és a sírba roskadók között fekszenek. 30 Ott vannak észak uralkodói, és minden szidóni, akik megszegyenülve szálltak le a halálra sebzettekkel együtt, pedig rettegett vitézek voltak; körülmételetlenül fekszenek a fegyverrel megöltek között, és gyalázat a sorsuk a sírba roskadókkal együtt. 31 Ha ezeket látja a fáraó, megvigasztalódik népe tömegének sorsán. Fegyver ölte meg a fáraót és egész haderejét – így szól az én Uram, az Úr. 32 Rettegésben tartottam vele az élők földjét, de le kellett feküdnie a fáraónak és népe egész sokaságának a körülmételetlenekkel együtt a fegyverrel megöltek közé – így szól az én Uram, az Úr. **NAGYON KEMÉNY WOE PROPHECY****

Ez 33

ŐRÁLLÓ

Így szólt hozzám az Úr igéje: 2 Emberfia! Szólj népedhez, és ezt mondd nekik: Ha fegyveres ellenséget hozok egy ország ellen, és az ország népe választ a maga köréből egy férfit, és őrállóvá teszi, 3 az pedig látja jönni a fegyveres ellenséget az ország ellen, és megfújja a kürtöt, hogy figyelmeztesse a népet, 4 akkor ha valaki hallja a kürtszót, de nem törődik a figyelmeztetéssel, a fegyveres ellenség pedig eljön, és levágja, akkor csak magát okolhatja majd a haláláért.

5 Hallotta a kürtszót, de nem törődött a figyelmeztetéssel: ő a hibás a haláláért, mert ha törődött volna a figyelmeztetéssel, megmenthette volna az életét. 6 Ha ellenben az őrálló

látja jönni a fegyveres ellenséget, de nem fújja meg a kürtöt, és nem figyelmezteti a népet, azután eljön a fegyveres ellenség, és levág közülük valakit, akkor azt a maga bűne érte utol, de vérét az órallótól kérem számon.

7 Emberfia! Ilyen órallóvá tettelek téged Izráel házában. Ha ígét hallasz tőlem, figyelmeztess őket az én nevemben! 8 Ha ezt mondom a bűnösnek: Bűnös vagy, meg kell halnod! – és te nem mondod meg, és nem figyelmezteted a bűnöst, hogy rossz úton jár, akkor az a bűnös meghal ugyan bűne miatt, de a vérét tőled kérem számon.

9 De ha figyelmeztetted a bűnöst, hogy térjen meg útjáról, és az nem tért meg útjáról, akkor az meghal a bűne miatt, de te megmented az életedet. 10 Te pedig, emberfia, mondd meg Izráel házának: Ti így beszéltek: Ránk nehezdednek bűneink és vétkeink, elsorvadunk miattuk. Hogyan maradhatnánk életben? 11 Ezt mondd nekik: **Életemre mondom – így szól az én Uram, az Úr –, hogy nem kívánom a bűnös ember halálát, hanem azt, hogy a bűnös megtérjen útjáról, és éljen.** Térjete meg, térjete meg gonosz utaitokról! Miért halnátok meg, Izráel háza? 12 Te pedig, emberfia, mondd meg a népednek:

Az igazat nem menti meg igazsága, ha vétkessé válik; a bűnös sem bukik el bűne miatt, ha megtér bűnéből. Az igaz sem maradhat életben, ha vétkessé válik. 13 Ha azt mondom az igaznak, hogy élni fog, de ő elbizakodik igazságában, és gonoszságot művel, akkor elfelejtem neki igaz tetteit, és meg fog halni, mert gonoszságot művelt.

14 Ha pedig azt mondom a bűnösnek, hogy meg fog halni, de ő megtér vétkéből, törvény és igazság szerint él, 15 ha a bűnös visszaadja a zálogot, a rablott holmiért kártérítést fizet, az életre vivő rendelkezéseket követi, és nem követ el gonoszságot, akkor élni fog, nem kell meghalnia. 16 Azokat a vétkeket, amelyeket elkövetett, elfelejtem majd neki. Követte a törvényt és az igazságot, tehát élni fog. 17 Néped ezt mondja: Nem következetes az Úr! Pedig ők nem következetesek. **18 Ha az igaz eltér igazságától, és gonoszságot művel, meghal miatta. 19 Ha pedig a bűnös megtér bűnéből, követi a törvényt és az igazságot, akkor emiatt élni fog.** 20 Mondhatjátok, hogy nem következetes az Úr, én akkor is mindegyikötököt a maga tettei szerint ítélem meg, Izráel háza!

21 Fogságunk tizenkettedik évében, a tizedik hónap ötödikén egy menekült érkezett hozzám Jeruzsálemből, és ezt mondta: Elesett a város! 22 Az Úr pedig már a menekült érkezése előtti estén megragadott engem, és reggel, mielőtt megérkezett volna hozzám a menekült, megnyitotta a számat. Megnyílt a szám, és nem kellett tovább hallgatnom. 23 Így szólt hozzám az Úr igéje: 24 Emberfia! Azoknak a romoknak a lakói, ott Izráel földjén, ezt mondogatják: Ábrahám egymaga volt, és örökségül kapta az országot. Mi sokan vagyunk, nekünk jutott örökségül az ország. 25 Ezért mondd meg nekik: Így szól az én Uram, az Úr: Vérrel együtt eszitek a húst, fölnéztek bálványaitokra, vért ontotok, és ti akarjátok örökölni az országot? 26 Fegyveretekre támaszkodtok, utálatos dolgokat műveltek, egymás feleségét tisztátalanná teszitek, és ti akarjátok örökölni az országot? 27 Ezt mondd nekik: Így szól az én Uram, az Úr: **Életemre mondom,** hogy akik a romok között vannak, fegyvertől esnek el, akik a mezőn vannak, azokat a vadállatoknak adom eledelül, akik pedig erődökben és barlangokban vannak, dögvészben pusztulnak el. 28 Sivárrá és kietlenné teszem az országot, vége lesz gőgös erejének. Kopárak lesznek Izráel hegyei, nem jár rajtuk senki. 29 Majd megtudják, hogy én vagyok az Úr, amikor az országot sivárrá és kietlenné teszem a sok utálatos dolog miatt, amit elkövettek. 30 Emberfia! Rólad beszélget néped a falak mellett és a házak kapujában. Így beszélgetnek maguk közt: Gyertek csak, hallgassátok, miféle ige jön az Úrtól! 31 Azután eljönnek hozzád, mintha népgyűlésre jönnének; odaül eléd az én népem, hallgatják beszédedet, de nem aszerint élnek. Ismételtetik, mint a pajzán dalokat, de az eszük nyereségen jár. 32 Csak ennyi vagy nekik: pajzán dalok éneke, akinek szép a hangja, és jól pengeti a lantot. Hallgatják a beszédedet, de nem aszerint élnek. 33 **De ha majd beteljesedik – mert beteljesedik! –, akkor megtudják, hogy próféta volt közöttük.**

Ez 34

PÁSZTOROK ELLEN

Így szólt hozzám az Úr igéje: 2 Emberfia! Prófétálj Izráel pásztorairól! Prófétálj, és mondd meg a pásztoroknak: Így szól az én Uram, az Úr: **Jaj Izráel pásztorainak, akik magukat legeltették! Hát nem a nyájat kell legeltetniük a pásztoroknak?** 3 A tejet megittátok, a gyapjúval ruházkodtatok, a kövéret levágtátok, de a nyájat nem legeltettétek! 4 A gyengét nem erősítettétek, a beteget nem gyógyítottátok, a sérültet nem kötöttétek be, az eltévedtet nem tereltétek vissza, és az elveszettet nem kerestétek meg, hanem erőszakosan és kegyetlenül uralkodtatok rajtuk. 5 Szétszóródtak, mint akiknek nincs pásztoruk, mindenféle mezei vad eledele lettek, úgy szétszóródtak. 6 Ott bolyongott nyájam minden hegyen és minden magas halmon; szétszóródott nyájam az egész föld színén, és nincs aki utána eredjen, nincs aki megkeresse. 7 Ezért ti, pásztorok, halljátok meg az Úr igéjét: 8 **Életemre mondom** – így szól az én Uram, az Úr –: Mivel préda lett a nyájam, mindenféle mezei vad eledele lett a nyájam, mint amelynek nincs pásztor, pásztoraim nem eredtek a nyájam után, hanem önmagukat legeltették a pásztorok, nem a nyájamat legeltették, 9 ezért ti, pásztorok, halljátok meg az Úr igéjét! 10 Így szól az én Uram, az Úr: Én most a pásztorok ellen fordulok, és számon kérem tőlük a nyájamat. Gondoskodom róla, hogy ne ők legeltessék a nyájat, magukat sem fogják többé legeltetni a pásztorok. Kiragadom szájukból juhaimat, és többé nem esznek belőlük. 11 Mert így szól az én Uram, az Úr: Majd én magam keresem meg juhaimat, és én viselem gondjukat. 12 **Ahogy a pásztor gondját viseli a nyájnak, amikor ott áll juhai között, amelyek szét voltak szóródva, úgy viselem gondját juhaimnak. Kiszabadítom őket mindenünnen, ahová csak szétszóródtak egy felhős, borús napon.** 13 Kivezetem őket a népek közül, és összegyűjtöm az országokból, azután beviszem őket a saját földjükre; Izráel hegyein, a völgyekben és az ország minden lakóhelyén fogom legeltetni őket. 14 **Jó legelőn fogom legeltetni őket, és Izráel magas hegyein fognak majd tanyázni. Jó tanyájuk lesz, ott heverésznek, és kövér legelőn legelésznek Izráel hegyein.** 15 **Én legeltetem juhaimat, és én keresek nekik pihenőhelyet – így szól az én Uram, az Úr.** 16 **Az elveszettet megkeresem, az eltévedtet visszaterelem, a sérültet bekötözöm, a gyengét erősítem, a kövérré és az erősre vigyázok; úgy legeltetem őket, ahogy kell.** 17 De köztetek is igazságot teszek, juhaim – így szól az én Uram, az Úr –, bárány és bárány között, kosok és bakok között. 18 Nem elég nektek, hogy a legjobb legelőn legeltek? Miért tapossátok össze lábatokkal a többi legelőt? Tiszta vizet isztok. Miért zavarjátok föl lábatokkal, amit otthagytok? 19 Azt legeljük az én juhaim, amit a lábatok összetaposott, és azt igyák, amit a lábatok fölzavart? 20 Ezért így szól az én Uram, az Úr: **Majd én igazságot teszek kövér bárány és sovány bárány között.** 21 Oldalattal és vállattal taszigáljátok, és szarvatokkal öklelitek félre a gyöngéket, míg csak ki nem szorítjátok őket. 22 De én megszabadítom juhaimat, és nem esnek többé zsákmányul, mert igazságot teszek bárány és bárány között! 23 **Egyetlen pásztort rendelék föléjük, hogy legeltesse őket: szolgámat, Dávidot. Ő fogja legeltetni őket, ő lesz a pásztoruk.** 24 Én, az Úr, Istenük leszek, szolgám, Dávid pedig fejedelmük lesz. Én, az Úr, megmondtam! 25 **Szövetséget kötök** velük, hogy békében éljenek: kipusztítom az országból a vadállatokat, biztonságban lakhatnak majd a pusztában, és az erdőkben is alhatnak. 26 **Áldást adok** nekik hegyem körül, esőt adok idejében: áldásos esők lesznek. 27 A mező fája megadja gyümölcsét, a föld is megadja termését, biztonságban élnek földjükön. **Majd megtudják, hogy én vagyok az Úr, amikor darabokra töröm igájukat, és kiszabadítom őket azok kezéből, akiket szolgálnak.** 28 Nem esnek többé zsákmányul a népeknek, és nem falják fel őket a vadállatok, hanem biztonságban laknak, senki sem háborgatja majd őket. 29 Híres ültetvényt sarjasztok nekik, nem hal éhen többé senki az országban, és nem kell túrniük többé a népek gyalázkodását. 30 Akkor majd megtudják, hogy én, az Úr, az ő Istenük, velük vagyok,

és hogy ők, Izráel háza, az én népem – így szól az én Uram, az Úr. 31 Mert ti az én juhaim, az én legelőm nyája vagytok. Emberek vagytok, én pedig Istenetek! – így szól az én Uram, az Úr.

Ez 35

Így szólt hozzám az Úr igéje: 2 Emberfia! Fordulj a Széir-hegység irányába, és prófétálj ellene! 3 Ezt mondd róla: Így szól az én Uram, az Úr: Én most ellened fordulok, Széir hegyvidéke, kinyújtom kezem ellened, sivárrá és kietlenné teszek. 4 Városaidat romba döntöm, te pedig pusztaság leszel; akkor majd megtudod, hogy én vagyok az Úr! 5 Mivel örökösen ellenségeskedtél, és Izráel fiait fegyver martalékává tetted veszedelmük idején, a végső bűnhődés idején, 6 ezért, életemre mondom – így szól az én Uram, az Úr –, hogy vérbe borítlak, üldözni fog a vér! Te nem gyűlölted a vért, ezért üldözni fog a vér! 7 Széir hegyvidékét sivárrá és kietlenné teszem, és kiirtok onnan mindenkit, aki arra jár. 8 Halálra sebzettekkel borítom be hegyeidet, halmaidra, völgyeidbe és összes folyómedredbe fegyverrel legyilkoltak hullanak. 9 Örökre pusztasággá teszek, városaid nem népesülnek be soha. Akkor majd megtudjátok, hogy én vagyok az Úr! 10 Mivel ezt mondd: Az a két nép és az a két ország az enyém lesz, birtokba veszem – pedig ott volt az Úr –, 11 azért így szól az én Uram, az Úr: Életemre mondom, hogy ugyanolyan haraggal és indulattal bánok majd veled, ahogyan te bántál velük gyűlöletedben. Majd megismeresz engem, amikor ítéletet tartok fölötted! 12 Akkor majd megtudod, hogy én, az Úr, meghallottam, mennyi szitkot szórtál Izráel hegyeire, amikor így beszéltél: Elpusztultak, nekünk adták őket martalékul! 13 Nagyszájúak voltatok, és sokat szidtatok engem; hallottam én! 14 Ezt mondja az én Uram, az Úr: Az egész föld örülni fog, ha pusztasággá teszek, 15 ahogy te örültél, amikor Izráel házának birtoka pusztasággá vált. Így bánok veled: pusztaság lesz Széir hegyvidéke egész Edómmal együtt; akkor majd megtudjátok, hogy én vagyok az Úr! **KEMÉNY WOE PROPHECY**

Ez 36

1 Te pedig, emberfia, prófétálj Izráel hegyeinek, és mondd: Izráel hegyei, halljátok meg az Úr igéjét! 2 Így szól az én Uram, az Úr: Mivel az ellenség hahotázva azt mondta rólatok: Birtokunkba kerültek az ősi halmok! – 3 ezért prófétálj, és mondd: Így szól az én Uram, az Úr: Mivel a vesztetekre törnek mindenfelől, hogy a többi nép birtokává legyetek, és mivel szájukra vettek titeket a rágalmakat terjesztő népek, 4 azért, Izráel hegyei, halljátok az én Uramnak, az Úrnak igéjét! Ezt mondja az én Uram, az Úr a hegyeknek és a halmoknak, a medreknek és a völgyeknek, az elpusztult romoknak és az elhagyatott városoknak, amelyeket a körülöttük élő többi nép fosztogatott és kigúnyolt, 5 ezért tehát így szól az én Uram, az Úr: Heves indulattal beszélek a többi nép és egész Edóm ellen, akik birtokba vették országomat kárörvendő szívvel és megvető lélekkel, hogy néptelenné tegyék, és teljesen kifosszák. 6 **Ezért prófétálj Izráel földjéről, mondd a hegyeknek és a halmoknak, a medreknek és a völgyeknek: Így szól az én Uram, az Úr: Haragos indulattal beszélek, mert a népek gyalázkodását kellett elviselnetek.** 7 Ezért így szól az én Uram, az Úr: Fölemelt kézzel esküszöm, hogy majd a körülöttetek élő népeknek kell eltűnniük, hogy gyalázzák őket! 8 Rajtatok pedig, Izráel hegyei, ágak sarjadnak, és gyümölcs terem népemnek, Izráelnek, mert hamarosan hazatérnek. 9 Mert én mellettetek vagyok, és felétek fordulok: megművelnek és bevetnek titeket. 10 Megszaporítom rajtatok az embereket, Izráel egész házát; városaitok benépesülnek, a romok újjáépülnek. 11 **Megszaporítok rajtatok embert és állatot, sokasodni és szaporodni fognak. Benépesítelek titeket, mint hajdan, és több jót teszek veletek, mint azelőtt. Akkor majd megtudjátok, hogy én vagyok az Úr!** 12 Gondoskodni fogok róla, hogy emberek járjanak rajtatok: az én népem, Izráel. Birtokba vesznek, az ő tulajdonuk lesztek, és nem lesztek többé néptelenek. 13 Így szól az én Uram, az Úr: Bár azt mondják, hogy emberevő föld vagy, mert el

szoktad pusztítani a rajtad élő népeket, 14 nem eszel többé embert, és nem pusztítod el a rajtad élő népeket – így szól az én Uram, az Úr. 15 Nem kell többé hallanod a nemzetek gyalázkodását, a népek csúfolódását sem kell túrnöd többé, és nem pusztítod el a rajtad élő népeket – így szól az én Uram, az Úr. 16 Így szól hozzám az Úr igéje: 17 Emberfia! Amikor Izráel háza a saját földjén lakott, tisztátalanná tették azt életükkel és tetteikkel. Olyan tisztátalan volt előttem az életük, mint a havi vérzés. 18 Rájuk zúdítottam haragomat, mert vért ontottak a földre, és tisztátalanná tették azt bálványaikkal. 19 Ezért elszélesztettem őket a népek között, és szétszóródtak az országokba. Életük és tetteik szerint tartottam ítéletet fölöttük. 20 De amikor a népek közé jutottak, amerre csak jártak, gyalázatot hoztak szent nevemre, mert ezt mondták róluk: Az Úr népe ezek, mégis el kellett hagyniuk az országát! 21 Ekkor száanalomra indultam szent nevemért, amelyre gyalázatot hozott Izráel háza a népek között, amerre csak járt. 22 Ezért mondd ezt Izráel házának: Így szól az én Uram, az Úr: **Nem tiértetek cselekszem én, Izráel háza, hanem szent nevemért, amelyre gyalázatot hoztatok a népek között, amerre csak jártatok.** 23 Majd én megmutatom, hogy szent az én nagy nevem, amely gyalázatos lett a népek között, mert gyalázatot hoztatok rá közöttük. Majd megtudják a népek, hogy én vagyok az Úr – így szól az én Uram, az Úr –, amikor szemük láttára megmutatom rajtatok, hogy én szent vagyok! 24 Kihozlak benneteket a népek közül, összegyűjtelek az országokból, és beviszlek benneteket a saját földetekre. 25 Tiszta vizet hintek rátok, hogy megtisztuljatok. Minden tisztátalanságotoktól és minden bálványotoktól megtisztítlak benneteket. 26 **Új szívet adok nektek, és új lelket adok belétek: eltávolítom testetekből a kőszívet, és hússzívet adok nektek.** 27 **Az én lelkemet adom belétek, és gondoskodom róla, hogy rendelkezéseim szerint éljete, törvényeimet megtartsátok és teljesítsétek.** 28 **Abban az országban fogtok lakni, amelyet őseiteknek adtam. Az én népem lesztek, én pedig Istenetek leszek.** 29 Megszabadítlak benneteket minden tisztátalanságotoktól. Előhívom a gabonát és megsokasítom, és nem hozok rátok éhínséget. 30 Megszaporítom a fák gyümölcsét és a mező termését, hogy ne csúfoljanak többé benneteket éhínség miatt a népek. 31 Akkor majd visszagondoltok arra, hogy milyen gonoszul éltetek, és milyen rosszak voltak tetteitek, és megundorodtok magatoktól utálatos bűneitek miatt. 32 Nem tiértetek cselekszem – így szól az én Uram, az Úr –, tudjátok meg ezt! Szégyenkeztek, és piruljatok életek miatt, Izráel háza! 33 Így szól az én Uram, az Úr: Amikor megtisztítlak benneteket minden bűnöktől, benépesítem a városokat, és újjáépülnek a romok. 34 Művelni fogják a pusztává lett földet, azután, hogy pusztán hevert az arra járók szeme láttára. 35 Akkor majd ezt mondják: Ez a **pusztává lett föld itt most olyan, mint az Éden kertje; a rommá lett, elpusztult, a falaitól megfosztott városokat pedig megerősítették, és újból laknak bennük!** 36 Akkor majd megtudják a népek, amelyek körülöttetek megmaradtak, hogy én, az Úr építettem újjá a romba dőlt városokat, és én ültettem be a pusztává lett földet. Én, az Úr megmondtam, és meg is teszem! 37 Így szól az én Uram, az Úr: Még azt is kérheti tőlem Izráel háza, hogy ezt tegyem velük: úgy megsokasítom az embereket, mint a juhokat. 38 Úgy megtelnek a romba dőlt városok emberek tömegével, ahogyan Jeruzsálem tele van az ünnepeken juhokkal, áldozatra szentelt juhokkal. Akkor majd megtudják, hogy én vagyok az Úr!

Ez 37

1Az Úr megragadott engem; elvitt engem az Úr lélek által, és letett egy völgyben. Tele volt az csontokkal. 2 Végigvezetett köztük körös-körül, és láttam, hogy nagyon **sok csont volt a völgyben, és már nagyon szárazak voltak.** 3 **Megkérdezte tőlem: Emberfia! Életre kelnek-e még ezek a csontok? Én így feleltem: Ó, Uram, Uram, te tudod!** 4 **Akkor ezt mondta nekem: Prófétálj e csontokról! Mondd nekik: Ti, száraz csontok, halljátok az Úr igéjét!** 5 **Így szól az én Uram, az Úr ezekhez a csontokhoz: Én lelkét adok belétek, és életre keltek.**

6 Inakat adok rátok, húst rakok rátok, és beborítlak benneteket bőrrel, azután lelket adok belétek, hogy életre keljete. Akkor majd megtudjátok, hogy én vagyok az Úr! 7 Én tehát prófétáltam, ahogyan megparancsolta nekem. Amint prófétálni kezdtem, hirtelen nagy zörgés támadt, a csontok pedig remegni kezdtek, és egymáshoz illeszkedtek. 8 Láttam, hogy inak kerültek rájuk, majd hús növekedett, és végül bőr borította be őket, de lélek még nem volt bennük. 9 Akkor ezt mondta nekem: Prófétálj a léleknek, profétálj, emberfia, és mondd a léleknek: Így szól az én Uram, az Úr: A négy égtáj felől jöjj elő, lélek, és lehelj ezekbe a megöltekbe, hogy életre keljenek! 10 Én tehát prófétáltam, ahogyan megparancsolta nekem. Akkor lélek szállt beléjük, életre keltek, és talpra álltak: igen-igen nagy sereg volt. 11 Akkor ezt mondta nekem: Emberfia! Ez a sok csont Izráel egész háza, amely most ezt mondja: Kiszáradtak a csontjaink, és elveszett a reménységünk, végünk van. 12 Azért profétálj, és ezt mondd nekik: Így szól az én Uram, az Úr: Íme, felnyitom sírjaitokat, és kihozlak sírjaitokból, én népem, és beviszlek benneteket Izráel földjére. 13 Majd megtudjátok, hogy én vagyok az Úr, amikor fölnyitom sírjaitokat, és kihozlak sírjaitokból, én népem! 14 Lelkemet adom belétek, életre keltek, és letelepítelek benneteket a saját földetekben. Akkor majd megtudjátok, hogy én, az Úr, meg is teszem, amit megmondtam – így szól az Úr.

15 Így szólt hozzám az Úr igéje: 16 Te, emberfia, fogj egy fadarabot, és írd rá: Ez Júdái és a hozzá tartozó izráelieké. Azután fogj egy másik fadarabot, és arra ezt írd: Ez Józsefé, azaz Efraimé és az egész hozzá tartozó Izráel házáé. 17 Illeszd őket egymáshoz egy fává, hogy eggyé legyenek a kezekben! **1985 12 21**

Ha majd ezt mondja neked néped: Magyarázd meg, hogy mit jelent ez! – 19 akkor így felelj: Ezt mondja az én Uram, az Úr: Én kezembe fogom Józsefnek, azaz Efraimnak és Izráel hozzá tartozó törzseinek a fáját, hozzáillesztem Júda fájához, egy fát csinálók belőlük, és eggyé lesznek a kezemben. 20 Amikor szemük láttára ott lesznek a kezekben azok a fadarabok, amelyekre írtál, 21 így beszélj hozzájuk: Ezt mondja az én Uram, az Úr: Íme, én kihozom Izráel fiait a népek közül, bárhová kerültek. Összegyűjtöm őket mindenfelől, és beviszem őket a saját földjükre. 22 Egy néppé teszem őket abban az országban, Izráel hegyein, és egy király fog uralkodni mindnyájuk fölött. Nem lesz többé két nép, és nem szakadnak soha többé két királyságra. 23 Nem teszik magukat többé tisztátalanná förtelmes bálványszobráikkal és sok vétkükkel. Megszabadítom őket minden vétküktől, amelyet elkövettek, és megtisztítom őket. Az én népem lesznek, én pedig Istenük leszek. 24 **Az én szolgám, Dávid lesz a királyuk: egy pásztoruk lesz mindnyájuknak. Akkor majd az én törvényeim szerint élnek, rendelkezéseimet megtartják és teljesítik.** 25 Abban az országban laknak majd, amelyet szolgámnak, Jákóbnak adtam, amelyben őseitek is laktak. Ott laknak ők, fiaik és unokáik örökre, és szolgám, Dávid lesz a fejedelmük örökre. 26 **Szövetséget kötök velük, hogy békében éljenek; örök szövetség lesz az.** Letelepítem és megsokasítom őket, szentélyemet pedig közéjük helyezem örökre. 27 Közöttük lesz hajlékom, én Istenük leszek, ők pedig az én népem lesznek. 28 Majd megtudják a népek, hogy én vagyok az Úr, aki megszentelem Izráelt, amikor szentélyem köztük lesz örökre! **WEAL PROPHECY**

Ez 38

GÓG ÉS MAGÓG ELLEN

1 Így szólt hozzám az Úr igéje: 2 Emberfia! **Fordulj Gógnak, Magóg országának, Rós, Mesek és Túbal fejedelmének irányába, és profétálj ellene!** 3 Ezt mondd: **Így szól az én Uram, az Úr: Én ellened fordulok, Góg, aki Rós, Mesek és Túbal fejedelme vagy!** 4 Megfordítalak, **horgokat akasztok az álladba, kivezetlek téged meg egész haderődet, a lovakat és a lovasokat, akik mindnyájan fegyverbe öltöztek, ezt a nagy sereget, amely nagy és kis pajzzsal meg karddal**

van fölszerelve. 5 Perzsák, etiópok és pútiak vannak velük, mindegyiknek pajzsa és sisakja van, 6 továbbá Gómer minden csapatával, Bét-Tógarmá a messze északról minden csapatával – sok nép van veled! 7 Készülj, állj készenlétben az egész sereggel együtt, amely köréd sereglett, és légy a vezérük! 8 Egy idő múlva utasítást kapsz, évek múltán betörsz a fegyveres pusztítás után helyreállított országba, amelynek lakói a többi nép közül gyűltek össze Izráel hegyeire, amelyek sokáig pusztán álltak. Kihoztam őket a népek közül, és biztonságban laknak mindnyájan. 9 De te fölvonulsz, betörsz, mint a fergeteg minden csapatoddal és a veled levő sok néppel, olyan leszel, mint a földet beborító felhő. **10 Így szól az én Uram, az Úr: Abban az időben rossz gondolataid támadnak, és gonosz terveket fogsz szőni. 11 Ezt gondolod: Fölvonulok a védtelen ország ellen, rátámadok a békében és biztonságban lakókra, akik mindnyájan úgy élnek, hogy sem várfaluk, sem zárral ellátott kapujuk nincsen. 12 Zsákmányt akarsz ejteni, prédát akarsz szerezni, hatalmaddal az újra benépesült romok ellen akarsz fordulni, a nemzetek közül összegyűjtött nép ellen, amely már jószágot és birtokot szerzett, és a világ közepén lakik. 13 Sába, Dedán és Tarsís kereskedői és előkelői ezt kérdezik tőled: Azért jöttél, hogy zsákmányt ejts? Azért gyűjtötted össze seregedet, hogy prédát szerezz, hogy elvidd az ezüstöt és az aranyat, elvedd a jószágot és a birtokot, és gazdag zsákmányt ejts? 14 **Azért prófétálg, emberfia, és mondd meg Gógnak: Így szól az én Uram, az Úr: Azon a napon, amikor majd megtudod, hogy népem, Izráel biztonságban él, 15 eljössz lakóhelyedről, a messze északról sok néppel együtt, akik mind lovakon nyargalnak; nagy sereg ez, roppant haderő. 16 Úgy vonulsz föl népem, Izráel ellen, mint a földet beborító felhő. Az utolsó napokban elhozlak téged országom ellen, hogy megismerjenek engem a népek, amikor szemük láttára megmutatom rajtad, Góg, hogy szent vagyok.** 17 Így szól az én Uram, az Úr: Te vagy az, akiről megmondtam hajdanában a szolgálaim, Izráel prófétái által, akik azokban a napokban és években prófétáltak, hogy elhozlak ellenük. 18 De azon a napon, amelyen megérkezik Góg Izráel földjére – így szól az én Uram, az Úr –, fellángol majd a haragom. 19 Felindulásomban, izzó haragomban így beszélek: **Azon a napon nagy földrengés lesz Izráel földjén. 20 Megrettennek tőlem a tenger halai, az ég madarai, a mező vadjai meg a földön csúszómászó mindenféle állat és minden ember a föld színén. Leomlanak a hegyek, lezuhannak a sziklák, és földre dőlnek a várfalak.** 21 Fegyverbe szólítok ellene hegyeim mindenkit – így szól az én Uram, az Úr –, ember ember ellen támad fegyverével. 22 Megbüntetem dögvésszel és vérontással. Ömlő záporosót, jégesőt, tüzet és kénkövet hullatok rá és csapataira, a vele levő sok népre. 23 Így mutatom meg, hogy nagy és szent vagyok, és megismertetem magamat a sok néppel; akkor majd megtudják, hogy én vagyok az Úr!**

Ez 39

1Te pedig, emberfia, prófétálg Gógról, és mondd: Így szól az én Uram, az Úr: Én ellened támadok, Góg, aki Rós, Mesek és Túbál fejedelme vagy! **2 Irányítlak és vezetgetlek, elhozlak a messze északról, és Izráel hegyeire vislek. 3 Kiütöm az íjat bal kezedből, és kiverem a nyilakat jobb kezedből.** 4 Izráel hegyein fogsz elesni valamennyi csapatoddal és a veled levő népekkel együtt; mindenféle ragadozó madárnak és mezei vadnak adlak eledelül. 5 A harcmezőn esel el; én megmondtam! – így szól az én Uram, az Úr. 6 Tüzet bocsátok Magógra és azokra, akik biztonságban laknak a szigeteken; akkor majd megtudják, hogy én vagyok az Úr! 7 Megismertetem szent nevemet népemmel, Izráellel, és többé nem hagyom, hogy gyalázzák szent nevemet. Akkor majd megtudják a népek, hogy én, az Úr, Izráel Szentje vagyok! 8 Eljön ez, és megtörténik – így szól az én Uram, az Úr –, ez az a nap, amelyről beszéltem. 9 Akkor Izráel városainak lakói kimennek, meggyújtják és elégetik a fegyvereket, a nagy és kis pajzsokat, az íjakat és a nyilakat, a buzogányokat és a dárdákat, és hét évig tüzelnek velük. 10 Nem kell fát hordaniuk a mezőről, az erdőből sem kell vágniuk, mert a fegyvereket használják tüzelőnek. Kifosztják fosztogatóikat, és prédát szereznek prédálóiktól – így szól az

én Uram, az Úr. 11 **Azon a napon nevezetes sírhelyet adok Gógnak Izráelben: a Vándorok völgyét a tengertől keletre, és az elzárja a vándorok előtt az utat. Ott temetik el Gógot egész seregével együtt; ezért fogják azt Góg serege völgyének nevezni.** 12 Hét hónapon át fogja őket temetni Izráel háza, hogy megtisztítsa az országot. 13 Temetni fog az ország egész népe, és dicséretükre válik majd ez azon a napon, amelyen megmutatom dicsőségemet – így szól az én Uram, az Úr. 14 Férfiakat jelölnek ki arra, hogy állandóan járják az országot, és temessék el azokat, akik még a föld színén maradtak, hogy megtisztítsák az országot. Ha letelt a hét hónap, kezdjék meg a keresést, **15 járják végig az országot, és ha valaki emberi csontokat lát, állítson fel mellé egy jelet, míg a sírásók el nem temetik a Góg serege völgyében.** 16 Van ott egy Sereg nevű város is. Így tisztítsák meg az országot! 17 Te pedig, emberfia – így szól az én Uram, az Úr –, mondd ezt a madaraknak, mindenféle szárnyasnak és mindenféle mezei vadnak: Gyűljetek össze, jöjjetek és gyülekezzetek mindenfelől az én véresáldozatom köré! Mert én nagy véresáldozatot készíték nektek Izráel hegyein: egyetek húst, igytok vért! 18 Vitézek húsát eszitek, és a föld fejedelmeinek a vérét isszátok: Básánban hizott kosok, bárányok, bakok és bikák ezek mindnyájan. 19 Kövéret esztek a jóllakásig, és vért isztok a megrészegedésig az én véresáldozatomból, amelyet nektek készíték! 20 Jóllaktok majd asztalomnál lóval és lovassal, vitézzel és mindenféle harcossal! – így szól az én Uram, az Úr. 21 Megmutatom dicsőségemet a népek között, és minden nép meglátja, hogy én hajtottam rajtuk végre az ítéletet, és az én kezem nehezedett rájuk. 22 Izráel háza megtudja majd, hogy én, az Úr, vagyok az ő Istenük attól fogva továbbra is. 23 A pogány népek pedig megtudják, hogy bűne miatt kellett fogságba mennie Izráel házának, mert hűtlenné váltak hozzám, és én elrejtettem arcomat előlük; ellenségeik kezébe adtam őket, és sokan elestek fegyver által. 24 Tisztátalanságuk és vétkeik szerint bántam velük, amikor elrejtettem arcomat előlük. 25 Ezért így szól az én Uram, az Úr: Most jóra fordítom Jákób sorsát, és Izráel egész házán megkönyörülök, mert féltő szeretetre indulok szent nevemért. 26 Akkor elfelejthetik gyalázatukat és mindazt a hűtlenséget, amit ellenem elkövettek. Biztonságban laknak a földjükön, és senki sem háborgatja őket. 27 Visszahozom őket a népek közül, és összegyűjtöm őket ellenségeik országaiból: így mutatom meg rajtuk a többi nép szeme láttára, hogy én szent vagyok. 28 Majd megtudják, hogy én, az Úr vagyok az ő Istenük, amikor én, aki fogságba vittem őket a népek közé, ismét összegyűjtöm őket a földjükön, és nem hagyok ott közülük senkit. 29 Többé nem rejtem el orcámat előlük, mert kitöltöm majd lelkemet Izráel házára – így szól az én Uram, az Úr.

Ez 40

1 Fogságunk huszonötödik évében, az év elején, a hónap tizedikén – tizennégy évvel azután, hogy bevették a várost, ugyanazon a napon – megragadott, és elvitt engem az Úr. **2 Isteni látomásban elvitt engem Izráel országába, letett egy igen magas hegyre, amelynek a déli oldalán egy városhoz hasonló építmény volt.** 3 Odavitt engem, és **egy férfit láttam, amint állt a kapuban.** Olyannak látszott, mintha ércből lett volna; kezében lenzsinór és mérőnád volt. 4 Ez a férfi így szólt hozzám: Emberfia! Nyisd ki jól a szemedet, és hallgass meg mindent figyelmesen! Jól figyeld meg mindazt, amit mutatok neked, mert azért kellett idejőnnöd, hogy meglásd ezeket a dolgokat. Mindazt, amit látsz, mondd el aztán Izráel házának! 5 A templomon kívül körös-körül várfal húzódott. A férfi kezében egy hatkönyöknyi mérőnád volt (ez a könyök a szokásosnál egy tenyérrel hosszabb volt). Megmérte az építményt: egy mérőnád széles és egy mérőnád magas volt. 6 Azután a keletre néző kapuhoz ment, fölment a lépcsőjén, és megmérte a kapu küszöbét: egy mérőnád széles volt, és a másik küszöb is egy mérőnád széles. **JELENÉSEKRE HASONLÍT** 7 Egy-egy őrszoba egy mérőnád hosszú és egy mérőnád széles volt; az őrszobák közötti tér öt könyök, a kapu küszöbe pedig, a kapu csarnoka mellett, a templom felől egy mérőnád volt. 8 Megmérte a kapu csarnokát a templom felől: egy mérőnád

széles volt. 9 Megmérte a kapu csarnokát: nyolc könyök volt, pillérei pedig két könyök vastagok voltak. A kapu csarnoka a templomra nézett. 10 A keleti kapunak mind a két oldalán három-három őrszoba volt, mind a három azonos méretű, és a pillérek is azonos méretűek voltak mind a két oldalon. 11 Azután megmérte a kapunyílás szélességét: tíz könyök volt, a kaputér pedig tizenhárom könyök. 12 Az őrszobák előtti terület egy könyök volt, és egykönyöknyi terület volt a másik oldalon is. Mindegyik őrszoba hat könyök volt az egyik oldalon, és hat könyök a másik oldalon is. 13 Azután megmérte a kaput az egyik őrszoba hátsó falától a másiknak a hátsó faláig: huszonöt könyök széles volt, ahol egyik bejárat a másikkal szemben volt. 14 Így járt el a csarnoknál is: az húsz könyök volt, a kapu csarnokát pedig udvar vette körül. 15 A bejárat kapu elejétől a kapu csarnokának a végéig a távolság ötven könyök volt. 16 Az őrszobákön kőkeretes ablakok voltak, meg a pilléreiken is belül, a kapu felé körös-körül. Ugyanilyen ablakai voltak a csarnoknak is befelé körös-körül. A pilléreken pálmadisz volt. 17 Azután bevitt engem a külső udvarba. Ott kamrák voltak: az udvarnak körös-körül volt egy kikövezett része, és harminc kamra volt a kikövezett részen. 18 A kövezet a kapuk oldaláig ért, és szélessége megfelelt a kaputér hosszának. Ez volt az alsó kövezet. 19 Azután megmérte a szélességet az alsó kapu homlokzatától a belső udvar kapujának külső homlokzatáig: száz könyök volt. Amilyen volt keleten, olyan volt északon is. 20 **Megmérte a külső udvar északra néző kapujának a hosszúságát és szélességét is.** 21 Ennek is volt három-három őrszobája mind a két oldalon, továbbá pillérei és előcsarnoka, az első kapu méretei szerint: ötven könyök volt a hosszúsága, huszonöt könyök a szélessége. 22 Ablakai, pillérei és pálmadíszei is megfelelték a keletre néző kapu méreteinek. Hét lépcsőfok vezetett föl oda, ezek felől volt az előcsarnok. 23 Az északi kapuval szemben is volt a belső udvarnak egy kapuja, ugyanúgy, mint a keleti kapunál. Egyik kaputól a másikig a távolságot száz könyöknek mérte. 24 Azután déli irányba vezetett, ott volt a déli kapu. Megmérte a pilléreit és az előcsarnokát: ezek is ugyanolyan méretűek voltak. 25 Ennek is meg az előcsarnokának is ugyanolyan ablakai voltak körös-körül, mint amazok az ablakok. A kapu hosszúsága ötven könyök, szélessége huszonöt könyök volt. 26 Főljáratának hét lépcsőfoka volt, ezek felől volt az előcsarnoka. Pálmadíszek is voltak a pillérein mind a két oldalon. 27 A belső udvarnak dél felé is volt egy kapuja. Egyik kaputól a másikig a távolságot dél felé is száz könyöknek mérte. 28 Azután bevitt engem a belső udvarba, a déli kapuhoz, és megmérte a déli kaput: méretei ugyanazok voltak, mint a külsőknek. 29 Őrszobáinak, pilléreinek és előcsarnokának ugyanazok voltak a méretei. Ennek is meg előcsarnokának is voltak ablakai körös-körül. A kapu hosszúsága ötven könyök, szélessége huszonöt könyök volt. 30 Körös-körül csarnokok voltak: hosszúságuk huszonöt könyök volt, szélességük pedig öt könyök. 31 A kapu előcsarnoka a külső udvarra nézett, pillérein pálmadíszek voltak, és főljáratának nyolc lépcsőfoka volt. 32 Azután elvitt engem **a belső udvarban kelet felé, és megmérte a kaput: méretei ugyanazok voltak.** 33 **Őrszobáinak, pilléreinek és előcsarnokának is ugyanazok voltak a méretei.** Ennek és az előcsarnokának is voltak ablakai körös-körül. Ötven könyök volt a hosszúsága, huszonöt könyök a szélessége. 34 Előcsarnoka a külső udvarra nézett, pillérein pálmadíszek voltak mind a két oldalon, és főljáratának nyolc lépcsőfoka volt. 35 Azután elvitt engem az északi kapuhoz, és megmérte: méretei ugyanazok voltak. 36 Ennek is voltak őrszobái, pillérei és előcsarnoka, ablakai is voltak körös-körül. Ötven könyök volt a hosszúsága, huszonöt könyök a szélessége. 37 Előcsarnoka a külső udvarra nézett, pálmadíszek voltak a pillérein mind a két oldalon, és főljáratának nyolc lépcsőfoka volt. 38 **Volt egy kamra is, amelynek az ajtaja a kapu csarnokára nézett. Ott mosták meg az égőáldozatot.** 39 A kapu csarnokának egyik oldalán is meg a másik oldalán is volt két asztal. Azokon **darabolták föl az égőáldozatot, a vétekáldozatot és a jóvátételi áldozatot.** 40 A külső oldalon, az északi kapu bejáratához vezető lépcsőnél is volt két asztal, meg a kapu csarnokának másik oldalán is volt két asztal. 41 Egyik oldalon is meg a másik oldalon is négy asztal volt a kapu mellett, összesen nyolc asztal: ezeken darabolták föl az áldozatokat. 42 Az égőáldozat számára négy asztal volt faragott kőből: másfél könyök hosszú,

másfél könyök széles és egy könyök magas. Ezekre tették azokat az eszközöket, amelyekkel az égőáldozatot és a véresáldozatot földarabolják. 43 A peremük egytenyérnyi volt, befelé hajlóan odaerősítve körös-körül. Az asztalokra tették az áldozati húst. 44 A belső kapu mellett volt két kamra a belső udvarban, az egyik az északi kapu oldalán dél felé nézett, a másik a déli kapu oldalán észak felé. 45 Akkor így szólt hozzám az a férfi: **Ez a kamra, amely dél felé néz, azoké a papoké, akik a templomban végzik tennivalójukat.** 46 Az a kamra pedig, amely északra néz, azoké a papoké, akik az oltárnál végzik tennivalójukat: ezek Cádók leszármazottai. A lévíták közül ezek járulhatnak az Úrhoz a szent szolgálat végzésére. 47 Azután megmérte az udvart: hosszúsága száz könyök, szélessége is száz könyök, tehát négyzet alakú volt. A templom előtt volt az oltár. 48 Azután bevitt engem a templom csarnokába, és megmérte a csarnok pilléreit: öt könyök volt az egyik oldalon, és öt könyök a másik oldalon. A kapu szélessége pedig három könyök volt az egyik oldalon, és három könyök a másik oldalon. **49 A csarnok hosszúsága húsz könyök volt, szélessége tizenegy könyök, és tíz lépcsőfok vezetett föl oda.** A pilléreknél oszlopok voltak, egy az egyik oldalon, egy a másik oldalon.

Ez 41

A TEMPLOM MEGMÉRÉSE FOLYT.

1 Azután bevitt a templomba, és megmérte a pilléreket. Hat könyök széles volt az egyik oldalon, és hat könyök széles a másik oldalon: ilyen szélesek voltak a pillérek. 2 A bejárat szélessége tíz könyök volt, a bejárat oldalfala pedig öt könyök volt az egyik oldalon, és öt könyök a másik oldalon. Megmérte a templom hosszúságát is: negyven könyök volt, a szélessége pedig húsz könyök. 3 Azután bement a legbelső részbe, és megmérte a bejárat pilléreit: két könyök vastagok voltak. A bejárat hat könyök széles volt, a bejárat oldalfalai pedig hét könyök hosszúak voltak. 4 Megmérte a hosszúságát: húsz könyök volt, a szélessége pedig a templom felől húsz könyök. Akkor ezt mondta nekem: Ez a szentek szentje. 5 Ezután megmérte a templom falát: hat könyök volt, a templomot körülvevő oldalépítmény szélessége pedig mindenütt négy könyök volt. 6 Harminc oldalfülke volt, egyik fülke a másik mellett, három sorban egymás fölött. A templom fala lépcsőzetesen volt építve az oldalfülkék számára körös-körül, hogy erősen álljanak, és a templom falába ne kelljen belekötni őket. 7 Az oldalfülkék emeletről emeletre szélesedtek, mert a templom fala lépcsőzetesen épült emeletről emeletre körös-körül: ezért lettek az oldalfülkék emeletről emeletre egyre szélesebbek. Az alsó sorról a középsőn át lehetett fölmenni a felsőre. 8 Láttam, hogy a templom mellett körös-körül kiemelkedő kövezet van, az oldalfülkék alapjától oldalra egy teljes mérónádnnyira, vagyis hatkönyöknnyire. 9 Az oldalépítmény külső falának szélessége öt könyök volt. Volt egy szabad térség is a templom oldalfülkéi 10 és a kamarák között: ez húsz könyök széles volt mindenütt a templom körül. 11 Az oldalépítmény bejáratai a szabad térségre nyíltak, az egyik bejárat észak felé, a másik bejárat dél felé. A szabad térségen körös-körül volt egy öt könyök széles fal. 12 Az elkülönített helyen, a nyugat felőli melléképület hetven könyök széles volt; a melléképület fala öt könyök széles volt körös-körül, a hosszúsága pedig kilencven könyök volt. 13 Azután megmérte a templomot: száz könyök hosszú volt. Az elkülönített hely, a melléképület és annak falai száz könyök hosszúak voltak. 14 A templom eleje és az elkülönített hely keleti része száz könyök széles volt. 15 Megmérte a melléképület hosszúságát a mögötte levő elkülönített hely felől: a két oldalán levő falakkal együtt száz könyök volt. 16 meg a küszöbök, az ablakkeretek és az ablakmélyedések is a bejáratnál szemben három oldalon faburkolattal voltak ellátva körös-körül, a földtől az ablakokig, az ablakok pedig zárhatók voltak. 17 A bejáratnál a templom legbelsejéig meg onnan kifelé az egész falat körös-körül befelé és kifelé egyforma **méretű 18 kerúbok és pálmák díszítették, úgyhogy minden pálma egy-egy kerúb közé került. Mindegyik kerúbnak két arca volt: 19 emberarc nézett az egyik oldalon levő pálmára, oroslánarc a másik oldalon levő pálmára.** Ilyen díszítés volt az egész templomban körös-

körül. 20 A földtől a bejárat felső részének a magasságáig kerúbok és pálmák díszítették a templom falát. 21 A templom ajtófélfái négyszögletesek voltak. **A szentély előtt pedig olyasmi látszott, 22 mint egy faoltár. Három könyök volt a magassága, két könyök a hosszúsága. Fából voltak a sarkai, az alapja meg az oldalai. Akkor így szólt hozzám: Ez az Úr színe előtt álló asztal. 23 Kétszárnyú ajtaja volt a templomnak és a szentélynek. 24 Ezeknek az ajtóknak két szárnyuk volt, két lengő ajtószárny: kettő volt az egyik ajtón, és két szárnya volt a másik ajtónak is. 25 A templom ajtószárnyait ugyanolyan kerúbok és pálmák díszítették, mint a falakat. A csarnok előtt kívül fakorlát volt. 26 Kőkeretes ablakok és pálmadíszek voltak mind az egyik, mind a másik oldalon, a csarnok oldalainál. A templom oldalfülkéinél is korlátok voltak.**

Ez 42

A LEÍRÁS FOLYT

1 Azután kivitt engem a külső udvarba északi irányban, és odavitt azoknak a kamráknak az épületéhez, amelyek az elkülönített hellyel szemben és a melléképülettel szemben északra voltak. 2 **Hossza száz könyök volt, szélessége pedig ötven könyök; a bejárat északra nézett. 3 A belső udvar húszkönyöknyi térségével és a külső udvar kövezett részével párhuzamosan teraszok voltak egymással szemben, három szinten.** 4 Belül a kamrák előtt tíz könyök széles, száz könyök hosszú járda volt; bejárataik északra néztek. 5 Az építmény felső kamrái rövidebbek voltak az alsó és a középső kamráknál, mert a teraszok helyet vettek el belőlük. 6 Mivel három szinten voltak, és nem voltak olyan oszlopaik, mint az udvari oszlopok, azért kellett az alsókhöz, majd a középsőkhöz képest, a földszinttől fölfelé egyre kisebbre készíteni. 7 Volt kívül egy fal, amely a kamrákkal párhuzamosan a külső udvar irányában húzódott a kamrák mentén, ennek a hossza ötven könyök volt. 8 A kamrák teljes hosszúsága a külső udvar felől ötven könyök volt, a templom felől pedig száz könyök. 9 Ezek alatt a kamrák alatt kelet felől volt egy bejárat azok számára, akik a külső udvar felől érkeztek. 10 Az udvar falának szélességében dél felől is voltak kamrák az elkülönített hellyel és a melléképülettel szemben, 11 és előttük futott egy út. Ugyanolyanok voltak, mint az északi kamrák, ugyanolyan hosszúak és szélesek voltak, azoknak megfelelők voltak a kijárataik és a bejárataik is: 12 olyanok voltak, mint a dél felőli kamrák bejáratai. Az út elejénél egy bejárat volt: ez az út a megfelelő fal előtt volt, amelyen kelet felől lehetett bemenni. 13 Azután ezt mondta nekem: **Az északi és a déli kamrák, amelyek az elkülönített hely előtt vannak, szent kamrák.** Ott ehetik meg a papok, akik az Úrhoz járulnak, az igen szent áldozatokat. Ott helyezik el az igen szent áldozatokat: az ételáldozatot, a vétekáldozatot és a jóvátételi áldozatot, mert szent az a hely. 14 Ha a papok bemennek oda, nem jöhetnek ki addig a szent területről a külső udvarra, míg ott bent le nem teszik ruháikat, amelyekben a szent szolgálatot végzik, mert szentek azok. **Más ruhába kell öltözködniük, úgy mehetnek a nép számára kijelölt helyre.** 15 Miután lemérte a belső építményeket, kivitt engem a kelet felé néző kapuhoz, és mérni kezdett körös-körül. 16 Megmérte a keleti oldalt mérőnáddal: ötszáz könyök volt mérőnáddal mérve. Majd megfordult, 17 és megmérte az északi oldalt: ötszáz könyök volt mérőnáddal mérve. Majd megfordult, 18 és a déli oldalt is megmérte: az is ötszáz könyök volt, mérőnáddal mérve. 19 Azután a nyugati oldal felé fordulva megmérte azt: ötszáz könyök volt mérőnáddal mérve. 20 Mind a négy égtáj felől megmérte. Kőfala volt körös-körül, amelynek a hosszúsága is ötszáz, a szélessége is ötszáz könyök volt. **Ez választotta el a szent területet a közönségestől.**

Ez 43

1 Azután odavezetett engem a kapuhoz, ahhoz a kapuhoz, amely keletre néz. 2 **És íme, Izráel Istenének a dicsősége közeledett kelet felől; zúgása olyan volt, mint nagy vizek zúgása, a föld pedig ragyogott dicsőségétől. 3 A látvány, amelyet láttam, olyan volt, mint az, amelyet akkor láttam, amikor a város pusztulása bekövetkezett. Ugyanolyan volt, mint az a látvány, amelyet a Kebár-folyó mellett láttam. Ekkor arcra borultam. 4 Az Úr dicsősége pedig bement a templomba a keletre néző kapun át.** 5 Ekkor fölemelt engem a lélek, bevitt a belső udvarba, és láttam, amint az Úr dicsősége betölti a templomot. 6 Hallottam, hogy a templomból szól hozzám valaki – pedig az a férfi mellettem állt –, 7 és ezt mondja nekem: **Emberfia! Ez az én trónusomnak és lábaimnak a helye, ahol Izráel fiai között fogok lakni örökre. Nem szennyezi be többé szent nevemet Izráel háza, sem ők, sem királyaik paráznasággal, a királyok holttestével és áldozóhalmokkal 8 meg azzal, hogy küszöbüket az én küszöböm mellé, ajtófélfáikat pedig az én ajtófélfáim mellé helyezték, úgyhogy csak egy fal volt köztem és köztük. Beszennyezték szent nevemet utálatos tetteikkel, azért elbántam velük haragomban. 9 Most azonban felhagynak a paráznasággal, és elviszik előlem a királyok holttestét, én pedig köztük fogok lakni örökre. 10 Te, emberfia, mondd el Izráel házának, hogy milyen ez a templom. Ők pedig szégyenkezzenek bűneik miatt, és azután mértékül vehetik ezt a mintát. 11 Ha majd szégyenkezni fognak mindazok miatt, amiket elkövettek, akkor ismertesd velük a templom tervét és elrendezését, kijáratait és bejáratait, egész tervét és előírásait, egész tervét és a rá vonatkozó törvényeket; rajzold le a szemük láttára, hogy jegyezzék meg tervének és előírásainak minden részletét, és valósítsák meg!** 12 **Ez a templom törvénye. A hegy tetején körülhatárolt egész terület igen szent. Íme, ez a templom törvénye.** 13 Ezek az oltár méretei könyökben megadva (ez a könyök a szokásosnál egy tenyérrel hosszabb volt): körülötte volt egy egy könyök mély és egy könyök széles árok, amelynek a szélén egyarasznyi szegély volt. Ilyen magas volt az oltár: 14 az árok fenekétől az alsó tömb két könyök magas volt, a szélessége pedig egy könyök; a kisebb tömbtől a nagyobb tömbig négy könyök, és a szélessége egy könyök. 15 Maga a tűztér négy könyök magas volt, és a tűztérből négy szarv emelkedett ki. 16 A tűztér hosszúsága tizenkét könyök volt, a szélessége is tizenkét könyök: a négy oldala tehát egy négyzetet alkotott. 17 A felső tömb hosszúsága tizennégy könyök volt, a szélessége is tizennégy könyök, egyformán mind a négy oldalán. Egy félkönyöknyi szegély vette körül, az árok pedig egy könyök volt körös-körül. Az oltár lépcsője kelet felől volt. 18 Azután ezt mondta nekem: **Emberfia! Így szól az én Uram, az Úr: Ezek az oltárra vonatkozó rendelkezések, arra az időre, amikor majd elkészül, hogy égőáldozatot mutassanak be rajta, és vért hintsenek rá.** 19 A Cádók leszármazottai közül való lévita papoknak, akik elém járulhatnak a szent szolgálat végzésére – így szól az én Uram, az Úr –, adj egy bikaborjút vétekáldozatul! 20 Végy a véréből, és kend meg az oltár négy szarvát, a felső tömb négy sarkát meg a szegélyt körös-körül! Így mutass be vétekáldozatot, és végezz engesztelést érte! 21 Azután vedd a vétekáldozatra szánt bikát, és égesd el azt a templomhoz tartozó kijelölt helyen, a szentélyen kívül! 22 Másnap pedig vigyél egy hibátlan kecskebakot vétekáldozatul! Ugyanúgy mutassák be vétekáldozatul az oltárért, ahogyan a bikát bemutatták. 23 Miután megvolt a vétekáldozat, mutass be áldozatul egy hibátlan bikaborjút és egy hibátlan kost a nyájból! 24 Vidd oda azokat az Úr színe elé, a papok pedig szórjanak rájuk sót, és mutassák be azokat égőáldozatul az Úrnak! 25 **Hét napon át mindennap készíts el egy kecskebakot vétekáldozatul, továbbá egy bikaborjút és egy kost a nyájból; hibátlanokat készítsenek!** 26 **Hét napon át végezzenek engesztelést az oltárért, így tisztítsák meg, és így avassák föl!** 27 Ezeknek a napoknak az elteltével, a nyolcadik naptól kezdve készítsék oda a papok az oltárra égőáldozataitokat és békeáldozataitokat, én pedig kegyelmes leszek hozzátok – így szól az én Uram, az Úr. **HOGY VISZONYUL EZ A LÁTOMÁS 3 MÓZ-HEZ? TEMPLOMRÓL ESV ÉS LSB IS TERVRAJZOKAT MELLÉKEL, AMELYEK NEM EGÉSZEN AZONOSAK!**

Ez 44

1 Azután visszavitt engem a szentély keletre néző külső kapujához, de az zárva volt. 2 Akkor ezt mondta nekem az Úr: Ez a kapu zárva marad. Nem nyithatják ki, és nem mehet be rajta senki, mert az Úr, Izráel Istene ment be rajta; ezért marad zárva. 3 Csak a fejedelem tartózkodhat ott, és étkezhet az Úr színe előtt, mivel fejedelem ő. A kapu csarnoka felől menjen be, és arra is jöjjön ki. 4 Azután bevitt engem az északi kapun a templom elé, és láttam, hogy az Úr dicsősége betöltötte az Úr házát. Ekkor arcra borultam. 5 Az Úr ezt mondta nekem: Emberfia! Jól figyelj meg: nyisd ki jól a szemedet, és hallgasd meg mindazt figyelmesen, amit elmondok neked az Úr házára vonatkozó rendelkezésekről és törvényekről! Jól figyelj arra, hogy kik mehetnek be a templomba, és kiket kell eltávolítani a szentélyből! 6 Mondd meg Izráelnek, ennek az engedetlen népnek: Így szól az én Uram, az Úr: Elég volt már mindenféle utálatos dolgokból, Izráel háza! 7 Hiszen idegeneket, körülmetéletlen szívű és testű embereket engedtetek bejönni; jelenlétük szentélyemben meggyalázta házamat, amikor kenyeret, kövérjét és vért hoztatok nekem áldozatul. Ezzel megszegtétek szövetségemet, tetézve utálatos dolgaitokat. 8 Nem ti végeztétek a tennivalókat a szent dolgok körül, hanem rájuk bízátok, hogy azok végezzék a tennivalókat helyettetek az én szentélyemben. 9 Ezt mondta az én Uram, az Úr: Az idegenek, az Izráel fiai között élő körülmetéletlen szívű és testű idegenek nem mehetnek be a szentélyembe. 10 Azok a léviták pedig, akik eltávolodtak tőlem, amikor tévelygett Izráel – tévelygett, mert a bálványokat követte –, bűnhődjenek bűnükért, 11 és ilyen szolgálatot teljesítsenek a szentélyemben: örködjenek a templom kapuinál, és szolgáljanak a templomnál! Ők vágják le a nép égőáldozatát és véresáldozatát, és álljanak szolgálatukra! 12 Mivel bálványaik előtt szolgálták őket, és ezzel bűnbe vitték Izráel házát, azért felemelt kézzel tettem esküt arra – így szól az én Uram, az Úr –, hogy bűnhődni fognak bűnükért. 13 Nem járulhatnak elém, hogy mint papok szolgáljanak nekem, és nem nyúlhatnak a nekem szentelt dolgokhoz, sem az igen szent áldozatokhoz. Szégyenkezve kell viselniük utálatos tetteik következményét. 14 Arra rendelem őket, hogy a templom körül végezzék a tennivalókat, mindenféle szolgálatot és mindazt, amit el kell ott végezni. 15 De a Cádók leszármazottai közül való lévita papok, akik szentélyemben végezték tennivalójukat, amikor Izráel fiai tévelyegtek, ők elém járulhatnak, hogy szolgáljanak engem. Ők állhatnak színem elé, hogy kövérjét és vért mutassanak be nekem áldozatul – így szól az én Uram, az Úr. 16 Ők mehetnek be a szentélyembe, és ők járulhatnak asztalomhoz, hogy engem szolgáljanak; ők végezhetik előttem a tennivalókat! 17 Ha bemennek a belső udvar kapuihoz, vászonruhába öltözzenek! Ne viseljenek gyapjúruhát, amikor szolgálatukat végzik a belső udvar kapuinál és a templomban. 18 Vászonsüveget viseljenek a fejükön, és vászonnadrágot a derekukon. Ne öltözzenek úgy föl, hogy megizzadjanak! 19 Ha pedig kijönnek a külső udvarba a kint levő néphez, vessék le azt a ruhájukat, amelyben a szolgálatot végezték, és tegyék le azt a szent kamrákban! Öltözzenek másik ruhába, hogy a szent ruhájukkal meg ne érintsék a népet! 20 Fejüket ne borotválják kopaszra, de hosszú haját se növelesszenek, hanem egyenletesen nyírassák a hajukat! 21 A papok nem ihatnak bort, amikor a belső udvarba mennek. 22 Özvegy vagy elbocsátott asszonyt nem vehetnek feleségül, csak Izráelből származó hajadont; papnak az özvegyét azonban elvehetik. 23 Oktassák a népet, hogy különbséget tudjon tenni a szent és a közönséges között, és tanítsák meg őt a tisztátalan és tiszta megkülönböztetésére! 24 Peres ügyekben ők álljanak elő ítélkezni: az én törvényeim alapján ítélkezzenek! Ünnepeimre vonatkozó minden törvényemet és rendelkezésemet tartsák meg, és szombatjaimat szenteljék meg! 25 Halotthoz nem mehet, nehogy tisztátalanná váljék. Csak apjáért, anyjáért, fiáért, leányaért, testvééréért vagy nővééréért – ha az még nem volt férjnél – vállalhatja a tisztátalanságot. 26 Megtisztulása után számoljanak hét napot! 27 És amikor újra bemegy a szent helyre, a belső udvarba, hogy szolgálatot végezzen a szentélyben, mutasson be

vétékáldozatot – így szól az én Uram, az Úr. 28 Lesz nekik örökségük: én leszek az örökségük! Ezért ne adjatok nekik birtokot Izráelben: én leszek az ő birtokuk! 29 Az ételáldozatból, a vétekáldozatból és a jóvátételi áldozatból fognak élni, és övék lesz mindaz, amit Izráelben esküvel szentelnek az Úrnak. **30 Minden első termésnek és minden felajánlásnak a legjava, bármiből ajánljátok fel, a papoké lesz.** A tésztátokból készült első lepényt is adjátok a papnak, hogy áldás nyugodjék házatokon! 31 Semmiféle döglött vagy széttépett állatot, legyen az madár vagy egyéb állat, nem ehetnek a papok.

Ez 45

1 Ha majd sorsvetéssel felosztjátok az országot, és **mindenki megkapja a maga örökségét, ajánljátok fel az országból szent felajánlásként az Úrnak egy huszonötezer könyök hosszú és húszezer könyök széles területet!** Az így körülhatárolt terület szent lesz. 2 Ebből a szent helyé lesz egy ötszázszor ötszáz könyöknyi négyzet, körülötte pedig ötven könyök szélességű legelő lesz. 3 Ebből a lemért területből mérj ki egy huszonötezer könyök hosszú és tízezer könyök széles területet: ezen lesz a szentély, amely igen szent. 4 Az ország szent területe ez: a papoké, a szentély szolgálóié lesz, akik a szent szolgálat végzésére járulnak az Úrhoz. Itt lesz hely a házaik számára, és itt lesz a szentély szent területe. 5 Egy huszonötezer könyök hosszú és tízezer könyök széles terület pedig a lévítáké, a templom szolgálóié lesz; ez lesz a birtokuk és a lakóhelyük. 6 Adjatok a városnak birtokul egy ötezer könyök széles és huszonötezer könyök hosszú területet a felajánlott szent terület mentén! Izráel egész házáé lesz ez. 7 A fejedelemé lesz a föld a felajánlott szent területnek és a város birtokának mindkét oldalán a felajánlott szent terület mellett meg a város birtoka mellett a nyugati szélétől nyugat felé, a keleti szélétől kelet felé. Hosszúsága olyan lesz, mint az egyes törzsek birtokrészeié, a nyugati határtól a keleti határig. **8 Ez a föld lesz a fejedelmek birtoka Izráelben, és többé ne nyomorgassák népemet! A többi földet pedig adják át Izráel háza törzseinek!** 9 Így szól az én Uram, az Úr: **Most már elég volt, Izráel fejedelmei! Hagyjatok fel az erőszakkal és a nép sanyargatásával, törvényesen és igazságosan járjatok el!** Ne forgassátok ki többé népemet az örökségéből! – így szól az én Uram, az Úr. 10 Hiteles mérleget, hiteles vékát és hiteles batot használjatok! 11 *A véka és a bat azonos űrtartalmú legyen! A bat a hómernak egy tizedrésze legyen, és a véka is a hómernak egy tizedrésze legyen; a hómert kell alapul venni.* 12 *A sekel húsz géra legyen! Az ötsekeles öt sekel legyen, a tízsekeles tíz sekel, egy mina pedig ötven sekel legyen nálatok!* 13 *Felajánlásként adjatok minden hómer búzából egyhatod vékát, és minden hómer árpából egyhatod vékát.* 14 *Az olajból rendelt rész, batban megadva az olajat, ez: minden kór olajból egytized bat. Tíz bat tesz ki egy hómert, ahogyan tíz bat tesz ki egy kórt is.* 15 Izráel nyájaiból minden kétszáz juh után adjatok egy juhot ételáldozatnak, égőáldozatnak és békeáldozatnak, hogy engesztelést végezzenek velük – így szól az én Uram, az Úr. 16 Az ország egész népe járuljon hozzá ehhez a felajánláshoz, amely Izráel fejedelmét illeti. 17 A fejedelem kötelessége pedig az lesz, hogy égőáldozatokat, ételáldozatot és italáldozatot vigyen az ünnepeken, újholdkor és szombatonként meg Izráel házának valamennyi ünnepén. Ő készíttessen vétekáldozatot, égőáldozatot és békeáldozatot, hogy engesztelést végezzenek Izráel házáért. 18 Ezt mondja az én Uram, az Úr: **Az első hónap első napján végy egy hibátlan bikaborjút, és mutass be vétekáldozatot a szentélyért!** 19 **A pap vegyen a vétekáldozat véréből, és kenje meg a templom ajtófélfáját meg az oltár felső tömbjének négy sarkát és a belső udvar kapujának ajtófélfáját.** 20 Így kell tenni a hónap hetedik napján a tévedésből vagy tudatlanságból vétkezők miatt, és így végezzetek engesztelést a templomért! **PÁSKA** 21 **Az első hónap tizennegyedik napján ünnepeljétek meg a páskát! Az ünnep hét napján kovásztalan kenyeret kell enni.** 22 **A fejedelem készíttessen azon a napon egy bikát vétekáldozatul önmagáért és az ország egész népéért.** 23 Az ünnepnek mind a hét napján készíttessen hét hibátlan bikát és hét hibátlan kost égőáldozatul az Úrnak, hét napon át

mindennap; vétekáldozatul pedig naponként egy kecskebakot. 24 Étéláldozatul készíttessen egy véka lisztet bikánként és egy vékát kosonként, olajból pedig egy hint minden véka liszthez. 25 A hetedik hónap tizenötödik napján, az ünnepen ugyanúgy készíttessen vétekáldozatot, égőáldozatot, ételáldozatot és olajat, mint ezen a hét napon.

EZ A KÉT FENTI FEJEZET NAGYON NEHEZEN EMÉSZHETŐ. LEHET-E EZEKRŐL PRÉDIKÁLNI?

Ez 46

1 Ezt mondja az én Uram, az Úr: A belső udvar keletre néző kapuja legyen bezárva a hat munkanapon, de szombaton és újhold napján legyen nyitva. 2 A fejedelem kívülről, a kapu csarnokán át menjen be, és álljon meg a kapuban az ajtófélfánál, amíg a papok elkészítik égőáldozatát és békeáldozatát, ő imádkozzék a kapu küszöbén, azután menjen ki, de a kaput ne zárják be estig. 3 Az ország népe is ennek a kapunak a bejáratánál imádkozzék szombaton és újholdkor az Úr színe előtt. 4 Az az égőáldozat, amelyet a **fejedelem szombaton mutat be az Úrnak, hat hibátlan bárány és egy hibátlan kos legyen.** 5 Az ételáldozat legyen a koshoz egy véka finomliszt, a bárányokhoz pedig adjon annyi ételáldozatot, amennyit akar, továbbá egy hín olajat minden véka finomliszthez. 6 Újhold napján adjon egy hibátlan bikaborjút, hat bárányt meg egy kost; ezek is hibátlanok legyenek. 7 A bikához egy véka finomlisztet, a koshoz is egy vékát készítsen ételáldozatul, a bárányokhoz pedig annyit, amennyit akar, továbbá egy hín olajat minden véka finomliszthez. 8 Ha bemegy a fejedelem, a kapu csarnokán át menjen be, és ugyanazon az úton távozzék. 9 De ha az ország népe megy be az Úr színe elé az ünnepeken, akkor aki az északi kapun át ment be imádkozni, az a déli kapun át távozzon; aki pedig a déli kapun át ment be, az az északi kapun át távozzon. Ne azon a kapun át térjen vissza, amelyen bement, hanem a szemben levőn át távozzon. 10 A fejedelem pedig ugyanakkor menjen be, amikor azok bemennek, és akkor távozzon, amikor azok távoznak. 11 **A különféle ünnepeken legyen az ételáldozat egy véka liszt egy bikához, egy véka egy koshoz, a bárányokhoz annyi, amennyit akar; az olajból pedig egy hín minden véka finomliszthez.** 12 Ha a fejedelem önkéntes áldozatot készített, akár égőáldozatot, akár békeáldozatot mutat be önkéntes áldozatul az Úrnak, akkor nyitassa ki a keletre néző kaput, és úgy készíttesse el égőáldozatát vagy békeáldozatát, ahogyan a nyugalom napján szokta elkészíttetni. Amikor távozik, zárják be a kaput utána. 13 Készíttessen naponként egy egyéves hibátlan bárányt égőáldozatul az Úrnak; minden reggel készíttesse el. 14 Ételáldozatul készíttessen hozzá minden reggel egyhatod véka finomlisztet és egyharmad hín olajat, amelyet a finomlisztbe kell keverni. Az Úrnak szóló ételáldozat ez, örök érvényű, állandó rendelkezés. 15 Így készítsék el a bárányt, az ételáldozatot és az olajat minden reggel; állandó égőáldozat ez. 16 Ezt mondja az én Uram, az Úr: Ha a fejedelem ajándékot akar adni az örökségéből valamelyik fiának, akkor az a fiáé lehet, hiszen az örökségen belül marad a birtokuk. 17 De ha az egyik szolgájának ad ajándékot az örökségéből, akkor az csak a felszabadulás meghirdetésének évéig lehet azé, azután visszaszáll a fejedelemre, mert az ő öröksége az, és a fiaié kell hogy legyen. **18 A nép örökségéből azonban nem vehet el a fejedelem, hogy ki ne szorítsa őket a birtokukból.** A maga birtokából adjon örökséget a fiainak, nehogy elszéledjen népem a maga birtokáról. 19 Azután bevitt engem oda, ahol a kapu mellett a papoknak rendelt szent kamrák voltak, amelyek északra néztek. Volt ott a nyugati szélén egy helyiség. 20 Ezt mondta nekem: Ezen a helyen főzzék a papok a jóvátételi áldozatot meg a vétekáldozatot, és ott süssék az ételáldozatot, mert nem szabad kivinniük a külső udvarba, hogy a nép meg ne érintse a szent dolgokat. 21 Azután kivitt a külső udvarba, és odavezetett az udvar négy sarkához: az udvar mindegyik sarkában egy-egy kisebb udvar volt. 22 Az udvar négy sarkában kisebb udvarok voltak: ezek negyven könyök hosszúak és harminc könyök szélesek voltak; mind a négynek ugyanaz volt a mérete. 23 Mind a négyet kerítés vette körül, a kerítések mellé pedig körös-körül tűzhelyek

voltak telepítve. 24 Azt mondta nekem: **Ezek a konyhák**, itt főzik a templom szolgálai a népnek jutó részt a véresáldozatból.

Ez 47

1 Azután visszavitt engem a **templom bejáratához**. Ott víz fakadt a templom küszöbe alól kelet felől, mert a templom keletre néz. A víz a templom déli oldala mellől, az oltártól délre folyt tovább. 2 Azután kivitt engem az északi kapun át, és körülvitt kívül a keletre néző külső kapuhoz. A víz ott folydogált a kapu déli oldalánál. 3 Azután kelet felé ment mérőzsinórral a kezében, lemért ezer könyököt, és átvezetett a vízen: a víz bokáig ért. 4 Ismét lemért ezret, és átvezetett a vízen: a víz térdig ért. Újra lemért ezret, és átvezetett: a víz derékig ért. **5 Amikor újabb ezret mért, már nem tudtam átkelni a patakon, mert annyira mély volt a víz, hogy úszni kellett volna benne: a patakon nem lehetett átgázolni.** 6 Akkor ezt kérdezte tőlem: Láttad-e, emberfia? Majd visszavezetett engem a patak partján. 7 Ahogy visszafelé mentem, láttam, hogy a patak partján innen is, túl is igen sok fa van. 8 Ezt mondta nekem: Ez a víz a keleti vidék felé tart, az Arábá-völgyben folyik tovább, és a tengerbe ömlik, a sóssá vált tengerbe, és meggyógyul tőle a víz. 9 Élni fog benne mindenféle élőlény, csak úgy nyüzsögnek majd, és ahová csak eljut a patak, igen sok hal lesz. **Eljut oda ez a víz, és meggyógyul.** Élni fog benne minden, ahová csak eljut a patak. 10 Halászok állnak majd ott, és Én-Geditől Én-Eglajimig hálók szárítóhelye lesz. Olyan sok hal lesz benne és annyiféle, mint a Nagy-tengerben. 11 De a posványai és a mocsarai nem gyógyulnak meg, hogy sót adhassanak. 12 **A patak partján innen is, túl is mindenféle gyümölcsfa nő majd. Levelük nem hervad el, gyümölcsük nem fogy el: havonként új terem, mert a szentélyből folyik oda a víz. Gyümölcsük eledelül szolgál, levelük pedig orvosságul.** 13 Így szól az én Uram, az Úr: Ez lesz a határ, ezen belül osszátok fel az országot Izráel tizenkét törzse között; de Józsefnek két rész jusson! 14 Ugyanakkora örökséget osszátok az egyiknek, mint a másiknak! **Főlemelt kézzel tettem esküt, hogy őseiteknek adom, most pedig rátok száll ez az ország örökségül.** 15 Ez lesz az ország **határa**: az északi határvonal a Nagy-tengertől Hetlónon át a Cedádba vezető útig, 16 Hamát, Bérótá és Szibrajim, amely a Damaszkusz és Hamát közti határon van, Hácér-Hattikón, amely Haurán határán van. 17 Ez lesz tehát a határ a tengertől Hacar-Énánig: Damaszkusz és Hamát területe ettől északra esik. Ez az északi oldal. 18 A keleti oldal Haurán és Damaszkusz közé esik. Azután a Jordán a határ Gileád és Izráel földje között, egészen a keleti tenger mellett levő Támárig. Ez a keleti oldal. 19 A dél felé eső oldal Támártól a Kádés melletti Meribá vizéig húzódik, azután a Nagy-tenger patakja mellett. Ez a dél felé eső oldal. 20 A nyugati oldal a Nagy-tenger a déli határtól a Hamátba vezető útig. Ez a nyugati oldal. 21 Ezt a földet fogjátok felosztani Izráel törzsei között. 22 És amikor elosztjátok magatok között az örökséget, a köztetek élő jövevényeknek is adjatok, akiknek fiai már nálatok születtek. Olyanoknak tekintsétek őket, mint Izráel fiait, veletek együtt ők is osztozzanak Izráel törzseinek örökségében! 23 Abban a törzsben adjatok nekik örökséget, amelyben jövevényként élnek! – így szól az én Uram, az Úr.

Ez 48

A 12 TÖRZS SZERINTI SZÉTOSTÁS

Lear csak a 3 lánya között

1 Így következnek a törzsek név szerint: az északi határszéltől kiindulva, amely a Hetlónba vezető út mentén halad Hamát felé Hacar-Énánig úgy, hogy Damaszkusz területe észak felé esik, Hamát mellett; a keleti oldaltól a nyugati oldalig Dáné lesz egy rész. 2 Dán területe mellett

a keleti oldaltól a nyugati oldalig Áséré lesz egy rész. 3 Ásér területe mellett a keleti oldaltól a nyugati oldalig Naftálié lesz egy rész. 4 Naftáli területe mellett a keleti oldaltól a nyugati oldalig Manasséé lesz egy rész. 5 Manassé területe mellett a keleti oldaltól a nyugati oldalig Efraimé lesz egy rész. 6 Efraim területe mellett a keleti oldaltól a nyugati oldalig Rúbené lesz egy rész. 7 Rúben területe mellett a keleti oldaltól a nyugati oldalig Júdáé lesz egy rész. 8 Júda területe mellett a keleti oldaltól a nyugati oldalig lesz a felajánlott terület: szélessége huszonötezer könyök, hosszúsága pedig annyi, mint egy-egy birtokrészé a keleti oldaltól a nyugati oldalig. Ennek a közepén lesz a szentély. 9 Az a felajánlott terület, amelyet az Úrnak felajánlotok, huszonötezer könyök hosszú és tízezer könyök széles lesz. 10 A felajánlott szent terület így oszlik meg: a papoké északon huszonötezer könyök hosszú, nyugaton tízezer könyök széles, keleten tízezer könyök széles, délen huszonötezer könyök hosszú. Ennek a közepén lesz az Úr szentélye. 11 Ez a Cádók leszármazottai közül fölszentelt papoké lesz, akik előttem végeztek tennivalójukat, és nem tévelyegtek, mint a lévíták, amikor tévelygett Izráel. 12 Övék lesz ez, mint az országból felajánlott igen szent terület, a lévíták területe mellett. 13 A lévítáké lesz a papok területe mentén egy huszonötezer könyök hosszú és tízezer könyök széles rész. Az egésznek a hosszúsága tehát huszonötezer könyök, szélessége pedig húszezer könyök. 14 Nem szabad ebből semmit sem eladniuk, sem elcserélniük, és nem szállhat át másra, mert ez az ország legjava, az Úr szent tulajdona. 15 Az az ötezer könyöknyi terület, amely a huszonötezer könyök szélességből még fennmaradt, a város közönséges területe lesz, lakóhelyül és legelőül. **Ennek a közepén lesz a város.** 16 Ezek a méretei: az északi oldala négyezer-ötszáz, a déli oldala négyezer-ötszáz, a keleti oldala négyezer-ötszáz és a nyugati oldala is négyezer-ötszáz könyök. 17 A város legelője észak felé kétszázötven, dél felé kétszázötven, kelet felé kétszázötven és nyugat felé is kétszázötven könyök lesz. 18 Ami megmarad a felajánlott szent terület hosszúságából – keletre tízezer könyök, nyugatra tízezer könyök –, az ott lesz a felajánlott szent terület mellett, termése pedig legyen a városban dolgozó emberek kenyere. **19 Ami pedig a városban dolgozó embereket illeti, Izráel minden törzséből fognak ott dolgozni.** 20 A felajánlott terület összesen huszonötezerszer huszonötezer könyök. Ez a négyzet, amelyhez hozzátartozik a város birtoka is, legyen a felajánlott szent terület! 21 A fennmaradó rész a fejedelemé: a felajánlott szent területnek és a város birtokának mindkét oldalán, a huszonötezer könyöknyi területtől a keleti határig és nyugat felé a huszonötezer könyöknyi területtől a nyugati határig, a törzseknek kiosztott birtokrészek közé eső terület lesz a fejedelemé. Ennek a közepén lesz a felajánlott szent terület és a szent templom. 22 A lévíták birtoka és a város birtoka a fejedelem birtokai közé, a fejedelem birtoka pedig Júda területe és Benjámín területe közé esik. 23 A többi törzs területe így következik: a keleti oldaltól a nyugati oldalig Benjámíné lesz egy rész. 24 Benjámín területe mellett a keleti oldaltól a nyugati oldalig Simeoné lesz egy rész. 25 Simeon területe mellett a keleti oldaltól a nyugati oldalig Issakaré lesz egy rész. 26 Issakár területe mellett a keleti oldaltól a nyugati oldalig Zebuloné lesz egy rész. 27 Zebulon területe mellett a keleti oldaltól a nyugati oldalig Gádé lesz egy rész. 28 Gád területe mellett a dél felé eső oldalon a határ Támártól a Kádés melletti Meribá vizéig húzódik, azután a Nagy-tenger patakja mellett. 29 Ezt a földet kell örökségként sorsvetéssel felosztani, és így részesednek belőle Izráel törzsei – így szól az én Uram, az Úr. 30 Ezek lesznek a város kijáratai, a négyezer-ötszáz könyök hosszú északi oldalon kezdve. 31 A város kapui Izráel törzseiről kapják a nevüket. Három kapu van északon: Rúbené egy kapu, Júdáé egy kapu és Lévié egy kapu. 32 Négyezer-ötszáz könyök hosszú a keleti oldal és három kapu van rajta: Józsefé egy kapu, Benjámíné egy kapu és Dáné egy kapu. 33 Négyezer-ötszáz könyök hosszú a déli oldal és három kapu van rajta: Simeoné egy kapu, Issakaré egy kapu és Zebuloné egy kapu. 34 Négyezer-ötszáz könyök hosszú a nyugati oldal és három kapu van rajta: Gádé egy kapu, Áséré egy kapu és Naftálié egy kapu. 35 A város kerülete tizennyolcezer könyök. **A**

VÁROS NEVE PEDIG EZ LESZ: OTT VAN AZ ÚR!

Dán 1

1 Jójákím júdai király uralkodásának harmadik évében felvonult Nebukadneccar, Babilónia királya Jeruzsálem ellen, és ostrom alá vette. 2 Az Úr a kezébe adta Jójákímot, Júda királyát és az Isten háza fölszerelésének egy részét; ő pedig elvitte a fölszerelést Sineár földjére, a maga isteneinek a templomába, és isteneinek a kincstárában helyezte el. 3 A király parancsba adta udvarmesterének, Aspenaznak, hogy válasszon ki Izráel fiai közül királyi vérből való vagy nemesi származású 4 ifjakat, akiknek semmiféle fogyatékoságuk nincs, hanem szépek, fogékonyak minden bölcsességre, műveltek, járatosak a tudományban, és így alkalmasak arra, hogy majd a királyi palotában szolgálatba álljanak. Meg kellett őket tanítani a káldeusok írására és nyelvére is. 5 A király elrendelte, hogy napi ellátmányukat a király ételéből adják, és abból a borból, amelyet ő szokott inni. Így kellett őket nevelni három esztendeig, hogy azután a király szolgálatába álljanak. 6 Voltak közöttük júdaiak is: Dániel, Hananjá, Mísáél és Azarjá. 7 Az udvarmester ilyen neveket adott nekik: Dánielt Baltazárnak, Hananját Sadrának, Mísáélt Mésaknak, Azarját pedig Abéd-Negónak nevezte el. **8 Dániel azonban elhatározta, hogy nem szennyezi be magát a király ételével és azzal a borral, amelyet ő szokott inni. Megkérte hát az udvarmestert, hogy ne kelljen magát beszennyeznie.** 9 Isten az udvarmestert jóindulatra és szeretetre indította Dániel iránt, 10 de azért ezt mondta az udvarmester Dánielnek: Félek az én uramtól, a királytól, mert ő rendelkezett így az ételetekről és az italokról. Mi lesz, ha azt látja, hogy ti soványabbak vagytok, mint a veletek egykorú ifjak? Még bajba kerülök miattatok a királynál! 11 Akkor Dániel ezt mondta annak a felügyelőnek, akit az udvarmester rendelt Dániel, Hananjá, Mísáél és Azarjá mellé: **12 Tégy próbát szolgálóiddal tíz napig! Engedjék meg, hogy zöldségfélét együnk, és vizet igyunk.** 13 Azután mutassanak meg neked minket és azokat az ifjakat, akik a király ételéből esznek, és amit majd látsz, aszerint bánj szolgálóiddal! 14 Az hallgatott rájuk ebben a dologban, és próbát tett velük tíz napig. 15 Tíz nap múlva szebbnek látszottak, és kövérebbek voltak azoknál az ifjagnál, akik a király ételéből ettek. 16 Ezért a felügyelő fölmentette őket az alól, hogy az előírt ételt egyék, és bort igyanak, és ahelyett zöldségfélét adott nekik. 17 Isten megadta ennek a négy ifjúnak, hogy előrehaladjanak a tudományban, mindenféle írásban és bölcsességben. Dániel pedig értett a látomások és az álmok magyarázatához is. 18 Amikor eljött az az idő, amelyről megparancsolta a király, hogy vezessék őket eléje, az udvarmester bevezette őket Nebukadneccar elé. 19 **A király elbeszélgetett velük, de egy sem akadt közöttük, aki olyan lett volna, mint Dániel, Hananjá, Mísáél és Azarjá. Ők tehát a király szolgálatába álltak.** 20 Akármit kérdezett tőlük a király, bölcsesség és értelem dolgában tízszer okosabbaknak találta őket egész országa minden mágusánál és varázslójánál. 21 Ott is maradt Dániel Círus király uralkodásának első évéig.

Dán 2

1 Nebukadneccar uralkodásának tizenkettedik évében álmodott látott Nebukadneccar, nyugtalan lett a lelke, és **nem tudott tovább aludni.** 2 Ekkor elrendelte a király, hogy hívják össze a mágusokat, az igézőket, a varázslókat és a csillagjósokat, hogy mondják meg, mit álmodott a király. Azok eljöttek, és a király elé álltak. 3 A király így szólt hozzájuk: Álmodtam, és nyugtalan a lelkem, amíg meg nem tudom, hogy mit jelent az álom. 4 A csillagjósok így szóltak arámul a királyhoz: Király, örökké élj! Mondd el az álmodot szolgálóidnak, és mi megadjuk a magyarázatát. 5 A király így válaszolt a csillagjósoknak: Ez az elhatározásom: **Ha nem adjátok tudtomra az álmodot és a magyarázatát, akkor darabokra vágnak benneteket, házaitokat pedig szemétdombbá teszik.** 6 De ha az álmodot és a magyarázatát is meg tudjátok mondani, akkor ajándékokat, birtokokat és nagy méltóságot kaptok tőlem. Mondjátok hát el az álmodot és a magyarázatát! 7 Azok másodszor is így válaszoltak: Mondja el a király az álmodot az ő

szolgáinak, mi pedig majd megadjuk a magyarázatot! 8 A király erre így felelt: Most már bizonyosan tudom, hogy ti csak időt akartok nyerni, mert látjátok, hogy mi az elhatározásom. 9 Ha az álmot nem adjátok tudtomra, csak egyféleképpen ítéltetek meg titeket: megegyeztetek, hogy hazug és haszontalan dolgokat beszéltek előttem, amíg a körülmények meg nem változnak. Ezért mondjátok el az álmot, és abból tudni fogom, hogy helyes magyarázatot adtok-e nekem. 10 A csillagjósok így válaszoltak a királynak: Nincs olyan halandó a földön, aki a király kívánságának meg tudna felelni; de nincs is olyan nagy és hatalmas király sem, aki ilyen dolgot kérdezett volna mágusaitól, varázslóitól vagy csillagjósaitól. 11 Mert az, amit a király kérdez, igen nehéz. Nincs is más, aki azt el tudná mondani a királynak, csak az istenek, akik nem laknak együtt a testben élőkkel. 12 **A király erre nagyon megharagudott, és elrendelte, hogy végezzék ki az összes babiloni bölcset. 13 Amikor kiadták a parancsot, hogy öljék meg a bölcseket, Dánielt és társait is keresni kezdték, hogy őket is megöljék. 14 Ekkor Dániel** okos és értelmes szavakkal fordult Arjókhoz, a király testőrparancsnokához, aki már elindult, hogy megölesse a babiloni bölcseket. 15 Így szólt Arjókhoz, a király megbízottjához: Miért adott ki ilyen kegyetlen parancsot a király? Akkor Arjók tudtára adta a dolgot Dánielnek. 16 Dániel erre bement a királyhoz, és azt kérte tőle, hogy adjon neki időt, ő majd megadja a magyarázatot a királynak. 17 Ezután Dániel hazament, és tudtára adta a dolgot társainak, Hananjának, Misáélnak és Azarjának, 18 majd irgalomért könyörögtek a menny Istenéhez, hogy e titok miatt ne vesszenek el Dániel és társai a babiloni bölcsekkel együtt. 19 Ekkor egy éjszakai látomásban feltárult a titok Dániel előtt, Dániel pedig áldotta érte a menny Istenét. 20 Ezt mondta Dániel: **Legyen áldott Isten neve örökkön-örökké; övé a bölcsesség és a hatalom!**

21 Ő szabja meg a különböző időket és alkalmakat. Királyokat taszít el, és királyokat támaszt. Ő ad bölcsességet a bölcseknek és tudományt a nagy tudósoknak. 22 Ő tárja fel a mélyen elrejtett titkokat; tudja, mi van a sötétségben, és nála lakik a világosság. 23 Magasztallak és dicsőítelek téged, atyáim Istene, mert bölcsességet és erőt adtál nekem, és most tudtul adtad, amit kértünk tőled, tudtul adtad nekünk a király dolgát.

24Dániel ezután elment Arjókhoz, akinek a király azt parancsolta, hogy pusztítsa el a babiloni bölcseket. Odament, és ezt mondta neki: Ne pusztítsd el a babiloni bölcseket! Vezess engem a király elé, és én megmagyarázom a királynak az álmát!

25Akkor Arjók sietve bevitte Dánielt a király elé, és jelentette: Találtam egy férfit a Júdából hozott foglyok közül, aki meg tudja magyarázni a királynak az álmát. 26A király erre így szólt Dánielhez, akinek Baltazár lett a neve: Képes vagy arra, hogy megmondd, milyen álmot láttam, és mi annak a magyarázata? 27Dániel így válaszolt a királynak: A titkot, amelyre a király választ keres, bölcsek, varázslók, mágusok és csillagászok nem tudják megfejtetni a királynak. 28De van Isten a mennyben, aki feltárja a titkokat. Ő azt tudatta Nebukadneccar királlyal, hogy mi fog történni az utolsó napokban. A te álmod és az a látomás, amelyet fekvőhelyeden láttál, ez volt:

29Te, ó, király, azon töprengtél fekvőhelyeden, hogy mi fog történni ezután. A titkok Kijelentője pedig tudatta veled, hogy mi fog történni. 30Előttem pedig ez a titok nem azért tárult föl, mintha bennem nagyobb bölcsesség volna, mint bármely élő emberben, hanem azért, hogy a magyarázat a királynak tudomására jusson, és megtudd, amin magadban töprengsz.

31Neked, ó, király, látomásod volt: egy nagy szobrot láttál. A szobor hatalmas és roppant fényes volt. Előtted állt, és rettenetes volt ránézni is. 32Ennek a szobornak a feje színaranyból volt, a melle és a karjai ezüsből, a hasa és az oldala rézből, 33a lábszárai vasból, lábai pedig részben

vasból, részben cserépből voltak. 34Miközben nézted, lezuhant egy kő anélkül, hogy valaki hozzányúlt volna, ledöntötte a szobrot vas- és cseréplábairól, és darabokra zúzta az egészet. 35Összetört a vas, a cserép, a réz, az ezüst és az arany, és olyan lett az egész, mint nyári szérún a pelyva, amelyet elvisz a szél, és nyomát sem lehet találni. Az a kő pedig, amely ledöntötte a szobrot, nagy hegygé változott, és elfoglalta az egész földet.

36Ez az álom, és a magyarázatát is elmondjuk a királynak. 37Ó, király, királyok királya, akinek a menny Istene királyságot, hatalmat, erőt és méltóságot adott, 38keztedbe adta az embereket, a mezei vadakat és az égi madarakat, bárhol laknak is, és mindezeknek uralkodójává tett: te vagy az aranyfej! 39De utánad egy másik királyság támad, alacsonyabb rendű a tiednél. Azután pedig egy harmadik királyság, rézből való, amely uralkodni fog az egész földön. 40A negyedik királyság erős lesz, mint a vas. Mert ahogyan a vas összetör és szétzúzni mindent, úgy fogja pörölyként összetörni és szétzúzni amazokat. 41Azt is láttad, hogy a lábak és az ujjak részben cserépből, részben vasból vannak. Az a királyság ugyanis megosztott lesz, de marad benne valami a vas keménységéből, ahogyan láttad, hogy a vas keveredett az agyagcseréppel. 42Lábujjai részben vasból, részben cserépből voltak; eszerint a királyság részben erős, részben törékeny lesz. 43Vasat láttál agyagcseréppel keveredve. Azok ugyanis házasság révén keverednek, de nem egyesülnek egymással, ahogyan a vas sem egyesül a cseréppel. 44Ezeknek a királyoknak az idejében támaszt majd a menny Istene egy királyságot, amely nem semmisül meg soha, és a királyi uralom más népre nem száll át. Összetöri mindezeket a királyságokat, és véget vet nekik, maga pedig fennmarad mindörökké. 45Ezért láttad, hogy a hegyről egy kő zuhant le anélkül, hogy valaki hozzányúlt volna, és összetörte a vasat, a rezet, a cserepet, az ezüstöt és az aranyat. A nagy Isten tudtára adta a királynak, hogy mi történik majd ezután. Igazat mond ez az álom, és bizonyos a magyarázata.

46Akkor Nebukadneccar király arcra borult, úgy hódolt Dániel előtt, és megparancsolta, hogy mutassanak be áldozatot, és tömjénezzenek neki. 47Dánielnek pedig azt mondta a király: Valóban a ti Istenetek az istenek Istene, a királyok Ura és a titkok Feltárója, ezért tudtad feltárni ezt a titkot. 48Akkor a király nagy méltóságra emelte Dánielt, sok és nagy ajándékot adott neki, majd Babilon város kormányzójává és a babiloni bölcsek elöljárójává tette. 49Dániel viszont azt kérte a királytól, hogy Babilon városának ügyeivel Sadrakot, Mésakot és Abéd-Negót bízta meg; maga Dániel pedig a királyi udvarban maradt.

Dán 3

1 Nebukadneccar király csináltatott egy hatvan könyök magas és hat könyök széles aranyszobrot. Fölállította azt a Dúrá-völgyben, Babilon városában. 2 Azután összehívatta Nebukadneccar király a kormányzókat, az elöljárókat, a helytartókat, a tanácsosokat, a kincstárnokokat, a bírákat, a rendőrpapancnokokat és a tartományok összes tisztviselőjét, hogy **jöjjenek el a szobor felavatására, amelyet Nebukadneccar király felállított.** 3 **Akkor összegyűltek a kormányzók, az elöljárók, a helytartók, a tanácsosok, a kincstárnokok, a bírák, a rendőrpapancnokok és a tartományok összes tisztviselője a szobor felavatására, amelyet Nebukadneccar király felállított, és odaálltak a szobor elé, amelyet Nebukadneccar felállított.** 4 A hírnök pedig hangos szóval kihirdette: **Megparancsoljuk nektek, különböző nyelvű népek és nemzetek, 5 hogy amint meghalljátok a kürt, a síp, a citera, a hárfa, a lant, a duda és egyéb hangszerek hangját, boruljatok le, és hódoljatok az aranyszobor előtt, amelyet Nebukadneccar király felállított!** 6 Ha pedig valaki nem borul le, és nem hódol előtte, azt azon nyomban bedobják az izzó tüzes kemencébe! 7 Amikor tehát a különböző nyelvű népek és nemzetek meghallották a kürt, a síp, a citera, a hárfa, a lant és egyéb hangszerek hangját, leborultak, és hódoltak az aranyszobor előtt, amelyet Nebukadneccar király felállított. 8 Ekkor azonban káldeus férfiak álltak elő, és bevádolták a zsidókat. 9 Így beszéltek Nebukadneccar királyhoz: Király, örökké élj! 10 Te, ó, király, megparancsoltad, hogy

minden ember, aki meghallja a kürt, a síp, a citera, a hárfa, a lant, a duda és egyéb hangszerek hangját, boruljon le, és hódoljon az aranszobor előtt; 11 ha pedig valaki nem borul le, és nem hódol előtte, azt dobják be az izzó tüzes kemencébe. 12 **Vannak itt zsidó férfiak, Sadrak, Mésak és Abéd-Negó, akiket Babilon városának az élére állítottál; ezek a férfiak semmibe sem vesznek téged, ó, király, nem tisztelik isteneidet, és nem hódolnak az aranszobor előtt, amelyet felállítottál.** 13 Ekkor Nebukadneccar nagyon megharagudott, és megparancsolta, hogy vezessék elő Sadrakot, Mésakot és Abéd-Negót. Oda is vezették ezeket a férfiakat a király elé. 14 Nebukadneccar ezt kérdezte tőlük: Sadrak, Mésak és Abéd-Negó! Igaz-e, hogy ti nem tisztelitek isteneimet, és nem hódoltok az aranszobor előtt, amelyet felállítottam? 15 Készek vagytok-e most, ha meghalljátok a kürt, a síp, a citera, a hárfa, a lant, a duda és egyéb hangszerek hangját, leborulni és hódolni a szobor előtt, amelyet csináltattam? **Mert ha nem hódoltok, azon nyomban bedobnak benneteket az izzó tüzes kemencébe.** És van-e olyan Isten, aki az én kezemből ki tud szabadítani benneteket? 16 Sadrak, Mésak és Abéd-Negó így válaszolt a királynak: Ó, Nebukadneccar! Nem szükséges, hogy erre bármit is feleljünk. 17 **Van nekünk Istenünk, akit mi tisztelünk: ő ki tud minket szabadítani az izzó tüzes kemencéből, és ki tud szabadítani a te kezedből is, ó, király!** 18 De ha nem tenné is, tudd meg, ó, király, hogy mi a te isteneidet nem tiszteljük, és nem hódolunk az aranszobor előtt, amelyet felállítottál! **19 Ekkor Nebukadneccart úgy elöntötte a harag Sadrak, Mésak és Abéd-Negó miatt, hogy még az arca is eltorzult.** Meghagyta, hogy hétszerte jobban fűtsék be a kemencét, mint ahogyan be szokták fűteni. 20 Azután megparancsolta hadserege legerősebb vitézeinek, hogy kötözzék meg Sadrakot, Mésakot és Abéd-Negót, és dobják be őket az izzó tüzes kemencébe. 21 Megkötözték tehát ezeket a férfiakat, és úgy, ahogy fel voltak öltözve, nadrágostul, alsóruhástul és süvegestül, bedobták őket az izzó tüzes kemencébe. 22 Mivel a király szigorú parancsára a kemencét a szokottnál is jobban befűtötték, a lángoló tűz megölte azokat az embereket, akik Sadrakot, Mésakot és Abéd-Negót odahurcolták. 23 A három férfi, Sadrak, Mésak és Abéd-Negó pedig megkötözve az izzó tüzes kemencébe esett. 24 Nebukadneccar király azonban megdöbrent, sietve fölkel, és ezt kérdezte udvari embereitől: Nem három férfit dobtunk megkötözve a tűzbe? Azok így válaszoltak a királynak: Valóban úgy van, ó, király! 25 Ő azonban így szólt: **Én mégis négy férfit látok szabadon járni a tűzben, és nincs rajtuk semmi sérülés. A negyedik pedig olyanak látszik, mint valami isten.** ²⁶Ekkor Nebukadneccar király odament az izzó tüzes kemence ajtajához, és így szólt: Sadrak, Mésak és Abéd-Negó, szolgálai a felséges Istennek! Gyertek ki, jöjjetek ide! Sadrak, Mésak és Abéd-Negó pedig kijött a tűzből. ²⁷Az összegyűlt kormányzók, előljárók, helytartók és a király udvari emberei pedig látták, hogy ezeknek a férfiaknak semmit sem ártott a tűz, a hajuk szála sem perzselődött meg, a ruhájuk sem égett meg, sőt még a füst szaga sem járta át őket. ²⁸Nebukadneccar ekkor így szólt: Áldott legyen Sadrak, Mésak és Abéd-Negó Istene, mert elküldte az angyalát, és kiszabadította szolgálait, akik benne bíztak. Még a király parancsát is megszegették, és kockára tették az életüket, de a maguk Istenén kívül nem tiszteltek egy istent sem, és nem hódoltak előttük. ²⁹Megparancsolom azért, hogy aki nem tiszteli Sadrak, Mésak és Abéd-Negó Istenét, azt vágják darabokra, bármilyen nyelvű népből vagy nemzetből való is legyen, házát pedig tegyék szemétdombbá! Mert nincs más isten, aki így meg tud szabadítani. ³⁰Azután a király megerősítette tisztségében Sadrakot, Mésakot és Abéd-Negót Babilonvárosában.

Nebukadneccar álma a kivágott fáról³¹Nebukadneccar király üzenete az egész birodalmában lakó különféle nyelvű népekhez és nemzetekhez: Békességetek növekedjék! ³²Jónak látom kihirdetni azokat a jeleket és a csodákat, amelyeket a felséges Isten tett velem. ³³Mily nagyok az ő jelei, mily hatalmasak csodái! Az ő királysága örök királyság, és uralma megmarad nemzedékről nemzedékre!

A KATOLIKUS FORDÍTÁSOKBAN A LXX ÉS A VULG ALAPJÁN VAN BENNE; MIVEL AZONBAN, A HÉBER KÉZIRATOKBAN NINCS! A PROTESTÁNS KIADÁSOKBÓL HIÁNYZIK!

**AZARJA IMÁDSÁGA IS HIÁNYZIK! MILYEN KÁR!
Deut.kan. kiadás??**

24Ők azonban jártak-keltek a láng közepén, dicsérték Istent és áldották az Urat.

25Azarja pedig ott állt, és a tűz közepén imádságra nyitotta ajkát és így szólt:

26»Áldott vagy, Urunk, atyáink Istene,
és neved dicséretre méltó és dicsőséges mindörökké!

27Mert igazságos vagy mindenben, amit velünk tettél,
és minden cselekedeted igaz, útjaid egyenesek,
és minden ítéleted igaz.

28Igaz ítéletet hoztál ugyanis mindenben,
amit ránk és atyáink szent városára, Jeruzsálemre hoztál;
igaz ítélettel hoztad ránk mindazt a mi bűneink miatt.

29Mert bűnt követtünk el, gonoszat cselekedtünk;
eltávoztunk tőled és vétkeztünk mindenben;

30parancsaidra nem hallgattunk, nem tartottuk azokat,
és nem cselekedtünk úgy, amint meghagyta nekünk,
hogy jó dolgunk legyen.

31Igazságos ítélettel cselekedted tehát mindazt, amit ránk hoztál,
és mindazt, amit velünk tettél:

32átadtál minket igazságtalan,
gonosz és hitszegő ellenségeink kezébe,
és az egész föld legigazságtalanabb és leggonoszabb királyának.

33Most a szánkat sem nyithatjuk ki;
szégyellnek és gyaláznak minket szolgálid és tisztelőd.

34Kérünk, ne szolgálts ki minket végleg a te nevedért,
ne semmisítsd meg szövetségedet,

35ne vond meg tőlünk irgalmadat kedveltedért, Ábrahámért,
és szolgálédért, Izsákért, és szentedért, Izraelért,

36akiknek azt mondtad és ígérted,
hogy megsokasítod ivadékukat mint az ég csillagait,

és mint a tengerpart fövényét;

37mert kisebbek lettünk, Urunk, minden népnél,
és meg vagyunk ma alázva bűneinkért az egész földön.

38Nincs ez időben fejedelem, vezér vagy próféta,
sem égő-, sem étel-, sem hála-, sem illatáldozat,
sem hely a zsengeáldozatok számára előtted,

39hogyan elnyerhessük irgalmadat;
de fogadd kegyesen megtört szívünket és alázatos lelkünket!

40Mint kosokból, bikákból
és ezernyi kövér bárányból álló égőáldozat,
olyan kedves legyen előtted ma a mi áldozatunk,
hiszen akik benned bíznak, meg nem szégyenülnek.

41Most teljes szívvel követünk és félünk téged,
és keressük kedvedet.

42Ne engedd, hogy szégyent valljunk,
hanem tégy velünk kegyességed és nagy irgalmasságod szerint.

43Szabadíts meg minket csodáiddal,
és dicsőítsd meg, Urunk, nevedet!

44Szégyenüljenek meg mindazok,
akik gonoszságot tanúsítanak szolgálid iránt;
szégyenüljenek meg mindenhatóságod által,
és semmisüljön meg erejük;

45hadd tudják meg, hogy te, az Úr, vagy egyedül Isten,
és dicsőséges a föld kerekiségén!«

46A király szolgálói pedig, akik bedobták őket, nem szüntek meg a kemencét fűteni kőolajjal,
kóccal, szurokkal és venyigével, 47úgyhogy a láng negyvenkilenc könyöknyire kicsapott a
kemencéből; 48de amikor kitört, elérte mindazokat, akiket a káldeaiak közül a kemence
közelében talált. 49Azarjával és társaival azonban leszállt az Úr angyala a kemencébe, és
kiverte a tűz lángját a kemencéből. 50Olyanná tette a kemence belsejét, mintha harmatos szellő
fújdogált volna benne, s a tűz egyáltalán nem érintette őket, sem fájdalmat, sem bármiféle
bántódást nem okozott nekik.

51Ekkor ezek mind a hárman egy szájjal dicsérték és magasztalták és áldották Istent a
kemencében. Ezt mondták:

52»Áldott vagy, Urunk, atyáink Istene!

Dicséretre méltó,

dicsőséges és mindenekfölött magasztos mindörökké!

Áldott a te dicsőséges szent neved,

dicséretre méltó, és mindenekfölött magasztos mindörökké!

53Áldott vagy dicsőséged szent templomában,

*mindenekfölött dicséretre méltó
és mindenekfölött dicsőséges mindörökké!*

*54Áldott vagy királyi trónodon,
mindenekfölött dicséretes
és mindenekfölött magasztos mindörökké!*

*55Áldott vagy, aki a mélységeket szemléled
s a kerubok fölött trónolsz,
dicséretre méltó és mindenekfölött magasztos mindörökké!*

*56Áldott vagy az ég erősségében,
dicséretre méltó és dicsőséges mindörökké!*

*57Áldjátok az Urat az Úrnak művei mindnyájan,
dicsérjétek és mindenekfölött magasztaljátok őt mindörökké!*

*58Áldjátok az Urat az Úr angyalai,
dicsérjétek és mindenekfölött magasztaljátok őt mindörökké!*

*59Áldjátok az Urat egek,
dicsérjétek és mindenekfölött magasztaljátok őt mindörökké!*

*60Áldjátok az Urat vizek mind az ég felett,
dicsérjétek és mindenekfölött magasztaljátok őt mindörökké!*

*61Áldjátok az Urat az Úr erői mindnyájan,
dicsérjétek és mindenekfölött magasztaljátok őt mindörökké!*

*62Áldjátok az Urat nap és hold,
dicsérjétek és mindenekfölött magasztaljátok őt mindörökké!*

*63Áldjátok az Urat ég csillagai,
dicsérjétek és mindenekfölött magasztaljátok őt mindörökké!*

*64Áldjátok az Urat minden záporosó és harmat,
dicsérjétek és mindenekfölött magasztaljátok őt mindörökké!*

*65Áldjátok az Urat Isten szelei mindnyájan,
dicsérjétek és mindenekfölött magasztaljátok őt mindörökké!*

*66Áldjátok az Urat, tűz és forróság,
dicsérjétek és mindenekfölött magasztaljátok őt mindörökké!*

*67Áldjátok az Urat hideg és forróság,
dicsérjétek és mindenekfölött magasztaljátok őt mindörökké!*

*68Áldjátok az Urat harmat és dér,
dicsérjétek és mindenekfölött magasztaljátok őt mindörökké!*

69Áldjátok az Urat fagy és hideg,
dicsérjétek és mindenekfölött magasztaljátok őt mindörökké!

70Áldjátok az Urat jég és hó,
dicsérjétek és mindenekfölött magasztaljátok őt mindörökké!

71Áldjátok az Urat éj és nap,
dicsérjétek és mindenekfölött magasztaljátok őt mindörökké!

72Áldjátok az Urat világosság és sötétség,
dicsérjétek és mindenekfölött magasztaljátok őt mindörökké!

73Áldjátok az Urat villámok és fellegek,
dicsérjétek és mindenekfölött magasztaljátok őt mindörökké!

74Áldja az Urat a föld,
dicsérje és mindenekfölött magasztalja őt mindörökké!

75Áldjátok az Urat, hegyek és halmok,
dicsérjétek és mindenekfölött magasztaljátok őt mindörökké!

76Áldjátok az Urat föld terményei mindnyájan,
dicsérjétek és mindenekfölött magasztaljátok őt mindörökké!

77Áldjátok az Urat források,
dicsérjétek és mindenekfölött magasztaljátok őt mindörökké!

78Áldjátok az Urat tengerek és folyamok,
dicsérjétek és mindenekfölött magasztaljátok őt mindörökké!

79Áldjátok az Urat nagy halak, és minden, ami a vizekben mozog,
dicsérjétek és mindenekfölött magasztaljátok őt mindörökké!

80Áldjátok az Urat az ég madarai mindnyájan,
dicsérjétek és mindenekfölött magasztaljátok őt mindörökké!

81Áldjátok az Urat vadak és barmok mindnyájan,
dicsérjétek és mindenekfölött magasztaljátok őt mindörökké!

82Áldjátok az Urat emberek fiai,
dicsérjétek és mindenekfölött magasztaljátok őt mindörökké!

83Áldja Izrael az Urat,
dicsérje és mindenekfölött magasztalja őt mindörökké!

84Áldjátok az Urat az Úr papjai,
dicsérjétek és mindenekfölött magasztaljátok őt mindörökké!

85Áldjátok az Urat az Úr szolgálói,
dicsérjétek és mindenekfölött magasztaljátok őt mindörökké!

*86Áldjátok az Urat igazak szellemei és lelkei,
dicsérjétek és mindenekfölött magasztaljátok őt mindörökké!*

*87Áldjátok az Urat szentek és alázatos szívűek,
dicsérjétek és mindenekfölött magasztaljátok őt mindörökké!*

*88Áldjátok az Urat Ananja, Azarja, Misaél,
dicsérjétek és mindenekfölött magasztaljátok őt mindörökké,
mert kiragadott minket az alvilágból,
kimentett a halál kezéből,
megszabadított az égő láng belsejéből,
és kiragadott a tűz közepéből.*

*89Adjatok hálát az Úrnak, mert jó,
mert irgalma örökkévaló.*

*90Áldjátok az Urat, az istenek Istenét, jámborok mindnyájan,
dicsérjétek és adjatok hálát neki,
mert irgalma örökkön-örökké tart.«*

Dán 4

1 Én, Nebukadneccar, békében éltem házamban, boldog voltam palotámban. 2 De egyszer olyan álmot láttam, amely megrettentett; megrémítettek azok az álmokképek, amelyeket fekhelyemen láttam. 3 Megparancsoltam azért, hogy vezessék elém a babiloni bölcseket mind, és azok magyarázzák meg nekem az álmot. 4 Amikor eljöttek a mágusok, a varázslók, a csillagjósok és a jövendőmondók, elmondtam nekik az álmomat, de ők nem tudták nekem megmagyarázni. 5 Végül megjelent előttem Dániel, akinek a neve az én istenem neve után Baltazár, akiben szent, isteni lélek van, és elmondtam neki az álmomat: **6 Baltazár, te nagy mágus! Tudom, hogy szent, isteni lélek van benned, és nincs olyan titok, amit ne tudnál megfejteni. Magyarázd meg azt a látomást, amelyet álmomban láttam!** 7 A látomás, amelyet fekvőhelyemen láttam, ez volt: **Láttam egy fát a föld közepén; nagyon magas volt.** **8 A fa csak nőtt és erősödött; olyan magas lett, hogy az égig ért, és még a föld széléről is látni lehetett.** **9 Szép lombja volt és sok gyümölcs, táplálékot nyújtott mindenkinek. Alatta mezei vadak tanyáztak, ágain égi madarak fészkeltek, róla táplálkozott minden élőlény.** **10 Majd láttam fekhelyemen a látomásban, amint egy szent angyal leszáll a mennyből.** **11 Hangos szóval így kiáltott: Vágjátok ki ezt a fát, és vagdaljátok le ágait, tépjétek le leveleit, és szórjátok szét gyümölcseit! Meneküljenek alóla a vadak, és ágairól a madarak!** **12 De a tövét gyökerestül hagyjátok a földben, vas- és rézbilincsben a mező füve között! Hadd áztassa az ég harmatja, és egye a föld fűvét, mint az állatok!** **13 Boruljon el emberi elméje, állati értelem maradjon csak benne, hét időszak teljék el így fölötte!** **14 Az angyalok hozták ezt a rendelkezést, a szentek végzése ez a parancsolat. Hadd tudják meg az élők, hogy az emberek királyságán a Felséges uralkodik: annak adja, akinek akarja, és a legalacsonyabb sorból is trónra emelhet valakit.**

5Mindez meg is történt Nebukadneccar királlyal. **26**Tizenkét hónap múlva, amikor királyi palotája tetején sétált Babilonban, **27**így szólt a király: Ez az a nagy Babilon, amelyet én építettem királyi székhelyé hatalmam teljében, fenségem dicsőítésére! **28**Alighogy kimondta a király ezeket a szavakat, egy hang hallatszott az égből: **Neked szól ez az üzenet, Nebukadneccar király! Elvesztetted királyságodat!** **LEAR KIRÁLY DÁN 4-**

HEZ SHAHEEN NEM IDÉZI A LEART, CSAK A CYMBELINE-T 29Számúznak az emberek közül, a mezei vadak közt tanyázol, füvet eszel, mint az ökrök, és hét időszak múlik el fölötted, amíg el nem ismered, hogy az emberek királyságán a Felséges uralkodik, és annak adja, akinek akarja.

30Azon nyomban beteljesedtek ezek az igék Nebukadneccaron. Számúzték az emberek közül, füvet evett, mint az ökrök, és az ég harmatja áztatta testét, míg olyan hosszúra nem nőtt a szőre, mint a sasnak a tolla, és olyan karmai nem lettek, mint a madaraknak.

31Amikor eltelt ez az idő, én, Nebukadneccar, föltekintettem az égre, és értelmem visszatért. Áldottam a Felségest, dicsőítettem és magasztaltam az örökké élőt, mert az ő uralma örök uralom, és királysága megmarad nemzedékről nemzedékre. 32A föld minden lakóját semminek tekinti, tetszése szerint bánik az ég seregével és a föld lakóival. Senki sem foghatja le a kezét, és senki sem mondhatja neki: Mit csinálsz? 33Abban az időben értelmem visszatért, és királyi uralmamhoz méltóan visszatért tündöklő dicsőségem is. Az udvari emberek és a főurak fölkerestek engem, visszahelyeztek királyságomba, és még nagyobb hatalomra jutottam. 34Most azért én, Nebukadneccar, dicsérem, magasztalom és dicsőítem a mennyei Királyt, mert minden tette helyes, eljárása igazságos, és meg tudja alázni azokat, akik kevélyen élnek.

Dán 5

1 Bélsaccar király nagy lakomát rendezett ezer főrangú emberének, és az ezer emberrel együtt itta a bort. 2 A bor hatására megparancsolta Bélsaccar, hogy hozzák elő azokat az arany- és ezüstedényeket, amelyeket apja, Nebukadneccar hozott el a jeruzsálemi templomból. Azokból akart inni a király főrangú embereivel, feleségeivel és ágyasaival együtt. 3 Elő is hozták az aranyedényeket, amelyeket a jeruzsálemi templomból, az Isten házából hoztak el, és a király azokból ivott főrangú embereivel, feleségeivel és ágyasaival együtt. 4 Itták a bort, és közben dicsőítették az aranyból, ezüsből, rézből, vasból, fából és kőből csinált isteneket. 5 Egyszerre csak egy emberi kéz ujjai tűntek fel, és írni kezdtek a királyi palota festett falára, a lámpatartóval szemben; a király pedig nézte a kezét, ahogyan írt. 6 Közben a király arca elsápadt, gyöttrő gondolatai támadtak, meggörnyedt a háta, és még a térdei is reszkettek. 7 A király hangosan kiáltozni kezdett, hogy vezessék eléje a varázslókat, a csillagjósokat és a jövendőmondókat. Azután így szólt a király a babiloni bölcsekhez: Bárki is legyen az, aki elolvassa ezt az írást, és meg tudja nekem magyarázni, az bíborba öltözhetsz, aranyláncot kap a nyakára, és rang szerint harmadik lesz az országomban.

8 Akkor eljött a király valamennyi bölcse, de nem tudták az írást elolvasni és megmagyarázni a királynak. 9 Ekkor Bélsaccar király még jobban megrémült, arca elsápadt, és a főrangú emberek is tanácstalanok voltak. 10 Amikor azonban az anyakirálynő meghallotta, min tanakodnak a király és főemberei, bement a mulatozókhöz, és ott így szólt a királyné: Király, örökké élj! Ne gyötörjenek téged gondolataid, és az arcod se legyen sápadt! 11 Van országodban egy férfi, akiben szent, isteni lélek van. Apád idejében őt úgy ismerték, mint akinek világos értelme van, és olyan a bölcsessége, akár az isteneké. Apád, Nebukadneccar király a mágusok, a varázslók, a csillagjósok és a jövendőmondók előljárójává tette; igen, a te apád, ó, király! 12 Mert Dánielben, akit a király Baltazárnak nevezett el, rendkívüli lélek, tudás és értelem lakik, és képes arra, hogy megmagyarázza az álmokat, feltárja a titkokat és megfejtse a rejtett értelmű dolgokat. Most azért hívatni kell Dánielt, majd ő megadja a magyarázatot! 13 Dánielt ekkor a király elé vezették. A király így szólt Dánielhez: **Te vagy az a Dániel, a zsidó foglyok egyike, akit apám, a király hozott ide Júdából? 14 Azt hallottam felőled, hogy isteni lélek, világos értelem és rendkívüli bölcsesség van benned. 15 Most vezették elém a bölcseket és a varázslókat, hogy olvassák el ezt az írást, és magyarázzák meg nekem, de ők nem tudták azt megmagyarázni. 16 Rólad azonban azt hallottam, hogy**

meg tudod magyarázni, ami magyarázatra szorul, és meg tudod fejteni a rejtélyeket. Ha tehát most el tudod olvasni ezt az írást, és meg tudod nekem magyarázni, akkor bíborba öltözhetsz, aranyláncot kapsz a nyakadra, és rang szerint harmadik leszel országomban.

17 Dániel így válaszolt a királynak: Ajándékaidat tartsd meg, és adományaidat add másnak! De azért az írást elolvasom, és megmagyarázom neked, királyom. 18 Ó, király! A felséges Isten királyi uralmat, nagyságot, méltóságot és dicsőséget adott apádnak, Nebukadneccarnak. 19 Olyan nagy hatalmat adott neki, hogy remegtek és rettegetek tőle a különböző nyelvű népek és nemzetek. Megölte, akit akart, és életben hagyta, akit akart; fölemelte, akit akart, és megalázta, akit akart. 20 **De amikor szíve fölfuvalkodott, és gögösen megkeményedett, letaszították királyi trónjáról, és méltóságát elvették tőle. 21 Számúzték az emberek közül, és csak annyi értelme maradt, mint az állatoknak. A vadszamarak között tanyázott, fűvet evett, mint az ökrök, és az ég harmatja áztatta testét, míg el nem ismerte, hogy az emberek királyságán a Felséges Isten uralkodik, és ő azt ülteti trónra, akit akar.** 22 De te, Bélsaccar, aki a fia vagy, nem aláztad meg magadat, bár mindezt tudtad. 23 A menny Ura fölé helyezted magad, mert az ő házának edényeit hozták eléd, és te bort ittál azokból főrangú embereiddel, feleségeiddel és ágyasaiddal együtt, miközben dicsőítetted az ezüsből, aranyból, rézből, vasból, fából és kőből csinált isteneket, amelyek nem látnak, nem hallanak, és semmit sem tudnak. **De azt az Istent, akinek a kezében van az életed és a sorsod, nem dicsőítetted. 24 Ezért küldte ő ezt a kezét, és íratta föl ezt az írást. 25 Az írás, amely oda van írva, így hangzik: mené mené tekél ú-parszín. 26 A szavak magyarázata pedig ez: A mené azt jelenti, hogy számba vette Isten királyságodat, és véget vet annak. 27 A tekél azt jelenti, hogy megmért téged mérlegen, és könnyűnek talált. 28 A perész azt jelenti, hogy felosztotta királyságodat, és a médeknek meg a perzsáknak adta.** 29 Akkor Bélsaccar parancsára Dánielt bíborba öltöztették, nyakára aranyláncot tettek, és kihirdették, hogy rang szerint ő a harmadik az országban. 30 Még azon az éjszakán megölték Bélsaccart, a káldeusok királyát.

Dán 6

1 A méd **Dárius** pedig elfoglalta az országot hatvankét esztendő korában. 2 Dárius úgy látta jónak, hogy országa vezetésére százhusz kormányzót nevezzen ki, felosztva köztük az egész országot. 3 Ezek fölé pedig három főkormányzót rendelt, akik közül az egyik Dániel volt. Ők számoltatták el a kormányzókat, hogy a királyt semmi kár ne érje. 4 Ez a Dániel kiemelkedett a főkormányzók és a kormányzók közül, mivel rendkívüli lélek volt benne; ezért a király őt akarta az egész ország élére állítani. 5 A főkormányzók és a kormányzók igyekeztek ürügyet találni az ország ügyeinek intézésében arra, hogy bevádolhassák Dánielt. De nem sikerült semmiféle ürügyet vagy hibát találniuk, mert megbízható volt; sem hanyagságot, sem hibát nem lehetett találni nála. 6 Akkor azt mondták ezek az emberek: **Nem találunk semmiféle ürügyet, hogy bevádolhassuk ezt a Dánielt, hacsak Istenének a törvényével kapcsolatban nem találunk ellene valamit.** 7 Akkor ezek a főkormányzók és kormányzók a királyhoz siettek, és ezt mondták neki: **Dárius király, örökké élj! 8 Azt tanácsolják az ország főkormányzói, az előljárók, a kormányzók, az udvari emberek és a helytartók, hogy hozzon a király végzést, és adjon ki szigorú rendeletet: aki harminc napon belül bármiért könyörög akár istenhez, akár emberhez rajtad kívül, ó, király, azt dobják az oroslánok vermébe! 9 Most azért add ki, ó, király, ezt a rendeletet, és írd alá ezt az iratot, hogy a médek és a perzsák megmásíthatatlan törvénye szerint visszavonhatatlan legyen! 10 Így is történt: Dárius király aláírta a rendeletet tartalmazó iratot. 11 Amikor Dániel megtudta, hogy ez az irat alá lett írva, hazament. Emeleti szobájának ablakai azonban nyitva voltak Jeruzsálem felé, és ő napjában háromszor térden állva imádkozott, és magasztalta Istenét, ahogyan azelőtt is szokta. 12 Azok az emberek pedig odasiettek, és ott találták Dánielt, amint**

Istenéhez könyörgött és esedezett. 13 Akkor a király elé járultak, és ezt mondták a királyi rendeletre hivatkozva: Ó, király! Nem írtad-e alá azt a rendeletet, hogy aki harminc napon belül bármiért könyörög akár istenhez, akár emberhez rajtad kívül, azt dobják az oroszlánok vermébe? A király így válaszolt: De igen, így van, a médek és a perzsák visszavonhatatlan törvénye szerint. 14 Erre ők azt mondták a királynak: Dániel, a zsidó foglyok egyike semmibe vesz téged, ó, király, meg azt a rendeletet is, amelyet aláírtál, és naponta háromszor imádkozik a maga Istenéhez. 15 Amikor a király ezt meghallotta, nagyon elszomorodott, és azon töprengett, hogyan segíthetne Dánielen. Napnyugtáig azon fáradozott, hogy megmentse őt. 16 De azok az emberek újra a királyhoz siettek, és ezt mondták neki: Tudnod kell, ó, király, hogy a médek és a perzsák törvénye szerint nem szabad megmásítani semmiféle rendeletet vagy végzést, amelyet a király kiadott. **JÉZUS-PILÁTUS ÉS A ZSIDÓK** 17 Ekkor a király parancsára előhozták Dánielt, és az oroszlánok vermébe dobták. De a király ezt mondta Dánielnek: A te Istened, akit állhatatosan tisztelsz, szabadítson meg téged! 18 Odavittek egy követ, és a verem szájára tették; a király pedig lepecsételte azt a maga és a főrangú embereinek a gyűrűjével, hogy Dániel sorsán ne lehessen változtatni. 19 Azután a király bement a palotájába, és böjtölve töltötte az éjszakát; nőt sem engedett be magához, és került őt az álom. 20 Pirkadatkor aztán fölkelt gyorsan a király, és az oroszlánok verméhez sietett. 21 Amikor odaért a veremhez, szomorú hangon kiáltott Dánielnek. Így szólt Dánielhez a király: Dániel, aki az élő Isten szolgája vagy! A te Istened, akit olyan állhatatosan tisztelsz, meg tudott-e menteni az oroszlánoktól? 22 Dániel így felelt a királynak: Király, örökké élj! 23 Az én Istenem elküldte angyalát, és az bezárta az oroszlánok száját, úgyhogy nem bántottak engem. Mert ő ártatlannak talált engem, és téged sem bántottalak meg, ó, király, semmivel. 24 Erre a király nagyon megörült, és megparancsolta, hogy húzzák ki Dánielt a veremből. Ki is húzták Dánielt a veremből, és egyetlen sérülést sem találtak rajta, mert hitt Istenében. 25 Ezután a király odavittette azokat az embereket, akik bevádolták Dánielt, és bedobták őket fiaikkal és feleségeikkel együtt az oroszlánok vermébe. Még a verem fenekére sem értek, máris megragadták őket az oroszlánok, és összezúzták minden csontjukat. 26 Akkor Dárius király ezt írta a birodalmában lakó különböző nyelvű népeknek és nemzeteknek: Békekéségetek növekedjék! 27 **Elrendelem, hogy birodalmam minden tartományában rettegve féljék Dániel Istenét! Ő az élő Isten, aki megmarad mindörökké. Az ő királysága megdönthetetlen, uralkodása végtelen. 28 Ő megment, megszabadít, jeleket és csodákat tesz égen és földön. Ő mentette meg Dánielt is az oroszlánok karmából. 29 Ennek a Dánielnek aztán jó dolga volt Dárius, majd a perzsa Círus uralkodása alatt.**

Dán 7

Dániel, aki eddig álmot fejtett, most álmodik

1 Bélsaccar babilóniai király uralkodásának első évében **álmot látott Dániel, és látomásai támadtak** fekhelyén. Az álmot leírta; itt kezdődik a beszámolója, a saját szavaival: 2 Ezeket mondta el Dániel: Éjszakai látomásomban azt láttam, hogy az ég négy szele felkorbácsolta a nagy tengert.

3 Négy hatalmas vadállat emelkedett ki a tengerből, mindegyik különbözött a többitől.

4 **Az első olyan volt, mint az oroszlán**, de sasszárnyai voltak. Láttam, hogy kitepték a szárnyait, és fölemelték a földről, két lábra állították, mint egy embert, és emberi értelmet adtak neki.

5 A következő, a **második vadállat medvéhez hasonlított**. Félig már fölkelt, és három borda volt a szájában, a fogai között. Ezt mondták neki: Kelj föl, egyél nagyon sok húst!

6 Azután láttam a következőt, amely **olyan volt, mint egy párduc**, de négy madárszárny volt a hátán. Négy feje is volt a vadállatnak, és hatalmat adtak neki.

7 Ezután egy negyedik vadállatot láttam az éjszakai látomásban: ijesztő, félelmetes és rendkívül erős volt. Hatalmas **vasfogai voltak; evett, rágott, és a maradékot összetaposta lábaival. Ez egészen más volt, mint az előző vadállatok, és tíz szarva volt.** 8 Figyeltem a szarvakat: egyszer csak egy újabb, kicsi szarv bújott elő közöttük, az előző szarvak közül pedig három letört előtte. Olyan szemeei voltak ennek a szarvnak, mint az embereknek, és kérkedő szája volt.

9 Azután ezt láttam: **Trónokat állítottak föl, és helyet foglalt egy öregkorú.** Ruhája fehér volt, mint a hó, fején a haj, mint a tiszta gyapjú. Trónja olyan volt, mint a lángoló tűz, s annak kerekei, mint az égő tűz. 10 Tűzfolyam fakadt és áradt ki előle. Ezerszer ezren szolgáltak neki, tízezerszer tízezen álltak előtte. Összeült a törvényszék, és könyveket nyitottak fel. 11 Akkor láttam, hogy a kérkedő szavak miatt, amelyeket az a szarv mondott, megölték a vadállatot. Láttam, hogy a teste elpusztult, és a tűzbe vetették, hogy elégjen. 12 A többi vadállattól is elvették a hatalmat, de ideig-óráig életben hagyták őket.

13 Láttam az éjszakai látomásban: **Jött valaki az ég felhőin, aki emberfiához hasonló volt; az öregkorú felé tartott, és odavezették hozzá. 14 Hatalom, dicsőség és királyi uralom adatott neki, hogy mindenféle nyelvű nép és nemzet őt tisztelje. Hatalma az örök hatalom, amely nem múlik el, és királyi uralma nem semmisül meg.**

ANOINTMENT OF THE SON Milt bk 5, Psalm 2 és Ps 110 Luth S Bib érdekes táblázat erről p. 1411

15 Én, Dániel, megdöbbenem emiatt, és látomásaim megrettentettek. 16 Odamentem az ott állók egyikéhez, és felvilágosítást kértem tőle mindezekről. Az pedig felelt nekem, és megmagyarázta ezt a dolgot:

17 Ez a négy hatalmas vadállat négy királyságot jelent, amelyek létrejönnek a földön. 18 De a Felséges szentjei nyerik majd el a királyságot, és örökre ők birtokolják azt, örökkön-örökké. 19 Ezután többet akartam megtudni a negyedik vadállatról, amely más volt, mint a többiek: roppant ijesztő volt, vasfogai és rézkarmai voltak; evett, rágott, és a maradékot összetaposta lábaival. 20 Tíz szarv volt a fején, majd egy újabb is előbújt közöttük, az előző szarvak közül pedig három letört előtte. Ennek a szarvnak szemeei voltak és kérkedő szája, és nagyobbra nőtt a többinél. 21 Láttam, hogy ez a szarv hadat indított a szentek ellen, és legyőzte őket, 22 míg el nem jött az öregkorú, és igazságot nem szolgáltatott a Felséges szentjeinek. És akkor bekövetkezett az az idő, amikor a szentek birtokba vették a királyságot. 23 A válasz így szólt a negyedik vadállatról: Lesz egy negyedik királyság a földön, amely egészen más lesz, mint a többi királyság volt. Az egész földet bekebelezi, eltapossa és összezúzza. 24 A tíz szarv ezt jelenti: Ebben az országban tíz király uralkodik, majd még egy másik is következik utánuk; ez más lesz, mint az előzők, és három királyt fog leverni. 25 Sokat beszél majd a Felséges ellen, és gyötörni fogja a Felséges szentjeit. Arra törekszik, hogy megváltoztassa az ünnepeket és a törvényt. Hatalmába kerülnek a szentek egy időszakra meg két időszakra és egy fél időszakra. 26 De majd összeül a törvényszék, és elveszik hatalmát; megsemmisül, és végleg elpusztul. 27 A Felséges szentjeinek a népéé lesz az ég alatt minden ország királyi uralma, hatalma és nagysága. Ez a királyi uralom örök uralom lesz, neki szolgál majd és neki engedelmeskedik minden hatalom. 28 Így végződött a beszéd. Engem, Dánielt, gondolataim nagyon megrémítettek, még az arcom is belesápadt. **De a mondottakat eszemben tartottam. MÁRIA**

MAGNIFICAT

VZS <https://soundcloud.com/kurtszo/sets/daniel-koenyve-reszletes>

Dán 8

1 Belsaccar király uralkodásának harmadik évében nekem, Dánielnek látomásom támadt, az után, amelyet először láttam. 2 Azt láttam a látomásban, hogy Súsán várában vagyok, Élám tartományában. A látomásban az Úlaj csatornánál láttam magamat. 3 Föltekintve láttam, hogy egy kétszarvú kos áll a csatorna mellett. Mind a két szarv nagy volt, de az egyik nagyobb volt a másiknál, és a nagyobbik később nőtt ki. 4 Láttam, hogy a kos szarvaival nyugat, észak és dél felé öklelt. Egy állat sem állhatott meg vele szemben, és nem lehetett megmenekülni tőle. Azt tette, amit akart, és felfuvalkodott. 5 Majd azt vettem észre, hogy egy kecskebak jön napnyugat felől az egész föld fölött, nem is érintve a földet. Ennek a baknak a két szeme közt egy hatalmas szarv volt. 6 Amikor odaért a kétszarvú koshoz, amelyet a csatorna mellett láttam állni, rárontott teljes erővel. 7 Láttam, hogy mikor a koshoz ért, nekivadulva felöklelte a kost, és letörte a két szarvát. A kosnak pedig nem volt annyi ereje, hogy megálljon vele szemben. A földre terítette, megtaposta, és nem volt, aki a kost megmenthette volna a hatalmától. 8 A kecskebak azután nagyon nagyra nőtt; de amint elérte hatalmának csúcát, letört a nagy szarv, és helyette négy hatalmas szarv nőtt a négy égtáj felé. 9 Azok közül az egyikken egy kis szarv tűnt elő, és igen nagyra nőtt délen, keleten és az ékes földön. 10 Felnőtt egészen az ég seregéig, és a földre dobott néhányat ebből a seregből, a csillagokból, és összetaposta őket. 11 Még a sereg vezérével is szembeszállt, elvette tőle a mindennapi áldozatot, és feldúlta szentélyét. 12 Sereget rendelt bűnös módon a mindennapi áldozat ellen, és földre terítette az igazságot. Minden tette sikerült. 13 Azután hallottam, hogy egy szent beszélni kezdett, egy másik szent pedig válaszolt annak, aki ezt kérdezte: Meddig tart az, amit a mindennapi áldozatról és a szörnyű bűnről láttál? Meddig lesz kiszolgáltatva a szentély, és meddig tiporja azt a sereg? 14 Ezt válaszolta neki: Kétezer-háromszáz este és reggel; azután a szentély visszanyeri igazi rendeltetését. 15 Amikor én, Dániel, ezt a látomást láttam, és kerestem az értelmét, egyszer csak elém állt valaki, aki egy férfihoz hasonlított. 16 És emberi hangot hallottam az Úlaj felől, amely így kiáltott: Gá브리el, magyarázd meg neki ezt a látványt! 17 Ő odajött, ahol álltam, én pedig megrémültem jöttére, és arcra borultam. Akkor ezt mondta nekem: Értsd meg, emberfia, hogy a végső időről szól ez a látomás. 18 Amikor hozzám szólt, ájultan estem a földre, de ő megérintett, és talpra állított. 19 Majd ezt mondta: Én a tudodra adom, hogy mi fog majd történni, amikor véget ér a harag; mert meg van szabva a vége! 20 Az a kétszarvú kos, amelyet láttál, a médek és a perzsák királya. 21 A szőrös bak a görögök királya; a két szeme között levő nagy szarv az első király. 22 Hogy az letört, és a helyére négy nőtt, az azt jelenti, hogy népéből négy királyság lesz, de nem olyan erős, mint amaz volt. 23 Az ő uralkodásuk végén, a bűnök tetőfokán előáll majd egy bösz tekintetű király, kétértelmű beszédek mestere. 24 Hatalmas lesz az ereje, bár nem a maga EREJÉBŐL. Szörnyű módon fog pusztítani, minden tette sikerül. Pusztítja az erőseket és a szentek népét. 25 Okossága révén sikerül, amihez álnokul hozzáfog, ezért fölfuvalkodik szívében, és háborítatlanul pusztít el sokakat. De amikor a vezérek vezére ellen támad, összetörik anélkül, hogy hozzányúlnának. 26 Az estékről és reggelekről szóló látomás színigaz. Mégis tartsd titokban ezt a látomást, mert a távoli jövődőről szól! 27 Akkor én, Dániel, összeroskadtam, és napokig beteg voltam. De azután fölkeltem, és végeztem teendőimet a király mellett. Ez az érthetetlen látomás azonban lenyűgözve tartott.

Dán 9

DÁNIEL GYÖNYÖRŰ BŰNVALLÓ IMÁDSÁGA, Ő AKI FEDDHESETLEN VOLT, TUDOTT ÚGY IMÁGKOZNI, HOGY Ő IS RÉSZESE A NÉPE BŰNÖSSÉGÉNEK

A médek közül származó Ahasvérus fiának, Dáriusnak az első évében, miután ő a káldeusok országának a királya lett, 2 az ő uralkodásának első évében én, Dániel, megértettem az

írásokból, hogy mit jelent azoknak az éveknek a száma, amelyekről az Úr igéje szólt Jeremiás prófétának, hogy hetven évnek kell eltelnie a romba dőlt Jeruzsálem fölött. 3 Az Úristenhez fordultam, hozzá folyamodtam imádsággal és könyörgéssel, böjtölve zsákruhában és hamuban. 4 Imádkoztam Istenemhez, az Úrhoz, és vallást téve ezt mondtam:

Dán 9 KG	Dán 9 RÚF
<p>K érlek, oh Uram, nagy és rettenetes Isten, a ki megtartja a szövetséget és a kegyességet azoknak, a kik őt szeretik és teljesítik az ő parancsolatait. 5 Vétkeztünk és gonoszságot míveltünk, hitetlenül cselekedtünk és pártot ütöttünk ellened, és eltávoztunk a te parancsolataidtól és ítéleteidről. 6 És nem hallgatánk a te szolgálóidra, a prófétákra, a kik a te nevedben szóltak a mi királyainknak, fejedelmeinknek, atyáinknak és az ország egész népének. 7 Tied Uram az igazság, mienk pedig orcánk pirulása, a mint ez ma van Júda férfain, Jeruzsálem lakosain és az egész Izráelen, a közel és távol valókon, mindama földeken, a melyekre kivetted őket az ő gonoszságuk miatt, a melylyel vétkeztek ellened. 8 Miénk, oh Uram, orcánk pirulása, a mi királyainké, fejedelmeinké és atyáinké, a kik vétkeztünk ellened. 9 A mi Urunké Istenünké az irgalmasság és a bocsánat, mert pártot ütöttünk ellene; 10 És nem hallgattunk az Úrnak, a mi Istenünknek szavára, hogy járjunk az ő törvényeiben, a melyeket előnkbe adott, az ő szolgálói, a próféták által. 11 És az egész Izráel áthágta a te törvényedet, és elhajlottak, hogy ne hallgassanak a te szóra. Ezért reánk szakad az átok és eskü, a mely meg van írva Mózesnek, az Isten szolgálójának törvényében; mert vétkeztünk ellene! 12 És teljesíté az ő szavait, a melyeket szóla ellenünk és a mi bíránk ellen, a kik minket ítélték, hogy nagy veszedelmet hoz reánk; mert nem történt olyan az egész ég alatt, a milyen történt Jeruzsálemben. 13 A mint írva van a Mózes törvényében, az a veszedelem mind reánk jöve! És az Úrnak, a mi Istenünknek színe előtt nem esedeztünk, hogy megtértünk volna a mi álnokságainkból, és figyeltünk volna a te igazságodra. 14 Azért készen tartotta az Úr a veszedelmet, és azt reánk hozá: mert</p>	<p>Ó, Uram, nagy és félelmetes Isten, aki hűségesen megtartod a szövetséget azokkal, akik szeretnek téged, és megtartják parancsolataidat! 5 Vétkeztünk és bűnbe estünk, megszegettük törvényedet és ellened lázadtunk, eltértünk parancsolataidtól és törvényeidtől. 6 Nem hallgattunk szolgálóidra, a prófétákra, akik a te nevedben szóltak királyainkhoz, vezéreinkhez, elődeinkhez és az ország egész népéhez. 7 Neked, Uram, igazad van, nekünk pedig szégyenkeznünk kell még ma is; MENNYIVEL SZEBB A KÁROLI nekünk, Júda férfainak, Jeruzsálem lakóinak és az egész Izráelnek közelben és távolban, mindazokban az országokban, amelyekbe szétszórtad őket hűtlenségük miatt, amelyet ellened elkövettek. 8 Szégyenkeznünk kell, Uram, nekünk, királyainknak, vezéreinknek és elődeinknek, mert vétkeztünk ellened. 9 A mi Urunk, Istenünk irgalmas és megbocsát. De mi ellene lázadtunk, 10 és nem hallgattunk Istenünknek, az Úrnak a szavára. Nem az ő törvényei szerint éltünk, amelyeket szolgálói, a próféták által adott nekünk. 11 Egész Izráel megszegette törvényedet, és eltért tőle, nem hallgatott a szavadra. Azért szakadtak ránk az eskü alatt kimondott átkok, amelyek meg vannak írva Mózesnek, az Isten szolgálójának törvényében, mert vétkeztünk ellene. 12 Beteljesítette a szavát, amellyel fenyegetett minket és bíránkat, akik fölöttünk bíraskodtak: azt, hogy nagy veszedelmet zúdít ránk. Mert nem történt még sehol olyan az ég alatt, mint ami Jeruzsálemmel történt. 13 Utolért bennünket mindaz a veszedelem, ami meg van írva Mózes törvényében. Mégsem esedeztünk Istenünkhöz, az Úrhoz, nem tértünk meg bűneinkből, és nem törődünk igazsággal. 14 Ezért az</p>

<p>igaz az Úr, a mi Istenünk minden cselekedetében, melyeket cselekszik; mert nem hallgattunk az ő szavára. 15 Most azért, oh mi Urunk, Istenünk! a ki kihoztad a te népedet Égyiptom földéből hatalmas kézzel, és nevet szereztél magadnak, mint ma is van: vétkeztünk, gonoszul cselekedtünk! 16 Uram, a te igazságod teljessége szerint forduljon el, kérlek, a te haragod és búsulásod a te városodtól, Jeruzsálemtől, a te szentséges hegyedtől, mert a mi bűneinkért és a mi atyáink hamisságaiért gyalázatára van Jeruzsálem és a te néped mindeneknek mi körülünk. 17 És most hallgasd meg, oh Istenünk, a te szolgádnak könyörgését és esedezéseit, és világosítsd meg az Úrért a te orcádat a te szent helyeden, a mely elpusztított. 18 Hajtsad, én Istenem, a te füledet hozzánk és hallgass meg; nyisd meg szemeidet és tekintsd meg a mi pusztulásunkat és a várost, a mely a te nevedről neveztetik; mert nem a mi igazságunkban, hanem a te nagy irgalmasságodban bízva terjesztjük elődbe a mi esedezéseinket. 19 Uram, hallgass meg! Uram, légy kegyelmes! Uram, légy figyelmes, és cselekedd meg, ne késedelmezzél tennen magadért, oh én Istenem; mert a te nevedről neveztetik a te városod és a te néped.</p>	<p>Úrnak gondja volt arra, hogy elhozza ránk a veszedelmet. Bizony igazságos volt az Úr, a mi Istenünk, bármit is cselekedett, hiszen nem hallgattunk az ő szavára. 15 Most azért, Urunk, Istenünk, aki kihoztad népedet Egyiptomból erős kézzel, és olyan nevet szereztél magadnak, amely ma is híres: vétkeztünk, bűnbe estünk! 16 Urunk, bár mindenben igazad van, forduljon el lángoló haragod városodtól, Jeruzsálemtől és a szent hegyedtől! Mert a mi vétkeink és elődeink bűne miatt gyalázzák Jeruzsálemet és népedet mindazok, akik körülöttünk élnek. 17 Hallgasd meg mégis, Istenünk, szolgád imádságát és könyörgését, és ragyogjon rá orcád elpusztult szentélyedre, önmagadért, ó, Urunk! 18 Istenem, fordítsd felém füledet, és hallgass meg! Nyisd ki szemedet, és lásd meg: milyen pusztulás ért bennünket és azt a várost, amelyet terólad neveztek el! Mert nem a magunk igaz tetteiben, hanem a te nagy irgalmadban bízva visszük eléd könyörgéseinket. 19 Uram, hallgass meg! Uram, bocsáss meg! Uram, figyelj ránk, és cselekedj, ne késlekedj! – önmagadért, Istenem, hiszen rólad nevezték el városodat és népedet!</p>
---	--

20 Még beszéltem, imádkoztam, vallást téve vétkemről és népemnek, Izráelnek a vétkéiről, és könyörögtem Istenemhez, az Úrhoz, Istenem szent hegyéért; 21 még mondtam az imádságot, amikor Gábiel, az a férfi, akit azelőtt láttam a látomásban, sebesen hozzám repült, és megérintett engem az esti áldozat idején. 22 Magyarázni kezdett, és így beszélt hozzám: Dániel, azért jöttem ide, hogy segítsek megérteni a látottakat. 23 Amikor könyörögni kezdted, egy kijelentés hangzott el, és én azért jöttem, hogy elmondjam azt neked, mivel kedvel téged az Isten. Értsd meg a kijelentést, és értsd meg a látványt!

24 Hetven hét van kiszabva népedre és szent városodra. Akkor véget ér a hitszegés, és megszűnik a vétkek, engesztelést nyer a bűn, és eljön hozzánk az örökké tartó igazság. Beteljesül a prófétai látomás, és felkenik a szentek szentjét. 25 Tudd meg azért, és értsd meg: Attól fogva, hogy elhangzott a kijelentés Jeruzsálem újjáépüléséről, hét hét telik majd el a fejedelem felkenéséig. Azután még hatvankét hét, és bár viszontagságos idők jönnek, a terek és a falak újjáépülnek. 26 A hatvankét hét eltelté után megölik a felkentet, senkije sem lesz. Egy eljövendő fejedelem népe pedig elpusztítja a várost és a szentélyt. Elvégzett dolog, hogy pusztán álljanak a háború végéig. De a fejedelemnek is vége lesz, ha jön az áradat. 27 Erős szövetséget köt sokakkal egy hétre, de a hét közepén véget vet a

véres- és az ételáldozatnak. A templom párkányára odakerül az iszonyatos bálvány, míg csak rá nem szakad a pusztítóra a végleges megsemmisülés.

Dán 10

1 Círus perzsa király uralkodása harmadik évében kijelentést kapott Dániel, akit Baltazárnak is neveztek. Igaz ez a kijelentés, amely súlyos háborúkról szól. Ő figyelt a kijelentésre, és megértette a látomást. 2 Azokban a napokban én, Dániel, gyászoltam három egész héten át. 3 Ízletes ételt nem ettem, húst és bort nem vettem a számba, olajjal sem kentem meg magamat, míg el nem telt a három hét. 4 Az első hónap huszonnegyedikén a nagy folyamnak, a Tigrisnek a partján voltam. 5 **Föltekintettem, és láttam egy gyolcsruhába öltözött férfit, akinek színarany öv volt a derekán. 6 Teste olyan volt, mint a drágakő, arca fénylett, mint a villám, szemei, mint az égő fáklyák. Karjai és lábai csillogtak, mint a fénylő réz, és beszéde oly hangos volt, mint a tömeg zúgása. 7 Egyedül én, Dániel, láttam ezt a látomást. A férfiak, akik velem voltak, nem látták a látomást, mert nagy rémület fogta el őket; elmenekültek és elrejtőztek. 8 Én magamra maradván láttam ezt a nagy látomást, de engem is elhagyott az erőm, belesápadtam, és nem tudtam az erőmet összeszedni. 9 Hallottam hangos beszédét, és amikor hangos beszédét meghallottam, ájultan roskadtam arcommal a földre.**

10 Ekkor megérintett egy kéz, és fölsegített térdeimre és tenyereimre. 11 Ezt mondta nekem: Dániel, akit az Isten kedvel! Figyelj arra, amit neked mondom, és állj fel, mert neked hoztam üzenetet! Amikor így szólt hozzám, reszketve felálltam. 12 Majd ezt mondta nekem: Ne félj, Dániel, mert az első naptól fogva, hogy rászántad magad a dolgok megértésére, megalázkodva Istened előtt, meghallotta szavadat Isten, és én a te szavaid miatt jöttem. 13 A perzsa birodalom vezére ugyan utamat állta huszonegy napig, de Mihály, az egyik legfőbb vezér segítségemre jött. **Ezért kellett ott maradnom a perzsa birodalomban, 14 de most megjöttem, és elmondom neked, hogy mi fog történni népeddel az utolsó napokban; mert ez a látomás is arról az időről szól. 15 Miközben így beszélt hozzám, lehajtottam a fejemet, és némán hallgattam. 16 Ekkor egy emberhez hasonló lény megérintette ajkamat. Én pedig kinyitottam a számat, és így kezdtem beszélni az előttem állóhoz: Uram, a látomás alatt annyira elfogott a fájdalom, hogy nem tudtam erőmet összeszedni. 17 De uram, hogyan is merne a te szolgád beszélni veled, ó, uram! Még most sincs semmi erőm, és a lélegzetem is elállt. 18 Akkor ismét megérintett az az emberhez hasonló lény, és hogy bátorságot öntsön belém,** 19 ezt mondta: Ne félj te, akit az Isten kedvel! Békesség neked! Légy erős, légy erős! Amikor így beszélt hozzám, megerősödtem, és ezt mondtam: Beszélj, uram, mert megerősítettél engem! 20 Azután így szólt: Tudod-e, miért jöttem hozzád? Nekem most újra harcolnom kell Perzsia vezérével, és miután végeztem vele, a görögök vezére következik. 21 De előbb elmondom neked, hogy mi van megírva az igazság könyvében. Senki sincs, aki velem tartana azok ellen, csak Mihály, a ti vezéretetek.

Dán 11

1 Mert én is mellette álltam a méd Dárius uralkodásának első évében: erősítettem és támogattam. 2 Most pedig elmondom neked a való igazságot: Íme, ezután még három király következik Perzsiában, majd a negyedik mindegyiknél nagyobb gazdagságra tesz szert. Amikor aztán gazdagsága révén megerősödik, mindent megmozgat majd a görög birodalom ellen. 3 De **ott majd egy hős király** lép fel, aki nagy hatalommal uralkodik, és azt tesz, amit csak akar. 4 **Am** **alig lépett fel, összeomlik a birodalma, KI EZ???** és négyfelé osztják, a négy égtáj szerint. Nem az ő utódaira száll, és nem lesz olyan hatalmas, mint amikor ő uralkodott, mert részekre

szakad a birodalma, és másoké lesz, nem az övék. 5 A déli király erős lesz, de vezérei közül egyik erősebb lesz nála, és hatalomra jut; még nagyobb hatalommal uralkodik, mint ő. 6 Évek múltával barátságot kötnek: a déli király lánya hozzámegy az északi királyhoz a jó viszony érdekében. De ezzel nem tudja megtartani hatalmát. Nem marad meg sem a király, sem a gyermeke. Az asszony pedig áldozatul esik kíséretével és fiával meg azzal együtt, aki támogatta őt abban az időben. 7 De helyébe áll egy másik hajtás az asszony gyökeréről, aki majd rátamad az északi király haderejére. Betör a várába, és kénye-kedve szerint bánik el velük. 8 Elhurcolja Egyiptomba isteneiket, bálványszobraikat és drága ezüst- és aranytárgyaikat. Így ő néhány évig békén marad az északi királytól. 9 Az ugyan betör egyszer a déli király országába, de vissza kell térnie a maga földjére. 10 Azután a fiai indítanak háborút. Nagy hadsereget gyűjtenek, amely betör, és végigzúdul az országon. Később ismét háborút indítanak, és eljutnak az erődítményig. 11 Ekkor a déli király nekikeseredve kivonul, és harcba bocsátkozik az északi királlyal. Az nagy sereget állít vele szembe, de a sereg ennek a kezébe kerül. 12 Amikor ezt a sereget elhurcolják, felfuvalkodik, és bár ezreket ejt el, hatalma nem lesz tartós. 13 Mert az északi király újabb sereget állít fel, nagyobbat az előzőnél, és néhány év múlva rátör egy jól felszerelt, nagy haderővel. **14 Abban az időben sokan támadnak a déli király ellen. A te néped erőszakos fiai is fölkelnek, hogy beteljesítsenek egy látomást, de elbuknak. 15 Mert az északi király eljön, sáncot emel, és elfoglalja a megerősített várost.** A déli csapatok nem tudnak helytállni, válogatott embereinek sem lesz majd ereje az ellenállásra. 16 Támadójuk azt tesz velük, amit akar, és senki sem tud helytállni vele szemben. Így eljut az ékes földre is, mely egészen a kezébe kerül. 17 Azután arra törekszik, hogy érvényesítse hatalmát a déli király országában. Egyezséget köt vele, és leányát feleségül adja hozzá, hogy romlását okozza. De leánya nem áll mellé, és nem lesz az ő pártján. **KLEOPÁTRA SZABÓ** 18 **Ezután a szigetek ellen fordul, és sokat elfoglal, de egy hadvezér véget vet gyalázatosságának, és nem tudja gyalázatosságát folytatni.** 19 Ekkor saját országának erődjei ellen fordul, de megbotlik, elesik, és nyoma sem marad. 20 Aki az ő helyére áll, az adószédőt küld a dicső országba, de rövid idő múlva elpusztítják orvul, nem háborúban. 21 Az ő helyére áll egy gyalázatos. Nem neki szánják a királyi hatalmat; váratlanul bukkan fel, és csellel szerzi meg a királyságot. 22 Seregek szélednek szét előtte, és megsemmisülnek; még a szövetség fejedelme is. 23 Mert mióta barátságot kötött vele, mindig álnok volt. Maroknyi néppel vonul ellene, és győz. 24 Háborítatlanul eljut a leggazdagabb tartományba is, és olyat tesz, amelyet sem elődei, sem ősei nem tettek. Prédát, zsákmányt és kincseket osztogat híveinek, és az erődök megtámadására is terveket sző egy ideig. 25 Azután összeszedi erejét és bátorságát, és a déli király ellen vonul nagy haderővel. A déli király is felkészül a harcra igen nagy és hatalmas haderővel, de nem tud győzni, mert árulást követnek el ellene. 26 Azok teszik tönkre, akik az ő kenyerét eszik. Serege szétszéled, és sokan esnek el halálra sebzetten. 27 Mindkét király rosszat forral. Egy asztalnál ülve hazugságokat beszélnek, de eredménytelenül, mert a vég ideje meg van szabva. 28 Azután az északi király sok kincsel hazaindul országába. A szent szövetség ellen fordul, és szándékát végrehajtva tér vissza országába. 29 Egy idő múlva újra a déli ország ellen támad, de másodszor nem olyan eredménnyel, mint először. 30 Mert a kittiek hajói felvonulnak ellene, úgyhogy megijed, visszavonul, és a szent szövetségen tölti ki dühét. És ismét azoknak kedvez, akik elhagyták a szent szövetséget. 31 Parancsára előállnak csapatai. Meggyalázzák a megerősített szentélyt, megszüntetik a mindennapi áldozatot, és felállítják az iszonyatos bálványt. 32 Akik vétkeztek a szövetség ellen, azokat ráveszi, hogy elhagyják hitüket. De azok, akik ragaszkodnak Istenükhöz, bátor tetteket visznek véghez. 33 Az értelmesek sokakat meggyőznek a népből, de fegyver, tűz, fogság és fosztogatás miatt elesnek egy időre. 34 Elbukásuk idején kapnak egy kevés segítséget, mire számításból sokan csatlakoznak hozzájuk. 35 **Az értelmesek közül is elesnek néhányan, hogy kipróbáltak, tiszták és fehérek legyenek a vég idejére, mert még nincs itt a megszabott idő.** 36 Ez a király azt tesz, amit csak akar. Fölmagasztalja és nagyobbak tartja magát minden istennél, és szörnyűségeket mond még az istenek Istene ellen

is. De csak addig boldogul, amíg véget nem ér a harag, mert ami el van határozva, annak meg kell történnie. 37 Nem törődik ősei istenével, nem törődik az asszonyok bálványával, egy istennel sem, mert mindegyiknél nagyobbak tartja magát. 38 Ezek helyett az erődök istenét tiszteli, olyan istent, akit ősei nem ismertek; tiszteli arannyal, ezüsttel, drágakővel és egyéb értékes dolgokkal. 39 A megerősített várakkal így bánik az idegen istenek nevében: amelyik elismeri, annak a tekintélyét megnöveli, uralomra juttatja sokak fölött, és földet oszt jutalmul. 40 A vég idején összecsap vele a déli király. Az északi király forgószelekként tör rá harci kocsikkal, lovasokkal és sok hajóval. Behatol az országokba, és előzönlí őket, mint az áradat. 41 Behatol az ékes földre is, ahol sokan elesnek. De Edóm, Móáb és az ammóni nép legjava megmenekül a hatalmából. 42 Kiterjeszti hatalmát az országokra, nem menekül meg Egyiptom sem. 43 Birtokba veszi Egyiptom arany- és ezüstkincseit és a többi értékeit; líbiaiak és etiópok lesznek kíséretében. 44 De a keletről és északról jövő hírek megrémítik, ezért kivonul nagy haraggal, elpusztít és kiirt sokakat. 45 Felállítja pompás sátrát a tenger és az ékes szent hegy között. De eléri a vég, és senki sem segíthet rajta **ERRÓL AZ ÉSZAKI ÉS A DÉL KIRÁLYÁNAK KONFLIKTUSÁRÓL SOHASEM HALOTTAM AZ A-AT,**

Dán 12

1 Abban az időben eljön Mihály, a nagy vezér, aki a te néped mellett áll. Nyomorúságos idő lesz az, amilyen nem volt, mióta népek vannak, addig az időig. De abban az időben megmenekül néped, mindaz, aki be lesz írva a könyvbe. **2 Azok közül, akik a föld porában alszanak, sokan felébrednek majd: némelyek örök életre, némelyek gyalázatra és örök utálatra. 3 Az értelmesek fényleni fognak, mint a fénylő égbolt, és akik sokakat igazságra vezettek, mint a csillagok, mindörökké. 4 Te pedig, Dániel, tartsd titokban ezeket az igéket, és pecsételd le ezt a könyvet a végső időkig. Sokan tévelyegnek majd, de az ismeret gyarapodik. 5 Azután én, Dániel, láttam, hogy még ketten állnak ott: egyikük a folyam innenső oldalán, a másik pedig a túlparton. 6 Az egyik megkérdezte a gyolcsruhába öltözött férfit, aki ott állt a folyam vize mellett: Mikor fognak bekövetkezni ezek a csodálatos dolgok? 7 Hallottam, hogy a gyolcsruhába öltözött férfi, aki ott állt a folyam vize fölött, jobbját és balját az égre emelve megesküdött az Örökké Élőre: Egy időszak meg két időszak és egy fél időszak múlva! Mert amikor véget ér a szent nép megrontójának hatalma, mindezek beteljesednek. 8 Hallottam ugyan, de nem értettem, ezért megkérdeztem: Uram, mi lesz végül mindebből? 9 Ő így válaszolt: Menj el, Dániel, mert ezek az igék titkosak, és le vannak pecsételve a végső időkig. 10 Sokan megtisztulnak, fehérek és kipróbáltak lesznek, a bűnösök pedig bűnösök maradnak. A bűnösök közül senki sem érti meg, de az értelmesek megértik.** 11 Attól fogva, hogy megszüntették a mindennapi áldozatot, és felállították az iszonyatos bálványt, ezerkétszázkilencven nap telik el. 12 Boldog, aki állhatatos marad, és megéri az ezerháromszázharmincöt nap végét. 13 Te pedig menj a vég felé! Elpihensz majd, de fölkelés kijelölt sorsodra a végső napon!

Hós 1

1 Ez az Úr igéje, amely Hóseáshoz, Beéri fiához szól Uzzijjának, Jótámnak, Áháznak és Ezekiásnak, Júda királyainak az idejében és Jeroboámnak, Jóás fiának, Izráel királyának az idejében. 2 Amikor az Úr szólni kezdett Hóseáshoz, ezt mondta Hóseásnak az Úr: **Menj, végy feleségül egy parázna nőt, és legyenek gyermekeid a paráznától, mert rútul paráználkodik ez az ország, hátat fordít az Úrnak.** 3 **Ő elment, és elvette Gómert, Diblajim leányát; az teherbe esett, és fiút szült neki.** 4 Akkor ezt mondta neki az Úr: Nevezd el **Jezérelnek**, mert már csak egy kis idő, és megbüntetem Jéhu házat a jezréeli vérontás miatt, és véget vetek Izráel háza királyságának. 5 Azon a napon összetöröm Izráel íját Jezréel síkságán. 6 Gómer újból teherbe esett, és **leányt szült.** Akkor ezt mondta Hóseásnak az Úr: Nevezd őt így: „**Nincs irgalom.**” Mert nem leszek többé irgalmas Izráel házához, és nem bocsátok meg nekik. 7 **Júda házához azonban irgalmas leszek, és megsegítem őket, mint Uruk, Istenük. De nem íjjal, karddal és harccal, nem lovakkal és lovasokkal segítem meg őket.** 8 Miután elválasztotta „Nincs irgalom” nevű leányát, újból teherbe esett, és fiút szült. 9 Az Úr pedig ezt mondta: Nevezd őt így: „**Nem népem.**” Mert nem vagytok az én népem, és én sem vagyok a tietek.

Hós 2

1 De lesznek még annyian Izráel fiai, mint a homok a tengerparton, amelyet nem lehet megmérni, sem megszámlálni. Akkor ahelyett, hogy ezt mondanák nekik: Nem vagytok népem! – ezt fogják mondani: Az élő Isten fiai vagytok! 2 Összegyűlnek majd Júda fiai és Izráel fiai, és egyetlen fejedelmet választanak maguknak. Eljönnek az országból, mert nagy lesz még Jezréel napja. 3 Mondjátok fivéreiteknek: „Népem!” és nővéreiteknek: „Van irgalom!” 4 Pereljetek anyáttal, pereljetek, mert ő nem a feleségem, és én sem vagyok a férje! Tüntesse el arcáról a paráznaság jelét, és melléről a házasságtörés jelét! 5 **Különből levetkőztetem, és olyan meztelenné teszem, amilyen születésekor volt. Olyanná teszem, amilyen a pusztá, olyanná változtatom, amilyen a szikkadt föld, és hagyom, hogy szomjan haljon.** 6 **Fiainak sem irgalmazok, mert paráznaságból születtek.** 7 Hiszen paráználkodott az anyjuk, gyalázatos volt szülőjük, mert ezt mondta: Elmegyek a szeretőim után. Ők adnak nekem kenyeret és vizet, gyapjút és lent, olajat és italt. 8 **Azért most elrekesztem az útját tövissel, kerítést húzok elé, nem talál rá ösvényeire.** 9 Futkos majd a szeretői után, de nem éri el őket, keresi őket, de nem találja. Ezért azt mondja: Visszamegyek első férjemhez, mert jobb dolgom volt akkor, mint most. 10 Nem ismerte fel, hogy én adtam neki gabonát, mustot és olajat. Ezüstöt is bőven adtam neki, meg aranyat, amit ők Baalra költöttek. **WOE PROPHECY 11** Azért elveszem tőle a gabonát aratás idején, a mustot is szüret táján. Letépek róla a gyapjút és a lent, amely szemérmét takarja. 12 **Most leleplezem csupasz testét szeretői szeme láttára, senki sem menti meg tőlem.** 13 Megszüntettem minden örömét, ünnepét, újholdját, szombatját és minden ünnepnapját. 14 Elpusztítom szőlőjét és fügefáját, amelyekről azt mondta: Az én keresetem ez, amelyet szeretőim adtak. Hagyom, hogy elvaduljanak, hadd pusztítsa a mezei vad. 15 Megbüntetem azokért a napokért, amelyeken a Baaloknak tömjénezett, **gyűrűvel és nyakláncsal ékesítette magát, úgy ment a szeretői után, engem pedig elfelejtett – így szól az Úr.** 16 Azért most én csábítom őt: elvezetem a pusztába, és szívhez szólóan beszélek vele. 17 Azután visszaadom szőlőjét, és az Ákór-völgyet a reménység kapujává teszem. Ott majd úgy válaszol nekem, mint ifjúsága idején, mint amikor kijött Egyiptomból. 18 **Azon a napon férjednek fogsz hívni – így szól az Úr –, és nem hívsz többé a Baalodnak.** 19 **Kiveszem szájából a Baalok nevét, nem emlegetik többé nevüket.** 20 **Azon a napon szövetséget kötök javukra a mezei vadakkal, az égi madarakkal és a földön csúszó-mászó állatokkal. Kiirtom az íjat, a kardot és a háborút az országból, és biztonságban élhetnek.**

21 Eljegyezzek magamnak örökre, eljegyezzek magamnak az igazság és a törvény, a szeretet és az irgalom ajándékával. 22 Eljegyezzek magamnak a hit ajándékával, és megismered az Urat. 23 Azon a napon meghallgatom – így szól az Úr –, meghallgatom az eget, az meghallgatja a földet, 24 a föld is meghallgatja a gabonát, a mustot és az olajat, azok pedig meghallgatják Jezréelt. **25 Mert bevetem vele a földet, és akit „Nincs irgalom”-nak hívnak, ahhoz irgalmas leszek, a „Nem népem”-nek ezt mondom: Népem vagy, ő pedig ezt mondja: Én Istenem!** **WEAL PROPHECY**

Hós 3

1Ezt mondta nekem az Úr: Szeresd csak tovább azt az asszonyt, aki más szeretője és házasságtörő, ahogyan az Úr szereti Izrael fiait, bár más istenekhez fordulnak, és szeretik a mazsolás süteményt. 2 Megvettem az asszonyt tizenöt ezüstért és másfél hómer árpáért, 3 és ezt mondtam neki: Sokáig kell majd várnod rám. Nem paráználkodhatsz, és nem leszel senkié, és én sem megyek be hozzád. 4 Hosszú ideig élnek majd Izrael fiai is király és vezér nélkül, áldozat és szent oszlop nélkül, éfód és házibálvány nélkül. 5 Azután megtérnek Izrael fiai, keresni fogják Istenüket, az Urat és királyukat, Dávidot: remegve fordulnak az Úrhoz, az ő jóságához az utolsó napokban.

Hós 4

1Halljátok meg az Úr igéjét, Izrael fiai! Pere van az Úrnak az ország lakóival, mert **nincs igazság, nincs hűség, és nem ismerik Istent az országban.** 2 Esküdznek, hazudoznak, ölnek, lopnak **és paráználkodnak**, betörnek, és vérontás vérontást ér! 3 Ezért gyászolni fog az ország, és elalél minden lakója a mezei vadakkal és az égi madarakkal együtt; még a tenger halai is halomra pusztulnak. 4 De senki se pereljen, senki se vádaskodjék! **Veled van perem, te pap!** **5 El fogsz bukni nappal, elbukik a próféta is veled együtt éjjel, anyádat is elpusztítom!** **6 Elpusztul népem, mert nem ismeri Istent. Mivel te megvetted ezt az ismeretet, én is megvetlek: nem leszel papom!** Nem törődtem Istened tanításával, én sem törődöm fiaiddal. 7 Minél többen lettek, annál többet vétkeztek ellenem, de dicsőségüket gyalázatra változtatom. 8 Népem vétekáldozatából élnek, azért azt kívánják, hogy vétkezzen. **9 Úgy jár a pap is, mint a nép: Megbüntetem útjaiért, megfizetek neki tetteiért.** 10 Esznek majd, de nem laknak jól, **paráználkodnak**, de nem szaporodnak, mert elhagyták az Urat, nem ügyelnek rá. **11 Paráznaság**, bor és must elveszi az ember eszt. **12 Népem a fától kér tanácsot, és a bot ad neki kijelentést. A parázna lelkiület miatt tévelyegnek, paráznává lettek, elhagyták Istenüket.** 13 Hegytetőkön áldoznak, dombokon tömjéneznak, cserfa, nyárfa és tölgyfa alatt, mert kellemes az árnyékuk. Ezért **paráznák** leányaitok, és házasságtörők menyeeitek. 14 Mégsem büntetem meg leányaitokat, **bár paráznák**, menyeeiteket sem, bár házasságtörők, mert a férfiak is **paráznákhoz** járnak, és együtt áldoznak a kéjnőkkel. Az ilyen értelmetlen népnek el kell pusztulnia. **15 Ha te parázna vagy is, Izrael, csak Júda ne vétkezzen!** Ne menjetek Gilgálba, ne járjatok Bét-Avenbe! Ne esküdzözzetek az élő Úrra! 16 Izrael olyan szilaj, mint egy szilaj tehén. Hogyan legeltethetné hát őket tágas helyen az Úr, mint a bárányokat? 17 Bálványokhoz szegődött Efraim: hadd tegye! **18 Dózsölésük féktelen, egyre paráználkodnak, jobban szeretik a gyalázatos bálványt, mint oltalmazójukat.** **19 Szárnyára kapja őket a szél, és szégyent vallanak oltáraik miatt.** **EBBEN A FEJEZETBEN MIN. TÍZSZER A PARÁZNA SZÓ**

Hós 5

1 Halljátok ezt, papok, figyelj ide, Izráel háza, hallgass ide, királyi udvar, mert nektek szól az ítélet! Hiszen csapdává lettetek Micpában, és kifeszített hálóvá a Tábór-hegyen! 2 Belemerültek a hűtlenek az erkölcstelenségbe, de én mindnyájukat megfenyíttem. 3 Ismerem én Efraimot, Izráel nem titkolhat előlem semmit: **Most is paráználkodszt, Efraim, tisztátalan lettél, Izráel!** 4 Tetteik nem engedik, hogy megtérjenek Istenükhöz, **mert parázna lelkület** van bennük, nem ismerik az Urat. 5 Izráel ellen saját gögje tanúskodik, és elbukik Izráel és Efraim a maga bűne miatt, Júda is elbukik velük együtt. 6 Juhokat és marhákat áldozva mennek keresni az Urat, de nem találják: elzárkózott előlük. 7 Hűtlenek lettek az Úrhoz, törvénytelen fiakat nemzettek, de majd fölemésztí őket az újhold ünneplése birtokukkal együtt. 8 Fújjátok meg a kürtöt Gibeában és a trombitát Rámában, lármázzátok föl Bét-Ávent, riasszátok Benjámint! 9 Efraim pusztává lesz a fenytés napján, Izráel törzseinek tudtára adom ezt az elhatározást. 10 Júda fejedelmei olyanok lettek, mint akik elmozdítják mások határát; rájuk zúdítom haragomat, mint a vizet. 11 Elnyomás éri Efraimot, ítélet töri össze, mert elvetemült lett, haszontalan bálványt követ. 12 **Ezért én olyan leszek Efraimban, mint a moly, és Júda házában, mint a rothadás.** 13 Látta Efraim a betegségét, Júda is a fekélyét, ezért Efraim Asszíriába járt, a nagy királyhoz küldözgetett. De az nem tud meggyógyítani benneteket, nem orvosolja **fekélyeteket.** 14 Rátámadok Efraimra, mint az oroszlán, és Júda házára, mint a fiatal hím oroszlán. Én magam tépem széjjel, azután elmegyek, és magammal hurcolom menthetetlenül. 15 Majd visszavonulok lakóhelyemre, amíg meg nem bűnhődnek, és hozzám nem folyamodnak. Nyomorúságukban keresnek majd engem.

Hós 6

1 Jöjjetek, térjünk meg az Úrhoz, **mert ő megsebez, de meg is gyógyít, megver, de be is kötöz bennünket.** 2 **Két nap múltán életre kelt, harmadnapra föltámaszt bennünket,** és élünk majd előtte. 3 Ismerjük hát meg, törekedjünk megismerni az Urat! **Eljövetele biztos, mint a hajnalhasadás, eljön hozzánk, mint az őszi eső, mint a tavaszi eső, mely megáztatja a földet.”** 4 Mit csináljak veled, Efraim? Mit csináljak veled, Júda? Húségetek csak olyan, mint a reggeli felhő, vagy mint a korán tűnő harmat. 5 Ezért a próféták által ostromoztam őket, beszédeimmel gyilkoltam őket: ítéletem napvilágra jön. **6 Mert szeretetet kívánok, és nem áldozatot, Isten ismeretét, és nem égőáldozatokat.** 7 De ők megszegték a szövetséget Ádámban, hűtlenné lettek ott hozzám. 8 Gileád a gonosztevők városa, vérrel van bemocskolva. 9 A papok társasága olyan, mint a lesben álló rablóbanda: embereket gyilkolnak a sikemi úton, galádságokat követnek el. 10 Szörnyűségeket láttam Izráel házában! Ott paráználkodik Efraim, tisztátalanná lett Izráel. 11 Júda, számodra is eljön az aratás, amikor fordítok népem sorsán.

Hós 7

1 Amikor gyógyítani akartam Izráelt, lelepleződött Efraim bűne és Samária gonoszsága. Álnok módon élnek: tolvaj jár a házban, rablóbanda fosztogat az utcán. 2 Eszükbe sem jut, hogy emlékszem minden gonoszságukra. Pedig ott vannak körülöttük tetteik, amelyek színem elé kerültek. 3 Álnok módon keresik kegyét a királynak, hízelkedéssel a vezéreknek. **4 Mindnyájan házasságtörők.** Olyanok, mint amikor **a kemencét befűti a pékmester, de abbahagyja a tüzelést, míg a megdagasztott tészta meg nem kel.** 5 Beteggé teszük királyunkat ünnepnapján tüzes borral a vezérek; kezet nyújt a hangoskodóknak. 6 Közelébe férköztek álnokul, szívük olyan, akár a kemence: egész éjjel parázslott a haragjuk, de reggelre lánggra kap, és lobog, mint a tűz. 7 Mindnyájan izzanak, akár a kemence, megemésztik bírásaikat. Királyaik mind elestek, egyikük sem kiáltott hozzám. 8 Efraim a népek közé keveredett. Olyan

lett Efraim, mint a meg nem fordított lángos. **DOMESZTIKUS KÉPEK: KEMENCE, LÁNGOS** 9 Idegenek emésztik erejét, de észre sem veszi. Megőszült már, fehérlik a haja, de ő nem veszi észre. 10 Izráel ellen saját gögje tanúskodik, mert nem tértek meg Istenükhöz, az Úrhoz, és mindezek ellenére sem keresték. 11 Olyan lett Efraim, mint az együgyű, esztelen galamb! Egyiptomhoz kiáltanak, Asszíriába járnak. 12 Akármerre induljanak, kifeszítem hálómat eléjük. Elfogom őket, mint az égi madarakat, megfogom őket, amint hallom sereglésüket. 13 Jaj nekik, mert elhagytak engem! Pusztulás vár rájuk, mert elpártoltak tőlem! Én megváltanám őket, de ők hazugságot beszélnek rólam. 14 Ahelyett, hogy szívből hozzám kiáltanának, csak jajgatnak fekhelyükön; keseregnek, hogy nincs gabona, nincsen must, elfordulnak tőlem. **15 Én neveltem őket, és erősítettem karjukat, mégis rosszat gondolnak rólam. 16 Megtérnek, de nem a Felségeshez, olyanok, mint a meglazult íj. Fegyver által esnek el vezéreik,** szitkozódó nyelvük miatt: így lesznek csúffá Egyiptomban.

Hós 8

1 Kürtöt a szádhoz! Sasként tör az ellenség az Úr házára! Mert megszegték szövetségemet, ellene szegültek utasításaimnak. 2 Akkor majd így kiált hozzám Izráel: Istenem! Mi ismerünk téged! 3 Elvetette Izráel a jót, hát ellenség üldözi majd! 4 Királyt választottak, de nélkülem, és olyan vezért, akihez nincs közöm. Ezüstjükből és aranyukból bálványokat készítettek, de csak romlásukra. 5 Félredobom borjúdát, Samária! Haragra gyulladtam miatta, nem maradhat ez soká büntetés nélkül! 6 Izráelből való ez, mesterember csinálta, nem Isten ez. Bizony, ízzéporrá török Samária borjúja! 7 Ha szelet vetnek, vihart aratnak. A gabona nem hoz kalászt, nem lesz belőle liszt, vagy ha lesz is, idegenek emésztik föl. 8 Elpusztítják Izráelt! Olyan lett a népek között, mint egy ócska holmi, ami senkinek sem kell. 9 Hiszen ők Asszíriába jártak, mint a kóborló vadzamárr; Efraim pénzen vásárolt szeretőket. 10 **Ha pénzt fizetnek is a népeknek, én majd összegyűjtöm őket. Még egy kis idő, és vállukon érzik majd a fejedelmek királyának terhét. 11 Sok oltárt épített Efraim vétkesen: ezek az oltárok vitték őt a bűnbe.** 12 Előírhatok nekik ezernyi törvényt, azt gondolják, nem tartozik rájuk. 13 Szeretik a véresáldozatot, mert ha bemutatják, ők maguk ehetik a húst. De nem is fogadja tőlük kedvesen az Úr! Nem feledkezik meg bűnükről, megbünteti őket vétkeik miatt: vissza fognak térni Egyiptomba. 14 Izráel elfelejtette alkotóját, és palotákat épített, Júda pedig számos erősített várost. De tüzet bocsátok városaira, és megemészti palotáit.

Hós 9

1 Ne örülj, Izráel, ne ujjongj, mint a népek! Mert **hűtlen lettél Istenedhez, és szereted a paráznaság bérét,** minden szérún a gabonát. 2 De a szérú és a sajtó nem tartja el őket, hiányozni fog a must. 3 Nem lakhatnak az Úr országában: Efraim visszatér Egyiptomba, Asszíriában pedig tisztátalant eszik. 4 Nem áldozhatnak bort az Úrnak, és véresáldozataik nem lesznek kedvesek neki. Kenyerük olyan, mint a gyászolóké, tisztátalan lesz az, aki eszi. Kenyerük csak éhségüket csillapítja, de nem juthat az Úr házába. 5 Mit fogtok készíteni az ünnepnapra, az Úr ünnepnapjára? 6 Akik elmennek az elpusztult országból, azokat Egyiptom gyűjti össze, Memfisz temeti el. Ezüstön szerzett értékeiket benövi a csalán, sátraikat fölveri a gaz. 7 Eljön a büntetés ideje, eljön a megtorlás ideje. **Majd megtudja Izráel, bolond-e a próféta, eszelős-e a lélek embere. Mivel sok a bűnöd, nagy a gyűlölködés. 8 Ólalkodik a próféta körül Efraim, Istenem népe.** Csapdát állítottak minden útjára, gyűlölködnek Istene házában. 9 Mélységesen megromlottak, mint egykor Gibeában. De nem feledkezik meg bűnükről az Úr, megbünteti őket vétkeik miatt. 10 A pusztában olyannak találtam Izráelt, mint a szőlőfürtöt. Óseitekre úgy néztem, mint a fügefafa első termésére. De amikor Baal-Peórhoz

elértek, átpártoltak a gyalázatoshoz. Olyan förtelmessé lettek, mint akit szerettek. 11 Elszáll, mint a madár Efraim dicsősége. Nem lesz többé szülés, sem terhesség, sem fogamzás! 12 Ha fölnevelik is fiaikat, elveszem tőlük, nem lesz belőlük ember. Jaj lesz nekik, ha elfordulok tőlük. 13 Efraimra úgy néztem, mint a mezőn elültetett fára. De Efraimnak ki kell szolgáztatnia fiait a gyilkosoknak. 14 Adj nekik, Uram! – de mit adj? Adj nekik meddő méhet és elapadt emléket! 15 Minden gonoszságuk Gilgálban kezdődött, már ott meggyűlöltem őket. Gonosz tetteik miatt kiűzöm őket házamból. Nem szeretem őket többé, mert vezérek mind pártütők. 16 Csapás érte Efraimot, gyökere elszáradt, nem hoz több gyümölcsöt. Ha születnek is gyermekei, megölöm kedves magzatait. 17 Elveti őket az én Istenem, mert nem hallgattak rá. Bujdosók lesznek a népek között.

Hós 10

ERŐSEK A SZÁNTÓFÖLD, SZÁNTÁS KÉPEI.

1Dús lombú szőlőtő Izráel, gyümölcsöt is bőven terem. Minél több gyümölcse lett, annál több oltárt épített; minél szebb lett országa, annál szebb szent oszlopokat állított. **2** Csalárd a szívük, de most meglakolnak. Isten lerombolja oltáraikat, elpusztítja szent oszlopaikat. **SZÉP VAGY CSALÁRD? (1-2 VERS ELLENTÉTE).** 3 Akkor majd azt mondják: Nincs nekünk királyunk, mert nem féltük az Urat! De mit is tehetne értünk a király? 4 Hangzatosan fogadkoztak, hamisan esküdöztek, még szerződéseket is írtak, **az igazság pedig olyan lett, mint a burjánzó mérges gaz a szántóföld barázdáiban. (MICSODA HASONLAT!)** 5 A bét-áveni borjú miatt aggódnak Samária lakói, meggyászolja azt a nép, jajgatnak miatta a bálványpapok, mert odalett dicsősége. 6 Azt is elviszik Asszíriába, ajándékolja a nagy királynak. Megszégyenül Efraim, szégyent vall tervével Izráel! 7 Elpusztul Samária, királya **olyan lesz, mint forgács a víz színén!** 8 Elpusztulnak a bét-áveni áldozóhalmok, ahol Izráel vétkezik, gaz és bogáncs növi be oltárait. **Azt mondják majd a hegyeknek: Takarjatok el! – a halmoknak pedig: Omoljatok ránk!** 9 Gibeá óta vétkes vagy, Izráel! Ellenem lázadtak ott, de majd eléri őket Gibeában a háború a gonosz emberek miatt. 10 Megfenyítem őket tetszésem szerint, összesereglenek ellenük a népek, és megbűnhődnek kettős bűnükért. **11 Efraim betanított üsző, szeret gabonát nyomtatni.** Én megkíméltem szép nyakát, de majd igába fogom Efraimot, Júda szántani fog, Jákób meg boronál. 12 **Vessetek magatoknak igazságot, akkor hűséget arathattok! Törjete föl új szántóföldet, mert ideje, hogy keressétek az Urat, míg majd eljön, és hullatja rátok az igazság esőjét.** 13 **Bűnösen szántottatok, álnokságot arattatok, ettétek a hazugság gyümölcsét.** Bizony, a magad tetteiben és sok harcosodban bíztál. 14 De néped körében harci lárma támad, és elpusztul minden erődítményed, ahogyan Salman elpusztította Bét-Arbélt, mikor a csatában az anyákat gyermekeikkel együtt mészárolták le. 15 Így bánnak el veletek Bételben szörnyű gonoszságotok miatt. Hajnalra menthetetlenül elpusztul Izráel királya!

Hós 11

1Még gyermek volt Izráel, mikor megszerettem, Egyiptomból hívtam ki fiamat. 2 Minél jobban hívtam őket, annál jobban távolodtak tőlem: a Baaloknak áldoztak, és a bálványoknak tömjéneztek. **3** **Pedig én tanítottam járni Efraimot, kézen fogtam őket, de ők nem ismerték fel, hogy én viselem gondjukat.** 4 **Emberi kötelekkel vontam őket, a szeretet kötelékével. Úgy bántam velük, mint amikor valaki arcához emeli gyermekét: jóságosan enni adtam nekik.** 5 Vissza fog térni Egyiptomba, vagy Asszíria lesz a királya, mert nem akarnak megtérni.

6 Fegyver pusztít városaiban, véget vet a fecsegésnek, és megemészti őket terveik miatt.
 7 Népem megrögzötten elfordul tőlem. Hívják őt a Felségeshez, de senki sem mozdul.
8 Hogyan adnálak oda, Efraim, hogyan szolgáltatlak ki, Izráel? Hogyan adnálak oda, mint Admát, hogyan bálnék veled úgy, mint Cebójimmal? **Megindult a szívem, egészen elfogott a szájalom.** **9 Nem izzó haragom szerint bánok vele, nem döntöm újból romlásba Efraimot, mert Isten vagyok én, nem ember.** Szent vagyok köztetek, hogyan is törnék a vesztetekre?
 10 Az Urat fogják követni, mert oroslánként ordít majd, és ha ordít, remegve jönnek fiai nyugat felől. 11 Remegve jönnek Egyiptomból, mint a madár, és az asszírok földjéről, mint a galamb. Letelepítem majd őket házaikba – így szól az Úr.

Hós 12

1 Hazugsággal fordult hozzám Efraim, Izráel háza pedig alattomosan. De Júda még Isten útján jár, a szentek népe állhatatos. 2 Efraim szelet hajszol, a keleti szelet űzi egész nap, hazugságot és erőszakot szaporít: szövetséget kötnek Asszíriával, és olajat visznek Egyiptomba. **3 Pere van az Úrnak Izráellel: megbünteti Jákóbot, ahogy megérdemli, tettei szerint fizet meg neki.** **4 Már az anyaméhben rászedte testvérét, ereje teljében Istennel küzdött.** **5 Küzdött az angyallal, és győzött, hogy az sírva könyörgött neki. Bételben talált rá, ott beszélt vele.**
 6 Bizony, az Úr a Seregek Istene; az Úr: ez az ő neve. 7 Térj hát meg Istenedhez, ragaszkodj az irgalomhoz és az igazsághoz, és reménykedj szüntelenül Istenedben! 8 Kalmár lett, hamis mérleg van a kezében, szeret harácsolni. 9 **Efraim így beszél: Milyen gazdag lettem, nagy vagyontra tettem szert! Nem találhatnak bennem bűnt, semmit sem szereztem vétkeken.**
 10 De én, az Úr vagyok a te Istened Egyiptom óta: újra sátorlakóvá teszek, amilyen egykor voltál! 11 Én szóltam a prófétákhoz, én adtam a sok látomást és a példázatokat a próféták által. 12 Mivel Gileád gonosz, semmivé kell lennie! Gilgálban bikákat áldoznak, de oltáraikból kőhalmok lesznek a szántóföld szélén. 13 Jákób Arám mezejére menekült, egy asszonyért szolgált Izráel, egy asszonyért őrizte a nyáját. 14 De próféta által hozta föl az Úr Izráelt Egyiptomból, és próféta által őrizte meg. 15 Efraim az elkeseredésig bosszantotta Urát, de ő megtorolja a vérontást, gyalázatos tetteiért megfizet neki.

Hós 13

erős vadállat-képek

1 Ha Efraim megszólalt, mindenki rettegett, naggyá lett Izráelben. De bűnbe esett Baallal, ezért meg kell halnia. 2 Most is tovább vétkeznek, istenszobrot csináltak maguknak, ezüstbálványokat a maguk esze szerint: mindez mesterember készítménye csupán. Azt mondják: Ezeknek áldozatok! Emberek borjúkat csókolgatnak! 3 Azért olyanok lesznek, mint a reggeli felhő és mint a korán tűnő harmat, mint a szérúról elsodort pelyva és mint a kémény füstje. 4 De én, **az Úr vagyok a te Istened Egyiptom óta. Nem ismerhetsz rajtam kívül Istent, nincs más szabadító, csak én.** 5 Én gondoskodtam rólad a pusztában, a kiszikkadt földön. 6 De amikor eleget legeltek, jóllaktak és fölfuvalkodtak, ezért elfeledtek engem. **7 Úgy bánok hát velük, mint az oroslán, párdúként lesek rájuk az úton.** **8 Rájuk támadok, mint a kölykét vesztett anyamedve, és föltépem a mellkasukat. Felfalom őket, mint a nőstény oroslán, vadállatok szagatják szét őket.** 9 Az vitt romlásba téged, Izráel, hogy ellenem, segítőd ellen lázadtál. 10 Hol van a királyod? Szabadítsa meg városaidat! Hol vannak a bírácid? Hiszen te mondtad: Adj nekem királyt és vezéreket! 11 Adok én neked királyt, de csak haragomban, el is fogom venni felindulásomban. 12 Össze vannak gyűjtve Efraim bűnei, el vannak téve a vétkei. **13 Szülési fájdalmak jönnek, de a gyermek nem tudja a dolgát; nem bújik ki időben az anyaméhéből.** 14 Kiváltom őket a holtak hazájából, megváltom őket a haláltól. Hol van a tövised, halál? Hol a fullánkod, holtak hazája? Nincs bennem megbánás!

15 Bár kitűnik szépségével testvérei közül, eljön majd a keleti szél, az Úr szele, mely a puszta felől támad, kiszárítja kútját, elapasztja forrását, megfosztja kincseitől, minden értékétől.

Hós 14

1 Megbűnhődik Samária, mert engedetlen volt Istenével szemben. Fegyver által esnek el, csecsemőit sziklához vágják, és terhes asszonyait fölhasogatják. 2 Térj meg, Izráel, Istenedhez, az Úrhoz, mert bűnöd miatt buktál el! 3 Ezeket a szavakat vigyétek magatokkal, amikor megtértek az Úrhoz, ezt mondjátok neki: Bocsáss meg minden bűnt, és fogadd szívesen, ha ajkunk gyümölcsét áldozzuk neked! 4 AsszírIA nem segít meg minket, lóra sem ülünk többé. Nem nevezzük többé Istenünknek kezünk csinálmányát. Csak nálad talál irgalmat az árva. 5 Kigyógyítom őket a hűtlenségből, szívből szeretni fogom őket, mert elfordult róluk haragom. 6 Harmat leszek Izráelnek: virágzik majd, mint a liliom, gyökeret ver, mint a Libánon fái. 7 Ágai szétterülnek, ékes lesz, mint az olajfa, és illatos, mint a Libánon. 8 Akkor majd ismét Isten oltalmában élnek, gabonát termesztenek; virulnak, mint a szőlő, híresek lesznek, mint a libánoni bor. 9 Efraimnak nem lesz köze többé a bálványokhoz. Én majd meghallgatom, és törődöm vele. Olyan leszek, mint a zöldellő ciprus, tőlem kapod majd a gyümölcsöidet! 10 Aki bölcs, belátja ezeket, aki értelmes, az megérti. **Mert egyenesek az Úr útjai: az igazak járnak rajtuk, a vétkesek elbuknak rajtuk.**

Jóel 1

1 Ez az Úr igéje, amely Jóelhez, Petúél fiához szólt. 2 Halljátok meg ezt, ti, vének, figyeljen az ország minden lakója! Történt-e ilyesmi a ti időtökben vagy őseitek idejében? **3 Beszéljétek el fiaitoknak, fiaitok meg az ő fiaiknak, azok pedig a következő nemzedéknek! 4 Amit a hernyó meghagyott, megette a sáska, amit a sáska meghagyott, megette a szöcske, amit a szöcske meghagyott, megette a cserebogár.** 5 Ébredjétek föl, ti, részegek, és sírjatok! Jajgassatok mindnyájan, ti, iszákosok, mert szátok elől elvették az édes bort! 6 Egy nép támadt országomra, hatalmas és száma sincsen. Fogai oroszlánfogak, úgy harap, mint a nőstény oroszlán. 7 Elpusztította szőlőmet, letördelte fügefáimat. Lehántotta, és szétszórta: ágai fehérленek. 8 Keseregj, mint a szűz, ki vőlegényét gyászolja! 9 Megszűnt az étel- és italáldozat az Úr házában, gyásznak a papok, az Úrnak szolgálói. 10 Elpusztult a mező, gyászol a termőföld, mert elpusztult a gabona, elapadt a must, odalett az olaj. 11 Szomorkodnak a parasztok, jajgatnak a szőlőművesek, mert nincs búza, se árpa, odalett a mezőn az aratnivaló! **12 A szőlőtő elszáradt, a fügefa elhervadt, a gránátalma, a pálma, az almafa és a mező minden fája kiszáradt; a mosoly is lehervadt az emberek arcáról.** **13 Öltsetek gyászruhát, és sírjatok, ti, papok!** Jajgassatok, kik az oltárnál szolgáltok! Gyászruhában töltsétek az éjszakát, Istenem szolgálói, mert megszűnt Istenetek házában az étel- és italáldozat. 14 Tartsatok szent böjtöt, hívjátok istentiszteletre a népet! Gyűjtsétek össze a véneket, az ország minden lakóját Isteneteknek, az Úrnak a házába, és kiáltatok az Úrhoz! 15 Jaj, micsoda nap! Közel van már az Úr napja, pusztulás jön a Mindenhatótól! 16 Szemünk láttára veszett ki az élelem, az öröm és a vidámság Istenünk házából! 17 Elszáradt a vetőmag a földben, üresen állnak a magtárak, beomlottak a vermek, mert nincsen gabona. 18 Hogy nyögnek az állatok! Kóborolnak a marhacsordák, mert nincs legelőjük, a juhnyájak is sínylődnek. 19 Hozzád kiáltok, Uram, mert tűz égette ki a pusztá legelőit, és láng perzselte fel a mező minden fáját. 20 A vadállatok is hozzád sóhajtoznak, mert kiszáradtak a folyóvizek, és tűz égette ki a pusztá legelőit.

Jóel 2

1 Fújjátok meg a kürtöt a Sionon, fújjátok riadót szent hegyemen! Reszkessen az ország minden lakója, mert jön az Úr napja, bizony, közel van már! 2 Sötétség és ború napja az, felhő és homály napja, mint a hegyeket elborító szürkület. Jön egy nagy és hatalmas nép, hozzá hasonló nem volt még soha, és ezután sem lesz többé, míg csak emberek élnek. **3 Előtte tűz emészt, utána láng perzsel. Előtte Éden kertje az ország, utána sivár pusztaság. Nem menekül meg előle semmi.** **4 Olyan az alakjuk, mint a lovaké, úgy száguldanak, mint a lovasok.** 5 Amikor a hegycsúcsokon ugrálnak, olyan zajt csapnak, mint a harci kocsik, vagy mint amikor lángoló tűz ropog, ha a tarlót égeti. Olyanok, mint egy hatalmas sereg, amely felsorakozott a harcra. 6 Rettegnek tőle a népek, minden arc elsápad. 7 Száguldanak, mint a vitézek, fölhágnak a kőfalakra, mint a harcosok. Mindegyik a maga útján halad, nem tér le ösvényéről. 8 Nem taszigálják egymást, mindegyik a maga útján jár. Áttörnek a fegyvereken, nem lehet föltartóztatni őket. 9 Megrohanják a várost, felfutnak a várfalon; behatolnak a házakba, az ablakokon keresztül mennek be, akár a tolvajok. 10 Reszket előtte a föld, megrendül az ég. **A nap és a hold elsötétül, a csillagok elvesztik fényüket.** **11 Az Úr mennydörög serege előtt. Roppant nagy a tábora, hatalmas az, ki végrehajtja parancsát. Az Úr napja nagy és igen félelmetes; ki fogja kibírni azt!?** 12 De még most is így szól az Úr: Térjétek meg hozzám teljes szívvel, böjtölve, sírva és gyászolva! **13 Szíveteket szaggassátok meg, ne a ruhátokat, úgy térjétek meg Istenetekhez,**

az Úrhoz! Mert kegyelmes és irgalmas ő, türelme hosszú, szeretete nagy, és visszavonhatja még a veszedelmet! 14 Ki tudja, hátha most is megbánja, és áldást hagy maga után? Hozzatok étel- és italáldozatot Isteneteknek, az Úrnak! 15 Fújjátok meg a kürtöt a Sionon! Tartsatok szent böjtöt, hívjátok istentiszteletre a népet! 16 Gyűjtsétek össze a népet, tartsatok szent gyűlést, gyűjtsétek össze a véneket, gyűjtsétek össze a gyermekeket, még a csecsemőket is! Jöjjön ki lakásából a vőlegény, a menyasszony is a szobájából! 17 A templomcsarnok és az oltár között **sírjanak a papok**, az Úrnak szolgálói! Így szóljanak: Szánd meg, Uram, a népedet, ne engedd, hogy gyalázzák örökségedet! Ne csúfolhassák őket a nemzetek! Miért mondanák a népek között: Hol van az ő Istenük? 18 Szánalomra indult országa iránt az Úr, és megkönyörült népén. 19 Így szól népéhez az Úr: Most már adok nektek gabonát, mustot és olajat, hogy jóllakjatok vele. Nem engedem többé, hogy gyalázzanak titeket a nemzetek. 20 Messze űzöm tőletek az északi ellenséget. Sivár és pusztá földre kergetem szét őket: elejét a keleti tengerbe, végét pedig a nyugatiba. Fölszáll a búze, fölszáll tetemének szaga, bármilyen nagy pusztítást hajtott is végre. 21 Ne félj, termőföld! Vigadj és örülj, mert nagy dolgokat vitt véghez az Úr! 22 Ne féljetek, mezei vadak, mert kizöldülnek a pusztá legelői, mert a fák gyümölcsöt hoznak, a fügefa és a szőlő gazdagon terem. 23 Sion fiai, vigadjatok és örüljétek az Úrnak, a ti Isteneteknek! Mert megadta nektek a szükséges esőt, záport hullat rátok ősszel és tavasszal, mint régen. 24 Megtelnek majd a szérúk gabonával, bőven ömlik a sajtókból a must és az olaj. **25 Kárpótollak azokért az évekért, amelyekben pusztított a sáska, a szöcske, a cserebogár és a hernyó: az a nagy sereg, amelyet rátok küldtem.** 26 Ehettek majd jóllakásig, és dicséritek az Úrnak, Isteneteknek a nevét, mert csodát tett veletek. Nem kell szégyenkeznie népemnek soha többé. 27 Akkor megtudjátok, hogy én Izráellel vagyok, és hogy én, az Úr vagyok a ti Istenetek, senki más! Nem kell szégyenkeznie népemnek soha többé.

Jóel 3

1Azután kitöltöm majd lelkemet minden emberre. **PÉTER BESZÉDE PÜNKÖSDKOR** Fiaitok és leányaitok prófétálni fognak, véneitek álmokat álmodnak, ifjaitok látomásokat látnak. 2 Még a szolgálókra és szolgálólányokra is kitöltöm lelkemet abban az időben. **3 Csodás jeleket mutatok az égen és a földön: vért, tüzet és füstoszlopokat.** 4 A nap elsötétül, a hold vérvörössé válik, mielőtt eljön az Úr nagy és félelmetes napja. **5 De megmenekül mindenki, aki segítségül hívja az Úr nevét, mert a Sion hegyén és Jeruzsálemben lesz a menedék, ahogyan megmondta az Úr, és azok menekülnek meg, akiket elhív az Úr.**

PÉTER PÜNKÖSDI PRÉDIKÁCIÓJÁNAK

(APCSEI 2, 14-36)

KÉT ÓSZÖVETSÉGI IDÉZETE:

ApCsel 2, 17-21	<u>JÓEL 3, 1-5</u>
ApCsel 2,21-28	<u>ZSOLT 16, 8-11</u>

-

Ekkor előállt Péter a tizeneggyel, felemelte a hangját, és így szólt hozzájuk: Zsidó férfiak és Jeruzsálem minden lakója! Figyeljétek szavaimra, és tudjátok meg, mit jelent mindez!

15 Mert nem részegek ezek, ahogyan ti gondoljátok, hiszen a nap harmadik órája van,

16 hanem ez az, amiről Jóel így prófétált:

17 „Az utolsó napokban, így szól az Isten, kitöltök Lelkemből minden halandóra. Fiaitok és leányaitok prófétálni fognak, és ifjaitok látomásokat látnak, véneitek pedig álmokat álmodnak; 4Móz 11,29 ; Ézs 44,3 ; Ez 39,29 ; Tit 3,6 ; Jóel 3,1-5

**Καὶ ἔσται ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις, λέγει ὁ Θεός, ἐκγεῶ
 1 ἂπὸ τοῦ πνεύματός μου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα, καὶ προφητεῦσ
 ουσιν οἱ υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν, καὶ οἱ νεανίσκοι
 ὑμῶν ὄρασεις ὄψονται, 1**

19 És csodákat teszek az égen fenn, és jeleket a földön lenn: vért, tüzet és füstoszlopot.

20 A nap elsötétül, és a hold vérvörös lesz, mielőtt eljön az Úr nagy és fenséges napja.

21 De megmenekül mindenki, aki segítségül hívja az Úr nevét.” Róm 10,9-13

22 Izráelita férfiak, halljátok meg ezeket az igéket! A názáreti Jézust, azt a férfiút, akit az Isten igazolt előttetek erővel, csodákkal és jelekkel, amelyeket általa tett az Isten közöttetek, ahogyan magatok is tudjátok,

23 azt, aki az Isten elhatározott döntése és terve szerint adatott oda, ti a bűnösök keze által keresztre szögeztétek és megöltétek.

24 De őt Isten feltámasztotta, feloldva a halál fájdalmait, mivel lehetetlen volt, hogy a halál fogva tartsa őt. Zsolt 18,6

25 Mert ezt mondja róla Dávid:

„Az Úrra tekintek szüntelen, mert jobbam felől van, hogy meg ne tántorodjam. Zsolt 16,8-11

26 Ezért örül a szívem, és ujjong a nyelvem, és még testem is reménységben fog nyugodni,

27 mert nem hagyod lelkemet a holtak hazájában, nem engeded, hogy Szented elmúlást lásson. **28** Megismerteted velem az élet útjait, betöltesz engem örömezzéssel a te orcád előtt.”

ApCsel 2, 17 Jóel 3,4 SZÓ SZERINT UGYANAZ LXX ÉS ÚT? ἐπιφανῆ-, KÉRDÉS miért „fenséges”-t fordít, amíg ugyanazt LXX Jóel 3,4 pedig „félelmetes” . Luther „herrliche” (ApC), „schreckliche” (Joel) , KJV Notable (Apcs) „terrible”

	ApCsel 2, 17-21		Jóel 3, 1-3 (MT)
17	<p>17 „Az utolsó napokban, így szól az Isten, kitöltök Lelkemből minden halandóra. Fiaitok és leányaitok prófétálni fognak, és ifjaitok látomásokat látnak, véneitek pedig álmokat álmodnak;</p> <p><u>Καὶ ἔσται ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις,</u></p>	1	<p>1 Azután kitöltöm majd lelkemet minden emberre. Fiaitok és leányaitok prófétálni fognak, véneitek álmokat álmodnak, ifjaitok látomásokat látnak.</p> <p><u>Καὶ ἔσται μετὰ ταῦτα</u></p>

	<p><u>λέγει ὁ θεός,</u> <u>ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ</u> <u>πνεύματός μου ἐπὶ</u> <u>πᾶσαν σάρκα, καὶ</u> <u>προφητεύσουσιν οἱ</u> <u>υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ</u> <u>θυγατέρες ὑμῶν,</u> <u>καὶ οἱ νεανίσκοι</u> <u>ὑμῶν ὀράσεις</u> <u>ᾔψονται.</u></p>	<p><u>καὶ</u> <u>ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ</u> <u>πνεύματός μου ἐπὶ</u> <u>πᾶσαν σάρκα, καὶ</u> <u>προφητεύσουσιν οἱ</u> <u>υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ</u> <u>θυγατέρες ὑμῶν, καὶ</u> <u>οἱ πρεσβύτεροι</u> <u>ὑμῶν ἐνύπνια</u> <u>ἐνυπνιασθήσονται,</u> <u>καὶ οἱ νεανίσκοι</u> <u>ὑμῶν ὀράσεις</u> <u>ᾔψονται·</u></p> <p>SZÓ SZERINT UGYANAZ, A LXX-BAN A CSAK PIROS A TÖBBLET</p>
18	<p>18 még szolgálaimra és szolgálóleányaimra is kitöltök azokban a napokban Lelkemből, és ők is prófétálnak.</p> <p><u>καὶ γε ἐπὶ τοὺς</u> <u>δούλους μου</u> <u>καὶ ἐπὶ τὰς δούλας</u> <u>μου ἐν ταῖς ἡμέραις</u> <u>ἐκείναις ἐκχεῶ</u> <u>ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου,</u> <u>καὶ</u> <u>προφητεύσουσιν.</u> EZ A HOZZÁADÁS Ixx-HOZ</p>	<p>2 ²Még a szolgálakra és szolgálólányokra is kitöltöm lelkemet abban az időben.</p> <p><u>καὶ ἐπὶ τοὺς</u> <u>δούλους καὶ ἐπὶ τὰς</u> <u>δούλας ἐν ταῖς ἡμέραις</u> <u>ἐκείναις ἐκχεῶ ἀπὸ</u> <u>τοῦ πνεύματός μου.</u></p>
19	<p>¹⁹És csodákat teszek az égen fenn, és jeleket a földön lenn: vért, tüzet és füstoszlopot</p> <p><u>Καὶ δώσω</u> <u>τέρατα ἐν</u> <u>τῷ οὐρανῷ ἄνω καὶ</u> <u>σημεῖα ἐπὶ τῆς γῆς</u> <u>κάτω, αἷμα καὶ πῦρ</u> <u>καὶ ἀτμίδα καπνοῦ·</u></p>	<p>3 ³Csodás jeleket mutatok az égen és a földön: vért, tüzet és füstoszlopot.</p> <p><u>καὶ δώσω</u> <u>τέρατα ἐν τῷ οὐρανῷ</u> <u>καὶ ἐπὶ τῆς γῆς,</u> <u>αἷμα καὶ</u> <u>πῦρ καὶ ἀτμίδα</u></p>

			καπνοῦ· Majdnem szó szerint ugyanaz
20	<p>²⁰A nap elsötétül, és a hold vérvörös lesz, mielőtt eljön az Úr nagy és fenséges napja</p> <p><u>ὁ ἥλιος μεταστραφήσεται εἰς σκότος καὶ ἡ σελήνη εἰς αἷμα πρὶν ἔλθεῖν ἡμέραν Κυρίου τὴν μεγάλην καὶ ἐπιφανῆ.</u></p> <p>KNB nagy és nyilvánvaló SZIT nagy és nyilvánvaló STL nagy és dicsőséges BD nagy és nyilvánvaló. RÚF nagy és fenséges KG nagy és fényes</p>	4	<p>⁴A nap elsötétül, a hold vérvörössé válik, mielőtt eljön az ÚR nagy és félelmetes napja.</p> <p><u>ὁ ἥλιος μεταστραφήσεται εἰς σκότος καὶ ἡ σελήνη εἰς αἷμα πρὶν ἔλθεῖν ἡμέραν κυρίου τὴν μεγάλην καὶ ἐπιφανῆ.</u></p> <p>KNB nagy és RETTENETES SZIT nagy és RETTENETES RÚF nagy és FÉLELMETES KG nagy és RETTENETES</p> <p>SZÓ SZERINT UGYANAZ, DE ÉRTEHETETLEN, HOGY A LXX és ÚT azonos ἡμέραν Κυρίου τὴν μεγάλην καὶ ἐπιφανῆ. magyarban miért „félelmetes” (Jóel) ill. „fenséges” ??(Apcs 2,20)</p>
21	<p>De megmenekül mindenki, aki segítségül hívja az Úr nevét.”</p> <p><u>Καὶ ἔσται πᾶς ὃς ἔὰν ἐπικαλέσεται τὸ ὄνομα Κυρίου σωθήσεται.</u></p>	5	<p>⁵De megmenekül mindenki, aki segítségül hívja az ÚR nevét,</p> <p><u>καὶ ἔσται πᾶς, ὃς ἂν ἐπικαλέσεται τὸ ὄνομα κυρίου, σωθήσεται.</u></p>

--	--	--	--

καὶ ἐπιφανῆ. = az Úr rettenes napja (LXX)

vagy az Úr felséges napja (ÚT) miatt ugyanaz a lxx,ban és ÚT-ben

Joel LXX 3,1-5 szó szerint ApCsel 2,17-20 csak Joel 3,4 és ApCsel 2,20 fordítása másLXX Jóel 3, 1-5	LXX Jóel 3,4	ApCsel 2,20
	τὴν μεγάλην καὶ ἐπιφανῆ.	τὴν μεγάλην καὶ ἐπιφανῆ.
Vulg	2,32 magnus et horribilis	2,20 magnus et manifestus
Luth	schreckliche	herrliche
Geneva	great and terrible day	great and notable day
KJV	terrible"	Notable
ESV	great and awesome	great and magnificent day.
KNB	nagy és rettenetes	nagy és nyilvánvaló
SZIT	nagy és rettenetes	nagy és nyilvánvaló
BD	-	nagy és nyilvánvaló
STL	-	nagy és dicsőséges
RUF	nagy és félelmetes	nagy és dicsőséges
KG	nagy és rettenetes	nagy és fényes
Kecsk	a nagy és félelmetes.	nagy és fényesség.
EFO	2,32 rettenetes	dicsőséges
zsid	Örökkévaló napja, nagy és félelmetes.	

NEW JERUSALEM BIBLE	Joel 3, 1-5	ApCsel 17-21
ITT MINDKÉT ALKALOMMAL:	I shall pour out my spirit on all humanity. Your sons and daughters shall prophesy, your old people	" I shall pour out my Spirit on all humanity. Your sons and daughters shall prophesy, your

GREAT AND TERRIBLE DAY	shall dream dreams, and your young people see visions	young people shall see visions, your old people dream dreams.
	. 2.Even on the slaves, men and women, shall I pour out my spirit in those days.	18.Even on the slaves, men and women, shall I pour out my Spirit.
	3.I shall show portents in the sky and on earth, blood and fire and columns of smoke.	19.I will show portents in the sky above and signs on the earth below.
	4.The sun will be turned into darkness, and the moon into blood, before the Day comes, that great and terrible Day.	20.The sun will be turned into darkness and the moon into blood before the day of the Lord comes, that great and terrible Day.
	' 5.All who call on the name of Yahweh will be saved	21.And all who call on the name of the Lord will be saved."

Jóel 4

1 Mert íme, azokban a napokban és abban az időben, amikor jóra fordítom Júda és Jeruzsálem sorsát, 2 összegyűjtök minden népet. Jósáfát völgyébe vezetem őket, és ott tartok ítéletet fölöttük, amiért szétszórták a népek közé tulajdon népemet, Izráelt, és felosztották országomat. 3 Népemre sorsot vetettek: a fiúkat parázna nőért adták oda, a leányokat pedig borért adták el, hogy ihassanak. 4 Hát nektek mi bajotok van velem, Tírusz, Szidón és Filisztea tartományai? **Bántottalak én valamivel benneteket, amiért meg kellene fizetnetek?** Ha viszont ti akartok bántani engem, nagyon hamar visszaadom nektek azt, amivel bántotok! 5 Hiszen elvettétek tőlem az ezüstöt és az aranyat, kincseim legjavát templomaitokba vittétek. 6 Júda és Jeruzsálem fiait eladtátok a görögöknek, hogy messze kerüljenek hazájuktól. 7 De én visszahívom őket onnan, ahová eladtátok őket, és visszaadom nektek azt, amivel őket bántottátok! 8 Fiaitokat és leányaitokat a júdaiaknak adom, azok pedig eladják őket a sábaiaknak, a távoli népnek. Megmondta az Úr! 9 Hirdessétek ki ezt a népek között: Készüljete fel a háborúra! Buzdítsátok a vitézeket! Jöjjenek, vonuljanak föl a harcosok mind! 10 **Kovácsoljatok kapáitokból kardokat, metszőkéseitekből dárdákat!** Mondja még a gyáva is: Vitéz vagyok! 11 Jöjjetek sietve, ti, népek, gyülekezzetek ide mindenfelől! Vezesd, Uram, vitézeidet! 12 Induljanak, vonuljanak a népek Jósáfát völgyébe, mert ott tartok ítéletet minden szomszédos nép fölött. 13 **Eresszétek rá a sarlót, mert megérett az aratnivaló! Gyertek, tapossatok, mert tele van a taposókád, csordultig vannak a sajtók, mert nagy a gonoszságuk.** 14 Hatalmas tömeg van az ítélet völgyében, mert közel van az Úr napja az ítélet völgyében! 15 **A nap és a hold elsötétül, a csillagok elvesztik fényüket.** 16 **Felharsan az Úr hangja a Sionról,** mennydörög Jeruzsálemből, megrendül az ég és a föld. De népét megoltalmazza az Úr, és erőssége lesz Izráel fiainak. 17 Akkor majd megtudjátok, hogy én, az Úr vagyok a ti Istenetek, aki szent hegyemen, a Sionon lakom. Szent lesz Jeruzsálem, nem hatolnak be oda többé idegenek. 18 Azon a napon majd must csorog a hegyekről, tej folyik a halmokról. Júda minden patakjában bőven folyik a

Jóel próféta könyve

víz, forrás fakad az Úr házából, és megöntözi a Sittím-völgyet. **19 Egyiptom pusztaság lesz, Edóm meg sivár puszta a Júda fiain elkövetett erőszak miatt, mivel ártatlan vért ontottak földjükön. 20 Júdában azonban örökké lakni fognak, Jeruzsálemben is nemzedékről nemzedékre.** 21 Megfizetek majd a vérontásért, nem engedem azt, hogy büntetlen maradjon! Az Úr a Sionon lakik!

Ám 1

1 Ámósz beszédei, aki **a tekóai pásztorok közé tartozott**. Ezt látta Izráelről Uzzijjának, Júda királyának és Jeroboámnak, Jóás fiának, Izráel királyának az idejében, két évvel a földrengés előtt. 2 Ezt mondta: Felharsan az Úr hangja a Sionról, mennydörög Jeruzsálemből; gúszba borulnak a pásztorok legelői, és elszárad a Karmel teteje. 3 Így szól az Úr: **Három, sőt négy vétke miatt nem bocsátok meg** Damaszkusznak, mert vas cséplőszánokkal csépeltek Gileádot. 4 Ezért tüzet bocsátok Hazáél házára, és az megemésztí Ben-Hadad palotáit. 5 Letöröm Damaszkus zárait, kiirtom az Áven-völgyből az uralkodót és Bét-Édenből a fejedelmet. Fogságba megy az arám nép Kírbe – mondja az Úr. 6 Így szól az Úr: **Három, sőt négy vétke miatt nem bocsátok meg** Gázának, mert a foglyokat mind elhurcolták, és kiszolgáltaták Edómnak. 7 Ezért tüzet bocsátok Gáza várfalára, és az megemésztí palotáit. 8 Kiirtom Asdódból az uralkodót és Askelónból a fejedelmet. Azután Ekrón ellen fordulok, elpusztul a filiszteusok maradéka is – mondja az én Uram, az Úr. 9 Így szól az Úr: **Három, sőt négy vétke miatt nem bocsátok meg** Tírusznak, mert a foglyokat mind kiszolgáltaták Edómnak, nem törődtek a testvéri szövetséggel. 10 Ezért tüzet bocsátok Tírusz várfalára, és az megemésztí palotáit. 11 Így szól az Úr: **Három, sőt négy vétke miatt nem bocsátok meg** Edómnak, mert fegyverrel üldözte testvérét, nem ismert irgalmat, szüntelen tombolt haragja, nem engedte dühét csillapodni. 12 Ezért tüzet bocsátok Témánra, és az megemésztí Bocrá palotáit. 13 Így szól az Úr: **Három, sőt négy vétke miatt nem bocsátok meg** az ammóni népnek, mert felhasogatták Gileád terhes asszonyait, hogy kiterjesszék határaikat. 14 Ezért tüzet gyújtok Rabbá várfalán, és az megemésztí palotáit harci zajban a csata napján, szélvészben a vihar napján. 15 Királyuk fogságba kerül vezéreivel együtt – mondja az Úr.

Ám 2

1 Így szól az Úr: **Három, sőt négy vétke** miatt nem bocsátok meg Móábnak, mert mésszé égette Edóm királyának csontjait. 2 Ezért tüzet bocsátok Móábra, és az megemésztí Kerijjót palotáit. Csatazajban hal meg Móáb népe, harci lárma és kürtzengés közben. 3 Kiirtom belőle a bírót, és vele együtt minden vezérét megölöm – mondja az Úr. 4 Így szól az Úr: **Három, sőt négy vétke miatt nem bocsátok meg** Júdának, mert megvetették az Úr törvényét, és nem tartották meg rendelkezéseit. Tévelygésbe vitték őket bálványaik, amelyeket elődeik követtek. 5 Ezért tüzet bocsátok Júdára, és az megemésztí Jeruzsálem palotáit. 6 Így szól az Úr: **Három, sőt négy vétke miatt nem bocsátok meg Izráelnek**, mert eladják pénzért az igazat, és egy pár saruért a szegényt. 7 Azt kívánják, hogy a nincstelenek a föld porát szórják a fejükre, és elutasítják a szűkölködő ügyét. Apa és fia egy leányhoz járnak, így gyalázzák meg szent nevemet. 8 Zálogba vett ruhán terpeszkednek minden oltár mellett, és a megbírságoltak borát isszák Istenük házában. 9 Pedig én kipusztítottam előlük az emóriakat, akik magasak voltak, mint a cédrusok, és erősek, mint a tölgyek, de elpusztítottam gyümölcsüket fent és gyökerüket lent. 10 Fölhoztalak benneteket Egyiptom földjéről, és vezettelek a pusztában negyven esztendeig, hogy birtokba vegyétek az emóriak földjét. 11 **Fiaitok közül prófétákat támasztottam, ifjaitok közül názírokat.** Nem így van-e, Izráel fiai? – így szól az Úr. 12 De ti a názírokat borral itattátok, a prófétákra meg ráparancsoltatok: Ne prófétáljatok! 13 Ezért én megingatom alattatok a földet, ahogyan meginog a szekér, ha kévékkel van tele. 14 Nem lesz menekvés a gyorsnak, az erős semmire sem megy az erejével, és a vitéz sem menti meg életét. 15 Az íjász sem tud helytállni, a gyors lábú sem tud elmenekülni, és a lovas sem menti meg életét. 16 A legbátrabb vitéz is páncélját eldobva menekül majd azon a napon – így szól az Úr.

Ám 3

Állat-képek és hasonlatok

1 Halljátok meg azt az ígét, amelyet az Úr mond rólatok, Izráel fiai, az egész nemzetségről, amelyet fölhoztam Egyiptomból: 2 Csak veletek léptem közösségre a föld minden nemzetsége közül, ezért kérem számon rajtatok minden bűnötöket. 3 Útra kelnek-e ketten együtt, ha nem egyeztek meg? 4 **Ordít-e az oroszlán az erdőben, ha nincsen zsákmánya? Bömböl-e rejtekhelyén a fiatal oroszlán, ha semmit sem fogott? 5 Csapdába esik-e a madár a földön, ha nem vetnek tört neki? Fölpattan-e a csapda a földről, ha semmit sem fogott? 6 Ha megfújják a kürtöt a városban, nem kezd-e remegni a nép? Ha valami baj éri a várost, nem az Úr hozza-e azt? 7 Az én Uram, az Úr semmit sem tesz addig, míg titkát ki nem jelenti szolgálainak, a prófétáknak. 8 Ha oroszlán ordít, ki ne félne? Ha az én Uram, az Úr szól, ki ne prófétálna? 9 Hirdessétek Asdód palotáinak tetejéről és az Egyiptomban levő palotákról, és mondjátok: Gyűljetek össze Samária hegyein, lássátok meg, milyen zűrzavar van ott, és milyen elnyomás van benne! 10 **Nem tudnak helyesen cselekedni – így szól az Úr –, erőszakkal és zsarolással gyűjtenek kincset palotáikba. 11 Ezért így szól az én Uram, az Úr: Ellenség veszi körül az országot, megfosztanak hatalmadtól, kirabolják palotáidat. 12 Így szól az Úr: Ahogyan a pásztor az oroszlán szájából két lábszárat vagy egy fülhegyet ment meg, csak úgy menekülnek meg Izráel fiai, akik most Samáriában az ágy szélén és damaszkuszi pamtagon ülnek. 13 Halljátok, és tanúskodjatok Jákób háza ellen! – így szól az én Uram, az Úr, a Seregek Istene. – 14 Amikor megbüntettem Izráelt bűnei miatt, megbüntettem Bételt is oltárai miatt. Letörnek az oltár szarvai, és a földre hullnak. 15 Összedöntöm a téli házat a nyári házzal együtt, elpusztulnak az elefántcsont házak, vége lesz a sokféle háznak – így szól az Úr.****

Ám 4

PRÓZARITMUS: MÉGSEM TÉRTETEK MEG HOZZÁM

1 Halljátok meg ezt az ígét, ti, **básáni tehenek** Samária hegyén, akik **sanyargatjátok a nincsteleneket, és bántalmaztatok a szegényeket, akik ezt mondjátok uraitoknak: Hozzatok még, hadd igyunk! 2** Megesküdtött szentségére az én Uram, az Úr, hogy eljön rátok az az idő, amikor szigonnyal visznek el benneteket, maradékokat pedig halászhorogokkal. 3 A leomlott falon át mentek ki egymás után, és a Hermón felé hajtanak benneteket – így szól az Úr. 4 Jöjjetek csak Bételbe, és vétkezzetek, Gilgálban vétkezzetek még többet! Hozzatok reggelenként áldozataitokat, harmadnapra tizedeiteket! 5 Égessetek kovással készült hálaáldozatot, kiáltásotok, híreszteljétek, hogy önkéntes áldozatot hoztok, mert így szeretitek, Izráel fiai! – így szól az én Uram, az Úr. 6 Én meg azt tettem veletek, hogy nem volt harapnivaló városaitokban, kenyérhiány volt minden helységeitekben, mégsem tértetek meg hozzám! – így szól az Úr. 7 **Én az esőt is megvontam tőletek három hónappal az aratás előtt: az egyik városra adtam esőt, a másik városra nem adtam esőt. Az egyik föld kapott esőt, a másik föld nem kapott esőt, és kiszáradt. 8** Két-három városból támolyogtak egy városba, hogy vizet ihassanak, de nem jutott nekik elég, **mégsem tértetek meg hozzám – így szól az Úr. 9** Megvertelek benneteket aszályal és gabonarozsdával, kertjeiteknek és szőlőiteknek, **fügefáitoknak és olajfáitoknak nagy részét leette a sáska, mégsem tértetek meg hozzám – így szól az Úr. 10** Dögvészt küldtem rátok, olyat, mint Egyiptomra. Ifjaitokat fegyverrel öltem meg, lovaitok zsákmányul estek. **Táborotok bűze orrotokba szállt, mégsem tértetek meg hozzám – így szól az Úr. 11** Olyan pusztulást hoztam rátok, mint amikor Sodomát és Gomorát elpusztította Isten. Olyanok lettetek, **mint a tűzből kiragadott üszkös fadarab, mégsem tértetek meg hozzám – így szól az Úr. 12** Ezért bánok így veled, Izráel! És mivel így bánok veled, készülj Istened elé, Izráel! 13 Mert aki hegyeket formál, és szelet teremt, aki tudtára adja

szándékát az embernek, aki hajnalt és alkonyatot alkot, és a föld magaslatain lépked, annak neve: az Úr, a Seregek Istene.

Ám 5

ERŐTELJES, SZENVEDÉLYES IGÉK

1 Halljátok meg ezt az igét! Siratóéneket mondok rólatok, Izráel háza! 2 Elesett, nem kel fel többé Izráel szüze! Ott hever a földjén, nincs, ki fölemelje. 3 Ezt mondja az én Uram, az Úr: Ha egy városból ezren vonulnak ki, csak százan maradnak meg; ha százan vonulnak ki, csak tízen maradnak meg Izráel házából. 4 Ezt mondja az Úr Izráel házának: **Engem keressetek, akkor életben maradtok! 5 Ne keressétek fel Bételt**, ne járjatok Gilgálba, Beérsebába se menjetek! Mert Gilgál fogságba jut, Bétel pedig megsemmisül. 6 **Az Urat keressétek, és életben maradtok!** Különbön rátör József házára, mint a tűz, amely megemészti olthatatlanul Bétel miatt. 7 Mert méreggá teszik a törvényt, és az igazságot földre tiporjátok.

8 Aki a Fiastyúkot alkotta meg a Kaszácsillagot, aki a homályt reggelre változtatja, és sötét éjszakává a nappalt, aki szól a tenger vizének, és kiönti azt a szárazföldre, annak neve: az Úr. 9 Pusztulással sújtja az erőseket, és pusztulást hoz az erődökre.

10 Gyűlölik azt, aki megfeddi őket a kapuban, és utálják, aki megmondja az igazat. 11 Ti kihasználjátok a nincstelent, és gabonaadót szedtek tőle. Ezért bár faragott kőből építettetek házakat, nem fogtok bennük lakni, bár gyönyörű szőlőket ültettetek, nem isszátok azok borát. 12 Tudom, hogy milyen sok a bűnötök, és vétkeitek mily nagyok: sanyargatjátok az igazat, elfogadjátok a megvesztegetést, elnyomjátok a szegényeket a kapuban. **13 Ezért hallgat most az okos, mert gonosz idő ez!** 14 A jóra törekedjétek, ne a rosszra, akkor életben maradtok, és veletek lesz az Úr, a Seregek Istene – ahogy mondogatjátok. 15 Gyűlöljétek a rosszat, szeressétek a jót, szerezzetek érvényt a törvénynek a kapuban! Talán megkegyelmez József maradékának az Úr, a Seregek Istene. 16 Ezért így szól az Úr, a Seregek Istene, az én Uram: Minden téren sírni fognak, minden utcán jajgatnak. A mezei munkást gyászolni hívják, és a halottsiratókat jajveszékelné. 17 Minden szőlőben sírni fognak, ha átvonulok közöttetek – mondja az Úr. 18 Jaj azoknak, akik az Úr napját kívánják! Minek nektek az Úr napja? Sötét lesz az, nem világos! 19 Olyan lesz, mint mikor valaki oroszlán előtt fut, és medve támad rá, bejut a házba, kezével a falnak támaszkodik, és megmarja egy kígyó. 20 Bizony, sötét lesz az Úr napja, nem világos, vaksötét lesz, fénysugár nélkül! 21 **Gyűlölöm, megvetem ünnepeiteket, ünnepségeiteket ki nem állhatom! 22 Ha égőáldozatot mutattok be nekem, vagy ha ételáldozatot, nem gyönyörködöm bennük. Rá se tekintek a békeáldozatra, melyet hizlalt állatokból adtok! 23 Távozzatok előlem hangos éneklésetekkel, hallani sem akarom lantotok zengését! 24 Áradjon a törvény, mint a víz és az igazság, mint a bővizű patak! 25 Véresáldozatot és ételáldozatot úgy hoztatok-e nekem a pusztában negyven éven át, Izráel háza,** 26 hogy közben királyotokat, Szikkútot hordoztátok, és Kijjunt, csillagistenetek képmását, amelyeket ti készítettetek?! 27 Ezért fogságba küldelek titeket Damaszkuszon túlra – mondja az Úr, akinek Seregek Istene a neve.

Ám 6

1 Jaj a gondtalanoknak a Sionon, az elbizakodottaknak Samária hegyén, a legkiválóbb nép előkelőinek, akikhez folyamodik Izráel háza! 2 Járjátok be Kalnét, és nézzetek szét! Onnan menjetek a nagy Hamátba, azután menjetek el a filiszteus Gátba: Különbek vagytok-e ezeknél az országoknál, nagyobb-e a területük a tiétekénél? 3 **Ti azt gondoljátok, hogy messze van a veszedelem napja, ezért közel hoztátok az erőszak uralmát!**

4 Elefántesont ágyakon heverésznek, pamlagokon terpeszkednek, megeszik a nyájból a bárányokat, és a hizlalóból a borjúkat! 5 Hárfakísérettel dalolászhatnak, és azt hiszik, hogy zenéjük olyan, mint Dávidé. 6 Kelyhekből isszák a bort, és finom olajjal kenik magukat, de József romlásával nem törődnek. 7 Ezért majd ők mennek a foglyok élén fogságba, és vége lesz a terpeszkedők mulatozásának.

8 Önmagára esküdött az én Uram, az Úr. Így szól az Úr, a Seregek Istene: **Utálom Jákób kevelységét, gyűlölöm palotáit: prédára vetem a várost mindenestül.** 9 Ha tíz ember marad meg egy házban, azok is meghalnak. 10 Ha főlemeli valakinek a holttestét a nagybátyja vagy a rokona, hogy kivigye a házból, akkor odaszól annak, aki a ház belsejében van: Van-e még valaki veled? Az így felel: Nincs! – és hozzáteszi: Csitt, ki ne ejtsd az Úr nevét! **11 Mert íme, az Úr parancsára darabokra zúzzák a nagy házakat, a kis házakat pedig törmelékké.** 12 Futhatnak-e kösziklán a lovak, fel lehet-e azt szántani ökrökkel? Ti pedig méreggá tettétek a törvényt és az igazság gyümölcsét ürömmé. 13 Örültök Lódebárnak, és azt mondjátok: A magunk erejével foglaltuk el Karnajimot! 14 Én majd egy népet indítok ellened, Izráel háza – így szól az Úr, a Seregek Istene –, amely sanyargat benneteket a Hamátba vezető úttól le az Arábá-völgyig.

Ám7

1Ezt mutatta nekem látomásban az én Uram, az Úr: **Íme, egy sáskarajt teremtett a sarjűfakadás kezdetén, amikor már nőtt a sarjú a királyi kaszálás után.** 2 És amikor a föld összes növényét meg akarták enni, ezt mondtam: Ó, Uram, Uram! Bocsáss meg! Mi lesz így Jákóbbal, hiszen oly kicsiny? 3 **Megbánta ezt az Úr: Nem történik meg!** – mondta az Úr. 4 Ezt mutatta nekem látomásban az én Uram, az Úr: Tüzet hívott elő ítéletre az én Uram, az Úr, és az megemésztette a nagy mélységet. Mikor már a földet kezdte perzselni, 5 ezt mondtam: Ó, Uram, Uram, hagyd abba! Mi lesz így Jákóbbal, hiszen oly kicsiny? 6 **Megbánta ezt az Úr: Ez sem történik meg! – mondta az én Uram, az Úr.** 7 Ezt mutatta nekem látomásban az Úr: **Íme, az Úr ott állt egy meredek falon, függőóonnal a kezében.** 8 Ezt kérdezte tőlem az Úr: Mit látsz, Ámósz? Így feleltem: függőóont. Akkor ezt mondta az Úr: Függőóonnal vizsgálom meg népemet, Izráelt, többé nem bocsátok meg neki. 9 Elpusztulnak Izsák áldozóhalmai, romba dőlnek Izráel szentélyei, mert fegyverrel támadok Jeroboám házára. 10 Ezt az üzenetet küldte Amacjá, Bétel papja Jeroboámnak, Izráel királyának: Összeesküvést szít ellened Ámósz Izráel népe körében. Nem tűrheti el az ország az ő beszédeit! 11 Mert így beszél Ámósz: Fegyvertől hal meg Jeroboám, Izráelnek pedig fogságba kell mennie földjéről. 12 Ámósznak viszont ezt mondta Amacjá: Te látnok! Menj el innen, menekülj Júdába, ott keresd a kenyeredet, és ott prófétálj! 13 Bételben nem prófétálhatsz többé, mert királyi szentély ez itt, és az ország temploma! 14 Ámósz így válaszolt Amacjának: **Nem vagyok próféta, sem prófétatanítvány. Pásztor vagyok én, és fügét termeszték. 15 De elhívott engem az Úr a nyáj mellől, és ezt mondta nekem az Úr: Eredj, és prófétálj népemnek, Izráelnek! 16 Most azért halld meg az Úr igéjét! Te ezt mondtad: Nem prófétálhatsz Izráel ellen, nem prédikálhatsz Izsák házáról!** 17 Ezért így szól az Úr: Feleséged parázna nő lesz a városban, fiaid és leányaid fegyver által esnek el, földedet fölosztják mérőzsinórral, te magad tisztátalan földön halsz meg, Izráel pedig fogságba megy földjéről!

Ám 8

1Ezt mutatta nekem látomásban az én Uram, az Úr: **Íme, egy kosár érett gyümölcs!** 2 Ezt kérdezte tőlem: Mit látsz, Ámósz? Így feleltem: Egy kosár érett gyümölcsöt. Akkor ezt mondta nekem az Úr: Elérte a vég népemet, Izráelt, többé nem bocsátok meg neki. 3 Azon a napon

jajgatássá válnak a templomi énekek – így szól az én Uram, az Úr. Tömérdek hullá lesz mindenütt, csendben rakják le őket. 4 Halljátok meg ezt ti, akik a szegények vesztét kívánjátok, és ki akarjátok pusztítani az ország nincstelenjeit! 5 Mert így beszéltek: Mikor múlik el az újhold, hogy gabonát árulhassunk, és a szombat, hogy gabonával kereskedjünk, kisebb vékával, nagyobb súlyokkal és hamis mérleggel csalva, 6 hogy megvehessük a nincsteleneket pénzen, a szegényeket egy pár saruért, és eladhassuk a hulladék gabonát? 7 Megesküdött az Úr Jákób büszkeségére: Sosem felejttem el, hogy miket műveltek! 8 Ne rendüljön meg emiatt a föld, és ne gyászoljon minden lakója? Úgy megemelkedik, akár a Nílus, árad és apad, mint Egyiptom folyója. 9 Azon a napon – így szól az én Uram, az Úr – naplementét idézek elő délben, és sötétségbe borítom a földet fényes nappal. 10 **Ünnepiteket gyászra változtatom, és dalaitokat siratóénekekre. Minden derékra gyászruhát vetetek, minden fejet kopasszá teszek; olyan gyászba borítom őket, amelyet az egyszülöttért tartanak. Ilyen keserves nap lesz a végük.**

11 Jön majd olyan idő – így szól az én Uram, az Úr –, amikor éhínséget bocsátok a földre. Nem kenyérre fognak éhezni, és nem vízre fognak szomjazni, hanem az Úr igéjének hallgatására.

12 Támolyognak majd tengertől tengerig és északról keletig. Bolyonganak, és keresik az Úr igéjét, de nem találják. 13 Azon a napon elepednek a szomjúságtól a szép szüzek és az ifjak, 14 akik Samária bálványára esküsznek, és így beszélnek: Dán Istenére mondom! – vagy: A beérsebai útra mondom! Elesnek, és nem kelnek fel többé!

Ám 9

1 Láttam az Urat az oltárnál állni. Ezt mondta: Űss az oszlopfőre, hogy belerendüljenek a küszöbök, hadd hulljanak a kövek mindnyájuk fejére! Akik megmaradnak, azokat fegyverrel ölöm meg. Nem tud elfutni közülük senki, nem fog megmenekülni közülük senki! 2 Ha a holtak hazájába hatolnak be, onnan is kiragadja őket a kezem. Ha az égbe mennek föl, onnan is lehozom őket. 3 Ha a Karmel tetején bújnak el, ott is felkutatom és megragadom őket. Ha a tenger mélyére rejtőznek előlem, parancsomra ott is megmarja őket a kígyó. 4 Még ha fogságba mennek is ellenségeik előtt, parancsomra ott is megöli őket a fegyver. Szemmel tartom őket, de vesztükre és nem javukra. 5 Ha az Úr, a Seregek Ura megérinti a földet, megrendül az, és gyászol minden lakója. Úgy megemelkedik, akár a Nílus, majd leapad, mint Egyiptom folyója. 6 A mennyben építette meg palotáját, és a földön vetett alapot boltozatának. Szól a tenger vizének, és kiönti azt a szárazföldre: az Úr az ő neve! 7 Nem olyanok vagytok-e a szememben, Izráel fiai, mint az etiópok? – így szól az Úr. Én hoztam föl Izráelt Egyiptomból, a filiszteusokat meg Kaftórból és az arámokat Kírból! 8 Az én Uram, az Úr szemmel tartja a vétkes országot. Eltörlöm azt a föld színéről! Bár mégsem pusztítom ki egészen Jákób házát – így szól az Úr. 9 Mert íme, parancsot adok a népeknek, és megrostálom Izráel házát, mintha rostában ráznák, melyből egy szem sem esik a földre. 10 Fegyvertől hálnak meg népem vétkesei, akik azt gondolják: **Nem ér el minket és nem talál ránk a veszedelem.** 11 **Azon a napon fölállítom Dávid összedőlt hajlékát, kijavítom réseit, helyreállítom romjait, fölépítem, és olyan lesz, mint hajdan.** 12 Birtokba veszik Edóm maradékát és mindazokat a népeket, amelyeket majd rólam neveznek el – így szól az Úr, aki ezt véghezviszi. 13 Eljön majd az idő – így szól az Úr –, amikor nyomon követi a szántó az aratót, a szőlőtaposó a magvetőt; must csorog majd a hegyekről, folyik mindenütt a halmokról. 14 Jóra fordítom majd népemnek, Izráelnek a sorsát. Az elpusztult városokat fölépítik, és azokban fognak lakni. Szőlőket ültetnek, és isszák azok

Ámós próféta könyve

borát, kerteket művelnek, és eszik azok gyümölcsét. 15 Elültetem őket földjükbe, és többé nem tépik ki őket a földjükből, amelyet nekik adtam – ezt mondja az Úr, a te Istened. **VÉGÉRE:**
WEAL-PROPHECY

Abd 1

1 Abdiás látomása. Ezt mondja Edómról az én Uram, az Úr: Üzenetet kaptunk az Úrtól, követet küldött a népekhez: Keljetek föl, indítsunk háborút ellene! **2 Kicsinnyé teszlek a népek között, nagyon megvetett leszel! 3 Rászedett téged szíved kevélysége, mert sziklahasadékokban laksz, magasan van lakóhelyed, és ezt mondd magadban: Ki tudna letaszítani a földre? 4 Ha olyan magasra szállsz is, mint a sas, és ha a csillagok közé rakod is fészkedet, onnan is letaszítalak – így szól az Úr!** 5 Ha tolvajok törnek be hozzád, vagy éjszaka a rablók, mennyire tönkretesznek! Hiszen annyit visznek el, amennyit akarnak! Ha szüretelők lepnek el, böngésznivalót sem hagynak. 6 Mennyire átkutatják Ézsaut! Megkeresik elrejtett kincseit. 7 A határig üznek szövetségeseid, rászednek, levernek legjobb barátaid. **Akikkel együtt ettél, titokban csapdát állítanak neked.** 8 Azon a napon – így szól az Úr – kipszítom a bölcseket Edómból; nem lesz több értelem Ézsau hegyein. 9 Rettegnek majd hőseid is, Témán, mert mindenkit kiirtanak öldöklésed miatt Ézsau hegyein! **10 Erőszakos voltál testvéreddel, Jákóbbal szemben, ezért szégyen borít el, és végleg kiirtanak.** 11 Te is jelen voltál, mikor az ellenség elhurcolta kincseit, idegenek törtek be kapuján, Jeruzsálemre pedig sorsot vetettek. Te is úgy viselkedtél, mint azok! 12 Ne nézz kárörömmel testvéredre balsorsa napján! Ne neved Júda fiain pusztulásuk napján! Ne beszélj róluk nagy hangon nyomorúságuk napján! 13 Ne törj be népem kapuján veszedelme napján! Ne nézd te is kárörömmel baját veszedelme napján! Ne nyúljatok kincseihez veszedelme napján! 14 Ne állj oda az útfélre azért, hogy irtsd a menekülőket, és ne ejtsd foglyul a megmaradtakat a nyomorúság napján! 15 Mert közel van már az Úr napja, fenyegeti a népeket. **Amit te csináltál, azt teszik veled is, visszaszáll fejedre, amit elkövettél!** 16 Ahogyan ti szent hegyemen ittatok, úgy iszik majd szüntelenül minden nép. Részegre isszák magukat, **olyanok lesznek, mintha nem is lettek volna.** **17 De a Sion hegyén menedék lesz, szent hely** lesz az, és Jákób háza visszanyeri birtokát. 18 Jákób háza tűz lesz, József háza láng, Ézsau háza meg pozdorja: meggyújtják és felégetik; nem marad meg senki Ézsau házából. Megmondta az Úr! 19 Birtokba veszik a Délvidéket és Ézsau hegyeit, a Seféla-alföldet és a filiszteusok földjét. Birtokba veszik Efraim és Samária mezejét, Benjámint és Gileádot. 20 Izráel fiainak a fogságból jövő serege birtokba veszi a kánaániak földjét Sareptáig, a fogságból jövő jeruzsálemiek, akik Szeferadban vannak, birtokba veszik a Délvidék városait. 21 Győzelmesen vonulnak föl a Sion hegyére, és ítéletet tartanak Ézsau hegyei fölött. Azután az Úr fog uralkodni.

Jón 1

1 Így szólt az Úr igéje Jónáshoz, Amittaj fiához: 2 Indulj, menj Ninivébe, a nagy városba, és prédikálj ellene, mert feljutott hozzám gonoszságának híre! 3 El is indult Jónás, de azért, hogy Tarsísba meneküljön az Úr elől. Elment Jáfóba, talált ott egy hajót, amely Tarsísba készült. Kifizette az útiköltséget, és hajóra szállt, hogy a rajta levőkkel Tarsísba menjen az Úr elől. 4 Az Úr azonban nagy szelet bocsátott a tengerre. Nagy vihar támadt a tengeren, és már azt hitték, hogy hajótörést szenvednek. 5 Félelem fogta el a hajósokat, mindegyik a maga istenéhez kiáltott, és a hajóban levő holmikat a tengerbe dobták, hogy így könnyítsenek rajta. Ezalatt Jónás, aki lement, és lefeküdt a hajó egyik zugában, mélyen aludt. 6 De odament hozzá a hajóskapitány, és így szólt hozzá: Hogy tudsz ilyen nyugodtan aludni!? Kelj föl, és kiálts az Istenedhez! Talán gondol ránk az Isten, és nem veszünk el! 7 Az emberek meg ezt mondták egymásnak: Gyertek, vessünk sorsot, és tudjuk meg, ki miatt ért bennünket ez a veszedelem! Sorsot vetettek, és a sors Jónásra esett. 8 Akkor így beszéltek hozzá: Mondd el nekünk, miért van rajtunk ez a veszedelem? Mi a foglalkozásod, és honnan jössz? Hol a hazád, és melyik népből való vagy? 9 Ő így felelt nekik: Héber vagyok. Az Urat, a menny Isténét félem, aki a tengert és a szárazföldet alkotta. 10 Az embereket nagy félelem fogta el, amikor megtudták, hogy az Úr elől menekül – mert Jónás elmondta nekik –, és ezt mondták neki: Hogy tehetél ilyet?! 11 Majd ezt kérdezték tőle: Mit tegyünk veled, hogy lecsendesedjék körülöttünk a tenger? Mert a tenger egyre viharosabb lett. 12 Ő pedig így válaszolt nekik: Fogjatok meg, és dobjatok a tengerbe, akkor lecsendesedik körülöttetek a tenger! Mert tudom, hogy énmiattam zúdult rátok ez a nagy vihar. 13 Az emberek azonban megpróbálták kievezni a szárazföldre, de nem tudtak, mert a tenger egyre viharosabb lett körülöttük. 14 Ekkor így kiáltottak az Úrhoz: Jaj, Uram, ne vesszünk el emiatt az ember miatt, ne terheljen bennünket ártatlan vér! Mert te, Uram, azt teszed, amit akarsz! 15 Azzal fogták Jónást, és beledobták a tengerbe; a tenger pedig lecsendesedett. 16 Ezért az emberekben nagy félelem támadt az Úr iránt; áldozatot mutattak be, és fogadalmakat tettek az Úrnak.

Jón 2

1 Az Úr azonban odarendelt **egy nagy halat, és az lenyelte Jónást. Három nap és három éjjel volt Jónás a hal gyomrában.** 2 Jónás ekkor a hal gyomrában Istenéhez, az Úrhoz imádkozott, 3 és ezt mondta: Nyomorúságomban az Úrhoz kiáltottam, és ő meghallgatott engem. A halál torkából kiáltottam segítségért, és te meghallgattad hangomat.

4 Mélységbe dobtál, a tenger közepébe, és áradat vett körül. Minden habod és hullámod átcsapott fölöttem. 5 Én már azt gondoltam, hogy eltaszítottál magadtól, és nem láthatom többé szent templomodat. 6 Már-már életemet fenyegette a víz, mélység és örvény vett körül, hínár fonódott a fejemre. 7 Lesüllyedtem a hegyek alapjáig, örökre bezárult mögöttem a föld. De te kiemelted életemet a sírból, ó, Uram, Istenem! 8 Amikor elcsüggedt a lelkem, az Úrra gondoltam, és imádságom eljutott hozzád, szent templomodba. 9 Akik hitvány bálványokhoz ragaszkodnak, azok elhagyják jótevőjüket. 10 De én hálaéneket zengve áldozok neked, és amit megfogadtam, teljesítem. Az Úrtól jön a szabadulás!

11 Az Úr pedig parancsot adott a halnak, és az kiköpte Jónást a szárazföldre.

Jón 3

Az Úr igéje másodszor is szólt Jónáshoz: 2 Indulj, menj Ninivébe, a nagy városba, és hirdesd ott azt az üzenetet, amelyet én mondok neked! 3 Jónás elindult, és elment Ninivébe az Úr szava szerint. Ninive pedig nagy városa volt Istennek: három nap kellett a bejárásához. 4 Elindult tehát Jónás befelé a városba egy napi járásra, és ezt hirdette: Még negyven nap, és elpusztul Ninive! 5 Ninive lakosai azonban hittek Istennek, böjtöt hirdettek, és zsákruhát öltött a város apraja-nagyja. 6 Amikor ez a hír eljutott Ninive királyához, fölkelt a trónjáról, levetette magáról díszruháját, zsákruhát öltött magára, és hamuba ült. 7 Azután kihirdették Ninivében a király és a főemberek parancsára: Az emberek és állatok, a marhák és juhok semmit meg ne kóstoljanak, ne legeljenek, vizet se igyanak! 8 Öltösz zsákruhát ember és állat, kiáltanak teljes erővel Istenhez, térjen meg mindenki a maga gonosz útjáról, és hagyjon fel erőszakos tetteivel! 9 Ki tudja, talán felénk fordul és megszán az Isten, megfőkezi izzó haragját, és nem veszünk el! **10 Amikor Isten látta, amit tettek, és hogy mindenki megtért a maga gonosz útjáról, megbánta Isten, hogy pusztulásba akarta dönteni őket, és nem tette meg.**

Jón 4

Ez azonban nagyon rosszul esett Jónásnak, és megharagudott. 2 Így imádkozott az Úrhoz:

JÓNÁS

Ó, Uram! Gondoltam én ezt már akkor, amikor még otthon voltam! Azért akartam először Tarsísba menekülni, mert tudtam, hogy te kegyelmes és irgalmas Isten vagy, türelmed hosszú, szereteted nagy, és visszavonhatod még a veszedelmet. 3 Most azért, Uram, vedd el az életemet, mert jobb nekem meghalnom, mint élnem!

ÚR

Igazad van-e, hogy haragszol?!

5 Azután kiment Jónás a városból, letelepedett a várostól keletre, készített ott magának egy kunyhót, és odaült az árnyékába, hogy lássa, mi történik majd a várossal. 6 Az Úristen pedig úgy rendelte, hogy nőjön ott egy bokor; az felfutott Jónás fölé, és árnyékot tartott a feje fölött, hogy megvédje a rosszulléttől. Jónás nagyon örült a bokornak. 7 Isten azonban úgy rendelte, hogy másnap, amint hajnalodni kezdett, megrágja egy féreg a bokrot, és az elszáradjon. 8 Amikor kisütött a nap, Isten úgy rendelte, hogy tikkasztó keleti szél támadjon. Jónás napszúrást kapott, ájuldozott, a halált kívánta magának, és azt mondta:

JÓNÁS

Jobb nekem meghalnom, mint élnem!

ÚR

Igazad van-e, amikor haragszol e miatt a bokor miatt?

JÓNÁS

Igazam van! Haragszom mindhalálig!

ÚR

Te szánod ezt a bokrot, amelyért nem fáradtál, és amelyet nem te neveltél, amely egyik éjjel felnőtt, másik éjjelre pedig elpusztult. 11 Én pedig ne szánjam meg Ninivét, a nagy várost, amelyben több mint tizenkétszer tízezer ember van, akik nem tudnak különbséget tenni a jobb és a bal kezük között? És ott az a sok állat is!

Mik 1

1 Ez az Úr ígéje, amely a móreseti Mikeáshoz szólt Jótámnak, Áháznak és Ezékiásnak, Júda királyainak idejében. Ezt látta Samáriáról és Jeruzsálemről. 2 Halljátok meg mind, ti, népek, figyeljen a föld, és aki rajta él! Mert az én Uram, az Úr tanúskodik ellenetek, igen, az Úr az ő szent templomából. 3 **Az Úr eljön szent helyéről, leszáll, és a föld magaslatain lépked.** 4 **Megolvadnak alatta a hegyek, és a völgyek meghasadoznak, mint a viasz a tűztől, vagy mint a lejtő a lezúduló víztől.** 5 Jákób bűne miatt történik mindez, és Izráel házának vétkei miatt. Honnan ered Jákób bűne? Nem Samáriából? Honnan ered Júda vétké? Nem Jeruzsálemből? 6 Samáriát romhalmazzá teszem, mezővé és szőlőskertté, lezúdítom köveit a völgybe, láthatóvá teszem az alapjait. 7 **Bálványszobrai mind összetörnek, és minden szerzeménye a tűz martaléka lesz. Összes bálvánvát megsemmisítem: paráznák béréből gyűjtötte azokat, paráznák bérévé lesznek hát ismét.** 8 Emiatt gyászolok és jajgatok, mezítláb és ruhátlanul járok. Üvöltök gyászomban, mint a sakálok, és jajgatok, mint a struccok. 9 Mert halálos a csapás, amely Júdát érte, egészen népem kapujáig, Jeruzsálemig eljutott. 10 Ne mondjátok el Gátban, ne is sírjatok! A Bét-Afrában lakók porban hemperegjenek! 11 Vonulj el, Sáfir lakossága, szegyenkezve, mezítelenül! Nem mer kijönni a lakosság Caanánból, Bét-Écel gyásza miatt nem lehet ott megmaradni. 12 Hogy várja a jó hírt Márót lakossága! Milyen veszedelem jött az Úrtól Jeruzsálem kapujára! 13 Fogd be a lovakat harci kocsid elé, Lákis lakossága! Itt kezdődött el a vétke Sion leányának, bizony, benned találhatók Izráel bűnei! 14 Ezért adj válólevelet Móreset-Gátnek! Akzib házai rá fogják majd szedni Izráel királyait. 15 Elhozom, aki meghódít téged, Márésá lakossága! Adullámig terjed csak Izráel dicsősége. 16 Vágd le a hajad gyászodban, drága gyermekeid miatt! Olyan kopaszra nyírd magad, amilyen a keselyű nyaka, mert fogságba mennek a tied!

Mik 2

1 **Jaj azoknak, akik álnokságot és gatzetteket terveznek fekhelyükön, és kora reggel végrehajtják, mert van hozzá hatalmuk!** **WOE PROPHECY** 2 *Megkívánják a mezőket, és elorozzák, a házakat is elveszik, kihasználják az embert és házát, őt magát és birtokát.* 3 *Azért ezt mondja az Úr: Most én tervezek rosszat e nemzetség ellen, nem húzhatjátok ki belőle nyakatokat, és nem járhattok majd kevélyen, mert gonosz idő lesz az!* 4 *Azon a napon példázatot költenek és siratóéneket mondanak rólatok, amely így szól: Végünk van, el kell vesznünk! Népem öröksége gazdát cserél! Jaj, elveszik tőlünk, és bitorlók közt osztják szét mezeinket!* 5 *Ezért nem lesz senki, aki földet mérjen sorsolással az Úr gyülekezetében.* 6 *Ne prédikáljatok – prédikálják ők –, ne prédikáljatok ilyeneket! Nem érhet minket ilyen szegyen! 7 Szabad-e ilyet mondani Jákób házáról? Talán elfogyott az Úr türelme? Ilyeneket tenne velünk? Az ő igéi javára válnak annak, aki becsületesen él!* 8 *Ti ellenségként támadtok népemre, letéptétek a ruhát, a köntöst a gyanútlan járókelőkről, akik kerülnek a háborúskodást.* 9 *Népem asszonyait kiűzitek kényelmes otthonukból, gyermekeiktől elveszítitek ékes országomat örökre.* 10 *Keljetek föl, menjetek innen, mert nincs itt hely a számotokra! Elpusztultok a tisztátalanság miatt, a megsemmisítő pusztulás miatt!* 11 *Ha egy szélhámós és csaló így hazudozna: Borról és italról prédikálok – az lenne csak prófétája ennek a népnek!* 12 **Összeszedem az egész Jákóbot, összegyűjtöm Izráel maradékát. Összeterelem őket, mint juhokat a karámba, mint nyáját az akolba, tömegestül lesznek ott emberek.** 13 **Előttük megy, aki utat tör, áttörnek, átmennek a kapun, és kivonulnak. Előttük megy át királyuk, élükön maga az Úr.**

Mik 3

1 Ezt mondtam: Halljátok meg, Jákób előljárói, Izráel házának vezetői! Nem tinektek kell-e ismerni a törvényt? 2 Ti gyűlölitek a jót, és szeretitek a rosszat! Lenyúzzátok az emberekről a bőrt, és csontjaikról a húst. 3 Ti megettétek népem húsát, lenyúztátok róluk a bőrt, csontjaikat összetörtétek és feldaraboltátok, mint a húst, amely fazékba vagy bográcsba kerül. 4 Majd kiáltanak még az Úrhoz, de ő nem válaszol nekik; elrejtí majd akkor az arcát előlük, mert gonosz tetteket követtek el. 5 Ezt mondja az Úr **azokról a prófétákról, akik félrevezetik népemet**, akik békességet hirdetnek, ha van harapnivalójuk, de hadat indítanak az ellen, aki nem ad nekik enni: 6 Olyan éjszaka száll rátok, amelyben nem lesz látomás, és olyan sötétség, amelyben nem lesz jóvendülés. Leáldozik a próféták napja, nappal is sötétség borul majd rájuk. 7 Szégyent vallanak a látnokok, pironkodnak a jósok, eltakarják arcukat mindnyájan, mert nem kapnak választ Istentől. 8 Engem azonban betölt az Úr lelke erővel, igazsággal és hatalommal, hogy megmondjam Jákóbnak, mi a bűne, és Izráelnek, hogy mi a vétke. 9 Halljátok meg ezt, Jákób házának előljárói, Izráel házának vezetői, akik utáljátok a törvényt, és minden igaz ügyet kiforgattok! 10 Vérontással építitek a Siont, álnoksággal Jeruzsálemet! 11 Előljárói megvesztegetve bíraskodnak, papjai megkérik az árát a tanításnak, prófétái pénzért jósolnak, és még az Úrra hivatkozva mondják: Közöttünk van az Úr, nem érhet minket baj! 12 Ezért miattatok felszántják a Siont, mint a mezőt, Jeruzsálem romhalmaz lesz, a templomhegy pedig erdős magaslat.

Mik 4

WEAL-PROPHECY

1 **Az utolsó napokban az Úr házának hegye szilárdan fog állni a többi hegy fölött, és kimagaslik majd a halmok közül. Özönlenek hozzá a népek.** 2 Eljön a sok nép, és ezt mondják: Jöjjetek, menjünk föl az Úr hegyére, Jákób Istenének házához! Tanítson minket útjaira, hogy az ő ösvényein járjunk. Mert a Sionról jön a tanítás, és az Úr ígéje Jeruzsálemből. 3 Igazságot szolgáltat majd valamennyi nép között, ítéletet hoz a távoli, erős nemzetek ügyében. **Kardjaikból ezért kapákat kovácsolnak, lándzsáikból pedig metszőkéseket; nép a népre kardot nem emel, hadakozást többé nem tanul.** 4 Mindenki a saját szőlőjében vagy fügefája alatt ülhet, és senki sem háborgatja őket. Maga a Seregek Ura mondta ezt! 5 Ha minden nép a maga istenének nevében jár is, mi az Úrnak, a mi Istenünknek nevében járunk mindörökké. **6 Azon a napon – így szól az Úr – összeszedem a sántákat, összegyűjtöm a szétszórtakat, akikre veszedelmet hoztam.** 7 A sántákból gyűjtök maradékot, a gyengékből egy erős nemzetet, és az Úr uralkodik fölöttük a Sion hegyén mostantól fogva örökké. 8 És te, őrtornya a nyájnak, Sionnak várhegye! Visszatér hozzád, és helyreáll a régi hatalom, Jeruzsálem királysága. 9 Miért kiáltozol annyira? Talán nincs királyod? Vagy elveszett a tanácsadód, hogy rád tört a vonaglás, mint a szülő nőre? 10 Gyötrődj és kínlódj, Sion leánya, mint a szülő asszony! Mert el kell hagynod a várost, a mezőn fogsz tanyázni, Babilóniába kell menned. Onnan menekülsz majd meg, ott vált meg téged az Úr ellenségeid kezéből. 11 Most sok nép gyűlt össze ellened. Ezt mondják: Elbukott! Megvetéssel nézhetünk a Sionra! **12 De ők nem ismerik az** Úr gondolatait, és nem értik tervét. Hiszen ő gyűjtötte össze őket, mint kévét a szérűre. 13 Indulj és csépelj, Sion! Mert olyanná teszem szarvaidat, mint a vas, patáidat pedig olyanná, mint az érc. Összezúrod a sok népet, szerzeményüket az Úrnak áldozod, vagyonukat az egész föld Urának. 14 Vagdosd magad össze gyászodban, mert ostromot indítottak ellenünk! Bottal verik arcul Izráel bíróját.

Mik 5

WEAL ÉS WOE PROPHECY

1 Te pedig, efráti Betlehem, bár a legkisebb vagy Júda nemzetségei között, mégis belőled származik az, aki uralkodni fog Izráelen. Származása visszanyúlik a hajdani időkbe, a távoli múltba. 2 Csak annyi időre szolgálhatja ki őket, amíg egy asszony szül, de honfitársainak maradéka haza fog térni Izráel fiaival együtt. 3 A nyáj elé áll, és legelteti az Úr hatalmával, az Úristen fenséges nevével. Akkor nyugodtan élnek, mert hatalma kiterjed a föld határáig. 4 Ez lesz a békeség! Ha Asszíria országunkra támad, és behatol palotáinkba, hét pásztort állítunk ki ellene, és nyolc főrangú embert. 5 Ezek fegyverrel verik le Asszíriát, kivont karddal Nimród országát. Megment, ha Asszíria országunkra támad, és behatol a földünkre. 6 Olyan lesz Jákób maradéka a többi nép között, mint az Úrtól jövő harmat, mint a fűre hulló zápor, mert nem emberben reménykedik, nem emberekben bízik. 7 Olyan lesz Jákób maradéka a nemzetek között, a többi nép között, mint az oroszlán az erdő vadjai között, mint a fiatal hím oroszlán a juhnyájak között: amerre jár, tipor és tép menthetetlenül. 8 Kezed ellenfeleidre nehezedik, minden ellenségedet kiirtod. 9 Azon a napon – így szól az Úr – kiirtom a lovidaidat, és elpusztítom harci kocsijaidat. 10 Kiirtom országod városait, és lerombolom minden erődöt. 11 Kiirtom varázsszereidet a kezedből, nem lesznek többé jelmagyarázóid. 12 Kiirtom bálványszobraidat és szent oszlopaidat az országból; nem borulsz le többé kezed csinálmánya előtt. 13 Kiszaggatom szent fáidat, és elpusztítom városaidat. 14 Az engedetlen népeken pedig lángoló haraggal állok majd bosszút!

Mik 6

1 Hallgassátok meg, amit az Úr mond! Tárd a hegyek elé peredet, hadd hallják meg hangodat a halmok! 2 Halljátok meg, hegyek, az **Úr perbeszédét,** ti is, ősrégi alapjai a földnek! Mert pere van népével az Úrnak, törvénykezni akar Izráellel. 3 Én népem, mit vétettem ellened, mivel bántottalak? Felelj nekem! 4 Hiszen fölhoztalak Egyiptom földjéről, kiváltottalak a szolgaság házából. Elküldtem Mózeszt, Áront és Mirjámot, hogy vezessenek. 5 Én népem, emlékezz csak! Mit tervezett Bálák, Móáb királya, mit válaszolt neki Bálám, Beór fia, és mi történt Sittímtől Gilgálig? Akkor megismered az Úr igaz tetteit! **6 Mivel járuljak az Úr elé? Hajlongjak-e a magasságos Isten előtt? Talán égőáldozattal járuljak elébe,** esztendő borjakkal? 7 Talán kedvét leli az Úr a kosok ezreiben, vagy az olajpatakok tízezeiben? **Talán elsőszülöttemet áldozzam bűnömért, drága gyermekemet vétkes életemért?**

8 Ember, megmondta neked, hogy mi a jó, és hogy mit kíván tőled az Úr! Csak azt, hogy élj törvény szerint, törekedj szeretetre, és légy alázatos Isteneddel szemben.

KG

Megjelentette néked, oh ember, mi légyen a jó, és mit kíván az Úr te tőled! Csak azt, hogy igazságot cselekedjél, szeressed az irgalmasságot, és hogy alázatosan jársz a te Isteneddel

KG, KNV Mik 6,8	RÚF	KI	SZIT	IMIT
<i>igazságot cselekedjél</i>	<i>élj törvény szerint,</i>	<i>csak a jogot tenni, és</i>	<i>váltsd tettekre az igazságot, váltsd tettekre az igazságot,</i>	<i>jogot cselekedjél</i>

			<i>szerezd hűségesen, és járd alázatosan a te Isteneddel.</i>	
<i>szereessed az irgalmasságot</i>	<i>törekedj szeretetre</i>	<i>kegyelmet szeretni,</i>	<i>szerezd hűségesen,</i>	<i>és szeretetet kedvelj</i>
<i>alázatosan járd a te Isteneddel</i>	<i>légy alázatos Isteneddel szemben</i>	<i>alázatosan járni Isteneddel!</i>	<i>és járd alázatosan a te Isteneddel</i>	<i>és alázatosan járd Isteneddel!</i>

SUMMA:

**KG ÉS KNV EGYFORMA ÉS VILÁGOS
KI ÉS MIT MESTERKÉLT
RÚF ÉS SZIT EGYÉNIESEKEDŐ**

Az Úr hangosan kiált a városnak – és üdvös dolog félni az ő nevét –: Engedelmeskedjete a vesszőnek, és annak, aki azt rendelte! 10 Még mindig van bűnös ház bűnös kincsekkel tele, és van átkozott, hamis véka! 11 Eltűrhetem-e a hamis mérleget és a zacskóban levő hamis súlyokat? 12 Hiszen gazdagságuk csupa rablott holmi, a város lakói hazugságot beszélnek, csalárd nyelv van szájukban. 13 Pedig én már elkezdtelek verni téged, és pusztítani vétkeid miatt. 14 Eszel majd, de nem laksz jól, hanem éhen maradsz. Ha félreraksz is, nem mentheted meg, mert amit meg akarsz menteni, fegyver martalékává teszem. 15 Vetni fogsz, de nem aratsz, olajbogyót sajtolsz, de nem kened magad olajjal, mustot is préselsz, de nem iszol bort. 16 Omrí szokásaihoz ragaszkodtok, Aháb házának cselekedeteihez, és az ő tanácsaik szerint éltek. Ezért pusztasággá teszem az országot, lakóira pedig iszonyodva néznek, a népek gyalázkodását kell elviselniük.

Mik 7

1 Jaj nekem, mert úgy jártam, mint mikor valaki gyümölcsöt akar szedni, szőlőt akar szüretelni, de nincs ehető fürt, sem korai füge, amire vágyódtam. 2 Kivesztek az országból a hívek, nincs becsületes ember. Alattomban mindnyájan vért ontanak, hálóval vadásznak egymásra. 3 Jól használják kezüket a rosszra: a vezető ember követelőzik, a bíró fizetésre vár, a főrangú ember kimondja, mit kíván, és csak csűrök-csavarják az ügyeket. **4 Aki a legjobb köztük, olyan, mint a túskebokor, a legbecsületebb is olyan, mint a tövisbokor.** De eljön még számodra az ítélet napja, amelyet őrállóid láttak. Akkor lesz majd zűrzavar! 5 Ne higgyetek a barátoknak, ne bízzatok a jó ismerősben, még asszonyod előtt is, akit magadhoz ölelsz, vigyázz, hogy mit mondasz! 6 Mert a fiú gyalázatosan bánik apjával, a lány anyja ellen támad, a meny az anyósa ellen, az embernek saját háza népe is az ellensége. **7 De én az Urat várom, szabadító Istenemben reménykedem: meg is fog hallgatni Istenem!** 8 Ne örülj bajomnak, ellenségem, mert ha elestem is, fölkelek, ha sötétségben lakom is, az Úr az én világosságom. **9 Viselnem kell az Úr haragját, mert vétkeztem ellene. De majd ő intézi peremet, és igazságot szolgáltat nekem. Kivisz a világosságra, és gyönyörködöm igazságában.** 10 Látja

majd ezt ellenségem, és szégyen borítja el, bár most ezt kérdezi tőlem: Hol van az Úr, a te Istened? Saját szememmel látom majd, hogy összetapossák, akár az utca sarát! 11 Eljön a nap, amikor felépítik falaidat, azon a napon szélesre tágul a határ. 12 Azon a napon jönnek majd hozzád Asszíriából és Egyiptom városaiból, Egyiptomból és az Eufrátesz mellől, a tengereken át, a hegyeken át, 13 bár pusztá volt az ország lakói miatt, tetteik gyümölcsképpen. 14 Pásztorold botoddal népedet, tulajdon nyájadat, amely elhagyatva élt az erdőben, termékeny földön! Hadd legeljenek Básánban és Gileádban, mint a régi időkben! 15 Csodás dolgokat mutatok neked, mint amikor kijöttél Egyiptomból. 16 Látják majd ezt a népek, és szégyenkeznek, elvesztik minden erejüket, kezüket szájukra teszik, füleik megsüketülnek, 17 port nyalnak, mint a kígyó, mint a föld férgei, reszketve jönnek elő rejtekhelyükről, rettegve folyamodnak Istenünkhöz, az Úrhoz, és félnek majd tőled is. 18 Van-e olyan Isten, mint te, aki megbocsátja a bűnt, és elengedi népe maradékának büntetését? Nem tartja meg haragját örökké, mert abban telik kedve, hogy kegyelmet ad. 19 Újra irgalmas lesz hozzánk, eltapossa bűneinket, minden vétkünket a tenger mélyére dobja! 20 Hűségesen bánsz Jákóbbal, kegyelmesen Ábrahámval, ahogyan megesküdteél őseinknek a régi időkben. HALLJÁTOK SDA-K?

Náhum 1

ISTEN NAGYSÁGÁRÓL: BOSSZÚJÁRÓL, TÜRELMÉRŐL, JÓSÁGÁRÓL ERŐS KÉPEKKEL ÉS HASONLATOKKAL

1 Fenyegető jövendölés Ninivéről. Az elkösi Náhum látomásának könyve.

2 Indulatos és bosszúálló Isten az Úr, bosszúálló az Úr és haragvó. Bosszút áll ellenfelein az Úr, és haragtartó ellenségeivel szemben. **3 Türelmes az Úr, de nagy a hatalma; senkit** sem hagy az Úr büntetés nélkül. **Förgeteg és forgószél kíséri az útján, felhő a lépteinek pora.** **4** Megdorgálja a tengert és kiszáritja, a folyamokat mind kiapasztja. Elhervad a Básán és a Karmel, a Libánon virágai is elhervadnak. **5 Megrendülnek előtte a hegyek, és a halmok megrepegnek. Tekintetétől megindul a föld, a földkerekség és minden lakója. 6 Ha megharagszik, ki állhat meg előtte, izzó haragjának ki állhat ellene?** Lángoló haragja árad, mint a tűz, még a sziklák is szétporladnak tőle.

7 Jó az Úr! Oltalom a nyomorúság idején, gondja van arra, aki hozzá menekül. **8** De elsöprő áradattal vet véget ellenfeleinek, ellenségeit sötétség üldözi. **9** Mit terveztek ti az Úr ellen? Ha ő véget vet valaminek, nem lesz szükség még egy csapásra! **10** Összefonódhatnak, mint a túskebokor ágai, lehetnek üdék és nedvesek, akkor is megégnek, mint a teljesen kiszáradt tarló. **11** Belőled indultak útnak, akik gonoszat terveztek az Úr ellen, pusztító szándékkal. **12** Így szól az Úr: **Ha erejük teljében és oly sokan vannak is, levágják őket, és elmúlnak. Megaláztatlak ugyan, de többé nem alázlak meg. 13 Most összetöröm a rád nehezedő igát, és köteleidet leszaggatom. 14 Rólad, Ninive, ezt parancsolta az Úr: Neved nem marad fenn többé, isteneid házából kiirtom a faragott és öntött bálványokat, megásom sírodat, mert átkozott vagy!**

Náhum 2

ISTEN NINIVE ELLEN: DINAMIKUS, HARCIS METAFORÁK

1 Jön már a hegyeken az **örömhírhöző**, aki békességet hirdet! Ünnepeid, Júda, ünnepeidet, teljesítsd fogadalmadat, mert nem gázol át rajtad többé a pusztító, teljesen megsemmisült! **2** Ostromló vonul ellened, Ninive! Órizd az erődöt, figyeld az utat, öltözz fegyverbe, szedd össze minden erődöt! **3** Visszaadja az Úr Jákób méltóságát, Izráel méltóságát, bár rablók rabolták ki őket, levagdalták ágaikat. **4** A vitézek pajzsa vörös, a katonák ruhája bíborszínű. Harci kocsijaik acélosan csillognak, amikor harcra készülnek, és fenyegetve rázzák a lándzsát. **5** Harci kocsik robognak az utcákon, fel-alá száguldoznak a tereken, ragyognak, mint a fáklyák, cikáznak, mint a villámok. **6** Felriadnak a parancsnokok, hanyatt-homlok rohannak, sietnek a várfalakra, de már áll az ostrom. **7** A folyam felőli kapuk föltárultak, a palota rémületbe esik. **8** A királynőt fogolyként hurcolják el, szolgálólányai keseregnek, mint a nyögő galambok, és mellüket verik. **9 Olyan lett Ninive, mint egy víztároló, amelynek elfolyt a vize. Álljatok meg, álljatok meg! – kiáltják,** de senki sem fordul vissza. **10** Raboljatok ezüstöt, raboljatok aranyat! Határtalan sok a kincs, tömegével van mindenféle drága holmi! **11** Dúlás, pusztulás, felfordulás! Megdermed a szív, reszketnek a térdek, meggörnyed minden derék, minden arc elsápad. **12** Hová lett az oroszlánok tanyája, az oroszlánkölykök barlangja, ahová hazajárt nőstényéhez a him oroszlán, ahol a kölykeivel lakott, és senki sem merte fölriasztani?! **13** Az oroszlán bőven szerzett zsákmányt kölykeinek, és öldökölt nőstényeinek, megtöltötte barlangjait zsákmánnyal, tanyáit pedig prédával. **14 De én most rád támadok – így szól a Seregek Ura –, és porrá égetem harci kocsijaidat!** Oroszlánkölykeidet fegyver emészti meg, véget vetek zsákmányszerzésednek a földön, és nem hallatsz többé követeid szava.

Náhum 3

1Jaj, a vérontó városnak! Az egész csupa hazugság, rablással van tele, nincs vége a zsákmányszerzésnek. 2 Csattog az ostor, dübörög a kerék, lovak dobognak, harci kocsik robognak, 3 lovak ágaskodnak, kardok ragyognak, dárdák villognak, tömérdek a halálra sebzett, rengeteg a hulla, számtalan a holttest, lépni se lehet a hulláktól. **4 Mert rengeteget paráználkodott ez a parázna nő, a szépséges és bűbájos asszony, aki népeket ejtett rabul paráznaságával, és nemzetségeket bűbájával.** 5 Én most rád támadok – így szól a Seregek Ura –, ruhádat az arcodra borítom, **megmutatom meztelenségedet** a népeknek, gyalázatodat az országoknak! 6 Szemetet szórok rád, megszegyenítelek, és pellengérré állítalak. 7 Aki csak lát, menekül előled, és ezt mondja: Elpusztult Ninive! Ki sajnálja? Hol találnék olyanokat, akik részvételt vannak iránta? 8 Jobb vagy-e Nó-Ámónnál, mely a Nílus ágai között fekszik? Víz veszi körül, ereje a tenger, tenger a várfala. 9 Etiópia és Egyiptom végtelenül erőssé tette, Pút és Líbia őt segítette. 10 Mégis számkivetésbe, fogságba kellett mennie. Csecsemőit is falhoz verték az utcasarkokon. Előkelőire sorsot vetettek, főrangú embereit mind bilincsbe verték. 11 Te is lerészegedsz majd, elveszted eszedet, te is keresed majd a menedéket az ellenség elől! 12 Minden erődöd olyan, mint a fügefá korai gyümölcse: aki enni akar, csak megrázza, és a füge a szájába hull. 13 Harcosaid olyanok, mint az asszonyok. Országod kapui az ellenség előtt tárva-nyitva állnak, tűz pusztítja el a kapuzárakat. 14 Gyűjts vizet az ostrom idejére, erősítsd meg falaidat! Dagaszd a sarat, taposd az agyagot, készítsd a téglát! 15 Mindjárt megemészt téged a tűz, kiirt a fegyver, megesz, mint a sáska, ha annyian vagytok is, mint a sáskák, annyian is, mint a szöcskék! 16 Hiába vannak többen kalmáraid, mint égen a csillag: „Megvedlik a sáska, és elrepül!” 17 Tisztviselőd annyi van, mint a sáska, írnokod, mint a sáskaraj, hideg időben a falakon tanyáznak, de ha kisüt a nap, odébb állnak: senki sem tudja, hova lettek. 18 Alszanak már pásztoraid, Assíria királya! Nyugosznak előkelőid. Elszéledt néped a hegyeken, nincs, aki összegyűjtse. 19 Nincs enyhülés bajodra, sebed gyógyíthatatlan. Akik híredet hallják, mind tapsolnak, mert van-e, akin nem gázolt át örökös gonoszságod?!

Hab 1

1 Fenyegető jövendölés. Habakuk próféta látomása. 2 **Meddig kell még kiáltanom, Uram, miért nem hallgatsz meg? Kiáltok hozzád az erőszak miatt, de nem segítesz!** 3 Miért kell látnom a romlottságot és nézmem a nyomorúságot? Erőszak és önkény van szemem előtt. Folyik a per, és viszály támad. 4 Azért nem érvényesül a törvény, nem hoznak soha igaz ítéletet, mert a bűnös kijátssza az igazat: ezért hoznak igazságtalan ítéletet. 5 **Nézzétek a népeket és lássátok, ámulva csodálkozzatok, mert olyan dolgot viszek véghez napjaitokban, amit nem is hinnétek, ha elbeszelnék!** 6 Mert most útnak indítom a káldeusokat, ezt a kegyetlen és szilaj népet. Bejárja a széles földet, birtokba veszi mások hajlékait. 7 Rettenetes, félelmetes ez a nép, önmaga szabja meg törvényét és méltóságát. 8 Lovai gyorsabbak a párducoknál, és vadabbak a pusztai farkasoknál, vágatnak lovasai. Noha messziről jönnek lovasai, repülnek, mint a zsákmányra lecsapó sasok. 9 Erőszakos szándékkal érkeznek mindnyájan, arcuk csak előre néz, annyi foglyot ejtenek, mint a főveny. 10 Csúfot űz a királyokból, kineveti a hatalmasokat. Nevet az erődítményeken, sáncot emel a földből, és elfoglalja őket. 11 Azután mást gondol, és továbbmegy. Vétkes ő, mert a saját erejét isteníti. 12 Uram, ősidőktől fogva te vagy az én szent Istenem! Nem fogunk meghalni! Uram, te az ítélet eszközévé tetted őt! Kösziklám, te arra szántad, hogy büntessen! 13 Szemed tiszta, nem nézheti a rosszat, nem tudod elnézni az elnyomást. **Miért nézed hát el a hűtlenséget, miért hallgatsz, amikor a bűnös tönkreteszi a nála igazabbat?** 14 **Olyanná tetted az embert, mint a tenger halait, mint a férget, amelynek nincsen gazdája.** 15 Mindenkit kifog horoggal, hálójába terel, és kerítőhálójába gyűjt; azután örül és vigad. 16 Ezért áldoz hálójának, és tömjénez kerítőhálójának, mert velük szerez gazdag jövedelmet és bőséges ételmet. 17 Hát örökké kivetheti hálóját, és gyilkolhatja a népeket kíméletlenül?!

Hab 2

1 Örölyemre állok, odaállok a bástyára, figyelek, várva, hogy mit szól hozzám és mit felel panaszomra. 2 Válaszolt is nekem az Úr, és ezt mondta: Írd le ezt a kijelentést, vésd táblákra, hogy könnyen el lehessen olvasni! 3 Eldöntött dolog már, amiről kijelentést kaptál, hamarosan célhoz ér, és nem okoz csalódást. Ha késik is, várd türelemmel, mert biztosan bekövetkezik, nem marad el. 4 Az elbizakodott ember nem őszinte lelkű, **de az igaz ember a hite által él.** 5 Bizony, csalóka a bor! Nagyhangúvá lesz a férfi, nem nyughatik. Szélesre tátja torkát, mint a sír, telhetetlen, mint a halál, magához ragad minden nemzetet, magához gyűjt minden népet. 6 De **majd mindezek példázatot költenek, és ilyen jelképes hasonlatokat mondanak róla ÉRDEKES KÉP a többi ford-ban egyértelműbb:** Jaj annak, aki rakásra gyűjti, ami nem az övé – de meddig? –, és másoktól elvett javakkal gazdagodik! 7 De rád támadnak hirtelen, akik marcangolnak, fölébrednek, akiktől reszketsz, és zsákmányul esel nekik. 8 Mivel te sok népet kizsákmányoltál, te is zsákmányul esel a többi népnek; azért, mert emberek vérént ontottad, és erőszakosan bántál országokkal, városokkal és a bennük lakókkal. 9 **Jaj annak, aki a házába tisztességtelen hasznot gyűjt, aki fészket magasba rakja, hogy megmenekülhessen a fenyegető veszedelemtől!** 10 **Házad gyalázatára vált, amit kiterveltél. Önmagad ellen vétkeztél, amikor sok népet tönkretettél, 11 mert a kő is igazságért kiált a falból, és a tetőgerenda válaszol neki.** 12 Jaj annak, aki vérontással épít várost, és aki álnoksággal emel várat! 13 Hiszen a Seregek Ura így határozott: Amiért a népek fáradoznak, azt tűz pusztítja el, amiért a nemzetek fáradoznak, az semmivé válik. 14 De a föld tele lesz az Úr dicsőségének ismeretével, ahogyan a tengert víz borítja. 15 Jaj annak, aki leitatja embertársát, mérget kever italába, és lerészegíti, hogy lássa gyalázatát! 16 Szégyen fog eltölteni

dicsőség helyett. Neked is innod kell, és támolyogni fogsz, amikor az Úr jobbjá átnyújtja neked a poharat, és szégyen borítja dicsőségedet. 17 A Libánon elleni erőszak visszahullik rád; a vadállatok kipusztítása miatt majd te is rettegni fogsz. Hiszen te emberek vérént ontottad, és erőszakosan bántál országokkal, városokkal és a bennük lakókkal. 18 Mit használ a bálványoszobor? – hiszen csak szobrász formálta! Mit ér az istenszobor? – hamis útmutatást ad! Bár bízott benne, aki megformálta, csak néma bálványt készített. 19 Jaj annak, aki a fának mondja: Ébredj! – és a néma kőnek: Kelj föl! Adhat ez útmutatást? Arannyal, ezüsttel van ugyan borítva, de semmilyen lélek nincs benne! 20 Az Úr azonban ott van szent templomában: csendesedjék el előtte az egész föld!

Hab 3

1 Habakuk próféta imádsága. A panaszénekek dallamára.

2 Uram, hallottam, amit hirdettél, félelem fog el attól, amit teszel, Uram. A közeli években valósítsd meg, a közeli években tedd ismertté! De haragodban is gondold az irgalomra! 3 Témán felől jön az Isten, Párán hegyéről a Szent. (Szela.) Fensége beborítja az eget, dicsősége betölti a földet. 4 Ragyogása olyan, mint a napfény, sugarak támadnak kezéből: abban rejlik az ereje. 5 Előtte dögvész jár, lába nyomán láz támad. 6 Megáll, és megrendíti a földet, szétnéz, és megriaszítja a népeket. Szétporladnak az ősi hegyek, lesüllyednek az ősrégi halmok; ősrégi ösvényeken jár. 7 Látom, amint omladoznak Kúsán sátrai, reszketnek Midján földjének sátorlapjai. 8 A folyamok ellen lobbantál haragra, Uram? A folyamokra haragszol, vagy a tengerre vagy dühös? Azért jössz vágató lovakkal, győzelmet hozó harci kocsikkal? 9 Íjad harcra kész, tegzed nyilakkal tele. (Szela.) Folyóknak hasítasz medret a földbe. 10 Ha meglátnak téged a hegyek, remegni kezdenek, mindent elborít az áradat, morajlik a mélység vize, magasra emelkednek partjai. 11 A nap és a hold lakóhelyén marad, amikor nyilaid villogva cikáznak, és dárdád ragyogva villámlik. 12 Felindulásodban taposod a földet, haragodban csépeled a népeket. 13 Kivonulsz néped szabadítására, fölkened szabadítására. Széztúzod a bűnös házának tetejét, föltárod alapját, egészen a szikláig. (Szela.) 14 Nyilaiddal átlőtted harcosainak vezérét, pedig már rám törtek, hogy megfutamítsanak; ujjongtak, hogy fölfalhatják rejtekhelyén a szegényt. 15 Átgázoltál lovaiddal a tengeren, a nagy vizek habjain. 16 Hallottam, és reszketett a szívem, hangjától megremegtek ajkaim; fájdalom járja át csontjaimat, reszkető léptekkel járok. Bárcsak nyugtom lenne a nyomorúság napján, amely eljön a bennünket fosztogató népre! 17 Mert a fügefák nem fognak virágozni, a szőlőtőkéken nem lesz gyümölcs. Hiányozni fog az olajfák termése, a kertek sem teremnek ennivalót. Kivész a juh az akolból, és nem lesz marha az istállóban. 18 De én vigadozni fogok az Úr előtt, víg öröme indít szabadító Istenem. 19 Az Úr, az én Uram ad nekem erőt; olyanná teszi lábamat, mint a szarvasokét, és magaslatokon enged járnai engem. A karmesternek: húros hangszerre.

Zof 1

A KÖNYVBŐL KETTŐ ÉS FÉL KEMÉNY WOE-PROPHECY, AZ UTOLSÓ FÉL WAEI PROPHECY.

1 Az Úr igéje szól Zofóniáshoz, Kúsi fiához, aki Gedaljá fia, aki Amarjá fia, aki Hizkijjá fia volt, Jósiásnak, Ámón fiának, Júda királyának az idejében. 2 Elsöprök, mindent elsöprök a föld színéről! – így szól az Úr. 3 Elsöprök embert és állatot, elsöpröm az ég madarait és a tenger halait, mindent, ami bűnre csábít, a bűnösökkel együtt, kiirtom az embert a föld színéről! – így szól az Úr. 4 Kinyújtom kezemet Júda és Jeruzsálem minden lakója ellen. Kiirtom erről a helyről Baalt, hogy nyoma se maradjon, tisztelőinek és papjainak még a neve is feledésbe megy. 5 Kiirtom azokat, akik leborulnak a háztetőkön az ég serege előtt, azokat is, akik leborulnak az Úr előtt, és esküsznek rá, de esküsznek Molokra is; 6 és azokat is, akik elfordultak az Úrtól, nem keresik az Urat, és nem törődnek vele. 7 Csend legyen az én Uram, az Úr előtt! Mert közel van az Úr napja, amikor áldozati lakomát rendez az Úr, és megszenteli azokat, akiket meghívott. 8 Az Úr áldozatának napján ez történik: megbüntetem a főurakat, a király fiait és mindazokat, akik idegen ruhába öltözködnek. 9 Azon a napon megbüntetem mindazokat, akik átugrálnak a küszöbön, akik megtöltik uralkodójuk palotáját erőszakkal és csalással. 10 Azon a napon – így szól az Úr – kiáltás hangzik a Hal-kapu felől, jajgatás az Újvárosból, nagy robaj a halmokról. 11 Jajgassatok, akik a völgyben laktok, mert mindenestül elpusztul a kalmárok népe, kiirtják azokat, akik ezüstöt méricskélnek. 12 Akkor majd lámpással kutatom át Jeruzsálemet, és megbüntetem azokat, akik csak heverésznek, mint seprején a bor, és ezt gondolják magukban: Nem tesz az Úr sem jót, sem rosszat! 13 Gazdagságuk prédára jut, házaik pedig elpusztulnak. Ha építenek is házakat, nem laknak bennük, ha telepítenek is szőlőket, nem isszák azok borát. 14 Közel van az Úr nagy napja, közel van, nagyon hamar eljön. Keserves hang hallatszik az Úr napján, kiáltozik akkor még a hős is! 15 Harag napja lesz az a nap, nyomorúság és inség napja, pusztítás és pusztulás napja, sötétség és ború napja, felhő és homály napja, 16 kürtszó és riadó napja a megerősített városok és a büszke bástyák ellen! 17 Rémületbe ejtem az embereket, botorkálnak, mint a vakok, mert vétkeztek az Úr ellen. Kiömlik a vérük, mintha por lenne, és a belük, mint a szemét. 18 Sem ezüstjük, sem aranyuk nem mentheti meg őket az Úr haragjának napján, amikor felindulásának tüzeben elpusztítja az egész földet. Bizony, egyszer csak véget vet a föld összes lakójának!

Zof 2

1 Térj magadhoz, szállj magadba, te, szemérmetlen nép, 2 mielőtt bekövetkezik az ítélet, mielőtt rátok tör az Úr izzó haragja, mielőtt rátok tör **az Úr haragjának napja! (Dies Irae)** Mert oly gyorsan jön az a nap, ahogyan a pelyva száll! 3 Keressétek az Urat mind, akik alázatosan éltek a földön, és teljesítetek a törvényeit! Törekedjete az igazságra, törekedjete az alázatra, talán oltalmat találtok az Úr haragjának napján! 4 Bizony, elhagyatott lesz Gáza, Askelón pedig pusztaság! Az asdódiakat fényes nappal hajtják el, az ekróniaknak írmagjuk sem marad. 5 Jaj a tengerpart lakóinak, a Krétából származó népnek! Így szól rólatok az Úr igéje: Kánaán, filiszteusok földje, elpusztítalak, lakatlan leszel! 6 Pásztorok legeltető helye és juhok karámja lesz a tengerpart. 7 Ez a vidék Júda házának maradékaé lesz, ők legeltetnek majd rajta, és Askelón házaiban heverésznek esténként, mert gondot visel róluk Istenük, az Úr, és jóra fordítja sorsukat. 8 Hallottam Móáb gyalázkodását és Ammón fiainak káromló szavait, amelyekkel gyalázták népemet, és területének rovására terjeszkedtek. 9 Ezért életemre mondom – így szól a Seregek Ura, Izrael Istene –, hogy úgy jár Móáb, mint Sodoma, Ammón fiai pedig, mint Gomora. Csalános terület lesz, sós gödör és pusztaság örökre. Kifosztja őket népem maradéka, és birtokukat elfoglalja megmaradt népem. 10 Így járnak gögjük miatt, mert gyalázkodtak, és terjeszkedtek a Seregek Ura népének rovására. 11 Félelmetes dolgokat tesz

majd velük az Úr, semmivé teszi a föld minden istenét. Akkor majd előtte borulnak le mindenütt az emberek, még a szigeteken lakó népek is. 12 Titeket is, etiópok, az Úr kardja sebez halálra! 13 Kinyújtja kezét észak felé, és elpusztítja Asszíriát. Ninivét pusztasággá teszi, kiszikkadt pusztává. 14 Csordákban lepi majd el mindenféle állat. Pelikán és bagoly is tanyázik az oszlopokon, hangosan rikoltoz az ablakokban. Omladék borítja a küszöböket, leválik a cédrusburkolat. 15 Ez lesz a vigadozó városból, amely biztonságban élt, és ezt gondolta magában: Nincs több olyan, mint én! Milyen pusztává lesz: vadak tanyájává! Aki csak arra jár, fölszisszen, és kezével legyint.

Zof 3

1Jaj a lázadó, beszennyezett és erőszakos városnak! 2 Nem hallgatott a szóra, nem fogadta meg az intést, nem bízott az Úrban, nem járult Istene elé. 3 Olyanok benne a vezérek, mint az ordító oroszlánok, a bírák, mint a pusztai farkasok: egy csontot sem hagynak meg reggelre. 4 Prófétái hitványak, csalók. Papjai szentségtörők, önkényesen magyarázzák a törvényt. 5 De igazságos közöttük az Úr, ő nem követ el álnokságot, ítéletét minden reggel napfényre hozza, nem halasztja el. De az álnok ember nem tud szégyenkezni! 6 Népeket irtottam ki, elpusztultak bástyáik, utcáikat feldúltam, senki sem jár rajtuk. Romba dőltek városaik, elnéptelenedtek, lakatlanok. 7 Azt gondoltam, hogy félni fog engem, és megfogadja az intést, akkor nem pusztul el lakóhelye, úgy, ahogyan meg akartam büntetni. De ők egyre gonoszabb tetteket követtek el. 8 Azért várjatok rám – így szól az Úr –, arra a napra, amikor mint vádló előlépek! Mert úgy döntöttem, hogy összegyűjtöm a népeket, egybegyűjtöm az országokat, és kiöntöm rájuk bosszús haragomat, haragom egész hevét. Bizony, felindulásomnak tüze pusztítja majd az egész földet! 9 Akkor majd megtisztítom a népek ajkát, mindnyájan az Úr nevét hívják segítségül, és őt tisztelik egy akarattal. 10 Etiópia folyamain túlról nekem hoznak áldozatot imádom: szétszóródott népem. 11 Azon a napon nem kell szégyenkezned tetteid miatt, melyekkel vétkeztél ellenem. Akkor eltávolítom körödből a gögösen vigadozókat, nem fogsz többé kevélykedni szent hegyemen. 12 De meghagyom közöttetek maradékul a szegény és nincstelen népet, amely az Úr nevében keres oltalmat. 13 Izráel maradéka nem cselekszik hamisan, nem beszél hazugságot, és nem lesz csalárd nyelv a szájában. Olyan lesz, mint egy nyáj, amelyet nem háborgat senki, legelésznek és heverésznek. 14 Ujjongj, Sion leánya! Kiálts örömben, Izráel! Örvendezz, vigadj teljes szívből, Jeruzsálem leánya! 15 Eltörli az Úr az ítéletedet, eltávolítja ellenségedet. Veled van az Úr, Izráel Királya: nem kell többé veszedelemtől tartanod. 16 Azon a napon így biztatják majd Jeruzsálemet: **Ne félj, Sion, ne csüggedj el! 17 Veled van Istened, az Úr, ő erős, és megsegít. Repesve örül neked, megújít szeretetével, ujjongva örül neked. 18 Összegyűjtöm azokat, akik szomorkodnak, mert nem ünnepelhetnek, bár közületek valók, és gyalázatot kell elszenvedniük. 19 Elbánok majd elnyomóiddal abban az időben. A sántákat megsegítem, és a szétszóródottakat összegyűjtöm, dicsővé és hírnevessé teszem őket az egész földön, ahol gyalázták őket.** 20 Abban az időben, amikor összegyűjtelek, haza is hozlak benneteket. Bizony, hírnevessé és dicsővé teszlek benneteket a föld minden népe között. Meglátjátok majd, hogy jóra fordítom sorsotokat! – mondja az Úr.

Hag 1

1 Dárius király uralkodásának második esztendejében, a hatodik hónap első napján így szólt az Úr igéje Haggeus próféta által Zerubbábelhez, Sealtíél fiához, Júda helytartójához és Jósua főpaphoz, Jócádák fiához: 2 Így szól a Seregek Ura: Ez a nép azt mondja, hogy nem jött még el az Úr háza újjáépítésének ideje. 3 Az Úr igéje azonban így szólt Haggeus próféta által: 4 Hát annak itt van az ideje, hogy ti magatok faburkolattal díszített házakban lakjatok, amikor a templom még romokban hever? 5 Azért így szól a Seregek Ura: Gondoljátok meg, mi történik veletek! 6 Sokat vetettetek, de keveset hordtatok be; esztek, de nem fogtok jóllakni; isztok, de nem fogtok megrészegedni; felöltöztök, de nem fogtok megmelegedni. Aki pénzért dolgozik, mintha lyukas erszénybe rakná a pénzét. 7 Így szól a Seregek Ura: Gondoljátok meg, mi történik veletek! 8 Menjetek a hegyekbe, hordjatok fát, és építsétek fel a templomot, hogy gyönyörködjem benne, és dicsőítsenek engem! – mondja az Úr. 9 Sokra számítottatok, de csak kevés lett, és amit hazahordtatok, azt is elfújtam. Ugyan miért? – így szól a Seregek Ura. Azért, mert az én házam romokban hever, ti meg csak a magatok háza körül szorgoskodtok. 10 Ezért nem adott nektek harmatot az ég, és nem hozta meg termését a föld. 11 Parancsomra szárazság sújtotta a földet és a hegyeket, a búzát, a bort, az olajat és mindent, amit a föld terem, sőt az embert és az állatot is meg mindent, amiért csak dolgoznak. 12 Zerubbábel, Sealtíél fia és Jósua főpap, Jócádák fia meg az **egész megmaradt nép hallgatott Istenének, az Úrnak a szavára, Haggeus próféta beszédére, amit általa üzent Istenük, az Úr; és az Úrtól való félelem fogta el a népet.** 13 Haggeus, az Úr követe pedig ezt mondta a népnek az Úr megbízásából: Én veletek vagyok! – így szól az Úr. 14 És felindította az Úr Zerubbábelnek, Sealtíél fiának, Júda helytartójának, Jósua főpappal, Jócádák fiának és az egész megmaradt népnek a lelkét, úgyhogy eljöttek, és nekifogtak a munkának Istenüknek, a Seregek Urának a házában, 15 a hatodik hónap huszonnegyedik napján, Dárius király uralkodásának második esztendejében.

Hag 2

1 A hetedik hónap huszonegyedik napján így szólt az Úr igéje Haggeus próféta által: 2 Beszélj Zerubbábelrel, Sealtíél fiával, Júda helytartójával és Jósua főpappal, Jócádák fiával meg a megmaradt néppel, és kérdezd meg tőlük: **3 Van-e köztetek olyan, aki még látta ezt a templomot régi dicsőségében?** És milyennek látjátok most? Ugye, szerintetek ez semmit sem ér ahhoz képest? 4 Azért most légy bátor, Zerubbábel! – így szól az Úr. **Légy bátor te is,** Jósua főpap, Jócádák fia, és legyen bátor az ország egész népe – így szól az Úr –, és dolgozzatok, mert én veletek vagyok! – így szól a Seregek Ura. 5 Mert ígéretet tettem nektek, amikor kijöttetek Egyiptomból, és lelkem köztetek marad! Ne féljete! 6 Így szól a Seregek Ura: Még egy kevés idő, és megrendítem az eget és a földet, a tengert és a szárazföldet. 7 Megrendítek minden népet, és elhozzák kincseiket a népek, ezt a házat pedig megtöltöm dicsőséggel – mondja a Seregek Ura. 8 Enyém az ezüst, enyém az arany – így szól a Seregek Ura. **9 Nagyobb lesz ennek a későbbi templomnak a dicsősége, mint amilyen a korábbié volt – mondja a Seregek Ura –, és ezen a helyen békességet adok!** – így szól a Seregek Ura. 10 Dárius uralkodásának második esztendejében, a kilencedik hónap huszonnegyedikén így szólt az Úr igéje Haggeus prófétához. 11 Ezt mondja a Seregek Ura: Kérj útmutatást a papoktól erre nézve: 12 Ha valaki szentelt húst visz ruhája szárnyában, és a ruha szárnyával hozzáér a kenyérhez, főzelékhez, borhoz vagy olajhoz, vagy bármi más eledelhez, szentté válik-e az? A papok ezt válaszolták: Nem! 13 Akkor Haggeus ezt kérdezte: Ha egy holttest érintése miatt tisztátalan ember ér hozzá mindezekhez, tisztátalanná válnak-e? A papok ezt válaszolták: Tisztátalanná! 14 Haggeus erre így felelt: Ilyen ez a nép, ilyen ez a nemzet énelőttem – így szól az Úr –, és ilyen minden munkájuk, sőt amit áldozatul hoznak ide, az is tisztátalan! 15 Most azért gondoljátok meg, hogy mi történt a múltban mindmáig, mióta elkezdtetek követ köre rakni az

Úr templomában! 16 Az történt, hogy ha valaki odament gabonájához, amelytől húsz vékát várt, csak tíz lett, és ha valaki odament a borsajtóhoz, remélve, hogy ötven korsóra valót fog méríteni, csak húsz lett. 17 Megvertelek benneteket aszályal, gabonarozsdával, és jégeső verte el mindazt, amiért munkálkodtatok, de ez sem térített titeket hozzám – így szól az Úr. 18 Gondoljátok meg hát, hogy mi történt a múltban mindmáig, a kilencedik hónap huszonnegyedik napjáig, addig a napig, amelyen lerakták az Úr templomának alapját; gondoljátok csak meg! 19 Van-e még gabona a magtárban? És még a szőlő, a fügefa, a gránátalma és az olajfa sem hozott termést! De ettől a naptól fogva majd áldást adok! 20 Így szól az Úr igéje Haggeushoz másodszor is a hónap huszonnegyedik napján: 21 Mondd meg Zerubbábelnek, Júda helytartójának: Megrendítem az eget és a földet, 22 ledöntöm a királyi trónokat, és megtöröm a népek királyainak erejét. Felforgatom a harci kocsikat a harcosokkal együtt, elhullanak a lovak a lovasokkal együtt; az emberek egymás kardja által esnek el. 23 Így szól a Seregek Ura: Azon a napon a kezembe *veszlek téged, Zerubbábel, Sealtiel fia, én szolgám* – így szól az Úr –, *és olyanná teszlek, mint egy pecsétgyűrű, mert téged választottalak ki!* – így szól a Seregek Ura.

Zak 1

1 Dárius uralkodásának második esztendejében, a nyolcadik hónapban így szólt az Úr igéje Zakariás prófétához, Berekjá fiához, aki Iddó fia volt: 2 Nagyon megharagudott elődeitekre az Úr. 3 Mondd meg azért népednek: Ezt mondja a Seregek Ura: **Térjete meg hozzám, így szól a Seregek Ura, és én is hozzátok térek! – mondja a Seregek Ura.** 4 Ne legyetek olyanok, mint elődeitek, akiknek a régebbi próféták ezt hirdették: „Ezt mondja a Seregek Ura: Térjete meg gonosz útjaitokról és gonosz tetteitekből!”, de nem hallgattak és nem figyeltek rám – így szól az Úr. 5 Hol vannak elődeitek? És a próféták talán örökké élnek? 6 De az én igéim és rendelkezéseim, amelyeket megparancsoltam szolgálaim, a próféták által, utolérték elődeiteket! Azután megtértek, és ezt mondták: Úgy bánt velünk a Seregek Ura, ahogyan útjaink és tetteink miatt jönnek látta. 7 Dárius uralkodásának második esztendejében, a tizenegyedik hónapnak, azaz sebát hónapnak a huszonegyedik napján szólt az Úr igéje Zakariás prófétához, Berekjá fiához, aki Iddó fia volt: 8 Ezt láttam az éjszaka: **Valaki, egy vörös ló hátán ülve, a mirtuszfák között állt a völgyben, mögötte vörös, fakó és fehér lovak voltak.** 9 Ezt kérdeztem: Mik ezek, Uram? Egy angyal pedig, aki velem beszélt, ezt mondta nekem: Majd én megmagyarázom neked, hogy mik ezek. 10 Ekkor megszólalt az, aki a mirtuszfák között állt, és ezt mondta: Ezeket az Úr azért küldte, hogy járják be a földet. 11 Megszólították az Úr angyalát, aki a mirtuszfák között állt, és ezt mondták: Bejártuk a földet, és az egész föld nyugodt és békés. 12 **Az Úr angyala** erre azt mondta: Seregek Ura! Mikor könyörölsz meg végre Jeruzsálem és Júda városain? Hiszen már hetven éve tart a haragod! 13 Az Úr jóságos szavakkal, vigasztaló szavakkal válaszolt a **velem beszélő angyalnak.** 14 A velem beszélő angyal pedig ezt mondta nekem: Hirdesd, hogy így szól a Seregek Ura: **Szálnalomra indultam Jeruzsálem iránt és a Sion iránt, nagy-nagy szálnalomra! 15 És nagyon-nagyon haragszom az elbizakodott népekre, mert amikor én csak kicsit haragudtam, ők a teljes romlásra fáradoztak.** 16 Azért ezt mondja az Úr: Irgalommal fordulok Jeruzsálemhez, templomom fel fog épülni benne – így szól a Seregek Ura –, és feszítenek még ki mérőszinórt Jeruzsálemben. 17 Hirdesd még azt is, hogy így szól a Seregek Ura: Bővelkedni fognak még városaim minden jóban, megvigasztalja még az Úr a Siont, és továbbra is Jeruzsálem lesz a választottja.

Zak 2

1 Azután föltekintettem, és **négy szarvat láttam.** 2 Azt kérdeztem a velem beszélő angyaltól: Mik ezek? Ő pedig így felelt nekem: **Ezek a szarvak szórták szét Júdát, Izráelt és Jeruzsálemet.** 3 Azután az Úr **négy kovácsot** mutatott nekem. 4 Ezt kérdeztem: Mit akarnak ezek csinálni? Így felelt: Ezek a szarvak úgy szétszórták Júdát, hogy még a fejét sem merte fölemelni senki. **De eljöttek ezek, hogy megrémítsék a népeket, és letörjék a szarvukat, mert szarvukkal támadtak Júda országára, és szétszórták.** 5 Azután föltekintettem, és **egy férfit láttam, mérőszinórral a kezében.** 6 Megkérdeztem: Hová mégy? Ő így válaszolt nekem: Megmértem Jeruzsálemet, hogy lássam, milyen széles és milyen hosszú. 7 Ekkor előlépett a velem beszélő angyal, majd egy másik angyal lépett oda hozzá, 8 akinek ezt mondta: Fuss oda ehhez az ifjúhoz, és mondd meg neki, hogy falak nélküli város lesz Jeruzsálem, olyan sok ember és állat lesz benne! 9 Én magam oltalmazom mindenfelől – így szól az Úr –, mint egy tüzes fal, és ott leszek benne dicsőségesen. 10 Jaj! Jaj! Fussatok ki az északi országból – így szól az Úr –, hiszen szétszórtalak benneteket a négy égtáj felé! – így szól az Úr. 11 Jaj! Menekülj, Sion, aki Babilóniában laksz! 12 Mert a Seregek Ura, aki a maga dicsőségére küldött el engem, ezt mondja azokról a népekről, amelyeknek ti zsákmányul estetek: Bizony, aki titeket bánt, a szemem fényét bántja! 13 Majd én fölemelem a kezemet ellenük, és saját szolgálk zsákmányává lesznek! Akkor megtudjátok, hogy a Seregek Ura küldött engem. **14 Ujjongj, örülj, Sion leánya, mert jövök már, és veled fogok lakni – így szól az Úr.** 15 A többi nép is csatlakozik az Úrhoz azon a napon, és az ő népévé lesznek, ő pedig köztetek fog lakni. Akkor

megtudjátok, hogy a Seregek Ura küldött engem hozzátok. 16 Az Úr birtokba veszi Júdát, mint tulajdonát a szent földön, és továbbra is Jeruzsálem lesz a választottja. 17 Csendesedjék el mindenki az Úr előtt, mert elindult szent lakhelyéről!

Zak 3

MEGIGAZULÁS – BOLDOG CSERE – A SZENNYES RUHA HELYETT A TISZTA

1 Azután megmutatta nekem **Jósua főpapot, aki az Úr angyala előtt állt, meg a Sátánt, aki jobb keze felől állt, és vádolta őt.** 2 Az Úr angyala pedig ezt mondta a Sátánnak: **Dorgáljon meg téged az Úr, Sátán! Dorgáljon meg téged az Úr, aki Jeruzsálemet kiválasztotta! Hát nem tűzből kiragadott üszkös fadarab ez?** 3 Jósua ugyanis piszkos ruhába öltözve állt az angyal előtt. 4 Azután ezt mondta az angyal az előtte állóknak: **Vegyétek le róla a piszkos ruhát! Neki pedig ezt mondta: Nézd! Elvettem a bűnödöt, és díszes ruhába öltöztetlek téged.** 5 Majd így szólt: **Tegyetek a fejére tiszta süveget! Akkor tiszta süveget tettek a fejére, és tiszta ruhába öltöztették, miközben az Úr angyala ott állt.** 6 És így figyelmeztette az Úr angyala Jósuát: **7 Ezt mondja a Seregek Ura: Ha az én utamon jársz, és teljesíted, amit elrendeltem, akkor ítélezhetsz házamban, és felügyelhetsz udvaraimra, sőt megengedem neked, hogy az itt állók között járj-kelj.** 8 Hallgass ide, Jósua főpap, társaiddal együtt, akik előtted ülnek! Azt a csodát jelzik ezek a férfiak, hogy én elhozom szolgálmat, a **Sarjadékot!** 9 Mert itt van egy kő, amelyet Jósua elé tettem: hét szem van egyetlen kövön, én magam véstem bele a mintákat – így szól a Seregek Ura. Egyetlen nap alatt fogom eltörölni ennek az országnak a bűneit is! 10 Azon a napon – így szól a Seregek Ura – meghívja majd egyik ember a másikat a szőlőjébe és a fügefája alá.

Zak 4

1 **A velem beszélő angyal újra fölébresztett engem,** ahogyan álmából szokták fölébreszteni az embert, 2 és ezt kérdezte tőlem: Mit látsz? Így feleltem: **Egy színarany lámpatartót látok, tetején egy tál; hét méces van rajta, és a tetején levő méceseknek hét-hét csücske van.** 3 Két olajfa áll mellette, az egyik a táltól jobbra, a másik balra. 4 Megkérdeztem a velem beszélő angyaltól: **Mit jelentenek ezek, uram?** 5 A velem beszélő angyal így válaszolt nekem: Nem tudod, mit jelentenek? Azt feleltem: Nem, uram! 6 Erre ő így szólt hozzám: **Ezt az ígét küldi az Úr Zerubbábelnek: „Nem hatalommal és nem erőszakkal, hanem az én lelkemmel! – mondja a Seregek Ura.”** 7 Ki vagy te, nagy hegy? Síksággá válsz Zerubbábel előtt! Ő teszi föl a zárókövet, miközben ezt kiáltják: „Áldás, áldás szálljon rá!” 8 Azután így szólt hozzám az Úr igéje: 9 Zerubbábel keze rakta le ennek a templomnak az alapját, és az ő keze fogja bevégezni. Akkor megtudjátok, hogy a Seregek Ura küldött engem hozzátok. 10 Mert akik gúnyolódtak a kicsiny kezdet napján, azok is örülni fognak, ha meglátják Zerubbábel kezében a zárókövet. **Az a hét méces pedig az Úr szemeit jelenti, amelyek áttekintik az egész földet.** 11 Ekkor megszólaltam, és megkérdeztem tőle: Mit jelent ez a két olajfa a lámpatartó jobb és bal oldalán? 12 Másodszor is megszólaltam, és megkérdeztem: Mit jelent az olajfáknak az a két ága, amelyekből két aranycsövön át folyik le az aranyszínű olaj? 13 Megkérdezte tőlem: Nem tudod, mik ezek? Azt feleltem: Nem, uram! 14 Ekkor így felelt: **Ezek ketten a fölkenetek, akik az egész föld Urának a szolgálatára állnak. ITT VALÓBAN BEAZONOSÍTÓ, REFERENCIÁLIS NYELV VAN.**

Zak 5

1Ismét föltekintettem, és egy repülő irattekereset láttam. 2 Megkérdezte tőlem: Mit láatsz? Én így feleltem: Egy **repülő irattekereset látok**, amely húsz könyök hosszú és tíz könyök széles. 3 Akkor ezt mondta nekem: **Ez az az átok, amely mindenhová eljut az ország területén. Bizony, megbűnhődik minden tolvaj**, ahogyan abban írva van, és megbűnhődik minden esküdöző, ahogyan abban írva van. 4 Kibocsátottam az átkot – így szól a Seregek Ura –, és behatol az a tolvaj házába meg annak a házába, aki az én nevemre hamisan esküszik. Ott marad annak a házában, és elpusztítja azt gerendástul, kövestül. 5 Azután előlépett a velem beszélő angyal, és ezt mondta: Tekints fel, és nézd, mi közeledik itt! 6 Én azt kérdeztem: Mi ez? Ő így felelt: **Egy véka közeledik itt.** És így folytatta: **Ebben van az egész ország bűne.** 7 **Egyszer csak fölemelkedett az ólomfedő, és íme, egy asszony ült a vékában.** 8 Az angyal ezt mondta: Ez a gonoszság! **Majd visszalökte az asszonyt a vékába, az ólomfödelet pedig rácsapta a vékára.** 9 Majd föltekintettem, és láttam, hogy két asszony közeledik, nagy szelet kavarva szárnyaikkal – olyan szárnyaik voltak, mint a gólyáknak –, és fölemelték a vékát az ég és a föld közé. 10 Ekkor megkérdeztem a velem beszélő angyaltól: Hova viszik ezek a vékát? 11 Ő így válaszolt: **Sineár földjére, ott építenek házat neki, és ha elkészült, odateszik egy emelvényre.**

DÖBBENETES EZ AZ ÁLOMFÉJTÉS

Zak 6

1Ismét föltekintettem, és láttam, hogy négy harci kocsi jön ki két hegy közül. Ezek a hegyek érchegek voltak. 2 Az első **kocsiba vörös lovak voltak** fogva, a második kocsiba **fekete lovak**, 3 a harmadik **kocsiba fehér lovak**, a **negyedik kocsiba pedig erős, tarka lovak.** 4 Megszólaltam, és ezt kérdeztem a velem beszélő angyaltól: Mik ezek, uram? 5 Az angyal így felelt nekem: **Ezek a négy égtáj szelei, amelyek eddig az egész föld Ura előtt álltak, most pedig útjukra kelnek.** 6 A fekete lovak észak földjére mennek, utánuk mennek a fehérek, a tarkák pedig dél földjére mennek. 7 Az erősek is előálltak, és indulni akartak, hogy bejárják a földet. Ezt mondta: Menjetek, járjátok be a földet! Be is járták a földet. 8 Majd odakiáltott hozzám, és így szólt: Lásd, amelyek észak földjére mentek, megnyugtatták lelkemet észak földjén. 9 Így szólt hozzám az Úr igéje: 10 Vedd át a fogságban maradtak adományát Heldajtól, Tóbijjától és Jedajától, akik Babilóniából jöttek. Menj el még ma Jósijjának, Cefanjá fiának a házához, **11 vedd át az ezüstöt és az aranyat, csináltass koronát, és tedd Jósua főpapnak, Jócádák fiának a fejére! 12 Ezt mondd neki: Így szól a Seregek Ura: Van egy férfi, akinek Sarjadék a neve. Minden sarjadásnak indul a kezei alatt, ő felépíti majd az Úr templomát. 13 Ő fogja felépíteni az Úr templomát, és nagy méltóságra emelkedik, trónra lép, és uralkodik.** Egy pap is lesz mellette a trónon, és békés egyetértés lesz kettőjük között. 14 A korona pedig legyen ott az Úr templomában, hogy emlékeztessen Heldajra, Tóbijjára, Jedajára és Cefanjá fiának a jóságára. 15 Eljönnek azok is, akik távol laknak, és építik az Úr templomát. Akkor megtudjátok, hogy a Seregek Ura küldött engem hozzátok. Így lesz, ha engedelmesen hallgattok Isteneteknek, az Úrnak a szavára.

Zak 7

1Így szólt az Úr igéje Zakariáshoz Dárius király uralkodásának negyedik évében, a kilencedik, azaz kiszlév hónap negyedik napján, 2 amikor a bételieliek elküldték Szárecert, Regem-Meleket és embereiket, hogy esedezzenek az Úrhoz, 3 és kérdezzék meg a Seregek Urának házában levő papoktól és prófétáktól: Tartsunk-e siratást az ötödik hónapban, megtartóztatva magunkat,

ahogyan évek óta tesszük? 4 Így szólt hozzám a Seregek Urának igéje: 5 Mondd ezt az ország egész népének és a papoknak: Amikor böjtöltetek és gyászoltatok az elmúlt hetven év alatt, az ötödik és a hetedik hónapban, talán az én kedvemért tartottatok böjtöt? 6 Amikor meg ettetek és ittatok, akkor nem a magatok kedvéért ettetek és ittatok? 7 Hiszen az volt az Úr igéje, amelyet a régebbi próféták által hirdetett, amikor Jeruzsálem és a körülötte levő városok még lakottak és sértetlenek voltak, és amikor még a Délvidék és a Sefélá-alföld is lakott volt, 8 amit Zakariásnak is mond az Úr igéje. 9 Ezt mondja a Seregek Ura: **Igazságos ítéletet hoztatok, szeretettel és irgalmasan bánjatok egymással! 10 Az özvegyet és az árvát, a jövevényt és a nincstelenet ne sanyargassátok, és ne tervezetek egymás ellen magatokban** semmi rosszat! 11 De ők nem akartak figyelni, sőt lázadozva hátat fordítottak, és bedugták fülüket, hogy ne halljanak. 12 **Szívüket gyémántkeménnyé tették, hogy ne hallják a törvényt,** sem azokat az igéket, amelyeket a Seregek Ura küldött lelke által a régebbi prófétákkal. Emiatt háborodott fel olyan nagyon a Seregek Ura. 13 Nem hallgattak rá, amikor ő kiáltott, ezért így szól a Seregek Ura: Én sem hallgatom meg őket, ha hozzám kiáltanak. 14 Szétszórtam őket valamennyi nép közé, akiket nem ismertek, az ország pedig pusztán maradt utánuk, senki sem járt arra. Így tették pusztává a gyönyörű országot.

Zak 8

1A Seregek Urának szava szól. 2 Ezt mondja a Seregek Ura: Szánalomra indultam Sion iránt, nagy-nagy szánalomra. Nagy haragra indultam, annyira féltém őt! 3 Ezt mondja az Úr: Visszatérek a Sionra, és Jeruzsálemben fogok lakni. **Akkor Jeruzsálemet igaz városnak nevezik, a Seregek Urának a hegyét pedig szent hegynek.** 4 Ezt mondja a Seregek Ura: Fognak még öregemberek és öregasszonyok üldögelni Jeruzsálem terein, és mindegyiknek bot lesz a kezében, mert magas kort érnek meg. 5 A város terei megtelnek fiúkkal és leányokkal, akik vígan játszadoznak a tereken. 6 Ezt mondja a Seregek Ura: Bár lehetetlennek tartja a megmaradt nép, hogy ez így legyen abban az időben, az én számomra ez mégsem lehetetlen – így szól a Seregek Ura. **7 Ezt mondja a Seregek Ura: Íme, én kiszabadítom népemet napkelet földjéről és napnyugat földjéről. 8 Hazahozom őket, és Jeruzsálemben laknak; az én népem lesznek, én pedig Istenük leszek, valósággal és igazán.** 9 Ezt mondja a Seregek Ura: Legyetek erősek, ti, akik hallottátok ezeket az igéket a próféták szájából akkor, amikor lerakták a Seregek Ura házának az alapját, hogy felépítsék a templomot. 10 Mert azelőtt nem ért semmit, amit az ember keresett, sem az, amit az állatával keresett. Nem volt biztonságban az ellenség miatt sem a városból kimenő, sem a hazatérő, mert az embereket egymás ellen fordítottam. 11 De most már nem leszek olyan a megmaradt néphez, amilyen azelőtt voltam – így szól a Seregek Ura. 12 **Mert békeességben vetnek, a szőlő megadja gyümölcsét, a föld megadja termését, az ég megadja harmatát, és mindezeket a megmaradt nép tulajdonába adom.** 13 És bár szitokszóként emlegettek titeket a népek, Júda háza és Izráel háza, én megsegítelek benneteket, úgyhogy áldássá lesztek. Ne féljete, legyetek erősek! 14 Mert ezt mondja a Seregek Ura: Bár úgy határoztam, hogy veszedelmet hozok rátok, mert elődeitek haragra ingereltek engem – így szól a Seregek Ura –, és azt nem is vontam vissza, 15 most viszont úgy határoztam, hogy jót teszek Jeruzsálemmel és Júda házával. Ne féljete! 16 Ezeket tegyétek: Mondjátok igazat egymásnak! Hozzatok **igaz és békét szerző ítéletet kapuitokban! mi a kapu szerepe? Ámosnál is!** 17 Ne tervezetek magatokban egymás ellen semmi rosszat, és ne szeressétek a hamis esküt! Mindezt gyűlölöm én – így szól az Úr. 18 Így szólt hozzám a Seregek Urának igéje: 19 Ezt mondja a Seregek Ura: A negyedik, az ötödik, a hetedik és a tizedik hónapban **tartott böjt vidám örvendezéssé és boldog ünneppé változik majd Júda házában. Csak szeressétek az igazságot és a békeességet!** 20 Ezt mondja a Seregek Ura: Eljönnek még a népek és a többi város lakói, 21 és az egyik város lakói elmennek a másikba, és ezt mondják: Gyertek, menjünk el, könyörögjünk az Úrhoz, folyamodjunk a Seregek Urához!

Én is megyek! 22 Nagy népek és erős nemzetek jönnek Jeruzsálembe, hogy a Seregek Urához folyamodjanak, és az Úrhoz könyörögjenek. 23 Ezt mondja a Seregek Ura: Azokban a napokban tízen is megragadnak a mindenféle nyelvű népek közül egy júdait ruhája szegélyénél fogva, és ezt mondják: Hadd tartsunk veletek, mert hallottuk, hogy veletek van az Isten!

Zak 9

1 Fenyegető jövendölés. Az Úr igéje szól Hadrák földje ellen, és Damaszkuszra nehezedik. Mert az Úr szemmel tartja az embereket, Izráel minden törzsét, 2 a szomszédos Hamátot is meg Tíruszt és Szidont, bármilyen bölcsek is. 3 Várat épített magának Tírusz, és annyi ezüstöt halmozott fel, mint a por, annyi színaranyat, mint az utcán a sár. 4 De most az Úr szegénnyé teszi, tengerbe dönti várfalát, a várost pedig tűz pusztítja el. 5 Ha meglátja ezt Askelón, megijed, Gáza is reszketni fog nagyon, Ekrón reménysége hamisnak bizonyul. Nem lesz király Gázában, Askelón lakatlan marad. 6 Asdódban keverék népség lakik majd, a filiszteusok gögjét pedig megtöröm. 7 Kiveszem szájukból a húst, amelyet vérrrel együtt esznek, és fogaik közül a förtelmes eledelt. De Istenünké lesz a maradékuk: olyanok lesznek majd, mint Júda egyik törzse, az ekróniak pedig olyanok, mint a jebúsziak. 8 Házam mellett táborozok, hogy megvédjem azoktól, akik arra járnak. Nem támadhat rájuk többé fosztogató, mert ezentúl figyelek majd rájuk. **9 Örvendj nagyon, Sion leánya, ujjongj, Jeruzsálem leánya! Királyod érkezik hozzád, aki igaz és diadalmas, alázatos, és samáron ül, samárcsikó hátán. 10 Mert kiirtom a harci kocsi Efraimból és a lovat Jeruzsálemből – mondja az Úr. Kivész majd a harci íj, mert békét hirdet a népeknek; uralma tengertől tengerig ér, az Eufrátesztől a föld határáig.** 11 A veled kötött szövetség véérért szabadon bocsátom foglyaidat a kiszáradt kútból. 12 Térjete vissza a fellegvárba, reménykedő foglyok! Még ma kijelentem: Kétszeresen kárpóttok titeket! 13 Mert kifeszítem Júdát, mint egy íjat, Efraimot nyílnak használok. Felbuzdítom fiaidat, Sion, a görögök ellen, és olyanná teszek, mint a hős kardja. 14 Akkor megjelenik fölöttük az Úr, kirepül nyila, mint a villám. Az én Uram, az Úr megfújja a kürtöt, és Témán felől támadó forgószelelben vonul. 15 A Seregek Ura oltalmazza népét, győzelmet aratnak, és taposnak a parittyaköveken. Úgy zúgnak, mintha bort ittak volna, megtelnek, mint az áldozati kehely, mint az oltár sarkai. 16 Megsegíti őket Istenük, az Úr azon a napon. Pásztorolja népét, mint egy nyáját. Mint a korona drágakövei, úgy ragyognak földjén. 17 Milyen nagy az ő jósága, milyen nagy az ő szépsége! Böven ad gabonát az ifjaknak, mustot a leányoknak. **A MESSIÁSI PRÓFÉCIÁK SOKSZOR KONTEXTUS NÉLKÜLIEK**

Zak 10

1 Kérjete esőt az Úrtól a tavaszi eső idején! Az Úr alkot viharfelhőket, ő ad záporosót és mezei növényeket mindenkinek. 2 De a házibálványok hazug kijelentést adnak, a jók rászednek látomásaikkal, haszontalan álmokat beszélnek el, és amivel vigasztalnak, mit sem ér. Ezért széledt el népem, mint egy nyáj, nyomorúságra jutott, mert nem volt pásztora. 3 Fellángolt haragom a pásztorok ellen, megbüntettem a nyáj élén járókat. Gondja lesz a Seregek Urának nyájára, Júda házára, fölékesíti őket, mint a harci paripát.

Pásztorok ellen, de wael prophecy a népnek

Közülük való a sarokkő, közülük a sátorcövek, közülük való a harci íj, közülük kerül ki minden előljáró is. 5 Olyanok lesznek, mint a hősök, az utca sarába tapossák az ellenséget a harcban. Harcolnak, mert velük van az Úr, még a lovasokat is megszegyenítik. 6 Hatalmassá teszem Júda házát, és József házát megsegítem. Hazahozom őket, irgalmas leszek hozzájuk, és olyanok lesznek, mintha nem is vettem volna el őket. Mert én, az Úr vagyok az Istenük, és meghallgatom őket. 7 Olyan lesz Efraim, mint a hős, szíve vidám lesz, mint aki bort ivott. Látják ezt fiai, és vigadnak,

örvendezve gondolnak az Úrra. 8 Idehívom, összegyűjtöm őket, mert megváltottam őket, és annyian lesznek, mint régen. 9 Bár szétszórtam őket a népek közé, ők a távolban is gondolnak rám, életben maradnak, és visszatérnek fiaikkal együtt. 10 Hazahozom őket Egyiptomból, az Asszíriában levőket is összegyűjtöm, elviszem őket Gileád és Libánon földjére is, de még az sem lesz nekik elég. 11 Aggódva kelnek át a tengeren, de az Úr megveri a tenger hullámain, egészen kiszárad a Nílus mély vize. Letűnik AsszírIA gőgös uralma, vége lesz Egyiptom hatalmának. 12 Hatalmassá lesznek az Úr által, és az ő nevében bízva élnek – így szól az Úr.

Zak 11

1 Tárd ki kapuidat, Libánon, hadd eméssze cédrusaidat a tűz! 2 Jajgassatok, ciprusok, mert ledőltek a cédrusok, elpusztultak a hatalmas fák! Jajgassatok, Básán tölgyei, mert földre dőlt a rengeteg erdő! 3 Pásztorok jajsza hangzik, mert elpusztult pompás legelőjük. Oroszlánok üvöltése hangzik, mert elpusztult a Jordán bozótosa! 4 Így szól az én Istenem, az Úr: Legeltesd csak a levágni való juhokat! 5 Akik megveszik, levágják majd őket, és nem tartják azt bűnnek, akik meg eladják, ezt fogják mondani: „Áldott az Úr, mert meggazdagodtam!” Pásztoraik se szánják hát őket! 6 Mert én sem szánom többé az ország lakóit! – így szól az Úr. Kiszolgáltatom az embereket egymásnak és királyuknak, darabokra szaggatják az országot, és én nem mentem meg őket. 7 Legeltettem tehát a levágni való juhokat a juhkereskedők számára. **Fogtam két botot, az egyiket elneveztem Jóakaratnak, a másikat pedig Egyetértésnek; így legeltettem a nyáját.** 8 De három pásztort is elzavartam egy hónap alatt, mert elfogyott a türelmem irántuk, és ők is meguntak engem. 9 Ezért azt mondtam: Nem legeltetlek titeket! Haljon meg, aki halálra való, pusztuljon, aki pusztulásra való, a megmaradtak pedig marják egymás húsát! **10 Fogtam a Jóakarát nevű botomat, és eltörtem, és ezzel felbontottam a szövetséget, amelyet valamennyi néppel kötöttem. 11 Fel is bomlott az még azon a napon, és a juhkereskedők, akik figyeltek engem, megértették, hogy az Úr akarata ez. DUMB SHOW** 12 Akkor ezt mondtam nekik: Ha jónak látjátok, adjátok meg béretem! De ha nem, akkor tartsátok meg! Ekkor kifizették a béretem: harminc ezüstöt. 13 Az Úr pedig ezt mondta nekem: Dobd a kincsek közé ezt a becses díjat, amire engem becsültek! **Fogtam tehát a harminc ezüstöt, és odadoztam az Úr házának a kincsei közé. MESSIÁSI – JÚDÁS** 14 **Azután eltörtem a másik botomat is, az Egyetértés nevűt, és ezzel felbontottam a testvéri viszonyt Júda és Izráel** között. 15 Azután ezt mondta nekem az Úr: Most szerezz magadnak megint bolond pásztorhoz illő holmikat! 16 Mert olyan pásztort fogok támasztani az országban, aki az elveszettekkel nem törődik, az elkóboroltakat nem keresi meg, a sérülteket nem gyógyítja, a fáradtaknak nem viseli gondját, de a kövéreknek a húsát megeszi, és körmeiket letördeli. **17 Jaj a mihaszna pásztornak, aki elhagyja a nyáját!** Fegyver járja át a karját meg a jobb szemét! Száradjon le a karja, vakuljon meg a jobb szeme!

Zak 12

1 Fenyegető jövendölés. **Az Úr ígéje szól Izráelről. Így szól az Úr, aki az eget kifeszítette, a földnek alapot vetett, aki lelket adott az emberbe:** 2 Íme, én részegítő pohárrá teszem Jeruzsálemet a körülötte levő népek számára. Júdára is rákerül a sor, amikor ostromolják Jeruzsálemet. 3 Azon a napon súlyos kővé teszem majd Jeruzsálemet minden nép számára: aki csak megemeli, mind beleszakad, még ha össze is fogna ellene a föld valamennyi népe. 4 Azon a napon – így szól az Úr – azzal verem meg őket, hogy a lovak mind megvadulnak, és a lovasok megzavarodnak. Júda házát éberem őrzöm, de a népek lovait vaksággal verem meg. 5 Akkor Júda törzsfői majd ezt mondják magukban: Istenükben, a Seregek Urában van az erejük Jeruzsálem lakóinak! 6 Azon a napon olyanokká teszem Júda törzsfőit, amilyen a tüzes

serpenyő a fahasábok között, és amilyen a kék között a fáklya: jobbra-balra felperzselik a körülöttük levő népeket, Jeruzsálem pedig sértetlenül megmarad a maga helyén. 7 Először Júda sátrait szabadítja meg az Úr, hogy ne dicsekedjék Dávid háza, és ne dicsekedjenek Jeruzsálem lakói Júdával szemben. 8 Azon a napon az Úr fogja oltalmazni Jeruzsálem lakóit. Olyan lesz közöttük azon a napon még a botladozó is, mint Dávid, Dávid háza pedig olyan lesz előttük, mint az Isten, mint az Úr angyala. 9 Azon a napon meg fogok semmisíteni minden népet, amely Jeruzsálemre támad. 10 Dávid házára és Jeruzsálem lakóira pedig kiárasztom a könnyörület és a könnyörgés lelkét. **Rátékitenek majd arra, akit átszúrtak,** és úgy gyászolják, ahogyan az egyetlen gyermeket szokták, és úgy keseregnek miatta, ahogyan az elsőszülött miatt szoktak. 11 Azon a napon olyan nagy gyászt tartanak Jeruzsálemben, amelyet Hadad-Rimmónért szoktak tartani a megiddói völgyben. 12 Gyászolni fog az ország, külön-külön minden nemzetség: külön Dávid házának a nemzetsége, asszonyaik is külön; külön Nátán házának a nemzetsége, asszonyaik is külön; 13 külön Lévi házának a nemzetsége, asszonyaik is külön; külön Simí nemzetsége, asszonyaik is külön. 14 A többi nemzetség is mind, külön minden nemzetség, asszonyaik is külön.

Mal 1

1 Fenyegető jövendölés. Az Úr igéje, amelyet Malakiás által jelentett ki Izráelnek.

ÚR / MALAKIÁS **(aki megismétli az Úr szavait) KÉRDÉS / FELELET**

2 Szeretlek benneteket – mondja az Úr. De ti azt kérdezitek: Miből láthatjuk, hogy szeretsz minket? Abból, hogy Ézsau testvére volt Jákóbnak – így szól az Úr –, **mégis Jákóbot szerettem, 3 Ézsaut pedig gyűlöltem; hegyeit pusztasággá tettem, birtokát a pusztai sakálóknak adtam.** 4 Edóm ugyan ezt mondja: Összezúztak bennünket, de mi újjáépítjük a romokat! – a Seregek Ura azonban azt mondja erre: Ők csak építsenek, én majd lerombolom! Gonosz országnak nevezik őket, olyan népnek, amelyre mindig haragudni fog az Úr. 5 Saját szemetekkel fogjátok látni, és magatok fogjátok megvallani: Nagy az Úr Izráel határán túl is! 6 A fiú tiszteli atyját, a szolga az urát. Ha én atya vagyok, miért nem tisztelnek? Ha én Úr vagyok, miért nem félnek engem? – mondja a Seregek Ura nektek, ti papok, akik megvetitek nevemet. **Ti ezt kérdezitek: Mivel vetettük meg nevedet? 7 – Azzal, hogy oltáromra tisztátalan kenyeret hoztok. – Mivel tettük tisztátalanná? – kérdezitek. – Azzal, hogy az Úr asztalát semmibe veszitek.** 8 Mert vak állatot hoztok áldozatul, és nem tartjátok rossznak. Sántát vagy bénát hoztok, és nem tartjátok rossznak. De vidd csak azt a helytartódnak: kegyes lesz-e hozzád, és szívesen fogad-e? – mondja a Seregek Ura. 9 Esedeztetek csak Istenhez, hogy kegyelmezzen nektek! Ha ilyen ajándék van a kezetekben, szívesen fogadja-e tőletek? – mondja a Seregek Ura. 10 Bárcsak volna valaki köztetek, aki bezárná a templom ajtaját, és ne égne hiába oltáromon a tűz! Nem telik kedvem bennetek – mondja a Seregek Ura –, nem kívánok tőletek áldozatot! 11 Hiszen napkeletől napnyugatig nagy az én nevem a népek között, és mindenütt jó illatú áldozatot mutatnak be nevemnek, és az tiszta áldozat! Mert nagy az én nevem a népek között – mondja a Seregek Ura. 12 Ti pedig meggyalázzátok, amikor azt gondoljátok, hogy az Úr asztalát hitvány terménnyel és eledellel tisztátalanná tehetitek. **13 Azt mondjátok: Micsoda fáradság! – és még lihegték is közben – mondja a Seregek Ura. Pedig lopott állatot hoztok, vagy sántát és bénát. Ha ilyen áldozatot akartok hozni, nem kívánom tőletek! – mondja az Úr. 14 Átkozott a csaló! Van ép hím állat a nyájában, mégis hitványat áldoz az Úrnak, ha fogadalmat tesz.** Pedig én nagy király vagyok – mondja a Seregek Ura –, és félik nevemet a népek!

Mal 2

ÚR / MALAKIÁS

1 Most azért nektek szól ez a **figyelmeztetés, ti papok!** 2 Ha nem hallgattok rá, és nem szívlelitek meg, ha nem dicsőítitek nevemet – mondja a Seregek Ura –, akkor átkot bocsátok rátok, átokká változtatom a nektek adott áldásokat. Bizony, átokká változtatom, ha nem szívlelitek meg ezt. 3 Én megátkozom áldó karotokat, szemetet szórok arcotokba, ünnepeitek szemetjét, és kihordanak benneteket a szemétre. 4 Akkor megtudjátok, hogy azért küldtem nektek ezt a figyelmeztetést, hogy érvényben maradjon a Lévivel kötött szövetségem – mondja a Seregek Ura. 5 Szövetségem volt vele, élet és békesség szövetsége. Azért adtam neki, hogy féljen engem. Félt is, és remegve tisztelte nevemet. 6 Igaz tanítás volt a szájában, és nem volt álnokság az ajkán. Békekességben és becsületesen élt előttem, és sokakat megtérített a bűnből. 7 Mert a pap ajkai őrzik az Isten ismeretét, és tanítást várnak szájából, hiszen a Seregek Urának követe ő! 8 De ti letértetek erről az útról, és tanításotok miatt sokan elbuktak. Megrontottátok Lévi szövetségét – mondja a Seregek Ura. 9 Ezért én is megvetetté és megaláztatottá teszek benneteket az egész nép előtt, mert nem ügyeltetek útjaimra, és személyválogatók vagytok, amikor útmutatást adtok. 10 Hiszen egy atyánk van mindnyájunknak, egy Isten teremtett bennünket! Miért vagyunk hát hűtlenek egymáshoz, meggyalázza az atyáinkkal kötött

szövetséget? 11 Hűtlenné vált Júda, utálatos dolgokat követtek el Izráelben és Jeruzsálemben. Meggyalázta Júda az Úr szent helyét, mert idegen isten leányait szerette meg, és velük házasodott össze. 12 Irton ki az Úr mindenkit Jákób sátraiból, aki ilyet követ el, a csábítót, és aki hallgat rá, még ha áldozatot visz is a Seregek Urának! 13 Továbbá ezt teszitek: könnyel öntöztitek az Úr oltárát, sírtok és sóhajtoztok, mert nem tekint már az áldozatra, és nem fogadja kegyelmesen tőletek. 14 Ezt kérdezitek: Miért nem? – **Azért, mert az Úr a tanúja annak, hogy hűtlen lettél ahhoz, akit ifjúkorodban feleségül vettél, pedig ő a társad, a feleséged, akivel szövetség köt össze.** 15 Egy ember se tesz ilyet, akiben maradt még lélek. De mire is törekszik az ember? Arra, hogy utódot kapjon Istentől. Vigyázzatok azért magatokra, és ne legyetek hűtlenek ahhoz, akit ifjúkorotokban feleségül vettetek! 16 Gyűlölöm azt, aki elválik feleségétől – mondja az Úr, Izráel Istene –, mert erőszak tapad a ruhájához – mondja a Seregek Ura. Vigyázzatok magatokra, ne legyetek hűtlenek! **17 Fárastjátok beszédeitekkel az Urat.** Ezt kérdezitek: Mivel fárastjuk? – Azzal, hogy ezt mondjátok: Minden gonosztevőt jónak tart az Úr, kedvét leli bennük! Vagy amikor ezt kérdezitek: Hol van az igazságos Isten?

Mal 3

ÚR

1Én majd elküldöm követemet, aki egyengeti előttem az utat. **HAMAR ELJÖN TEMPLOMÁBA AZ ÚR,** aki után vágyódtok, a szövetség követe, akit kívántok. **JÖN MÁR!** – mondja a Seregek Ura.

2 De ki tudja majd elviselni **ELJÖVETELÉNEK NAPJÁT,** és ki állhatna meg, amikor megjelenik? Mert olyan lesz az, mint az ötvösök tüze és mint a ruhatisztítók lúgja. **3 Ahogyan nekiül az ötvös, hogy megtisztítsa az ezüstöt, úgy tisztítja meg az Úr Lévi fiait. Fényessé teszi őket, mint az aranyat és az ezüstöt.** Akkor majd igaz áldozatokat visznek az Úrnak. 4 És olyan kedves lesz az Úrnak Júda és Jeruzsálem áldozata, mint az ősrégi napokban, a hajdani években. **5 ELJÖVÖK MAJD,** és ítéletet tartok fölöttetek. Hamarosan vádat emelek a varázslók, a házasságtörők és a hamisan esküt tevők ellen, azok ellen, akik sanyargatják a napszámost, az özvegyet és az árvát, akik elnyomják a jövevényt, mert nem félnek engem! – mondja a Seregek Ura. 6 Én, az Úr, nem változtam meg, de ti is Jákób fiai maradtatok! 7 Atyáitok idejétől fogva eltértetek rendelkezéseimtől, nem tartottátok meg azokat. **KÉRDÉS- FELELET DIALÓGUS**

ÚR

Térjetek meg hozzám, és én is hozzátok térek! – mondja a Seregek Ura.

NÉP

De ti ezt kérdezitek: **Miből térjünk meg? 8**

ÚR– Becsaphatja-e Istent az ember? Ti mégis be akartok csapni engem!

NÉP

Ezt kérdezitek: Mivel akarunk becsapni?

ÚR

– A tizeddel és a felajánlásokkal! 9 Átok sújt benneteket, az egész népet, mert be akartok csapni engem! 10 Hozzátok be a raktárba az egész tizedet, hadd legyen eleség a házamban, és így tegyetek próbára engem! – mondja a Seregek Ura. Meglátjátok, hogy megnyitom az ég csatornáit, és bőséges áldást árasztok rátok. 11 Elriasztom tőletek a sáskákat, nem pusztítják el földetek termését, nem teszik tönkre szőlőtöket a határban – mondja a Seregek Ura. **12 Boldognak mond benneteket minden nép, mert gyönyörű lesz országotok – mondja a Seregek Ura.**

13 Vakmerően beszéltek ellenem – mondja az Úr.

NÉP

Ezt kérdezitek: Mit beszéltünk ellened?

ÚR

14 Azt mondtátok: Hiábavaló az Istennek szolgálni, mi haszna, hogy teljesítettük, amit elrendelt, és hogy gyászban jártunk a Seregek Ura előtt? 15 Inkább a kevélyeket tartjuk boldogoknak, hiszen a gonosztevők gyarapodnak, kísértik az Istent, mégis megmenekülnek.

16 Amikor erről beszélgettek egymás között azok, akik félik az Urat, az Úr figyelt, és meghallotta. És beírták egy könyvbe az Úr előtt emlékezetül azokat, akik őt félik és megbecsülik nevét.

ÚR

17 Az én tulajdonommá lesznek – mondja a Seregek Ura – azon a napon, amelyet elhozok. Könyörületes leszek hozzájuk, amilyen könyörületes az ember a fiához, aki tiszteli őt. 18 Akkor ismét látni fogjátok, hogy különbség van az igaz és a bűnös között, az Isten tisztelői és az őt nem tisztelők között.

A régebbi kiadásokban (KG, URF, de ESV is), itt külön 4. fejezet kezdődik

19 ELJÖN AZ A NAP, amely olyan lesz, mint az izzó kemence. Olyan lesz minden kevély és minden gonosztevő, mint a pelyva, és elégeti őket az az eljövendő nap – mondja a Seregek Ura –, nem marad sem gyökerük, sem águk. 20 **De fölragyog majd az igazság napja számotokra, akik nevémet féltétek, és sugarai gyógyulást hoznak.** Úgy ugrándoztok majd, mint a hizlalóból kiszabadult borjak. 21 Úgy szétapossátok a gonoszokat, hogy porrá lesznek talpatok alatt azon a napon, amelyet elhozok! – mondja a Seregek Ura. 22 Gondoljatok szolgálomnak, Mózesnek a tanítására, azokra a rendelkezésekre és a törvényekre, amelyeket általa parancsoltam egész Izráelnek a Hórebbe! 23 Én pedig elküldöm hozzátok Illés prófétát, mielőtt **ELJÖN AZ ÚR NAGY ÉS FÉLELMETES NAPJA.** 24 **Az atyák szívét a gyermekekhez téríti, a gyermekek szívét az atyákhoz, hogy pusztulással ne sújtsam a földet, amikor eljövök.**

NEM VÉLETLEN, HOGY A KERESZTÉNY KANONIZÁLÓK EZT A KÖNYVET TETTÉK AZ ÓSZÖVETSÉG VÉGÉRE, MINDEN FELGYORSUL, AKKCELERÁLÓDIK BENNE. NYIT NAGY VÁRAKOZÁSSAL A JÖVŐRE, AMA NAPRA, AZ ELJÖVENDŐRE, MINDEN BIZONNYAL KRISZTUS ELSŐ ÉS MÁSODIK ELJÖVETELÉRE!

Újszövetség

Mt 1

1Jézus Krisztusnak, Dávid fiának, Ábrahám fiának nemzetségekönyve.

2Ábrahám fia volt

Izsák, Izsák fia

Jákób, Jákób fiai pedig

Júda és testvérei.

3Júda fia volt a Támártól született

Pérec és Zerah,

Pérec fia Hecrón,

Hecrón fia pedig Rám.

4Rám fia volt Amminádáb,

Amminádáb fia

Nahsón, Nahsón fia

Szalmón. 5Szalmón fia volt Ráhábtól

Bóáz, Bóáz fia Ruthtól

Óbéd, Óbéd fia Isai.

6Isai fia volt Dávid király.

Dávid fia volt

Salamon, Uriás feleségétől.

7Salamon fia volt Roboám,

Roboám fia Abijjá,

Abijjá fia pedig Ászá.

8Ászá fia volt Jósáfát,

Jósáfát fia Jórám,

Jórám fia Uzzijjá.

9Uzzijjá fia volt Jótám,

Jótám fia Áház,

Áház fia Ezékiás.

10Ezékiás fia volt Manassé,

Manassé fia Ámón,

Ámón fia Jósiás.

11Jósiás fia pedig Jekonjá és testvérei, a babiloni fogságba vitel idején.

12A babiloni fogságba vitel után:

Jekonjá fia volt Sealtíél,

Sealtíél fia Zerubbábel.

13Zerubbábel fia volt Abihúd,

Abihúd fia Eljákím,

Eljákím fia pedig

Azór. 14Azór fia volt Cádók,

Cádók fia Jákín,

Jákín fia Elihúd.

15Elihúd fia volt Eleázár,

Eleázár fia Mattán,

Mattán fia Jákób.

16Jákób fia volt

József, férje annak a Máriának, akitől Jézus született, akit Krisztusnak neveznek.

**17Összesen tehát Ábrahámától Dávidig tizennégy nemzedék,
Dávidtól a babiloni fogságba vitelig is tizennégy nemzedék,
a babiloni fogságba viteltől Krisztusig szintén tizennégy nemzedék.
3x14 = 42 nemzedék Ádámtól**

18Jézus Krisztus születése pedig így történt: Mikor anyja, Mária már jegyese volt Józsefnek, de még nem keltek egybe, kitűnt, hogy áldott állapotban van a Szentlélektől. 19Férje, József, aki igaz ember volt, és nem akarta őt szégyenbe hozni, elhatározta, hogy titokban elbocsátja. 20Amikor azonban ezt végiggondolta magában, íme, az Úr angyala megjelent neki álmában, és ezt mondta: József, Dávid fia, ne félj feleségül venni Máriát, mert ami benne fogant, az a Szentlélektől van. 21Fiút fog szülni, te pedig majd Jézusnak nevezed, mert ő fogja megszabadítani népét bűneiből. 22Mindez pedig azért történt, hogy beteljesedjék, amit az Úr mondott a próféta által: 23„Íme, a szűz fogan méhében, és fiút szül, és Immánuélnak nevezik majd” – ami azt jelenti: Velünk az Isten.

24József pedig, amikor felébredt álmából, úgy tett, ahogyan az Úr angyala parancsolta neki, és feleségül vette őt, 25de nem érintette addig, amíg meg nem szülte fiát, akit Jézusnak nevezett el.

Mt 2

1Amikor Jézus megszületett a júdeai Betlehemben Heródes király idején, íme, bölcsek érkeztek napkeletről Jeruzsálembe, 2 és ezt kérdezték: **Hol van a zsidók királya, aki most született?** Mert láttuk az ő csillagát napkeleten, és eljöttünk, hogy imádjuk őt. 3 Amikor ezt Heródes király meghallotta, nyugtalanság fogta el, és vele együtt az egész Jeruzsálemet. 4 Összehívott minden főpapot és a nép írástudóit, és megkérdezte tőlük, hol kell megszületnie a Krisztusnak. 5 **Az (mint a fáraó, jaj az írástudóknak, ha udvari papok!!)** ok ezt mondták neki: A júdeai Betlehemben, mert így írta meg a próféta: 6 „**Te pedig, Betlehem, Júda földje, semmiképpen sem vagy a legkisebb Júda fejedelmi városai között, mert fejedelem származik belőled, aki legeltetni fogja népemet, Izráelt.**” 7 Ekkor Heródes titokban hívatta a bölcseket, és gondosan kikérdezte őket, hogy mikor jelent meg a csillag, 8 majd elküldte őket Betlehembe, és ezt mondta: Menjetek el, és kérdezősködjetek a gyermek felől; mihelyt pedig megtaláljátok, adjátok tudtomra, hogy én is elmenjek, és imádjam őt! 9 Miután meghallgatták a királyt, elindultak, és íme, a csillag, amelyet láttak napkeleten, előttük ment mindaddig, amíg odaérve meg nem állt a hely fölött, ahol a gyermek volt. 10 **Amikor ezt látták, igen nagy volt az örömük.** 11 **Bementek a házba, meglátták a gyermeket anyjával, Máriával, és leborulva imádták őt. Kinyitották kincsesládáikat, és ajándékokat adtak neki: aranyat, tömjént és mirhát.** 12 Mivel azonban kijelentést kaptak álomban, hogy ne menjenek vissza Heródeshez, más úton tértek vissza hazájukba.

13 Miután elmentek, íme, az Úr angyala megjelent Józsefnek álmában, és így szólt: Kelj fel, vedd a gyermeket és anyját, menekülj Egyiptomba, és maradj ott, amíg nem szólok neked, mert Heródes halálra fogja kerestetni a gyermeket. 14 Ő pedig felkelt, vette a gyermeket és anyját még éjnek idején, és elment Egyiptomba.

15 **Ott volt Heródes haláláig, hogy beteljesedjék az, amit az Úr mondott a próféta által: „Egyiptomból hívtam el a fiamat.”**

ἵνα πληρωθῆ τὸ ρηθὲν ὑπὸ Κυρίου διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος Ἐξ Αἰγύπτου ἐκάλεσα τὸν υἱόν μου.

16 Amikor Heródes látta, hogy a bölcsek túljártak az eszén, nagy haragra lobbant, elküldte embereit, és megöletett Betlehemben és annak egész környékén minden kétesztendő és ennél fiatalabb fiúgyermeket ahhoz az időhöz mérten, melyet a bölcsektől megtudott. 17 Ekkor **teljesedett be az, amit Jeremiás prófétált:**

18 „Hang hallatszott Rámában, nagy sírás és jajgatás. Ráhel siratta gyermekeit, és nem akart megvigasztalódni, hogy már nincsenek.”

Τότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν διὰ Ἱερεμίου τοῦ προφήτου λέγοντος 18 Φωνὴ ἐν Ῥαμὰ ἠκούσθη, κλαυθμὸς καὶ ὄδυρμὸς πολὺς: Ῥαχὴλ κλαίουσα τὰ τέκνα αὐτῆς, καὶ οὐκ ἤθελεν παρακληθῆναι ὅτι οὐκ εἰσίν.

19Heródes halála után, íme, az Úr angyala álomban megjelent Józsefnek Egyiptomban, 20 és ezt mondta: Kelj fel, vedd a gyermeket és anyját, és menj Izráel földjére, mert meghaltak azok, akik a gyermek életére törtek. 21 Ő pedig felkelt, vette a gyermeket és anyját, és Izráel földjére ment. 22 Amikor azonban meghallotta, hogy Júdeában **Arkhelaosz uralkodik apja, Heródes után**, félt oda visszatérni. Miután pedig kijelentést kapott álmában, Galilea vidékére ment; 23 és amikor odaért, egy Názáret nevű városban telepedett le,

hogy beteljesedjék, amit a próféták mondtak: „Názáretinek fogják őt nevezni.”

καὶ ἐλθὼν κατώκησεν εἰς πόλιν λεγομένην Ναζαρέτ, ¹ ὅπως πληρωθῆ τὸ ῥηθὲν διὰ τῶν προφητῶν ὅτι Ναζωραῖος κληθήσεται.

HÁROMSZOROS „PLEROMATIKUS KOMFORMITÁS”

Mt 3

1Azokban a napokban kezdett Keresztelő János prédikálni Júdea pusztájában: **2Térjetek meg, mert elközelített a mennyek országa! 3Mert ő az, akiről Ézsaiás így prófétált: „Kiáltó szava hangzik a pusztában: Készítsétek az Úr útját, egyengessétek ösvényeit!”** 4János teveszőr ruhát viselt, derekán pedig bőrvet, tápláléka sáska volt és vadméz.

5Akkor kiment hozzá Jeruzsálem, egész Júdea és a Jordán egész környéke; 6és **amikor megvallották bűneiket, megkeresztelte őket a Jordán folyóban.** 7Amikor pedig látta, hogy a farizeusok és szaduceusok közül sokan jönnek, hogy megkeresztelje őket, így szólt hozzájuk: Ti viperafajzatok! Ki figyelmeztetett titeket, hogy meneküljete az eljövendő harag elől? 8Terejete hát megtéréshez illő gyümölcsöt, 9és ne gondoljátok, hogy ezt mondhatjátok magatokban: **A mi atyánk Ábrahám! Mert mondom nektek, hogy Isten ezekből a kövekből is tud fiaat támasztani Ábrahámnak.** 10A fejsze már a fák gyökerén van: ezért minden fa, amely nem terem jó gyümölcsöt, kivágatik, és tűzre vettetik. 11En **vízzel keresztellek titeket, hogy megtérjete,** de aki utánam jön, erősebb nálam, arra sem vagyok méltó, hogy a saruját vigyem. **Ő majd Szentlélekkel és tűzzel keresztel titeket.** 12Kezében szórólapát lesz, és megtisztítja szérűjét: csűrbe hordja gabonáját, a pelyvát pedig megégeti olthatatlan tűzzel.

13Akkor eljött Jézus Galileából a Jordán mellé Jánoshoz, hogy keresztelje meg őt. 14János azonban megpróbálta visszatartani őt: **Nekem volna szükségem arra, hogy megkeresztelj, és te jössz hozzám?** 15Jézus ezt válaszolta: **Engedj most, mert így illik**

minden igazságot betöltenünk. Akkor engedett neki. 16 Amikor pedig Jézus megkeresztelkedett, azonnal kijött a vízből, és íme, megnyílt az ég, és látta, hogy Isten Lelke mint egy galamb aláereszkedik, és őreá száll. 17 És íme, hang hallatszott a mennyből: Ez az én szeretett Fiam, akiben gyönyörködöm.

Mt 4

SUMMA: MEGKÍSÉRTÉSKOR JÉZUS A SÁTÁN A LXX ÓSZÖVETSÉGET IDÉZI AZ ELSŐ KÉT ALKALOMMAL; HARMADSZOR MÁR NEM!

Akkor elvitte Jézust a Lélek a pusztába, **hogy megkísértse az ördög.** 2 Miután negyven nap és negyven éjjel böjtölt, végül megéhezett. 3 Ekkor odament hozzá a kísértő, és ezt mondta: Ha Isten Fia vagy, mondd, hogy ezek a kövek változzanak kenyérré! 4 Ő így válaszolt: **Meg van írva:**

„Nemcsak kenyérral él az ember, hanem minden igével, amely Isten szájából származik.”
οὐκ ἐπ’ ἄρτω μόνῳ ζήσεται ὁ ἄνθρωπος, ἀλλ’ ἐπὶ παντὶ ῥήματι τῷ ἐκπορευομένῳ διὰ στόματος θεοῦ ζήσεται ὁ ἄνθρωπος.

SZÓ SZERINT!

LXX 5MÓZ 8,3 οὐκ ἐπ’ ἄρτω μόνῳ ζήσεται ὁ ἄνθρωπος, ἀλλ’ ἐπὶ παντὶ ῥήματι τῷ ἐκπορευομένῳ διὰ στόματος θεοῦ ζήσεται ὁ ἄνθρωπος.

ἐκπορευομένῳ - amely kijönő; ἐκπορεύομαι - kimegy, bejön, folytatódik

5 Ezután magával vitte őt az ördög a szent városba, a templom párkányára állította, 6 és így szólt hozzá: Ha Isten Fia vagy, vedd le magadat, mert meg van írva: „Angyalainak parancsot ad, és kézen fogva vezetnek téged, hogy meg ne üsd lábadat a kőben.” 7 Jézus ezt mondta neki: **Viszont meg van írva:**

„Ne kísértsd az Urat, a te Istenedet!”

Οὐκ¹ ἐκπειράσεις Κύριον¹ τὸν θεόν σου.

5Móz 6,16

8 Majd magával vitte az ördög egy igen magas hegyre, megmutatta neki a világ minden országát és azok dicsőségét, 9 és ezt mondta neki: Mindezt neked adom, ha leborulva imádsz engem. 10 Ekkor így szólt hozzá Jézus: Távozz tőlem, Sátán, mert meg van írva:

„Az Urat, a te Istenedet imádd, és csak neki szolgálj!”

Κύριον¹ τὸν θεόν σου προσκυνήσεις καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις.

5Móz 6,13

Az URat, a te Istenedet féld, őt tiszteld, és az ő nevére esküdj!

κύριον τὸν θεόν σου φοβηθήσῃ¹ καὶ αὐτῷ λατρεύσεις
(EZ MÁR NEM SZÓ SZERINTI LXX IDÉZET!)

11 Ekkor elhagyta őt az ördög, és íme, angyalok mentek oda, és szolgáltak neki.

12 Amikor Jézus meghallotta, hogy Jánost fogságba vetették, visszatért Galileába. 13 Majd elhagyta Názáretet, elment, letelepedett a tengerparti Kapernaumban, Zebulon és Naftáli területén,

14hogy beteljesedjék, a mit Ésaiás próféta mondott, így szólván: (4Móz 28,9)

ἵνα πληρωθῆ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡσαίου ¹ τοῦ προφήτου λέγοντος

15Zebulonnak földje és Naftalinak földje, a tenger felé, a Jordánon túl, a pogányok Galileája,

Γῆ ¹ Ζαβουλῶν καὶ γῆ Ἰσραὴλ, ὁδὸν θαλάσσης, πέραν τοῦ Ἰορδάνου, Γαλιλαία τῶν ἐθνῶν

16A nép, a mely sötétségben ül vala, láta nagy világosságot, és a kik a halálnak földében és árnyékában ülnek vala, azoknak világosság támadá. (Ésa 9,1.2)

ὁ λαὸς ὁ καθήμενος ἐν ἑσπερίᾳ φῶς εἶδεν μέγα, καὶ τοῖς καθημένοις ἐν χώρα καὶ σκιᾷ θανάτου φῶς ἀνέτειλεν αὐτοῖς.

17Ettől fogva kezdé Jézus prédikálni, és ezt mondani: Térjete meg, mert elközelgetett a mennyeknek országa. (Mát 3,2; Márk 1,15)

Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς κηρῦσσειν καὶ λέγειν ¹ Μετανοεῖτε, ¹ ἥγγικεν γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν

18Amikor a Galileai-tenger partján járt, meglátott két testvért, Simont, akit Péternek hívtak, és testvérét, András, amint hálójukat a tengerbe vetették, mivel halászok voltak. 19Így szólt hozzájuk: Jöjjetek utánam, és én emberhalászokká teszlek titeket. 20Ők pedig azonnal otthagyták hálójukat, és követték őt. 21Miután továbbment onnan, meglátott két másik testvért, Jakabot, Zebedeus fiát és testvérét, Jánost, amint a hajóban apjukkal, Zebedeussal együtt rendezgették hálójukat, és őket is elhívta. 22Ők pedig azonnal otthagyták a hajót és apjukat, és követték őt.

23Azután bejárta egész Galileát, **tanított διδάσκων a zsinagógáikban, hirdette κηρῦσσειν a** mennyek országának evangéliumát, és **gyógyított θεραπεύων** mindenféle betegséget és erőtlenséget a nép körében. 24El is terjedt a híre egész Szíriában, és hozzá vitték a sokféle betegségtől és kíntól gyötört szenvedőket, a megszállottakat, holdkórosokat és bénákat, és meggyógyította őket. 25Nagy sokaság követte Galileából, a Tízvárosból, Jeruzsálemből, Júdeából és a Jordánon túlról.

Mt 5

Mikoron pedig látta vól-na (Iefus) az fokafágot, fel méne egy hegyre, és mikoron le űlt vól-na, hozzáia menéne az ő tanituáni. 2 Es fziáiát meg nituán, tanittya vala őket, monduán: 3 Bódogoc az lelki fzegényec, mert őuéc az mennyeknek or-fzága. 4 Bódogoc az kic fírnac: Mert űk meg vigasztaltatnac. 5 Bódogoc az alázatofoc: Mert űk űrűkűfűg fzerint biriác ez fűl-det. 6 Bódogoc à kic éhezic, és fzum-miuhozzác az igaffágot: Mert űk meg elegitetnac. 7 Bódogoc az irgalmafoc, mert űk irgalmaffágot nyernek. 8 Bódogoc à kiknec fziuec tiz-ta, mert űk Iftent meg láttyác. 9

Bódogoc az békefégre igye-kezőc, mert azoc Istenec fiainac mondatnac. 10 Bódogoc az kic háborufágot fzenuednec az igallágért, mert azoké az mennyeknec országa. 11 Bódogoc léfztec, mikoron tite-ket fzdalmaznac, háborgatnak és minden gonofz hazugfágot mondanac ti ellenetec, én érőt-tem: 12 Örüllyetec és örüendeez-tec, mert az ti iutalmotoc bőfé-ges menyekben: **Mert ezképpen háborgattác à Prophétákatis, kic ti elóttec** vóltanac. 13 Ti vattoc ez földnec Sauai: hogy ha az Só meg izetlenül, mi-uel főzathatic meg? nem ió az vtán femire, hanem hogy ki vet-tefféc és meg tapodtafféc minde-nektúl. 14 Ti vattoc ez világnac vilá-goffági, nem rőytethetic el az he-gyen epitetetet város. 15 Az gyertyátis nem azért gyűtytác meg, hogy el rőytféc véka alá, hanem hogy az gyertya tartóra tegyéc, és fényéc minde-neknec kic az házban vadnac. 16 Vgy fényéc az ti világoffág-toc az emberec előtt, hogy láffác az ti czelekedeteketec és ditsóit-féc az ti mennyei attyátokat.

1 Amikor Jézus meglátta a sokaságot, felment a hegyre, és miután leült, odamentek hozzá tanítványai. 2 Ő pedig megszólalt, és így tanította őket:

3 Boldogok a lelki szegények, mert övék a mennyek országa.	Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι, ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.
Boldogok, akik sírnak, mert ők megvigasztaltatnak.	μακάριοι οἱ πενθοῦντες, ὅτι αὐτοὶ παρακληθήσονται.
5 Boldogok a szelídek, mert ők öröklék a földet.	μακάριοι οἱ πραεῖς, ὅτι αὐτοὶ ἔκληρονομήσουσι τὴν γῆν
6 Boldogok, akik éheznek és szomjaznak az igazságra, mert ők megelégtetnek.	μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τὴν δικαιοσύνην, ὅτι αὐτοὶ χορτασθήσονται
7 Boldogok az irgalmasok, mert ők irgalmasságot nyernek.	μακάριοι οἱ ἐλεήμονες, ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται.
8 Boldogok a tiszta szívűek, mert ők meglátják Istent.	μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ, ὅτι αὐτοὶ τὸν θεὸν ὄψονται.
9 Boldogok, akik békét teremtenek, mert ők Isten fiainak neveztetnek.	μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί, ὅτι [αὐτοὶ] ἡ υἱοὶ θεοῦ κληθήσονται.
10 Boldogok, akiket az igazságért üldöznek, mert övék a mennyek országa.	μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἕνεκεν δικαιοσύνης, ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.
11 Boldogok vagytok, ha énmiattam gyaláznak és üldöznek titeket, és mindenféle rosszat hazudnak rólatok	μακάριοί ἐστε ὅταν ὀνειδίσωσιν ὑμᾶς καὶ διώξωσιν καὶ εἰπωσιν πᾶν πονηρὸν καθ' ὑμῶν ψευδόμενοι ἕνεκεν ἐμοῦ. ἡ

12 Örüljeteck és ujjongjateck, mert jutalmateck bőfé-ges a mennyekben, hiszen így üldözték a prófétákat is, akik elóttetek éltek.

13 Ti vagytok a föld sója. Ha pedig a só megízetlenül, mivel lehetne ízét visszaadni? Semmire sem való már, csak arra, hogy kidobják, és eltapossák az emberek. 14 Ti vagytok a világ világossága. Nem rejthető el a hegyen épült város. 15 Lámpást sem azért gyújtanak, hogy a

véka alá tegyék, hanem a lámpatartóra, hogy világítson mindenkinek a házban. 16 **Úgy ragyogjon a ti világosságotok az emberek előtt, hogy lássák jó cselekedeteiteket, és dicsőítsék a ti mennyei Atyátozat. (FT: NINCS ITT NEMI ELLENTMONDÁS MT 6, 1-4-HEZ KÉPEST?)**

17Ne gondoljátok, hogy azért jöttem, hogy érvénytelenné tegyem a törvényt vagy a próféták tanítását. Nem azért jöttem, hogy érvénytelenné tegyem, hanem hogy betöltssem azokat.

Μὴ νομίσητε ¹ ὅτι ἦλθον καταλῦσαι τὸν νόμον ἢ τοὺς προφῆτας· οὐκ ἦλθον καταλῦσαι ἀλλὰ πληρῶσαι·

νομίσητε ¹ - gondoljátok; νομίζω - vél, gondol
καταλῦσαι – eltörölni; καταλύω - 1) (tr.) eltöröl, megszüntet; 2) (intr.) megáll, megpihen, megszáll vhol

18Mert bizony mondom nektek, hogy amíg az ég és a föld el nem múlik, egy ióta vagy egy vessző sem vész el a törvényből, míg az egész be nem teljesedik.

ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ¹ ἕως ἂν παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, ἰῶτα ἓν ἢ μία ῥακερά οὐ μὴ παρέλθῃ ἀπὸ τοῦ νόμου ¹ ἕως [ἂν] ¹ πάντα γένηται. ¹

γένηται. ¹ - meglesznek, γίνομαι v. γίγνομαι - lesz, válik vmivé, történik

19Tehát ha valaki a legkisebb parancsolatok közül akár csak egyet is eltöröl, és úgy tanítja az embereket, az a legkisebb lesz a mennyek országában; ha pedig valaki ezeket megtartja és tanítja, nagy lesz az a mennyek országában.

ὅς ἐὰν οὖν λύσῃ μίαν τῶν ἐντολῶν τούτων τῶν ἐλαχίστων καὶ διδάξῃ οὕτως τοὺς ἀνθρώπους, ἐλάχιστος κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· ὅς δ' ἂν ποιῆσῃ καὶ διδάξῃ, οὗτος μέγας κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν.

κληθήσεται - fog neveztetni,καλέω - 1. (A.) hív, meghív, elhív;

20 Mert mondom nektek, ha a ti igazságotok nem múlja felül az írástudók és farizeusok igazságát, akkor semmiképpen sem mentek be a mennyek országába.

λέγω ¹ γὰρ ὑμῖν ὅτι ἐὰν μὴ περισσεύσῃ ὑμῶν ἡ δικαιοσύνη πλεῖον τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων, οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.

21 Hallottátok, hogy megmondatott a régieknek: „Ne ölj! Mert aki öl, megérdemli az ítéletet.”

22 Én pedig azt mondom nektek, hogy aki haragszik testvéreire, megérdemli az ítéletet, aki pedig azt mondja testvéreinek: Ostoba! – megérdemli, hogy a nagytanács elé kerüljön; aki pedig azt mondja: Bolond! – méltó a gyehenna tüzéire.

23 Amikor tehát áldozati ajándékodat az oltárhoz viszed, és ott eszedbe jut, hogy testvérednek valami panaszja van ellened, 24 hagyd ott ajándékodat az oltár előtt, menj el, békülj ki előbb testvéreddel, és akkor térj vissza, és vidd fel ajándékodat!

25 Békülj meg ellenfeleddel idejében, amíg együtt vagy vele az úton, hogy át ne adjon ellenfeled a bírónak, a bíró pedig a szolgának, és börtönbe ne kerülj!

26 Bizony mondom neked, ki nem jössz onnan, amíg meg nem adod az utolsó fillérig

27 Hallottátok, hogy megmondatott: „Ne paráználkodj!” 28 Én pedig azt mondom nektek: aki kívánsággal tekint egy asszonyra, már paráznaságot követett el vele szívében. 29 Ha a jobb szemed visz bűnre, vágd ki, és vedd el magadtól, mert jobb neked, ha egy testrészed vész el, mint ha egész tested vettetik a gyehennára. 30 Ha pedig jobb kezed visz bűnre, vágd le, és vedd el magadtól, mert jobb neked, ha egy testrészed vész el, mint ha egész tested vettetik a gyehennára. **EZ AZ, AMIT NEM LEHET LITERÁLISAN ÉRTELMEZNI!** 31

Megmondatott ez is: „Aki elbocsátja feleségét, adjon neki válólevelet!” 32 Én pedig azt mondom nektek, hogy aki elbocsátja feleségét, paráznaság esetét kivéve, az házasságtörővé teszi őt, és aki elbocsátott asszonyt vesz feleségül, az házasságtörést követ el.

33 Hallottátok azt is, hogy megmondatott a régieknek: „Ne szegd meg esküdet, hanem teljesítsd az Úrnak, amit esküvel fogadtál!” 34 Én pedig azt mondom nektek, hogy egyáltalán ne esküdjetek: sem az égre, mert az Isten trónusa, 35 sem a földre, mert az lábainak zsámolya, sem Jeruzsálemre, mert az a nagy Király városa; 36 de ne esküdj saját fejedre sem, hiszen egyetlen hajszáladat sem teheted fehérré vagy feketévé. 37 Ellenben, ha igent mondotok, az legyen igen, ha pedig nemet, az legyen nem, minden további szó a gonosztól van. 38 Hallottátok a parancsot: Szemet szemért és fogat fogért.

39 Én pedig azt mondom nektek, **ne álljatok ellent a gonosznak.**

Ἐγὼ ¹ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ἀντιστῆναι τῷ πονηρῷ

Aki megüti a jobb arcodat, annak tartsd oda a másikat is!

40 Aki perbe fog, hogy elvegye a ruhádat, annak add oda a köntösödet is!

41 S ha valaki egy mérföldnyire kényszerít, menj vele kétannyira!

42 Aki kér, annak adj, s attól, aki kölcsönt akar tőled, ne tagadd meg!

43 Hallottátok, hogy megmondatott: „Szeresd felebarátodat, és gyűlöld ellenségedet.”

44 Én pedig azt mondom nektek: Szeressétek ellenségeiteket, és imádkozzatok azokért, akik üldöznek titeket,

Ἐγὼ ¹ δὲ λέγω ὑμῖν, ¹ ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν διωκόντων ὑμᾶς·

45 hogy így mennyei Atyátoknak fiai legyetek, mert ő felhossa napját gonoszokra és jókra, és esőt ad igazaknak és hamisaknak. 46 **Mert ha azokat szeretitek, akik titeket szeretnek, mi a jutalmatok? Nem ugyanezt teszik-e a vámszedők is?** 47 És ha csak testvéreiteket köszöntitek, mennyivel teszten többet másoknál? Nem ugyanezt teszik a pogányok is.

48 Ti azért legyetek tökéletesek, miként a ti mennyei Atyátok tökéletes.

Ἔσεσθε ¹ οὖν ὑμεῖς τέλειοι ὡς ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος τέλειός ἐστιν

Mt 6

1 Vigyázzatok: kegyességeket ne az emberek előtt gyakoroljátok, csak azért, hogy lássák azt, mert így nem kaptok jutalmat mennyei Atyától. 2 Amikor tehát adományt adsz, ne kürtöltess magad előtt, ahogyan a képmutatók teszik a zsinagógákban és az utcákon, hogy dicsérik őket az emberek. Bizony mondom nektek: megkapták jutalmukat. 3 Te pedig amikor adományt adsz, ne tudja a bal kezed, mit tesz a jobb, 4 hogy adakozásod rejtve maradjon; és majd a te Atyád, aki látja a rejtett dolgokat, megjutalmaz téged. 5 Amikor imádkoztok, ne legyetek olyanok, mint a képmutatók, akik szeretnek a zsinagógákban és az utcasarkokon megállva imádkozni, hogy lássák őket az emberek. Bizony mondom nektek: megkapják jutalmukat. 6 Te pedig amikor imádkozol, menj be a belső szobádba, és ajtódat bezárva imádkozzál Atyádhoz, aki rejtve van; a te Atyád pedig, aki látja, amit titokban teszel, megjutalmaz majd téged. 7 Amikor imádkoztok, ne szaporítsátok a szót, mint a pogányok, akik azt gondolják, hogy bőbeszédűségükért hallgattatnak meg. 8 Ne legyetek tehát hozzájuk hasonlók, mert tudja a ti Atyátok, mire van szükségetek, még mielőtt kérnétek tőle. 9 Ti azért így imádkozzatok:

Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy, szenteltesd meg a te neved, 10 jöjjön el a te országod, legyen meg a te akaratod, amint a mennyben, úgy a földön is; 11 mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma, 12 és bocsásd meg vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek; 13 és ne vígy minket kísértésbe, de szabadíts meg a gonosztól; mert tied az ország, a hatalom és a dicsőség mindörökké. Ámen.

**Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.
 ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου.
 ἔλθέτω ἡ βασιλεία σου,
 γενηθήτω τὸ θέλημά σου,
 ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς.
 τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον,
 δὸς ἡμῖν σήμερον,
 καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφελήματα ἡμῶν
 ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν
 τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν,
 καὶ μὴ εἰσενέγκης ἡμᾶς εἰς πειρασμόν,
 ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.**

14 Mert ha az embereknek megbocsátjátok vétkeiket, nektek is megbocsát mennyei Atyátok. 15 Ha pedig nem bocsátotok meg az embereknek, Atyátok sem bocsátja meg a ti vétkeiteket. 16 Amikor pedig böjtöltök, ne nézzetek komoran, mint a képmutatók, akik eltorzítják arcukat, hogy lássák az emberek böjtölésüket. Bizony mondom nektek: megkapták jutalmukat. 17 Te pedig, ha böjtölsz, kend meg a fejedet, és mosd meg az arcodat, 18 **hogy böjtölésedet ne az emberek lássák, hanem Atyád, aki rejtve van; a te Atyád pedig, aki látja, ami titokban történik, megjutalmaz téged.**

ὅπως μὴ φανῆς τοῖς ἀνθρώποις νηστεύων ἀλλὰ τῷ πατρὶ σου τῷ ἐν τῷ κρυφαίῳ· καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυφαίῳ ἀποδώσει σοι

**φανῆς – látszódj, φαίνω - 1. világosságra hoz, megmutat;
νηστεύων – böjtölőként, νηστεύω - böjtöl**

**ἀποδώσει σοι ἀποδώσει - meg fog fizetni
ἀποδίδωμι - (tartozást) megad,**

19Ne gyűjtsetek magatoknak kincseket a földön, ahol a moly és a rozsdá megemészti, és ahol a tolvajok betörnek, és ellopják, **20**hanem gyűjtsetek magatoknak kincseket a mennyben, ahol sem a moly, sem a rozsdá nem emészti meg, és ahol a tolvajok sem törnek be, és nem lopják el.

21Mert ahol a te kincsed van, ott lesz a te szíved is.

ὅπου γάρ ἐστιν ὁ θησαυρός σου, ἐκεῖ ἔσται [καὶ] ἡ καρδιά σου.

A test lámpása (Lk 11,34-36)

22A test lámpása a szem. Ezért, ha a szemed tiszta, az egész tested világos lesz.

Ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν ὁ ὀφθαλμός. ἐὰν οὖν ᾗ ὁ ὀφθαλμός σου ἀπλοῦς, ὅλον τὸ σῶμά σου ῥωτινὸν ἔσται.

23Ha pedig a szemed gonosz, az egész tested sötét lesz. Ha tehát a benned lévő világosság sötétség, milyen nagy akkor a sötétség!

Isten és a mammon (Lk 16,13)

24Senki sem szolgálhat két úrnak, mert vagy az egyiket fogja gyűlölni, a másikat pedig szeretni, vagy az egyikhez ragaszkodik majd, a másikat pedig megveti. Nem szolgálhattok Istennek és a mammonnak.

Isten gondviselése (Lk 12,22-31)

25Ezért mondom nektek: ne aggódjatok életetekért, hogy mit egyetek, vagy mit igyatok, se testetekért, hogy mibe öltözködjetek. Nem több-e az élet a tápláléknál, és a test a ruházatnál? **26**Nézzétek meg az égi madarakat: nem vetnek, nem is aratnak, csűrbe sem gyűjtenek, és a ti mennyei Atyátok táplálja őket. Nem vagytok-e ti értékesebbek azoknál? **27**Aggódásával pedig ki tudná közületek meghosszabbítani életét csak egy perccel is? **28**Mit aggódtok a ruházatért is? Figyeljétek meg a mező liliomait, hogyan növekednek: nem fáradoznak, és nem fonnak, **29**de mondom nektek, hogy Salamon teljes dicsőségében sem öltözködött úgy, mint ezek közül akár csak egy is. **30**Ha pedig a mező fűvét, amely ma van, és holnap a kemencébe vetik, így öltözteti Isten, nem sokkal inkább titeket, kicsinyhitűek?

31Ne aggódjatok tehát, és ne kérdezzésetek: Mit együnk? – vagy: Mit igyunk? – vagy: Mit öltünk magunkra? 32Ilyesmikért a pogányok törik magukat; a ti mennyei Atyátok pedig tudja, hogy szükségetek van minderre.

33Keressétek először Isten országát és az ő igazságát, és mindezek ráadásként megadatnak majd nektek.

ζητεῖτε δὲ πρῶτον τὴν βασιλείαν * καὶ ¹ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν.

προστεθήσεται - hozzáadatik majd,

προστίθημι - (A.) 1. folytat, ismétél, újra csinál 2. elvesz, elvon, eltávolít, megdönt 3. hozzáad, megnövel 4. átad, átszállít 5. ad, adományoz, bőségesen visszaad 6. kiró, rárak (vkire vmit) 7. tulajdonít vagy betud vkinek vmit 8. hozzáad (túl azon, amit kapott), növel, gyarapít (M.) 1. egyetért vkivel 2. hozzájárulását adja, egyetért vmivel 3. tárítja magát vmihez vagy vkihez 4. csatolja magát vmihez vagy vkihez 5. nyer, hasznot húz, növekszik, kibővül 6. magára vagy másokra zúdít, hoz

34Ne aggódjatok tehát a holnapért, mert a holnap majd aggódik magáért: elég minden napnak a maga baja.

Mt 7

1Ne ítéljetek, hogy ne ítéltessetek!

Μὴ κρίνετε, ἵνα μὴ κριθῆτε

2Mert amilyen ítélettel ítélték, olyannal fogtok megítéltetni; és amilyen mértékkel mérték, nektek is olyannal mérnek majd.

ἐν ᾧ γὰρ κρίματι κρίνετε κριθήσεσθε, καὶ ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε μετρηθήσεται ὑμῖν

3Miért nézed a szálkát a testvéred szemében, a saját szemedben pedig még a gerendát sem veszed észre? 4Vagy hogyan mondhatod testvérednek: Hadd vegyem ki a szálkát a szemedből! – miközben ott a gerenda a saját szemedben? 5Képmutató, vedd ki előbb saját szemedből a gerendát, és akkor majd jól fogsz látni ahhoz, hogy kivehesd testvéred szeméből a szálkát.

A szent dolgok megbecsülése

6Ne adjátok azt, ami szent, a kutyáknak, gyöngyeiteket se dobjátok a disznók elé, nehogy lábukkal megtiporják azokat, majd ellenetek fordulva széttépjenek titeket.

Az imádság meghallgatása (Lk 11,9-13)

7Kérjétek, és adatik nektek, keressetek, és találtok, zörgessetek, és megnyitvatik nektek. 8Mert aki kér, mind kap, aki keres, talál, és a zörgetőnek megnyitvatik. 9Vagy ki az közületek, aki fiának követ ad, amikor az kenyeret kér tőle, 10vagy amikor halat kér, kígyót ad neki? 11Ha tehát ti gonosz létekre tudtok jó ajándékokat adni gyermekeiteknek, mennyivel inkább ad jót a ti mennyei Atyátok azoknak, akik kérnek tőle?

Az arany szabály (Lk 6,31)

12Amit csak szeretnétek, hogy az emberek tegyenek veletek, mindenben ugyanúgy tegyetek ti is velük, mert ezt tanítja a törvény és a próféták.

12 Πάντα οὖν ὅσα ἐὰν θέλητε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, οὕτως καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς· οὕτως γὰρ ἐστὶν ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται.

cö. Lk 6,31

És amint szeretnétek, hogy az emberek veletek bánjanak, ti is úgy bánjatok velük!

καὶ καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, ¹ ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως.

Szoros kapu, keskeny út (Lk 13,23-24)

13Menjetek be a szoros kapun! Mert tágas az a kapu, és széles az az út, amely a kárhozatba visz, és sokan vannak, akik bemennek azon.

14Mert szoros az a kapu, és keskeny az az út, amely az életre visz, és kevesen vannak, akik megtalálják azt.

ᾠτι στενὴ ἡ πύλη καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωὴν, ¹ καὶ ὀλίγοι εἰσὶν οἱ εὐρίσκοντες αὐτήν.

στενὴ - szűk, στενός, -ή, -όν - szűk, szoros

πύλη - kapu

τεθλιμμένη - szoros, θλίβω - 1. összeszorít; kínoz, gyötör

ἀπάγουσα - vezető; ἀπάγω - vezet, elvezet, visz vhozá

A hamis próféták (Lk 6,43-44)

15Óvakodjatok a hamis prófétáktól, akik báránybőrbe bújva jönnek hozzátok, de belül ragadozó farkasok. 16Gyümölcsseikről ismeritek meg őket. Tüskebokorról szednek-e szőlőt, vagy bogáncskóróról füget? 17Így minden jó fa jó gyümölcsöt terem, a rossz fa pedig rossz gyümölcsöt terem. 18Nem hozhat a jó fa rossz gyümölcsöt, a rossz fa sem hozhat jó gyümölcsöt. 19Amelyik fa nem terem jó gyümölcsöt, azt kivágják, és tűzre vetik. 20Tehát gyümölcsseikről ismeritek meg őket.

Isten akaratának cselekvése (Lk 6,46; 13,26-27)

21Nem mindenki megy be a mennyek országába, aki ezt mondja nekem: **Uram, Uram, hanem csak az, aki cselekszi az én mennyei Atyám akaratát.** 22Sokan mondják majd nekem azon a napon: Uram, Uram, nem a te nevedben prófétáltunk-e, nem a te nevedben üztünk-e ördögöket, és nem a te nevedben tettünk-e sok csodát? 23És akkor kijelentem nekik: Sohasem ismertelek titeket, távozzatok tőlem, ti gonosztevők!

24Aki tehát **ὅστις ἀκούει hallja tőlem (meghallja!)** ezeket a beszédeket, és **cselekszi azokat**, hasonló a bölcs emberhez, aki kősziklára építette a házat.

Πᾶς οὖν ὅστις ἀκούει μου τοὺς λόγους [τούτους] ¹ καὶ ποιεῖ αὐτούς, ὁμοιωθήσεται ἀνδρὶ φρονίμῳ, ὅστις ᾠκοδόμησεν αὐτοῦ τὴν οἰκίαν ἐπὶ τὴν πέτραν. ¹

25És ömlött a zápor, és jöttek az árvizek, tomboltak a szelek, és nekirontottak annak a háznak, de nem dőlt össze, mert kősziklára volt alapozva.

26Aki pedig hallja **ὁ ἀκούων** aki csak hallgatja, de nem meghallja!) tőlem ezeket a beszédeket, de nem cselekszi, hasonló a bolond emberhez, aki homokra építette a házát.

Καὶ πᾶς ὁ ἀκούων μου τοὺς λόγους τούτους καὶ μὴ ποιῶν αὐτοὺς ὁμοιωθήσεται ἀνδρὶ μωρῷ, ὅστις ᾠκοδόμησεν αὐτοῦ τὴν οἰκίαν ἐπὶ τὴν ἄμμον.

(F.Kristóf atya 23 08 20)

27És ömlött a zápor, és jöttek az árvizek, tomboltak a szelek, és beleütköztek abba a házba; és az összedőlt, és teljesen elpusztult.

28Amikor Jézus befejezte ezeket a beszédeket, a sokaság álmélnkodott tanításán,

29mert úgy tanította őket, mint akinek hatalma van, és nem úgy, mint az írástudóik.

ἦν γὰρ διδάσκων αὐτοὺς ὡς ἐξουσίαν ἔχων καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς αὐτῶν.

Mt 8

1 Amikor lejött a hegyről, nagy sokaság követte őt, 2 és íme, odament egy **leprás**, leborult előtte, és ezt mondta: Uram, ha akarod, megtisztíthatasz. 3 Jézus kinyújtotta a kezét, megérintette őt, és ezt mondta: **Akarom. Tisztulj meg!** És azonnal megtisztult a leprától. 4 Ekkor így szólt hozzá Jézus: Vigyázz, senkinek se szólj, hanem menj el, mutasd meg magadat a papnak, és vidd fel az áldozati ajándékot, amelyet Mózes rendelt el, bizonyosságul nekik.

3Móz 14, 2-32 NAGYON RÉSZLETES, APRÓLÉKOS, HOSSZÚ MÓZESI TÖRVÉNY

5 Amikor Jézus Kapernaumba érkezett, odament hozzá **egy százados**, és kérte őt: 6 Uram, a **szolgám bénán fekszik** otthon, és szörnyű kínjai vannak. 7 Ő így szólt hozzá: Elmegyek, és meggyógyítom.

8 De a százados ezt felelte: **Uram, nem vagyok méltó arra, hogy hajlékomba jöjj, hanem csak egy szót szólj, és meggyógyul a szolgám.**

ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἑκατόνταρχος ἔφη ¹ Κύριε, ¹ οὐκ εἰμὶ ἰκανὸς ἵνα μου ὑπὸ τὴν στέγην εἰσέλθῃς· ¹ ἀλλὰ μόνον εἰπέ λόγῳ, καὶ ἰαθήσεται ὁ παῖς μου·

ἔφη ¹ - mondta, φημί - mond

9 Mert én is hatalom alatt álló ember vagyok, nekem is vannak alárendelt katonáim. És ha azt mondom az egyiknek: Menj el! – akkor elmegy, és a másiknak: Gyere ide! – akkor idejön, vagy ha szólok a szolgámnak: Tedd meg ezt! – akkor megteszi.

10 Amikor Jézus ezt hallotta, elcsodálkozott, és így szólt az őt követőkhöz: Bizony mondom nektek, senkiben sem találtam ilyen nagy hitet Izráelben.

ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐθαύμασεν καὶ εἶπεν τοῖς ἀκολουθοῦσιν ¹ Ἀμὴν ¹ λέγω ὑμῖν, παρ' οὐδενὶ τοσαύτην πίστιν ἐν τῷ Ἰσραὴλ εὔρον

ἐθαύμασεν – elcsodálkozott, θαυμάζω - csodál, csodálkozik

NB Jézus csodálkozik, meglepődik, nyitott

11 De mondom nektek, hogy sokan eljönnek napkeletről és napnyugatról, és asztalhoz telepednek Ábrahámval, Izsákkal és Jákóbbal a mennyek országában; 12 akik pedig a mennyek országa fiainak tartják magukat, kivettetnek a külső sötétségre, ott lesz majd sírás és fogcsikorgatás.

13 A századosnak pedig ezt mondta Jézus: Menj el, és legyen a te hited szerint. És meggyógyult a szolga még abban az órában.

14 Amikor Jézus bement Péter házába, látta, hogy annak anyósa lázasan fekszik. 15 Megérintette a kezét, és elhagyta az asszonyt a láz, és felkelt, és szolgált neki. 16 Amikor beesteledett, sok megszállottat vittek hozzá, ő pedig szavával kiűzte a tisztátalan lelkeket, és minden beteget meggyógyított,

17 hogy beteljesedjenek az Ézsaiás próféta által mondottak: „Erőtlenségünket ő vette el, és betegségeinket ő hordozta.”

ὅπως πληρωθῆ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡσαίου ¹ τοῦ προφήτου λέγοντος Αὐτὸς ¹ τὰς ἀσθενείας ἡμῶν ἔλαβεν καὶ τὰς νόσους ἐβάστασεν.

νόσος, -ου - 1. betegség, ártalom

18 Amikor Jézus meglátta maga körül a sokaságot, megparancsolta, hogy keljenek át a túlsó partra. 19 És odalépve így szólt hozzá egy írástudó: Mester, követlek téged, bárhová mégy. 20 Jézus ezt mondta neki: A rókáknak barlangjuk van, és az égi madaraknak fészükük, de az Emberfiának nincs hova fejét lehajtania. 21 Egy másik tanítvány pedig ezt mondta neki: Uram, engedd meg, hogy előbb elmenjek, és eltemessem az apámat. 22 De Jézus így szólt hozzá: Kövess engem, Ἀκολουθεῖ ¹ μοι, és hagyd, hogy a halottak eltemessék saját halottaikat.

23 Bárkába szállt, s tanítványai követték. 24 Egyszerre csak nagy vihar támadt a tavon, úgyhogy a hullámok elborították a bárkát. Ő azonban aludt. 25 Odamentek hozzá, fölkeltek és kérték: „Uram, ments meg minket, elveszünk!” 26 Jézus ezt mondta nekik: „Mit féltetek, kishitűek?” Aztán fölkel, parancsolt a szélvésznek és a víznek, s nagy nyugalom támadt. 27 Az emberek csodálkozva kérdezték: „Ki lehet ez, hogy még a szélvész és a víz is engedelmeskedik neki?”

28 Amikor a túlsó parton Gadara környékére ért, két ördögtől megszállt emberrel találkozott. A sírboltokból jöttek elő. Annyira elvadultak voltak, hogy senki sem mert az úton járni. 29 Így kiabáltak: „Mi közünk hozzád, Isten fia? Azért jöttél ide, hogy idő előtt gyötörj minket?” 30 Messze tőlük nagy sertéskonda legelészett. 31 Ezért az ördögök kérték: „Ha kiűzöl minket, küldj a sertéskondába!” 32 „Menjetek!” – mondta nekik. Erre kimentek és megszállták a sertéseket, mire az egész konda lerohant a meredekről a tóba és vízbe fúlt. 33 A kanászok elfutottak, és a városba érve mindent elmondtak, azt is, ami a megszállottakkal a szemük láttára történt. 34 Az egész város kiment Jézus elé, és amikor megpillantották, kérték, hagyja el határukat.

Mt 9

1 Jézus hajóra szállva átkelt, és elment a maga városába.

2 És íme, odavittek hozzá egy bénát, aki ágyban feküdt. Amikor Jézus látta hitüket, így szólt a bénához: Bízzál, fiam, megbocsáttatnak a te bűneid.

Καὶ ¹ ἰδοὺ προσέφερον αὐτῷ παραλυτικὸν ἐπὶ κλίνης βεβλημένον. καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν εἶπεν τῷ παραλυτικῷ ¹ Θάρσει, ¹ τέκνον· ¹ ἀφίενταί σου αἱ ἁμαρτίαι

3 Ekkor néhányan az írástudók közül így szóltak magukban: Istenkáromló!

Καὶ ἰδοὺ τινες τῶν γραμματέων εἶπαν ἐν ἑαυτοῖς ¹ Οὗτος ¹ βλασφημεῖ

4 Jézus pedig, mivel ismerte gondolataikat, ezt mondta: Miért gondoltok gonoszt szívetekben?

Καὶ ἰδὼς ὁ Ἰησοῦς τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν εἶπεν ¹ Ἴνα τί ¹ ἐνθυμεῖσθε πονηρὰ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν;

5 Ugyan mi könnyebb? Azt mondani, hogy megbocsáttatnak a te bűneid, vagy ezt mondani: Kelj fel, és járj?

τί γὰρ ἐστὶν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν ¹ Ἀφίενταί ¹ σου αἱ ἁμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν ¹ Ἐγειρε ¹ καὶ περιπάτει;

6 De azért, hogy megtudjátok, az Emberfiának van hatalma bűnöket megbocsátani a földön – ekkor ezt mondta a bénának: Kelj fel, vedd az ágyadat, és menj haza!

Ἴνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφίεναι ἁμαρτίας – τότε λέγει τῷ παραλυτικῷ ¹ Ἐγειρε ἄρῶν σου τὴν κλίνην καὶ ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου.

1. CSODA 7 Ő pedig felkelt, és hazament. 8 Amikor a sokaság ezt látta, félelem fogta el őket; és dicsőítették Istent, aki ilyen hatalmat adott az embereknek.

9 Amikor Jézus továbbment onnan, meglátott egy embert a vámszedő helyen ülni, akit **Máténak hívtak, és így szólt hozzá: Kövess engem! Az felkelt, és követte őt.** 10 És történt, amikor Jézus asztalnál ült a házban, hogy sok vámszedő és bűnös jött, és odatelepedett Jézushoz és az ő tanítványaihoz. 11 Meglátták ezt a farizeusok, és szóltak tanítványainak: Miért eszik a ti mesteretek vámszedőkkel és bűnösökkel együtt?

12 Ő pedig, amikor ezt meghallotta, így szólt: Nem az egészségeseknek van szükségük orvosra, hanem a betegeknek.

ὁ ¹ δὲ ἀκούσας εἶπεν ¹ Οὐ ¹ χρείαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ ἁλλὰ οἱ κακῶς ἔχοντες.

INTERTEXT Mt 9, 13 és Hós 6,6 – szó szerint LXX

13 Menjetek, és tanuljátok meg, mit jelent ez: „Irgalmasságot akarok, és nem áldozatot.” Mert nem azért jöttem, hogy az igazakat hívjam, hanem a bűnösöket.

πορευθέντες δὲ μάθετε τί ἐστὶν ¹ Ἐλεος ¹ θέλω καὶ οὐ θυσίαν. οὐ γὰρ ἦλθον καλέσαι δικαίους ἁλλὰ ἁμαρτωλούς.

Hós 6,6

6Mert szeretetet kívánok én és nem áldozatot: az Istennek ismeretét inkább, mintsem égőáldozatokat.

διότι ἔλεος θέλω καὶ οὐ θυσίαν καὶ ἐπίγνωσιν θεοῦ ἢ ὀλοκαυτώματα.

14 Akkor odamentek hozzá János tanítványai, és megkérdezték: Miért van az, hogy mi és a farizeusok gyakran böjtölünk, a te tanítványaid viszont nem böjtölnek? 15 Jézus ezt mondta nekik: Gyászolhat-e a násznép, amíg velük van a vőlegény? De jönnek majd napok, amikor elvételük tőlük a vőlegény, és akkor böjtölni fognak. 16 Senki sem tesz foltot új posztóból régi ruhára, mert a toldás tovább szakítja a ruhát, és még nagyobb lesz a szakadás. 17 Újbort sem töltenek régi tömlőbe, mert a tömlő szétreped: a bor is kiömlik, a tömlő is tönkremegy; hanem újbort új tömlőbe töltenek, és akkor mindkettő megmarad. 18 Miközben ezeket mondta nekik, íme, egy előljáró ment hozzá, leborult előtte, és így szólt: **2. CSODA A leányom most halt meg, de jöjj, tedd rá a kezed,** és élni fog. 19 Jézus felkelt, és követte őt tanítványaival együtt. 20 És íme, egy tizenkét éve vérfolyásos asszony odament hozzá, és hátulról megérintette ruhája szegélyét, 21 mert ezt mondta magában: Ha csak megérinthetem a ruháját, meggyógyulok. 22 Amikor Jézus megfordult, és meglátta őt, így szólt: Bízzál, leányom, a te hited megtartott téged. **3. CSODA** És meggyógyult az asszony abban az órában. 23 Amikor Jézus bement az előljáró házába, és meglátta a furulyásokat meg a zajongó sokaságot, 24 így szólt: Menjetek innen, mert nem halt meg a leányka, csak alszik. Azok pedig kinevették őt.

25 Amikor azután kiküldték onnan a sokaságot, bement, megfogta a leányka kezét, mire az felkelt. 4. CSODA 26 És híre ment ennek az egész vidéken.

27 Amikor Jézus továbbment onnan, **követte őt két vak**, akik ezt kiáltozták: Könyörülj rajtunk, Dávid Fia! 28 Amikor bement a házba, odamentek hozzá a vakok; Jézus pedig megkérdezte tőlük: **Hiszitek-e, hogy meg tudom ezt tenni? Ezt felelték: Igen, Uram!** 29 **Ekkor megérintette a szemüket, és ezt mondta: Legyen a ti hitetek szerint!** 30 Erre megnyílt a szemük. **5. CSODA** Jézus pedig megparancsolta nekik: **Vigyázzatok, senki meg ne tudja!** 31 **De azok kimenve onnan, elterjesztették hírét az egész vidéken.** 32 Alighogy ezek elmentek, íme, odavittek hozzá egy **megszállott némát**. 33 Miután kiűzte belőle az ördögöt, megszólalt a néma, a sokaság pedig elcsodálkozott, és ezt mondta: Sohasem láttak még ilyet Izráelben! 34 A farizeusok viszont ezt mondták: Az ördögök fejedelmével űzi ki az ördögöket. **35 Jézus bejárta a városokat és a falvakat mind, tanított a zsinagógáikban, hirdette a mennyek országának evangéliumát, gyógyított mindenféle betegséget és erőtlenséget.** 36 Amikor látta a sokaságot, **megszánta őket**, mert elgyötörtek és elveszettek voltak, mint a juhok pásztor nélkül. 37 Ekkor így szólt tanítványaihoz: **Az aratnivaló sok, de a munkás kevés: 38 kérjétek tehát az aratás Urát, hogy küldjön munkásokat az aratásába.**

Mt 10

¹És előszólítván tizenkét tanítványát, hatalmat ada nekik a tisztátalan lelkek felett, hogy kiűzzék azokat, és gyógyítsanak minden betegséget és minden erőtlenséget. ²A tizenkét apostol nevei pedig ezek: Első Simon, a kit Péternek hívnak, és András, az ő testvére; Jakab, a Zebedeus fia, és János az ő testvére; ³Filep és Bertalan; Tamás és Máté, a vámszedő; Jakab, az Alfeus fia, és Lebbeus, a kit Taddeusnak hívtak; ⁴Simon a kananita, és Judás, az Iskariotes, a ki el is árulta őt. ⁵Ezt a tizenkettőt küldé ki Jézus, és megparancsolá nekik, mondván: Pogányok útjára ne menjetek, és Samaritánusok városába ne menjetek be ⁶Hanem menjetek inkább Izráel házának eltévelyedett juhaihoz. ⁷Elmenvén pedig prédikáljatok, mondván: Elközelített a mennyeknek országa. ⁸Betegeket gyógyítsatok, poklosokat tisztítsatok, halottakat támasszatok, ördögöket űzzetek. Ingyen vettétek, ingyen adjátok. ⁹Ne szerezzetek aranyat, se ezüstöt, se réz-pénzt a ti erszényetekbe, ¹⁰Se útitáskát, se két ruhát, se sarut, se pálczát; mert méltó a munkás az ő táplálékára. ¹¹A mely városba vagy faluba pedig bementek, tudakozzátok meg, ki abban méltó; és ott maradjatok, a míg tovább mehettek. ¹²Ha pedig bementek a házba, köszöntsétek azt. ¹³És ha méltó a ház, szálljon a ti békességetek reá; ha pedig nem méltó, a ti békességetek rátok térjen vissza. ¹⁴És ha valaki nem fogad be titeket, és nem hallgatja a ti beszédeket, mikor kimentek abból a házból, vagy városból, lábaitok porát is verjétek le. ¹⁵Bizony mondom néktek: Az ítélet napján könnyebb lesz a Sodoma és Gomora földjének dolga, mint annak a városnak. ¹⁶Ímé, én elbocsátlak titeket, mint juhokat a farkasok közé; legyetek azért okosak mint a kígyók, és szelidek mint a galambok. ¹⁷De óvakodjatok az emberektől; mert törvényszékekre adnak titeket és az ő gyülekezeteikben megostoroznak titeket; ¹⁸És helytartók és királyok elé visznek titeket érettem, bizonyosággal ő magoknak és a pogányoknak. ¹⁹De mikor átadnak titeket, ne aggodalmaskodjatok, mi módon vagy mit szóljatok; mert megadatik néktek abban az órában, mit mondjatok. ²⁰Mert nem ti vagytok, a kik szóltok, hanem a ti Atyátoknak Lelke az, a ki szól ti bennetek. ²¹Halálra adja pedig testvér testvérét, atya gyermekét; támadnak magzatok szüleik ellen, és megöletik őket. ²²És gyűlöletesek lesztek, mindenki előtt az én nevemért; de a ki mindvégig megáll, az megtartatik. ²³Mikor pedig abban a városban üldöznek titeket, szaladjatok a másíkba. Mert bizony mondom néktek: be sem járjátok Izráel városait, míg eljön az Emberfia.

24 Nem különb a tanítvány a mesterénél, sem a szolga az ő uránál. 25 Elég a tanítványnak, hogy olyan legyen, mint a mestere, és a szolgának, mint az ura. Ha a ház urát Belzebubnak nevezték el, mennyivel inkább a háza népét? 26 Ne féljete hát tőlük!

Mert nincs olyan rejtett dolog, amely le ne lepleződnék, és olyan titok, amely ki ne tudódnék.

**οὐδὲν γάρ ἐστιν κεκαλυμμένον ὃ οὐκ ἀποκαλυφθήσεται, ¹
καὶ κρυπτὸν ὃ οὐ γνωσθήσεται.**

27 Amit mondok nektek a sötétben, azt mondjátok el napvilágnál; amit fülbe súgva hallotok, azt hirdessétek a háztetőkről! 28 Ne féljetek azoktól, akik a testet megölik, de a lelket meg nem ölhetik. Inkább attól féljete, aki mind a lelket, mind a testet elpusztíthatja a gyehennában. **29**

Nem úgy van, hogy két verebet adnak egy fillérért, de egy sem esik le közülük a földre Atyátok tudta nélkül? 30 Nektek pedig még a hajatok szála is mind számon van tartva. 31 Ne féljete tehát: ti sok verébnél értékesebbek vagytok.

Hamlet 52153

Not a whit, we defy augury: there's a special providence in the fall of a sparrow. If it be now, 'tis not to come; if it be not to come, it will be now; if it be not now, yet it will come: the readiness is all: since no man has aught of what he leaves, what is't to leave betimes?

32 Aki tehát vallást tesz rólam az emberek előtt, arról majd én is vallást teszek mennyei Atyám előtt,

Πᾶς οὖν ὅστις ὁμολογήσει ἐν ἑμοῖς ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὁμολογήσω καγὼ ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν τοῖς ¹ οὐρανοῖς

33 aki pedig **megtagad** engem az emberek előtt, azt majd én is **megtagadom** mennyei Atyám előtt.

ὅστις δὲ * ἀρνήσεται ¹ με ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ἀρνήσομαι καγὼ αὐτὸν ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν τοῖς ¹ οὐρανοῖς

34 Ne gondoljátok, hogy azért jöttem, hogy békességet hozzak a földre. Nem azért jöttem, hogy békességet hozzak, hanem hogy kardot. 35 Azért jöttem, hogy szembeállítsam az embert apjával, a leányt anyjával, a menyét anyósával, 36 és így az embernek ellensége lesz a háza népe. 37 Aki jobban szereti apját vagy anyját, mint engem, az nem méltó hozzám; aki jobban szereti fiát vagy leányát, mint engem, az nem méltó hozzám; 38 és aki nem veszi fel keresztyét, és nem követ engem, az nem méltó hozzám.

39 Aki megtalálja életét, az elveszti azt, aki pedig elveszti életét énértem, az megtalálja azt.

ὁ εὐρὼν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀπολέσει αὐτήν, καὶ ὁ ἀπολέσας τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐνεκεν ἑμοῦ εὐρήσει αὐτήν.

40 Aki titeket befogad, az engem fogad be, és aki engem fogad be, az azt fogadja be, aki elküldött engem. **ÁTTETSZŐSÉG (TRANSPARENCIA)**

Ὁ δεχόμενος ὑμᾶς ἐμὲ δέχεται, καὶ ὁ ἐμὲ δεχόμενος δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με.

41 Aki befogad egy prófétát azért, mert az próféta, prófétának járó jutalmat kap;
ὁ δεχόμενος προφήτην εἰς ὄνομα προφήτου μισθὸν προφήτου λήμψεται,

aki pedig egy igaz embert fogad be azért, mert az igaz, igaz embernek járó jutalmat kap.
καὶ ὁ δεχόμενος δίκαιον εἰς ὄνομα δικαίου μισθὸν δικαίου λήμψεται.

IGAZ EMBER= δίκαιος, - IGAZ EMBER

42 Aki pedig csak egyetlen pohár friss vizet ad inni egynek e kicsinyek közül, mert az tanítvány: bizony mondom nektek, semmiképpen sem fogja elveszteni jutalmát.

καὶ ὃς ἂν ποτίσῃ ἓνα τῶν μικρῶν τούτων ποτήριον ψυχροῦ μόνον εἰς ὄνομα μαθητοῦ, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ.

Mt 11

1 Amikor Jézus elmondta parancsait a tizenkét tanítványnak, továbbment onnan, hogy tanítson és igét hirdessen a városokban. 2 *János pedig, amikor hallott a börtönben Krisztus cselekedeteiről, elküldte tanítványait,* 3 és megkérdezte tőle: **Te vagy-e az Eljövendő, vagy mást várjunk?** 4 Jézus így válaszolt nekik: Menjetek, és mondjátok el Jánosnak, amiket hallotok és láttok: **5 vakok látnak, és bénák járnak, leprások tisztulnak meg, és süketek hallanak, halottak támadnak fel, és szegényeknek hirdettetik az evangélium,** 6 és boldog, aki nem botránkozik meg énbennem. 7 Amikor azok elindultak, Jézus beszélni kezdett a sokaságnak Jánosról: Miért mentetek ki a pusztába? Szélingatta nádszálat látni? 8 Ugyan miért mentetek ki? Finom ruhába öltözött embert látni? Hiszen akik finom ruhákat viselnek, azok a királyok palotáiban vannak. 9 Ugyan miért mentetek ki? Prófétát látni? Bizony mondom nektek, még prófétánál is nagyobbat. 10 Ő az, akiről meg van írva: „Íme, én elküldöm előtted követemet, aki elkészíti előtted az utat.” **11 Bizony mondom nektek: az asszonytól születettek között nincs nagyobb Keresztelő Jánosnál; de aki a legkisebb a mennyek országában, nagyobb nála.** 12 Keresztelő János napjaitól mostanáig a mennyek országa erőszakot szenved, és az erőszakosok igyekeznek hatalmukba keríteni. 13 Mert valamennyi próféta és a törvény is Jánosig prófétált. 14 És ha el akarjátok fogadni, ő maga Illés, akinek el kellett jönnie. 15 Akinek van füle, hallja! 16 De mihez hasonlítsam ezt a nemzedéket? **Hasonló a piacon ülő gyermekekhez, akik ezt kiáltják a többieknek: 17 Zenéltünk nektek, és nem táncoltatok; siratót mondtunk, és nem gyászoltatok. 18 Mert eljött János, aki nem eszik, és nem is iszik, és ezt mondják: Ördög van benne! 19 Eljött az Emberfia, aki eszik és iszik,**

és ezt mondják: Íme, falánk és részeges, vámszedők és bűnösök barátja! De cselekedetei által nyert igazolást a bölcsesség.

Καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτῆς.

ἐδικαιώθη – igazoltatott, δικαιώω - igazzá tesz, igaznak nyilvánít

20 **Akkor feddeni kezdte azokat** a városokat, amelyekben a legtöbb csodája történt, mert nem tértek meg: 21 Jaj neked, Korazin! Jaj neked, Bétsaida! Mert ha Tíruszban és Szidónban történtek volna azok a csodák, amelyek nálatok történtek, régen megtértek volna zsákruhában és hamuban! 22 Sőt mondom nektek: Tírusznak és Szidónnak könnyebb lesz az ítélet napján, mint nektek. 23 Te is, Kapernaum, talán az égig emelkedsz? A pokolig fogsz alászállni! Mert ha Sodomában történtek volna azok a csodák, amelyek nálad történtek, megmaradt volna a mai napig. 24 **Sőt mondom nektek, hogy Sodoma földjének könnyebb lesz az ítélet napján, mint neked.** 25 Abban az időben így szólt Jézus:

Magasztallak, Atyám, menny és föld Ura, mert elrejtetted ezeket a bölcsék és értelmeselek elől, és felfedted az egyszerű embereknek.

**Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν ¹
Ἐξομολογοῦμαι ¹ σοι, πάτερ ¹ κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ
τῆς γῆς, ὅτι ἔκρυσας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ **συνετῶν**, ¹
καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ **νηπίοις**.**

ἐξομολογεῖσθαι v. ἐξομολογοῦμαι - megvall, hálát ad, dicsőít

συνετός, -ή, -όν - értelmes, okos

νήπιος, -ά, -ον - 1. kiskorú, éretlen, tapasztalatlan, együgyű,

26 Igen, Atyám, mert így láttad jónak.

27 Az én Atyám mindent átadott nekem, és senki sem ismeri a Fiút, csak az Atya, az Atyát

28 Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok és meg vagytok terhelve, és én megnyugvást adok nektek.

**Δεῦτε πρὸς με πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι,
κάγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς.**

29 Vegyétek magatokra az én igámat, és tanuljátok meg tőlem, hogy szelíd vagyok és alázatos szívű, és megnyugvást találtok lelketeknek.

**ἄρατε τὸν ζυγὸν μου ἐφ' ὑμᾶς καὶ μάθετε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι
πραῦς εἰμι καὶ ταπεινὸς τῇ καρδίᾳ, καὶ εὐρήσετε ἀνάπαυσιν
ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν.**

30 Mert az én igám jó, és az én terhem könnyű.

ὁ γὰρ ζυγὸς μου χρηστὸς καὶ τὸ φορτίον μου ἑλαφρόν ἐστιν

Mt 12

1 Abban az időben Jézus gabonaföldeken ment át szombaton, tanítványai pedig megéheztek, és kalászatokat szakítottak le, és azt ették. 2 Amikor ezt meglátták a farizeusok, szóltak neki: Íme, tanítványaid **olyat tesznek, amit szombaton nem szabad.** 3 Ő pedig ezt válaszolta nekik: Nem olvastátok, hogy mit tett Dávid, amikor kíséreeivel együtt megéhezett? 4 Bement az Isten házába, és a szent kenyereket ették meg, amelyeket nem lett volna szabad megennie sem neki, sem az ő kíséretének, hanem csak a papoknak. 5 Vagy nem olvastátok a törvényben, hogy szombaton a papok a templomban megszegik a szombatot, mégsem vétkeznek?

INTERTEXT Mt 12,7 idézi Hós 6,3-at

7 Ha pedig értenétek, mit jelent ez: **„Irgalmasságot akarok, nem áldozatot”**,

εἰ δὲ ἐγνώκετε τί ἐστὶν Ἔλεος ¹ θέλω καὶ οὐ θυσίαν

Hós 6, 6 KÉRDÉS: A LXXban és Mt 12, 7-ben is **ἔλεος** van, akkor a magyarban miért egyszer „irgalom” (Mt 2,7), másszor „szeretet” van?? Ugyanaz a szó!!! Mert szeretetet kívánok én és nem áldozatot: az Istennek ismeretét inkább, mintsem égőáldozatokat

ἔλεος θέλω καὶ οὐ θυσίαν καὶ ἐπίγνωσιν θεοῦ ἢ ὀλοκαυτώματα.

nem ítéltétek volna el azokat, akik nem vétkeztek 8 Mert az Emberfia ura a szombatnak.

9 Onnan eltávozva bement a zsinagógájukba, 10 ahol volt egy sorvadtt kezű ember. Azért, hogy vádat emeljenek ellene, megkérdezték Jézustól: Szabad-e szombaton gyógyítani? 11 Ő pedig ezt mondta nekik: Ki az közületek, akinek ha egyetlen juha van, és az verembe esik szombaton, nem ragadja meg, és nem húzza ki? 12 Mennyivel többet ér az ember a juhnál! Szabad tehát jót tenni szombaton. 13 Ekkor így szólt ahhoz az emberhez: Nyújtsd ki a kezedet! Ő kinyújtotta, és az újra olyan egészséges lett, mint a mások. 14 A farizeusok pedig kimentek, és **elhatározták, hogy végeznek vele.** 15 Mivel Jézus tudta ezt, eltávozott onnan. És sokan követték őt, ő pedig meggyógyította mindnyájukat, 16 és megparancsolta nekik, hogy ne fedjék fel, kicsoda ő, 17 hogy beteljesedjék, amit Ézsaiás prófétált:

18 „Íme, az én szolgám, akit kiválasztottam, akit én szeretek, akiben gyönyörködöm! Lelkemet adom neki, és ítéletet hirdet a népeknek.

19 Nem szít viszályt, és nem lármáz, senki sem hallja hangját az utcákon. 20 Megrepedt nádszálat nem tör el, és füstölgő mécsest nem olt ki, míg győzelemre nem viszi az ítéletet.

21 És az ő nevében reménykednek majd a népek.”

15 Mivel Jézus tudta ezt, eltávozott onnan. És sokan követték őt, ő pedig meggyógyította mindnyájukat, 16 és megparancsolta nekik, hogy ne fedjék fel, kicsoda ő, 17 hogy beteljesedjék, amit Ézsaiás prófétált:

18 „Íme, az én szolgám, akit kiválasztottam, akit én szeretek, akiben gyönyörködöm! Lelkemet adom neki, és ítéletet hirdet a népeknek.

19 Nem szít vizályt, és nem lármáz, senki sem hallja hangját az utcákon. 20 Megrepedt nádszálát nem tör el, és füstölgő mécsest nem olt ki, míg győzelemre nem viszi az ítéletet.

21 És az ő nevében reménykednek majd a népek.”

INTERTEXT – NEM PONTOS IDÉZET!

Mt 12, 18-21	Ézs 42, 1-4 LXX	Mt 12, 18-21 RÚF	Ézs 42, 1-4 RÚF
<p>Ἴδοὺ ¹ ὁ παῖς μου ὃν ἠρέτισα, ὁ ἀγαπητός μου ¹ * ὃν εὐδόκησεν ἡ ψυχὴ μου· θήσω τὸ πνεῦμά μου ἐπ’ αὐτόν, καὶ κρίσιν τοῖς ἔθνεσιν ἀπαγγελεῖ.</p> <p>19 Οὐκ ¹ ἐρίσει οὐδὲ κραυγάζει, οὐδὲ ἀκούσει τις ἐν ταῖς πλατείαις τὴν φωνὴν αὐτοῦ.</p> <p>20 κάλαμον συντετριμμένον οὐ κατεάξει καὶ λίνον τυφόμενον οὐ σβέσει, ἕως ἂν ἐκβάλῃ εἰς νῆκος τὴν κρίσιν.</p>	<p>Ἰακωβ ὁ παῖς μου, ἀντιλήμψομαι αὐτοῦ· Ἰσραὴλ ὁ ἐκλεκτός μου, προσεδέξατο αὐτόν ἢ ψυχὴ μου· ἔδωκα τὸ πνεῦμά μου ἐπ’ αὐτόν, κρίσιν τοῖς ἔθνεσιν ἐξοίσει.</p> <p>2 οὐ κεκράζεται οὐδὲ ἀνήσει, οὐδὲ ἀκουσθήσεται ἔξω ἢ φωνὴ αὐτοῦ.</p> <p>3 κάλαμον τεθλασμένον οὐ συντρίψει καὶ λίνον καπνίζόμενον οὐ σβέσει, ἀλλὰ εἰς ἀλήθειαν ἐξοίσει κρίσιν.</p>	<p>18, „Íme, az én szolgám, akit kiválasztottam, akit én szeretek, akiben gyönyörködöm! Lelkemet adom neki, és ítéletet hirdet a népeknek.</p> <p>19Nem szít vizályt, és nem lármáz, senki sem hallja hangját az utcákon.</p> <p>20Megrepedt nádszálát nem tör el, és füstölgő mécsest nem olt ki, míg győzelemre nem viszi az ítéletet.</p>	<p>Ez az én szolgám, akit támogatok, az én választottam, akiben gyönyörködöm. Lelkimmel ajándékoztam meg, törvényt hirdet a népeknek.</p> <p>2Nem kiált, nem lármáz, és nem hallatja szavát az utcán.</p> <p>3A megrepedt nádszálát nem tör össze, a füstölgő mécsest nem oltja ki, hűen hirdeti a törvényt.</p> <p>4Nem alszik ki, és nem török össze, míg a törvénynek érvényt nem szerez a földön;</p>

<p>21 καὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ἔθνη ἐλπιοῦσιν.</p>	<p>4 ἀναλάμψει καὶ οὐ θραυσθήσεται, ἕως ἂν θῆ ἐπὶ τῆς γῆς κρίσιν· καὶ ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ἔθνη ἐλπιοῦσιν.</p>	<p>21 És az ő nevében reménykednek majd a népek.”</p>	<p>tanítására várnak a szigeteken.</p>

22 Akkor odavittek hozzá egy vak és néma megszállottat, és ő meggyógyította, úgyhogy a néma beszélt és látott. 23 És az egész sokaság megdöbbenve kérdezte: Csak nem ő a Dávid Fia? 24 A farizeusok pedig, akik ezt hallották, így szóltak: Ez nem űzheti ki az ördögöket másként, csak Belzebubbal, az ördögök fejedelmével! 25 Ő pedig, ismerve gondolataikat, ezt mondta nekik:

Minden ország, amely meghasonlik önmagával, elpusztul, és egyetlen város vagy ház sem maradhat fenn, amely meghasonlik önmagával. 26 **Ha pedig a Sátán a Sátánt űzi ki, akkor meghasonlott önmagával: hogyan maradhat fenn így az országa?** 27 És ha én Belzebubbal űzöm ki az ördögöket, a ti fiaitok kivel űzik ki? Ezért ők lesznek a ti bíraitok! 28 Ha viszont én Isten Lelkével űzöm ki az ördögöket, akkor bizony elérkezett hozzátok az Isten országa. 29 Vagy hogyan mehetne be valaki egy erős ember házába, és hogyan rabolhatná el annak javait, ha előbb meg nem kötözi azt az erős embert? Akkor kirabolhatja a házát.

30

Aki nincs velem, az ellenem van, és aki nem velem gyűjt, az tékozoló mű

ὄν μετ' ἐμοῦ κατ' ἐμοῦ ἐστίν, ¹ καὶ ὁ μὴ συνάγων μετ' ἐμοῦ σκορπίζει.

31 Ezért mondom nektek: minden bűn és káromlás megbocsáttatik majd az embereknek, de a Lélek káromlása nem bocsáttatik meg.

32 **Aki az Emberfia ellen szól valamit, annak megbocsáttatik, de aki a Szentlélek ellen szól, annak nem bocsáttatik meg sem ebben a világban, sem az eljövendőben.**

33 Ha jó a fa, jó a gyümölcse is, ha rossz a fa, rossz a gyümölcse is. Mert gyümölcseről lehet megismerni a fát. 34 Ti viperafajzatok! Hogyan szólhatnátok jót gonosz létetekre?

SZÍV, SZÓ, SZÁJ

Mert amivel csordultig van a szív, azt szólja a száj.

ἐκ γὰρ τοῦ περισσεύματος τῆς καρδίας τὸ στόμα λαλεῖ.

35 A jó ember jó kincseiből jót hoz elő, a gonosz ember gonosz kincseiből gonoszt hoz elő. **36 De mondom nektek, hogy minden haszontalan szóról, amelyet kimondanak az emberek, számot fognak adni az ítélet napján: 37 mert szavaid alapján ítéltetsz majd igaznak, és szavaid alapján ítéltetsz majd bűnösnek.**

38 Akkor újra megszólította őt néhány írástudó és farizeus: Mester, jelt akarunk látni tőled. 39 Ő pedig így válaszolt nekik:

Ez a gonosz és parázna nemzedék jelt követel, de nem adatik neki más jel, csak **Jónás próféta jele**. 40 Mert ahogyan Jónás három nap és három éjjel volt a hal gyomrában, úgy lesz az Emberfia is a föld belsejében három nap és három éjjel. 41 Ninive lakói feltámadnak majd az ítéletkor ezzel a nemzedékkel együtt, és elítélik ezt a nemzedéket, mert ők megtértek Jónás prédikálására; de íme, nagyobb van itt Jónásnál! 42 Dél királynője feltámad majd az ítéletkor ezzel a nemzedékkel együtt, és elítéli ezt a nemzedéket, mert ő a föld végső határáról is eljött, hogy meghallgassa Salamon bölcsességét; de íme, **nagyobb van itt Salamonnál!**

38 Akkor újra megszólította őt néhány írástudó és farizeus: Mester, jelt akarunk látni tőled. 39 Ő pedig így válaszolt nekik:

Ez a gonosz és parázna nemzedék jelt követel, de nem adatik neki más jel, csak **Jónás próféta jele**. 40 Mert ahogyan Jónás három nap és három éjjel volt a hal gyomrában, úgy lesz az Emberfia is a föld belsejében három nap és három éjjel. 41 Ninive lakói feltámadnak majd az ítéletkor ezzel a nemzedékkel együtt, és elítélik ezt a nemzedéket, mert ők megtértek Jónás prédikálására; de íme, nagyobb van itt Jónásnál! 42 Dél királynője feltámad majd az ítéletkor ezzel a nemzedékkel együtt, és elítéli ezt a nemzedéket, mert ő a föld végső határáról is eljött, hogy meghallgassa Salamon bölcsességét; de íme, **nagyobb van itt Salamonnál!**

IGEHIRDETÉSI ELŐKÉSZÍTŐM A NAGYSZOMBATI TEXTUSRÓL (Ld. *Lelkipásztor* 98. évf. 2023/3. 110-114)

1. Az „ünnep” (?) jellege

Nem simogató ünnep. Nem síró ünnep (v.ö. Jeruzsálem leányai ne engem sirassatok, magatokat sirassátok!). Az üres sír napja. A rémület napja. A Kiüresedett napja. A Semmi napja. A Nincs-Isten napja. A Nincs-Krisztus napja.

Nem a pokoljárás napja. A Pokol napja. A rémület napja. Az elkárhozás napja. A második halál napja. Az Istenítélet napja. A Végítélet napja. A Félelem napja. A Mileszhanincsfeltamadás napja. A Mileszhaénissemileszek napja. Az Imádság napja. A Derengő Remény napja.

(Továbbiakat ld. HAFENSCHER 2010, 395 o.)

2. Amit a textusról tudni kell

Mt 12, 38-42 exegéziséből „elég nehéz kihozni a Nagyszombatot”. Dilemmámat megosztottam a lelkészekkel a fraterneten: hogyan egyeztethető össze Nagyszombat csöndje azzal, amit Jézus mond a farizeusoknak s az írástudóknak: "gonosz és parázna nemzetség". Nem túl "hangos" beszéd ez a Nagyszombat "csöndjében"? Kaptam sok segítőkész visszajelzést. Többnyire olyanokat, amelyek a csöndre, Nagyszombat csendjére tették a hangsúlyt. Mindegyikért hálás vagyok, mindegyikből tanultam. Leginkább az a hozzászólás gondolkodtatott el, amelyik „az ítélet csendjét” említette. Igen, ezen a vonalon elindulhatok! Nem nekünk kell csendben lenni. Isten van csendben. Olyannyira hallgat, hogy „nincs” is. A „Nincs-Isten” nem szól, nem beszél. Megdöbbenünk, mert ítéletünk. Ezen a ponton kapcsolhatjuk össze a textusunkat Nagyszombat liturgiájával.

Textusunk párhuzamos igehelyei: Mk 8,11-12, Lk 11, 29-32. Különbség: Mk nem említi Jónást; Lk nem említi a farizeusokat, csak a sokaságot.

Amíg az igehirdetés textusa két logiont vesz fel a perikópába, Ulrich Luz a több kötetes híres Máté-kommentárjában (LUZ 2001, 214 o.) három logiont különböztet meg: 38-40; 41-42; 43-45. Együtt tárgyalja 41-42-t és 43-45-öt. A visszatérő démonokat Jakubinyi is összeköti a farizeusok megítélésével (JAKUBINYI 1991,253-154 o.). Mint írják, a „példázat” (hogy az-e, a szakirodalomban nem eldöntött) arról szól, hogy a zsidók megtapasztalták Isten országának megtisztító erejét (valóban?), de mégsem fogadták be az evangéliumot, s ebbe az ürbe térnek vissza a démonok, immár seregestül (LUZ 2001, 221 o.). Ez az állapotuk sokkal rosszabb lesz, mint előtte volt. Az értelmezésen lehet vitatkozni, de úgy tűnik, ez a logion is a bűnről, sőt az ítélet gravitációjáról szól.

Versről - versre

38. Az írástudók csatlakoznak a farizeusokhoz. „Mesternek” (Διδάσκαλε) szólítják (σημειον) – négyszer is a 38-39 versekben (Mt 16,1-ben és Mk 8,11-ben „égi jelet” (σημειον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ kívánnak).

A jel, a σημειον (ebből a szóból származik a „szemiotika” tudománya) látható, megfogható dolog, bizonyíték, de nem kizárólagosan csoda. A szinoptikus hagyományban sohasem a „csoda” szinonimájaként fordul elő (LUZ 2001, 216). Amíg a farizeusok és az írástudók csak jelet akartak, „kívánnak” (θέλομεν – szeretnénk), addig Mt 16,1-4-ben a farizeusok és a szadduceusok „kísértik” őt. (πειράζω -próbára teszik)

39. A nemzetség (γενεά) szóról nem lehet eldönteni, hogy a kortársakra, vagy a zsidó népre értette ezt Jézus. (LUZ, 217.) A gonosz (πονηρός), parázna (μοιχαλις) szavak a népre vonatkoznak: (Hós 3,1, Jer 13, 26-27, Ez 16,38; 23,45; Ézs57,3-9); a paráznaság a Bibliában mindig az Isten iránti hűtlenségre utal (Mt 12,39 és 16,4 szó szerint ugyanaz).

Az ÚSz-ben az igehirdető Jónás jel volt a niniveiek számára; az igehirdető Jézus pedig jel a saját nemzedékének. Azok megtértek, ezek nem, mert nem ismerték fel, hogy Jézus nagyobb Jónásnál (Lk 11,29-32; Mt 11,41). Ezért, Jézus szerint a pogány niniveiek fogják megítélni a választott népet, ezt a nemzedéket.

Jónás háromnapos tartózkodása a hal gyomrában előképe Jézus háromnapos tartózkodásának a föld mélyében (Mt 12,39k).

40. Jónás – Jézus tipológia: Mk 8,12-ben nincs Jónás jele! Mt szó szerint idézi a LXX Jón 2, 1-et: ἦν Ἰωνας ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ κήτους τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νόκτας. Tipológia: (típosz / figura / prefiguráció – antitíposz / beteljesedés (FABINY 2016, 32-41).

A Jónás – Jézus párhuzamról: 1) mindkettő a megtérést hirdette; 2) mindkettő a mélységbe került (a cethal, ill. a halál), de innen mindketten kiszabadultak; 3) önmagában mindkettő jel is: Jónás az ítélethirdetésé, Jézus a végítélet hirdetésé (Az ÓSz-ben egyes prófétákat jeleknek is tartottak: Ézs 8,18, Ez 12,6). A „harmadnapra” kifejezés a zsidóságban erős szimbolikus jelentőséggel bír (Józs 2,16; 1Móz 42,17-18; 2Móz 19,11; Hós 6,2).

41. Luz szerint a két példa (Jónás – Ninive; Salamon – Sába, Dél királynője) a végítélet irányában fordítja a tekintetünket (LUZ 2001 219.o.). Az eredetileg elgondolt üdvrend, miszerint a zsidók a választott nép, most megfordul, a pogányok (niniveiek és Sába királynője) ítéletet mondanak a zsidók felett, akik a farizeusok és az írástudók közreműködésével megfeszítették Jézus.

A „nagyobb van itt Jónásnál” (ἰδοὺ πλεῖον Ἰωνᾶ ὧδε), „nagyobb van itt Salamonnál” (ἰδοὺ πλεῖον Σολομῶνος ὧδε) kifejezések sajátos zsidó érvelési módot és logikát: „kal va-homer”, ami azt jelenti „mennyivel inkább”, „hát még”. Hillél rabbi első szabálya ez: „könnyű és nehéz”, azaz egy egyértelmű személyt vagy dolgot egy súlyosabbal állítja szembe. (DÁVIDHÁZI 2017, 114) Az ÚSz-ben is sokszor találkozunk ezzel az érveléssel. (FABINY 1998, 106-108).

„Nagyobb van itt Jónásnál” egyúttal „Steigerung” is: ez a bibliai tipológia, ill. figurálmódus egyik kulcsfogalma. Krisztus egy korábbi személlyel azonosítja magát, de egyben jelzi, hogy az üdvtörténet előrehaladottabb szakaszába érkezünk (FABINY 2016, 165).

42. Az ítéletkor Ninive népe ítéli a zsidókat, ill. Sába királynője, aki meglátogatta Salamont (1Kir 10,1-13). Ez – Luz szerint – előképe lehet annak, hogy a végítéletkor az egykor megítélt zsidóság mond ítéletet a közben hitét vesztett keresztények felett (LUZ, 223).

Ikonográfiai exkurzus:

1. A klosterneuburgi hármastól 4. oszlopa ezt a tipológiát ábrázolja: Sába királynője (pogány) úgy megy Salamonhoz, mint a napkeleti bölcsek (pogányok) a kised Jézushoz. *ante legem* (törvény előtt): Ábrahám / Melkisédék;

sub gratia (kegyelem alatt): kised Jézus / napkeleti bölcsek,

sub lege (törvény alatt): Salamon / Sába királynője.

2. A klosterneuburg oltárkép 11. oszlopán is hasonló kapcsolatot fedezhetünk fel:

ante legem: József a kútban

sub gratia: Jézust sírba helyezik

sub lege: Jónás a cethal gyomrában (FABINY 2016, 103-121)

3. A perikópa megértése – teológiai összefüggések feltárása

A Jeromos Bibliakommentár jól összefoglalja a lényegét és az összefüggéseket. A szakasz több dolgot tanít: (a) a csodajelek keresésének hiábavalóságát (39. v.); (b) Jónás sorsát, mint Jézus feltámadásának előképét (40. v.), amely a hívők számára a mindenek fölött álló csodajel; (c) a prédikálás és megtérés fontosságát (41. v.); (d) hogy a pogányok néha jobban elfogadják Isten küldötteit, mint a zsidók (41-42. v.); (e) az isteni bölcsesség kérésének fontosságát, amelyben a nők is osztoznak és időnként kiemelkednek (42. v.); (f) hogy Jézus nagyobb, mint az eddigi próféták és bölcsék (41.42.v.), mivel Ő az Atya tökéletes kinyilatkoztatása (11,27). (THORDAY, 2033, 131-132).

4. Igehirdetési vázlat

1. A jövendölt jel

A jelek világában élünk. A jeleknek ideje van. A múltra csak ritkán vonatkoztathatók, néha a jelenre igen, de legtöbbször a jövőre. Vannak eligazító jelek: merre tartunk, hogyan közlekedünk. Vannak örvendetes, különös és vannak veszjósló jelek. Örvendetes jel egy új élet foganása, egy csecsemő születése. Örvendetes jel egy kibontakozó tehetség jele. Veszjósló jel lehet a klímakatasztrófa jele, az orosz-ukrán háború kimenetele, egy esetleges atomháború dermesztő jele. Az anyagi összeomlás jele. A halál jele.

Am van egy különös, de sokszor elfelejtett jel: „Íme, ő sokak elesésére és felemelésére rendeltetett Izráelben, és jelül, amelynek ellene mondanak” (Lk 2,34). Íme, Jézus első jele.

2. A követelt jel

Textusunkban a farizeusok és az írástudók jelet követelnek Jézustól, a párhuzamos evangéliumok szerint „kísértették”, mai szóval élve, provokálták Őt. Minden bizonnyal nemcsak hallottak, de talán látták is, ahogy Jézus gyógyított, csodákat tett. A csoda nem ugyanaz, mint a jel. Az Ószövetség szerint az igazi prófétát onnan lehet felismerni, hogy csodákat és jeleket tesz (5Móz 13,1-3). Minden jel csoda, de nem minden csoda jel. A farizeusok és az írástudók biztosra akarnak menni. Biztosra, de nem bizalommal. Jézus ezúttal is átlát rajtuk, hanghordozásukból, tekintetükből bizonyára kiolvassa a rosszindulatot. Ezért nevének nevezi őket: gonosz és parázna nemzedék. Az utóbbi a Bibliában többnyire az Istenhez való hűtlenséget jelenti.

3. A veszélyes jel

Jézus a Jónás jelét említi. Ez első látásra egy ártatlan párhuzam. „Amiképpen Jónás három nap és három éjjel volt a cethal gyomrában, úgy lesz az Emberfia is a föld belsejében három nap és három éjjel.” (12,39) Jónás könyvét a zsidók nagyon jól ismerték. A Bibliában sokszor találkozunk olyan esetekkel, amikor az Újszövetség felől nézve az ószövetségi személyek, dolgok, események előképek. A cethal gyomrában lévő Jónás előképe annak, ahogyan Jézus a sírban volt; Jónás szabadulása pedig Jézus feltámadásának előképe. A középkorban ezek az egymás mellé helyezett képek gyakori ábrázolások voltak, főleg az írástudatlan, csak képet „olvasó” emberek számára. Nem valószínű, hogy a farizeusok értették, hogy Jézus a saját halálára és feltámadására utal. Valamit azonban megértettek. Azt, hogy Jónás és Jézus is prédikált. Jónás a niniveieknek hirdette az igét, Jézus pedig a választott népnek. Azt tudták, hogy Jónás arról prédikált, hogy a niniveiek elpusztulnak, ha meg nem térnek. Ez már zavarba hozhatta, nyugtalaníthatta őket. Jézus a megtört szívűeket nyugtatta, a szuperhívőket, a magabiztos vallásosokat viszont nyugtalanította.

4. A jeltelen jel

Jézus azonban nemcsak fenyeget az Ítélettel, hanem magára is veszi ezt a borzasztó ítéletet, Isten terve és az önként vállalt áldozata által. Isten kiszolgáltatta Őt minden valaha is élt ember bűnének. Jézus büntelensége, tisztasága mellett az emberi szívben lappangó gonosz azonnal feltűnővé válik. Bosch festménye ezt ábrázolja.

Jézus önként tette le az életét, önként vette magára a világ bűnét. Ahogy Keresztelő János mondta: „Íme az Isten Báránya, aki elveszi a világ bűneit”(Jn 1,36). Jézust a kereszten agyonnyomja ez a felfoghatatlan, iszonyatos bűnteher. Szenvedése nemcsak testi, hanem lelki szenvedés is volt.

Ő már nem jel többé, amibe kapaszkodni lehet és kell. Ő már jeltelen, kiüresedett jel. Halála nemcsak fizikai halál, hanem az Istentől való elhagyatottság, a kárhozat, amit a Biblia második halálnak nevez. Jézus „pokoljárása” egy félreértelmezett ígén alapul (1Pt 3,18). Ennél sokkal súlyosabbról van szó. Krisztus a semmi, a nincs. A Nincskrisztus, a Nincsemler. Ez Nagyszombat félelmetes és mélységes misztériuma. Ez a borzalom maga. Itt nincs helye a dúdolásnak, sem a dalnak. Ez a néma sikoly pillanata. A norvég festő, Edward Munch *Sikoly* című híres festménye ezt az állapotot jelenített meg drámai erővel – akár tudta a művész, akár nem. Jézus elhagyatottságában mi is átéljük a kárhozat, az Istentől való elhagyatottság veszélyét. De ekkor nemcsak sikoltunk, hanem imádkozunk. Imádságunk valódi lesz. És ekkor dereng a remény, hogy a csontok, amiről Ezékiel is prófétált, életre kelnek.

5. Az elrabolt jel

Imádságunk meghallgatásra talál. Az Atya elfogadta a Fiú áldozatát, feltámasztotta a Fiút, a Semmiből Életet adott neki és nekünk is. Őbenne új teremtetések vagyunk azáltal, hogy az Ő halálába és feltámadásába kereszteltettünk „bele” (Róm 6). Erről szól a felolvasott epistola-idézet.

De ezzel a történet, az emberi lét, a történelem nagy drámája sajnos nem ér véget teljesen. Ahol Isten templomot épít, ott a sátán is felépíti a maga kápolnáját.

„E jelben győzni fogsz” – mondta egy földi császár. Krisztus jele hasznos lesz nekünk, így bölcselkedett az uralkodó. Az első évszázadok üldöztetése és szenvedése után Krisztus jelét rabul ejtette a hatalom. Szövetséget ajánlott neki a világ. Segítsük egymást – így a Kisértő. Akárcsak az első Megkísértettnek, ott a templom ormán. Használati cikké degradálódott Krisztus teste, az egyház, és Krisztus jele, a kereszt. Pedig ezt a jelet nem lehet önző módon kisajátítani vagy használni; ezt tovább kell adni. A kisajátított jellel a zászlójukon indultak a keresztesháborúba, a kisajátított jel nevében égették az eretnekeket. Az elrabolt, kisajátított jel elnémult, s cinkossá vált, amikor milliókat vittek haláltáborokba.

Egy neves teológus felvillantotta annak a lehetőségét, hogy amint egykor a niniveiek, a pogányok mondtak ítéletet a zsidók felett, nem kizárt, hogy Azon a napon a zsidók lesznek a niniveiek, akik majd ítéletet mondanak a keresztények felett. Így lesznek – ismét – az utolsókból elsők, az elsőkből utolsók.

6. Jel nem lesz többé

Ám akik megmosták és megfehérítették ruhájukat a Bárány vérében, azoknak jel nem lesz többé. Nem lesz könny, nem lesz szenvedés, nem lesz halál. Színről színre látnak. És éneklik Mózes és a Bárány énekét.

Ámen

Ének helyett öt perc csend.

További javaslatok az istentisztelethez

- lekcio Ezék 37, 1-14; 1Pt 3, 18-22

- énekajánlás: 212 és ének helyett csend.

6. Példák, képek, versek, szemelvények, aktuális történetek

Luther Simeon áldásáról: „Az evangélium azonban leplezte a külszín alatt rejtőző bűnt, képmutatást és bálványozást. Nyilvánvalóvá tette, hogy az emberek hiába mutatkoznak bölcsnek, szentnek és alázatosnak, valójában mégis a pokol nyel el mindent. Bizonyossá vált, hogy akiket eleven szentekként magasztaltak, valójában a legnagyobb bűnösök. A bölcsokről kitént, hogy nagy bolondok. A csöndes és szelíd lelkek pedig vérszomjas gyilkosnak bizonyultak. Mindez annak köszönhető, hogy megjelent az evangélium, és hirdetni kezdték a gyermeket, aki –mint Simeon jövendölte-, sokak elbukására és sokak föltámadására rendeltetett, és aki olyan jel, amelynek sokan ellene mondanak. Az evangéliumnak pedig nincsenek nagyobb ellenségei, mint akiket e világ nagynak, bölcsnek, értelmesnek, szentnek és erényesnek tart” (LUTHER 1895, 142-156)

Kálvin áldozatáról: Krisztus nemcsak testét adta a megváltás árául, volt ennél nagyobb és kiválóbb ár is, tudniillik, hogy lelkében el kellett szenvednie az átkozott és elveszett emberek rettentő kínjait is... Hogyan is gyűlölhette volna szeretett Fiát, akin Lelke megnyugodott? S hogyan lehetett volna Krisztus másokért való közbenjárása kedves az Atya előtt, ha gyűlöli őt? Mi azt mondjuk, hogy az isteni szigor súlyát vette magára, mert Isten kezétől verve és ostorozva Isten haragjának és büntetésének minden jelét megtapasztalta...Így tehát az ördög hatalmával, a halál félelmével, a pokol fájdalmával közelharcot vívott, ezeket legyőzte, és diadalt ült fölöttük, hogy többé ne rettegjünk a halálban tőlük, mert már elnyelte őket a mi fejedelmünk. (KÁLVIN 2014, 389-390).

Pilinszky János: *Introitusz*

Ki nyitja meg a betett könyvet?

Ki szegi meg a töretlen időt?

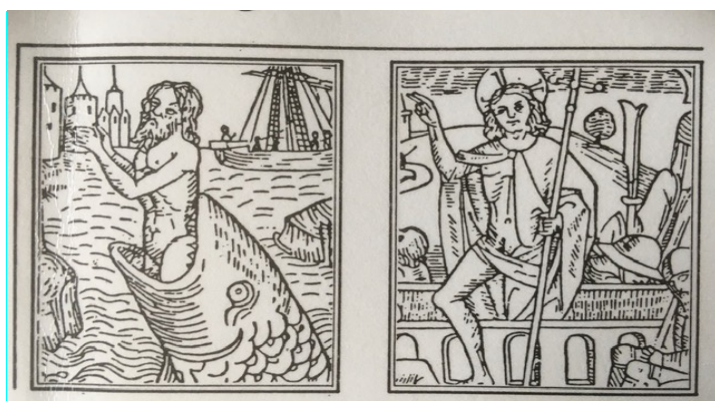
**Lapozza fel hajnaltól-hajnalig
emelve és ledöntve lapjait?**

**Az ismeretlen tűzvészébe nyúlni
ki merészel közülünk? S ki merészel
a csukott könyv leveles sűrűjében,
ki mer kutatni? S hogy mer puszta kézzel?**

**És ki nem fél közülünk? Ki ne félne,
midőn szemét az Isten is lehúnyja,
és leborúlnak minden angyalok,
és elsötétül minden kreatúra?**

**A bárány az, ki nem fél közülünk,
egyedül ő, a bárány, kit megöltek.
Végigkocog az üvegtengeren
és trónra száll. És megnyitja a könyvet.**

BIBLIA PAUPERUM

Felhasznált és ajánlott irodalom

BALÁZS Károly, *Újszövetségi szómutató szótár*, Logos Kiadó, Budapest, 1998

DÁVIDHÁZI Péter, *„Vagy jőni fog. Bibliai minták nemzetiesítése a magyar költészetben,* Ráció Kiadó, Budapest, 2017

FABINY Tibor, *Az eljövendő árnyékai, A figurális-tipológiai olvasás.* L'Harmattan_Károli, 2016.

FABINY Tibor *A keresztyén hermeneutika kérdései és története,* Hermeneutikai Kutatóközpont, Budapest, 1998

HAFENSCHER Károly, *Liturgika. A keresztyén istentisztelet protestáns megközelítésben ökumenikus szellemben,* Luther Kiadó, Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Egyházzene Tanszék, 2010

JAKUBINYI György, *Máté evangéliuma,* Szent István Társulat, Budapest, 1991.

KARNER Károly, *Máté evangéliuma Keresztyén Igazság,* Győr, 1935.

KÁLVIN János, *Institutio. A keresztyén vallás rendszere I,* Ford. Buzogány Dezső, Kálvin Kiadó, 2014.

LEWIS, Alan E, *Between Cross and Resurrection. A Theology of Holy Saturday*, W.B.Eerdmans, Grand Rapids, 2001.

LUTHER Márton, „Karácsony után való vasárnapon. Evangylium: Lukács 2.rész.” In, *Házi kincstár*. Zábrák Dénes, Stottmeister, 1895, Braunschweig–Pozsony. 142-156. Stílusán javította: Véghelyi Antal

LUZ, Ulrich, *Matthew 8-20*, Fortress Press, Minneapolis, 2001.

THORDAY Attila (főszerk.), *Jeromos kommentár II. Az újszövetség könyveinek magyarázata*. Szent Jeromos Katolikus Bibliatársulat, Budapest, 2003.

VON BARTHASAR, Hans Urs, *A három nap teológiája*, Osiris, Budapest, 2000.

43 Amikor a tisztátalan lélek kimegy az emberből, víz nélküli helyeken bolyong, nyugalmat keres, de nem talál. 44 Akkor így szól: Visszatérek házamba, ahonnan kijöttem. Amikor odaér, üresen, kiséperve és felékesítve találja azt. 45 Akkor elmegy, maga mellé vesz másik hét lelket, még magánál is gonoszabbakat, és bemenne megtelepednek ott; és **végül ennek az embernek az állapota rosszabb lesz, mint azelőtt volt**. Ez történik majd ezzel a gonosz nemzedékkel is.

46Még beszélt Jézus a sokasághoz, amikor íme, anyja és testvérei megálltak odakint, mert beszélni akartak vele. 47 Valaki szólt neki: Íme, anyád és testvéreid odakint állnak, és beszélni akarnak veled. 48 Ő azonban így felelt annak, aki szólt neki:

Ki az én anyám, és kik az én testvéreim? 49 Erre kinyújtotta kezét tanítványai felé, és így szólt: Íme, az én anyám és az én testvéreim! 50 Mert aki cselekszi az én mennyei Atyám akaratát, az az én testvérem és az én anyám.

Mt 13

1.Útfél, 2. köves, 3. tövis, 4. jó föld

1Azon a napon kiment Jézus a házból, és leült a tenger partján, 2 de nagy sokaság gyűlt köré, ezért hajóba szállt, és leült; az egész sokaság pedig a parton állt. 3 Azután **elmondott nekik sok mindent példázatokban**: Íme, kiment a magvető vetni, 4 és amint vetette a magot, néhány az **útfélre** esett, jöttek a madarak, és felkapkodták azokat. 5 Más magok **köves helyre** estek, ahol kevés volt a föld, és azonnal kihajtottak, mert nem voltak mélyen a földben; 6 de amikor a nap felkelt, megperzselődtek, és mivel nem volt gyökerük, kiszáradtak. 7 Más magok **tövisek közé** estek, és amikor a tövisek megnőttek, megfojtották azokat. 8 A többi viszont jó földbe esett, és termést hozott: az egyik százannyit, a másik hatvanannyit, a harmadik harmincannyit.

9 Akinek van füle, hallja! 10 A tanítványok odamentek hozzá, és megkérdezték tőle: Miért beszélsz nekik példázatokban?

Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ εἶπαν αὐτῷ ¹ Διὰ τί ¹ ἐν παραβολαῖς λαλεῖς αὐτοῖς;

11 Ő így válaszolt: **Mert nektek megadatott, hogy ismerjétek a mennyek országának titkait, azoknak pedig nem adatott meg.**

ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν * ὅτι ¹ Ὑμῖν ¹ δέδοται γνῶναι τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, ἐκεῖνοις δὲ οὐ δέδοται.

12 Mert akinek van, annak adatik, és bővelkedik, akinek pedig nincs, attól még az is elvétetik, amije van.

ὅστις γὰρ ἔχει, δοθήσεται αὐτῷ καὶ περισσευθήσεται· ὅστις δὲ οὐκ ἔχει, καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ.

ἀρθήσεται - el fog vétetni, айρω - 1.) felemel, elvesz, (el)visz

13 Azért beszélek nekik példázatokban, mert látván nem látnak, és hallván nem hallanak, és nem értenek, 14 és beteljesedik rajtuk Ézsaiás jövendölése:

„Hallván halljatok, de ne értsetek, látván lássatok, de ne ismerjete! 15 Mert megkövéredett e nép szíve, fülükkel nehezen hallanak, szemüket behunyták, hogy szemükkel ne lássanak, fülükkel ne halljanak, szívükkel ne értsenek, hogy meg ne térjenek, és meg ne gyógyítsam őket.”

16 A ti szemetek pedig boldog, mert lát, és fületek boldog, mert hall. 17 Bizony mondom nektek, hogy sok próféta és igaz ember kívánta látni, amiket ti láttok, de nem látták, és hallani, amiket ti hallotok, de nem hallották. 18 Ti azért halljátok meg a magvető példázatát! 19 Mindazokhoz, akik hallják a mennyek országának igéjét, és nem értik, eljön a gonosz, és elragadja azt, ami szívükbe van vetve: ez az útfélre esett mag. 20 A köves talajra esett mag pedig az, aki hallja az igét, és azonnal örömmel fogadja, 21 de valójában nincs gyökere, nem állhatatos: mihelyt nyomorúság vagy üldözés támad az ige miatt, azonnal elbukik. 22 A tövisek közé esett mag pedig az, aki hallja az igét, de e világ gondja és a gazdagság csábítása megfojtja az igét, és terméketlen lesz. 23 A jó földbe esett mag pedig az, aki hallja és érti az igét, és termést hoz: az egyik százannyit, a másik hatvanannyit, a harmadik harmincannyit.

Más példázatot is mondott nekik: Hasonló a mennyek országa ahhoz az emberhez, aki jó magot vetett a szántóföldjébe. 25 De amíg az emberek aludtak, eljött az ellensége, **konkolyt** vetett a búza közé, és elment. 26 Amikor a vetés szárba szökken, és kezdett kalászt hozni, látható lett a konkoly is. 27 A szolgák ekkor odamentek a gazdához, és ezt mondták neki: Uram, te jó magot vetettél a földedbe. Honnan került hát bele a konkoly? 28 Ő pedig így felelt: Valamilyik ellenségem tette ezt! A szolgák erre megkérdezték: Akarod-e, hogy elmenjünk, és összeszedjük a konkolyt? 29 Ő azonban így válaszolt: Nem, mert amíg a konkolyt szednétek, kiszaggatnátok vele együtt a búzát is. Hadd nőjön együtt mind a kettő az aratásig, és majd az aratás idején szólok az aratóknak: Szedjétek össze először a konkolyt, kössétek kévébe, és égessétek el, a búzát pedig gyűjtsétek be a csűrömbé!

31 Más példázatot is mondott nekik: Hasonló a mennyek országa a mustármaghoz, amelyet vesz az ember, és elvet a szántóföldjébe. 32 Ez ugyan kisebb minden magnál, de amikor felnő, nagyobb minden veteménynél, és fává lesz, úgyhogy eljönnek az égi madarak, és fészket raknak ágai között. 33 Más példázatot is mondott nekik: Hasonló a mennyek országa a kovászhoz, amelyet vesz az asszony, belekever három mérce lisztbe, míg végül az egész megkel. 34 Mindezt példázatokban mondta el Jézus a sokaságnak, és példázat nélkül semmit nem mondott nekik,

35 hogy beteljesedjék, amit az Úr mondott a próféta által: „**Példázatokra nyitom meg számat, a világ kezdete óta rejtett dolgokat jelentek ki.**”

ὅπως πληρωθῆ τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος

1 Ἀνοιξω 1 ἐν παραβολαῖς τὸ στόμα μου, ἐρεύξομαι κεκρυμμένα ἀπὸ καταβολῆς.

ἐρεύξομαι - fennhangon hirdetek majd, ἐρεύγομαι - 1) kiokád, kihány; 2) felcsap (hullám); 3) ordít; 4) "kiönti a szívét" - mélyen, őszintén beszél; 5) fennhangon kihirdet, kinyilatkoztat

LXX 78(77), 2 RÚF **2Mert példázatra nyitom számat, ősrégi titkokat akarok hirdetni.**

ἀνοιξω ἐν παραβολαῖς τὸ στόμα μου, φθέγξομαι προβλήματα ἀπ' ἀρχῆς.

πρόβλημα, -ατος – rejtvény **NEM TALÁLOM A BALÁZSBAN. MIÉRT?**

φθέγξομαι - beszélek majd, φθέγγομαι - szól, beszél, hangot ad

	Mt 13, 35	Zsolt LXX 78 2
RÚF	<u>Példázatokra nyitom meg számat, a világ kezdete óta rejtett dolgokat jelentek ki.</u>	<u>2Mert példázatra nyitom számat, ősrégi titkokat akarok hirdetni.</u>
GR	<u>1 Ἀνοιξω 1 ἐν παραβολαῖς τὸ στόμα μου,</u> ἐρεύξομαι κεκρυμμένα ἀπὸ καταβολῆς.	<u>ἀνοιξω ἐν παραβολαῖς τὸ στόμα μου</u> φθέγξομαι προβλήματα ἀπ' ἀρχῆς.
	<u>világ kezdete óta rejtett dolgokat jelentek ki.</u>	<u>ősrégi titkokat akarok hirdetni.</u>

A LITERÁLISOKKAL SZEMBEN: MT 13,25 -Zsolt LXX 78.2 ÖSSZEVETÉSE

1) MT A LXX-T IDÉZI (LD. AZ IDÉZET ELSŐ FELE)

2) MT NEM PONTOSAN IDÉZI A LXX-T – CSAK AZ ELSŐ FELE SZÓ SZERINTI MEGEGYEZÉS, A MÁSODIK FELE KÜLÖNBÖZIK

36 Ekkor elbocsátotta a sokaságot, és bement a házba, tanítványai pedig ezzel a kéréssel fordultak hozzá: Magyarázd meg nekünk a szántóföldben nőtt konkoly példázatát! 37 Ő pedig

így válaszolt nekik: Az, aki a jó magot veti, az Emberfia, 38 a szántóföld a világ, a jó mag a mennyek országának fiai, a konkoly a gonosz fiai, 39 az ellenség, aki elvetette a konkolyt, az ördög; az aratás a világ vége, az aratók pedig az angyalok. 40 Ahogy tehát a konkolyt összegyűjtik és megégetik, úgy lesz a világ végén. 41 Az Emberfia elküldi majd angyalait, és összegyűjtene országából minden botránkozást okozót és gonosztevőt, 42 és a tüzes kemencébe vetik őket: ott lesz majd sírás és fogcsikorgatás. 43 **Akkor majd az igazak fénylenek Atyjuk országában, mint a nap.** Akinek van füle, hallja! 44 Hasonló a mennyek országa a szántóföldben elrejtett kincshez, amelyet az ember, miután megtalált, elrejt, majd örömeiben elmegy, eladja mindenét, amiye van, és megveszi azt a szántóföldet.

45 Hasonló a mennyek országa a kereskedőhöz is, aki szép gyöngyöket keres. 46 Amikor egy nagy értékű gyöngyre talál, elmegy, eladja mindenét, amiye van, és megvásárolja azt. 47 Hasonló a mennyek országa a tengerbe kivetett hálózathoz is, amely mindenféle halat összegyűjt. 48 Amikor megtelik, kivonják a partra, és nekiülve a jókat edényekbe gyűjtik, a hitványakat pedig kidobják. 49 Így lesz a világ végén is: eljönnek az angyalok, és kiválogatják a gonoszokat az igazak közül, 50 és a tüzes kemencébe vetik őket, ott lesz majd sírás és fogcsikorgatás. 51 Megértettétek mindezt? – kérdezte tőlük Jézus. Azok így válaszoltak: Igen.

52 Ő pedig ezt mondta nekik: **Azért minden írástudó, aki tanítványává lett a mennyek országának, hasonló ahhoz a házigazdához, aki újat és ót hoz elő kamrájából.**

ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς ¹ Διὰ ¹ τοῦτο πᾶς γραμματεὺς μαθητευθεὶς τῆ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν ὁμοίος ἐστὶν ἀνθρώπῳ οἰκοδεσπότη ¹ ὅστις ἐκβάλλει ἐκ τοῦ θησαυροῦ ¹ αὐτοῦ καινὰ καὶ παλαιά.

53 Miután Jézus elmondta ezeket a példázatokat, továbbment onnan. 54 És hazájába érve úgy tanította őket a zsinagógájukban, hogy megdöbbenve mondták: Honnan van benne ez a bölcsesség és a csodatevő erő? 55 **Vajon nem az ácsmester fia ez?** Nem az ő anyját hívják Máriának, testvéreit pedig Jakabnak, Józsefnek, Simonnak és Júdásnak? 56 És a húgai nem itt élnek-e valamennyien? Ugyan honnan van benne mindez?

57 És megbotránkoztak benne, Jézus pedig így szólt hozzájuk: **Sehol sem vetik meg a prófétát, csak saját hazájában és a maga házában.**

καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς ¹ Οὐκ ¹ ἔστιν προφήτης ἄτιμος εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ.

58 Nem is tett ott sok csodát hitetlenségük miatt.

Καὶ ¹ οὐκ ἐποίησεν ἐκεῖ δυνάμεις πολλὰς διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν.

Mt 14

1 Abban az időben Heródes, a negyedes fejedelem meghallotta, hogy mit beszélnek Jézusról, 2 és ezt mondta szolgáinak: Ez az ember **Keresztelő János, ő támadt fel a halottak közül, és ezért vannak benne a csodatevő erők.** 3 Heródes ugyanis elfogatta Jánost, bilincsbe verette, és börtönbe záratta, testvérének, Fülöpnek a felesége, Heródiás miatt. 4 János ugyanis azt mondta neki: Nem szabad együtt élned velem! 5 Heródes szerette volna megöletni, de félt a sokaságtól, mert prófétának tartották. 6 Amikor azonban eljött Heródes születésnapja, Heródiás leánya táncolt a társaság előtt, és ez kedvére volt Heródesnek; 7 ezért esküvel fogadta, hogy bármit kér, megadja neki. 8 Ő pedig anyja tanácsára így szólt: Add nekem egy tálon Keresztelő János fejét. 9 A király elkomorodott, de esküje és a vendégek miatt megparancsolta, hogy teljesítsék kérését. 10 Elküldte embereit, lefejeztette Jánost a börtönben. 11 Elhozták a fejét egy tálon, átadták a leánynak, ő pedig odavitte anyjának. 12 Azután eljöttek tanítványai, elvitték a holttestet, és eltemették. Majd elmentek, és hírül adták ezt Jézusnak. 13 Amikor meghallotta ezt Jézus, eltávozott onnan hajón egy lakatlan helyre egyedül. Amikor meghallotta ezt a sokaság, gyalog követte őt a városokból.

14 Amikor Jézus kiszállt, és meglátta a nagy sokaságot, megszánta őket, és meggyógyította betegeiket.

Καὶ ἐξελθὼν εἶδεν πολὺν ὄχλον, ¹ καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ’ αὐτοῖς καὶ ἐθεράπευσεν τοὺς ἄρρωστοὺς αὐτῶν.

ἐσπλαγχνίσθη – megkönyörült, σπλαγχνίζω - könyörületre indul, (szívében) megindul ἄρρωστος, -ον - gyenge, beteg

15 Amikor esteledett, odamentek hozzá tanítványai, és ezt mondták: Lakatlan ez a hely, és későre jár. Bocsásd el a sokaságot, hogy menjenek a falvakba, és vegyenek ételmet maguknak. 16 Jézus azonban ezt mondta nekik: Nem kell elmenniük: ti adjatok nekik enni! 17 Ők így válaszoltak: **Nincs itt egyebünk, csak öt kenyერünk és két halunk.** 18 **Ő pedig ezt mondta: Hozzátok nekem ide azokat!** 19 Ekkor megparancsolta a sokaságnak, hogy telepedjenek le a fűre, azután vette az **öt kenyeret és a két halat, feltekintett az égre, megáldotta és megtörte a kenyereket,** és a tanítványoknak adta, a tanítványok pedig a sokaságnak. 20 Miután valamennyien ettek és jóllaktak, összeszedték a maradék darabokat, **tizenkét tele kosárral.** 21 Aki pedig evett, mintegy **ötezer férfi volt, az asszonyokat és a gyermekeket nem számítva.** Ezután nyomban sürgetni kezdte tanítványait, hogy szálljanak hajóba, és menjenek át előtte a túlsó partra, amíg ő elbocsátja a sokaságot. 23 Miután elbocsátotta a sokaságot, **egyedül felment a hegyre imádkozni.** Amikor beesteledett, egyedül volt ott. 24 A hajó pedig már messze eltávolodott a parttól, és a hullámok között hányódott, mert ellenszél volt. 25 Már hajnalodott, amikor Jézus odament hozzájuk **a tengeren járva.** 26 Mikor pedig a tanítványok meglátták, hogy a tengeren jár, megrémültek, és ezt mondták: **Kísértet ez!** És ijedtükben felkiáltottak. 27 De Jézus azonnal megszólította őket, és ezt mondta:

Háromszoros három soros

Bízzatok,
én vagyok,
ne féljetek!

**Θαρσεῖτε,
ἐγώ εἰμι·
μὴ φοβεῖσθε.**

Be of Good Cheer
It is I
Be Not Afraid

(06 ősz, Roanoke, VA)

θαράω - bátornak, jókedvűnek, bizakodónak lenni

28 Péter ekkor így válaszolt neki: Uram, ha te vagy az, parancsold meg, hogy odamenjek hozzád a vízzen! 29 Ő pedig így szólt: **Jöjj! És Péter, kiszállva a hajóból, járni kezdett a vízzen, és elindult Jézus felé.** 30 Amikor azonban az erős szélre figyelt, megijedt, és amint süllyedni kezdett, felkiáltott: Uram, ments meg! 31 Jézus pedig azonnal kinyújtotta a kezét, megragadta őt, és ezt mondta neki: **Kicsinyhitű, miért kételkedtél?** 32 És amint beszálltak a hajóba, elült a szél. 33 A hajóban levők pedig leborultak előtte, és ezt mondták: **Valóban Isten Fia vagy!** 34 Átkelve Genezáretnél értek partot. 35 Amikor felismerték őt annak a helynek a lakói, **hírül adták az egész környéken, és odavittek hozzá minden beteget, 36 és kérték őt, hogy legalább a ruhája szegélyét megérinthessék.** És aki csak megérintette, meggyógyult. **= Bő 30 perc**

Mt 15

1 Akkor farizeusok és írástudók mentek Jeruzsálemből Jézushoz, és ezt mondták: 2 Miért szegik meg tanítványaid a vének hagyományát? Amikor ugyanis étkeznek, nem mossák meg a kezüket. 3 Ő így válaszolt nekik: És ti miért szegitek meg Isten parancsolatát a ti hagyományotokért? 4 Mert Isten ezt mondta: „Tiszteld apádat és anyádat”, és ezt: „Aki gyalázza apját vagy anyját, halállal bűnhődjék.” 5 Ti pedig azt tanítjátok, hogy aki ezt mondja apjának vagy anyjának: Áldozati ajándék az, amivel kötelességem volna téged megsegíteni – 6 annak nem kell tisztelnie az apját. **Így tettétek érvénytelenné Isten ígését a ti hagyományotokért.** 7 Képmutatók, helyesen prófétált rólatok **Ézsaiás: 8 „Ez a nép ajkával tisztel engem, szíve azonban távol van tőlem. 9 Pedig hiába tisztelnek engem, ha tanításként emberi parancsolatokat tanítanak.”**

10 Ekkor odahívta a sokaságot, és így szólt hozzájuk: Halljátok és értsétek meg! 11 Nem az teszi tisztátalanná az embert, ami bemegy a száján, hanem ami kijön a szájából, az teszi tisztátalanná az embert. 12 Tanítványai ekkor hozzá lépve megkérdezték tőle: Tudod-e, hogy a farizeusok megbotránkoztak, amikor meghallották ezt a beszédet? 13 **Ő pedig így válaszolt: Minden növényt, amelyet nem az én mennyei Atyám ültetett, ki fognak gyomlálni.** 14 Hagyjátok őket, világtalanok vak vezetői ők! Ha pedig vak vezet világtalant, mind a ketten gödörbe esnek.

15 Péter ekkor ezt kérte: Magyarázd meg nekünk az előbbi példázatot! 16 Ő pedig így szólt: **Még mindig értetlenek vagytok? 17 Nem gondoltok arra, hogy minden, ami bemegy a szájon, a gyomorba jut, és az árnyékszékbe kerül? 18 Ami azonban kijön a szájából, az a szívből származik, és az teszi tisztátalanná az embert.**

19 **Mert a szívből származnak a gonosz gondolatok, gyilkosságok, házasságtörések, paráznaságok, lopások, hamis tanúskodások és istenkáromlások.**

19 ἐκ γὰρ τῆς καρδίας ἐξέρχονται διαλογισμοὶ πονηροί, φόνοι, μοιχεῖαι, πορνεῖαι, κλοπαί, ψευδομαρτυρίαι, βλασφημίαι.

20 Ezek teszik tisztátalanná az embert. De az, hogy mosatlan kézzel eszik, nem teszi tisztátalanná az embert.

21 Jézus azután elment onnan, és visszavonult Tírusz és Szidón vidékére. 22 És ekkor egy kánaáni asszony, aki arról a környékről jött, így kiáltozott: Uram, Dávid Fia! Könyörülj rajtam! Leányomat kegyetlenül gyötri a gonosz lélek! 23 Jézus azonban nem válaszolt neki egy szót sem. Erre odamentek hozzá a tanítványai, és kérték: Bocsásd el, mert utánunk kiáltozik. 24 De ő így felelt: ÉN NEM KÜLDETTEM MÁSHOZ, CSAK IZRÁEL HÁZÁNAK ELVESZETT JUHAIHOZ. 25 Az asszony pedig odaérve leborult előtte, és ezt mondta: Uram, segíts rajtam! 26 Jézus erre így válaszolt: NEM JÓ ELVENNI A GYERMEKEK KENYERÉT, ÉS ODADOBNI A KUTYÁKNAK. 27 Az asszony azonban így felelt: Úgy van, Uram! De hiszen a kutyák is esznek a morzsákból, amelyek gazdájuk asztaláról lehullanak. 28 Ekkor így szólt hozzá Jézus: **Asszony, nagy a te hited, legyen úgy, amint kívánod!** És meggyógyult a leánya még abban az órában.

29 Jézus azután eltávozott onnan, elment a Galileai-tenger mellé, felment a hegyre, és ott leült. 30 Nagy sokaság ment hozzá, és bénákat, nyomorékokat, vakokat, némákat és sok más beteget vittek magukkal. **Ezeket Jézus lába elé tették, ő pedig meggyógyította őket.** 31 **A sokaság pedig csodálkozott, amikor látta, hogy a némák beszélnek, a nyomorékok egészségesek lesznek, a bénák járnak, a vakok pedig látnak, és dicsőítette Izráel Istenét.** 32 Jézus ekkor odahívta tanítványait, és így szólt: **Szánakozom a sokaságon,** mert már három napja velem vannak, és nincs mit enniük; éhesen pedig nem akarom őket elbocsátani, nehogy kidőljenek az úton. 33 Tanítványai így válaszoltak: Honnan volna itt a pusztában annyi kenyერünk, hogy jóllakassunk ekkora sokaságot? 34 Jézus megkérdezte tőlük: Hány kenyereket van? Ők így feleltek: Hét, és egy kevés halunk. 35 Miután megparancsolta a sokaságnak, hogy telepedjenek le a földre, **36 vette a hét kenyert és a halakat, hálát adva megtörte, és a tanítványoknak adta, a tanítványok pedig a sokaságnak.** 37 Mindnyájan ettek és jóllaktak, azután hét kosarat szedtek tele a maradék darabokkal. 38 Akik pedig ettek, **négyezren voltak** férfiak, az asszonyokat és a gyermekeket nem számítva. 39 Ezek után Jézus elbocsátotta a sokaságot, beszállt a hajóba, és lement Magadán vidékére.

Mt 16

NEM MEGÉRTÉS- MEGÉRTÉS - HERMENEUTIKA

1 A farizeusok és a szaduceusok odamentek, hogy kísértsék őt, és kérték, hogy mutasson **menyei jelt nekik.** 2 Ő azonban így válaszolt nekik: Napnyugtakor azt mondjátok, hogy szép idő lesz, mert vörös az ég. 3 Reggel pedig, hogy ma zivatar lesz, mert vörös és borús az ég. **Képmutatók! Az ég színét meg tudjátok ítélni, az idők jeleit pedig nem tudjátok?**

τὸ μὲν πρόσωπον τοῦ οὐρανοῦ γινώσκετε διακρίνειν, τὰ δὲ σημεῖα τῶν καιρῶν οὐ δύνασθε.

4 Ez a gonosz és parázna nemzedék jelt kíván, de nem adatik neki más jel, csak **Jónás próféta jele.** **Ezzel otthagya őket, és elment.** 5 Amikor a tanítványok átmentek a túlsó partra, elfelejtettek kenyert vinni magukkal. 6 Jézus így szólt hozzájuk: **Vigyázzatok, és**

óvakodjatok a farizeusok és szadduceusok kovászatól! 7 Ők pedig így gondolkodtak magukban: Nem is hoztunk kenyeret! **LITERÁLIS „LEÉRTÉS”** Tudva ezt Jézus, így szólt hozzájuk: **Miért gondolkodtok magatokban azon, ti kicsinyhitűek, hogy nincs kenyereitek?** 9 **Még mindig nem értitek? Nem emlékeztek az ötezer ember öt kenyérére, és arra, hány kosárra valót szedtetek össze?** 10 **A négyezer ember hét kenyérére sem emlékeztek, és arra sem, hány kosár maradékot szedtetek össze?**

11 **Miért nem értitek meg, hogy én nem kenyérről beszéltem nektek? Óvakodjatok a farizeusok és szadduceusok kovászatól!**

πὼς οὐ νοεῖτε ὅτι οὐ περὶ ἄρτων εἶπον ὑμῖν; προσέχετε δὲ ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων.

προσέχω - 1. (figyelmet) odafordít, törődik; 2. vigyáz, óvakodik; 3 ζύμη, -ς - kovász

HERMENEUTIKAI HELYZET

12 Ekkor **megértették:** nem azt mondta, hogy a kenyér kovászatól óvakodjanak, hanem a farizeusok és szadduceusok tanításától.

12 τότε συνῆκαν ὅτι οὐκ εἶπεν προσέχειν ἀπὸ τῆς ζύμης [τῶν ἄρτων] ἵνα ἀλλὰ ἀπὸ τῆς διδαχῆς τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων.

13 Amikor Jézus Cézarea Filippi vidékére ért, megkérdezte tanítványait: Kinek mondják az emberek az Emberfiát? 14 Ők így válaszoltak: Némelyek Keresztelő Jánosnak, mások Illésnek, megint mások pedig Jeremiásnak vagy valamelyik prófétának. 15 Ő megkérdezte tőlük: Hát ti kinek mondotok engem? 16 Simon Péter így felelt: **Te vagy a Krisztus, az élő Isten Fia.** 17 **Jézus ezt mondta neki: Boldog vagy, Simon, Jóna fia, mert nem test és vér fedte fel ezt előtted, hanem az én mennyei Atyám.** 18 **Én pedig ezt mondom neked: Te Péter vagy, és én ezen a kősziklán építem majd fel egyházamat, és a pokol kapui sem fognak diadalmaskodni rajta.** 19 **Neked adom a mennyek országának kulcsait, és amit megkötsz a földön, kötve lesz az a mennyekben is, és amit feloldasz a földön, oldva lesz az a mennyekben is.** 20 **Akkor megparancsolta tanítványainak: ne mondják el senkinek, hogy ő a Krisztus.** 21 Ettől fogva kezdett Jézus nyíltan beszélni a tanítványainak arról, hogy Jeruzsálemben kell mennie, sokat kell szenvednie a vénektől, főpapoktól és írástudóktól, meg kell öletnie, de harmadnapon fel kell támadnia.

u.a. Mk 8,27-38

Mk8		
27	27 Jézus pedig elindult tanítványaival együtt a Cézarea Filippi mellett levő falvakba. Útközben megkérdezte tanítványaitól: Kinek mondanak engem az emberek?	Καὶ ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὰς κώμας Ῥαισαρίας τῆς Φιλίππου· καὶ ἐν τῇ ὁδῷ ἐπηρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγων αὐτοῖς τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι;

28	28 Ők így feleltek: Keresztelő Jánosnak, mások Illésnek, ismét mások pedig egynek a próféták közül.	οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ λέγοντες ὅτι ¹ Ἰωάννην τὸν βαπτιστὴν, καὶ ἄλλοι Ἡλείαν, ἄλλοι δὲ ὅτι εἷς τῶν προφητῶν
29	29 Jézus tovább kérdezte őket: Ti kinek mondotok engem? Péter így válaszolt neki: Te vagy a Krisztus.	29 καὶ αὐτὸς ἐπηρώτα αὐτοὺς ¹ Ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι; ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος λέγει αὐτῷ ¹ Σὺ ¹ εἶ ὁ χριστός. ¹
30	30 Jézus pedig megparancsolta nekik, hogy senkinek se beszéljenek ő róla. 31 És tanítani kezdte őket, hogy az	30 καὶ ἐπετίμησεν ¹ αὐτοῖς ἵνα μηδεὶν λέγωσιν περὶ αὐτοῦ. ¹
31	Emberfiának sokat kell szenvednie, és el kell vettetnie a vénektől, a főpapoktól és az írástudóktól, és meg kell öletnie, de harmadnapon fel kell támadnia. Miért voltak olyan hitetlenek a tanítványok a feltámadáskor, ha Jézus ezt megjövendölte nekik?	31 Καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ὑπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν γραμματέων καὶ ἀποκτανθῆναι καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀναστῆναι
32	Jézus nyíltan beszélt erről. Péter ekkor félrevonva őt feddeni kezdte;	32 καὶ παρρησία τὸν λόγον ἐλάλει. καὶ προσλαβόμενος ὁ Πέτρος αὐτὸν ἤρξατο ἐπιτιμᾶν ¹ αὐτῷ.
33	33 ő azonban megfordulva tanítványaira tekintett, megfedtte Pétert, és ezt mondta: <u>Távozz tőlem, Sátán, mert nem az Isten szerint gondolkozol, hanem az emberek szerint.</u>	33 ὁ δὲ ἐπιστραφεὶς καὶ ἰδὼν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐπετίμησεν Πέτρῳ καὶ λέγει ¹ Ὑπαγε ¹ ὀπίσω μου, Σατανᾶ, ¹ ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ θεοῦ ¹ ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων.
34	34 Ekkor magához hívta a sokaságot tanítványaival együtt, és ezt mondta nekik: Ha valaki énutánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye fel a keresztyét, és kövessen engem	34 Καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς ¹ Εἴ τις θέλει ὀπίσω μου ἔλθειν, ¹ ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθείτω μοι.
35	Mert aki meg akarja menteni az életét, az elveszti azt, aki pedig elveszti az életét énértem és az evangéliumért, megmenti azt.	35 ὃς γὰρ ἐὰν θέλη τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν σῶσαι ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ' ἂν ἀπολέσει τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν [ἐμοῦ ¹ καὶ] τοῦ εὐαγγελίου σώσει αὐτήν.
36	36 Mit használ ugyanis az embernek, ha az egész világot megnyeri, de élete veszendőbe megy?	36 τί γὰρ ὠφελεῖ ἄνθρωπον κερδηῖσαι τὸν κόσμον ὅλον καὶ ζημιωθῆναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ;
37	37 Mert mit is adhatna az ember váltságdíjúl az életéért?	37 τί γὰρ δοῖ ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ;
38	38 Mert ha valaki szégyell engem és az én beszédeimet e parázna és bűnös	38 ὃς γὰρ ἐὰν ἐπαισχυνθῆ με καὶ τοὺς ἑμοὺς λόγους ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ

nemzedék előtt, azt az Emberfia is szégyellni fogja, amikor eljön Atyja dicsőségében a szent angyalokkal.	μοιχαλίδι καὶ ἁμαρτωλῶ, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ¹ ἐπαισχυνθήσεται αὐτὸν ¹ ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων τῶν ἁγίων
---	--

22 Péter ekkor félrevonta őt, és feddeni kezdte: Isten mentsen, Uram, ez nem történhet meg veled! 23 Ő pedig megfordulva ezt mondta Péternek: **Távozz tőlem, Sátán, kísértesz engem, mert nem Isten akaratára ügyelsz, hanem az emberekére.** 24 Akkor Jézus ezt mondta tanítványainak: Ha valaki én utánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye fel a keresztyét, és kövessen engem! 25 **Mert aki meg akarja menteni az életét, elveszti azt, aki pedig elveszti az életét értem, megtalálja azt.** 26 **Mert mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri, lelkében pedig kárt vall?** Vagy mit adhat az ember váltságdíj a lelkéért? 27 Mert eljön az Emberfia az ő Atyjának dicsőségében angyalaival együtt, és akkor megfizet mindenkinek cselekedetei szerint. 28 Bizony mondom nektek, hogy vannak az itt állók között némelyek, akik nem ízlelik meg a halált addig, amíg meg nem látják az Emberfiát, amint eljön az ő országában.

Mt 17 Transzfiguráció

1 Hat nappal ezután Jézus maga mellé vette Pétert, Jakabot és testvérét, Jánost, és felvitte őket külön egy magas hegyre. 2 **És szemük láttára elváltozott: arca fénylett, mint a nap, ruhája pedig fehérén ragyogott, mint a világosság.** 3 És íme, megjelent előttük Mózes és Illés, és beszélgettek Jézussal. 4 Péter ekkor megszólalt, és ezt mondta Jézusnak: Uram, jó nekünk itt lenni! Ha akarod, készítek itt három sátrat: neked egyet, Mózesnek egyet és Illésnek egyet. 5 Miközben ezt mondta, íme, fényes felhő borította be őket, és hang hallatszott a felhőből: **Ez az én szeretett Fiam, akiben gyönyörködöm, őt hallgassátok!** 6 **Οὗτός ¹ ἐστὶν ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα· ἀκούετε αὐτοῦ.**

Amikor a tanítványok ezt meghallották, arcra borultak, és nagy félelem fogta el őket. 7 Ekkor Jézus odament, megérintette őket, és így szólt hozzájuk: Keljetek fel, és ne féljétek! 8 Amikor pedig föltekintettek, senkit sem láttak, csak Jézust egyedül. 9 **Miközben jöttek le a hegyről, megparancsolta nekik Jézus: Senkinek se mondjátok el ezt a látomást, amíg fel nem támad az Emberfia a halottak közül.** 10 Erre megkérdezték tőle tanítványai: Miért mondják akkor az írástudók, hogy Illésnek kell előbb eljönnie? 11 Ő így válaszolt: Illés valóban eljön, és helyreállít mindent. 12 Mondom nektek, **hogy Illés már eljött, de nem ismerték fel, hanem azt tették vele, amit csak akartak: így fog szenvedni tőlük az Emberfia is.** 13 Ekkor értették meg a tanítványok, hogy Keresztelő Jánosról beszélt nekik.

14 Amikor a sokasághoz értek, odament hozzá egy ember, térdre borult előtte, 15 és ezt mondta: Uram, **könyörülj a fiamon, mert holdkóros, és nagyon szenved: gyakran esik a tűzbe meg a vízbe is.** 16 Elhoztam őt tanítványaidhoz, de nem tudták meggyógyítani. 17 Jézus így válaszolt: **Ó, hitetlen és elfajult nemzedék, meddig leszek még veletek? Meddig szenvedlek még titeket? Hozzátok őt ide!** 18 Ekkor Jézus rákiáltott, és kiment abból az ördög, a gyermek pedig meggyógyult még abban az órában. 19 Akkor a tanítványok külön odamentek Jézushoz, és megkérdezték: Mi miért nem tudtuk kiűzni? 20 Ő így válaszolt: Kishitúségetek miatt. **Bizony mondom nektek: ha akkora hitetek volna, mint egy mustármag, és azt mondanátok ennek a hegynek: Menj innen oda – akkor odamenne, és semmi sem volna**

nektek lehetetlen. 21 Ez a fajta pedig nem távozik el, csak imádságra és böjtölésre. 22 Amikor újra együtt voltak Galileában, így szólt hozzájuk

Jézus: **Az Emberfia emberek kezébe adatik, 23 és megölik őt, de a harmadik napon feltámad.** Ekkor igen elszomorodtak. 24 Amikor Kapernaumba értek, odamentek Péterhez azok, akik a templomadót szedik, és megkérdezték tőle: **A ti mesteretek nem fizet templomadót?** 25 De igen – felelte. És amikor bement a házba, mielőtt még szólt volna, Jézus megkérdezte: **Mit gondolsz, Simon, a földi királyok kiktől szednek vámot vagy adót: a fiaiktól vagy az idegenektől?** 26 Miután így felelt: **Az idegenektől – Jézus ezt mondta neki: Akkor tehát a fiak szabadok.** 27 De hogy ne botránkoztassuk meg őket, menj a tengerhez, vedd be a horgot, és fogd ki az első halat, amely ráakad! **Amikor felnyitod a száját, találsz benne egy ezüstpénzt, vedd ki, és add oda nekik értem és érted!**

Mt 18

1 Abban az órában odamentek a tanítványok Jézushoz, és megkérdezték tőle: **Ki a nagyobb a mennyek országában?**

2 Ő odahívott egy kisgyermeket, közéjük állította, 3 és ezt mondta: Bizony mondom nektek, ha meg nem tértek, és olyanok nem lesztek, mint a kisgyermek, nem mentek be a mennyek országába. 4 Aki tehát megalázza magát, és olyan lesz, mint ez a kisgyermek, az a nagyobb a mennyek országában. 5 **És aki befogad egy ilyen kisgyermeket az én nevemben, az engem fogad be.** 6 Aki pedig megbotránkoztat egyet e kicsinyek közül, akik hisznek bennem, jobb annak, ha malomkövet kötnek a nyakába, és a tenger mélyébe vetik. 7 Jaj a világnak a botránkozások miatt! Mert szükséges, hogy botránkozások történjenek, de jaj annak az embernek, aki megbotránkoztat! 8 **Ha a kezed vagy lábad megbotránkoztat téged, vágd le, és vedd el magadtól:** jobb neked, ha csonkán vagy sántán mégy be az életre, mint ha két kezeddal vagy két lábaddal együtt vettetsz az örök tűzre. 9 Ha pedig a szemed botránkoztat meg téged, vágd ki, és vedd el magadtól: jobb neked, ha fél szemmel mégy be az életre, mint ha két szemeddel együtt vettetsz a gyehenna tűzére. 10 **Vigyázzatok, nehogy egyet is megvessetek e kicsinyek közül, mert mondom nektek, hogy az ő angyalaik a mennyekben mindenkor látják az én mennyei Atyám arcát.** 11 **Az Emberfia azért jött, hogy megmentse, ami elveszett. EZ MT 18,11-BEN NINCS, CSAK LK 19-10-BEN**

ἦλθεν γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ζητῆσαι καὶ σῶσαι τὸ ἀπολωλός. 12 Mit gondoltok? Ha egy embernek száz juha van, és eltéved közülük egy, vajon nem hagyja-e ott a kilencvenkilencet a hegyekben, és nem megy el megkeresni az eltévedtet? 13 És ha megtalálja, bizony mondom nektek, jobban örül neki, mint annak a kilencvenkilencnek, amelyik nem tévedt el.

14 Ugyanígy a ti mennyei Atyátok sem akarja, hogy elveszen egy is e kicsinyek közül.

οὕτως οὐκ ἔστιν θέλημα ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς ἰμοῦ τοῦ ἐν οὐρανοῖς ἵνα ἀπόληται ἐν τῶν μικρῶν τούτων.

15 Ha pedig vétkezik ellened a testvéred, menj el hozzá, fedd meg négy szemközt: ha hallgat rád, megnyerted a testvéredet. 16 Ha pedig nem hallgat rád, végy magad mellé még egy vagy két embert, hogy két vagy három tanú szava erősítsen meg minden vallomást. 17 Ha nem hallgat rájuk, mondd meg a gyülekezetnek! **Ha pedig a gyülekezetre sem hallgat, tekintsd olyannak, mint a pogányt vagy a vámszedőt!**

18 Bizony mondom nektek: amit megköttek a földön, kötve lesz a mennyben is, amit pedig feloldotok a földön, oldva lesz a mennyben is.

Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ¹ ὅσα ἐὰν δήσητε ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται ¹ δεδεμένα ἐν οὐρανῷ ¹ καὶ ὅσα ἐὰν λύσητε ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται ¹ λελυμένα ἐν οὐρανῷ

19 Bizony mondom nektek azt is, hogy ha közületek ketten egyetértenek a földön mindabban, amit kérnek, azt mind megadja nekik az én mennyei Atyám.

Πάλιν [ἀμὴν] λέγω ὑμῖν ὅτι ἐὰν δύο συμφωνήσωσιν ἐξ ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς περὶ παντὸς πράγματος οὗ ἐὰν αἰτήσωνται, γενήσεται αὐτοῖς παρὰ τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς.

20 Mert ahol ketten vagy hárman összegyűlnek az én nevemben, ott vagyok közöttük.

οὗ γὰρ εἰσὶν δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι ¹ εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα, ἐκεῖ εἰμι ¹ ἐν μέσῳ αὐτῶν.

Akkor Péter odament hozzá, és ezt kérdezte tőle: **Uram, hányszor kell megbocsátanom az ellenem vétkező testvéremnek? Még hétszer is?** 22 Jézus így válaszolt: Mondom neked, nemhogy hétszer, hanem még hetvenszer hétszer is.

23 Ezért hasonló a mennyek országa ahhoz a királyhoz, aki el akarta számoltatni a szolgáit. 24 Amikor hozzákezdett, egy olyan embert vittek elé, aki **tízezer talentummal volt adósa**. 25 Mivel nem volt miből fizetnie, megparancsolta az úr, hogy adják el őt és feleségét, gyermekeit és mindenét, amije van, és úgy fizesse meg. 26 A szolga ekkor leborult előtte, és így esedezett: Légy türelemmel irántam, és mindent megfizetek neked. 27 Az úr pedig megszánta a szolgát, elbocsátotta, és elengedte az adósságát. 28 Amikor azonban kiment az a szolga, találkozott egyik szolgatársával, aki száz dénárral tartozott neki. Megragadta, fojtogatni kezdte, és ezt mondta neki: Fizesd meg, amivel tartozol! 29 Szolgatársa ekkor leborult előtte, és így kérlelte: Légy türelemmel irántam, és megadom majd neked. 30 De az nem engedett, hanem elmenve börtönbe záratta őt, amíg meg nem fizeti a tartozását. 31 Amikor szolgatársai látták ezt, nagyon felháborodtak. Elmentek, és jelentették uruknak mindazt, ami történt. 32 Akkor magához hívatta őt ura, és így szólt hozzá:

Gonosz szolga, elengedtem minden tartozásodat, mivel könyörögtél nekem.

33 Nem kellett volna neked is megkönyörölnöd szolgatársadon, amint én is megkönyörültem rajtad? 34 És ura haragjában átadta őt, hogy kínozzák, amíg meg nem fizeti neki az egész tartozását

35 Így tesz majd az én mennyei Atyám is veletek, ha szívetekből meg nem bocsátotok, mindenki az ő testvérének.

Οὕτως καὶ ὁ πατήρ μου ὁ οὐράνιος ποιήσει ὑμῖν ἐὰν μὴ ἀφῆτε ἕκαστος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ἀπὸ τῶν καρδιῶν ὑμῶν.

Mt 19

1 Amikor befejezte Jézus ezeket a beszédeket, elhagyta Galileát, és elment Júdeának a Jordánon túli vidékére. 2 Nagy sokaság követte, és ott **meggyógyította őket.** 3 **Ekkor farizeusok mentek hozzá, hogy kísértsék őt, és megkérdezték tőle: Szabad-e az embernek bármilyen okból elbocsátania a feleségét?** 4 **Ő pedig így válaszolt:** Nem olvastátok-e, hogy a Teremtő kezdettől fogva férfivá és nővé teremtette őket? 5 És ezt mondta Isten: „Ezért hagyja el a férfi apját és anyját, ragaszkodik feleségéhez, és lesznek ketten egy testté.” 6 Úgyhogy már nem két test, hanem egy. Amit tehát Isten egybekötött, azt ember el ne válassza! 7 Erre azt mondták neki: Akkor miért rendelte el Mózes, hogy aki elbocsátja a feleségét, adjon neki válólevelet? 8 Jézus így válaszolt nekik: **Mózes szívetek keménysége miatt engedte meg nektek, hogy elbocsássátok feleségeteket,** de ez kezdettől fogva nem így volt. 9 Mondom nektek, hogy aki elbocsátja feleségét – a paráznaság esetét kivéve –, és mást vesz feleségül, az házasságtörő. 10 Erre így szóltak hozzá tanítványai: Ha ilyen a férj helyzete a feleséggel, akkor nem érdemes megházasodni. 11 Ő azonban így válaszolt nekik: Nem mindenki fogadja be ezt a beszédet, csak azok, akiknek megadatott. 12 **Mert vannak házasságra alkalmatlanok, akik anyjuk méhétől így születtek, és vannak házasságra alkalmatlanok, akiket az emberek tettek házasságra alkalmatlanná, és vannak házasságra alkalmatlanok, akik önmagukat tették házasságra alkalmatlanná a mennyek országáért. Aki el tudja fogadni, fogadja el!** 13 Ekkor kisgyermekeket vittek hozzá, hogy tegye rájuk a kezét, és imádkozzék értük, a tanítványok azonban rájuk szóltak. 14 De Jézus ezt mondta: **Engedjétek e kisgyermekeket, és ne akadályozzátok őket, hogy hozzám jöjjenek,** mert ilyeneké a mennyek országa. 15 Azután rájuk tette a kezét, és eltávozott onnan. 16 Odament hozzá valaki, és ezt kérdezte:

Gazdag ifjú

Mester, mi jót tegeyek, hogy örök életet nyerjek? 17 Ő pedig azt felelte neki: Miért kérdezel engem a jóról? Csak egy van, aki jó. Ha pedig be akarsz menni az életre, tartsd meg a parancsolatokat! 18 Az megkérdezte: Melyeket? Jézus így felelt: Ezeket: „Ne ölj, ne paráználkodj, ne lopj, ne tanúskodj hamisan, 19 tiszteld apádat és anyádat”, és „szerezd felebarátodat, mint magadat!” 20 Az ifjú erre ezt mondta: Ezt mind megtartottam, mi fogyatkozás van még bennem? 21 Jézus így válaszolt neki: **Ha tökéletes akarsz lenni, menj el, add el vagyonodat, oszd szét a szegényeknek, és kincsed lesz a mennyben; azután jöjj, és kövess engem!** 22 Amikor hallotta az ifjú ezt a beszédet, szomorúan távozott, mert nagy vagyona volt. 23 Jézus pedig ezt mondta tanítványainak: Bizony mondom nektek, hogy gazdag ember nehezen megy majd be a mennyek országába. 24 **Ismét mondom nektek: Könnyebb a tevének a tű fokán átmenni, mint a gazdagnak az Isten országába bejutni.** 25 Amikor meghallották ezt a tanítványok, nagyon megdöbbenek, és így szóltak: Akkor kicsoda üdvözülhet?

Τίς ἄρα δύναται σωθῆναι;

26 Jézus rájuk tekintett, és ezt mondta nekik: Embereknek ez lehetetlen, de Istennek minden lehetséges.

Παρά ¹ ἀνθρώποις τοῦτο ἀδύνατόν ἐστιν, παρὰ δὲ θεῶ πάντα δυνατόν

27 Ekkor megszólalt Péter, és ezt kérdezte: Mi elhagytunk mindent, és követtünk téged, hát velünk mi lesz? 28 Jézus erre ezt mondta nekik: Bizony mondom nektek, hogy ti, akik követtek engem, a megújult világban, amikor az Emberfia beül dicsőségének trónszékébe, ti is tizenkét trónszékbe ültök, és ítéletet tartotok Izráel tizenkét törzse felett.

29 És mindenki, aki elhagyta házát vagy testvéreit, apját vagy anyját, gyermekeit vagy földjeit az én nevemért, a százszorosát kapja, és megörökli az örök életet.

καὶ πᾶς ὅστις ἀφήκεν οἰκίας ἢ ἀδελφοὺς ἢ ἀδελφὰς ἢ πατέρα ἢ μητέρα ἢ τέκνα ἢ ἀγροὺς ἕνεκεν τοῦ ἑμοῦ ὀνόματος, ἡ πολλαπλασίονα ἴλημψεται καὶ ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσει.

30 De sok elsőből lesz utolsó, és utolsóból első.

Πολλοὶ ἑξ ἑσονται πρῶτοι ἔσχατοι καὶ ἔσχατοι πρῶτοι.

Mt 20

1 Hasonló a mennyek országa ahhoz a gazdához, aki korán reggel **kiment, hogy munkásokat fogadjon a szőlőjébe.** 2 Miután megegyezett a munkásokkal napi egy dénárban, elküldte őket a szőlőjébe. 3 Amikor kiment kilenc óra tájban, látta, hogy mások is állnak a piacon tétlenül, 4 és ezt mondta nekik: Menjetek el ti is a szőlőmbe, és ami jogos, megadom nektek. 5 Azok pedig elmentek. Ismét kiment tizenkét óra körül és délután három óra tájban, és ugyanígy tett. 6 Amikor pedig délután öt óra tájban is kiment, talált újabb embereket, akik ott állogáltak, és megkérdezte tőlük: Miért álltok itt egész nap tétlenül? 7 Azok pedig így válaszoltak: Mert senki sem fogadott fel bennünket. Erre ezt mondta nekik: Menjetek el ti is a szőlőmbe! 8 Miután pedig beesteledett, ezt mondta a szőlő gazdája a munkások vezetőjének: Hívd ide a munkásokat, és fizesd ki a bérüket, az utolsókon kezdve az elsőig. 9 Ekkor jöttek azok, akik öt óra tájban álltak munkába, és kaptak egy-egy dénárt. 10 Amikor az elsők jöttek, azt gondolták, hogy többet kapnak, de egy-egy dénárt kaptak ők is. **11 Amikor átvették, zúgolódni kezdtek a gazda ellen, 12 és ezt mondták: Ezek az utolsók egyetlen órát dolgoztak, és egyenlővé tetted őket velünk, akik az egész nap terhét hordoztuk, és szenvedtünk a hőségétől.** 13 Ő pedig egyiküknek így felelt: Barátom, nem bánok veled igazságtalanul. Vajon nem egy dénárban egyeztél meg velem? 14 Vedd, ami a tied, és menj! Én pedig az utolsóknak is annyit akarok adni, mint neked. 15 Hát nem tehetek azt a javaimmal, amit akarok? Vagy azért vagy irigy, mert én jó vagyok hozzájuk? 16 Így lesznek az utolsókból elsők, és az elsőkből utolsók. 17 Amikor Jézus Jeruzsálemben készült felmenni, maga mellé vette külön a tizenkét tanítványt, és útközben ezt mondta nekik:

17 Amikor Jézus Jeruzsálemben készült felmenni, maga mellé vette külön a tizenkét tanítványt, és útközben ezt mondta nekik: 18 Íme, felmegyünk Jeruzsálemben, és az Emberfia átadatik a főpapoknak és az írástudóknak. **Halálra ítélik, 19 és átadják a pogányoknak, hogy kígyúnyolják, megkorbácsolják, és keresztre feszítsék, de harmadnapon feltámad.** 20 Akkor odament hozzá Zebedeus fiainak anyja a fiaival együtt, leborult előtte, és kérni akart tőle valamit. 21 Jézus megkérdezte tőle: Mit kívánsz? Ő így felelt: Mondd, hogy melletted üljön az én két fiam a te országodban, az egyik jobb kezed, a másik bal kezed felől. 22 Jézus így válaszolt: Nem tudjátok, mit kértek. Kiihatjátok-e azt a poharat, amelyet én fogok kiinni? Ők így feleltek: Kiihatjuk. 23 Erre ő ezt mondta nekik: Az én poharamat kiisszátok ugyan, de hogy ki üljön jobb és bal kezem felől, azt nem az én dolgom megadni. Azoké lesz, akiknek az én Atyám elkészítette. 24 Amikor ezt meghallotta a többi tíz, megharagudott a két testvérré. 25 De Jézus magához hívta őket, és ezt mondta: **Tudjátok, hogy a népek felett zsarnokoskodnak fejedelmek, és vezetőik hatalmaskodnak rajtuk. 26 De közöttetek ne így legyen, hanem**

aki nagyra akar lenni közöttetek, az legyen a szolgátok, 27 és aki közöttetek első akar lenni, az legyen a rabszolgátok.

28 Mert az Emberfia sem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon, és életét adja váltságul sokakért.

28 ὥσπερ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθεν διακονηθῆναι ἀλλὰ διακονῆσαι καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν.

29 Amikor elindultak Jerikóból, nagy sokaság követte őt. 30 És íme, két vak ült az út mellett, és amikor hallották, hogy Jézus arra megy, így kiáltottak: Uram, Dávid Fia, könyörülj rajtunk! 31 A sokaság azonban rájuk szólt, hogy hallgassanak el, de ők még hangosabban kiáltották: Uram, Dávid Fia, könyörülj rajtunk! 32 Jézus megállt, megszólította őket, és ezt kérdezte: Mit akartok, mit tegyek veletek? 33 Ők ezt felelték: **Uram, nyisd meg a szemünket!** 34 **Jézus megszánta őket, megérintette szemüket, és azonnal visszanyerték látásukat, és követték őt.**

Mt 21

1 Amikor közeledtek Jeruzsálemhez, és Bétfagéba, az Olajfák hegyéhez értek, Jézus előreküldte két tanítványát, 2 és ezt mondta nekik: **Menjete az elöttetek lévő faluba, és ott mindjárt találotok egy megkötött szamarat a csikójával együtt.** Oldjátok el, és vezessétek hozzám! 3 Ha valaki szólna nektek, mondjátok meg, hogy az Úrnak van szüksége rájuk, és azonnal elengedi azokat. 4 Ez pedig azért történt, hogy beteljesedjék, amit az Úr mondott a próféta által: 5 „Mondjátok meg Sion leányának: **Íme, királyod jön hozzád, aki alázatos, és szamarháton ül, igavonó állat csikóján.**” 6 A tanítványok pedig elmentek, és úgy cselekedtek, ahogy Jézus parancsolta nekik: 7 odavezették a szamarat a csikójával együtt, ráterítették felsőruhájukat, Jézus pedig felült rá. 8 A sokaság az útra terítette felsőruháját, mások ágakat vagdaltak a fákról, és az útra szórták. 9 Az előtte haladó és az őt követő sokaság pedig ezt kiáltotta: **Hozsánna Dávid Fiának! Áldott, aki jön az Úr nevében!** Hozsánna a magasságban! 10 Amint beért Jeruzsálembe, felbolydult az egész város, és ezt kérdezték: **Kicsoda ez?** 11 A sokaság ezt mondta: **Ő Jézus, a galileai Názáretből való próféta.** 12 Azután Jézus bement a templomba, és kiüzte mindazokat, akik a templomban árusítottak és vásároltak, a pénzváltók asztalait és a galambárosok székeit pedig felborította, 13 és ezt mondta nekik: Meg van írva: „Az én házamat imádság házána nevezik”, ti pedig rablók barlangjává teszitek. 14 Azután vakok és sánták mentek hozzá a templomba, és meggyógyította őket. 15 Amikor pedig a főpapok és az írástudók látták a csodákat, amelyeket tett, és a gyermekeket, akik a templomban ezt kiáltották: Hozsánna Dávid Fiának! – haragra lobbantak, 16 és így szóltak hozzá: Hallod, mit mondanak ezek? Jézus pedig így válaszolt nekik: Hallom. **Sohasem olvastátok:** „Gyermekek és csecsemők szája által szereztél dicséretet”? 17 Erre otthagya őket kiment a városból Betániába, és ott töltötte az éjszakát. 18 Amikor korán reggel a város felé ment, megéhezett. 19 **Meglátott egy fügefát az út mellett, odament, de semmit sem talált rajta, csak levelet.** Ekkor így szólt hozzá: Ne teremjen rajtad gyümölcs soha többé! És azonnal elszáradt a fügefa. 20 Amikor látták ezt a tanítványok, elesodálkoztak, és azt kérdezték: Hogyan száradt el ilyen hirtelen ez a fügefa? 21 Jézus így válaszolt nekik: Bizony mondom nektek, ha van hitetek, és nem kételkedtek, nemcsak a fügefával tehetitek meg ezt, hanem ha ennek a

hegynek azt mondjátok: Emelkedj fel, és vesd magad a tengerbe! – az is meglesz. 22 És mindazt, amit imádságban hittel kértek, megkapjátok.

23 Azután bement a templomba, és miközben tanított, a főpapok a nép véneivel együtt odamentek hozzá, és azt kérdezték tőle: **Milyen hatalommal teszed ezeket, és ki adta neked ezt a hatalmat?**

Ἐν ᾧ ποία ἐξουσία ταῦτα ποιεῖς; καὶ τίς σοι ἔδωκεν τὴν ἐξουσίαν ταύτην;

24 Jézus így válaszolt nekik: Én is kérdezek tőletek valamit, és ha megfeleltek rá, én is megmondom nektek, milyen hatalommal teszem ezeket. **25 Honnan való volt János keresztsége: mennyből vagy emberektől?** Ők pedig így tanakodtak egymás között: Ha azt mondjuk, mennyből, azt fogja mondani nekünk: Akkor miért nem hittetek neki? **26** Ha pedig azt mondjuk, emberektől, akkor félhetünk a sokaságtól, mert Jánost mindenki prófétának tartja. **27** Ezért ezt felelték Jézusnak: **Nem tudjuk.** Ő pedig így válaszolt nekik: Én sem mondom meg nektek, milyen hatalommal teszem ezeket. **28** Erről pedig mit gondoltok?

Egy embernek volt két fia. Az elsőhöz fordulva ezt mondta: Fiam, menj el, dolgozz ma a szőlőben! 29 Ő így felelt: Nem akarok. Később azonban meggondolta magát, és elment. 30 Azután a másikhoz fordulva annak is ugyanezt mondta. Ő azonban így felelt: Megyek, uram. De nem ment el.

31 Ki teljesítette a kettő közül az apja akaratát? Azt felelték: Az első. Jézus erre ezt mondta nekik: Bizony mondom nektek, hogy a vámszedők és a parázna nők előtettek mennek be az Isten országába. **32** Mert eljött hozzátok János az igazság útján, de nem hittetek neki, a vámszedők és a parázna nők pedig hittek neki. **Ti azonban ezt látva még később sem gondoltátok meg magatokat, hogy higgyetek neki.** **33** Hallgassatok meg egy másik példázatot!

Volt egy gazda, aki szőlőt ültetett, kerítéssel vette körül, borsajtót készített, és őrtornyot épített, azután bérbe adta szőlőmunkásoknak, és idegenbe távozott. **34** Amikor eljött a szüret ideje, elküldte szolgálait a munkásokhoz, hogy vegyék át a neki járó termést. **35** A munkások megfogták szolgálait, és volt, akit megvertek, volt, akit megölték, és volt, akit megköveztek. **36** Ekkor újabb szolgálakat küldött, többet, mint először, de ugyanígy bántak azokkal is. **37** Utoljára pedig fiát küldte el hozzájuk, mert úgy gondolta: A fiamat meg fogják becsülni. **38** De amikor a munkások meglátták a fiát, így szóltak egymás között: Ez az örökös! Gyertek, öljük meg, hogy mienk legyen az örökség. **39** Majd megragadták, kidobták a szőlőn kívülre, és megölték. **40** Amikor megjön a szőlő ura, vajon mit tesz ezekkel a munkásokkal? **41** Ezt felelték neki: Rosszért rosszal fizetve elpusztítja őket, a szőlőt pedig más munkásoknak adja ki, akik megadják neki a termést a maga idejében.

42 Megkérdezte tőlük Jézus: Sohasem olvastátok az Írásokban: „**A kő, amelyet az építők megvetettek, az lett a sarokkő, az Úrtól lett ez, és csodálatos a mi szemünkben?**” **43** Ezért mondom nektek, hogy elvételik tőletek az Isten országa, és olyan népnek adatik, amely megtermi annak gyümölcseit. **44** **És aki erre a kőre esik, összezúzza magát, akire pedig ez a kő ráesik, azt szétmorzsolja.**

KÖVEK EGYBEKAPCSOLÁSA – MEGNÉZNI: Zsolt 118,22.23; ApCsel 4,11; Róm 9,33.1Pét;2,6-8), valamint DÁNIELT!

45 Amikor a főpapok hallották példázatait, megértették, hogy róluk beszél. **46** El akarták fogni, de féltek a sokaságtól, mert az prófétának tartotta.

MINDEGYIK PÉLDÁZAT A VÁLASZTOTT, DE ENGEDETLEN NÉP ELVETÉSÉRŐL, ÉS AZ „IDEGEN” BEENGEDÉSÉRŐL SZÓL. DE A TÖRTÉNELMI KERESZTÉNYSÉG UGYANÚGY LEHET AZ ÚJ KIVÁLASZTOTT, MAJD A BŰNEI MIATT SZINTÉN ELVETETT! KI LESZ MOST AZ „IDEGEN”?

Mt 22

1 Jézus ismét példázatokban beszélt hozzájuk: 2 Hasonló a mennyek országa ahhoz **a királyhoz, aki menyegzőt készített a fiának.** 3 Elküldte szolgálait, hogy hívják össze a meghívottakat a menyegzőre, de azok nem akartak elmenni. 4 Ekkor újabb szolgálakat küldött, akikhez így szólt: Mondjátok meg a meghívottaknak: Íme, elkészítettem az ünnepi lakomát, ökreim és hízott állataim levágva, és minden készen van, jöjjetek a menyegzőre! 5 **De némelyek, ezzel mit sem törődve, elmentek: egyik a földjére, a másik a kereskedésébe.** 6 A többiek pedig megragadták szolgálait, bántalmazták és megölték őket. 7 A király haragra gerjedt, elküldte seregeit, és elpusztította ezeket a gyilkosokat, városukat pedig felégette. 8 Akkor ezt mondta szolgálainak: **A menyegző ugyan kész, de a meghívottak nem voltak rá méltók.** 9 **Menjete ki tehát az országutakra, és akit csak találtok, hívjátok el a menyegzőre!** 10 A szolgálak ki is mentek az utakra, összegyűjtöttek mindenkit, akit csak találtak, gonoszokat és jókat egyaránt, és megtelt a lakodalmas ház vendégekkel. 11 Amikor a király bement, hogy megtekintse a vendégeket, meglátott ott egy embert, **aki nem volt menyegzői ruhába öltözve,** 12 és így szólt hozzá: Barátom, hogyan jöhettél be ide, hiszen nincs menyegzői ruhád! Az pedig hallgatott. 13 Akkor a király ezt mondta szolgálainak: **Kötözzétek meg kezét-lábát, és vessétek ki a külső sötétségre; ott lesz majd sírás és fogcsikorgatás.**

14 Mert sokan vannak az elhívottak, de kevesen a választottak.

πολλοὶ γὰρ εἰσιν κλητοὶ ¹ ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί.

15 Akkor a farizeusok elmentek, és elhatározták, hogy egy kérdéssel fogják törbe csalni. 16 Elküldték tehát hozzá a Heródes-pártiakkal együtt a tanítványaikat, akik ezt mondták: Mester, tudjuk, hogy igaz ember vagy, és az Isten útját az igazsághoz ragaszkodva tanítod, és nem törödsz azzal, hogy ki mit mond, mert nem veszed figyelembe az emberek tekintélyét. 17 Mondd meg tehát nekünk, mit gondolsz: **szabad-e adót fizetni a császárnak, vagy sem?** 18 **Jézus pedig felismerve gonoszságukat, így szólt:** Képmutatók, miért kísértetek engem? 19 Mutassátok nekem az adópénzt! Azok pedig odavittek neki egy dénárt. 20 Ő megkérdezte tőlük: Kié ez a kép és ez a felirat? 21 Azt felelték: A császáré. Ő akkor ezt mondta nekik: Adjátok meg tehát a császárnak, ami a császáré, és Istennek, ami Istené! 22 Amikor ezt meghallották, elcsodálóztak, és otthagya őt, elmentek. 23 Azon a napon szadduceusok is mentek hozzá, akik azt állítják, hogy nincs feltámadás, és megkérdezték őt: 24 Mester! Mózes ezt mondta: „Ha valaki úgy hal meg, hogy nincs fiúgyermek, akkor testvére vegye feleségül az asszonyt, és támasszon utódot testvérenek.” 25 Volt nálunk hét testvér: az első, miután megnősült, meghalt, és mivel nem volt utóda, a feleségét testvéreire hagyta. 26 Hasonlóan a második is, a harmadik is, és így egymás után mind a hét. 27 Végül meghalt az asszony is. 28 A feltámadáskor tehát a hét közül melyiké lesz az asszony, hiszen mindegyiké volt?

29 Jézus így válaszolt nekik: Tévelyegtek, mivel nem ismeritek az Írásokat, sem az Isten hatalmát.

ἀποκριθεὶς ¹ δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς ¹ Πλανᾶσθε ¹ μὴ εἰδότες τὰς γραφὰς μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ θεοῦ·

Πλανᾶσθε¹ - tévelyegtek; πλανᾶω - 1. (A.) megtéveszt; 2. (P.) kóborol, tévelyeg

30 Mert a feltámadáskor nem házasodnak, férjhez sem mennek, hanem olyanok lesznek, mint az angyalok a mennyben. 31 A halottak feltámadásáról pedig nem olvastátok-e, amit Isten mondott nektek: 32 „Én vagyok Ábrahám Istene, Izsák Istene és Jákób Istene”?

Isten pedig nem a holtak Istene, hanem az élőké.

οὐκ ἔστιν [ὁ] θεὸς νεκρῶν ἀλλὰ ζώντων.

33 Amikor a sokaság ezt hallotta, álmélkodott tanításán.

34 Amikor a farizeusok meghallották, hogy a szadduceusokat elhallgattatta, összegyűltek. 35 Egyikük pedig, egy törvénytudó, kísértetni akarta őt, és megkérdezte tőle: 36 Mester, melyik a nagy parancsolat a törvényben? 37 Jézus így válaszolt: „Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes elmédből.” 38 Ez az első és a nagy parancsolat. 39 A második hasonló ehhez: „Szeresd felebarátodat, mint magadat.” 40 E két parancsolattól függ az egész törvény és a próféták. 41 Amíg a farizeusok együtt voltak, megkérdezte tőlük Jézus: 42 Mit gondoltok a Krisztusról? Kinek a fia? Ezt felelték: Dávidé. 43 Ő azt kérdezte: Hogyan nevezheti akkor Dávid a Lélek által urának, amikor ezt mondja: 44 „Így szól az Úr az én Uramhoz: Ül az én jobbomra, amíg lábad alá nem vetem ellenségeidet!” 45 Ha tehát Dávid Urának nevezi őt, miképpen lehet a fia? 46 De senki sem tudott neki válaszolni egyetlen szót sem, és attól a naptól fogva senki sem merte őt megkérdezni többé.

Amikor a farizeusok meghallották, hogy a szadduceusokat elhallgattatta, összegyűltek. 35 Egyikük pedig, egy törvénytudó, kísértetni akarta őt, és megkérdezte tőle: 36 **Mester, melyik a nagy parancsolat a törvényben?** 37 Jézus így válaszolt: „**Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes elmédből.**” 38 **Ez az első és a nagy parancsolat.** 39 **A második hasonló ehhez: „Szeresd felebarátodat, mint magadat.”** 40 E két parancsolattól függ az egész törvény és a próféták. 41 Amíg a farizeusok együtt voltak, megkérdezte tőlük Jézus: 42 Mit gondoltok a Krisztusról? Kinek a fia? **Ezt felelték: Dávidé.** 43 **Ő azt kérdezte: Hogyan nevezheti akkor Dávid a Lélek által urának, amikor ezt mondja:** 44 **„Így szól az Úr az én Uramhoz: Ül az én jobbomra, amíg lábad alá nem vetem ellenségeidet!”** 45 **Ha tehát Dávid Urának nevezi őt, miképpen lehet a fia?** 46 De **senki sem tudott neki válaszolni egyetlen szót sem, és attól a naptól fogva senki sem merte őt megkérdezni többé.**

Mt 23

1 Akkor Jézus így szólt a sokasághoz és a tanítványaihoz: 2 Az írástudók és a farizeusok Mózes törvényhozó székében ülnek. 3 **Mindazt tehát, amit mondanak, tegyétek meg és tartsátok meg, de cselekedeteiket ne kövessétek, mert nem azt teszik, amit mondanak.** 4 **Súlyos és elhordozhatatlan terheket kötöznek egybe, és az emberek vállára rakják, de maguk egy ujjal sem akarják azokat megmozdítani.** 5 Mindent csak azért tesznek, hogy lássák az emberek: megszelesítik imaszíjaikat, és megnagyobbítják ruhabojtjaikat; 6 a lakomákon az asztalfőn és a zsinagógákban a főhelyeken szeretnek ülni; 7 szeretik, ha köszöntik őket a tereken, és ha mesternek szólítják őket. 8 **De ti ne hívassátok magatokat mesternek, mert egy a ti mesteretek, ti pedig mindnyájan testvérek vagytok.** 9 Atyátoknak se szólítsatok

senkit a földön, mert egy a ti Atyátok, aki a mennyben van. 10 Ne hívassátok magatokat tanítóknak se, mert egy a ti tanítótok: a Krisztus.

11 Aki pedig a legnagyobb közöttetek, az legyen szolgátok!

12 Mert aki felmagasztalja magát, megaláztatik, és aki megalázza magát, felmagasztaltatik.

Ὅστις ¹ δὲ ὑψώσει ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, ¹ καὶ ὅστις ταπεινώσει ἑαυτὸν ὑψωθήσεται.

13 Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok, mert bezárjátok a mennyek országát az emberek előtt: ti magatok nem mentek be, és azokat sem engeditek be, akik be akarnak menni.

Οὐαὶ δὲ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι κλείετε τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων· ὑμεῖς γὰρ οὐκ εἰσέρχεσθε, ¹ οὐδὲ τοὺς εἰσερχομένους ἀφίετε εἰσελθεῖν

ἀφίετε – hagyjátok; ἀφίημι - 1) (el)hagy, (el)bocsát, (el)enged.

AZ ÖNCÉLÚ HERMENEUTIKA VESZÉLYE!!

14 Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok, mert felemésztitek az özvegyek házáat, és színlelésből mégis hosszasan imádkoztok: ezzel súlyosabb ítéletet vontok magatokra. 15 Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok, mert bejárjátok a tengert és a szárazföldet, hogy egyetlen pogányt zsidó hitre térítsetek, és ha ez megtörtént, akkor a gyehenna fiává teszitek, kétszerte inkább magatoknál. 16 Jaj nektek, vak vezetők, akik ezt mondjátok: Ha valaki a templomra esküszik, az érvénytelen, de ha valaki a templom aranyára esküszik, azt köti az eskü. 17 Bolondok és vakok, mi a nagyobb: az arany vagy a templom, amely megszenteli az aranyat? 18 Ezt is mondjátok: Ha valaki az oltárra esküszik, az érvénytelen, de ha valaki a rajta levő ajándékokra esküszik, azt köti az eskü. 19 Bolondok és vakok, mi a nagyobb: az ajándék vagy az oltár, amely megszenteli az ajándékot? 20 Aki tehát az oltárra esküszik, az arra is esküszik, ami rajta van. 21 Aki pedig a templomra esküszik, az arra is esküszik, aki benne lakozik. 22 Aki pedig az égre esküszik, az Isten trónusára esküszik, és arra is, aki azon ül. 23 Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok, mert tizedet adtok a mentából, a kaporból és a köményből, de elhagyjátok azt, ami a törvényben fontosabb: az igazságos ítéletet, az irgalmasságot és a hűséget; pedig ezeket kellene cselekedni, és azokat sem elhagyni. **24 Vak vezetők, kiszúritek a szűnyogot, a tevét pedig lenyelitek.** 25 Jaj nektek, **képmutató írástudók és farizeusok, mert megtisztítjátok a pohár és a tál külsejét, belül pedig tele vannak rablásvággyal és féktelenséggel.** 26 Vak farizeus, tisztítsd meg először a pohár és a tál belsejét, hogy azután a külseje is tiszta legyen! 27 Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok, mert hasonlók vagytok **a meszelt sírokhoz**, amelyek kívülről szépek látszanak, de belül tele vannak halottak csontjaival és mindenféle tisztátalansággal. 28 Így kívülről **ti is igaznak látszotok az emberek szemében, de belül tele vagytok képmutatással és törvényszegéssel.** 29 Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok, **mert síremlékeket emeltek a prófétáknak, és felékesítitek az igazak sírköveit, 30 és ezt mondjátok:** Ha atyáink idejében éltünk volna, nem vettünk volna részt velük a próféták vérének kiontásában. 31 Ezzel csak azt bizonyítjátok magatokról, **hogy fiai vagytok a próféták gyilkosainak. TIPOLOGIA** 32 Cselekedjétek csak ti is atyáitok mértéke szerint! 23 Jaj nektek, képmutató írástudók és

farizeusok, mert tizedet adtok a mentából, a kaporból és a köményből, de elhagytátok azt, ami a törvényben fontosabb: az igazságos ítéletet, az irgalmasságot és a hűséget; pedig ezeket kellene cselekedni, és azokat sem elhagyni. **24 Vak vezetők, kiszűritek a szűnyogot, a tevét pedig lenyelitek.** 25 Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok, mert megtisztítjátok a pohár és a tál külsejét, belül pedig tele vannak rablásvággyal és féktelenséggel. 26 Vak farizeus, tisztítsd meg először a pohár és a tál belsejét, hogy azután a külseje is tiszta legyen! 27 Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok, mert hasonlók vagytok a meszelt sírokhoz, amelyek kívülről szépek látszanak, de belül tele vannak halottak csontjaival és mindenféle tisztátalansággal. 28 Így kívülről ti is igaznak látszotok az emberek szemében, de belül tele vagytok képmutatással és törvényszegéssel. 29 Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok, mert síremlékeket emeltek a prófétáknak, és felékesítitek az igazak sírköveit, **30 és ezt mondjátok:** Ha atyáink idejében éltünk volna, nem vettünk volna részt velük a próféták vérének kiontásában. 31 Ezzel csak azt bizonyítjátok magatokról, **hogy fiai vagytok a próféták gyilkosainak.** **TIPOLÓGIA** 32 Cselekedjete csak ti is atyáitok mértéke szerint! 23 Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok, mert tizedet adtok a mentából, a kaporból és a köményből, de elhagytátok azt, ami a törvényben fontosabb: az igazságos ítéletet, az irgalmasságot és a hűséget; pedig ezeket kellene cselekedni, és azokat sem elhagyni. **24 Vak vezetők, kiszűritek a szűnyogot, a tevét pedig lenyelitek.** 25 Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok, mert megtisztítjátok a pohár és a tál külsejét, belül pedig tele vannak rablásvággyal és féktelenséggel. 26 Vak farizeus, tisztítsd meg először a pohár és a tál belsejét, hogy azután a külseje is tiszta legyen! 27 Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok, mert hasonlók vagytok a meszelt sírokhoz, amelyek kívülről szépek látszanak, de belül tele vannak halottak csontjaival és mindenféle tisztátalansággal. 28 Így kívülről ti is igaznak látszotok az emberek szemében, de belül tele vagytok képmutatással és törvényszegéssel. 29 Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok, mert síremlékeket emeltek a prófétáknak, és felékesítitek az igazak sírköveit, **30 és ezt mondjátok:** Ha atyáink idejében éltünk volna, nem vettünk volna részt velük a próféták vérének kiontásában. 31 Ezzel csak azt bizonyítjátok magatokról, **hogy fiai vagytok a próféták gyilkosainak.** **TIPOLÓGIA**

32 Cselekedjete csak ti is atyáitok mértéke szerint!

καὶ ὑμεῖς πληρώσατε τὸ μέτρον τῶν πατέρων ὑμῶν.

A KORÁBBI FORDÍTÁSOK „TÖLTSETEK BE AZ ATYÁITOK MÉRTÉKÉT” SOKKAL JOBBAN ŐRZI A TIPOLÓGIAI KAPCSOLATOT

33 Kígyók, viperafajzatok! Hogyan menekülhetnétek meg a gyhennával sújtó ítélettől? 34 Ezért íme, én prófétákat, bölcseket és írástudókat küldök hozzátok: egyeseket közülük megöltök és keresztre feszítetek majd, másokat pedig megkorbácsoltok zsinagógáitokban, és városról városra üldöztök, **35 hogy rátok szálljon minden igaz vér, amelyet kiontottak a földön, az igaz Ábel vérétől Zekarjának, Barakjá fiának véreig, akit meggyilkoltatok a templom és az áldozati oltár között.** 36 Bizony mondom nektek: mindez megtörténik ezzel a nemzedékkel.

37 Jeruzsálem, Jeruzsálem, aki megöli a prófétákat, és megkövezed azokat, akik hozzád küldettek! **Hányszor akartam összegyűjteni gyermekeidet, ahogyan a kotlós szárnya alá gyűjti a csibéit, de ti nem akartátok!** 38 Íme, elhagyatottá lesz a ti házatok. 39 Mert mondom nektek, nem láttok engem mostantól fogva mindaddig, amíg azt nem mondjátok: Áldott, aki az Úr nevében jön!

Mt 24

NAGY APOKALIPTIKUS BESZÉD

Amikor Jézus kijött a templomból, és tovább akart menni, odaléptek hozzá a tanítványai, hogy megmutassák neki a templom épületeit. 2 Ő azonban így szólt hozzájuk: Látjátok mindezt? **Bizony mondom nektek, nem marad itt kő kövön, amit le ne rombolnának.** 3 Amikor Jézus az Olajfák hegyén ült, odamentek hozzá tanítványai külön, és ezt kérdezték: Mondd meg nekünk, mikor lesz ez, és mi lesz a jele a te eljövetelednek és a világ végének? 4 Jézus így válaszolt nekik: Vigyázzatok, nehogy valaki megtévesszen titeket! 5 Mert sokan jönnek majd az én nevemben, és ezt mondják: **Én vagyok a Krisztus! – és sokakat megtévesztenek.** 6 Fogtok hallani háborúkról, és hallotok háborús híreket. Vigyázzatok, ne rémüljete meg, mert ennek meg kell lennie, de ez még nem a vég. 7 Mert nemzet nemzet ellen és ország ország ellen támad, éhínségek és földrengések lesznek mindenfelé. 8 De mindez a vajúdás kínjainak kezdete. 9 **Akkor átadnak titeket kínvallatásra, megölnék benneteket, és gyűlöl titeket minden nép az én nevemért.** 10 **Akkor sokan eltántorodnak, elárulják és meggyűlölik egymást.** 11 Sok hamis próféta támad, és sokakat megtévesztenek. 12 **Mivel pedig megsokasodik a gonoszság, sokakban meghidegül a szeretet**

καὶ διὰ τὸ πληθυνθῆναι τὴν ἀνομίαν ψυγήσεται ἡ ἀγάπη τῶν πολλῶν.

**πληθυνθῆναι – sokasodás; πληθύνω – sokasít
ψυγήσεται – kihűl majd, ψύχω – fűj, lehűt,**

13 De aki mindvégig kitart, az üdvözü.

ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος οὗτος σωθήσεται.

14 Isten országának ezt az evangéliumát pedig hirdetik majd az egész világon, bizonyosságul minden népnek; és akkor jön el a vég. 15 Amikor tehát meglátjátok, hogy „a pusztító utálatosság” ott áll a szent helyen – erről **beszélt Dániel próféta, aki olvassa, értse meg!** –, 16 akkor azok, akik Júdeában lesznek, meneküljenek a hegyekbe, 17 aki a ház tetején lesz, ne szálljon le, hogy kihozzon valamit, 18 és aki a mezőn lesz, ne térjen vissza, hogy elhozza felsőruháját. 19 Jaj a terhes és a szoptató anyáknak azokban a napokban! 20 Imádkozzatok, hogy ne kelljen sem télen, sem szombaton menekülnötök. 21 **Mert olyan nagy nyomorúság lesz akkor, amilyen nem volt a világ kezdete óta mostanáig, és nem is lesz soha.** 22 Ha nem rövidítenének meg azok a napok, nem menekülne meg egyetlen halandó sem, de a választottakért megrövidítenek azok a napok. 23 Akkor, ha valaki ezt mondja nektek: **Íme, itt a Krisztus vagy amott – ne higgyétek el!** 24 Mert hamis krisztusok és hamis próféták támadnak majd, nagy jeleket és csodákat tesznek, hogy így megtévesszék, ha lehet, a választottakat is. 25 **Íme, előre megmondtam nektek.** 26 Ha tehát azt mondják nektek: **Íme, a pusztában van – ne menjetek ki!** **Íme, a belső szobákban van – ne higgyétek el!** 27 **Mert ahogyan a villámlás keletről támad, és ellátszik nyugatig, úgy lesz az Emberfiának az eljövetele is.** 28 Ahol a tetem, oda gyűlnek a saskeselyűk. 29 Közvetlenül ama napok nyomorúsága után pedig a nap elsötétedik, a hold nem fénylik, a csillagok lehullanak az égről, és az egek tartóoszlopai megrendülnek. 30 **És akkor feltűnik az Emberfiának jele az égen, akkor jajgat a föld minden nemzetsége, és meglátják az Emberfiát eljönni az ég felhőin nagy hatalommal és dicsőséggel.** 31 És ő elküldi angyalait nagy harsonaszóval, és összegyűjtik az ő választottait a négy égtáj felől, az ég egyik sarkától a másik sarkáig. 32 Tanuljatok a fügefap példájából: amikor már zsendül az ága, és levelet hajt, tudjátok, hogy közel van a nyár. 33 Így ti is, amikor látjátok

mindezt, tudjátok, hogy közel van ő, az ajtó előtt! **34 Bizony mondom nektek, hogy nem múlik el ez a nemzedék addig, amíg mindez meg nem történik.**

35 Az ég és a föld elmúlik, de az én beszédeim nem múlnak el.

ὁ ἰ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσεται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσιν.

παρελεύσεται, - el fog múlni; παρέρχομαι - elmúlik, παρέλθωσιν. - múlnak el

36 Azt a napot pedig és azt az órát senki nem tudja, sem az ég angyalai, sem a Fiú, hanem csak az Atya egyedül. 37 Mert ahogyan Nóé napjaiban történt, úgy lesz az Emberfia eljövétele is. 38 Mert amiképpen azokban a napokban, az özönvíz előtt, ettek, ittak, házasodtak és férjhez mentek egészen addig a napig, amelyen Nóé bement a bárkába, 39 és semmit sem sejtettek, míg el nem jött az özönvíz, és mindnyájukat el nem sodorta, úgy lesz az Emberfiának eljövétele is. 40 Akkor ketten lesznek a mezőn, az egyik felvétetik, a másik otthagyatik, 41 két asszony örül a kézimalommal, az egyik felvétetik, a másik otthagyatik. 42 Vigyázzatok tehát, mert nem tudjátok, hogy melyik órában jön el a ti Uratok! 43 Gondoljatok arra, ha tudná a ház ura, hogy mikor jön el éjjel a tolvaj, akkor virrasztana, és nem hagyná, hogy betörjenek a házába.

44 Ezért legyetek ti is készen, mert abban az órában jön el az Emberfia, amelyikben nem is gondoljátok!

διὰ τοῦτο καὶ ὑμεῖς γίνεσθε ἔτοιμοι, ὅτι ἢ οὐ δοκεῖτε ὥρα ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται.

Vulg ideoque et vos estote **parati** quia quia nescitis hora Filius hominis venturus est

Luth Darumb feid jr auch **bereit** / Denn des menschen Son wird komen zu einer stunde / da jr nicht meinet

Tyn KJv Therefore be ye **also ready**

Sh 14-szer

pl. Ham **the readiness is all (5,2)**

Mac **Let's briefly put on manly readiness, (2,3)**

45 Ki tehát a hű és okos szolga, akit azért rendelt szolgálái fölé az úr, hogy a maga idejében eledelt adjon nekik? 46 Boldog az a szolga, akit ilyen munkában talál ura, amikor megjön! 47 Bizony mondom nektek, hogy egész vagyona fölé rendeli őt. 48 Ha pedig az a gonosz szolga így szólna szívében: Késik az én uram – 49 és verni kezdené szolgatársait, és együtt enne és inna a részegesekkel; 50 megjön annak a szolgának az ura azon a napon, amelyen nem várja, és abban az órában, amelyben nem is gondolja; 51 akkor kettévágatja, és a képmutatók sorsára juttatja: ott lesz majd sírás és fogcsikorgatás.

Mt 25

1 Akkor hasonló lesz a mennyek országa

ahhoz a tíz szűzhöz, akik vették a lámpásukat, és kimentek a vőlegény fogadására. 2 Őt közülük balga volt, öt pedig okos. 3 A balgák ugyanis amikor magukhoz vették lámpásukat, nem vittek magukkal olajat, **4 az okosak viszont a lámpásukkal együtt olajat is vittek korszokban.** 5 Mivel pedig a vőlegény késett, mindnyájan elálmosodtak, és elaludtak. 6 Éjfélkor azután kiáltás hangzott: Íme, a vőlegény! Jöjjetek a fogadására! 7 Ekkor ezek a szűzek mind felébredtek, és rendbe hozták a lámpásukat. 8 A balgák így szóltak az okosakhoz: Adjatok nekünk az olajotokból, mert a lámpásunk kialszik. 9 Az okosak így válaszoltak: Hátha nem lesz elég nekünk is meg nektek is, menjetek inkább a kereskedőkhöz, és vegyetek magatoknak! 10 Amíg azok vásárolni voltak, megjött a vőlegény, és akik készen voltak, bementek vele a menyegzőre. Azután bezárták az ajtót. 11 Később megérkezett a többi szűz is, és így szóltak: Uram, uram, nyiss ajtót nekünk! 12 Ő azonban így válaszolt: Bizony mondom nektek, nem ismerlek titeket.

13 **Vigyázzatok tehát, mert sem a napot, sem az órát nem tudjátok!**

Γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ οἴδατε τὴν ἡμέραν οὐδὲ τὴν ὥραν.

14 Mert úgy van ez, mint amikor egy idegenbe készülő ember hívatta szolgálait, és rájuk bízta vagyonát. 15 Az egyiknek **adott öt talentumot**, a másiknak kettőt, a harmadiknak pedig egyet, kinek-kinek képessége szerint, és elment idegenbe. 16 Az, aki az öt talentumot kapta, azonnal elindult, vállalkozásba fogott vele, és másik ötöt keresett hozzá. 17 Ugyanígy a két talentumos is másik kettőt keresett hozzá. 18 Aki pedig az egyet kapta, elment, gödröt ásott a földbe, és elrejtette ura pénzét. 19 Hosszú idő múlva azután megjött ezeknek a szolgálóknak az ura, és számadást tartott velük. 20 Eljött az, aki az öt talentumot kapta, hozott másik öt talentumot, és így szólt: Uram, öt talentumot bízál rám: nézd, másik öt talentumot kerestem. 21 Ura így szólt hozzá: Jól van, jó és hű szolgálóm, a kevésen hű voltál, sokat bízok rád ezután, jöjj, és osztozz urad örömeiben! 22 Eljött az is, aki a két talentumot kapta, és ezt mondta: Uram, két talentumot bízál rám: nézd, másik két talentumot kerestem. 23 Ura így szólt hozzá: Jól van, jó és hű szolgálóm, a kevésen hű voltál, sokat bízok rád ezután, jöjj, és osztozz urad örömeiben! 24 És amikor eljött az, aki **az egy talentumot kapta**, ezt mondta: Uram, tudtam, hogy könyörtelen ember vagy, aki ott is aratsz, ahol nem vettedél, és onnan is gyűjtesz, ahová nem szórtál. 25 Félelmemben elmentem tehát, és elástam a talentumodat a földbe: nézd, itt van az, ami a tied. 26 Ura így válaszolt neki: Te gonosz és rest szolgáló, tudtad, hogy ott is aratok, ahol nem vettedem, és onnan is gyűjtök, ahova nem szórtam? 27 Ezért el kellett volna vinned a pénzedet a pénzváltókhoz, és amikor megjöttem, kamatostul kaptam volna vissza azt, ami az enyém. 28 Vegyétek el tőle a talentumot, és adjátok annak, akinek tíz talentuma van!

29 **Mert mindenkinek, akinek van, adatik, és bővelkedni fog; attól pedig, akinek nincs, még az is elvétetik, amije van.**

τῷ ¹ γὰρ ἔχοντι παντὶ δοθήσεται καὶ περισσευθήσεται· ¹ τοῦ δὲ μὴ ἔχοντος ¹ καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ.

ἀρθήσεται - el fog vétetni, αἶρω - 1.) felemel, elvesz, (el)visz;

30 A haszontalan szolgát pedig vessétek ki a külső sötétségre: ott lesz majd sírás és fogcsikorgatás.

31 Amikor pedig az Emberfia eljön az ő dicsőségében, és vele az angyalok mind, akkor odaül dicsősége trónjára. 32 Összegyűjtenek elé minden népet, ő pedig elválasztja őket egymástól, ahogyan a **pásztor elválasztja a juhokat a kecskéktől.**

33 A juhokat jobb keze felől, a kecskéket pedig bal keze felől állítja. 34 Akkor így szól a király a jobb keze felől állókhoz: Jöjjetek, **Atyám áldottai, örököljétek az országot, amely készen áll számotokra a világ kezdete óta.** 35 Mert éheztem, és ennem adtatok, szomjaztam, és innom adtatok, jövevény voltam, és befogadtatok, 36 mezítelen voltam, és felruháztatok, beteg voltam, és meglátogattatok, börtönben voltam, és eljöttetek hozzám.

37 Akkor így válaszolnak neki az igazak: Uram, mikor láttunk téged éhezni, hogy enned adtunk volna, vagy szomjazni, hogy innod adtunk volna? 38 Mikor láttunk jövevénynek, hogy befogadtunk volna, vagy mezítelennek, hogy felruháztunk volna? 39 Mikor láttunk betegen vagy börtönben, hogy elmentünk volna hozzád? 40 A király így felel majd nekik: Bizony mondom nektek, valahányszor megtettétek ezeket akár csak egygel is az én legkisebb testvéreim közül, velem tettétek meg.

41 Akkor szól a bal keze felől állókhoz is: Menjetek előlem, átkozottak, az ördögnek és angyalainak elkészített örök tűzre! 42 Mert éheztem, és nem adtatok ennem, szomjaztam, és nem adtatok innom, 43 jövevény voltam, és nem fogadtatok be, mezítelen voltam, és nem ruháztatok fel, beteg voltam, börtönben voltam, és nem látogattatok meg. 44 Akkor ezek is így válaszolnak neki: Uram, mikor láttunk téged éhezni vagy szomjazni, jövevénynek vagy mezítelennek, betegen vagy börtönben, amikor nem szolgáltunk neked? 45 Akkor így felel nekik: **Bizony mondom nektek, valahányszor nem tettétek meg ezeket egygel a legkisebbek közül, velem nem tettétek meg.**

46 És ezek elmennek az örök büntetésre, az igazak pedig az örök életre.

3 ESZKATOLÓGIAI PÉLDÁZAT

καὶ ἀπελεύσονται οὗτοι εἰς κόλασιν αἰώνιον, οἱ δὲ δίκαιοι εἰς ζωὴν αἰώνιον.

ἀπελεύσονται - elmennek majd; **ἀπέρχομαι** – elmegy

κόλασιν – büntetés, kóλασις, -εως - büntetés; **bosszú, az ami a büntetés felé vezet, akadály**

Mt 26

1 Amikor Jézus befejezte mindezeket a beszédeket, így szólt tanítványaihoz: 2 Tudjátok, hogy két nap múlva lesz a páska ünnepe, és az Emberfia átadatik, hogy megfeszíttessék.

3 Ekkor összegyűltek a főpapok és a nép vénei Kajafás főpap palotájában, 4 és elhatározták, hogy Jézust csellel elfogják, és megölik. 5 De ezt mondták: Ne az ünnepen, nehogy zavargás legyen a nép között.

6 Amikor pedig Jézus Betániában, a leprás Simon házában volt, 7 odament hozzá egy asszony, akinél egy alabástromtartóban drága olaj volt, és ráöntötte az asztalnál ülő Jézus fejére. 8 Amikor látták ezt a tanítványai, bosszankodtak, és ezt mondták: Mire való ez a pazarlás? 9 Hiszen el lehetett volna ezt adni sok pénzért, és odaadni a szegényeknek. 10 Amikor ezt Jézus észrevette, megkérdezte tőlük: Miért bántjátok ezt az asszonyt? Hiszen jót tett velem, 11 mert a szegények mindig veletek lesznek, de én nem leszek mindig veletek. 12 Mert amikor ezt az olajat a testemre öntötte, a temetésemre készített elő. 13 Bizony mondom nektek, **hogy bárhol hirdetik majd az evangéliumot az egész világon, amit ez az asszony tett, azt is elmondják majd az ő emlékezetére.** 14 Akkor a tizenkettő közül egy, akit Iskáriótes Júdásnak hívtak,

elment a főpapokhoz, 15 és így szólt: Mit adnátok nekem, ha kezetekbe adnám őt? Azok pedig harminc ezüstöt fizettek neki. 16 Ettől fogva kereste az alkalmat, hogy elárulja őt.

17 A kovásztalan kenyerek első napján odamentek a tanítványok Jézushoz, és megkérdezték tőle: Hol akarod megenni a páskavacsorát, hol készítsük el? 18 Ő ezt válaszolta: Menjetek a városba egy bizonyos emberhez, és mondjátok neki: A Mester üzeni: Az én időm közel van, nálad tartom meg a **páskavacsorát tanítványaikkal**. 19 A tanítványok úgy tettek, amint Jézus parancsolta nekik, és elkészítették a páskavacsorát. 20 Amikor beesteledett, asztalhoz telepedett a tizenkét tanítvánnyal. 21 Miközben ettek, így szólt: Bizony mondom nektek, hogy közületek egy el fog árulni engem. 22 Ekkor nagyon elszomorodtak, és egyenként kezdték kérdezni tőle: Talán csak nem én vagyok az, Uram? 23 Ő pedig így válaszolt: Aki velem együtt mártja kezét a tálba, az árul el engem. 24 Az Emberfia elmegy, amint meg van írva róla, de jaj annak az embernek, aki az Emberfiát elárulja: jobb lett volna annak az embernek, ha meg sem születik. 25 Megszólalt Júdás is, az áruló, és ezt kérdezte: Talán csak nem én vagyok az, Mester? Ő azt felelte neki: Te mondtad.

26 Miközben ettek, Jézus vette a kenyeret, áldást mondott, és megtörte, a tanítványoknak adta, és ezt mondta: Vegyétek, egyétek, ez az én testem!

26 Ἐσθιόντων δὲ αὐτῶν λαβὼν ὁ Ἰησοῦς ἄρτον καὶ εὐλογήσας ἔκλασεν καὶ δούς τοῖς μαθηταῖς εἶπεν ¹ Λάβετε ¹ φάγετε, τοῦτό ἐστιν τὸ σῶμά μου

27 Azután vette a poharat, és hálát adva nekik adta, és ezt mondta: Igyatok ebből mindnyájan,

καὶ λαβὼν ποτήριον [καὶ] ¹ εὐχαριστήσας ἔδωκεν αὐτοῖς λέγων ¹ Πίετε ¹ ἐξ αὐτοῦ πάντες,

28 mert ez az én vérem, a szövetség vére, amely sokakért kiontatik a bűnök bocsánatára.

τοῦτο γὰρ ἐστιν τὸ αἷμά μου τῆς διαθήκης τὸ περὶ πολλῶν ἔκχυννόμενον εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν

ἔκχυννόμενον – kiontatva; ἐκχέω v. ἐκχύννω v. ἐκχύνω - 1. kiönt, kiáraszt; 2. (vérről) kiont

29 De mondom nektek, nem iszom mostantól fogva a szőlőtőnek ebből a terméséből ama napig, amelyen majd újat iszom veletek Atyám országában.

30 Miután elénekelték a zsoltárokat, kimentek az Olajfák hegyére. 31 Akkor így szólt hozzájuk Jézus: Mindnyájan megbotránkoztok bennem ezen az éjszakán, mert meg van írva: „Megverem a pásztort, és elszélednek a nyáj juhai.” 32 De miután feltámadtam, előttetek megyek Galileába. 33 Ekkor Péter így szólt hozzá: Ha mindenki megbotránkozik is benned, én soha meg nem botránkozom. 34 Jézus ezt mondta neki: Bizony mondom neked, hogy ezen az éjszakán, mielőtt a kakas megszólal, háromszor tagadsz meg engem.

35 Péter így válaszolt: Ha meg is kell halnom veled, akkor sem tagadlak meg. Ugyanígy beszélt a többi tanítvány is. 36 Akkor elment velük Jézus egy helyre, amelyet Gecsemánénak hívtak, és így szólt tanítványaihoz: Űljetek le itt, amíg elmegyek, és amott imádkozom. 37 Maga mellé vette Pétert és Zebedeus két fiát, azután szomorkodni és gyötrődni kezdett. 38 Akkor így szólt hozzájuk: Szomorú az én lelkem mindhalálig: maradjatok itt, és virrasszatok velem!

39 Egy kissé **továbbment, arcra borult, és így imádkozott:** Atyám, ha lehetséges, távozzék el tőlem ez a pohár; mindazáltal ne úgy legyen, ahogyan én akarom, hanem amint te. 40 Amikor visszament a tanítványokhoz, alva találta őket, és így szólt Péterhez: Nem tudatok egy órát sem virrasztani velem?

41 Virrasszatok, és imádkozzatok, hogy kísértésbe ne esetek: a lélek ugyan kész, de a test erőtlen.

γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν· τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον ἢ δὲ σὰρξ ἀσθενής.

42 Másodszor is elment, és így imádkozott: Atyám, ha nem távozhat el tőlem ez a pohár, hanem ki kell innom, legyen meg a te akaratod. 43 Amikor visszament, ismét alva találta őket, mert elnehezült a szemük. 44 Otthagytá őket, újra elment, és harmadszor is imádkozott ugyanazokkal a szavakkal. 45 Azután visszatért a tanítványokhoz, és így szólt hozzájuk: Aludjatok tovább és pihenjete! Íme, eljött az óra, és az Emberfia bűnösök kezébe adatik. 46 Ébredjete, menjünk! Íme, közel van az, aki engem elárul.

47Még beszélt, amikor megjött Júdás, egy a tizenkettő közül, és nagy sokaság jött vele kardokkal és botokkal a főpapoktól és a nép véneitől. 48 Az árulója ezt a jelet adta nekik: Akit megcsókolok, ő az, őt fogjátok el!

49 És azonnal Jézushoz lépett, és így szólt: Üdvöz légy, Mester! – és megcsókolta őt. 50 Jézus ezt mondta neki: Barátom, ezért jöttél! Akkor odamentek, megragadták Jézust, és elfogták. 51 Egy pedig azok közül, akik Jézussal voltak, a kardjához kapott, kirántotta azt, lesújtott a főpap szolgájára, és levágta a fülét. 52 Ekkor így szólt hozzá Jézus: **Tedd vissza kardodat a helyére, mert akik kardot fognak, kard által vesznek el.** 53 Vagy azt gondolod, hogy nem kérhetném meg Atyámat, hogy adjon mellém most tizenkét sereg angyalnál is többet?

54 De akkor miképpen teljesednének be az Írások, hogy ennek így kell történnie?

πῶς οὖν πληρωθῶσιν αἱ γραφαὶ ὅτι οὕτως δεῖ γενέσθαι;

55Abban az órában így szólt Jézus a sokasághoz: Mint valami rabló ellen, úgy vonultatok ki kardokkal és botokkal, hogy elfogjatok engem! Mindennap a templomban ültem és tanítottam, és nem fogtatok el.

56 **Mindez pedig azért történt, hogy beteljesedjenek a próféták írásai.**

56 Τοῦτο ¹ δὲ ὅλον γέγονεν ἵνα πληρωθῶσιν αἱ γραφαὶ τῶν προφητῶν.

Akkor a tanítványok mind elhagyták őt, és elfutottak. 57 Azok pedig, akik elfogták Jézust, elvitték Kajafáshoz, a főpaphoz, ahol összegyűltek az írástudók és a vének. 58 Péter távolról követte őt egészen a főpap palotájáig, bement az udvarra, és ott ült a szolgálkkal, hogy lássa, mi lesz ennek a vége.

59 A főpapok pedig és az egész nagytanács hamis tanúvallomást kerestek Jézus ellen, hogy halálra adhassák, 60 de nem találtak, pedig sok hamis tanú állt elő. Végül előálltak ketten, 61 akik azt állították, hogy Jézus ezt mondta: Le tudom rombolni az Isten templomát, és három nap alatt fel tudom építeni. 62 A főpap felállt, és így szólt hozzá: Semmit sem felelsz arra, amit

ezek ellened vallanak? 63 Jézus azonban hallgatott. A főpap azt mondta neki: Az élő Istenre kényszerítelek, mondd meg nekünk, **vajon te vagy-e a Krisztus, az Isten Fia!** 64 Jézus így felelt: Te mondtad. Sőt, azt mondom nektek: mostantól fogva meglátjátok az Emberfiát, amint a Hatalmas jobbán ül, és eljön az ég felhőin. 65 A főpap ekkor megszaggatta ruháját, és így szólt: Istent káromolta! Mi szükségünk van még tanúkra? Íme, most hallottátok az istenkáromlást. 66 Mit gondoltok? Azok így feleltek: Méltó a halálra! 67 Azután szembeköpték, arcul ütötték, mások pedig bottal verték, 68 és ezt mondták: Prófétáld meg nekünk, Krisztus, ki ütött meg téged!

69 Péter pedig kinn ült az udvaron. Odament hozzá egy szolgálóleány, és így szólt: Te is a galileai Jézussal voltál. 70 Ő azonban tagadta mindenki előtt, és ezt mondta: Nem tudom, mit beszélsz. 71 Mikor pedig kiment a kapuba, meglátta őt egy másik szolgálóleány, és ezt mondta az ott levőknek: Ez a názáreti Jézussal volt. 72 Ő ismét tagadta: Esküszöm, hogy nem ismerem azt az embert. 73 Kis idő múlva az ott álldogálók mentek oda, és így szóltak Péterhez: Bizony, közülük való vagy te is, hiszen a beszéded is elárul téged. 74 Akkor átkozódni és esküdözni kezdett: Nem ismerem azt az embert. És nyomban megszólalt a kakas. 75 Péter visszaemlékezett Jézus szavára, aki azt mondta neki: Mielőtt megszólal a kakas, háromszor tagadsz meg engem. **Azután kiment onnan, és keserves sírásra fakadt.**

Mt 27

1 Amikor megvirradt, a főpapok és a nép vénei valamennyien azt a határozatot hozták Jézus ellen, hogy halálra adják őt. 2 Azután megkötözték, elvitték, és átadták Pilátusnak, a helytartónak. 3 Amikor pedig Júdás, aki elárulta őt, látta, hogy elítélték, megbánta tettét, visszavitte a harminc ezüstöt a főpapoknak és a véneknek, 4 és ezt mondta: Vétkeztem, mert ártatlan vért árultam el. De azok ezt mondták: Mi közünk hozzá? A te dolgod. 5 Ekkor ő behajította az ezüstöket a templomba, és eltávozott, majd elment, és felakasztotta magát.

6 A főpapok felszedték az ezüstöket, és így szóltak: Nem szabad a templom kincséhez tenni, mert vérdíj ez. 7 Azután határozatot hoztak, és megvásárolták belőle a Fazekasmezőt, az idegenek számára temetőnek. 8 Ezért hívják ezt a mezőt a mai napig Vérmezőnek. 9 Ekkor teljesedett be Jeremiás próféta mondása: „*És vették a harminc ezüstöt, a felbecsültnek árát, akit ennyire becsültek Izráel fiai, 10 és odaadták a Fazekasmezőért, ahogyan megparancsolta nekem az Úr.*” **IDÉZET INTERTEXT** 11 Jézust pedig a helytartó elé állították, aki ezt kérdezte tőle: Te vagy a zsidók királya? Jézus pedig ezt felelte: Te mondd. 12 De mikor a főpapok és a vének vádolták, semmit sem válaszolt. 13 Akkor így szólt hozzá Pilátus: Nem hallod, mennyi mindennel vádolnak? 14 Jézus azonban nem felelt egyetlen szavára sem, úgyhogy a helytartó nagyon elcsodálkozott. 15 Ünnepenként a helytartó szabadon szokott bocsátani a sokaságnak egy foglyot, akit ők kívántak. 16 Volt pedig akkor egy nevezetes foglyuk, akit Barabbásnak hívtak. 17 Amikor tehát összegyűltek, Pilátus ezt kérdezte tőlük: *Mit akartok, melyiket bocsássam nektek szabadon: Barabbást vagy Jézust, akit Krisztusnak mondanak?* 18 Tudta ugyanis, hogy Jézust irigységből szolgáltatták ki neki. 19 Mikor pedig a bírói székben ült, *felesége ezt üzenté neki: Ne avatkozz ennek az igaz embernek a dolgába, mert sokat szenvedtem ma álmomban miatta.*

20 A főpapok és a vének azonban rávették a sokaságot, hogy Barabbást kérjék ki, Jézust pedig veszítsék el. 21 A helytartó újra megkérdezte őket: Mit kívántok, a kettő közül melyiket bocsássam nektek szabadon? Azok ezt mondták: Barabbást. 22 Pilátus így szólt hozzájuk: Mit tegyek akkor Jézussal, akit Krisztusnak mondanak? Mindnyájan azt kiáltották: **Keresztre vele!** 23 Azután ezt kérdezte: De mi rosszat tett? Azok pedig még hangosabban kiáltottak: **Keresztre vele!** 24 Amikor Pilátus látta, hogy nem ér el semmit, sőt a zavargás még nagyobb lesz, vizet hozatott, a sokaság előtt megmosta a kezét, és így szólt: Ártatlan vagyok ennek az igaz

embernek a vérétől. A ti dolgotok! 25 Az egész nép így kiáltott: **Az ő vére mirajtunk és a mi gyermekeinken!** 26 Akkor szabadon bocsátotta nekik Barabbást, Jézust pedig megostoroztatta, és átadta őt, hogy megfeszítsék. **TÖMEGPSZICHOLÓGIA – MINT A CORIOLÁNUSBAN VAGY A JULIUS CEASARBAN.**

27 Akkor a helytartó katonái magukkal vitték Jézust a **helytartóságra**, és az egész őrség köré gyűlt. 28 Levetkőztették, bíborszínű köpenyt adtak rá, 29 tövisből font koronát tettek a fejére, nádszálat adtak a jobb kezébe, és térdet hajtva előtte, gúnyolták őt: Üdvöz légy, zsidók királya! 30 Azután leköpdösték, majd elvették tőle a nádszálat, és a fejét verték vele. 31 Miután kigúnyolták, levették róla a köpenyt, felöltöztették a saját ruhájába, és elvitték, hogy keresztre feszítsék. 32 Kifelé menet találkozott egy cirénei emberrel, akinek Simon volt a neve: ezt arra kényszerítették, hogy vigye a keresztet. 33 Amikor arra a helyre értek, amelyet Golgotának, azaz Koponya-helynek neveznek, 34 epével kevert bort adtak neki inni. De amikor megízlelte, nem akart inni belőle. **35 Miután megfeszítették, sorsvetéssel megosztották ruháin; 36 azután leültek ott, és őrizték.** 37 Feje fölé függesztették az ellene szóló vádat, ezzel a felirattal: EZ JÉZUS, A ZSIDÓK KIRÁLYA. 38 Vele együtt feszítettek keresztre két rablót is, az egyiket a jobb, a másikat a bal keze felől. 39 Akik elmentek mellette, a fejüket csóválva káromolták, 40 és ezt mondták: **Te, aki lerombolod a templomot, és három nap alatt felépíted, mentsd meg magadat, ha Isten Fia vagy, és szállj le a keresztről!** 41 Hasonlóan a főpapok is gúnyolódva mondták az írástudókkal és a vénekkel együtt: 42 Másokat megmentett, magát nem tudja megmenteni. Ha Izráel királya, szálljon le most a keresztről, és hiszünk benne! 43 Bízott az Istenben, szabadítsa meg most, ha kedveli őt; hiszen azt mondta: Isten Fia vagyok. 44 A vele együtt megfeszített rablók is ugyanígy gyalázták. 45 Tizenkét órától kezdve három óráig sötétség támadt az egész földön. 46 Három óra tájban Jézus hangosan felkiáltott: **Éli, éli, lámá sabaktáni, azaz: Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engem?**

„Jézus hangosan felkiáltott: [...] Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engem?” (Mt 27,46)

Ἐλωί ἔλωί ἰεμεὰ σαβαθανεὶ; τοῦτ' ἔστιν ἰ Θεέ ἰ μου θεέ μου, ἵνα τί ἰ με ἐγκατέλιπες;

ἐγκατέλιπες; - hagytál el; ἐγκαταλείπω - elhagy, otthagyt, dezertál
INTERTEXT LXX 21 (22) (majdnem szó szerint)

Ὁ θεὸς ὁ θεός μου, πρόσχεῖ ἰ μοι ἵνα τί ἐγκατέλιπές με;
πρόσχεῖ ἰ - figyelj, προσέχω - 1. (figyelmet) odafordít,

47 Néhányan az ott állók közül, akik hallották ezt, így szóltak: Illést hívja. 48 Egyikük azonnal elfutott, hozott egy szivacsot, megtöltötte ecettel, nádszálla tűzte, és inni adott neki. 49 De a többiek ezt mondták: Hagyd csak, lássuk, eljön-e Illés, hogy megmentse őt. **50 Jézus pedig ismét hangosan felkiáltott, és kilehelte lelkét.**

51 És íme, a **templom kárpitja felülről az aljáig kettéhasadt**, a föld megrendült, és a sziklák meghasadtak. 52 A sírok megnyíltak, és sok elhunyt szentnek feltámadt a teste. 53 Ezek kijöttek a sírokból, és Jézus feltámadása után bementek a szent városba, és sokaknak megjelentek. 54 Amikor pedig a százados és akik vele őrizték Jézust, **látták a földrengést és a történeteket, nagyon megrémültek, és így szóltak: Bizony, Isten Fia volt ez!**

Ἀληθῶς ἰ θεοῦ υἱὸς ἦν οὗτος

55 Volt ott sok asszony is, akik távolról figyelték mindezt. Ezek Galileából követték Jézust, hogy szolgáljanak neki. 56 Közöttük volt a magdalai Mária és Mária, Jakab és József anyja,

valamint Zebedeus fiainak anyja. 57 Amikor beesteledett, eljött egy **Arimátiából való gazdag ember, név szerint József, aki maga is tanítványa volt Jézusnak.** 58 Elment Pilátushoz, és elkérte Jézus holttestét. Akkor Pilátus megparancsolta, hogy adják ki neki. 59 József elvitte a holttestet, tiszta gyolcsba göngyölte, 60 és elhelyezte a maga új sírjába, amelyet a sziklába vágatott. A sír bejáratához egy nagy követ hengerített, és elment. 61 Ott volt pedig a magdalai Mária és a másik Mária, akik a sírral szemben ültek. 62 Másnap pedig, szombaton, összegyűltek a főpapok és a farizeusok Pilátusnál, 63 és így szóltak: Uram, eszünkbe jutott, hogy ez a család még életében ezt mondta: Három nap múlva feltámadok! 64 Ezért parancsold meg, hogy őrizzék a sírt a harmadik napig, nehogy tanítványai odamenjenek, és ellopják őt, azután azt mondják a népnek: Feltámadt a halottak közül! Ez az utóbbi csalás rosszabb lenne az előzőnél. 65 Pilátus azonban ezt válaszolta: **Van őrségetek, menjetek, őriztessétek ti, ahogyan tudjátok!** 66 **Ők pedig elmentek, lepecsételték a követ, és őrséggel őriztették a sírt.**

Mt 28

1 Szombat elmúltával, a hét első napjának hajnalán, elment a magdalai Mária és a másik Mária, hogy megnézzék a sírt. 2 És íme, nagy földrengés támadt, mert az Úr angyala leszállt a mennyből, és odalépve elhengerítette a követ, és leült rá. 3 Tekintete olyan volt, mint a villámlás, és ruhája fehér, mint a hó. 4 Az örök a tőle való félelem miatt megrettentek, és szinte holtra váltak. 5 Az asszonyokat pedig így szólította meg az angyal: **Ti ne féljétek! Mert tudom, hogy a megfeszített Jézust keressétek.** 6 Nincsen itt, mert feltámadt, amint megmondta. Jöjjetek, nézzétek meg azt a helyet, ahol feküdt. 7 És menjetek el gyorsan, mondjátok meg a tanítványainak, hogy feltámadt a halottak közül, és elöttetek meg Galileába: ott meglátjátok őt. Íme, megmondtam nektek. **8 Az asszonyok gyorsan eltávoztak a sírtól, félelemmel és nagy örömmel futottak, hogy megvigyék a hírt tanítványainak.** 9 És íme, Jézus szembejött velük, és ezt mondta: Legyetek üdvözölve! Ők pedig odamentek hozzá, megragadták a lábát, és leborultak előtte. 10 Ekkor Jézus így szólt hozzájuk: Ne féljétek! Menjetek el, adjátok hírül testvéreimnek, hogy menjenek Galileába, és ott meglátnak engem. 11 Amikor az asszonyok eltávoztak, íme, néhányan az őrségből bementek a városba, és jelentették a főpapoknak mindazt, ami történt. 12 Azok pedig összegyűltek a vénekkel, és úgy határoztak, hogy sok ezüstpénzt adnak a katonáknak, 13 és így szóltak: **Ezt mondjátok: Tanítványai éjjel odajöttek, és ellopták őt, amíg mi aludtunk.** 14 És ha a helytartó meghallja ezt, majd mi meggyőzzük őt, és kimentünk benneteket a bajból. 15 Azok elfogadták a pénzt, és úgy tettek, ahogyan kioktatták őket. El is terjedt ez a szóbeszéd a zsidók között mind a mai napig.

16 A tizenegy tanítvány pedig elment Galileába arra a hegyre, ahova Jézus rendelte őket.
Οἱ δὲ ἑνδεκα μαθηταὶ ἐπορεύθησαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν εἰς τὸ ὄρος οὗ ἐτάξατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς,.

17 És amikor meglátták őt, leborultak előtte, némelyek azonban **KÉTELKEDTEK. (MÉG ITT IS?? EJNYE, TANÍTVÁNYOK NÉMELYIKE!)**
καὶ ἰδόντες αὐτὸν προσεκύνησαν, οἱ δὲ ἐδίστασαν

ἐδίστασαν. – kételkedtek, διστάζω - kételkedik, latolgat, hezitál

CSAK KÉTSZER AZ ÚSZ-BEN
Mt 14,31 Kicsinyhitű, miért kételkedél?

28,17 némelyek pedig kételkedének.

18 Jézus pedig hozzájuk lépett, és így szólt: Nekem adatott minden hatalom mennyen és földön.

καὶ προσελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησεν αὐτοῖς λέγων ¹ Ἐδόθη ¹ μοι πᾶσα ἐξουσία ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ [τῆς] γῆς

19 Menjetek el tehát, tegyetek tanítvánnyá minden népet, megkeresztelve őket az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek nevében,

πορευθέντες οὖν μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος,

πορευθέντες – elmenvén, πορεύομαι - (D) megy, jár, úton van

20 tanítva őket, hogy megtartsák mindazt, amit én parancsoltam nektek; és íme, én veletek vagyok minden napon a világ végezetéig.

διδάσκοντες αὐτοὺς τηρεῖν πάντα ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν· καὶ ἰδοὺ ἐγὼ μεθ' ὑμῶν εἰμὶ ¹ πάσας τὰς ἡμέρας ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος.

Mk 1

1 Jézus Krisztus, az Isten Fia evangéliumának kezdete. 2 Amint meg van írva Ézsaiás próféta könyvében: „Íme, elküldöm előtted követemet, aki elkészíti utadat; 3 kiáltó szava hangzik a pusztában: Készítsétek az Úr útját, egyengessétek ösvényeit!”, 4 megjelent Keresztelő János a pusztában, és hirdette a megtérés keresztségét a bűnök bocsánatára.

ἐγένετο Ἰωάννης ὁ βαπτίζων ἐν τῇ ἐρήμῳ * κηρύσσων ἰβάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.

5 Akkor kiment hozzá Júdea egész vidéke és a jeruzsálemiek is mind, és amikor megvallották bűneiket, megkeresztelte őket a Jordán folyóban. 6 János teveszőr ruhába volt öltözve, derekán bőrrövet viselt, sáskát evett és vadmézet. 7 Ezt hirdette: Utánam jön az, aki erősebb nálam, és én arra sem vagyok méltó, hogy lehajolva saruja szíját megoldjam. 8 Én vízzel kereszteltelek meg titeket, ő pedig Szentlélekkel fog megkeresztelni. 9 Történt pedig azokban a napokban, hogy eljött Jézus a galileai Názáretből, és megkeresztelte őt János a Jordánban. 10 És amikor jött ki a vízből, látta, hogy megnyílik a menny, és leszáll rá a Lélek, mint egy galamb; 11 a mennyből pedig hang hallatszott:

Te vagy az én szeretett Fiam, benned gyönyörködöm.

Σὺ εἶ ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν σοὶ εὐδόκησα.

12 A Lélek pedig azonnal kivitte őt a pusztába. 13 Negyven napig volt a pusztában, miközben kísértette a Sátán. Vadállatok között élt, és angyalok szolgáltak neki. 14 Miután Jánost fogságba vetették, elment Jézus Galileába, és így hirdette az Isten evangéliumát:

15 Beteljesedett az idő, és elközelített az Isten országa. Térjetez meg, és higgyetek az evangéliumban!

Πεπλήρωται ὁ καιρὸς καὶ ἤγγικεν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ· μετανοεῖτε καὶ πιστεύετε ἐν τῷ εὐαγγελίῳ

16 Amikor a Galileai-tenger partján járt, meglátta Simont és András, Simon testvérét, amint hálót vetettek a tengerbe, mivel halászok voltak;

17 és így szólt hozzájuk Jézus: Kövessetek engem, és én emberhalászokká teszlek titeket.

καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Ἐϋτε ὀπίσω μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶς γενέσθαι ἁλιεῖς ἄνθρωπων.

ἁλιεύς v. ἁλεεύς, -έως - halász

18 Erre azok a hálókát otthagya azonnal követték őt. 19 Amikor egy kissé továbbment, meglátta Jakabot, Zebedeus fiát és Jánost, a testvérét, amint a hálóikat rendezgették a hajóban; 20 és azonnal elhívta őket, azok pedig apjukat, Zebedeust a napszámosokkal együtt a hajóban hagyva, elmentek őutána. 21 Ezután elmentek Kapernaumba. Szombaton pedig azonnal a zsinagógába ment, és tanított.

22 Álmétkodtak a tanításán, mert úgy tanította őket, mint akinek hatalma van, és nem úgy, mint az írástudók. (nem úgy, mint a hermeneuták)

καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδασκίᾳ αὐτοῦ, ἦν γὰρ διδάσκων αὐτοὺς ὡς ἐξουσίαν ἔχων καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς.

ἐξεπλήσσοντο – megdöbbenek, ἐκπλήσσω - I. (A) 1. kiüt, kiver; 2. megdöbent, megrendít, bámulatba ejt;

23 Éppen ott volt a zsinagógájukban egy **tisztátalan lélektől** megszállott ember, aki így kiáltott fel: 24 Mi közünk hozzád, názáreti Jézus? Azért jöttél, hogy elpusztíts minket? Tudom rólad, ki vagy: az Isten Szentje. 25 Jézus ráparancsolt: Némulj el, és menj ki belőle! 26 A tisztátalan lélek pedig megrázta azt az embert, és hangos kiáltással kiment belőle. 27 Mindnyájan annyira megdöbbenek, hogy ezt kérdegették egymástól: Milyen új tanítás ez? Hatalommal parancsol a tisztátalan lelkeknek, és azok engedelmessé válnak neki. 28 És gyorsan elterjedt a híre mindenfelé Galilea egész környékén. 29 És azonnal, amint kijöttek a zsinagógából, elmentek Jakabbal és Jánossal együtt Simon és András házába. 30 Simon **anyósa** lázasan feküdt, és azonnal szóltak felőle Jézusnak. 31 Ő pedig odalépve megfogta a kezét, és talpra állította, úgyhogy az asszonyt elhagyta a láz, és szolgált nekik. 32 Estefelé pedig, amikor lement a nap, hozzávittek minden beteget és megszállottat; 33 és az egész város összegyűlt az ajtó előtt. 34 Sokakat meggyógyított, akik különféle betegségekből szenvedtek, sok **ördögöt is kiűzött, és nem engedte megszólalni az ördögöket**, mivel azok ismerték őt. 35 Nagyon korán, amikor még sötét volt, felkelt, és félrevonult egy lakatlan helyre, és ott imádkozott. 36 Simon és a vele levők azonban utánasiettek, 37 és amikor megtalálták, így szóltak hozzá: **Mindenki téged keres.** 38 Ő pedig ezt mondta nekik: Menjünk máshova, a szomszédos helységekre, hogy ott is hirdessem az igét, mert ezért jöttem. **39 És elment Galilea-szerte a zsinagógáikba, hirdette az igét, és kiűzte az ördögöket.** 40 Odament hozzá egy **leprás**, aki könyörögve és térdre borulva így szólt hozzá: Ha akarod, megtisztíthatsz. 41 Jézus megszánta, kezét kinyújtva megérintette, és így szólt hozzá: Akarom, tisztulj meg! 42 És a lepra azonnal eltűnt róla, és megtisztult. 43 Jézus ráparancsolván azonnal elküldte, 44 és ezt mondta neki: **Vigyázz, senkinek ne mondj semmit, hanem menj el, mutasd meg magad a papnak, és ajánld fel tisztulásodért mindazt, amit Mózes rendelt, bizonyítván nekik!** 45 Az pedig elment, és elkezdte mindenfelé hirdetni és híresztelni az esetet, úgyhogy Jézus nem mehetett többé nyíltan egyetlen városba sem, hanem kint, lakatlan helyeken tartózkodott, és odamentek hozzá mindenfelől. **A LEPCSESSZÁJÚ LEPRÁS**

Mk 2

1 Néhány nap múlva ismét elment Kapernaumba, és elterjedt a híre, hogy otthon van. 2 Erre olyan sokan gyűltek össze, hogy még az ajtó előtt sem volt hely; ő pedig hirdette nekik az igét. 3 Oda akartak hozzá menni egy bénával, akit négyen vittek. 4 De mivel a sokaság miatt nem vihették őt hozzá, megbontották a tetőt ott, ahol ő volt, és a résen át leeresztették az ágyat, amelyen a béna feküdt. 5 Jézus pedig látva a hitüket, így szólt a bénához: Fiam, megbocsáttattam a te bűneid. 6 Ott ültek néhányan az írástudók közül, és így tanakodtak szívükben: 7 Hogyan

beszélhet ez így? Istent káromolja! Ki bocsáthat meg bűnöket az egy Istenen kívül? 8 Jézus lelkében azonnal felismerte, hogy így tanakodnak magukban, és ezt mondta nekik: Miért tanakodtok így szívetekben? 9 Melyik a könnyebb? Azt mondani a bénának, hogy megbocsáttattam a te bűneid, vagy azt mondani, kelj fel, vedd az ágyadat és járj? 10 **Azért pedig, hogy megtudjátok, az Emberfiának van hatalma bűnöket megbocsátani a földön – így szólt a bénához: 11 Neked mondom, kelj fel, vedd az ágyadat, és menj haza! 12 Az pedig felkelt, azonnal felvette az ágyát, és kiment mindenki szeme láttára; úgyhogy ámulatba estek mind, dicsőítették Istent, és ezt mondták: Ilyet még sohasem láttunk!**

13 Azután ismét kiment a tenger mellé, az egész sokaság pedig odament hozzá, és tanította őket. 14 Amikor továbbment, meglátta Lévit, Alfeus fiát, aki a vámszedőhelyen ült, és így szólt hozzá: **Kövess engem! Az pedig felkelt, és követte őt.** 15 És történt, hogy mikor Lévi

házában az asztalnál ült, sok vámszedő és bűnös is odatelepedett Jézus és a tanítványai mellé, mivel sokan voltak, és követték őt. 16 Amint a farizeusok közül való írástudók látták, hogy bűnösökkel és vámszedőkkel eszik együtt, így szóltak a tanítványainak: Miért eszik együtt a vámszedőkkel és bűnösökkel? 17 Amikor Jézus ezt meghallotta, így szólt hozzájuk: Nem az egészségeseknek van szükségük orvosra, hanem a betegeknek; nem azért jöttem, hogy az igazakat hívjam, hanem a bűnösöket.

Ὁὐ χρείαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες· οὐκ ἦλθον καλέσαι δικαίους ἁλλὰ ἁμαρτωλοὺς.

18 János tanítványai és a farizeusok tartották a böjtöt. Odamentek Jézushoz, és megkérdezték tőle: Miért böjtölnék János tanítványai és a farizeusok tanítványai, a te tanítványaid pedig miért nem böjtölnék? 19 Jézus ezt mondta nekik: **Vajon böjtölhet-e a násznép, amíg velük van a vőlegény? Addig, amíg velük van a vőlegény, nem böjtölhetnek. 20 De jönnek majd napok, amikor elvétetik tőlük a vőlegény, és akkor azon a napon böjtölni fognak. 21 Senki sem varr foltot új posztóból régi ruhára, mert a toldás tovább szakítja, az új a régit, és még nagyobb lesz a szakadás. 22 És senki sem tölt újbort régi tömlőbe, mert szétrepeszti a bor a tömlőt, és tönkremegy a bor is, a tömlő is; hanem az újbor új tömlőbe való. 23 És történt, hogy Jézus szombaton gabonaföldeken ment át, és tanítványai útközben tépdésni kezdték a kalászkodat. 24 A farizeusok így szóltak hozzá: Nézd, miért tesznek szombaton olyat, amit nem szabad? 25 Ő ezt kérdezte tőlük: Sohasem olvastátok, mit tett Dávid, amikor szütséget szenvedett, és megéhezett ő is meg azok is, akik vele voltak? 26 Miként ment be az Isten házába Ebjátár főpap idején, és hogyan ette meg a szent kenyereket, amelyeket nem szabad megenni másnak, csak a papoknak, és azoknak is adott, akik vele voltak? 27Majd hozzátette Jézus: **A szombat lett az emberért, nem az ember a szombatért;****

καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς Ἐπὶ τὸ σάββατον διὰ τὸν ἄνθρωπον ἐγένετο καὶ οὐχ ὁ ἄνθρωπος διὰ τὸ σάββατον·

28tehát az Emberfia ura a szombatnak is.

ὥστε κύριός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου

Mk 3

1Ezután ismét a zsinagógába ment. Volt ott **egy sorvadtt kezű ember**. 2 Figyelték Jézust: vajon meggyógyítja-e szombaton, hogy vádat emelhessenek ellene. 3 Ekkor ezt mondta a sorvadtt kezű embernek: Állj ki középre! 4 Hozzájuk pedig így szólt: **Szabad-e szombaton jót tenni, vagy rosszat tenni, életet menteni vagy kioltani? De azok hallgattak. 5 Ekkor haragosan végignézett rajtuk, szomorkodva szívük keménysége miatt; majd így szólt ahhoz az emberhez: Nyújtsd ki a kezedet! Az kinyújtotta, és meggyógyult a keze. 6 A farizeusok pedig kimenne, a Heródes-pártiakkal együtt azonnal arról tanácskoztak, hogyan végezzenek vele.**

7 Jézus pedig tanítványaival együtt visszavonult a tengerhez, ahová nagy sokaság követte Galileából, Júdeából 8 és Jeruzsálemből, sőt Idumeából, a Jordánon túlról, Tírusz és Szidón környékéről is nagy sokaság ment hozzá, amikor hallottak arról, milyen nagy dolgokat tett. 9 Jézus pedig szólt tanítványainak, legyen készen számára egy csónak a sokaság miatt, hogy ne tolongjanak körülötte. 10 **Mert sokakat meggyógyított, úgymint akiknek valami bajuk volt, hozzá tódultak, hogy megérinthessék.** 11 Amikor pedig meglátták őt a tisztátalan lelkek, leborultak előtte, és így kiáltottak: **Te vagy az Isten Fia! Σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ** 12 Ő

azonban szigorúan rájuk parancsolt, hogy ne fedjék fel, kicsoda ő. **13 Azután felment a hegyre, és magához hívta, akiket akart; ők pedig odamentek hozzá.** 14 Tizenkettőt pedig, akiket apostoloknak is nevezett, kiválasztott arra, hogy vele legyenek, és azután elküldje őket, hogy hirdessék az igét, 15 és **hogy a tőle kapott hatalommal kiűzzék az ördögöket.**

16 Kiválasztotta tehát a tizenkettőt: Simont, akinek a Péter nevet adta, 17 Jakabot, Zebedeus fiát és Jánost, Jakab testvérét, akiknek a Boanérgesz nevet adta, ami azt jelenti, mennydörgés fiai; 18 továbbá Andrászt és Fülöpöt, Bertalant és Mátét, Tamást és Jakabot, Alfeus fiát, Taddeust és Simont, a Kananeust 19 és Júdás Iskáriótest, aki el is árulta őt.

Azután felment a hegyre, és magához hívta, akiket akart; ők pedig odamentek hozzá. 14 Tizenkettőt pedig, akiket apostoloknak is nevezett, kiválasztott arra, hogy vele legyenek, és azután elküldje őket, hogy hirdessék az igét, 15 és hogy a tőle kapott hatalommal kiűzzék az ördögöket. 16 Kiválasztotta tehát a tizenkettőt: Simont, akinek a Péter nevet adta, 17 Jakabot, Zebedeus fiát és Jánost, Jakab testvérét, akiknek a Boanérgesz nevet adta, ami azt jelenti, mennydörgés fiai; 18 továbbá Andrászt és Fülöpöt, Bertalant és Mátét, Tamást és Jakabot, Alfeus fiát, Taddeust és Simont, a Kananeust 19 és Júdás Iskáriótest, aki el is árulta őt.

20 Azután hazament, és ismét összegyűlt a sokaság, úgyhogy ők még enni sem tudtak emiatt. **21 Amikor ezt meghallották a rokonai, odamentek, hogy megfogják őt, mivel azt mondták: megzavarodott**

ἔλεγον γὰρ ὅτι ἐξέστη.

ἐξέστη. - magán kívül volt; ἐξίστημι - 1. megzavar, megdöbben; 2. (erős aor. intr.) álmélkodik; extázisba, önkívületbe esik;

22 A Jeruzsálemből érkező írástudók pedig azt mondták, hogy Belzebub van benne, és hogy az ördögök fejedelmével üzi ki az ördögöket. 23 Jézus odahívta őket, és példázatokban szólt hozzájuk: Hogyan űzheti ki a Sátán a Sátánt? 24 Ha egy ország meghasonlik önmagával, nem maradhat fenn az az ország;

25 és ha egy háznép meghasonlik önmagával, az a háznép sem maradhat fenn. 26 Ha tehát a Sátán önmaga ellen támad, és meghasonlik, akkor szintén nem maradhat meg tovább, hanem vége van. 27 Viszont az erős ember házába sem törhet be senki, és nem rabolhatja ki, hacsak előbb meg nem kötözi az erős embert, és akkor kirabolhatja a házat

. 28 Bizony mondom nektek, hogy az emberek minden bűne meg fog bocsáttatni, még a káromlások is, bármennyi káromlást is szóljanak, 29 de aki a Szentlelket káromolja, az nem nyer bocsánatot soha, hanem vétkes marad bűne miatt örökké. 30 Mert azt mondták róla, hogy tisztátalan lélek van benne.³

VAJON A SZENTLÉLEK ELLENI BŰN A LELKIISMERET ELLENI CSELEKDET (IS)?

31 Ekkor megérkeztek anyja és testvérei; kint megállva beküldtek hozzá, és hívták őt. 32 Sok ember ült körülötte, és azok szóltak neki: Íme, anyád és a testvéreid odakint keresnek téged! 33 De ő így válaszolt nekik: Ki az én anyám, és kik az én testvéreim? 34 És végignézve a körülötte ülőkön, így szólt: Íme, az én anyám és az én testvéreim.

35 Mert aki Isten akaratát cselekszi, az az én testvérem és az én anyám.

ὅς * ἂν ¹ ποιήσῃ τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ, οὗτος ἀδελφός μου καὶ ἀδελφὴ καὶ μήτηρ ἐστίν.

Mk 4

1 Ismét tanítani kezdett a tengerparton, és igen nagy sokaság gyülekezett hozzá, ezért hajóba szállva a tengeren maradt; az egész sokaság pedig a tengerparton volt. 2 Sokat tanította őket példázatokban; és ezt mondta nekik tanítás közben: 3 Halljátok! Íme, kiment a magvető vetni, 4 és történt vetés közben, hogy némely mag az útfélre esett, de jöttek a madarak, és felkapkodták. 5 Némelyik pedig a köves helyre esett, ahol kevés volt a föld, és azonnal kihajtott,

mert nem volt mélyen a földben; 6 amikor pedig felkelt a nap, megperzselődött, és mivel nem volt gyökere, kiszáradt. 7 Más része a tövisek közé esett, de a tövisek megnőttek, megfojtották, és így nem hozott termést. 8 A többi pedig a jó földbe esett, és mikor kikelt, és szárba szökken, termést hozott: egyik a harmincszorosát, másik a hatvanszorosát, sőt némelyik a százszorosát is. 9 Majd hozzátette: Akinek van füle a hallásra, hallja! 10 Amikor egyedül maradt, a körülötte lévők a tizenkettővel együtt megkérdezték őt a példázatokról.

Nektek megadatott az Isten országának titka, de a kívül valóknak minden példázatokban adatik,

καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ¹ Ὑμῖν ¹ τὸ μυστήριον δέδοται τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ· ἐκείνοις δὲ τοῖς ἔξω ¹ ἐν παραβολαῖς τὰ ¹ πάντα γίνεται

12 hogy látván lássanak, de ne ismerjenek, és hallván halljanak, de ne értsenek, hogy meg ne térjenek, és bűneik meg ne bocsáttassanak.

ἵνα βλέποντες ῥβλέπωσιῑ καὶ μὴ ἴδωσιν, καὶ ἀκούοντες ῥἀκούωσιῑ καὶ μὴ συνίωσιν, ¹ μὴ ποτε ¹ ἐπιστρέψωσιν καὶ ἀφεθῆ αὐτοῖς.;

ἐπιστρέψωσιν – megtérjenek; **ἐπιστρέφω** - 1. megfordul, visszafordul egy korábbi útra v. helyzethez (vö. 2Kor 3,16); 2. (átv.) az Isten útjáról való letérés meglátása után visszafordul a helyes útra (Jak 5,19-20)

13 Azután így szólt hozzájuk: Nem értitek ezt a példázatot? Akkor hogyan fogjátok megérteni a többit?

καὶ ¹ λέγει αὐτοῖς ¹ Οὐκ ¹ οἶδατε τὴν παραβολὴν ταύτην, καὶ πῶς πάσας τὰς παραβολὰς γνώσεσθε

14 A magvető az igét veti. 15 Az útfélre esett mag: azok, akiknek hirdettetik az ige, de amikor hallgatják, azonnal jön a Sátán, és kiragadja a beléjük vetett igét. 16 A köves helyre vetett mag: azok, akik amikor hallgatják az igét, azonnal örömmel fogadják azt, 17 de nem gyökerezik meg bennük, ezért állhatatlanok, és ha nyomorúságot vagy üldözést kell szenvedniük az ige miatt, azonnal elbuknak. 18 Megint más a tövisek közé vetett mag: ezek azok, akik meghallják az igét, 19 de e világ gondja, a gazdagság csábítása vagy egyéb dolgok megkínánása benövi és megfojtja az igét, úgyhogy ez sem hoz termést. 20 A jó földbe vetett mag: azok, akik hallgatják az igét, befogadják, és az egyik harmincannyi, a másik hatvanannyi, némelyik pedig százannyi termést hoz

21 Ezután megkérdezte tőlük: Vajon azért veszik elő a lámpást, hogy a véka alá tegyék vagy az ágy alá? Nem azért, hogy a lámpatartóba tegyék?

22 Mert nincs semmi rejtett dolog, ami ki ne derülne, és semmi titok, ami napfényre ne jutna.

οὐ γὰρ ¹ ἔστιν ¹ κρυπτὸν ἐὰν μὴ ἵνα φανερωθῆ, οὐδὲ ἐγένετο ἀπόκρυφον ἀλλ' ἵνα ἔλθῃ εἰς φανερόν.

23 Ha valakinek van füle a hallásra, hallja!

Εἶ¹ τις ἔχει ὦτα ἀκούειν ἀκούετω.

24 Ezt is mondta nekik: Vigyázzatok arra, hogy mit hallotok! Amilyen mértékkel mérték, olyannal mérnek nektek, sőt ráadást is adnak.

Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ¹ Βλέπετε ¹ τί ἀκούετε. ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε μετρηθήσεται ὑμῖν καὶ προστεθήσεται ὑμῖν

25 Mert akinek van, annak adatik, és akinek nincs, attól az is elvétetik, ami je van.

ὃς γὰρ ἔχει, δοθήσεται αὐτῷ· καὶ ὃς οὐκ ἔχει, καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ

26 Jézus ezt is mondta: Úgy van az Isten országa, mint amikor az ember magot vet a földbe, 27 azután alszik és felkel, éjjel és nappal: a mag sarjad és nő, az ember pedig nem tudja, hogyan.

28 **Magától terem a föld, először zöld sarjat, azután kalászt, azután érett magot a kalászban.**

29 Amikor pedig a termés engedi, azonnal nekiereszti a sarlót, mert elérkezett az aratás ideje.

30 Majd így folytatta: Mihez hasonlítsuk az Isten országát, vagy milyen példázatba foglaljuk?

31 Olyan, mint a mustármag: mikor elvetik a földbe, kisebb minden magnál a földön, 32 miután pedig elvetették, megnő, és nagyobb lesz minden veteményénél, és olyan nagy ágakat hajt, hogy árnyékában fészket rakhatnak az égi madarak.

33 Még sok hasonló példázatban hirdette nekik az igét úgy, amint megérthették.

Καὶ τοιαύταις παραβολαῖς πολλαῖς ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον, ¹ καθὼς ἠδύναντο ἀκούειν·

34 Példázat nélkül nem is szólt hozzájuk?, maguk között azonban tanítványainak megmagyarázott mindent.

χωρὶς δὲ παραβολῆς οὐκ ἐλάλει αὐτοῖς, κατ' ἰδίαν δὲ τοῖς ἰδίοις μαθηταῖς ἐπέλυεν πάντα..

ἐπέλυεν – megmagyarázott, ἐπιλύω - 1) megold; 2) elmagyaráz; 3) eldönt

KÉT KÉRDÉSEM:

1. HOGYHOGY NEM BESZÉLT HOZZÁJUK, CSAK PÉLDÁZATOKBAN? EZ MÁRKI TÚLZÁS??

2. MIÉRT CSAK A TANÍTVÁNYOKNAK MAGYARÁZTA, AMIKOR A KÖRÖN KÍVÜLIEK NEM ÉRTHETTÉK?

35 Ugyanezen a napon, amikor este lett, így szólt hozzájuk: Menjünk át a túlsó partra!

36 Ők pedig otthagya a sokaságot, csatlakoztak hozzá, minthogy ő már a hajóban volt; de más hajók is követték őt. 37 Ekkor nagy szélvihar támadt, és a hullámok becsaptak a hajóba, úgyhogy az már kezdett megtelni. 38 Ő pedig a hajó hátsó részében a vánkoston aludt. Ekkor felébresztették, és így szóltak hozzá: Mester, nem törődsz azzal, hogy elveszünk? 39 Ő pedig felkelt, ráparancsolt a szélre, és azt mondta a tengernek: Hallgass el, némulj meg! És elült a vihar, és nagy csendesség lett. 40 Akkor ezt mondta nekik: Miért féltetek ennyire? Még mindig nincs hitetek? 41 Nagy félelem fogta el őket, és így szóltak egymáshoz: Ki ez, hogy a szél is, a tenger is engedelmeskedik neki?

Mk 5

1 Azután elmentek a tenger túlsó partjára, a gadaraiak földjére. 2 Amikor kiszállt a hajóból, egyszer csak szembejött vele a **sírboltok közül egy tisztátalan lélektől megszállott ember, 3 aki a sírboltokban lakott, és akit már láncsal sem tudott megkötözni senki, 4 mert már sokszor meg volt kötözve bilincsekkel és láncokkal, de szétszaggatta a láncokat, a bilincseket pedig összetörte, úgyhogy senki sem tudta megfékezni. 5 Éjjel-nappal mindig a sírokban és a hegyek között kiáltozott, és kővel vagdosta magát.** 6 Amikor távolról meglátta Jézust, odafutott, leborult előtte, 7 és hangosan felkiáltott: **Mi közöm hozzád, Jézus, a magasságos Isten Fia? Az Istenre kérek, ne gyötörj engem!** 8 Jézus ugyanis ezt mondta neki: Menj ki, tisztátalan lélek, ebből az emberből! 9 És megkérdezte tőle: **Mi a neved?** Az így felelt: Légió a nevem, mert sokan vagyunk. 10 És nagyon kérte őt, hogy ne űzze el őket arról a vidékről. 11 Ott a hegyoldalban egy nagy disznónyáját legeltettek, 12 ezért a tisztátalan lelkek azt kérték tőle: Küldj minket a disznókba, hadd menjünk beléjük! 13 **Ő megengedte nekik, a tisztátalan lelkek pedig kijöttek, és belementek a disznókba; a nyáj, mintegy kétezer állat a meredekről a tengerbe rohant, és belefulladt a tengerbe.** 14 A legeltetők pedig elfutottak, és elvitték a hírt a városba és a környékre. Erre kijöttek az emberek, hogy lássák, mi történt. 15 **Amikor Jézus közelébe értek, és látták, hogy a megszállott, akiben a légió volt, felöltözve ül, és eszénél van, félelem fogta el őket.** 16 Akik pedig látták, elmondták nekik, hogy mi történt a megszállottal és a disznókkal. 17 Ekkor kérlelni kezdték Jézust, hogy menjen el a határukból. 18 Amikor azután beszállt a hajóba, kérte őt az előbb még megszállott ember, hogy vele maradhasson. 19 Ő azonban nem engedte meg neki, hanem így szólt hozzá: **Menj haza a tieidhez, és vidd hírül nekik, MILYEN NAGY DOLGOT TETT VELED AZ ÚR, és hogyan könyörült meg rajtad.**

Ἔπαγε¹ εἰς τὸν οἶκόν σου πρὸς τοὺς σοὺς,¹ καὶ ἀπάγγειλον αὐτοῖς ὅσα ὁ κύριός σοι πεποίηκεν καὶ ἠλέησέν σε.

ἀπαγγέλλω - hirdet, hírül ad, jelent;

ὅσα - amiket csak, ὅσος, -η, -ον - 1) aki csak, ami csak, ahányan

Legtöbb magyar fordítás: „nagy dolgokat”, de Csia: Eredj haza a tieidhez és hirdesd nekik MINDAZT, AMIT AZ ÚR VELED TETT, s hogy hogyan könyörült rajtad.

Tynd 1526 WHAT THINGS Tynd 1534, KJV: WHAT GREAT THINGS

20 Az pedig elment, és hirdetni kezdte a Tízvárosban, hogy **milyen nagy dolgot tett vele Jézus, és mindenki csodálkozott.** 21

20 καὶ ἀπήλθεν καὶ ἤρξατο κηρύσσειν ἐν τῇ Δεκαπόλει ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ πάντες ἐθαύμαζον.

θαυμάζω - csodál, csodálkozik

21 Amikor Jézus ismét átkelt hajón a túlsó partra, nagy sokaság sereglett köré, ő pedig a tenger partján maradt. 22 Akkor jött egy zsinagógai elöljáró, név szerint **Jairus, aki meglátva őt, lába elé borult,** 23 és esedezve kérte: A kislányom halálán van, jöjj, tedd rá a kezed, hogy meggyógyuljon, és életben maradjon. 24 Jézus ekkor elindult vele. A nagy sokaság követte őt, és tolongott körülötte. 25 **Egy asszony pedig, aki tizenkét éve vérfolyásos volt, 26 sok orvostól sokat szenvedett, és mindenét rájuk költötte ugyan, mégsem látta semmi hasznát, hanem még rosszabbul lett;** 27 amikor hallott Jézusról, eljött, és a sokaságban hátulról megérintette a ruháját, 28 mert így gondolkodott: Ha megérintem akár csak a ruháját is, meggyógyulok. 29 Azonnal elapadt a vérzés forrása, és érezte testében, hogy meggyógyult a bajából. 30 **Jézus azonnal észrevette, hogy erő áradt ki belőle, ezért a sokaságban megfordulva így szólt: Ki érintette meg a ruhámat?** 31 Tanítványai így feleltek: Látod, hogyan tolong körülötted a sokaság, és azt kérdezed: Ki érintett meg engem? 32 Jézus

körülnézett, hogy lássa, ki tette ezt. 33 Az asszony pedig, mivel tudta, mi történt vele, félve és remegve jött elő; leborult előtte, és elmondta neki a teljes igazságot. 34 Ő pedig ezt mondta neki: **Leányom, a hited megtartott téged: menj el békességgel, és bajodtól megszabadulva légy egészséges!** **ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ ¹ Θυγάτηρ, ¹ ἡ πίστις σου σέσωκέν σε· ὕπαγε εἰς εἰρήνην, ¹ καὶ ἴσθι ὑγιῆς ἀπὸ τῆς μάστιγός σου.** 35 Még beszélt Jézus, amikor emberek érkeztek a zsinagógai előljáró házából, és ezt mondták: Leányod meghalt. Miért fárasztod még a Mestert? 36 Jézus is meghallotta, amit mondtak, és így szólt a zsinagógai előljáróhoz: **Ne félj, csak higgy! Μὴ φοβοῦ, μόνον πίστευε.** 37 És senkinek sem engedte meg, hogy vele menjen, csak Péternek, Jakabnak és Jánosnak, Jakab testvérének. 38 Amikor megérkeztek a zsinagógai előljáró házához, látva a zűrzavart, a hangosan sírókat és jajgatókat, 39 bement, és így szólt hozzájuk: Miért csináltok ilyen zűrzavart, és miért sírtok? **A gyermek nem halt meg, csak alszik.** 40 Erre kinevették; de ő mindenkit kiküldve maga mellé vette a gyermek apját, anyját és a vele lévőket, és bement oda, ahol a gyermek feküdt. 41 Majd megfogva a gyermek kezét, ezt mondta neki: **Talitha kúmi!**, ami azt jelenti: **Leányka, neked mondom, kelj fel!** 42 A leányka pedig azonnal felkelt és járt, mert tizenkét éves volt már. Azok pedig azt sem tudták, hova legyenek a nagy ámulattól. 43 **Jézus azonban szigorúan meghagyta nekik, hogy ezt senki meg ne tudja; azután szólt, hogy adjanak enni a leánykának.**

Mk 6

Jézus akkor elment onnan, a hazájába ment, és követték a tanítványai. 2 Amikor azután eljött a szombat, tanítani kezdett a zsinagógában. Sokan hallgatták, és álmélkodva így szóltak: **Honnan kapta ezeket, miféle bölcsesség az, amely neki adatott, és hogyan lehet, hogy ilyen csodák történnek általa?** 3 Vajon nem az ácsmester ő, Mária fia, Jakab, József, Júdás és Simon testvére? Nem itt élnek-e közöttünk húgai is? És megbotránkoztak benne. 4 Jézus pedig így szólt hozzájuk:

Nem vetik meg a prófétát másutt, csak a tulajdon hazájában, a rokonai között és a saját házában.

καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ὅτι Οὐκ ¹ ἔστιν προφήτης ἄτιμος εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ καὶ ἐν τοῖς συγγενεῦσιν αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ.

ἄτιμος, -ov - 1. (szsz) megbecsülés nélküli; 2. gyalázatos, megvetett

5 Nem is tudott itt egyetlen csodát sem tenni azon kívül, hogy néhány beteget – kezét rájuk téve – meggyógyított.

Érdekesség 1: hogyan lehet, hogy Jézus „képtelen” csodát tenni, amikor ellenállásba ütközik?!

Καὶ οὐκ ἐδύνατο ἐκεῖ ποιῆσαι οὐδεμίαν δύναμιν, εἰ μὴ ὀλίγοις ἀρρώστοις ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας ἐθεράπευσεν: ¹

ἐδύνατο - volt képes δύναιμι - képes, tud, -hat, -het; A

δύναμιν, - csodajelent, δύναμις, -'εως - 1. erő, hatalom; 2. csoda 3. hadsereg

Érdekesség 2.: csodajel és a képesség ugyanaz!!!

6 Csodálkozott is hitetlenségükön. Majd sorra járta a környező falvakat, és tanított.

Érdekesség 3. Jézus „meglepidik”, csodálkozik (nagyon emberi!)

καὶ ἔθαύμασεν διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν. Καὶ περιῆγεν τὰς κώμας κύκλῳ διδάσκων

ἔθαύμασεν - elcsodálkozott, θαυμάζω - csodál, csodálkozik

7 Ezek után magához hívta a tizenkettőt, és kiküldte őket kettesével. Hatalmat adott nekik a tisztátalan lelkek fölött, 8 és megparancsolta nekik, hogy semmit se vigyenek az útra egyetlen boton kívül, se kenyeret, se tarisznyát, se pénzt az övükben; 9 csak saru legyen rajtuk, de ne vigyenek magukkal második ruhát. 10 Ezt is mondta nekik: Ha valahol bementek egy házba, maradjatok ott addig, amíg tovább nem mentek onnan. 11 Ha egy helyen nem fogadnak be titeket, és nem hallgatnak rátok, akkor kimennev onnan, még a port is verjétek le lábatokról, bizonyosságul ellenük. **12 A tanítványok pedig elindultak, és hirdették az embereknek, hogy térjenek meg; 13 sok ördögöt kiűztek, sok beteget megkentek olajjal, és meggyógyították őket.** 14 Hallott erről Heródes király, mert Jézus neve ismertté vált; és azt beszélték, hogy Keresztelő János támadt fel a halálból, és ezért vannak benne a csodatevő erők. 15 Mások pedig azt mondták, hogy Illés ő, ismét mások azt beszélték, hogy olyan, mint valamelyik próféta.

BENSŐ NARRÁCIÓ

16 Amikor Heródes ezt meghallotta, így szólt: Az a János támadt fel, akit én lefejeztettem. 17 Ez a Heródes fogatta el ugyanis Jánost, és záratta börtönbe a testvére, Fülöp feleségének, Heródiásnak a kedvéért, mivel feleségül vette őt. 18 Mert János megmondta Heródesnek: Nem veheted el a testvéred feleségét! 19 Heródiás ezért megharagudott rá, és meg akarta öletni. De nem tehette, 20 mert Heródes félt Jánostól, akiről tudta, hogy igaz és szent ember, ezért védelmébe vette; bár hallgatva őt gyakran zavarba jött, mégis szívesen hallgatta. 21 De eljött a kedvező alkalom, amikor Heródes a születésnapján lakomát adott főembereinek, vezéreinek és Galilea előkelőinek. 22 Ekkor Heródiás leánya ment be táncolni. Ez kedvére volt Heródesnek és a vendégeknek. A király ezt mondta a leánynak: Kérj tőlem, amit csak akarsz, és megadom neked. 23 Meg is esküdött neki: Bármit kérsz, megadom neked, akár országom felét is. 24 A leány kiment, és megkérdezte anyjától: Mit kérjek? Az pedig ezt válaszolta: Keresztelő János fejét. 25 A leány nagy sietve bement a királyhoz, és azt kérte: Szeretném, ha rögtön ideadnád nekem egy tálon Keresztelő János fejét. 26 Ekkor a király nagyon elszomorodott, mert a vendégek előtt tett esküje miatt nem akarta őt elutasítani. 27 Azonnal el is küldte a hóhért, és megparancsolta, hogy hozza el János fejét. Az elment, lefejezte Jánost a börtönben, 28 elhozta a fejét egy tálon, és átadta a leánynak, a leány pedig odaadta azt az anyjának. 29 Amikor ezt meghallották a tanítványai, eljöttek, elvitték a holttestét, és egy sírboltba helyezték.

30 Az apostolok visszatértek Jézushoz, és elbeszélték neki mindazt, amit tettek és tanítottak. 31 Ő pedig így szólt hozzájuk: Jöjjetek velem, csak ti magatok egy lakatlan helyre, és pihenjétek meg egy kissé! Mert olyan sokan mentek hozzá, hogy még enni sem volt idejük. 32 Elhajóztak tehát egy lakatlan helyre magukban. 33 De sokan meglátták és felismerték őt, amikor elindultak, ezért minden városból összefutottak oda, és megelözték őket. **34 Amikor Jézus kiszállt, és meglátta a nagy sokaságot, megszánta őket, mert olyanok voltak, mint a pásztor nélkül való juhok, és kezdte őket sok mindenre tanítani.** 35 De amikor az idő már későre járt, odamentek hozzá a tanítványai, és ezt mondták neki: Lakatlan hely ez, és az idő már későre jár. 36 Bocsásd el őket, hogy a környező tanyákra és falvakba menve enni valót vegyenek maguknak. 37 Ő azonban így válaszolt nekik: **Ti adjatok nekik enni! De ők ezt mondták neki: Talán mi menjünk el, és vegyünk kétszáz dénárért kenyeret, hogy enni adhassunk nekik?** **38** Jézus megkérdezte tőlük: Hány kenyeretek van? Menjétek, nézzétek meg! Amikor megnézték, ezt mondták: Öt kenyerünk van meg két halunk. 39 Ekkor megparancsolta nekik, hogy ültessenek le mindenkit csoportokban a zöld fűre. 40 Le is ültek százas és ötvenes

csoporthoz. 41 **Jézus pedig vette az öt kenyeret és a két halat, feltekintett az égre, megáldotta és megtörte a kenyereket, majd átadta a tanítványoknak, hogy tegyék eléljük; és a két halat is elosztotta mindnyájuknak.** 42 Miután mind ettek, és jóllaktak, 43 összeszedték a kenyérdarabokat tizenkét tele kosárral; és azt is, ami a halakból maradt. 44 Akik pedig ettek a kenyerekből, **ötezen voltak**, csak férfiak. 45 Jézus azonnal sürgetni kezdte tanítványait, hogy szálljanak hajóba, és menjenek át előre a túlsó partra, Bétsaida felé, amíg ő elbocsátja a sokaságot. 46 Miután pedig elbocsátotta őket, felment a **hegyre imádkozni**. 47 Amikor beesteledett, a hajó a tenger közepén volt, ő pedig a parton egyedül. 48 Amikor látta, hogy mennyire küszködnek az evezéssel, mert szembefúj a szél, hajnaltájban elindult feléjük a tengeren járva, és el akart menni mellettük. 49 Amikor meglátták őt, amint a tengeren jár, azt hitték, hogy kísértet, és felkiáltottak. 50 Mert mindnyájan látták őt, és megrettentek. De ő azonnal megszólította őket, és ezt mondta nekik: **Bízzatok, én vagyok, ne féljete!** 51 Beszállt hozzájuk a hajóba, és elült a szél, ők pedig szerfölött csodálkoztak magukban. 52 **Mert a kenyerekből még nem okultak, és a szívük kemény maradt.** 53 A túlsó partra átkelve megérkeztek Genezárétbe, és kikötöttek. 54 Amikor kiszálltak a hajóból, az emberek azonnal felismerték őt, 55 és körbefutották a hírrel az egész környéket; kezdtek a betegeket oda hordani, ahol hallomásuk szerint éppen volt. 56 Ahova csak bement, falvakba, városokba vagy tanyákra, letették a tereken a betegeket, és kérték őt, hogy azok legalább a **ruhája szegélyét érinthessék; és akik csak megérintették, meggyógyultak.**

Mk 7

Köré gyűltek a farizeusok és néhányan az írástudók közül, akik Jeruzsálemből jöttek, 2 mert észrevették, hogy némelyik tanítványa tisztátalan, **vagyis mosatlan kézzel eszik.** 3 A farizeusok és általában a zsidók ugyanis addig nem esznek, míg meg nem mosták a kezüket egy maréknyi vízzel, mert ragaszkodnak a vének hagyományához, 4 és amikor hazamennek a piacról, addig nem esznek, míg meg nem mosakodtak. Sok egyéb más is van, amit hagyományként átvettek és őriznek, amilyen például a poharak, korsók, rézedények és fekhelyek megmosása. 5 Megkérdezték tehát tőle a farizeusok és az írástudók: Miért nem élnek a te tanítványaid a vének hagyománya szerint, és miért esznek tisztátalan kézzel? 6 Ő pedig ezt válaszolta nekik: Ti képmutatók, igazán illik rátok Ézsaiás próféta szava, amint meg van írva: **„Ez a nép csak ajkával tisztel engem, de szíve távol van tőlem.** 7 Pedig hiába tisztelnek engem, ha emberi tanításokat és parancsolatokat tanítanak.”

8 Az Isten parancsolatát elhagyva az emberek hagyományához ragaszkodtok.

ἀκυροῦντες ἀφέντες τὴν ἐντολὴν τοῦ θεοῦ κρατεῖτε τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων.

ἀκυροῦντες – érvénytelenítve, ákuroó - hatástalanít, érvénytelenít, megszüntet, megsemmisít; vki megfoszt vkit erejénél és hatalmánál fogva vmitől TAM

9 Ezt is mondta nekik: Szépen félreteszitek az Isten parancsolatát, hogy helyébe állíthassátok a magatok hagyományát. 10 Mert Mózes ezt mondta: „Tiszteld apádat és anyádat”, és ezt: „Aki gyalázza apját vagy anyját, halállal bünhődjék.” 11 Ti pedig így beszéltek: Ha ezt mondja valaki apjának vagy anyjának: korbán, vagyis áldozati ajándék az, amivel kötelességem volna téged megsegíteni, 12 akkor már nem engeditek, hogy bármit is tegyen apjáért vagy anyjáért; **13 és így érvénytelenné teszitek az Isten igéjét a ti továbbadott hagyományotokkal. De sok más ehhez hasonlót is tesztek.**

ἀκυροῦντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ τῆ παραδόσει ὑμῶν ἢ ¹ παρεδώκατε· καὶ παρόμοια τοιαῦτα πολλὰ ποιεῖτε.

14 Ismét odahívta a sokaságot, és így szólt hozzájuk: Hallgassatok rám mindnyájan, és értsétek meg! **15 Nincs semmi, ami kívülről az emberbe jutva tisztátalanná tehetné őt; hanem ami kijön az emberből, az teszi tisztátalanná.** 16 Ha valakinek van füle a hallásra, hallja! 17 Amikor azután a sokaságot elhagyva bement a házba, megkérdezték tanítványai a példázatról. 18 Ő pedig ezt mondta nekik: **Ti is ennyire értetlenek vagytok? Nem értitek, hogy ami kívülről megy be az emberbe, az nem teheti tisztátalanná, 19 mert nem a szívébe megy, hanem a gyomrába, és az árnyékszékbe kerül?** Jézus ezzel tisztának nyilvánított minden ételt, 20 és hozzátette: **Ami az emberből kijön, az teszi őt tisztátalanná. 21 Mert belülről, az ember szívéből jönnek elő a gonosz gondolatok, paráznaság, lopás, gyilkosság, 22 házasságtörés, kapzsiság, gonoszság, csalás, kicsapongás, irigység, rágalmazás, góg, esztelenség. 23 Ezek a gonoszságok mind belülről jönnek, és teszik tisztátalanná az embert.**

24 Onnan elindulva elment Tírusz vidékére. Bement egy házba, és **nem akarta, hogy bárki is tudjon róla. De nem maradhatott titokban,** 25 mert azonnal tudomást szerzett róla egy asszony, akinek a leányában tisztátalan lélek volt, eljött hozzá, és a lába elé borult. 26 Ez az asszony görög volt, sziroföníciai származású, és azt kérte, hogy űzze ki az ördögöt a leányából. 27 Jézus ezt mondta az asszonynak: Hadd lakjanak jól először a gyermekek, mert nem jó elvenni a gyermekek kenyerét, és odadobni a kutyáknak. 28 Az pedig így válaszolt **neki: Uram, a kutyák is esznek az asztal alatt a gyermekek morzsáiból. 29 Jézus ezt mondta neki: Ezért a szavadért, mondom, menj el, leányodból kiment az ördög.** 30 Amikor hazaért az asszony, látta, hogy gyermeke az ágyon fekszik, és az ördög már kiment belőle. 31 Jézus ismét elhagyta Tírusz határát, és Szidónon át a Galileai-tengerhez ment a Tízváros vidékén keresztül. 32 Ekkor egy **süketnémát vittek hozzá, és kérték, hogy tegye rá a kezét.** 33 Jézus félrevonta őt a sokaságtól, ujját a süket fülébe dugta, majd ujjára köpve megérintette a nyelvét; 34 azután az égre tekintve fohászzkodott, és így szólt hozzá: Effata, azaz: **Nyílj meg! 35 És megnyílt a füle, nyelvének bilincse is azonnal megoldódott, úgyhogy rendesen tudott beszélni.** 36 Jézus megparancsolta nekik, hogy ezt senkinek se mondják el; de minél inkább tiltotta, annál inkább híresztelték, 37 és szerfölött álmélkodtak, és ezt mondták: Milyen jó mindaz, amit tesz! Képes azt is megtenni, **hogy a süketek halljanak, és a némák beszéljenek!**

Mk 8

1 Azokban a napokban, amikor ismét nagy sokaság vette körül, és nem volt mit enniük, magához hívta tanítványait, és így szólt hozzájuk:

2 Szánakozom a sokaságon, Σπλαγχνίζομαι ¹ - Szánakozom, σπλαγχνίζω - könyörületre indul, (szívében) megindul

mert már három napja vannak velem, és nincs mit enniük; 3 ha pedig éhesen bocsátom őket haza, kidőlnek az úton, mert némelyikük messziről jött. 4 Tanítványai így feleltek: Hogyan tudná bárki is ezeket kenyérral jóllakatni itt a pusztában? 5 Megkérdezte tőlük: Hány kenyereketek van? Ők ezt válaszolták: Hét. 6 Ekkor megparancsolta a sokaságnak, hogy telepedjenek le a földre, azután vette a hét kenyeret,

hálát adott, megtörte, és tanítványainak adta, hogy tegyék eléjük. Ők pedig a sokaság elé tették.

**λαβὼν τοὺς ἑπτὰ ἄρτους εὐχαριστήσας ἔκλασεν καὶ ἐδίδου
¹ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα παρατιθῶσιν ¹ καὶ παρέθηκον τῷ ὄχλῳ.**

7 Volt néhány kis haluk is, és miután áldást mondott, szólt, hogy ezeket is tegyék eléljük. 8 Ettek és jóllaktak, azután összeszedték a maradék darabokat hét kosárral, 9 pedig **mintegy négyezren voltak**. Ezek után elbocsátotta őket, 10 és azonnal hajóba szállva tanítványaival együtt elment Dalmanuta vidékére. 11 Kimentek hozzá a farizeusok, és vitatkozni kezdtek vele, mennyei jelt követelve tőle, hogy kísértse őt. 12 Jézus pedig lelke mélyéről felsóhajtva így szólt: **Miért kíván jelt ez a nemzedék? Bizony mondom nektek, nem adatik jel ennek a nemzedéknek.** 13 Ezzel otthagya őket, ismét hajóba szállt, és elment a túlsó partra. 14 De elfelejtettek kenyeret vinni, és csak egyetlen kenyér volt náluk a hajóban. 15 Jézus figyelmeztette őket: **Vigyázzatok, óvakodjatok a farizeusok kovászatól és Heródes kovászatól!** 16 Ők pedig tanakodni kezdtek egymás között, hogy nincs kenyérük. 17 Amikor ezt Jézus észrevette, így szólt hozzájuk: Miért tanakodtok, hogy nincs kenyéretetek? Még mindig nem veszitek észre és nem értitek? Még mindig keményszívűek vagytok? 18 Van szemetek, mégsem láttok? Van fületek, mégsem hallotok? És nem emlékeztek, 19 amikor az öt kenyeret megtörtem az ötezernek, hány kosarat szedtetek tele kenyérdarabokkal? Így feleltek: Tizenkettőt. 20 És amikor a hét kenyeret megtörtem a négyezernek, hány kosarat szedtetek tele kenyérdarabokkal? Ezt mondták: Hetet. 21 Ő pedig megkérdezte tőlük: **Még mindig nem**

értitek? Οὐπω¹ συνίετε;

22 Amikor Bétsaidába érkeztek, egy vakot vittek hozzá, és kérték, hogy érintse meg. 23 Ő pedig a vakot kézen fogva kivezette a faluból, azután szemére köpve rátette kezét, és megkérdezte: Látsz-e valamit? 24 Az felnézett, és így szólt: Látom az embereket, amint jönnek-mennek, de mintha fákat látnék. 25 Azután Jézus ismét rátette a kezét a szemére, ő pedig körülnézett, és meggyógyult, ti20sztán látott mindent. 26 Jézus ekkor hazaküldte őt, és azt mondta: Még a faluba se menj be!

Mk8		
27	27 Jézus pedig elindult tanítványaival együtt a Cézárea Filippi mellett levő falvakba. Útközben megkérdezte tanítványaitól: Kinek mondanak engem az emberek?	Καὶ ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὰς κώμας Ῥαισαρίας τῆς¹ Φιλίππου· καὶ ἐν τῇ ὁδῷ¹ ἐπηρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγων αὐτοῖς¹ <u>Τίνα¹ με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι;</u>
28	28 Ők így feleltek: Keresztelő Jánosnak, mások Illésnek, ismét mások pedig egynek a próféták közül.	οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ λέγοντες ὅτι¹ Ῥωάνην¹ τὸν βαπτιστὴν, καὶ ἄλλοι Ῥηλείαν,¹ ἄλλοι δὲ ὅτι εἰς τῶν προφητῶν
29	29 Jézus tovább kérdezte őket: Ti kinek mondotok engem? Péter így válaszolt neki: Te vagy a Krisztus.	29 καὶ αὐτὸς ἐπηρώτα αὐτοὺς¹ Ῥμεῖς¹ δὲ τίνα με λέγετε εἶναι; ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος λέγει αὐτῷ¹ Σὺ¹ εἶ ὁ χριστός.¹
30	30 Jézus pedig megparancsolta nekik, hogy senkinek se beszéljenek őróla. 31 És tanítani kezdte őket, hogy az	30 καὶ ἐπετίμησεν¹ αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ λέγωσιν περὶ αὐτοῦ.¹
31	Emberfiának sokat kell szenvednie, és el kell vettetnie a vénektől, a főpapoktól és az írástudóktól, és meg kell öletnie, de harmadnapon fel kell támadnia.	31 Καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ὑπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν γραμματέων καὶ ἀποκτανθῆναι καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀναστῆναι

	Miért voltak olyan hitetlenek a tanítványok a feltámadáskor, ha Jézus ezt megjövendölte nekik?	
32	Jézus nyíltan beszélt erről. Péter ekkor félrevonva őt feddeni kezdte;	32 καὶ παρρησία τὸν λόγον ἐλάλει. καὶ προσλαβόμενος ὁ Πέτρος αὐτὸν ἤρξατο ἐπιτιμᾶν ¹ αὐτῷ.
33	33 ő azonban megfordulva tanítványaira tekintett, megfeddte Pétert, és ezt mondta: <u>Távozz tőlem, Sátán, mert nem az Isten szerint gondolkozol, hanem az emberek szerint.</u>	33 ὁ δὲ ἐπιστραφεὶς καὶ ἰδὼν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐπετίμησεν Πέτρῳ καὶ λέγει ¹ Ὑπαγε ¹ ὀπίσω μου, <u>Σατανᾶ,</u> ¹ ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ θεοῦ ¹ ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων.
34	34 Ekkor magához hívta a sokaságot tanítványaival együtt, és ezt mondta nekik: Ha valaki énutánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye fel a keresztyét, és kövessen engem	34 Καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς ¹ <u>Εἴ τις θέλει ὀπίσω μου ἔλθειν,</u> <u>ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν</u> καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθείτω μοι.
35	Mert aki meg akarja menteni az életét, az elveszti azt, aki pedig elveszti az életét énértem és az evangéliumért, megmenti azt.	35 ὃς γὰρ ἐὰν θέλῃ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ὀλιγόσωσαι ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ' ἂν ἀπολέσει τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν [ἐμοῦ ¹ καὶ] τοῦ εὐαγγελίου σώσει αὐτήν.
36	36 Mit használ ugyanis az embernek, ha az egész világot megnyeri, de élete veszendőbe megy?	36 τί γὰρ ὠφελεῖ ἄνθρωπον κερδήσαι τὸν κόσμον ὅλον καὶ <u>ζημιωθῆναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ;</u>
37	37 Mert mit is adhatna az ember váltságdíjúl az életéért?	37 τί γὰρ δοῖ ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ;
38	38 Mert ha valaki szégyell engem és az én beszédeimet e parázna és bűnös nemzedék előtt, azt az Emberfia is szégyellni fogja, amikor eljön Atyja dicsőségében a szent angyalokkal.	38 ὃς γὰρ ἐὰν ἐπαισχυνθῇ με καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ μοιχαλίδι καὶ ἁμαρτωλῷ, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ¹ ἐπαισχυνθήσεται αὐτὸν ¹ ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων τῶν ἁγίων

Mk 9

1Azután így szólt hozzájuk: **Bizony mondom nektek, hogy vannak az itt állók között némelyek, akik nem ízelek meg a halált addig, amíg meg nem látják, hogy az Isten országa eljött hatalommal.** **ELLENTMONDÁS?** 2 Hat nap múlva Jézus maga mellé vette Pétert, Jakabot és Jánost, felvitte csak őket külön egy magas hegyre, és szemük láttára elváltozott. 3 Ruhája olyan tündöklő fehér lett, amelyet a földön ruhafestő nem tud fehéríteni. 4 És megjelent nekik Illés Mózeszel együtt, és beszélgettek Jézussal. 5 Péter megszólalt, és ezt mondta Jézusnak: Mester, jó nekünk itt lenni; hadd készítsünk három sátrat: neked egyet,

Mózesnek egyet és Illésnek egyet. 6 Nem tudta ugyanis, hogy mit beszél, mert nagy félelem fogta el őket. 7 **De felhő támadt, amely beárnyékolta őket, és hang hallatszott a felhőből: Ez az én szeretett Fiam, őt hallgassátok!** 8 És amint körülnéztek, már senki mást nem láttak maguk mellett, csak Jézust egyedül. 9 Amikor jöttek lefelé a hegyről, megparancsolta nekik, hogy senkinek el ne mondják, amit láttak, csak amikor az Emberfia már feltámadt a halottak közül. 10 **Engedelmeskedtek a parancsnak, de azon tanakodtak egymás között, mit jelent a halottak közül való feltámadás.** 11 **Ezért megkérdezték tőle: Miért mondják az írástudók, hogy előbb Illésnek kell eljönnie?** 12 Ő pedig így válaszolt: Illés valóban előbb jön el, hogy helyreállítson mindent. Akkor viszont miért van megírva az Emberfiáról, hogy sok szenvedésben és megvetésben lesz része? 13 De mondom nektek, Illés már eljött, és azt tették vele, amit csak akartak, amint meg van írva róla.

14 Amikor a tanítványok közelébe értek, nagy sokaságot láttak körülöttük, írástudókat is, akik vitatkoztak velük. 15 Amint meglátták Jézust, az egész sokaság felbolydult, és eléje futott, hogy köszöntse őt. 16 Ő pedig megkérdezte tőlük: Miről vitatkoztok velük? 17 A sokaságból így felelt neki valaki: Mester, elhoztam **hozzád a fiamat, akiben néma lélek van;** 18 és ahol hatalmába keríti, földhöz vágja őt, habzik a szája, és megmerevedik. Szóltam a tanítványaidnak, hogy üzzék ki, de nem tudták. 19 Jézus így válaszolt nekik: Ó, hitetlen nemzedék, meddig leszek még veletek? Meddig szenvedlek még titeket? Hozzátok őt elém! 20 óta. 22 Gyakran vetette tűzbe is meg vízbe is, hogy elpusztítsa. De ha valamit tehetsz, légy segítségünkre Odavitték hozzá, és amikor meglátta Jézust a lélek, azonnal megrázta a fiút, úgyhogy az a földre esve fetrengett, és habzott a szája. 21 Jézus megkérdezte a fiú apjától: Mióta gyötri ez a betegség? Ő pedig ezt válaszolta: Gyermekkorra, könyörülj rajtunk! 23 Jézus pedig ezt mondta neki: Ha tehetsz?! **Minden lehetséges annak, aki hisz. πάντα δυνατὰ τῷ**

πιστεύοντι. 24 A fiú apja azonnal felkiáltott: **Hiszek! Segíts a hitetlenségemen! Πιστεύω· ¹ βοήθει μου τῇ ἀπιστίᾳ. βοηθῆσω - segít,** 25 Amikor látta Jézus, hogy összefut a sokaság, ráparancsolt a tisztátalan lélekre ezt mondva neki: Te néma és süket lélek, én parancsolom neked: menj ki belőle, és ne menj bele többé! 26 Az pedig felkiáltott, erősen megrázta őt, és kiment belőle. A gyermek olyan lett, mint a halott, úgyhogy sokan azt mondták: meghalt. 27 Jézus azonban kezét megragadva felemelte, és az felkelt. 28 Amikor azután Jézus bement egy házba, a tanítványai megkérdezték tőle maguk között: **Mi miért nem tudtuk kiűzni?** 29 **Ő pedig ezt mondta nekik: Ez a fajta semmivel sem űzhető ki, csak imádsággal.** 30 **Onnan elindulva keresztülmentek Galileán, és nem akarta, hogy valaki megtudja,** 31 mert tanította a tanítványait, és ezt mondta nekik:

Az Emberfia emberek kezébe adatik, és megölik őt, de miután megölték, a harmadik napon feltámad. **ἔλεγεν [αὐτοῖς] ¹ ὅτι Ὁ ¹ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ¹ παραδίδοται εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ ἀποκτανθεὶς μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀναστήσεται**

32 Ők nem értették ezt a beszédet, de féltek megkérdezni őt.

οἱ δὲ ἠγνόουν τὸ ῥῆμα, καὶ ἐφοβοῦντο αὐτὸν ἐπερωτῆσαι.

ἐπερωτῆσαι. – **megkérdezni, ἐπερωτᾶω v. ἐπερωτῶ - kérdéssel fordul vkihez, megkérdez vkit**

33 Megérkeztek Kapernaumba, és amikor már otthon volt, megkérdezte tőlük: Miről vitatkoztatok útközben? 34 Ők azonban hallgattak, mert arról vitatkoztak egymás között az úton, hogy ki a legnagyobb. 35 Jézus ekkor leült, odahívta a tizenkettőt, és így szólt hozzájuk: Ha valaki első akar lenni, legyen mindenki között az utolsó és mindenki szolgája!

36 És kézen fogva egy kisgyermeket, közéjük állította, átölelte, és ezt mondta nekik: 37 Aki az ilyen kisgyermek **közül egyet is befogad az én nevemért, az engem fogad be; és aki engem befogad, az nem engem fogad be, hanem azt, aki engem elküldött.** 38 János ezt mondta neki: **Mester, láttunk valakit, aki a te nevedben űzött ki ördögöket, és igyekeztünk megakadályozni ebben, mert nem követ minket.** 39 Jézus azonban ezt mondta: Ne akadályozzátok őt! Mert senki sem fog csodát tenni az én nevemben, hogy azután gyalázhasson engem,

40 mert aki nincs ellenünk, az mellettünk van.

ὄς γὰρ οὐκ ἔστιν καθ' ἡμῶν, ὑπὲρ ἡμῶν ἐστίν.

41 Aki inni ad nektek egy pohár vizet azért, mert Krisztuséi vagytok, bizony mondom nektek, hogy el nem marad a jutalma. 42 Aki pedig egyet is megbotránkoztat e kicsinyek közül, akik hisznek bennem, jobb annak, ha malomkövet kötnek a nyakába, és a tengerbe vetik. 43 Ha megbotránkoztat téged a kezed, vágd le azt, mert jobb, ha csonkán mégy be az életre, mint ha két kezeddal együtt jutsz a gyehennára, az olthatatlan tűzre, 44 ahol férgük nem pusztul el, és a tűz nem alszik el. 45 És ha a lábad megbotránkoztat téged, vágd le azt, mert jobb, ha sántán mégy be az életre, mint ha két lábaddal együtt vettetsz a gyehennára, 46 ahol férgük nem pusztul el, és a tűz nem alszik el. 47 És ha a szemed botránkoztat meg téged, vágd ki azt, mert jobb, ha fél szemmel mégy be az Isten országába, mint ha két szemeddel együtt vettetsz a gyehennára, 48 ahol férgük nem pusztul el, és a tűz nem alszik el. 49 Mert majd minden ember tűzzel sózatik meg. 50 Jó a só, de ha a só ízét veszti, hogyan **adjátok vissza az ízét? Legyen bennetek só, és éljetekek békességben egymással!**

Mk 10

Válás, kisgyermek, tékozló fiú

1 Onnan útra kelve elment Jézus Júdea vidékére és a Jordánon túlra; és megint nagy sokaság gyülekezett hozzá, ő pedig szokása szerint ismét tanította őket. 2 Farizeusok is mentek hozzá, hogy megkísértsék őt, és megkérdezték tőle: **Szabad-e a férjnek a feleségét elbocsátania?** 3 Ő azonban visszakérdezett: Mit parancsolt nektek Mózes? 4 Azok ezt mondták: Mózes megengedte a válólevél írását és az elbocsátást. 5 Jézus erre így szólt hozzájuk: **Szívetek keménysége miatt írta nektek Mózes ezt a parancsolatot, 6 mert a teremtés kezdete óta Isten férfivá és nővé teremtette az embert. 7 Ezért a férfi elhagyja apját és anyját, ragaszkodik feleségéhez, 8 és lesznek ketten egy testté, úgyhogy ők többé már nem két test, hanem egy. 9 Amit tehát Isten egybekötött, ember el ne válassza!** 10 Otthon a tanítványai is megkérdezték őt erről. 11 Ő pedig ezt mondta nekik: Aki elbocsátja feleségét, és mást vesz el, házasságtörést követ el feleségével szemben; 12 és ha a feleség bocsátja el férjét, és máshoz megy férjhez, házasságtörést követ el. 13 Kisgyermekeket vittek hozzá, hogy megérintse őket, a tanítványok azonban rájuk szóltak. 14 Amikor ezt Jézus észrevette, megharagudott, és így szólt hozzájuk: **Engedjétek hozzám jönni a kisgyermekeket, és ne akadályozzátok őket, mert ilyeneké az Isten országa.** 15 **Bizony mondom nektek: aki nem úgy fogadja az Isten országát, mint egy kisgyermek, semmiképpen sem megy be oda.** 16 Ekkor átölelte és kezét rájuk téve megáldotta őket. 17 Amikor útnak indult, odafutott hozzá egy ember, és térdre borulva előtte azt kérdezte tőle: **Jó Mester, mit tegyek, hogy elnyerjem az örök életet?** 18 Jézus így szólt hozzá: **Miért mondasz engem jónak? Senki sem jó az egy Istenen kívül.** 19 Tudod a parancsolatokat: „Ne öl, ne paráználkodj, ne lopj, ne tanúskodj hamisan, ne károsíts meg senkit, tiszteld apádat és anyádat.” 20 Ő pedig ezt mondta neki: **Mester, mindezeket megtartottam ifjúságomtól fogva.** 21 Jézus rátekintett, megkedvelte

őt, és ezt mondta neki: **Egy hiányosságod van még: menj, add el, amid van, és oszd szét a szegények között, akkor kincsed lesz a mennyben; azután jöjj, és kövess engem!** 22 A válasz miatt elborult az ember arca, és szomorúan távozott, mert nagy vagyona volt. 23 Jézus ekkor körülnézett, és így szólt tanítványaihoz: **Milyen nehezen mennek be Isten országába a gazdagok!** 24 A tanítványok megdöbbenek szavain, Jézus azonban ismét megszólalt, és ezt mondta nekik: **Gyermekeim, milyen nehéz az Isten országába bejutni!** 25 **Könnyebb a tevének a tű fokán átmenni, mint a gazdagnak az Isten országába bejutni.** 26 Ők pedig még jobban megrökönyödtek, és ezt kérdezték egymás között: **Akkor ki üdvözülhet?** 27 Jézus rájuk tekintett, és ezt mondta: **Az embereknek lehetetlen, de Istennek nem, mert Istennek minden lehetséges.** 28 Péter ezt mondta neki: **Íme, mi elhagytunk mindent, és követtünk téged.** 29 Jézus így szólt: **Bizony mondom nektek: mindaz, aki elhagyta házát vagy testvéreit, anyját vagy apját, gyermekeit vagy szántóföldjeit énértem és az evangéliumért, 30 az százannyit kap: most ebben a világban házakat és testvéreket, anyát, gyermeket, és szántóföldeket üldöztetésekkel együtt, a jövő világban pedig örök életet.** 31 De sok elsőből lesz utolsó, és utolsóból első.

32 Mikor pedig a Jeruzsálembe vezető úton mentek, Jézus előttük haladt. Akik vele voltak, álmélkodtak, akik pedig követték, féltek. Ekkor újra maga mellé vette a tizenkettőt, és beszélni kezdett nekik arról, ami vele történni fog: **33 Íme, felmegyünk Jeruzsálembe, és az Emberfia átadatik a főpapoknak és az írástudóknak, halálra ítélik őt, és átadják a pogányoknak, 34 kigúnyolják és leköpi, megkorbácsolják és megölik, de a harmadik napon feltámad.** 35 Hozzálépett Jakab és János, **Zebedeus két fia,** és így szóltak hozzá: **Mester, szeretnénk, ha megtennéd nekünk, amit kérünk.** 36 Jézus megkérdezte tőlük: **Mit szeretnétek, mit tegyek meg nektek?** 37 Ők pedig ezt mondták neki: **Add meg nekünk, hogy egyikünk a jobb, másikunk a bal kezéd felől üljön majd a te dicsőségedben.** 38 Jézus így válaszolt: **Nem tudjátok, mit kértek. Vajon ki tudjátok-e inni azt a poharat, amelyet én kiiszom, és meg tudtok-e kereszteszkedni azzal a keresztséggel, amellyel én megkeresztelkedem?** 39 Ők pedig így feleltek neki: **Meg tudjuk tenni.** Jézus ezt mondta nekik: **Azt a poharat, amelyből én iszom, kiisszátok, és azzal a keresztséggel, amellyel én megkeresztelkedem, megkeresztelkedtek, 40 de hogy ki üljön jobb vagy bal kezem felől, azt nem az én dolgom megadni, hanem azoké lesz, akiknek elkészítetted.** 41 Amikor ezt a többi tíz meghallotta, megharagudott Jakabra és Jánosra. 42 De Jézus odahívta őket, és így szólt hozzájuk: **Tudjátok, hogy azok, akik a népek fejedelmeinek számítanak, zsarnokoskodnak rajtuk, és nagyjaik hatalmaskodnak fölöttük.**

43 De nem így van közöttetek, hanem aki nagygyá akar lenni közöttetek, az legyen a szolgátok;

οὐχ οὕτως δὲ ἐστὶν ἐν ὑμῖν· ἀλλ' ὅς ἂν θέλῃ μέγας γενέσθαι ἐν ὑμῖν, ¹ ἔσται ¹ ὑμῶν διάκονος,

44 és aki közöttetek első akar lenni, az legyen mindenki rabszolgája!

καὶ ὅς ἂν θέλῃ ἐν ὑμῖν εἶναι πρῶτος, ¹ ἔσται ¹ πάντων δοῦλος·

45 Mert az Emberfia sem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon, és életét adja váltságul sokakért.

καὶ γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθεν διακονηθῆναι ἀλλὰ διακονῆσαι καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν.

KÁLDYÉKNÁL: MEGCSONKÍTOTT EVANGÉLIUM: CSAK A SZOLGÁLAT, DE KIMARAD A VÁLTSÁG.

46 Azután Jerikóba értek, és amikor Jézus tanítványaival és nagy sokasággal kifelé ment Jerikóból, egy vak koldus, **Bartimeus**, Timeus fia ült az út mellett. 47 Amikor meghallotta, hogy a názáreti Jézus az, így kiáltott fel: Dávid Fia, Jézus, könyörülj rajtam! 48 Többen is rászóltak, hogy hallgasson, ő azonban annál inkább kiáltozott: Dávid Fia, könyörülj rajtam! 49 Jézus megállt, és ezt mondta: Hívjátok ide! Odahívták a vakot, és ezt mondták neki: Bizzál! Kelj fel! Hív téged! 50 Ő pedig ledobta felsőruháját, felugrott, és odament Jézushoz. 51 Jézus megkérdezte tőle: Mit akarsz, mit tegyek veled? A vak ezt mondta: Mester, hogy újra lássak. 52 Jézus pedig így szólt hozzá: Menj el, a te hited megtartott téged.

Ἔπαυε, ἡ πίστις σου σέσωκέν σε. MEGTARTATÁS ÉS AZ ÜDVÖSSÉG UGYANAZ! Ld. Szóra bírt: 241-244

És azonnal visszanyerte látását, és követte őt az úton.

Mk 11

1 Amikor közeledtek Jeruzsálemhez, Bétfagéhoz és Betániához, az Olajfák hegyénél Jézus elküldött tanítványai közül kettőt, 2 és így szólt hozzájuk: **Menjetek be az elöttetek lévő faluba, és amint beértek, találtok egy szamárcsikót megkötve, amelyen még nem ült soha senki: oldjátok el, és hozzatok ide!** 3 Ha pedig valaki szólna nektek: Miért teszitek ezt? – mondjátok, hogy az Úrnak van szüksége rá, de azonnal vissza is küldi. 4 Azok elmentek, megtalálták a szamárcsikót az ajtó elé kötve kinn az utcán, és eloldották. 5 Az ott állógálók közül néhányan megkérdezték tőlük: Mit csináltok, miért oldjátok el a szamárcsikót? 6 Ők pedig úgy válaszoltak, ahogyan Jézus mondta, és elengedték őket. 7 Elvitték tehát Jézushoz a szamárcsikót, ráterítették felsőruhájukat, ő pedig felült rá. 8 **Sokan felsőruhájukat terítették az útra, mások a mezőn vágott lombos ágakat; 9 az előtte haladók és az őt követők pedig ezt kiáltották: Hozsánna! Áldott, aki jön az Úr nevében!** 10 Áldott a mi atyánknak, Dávidnak eljövendő országa! Hozsánna a magasságban! 11 Jézus bement Jeruzsálemben a templomba; mikor pedig már mindent megnézett, és mivel már későre járt az idő, kiment Betániába a tizenkettővel. 12 Másnap pedig, amikor Betániából elindultak, megéhezett, 13 és messziről meglátva egy zöldellő fügefát, odament, hátha talál rajta valamit. De amikor odaért, semmit sem talált rajta, csak levelet, mert nem volt fügeérés ideje. 14 Megszólalt, és ezt mondta a fának: Senki ne egyen rólad gyümölcsöt soha többé! A tanítványai is hallották ezt. 15 Azután Jeruzsálemben értek. Bement a templomba, és kezdte kiűzni azokat, akik a templomban adtak és vettek, **felborította a pénzváltók asztalait és a galambárosok székeit**, 16 és nem engedte, hogy bármit is átvigyenek a templomon. 17 Azután így tanította őket: Nincs-e megírva: „**Az én házam imádság háza lesz minden nép számára**”? Ti pedig rablók barlangjává tettétek. 18 Meghallották ezt a főpapok és az írástudók, és keresték a módját, hogyan veszítsék el. Félték ugyanis tőle, mert az egész sokaság álmélgodott a tanításán. 1

19 És amikor beesteledett, Jézus és a tanítványai kimentek a városból. 20 Korán reggel, amikor elmentek a fügefá mellett, észrevették, hogy az gyökerestől kiszáradt. 21 Péter visszaemlékezve így szólt hozzá: Mester, nézd, a fügefá, amelyet megátkoztál, kiszáradt. 22 Jézus így válaszolt nekik: Higgyetek Istenben! 23 Bizony mondom nektek, hogy aki azt mondja ennek a hegynek: Emelkedjél fel, és vesd magad a tengerbe! – és nem kételkedik szívében, hanem hiszi, hogy amit mond, az megtörténik, annak megadatik az. 24 Ezért mondom nektek: higgyétek, hogy mindazt, **amit imádságotokban kértek, megkapjátok, és megadatik nektek.** 25 És amikor imádkoztok, **bocsássatok meg annak, aki ellen valami panaszotok van, hogy mennyei Atyátok is megbocsássa nektek vétkeiteket.** 26 Ha pedig ti nem bocsátotok meg, a ti mennyei Atyátok sem bocsátja meg a vétkeiteket. 27 Ismét bementek Jeruzsálemben. És amikor Jézus a templomban volt, odamentek a főpapok, az írástudók és a vének, 28 és így

szóltak hozzá: **Milyen hatalommal cselekszed ezeket, és ki adta neked ezt a hatalmat, hogy ilyeneket tegyél?**

Ἐν ¹ ποία ἐξουσία ταῦτα ποιεῖς; ἢ τίς σοι ἔδωκεν τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἵνα ταῦτα ποιῆς;

29 Jézus pedig így válaszolt nekik: **Kérdezek tőletek valamit, feleljetek rá, és akkor megmondom nektek, milyen hatalommal cselekszem ezeket.** **30** Vajon János keresztsége mennyből való volt-e vagy emberektől? Válaszoljatok nekem! **31** Azok pedig így tanakodtak egymás között: Ha azt mondjuk, a mennyből, azt fogja mondani, akkor miért nem hittetek neki? **32** Vagy talán mondjuk azt: emberektől? De féltek a sokaságtól, mert Jánosról mindenki úgy gondolta, hogy valóban próféta volt. **33** Ezért így feleltek Jézusnak: Nem tudjuk. Jézus pedig ezt mondta nekik: **Én sem mondom meg nektek, milyen hatalommal cselekszem ezeket.**

Mk 12

1 Jézus ekkor példázatokban kezdett szólni hozzájuk:

GONOSZ SZŐLŐMŰVESEK – ÜDVTÖRTÉNET? – MÉGIS CSAK ELVETI Isten a zsidókat?

Egy ember szőlőt ültetett, kerítéssel vette körül, borsajtót ásott, és őrtornyot épített. Azután bérbe adta szőlőmunkásoknak, és idegenbe távozott. **2** Majd amikor eljött az ideje, elküldött a munkásokhoz egy szolgát, hogy megkapja tőlük a részét a szőlő terméséből. **3** De azok megragadták a szolgát, megverték, és elküldték üres kézzel. **4** Ismét elküldött hozzájuk egy másik szolgát, ezt pedig agyba-főbe verték, és megalázták. **5** Újból küldött egy szolgát; ezt megölték, azután sok más szolgát is; némelyeket megverték, másokat pedig megölték. **6 Volt még egy szeretett fia.** Utoljára őt küldte el hozzájuk, mert azt gondolta: A fiamat meg fogják becsülni. **7** A munkások azonban ezt mondták egymás között: Ez az örökös, gyertek, öljük meg, és mienk lesz az örökség! **8** Megragadták, megölték őt, és kidobták a szőlőn kívülre. **9** Mit tesz hát majd a szőlő ura? Eljön, és elpusztítja a munkásokat, azután másoknak adja a szőlőt. **10** Vajon nem olvastátok a Szentírásban: „**A kő, amelyet az építők megvetettek, az lett a sarokkő; 11 az Úrtól lett ez, és csodálatos a mi szemünkben**”? **12** Ekkor el akarták őt fogni, de féltek a sokaságtól. Mert megértették, hogy róluk mondta a példázatot. Ezért otthagyták őt, és elmentek.

DE CSAK A FARIZEUSOKRÓL, A KEMÉNYSZÍVŰEKRŐL ÉS NEM A ZSIDÓSÁGRÓL ÁLTALÁBAN.

ἔγνωσαν γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν εἶπεν.

13 Elküldtek hozzá a **farizeusok és a Heródes-pártiak közül néhányat**, hogy egy kérdéssel csalják tőrbe. **14** Odamentek tehát, és így szóltak hozzá:

Mester, tudjuk, hogy igaz ember vagy

Διδάσκαλε, οἴδαμεν ὅτι ἀληθὴς εἶ

és **nem törödsz azzal, hogy ki mit mond, mert nem veszed figyelembe az emberek tekintélyét, hanem az igazsághoz ragaszkodva tanítod az Isten útját PARRHÉSZIA ÉS DEONTOLOGIA.**

οὐ γὰρ βλέπεις εἰς πρόσωπον ¹ ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας ¹ τὴν ὁδὸν ¹ τοῦ θεοῦ διδάσκεις·

RÚF MEGINT ELFORDÍTJA: NEM AZ EMBEREK TEKINTÉLYÉRŐL, HANEM A SZEMÉLYÉRŐL (ARC=, ΠΡΟΣΩΠΟΝ) TEHÁT NEM CSAK A NAGY EMBEREKRŐL VAN SZÓ (AKINEK TEKINTÉLYE VAN), HANEM A BŰNÖSÖKRŐL, PARÁZNÁKRÓL ÉS A CSALÓKRÓL IS. NEM A SZEMÉLY, HANEM A TANÍTÁS (ΔΙΔΑΣΚΩ) A LÉNYEG!!

Luther: „A helytelen tanítás ezerszer ártalmasabb, mint a helytelen életforma (WA 6:581).

Egyik prédikációjában: „ha a doktrína helytelen, akkor lehetetlen helyesen élni. A tanítás kell, hogy alakítsa és formálja az életet, az élet teljesíti be a tanítást” (WA 32.408).

„Az engem nem érdekel, hogy Te kegyes vagy gonosz életet élsz-e. Én a Te mérgező és hamis, az Igének ellenmondó hamis tanításodat fogom támadni. (WA 7:27).

A Galata – kommentárban. „A hit dolgaiban hajlíthatatlanok, végtelenül makacsoknak kell lennünk, keményebbnek mint az acél (WA 40/1:188)

Szabad-e adót fizetni a császárnak, vagy sem? Fizessük-e vagy ne fizessük? 15 **Ő pedig ismerve képmutatásukat, ezt mondta nekik: Miért kísértetek engem? Hozzatok nekem egy dénárt, hadd lássam!** 16 Azok pedig hoztak egyet, és ő megkérdezte: Kié ez a kép és ez a felirat? Ők pedig így feleltek: A császáré. 17 Jézus ezt mondta nekik: Adjátok meg a császárnak, ami a császáré, és Istennek, ami Istené. És igen elcsodálkoztak rajta.

18 **Szadduceusok is jöttek hozzá, akik azt mondják, hogy nincs feltámadás,** és ezt kérdezték tőle: 19 Mester, Mózes elrendelte nekünk, hogy ha valakinek a testvére meghal, és asszonyt hagy hátra, de nem marad gyermek utána, akkor a testvére vegye el az asszonyt, és támasszon utódot az ő testvérének. 20 Volt hét testvér. Az első megnősült, de utód nélkül halt meg. 21 A második is elvette az asszonyt, és meghalt úgy, hogy tőle sem maradt utód. Ugyanígy történt a harmadikkal is, 22 és a hét testvér egyikétől sem maradt utód. Végül meghalt az asszony is. 23 **A feltámadáskor, amikor majd ezek feltámadnak, melyiknek lesz a felesége? Mert mind a hétnek a felesége volt.**

24 Jézus ezt mondta nekik:

Vajon nem azért tévelyegtek-e, mert nem ismeritek az Írásokat, sem Isten hatalmát?

ἔφη ἡ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Ὁὐ ἰδιὰ τοῦτο πλανᾶσθε ἡ μὴ εἰδότες τὰς γραφὰς μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ θεοῦ;

πλανᾶσθε ἡ - tévelyegtek

πλανᾶω - 1. (A.) megtéveszt; 2. (P.) kóborol, tévelyeg

25 Mert amikor majd az emberek feltámadnak a halálból, nem házasodnak, férjhez sem mennek, hanem olyanok lesznek, mint az angyalok a mennyekben. 26 Ami pedig a halottak feltámadását illeti, vajon nem olvastátok Mózes könyvében, a csipkebokorról szóló részben, hogy mit mondott neki Isten? **„Én vagyok Ábrahám Istene és Izsák Istene és Jákób Istene.”**

27 Isten nem a holtak Istene, hanem az élőké. Ti tehát nagyon tévelyegtek. AZÉRT NEM ÉRTEM EZT, MERT ŐK ÉPPEN HOLTAK! NEM?

28 Ekkor odament az egyik írástudó, aki hallotta őket vitázni, és mivel tudta, hogy Jézus jól felelt nekik, megkérdezte tőle: **Melyik a legfőbb az összes parancsolat közül?** 29 Jézus így válaszolt: **A legfőbb ez: „Halld meg, Izráel: Az Úr a mi Istenünk, egyedül az Úr!”**

ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς ὅτι Πρῶτη ἡ ἐστὶν ἡ Ἀκουε, ἡ Ἰσραήλ,

Κύριος ἡ ὁ θεὸς ἡμῶν κύριος εἷς ἐστὶν

30 és: **„Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből, teljes elmédből és teljes erődből!”**

καὶ ἀγαπήσεις ἡ Κύριον ἡ τὸν θεόν σου ἐξ ὅλης ἡ * καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου.

31 A második ez: **„Szeresd felebarátodat, mint magadat!”** Nincsen más, ezeknél nagyobb parancsolat.

δευτέρα αὕτη ¹ Ἀγαπήσεις ¹ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. μείζων τούτων ἄλλη ἐντολὴ οὐκ ἔστιν.

32 Az írástudó ezt mondta neki: Úgy van, Mester, helyesen mondtad, hogy egy Isten van, és rajta kívül nincsen más; 33 és ha szeretjük őt teljes szívünkkel, teljes elménkkel és teljes erőnkkel, és ha szeretjük felebarátunkat, mint magunkat, sokkal több az minden égő- és véresáldozatnál.

ÉRDEKES: A NAGY PARANCSOLATNÁL VÉGIG AGAPÉ. DE A HÁROMSZORI MEGKÉRDEZÉSNEK PÉTER MINDIG FILEO-VAL VÁLASZOL, JÉZUS KÉTSZER AGAPÉVAL KÉRDEZI PÉTERT, S CSAK A HARMADIK KÉRDÉSE A FILEO.

34 Jézus pedig látva, hogy okosan felelt, ezt mondta neki: Nem vagy messze Isten országától.

καὶ ὁ Ἰησοῦς ἰδὼν αὐτὸν ¹ ὅτι βουνεχῶς ἀπεκρίθη εἶπεν αὐτῷ ¹ Οὐ ¹ μακρὰν [εἶ] ¹ ἀπὸ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ.

És többé senki sem merte őt megkérdezni. 35 Amikor Jézus a templomban tanított, ezt kérdezte: Hogyan mondhatják az írástudók, hogy a Krisztus Dávid Fia? 36 Maga Dávid mondta a Szentlélek által: „Így szólt az Úr az én Uramhoz: Ül az én jobb kezem felől, amíg lábad alá nem vetem ellenségeidet.”

αὐτὸς Ἰδαυεῖδ' εἶπεν ἐν τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ Εἶπεν ¹ Κύριος ¹ τῷ κυρίῳ μου ¹ Κάθου ¹ ἐκ δεξιῶν μου ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποκάτω τῶν ποδῶν σου·

INTERTEXT

Zsolt 110, 1

Monda az Úr az én uramnak: Ül az én jobbomon, a míg ellenségeidet zsámolyul vetem a te lábaid alá.

Εἶπεν ὁ κύριος τῷ κυρίῳ μου Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.

INTERTEXT: Mk 12, 36 szó szerint idézi Zsolt 110(109),1-et

37 Ha maga Dávid mondja őt Urának, akkor hogyan lehet a Fia?

A nagy sokaság szívesen hallgatta őt. 38 Tanítás közben így szólt Jézus: Óvakodjatok az írástudóktól, akik szeretnek hosszú köntösben járni, és szeretik, ha köszöntik őket a tereken, 39 szeretnek a főhelyeken ülni a zsinagógákban és az asztalfőn a lakomákon; 40 felemésztik az özvegyek házát, és színlelésből hosszan imádkoznak: ezekre súlyosabb ítélet vár. 41 Jézus pedig leült a templomi persellyel szemben, és nézte, hogyan dobja a pénzt a sokaság a perselybe. Sok gazdag sokat dobott bele, 42 egy szegény özvegyasszony pedig odamenne beledobott két fillért, azaz a legkisebb pénzt. 43 Jézus odahívta tanítványait, és ezt mondta nekik: Bizony mondom nektek, hogy ez a szegény özvegyasszony mindenkinél többet dobott a perselybe. 44 Mert mindannyian a fölöslegükből dobtak, ő azonban szegénységéből mindent beledobott, amije csak volt, az egész vagyonát.

Mk 13

1 Amikor Jézus kiment a templomból, egyik tanítványa így szólt hozzá: Mester, nézd, mekkora kövek és mekkora épületek! 2 Jézus ezt mondta neki: Látod ezeket a nagy épületeket? **Nem marad itt kő kövön, amit le ne rombolnának.** 3 Amikor az Olajfák hegyén ült, a templommal átellenben, maguk között megkérdezte tőle Péter, Jakab, János és András: 4 Mondd meg nekünk, mikor történnek meg ezek, és mi lesz annak a jele, hogy mindez beteljesedik? 5 Jézus pedig így kezdett beszélni hozzájuk: **Vigyázzatok, hogy senki meg ne tévesszen titeket!** 6 **Sokan jönnek majd az én nevemben, és azt mondják: Én vagyok! – és sokakat megtévesztenek.** 7 **Amikor pedig háborúkról és háborús hírekről hallotok, ne rémüljete meg: ennek meg kell történnie, de ez még nem a vég.** 8 **Mert nemzet nemzet ellen és ország ország ellen támad, mindenféle földrengések és éhínségek lesznek: ez csak a vajúdas kínjainak kezdete.** 9 Ti pedig vigyázzatok magatokra: mert bíróságoknak adnak át titeket, zsinagógákban vernek meg, helytartók és királyok elé állítanak érterem, tanúbizonyságul nekik. 10 Előbb azonban minden nép között hirdetni kell az evangéliumot. 11 Amikor pedig elhurcolnak és átadnak titeket, ne aggódjatok előre, hogy mit mondjatok, hanem azt mondjátok, ami megadatik nektek abban az órában, mert nem ti vagytok, akik szóltok, hanem a Szentlélek. 12 Akkor majd testvér a testvérét, apa a gyermekét adja halálra, gyermekek támadnak szüleik ellen, és megölik őket, 13 és **mindenki gyűlöl majd titeket az én nevemért; de aki mindvégig kitart, (Ó, ISTENEM, MIÉRT KELLETT AZ ÁLLHATATOS SZÓT, ERRE A SOK NEGATÍV ASSZOCIÁCIÓT KELTŐ „KITARTÁS”-RA LECSERÉLNI? A HÜPOMONÉ, NEM EGYSZERŰEN „KITARTÁS”!) az üdvözü.**

ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος οὗτος σωθήσεται. 14 Amikor pedig meglátjátok, hogy a „pusztító utálatosság” ott áll, ahol nem volna szabad – aki olvassa, értse meg! –, akkor azok, akik Júdeában lesznek, meneküljenek a hegyekbe, 15 aki a ház tetején lesz, ne szálljon le, és ne menjen be, hogy kihozzon valamit a házából, 16 és aki a mezőn lesz, ne térjen vissza, hogy elhozza felsőruháját! 17 Jaj a terhes és a szoptató anyáknak azokban a napokban! 18 Imádkozzatok, hogy ne télen legyen ez, 19 mert azokban a napokban olyan nyomorúság lesz, amilyen az Isten által teremtett világ kezdete óta egészen mostanáig nem volt, és nem is lesz soha. 20 És ha az Úr nem rövidítette volna meg azokat a napokat, nem menekülne meg egyetlen halandó sem; a választottakért azonban, akiket magának kiválasztott, megrövidítette azokat a napokat. 21 Ha valaki akkor ezt mondja nektek: Íme, itt a Krisztus! – vagy: Íme, ott van – ne higgyétek! 22 Mert hamis krisztusok és hamis próféták támadnak majd, jeleket és csodákat tesznek, hogy így megtévesszék, ha lehet, a választottakat. 23 Ti azonban vigyázzatok: előre megmondtam nektek mindent! 24 Azokban a napokban pedig, ama nyomorúság után, a nap elsötétedik, és a hold nem fénylik, 25 és a csillagok lehullanak az égről, és az egek tartóoszlopai megrendülnek. 26 És akkor meglátják az Emberfiát eljönni a felhőkön, nagy hatalommal és dicsőséggel. 27 És akkor elküldi az angyalokat, és összegyűjti választottait a négy égtáj felől, a föld szélétől az ég határáig. 28 Tanuljatok a fügefapéldájából: amikor már zsendül az ága, és levelet hajt, tudjátok, hogy közel van a nyár. 29 Így ti is, amikor meglátjátok, hogy ezek történnek, tudjátok meg, hogy közel van ő, az ajtó előtt! 30 **Bizony mondom nektek, hogy nem múlik el ez a nemzedék, amíg mindez meg nem történik.**

ἀμὴν ἵ λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ ἵ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη μέχρις οὗ ταῦτα πάντα γένηται.

31 Az ég és a föld elmúlik, de az én beszédeim nem múlnak el.

ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ *παρελεύσονται. ἵ

παρελεύσονται. ἵ - fognak elmúlni, παρέρχομαι - elmúlik, elmegy mellette, elmulaszt

32 Azt a napot viszont vagy azt az órát senki nem tudja, sem az angyalok az égben, sem a Fiú, hanem csak az Atya. 33 Vigyázzatok, virrasszatok! Mert nem tudjátok, mikor jön el az az idő.

34 Amint az útra kelő ember is, amikor elhagyja házát, megbízza szolgálait, mindegyiket a maga feladatával, az ajtóőrnek is megparancsolja, hogy vigyázzon. 35 Vigyázatok tehát, mert nem tudjátok, mikor tér vissza a ház ura; este vagy éjfélkor, kakasszóra vagy reggel; 36 ha váratlanul megérkezik, nehogy alva találjon titeket! 37 Amit pedig nektek mondok, azt mindenkinek mondom: Vigyázatok!

Mk 14

1 Két nap múlva volt a páska és a kovásztalan kenyerek ünnepe. A főpapok és az írástudók keresték a módját, hogy Jézust valamiképpen csellel elfogják és megöljék, 2 mert ezt mondták: Ne az ünnepen, nehogy zavargás legyen a nép körében. 3 Amikor Betániában a leprás Simon házában volt, és asztalhoz telepedett, odament egy asszony, akinél valódi és drága nárdusolaj volt egy alabástromtartóban, és az alabástromtartót feltörve, ráöntötte az olajat Jézus fejére. 4 Némelyek pedig maguk között bosszankodtak: Mire való az olajnak ez a pazarlása? 5 Hiszen el lehetett volna adni ezt az olajat több mint háromszáz dénárért, és a pénzt szétosztani a szegényeknek. És korholták az asszonyt, 6 de Jézus ezt mondta: Hagyjátok őt! Miért bántjátok? Hiszen jót tett velem. 7 Mert a szegények mindig veletek lesznek, és amikor csak akartok, jót tehettek velük, én azonban nem leszek mindig veletek. 8 Azt tette, ami tőle telt: előre megkenete a testemet a temetésemre. 9 Bizony mondom nektek, hogy bárhol hirdetik majd az evangéliumot az egész világon, amit ez az asszony tett, azt is elmondják majd az ő emlékezetére. 10 Ekkor Júdás Iskáriótes, egy a tizenkettő közül, elment a főpapokhoz, hogy elárulja őt nekik. 11 Amikor azok ezt meghallották, megörültek, és megígérték, hogy pénzt adnak neki. Ő pedig várta a megfelelő alkalmat, hogy elárulhassa Jézust. 12 A kovásztalan kenyerek első napján, amikor a páskabarányt szokták áldozni, így szóltak hozzá a tanítványai: Hol akarod megenni a páskavacsorát, hol készítsük el? 13 Jézus elküldött tanítványai közül kettőt, és ezt mondta nekik: Menjetek a városba, és ott szembejön veletek egy ember, aki egy korsó vizet visz; kövessétek őt, 14 és ahova bemegy, mondjátok meg a házigazdának, hogy a Mester ezt üzeni: Hol van a szállás, ahol tanítványaimmal együtt megehetem a páskavacsorát? 15 Ő majd mutat nektek egy nagy emeleti termet berendezve, készen: ott készítsétek el nekünk a vacsorát. 16 Elindultak a tanítványok, és bementek a városba. Mindent úgy találtak, ahogyan megmondta nekik, és elkészítették a páskavacsorát. 17 Amikor beesteledett, odament a tizenkettővel. 18 Amikor asztalhoz telepedtek, és ettek, ezt mondta Jézus: Bizony mondom nektek, egy közületek elárul engem, aki együtt eszik velem. 19 Elszomorodva egymás után kezdték kérdezgetni tőle: Csak nem én? 20 Ő pedig ezt mondta nekik: Egy a tizenkettő közül, aki velem együtt mártogat a tálba. 21 Mert az Emberfia elmegy ugyan, amint meg van írva róla, de jaj annak az embernek, aki az Emberfiát elárulja: jobb lett volna annak az embernek, ha meg sem születik.

22 És amikor ettek, vette a kenyeret, áldást mondott, és megtörte, odaadta nekik, és ezt mondta: Vegyétek, ez az én testem.

Καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν λαβὼν ἄρτον εὐλογήσας ἔκλασεν καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς καὶ εἶπεν ¹ Λάβετε, ¹ τοῦτό ¹ ἐστὶν τὸ σῶμά μου.

23 Azután vette a poharat, hálát adott, odaadta nekik, és ittak belőle mindnyájan.

καὶ λαβὼν ποτήριον εὐχαριστήσας ἔδωκεν αὐτοῖς, καὶ ἔπιον ἐξ αὐτοῦ πάντες.

24 és ezt mondta nekik: Ez az én vérem, a szövetség vére, amely sokakért kiontatik.

καὶ εἶπεν αὐτοῖς ¹ Τοῦτό ¹ ἐστὶν τὸ αἷμά μου τῆς διαθήκης τὸ ἐκχυννόμενον ὑπὲρ πολλῶν

25 Bizony mondom nektek, hogy nem iszom többé a szőlőtő terméséből ama napig, amelyen újat iszom az Isten országában. **26** Miután elénekelték a zsoltárokat, kimentek az Olajfák hegyére. **27** És akkor így szólt hozzájuk Jézus: Mindnyájan megbotránkoztok bennem, mert meg van írva: „Megverem a pásztort, és elszélednek a juhok.” **28** De miután feltámadtam, előttetek megyek Galileába. **29** Péter ezt mondta neki: Ha mindenki megbotránkozik is, én akkor sem. **30** Jézus így szólt hozzá: Bizony mondom neked: te még ma, ezen az éjszakán, mielőtt másodszor megszólal a kakas, háromszor tagadsz meg engem. **31** Ő azonban annál inkább mondta: Ha meg is kell halmom veled, akkor sem tagadlak meg. Ugyanígy beszéltek a többiek is.

32 Ekkor arra a helyre értek, amelynek neve Gecsemáné, és így szólt tanítványaihoz: Üljetek le itt, amíg imádkozom! **33** Maga mellé vette Pétert, Jakabot és Jánost, azután rettegni és gyötrődni kezdett, **34** majd így szólt hozzájuk: Szomorú az én lelkem mindhalálig: maradjatok itt, és virrasszatok! **35** Egy kissé távolabb ment, a földre borult és imádkozott, hogy ha lehetséges, múljék el tőle ez az óra. **36** És így szólt: Abbá, Atyám! Minden lehetséges neked: vedd el tőlem ezt a poharat; mindazáltal ne úgy legyen, ahogyan én akarom, hanem amint te. **37** Amikor visszament, alva találta őket, és így szólt Péterhez: Simon, alszol? Nem tudtál egy órát sem virrasztani? **38** **Virrasszatok és imádkozzatok, hogy kísértésbe ne essetek: a lélek ugyan kész, de a test erőtlen.** **39** Újra elment, és ugyanazokkal a szavakkal imádkozott. **40** Amikor visszatért, ismét alva találta őket, mert szemük elnehezült; és nem tudták, mit feleljenek neki. **41** Harmadszor is visszatért, és így szólt hozzájuk: Aludjatok tovább, és pihenjete! **Elég! Eljött az óra! Íme, átadatik az Emberfia a bűnösök kezébe.** **42** Ébredjetek, menjünk! Íme, közel van, aki engem elárul.

43 Még beszélt, amikor egyszer csak megjelent Júdás, egy a tizenkettő közül, és nagy sokaság jött vele a főpapoktól, az írástudóktól és a vénektől, kardokkal és botokkal a kezükben. **44** Aki elárulta őt, ezt az ismertetőjelet adta meg nekik: Akit megcsókolok, az lesz ő: fogjátok el, és vigyéte el biztos kísérettel! **45** Amikor odaért, azonnal hozzálépett, és így szólt: Mester! – és megcsókolta. **46** Azok pedig megragadták Jézust, és elfogták. **47** **Valaki az ott állók közül kirántotta a kardját, lesújtott a főpap szolgájára, és levágta a fülét.** **48** Ekkor megszólalt Jézus, és ezt mondta nekik: Úgy vonultatok ki ellenem, mint valami rabló ellen, kardokkal és botokkal, hogy elfogjatok. **49** Veletek voltam mindennap a templomban, és tanítottam, és nem fogtatok el.

Az Írásoknak azonban be kell teljesedniük. **ἵνα πληρωθῶσιν αἱ γραφαί.**

50 Ekkor mindnyájan elhagyták őt, és elfutottak. **51** De követte őt egy ifjú, aki csak egy inget viselt mezítelen testén; őt is megragadták, **52** de ő az ingét otthagya mezítelenül elmenekült.

53 Ekkor Jézust a főpaphoz vitték, és oda gyülekeztek a főpapok, a vének és az írástudók is mindannyian. **54** Péter távolról követte őt, egészen a főpap palotájának udvaráig, és ott ült a szolgálkával, és melegedett a tűznél. **55** A főpapok pedig az egész nagytanáccsal együtt bizonyítékot kerestek Jézus ellen, hogy halálra adhassák; de nem találtak. **56** Mert sokan tettek hamis tanúvallomást ellene, de a vallomások nem egyeztek. **57** Ekkor előálltak néhányan, és ezt a hamis vallomást tették ellene: **58** **Mi hallottuk, hogy ezt mondta: Én lerombolom az emberkéz alkotta templomot, és három nap alatt másikat építek, amelyet nem emberkéz alkotott.** **59** De vallomásuk így sem egyezett. **60** A főpap ekkor középre állt, és megkérdezte Jézustól: Semmit sem felelsz arra, amit ezek ellened vallanak? **61** Ő azonban hallgatott, és nem válaszolt semmit. Ismét megkérdezte őt a főpap: Te vagy a Krisztus, az Áldottnak Fia? **62** Jézus ezt mondta: Én vagyok, és meglátjátok az Emberfiát, amint a Hatalmas jobbján ül, és eljön az ég felhőin. **63** A főpap megszárgatta a ruháját, és így szólt: Mi

szükségünk van még tanúkra? 64 Hallottátok az istenkáromlást. Mi a ti véleményetek erről? Azok pedig valamennyien kimondták az ítéletet, hogy méltó a halálra. 65 Akkor némelyek leköpték őt, majd arcát letakarva ököllel ütötték őt, és ezt mondták neki: Most prófétálj! A szolgálók is arcul verték őt. 66 Amikor Péter lent volt az udvaron, arra ment a főpap egyik szolgálóleánya. 67 Meglátta a tűznél melegedő Pétert, ránézett, és így szólt: Te is a názareti Jézussal voltál. 68 Ő azonban tagadta, és ezt mondta: Nem tudom, nem is értem, mit beszélsz. És kiment az előcsarnokba. A kakas pedig megszólalt. 69 A szolgálóleány ismét meglátta őt, és újra mondta az ott állóknak: Ez közülük való. 70 De ő ismét tagadta. Egy kis idő múlva viszont az ott állók mondták Péternek: Bizony közülük való vagy, hiszen Galileából való vagy te is. 71 Ekkor ő átkozódni és esküdözni kezdett: Nem ismerem azt az embert, akiről beszéltek. 72 És nyomban megszólalt a kakas másodszor is. Péternek ekkor eszébe jutott, amit Jézus mondott neki: Mielőtt a kakas másodszor megszólal, háromszor tagadsz meg engem. És sírásra fakadt.

Mk 15

1Korán reggel azonnal határozatot hoztak a főpapok a vénekkel és az írástudókkal együtt, vagyis az egész nagytanács. Azután Jézust megkötözve elvitték, és átadták Pilátusnak. 2 Pilátus pedig megkérdezte tőle: Te vagy a zsidók királya? Ő így válaszolt neki: Te mondd. 3 A főpapok hevesen vádolták őt. 4 Pilátus ismét megkérdezte tőle: Nem felelsz semmit? Nézd, mennyire vádolnak! 5 Jézus pedig többé semmit sem válaszolt, ezért Pilátus elcsodálkozott. 6 Ünnepenként pedig szabadon szokott bocsátani nekik egy foglyot, akit kértek. 7 Volt akkor egy Barabbás nevű fogoly a lázadók között, akik a lázadás idején gyilkosságot követtek el. 8 A sokaság tehát felmenve Pilátus elé kérte, hogy tegyen eleget a szokásnak. 9 Pilátus pedig megkérdezte tőlük: Akarjátok, hogy elbocsássam nektek a zsidók királyát? – 10 mert tudta, hogy irigységből szolgáltatták ki Jézust a főpapok. 11 A főpapok azonban felbujtották a sokaságot, hogy inkább Barabbás elbocsátását követeljék. 12 Pilátus ismét megszólalt, és ezt mondta nekik: Mit tegyek akkor azzal, akit a zsidók királyának mondotok? 13 Azok ismét felkiáltottak: Feszítsd meg! 14 Pilátus megkérdezte tőlük: De mi rosszat tett? Azok pedig még hangosabban kiáltottak: Feszítsd meg! 15 Pilátus pedig, minthogy a sokaság kedvére akart tenni, szabadon bocsátotta nekik Barabbást, Jézust pedig megostoroztatta, és átadta, hogy megfeszítsék. 16 A katonák bevitték őt a palotába, azaz a helytartóságra, és összehívták az egész őrséget. 17 Bíborszínű köpenyt adtak rá, és tövisből font koronát tettek a fejére, 18 és elkezdtek köszönteni: Üdvöz légy, zsidók királya! 19 Nádszállal verték a fejét, leköpdösték, és térdhajtással hódoltak előtte. 20 Miután kigúnyolták, levették róla a bíbor ruhát, és felöltöztették a saját ruhájába. Majd kivitték, hogy megfeszítsék őt. 21 Kényszerítettek egy arra menő embert, a cirénei Simont, Alexandrosz és Rúfusz apját, aki a mezőről jött, hogy vigye Jézus keresztjét. 22 Elvitték őt a Golgota nevű helyre, ami ezt jelenti: Koponya-hely, 23 és mirhás bort adtak neki, de ő nem fogadta el. 24 Keresztre feszítették, és megosztottak a ruháin, sorsot vetve, hogy ki mit kapjon. 25 Kilenc óra volt, amikor megfeszítették. 26 Felirat is volt a kereszten az ellene szóló vádról, amely így szólt: A ZSIDÓK KIRÁLYA. 27 Vele együtt feszítették keresztre két rablót, egyet jobb, egyet pedig bal keze felől. 28

És így teljesedett be az Írás, amely ezt mondja: „És a bűnösök közé sorolták.”

Ézs 53, 12b

és a bűnösök közé számláltatott; pedig ő sokak bűnét hordozá, és a bűnösökért imádkozott!

MK 15,28 AZ EGYES KÉZIRATOKBÓL HIÁNYZIK, EZÉRT KI IS HAGYTÁK LSB7 EZT KÉSŐBB TETTÉK HOZZÁ. HOGYAN OLVASSUK MK 5-ÖT? BELEOLVASSUK MK 28-AT, MERT KÉSŐBB BELEÉRTETTÉK? VALÓBAN A LEGRÉGEGBI SZÖVEG A LEGJOBB (STEINMETZ ENNEK ELLENTMOND!)

29 Akik elmentek mellette, fejüket csóválva káromolták, és ezt mondták: Te, aki lerombolod a templomot, és felépíted három nap alatt, 30 mentsd meg magadat, szállj le a keresztről! 31 Hasonlóan a főpapok is gúnyolódva mondták maguk között az írástudókkal együtt: Másokat megmentett, magát nem tudja megmenteni. 32 A Krisztus, Izráel királya szálljon le most a keresztről, hogy lássuk, és higgyünk! Azok is gyalázták, akik vele együtt voltak megfeszítve. 33 Amikor tizenkét óra lett, sötétség támadt az egész földön három óráig. 34 Három órakor Jézus hangosan felkiáltott: Elói, elói, lámá sabaktáni! – ami ezt jelenti: Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engem? 35 Néhányan az ott állók közül, amikor ezt hallották, így szóltak: Íme, Illést hívja. 36 Valaki elfutott, és ecettel megtöltve egy szivacsot, nádszálla tűzte azt, inni adott neki, és így szólt: Lássuk csak, eljön-e Illés, hogy levegye őt?

37 Jézus pedig hangosan felkiáltva kilehelte a lelkét.

37 ὁ δὲ Ἰησοῦς ἄφεις φωνὴν μεγάλην ἐξέπνευσεν.

ÉRDEKES: A PNEUMÁJÁT LEHELTE KI!

ἄφεις – kibocsátván; ἀφίημι - 1) (el)hagy, (el)bocsát, (el)enged, ἐξέπνευσεν. - kilehelte lelkét, ἐκπνέω - 1) kilélegez; 2) kileheli (a lelkét)

Csia: Jézus pedig hangos kiáltás után kilehelte szellemét.

38 Ekkor a templom kárpitja felülről az aljáig kettéhasadt. 39 Amikor pedig a százados, aki ott állt vele szemben, látta, hogy így lehelte ki a lelkét, ezt mondta: **Bizony, ez az ember Isten Fia volt!** 40 Voltak ott asszonyok is, akik távolról figyelték; köztük a magdalai Mária, továbbá Mária, a kis Jakab és József anyja, valamint Salómé, 41 akik követték őt, és szolgáltak neki, amikor Galileában volt, és sok más asszony is, akik vele mentek fel Jeruzsálembe. 42 Amikor beesteledett, mivel az előkészület napja, vagyis szombat előtti nap volt, 43 eljött az arimátiai József, a nagytanács tekintélyes tagja, aki maga is várta az Isten országát; bátran bement Pilátushoz, és elkérte Jézus holttestét. 44 Pilátus csodálkozott azon, hogy Jézus már meghalt, ezért hívatta a századost, és megkérdezte tőle, hogy meghalt-e már. 45 Amikor ezt megtudta a századostól, kiadatta a holttestet Józsefnek. 46 Ő pedig gyolcsot vásárolt, levette őt, begöngyölte a gyolcsba, elhelyezte egy sziklába vágott sírboltba, és követ hengerített a sírbolt bejárata elé. 47 A magdalai Mária és Mária, József anyja pedig figyelte, hova helyezték őt.

Mk 16

Amikor elmúlt a szombat, a magdalai Mária és Mária, Jakab anyja, valamint Salómé illatos keneteket vásároltak, hogy elmenjenek, és megkenjék Jézus holttestét. 2 A hét első napján, korán reggel, napkeltekor elmentek a sírbolthoz, 3 és így beszélgettek egymás között: Ki hengeríti el nekünk a követ a sírbolt bejáratáról? **DE HA JÉZUS OLYAN SOKAT BESZÉLT A FELTÁMADÁSÁRÓL, MIÉRT NEM HITTEK BENNE?** 4 Amint felnéztek, látták, hogy a kő el van hengerítve, pedig igen nagy volt. 5 És amikor bementek a sírboltba, látták, hogy egy **fehér ruhába öltözött ifjú ül jobb felől, és megrettentek.** 6 De az így szólt hozzájuk: Ne féljete! A názáreti Jézust keressétek, akit megfeszítettek? Feltámadt, nincsen itt. Íme, ez az a hely, ahova őt tették. 7 De menjete el, mondjátok meg a tanítványainak és Péternek, hogy előttetek megy Galileába: ott meglátjátok őt, amint megmondta nektek. 8 Kijöttek, és elfutottak a sírbolttól, mert **remegés és rémület fogta** el őket; és senkinek sem mondtak el semmit, mert féltek. 9 Miután a hét első napjának reggelén feltámadt, először a magdalai Máriának jelent meg, akiből hét ördögöt űzött ki. 10 Ő elment, és megvitte a hírt azoknak, akik ővele voltak, akik gyászoltak és sírtak. 11 Amikor ezek meghallották, hogy ő él, és hogy Mária látta, nem hittek neki. 12 **Azután más alakban jelent meg közülük kettőnek útközben, amikor vidékre mentek.**

Μετὰ δὲ ταῦτα δυσὶν ἐξ αὐτῶν περιπατοῦσιν ἐφανερώθη ἐν ἑτέρᾳ μορφῇ πορευομένοις εἰς ἀγρόν·

13 Ezek is elmentek, és megvitték a hírt a többieknek, de nekik sem hittek. 14 Végül **pedig** megjelent magának a tizenegynek is, amikor asztalnál ültek, és szemükre vetette hitetlenségüket és keményszívűségüket, hogy nem hittek azoknak, akik látták őt, miután feltámadt.

15 Ezután így szólt hozzájuk: **Menjetek el szerte az egész világba, hirdessétek az evangéliumot minden teremtménynek!**

Πορευθέντες ¹ εἰς τὸν κόσμον ἅπαντα κηρύξατε τὸ εὐαγγέλιον πάσῃ τῇ κτίσει.

16 Aki hisz, és megkeresztelkedik, üdvözülni fog, aki pedig nem hisz, elkárhozik.

ὁ πιστεύσας καὶ βαπτισθεὶς σωθήσεται, ὁ δὲ ἀπιστήσας κατακριθήσεται.

κατακριθήσεται. – elkárhoztatik; κατακρίνω - valakit elítél, büntetésre méltónak ítél (TULAJDONKÉPPEN EZ AZ IGE IS EGYSZERRE ÁLDÁST ÉS ÁTKOT IS TARTALMAZ, AKÁRCSAK A DEUTEORÓNÍUMban).

17 Azokat pedig, akik hisznek, ezek a jelek követik: az én nevemben ördögöket űznek ki, új nyelveken szólnak, 18 kígyókat vesznek a kezükbe, és ha valami halálosat isznak, nem árt nekik, betegekre teszik rá a kezüket, és azok meggyógyulnak. 19 Az Úr Jézus pedig miután ezeket mondta nekik, **felemeltetett a mennybe, és az Isten jobbjára ült.** 20 Azok pedig elmentek, hirdették az igét mindenütt, az Úr pedig együtt munkálkodott velük, megerősítette az igehirdetést a nyomában járó jelekkel.

Lk 1

1 Miután sokan vállalkoztak már arra, hogy írásba foglalják a közöttünk beteljesedett eseményeket úgy, 2 amint ránk hagyták azok, akik kezdettől fogva szemtanúi és szolgálói voltak az igének: 3 **magam is jónak láttam, hogy miután elejétől kezdve mindennek pontosan utánajártam, szép rendben megírjam neked, nagyra becsült Teofilosz,** 4 hogy meggyőződhess annak a megbízhatóságáról, amire tanítottak. 5 Heródesnek, Júdea királyának idejében élt egy pap, név szerint Zakariás, Abijá rendjéből; a felesége, Erzsébet Áron leányai közül való volt. 6 **Igazak voltak mindketten Isten előtt, és feddhetetlenül éltek az Úr minden parancsolata és rendelése szerint.**

ἦσαν δὲ δίκαιοι ἀμφοτέροι ἐναντίον τοῦ θεοῦ, πορευόμενοι ἐν πάσαις ταῖς ἐντολαῖς καὶ δικαιομασιν τοῦ κυρίου ἄμεμπτοι.

ἀμφοτέροι – mindkettő;

πορεύομαι - megy, jár, úton van

ἄμεμπτοι. – kifogástalanok; ἄμεμπτος, -on -

7 Nem volt gyermekük, mert Erzsébet meddő volt, és már mindketten idősek voltak. 8 Történt pedig egyszer, hogy amikor rendjének beosztása szerint papi szolgálatát végezte Isten előtt, 9 a papi szolgálat szokott módja szerint, sorsolással őt jelölték ki arra, hogy bemenjen az Úr templomába, és bemutassa az illatáldozatot. 10 Az egész nép pedig kint imádkozott az illatáldozat órájában. 11 Ekkor megjelent neki az Úr angyala, és megállt az illatáldozati oltár mellett jobb felől. 12 Amikor Zakariás meglátta, megrettent, és félelem szállta meg. 13 De az angyal így szólt hozzá: **Ne félj, Zakariás, meghallgatásra talált a te könyörgésed: feleséged, Erzsébet fiút szül neked, akit nevez Jánosnak.** 14 Örömd lesz ő és vigasságod, és sokan örülnek majd az ő születésének, 15 mert nagy lesz ő az Úr előtt, bort és részegítő italt nem iszik, és már anyja méhétől fogva betelik Szentlélekkel, 16 Izrael fiai közül sokakat visszatérít majd az Úrhoz, az ő Istenükhöz, **καὶ πολλοὺς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐπιστρέψει**

ἐπὶ Κύριον ¹ τὸν θεὸν αὐτῶν. 17 és öelötte jár Illés lelkével és erejével, hogy az atyák szívét a gyermekekhez térítse, és az engedetleneket az igazak lelkiületére, hogy felkészült népet állítson az Úr elé. 18 Zakariás így szólt az angyalhoz: Miből tudom meg ezt? Hiszen én már öreg vagyok, és a feleségem is igen idős. 19 Az angyal pedig így válaszolt: Én Gábiel vagyok, aki az Isten színe előtt állok. Elküldött engem, hogy beszéljek veled, és meghozzam neked ezt az örömhírt. 20 De íme, most megnémulsz, és nem tudsz megszólalni egészen addig, amíg ezek végbe nem mennek, mert nem hittél szavaimnak, amelyek be fognak teljesedni a maguk idejében. 21 A nép várta Zakariást, és csodálkozott, hogy olyan sokáig marad a templomban. 22 Amikor mégis kijött, nem tudott hozzájuk szólni, és megértették, hogy látomást látott a templomban. Ő pedig csak integetett nekik, de néma maradt. 23 Amikor leteltek papi szolgálatának napjai, hazament. 24 E napok után fogant felesége, Erzsébet, és öt hónapon át nem mutatkozott. Ezt mondta: 25 **Így tett velem az Úr azokban a napokban, amikor gondja volt arra, hogy elvegye gyalázatomat az emberek előtt.** 26 A hatodik hónapban pedig Isten elküldte Gábiel angyalt Galilea egyik városába, Názáretbe 27 egy szűzhöz, aki a Dávid házából származó József jegyese volt. A szűznek pedig Mária volt a neve. 28 És hozzálépve így szólt az angyal: **Üdvöz légy, kegyelembe fogadott, az Úr veled van!** 29 Mária megdöbbsent e szavakra, és fontolgatta, mit jelenthet ez a köszöntés. 30 Az angyal ezt mondta neki: Ne félj, Mária, mert kegyelmet találtál Istennél! 31 Íme, fogansz méhedben, és fiút szülsz, akit nevez Jézusnak. 32 Nagy lesz ő, és a Magasságos Fiának nevezik majd; az Úr Isten neki adja atyjának, Dávidnak a trónját, 33 ő pedig uralkodik a Jákób házán örökké, és

uralkodásának nem lesz vége. 34 Mária megkérdezte az angyalt: Hogyan lehetséges ez, mivel én férfit nem ismerek? 35 **Az angyal így válaszolt neki: A Szentlélek száll reád, és a Magasságos ereje árnyékoz be téged, ezért a születendőt is Szentnek nevezik majd, Isten Fiának.** 36 **Íme, Erzsébet, a te rokonod is fiút fogant öregségére, és már a hatodik hónapjában van az, akit meddőnek mondanak,** 37 **mert Istennek semmi sem lehetetlen.** 38 Mária ezt mondta: Íme, az Úr szolgálóleánya: történjék velem a te beszéded szerint! És eltávozott tőle az angyal.

MÁRIA ÉS ERZSÉBET

39 Azokban a napokban útra kelt Mária, és sietve elment a hegyvidékre, Júda egyik városába. 40 Bement Zakariás házába, és köszöntötte Erzsébetet. 41 Amikor Erzsébet meghallotta Mária köszöntését, **megmozdult a magzat a méhében.** Betelt Erzsébet Szentlélekkel, 42 és hangos szóval kiáltotta:

Áldott vagy te az asszonyok között, és áldott a te méhed gyümölcse!

Εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξίν, καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου.

43 Hogyan lehetséges, hogy az én Uram anyja jön el énhozzám? 44 Mert íme, amint meghallottam köszöntésed, ujjongva mozdult meg méhemben a magzat. 45 Boldog, aki elhitte, hogy beteljesedik mindaz, amit az Úr mondott neki.

46 Mária pedig ezt mondta: **Καὶ εἶπεν Μαριάμ**
Magasztalja lelkem az Urat,

Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν κύριον,

47 és ujjong az én lelkem megtartó Istenemben,

καὶ ἠγαλλίασεν τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ θεῷ τῷ σωτήρῳ μου·

48 mert rátekintett szolgálóleányának megalázott voltára: és íme, mostantól fogva boldognak mond engem minden nemzedék,

ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης αὐτοῦ, ¹ ἰδοὺ γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσίν με πᾶσαι αἱ γενεαί·

49 mert nagy dolgokat tett velem a Hatalmas, és szent az ő neve,

ὅτι ἐποίησέν μοι μεγάλα ὁ δυνατός, ¹ καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα αὐτοῦ,

50 irgalma megmarad nemzedékről nemzedékre az őt félőkön.

καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ εἰς γενεὰς καὶ γενεὰς τοῖς φοβουμένοις αὐτόν.

51 Hatalmas dolgot cselekedett karjával, szétszórta a szívük szándékában felfuvalkodottakat.

Ἐποίησεν κράτος ἐν βραχίονι αὐτοῦ, διεσκόρπισεν ὑπερηφάνους διανοία καρδίας αὐτῶν·

ὑπερηφάνους – kevélyeket, ὑπερήφανος, -on - kevély, gögös, elbizakodott, arogáns

Lk 1,51 szívök gondolatában felfuvalkodottakat.

Róm 1,30 dölgyösek, kevélyek, dicsekedők,

2Tim 3,2 kérkedők, kevélyek, káromkodók,

Jak 4,6 a kevélyeknek ellenök áll,

1Pét 5,5 a kevélyeknek ellene áll,

52 Hatalmasokat döntött le trónjukról, és megalázottakat emelt fel;

καθεῖλεν δυνάστας ἀπὸ θρόνων καὶ ὕψωσεν ταπεινούς,

53 éhezőket látott el javakkal, és bővelkedőket küldött el üres kézzel.

πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀγαθῶν καὶ πλουτοῦντας ἐξαπέστειλεν κενούς.

54 Felkarolta szolgáját, Izráelt, hogy megemlékezzék irgalmáról,

ἀντελάβετο Ἰσραὴλ παιδὸς ¹ αὐτοῦ, μνησθῆναι ¹ ἐλέους,

amint kijelentette atyáinknak, Ábrahámnak és az ő utódjának mindörökké.

55 καθὼς ἐλάλησεν πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, τῷ Ἀβραὰμ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα.

56 Mária Erzsébettel maradt mintegy három hónapig, azután visszatért otthonába. 57 Amikor pedig eljött Erzsébet szülésének ideje, fiút szült. 58 Meghallották a szomszédai és a rokonai, hogy milyen nagy irgalmat tanúsított iránta az Úr, és vele együtt örültek. 59 A nyolcadik napon eljöttek körülmetélni a gyermeket, és apja nevéből Zakariásnak akarták nevezni. 60 Anyja azonban megszólalt, és ezt mondta: Nem, hanem János legyen a neve. 61 De ezt mondták neki: Senki sincs a rokonságodban, akit így hívnának. 62 Ekkor intettek az apjának, hogy milyen nevet akar neki adni. 63 Ő pedig egy írotáblát kért, és ezt írta rá: János a neve. Mindnyájan elcsodálkoztak. 64 És azonnal megnyílt Zakariás szája, megoldódott a nyelve, beszélni kezdett, és áldotta az Istent. 65 Valamennyi szomszédját félelem szállta meg, és Júdea egész hegyvidékén beszéltek minderről. 66 Akik meghallották, szívükbe vésték, és így szóltak: **Vajon mi lesz ebből a gyermekből?** Az Úr keze pedig valóban vele volt. 67 Apja, Zakariás, betelt Szentlélekkel, és így profétált:

BENEDICTUS

Zakariás ezt mondta:

68Áldott az Úr, Izráel Istene, hogy meglátogatta és megváltotta az ő népét.

Εὐλογητὸς Κύριος ¹ ὁ θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ, ὅτι ἐπεσκέψατο καὶ ἐποίησεν λύτρωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ,

69 Erős szabadítót támasztott nekünk szolgájának, Dávidnak házából,

καὶ ἡγειρεν κέρασ σωτηρίας ἡμῖν ἐν οἴκῳ Ἑλίου παιδὸς αὐτοῦ,

70 amint kijelentette azt szent prófétái által örök időktől fogva,

καθὼς ἐλάλησεν διὰ στόματος τῶν ἁγίων ἀπ' αἰῶνος προφητῶν αὐτοῦ,

71 hogy megszabadítson ellenségeinktől, és mindazok kezéből, akik gyűlölnék minket;

σωτηρίαν ἐξ ἐχθρῶν ἡμῶν καὶ ἐκ χειρὸς πάντων τῶν μισούντων ἡμᾶς,

72 hogy irgalmasan cselekedjék atyáinkkal, és megemlékezzék szent szövetségéről,
ποιῆσαι ἔλεος μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν καὶ μνησθῆναι διαθήκης ἀγίας αὐτοῦ,

73 arról az esküről, amellyel megesküdött atyánknak, Ábrahámnak; és megadja nekünk,
ὄρκον ¹ ὃν ὤμοσεν πρὸς Ἀβραὰμ τὸν πατέρα ἡμῶν, τοῦ δοῦναι ¹ ἡμῖν 74 hogy ellenségeink kezéből megszabadulva, félelem nélkül szolgáljunk neki, **τοῦ δοῦναι ¹ ἡμῖν ἀφόβως ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν ῥυσθέντας λατρεύειν αὐτῷ**

75 szentségben és igazságban őelötte életünk minden napján.
ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνη ἐνώπιον αὐτοῦ πάσαις ταῖς ἡμέραις ἡμῶν.

76 Téged pedig, kisgyermek, a Magasságos prófétájának neveznek majd, mert az Úr előtt jársz, hogy elkészítsd az ő útjait,

Καὶ σὺ δέ, παιδίον, προφήτης Ὑψίστου ¹ κληθήση, ¹ προπορεύση γὰρ ἐνώπιον Κυρίου ¹ ἐτοιμάσαι ὁδοὺς αὐτοῦ,

77 hogy megtanítsd népét az üdvösség ismeretére bűneik bocsánata által,
τοῦ δοῦναι γινῶσιν σωτηρίας τῷ λαῷ αὐτοῦ ἐν ἀφέσει ἁμαρτιῶν αὐτῶν,

78 Istenünk könyörülő irgalmáért, amellyel meglátogat minket a felkelő nap a magasságból,

διὰ σπλάγχνα ἐλέους θεοῦ ἡμῶν, ἐν οἷς ἐπισκέπεται ἡμᾶς ἀνατολὴ ἐξ ὕψους,

79 hogy világítson azoknak, akik sötétségben és a halál árnyékában lakoznak, hogy lábunkat a békesség útjára igazítsa.

ἐπιφᾶναι τοῖς ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου καθημένοις, τοῦ κατευθῆναι τοὺς πόδας ἡμῶν εἰς ὁδὸν εἰρήνης.

80 A kisgyermek pedig növekedett, és erősödött lélekben, és a pusztában élt addig a napig, amíg meg nem kezdte küldetését Izráelben.

Lk 2

1 Történt pedig azokban a napokban, hogy Augustusz császár rendeletet adott ki: írják össze az egész földet. 2 Ez az első összeírás akkor történt, amikor Szíriában Kviriniusz volt a helytartó. 3 Elment tehát mindenki a maga városába, hogy összeírják. 4 Felment József is a galileai Názáretből Júdeába, Dávid városába, amelyet Betlehemnek neveznek, mert Dávid házából és nemzetségéből származott, 5 hogy összeírják jegyesével, Máriával együtt, aki áldott állapotban volt. 6 És történt, hogy amíg ott voltak, eljött szülésének ideje, 7 és megszülte elsőszülött fiát. Bepólyálta, és a jászolba fektette, mivel a szálláson nem volt számukra hely. 8 Pásztorok tanyáztak azon a vidéken a szabad ég alatt, és örködtek éjszaka a nyájuk mellett. 9 És az Úr angyala megjelent nekik, körülragyogta őket az Úr dicsősége, és nagy félelem vett erőt rajtuk. 10 Az angyal pedig ezt mondta nekik: Ne féljete, mert íme, nagy örömet hirdetek nektek, amely az egész nép öröme lesz: 11 üdvözítő született ma nektek, aki az Úr Krisztus, a Dávid városában. 12 A jel pedig ez lesz számotokra: találtok egy kisgyermeket, aki bepólyálva fekszik a jászolban. 13 És hirtelen mennyei seregek sokasága jelent meg az angyallal, akik dicsérték az Istent, és ezt mondták:

14 Dicsőség a magasságban Istennek, és a földön békesség, és az emberekhez jóakarát.

Δόξα ἐν ὑψίστοις θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις εὐδοκίας. ¹

15 Miután elmentek tőlük az angyalok a mennybe, a pásztorok így szóltak egymáshoz: Menjünk el Betlehembe, és nézzük meg azt, ami ott történt, amit az Úr tudunkra adott. 16 Elmentek tehát sietve, és megtalálták Máriát, Józsefet és a jászolban fekvő kisgyermeket. 17 Amikor meglátták őt, elmondták mindazt, amit erről a kisgyermekről az angyalok hirdettek, 18 és mindenki, aki hallotta, elcsodálkozott azon, amit a pásztorok mondtak nekik. **19 Mária pedig mindezeket a beszédeket megjegyezte, és szívében forgatta.** 20 A pásztorok pedig visszatértek, dicsőítve és magasztalva Istent mindazért, amit hallottak és láttak, úgy, ahogyan ő megüzente nekik. 21 Amikor pedig eljött a nyolcadik nap, és körül kellett őt metélni, a **Jézus nevet adták neki, ahogyan az angyal nevezte őt, mielőtt még anyja méhében megfogant.**

Lk 2,19	Vizs K 1908 Kecsk URK RÚF	RS	ME	CSL	KNV BD	SZIT
Μαρία πάντα συνετήρει τὰ ῥήματα ταῦτα συνβάλλουσα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς.	9 Az Maria pedig mind ezeket magában tartja vala, és azokat az ő szívében forgattya vala.	Mária pedig mindezeket a dolgokat emlékeztébe véste és összegyűjtötte a szívében .	Mária minden szót megjegyzett és szívébe vésett .	Mária pedig ezeket a szavakat mind megőrizte, és a szívében egybevetette azokat.	Mária pedig megjegyezte mindezeket a dolgokat, és elgondolkodott rajtuk szívében.	Mária meg mind emlékeztébe véste szavaikat és szívében egyeztette.

STL	LUTH	TYN 1526, 1534 KJV		
Mária őrizte szívében ezeket a dolgokat, és kereste értelmüket.	Maria aber behielt alle diefe wort / vnd beweget fie in jrem hertzen.	But Mary kept all those sayings, and pondered them in her heart.		

συνετήρει – őrizte; συντηρέω – megtart, megmarad; συνβάλλουσα⁷ - egybevetve

συμβάλλω –

- 1) egybevet, megfontol (önmagában, ellentétes dolgokat);
- 2) összeütközik, megütközik vkivel;
- 3) összehord, összedobál;
- 4) összejön, találkozik

EBBŐL A SZIMBÓLUM!

22 És amikor leteltek tisztulásuk napjai Mózes törvénye szerint, felvitték Jézust Jeruzsálembe, hogy bemutassák az Úrnak, 23 amint meg van írva az Úr törvényében, hogy „minden elsőszülött fiúgyermek az Úrnak szenteltessék”; 24 és hogy áldozatot adjanak az Úr törvényében mondottak szerint, „egy pár gerlét vagy két galambfiókát”. 25 És íme, élt egy ember Jeruzsálemben, **akinek Simeon** volt a neve. Igaz és kegyes ember volt, várta Izráel vigasztalását, és a Szentlélek volt rajta. 26 Azt a kijelentést kapta a Szentlélektől, hogy nem hal meg addig, amíg meg nem látja az Úr Krisztusát. 27 A Lélek indítására elment a templomba, és amikor a gyermek Jézust bevitték szülei, hogy eleget tegyenek a törvény előírásainak, 28 akkor karjába vette, áldotta az Istent, és ezt mondta:

29 **Most bocsátod el, Uram, szolgádat beszéded szerint békességgel,**

Νῦν ¹ ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, δέσποτα, κατὰ τὸ ῥῆμά σου ἐν εἰρήνῃ ¹

30 mert meglátta szemem üdvösségedet,

ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου

31 amelyet elkészítettél minden nép szeme láttára,

ὃ ἠτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν,

32 hogy megjelenjék világosságul a pogányoknak és dicsőségül népednek, Izráelnek.

φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἔθνων καὶ δόξαν λαοῦ σου Ἰσραήλ

33 A gyermek apja és anyja csodálkoztak azon, amit róla mondott,

34 Simeon pedig megáldotta őket, és ezt mondta anyjának, Máriának:

Íme, ő sokak elesésére és felemelésére rendeltetett Izráelben, és jelül, amelynek ellene mondanak

καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς Συμεὼν καὶ εἶπεν πρὸς Μαριὰμ τὴν μητέρα αὐτοῦ ¹ Ἴδοὺ ¹ οὗτος κεῖται ¹ εἰς πτώσιν ¹ καὶ ἀνάστασιν πολλῶν ἐν τῷ Ἰσραὴλ καὶ εἰς σημεῖον ἀντιλεγόμενον,

35 – a te lelkedet is éles kard járja majd át –, hogy nyilvánvalóvá legyen sok szív gondolata. καὶ σοῦ αὐτῆς ¹ τὴν ψυχὴν διελεύσεται ῥομφαία, ὅπως ἂν ἀποκαλυφθῶσιν ἐκ πολλῶν καρδιῶν ¹ διαλογισμοί.

36 Volt ott egy próféta is, Anna, Fánuel leánya, Ásér törzséből. Igen idős volt; csak hét évig élt férjével hajadonkora után, 37 és nyolcvannégy éves özvegyasszony volt. Nem távozott el a templomból, hanem böjtöléssel és imádkozással szolgált éjjel és nappal. 38 Abban az órában is megjelent, hálát adott Istennek, és beszélt róla mindazoknak, akik várták Jeruzsálem megváltását. 39 Miután mindent elvégeztek az Úr törvénye szerint, visszatértek városukba, a galileai Názáretbe. 40 **A gyermek pedig növekedett és erősödött, megtelt bölcsességgel, és Isten kegyelme volt rajta.**

41 Szülei évenként elmentek Jeruzsálembe a páska ünnepére.

42 Amikor tizenkét éves lett, szintén felmentek Jeruzsálembe az ünnepi szokás szerint. 43 Miután pedig elteltek az ünnepnapok, és hazafelé indultak, a gyermek Jézus ott maradt Jeruzsálemben. Szülei azonban ezt nem vették észre. 44 Mivel azt hitték, hogy az útítársak között van, elmentek egynapi járóföldre, és csak akkor kezdték keresni a rokonok és az ismerősök között. 45 De mivel nem találták, visszatértek Jeruzsálembe, és ott keresték tovább. 46 Három nap múlva találták meg a templomban, amint a tanítómesterek körében ült, hallgatta és kérdezte őket, 47 és mindenki, aki hallotta, csodálkozott értelmén és feleletein. 48 Amikor szülei meglátták, megdöbbenek, anyja pedig így szólt hozzá: Gyermekem, miért tetted ezt velünk? Íme, apád és én kétségbeesetten kerestünk téged. 49 Ő pedig így válaszolt: Miért kerestetek engem? **Nem tudtátok, hogy az én Atyám házában kell lennem?** 50 Ők azonban a nekik adott választ nem értették. 51 Jézus ezután elindult velük, elment Názáretbe, és engedelmeskedett nekik. **Anyja mindezeket a szavakat megőrizte szívében,**

52 **Jézus pedig gyarapodott bölcsességben, testben, Isten és emberek előtt való kedvességben.**

Καὶ Ἰησοῦς προέκοπτεν τῇ σοφίᾳ καὶ ἡλικίᾳ καὶ χάριτι παρὰ θεῶ καὶ ἀνθρώποις.

Lk 3

1 Tibériusz császár uralkodásának tizenötödik évében, amikor Júdea helytartója Poncius Pilátus volt, Galilea negyedes fejedelme Heródes, Iturea és Trakhónitisz tartományának negyedes fejedelme Heródes testvére, Fülöp, Abiléné negyedes fejedelme pedig Liszániász volt, 2 Annás és Kajafás főpapok idején szólt az Úr Jánoshoz, Zakariás fiához a pusztában.

3 Ő pedig bejárta a Jordán egész környékét, **és hirdette a megtérés keresztségét a bűnök bocsánatára,** 4 ahogyan meg van írva Ézsaiás próféta beszédeinek könyvében: „Kialtó szava hangzik a pusztában: Készítsétek az Úr útját, egyengessétek ösvényeit! 5 Minden völgyet

töltsetek fel, minden hegyet és halmot hordjatok el, legyen a görbe út egyenessé, a göröngyös simává: 6 és meglátja minden halandó az Isten szabadítását.”

7 A sokaságnak tehát, amely kiment hozzá, hogy megkeresztelkedjék, ezt mondta: Ti viperafajzatok! Ki figyelmeztetett titeket, hogy meneküljete az eljövendő harag elől? 8 Teremjete hát megtéréshez méltó gyümölcsöket, és ne kezdjete azt mondogatni magatokban: A mi atyánk Ábrahám! Mert mondom nektek, hogy Isten ezekből a kövekből is tud fiakat támasztani Ábrahámnak. 9 A fejsze pedig már a fák gyökerén van: ezért minden fa, amely nem terem jó gyümölcsöt, kivágatik és tűzre vettetik.

10 A sokaság pedig megkérdezte tőle: Akkor hát mit tegyünk? 11 János így válaszolt nekik: Akinek két ruhája van, adjon annak, akinek nincs, és akinek van ennivalója, hasonlóan cselekedjék! 12 Vámszedők is mentek hozzá, hogy keresztelje meg őket. Ezek szintén megkérdezték tőle: Mester, mit tegyünk?

13 Nekik ezt mondta: Semmivel se hajtsatok be többet a megszabottnál! 14 Megkérdezték tőle a katonák is: Mi pedig mit tegyünk? Nekik ezt felelte: Senkit ne bántalmazzatok, senkit meg ne zsaroljatok, hanem elégedjete meg a zsoldotokkal! 15 Mivel a nép reménykedve várakozott, és szívükben mind azt fontolgatták, vajon nem János-e a Krisztus, 16 János így válaszolt mindenkinek: Én vízzel keresztellek titeket, de eljön az, aki erősebb nálam, és én arra sem vagyok méltó, hogy saruja szíját megoldjam: Ő majd Szentlélekkel és tűzzel keresztel titeket, 17 kezében szórólapát lesz, és megtisztítja szérűjét: csűrűbe hordja gabonáját, a pelyvát pedig megégeti olthatatlan tűzzel. 18 Sok másra is buzdította őket, és hirdette az evangéliumot a népnek. 19 Amikor pedig megintette Heródes negyedes fejedelmet Heródiásért, a testvére feleségéért, és minden gonosz tetteért, Heródes 20 mindezt még azzal tetézte, hogy börtönbe csukatta Jánost.

21 Történt, hogy amikor az egész nép megkeresztelkedett, és Jézus is megkeresztelkedett és imádkozott, megnyílt az ég, 22 leszállt rá a Szentlélek galambhoz hasonló testi alakban, és hang hallatszott a mennyből: Te vagy az én szeretett Fiam, benned gyönyörködöm.

Ἐγένετο δὲ ἐν ¹ τῷ βαπτισθῆναι ἅπαντα τὸν λαὸν καὶ Ἰησοῦ βαπτισθέντος καὶ προσευχομένου ἀνεψυχθῆναι τὸν οὐρανὸν ἀνεψυχθῆναι - hogy megnyílt; ἀνοίγω - 1. (szsz) fölnyit, fölnyílik; 2. (átv.) szellemi meglátásban részesít

(Amikor imádkozott, akkor nyílt meg az ég.)

23 Leszállt rá a Szentlélek galambhoz hasonló testi alakban, és hang hallatszott a mennyből: Te vagy az én szeretett Fiam, benned gyönyörködöm.

καὶ καταβῆναι τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον σωματικῶ εἶδει ὡς περιστερὰν ἐπ’ αὐτόν, ¹ καὶ φωνὴν ἐξ οὐρανοῦ γενέσθαι ¹ Σὺ ¹ εἶ ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, ¹ ἐν σοὶ εὐδόκησα.

περιστερά, -ᾶς - galamb

23 Jézus ekkor mintegy harmincesztendős volt, és úgy gondolták róla, hogy

Itt 70 nemzetség Ádámtól

(70-21) = 49 nemzedék Ábrahámtól Jézusig (Mt-nál: 42!)

hogy József fia, ez pedig Élié; 24 ez Mattáté, ez Lévié, ez Melkié, ez Jannajé, ez Józsefé, 25 ez Mattitjáé, ez Ámósze, ez Náhumé, ez Heszlié, ez Naggajé, 26 ez Mahaté, ez Mattitjáé, ez Simié, ez Jószeké, ez Jódáé; 27 ez Jóhánané, ez Résáé, ez Zerubbábelé, ez Sealtié, ez Nérié, 28 ez Melkié, ez Addié, ez Kószámé, ez Elmadámé, ez Éré; 29 ez Jósuáé, ez Eliézeré, ez Jórímé, ez Mattáté, ez Lévié, 30 ez Simeoné, ez Júdáé, ez Józsefé, ez Jónámé, ez Eljakímé; 31 ez Meleáé, ez Mennáé, ez Mattattáé, ez Nátané, ez Dávidé, 32 ez Isaié, ez Óbédé, ez Bóázé, ez Szalmóné, ez Nahsóné, 33 ez Amminádábé, ez Adminé, ez Arnié, ez Hecroné, ez Pérecé, ez Júdáé; 34 ez Jákóbé, ez Izsáké, ez Ábrahámé, ez Tárée, ez Náhóré, 35 ez Szerúgé, ez Reúé, ez Pelegé, ez

Héberé, ez Selahé, 36 ez Kénané, ez Arpaksadé, ez Sémé, ez Nóée, ez Lámeké; 37 ez Metúselahé, ez Énoké, ez Járédé, ez Mahalalélé, ez Kénané, 38 ez Enósé, ez Sété, ez Ádámé; ez pedig az Istené.

CSAK véletlen egybeesések, a nevekkel??

Lk 4

1 Jézus Szentlélekkel telve visszatért a Jordántól, és a Lélek indítására a pusztában tartózkodott 2 negyven napon át, miközben kísértette az ördög. Nem evett semmit azokban a napokban, de azok elmúltával megéhezett. 3 Az ördög pedig így szólt hozzá: Ha Isten Fia vagy, mondd ennek a kőnek, hogy változzék kenyérré. 4 Jézus így válaszolt neki: **Meg van írva, hogy „nem csak kenyérral él az ember”**. 5 Ezután felvitte őt az ördög, megmutatta neki a földkerekség minden országát egy szempillantás alatt, 6 és ezt mondta neki: Neked adom mindezt a hatalmat és dicsőséget, mert nekem adatott, és annak adom, akinek akarom. 7 Ha tehát leborulsz előttem, tied lesz mindez. 8 Jézus így válaszolt neki: Meg van írva: „Az Urat, a te Istenedet imádd, és csak neki szolgálj.” 9 Ezután elvitte őt az ördög Jeruzsálembe, a templom párkányára állította, és ezt mondta neki: Ha Isten Fia vagy, vesd le innen magad, 10 mert meg van írva: „Megparancsolja angyalainak, hogy őrizzenek téged, 11 és kézen fogva vezetnek téged, hogy meg ne üsd lábadat a kőben.” 12 Jézus így válaszolt neki: Megmondattott: „Ne kísérsd az Urat, a te Istenedet.” 13 Amikor mindezek a kísértések véget értek, eltávozott tőle az ördög egy időre. 14 Jézus a Lélek erejével visszatért Galileába, és elterjedt a híre az egész környéken. 15 Tanított a zsinagógáikban, és dicsőítette mindenki. 16 Amikor Názáretbe ment, ahol felnevelkedett, szokása szerint bement szombaton a zsinagógába, és felállt, hogy felolvasson. 17 Odanyújtották neki Ézsaiás próféta könyvét, ő pedig kinyitotta a könyvtekercset, és megkereste azt a helyet, ahol ez van megírva:

Lk 4, 18-19	Ézs 61-62
18 „Az Úrnak Lelke van énrajtam, mert felkent engem, hogy evangéliumot hirdessek a szegényeknek; azért küldött el, hogy a szabadulást hirdessek a foglyoknak és a vakoknak szemük megnyílását ; hogy szabadon bocsássam a megkínzottakat, 19 és hirdessek az Úr kedves esztendejét.”	Uramnak, az Úrnak lelke nyugszik rajtam, mert felkent engem az ÚR. Elküldött, hogy örömhírt vigyek a szegényeknek, bekötözzem a megtört szíveket , szabadulást hirdessek a foglyoknak, és szabadon bocsátást a megkötözötteknek. 2 Hirdetem az ÚR kegyelmének esztendejét,
Πνεῦμα ¹ Κυρίου ¹ ἐπ’ ἐμέ, ¹ οὗ εἶνεκεν ἔχρισέν με εὐαγγελίσασθαι ¹ πτωχοῖς, ἀπέσταλκέν με ¹ κηρύξαι ¹ αἰχμαλώτοις ἄφεσιν ¹ καὶ τυφλοῖς ἀνάβλεψιν, ¹ ἀποστεῖλαι ¹ τεθραυσμένους ἐν ἀφ᾿ ἑσέι, ¹ 19 κηρύξαι ¹ ἐνιαυτὸν Κυρίου ¹ δεκτόν	Πνεῦμα κυρίου ἐπ’ ἐμέ, οὗ εἶνεκεν ἔχρισέν με· εὐαγγελίσασθαι πτωχοῖς ἀπέσταλκέν με, ἰάσασθαι τοὺς συντετριμμένους τῆ καρδία , κηρύξαι αἰχμαλώτοις ἄφεσιν καὶ τυφλοῖς ἀνάβλεψιν, 2 καλέσαι ἐνιαυτὸν κυρίου δεκτόν καὶ ἡμέραν ἀνταποδόσεως, παρακαλέσαι πάντας τοὺς πενθοῦντας,

20 Ekkor összegöngyölítve a könyvtekercset, átadta a szolgának, és leült. A zsinagógában mindenkinek a tekintete rajta függött; 21 ő pedig így kezdett beszélni hozzájuk: **Ma teljesedett be ez az írás a fületek hallatára.**

Σήμερον ¹ πεπλήρωται ἡ γραφή

22 Mindnyájan egyetértettek vele, majd elcsodálóztak azon, hogy a kegyelem igéit hirdeti, és azt kérdezték: Nem József fia ez? 23 Ő pedig így szólt hozzájuk: Biztosan azt a közmondást mondjátok rám: Orvos, gyógyítsd meg magadat! Amiről hallottuk, hogy megtörtént Kapernaumban, tedd meg itt is, a saját hazádban! 24 Majd így folytatta: Bizony mondom nektek, hogy egyetlen próféta sem kedves a maga hazájában. 25 Igazán mondom nektek, hogy sok özvegyasszony élt Izráelben Illés napjaiban, amikor bezárult az ég három esztendőre és hat hónapra, úgyhogy nagy éhínség lett azon az egész vidéken, 26 de egyikükhöz sem küldetett Illés, csak a Szidónhoz tartozó Sareptába egy özvegyasszonyhoz. 27 És sok leprás volt Izráelben Elizeus próféta idejében, de egyikük sem tisztult meg, csak a szír Naamán. 28 Amikor ezt hallották, a zsinagógában mindenki megtelt haraggal, 29 felkeltek, kiűzték őt a városból, és elvitték annak a hegynek a szakadékáig, amelyen városuk épült, hogy letaszítsák; 30 ő azonban átment közöttük, és eltávozott. 31 Jézus lement Kapernaumba, Galilea egyik városába, és tanította őket szombaton; 32 ők pedig álmélkodtak tanításán, mert szavának hatalma volt.

ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ ἦν ὁ λόγος αὐτοῦ. Ty 34 preachige was wt power. KJV
 worde was wit power. FRYE

33 A zsinagógában volt egy tisztátalan, ördögi lélektől megszállott ember, aki hangosan felkiáltott: 34 Ah! Mi közünk hozzád, názáreti Jézus? Azért jöttél, hogy elpusztíts minket? Tudom, ki vagy, az Isten Szentje! 35 Jézus azonban ráparancsolt: Némulj el, és menj ki belőle! Erre az ördög odavetette az embert közéjük, kiment belőle, de semmi kárt nem tett benne. 36 Rémség fogta el mindnyájukat, és így szóltak egymáshoz: Miféle beszéd ez, hogy hatalommal és erővel parancsol a tisztátalan lelkeknek, és azok kimennek?!

Τίς ὁ λόγος οὗτος ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ καὶ δυνάμει ἐπιτάσσει τοῖς ἀκαθάρτοις πνεύμασιν, ἵ καὶ ἐξέρχονται;

37 És elterjedt a híre mindenütt a környéken. 38 A zsinagógából eltávozva elment Simon házába. Simon anyósát pedig magas láz gyötörte, és kérték Jézust, hogy segítsen rajta. 39 Jézus ekkor fölé hajolva ráparancsolt a lázra, mire az elhagyta az asszonyt. Ő pedig azonnal felkelt, és szolgált nekik. 40 Napnyugtakor mindenki hozzávitte a különféle bajokban szenvedő betegét; ő pedig mindegyikükre rátette a kezét, és meggyógyította őket. 41 Sok emberből ördögök is kimentek, és ezt kiáltották: Te vagy az Isten Fia! De rájuk parancsolt, és nem engedte őket beszélni, mert tudták, hogy ő a Krisztus. 42 Napkeltekor pedig elindult, és kiment egy lakatlan helyre. De a sokaság megkereste őt, **odamentek hozzá, és marasztalták, hogy ne menjen el tőlük.**

43 Ő azonban ezt mondta nekik: Más városokban is hirdetem kell az Isten országának evangéliumát, mert ezért küldettem.

„evangelizálás”

ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς ὅτι ἵ Καὶ ἵ ταῖς ἑτέραις πόλεσιν εὐαγγελίσασθαί με δεῖ τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, ὅτι ἐπὶ τοῦτο ἀπεστάλην.

„kérügmatisálás”

44 És hirdette az igét Júdea zsinagógaiban.

Καὶ ἦν κηρύσσων ἵ εἰς τὰς συναγωγὰς τῆς Ἰουδαίας.

Lk 5

1 Amikor egyszer a sokaság Jézushoz tódult, és hallgatta Isten igéjét, ő a Genezáreti-tó partján állt. 2 Meglátott két hajót, amely a part mentén vesztegelt; a halászok éppen kiszálltak belőlük,

és hálóikat mosták. 3 Beszállt az egyik hajóba, amelyik Simoné volt, és megkérte, hogy vigye őt egy kissé beljebb a parttól, azután leült, és a hajóból tanította a sokaságot. 4 Miután abbahagyta a beszédet, ezt mondta Simonnak: **Evezz a mélyre, és vessétek ki hálóitokat fogásra!** 5 Simon így felelt: Mester, egész éjszaka fáradoztunk ugyan, mégsem fogtunk semmit, de a te szavadra mégis kivetem a hálókat. 6 Amikor ezt megtették, olyan sok halat kerítettek be, hogy szakadoztak a hálóik; 7 ezért intettek társaiknak, akik a másik hajóban voltak, hogy jöjjenek, és segítsenek nekik. Azok pedig odamentek, és annyira megtöltötték mind a két hajót, hogy majdnem elsüllyedtek. 8 Simon Péter ezt látva leborult Jézus lába elé, és így szólt: **Menj el tőlem, mert bűnös ember vagyok, Uram!** 9 **A halfogás** miatt ugyanis nagy félelem fogta el őt és mindazokat, akik vele voltak; 10 de ugyanígy Jakabot és Jánost is, Zebedeus fiait, akik Simon társai voltak. Jézus akkor így szólt Simonhoz: Ne félj, ezentúl emberhalász leszel! 11 Erre kivonták a hajókat a partra, és mindent otthagya követték őt.

12 Amikor Jézus az egyik városban járt, egy leprával borított ember meglátva őt, arcra borult, és kérte: Uram, ha akarod, megtisztíthatsz engem. 13 Jézus kinyújtva a kezét, megérintette őt, és így szólt: **Akarom, tisztulj meg! És azonnal megtisztult a leprától.** 14 Ő pedig megparancsolta neki: Senkinek ne mondd el ezt, hanem menj el, mutasd meg magadat a papnak, és ajánlj fel áldozatot megtisztulásodért, ahogyan Mózes elrendelte, bizonyságul nekik. 15 De a híre annál jobban terjedt, és nagy sokaság gyűlt össze, hogy hallgassák, és meggyógyítsa őket betegségeikből.

Amikor az egyik napon tanított, és körülötte ültek a farizeusok és törvénytudók, akik Galilea és Júdea különböző falvaiból, továbbá Jeruzsálemből jöttek, az Úr ereje gyógyításra indította őt. 18 És íme, férfiak ágyon hoztak egy béna embert, és igyekeztek bevinni és letenni eléje. 19 Mivel a sokaság miatt nem találták módját, hogyan vigyék be, felmentek a háztetőre, és a cseréptetőn át eresztették le ágyastól Jézus elé a középre. 20 Ő pedig látva hitüket, így szólt:

Ember, megbocsáttattak a te ἄνθρωπε, ἡ ἀφέωνται ἡ σοι αἱ ἁμαρτίαι

σου. bűneid. 21 Erre az írástudók és a farizeusok tanakodni kezdtek: Kicsoda ez, hogy így káromolja az Istent? Ki bocsáthat meg bűnöket az egy Istenen kívül? 22 Jézus pedig ismerve gondolataikat, megkérdezte tőlük: Miről tanakodtok szívetekben? 23 Melyik a könnyebb?

Azt mondani, hogy megbocsáttattak a te bűneid, vagy azt mondani, kelj fel, és járj?

Ἀφέωνται ἡ σοι αἱ ἁμαρτίαι σου, ἢ εἰπεῖν ἡ Ἔγειρε ἡ καὶ περιπάτει;

24 Azért pedig, hogy megtudjátok: **van hatalma az Emberfiának bűnöket megbocsátani a földön – ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἡ ἐξουσίαν ἔχει ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας**

Így szólt a bénához: Neked mondom, kelj fel, vedd az ágyadat, és menj haza! 25 Az pedig szemük láttára azonnal felkelt, fogta az ágyát, amelyen feküdt, és Istent dicsőítve hazament. 26 Ámulat fogta el mindnyájukat, és dicsőítették az Istent, merteltek félelemmel, és ezt mondták: Csodálatos dolgokat láttunk ma! 27 Ezután kiment, és meglátott egy Lévi nevű vámszedőt a vámszedő helyen ülni. Így szólt hozzá: **Kövess engem!** 28 Az otthagyt mindent, felkelt, és követte őt. 29 Lévi nagy vendégséget rendezett neki a házában. Nagy sokaság volt ott, vámszedők és mások, akik velük együtt telepedtek asztalhoz. 30 A farizeusok és a közülük való írástudók pedig zúgolódtak, és ezt mondták tanítványainak: Miért esztek és isztok a vámszedőkkel és bűnösökkel együtt?

31 Jézus így válaszolt nekik: **Nem az egészségeseknek van szükségük orvosra, hanem a betegeknek.**

καὶ ἀποκριθεὶς [ὁ] ἡ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτοὺς ἡ Οὐ ἡ χρείαν ἔχουσιν οἱ ὑγιαίνοντες ἱατροῦ ἡ ἀλλὰ ἡ οἱ κακῶς ἔχοντες·

32 Nem azért jöttem, hogy az igazakat hívjam, hanem a bűnösöket megtérésre.

οὐκ ἐλήλυθα καλέσαι ¹ δικαίους ἄλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν.

33 Ők pedig ezt mondták neki: János tanítványai gyakran böjtölnek és imádkoznak, ugyanígy a farizeusok tanítványai is; a tiéd pedig esznek és isznak. 34 Jézus így válaszolt: Kívánhatjátok-e a násznéptől, hogy böjtöljön, amíg velük van a vőlegény? 35 De jönnek majd napok, amikor elvétetik tőlük a vőlegény, akkor azokban a napokban böjtölni fognak. 36 Mondott nekik **egy példázatot = HASONLAT παραβολή.** Senki sem készít foltot új ruhából, hogy régi ruhára varrja, mert így az újat is tönkretenné, és nem is illene a régihez az új ruhából való folt. 37 Újbort sem tölt senki régi tömlőbe, mert az újbor szétrepesztené a tömlőt, és kiömlene, sőt a tömlő is tönkremenne. 38 Hanem újbort új tömlőbe kell tölteni. 39 Aki már óbort ivott, az nem akar újat, mert ezt mondja: Az óbor a jó.

Lk 6

1 Tanítványai kalászkokat tépdestek, tenyerük között morzsolták és ették. 2 A farizeusok közül némelyek megkérdezték: Miért tesztek olyat, amit szombaton nem szabad? 3 Jézus így válaszolt nekik: **Nem olvastátok, hogy mit tett Dávid, amikor megéhezett ő is meg azok is, akik vele voltak? 4 Bement az Úr házába, elvette a szent kenyereket, és megette, sőt azoknak is adott, akik vele voltak; pedig a kenyeret nem lett volna szabad megenni, csak a papoknak.** 5 És kijelentette nekik: **Az Emberfia ura a szombatnak. Κύριός ¹ ἐστὶν τοῦ σαββάτου ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.** 6 Egy másik szombaton bement a zsinagógába, és tanított. Volt ott egy ember, akinek a jobb keze sorvadt volt. 7 Az írástudók és a farizeusok figyelték Jézust, vajon gyógyít-e szombaton, hogy találjanak valamit, amivel vádolhatják. 8 Ő azonban, ismerve gondolataikat, ezt mondta a sorvadt kezű embernek: Kelj fel, és állj a középre! Az felkelt, és odaállt. 9 Jézus pedig így szólt hozzájuk: Kérdezlek titeket: szabad-e szombaton jót tenni vagy rosszat tenni, életet menteni vagy kioltani? 10 És végignézve mindnyájukon így szólt a beteghez: Nyújtsd ki a kezedet! Ő kinyújtotta, és meggyógyult a keze. 11 Azokat pedig esztelen indulat szállta meg, és arról beszéltek egymás között, hogy mit tegyenek Jézussal.

12 Történt azokban a napokban, hogy kiment a hegyre imádkozni, és Istenhez imádkozva virrasztotta át az éjszakát.

Ἐγένετο ¹ δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἐξελθεῖν αὐτὸν εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι, ¹ καὶ ἦν διανυκτερεύων ¹ ἐν τῇ προσευχῇ τοῦ θεοῦ.

προσεύξασθαι, ¹ - imádkozni / προσεύχομαι – imádkozik

εὐχόμεαι - 1) kiejt egy fogadalmat 2) imádkozik, 3) könyörög, kér, kérellel 4) kíván

προσευχῆ, -ῆς - imádság, könyörgés /

διανυκτερεύω - valamivel tölti az egész éjszakát

13 Amikor megvirradt, odahívta tanítványait, és kiválasztott közülük tizenkettőt, akiket apostoloknak is nevezett: 14 Simont, akit Péternek nevezett el, Andrást, a testvérét, Jakabot és Jánost, Fülöpöt és Bertalant, 15 Mátét és Tamást, Jakabot, Alfeus fiát és Simont, akit Zélótának neveztek, 16 Júdást, Jakab fiát és Júdás Iskáriótest, aki árulóvá lett.

Lk 6,17-49 MEZEI BESZÉD

17 Azután lement velük, megállt egy sík helyen, vele együtt tanítványainak nagy sokasága és nagy néptömeg egész Júdeából, Jeruzsálemből, a tenger melléki Tíruszból és Szidónból. 18 Azért jöttek, hogy hallgassák őt, és meggyógyuljanak betegségeikből. Akiket tisztátalan lelkek gyötörtek, meggyógyultak. 19 Az egész sokaság igyekezett megérinteni őt, mert erő áradt ki belőle, és mindenkit meggyógyított. 20 Ő pedig tanítványaira nézett, és így szólt:

Boldogok vagytok, ti szegények, mert tiétek az Isten országa.

21 Boldogok vagytok, akik most éheztek, mert majd megelégtettek.

Boldogok vagytok, akik most sírtok, mert nevetni fogtok.

22 Boldogok vagytok, amikor gyűlölnék titeket az emberek, és amikor kiközösítenek, gyaláznak benneteket, és kitörlik neveteket mint gonosz nevet, az Emberfiáért. 23 Örüljete az azon a napon, és ujjongjatek! Íme, nagy a ti jutalmatok a mennyben, mert ugyanezt tették atyáik a prófétákkal. 24 De jaj nektek, ti gazdagok, mert megkaptátok vigasztalásokat!

25 Jaj nektek, akik most jóllaktatok, mert éhezni fogtok!

Jaj, akik most nevettek, mert gyászolni és sírni fogtok!

26 Jaj, amikor jót mondotok minden ember, mert ugyanezt tették atyáik a hamis prófétákkal!

27 Nektok pedig, akik hallgattok engem, ezt mondom: **szeressétek ellenségeiteket, tegyetek jót azokkal, akik gyűlölnék titeket;**

Ἔλλα ὑμῖν λέγω τοῖς ἀκούουσιν, ¹ ἀγαπάτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, καλῶς ¹ ποιεῖτε ¹ τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς,

28 áldjátok azokat, akik átkoznak, és imádkoztatok azokért, akik bántalmaznak titeket!

εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους ὑμᾶς, προσεύχεσθε περὶ τῶν ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς.

καταρωμένους – átkozókat, καταράομαι - átkoz, megátkoz

ἐπηρεαζόντων – rágalalmazók. ἐπηρεάζω - rágalmaz, gyaláz, megsért, fenyeget

29 Aki arcul üt téged, tartsd oda annak arcod másik felét is, és aki elveszi felsőruhádát, attól alsóruhádát se tagadd meg! 30 Adj mindenkinek, aki kér tőled, és aki elveszi a tiedet, attól ne követeld vissza!

ARANYSZABÁLY

31 És amint szeretnétek, hogy az emberek veletek bánjanak, ti is úgy bánjatok velük!

καὶ καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, ¹ ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως.

Vö. M7, 12

Amit csak szeretnétek, hogy az emberek tegyenek veletek, mindenben ugyanúgy tegyetek ti is velük, mert ezt tanítja a törvény és a próféták.

Πάντα οὖν ὅσα ἐὰν θέλητε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, οὕτως καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς· οὕτως γὰρ ἐστὶν ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται.

32 Ha azokat szeretitek, akik szeretnek titeket, mi a jutalmatok? Hiszen a bűnösök is szeretik azokat, akik őket szeretik.

**καὶ εἰ ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν;
1 καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτοὺς ἀγαπῶσιν**

33 És ha azokkal tesztek jót, akik veletek jót tesznek, mi a jutalmatok? Hiszen a bűnösök is ugyanezt teszik.

34 És ha azoknak adtok kölcsönt, akiktől remélték, hogy visszakapjátok, mi a jutalmatok? Bűnösök is adnak kölcsönt bűnösöknek, hogy visszakapják azt, ami jár nekik. 35 Ti azonban szeressétek ellenségeiteket, tegyetek jót, és adjatok kölcsön, semmit sem várva érte: nagy lesz akkor a jutalmatok, és a Magasságos fiai lesztek, mert ő jóságos a hálátlanok és gonoszok iránt.

36 Legyetek irgalmasok, amint a ti Atyátok is irgalmas!

Γίνεσθε οἰκτίρμονες καθὼς * ὁ 1 πατὴρ ὑμῶν οἰκτίρμων ἐστίν·

οἰκτίρμονες – irgalmasok; οἰκτίρμων, -ov - könyörületes

37 Ne ítéljetek, és nem ítéltettek.

μὴ κρίνετε, καὶ οὐ μὴ 1 κριθῆτε·

Ne kárhoztassatok, és nem lesz kárhoztatásotok. Bocsássatok meg, és nektek is megbocsáttatik.

38 Adjatok, és adatik nektek: jó, megnyomott, megrázott, megtetézett mértékkel adnak öletekbe. Mert amilyen mértékkel ti mérték, olyan mértékkel mérnek viszonzásul nektek. 39 **Példázatot** is mondott nekik: Vajon vezethet-e vak világtalant? Nem esnek-e mindketten verembe? 40 A tanítvány nem feljebb való mesterénél; de aki teljesen felkészült, az mind olyan lesz, mint a mestere. 41 Miért nézed a szálkát a testvéred szemében, a saját szemedben pedig még a gerendát sem veszed észre? 42 Hogyan mondhatod testvérednek: Testvérem, hadd vegyem ki szemedből a szálkát! – mikor a saját szemedben nem látod a gerendát? Képmutató, előbb vedd ki a gerendát a saját szemedből, és akkor jól fogsz látni ahhoz, hogy kivehesd a szálkát testvéred szeméből

43 **Nem jó fa az, amely rossz gyümölcsöt terem, és ugyanúgy nem rossz fa az, amely jó gyümölcsöt terem.** 44 Mert minden fát a maga gyümölcséről ismernek meg. Hiszen túskebokorról nem szednek fűgét, csipkebokorról sem szüretelnek szőlőt.

45 **A jó ember szíve jó kincsből hozza elő a jót, a gonosz ember pedig a gonoszból hozza elő a gonoszt.** Mert amivel csordultig van a szív, azt szólja a száj.

ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας προφέρει τὸ ἀγαθόν, καὶ ὁ πονηρὸς ἐκ τοῦ πονηροῦ προφέρει τὸ πονηρόν· ἐκ γὰρ περισσεύματος καρδίας λαλεῖ τὸ στόμα αὐτοῦ.

46 Miért mondjátok nekem: Uram, Uram – ha nem teszitek, amit mondok?

47 Megmutatom nektek, kihez hasonló az, aki hozzám jön, hallja beszédeimet, és cselekszi azokat.

πᾶς 1 ὁ ἐρχόμενος πρὸς με καὶ ἀκούων μου τῶν λόγων καὶ ποιῶν αὐτοῦς, ὑποδείξω ὑμῖν τίς ἐστὶν ὅμοιος·

ὑποδείξω - megmutatom majd, ὑποδείκνυμι - megmutat, int, figyelmeztet

48 Hasonló ahhoz a házipítő emberhez, aki mélyre ásott, és a kősziklára alapozott: amikor árvíz jött, beleütközött az áradat abba a házba, de nem tudta megingatni, mert jól volt megépítve. 49 Aki pedig hallja beszédeimet, de nem cselekszi, az hasonló ahhoz az emberhez, aki alap nélkül a földre építette a házat: beleütközött az áradat, és azonnal összeomlott az a ház, és teljesen elpusztult.

Lk 7

1 Miután befejezte minden beszédét, amelyet a nép füle hallatára mondott, bement Kapernaumba. **2 Egy századosnak volt** egy szolgája, akit nagyon kedvelt, s aki most beteg volt, és haldoklott. **3** Amint hallott Jézusról, elküldte hozzá a zsidók véneit, és kérte őt, hogy jöjjön el, és mentse meg a szolgáját. **4** Amikor odaértek Jézushoz, sürgetve kérték: **Méltó arra ᾧξίος** hogy megtedd ezt neki, **5 mert szereti népünket, ő építtette a zsinagógát is nekünk.** **6** Jézus pedig elindult velük. Amikor már közel járt a házhoz, a százados eléje küldte barátait, és ezt üzenté neki: **Uram, ne fáradj, mert nem vagyok méltó ἱκανός arra, hogy hajlékomba jöjj.** **7** Ezért magamat sem tartottam méltónak arra, hogy elmenjek hozzád, **hanem csak szólj, és meggyógyul a szolgám.** **8** Mert én is hatalom alá rendelt ember vagyok, és nekem is vannak alárendelt katonáim. Ha szólok az egyiknek: Menj el – akkor az elmegy; és a másiknak: Jöjj ide – akkor az idejön; és ha azt mondom a szolgámnak: Tedd meg ezt – akkor az megteszi.

9 Amikor Jézus ezt meghallotta, **elcsodálkozott rajta**, és hátrafordulva így szólt az őt követő sokasághoz: **Mondom nektek, Izráelben sem találtam ekkora hitet.**

ἐθαύμασεν - elcsodálkozott **θαυμάζω** - csodál, csodálkozik
JÉZUS NYITOTT VOLT, TUDOTT CSODÁLKOZNI, MEGLEPŐDNI - SZEMBEN A „ZÁRTHITŰ”, „MEGMONDÓ” FUNDAMENTALISTÁKKAL.

10 Amikor a küldöttek visszatértek a házba, a szolgát egészségesen találták. **11** Ezután Jézus elment egy **Nain nevű** városba, és vele mentek tanítványai nagy sokasággal együtt. **12** Amikor közeledett a város kapujához, íme, halottat hoztak kifelé, egy özvegyasszony egyetlen fiát, és a városból nagy sokaság követte.

13 Amikor az Úr meglátta az asszonyt, **megszánta**, és így szólt hozzá: **Ne sírj! 1**

καὶ ἰδὼν αὐτὴν ὁ κύριος ἐσπλαγχνίσθη ἐπ’ αὐτῇ καὶ εἶπεν αὐτῇ ¹ Μὴ ¹ κλαῖε.

14 Azután odalépett, és megérintette a koporsót. Akik vitték, megálltak, ő pedig így szólt: **Ifjú, neked mondom, kelj fel!** **15** Erre felült a halott, és elkezdett beszélni; Jézus pedig átadta az anyjának. **16** Félelem fogta el mindnyájukat, dicsőítették az Istent, és ezt mondták: Nagy próféta támadt közöttünk, és meglátogatta Isten az ő népét. **17** Ez a hír elterjedt róla egész Júdeában és az egész környéken.

KERESZTELŐ JÁNOS ÉS JÉZUS

18 Mindezt hírül vitték Jánosnak a tanítványai. Ő pedig magához hívatott tanítványai közül kettőt, **19** és elküldte őket az Úrhoz ezzel a kérdéssel: **Te vagy-e az Eljövendő, vagy más várjunk?** **20** Amikor odaértek hozzá ezek a férfiak, ezt mondták: Keresztelő János küldött minket hozzád ezzel a kérdéssel: **Te vagy-e az Eljövendő, vagy más várjunk?** **21** Jézus abban az órában sokakat meggyógyított betegségükből és bajukból, megszabadított gonosz lelkektől, és sok vaknak adta vissza a látását. **22** Ezért így válaszolt nekik: **Menjete el, vigyétek hírül Jánosnak, amit láttatok és hallottatok: Vakok látnak, sánták járnak, leprások tisztulnak meg, süketek hallanak, halottak támadnak fel, a szegényeknek hirdettetik az evangélium, **23** és boldog, aki nem botránkozik meg énbennem. **24** Amikor János követői elmentek, beszélni kezdett a sokaságnak Jánosról: **Miért mentetek ki a pusztába? Szélingatta nádszálat látni? **25** Ugyan miért mentetek ki? Finom ruhákba öltözött embert látni? Hiszen akik drága ruhákat viselnek és fényűzően élnek, azok a királyi palotákban vannak. **26** Ugyan miért mentetek ki? Prófétát látni? Bizony, mondom nektek, még profétánál is****

nagyobbat! 27 Ő az, akiről meg van írva: „Íme, elküldöm előtted követemet, aki elkészíti előtted az utat.” 28 Mondom nektek, hogy asszonytól születettek közül senki nem nagyobb Jánosnál, de aki a legkisebb az Isten országában, nagyobb nála. 29 Az egész nép, sőt még a vámszedők is hallgattak rá, és igazat adtak Istennek azzal, hogy megkeresztelkedtek János keresztségével, 30 a farizeusok és a törvénytudók azonban elvetették Isten akaratát azzal, hogy nem keresztelkedtek meg általa.

31 Kihez hasonlítsam tehát ezt a nemzedéket? Kihez is hasonlók? 32 Hasonlók a piacon ülő gyermekekhez, akik azt kiáltják egymásnak: Zenéltünk nektek, és nem táncoltatok, siratót mondtunk, és nem sírtatok. 33 Mert eljött Keresztelő János, aki nem eszik kenyeret, nem iszik bort, és azt mondjátok: Ördög van benne. 34 Eljött az Emberfia, aki eszik és iszik, és azt mondjátok: Íme, falánk és részeges ember, vámszedők és bűnösök barátja. **35 De a bölcsességet minden bölcs igazolja** Egy farizeus arra kérte Jézust, hogy egyék nála. Ő bement a farizeus házába, és asztalhoz telepedett. 37 Egy bűnös asszony pedig, aki abban a városban élt, megtudva, hogy Jézus a farizeus házában vendége, olajat vitt magával egy alabástromtartóban, 38 megállt mögötte, a lábánál sírva, és könnyeivel kezdte öntözni a lábát, és hajával törölte meg; csókolgatta a lábát, és megkente olajjal. 39 Amikor pedig látta ezt a farizeus, aki meghívta őt, ezt mondta magában: Ha ő próféta volna, tudná, ki és miféle asszony az, aki őt megérinti, mivel bűnös ez az asszony. 40 Ekkor megszólalt Jézus, és ezt mondta neki: Simon, van valami mondanivalóm neked. Ő pedig így szólt: Mester, mondd!

41 Jézus ezt mondta: Egy hitelezőnek volt két adósa: az egyik ötszáz dénárral tartozott, a másik ötvennel. 42 Mivel nem volt miből megadniuk, mind a kettőnek elengedte. Vajon melyikük szereti őt jobban? 43 Simon így válaszolt: Úgy gondolom, hogy az, akinek többet engedett el. Ő pedig ezt mondta neki: Helyesen ítéltél. 44 Majd az asszony felé fordulva ezt mondta Simonnak: **Látod ezt az asszonyt? Bejöttem a házába, és nem adtál vizet a lábam megmosására, ő pedig könnyeivel öntözte lábamat, és hajával törölte meg.** 45 Te nem csókoltál meg, ő pedig mióta bejöttem, nem szűnt meg csókolni a lábamat. 46 Te nem kentéd meg olajjal a fejemet, ő pedig drága olajjal kente meg a lábamat.

47 Ezért mondom neked: neki sok bűne bocsáttatott meg, hiszen nagyon szeretett. Akinek pedig kevés bocsáttatik meg, kevésbé szeret.

οὗ χάριν, λέγω σοι, ἀφέωνται αἱ ἁμαρτίαι αὐτῆς αἱ πολλαί, ὅτι ἠγάπησεν πολὺ· ὧ δὲ ὀλίγον ἀφίεται, ὀλίγον ἀγαπᾷ.

48 Az asszonymnak pedig ezt mondta: Megbocsáttattak a te bűneid.

εἶπεν δὲ αὐτῇ Ἀφέωνταί σου αἱ ἁμαρτίαι

49 Az asztalnál ülők erre kérdezgetni kezdték egymás között: Kicsoda ez, aki a bűnöket is megbocsátja?

καὶ ἤρξαντο οἱ συνανακείμενοι λέγειν ἐν ἑαυτοῖς Τίς ἴσθις οὗτός ἐστιν ὃς καὶ ἁμαρτίας ἀφίησιν;

50 Ő pedig így szólt az asszonyhoz: A te hited megtartott téged, menj el békességgel!

εἶπεν δὲ πρὸς τὴν γυναῖκα Ἡ πίστις σου σέσωκέν σε· πορεύου εἰς εἰρήνην. ISMÉT: ÜDVÖSSÉG= MEGMARADÁS, ÜDVÖSSÉG - MEGTARTATÁS. Ld. Szóra bírt 241-244

(FONTOS ITT IS: AZ ÜDVÖSSÉG, ÖRÖK ÉLET MEGTARTATÁS, ÉS A MEGTARTATÁS = ÜDVÖSSÉG, ÖRÖK ÉLET! ELLENTÉTE: ELVESZÉS: JN 3, 16)

Οὕτως ¹ γὰρ ἠγάπησεν ὁ θεὸς τὸν κόσμον ¹ ὥστε τὸν υἱὸν τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται ἄλλὰ ἔχη ζωὴν αἰώνιον.

Lk 8

1Ezután városról városra és faluról falura járt, és **hirdette az Isten országának evangéliumát**. Vele volt a tizenkettő 2 és néhány asszony, akiket gonosz lelkektől szabadított meg, és betegségekből gyógyított meg: Mária, akit Magdalainak neveztek, akiből hét ördög ment ki, 3 Johanna, Kúzának, Heródes egyik főemberének felesége, és Zsuzsanna, de sok más asszony is, akik vagyonukból támogatták őket. 4 Amikor pedig nagy sokaság gyűlt össze, és városról városra sokan csatlakoztak hozzá, egy példázatot mondott nekik: 5 *Kiment a magvető vetni. Vetés közben némely mag az útfélre esett, és eltaposták, vagy megették az égi madarak.* 6 *Némelyik a köves helyre esett, és alighogy kihajtott, elszáradt, mert nem kapott nedvességet.* 7 *Némelyik a tövisek közé esett, és amikor vele együtt felnőttek a tövisek is, megfojtották.* 8 *Némelyik pedig a jó földbe esett, és amikor felnövekedett, százszoros termést hozott. Amikor ezeket elmondta, így kiáltott: Akinek van füle a hallásra, hallja!* 9 *Megkérdezték tőle a tanítványai, hogy mit jelent ez a példázat.* 10 *Ő ezt mondta: Nektek megadatott, hogy ismerjétek az Isten országának titkait, de a többieknek példázatokban adatik, hogy akik látnak, ne lássanak, és akik hallanak, ne értsenek.*

ὁ δὲ εἶπεν ¹ Ὑμῖν ¹ δέδοται γνῶναι ¹ τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ, τοῖς δὲ λοιποῖς ἐν παραβολαῖς, ἵνα βλέποντες ¹ μὴ βλέπωσιν καὶ ἀκούοντες ¹ μὴ συνίωσιν¹¹
λοιπός, -ή, -όν - 1. hiányzó rész, többi

A példázat pedig ezt jelenti: A mag az Isten ígéje. 12 Akiknél az útfélre esett, azok meghallották az ígét, de azután jön az ördög, és kiragadja a szívükből, hogy ne higgyenek, és ne üdvözüljenek. 13 Akiknél a köves helyre esett, azok amikor hallják, örömmel fogadják az ígét, de nem gyökerezik meg bennük: ezek hisznek egy ideig, de a megpróbáltatás idején elbuknak. 14 A tövisek közé esett mag: ezek azok, akik hallották az ígét, de mikor elmennek, az élet gondjai, gazdagsága és élvezetei megfojtják őket, és nem érlelnek termést. 15 A jó földbe esett mag: ezek pedig azok, akik igaz és jó szívvel hallgatják az ígét, meg is tartják, és termést hoznak állhatatossággal

16 Aki lámpást gyújt, nem takarja le edénnyel, ágy alá sem rejti, hanem a lámpatartóra teszi, hogy akik bemennek, lássák a világosságot.

17 **Mert nincs olyan rejtett dolog, amely napvilágra ne kerülne, és nincs olyan titok, amely ki ne tudódna, és ismertté ne válna.**

οὐ γὰρ ¹ ἔστιν ¹ κρυπτὸν ὃ οὐ φανερόν γενήσεται, ¹ οὐδὲ ἀπόκρυφον ὃ οὐ μὴ ¹ γνωσθῆ καὶ εἰς φανερόν ἔλθῃ

18 Vigyázzatok tehát, hogyan hallgatjátok! Mert akinek van, annak adatik, de akinek nincs, attól még az is elvétetik, amiről azt gondolja, hogy az övé. 19 Egyszer elmentek hozzá anyja és

testvérei, de nem tudtak Jézushoz jutni a sokaság miatt. 20 Ezért tudtára adták neki: Anyád és testvéreid kint állnak, és látni szeretnének.

21 **Ő azonban így válaszolt: Az én anyám és az én testvéreim azok, akik Isten igéjét hallgatják, és megtartják. METAFORIZÁCIÓ**

ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν πρὸς αὐτοῦς ¹ Μήτηρ ¹ μου καὶ ἀδελφοί μου οὗτοί εἰσιν οἱ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ ἀκούοντες καὶ ποιῶντες

22 Történt egy napon, hogy Jézus tanítványaival együtt hajóra szállt, és így szólt hozzájuk: Menjünk át a tó túlsó partjára! És elindultak. 23 Miközben hajóztak, ő elaludt. Ekkor szélvihar csapott le a tóra, és a hajó kezdett vízzel megtelni, úgyhogy nagy veszélyben voltak. 24 Odamentek hozzá, **felébresztették, és így szóltak: Mester, Mester, elveszünk! Ő pedig felkelt, ráparancsolt a szélre és a hullámokra, mire azok lecsillapodtak, és csendesség lett.** 25 Ekkor ezt kérdezte tőlük: Hol van a ti hitetek? Ők pedig megrettenve és csodálkozva mondogatták egymásnak: **Hát ki ez, hogy a szeleknek és a víznek is parancsol, és azok engedelmessé válnak neki?**

26Azután áthajóztak a gadaraiak földjére, amely Galileával átellenben fekszik.

GADARAI MEGSZÁLLOTT

27 Amikor partra szállt, a város felől szembejött vele egy **ember, akiben ördögök voltak. Már régóta nem vett magára ruhát, és nem házban lakott, hanem sírboltokban.** 28 Amikor meglátta Jézust, felkiáltott, leborult előtte, és hangosan ezt mondta: **Mi közöm hozzád Jézus, a magasságos Isten Fia? Kérlek, ne gyötörj engem!**

29 Jézus megparancsolta ugyanis a tisztátalan léleknek, hogy menjen ki ebből az emberből. Mivel az régóta tartotta megszállva, láncokkal és bilincsekkel kötötték meg, úgy őrizték, de ő elszaggatta a köteleket, a gonosz lélek pedig a pusztába hajtotta. 30 Jézus megkérdezte tőle: **Mi a neved? Az így felelt: Légió! – mert sok ördög költözött bele.** 31 Ezek nagyon kérték őt, ne parancsolja őket vissza az alvilágba. 32 Ott a hegyen egy nagy disznónyáját legeltettek; arra kérték őt a gonosz lelkek, engedje meg, hogy azokba mehessenek. Ő pedig megengedte nekik. 33 Kijöttek az ördögök az emberből, és belementek a disznókba. A nyáj a meredekről a tóba rohant, és belefutott. 34 A pásztorok a történetek láttára elfutottak, és elvitték a hírt a városba és a környékre. 35 Az emberek erre kijöttek, hogy lássák, mi történt. Amint odaértek, megdöbbenve látták, hogy felöltözve és ép elmével ül Jézus lábánál az az ember, akiből kimentek az ördögök. 36 Akik látták, elbeszélték nekik, hogyan szabadult meg a megszállott. 37 Ekkor Gadara vidékének egész népe kérte őt, hogy menjen el tőlük, mert nagy félelem lett úrrá rajtuk. Jézus ekkor hajóra szállt, és visszatért. 38 Az az ember pedig, akiből kimentek az ördögök, arra kérte, hogy vele maradhasson. De Jézus elküldte, ezt mondva neki: 39 Térj haza, és beszéld el, mit tett veled az Isten. Ő pedig elment, és hirdette az egész városban, hogy milyen nagy jót tett vele Jézus.

40 Amikor Jézus visszatért, a sokaság örömmel fogadta, mert mindnyájan várták őt. 41 Ekkor egy Jairus nevű ember jött hozzá, aki a zsinagóga elöljárója volt, és Jézus lába elé borulva kérlelte, hogy jöjjön el a házába, **42 mivel egyetlen leánya, aki mintegy tizenkét éves volt, halálán van. Menet közben a sokaság minden oldalról szorongatta Jézust.**

43 Ekkor egy asszony, aki tizenkét éve vérfolyásos volt, és minden vagyonát az orvosokra költötte, de senki sem tudta meggyógyítani, 44 odament, hátulról megérintette a ruhája szegélyét, és azonnal elállt a vérzése. 45 Jézus ezt kérdezte: **Ki érintett engem? Amikor mindnyájan tagadták, Péter ezt mondta: Mester, a sokaság szorongat és tolong körülöttem!** 46 De Jézus ezt mondta: **Valaki megérintett, mert észrevettem, hogy erő áradt ki belőlem.** 47 Mikor az asszony látta, hogy nem maradhat észrevétlen, remegve előjött, leborult előtte, és elbeszélte az egész nép előtt, hogy miért érintette meg őt, és hogy miként gyógyult meg azonnal. 48 Jézus pedig ezt mondta neki: **Leányom, hited megtartott téged,**

menj el békességgel! **ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ ¹ Θυγάτηρ, ¹ ἡ πίστις σου σέσωκέν σε· πορεύου εἰς εἰρήνην.**

49 Még beszélt, amikor jött valaki a zsinagógai előljáró házatól, és így szólt: Meghalt a leányod, ne fáraszd tovább a Mestert! 50 Amikor Jézus ezt meghallotta, így szólt az apához: Ne félj, csak higgy, és meggyógyul. 51 Amikor bement a házba, **senkit sem bocsátott be, csak Pétert, Jánost, Jakabot meg a kislány apját és anyját.** 52 Mindnyájan sírtak, és gyászolták a leányt, de Jézus így szólt hozzájuk: **Ne sírjatok, nem halt meg, csak alszik!** 53 De kinevették, mert tudták, hogy meghalt. 54 **Ő azonban megfogta a leány kezét, és szólította: Leányom, ébredj!** 55 Ekkor visszatért belé a lelke, és azonnal felkelt. Jézus pedig meghagyta, hogy adjanak neki enni. 56 A leány szülei elcsodálkoztak, ő pedig megparancsolta nekik, hogy senkinek ne mondják el, ami történt.

Lk 9

1 Miután összehívta a **tizenkettőt, erőt és hatalmat adott nekik** minden ördög felett és a betegségek gyógyítására. 2 Azután elküldte őket, hogy hirdessék az Isten országát, és gyógyítsanak. 3 Ezt mondta nekik: **Semmit ne vigyetek az útra, se botot, se tarisznyát, se kenyeret, se pénzt, második ruhátok se legyen!** 4 Amikor betértek egy házba, maradjatok ott, és onnan induljatok tovább! 5 Ha valahol nem fogadnak be titeket, amikor kimentek abból a városból, verjétek le még a port is lábatokról, bizonyosságul ellenük. 6 Útra keltek tehát, és jártak faluról falura, hirdették az evangéliumot, és gyógyítottak mindenütt. 7 Heródes, a negyedes fejedelem meghallotta mindazt, ami történt, és nem tudta, mit gondoljon, mert némelyek azt állították, hogy János támadt fel a halálból, 8 némelyek azt, hogy Illés jelent meg, mások pedig azt, hogy valamelyik régi próféta támadt fel. 9 Heródes ezt mondta: Jánost lefejeztettem, de ki lehet ez, akiről ezeket hallom? És látni akarta őt. 10 Amikor az apostolok visszatértek, elbeszélték Jézusnak mindazt, amit tettek. Akkor maga mellé vette őket, és elvonult velük külön egy Bétsaida nevű városba. 11 De amikor a sokaság ezt megtudta, utánament. **Jézus örömmel fogadta őket; beszélt nekik az Isten országáról, és meggyógyította azokat, akiknek gyógyulásra volt szükségük.** 12 Amikor a nap már hanyatlani kezdett, a tizenkettő odament hozzá, és ezt mondta neki: Bocsásd el a sokaságot, hadd menjenek el a környező falvakba és tanyákra, hogy ott megszálljanak és élelmet szerezzenek, mert itt lakatlan helyen vagyunk. 13 Ő azonban ezt mondta nekik: Ti adjatok nekik enni! Ők így válaszoltak: **Nincs nálunk több, mint öt kenyér és két hal, hacsak el nem megyünk, és nem veszünk eledelt ennek az egész sokaságnak.** 14 Ugyanis mintegy **ötezer férfi volt ott.** **Jézus** így szólt a tanítványaihoz: **Ültessétek le őket ötvenes csoportokban!** 15 Így tettek, és leültették valamennyit. **16 Ő pedig vette az öt kenyeret és a két halat, feltekintett az égre, megáldotta, megtörte, és a tanítványoknak adta, hogy tegyék a sokaság elé.** 17 Ettek és jóllaktak mindnyájan; azután összeszedték a megmaradt darabokat, tizenkét kosárral. 18 Történt, hogy amikor egyszer magában imádkozott, és csak a tanítványok voltak vele, megkérdezte tőlük:

Kinek mond engem a sokaság? 19 Ők így válaszoltak: Keresztelő Jánosnak, de némelyek Illésnek, némelyek pedig azt mondják, hogy valamelyik régi próféta támadt fel.

20 Ő megkérdezte tőlük: **Hát ti kinek mondotok engem?** Péter így felelt: Az Isten Krisztusának.

21 Jézus rájuk parancsolta, hogy ezt senkinek se mondják el. 22 Majd azt mondta, hogy az **Emberfiának sokat kell szenvednie, el kell vettetnie a vénektől, főpapoktól és írástudóktól, és meg kell öletnie, de harmadnapon fel kell támadnia.**

23 Azután így szólt mindnyájukhoz:

Ha valaki énutánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye fel naponként a keresztyét, és kövessen engem!

Ἔλεγεν δὲ πρὸς πάντας ¹ Εἷ ¹ τις θέλει ὀπίσω μου ἔρχεσθαι, ἀρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καθ' ἡμέραν, ¹ καὶ ἀκολουθεῖτω μοι.

24 Mert aki meg akarja menteni az életét, elveszti, aki pedig elveszti az életét énértem, megmenti azt.

egyedül Csia: lelkét

ὃς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν ¹ αὐτοῦ σῶσαι, ¹ ἀπολέσει αὐτήν· ¹ ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ, ¹ οὗτος σώσει αὐτήν.

25 Mert mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri, önmagát pedig elveszti vagy romlásba viszi?

τί γὰρ ὠφελεῖται ἄνθρωπος κερδήσας τὸν κόσμον ὅλον ἑαυτὸν ¹ δὲ ἀπολέσας ἢ ζημιωθείς;

HIÁNYZIK A PÉTERRE VONATKOZÓ „BOLDOGMONDÁS” ÉS A MEGFEDDÉSE: ’TÁVOZZ TŐLEM’

26 Mert aki szégyell engem és az én beszédeimet, azt az Emberfia is szégyellni fogja, amikor eljön a maga, az Atya és a szent angyalok dicsőségében. 27 Bizony mondom nektek, vannak az itt állók között némelyek, akik nem ízlelik meg addig a halált, amíg meg nem látják az Isten országát.

28 E beszédek után mintegy nyolc nappal Jézus maga mellé vette Pétert, Jánost meg Jakabot, és felment a hegyre imádkozni.

TRANSZFIGURÁCIÓ

29 Imádkozás közben arca elváltozott, és ruhája fehéren tündöklött. 30 És íme, két férfi beszélt vele: Mózes és Illés, 31 akik dicsőségben megjelenve, élete végéről beszéltek, amelynek Jeruzsálemben kell beteljesednie. 32 Pétert és társait pedig elnyomta az álom. Amikor azonban felébredtek, látták az ő dicsőségét és azt a két férfit, akik ott álltak vele. 33 És amikor azok távozni akartak tőle, azt mondta Péter Jézusnak: Mester, jó nekünk itt lennünk, készítsünk három sátrat: neked egyet, Mózesnek egyet és Illésnek egyet. Mert nem tudta, mit beszél. 34 Alighogy ezt kimondta, felhő támadt, és beárnyékolta őket. Nagyon megrémültek, amikor a felhőbe kerültek. 35 És hang hallatszott a felhőből: Ez az én Fiam, akit kiválasztottam, reá hallgassatok! 36 Amikor a hang hallatszott, Jézust egyedül találták. Ők pedig hallgattak, és azokban a napokban senkinek nem mondtak el semmit abból, amit láttak. 37 A következő napon, amikor lejöttek a hegyről, nagy sokaság ment eléje. 38 És ekkor egy ember így kiáltott a sokaságból: Mester, kérlek, tekints a fiamra, mert ő az én egyetlenem. 39 Időnként valami lélek ragadja meg, és hirtelen kiáltozni kezd, úgy rázza őt, hogy habzik a szája, és nehezen távozik tőle, miután meggyötörte. 40 Megkértem tanítványaidat, hogy űzzék ki, de nem tudták. 41 Jézus így szólt: Ó, hitetlen és elfajult nemzedék, meddig leszek még veletek, és meddig szenvedlek még titeket? Vezesd ide a fiadat! 42 Még feléje tartott a fiú, amikor leteperzte az

ördög és megrázta. Jézus azonban ráparancsolt a tisztátalan lélekre, meggyógyította a gyermeket, és visszaadta az apjának.

43 Mindnyájan elámultak az Isten nagyságán. Amikor mindnyájan csodálkoztak azon, amit tett, ezt mondta tanítványainak:

44 Jegyezzétek meg jól ezeket a szavakat: **az Emberfia emberek kezébe adatik!**

Θέσθε ¹ ὑμεῖς εἰς τὰ ὦτα ὑμῶν τοὺς λόγους τούτους, ¹ ὁ γὰρ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων

45 De ők nem értették ezt a **kijelentést**, **(inkább: beszéd** mivel el volt rejtve előlük, **hogy ne tudják megérteni. És féltek őt megkérdezni a kijelentés (inkább: beszéd) értelméről.**

Miért kell itt „kijelentést” fordítani, amikor „beszéd”-ről (rhema) van szó??

A „kijelentés” , főleg református használatban „kinyilatkoztatást” (reveláció, apokalipszis) jelent. Kár megterhelni a rhémát ezzel a potenciális többletjelentéssel!

UF, RUF,URK, STL= KIJELENTÉS

MÁSOK:

VIZS, KG, KI, RL=MONDÁS.

CSL=SZÓ.

SZIT,BG, BD = BESZÉD.

LUTH =DAS WORT

TYD 1,2= WORD

KJV = SAYING (!)

οἱ δὲ ἠγνόουν τὸ ῥῆμα τοῦτο, ¹ καὶ ἦν παρακεκαλυμμένον ἀπ’ αὐτῶν ἵνα μὴ αἰσθῶνται αὐτό, καὶ ἐφοβοῦντο ἐρωτῆσαι αὐτὸν περὶ τοῦ ῥήματος τούτου.

46 Azután vita támadt a tanítványok között arról, hogy melyikük a legnagyobb. 47 Jézus pedig ismerte szívük gondolatát, kézen fogott egy kisgyermeket, és maga mellé állította; 48 majd ezt mondta nekik: Aki befogadja ezt a kisgyermeket az én nevemért, az engem fogad be, és aki engem befogad, azt fogadja be, aki engem küldött. Mert aki a legkisebb mindnyájatok között, az az igazán nagy. 49 Ekkor megszólalt János: Mester, láttunk valakit, aki a te nevedben űzött ki ördögöket, és igyekeztünk megakadályozni ebben, mert nem követ téged velünk együtt 50 **aki nincs ellenetek, az mellettetek van.**

ὃς γὰρ οὐκ ἔστιν καθ’ ὑμῶν ¹ ὑπὲρ ὑμῶν ἔστί.

(Kádár)

Vö. Mt 12, 30

Aki nincs velem, az ellenem van, és aki nem velem gyűjt, az tékozoló μὴ ὦν μετ’ ἐμοῦ κατ’ ἐμοῦ ἔστί, ¹ καὶ ὁ μὴ συνάγων μετ’ ἐμοῦ σκορπίζει.

(RÁKOSI)

51 Amikor pedig közeledett felemeltetésének ideje, elhatározta, hogy felmegy Jeruzsálembe, 52 és követeket küldött maga előtt. Azok útnak indultak, és betértek a samaritánusok egyik falujába, hogy szállást készítsenek neki. 53 De nem fogadták be, mivel Jeruzsálembe szándékozott menni. 54 Látva ezt tanítványai, Jakab és János, így szóltak: Uram, akarod-e, hogy ezt mondjuk: Szálljon le tűz az égből, és eméssze meg őket!? 55 De Jézus feljűk fordult,

megdorgálta őket, és ezt mondta: **Nem tudjátok, milyen lélek van bennetek, 56 mert az Emberfia nem azért jött, hogy az emberek életét elveszítse, hanem hogy megmentse.** Azután elmentek egy másik faluba. 57 Amikor mentek az úton, valaki ezt mondta neki: Követlek, akárhova mégy. 58 Jézus azonban így felelt: A rókáknak barlangjuk van, és az égi madaraknak fészük, de az Emberfiának nincs hova fejét lehajtania. 59 Egy másikhoz pedig így szólt: Kövess engem! De ő ezt kérte: Uram, engedd meg, hogy előbb elmenjek, és eltemessem apámat! 60 Jézus így válaszolt neki: Hadd temessék el a halottak a halottaikat, te pedig menj el, és hirdesd az Isten országát! 61 Egy másik is ezt mondta: Követlek, Uram, de előbb engedd meg, hogy búcsút vegyek házam népétől! **62 Jézus pedig így felelt: Aki az eke szarvára teszi a kezét, és hátratekint, nem alkalmas az Isten országára.**

Lk 10

1 Ezek után az Úr szolgálatba állított másokat is, **hetvenkét tanítványt**, és elküldte őket maga előtt kettesével minden városba és helységbe, ahova menni készült. 2 Így szólt hozzájuk: **Az aratnivaló sok, de a munkás kevés, kérjétek tehát az aratás Urát, hogy küldjön munkásokat az aratásába.** 3 Menjete el! **Íme, elküldelek titeket, mint bárányokat a farkasok közé.** 4 Ne vigyetek magatokkal erszényt, se tarisznyát, se sarut! Útközben ne köszöntsetek senkit! 5 Ha azonban egy házba beléptek, először ezt mondjátok: **Békesség ennek a háznak!** **6 Ha ott a békesség fia lakozik, megnyugszik rajta a békességetek, ha pedig nem, rátok száll vissza. MIÉRT?** 7 Maradjatok ugyanabban a házban, és azt egyétek, igyátok, amit adnak, mert méltó a munkás a maga bérére. Ne járjatok házról házra! 8 Ha bementek egy városba, és befogadnak titeket, azt egyétek, amit elétek tesznek! 9 Gyógyítsátok az ott lévő betegeket, és mondjátok nekik: **Elközelített hozzátok az Isten országa.** 10 Ha pedig bementek egy városba, és nem fogadnak be titeket, menjete ki annak az utcáira, és mondjátok ezt: 11 **Leverjük még a port is, amely városotokból lábunkra tapadt, de tudjátok meg, hogy elközelített az Isten országa.** 12 Mondom nektek: könnyebb lesz Sodomának azon a napon, mint annak a városnak. 13 Jaj neked, Korazin! Jaj neked, Bétsaida! Mert ha Tíruszban és Szidónban történtek volna azok a csodák, amelyek nálatok történtek, rég megtértek volna zsákruhában és hamuban ülve. 14 De Tírusznak és Szidónnak könnyebb lesz az ítéletkor, mint nektek. 15 Te is, Kapernaum, talán az édig emelkedsz? A pokolig fogsz alászállni! **16 Aki titeket hallgat, engem hallgat, és aki titeket elutasít, engem utasít el, és aki engem elutasít, az azt utasítja el, aki elküldött engem.** 17 Mikor a hetvenkét tanítvány visszatért, örömmel mondta: Uram, a te nevedre még az ördögök is engedelmeskednek nekünk! 18 Ő pedig ezt mondta nekik: **Láttam a Sátánt villámként leesni az égből.** 19 **Íme, hatalmat adtam nektek, hogy kígyókon, skorpiókon tapodjatok, és az ellenség minden erején; és semmi nem árthat nektek.** 20 De ne annak örüljete, hogy a lelkek engedelmeskednek nektek, inkább annak örüljete, hogy a nevetek fel van írva a mennyben.

21 Abban az órában így **ujjongott** ézus a Szentlélek által:

Ἐν αὐτῇ ¹ τῇ ὥρᾳ ἠγαλλιάσατο ¹ * τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ καὶ εἶπεν ¹

Magasztallak, Atyám, menny és föld Ura, mert elrejtetted ezeket a bölcsék és értelmesek elől, és felfedted az egyszerű embereknek. Igen, Atyám, mert így láttad jónak.

Ἐν αὐτῇ ¹ τῇ ὥρᾳ ἠγαλλιάσατο ¹ * τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ καὶ εἶπεν ¹

Ἐξομολογοῦμαί ¹ σοι, πάτερ ¹ κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἀπέκρυσας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, ¹ καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις· ναί, ¹ ὁ πατήρ, ¹ ὅτι οὕτως εὐδοκία ἐγένετο ἔμπροσθέν σου.

ἀγαλλιάω - örül, örvendezik, ujjong. Jellegzetes szentírási szó, amely azt az egész embert átfogó, teljes örömet írja le, amelyet Isten üdvtette vált ki. Héberben a נחם ige felel meg neki.

22 Mindent nekem adott át az én Atyám, és senki sem tudja, hogy ki a Fiú, csak az Atya, és hogy ki az Atya, csak a Fiú, és az, akinek a Fiú akarja kijelenteni.

Πάντα ¹ μοι παρεδόθη ¹ ὑπὸ τοῦ πατρός μου, καὶ οὐδεὶς γινώσκει τίς ἐστὶν ὁ υἱὸς εἰ μὴ ὁ πατήρ, καὶ τίς ἐστὶν ὁ πατήρ εἰ μὴ ὁ υἱὸς καὶ ᾧ ἂν βούληται ὁ υἱὸς ἀποκαλύψαι

23 Tanítványaihoz fordult, és nekik külön ezt mondta: Boldog az a szem, amely látja, amit ti láttok.

24 Mert mondom nektek: sok próféta és király szerette volna látni azt, amit ti láttok, de nem látták, és hallani azt, amit ti hallotok, de nem hallották.

25 Ekkor felállt egy törvénytudó, hogy megkísértse őt, és ezt kérdezte: Mester, mit tegyek, hogy elnyerjem az örök életet?

Καὶ ἰδοὺ νομικός τις ἀνέστη ἐκπειράζων αὐτὸν λέγων ¹ Διδάσκαλε, ¹ τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω; ¹

26 Ő pedig ezt mondta neki: Mi van megírva a törvényben? Hogyan olvasod?

ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτόν ¹ Ἐν ¹ τῷ νόμῳ τί γέγραπται; πῶς ἀναγινώσκεις;

27 Ő pedig így válaszolt: „Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből, teljes erődből és teljes elmédből, és felebarátodat, mint magadat.”

ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν ¹ Ἀγαπήσεις ¹ Κύριον ¹ τὸν θεόν σου ἐξ ὅλης ¹ * καρδίας σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ἰσχύι ¹ σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου, καὶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτό

28 Jézus ezt mondta neki: Helyesen feleltél: tedd ezt, és élni fogsz.

εἶπεν δὲ αὐτῷ ¹ Ὁρθῶς ¹ ἀπεκρίθης· τοῦτο ποίει καὶ ζήση.

29 Ő viszont igazolni akarta magát, ezért megkérdezte Jézustól: De ki a felebarátom?

Ὁ ¹ δὲ θέλων δικαιῶσαι ἑαυτὸν εἶπεν πρὸς τὸν Ἰησοῦν ¹ Καὶ ¹ τίς ἐστὶν μου πλησίον;

30 Válaszul Jézus ezt mondta neki: Egy ember ment le Jeruzsálemből Jerikóba, és rablók kezébe esett, akik kifosztották, meg is verték, azután félholtan otthagya elmentek. 31 Történetesen egy pap ment azon az úton lefelé, de amikor meglátta, elkerülte. 32 Hasonlóképpen egy lévita is odaért arra a helyre, de amikor meglátta, ő is elkerülte. 33 Egy arra

utazó **samaritánus** pedig, amikor odaért hozzá és meglátta, megszánta, 34 odament, olajat és bort öntött sebeire, és bekötötte azokat. Azután feltette őt a saját állatára, elvitte egy fogadóba, és gondját viselte. 35 Másnap elővett két dénárt, odaadta a fogadósnek, és azt mondta neki: Viselj rá gondot, és ha valamit még ráköltesz, amikor visszatérek, megadom neked. 36 Mit gondolsz, e három közül ki volt a felebarátja a rablók kezébe esett embernek? 37 Ő így felelt: Az, aki irgalmas volt hozzá. Jézus erre ezt mondta neki: Menj el, te is hasonlóképpen cselekedj! 38 Amikor továbbhaladtak, betért egy faluba, ahol egy Márta nevű asszony a házába fogadta. 39 Volt ennek egy Mária nevű testvére, aki leült az Úr lábához, és hallgatta beszédét. 40 Mártát pedig teljesen lefoglalta a sok munka. Ezért odajött, és így szólt: **Uram, nem törődsz azzal, hogy a testvérem magamra hagyott a munkában? Mondd hát neki, hogy segítsen!** 41 Az Úr azonban így felelt neki: **Márta, Márta, sok mindenért aggódsz és nyugtalankodsz, 42 pedig kevésre van szükség, valójában csak egyre. Mária a jó részt választotta, amelyet nem vehetnek el tőle.**

Lk 11

1Történt egyszer, hogy valahol imádkozott, és mikor befejezte, így szólt hozzá egyik tanítványa: **Uram, taníts minket imádkozni, ahogy János is tanította a tanítványait!**

Καὶ ἐγένετο ἐν ¹ τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν τόπῳ τινὶ προσευχόμενον, ὡς ἐπαύσατο, εἶπέν τις τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς αὐτόν ¹ Κύριε, ¹ δίδαξον ἡμᾶς προσεύχεσθαι, καθὼς καὶ Ἰωάννης ἐδίδασκεν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ.

2 Ő pedig ezt mondta nekik: Amikor imádkoztok, ezt mondjátok:

εἶπεν δὲ αὐτοῖς ¹ Ὅταν ¹ προσεύχησθε, ¹ λέγετε ¹

3Atyánk, szenteltessék meg a te neved! Jöjjön el a te országod! 3 Mindennapi kenyerünket add meg nekünk naponként.

Πάτερ, ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου· ἔλθάτω ἡ βασιλεία σου· 3 τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον ¹ δίδου ἡμῖν τὸ καθ' ἡμέραν· ¹

4 És bocsásd meg bűneinket, mert mi is megbocsátunk minden ellenünk vétkezőnek. És ne vígy minket kísértésbe!

καὶ ἄφες ἡμῖν τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, καὶ γὰρ αὐτοὶ ἀφίομεν παντὶ ὀφείλοντι ἡμῖν· καὶ μὴ εἰσενέγκης ¹ ἡμᾶς εἰς πειρασμόν

A KÉRÉS PÉLDÁZATAI

5 Azután így szólt hozzájuk: Ki az közületek, akinek van egy barátja, és az elmegy hozzá éjfélkor, és ezt mondja neki: Barátom, adj nekem kölcsön három kenyeret, 6 mert útról érkezett egy barátom, és nincs mit elébe tegyek 7 – és az így válaszolna belülről: Hagyjál békén! Az ajtó már be van zárva, és velem együtt gyermekeim is ágyban vannak, nem kelhetek fel, hogy adjak neked. 8 Mondom nektek, ha nem is kelne fel, és nem is adna neki azért, mert a

barátja, tolakodása miatt fel fog kelni, és megadja neki, amire szüksége van. 9 Én is azt mondom nektek: kérjétek, és adatik nektek, keressetek, és találtok, zörgessetek, és megnyittatik nektek. 10 Mert mindaz, aki kér, kap, aki keres, talál, és aki zörget, annak megnyittatik. 11 Melyik apa az közületek, aki fiának kígyót ad, amikor az halat kér tőle, 12 vagy amikor tojást kér, skorpiót ad neki? 13 Ha tehát ti gonosz létekre tudtok gyermekeiteknek jó ajándékokat adni, mennyivel inkább ad mennyei Atyátok Szentlelket azoknak, akik kérik tőle. 14 Egyszer Jézus egy néma ördögöt űzött ki, és amikor kiment az ördög, megszólalt a néma. A sokaság pedig elcsodálkozott. 15 Néhányan közülük azonban így szóltak: Belzebubbal, az ördögök fejedelmével űzi ki az ördögöket. 16 Mások pedig kísértették, és mennyei jelt követeltek tőle. 17 Ő azonban ismerve gondolataikat, ezt mondta nekik: Minden ország, amely meghasonlik önmagával, elpusztul, és ház házra omlik. 18 Ha a Sátán is meghasonlik önmagával, miképpen maradhat fenn az országa? Ti azt mondjátok, hogy én Belzebubbal űzöm ki az ördögöket. 19 De ha én Belzebubbal űzöm ki az ördögöket, a ti fiaitok kivel űzik ki azokat? Ezért ők lesznek a bíráitok. 20 Ha viszont én Isten ujjával űzöm ki az ördögöket, akkor bizony elérkezett hozzátok az Isten országa. 21 Amikor az erős ember fegyverrel őrzi a maga házát, biztonságban van a vagyona. 22 De ha nála erősebb tör ellene, és legyőzi őt, akkor elveszi fegyverzetét, amelyben bízott, és szétosztja a zsákmányt.

23 Aki nincs velem, az ellenem van, és aki nem velem gyűjt, az tékozol.

ὁ μὴ ὄν μετ' ἐμοῦ κατ' ἐμοῦ ἐστίν, καὶ ὁ μὴ συνάγων μετ' ἐμοῦ σκορπίζει.

Mk 9, 40 23

Aki nincs ellenünk, az velünk van.

ὅς γὰρ οὐκ ἔστιν καθ' ἡμῶν, ὑπὲρ ἡμῶν ἐστίν.

24 Amikor a tisztátalan lélek kimegy az emberből, víz nélküli helyeken bolyong nyugalmat keresve, és ha nem talál, akkor így szól: Visszatérek házamba, ahonnan kijöttem. 25 És amikor odaér, kisöpörve és felékesítve találja. 26 Akkor elmegy, vesz maga mellé még másik hét, magánál is gonoszabb lelket, bemennek és ott laknak; és végül ennek az embernek az állapota rosszabb lesz, mint azelőtt volt.

27 Amikor ezt mondta, a sokaságból egy asszony hangosan így szólt hozzá: Boldog az anyaméh, amely téged hordozott, és boldog az emlő, amely téged táplált! 28 Erre ő így felelt: De még boldogabbak azok, akik hallgatják az Isten beszédét, és megtartják.

αὐτὸς δὲ εἶπεν ¹ Μενοῦν ¹ μακάριοι οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ φυλάσσοντες.

φυλάσσοντες. – megtartók; φυλάσσω virraszt, őrködik; megőriz/-tart, tiszteletben tart

29 Amikor pedig egyre nagyobb sokaság gyülekezett hozzá, ő így kezdett beszélni: Ez a nemzedék gonosz nemzedék: jelt követel, de nem adatik neki más jel, mint Jónás próféta jele. 30 Mert amiképpen Jónás jel volt a niniveiek számára, úgy lesz az Emberfia is jellé ennek a nemzedéknek. 31 Dél királynője feltámad majd az ítéletkor e nemzedék férfijaival együtt, és elítéli őket, mert ő eljött a föld végső határáról, hogy meghallgassa Salamon bölcsességét, de íme, nagyobb van itt Salamonnál. 32 Ninive lakói feltámadnak az ítéletkor ezzel a nemzedékkel, és elítélik, mert ők megtértek Jónás prédikálására, de íme, nagyobb van itt Jónásnál.

33 Aki lámpást gyújt, nem teszi rejtett helyre, sem véka alá, hanem a lámpatartóra, hogy a belépők lássák a világosságot.

Οὐδεὶς λύχνον ἄψας εἰς κρύπτην τίθησιν οὐδὲ ¹ ὑπὸ ¹ τὸν ¹ μῶδιον ¹ ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν, ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι τὸ φῶς βλέπωσιν

34 A test lámpása a szem. Ha a szemed tiszta, az egész tested világos, de ha gonosz, a tested is sötét.

Ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν ὁ ὀφθαλμός σου. ὅταν ὁ ὀφθαλμός σου ἀπλοῦς ¹ ᾖ, καὶ ὅλον τὸ σῶμά σου ἴφωτινόν᾽ ἐστιν· ἐπὰν δὲ πονηρὸς ᾖ, καὶ τὸ σῶμά σου ἴσκοτινόν᾽.

35 Vigyázz tehát, hogy a benned levő világosság sötétséggé ne legyen

σκόπει οὖν μὴ τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος ἐστίν

36 Ha tehát az egész tested világos, és nincsen benne semmi sötétség, akkor olyan világos lesz az egész, mint amikor a lámpás megvilágít téged a fényével.

εἰ οὖν τὸ σῶμά σου ὅλον ἴφωτινόν᾽, μὴ ἔχον μέρος τι ἴσκοτινόν᾽, ἔσται ἴφωτινόν᾽ ὅλον ὡς ὅταν ὁ λύχνος τῆ ἀστραπῆ φωτίζη σε

37 Amikor ezekről beszélt, egy farizeus arra kérte őt, hogy ebédeljen nála. Jézus bement, és asztalhoz telepedett. 38 A farizeus pedig elcsodálkozott, amikor látta, hogy ebéd előtt nem mosdott meg. **39 Az Úr azonban ezt mondta neki:**

Ti farizeusok a pohár és a tál külsejét megtisztítjátok, de belül telve vagytok rablásvágygal és gonoszsággal.

40 Esztelenek! Aki megalkotta a külsőt, nem az alkotta-e meg a belsőt is? 41 Azt adjátok oda alamizsnául, ami belül van, és minden tiszta lesz nektek. 42 De jaj nektek, farizeusok, mert tizedet adtok a mentából, a kaporból és minden veteményből, de elhanyagoljátok az igazságos ítéletet és az Isten szeretetét, pedig ezeket kellene cselekedni és amazokat sem elhanyagolni!

43 Jaj nektek, farizeusok, mert szeretitek a főhelyet a zsinagógában és a köszöntéseket a tereken!

44 Jaj nektek, mert **olyanok vagytok, mint a jeltelen sírok: az emberek** mit sem sejtve járnak felettük!

45 Ekkor megszólalt egy törvénytudó, és ezt mondta neki: **Mester, amikor ezt mondod, minket is megsértesz.**

46 De ő így válaszolt: Jaj nektek is, törvénytudók, mert megterhelitek az embereket elhordozhatatlan terhekkel, de magatok egyetlen ujjal sem érintitek azokat!

47 Jaj nektek, mert síremlékeket építetek a prófétáknak, **PEDIG ATYÁITOK TIPOLOGIA** ölték meg őket!

48 Tehát egyetértetek atyáitok tetteivel, és helyeslitek azokat, hiszen azok megölték őket, ti pedig síremlékeiket építitek. 49 Ezért mondta az Isten bölcsessége is: Küldök hozzájuk prófétákat és apostolokat, és közülük némelyeket megölnék, másokat pedig üldöznek, 50 hogy számot adjon ez a nemzedék minden próféta véérért, amelyet kiontottak a világ kezdete óta, 51 Ábel véretől Zekarjá véréig, akit az áldozati oltár és a templom között ölték meg. Bizony mondom nektek, számot kell adnia ennek a nemzedéknek.

52 Jaj nektek, törvénytudók, mert elvettétek az ismeret kulcsát: ti nem mentek be, és azokat is megakadályoztátok, akik be akarnak menni!

οὐαὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς, ὅτι ἤρατε τὴν κλεῖδα τῆς γνώσεως· αὐτοὶ οὐκ εἰσήλθατε ¹ καὶ τοὺς εἰσερχομένους ἐκωλύσατε.

Vö. Mt 23, 13

Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok, mert bezárjátok a mennyek országát az emberek előtt: ti magatok nem mentek be, és azokat sem engeditek be, akik be akarnak menni.

Οὐαὶ δὲ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι κλείετε τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων· ὑμεῖς γὰρ οὐκ εἰσέρχεσθε, ¹ οὐδὲ τοὺς εἰσερχομένους ἀφίετε εἰσελθεῖν.

53 Amikor kiment onnan, az írástudók és a farizeusok hevesen támadni és mindenféléről faggatni kezdték őt,

54 és csak azt lesték, hogy beszédében valamin rajtakaphassák.

Lk 12

1 Miközben megszámlálhatatlan sokaság gyűlt össze, úgyhogy majd letaposták egymást, beszélni kezdett, de először csak a tanítványaihoz: Óvakodjatok a farizeusok kovászatól, vagyis a képmutatástól!

2 Nincsen olyan rejtett dolog, amely le ne lepleződnék, és olyan titok, amely ki ne tudódnék.

Οὐδὲν δὲ συγκεκαλυμμένον ἐστὶν ¹ ὃ οὐκ ἀποκαλυφθήσεται, ¹ καὶ κρυπτὸν ὃ οὐ γνωσθήσεται.

3 Ezért tehát amit a sötétségben mondatok, azt napvilágnál fogják hallani, és amit fülbe súgva mondatok a belső szobában, azt a háztetőkről fogják hirdetni. 4 Neknek, barátaimnak mondom: Ne féljete azoktól, akik megölik a testet, de azután többé nem árthatnak. 5 Megmondom nektek, **kitől féljete: attól féljete, akinek azonfelül, hogy megöl, arra is van hatalma, hogy a gyehennára vessen.** Bizony mondom nektek: tőle féljete! 6 Ugye, öt verebet adnak két fillérért, de Isten egyről sem feledkezik meg közülük. 7 Neknek pedig még a hajatok szála is mind számon van tartva. Ne féljete, ti sok verébnél értékesebbek vagytok!

HAMLET

8 Mondom nektek: **ha valaki vallást tesz rólam az emberek előtt, az Emberfia is vallást tesz arról az Isten angyalai előtt.**

Λέγω δὲ ὑμῖν, πᾶς ὃς ἂν ᾿ὀμολογήσει ἔν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὀμολογήσει ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τῶν ἀγγέλων τοῦ θεοῦ·

9 Aki pedig megtagad engem az emberek előtt, azt én is megtagadom az Isten angyalai előtt. 10 Ha valaki az Emberfia ellen szól valamit, annak megbocsáttatik, de aki a Szentlelket káromolja, annak nem bocsáttatik meg. 11 Amikor a zsinagógákba, a hatóság és a felsőbbség

elé hurcolnak titeket, ne aggódjatok amiatt, hogyan vagy mivel védekezzetek, vagy mit mondjatok, 12 mert a Szentlélek abban az órában megtanít majd titeket arra, amit mondanotok kell.

13 A sokaságból így szólt hozzá valaki: Mester, mondd meg a testvéremnek, hogy ossza meg velem az örökséget! 14 De ő így válaszolt: Ember, ki tett engem bíróná fölöttetek, hogy megosszam az örökséget? 15 Azután ezt mondta nekik: **Vigyázzatok, és őrizkedjétek minden kapzsiságtól, mert ha bőségben él is valaki, életét akkor sem a vagyona tartja meg.**

Ὅρατε καὶ φυλάσσεσθε ἀπὸ πάσης πλεονεξίας, ὅτι οὐκ ἐν τῷ περισσεύειν τινὶ ἡ ζωὴ αὐτοῦ ἐστὶν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτῷ.

**πλεονεξία, -ς - nyereségvágy, kapzsiság
telhetetlenség (KG), covetousness (Ty)
ὑπαρχόντων - vagyon**

16 Aztán példázatot mondott nekik: Egy gazdag embernek bő termést hozott a földje. 17 Így gondolkozott magában: Mit tegyek? Nincs hova betakarítanom a termésemet. 18 Majd így szólt: Ezt teszem: lebontom a csüremeimet, nagyobbakat építek, oda gyűjtöm be minden gabonámat és javamat, 19 és ezt mondom a lelkemnek: Én lelkem, sok javad van sok évre félretéve, pihenj, egyél, igyál, vigadozzál!

20 Isten azonban azt mondta neki

Bolond, még ez éjjel elkéri tőled a lelkedet, kié lesz akkor mindaz, amit felhalmoztál?

εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ θεός ἁφρων, ταύτη τῇ νυκτὶ τὴν ψυχὴν σου αἰτοῦσιν ἀπὸ σοῦ· ἃ δὲ ἠτοίμασας, τί ἐστι;

**ἄφρων, -ον - meggondolatlan, oktalan
ἠτοίμασας, - készítettél, ἐτοιμάζω – készít**

21 Így jár az, aki magának gyűjt, és nem Isten szerint gazdag.

[Οὕτως ὁ θησαυρίζων αὐτῷ καὶ μὴ εἰς θεὸν πλουτῶν.]

22 Tanítványaihoz pedig így szólt: Ezért mondom nektek: ne aggódjatok életetekért, hogy mit egyetek, se testetekért, hogy mibe öltözködjétek, 23 mert több az élet a tápláléknál, és a test a ruháznál. 24 Nézzétek meg a hollókat: nem vetnek, nem is aratnak, nincsen kamrájuk, sem csűrük, Isten mégis táplálja őket. Mennyivel értékesebbek vagytok ti a madaraknál! 25 De aggódásával ki tudná közületek meghosszabbítani életét csak egy perccel is? 26 Ha tehát a legcsekélyebbre sem vagytok képesek, miért aggódtok a többi miatt? 27 **Nézzétek a liliumokat, miként növekednek: nem fáradoznak, nem is fonnak, de mondom nektek, hogy Salamon teljes dicsőségében sem öltözött úgy, mint ezek közül bármelyik.** 28 Ha pedig a mező fűvét, amely ma van, és holnap a kemencébe vetik, Isten így öltözteti, mennyivel inkább titeket, kicsinyhitűek! 29 Ti se kérdezzétek tehát, hogy mit egyetek, vagy mit igyatok, és ne nyugtalankodjatok! 30 Mert ilyesmikért a világ pogányai törnek magukat, a ti Atyátok pedig tudja, hogy szükségetek van ezekre.

31 Inkább keressétek az ő országát, és ezek ráadásként megadatnak majd nektek.

πλὴν ζητεῖτε τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, καὶ ταῦτα προστεθήσεται ὑμῖν.

32 Ne félj, te kicsiny nyáj, mert úgy tetszett a ti Atyátoknak, hogy nektek adja az országot! 33 Adjátok el vagyonotokat, és adjátok alamizsnául, szerezzetek magatoknak el nem avuló

erszényeket, el nem fogyó kincset a mennyben, ahol a tolvaj nem férkőzhet hozzá, a moly sem emészti meg.

34 Mert ahol a ti kincsetek van, ott lesz a ti szívetek is.

ὅπου γάρ ἐστὶν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ καὶ ἡ καρδία ὑμῶν ἔσται.

Jézus eljövételének kiszámíthatatlansága

35 Legyen derekatok felővezve, és lámpásokat meggyújtva. 36 Ti pedig legyetek hasonlók az olyan emberekhez, akik várják, mikor tér vissza uruk a menyegzőről, hogy amikor megérkezik és zörget, azonnal ajtót nyithassanak neki. 37 Boldogok azok a szolgák, akiket ébren talál az uruk, amikor megérkezik. Bizony mondom nektek, hogy felővezi magát, asztalhoz ülteti őket, odamegy, és felszolgál nekik. 38 És ha éjfélkor vagy ha éjfél után érkezik is meg, és virrasztva találja őket: boldogok azok a szolgák! 39 Gondoljatok arra, ha tudná a ház ura, hogy melyik órában jön a tolvaj, nem hagyná, hogy betörjön a házába.

40 Ti is legyetek készen, mert abban az órában jön el az Emberfia, amelyikben nem is gondoljátok!

καὶ ὑμεῖς γίνεσθε ἔτοιμοι, ὅτι ἡ ὥρα οὐ δοκεῖτε ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται.

ἔτοιμος, -η, -ον - 1) kész, elkészül HAMLET: READINESS IS ALL.

41 Péter ekkor megkérdezte: Uram, nekünk mondd ezt a példázatot, vagy mindenkinek? 42 Az Úr így válaszolt: Ki tehát a hű és okos sáfár, akit az úr a szolgálói fölé rendel, hogy idejében kiadja élelmüket? 43 Boldog az a szolga, akit ilyen munkában talál az úr, amikor megérkezik! 44 Bizony mondom nektek, hogy az egész vagyona fölé rendeli őt. 45 Ha pedig ezt mondaná szívében az a szolga: Késik az én uram – és kezdené verni a szolgálókat és szolgálóleányokat, elkezdene enni, inni és részegeskedni; 46 azon a napon jön meg annak a szolgának az ura, amelyen nem várja, és abban az órában, amelyben nem gondolja: kettévágatja, és a hűtlenek sorsára juttatja. 47 Az a szolga, aki ismerte ura akaratát, és nem teljesítette azt, vagy nem cselekedett akarata szerint, sok verést kap; 48 aki viszont nem ismerte ura akaratát, és úgy cselekedett verést érdemlő dolgokat, az kevés verést kap.

Akinek sokat adtak, attól sokat kívánnak, és akire sokat bíztak, attól többet kérnek számon.

παντὶ ¹ δὲ ᾧ ἐδόθη πολὺ, πολὺ ζήτηθήσεται παρ' αὐτοῦ, καὶ ᾧ παρέθεντο ¹ πολὺ, περισσότερον αἰτήσουσιν ¹ αὐτόν.

**ζήτηθήσεται – követeltetik, ζητέω v. ζητῶ - keres, kíván, törekszik
παρέθεντο ¹ - bíztak, παρατίθημι - 1) vki mellé, elé, közelébe helyez;
περισσότερος, -ον - sokkal több**

49 Azért jöttem, hogy tüzet bocsássak a földre, és mennyire szeretném, ha már lángolna!

Πῦρ ἦλθον βαλεῖν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ τί θέλω εἰ ἤδη ἀνήφθη;

50 Keresztséggel kell azonban még megkereszteltetnem, és mennyire gyötrődöm, míg ez végbe nem megy!

(DE HÁT MÁR MEGKERESZTELKEDETT JÉZUS! (FT) DE PRÖHLE (218) SZERINT A KERESZTSÉG A MÁRTÍRIUM VÖ Mk 10, 38kk: Zebedeus fiainak: 9Ők pedig így feleltek neki: Meg tudjuk tenni. Jézus ezt mondta nekik: Azt a poharat, amelyből én iszom, kiisszátok, és azzal a keresztséggel, amellyel én megkeresztelkedem,

megkeresztelkedtek, S) és mennyire gyötrődöm, míg ez végbe nem megy! A KERESZTSÉG TEHÁT ITT ÉS MK 10-BEN METAFORA!!

51 Azt gondoljátok, azért jöttem, hogy békességet hozzak a földre?

δοκεῖτε ὅτι εἰρήνην παρεγενόμην δοῦναι ἐν τῇ γῆ;

Mondom nektek: semmiképpen, hanem inkább meghasonlást.

οὐχί, λέγω ὑμῖν, ἀλλ' ἢ διαμερισμόν

διαμερισμός, -οῦ - megosztás Főnévként csak itt, igeként többször

52 Mert mostantól fogva, ha öten lesznek egy családban, meghasonlik három a kettővel, és kettő a hárommal.

**ἔσονται γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν πέντε ἐν ἐνὶ οἴκῳ διαμεμερισμένοι,
τρεῖς ἐπὶ δυσὶν καὶ δύο ἐπὶ τρισίν,**

διαμεμερισμένοι, - megosztottak διαμερίζω - 1)

53 Meghasonlik az apa a fiával, és a fiú az apjával, az anya a leányával, és a leány az anyjával, az anyós a menyével, és a meny az anyósával.

**διαμερισθήσονται ¹ πατὴρ ἐπὶ υἱῷ καὶ υἱὸς ἐπὶ πατρὶ, μήτηρ
ἐπὶ ¹ * θυγατέρα καὶ θυγάτηρ ἐπὶ τὴν μητέρα, πενθερὰ ἐπὶ
τὴν νύμφην αὐτῆς καὶ νύμφη ἐπὶ τὴν πενθεράν.**

54 Azután szólt a sokasághoz is: Amikor látjátok, hogy felhő támad nyugatról, mindjárt azt mondjátok, hogy eső jön, és úgy lesz. 55 Amikor pedig déli szél fúj, azt mondjátok, hogy hőség jön, és úgy lesz.

56 Képmutatók, a föld és az ég jelenségeit felismeritek, e mostani időt miért nem tudjátok felismerni?

**ὑποκριταί, τὸ πρόσωπον τῆς γῆς καὶ τοῦ οὐρανοῦ οἴδατε
δοκιμάζειν, τὸν καιρὸν δὲ τοῦτον πῶς οὐκ οἴδατε δοκιμάζειν**

πρόσωπον= arc, δοκιμάζειν, - vizsgálni ; δοκιμάζω - 1. megvizsgál

57 De miért nem ítéletek meg magatoktól is, hogy mi a helyes?

Τί δὲ καὶ ἀφ' ἑαυτῶν οὐ κρίνετε τὸ δίκαιον;

58 Amikor ellenfeleddel az elöljáró elé mégy, még útközben igyekezz megegyezni vele, nehogy a bíró elé hurcoljon, és a bíró átadjon a börtönőrnek, a börtönőr pedig tömlöcbe vessen téged. 59 Mondom neked, nem jössz ki onnan addig, amíg meg nem adod az utolsó fillért is.

Lk 13

1 Abban az időben néhányan hírt hoztak neki azokról a galileaiakról, akiknek a vérét Pilátus az áldozati állataik vérével elegyítette. 2 Jézus megszólalt, és ezt mondta nekik: Azt **gondoljátok**, hogy ezek a galileai emberek **bűnösebbek** voltak a többi galileainál, mivel ezeket kellett elszenvedniük? 3 Nem! Sőt azt mondom nektek, ha meg nem tértek, mindnyájan **hasonlóképpen elvesztek**. 4 Vagy azt gondoljátok, hogy az a tizennyolc, akire rádólt a torony Siloámnál, és megölte őket, vétkesebb volt minden más embernél, aki Jeruzsálemben lakik?

katolikus:

5 Nem! Sőt azt mondom nektek, **ha meg nem tértek**, mindnyájan ugyanúgy elvesztek.

5 Mondom nektek: nem! De ha nem **tartotok bűnbánatot**, éppúgy elvesztek ti is mindnyájan.”

AGIT PENITETIAM – VÖ. TYNDALE:

A KÜLÖNBség A KATOLIUS (KÖZÉPKORI) KONVERZIÓ (BŰNBÁNATI CSELEKEDETEK, RÓZSEFŰZÉR, MIATYÁNKOK, ÜDVÖZLÉGYEK, SZEGÉNYEK TÁMOGATÁSA) ÉS A REFORMÁTORI KONVERZIÓ (A SZÍV RADIKÁLIS MEGVÁLTOZÁSA, A HIT ÉS NEM A CSELEKEDETEK ÁLTALI MEGIGAZULÁS KÖZÖTT!)

A KATOLIKUSOK EGYEDŰL STL FORDÍT „MEG NEM TÉRTEK”-ET!!!

TYND KJV: REPENT. DE EZ JELENT MEGTÉRÉST IS ÉS NEM AGIT PENITENTIAM”

6 Azután ezt a példázatot mondta: **Egy embernek volt egy fügefája a szőlőjében, és kiment, hogy gyümölcsöt keressen rajta, de nem talált.** 7 Azt mondta a vincellérnek: **Íme, három éve, hogy idejárok gyümölcsöt keresni ezen a fügefán, de nem találok. Vágd ki, miért foglalja a földet hiába?** 8 De az így válaszolt neki: **Uram, hagyd meg még ebben az évben, míg körülásom és megtrágyázom,** 9 hátha terem jövőre, ha pedig nem, akkor vágd ki! 10 Egyszer valamelyik zsinagógában tanított szombaton. 11 Íme, volt ott egy asszony, **akiben betegség lelke lakott tizennyolc éve, és annyira meggörnyedt, hogy egyáltalán nem volt képes felegyenesedni.** 12 Amikor Jézus meglátta őt, előszólította, és ezt mondta neki: Asszony, megszabadultál betegségedből. 13 És rátette a kezét, mire ő nyomban felegyenesedett, és dicsőítette az Istent. 14 A zsinagógai előljáró azonban megharagudott, hogy **szombaton gyógyított Jézus, és így szólt a sokasághoz:** Hat nap van, amelyen munkálkodni kell, azokon jöjjetek gyógyíttatni magatokat, és ne szombaton! 15 Az Úr így válaszolt neki: Képmutatók, vajon szombaton nem oldja-e el mindegyikötök a maga ökrét vagy szamarát a jászoltól, és nem vezeti-e ki itatni? 16 Hát Ábrahámnak ezt a leányát, akit tizennyolc éve megkötözött a Sátán, nem kellett-e feloldani ebből a kötelékből szombaton? 17 Amikor ezt mondta, ellenfelei mindnyájan megszégyenültek, de az egész sokaság örült mindazoknak a csodáknak, amelyeket ő vitt véghez.

18 Azután így szólt Jézus: Mihez hasonló az Isten országa, és mihez hasonlítsam? 19 Hasonló **a mustármaghoz,** amelyet fogott egy ember, és elvetett a kertjében, az pedig felnövekedett, és fává lett, úgyhogy az égi madarak fészket raktak ágai között. 20 Majd ismét szólt: Mihez hasonlítsam az Isten országát? 21 Hasonló a **kovászhoz,** amelyet fogott egy asszony, és belekevert három mérce lisztbe, míg végül az egész megkelt.

22 Amikor Jeruzsálem felé tartott, városról városra és faluról falura haladva mindenütt tanított. 23 Valaki ezt kérdezte tőle:

Uram, kevesen vannak-e, akik üdvözülnek?

Κύριε, ¹ εἰ ὀλίγοι οἱ σωζόμενοι;

Ő így felelt nekik: 24 Igyekeztek bemenni a szoros kapun, mert mondom nektek, hogy sokan akarnak majd bemenni, de nem tudnak. 25 Amikor már felkelt a ház ura, és bezárta az ajtót, megálltok kívül, és zörgetni kezdtek az ajtón, és így szóltok: Uram, nyiss ajtót nekünk! De ő így válaszol nektek: Nem tudom, honnan valók vagytok. 26 Akkor kezditek majd mondani: Előtted ettünk és ittunk, és az utcáinkon tanítottál. 27 Ő pedig ezt mondja nektek: Nem tudom, honnan valók vagytok, távozzatok tőlem mindnyájan, ti gonosztevők! 28 Ott lesz majd sírás és fogsikorgatás, amikor látjátok Ábrahámot, Izsákot, Jákóbot és a prófétákat mind az Isten országában, és hogy ti magatok ki vagytok rekesztve onnan. 29 Akkor eljönnek napkeletről és napnyugatról, északról és délről, és asztalhoz telepednek az Isten országában. **30 És íme, vannak utolsók, akik elsők lesznek, és vannak elsők, akik utolsók lesznek.**

31 Még abban az órában néhány farizeus ment oda hozzá, és így szóltak: Menj, távozz el innen, mert Heródes meg akar ölni.

(MILYEN ÉRDEKES: A FARIZEUSOK MÁSKOR JÉZUS ELLENSÉGEI; MOST AZONBAN ÓVJÁK HERÓDES TERVÉTŐL!)

32 Ő ezt mondta nekik: **MenjeteK, mondjátok meg annak a rókának:** Íme, ma és holnap ördögöket űzők ki, és gyógyítok, de harmadnap bevégezem küldetésemet. 33 Viszont ma, holnap és a következő napon úton kell lennem, mert nem veszhetsz el próféta Jeruzsálemen kívül.

34 Jeruzsálem, Jeruzsálem, aki megölsz a prófétákat, és megkövezed azokat, akik hozzád küldettek, hányszor akartam összegyűjteni gyermekeidet, mint a kotlós a csibéit szárnyai alá, de nem akartátok! 35 Íme, elhagyottá lesz a ti házatok. De mondom nektek, nem láttok addig engem, míg el nem jön az az idő, amikor ezt mondjátok:

Áldott, aki az Úr nevében jön!

Εὐλογημένος ¹ ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου. ¹

Lk 14

Amikor egyszer szombaton bement Jézus a farizeusok egyik vezetőjének a házába ebédelni, azok figyelték őt. 2 Íme, ott egy vízkóros ember került elébe. 3 Ekkor Jézus megkérdezte a törvénytudóktól és a farizeusoktól: Szabad-e szombaton gyógyítani, vagy nem? 4 De ők hallgattak. Erre megérintette a beteget, meggyógyította és elbocsátotta. 5 Hozzájuk pedig így szólt: Ha közületek valakinek a fia vagy ökre szombaton esik a kútba, vajon nem húzza-e ki azonnal? 6 Nem tudtak erre mit felelni. 7 Azután egy példázatot mondott a meghívottaknak, amikor látta, hogyan válogatják a főhelyeket: 8 Ha valaki lakodalomba hív, ne ülj a főhelyre, mert lehet, hogy nálad érdemesebb embert is meghívott. 9 És ha odamegy hozzád, aki meghívott téged is meg őt is, és így szól: Engedd át neki a helyed! – akkor szégyenszemre az utolsó helyre fogsz kerülni. 10 Hanem ha meghívnak, menj el, ülj le az utolsó helyre, hogy amikor jön az, aki meghívott, így szóljon hozzád: Barátom, ülj feljebb! Akkor becsületed lesz minden asztaltársad előtt. 11 Mert aki felmagasztalja magát, megaláztatik, aki pedig megalázza magát, felmagasztaltatik. 12 Azután szólt Jézus ahhoz is, aki őt meghívta: Ha ebédet vagy vacsorát készítesz, ne a barátaidat hívd meg, ne is a testvéreidet, a rokonaidat vagy a gazdag szomszédaidat, nehogy viszonzásul ők is meghívjanak téged. 13 Hanem ha vendégséget rendezel, szegényeket, nyomorékokat, sántákat, vakokat hívd meg, 14 és boldog leszel, mert nincs miből viszonzniuk. Te pedig viszonzásban részesülsz majd az igazak feltámadásakor. 15 Mikor pedig ezt az egyik vendég meghallotta, így szólt hozzá: Boldog az, aki Isten országának vendége. 16 Ő pedig a következőképpen válaszolt:

Egy ember nagy vacsorát készített, és sok vendéget hívott meg. 17 A vacsora órájában elküldte a szolgáját, hogy mondja meg a meghívottaknak: Jöjjetek, mert már minden készen van! 18 De azok egytől egyig mentegetőzni kezdtek. Az első azt üzenté neki: Földet vettem, kénytelen vagyok kimenni, hogy megnézzem. Kérlek, ments ki engem! 19 A másik azt mondta: Öt pár ökröt vettem, megyek, hogy lássam, mit érnek. Kérlek, ments ki engem! 20 Megint egy másik azt mondta: Most nősültem, azért nem mehetek. 21 Amikor visszatért a szolga, jelentette mindezt urának. A ház ura ekkor megharagudott, és ezt mondta szolgájának: Menj ki gyorsan a város útjaira és utcáira, és hozd be ide a szegényeket, a nyomorékokat, a sántákat és a vakokat! 22 A szolga aztán jelentette: Uram, megtörtént, amit parancsoltál, de még van hely. 23 Akkor az úr ezt mondta a szolgájának: Menj el az utakra és a kerítésekhez, és **kényszeríts bejönni καὶ ἀνάγκασον εἰσελθεῖν, compelle intrare mindenkit**, hogy megteljen a házam. 24 Mert mondom nektek, hogy azok közül, akiket meghívtam, senki sem kóstolja meg a vacsorámat.

Példázatok vagy hasonlatok?

25 Nagy sokaság ment vele, és ő feljűk fordulva így szűlt: 26 Ha valaki hozzám jön, de nem gyűlűli meg apját, anyját, feleségét, gyermekeit, testvéreit, sűt még a saját lelkét is, az nem lehet az én tanítványom. **27 Ha valaki nem hordozza a maga keresztjét, és nem jön utánam, az nem lehet az én tanítványom.**

ὅστις οὐ βαστάζει τὸν σταυρὸν ἑαυτοῦ καὶ ἔρχεται ὀπίσω μου, οὐ δύναται εἶναι μου μαθητῆς

basztázei – viszi, basztázω - visz, hordoz

28 Mert ki az közűletek, aki tornyot akar építeni, és nem űl le elűbb, és nem számítja ki a költséget, hogy telik-e mindenre a befejezésig? 29 Nehogy – miután alapot vetett, de nem tudta befejezni – gűnyolni kezdje mindenki, aki látja, 30 és ezt mondja: Ez az ember építkezni kezdett, de nem tudta befejezni. 31 Vagy ha egy király elmegy, hogy harcba bocsátkozzék egy másik királlyal, vajon nem űl le elűbb, és nem tart tanácsot arról, hogy szembeszállhat-e tízezer élén azzal, aki hűszezerrel jön ellene? 32 Mert ha nem, akkor követséget küld, amikor az még távol van, és megkérdezi a békefeltételeket. 33 Így tehát, aki közűletek nem mond le minden vagyonáról, az nem lehet az én tanítványom. **34 Jó a sű, de ha elveszti az ízét, hogyan tudják azt visszaadni?** 35 Sem a földre, sem a trágyadombra nem való: tehát kidobják. Akinek van fűle a hallásra, hallja!

Lk 15

Három példázat: Elveszett juh, drahma, Fiű

1 A vámszedűk és a bűnűsűk mindnyáján Jézushoz igyekeztek, hogy hallgassák őt. 2 A farizeusok és az írastudűk pedig így zűgűlűdtek: **Ez bűnűsűket fogad magához, és egyűtt eszik velűk.** 3 **Ő ezt a példázatot mondta nekik:**

4 Ha valakinek közűletek **száz juha van**, és elveszít közűlűk egyet, vajon nem hagyja-e ott a kilencvenkilencet a pusztában, és nem megy-e addig az elveszett után, amíg meg nem találja? 5 És ha megtalálta, felveszi a vállára örűmében, 6 hazamegy, összehívja barátait és szomszédait, majd így szűl hozzájuk: **Örűljetek velem, mert megtaláltam az elveszett juhomat.** 7 **Mondom nektek, hogy ugyanígy egyetlen megtérű bűnűs miatt nagyobb örűm lesz a mennyben, mint kilencvenkilenc igaz miatt, akiknek nincs szűksége megtérésre.**

ELVESZETT DRACHMA

8 Vagy ha egy asszonymak tíz drahmája van, és elveszít egy drahmát, vajon nem gyűjt-e lámpást, nem sűpri-e ki a házát, és nem keresi-e gondosan, míg meg nem találja? 9 Ha pedig megtalálta, összehívja barátnűit és szomszédasszonyait, és így szűl: **Örűljetek velem, mert megtaláltam a drahmát, amelyet elvesztettem.**

10 Mondom nektek, így fognak örűlni az Isten angyalai egyetlen megtérű bűnűsnek.

οὕτως, λέγω ὑμῖν, γίνεται χαρὰ ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ θεοῦ ἐπὶ ἐνὶ ἁμαρτωλῶ μετανοοῦντι.

11 Azután így folytatta: **Egy embernek volt két fia.** 12 A fiatalabb ezt mondta az apjának: Atyám, add ki nekem a vagyon rám eső részét! Ő pedig megosztotta közöttük a vagyont. 13 Néhány nap múlva a fiatalabb fiú összeszedett mindent, elköltözött egy távoli vidékre, és ott eltékozolta a vagyonát, mert kicsapongó életet élt. 14 Miután elköltötte mindenét, nagy éhínség támadt azon a vidéken, úgyhogy nélkülözni kezdett. 15 Ekkor elment, és elszegődött annak a vidéknek egyik polgárához, aki kiküldte őt a földjeire disznókat legeltetni. 16 Ő pedig szívesen jóllakott volna akár azzal az eleséggel is, amit a disznók ettek, de senki sem adott neki.

17 Ekkor magába szállt,

εις εαυτον δε ελθων

VULG in se autem reversus

VIZS Es mikoron magába t̄ert vólna, monda

KI 17 Magába szállván tehát,

RÚF Magába szállt **magyarul mindegyik: „magába szállt” kivéve**

efo:

EFO 17 Végül belátta, hogy mennyire ostoba volt

Egyedül EFO (Szűcs Z. eredeti)

Luth: 17 **DA schlug er in sich /**

Tyn 1-2, KJV 17 he came to himself/

és ezt mondta: Az én apámnak hány bérese bővelkedik kenyérben, én pedig itt éhen halok! 18 Útra kelek, elmegyek apámhoz, és azt mondom neki: Atyám, vétkeztem az ég ellen és teellened. 19 Nem vagyok többé méltó arra, hogy fiadnak nevezzenek, tégy engem olyanná, mint béreseid közül egy. 20 És útra kelve el is ment az apjához. Még távol volt, **amikor apja meglátta őt, megszánta, elébe futott, nyakába borult, és megcsókolta őt.** 21 A fiú ekkor így szólt hozzá: **Atyám, vétkeztem az ég ellen és teellened, és nem vagyok méltó arra, hogy fiadnak nevezzenek.** 22 Az apa viszont ezt mondta szolgálainak: Hozzátok ki hamar a legszebb ruhát, és adjátok rá, húzzatok gyűrűt az ujjára és sarut a lábára! 23 Hozzátok a hízott borjút, és vágjátok le! Együnk, és vigadjunk,

24 mert ez az én fiam meghalt és feltámadott, elveszett és megtaláltatott.

ὅτι οὗτος ὁ υἱός μου νεκρὸς ἦν καὶ ἀνέζησεν,

ἦν ἀπολωλὼς καὶ εὐρέθη.

ἀνέζησεν, - föléledt, ἀναζάω – föléled

ἀπολωλὼς – elveszve; ἀπόλλυμι - 1. elveszít,

És vigadozni kezdtek. 25 Az idősebb fiú pedig a mezőn volt, és amikor hazajövet közeledett a házhoz, hallotta a zenét és a táncot. 26 Előhívott egy szolgát, és megtudakolta tőle, hogy mi történt. 27 A szolga így felelt: A testvéred jött meg, és apád levágatta a hízott borjút, mivel egészségben visszakarta őt. 28 Ekkor az megharagudott, és nem akart bemenni. De az apja kijött, és kérlelte őt. 29 Ő azonban ezt mondta az apjának: Látod, hány esztendeje szolgálok neked, soha nem szegtem meg parancsodat, de te sohasem adtál nekem még egy kecskegidát sem, hogy mulathassak barátaimmal. 30 Amikor pedig megjött ez a te fiad, aki parázna nővel tékozolta el vagyonodat, levágattad neki a hízott borjút. 31 Ő azonban ezt mondta neki: Fiam, te mindig velem vagy, és mindenem a tied. 32 Vigadnod és örülnöd kellene, hogy ez a te testvéred meghalt és feltámadott, elveszett és megtaláltatott.

Lk 16

1 Majd szólt Jézus a tanítványaihoz is: Volt egy gazdag ember, akinek volt egy sáfára. Ezt bevádolták nála, hogy eltékozolja a vagyonát. 2 Ezért előhívatta őt, és így szólt hozzá: Mit hallok rólad? Adj számot a sáfárságodról, mert nem lehetsz többé sáfár. 3 Erre a sáfár így gondolkozott magában: Mit tegyek, ha uram elveszi tőlem a sáfárságot? Kapálni nem bírok, koldulni szégyellek. 4 Tudom már, mit tegyek, hogy amikor elmozdítanak a sáfárságból, legyen, aki befogadjon a házába. 5 Egyenként magához hívatta urának minden adósát, és megkérdezte az elsőtől: Mennyivel tartozol az én uramnak? 6 Az így felelt: Száz korsó olajjal. Erre azt mondta neki: Vedd az írásodat, ülj le gyorsan, és íj ötvenet! 7 Azután a másiktól is megkérdezte: Te mennyivel tartozol? Az így válaszolt: Száz kórus búzával. Erre így szólt hozzá: Vedd az írásodat, és íj nyolcvanot! **8 Az ura pedig megdicsérte a hamis sáfárt, hogy okosan cselekedett, mert e világ fiai a maguk nemében okosabbak, mint a világosság fiai.** 9 **Én is mondom nektek: szereztek magatoknak barátokat a hamis mammonnal, hogy amikor elfogy, befogadjanak titeket az örök hajlékokba.** 10 **Aki hű a kevesen, a sokon is hű az, és aki a kevesen hamis, a sokon is hamis az.** 11 **Ha tehát a hamis mammonon nem voltatok hűségesek, ki bízza rátok az igazit?** 12 **És ha a másén nem voltatok hűek, ki adja oda nektek azt, ami a tietek?**

13 Egy szolga sem szolgálhat két úrnak, mert vagy az egyiket gyűlöli, és a másikat szereti, vagy az egyikhez ragaszkodik, és a másikat megveti. Nem szolgálhattok Istennek és a mammonnak.

Οὐδεὶς οἰκέτης δύναται Ἷδυσὶ κυρίοις δουλεύειν· ἢ γὰρ τὸν ἕνα μισήσει καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει, ἢ ἐνὸς ἀνθέξεται καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει. οὐ δύνασθε θεῷ δουλεύειν καὶ μαμωνᾶ.

οἰκέτης – szolga

ἀνθέξεται – ragaszkodik; ἀντέχω - (A.) kitart

καταφρονήσει. – megveti; καταφρονέω - megvet, lenéz, méltatlannak tart

14 Hallották mindezt a farizeusok is, akik pénzsóváarak voltak, és kigúnyolták őt.

Ἦκουον δὲ ταῦτα πάντα οἱ Φαρισαῖοι φιλάργυροι ὑπάρχοντες,¹ καὶ ἐξεμυκτήριζον αὐτόν.

ὑπάρχοντες,¹ - lévén, ὑπάρχω - 1) (verb.) létezik, (jelen) van,

ἐξεμυκτήριζον – gúnyolták, ἐκμυκτηρίζω - gúnyolódik, kinevet vkit

15 Ő pedig ezt mondta nekik: Ti igazaknak tartjátok magatokat az emberek előtt, de Isten ismeri a szíveteket. Mert ami az emberek előtt magasztos, Isten előtt utálatos.

καὶ εἶπεν αὐτοῖς ¹ Ὑμεῖς ¹ ἐστὲ ¹ οἱ δικαιοῦντες ἑαυτοὺς ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων, ὁ δὲ θεὸς γινώσκει τὰς καρδίας ὑμῶν· ὅτι τὸ ἐν ἀνθρώποις ὑψηλὸν βδέλυγμα ἐνώπιον τοῦ θεοῦ.

16 A törvényt és a prófétákat Jánosig hirdették, azóta Isten országát hirdetik, és mindenki erőnek erejével törekszik felé.

Ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται μέχρι Ἰωάνου· ἀπὸ τότε ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ εὐαγγελίζεται καὶ πᾶς εἰς αὐτὴν βιάζεται. βιάζεται. - erővel tör előre biázω - 1) erőt alkalmaz; 2) erőszakot használ; 3) (P) erőszakot szenved

17 De hamarabb elmúlik az ég és a föld, mint hogy a törvényből egyetlen vessző is elveszne. **Εὐκοπώτερον ¹ δέ ἐστὶν τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν παρελθεῖν ἢ τοῦ νόμου μίαν ῥκερέαν ῥ πεσεῖν.**

Εὐκοπώτερον ¹ - könnyebb εὐκοπώτερος, -α, -ον – egyszerű πεσεῖν. – elbukjon; πίπτω - leesik, ledől,

18 Aki elbocsátja feleségét, és mást vesz el, házasságtörő, és aki férjétől elbocsátott asszonyt vesz el, szintén házasságtörő.

GAZDAG ÉS LÁZÁR

Ez is elbeszélés, fiktív történet (Jézus használhatott fiktív elbeszélést, a próféták nem? Ld. Jónás..)

19 Volt egy gazdag ember, aki bíborba és patyolatba öltözött, és nap mint nap fényes lakomát rendezett. 20 Egy Lázár nevű koldus ott feküdt a kapuja előtt, fekélyekkel tele, 21 és azt kívánta, hogy bárcsak jóllakhatna a gazdag asztaláról lehulló morzsákkal, de csak a kutyák jöttek hozzá, és nyaldosták a sebeit. 22 Történt pedig, hogy meghalt a koldus, és felvitték az angyalok Ábrahám kebelére. Meghalt a gazdag is, és eltemették. 23 Amint ez a pokolban kínok között gyötrődve felemelte a tekintetét, látta távolról Ábrahámot és kebelén Lázárt. 24 Ekkor felkiáltott: Atyám, Ábrahám, könyörülj rajtam, és küldd el Lázárt, hogy ujja hegyét mártsa vízbe, és azzal hűsítse nyelvemet, mert igen gyötrődöm e lángban. 25 De Ábrahám így válaszolt: Fiam, jusson eszedbe, hogy te megkaptad javaidat életedben, éppen úgy, mint Lázár a rosszat. Ő most itt vigasztalódik, te pedig gyötrödsz. 26 Ezenfelül még közöttünk és közöttetek nagy szakadék is tátong, hogy akik innen át akarnak menni hozzátok, ne mehessenek, se onnan ide át ne jöhessen senki. 27 Ő pedig így szólt: Akkor arra kérek, atyám, hogy küldd el őt apám házához, 28 mert van öt testvérem, beszéljen a lelkükre, nehogy ők is ide kerüljenek, a gyötrelem helyére. 29 Ábrahám így válaszolt: Van Mózesük, és vannak prófétáik, hallgassanak azokra! 30 Ő pedig ezt mondta: Nem úgy, atyám, Ábrahám, hanem ha a halottak közül megy valaki hozzájuk, akkor megtérnek. 31 Ábrahám ezt felelte: Ha Mózesre és a prófétákra nem hallgatnak, az sem győzi meg őket, ha valaki feltámad a halottak közül.

Lk 17

1 Jézus így szólt a tanítványaihoz: Lehetetlen, hogy **botránkozások ne essenek; de jaj annak, aki által esnek.**

Εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ¹ Ἀνένδεκτόν ¹ ἐστὶν τοῦ τὰ σκάνδαλα μὴ ἔλθεῖν, πλὴν οὐαὶ δι' οὗ ἔρχεται

2 Jobb annak, ha malomkövet kötnek a nyakába, és a tengerbe vetik, mintsem egyet is megbotránkoztasson e kicsinyek közül.

λυσιτελεῖ αὐτῷ εἰ λίθος μυλικὸς περίκειται περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ ἔρριπται εἰς τὴν θάλασσαν ἢ ἵνα σκανδαλίση τῶν μικρῶν τούτων ἓνα.

3 Vigyázzatok magatokra! Ha (1) vétkezik ellened a testvéred, (2) figyelmeztessd, és ha (3) megbánja, (4) bocsáss meg neki!

Ft „A négy ige evangéliuma”

προσέχετε ἑαυτοῖς. ἐὰν ¹ ἁμάρτη ὁ ἀδελφός σου ἐπιτίμησον αὐτῷ, καὶ ἐὰν μετανοήσῃ ἄφες αὐτῷ.

ἐπιτίμησον - fedd meg; ἐπιτιμάω - megdorgál, megfedd (akit: + dat.)

ἄφες - bocsáss meg, ἀφίημι - 1) (el)hagy, (el)bocsát, (el)enged, megbocsát;

MÉGIS ELŐBB A BŰNBÁNAT ÉS CSAK UTÁNA A BOCSÁNAT? kérdés: lehetséges-e bűnbánat nélkül bűnbocsánat? HOL VAN A GRATIA PREVENIENS?

1. VÉTKEZÉS ἁμαρτία, ἁμάρτη - vétkezik

2. FEDDÉS ἐπιτιμία, (főnévként csak 2Kor2,6) ἐπιτιμάω (igeként sokszor, de csak a szinopitikusoknál)

3. BŰNBÁNAT μετάνοια, μετανοέω v. μετανοῶ - 1. elméjét, gondolkodását megváltoztatja; 2. jó útra tér, megtér; 3. (utólag) belát vmit, megbán vmit, bűnbánatot tart

Fontos: csak Vizs, károliak, ME, RS „megtérés”; a katolikusok és az újabb protestánsok is csak „megbánás” / „megbánja”

4. BŰNBOCSÁNAT ἀφίημι - 1) (el)hagy

ἄφες - bocsáss meg, ἀφίημι - 1) (el)hagy, (el)bocsát, (el)enged, megbocsát;

ÉRDEKES: „BŰNBOCSÁNAT” MINT FŐNÉV, TEHÁT ELVONT FOGALOM NINCS AZ ÚSZ-BEN, CSAK IGEKÉNT; A „FEDDÉS” IS CSAK EGYSZER, TEHÁT BIBLIA NEM SZERETIA TÚL ELVONT FOGALMAKAT PERSZE BŰN, MEGTÉRÉS EZEK VANNAK SOKSZOR FŐNÉVKÉNT IS

A TÖRVÉNY ÉS AZ EVANGÉLIUM

4 És ha naponta hétszer vétkezik ellened, és hétszer visszatér hozzád ezt mondva: Megbántam – akkor is bocsáss meg neki!

καὶ ἐὰν ἐπτάκις τῆς ἡμέρας ἁμαρτήσῃ εἰς σέ καὶ ἐπτάκις ἐπιστρέψῃ πρὸς σέ λέγων Μετανοῶ, ¹ ἀφήσεις αὐτῷ.

5 Az apostolok így szóltak az Úrhoz: Növelj a hitünket!

Καὶ εἶπαν οἱ ἀπόστολοι τῷ κυρίῳ Πρόσθες ἡμῖν πίστιν.

Πρόσθες ¹ - növelj meg

προστίθημι - (A.) 1. folytat, ismét, újra csinál 2. elvesz, elvon, eltávolít, megdönt 3. hozzáad, megnövel 4. átad, átszállít 5. ad, adományoz, bőségesen visszaad 6. kiró, rárak (vkire vmit) 7. tulajdonít vagy betud vkinek vmit 8. hozzáad (túl azon, amit kapott), növel, gyarapít (M.) 1. egyetért vkivel 2. hozzájárulását adja, egyetért vmivel 3. tárítja magát

vmihez vagy vkihez 4. csatolja magát vmihez vagy vkihez 5. nyer, hasznot húz, növekszik, kibővül 6. magára vagy másokra zúdit, hoz

6 Az Úr ezt válaszolta: Ha akkora hitetek volna, mint egy mustármag, és így szólnátok ehhez a vadfügefához: Szakadj ki gyökerestől, és gyökerezz meg a tengerben – az engedelmeskedne nektek.

7 Ki az közületek, aki ezt mondja szolgájának, amikor az szántás vagy legeltetés után megjön a mezőről: Jöjj ide hamar, és ülj az asztalhoz! **8** Nem azt mondja-e inkább neki: Készíts nekem valami vacsorára valót, övezd fel magadat, és szolgálj fel nekem, míg eszem és iszom, te majd azután egyél és igyál! **9** Vajon megköszöni annak a szolgának, hogy teljesítette, amit parancsolt neki?

10 Azért tehát ti is, ha teljesítettétek mindazt, amit parancsoltak nektek, mondjátok ezt: Haszontalan szolgálak vagyunk, azt tettük, ami kötelességünk volt.

οὕτως καὶ ὑμεῖς, ὅταν ποιήσητε πάντα τὰ διαταχθέντα ὑμῖν, λέγετε ὅτι Δουλοὶ ¹ ἀχρεῖοί ἐσμεν, ὃ ὀφείλομεν ποιῆσαι πεποιήκαμεν.

**διαταχθέντα – megparancsoltakat; διατάσσω – 1. rendelkezik, parancsol
ἀχρεῖοί - haszontalanok; ἀχρεῖος, -ov – semmirekellő, haszontalan**

11 Amikor Jézus úton volt Jeruzsálem felé, Samária és Galilea között haladt át. **12** Amint beért egy faluba, szembejött vele **tíz leprás férfi, akik távol megálltak, 13 és kiáltozva kérték: Jézus, Mester, könyörülj rajtunk!** **14** Amikor meglátta őket, így szólt hozzájuk: Menjetek el, és mutassátok meg magatokat a papoknak! És amíg odaértek, megtisztultak. **15** Egyikük pedig, amikor látta, hogy meggyógyult, visszatért, és fennhangon dicsőítette Istent. **16** Arcra borult Jézus lábánál, és hálát adott neki. Ez pedig samáriai volt. **17** Megszólalt Jézus, és ezt kérdezte: Vajon nem tízen tisztultak-e meg? Hol van a többi kilenc? **18** Nem akadt más, aki visszatért volna, hogy dicsőítse Istent, csak ez az idegen?

19 És ezt mondta az Úr:

Kelj fel és menj el, a hited megtartott téged.

Ἀναστὰς ¹ πορεύου· ἡ πίστις σου σέσωκέν σε.

20 Amikor a farizeusok megkérdezték tőle, hogy mikor jön el az Isten országa, így válaszolt nekik:

Ἐπερωτηθεὶς δὲ ὑπὸ τῶν Φαρισαίων πότε ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἀπεκρίθη αὐτοῖς καὶ εἶπεν

Ἐπερωτηθεὶς – Megkérdezettvén, ἐπερωτάω v. ἐπερωτῶ - kérdéssel fordul vkihez, megkérdez vkit

παρατηρήσεως, - megfigyelhetőség, παρατήρησις, -έως – megfigyelés VZS, RJ

Az Isten országa nem úgy jön el, hogy az ember azt előre kiszámíthatná.

Οὐκ ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ μετὰ παρατηρήσεως **21** Azt sem mondhatják: Íme, itt, vagy íme, ott van! Mert az Isten országa közöttetek van!

οὐδὲ ἐροῦσιν ¹ Ἴδου ¹ ὧδε ἢ ¹ Ἐκεῖ· ¹ ἰδοὺ γὰρ ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἐντὸς ὑμῶν ἐστίν.

παρατηρήσεως, - megfigyelhetőség, παρατήρησις, -έως – megfigyelés; SDA!

22 A tanítványoknak pedig ezt mondta: Jönnék majd napok, amikor szeretnétek akár egyetlenegyét is látni az Emberfiának napjai közül, de nem láttok. **23** Ha ezt mondják majd nektek: **Íme, ott, vagy íme, itt van – ne menjetek oda, és ne fussatok** utána! **24** Mert ahogyan a villám az egész égbolton egyszerre villan fel és fénylik, úgy jön el az Emberfia is az ő napján.

25 Előbb azonban még sokat kell szenvednie és megvetetnie ettől a nemzedéktől. 26 **TIPOLÓGIA AZ ÚJAT A RÉGIVEL ÉRTJÜK MEG** És amint Nóé napjaiban történt, úgy lesz az Emberfia napjaiban is: 27 ettek, ittak, házasodtak, férjhez mentek, egészen addig a napig, amíg Nóé be nem ment a bárkába. Azután jött az özönvíz, és elpusztított mindenkit. 28 **Éppen úgy lesz, mint ahogy Lót napjaiban történt: ettek, ittak, adtak, vettek, ültettek, építettek;** 29 de amely napon Lót kiment Sodomából, tűz és kénkö esett az égből, és elpusztított mindenkit. 30 Ugyanígy lesz azon a napon is, amelyen az Emberfia megjelenik. 31 Aki azon a napon a háztetőn lesz, a holmija pedig a házban, ne jöjjön le, hogy elvigye, és aki a mezőn lesz, az se forduljon vissza! 32 Emlékezzetek Lót feleségére!

33 Aki meg akarja tartani az életét, elveszti, aki pedig elveszti, megtartja azt.

ὅς ἐὰν ζητήσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ περιποιήσασθαι ἀπολέσει αὐτήν, ὅς δ' ἂν ᾿ἀπολέσει ᾿ζωογονήσῃ¹ αὐτήν.

περιποιήσασθαι – megőrizni; περιποιέομαι - megőriz, megtart,

34 Mondom nektek: azon az éjszakán ketten lesznek egy ágyban, az egyik felvételik, a másik pedig otthagytatik. 35 Két asszony örül együtt, az egyik felvételik, a másik pedig otthagytatik. 36 Ketten lesznek a mezőn, az egyik felvételik, a másik otthagytatik. 37 Azok pedig ezt kérdezték tőle: Hol, Uram? Ő pedig így felelt: Ahol a tetem, oda gyűlnek a saskeselyűk is.

Lk 18

1 Jézus arról is mondott nekik példázatot, hogy mindenkor imádkozniuk kell, és nem szabad belefáradniuk. 2 Így szólt: Az egyik városban volt egy bíró, aki Istent nem félte, az embereket pedig nem becsülte. 3 Élt abban a városban egy özvegyasszony is, aki gyakran elment hozzá, és azt kérte tőle: Szolgáltass nekem igazságot ellenfelemmel szemben! 4 Az egy ideig nem volt rá hajlandó, de azután azt mondta magában: Ha nem is félem az Istent, és az embereket sem becsülöm, 5 mégis mivel terhemre van ez az özvegyasszony, igazságot szolgáltatok neki, hogy ne járjon ide, és ne zaklasson engem vég nélkül. 6 Azután így szólt az Úr: Halljátok, mit mond a hamis bíró! 7 Vajon Isten nem szolgáltat-e igazságot választottainak, akik éjjel-nappal kiáltanak hozzá? És várakoztatja-e őket? 8 Mondom nektek, hogy igazságot szolgáltat nekik hamarosan. **De amikor eljön az Emberfia, vajon talál-e hitet a földön?**

9. πλὴν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔλθων ἄρα εὐρήσει τὴν πίστιν ἐπὶ τῆς γῆς; Némely elbizakodott embernek, aki igaznak tartotta magát, a többieket pedig lenézte, ezt a példázatot mondta:

10 Két ember ment fel a templomba imádkozni: **az egyik farizeus, a másik vámszedő.** 11 A farizeus megállt, és így imádkozott magában: Istenem, hálát adok neked, hogy nem vagyok olyan, mint a többi ember: rabló, gonosz, parázna, vagy mint ez a vámszedő is. 12 Böjtölök kétszer egy héten, tizedet adok mindenből, amit szerzek.

13 A vámszedő pedig távol állva, még szemét sem akarta az égre emelni, hanem a mellét verve így szólt: Istenem, légy irgalmas nekem, bűnösnek!

Istenem, légy irgalmas nekem, bűnösnek! (Lk 18,13)

θεός, ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ.

ἰλάσθητί - engeszteltess meg; ἰλάσκομαι - megbékül, kiengesztelődik (vkivel); irgalmasz vkinek

Csia: Óh Isten, engesztelődjél meg irányomban, ki vétkes vagyok

14 Mondom nektek, ez megigazulva ment haza, nem úgy, mint amaz. Mert aki felmagasztalja magát, megaláztatik, aki pedig megalázza magát, felmagasztaltatik.

λέγω ὑμῖν, κατέβη οὗτος δεδικαιωμένος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ παρ' ἐκεῖνον·

κατέβη – lement, καταβαίνω - 1. lemegy,

πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται.

Csia . 14 Azt mondom nektek, hogy ő megigazulva ment alá házába, inkább, mint amaz. Mert mindenkit meg fognak alázni, aki magát felmagasztalja, de azt, aki megalázza magát, fel fogják magasztalni.”

Érdekes, hogy RÚF meghagyja a szenvedő alakot.

15 Kisgyermeket is vittek hozzá, hogy megérintse őket. Amikor a tanítványok ezt meglátták, rájuk szóltak, 16 Jézus azonban magához hívta őket, és így szólt: Engedjétek hozzám jönni a kisgyermeket, és ne akadályozzátok őket, mert ilyeneké az Isten országa.

ὁ δὲ Ἰησοῦς προσεκαλέσατο [αὐτὰ] ¹ λέγων ¹ Ἄφετε ¹ τὰ παιδιά ἔρχεσθαι πρὸς με καὶ μὴ κωλύετε αὐτά, τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ.

17 Bizony mondom nektek, aki nem úgy fogadja az Isten országát, mint egy kisgyermek, semmiképpen nem megy be abba.

ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὃς ἂν μὴ δέξηται τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν.

18 Akkor egy előkelő ember megkérdezte tőle: Jó Mester, mit tegyek, hogy elnyerjem az örök életet?

Καὶ ἐπηρώτησέν τις αὐτὸν ἄρχων λέγων ¹ Διδάσκαλε ¹ ἀγαθέ, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω;

κληρονομήσω; ¹ - örökösként megnyerek (majd), κληρονομέω - örököl

19 Jézus ezt válaszolta neki: Miért mondasz engem jónak? Senki sem jó az egy Istenen kívül. 20 A parancsolatokat tudod: „Ne paráználkodj, ne ölj, ne lopj, ne tanúskodj hamisan, tiszteld apádat és anyádat!” 21 Ő pedig így szólt: Mindezeket megtartottam ifjúságomtól fogva. 22 Amikor Jézus ezt hallotta, így szólt hozzá: Még egy fogyatkozásod van: add el minden vagyondat, oszd szét a szegényeknek, és kincsed lesz a mennyben, azután jöjj, és kövess engem! 23 Az pedig, mikor ezt meghallotta, nagyon elszomorodott, mert igen gazdag volt. 24 Jézus ezt látva, így szólt: Milyen nehezen mennek be a gazdagok az Isten országába! 25 Könnyebb a tevének a tű fokán átmenni, mint a gazdagnak az Isten országába bejutni. 26 Akik pedig ezt hallották, megkérdezték: Akkor ki üdvözülhet? 27 Ő így felelt: Ami lehetetlen az embereknek, az Istennek lehetséges

28 Ekkor így szólt Péter: Íme, mi otthagytunk mindent, és követtünk téged.

Εἶπεν δὲ ὁ Πέτρος ¹ Ἰδοὺ ¹ ἡμεῖς ἀφέντες τὰ ἴδια ἠκολουθήσαμέν σοι.

29 Ő pedig ezt mondta nekik: Bizony mondom nektek, hogy mindaz, aki elhagyta házát vagy feleségét, testvéreit, szüleit vagy gyermekeit az Isten országáért,

ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς ¹ Ἀμὴν ¹ λέγω ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς ¹ ἔστιν ¹ ὃς ἀφῆκεν οἰκίαν ἢ γυναῖκα ἢ ἀδελφούς ἢ γονεῖς ἢ τέκνα ἵνα ἐῖνεκεν τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ,

AKI EZT LITERÁLISAN ÉRTELMEZI, AZ SZEKTÁS, RAJONGÓ, MINT A 16. SZÁZADI RADIKÁLISOK.

γονεῖς – szülőket, γονεῖς, -έων - szülők

30 az a sokszorosát kapja vissza *már ebben a világban*, a jövő világban pedig az örök életet.

ὃς οὐχὶ μὴ ἴαβη πολλπλασίονα ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ ζῶην αἰώνιον.

Érdekes.

ἐν τῷ καιρῷ-t „ebben a világban”.nak fordítja ÚF és RÚF

Katolikusok: KNV, SZIT, BD: ezen a világon

KG RL CSL ebben az időben

STL- MÁR MOST -ez a legjobb!

31 Azután maga mellé vette a tizenkettőt, és így szólt hozzájuk: Íme, felmegyünk Jeruzsálembe, és beteljesedik mindaz, amit a próféták az Emberfiáról megírtak.

32 Átadják a pogányoknak, kigúnyolják, meggyalázzák, leköpi, 33 és miután megostorozták, megölik, de a harmadik napon feltámad.

34 Ők azonban semmit sem értettek ezekből. Ez a beszéd rejtve maradt előlük, és nem értették meg a mondottakat.

Καὶ ¹ αὐτοὶ οὐδὲν τούτων συνῆκαν, ¹ καὶ ἦν τὸ ῥῆμα τοῦτο κεκρυμμένον ἀπ’ αὐτῶν, ¹ καὶ οὐκ ἐγίνωσκον τὰ λεγόμενα.

συνῆκαν, ¹ - fölfogtak, συνῆμι - 1) felfog, belát, okul;

35 Történt pedig, amikor Jerikóhoz közeledett, hogy egy vak ült az út mellett, és koldult. 36 Hallotta, hogy sokaság megy el mellette, kérdezősködött, hogy mi az. 37 Megmondták neki, hogy a názáreti Jézus megy arra.

Ekkor így kiáltott fel [a vak]: Jézus, Dávid Fia, könyörülj rajtam! Akik elöl mentek, rászóltak, hogy hallgasson el, de ő annál inkább kiáltozott:

Dávid Fia, könyörülj rajtam!

Ἰησοῦ υἱὲ Δαυεῖδ, ἐλέησόν με.

39 Akik elöl mentek, rászóltak, hogy hallgasson el, de ő annál inkább kiáltozott: Dávid Fia, könyörülj rajtam!

40 Jézus megállt, és megparancsolta, hogy vezessék hozzá. Amikor közel jött, megkérdezte tőle:

Mit kívánsz, mit tegyek veled? Ő így szólt: Uram, hogy újra lássak.

Τί ¹ σοι θέλεις ποιήσω; ¹ ὁ δὲ εἶπεν ¹ Κύριε, ¹ ἵνα ἀναβλέψω.

42 Jézus ezt mondta neki: Láss! A hited megtartott.

καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ ¹ Ἀνάβλεψον· ¹ ἡ πίστις σου σέσωκέν σε

43 És azonnal megjött a szeme világa, és követte őt, dicsőítve Istent. Amikor ezt látta az egész nép, dicsőítette Istent.

Lk 19

1Ezután Jézus Jerikóba ért, és áthaladt rajta. 2 Élt ott egy **Zákeus** nevű gazdag ember, aki fővámszedő volt. 3 Szerette volna látni, hogy ki az a Jézus, de kis termetű lévén, nem láthatta a sokaságtól. 4 Ezért előrefutott, és felmászott egy vadfügefára, hogy lássa őt, mert arra kellett elmennie. 5 Amikor Jézus odaért, felnézett, és így szólt hozzá: Zákeus, jöjj le hamar, mert ma a te házában kell megszállnom. 6 Ekkor sietve lejött, és örömmel befogadta. 7 Akik ezt látták, mindnyájan zúgolódtak, és így szóltak: Bűnös embernél szállt meg. 8 Zákeus pedig odaállt az Úr elé, és ezt mondta: Uram, íme, vagyonom felét a szegényeknek adom, és ha valakitől valamit törvénytelenül vettem el, a négyszeresét adom vissza annak.

9 Jézus így felelt neki:

Ma lett üdvössége ennek a háznak, mivelhogy ő is Ábrahám fia.

εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν [ὁ] ¹ Ἰησοῦς ὅτι Σήμερον ¹ σωτηρία τῷ οἴκῳ τούτῳ ἐγένετο, καθότι καὶ αὐτὸς υἱὸς Ἀβραάμ [ἐστίν]

TYN 1526 This day is health come unto this house,

TYN 1534 this daye is healthe come vnto this housse

TYN 1526-BAN A SOTERIAÁT VÉGIG HEALTH-NEK FORDÍTJA; 1534-ES KIADÁSBAN KIGYOMLÁLJA ŐKET ÉS SALVATIONT ÍR HELYETTE; EGYEDÜL ITT MARADT MEG AZ 1534-BEN A HEALTH.

KJV 1611 This day is salvation come to this house

10 Mert az Emberfia azért jött, hogy megkeresse és megtartsa az elveszettet.

ἦλθεν γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ζητῆσαι καὶ σῶσαι τὸ ἀπολωλός

MINÁK

11 Amikor pedig ezeket hallották, mondott egy **példázatot** is, mert közel volt Jeruzsálemhez, és azt gondolták, hogy azonnal meg fog jelenni az Isten országa. 12 Így szólt tehát: Egy előkelő ember távoli országba utazott, hogy királyi méltóságot szerezzen magának, és úgy térjen vissza.

13 Hívatta tíz szolgáját, átadott nekik tíz minát, és azt mondta nekik: Kereskedjete, amíg vissza nem jövök. 14 Alattvalói azonban gyűlölték őt, ezért küldöttséget menesztettek utána, és azt üzenték: Nem akarjuk, hogy ez uralkodjék felettünk.

15 Amikor pedig megszerezte a királyi méltóságot és visszatért, magához hívatta azokat a szolgákat, akiknek a pénzt adta, hogy megtudja, ki hogyan kereskedett. 16 Jött az első, és azt mondta: Uram, a minád tíz minát nyert. 17 Az erre így szólt: Jól van, jó szolgám, mivel hű voltál a kevésen, legyen hatalmad tíz város fölött! 18 Aztán jött a második, és jelentette: Uram, a minád öt minát nyert. 19 Ehhez pedig így szólt: Uralkodj te is öt városon! 20 Jött a harmadik is, aki így beszélt: Uram, itt a minád. Egy kendőbe kötve őriztem. 21 Féltem ugyanis tőled,

mivel könyörtelen ember vagy: azt is behajtod, amit nem fektettél be, és learatod azt is, amit nem vetettél el. 22 Ekkor az így szól hozzá: A saját szavaid alapján ítélek meg, gonosz szolga! Tudtad, hogy én könyörtelen ember vagyok, hogy behajtom azt is, amit nem fektettem be, és hogy learatom azt is, amit nem vetettem el? 23 Miért nem tetted hát a pénzemet a pénzváltók asztalára, hogy amikor megjövök, kamatostul kapjam meg? 24 Az ott állóknak pedig ezt mondta: Vegyétek el tőle a minát, és adjátok annak, akinek tíz minája van! 25 Mire ezt mondták neki: Uram, annak tíz minája van! 26 De ő így válaszolt: **Mondom nektek, hogy akinek van, annak adatik, akinek pedig nincs, attól még az is elvételik, amije van.**

27 Ellenségeimet pedig, akik nem akarták, hogy királlyá legyek felettük, hozzátok ide, és vágjátok le itt előttem. EZ KICSIT KILÓG! EGYESEK SZERINT JERUZSÁLEM PUSZTULÁSA, MÁSOK SZERINT JÉZUS 2. ELJÖVETELE, luth bt: EZ AZOKRA VONATKOZIK, AKIK ELUTASÍTOTTÁK A SZAVÁT!

28 Miután ezeket elmondta, tovább haladt Jeruzsálem felé. 29 Amikor közeledett Bétfagéhoz és Betániához, az Olajfák hegyénél elküldött tanítványai közül kettőt, és ezt mondta nekik: 30 Menjete a szemben fekvő faluba, és amikor beértek, találtok *egy megkötött szamárcsikót, amelyen még nem ült ember: oldjátok el, és vezessétek ide!* 31 Ha pedig valaki megkérdezi tőletek: Miért oldjátok el? – mondjátok ezt: Az Úrnak van szüksége rá. 32 Amikor a küldöttek elmentek, mindent úgy találtak, ahogyan megmondta nekik. 33 Miközben eloldották a szamárcsikót, gazdái ezt kérdezték tőlük: **Miért oldjátok el a szamárcsikót? 34 Ők így feleltek: Mert az Úrnak van szüksége rá. 35** Azután elvezették Jézushoz a szamárcsikót, ráterítették felsőruhájukat, és **felültették rá Jézust.** 36 Amint ment tovább, az emberek az útra terítették felsőruhájukat. 37 Mikor pedig már közeledett az Olajfák hegyének lejtőjéhez, a tanítványok egész sokasága örvendezve fennhangon dicsérni kezdte Istent mindazokért a csodákért, amelyeket láttak, 38 és ezt kiáltották: **Áldott a király, aki az Úr nevében jön!** A mennyben békeség, és dicsőség a magasságban! 39 A sokaságból néhány farizeus ezt mondta neki: Mester, utasítsd rendre a tanítványaidat! 40 De ő így válaszolt: **Mondom nektek, ha ezek elhallgatnak, a kövek fognak kiáltani.** 41 Amikor közelebb ért, és meglátta a várost, megsiratta, 42 és így szólt: **Bárcsak felismerted volna ezen a napon te is a békességre vezető utat!** De most már el van rejtve a szemed elől. 43 **Mert jönnek majd rád napok, amikor ellenségeid ostromfalat emelnek körülötted, körülzárnak, és mindenfelől szorongatnak, 44 földre tipornak téged és fiaidat, akik falaid között laknak, és kő kövön nem marad benned, mert nem ismerted fel meglátogatásod idejét.**

ον ἐν σοί, ἀνθ' ὧν οὐκ ἔγνωσ τὸν καιρὸν τῆς ἐπισκοπῆς σου.

45 Azután bement a templomba, és kezdte kiűzni az árusokat, 46 ezt mondva nekik: Meg van írva: „Az én házam imádság háza lesz”, ti pedig rablók barlangjává tettétek. 47 Ezután naponként tanított a templomban. A főpapok, az írástudók és a nép vezetői arra törekedtek, hogy elveszítsék őt, 48 de még nem találták meg a módját, hogy mit tegyenek vele, mert az egész nép odaadó figyelemmel hallgatta őt. hallgassa őt a templomban.

Lk 20

1Történt az egyik napon, amikor a templomban tanította a népet, és hirdette az evangéliumot, hogy odaléptek a főpapok és az írástudók a vénekkel együtt,

Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν διδάσκοντος αὐτοῦ τὸν λαὸν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ εὐαγγελιζομένου ¹ ἐπέστησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς σὺν τοῖς πρεσβυτέροις,

2 és megkérdezték tőle:

Mondd meg nekünk, milyen hatalommal cselekszed ezeket, vagy ki adta neked ezt a hatalmat?

καὶ εἶπαν λέγοντες πρὸς αὐτόν ¹ Εἰπὸν ¹ ἡμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσία ταῦτα ποιεῖς, ἢ τίς ἐστὶν ὁ δούς σοι τὴν ἐξουσίαν ταύτην. ¹

Ő pedig így válaszolt nekik: Én is kérdezek tőletek valamit, mondjátok meg nekem:

ἀποκριθεὶς δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς ¹ Ἐρωτήσω ¹ ὑμᾶς κἀγὼ λόγον, καὶ εἶπατέ μοι ¹

4 Vajon János keresztsége mennyből való volt-e vagy emberektől?

Τὸ ¹ βάπτισμα Ἰωάνου ἔξ οὐρανοῦ ἢ ἢ ἐξ ἀνθρώπων;

5 Ők pedig így tanakodtak egymás között: Ha azt mondjuk, mennyből, azt fogja mondani: Akkor miért nem hittetek neki?

οἱ δὲ συνελογίσαντο πρὸς ἑαυτοὺς ¹ λέγοντες ὅτι Ἐὰν ¹ εἴπωμεν ¹ Ἐξ ¹ οὐρανοῦ, ἐρεῖ ¹ Διὰ τί ¹ οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ

6 Ha pedig azt mondjuk, emberektől, az egész nép megkövez minket, mert meg van győződve arról, hogy János próféta volt.

ἐὰν δὲ εἴπωμεν ¹ Ἐξ ¹ ἀνθρώπων, ὁ λαὸς ἅπας καταλιθάσει ἡμᾶς, πεπεισμένος γάρ ἐστὶν Ἰωάνην ἰεροφάνητα εἶναι·

7 Ezért azt felelték neki, hogy nem tudják, honnan való.

καὶ ἀπεκρίθησαν μὴ εἰδέναι πόθεν.

8 Erre Jézus így szólt hozzájuk: Én sem mondom meg nektek, milyen hatalommal cselekszem ezeket.

καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς ¹ Οὐδὲ ¹ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσία ταῦτα ποιῶ

9 Azután ezt a példázatot mondta a népnek: GONOSZ SZÓLÓMŰVESEK

Egy ember szőlőt ültetett, és munkásoknak adta bérbe, majd hosszú időre idegenbe távozott. 10 És amikor eljött az ideje, elküldött a munkásokhoz egy szolgát, hogy adják oda neki a részét a szőlő terméséből. De a munkások megverték, és üres kézzel küldték el. 11 Azután egy másik szolgát küldött, de azt is megverték, megalázták, és üres kézzel küldték vissza. 12 Majd egy harmadikat is küldött, de ezt is megsebesítették és kidobták. 13 Akkor így szólt a szőlő

gazdája: Mit tegyek? Elküldöm szeretett fiamat, őt talán meg fogják becsülni. 14 De mikor meglátták őt a munkások, így tanakodtak egymás között: Ez az örökös! Őljük meg őt, hogy mienk legyen az örökség! 15 És kidobták a szőlőből, majd megölték. Vajon mit fog velük tenni a szőlő ura? 16 Eljön, és elpusztítja ezeket a munkásokat, a szőlőt pedig másoknak adja. Amikor ezt hallották, így szóltak: Ez nem történhet meg!

17 Ő azonban rájuk nézett, és ezt mondta: Akkor mit jelent az Írásnak ez a szava:

ὁ δὲ ἐμβλέψας αὐτοῖς εἶπεν 1 Τί 1 οὖν ἐστὶν 1 τὸ γεγραμμένον τοῦτο

„A kő, amelyet az építők megvetettek, az lett a sarokkő”?

Λίθον 1 ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας;

18 Aki erre a kőre esik, összezúródik, akire pedig ez a kő ráesik, szétmorzsolja azt.

πᾶς ὁ πεσὼν ἐπ’ ἐκεῖνον τὸν λίθον συνθλασθήσεται· ἐφ’ ὃν δ’ ἂν πέσῃ, λικμήσει αὐτόν.

19 Az írástudók és főpapok már abban az órában el akarták őt fogni, de féltek a néptől, mert megértették, hogy róluk mondta ezt a példázatot.

Καὶ ἐζήτησαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἐπιβαλεῖν ἐπ’ αὐτὸν τὰς χεῖρας ἐν αὐτῇ 1 τῇ ὥρᾳ, καὶ ἐφοβήθησαν τὸν λαόν, ἔγνωσαν γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς εἶπεν τὴν παραβολὴν ταύτην.

20Ezután szemmel tartották őt, és kémeket küldtek utána. Azok igazaknak tettették magukat, hogy Jézust egy kérdéssel törbe csalják, és átadhassák a hatóságnak és a helytartói hatalomnak.

21Ezek megkérdezték tőle: Mester, tudjuk, hogy helyesen szólsz és tanítasz, és nem vagy személyválogató, hanem az igazsághoz ragaszkodva tanítod az Isten útját. 22Szabad-e a császárnak adót fizetnünk, vagy nem? 23Ő azonban felismerte álnokságukat, és így szólt hozzájuk: 24Mutassatok nekem egy dénárt! Kinek a képe és felirata van rajta? Ők ezt felelték: A császáré. 25Ő pedig így válaszolt nekik: Adjátok meg a császárnak, ami a császáré, és Istennek, ami Istené! 26Így tehát nem tudták törbe csalni a nép előtt, hanem elcsodálkoztak válaszában, és elhallgattak.

Kérdés a feltámadásról (Mt 22,23-33; Mk 12,18-27)

27Azután odamentek hozzá néhányan a szadduceusok közül, akik tagadják, hogy van feltámadás, és ezt kérdezték tőle: 28Mester, Mózes elrendelte nekünk, hogy ha valakinek meghal a testvére, akinek volt felesége, de gyermeke nem, akkor annak a testvére vegye el az asszonyt, és támasszon utódot az ő testvéérének. 29Volt hét testvér. Az első megnősült, de meghalt gyermektelenül. 30Ekkor a második vette el az asszonyt, 31azután a harmadik, majd sorban mind a hét, de mind úgy haltak meg, hogy nem hagytak maguk után gyermeket. 32Végül meghalt az asszony is. 33Ez az asszony melyikük felesége lesz a feltámadáskor, hiszen mind a hétnek a felesége volt? 34Jézus így válaszolt nekik: E világ fiai házasodnak és férjhez mennek, 35de akik méltónak ítéltetnek ama eljövendő világra, hogy részük legyen a halottak közül való feltámadásban, azok nem házasodnak majd, és férjhez sem mennek. 36Sőt meg sem halhatnak többé, mert az angyalokhoz lesznek hasonlók, és Isten fiaivá lesznek, mivel feltámadnak a

halálból. 37Arra pedig, hogy a halottak feltámadnak, már Mózes is rámutatott a csipkebokorról szóló részben, amikor az Urat Ábrahám Istenének, Izsák Istenének és Jákób Istenének mondta. 38Isten pedig nem a holtak Istene, hanem az élőké. Mert az ő számára mindenki él. 39Néhány írástudó ekkor így szólt: Mester, jól mondtad. 40És többé semmit sem mertek kérdezni tőle. Krisztus Dávidnak Fia és Ura (Mt 22,41-46; Mk 12,35-37)

41Ő azonban megkérdezte tőlük: Hogyan mondhatják azt, hogy a Krisztus Dávid Fia? 42Hiszen maga Dávid mondja a Zsoltárok könyvében: „Így szólt az Úr az én Uramhoz: Ülj a jobb kezem felől, 43amíg ellenségeidet lábad zsámolyává nem teszem.” 44Ha tehát Dávid Urának szólítja őt, hogyan lehet akkor a Fia?

Az írástudók nagyravágyása és kapzsisága (Mt 23,6-7; Mk 12,38-40)

45Miközben pedig az egész nép hallgatta őt, így szólt a tanítványaihoz: 46Óvakodjatok az írástudóktól, akik szeretnek hosszú köntösben járni, és szívesen veszik a köszöntéseket a tereken, szeretnek a zsinagógákban a főhelyeken ülni és a lakomákon az asztalfőn, 47akik felemészítik az özvegyek házáat, és színlelésből hosszan imádkoznak. Ezekre vár a legsúlyosabb ítélet.

Lk 21

1Amikor Jézus feltekintett, látta, amint a gazdagok áldozati ajándékaikat a perselybe dobják. 2Észrevett egy szegény özvegyasszonyt is, aki két fillért dobott abba, 3és így szólt: Bizony mondom nektek, hogy ez a szegény özvegyasszony mindenkinél többet dobott a perselybe. 4Azok ugyanis mind a feleslegükből dobtak az áldozati ajándékokhoz, ő azonban szegénységéből mindent beledobott, amije volt, az egész vagyonát.

Jézus jövendölése a templomról (Mt 24,1-2; Mk 13,1-4)

5Amikor némelyek azt mondták a templomról, hogy az gyönyörű kövekkel és fogadalmi ajándékokkal van díszítve, ő így szólt: 6Jönnek majd napok, amikor ezekből, amiket itt láttok, nem marad kő kövön, amit le ne rombolnának.

7 Ekkor azt kérdezték tőle: Mester, mikor lesz ez, és mi lesz annak a jele, hogy ez megtörténik?

ἐπηρώτησαν ¹ δὲ αὐτὸν λέγοντες ¹ Διδάσκαλε, ¹ πότε οὖν ταῦτα ἔσται, ¹ καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν μέλλῃ ¹ ταῦτα γίνεσθαι

8 Ő pedig így válaszolt: Vigyázzatok, hogy meg ne tévesszenek titeket! Mert sokan jönnek majd az én nevemben, és azt mondják: Én vagyok! – meg azt: Eljött az idő! De ti ne kövessétek őket.

ὁ δὲ εἶπεν ¹ Βλέπετε ¹ μὴ πλανηθῆτε· πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου λέγοντες ¹ Ἐγὼ ¹ εἰμι ¹ καὶ ¹ Ὁ ¹ καιρὸς ἤγγικεν· ¹ μὴ πορευθῆτε ὀπίσω αὐτῶν.

9 Amikor pedig háborúkról és lázadásokról hallotok, ne rettenjétek meg, mert ezeknek előbb meg kell történniük, de ez még nem a vég.

ὅταν δὲ ἀκούσητε πολέμους καὶ ἀκαταστασίας, μὴ πτοηθῆτε· δεῖ γὰρ ταῦτα ¹ γενέσθαι πρῶτον, ἀλλ' οὐκ εὐθέως τὸ τέλος.

10 Azután így folytatta: Nemzet nemzet ellen és ország ország ellen támad,

Τότε ἔλεγεν αὐτοῖς ¹ Ἐγερθήσεται ¹ ἔθνος ἐπ' ἔθνος καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν,

11 mindenfelé nagy földrengések, járványok és éhínségek lesznek, rettenetes dolgok történnek, és hatalmas jelek tűnnek fel az égen.

σεισμοὶ τε μεγάλοι καὶ κατὰ τόπους Ἴλοιμοὶ καὶ ¹ λιμοὶ ἔσονται, φόβηθρά τε καὶ ἀπ' οὐρανοῦ σημεῖα μεγάλα ἔσται. ¹

Ἴλοιμοὶ καὶ ¹ λιμοὶ- szójáték?

12 De mindezek előtt kezet emelnek rátok, és üldöznek titeket, átadnak benneteket a zsinagógáknak, és börtönbe vetnek, királyok és helytartók elé vezetnek titeket az én nevemért.

πρὸ ¹ δὲ τούτων πάντων ἐπιβαλοῦσιν ἐφ' ὑμᾶς τὰς χεῖρας αὐτῶν καὶ διώξουσιν, παραδιδόντες εἰς τὰς συναγωγὰς καὶ φυλακάς, ἀπαγομένους ἐπὶ βασιλεῖς καὶ ἡγεμόνας ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός μου

13 De ez alkalom lesz nektek a tanúságtételre.

ἀποβήσεται ¹ ὑμῖν εἰς μαρτύριον.

14 Határozzátok el szívetekben, hogy nem gondoltok előre a védekezésre,

θέτε οὖν ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν μὴ προμελετᾶν ¹ ἀπολογηθῆναι, ¹

15 mert én adok nektek szájat és bölcsességet, amelynek nem tud ellenállni vagy ellene mondani egyetlen ellenfelet sem.

ἐγὼ γὰρ δώσω ὑμῖν στόμα καὶ σοφίαν ἧ οὐ δυνήσονται ἀντιστῆναι ἢ ἀντειπεῖν ἅπαντες οἱ ἀντικείμενοι ὑμῖν.

16 Kiszolgáltatnak titeket még a szülők, testvérek, rokonok és barátok is, egyeseket meg is ölnek közületek,

παραδοθήσεσθε δὲ καὶ ὑπὸ γονέων καὶ ἀδελφῶν καὶ συγγενῶν καὶ φίλων, καὶ θανατώσουσιν ἐξ ὑμῶν,

17 és mindenki gyűlöl majd titeket az én nevemért.

καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου.

18 De egyetlen hajszál sem vész el a fejetekről.

καὶ θριξὶ ἐκ τῆς κεφαλῆς ὑμῶν οὐ μὴ ἀπόληται.

19Állhatatosságokkal nyерitek meg majd a lelketeket.

ἐν τῇ ὑπομονῇ ὑμῶν ῥκτῆσεσθε τὰς ψυχὰς ὑμῶν.

20 Amikor pedig látjátok, hogy Jeruzsálemet ellenséges seregek kerítik be, akkor tudjátok meg, hogy elközelített annak pusztulása. 21 Akkor azok, akik Júdeában vannak, meneküljenek a hegyekbe, és akik a városban vannak, menjenek ki onnan, akik pedig vidéken vannak, ne menjenek be oda. 22 Mert ezek a bosszúállás napjai, hogy beteljesedjék mindaz, ami meg van írva. 23 Jaj azokban a napokban a terhes és a szoptató anyáknak, mert nagy nyomorúság szakad a földre és harag erre a népre. 24 Kardélre hányják és fogságba viszik őket mindenféle nép közé, és pogányok tapossák Jeruzsálemet, amíg be nem telik a pogányok ideje. 25 És jelek lesznek a napban, a holdban és a csillagokban, a földön pedig a tenger zúgása és háborgása miatt kétségbeesnek a népek tanácstalanságukban. 26 Az emberek megdermednek a félelemtől és annak sejtésétől, ami az egész földre vár, mert az egek tartóoszlopai megrendülnek. 27 És akkor meglátják az Emberfiát eljönni a felhőben nagy hatalommal és dicsőséggel. 28 Amikor pedig ezek elkezdődnek, egyenesedjete fel, és emeljéte fel a fejeteke, mert közeledik a megváltásotok.

29 Mondott nekik egy példázatot is: Nézzéte meg a fügefát és a fákat mind! 30 Amikor látjátok, hogy már kihajtottak, magatoktól is tudjátok, hogy már közel van a nyár. 31 Így ti is, amikor látjátok, hogy mindezek bekövetkeznek, tudjátok meg: közel van az Isten országa.

32 Bizony mondom nektek: nem múlik el ez a nemzedék addig, amíg minde meg nem lesz.

ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρέλθη ἡ γενεὰ αὕτη ἕως [ἂν] ¹ πάντα γένηται.

33 Az ég és a föld elmúlik, de az én beszédeim nem múlnak el.

ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρελεύσονται.

Ézs 40,6

34 Vigyázzatok magatokra, nehogy szívetek elnehezedejk mámortól, részegségtől vagy a megélhetés gondjaitól, és hirtelen leljen meg titeket az a nap,

35 mint valami **csapda**,

παγίς - (szó szerint: kelepce, tőr) KG, SZIT, STL = **TŐR**; KNB, BD, RUF = **CSAPDA**
még: Rm 11,9, 1Tim 3,7 (ördög tőre) (Ének: a gonosz világnak tőrébe ne essünk), 1Tim 6,9, , 2Tim 2,26 (felocsudának az ördög tőréből)

36 Legyetek tehát éberek, és szüntelen könyörögjete, hogy legyen erőtök kimenekülni mindazokból, amik történni fognak, és hogy megállhassatok az Emberfia előtt.

37 Nappal a templomban tanított, éjszakánként pedig az Olajfák hegyére ment, és ott töltötte az éjszakákat. 38 Kora reggel az egész nép hozzáietett, hogy hallgassa őt a templomban.

Lk 22

1 Közeledett már a kovásztalan kenyerek ünnepe, amelyet páskának neveztek. 2 A főpapok és az írástudók keresték a módját, hogyan öljék meg Jézust. Félték ugyanis a néptől. 3 A Sátán pedig bement Júdasba, akit Iskáriótesnek neveztek, és egyike volt a tizenkettőnek. 4 Elment, és megbeszélte a főpapokkal és a templomórség vezetőivel, hogyan adja őt a kezükre. 5 Azok

megőrültek, és megígérték, hogy pénzt adnak neki. 6 Ő elfogadta az egyezséget, és kedvező alkalmat keresett arra, hogy **a kezükre adhassa őt, amikor nincs jelen a sokaság.** 7 Elérkezett a kovásztalan kenyerek napja, amikor fel kellett áldozni a páskabarányt. 8 Jézus elküldte Pétert és Jánost ezt mondva: Menjetek el, és készítsétek el nekünk a páskavacsorát, hogy megehessük. 9 Ők pedig ezt kérdezték tőle: Mi a kívánságod, hol készítsük el? 10 Ő így válaszolt: Amikor beértek a városba, szembejön veletek egy ember, aki egy korsó vizet visz, kövessétek őt abba a házba, ahova bemegy, 11 és mondjátok meg a ház gazdájának: A Mester ezt üzeni neked: hol van a szállás, ahol tanítványaimmal együtt megehetem a páskavacsorát? 12 Ő majd mutat nektek egy nagy, berendezett emeleti termet: ott készítsétek el! 13 Akkor elmentek, és mindent úgy találtak, amint előre megmondta nekik; és elkészítették a **páskavacsorát.**

14 Amikor eljött az óra, asztalhoz telepedett az apostolokkal együtt, 15 és ezt mondta nekik: Vágyva vágytam arra, hogy szenvedésem előtt megegyem veletek ezt a páskavacsorát. 16 Mert mondom nektek, hogy többé nem eszem ebből a páskavacsorából, amíg csak be nem teljesedik az Isten országában.

17 **Azután vette a poharat, hálát adott, és ezt mondta: Vegyétek, és osszátok el magatok között!**

καὶ δεξάμενος ποτήριον εὐχαριστήσας εἶπεν ¹ Λάβετε ¹ τοῦτο καὶ διαμερίσατε εἰς ἑαυτοὺς·

18 Mert mondom nektek, hogy nem iszom mostantól fogva a szőlőtő terméséből, amíg el nem jön az Isten országa.

λέγω γὰρ ὑμῖν, οὐ μὴ πῖω ἀπὸ τοῦ νῦν ἀπὸ τοῦ γενήματος τῆς ἀμπέλου ἕως οὗ ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἔλθῃ

19 És vette a kenyeret, hálát adott, megtörte, és e szavakkal adta nekik: Ez az én testem, amely tiérettetek adatik: ezt cselekedjétek az én emlékezetemre!

καὶ λαβὼν ἄρτον εὐχαριστήσας ἔκλασεν καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς λέγων ¹ Τοῦτό ¹ ἐστὶν τὸ σῶμά μου [[τὸ ¹ ὑπὲρ ὑμῶν διδόμενον· τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν.

20 Hasonlóképpen vette a poharat is, miután megvacsoráztak, és ezt mondta: E pohár az új szövetség az én vérem által, amely tiérettetek ontatik ki.

καὶ τὸ ποτήριον ¹ ὡσαύτως μετὰ τὸ δειπνῆσαι, λέγων Τοῦτο ¹ τὸ ποτήριον ἢ καινὴ διαθήκη ἐν τῷ αἵματί μου, ¹ τὸ ὑπὲρ ὑμῶν ἐκχυννόμενον]].

NB. KÉZIRATOK EGY RÉSZÉBEN 19B-20 HIÁNYZIK- VÖ. PRÖHLE SZEREZTETÉSI SZAVAK KÜLÖNFÉLE ÉRTELMEZÉSE ESV 2005

FT Eljövendő, 79

A kenyér megtörésének és a bor közös elfogyasztásának is megvan az előzménye.

A kehely a vérrel megpecsételt szövetségre utal. Nem világos, hogy a páskabarány vévéről van-e szó, vagy a Sínai-hegyi szövetség vérrel való megpecsételéséről. Mindenesetre a haima tés diathékés kifejezés (Lk 22,20) nyelvileg megegyezik a 2Mózes 24,8 septuagintabeli szövegével, 39 ami inkább a Sínai hegyi szövetséggel való analógiát erősíti. A Zsidókhoz írt levél értelmezése alapján arra következtethetünk, hogy amint a régi

szövetség vérrel lépett életbe, úgy az új szövetséget Krisztus vére pecsételi meg (Zsid 9,18skk.). Ugyanakkor, ha az 1Korintus 5,7-et tartjuk szem előtt, úgy tűnik, hogy a pászkbarányra vonatkozik az utalás. Ismét azt látjuk, hogy több ószövetségi típus olvad egybe Krisztus vérének antitípusában. „Anélkül, hogy a szöveg világosan definiálná a fogalmakat – írja Goppelt –, a kettő elválaszthatatlanul együtt lüktet a szerzettési igékben.”

21De íme, annak a keze, aki elárul engem, az enyémmel együtt van az asztalon. 22Mert az Emberfia elmegy ugyan, amint elrendeltetett, de jaj annak az embernek, aki elárulja őt. 23Azok pedig kérdezgetni kezdték egymástól, hogy ki lehet az közülük, aki ezt meg fogja tenni.

24 Versengés is támadt közöttük, hogy melyikük a legnagyobb. 25 Ő így felelt nekik: A királyok uralkodnak népeiken, és akik hatalmuk alá hajtják őket, jótevőknek hívadják magukat. 26 Ti azonban ne így cselekedjétek, hanem aki a legnagyobb közöttetek, olyan legyen, mint a legkisebb, és aki vezet, olyan legyen, mint aki szolgál. 27 Mert ki a nagyobb? Az, aki asztalnál ül, vagy aki szolgál? Ugye az, aki asztalnál ül? Én pedig olyan vagyok közöttetek, mint aki szolgál. 28 Ti vagytok azok, akik megmaradtatok velem kísértéseimben, 29 és én örökségül adom nektek az országot, ahogyan az én Atyám is nekem adta azt; 30 hogy egyetek és igyatok az én asztalomnál az én országomban, és trónszékekbe ülve ítéljétek Izráel tizenkét törzsét.

CSIA 29 Én meg királyságot adok nektek végrendeletképpen, ahogy azt Atyám nekem elrendelte, 30 hogy: Királyságomban asztalomnál egyetek és igyatok, és trónon ülve Izráel tizenkét törzsét ítéljétek

καὶ γὰρ διατίθεμαι ὑμῖν, ¹ καθὼς διέθετό μοι ὁ πατήρ μου βασιλείαν, 30 ἵνα ἔσθητε καὶ πίνητε ἐπὶ τῆς τραπέζης μου ἐν τῇ βασιλείᾳ μου, καὶ ῥαθῆσθε ἐπὶ θρόνων τὰς δώδεκα φυλὰς κρίνοντες τοῦ Ἰσραὴλ.

διατίθεμαι – rendelék, διατίθημι - 1) elrendezi az ügyeit; 1b) végrendelezik; 2) τραπέζης – asztal; τράπεζα, - ῆς - asztal

31 Simon, Simon, íme, a Sátán kikért titeket, hogy megrostáljon, mint a búzát,

Σίμων Σίμων, ἰδοὺ ὁ Σατανᾶς ¹ ἐξητήσατο ὑμᾶς τοῦ σινιάσαι ὡς τὸν σῖτον·

ἐξητήσατο – kikért, ἐξαιτέομαι - kikér, magához
σινιάσαι – megrostálni, σινιάζω - 1) megrostál, szítál
σῖτος, - ῆς - búza, gabona

32 de én könyörögtem érted, hogy el ne fogyatkozzék a hited: azért, ha majd megtérsz, erősítsd a testvéreidet!

ἐγὼ δὲ ἐδεήθην περὶ σοῦ ἵνα μὴ ἐκλίπῃ ἡ πίστις σου· καὶ σὺ ποτε ἐπιστρέψας στήρισον τοὺς ἀδελφούς σου.

ἐδεήθην – könyörögtem; δέομαι - kér, könyörög
ἐκλίπῃ - dőljön meg, ἐκλείπω - 1. kihagy, elmegy mellette; 2. elfogy; megszűnik, véget ér;
3. meghal (FREI: ECLIPSE of BIBLICAL NARRATIVE)
στήρισον - szilárdítsd meg; στηρίζω - (meg)erősít

33 Ő így válaszolt: Uram, kész vagyok veled menni akár a börtönbe, akár a halálba is! 34 Jézus azonban ezt felelte: Mondom neked, Péter: nem szólal meg a kakas ma, amíg háromszor meg nem tagadod, hogy ismeresz engem. 35 Azután ezt kérdezte tőlük: Amikor kiküldtelek titeket erszény, tarisznya és saru nélkül, volt-e hiányotok valamiben? Semmiben – válaszolták. 36 Majd ezt mondta nekik: Most azonban, akinek van erszénye, vegye elő, ugyanúgy a tarisznyát is; és akinek nincs kardja, adja el felsőruháját, és vegyen.

37 Mert mondom nektek, hogy be kell teljesednie rajtam annak, ami meg van írva: „És a bűnösök közé sorolták.” **Mert ami felőlem megíratott, az most beteljesedik.**

λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι τοῦτο τὸ γεγραμμένον δεῖ τελεσθῆναι ἐν ἐμοί, τό ¹ Καὶ ¹ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη· καὶ γὰρ τὸ περὶ ἐμοῦ τέλος ἔχει

ἐλογίσθη - (együtt) számíttatott, λογίζομαι - (be)számít, számon tart,

Ézs 53, 12

Azért részt osztok néki a nagyokkal, és zsákmányt a hatalmasokkal oszt, mivelhogy életét **halálra adta, és a bűnösök közé számláltatott; pedig** ő sokak bűnét hordozá, és a bűnösökért imádkozott! (

διὰ τοῦτο αὐτὸς κληρονομήσει πολλοὺς καὶ τῶν ἰσχυρῶν μεριεῖ σκῦλα, ἀνθ' ὧν παρεδόθη εἰς θάνατον ἢ ψυχὴ αὐτοῦ, καὶ ἐν τοῖς ἀνόμοις ἐλογίσθη· καὶ αὐτὸς ἁμαρτίας πολλῶν ἀνήνεγκεν καὶ διὰ τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν παρεδόθη.

INTERTEXT – LXX (MAJDNEM SZÓ SZERINT)

38 Erre így szóltak: Uram, íme, van itt két kard. Ő pedig azt felelte: Elég!

39 Ezután eltávozott onnan, és szokása szerint az Olajfák hegyére ment. Követték a tanítványai is. 40 Mikor pedig odaért, így szólt hozzájuk: **Imádkozzatok, hogy kísértésbe ne essetek!**

Προσεύχεσθε ¹ μὴ εἰσελθεῖν εἰς πειρασμόν. 41 Azután eltávolodott tőlük mintegy kőhajításnyira, és térdre borulva így imádkozott: 42 Atyám, ha akarod, vedd el tőlem ezt a poharat; mindazáltal ne az én akaratom legyen meg, hanem a tied. 43 Ekkor angyal jelent meg neki a mennyből, hogy erősítse őt. 44 **Halálos gyötrődésében még kitartóbban imádkozott, és verejtéke olyan volt, mint a földre hulló nagy vércseppek.** 45 Amikor az imádkozás után felkelt, odament tanítványaihoz, és látta, hogy a szomorúságtól kimerülve alszanak. 46 Ekkor így szólt hozzájuk: Miért alusztok? Keljetek fel, és imádkozzatok, hogy kísértésbe ne essetek! 47 Miközben ezeket mondta, íme, sokaság közeledett. Júdás jött elől, a tizenkettő egyike, és Jézushoz lépett, hogy megcsókolja. 48 Jézus így szólt hozzá: Júdás, csókkal árulod el az Emberfiát? 49 Amikor a körülötte levők látták, hogy mi készül, megkérdezték: Uram, odavágjunk a karddal? 50 Egyikük oda is csapott a főpap szolgájára, és levágta a jobb fülét. 51 Jézus azonban megszólalt, és ezt mondta nekik: Hagyjátok abba! És megérintve a fülét, meggyógyította őt. 52 Majd ezt mondta az ellene kivonuló főpapoknak, a templomórség vezetőinek és a véneknek: Úgy vonultok ki ellenem kardokkal és botokkal, mint valami rabló ellen. 53 Mindennap veletek voltam a templomban, mégsem emeltetek rám kezet. De ez a ti órátok és a sötétség hatalmának ideje. 54 Miután pedig elfogták őt, elvitték és bekísérték a főpap házába. Péter pedig távolról követte. 55 Mikor az udvar közepén tüzet raktak, és körülülték, Péter is leült közéjük. 56 Amint ott ült a tűz világánál, meglátta őt egy szolgáló, szemügyre vette, és így szólt: Ez is vele volt. 57 Ő azonban letagadta, ezt mondva: Asszony, nem ismerem őt! 58 Röviddel ezután más látta meg, és ezt mondta: Te is közülük való vagy!

De Péter így válaszolt: Ember, nem vagyok! 59 Körülbelül egy óra múlva másvalaki is bizonygatta: De bizony, ez is vele volt, hiszen ő is Galileából való. 60 Péter azonban ismét tagadta: Ember, nem tudom, mit beszélsz. És amikor ezt mondta, egyszerre megszólalt a kakas. 61 Ekkor megfordult az Úr, és rátekintett Péterre. Péter pedig visszaemlékezett az Úr szavára, amikor azt mondta neki: Ma, mielőtt megszólal a kakas, háromszor tagadsz meg engem. 62 Azután kiment, és keserves sírásra fakadt. 63 Azok a férfiak, akik őrizték Jézust, gúnyolták, és verték őt, 64 majd eltakarták a szemét, és ezt kérdezték: Ki ütött meg téged? Prófétáld meg! 65 És sok más szidalmat is szórtak rá. 66 Amint megvirradt, összegyűlt a nép véneinek tanácsa, a főpapok és az írástudók. Jézust a nagytanács elé vezették, 67 és felszólították: Ha te vagy a Krisztus, mondd meg nekünk! Ő pedig így válaszolt: Ha megmondom nektek, nem hiszitek, 68 ha pedig én kérdezek titeket, nem feleltek. 69 De mostantól fogva ott ül majd az Emberfia a mindenható Isten jobbján. 70 Erre mind azt kérdezték: Akkor hát te vagy az Isten Fia? Ti mondjátok, hogy én vagyok – felelte nekik. 71 Azok pedig így szóltak: Mi szükségünk van még tanúvallomásra? Hiszen magunk hallottuk a saját szájából.

Lk 23

1 Ezután valamennyien elindultak, és elvitték őt Pilátushoz. 2 Ott így kezdték vádolni: Megállapítottuk, hogy félrevezeti népünket, ellenzi, hogy adót fizessünk a császárnak, és azt állítja magáról, hogy ő a felkent király. 3 Pilátus megkérdezte tőle: Te vagy a zsidók királya? Ő pedig ezt felelte: Te mondd.

4 Pilátus erre így szólt a főpapokhoz és a sokasághoz: **Semmi bűnt nem találok ebben az emberben.**

ὁ δὲ ῥωμαῖος εἶπεν πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ὄχλους ἵ οὐδὲν ἑυρίσκω αἴτιον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ.

5 De azok még erősebben kiáltozták: Fellázítja a népet tanításával egész Júdeában, Galileától kezdve egészen idáig.

6 Pilátus ezt hallva megkérdezte: Galileából való ez az ember? 7 Amikor pedig megtudta, hogy Heródes fennhatósága alá tartozik, átküldte Heródeshez, aki szintén Jeruzsálemben tartózkodott ezekben a napokban. 8 Amikor Heródes meglátta Jézust, nagyon megörült. Már jó ideje szeretne volna látni, mert hallott róla, és azt remélte, hogy valami csodát tesz majd a szeme láttára. 9 Hosszasan kérdezgette őt, de Jézus semmit sem válaszolt neki. 10 Ott álltak a főpapok és az írástudók is, akik hevesen vádolták. 11 Heródes pedig katonai kíséretével együtt megvetően bánt vele, kigúnyolta, és fényes ruhába öltöztetve visszaküldte Pilátushoz.

12 Ezen a napon Heródes és Pilátus barátságot kötöttek egymással, korábban ugyanis ellenségek voltak.

Ἐγένοντο ἵ δὲ φίλοι ὁ ἵ τε Ἡρώδης καὶ ὁ ῥωμαῖος ἐν αὐτῇ ἵ τῇ ἡμέρᾳ μετ' ἀλλήλων· προὔπῆρχον γὰρ ἐν ἔχθρᾳ ὄντες πρὸς ἵ αὐτούς.

προὔπῆρχον - voltak előbb, προὔπαρχω - előbb van ἔχθρα, -ς - ellenségeskedés

13 Pilátus összehívta a főpapokat, a vezetőket és a népet, 14 és így szólt hozzájuk: Ezt az embert elém hoztátok azzal, hogy a népet félrevezeti. Íme, én előttetek hallgattam ki, és semmi olyan bűnt nem találtam ebben az emberben, amivel vádoljátok. 15 De még Heródes sem, mert visszaküldte hozzánk. Láthatjátok, hogy semmi halált érdemlő dolgot nem követett el: 16 megfenyíttem tehát, és elbocsátom. 17 Ünnepenként pedig szabadon kellett neki bocsátania egy

foglyot. 18 Erre valamennyien felkiáltottak: Ezt öld meg! Barabbást pedig bocsásd el nekünk! 19 Ez az ember a városban történt lázadás és gyilkosság miatt került börtönbe. 20 Pilátus ismét szólt hozzájuk, **mert szerette volna szabadon bocsátani Jézust.** 21 De ezek kiáltottak: Feszítsd meg, feszítsd meg őt! 22 Ő azonban harmadszor is így szólt hozzájuk: De hát mi rosszat tett ez az ember? Nem találtam benne semmiféle halált érdemlő bűnt: megfenyítem tehát, és elbocsátom. 23 De azok hangos kiáltásokkal sürgették és követelték, hogy feszítsék meg. És kiáltásuk győzött. 24 Pilátus ekkor úgy döntött, hogy legyen meg, amit kívánnak: 25 szabadon bocsátotta azt, akit kértek, aki lázadás és gyilkosság miatt volt börtönben, Jézust pedig kiszolgáltatta akaratauknak. 26 Amikor elvezették őt, megragadtak egy bizonyos **cirénei Simont, aki a mezőről jött, és rátették a keresztet, hogy vigye Jézus után.** 27 Követte őt a nép és az asszonyok nagy sokasága, akik jajgattak, és siratták őt. 28 Jézus pedig feléjük fordulva ezt mondta nekik: **Jeruzsálem leányai, ne engem sirassatok, hanem magatokat és gyermekeiteket sirassátok, 29 mert íme, jönnek majd napok, amikor ezt mondják: Boldogok a meddők, az anyaméhek, amelyek nem szültek, és az emlők, amelyek nem szoptattak!** 30 Akkor majd kiáltani kezdik a hegyeknek: **Essetek ránk!** – és a halmoknak: **Borítsatok el minket!** 31 Mert ha a zöldellő fával ezt teszik, mi történik a szárazzal? 32 Két gonosztevőt is vittek, hogy vele együtt végezzék ki őket. 33 Amikor arra a helyre értek, amelyet Koponya-helynek hívtak, keresztre feszítették őt és a gonosztevőket: az egyiket a jobb, a másikat a bal keze felől. 34 Jézus pedig így könyörgött: **Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek!** Azután sorsvetéssel megosztottak ruháin. 35 A nép ott állt és nézte. **A főemberek pedig velük együtt így csúfolódtak: Másokat megmentett, mentse meg magát, ha ő a Krisztus, az Isten választottja!** 36 Kigúnyolták a katonák is, odamentek hozzá, ecetet vittek neki, 37 és így szóltak: **Ha te vagy a zsidók királya, mentsd meg magadat!** 38 Felirat is volt a feje fölött görög, latin és héber betűkkel írva: **EZ A ZSIDÓK KIRÁLYA.** 39 A megfeszített gonosztevők közül az egyik így káromolta őt: **Nem te vagy a Krisztus? Mentsd meg magadat és minket is!** 40 De a másik megróttá, ezt mondva neki: **Nem féled az Istent? Hiszen te is ugyanazon ítélet alatt vagy!** 41 Mi ugyan jogosan, mert tetteink méltó büntetését kapjuk, de ő semmi rosszat sem követett el. 42 **Majd így szólt: Jézus, emlékezzél meg rólam, amikor eljössz a te királyságodba!** 43 **Jézus így felelt neki: Bizony mondom neked, ma velem leszel a paradicsomban.** 44 Tizenkét órától három óráig sötétség lett az egész földön. 45 A nap elhomályosodott, a templom kárpitja pedig középen kettéhasadt. 46 Ekkor Jézus hangosan felkiáltott: **Atyám, a te kezedbe teszem le az én lelkemet!** És ezt mondva meghalt. 47 Amikor a százados látta, hogy mi történt, dicsőítette Istent, és így szólt: **Ez az ember valóban igaz volt.** 48 És az egész sokaság, amely erre a látványra összeverődött, amikor látta a történeteket, mellét verve tért haza. 49 Jézus ismerősei pedig mindnyájan és az őt Galileától fogva követő asszonyok távolabb állva szemlélték mindezt. 50 Volt egy József nevű ember, Arimátiából, a júdeaiak egyik városából, a nagytanács tagja, derék és igaz férfiú, 51 aki nem értett egyet a többiek döntésével és eljárásával, mert várta az Isten országát. 52 Ő elment Pilátushoz, és elkérte Jézus testét. 53 Azután levette, gyolcsba göngyölte, és elhelyezte egy sziklába vágott sírboltban, amelyben még soha senki sem feküdt. 54 Az ünnepi előkészület napja volt, és hamarosan kezdődött a szombat. 55 Elkísérték őt az asszonyok, akik együtt jöttek Jézussal Galileából, és megnézték a sírboltot meg azt is, hogyan helyezték el Jézus testét. 56 Azután visszatértek, illatszereket és drága keneteket készítettek. **Szombaton azonban pihentek a parancsolat szerint.**

Érdekes és szokatlan ez a „megpihentek” PK 353; Mk 1, 42-47, Mt 27, 56--, Jn 19, 38-42

Lk 24

1A hét első napján pedig kora hajnalban elmentek a sírhoz, és magukkal vitték az elkészített illatszereket. 2 A követ a sírbolt elöl elhengerítve találták, 3 és amikor bementek, nem találták

az Úr Jézus testét. 4 Amikor emiatt tanácstalanul álltak, íme, két férfi lépett melléjük fénylő ruhában. 5 Az asszonyok megrémültek, és a földre szegezték tekintetüket, de azok így szóltak hozzájuk: Miért keressitek a holtak között az élőket?

6 Nincsen itt, hanem feltámadt. Emlékezzetek vissza: megmondta nektek még Galileában, [οὐκ ἔστιν ὧδε, ἀλλὰ ἠγέρθη.] μνήσθητε ὡς ἐλάλησεν ὑμῖν ἔτι ὢν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ,

7 hogy az Emberfiának bűnös emberek kezébe kell adatnia és megfeszíttetnie, de a harmadik napon fel kell támadnia

λέγων τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ὅτι δεῖ παραδοθῆναι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων ἀμαρτωλῶν καὶ σταυρωθῆναι καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστῆναι.

8 Ekkor visszaemlékeztek szavaira,

(„A Szentlélek eszetekbe juttatja”: az emlékezés a Szentlélek ajándéka, a felejtés a bűn következménye.)

καὶ ἐμνήσθησαν τῶν ῥημάτων αὐτοῦ,

9 és visszatérve a sírtól, hírül adták mindezt a tizenegynek és a többieknek. 10 A magdalai Mária, Johanna, valamint a Jakab anyja, Mária és más, velük lévő asszonyok elmondták mindezt az apostoloknak,

11 de ők üres fecsegésnek tartották ezt a beszédet, és nem hittek nekik. (az apostolok nem emlékeztek?)

καὶ ἐφάνησαν ἐνώπιον αὐτῶν ὡσεὶ λῆρος τὰ ῥήματα ταῦτα, καὶ ἠπίστουν αὐταῖς.

λῆρος, -ou - üres/képtelen fecsegés; (Hap.leg)

12 Péter azonban felkelt, elfutott a sírhoz, és amikor behajolt, csak a lepedőket látta ott. Erre elment, és csodálkozott magában a történeteken.

EMMAUS

13 Tanítványai közül ketten aznap egy faluba mentek, amely Jeruzsálemtől hatvanfutamnyira volt, és amelynek Emmaus a neve, 14 és beszélgettek egymással mindarról, ami történt. 15 Miközben egymással beszélgettek és vitáztak, maga Jézus is melléjük szegődött, és együtt ment velük. 16 Látásukat azonban mintha valami akadályozta volna, hogy ne ismerjék fel őt. 17 Ő pedig így szólt hozzájuk: Miről beszélgettek egymással útközben? Erre szomorúan megálltak. 18 Majd megszólalt az egyik, név szerint Kleopás, és ezt mondta neki: Te vagy az egyetlen idegen Jeruzsálemben, aki nem tudod, mi történt ott ezekben a napokban? 19 Mi történt? – kérdezte tőlük. Ők így válaszoltak neki: Az, ami a názáreti Jézussal esett, aki cselekedetben és szóban hatalmas próféta volt Isten és az egész nép előtt; 20 és hogyan adták át főpapjaink és főembereink halálos ítéletre, és hogyan feszítették meg. 21 Pedig mi abban reménykedtünk, hogy ő fogja megváltani Izráelt. De ma már harmadik napja, hogy ezek történtek. 22 Ezenfelül néhány közülünk való asszony is megdöbbenett minket, akik kora hajnalban ott voltak a sírboltnál, 23 de nem találták ott a testét; eljöttek, és azt beszéltek, hogy angyalok jelenését is látták, akik azt hirdették, hogy ő él. 24 El is mentek néhányan a velünk levők közül a sírhoz, és mindent úgy találtak, ahogyan az asszonyok beszéltek; őt azonban nem látták. 25 Akkor ő így

szólt hozzájuk: Ó, ti balgák! Milyen rest a szívetek, hogy mindazt elhiggyétek, amit megmondtak a próféták! 26 Hát nem ezt kellett-e elszenvednie a Krisztusnak, és így megdicsőülnie?

27 És Mózes^{től} meg valamennyi prófétától kezdve elmagyarázta nekik mindazt, ami az Írásokban róla szólt.

καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ Μωσέως ¹ καὶ ἀπὸ πάντων τῶν προφητῶν διερμήνευσεν αὐτοῖς ἐν πάσαις ταῖς γραφαῖς τὰ περὶ ἑαυτοῦ.

διερμήνευσεν – magyarázta; διερμηνεύω - 1) fordít; 2) magyaráz = HERMENEUTIKA!

28 Így értek el ahhoz a faluhoz, amelybe igyekeztek. Ő azonban úgy tett, mintha tovább akarna menni. 29 De azok unszolták és kérték: **Maradj velünk, mert esteledik, a nap is lehanyatlott már! Bement hát, hogy velük maradjon.** 30 És amikor asztalhoz telepedett velük, vette a kenyeret, megáldotta, megtörte és nekik adta. 31 Ekkor megnyílt a szemük, és felismerték, ő azonban eltűnt előlük.

32 Ekkor így szóltak egymáshoz: Nem hevült-e a szívünk, amikor beszélt hozzánk az úton, amikor feltárta előttünk az Írásokat?

καὶ εἶπαν πρὸς ἀλλήλους ¹ Οὐχὶ ¹ ἡ καρδία ἡμῶν καιομένη ἦν ὡς ¹ ἐλάλει ἡμῖν ἐν τῇ ὁδῷ, ὡς διήνοιγεν ἡμῖν τὰς γραφάς;

καιομένη – lángoló, καίω v. καυσώω - 1. (A.) meggyújt; 2. (P.) meggyullad, ég

διήνοιγεν – megnyitotta, διανοίγω - megnyit, magyaráz

ÉRDEKES HERMENEUTIKAI FOLYAMAT:

1. MAGYARÁZ διερμηνεύω - 1) fordít; 2) magyaráz

2. FELTÁR διανοίγω - megnyit, magyaráz – **EZ MÁR A MEGÉRTÉS MEGTÖRTÉNTÉ**

33 Még abban az órában útra keltek, és visszatértek Jeruzsálembe, ahol egybegyűlve találták a tizenegyet és a velük levőket. 34 Ők elmondták, hogy valóban feltámadt az Úr, és megjelent Simonnak. 35 Erre ők is elbeszélték, ami az úton történt, és hogy miként ismerték fel őt a kenyér megtöréséről.

36 Miközben ezekről beszélgettek, maga Jézus állt meg közöttük, és így köszöntötte őket: Békesség nektek! 37 Azok megrettentek, és félelmükben azt hitték, hogy valami szellemet látnak. 38 Ő azonban így szólt hozzájuk: Miért rémültetek meg, és miért támad kétség a szívetekben? 39 Nézzétek meg a kezeimet és a lábaimat, hogy valóban én vagyok! Tapintsatok meg, és nézzetek meg jól! Mert a szellemnek nincs húsa és csontja, de amint látjátok, nekem van. 40 És ezeket mondva, megmutatta nekik a kezeit és a lábait. 41 Amikor pedig még mindig hitetlenkedtek örömmükben, és csodálkoztak, megkérdezte tőlük: Van itt valami ennivalótok? 42 Ők pedig adtak neki egy darab sült halat. 43 Elvette, és szemük láttára megette.

44 Majd így szólt hozzájuk: **Ezt mondtam nektek, amikor még veletek voltam: be kell teljesednie mindannak, ami meg van írva rólam Mózes törvényében, a prófétáknál és a zoltároknál.**

Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς ¹ Οὗτοι ¹ οἱ λόγοι μου οὐς ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς ἔτι ὢν σὺν ὑμῖν, ὅτι δεῖ πληρωθῆναι πάντα τὰ

γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ Μουσέως ¹ καὶ τοῖς προφήταις καὶ Ψαλμοῖς ¹ περὶ ἐμοῦ.

45 Akkor megnyitotta értelmüket, hogy értsék az Írásokat,

τότε διήνοιξεν αὐτῶν τὸν νοῦν τοῦ συνιέναι τὰς γραφάς. ¹

διήνοιξεν – megnyitotta; διανοίγω - megnyit,

συνιέναι - hogy fölfogják, συνίημι - 1) felfog, belát, okul; 2) együtt ül, ülészik

HERMENEUTIKA: A GONDOLKODÁS ÉS A NYITÁS

ZSINAT: EGYÜTT MEGÉRTÉS

46 és így szólt hozzájuk: Úgy van megírva, hogy a Krisztusnak szenvednie kell, de a harmadik napon fel kell támadnia a halottak közül,

καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὅτι οὕτως γέγραπται παθεῖν τὸν χριστὸν καὶ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν ¹ τῇ τρίτῃ

47 és hirdetni kell az ő nevében a megtérést és a bűnbocsánatot minden nép között, Jeruzsálemtől kezdve.

καὶ κηρυχθῆναι ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ μετάνοιαν εἰς ἅφεςιν ἁμαρτιῶν εἰς πάντα τὰ ἔθνη,– ¹ ἀρξάμενοι ἀπὸ Ἱερουσαλήμ·

48 Ti vagytok erre a tanúk. 49 És íme, én elküldöm nektek, akit Atyám ígért, ti pedig maradjatok a városban, amíg fel nem ruháztattok mennyei erővel. 50 Ezután kivitte őket Betániáig, felemelte a kezét, és megáldotta őket. 51 És miközben áldotta őket, eltávolodott tőlük, és felvitetett a mennybe. 52 Azok pedig leborulva imádták őt, majd nagy örömmel visszatértek Jeruzsálembe; 53 mindig a templomban voltak, és áldották Istent.

Jn 1-21 Budakeszínél, preparálva

Jn 1

1 Kezdetben volt az Ige, és az Ige Istennél volt, és az Ige Isten volt. 1Móz 1,1 ; 1Jn 1,1

Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος, καὶ ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν θεόν, καὶ θεὸς ἦν ὁ λόγος.

2 Ő kezdetben Istennél volt.

Οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν θεόν.

3 Minden általa lett, és nélküle semmi sem lett, ami létrejött. Kol 1,16-17 ; Zsid 1,2

πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν. ὃ γέγονεν

4 Benne élet volt, és az élet volt az emberek világossága. Zsolt 36,10 ; Jn 5,26 ; 11,25 ; 1Jn 5,11

ἐν αὐτῷ ζωὴ ἦν, καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων.

5 A világosság a sötétségben fénylik, de a sötétség nem fogadta be.

καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει, καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ οὐ κατέλαβεν

6 Megjelent egy ember, akit Isten küldött, akinek a neve János.

Ἐγένετο ἄνθρωπος ἀπεσταλμένος παρὰ θεοῦ, ὄνομα αὐτῷ Ἰωάννης:

7 Ő tanúként jött, hogy bizonytságot tegyen a világosságról, hogy mindenki higgyen általa.

Ὁὗτος ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν, ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός, ἵνα πάντες πιστεύσωσιν δι' αὐτοῦ.

8 Nem ő volt a világosság, de bizonytságot kellett tennie a világosságról.

οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλ' ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός.

9 Az Ige volt az igazi világgóság, amely megvilágosít minden embert: ő jött el a világba.

Ἦν τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον ¹ εἰς τὸν κόσμον.

10 A világban volt, és a világ általa lett, de a világ nem ismerte meg őt:

ἐν τῷ κόσμῳ ἦν, καὶ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω

11 a saját világába jött, de az övéi nem fogadták be őt.

Εἰς τὰ ἴδια ἦλθεν, καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον.

12 Akik pedig befogadták, azoknak hatalmat adott arra, hogy Isten gyermekeivé legyenek; mindazoknak, akik hisznek az ő nevében, Róm 8,14-16 ; 1Jn 3,1

ὅσοι δὲ ἔλαβον αὐτόν, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα θεοῦ γενέσθαι, τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ,

13 akik nem vérből, sem a test, sem a férfi akaratóból, hanem Istentől születtek. Jn 3,5-6 ; 1Pt 1,23

οἱ οὐκ ἐξ αἱμάτων οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκὸς οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρὸς ἀλλ' ἐκ θεοῦ ἐγεννήθησαν.

14 Az Ige testté lett, közöttünk lakott, és láttuk az ő dicsőségét, mint az Atya egyszülöttjének dicsőségét, telve kegyelemmel és igazsággal. 1Tim 3,16 ; Gal 4,4 ; Mt 17,2

Καὶ ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, καὶ ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ πατρός, πλήρης ¹ χάριτος καὶ ἀληθείας·

15 János bizonyoságot tett róla, és azt hirdette: Ő volt az, akiről megmondtam: Aki utánam jön, nagyobb nálam, mert előbb volt, mint én.

Ἦν Ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ καὶ κέκραγεν λέγων ¹ οὗτος ἦν ὃ εἰπὼν ¹ ὅ

1 ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἔμπροσθέν μου γέγονεν, ὅτι πρῶτός μου ἦν·)

16 Mi pedig valamennyien az ő teljességéből kaptunk kegyelmet kegyelemre. Kol 1,19-20

ὅτι ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ ἡμεῖς πάντες ἐλάβομεν,
1 καὶ χάριν ἀντὶ 1 χάριτος·

17 Mert a törvény Mózes által adatott, a kegyelem és az igazság Jézus Krisztus által jött el.

ὅτι ὁ νόμος διὰ Μωυσέως
ἐδόθη, ἡ χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο.

18 Istent soha senki sem látta: az egyszülött Isten, aki az Atya kebelén van, az jelentette ki őt. 2Móz 33,20 ; Mt 11,27 ; 1Tim 6,16

θεὸν οὐδεὶς ἑώρακεν πώποτε· μονογενὴς θεὸς ὁ ὢν εἰς τὸν κόλπον τοῦ πατρὸς ἐκεῖνος ἐξηγήσατο.

19János így tett bizonyosságot, amikor a zsidók papokat és lévitákat küldtek hozzá Jeruzsálemből, hogy megkérdezzék tőle: Ki vagy te?

20 Ő megvallotta, és nem tagadta. Ezt vallotta: Én nem a Krisztus vagyok.

21 Erre megkérdezték tőle: Hát akkor? Te vagy Illés? Ő azt mondta: Nem az vagyok. – A próféta vagy? Így válaszolt: Nem.

22 Ezt mondták tehát: Ki vagy? – hogy választ adhassunk azoknak, akik elküldtek minket: mit mondasz magadról?

23 Erre ő így felelt: „Én kiáltó hang vagyok a pusztában: egyengessétek az Úr útját”, ahogyan Ézsaiás próféta megmondta. **Ézs 40,3**

24 A küldöttek között voltak farizeusok is,

25 és ezek tovább kérdezték őt: Miért keresztelsz hát, ha nem te vagy a Krisztus, sem Illés, sem pedig a próféta?

26 János így válaszolt nekik: Én vízzel kerestelek. De közöttetek áll az, akit ti nem ismertek,

27 aki utánam jön, és én arra sem vagyok méltó, hogy saruja szíját megoldjam.

28 Ez Betániában történt, a Jordánon túl, ahol János keresztelt.

29 Másnap János látta, hogy Jézus hozzá jön, és így szólt: Íme, az Isten Báránya, aki elveszi a világ bűnét!

Τῆ ἐπαύριον βλέπει τὸν Ἰησοῦν ἐρχόμενον πρὸς αὐτόν, καὶ λέγει ᾿Ιδε ὁ ἀμνὸς τοῦ θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου.

30 Ő az, akiről én megmondtam: Utánam jön egy férfi, aki nagyobb nálam, mert előbb volt, mint én.

**οὗτός ἐστιν ὑπὲρ οὗ ἐγὼ εἶπον ¹ Ὁπίσω ¹ μου ἔρχεται ἀνὴρ
ὃς ἔμπροσθέν μου γέγονεν, ὅτι πρῶτός μου ἦν.**

31Én nem ismertem őt, de azért jöttem, és azért keresztelek vízzel, hogy ismertté legyen Izráel előtt.

**κἀγὼ οὐκ ἤδειν αὐτόν, ἀλλ' ἵνα φανερωθῇ τῷ Ἰσραὴλ διὰ
τοῦτο ἦλθον ἐγὼ ἐν ὕδατι βαπτίζων.**

32Így tett erről bizonysgot János: Láttam, hogy a Lélek leszállt az égből, mint egy galamb, és megnyugodott rajta.

**Καὶ ἐμαρτύρησεν Ἰωάννης ἴδων ὅτι Τεθέαμαι ¹ τὸ πνεῦμα
καταβαῖνον ὡς **περιστεράν** ἐξ οὐρανοῦ, ¹ καὶ ἔμεινεν ἐπ'
αὐτόν·**

περιστερά, -ᾶς – galamb

33Én nem ismertem őt, de aki elküldött engem, hogy vízzel kereszteljek, ő mondta nekem: Akire látod, hogy leszáll a Lélek, és megnyugszik rajta, ő az, aki Szentlélekkel keresztel.

**κἀγὼ ¹ οὐκ ἤδειν αὐτόν, ἀλλ' ὁ πέμψας με βαπτίζειν ἐν ὕδατι
ἐκεῖνός μοι εἶπεν ¹ Ἐφ' ¹ ὃν ἂν ἴδῃς τὸ πνεῦμα καταβαῖνον
καὶ μένον ἐπ' αὐτόν, οὗτός ἐστιν ὁ βαπτίζων ἐν πνεύματι
ἀγίῳ·**

34Én láttam, és bizonysgot tettem arról, hogy ő az Isten Fia.

**κἀγὼ ἐώρακα, ¹ καὶ μεμαρτύρηκα ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ
θεοῦ.**

35Másnap ismét ott állt János két tanítványával együtt, ³⁶és amikor megpillantotta Jézust, aki arra járt, így szólt: Íme, az Isten Báránya! ³⁷Meghallotta a két tanítvány, hogy ő ezt mondta, és követték Jézust. ³⁸Jézus megfordult, és amikor látta, hogy követik őt, megszólította őket: Mit kerestek? Ők pedig ezt válaszolták: Rabbi – ami azt jelenti: Mester –, hol laksz? ³⁹Ő így szólt: Jöjjetek, és meglátjátok. Elmentek tehát, meglátták, hol lakik, és nála maradtak azon a napon; mintegy délután négy óra volt. ⁴⁰A kettő közül, akik ezt hallották Jánostól és követték őt, András, Simon Péter testvére volt az egyik. ⁴¹Ő, mihelyt találkozott testvérel, Simonnal, ezt mondta neki: Megtaláltuk a Messiást – ami azt jelenti: Felkent. ⁴²Odavitte Jézushoz, aki rátekintve így szólt: Te Simon vagy, Jóna fia: téged Kéfásnak fognak hívni – ami azt jelenti: Kőszikla.

⁴³Másnap Jézus Galileába akart indulni. Találkozott Fülöppel, és így szólt hozzá:

Κοῦσες ενεμ **Ἀκολούθει ¹ μοι!**

⁴⁴Fülöp pedig Bétsaidából származott, András és Péter városából. ⁴⁵Fülöp találkozott Nátánaéllal, és így szólt hozzá: Megtaláltuk azt, akiről Mózes írt a törvényben, akiről a próféták is írtak: a názáreti Jézust, József fiát. ⁴⁶Származhat-e valami jó Názáretből? – kérdezte tőle Nátánaél. Fülöp így válaszolt: Jöjj, és lásd meg!

⁴⁷Amikor Jézus látta, hogy Nátánaél közeledik feléje, azt mondta róla:

Íme, egy igazi izráelita, akiben nincsen álnokság.

Ἴδε ¹ ἀληθῶς Ἰσραηλείτης ἐν ᾧ δόλος οὐκ ἔστιν.

δόλος - csalárdság

ÉRDEKES, ITT NEM A DIKAIOSZ VAN, HANEM AZ ALÉTHOSZ

⁴⁸Nátánaél megkérdezte tőle: Honnan ismersz engem? Jézus így válaszolt neki: Mielőtt Fülöp idehívott téged, láttam, hogy a fügefafa alatt voltál. ⁴⁹Nátánaél így szólt hozzá: Mester, te vagy az Isten Fia, te vagy Izráel királya! ⁵⁰Jézus így válaszolt neki: Mivel azt mondtam neked, hogy láttalak a fügefafa alatt, hiszel? Ennél nagyobb dolgokat fogsz látni. ⁵¹És hozzátette: Bizony, bizony, mondom nektek: meglátjátok a megnyílt eget és az Isten angyalait, amint felszállnak, és leszállnak az Emberfiára.

Jn 2

¹A harmadik napon menyegző volt a galileai Kánában, és ott volt Jézus anyja. ²Meghívták Jézust és tanítványait is a menyegzőre. ³Amikor elfogyott a bor, Jézus anyja így szólt hozzá: Nincs boruk. ⁴Mire Jézus azt mondta: Vajon énrám tartozik ez, vagy terád, asszony? Nem jött még el az én óráim. ⁵Anyja így szólt a szolgálkhoz: Bármit mond nektek, tegyétek meg! ⁶Volt ott hat kőveder a zsidók tisztálkodási rendje szerint, amelyekbe egyenként két vagy három metrétá fért. ⁷Jézus így szólt hozzájuk: Töltsétek meg a vedreket vízzel! És megtöltötték színültig. ⁸Majd ezt mondta nekik: Most merítsetek, és vigyetek a násznagynak! Ők pedig vittek. ⁹Amikor a násznagy megízlelte a vizet, amely borrá lett, mivel nem tudta, honnan van, csak a szolgálk tudták, akik a vizet merítették, odahívta a vőlegényt, ¹⁰és így szólt hozzá: Minden ember a jó bort kínálja először, és amikor megittasodtak, akkor a silányabbat: te pedig mostanáig tartogattad a jó bort. ¹¹Ezt tette Jézus első jelként a galileai Kánában, így jelentette ki dicsőségét, és tanítványai hittek benne. ¹²Ezután lement Kapernaumba anyjával, testvéreivel és tanítványaival együtt, és ott maradtak néhány napig. Közel volt a zsidók páskaünnepe, és Jézus felment Jeruzsálembe. ¹⁴A templomban találta a marhák, juhok és galambok árusait meg az ott ülő pénzváltókat. ¹⁵Kötélből korbácsot csinált, és kiűzte mindet a templomból a marhakkal és a juhokkal együtt. A pénzváltók pénzét kiszórta, az asztalokat felborította, ¹⁶a galambárusoknak pedig ezt mondta: Vigyétek ezeket innen, ne csináljatok piacteret az én Atyám házából!

¹⁷Tanítványai visszaemlékeztek, hogy meg van írva:

Ἐμνήσθησαν ¹ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι γεγραμμένον ἔστιν ¹

„A te házad iránti féltő szeretet emészt engem.”

Ὁ ζῆλος τοῦ οἴκου σου καταφάγεται με. κατέφαγέν - fölemésztett

Zsolt 69,10

ὅτι ὁ ζῆλος τοῦ οἴκου σου κατέφαγέν με,

¹⁸A zsidók pedig azt kérdezték tőle: Milyen jelt mutatsz nekünk, hogy ezeket teszed? ¹⁹Jézus így felelt nekik: Romboljátok le ezt a templomot, és három nap alatt felépítem. ²⁰Ezt mondták rá a zsidók: Negyvenhat esztendeig épült ez a templom, és te három nap alatt felépítéd? ²¹Ő

azonban testének templomáról beszélt. ²²Amikor azután feltámadt a halálból, visszaemlékeztek tanítványai arra, hogy ezt mondta, és hittek az Írásnak és a beszédnek, amelyet Jézus mondott.

²³Amikor Jeruzsálemben volt a páska ünnepén, sokan hittek az ő nevében, mert látták a jeleket, amelyeket tett. **MORUS TYNDALE-NEK: NEM AZ ÍRÁSOK MIATT HITTEK BENNE, HANEM A CSODÁI MIATT**²⁴Jézus azonban nem bízta magát rájuk, mert ismerte mindnyájukat, ²⁵és nem volt szüksége arra, hogy bárki tanúskodjék az emberről, mert ő maga is tudta, hogy mi lakik az emberben.

Jn 3

¹Volt a farizeusok között egy Nikodémus nevű ember, a zsidók egyik vezető embere.

²Ő egy éjjel elment Jézushoz, és így szólt hozzá: Mester, tudjuk, hogy Istentől jöttél tanítóul, mert senki sem képes megtenni azokat a jeleket, amelyeket te teszel, csak ha Isten van veled.

³Jézus így válaszolt: **Bizony, bizony, mondom neked: ha valaki nem születik újonnan, nem láthatja meg az Isten országát.**

ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ἐὰν μὴ τις γεννηθῆ ἄνωθεν, οὐ δύναται ἰδεῖν τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ

⁴Nikodémus ezt kérdezte tőle: Hogyan születhetik az ember, amikor vén? Bemehet anyja méhébe, és megszülethet ismét?

⁵Jézus így felelt: **Bizony, bizony, mondom neked, ha valaki nem születik víztől és Lélektől, nem mehet be az Isten országába.**

ἀπεκρίθη ὁ [ὁ] Ἰησοῦς Ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ἐὰν μὴ τις γεννηθῆ ἐξ ὕδατος καὶ πνεύματος, οὐ δύναται εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ.

⁶Ami testtől született, test az, és ami Lélektől született, lélek az.

τὸ γεγεννημένον ἐκ τῆς σαρκὸς σὰρξ ἐστίν, καὶ τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ πνεύματος πνεῦμά ἐστίν.

⁷Ne csodálkozz, hogy ezt mondtam neked: Újonnan kell születnetek.

μὴ θαυμάσης ὅτι εἶπόν σοι ¹ Δεῖ ὑμᾶς γεννηθῆναι ἄνωθεν.
θαυμάζω - csodál, csodálkozik

⁸A szél fúj, amerre akar; hallod a zúgását, de nem tudod, honnan jön és hová megy: így van mindenki, aki a Lélektől született.

⁹Nikodémus megkérdezte tőle: Hogyan történhet meg mindez? ¹⁰Jézus így válaszolt: Te Izráel tanítója vagy, és ezt nem tudod?

¹¹Bizony, bizony, mondom neked: amit tudunk, azt szóljuk, és amit láttunk, arról teszünk bizonyosságot, de nem fogadjátok el a mi bizonyágtételünket.

¹²Ha a földi dolgokról szóltam nektek, és nem hisztek, akkor hogyan fogtok hinni, ha majd a mennyiekről szólok nektek?

¹³Nem ment fel a mennybe senki, csak az, aki a mennyből szállt le, az Emberfia. *

14 És ahogyan Mózes felemelte a kígyót a pusztában, úgy kell az Emberfiának is felemeltetnie, 4Móz 21,8-9

15 **hogyan aki hisz, annak örök élete legyen őbenne**

ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων ἐν αὐτῷ ἔχη ζωὴν αἰώνιον.

16 Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen. 1Jn 4,9

Οὕτως γὰρ ἠγάπησεν ὁ θεὸς τὸν κόσμον ὥστε τὸν υἱὸν τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται ἄλλὰ ἔχη ζωὴν αἰώνιον.

ἀπόληται - vesszen el;

ἀπόλλυμι - 1. elveszít, elpusztít, megsemmisít, megöl; 2. (perf. intr.) elveszett

Balázs K 622 egészen felold, mint só a vízben, összedől, teljes feloldódás, valaki tulajdonából elkerül, valamit elveszít, elpusztul

Mt 2,13 halálra fogja keresni a gyermekeket.

5,29. 30. egy vesszen el a te tagjaid közül,

8,25 ments meg minket; mert elveszünk.

9,17 a tömlők is elvesznek;

10,6 Izráel házának eltévelyedett juhaihoz.

28 mind a testet elvesztheti a gyehennában.

39 A ki megtalálja az ő életét, elveszti azt;

39 és a ki elveszti

42 el nem vesztheti jutalmát.

12,14 hogyan veszíthetnék el őt.

15,24 Izráel házának elveszett juhaihoz.

16,25 a ki meg akarja tartani az ő életét, elveszti azt;

25 a ki pedig elveszti

18,(11)k a mi elveszett vala.

14 egy is elvessen a kicsinyek közül.

21,41 gonoszul elveszti őket;

22,7 azokat a gyilkosokat elveszté,

26,52 fegyverrel kell veszniök.

27,20 J.-t pedig veszítsék el.

Mk 1,24 hogyan elveszíts minket?

2,22 a tömlők is elpusztulnak;

3,6 tanácsot tartának ... hogy elveszítsék őt.

4,38 nem törődöl vele, hogy elveszünk?

8,35 meg akarja tartani az ő életét, elveszti azt;

35 valaki pedig elveszti

9,22 vízbe is, hogy elveszítse őt;

41 el nem veszti ... jutalmát.

11,8 tanakodnak vala, hogy mimódon veszíthetnék el

12,9 és elveszti a munkásokat,

Lk 4,34 Jöttél, hogy elveszíts minket?

5,37 és a tömlők is elvesznek.

6,9 életet megtartani, vagy elveszíteni?

8,24 Mester, Mester, elveszünk!

9,24 meg akarja tartani az ő életét,

24 elveszti azt; a ki pedig elveszti
25 ő magát pedig elveszti (56)k elveszítse az emberek lelkét,
11,51 ki elveszett az oltár és a templom között:
13,3.5 mindnyájan, hasonlóképen elvesztek.
33 a próféta Jeruzsálemen kívül vesszen el.
15,4 egyet azok közül elveszt ...
4 nem megy az elveszett után,
6 juhomat, a mely elveszett vala.
8 és egy drakhmát elveszt,
9 megtaláltam ... melyet elvesztettem vala!
17 én pedig éhen halok meg!
24,32 elveszett, és megtaláltatott.
17,27 az özönvíz, és mindeneket elveszte.
29 tűz ... mindenkit elvesztett:
33 életét megtartani, elveszti azt,
33 és valaki elveszti
19,10 megkeresse és megtartsa, a mi elveszett.
47 igyekeznek vala őt elveszteni:
20,16 Elmegy és elveszti azokat
21,18 egy hajszála sem vész el.
Jn 3, (15)k el ne vesszen, hanem örök élete legyen.
16 el ne vesszen,
6,12 semmi el ne vesszen.
27 ne az eledelért, a mely elvész,
39 semmit el ne veszítsek,
10,10 A tolvaj ... öljön és pusztítson;
28 soha örökké el nem vesznek,
11,50 az egész nép el ne vesszen.
12,25 A ki szereti a maga életét, elveszti azt;
17,12 senki el nem veszett közülök,
18,9 senkit sem vesztettem el.
Csel 5,37 Galileus Júdás ... ez is elveszett;
27,34 senkinek sem esik le egy hajszál
Róm 2,12 törvény nélkül vesznek is el:
14,15 Ne veszítsd el azt a te ételeddel,
1Kor 1,18 bolondság ugyan azoknak, a kik elvesznek;
19 Elvesztem a bölcséknek bölcsességét
8,11 ismereted miatt elkárhozik
10,9 elveszének a kígyók miatt.
10 elveszének a pusztító által.
15,18 azok is elvesztek tehát.
2Kor 2,15 mind az elkárhozók között;
4,3 azoknak leplezett, a kik elvesznek;
9 tiportatunk, de el nem veszünk;
2Thes 2,10 azok között, a kik elvesznek;
Zsid 1,11 Azok elvesznek, de te megmaradsz,
Jak 1,11 ábrázatának kedvessége elvész;
4,12 hatalmas megtartani és elveszíteni:
1Pét 1,7 hitetek ... becsesebb a veszendő ... aranynál,
2Pét 3,6 vízzel elborítatván, elveszett:

9 nem akarván, hogy némelyek elveszenek,
2Jn 8 el ne veszítsük, a mit munkáltunk,
Júd 5 a kik nem hittek, elvesztette.
11 Kóré ellenkezésével veszték el.
Jel 18,14 minden a mi ínyes ... eltávozott tőled

17 Mert Isten nem azért küldte el a Fiút a világba, hogy elítélje a világot, hanem hogy üdvözüljön a világ általa.

οὐ γὰρ ἀπέστειλεν ὁ θεὸς τὸν υἱὸν εἰς τὸν κόσμον ἵνα κρίνη τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα σωθῆ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ

18 Aki hisz őbenne, az nem jut ítéletre, aki pedig nem hisz, már ítélet alatt van, mert nem hitt Isten egyszülött Fiának nevében.

ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν οὐ κρίνεται. ὁ μὴ πιστεύων ἤδη κέκριται, ὅτι μὴ πεπίστευκεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ τοῦ θεοῦ.

19 Az ítélet pedig az, hogy a világosság eljött a világba, de az emberek jobban szerették a sötétséget, mint a világosságot, mert a cselekedeteik gonoszak.

20 Mert aki rosszat cselekszik, gyűlöli a világosságot, és nem megy a világosságra, hogy le ne lepleződjenek a cselekedetei.

21 Aki pedig az igazságot cselekszi, a világosságra megy, hogy nyilvánvalóvá legyen cselekedeteiről, hogy Isten szerint cselekedte azokat.

22 Jézus ezután elment tanítványaival együtt Júdea földjére, ott tartózkodott velük, és keresztelt.

23 János is keresztelt Ainónban, Szálím közelében, mert ott sok víz volt, és az emberek odamentek és megkeresztelkedtek. 24 János ugyanis még nem volt börtönbe vetve. 25 János tanítványai vitába szálltak a zsidókkal a megtisztulásról. 26 Odamentek Jánoshoz, és ezt mondták neki: Mester, aki veled volt a Jordánon túl, akiről te bizonyosságot tettél, íme, az keresztel, és mindenki őhozá megy. 27 János így válaszolt: Semmit sem kaphat az ember, ha nem a mennyből adatott meg neki. 28 Ti magatok tanúskodhattok arról, hogy megmondtam: Nem én vagyok a Krisztus, hanem előtte küldtettem el. 29 Akié a menyasszony, az a vőlegény, a vőlegény barátja pedig, aki ott áll, és hallja őt, ujjongva örül a vőlegény hangjának: ez az örömöm lett teljessé. 30 Neki növekednie kell, nekem pedig kisebbé lennem.

31 Aki felülről jön, az felette van mindenkinek. Aki a földről való, földi az, és földiekről szól. Aki a mennyből jön, az felette van mindenkinek:

Ὁ ἄνωθεν ἐρχόμενος ἐπάνω πάντων ἐστίν. ὁ ὢν ἐκ τῆς γῆς ἐκ τῆς γῆς ἐστίν καὶ ἐκ τῆς γῆς λαλεῖ· ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐρχόμενος ἐπάνω πάντων ἐστίν·

³²arról tesz bizonyosságot, amit látott és hallott, de bizonyágtételét senki sem fogadja el.

ὁ ἑώρακεν καὶ ἤκουσεν τοῦτο μαρτυρεῖ, καὶ τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ οὐδεὶς λαμβάνει

³³Aki befogadja bizonyágtételét, az pecsétet tesz arra, hogy Isten igaz.

ὁ λαβὼν αὐτοῦ τὴν μαρτυρίαν ἐσφράγισεν ὅτι ὁ θεὸς ἀληθὴς ἐστίν.

σφραγίζω - lepecsétel

³⁴Mert akit Isten küldött, Isten beszédeit szólja, mert annak ő bőségesen adja a Lelket.

ὄν γὰρ ἀπέστειλεν ὁ θεὸς τὰ ῥήματα τοῦ θεοῦ λαλεῖ, οὐ γὰρ ἐκ μέτρου δίδωσιν τὸ πνεῦμα.

³⁵Az Atya szereti a Fiút, és kezébe adott mindent.

ὁ πατὴρ ἀγαπᾷ τὸν υἱόν, καὶ πάντα δέδωκεν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ.

³⁶Aki hisz a Fiúban, annak örök élete van, aki pedig nem engedelmeskedik a Fiúnak, nem lát majd életet, hanem Isten haragja marad rajta.

ὁ πιστεύων εἰς τὸν υἱὸν ἔχει ζωὴν αἰώνιον· ὁ δὲ ἀπειθῶν τῷ υἱῷ οὐκ ὄψεται ζωὴν, ἀλλ' ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ μένει ἐπ' αὐτόν.

Jn 4

¹Amikor pedig megtudta Jézus, hogy a farizeusok meghallották, hogy ő több tanítványt szerez és keresztel, mint János – ²bár maga Jézus nem keresztelt, hanem a tanítványai –, ³elhagyta Júdeát, és elment ismét Galileába. ⁴Samárián kellett pedig átmennie, ⁵és így jutott el Samária egyik városához, amelynek Sikár volt a neve. Ez közel volt ahhoz a birtokhoz, amelyet Jákób adott fiának, Józsefnek. ⁶Ott volt Jákób forrása. Jézus az úttól elfáradva leült a forrásnál; az idő délfelé járt. ⁷Egy samáriai asszony jött vizet meríteni. Jézus így szólt hozzá: Adj innom! ⁸Tanítványai ugyanis elmentek a városba, hogy ennivalót vegyenek. ⁹A samáriai asszony ezt mondta: Hogyan? Te zsidó létedre tőlem kérsz inni, mikor én samáriai vagyok? Mert a zsidók nem érintkeztek a samáriaiakkal. ¹⁰Jézus így válaszolt: Ha ismernéd az Isten ajándékát, és hogy ki az, aki így szól hozzád: Adj innom! – te kértél volna tőle, és ő adott volna neked **élő vizet. ὕδωρ ζῶν**

¹¹Az asszony így szólt hozzá: Uram, merítőedényed sincs, a kút is mély, honnan vennéd az élő vizet? ¹²Talán nagyobb vagy te atyánknál, Jákóbnál, aki ezt a kutat adta nekünk, és aki maga is ebből ivott, sőt fiai és jószágai is?

¹³Jézus így válaszolt neki: Aki ebből a vízből iszik, ismét megszomjazik,

ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ ¹ Πᾶς ¹ ὁ πίνων ἐκ τοῦ ὕδατος τούτου διψήσει πάλιν·

¹⁴de aki abból a vízből iszik, amelyet én adok neki, soha többé meg nem szomjazik, mert örök életre buzgó víz forrásává lesz benne.

¹⁴ ὃς δ' ἂν πῖνῃ ἐκ τοῦ ὕδατος οὗ ἐγὼ δώσω αὐτῷ, οὐ μὴ διψήσει εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλὰ τὸ ὕδωρ ὃ δώσω αὐτῷ γενήσεται ἐν αὐτῷ πηγὴ ὕδατος ἀλλομένου
szökellő/felbuzogó εἰς ζωὴν αἰώνιον.

¹⁵Az asszony erre ezt mondta: Uram, add nekem azt a vizet, hogy ne szomjazzam meg, és ne kelljen idejárnom meríteni. ¹⁶Jézus így szólt hozzá: Menj el, hívd a férjedet, és jöjj vissza! ¹⁷Az

asszony így válaszolt: Nincs férjem. Jézus erre ezt mondta: Jól mondtad, hogy férjed nincs, ¹⁸mert őt férjed volt, és akivel most élsz, nem férjed: ebben igazat mondtál.

¹⁷Az asszony így válaszolt: Nincs férjem. Jézus erre ezt mondta: Jól mondtad, hogy férjed nincs, ¹⁸mert őt férjed volt, és akivel most élsz, nem férjed: ebben igazat mondtál. ¹⁹Az asszony így felelt: Uram, látom, hogy próféta vagy. ²⁰A mi atyáink ezen a hegyen imádták Istent, ti pedig azt mondjátok, hogy Jeruzsálemben van az a hely, ahol Istent imádni kell. ²¹Jézus így válaszolt: Hígy nekem, asszony, hogy eljön az óra, amikor nem ezen a hegyen, nem is Jeruzsálemben imádjátok az Atyát. ²²Ti azt imádjátok, akit nem ismertek, mi azt imádjuk, akit ismerünk, mert az üdvösség a zsidók közül támad. ²³De eljön az óra, és az most van, amikor igazi imádói lélekben és igazságban imádják az Atyát, mert az Atya is ilyen imádozatot keres. ²⁴**Az Isten Lélek, és akik imádják őt, azoknak lélekben és igazságban kell imádniuk.**

πνεῦμα ὁ θεός, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας

ἰ αὐτὸν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν.

²⁵Az asszony így felelt: Tudom, hogy eljön a Messiás, akit Krisztusnak neveznek, és amikor eljön, kijelent nekünk mindent. ²⁶Jézus ezt mondta neki: Én vagyok az, aki veled beszélek.

²⁷Ekkor megérkeztek a tanítványai, és csodálkoztak azon, hogy asszonnyal beszél, mégsem mondta egyikük sem: Mit akarsz tőle? Miért beszélgetsz vele?

Καὶ ἐπὶ τούτῳ ἦλθαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἐθαύμαζον ὅτι ἰ μετὰ γυναικὸς ἐλάλει· οὐδεὶς μέντοι εἶπεν Τί ζητεῖς; ἢ τί λαλεῖς μετ' αὐτῆς;

²⁸Az asszony pedig otthagya korsóját, elment a városba, és szólt az embereknek: **ἀφήκεν οὖν τὴν ὕδριαν αὐτῆς ἡ γυνὴ καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν πόλιν καὶ λέγει τοῖς ἀνθρώποις**

²⁹Jöjjetek, lássátok azt az embert, aki megmondott nekem mindent, amit tettem: vajon nem ő a Krisztus?

Δεῦτε ἴδετε ἄνθρωπον ὃς ἔϊπέ μοι πάντα ἃ ἔποίησα· μή τι οὗτός ἐστιν ὁ χριστός;

³⁰Erre azok elindultak a városból, és kimentek hozzá.

ἐξῆλθον ἐκ τῆς πόλεως καὶ ἦρχοντο πρὸς αὐτόν.

³¹Közben kérték őt a tanítványai: Mester, egyél! ³²Ő pedig azt mondta nekik: Nekem van mit ennem, amiről ti nem tudtok. ³³A tanítványok egymást kérdezgették: Valaki talán hozott neki enni? ³⁴Jézus ezt mondta nekik: Az én eledelem az, hogy teljesítsem annak akaratát, aki elküldött engem, és bevégezzem az ő munkáját. ³⁵Vajon nem ti magatok mondjátok-e, hogy még négy hónap, és jön az aratás? Íme, mondom nektek: emeljétek fel a szemeteket, és lássátok meg, hogy a mezők már fehérek az aratásra. ³⁶Az arató jutalmat kap, és begyűjti a termést az örök életre, hogy együtt örüljön a vető és az arató. ³⁷Mert abban igaza van a mondásnak, hogy más a vető, és más az arató. ³⁸Én elküldtelek titeket, hogy azt arassátok, amiért nem ti fáradtatok: mások fáradoztak érte, ti pedig az ő munkájukba álltatok be. ³⁹Abból a városból pedig a samáriaiak közül sokan hittek benne az asszony szava miatt, aki így tanúskodott: Megmondott nekem mindent, amit tettem. ⁴⁰Amikor tehát a samáriaiak Jézushoz

érték, kérték őt, hogy maradjon náluk. És ott maradt két napig. ⁴¹Az ő szavának sokkal többen hittek, ⁴²az asszonynak pedig meg is mondták: Már nem a te beszédedért hiszünk, hanem mert magunk hallottuk és tudjuk, hogy valóban ő a világ üdvözítője.

³²Ő pedig azt mondta nekik: Nekem van mit ennem, amiről ti nem tudtok. ³³A tanítványok egymást kérdezték: Valaki talán hozott neki enni? ³⁴Jézus ezt mondta nekik: Az én eledelem az, hogy teljesítsem annak akaratát, aki elküldött engem, és bevégezzem az ő munkáját. ³⁵Vajon nem ti magatok mondjátok-e, hogy még négy hónap, és jön az aratás? Íme, mondom nektek: emeljétek fel a szemeteket, és lássátok meg, hogy a mezők már fehérek az aratásra. ³⁶Az arató jutalmat kap, és begyűjti a termést az örök életre, hogy együtt örüljön a vető és az arató. ³⁷Mert abban igaza van a mondásnak, hogy más a vető, és más az arató. ³⁸Én elküldtelek titeket, hogy azt arassátok, amiért nem ti fáradtatok: mások fáradoztak érte, ti pedig az ő munkájukba álltatok be.

³⁹Abból a városból pedig a samáriaiak közül sokan hittek benne az asszony szava miatt, aki így tanúskodott: Megmondott nekem mindent, amit tettem. ⁴⁰Amikor tehát a samáriaiak Jézushoz érték, kérték őt, hogy maradjon náluk. És ott maradt két napig. ⁴¹Az ő szavának sokkal többen hittek, ⁴²az asszonynak pedig meg is mondták: Már nem a te beszédedért hiszünk, hanem mert magunk hallottuk és tudjuk, hogy **valóban ő a világ üdvözítője.**

οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ σωτὴρ τοῦ κόσμου.

⁴³Két nap múlva pedig elment onnan Galileába, ⁴⁴bár maga Jézus tett bizonyosságot arról, hogy **nincs becsülete a prófétának a saját hazájában.**

αὐτὸς γὰρ Ἰησοῦς ἐμαρτύρησεν ὅτι προφήτης ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι τιμὴν οὐκ ἔχει.

⁴⁵Mégis, amikor Galileába érkezett, befogadták őt azok a galileaiak, akik látták mindazt, amit Jeruzsálemben tett az ünnepen, mivel ők is ott voltak.

⁴⁶Azután ismét a galileai Kánába ment, ahol a vizet borrá változtatta. Kapernaumban pedig volt egy királyi tisztviselő, akinek betegen feküdt a fia.

Ἦλθεν οὖν πάλιν εἰς τὴν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας, ὅπου ἐποίησεν τὸ ὕδωρ οἶνον. Καὶ ἦν τις βασιλικὸς οὗ ὁ υἱὸς ἠσθένει ἐν Καφαρναούμ

⁴⁷ Amikor meghallotta, hogy Jézus megérkezett Júdeából Galileába, elment hozzá, és kérte, hogy jöjjön, és gyógyítsa meg a fiát, mert halálán van.

οὗτος ἀκούσας ὅτι Ἰησοῦς ἦκει ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν ἀπῆλθεν πρὸς αὐτὸν καὶ ἠρώτα ἵνα καταβῆ καὶ ἰάσῃται αὐτοῦ τὸν υἱόν, ἠμελλεν γὰρ ἀποθνήσκειν.

⁴⁸ Erre Jézus ezt mondta neki: Ha nem láttok jeleket és csodákat, nem hisztek. 1Kor 1,22

εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτόν Ἐὰν μὴ σημεῖα καὶ τέρατα ἴδητε, οὐ μὴ πιστεύσητε

49 A királyi tisztviselő kérte őt: Uram, jöjj, mielőtt meghal a gyermekem!

**λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ βασιλικός Κύριε, κατάβηθι πρὶν ἀποθ
ανεῖν τὸ παιδίον μου.**

50 Jézus így válaszolt: **Menj el, a te fiad él! Hitt az ember a szónak, amelyet Jézus mondott neki, és elindult.**

**λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Πορεύου· ὁ υἱός σου ζῆ. ἐπίστευσεν ὁ ἄνθρωπος τῷ λόγῳ ὃν εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς καὶ ἐπορεύετ
ο.**

51 Még hazafelé tartott, amikor szembejöttek vele a szolgálai a hírrel, hogy a gyermeke él.

52 Ekkor megkérdezte tőlük, hány órakor lett jobban. Ezt mondták neki: Tegnap délután egy órakor hagyta el a láz.

53 Megértette tehát az apa, hogy abban az órában történt ez, amikor ezt mondta neki Jézus: **A te fiad él. És hitt ő, valamint egész háza népe.**

**ἔγνω οὖν ὁ πατήρ ὅτι*ἐκείνη τῇ ὥρᾳ ἐν ἣ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰη
σοῦς Ὅ υἱός σου ζῆ, καὶ ἐπίστευσεν αὐτὸς καὶ ἡ οἰκία αὐτο
ῦ ὅλη.**

54 Ezt pedig második jelként tette Jézus, miután megérkezett Júdeából Galileába.

**Τοῦτο [δὲ] πάλιν δεύτερον σημεῖον ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς ἐλθ
ὄν ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν.**

Jn 5

¹Ezek után ünnepük volt a zsidóknak, és felment Jézus Jeruzsálemben. ²Jeruzsálemben a Juhkapunál van egy medence, amelyet héberül Betesda-nak neveznek. Ennek öt oszlopcsarnoka van. ³A betegek, vakok, sánták, sorvadásosak tömege feküdt ezekben, és várták a víz megmozdulását. ⁴Mert az Úr angyala időnként leszállt a medencére, és felkavarta a vizet: aki elsőnek lépett bele a víz felkavarása után, egészséges lett, bármilyen betegségben is szenvedett. ⁵Volt ott egy ember, aki harmincnyolc éve szenvedett betegségében. ⁶Amikor látta Jézus, hogy ott fekszik, és megtudta, hogy már milyen hosszú ideje, megkérdezte tőle: Akarsz-e meggyógyulni? ⁷A beteg így válaszolt neki: Uram, nincs emberem, hogy amint felkavarodik a víz, beemeljen a medencébe. Amíg én odaérek, más lép be előttem. ⁸Jézus ezt mondta neki: Kelj fel, vedd az ágyadat, és járj! ⁹És azonnal meggyógyult ez az ember, felvette az ágyát, és járt. Aznap pedig szombat volt.

¹⁰A zsidók ekkor így szóltak a meggyógyított emberhez: Szombat van, nem szabad felvenned az ágyadat. ¹¹Ő így válaszolt nekik: Aki meggyógyított, az mondta nekem: Vedd az ágyadat, és járj! ¹²Megkérdezték tőle: Ki az az ember, aki azt mondta neked, hogy vedd fel, és járj? ¹³De a

meggyógyított ember nem tudta, hogy ki az, mert Jézus félrehúzódott az ott tartózkodó sokaság miatt. ¹⁴Ezek után találkozott vele Jézus a templomban, és ezt mondta neki: Íme, meggyógyultál, többé ne vétkezz, hogy valami rosszabb ne történjék veled. ¹⁵Elment ez az ember, és megmondta a zsidóknak, hogy Jézus az, aki meggyógyította. ¹⁶Azért üldözték a zsidók Jézust, mert szombaton tette ezt. ¹⁷Jézus így szólt hozzájuk: Az én Atyám mind ez ideig munkálkodik, én is munkálkodom. ¹⁸Ezért azután a zsidók még inkább meg akarták ölni, mert nemcsak megtörte a szombatot, hanem saját Atyjának is nevezte Istent, és így egyenlővé tette magát az Istennel. ¹⁹Megszólalt tehát Jézus, és ezeket mondta nekik: **Bizony, bizony, mondom nektek: a Fiú önmagától semmit sem tehet, csak ha látja, hogy mit tesz az Atya, mert amit ő tesz, azt teszi a Fiú is, hozzá hasonló módon.** ²⁰Mert az Atya szereti a Fiút, és mindent megmutat neki, amit ő tesz. És ezeknél nagyobb tetteket is mutat majd neki, hogy ti csodálkozzatok. ²¹Mert ahogy az Atya feltámasztja a halottakat, és életre kelti őket, úgy a Fiú is életre kelti azokat, akiket akar. ²²Az Atya nem is ítél meg senkit, hanem az ítéletet egészen a Fiúnak adta át, ²³hogy mindenki úgy tisztelje a Fiút, ahogyan az Atyát tisztelik. Aki nem tiszteli a Fiút, az nem tiszteli az Atyát sem, aki őt elküldte. ²⁴**Bizony, bizony, mondom nektek: aki hallja az én ígémet, és hisz abban, aki elküldött engem, annak örök élete van, sőt ítéletre sem megy, hanem átment a halálból az életbe.** 1Jn 3,14

Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὁ τὸν λόγον μου ἀκούων καὶ πιστεύων τῷ πέμψαντί με ἔχει ζωὴν αἰώνιον, καὶ εἰς κρίσιν οὐκ ἔρχεται ἀλλὰ μεταβέβηκεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν.

25 Bizony, bizony, mondom nektek, hogy eljön az óra, és az most van, amikor a halottak hallják az Isten Fíának a hangját, és akik meghallották, élni fognak.

ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἔρχεται ὥρα καὶ νῦν ἐστὶν ὅτε οἱ νεκροὶ ἀκούσουσιν τῆς φωνῆς τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ καὶ οἱ ἀκόυσαντες ζήσουσιν.

26 Mert ahogyan az Atyának van önmagában élete, úgy a Fiúnak is megadta, hogy élete legyen önmagában. 1Jn 5,20

ὥσπερ γὰρ ὁ πατὴρ ἔχει ζωὴν ἐν ἑαυτῷ, οὕτως καὶ τῷ υἱῷ ἔδωκεν ζωὴν ἔχειν ἐν ἑαυτῷ.

27 Sőt arra is adott neki hatalmat, hogy ítéletet tartson, mert ő az Emberfia. Dán 7,10 ; Mt 25,31

καὶ ἐξουσίαν ἔδωκεν αὐτῷ κρίσιν ποιεῖν, ὅτι υἱὸς ἀνθρώπου υ ἐστίν.

28 Ne csodálkozzatok ezen, mert eljön az óra, amelyben mindazok, akik a sírban vannak, meghallják az ő hangját, 1Tim 4,16

μὴ θαυμάζετε τοῦτο, ὅτι ἔρχεται ὥρα ἐν ἣ πάντες οἱ ἐν τοῖς μνημείοις ἀκούσουσιν τῆς φωνῆς αὐτοῦ

29 és kijönnek: akik a jót tették, az életre támadnak fel, akik pedig a rosszat cselekedték, az ítéletre támadnak fel. Dán 12,2 ; Róm 2,6-10

καὶ ἐκπορεύσονται οἱ τὰ ἀγαθὰ ποιήσαντες εἰς ἀνάστασιν ζωῆς, οἱ * τὰ ¹ φαῦλα πράξαντες εἰς ἀνάστασιν κρίσεως.

30 Ἐν ὄνῳ ἀπὸ ἐμοῦ οὐ δύναμαι ποιῆσαι τίνα ἀγαθὰ: ὡς οὐ δύναμαι εἰς ἀνάστασιν ζωῆς, οὕτως οὐ δύναμαι εἰς ἀνάστασιν κρίσεως. Ἐν ὄνῳ ἀπὸ ἐμοῦ οὐ δύναμαι ποιῆσαι τίνα ἀγαθὰ: ὡς οὐ δύναμαι εἰς ἀνάστασιν ζωῆς, οὕτως οὐ δύναμαι εἰς ἀνάστασιν κρίσεως. Ἐν ὄνῳ ἀπὸ ἐμοῦ οὐ δύναμαι ποιῆσαι τίνα ἀγαθὰ: ὡς οὐ δύναμαι εἰς ἀνάστασιν ζωῆς, οὕτως οὐ δύναμαι εἰς ἀνάστασιν κρίσεως.

Οὐ δύναμαι ἐγὼ ποιῆσαι ἅπασαν τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ σώματος μου, καθὼς ἀκούω κρῖνον, καὶ ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ δικαία ἐστίν, ὅτι οὐ ζητῶ τὸ θέλημα μου τὸ ἐμὸν ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με.

31 Ha én magamról tennék bizonyyságot, az én bizonyyságtételelem nem volna igaz. 32 Más az, aki bizonyyságot tesz én rólam, és tudom, hogy igaz az a bizonyyságtétel, amellyel rólam tanúskodik. 33 Ti elküldtetek Jánoshoz, és ő bizonyyságot tett az igazságról. 34 Nekem azonban nincs szükségem embertől való bizonyyságtételre, hanem azért mondom ezeket, hogy ti üdvözüljete. 35 Ő volt az égő és világító fáklya, de ti csak egy ideig akartatok az ő világosságában örvendezni. 36 Nekem azonban Jánosénál nagyobb bizonyyságtételelem van. Mert a tettek, amelyeket átadott nekem az Atya, hogy teljesítsem azokat, ezek a tetteim maguk tanúskodnak arról, hogy engem az Atya küldött el.

37Az Atya, aki elküldött engem, ő tett bizonyyságot rólam. Az ő hangját nem hallottátok soha, arcát sem láttátok, ³⁸és az igéje sem marad meg bennetok, mert annak, akit ő elküldött, nem hisztok. ³⁹Ti azért kutatjátok az Írásokat, mert azt gondoljátok, hogy azokban van az örök életetek: pedig azok rólam tesznek bizonyyságot, ⁴⁰és mégsem akartok hozzám jönni, hogy életetek legyen. 41Én nem fogadok el dicsőséget emberektől, ⁴²rólatok viszont tudom, hogy nincs meg bennetok az Isten szeretete.

⁴³Én az Atyám nevében jöttem, mégsem fogadtatok be; ha más a maga nevében jön, azt befogadjátok.

ἐγὼ ἐλήλυθα ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ πατρὸς μου καὶ οὐ λαμβάνετε με: εἰ ἄλλος ἔλθῃ ἐν τῷ ὀνόματι τῷ ἰδίῳ, ἐκεῖνον λήμψετε.

⁴⁴Hogyan tudnátok hinni ti, akik egymástól fogadtok el dicsőséget, de azt a dicsőséget, amely az egy Istentől van, nem keresitek?

πῶς δύνασθε ὑμεῖς πιστεῦσαι, ¹ δόξαν ἴδοντες ἀλλήλων λαμβάνοντες, καὶ τὴν δόξαν τὴν παρὰ τοῦ μόνου οὐ ζητεῖτε;

⁴⁵Ne gondoljátok, hogy én foglak vádolni benneteket az Atyánál. Van, aki vádol benneteket: Mózes, akiben ti reménykedtek.

μὴ

¹ δοκεῖτε ὅτι ἐγὼ κατηγορήσω ὑμῶν πρὸς τὸν πατέρα: ἔστιν ὁ κατηγορῶν ὑμῶν Μωυσῆς, ¹ εἰς ὃν ὑμεῖς ἠλπίζατε.

⁴⁶Mert ha hinnétek Mózesnek, hinnétek nekem: mert ő én rólam írt.

εἰ γὰρ ἐπιστεύετε Μωυσεῖ, ἐπιστεύετε ἂν ἐμοί, ἵπερὶ γὰρ ἐμοῦ ἐκεῖνος ἔγραψεν.

⁴⁷Ha pedig az ő írásainak nem hiszték, akkor az én beszédeimnek hogyan hinnétek?

ἄ7 εἰ δὲ τοῖς ἐκεῖνου γράμμασιν οὐ πιστεύετε, πῶς τοῖς ἐμοῖς ῥήμασιν πιστεύσετε;

Jn 6

1Jézus ezután elment a Galileai-tengernek, Tibériás tavának túlsó partjára. 2 Nagy sokaság követte őt, mert látták, milyen jeleket vitt végbe a betegeken. 3 Jézus pedig felment a hegyre, és ott leült a tanítványaival együtt. 4 Közel volt a páska, a zsidók ünnepe. 3Móz 23,5-14
5 Amikor Jézus észrevette, hogy nagy sokaság közeledik hozzá, így szólt Fülöpnek: Honnan vegyünk kenyeret, hogy ezek ehessenek? 6 Ezt pedig azért **kérdezte tőle, hogy próbára tegye, mert ő már tudta, mit fog tenni.**

τοῦτο δὲ ἔλεγεν πειράζων αὐτόν, αὐτὸς γὰρ ἤδει τί ἔμελλεν ποιεῖν.

7 Fülöp így válaszolt neki: Kétszáz dénár árú kenyér sem elég nekik, hogy mindenki kapjon valami keveset. 8 Egyik tanítványa, András, Simon Péter testvére így szólt hozzá: 9 Van itt egy gyermek, akinél van öt árpakenyér és két hal, de mi ez ennyi embernek? 10 Jézus ezt mondta: Ültesétek le az embereket! Fűves terület volt az. Letelepettek tehát a férfiak, szám szerint mintegy ötezren. 11 Jézus pedig vette a kenyereket, **hálát adott, és kiosztotta az ott ülőknek; ugyanúgy osztott a halakból is, amennyit kívántak.**

ἔλαβεν οὖν τοὺς ἄρτους ὁ Ἰησοῦς καὶ εὐχαριστήσας διέδωκεν τοῖς ἀνακειμένοις, ὁμοίως καὶ ἐκ τῶν ὀψαρίων ὅσον ἦθελον.

12 Amikor pedig jóllaktak, így szólt tanítványaihoz: Szedjétek össze a maradékot, hogy semmi se vesszen kárba! 13 Összeszedték tehát, és tizenkét kosarat töltöttek meg az öt árpakenyér maradékával, amit meghagytak azok, akik ettek. 14 Miután látták az emberek, hogy milyen jelt tett, ezt mondták: **Ez valóban az a próféta, akinek el kellett jönnie a világba.** 5Móz 18,15

Οἱ οὖν ἄνθρωποι ἰδόντες ἃ ἐποίησεν¹ σημεῖα ἔλεγον ὅτι Οὗτός¹ ἐστὶν ἀληθῶς ὁ προφήτης ὁ ἐρχόμενος εἰς τὸν κόσμον

15 Amikor pedig Jézus észrevette, hogy érte akarnak jönni, és el akarják ragadni, hogy királlyá tegyék, visszavonult ismét a hegyre egymagában.

Ἰησοῦς οὖν γινούς ὅτι μέλλουσιν ἔρχεσθαι καὶ ἀρπάζειν

αὐτὸν ἵνα ποιήσωσιν βασιλέα ἀνεχώρησεν πάλιν εἰς τὸ ὄρος αὐτὸς

16Estefelé lementek tanítványai a tengerhez, ¹⁷hajóra szálltak, hogy átmenjenek a tenger túlsó partjára, Kapernaumba. Sötét volt már, és még nem ment oda hozzájuk Jézus; ¹⁸a tenger pedig háborgott, mert nagy szél fújt. ¹⁹Közben eljutottak mintegy huszonöt vagy harmincfutamnyira, amikor meglátták, hogy Jézus a tengeren jár, és közeledik a hajóhoz. Megrémültek, ²⁰de ő így szólt hozzájuk: Én vagyok, ne féljete! ²¹Fel akarták venni a hajóra, de a hajó egyszeriben odaért a partra, ahová tartottak.

22Másnap megértette a tenger túlsó partján maradt sokaság, hogy nem volt ott más hajó, csak egy, és hogy Jézus nem szállt be tanítványaival együtt abba a hajóba, hanem csupán a tanítványai mentek el. ²³De Tibériásból jöttek más hajók annak a helynek a közelébe, ahol a kenyeret ették, miután hálát adott az Úr. ²⁴Amikor tehát látta a sokaság, hogy sem Jézus, sem a tanítványai nincsenek ott, beszálltak a hajókba, és elmentek Kapernaumba, hogy megkeressék Jézust. ²⁵Amikor megtalálták a tenger túlsó partján, megkérdezték tőle: Mester, mikor jöttél ide? ²⁶Jézus ezt válaszolta nekik: **Bizony, bizony, mondom nektek, nem azért kerestek engem, mert jeleket láttatok, hanem azért, mert ettetek a kenyerekből és jóllaktatok.** **²⁷Ne veszendő eledelért fáradoztatok, hanem az örök életre megmaradó eledelért, amelyet az Emberfia ad majd nektek, mert őt pecsétjével igazolta az Atya Isten.**

ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν
¹ **Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ζητεῖτέ με οὐχ ὅτι εἶδετε σημεῖα ἀλλ' ὅτι ἐφάγετε ἐκ τῶν ἄρτων καὶ ἐχορτάσθητε·**
²⁷ **ἐργάζεσθε μὴ τὴν βρωσιν τὴν ἀπολλυμένην ἀλλὰ τὴν βρωσιν τὴν μένουσαν εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἣν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑμῖν δώσει, ὁ πατήρ γὰρ ὁ θεός.**

28Ekkor megkérdezték tőle: Mit tegyünk, hogy **Istennek tetsző dolgokat** cselekedjünk?

εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ὅτι τί ποιῶμεν ἵνα ἐργαζώμεθα τὰ ἔργα τοῦ θεοῦ;

29Jézus ezt felelte nekik: Az az Istennek **tetsző dolog**, hogy higgyetek abban, akit ő küldött. **KNB ISTEN TETTEIT CSELEKEDJÜK; KG ISTEN DOLGAI CSELEKEDJÜK – ÖSSZES TÖBBI SZABADON- „ISTENNEK TETSZŐ” DOLGOGAT CSELEKEDJÜNK/CSELEKEDÜNK.**

ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὅτι τοῦτό ἐστιν τὸ ἔργον τοῦ θεοῦ ἵνα πιστεύητε εἰς ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος.

SZÓ SZERINT HELYES AZ ÉRTELME – „ISTEN DOLGAI CSELEKEDNI” A TETSZÉSBEN REJTETTEN OTT VAN AZ ÉRDEM, AZ ISTEN DOLGAI CSELEKVÉSBEN A BELŰLRŐL, AZ ISTEN ÁLTAL ÁTFORMÁLT ÉLETBEN CSELEKEDNI

BUDAI - ISTEN ÁLTAL MEGKÖVETELT CSELEKEDETEKET

RAVASZ - ISTEN ÁLTAL KÍVÁNT MUNKA

CSIA „Mit tegyünk, hogy az ISTEN MUNKÁIN DOLGOZHASSUNK?” 29 „Istennek MUNKÁJA AZ – FELELTE NEKIK JÉZUS –, HOGY HIGGYETEK ABBAN, AKIT Ő ELKÜLDÖTT.”

³⁰Erre megkérdezték tőle: És te milyen jelt mutatsz, hogy miután láttuk, higgyünk neked? Mit cselekszel? ³¹Atyánk a mannátt ették a pusztában, ahogyan meg van írva: „Mennyei kenyeret adott nekik enni.”

JÉZUS METAFORIKUS = LELKI BESZÉDMÓDJA SZEMBEN A „ZSIDÓK” LITERÁLIS BESZÉDMÓDJÁVAL.

³²Jézus pedig így válaszolt nekik: Bizony, bizony, mondom nektek, nem Mózes adta nektek a mennyei kenyeret, hanem az én Atyám adja nektek az igazi mennyei kenyeret.

εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ Μωσῆς ἔδωκεν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἀλλ' ὁ πατήρ μου δίδωσιν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τὸν ἀληθινόν·

³³Mert az Isten kenyere a mennyből száll le, és életet ad a világnak.

ὁ γὰρ ἄρτος τοῦ θεοῦ ἐστὶν ὁ καταβαίνων ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ζωὴν δίδους τῷ κόσμῳ.

³⁴Erre ezt mondták neki: Uram, add nekünk mindig ezt a kenyeret!

εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν Κύριε,¹ πάντοτε δὸς ἡμῖν τὸν ἄρτον τούτον.

Jézus azt mondta nekik: Én vagyok az élet kenyere: aki énhozzám jön, nem éhez meg, és aki énbennem hisz, nem szomjazik meg soha.

εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς· ὁ ἐρχόμενος πρὸς ἐμὲ οὐ μὴ πεινάσῃ, καὶ ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ μὴ διψήσῃ πώποτε.

³⁶De megmondtam nektek: láttatok ugyan engem, és mégsem hisztek.

ἀλλ' εἶπον ὑμῖν ὅτι καὶ ἐώρακάτε [με] καὶ οὐ πιστεύετε.

³⁷Akit nekem ad az Atya, az mind énhozzám jön, és aki énhozzám jön, azt én nem küldöm el;

Πᾶν ὃ δίδωσίν μοι ὁ πατήρ πρὸς ἐμὲ ἤξει, καὶ τὸν ἐρχόμενον πρὸς με ὁ μὴ ἐκβάλω ἔξω,

38 mert nem azért szálltam le a mennyből, hogy a magam akaratát tegyem, hanem hogy annak az akaratát, aki elküldött engem.

ὅτι καταβέβηκα ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ οὐχ ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμὸν ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με·

39 Annak pedig, aki elküldött engem, az az akarata, hogy abból, amit nekem adott, semmit se veszítsek el, hanem feltámasszam az utolsó napon.

τοῦτο δέ ἐστὶν τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με ἵνα πᾶν ὃ δέδωκέν μοι μὴ ἀπολέσω ἐξ αὐτοῦ ἄλλα ἄναστῆσω ¹ αὐτὸ * τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ

40 Mert az én Atyámnak az az akarata, hogy annak, aki látja a Fiút, és hisz benne, örök élete legyen; én pedig feltámasztom azt az utolsó napon.

τοῦτο γὰρ ἐστὶν τὸ θέλημα τοῦ πατρός μου ἵνα πᾶς ὁ θεωρῶν τὸν υἱὸν καὶ πιστεύων εἰς αὐτὸν ἔχη ζωὴν αἰώνιον, καὶ ἀναστήσω αὐτὸν ἐγὼ * τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.

41 A zsidók zúgolódni kezdtek ellene, mert ezt mondta: Én vagyok az a kenyér, amely a mennyből szállt le. **42** És azt kérdezték: Nem Jézus ez, József fia, akinek ismerjük apját és anyját? Akkor hogyan mondhatja: A mennyből szálltam le? **43** Jézus így válaszolt nekik: Ne zúgolódjatok egymás között!

44 Senki sem jöhet énhozzám, ha nem vonzza őt az Atya, aki elküldött engem. Én pedig feltámasztom azt az utolsó napon.

οὐδεὶς δύναται ἐλθεῖν πρὸς με ἐὰν μὴ ὁ πατὴρ ὁ πέμψας με ἐλκύσῃ αὐτόν, καγὼ ἀναστήσω αὐτόν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.

45 Meg van írva a prófétáknál: „És mindnyájan Istentől tanítottak lesznek.” Aki az Atyára hallgatott, és tőle tanult, az mind énhozzám jön. **Ézs 54,13 ; Jer 31,33-34**

46 Nem mintha bárki látta volna az Atyát: csak aki az Istentől van, az látta az Atyát. **1Tim 6,16**

47 Bizony, bizony, mondom nektek: aki hisz, annak örök élete van.

ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ πιστεύων ἔχει ζωὴν αἰώνιον.

48 Én vagyok az élet kenyere. **1Kor 10,3-5**

ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς

49 Atyáitok a mannáttá ették a pusztában, mégis meghaltak. **50** De ez az a kenyér, amely a mennyből szállt le, hogy aki eszik belőle, meg ne haljon. **51** Én vagyok az az élő kenyér, amely a mennyből szállt le: ha valaki eszik ebből a kenyérből, élni fog örökké, mert az a kenyér, amelyet én adok oda a világ életéért, az az én testem.

ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ ζῶν ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς· ἐάν τις φάγη ἐκ τούτου τοῦ ἄρτου ζήσει εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ὁ ἄρτος δὲ ὃν ἐγὼ δώσω ἢ σὰρξ μου ¹ ἐστὶν ¹ ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς.

52A zsidók vitatkozni kezdtek egymás között, és ezt kérdezték: Hogyan adhatná ez nekünk a testét eledelül?

Ἐμάχοντο οὖν πρὸς ἀλλήλους οἱ Ἰουδαῖοι λέγοντες ¹ Πῶς ¹ δύναται οὗτος ἡμῖν δοῦναι τὴν σάρκα [αὐτοῦ] φαγεῖν;

Ἐμάχοντο – vitatkoztak, μάχομαι - harcol, kardoskodik, vitatkozik

⁵³Jézus így szólt hozzájuk: Bizony, bizony, mondom nektek: ha nem eszitek az Emberfia testét, és nem isszátok a vérét, nincsen élet tibennetek.

εἶπεν οὖν αὐτοῖς [ὁ] ¹ Ἰησοῦς ¹ Ἀμὴν ¹ ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ φάγητε τὴν σάρκα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου καὶ πῖντε αὐτοῦ τὸ αἷμα, οὐκ ἔχετε ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς.

⁵⁴Aki eszi az én testemet, és issza az én véremet, annak örök élete van, és én feltámasztom őt az utolsó napon.

ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα ἔχει ζωὴν αἰώνιον, καὶ γὰρ ἀναστήσω αὐτὸν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. ¹

⁵⁵Mert az én testem igazi étel, és az én vérem igazi ital

ἢ γὰρ σὰρξ μου ἀληθῆς ἔστι βρῶσις, καὶ τὸ αἷμά μου ἀληθῆς ἔστι πόσις

⁵⁶Aki eszi az én testemet, és issza az én véremet, az énbennem marad, és én őbenne.

ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα ἐν ἐμοὶ μένει καὶ γὰρ ἐν αὐτῷ.

⁵⁷Ahogy engem az élő Atya küldött el, és én az Atya által élek, úgy az is, aki engem eszik, élni fog énáltalam.

καθὼς ἀπέστειλέν με ὁ ζῶν πατήρ καὶ γὰρ ζῶ διὰ τὸν πατέρα, καὶ ὁ τρώγων με κάκεινος ζήσει δι' ἐμέ.

⁵⁸Ez az a kenyér, amely a mennyből szállt le; ez nem olyan, mint amelyet atyáitok ettek, és mégis meghaltak: aki ezt a kenyeret eszi, élni fog örökké.

οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐξ οὐρανοῦ καταβάς, οὐ καθὼς ἔφαγον οἱ πατέρες καὶ ἀπέθανον· ὁ τρώγων τοῦτον τὸν ἄρτον ζήσει εἰς τὸν αἰῶνα.

⁵⁹Ezeket a zsinagógában mondta, amikor Kapernaumban tanított.

59 Ταῦτα εἶπεν ἐν συναγωγῇ διδασκῶν ἐν Καφαρναούμ

60 Tanítványai közül sokan, amikor ezt hallották, így szóltak: Kemény beszéd ez: ki hallgathatja őt?

Πολλοὶ οὖν ἀκούσαντες ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶπαν ¹

Σκληρὸς ἐστὶν ὁ λόγος οὗτος· τίς δύναται αὐτοῦ ἀκούειν;

Ellentét:

ami a kívülállóknak: Σκληρὸς ἐστὶν ὁ λόγος

az a tanítványoknak: ῥήματα ζωῆς αἰωνίου

⁶¹Mivel pedig Jézus jól tudta, hogy ezért zúgolódnak a tanítványai, így szólt hozzájuk: Ez megbotránkoztat titeket? ⁶²Mi lesz, ha majd meglátjátok az Emberfiát felmenni oda, ahol előzőleg volt?

⁶³A Lélek az, aki életre kelt, a test nem használ semmit: azok a beszédek, amelyeket én mondtam nektek: Lélek és élet.

τὸ πνεῦμά ἐστὶν τὸ ζωοποιῶν, ἢ σὰρξ οὐκ ὠφελεῖ οὐδέν· τὰ ῥήματα ἃ

ἐγὼ λελάληκα ὑμῖν πνεῦμά ἐστὶν καὶ ζωὴ ἐστίν·

⁶⁴De vannak közöttetek néhányan, akik nem hisznek. Mert Jézus kezdettől fogva tudta, hogy kik azok, akik nem hisznek, és ki az, aki el fogja árulni őt. ⁶⁵És így folytatta: Ezért mondtam nektek, hogy senki sem jöhet hozzám, ha nem adta meg ezt neki az Atya. ⁶⁶Ettől fogva tanítványai közül sokan visszavonultak, és nem jártak vele többé.

Ἐκ τούτου πολλοὶ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἀπῆλθον εἰς τὰ ὀπίσω καὶ οὐκέτι μετ' αὐτοῦ περιεπάτουν.

⁶⁷Jézus ekkor megkérdezte a tizenkettőtől: Vajon ti is el akartok menni?

Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς τοῖς δώδεκα Μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε ὑπάγειν;

⁶⁸Simon Péter így felelt: Uram, kihez mennénk? Örök élet beszéde van nálad.

ἀπεκρίθη αὐτῷ Σίμων Πέτρος Κύριε, πρὸς τίνα ἀπελευσόμεθα; ῥήματα ζωῆς αἰωνίου ἔχεις,

Ellentét:

ami a kívülállóknak: Σκληρὸς ἐστὶν ὁ λόγος

az a tanítványoknak: ῥήματα ζωῆς αἰωνίου

⁶⁹És mi hisszük és tudjuk, hogy te vagy az Istennek Szentje.⁷⁰

καὶ ἡμεῖς πεπιστεύκαμεν καὶ ἐγνώκαμεν ὅτι σὺ εἶ ὁ ἅγιος τοῦ θεοῦ.

⁷⁰Jézus így válaszolt nekik: Vajon nem én választottalak ki titeket, a tizenkettőt? Egyikőtök mégis ördög.

ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Οὐκ ἐγὼ ὑμᾶς τοὺς δώδεκα ἔξελεξάμην; καὶ ἐξ ὑμῶν εἷς διάβολός ἐστιν.

⁷¹Júdás Iskáriótesre, Simon fiára értette ezt, mert ez akarta őt elárulni, egy a tizenkettő közül.

ἔλεγεν δὲ τὸν Ἰούδαν Σίμωνος Ἰσκαριώτου· οὗτος γὰρ ἔμελλεν παραδιδόναι αὐτόν, εἷς ἐκ τῶν δώδεκα.

Jn 7

Jézus ezután Galileát járta. Nem akart ugyanis Júdeában maradni, mivel a zsidók meg akarták ölni. 2 Közel volt a zsidók ünnepe, a lombsátrak ünnepe. 3 Testvérei ekkor ezt mondták neki: Menj el innen, és eredj Júdeába, hadd lássák a tanítványaid is a tetteidet, amelyeket cselekszel! 4 Mert senki sem cselekszik titokban, ha ismertségre törekszik. Ha ilyeneket cselekszel, tedd ismertté magadat a világ előtt! 5 Mert a testvérei sem hittek benne. 6 Jézus pedig így szólt hozzájuk: **Az én időm még nincs itt, nektek azonban minden idő alkalmas.**

Ὁ καιρὸς ὁ ἐμὸς οὕπω πάρεστιν, ὁ δὲ καιρὸς ὁ ὑμέτερος πάντοτέ ἐστιν ἔτοιμος. készen (álló)

7 Titeket nem gyűlölhét a világ, de engem gyűlöl, mert én arról tanúskodom, hogy a cselekedetei gonoszak. 8 Ti menjetek fel az ünnepre, én erre az ünnepre még nem megyek fel, mert az én időm még nem jött el. 9 Ezeket mondta nekik, és ott maradt Galileában.

10 Miután azonban elindultak testvérei az ünnepre, akkor ő is felment, nem nyíltan, hanem titokban. 11 A zsidók pedig keresték őt az ünnepen, és kérdezték: Hol van ő? 12 És sokat suttogtak róla a tömegben: némelyek azt mondták róla, hogy jó ember, mások viszont azt, hogy nem az, sőt félrevezeti a népet. 13 De nyilvánosan senki sem beszélt róla, mert féltek a zsidóktól. 14 Már az ünnepi hét fele elmúlt, amikor Jézus felment a templomba, és tanítani kezdett. 15 A zsidók csodálkoztak ezen, és ezt kérdezték: **Hogyan ismerheti ez az Írást, hiszen nem is tanulta?**

Πῶς οὗτος γράμματα οἶδεν μὴ μεμαθηκώς;

16 Jézus így válaszolt nekik: Az én tanításom nem az enyém, hanem azé, aki elküldött engem.

ἀπεκρίθη οὖν αὐτοῖς 1 *
Ἰησοῦς καὶ εἶπεν Ἡ ἐμὴ διδαχὴ οὐκ ἔστιν ἐμὴ ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με·

17 Ha valaki kész cselekedni az ő akaratát, felismeri erről a tanításról, hogy vajon Istentől való-e, vagy én magamtól szölok.

**ἐάν τις θέλη τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιεῖν, γνώσεται περὶ τῆς διδ-
αχῆς πότερον ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστὶν ἢ ἐγὼ ἀπ’ ἐμαυτοῦ λαλῶ.**

18 Aki magától szól, a saját dicsőségét keresi, aki pedig annak dicsőségét keresi, aki elküldte őt, az igaz, és abban nincs hamisság. 19 Nem Mózes adta-e nektek a törvényt? De közületek senki sem tartja meg a törvényt. Miért akartok engem megölni? 20 A sokaság erre ezt mondta: Ördög van benned! Ki akar téged megölni? 21 Jézus így válaszolt nekik: Egyetlen dolgot cselekedtem, és ti mindnyájan csodálkoztok rajta. 22 Gondoljátok meg: a körülmetélkedést Mózes rendelte el nektek – nem mintha Mózesről volna, hanem az atyáktól van –, és szombaton is körülmetélitek az embert. 23 Ha körülmetélitek az embert szombaton, hogy Mózes törvénye ne sérüljön, akkor miért haragusztok énám, hogy egy embert teljesen meggyógyítottam szombaton? 24 Ne ítéljétek látszat szerint, hanem hozzatok igazságos ítéletet!

25 A jeruzsálemiek közül ekkor így szóltak némelyek: Vajon nem ő az, akit meg akarnak ölni? 26 És íme, nyilvánosan beszél, és semmit sem szólnak ellene. Lehet, hogy a vezetők meggyőződtek arról, hogy ő a Krisztus? 27 Csakhogy róla tudjuk, honnan való; amikor azonban eljön a Krisztus, róla senki sem tudja majd, honnan való. Zsid 7,3

JÉZUS IDENTITÁSA; JÉZUSI ISMERETELMÉLET!

28 Amikor Jézus a templomban tanított, hangosan kiáltva szólt: **Ti ismertek engem, tudjátok is, honnan való vagyok; de én nem önmagamtól jöttem, hanem igaz az, aki engem elküldött, akit ti nem ismertek.**

**Καμὲ Καμὲ - és engem κἀγὼ - és én; Κὲτ ὄσσεολvadτ szό.
οἶδατε καὶ οἶδατε πόθεν εἰμί· καὶ ἀπ’ ἐμαυτοῦ οὐκ ἐλήλυθα
, ἀλλ’ ἐστὶν ἀληθινὸς ὁ πέμψας με, ὃν ὑμεῖς οὐκ οἶδατε:**

29 Én ismerem őt, hiszen tőle való vagyok, és ő küldött el engem.

**ἐγὼ οἶδα αὐτόν, ὅτι παρ’ αὐτοῦ εἰμί κἀκεῖνός με ἀπέστειλε
v.**

30 El akarták fogni tehát, de senki sem vetette rá a kezét, mert még nem jött el az ő órája. 31 A sokaságból többen hittek benne, és ezt mondták: Amikor eljön a Krisztus, vajon több jelt tesz majd, mint amennyit ez tett? ³²Meghallották a farizeusok, hogy a sokaság ezeket suttogja róla, és szolgákat küldtek a főpapok és a farizeusok, hogy fogják el őt. ³³Jézus ekkor így szólt: Még egy kis ideig veletek vagyok, azután elmegyek ahhoz, aki elküldött engem. ³⁴Kerestek majd engem, de nem találtok meg, mert ahol én vagyok, oda ti nem jöhettek. ³⁵A zsidók erre így beszéltek egymás között: Hová akar menni, hogy nem találjuk meg? Talán a görögök között lévő szórványba készül, és a görögöket akarja tanítani? ³⁶Miféle beszéd ez: Kerestek majd engem, de nem találtok, mert ahol én vagyok, oda ti nem jöhettek?

³⁷Az ünnep utolsó nagy napján felállt Jézus, és így kiáltott: Ha valaki szomjazik, jöjjön hozzám, és igyék! ³⁸Aki hisz énbenem, ahogy az Írás mondta, annak belsejéből élő víz folyamai ömlenek. ³⁹Ezt pedig a Lélekről mondta, akit a benne hívők fognak kapni, mert még nem adatott a Lélek, mivel Jézus még nem dicsőült meg.

ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, καθὼς εἶπεν ἡ γραφή, ποταμοὶ ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ρεύσουσιν ὕδατος ζῶντος. ³⁹ Τοῦτο ἰδὲ εἶπεν περὶ τοῦ πνεύματος ᾧ ἔμελλον λαμβάνειν οἱ πιστεύσαντες εἰς αὐτόν· οὐπω γὰρ ἦν πνεῦμα, ὅτι Ἰησοῦς ᾧπω ἔδοξάσθη

40A sokaságból azok, akik hallották ezt az igét, ezt mondták: Valóban ő a próféta. ⁴¹Mások így szóltak: Ő a Krisztus. Többen pedig ezt mondták: Csak nem Galileából jön el a Krisztus? ⁴²Nem azt mondta-e az Írás, hogy a Krisztus Dávid magvából és Betlehemből jön el, abból a faluból, ahol Dávid élt? ⁴³Ellentét támadt tehát miatta a sokaságban: ⁴⁴némelyek közülük el akarták fogni, de senki sem vetette rá a kezét. ⁴⁵A szolgák visszamentek a főpapokhoz és a farizeusokhoz, akik ezt kérdezték tőlük: Miért nem hoztátok ide? ⁴⁶A szolgák így feleltek: **Ember még így soha nem beszélt, ahogyan ő.**

ἀπεκρίθησαν οἱ ὑπηρέται Οὐδέποτε ἔλάλησεν οὕτως ἄνθρωπος.

⁴⁷A farizeusok ezt mondták nekik: Titeket is megtévesztett? ⁴⁸Vajon a vezetők vagy a farizeusok közül hitt-e benne valaki? ⁴⁹De ez a sokaság, amely nem ismeri a törvényt, átkozott! ⁵⁰Ekkor **Nikodémus**, aki korábban már járt nála, és közülük való volt, így szólt hozzájuk: ⁵¹Elítéli-e az embert a mi törvényünk, míg ki nem hallgatták, és meg nem tudták tőle, hogy mit tett?

Μὴ ὁ νόμος ἡμῶν κρίνει τὸν ἄνθρωπον ἐὰν μὴ ἀκούσῃ πρῶτον παρ' αὐτοῦ καὶ γινῶ τί ποιεῖ; ⁵²Azok pedig így válaszoltak neki: Talán te is galileai vagy? Nézz utána és lásd be, hogy Galileából nem támad próféta. ⁵³Ezután mindenki hazament.

Jn 8

LOMBSÁTOR ÜNNEPE Tisri (szept-okt) 15. napjától 7 napon át
ZARÁNDOKÜNNEP LEGNAGYOBBIKA
(PÁSKA, HETEK, LOMBSÁTOR)

1. Pusztai vándorlás (sátor)
2. Salamon templomának felszentelése
3. Végidő – begyűjtés

4 víz kiöntése az asszonyok udvarán (pusztában víz fakadt) a víz ünnepélyes kiöntését 7 napon át ismételték. Sófárkürt – vidáman körbejárják az oltárt: **a fény szertartása 4** menorát (7ágú gyertyatartót) a templomkörzetben – a pusztai vándorlás tűzoszlopára emlékeztek- ezt is 7 napon át ismételték a templom felé fordulás a napfelkeltekor.

HÁZASSÁGTÖRŐ ASSZONY HIÁNYZIK A GR KÉZIRATOKBÓL

1 Jézus pedig kiment az Olajfák hegyére. 2 De korán reggel ismét megjelent a templomban, és az egész nép hozzásereglett; ő pedig leült, és tanította őket. 3 Ekkor odavezettek az írástudók és a farizeusok egy asszonyt, akit házasságtörésen értek, középre állították, 4 és így szóltak Jézushoz: Mester, ezt az asszonyt házasságtörés közben tetten érték. 5 Mózes azt parancsolta nekünk a törvényben, hogy kövezzük meg az ilyeneket. Hát te mit mondasz? 6 Ezt azért mondták, hogy próbára tegyék, és legyen mivel vádolniuk őt. Jézus pedig lehajolt, és ujjával írt a földre. 7 Amikor továbbra is faggatták, felegyenesedett, és ezt mondta nekik: Aki büntelen

közületek, az vessen rá először követ. 8 És lehajolva tovább írt a földre. 9 Azok pedig ezt hallva, egymás után kimentek, kezdve a véneken. Egyedül ő meg az asszony maradt ott a középben. 10 Mikor pedig Jézus felegyenesedett, és senkit sem látott az asszonyon kívül, így szólt hozzá: Asszony, hol vannak a vádlóid? Senki sem ítélte el téged? 11 Ő így felelt: Senki, Uram. Jézus pedig ezt mondta neki: Én sem ítéllek el téged, menj el, és mostantól fogva többé ne vétkezz!
BIZONYÁGTÉTEL – JÉZUS ÉS A ZSIDÓK

Jézus a világ világossága

Lombsátor ünnep utolsó napja (éjszaka szertartás 4 hatalmas arany kandelláberben égtek a mécsesek)

12 Jézus ismét megszólalt, és ezt mondta nekik: Én vagyok a világ világossága: aki engem követ, nem jár sötétségben, hanem övé lesz az élet világossága. Ézs 42,6 ; 49,6 ; 60,1

Πάλιν οὖν αὐτοῖς ἐλάλησεν [ὁ] Ἰησοῦς λέγων Ἐγώ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου· ὁ ἀκολουθῶν μοι οὐ μὴ περιπατήσῃ ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ' ἔξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς.

13 A farizeusok ekkor ezt mondták neki: Te önmagadról teszel bizonysgot: a te bizonysgtételed nem igaz.

εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ Φαρισαῖοι Σὺ περὶ σεαυτοῦ μαρτυρεῖς· ἡ μαρτυρία σου οὐκ ἔστιν ἀληθής.

14 Jézus így válaszolt nekik: Még ha én önmagamról teszek is bizonysgot, akkor is igaz a bizonysgtételem, mert tudom, honnan jöttem és hová megyek, ti azonban nem tudjátok, honnan jövök, vagy hová megyek.

ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς Κἂν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἑμαυτοῦ, ἀληθής ἔστιν ἡ μαρτυρία μου, ὅτι οἶδα πόθεν ἦλθον καὶ ποῦ ὑπάγω· ὑμεῖς δὲ οὐκ οἶδατε πόθεν ἔρχομαι ἢ πού ὑπάγω.

15 Ti test szerint ítélték, én nem ítélek senki felett. *

ὕμεῖς κατὰ τὴν σάρκα κρίνετε, ἐγὼ οὐ κρίνω οὐδένα.

16 De még ha ítélek is, igaz az én ítéletem, mert nem egyedül vagyok, hanem én és az Atya, aki elküldött engem.

καὶ ἐὰν κρίνω δὲ ἐγώ, ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ ἀληθινὴ ἔστιν, ὅτι μόνος οὐκ εἰμί, ἀλλ' ἐγὼ καὶ ὁ πέμψας με [πατήρ].

17 A ti törvényetekben is meg van írva, hogy két ember tanúságtelete igaz. 5Móz 17,6 ; 19,15

καὶ ἐν τῷ νόμῳ δὲ τῷ ὑμετέρῳ γέγραπται ὅτι δύο ἀνθρώπων ἡ μαρτυρία ἀληθής ἔστιν.

18 Ἐν ὄνμαγὰμρὸλ τεςζεκ βιζονυσάγοτ, ἔς βιζονυσάγοτ τεςζ ρὸλαμ αζ Ατγὰ ἰς, ἀκὶ ἐλκὺδὸττ ἐγγεμ. 1Jn 5,9

ἔγῶ εἰμὶ ὁ μαρτυρῶν περὶ ἑμαυτοῦ καὶ μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ ὁ πέμψας με πατήρ.

19 Erre megkérdezték tőle: Hol van a te Atyád? Jézus így válaszolt: Sem engem nem ismertek, sem az én Atyámat: ha engem ismernétek, Atyámat is ismernétek.

ἔλεγον οὖν αὐτῷ Ποῦ ἐστὶν ὁ πατήρ σου; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς Οὔτε ἐμὲ οἶδατε οὔτε τὸν πατέρα μου· εἰ ἐμὲ ἤδειτε, καὶ ἰ τὸν πατέρα μου ἂν ἤδειτε.

20 Mindezeket a kincstárnál mondta Jézus, amikor tanított a templomban, és senki sem fogta el, mert még nem jött el az ő órája.

Ταῦτα τὰ ῥήματα ἐλάλησεν ἐν τῷ γαζοφυλακίῳ διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ· καὶ οὐδεὶς ἐπίασεν αὐτόν, ὅτι οὐπω ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ.

21 Majd Jézus ismét szólt hozzájuk: Ἐν ἐλμεγγεκ, ἔς κερესνὶ φογγοτ ἐγγεμ, δε μεγγαλτοκ βῦνὸτὸκβεκ: ἀγοα ἐν μεγγεκ, ὸδα τὶ νεμ γὸητεκ. ²²Erre ezt mondták a zsidók: Csak nem akarja megölni magát, hogy azt mondja: Ahova én megyek, oda ti nem jöhettek? ²³Ὁ ἰγγὺ φολλγτὰττ: Τὶ λεκτρὸλ βὰλὸκ βὰγγτοκ, ἐν πεδὶγγ φοκτρὸλ βὰλὸκ βὰγγτοκ; τὶ ε βὶλὰγγβὸλ βὰλὸκ βὰγγτοκ, ἐν νεμ ε βὶλὰγγβὸλ βὰλὸκ βὰγγτοκ.

καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς Ὑμεῖς ἐκ τῶν κάτω ἐστέ, ἐγὼ ἐκ τῶν ἄνω εἰμὶ· ὑμεῖς ἐκ τούτου τοῦ κόσμου ἐστέ, ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου.

²⁴Ezért mondtam nektek, hogy meghaltok bűneitekben: mert ha nem hiszitek, hogy én vagyok, meghaltok bűneitekben. ²⁵Megkérdezték tehát tőle: Ki vagy te? Jézus így válaszolt nekik: Az, akinek kezdettől fogva mondom magamat. ²⁶Sok mindent kellene mondanom rólatok és ítélnem felőletek, de igaz az, aki elküldött engem, és én azt mondom a világban, amit tőle hallottam. ²⁷Ὁκ νεμ ἰςμερτέκ φολ, ηγγὺ αζ Ατγὰρὸλ σολτ νεκὶκ.

²⁸Jézus tehát ezt mondta: Amikor felemelítek az Emberfiát, akkor tudjátok meg, hogy én vagyok, és önmagamtól nem teszek semmit, hanem azt mondom, amire az Atya tanított engem.

εἶπεν οὖν* ὁ Ἰησοῦς Ὅταν ὑψώσητε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, τότε γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ εἰμι, καὶ ἀπ' ἑμαυτοῦ ποιῶ οὐδέν, ἀλλὰ καθὼς ἐδίδαξέν με ὁ πατήρ ταῦτα λαλῶ.

²⁹Ἐς ἀκὶ ἐλκὺδὸττ ἐγγεμ, βελεμ βὰν: νεμ ηγγοττ ἐγγεδῦλ, μερτ μὶνδὶγγ ἀζ τεςζεμ, ἀμὶ νεκὶ κεδβες.

καὶ ὁ πέμπας με μετ' ἐμοῦ ἐστίν· οὐκ ἀφῆκέν με μόνον, ὅτι ἐγὼ τὰ ἀρεστὰ αὐτῷ ποιῶ πάντοτε.

ἀρεστός, -ή, -ον - kellemes, megnyerő.

30 Amikor ezeket mondta, sokan hittek benne

Ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν.

³¹Így szólt akkor Jézus azokhoz a zsidókhoz, akik hittek benne: **Ha ti megtartjátok az én ígémet, valóban tanítványaim vagytok;**

Ἔλεγεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς πεπιστευκότας αὐτῷ Ἰουδαίους Ἐὰν ὑμεῖς μείνητε ἐν τῷ λόγῳ τῷ ἐμῷ, ἀληθῶς μαθηταί μου ἐστε,

³²megismeritek az igazságot, és az igazság megszabadít titeket.

³² καὶ γνώσεσθε τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς.

³³Ők ezt kérdezték tőle: Ábrahám utódai vagyunk, és soha nem voltunk szolgálói senkinek. Hogyan mondhatod hát: Szabadok lesztek?

ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτόν Σπέρμα Ἀβραάμ ἐσμεν καὶ οὐδενὶ δεδουλεύκαμεν πώποτε· πῶς σὺ λέγεις ὅτι Ἐλεύθεροι γενήσεσθε;

³⁴Jézus így válaszolt nekik: Bizony, bizony, mondom nektek, hogy aki bűnt cselekszik, az a bűn szolgája.

ἀπεκρίθη αὐτοῖς [ὁ] Ἰησοῦς Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν δοῦλός ἐστιν [τῆς ἁμαρτίας].

³⁵A szolga pedig nem marad a házban örökre: a fiú marad ott örökre.

ὁ δὲ δοῦλος οὐ μένει ἐν τῇ οἰκίᾳ εἰς τὸν αἰῶνα· ὁ υἱὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα.

³⁶Ha tehát a Fiú megszabadít titeket, valóban szabadok lesztek.

ἐὰν οὖν ὁ υἱὸς ὑμᾶς ἐλευθερώσῃ, ὄντως ἐλεύθεροι ἔσεσθε.

30. vers: RÚF MEGINT A „MEGTARTJÁTOK”-AT FORDÍT, HOLOTT ITT A μείνητε „MEGMARADTOK” SZEREPEL... A TÖBBI FORDÍTÁS MIND HELYES! μένω - marad, tartózkodik, lakik.

KNB, megmaradtok SZIT kitartotok, STL megmaradtok, BD, kitartotok RÚF megtartjátok KG megmaradni

BOLYKI SZÉPEN ÉS JÓL MAGYARÁZZA a 241.old. Mt „meggyökerezés”-hez hasonlítja. 241.

„A megmaradás mögött egy szent erőter, képze az, isteni erőter ez, ahol a hívő biztonságban, elrejtettségben lehet. Aki megmarad Jézus beszédében, az lesz neki ’tanítványa’. Ezt az állapotot nevezi Schnelle (157) a ’hitbeli döntés kontinuitásának’ .

Szép Hellner Péter verse (Budakeszi Hírmondó, 2023 április 13.old.)

Mindörökké

Folyómederben heverészem,

édes könnyű ölelésben.

A folyó én vagyok, a meder Te.

Lám én folyton rohanok,

De mindig Benned maradok.

Mindörökre!

AZ ATYA-FIÚSÁG METAFORIKUS tipologikus ÉS NEM KARNÁLIS BESZÉDMÓDJA

³⁷Tudom, hogy Ábrahám utódai vagytok, de ti meg akartok ölni, mert az én igémnek nincs helye bennetek. ³⁸Én azt mondom, amit az én Atyámnál láttam, és ti is azt teszitek, amit a ti atyátoktól hallottatok. ³⁹Ezt mondták neki: A mi atyánk Ábrahám. Jézus így szólt hozzájuk: Ha Ábrahám gyermekei volnátok, Ábrahám cselekedeteit tennétek. ⁴⁰De ti meg akartok engem ölni, olyan valakit, aki azt az igazságot hirdetem nektek, amelyet Istentől hallottam: Ábrahám ezt nem tette volna. ⁴¹Ti ugyanazt cselekszitek, amit atyátok. Ezt mondták neki: Mi nem paráznaságból születünk: egy atyánk van, az Isten. ⁴²Jézus így szólt hozzájuk: Ha Isten volna a ti Atyátok, szeretnétek engem, mert én Istentől indultam el, és tőle jövök; nem magamtól jöttem, hanem ő küldött el engem.

⁴³Miért nem értitek az én beszédemet? Mert hallani sem bírtátok az én igémet.

διὰ τί τὴν λαλιὰν τὴν ἐμὴν οὐ γινώσκετε;

ὅτι οὐ δύνασθε ἀκούειν τὸν λόγον τὸν ἐμὸν.

⁴⁴Ti atyátoktól, az ördögtől valók vagytok, és atyátok kívánságait akarjátok teljesíteni. Embergylkos volt kezdettől fogva, és nem állt meg az igazságban, mert nincs benne igazság. Amikor a hazugságot szólja, a magáéból szól, mert hazug, és a hazugság atyja.

ἡμεῖς ἐκ τοῦ πατρὸς τοῦ διαβόλου ἐστὲ καὶ τὰς ἐπιθυμίας τοῦ πατρὸς ὑμῶν θέλετε ποιεῖν. ἐκεῖνος ἀνθρωποκτόνος ἦν ἀπ' ἀρχῆς, καὶ ἐν τῇ ἀληθείᾳ οὐκ ἔστηκεν, ὅτι οὐκ ἔστιν ἀλήθεια ἐν αὐτῷ. ὅταν λαλήῃ τὸ ψεῦδος, ἐκ τῶν ἰδίων λαλεῖ, ὅτι ψεύστης ἐστὶν καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ.

⁴⁵Mivel pedig én az igazságot mondom, nem hisztek nekem. ⁴⁶Közületek ki tud rám bűnt bizonyítani? Ha az igazságot mondom, miért nem hisztek nekem?

⁴⁷Aki Istentől van, hallja Isten beszédeit; ti azért nem halljátok, mert nem Istentől valók vagytok.

ὁ ὢν ἐκ τοῦ θεοῦ τὰ ῥήματα τοῦ θεοῦ ἀκούει· διὰ τοῦτο ὑμεῖς οὐκ ἀκούετε ὅτι ἐκ τοῦ θεοῦ οὐκ ἐστέ.

MICSODA OSTOBA FÉLREÉRTÉS MIKOR JN 8,44-BŐI JN EVANGÉLIUMA ANTISZEMITIZMUSÁT, ANTIJUDAIZMUSÁT OLVASSÁK KI: KARNÁLOSAN (kata sarka) GONDOLKODÓK ESZIK EZT, OLYANOK, MINT NIKODÉSMUS, AKI

KÉPTELEN VOLT METAFORIKUSAN GONDOLKODNI. AMIT JÉZUS MOND AZ MINDENKIRE ÉRVÉNYES, AKI ELZÁRKÓZIK TŐLE!

⁴⁸Azután így szóltak hozzá a zsidók: Vajon nem jól mondjuk, hogy samáriai vagy te, és ördög van benned? ⁴⁹Jézus így válaszolt: Bennem nincsen ördög, ellenben én tisztelem az én Atyámat, ti mégis gyaláztok engem. ⁵⁰Én nem keresem a magam dicsőségét: van, aki keresi, és ő majd ítéletet mond. ⁵¹**Bizony, bizony, mondom nektek, ha valaki megtartja az én ígémet, nem lát halált soha.**

Ἀμὴν ἄμην λέγω ὑμῖν, ἐάν τις τὸν ἐμὸν λόγον τηρήσῃ, θάνατον οὐ μὴ θεωρήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα.

⁵²A zsidók ezt mondták neki: Most már tudjuk, hogy ördög van benned. Ábrahám meghalt, a próféták is meghaltak, te pedig azt mondosz: Ha valaki megtartja az én ígémet, az nem ízleli meg a halált soha. ⁵³Csak nem vagy nagyobb atyánknál, Ábrahámnál, aki meghalt? A próféták is meghaltak! Kinek tartod magadat? ⁵⁴Jézus így válaszolt: Ha én dicsőíteném magamat, a dicsőségem semmi volna: az én Atyám az, aki megdicsőít engem, akiről ti azt mondjátok, hogy a ti Istenetek, ⁵⁵pedig nem ismeritek őt, én azonban ismerem. Ha azt mondanám, hogy nem ismerem, hozzátok hasonlónak, hazuggá lennék, de én ismerem őt, és megtartom az ő ígését. ⁵⁶**Ábrahám, a ti atyátok ujjongott, hogy megláthatja az én napomat: meg is látta, és örült is.**

Ἀβραὰμ ὁ πατὴρ ὑμῶν ἠγαλλιάσατο ἵνα ἴδῃ τὴν ἡμέραν τῆν ἐμὴν, καὶ εἶδεν καὶ ἐχάρη.

⁵⁷A zsidók erre ezt mondták neki: Ötvenéves sem vagy, és láttad Ábrahámot?

⁵⁸Jézus így felelt nekik: Bizony, bizony, mondom nektek, **mielőtt Ábrahám lett volna, én vagyok.** **εἶπεν αὐτοῖς Ἰησοῦς Ἄμην ἄμην λέγω ὑμῖν, πρὶν Ἀβραὰμ γενέσθαι ἐγὼ εἰμί.**

⁵⁹Erre köveket ragadtak, hogy megkövezzék, de Jézus elrejtőzött, és kiment a templomból.

Luther Gen 22 magyarázatában: Ábrahám meglátta a helyettes áldozatot és a feltámadást

Jn 9

¹Amikor Jézus továbbment, meglátott egy születése óta vak embert. ²Tanítványai megkérdezték tőle: Mester, ki vétkezett? Ez vagy a szülei, hogy vakon született?

³Jézus így válaszolt: **Nem ő vétkezett, nem is a szülei, hanem azért van ez így, hogy nyilvánvalóvá legyenek rajta Isten cselekedetei.** ⁴**Nekünk, amíg nappal van, annak a cselekedeteit kell végeznünk, aki elküldött engem. Mert eljön az éjszaka, amikor senki sem munkálkodhat.** ⁵**Amíg a világban vagyok, a világ világossága vagyok.**

Ἔτι οὗτος ἡμαρτεν οὐτε οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἀλλ' ἵνα φανερωθῇ τὰ ἔργα τοῦ θεοῦ ἐν αὐτῷ. ἡμᾶς δεῖ ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τοῦ πέμψαντός με ἕως ἡμέρας ἐστίν· ἔρχεται νύξ ὅτε οὐδεὶς δύναται ἐργάζεσθαι. ὅταν ἐν τῷ κόσμῳ ᾶ, φῶς εἰμί τοῦ κόσμου.

⁶Ezt mondta, és a földre köpött, sarat csinált a nyállal, és rákenete a sarat a vakon született ember szemeire, ⁷majd így szólt hozzá: Menj el, mosakodj meg a Siloám tavában – ami azt jelenti: küldött. Az pedig elment, megmosakodott, és már látott, amikor visszatért. ⁸A szomszédok pedig és azok, akik látták azelőtt, hogy koldus volt, így szóltak: Nem ő az, aki itt szokott ülni és koldulni? ⁹Egyesek azt mondták, hogy ő az, mások pedig azt, hogy nem, csak hasonlít hozzá. De ő kijelentette: Én vagyok az. ¹⁰Erre ezt kérdezték tőle: Akkor hogyan nyílt meg a szemed? ¹¹Ő így válaszolt: Az az ember, akit Jézusnak hívnak, sarat csinált, rákenete a szemeimre, és azt mondta nekem: Menj a Siloámhoz, és mosakodj meg! Elmentem tehát, megmosakodtam, és most látok. ¹²Megkérdezték tőle: Hol van az az ember? Nem tudom – felelte.

¹³Ezt az embert, aki nemrég még vak volt, a farizeusok elé vezették. ¹⁴Az a nap pedig szombat volt, amelyen Jézus a sarat csinálta, és megnyitotta annak az embernek a szemét. ¹⁵A farizeusok is megkérdezték tőle, hogyan jött meg a látása. Ő ezt mondta nekik: Sarat tett a szemeimre, aztán megmosakodtam, és most látok. ¹⁶Erre a farizeusok közül néhányan ezt mondták: Nem Istentől való ez az ember, mert nem tartja meg a szombatot. Mások így szóltak: Hogyan tehetne bűnös ember ilyen jeleket? **És meg hasonlítás támadt köztük. *καὶ σχίσμα ἦν ἐν αὐτοῖς.* (KNB, SZIT, BD: szakadás, STL: megoszlás)**

¹⁷Ezért ismét a vakhoz fordultak: Te mit mondasz róla? Hiszen a te szemedet nyitotta meg. Ő ezt felelte: Proféta.

¹⁸A zsidók azonban nem hitték el róla, hogy vak volt és megjött a látása, amíg oda nem hívták a szüleit, ¹⁹és meg nem kérdezték tőlük: A ti fiatok ez, akiről azt állítjátok, hogy vakon született? Akkor hogyan lehetséges, hogy most lát? ²⁰Szülei pedig így válaszoltak: Azt tudjuk, hogy ez a mi fiunk, és vakon született, ²¹de hogy most mi módon lát, azt nem tudjuk, és hogy ki nyitotta meg a szemét, azt sem tudjuk. Tőle kérdezzétek meg, nagykorú már, majd ő beszél önmagáról. ²²Ezt azért mondták a szülei, mert féltek a zsidóktól, mivel a zsidók már megegyeztek abban, hogy ha valaki Krisztusnak vallja őt, azt ki kell zárni a zsinagógából. ²³Ezért mondták a szülei: Nagykorú már, tőle kérdezzétek meg!

Ἡλικίαν ἔχει, ἡλικία, -ς - 1) termet, testmagasság, alak; 2) életkor

KNB Megvan a kora, SZIT Megvan hozzá a kora, STL Elég idős már, BD Megvan a kora

RÚF Nagykorú már, KG Elég idős

Fantasztikusan mély pszichológiai realizmus

(Disputa a meggyógyított vak a zsidók között)

²⁴Odahívták tehát másodszor is azt az embert, aki nemrég még vak volt, és ezt mondták neki: **ZSID**
Dicsőítsd az Istent: mi tudjuk, hogy ez az ember bűnös.

VAKON SZÜLETETT

²⁵Ő így válaszolt: Hogy bűnös-e, nem tudom. Egyet tudok: bár vak voltam, most látok.

ZSIDÓK

²⁶Ekkor megkérdezték tőle: Mit tett veled? Hogyan nyitotta meg a szemedet?

VAKON SZÜLETETT²⁷Ő így válaszolt: Megmondtam már nektek, de nem hallgattatok rám. Miért akarjátok ismét hallani? Talán ti is a tanítványai akartok lenni?

²⁸Megszidták, és ezt mondták:

ZSIDÓK

Te vagy az ő tanítványa, mi Mózes tanítványai vagyunk. ²⁹Mi tudjuk, hogy Mózeshez szólt az Isten, de erről azt sem tudjuk, honnan való.

VAKON SZÜLETETT

³⁰Az ember így válaszolt nekik: Ebben az a csodálatos, hogy ti nem tudjátok, honnan való, mégis megnyitotta a szememet. ³¹Tudjuk, hogy Isten nem hallgat meg bűnösöket; de ha valaki istenfélő, és az ő akaratát cselekszi, azt meghallgatja. ³²Örök idők óta nem hallott olyat senki, hogy valaki megnyitotta volna egy vakon született ember szemét. ³³Ha ő nem volna Istentől való, semmit sem tudott volna tenni.

ZSIDÓK

³⁴Erre így feleltek neki: Te mindenestől bűnben születél, és te tanítasz minket?
És kiközösítették.

35 Meghallotta Jézus, hogy kiközösítették, és amikor találkozott vele, megkérdezte tőle: Hiszel te az Emberfiában?

Ἦκουσεν Ἰησοῦς ὅτι ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω, ¹ καὶ εὐρών αὐτὸν εἶπεν ¹ Σὺ ¹ πιστεύεις εἰς τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου;

³⁶Ő így válaszolt: Ki az, Uram, hogy higgyek benne?

ἀπεκρίθη ἐκεῖνος [καὶ ¹ εἶπεν] ¹ Καὶ ¹ τίς ἐστιν, κύριε, ἵνα πιστεύσω εἰς αὐτόν;

³⁷Jézus így felelt neki: Látod őt, és ő az, aki veled beszél.

εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ¹ Καὶ ¹ ἑώρακας αὐτὸν καὶ ὁ λαλῶν μετὰ σοῦ ἐκεῖνός ἐστιν.

³⁸Erre az így szólt: Hiszek, Uram. És leborulva imádta őt.

ὁ δὲ ἔφη ¹ Πιστεύω, ¹ κύριε· καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ.

³⁹Jézus pedig ezt mondta: ÉN ítéletre jöttem e világra, hogy akik nem látnak, lássanak, és akik látnak, vakká legyenek.

καὶ ¹ εἶπεν ὁ κρίμα ἐγὼ εἰς τὸν κόσμον τοῦτον ἦλθον, ἵνα ὁ ¹ ἰ μὴ βλέποντες βλέπωσιν καὶ οἱ βλέποντες τυφλοὶ γένωνται

⁴⁰Meghallották ezt azok a farizeusok, akik a közelében voltak, és ezt kérdezték tőle: Talán mi is vakok vagyunk?

⁴⁰ Ἦκουσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων ταῦτα οἱ μετ' αὐτοῦ ὄντες , καὶ εἶπαν αὐτῷ Μὴ καὶ ἡμεῖς τυφλοὶ ἐσμεν;

Ft „Megvakult szülők, látó gyermekek” IFT (1988) „Rólunk szól?”vö. iFtÉlővíz (1949): Vak voltam és ltok!

⁴¹Jézus ezt mondta nekik: Ha vakok volnátok, nem volna bűnötök, mivel azonban most azt mondjátok: látunk, megmarad a bűnötök.

41 εἶπεν αὐτοῖς [ὁ] Ἰησοῦς Εἰ τυφλοὶ ἦτε, οὐκ ἂν εἶχετε ἁμαρτίαν· νῦν δὲ λέγετε ὅτι Βλέπομεν· ἡ ἁμαρτία ὑμῶν μέ νει.

Jn 10

1.,Bizony, bizony, mondom nektek: Aki nem a kapun megy be a juhok aklába, hanem máshonnan hatol be, az tolvaj és rabló.

τὴν αὐλὴν τῶν προβάτων ἄλλα ἀναβαίνων ἀλλαχόθεν ἐκε ῖνος κλέπτης ἐστὶν καὶ ληστής:

²Aki a kapun megy be, az a juhok pásztora.

ὁ δὲ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας ποιμὴν ἐστὶν τῶν προβά των.³

3 Az ōr kinyit neki, a juhok pedig megismerik a hangját. Nevükön szólítja juhait, és kivezeti őket.

τούτω ὁ θυρωρὸς ἀνοίγει, καὶ τὰ πρόβατα τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούει,

1 καὶ τὰ ἴδια πρόβατα φωνεῖ κατ' ὄνομα καὶ ἐξάγει αὐτά.

⁴Amikor mindegyiket kivezeti, elindul előttük, s a juhok követik, mert ismerik a hangját.

ὅταν τὰ ἴδια πάντα ἐκβάλῃ, ἔμπροσθεν αὐτῶν πορεύεται,

1 καὶ τὰ πρόβατα αὐτῷ ἀκολουθεῖ,

1 ὅτι οἶδασιν τὴν φωνὴν αὐτοῦ·

⁵Idegen után nem mennek, hanem elfutnak tőle, mert az idegennek nem ismerik a hangját.”

ἄλλοτρίῳ δὲ οὐ μὴ ἀκολουθήσουσιν

1 ἀλλὰ φεύξονται ἀπ' αὐτοῦ, ὅτι οὐκ ὀῖδασιν τῶν ἄλλοτρίῳ ν τὴν φωνήν.

6 Ezt a példázatot mondta nekik Jézus, de ōk nem értették, mit jelent, amit mondott nekik.

Ταύτην τὴν παροιμίαν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἐκεῖνοι δὲ οὐκ ἔγνωσαν τίνα ἦν ἃ ἐλάλει αὐτοῖς.

Példabeszéd itt: **παροιμία**

⁷Jézus tehát így szólt hozzájuk: Bizony, bizony, mondom nektek: én vagyok a juhok aijtaja.

Ἔειπεν οὖν πάλιν [ὁ] Ἰησοῦς Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, * ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα τῶν προβάτων.

⁸Aki énelőttem jött, mind tolvaj és rabló, de a juhok nem is hallgattak rájuk.

πάντες ὅσοι ἤλθον πρὸ ἐμοῦ κλέπται εἰσὶν καὶ λησταί· ἀλλ' οὐκ ἤκουσαν αὐτῶν τὰ πρόβατα.

⁹Én vagyok az ajtó: ha valaki rajtam át megy be, az megtartatik, bejár és kijár, és legelőre talál.

ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα· δι' ἐμοῦ ἐάν τις εἰσέλθῃ σωθήσεται καὶ εἰσελεύσεται καὶ ἐξελεύσεται καὶ νομὴν εὐρήσει.

¹⁰A tolvaj csak azért jön, hogy lopjon, öljön és pusztítson; én azért jöttem, hogy életük legyen, sőt bőségben éljenek.

ὁ κλέπτης οὐκ ἔρχεται εἰ μὴ ἵνα κλέψῃ καὶ θύσῃ καὶ ἀπολέσῃ· ἐγὼ ἤλθον ἵνα ζῶν ἔχωσιν καὶ περισσὸν ἔχωσιν.

¹¹Én vagyok a jó pásztor. A jó pásztor életét adja a juhokért. Jn 10,15 ; 13,37 ; 15,13 ; Zsolt 23,1 ; Ézs 40,11

Ἐγὼ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός· ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίθησιν ὑπὲρ τῶν προβάτων·

¹² Aki béres és nem pásztor, akinek a juhok nem tulajdonai, az látva, hogy jön a farkas, elhagyja a juhokat, és elfut, a farkas pedig elragadja és szétkergeti őket. ApCsel 20,29 ; 1Pt 5,2

ὁ μισθωτὸς καὶ οὐκ ὢν ποιμὴν, οὗ οὐκ ἔστιν τὰ πρόβατα ἴδια, θεωρεῖ τὸν λύκον ἐρχόμενον καὶ ἀφήσιν τὰ πρόβατα καὶ φεύγει, καὶ ὁ λύκος ἀρπάζει αὐτὰ καὶ σκορπίζει,

¹³ A béres azért fut el, mert csak béres, és nem törődik a juhokkal.

ὅτι μισθωτὸς ἔστιν καὶ οὐ μέλει αὐτῷ περὶ τῶν προβάτων.

¹⁴ Én vagyok a jó pásztor, én ismerem az enyéimet, és az enyéim ismernek engem,

ἐγὼ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός, καὶ γινώσκω τὰ ἐμὰ καὶ ἔγινώσκουσίν μετὰ ἐμὰ,

¹⁵ ahogyan az Atya ismer engem, én is úgy ismerem az Atyát, és én életemet adom a juhokért. Mt 11,27

καθὼς γινώσκει με ὁ πατήρ καὶ γινώσκω τὸν πατέρα, καὶ ἰτὴν ψυχὴν μου τίθημι ὑπὲρ τῶν προβάτων.

¹⁶Más juhaim is vannak nekem, amelyek nem ebből az akolból valók; azokat is vezetnem kell, és hallgatni fognak a hangomra, és akkor lesz egy nyáj, egy pásztor.

καὶ ἄλλα πρόβατα ἔχω ἃ οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς αὐλῆς ταύτης· κ
ἀκεῖνα δεῖ με
ἀγαγεῖν, καὶ τῆς φωνῆς μου ἀκούσουσιν, καὶ γενήσονται μ
ία ποίμνη, εἰς ποιμήν

¹⁷Azért szeret engem az Atya, mert én odaadom az életemet, hogy azután újra visszavegyem.

διὰ τοῦτό με ὁ πατήρ ἀγαπᾷ ὅτι ἐγὼ τίθημι τὴν ψυχὴν μου, ἵνα πάλιν λάβω αὐτήν. διὰ τοῦτό με ὁ πατήρ ἀγαπᾷ ὅτι ἐγὼ τίθημι τὴν ψυχὴν μου, ἵνα πάλιν λάβω αὐτήν.

¹⁸Senki sem veheti el tőlem: én magamtól adom oda. Hatalmam van arra, hogy odaadjam, és hatalmam van arra, hogy ismét visszavegyem: ezt a küldetést kaptam az én Atyámtól.

οὐδεὶς ἤρεν αὐτὴν ἀπ' ἐμοῦ, ἀλλ' ἐγὼ τίθημι αὐτὴν ἀπ' ἐμαυτοῦ. ἐξουσίαν ἔχω θεῖναι αὐτήν, καὶ ἐξουσίαν ἔχω πάλιν λαβεῖν αὐτήν· ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔλαβον παρὰ τοῦ πατρὸς μου.

¹⁹Ismét meghasonlás támadt a zsidók között e beszédek miatt.

Σχίσμα πάλιν ἐγένετο ἐν τοῖς Ἰουδαίοις διὰ τοὺς λόγους τοῦτούτους.

²⁰Sokan így szóltak közülük: Ördög van benne, és nincs eszénél: mit hallgattok rá? ²¹Mások ezt mondták: Nem megszállott ember beszédei ezek. Vajon meg tudja-e nyitni az ördög a vakok szemét?

²²Elérkezett Jeruzsálemben a templomszentelés ünnepe. Tél volt. ²³Jézus a templomban, Salamon csarnokában volt. ²⁴Ekkor körülvették a zsidók, és így szóltak hozzá: Meddig tartasz még bizonytalanságban bennünket? Ha te vagy a Krisztus, mondd meg nekünk nyíltan! ²⁵Jézus így válaszolt nekik: Megmondtam nektek, de nem hisztek. Atyám nevében végzett cselekedeteim tanúskodnak mellettem, ²⁶de ti nem hisztek, mert nem az én juhaim közül valók vagytok. ²⁷Az én juhaim hallgatnak a hangomra, és én ismerem őket, ők pedig követnek engem.

²⁸Én örök életet adok nekik, és nem vesznek el soha, mert senki sem ragadhatja ki őket az én kezemből.

καὶ ἐγὼ δίδωμι αὐτοῖς ζωὴν αἰώνιον,¹ καὶ οὐ μὴ ἀπόλωνται εἰς τὸν αἰῶνα,¹ καὶ οὐχ ἄρπάσει τις αὐτὰ ἐκ τῆς χειρὸς μου.

²⁹Az én Atyám, aki nekem adta őket, mindennél nagyobb, és senki sem ragadhatja ki őket az Atya kezéből.

ὁ πατήρ μου ὃ δέδωκέν μοι πάντων μεϊζόν ἐστίν, καὶ οὐδεὶς δύναται ἀρπάζειν ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ πατρὸς.

³⁰Ἐν és az Atya egy vagyunk.

ἐγὼ καὶ ὁ πατήρ ἓν ἐσμεν.

31 Ekkor újra köveket ragadtak a zsidók, hogy megkövezzék őt. 32 Jézus megszólalt, és ezt mondta nekik: Sok jó cselekedetet vittem véghez előttem az én Atyám nevében. Ezek közül melyik miatt köveztek meg engem? 33 A zsidók így feleltek neki: Nem jó cselekedetért kövezünk meg téged, hanem istenkáromlásért, vagyis azért, mert te ember létedre Istenné teszed magad. 34 Jézus így válaszolt: Nincs-e megírva a ti törvényetekben:

„Ἐν mondtam: istenek vagytok”? Zsolt 82,6

Ἐγὼ εἶπα Θεοὶ ἐστε;

Zsolt 82 (81),6 LXX

ἐγὼ εἶπα Θεοὶ ἐστε

35 Ha isteneknek mondta azokat, akikhez az Isten ígéje szólt, márpedig az Írást nem lehet érvénytelené tenni,

εἰ ἐκείνους εἶπεν Θεοὺς πρὸς οὓς ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἐγένετο, καὶ οὐ δύναται λυθῆναι ἡ γραφή,

	KNB	SZIT	STL	BD	RÚF	KG	CSA S	EF	VER
<u>καὶ οὐ δύναται λυθῆναι ἡ γραφή.</u>	az Írás érvényét veszti	Írás nem veszít heti érvényét	Írást nem lehet érvénytelené tenni	Írás nem veszíti érvényét,	írás fel nem bontható)	Írást nem lehet érvénytelené tenni,	az Írás fel nem bontható	Márpedig az Írás érvényes és igaz! Senki sem változthat rajta.	az Írást nem lehet semmibe venni az Írást nem lehet semmibe venni
VULG	KECS	KJV	Luth	TYND	ESV				
non potest solvi scriptura	az Írás fel nem bomlhatik	the scripture cannot be broken;	die Schrift kann doch nicht gebrochen	the scripture cannot be	Scripture cannot be "broke				

			en werden	broke n					
--	--	--	--------------	------------	--	--	--	--	--

Barr magyar cca 64, ang 62-65

Vegyük ezt a fontos szövegrészt, amelyben Jézus az Ószövetséget egy vita kritikus pontján használja: Jézust meg akarják kövezni a zsidók, és azt mondják, azért teszik ezt, mert ‘te ember létedre Istenné teszed magad’. Ezután:

“Jézus így válaszolt: Nincs-e megírva a ti törvényetekben: “Én mondtam: istenek vagytok”? Ha isteneknek mondta azokat, akikhez az Isten igéje szólt, márpedig az Írást nem lehet érvénytelenné tenni, akkor ti hogyan mondhatjátok rólam, akit az Atya megszentelt, és elküldött a világba, hogy káromlást szólok, mert azt mondtam, az Isten Fia vagyok?” (Jn 10,34k)

Ez az ige nagy szeretetnek örvend, mert benne vannak a szavak: ‘az Írást nem lehet érvénytelenné tenni’. De vegyük szemügyre az Ószövetségi szöveg tényleges használatát. Jézus, úgy tűnik, így érvel: vannak emberek, akikhez Isten igéje szólt (‘én mondtam’), és ez az ige istenekként szólította meg őket. Ezért lehetséges az ‘isten’ szót másokra, mint magára Istenre alkalmazni. Ezért tévedés azt mondani, hogy istenkáromlás, ha én Isten Fiának nevezem magam.

De hasonlítsuk ezt össze azzal az ószövetségi szöveggel, ahonnan az idézet származik:

“Isten ott áll az istenek gyűlésén,

Ítéletet tart az istenek fölött...

Azt mondtam ugyan, istenek vagytok,

A Felséges fiai mindnyájan

Mégis meg fogtok halni,

Mint a közemberek,

És elhullotok, mint bármelyik főember.” (Zsolt 82, 1, 6-7).

Ha a kontextusban nézzük, az teljesen világos, hogy a kijelentés magukhoz az istenekhez szól, az Izrael Istenétől különböző istenekhez. ‘Istenként’ szólítja meg őket, azért, hogy azt mondja, hogy bár istenek, arra ítéltettek, hogy úgy essenek el, mint az emberek. Semmi sincs a szövegben, ha kontextusában szemléljük, ami releváns lenne abban a kérdésben, hogy vajon *az emberekre* lehet-e úgy tekinteni, mint akik valamiképpen isteniek, bár ez a kérdés van napirenden Jézus és a zsidók között. Egyszerűen lehetetlen az értelmezők számára, még a legmeggyőződésebb fundamentalisták számára is, hogy azt mondják, hogy a kontextusában szemlélt 82. Zsoltár azt jelenti, amit Jézus ebben a vitában kinyer belőle.

Másrészt viszont, ha a korabeli bibliai exegézis példjaként tekintünk rá, akkor Jézus érvelése tökéletesen a helyén van. Az ‘én mondtam: istenek vagytok’ rövid kifejezést kiemeli a kontextusából, a midrás szokásos módján. Félreteszi azt a tényt, hogy az egész megszólítás a többi istennek szól, és hogy egyáltalán istenek. Valakiket Isten megszólít, és ‘isteneknek’ nevezi őket. Ez a Szentírásban van, amit nem lehet érvényteleníteni. A dolog be van bizonyítva. De az egész érvelés csak akkor működik, ha az akkoriban elfogadott bibliai értelmezési módokat figyelembe vesszük.⁸

Ami azt illeti, az ember eltűnődhet azon is, vajon Jézus teljesen komolyan gondolta-e azt az értelmezést, amit itt megfogalmaz. Lehet, hogy valamiképpen egyfajta rejtvénynek szánta. Gyakran az a benyomásunk Jézussal kapcsolatban, hogy a világos beszéd, akár ésszerű érvelés, akár írásértelmezés formájában, nem tudott megfelelően kommunikálni azokkal, akikkel dolga akadt. A rejtvények, a rejtélyes és enigmatikus állítások, példázatos célzások által kerültek szemtől szembe személyének titkával. A rejtvény formájában történő írásértelmezés legfeltűnőbb példája a következő:

“Amikor Jézus a templomban tanított, ezt kérdezte: Hogyan mondhatják az írástudók, hogy a Krisztus Dávid Fia? Maga Dávid mondta a Szentlélek által: ”Így szól az Úr az én Uramhoz: Üljj az én jobb kezem felől, amíg lábad alá nem vetem ellenségeidet.” Ha maga Dávid mondja őt Urának, akkor hogyan lehet a Fia? A nagy sokaság szívesen hallgatta őt. (Mk 12,35-37)

Az emberek szívesen hallgatták; de nem valószínű, hogy úgy mentek el, hogy világosan megértették, mit jelent a zsoltár. A szövegrész rejtvény volt, amely jól verbalizálta magának Jézusnak a talányát.

Ez lehet a helyzet a Zsolt 82,6 esetében is. Ahogyan János látja, Jézus valóban az Isten Fia, bár ezt a címet vitatták, mint istenkáromlást. A Zsolt 82,6 elején lévő rövid kifejezés, önmagában véve, szavakba öntötte Jézus kilétét, az ősi Szentírást felhasználva. Mindenesetre az, ahogyan Jézus használja a szöveget, csak a zsidó értelmezési módok keretén belül érthető, ahogy akkoriban bevett szokás volt; senki sem gondolja komolyan, hogy arról beszél, amit a 82. Zsoltár a maga kontextusában mond.

36akkor ti hogyan mondhatjátok rólam, akit az Atya megszentelt, és elküldött a világba, hogy káromlást szólok, mert azt mondtam: az Isten Fia vagyok?! 37Ha nem az én Atyám cselekedeteit teszem, ne higgyetek nekem; 38de ha azokat teszem, akkor ha nekem nem is hinnétek, higgyetek a cselekedeteknek, hogy felismerjétek és tudjátok: az Atya énbennem van, és én az Atyában. 39Ekkor ismét el akarták fogni, de ő kimenekült a kezük közül. 40Jézus újra elment a Jordánon túlra, arra a helyre, ahol korábban János keresztelt, és ott maradt. 41Sokan mentek oda hozzá, és azt mondták, hogy János nem tett ugyan egyetlen csodát sem, de mindaz, amit János órála mondott, igaz volt. 42És ott sokan hittek benne.

Jn 11

¹Volt pedig egy beteg ember, Lázár, Betániából, Máriának és testvérének, Mártának a falujából. ²Mária volt az, aki megkenste az Urat olajjal, és megtörölte a lábát a hajával. Az ő testvére, Lázár volt a beteg. ³A nővérei megüzenték Jézusnak: Uram, íme, akit szeretsz, beteg. ⁴Amikor Jézus ezt meghallotta, ezt mondta: Ez a betegség nem halálos, hanem az Isten dicsőségét szolgálja, hogy általa megdicsőüljön az Isten Fia. ⁵Jézus szerette Mártát, ennek nővérét és Lázárt. ⁶Amikor tehát meghallotta, hogy beteg, még két napig azon a helyen maradt, ahol volt, ⁷de azután így szólt a tanítványaihoz: Menjünk ismét Júdeába! ⁸A tanítványok ezt mondták neki: Mester, most akartak megkövezni a zsidók, és ismét oda mégy? ⁹Jézus így válaszolt: Nem tizenkét órája van a nappalnak?

Ha valaki nappal jár, nem botlik meg, mert látja e világ világosságát,

¹⁰de ha valaki éjjel jár, megbotlik, mert nincs világossága.

ἐὰν τις περιπατῆ ἐν τῇ ἡμέρᾳ, οὐ προσκóπτει, ὅτι τὸ φῶς τ οὔ κόσμου τούτου βλέπει· ἐὰν δέ τις περιπατῆ ἐν τῇ νυκτί, προσκóπτει, ὅτι τὸ φῶς οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ.

¹¹Ezeket mondta, azután így szólt hozzájuk: Lázár, a mi barátunk elaludt, de elmegyek, hogy felébresszem. ¹²A tanítványok ezt felelték: Uram, ha elaludt, meggyógyul. ¹³Pedig Jézus Lázár haláláról beszélt, de ők azt gondolták, hogy álomba merülésről szól. ¹⁴Akkor azután Jézus nyíltan megmondta nekik: Lázár meghalt. ¹⁵Örülök, hogy nem voltam ott: tiértetek, hogy higgyetek. De menjünk el hozzá! ¹⁶Tamás, akit Ikernek neveztek, azt mondta tanítványtársainak: Menjünk el mi is, hogy meghaljunk vele együtt!

¹⁷Amikor Jézus odaért, megtudta, hogy már négy napja a sírban van. ¹⁸Betánia pedig közel, mintegy félórányira volt Jeruzsálemhez, ¹⁹ezért a zsidók közül sokan elmentek Mártához és Máriához, hogy

vigasztalják őket testvérük miatt. 20Márta, amint meghallotta, hogy Jézus jön, elébe ment, Mária azonban otthon maradt. 21Márta így szólt Jézushoz: Uram, ha itt lettél volna, nem halt volna meg a testvérem. 22De most is tudom, hogy amit csak kérsz az Istentől, megadja neked az Isten. 23Jézus ezt mondta neki: Feltámad a testvéred! 24Márta így válaszolt: Tudom, hogy feltámad a feltámadáskor, az utolsó napon. 25Jézus ekkor ezt mondta neki: Én vagyok a feltámadás és az élet, aki hisz énbennem, ha meghal is, él; 26 és aki él, és hisz énbennem, az nem hal meg soha. Hiszed-e ezt?

λέγει αὐτῷ ἡ Μάρθα ¹ Οἶδα ¹ ὅτι ἀναστήσεται ἐν τῇ ἀναστάσει ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. 25 εἶπεν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς ¹ Ἐγώ ¹ εἰμι ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωὴ· ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ κἂν ἀποθάνῃ ζήσεται, 26 καὶ πᾶς ὁ ζῶν καὶ πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ μὴ ἀποθάνῃ εἰς τὸν αἰῶνα· ¹ πιστεύεις τοῦτο; 27Márta így felelt:

Igen, Uram, én hiszem, hogy te vagy a Krisztus, az Isten Fia, akinek el kell jönnie a világba. 28Miután ezt mondta, elment, és titokban szólt a testvérének, Máriának: A Mester itt van, és hív téged. 29Ő pedig, amint ezt meghallotta, gyorsan felkelt, és odament hozzá. 30De Jézus még nem ért be a faluba, hanem azon a helyen volt, ahol Márta találkozott vele. 31A zsidók, akik Máriával voltak a házban, és vigasztalták, látták, hogy hirtelen feláll és kimegy. Utánamentek tehát, mert azt gondolták, a sírbolthoz megy, hogy ott sírjon. 32Mária pedig, amint odaért, ahol Jézus volt, meglátta őt, leborult a lába elé, és így szólt hozzá: Uram, ha itt lettél volna, nem halt volna meg a testvérem.

33Amikor Jézus látta, hogy Mária sír, és a vele jött zsidók is sírnak, háborgott lelkében, és megrendült.

Ἰησοῦς οὖν ὡς εἶδεν αὐτὴν κλαίουσαν καὶ τοὺς συνελθόντας αὐτῇ Ἰουδαίους κλαίοντας ¹ ἐνεβριμήσατο τῷ πνεύματι καὶ ἐτάραξεν

ἐαυτὸν ἐτάραξεν – megrendült. ταράσσω - megzavar, fölkavar, fölizgat, megrémít, ἐνεβριμήσατο - fölindult

Jézus 1. háborog a lelkében, 2. sír (mint Mária és a zsidók). 3. Megfeddi a hitetleneket. 4. Imádkozik. 5. Szavára (mint a teremtéskor a semmiből teremtett valami) Lázár feltámad

JÉZUS ÉRZELMEINEK SZÉLES SKÁLÁJA

³⁴Megkérdezte: Hova helyeztél őt? Azt felelték: Uram, jöjj és lásd meg! ³⁵Jézus könnyekre fakadt. ³⁶A zsidók ezt mondták: Íme, mennyire szerette! ³⁷Közülük néhányan pedig így szóltak: Ő, aki a vak szemét megnyitotta, nem tudta volna megtenni, hogy ez ne haljon meg? ³⁸Jézus – még mindig háborgva magában ἐμβριμώμενος - fölindulva – a sírhoz ment: ez egy barlang volt, és kő feküdt rajta. ³⁹Jézus így szólt: Vegyétek el a követ! Márta, az elhunyt testvére így szólt hozzá: Uram, már szaga van, hiszen negyednapos.

⁴⁰Jézus azonban ezt mondta neki: Nem mondtam-e neked, hogy ha hiszel, meglátod az Isten dicsőségét? ⁴¹Elvették tehát a követ, Jézus pedig felemelte a tekintetét, és ezt mondta: Atyám, hálát adok neked, hogy meghallgattál. ⁴²Én tudtam, hogy mindig meghallgatsz, csak a körülálló sokaság miatt mondtam, hogy elhiggyék, hogy te küldtél engem. ⁴³Miután ezt mondta, hangosan kiáltott: Lázár, jöjj ki! ⁴⁴És kijött a halott, lábán és kezén pólyákkal körülkötve, arcát kendő takarta. Jézus szólt nekik: Oldjátok fel, és hagyjátok elmenni!

⁴⁵Ekkor sokan hittek benne azok közül a zsidók közül, akik elmentek Máriához és látták, amit Jézus tett. ⁴⁶Némelyek pedig közülük elmentek a farizeusokhoz, és elmondták nekik, mit tett Jézus. ⁴⁷Összehívták tehát a főpapok és a farizeusok a nagytanácsot, és így szóltak: Mit

tegyünk? Ez az ember ugyanis sok jelt tesz. ⁴⁸Ha egyszerűen csak hagyjuk őt, mindenki hisz majd benne, aztán jönnek a rómaiak, és elveszik tőlünk a helyet is, a népet is. ⁴⁹Egyikük pedig, Kajafás, aki főpap volt abban az esztendőben, ezt mondta nekik: Ti nem értetek semmit. ⁵⁰Azt sem veszitek fontolóra: jobb nektek, hogy egyetlen ember haljon meg a népért, semhogy az egész nép elveszen. ⁵¹Mindezt pedig nem magától mondta, hanem mivel főpap volt abban az esztendőben, megjövendölte, hogy Jézus meg fog halni a népért; ⁵²és nem is csak a népért, hanem azért is, hogy Isten szétszóródott gyermekeit egybegyűjtse. ⁵³Attól a naptól fogva egyetértettek abban, hogy megölik őt. ⁵⁴Jézus tehát nem járt többé nyilvánosan a zsidók között,

Ὁ οὖν Ἰησοῦς οὐκέτι παρησία περιεπάτει ἐν τοῖς Ἰουδαίοις

hanem elment onnan a pusztához közeli vidékre, egy Efraim nevű városba, és ott maradt tanítványaival.

⁵⁵Közeledett a zsidók páskaünnepé, és vidékről sokan felmentek Jeruzsálembe az ünnep előtt, hogy megtisztuljanak. ⁵⁶Keresték Jézust, és a templomban megállva így tanakodtak egymás között: Mit gondoltok, lehet, hogy el sem jön az ünnepre? ⁵⁷A főpapok és a farizeusok pedig már kiadták a parancsot, hogy ha valaki megtudja, hol van, jelentse be, hogy elfoghassák.

Jn 12

Jézus megkenetése Betániában (Mt 26,6-13; Mk 14,3-9)

12 ¹Jézus tehát hat nappal a páska ünnepé előtt elment Betániába, ahol Lázár élt, akit feltámasztott a halottak közül. ²Vacsorát készítettek ott neki, és Márta szolgált fel, Lázár pedig egyike volt azoknak, akik Jézussal együtt ültek az asztalnál. ³Mária ekkor elővett egy font drága valódi nárdusolajat, megkenete Jézus lábát, és hajával törölte meg; a ház pedig megtelt az olaj illatával. ⁴Tanítványai közül az egyik, Júdás Iskáriótes, aki el akarta őt árulni, így szólt: ⁵Miért nem adták el inkább ezt a kenetet háromszáz dénárért, és miért nem juttatták az árát a szegényeknek? ⁶De nem azért mondta ezt, mintha a szegényekre lett volna gondja, hanem azért, mert tolvaj volt, és a nála levő erszényből elszedegette, amit beletettek. ⁷Jézus erre így szólt: Hagyd őt, hiszen a temetésem napjára szánta; ⁸mert a szegények mindig veletek lesznek, de én nem leszek mindig veletek.

A nagytanács elhatározza Lázár megölését

⁹Nagyon sokan megtudták a zsidók közül, hogy ő ott van, és odamentek; nemcsak Jézus miatt, hanem azért is, hogy lássák Lázárt, akit feltámasztott a halottak közül. ¹⁰A főpapok pedig elhatározták, hogy Lázárt is megölik, ¹¹mert a zsidók közül sokan miatta mentek oda, és hittek Jézusban.

12 Másnap, amikor az ünnepre érkező nagy sokaság meghallotta, hogy Jézus Jeruzsálembe jön, ¹³pálmaágakat fogtak, kivonultak a fogadására, és így kiáltottak: Hozsánna! Áldott, aki jön az Úr nevében, Izráel Királya!

¹⁴Jézus pedig egy samárcsikóra találva, felült rá, ahogyan meg van írva: ¹⁵„Ne félj, Sion leánya, íme, királyod jön, samárcsikón ülve.”

¹⁶Tanítványai először nem értették mindezt, de miután Jézus megdicsőült, visszaemlékeztek arra, hogy az történt vele, ami meg volt írva róla.

16 Ταῦτα οὐκ ἔγνωσαν αὐτοῦ οἱ μαθηταὶ τὸ πρῶτον, ἀλλ' ὅτε ἔδοξάσθη Ἰησοῦς τότε ἐμνήσθησαν ὅτι ταῦτα ἦν ἐπ' αὐτῷ γεγραμμένα καὶ ταῦτα ἐποίησαν αὐτῷ.

¹⁷Bizonyságot tett mellette a sokaság, amely vele volt, amikor Lázárt kihívta a sírból, és feltámasztotta a halálból. ¹⁸Ezért is vonult ki elé a sokaság, mert hallották, hogy ezt a jelt tette. ¹⁹A farizeusok pedig így szóltak egymáshoz: Látjátok, hogy semmit sem tudtok elérni: íme, a világ őt követi!

²⁰Néhány görög is volt azok között, akik felmentek az ünnepre, hogy imádják az Istent.

²¹Ezek odamentek Fülöphöz, aki a galileai Bétsaidából való volt, és ezzel a kéréssel fordultak hozzá: Uram, Jézust szeretnénk látni. ²²Fülöp elment, és szólt Andrásnak, András és Fülöp elment, és szólt Jézusnak.

²³Jézus így válaszolt nekik: Eljött az óra, hogy megdicsőíttessék az Emberfia.

ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκρίνεται αὐτοῖς λέγων ἵνα ἔλθῃ ἡ ὥρα ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.

²⁴Bizony, bizony, mondom nektek: ha a földbe vetett búzaszem nem hal meg, egymaga marad; de ha meghal, sokszoros termést hoz.

ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ ὁ κόκκος τοῦ σίτου πεσῶν εἰς τὴν γῆν ἀποθάνῃ, αὐτὸς μόνος μένει· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ, πολὺν καρπὸν φέρει.

²⁵Aki szereti az életét, elveszti; aki pedig gyűlöli az életét e világon, örök életre őrzi meg azt.

ὁ φιλῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀπολλύει αὐτήν, καὶ ὁ μισῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ εἰς ζωὴν αἰώνιον φυλάξει αὐτήν.

²⁶Ha valaki nekem szolgál, engem kövessen; és ahol én vagyok, ott lesz az én szolgálóm is; és ha valaki nekem szolgál, azt megbecsüli az Atya.

ἐὰν ἐμοὶ τις διακονῇ ἵνα ἐμοὶ ἀκολουθείτω, καὶ ὅπου εἰμι ἐγὼ ἐκεῖ καὶ ὁ διάκονος ὁ ἐμὸς ἔσται· ἐὰν τις ἐμοὶ διακονῇ τιμήσει αὐτὸν ὁ πατήρ.

τιμήσει - meg fogja tisztelni; τιμάω v. τιμῶ - tisztel

²⁷Most megrendült az én lelkem. Kérem azt: Atyám, ments meg ettől az órától engem? De hiszen éppen ezért az óráért jöttem! ²⁸Atyám, dicsőítsd meg a te nevedet! Erre hang hallatszott az égből: Már megdicsőítettem, és ismét megdicsőítem. ²⁹A sokaság pedig, amely ott állt, és hallotta, azt mondta, hogy mennydörgés volt; mások azonban így szóltak: Angyal beszélt vele.

³⁰Jézus megszólalt: Nem értem hallatszott ez a hang, hanem tiértetek.

ἀπεκρίθη καὶ εἶπεν Ἰησοῦς Ὁὐ δι' ἐμὲ ἡ φωνὴ αὕτη γέγονεν ἀλλὰ δι' ὑμᾶς.

³¹Most megy végbe az ítélet e világ felett, most vettetik ki e világ fejedelme.

νῦν κρίσις ἐστὶν τοῦ κόσμου τούτου, νῦν ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου ἐκβληθήσεται ἔξω

³²Ἐν pedig, ha felemeltetem a földről, magamhoz vonzok mindeneket.

καγὼ ἂν ὑψωθῶ ἐκ τῆς γῆς, πάντας ἐλκύσω πρὸς ἑμαυτόν.

³³Ezt azért mondta, hogy jelezze, milyen halállal fog meghalni.

τοῦτο δὲ ἔλεγεν σημαίνων ποίῳ θανάτῳ ἤμελλεν ἀποθνήσκειν

³⁴A sokaság megkérdezte tőle: Mi azt hallottuk a törvényből, hogy a Krisztus örökre megmarad: akkor hogyan mondhatod, hogy fel kell emeltetnie az Emberfiának? Ki ez az Emberfia?

³⁴ ἀπεκρίθη οὖν αὐτῷ ὁ ὄχλος Ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἐκ τοῦ νόμου ὅτι ὁ χριστὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ πῶς λέγεις σὺ ὅτι δεῖ ὑψωθῆναι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου; τίς ἐστὶν οὗτος ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου;

³⁵Jézus ezt mondta nekik: Még egy kis ideig közöttetek van a világosság. Addig járjatok a világosságban, amíg nálatok van, hogy a sötétség hatalmába ne kerítsen titeket; mert aki a sötétségben jár, nem tudja, hová megy.

εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Ἔτι μικρὸν χρόνον τὸ φῶς ἐν ὑμῖν ἐστίν.¹ περιπατεῖτε ὡς τὸ φῶς ἔχετε, ἵνα μὴ σκοτία ὑμᾶς καταλάβῃ, καταλαμβάνω - elfog, megragad, elfoglal καὶ ὁ περιπατῶν ἐν τῇ σκοτίᾳ οὐκ οἶδεν ποῦ ὑπάγει

³⁶Amíg nálatok van a világosság, higgyetek a világosságban, hogy a világosság fiai legyetek! Ezeket mondta Jézus, majd elment és elrejtőzött előlük.

ὡς τὸ φῶς ἔχετε, πιστεύετε εἰς τὸ φῶς, ἵνα υἱοὶ φωτὸς γένησθε. Ταῦτα ἐλάλησεν Ἰησοῦς, καὶ ἀπελθὼν ἐκρύβη elrejtett κρύπτω – elrejt ἀπ' αὐτῶν.

³⁷Noha ennyi jelt tett előttük, mégsem hittek benne,

Τοσαῦτα δὲ αὐτοῦ σημεῖα πεπονηκότος ἔμπροσθεν αὐτῶν οὐκ ἐπίστευον εἰς αὐτόν,

³⁸hogy beteljesedjék Ézsaiás próféta szava, amely így hangzik:

„Uram, ki hitt a mi beszédünknek, és az Úr karjának ereje ki előtt lett nyilvánvaló?”

Κύριε, τίς ἐπίστευσεν τῇ ἀκοῇ ἡμῶν; καὶ ὁ βραχίον Κυρίου τίνι ἀπεκαλύφθη;

Ézs 53, 1 Ki hitte volna el, amit hallottunk, és az ÚR karjának ereje ki előtt volt nyilvánvaló?

LXX SZÓ SZERINTI IDÉZET

κύριε, τίς ἐπίστευσεν τῇ ἀκοῇ ἡμῶν; καὶ ὁ βραχίον κυρίου τίνι ἀπεκαλύφθη;

³⁹Azért nem tudtak hinni, mert Ézsaiás ezt is mondta:

διὰ τοῦτο οὐκ ἠδύναντο πιστεύειν ὅτι πάλιν εἶπεν Ἡσαίας

⁴⁰„Megvakította a szemüket, és megkeményítette a szívüket, hogy szemükkel ne lássanak és szívükkel ne értsenek, hogy meg ne térjenek, és meg ne gyógyítsam őket.”

SZEMMEL LÁTNI ÉS A SZÍVVEL ÉRTENI!

Τετύφλωκεν αὐτῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἐπόρωσεν πωρόω - (átv. is) kergesnek lenni, megkergesedik, vastag, érzéketlen bőrréteg
αὐτῶν τὴν καρδίαν, ἵνα μὴ ἴδωσιν τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ ν
οήσωσιν τῇ καρδίᾳ καὶ στραφῶσιν, στραφῶσιν, - megtérjenek
στρέφω - 1. (A.) fordít vmerre; 2. visszavisz
καὶ ἰάσομαι αὐτούς.

A SZÍV MEGKÉRGESÍTÉSE: SZKLEROKARDIA (FT)

Ézs 6,9 (ugyanazt idézi: Mt 13, 14; Mk 4,12 is)

ITT NEM SZÓ SZERINT IDÉZI

καὶ εἶπεν Πορεύθητι καὶ εἰπὸν τῷ λαῷ τούτῳ Ἀκοῇ ἀκούσ
ετε καὶ οὐ μὴ συνῆτε καὶ βλέποντες βλέψετε καὶ οὐ μὴ ἴδη
ε·

⁴¹Ezeket mondta Ézsaiás, mert látta az ő dicsőségét, és órála szólt.

ταῦτα εἶπεν Ἡσαίας¹ ὅτι εἶδεν τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ ἐλάλη
σεν περὶ αὐτοῦ.

⁴²Jóllehet a vezetők közül is sokan hittek benne, mégsem vallották meg ezt a farizeusok miatt, nehogy kizárják őket a zsinagógából;

Ὅμως μέντοι καὶ ἐκ τῶν ἀρχόντων πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς
αὐτόν, ἀλλὰ διὰ τοὺς Φαρισαίους οὐχ ὡμολόγουν ἵνα μὴ ἂ
ποσυνάγωγοι γένωνται

⁴³mert többre becsülték az emberektől nyert dicsőséget, mint az Isten dicsőségét.

ἠγάπησαν γὰρ τὴν δόξαν τῶν ἀνθρώπων μᾶλλον ἢπερ τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ.

⁴⁴Jézus pedig hangos szóval ezt mondta: Aki hisz énbenem, az nem énbenem hisz, hanem abban, aki elküldött engem;

Ἰησοῦς δὲ ἔκραξεν καὶ εἶπεν¹ Ὅτι πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ πιστεύει εἰς ἐμὲ ἄλλὰ εἰς τὸν πέμψαντά με,

⁴⁵és aki engem lát, az azt látja, aki elküldött engem.

καὶ ὁ θεωρῶν ἐμὲ θεωρεῖ τὸν πέμψαντά με.

⁴⁶Ἐν világosságul jöttem a világba, hogy aki hisz énbenem, ne maradjon a sötéttségben.

ἐγὼ φῶς εἰς τὸν κόσμον ἐλήλυθα, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ ἐν τῇ σκοτίᾳ μὴ μείνη.

⁴⁷Ha valaki hallja az én beszédeimet, de nem tartja meg azokat, én nem ítélem el azt; mert nem azért jöttem, hogy elítéljem a világot, hanem azért, hogy megmentsem.

καὶ ἐάν τις μου

¹ ἀκούσῃ τῶν ῥημάτων καὶ μὴ φυλάξῃ, ἐγὼ οὐ κρίνω αὐτόν, ¹ οὐ γὰρ ἦλθον ἵνα κρίνω ¹ τὸν κόσμον ¹ ἀλλ' ἵνα σώσω ¹ τὸν κόσμον.

⁴⁸Aki elvet engem, és nem fogadja el az én beszédeimet, annak van ítélő bírója: az az ige, amelyet szóltam, az ítéli el őt az utolsó napon.

ὁ ἀθετῶν ἀθετέω v. ἀθετῶ - 1. megszeg (szerződést, esküt) 2. elutasít
ἐμὲ καὶ μὴ λαμβάνων τὰ ῥήματά μου ἔχει τὸν κρίνοντα αὐτόν· ὁ λόγος ὃν ἐλάλησα ἐκεῖνος κρίνει¹ αὐτόν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ·

⁴⁹Mert én nem magamtól szóltam, hanem aki elküldött engem, maga az Atya parancsolta meg nekem, hogy mit mondjak, és mit beszéljek.

ὅτι ἐγὼ ἐξ ἐμαυτοῦ οὐκ ἐλάλησα, ἀλλ' ὁ πέμψας με πατήρ αὐτός μοι ἐντολὴν δέδωκεν τί εἶπω καὶ τί λαλήσω.

⁵⁰Ἐν pedig tudom, hogy az ő parancsolata örök élet. Amit tehát én mondom, úgy hirdetem, ahogyan az Atya mondta nekem.

καὶ οἶδα ὅτι ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ ζωὴ αἰώνιος ἐστίν. ἃ οὖν ἐγὼ λαλῶ, καθὼς εἶρηκέν μοι ὁ πατήρ, οὕτως λαλῶ.

¹Közeledett a páska ünnepe, és Jézus tudta, hogy eljött az ő órája, amelyben át kell mennie e világból az Atyához. Szerette övéit e világban, szerette őket mindvégig. ²És vacsora közben, amikor az ördög már a szívébe sugallta Júdás Iskáriótesnek, Simon fiának, hogy árulja el őt, ³Jézus tudva, hogy az Atya mindent a kezébe adott, és hogy az Istentől jött, és az Istenhez megy, ⁴felkelt a vacsorától, letette felsőruháját, és egy kendőt kötött magára, ⁵azután vizet öntött a mosdótálba, és elkezdte a tanítványok lábát mosni és törölni a magára kötött kendővel. ⁶Simon Péterhez lépett, aki így szólt hozzá: Uram, te mosod meg az én lábamat? ⁷Jézus így válaszolt neki:

Amit én teszek, most még nem érted, de később majd megérted.

Ὁ ἐγὼ ποιῶ σὺ οὐκ οἶδας ἄρτι, γνώση δὲ μετὰ ταῦτα.

⁸Péter így szólt hozzá: Az én lábamat nem mosod meg soha. Jézus így válaszolt neki: Ha nem moslak meg, semmi közöd sincs hozzám. ⁹Simon Péter erre ezt mondta neki: Uram, ne csak a lábamat, hanem a kezemet, sőt a fejemet is! ¹⁰Jézus így szólt hozzá: Aki megfürdött, annak csak arra van szüksége, hogy a lábát mossák meg, különben teljesen tiszta. Ti is tiszták vagytok, de nem mind. ¹¹Mert tudta, ki árulja el, azért mondta: Nem vagytok mindnyájan tiszták. Miután megmosta a lábukat, és felvette a felsőruháját, ismét asztalhoz telepedett, és ezt mondta nekik: Értitek, hogy mit tettem veletek? ¹³Ti Mesternek és Úrnak hívtok engem, és jól mondjátok, mert az vagyok. ¹⁴Ha tehát megmostam a ti lábatokat, én, az Úr és a Mester, nektek is meg kell mosnotok egymás lábát.

¹⁵Mert példát adtam nektek, hogy amint én tettem veletek, ti is úgy tegyetek.

ὕποδειγμα γὰρ ἔδωκα ὑμῖν ἵνα καθὼς ἐγὼ ἐποίησα ὑμῖν καὶ ὑμεῖς ποιῆτε.

¹⁶Bizony, bizony, mondom nektek: a szolga nem nagyobb az uránál, és a küldött sem nagyobb annál, aki elküldte őt. ¹⁷Ha tudjátok ezeket, boldogok lesztek, ha meg is teszitek. ¹⁸Nem mindnyájatokról szólok: én tudom, kiket választottam ki, de be kell teljesednie az Írásnak: „Aki velem együtt eszik, az támadt ellenem.” ¹⁹Már most megmondom nektek, mielőtt megtörténik, hogy amikor meglesz, higgyétek, hogy én vagyok.

²⁰**Bizony, bizony, mondom nektek: aki befogadja azt, akit elküldök, engem fogad be; aki pedig engem befogad, azt fogadja be, aki engem elküldött.**

ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ λαμβάνων ἄν τινα πέμψω ἐμὲ λαμβάνει, ὁ δὲ ἐμὲ λαμβάνων λαμβάνει τὸν πέμψαντά με.

²¹Miután ezeket elmondta Jézus, **megrendült lelkében ἐταράχθη τῷ πνεύματι ταράσσω, - megzavar, fölkavar, fölizgat, megrémít; Őt mai fordítás: megrendül: KG: nyugtalankodék, Csia: nyugtalanná tette szelleme; EB: nagyon nyugtalan lett)** , és

bizonyosságot tett e szavakkal: Bizony, bizony, mondom nektek, közületek egy elárul engem. ²²Zavartan néztek egymásra a tanítványok: vajon kiről beszél? ²³Jézus mellett telepedett asztalhoz egyik tanítványa, akit Jézus szeretett. ²⁴Intett neki Simon Péter, hogy tudakolja meg, ki az, akiről beszél. ²⁵Az odahajolt Jézushoz, és megkérdezte tőle: Uram, ki az? ²⁶Jézus így felelt: Az, akinek én mártom be a falatot és odaadom. Bemártotta tehát a falatot, és odaadta Júdás Iskáriótesnek, Simon fiának; ²⁷és akkor a falat után belement a Sátán. Jézus pedig így szólt hozzá: Amit tenni akarsz, tedd meg hamar! ²⁸Az ott ülők közül senki sem értette, hogy miért mondja ezt neki. ²⁹Egyesek ugyanis azt gondolták, hogy mivel az erszény Júdásnál volt, azt mondja neki Jézus: Vedd meg, amire szükségünk van az ünnepre, vagy azt, hogy a szegényeknek adjon valamit. ³⁰Miután tehát elfogadta a falatot, azonnal kiment. Már éjszaka volt. ³¹Amikor Júdás kiment, így szólt Jézus: Most dicsőült meg az Emberfia, és az Isten dicsőült

meg

őbenne;

Ὅτε οὖν ἐξῆλθεν λέγει Ἰησοῦς Νῦν ἐδοξάσθη ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὁ θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ·

³²ha pedig az Isten dicsőült meg benne, az Isten is megdicsőíti majd őt önmagában, sőt azonnal megdicsőíti őt.

*καὶ ὁ θεὸς δοξάσει αὐτὸν ἐν αὐτῷ, καὶ εὐθὺς δοξάσει αὐτόν.

³³Gyermekeim, még egy kis ideig veletek vagyok: kerestek majd engem, és ahogyan megmondtam a zsidóknak, hogy ahova én megyek, oda ti nem jöhettek, most nektek is ezt mondom.

Τεκνία, ἔτι μικρὸν μεθ' ὑμῶν εἰμί· ζητήσετέ με, καὶ καθὼς εἶπον

τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι Ὅπου ἐγὼ ὑπάγω ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἔλθ εἶν, καὶ ὑμῖν λέγω ἄρτι.

³⁴Új parancsolatot adok nektek, hogy szeressétek egymást: ahogyan én szerettelek titeket, ti is úgy szeressétek egymást!

ἐντολὴν καινὴν δίδωμι ὑμῖν ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους, καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. ὑμῖν λέγω ἄρτι.

³⁵Arról fogja megtudni mindenki, hogy az én tanítványaim vagytok, ha szeretitek egymást.

ἐν τούτῳ γνώσονται πάντες ὅτι ἐμοὶ μαθηταὶ ἐστε, ἐὰν ἀγάπην ἔχητε ἐν ἀλλήλοις.

³⁶Simon Péter megkérdezte tőle: Uram, hova mégy? Jézus így felelt: Ahova én megyek, oda most nem követhetsz, de később követni fogsz.

Λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος Κύριε, ποῦ ὑπάγεις; ἀπεκρίθη * Ἰησοῦς Ὅπου ὑπάγω οὐ δύνασαι μοι νῦν ἀκολουθῆσαι, ἀκολουθήσεις δὲ ὕστερον (később, végül).

³⁷Péter így szólt hozzá: Uram, miért ne követhetnék most? Az életemet adom érted!

λέγει αὐτῷ [ὁ] Πέτρος Κύριε, διὰ τί οὐ δύναμαί σοι ἄκολουθεῖν ἄρτι; τὴν ψυχὴν μου ὑπὲρ σοῦ θήσω.

³⁸Jézus így válaszolt: Az életedet adod értelem? Bizony, bizony, mondom neked, mire a kakas megszólal, háromszor tagadsz meg engem.

ἀποκρίνεται Ἰησοῦς Τὴν ψυχὴν σου ὑπὲρ ἐμοῦ θήσεις; ἀμὴν λέγω σοι, οὐ μὴ ἀλέκτωρ φωνήσῃ ἕως οὗ ἀρνῆσῃ ἀρνέομαι – megtagad me trís.

Gr	Vizs	KG	Rúf	SZIT	STL	TYN 26
<p>1 Πρὸ δὲ τῆς ἑορτῆς τοῦ πάσχα εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἦλθεν αὐτοῦ ἡ ὥρα ἵνα μεταβῆ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου πρὸς τὸν πατέρα ἀγαπήσας τοὺς ἰδίους τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ εἰς τέλος ἠγάπησεν αὐτούς.</p> <p>2 Καὶ δείπνου γινομένου, τοῦ διαβόλου ἤδη βεβληκότος εἰς τὴν καρδίαν ἵνα παραδοῖ αὐτὸν Ἰούδας Σίμωνος Ἰσκαριώτης,</p> <p>3 εἰδὼς ὅτι πάντα ἔδωκεν αὐτῷ ὁ πατὴρ εἰς τὰς χεῖρας, καὶ ὅτι ἀπὸ θεοῦ ἐξῆλθεν καὶ πρὸς τὸν θεὸν ὑπάγει,</p>	<p>1 AZ hufuét nec pedig inne-pe előtt, tuduán Iefus hogy az ő óráia el iött volna, hog ez világból az ő atyához men-ne, miuel hogy szerette volna az őveit, az kic ez világon valánac, mind végig szerete azokat.</p> <p>2 Es az vatfora vtán, mikor immár az ördög az Iudas Ifcario-tefnec, Simonnac fiánac fziúében be őlett volna, hogy el árúlná őtet.</p> <p>3 Tuduán azt Iefus hogy az a-tya mindeneket neki hatalmába adott volna, és hogy ő az Iftentől iött volna, és az Ifstenhöz menne.</p>	<p>1 A húsvét ünnepe előtt pedig, tudván Jézus, hogy eljött az ő órája, hogy átmenjen e világból az Atyához, mivelhogy szerette az övéit e világon, mindvégig szerette őket.</p> <p>2 És vacsora közben, a mikor az ördög belesugalta már Júdásnak, a Simon fiának szívébe, hogy árulja el őt,</p> <p>3 Tudván Jézus, hogy az Atya mindent hatalmába adott neki, és hogy ő az</p>	<p>1 Közeledett a páska ünnepe, és Jézus tudta, hogy eljött az ő órája, amelyben át kell mennie e világból az Atyához. Szerette övéit e világban, szerette őket mindvégig.</p> <p>2 És vacsora közben, amikor az ördög már a szívébe sugallta Júdás Iskáriótesnek, Simon fiának, hogy árulja el őt,</p> <p>3 Jézus tudva, hogy az Atya mindent a kezébe adott, és hogy az Istentől jött, és az Istenhez megy,</p>	<p>1 A Húsvét ünnepe előtt Jézus tudta, hogy eljött az ő órája, hogy átmenjen e világból az Atyához, mert szerette övéit, akik a világban voltak, mindvégig szerette őket.</p> <p>2 A vacsora alkalmával, amikor az ördög már szívébe sugallta Júdásnak, az iskarióti Simon fiának, hogy elárulja őt,</p> <p>3 Jézus tudva, hogy mindent a kezébe adott az Atya, és hogy</p>	<p>1 A húsvét ünnepe előtt Jézus annak tudatában, hogy eljött az ő órája, amelyben át kellett mennie e világból az Atyához, mivel szerette övéit e világban, a végsőkig szerette őket,</p> <p>2 a vacsora közben, amikor az ördög már a szívébe ültette Júdásnak, a Karióti Simon fiának, hogy árulja el őt;</p> <p>3 Jézus annak tudatában, hogy az Atya mindent a kezébe adott, és hogy Istentől jött, és Istenhez tér vissza:</p>	<p>1 Before feast of e when Je knew that hour come, that should de out of world unto father. W he loved which wer the wo unto the he loved th</p> <p>2 And w supper ended, a that the d had put in heart of Iu Iscariot Simon's s to betray hi</p> <p>3 Je knowing the father given things into hands: A that he come fr God, and w to God,</p>

<p>4 ἐγείρεται ἐκ τοῦ δείπνου καὶ τίθησιν τὰ ἱμάτια, καὶ λαβὼν λέντιον διέζωσεν ἑαυτόν:</p> <p>5 εἶτα βάλλει ὕδωρ εἰς τὸν νιπτῆρα, καὶ ἤρξατο νίπτειν τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν καὶ ἐκμάσσειν τῷ λεντίῳ ᾧ ἦν διεζωσμένος.</p> <p>6 ἔρχεται οὖν πρὸς Σίμωνα Πέτρον. λέγει αὐτῷ Κύριε, σὺ μου νίπτεις τοὺς πόδας;</p> <p>7 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ Ὁ ἐγὼ ποιῶ σὺ οὐκ οἶδας ἄρτι, γνώση δὲ μετὰ ταῦτα.</p> <p>8 λέγει αὐτῷ Πέτρος Οὐ μὴ νίψῃς μου τοὺς πόδας εἰς τὸν αἰῶνα. ἀπεκρίθη Ἰησοῦς αὐτῷ Ἐὰν μὴ νίψω</p>	<p>4 Fel keze az vatfora vtán, és le veté cz ő felfő reháiát, és egy kez-kenyőt véuén, környűl őuezdé magát.</p> <p>5 Az vtán tőlté vizet az meden-tzébe, és kezdé mosni az Apolto-loknac lábokat, és meg tőrleni á kendőuel, mellyel magát kőr-nyűl kötötte vala.</p> <p>6 Méne azert Simon Péterhöz. ki monda nékie: Wram te mofó-dé meg az én lábaimot?</p> <p>7 Felele Iefus és monda nékie: Az mit én tfelekefzem, moltan te azt nem tndod, ez vtán pedig meg tudod.</p> <p>8 Monda néki Péter: Az én lá-baimot fo ha meg nem mofod, fe-lele néki Iefus, ha</p>	<p>Istentől jött és az Istenhez megy,</p> <p>4 Felkele a vacsorától, leveté a felső ruháját; és egy kendőt vénén, körülköté magát.</p> <p>5 Azután vizet tőlte a medenczébe, és kezdé mosni a tanítványok lábait, és megtörlni a kendővel, a melylyel körül van kötve.</p> <p>6 Méne azért Simon Péterhez; és az monda néki: Uram, te mosod-é meg az én lábaimat?</p>	<p>4 felkelt a vacsorától, letette felsőruháját, és egy kendőt kötött magára,</p> <p>5 azután vizet öntött a mosdótálba, és elkezdte a tanítványok lábát mosni és törölni a magára kötött kendővel.</p> <p>6 Simon Péterhez lépett, aki így szólt hozzá: Uram, te mosod meg az én lábamat?</p> <p>7 Jézus így válaszolt neki: Amit én teszek, most még nem érted, de később majd megérted.</p>	<p>Istentől jött el és Istenhez megy,</p> <p>4 fölkelt a vacsorától, letette felsőruháit, fogott egy kendőt és maga elé kötötte.</p> <p>5 Azután vizet öntött a mosdótálba, és mosni kezdte a lábát, majd megtörölte a kendővel, amely a derekára volt kötve.</p> <p>6 Amikor odaért Simon Péterhez, az így szólt hozzá: "Uram, te mosod meg az én lábamat?"</p> <p>7 Jézus azt felelte neki: "Amit teszek, azt te most nem érted, de majd</p>	<p>4 felkelt az asztaltól, letette felsőruháját, és egy kendőt véve, körülkötötte magát,</p> <p>5 aztán vizet öntött egy mosdótálba, és elkezdte a tanítványok lábát mosni és megtörölni azzal a kendővel, amellyel körül volt kötve.</p> <p>6 Mikor Simon Péterhez ért, az így szólt hozzá: – Uram, te mosod meg az én lábamat?</p> <p>7 Jézus így válaszolt neki: – Amit én teszek, most még nem érted, de később majd meg fogod érteni. –</p>	<p>4 he rose fr supper, laid aside upper garments, took a towel and girded himself.</p> <p>5 After pouring water into the basin, he began to wash the feet of his disciples, and he wiped them with the towel with which he was girded.</p> <p>6 Then came he to Simon Peter. And Peter said unto him: Lord, thou shalt wash my feet?</p> <p>7 Jesus answered and said unto him: What I do to thee now, thou understandest not, but hereafter thou shalt know.</p> <p>8 Peter said unto him:</p>
---	--	---	--	--	--	--

<p>σε, οὐκ ἔχεις μέρος μετ' ἐμοῦ.</p> <p>9 λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος Κύριε, μὴ τοὺς πόδας μου μόνον ἀλλὰ καὶ τὰς χεῖρας καὶ τὴν κεφαλὴν.</p> <p>10 λέγει αὐτῷ Ἰησοῦς Ὁ λελουμένος οὐκ ἔχει χρεῖαν [εἰ μὴ τοὺς πόδας] νίψασθαι, ἀλλ' ἔστιν καθαρὸς ὅλος: καὶ ὑμεῖς καθαροὶ ἐστε, ἀλλ' οὐχὶ πάντες.</p> <p>11 ἦδει γὰρ τὸν παραδιδόντα αὐτόν: διὰ τοῦτο εἶπεν ὅτι Οὐχὶ πάντες καθαροὶ ἐστε.</p> <p>12 Ὅτε οὖν ἔνιψεν τοὺς πόδας αὐτῶν καὶ ἔλαβεν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ ἀνέπεσεν, πάλιν εἶπεν αὐτοῖς Γινώσκετε τί</p>	<p>meg nem mollac téged, nem léfzen néked hozzám femmi kézöd.</p> <p>9 Monda néki Simon Péter, W-ram nem tfac lábaimat, hanem mind kezeimet lábaimot.</p> <p>10 Monda néki Iefus: Az ki meg fűrödött, nem fűzkég, hanē czac hoğ lábait mosta meg, mert mindenefűl tizta, ti js tiztác vad-toc de nem mindnyáían.</p> <p>11 Mert tudgya vala azt az ki õ-tet el árúlná, azért mondá nem vadtoc mind tiztác.</p> <p>12 Minec vtánna azért meg mo-fta vólna azoknac lábokat, és az felfő ruhát reía vótte vólna,</p>	<p>Felele Jézus és monda néki: A mit én cselekszem, te azt most nem érted, de ezután majd megérted.</p> <p>8 Monda néki Péter: Az én lábaimat nem mosod meg soha! Felele néki Jézus: Ha meg nem moslak téged, semmi közöd sincs én hozzám.</p> <p>9 Monda néki Simon Péter: Uram, ne csak lábaimat, hanem kezeimet és fejemet is!</p> <p>10 Monda néki Jézus: A ki megfürödött, nincs másra szüksége, mint a lábait megmosni, különben egészen tiszta; ti is tiszták vagytok, de nem mindnyájan.</p>	<p>8 Péter így szólt hozzá: Az én lábamat nem mosod meg soha. Jézus így válaszolt neki: Ha nem moslak meg, semmi közöd sincs hozzám.</p> <p>9 Simon Péter erre ezt mondta neki: Uram, ne csak a lábamat, hanem a kezeimet, sőt a fejemet is!</p> <p>10 Jézus így szólt hozzá: Aki megfürdött, annak csak arra van szüksége, hogy a lábát mossák meg, különben teljesen tiszta. Ti is tiszták vagytok, de nem mind.</p> <p>11 Mert tudta, ki árulja el, azért mondta: Nem vagytok mindnyájan tiszták.</p>	<p>később meg fogod érteni."</p> <p>8 Péten erre így szólt: "Az én lábamat ugyan meg nem mosod soha!" Jézus azt felelte neki: "Ha nem moslak meg, nem lesz részed velem."</p> <p>9 Akkor Simon Péten ezt mondta: "Uram, ne csak a lábamat, hanem a kezeimet és a fejemet is!"</p> <p>10 Jézus azt felelte: "Aki megfürdött, annak elég, ha csak a lábát mossák meg, akkor egészen tiszta. Ti is tiszták vagytok, de nem mindnyájan."</p> <p>11 Tudta ugyanis, hogy ki az, aki elárulja őt, azért</p>	<p>8 Nem, az én lábamat nem mosod meg soha! –mondta neki Péter. – Ha nem moslak meg – feleli Jézus –, akkor semmi közöd sincs hozzám. –</p> <p>9 Uram – mondta Péter –, akkor ne csak a lábamat, hanem a kezeimet és a fejemet is! –</p> <p>10 Aki megfürdött – válaszolja neki Jézus –, annak nincs szüksége másra, csak arra, hogy a lábát mossa meg, különben teljesen tiszta. Ti is tiszták vagytok, de nem mind.</p> <p>11 Tudta ugyanis, ki árulja el, azért mondta: „Nem vagytok mindnyájan tiszták.”</p>	<p>Thou shalt wash my while world standeth. I answered him if I wash thy feet, thou shalt have part with me.</p> <p>9 Simon Peter said unto him Lord not feet only: also my hands and my head.</p> <p>10 Iesus said to him: he who is washed needeth but to wash his feet, but he who is clean evn whit. And ye are clean: not all.</p> <p>11 For he knew betrayer. Therefore said he: ye are all clean.</p>
--	---	--	--	--	--	--

<p>πεποίηκα ὑμῖν;</p> <p>13 ὑμεῖς φωνεῖτέ με Ὁ διδάσκαλος καὶ Ὁ κύριος, καὶ καλῶς λέγετε, εἰμὶ γάρ.</p> <p>14 εἰ οὖν ἐγὼ ἔνιπα ὑμῶν τοὺς πόδας ὁ κύριος καὶ ὁ διδάσκαλος, καὶ ὑμεῖς ὀφείλετε ἀλλήλων νίπτειν τοὺς πόδας;</p> <p>15 ὑπόδειγμα γὰρ ἔδωκα ὑμῖν ἵνα καθὼς ἐγὼ ἐποίησα ὑμῖν καὶ ὑμεῖς ποιῆτε.</p> <p>16 ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ ἔστιν δοῦλος μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ οὐδὲ ἀπόστολος μείζων τοῦ πέμψαντος αὐτόν.</p>	<p>ef-mét le ũluén monda nékic, érti-teké mit miueléc veletec?</p> <p>13 Ti engemet hijtoc melfter nec és WRnac, és igazan mond-gyátoc mert az vagyoc.</p> <p>14 Annac okaért ha én meg mo-ftam az ti lábaitokat, Wr és Me-fter léuén, ti js meg mollátoc egy más lábait.</p> <p>15 Mert példát adtam néktec, hog az mint én czelekedtem ve-letec, azonképpen czelekedgye-tec ti js.</p> <p>16 Bizony bizony mondok nék-tec, az fzolga nem nagyob az ő Wránál, fem az kőuet nem</p>	<p>11 Tudta ugyanis, hogy ki árulja el őt; azért mondá: Nem vagytok mindnyájan tiszták!</p> <p>12 Mikor azért megmosta azoknak lábait, és a felső ruháját felvette, újra leülvén, monda nékik: Értitek-é, hogy mit czelekedtem veletek?</p> <p>13 Ti engem így hívtok: Mester, és Uram . És jól mondjátok, mert az vagyok.</p> <p>14 Azért, ha én az Úr és a Mester megmostam a ti lábaitokat, néktek is meg kell mosnotok egymás lábait.</p>	<p>12 Miután megmosta a lábukat, és felvette a felsőruháját, ismét asztalhoz telepedett, és ezt mondta nekik: Értitek, hogy mit tettem veletek?</p> <p>13 Ti Mesternek és Úrnak hívtok engem, és jól mondjátok, mert az vagyok.</p> <p>14 Ha tehát megmostam a ti lábaitokat, én, az Úr és a Mester, nektek is meg kell mosnotok egymás lábát.</p> <p>15 Mert példát adtam nektek, hogy amint én tettem veletek, ti is úgy tegyetek.</p>	<p>mondta: "Nem vagytok tiszták mindnyájan."</p> <p>12 Miután megmosta a lábukat és fölvette felsőruháit, újra leült, és azt mondta nekik: "Tudjátok-e, mit tettem veletek?"</p> <p>13 Ti úgy hívtok engem: "Mester" és "Uram", és jól mondjátok, mert az vagyok.</p> <p>14 Ha tehát én, az úr és a mesten megmostam a lábaitokat, nektek is meg kell mosnotok egymás lábát.</p> <p>15 Mert példát adtam nektek, hogy amint én</p>	<p>12 Miután megmosta a lábukat, felvette felsőruháját, ismét asztalhoz telepedett, és ezt mondta nekik: – Értitek, mit tettem veletek?</p> <p>13 Ti így hívtok engem, „Mester”, és „Uram”, és jól mondjátok, mert az vagyok.</p> <p>14 Ha tehát én, az Úr és Mester megmostam a lábaitokat, nektek is meg kell mosnotok egymás lábát.</p> <p>15 Példát adtam nektek, hogy annak erejében, amit én tettem veletek, ti is úgy tegyetek.</p>	<p>12 After had was their feet, received clothes, was set do again, he s unto them: ye what I h done to you</p> <p>13 ye call master Lord, and say well, fo am I.</p> <p>14 If I t your Lord master h washed y feet, ye a ought to w one anoth feet.</p> <p>15 For I h given you example, ye should</p>
---	---	---	--	--	--	---

<p>17 εἰ ταῦτα οἴδατε, μακάριοί ἐστε ἐὰν ποιῆτε αὐτά.</p>	<p>na-gyob annál az ki azt el küldötte.</p>			<p>tettem veletek, ti is úgy tegyetek.</p>		<p>as I have done to you.</p>
<p>18 οὐ περὶ πάντων ὑμῶν λέγω: ἐγὼ οἶδα τίνας ἐξελεξάμην: ἀλλ' ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ Ὁ τρώγων μου τὸν ἄρτον ἐπῆρεν ἐπ' ἐμὲ τὴν πτέρναν αὐτοῦ.</p>	<p>17 Ha ezt tudgyátoc, bódogoc léfztec ha ezt czelekeditec.</p>	<p>15 Mert példát adtam néktek, hogy a miképen én cselekedtem veletek, ti is akképen cselekedjete.</p>	<p>16 Bizony, bizony, mondom nektek: a szolga nem nagyobb az uránál, és a küldött sem nagyobb annál, aki elküldte őt.</p>	<p>16 Bizony, bizony mondom nektek: Nem nagyobb a szolga uránál, sem a küldött nem nagyobb annál, aki őt küldte.</p>	<p>16 Bizony, bizony, mondom nektek, a szolga nem nagyobb az uránál, sem a küldött nem nagyobb annál, aki küldte.</p>	<p>16 Verily I have sent unto you, a servant is greater than his master. Neither messenger greater than that sent him.</p>
<p>19 ἀπ' ἄρτι λέγω ὑμῖν πρὸ τοῦ γενέσθαι, ἵνα πιστεύητε ὅταν γένηται ὅτι ἐγὼ εἰμι.</p>	<p>18 Nem mindentekről fzőlloc, én tudom kiket választottam, de fzőklfég hog bę tellyéc az irás, Az ki én velem kenyeret őtt, az ő far-kát fel emelte ellenem.</p>	<p>16 Bizony, bizony mondom nektek: A szolga nem nagyobb az ő Uránál; sem a követ nem nagyobb annál, a ki azt küldte.</p>	<p>17 Ha tudjátok ezeket, boldogok lesztek, ha meg is teszitek.</p>	<p>17 Mivel ezeket tudjátok, boldogok vagytok, ha meg is teszitek.</p>	<p>17 Tudnotok kell: boldogok lesztek, ha így cselekedtek.</p>	<p>17 If you do not understand these things, how happy are you when ye do them!</p>
<p>20 ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ λαμβάνων ἄν τινα πέμψω ἐμὲ λαμβάνει, ὁ δὲ ἐμὲ λαμβάνων λαμβάνει τὸν πέμψαντά με.</p>	<p>19 Immár most meg mondom néktec minec előtte meg lenne, hogy mikor meg léfzen híggýe-tec hogy én vagyoc az (Mefsias.)</p>	<p>17 Ha tudjátok ezeket, boldogok lesztek, ha cselekszítek ezeket.</p>	<p>18 Nem mindnyájatokról szólok: én tudom, kiket választottam ki, de be kell teljesednie az Írásnak: „Aki velem együtt eszik, az támadt ellenem.”</p>	<p>18 Nem mindnyájatokról mondom; tudom én, kiket választottam. De az Írásnak be kell teljesednie: "Aki kenyeremet eszi, sarkát emelte ellenem".</p>	<p>18 Nem mindnyájatokról beszélek. Én tudom, kiket választottam ki, de be kell teljesednie az Írásnak: Aki kenyeremet eszi, az emelte fel a sarkát ellenem.</p>	<p>18 I speak of you all, but you do not know who have chosen. But that scripture fulfilled: that eat bread with me, hath lifted up his heel against me.</p>
<p>21 Ταῦτα εἰπὼν Ἰησοῦς ἐταράχθη τῷ</p>	<p>20 Bizony bizony</p>	<p>18 Nem mindnyájatokról szólok; tudom én kiket választottam el; hanem hogy beteljesedjék az irás: A ki velem ette a kenyeret, a</p>	<p>19 Már most megmondom nektek, mielőtt megtörténik, hogy amikor meglesz,</p>		<p>19 Már most mondom nektek, mielőtt még megtörténik, hogy amikor</p>	<p>19 Now tell you before it come: when it come to pass,</p>

<p>πνεύματι καὶ ἐμαρτύρησεν καὶ εἶπεν Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με. 22 ἔβλεπον εἰς ἀλλήλους οἱ μαθηταὶ ἀπορούμενοι περὶ τίνος λέγει. 23 ἦν ἀνακείμενος εἷς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἐν τῷ κόλπῳ τοῦ Ἰησοῦ, ὃν ἠγάπα [ὁ] Ἰησοῦς: 24 νεύει οὖν τούτῳ Σίμων Πέτρος καὶ λέγει αὐτῷ Εἰπέ τίς ἐστὶν περὶ οὗ λέγει. 25 ἀναπεσὼν ἐκεῖνος οὕτως ἐπὶ τὸ στῆθος τοῦ Ἰησοῦ λέγει αὐτῷ Κύριε, τίς ἐστίν; 26 ἀποκρίνεται οὖν [ὁ] Ἰησοῦς Ἐκεῖνός ἐστιν ὃ ἐγὼ βάψω τὸ ψωμίον καὶ δώσω αὐτῷ: βάψας οὖν [τὸ] ψωμίον λαμβάνει καὶ δίδωσιν Ἰούδα Σίμωνος Ἰσκαριώτου. 27 καὶ μετὰ τὸ</p>	<p>mondom néktec, mikor valakit el küldõc, valaki azt be fogadgya, engem fo-gad be, az ki pedig engem be fogad, azt fogadgya be az ki en-gem el küldött. 21 Mikor ezeket mondotta Iefus, meg háborodéc lelkébe, és bizonyfágot tón, és monda: bizony bizony mondom néktec, hogy egy ti közzületec engem el árul. 22 Az tanituányoc azért néz-nec vala egy máfra, kételkeduén kirõl ízólna. 23 Vala pedig egy az Iefus ta-nituáni közzül, ki az Iefus mel-lyén nyugofzic vala, az à kit Iefus ízeret vala. 24 Inté azért Simon Peter, hogy meg kérdené ki vólna az kirõl ízólna. 25 Amaz pedig az Iefus mellyén nyugouán, monda néki:</p>	<p>sarkát emelte fel ellenem. 19 Most megmondom néktek, mielőtt meglenne, hogy mikor meglesz, higyjétek majd, hogy én vagyok. 20 Bizony, bizony mondom nektek: aki befogadja azt, akit elküldök, engem fogad be; aki pedig engem befogad, azt fogadja be, aki engem elküldött. 21 Miután ezeket elmondta Jézus, megrendült lelkében, és bizonyságot tett e szavakkal: Bizony, bizony mondom nektek: A ki befogadja, ha valakit elküldök, engem fogad be; a ki pedig engem befogad, azt fogadja be, a ki engem küldött. 21 Mikor ezeket mondja vala Jézus, igen nyugtalanokodék lelkében, s bizonyságot tón, és monda: Bizony, bizony mondom nektek, hogy egy ti közületek elárul engem. 22 A tanítványok ekkor egymásra tekintének, hogy kirõl szól. 23 Egy pedig az õ tanítványai közül a Jézus kebelén</p>	<p>higgyétek, hogy én vagyok. 20 Bizony, bizony mondom nektek: aki befogadja azt, akit elküldök, engem fogad be; aki pedig engem befogad, azt fogadja be, aki engem elküldött. 21 Miután ezeket elmondta Jézus, megrendült lelkében, és bizonyságot tett e szavakkal: Bizony, bizony mondom nektek, hogy befogadja azt, akit én küldök, engem fogad be, aki pedig engem befogad, azt fogadja be, aki küldött engem." 21 Miután ezeket mondta, Jézus megrendült lelkében, és tanúságot tett e szavakkal: "Bizony, bizony mondom nektek: Egy közületek elárul engem." 22 A tanítványok egymásra néztek, mert zavarba jöttek, hogy kirõl mondja. 23 Tanítványai közül az egyik, akit Jézus szeretett, Jézus keble felé hajolva foglalt helyet. 24 Simon Péten intett neki, hogy kérdezze meg: "Ki az, akirõl beszél?" 25 Az</p>	<p>19 Már most megmondom nektek, mielőtt megtörténik, hogy mikor bekövetkezik, higgyétek, hogy én vagyok. 20 Bizony, bizony mondom nektek: aki befogadja azt, akit küldök, engem fogad be; aki pedig engem befogad, azt fogadja be, aki engem küldött. 21 Miután Jézus elmondta ezeket, megrendült lelkében, és tanúságot tett e szavakkal: – Bizony, bizony mondom nektek, egy közületek elárulni készül engem. 22 Zavartan néztek egymásra a tanítványok: vajon kirõl beszél? 23 Az asztalnál közvetlenül Jézus mellett volt egyik tanítványa, az, akit Jézus szeretett. 24 Simon Péter intett neki, hogy tudakolja meg, kirõl beszél. 25 Az Jézus keblére, és megkérdezte tôle: – Ki az,</p>	<p>megtörténik, higgyétek, hogy én vagyok az. 20 Bizony, bizony mondom nektek, aki befogadja azt, akit küldök, engem fogad be; aki pedig engem befogad, azt fogadja be, aki engem küldött. 21 Miután Jézus elmondta ezeket, megrendült lelkében, és tanúságot tett e szavakkal: – Bizony, bizony mondom nektek, egy közületek elárulni készül engem. 22 Zavartan néztek egymásra a tanítványok: vajon kirõl beszél? 23 Az asztalnál közvetlenül Jézus mellett volt egyik tanítványa, az, akit Jézus szeretett. 24 Simon Péter intett neki, hogy tudakolja meg, kirõl beszél. 25 Az Jézus keblére, és megkérdezte tôle: – Ki az,</p>	<p>believe tha am he. 20 Verily I unto you. that receiv whomsoev send, receiv me. And that receiv me, receiv him that s me. 21 W Jesus had t said, he troubled in spirit, testified saying: ve verily I unto you, one of shall be me. 22 T the discip looked one another doubting whom spake. There was of his discip which lea on Ie bosom, wh Jesus loved To beckoned Simon P that he sho ask who it of whom spake. 25 then as leaned Iesus' br</p>
---	--	--	--	---	---	---

<p>ψωμίον τότε εισηλθεν εις ἐκεῖνον ὁ Σατανᾶς. λέγει οὖν αὐτῷ Ἰησοῦς "Ὁ ποιεῖς ποίησον τάχειον. 28 τοῦτο [δὲ] οὐδεὶς ἔγνω τῶν ἀνακειμένων πρὸς τί εἶπεν αὐτῷ: 29 τινὲς γὰρ ἔδόκουν, ἐπεὶ τὸ γλωσσόκομον εἶχεν Ἰούδας, ὅτι λέγει αὐτῷ Ἰησοῦς Ἀγόρασον ὧν χρεῖαν ἔχομεν εις τὴν εὐορτήν, ἢ τοῖς πτωχοῖς ἵνα τι δῶ. 30 λαβὼν οὖν τὸ ψωμίον ἐκεῖνος ἐξηλθεν εὐθύς: ἦν δὲ νύξ. 31 Ὅτε οὖν ἐξηλθεν λέγει Ἰησοῦς Νῦν ἔδοξάσθη ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὁ θεὸς ἔδοξάσθη ἐν αὐτῷ: 32 καὶ ὁ θεὸς δοξάσει αὐτὸν ἐν αὐτῷ, καὶ εὐθύς δοξάσει αὐτόν. 33 Τεκνία, ἔτι</p>	<p>Wram kitfoda az. 26 Felele Iefus: az az kinec én az mártott falatot adom, és mikor be mártotta vólna az fa-latot, adá az Iudás Ifcáriotef-nec, az Simon fiának. 27 Es az falat be veteléne v-tánna be méne az Sátán Iudásba. Monda azért Iefus nékie: Az mit akarǵz czelekedni hamar czeleked-gyed. 28 Ezt pedig az le űltec kőzzűl fenki nem érté, miért mondot-ta vólna. 29 Mert némellyec az alittyác vala, miuel hogy az erzfény Iu-dáfnál vala, hogy Iefus azt mon-dotta vólna néki, vedd meg azo-kat az mellyec nekűnc szűkfége-fec az innepre, vagy hogy az fze-gényeknec valamit adna. 30 Amaz annac okaért az fala-tot minec vtánna el vőtte vól-na, azonnal</p>	<p>nyugszik vala, a kit szeret vala Jézus. 24 Int azért ennek Simon Péter, hogy tudakozza meg, ki az, a kiről szól? 25 Az pedig a Jézus kebelére hajolván, monda néki: Uram, ki az? 26 Felele Jézus: Az, a kinek én a bemártott falatot adom. És bemártván a falatot, adá Iskáriótes Júdásnak, a Simon fiának. 27 És a falat után akkor beméne abba a Sátán. Monda azért néki Jézus: A mit cselekszel, hamar cselekedjed. 28 Ezt pedig senki sem érté a leültek közűl, miért mondta néki. 29 Némelyek ugyanis állíták, mivelhogy az erszény Júdásnál vala, hogy azt mondá néki Jézus: Vedd meg, a mikre szűkségűnk van az űnnepre; vagy, hogy adjon valamit a szegényeknek. 30 Az pedig, mihelyt a falatot elvevé, azonnal kiméne: vala pedig éjszaka. 31 Mikor azért kiment vala, monda Jézus:</p>	<p>mártom be a falatot és odaadom. Bemártotta tehát a falatot, és odaadta Júdás Iskáriótesnek, Simon fiának; 27 és akkor a falat után belement a Sátán. Jézus pedig így szólt hozzá: Amit tenni akarsz, tedd meg hamar! 28 Az ott űlők közűl senki sem értette, hogy miért mondja ezt neki. 29 Egyesek ugyanis azt gondolták, hogy mivel az erszény Júdásnál volt, azt mondja neki Jézus: Vedd meg, amire szűkségűnk van az űnnepre, vagy azt, hogy a szegényeknek adjon valamit. 30 Miután tehát elfogadta a falatot, azonnal kiment. Már éjszaka volt. 31 Amikor Júdás kiment, így szólt Jézus: Most dicsőűlt meg az Emberfia, és az Isten dicsőűlt meg őbenne; 32 ha pedig az Isten dicsőűlt meg benne, az Isten</p>	<p>odahajolt Jézus keblére, és megkérdezte tőle: "Uram, ki az?" 26 Jézus azt felelte: "Az, akinek a bemártott kenyérdarabot adom." Azután bemártotta a darabot, és odaadta Júdásnak, az iskarióti Simon fiának. 27 Amikor az a kenyérdarabot elvette, mindjárt belészállt a sátán. Jézus pedig azt mondta neki: "Amit teszel, tedd meg gyorsan!" 28 Az asztaltársak közűl senki sem értette, miért mondta ezt neki. 29 Mivel Júdásnál volt az erszény, egyesek azt gondolták, hogy Jézus azt mondta neki: "Vedd meg, amire szűkségűnk van az űnnepen!", vagy hogy a szegényeknek adjon valamit. 30 Ő pedig, amint elvette a falatot, azonnal kiment. Éjszaka volt. 31 Miután kiment, Jézus</p>	<p>Uram? – 26 Az – feleli Jézus –, akinek én mártom be a falatot, és neki adom. Bemártotta tehát a falatot, és odaadta Júdásnak, a Karióti Simon fiának. 27 A falat után belément a Sátán. Jézus pedig így szólt hozzá: – Tedd meg hamar, amit meg kell tenned! 28 Az ott űlők közűl senki sem értette, miért mondja ezt neki. 29 Egyesek azt gondolták, hogy mivel az erszény Júdásnál volt, Jézus azt mondja neki: „Vedd meg, amire szűkségűnk van az űnnepre”, vagy hogy a szegényeknek adjon valamit. 30 Miután elfogadta a falatot, azonnal kiment. Éjszaka volt. 31 Amikor kiment, Jézus így szólt: – Most dicsőített meg az Emberfia, és Isten megdicsőült benne. 32 Mivel Isten</p>	<p>said unto h Lord who is 26 Ie answered, h is to whom give a s when I h deft it. An wet a sop, gave it Iudas Iscar Simon's s 27 And a the sop Sa entered him. T said Jesus u him: that t dost quickly. That wist man at table, for w intent he sp unto him. Some of th thought, because Iu had the b that Jesus said unto h buy th things that have need against feast: or he should g something the poor. As soon t as he received sop, he w immediatel out. And it night. When he gone out, Ie said: now the son of n</p>
---	--	---	---	--	---	---

<p>μικρὸν μεθ' ὑμῶν εἰμί: ζητήσετέ με, καὶ καθὼς εἶπον τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι Ὅπου ἐγὼ ὑπάγω ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἔλθεῖν, καὶ ὑμῖν λέγω ἄρτι. 34 ἐντολήν καινὴν δίδωμι ὑμῖν ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους, καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. 35 ἐν τούτῳ γνώσονται πάντες ὅτι ἐμοὶ μαθηταὶ ἐστε, ἐὰν ἀγάπην ἔχητε ἐν ἀλλήλοις. 36 Λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος Κύριε, ποῦ ὑπάγεις; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς Ὅπου ὑπάγω οὐ δύνασαι μοι νῦν ἀκολουθῆσαι, ἀκολουθήσεις δὲ ὕστερον. 37 λέγει αὐτῷ [ὁ] Πέτρος Κύριε, διὰ τί οὐ δύναμαι σοι ἀκολουθεῖν ἄρτι; τὴν ψυχὴν μου</p>	<p>ki méne, vala pedig ettzaka. 31 Mikor azért ki ment vól-na, monda Iefus: Mostan ditfői-tetett meg az embernek fia, az I-ften is meg ditfőitetet ő benne. 32 Hogy ha az Isten meg ditfőitetett ő benne, az Isten is meg ditfőitötet ő magába, és ezennel meg ditfőiti. 33 Fiaim meg egy keués ideig veletec vagyoc, kereltet engemet, de az miképpen az Sidók-nac mondám, à houá én mé-gyec ti oda nem ióhettec, azon-képpen mondóm most nékte-k is. 34 Wy paranczolatot adoc néktec, hogy egy mált szerezstétec, az mint én szerettelec tite-ke, vgy szerezstétec ti js egy mált. 35 Erről esméríc meg minde-nec hogy én tanituánim vadtoc, ha egy mált szerezstétec.</p>	<p>Most dicsőítették meg az embernek Fia, az Isten is megdicsőítették ő benne. 32 Ha megdicsőítették ő benne az Isten, az Isten is megdicsőíti őt ő magában, és ezennel megdicsőíti őt. 33 Fiaim, egy kevés ideig még veletek vagyok. Kerestek majd engem; de a miként a zsidóknak mondám, hogy: A hová én megyek, ti nem jöhettek; most néktek is mondom. 34 Új parancsolatot adok néktek, hogy egymást szeressétek; a mint én szerettelek titeket, úgy szeressétek ti is egymást. 35 Erről ismeri meg mindenki, hogy az én tanítványaim vagytok, ha egymást szeretni fogjátok. 36 Monda néki Simon Péter: Uram, hová mégy? Felele néki Jézus: A hová én megyek, most én utánam nem jöhetsz; utóbb azonban utánam jössz. 37 Monda néki Péter: Uram, miért nem mehetek most</p>	<p>is megdicsőíti majd őt önmagában, sőt azonnal megdicsőíti őt. 33 Gyermekeim, még egy kis ideig veletek vagyok: kerestek majd engem, és ahogyan megmondtam a zsidóknak, hogy ahova én megyek, oda ti nem jöhettek, most nektek is ezt mondom. 34 Új parancsolatot adok nektek, hogy szeressétek egymást: ahogyan én szerettelek titeket, ti is úgy szeressétek egymást! 35 Arról fogja megtudni mindenki, hogy az én tanítványaim vagytok, ha szeretitek egymást. 36 Simon Péter megkérdezte tőle: Uram, hova mégy? Jézus így felelt: Ahova én megyek, oda most nem követhetsz, de később követni fogsz. 37 Péter így szólt hozzá:</p>	<p>így szólt: "Most dicsőült meg az Emberfia, és Isten megdicsőült benne. 32 Ha Isten megdicsőült benne, Isten is megdicsőíti őt önmagában, hamarosan megdicsőíti. 33 Gyermekeim, már csak kis ideig vagyok veletek. Keresni fogtok engem, de amint a zsidóknak mondtam, most nektek is mondom: Ahova én megyek, oda ti nem jöhettek. 34 Új parancsot adok nektek, hogy szeressétek egymást; ti is úgy szeressétek egymást, ahogy én szerettelek titeket. 35 Arról ismeri meg mindenki, hogy az én tanítványaim vagytok, ha szeretettel vagytok egymás iránt." 36 Ekkor Simon Péten megszólalt: "Uram, hová mégy?" Jézus azt felelte: "Ahova én megyek, oda</p>	<p>megdicsőült benne, Isten meg fogja dicsőíteni önmagában, sőt azonnal megdicsőíti. – 33 Fiacskáim, még egy kis ideig veletek vagyok. Kerestek majd, de ahogy megmondtam a zsidóknak, „ahova én megyek, oda ti nem jöhettek”, most nektek is ezt mondom. 34 Új parancsolatot adok nektek: szeressétek egymást! Azzal a szeretettel szeressétek ti is egymást, amellyel szerettelek benneteket! 35 Arról fogja megtudni mindenki, hogy tanítványaim vagytok, ha szeretitek egymást. Simon Péter mondta neki: – 36 Uram, hova mégy? – kérdezi Simon Péter. – Ahova én megyek – válaszolta Jézus –, oda most nem jöhetsz, de később majd követni fogsz. – 37 Uram, miért nem követhetlek</p>	<p>glorified. / God glorified him. 32 If I be glorified him, God shall also glorify him, himself: shall straightway glorify him. Dear child, yet a little while am with you. shall seek and as I said unto the Jew, whither I thither can not come. Also to say I now. A commandment give I unto you, that ye love together as I have loved you, that ye shall have love one to another. 36 Simon Peter said unto him: Lord, whither goest thou? Jesus answered him, whither I go thou canst not follow now, thou shalt fol</p>
--	--	---	--	---	--	---

<p>ὕπερ σοῦ θήσω. 38 ἀποκρίνεται Ἰησοῦς τὴν ψυχὴν σου ὑπὲρ ἐμοῦ θήσεις; ἀμὴν λέγω σοι, οὐ μὴ ἀλέκτωρ φωνήσῃ ἕως οὗ ἀρνήσῃ με τρίς.</p>	<p>36 Monda néki Simon Péter Wram houá mégy? felele néki Iefus, àhouá én mégyec, most én vtánnam nem iõhetfz, az vtán v-tánnam iõjfz. 37 Monda néki Péter: Wram miért nem mehetec most vtán-nad? az én lelkemet te érõtted adom. 38 Felele néki Iefus: Az te lel-kedet adod én érõttem? Bizony bizony mondom néked, nem fzol addig az kakas, mig nem há-romfzor engemet meg tagadfz.</p>	<p>utánad? Az életemet adom éretted! 38 Felele néki Jézus: Az életedet adod érettem? Bizony, bizony mondom néked, nem szól addig a kakas, mígnem háromszor megtagadsz engem.</p>	<p>Uram, miért ne követhetnék most? Az életemet adom érted! 38 Jézus így válaszolt: Az életedet adod énértem? Bizony, bizony, mondom neked, mire a kakas megszólal, háromszor tagadsz meg engem.</p>	<p>most nem jöhetsz utánam, de később majd követni fogsz engem." 37 Péten megkérdezte: "Uram, miért nem mehetek most utánad? Az életemet is odaadnám érted!" 38 Jézus azt felelte: "Életedet adnád értem? Bizony, bizony mondom neked: Mire a kakas megszólal, háromszor tagadsz meg engem.</p>	<p>most? – mondta neki Péter. – Az életemet adom érted! – 38 Az életedet adod értem? – válaszolja Jézus. – Bizony, bizony, mondom neked, mielőtt a kakas megszólal, háromszor tagadsz meg engem.</p>	<p>me afterwa 37 Peter s unto him L why canno follow t now? I give my for thy s 38 I answered h Wilt thou g thy life for sake? Ve verily I unto thee, cock shall crow, till t have der me thrice.</p>
--	--	--	--	---	--	---

Jn 14

¹Ne nyugtalanodjék a ti szívetek: higgyetek Istenben, és higgyetek énbennem!

Μὴ ταρασσέσθω ταρασσώ - megzavar, fölkavar, fölizgat, ὑμῶν ἡ καρδία· πιστεύετε εἰς τὸν θεόν, καὶ εἰς ἐμὲ πιστεύετε.

²Az én Atyám házában sok hajlék van; ha nem így volna, vajon mondtam volna-e nektek, hogy elmegyek helyet készíteni a számotokra?

ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πατρὸς μου μοναὶ πολλαὶ εἰσιν· εἰ δὲ μή, εἶπον ἂν ὑμῖν, ὅτι πορεύομαι ἐτοιμάσαι ἐτοιμάζω – készít τόπον ὑμῖν·

³És ha majd elmentem, és helyet készítettem nektek, ismét eljövök, és magam mellé veszlek titeket, hogy ahol én vagyok, ti is ott legyetek.

καὶ ἂν πορευθῶ καὶ ἐτοιμάσω τόπον ὑμῖν, πάλιν ἔρχομαι καὶ

παραλήμψομαι ὑμᾶς πρὸς ἑμαυτόν, ἵνα ὅπου εἰμὶ ἐγὼ καὶ ὑμεῖς ἦτε.

⁴Ahova pedig én megyek, oda tudjátok az utat.

καὶ ὅπου ἐγὼ ὑπάγω οἴδατε τὴν ὁδόν.

⁵Tamás erre így szólt hozzá: Uram, nem tudjuk, hova mégy: honnan tudnánk akkor az utat?

Λέγει αὐτῷ Θωμᾶς Κύριε, οὐκ οἶδαμεν ποῦ ὑπάγεις· πῶς ὀϊδαμεν τὴν ὁδόν;

⁶Jézus így válaszolt: Én vagyok az út, az igazság és az élet; senki sem mehet az Atyához, csak énáltalam.

⁶ λέγει αὐτῷ Ἰησοῦς Ἐγὼ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωὴ· οὐδεὶς ἔρχεται πρὸς τὸν πατέρα εἰ μὴ δι' ἐμοῦ.

⁷Ha ismernétek engem, ismernétek az én Atyámat is: mostantól fogva ismeritek őt, és látjátok őt.

εἰ ἔγνώκειτέ με, καὶ πατέρα μου ἂν ἤδειτε· ἀπ' ἄρτι γινώσκετε αὐτὸν καὶ ἑώρακατε.

⁸Fülöp így szólt hozzá: Uram, mutasd meg nekünk az Atyát, és az elég nekünk.

Λέγει αὐτῷ Φίλιππος ¹ Κύριε, ¹ δεῖξον ἡμῖν τὸν πατέρα, καὶ ἀρκεῖ ἡμῖν.

⁹Jézus erre ezt mondta: Annyi ideje veletek vagyok, és nem ismertél meg engem, Fülöp? Aki engem lát, látja az Atyát. Hogyan mondhatod: Mutasd meg nekünk az Atyát?

λέγει αὐτῷ [ὁ] Ἰησοῦς Ἐποῦτον χρόνον μεθ' ὑμῶν εἰμὶ καὶ οὐκ ἔγνωκάς με, Φίλιππε; ὁ ἑωρακὼς ἐμὲ ἑώρακεν τὸν πατέρα· πῶς σὺ λέγεις ¹ Δεῖξον ¹ ἡμῖν τὸν πατέρα;

¹⁰Talán nem hiszed, hogy én az Atyában vagyok, és az Atya énbennem van? Azokat a beszédeket, amelyeket én mondom nektek, nem önmagamtól mondom; az Atya, aki énbennem van, ő viszi végbe a maga cselekedeteit.

οὐ πιστεύεις ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ καὶ ὁ πατὴρ ἐν ἐμοί ἐστιν; τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἀπ' ἑμαυτοῦ οὐ λαλῶ· ὁ δὲ πατὴρ ἐν ἐμοὶ μένων ποιεῖ τὰ ἔργα

¹¹Higgyetek nekem, hogy én az Atyában vagyok, és az Atya énbennem van; ha pedig másért nem, magukért a cselekedetekért higgyetek!

πιστεύετε μοι ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ καὶ ὁ πατήρ ἐν ἐμοί· εἰ δὲ μή, διὰ τὰ ἔργα αὐτὰ πιστεύετε.

¹²Bizony, bizony, mondom nektek: aki hisz én bennem, azokat a cselekedeteket, amelyeket én teszek, szintén megteszi, sőt ezeknél nagyobbakat is tesz. Mert én az Atyához megyek, Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ κάκεινος ποιήσει, καὶ μείζονα τούτων ποιήσει, ὅτι ἐγὼ πρὸς τὸν πατέρα πορεύομαι.

¹³és amit csak kértek majd az én nevemben, megteszem, hogy dicsőíttessék az Atya a Fiúban;

καὶ ὅτι ἂν αἰτήσητε ἐν τῷ ὀνόματί μου τοῦτο ποιήσω, ἵνα δοξασθῇ ὁ πατήρ ἐν τῷ υἱῷ.

¹⁴ha valamit kértek tőlem az én nevemben, megteszem.

ἐάν τι αἰτήσητέ [με] ἐν τῷ ὀνόματί μου [τοῦτο] ποιήσω.

¹⁵Ha szerettek engem, megtartjátok az én parancsolataimat,

Ἐὰν ἀγαπᾶτέ ¹ με, τὰς ἐντολὰς τὰς ἐμὰς τηρήσετε

¹⁶én pedig kérni fogom az Atyát, és másik Pártfogót ad nektek, hogy veletek legyen mindörökké:

κἀγὼ ἐρωτήσω τὸν πατέρα καὶ ἄλλον παράκλητον δώσει ὑμῖν ¹ ἵνα [ἢ μεθ' ¹ ὑμῶν ¹ εἰς ¹ τὸν ¹ αἰῶνα,

¹⁷az igazság Lelkét, akit a világ nem fogadhat be, mert nem látja őt, nem is ismeri; ti azonban ismeritek őt, mert nálatok lakik, sőt bennetek lesz.

τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὃ ὁ κόσμος οὐ δύναται λαβεῖν, ὅτι οὐ θεωρεῖ αὐτὸ οὐδὲ γινώσκει· ὑμεῖς γινώσκετε αὐτό, ὅτι παρ' ὑμῖν μένει καὶ ἐν ὑμῖν [ἐστίν].

¹⁸Nem hagylak titeket árván, eljövök hozzátok.

Οὐκ ἀφήσω ὑμᾶς ὀρφανούς, ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς.

¹⁹Még egy kis idő, és a világ többé nem lát engem, de ti megláttok, mert én élek, és ti is élni fogtok.

ἔτι μικρὸν καὶ ὁ κόσμος με οὐκέτι θεωρεῖ, ὑμεῖς δὲ θεωρεῖτέ με, ὅτι ἐγὼ ζῶ καὶ ὑμεῖς ζήσετε.

²⁰Azon a napon megtudjátok, hogy én az Atyámban vagyok, ti énbennem, én pedig tibenetek.

ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἡμεῖς γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ μου καὶ ὑμεῖς ἐν ἐμοὶ καὶ ἐγὼ ἐν ὑμῖν.

²¹Aki elfogadja parancsolataimat, és megtartja azokat, az szeret engem, aki pedig szeret engem, azt szeretni fogja az én Atyám; én is szeretni fogom őt, és kijelentem neki magamat.

ὁ ἔχων τὰς ἐντολάς μου καὶ τηρῶν αὐτάς ἐκείνός ἐστιν ὁ ἀγαπῶν με· ὁ δὲ ἀγαπῶν με ἀγαπηθήσεται ὑπὸ τοῦ πατρὸς μου, καὶ ἐγὼ ἀγαπήσω αὐτὸν καὶ ἐμφανίσω αὐτῷ ἐμαυτόν.

(NÉGYSZER A SZERET SZÓ: A SZENTHÁROMSÁG SZERETETKÖZÖSSÉGÉBE A SZENTLÉLEK ÁLTAL BEVONÓDIK AZ EMBER IS. VÖ. EDWARDS THE EXCELLENY OF CHRIST UTOLSÓ MONDATA)

²²Azt mondta neki Júdás, nem az Iskáriótes: Uram, miért van az, hogy nekünk akarod kijelenteni magadat, és nem a világnak?

Λέγει αὐτῷ Ἰούδας, οὐχ ὁ Ἰσκαριώτης, ¹ Κύριε, * τί γέγονεν ὅτι ἡμῖν μέλλεις ἐμφανίζειν σεαυτὸν καὶ οὐχὶ τῷ κόσμῳ;

²³Jézus így válaszolt: Ha valaki szeret engem, az megtartja az én ígémet; azt pedig az én Atyám is szeretni fogja, és elmegyünk hozzá, és nála maradunk.

ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἐάν τις ἀγαπᾷ με τὸν λόγον μου τηρήσει, καὶ ὁ πατήρ μου ἀγαπήσει αὐτόν, καὶ πρὸς αὐτὸν ἐλευσόμεθα fogunk menni καὶ μονὴν μονή, -ῆς - 1) lakóhely; 1a) (átv.) a hívő maga, mint a Szentlélek lakóhelye παρ' αὐτῷ ποιησόμεθα.

²⁴Aki nem szeret engem, nem tartja meg az én ígémet. Az az ige pedig, amelyet hallotok, nem az enyém, hanem az Atyáé, aki elküldött engem.

ὁ μὴ ἀγαπῶν με τοὺς λόγους μου οὐ τηρεῖ· καὶ ὁ λόγος ὃν ἀκούετε οὐκ ἔστιν ἐμὸς ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με πατρὸς.

²⁵ Elmondom ezeket nektek, amíg veletek vagyok. ²⁶ A Pártfogó pedig, a Szentlélek, akit az én nevemben küld az Atya, ő megtanít majd titeket mindenre, és eszetekbe juttat mindent, amit én mondtam nektek.

ὁ δὲ παράκλητος, τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ¹ ὃ πέμψει ὁ πατὴρ ἐν τῷ ὀνόματί μου, ἐκεῖνος ὑμᾶς διδάξει πάντα καὶ ὑπομνήσει ὑμᾶς πάντα ἃ εἶπον ὑμῖν ἐγώ.

²⁷ Békességet hagyok nektek, az én békességemet adom nektek, de nem úgy adom nektek, ahogyan a világ adja. Ne nyugtalankodjék a ti szívetek, ne is csüggedjen!

Εἰρήνην ἀφήμι ὑμῖν, εἰρήνην τὴν ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν· οὐ καθὼς ὁ κόσμος δίδωσιν ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν. μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδία

²⁸ Hallottátok, hogy én megmondtam nektek: elmegyek, és visszajövök hozzátok. Ha szeretnétek engem, örülnétek, hogy elmegyek az Atyához, mert az Atya nagyobb nálam.

²⁸ ἤκούσατε ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν Ὑπάγω καὶ ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς. εἰ ἠγαπήτε με ἐχάρητε ἅν, ὅτι πορεύομαι πρὸς τὸν πατέρα, ὅτι ὁ πατὴρ μείζων μου ἐστίν.

²⁹ Most mondom ezt nektek, mielőtt megtörténik, hogy ha majd megtörténik, higgyetek.

²⁹ καὶ νῦν εἶρηκα ὑμῖν πρὶν γενέσθαι, ἵνα ὅταν γένηται πιστεύσητε.

³⁰ Már nem sokat beszélek veletek, mert eljön e világ fejedelme, bár felettem nincs hatalma.

³⁰ οὐκέτι πολλὰ λαλήσω μεθ' ὑμῶν, ἔρχεται γὰρ ὁ τοῦ κόσμου ἄρχων· καὶ ἐν ἐμοὶ οὐκ ἔχει οὐδέν,

³¹ A világnak azonban meg kell tudnia, hogy szeretem az Atyát, és úgy cselekszem, ahogyan az Atya parancsolta. Keljete fel, menjünk el innen!

³¹ ἀλλ' ἵνα γινῶ ὁ κόσμος ὅτι ἀγαπῶ τὸν πατέρα, καὶ καθὼς ἔντολὴν ἔδωκέν μοι ὁ πατὴρ ¹ οὕτως ποιῶ. Ἐγείρεσθε, ¹ ἄγωμεν ἐντεῦθεν.

Jn 15

¹Én vagyok az igazi szőlőtő, és az én Atyám a szőlősgazda.

Ἐγώ εἰμι ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή,¹ καὶ ὁ πατήρ μου ὁ γεωργός ἐστίν·

²Azt a szőlővesszőt, amely nem terem gyümölcsöt énbennem, lemetszi, és amely gyümölcsöt terem, azt megtisztítja, hogy még több gyümölcsöt teremjen.

πᾶν κλῆμα ἐν ἐμοὶ μὴ φέρον καρπὸν αἶρει αὐτό, καὶ πᾶν τὸ καρπὸν φέρον καθαίρει αὐτὸ ἵνα καρπὸν πλείονα φέρῃ.

³Ti már tiszták vagytok az ige által, amelyet szóltam nektek.

ἤδη ὑμεῖς καθαροὶ ἐστε διὰ τὸν λόγον ὃν λελάληκα ὑμῖν·

⁴Maradjatok énbennem, és én tibennetek. Ahogyan a szőlővessző nem teremhet gyümölcsöt magától, ha nem marad a szőlőtőn, úgy ti sem, ha nem maradtok énbennem.

μείνατε ἐν ἐμοί, καὶ γὰρ ἐν ὑμῖν. καθὼς τὸ κλῆμα οὐ δύναται καρπὸν φέρειν ἀφ' ἑαυτοῦ ἐὰν μὴ μένῃ ἐν τῇ ἀμπέλῳ, οὕτως οὐδὲ ὑμεῖς ἐὰν μὴ ἐν ἐμοὶ μένητε.

⁵Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők: aki énbennem marad, és én őbenne, az terem sok gyümölcsöt, mert nélkülem semmit sem tudtok cselekedni.

ἐγώ εἰμι ἡ ἄμπελος, ὑμεῖς τὰ κλήματα. ὁ μένων ἐν ἐμοὶ καὶ ὢ ἐν αὐτῷ οὗτος φέρει καρπὸν πολύν, ὅτι χωρὶς ἐμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδέν.

⁶Ha valaki nem marad énbennem, kivetik, mint a lemetszett vesszőt, és megszárad; ezeket összegyűjtik, tűzre vetik és elégetik.

ἐὰν μὴ τις μένῃ ἐν ἐμοί, ἐβλήθη ἔξω ὡς τὸ κλῆμα καὶ ἐξηράνθη, ἐξηράνθη, - kiszárított, ξηραίνω - (el)szárít καὶ συνάγουσιν αὐτὰ καὶ εἰς τὸ πῦρ βάλλουσιν καὶ

καίεται καίεται. – elégettetik, καίω v. καυσάω - . (A.) meggyújt; 2. (P.) meggyullad, ég

⁷Ha megmaradtok énbennem, és beszédeim megmaradnak tibennetek, akkor bármit akartok, kérjétek, és megadatik nektek.

Ἐὰν μείνητε ἐν ἐμοί καὶ τὰ ῥήματά μου ἐν ὑμῖν μείνη, ὃ ἐὰν θέλητε αἰτήσασθε καὶ γενήσεται ὑμῖν·

⁸Az lesz az én Atyám dicsősége, hogy sok gyümölcsöt teremtek, és akkor a tanítványaim lesztek.

8 ἐν τούτῳ ἐδοξάσθη ὁ πατήρ μου ἵνα καρπὸν πολὺν φέρῃτε εἰ καὶ γένησθε ἐμοὶ μαθηταί.

⁹Ahogy engem szeretett az Atya, úgy szeretlek én is titeket: maradjatok meg az én szeretetemben!

¹⁰Ha parancsaimat megtartjátok, megmaradtok szeretetemben, mint ahogy én is megtartottam Atyám parancsait, és megmaradok az ő szeretetében

10 ἐὰν τὰς ἐντολάς μου τηρήσητε, μενεῖτε ἐν τῇ ἀγάπῃ μου, καθὼς ἐγὼ τῷ πατρὸς τὰς ἐντολάς τετήρηκα καὶ μένω αὐτοῦ ἐν τῇ ἀγάπῃ.

¹¹Ezeket azért mondom nektek, hogy az én örömöm legyen bennetek, és örömtök teljes legyen.

Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ ἐν ὑμῖν ᾗ καὶ ἡ χαρὰ ἃ ὑμῶν πληρωθῇ.

¹²Az az én parancsolatom, hogy úgy szeressétek egymást, ahogyan én szerettelek titeket.

αὕτη¹ ἐστὶν ἡ ἐντολὴ ἡ ἐμὴ¹ ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς:

¹³Nincs senkiben nagyobb szeretet annál, mint ha valaki életét adja barátaiért.

μείζονα ταύτης ἀγάπην οὐδεὶς ἔχει, ἵνα τις τὴν ψυχὴν αὐτοῦ θῇ ὑπὲρ τῶν φίλων αὐτοῦ.

¹⁴Ti barátaim vagytok, ha azt teszitek, amit én parancsolok nektek.

ὕμεῖς φίλοι μου ἐστε ἐὰν ποιῆτε ὅ ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν.

¹⁵Többé nem mondalak titeket szolgálóknak, mert a szolga nem tudja, mit tesz az ura. Titeket azonban barátaimnak mondalak, mert mindazt, amit hallottam az én Atyámtól, tudtul adtam nektek.

οὐκέτι λέγω ὑμᾶς δούλους, ὅτι ὁ δοῦλος οὐκ οἶδεν τί ποιεῖ αὐτοῦ ὁ κύριος· ὑμᾶς δὲ εἶρηκα φίλους, ὅτι πάντα ἃ ἤκουσα παρὰ τοῦ πατρὸς μου ἐγνώρισα ὑμῖν.

¹⁶Nem ti választottatok ki engem, hanem én választottalak ki titeket, és arra rendeltelek, hogy elmenjeteK és gyümölcsöt teremjeteK, és gyümölcsötök megmaradjon, hogy bármit kérteK az Atyától az én nevemben, megadjja nekteK.

οὐχ ὑμεῖς με ἐξελέξασθε, ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς, ¹ καὶ ἔθηκα ὑμᾶς ἵνα ὑμεῖς ὑπάγητε καὶ καρπὸν φέρητε καὶ ὁ καρπὸς ὑμῶν μένη, ἵνα ὅτι ¹ ἂν αἰτήσητε τὸν πατέρα ἐν τῷ ὄνόματί μου δῶ ὑμῖν.

¹⁷Ezeket azért parancsolom nekteK, hogy szeresséteK egymást.

Ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν ¹ ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους.

¹⁸Ha gyűlöl titeket a világ, tudjátok meg, hogy engem előbb gyűlölt, mint titeket.

Εἰ ὁ κόσμος ὑμᾶς μισεῖ, γινώσκετε ὅτι ἐμὲ πρῶτον ὑμῶν μείσηκεν.

¹⁹Ha a világból valók volnátok, a világ szeretné a magáét, de mivel nem a világból valók vagytok, hanem én választottalak ki titeket a világból, azért gyűlöl titeket a világ.

εἰ ἐκ τοῦ κόσμου ἦτε, ¹ ὁ κόσμος ἂν ¹ τὸ ἴδιον ἐφίλει· ¹ ὅτι δὲ ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ ἐστέ, ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς ἐκ τοῦ κόσμου,

ἐξελεξάμην ἐκλέγω - kiszemel, kiválaszt, kiválogat ὑμᾶς ἐκ τοῦ κόσμου, διὰ τοῦτο μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος.

²⁰EmlékezzeteK arra az ígére, amelyet én mondtam nekteK: Nem nagyobb a szolga az uránál. Ha engem üldözteK, titeket is üldözni fognak, ha az én ígémét megtartották, a titeket is meg fogják tartani.

²⁰ μνημονεύετε τοῦ λόγου οὗ ¹ ἐγὼ εἶπον ὑμῖν Οὐκ ἔστιν δοῦλος μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ· εἰ ἐμὲ ἐδίωξαν, καὶ ὑμᾶς διώξουσιν· εἰ τὸν λόγον μου ἐτήρησαν, καὶ τὸν ὑμέτερον τηρήσουσιν.

²¹De mindezt az én nevemért teszik veleteK, mert nem ismerik azt, aki elküldött engem.

ἀλλὰ ταῦτα πάντα ποιήσουσιν εἰς ὑμᾶς διὰ τὸ ὄνομά μου, ὅτι οὐκ οἶδασιν τὸν πέμψαντά με.

²²Ha nem jöttem volna, és nem szoltam volna hozzájuk, nem volna bűnük, most azonban nincs mentségük bűneikre.

Εἰ μὴ ἦλθον ¹ καὶ ἐλάλησα ¹ αὐτοῖς, ἁμαρτίαν οὐκ εἶχσαν· ¹ νῦν δὲ πρόφασιν οὐκ ἔχουσιν περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτῶν.

²³Aki engem gyűlöl, gyűlöli az én Atyámat is.

ὁ ἐμὲ μισῶν καὶ τὸν πατέρα μου μισεῖ.

²⁴Ha nem tettem volna közöttük olyan cselekedeteket, amelyeneket senki más nem tett, nem volna bűnük. Most azonban látták azokat, és mégis meggyűlöltek engem és az én Atyámat is.

εἰ τὰ ἔργα μὴ ἐποίησα ¹ ἐν αὐτοῖς ἃ οὐδεὶς ἄλλος ἐποίησεν, ἁμαρτίαν οὐκ εἶχσαν· ¹ νῦν δὲ καὶ ἐωράκασιν καὶ μεμισήκασιν καὶ ἐμὲ καὶ τὸν πατέρα μου.

²⁵De be kell teljesednie annak az igének, amely meg van írva az ő törvényükben: „Ok nélkül gyűlölnek engem.”

ἀλλ' ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος ὁ ἐν τῷ νόμῳ αὐτῶν γεγραμμένος ὅτι Ἐμίσησάν ¹ με δωρεάν.

²⁶Amikor eljön a Pártfogó, akit én küldök nektek az Atyától, az igazság Lelke, aki az Atyától származik, az tesz majd bizonyosságot énrólam;

²⁶ Ὅταν ἔλθῃ ὁ παράκλητος ὃν ἐγὼ πέμψω ὑμῖν παρὰ τοῦ πατρὸς, τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας ὃ παρὰ τοῦ πατρὸς ἐκπορεύεται, ἐκεῖνος μαρτυρήσει περὶ ἐμοῦ·

²⁷de ti is bizonyosságot tesztek, mert kezdettől fogva velem vagytok.

καὶ ὑμεῖς δὲ μαρτυρεῖτε, ὅτι ἀπ' ἀρχῆς μετ' ἐμοῦ ἐστέ.

Jn 15,25b : „Ok nélkül gyűlölnek engem.” Ἐμίσησάν ¹ με δωρεάν.

Zsolt 69(68),5a ok nélkül gyűlölnek. μισοῦντές με δωρεάν,

Jn 16 Érdekes az igazságra itt: δικαιοσύνη.

¹Ezeket azért mondom nektek, hogy meg ne botránkozzatok. ²A zsinagógákból kizárnak titeket, sőt eljön az óra, amikor mindaz, aki megöl titeket, azt hiszi, hogy Istennek tetsző szolgálatot végez; ³és mindezt azért teszik, mert nem ismerték meg sem az Atyát, sem engem.

A Szentlélek elvezet a teljes igazságra

4. Ezeket azért nem mondtam nektek kezdetben, mert veletek voltam. Azért nem mondtam nektek kezdetben, mert veletek voltam.

ἀλλὰ ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα αὐτῶν μνημονεύητε αὐτῶν ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν· ¹ ταῦτα ¹ δὲ ὑμῖν ἐξ ἀρχῆς οὐκ εἶπον, ὅτι μεθ' ὑμῶν ἦμην.

⁵De most elmegyek ahhoz, aki elküldött engem, és közületek senki sem kérdezi tőlem: Hova mégy?

νῦν δὲ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμπσαντά με ¹ καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν ἐρωτᾷ με ¹ Ποῦ ¹ ὑπάγεις;

⁶Mivel azonban ezeket mondom nektek, szomorúság tölti el a szíveteket.

ἀλλ' ὅτι ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἡ λύπη πεπλήρωκεν ὑμῶν τὴν καρδίαν.

⁷Én azonban az igazságot mondom nektek: jobb nektek, ha én elmegyek, mert ha nem megyek el, a Pártfogó nem jön el hozzátok, ha pedig elmegyek, elküldöm őt hozzátok.

ἀλλ' ἐγὼ τὴν ἀλήθειαν λέγω ὑμῖν, συμφέρει ὑμῖν ἵνα ἐγὼ ἀπέλθω. ἐὰν γὰρ μὴ ἀπέλθω, ὁ παράκλητος ἴσως μὴ ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς· ἐὰν δὲ πορευθῶ, πέμψω αὐτὸν πρὸς ὑμᾶς.

⁸És amikor eljön, leleplezi a világ előtt, hogy mi a bűn, mi az igazság, és mi az ítélet.

Καὶ ἐλθὼν ἐκεῖνος ἐλέγξει τὸν κόσμον περὶ ἁμαρτίας καὶ περὶ δικαιοσύνης καὶ περὶ κρίσεως:

	RÚF	KG	SZIT / BD	STL
ἐλέγξει	leleplezi a világ	megfeddi a	meggyőzi a	megcáfolja a
ἐλέγξει - megfeddi verb. A. fut. sg. 3.	előtt, hogy mi a bűn, mi az igazság, és mi az ítélet.	világot bűn, igazság és ítélet tekintetében	világot bűnről, igazságról és az ítéletről.	a világot a bűn, az igazság és az ítélet tekintetében.
ἐλέγχω - 1. fölfed, föltár; 2. megdorgál, rendre utasít; 3. megszégyení				

⁹A bűn az, hogy nem hisznek énbennem;

περὶ ἁμαρτίας μὲν, ὅτι οὐ πιστεύουσιν εἰς ἐμέ·

¹⁰az igazság az, hogy én az Atyához megyek, és többé nem láttok engem;

**περὶ δικαιοσύνης δέ, ὅτι πρὸς τὸν πατέρα ὑπάγω καὶ οὐκέτι
ἰ θεωρεῖτέ με· ¹**

¹¹az ítélet pedig az, hogy e világ fejedelme megítéltetett.

περὶ δὲ κρίσεως, ὅτι ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου κέκριται.

¹²Még sok mindent kellene mondanom nektek, de most nem tudjátok elviselni;

Ἔτι πολλὰ ἔχω ὑμῖν λέγειν, ἀλλ' οὐ δύνασθε βαστάζειν ἄρτι·

¹³amikor azonban eljön ő, az igazság Lelke, elvezet titeket a teljes igazságra; mert nem önmagától szól, hanem azokat mondja, amiket hall, és az eljövendő dolgokat is kijelenti nektek.

**ὅταν δὲ ἔλθῃ ἐκεῖνος, τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὀδηγήσει
ὑμᾶς εἰς τὴν ¹ ἀλήθειαν ¹ πᾶσαν, ὃ οὐ γὰρ λαλήσει ἀφ'
ἑαυτοῦ, ἀλλ' ὅσα ἰσχυρῶς ἀκούει λαλήσει, ¹ καὶ τὰ ἐρχόμενα
ἀναγγελεῖ ὑμῖν.**

¹⁴Ő engem fog dicsőíteni, mert az enyemből merít, és azt jelenti ki nektek.

ἐκεῖνος ἐμὲ δοξάσει, ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λήμψεται καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν.

¹⁵Mindaz, ami az Atyáé, az enyém; ezért mondtam, hogy az enyémből merít, és azt jelenti ki nektek.

πάντα ὅσα ἔχει ὁ πατήρ ἐμὰ ἐστίν· ¹ διὰ τοῦτο εἶπον ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λαμβάνει καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν.

¹⁶Egy kis idő még, és nem láttok engem, de ismét egy kis idő, és megláttok engem.

Μικρὸν καὶ οὐκέτι θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με.

¹⁷A tanítványai közül némelyek ezt kérdezték egymástól: Mi az, amit mond nekünk: Egy kis idő, és nem láttok engem, de ismét egy kis idő, és megláttok engem, és ez: Mert én elmegyek az Atyához?

Εἶπαν

¹ οὖν ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς ἀλλήλους Τί ἐστίν τοῦτο ὃ ὁ λέγει ἡμῖν Μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με; καὶ Ὅτι ὑπάγω πρὸς τὸν πατέρα;

¹⁸Ezt kérdezgették: Mi az a kis idő, amiről szól? Nem tudjuk, mit beszél.

ἔλεγον οὖν ¹ Τί ἐστίν τοῦτο ὃ ¹ λέγει ¹ *
μικρόν; οὐκ οἶδαμεν [τί ¹ λαλεῖ]. ¹

¹⁹Jézus észrevette, hogy meg akarják kérdezni, és ezt mondta nekik: Arról kérdezősködtök egymás között, hogy ezt mondtam: Egy kis idő még, és nem láttok engem, de ismét egy kis idő, és megláttok engem?

ἔγνω

Ἰησοῦς ὅτι ἤθελον αὐτὸν ἐρωτᾶν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς Περὶ τούτου ζητεῖτε μετ' ἀλλήλων ὅτι εἶπον Μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με;

²⁰Bizony, bizony, mondom nektek, hogy ti sírni és jajgatni fogtok, a világ pedig örül; ti szomorkodtok, de szomorúságotok örömmre fordul.

ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι κλαύσετε καὶ θρηνήσετε ὑμεῖς, ὁ δὲ κόσμος χαρήσεται· ὑμεῖς λυπηθήσεσθε, ἀλλ' ἡ λύπη ὑμῶν εἰς χαρὰν γενήσεται.

²¹Amikor az asszony szül, fájdalma van, mert eljött az ő órája, de amikor megszülte gyermekét, nem emlékszik többé a gyötremre az öröm miatt, hogy ember született a világra.

ἡ γυνὴ ὅταν τίκτη λύπην ἔχει, ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα αὐτῆς· ὅταν δὲ γεννήσῃ τὸ παιδίον, οὐκέτι μνημονεύει τῆς θλίψεως διὰ τὴν χαρὰν ὅτι ἐγεννήθη ἄνθρωπος εἰς τὸν κόσμον.

²²Így most ti is szomorúak vagytok, de ismét meglátlak majd titeket, és örülni fog a szívetek, és örömtöket senki sem veheti el tőletek:

καὶ ὑμεῖς οὖν νῦν μὲν λύπην ἔχετε· πάλιν δὲ ὄψομαι ὑμᾶς, καὶ χαρήσεται ὑμῶν ἡ καρδία, καὶ τὴν χαρὰν ὑμῶν οὐδεὶς ἄρει' ἀφ' ὑμῶν

²³és azon a napon nem kérdeztek értőlem semmit.

καὶ ¹ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐμὲ οὐκ ἐρωτήσετε οὐδέν·

Amit csak kértek az Atyától az én nevemben, megadja nektek.

ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἂν τι αἰτήσητε τὸν πατέρα ἔδωσει ὑμῖν ¹ ἐν ¹ τῷ ¹ ὀνόματί ¹ μου·

²⁴Eddig nem kértetek semmit az én nevemben: kérjétek és megkapjátok, hogy örömtök teljes legyen.

ἕως ἄρτι οὐκ ἠτήσατε οὐδέν ἐν τῷ ὀνόματί μου· αἰτεῖτε καὶ λήμψεσθε, ἵνα ἡ χαρὰ ὑμῶν ἡ πεπληρωμένη.

²⁵Ezeket példázatokban mondom nektek, de eljön az óra, amikor többé nem példázatokban szólok hozzátok, hanem nyíltan beszélek nektek az Atyáról.

Ταῦτα ἐν παροιμίαις λελάληκα ὑμῖν· ἔρχεται ὥρα ὅτε οὐκ ἔτι ἐν παροιμίαις λαλήσω ὑμῖν ἀλλὰ παρρησία περὶ τοῦ πατρὸς ἀπαγγελῶ ὑμῖν.

²⁶Azon a napon az én nevemben kértek, és nem mondom nektek, hogy én kérem majd az Atyát értetek,

ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐν τῷ ὀνόματί μου αἰτήσεσθε, καὶ οὐ λέγω ὑμῖν ὅτι ἐγὼ ἐρωτήσω τὸν πατέρα περὶ ὑμῶν·

²⁷mert maga az Atya szeret titeket, mivel ti szerettek engem, és hiszitek, hogy én az Istentől jöttem. **αὐτὸς γὰρ ὁ πατὴρ φιλεῖ ὑμᾶς, ὅτι ὑμεῖς ἐμὲ πεφιλήκατε καὶ πεπιστεύκατε ὅτι ἐγὼ παρὰ τοῦ ¹ πατρὸς ἐξῆλθον.**

²⁸Én az Atyától jöttem, és eljöttem a világba, de most elhagyom a világot, és az Atyához megyek.

²⁸ ἐξῆλθον ἑκ τοῦ πατρὸς καὶ ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον· πάλιν ἀφήμι τὸν κόσμον καὶ πορεύομαι πρὸς τὸν πατέρα.

Jn 16, 29-33 „NYÍLTAN BESZÉLÉS” (EN PARRÉSZIA) VAGY PÉLDÁZATBAN (PAROMIA) A TANÍTVÁNYOK SZERINT A PÉLDÁZATOK AZÉRT VANNAK, HOGY KÉRDEZZENEK)

²⁹Ekkor így szóltak hozzá tanítványai: **Íme, most nyíltan beszélsz, és nem példázatot mondasz. νῦν ἐν παρρησίᾳ λαλεῖς, καὶ παροιμίαν οὐδεμίαν λέγεις**

³⁰Most már tudjuk, hogy mindent tudsz, és nincs szükséged arra, hogy valaki megkérdezzen téged: ezért hisszük, hogy Istentől jöttél. ³¹Jézus így válaszolt: Most hiszitek? ³²Íme, eljön az óra, sőt már el is jött, amikor elszéledtek, mindenki a maga otthonába, és engem egyedül hagytok: de én mégsem vagyok egyedül, mert az Atya velem van. ³³Ezeket azért mondom nektek, hogy békességetek legyen énbennem. A világon nyomorúságotok van, de biztatok: én legyőztem a világot.

παροιμία ÚSz-ben csak ötször Jn 10,6; 16,25, 16,25 (kétszer!), 16,29; 2 Pét 2,22
Balázs p.458 (3842) Böles gondolatok tömör, hatásos megfogalmazása. Formáját tekintve lehet találós kérdés, v kitalált, érzékletes szókép, illusztráció is.

KNB: »Íme, most nyíltan beszélsz, és **nem példabeszédet** mondasz.

SZIT: „Most már nyíltan beszélsz, **nem képekben**.”

STL: Íme, most nyíltan beszélsz, **és nem hasonlatokban. STL végig hasonlatot fordít, kivéve 2Pét 2,29: közmondás**

RUF / KG: **nem példázatot**

παραβολή, nem fordul elő Jánosnál: csak a szinoptikusoknál Mtnál 16szor; Mknál 13szor; Lknál: 18szor; Zsid-kétszer: Zs 9,9 és 11,9)

Jn 17

¹Miután ezeket mondta Jézus, tekintetét az égre emelve így szólt: Atyám, eljött az óra: **dicsőítsd meg a te Fiadat, hogy a Fiú is megdicsőítsen téged,**

²mivel hatalmat adtál neki minden halandó felett, hogy mindazoknak, akiket neki adtál, örök életet adjon.

³Az pedig az örök élet, hogy ismernek téged, az egyedül igaz Istent, és akit elküldtél, Jézus Krisztust.

αὕτη δέ ἐστιν ἡ αἰώνιος ζωὴ ἵνα ᾿γινώσκωσι ᾿ σὲ τὸν μόνον ἀληθινὸν θεὸν καὶ ὃν ἀπέστειλας Ἰησοῦν Χριστόν.

⁴Én megdicsőítettem téged a földön azzal, hogy elvégeztem azt a munkát, amelyet rám bízta, hogy elvégezzem: ⁵és most te dicsőíts meg, Atyám, önmagadnál azzal a dicsőséggel, amely már akkor az enyém volt tenálad, mielőtt még a világ lett.

⁵és most te dicsőíts meg, Atyám, önmagadnál azzal a dicsőséggel, amely már akkor az enyém volt tenálad, mielőtt még a világ lett.

⁶Kijelentettem a te nevedet az embereknek, akiket nekem adtál a világból. A tied voltak, és nekem adtad őket, és ők megtartották a te ígédet.

⁷Most már tudják, hogy mindaz, amit nekem adtál, tőled van;

᾿ νῦν ἔγνωκαν ᾿ ὅτι πάντα ὅσα ᾿ ἔδωκάς μοι παρὰ σοῦ εἰσίν·
1

⁸mert azokat a beszédeket, amelyeket nekem adtál, átadtam nekik, ők pedig befogadták azokat, és valóban felismerték, hogy tőled jöttem, és elhitték, hogy te küldtél el engem.

᾿ ὅτι τὰ ῥήματα ᾿ ἔδωκάς μοι δέδωκα αὐτοῖς, καὶ αὐτοὶ ἔλαβον καὶ ἔγνωσαν ἀληθῶς ὅτι παρὰ σοῦ ἐξῆλθον, καὶ ἐπίστρευσαν ὅτι σὺ με ἀπέστειλας.

⁹ Én óértük könyörgök: nem a világot könyörgök, hanem azokért, akiket nekem adtál, mert a tied,

᾿ Εγὼ περὶ αὐτῶν ἐρωτῶ· οὐ περὶ τοῦ κόσμου ἐρωτῶ ἀλλὰ περὶ ᾿ ὧν δέδωκάς μοι, ὅτι σοί εἰσι

¹⁰és ami az enyém, az mind a tied, és ami a tied, az az enyém, és én megdicsőítettem őbennük. **1**

¹¹Többé nem vagyok a világban, de ők a világban vannak, én pedig tehozzád megyek. Szent Atyám, tartsd meg őket a te neved által, amelyet nekem adtál, hogy egyek legyenek, mint mi! Kijelentettem a te nevedet az embereknek, akiket nekem adtál a világból. A tied voltak, és nekem adtad őket, és ők megtartották a te ígédet.

¹² Amikor velük voltam, én megtartottam őket a te nevedben, amelyet nekem adtál, és megőriztem őket, és senki sem kárhozott el közülük, csak a kárhozat fia, hogy beteljesedjék az Írás.

¹³Most pedig hozzád megyek, és ezeket elmondom a világban, hogy az én örömöm teljes legyen bennük.

¹⁴Én nekik adtam ígédet, és a világ gyűlölte őket, mert nem a világból valók, mint ahogy én sem vagyok a világból való..

¹⁵ Nem azt kérem, hogy vedd ki őket a világból, hanem hogy őrizd meg őket a gonosztól.

οὐκ ἐρωτῶ ἵνα ἄρῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ κόσμου ¹ ἀλλ' ἵνα τηρήσης αὐτοὺς ἐκ τοῦ πονηροῦ.

16Nem a világból valók, mint ahogy én sem vagyok a világból való.

17Szenteld meg őket az igazsággal: a te igéd igazság.

ἀγίασον αὐτοὺς ἐν τῇ ἀληθείᾳ· ὁ λόγος ὁ σὸς ἀλήθειά ἐστιν.

18Ahogyan engem elküldtél a világba, én is elküldtem őket a világba:

19én őértük odaszentelem magamat, hogy ők is megszentelődjenek az igazsággal.

20 De nem értük könyörgők csupán, hanem azokért is, akik az ő szavukra hisznek énbennem;

Οὐ περὶ τούτων δὲ ἐρωτῶ μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν πιστευόντων διὰ τοῦ λόγου αὐτῶν εἰς ἐμέ,

²¹hogy mindnyájan egyek legyenek, ahogyan te, Atyám, énbennem, és én tebenned, hogy ők is bennünk legyenek, hogy elhiggye a világ, hogy te küldtél el engem.

ἵνα πάντες ἐν ὧσιν, καθὼς σύ, Ἰατὴρ, ἔν ἐμοὶ κάγω ἐν σοί, ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐν ἡμῖν ὧσιν, ἵνα ὁ κόσμος πιστεύῃ ὅτι σύ με ἀπέστειλας.

²²Én azt a dicsőséget, amelyet nekem adtál, nekik adtam, hogy egyek legyenek, ahogy mi egyek vagyunk:

ἵνα κάγω τὴν δόξαν ἣν δέδωκάς μοι δέδωκα αὐτοῖς, ἵνα ὧσιν ἐν καθὼς ἡμεῖς ἐν,

²³én őbennük és te énbennem, hogy teljesen eggyé legyenek, hogy felismerje a világ, hogy te küldtél el engem, és úgy szeretted őket, ahogyan engem szerettél.

ἕγω ἐν αὐτοῖς καὶ σὺ ἐν ἐμοί, ἵνα ὧσιν τετελειωμένοι εἰς ἐν, ἵνα γινώσκῃ ὁ κόσμος ὅτι σύ με ἀπέστειλας καὶ ἠγάπησας αὐτοὺς καθὼς ἐμὲ ἠγάπησας.

²⁴Atyám, azt akarom, hogy akiket nekem adtál, azok is ott legyenek velem, ahol én vagyok, hogy lássák az én dicsőségemet, amelyet nekem adtál, mert szerettél engem már a világ kezdete előtt.

Ἰατὴρ, ὃ δέδωκάς μοι, θέλω ἵνα ὅπου εἰμὶ ἐγὼ κάκεινο ἰ ὧσιν μετ' ἐμοῦ, ἵνα θεωρῶσιν τὴν δόξαν τὴν ἐμὴν ἣν δέδωκάς μοι, ¹ ὅτι ἠγάπησάς με πρὸ καταβολῆς κόσμου.

²⁵Igazságos Atyám, a világ nem ismert meg téged, de én megismertelek, és ők is felismerték, hogy te küldtél el engem.

25 Ἰσχυρὸς ὁ πατήρ δίκαιε, καὶ ὁ κόσμος σε οὐκ ἔγνω, ἐγὼ δέ σε ἔγνω, καὶ οὗτοι ἔγνωσαν ὅτι σύ με ἀπέστειλας,

²⁶És megismertettem velük a te nevedet, és ezután is megismertetem, hogy az a szeretet, amellyel engem szerettél, bennük legyen, és én is őbennük.

**26 καὶ ἐγνώρισα αὐτοῖς τὸ ὄνομά σου καὶ γνωρίσω,
1 ἵνα ἡ ἀγάπη ἣν ἠγάπησάς με ἐν αὐτοῖς ἡ καὶ γὰρ ἐν αὐτοῖς.**

TRANSPARENCIA - ÁTTETSZŐSÉG

Jn 18 (ugyanúgy, mint Lk szerint - de itt Péter rántja elő a kardot)

1Miután ezeket elmondta Jézus, kiment tanítványaival a Kidrón-patakon túlra. Volt itt egy kert, ide ment be tanítványaival együtt. ²Júdás, aki elárulta őt, szintén ismerte ezt a helyet, mert gyakran gyűltek ott össze Jézus és a tanítványai. ³Júdás tehát maga mellé vette a katonai csapatot, a főpapoktól és a farizeusoktól küldött templomi szolgákat, és odament fáklyákkal, lámpásokkal és fegyverekkel. ⁴Jézus pedig tudva mindazt, ami reá vár, előlépett, és így szólt hozzájuk: Kit kerestek? ⁵Azok így feleltek: A názáreti Jézust. Én vagyok – mondta Jézus. Ott állt velük Júdás is, aki elárulta őt. ⁶Amikor azt mondta nekik: **Én vagyok – visszatántorodtak, és a földre estek.** ⁷Ekkor újra megkérdezte tőlük: Kit kerestek? Ők ismét ezt felelték: A názáreti Jézust. ⁸Jézus így szólt: Megmondtam nektek, hogy én vagyok: ha tehát engem kerestek, engedjétek ezeket elmenni!

9 Így kellett beteljesednie annak az igének, amelyet mondott: Azok közül, akiket nekem adtál, nem hagytam elveszni senkit.

ITT NEM AZ ÓSZEÖVETSÉG IGÉINEK, HANEM JÉZUS SZAVAINK BETELJESEDÉSÉRŐL VAN SZÓ

Hogy beteljesüljön a beszéd, a melyet mondott: Azok közül, a kiket nékem adtál, senkit sem vesztettem el. (Ján 6,39;10,28;17,12)

ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος ὃν εἶπεν ὅτι Οὐς ¹ δέδωκάς μοι οὐκ ἀπόλεσα ἐξ αὐτῶν οὐδένα.

¹⁰Simon Péternél volt egy kard, azt kihúzta, lecsapott a főpap szolgájára, és levágta a jobb fülét: a szolga neve pedig Málkus volt. ¹¹Erre Jézus így szólt Péterhez: Tedd hüvelyébe a kardodat! Vajon nem kell kiinnom azt a poharat, amelyet az Atya adott nekem?

μάχαιρα, -ης v. -ας - kard; -ης v. -ας - kard; Mt 10, 34: nem békét hoztam, hanem μάχαιρα-t lat: gladius

Jn 6,39:

el ne veszítsek semmit abból, amit nekem adott

ὃ δέδωκέν μοι μὴ ἀπολέσω ἐξ αὐτοῦ

Jn 10,28

én örök életet adok nekik. Nem vesznek el soha, és senki sem ragadja el őket a kezemből.

καὶ γὰρ δίδωμι αὐτοῖς ζωὴν αἰώνιον,¹ καὶ οὐ μὴ ἀπόλωνται εἰς τὸν αἰῶνα,¹ καὶ οὐχ ἄρπάσει τις αὐτὰ ἐκ τῆς χειρὸς μου.

Jn 10,28

ahogy hatalommal ruháztad fel őt minden test fölött, hogy mindenkinek, akit neki adtál, örök életet adjon.

καθὼς ἔδωκας αὐτῷ ἐξουσίαν πάσης σαρκός, ἵνα πᾶν ὃ δέδωκας αὐτῷ ῥῶσει αὐτοῖς ζωὴν αἰώνιον

(Péter 3szori megtagadása között közbékelés- nem olvassuk, hogy „keservesen írt”. Az a férfi kérdez rá harmadszor, hogy Péter nem Jézus tanítványai közül való-e, akinek Péter levágta a fülét)

¹²A katonai csapat, az ezredes és a zsidók templomszolgái ekkor elfogták Jézust, és megkötözték. ¹³Először Annáshoz vitték, ez ugyanis apósa volt Kajafásnak, aki főpap volt abban az esztendőben. ¹⁴Kajafás volt az, aki azt tanácsolta a zsidóknak, hogy jobb, ha egy ember hal meg a népért. ¹⁵Simon Péter és egy másik tanítvány követte Jézust. Ez a tanítvány ismerőse volt a főpapnak, és bement Jézussal együtt a főpap palotájába; ¹⁶Péter pedig kívül állt az ajtónál. Kiment tehát a másik tanítvány, a főpap ismerőse, szólt az ajtót őrző lánynak, és bevitte Pétert. ¹⁷Az ajtót őrző szolgálólány így szólt Péterhez: Nem ennek az embernek a tanítványai közül való vagy te is? De ő így felelt: Nem vagyok. ¹⁸Ott álltak a szolgák és a templomőrök, akik tüzet raktak, mert hideg volt, és melegedtek. Péter is ott állt köztük, és melegedett. ¹⁹A főpap pedig tanítványai és tanítása felől kérdezte Jézust.

²⁰Jézus így válaszolt neki: Én nyilvánosan szoltam a világhoz: én mindig a zsinagógában és a templomban tanítottam, ahol a zsidók mind összegyűlnek, titokban nem beszéltem semmit.

**ἀπεκρίθη αὐτῷ Ἰησοῦς¹ Ἐγὼ¹
¹παρρησία λελάληκα τῷ κόσμῳ·
¹ἐγὼ πάντοτε ἐδίδαξα ἐν συναγωγῇ καὶ ἐν τῷ ἱερῷ, ὅπου πάντες οἱ Ἰουδαῖοι συνέρχονται, καὶ ἐν κρυπτῷ ἐλάλησα οὐδὲν·**

²¹Miért engem kérdezel? Kérdezd meg azokat, akik hallották, mit beszéltem nekik: íme, ők tudják, mit mondtam. ²²Amikor ezt mondta, az ott álló őrök közül az egyik arcul ütötte Jézust, és így szólt: Így felelsz a főpapnak? ²³Jézus így válaszolt neki: Ha rosszat mondtam, bizonyítsd be, hogy rossz volt, ha pedig jót mondtam, miért ütsz engem?

²⁴Annás ezután elküldte őt megkötözve Kajafáshoz, a főpaphoz.

**Ἀπέστειλεν οὖν αὐτὸν ὁ Ἄννας δεδεμένον δέω – köt
πρὸς Καϊάφαν τὸν ἀρχιερέα.**

²⁵Simon Péter pedig ott állt, és melegedett. Ekkor így szóltak hozzá: Nem az ő tanítványai közül való vagy te is? Ő tagadta, és megint csak azt mondta: Nem vagyok.

Ἦν δὲ Σίμων Πέτρος ἐστὼς καὶ θερμαινόμενος. εἶπον οὖν αὐτῷ Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶ; ἠρνήσατο ἐκεῖνος καὶ εἶπεν Οὐκ εἰμί

²⁶A főpap egyik szolgálja, annak a rokona, akinek Péter levágta a fülét, így szólt: Nem láttalak én téged veled együtt a kertben?

²⁶ λέγει εἷς ἐκ τῶν δούλων τοῦ ἀρχιερέως, συγγενῆς συγγενῆς – rokon ὧν οὗ ἀπέκοψεν Πτρος τὸ ὠτίον ὠτίον, fül Οὐκ ἐγώ σε εἶδον ἐν τῷ κήπῳ μετ' αὐτοῦ;

²⁷Péter ismét tagadta, és akkor nyomban megszólalt a kakas.

πάλιν οὖν ἠρνήσατο ἀρνέομαι – megtagad Πέτρος· καὶ εὐθέως εὐθέως - azonnalἀλέκτωρ ἐφώνησεν. φωνέω - megszólal, szólít, hín; kiált

²⁸Jézust Kajafástól a helytartóságra vitték. Kora reggel volt. Akik vitték, maguk nem mentek be a helytartóságra, hogy ne legyenek tisztátalanokká, hanem megehessék a páskavacsorát.

²⁹Pilátus kiment hozzájuk, és megkérdezte: Milyen vádat emeltek ez ellen az ember ellen? ³⁰Ezt válaszolták: Ha ez nem volna gonosztevő, nem adtuk volna át neked. ³¹Pilátus erre ezt mondta nekik: Vegyétek át, és ti ítéljétek el a törvényetek szerint! A zsidók így feleltek: Nekünk senkit sincs jogunk megölni! Így kellett beteljesednie Jézus szavának, amelyet akkor mondott, amikor jelezte: milyen halállal kell meghalnia.

ἵνα ὁ λόγος τοῦ Ἰησοῦ πληρωθῆ ὃν εἶπεν σημαίνων ποίω θανάτῳ ἤμελλεν ἀποθνήσκειν.

³³Pilátus azután ismét bement a helytartóságra, behívatta Jézust, és megkérdezte tőle: Te vagy a zsidók királya? ³⁴Jézus viszont ezt kérdezte tőle: Magadtól mondod ezt, vagy mások mondták neked rólam? ³⁵Pilátus erre így szólt: Hát zsidó vagyok én? A te néped és a főpapok adtak át nekem téged

τὸ ἔθνος τὸ σὸν καὶ οἱ ἀρχιερεῖς παρέδωκάν σε ἐμοί: Mit tettél?

³⁶Jézus így felelt: Az én országom nem e világból való: ha ebből a világból való volna, az én szolgálaim harcolnának, hogy ne jussak a zsidók kezére. De az én országom nem innen való.

ἀπεκρίθη Ἰησοῦς Ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου· εἰ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου ἦν ἡ βασιλεία ἡ ἐμή, οἱ ὑπηρέται οἱ ἐμοὶ ἠγωνίζοντο ἄν, ἵνα μὴ παραδοθῶ τοῖς Ἰουδαίοις· νῦν δὲ ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐντεῦθεν.

³⁷Pilátus ezt mondta neki: Akkor mégis király vagy te?

Jézus így válaszolt: Te mondod, hogy király vagyok. Én azért születtem, és azért jöttem a világba, hogy bizonyosságot tegyek az igazságról: mindenki, aki az igazságból való, hallgat az én szavamra.

εἶπεν οὖν αὐτῷ ὁ Πειλᾶτος Ὁκοῦν βασιλεὺς εἶ σύ; ἀπεκρίθη [ὁ] Ἰησοῦς Σὺ λέγεις ὅτι βασιλεὺς εἰμι. ἐγὼ εἰς τοῦτο γεγέννημαι καὶ εἰς τοῦτο ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον ἵνα μαρτυρήσω τῇ ἀληθείᾳ· πᾶς ὁ ὢν ἐκ τῆς ἀληθείας ἀκούει μου τῆς φωνῆς.

³⁸Pilátus ezt kérdezte tőle: Mi az igazság?

λέγει αὐτῷ ὁ Πειλᾶτος Τί ἐστὶν ἀλήθεια;

Miután ezt mondta, ismét kiment a zsidókhoz, és így szólt hozzájuk: Én nem találok benne semmiféle bűnt. ³⁹Szokás nálatok, hogy szabadon bocsássak egy foglyot a páska ünnepén: akarjátok-e hát, hogy szabadon bocsássam nektek a zsidók királyát? ⁴⁰Ekkor újra kiáltozni kezdtek: Ne ezt, hanem Barabbást! Ez a Barabbás pedig rabló volt.

Jn 19

¹Akkor Pilátus elvitette Jézust, és megkorbácsoltatta. ²A katonák tövisből koronát fontak, a fejére tették, és bíbor ruhát adtak rá; ³odajárultak hozzá, és ezt mondták: Üdvöz légy, zsidók királya! – és arcul ütötték.

⁴Pilátus ismét kiment, és így szólt hozzájuk: Íme, kihozom őt nektek. Tudjátok meg, hogy semmiféle bűnt nem találok benne. ⁵Ekkor kijött Jézus, rajta volt a töviskorona és a bíbor ruha. Pilátus így szólt hozzájuk: Íme, az ember! ⁶Amint meglátták Jézust a főpapok és a szolgák, így kiáltoztak: Feszítsd meg, feszítsd meg! Pilátus pedig ezt mondta nekik: Vegyétek át ti, és feszítsétek meg, mert én nem találok bűnösnek. ⁷A zsidók így válaszoltak neki: Nekünk törvényünk van, és a törvény szerint meg kell halnia, mert Isten Fiává tette magát. ⁸Amikor Pilátus ezt meghallotta, még nagyobb félelem szállta meg. ⁹Ismét bement a helytartóságra, és megkérdezte Jézust: Honnan való vagy te? De Jézus nem felelt neki. ¹⁰Pilátus ekkor így szólt hozzá: Nekem nem felelsz? Nem tudod, hogy hatalmam van arra, hogy szabadon bocsássalak, de hatalmam van arra is, hogy megfeszíttesselek? ¹¹Jézus így válaszolt: Semmi hatalmad nem volna rajtam, ha felülről nem adatott volna neked: ezért annak, aki engem átadott neked, nagyobb a bűne.

ἀπεκρίθη αὐτῷ Ἰησοῦς Οὐκ εἶχες ἐξουσίαν κατ' ἐμοῦ οὐ δεμίαν εἰ μὴ ἦν δεδομένον σοι ἄνωθεν· διὰ τοῦτο ὁ παραδούς μέ σοι μείζονα ἁμαρτίαν ἔχει.

¹²Ettől fogva Pilátus igyekezett őt szabadon bocsátani, de a zsidók így kiáltoztak: Ha ezt szabadon bocsátod, nem vagy a császár barátja: aki királlyá teszi magát, az ellene szegül a

császárnak. ¹³Amikor Pilátus meghallotta ezeket a szavakat, kihozatta Jézust, és a bírói székbe ült azon a helyen, amelyet Kövezett-udvarnak, héberül pedig Gabbatának neveztek. ¹⁴A páskaünnep előkészületi napja volt, délfelé járt az idő. Pilátus így szólt a zsidókhöz: Íme, a ti királyotok! ¹⁵Azok pedig felkiáltottak: Vidd el, vidd el, feszítsd meg! Pilátus ezt mondta nekik: A ti királyotokat feszítsem meg? A főpapok így válaszoltak: Nem királyunk van, hanem császáruk! ¹⁶Ekkor kiszolgáltatta őt nekik, hogy megfeszítsék.

Átvették tehát Jézust.

τότε οὖν παρέδωκεν αὐτὸν αὐτοῖς ἵνα σταυρωθῆ. Παρέλαβον οὖν τὸν Ἰησοῦν·

¹ 423. víjog] 1978, 1987: víjog

¹ 363. magábazárja] 1978, 1987: magába zárja

¹ 371. tűnt] 1978, 1987: tűnt

¹ 278. sík] 1978, 1987: sík

¹ 283. vizek] 1978, 1987: vizek

¹ 293. kristály-fallá] 1978, 1987: kristályfallá

¹ 297. vizek] 1978, 1987: vizek

http://www.duomomonreale.it/indexd7b4.html?option=com_content&task=view&id=75&Itemid=173&lang=en

The cycle of Creation

PDF PRINT EMAIL

[Home](#) • [Routes](#) • [The Old Testament: From creation to the Patriarchs](#) • The cycle of Creation

When it came to describing the Creation of the universe and of man, the designers of the mosaics of Monreale proved their acumen in the reading of the first page of the Bible. In fact, the breath of God's Spirit that blows over primordial chaos precedes the cycle of the seven "days" in which God moulded the whole of creation. In Easter catechesis, the creation of the world was an event, a "mystery" considered to be very closely related to the "new and definitive" Creation, that which the risen Christ inaugurated by revealing himself to his disciples.

Creative prelude. The Spirit over the abyss and primordial waters.

God the Father and Creator is represented here, with the facial features of the historical Christ, in the act of "pouring out" the life-giving Holy Spirit. The dove of the Spirit, as the stream of life, travels through the emptiness of the black abyss and enters into the stormy waters of a chaotic sea, bringing it peace and order.

First day. Creation of light, day and night

With the volume of the Plan in his right hand, God creates the radiance of light, which is well represented by flashing rays. The strip of black, near God's feet, represents the creation of night, taking the Latin inscription into account...the black of the emptiness and the primordial abyss which gets smaller and smaller. The black may also represent the place and primordial abyss that withdraws in the presence of the new light. Great dynamism is offered by the agitation of the angels' garments.

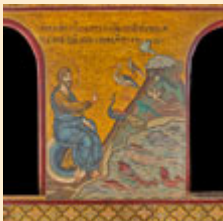
Second day: Creation of the firmament that divides the upper and lower waters.

The Jewish vision of the universe has always attributed much significance to the concept of firmament. With Creation, God divides the upper waters from the lower ones, which are now pacified by his divine action.

Third day: Creation of dry land, vegetation and fruit trees.

The Creator joins together the water of the "Sea", highlighted by multiple colours, with a prevalence of green. Dry land appears (: Tera) morphologically variegated – in the form of a rocky relief – and he enriches it with grass and different varieties of fruit trees.

Fourth day: Creation of the sun and the moon, regulators of time

Seated in the Heavens/in the seat of his own Divinity, the Creator raises his right hand to create the

János evangéliuma

lights of the day (sun) and of the night (moon), on the background of the entire firmament, effectively rendered in the particular chromatic constituents.

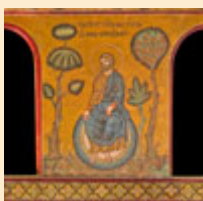
Fifth day: Creation of living beings in the sea and those that fly over the earth.

Lower down, the story of creation presents us with a vast variety of fish of all sizes, in very transparent waters. Various species of birds fly over the earth, all of which with their eyes raised upwards – like the fish – towards the Creator.

Sixth day: Creation of wild and domestic beasts and creation of man

The two biblical texts chosen for this scene are dedicated to the creation of man, taken from clay and into whose nostrils the breath of life, the life of God is blown. On the top right there is also the illustration of the creation of wild and tame beasts.

Seventh day: God rests

In an almost human manner here God's "tiredness" is illustrated after the six days of splendid creation. The arm of the creator, highlighted by the cloak which has been moved aside, is tiredly abandoned to his right knee and in a lowered position with respect to his left arm. Even upon observing the face of God you will notice certain signs of tiredness, in his eyes, in the shape of his mouth, in the position of his head, which is slightly turned towards the side in a tired position.

¹⁷ő pedig maga vitte a keresztet, és kiért az úgynevezett Koponya-helyhez, amelyet héberül Golgotának neveznek. ¹⁸Ott megfeszítették őt, és vele másik kettőt, jobbról és balról, középen pedig Jézust. ¹⁹Pilátus feliratot is készíttetett, és rátétette a keresztre. Ez volt ráírva: A NÁZÁRETI JÉZUS, A ZSIDÓK KIRÁLYA. ²⁰A zsidók közül sokan olvasták ezt a feliratot, amely héberül, latinul és görögül volt írva, ugyanis közel volt a városhoz az a hely, ahol megfeszítették Jézust. ²¹A zsidók főpapjai akkor szóltak Pilátusnak: Ne azt írd: A zsidók királya, hanem ahogyan ő mondta: A zsidók királya vagyok. ²²Pilátus így válaszolt: Amit megírtam, megírtam.

²³A katonák pedig, amikor megfeszítették Jézust, fogták felsőruháit, elosztották négy részre, mindegyik katonának egy részt. Fogták köntösét is, amely varratlan volt, felülről végig egybeszöve. ²⁴Ezt mondták egymásnak: Ezt ne szakítsuk szét, hanem vessünk rá sorsot, hogy kié legyen! Így teljesedett be az Írás: „**Elosztották ruháimat maguk között, és köntösömre sorsot vetettek.**” Ezt tették a katonák. ²⁵Jézus keresztnél ott állt anyja és anyjának nővére, Mária, Klópás felesége, valamint a magdalai Mária. ²⁶Amikor Jézus meglátta, hogy ott áll anyja és az a tanítvány, akit szeretett, így szólt anyjához: Asszony, íme, a te fiad! ²⁷Azután így szólt a tanítványhoz: Íme, a te anyád! És ettől az órától fogva otthonába fogadta őt az a tanítvány.

²⁸Jézus ezek után tudva, hogy **már minden elvégeztetett, hogy beteljesedjék az Írás, így**

szólt: Szomjazom. πάντα τετέλεσται ἵνα τε

ἵνα τελειωθῇ ἡ γραφή ἡ λέγει ἡ Διψῶ. ²⁹Volt ott egy ecettel tele edény. Egy szivacsot ecettel megtöltve izsópra tűztek, és odatartották a szájához. ³⁰Miután Jézus elfogadta az ecetet, ezt mondta: Elvégeztetett! És fejét lehajtva, kilehelte lelkét.

Ἰησοῦς εἶπεν Τετέλεσται, καὶ κλίνας τὴν κεφαλὴν

παρέδωκεν τὸ πνεῦμα παραδίωμι - átad, kiszolgált, elárul; A

παραδίωμι igét az Újszövetség gyakran használja Jézus szenvedésével kapcsolatban, de ugyanez az ige szerepel ott is, ahol Jézus tanítványainak a kiszolgáltatásáról van szó, akik ilyen módon maguk is Jézus szenvedésében részesülnek (pl. Lk 21,12; Pálról: Acs 21,11; 28,17). A szó jelentheti: valamilyen hatóságnak, törvényszéknek átadni, börtönbe vetni, halálra adni, tehát a test átadása kifejezheti a vértanúságot is.

PARADIDOMI AZ ÚSZ-BEN (BALÁZS K) 3760, hatóságnak, bebörtönzésre, elárul valakit, mint Júdás Jézust (Jn 18,2). lehetővé tesz, képletesen, vagy szellemi értelemben: átadja magát Istennek áldozatul (Ef 5,22). v. Pál embereket ad Sátánnak nevelő jellegű büntetesként 1Tim 1,20)

Általánosságban átad valakit

Mt 4,12 hogy János börtönbe vettetett,

5,25 a bíró kezébe ne adjon,

(25)k a bíró oda ne adjon a poroszló kezébe,

10,4 ki el is árulta őt.

17 törvényszékekre adnak titeket

19 De mikor átadnak titeket,

21 Halálra adja ... testvér

11,27 nekem adott át az én Atyám,

17,22 emberek kezébe adatik;

18,34 átadta őt a hóhérok kezébe,

20,18 az embernek Fia átadatik

19 a pogányok kezébe adják őt,

24,9 nyomorúságra adnak majd benneteket,

10 elárulják egymást, és gyűlölik

25,14 és a miye volt, átadá nekik.

20 Uram, őt tálemtomot adtál vala

22 Uram, két tálemtomot adtál volt

26,2 az embernek Fia elárultatik,

15 és én kezetekbe adom őt?
16 keres vala, hogy elárulja őt.
21 közületek egy elárul engem.
23 a tálba, az árul el engem.
24 az embernek Fiát elárulja;
25 a ki elárulja vala őt,
45 a bűnösök kezébe adatik.
46 elközelgett, a ki engem elárul.
48 A ki pedig őt elárulja vala,
27,2 átadák őt Ponczius Pilátusnak
3 Júdás, a ki őt elárulá,
4 Vétkeztem, hogy elárultam az ártatlan
18 irigységből adák őt kézbe.
26 kezökbe adá, hogy megfeszíttessék.
Mk 1,14 János tömlöczbe vettetett,
3,19 Júdást, a ki el is árulta őt.
4,29 Mihelyt pedig a gabona arra való,
7,13 rendeléseetekkel, a melyet rendeltetek;
9,31 az emberek kezébe adatik,
10,33 az embernek Fia átadatik ...
33 a pogányok kezébe adják őt;
13,9 törvényszékeknek adnak át titeket,
11 hogy átadjanak titeket,
12 Halálra fogja ... adni
14,10 hogy őt azoknak elárulja.
11 mimódon árulhatná el őt
18 egy közületek elárul engem,
21 az embernek Fiát elárulja;
41 a bűnösök kezébe adatik.
42 elközelgett, a ki engem elárul.
44 elárulója ... jelt ada
15,1 elvivék és átadák Pilátusnak.
10 irigységből adták őt kézbe a főpapok.
15 kezökbe adá, hogy megfeszítsék.
Lk 1,2 A mint nekünk előnkbe adták,
4,6 mert nekem adatott, és annak
9,44 az emberek kezébe fog adatni.
10,22 Mindent nekem adott az én Atyám:
12,58 a bíró át ne adjon téged
18,32 a pogányok kezébe adatik,
20,20 hogy átadják a felsőbbségnek
21,12 adván a gyülekezetek elé,
16 Elárulnak pedig titeket szülők
22,4 mimódon adja őt nekik kezökbe.
6 kezökbe adja zenebona nélkül.
21 keze, a ki engem elárul,
22 a ki által elárultatik!
48 Júdás, csókkal árulod el az embernek
23,25 kiszolgáltató az ő akaratuknak.
24,7 átadatni a bűnös emberek kezébe,

20 mimódon adák őt a főpapok
Jn 6,64 ki az, a ki elárulja őt.
71 ez akarta őt elárulni,
12,4 a ki őt elárulandó vala;
13,2 szívébe, hogy árulja el őt,
11 hogy ki árulja el őt;
21 egy ti közületek elárul engem.
18,2 a ki őt elárulja vala;
5 Júdás is, a ki elárulta őt.
30 nem adtuk volna őt a te kezedbe.
35 papifejedelmek adtak téged az én kezembe:
36 hogy át ne adassam a zsidóknak.
19,11 a ki a te kezedbe adott engem.
16 nekik adá őt, hogy megfeszíttessék.
30 lehajtván fejét, kibocsátá lelkét.
21,20 ki az, a ki elárul téged?
Csel 3,13 kit ti elárulátatok, és megtagadátok
6,14 melyeket adott nekünk Mózes.
7,42 adá őket, hogy szolgáljanak
8,3 elővonszolva, tömlöczbe veti vala.
12,4 tömlöczbe veté, átadván
14,26 kegyelmére bízták volt őket
15,26 életüket tették kockára
40 kegyelmére bízatván az atyafiaktól.
16,4 meghagyák nekik, hogy tartsák meg
21,11 adják a pogányoknak kezébe.
22,4 tömlöczbe vetvén mind férfiakat,
27,1 átadák mind Pált,
28,(16)k a százados átadá a foglyokat
17 foglyul adattam át Jeruzsálemből
Róm 1,24.26 Annakokáért adta is őket az I.
28 azonképen oda adta őket az I.
4,25 bűneinkért halálra adatott,
6,17 azon alakjának, a melyre adattatok.
8,32 hanem őt mindnyájunkért odaadta,
1Kor 5,5 Átadjuk az ilyent a Sátánnak
11,2 a miképen meghagytam néktek,
23 a mit néktek előtökbe is adtam ...
23 azon az éjszakán, melyen elárultaték,
13,3 ha testemet tűzre adom is,
15,3 Mert azt adtam előtökbe
24 mikor átadja az országot
2Kor 4,11 mindenkor halálra adatunk
Gal 2,20 önmagát adta érettem.
Ef 4,19 önmagukat a bujkálkodásra adták,
5,2 adta Önmagát miérettünk
25 Önmagát adta azért;
1Tim 1,20 kiket átadtam a Sátánnak,
1Pét 2,23 hanem hagyta az igazságosan
2Pét 2,4 a sötétség lánczaira adta oda őket,

**21 nekik adott szent parancsolattól,
Júd 3 egyszer a szenteknek adatott.**

31Mivel péntek volt, a zsidók nem akarták, hogy a holttestek szombaton a kereszten maradjanak; az a szombat ugyanis nagy ünnepnap volt. Arra kérték tehát Pilátust, hogy törjék el a lábszárcsontjukat, és vegyék le őket.³²Ezért odamentek a katonák, és eltörték az egyik, majd a másik vele együtt megfeszített ember lábszárcsontját.³³Amikor pedig Jézushoz értek, mivel látták, hogy már halott, az ő lábszárcsontját **nem törték el,** ³⁴**hanem az egyik katona lándzsával átszúrta az oldalát, amelyből azonnal vér és víz jött ki.** ³⁵Aki pedig látta ezt, az tesz róla bizonytságot, és az ő bizonytságtétele igaz, és ő tudja, hogy igazat mond, hogy ti is higgyetek. ³⁶**Ezek pedig azért történtek, hogy beteljesedjék az Írás: „Csontja ne töressék meg.”** ³⁷Viszont az Írásnak egy másik helye így szól: „Néznek majd arra, akit átszúrtak.”

Jézus temetése (Mt 27,57-61; Mk 15,42-47; Lk 23,50-56)

³⁸Ezután az arimátiai József, aki Jézus tanítványa volt – de csak titokban, mert félt a zsidóktól –, megkérte Pilátust, hogy levehesse Jézus holttestét. Pilátus megengedte neki. Elment tehát, és levette Jézus holttestét. ³⁹Eljött Nikodémus is, aki először éjszaka ment Jézushoz, és mirhából és aloéból készült olajat hozott, mintegy száz fontnyit. ⁴⁰Fogták tehát Jézus holttestét, és leplekbe takarták az illatszerekkel együtt, ahogyan a zsidóknál szokás temetni. ⁴¹Azon a helyen, ahol Jézust megfeszítették, volt egy kert, és a kertben egy új sír, amelybe még senkit sem helyeztek. ⁴²Mivel közel volt a sír, a zsidók ünnepi előkészülete miatt ott helyezték el Jézust.

Jn 20

¹A hét első napján, korán reggel, amikor még sötét volt, a magdalai Mária odament a sírhoz, és látta, hogy a kő el van véve a sírbolt elöl. ²Elfutott tehát, elment Simon Péterhez és a másik tanítványhoz, akit Jézus szeretett, és így szólt hozzájuk: Elvitték az Urat a sírból, és nem tudjuk, hova tették. ³Elindult tehát Péter és a másik tanítvány, és elmentek a sírhoz. ⁴Együtt futott a kettő, de a másik tanítvány előrefutott, gyorsabban, mint Péter, és elsőnek ért a sírhez. ⁵Behajolt, és látta, hogy ott fekszenek a lepedők, de nem ment be. ⁶Nyomában megérkezett Simon Péter is, bement a sírba, és látta, hogy a leplek ott fekszenek, ⁷és hogy az a kendő, amely a fején volt, nem a lepleknél fekszik, hanem külön összegöngyölítve, egy másik helyen. ⁸Akkor bement a másik tanítvány is, aki elsőnek ért a sírhoz, és látott, és hitt.

⁹**Még nem értették ugyanis az Írást, hogy fel kell támadnia a halottak közül.**

**οὐδέπω γὰρ ἤδεισαν οἶδα - tud, ismer;
τὴν γραφὴν ὅτι δεῖ αὐτὸν ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι**

10A tanítványok ezután hazamentek.

11Mária pedig a sírbolton kívül állt és sírt. Amint ott sírt, behajolt a sírboltba, ¹²és látta, hogy **két angyal** ül ott fehér ruhában, ahol előbb Jézus holtteste feküdt; az egyik fejtől, a másik pedig lábtól. ¹³Azok így szóltak hozzá: **Asszony, miért sírsz? Γύναι, τί κλαίεις;**? Ő ezt felelte nekik: Mert elvitték az én Uramat, és nem tudom, hova tették. ¹⁴Amikor ezt mondta, hátrafordult, és látta, hogy Jézus ott áll, de nem ismerte fel, hogy Jézus az. ¹⁵Jézus így szólt hozzá: Asszony, miért sírsz? Kit keresel? Ő azt gondolta, hogy a kertész az, ezért így szólt hozzá: Uram, ha te vitted el őt, mondd meg nekem, hova tetted, és én elhozom. ¹⁶Jézus nevéen szólította: Mária! Az megfordult, és így szólt hozzá héberül: Rabbuni! – ami azt jelenti:

Mester. ¹⁷Jézus ezt mondta neki: Ne érints engem, mert még nem mentem fel az Atyához,

Μή μου ἅπτου, ἄπτω -megérint οὕτω még

nem γὰρ ἀναβέβηκα πρὸς τὸν πατέρα: hanem menj az én testvéreimhez, és mondd meg nekik: Felmegyek az én Atyámhoz és a ti Atyátokhoz, az én Istenemhez és a ti Istenetekhez.

¹⁸Elment a magdalai Mária, és hírül adta a tanítványoknak, hogy látta az Urat, és hogy ezeket mondta neki.

ἄπτω -megérint οὕτω még nem SZÓJÁTÉK?

¹⁹Aznap, amikor beesteledett, a hét első napján, ott, ahol összegyűltek a tanítványok, bár a zsidóktól való félelem miatt az ajtók zárva voltak, eljött Jézus, megállt közepén, és így szólt hozzájuk: Békesség nektek! ²⁰És miután ezt mondta, megmutatta nekik a kezét és az oldalát. A tanítványok megörültek, hogy látják az Urat.

²¹Jézus erre ismét ezt mondta nekik: **Békesség nektek! Ahogyan engem elküldött az Atya, én is elküldelek titeket.**

εἶπεν οὖν αὐτοῖς [ὁ Ἰησοῦς] πάλιν ¹ Εἰρήνη
ὑμῖν· καθὼς ἀπέσταλκέν με ὁ πατήρ, καὶ γὰρ πέμπω ὑμᾶς.

²²Ezt mondva rájuk lehelt, és így folytatta: Vegyetek Szentlelket!

καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐνεφύσησεν καὶ λέγει αὐτοῖς ¹ Λάβετε
ἓν πνεῦμα ἅγιον·

²³Akiknek megbocsátjátok a bűneit, azok bocsánatot nyernek, akikéit pedig megtartjátok, azoknak a bűnei megmaradnak.

ἂν τινῶν ἀφήτε τὰς ἁμαρτίας ἀφέωνται αὐτοῖς·

¹ ἂν τινῶν κρατῆτε κεκράτηνται.

MI A KÜLÖNBSÉG A FELTÁMADOTT KRISZTUS „LEHELETE” ÁLTAL KAPOTT SZENTLÉLEK ÉS A PÜNKÖSDI SZENTLÉLEK KÖZÖTT?

Jézus és Tamás

²⁴Tamás pedig, egy a tizenkettő közül, akit Ikernek hívtak, nem volt velük, amikor megjelent Jézus. ²⁵A többi tanítvány így szólt hozzá: Láttuk az Urat. Ő azonban ezt mondta nekik: Ha nem látom a kezén a szegek helyét, és nem érintem meg ujjammal a szegek helyét, és nem teszem a kezemet az oldalára, nem hiszem.

²⁶Nyolc nap múlva ismét benn voltak a tanítványai, és Tamás is velük. Bár az ajtók zárva voltak, bement Jézus, megállt közepén, és ezt mondta: Békesség nektek! ²⁷Azután így szólt Tamáshoz: Nyújtsd ide az ujjadat, és nézd meg a kezeimet, nyújtsd ide a kezedet, és tedd az oldalamra, és **ne légy hitetlen, hanem hívő!**

μη γίνου ἄπιστος ἀλλὰ πιστός

²⁸Tamás pedig így felelt: Én Uram és én Istenem! ²⁹Jézus így szólt hozzá: Mivel látsz engem, hiszel:

boldogok, akik nem látnak, és hisznek.

μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες καὶ πιστεύσαντες.

30 Sok más jelt is tett Jézus a tanítványai szeme láttára, amelyek nincsenek megírva ebben a könyvben. 31 Ezek pedig azért íratlak meg, hogy higgyétek: Jézus a Krisztus, az Isten Fia, és e hitben életetek legyen az ő nevében.

Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἄλλα σημεῖα ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τῶν μαθητῶν, * ἃ ¹ οὐκ ἔστιν ¹ γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ· 31 ταῦτα δὲ γέγραπται ¹ ἵνα ᾿πιστεύητε ᾿ ὅτι Ἰησοῦς ἔστιν ¹ ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ, καὶ ἵνα πιστεύοντες ζωὴν ἔχητε ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ.

Jn 21

¹Ezután ismét megjelent Jézus a tanítványoknak a Tibériás-tengernél. Így jelent meg: ²együtt voltak Simon Péter és Tamás, akit Ikernek hívtak, Nátánaél a galileai Kánából meg Zebedeus fiai és a tanítványok közül még kettő. ³Simon Péter így szólt hozzájuk: Elmegyek halászni. Ők erre ezt mondták: Mi is elmegyünk veled. Elindultak, és beszálltak a hajóba, de azon az éjszakán semmit sem fogtak. ⁴Amikor már reggel lett, megállt Jézus a parton, a tanítványok azonban nem tudták, hogy Jézus az. ⁵Jézus megkérdezte tőlük: Fiaim, nincs valami ennivalótok? Így válaszoltak neki: Nincs. ⁶Ő pedig ezt mondta nekik: Vessétek ki a hálót a hajó jobb oldalán, és találtok. Kivetették tehát, de kivonni már nem tudták a rengeteg hal miatt. ⁷Ekkor odaszólt Péterhez az a tanítvány, akit Jézus szeretett: Az Úr az! Amikor Simon Péter meghallotta, hogy az Úr az, magára vette felsőruháját, mert mezítelen volt, és belevetette magát a tengerbe. ⁸A többi tanítvány pedig a hajóval jött, mert nem voltak messze a parttól, csak mintegy kétszáz könyöknyire, és kivonták a hálót a halakkal. ⁹Amint kiszálltak a partra, paraszat láttak ott, rajta halat és még kenyeret is. ¹⁰Jézus így szólt hozzájuk: Hozzatok a most fogott halakból! ¹¹Simon Péter beszállt, és kivonta a partra a hálót, amely tele volt nagy halakkal, szám százötvenhárommal; és bár ilyen sok volt, nem szakadt el a háló. ¹²Jézus ezt mondta nekik: Jöjjetek, egyetek! **Δεῦτε, ἀριστήσατε.** δεῦρο, δεῦτε - 1) δεῦρο (sg.): Gyere! Gyere ide! ἀριστάω - reggelizik/ebédel; étkezik

A tanítványok közül azonban senki sem merte őt megkérdezni: Ki vagy te? Tudták ugyanis, hogy az Úr ő. ¹³Jézus tehát odament, vette a kenyeret, és odaadta nekik, ugyanúgy a halat is. ¹⁴Ez már a harmadik alkalom volt, hogy Jézus megjelent a tanítványoknak, miután feltámadt a halottak közül.

¹⁵Miután ettek, így szólt Jézus Simon Péterhez: Simon, Jóna fia, jobban SZERETSZ-E ENGEM, mint ezek? Ő pedig így felelt: Igen, Uram, te tudod, hogy SZERETLEK TÉGED! Jézus ezt mondta neki: **LEGELTESD AZ ÉN BÁRÁNYAIMAT!**

᾿Οτε οὖν ἠρίστησαν λέγει τῷ Σίμωνι Πέτρῳ ὁ Ἰησοῦς
¹ Σίμων ᾿Ιωάννου, ᾿ ἀγαπᾷς με πλέον τούτων; λέγει αὐτῷ N
αἰ, κύριε, σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε. λέγει αὐτῷ ¹ Βόσκει
¹ τὰ ἀρνία μου.

¹⁶Másodszor is megkérdezte: Simon, Jóna fia, SZERETSZ-E ENGEM? Ő ismét így válaszolt: Igen, Uram, te tudod, hogy szeretlek téged. Jézus erre ezt mondta neki: **ŐRIZD AZ ÉN JUHAIMAT!**

λέγει αὐτῷ πάλιν δεύτερον

¹ Σίμων Ἰωάννου, ἀγαπᾷς με; λέγει αὐτῷ ¹ Ναί,
¹ κύριε, σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ ¹ σε. λέγει αὐτῷ ¹ Ποίμαινε
¹ τὰ ῥοβάτια μου.

¹⁷Harmadszor is szólt hozzá: Simon, Jóna fia, SZERETSZ-E ENGEM? Péter elszomorodott, hogy harmadszor is megkérdezte tőle: SZERETSZ-E ENGEM? Ezért ezt mondta neki: Uram, te mindent tudsz, te tudod, HOGY SZERETLEK TÉGED. Jézus ezt mondta neki: LEGELTESD AZ ÉN JUHAIMAT!

λέγει αὐτῷ τὸ τρίτον

¹ Σίμων Ἰωάννου, φιλεῖς με; ἐλυπήθη ὁ Πέτρος ὅτι εἶπεν αὐτῷ τὸ τρίτον ¹ φιλεῖς ¹ με; καὶ εἶπεν αὐτῷ ¹ Κύριε,
¹ πάντα σὺ οἶδας, σὺ γινώσκεις ὅτι φιλῶ
¹ σε. λέγει αὐτῷ Ἰησοῦς Βόσκει ¹ τὰ ῥοβάτια μου.

Jézus kétszer: ἀγαπᾷς με; harmadszor:

φιλεῖς με;

Péter mindhárom alkalommal: φιλῶ σε.

Csia: „kedves vagy nekem φιλῶ σε. Ennek mi lehet a jelentősége? Bolyki mindkétszer „szeretsz-e” -nek fordítja, de megjegyzi, h Gyökössy és Farkasfalvy is a kedvel /szeretsz (Csiához hasonlóan) változatot látja: a kedvel gyengébb, mint a szeret (bár nem minden magyarázó szerint) Bolyki 537

¹⁸Bizony, bizony, mondom neked: amikor fiatalabb voltál, felövezted magadat, és oda mentél, ahova akartál; de amikor megöregszel, kinyújtod a kezedet, más övez fel téged, és oda visz, ahova nem akarod.

ἀμὴν¹ ἀμὴν λέγω σοι, ὅτε ἦς νεώτερος, ἐζώννυες σεαυτὸν κ
αὶ περιεπάτεις ὅπου ἤθελες: ὅταν δὲ γηράσης, ἐκτενεῖς τὰς
χεῖράς σου, καὶ ἄλλος ῥώσει σε καὶ οἴσει
ὅπου οὐ θέλεις.

¹⁹Ezt azért mondta, hogy jelezze, milyen halállal dicsóíti meg majd Istent. Miután ezt mondta, így szólt hozzá: **Kövess engem!**

τοῦτο δὲ εἶπεν σημαίνων ποίω θανάτω δοξάσει τὸν θεόν. κ
αὶ τοῦτο εἰπὼν λέγει αὐτῷ ¹ Ἀκολουθεῖ ¹ μοι.

20Péter ekkor megfordult, és látta, hogy követi az a tanítvány, akit Jézus szeretett, aki a vacsorán ráhajolt a keblére, és megkérdezte: Uram, ki az, aki elárul téged? ²¹Őt látta tehát Péter, és megkérdezte Jézustól: Uram, hát velem mi lesz? ²²Jézus pedig így szólt hozzá: Ha azt akarom, hogy ő megmaradjon, amíg eljövök, mit tartozik rád? Te kövess engem! ²³Elterjedt tehát a testvérek között az a mondás, hogy ez a tanítvány nem hal meg. Pedig Jézus nem azt mondta neki, hogy nem hal meg, hanem ezt: Ha akarom, hogy megmaradjon, amíg eljövök, mit tartozik rád?

Az evangélium írója – Befejezés

²⁴Ez az a tanítvány, aki bizonyóságot tesz ezekről, és megírta ezeket, és tudjuk, hogy igaz az ő bizonyágtétele.

Οὗτός ἐστιν ὁ μαθητὴς ὁ μαρτυρῶν περὶ τούτων καὶ ὁ γράψας ταῦτα, καὶ οἶδαμεν ὅτι ἀληθὴς αὐτοῦ ἡ μαρτυρία ἐστὶν.

²⁵De van sok egyéb is, amit Jézus tett, és ha azt mind megírnák egytől egyig, úgy vélem, maga a világ sem tudná befogadni a megírt könyveket.

Ἔστιν¹ δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ ἃ ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, ἅτινα ἐὰν γράφηται¹ καθ' ἓν, οὐδ' αὐτὸν οἴμαι τὸν κόσμον χωρήσειν τὰ γραφόμενα βιβλία.

ApCsel 1

1Az első könyvet arról írtam, Teofiloszom, amit **Jézus tett és tanított kezdettől fogva 2 egészen addig a napig, amelyen felvitetett**, miután a Szentlélek által megbízást adott az apostoloknak, akiket kiválasztott. 3 Szenvedése után sok bizonyítékkal meg is mutatta nekik, hogy ő él, amikor negyven napon át megjelent előttük, és beszélt az Isten országa dolgairól. 4 **Amikor együtt volt velük, megparancsolta nekik: Ne távozzatok el Jeruzsálemből, hanem várjátok meg az Atya ígését, amelyről hallottátok tőlem, 5 hogy János vízzel keresztelt, ti pedig nemsokára Szentlélekkel kereszteltettek meg. 6 Amikor együtt voltak, megkérdezték tőle: Uram, nem ebben az időben állítod helyre Izráel országát? 7 Így válaszolt nekik:**

Nem a ti dolgotok, hogy olyan időkről és alkalmakról tudjatok, amelyeket az Atya a maga hatalmába helyezett.

Οὐχ ¹ ὑμῶν ἐστὶν ¹ γινῶναι χρόνους ἢ καιροὺς οὓς ὁ πατὴρ ἔθετο ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ

8 Ellenben erőt kaptok, amikor eljön hozzátok a Szentlélek, és tanúim lesztek Jeruzsálemben, egész Júdeában és Samáriában, sőt a föld végső határáig.

ἀλλὰ λήμψεσθε δύναμιν ἐπελθόντος τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐφ' ὑμᾶς, ¹ καὶ ἔσεσθέ μου μάρτυρες ἐν τε Ἱερουσαλὴμ καὶ [ἐν] πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Ἑσθραὴλ καὶ ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς.

JÉZUS BÚCSÚMONDATAI! SDA-oknak!

9 Miután ezt mondta, szemük láttára felemeltetett, és felhő takarta el őt a szemük elől. 10 Amint távozása közben feszülten néztek az ég felé, íme, **két férfi állt meg mellettük fehér ruhában, 11 akik ezt mondták: Galileai férfiak, miért álltok itt az ég felé nézve? Ez a Jézus, aki felvitetett tőletek a mennybe, úgy jön el, ahogyan láttátok őt felmenni a mennybe.** 12 Ezután visszatértek Jeruzsálembé az Olajfák hegyéről, amely Jeruzsálem közelében van egy szombatnapi járóföldre. 13 Amikor hazatértek, felmentek a felső szobába, ahol a szállásuk volt, mégpedig Péter és János, Jakab és András, Fülöp és Tamás, Bertalan és Máté, Jakab, Alfeus fia, Simon, a Zélóta és Júdas, Jakab fia. 14 Ezek valamennyien egy szívvel és egy lélekkel kitaróan vettek részt az imádkozásban, az asszonyokkal, Jézus anyjával, Máriával és testvéreivel együtt. 15 Azokban a napokban felállt Péter a testvérek körében, amikor mintegy százhusz főnyi sokaság volt ott együtt, és így szólt: 16 Testvéreim, férfiak! Be kellett teljesednie az Írásból annak, amit előre megmondott a Szentlélek Dávid szája által Júdásról, aki vezetője lett azoknak, akik elfogták Jézust; 17 közénk tartozott, és részt kapott ebből a szolgálatból. 18 Ez gonosztettének jutalmából mezőt szerzett, de fejjel lezuhant, kettészakadt derékban, és egész belső része kifordult. 19 Közismertté is vált ez Jeruzsálem lakói előtt, ezért nevezték el azt a mezőt a maguk nyelvén **Akeldamának, azaz Vérmezőnek.** 20 Mert meg van írva a Zsoltárok könyvében: „*Legyen a szállása pusztává, és lakó ne legyen abban*”, és „*az ő tisztességét más kapja meg*”. 21 Szükséges tehát, hogy azok közül a férfiak közül, akik egész idő alatt együtt voltak velünk, amíg közöttünk járt az Úr Jézus, 22 kezdve János keresztségétől addig a napig, amelyen felvitetett tőlünk, még valaki tanúja legyen velünk együtt az ő feltámadásának. 23 Ekkor kijelöltek kettőt: Józsefet, más néven **Barsabbást, akinek mellékneve Jusztusz volt, és Mátyást, 24 és így imádkoztak: Urunk, minden szívnek ismerője, te mutasd meg, hogy e kettő közül melyiket választottad magadnak, 25 hogy megkapja ebben a szolgálatban, az**

apostolságban azt a helyet, amelyet Júdás elhagyott, hogy az őt megillető helyre jusson. 26 Sorsot vetettek rájuk: a sors Mátyásra esett, és a tizenegy apostol közé sorolták őt.

ApCsel 2

1Amikor pedig eljött a pünkösöd napja, és mindnyájan együtt voltak ugyanazon a helyen, 2 hirtelen hatalmas szélrohamhoz hasonló zúgás támadt az égből, amely betöltötte az egész házat, ahol ültek. 3 Majd valamilyen lángnyelvek jelentek meg előttük, amelyek szétszózódtak, és leszálltak mindegyikükre. 4 **Mindnyájan megteltek Szentlélekkel, és különféle nyelveken kezdtek beszélni, úgy, ahogyan a Lélek adta nekik, hogy szóljanak.** 5 Sok kegyes zsidó férfi élt akkor Jeruzsálemben, akik a föld minden nemzete közül jöttek. 6 Amikor ez a zúgás támadt, összefutott a sokaság, és zavar támadt, mert mindenki a maga nyelvén hallotta őket beszélni. 7 Megdöbbenek, és csodálkozva mondták: Íme, akik beszélnek, nem valamennyien Galileából valók-e? 8 Akkor hogyan hallhatja őket mindegyikünk a maga anyanyelvén? 9 Pártusok, médek és elámiták, és akik Mezopotámiában laknak, vagy Júdeában és Kappadóciában, Pontuszban és Ázsiában, 10 Frígiában és Pamfiliában, Egyiptomban és Líbia vidékén, amely Ciréné mellett van, és a római jövevények, 11 **zsidók és prozeliták, krétaiak és arabok: halljuk, amint a mi nyelvünkön beszélnek az Isten felséges dolgairól.** 12 Megdöbbenek mindnyájan, és tanácstalanul kérdezték egymástól: **Mi akar ez lenni? (manna) – check** LXX
13Mások azonban gúnyolódva mondták: Édes bortól részegedtek meg.

INTERTEXT

APCSEI 2, 14-36 PÉTER BESZÉDÉNEK KÉT ÓSZÖVETSÉGI IDÉZETE:

14Ekkor előállt Péter a tizeneggyel, felemelte a hangját, és így szólt hozzájuk: Zsidó férfiak és Jeruzsálem minden lakója! Figyeljete szavaimra, és tudjátok meg, mit jelent mindez!

15 Mert nem részegek ezek, ahogyan ti gondoljátok, hiszen a nap harmadik órája van, 16 hanem ez az, amiről Jóel így prófétált:

17 „Az utolsó napokban, így szól az Isten, kitöltök Lelkemből minden halandóra. Fiaitok és leányaitok prófétálni fognak, és ifjaitok látomásokat látnak, véneitek pedig álmokat álmodnak; 4Móz 11,29 ; Ézs 44,3 ; Ez 39,29 ; Tit 3,6 ; Jóel 3,1-5

Καὶ ἕσται ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις, λέγει ὁ θεός, ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα, καὶ προφητεῶσιν οἱ υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν,

καὶ οἱ νεανίσκοι ὑμῶν ὀράσεις ὄψονται, ¹

18 még szolgálaimra és szolgálólányaimra is kitöltök azokban a napokban Lelkemből, és ők is prófétálnak.

19 És csodákat teszek az égen fenn, és jeleket a földön lenn: vért, tüzet és füstoszlopot. 20 A nap elsötétül, és a hold vérvörös lesz, mielőtt eljön az Úr nagy és fenséges napja. 21 De megmenekül mindenki, aki segítségül hívja az Úr nevét.” Róm 10,9-13

ApCsel 2, 17 Jóel 3,4 SZÓ SZERINT UGYANAZ LXX ÉS ÚT? ἐπιφανῆ-ΚΕΡΔΕΣ miért „fenséges”-t fordít, amíg ugyanazt LXX Jóel 3,4 pedig „félelmetes” , Luther „herrliche”

**(ApC), „schreckliche” (Joel) , KJV Notable (Apcs)
„terrible”**

<p>17</p>	<p>ApCsel 2,17-21</p> <p>17 „Az utolsó napokban, így szól az Isten, kitöltök Lelkemből minden halandóra. Fiaitok és leányaitok prófétálni fognak, és ifjaitok látomásokat látnak, véneitek pedig álmokat álmodnak;</p> <p><u>Καὶ ἔσται ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις, λέγει ὁ θεός,</u></p> <p><u>ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα, καὶ προφητεύσουσιν οἱ υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν, καὶ οἱ νεανίσκοι ὑμῶν ὄρασεις ὄψονται,</u></p>	<p>1</p>	<p>Jóel 3,1-3 (MT)</p> <p>¹Azután kitöltöm majd lelkemet minden emberre. Fiaitok és leányaitok prófétálni fognak, véneitek álmokat álmodnak, ifjaitok látomásokat látnak.</p> <p><u>Καὶ ἔσται μετὰ ταῦτα καὶ</u></p> <p><u>ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα, καὶ προφητεύσουσιν οἱ υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν, καὶ οἱ πρεσβύτεροι ὑμῶν ἐνύπνια ἐνυπνιασθήσονται, καὶ οἱ νεανίσκοι ὑμῶν ὄρασεις ὄψονται.</u></p> <p>SZÓ SZERINT UGYANAZ, A LXX-BAN A CSAK PIROS A TÖBBLET</p>
<p>18</p>	<p>18 még szolgálímra és szolgálóleányaimra is kitöltök azokban a napokban Lelkemből, és ők is prófétálnak.</p> <p><u>καὶ γε ἐπὶ τοὺς δούλους μου καὶ ἐπὶ τὰς δούλας μου ἐν ταῖς ἡμέραις</u></p> <p><u>ἐκεῖναις ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου,</u></p>	<p>2</p>	<p>²Még a szolgálókra és szolgálólányokra is kitöltöm lelkemet abban az időben.</p> <p><u>καὶ ἐπὶ τοὺς δούλους καὶ ἐπὶ τὰς δούλας ἐν ταῖς ἡμέραις</u></p> <p><u>ἐκεῖναις ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου.</u></p>

	<p><u>καὶ</u> <u>προφητεύουσιν.</u> EZ A HOZZÁADÁS Ixx-HOZ</p>		
19	<p>¹⁹Ἐς csodákat teszek az égen fenn, és jeleket a földön lenn: vért, tüzet és füstoszlopot</p> <p><u>Καὶ δώσω</u> <u>τέρατα ἐν</u> <u>τῷ οὐρανῷ ἄνω καὶ</u> <u>σημεῖα ἐπὶ τῆς γῆς</u> <u>κάτω, αἷμα καὶ πῦρ</u> <u>καὶ ἀτμίδα καπνοῦ·</u></p>	3	<p>³Csodás jeleket mutatok az égen és a földön: vért, tüzet és füstoszlopot.</p> <p><u>καὶ δώσω</u> <u>τέρατα ἐν τῷ οὐρανῷ</u> <u>καὶ ἐπὶ τῆς γῆς,</u> <u>αἷμα καὶ</u> <u>πῦρ καὶ ἀτμίδα</u> <u>καπνοῦ·</u> Majdnem szó szerint ugyanaz</p>
20	<p>²⁰A nap elsötétül, és a hold vérvörös lesz, mielőtt eljön az Úr nagy és fenséges napja</p> <p><u>ὁ ἥλιος</u> <u>μεταστραφήσεται</u> <u>εἰς σκότος καὶ</u> <u>ἡ σελήνη εἰς αἷμα</u> <u>πρὶν ἔλθειν</u> <u>ἡμέραν</u> <u>Κυρίου τὴν μεγάλην</u> <u>καὶ ἐπιφανῆ.</u></p> <p>KNB nagy és nyilvánvaló SZIT nagy és nyilvánvaló STL nagy és dicsőséges BD nagy és nyilvánvaló. RÚF nagy és fenséges KG nagy és fényes</p>	4	<p>⁴A nap elsötétül, a hold vérvörössé válik, mielőtt eljön az ÚR nagy és félelmetes napja.</p> <p><u>ὁ ἥλιος</u> <u>μεταστραφήσεται</u> <u>εἰς σκότος καὶ</u> <u>ἡ σελήνη εἰς αἷμα</u> <u>πρὶν ἔλθειν</u> <u>ἡμέραν</u> <u>κυρίου τὴν μεγάλην</u> <u>καὶ ἐπιφανῆ.</u></p> <p>KNB nagy és RETTENETES SZIT nagy és RETTENETES RÚF nagy és FÉLELMETES KG nagy és RETTENETES</p> <p>SZÓ SZERINT UGYANAZ, DE ÉRTEHETETLEN, HOGY A LXX és ÚT azonos <u>ἡμέραν</u> <u>Κυρίου τὴν μεγάλην</u> <u>καὶ ἐπιφανῆ.</u> magyarban miért „félelmetes” (Jóel) ill.</p>

			„fenséges” ??(Apcs 2,20)
21	De megmenekül mindenki, aki segítségül hívja az Úr nevét.” <u>Καὶ ἔσται πᾶς ὃς ἔὰν ἐπικαλέσῃται τὸ ὄνομα Κυρίου σωθήσεται.</u>	5	⁵ De megmenekül mindenki, aki segítségül hívja az ÚR nevét, <u>καὶ ἔσται πᾶς, ὃς ἂν ἐπικαλέσῃται τὸ ὄνομα κυρίου, σωθήσεται.</u>

καὶ ἐπιφανῆ. = az Úr rettenes napja (LXX)

vagy az Úr felséges napja (ÚT) miért ugyanaz a lxx.ban és ÚT-ben

Jóel LXX 3,1-5 szó szerint ApCsel 2,17-20 csak Joel 3,4 és ApCsel 2,20 fordítása másLXX Jóel 3, 1-5	LXX Jóel 3,4	ApCsel 2,20
	<u>τὴν μεγάλην καὶ ἐπιφανῆ.</u>	<u>τὴν μεγάλην καὶ ἐπιφανῆ.</u>
Vulg	2,32 magnus et horribilis	2,20 magnus et manifestus
Luth	schreckliche	herrliche
Geneva	great and terrible day	great and notable day
KJV	terrible”	Notable
ESV	great and awesome	great and magnificent day.
KNB	nagy és rettenetes	nagy és nyilvánvaló
SZIT	nagy és rettenetes	nagy és nyilvánvaló
BD	-	nagy és nyilvánvaló
STL	-	nagy és dicsőséges
RUF	nagy és félelmetes	nagy és dicsőséges
KG	nagy és rettenetes	nagy és fényes
Kecsk	a nagy és félelmetes.	nagy és fényesség.
EFO	2,32 rettenetes	dicsőséges
zsid	Örökkévaló napja, nagy és félelmetes.	

22 Izráelita férfiak, halljátok meg ezeket az ígéket! A názáreti Jézust, azt a férfiút, akit az Isten igazolt előttek erővel, csodákkal és jelekkel, amelyeket általa tett az Isten közöttetek, ahogyan magatok is tudjátok, 23 azt, aki az Isten elhatározott döntése és terve szerint adatott oda, ti a bűnösök keze által keresztre szögeztétek és megöltétek. 24 De őt Isten feltámasztotta, feloldva a halál fájdalmait, mivel lehetetlen volt, hogy a halál fogva tartsa őt. Zsolt 18,6

25 Mert ezt mondja róla Dávid: „Az Úrra tekintek szüntelen, mert jobbom felől van, hogy meg ne tántorodjam. Zsolt 16,8-11

26 Ezért örül a szívem, és ujjong a nyelvem, és még testem is reménységben fog nyugodni, 27 mert nem hagyod lelkemet a holtak hazájában, nem engeded, hogy Szented elmúlást lásson. 28 Megismerteted velem az élet útjait, betöltesz engem örvendéssel a te orcád előtt.”

29 Testvéreim, férfiak! Hadd szóljak nektek nyíltan ősatyánkról, Dávidról: meghalt, eltemették, és sírja is nálunk van mind a mai napig. 30 De próféta volt, és tudta, hogy Isten esküvel fogadta neki, hogy véréből valót ültet a trónjára, 31 ezért előretekintve, a Krisztus feltámasztásáról mondta azt, hogy nem marad a holtak hazájában, és teste sem lát elmúlást. 32 Ezt a Jézust támasztotta fel az Isten, aminek mi valamennyien tanúi vagyunk.

II. APCSEL 2,25-28 ÉS ZSOLT 16, 8-11 INTERTEXTJE SZÓ SZERINTI IDÉZET!!

	Ap Cs el 2		Zsolt 16	
25		Az Úrra tekintek szüntelen, mert jobbom felől van, hogy meg ne tántorodjam. <u>Zsolt 16,8-11</u> <u>Προορώμην τὸν κύριον ἐνώπιόν μου διὰ παντός, ὅτι ἐκ δεξιῶν μου ἐστὶν ἵνα μὴ σαλευθῶ.</u>	8	. ⁸ Az Úrra tekintek szüntelen, nem tántorodom meg, mert a jobbomon van. velem az élet útját, teljes öröm van tenálad, örökké tart a gyönyörűség jobboldon. <u>προωρώμην τὸν κύριον ἐνώπιόν μου διὰ παντός, ὅτι ἐκ δεξιῶν μου ἐστὶν, ἵνα μὴ σαλευθῶ.</u> szó szerint ugyanaz, de LXX Zsolt 8b-ben van extra szöveg
26		<u>26</u> Ezért örül a szívem, és ujjong a nyelvem , és még testem is reménységben fog nyugodni, <u>διὰ τοῦτο ηὐφράνθη ἡ μου ἡ</u>	9	⁹ Ezért örül a szívem, és ujjong a lelkem, ???? testem is biztonságban van. <u>διὰ τοῦτο ηὐφράνθη ἡ καρδία μου, καὶ</u>

		<p><u>καρδιά¹ και ἡγαλλιάσατο ἡ γλῶσσά μου, ἔτι δὲ και ἡ σὰρξ μου κατασκηνώσει ἐπ' ἐλπίδι.</u></p>		<p><u>ἡγαλλιάσατο ἡ γλῶσσά μου, ἔτι δὲ και ἡ σὰρξ μου κατασκηνώσει ἐπ' ἐλπίδι.</u></p> <p>szó szerint ugyanaz a LXX és ÚT görög, de RÚF, SZIT és KG lelkeket fordít nyelvem helyett. Csak KNB nyelvemet.</p>
2 7		<p><u>27</u> mert nem hagyod lelkemet a holtak hazájában, nem engeded, hogy Szented elmúlást lásson.</p> <p><u>ὅτι οὐκ ἔγκαταλείψεις τὴν ψυχὴν μου εἰς ἄδην.</u> <u>¹ οὐδὲ δώσεις τὸν ὄσιόν σου ἰδεῖν διαφθοράν.</u></p>	10	<p>¹⁰Mert nem hagysz engem a holtak hazájában, nem engeded, hogy híved leszálljon a sírba. ¹</p> <p>¹⁰ <u>ὅτι οὐκ ἔγκαταλείψεις τὴν ψυχὴν μου εἰς ἄδην</u> <u>οὐδὲ δώσεις τὸν ὄσιόν σου ἰδεῖν διαφθοράν.</u> ÚT és LXX szó szerint ugyanaz a két magyar fordítás köszönőviszonyban sincs egymással.</p>
2 8		<p><u>28</u> Megismerteted velem az életútjait, betöltesz engem örvendéssel a te orcád előtt.”</p> <p><u>28 ἔγνώρισάς μοι ὁδοὺς ζωῆς, πληρώσεις με εὐφροσύνης μετὰ τοῦ προσώπου σου.</u></p>	11	<p>Megismerteted velem az élet útját, teljes öröm van tenálad, örökké tart a gyönyörűség jobbodon.</p> <p>¹¹ <u>ἔγνώρισάς μοι ὁδοὺς ζωῆς· πληρώσεις με εὐφροσύνης μετὰ τοῦ προσώπου σου,</u> <u>τερπνότητες ἐν τῇ δεξιᾷ σου εἰς τέλος.</u></p>

Az apostolok cselekedetei

				KÖV. A LXX ÉS ÚT. SZÓ SZERINT UGYANAZ, A MAGYAR FORDÍTÁSOK, KIVÉVE ZSOLT 16,8-HOZ ÉS ZSOLT 16,8-11-HEZ A LXX-BEN VAN EXTRA SZÖVEG, AMI NINCS AZ ÚT-BEN

NEW JERUSALEM BIBLE	Joel 3, 1-5	ApCsel 17-21
ITT MINDKÉT ALKALOMMAL:	I shall pour out my spirit on all humanity.	" I shall pour out my Spirit on all humanity.
GREAT AND TERRIBLE DAY	Your sons and daughters shall prophesy, your old people shall dream dreams, and your young people see visions	Your sons and daughters shall prophesy, your young people shall see visions, your old people dream dreams.
	. 2.Even on the slaves, men and women, shall I pour out my spirit in those days.	18.Even on the slaves, men and women, shall I pour out my Spirit.
	3.I shall show portents in the sky and on earth, blood and fire and columns of smoke.	19.I will show portents in the sky above and signs on the earth below.
	4.The sun will be turned into darkness, and the moon into blood, before the Day comes, that great and terrible Day.	20.The sun will be turned into darkness and the moon into blood before the day of the Lord comes, that great and terrible Day.
	' 5.All who call on the name of Yahweh will be saved	21.And all who call on the name of the Lord will be saved."

33 Miután tehát felemeltetett az Isten jobbjára, és megkapta az Atyától a megígért Szentlelket, kitöltötte ezt, amint látjátok is, halljátok is. 34 Mert nem Dávid ment fel a mennyekbe, hiszen ő maga mondja: „Így szól az Úr az én Uramhoz: Ülj a jobb kezem felől, 35 míg ellenségeidet

lábadd zsámolyává nem teszem.” 36 Tudja meg tehát Izráel egész háza teljes bizonyossággal, hogy Isten Úrrá és Krisztussá tette őt: azt a Jézust, akit ti keresztre feszítettetek. 37 Amikor ezt hallották, mintha szíven találták volna őket, és ezt kérdezték Pétertől és a többi apostoltól: Mit tegyünk, testvéreim, férfiak? 38 Péter így válaszolt: Térjete meg, és keresztelkedjete meg mindnyájan Jézus Krisztus nevében bűneitek bocsánatára, és megkapjátok a Szentlélek ajándékát. 39 Mert tiétek ez az ígéret és gyermekeiteké, sőt mindazoké is, akik távol vannak, akiket csak elhív magának az Úr, a mi Istenünk. 40 Még más szavakkal is lelkükre beszélt, és így kérlelte őket: Szabaduljatok meg végre ettől az elfajult nemzedéktől! 41 Akik pedig hallgattak a szavára, megkeresztelkedtek, és azon a napon mintegy háromezer lélek csatlakozott hozzájuk. 42 Ők pedig kitartóan részt vettek az apostoli tanításban, a közösségben, a kenyér megtörésében és az imádkozásban. 43 Félelem támadt minden lélekben, és az apostolok által sok csoda és jel történt. 44 Mindazok pedig, akik hittek, együtt voltak, és mindenük közös volt. 45 Vagyonukat és javaikat eladták, szétosztották mindenkinek: ahogyan éppen szükség volt rá. 46 Mindennap állhatatosan, egy szívvel, egy lélekkel voltak a templomban, és amikor házanként megtörték a kenyeret, örömmel és tiszta szívvel részesültek az ételben; 47 dicsérték Istent, és kedvelte őket az egész nép. Az Úr pedig napról napra növelte a gyülekezetet az üdvözülőkkel.

ApCsel 3

1 Péter és János felment a templomba a délutáni imádkozás idejére, három órára. 2 Arra vittek egy születése óta sánta férfit, akit mindennap letettek a templomnak abba a kapujába, amelyet Ékes-kapunak hívtak, hogy alamizsnát kérjen a templomba menőktől.

3 Amikor meglátta, hogy Péter és János be akar menni a templomba, alamizsnát kért tőlük. 4 Péter pedig Jánossal együtt rátekintett, és azt mondta: Nézz ránk! 5 Ő felnézett rájuk, remélve, hogy kap tőlük valamit. 6 Péter így szólt hozzá: **Ezüstöm és aranyam nincsen, de amim van, azt adom neked: a názáreti Jézus Krisztus nevében kelj fel, és járj!** 7 És jobb kezénél fogva felemelte, annak pedig azonnal megerősödött a lába és a bokája, 8 felugrott, talpra állt, és járt. Bement velük a templomba is, járkált, ugrándozott, és dicsérte az Istent. 9 Látta őt az egész nép, amint járkál, és dicséri az Istent. 10 Felismerték, hogy ő az, aki alamizsnáért szokott ülni a templom Ékes-kapujában. És félelemmel telve csodálkoztak azon, ami vele történt. 11 Mivel ez az ember feltartóztatta Pétert és Jánost, az egész nép megdöbbenve futott hozzájuk az úgynevezett Salamon-csarnokba.

PÉTER PRÉDIKÁCIÓJA

12 Amikor Péter ezt látta, így szólt a néphez:

(Jézus megdicsőítésével -sokszor Jánosnál!- többet kellene foglalkozni!

Izraelita férfiak, miért csodálkoztok ezen? Miért néztek úgy ránk, mintha saját erőnkkel vagy kegyességünkkel értük volna el, hogy ő járjon? 13 Ábrahám, Izsák és Jákób Istene, a mi atyáink Istene megdicsőítette **Szolgáját, / FIÁT (=PAISZ!)** **Jézust, akit ti kiszolgáltattatok, és megtagadtatok Pilátus színe előtt, pedig az úgy döntött, hogy elbocsátja őt.** 14 De ti a Szentet és Igazat megtagadtatok, és azt kértétek, hogy egy gyilkost bocsásson szabadon a kedvetekért, 15 **az élet fejedelmét pedig megöltétek.** Őt Isten feltámasztotta a halálból, aminek mi tanúi vagyunk. 16 Az ő nevébe vetett hitért erősítette meg Jézus neve ezt az embert, akit itt láttok és ismertek, és a tőle való hit adta vissza neki a teljes egészségét mindnyájatok szeme láttára. 17 Most már tudom, testvéreim, hogy tudatlanságból cselekedtetek, mint a ti előljáróitok is. 18 De Isten így teljesítette be azt, amit minden prófétája által előre megmondott, hogy az ő Krisztusa szenvedni fog. **19 Tartsatok tehát**

bűnbánatot, és térjetez meg, hogy eltöröltessenek a ti bűneitek;

μετανοήσατε οὖν καὶ ἐπιστρέψατε ᾿πρὸς τὸ ἑξαλιφθῆναι ὑμῶν τὰς ἁμαρτίας

᾿ἐπιστρέψατε – forduljatok, ἐπιστρέφω - 1. megfordul, visszafordul egy korábbi útra v. helyzethez (vö. 2Kor 3,16); 2. (átv.) az Isten útjáról való letérés meglátása után visszafordul a helyes útra (Jak 5,19-20) TRAFÓ
ἑξαλιφθῆναι - (aki) eltörölteti; ἑξαλείφω - eltöröl

(SDA-NEK) - A BŰN ELTÖRÖLTETÉSE A MEGTÉRÉS ÉS A BŰNBÁNAT KÖVETKEZÉSÉBEN már MEGTÖRTÉNIK, NEM KELL „INVESTIGATING JUDGEMENT ALKALMÁVAL

20 hogy eljöjjön az Úrtól a felüdülés ideje, és elküldje Jézust, akit Messiásul rendelt nektek. 21 Őt azonban az égnek kell befogadnia addig, amíg a mindenség újjáteremtése meg nem történik, amiről Isten öröktől fogva szólt szent prófétái által. 22 Mózes ezt mondta: „Prófétát támaszt nektek testvéreitek közül az Úr, a ti Istenetek, olyat, mint én: őrá hallgassatok mindenben, amit csak mond nektek. 23 És aki nem hallgat erre a prófétára, azt ki kell irtani a nép közül.” **CSODA:**

HOGYAN TUDTA ÍGY IDÉZNI PÉTER A MÓZESI PRÓFÉCIÁT, AMIKOR PÁR HÉTTEL KORÁBBAN MÉG ELFUTOTT ÉS MEGTAGADTA JÉZUST?

24 A próféták is – Sámueltól és az utána következőktől fogva –, akik csak szóltak, mind ezekről a napokról jövendöltek. 25 **Ti vagytok a fiai TIPOLÓGIA** ezeknek a prófétáknak és annak a szövetségnek, amelyet Isten atyáinkkal kötött, amikor így szólt Ábrahámhoz: „És a te magodban áldatik meg a föld minden nemzetsége.” 26 Isten elsősorban számotokra támasztotta és küldte el **Szolgáját**, hogy megáldjon titeket, ha ti megtértek gonoszságaitokból.

MISSURÁNAK

	KI/ URK /BG /STL (Szolga), /SZIT/ BD / EF	KG 1-2 ME / RS /SI /RL/ kNV	Vida Sándor	CSL	L	T 1-2, KNV	
	SZOLGÁJÁT,	FIÁT	SZOLGAFIÁT	GYERMEKÉT	KIND	SON	

ApCsel 4

1 Amíg beszéltek a néphez, eléjük álltak a papok, a templomőrség parancsnoka és a szaduceusok; 2 bosszankodtak ugyanis azon, hogy tanítják a népet, és azt hirdetik, hogy Jézus által van feltámadás a halálból. 3 Ezek elfogták őket, és mivel már este volt, őrizetbe vették őket másnapig. 4 De azok közül, akik hallgatták az igét, sokan hittek, és a **hívó férfiak száma mintegy ötezerre nőtt.** 5 Másnap összegyűltek Jeruzsálemben a vezetők, a vének és az írástudók; 6 Annás, a főpap, Kajafás, Jóannész, Alexandrosz és a főpapi család valamennyi tagja. 7 Középre állították és vallatták őket: **Milyen hatalommal vagy kinek a nevében tettétek ti ezt?** 8 Ekkor Péter, megtelve Szentlélekkel, így szólt hozzájuk:

PÉTER

Népünk vezetői, Izráel vénei! 9 Ha minket ma azért vallattok, mert egy beteg emberrel jót tettünk, és azt kérdezitek, hogyan gyógyult meg, 10 tudjátok meg valamennyien, Izráel egész népével együtt, hogy a názáreti Jézus Krisztus neve által, akit ti megfeszítettetek, akit Isten feltámasztott a halálból: őáltala áll előttetek ez az ember egészségesen. 11 **Ez lett a sarokkő, amelyet ti, az építők megvetettetek,** 12 és nincsen **üdvösség (a zsidóságnak milyen fogalma volt az üdvösségről?)** senki másban, mert nem is adatott az embereknek az ég alatt más név, amely által üdvözülhetnek.

καὶ οὐκ ἔστιν ἐν ἄλλῳ οὐδενὶ ¹ ἡ σωτηρία, οὐδὲ γὰρ ὄνομά ἐστιν ἕτερον ὑπὸ τὸν οὐρανὸν τὸ δεδομένον ἐν ἀνθρώποις ἐν ᾧ ¹ δεῖ σωθῆναι ἡμᾶς.

13 Amikor látták, milyen bátran beszél Péter és János, és felfogták, hogy **írástudatlan és** iskolázatlan emberek, elcsodálkoztak. **PÉTER VALÓBAN ÍRÁSTUDATLAN VOLT? FEJBEN TARTOTTA AZ ÍRÁSOKAT?**

13 Θεωροῦντες δὲ τὴν τοῦ Πέτρου παρρησίαν καὶ Ἰωάννου, καὶ καταλαβόμενοι ὅτι ἄνθρωποι ἀγράμματοί εἰσιν καὶ ἰδιῶται, ἐθαύμαζον, ¹ ἐπεγίνωσκόν τε αὐτοὺς ὅτι σὺν τῷ Ἰησοῦ ἦσαν

SZA 512: érdekes, ESV, LSB „uneducated”, Kálvin is kikerüli az ἀγράμματοί -t

KGv	KG	KI	ÚF RÚF	URK	SZIT KNV BD	EF O	STL	csia		Lut	Ty n	KJ B
tudat lanoc 1908 írást udatl an és közö nség es közö nség es embe rek	írást udatl an és közö nség es	tanu latla n és közö nség es	írást udatl an és iskol ázatl an	írást udatl an, egysz erű	írást udatl an és tanul atlan	tanu latla n és egys zerű	írást udatl an és iskol ázatl an	tudo mány ban járatl an és beava tatlan		gew is / das es vng eler te	vnl ern ed me n and lay e peo ple	unle arn ed and igno rant

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

CS	ME	RS	BG	RL	VS	SI
írásstudatlan és tanulatlan	írásstudatlan és avatatlan	tanulatlan, egyszerű	iskolai képzettség nélkül valók és az írást nem ismerő emberek	írásstudatlan és egyszerű	írásstudatlan és tanulatlan	írásstudatlan és képzetlen emberek

LÉNYEG:

az **ἀγράμματοί-τ**

írásstudatlannak „meri” fordítani:

KG, ÚF, RÚF, SIT, KNV, BD, CS, ME, BG, RL, VS, SI

nem „meri” írástudatlannak fordítani, hiszen – gondolják -, bizonyosan, talán igazuk van (?): Péter nem lehetett „írásstudatlan”, ő ismerte az írásokat:

KGv, KI, EFO, CSI, LUTH, TYD, KNV, RS,

BG- izgalmas: iskolai képzettség nélkül valók és az írást nem ismerő emberek, mert ezt úgy is lehet érteni, hogy az írás „értelmét” nem ismerő, tehát nem feltétlenül analfabéta

CHATGP VÁLASZA: WAS PETER THE APOSTLE „ILLITERATE”?

ÍRÁSTUDATLAN VOLT-E PÉTER APOSTOL?

<p>The idea of Peter as "illiterate" likely stems from a passage in Acts 4:13, where Peter and John are described as "agrammatoi kai idiōtai" (Greek: ἀγράμματοί και ἰδιῶται), which is often translated as “unlearned and ignorant” or “uneducated and ordinary.” However, interpreting this as illiteracy is debated among scholars.</p> <p>Here's a breakdown of the nuances:</p> <p>Context and Interpretation: In this passage, the Jewish leaders in Jerusalem perceive Peter and John as "unlearned" because they lack formal training in the Jewish law or rabbinical schools. This could imply a lack of formal education in theology rather than complete illiteracy.</p>	<p>Péter apostol írástudatlanságáról szóló elképzelés főként az Apostolok cselekedetei 4:13-ban található kifejezésből származik, ahol Pétert és Jánost "írásstudatlanoknak és laikusoknak" (görögül: agrammatoi kai idiōtai - ἀγράμματοί και ἰδιῶται) nevezik. Ezt a kifejezést gyakran "tanulatlan" vagy "közönséges" emberként fordítják, ami nem feltétlenül jelenti azt, hogy Péter teljesen írástudatlan lett volna.</p> <p>Néhány szempont a pontosabb megértéshez:</p> <p>Kifejezés és kontextus: Az adott szöveggörnyezetben a zsidó vezetők lenézően tekintenek Péterre és Jánosra, mivel nincs formális képzettségük a zsidó törvények terén. Ez inkább azt</p>
---	--

<p>Historical Literacy Rates: In first-century Judea, literacy was generally limited to the upper classes and religious elites. Many people, particularly fishermen like Peter, were likely not literate in a conventional sense. However, some scholars argue that basic literacy might have been more widespread, especially in Jewish communities with strong scriptural traditions.</p>	<p>sugallhatja, hogy a vallási iskolákban való tanulás hiányát említik, nem pedig a teljes írástudatlanságot.</p>
<p>Peter's Role and Writings: Two New Testament epistles, 1 Peter and 2 Peter, are attributed to Peter, though many scholars debate whether he actually authored them. These letters are in Greek and display a higher level of rhetorical skill and theological insight than might be expected from a Galilean fisherman without formal education. Some scholars suggest that if Peter did author or commission these writings, he may have done so with the help of an amanuensis (scribe) who polished or translated his words into sophisticated Greek.</p>	<p>Elszört írástudás a korban: Az első századi Júdeában az írástudás általában a felsőbb társadalmi osztályok és a vallási vezetők körében volt elterjedt. Péter, mint galileai halász, valószínűleg nem volt "írástudó" a szűk értelemben, de elképzelhető, hogy alapszintű írás-olvasási készsége volt. Egyes kutatók szerint az alapvető írás-olvasási készségek elterjedtebbek lehettek a zsidó közösségekben a vallási hagyományok és a Szentírás tanulmányozása miatt.</p>
<p>In summary, Peter may not have been "illiterate" in an absolute sense but was likely seen as "uneducated" by the standards of his time, especially when compared to the formally trained Jewish leaders. Whether he had basic literacy skills is uncertain, but it's plausible he worked with scribes to convey his ideas in writing.</p>	<p>Péter levelei és szerzői kérdések: A két Újszövetségi levél, az 1 Péter és a 2 Péter, Péternek van tulajdonítva, bár számos kutató vitatja, hogy ténylegesen ő írta-e ezeket. A görög nyelven íródott levelek magas retorikai színvonalat és teológiai ismereteket tükröznek, ami egy formálisan képzetlen galileai halásztól váratlan lenne. Valószínű, hogy Péter akár egy írnnal dolgozott együtt, aki a gondolatait megfogalmazta és görög nyelven rögzítette.</p>
	<p>Összefoglalva, Pétert korának normái szerint "tanulatlan" embernek tekinthették, de ez nem jelenti, hogy teljesen írástudatlan lett volna. Elképzelhető, hogy alapszinten tudott írni és olvasni, és valószínű, hogy írnnokok segítségét vette igénybe a gondolatainak rögzítéséhez.</p>

Azt is megtudták, hogy Jézussal voltak, 14 de mivel látták, hogy velük együtt ott áll a meggyógyult ember is, semmit sem szólhattak ellenük. 15 Felszólították tehát őket, hogy menjenek ki a nagytanács elől, és így tanakodtak egymás között:

16 Mit tegyünk ezekkel az emberekkel? Mert hogy nyilvánvaló csoda történt általuk, azt tudja Jeruzsálem minden lakója, és nem is tagadhatjuk. 17 De hogy tovább ne terjedjen a nép között, fenyegezzük meg őket, hogy többé ne szóljanak az ő nevében egyetlen embernek se. 18 Miután tehát behívták őket, megparancsolták, hogy egyáltalán ne beszéljenek és ne tanítsanak Jézus nevében. **ugyanúgy, mint Jézusnál**

19 Péter és János azonban így válaszolt nekik:

Ítéljétek meg ti magatok, vajon igaz dolog-e Isten szemében, hogy inkább rátok hallgassunk, mint Istenre! 20 Mert nem tehetjük, hogy ne mondjuk el azt, amit láttunk és hallottunk. 21 Azok pedig, miután megfenyegették, elbocsátották őket, mivel semmi lehetőséget nem találtak arra, hogy megbüntessék őket, a nép miatt, mivel mindenki dicsőítette az Istent a történekekért, 22 hiszen több mint negyvenéves volt az az ember, akin a gyógyításnak ez a csodája történt.

23 Amint elbocsátották őket, **elmentek az övéikhez**, és elbeszélték mindazt, amit a főpapok és a vének mondtak nekik. 24 Amikor ezt meghallották, **egy szívvel és egy lélekkel Istenhez kiáltottak, és így szóltak:**

KÖZÖS IMÁDSÁG

Urunk, te teremtetted az eget és a földet, a tengert és mindent, ami bennük van, 25 te mondtad a Szentlélek által Dávid atyánknak, a te szolgádnak szájával: „Miért tombolnak a népek, és a nemzetek miért terveznek hiábavalóságot? 26 Felkeltek a föld királyai, és a fejedelmek megegyeztek az Úr ellen és az ő Felkentje ellen.” 27 Mert a te szent **Szolgád**, Jézus ellen, akit felkentél, valóban megegyezett ebben a városban Heródes és Poncius Pilátus a pogányokkal és Izráel népével, 28 hogy végrehajtsák mindazt, amiről kezded és akarated előre elrendelte, hogy megtörténjék. 29 **Most pedig, Urunk, tekints az ő fenyegetéseikre, és add meg szolgáidnak, hogy teljes bátorsággal hirdessék igédet;** 30 nyújtsd ki a kezedet gyógyításra, hogy jelek és csodák történjenek a te szent **Szolgád**, Jézus neve által.

31 Amint könyörögtek, megrendült az a hely, ahol együtt voltak, megteltek mindnyájan Szentlélekkel, és bátran hirdették az Isten igéjét.

PAISZ fordításai SZOLGA VAGY FIÚ? (Missura-vita)

ApCsel	3,13	3,26	4,27	4,30
Károli	Fiját	Fiját	A te szent Fijad	A te szent Fijadnak
Torkos András 1736	Fiát	Fiát	A te szent Fiadnak	A te szent Fiadnak
Szeniczei Bárany György 1754	Fiát	Fiát	A te szent Fiadnak	A te szent Fiadnak
Károli rev.1908	Fiát	Fiát	A te szent Fiadnak	A te szent Fiadnak
Károli /Czeglédy rev. 1924	Fiát	Fiát	A te szent Fiadnak	A te szent Fiadnak

Az apostolok cselekedetei

Kecskeméthy István 1931	szolgáját	szolgáját	A te szent szolgádnak	A te szent szolgádnak
Csia Lajos, 1978	gyermekét	gyermekét	A te szent gyermeked	A te szent gyermeked
Protestáns új 1975/1990	Fiát	Szolgáját	A te szent Szolgád	A Te szent szolgád
Károli /Veritas, 2011	Fiát	szolgáját	A te szent szolgád	A te szent szolgád
Békés Dalos, 1950	szolgáját	szolgáját	A te szent szolgád	A te szent szolgád
Szent István Társulat, 1973	Fiát	szolgáját	szent szolgád	szent szolgád
Szent Jeromos T /Neovulgáta, 2007	Fiát	Fiát	A te szent Fiad	A te szent Fiad
Egyszerű fordítás, 2012	szolgáját	szolgáját	A te szent szolgád	A te szent szolgád

Idegen nyelven

ApCsel	3,13	3,26	4,27	4,30
Tynd	son	son	Holy child	Holy child
GNV	son	son	Holy son	Holy son
KJV	son	son	Holy child	Holy child
RSV	servant	servant	Holy servant	Holy servant
NAB	servant	servant	Holy servant	Holy servat
NRS	servant	servant	Holy servant	Holy servant
NLT	servant	servant	Holy servant	Holy servant
Luther	Knecht	Knecht	Heiligen Knecht	Heiligen Knecht
Luther revid	Knecht	Knecht	Heiligen knecht	Heilgen Knecht

SON OR SERVANT?

http://www.holybible.com/resources/Trinitarian/article_469_12.htm

ACTS 3.26 "God, having raised up His Son Jesus..."

In the Revised Version of 1881 and in many modern versions this is rendered "His servant" or "His Servant", and the name "Jesus" is omitted. The change from "Son" to "servant" does not arise from any variations in the Greek manuscripts, but from differences of opinion regarding the meaning of the Greek, TON PAIDA AUTOU. The omission of "Jesus" does arise from a corresponding variant in the Greek manuscripts, so the grounds for these two significant changes are quite different.

The Greek PAIS occurs in the singular or plural twenty-four times in the New Testament, and in the Authorised Version it is rendered "child" in Matthew 17.18; Luke 2.43; 9.42; Acts 4.27; 4.30. It is rendered "children" in Matt. 2.16; 21.15; "servant" or "servants" in Matt. 8.6, 13

12.18; 14.2; Luke 1.54; 1.69; 7.7; 15.26 Acts 4.25; "menservants in Luke 12.45; "maiden" in Luke 8.51 "maid" in Luke 8,54; "young man" in Acts 20.12; and "son" in John 4.51; Acts 3.13; 3.26.

The Greek HUIOS occurs more than three hundred and fifty times and is rendered in the English translations as "son" or "child", "sons" or "children", and in Matthew 21.5 "foal". It is true to say that PAIS in Acts 3.26 may be quite correctly rendered son, servant or child, and it would be wrong to assume that the Authorised Version was at fault in rendering it "son" in this verse. The words are all appropriate to the Son of God, and there are prophetic Scriptures in the Old Testament in which the Son is spoken of as the Servant of the LORD.

There are, however, good reasons for retaining "Son" in Acts 3.26, and there are passages in which it is very clear that HUIOS (son) is synonymous with PAIS. In John 4.46 we read of "a certain nobleman, whose son (HUIOS) was sick at Capernaum". In verse 47 the nobleman besought Jesus that He would come down and heal his son (HUIOS). In verse 49 the nobleman said, "Sir, come down ere my child (P~IDION) die", using a diminutive form of PAIS to refer to his son. In verse 50 Jesus says of the same child, "Thy son (HUIOS) liveth". In verse 51 the bond-servants (DOULOI) of the nobleman met him, and told him, saying, "Thy son (PAIS) liveth". It is quite clear that they were speaking of his son, whom they refer to as PAIS, which in this context cannot mean anything different from HUIOS, son. The person spoken of as PAIS was the son (HUIOS) of the nobleman In Acts 3.26 the one spoken of as PAIS (TON PAIDA AUTOU) is the Son of God, and here PAIS may be regarded as synonymous with HUIOS, and rendered Son or "child", rather than as "servant".

Although the name of Jesus after "his Son" is not found in Codex Vaticanus, Codex Sinaiticus and a few other ancient copies, it is found in Codex A, Codex P, cursives 1, 13, 31 and many others. For more information write to:

Trinitarian Bible Society

Tyndale House, Dorset Road

London, SW19 3NN, England

32 A hívők egész gyülekezete pedig szívében és lelkében egy volt. Senki sem mondott vagyonából semmit a magáénak, hanem mindenük közös volt.

A hívek sokaságának pedig egy volt a szíve-lelke. Egyikük sem mondott semmit sem a magáénak a birtokából, hanem mindenük közös volt. (kat. ford.)

Τοῦ δὲ πλήθους τῶν πιστευσάντων ἦν καρδία καὶ ψυχὴ μία, καὶ οὐδὲ εἰς τι τῶν ὑπαρχόντων αὐτῷ ἔλεγεν ἴδιον εἶναι, ¹ ἀλλ' ἦν ¹ αὐτοῖς ῥά πάντα κοινά.

33 Az apostolok pedig nagy erővel tettek bizonyosságot az Úr Jézus feltámadásáról, és nagy kegyelem volt mindnyájukon. 34 Nem volt közöttük egyetlen szűkölködő sem, mert akiknek földjük vagy házuk volt, eladták azokat, az eladott javak árát pedig elhozták, 35 és letették az apostolok lába elé, azután szétosztották mindenkinek, ahogyan éppen szükség volt rá. 36 József például, akinek az apostolok a Barnabás melléknevet adták, ami azt jelenti: Vigasztalás fia, egy ciprusi származású lévita, 37 mivel földje volt, eladta azt, elhozta a pénzt, és letette az apostolok lába elé.

ApCsel 5

1 Egy ember, név szerint **Anániás, feleségével, Szafirával** együtt eladott egy birtokot, 2 és az árából feleségének tudtával félretett magának, egy részét pedig elvitte, és az apostolok lába elé tette. 3 Péter azonban így szólt: Anániás, miért szállta meg a Sátán a szívedet, hogy hazudj a Szentléleknek, és félretegyél magadnak a föld árából? 4 Vajon nem a tiéd volt-e, amíg el nem adtad, és miután eladtad, nem te rendelkezél-e az árával? Mi indította szívedet ilyen cselekedetre? Nem embereknek hazudtál, hanem Istennek. 5 Amint meghallotta Anániás ezeket **a szavakat, összeesett, és meghalt.** Nagy félelem szállta meg mindazokat, akik ezt hallották. 6 Az ifjak pedig felálltak és betakarták őt, majd kivitték és eltemették. 7 Mintegy három óra múlva a felesége is bement, mit sem tudva a történetről. 8 Péter megkérdezte tőle: Mondd meg nekem, ennyiért adtátok el a földet? Ő így felelt: Igen, ennyiért. 9 **Péter így szólt hozzá: Miért egyeztetek meg abban, hogy próbára teszitek az Úr Lelkét? Íme, azok, akik a férjedet eltemették, az ajtó előtt állnak, és kivisznek téged.** 10 Az asszony pedig azonnal összeesett a lába előtt, és meghalt. Amikor bejöttek az ifjak, halva találták, kivitték őt is, és eltemették a férje mellé. 11 Nagy félelem szállta meg az egész gyülekezetet és mindazokat, akik hallották ezeket. 12 Az apostolok által sok jel és csoda történt a nép között. Mindnyájan egy akarattal együtt voltak a Salamon-csarnokban, 13 de mások nem mertek hozzájuk csatlakozni. A nép azonban magasztalta őket. 14 **Az Úr pedig egyre növelte a hívők számát férfiak és nők sokaságával.** 15 **A betegeket is kivitték az utcákra, ágyakra és fekvőhelyekre tették le őket, hogy amikor Péter arra jár, legalább az árnyéka érje valamelyiküket.** 16 **Összegyűlt a Jeruzsálem körüli városok népe is, hoztak betegeket és tisztátalan lelkektől gyötörteteket, akik mind meggyógyultak.**

Ekkor azonban megjelent a főpap és egész kísérete, a szadduceusok pártja, és féltékenységtől eltelve 18 elfogták az apostolokat, és börtönbe vetették őket. 19 De az Úr angyala éjszaka megnyitotta a börtön ajtaját, és kivezette őket ezt mondta nekik: 20 Menjetek, álljatok fel a templomban, és hirdessétek a népnek ennek az életnek minden beszédét! 21 Ők engedelmeskedtek, korán reggel bementek a templomba, és tanítottak. Amikor megérkezett a főpap és kísérete, összehívták a nagytanácsot, Izráel véneinek egész testületét, és elküldtek a börtönbe, hogy vezessék elő őket. 22 A szolgák elmentek, de nem találták őket a börtönben, ezért visszatérve jelentették: 23 A börtönt ugyan gondosan bezárva találtuk, az örök is az ajtó előtt álltak, de amikor kinyitottuk, bent senkit sem találtunk. 24 Amint a templomórség parancsnoka és a főpapok meghallották ezeket a szavakat, zavarba jöttek, és ezt kérdezték: Miként történhetett ez? 25 De valaki odament, és jelentette nekik: Íme, azok a férfiak, akiket börtönbe vetettetek, ott állnak a templomban, és tanítják a népet. 26 Ekkor elment a parancsnok a szolgákkal, és elővezették őket, de minden erőszak nélkül, mert féltek a néptől, hogy megkövezi őket. 27 Bevitték, és a nagytanács elé állították őket, a főpap pedig elkezdte kihallgatásukat: 28 Szigorúan megtiltottuk nektek, hogy tanítsatok annak a nevében, és íme, egész Jeruzsálemet betöltitek tanításotokkal, és ránk akarjátok hárítani annak az embernek a véréét.

29 Péter és az apostolok így válaszoltak: **Istennek kell inkább engedelmeskednünk, mint az embereknek.**

**ἀποκριθεῖς ¹ δὲ Πέτρος καὶ οἱ ἀπόστολοι εἶπαν ¹ ¹
Πειθαρχεῖν ¹ δεῖ θεῷ μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις.
Πειθαρχεῖν – engedelmeskedni, πειθαρχέω - engedelmeskedik**

30 A mi atyáink Istene feltámasztotta Jézust, akit ti fára függesztve kivégeztetek. 31 Isten őt mint fejedelmet és szabadítót emelte a jobbjára, hogy megtérést és bűnbocsánatot adjon

Izraelnek. 32 Mi tanúi vagyunk ezeknek az eseményeknek, és tanúja a Szentlélek, akit azoknak adott Isten, akik engedelmeskednek neki. 33 Amikor ezt meghallották, dühükben a fogukat csikorgatták, és arról tanácskoztak, hogy végeznek velük. **34 De felállt a nagytanácsban egy farizeus, név szerint Gamáliél, az egész nép előtt tiszteletben álló törvénytudó, és megparancsolta, hogy egy kis időre vezessék ki ezeket az embereket.** 35 Azután így szólt a nagytanácshoz: Izráelita férfiak! Jól gondoljátok meg, hogy mit akartok tenni ezekkel az emberekkel! 36 Mert nem is olyan régen felkelt Teudás, és azt állította magáról, hogy ő valaki, csatlakozott is hozzá mintegy négyszáz ember, de végeztek vele; akik pedig bíztak benne, azok mind elszéledtek, és ügyük semmivé lett. 37 Azután felkelt a galileai Júdás az összeírás idején. Sokakat állított a maga pártjára, de ő is elpusztult; akik pedig bíztak benne, azok is mind szétszóródtak. 38 A mostani esetre is azt mondom: hagyjátok békén ezeket az embereket, és bocsássátok el őket. **Mert ha emberektől való ez a szándék vagy ez a mozgalom, akkor megsemmisül; 39 ha pedig Istentől való, akkor úgysem tudjátok megsemmisíteni őket, és még úgy tűnhetne, hogy Isten ellen harcoltok.** Azok hallgattak rá, 40 behívták az apostolokat, megverették őket, azután megparancsolták nekik, hogy ne szóljanak Jézus nevében, és elbocsátották őket. 41 Ők pedig örömmel távoztak a nagytanács színe elől, mert méltónak bizonyultak arra, hogy gyalázatot szenvedjenek az ő nevéért; 42 és nem hagytak fel a naponkénti tanítással a templomban és házanként, és hirdették, hogy Jézus a Krisztus.

ApCsel 6

1Azokban a napokban pedig, mivel nőtt a tanítványok száma, a görögül beszélő zsidók zúgolódni kezdtek a héberül beszélők ellen, hogy a naponkénti gondoskodásban elhanyagolják a közülük való özvegyasszonyokat. 2 Ekkor összehívta a tizenkettő a tanítványok egész gyülekezetét, és ezt mondták nekik: Nem helyes az, hogy az Isten igéjét elhanyagolva mi szolgáljunk az asztaloknál. 3 **Hanem válasszatok ki magatok közül, testvérek, hét férfit, akikről jó bizonyágot tesznek, akik telve vannak Lélekkel és bölcsességgel, és őket állítsuk be ebbe a munkába,** 4 mi pedig megmaradunk az imádkozás és az ige szolgálata mellett. 5 Tetszett ez a beszéd az egész gyülekezetnek, **és kiválasztották Istvánt, aki hittel és Szentlélekkel teljes férfi volt,** valamint Fülöpöt, Prokhoroszt, Nikánórt, Timónt, Parmenászt és Nikolaoszt, az antiókhiai prozelitát, 6 az apostolok elé állították őket, és miután imádkoztak, rájuk tették kezüket. **7 Az Isten igéje pedig terjedt, és nagyon megnövekedett a tanítványok száma Jeruzsálemben, sőt igen sok pap is engedelmeskedett a hitnek.** 8 István pedig – kegyelemmel és erővel telve – nagy csodákat és jeleket tett a nép között. 9 Megjelentek azonban néhányan a szabadosok, a ciréneiek és az alexandriaiak zsinagógájából, valamint néhányan a kilikiaiak és ázsiaiak közül, és vitatkoztak Istvánnal; 10 de nem tudtak szembeszállni azzal a bölcsességgel és Lélekkel, amellyel beszélt. 11 Ekkor felbujtottak némelyeket, akik ezt mondták: Hallottuk, amikor káromolta Mózeset és az Istent. 12 A népet, a véneket és az írástudókat is fellázították. Rárontottak, elfogták őt, és a nagytanács elé hurcolták. 13 Hamis tanúkat is állítottak, akik ezt mondták: Ez az ember állandóan e szent hely és a törvény ellen beszél. 14 Hallottuk is, amikor azt mondta, hogy az a názáreti Jézus lerombolja ezt a helyet, és megváltoztatja azokat a szokásokat, amelyeket Mózes hagyott ránk. 15 **Ekkor a nagytanácsban ülők mind rátekintettek, és látták, hogy az arca olyan, mint egy angyalé.**

ApCsel 7

1A főpap megkérdezte: Valóban így van ez? 2Ő erre így felelt:

ISTVÁN NARRÁCIÓJÁNAK A KEZDETE

Férfiak, testvérek és atyák, halljátok! A dicsőség Istene megjelent a mi atyánknak, Ábrahámnak, amikor Mezopotámiában volt, mielőtt letelepedett Háránban, 3 és ezt mondta neki: Menj ki földedről és rokonaid közül, és menj arra a földre, amelyet mutatok neked. 4 Ekkor kiment a káldeusok földjéről, és letelepedett Háránban. Miután pedig meghalt az apja, Isten elvezette őt erre a földre, amelyen ti most laktok. 5 Nem adott neki ebből örökségül egy talpalatnyi földet sem, de megígérte, hogy birtokul adja azt neki és utódainak, pedig nem volt gyermeke. 6 Így mondta meg Isten, hogy utódai jövevények lesznek idegen földön, rabszolgává teszik és nyomorgatják őket négyszáz esztendeig. 7 De ezt a népet, amelynek szolgálnak, ítélettel sújtom, így szólt az Isten, ők pedig ezek után kiszabadulnak, és szolgálni fognak nekem ezen a helyen. 8 A körülmetélés szövetségét is adta neki. Így nemzette Ábrahám Izsákot, és körülmetélte őt a nyolcadik napon, Izsák pedig Jákóbot, Jákób pedig a tizenkét ősatyát. 9 Az ősatyák pedig féltékenykedtek Józsefre, és eladták Egyiptomba, de Isten vele volt. 10 Megszabadította őt minden nyomorúságából, kedvessé és bölccsé tette Egyiptom királya, a fáraó előtt, és kormányzóvá emelte Egyiptom és a fáraó egész háza fölé. 11 Éhinség támadt egész Egyiptomban és Kánaánban, és olyan nagy nyomorúság, hogy atyáink sem találtak élelmet. 12 Amikor azonban meghallotta Jákób, hogy van gabona Egyiptomban, elküldte először atyáinkat. 13 A második alkalommal József megismertette magát testvéreivel, és így a fáraó tudomására jutott József származása. 14 József pedig magához hívatta atyját, Jákóbot és hetvenöt főből álló egész rokonságát. 15 Így ment le Jákób Egyiptomba, ott halt meg ő és a mi atyáink is. 16 Átvitték őket Sikembe, és elhelyezték abban a sírban, amelyet Ábrahám ezüstpénzért vásárolt Emór fiaitól Sikemben.

17 Amint közeledett az ígéret beteljesülésének ideje, amelyet Isten kijelentett Ábrahámnak, a nép egyre szaporodott és sokasodott Egyiptomban, 18 amíg csak más király nem lett Egyiptomban, aki nem tudott Józsefről. 19 Ez a király álnokul bánt népünkkel, és azzal sújtotta atyáinkat, hogy ki kellett tenniük csecsemőiket, hogy ne maradjanak életben. 20 Ebben az időben született Mózes, aki kedves volt az Istennek. Három hónapig nevelték apja házában, 21 amikor pedig kitették, a fáraó leánya magához vette, és saját fiaként neveltette. 22 Megtanították Mózeszt az egyiptomiak minden bölcsességére, és kiváló volt mind szavaiban, mind tetteiben. 23 Amikor pedig betöltötte a negyvenedik életévét, az a gondolata támadt, hogy meglátogatja testvéreit, Izráel fiait. 24 Amikor meglátta, hogy az egyiket bántalmazzák, védelmére kelt, bosszút állt az elnyomottért, és leütötte az egyiptomit. 25 Azt gondolta, megértik a testvérei, hogy Isten az ő keze által szabadítja meg őket. De nem értették meg. 26 Másnap éppen veszekedtek, amikor megjelent közöttük, ki akarta őket békíteni, és ezt mondta: Férfiak, testvérek vagytok, miért bántjátok egymást? 27 De az, aki bántalmazta testvérét, ellökte őt magától, és ezt mondta: Ki tett téged elöljáróvá és bíróvá közöttünk? 28 Talán meg akarsz ölni bennünket, mint ahogyan tegnap megölted az egyiptomit? 29 Mózes ezt hallva elmenekült, és jövevény lett Midján földjén, ahol két fia született.

ISTVÁN FOLYTATJA AZ ÜDVTÖRTÉNET ELBESZÉLÉSÉT

30 Negyven esztendő elteltével a Sínai-hegy pusztájában megjelent neki egy angyal csipkebokor tüzének lángjában. 31 Amikor Mózes meglátta, csodálkozott a látomáson, de amint feléje tartott, hogy megnézze, megszólalt az Úr hangja: 32 Én vagyok a te atyáid Istene, Ábrahám, Izsák és Jákób Istene. Mózes megrémült, és nem mert odanézni; 33 az Úr pedig ezt mondta: Oldd le a sarut a lábadról, mert ez a hely, amelyen állsz, szent föld. 34 Látván láttam népem nyomorúságát Egyiptomban, és meghallottam sóhajtozását, le is szálltam, hogy megszabadítsam őket. És most menj, elküldelek Egyiptomba. 35 Ezt a Mózeszt, akit

megtagadtak, amikor ezt mondták: Ki tett téged fejedelemmé és bíróvá? – őt küldte el az Isten előljáróul és szabadítóul az angyal által, aki megjelent neki a csipkebokorban. 36 Ő hozta ki őket, ő tett csodákat és jeleket **Egyiptom földjén, a Vörös-tengeren és a pusztában** negyven esztendeig. 37 Ez az a Mózes, aki azt mondta Izráel fiainak: **Prófétát támaszt nektek az Isten testvéreitek közül, olyat, mint én.** 38 Ő az, aki ott volt a gyülekezet előtt a pusztában atyáink és az angyal között, aki szólt hozzá a Sínai-hegyen: ő vette át az élő igéket, hogy átadja nekünk. 39 Neki nem akartak engedelmeskedni atyáink, hanem elutasították maguktól, és visszafordultak szívükben Egyiptom felé, 40 amikor ezt mondták Áronnak: Készíts nekünk isteneket, hogy előttünk járjanak, mert nem tudjuk, mi történt Mózeszel, aki minket kivezetett Egyiptom földjéről. 41 Elkészítették a borjút azokban a napokban, és áldozatot vittek a bálványnak, és gyönyörködtek kezük munkájában. 42 Isten pedig elfordult tőlük, és kiszolgáltatta őket arra, hogy imádják az ég csillagseregét, amint meg van írva a próféták könyvében: „Véres- és égőáldozatot hoztál-e nekem negyven esztendeig a pusztában, Izráel háza? 43 Sőt inkább hordoztátok Molok sátorát és isteneteknek, Romfának a csillagát, azokat a képeket, amelyeket készítettetek, hogy leboruljatok előttük. Száműzlek ezért titeket Babilonon túlra.” 44 A bizonság sátora ott volt atyáinknál a pusztában, amint parancsolta az, aki azt mondta Mózesnek, hogy készítse el arra a mintára, amelyet látott. 45 Ezt átvették atyáink, és behozták Józsuéval, amikor elfoglalták a pogány népek földjét, akiket kiűzött az Isten atyáink elől. Így volt ez egészen Dávid idejéig, 46 aki kegyelmet talált az Isten színe előtt, és könyörgött, hogy lakóhelyet találhasson Jákób Istenének, 47 de Salamon épített neki házat. 48 A Magasságos azonban nem emberkéz alkotásaiban lakik, amint a próféta mondja: 49 „A menny az én trónusom, a föld pedig lábam zsámolya. Miféle házat építhetnél nekem – mondja az Úr –, vagy hol van az én nyugalom helye? 50 **Nem az én kezem alkotta-e mindezt?”** 51 **Ti keménynyakú, körülmetéletlen szívű és fülű emberek, mindig ellene szegültök a Szentléleknek, atyáitokhoz hasonlóan ti is.** 52 **A próféták közül kit nem üldöztek a ti atyáitok? Meg is ölték azokat, akik megjövendölték az Igaznak eljövetelét. Most pedig ti az ő árulóivá és gyilkosaivá lettetek,** 53 **akik bár angyalok által kaptátok a törvényt, mégsem tartottátok meg.** 54 Amikor ezeket hallották, haragra gerjedtek szívükben, és fogukat csikorgatták ellene. 55 Ő azonban Szentlélekkel telve az égre függesztette tekintetét, és látta Isten dicsőségét és Jézust, amint Isten jobbra felől áll. 56 Ekkor így szólt: Íme, látom a megnyílt eget és az Emberfiát, amint Isten jobbra felől áll. 57 Akkor azok hangosan kiáltottak, bedugták a fülüket, és egy akarattal rárohantak, 58 azután kiűzték a városon kívülre, és megkövezték. A tanúk pedig egy Saul nevű ifjú lába elé tették le felsőruháikat. 59 Amikor megkövezték Istvánt, az így imádkozott: **Uram, Jézus, vedd magadhoz lelkemet!** 60 **Azután térdre esett, és hangosan felkiáltott: Uram, ne ródd fel nekik ezt a bűnt! És amikor ezt mondta, meghalt.**

ApCsel 8

1 Saul pedig egyetértett István megölésével. Azon a napon nagy üldözés kezdődött a jeruzsálemi gyülekezet ellen, és az apostolok kivételével mind szétszóródtak Júdea és Samária területén. 2 Kegyes férfiak azonban eltemették Istvánt, és nagyon megsiratták. 3 Saul pedig pusztította az egyházat, házról házra járt, férfiakat és nőket hurcolt el, és börtönbe vetette őket. 4 Akik pedig szétszóródtak, elmentek, és hirdették az igét. 5 Fülöp lement Samária városába, és ott hirdette nekik a Krisztust. 6 A sokaság egy szívvel és egy lélekkel figyelt arra, amit Fülöp mondott, amikor hallgatták őt, és látták azokat a jeleket, amelyeket tett. 7 Sok megszállottból ugyanis hangos kiáltással kimentek a tisztátalan lelkek, sok béna és sánta is meggyógyult, 8 és nagy öröm volt abban a városban. 9 Élt abban a városban már azelőtt is egy Simon nevű férfi, aki varázslással foglalkozott, és ámulatba ejtette Samária népét, mert hatalmasnak mondta magát. 10 A város apraja-nagyja hallgatott rá, és azt mondták: Ő az Isten Hatalmasnak nevezett ereje. 11 Hallgattak rá, mert varázslásával már jó ideje ámulatban tartotta őket. 12 De amikor hittek

Fülöpnek, aki az Isten országáról és a Jézus Krisztus nevééről szóló evangéliumot hirdette, megkeresztelkedtek, férfiak és nők egyaránt. 13 Simon maga is hívő lett, majd miután megkeresztelkedett, Fülöp mellé szegődött, és amikor látta, hogy jelek és nagy csodák történnek, egészen elámult. 14 Amikor meghallották a Jeruzsálemben levő apostolok, hogy Samária befogadta az Isten igéjét, elküldték hozzájuk Pétert és Jánost.

15 Ők lementek, és imádkoztak értük, hogy részesüljenek a Szentlélek ajándékában,

οἵτινες καταβάντες προσήζαντο περὶ αὐτῶν ὅπως λάβωσιν πνεῦμα ἅγιον·

16 mert még nem szállt le egyikükre sem, **csak** meg voltak keresztelve az Úr Jézus nevére

οὐδέπω γὰρ ἦν ἐπ’ οὐδενὶ αὐτῶν ἐπιπετωκός, μόνον δὲ βεβαπτισμένοι ὑπῆρχον εἰς¹ τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου Ἰησοῦ

Vigvázat! Itt is EIS van, mint Mt 28 végén! = JK nevéBE! (nem „en”- nem Jk nevéBEN)!

„CSAK?” NEM LENNE ELÉG JÉZUS NEVÉBE BELEKERESZTELNETNI?

**TEHÁT KELL A SZENTLÉLEK KERESZTSÉGE (AJÁNDÉKA?)
KARIZMATIKUSOK IGAZOLÁSA?**

17 Akkor rájuk tették a kezüket, és részesültek a Szentlélek ajándékában **(szó szerint: vették a Szentlelket)**

τότε ἐπετίθεσαν τὰς χεῖρας ἐπ’ αὐτούς, ¹ καὶ ἐλάβανον πνεῦμα ἅγιον.

Csia: 5 Mikor azok lementek, imádkoztak a samáriaiakért, hogy kapjanak Szent Szellemet, 16 ugyanis még egyikükre sem szállott le, csak az Úrnak, Jézusnak nevére merítkeztek be. 17 Azután rájuk tették kezüket és azok Szent Szellemet kaptak.

18 Amikor látta Simon, hogy az apostolok kézrátételével adatik a Lélek, pénzt ajánlott fel nekik, 19 és így szólt: Adjátok meg nekem is ezt a hatalmat, hogy akire ráteszem a kezemet, az vegye a Szentlelket. 20 Péter azonban ezt mondta neki: **Vesszen el a pénzed veled együtt, amiért azt gondoltad, hogy pénzen megszerezheted az Isten ajándékát!** 21 Nem részesülhetsz és nem is örökölhetsz ebből, mert a szíved nem tiszta az Isten előtt. 22 **Térj meg tehát e gonoszságodból, és könyörögj az Úrhoz, hátha megbocsátja neked szíved szándékát.**

23 Mert látom, hogy a keserű irigység és a **gonoszság fogságába estél.**

εἰς γὰρ χολὴν πικρίας καὶ σύνδεσμον ἀδικίας ὄρω σε ὄντα.

χολή, -ῆς - 1. epe, 2. (ÓSz) keserű ital

πικρία, -ς – keserűség

σύνδεσμος, -ου – fogság, kötelék

24 Simon így válaszolt: **Könyörögjetek értem az Úrhoz, hogy semmi se szálljon rám abból, amit mondtatok!** 25 Ők pedig bizonyosságot tettek, és hirdették az Úr igéjét, azután visszatértek Jeruzsálembé, és útközben sok samáriai faluban hirdették az evangéliumot.

Az Úr angyala pedig így szólt Fülöphöz: Kelj fel, és menj Dél felé a Jeruzsálemből Gázába vezető útra, amely néptelen. 27 Ő felkelt, és elindult. És íme, egy etióp férfi, a kandakének, az etiópok királynőjének udvari főembere, aki egész kincstára fölé volt rendelve, és Jeruzsálemben járt az Istent imádni, 28 visszatérőben hintóján ülve Ézsaiás prófétát olvasta. 29 Ezt mondta a

Lélek Fülöpnek: Menj oda, és csatlakozz ahhoz a hintóhoz! 30 Amikor Fülöp odafutott, hallotta, hogy Ézsaiás prófétát olvassa, és megkérdezte tőle:

Érted is, amit olvasol?

Ἄρα γε ¹ γινώσκεις ἃ ἀναγινώσκεις;

31 Erre az így válaszolt: Hogyan érthetném, ha valaki meg nem magyarázza?

Πῶς ¹ γὰρ ἂν δυναίμην εἰάν μή τις ὁδηγήσει με?

ὁδηγέω - vezet, irányít, tanít

CSIA Vajon érted-e, amit olvasol?” 31 „Hogy volnék rá képes, ha csak valaki útmutatást nem ad?” – Felelte az

És megkérte Fülöpöt, hogy szálljon fel, és üljön mellé. 32 Az Írásnak az a szakasza, amelyet olvasott, ez volt: „Amint a juhok levágni viszik, és amint a bárány néma a nyírója előtt, úgy nem nyitja meg a száját. 33 Megaláztatásában elvételét róla az ítélet, nemzetségét ki sorolhatná fel? Mert élete felvitetik a földről.” 34 A főember megkérdezte Fülöptől: Kérlek, kiről mondja ezt a próféta? Önmagáról vagy valaki másról? 35 Fülöp beszélni kezdett, és az Írásnak ebből a helyéből kiindulva hirdette neki Jézust. 36 Amint tovább haladtak az úton, valami vízhez értek, és így szólt a főember: Íme, itt a víz! Mi akadályozza annak, hogy megkeresztelkedjem? 37 Ezt mondta neki Fülöp: Ha teljes szívedből hiszel, akkor lehet. Ő pedig így válaszolt: Hiszem, hogy Jézus Krisztus az Isten Fia. 38 Megparancsolta, hogy álljon meg a hintó, és leszálltak a vízbe mind a ketten, Fülöp és a főember, és megkeresztelte őt. 39 Amikor kijöttek a vízből, az Úr Lelke elragadta Fülöpöt, és nem látta őt többé a főember, de örvendezve haladt tovább az útján. 40 Fülöp pedig Azótoszba került, és végigjárva valamennyi várost, hirdette az evangéliumot, míg Cézareába nem ért.

ApCsel 9

1 Saul pedig az Úr tanítványai elleni fenyegetéstől és üldökléstől lihegve elment a főpaphoz, 2 és levelet kért tőle Damaszkuszba a zsinagógákhoz, hogy ha talál olyanokat, akik az Úr útjának követői, akár férfiakat, akár nőket, megkötözve vihesse azokat Jeruzsálembe. 3 Útközben azonban, amikor éppen Damaszkuszhoz közeledett, hirtelen mennyei fény ragyogott fel körülötte, 4 és amint a földre esett, hallotta, hogy egy hang így szólt hozzá: **Saul, Saul, miért üldözöl engem?** 5 Ő pedig megkérdezte: Ki vagy, Uram? Az így válaszolt: Én vagyok Jézus, akit te üldözöl. **(Károlihoz képest hiányos)** 6 De kelj fel, menj be a városba, és ott megmondják neked, mit kell tenned. 7 A vele utazó férfiak pedig szótlanként álltak, mert hallották ugyan a hangot, de senkit sem láttak. 8 Saul pedig felkelt a földről, és kinyitotta szemét, de semmit sem látott. Ezért kézen fogva vezették be Damaszkuszba, 9 és három napig nem látott, nem evett és nem ivott. 10 Volt Damaszkuszban egy tanítvány, név szerint Anániás. Az Úr megszólította őt látomásban: Anániás! Ő így válaszolt: Íme, itt vagyok, Uram. 11 Az Úr pedig így szólt hozzá: Kelj fel, menj el abba az utcába, amelyet Egyenes utcának hívnak, és keresd meg Júdás házában a tarsuszi Sault: mert íme, imádkozik, 12 és látomásban látja, hogy egy Anániás nevű férfi jön be hozzá, és ráteszi a kezét, hogy lászon. 13 Anániás így válaszolt: Uram, sokaktól hallottam erről a férfiről, mennyi rosszat tett a te szentjeid ellen Jeruzsálemben, 14 és ide is meghatalmazást kapott a főpapoktól, hogy elfogja mindazokat, akik segítségül hívják a te nevedet. 15 Ezt mondta neki az Úr: Menj el, mert választott eszközöm ő, hogy elvigye a nevedet a népek, a királyok és Izráel fiai elé. 16 Én pedig meg fogom mutatni neki, mennyit kell szenvednie az én nevedért. **(Mint ApCsel 10-ben: Péter és Kornéliusz)** 17 Anániás pedig elment, és bement abba a házba, rátette a kezét, és ezt mondta: Testvérem, Saul! Az Úr, az a Jézus, aki megjelent neked az úton, amelyen jöttél, azért küldött engem, hogy újra lásd, **és megtelj Szentlélekkel.** 18 És egyszerre, mintha pikkelyek estek volna le a szeméről,

újra látott, azután felkelt, és megkeresztelkedett, **Megtörtént? – „megtelj Szentlélekkel”??**
19 majd miután evett, erőre kapott.

Néhány napig együtt volt a damaszkuszi tanítványokkal, 20 és azonnal hirdetni kezdte a zsinagógákban, hogy Jézus az Isten Fia. 21 Mindenki csodálkozott, aki hallotta, és így szóltak: **Hát nem ő az, aki üldözte Jeruzsálemben azokat, akik segítségül hívják ezt a nevet, és aki ide is azért jött, hogy megkötözve a főpapok elé vigye őket?** 22 De Saul egyre jobban felbátorodott, és zavarba hozta a damaszkuszi zsidókat, **bebizonyítva nekik, hogy Jézus a Krisztus.** 23 Amikor pedig már jó néhány nap eltelt, a zsidók elhatározták, hogy végeznek vele. 24 Saul azonban megtudta, hogy mire készülnek. Még a kapukat is éjjel-nappal őrizték, hogy megölhessék, 25 de a tanítványok elvitték, és éjjel a **városfalon lebocsátották egy kosárban.** 26 Amikor Saul megérkezett Jeruzsálembé, csatlakozni próbált a tanítványokhoz, de mindenki félt tőle, mert **nem hitték el, hogy tanítvány.** 27 Barnabás azonban maga mellé vette, **elvitte az apostolokhoz, és elmondta nekik, hogyan látta az Urat az úton, beszélt is vele, és milyen bátran szólt Damaszkuszban Jézus nevében.** 28 **Ettől fogva velük együtt járt-kelt Jeruzsálemben, nyíltan szólt az Úr nevében.** 29 Beszélt és vitázott a görög nyelvűekkel, azok pedig arra készültek, hogy végeznek vele. 30 Amikor azonban megtudták ezt a testvérek, levitték őt Cézareába, és elküldték Tarzuszba. 31 Az egyháznak tehát egész Júdeában, Galileában és Samáriában békessége volt: eközben épült, az Úr félelmében járt, és a Szentlélek segítségével egyre gyarapodott. 32 Amikor Péter valamennyi gyülekezetet végigjárta, eljutott a Liddában lakó szentekhez is. 33 Talált ott egy Éneász nevű embert, aki nyolc éve feküdt az ágyban bénultan. 34 Péter így szólt hozzá: Éneász, meggyógyít téged Jézus Krisztus. Kelj fel, és magad vedd be az ágyadat! Az azonnal felkelt. 35 Lidda és Sárón lakói mind látták őt, és megtértek az Úrhoz. 36 Joppében volt egy nőtanítvány, név szerint Tábita, ami azt jelenti: Dorkász, vagyis Zerge. Sok jót tett, és bőven osztott alamizsnát. 37 Éppen azokban a napokban megbetegedett, és meghalt. Miután megmosták, a felső szobában ravatalra tették. 38 Mivel Lidda közel volt Joppéhoz, a tanítványok, akik meghallották, hogy Péter ott van, elküldtek hozzá két férfit, és kérték: Jöjj át hozzánk mielőbb! 39 Péter felkelt, és velük ment. Amikor odaért, felvezették a felső szobába, az özvegyasszonyok pedig mind elébe álltak, és sírva mutogatták azokat az ingeket meg ruhákat, amelyeket Dorkász készített, amíg velük volt. 40 Péter ekkor kiküldött mindenkit, letérdelt, és imádkozott, azután a holttest felé fordulva ezt mondta: Tábita, kelj fel! Ő pedig kinyitotta a szemét, és amikor meglátta Pétert, felült. 41 Péter odanyújtotta neki a kezét, és talpra állította, majd behívta a szenteket és az özvegyeket, és megmutatta nekik, hogy él. 42 Elterjedt ennek a híre egész Joppében, és sokan hittek az Úrban. 43 Péter pedig több napig Joppében maradt egy Simon nevű tímárnál.

ApCsel 10

Kornéliusz látomása az angyal küldéséről és Péter révülete a tisztátalan állatokról.

Élt Cézareában egy Kornéliusz nevű férfi, az úgynevezett itáliai csapat századosa. 2 Egész háza népével együtt kegyes és istenfélő ember volt, aki sok alamizsnát osztogatott a népnek, és szüntelenül könyörgött Istenhez. 3 Ő az egyik délután három óra tájban látomásban tisztán látta, hogy az Isten angyala bemegy hozzá, és megszólítja: Kornéliusz! 4 Ő pedig rátekinett, és megrémülve kérdezte: Mi az, Uram? Erre az angyal ezt mondta neki: Imádságaid és alamizsnáid feljutottak az Isten elé, és ő emlékezik azokra. 5 Most azért küldj embereket Joppéba, és hívasd magadhoz azt a Simont, akit Péternek is hívnak. 6 Ő egy Simon nevű tímár vendége, akinek a háza a tengerparton van. **(Mint ApCsel 9-ben Anániás)** 7 Miután eltűnt az angyal, aki vele beszélt, előhívta két szolgáját és egy istenfélő katonát azok közül, akik állandóan mellette voltak. 8 Ezeknek mindent elmondott, majd elküldte őket Joppéba. 9 Másnap, amíg ők úton

voltak, és a városhoz közeledtek, Péter déltájban felment a ház tetejére imádkozni. 10 Közben azonban megéhezett, és enni kívánt. Amíg az ételt készítették, révületbe esett, 11 és látta, hogy az ég megnyílik, és leszáll valami nagy lepedőhöz hasonló, amely négy sarkánál fogva ereszkedett le a földre. 12 Benne volt a föld mindenféle négy lábú és csúszómászó állata, és az ég mindenféle madara. 13 Ekkor hang hallatszott: Kelj fel, Péter, öld és egyél! 14 Péter azonban így szólt: Semmiképpen sem, Uram, mert soha nem ettem semmi szentségtelent vagy tisztátalant. 15 De másodszor is szólt hozzá a hang: **Amit Isten megtisztított, azt te ne mondd tisztátalannak!** 16 Ez pedig három ízben is így történt, és azután az egész azonnal felemelkedett az égbe. 17 Amint pedig Péter azon tűnődött magában, hogy mi lehet az a látomás, amelyet látott, íme, azok a férfiak, akiket Kornéliusz küldött, Simon háza után kérdezősködve megálltak a kapu előtt, 18 és bekiáltva megkérdezték, hogy ott van-e szálláson Simon, akit Péternek is hívnak. 19 Amíg Péter a látomásról elmélkedett, ezt mondta neki a Lélek: Íme, három férfi keres téged: 20 kelj fel hát, menj le, és eredj el velük! Semmit ne tétovázz, mert én küldtem őket! 21 Péter tehát lement a férfiakhoz, és így szólt hozzájuk: Íme, én vagyok az, akit kerestek. Milyen ügyben jártok itt? 22 Azok így feleltek: Kornéliusz százados, ez az igaz és istenfélő ember, aki mellett bizonyoságot tesz az egész zsidó nép, egy szent angyaltól azt a kijelentést kapta, hogy hívasson téged a házába, és hallgassa meg, amit te mondasz. 23 Ekkor Péter behívta, és vendégül látta őket. 24 A következő napon megérkeztek Cézareába, Kornéliusz pedig összegyűjtötte rokonait és legjobb barátait, és úgy várta őket. 25 Amint Péter be akart lépni, Kornéliusz eléje ment, és a lábához borulva hódolt előtte. 26 Péter azonban felemelte, és így szólt hozzá:

Állj fel, én magam is csak ember vagyok!

HONLAPOMON:

ἐγὼ αὐτὸς ἄνθρωπός εἰμι (ApCsel 10,26)

Homo is a common name to all men (WS)

Nos sumus poiema Dei. Ipse Poeta est (ML)

27 Amikor beszélgetve bement vele, sok embert talált ott összegyűlve. 28 Ekkor így szólt hozzájuk: **Tudjátok, hogy tiltott dolog zsidó embernek idegennel kapcsolatba kerülni vagy hozzá bemenni. Nekem azonban Isten megmutatta, hogy egyetlen embert se mondjak szentségtelennek vagy tisztátalannak.** 29 Ezért is jöttem vonakodás nélkül, amikor értem küldtetek. Most pedig hadd kérdezzem meg: miért küldtetek értem? 30 Kornéliusz így felelt: Három nappal ezelőtt körülbelül ebben az időben, délután három órakor imádkoztam a házamban, és íme, egy férfi állt meg előttem fénylő ruhában, 31 és azt mondta: Kornéliusz, Isten meghallgatta imádságod, és megemlékezett alamizsnáidról. 32 Küldj el tehát Joppéba, és hívasd át Simont, akit Péternek is neveznek. Ő Simon tímár házában szállt meg a tengerparton. 33 Ezért nyomban elküldtem hozzád, és te jól tetted, hogy eljöttél. Most tehát mind itt vagyunk Isten színe előtt, hogy meghallgassuk mindazt, amit rád bízott az Úr

34 Erre Péter beszélni kezdett, és ezt mondta: **Most értem meg igazán, hogy Isten nem személyválogató,**

ἀνοίξας ¹ δὲ Πέτρος τὸ στόμα εἶπεν ¹ Ἐπ' ¹ ἀληθείας καταλαμβάνομαι ὅτι οὐκ ἔστιν προσωπολήπτης ὁ θεός,

καταλαμβάνομαι – felfogom; καταλαμβάνω - elfog, megragad, felfog, befogad

35 hanem minden nép között kedves előtte, aki féli őt, és igazságot cselekszik.

ἀλλ' ἐν παντὶ ἔθνει ὁ φοβούμενος αὐτὸν καὶ ἐργαζόμενος δικαιοσύνην δεκτὸς αὐτῷ ἐστίν.

36 Ezt az igét küldte Izráel fiainak, amikor békességet hirdetett Jézus Krisztus által.

τὸν λόγον * ἀπέστειλεν ¹ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ εὐαγγελιζόμενος εἰρήνην διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ. ¹ οὗτός ἐστιν πάντων κύριος

KISEBB KRISZTUS-HIMNUSZ

Ő a mindenség Ura! 37 Ti tudjátok, mi történt, Galileától kezdve egész Júdeában, az után a keresztség után, amelyet János hirdetett: 38 a názáreti Jézust felkente az Isten Szentlélekkel és hatalommal, és ő szertejárt, jót tett, és meggyógyított mindenkit, aki az ördög igájában vergődött, mert az Isten volt vele. 39 Mi pedig tanúi vagyunk mindannak, amit ő tett a zsidók tartományában és Jeruzsálemben. Őt azonban fára feszítve megölték, 40 de Isten harmadnapon feltámasztotta őt, és megadta neki, hogy megjelenjék, 41 de nem az egész népnek, hanem csak azoknak a tanúknak, akiket Isten előre kiválasztott: minékünk, akik együtt ettünk és ittunk vele, miután feltámadt a halálból. 42 És ő megparancsolta nekünk, hogy hirdessük a népnek, és **tegyünk bizonyosságot arról, hogy ő Istentől rendelt bírója élőknek és holtaknak.** 43 Róla tesznek bizonyosságot a próféták mind, hogy aki hisz őbenne, az ő neve által bűnbocsánatot nyer.

44 Míg ezeket a szavakat mondta Péter, **leszállt a Szentlélek mindazokra, akik hallgatták az igét.** 45 És elámultak a zsidók közül való hívők, akik Péterrel együtt jöttek, hogy a pogányokra is kitöltetett a Szentlélek ajándéka. 46 **Hallották ugyanis, amint nyelveken szóltak, és magasztalták az Istent.** Akkor megszólalt Péter: 47 **Vajon megtagadhatja-e a vizet valaki ezektől, hogy megkeresztelkedjenek, akik ugyanúgy vették a Szentleket, mint mi?**

48 És úgy rendelkezett, hogy keresztelkedjenek meg a Jézus Krisztus nevében

προσέταξεν αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ βαπτισθῆναι. **Itt „en” van, Mt végén „eis”**

Ők pedig kérték, hogy maradjon náluk néhány napig.

ApCsel 11

1Mehallották azonban az apostolok és a Júdeában lévő testvérek, hogy a pogányok is **befogadták az Isten igéjét**

ἐδέξαντο τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. ἐδέξαντο - befogadták
δέχομαι - befogad, fog, vesz

2 Amikor aztán felment Péter Jeruzsálembé, vitatkoztak vele a zsidó származású hívők, ezt mondván neki: 3 Körülmetéletlen emberekhez mentél be, és együtt ettél velük. 4 Ekkor Péter sorjában beszámolt a történetekről, és ezt mondta: **5 Én éppen Joppé városában voltam, és imádkoztam, amikor révületben látomást láttam: valami nagy lepedőhöz hasonló szállt le, amely négy sarkánál fogva ereszkedett le az égből, és lejött egészen énhozzám.** 6 Közelebről megnéztem, és láttam benne a föld négy lábú állatait, a vadakat, a csúszómászókat és az ég madarait. 7 Hallottam egy hangot is, amely így szólt hozzám: **Kelj fel, Péter, öld és egyél!** 8 Én azonban így szóltam: **Semmiképpen sem, Uram, mert szentségtelen vagy tisztátalan még soha nem volt a számban.** 9 De másodszor is megszólalt a hang az égből: **Amit Isten megtisztított, azt te ne mondd tisztátalannak.** 10 Ez pedig három ízben történt, azután az egész felemelkedett újra az égbe. 11 És íme, abban a pillanatban három férfi állt meg az előtt a ház előtt, amelyben voltam, akiket Cézareából küldtek hozzám. 12 **A Lélek pedig azt mondta nekem: Menj velük, és semmit ne tétovázz!** Eljött velem ez a hat testvér is, akikkel bementünk annak a férfiúnak a házába. 13 Ő pedig elbeszélte nekünk, hogy látta, amint az angyal megáll a házában, és ezt mondja neki: **Küldj el Joppéba, és hívasd át Simont, akit Péternek is neveznek,** 14 aki olyan ígéket hirdet neked, **amelyek által üdvözülsz mind te, mind egész házad népe.** 15

Amikor pedig elkezdtem beszélni, leszállt rájuk a Szentlélek, ahogyan ránk is leszállt kezdetben. 16 Ekkor eszembe jutott az Úr szava, aki így szólt: János vízzel keresztelt, de ti Szentlélekkel fogtok megkereszteltetni. **Az előző fejezet narrációja Péter szerint!**

17 Ha tehát ugyanazt az ajándékot adta nekik is az Isten, mint nekünk, akik hittünk az Úr Jézus Krisztusban, akkor ki vagyok én, hogy akadályozzam Istent? 18 Amikor mindezt hallották, megnyugodtak, dicsőítették Istent, és így szóltak: Akkor tehát a pogányoknak is megadta Isten, hogy megtérjenek és éljenek! 19 Azok, akik az István miatt támadt üldözés következtében szétszóródtak, eljutottak Föníciáig, Ciprusig és Antiókiáig, de senki másnak nem hirdették az igét, csak a zsidóknak. 20 Volt azonban közöttük néhány ciprusi és cirénei férfi. Amikor ők eljutottak Antiókiába, a görögökhöz is szóltak, és hirdették az Úr Jézust. 21 És az Úr keze velük volt, úgyhogy sokan hittek, és tértek meg az Úrhoz. 22 Ennek a híre eljutott a jeruzsálemi gyülekezethez, ezért kiküldték Barnabást Antiókiába. 23 Amikor megérkezett, és látta az Isten kegyelmét, megörült, és bátorította mindnyájukat, hogy szívük szándéka szerint maradjanak meg az Úrban,

24 mivel RÚF derék ember volt,

ἄγαθός (legtöbb derék)

CSL, EFO:--- jó,

VIZS iámbor férfiu ,

KG teljes,

TY 1526 perfect

Ty /KLV 1534 good

MI LENNE, A 'JÓT' (ἄγαθός) ITT „IGAZ EMBERNEK” FORDÍTANÁNK. A DERÉK MEGINT NEM ILLIK AZ APOSTOLI IDŐKHOZ. EZ IS VÁLLVEREGETŐ

telve Szentlélekkel és hittel. És igen nagy sokaság csatlakozott az Úrhoz. 25 Barnabás azután elment Tarzuszba, hogy felkeresse Saul. Amikor megtalálta, magával vitte Antiókiába. 26 Így történt, hogy egy teljes esztendő tölthetnek együtt a gyülekezetben, és igen nagy sokaságot tanítottak. **A tanítványokat pedig Antiókiában neveztek először keresztyéneknek.** 27 Ezekben a napokban próféták jöttek le Jeruzsálemből Antiókiába. 28 Előállt egyikük, név szerint Agabosz, és a Lélek által megjövendölte, hogy nagy éhínség lesz az egész földön. Ez be is következett Klaudiusz idejében. 29 A tanítványok pedig valamennyien elhatározták, hogy aszerint, amint kinek-kinek módjában áll, valami segítséget küldenek a Júdeában lakó testvéreknek. 30 Ezt meg is tették, és elküldték Barnabással és Saullal a gyülekezet előjáróihoz.

ApCsel 12

1 Abban az időben Heródes király kegyetlenkedni kezdett a gyülekezet egyes tagjaival. 2 **Jakabot, János testvérét pedig karddal kivégeztette.** 3 **Amikor látta, hogy ez tetszik a zsidóknak, azzal folytatta, hogy elfogatta Pétert is. Ez a kovásztalan kenyerek ünnepén történt.** 4 Miután elfogatta Pétert, börtönbe vetette, és átadta négy, egyenként négy tagból álló katonai őrsegnek, hogy őrizzék, mert a páskaünnep után akarta őt a nép elé vezetetni. 5 Pétert tehát a börtönben őrizték, a gyülekezet pedig buzgón imádkozott érte Istenhez. 6 Amikor Heródes elő akarta vezetetni, azon az éjszakán Péter – két bilincsel megkötözve – két katona között aludt, az ajtó előtt pedig örök őrizték a börtönt. 7 És íme, az Úr angyala odalépett hozzá, és világosság támadt a cellában; oldalát meglökve felébresztette Pétert, és így szólt hozzá: Kelj fel gyorsan! És lehulltak a bilincsek Péter kezéről. 8 Ezt mondta neki az angyal: Övezd fel magadat, és kösd fel sarudat! Péter megtette. Az angyal pedig ezt mondta neki: Vedd fel a felsőruhád, és kövess engem! 9 Péter kiment, és követte őt, de nem tudta, hogy valóság az, amit az angyal cselekszik, hanem azt hitte, hogy látomást lát. 10 Amikor átmentek az első őrsegen, majd a másodikon, eljutottak a vaskapuhoz, amely a városba visz. Ez magától megnyílt

előttük. Amikor kimentek rajta, végighaladtak egy utcán, azután hirtelen eltűnt mellőle az angyal. 11 Ekkor Péter magához tért, és így szólt: Most tudom igazán, hogy az Úr elküldte az ő angyalát, és kimentett engem Heródes kezéből és mindabból, amit a zsidó nép várt. **AKÁR EGY AKCIÓFILM!** 12 Amikor ezt felismerte, elment Mária házához, aki a Márknak is nevezett János anyja volt. Itt sokan voltak együtt és imádkoztak. 13 Amikor megzörgette az ajtót, odament egy Rodé nevű szolgálóleány, hogy megtudja, ki az. 14 Megismerve Péter hangját, örömeiben nem nyitotta ki a kaput, hanem beszaladt, és hírül adta, hogy Péter áll a kapu előtt. 15 De azok azt mondták: Elment az eszed! Ő azonban bizonygatta, hogy úgy van. Azok erre így szóltak: Az ő angyala az! 16 Péter azonban tovább zörgetett. Amikor pedig kaput nyitottak, és meglátták őt, elámultak. 17 Akkor intett nekik a kezével, hogy hallgassanak, és elbeszélte nekik, hogyan vezette ki az Úr a börtönből, majd így szólt: Mondjátok el ezeket Jakabnak és a testvéreknek! Azután kiment, és más helyre távozott. 18 Amikor megvirradt, nagy riadalom támadt a katonák között, hogy vajon mi történt Péterrel. 19 Heródes pedig kerestette őt, és amikor nem találta, kivallatta az őrséget, és megparancsolta, hogy végezzék ki őket. Azután lement Júdeából Cézareába, és ott tartózkodott. 20 Heródes ellenséges indulattal volt a tírusziak és szidóniak iránt. De azok egy akarattal eljöttek hozzá, és miután megnyerték Blásztuszt, a király kamarását, békét kértek, mivel tartományuk a királytól kapta az élelmet. 21 A kitűzött napon Heródes felöltözött királyi ruhába, és a trónjára ülve beszédet intézett hozzájuk. 22 A nép pedig felkiáltott: Isten hangja ez, és nem emberé! 23 Az Úr angyala pedig azonnal lesújtott rá, amiért nem Istennek adta a dicsőséget. Férgék emésztették meg, így pusztult el. 24 Az Úr ígéje pedig egyre szélesebb körben terjedt. 25 Barnabás és Saul, miután elvégezték szolgálatukat, visszatértek Jeruzsálemből, és magukkal vitték Jánost, akit Márknak is hívtak.

ApCsel 13

1 Antiókhiaiban, az ottani gyülekezetben volt néhány próféta és tanító: Barnabás és Simeon, akit Nigernek is hívtak, cirénei Lúcius és Manaén, aki Heródes negyedes fejedelemmel együtt nevelkedett, valamint Saul. 2 Egyszer, amikor az Úrnak szolgáltak, és börtöltek, ezt mondta a Szentlélek: Válasszátok ki nekem Barnabást és Sault arra a munkára, amelyre elhívtam őket. 3 Akkor börtölés, imádkozás és kézzel való érintés után elbocsátották őket. 4 Ők így a Szentlélektől küldve lementek Szeleukiába, onnan pedig elhajóztak Ciprusra. 5 Amikor Szalamiszba értek, hirdették az Isten ígését a zsidók zsinagógáiban. János is velük volt mint segítőtárs. 6 Miután bejárták az egész szigetet Páfoszig, találkoztak egy zsidó varázslóval és álprófétával, akinek Barjézus volt a neve. 7 Ez közel állt Szergiusz Paulusz helytartóhoz, aki értelmes ember volt. Ő magához hívatta Barnabást és Sault, mert hallani kívánta az Isten ígését. 8 De Elimász, a varázsló – neve ugyanis ezt jelenti – szembeszállt velük, és igyekezett eltéríteni a helytartót a hittől. 9 Saul pedig, akit Pálnak is hívnak, megtelve Szentlélekkel ránézett, 10 és így szólt: Te mindenféle csalással és gonossággal tele ember, te ördögfajzat, te minden igazság ellensége, nem szünsz meg elferdíteni az Úr egyenes útjait? 11 Most íme, az Úr keze rajtad van, megvakulsz, és nem látod a napot egy ideig! Erre hirtelen homály és sötétség szállt rá, és botorkálva keresett vezetőket. 12 Mikor a helytartó látta a történeteket, hitt, elámulva az Úr tanításán. 13 Azután Pál és kísérői elhajóztak Páfoszból, és eljutottak a pamfiliai Pergébe; János azonban elvált tőlük, és visszatért Jeruzsálembé. 14 Ők pedig továbbmentek Pergéből, és megérkeztek a piszidiai Antiókhiaiba. Itt szombaton elmentek a zsinagógába és leültek. 15 A törvény és a próféták felolvasása után a zsinagóga előljárói odaküldtek hozzájuk, és azt üzenték nekik: Testvéreink, férfiak, ha van valami buzdító szavatok a néphez, szóljatok! 16 **Pál felállt**, intett a kezével, és ezt mondta:

PÁL NARRATÍVÁJA IZRAEL TÖRTÉNETÉRŐL

Izráelita férfiak és ti, istenfélők, halljátok! 17 Ennek a népnek, Izráelnek Istene kiválasztotta atyáinkat, és naggyá tette a népet, amikor jövevények voltak Egyiptom földjén, és hatalmas karjával kivizelte őket onnan. 18 Azután közel negyven esztendeig hordozta őket a pusztában. 19 És miután eltörölt hét népet Kánaán földjén, örökségül adta nekik azoknak a földjét. 20 Mindez mintegy négyszázötven évig tartott. Ezután bírákat adott nekik egészen Sámuel prófétáig. 21 Ekkor királyt kértek maguknak, Isten pedig Sault, Kís fiát, a Benjámin törzséből való férfit adta nekik negyven esztendőre. 22 Amikor őt elvetette, Dávidot emelte királyukká, akiről bizonyosságot is tett, és ezt mondta: Megtaláltam Dávidot, Isai fiát, a szívem szerint való férfit, aki teljesíti minden akaratomat. 23 Az ő utódai közül tette Isten Izráel üdvözítőjévé Jézust, ígéret szerint, 24 miután János előre meghirdette, még az ő eljövetele előtt, Izráel egész népének, hogy térjenek meg és keresztkeljenek meg. 25 Küldetése végén János így szólt: Én nem az vagyok, akinek ti gondoltok engem. Hanem íme, utánam jön az, akinek a saruját sem vagyok méltó leoldani. 26 Testvéreim, férfiak, Ábrahám nemzetségének fiai és a hozzátok csatlakozott istenfélők! Nekünk küldetett el ennek az üdvösségnek az igéje. 27 De Jeruzsálem lakói és vezetői nem ismerték fel őt, és így betöltötték a próféták szavait, amelyeket minden szombaton felolvasnak, azáltal, hogy elítélték őt. 28 Bár semmiféle halálos bünt nem találtak benne, mégis azt követelték Pilátustól, hogy öltesse meg. 29 Amikor véghezvitték mindazt, ami meg van írva róla, levették a fáról, és sírba tették. 30 De Isten feltámasztotta őt a halálból, 31 és ő több napon át megjelent azoknak, akik együtt mentek fel vele Galileából Jeruzsálembe, és akik most az ő tanúi a nép előtt. 32 Mi is hirdetjük nektek, hogy azt az ígéretet, amelyet az atyáknak tett Isten, beteljesítette nekünk, az ő gyermekeiknek, amikor feltámasztotta Jézust³³ **Ahogy meg van írva a második zsolttárban is: „Fiam vagy te, ma nemzettelek téged.”**

ὥς καὶ ἐν τῷ ψαλμῷ γεγραπταὶ τῷ δευτέρῳ ¹ Υἱός ¹ μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε.

LXX Υἱός μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε·

**SZÓ SZERINT IDÉZ A LXX-T LK
FOLYTATJA A NARRÁCIÓT**

34 Azt pedig, hogy feltámasztotta őt a halálból, és többé nem fog visszatérni az elmúlásba, így mondta meg: „Nektek váltom be a Dávidnak tett biztos, szent ígéreteket.” 35 Ezért más helyen is így szól: „Nem engeded, hogy a te Szented elmúlást lásson.” 36 Mert Dávid, miután a maga nemzedékében szolgált Isten akarata szerint, meghalt, és eltemették atyái mellé, tehát elmúlást látott. 37 Akit azonban Isten feltámasztott, az nem látott elmúlást. PÁL

38 Vegyétek tehát tudomásul, testvéreim, férfiak, hogy ő általa hirdetjük nektek a bűnök bocsánatát, 39 és mindabból, amiből Mózes törvénye által nem igazulhattatok meg, ő általa mindenki megigazul, aki hisz. 40 Vigyázatok tehát, hogy be ne következzen az, amit megmondott az Úr a próféták által: 41 „Lássátok meg, ti gúnyolódók, ámuljatok, és semmisüljete meg, mert olyasmit viszek véghez napjaitokban, amelyet el sem hinnétek, ha valaki elbeszelné nektek.”

42 Amikor pedig mentek kifelé, kérték őket, hogy a következő szombaton is beszéljenek nekik ezekről a dolgokról. 43 Miután szétszlott a gyülekezet, sokan követték a zsidók és az istenfélő prozeliták közül Pált és Barnabást, akik szóltak hozzájuk, és biztatták őket, hogy maradjanak meg Isten kegyelmében. 44 A következő szombaton szinte az egész város összegyűlt, hogy hallgassa az Úr igéjét. 45 Amikor meglátták a zsidók a sokaságot, elteltek **irigységgel**, és káromolva ellene mondtak Pál beszédének. 46 Ekkor Pál és Barnabás **bátran** ezt mondta: Először nektek kellett hirdetnünk az Isten igéjét, mivel azonban ti elutasítjátok, és nem tartjátok magatokat méltónak az örök életre, íme, a pogányokhoz fordulunk. 47 Mert így parancsolta meg nekünk az Úr: „Pogányok világosságává teszek, hogy üdvösségük légy a föld végső határáig.” 48 Ennek hallatára örvendeztek a pogányok, és magasztalták az Úr igéjét, és akik az örök életre választottak, mindnyájan hívökké lettek. 49 Az Úr igéje pedig elterjedt az egész

tartományban. 50 De a zsidók felingerelték ellenük a tekintélyes istenfélő asszonyokat és a város előkelőit, üldözést szítottak Pál és Barnabás ellen, és kiűzték őket határukból. 51 Ők pedig lerázták lábuk porát ellenük, és elmentek Ikóniumba.

52 A tanítványok azonban megteltek örömmel és Szentlélekkel.

οἱ ¹ τε μαθηταὶ ἐπληροῦντο χαρᾶς καὶ πνεύματος ἁγίου.

ApCsel 14

Ikóniumban szintén bementek a zsidók zsinagógájába, és úgy hirdették az igét, hogy a zsidókból is, a görögökből is igen sokan lettek hívőkké. 2 De azok a zsidók, akik nem hittek, felingerelték és megharagították a pogányokat a testvérek ellen. **3 Mégis hosszabb időt töltöttek ott, és bátran szóltak az Úrban bízva, aki bizonyosságot tett kegyelmének ígéje mellett, és megadta, hogy jeleket és csodákat vigyenek véghez.** 4 A város népe meghasonlott, és némelyek a zsidókkal, mások pedig az apostolokkal tartottak. 5 Amikor a pogányok és a zsidók vezetőikkel együtt összefogtak, hogy bántalmazzák és megkövezzék őket, 6 ők ezt megtudva elmenekültek Likaónia városaiba, Lisztrába, Derbébe és a környékre, 7 és ott hirdették az evangéliumot. 8 Lisztrában élt egy sánta lábú ember, aki születésétől fogva sánta volt, és sohasem tudott járni. 9 Ő hallgatta Pál beszédét, aki rátekintett, és látta, hogy van hite ahhoz, hogy meggyógyuljon. 10 **Ezért hangosan így szólt hozzá: Állj a lábadra egyenesen! Ekkor az talpra ugrott, és járt.** 11 **Amikor a sokaság látta, amit Pál tett, likaóniai nyelven így kiáltottak: Az istenek jöttek le hozzánk emberi alakban!** 12 Barnabást Zeusznek mondták, Pált pedig Hermésznek, mivel ő volt a szóvivő. 13 Zeusz papja pedig, akinek a temploma a város előtt volt, bikákat és koszorúkat vitt a kapuk elé, és a sokasággal együtt áldozatot akart bemutatni nekik. 14 Amikor meghallották ezt az apostolok, Barnabás és Pál, ruhájukat megszagatva a sokaság közé futottak, 15 és így kiáltottak: Emberek, miért teszitek ezt? Mi is hozzátok hasonlóan emberek vagyunk, és azt az evangéliumot hirdetjük nektek, hogy ezekből a hiábavaló dolgokból térjete meg az élő Istenhez, aki teremtette az eget és a földet, a tengert és mindent, ami bennük van. 16 **Ő az előző nemzedékek során megengedte, hogy minden nép a maga útján járjon, 17 bár nem hagyta magát bizonyág nélkül, mert jótévedők volt, a mennyből esőt adott nektek és termést hozó időket, bőven adott nektek eledelt és szívbéli örömet.** 18 Így szóltak, és nagy nehezen lebeszéltek a sokaságot arról, hogy áldozatot mutasson be nekik. 19 Antiókhiaiból és Ikóniumból azonban zsidók érkeztek oda, akik annyira felbujtották a tömeget, hogy megkövezték Pált, és kivonszolták a városon kívülre, mivel halottnak hitték. 20 De amikor körülvették a tanítványok, felkelt, és visszament a városba. Másnap pedig Barnabással együtt elment Derbébe. 21 Miután hirdették az evangéliumot ebben a városban, **és sokakat tanítvánnyá tettek, visszatértek Lisztrába, Ikóniumba és Antiókhiaiba.** 22 **Erősítették a tanítványok lelkét, és bátorították őket, hogy maradjanak meg a hitben, mivel sok nyomorúságon át kell bemennünk az Isten országába.** 23 Miután pedig gyülekezetenként előljárókat választottak nekik, böjtölve és imádkozva ajánlották őket az Úrnak, akiben hittek. 24 Azután Piszidián áthaladva eljutottak Pamfiliába, 25 hirdették az igét Pergében, és lementek Attáliába. 26 Innen Antiókhiaiba hajóztak, ahonnan Isten kegyelmébe ajánlva indították el őket a most elvégzett munkára. 27 Amikor megérkeztek, **összehívták a gyülekezetet, és elbeszéltek, milyen nagy dolgokat tett velük az Isten, és hogy kaput nyitott a pogányoknak a hitre.** 28 Azután hosszabb időt töltöttek ott a tanítványokkal.

ApCsel 15

1 Némelyek pedig, akik Júdeából jöttek le, így tanították a testvéreket: Ha nem metélkedtek körül a mózesi szokás szerint, nem üdvözülhettek. 2 Mivel pedig Pálnak és Barnabásnak nem kis viszálya és vitája támadt velük, úgy rendelkeztek, hogy ebben a vitás ügyben Pál, Barnabás és néhányan mások is menjenek fel az apostolokhoz és a vénekhez Jeruzsálembé. 3 Miután a **gyülekezet** útnak indította őket, áthaladtak Fönicián és Samárián, elbeszélték a pogányok megtérését, és nagy örömet szereztek minden testvérnek. 4 Amikor megérkeztek Jeruzsálembé, örömmel fogadta őket a gyülekezet, az apostolok és a vének, ők pedig elbeszélték, milyen nagy dolgokat tett velük Isten.

τῆς ἐκκλησίας,

KGV az Ecclesia, az A-paftaloc, és az Senioroc

KG gyülekezet és az apostolok és a vének

Uf csak apostolok és a vének kihagyja az ekkléziát (!)

RÚF a gyülekezet, az apostolok és a vének,

CSIA az eklézsia, az apostolok és a vének

KNV, SZIT, STL egyház, az apostolok és a vének / presbireek).

LUTH Gemeinde / vnd von den Aposteln / vnd von den Eltften

TYN 1526 –the congregation and of the apostles and seniors.

TYN 1534 the congregacion and of the Apostles and elders.

KJV church, and of the apostles and elders,

5 Előálltak azonban néhányan, akik a farizeusok pártjából lettek hívőkké, és azt mondták, **hogy körül kell metélni azokat, és meg kell parancsolni nekik, hogy tartsák meg Mózes törvényét.**

6. Összegyűltek tehát az apostolok és a vének, hogy efelől döntsenek.

7 Amikor nagy vita támadt, Péter felállt, és így beszélt hozzájuk:

Testvéreim, férfiak, ti tudjátok, **hogy régtől fogva engem választott ki Isten közületek,** hogy az én számból hallják a pogányok az evangélium igéjét, és higgyenek.

8 **A szíveket ismerő Isten pedig bizonyágot tett mellettük, amikor éppen úgy megadta nekik is a Szentlelket, ahogyan nekünk,** 9 és nem tett semmi különbséget közöttünk és közöttük, mert hit által megtisztította szívüket. 10 Most tehát miért kísértitek azzal Istent, hogy olyan igát akartok a tanítványok nyakába tenni, amelyet sem atyáink, sem mi nem tudtunk elhordozni? 11 Ellenben mi abban hiszünk, hogy az Úr Jézus kegyelme által üdvözülünk. Éppen úgy, mint ők.

12 Ekkor elcsendesedett az egész **gyűlés,** és meghallgatták Pált és Barnabást, amint elbeszélték, milyen nagy jeleket és csodákat tett általuk Isten a pogányok között. 13 Amikor elhallgattak, megszólalt **Jakab, és ezt** mondta: Testvéreim, férfiak, hallgassatok meg! 14 Simon elbeszélte, hogyan gondoskodott már kezdetben Isten arról, hogy a pogányok közül népet szerezzen magának. 15 És ezzel egyeznek a próféták szavai, amint meg van írva: 16

<p>Ám 9,11 „Ezután visszatérek, és felépítem Dávid leomlott sátorát, romjait is felépítem, és helyreállítom azt, 17 hogy keresse az emberek maradéka az Urat, és mindazok a népek, amelyeket tulajdonomnak neveztem. Így szól az Úr, aki ezeket 18 öröktől fogva ismertté tette.”</p>	<p>LXX Μετὰ ¹ ταῦτα <u>ἀναστρέψω</u> καὶ <u>ἀνοικοδομήσω</u> τὴν σκηνὴν Ἰακώβου τὴν πεπτωκυῖαν καὶ τὰ ἑπιτετραμμένα αὐτῆς ἀνοικοδομήσω καὶ <u>ἀνορθώσω</u> αὐτήν, 17 ὅπως ἂν ἐκζητήσωσιν οἱ κατάλοιποι τῶν ἀνθρώπων τὸν κύριον, ¹ καὶ πάντα τὰ ἔθνη ἐφ’ οὓς ἐπικέκληται τὸ ὄνομά μου ἐπ’ αὐτούς, λέγει Κύριος ¹ ποιῶν ταῦτα</p>
--	--

	<p>18 γνωστὰ ¹ ἀπ' αἰῶνος.</p>
<p>Ámos 9, 11 Azon a napon fölállítom Dávid összedőlt hajlékát, kijavítom réseit, helyreállítom romjait, fölépítem, és olyan lesz, mint hajdan.</p> <p>12Birtokba veszik Edóm maradékát és mindazokat a népeket, amelyeket majd rólam neveznek el – így szól az ÚR, aki ezt véghezviszi.</p>	<p>ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀναστήσω τὴν σκηνὴν Δαυὶδ τὴν πεπτωκυῖαν καὶ ἀνοικοδομήσω τὰ πεπτωκότα αὐτῆς καὶ τὰ κατεσκαμμένα αὐτῆς ἀναστήσω καὶ ἀνοικοδομήσω αὐτὴν καθὼς αἱ ἡμέραι τοῦ αἰῶνος,</p> <p>12 ὅπως ἐκζητήσωσιν οἱ κατάλοιποι τῶν ἀνθρώπων καὶ πάντα τὰ ἔθνη, ἐφ' οὓς ἐπικέκληται τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτούς, λέγει κύριος ὁ θεὸς ὁ ποιῶν ταῦτα.</p>

19 Ezért én úgy gondolom: ne terheljük meg azokat a pogányokat, akik megtérnek Istenhez, 20 hanem rendeljük el nekik, hogy tartózkodjanak a bálvány okozta tisztátalanságtól, a paráznaságtól, a megfulladt állattól és a vértől. 21 Mert Mózesnek ősidőktől fogva minden városban megvannak a hirdetői, hiszen a zsinagógákban minden szombaton **olvassák AZ ELSŐ JERUZSÁLEMI ZSINAT!**

22 Akkor az apostolok és a vének, az egész gyülekezettel együtt jónak látták, hogy férfiakat válasszanak ki maguk közül, és elküldjék őket Pállal és Barnabással Antiókhíába: mégpedig Júdást, akit Barsabbásnak hívtak, és Szilászt, akik vezető emberek voltak a testvérek között. 23 Ezt a levelet küldték velük: „Mi, az apostolok és a vének, a ti testvéreitek, az antiókhiai, szíriai és kilikiai pogány származású testvéreknek üdvözetünket küldjük! 24 Mivel meghallottuk, hogy közülnk egyesek megzavartak titeket, és szavaikkal feldúlták lelketeket – pedig mi nem adtunk nekik megbízást –, 25 egymás között **egyetértésre (Szünod)jutva, jónak láttuk, hogy férfiakat válasszunk és küldjünk hozzátok a mi szeretett Barnabásunkkal és Pálunkkal, 26 olyan emberekkel, akik életüket tették kockára a mi Urunk Jézus Krisztus nevéért.** 27 Elküldtük tehát Júdást és Szilászt, hogy ők maguk is elmondják nektek ugyanezt élőszóban. 28 Mert jónak látta a Szentlélek és mi is, hogy ne tegyünk több terhet rátok a szükségesnél: 29 hogy tartózkodjatok a bálványáldozati hústól, a vértől, a megfulladt állattól és a paráznaságtól. Ha ezektől őrizkedtek, jól teszitek. Legyetek egészségesben!” 30 Ők tehát, miután útnak indították őket, lementek Antiókhíába, **összehívták az egész gyülekezetet, és átadták a levelet. 31 Amikor felolvasták, megörültek a bátorításnak. 32 Júdás és Szilász, akik maguk is próféták voltak, sok beszéddel buzdították és erősítették a testvéreket.**

33 Azután ott időztek még egy darabig, majd békességgel elbocsátották őket a testvérek azokhoz, akik küldték őket. 34 De Szilász jónak látta, hogy ott maradjon. 35 Pál és Barnabás pedig Antiókhíában maradt, többekkel együtt tanítva és hirdetve az Úr igéjét. 36 Néhány nap múlva pedig ezt mondta Pál Barnabásnak: Térjünk vissza, látogassuk meg a testvéreket valamennyi városban, ahol hirdettük az Úr igéjét, és lássuk, hogy megy a soruk. 37 Barnabás azt akarta, hogy vigyék magukkal Jánost is, akit Márknak hívtak. 38 Pál azonban úgy tartotta helyesnek, hogy ne vigyék magukkal azt, aki elvált tőlük Pamfiliánál, és nem ment velük együtt a munkába. 39 Emiatt meghasonlás támadt közöttük, és ezért különváltak egymástól: Barnabás magával vitte Márkot, és elhajózott Ciprusra. 40 Pál pedig Szilászt választotta társul, és miután az Úr kegyelmébe ajánlották őt a testvérek, útnak indult; 41 bejárta Szíriát és Kilikiát, és erősítette a gyülekezeteket.

ApCsel 16

1Így jutott el Derbébe, majd Lisztrába is. Volt ott egy Timóteus nevű tanítvány, egy hívő zsidó asszonynak és egy görög apának a fia, 2 akiről jó bizonyosságot tettek a lisztrai és ikóniumi testvérek. 3 Pál magával akarta őt vinni, ezért az ott lakó zsidókra való tekintettel körülmetélte őt. Mert mindenki tudta, hogy az apja görög volt. 4 Amikor végigjárták a városokat, átadták nekik azokat a határozatokat, amelyeket a jeruzsálemi apostolok és vének hoztak, hogy tartsák meg azokat. 5 A gyülekezetek pedig erősödtek a hitben, és naponként

9 Egy éjjel látomás jelent meg Pálnak: egy makedón férfi állt előtte, és ezekkel a szavakkal kérlelte őt: Jöjj át Makedóniába, légy segítségünkre! 10 A látomás után nyomban igyekeztünk elmenni Makedóniába, mert megértettük: Isten oda hívott minket, hogy hirdessük nekik az evangéliumot. 11 Elhajóztunk tehát Tróászról; egyenesen Szamotrakéba mentünk, másnap Neapoliszba, 12 onnan pedig Filippibe, amely Makedónia vidékének első városa, római település volt. Néhány napot ebben a városban töltöttünk. 13 Szombaton kimentünk a városkapun kívülre, egy folyó mellé, ahol tudomásunk szerint imádkozni szoktak. Leültünk, és szóltunk az egybegyűlt asszonyokhoz. 14 Hallgatott minket egy Lídia nevű istenfélő asszony, egy Thiatirából való bíboráros, Lídia nevű istenfélő asszony, egy Thiatirából való bíboráros, akinek az

14b Úr megnyitotta a szívét, hogy figyeljen arra, amit Pál mond.

ὁ κύριος διήνοιξεν τὴν καρδίαν προσέχειν τοῖς λαλουμένοις ὑπὸ Παύλου.

διήνοιξεν – megnyitotta, διανοίγω - megnyit, megmagyaráz

15Amikor pedig háza népével együtt megkeresztelkedett, azt kérte: Ha úgy látjátok, hogy az Úr híve vagyok, jöjjetek, és szálljatok meg a házamban! És kérlelt bennünket.

Lidia is a háza népével keresztelkedett meg.

ὥς δὲ ἐβαπτίσθη καὶ ὁ οἶκος αὐτῆς, παρεκάλεσεν λέγουσα ¹ Εἰ ¹ κεκρίκατέ με πιστὴν τῷ κυρίῳ εἶναι, εἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκόν μου μένετε· καὶ παρεβιάσατο ἡμᾶς.

(ELBESZÉLÉSEK NEHEZEN PREPARÁLHATÓK.)

16Történt pedig egyszer, hogy amikor az imádkozás helyére mentünk, egy szolgálóleány jött velünk szembe, akiben jóvendőmondó lélek volt, és jóslásával nagy hasznot hajtott gazdáinak. 17 Követte Pált és minket, és így kiáltozott: Ezek az emberek a magasságos Isten szolgálói, akik az üdvösség útját hirdetik nektek! 18 Ezt több napon át művelte. Mivel Pált bosszantotta ez, megfordult, és ezt mondta a léleknek: Parancsolom neked Jézus Krisztus nevében, hogy menj ki belőle! És az még abban az órában kiment belőle. 19 Amikor pedig látták a gazdái, hogy odalett az, amiből hasznot reméltek, megragadva Pált és Szilászt, a hatóság elé, a főterre hurcolták őket. 20 Azután az előljárók elé vezették őket, és ezt mondták: Ezek az emberek felforgatják a városunkat. 21 Zsidók lévén, olyan szokásokat hirdetnek, amelyeket nekünk nem szabad sem átvennünk, sem követnünk, mert rómaiak vagyunk. 22 Velük együtt a sokaság is rájuk támadt, az előljárók pedig letépték ruhájukat, és megbotoztatták őket. 23 Sok ütést mértek rájuk, majd börtönbe vetették őket, és megparancsolták a börtönőrnek, hogy gondosan őrizze őket. 24 Az pedig, mivel ilyen parancsot kapott, a belső börtönbe vetette őket, és a lábukat kalodába zárta. 25 Éjfél tájban Pál és Szilász imádkozott, és énekkel magasztalta az Istent, a foglyok pedig hallgatták őket. 26 Ekkor hirtelen nagy földrengés támadt, úgyhogy megrendültek a börtön alapjai, hirtelen kinyílt minden ajtó, és mindegyikükről lehulltak a bilincsek. 27 Amikor a börtönőr felriadt álmából, és meglátta, hogy nyitva vannak a börtönajtók, kivonta a kardját, és végezni akart magával, mert azt hitte, hogy megszöktek a

foglyok. 28 Pál azonban hangosan rákiáltott: Ne tégy kárt magadban, mert valamennyien itt vagyunk! 29 Ekkor az világosságot kért, berohant, és remegve borult Pál és Szilász elé; 30 majd kivezette őket, és ezt kérdezte:

Uraim, mit kell cselekednem, hogy üdvözüljek? Ők pedig így válaszoltak:

Κύριοι, ¹ τί με δεῖ ποιεῖν ἵνα σωθῶ;

31 Higgy az Úr Jézusban, és üdvözülsz mind te, mind a te házad népe. 3

οἱ δὲ εἶπαν ¹ Πίστευσον ¹ ἐπὶ τὸν κύριον Ἰησοῦν, ¹ καὶ σωθήσῃ σὺ καὶ ὁ οἶκός σου.

32 Ekkor hirdették az Isten igéjét neki és mindazoknak, akik a házában voltak.

καὶ ἐλάλησαν αὐτῷ τὸν λόγον τοῦ ῥθεοῦ ἰσὺν ῥπᾱσι ῥτοις ἐν τῇ οἰκίᾱ αὐτοῦ.

33 Ő pedig magához fogadta őket az éjszakának még abban az órájában, kimosta sebeiket, és azonnal megkeresztelkedett egész háza népével együtt. 34 Azután házába vitte őket, asztalt terített nekik, és örvendezett, hogy egész háza népével együtt hisz az Istenben. 35 Amikor megvirradt, elküldték az előljárók a törvényszolgákat, és azt üzenték: Bocsásd szabadon azokat az embereket! 36 A börtönőr tudára adta Pálnak ezt az üzenetet: Az előljárók azt a parancsot küldték, hogy bocsásd szabadon titeket: most tehát távozzatok, menjetek el békességgel! 37 Pál azonban így szólt hozzájuk: Megverték minket nyilvánosan, ítélet nélkül, és börtönbe vetettek, holott római polgárok vagyunk; most pedig titokban akarnak elküldeni minket? Azt már nem! Jöjjenek ide, és ők maguk vezessenek ki bennünket! 38 A törvényszolgák pedig jelentették ezt az előljáróknak. Amikor ezek meghallották, hogy rómaiakról van szó, megijedtek. 39 Odamentek, és bocsánatot kértek tőlük, majd kivezették őket, és kérték, hogy távozzanak a városból. 40 Amint kijöttek a börtönből, elmentek Lídiához, ahol találkoztak a testvérekkel, és bátorították őket, majd továbbmentek.

ApCsel 17

1Miután áthaladtak Amfipoliszon és Apollónián, Thesszalonikába értek, ahol zsinagógájuk volt a zsidóknak. 2Pál pedig szokása szerint bement hozzájuk, és három szombaton is vitába szállt velük az Írások alapján. 3Megmagyarázta **διανοίγων – magyarázva διανοίγω – megnyit** és bizonyította nekik, hogy Krisztusnak szenvednie kellett, és fel kellett támadnia a halálból; és hogy „ez a Jézus a Krisztus, akit én hirdetek nektek”. 4Néhányan hívőkké lettek közülük, csatlakoztak Pálhoz és Szilászhoz, ugyanúgy igen sok istenfélő görög is, valamint sok előkelő asszony. 5**Ez irigységgel töltötte el a zsidókat**, ezért maguk mellé vettek a piaci csavargók közül néhány hitvány embert, csődületet támasztottak, és fellármázták a várost, felvonultak Jászón házához, és ki akarták vezetni Pálékát a népgyűlés elé. 6Amikor nem találták ott őket, Jászónt néhány testvérrel együtt a város előljárói elé hurcolták, és így kiáltottak:

17, 6b Ezek, **akik az egész világot felforgatták,**

Οἱ ¹ τῆν οἰκουμένην ἀναστατώσαντες

ἀναστατώω - 1) provokál; felfordulást okoz

TN 1-2 Acts 17,6, these that trouble the world,

KNV 17,6 They the word upside down (!)

Sh: house is turned upside down IHIV 2,1,4

itt is megjelentek! 7Jászón befogadta őket, holott ezek mind a császár parancsai ellen cselekszenek, mivel mást mondanak királynak: Jézust. 8Ezzel fel is izgatták a sokaságot és a város előljáróit, akik ezt hallották. 9Amikor azonban kezességet kaptak Jászántól és a többiektől, elbocsátották őket.

Pál Béreában

10A testvérek pedig még aznap éjjel elküldték Pált Szilásszal együtt Béreába. Amikor megérkeztek, bementek a zsidók zsinagógájába. 11Ezek nemesebb lelkűek voltak, mint a thesszalonikaiak, teljes készséggel fogadták az igét, és napról napra kutatták az Írásokat, hogy igaz-e, amit Pál mond. 12Sokan hittek tehát közülük, sőt a tekintélyes görög asszonyok és férfiak közül sem kevesen. 13De amint megtudták a thesszalonikai zsidók, hogy Pál Béreában is hirdeti az Isten igéjét, odajöttek, és ott is fellázították és felizgatták a sokaságot. 14Akkor a testvérek azonnal továbbküldték Pált, hogy menjen a tengerpartra. Szilász és Timóteus azonban ott maradt. 15Pált pedig elvitték kísérői egészen Athénig, majd visszatértek azzal az utasítással, hogy Szilász és Timóteus minél hamarabb menjen hozzá.

16 Miközben Pál Athénban várta őket, **háborgott a lelke, παρωξύνετο τὸ πνεῦμα**

αὐτοῦ παρωξύνετο – fölindult παρωξύνω - 1) felingerel, haragra gerjeszt; 2) (hirtelen) fölindul, izgalomba jön

PÁL MINT FUNDAMENTALISTA: HARAGSZIK VALAMIRE. (George Marsden: „A fundamentalist is the one who is angry with something.”)

Háborgás Ker Bibliai Lex

Belső, elfojtott nyugtalanság, felindultság, harag, melyet általában valamilyen külső körülmény (pl. megsértett önérték, igazságérzet) vált ki az emberből. Az ÚF a választékos háborgás kifejezést egyéb szavakkal is helyettesíti. Így háborgott pl. Ahasvérós király SIKEM királyné magatartása (Eszt 1,12) és HÁMÁN cselszövése miatt (Eszt 7,7). Hasonlóképpen háborgott a sértett önértékű Hámán (Eszt 5,9) és NAAMÁN (2Kir 5,12). A zsoltáros inti a kegyeseket: ne háborgjanak az alattomos, gonosz emberek szerencsésnek látszó útja miatt (Zsolt 37,1.7k; 39,3k; 73,3.21). A pogány istenellenes erők és népek is tudnak zúgni, háborogni (Zsolt 83,3; Ézs 17,12), mint a tenger (Zsolt 46,4.7; Jón 1,12; Ézs 57,20). A bölcsességirodalom és az ÚSZ óv a tetet-lelket károsító fölösleges háborgástól (Péld 3,30; 14,17; 15,18; 21,9; 25,24; 26,20k; 29,8; 30,33; Mt 5,22; Ef 4,31). Az 1Kor 13,5 szerint: a szeretet nem háborodik fel, »nem gerjed haragra«. Ef 4,26 reálisan tudomásul veszi embervoltunkból fakadó fogyatékoságainkat, de int: »a nap ne menjen le a ti haragotokkal«. Róm 10,19 pedig, az 5Móz 32,21b-t idézve a »felingerel«, »felindít«, »féltekennyé tesz« ige színönimájaként pozitív értelemben használja a haragra indítást. Szent felindultság, háborgás keríti hatalmába sokszor a prófétákat, Isten embereit (2Móz 16,20; 32,19; 1Sám 11,6; Jer 6,11; Neh 5,6). Így háborgott PÁL APOSTOL, amikor ATHÉNben látta a sok bálványistent (ApCsel 17,16), = **1Kor 13,5 = nem gerjed haragra** sőt maga Jézus is [háborog]s LÁZÁR halálakor (Jn 11,33.38).

Jézus háborgott lelkében, és megrendült. MÁS A GÖRÖGBEN MINT PÁL HÁBORGÁSA: JÉZUSNÁL INKÁBB: AFFECTION

ἐνεβριμήσατο τῷ πνεύματι καὶ ἐτάραξεν ἑαυτὸν

ἐνεβριμήσατο – fölindult, ἐμβριμάομαι - 1. (előzetesen) kemény hangon figyelmeztet; 2. (utólag, vmi miatt) ráfőrméd vkire; 3. (magában) fölindul

ἐτάραξεν – megrendült ταρασσώ - megzavar, fölkavar, fölizgat, megrémít

mert látta, hogy a város tele van bálványokkal. 17 Nap mint nap vitázott a zsinagógában a zsidókkal és a hozzájuk csatlakozott istenfélőkkel, a főtéren pedig azokkal, akiket éppen ott talált. 18 Néhány epikureus és sztoikus filozófus is vitázott vele. Némelyek ezt kezdezték: Mit akarhat ez a **fecsegő mondani?** – mások ezt mondták: Úgy látszik, hogy idegen istenségek hirdetője – mivel Jézust és a feltámadást hirdette. 19 Ekkor megfogták, az Areopágoszra vitték, és megkeztdezték tőle: Megtudhatjuk-e, mi az az új tanítás, amelyet hirdetsz? 20 Mert amint halljuk, idegen dolgokkal hozakodsz elő, szeretnénk tehát megkeztteni, hogy miről is van szó. 21 Az athéniak és a bevándorolt idegenek ugyanis egyébbel sem töltötték az idejüket, mint azzal, hogy valami újdonságot mondjanak vagy halljanak. 22 Pál ekkor kiállt az Areopágosz közepére, és így szólt:

Athéni férfiak, minden tekintetben nagyon vallásos embereknek látlak titeket, 23 mert amikor bejártam és megtekintettem szentélyeiteket, találtam olyan oltárt is, amelyre ez volt felírva: AZ ISMERETLEN ISTENNEK. Akit tehát ti ismeretlenül tiszteltek, én azt hirdetem nektek. 24 Az Isten, aki teremtette a világot és mindazt, ami benne van, aki mennynek és földnek Ura, nem lakik emberkéz alkotta templomokban, 25 nem szorul emberi kéz szolgálatára, mintha hiányt szenvedne valamiből, hiszen ő ad mindenkinek életet, lehetet és mindent. 26 Az egész emberi nemzetséget egy vérből teremtette, hogy lakjon az egész föld színén, meghatározta elrendelt idejüket és lakóhelyük határait, 27 hogy keressék az Istent, hátha kitapinthatják és megtalálhatják, hiszen nincs messzire egyiküktől sem, 28 mert őbenne élünk, mozgunk és vagyunk. Ahogy a ti költőitek közül is mondták némelyek: „Bizony, az ő nemzetsége vagyunk.” 29 Mivel tehát az Isten nemzetsége vagyunk, nem szabad azt hinnünk, hogy aranyhoz vagy ezüsthöz vagy kőhöz, művészi alkotáshoz vagy emberi elképzeléshez hasonló az istenség. 30 A tudatlanság időszakait ugyan elnézte Isten, de most azt hirdeti az embereknek, hogy mindenki mindenütt térjen meg. **31 Azért rendelt egy napot, amelyen igazságos ítéletet mond majd az egész földkerekség fölött egy férfi által, akit erre kiválasztott, akiről bizonysgot adott mindenki előtt azáltal, hogy feltámasztotta a halálból.**

32 Amikor a halottak feltámadásáról hallottak, egyesek gúnyolódtak, mások pedig azt mondták: Majd meghallgatunk erről máskor is. 33 Pál ezután eltávozott közülük. 34 Néhány férfi azonban csatlakozott hozzá, és hívővé lett: közöttük az areopágitá Dionísziusz is, egy Damarisz nevű asszony és velük együtt mások.

ApCsel 18

1 Ezek után Pál eltávozott Athénből, és Korinthusba ment. 2 Ott találkozott egy Akvila nevű pontuszi származású zsidóval, aki nemrég jött Itáliából feleségével, Priscillával, mivel Klaudiusz elrendelte, hogy minden zsidó távozzék Rómából. Pál csatlakozott hozzájuk, 3 és mivel ugyanaz volt a mestersége, náluk lakott és dolgozott, ők ugyanis sátokeztítők mesterek voltak. 4 Szombatonként azonban a zsinagógában vitázott, és igyekezett meggyőzni zsidókat és görögöket. 5 Amikor pedig Szilász és Timóteusz megérkezett Makedóniából, Pál teljesen az ige hirdetésének szentelte magát, és bizonysgot tett a zsidók előtt, hogy Jézus a Krisztus. 6 Amikor azonban ellene szegültek és szidalmazták, lerázta ruhájáról a port, és ezt mondta nekik: Véretek a ti fejetekre szálljon: **ÁTOK?** Én tiszta vagyok! Mostantól fogva a pogányokhoz megyek. 7 Ekkor eltávozott onnan, és egy Ticiusz Jusztusz nevű istenfélő ember házába költözött, akinek a háza szomszédos volt a zsinagógával. 8 Kriszpusz, a zsinagógai elöljáró pedig hitt az Úrban egész háza népével együtt, és a korinthusiak közül, akik hallgatták őt, szintén sokan hittek, és megkeresztelkedtek. 9 Az Úr egy éjjel látomásban ezt mondta Pálnak: Ne félj, hanem szólj, és ne hallgass: 10 mert én veled vagyok, és senki sem fog rád támadni és ártani neked, mert nekem sok népem van ebben a városban. 11 Ott is maradt egy évig és hat hónapig, és tanította közöttük Isten igéjét. 12 Amikor pedig Gallió volt Akhája helytartója, a zsidók egy akarattal Pálra támadtak, a törvényszék elé vitték, 13 és így szóltak: Ez az ember arra csábítja az embereket, hogy törvényellenes módra tiszteljék az Istent. 14 Amikor azonban Pál szólásra akarta nyitni a száját, Gallió ezt mondta a zsidóknak: Ha valami törvénytelenégről vagy súlyos büntetről volna szó, ti zsidók, a törvény értelmében meghallgatnálak benneteket. 15 Ha viszont tanításról, nevekről és a ti törvényetekről vitatkoztok, azt intézzétek el magatok, mert én ilyenekben nem kívánok bíró lenni. 16 Aztán kiutasította őket a törvényszék elöl. 17 Ekkor valamennyien megragadták Szószthenészt, a zsinagógai elöljárót, és ütlegelték a törvényszék előtt; de Gallió mit sem törődött ezzel. 18 Pál pedig még jó néhány napig ott maradt, azután elbúcsúzott a testvérektől, és Szíriába hajózott Priscillával és Akvilával együtt, előbb azonban megnyíratta a fejét Kenkhreában, mert fogadalmat tett. 19 Efezusba érve elvált

tőlük, maga pedig bement a zsinagógába, és vitázott a zsidókkal. 20 Amikor arra kérték, hogy hosszabb ideig maradjon náluk, nem volt rá hajlandó, 21 hanem búcsút vett tőlük, és ezt mondta: Visszatérek hozzátok, ha Isten úgy akarja. Azután elhajózott Efezusból. 22 Miután Cézareába érkezett, felment Jeruzsálembe, köszöntötte a gyülekezetet, azután lement Antiókhába. 23 Ott időzött egy darabig, majd útra kelt, sorra végigjárta Galácia vidékét és Frígiát, erősítve valamennyi tanítványt. 24 Eközben Efezusba érkezett egy Apollós nevű alexandriai származású zsidó férfi, aki ékesen szóló és az Írásokban jártas ember volt. 25 **Ő már tanítást kapott az Úr útjáról, és buzgó lélekkel hirdette, és helyesen tanította a Jézusról szóló igéket, de csak János keresztségét ismerte.** 26 Bátran kezdett beszélni a zsinagógában is. Amikor meghallgatta őt Akvila és Priscilla, maguk mellé vették, és még alaposabban megmagyarázták neki az Isten útját. 27 Amikor pedig át akart menni Akhájába, a testvérek biztatták, és írtak a tanítványoknak, hogy fogadják be őt. Amikor megérkezett, nagy segítségükre volt azoknak, akik a kegyelem által hívőkké lettek. 28 Mert erélyesen cáfolta a zsidókat, **és a nyilvánosság előtt bizonyította az Írások alapján, διὰ τῶν γραφῶν, hogy Jézus a Krisztus.**

Aztán mi lett Apollóssal? Igaz, hogy Akvila és Priscilla maguk mellé vették, és még alaposabban megmagyarázták neki az Isten útját. De maradt a János keresztségénél? Úgy is lehet hirdetni, hogy Jézus a Krisztus? Vagy valami elkerülte a figyelmemet?

ApCsel 19

FERGETEGES DRÁMA, NAGY HANGZAVAR: „NAGY AZ EFEZUSI ARTEMISZ!” – KONTRA KRISZTUS

Amíg Apollós Korinthusban volt, Pál végigjárva a felső vidékeket, Efezusba érkezett. Ott néhány tanítványra talált, 2 és így szólt hozzájuk:

PÁL

Kaptatok-e Szentlelket, amikor hívőkké lettetek?

Ők így feleltek:

HÍVŐK

Hiszen még azt sem hallottuk, hogy van Szentlélek.

3 Ezután megkérdezte tőlük:

PÁL

Akkor milyen keresztséget kaptatok?

HÍVŐK

János keresztségét – válaszolták ezek.

4 Pál ekkor így szólt:

PÁL

János, amikor keresztelt, megtérést követelt, de azt mondta a népnek, hogy abban higgyenek, aki utána jön, azaz Jézusban.

5 Amikor ezt meghallották, megkeresztelkedtek az Úr Jézus nevére. 6 És amikor Pál rájuk tette a kezét, leszállt rájuk a Szentlélek, úgyhogy különböző nyelveken szóltak, és prófétáltak. 7 Ezek a férfiak pedig összesen mintegy **tizenketten voltak. VAN ENNEK JELENTŐSÉGE? 8 Azután eljárta a zsinagógába, ahol három hónapon át bátran szólt, vitázott, és igyekezett meggyőzni őket az Isten országának dolgairól.**

9 Amikor pedig egyesek ellenálltak és nem hittek, sőt gyalázták az Úr útját az egész nép előtt, otthagyták őket, a tanítványokat is távol tartotta tőlük, és mindennap egy Tirannosz nevű ember iskolájában tanított. 10 Ez két éven át tartott, úgyhogy mindazok, akik Ázsiában laktak, meghallották az Úr igéjét, mind a zsidók, mind a görögök. 11 Isten pedig nem

mindennapi csodákat tett Pál keze által; 12 úgyhogy még levetett kendőit vagy kötényeit is elvitték a betegekhez, és a betegségek eltávoztak tőlük, a gonosz lelkek pedig kimentek belőlük. 13 Erre a vándorló zsidó ördögűzők közül is megkísérelték néhányan, hogy a gonosz lelkektől megszállottak felett kimondják az Úr Jézus nevét. Így szóltak: Kényszerítünk titeket arra a Jézusra, akit Pál hirdet! 14 Egy Szkéva nevű zsidó főpap hét fia is ezt tette. 15 A gonosz lélek azonban így válaszolt nekik: Jézust ismerem, Pálról is tudok, de ti kik vagytok? 16 Az az ember pedig, akiben a gonosz lélek volt, rájuk ugrott, legyúrta őket, és föléjük kerekedett, úgyhogy meztelenül és sebesülten futottak ki abból a házból. 17 Tudomására jutott ez minden Efezusban lakó zsidónak és görögnek, úgyhogy félelem szállta meg mindnyájukat, és magasztalták az Úr Jézus nevét. 18 A hívők közül is sokan eljöttek, megvallották és elbeszélték ilyenféle mesterkedéseiket. 19 Sokan, akik varázslással foglalkoztak, összehordták könyveiket, és mindenki szeme láttára elégették. Amikor kiszámították a könyvek értékét, ötvenezer ezüstpénzre becsülték. **20 Így az Úr ereje által az ige hatalmasan terjedt és megerősödött.** 21 Amikor mindez megtörtént, Pál elhatározta a Lélek által, hogy Makedóniát és Akháját bejárva, Jeruzsálembe megy. Így szólt: Ha ott már voltam, Rómát is meg kell látnom. 22 Elküldött Makedóniába kettőt azok közül, akik neki szolgáltak, Timóteust és Erasztoszt, ő pedig egy ideig Ázsiában maradt. 23 Abban az időben nem csekély zavargás támadt az Úr útja miatt. 24 Mert egy Demeter nevű ötvös, aki ezüsből kis Artemisz-templomokat készített, nem csekély keresethez juttatta a kézműveseket. 25 Ez az ember összegyűjtötte a kézműveseket, valamint a hasonló foglalkozásúakat, és így szólt hozzájuk:

A PÉNZ BESZÉL:

DEMETER

Férfiak, tudjátok, hogy ebből a mesterségből származik a mi jólétünk. 26 De látjátok és halljátok, hogy nemcsak Efezusban, hanem szinte egész Ázsiában nagy tömeget nyert meg és vezetett félre ez a Pál, aki azt mondja, hogy amiket emberkéz alkot, azok nem istenek. 27 Nemcsak az a veszély fenyeget azonban, hogy a mesterségünk csődbe jut, hanem az is, hogy a nagy istennőnek, Artemisznek a templomát is semmibe veszik, és így ő, akit egész Ázsia és az egész földkerekség tisztel, el fogja veszíteni dicsőségét.

28 Amikor ezeket hallották, haragra gerjedtek, és így kiáltoztak: Nagy az efezusi Artemisz! 29 A zűrzavar kiterjedt az egész városra. Majd megragadva a makedón Gájuszt és Arisztarkhoszt, Pál útítársait, egy akarattal a színházba rohantak. 30 Pál is be akart menni a nép közé, de őt nem engedték a tanítványok. 31 Néhány tartományi főtisztviselő, aki barátja volt, szintén üzent neki, és kérte, hogy ne menjen el a színházba. 32 Ott pedig az egyik ezt, a másik azt kiáltozta, a gyűlésben ugyanis nagy volt a zűrzavar, és a legtöbben azt sem tudták, miért jöttek össze. 33 A tömegeből előszólitották Alexandroszt, mivel a zsidók őt tuszkolták előre; Alexandrosz pedig intett a kezével, hogy védőbeszédet akar mondani a nép előtt. 34 De amikor felismerték, hogy zsidó, egyetlen kiáltás tört ki mindenikből, és ezt lehetett hallani mintegy két órán át: Nagy az efezusi Artemisz! 35 Végre a város jegyzője lecsendesítette a sokaságot, és így szólt:

JEGYZŐ:

Efezusi férfiak, van-e olyan ember, aki ne tudná, hogy Efezus városa a nagy istennő, Artemisz templomának és az ő égből leszállt képének az őrizője? 36 Mivel tehát ezt senki nem vitathatja, nyugodjatok meg, és ne kövessetek el semmiféle meggondolatlanságot! 37 Mert idehoztátok ezeket az embereket, akik nem templomrablók, és nem is káromolják a mi istennőnket. 38 Ha tehát Demeternek és a hozzá tartozó kézműveseknek panaszuk van valaki ellen, vannak törvénykezési napok, és vannak helytartók, pereljenek ott egymással! 39 Ha pedig ezenkívül van valami kívánságotok, azt törvényes népgyűlésen kell elintézni. **40 Mert így is az a veszély fenyeget minket, hogy lázadással vádolnak a mai nap miatt, nincs ugyanis semmiféle ok, amellyel meg tudnánk magyarázni ezt a csődületet.**

Ezeket mondva feloszlatta a gyűlést.

ApCsel 20

1 Miután megszűnt a zavargás, magához hívatta Pál a tanítványokat, bátorította őket, és elköszönve tőlük elindult Makedóniába. 2 Bejárta annak vidékeit, **számos beszédben bátorította őket, majd elment Görögországba.** 3 Három hónapig maradt ott, mivel azonban a zsidók merényletet terveztek ellene, amikor hajóra akart szállni Szíria felé, úgy döntött, hogy Makedónián át tér vissza. 4 Elkísérte őt a béreai Szópatrosz, Pirrosz fia, a thesszalonikaiak közül pedig Arisztarkhosz és Szekundusz, a derbéi Gájusz és Timóteus, valamint az ázsiai Tikhikosz és Trofimosz. 5 Ezek előre mentek, és Tróászban vártak rájuk. 6 **Mi pedig a kovásztalan kenyerek napjai után elhajóztunk Filippiből, és öt nap múlva érkeztünk hozzájuk Tróászba, ahol hét napot töltöttünk.** 7 A hét első napján pedig, amikor összegyűltünk, hogy megtörjük a kenyeret, Pál tanította őket, és mivel másnap már el akart utazni, a tanítást egészen éjjelig meghosszabbította. 8 Sok lámpás volt abban a felső szobában, ahol együtt voltunk. 9 **Egy Eutikhosz nevű ifjú pedig, aki az ablakban ült, mély álomba merült, mivel Pál sokáig tanított, és az álomtól elnehezülve leesett a harmadik emeletről, úgyhogy holtan szedték fel.** 10 Pál lement, ráborult, átölelte, és ezt mondta: **Ne zajongjatok, mert a lelke benne van.** 11 Azután felment, megtörte a kenyeret, evett, és még sokáig, egészen virradatig beszélt hozzájuk, majd útnak indult. 12 A fiút pedig élve hozták fel, és egészen megvigasztalódtak. 13 Mi pedig előre mentünk, és hajóra szállva Asszoszba utaztunk, hogy ott vegyük fel Pált, mivel így rendelkezett; odáig ugyanis gyalog akart jönni. 14 Mikor Asszoszban rájuk talált, felvettük a hajóra, és Mitilénébe mentünk. 15 Onnan tovább hajóztunk, és a következő napon eljutottunk Khioszig. Másnap befutottunk Számoszba, az ezt követő napon pedig elmentünk Milétozba. 16 Pál ugyanis már előzőleg úgy döntött, hogy Efezus mellett csak elhajózik, hogy ne kelljen időt töltenie Ázsiában. Sietett, hogy lehetőleg pünkösd napjára Jeruzsálembe érkezzen. **NAGYON ALAPOS, SZINTE TÖRTÉNELMI BESZÁMOLO!**

Milétozból azután elküldött Efezusba, és magához hívatta a gyülekezet véneit. 18 Mikor azok megérkeztek hozzá, ezt mondta nekik:

Ti tudjátok, hogy az első naptól fogva, amelyen Ázsiába léptem, hogyan viselkedtem közöttetek az egész idő alatt: 19 szolgáltam az Úrnak teljes alázatossággal, könnyek és megpróbáltatások között, amelyek a zsidók cselszövései miatt értek. 20 Semmit sem hallgattam el abból, ami hasznos, hanem inkább hirdettem és tanítottam azt nektek nyilvánosan és házanként. **PÁLNAK SOK EZ AZ ÖNREFLEXIÓ, ÖNKÖZPONTÚSÁG, „DICSEKVÉS”, MÉG HA AZ KRISZTUSÉRT IS TÖRTÉNIK. KICSIT HÁTRÉBB TOLHATNÁ AZ EGOJÁT** 21 Bizonyságot tettem zsidóknak is meg görögöknek is az Istenhez való megtérésről és a mi Urunkban, Jézusban való hitről. 22 És most, íme, én a Lélektől kényszerítve megyek Jeruzsálembe. Hogy mi ér ott engem, nem tudom, 23 csak azt, hogy a Szentlélek városról városra bizonytságot tesz, hogy fogság és nyomorúság vár rám. 24 **De én mindezekkel nem gondolok, sőt még az életem sem drága, csakhogy elvégezhessem futásomat és azt a szolgálatot, amelyet az Úr Jézustól azért kaptam, hogy bizonytságot tegyek az Isten kegyelmének evangéliumáról.** **ANYU-APUNAK A BIBLIÁJÁBA A LELKÉSSZÉ SZENTELESE ALKALMÁBÓL**

ἀλλ' οὐδενὸς ἑμοῦ λόγου ἑμοῦ ποιῶμαι ἑμὴν ψυχὴν τιμίαν ἑμαυτῷ ὡς ἑτελειῶσω τὸν δρόμον μου καὶ τὴν

διακονίαν ἦν ἔλαβον παρὰ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ, διαμαρτύρασθαι τὸ εὐαγγέλιον τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ.

25 És most tudom, hogy közületek, akik között jártam, az Isten országát hirdetve, többé nem látja arcomat senki. 26 Ezért bizonyoságot tesztek előttem a mai napon, hogy én mindenki véréből tiszta vagyok. 27 Mert nem vonakodtam attól, hogy hirdessem nektek az Isten teljes akaratát. 28 Viseljetek gondot tehát magatokra és az egész nyájra, amelynek őrizőivé tett titeket a Szentlélek, hogy legeltessétek az Isten egyházát, amelyet tulajdon vérével szerzett. 29 Tudom, hogy távozásom után ragadozó farkasok jönnek közétek, akik nem kímélik a nyájat, 30 sőt közületek is támadnak majd férfiak, akik hazugságokat beszélnek, hogy magukhoz vonzzák a tanítványokat. 31 Vigyázzatok azért, és emlékezzetek arra, hogy három évig éjjel és nappal szüntelenül könnyek között intettelek mindnyájatokat. 32 Most pedig Istenre bízlak titeket és kegyelme ígéjére, akinek van hatalma arra, hogy építsen és örökséget adjon a szentek közösségében. 33 Senkinek ezüstjét, aranyát vagy ruháját nem kívántam, 34 sőt ti jól tudjátok, hogy a magam szükségleteiről meg a velem levőkéről ezek a kezek gondoskodtak. 35 Mindezekben megmutattam nektek, hogy milyen kemény munkával kell az erőtlenekekről gondoskodni, megemlékezve az Úr Jézus szavairól. Mert ő mondta: „Nagyobb boldogság adni, mint kapni.”

36 Miután ezeket elmondta, mindnyájukkal együtt térdre borulva imádkozott. 37 Valamennyien nagy sírásra fakadtak, Pál nyakába borultak, és csókolgatták őt. 38 Különösen azon a szaván szomorodtak el, hogy többé nem fogják őt viszontlátni. Azután kikísérték a hajóhoz.

ApCsel 21

1 Amikor elbúcsúztunk tőlük, útnak indultunk, és egyenes irányban haladva Kószba érkeztünk, másnap Rodoszba, onnan pedig Patarába. 2 Ott találtunk egy Föníciába induló hajót: beszálltunk és elhajóztunk. 3 Miután Ciprust megpillantottuk, és bal kéz felől elhagytuk, Szíria felé tartottunk, és kikötöttünk Tíruszban, mert a hajó ott tette ki a rakományát. 4 Felkerestük a tanítványokat, és ott maradtunk hét napig. Ők a Lélek indítására azt mondták Pálnak, hogy ne menjen fel Jeruzsálembe. 5 Amikor pedig eltöltöttük ezeket a napokat, és elindultunk, hogy utunkat folytassuk, valamennyien elkísértek bennünket feleségükkel és gyermekeikkel a városon kívülre, és a tengerparton térdre esve imádkoztunk. 6 Ezután elbúcsúztunk egymástól, mi hajóra szálltunk, ők pedig visszatértek otthonukba. 7 Hajóutunk végére érve Tíruszból Ptolemaisba jutottunk. Köszöntöttük a testvéreket, és ott maradtunk náluk egy napig. 8 Másnap elindultunk, és megérkeztünk Cézareába. Bementünk Fülöp evangélista házába, aki a hét diakónus egyike volt, és nála maradtunk. 9 Neki volt négy hajadon leánya, akik prófétáltak. 10 Már több napja ott voltunk, amikor lejött Júdeából egy Agabosz nevű próféta. 11 Odajött hozzánk, levette Pál övét, megkötözte vele saját kezét és lábát, és ezt mondta: Így szól a Szentlélek: Azt a férfit, akié ez az öv, így kötik meg Jeruzsálemben a zsidók, és pogányok kezébe adják. 12 Amikor ezt meghallottuk, a helybeliekkel együtt arra kértük Pált, hogy ne menjen fel Jeruzsálembe. 13 De Pál így felelt: Miért sírtok, és miért keserítitek meg a szívemet? Hiszen én nemcsak megkötöztetni, hanem meghalni is kész vagyok Jeruzsálemben az Úr Jézus nevéért. 14 Amikor pedig nem hagyta magát meggyőzni, megnyugodtunk, és azt mondtuk: Legyen meg az Úr akarat! 15 E napok után felkészültünk, és felmentünk Jeruzsálembe. 16 Velünk jött néhány cézareai tanítvány is, akik elvezettek egy régi tanítványhoz, a ciprusi Mnászónhoz, hogy az ő vendégei legyünk. 17 Amikor Jeruzsálembe érkeztünk, örömmel fogadtak a testvérek. 18 Másnap eljött Pál velünk együtt Jakabhoz, ahol a vének is jelen voltak mindnyájan. 19 Köszöntötte őket, majd részletesen elbeszélte, mit tett az Isten a népek között

az ő szolgálata által. 20 Amikor ezt hallották, dicsőítették az Istent, aztán így szóltak hozzá: Látod, testvérem, milyen sok ezren vannak a zsidók között, akik hívők, és mindnyájan buzgón ragaszkodnak a törvényhez. 21 Rólad pedig azt hallottuk, hogy Mózesről való elszakadásra tanítod a népek között lévő zsidókat, és azt mondod, hogy ne metéljék körül fiaikat, és ne a zsidó szokás szerint éljenek. 22 Mit tegyünk tehát? Mindenképpen híre megy annak, hogy megjöttél. 23 Tedd hát azt, amit mondunk neked! Van nálunk négy férfi, akik fogadalmat tettek. 24 Vedd magad mellé őket, végezd el velük együtt a tisztulási szertartást, vállalj a költségeiket, hogy megnyírassák a fejüket! Így megtudja mindenki, hogy semmi sem igaz abból, amit rólad hallott, hanem magad is megtartod a törvényt, és aszerint élsz. 25 A pogányokból lett hívőknek pedig már megírtuk azt a határozatunkat, hogy tartózkodjanak a bálványoknak áldozott hústól és a vértől, a megfulladás állattól és a parázناسágtól. **26 Akkor Pál maga mellé vette ezeket a férfiakat, a következő napon elvégezve velük együtt a tisztulási szertartást, bement a templomba, és bejelentette, hogy mikor telnek le az ő tisztulásának napjai, amíg mindegyikükért be kell mutatni az áldozatot.** 27 Amikor végéhez közeledett a hét nap, az Ázsiából való zsidók meglátták őt a templomban. Fellázították az egész sokaságot, megragadták, 28 és így kiáltottak: Izráelita férfiak, segítsetek! Ez az az ember, aki a nép, a törvény és a szent hely ellen tanít mindenütt mindenkit, sőt még görögöket is hozott be a templomba, és megszenteltelenítette ezt a szent helyet. 29 Néhányan ugyanis látták vele a városban azelőtt az efezusi Trofimoszt, és azt hitték, hogy Pál bevitte a templomba. 30 Felbolydult tehát az egész város, a nép összecsendült, Pált megragadták, kivonszolták a templomból, és a kapukat azonnal bezárták. 31 Mikor pedig meg akarták ölni, jelentés érkezett a helyőrség ezredeséhez, hogy egész Jeruzsálem lázong. 32 Ez azonnal katonákat és századosokat vett maga mellé, és lerohant hozzájuk. Amikor azok meglátták az ezredest és a katonákat, abbahagyták Pál ütlegelését. 33 Amint az ezredes odaért, elfogatta őt, és megparancsolta, hogy verjék kettős bilincsbe, majd kérdezősködött, hogy ki ez, és mit követett el. 34 De a tömegből ki ezt, ki azt kiáltotta. Mivel a zajongás miatt nem tudhatott meg semmi bizonyosat, megparancsolta, hogy vigyék a várba. 35 Amikor pedig a lépcsőhöz ért, valósággal vinniük kellett Pált a katonáknak a tömeg erőszakossága miatt, 36 mert az egész tömeg követte, és kiáltozott: Végeztess ki! 37 Amikor már éppen be akarták vinni Pált a várba, így szólt az ezredeshez: Szabad valamit mondanom neked? Az megkérdezte: Te tudsz görögül? 38 Hát nem te vagy az az egyiptomi, aki néhány nappal ezelőtt fellázította és a pusztába vezette a szikáriusok négyezer emberét? 39 Pál így felelt: Én Tarzusból való zsidó vagyok, Kilikia nevezetes városának polgára. Arra kérek, engedd meg, hogy szóljak a néphez. 40 Miután ő megengedte, Pál a lépcsőkön állva intett kezével a népnek, és amikor nagy csend lett, héber nyelven így kezdett beszélni:

ApCsel 22

1Férfiak, testvérek és atyák, hallgassátok meg védekezésemet, amelyet most hozzátok intézek!
2Mikor hallották, hogy héber nyelven szól hozzájuk, még jobban elcsendesedtek. Aztán így folytatta:

PÁL NARRÁCIÓJA A NÉPNEK A MEGTÉRÉSÉRŐL 9. FEJ. ÚJRAÍRÁSA

3Én zsidó ember vagyok, a kilikiai Tarzuszban születtem, de ebben a városban növekedtem fel, Gamáliél lábainál kaptam nevelést az ősi törvény szigora szerint, Isten buzgó híve voltam, ahogyan ma ti mindnyájan. 4E tanítás követőit halálra üldöztem, megkötöztem, és börtönbe juttattam férfiakat és nőket is. 5Tanúm erre a főpap és a vének egész tanácsa, akiktől leveleket is kaptam a testvérekhez, és elmentem Damaszkuszba, hogy az ott lévőket is megkötözve hozzam Jeruzsálembe, hogy megkapják büntetésüket. 6Történt pedig, hogy amikor úton voltam, és Damaszkuszhoz közeledtem, déltájban hirtelen vakító fényesség sugárzott le rám az égből. 7A földre estem, és hangot hallottam, amely így szólt: Saul, Saul, miért üldözöl engem?

8Én pedig megkérdeztem: Ki vagy, Uram? És ő így szólt hozzám: Én vagyok a názáreti Jézus, akit te üldözöl. 9Akiak velem voltak, a fényt ugyan látták, de a velem beszélő hangját nem hallották. 10Ezt kérdeztem akkor: Mit tegyek, Uram? Az Úr pedig azt felelte nekem: Kelj fel, menj Damaszkuszba, és ott megmondják neked mindazt, amit Isten elrendelt, hogy megtedd. 11Mivel pedig annak a fényességnek a ragyogása miatt nem láttam, a velem lévőkhöz kézen fogva vezettek, úgy mentem be Damaszkuszba. 12Egy bizonyos Anániás pedig, aki törvény szerint élő kegyes férfi, aki mellett bizonyoságot tesznek az ott lakó zsidók mind, 13eljött hozzám, elem állt, és így szólt: Testvérem, Saul, láss! És én abban a pillanatban ismét láttam, és rátekintettem. 14Ő pedig ezt mondta nekem: Atyáink Istene választott ki téged, hogy megismerd az ő akaratát, meglásd az Igazat, és hangot hallj az ő ajkáról. 15Mert az ő tanúja leszel minden ember előtt arról, amiket láttál és hallottál. 16Most tehát miért késlekedsz? Kelj fel, keresztelkedj meg, mosd le bűneidet, segítségül híva az Úr nevét.

17Történt azután, hogy visszatértem Jeruzsálembe, és a templomban imádkoztam: révületbe estem, 18és láttam őt, aki ezt mondta nekem: Siess, és menj ki hamar Jeruzsálemből, mert nem fogadják el a rólam való bizonyoságtételeidet. 19Én így szóltam: Uram, ők tudják, hogy én voltam az, aki börtönbe vetettem és zsinagógáról zsinagógára járva megvertettem a benned hívőket. 20Amikor pedig kiontották Istvánnak, a te vértanúdnak a véréte, magam is ott álltam, helyeseltem az ő megölését, és őriztem azoknak a ruháját, akik megölték. 21De ő azt mondta nekem: Eredj el, mert én messze küldelek téged, a népek közé.

Pált a várba viszik

22Eddig a kijelentésig hallgatták, de akkor így kezdtek kiáltozni: Töröld el a föld színéről az ilyet, mert nem szabad neki élnie! 23Kiáltoztak, ruháikat eldobálták, és port szórtak a levegőbe. 24Az ezredes ezért elrendelte, hogy vigyék a várba, és meghagyta, hogy korbáccsal vallassák ki: hadd tudja meg, miért kiáltoztak így ellene.

PÁL RÓMAI POLGÁR!!

25Amikor pedig szíjakkal lekötötték, ezt kérdezte Pál az ott álló századostól: **Szabad-e római polgárt ítélet nélkül megkorbácsolnotok? 26Amikor ezt meghallotta a százados, az ezredeshez ment, és jelentést tett neki: Mit akarsz tenni? Hiszen ez az ember római polgár. 27Erre az ezredes odament, és megkérdezte tőle: Mondd meg nekem: csakugyan római polgár vagy? Ő így felelt: Az vagyok. 28Az ezredes így szólt: Én nagy összegért szereztem meg ezt a polgárjogot. Pál ezt mondta: Én viszont beleszülettem. 29Ekkor azonnal félreálltak mellőle azok, akik vallatni akarták. Sőt az ezredes is megijedt, amikor megtudta, hogy római polgár az, akit megkötöztetett.**

30Másnap aztán meg akarta tudni a valóságot arról, hogy mivel vádolják a zsidók, levétette tehát bilincseit, és megparancsolta, hogy gyűljenek össze a főpapok és az egész nagytanács. Ekkor lehozatta Pált, és eléjük állította.

ApCsel 23

1Pál rátekintett a nagytanácsra, és így szólt: Testvéreim, férfiak, én teljesen tiszta lelkiismerettel szolgáltam Istennek mind e mai napig. 2Anániás főpap ekkor megparancsolta a mellé állóknak, hogy üssék szájon. 3Pál ekkor így szólt hozzá: Megver téged az Isten, te meszelt fal! Itt ülsz, hogy ítélkezz felettem a törvény szerint, mégis a törvény ellenére azt parancsolod, hogy megüssenek? 4Erre az ott állók ezt mondták: Isten főpapját gyalázod? 5Pál így válaszolt: Nem tudtam, testvéreim, hogy főpap. Mert meg van írva: „Néped fejedelmét ne átkozd!” 6Mivel pedig Pál tudta, hogy egyik részük a szadduceusok, másik részük pedig a farizeusok közül való, így kiáltott a nagytanács előtt: Testvéreim, férfiak, én farizeus vagyok, farizeus fia, a halottak feltámadásába vetett reménységem miatt vádolnak engem. 7Mihelyt ezt mondta, vita támadt a farizeusok és a szadduceusok között, és a gyűlés véleménye megoszlott. 8A szadduceusok

ugyanis azt állítják, hogy nincs feltámadás, sem angyal, sem lélek, a farizeusok pedig vallják mindegyiket. 9 Nagy kiáltozás támadt, a farizeuspárti írástudók közül néhányan felállva hevesen vitatkoztak, és így szóltak: Semmi rosszat sem találunk ebben az emberben. Hátha valóban Lélek szólt hozzá vagy angyal? 10 Mivel a felfordulás egyre nagyobb lett, az ezredes attól félve, hogy Pált széttépik, megparancsolta, hogy a csapat menjen le, ragadja ki őt közülük, és vigye a várba. 11 Aznap éjjel pedig odaállt Pál mellé az Úr, és ezt mondta: Bizzál, mert ahogyan bizonyosságot tettél az én ügyem mellett Jeruzsálemben, úgy kell Rómában is bizonyosságot tenned!

12 Amikor megvirradt, a zsidók összesereglettek, és átokkal kötelezték magukat, hogy nem esznek és nem isznak addig, amíg meg nem ölik Pált. 13 Több mint negyvenen voltak, akik ezt az összeesküvést szőtték. 14 Ezek elmentek a főpapokhoz és a vénekhez, és így szóltak: Súlyos átokkal köteleztük magunkat, hogy semmit sem veszünk magunkhoz, amíg meg nem öljük Pált. 15 Most tehát a nagytanáccsal együtt javasoljátok az ezredesnek, hogy vezettesse őt hozzátok, mintha alaposabban akarnátok kivizsgálni az ügyét. Mi pedig készen állunk, hogy végezzünk vele, mielőtt ideér. 16 Pál nőtestvérének fia azonban hallott a cselszövésről, elment, és a várba bejutva elmondta ezt Pálnak. 17 Pál magához kérte az egyik századost, és ezt kérte tőle: Ezt az ifjút vezesd el az ezredeshez, mert jelenteni akar valamit. 18 Az tehát maga mellé vette az ifjút, elvezette az ezredeshez, és ezt mondta: A fogoly Pál hívatott engem, és megkért, hogy ezt az ifjút vezessem hozzád, mert valamit mondani akar neked. 19 Az ezredes kezénél fogva félrevonta az ifjút, és megkérdezte tőle: Mit akarsz nekem jelenteni? 20 Az pedig így válaszolt: A zsidók megegyeztek, hogy megkérnek téged: vezettesd le Pált holnap a nagytanács elé, mintha valamit pontosabban akarnának megtudni róla. 21 De te ne engedj nekik, mert közülük több mint negyven férfi leselkedik rá, akik átokkal kötelezték magukat, hogy addig nem esznek és nem isznak, amíg meg nem ölik. Már készen is állnak, csak üzenetedet várják. 22 Az ezredes elbocsátotta az ifjút, és meghagyta neki: Senkinek se szólj arról, hogy ezt jelentetted nekem! 23 Ezután hívatott két századost, és megparancsolta nekik: Este kilenc órára állítsatok készenlétbe kétszáz katonát, hetven lovas és kétszáz lándzsást, hogy induljanak Cézareába. 24 Adjatok melléjük háttas állatokat is, hogy Pált felültetve biztonságban juttassák el Félix helytartóhoz. 25 Azután levelet írt, amelynek ez volt a tartalma: 26 „Klaudiusz Lisziász a nagyra becsült helytartónak, Félixnek üdvözlétét küldi. 27 Ezt a férfit a zsidók elfogták, és megakarták ölni, de csapatommal megjelenve kiszabadítottam, mert tudomásomra jutott, hogy római polgár. 28 Mivel meg akartam tudni, mivel vádolják, a nagytanácsuk elé vezettem. 29 Megállapítottam, hogy az ő törvényük vitás kérdéseivel kapcsolatban vádolják, de nincs ellene semmiféle halált vagy fogságot érdemlő vád. 30 Mivel pedig jelentették nekem, hogy merénylet készül ez ellen a férfi ellen, azonnal elküldtem hozzád, és vádlóinak is meghagytam, hogy ha panaszuk van ellene, előtted mondják el.” 31 A katonák tehát a kapott parancs értelmében átvették Pált, és elvitték az éjszaka folyamán Antipatriszba. 32 Másnap a lovasokat továbbküldték vele, ők pedig visszatértek a várba. 33 Mikor megérkeztek Cézareába, átadták a levelet a helytartónak, és elébe vezették Pált is. 34 A helytartó elolvasta a levelet, és megkérdezte Páltól, hogy melyik tartományból való. Amikor megtudta, hogy Kilikiából, 35 így szólt: Akkor foglak kihallgatni, ha vádlóid is megérkeztek. És megparancsolta, hogy Heródes palotájában őrizzék.

ApCsel 24

1 Öt nap múlva azután lement Anániás főpap néhány vénnel meg egy Tertullusz nevű ügyvéddel, és panaszt tettek a helytartónál Pál ellen. 2 Amikor behívták, Tertullusz így kezdte vádolni: 3 Nagy békességet biztosítasz számunkra, nagyra becsült Félix, és üdvös változások történnek népünk javára a te gondoskodásod folytán. Ezt mindenkor és mindenütt teljes hálával

ismerjük el. 4 De hogy hosszan ne fárasszalak, kérlek, hallgasd meg rövid beszédünket jóindulattal. **5 Mi ugyanis megállapítottuk, hogy ez az ember valóságos pestis,** lázadást szít a földkerekségen élő valamennyi zsidó között, és a názáreti irányzat feje. 6 A templomot is meg akarta szentségteleníteni, de elfogtuk, és a mi törvényünk szerint akartuk elítélni. 7 Lisziász ezredes azonban odajött, erőszakkal kivette őt a kezünk közül, 8 és azt parancsolta, hogy vádlói hozzád jöjjenek. Magad is tudomást szerezhetsz mindarról, amivel vádoljuk, ha őt kihallgatod. 9 Csatlakoztak ehhez a vádhoz a zsidók is, és bizonygatták, hogy mindez valóban így van. 10 Amikor a helytartó intett Pálnak, hogy beszélhet, ő így szólt: Mivel tudom, hogy sok éve vagy már bírása ennek a népnek, nagyobb bizalommal védekezem a magam ügyében. 11 Magad is meggyőződhetsz arról, hogy alig tizenkét napja jöttem fel Jeruzsálembe imádkozni. 12 De nem láttak engem sem a templomban, sem a zsinagógákban, sem a városban bárkivel is vitatkozni vagy a nép között lázadást szítani. 13 Azt sem tudják rám bizonyítani, amivel most vádolnak. 14 De azt megvallom előtted, hogy én a szerint a tanítás szerint, amelyet ők eretnekségnek mondanak, úgy szolgálok atyáim Istenének, hogy hiszek mindabban, ami megfelel a törvénynek, és ami meg van írva a próféták könyvében. 15 Nekem ugyanaz az Istenbe vetett reménységem, amit ők maguk is várnak, hogy lesz feltámadásuk mind az igazaknak, mind a gonoszoknak. 16 Ezért magam is arra törekszem, hogy lelkiismeretem mindenkor tiszta legyen Isten és emberek előtt. 17 Több év múltán eljöttem népemhez, hogy adományokat adjak, és áldozatokat mutassak be. 18 A tisztulási fogadalom teljesítése közben talált rám a templomban néhány Ázsiából való zsidó, nem pedig csödületben vagy lázítás közben. 19 Nekik kellett volna megjelenniük előtted, és vádolniuk engem, ha valami panaszuk van ellenem. 20 Vagy mondják meg ezek maguk, találtak-e bennem valamilyen vétket, amikor a nagytanács előtt álltam. 21 Ha csak azt a kijelentést nem, amelyet közöttük állva kiáltottam: A halottak feltámadása miatt vádolnak engem ma előttetek! 22 Erre Félix elnapolta az ügyet, mert sokat tudott erről a tanításról, és így szólt: Amikor Lisziász ezredes idejön, akkor fogok dönteni az ügyetekben. 23 Ugyanakkor megparancsolta a századosnak, hogy tartsák őrizetben Pált, de enyhébb fogságban, és az övéi közül senkit se akadályozzanak abban, hogy szolgálatára legyen. 24 Néhány nap múlva pedig megjelent Félix a feleségével, Druszillával, aki zsidó származású volt. Magához hívatta Pált, és meghallgatta őt a Krisztus Jézusban való hitről. 25 De amikor igazságról, önmegtartóztatásról és a jövődő ítéletről kezdett beszélni, Félix megrémült, és így szólt: Most menj el, de ha alkalmat találok, majd ismét hívatlak. 26 Egyúttal azt is remélte, hogy pénzt kap Páltól, ezért gyakrabban hívatta, és elbeszélgetett vele. 27 Két esztendő múlva Porcius Fesztusz lett Félix utóda. Félix pedig fogságban hagyta Pált, mert kedvében akart járni a zsidóknak.

ApCsel 25

1 Amint Fesztusz megérkezett a tartományba, három nap múlva felment Cézáréából Jeruzsálembe. 2 Ott a zsidók főpapjai és vezetői panaszt tettek Pál ellen, és kérték, 3 hogy – bár Pál ezt nem akarja – a kedvükért vitesse Pált Jeruzsálembe. Mert azt a tervet szőtték ellene, hogy megölik útközben. 4 Fesztusz azonban azt felelte, hogy Pál Cézáréában van őrizetben, ő maga pedig hamarosan odautazik. 5 Ezért a közöttetek lévő vezetők – mondta – jöjjenek le velem, és ha van valami kifogásolható abban az emberben, emeljenek vádat ellene! 6 Miután pedig nyolc vagy tíz napot közöttük töltött, lement Cézáréába. A következő napon pedig beült a bírói székbe, és elővezettette Pált. 7 Amikor Pál megjelent, körülállták a Jeruzsálemből lejött zsidók, és sok súlyos vádat emeltek ellene, amelyeket azonban nem tudtak bizonyítani. 8 Pál így védekezett: Sem a zsidók törvénye ellen, sem a templom ellen, sem a császár ellen nem véttem semmit. 9 Fesztusz azonban a zsidók kedvében akart járni, és ezt kérdezte Páltól: Akarsz-e Jeruzsálembe menni, hogy ott ítéljezzem feletted ebben az ügyben? **10 Pál azonban így válaszolt: A császár ítélszéke előtt állok, itt kell ítékezni felettem. A zsidók ellen nem**

véttem semmit, amint magad is jól tudod. 11 Mert ha vétkes vagyok, és halált érdemlő dolgot cselekedtem, nem vonakodom a haláltól. Ha pedig ezek alaptalanul vádolnak engem, senki sem szolgáltatathat ki nekik. A császárhoz fellebbezek. 12 Akkor Fesztusz megbeszélést tartott a tanácsosaival, majd így válaszolt: A császárhoz fellebbeztél, tehát a császár elé fogsz menni. 13 Néhány nap elteltével Agrippa király és Bereniké Cézareába érkezett, hogy köszöntsék Fesztuszt. 14 Amikor már több napja időztek ott, **Fesztusz** szóba hozta a király előtt Pál ügyét:

Van itt egy férfi – mondta –, akit Félix hagyott itt fogolyként. 15 Mikor Jeruzsálemben voltam, panaszt emeltek ellene a zsidók főpapjai és vénei, és az elítélését kérték. 16 Azt válaszoltam nekik, hogy a rómaiaknak nem szokásuk bárkit is kiszolgáltatni, amíg a vádlott szemtől szemben nem áll vádlóival, és alkalmat nem kap arra, hogy védekezzen a vád ellen. 17 Mikor tehát megérkeztek ide, halogatás nélkül mindjárt másnap bírói székembe ültem, és elővezettettem azt a férfit. 18 Ekkor vádlói körülállták, de semmi olyan bűnt sem hoztak fel ellene, amilyenre gondoltam, 19 hanem valami vitás kérdéseik voltak vele a maguk vallásáról meg egy bizonyos meghalt Jézusról, akiről Pál azt állította, hogy él. 20 Mivel pedig én nem tudtam eligazodni ezekben a vitás kérdésekben, azt kérdeztem tőle, nem akar-e Jeruzsálemben menni, és ott állni törvény elé ezek miatt a dolgok miatt. 21 Pál azonban fellebbezett, és azt kívánta, hogy tartsák őrizetben a császár döntéséig. Ezért parancsot adtam, hogy őrizzék őt, amíg a császárhoz küldhetem.

22 Agrippa erre így szólt Fesztuszhoz: Szeretném magam is hallani ezt az embert! – Holnap hallani fogod – válaszolta ő. 23 Másnap megérkezett Agrippa és Bereniké nagy pompával, és miután az ezredessel meg a város előkelőségeivel együtt bevonultak a nagyterembe, Fesztusz parancsára elővezették Pált. 24 Fesztusz ezután így szólt: Agrippa király és ti, férfiak, mind, akik velünk együtt jelen vagytok, látjátok ezt az embert, aki miatt engem ostromolt az egész zsidóság Jeruzsálemben, sőt még itt is, azt kiáltozva, hogy nem szabad tovább élnie. 25 Én azonban azt állapítottam meg, hogy semmi halált érdemlő dolgot nem cselekedett. De mivel a császárhoz fellebbezett, úgy döntöttem, hogy oda küldöm őt. 26 Ámde semmi bizonyosat nem tudok írni róla uramnak, ezért elétek vezettettem, elsősorban is eléd, Agrippa király, hogy kihallgatása után legyen mit írnom róla. 27 Mert értelmetlennek tartom, hogy aki foglyot küld, ne jelentse az ellene emelt vádat is.

ApCsel 26

1 Agrippa erre így szólt Pálhoz: Megengedjük, hogy szólj a magad mentségére. Akkor Pál kinyújtotta a kezét, és védőbeszédet mondott:

2 Boldognak tartom magam, Agrippa király, hogy mindazok ellen, amikkel a zsidók vádolnak, ma előtted védekezhetek, 3 mert te kiváló ismerője vagy a zsidók minden szokásának és vitás kérdéseinek. Kérlek azért, hallgass meg engem türelemmel. 4 Életemet, amely kezdettől fogva népem között és Jeruzsálemben folyt, ifjúságomtól fogva ismerik a zsidók mindnyájan. 5 Mivel ők kezdettől fogva ismernek, tanúsíthatják, ha akarják, hogy kegyességünk legszigorúbb irányzata szerint éltem mint farizeus. 6 Most is amiatt a reménység miatt állok itt vád alatt, amelyet atyáinknak ígért Isten. 7 Ennek a teljesülését reméli tizenkét törzsünk is, éjjel-nappal állhatatosan szolgálva Istennek. Ezért a reménységért vádolnak engem a zsidók, Agrippa király. 8 Miért tartjátok hihetetlennek, hogy Isten halottakat támaszt fel? 9 Egykor magam is úgy gondoltam, hogy mindent meg kell tennem a názáreti Jézus neve ellen. 10 Meg is tettem

ezt Jeruzsálemben, és a főpapoktól kapott felhatalmazás alapján a szentek közül sokat börtönbe vetettem. Amikor pedig halálra ítélték őket, én is ellenük szavaztam. 11 A zsinagógákban mindenféle gyakran büntetéssel kényszerítettem őket káromlásra, sőt ellenük való féktelen őrvjögésében egészen az idegen városokig üldöztem őket. 12 Egyszer éppen ilyen ügyben utaztam a főpapok felhatalmazásával és megbízásával Damaszkuszba. 13 Délután az úton láttam, ó, király, amint a mennyből a nap fényénél is ragyogóbb világosság sugároz körül engem és útitársaimat. 14 Mikor pedig mindnyájan a földre estünk, egy hangot hallottam, amely így szólt hozzám héber nyelven: Saul, Saul, miért üldözöl engem? Nehéz neked az ösztöke ellen rugódoznod. 15 Erre ezt kérdeztem: Ki vagy, Uram? Az Úr pedig így válaszolt: Én vagyok Jézus, akit te üldözöl. 16 De kelj fel, és állj a lábadra, mert azért jelentem meg neked, hogy szolgálommá tegyelek, hogy tanúbizonyságot tegyél arról, amiket láttál, és arról, amit ezután fogok neked magamról kijelenteni. 17 Megoltalmazlak e néptől és a pogányoktól, akikhez küldelek. 18 Azért küldelek el, hogy nyisd meg a szemüket, hogy a sötétségből a világosságra, és a Sátán hatalmából az Istenhez térjenek, hogy az énbennem való hit által megkapják bűneik bocsánatát, és örökséget nyerjenek azok között, akik megszenteltettek. 19 Ezért, Agrippa király, nem voltam engedetlen a mennyei látomás iránt, 20 hanem először Damaszkuszban és Jeruzsálemben, majd Júdea lakóinak és a pogányoknak hirdetem, hogy térjenek meg, forduljanak az Istenhez, és éljenek a megtéréshez méltóan. 21 Ezért fogtak el engem a zsidók a templomban, és ezért akartak kivégezni. 22 De mivel Isten mind e mai napig megsegített, itt állok, és bizonyoságot teszek kicsinyeknek és nagyoknak, és semmit sem mondok azon kívül, amit Mózes és a próféták megjövendöltek: 23 a Krisztusnak szenvednie kell, és mint aki elsőnek támad fel a halottak közül, világosságot fog hirdetni népének és a pogányoknak. 24 Mikor pedig ezeket hozta fel védelmére, Fesztusz hangosan így kiáltott:

Bolond vagy te, Pál! A sok tudomány örülségbe visz. 25 Pál azonban így válaszolt: Nem vagyok bolond, nagyra becsült Fesztusz, hanem igaz és józan beszédet szólok. **26 Mert tud ezokról a király, akihez bátran szólok, mert nem hiszem, hogy rejtve volna előtte ezek közül bármi is, hiszen nem valami zugban történt dolgok ezek.** 27 Hiszel-e Agrippa király a prófétáknak? Tudom, hogy hiszel.

FESZTUSZ

Bolond vagy te, Pál! A sok tudomány örülségbe visz.

Μαίνη, ¹ Παῦλε· τὰ πολλά σε γράμματα εἰς μανίαν περιτρέπει.

PÁL

Nem vagyok bolond, nagyra becsült Fesztusz, hanem igaz és józan beszédet szólok.

ὁ δὲ Παῦλος ¹ Οὐ ¹ μαίνομαι, φησίν, κράτιστε Φῆστε, ἄλλὰ ἄληθείας καὶ σωφροσύνης ῥήματα ἀποφθέγγομαι.

ἀποφθέγγομαι. – mondok, ἀποφθέγγομαι - 1) érthető módon, tagoltan beszél;

Mert tud ezokról a király, akihez bátran szólok, mert nem hiszem, hogy rejtve volna előtte ezek közül bármi is, hiszen nem valami zugban történt dolgok ezek.

ἐπίσταται γὰρ περὶ τούτων ὁ βασιλεύς, ¹ πρὸς ὃν * παρρησιαζόμενος ¹ λαλῶ· ¹ λανθάνειν γὰρ αὐτὸν * τούτων ¹ οὐ πείθομαι οὐθέν, ¹ οὐ γὰρ ἔστιν ἐν γωνίᾳ πεπραγμένον τοῦτο

πειθομαι - meg vagyok győződve πείθω - 1. rávesz, rábeszél, meggyőz;

λανθάνειν - hogy (nem) maradt rejtve, λανθάνω - észrevétlen marad, rejtve van; elkerüli a figyelmét – LÁTENS – PARRHESZIA ELLENTÉTEK

ΑΓΡΙΠΠΑ így szólt Pálhoz:

Majdnem ráveszel engem is, hogy keresztyénné legyek!

Ἐν ¹ ὀλίγῳ με πείθεις Χριστιανὸν ποιῆσαι..

πειθεις – meggyőzől, πείθω - 1. rávesz, rábeszél, meggyőz; 2. πέποιθα (erős perf.): bízik UGYANAZ A SZÓ, AMI ELŐBB: πείθω - 1. rávesz, rábeszél, meggyőz;

PÁL

Kérem az Istentől, hogy előbb vagy utóbb nemcsak te, hanem azok is, akik ma hallgatnak engem, olyanná legyenek, amilyen én is vagyok e bilincsek nélkül.

ὁ δὲ Παῦλος ¹ Εὐξαίμην ¹ ἂν τῷ θεῷ καὶ ἐν ὀλίγῳ καὶ ἐν μεγάλῳ οὐ μόνον σὲ ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς ἀκούοντάς μου σήμερον γενέσθαι τοιούτους ὅποιος καὶ ἐγὼ εἰμι παρεκτὸς τῶν δεσμῶν τούτων

Εὐξαίμην ¹ - könyörögnék; εὔχομαι - 1) kiejt egy fogadalmat 2) imádkozik, 3) könyörög, kér, kérlel 4) kíván

30 Ezután felállt a király, a helytartó, Bereniké, és felálltak a velük együtt ülők. **31** Távozóban így beszélgettek egymás között: Semmi halálra vagy fogságra méltó dolgot nem tett ez az ember. **32** Agrippa pedig ezt mondta Fesztusznak: Szabadon lehetne bocsátani ezt az embert, ha nem fellebbezett volna a császárhoz.

ApCsel 27

1 Miután úgy határoztak, hogy hajón Itáliába szállítanak bennünket, átadták Pált a többi fogollyal együtt a császári csapatból való Júliusz nevű századosnak. 2 Azután felszálltunk egy adramittiumi hajóra, amely Ázsia tartomány partvidékének kikötőibe készült, és elindultunk. Velünk volt a makedón Arisztarkhosz is Thesszalonikából. 3 Másnap befutottunk Szidónba. Júliusz emberségesen bánt Pállal, és megengedte, hogy elmenjen barátaihoz, és azok gondoskodjanak róla. 4 Onnan továbbindulva az ellenszél miatt Ciprus szélárnyékos oldalán hajóztunk el. 5 Majd Kilikia és Pamfilia partja mentén haladva befutottunk a líkiai Mirába. 6 Ott a százados egy Itáliába induló alexandriai hajót talált, és arra szállított át minket. 7 Több napig tartó lassú hajózás után nagy nehezen jutottunk el Knidoszig; de a szél miatt nem tudtunk kikötni, ezért elhajóztunk Kréta szélárnyékos oldalán Szalmóné közelében. 8 Nagy nehezen elhaladtunk mellette, és eljutottunk egy helyre, amelyet Szépkikötőnek neveznek, és amelyhez közel van Lászea városa. 9 Mivel pedig közben sok idő telt el, és a hajózás is veszedelmessé vált, hiszen a bőjt is elmúlt már, Pál figyelmeztette őket: 10 Férfiak, látom, hogy a további hajózás nemcsak a rakományban és a hajóban okozhat nagy kárt, hanem életünket is veszélyezteti. 11 De a százados inkább hitt a kormányosnak és a hajótulajdonosnak, mint annak, amit Pál mondott. 12 A kikötő nem volt alkalmas a telelésre, ezért a többség úgy döntött, hogy továbbhajóznak onnan, hátha eljutnak Főnixbe, ahol áttelelhetnek. Ez Kréta egyik kikötője, amely délnyugat és északnyugat felé néz. 13 Mivel pedig enyhe déli szél kezdett fújni, azt hitték, hogy megvalósíthatják elhatározásukat, felszedték tehát a horgonyt, és továbbhajóztak Kréta közelében. 14 Nemsokára azonban a sziget irányából lecsapott az **Eurakvilónak nevezett szélvihar**. 15 Mikor az magával ragadta a hajót, úgyhogy nem tudott a széllal szemben haladni, rábíztuk a hajót, és sodortattuk magunkat vele. 16 Amikor egy kis sziget, Klauda

szélárnyékos oldalára befutottunk, nagy nehezen ugyan, de meg tudtuk tartani a mentőcsónakot. 17 Miután ezt felvonták, óvintézkedéseket tettek: alul átkötötték a hajót, és mivel féltek, hogy a Szirtisz tengeréből zátonyaira futnak, a horgonyt leeresztették, és úgy sodródtak tovább. **18 A vihar hevesen hányt-vetett bennünket, ezért másnap kidobálták a hajóterhet, 19 harmadnap pedig a hajó felszerelését dobálták ki saját kezükkel. 20 Mivel pedig sem a nap, sem a csillagok nem látszóttak több napon át, és erős vihar tombolt, végül elveszett megmenekülésünk minden reménye. 21 Minthogy már sokat éheztek is, Pál felállt közöttük, és így szólt: Az lett volna a helyes, férfiak, ha rám hallgattok, és nem indulunk el Krétából, hogy elkerüljük ezt a veszélyt és ezt a kárt. 22 Én azonban most is azt tanácsolom nektek, hogy bizakodjatok, mert egy lélek sem vész el közületek, csak a hajó. 23 Mert ma éjjel elém állt annak az Istennek az angyala, akié vagyok, és akinek szolgálók. 24 Ez azt mondta: Ne félj, Pál, neked a császár elé kell állnod, és Isten neked ajándékozta mindazokat, akik veled vannak a hajón. 25 Ezért bizakodjatok, férfiak! Én hiszek az Istennek, hogy úgy lesz, ahogyan nekem megmondta. 26 Egy szigetre kell kivetődnünk. 27 Tizennegyedik napja sodródtunk az Adrián, amikor éjfél tájban azt gyanították a hajósok, hogy valamilyen szárazföldre közelednek. 28 Lebocsátották a mérőónt, és húsz öl mélységet mértek. Amikor pedig kissé továbbmentek, és ismét lebocsátották, tizenöt ölet mértek. 29 De mivel féltek, hogy esetleg sziklás helyre vetődünk, a hajó farából négy horgonyt vetettek ki, alig várva a virradatot. 30 Ekkor azonban a hajósok meg akartak szökni a hajóról. Le akarták eresztetni a mentőcsónakot a tengerre, azzal az ürüggyel, hogy a hajó orrából akarnak horgonyokat kifeszíteni. 31 Pál így szólt a századoshoz és a katonákhoz: Ha ezek nem maradnak a hajón, akkor ti sem menekülhettek meg. 32 A katonák ekkor elvágták a mentőcsónak köteleit, és hagyták, hogy elsodorja az ár. 33 Addig pedig, amíg megvirradt, Pál mindnyájukat arra biztatta, hogy egyenek. Így szólt: Ma a tizennegyedik napja, hogy étlen várakoztok, és semmit sem ettetek. 34 Ezért intelek titeket, hogy egyetek, mert az is megmeneküléseteket szolgálja. **Mert közületek senkinek sem esik le egyetlen hajszál sem a fejről. 35 E szavak után vette a kenyeret, hálát adott Istennek mindnyájuk szeme láttára, megtörte, és enni kezdett. 36 Erre mindnyájan nekibátorodtak, és ők is enni kezdtek. 37 Összesen kétszázhetvenhatan voltunk a hajón. 38 Miután jóllaktak, a gabonát a tengerbe szórva könnyítettek a hajón. 39 Amikor megvirradt, nem tudták, milyen szárazföldre érkeztek, de egy öblöt vettek észre, amelynek lapos volt a partja. Elhatározták, hogy ha tudják, erre futtatják rá a hajót. 40 A horgonyokat eloldották, és a tengerben hagyták, egyúttal a kormányrúd tartóköteleit is megeresztették, és az orrvitorlát szélnek feszítve igyekeztek a part felé. 41 Mikor azonban egy földnyelvhez érkeztek, ráfuttatták a hajót, amelynek orra befürödve ott maradt mozdulatlanul, hátsó része pedig a hullámveréstől szakadozni kezdett. 42 A katonáknak az volt a szándékuk, hogy megölik a foglyokat, nehogy valaki kiúszva elmeneküljön. 43 De a százados meg akarta menteni Pált, ezért visszatartotta őket elhatározásuktól, és megparancsolta, hogy akik úszni tudnak, azok ugorjanak először a tengerbe, és meneküljenek a szárazföldre, 44 azután pedig a többiek, ki deszkákon, ki a hajó egyéb darabjain. **Így történt, hogy mindnyájan kimenekültek a szárazföldre.******

ApCsel 28

1 Miután megmenekültünk, akkor tudtuk meg, hogy Máltának hívják ezt a szigetet. 2 A barbárok nem mindennapi emberséget tanúsítottak irántunk, mert tüzet raktak, és a ránk zúduló eső és a hideg miatt mindnyájunkat befogadtak. 3 Amikor Pál összegyűjtött egy csomó rőzsét, és a tűzre tette, a meleg miatt egy vipera bújt ki belőle, és a kezébe mart. 4 Amikor a barbárok meglátták a kezéről lecsüngő mérges kígyót, így szóltak egymáshoz: Bizonyára gyilkos ez az ember, aki a tengerből kimenekült ugyan, de az isteni bosszúállás nem engedi, hogy életben maradjon. 5 Ő azonban lerázta a kígyót a tűzbe, és semmi baja sem esett. 6 Azok pedig azt várták, hogy

feldagad, vagy hirtelen holtan esik össze. Mikor azonban hosszas várakozás után azt látták, hogy nem történik semmi baja, megváltozott a véleményük, és azt mondták róla, hogy isten. 7 Azon a környéken volt a sziget előljárójának, Publiusznak a birtoka, aki befogadott minket, és három napon át nagyon barátságosan megvendéget. 8 Történt pedig, hogy Publiusz apja lázrohamoktól és vérhastól gyötörve ágyának esett. **Pál bement hozzá, és miután imádkozott, rátette a kezét, és meggyógyította.** 9 **Miután ez megtörtént, a többi beteg szigetlakó is odament hozzá, és ő meggyógyította őket.** 10 Ezek nagy megbecsülésben részesítettek minket, és amikor elhajóztunk, elláttak bennünket minden szükséges dologgal.

11 Három hónap múlva azután elindultunk egy alexandriai hajón, amely a szigeten telett, és amelynek címerében a Dioszkuroszok voltak. 12 **Szirakúzába** érkezve ott maradtunk három napig. 13 Innen a part mentén hajózva megérkeztünk Régiumba, és mivel egy nap múlva feltámadt a déli szél, másnap Puteoliba értünk. 14 Itt testvéreket találtunk, akik kértek, hogy maradjunk náluk hat napig. Így érkeztünk Rómába. 15 Mikor az ottani testvérek hallottak érkezésünkről, elénk jöttek Appiusz fórumáig és Trész Tabernéig. **Amikor Pál meglátta őket, hálát adott Istennek, és megtelt bizakodással.** 16 **Amikor megérkeztünk Rómába, Pálnak megengedték, hogy külön lakjék az őt őrző katonával.** 17 Három nap múlva magához hívatta a zsidók ottani előljáróit. Amikor ezek összegyűltek, így szólt hozzájuk:

PÁL A RÓMÁBAN ÉLŐ ZSIDÓ ELŐLJÁRÓKNAK:

Férfiak, testvéreim, bár semmit sem vétkeztem e nép ellen, vagy ősi szokásaik ellen, Jeruzsálemben mégis foglyul adtak engem a rómaiak kezébe. 18 Miután ezek kihallgattak, szabadon akartak bocsátani, mert semmi halállal büntetendő vétek nincs bennem. 19 Mivel azonban ez ellen tiltakoztak a zsidók, kénytelen voltam fellebbezni a császárhoz, de nem azért, mintha népem ellen akarnék vádaskodni. 20 Emiatt kértem, hogy láthassalak titeket, és beszélhessek veletek, hiszen **Izrael reménységéért viselem ezt a láncot.**

21 Ők pedig ezt mondták: Mi sem levelet nem kaptunk rólad Júdeából, sem a testvérek közül nem jött ide senki, és nem jelentett vagy mondott rólad semmi rosszat. 22 Helyesnek tartjuk tehát, hogy tőled halljuk meg, hogyan gondolkozol. **Mert erről az irányzatról tudjuk, hogy mindenfelé ellenzik.** 23 **Kitűztek tehát számára egy napot, és akkor sokan eljöttek hozzá a szállására.** Pál bizonyosságot tett előttük az Isten országáról, és reggeltől estig igyekezett őket meggyőzni Jézusról Mózes törvénye és a próféták alapján. 24 Egyesek hittek a beszédének, mások pedig nem hittek. 25 Mivel nem értettek egyet egymással, szétoszlottak, és ekkor

Pál ezt az egy ígét mondta nekik:

Helyesen szólt a Szentlélek Ézsaiás próféta által atyáitokról: **26 „Menj el ehhez a néphez, és mondd meg: Hallván halljatok, de ne értsetek, látván lássatok, de ne ismerjete! 27 Mert megkövéredett e nép szíve, fülükkel nehezen hallanak, szemüket behunyták, hogy szemükkel ne lássanak, fülükkel ne halljanak, szívükkel ne értsenek, hogy meg ne térjenek, és meg ne gyógyítsam őket.”** 28 Vegyétek tehát tudomásul, hogy a pogányoknak küldetett el Istennek ez az üdvössége! Ők pedig meg is fogják azt hallani. 29 **Miután ezt mondta, a zsidók maguk között sokat vitakozva eltávoztak.** 30 **Ő pedig ott maradt két teljes esztendeig saját bérelt szállásán, és fogadta mindazokat, akik felkeresték.**

31 Hirdette az Isten országát, és tanított az Úr Jézus Krisztusról teljes bátorsággal, minden akadályoztatás nélkül.

κηρύσσων τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ καὶ διδάσκων τὰ περὶ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάσης παρρησίας ἀκωλύτως.

Róm 1

1Pál, Krisztus Jézus szolgája, elhívott apostol, akit Isten kiválasztott arra, hogy hirdesse evangéliumát, 2 amelyet prófétái által a szent iratokban előre megígért, 3 az ő Fiáról, aki test szerint Dávid utódaitól származott, 4 a szentség Lelke szerint pedig a halottak közül való feltámadásával Isten hatalmas Fiának bizonyult. Jézus Krisztus a mi Urunk, 5 általa kegyelmet és apostolságot kaptunk arra, hogy az ő nevéért hitre és engedelmességre hívjunk fel minden népet, 6 akik közé tartoztok ti is, Jézus Krisztus elhívottai. 7 Mindazoknak, akik Rómában vagytok, Isten szeretteinek, elhívott szentjeinek:

Kegyelem nektek és békesség Istentől, a mi Atyánktól és az Úr Jézus Krisztustól.

χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

8Először is hálát adok az én Istenemnek Jézus Krisztus által mindnyájatokért, hogy hiteteknek az egész világon híre van.

9 Mert Isten a tanúm, akit lelkemből szolgálók Fia evangéliumának hirdetésével, hogy szüntelenül megemlékezem rólatok,

μάρτυς γὰρ μου ἐστὶν ὁ θεός, ᾧ λατρεύω ἐν τῷ πνεύματί μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ὡς ἀδιαλείπτως μνεῖαν ὑμῶν ποιοῦμαι

10 mindenkor kérve imádságaimban, hogy Isten akaratából egyszer már el tudjak menni hozzátok. 11 Mert szeretnék meglátogatni titeket, hogy megerősítésetekre valamilyen lelki ajándékot adjak át nektek, 12 azaz hogy együtt nyerjünk vigasztalást nálatok egymás hite által, a tietek és az enyém által. 13 Tudjátok meg, testvéreim: sokszor elhatároztam már, hogy elmegyek hozzátok, de mindeddig megakadályoztattam abban, hogy munkámnak némi gyümölcse lehessen közöttetek, amint a többi nép között is. 14 Görögöknek és barbároknek, bölcseknek és tudatlanoknak egyaránt adósa vagyok. 15 Azért szívem szerint kész vagyok az evangéliumot hirdetni nektek is, akik Rómában vagytok.

16Mert nem szégyellem az evangéliumot, hiszen Isten hatalma az minden hívőnek üdvösségére, először a zsidóknak, majd pedig a görögöknek.

οὐ ¹ γὰρ ἐπαισχύνομαι τὸ εὐαγγέλιον, δύναμις γὰρ θεοῦ ἐστὶν ¹ εἰς σωτηρίαν παντὶ τῷ πιστεύοντι, Ἰουδαίῳ τε [πρῶτον] ¹ καὶ Ἑλλήνι· ἐπαισχύνομαι - szégyell

17Mert abban Isten a maga igazságát nyilatkoztatja ki hitből hitbe, amint meg van írva: „Az igaz ember pedig hitből fog élni.”

δικαιοσύνη γὰρ θεοῦ ἐν αὐτῷ ¹ ἀποκαλύπτεται ἐκ πίστεως εἰς πίστιν, καθὼς γέγραπται ¹ Ὁ ¹ δὲ δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται

18 Isten ugyanis kinyilatkoztatja a maga haragját a mennyből az igazság útját álló gonosz emberek minden hitetlensége és gonoszsága ellen,

Ἀποκαλύπτεται γὰρ ὀργὴ θεοῦ ἀπ’ οὐρανοῦ ἐπὶ πᾶσαν ἀσέβειαν καὶ ἀδικίαν ἀνθρώπων τῶν τὴν ἀλήθειαν ἐν ἀδικία κατεχόντων,

ἀσέβεια, -ς - istentelenség, hitetlenség

σεβάζομαι =- 1) fél vkit; 2) (vallásosan) tisztel, imád Róm 1,25 a teremtett dolgokat tisztelték

σέβω - imád, tisztel, becsül

σεβαστός, -ή, -όν - nagytiszteletű, tiszteletreméltó; A császárok címe is, de Csel 25,21

κατεχόντων, - visszatartók; κατέχω - 1. visszatart; 2. megtart

19 mert ami megismerhető Istenből, az nyilvánvaló előttük, mivel Isten nyilvánvalóvá tette számukra.

διότι τὸ γνωστὸν τοῦ θεοῦ φανερόν ἐστιν ἐν αὐτοῖς, ὁ θεὸς γὰρ αὐτοῖς ἐφάνερωσεν

20 Láthatatlan valóját, azaz örök hatalmát és istenségét meglátja alkotásain az értelem a világ teremtésétől fogva. Ezért nincs mentségük,

21 mert bár Istent ismerték, mégsem dicsőítették vagy áldották, mint Istent, hanem hiábavalóságokra jutottak gondolkodásukban, és sötétség borult oktan szívéükre.

διότι γνόντες τὸν θεὸν οὐχ ὡς θεὸν ἐδόξασαν ἢ ἠὲχαρίστησαν, ἄλλὰ ἔματαιώθησαν ἐν τοῖς διαλογισμοῖς αὐτῶν καὶ ἐσκοτίσθη ἡ ἀσύνετος αὐτῶν καρδία.

ἔματαιώθησαν - hiábavalókká váltak, ματαιώω - üressé, hiúvá, bolonddá válik

διαλογισμοῖς – okoskodásaik, διαλογισμός, -οῦ - gondolat, kétely

ἐσκοτίσθη – elsötétedett, σκοτίζομαι - elsötétül, besötétedik

ἀσύνετος - értelem nélküli, meggondolatlan, esztelen, ostoba

22 Akik bölcseneknek mondják magukat, bolonddá lettek,

φάσκοντες εἶναι σοφοὶ ἐμωράνθησαν,

φάσκοντες - mondogatván (magukat), φάσκω - mondogat, állít

ἐμωράνθησαν, ¹ - ostobákká lettek, μωραίνω - 1. (A.) ízetlennek lenni; 2. (P.) elveszti az ízt; 3. (emberről) ízléstelennek, ostobának lenni

23 és a halhatatlan Isten dicsőségét felcserélték halandó emberek, sőt madarak, négylábúak és csúszómászók képmásával.

24 Ezért kiszolgáltatta őket Isten szívük vágyaiban a tisztátalanságnak, hogy meggyalázzák egymás testét.

Διὸ παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ θεὸς ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῶν καρδιῶν αὐτῶν εἰς ἀκαθαρσίαν τοῦ ἀτιμάζεσθαι ¹ τὰ σώματα αὐτῶν ἐν αὐτοῖς

25 Az ilyenek Isten igazságát hazugsággal cserélték fel, és a teremtményt imádták és szolgálták a Teremtő helyett, aki áldott mindörökké. Ámen.

EZ EGY FOLYAMAT – AHOGY AZ EMBER ELTORZUL ÉS ISTENELLENESSÉ VÁLIK! EGYRE JOBBAN GURUL A LEJTŐN.

26 Ezért kiszolgáltatta őket Isten gyalázatos szenvedélyeiknek: mert asszonyaik felcserélték a természetes érintkezést a természetellenessé, 27 **ugyanúgy a férfiak is elhagyták a női nemmel való természetes érintkezést, és egymás iránt ébredt vágy bennük: férfiak férfikkal fajtalankodnak, de el is veszik tévelygésük méltó büntetését önmagukban.** 28 És mivel nem méltatták Istent arra, hogy megtartsák ismeretükben, Isten kiszolgáltatta őket megbízhatatlan gondolkodásuknak, hogy azt tegyék, ami nem illik. 29 Tele vannak mindenféle hamissággal, gonoszszággal, kapzsisággal, rosszasággal, tele irigységgel, gyilkos indulattal, viszálykodással, csalással, rosszindulattal; besúgók, 30 rágalmazók, istengyűlölők, gőgösek, fennhéjázók, dicsekvők, találekonyak a rosszban, szüleiknek engedetlenek, 31 kíméletlenek, szőszegők, szeretetlenek és irgalmatlanok. **32 Ezek ismerik ugyan Isten igazságos rendjét, amely szerint halálra méltók, akik ilyeneket tesznek; mégis nemcsak teszik ezeket a dolgokat, hanem azokkal is egyetértenek, akik ilyeneket tesznek.**

Róm 2

1Ezért nincs mentség, te **ítélkező ember, mert amiben mást megítélsz, abban önmagadat ítéled el, hiszen ugyanazokat teszed, miközben ítélsz.** 2 Azt pedig tudjuk, hogy Isten ítélete igazságosan sújtja azokat, akik ilyeneket tesznek. 3 Azt gondold, te ember, aki ítélsz azok felett, akik ilyeneket tesznek, holott magad is ugyanazokat cselekszed, hogy te megmenekülhess az Isten ítéletétől? 4 Vagy megveted jóságának, elnézésének és türelmének gazdagságát, és nem veszed tudomásul, hogy téged Isten jósága megtérésre ösztönöz? 5 Te azonban kemény szívvel és megtérés nélkül haragot gyűjtesz magadnak a harag napjára, amikor Isten kihirdeti igaz ítéletét. 6 **Ő mindenkinek cselekedetei szerint fog megfizetni:** 7 azoknak, akik állhatatosan jót cselekedve törekszenek dicsőségre, megbecsülésre és halhatatlanságra, örök életet ad, 8 azoknak pedig, akik viszálykodók, akik ellenállnak az igazságnak, és a gonoszságnak engednek, haraggal és bosszúállással fizet majd. 9 Gyötrem és szorongatás vár minden emberi lélekre, aki a rosszat cselekszi, először a zsidókra, majd pedig a görögökre; 10 viszont dicsőség, tisztelet és békesség jut majd osztályrészül mindazoknak, akik jót tesznek, először a zsidóknak, majd pedig a görögöknek.

11 Mert Isten nem személyválogató. 12 Akik ugyanis a törvény ismerete nélkül vétkeztek, a törvény nélkül vesznek majd el, és akik a törvény ismeretében vétkeztek, azokat a törvény alapján sújtja majd az ítélet. 13 Hiszen nem a törvény hallgatói igazak Isten előtt, hanem a törvény megtartói fognak megigazíttatni.

14 Mert amikor a törvényt nem ismerő népek természetükből fakadóan cselekszik azt, amit a törvény követel, akkor ezek a törvény nélküliek önmagukban hordozzák a törvényt.

ὅταν γὰρ ἔθνη τὰ μὴ νόμον ἔχοντα φύσει τὰ τοῦ νόμου ποιῶσιν, οὗτοι νόμον μὴ ἔχοντες ἑαυτοῖς εἰσὶν ¹ νόμος·

15 Ezzel azt bizonyítják, hogy a törvény cselekedete a szívükbe van írva, bizonyosága ennek lelkiismeretük és gondolataik, melyek hol vádolják, hol felmentik őket

οἵτινες ἐνδείκνυνται τὸ ἔργον τοῦ νόμου γραπτὸν ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν, ἑσυναρτυρούσης αὐτῶν τῆς συνειδήσεως καὶ μεταξὺ ἀλλήλων τῶν λογισμῶν κατηγορούντων ἢ καὶ ἀπολογουμένων,

16 azon a napon, amelyen megítéli Isten az emberek titkait az én evangéliumom szerint Krisztus Jézus által. 17 Ha pedig te zsidónak nevezed magadat, aki a törvényre hagyatkozol, és Istennel dicsekszel, 18 és ismered az ő akaratát, és el tudod dönteni, mi a helyes, hiszen megtanultad a törvényből; 19 és meg vagy győződve arról is, hogy te a vakok vezetője vagy, a sötétben járók világossága, 20 az oktalanok nevelője, a kiskorúak tanítója, mert tied a törvényben megtestesült ismeret és igazság: 21 ha tehát mást tanítasz, önmagadat nem tanítod? Aki hirdeted: ne lopj, lopsz? 22 Aki azt mondod: ne paráználkodj, paráználkodsz? Aki utálod a bálványokat, templomrabló vagy? 23 Aki a törvénnyel dicsekszel, törvényszegéssel meggyalázod Istent? 24 Bizony „miattatok gyalázzák Isten nevét a népek között”, amint meg van írva. 25 A körülmetélkedés valóban használ, ha megtartod a törvényt, de ha törvényszegő vagy, akkor körülmetéltséged körülmetéletlenséggé lett. 26 Ha pedig a körülmetéletlen megtartja a törvény rendelkezéseit, nem számít-e Isten előtt a körülmetéletlensége körülmetéltségnek?

27 És a származása szerint körülmetéletlen is, aki betölti a törvényt, megítél majd téged, aki az Írás és a körülmetélés ellenére törvényszegő vagy.

28 Mert nem az a zsidó, aki külsőleg az, sem nem az a körülmetélkedés, amely a testen, külsőleg látszik;

29 hanem az a zsidó, aki belsőleg az, és az a **körülmetélkedés, amely a szívben van, Lélek szerint és nem betű szerint.**

A KÖRÜLMETÉLtség LÉGIESÍTÉSE-

/

körülmetéltség / külsőleg test szerint / betű szerint/ Embertől van	körülmetéletlenség belsőleg szív szerint lélek (szellem /pneuma) szerint Istentől van
---	---

ἀλλ' ὁ ἐν τῷ κρυπτῷ Ἰουδαῖος, καὶ περιτομὴ καρδίας ἐν πνεύματι οὐ γράμματι, οὗ ὁ ἔπαινος οὐκ ἐξ ἀνθρώπων ἀλλ' ἐκ τοῦ θεοῦ.

Az ilyen dicsérete nem emberektől van, hanem Istentől.

Csia

Mert nem az a zsidó, aki szemnek láthatóan az, és nem az a körülmetélés, mely a húson látható, 29 hanem az számít zsidónak, aki rejtett mivoltában zsidó és a szív körülmetélése az igazi körülmetélés, mely szellemben, nem betűben történik, s melynek magasztalása nem emberektől származik, hanem Istentől. Nem a külső, ethnos szerinti zsidóság a zsidóság, hanem az igazi zsidó, aki belúról az, s a szíve van körülmetéve. Vajon nem „elspiritualizálása” ez az identitásnak?

Róm 3

1 Mi tehát a zsidó előnye? Vagy mi a körülmetélés haszna? 2 **Minden szempontból sok!** Elsősorban az, hogy Isten rájuk bízta ígéit. 3 **De mi van akkor, ha némelyek hűtlenné váltak? Vajon az ő hűtlenségük hűtlenné tenné Istent? 4 Szó sincs róla! Sőt azt kell mondanunk: Isten igaz, viszont „minden ember hazug”, amint meg van írva: „Igaz légy beszédeidben, és győzedelmes, amikor vádolnak téged.” 5 Ha pedig a mi gonoszságunk teszi nyilvánvalóvá Isten igazságát, mit mondjunk? Emberi módon szólok: igazságtalan az Isten, hogy kiönti ránk haragját? 6 Szó sincs róla! Hiszen akkor hogyan ítélné meg Isten a világot? 7 Mert ha Isten igazsága az én hazugságom által lett naggyá az ő dicsőségére, akkor miért kell még nekem bűnösként megítéltetnem? 8 Vagy talán igaz az, amivel rágalmaznak minket, és amit állítanak némelyek, hogy tudniillik ezt mondjuk: Tegyünk rosszat, hogy jó következék belőle? Az ilyeneket méltán sújtja az ítélet! 9 Hogyan van tehát? Különbek vagyunk? Egyáltalán nem! Hiszen előbb már bebizonyítottuk, hogy zsidók is, görögök is mind bűn alatt vannak, 10 amint meg van írva:**

„Nincsen igaz ember egy sem, 11 nincsen, aki értse, nincsen, aki keresse Istent. 12 Mind elhajlottak, valamennyien megromlottak, és nincsen, aki jót tegyen, nincs egyetlen egy sem. 13 Nyitott sír a torkuk, nyelvükkel ámítanak, kígyóméreg az ajkukon; 14 szájuk átokkal és keserűséggel van tele. 15 Lábuk gyors a vérontásra, 16 romlás és nyomorúság jár a nyomukban, 17 és a békesség útját nem ismerik: 18 Isten félelmével nem törődnek.”

19 Tudjuk pedig, hogy amit a törvény mond, azt a törvény hatálya alatt élőknek mondja, hogy elnémuljon minden száj, és az egész világ vétkessé legyen Isten előtt. 20 Mert a törvény cselekedeteiből senki sem fog megigazulni őelőtte. Hiszen a törvényből csak a bűn felismerése adódik. 21 **Most pedig törvény nélkül jelent meg Isten igazsága, amelyről bizonyosságot is tesznek a törvény és a próféták, 22 mégpedig Isten igazsága a Jézus Krisztusban való hit által minden hívőnek. Mert nincs különbség, 23 mivel mindenki vétkezett, és nélküli Isten dicsőségét, 24 Isten ingyen igazít meg az ő kegyelméből a Krisztus Jézusban lett váltság által.**

25 Őt rendelte Isten engesztelő áldozatul az ő vére által azoknak, akik hisznek.

ὄν προέθετο ὁ θεὸς ἱλαστήριον διὰ πίστεως ἐν τῷ αὐτοῦ αἵματι

1. ἱλαστήριον (hilaszterion) 3Móz 16, 14, és Róm 3,25

Az Újszövetségben Pál apostol a Róm 3,25-ben azt írja, hogy Isten az emberek bűneiért Krisztust rendelte hilaszterionnak. A szövetségláda volt a hilaszterion, az arany fedőlap, az Istentől rendelt engesztelő szer, ahol Isten kegyelme megnyilatkozott. Pál apostol Krisztust tekinti ilyen „fedélnek”, az emberi bünt elfedező „szernek” Krisztus halálát (Karner 1942: 27). A magyar fordítások legtöbbje úgy adja vissza a *hilaszterion*tt, hogy Isten *engesztelő áldozatul* adta Krisztust.

Rm 3,25	KNB	SZIT	STL	BD	RUF	KG	CSIA	EGY SZER Ű
ὃν προέθετο ὁ θεὸς ἵλαστήριον διὰ *πίστεως ἐν τῷ αὐτῷ οὐ αἵματι εἰς ἔνδειξιν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ διὰ τὴν ἁρῆσιν τῶν προγεγονότων ἁμαρτημάτων	akit Isten rendelt vére által történő engesztelés ül, a hit révén, hogy így kimutassa a maga igazvoltát, miután eltűrte az előző idő bűneit	Őt adta oda Isten véres engesztelő áldozatul I a hitben, hogy kimutassa a igazságot. Isten végtelen türelmében elnézte a korábban elkövetett vétkeket,	Mert Isten őt tette nyilvánosan az engesztelés eszközévé tulajdon vérével – a hit által –, hogy megmutassa igazságát. Megbocsátotta a korábban elkövetett bűnöket,	Őt adta oda az Isten véres engesztelő áldozatul a hit által, hogy kimutassa a igaz voltát.	Őt rendelte Isten engesztelő áldozatul az ő vére által azoknak, akik hisznek. Ebben mutatta meg igazságát. A korábban elkövetett bűnöket ugyanis elengedte	Kit az Isten eleve rendelt engesztelő áldozatul, hit által, az ő vérében, hogy megmutassa az ő igazságát az előbb elkövetett bűnöknek elnézése miatt	már őt rendelte az Isten engesztelő fedélnek. EGYSZERŰ	Isten azért küldte Jézust, hogy akik benne hisznek, azoknak a bűneit megbocsássa.

Luther az 1515-ös Római levél kommentárjában a Róm 3, 25-ről ezt írja: „*Mert Isten őt rendelte* (Róm 3,25). Egy homályos és zavaros szöveg. A következőképpen kell kettéválasztanunk és értelmeznünk: „*mert Isten őt rendelte*” (vagyis öröktől fogva elrendelte és most föláldozta) „*engesztelő áldozatul azoknak, akik hisznek*”, (engesztelésül a bűneinkért, de csak azoknak, akik hisznek), mert a hitetleneknek a kegyelem trónusa inkább törvényszékké, vesztőhellyé változott. „*Az ő vérében*” – ő tehát csak olyan kegyelmi trónussá akart lenni, hogy annak felállítása előtt vérével értünk eleget tehessen. És így az ő vérében a kegyelem trónja a hívőknek ajándékozott. „*Hogy igazságát megmutassa*”, vagyis nyilvánvalóvá tegye, hogy mindenki vétkezett, és az ő igazságára kényszerül. Mi mást is bizonyítana, hogy Krisztus szenvedett, és szenvedése által a kegyelem trónusává lett, mint hogy igazságtalanok vagyunk, akikért neki azzá kellett lennie, hogy egyedül így keressük Isten előtti igazságunkat, aki mindenekelőtt engesztelő áldozatával bocsátja meg a bűneinket. Ezért mondja: „*a bűnöket elnézte*”. Mert azzal, hogy a kegyelme trónusával a bűneinket megbocsátotta, tehát megigazított bennünket, nyilvánvalóvá tette, hogy mennyire nélkülözhetetlen az igazsága, hiszen senki sincs közöttünk, akinek neki ne kellene megbocsátania. „*Az előbb elkövetett bűnöket*” – vagyis bizonyította igazságát, mielőtt ismertté tette volna, hogy egyedül általa igazulhatnak meg azok,

akik megigazulnak. Mindez korábban történt, mondom én, „*Isten ugyanis elnézte*”. Mert ha ő nem türelemmel hordozta volna, akkor se megbocsátás, se igazságának bizonyossága nem volna, és ma sem jöhetne hozzánk. Ő tehát türelemmel hordozza bűneinket, hogy megbocsáthassa azokat. Meg is bocsátja, hogy igazságát nyilvánvalóvá tegye, és a megigazulásban részesítsen hit által kegyelmének trónusánál az ő véreben.

Továbbá Luther az „elengedés” és az „elégtétel” viszonyát taglalja a Róm 3,25 kapcsán. Isten az ősök bűneit „[e]lengedte türelemmel, s elviselte, hogy az elégtétel az elengedés után jött; esetünkben viszont a bűnök elengedését megelőzte az elégtétel Krisztus által.”

Ebben mutatta meg igazságát. A korábban elkövetett bűnöket ugyanis elengedte
εἰς ἔνδειξιν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ διὰ τὴν πάρεσιν τῶν
προγεγονότων ἁμαρτημάτων

πάρεσις, -εως – elnézés

προπρογεγονότων - előzőleg történt / προγίνομαι - 1) előtte előfordul, megtörténik;

26 türelmében, hogy e mostani időben megmutassa igazságát: mert ő igaz, és igazzá teszi azt is, aki Jézusban hisz. 27 Hogyan lehetséges akkor a dicsekvés? Lehetetlenné vált. Milyen törvény által? A cselekedeteké által? Nem, hanem a hit törvénye által. 28 Hiszen azt tartjuk, hogy hit által igazul meg az ember, a törvény cselekvésétől függetlenül. 29 Vagy Isten kizárólag a zsidóké? Nem a népeké is? Bizony, a népeké is, 30 mert egy az Isten, aki megigazítja a körülmetéltet hitből, a körülmetéletlent pedig hit által. 31 Érvénytelenné tesszük tehát a törvényt a hit által? Semmiképpen! **Sőt inkább érvényt szerzünk a törvénynek.**

Róm 4

Hit általi megigazulás explicite

1 Mit mondjunk tehát, mit ért el Ábrahám, a mi ősatyánk a saját erejéből? 2 Ha ugyanis Ábrahám cselekedetekből igazult volna meg, akkor volna mivel dicsekednie, de nem Isten előtt.

3 De mit mond az Írás? „**Hitt Ábrahám Istennek, és Isten ezt számította be neki igazságnak.**”

τί γὰρ ἡ γραφή λέγει; Ἐπίστευσεν ¹ δὲ Ἀβραὰμ τῷ θεῷ, ¹ καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην.

SZÓ SZERINTI IDÉZET

1Móz 15,6

Róm 4,3	LXX 1Móz 15,6
Ἐπίστευσεν ¹ δὲ Ἀβραὰμ τῷ θεῷ, ¹ καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην.	ἐπίστευσεν Ἀβραμ τῷ θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην.

Amiképen Ábrahám hitt az Istennek, és tulajdonított neki igazságnak

ἐπίστευσεν Ἀβραμ τῷ θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην.

4 Aki fáradozik, annak a bért nem jutalomként számítják, hanem azért, mert tartoznak azzal. 5 Aki pedig nem fáradozik, hanem hisz abban, aki megigazítja az istentelent, annak Isten a hitét számítja igazsággul. 6 Ahogyan Dávid is azt az embert mondja boldognak, akinek Isten cselekedetek nélkül tulajdonít igazságot: 7 „Boldogok, akiknek megbocsáttattak törvényszegéseik, és akiknek elfedeztetek bűneik. 8 **Boldog az az ember, akinek az Úr bűnt nem tulajdonít.** 1Móz 19,30-38

μακάριος ἀνὴρ οὗ οὐ μὴ λογίσηται Κύριος ἁμαρτίαν

9 Most tehát ez a boldognak mondás csak a körülmetélteknek szól-e, vagy a körülmetéletleneknek is? Mert azt mondjuk, hogy Ábrahámnak **Isten a hitet számította be igazsággul.** 10 De milyen állapotában fogadta el őt igaznak: körülmetélten vagy körülmetéletlenül? Nem körülmetélten, hanem körülmetéletlenül. 11 Sőt a körülmetélkedés jelét is körülmetéletlenül tanúsított hite igazságának pecsétjéül kapta, hogy atyja legyen minden körülmetéletlen hívőnek, és az igazság azoknak is beszámíttassék; 12 és hogy atyja legyen azoknak a körülmetélteknek is, akik nemcsak körül vannak metélve, hanem nyomába is lépnek atyánk, Ábrahám körülmetéletlenül tanúsított hitének. 13 Mert Ábrahám vagy az utóda nem a törvény, hanem a hitből való igazsága alapján részesült abban az ígéletben, hogy örökölni fogja a világot. 14 Hiszen ha a törvény alatt élők az örökösök, akkor üressé lett a hit, és hiábavaló az ígélet, 15 mivel a törvény csak Isten haragjához vezet. Ahol azonban nincs törvény, ott nincs törvényszegés sem. 16 Azért hitből, hogy kegyelemből legyen, és így bizonyos legyen az ígélet Ábrahám minden utóda számára: nemcsak a törvényből valóknak, hanem az Ábrahám hitét követőknek is. 17 Ő, ahogyan meg van írva: „sok nép atyjává tettelek téged”, mindnyájunk atyja Isten színe előtt, akiben hitt, aki megeleveníti a holtakat, és létre hívja a nem létezőket. 18 **Reménység ellenére is reménykedve** hitte, hogy sok nép atyjává lesz, ahogyan megmondattott: „Ilyen sok lesz a te utódod!” 19 Mert hitében nem gyengült meg, amikor arra gondolt, hogy százesztendő lévén, elhalt már saját teste, és Sára méhe is elhalt. 20 Isten ígéletében nem kételkedett hitetlenül, sőt megerősödött a hitben dicsőséget adva Istennek, 21 és teljesen bizonyos volt afelől, hogy amit Isten ígér, azt meg is tudja tenni. 22 Ezért Isten ezt „be is számította neki igazsággul”. 23 De nem egyedül érte van megírva, hogy „beszámította neki igazsággul”, 24 **hanem értünk is, akiknek majd beszámítja, mert hiszünk abban, aki feltámasztotta a halottak közül Jézust, a mi Urunkat,** 25 aki halálra adatott bűneinkért, és feltámasztatott megigazulásunkért.

Róm 5

1Mivel tehát megigazultunk hitből, békességünk van Istennel a mi Urunk Jézus Krisztus által.

Δικαιωθέντες οὖν ἐκ πίστεως εἰρήνην ἔχωμεν ᾗ πρὸς τὸν θεὸν διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ,

2 Ó általa járulhatunk hitben ahhoz a kegyelemhez, amelyben vagyunk, és dicsekszünk azzal a reménységgel is, hogy részesülünk Isten dicsőségében.

δι' οὗ καὶ τὴν προσαγωγὴν ἐσχίκαμεν [τῇ πίστει] εἰς τὴν χάριν ταύτην ἐν ἣ ἑστήκαμεν, ¹ καὶ καυχώμεθα ἐπ' ἐλπίδι τῆς δόξης τοῦ θεοῦ·

ἐσχίκαμεν - birtokába jutottunk; ἔχω - 1. bír, birtokol

3 Sőt, dicsekszünk a megpróbáltatásokkal is, mert tudjuk, hogy a megpróbáltatás szüli az állhatatosságot,

οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ **καυχώμεθα** ἐν ταῖς θλίψεσιν, εἰδότες ὅτι ἡ θλίψις ¹ ὑπομονὴν **κατεργάζεται**
κατεργάζεται, - valósít meg; κατεργάζομαι – megvalósít

4 az állhatatosság a kipróbáltságot, a kipróbáltság a reménységet;

NAGYON HASONLÍT JAK 1, 2-HÖZ!

ἡ δὲ ὑπομονὴ δοκιμὴν, ἡ δὲ δοκιμὴ ἐλπίδα

	ὑπομονή,	δοκιμή,
KG v, KG, CS, KI	BÉKESSÉGES TŰRÉS	PRÓBATÉTEL
RUF, URK	ÁLLHATATOSSÁG	KIPRÓBÁLTSÁG
KNV	TŰRELEM	KIPRÓBÁLTSÁG
SZIT, BD	TŰRELEM	KIPRÓBÁLT ERÉNY
STL	ÁLLHATATOSSÁG	KIPRÓBÁLT JELLEM
ME	TŰRELEM	KITARTÁS
CSL	ÁLLHATATOSSÁG	KIPRÓBÁLTSÁG
RL	ÁLLHATATOSSÁG	PRÓBATÉTEL
BD	ÁLLHATATOSSÁG	MEGHÍZHATÓVÁ (MEGBÍZHATÓ EMBER)
RS, VS	KITARTÁS	KIPRÓBÁLTSÁG
SI	BÉKETŰRÉS	MEGPRÓBÁLTATÁS
luth	GEDULD	ERFARUNG
TYND 1526	PATIENCE	FEELING (FEALING)
TYND 1534, KJV	PATIENCE	EXPERIENCE

FT. KELLETT NEKEM TŰRELEM ÉS ÁLLHATATOSSÁG, AMÍG EZEKET ÖSSZEGYŰJTÖTTEM – DE NAGYON TANULSÁGOS, KÜL. TYND 1526 ÉS TYND 1534 KÖZÖTTI KÜLÖNBSÉG

5 a reménység pedig nem szégyenít meg, mert szívünkbe áradt az Isten szeretete a nekünk adott Szentlélek által.

ἡ δὲ ἐλπίς οὐ **καταισχύνει**. ¹ ὅτι ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ **ἐκκέχυται** ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν διὰ πνεύματος ἁγίου τοῦ δοθέντος ἡμῖν·

καταισχύνει. ¹ - szégyenít meg; καταισχύνω – megszégyenít
ἐκκέχυται – kiöntetett; ἐκχέω v. ἐκχύνω v. ἐκχύνω - 1. kiönt, kiáraszt;

6 Mert amikor még erőtlenek voltunk, a rendelt időben halt meg Krisztus az istentelenekért.

6 εἴ γε Χριστὸς ὄντων ἡμῶν ἀσθενῶν ἔτι κατὰ καιρὸν ὑπὲρ ἀσεβῶν ἀπέθανεν.

7 Még az igazért is aligha halna meg valaki, bár a jóért talán még vállalja valaki a halált. 8 Isten azonban a maga szeretetét mutatta meg irántunk, mert Krisztus már akkor meghalt értünk, amikor még bűnösök voltunk. 9 Ha tehát már most megigazított minket az ő vére által, még inkább meg fog menteni minket a haragtól.

10 Mert ha akkor, mikor ellenségei voltunk, megbékéltettünk Istennel Fia halála által, akkor, miután megbékéltettünk, még inkább üdvözíteni fog élete által.

εἰ γὰρ ἐχθροὶ ὄντες κατηλλάγημεν τῷ θεῷ διὰ τοῦ θανάτου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, πολλῶ μᾶλλον καταλλαγέστες σωθησόμεθα ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ.

σωθησόμεθα - megtartatunk majd;

σῶζω v. σώζω - megment, megszabadít; megtart; életben tart; üdvözít;

AZ EVANGÉLIKÁLOK OTT HIBÁZNAK, HOGY SZÁMUKRA ELÉG A MEGTÉRÉS (LEGALÁBBIS AZ A CSÚCSESEMÉNY, AMELYET SOKSZOR ELMONDANAK), HOLOTT ENNÉL SOKKAL FONTOSABB A MEGMARADÁS, A MEGÁLLÁS (KÍSÉRTÉS IDEJÉN), AZAZ A MEGTARTATÁS, AMI AZ ÜDVÖSSÉG: Mt 24, 13

**AKI MINDVÉGIG ÁLLHATATOS MARAD, AZ ÜDVÖZÜL: ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος οὗτος σωθήσεται - Ordass!!
(VÉGRE ÉRTEM, HOGY MI AZ ÜDVÖSSÉG ÉS AZ ÖRÖK ÉLET: NEM „MENNYEI PÁHOLY”, HANEM A KRISZTUSBAN VALÓ ÉLET; A MEGMARADÁS, S MÁR EZEN A FÖLDÖN is!)**

11 Sőt ezenkívül még dicsekszünk is Istennel a mi Urunk Jézus Krisztus által, aki által most részesültünk a megbékélésben.

11 οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ καυχώμενοι ἐν τῷ θεῷ διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ [Χριστοῦ], ¹ δι' οὗ νῦν τὴν καταλλαγὴν ἐλάβομεν.

12 Ahogyan tehát egy ember által jött a bűn a világba, és a bűn által a halál, úgy minden emberre áterjedt a halál azáltal, hogy mindenki vétkezett. **13 Mert a törvényig is volt bűn a világban, bár a bűn nem róható fel, ha nincs törvény.** 14 Mégis uralkodott a halál Ádámtól Mózesig azokon is, akik nem Ádám bűnéhez hasonlóan vétkeztek. Ő pedig előképe az eljövendőnek. 15 De nem igaz az, hogy amilyen a vétek, olyan a kegyelmi ajándék is. Mert ha annak az egynek a bűne miatt sokan haltak meg, még inkább igaz, hogy Isten kegyelme és ajándéka kiáradt az egy ember, Jézus Krisztus kegyelme által sokakra. 16 És az sem igaz, hogy a kegyelmi ajándék ugyanolyan, mint az első ember bűnbeesése. **Az ítélet ugyanis egyetlen eset folytán vitt a kárhozatba, a kegyelmi ajándék viszont sokak elbukásából visz megigazulásra.** 17 Ha pedig az egynek elbukása miatt uralkodhatott a halál egyetlen ember által, akkor még

inkább igaz, hogy azok, akik bőségesen kapják a kegyelem és az igazság ajándékát, uralkodni fognak az életben az egy Jézus Krisztus által. 18 Ahogyan tehát egy ember bűne lett minden ember számára kárhozattá, úgy lett egynek az igazsága minden ember számára éltető megigazulássá. 19 Mert ahogyan az egy ember engedetlensége által sokan lettek bűnösökké, úgy az egynek engedelmissége által is sokan lesznek igazakká. 20 Közben pedig eljött a törvény, hogy megnövekedjék a bűn. De ahol megnövekedett a bűn, ott még bőségesebben kiáradt a kegyelem; 21 hogy amiképpen uralkodott a bűn a halálban, úgy uralkodjék a kegyelem is az igazság által az örök életre Jézus Krisztus, a mi Urunk által.

Róm 6

1 Mit mondjunk tehát? Maradjunk a bűnben, hogy megnövekedjék a kegyelem? 2 Szó sincs róla! Akik meghaltunk a bűnnek, hogyan élhetnénk még benne? 3 **Vagy nem tudjátok, hogy mi, akik Krisztus Jézusba kereszteltettünk, az ő halálába kereszteltettünk?** 4 **A keresztség által ugyanis eltemettünk vele a halálba, hogy amiképpen Krisztus feltámadt a halálból az Atya dicsősége által, úgy mi is új életben járjunk.** 5 **Ha ugyanis egyé lettünk vele halálának hasonlóságában, még inkább egyé leszünk vele feltámadásának hasonlóságában is.** 6 Hiszen tudjuk, hogy a mi óemberünk megfeszítettetett vele, hogy megerőtlenüljön a bűn hatalmában álló test, hogy többé ne szolgáljunk a bűnnek. 7 Mert aki meghalt, az megszabadult a bűntől. 8 **Ha pedig meghaltunk Krisztussal, hisszük, hogy vele együtt élni is fogunk.** 9 **Hiszen tudjuk, hogy Krisztus, aki feltámadt a halottak közül, többé nem hal meg, a halál többé nem uralkodik rajta.** 10 Mert meghalt a bűnnek egyszer s mindenkorra, amely életet pedig él, azt az Istennek éli. 11 Így azt tartásotok ti is magatokról, hogy meghaltatok a bűnnek, de éltek Istennek Krisztus Jézusban! 12 Ne uralkodjék tehát a bűn a ti halandó testetekben, hogy engedelmeskedjete kívánságainak. 13 Tagjaitokat se állítsátok a gonoszság fegyvereiként a bűn szolgálatába, hanem álljatok Isten szolgálatába, mint akik a halálból életre keltetek, és tagjaitok az igazság fegyvereiként szolgáljanak Istennek. 14 Hiszen a bűn nem fog uralkodni rajtatok, mert nem a törvény, hanem a kegyelem uralma alatt éltek. 15 Mit tegyünk tehát? Vétkezzünk, mert nem a törvény, hanem a kegyelem uralma alatt élünk? Szó sincs róla! 16 Nem tudjátok, hogy ha valakinek a szolgálatába álltok, akkor engedelmisségre kötelezett szolgálói vagytok annak, mégpedig vagy a bűn szolgálói a halálra, vagy az engedelmisség szolgálói az igazságra? 17 **De hála az Istennek, hogy ugyan a bűn szolgálói voltatok, de szívetek szerint engedelmeskedtetek annak a tanításnak, amelynek követésére átadattatok!** 18 Miután tehát megszabadultatok a bűntől, az igazság szolgálóivá lettetek. 19 Emberi módon beszélek, mert erőtlenek vagytok. Ahogyan tehát tagjaitokat a tisztátalanság és a törvénytelenység szolgálatába állítottátok, hogy törvénytelenekké legyetek, úgy most állítsátok tagjaitokat az igazság szolgálatába, hogy szentek legyetek. 20 Mert amikor a bűn szolgálói voltatok, szabadok voltatok az igazságtól. 21 De milyen gyümölcsöt termett ez akkor nektek? **Bizony, most szégyenkeztek miatta, mert ennek vége a halál!** 22 **Most azonban, miután a bűntől megszabadultatok, és Isten szolgálói lettetek, már ez meghozta nektek gyümölcsét, a megszentelődést, amelynek vége az örök élet.**

23 Mert a bűn zsoldja a halál, Isten kegyelmi ajándéka pedig az örök élet Krisztus Jézusban, a mi Urunkban.

τὰ γὰρ ὀψώνια τῆς ἁμαρτίας θάνατος, τὸ δὲ χάρισμα τοῦ θεοῦ ζωὴ αἰώνιος ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν.

ὀψώνια – zsold, ὀψώνιον, -ου - zsold

(Róm 6,23)

Róm 7

1Vagy nem tudjátok, testvéreim, pedig a törvényt ismerőkhöz szólok, hogy a törvény addig uralkodik az emberen, amíg él? 2Például a férjes asszony is, amíg él a férje, hozzá van kötve a törvény szerint, de ha meghal a férje, akkor felszabadul a törvény hatálya alól, amely a férjéhez kötötte. 3Amíg tehát él a férje, házasságtörőnek mondják, ha más férfié lesz, de ha meghal a férje, megszabadul e törvénytől, és már nem házasságtörő, ha más férfié lesz. 4Ugyanígy ti is, testvéreim, meghaltatok a törvény számára a Krisztus teste által, hogy másé legyetek: azé, aki feltámadt a halottak közül, hogy gyümölcsöt teremjünk Istennek. 5Mert amíg test szerint éltünk, a bűnök törvény által szított szenvedélyei hatottak tagjainkban, hogy a halálnak teremjenek gyümölcsöt. 6Most azonban, miután meghaltunk annak a számára, ami fogva tartott minket, megszabadultunk a törvénytől, úgyhogy a Lélek új rendjében szolgálunk, nem pedig a törvény betűjének régi rendjében.

A törvény jó, de a bűn által halált okoz

7Mit mondjunk tehát? A törvény bűn? Szó sincs róla! Viszont a bűnt nem ismerném, ha nem ismertem volna meg a törvény által, és a kívánságot sem ismerném, ha a törvény nem mondaná: „Ne kívánd!” 8De a bűn, kihasználva a parancsolatot, mindenféle kívánságot szült bennem. Mert a törvény nélkül halott a bűn. 9Én törvény nélkül éltem egykor. Amikor azonban eljött a parancsolat, a bűn életre kelt, 10én pedig meghaltam, és megértettem, hogy éppen az életre adott parancsolat lett halálommá. 11Mert a bűn, kihasználva a parancsolatot, megcsalt engem, és megölt általa.

12A törvény tehát szent, a parancsolat is szent, igaz és jó. 13Akkor a jó lett halálommá? Szó sincs róla! Hanem a bűn, hogy bűn volta nyilvánvalóvá legyen, a jó által hoz rám halált, hogy így a parancsolat által a bűn bűnné legyen.

A belső ember harca a benne lakó bűnnel

14 Tudjuk ugyanis, hogy a törvény lelki, én pedig testi vagyok: a bűn rabszolgája.

οἶδαμεν ¹ γὰρ ὅτι ὁ νόμος πνευματικός ἐστίν· ¹ ἐγὼ δὲ σάρκινός εἰμι, ¹ πεπραμένος ὑπὸ τὴν ἁμαρτίαν.

πεπραμένος – eladatott, πιπράσκω - elad

15 Hiszen amit teszek, azt nem is értem, mert nem azt cselekszem, amit akarok, hanem azt teszem, amit gyűlölök. 16 Ha pedig azt teszem, amit nem akarok, akkor elismerem a törvényről, hogy jó. 17 Akkor pedig már nem is én teszem azt, hanem a bennem lakó bűn. 18 Mert tudom, hogy én bennem, vagyis a testemben nem lakik jó, hiszen az akarat megvolna bennem a jóra, de nem tudom véghezvinni azt. 19 Hiszen nem azt teszem, amit akarok: a jót, hanem azt cselekszem, amit nem akarok: a rosszat. 20 Ha pedig azt teszem, amit nem akarok, akkor már nem én teszem, hanem a bennem lakó bűn. 21 Azt a törvényt találok tehát magamban, hogy – miközben a jót akarom tenni – csak a rosszra van lehetőségem. 22 **Mert gyönyörködöm Isten törvényében a belső ember szerint, 23 de tagjaimban egy másik törvényt látok, amely harcol az értelmem törvénye ellen, és foglyul ejt a bűn tagjaimban lévő törvényével.** 24 **Én nyomorult ember! Kicsoda szabadít meg ebből a halálra ítélt testből?**

ταλαίπωρος ¹ ἐγὼ ἄνθρωπος· τίς με ρύσεται ἐκ τοῦ σώματος τοῦ θανάτου τούτου;

ταλαίπωρος, -ον - nyomorúságos, szerencsétlen

25 Hála legyen Istennek a mi Urunk Jézus Krisztus által! Tehát én magam értelmekkel ugyan Isten törvényének szolgállok, testemmel azonban a bűn törvényének.

χάρις [δὲ] ¹ τῷ θεῷ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν. ἄρα ¹ οὖν αὐτὸς ἐγὼ τῷ μὲν νοῖ δουλεύω νόμῳ θεοῦ, ¹ τῇ δὲ σαρκὶ νόμῳ ἁμαρτίας.

1970 január 15-én (14 évesen) jegyeztem fel a titkos naplómbe, amit akkor kezdtem el írni:

„Úgy érzem, a komoly dolog, amiért küzdök – Isten, s csábítás, a gyenge akarat- a Sátán. De azt hiszem ez nem csábítás, csak gyenge akarat. Ha ezt sikerül leküzdennem, boldog ember leszek. Igen, ez Isten és a Sátán. Nem mint valami külön létező élőlények, hanem mint én, FT. Mert minden emberben megvan az Isten és a Sátán. Minden ember küzd a jóért, de ugyanakkor gátolja a gonosz. Bennem is a jó küzd a rosszal. Szeretném, ha a jobbik énem, Isten legyőzné énnálam a Sátánt. Ehhez pedig nem másnak, mint nekem van szükségem. Az Istentől kérek erőt, hogy legyőzhessem önmagamban a gonoszt. (ifj Fabiny Tibor I. gimn.)

Róm 8

1Nincsen azért most már semmiféle kárhoztató ítélet azok ellen, akik Krisztus Jézusban vannak, **2 mert az élet Lelkének törvénye megszabadított téged Krisztus Jézusban a bűn és a halál törvényétől.**

ὁ γὰρ νόμος τοῦ πνεύματος τῆς ζωῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἠλευθέρωσέν σε ἀπὸ τοῦ νόμου τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου.

RÓM 8, 3 NAGYON FONTOS SZOTERIOLOGIAILAG, CSAK A RÚF-BAN „ÁLDOZAT”

3 Amire ugyanis képtelen volt a törvény, mert erőtlén volt a test miatt, azt tette meg Isten, **amikor bűnért való áldozatként tulajdon Fiát küldte** el a bűnös testhez hasonló formában, és kárhozatra ítélte a bűnt a testben,

τὸ ¹ γὰρ ἀδύνατον τοῦ νόμου, ¹ ἐν ᾧ ¹ ἠσθένει διὰ τῆς σαρκός, ὁ θεὸς τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν πέμψας ἐν ὁμοιώματι σαρκὸς ἁμαρτίας καὶ περὶ ἁμαρτίας ἑκατέκρινε τὴν ἁμαρτίαν ἐν τῇ σαρκί·

	KG1908	BG	RL	KNV	ÚF 1990	RÚF 2014
--	--------	----	----	-----	------------	----------

ὁ θεὸς τὸν ἑαυτοῦ υἷον πέμψας ἐν ὁμοιώματι σαρκὸς <u>ἁμαρτίας</u> <u>καὶ περὶ</u> <u>ἁμαρτίας</u> <u>κατέκρι</u> <u>νε</u> τὴν ἁμαρτίαν ἐν τῇ σαρκί·	Isten a saját Fiát elküldvén a testének hasonlóságá ban és a bűnért, elkárhoztatt a a bűnt a testben,	elküldte az Ő Fiát a mi bűnös testünkhöz hasonló formában azért, hogy megsemmis ítse a bűnt; így mondta ki a kárhoztató ítéletet a bűn által fogvatartot t test felett,	Isten, amikor elküldte az ő Fiát a bűnös testhez hasonló formába n és a bűnért a bűnt (ebben a) testben kárhozta tta	isten – aki elküldte a bűn miatt saját Fiát a bűn testéhez hasonló testben –, elkárhozt atta a bűnt a testben	Isten, amikor a bűn miatt elküldt e az ő Fiát a bűnös testhez hasonló formáb an, és elítélte a bűnt a testben	azt tette meg Isten, amikor bűnért való áldozatok éért tulajdon Fiát küldte el a bűnös testhez hasonló formában, és kárhozatra ítélte a bűnt a testben,
---	--	--	---	---	---	---

4 hogy a törvény követelése teljesüljön bennünk, akik nem test szerint járunk, hanem Lélek szerint.

ἵνα τὸ δικαίωμα τοῦ νόμου πληρωθῇ ἐν ἡμῖν τοῖς μὴ κατὰ σάρκα περιπατοῦσιν ἀλλὰ κατὰ πνεῦμα

5 Mert akik test szerint élnek, a test dolgaira törekszenek, akik pedig Lélek szerint, a Lélek dolgaira.

οἱ γὰρ κατὰ σάρκα ὄντες τὰ τῆς σαρκὸς φρονοῦσιν, οἱ δὲ κατὰ πνεῦμα τὰ τοῦ πνεύματος

6 A test törekvése halál, a Lélek törekvése pedig élet és békeség,

τὸ γὰρ φρόνημα τῆς σαρκὸς θάνατος, τὸ δὲ φρόνημα τοῦ πνεύματος ζωὴ καὶ εἰρήνη

7 minthogy a test törekvése ellenségeskedés Istennel, mert Isten törvényének nem engedelmeskedik, és nem is tud engedelmeskedni.

διότι τὸ φρόνημα τῆς σαρκὸς ἔχθρα εἰς θεόν, τῷ γὰρ νόμῳ τοῦ θεοῦ οὐχ ὑποτάσσεται, οὐδὲ γὰρ δύναται·

8 Akik pedig test szerint élnek, nem lehetnek kedvesek Isten előtt.

οἱ δὲ ἐν σαρκὶ ὄντες θεῷ ἀρέσαι οὐ δύνανται.

9 Ti azonban nem test szerint éltek, hanem Lélek szerint, ha Isten Lelke lakik bennetek. De akiben nincs Krisztus Lelke, az nem az övé.

Ἑμεῖς δὲ οὐκ ἐστὲ ἐν σαρκὶ ἁλλὰ ἐν πνεύματι, εἶπερ πνεῦμα θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν. εἰ δέ τις πνεῦμα Χριστοῦ οὐκ ἔχει, οὗτος οὐκ ἔστιν αὐτοῦ.

10 Ha pedig Krisztus bennetek van, bár a test halott a bűn miatt, a Lélek élet az igazság miatt.

εἰ δὲ Χριστὸς ἐν ὑμῖν, τὸ μὲν σῶμα νεκρὸν διὰ ἁμαρτίαν, τὸ δὲ πνεῦμα ζωὴ διὰ δικαιοσύνην.

11 Ha pedig annak Lelke lakik bennetek, aki feltámasztotta Jézust a halottak közül, akkor az, aki feltámasztotta Krisztus Jézust a halottak közül, életre kelti halandó testeteket is a bennetek lakó Lelke által.

εἰ δὲ τὸ πνεῦμα τοῦ ἐγείραντος τὸν Ἰησοῦν ἐκ νεκρῶν οἰκεῖ ἐν ὑμῖν, ὁ ἐγείρας ἕκ νεκρῶν ἑ Χριστὸν ἑ Ἰησοῦν ζωοποιήσει [καὶ] τὰ θνητὰ σώματα ὑμῶν διὰ τοῦ ἐνοικοῦντος αὐτοῦ πνεύματος ἐν ὑμῖν.

12 Ezért, testvéreim, adósok vagyunk, de nem a testnek, hogy test szerint éljünk. 13 Mert ha test szerint éltek, meg kell halnotok, de ha a Lélek által megöliték a test cselekedeteit, élni fogtok.

14 Akiket pedig Isten Lelke vezérel, azok Isten fiai.

ὅσοι γὰρ πνεύματι θεοῦ ἄγονται, οὗτοι υἱοὶ θεοῦ εἰσίν.

15 Mert nem a szolgaság lelkét kaptátok, hogy ismét féljete, hanem a fiúság Lelkét kaptátok, aki által kiáltjuk: „Abbá, Atyám!”

οὐ γὰρ ἐλάβετε πνεῦμα δουλείας πάλιν εἰς φόβον, ἁλλὰ ἐλάβετε πνεῦμα υἰοθεσίας, ἐν ᾧ κράζομεν Ἀββὰ ὁ πατήρ.

16 Maga a Lélek tesz bizonyoságot a mi lelkünkkel együtt arról, hogy Isten gyermekei vagyunk.

αὐτὸ τὸ πνεῦμα συνμαρτυρεῖ τῷ πνεύματι ἡμῶν ὅτι ἐσμὲν τέκνα θεοῦ.

17 Ha pedig gyermekek, akkor örökösök is: örökösei Istennek és örököstársai Krisztusnak, ha vele együtt szenvedünk, hogy vele együtt meg is dicsőüljünk.

εἰ δὲ τέκνα, καὶ κληρονόμοι· κληρονόμοι μὲν θεοῦ, ἑσὺν κληρονόμοι· δὲ Χριστοῦ, εἶπερ ἑσὺν πάσχομεν ἵνα καὶ σὺνδοξασθῶμεν.

18 Mert azt tartom, hogy a jelen szenvedései nem hasonlíthatók ahhoz a dicsőséghez, amely láthatóvá lesz rajtunk.

19 Mert a teremtett világ sóvárogva várja Isten fiainak megjelenését.

ἡ γὰρ ἀποκαταδοκία τῆς κτίσεως τὴν ἀποκάλυψιν τῶν υἱῶν τοῦ θεοῦ ἀπεκδέχεται.

ἀποκαταδοκία, -ς - vélemény, előérzet, feszült várakozás

ἀπεκδέχομαι - várni

AZ APOKALIPSZIST SÓVÁROGVA VÁRNI!

20 A teremtett világ ugyanis a hiábavalóságnak vettetett alá, nem önként, hanem annak akaratából, aki alávettette, mégpedig azzal a reménységgel, 21 hogy a teremtett világ maga is meg fog szabadulni a romlandóság szolgátságából Isten gyermekeinek dicsőséges szabadságára.

22 Hiszen tudjuk, hogy az egész teremtett világ együtt sóhajtozik és együtt vajúdik mind ez ideig.

οἶδαμεν γὰρ ὅτι πᾶσα ἡ κτίσις ἑσὺν στενάζει καὶ σὺνωδίνει ἄχρι τοῦ νῦν

23 Még azok is, akik a Lélek zsengejét kapták: mi magunk is sóhajtozunk magunkban, várva a fiúságra, testünk megváltására. Mert üdvösségünk reménységre szól.

MIÉRT A TEST MEGVÁLTÁSA?

οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ τὴν ἀπαρχὴν τοῦ πνεύματος ἔχοντες ¹ [ἡμεῖς] ¹ καὶ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς στενάζομεν, ¹ υἰοθεσίαν ἀπεκδεχόμενοι ¹ τὴν ἀπολύτρωσιν τοῦ σώματος ἡμῶν.

ἀπαρχή, -ῆς – zsenge

στενάζομεν, ¹ - sóhajtozunk, στενάζω - 1. sóhaj, nyög; 2. megsirat, meggyászol

υἰοθεσίαν - örökbefogadott fiúságot, υἰοθεσία, -ς - 1. örökbefogadott állapot; fiúság; 2.

Izrael viszonya Istenhez; 3. a keresztyének viszonya Istenhez a Szentlélek által

ἀπεκδεχόμενοι ¹ - várva; ἀπεκδέχομαι - vár vkit

24 Mert üdvösségünk reménységre szól. Viszont az a reménység, amelyet már látunk, nem is reménység, hiszen amit lát valaki, azt miért kellene remélnie?

τῆ γὰρ ἐλπίδι ἐσώθημεν· ἐλπίς δὲ βλεπομένη οὐκ ἔστιν ἐλπίς, ¹ ὁ γὰρ βλέπει τίς ἐλπίζει;

25 Ha pedig azt reméljük, amit nem látunk, akkor állhatatossággal várjuk. 26 Ugyanígy segít a Lélek is a mi erőtlenségünkön. Mert amiért imádkoznunk kell, nem tudjuk úgy kérni, ahogyan kell, de maga a Lélek esedezik értünk kimondhatatlan fohászzkodásokkal.

᾽Ωσαύτως δὲ καὶ τὸ πνεῦμα συναντιλαμβάνεται τῇ ἀσθενείᾳ ἡμῶν· τὸ γὰρ τί προσευξώμεθα καθὸ δεῖ οὐκ οἶδαμεν, ᾽ἀλλὰ αὐτὸ τὸ πνεῦμα ὑπερεντυγχάνει στεναγμοῖς ἀλαλήτοις

συναντιλαμβάνομαι - segítségére van valakinek, segít neki

ὑπερεντυγχάνω - közbenjár valakiért

στεναγμός, -οῦ - sóhajlás, nyögés

27 Aki pedig a szíveket vizsgálja, tudja, mi a Lélek szándéka, mert Isten szerint jár közben a szentekért.

28 Azt pedig tudjuk, hogy akik Istent szeretik, azoknak minden javukra szolgál, azoknak, akiket örök elhatározása szerint elhívott. **(Róm 8,28)**

οἶδαμεν ¹ δὲ ὅτι τοῖς ᾽ἀγαπῶσι τὸν θεὸν ὁ πάντα ὁ συνεργεῖ ὁ [ὁ θεὸς] εἰς ἀγαθόν, τοῖς κατὰ πρόθεσιν κλητοῖς οὓσιν.

PREDESTINÁCIÓ!

CSIA: Tudjuk pedig, hogy azoknak, akik Istent szeretik, minden összedolgozik a javukra, miután az Isten előzetes terve szerint (való kifejlődésre) elhívottak.

29 Mert akiket eleve **1. kiválasztott**, azokat **2.eleve el is rendelte**, hogy hasonlókka legyenek Fia képéhez, hogy ő sok testvér között legyen elsőszülött.

ὅτι οὓς προέγνω, καὶ προώρισεν συμμόρφους τῆς εἰκόνος τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν πρωτότοκον ἐν πολλοῖς ἀδελφοῖς·

30 Akikről pedig ezt eleve elrendelte, azokat **3.el is hívta**, és akiket elhívott, azokat **4. meg is igazította**, akiket pedig megigazított, azokat **5.meg is dicsőítette**

οὓς δὲ προώρισεν, τούτους καὶ ἐκάλεσεν· καὶ οὓς ἐκάλεσεν, τούτους καὶ ἐδικαίωσεν· οὓς δὲ ἐδικαίωσεν, τούτους καὶ ἐδόξασεν.

1.kiválaszt προέγνω

2.eleve elrendel προώρισεν

3.elhív ἐκάλεσεν

4.megigazít ἐδικαίωσεν

5.megdicsőit ἐδόξασεν

31 Mit mondjunk tehát ezekre? Ha Isten velünk, ki lehet ellenünk? 32 **Aki tulajdon Fiát nem kímélte, hanem mindnyájunkért odaadta, hogyan ne ajándékozna nekünk vele együtt mindent?**

ὅς γε τοῦ ἰδίου υἱοῦ οὐκ ἐφείσατο, ¹ ἄλλὰ ὑπὲρ ἡμῶν πάντων παρέδωκεν αὐτόν, πῶς οὐχὶ καὶ σὺν αὐτῷ τὰ πάντα ἡμῖν χαρίζεται;

ἐφείσατο, ¹ - kímélte, φείδομαι - 1) kímél, kegyelmez; 2)

Gen 22,12

nem tagadtad meg tőlem a fiadat, a te egyetlenedet. ÁBRAHÁM / ATYA, IZSÁK / JÉZUS TIPOLOGIA SZÓ SZERINTI EGYEZÉS A LXX-VAL (CSAK A SZÓREND MÁS)

οὐκ ἐφείσω τοῦ υἱοῦ σου τοῦ ἀγαπητοῦ δι' ἐμέ

**ÁBRAHÁM – ATYA
IZSÁK – FIÚ**

Gen 22, 12 LXX	Róm 8,32
nem tagadtad meg tőlem a fiadat, a te egyetlenedet.	Aki tulajdon Fiát nem kímélte
οὐκ ἐφείσω τοῦ υἱοῦ σου τοῦ ἀγαπητοῦ δι' ἐμέ	ἰδίου υἱοῦ οὐκ ἐφείσατο

33 Ki vádolná Isten választottait? Hiszen Isten az, aki megigazít. 34 Ki ítélné kárhozatra? Hiszen Krisztus Jézus az, aki meghalt, sőt feltámadt, aki Isten jobbján van, és esedezik is értünk. 35 Ki választana el minket Krisztus szeretetétől? Nyomorúság, vagy szorongattatás, vagy üldözés, vagy éhezés, vagy mezítelenség, vagy veszedelem, vagy fegyver? 36 Amint meg van írva: „Teérted gyilkolnak minket nap mint nap, annyira becsülnek, mint vágójuhokat.” 37 De mindezekben diadalmaskodunk az által, aki szeret minket.

38 Mert meg vagyok győződve, hogy sem halál, sem élet, sem angyalok, sem fejedelmek, sem jelenvalók, sem eljövendők, sem hatalmak,

πέπεισμαι γὰρ ὅτι οὔτε θάνατος οὔτε ζωὴ οὔτε ἄγγελοι οὔτε ἀρχαὶ οὔτε ἐνεστῶτα οὔτε μέλλοντα οὔτε δυνάμεις

39 sem magasság, sem mélység, sem semmiféle más teremtmény nem választhat el minket Isten szeretetétől, amely megjelent Krisztus Jézusban, a mi Urunkban.

οὔτε ὕψωμα οὔτε βάθος οὔτε τις κτίσις ἑτέρα **δυνήσεται ἡμᾶς χωρίσαι ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ θεοῦ τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν.**

πέπεισμαι - meg vagyok győződve, πείθω - 1. rávesz, rábeszél, meggyőz

χωρίσαι – elszakítani, χωρίζω - 1. eltávozik; 2. elkülönít

Róm 9

Igazat mondok Krisztusban, nem hazudok, lelkiismeretem tanúskodik mellettem a Szentlélek által,

Ἀλήθειαν λέγω ἐν Χριστῷ, οὐ ψεύδομαι, ἑσυναρτυρούσης μοι τῆς συνειδήσεώς μου ἐν πνεύματι ἁγίῳ, 2 hogy nagy az én szomorúságom, és szüntelen fájdalom gyötri a szívemet. 3 Mert azt kívánom, hogy inkább én magam legyek átok alatt, Krisztustól elszakítva, az én testvéreim, az én test szerinti rokonaim helyett, **A HELYETTES ÁLDOZAT, MINT KÍVÁNSÁG** 4 akik izráeliták, akiké a fiúság és a dicsőség, a szövetségek és a törvényadás, az istentisztelet és az ígéretek, 5 akiké az ősatyák, és akik közül származik a Krisztus test szerint, aki Isten mindenek felett: áldott legyen mindörökké. Ámen.

6 Nem mintha Isten ígéje erejét vesztette volna. **Mert nem tartoznak mind Izráelhez, akik Izráeltől származnak, 7 és nem mindnyájan Ábrahám gyermekei, akik az ő utódai, hanem amint meg van írva: „Aki Izsáktól származik, azt fogják utódodnak nevezni.”** 8 Azaz nem a testi származás szerinti gyermekek Isten gyermekei, hanem az ígélet gyermekei számítanak az ő utódainak. **EZ NEM SZUPERSZESSIONIZMUS?** 9 Mert így szól az ígélet: „Abban az időben eljövök, és fia lesz Sárának.” 10 Sőt, Rebeka esetében még inkább, aki egy férfitől fogant fiakat, Izsáktól, a mi atyánktól. 11 Amikor ugyanis még meg sem születtek gyermekei, és nem tettek semmi jót vagy rosszat, **de hogy Istennek az ő kiválasztáson alapuló elhatározása érvényesüljön,** 12 nem a cselekedetek alapján, hanem az elhívó akarata szerint, már akkor megmondott Rebekának, hogy „a nagyobbik fog szolgálni a kisebbiknek”, 13 amint meg van írva: „Jákóbot szerettem, Ézsaut pedig gyűlöltem.”

Rendkívül gazdag idézetekben. Intertext szempontjából megnézni! KÜLÖNÖSEN HAYS ECHO-KÖNYVÉT!

14 Mit mondjunk tehát? Igazságtalan az Isten? Szó sincs róla

15 Hiszen így szól Mózeshez: „Könyörülök, akin könyörülök, és irgalmazok, akinek irgalmazok.”

τῷ Μωυσεῖ ¹ γὰρ λέγει ¹ Ἐλεήσω ¹ ὃν ἂν ἐλεῶ, ¹ καὶ ἑοικτιρήσω ὃν ἂν ἑοικτείρω

intertext:

2Móz 33.19 SZÓ SZERINT

καὶ ἐλεήσω ὃν ἂν ἐλεῶ, καὶ οἰκτιρήσω ὃν ἂν οἰκτίρω.

16, „Ezért tehát nem azé, aki akarja, sem nem azé, aki fut, hanem a könyörülő Istené.”

ἄρα οὖν οὐ τοῦ θέλοντος οὐδὲ τοῦ τρέχοντος, ¹ ἀλλὰ τοῦ ἐλεῶντος θεοῦ.

17 Mert így szól az Írás a fáraóhoz: **„Éppen azért emeltelek trónra, hogy megmutassam rajtad hatalmamat, és hogy hirdessék nevemet az egész földön.”** 18 Ezért tehát akin akar, megkönyörül, akit pedig akar, megkeményít. 19 Azt mondod erre nekem: **„Akkor miért hibáztat mégis? Hiszen ki állhat ellene akarátának?”** 20 Ugyan ki vagy te, ember, hogy perbe szállsz az Istennel? Mondhatja-e alkotójának az alkotás: **„Miért formáltál engem ilyenre?”** 21 Nincs-e hatalma a fazekasnak az agyagon, hogy ugyanabból az agyagból az egyik edényt nemes célra, a másikat pedig közönségesre formálja? 22 Isten pedig nem haragját akarta-e megmutatni és hatalmát megláttatni, és nem ezért hordozta-e türelemmel a harag eszközeit, amelyek pusztulásra készültek? 23 Vajon nem azért is, hogy megismertesse dicsőségének gazdagságát az irgalom eszközein, amelyeket dicsőségre készített, 24 amilyenekké minket is elhívott, nemcsak a zsidók, hanem a többi nép közül is? 25 Amint Hóseásnál is mondja: **„Azt a népet, amely nem az én népem, az én népemnek hívom, és azt, amelyet nem szeretek, szeretett népemnek, 26 és úgy lesz, hogy azon a helyen, ahol megmondtam nekik: ti nem az én népem vagytok, ott neveztetnek majd az élő Isten fiainak.”** 27 Ézsaiás pedig ezt hirdeti Izráelről: **„Ha Izráel fiainak száma annyi volna, mint a tenger fövenye, akkor is csak a maradék üdvözülni, 28 mert az Úr teljes mértékben és gyorsan váltja valóra szavát a földön.”** 29 És amint előre megmondta Ézsaiás: **„Ha a Seregek Ura nem hagyott volna utódot nekünk, olyanná lettünk volna, mint Sodoma, és hasonlónak lettünk volna Gomorához.”**

30 Mit mondjunk tehát? Azt, hogy a népek, amelyek nem törekedtek az igazságra, igazságot nyertek, mégpedig azt az igazságot, amely hitből van; **31 Izráel viszont, amely kereste az igazság törvényét, nem érte el a törvényt.** 32 Miért? Azért, mert nem hitből, hanem mintegy cselekedetéből törekedtek rá: beleütköztek a megütközés kövébe, **33 amint meg van írva: „Íme, elhelyezem Sionban a megütközés követ, a megbotránkozás szikláját, és aki hisz abban, az nem fog megszégyenülni.”**

Róm 10

1 Testvéreim, én szívemből kívánom, és könyörgök értük Istenhez, hogy üdvözljenek. 2 Mert tanúskodom mellettük, hogy Isten iránti buzgóság van bennük, de nem a helyes ismeret szerint. **3 Mert azzal, hogy Isten igazságát nem értették meg, hanem a maguk igazságát igyekeztek érvényesíteni, nem engedelmeskedtek Isten igazságának.**

ἀγνοοῦντες γὰρ τὴν τοῦ θεοῦ δικαιοσύνην, ¹ καὶ τὴν ἰδίαν * ζητοῦντες ¹ στήσαι, τῇ δικαιοσύνῃ τοῦ θεοῦ οὐχ ὑπετάγησαν·

4 Mert a törvény végcélja Krisztus, minden hívő megigazulására.

τέλος γὰρ νόμου Χριστὸς εἰς δικαιοσύνην παντὶ τῷ πιστεύοντι.

5 Mózes ugyanis azt írja a törvényből való igazságról, hogy „aki megcselekszi azokat, él általuk”. 6 A hitből való igazság pedig így szól: „Ne mondd szívedben: Ki megy fel a mennybe?” Azért tudniillik, hogy Krisztust lehozza. 7 Vagy: „Ki megy le az alvilágba?” Azért tudniillik, hogy Krisztust a halálból felhozza. 8 Hanem mit mond? „Közel van hozzád az ige, a te szádban és a te szívedben”, mégpedig a hit igéje, amelyet mi hirdetünk.

9 Ha tehát száddal Úrnak vallod Jézust, és szíveddel hiszed, hogy Isten feltámasztotta őt a halálból, akkor üdvözülsz.

ὅτι ἐὰν ὁμολογήσης τὸ ῥῆμα ¹ ἐν ¹ τῷ ¹ στόματί ¹ σου ¹ ὅτι ¹ Κύριος ¹ Ἰησοῦς, ¹ καὶ πιστεύσης ἐν τῇ καρδίᾳ σου ὅτι ὁ θεὸς αὐτὸν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, σωθήσῃ·

10 Mert szívvel hiszünk, hogy megigazuljunk, és szájjal teszünk vallást, hogy üdvözüljünk.

καρδία γὰρ πιστεύεται εἰς δικαιοσύνην, στόματι δὲ ὁμολογεῖται εἰς σωτηρίαν·

11 Az Írás így szól: „Aki hisz őbenne, nem szégyenül meg.”

λέγει γὰρ ἡ γραφή ¹ Πᾶς ¹ ὁ πιστεύων ἐπ’ αὐτῷ οὐ καταισχυνθήσεται.

καταισχυνθήσεται. - fog megszégyenítettetni; καταισχύνω - megszégyenít

12 Nincs különbség zsidók és görögök között, mert mindenkinek ugyanaz az Ura, és ő bőkezű mindazokhoz, akik segítségül hívják őt,

13 mert „aki segítségül hívja az Úr nevét, üdvözül”.

Πᾶς ¹ γὰρ ὃς ἂν ἐπικαλέσηται τὸ ὄνομα Κυρίου σωθήσεται.

14 De hogyan hívják segítségül azt, akiben nem hisznek? Hogyan is higgyenek abban, akiről nem hallottak? Hogyan hallják meg igehirdető nélkül? 15 És hogyan hirdessék, ha nem küldettek el? Amint meg van írva: „Milyen kedves azoknak a jövetele, akik az evangéliumot hirdetik!” 16 Csakhogy nem mindenki engedelmeskedett az evangéliumnak, hiszen Ézsaiás is ezt mondja: „Uram, ki hitt annak, amit tőlünk hallott?”

17 A hit tehát hallásból van, a hallás pedig Krisztus beszéde által.

ἄρα ἡ πίστις ἐξ ἀκοῆς, ἢ δὲ ἀκοὴ διὰ ῥήματος Χριστοῦ.

18 Kérdem: talán nem hallották? Sőt nagyon is! „Az egész földre elhatott az ő hangjuk, és a földkerekség széléig az ő beszédük.”

19 De tovább kérdem: Izráel talán nem értette meg? Először Mózes mondja: „Egy olyan néppel teszek féltékennyé, amely nem az én népem, értetlen néppel haragítlak meg titeket.” 20 Ézsaiás pedig nyíltan ki is mondja: „Megtaláltak azok, akik nem kerestek, megjelentem azoknak, akik nem kérdezősködtek utánam.” 21 Izráelről viszont így szól: „Egész nap kitértam karjaimat az engedetlen és ellenszegülő nép felé.” **(Végig intertextusuk ! Id. Hays Romans)**

A HIT HALLÁSBÓL, NEM ÍRÁSBÓL VAN, KRISZTUS BESZÉDE ÁLTAL, ISTEN A ZSIDÓ NÉPET FÉLTÉKENYÉ TESZI A POGÁNYOK RÉVÉN

Róm 11

SZEM / ÉRTELEM: BÓDULTSÁG / VAKSÁG

Izrael és a pogányok az üdv történetben

1 Azt kérdelem tehát: Elvetette Isten az ő népét? Szó sincs róla!

Λέγω οὖν, μὴ ἀπόσατο ὁ θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ; μὴ γένοιτο

ἀπόσατο – eltaszította ἀπωθέω - 1) eltaszít, ellök 2) elvet, elutasít

Hiszen én is izráélita vagyok, Ábrahám utódai közül, Benjámintörzsből. 2 Isten nem vetette el az ő népét, amelyet eleve kiválasztott. Vagy nem tudjátok, mit mond az Írás Illésről, amikor Isten előtt vádat emel Izrael ellen: 3 „Uram, prófétaidat megölték, oltáraidat lerombolták, én maradtam meg egyedül, de nekem is az életemre törnek.” 4 Viszont mit mond neki az isteni kijelentés? „Meghagytam magamnak hétezer férfit, akik nem hajtottak térdet a Baalnak.”

5 Így tehát most is van **maradék** a kegyelmi kiválasztás szerint;

οὕτως οὖν καὶ ἐν τῷ νῦν καιρῷ ἴμματα κατ' ἐκλογὴν χάριτος γέγονεν·

6 ha pedig kegyelemből van, akkor nem cselekedetekből, különben a kegyelem nem volna kegyelem. 7 Mi tehát a helyzet? Amire Izrael törekedett, azt nem érte el. A választottak azonban elérték, a többiek pedig megkeményítették, 8 amint meg van írva:

„Adott nekik az Isten bódult lelket, olyan szemet, amellyel nem láthatnak, és olyan fület, amellyel nem hallhatnak mindmáig.”

Ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ θεὸς πνεῦμα κατανύξεως, ὀφθαλμοὺς τοῦ μὴ βλέπειν καὶ ὦτα τοῦ μὴ ἀκούειν, ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας.

κατανύξεως, - kábultságé κατάνυξις, -εως - kábultság (VÖ.Ésa 6,9,10)

9 Dávid is ezt mondja: „Asztaluk legyen számukra csapdává és hálóná, megbotlássá és megtorlássá!

10 Homályosodjék el szemük, hogy ne lássanak, és hátukat görnyeszd meg örökre!”

σκοτισθήτωσαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν τοῦ μὴ βλέπειν

11 Kérdelem tehát: **Azért botlottak meg, hogy elbukjanak?** Szó sincs róla! Viszont az ő bukásuk által jutott el az üdvösség a népekhez, hogy Isten féltékennyé tegye Izraélt.

Λέγω οὖν, μὴ ἔπταισαν ἵνα πέσωσιν; μὴ γένοιτο· ἀλλὰ τῷ αὐτῶν παραπτώματι ἡ σωτηρία τοῖς ἔθνεσιν, ¹ εἰς τὸ παραζηλώσαι αὐτούς.

ἐπταισαν – megbotlottak; πταίω - 1) megbotlik vagy elesik; 2) megbotlik; 2a) hibázik, téved, vétkezik; 2b) nyomorba esik, nyomorult lett

παραζηλώσαι - féltékenységre ingerelni,

παραζηλώω - 1) provokálni; 1a) féltékenységre vagy versengésre ingerelni;

12 Ha pedig az ő bukásuk a világ gazdagságává lett, veszteségük pedig a népek gazdagságává, akkor mennyivel inkább az lesz, ha teljes számban megtérnek.

εἰ δὲ τὸ παράπτωμα αὐτῶν πλοῦτος κόσμου καὶ τὸ ἥττημα αὐτῶν πλοῦτος ἐθνῶν, πῶς μᾶλλον τὸ πλήρωμα αὐτῶν.

παράπτωμα, -'τος - vétek, bűn, félrelépés, elesés

ἥττημα, -'τος - gyarlóság, lemaradás, veszteség

13 Ezt pedig nektek mondom, a népeknek: amennyiben tehát én a népek apostola vagyok, az válik szolgálatom dicsőségére, 14 ha valamiképpen féltékennyé tehetem véreimet, és így megmenthetek közülük némelyeket.

15 Hiszen, ha elvettetésük a világ megbékélését szolgálta, mi mást jelentene befogadtatásuk, mint életet a halálból?

εἰ γὰρ ἡ ἀποβολὴ αὐτῶν καταλλαγὴ κόσμου, τίς ¹ ἢ πρόσλημψις εἰ μὴ ζωὴ ἐκ νεκρῶν;

16 Ha pedig a zsenge szent, a tészta is az, és ha a gyökér szent, az ágak is azok.

εἰ δὲ ἡ ἀπαρχὴ ἁγία, καὶ τὸ φύραμα· καὶ εἰ ἡ ῥίζα ἁγία, καὶ οἱ κλάδοι.

HOGY JÖN ÖSSZE A ZSENGE ÉS A TÉSZTA?

STL: Ha szent a búza zsengeje, a tészta is az; és ha szent a gyökér, az ágak is azok

RL: HA PEDIG A LISZTLÁNG SZENT, MINT, ZSENGE, AKKOR A TÉSZTA IS AZ

BG: HA A TÉSZTA ZSENGÉJE ISTENNEK SZENTELT, AKKOR A TÉSZTA TÖBBI RÉSZÉ IS AZ

KNV: HA A TERMÉS ZSENGÉJE SZENT, A BELŐLE KÉSZÜLT TÉSZTA IS AZ

SZIT 8 (a legjobb!): HA SZENT A BÚZA ZSENGÉJE, SZENT LESZ

A KENYÉR

KG: HOGY HA AZ SENGE SZENT, AN-NAC AZ EGÉSZ ÁLLATTYAIS SZENT,

SI: MERT HA A ZSENGE MEG VAN SZENTELVE, AKKOR A TÖBBI IS

ÚF: HA PEDIG A **KENYÉR ELSŐ ZSENGÉJE** SZENT, A TÉSZTA (RÚF KIVETTE A KENYÉR-T!!)

RÚF: HA PEDIG A **ZSENGE SZENT, A TÉSZTA IS AZ**, ÉS HA A GYÖKÉR SZENT, AZ ÁGAK IS AZOK. MIÉRT VETTE KI AZ ÚF-BÓL A „KENYÉR”-T? MERT A KENYÉRNEK NINCS ZSENGÉJE? DE AKKOR MI A TÉSZTA ZSENGÉJE? SZIT A LEGJOBB!!

A protestánsok ügyetlenkednek...

17 Ha azonban az ágak közül egyesek kitörettek, te pedig vad olajfa létedre beoltattál közéjük, és az olajfa gyökerének éltető nedvéből részesültél,

Εἰ δὲ τινες τῶν κλάδων ἐξεκλάσθησαν, σὺ δὲ ἀγριέλαιος ὢν ἐνεκεντρίσθης ἐν αὐτοῖς καὶ ἑσθλῆς τῆς ῥίζης τῆς πιότητος τῆς ἐλαίας ἐγένου,

ἐξεκλάσθησαν, - letörettek, ἐκκλάω - kitör, letör

ἀγριέλαιος, -ου – vadolajfa

ἐνεκεντρίσθης – beoltattál, ἐγκεντρίζω - beolt, olt (növényt); ösztönöz

πιότης, -τος - dús nedv

18 ne dicsekedj az ágakkal szemben. Ha mégis dicsekszel: **nem te hordozod a gyökeret, hanem a gyökér téged.** 19 Azt mondod erre: „Azért törettek ki ágak, hogy én beoltassam.” 20 Úgy van: azok hitelenség miatt törettek ki, te pedig a hit által állsz. Ne légy elbizakodott, hanem félj! 21 Mert ha Isten a természet szerinti ágakat nem kímélte, téged sem fog kímélni. 22 **Lásd meg tehát Isten jóságát és szigorúságát: az elbukottakkal szigorú, veled pedig jóságos, ha megmaradsz jóságában, mert különben te is kivágatsz.** 23 De az elbukottak is, **ha nem maradnak meg a hitelenségben (vö. T2JC),** beoltatnak majd, mert Istennek van hatalma arra, hogy ismét beoltsa őket.

24 Hiszen ha te a természeted szerinti **vadolajfáról** levágattál, és természeted ellenére beoltattál a **szelíd olajfába**, akkor mennyivel inkább be fognak oltatni a **saját olajfájukba azok, akik természetük szerint odatartoznak!**

εἰ γὰρ σὺ ἐκ τῆς κατὰ φύσιν ἐξεκόπης ἀγριελαίου καὶ παρὰ φύσιν ἐνεκεντρίσθης εἰς καλλιέλαιον, πόσω μᾶλλον οὗτοι οἱ κατὰ φύσιν ἑκκεντρίσθησονται τῇ ἰδίᾳ ἐλαίᾳ.

ZSIDÓSÁG- KERESZTÉNYEK KAPCSOLATA: MISZTÉRIUM, TITOK!

25Nem szeretném, testvéreim, ha önmagatokat bölcseknek tartva nem vennétek tudomásul azt **a titkot**, hogy a **megkeményedés** Izraelnek **csak egy részét érte**, amíg a népek **teljes számban** be nem jutnak,

Οὐ γὰρ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, τὸ μυστήριον τοῦτο, ἵνα μὴ ᾔητε ἑαυτοῖς φρόνιμοι, ὅτι πώρωσις ἀπὸ μέρους τῷ Ἰσραὴλ γέγονεν ἄχρι οὗ τὸ πλήρωμα τῶν ἐθνῶν εἰσέλθῃ,

πώρωσις megkeményedés

A MISZTÉRIUM ELŐFORDULÁSAI az újszövetségben (Balázs Károly)

MT 13,11 mennyek országának titkait,

MK 4,11 I. országának titkait tudjátok.

LK 8,10 I. országának titkait értsétek;

RÓM 11,25 hogy ne tudjátok ... ezt a titkot,

/16,25/ ama titoknak kijelentése folytán,

IKOR 2,1 hirdessem ... az I. bizonyágtételét.

7 I.-nek titkon való bölcsességét szóljuk,

4,1 Kr. szolgálát és I. titkainak sáfárait.

13,2 minden titkot és minden tudományt
14,2 lélekben beszél titkos dolgokat
15,51 titkot mondok néktek.

EF 1,9 Megismertetvén ... akaratának titkát
3,3 ismertette meg velem a titkot.
4 értelmem a Kr. titka felől,
9 ama titok felől, amely elrejtetett
5,32 Felette nagy titok ez, de én a Kr-ről
6,19 ösmertessem meg az evangéliom titkát.

KOL 1,26 Tudniillik ama titkot, amely el vala rejtve
27 eme titok dicsőségének gazdagsága
2,2 Kr. ama titkának megismerésére.
4,3 hogy szólhassuk a Kr. titkát,

2THES 2,7 a törvényszegés titkos bűne:

1TIM 3,9 Kiknél megvan a hit titka
16 nagy a kegyességnek eme titka:

JEL 1,20 A hét csillag titkát,
10,7 az I.-nek titka
17,5 egy név vala írva: Titok;
7 asszonynak titkát és a fenevadét

26 és így üdvözülni fog az egész Izráel, amint meg van írva:

καθὼς γέγραπται καὶ οὕτως πᾶς Ἰσραὴλ σωθήσεται

„Eljön Sionból a Megváltó, eltávolítja a hitetlenséget Jákób házából

Ἦξει ¹ ἐκ Σιὼν ὁ ῥυόμενος, ἀποστρέψει ἀσεβείας ἀπὸ Ἰακώβ.

ῥυόμενος, - megszabadító; **ῥύομαι** – megszabadít
ἀσέβεια, - 'ς - istentelenség, hitetlenség

INTERTEXT:

KG Ézs 59,20

És eljő Sionnak a megváltó, és azoknak, a kik Jákóbban megtérnek hamisságokból, szól az Úr .

LXX καὶ ἦξει ἕνεκεν Σιων ὁ ῥυόμενος καὶ ἀποστρέψει ἀσεβείας ἀπὸ Ἰακωβ.

27 és én ezt a szövetséget adom nekik, amikor eltörlöm bűneiket.”

καὶ αὕτη αὐτοῖς ἡ παρ' ἐμοῦ διαθήκη, ὅταν ἀφέλωμαι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν.

28 Az evangélium miatt tehát Isten ellenségei tiértetek, de a kiválasztás miatt kedveltek az ősatyáért,

κατὰ μὲν τὸ εὐαγγέλιον ἐχθροὶ δι' ὑμᾶς, κατὰ δὲ τὴν ἐκλογὴν ἀγαπητοὶ διὰ τοὺς πατέρας

29 mert megbánhatatlanok az Isten ajándékai és az ő elhívása.

ἀμεταμέλητα γὰρ τὰ χαρίσματα καὶ ἡ κλήσις τοῦ θεοῦ.

ἀμεταμέλητα - megbánhatatlanok

adi. n. pl. nom.

ἀμεταμέλητος, -ον - megbánás nélküli, nem bűnbánó, nem sajnált

Róm 11,29 megbánhatatlanok az I.-nek ajándékai

2Kor 7,10 megbánhatatlan megtérést szerez;

VIZS Mert az Isten az ő aiándokit, és az ő hiuatalát, fo ha meg nem változtattya.

KNV SZIT soka nem bánja meg

STL visszavonhatatlanok

CS megbonthatatlan

BG nem vonja vissza

KKG, SZIT, KI, CSL megbánthatatlanok

TYN cannot repent him

KJV of God without repentence,

30 Mert ahogyan ti egykor engedetlenek voltatok Istennel szemben, most pedig irgalmat nyertetek az ő engedetlenségük révén, ·

ὥσπερ γὰρ ὑμεῖς ποτὲ ¹ ἠπειθήσατε τῷ θεῷ, νῦν δὲ ἠλεήθητε τῇ τούτων ἁπειθείᾳ,

31 úgy ők is engedetlenek most, hogy a nektek adott irgalom révén végül ők is irgalmat nyerjenek.

A ROGÁNYOK UGYANÚGY ENGEDETLENEK LESZNEK!!!

οὕτως καὶ οὗτοι νῦν ἠπειθήσαν τῷ ὑμετέρῳ ἐλέει ¹ ἵνα καὶ αὐτοὶ νῦν ¹ ἐλεηθῶσιν·

32 Mert Isten mindenkit egybezárt az engedetlenségbe, hogy mindenkin megkönyörüljön.

συνέκλεισεν γὰρ ὁ θεὸς τοὺς πάντας εἰς ἁπειθίαν ἵνα τοὺς πάντας ἐλεήσῃ

συνέκλεισεν - együvé zárt; συγκλείω - egybezár,

ἁπείθεια, -ς - engedetlenség

(Róm 11,33)

Ó, Isten gazdagságának, bölcsességének és ismeretének mélysége! Mily megfoghatatlanok az ő ítéletei, és mily kikutathatatlanok az ő útjai! 34Mert „ki értette meg az Úr szándékát, vagy ki lett az ő tanácsadója? 35Vagy ki előlegezett neki, hogy vissza kellene

fizetnie?” 36Bizony, őtőle, őáltalá és őreá nézve van minden: övé a dicsőség mindörökké. Ámen.

Ὡς ¹ βάθος πλούτου καὶ σοφίας καὶ γνώσεως θεοῦ· ὡς ἀνεξεραύνητα τὰ κρίματα αὐτοῦ καὶ ἀνεξιχνίαστοι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ.

ἀνεξεραύνητα – kikutathatatlanok, ἀνεξεραύνητος, -ον - kutathatatlan, nem kikereshető
ἀνεξιχνίαστοι – kifürkészhetetlenek, ἀνεξιχνίαστος, -ον - kitalálhatatlan, nem felfogható, nem megérthet.

SUMMA:

1. IZRAEL: ENGEDELMES, KIVÁLASZTOTT
2. IZRAEL: ENGEDETLEN, KIVÁGATOTT
3. POGÁNYSÁG: ENGEDELMES KIVÁLASZTOTT /BEOLTATOTT
4. POGÁNYSÁG: ENGEDETLEN – KIVÁGATOTT
5. IZRAEL ENGEDELMES: KIVÁLASZTOTT – VISSZAOLTATOTT

Róm 12

A NEKÜNK ADOTT KEGYELEM, A HIT MÉRTÉKE – TEST ÉS TAGJAI

1Kérlek azért titeket, testvéreim, az Isten irgalmasságára, hogy okos istentiszteletként szánjátok oda magatokat élő, szent, Istennek tetsző áldozatul,

Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τῶν οἰκτιρμῶν τοῦ θεοῦ παραστῆσαι τὰ σώματα ὑμῶν θυσίαν ζῶσαν ἁγίαν ἡ τῷ θεῷ ¹ εὐάρεστον, ἡ τὴν λογικὴν λατρείαν ὑμῶν.

RÚF MIÉRT HAGYJA KI A TESTET? A TÖBBI FORDÍTÁSBAN BENT VAN!! VIZS, KG SÓT AZ 1990- ÚRF IS „TESTETEKET” – MIÉRT KELLETT 2014-BEN „MAGATOKAT” FORDÍTANI??

2 és ne igazodjatok e világhoz, hanem változzatok meg értelmetek megújulásával, hogy megítélhessétek, mi az Isten akarata, mi az, ami jó, ami neki tetsző és tökéletes.

καὶ μὴ ἡσυχηματίζεσθε ἡ τῷ αἰῶνι τούτῳ, ἀλλὰ μεταμορφοῦσθε τῇ ἀνακαινώσει τοῦ νοός, ¹ εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τί τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ, τὸ ἀγαθὸν καὶ εὐάρεστον καὶ τέλειον.

εὐάρεστος, -ον - jótetszést kiváltó, kedves, tetszetős

3 A nekem adott kegyelem által mondom tehát közöttetek mindenkinek: ne gondoljátok magatokat többnek, mint amennyinek gondolnotok kell, hanem arra igyekezzék mindenki, hogy józanul gondolkozzék az Istentől kapott hit mértéke szerint.

Λέγω γὰρ διὰ τῆς χάριτος τῆς δοθείσης μοι παντὶ τῷ ὄντι ἐν ὑμῖν μὴ ὑπερφρονεῖν παρ' ὃ δεῖ φρονεῖν, ¹ ἀλλὰ φρονεῖν εἰς τὸ σωφρονεῖν, ἐκάστῳ ὡς ὁ θεὸς ἐμέρισεν μέτρον πίστεως.

4 Mert ahogyan egy testnek sok tagja van, de nem minden tagnak ugyanaz a feladata,

5 úgy sokan egy test vagyunk Krisztusban, egyenként pedig egymásnak tagjai.

οὕτως οἱ πολλοὶ ἐν σῶμά ἐσμεν ἐν Χριστῷ, τὸ ¹ δὲ καθ' εἷς ἀλλήλων μέλη.

6Mert a nekünk adott kegyelem szerint különböző ajándékaink vannak, eszerint szolgálunk is: aki a

Ἔχοντες ¹ δὲ χαρίσματα κατὰ τὴν χάριν τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν διάφορα,

prófétálás ajándékát kapta, az a hit szabálya szerint profétáljon; **ANALOGIA FIDEI**

εἴτε προφητείαν κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς πίστεως,

7aki a szolgálat ajándékát kapta, az végezze szolgálatát; a tanító a tanítást,

εἴτε διακονίαν ἐν τῇ διακονίᾳ, εἴτε ὁ διδάσκων ἐν τῇ διδασκαλίᾳ

8 a vigasztaló a vigasztalást,

εἴτε ὁ παρακαλῶν ἐν τῇ παρακλήσει,

az adakozó szerénységgel,

¹ὁ μεταδιδουὺς ἐν ἀπλότητι

az előljáró igyekezettel,

ὁ προϊστάμενος ἐν σπουδῇ

a könyörülő pedig jókedvvel. **(HILARION)**

ὁ ἐλεῶν ἐν ἰλαρότητι.

9A szeretet ne legyen képmutató. Iszonyodjatok a gonosztól, ragaszkodjatok a jóhoz,

ἡ ¹ ἀγάπη ἀνυπόκριτος. ἀποστυγοῦντες τὸ πονηρόν, κολλώμενοι τῷ ἀγαθῷ·

10a testvérszeretetben legyetek egymás iránt gyengédek, a tiszteletadásban egymást megelőzők,

11a szolgálatkészségben fáradhatatlanok, a Lélekben buzgók: az Úrnak szolgáljatok.

τῇ σπουδῇ μὴ ὀκνηροί, τῷ πνεύματι ζέοντες, τῷ κυρίῳ δουλεύοντες,

σπουδή, -ῆς – sietség, buzgóság

ὀκνηρός, -ή, -όν - tétova, lusta

12A reménységben örvendeztetek, a nyomorúságban legyetek kitartók, az imádkozásban állhatatosak.

τῇ ἐλπίδι χαίροντες, τῇ θλίψει ὑπομένοντες, τῇ προσευχῇ προσκαρτεροῦντες,

προσκαρτεροῦντες, - kitartóak; προσκαρτερέω hűséges,

13A szentekkel vállaljatok közösséget szükségükben, gyakoroljátok a vendégszeretetet.

ταῖς χρείαις τῶν ἁγίων κοινωνοῦντες, τὴν φιλοξενίαν διώκοντες.

14Áldjátok azokat, akik üldöznek titeket; áldjátok és ne átkozzátok. 15Örüljétek az örülőkkel, sírjátok a sírókkal. 16Egymással egyetértésben legyetek, ne legyetek nagyratörők, hanem az alázasokhoz tartsátok magatokat. Ne legyetek bölcsek önmagatok szerint.

17 Ne fizessetek senkinek rosszal a rosszért. A tisztességre legyen gondotok minden ember előtt. 18 Ha lehetséges, amennyire tőletek telik, éljétek minden emberrel békességben. 19 Ne álljatok bosszút önmagatokért, szeretteim, hanem adjatok helyet az ő haragjának, mert meg van írva: „Enyém a bosszúállás, én megfizetek” – így szól az Úr. 20 Sőt „ha éhezik ellenséged, adj ennie, ha szomjazik, adj innia; mert ha ezt teszed, parazsat gyűjtesz a fejére”. 21 Ne győzzön le téged a rossz, hanem te győzd le a jóval a rosszat.

Róm 13

1 Minden lélek engedelmeskedjék a felettes hatalmaknak, mert nincs hatalom mástól, mint Istentől, ami hatalom pedig van, Istentől rendeltetett.

Πᾶσα ψυχὴ ἐξουσίαις ὑπερεχούσαις ὑποτασσέσθω, ¹ οὐ γὰρ ἔστιν ἐξουσία εἰ μὴ ὑπὸ θεοῦ, αἱ δὲ οὐσαὶ ὑπὸ θεοῦ τεταγμέναι εἰσίν· ¹

2 Aki tehát nem engedelmeskedik a hatalomnak, az Isten rendelkezésével fordul szembe; akik pedig szembefordulnak vele, azok maguknak köszönhetik ítéletüket. **ὥστε ὁ ἀντιτασσόμενος τῇ ἐξουσίᾳ τῇ τοῦ θεοῦ διαταγῇ ἀνθέστηκεν, οἱ δὲ ἀνθεστηκότες ἑαυτοῖς κρίμα λήμψονται.**

3 Mert nem a jó cselekedet miatt kell félni az előjáróktól, hanem a rossz miatt. Azt akarod, hogy ne kelljen félned a hatalomtól? Tedd a jót, és dicséretet kapsz tőle, **οἱ γὰρ ἄρχοντες οὐκ εἰσὶν φόβος τῷ ἀγαθῷ ἔργῳ ἀλλὰ τῷ κακῷ. θέλεις δὲ μὴ φοβεῖσθαι τὴν ἐξουσίαν; ¹ τὸ ἀγαθὸν ποίει, καὶ ἕξεις ἔπαινον ἐξ αὐτῆς·**

4 mert Isten szolgálja ő neked a jó elősegítésére. Ha azonban a rosszat teszed, akkor félj, mert nem ok nélkül viseli a kardot, hiszen ő Isten szolgálja, aki az ő haragját hajtja végre azon, aki a rosszat teszi.

θεοῦ γὰρ διάκονός ἐστιν σοὶ εἰς τὸ ἀγαθόν. ἐὰν δὲ τὸ κακὸν ποιῆς, φοβοῦ· οὐ γὰρ εἰκὴ τὴν μάχαιραν φορεῖ· θεοῦ γὰρ διάκονός ἐστιν, ¹ ἕκδικος εἰς ὀργὴν τῷ τὸ κακὸν πράσσοντι

5 Ezért tehát engedelmeskedni kell nemcsak a harag miatt, hanem a lelkiismeret miatt is. **διὸ ἀνάγκη ὑποτάσσεσθαι, οὐ μόνον διὰ τὴν ὀργὴν ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν συνείδησιν,**

(VAGYIS NEM FÉLELEMBŐL, ISTEN HARAGJA MIATTI FÉLELEMBŐL, HANEM BELÚLRÓL, A LELKIISMERETTŐL INDÍTTATVA)

ὑποτάσσω - 1. (A.) alárendel, alávet; 2.

6 Hiszen adót is azért fizettek, mert ők Isten szolgálói, akik éppen ebben a szolgálatban fáradoznak.

διὰ τοῦτο γὰρ καὶ φόρους τελεῖτε, ¹ λειτουργοὶ γὰρ θεοῦ εἰσὶν ¹ εἰς αὐτὸ τοῦτο προσκαρτεροῦντες

7 Adjátok meg mindenkinek, amivel tartoztok: akinek az adóval, annak az adót, akinek a vámmal, annak a vámot, akinek a félelemmel, annak a félelmet, akinek pedig a tisztelettel, annak a tiszteletet.

ἀπόδοτε ᾠπάσι τὰς ὀφειλάς, τῷ τὸν φόρον τὸν φόρον, τῷ τὸ τέλος τὸ τέλος, τῷ τὸν φόβον τὸν φόβον, τῷ τὴν τιμὴν τὴν τιμὴν.

8.Senkinek se tartozzatok semmivel, csak azzal, hogy egymást szeressétek,

mert aki a másikat szereti, betöltötte a törvényt. *ὁ γὰρ ἀγαπῶν τὸν ἕτερον νόμον πεπλήρωκεν.*

9 Mert ez a parancsolat: „ne paráználkodj, ne ölj, ne lopj, ne kívánd a másét”, és bármi más parancsolat ebben az igében foglalható össze: „Szeresd felebarátodat, mint magadat!”

10 A szeretet nem tesz rosszat a felebarátnak. A szeretet tehát a törvény betöltése.

***ἡ ἀγάπη τῷ πλησίον κακὸν οὐκ ἐργάζεται·
πλήρωμα οὖν νόμου ἡ ἀγάπη***

11 Ezenfelül tudjátok, hogy az idő sürget: ideje már az álomból felébrednetek, mert most közelebb van hozzánk az üdvösség, mint amikor hívőkké lettünk.

Καὶ τοῦτο εἰδότες τὸν καιρὸν, ὅτι ὥρα ἤδη ὑμᾶς ἐξ ὕπνου ἐγερθῆναι, νῦν γὰρ ἐγγύτερον ἡμῶν ἡ σωτηρία ἢ ὅτε ἐπιστεύσαμεν.

12 Az éjszaka múlik, a nappal pedig már közel van. Vessük el tehát a sötétség cselekedeteit, és öltjük fel a világosság fegyvereit. 13 Mint nappal illik, tisztességben éljünk: nem dorbézolásban és részegeskedésben, nem bujálkodásban és kicsapongásban, nem viszálykodásban és irigységben, 14 hanem öltsetek magatokra az Úr Jézus Krisztust; a testet pedig ne kényeztessétek úgy, hogy bűnös kívánságok ébredjenek benne.

Róm 14

1 A hitben erőtlent pedig fogadjátok be, de ne azért, hogy nézeteit bírálgassátok. 2 Az egyik azt hiszi, hogy mindent ehet, az erőtlen pedig zöldségféléket eszik. 3 Aki eszik, ne vesse meg azt, aki nem eszik, aki pedig nem eszik, ne ítélje meg azt, aki eszik, hiszen Isten befogadta őt. 4 Ki vagy te, hogy más szolgája felett ítélkezel? Tulajdon urának áll vagy bukik. De meg fog állni, mert van hatalma az Úrnak arra, hogy megtartsa. 5 Van, aki az egyik napot különbnek tartja a másik napnál, a másik pedig egyformának tart minden napot: mindegyik legyen bizonyos a maga meggyőződésében. 6 Aki az egyik napot megkülönbözteti, az Úrért különbözteti meg. Aki eszik, az is az Úrért eszik, hiszen hálát ad Istennek. Aki pedig nem eszik, az Úrért nem eszik, és szintén hálát ad Istennek. 7 **Mert közülünk senki sem él önmagának, és senki sem hal önmagának; 8 mert ha élünk, az Úrnak élünk, ha meghalunk, az Úrnak halunk meg.** Tehát akár éljünk, akár haljunk, az Úréi vagyunk. 9 Mert Krisztus azért halt meg, és azért kelt életre, hogy mind a holtakon, mind az élőkön uralkodjék. 10 Akkor te miért ítéled el testvéredet? Vagy te is, miért veded meg testvéredet? Hiszen mindnyájan oda fogunk állni Isten ítélőszéke elé. 11 Mert meg van írva: „Élek én, így szól az Úr, bizony előttem fog meghajolni minden térd, és minden nyelv megvallja majd, hogy én vagyok az Isten.” 12 Így tehát mindegyikünk önmagáról fog számot adni Istennek.

Ne ítéljessük hát többé egymást, hanem azt ítéljétek meg inkább, miként **nem okoztok a testvéreteknek megütközést vagy botránkozást.** Ft 05 20?

Μηκέτι οὖν ἀλλήλους κρίνωμεν· ἀλλὰ τοῦτο κρίνατε μᾶλλον, τὸ μὴ τιθέσθαι πρόσκομμα τῷ ἀδελφῷ ἢ σκάνδαλον.
πρόσκομμα = megütközés

14 Tudom, és meg vagyok győződve az Úr Jézus által, hogy semmi sem tisztátalan önmagában, hanem csak ha valaki valamit tisztátalannak tart, annak tisztátalan az. 15 Ha pedig testvéred valamilyen étel miatt megszorodik, máris letértél a szeretet útvjáról: **ne tedd tönkre ételleddel azt, akiért Krisztus meghalt.** 16 Vigyázzatok, ne káromolják azt a jót, amelyben részesültetek.

17 Hiszen az Isten országa nem evés és ivás, hanem igazság, békesség és öröm a Szentlélekben.

οὐ γὰρ ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ βρῶσις καὶ πόσις, ἀλλὰ δικαιοσύνη καὶ εἰρήνη καὶ χαρὰ ἐν πνεύματι ἁγίῳ·
(BRÓSZIS / POSZIS – SZÓJÁTÉK?)

18 mert aki így szolgál Krisztusnak, az kedves Isten előtt, és megbízható az emberek előtt.

19 Arra törekedjünk tehát, ami a békességet és az épülést szolgálja.

ἄρα ¹ οὖν τὰ τῆς εἰρήνης διώκωμεν καὶ τὰ τῆς οἰκοδομῆς τῆς εἰς ἀλλήλους·

20 Étél miatt ne rombold le az Isten munkáját. Minden tiszta ugyan, de rossz annak az embernek, aki megütközéssel eszik. 21 Jobb tehát nem enni húst, nem inni bort és semmi olyat, amin testvéred megütközik. 22 Te azt a hitet, amely benned van, tartsd meg Isten előtt. Boldog, akinek nem kell elítélnie önmagát abban, amit helyesel. 23 Akinek viszont kétségei vannak, amikor eszik, máris megítéltetett, mivel nem hitből teszi.

Mert mindaz, ami nem hitből van, bűn.

πᾶν δὲ ὃ οὐκ ἐκ πίστεως ἁμαρτία ἐστίν.

Róm 15 sok Ósz-i idézet, főleg Zsolt.

1 Mi erősek pedig tartozunk azzal, hogy az erőtlenek gyengeségeit hordozzuk (EF 6,2), és ne a magunk kedvére éljünk.

Ὅφείλομεν δὲ ἡμεῖς οἱ δυνατοὶ τὰ ἀσθενήματα τῶν ἀδυνάτων βαστάζειν, ¹ καὶ μὴ ἑαυτοῖς ἀρέσκειν.

2 Mindegyikünk a felebarátja kedvét keresse, mégpedig annak javára és épülésére. 3 Hiszen Krisztus sem a maga kedvére élt, hanem amint meg van írva: „A te gyalázóid gyalázásai hullottak énreám.”

4 Mert amit korábban megírtak, a mi tanításunkra írták meg, hogy az Írásokból türelmet és vigasztalást merítve reménykedjünk. (1Kor 10)

ὅσα γὰρ προεγράφη, ¹ ὅ[πάντα] εἰς τὴν ἡμετέραν διδασκαλίαν ἐγράφη, ¹ ἵνα διὰ τῆς ὑπομονῆς καὶ διὰ τῆς παρακλήσεως τῶν γραφῶν τὴν ἐλπίδα ἔχωμεν.

5 A türelem és vigasztalás Istene pedig adja meg nektek, hogy egyetértés legyen közöttetek Jézus Krisztus akarata szerint,

ὁ δὲ θεὸς τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς παρακλήσεως δῶν ὑμῖν τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν ἀλλήλοις κατὰ Χριστὸν Ἰησοῦν,

6 hogy egy szívvel, egy szájjal dicsőítsétek a mi Urunk Jézus Krisztus Istenét és Atyját **ἵνα ὁμοθυμαδὸν ἐν ἐνὶ στόματι δοξάζητε τὸν θεὸν καὶ πατέρα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.**

7 Ezért fogadjátok be egymást, ahogyan Krisztus is befogadott titeket Isten dicsőségére. **Διὸ προσλαμβάνεσθε ἀλλήλους, καθὼς καὶ ὁ χριστὸς ¹ προσελάβετο ἡμᾶς, ἑἰς δόξαν τοῦ θεοῦ.**

8 Mert azt mondom, hogy Krisztus a zsidóság szolgájává lett Isten igazságáért, hogy megerősítse az atyáknak adott ígéreteket, 9 a népek pedig irgalmáért dicsőítsék Istent, amint meg van írva: „Ezért magasztallak téged a népek között, és nevednek dicséretet éneklek.” 10 Azután ezt is mondja: „Örüljétek, népek, az ő népével együtt.” 11 Majd ismét: „Dicsérjétek az Urat mind, ti népek, dicsőítsék őt mind a nemzetek.” 12 Ézsaiás pedig így szól: „Hajtás sarjad Isai gyökeréből, és népek uralkodójává emelkedik: benne reménykednek a népek.”

ÁLDÁS: 13 A reménység Istene pedig töltsön be titeket a hitben teljes örömmel és békességgel, hogy bővüljétek a reménységben a Szentlélek ereje által.

ὁ ¹ δὲ θεὸς τῆς ἐλπίδος πληρῶσαι ὑμᾶς πάσης χαρᾶς καὶ εἰρήνης ἐν τῷ πιστεύειν, εἰς τὸ περισσεύειν ὑμᾶς ἐν τῇ ἐλπίδι ἐν δυνάμει πνεύματος ἁγίου.

14 Én pedig, testvéreim, magam is meg vagyok arról győződve, hogy ti is telve vagytok jóssággal, telve minden ismerettel, és hogy egymást is tudjátok tanítani. 15 Ezért kissé merészebben írtam nektek, mintegy emlékeztetve titeket, merthogy arra kaptam Istentől a kegyelmi ajándékot, 16 hogy a népekért legyek Krisztus Jézusnak szolgája, aki az Isten evangéliumának papi szolgálatát végzem, hogy a népek áldozata a Szentlélek által megszentelt és kedves legyen. 17 Krisztus Jézusban tehát van okom a dicsekvésre Isten előtt, 18 mert semmi olyanról nem mernék beszélni, amit ne Krisztus tett volna általam a népek megtéréséért szóval és tettel, 19 jelek és csodák erejével, a Lélek erejével: így hirdethettem Jeruzsálemtől kezdve mindenfelé egészen Illíriáig Krisztus evangéliumát. **már megint kicsit önközpontú, öndicsérő.** 20 Ezért úgy tartottam becsületesnek, hogy az evangéliumot ne

ott hirdessem, ahol Krisztust már ismerik, hogy ne idegen alapra építsek, 21 hanem amint meg van írva: „**Meglátják őt azok, akiknek még nem hirdették, és akik még nem hallották, azok megértik.**” 22 Ez is sokszor akadályozott abban, hogy elmenjek hozzátok. 23 Most pedig, mivel ezeken a vidékeken már nincs feladatom, és sok éve vágyódom arra, hogy eljussak hozzátok, 24 amikor Hispániába utazom, el is megyek hozzátok. Remélem ugyanis, hogy átutazóban megláthatlak titeket, és ti fogtok engem oda útnak indítani, ha már előbb egy kissé felüdültem nálatok. 25 Most pedig Jeruzsálembé megyek a szentek szolgálatára. 26 Makedónia és Akhája ugyanis jónak látták, hogy gyűjtést rendezzenek a jeruzsálemi szentek szegényeinek. 27 Jónak látták ezt, de tartoznak is ezzel nekik, mert ha a népek részesültek az ő lelki javaikban, akkor tartoznak is azzal, hogy anyagiakkal szolgáljanak nekik. 28 Ha tehát ezt elvégeztem, és az adományt átadtam, a **ti segítségetekkel elmegyek Hispániába.** 29 Azt pedig tudom, hogy amikor hozzátok megyek, Krisztus áldásának teljességével megyek majd. 30 **A mi Urunk Jézus Krisztusra és a Lélek szeretetére kérlek titeket, testvéreim, legyetek segítségemre Isten előtt értem mondott imádságaitokban,** 31 hogy megszabaduljak azoktól, akik hitetlenek Júdeában, és hogy jeruzsálemi szolgálatom kedves legyen a szenteknek, 32 hogy aztán majd Isten akaratából örömmel érkezzem hozzátok, és megpihenjek nálatok. 33 A békesség Istene legyen mindnyájatokkal. Ámen.

Róm 16

1 Ajánlom nektek nőtestvérünket, Fébét, aki a kenkhreai gyülekezet szolgáloja: 2 fogadjátok be őt az Úrban a szentekhez illően, és álljatok mellé minden olyan ügyben, amelyben szüksége van rátok, mert ő is sokaknak lett pártfogója, nekem magamnak is. 3 Köszönsétek Priskát és Akvilát, akik munkatársaim Krisztus Jézusban! 4 Ők értem saját életüket kockáztatták, és nekik nemcsak én vagyok hálás, hanem a népek valamennyi gyülekezete is. 5 Köszönsétek a házukban lévő gyülekezetet is! Köszönsétek az én szeretett Epainetoszomat, aki Ázsia tartományának zsengeje Krisztusban! 6 Köszönsétek Máriát, aki sokat fáradozott értetek! 7 Köszönsétek Andronikoszt és Júniát, rokonaimat és fogolytársaimat, akiket nagyra becsülnék az apostolok körében, akik nálam is előbb jutottak hitre Krisztusban! 8 Köszönsétek az Úrban szeretett Ampliátuszomat! 9 Köszönsétek Urbánuszt, aki munkatársunk Krisztusban, és az én szeretett Sztakhiszomat! 10 Köszönsétek Apellészt, **Krisztus kipróbált emberét! δόκιμον ἐν Χριστῷ, δόκιμος, -ov - elfogadható, megpróbált, kipróbált, megfelelt, hiteles, elfogadott** 11 Köszönsétek Heródiónt, az én rokonomat! Köszönsétek a Narcisszusz háza népéből azokat, akik az Úrban hisznek! 12 Köszönsétek Trifainát és Trifószát, akik fáradoznak az Úrban! Köszönsétek a szeretett Persziszt, aki sokat fáradozott az Úrban! 13 Köszönsétek az Úrban kiválasztott Rúfuszt és anyját, aki nekem is anyám! 14 Köszönsétek Aszinkritoszt, Flegónt, Hermészt, Patrobászt, Hermászt és a velük lévő testvéreket! 15 Köszönsétek Filologoszt és Júliát, Néreuszt és nőtestvérét, valamint Olimpászt és a velük lévő szenteket mind! 16 Köszönsétek **egymást szent csókkal! Köszönt titeket Krisztus minden gyülekezete.** 17 **Kérlek titeket, testvéreim, tartsátok szemmel azokat, akik szakadásokat és botránkozásokat okoznak azzal a tanítással szemben, amit tanultatok. Térjete ki előlük!** 18 Mert az ilyenek nem a mi Urunknak, Krisztusnak szolgálnak, hanem a saját hasuknak, és szép szóval, ékesszólással megcsalják a jóhiszeműek szívét. 19 Hiszen a ti engedelmessegetek híre eljutott mindenkihez, nektek tehát örülök. De szeretném, ha bölcsék lennétek a jóra, és képtelenek a rosszra. 20 **A békesség Istene pedig összezúzza a Sátánt lábatok alatt hamarosan. A mi Urunk Jézus Krisztus kegyelme legyen veletek!** 21 **Köszönt titeket munkatársam, Timóteus,** valamint rokonaim: Lúcius, Jászón és Szószipatrosz. 22 Köszöntelek titeket az Úrban én, Terciusz, aki leírtam ezt a levelet. 23 Köszönt titeket Gájusz,

aki vendéglátóm nekem és az egész gyülekezetnek. Köszönt titeket Erasztosz, a város számvevője és Kvártusz testvérünk. 24 A mi Urunk Jézus Krisztus kegyelme legyen mindnyájatokkal!

RÓM 16, 25-27 GYÖNYÖRŰ DOXOLÓGIA

25 Akinek pedig van hatalma arra, hogy megerősítsen titeket az én evangéliumom és a Jézus Krisztusról szóló üzenet szerint – ama titok kinyilatkoztatása folytán, amely örök időközön át kimondatlan maradt,

Τῷ ¹ δὲ δυναμένῳ ὑμᾶς στηρίξαι κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου καὶ τὸ κήρυγμα Ἰησοῦ Χριστοῦ, κατὰ ἀποκάλυψιν μυστηρίου χρόνοις αἰωνίοις σεσιγημένου ¹

26 de most nyilvánvalóvá lett, és az örök Isten rendelkezése szerint a próféták írásai által tudtul adatott minden népnek, hogy eljussanak a hit engedelmességére –,

φανερωθέντος δὲ νῦν διὰ τε γραφῶν προφητικῶν κατ' ἐπιταγὴν τοῦ αἰωνίου θεοῦ εἰς ὑπακοὴν πίστεως εἰς πάντα τὰ ἔθνη γνωρισθέντος,

27 az egyedül bölcs Istennek legyen dicsőség Jézus Krisztus által örökkön-örökké. Ámen.
μόνῳ σοφῷ θεῷ ¹ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ¹ [ᾧ] ¹ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας· ¹ ἀμήν.

Továbbá:

PÁL APOSTOL TITKA

A MISZTÉRIUM ELŐFORDULÁSA PÁLNÁL

Mt 13,11 mennyek országának titkait,
Mk 4,11 I. országának titkait tudjátok.
Lk 8,10 I. országának titkait értsétek;

ZSIDÓSÁG-KERESZTÉNYEK KAPCSOLATA: MISZTÉRIUM, TITOK! vö. Róm 11,25-32

25Nem szeretném, testvéreim, ha önmagatokat bölcseknek tartva nem vennétek tudomásul azt a titkot, hogy a **megkeményedés** Izráelnek csak egy részét érte, amíg a népek teljes számban be nem jutnak,

Οὐ γὰρ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, τὸ μυστήριον τοῦτο, ἵνα μὴ ᾔτε ἔν' ἑαυτοῖς φρόνιμοι, ὅτι **πώρωσις ἀπὸ μέρους τῷ Ἰσραὴλ γέγονεν ἄχρι οὗ τὸ πλήρωμα τῶν ἐθνῶν εἰσέλθῃ,**

26 és így üdvözülni fog az egész Izráel, amint meg van írva:

καθὼς γέγραπται καὶ οὕτως πᾶς Ἰσραὴλ σωθήσεται

„Eljön Sionból a Megváltó, eltávolítja a hitetlenséget Jákób házából

Ἦξει ¹ ἐκ Σιὼν ὁ ῥυόμενος, ἀποστρέψει ἀσεβείας ἀπὸ Ἰακώβ.

ῥυόμενος, - megszabadító; ῥύομαι – megszabadít
ἀσεβεία, - 'ς - istentelenség, hitetlenség

INTERTEXT:

KG Ézs 59,20

Ἐς ἐλθὼν Sionnak a megváltó, és azoknak, a kik Jákóbban megtérnek hamisságokból, szól az Úr .

LXX καὶ ἦξει ἕνεκεν Σιων ὁ ῥυόμενος καὶ ἀποστρέψει ἀσεβείας ἀπὸ Ἰακωβ.

27 és én ezt a szövetségemet adom nekik, amikor eltörlöm bűneiket.”

καὶ αὕτη αὐτοῖς ἢ παρ' ἐμοῦ διαθήκη, ὅταν ἀφέλωμαι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν.

28 Az evangélium miatt tehát Isten ellenségei tiérettetek, de a kiválasztás miatt kedveltek az ősatyáért,

κατὰ μὲν τὸ εὐαγγέλιον ἐχθροὶ δι' ὑμᾶς, κατὰ δὲ τὴν ἐκλογὴν ἀγαπητοὶ διὰ τοὺς πατέρας

29 mert megbánhatatlanok az Isten ajándékai és az ő elhívása.

ἀμεταμέλητα γὰρ τὰ χαρίσματα καὶ ἡ κλήσις τοῦ θεοῦ.

ἀμεταμέλητος, -on - megbánás nélküli, nem bűnbánó, nem sajnált
μεταμέλω - 1) (A) megbánást kelt; 2) (P) meggondolja magát, megbán vmit.

Mt 21,29 azután meggondolván magát,

32 azután sem tértetek meg,

27,3 látván Júdás ... megbánta dolgát,

2Kor 7,8 nem bánom,

8 noha bántam;

Zsid 7,21 nem bánja meg, te pap vagy örökké,

30 Mert ahogyan ti egykor engedetlenek voltatok Istennel szemben, most pedig irgalmat nyertetek az ő engedetlenségük révén, ·

ὥσπερ γὰρ ὑμεῖς ποτὲ ¹ ἠπειθήσατε τῷ θεῷ, νῦν δὲ ἠλεήθητε τῇ τούτων ἁπειθείᾳ,

31 úgy ők is engedetlenek most, hogy a nektek adott irgalom révén végül ők is irgalmat nyerjenek.

A POGÁNYOK UGYANÚGY ENGEDETLENEK LESZNEK!!!

οὕτως καὶ οὗτοι νῦν ἠπειθήσαν τῷ ὑμετέρῳ ἐλέει ¹ ἵνα καὶ αὐτοὶ νῦν ¹ ἐλεηθῶσιν·

32 Mert Isten mindenkit egybezárt az engedetlenségbe, hogy mindenkin megkönyörüljön.

συνέκλεισεν γὰρ ὁ θεὸς τοὺς πάντας εἰς ἄπειθίαν ἵνα τοὺς πάντας ἐλεήσῃ

συνέκλεισεν - együvé zárt; συγκλείω - egybezár,
ἀπειθεια, -ς - engedetlenség

1Kor 1

SZAKADÁSOK ELLEN

1 Pál, Krisztus Jézusnak Isten akaratából elhívott apostola és Szószthenész testvér 2 az Isten gyülekezetének, amely Korinthusban van, a Krisztus Jézusban megszentelteknek, elhívott szenteknek; mindazokkal együtt, akik a mi Urunk Jézus Krisztus nevét, az ő és a mi Urunk nevét bárhol segítségül hívják: 3 **kegyelem nektek és békesség Istentől, a mi Atyánktól és az Úr Jézus Krisztustól.** 4 Hálát adok értetek az én Istenemnek mindenkor azért a kegyelemért, amely nektek Krisztus Jézusban adatott. 5 Mert őbenne meggazdagodtatok mindenben: minden beszédben és minden ismeretben, 6 amint a Krisztusról való bizonyágtétel megerősödött bennetek. 7 Ezért nincs hiányotok semmiféle kegyelmi ajándékban, miközben a mi Urunk Jézus Krisztus megjelenését várjátok, 8 aki meg is erősít titeket mindvégig, hogy **feddhetetlenek legyetek a mi Urunk Jézus Krisztus napján.** 9 Hűséges az Isten, aki elhívott titeket az ő Fiával, Jézus Krisztussal, a mi Urunkkal való közösségre.

10 A mi Urunk Jézus Krisztus nevére kérlek titeket, testvéreim, **hogy mindnyájan egyféleképpen szóljatok, és ne legyenek közöttetek szakadások, hanem gondolkodásotokban és meggyőződésetekben jussatok egyetértésre!**

Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ¹ ἵνα τὸ αὐτὸ λέγητε πάντες, ¹ καὶ μὴ ᾗ ἐν ὑμῖν σχίσματα, ᾗτε δὲ **κατηρτισμένοι ἐν τῷ αὐτῷ νοῦ καὶ ἐν τῇ αὐτῇ γνώμῃ.**

κατηρτισμένοι – összehangoltak; **καταρτίζω** - 1. rendez, rendbe hoz; összehangol, jó irányba terel;

EGYHÁZSZAKADÁSOK, REFORMÁCIÓ STB. 11 Mert azt a hírt kaptam rólatok, testvéreim, Khloé embereitől, hogy viszálykodások vannak közöttetek. 12 Úgy értem ezt, hogy mindenki így beszél köztetek: Én Pálé vagyok, én Apollósé, én Kéfásé, én pedig Krisztusé.

13 **Hát részekre szakítható-e Krisztus?**

μεμέρισται ¹ - részekre oszlott, **μερίζω** - 1. (A.) oszt; 2. (P.) megoszlik, szétszakad, meghasonlik

Talán Pál feszített meg értetek, vagy Pál nevére keresztelkedtetek meg? 14 Hálát adok Istennek, hogy senkit sem kereszteltem meg közületek, csak Kriszpuszt és Gájuszt, 15 **nehogy azt mondhasssa valaki, hogy az én nevemre keresztelkedtetek meg.** 16 Igaz, megkereszteltem még Sztefanász háza népét is, rajtuk kívül azonban nem tudom, hogy mást is megkereszteltem volna. 17 Mert nem azért küldött engem Krisztus, hogy kereszteljek, hanem hogy az evangéliumot hirdessem, de nem bölcselkedő beszéddel, hogy Krisztus keresztje el ne veszítse erejét.

18 Mert a keresztről szóló beszéd bolondság ugyan azoknak, akik elvesznek, de nekünk, akik üdvözülünk, Istennek ereje.

Ὁ λόγος γὰρ ὁ τοῦ σταυροῦ τοῖς μὲν ἀπολλυμένοις μωρία ἐστίν, τοῖς δὲ σωζομένοις ἡμῖν δύναμις θεοῦ ἐστίν.

19 Mert meg van írva: „Véget vetek a bölcsék bölcsességének, és az értelmesek értelmét semmivé teszem.”

γέγραπται γὰρ Ἀπολῶ τὴν σοφίαν τῶν σοφῶν, καὶ τὴν σύνεσιν τῶν συνετῶν ἀθετήσω.

Ézs 29, 14: vége lesz a bölcsék bölcsességének, az értelmesek értelme is kevésnek bizonyul.

ἀπολῶ τὴν σοφίαν τῶν σοφῶν καὶ τὴν σύνεσιν τῶν συνετῶν κρύψω

Itt majdnem szó szerinti idézet: az Ézs κρύψω helyett viszont Pál

ἀθετήσω-t ír. ἀθετέω v. ἀθετῶ - 1. megszeg (szerződést, esküt) 2. elutasít vkit

20 Hol a bölcs? Hol az írástudó? Hol e világ vitázója? Nem tette-e bolondsággá Isten a világ bölcsességét?

ποῦ σοφός; ποῦ γραμματεὺς; ποῦ ἰσχυροῦς τοῦ αἰῶνος τούτου; οὐχὶ ἐμώρανεν ὁ θεὸς τὴν σοφίαν τοῦ κόσμου;

21 Mivel tehát a világ a saját bölcsessége útján nem ismerte meg Istent a maga bölcsességében, tetszett Istennek, hogy az igehirdetés bolonsága által üdvözítse a hívőket.

ἐπειδὴ γὰρ ἐν τῇ σοφίᾳ τοῦ θεοῦ οὐκ ἔγνω ὁ κόσμος διὰ τῆς σοφίας τὸν θεόν, εὐδόκησεν ὁ θεὸς διὰ τῆς μωρίας τοῦ κηρύγματος σῶσαι τοὺς πιστεύοντας.

Csia: Nem tette-e ostobasággá Isten a világ bölcsességét? 21 Miután a világ a bölcsélet által nem ismerte meg az Istent az isteni bölcsességben, Isten úgy látta jónak, hogy "ostoba" igehirdetéssel mentse meg a hívőket.

EFO: Mit akar az írástudó, vagy a divatos filozófus? Hiszen Isten már e korszak minden bölcsességéről bebizonyította, hogy bolonság!

22 És miközben a zsidók jelt kívánnak, a görögök pedig bölcsességet keresnek,

ἐπειδὴ καὶ Ἰουδαῖοι σημεῖα αἰτοῦσιν καὶ Ἕλληνες σοφίαν ζητοῦσιν

23 mi pedig a megfeszített Krisztust hirdetjük, aki a zsidóknak ugyan megütközés, a pogányoknak pedig bolonság,

ἡμεῖς δὲ κηρύσσομεν Χριστὸν ἐσταυρωμένον, Ἰουδαίοις μὲν σκάνδαλον ἔθνεσιν δὲ μωρίαν,

24 de maguknak az elhívottaknak, zsidóknak és görögöknek egyaránt az Isten ereje és az Isten bölcsessége.

αὐτοῖς δὲ τοῖς κλητοῖς, Ἰουδαίοις τε καὶ Ἕλλησιν, Χριστὸν θεοῦ δύναμιν καὶ θεοῦ σοφίαν.

25 Mert az Isten „bolondsága” bölcsőbb az emberek bölcsességénél, és az Isten „erőtlensége” erősebb az emberek erejénél.

ὅτι τὸ μωρὸν τοῦ θεοῦ σοφώτερον τῶν ἀνθρώπων ἐστίν, καὶ τὸ ἀσθενὲς τοῦ θεοῦ ἰσχυρότερον τῶν ἀνθρώπων.

ἰσχυρότερος, -α, -ον - erősebb;

26 Mert nézzétek csak a ti elhívásokatokat, testvéreim; nem sokan vannak köztetek, akik emberi megítélés szerint bölcssek, hatalmasok vagy előkelők.

Βλέπετε γὰρ τὴν κλήσιν ὑμῶν, ἀδελφοί, ὅτι οὐ πολλοὶ σοφοὶ κατὰ σάρκα, οὐ πολλοὶ δυνατοί, οὐ πολλοὶ εὐγενεῖς·

εὐγενεῖς: - nemesek, εὐγενής, -ές - 1) nemes

27 Sőt azokat választotta ki Isten, akik a világ szemében bolondok, hogy megszégyenítse a bölcseseket, és azokat választotta ki Isten, akik a világ szemében erőtlenek, hogy megszégyenítse az erőseket,

ἀλλὰ τὰ μωρὰ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ θεός, ἵνα καταισχύνῃ τοὺς σοφοὺς, καὶ τὰ ἀσθενῆ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ θεός, ἵνα καταισχύνῃ τὰ ἰσχυρά,

καταισχύνῃ - megszégyenítse, καταισχύνω – megszégyenít

ἀσθενῆ - erőtleneket; ἀσθενής, -ές - gyenge,

ἰσχυρά, - erőseket, ἰσχυρός, -ά, -όν - erős,

28 és azokat választotta ki Isten, akik a világ szemében nem előkelők, sőt lenézettek, és a semmiket, hogy semmikké tegye a valamiket,

καὶ τὰ ἀγενῆ τοῦ κόσμου καὶ τὰ ἐξουθενημένα ἐξελέξατο ὁ θεός, °[καὶ] τὰ μὴ ὄντα, ἵνα τὰ ὄντα καταργήσῃ,

ἀγενῆ - alacsonyrendűeket, ἀγενής, -ές - 1) nem nemes, nemtelen;

29 hogy egyetlen ember se dicsekedjék az Isten színe előtt.

ὅπως μὴ καυχῆσθαι πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ.

καυχῆσθαι – dicsekedjék καυχάομαι v. καυχῶμαι - dicsekszik

30 **Az ő munkája** az, hogy ti Krisztus Jézusban vagytok. Őt tette nekünk Isten bölcsességgé, igazsággá, megszentelődéssé és megváltássá,

ἐξ αὐτοῦ δὲ ὑμεῖς ἐστὲ ¹ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὃς ἐγενήθη σοφία
ἡμῖν ἀπὸ θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμός καὶ
ἀπολύτρωσις,

**1Kor 1,30 fordításbeli eltérések: (MUNKÁJA – CSAK A MAI PROT ILL.
RL IS) A LEGJOBB BG**

30 Az ő munkája az, hogy ti Krisztus Jézusban vagytok

ἐξ αὐτοῦ δὲ ὑμεῖς ἐστὲ ¹ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ

KG 90 De az Istentől vattoc ti az Ie-fus Chrifusban

KG 08 Tőle vagytok pedig ti a Krisztus Jézusban,

KI De ti tőle vagytok a Krisztus Jézusban,

URV De általa ti a Krisztus Jézusban vagytok,

CSL Belőle vagytok pedig ti Krisztus Jézusban

URF0 Az ő munkája az, hogy ti a Krisztus Jézusban vagyto

BG Istennek köszönjétek, hogy Jézus Krisztuséi vagytok

VS 0 Belőle vagytok pedig ti Krisztus Jézusban

KNV Általa vagytok ti Krisztus Jézusban,

SZIT Általa van nektek életek Krisztus Jézusban,

STL 30 Ti általa vagytok Krisztus Jézusban,

BD 30 Általa vagytok ti Krisztus Jézusban,

T 0 And vnto him partayne ye in Christ Iesu

KJV 0 But of him are ye in Christ Jesus, who of God is man

31 hogy amint meg van írva: „Aki dicsekszik, az Úrral dicsekedjék.”

ἵνα καθὼς γέγραπται Ὁ καυχώμενος ἐν Κυρίῳ ¹ καυχάσθω.

1Kor 2

1 Én is, amikor megérkeztem hozzátok, testvéreim, nem úgy érkeztem, mint aki ékesszólás vagy bölcsesség fölényével hirdeti nektek az Isten **bizonyságtételét.**

Az összes protestáns kivéve RL bizonyságtétel / tanúságtétel

TyN KJV testimony, viszont a katolikusok:titkát

**Καγὼ ἐλθὼν πρὸς ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἦλθον οὐ καθ' ὑπεροχὴν
λόγου ἢ σοφίας **καταγγέλλων** ὑμῖν τὸ μυστήριον τοῦ θεοῦ**

ὑπεροχὴν – fenségesség, ὑπεροχή, ~ς - felsőbbrendűség, felettes beosztás

καταγγέλλων – hirdetve, καταγγέλλω - prédikál, (evangéliumot) hirdet

2 Mert úgy határoztam, hogy nem tudok közöttetek másról, csak Jézus Krisztusról, róla is mint a megfeszítettéről.

οὐ γὰρ ἔκρινά τι εἰδέναι ἐν ὑμῖν εἰ μὴ Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ τοῦτον ἐσταυρωμένον·

ἔκρινά - ítélttem, κρίνω - litél/

3 És én erőtlenség, félelem és nagy rettegés között jelentem meg nálatok.

κἀγὼ ἐν ἀσθενείᾳ καὶ ἐν φόβῳ καὶ ἐν τρόμῳ πολλῶ ἐγενόμην πρὸς ὑμᾶς,

ἀσθενεία - erőtlenség

τρόμῳ - rettegés; τρόμος, -ου - reszketés, remegés

ἐγενόμην – voltam, γίνομαι v. γίγνομαι - lesz, válik vmivé, történik

4 Beszédem és igehirdetésem sem az emberi bölcsesség megejtő szavaival hangzott hozzátok, hanem a Lélek bizonyító erejével,

καὶ ὁ λόγος μου καὶ τὸ κήρυγμά μου οὐκ ἐν ᾿πιθοῖς σοφίας λόγοις ¹ ἀλλ' ἐν ἀποδείξει πνεύματος ¹ καὶ δυνάμεως,

᾿πιθοῖς - meggyőzők; πειθό[ς] v. πιθός - rábeszélő, meggyőző;

ἀποδείξει – megmutatkozás; ἀπόδειξις, -εως - bizonyítás

5 hogy hitetek ne emberek bölcsességén, hanem Isten erején nyugodjék.

ἵνα ἡ πίστις ὑμῶν μὴ ᾿ ἐν σοφίᾳ ἀνθρώπων ἀλλ' ἐν δυνάμει θεοῦ.

6 A tökéletesek között azonban mi is bölcsességet szólunk, de nem e világnak, sem e világ mulandó fejedelmeinek bölcsességét,

Σοφίαν δὲ λαλοῦμεν ἐν τοῖς τελείοις, σοφίαν δὲ οὐ τοῦ αἰῶνος τούτου οὐδὲ τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου τῶν καταργουμένων·

ἀρχόντων – fejedelmeké ἄρχων, -οντος - fő(nök), főember, elöljáró

καταργουμένων· - veszendőkék; καταργέω - 1. (A.) érvénytelenít, megszüntet, megsemmisít;

7 Hanem Isten titkos bölcsességét szóljuk, azt az elrejtett bölcsességet, amelyet Isten öröktől fogva elrendelt a mi dicsőségünkre.

ἀλλὰ λαλοῦμεν θεοῦ σοφίαν ἐν μυστηρίῳ, ¹ τὴν ἀποκεκρυμμένην, ἣν προώρισεν ὁ θεὸς πρὸ τῶν αἰώνων εἰς δόξαν ἡμῶν· ¹

προώρισεν - előre elrendelt, προορίζω - előre elhatároz, eleve eldönt

PREDESTINÁCIÓ??

8 Ezt e világ fejedelmei közül senki sem ismerte fel, mert ha felismerték volna, a dicsőség Urát nem feszítették volna meg.

ἣν οὐδεὶς τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου ἔγνωκεν, εἰ γὰρ ἔγνωσαν, ¹ οὐκ ἂν τὸν κύριον τῆς δόξης ἐσταύρωσαν·

9 Hanem amint meg van írva: „Amit szem nem látott, fül nem hallott, és ember szíve meg sem sejtett, azt készítette el Isten az őt szeretőknek.”

ἀλλὰ καθὼς γέγραπται Ἄ ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδεν καὶ οὐς οὐκ ἤκουσεν καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη, ᾧ ὅσα ἠτοίμασεν ὁ θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν

οὐς – fül; οὐς, ὠτός - fül

ἀνέβη, - hatolt fel; ἀναβαίνω - I. 1. (személy) a) felmegy v hova, feljön b) hajóra száll

10 Nekünk pedig kinyilatkoztatta Isten a Lélek által, mert a Lélek mindent megvizsgál, még Isten mélységeit is.

ἡμῖν ᾧ γὰρ ᾧ ἀπεκάλυψεν ὁ θεὸς διὰ τοῦ πνεύματος, ¹ τὸ γὰρ πνεῦμα πάντα ἐραυνᾷ, καὶ τὰ βάθη τοῦ θεοῦ.

ἐραυνᾷ, - kikutat; ἐραυνάω! v. ἐρευνάω - kutat, teljesen

βάθη – mélységeket; βάθος, -ους - mélység

11 Mert ki ismerheti meg az emberek közül azt, ami az emberben van? Egyedül az emberi lélek, amely benne lakik. Ugyanígy azt sem ismerheti senki, ami Istenben van, csak Isten Lelke.

τίς γὰρ οἶδεν ἀνθρώπων τὰ τοῦ ἀνθρώπου εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου τὸ ἐν αὐτῷ; οὕτως καὶ τὰ τοῦ θεοῦ οὐδεὶς ἔγνωκεν εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ.

12 Mi pedig nem a világ lelkét kaptuk, hanem az Istenből való Lelket, hogy megismerjük mindazt, amit Isten ajándékozott nekünk.

ἡμεῖς δὲ οὐ τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου ἐλάβομεν ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ ἐκ τοῦ θεοῦ, ἵνα εἰδῶμεν τὰ ὑπὸ τοῦ θεοῦ χαρισθέντα ἡμῖν·

13 Ezeket hirdetjük is, de nem emberi bölcsességből tanult szavakkal, hanem a Lélektől jött tanítással, a lelki dolgokat a lelki embereknek magyarázva.

ἃ καὶ λαλοῦμεν οὐκ ἐν διδακτοῖς ἀνθρωπίνης σοφίας λόγοις, ¹ ἀλλ' ἐν διδακτοῖς πνεύματος, πνευματικοῖς πνευματικὰ ἴσχυοντες·

14 A nem lelki ember pedig nem fogadja el Isten Lelkének dolgait, mert ezeket bolondságnak tekinti, sőt megismerni sem képes: mert csak lelki módon lehet azokat megítélni.

ψυχικὸς δὲ ἄνθρωπος οὐ δέχεται τὰ τοῦ πνεύματος τοῦ θεοῦ, μωρία γὰρ αὐτῷ ἐστίν, καὶ οὐ δύναται γνῶναι, ὅτι πνευματικῶς ἀνακρίνεται· ¹

δέχεται - fogadja be; δέχομαι - befogad, fog, vesz

15 A lelki ember azonban mindent megítél, de őt senki sem ítéli meg.

ὁ δὲ πνευματικὸς ἀνακρίνει ἴσχυον πάντα, αὐτὸς δὲ ὑπ' οὐδενὸς ἀνακρίνεται.

16 Mert ki értette meg az Úr szándékát, hogy őt kioktathatná? Bennünk pedig Krisztus értelme van.

τίς γὰρ ἔγνω νοῦν Κυρίου, ὃς ἴσχυον αὐτόν; ἡμεῖς δὲ νοῦν Χριστοῦ ἔχομεν.

συνβιβάζει - oktathatná; συμβιβάζω - 1. (fizikai értelemben) egyesül, egyesít; 2. (értelmileg) következtet 3. tanít, utasít

GYÖNYÖRŰ KERESZTÉNY ANTROPOLÓGIA – A SZELLEM / LÉLEK SZAVAKAT HASZNÁLJA – AZOKNAK VAN IGAZA, AKIK A SZELLEMET HASZNÁLJÁK

	Gr	KNB	SZIT	STL	BD	RÚF	KG/ÚRK	CSIA
11	<p><u>πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου</u></p> <p><u>πνεῦμα τοῦ θεοῦ.</u></p>	<p>ember benső dolgait, ha nem az ember bensejében levő lelke</p> <p>Isten benső dolgait sem ismeri senki, csak Isten Lelke.</p>	<p>ember benső dolgait, ha nem a benne lakó emberi lélek</p> <p>csak Isten Lelke.</p>	<p>ami az emberben van? Egyedül az emberi lélek</p> <p>Isten Lelke.</p>	<p>ember lelke, mely benne van</p> <p>Isten bensőjét sem ismeri senki más, csak Isten Lelke.</p>	<p>ami az emberben van? Egyedül az emberi lélek,</p> <p>Istenben van, csak Isten Lelke.</p>	<p>emberek közül az ember dolgait, (GONDOLA TAIT)</p> <p>hanemha az embernek lelke, a mely ő benne van</p> <p>Isten dolgait (GONDOLA TAIT)</p> <p>sem ismeri senki, hanemha az Istennek Lelke.</p>	<p>ember dolgait</p> <p>hacsak nem ember szellem</p> <p>Isten dolgait sem ismeri, az Isten Szelleme</p>
12	<p><u>πνεῦμα τοῦ κόσμου</u></p> <p><u>πνεῦμα τὸ ἐκ τοῦ θεοῦ.</u></p>	<p>világ lelkét kaptuk, hanem az Istentől származó Lelket,</p>	<p>világ lelkét kaptuk, hanem az Istentől eredő Lelket,</p>	<p>világ lelkét kaptuk, hanem az Istentől való Lelket</p>	<p>világ lelkét kaptuk, hanem az Istentől eredő Lelket,</p>	<p>világ lelkét kaptuk, hanem az Istentől való Lelket,</p>	<p>világ szellem</p> <p>kaptuk, hanem az Istentől származó Lelket,</p> <p>kiáramló szellem</p>	
13	<p><u>οὐκ ἐν διδακτοῖς ἀνθρωπίνης σοφίας λόγοις.</u></p> <p><u>ἀλλ' ἐν διδακτοῖς</u></p>	<p>nem az emberi bölcsesség tudós szavaival, hanem a Lélek által tanított szavakkal, lelkiekhez mérve.</p>	<p>nem az emberi bölcsesség tanította szavakkal, hanem ahogy a Lélek tanít, lelki embereknek lelkiket nyújtva.</p>	<p>nem emberi bölcsességből tanult, hanem a Lélektől származó lelkieket lelkieket magyarázva.</p>	<p>nem az emberi bölcsesség tudós szavaival, hanem ahogy a Lélek tanítja, lelki embereknek lelkiket nyújtva.</p>	<p>nem emberi bölcsességből tanult szavakkal, hanem a Lélektől jött tanítással, a lelkieket a lelkieket magyarázva.</p>	<p>nem oly beszédekkel, melyekre emberi bölcsesség tanít, hanem a melyekre a Szent Lélek tanít; elkiekhez lelkiket szabván.</p>	<p>nem emberi bölcsesség tanította szavakkal, hanem a lelkieket lelkieket magyarázva.</p>

Pál első levele a korinthusiakhoz

	ὅς 'συνβιβάσει' αὐτόν; ἡμεῖς δὲ νοῦν Χριστοῦ ἔχομεν.	Úr gondolatait, hogy oktathatná őt? Bennünk pedig Krisztus gondolatai vannak.	Isten gondolatait, hogy oktathá őt?" Mi azonban birtokában vagyunk Krisztus gondolatainak.	gondolkodásmódját, hogy kioktathatná? Mi Krisztus gondolkodásmódját követjük.	az Úr gondolatait, hogy kioktathatná őt?" Mi viszont Krisztus gondolatainak birtokában vagyunk.	az Úr szándékát, hogy őt kioktathatná? Bennünk pedig Krisztus értelme van.	Úrnak értelmét, hogy megoktathatná őt? Bennünk pedig Krisztus értelme van.	úgy az Úr gondolko dását, hogy tanít hatná őt? Bennünk azonban az Úr gondolkodá sát van.
--	---	---	--	---	---	---	--	---

	Vulg	Wycl	Tynd	Gen	KJB	ESV	Luther
11	quis enim scit hominum quae sint hominis nisi spiritus hominis qui in ipso est ita et quae Dei sunt nemo cognovit nisi S piritus Dei	And who of men knoweth, what things be of man, but the spirit of man that is in him? So [and] what things be of God, no man knoweth, but the Spirit of God.	For what man knoweth the thinges of a ma: save ye sprete of a man which is with in him? Even so ye thinges of God knoweth no man but ye sprete of god.	For what man knoweth the things of a man, save the spirit of a man, which is in him? even so the things of God knoweth no man, but the Spirit of God.	¹ For what man knoweth the things of a man, save the spirit of man which is in him? even so the things of God knoweth no man, but the Spirit of God.	For who knows a person's thoughts except the spirit of that person, which is in him? So also no one comprehends the thoughts of God except the Spirit of God.	Denn welcher Mensch weiß, was im Menschen ist, als allein der Geist des Menschen, der in ihm ist? So weiß auch niemand, was in Gott ist, als allein der Geist Gottes.
12	nos autem non spiritum mundi accepimus sed Spiritum qui ex Deo est ut sciamus quae a Deo donata sunt nobis	¹² And we have not received the spirit of this world, but the Spirit that is of God, that we know	And we have not receaved the sprete of ye worlde: but the sprete which cometh of god for to knowe the thinges that are geve to vs of god	Now we have receiveth not the spirit of the world, but the Spirit, which is of God,	¹² Now we have received, not the spirit of the world, but the spirit	Now we have received not the spirit of the world, but the Spirit who is from	² Wir aber haben nicht empfangen den Geist der Welt, sondern den Geist aus Gott, damit wir wissen, was uns von Gott geschenkt ist.

Pál első levele a korinthusiakhoz

		what things be given to us of God.		that we might know the things that are given to us of God.	which is of God; that we might know the things that are freely given to us of God.	God, that we might understand the things freely given us by God.	
13	quae et loquimur non in doctis humanae sapientiae verbis sed in doctrina Spiritus spiritalibus spiritalia comparantes	¹³ Which things we speak also, not in wise words of man's wisdom, but in the doctrine of the Spirit, and make a likeness of spiritual things to ghostly men. [The which things we speak, not in taught words of man's wisdom, but in doctrine of the Spirit, comparing spiritual things to ghostly men.]	which things also we speake not in the conynged wordes of manes wysdome but with the conynged wordes of the holy goost makynge spretuall coparesons of spretuall thinges.	Which things also we speak, not in the words which man's wisdom teacheth, but which the holy Ghost teacheth, comparing spiritual things with spiritual things.	Which things also we speak, not in the words which man's wisdom teacheth, but which the Holy Ghost teacheth; comparing spiritual things with spiritual.	And we impart this in words not taught by human wisdom but taught by the Spirit, interpreting spiritual truths to those who are spiritual. ^[c]	¹³ Und davon reden wir auch nicht mit Worten, welche menschliche Weisheit lehren kann, sondern mit Worten, die der Geist lehrt, und deuten geistliche Dinge für geistliche Menschen.
14	animalis autem homo non percipit ea quae sunt Spiritus Dei stultitia est enim illi et non potest intellegere quia spiritaliter examinatur	For a beastly man perceiveth not those things that be of the Spirit of God; for it is folly to him, and he may not	¹⁴ For ye naturall man perceaveth not the thinges of the sprete of god. For they are but folysshnes vnto him. Nether can he perceave them because he is spretuallly examined.	But the natural man perceiveth not the things of the Spirit of God: for they are foolishness unto him, neither can he	But the natural man receiveth not the things of the Spirit of God: for they are foolishness unto him: neither can he know	The natural person does not accept the things of the Spirit of God, for they are folly to him,	¹⁴ Der natürliche Mensch aber nimmt nicht an, was vom Geist Gottes ist; es ist ihm eine Torheit und er kann es nicht erkennen; denn es muss geistlich beurteilt werden.

Pál első levele a korinthusiakhoz

		understand, for it is examined ghostly [for it is examined, or <i>assayed</i> , ghostly].		know <i>them</i> , because they are spiritually discerned.	them, because they are spiritually discerned.	and he is not able to understand them because they are spiritually discerned.	
15	spiritalis autem iudicat omnia et ipse a nemine iudicatur	But a spiritual man deemeth all things, and he is deemed of no man.	15 But he that is spretuall discusseth all things: yet he him selfe is iudged of no ma.	1But he that is spiritual, discerneth all things: yet the himself is judged of no man.	But he that is spiritual judgeth all things, yet he himself is judged of no man.	The spiritual person judges all things, but is himself to be judged by no one	¹⁵ Der geistliche Mensch aber beurteilt alles und wird selber von niemandem beurteilt.
16	spiritalis autem iudicat omnia et ipse a nemine iudicatur	As it is written, And who knew the wit of the Lord, or who taught him? And we have the wit of Christ.	For who knoweth the mynde of the Lorde other who shall informe him? But we vnderstonde the mynde of Christ.	1For who hath known the mind of the Lord, that he might instruct him? But we have the mind of Christ.	For who hath known the mind of the Lord, that he may instruct him? but we have the mind of Chris	¹⁶ “For who has understood the mind of the Lord so as to instruct him? ” But we have the mind of Christ	¹⁶ Denn »wer hat des Herrn Sinn erkannt, oder wer will ihn unterweisen«? (Jes 40,13) Wir aber haben Christi Sinn.

ember (testi / lelki)	kg90 (1)	kg08 kecsk soós raf knv bd	úrev rúf ravlá	czeg	csia visánd hitgy	efo	stl	luh	ty/1-2	kjv
pszühikosz	lelkes	érzéki	nem lelki	testi	lelki	nem szellemi	a kizárólag emberi gondolkodású	natürliche	natural	natural
pneumatikosz	lelki	lelki	lelki	lelki	szellemi	szellemi	lelki	geistliche	spiritual	spiritual
előfordulás száma	1	6	3	1	3	1	1	-	-	-

Pál első levele a korinthusiakhoz

SUMMA:										
<u>csak egynél:</u>										
KG590										
CZS										
STL										
EFO										
	1Kor 2, 14					1Kor 2,15				
GR	„ψυχικός άνθρωπος” psychikos de anthropos					„πνευματικός άνθρωπος” pneumatikos de anthropos				
VUL	animalis homo					spiritualis (homo)				
KG	érzéki ember					lelki ember				
ÚRK	nem lelki ember					lelki ember				
RÚF	nem lelki ember					lelki ember				
KNB	érzéki ember					lelki ember				
SZIT	testi ember					lelki ember				
BD	érzéki ember					lelki ember				
STL	kizárólag emberi módon gondolkodó ember					lelki ember				
CSIA	lelki ember					szellemi ember				
EF	régie emberi természet					szellemi ember				

WCY	a beastly man	spiritual man
LUTH	Der natürliche Mensch	Der geistliche Mensch
TYN/GE/KJB	natural man	that is spretuall spiritual man
ESV	natural person	spiritual person
NJB	natural person	spiritual person
MESSAGE	unspiritual self	spiritually alive
NeINTVERS	person without the Spirit	who has the spirit
DOUAY RHEIMS	sensual man	spiritual
ORTHODOX JEWISH BIBLE	But a natural person does not receive the things of the Ruach Hakodesh of Hashem	Now the man of the Ruach Hakodesh discerns all things, but, by no one is he discerned.

1Kor 3

SZIT	RÚF
------	-----

<p>1 Én azonban, testvérek, nem beszélhettem nektek mint lelkieknek, hanem mint testieknek, mint kisdedeknek Krisztusban.</p> <p>2 Tejet adtam nektek inni, nem szilárd eledelt, mert még nem bírtátok volna el. Sőt még most sem bírjátok el,</p> <p>3 mert még testiek vagytok. Mert amikor köztetek féltékenység és viszály van, nem vagytok-e testiek, és nem viselkedtek-e emberi módon?</p>	<p>(Gyönyörű folytatása a testi és a lelki (szellemi) ember különbségének, s a hitben való növekedés organikus metaforái (szántóföld, növény /öntözés); és szeretlen metaforái: (épület, alap, építómester. FT)</p> <p>Én tehát, testvéreim, nem szólhattam hozzátok úgy, mint lelkiekhez, hanem csak úgy, mint testiekhez, mint a Krisztusban kiskorúakhoz.</p> <p>Καγώ, ἀδελφοί, οὐκ ἠδυνήθην λαλῆσαι ὑμῖν ὡς πνευματικοῖς ἀλλ' ὡς σαρκίνοις, ὡς νηπίοις ἐν Χριστῷ.</p> <p>ἠδυνήθην – bírtam; δύναμαι - képes</p> <p>2 Tejjel tápláltalak titeket, nem kemény eledellel, mert még nem bírtátok volna el. Sőt még most sem bírjátok el,</p> <p>γάλα ὑμᾶς ἐπότισα, οὐ βρῶμα, ¹ οὐπω γὰρ ἐδύνασθε. Ἀλλ' ¹ οὐδὲ [ἔτι] ¹ νῦν δύνασθε</p> <p>ἐπότισα, - itattalak, ποτίζω - inni ad</p> <p>3 mert még testiek vagytok. Amikor ugyanis irigység és viszálykodás van köztötök, nem testiek vagytok-e, és nem emberi módon viselkedtek-e?</p> <p>ἔτι γὰρ σαρκικοί ἐστε. ὅπου γὰρ ἐν ὑμῖν ζῆλος καὶ ἔρις, οὐχὶ σαρκικοί ἐστε καὶ κατὰ ἄνθρωπον περιπατεῖτε;</p> <p>ζῆλος – féltékenykedés; ζῆλος, -'ου v. ζῆλος, -'ους - 1. buzgóság,</p>
---	--

<p>4 Amikor ugyanis azt mondja az egyik: "Én Pálé vagyok", a másik pedig: "Én Apollóé", vajon nem vagytok-e emberiek?</p> <p>5 Vajon mi Apolló? Mi Pál? Szolgák, akik hitre vezettek titeket, mégpedig mindegyik úgy, ahogy az Úr megadta nekik.</p> <p>6 Én ültettem, Apolló öntözte, de a növekedést Isten adta.</p> <p>7 Tehát sem az nem számít, aki ültet, sem az, aki öntöz, hanem csak Isten, aki a növekedést adja.</p>	<p>Ha az egyik ezt mondja: „Én Pálé vagyok”, a másik pedig azt: „Én Apollósé”, nem emberi módon beszéltek-e?</p> <p>ὅταν γὰρ λέγῃ τις ¹ Ἐγὼ ¹ μὲν εἰμι Παύλου, ἕτερος δέ ¹ Ἐγὼ ¹ Ἀπολλώ, ¹ οὐκ ἄνθρωποι ἐστε;</p> <p>ἐφύτευσα, - elültettem; φυτεύω - ültet</p> <p>5 Hát ki az az Apollós, és ki az a Pál? Szolgák csupán, akik által hívővé lettetek; mégpedig ki-ki úgy szolgál, ahogy megadta neki az Úr.</p> <p>τί ¹ οὖν ἐστὶν ¹ Ἀπολλῶς; ¹ τί δέ ἐστὶν Παῦλος; διάκονοι δι’ ὧν ἐπιστεύσατε, καὶ ἐκάστῳ ὡς ὁ κύριος ἔδωκεν.</p> <p>6 Én ültettem, Apollós öntözte, de a növekedést az Isten adta.</p> <p>ἐγὼ ἐφύτευσα, Ἀπολλῶς ¹ ἐπότισεν, ἄλλὰ ὁ θεὸς ἠύξανεν.</p> <p>ἐφύτευσα, - elültettem; φυτεύω – ültet</p> <p>ἐπότισεν, - öntöztött; ποτίζω - inni ad</p> <p>7 Úgyhogy az sem számít, aki ültet, az sem, aki öntöz, hanem csak Isten, aki a növekedést adja.</p> <p>ὥστε οὔτε ὁ φυτεύων ἐστὶν τι οὔτε ὁ ποτίζων, ¹ ἀλλ’ ὁ αὐξάνων θεός</p>
---	--

<p>8 Aki ültet, és aki öntöz, mind egy; mindegyikük a saját jutalmát nyeri majd el munkája szerint.</p> <p>9 Mert Isten munkatársai vagyunk, ti pedig Isten szántóföldje, Isten épülete vagytok.</p>	<p>ηῤξανεν· - növekedtetett, αὐξάνω - 1. (A) növel,</p> <p>8Aki ültet és aki öntöz: egyek, és mindegyik a maga jutalmát kapja majd fáradozásához méltóan.</p> <p>9 Mert mi Isten szolgálatában állunk, ti pedig Isten szántóföldje, Isten épülete vagytok.</p> <p>θεοῦ γὰρ ἐσμὲν συνεργοί· ¹ θεοῦ γεώργιον, θεοῦ οἰκοδομή ἐστε.</p>
--	--

10 Az Istentől nekem adott kegyelem szerint, mint bölcs építőmester, alapot vettem, de más épít rá. Vigyázzon azonban mindenki, hogyan épít rá. Mert más alapot senki sem vethet a meglevőn kívül, aki Jézus Krisztus. (1Kor 3,11)

θεμέλιον γὰρ ἄλλον οὐδεὶς δύναται θεῖναι παρὰ τὸν κείμενον, ὅς ἐστιν Ἰησοῦς Χριστός·
κείμενον, - fekvő, κείμαι - 1) fekszik; 2)

12 Azt pedig, hogy ki mit épít erre az alapra: aranyat, ezüstöt, drágakövet, fát, szénát vagy szalmát, 13 az a nap fogja világossá tenni, mivel tűzben jelenik meg, és akkor mindenkinek a munkája nyilvánvalóvá lesz; és hogy kinek mit ér a munkája, azt a tűz fogja próbára tenni. 14 Ha valakinek a munkája, amelyet ráépített, megmarad, jutalmat fog kapni; 15 de ha valakinek a munkája megég, kárt vall. Ő maga megmenekül ugyan, de úgy, mint aki tűzön ment át.

16 Nem tudjátok, hogy ti Isten temploma vagytok, és az Isten Lelke bennetek lakik? 17 Ha valaki Isten templomát beszenyezi, azt elpusztítja Isten, mert Isten temploma szent, és ez a templom ti vagytok. 18 Senki meg ne csalja önmagát! Ha valaki bölcsnek gondolja magát közöttetek ebben a világban, legyen bolonddó, hogy bölcsé lehessen. 19 **E világ bölcsessége ugyanis bolondság Isten előtt. Mert meg van írva: „Saját ravaszágukkal fogja meg a bölcseket”, 20 aztán ez is: „Az Úr tudja, hogy a bölcsék gondolatai hiábavalók.”**

NEM SZÓ SZERINT IDÉZI PÁL A LXX-ÁT

1Kor 3, 19			Jób 5, 12	LXX
KG				

	Megfogja a bölcseket az ő csalárdtságukban	Ὁ δρασσόμενος τούς σοφούς ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτῶν. ¹	13A ki megfogja a bölcseket az ő csalárdtságukban, és a hamisak tanácsát hiábavalóná teszi.	ὁ καταλαμβάνων σοφούς ἐν τῇ φρονήσει, βουλὴν δὲ πολυπλόκων ἐξέστησεν.
1Kor 3, 20 KG	Megfogja a bölcseket az ő csalárdtságukban	Κύριος γινώσκει τούς διαλογισμοὺς τῶν σοφῶν ὅτι εἰσὶν μάταιοι. ¹	Zsolt 91, 11 Az Úr tudja az embernek gondolatjait, hogy azok hiábavalók. (Itt a LXX számozásában eltolódás van

21 Azért senki ne dicsekedjék emberekkel, mert minden a tietek;

1Kor 4

Úgy tekintsen minket minden ember, mint Krisztus szolgálait és Isten titkainak sáfárait.

2Márpedig a **sáfároktól** elsősorban azt követelik, hogy mindegyikük hűségeseknek bizonyuljon.

οἰκονόμος, -ου - vagyonekezelő, intéző

KNV= intéző,

SZIT= gondok

BD = megbízottak

SUMMA: szinte mindegyik prot: sfár, a katlikusok közül csak STL= sáfár, a katolikusos szinte mind más szóvalk

FT: Mi enne, ha „Isten titkainak őrizői”-nek fordítanánk?

LU= Haushaltner

Tyn 1-2= disposer

KJV = stewarts

3Én pedig a legkevésbé sem törődöm azzal, hogy ti hogyan ítéltetek felettem, vagy más emberek hogyan ítéltetek egy napon; sőt magam sem ítéltetem önmagam felett. 4Mert semmi vádat nem tudok önmagamra mondani, de nem ez tesz igazzá, mert az Úr az, aki felettem

ítélkezik. 5Egyáltalán ne ítéljetek azért addig, míg el nem jön az Úr. Ő majd megvilágítja a sötétség titkait, és nyilvánvalóvá teszi a szívek szándékait, és akkor mindenki Istentől kapja meg a dicséretet. 6Mindezeket pedig, testvéreim, értetek alkalmaztam magamra és Apollósra, hogy a mi példánkon tanuljátok meg: ahhoz tartsa magát az ember, ami meg van írva, hogy senki se kérkedjék az egyik tanítóval, a másikat megvetve. 7Mert ki tesz téged különbbé? Mid van, amit nem kaptál? Ha pedig kaptad, miért dicsekszel, mintha nem kaptad volna? 8Már jóllaktatok, már meggazdagodtatok, nélkülünk uralomra jutottatok; bárcsak valóban uralomra is jutottatok volna, hogy veletek együtt mi is uralkodhatnánk!

9 Mert úgy gondolom, hogy Isten minket, apostolokat utolsókul állított, mint akiket halálra szántak, mert látványossággá lettünk a világnak, az angyaloknak és az embereknek.

δοκῶ γάρ, ὁ θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους ἐσχάτους ἀπέδειξεν ὡς ἐπιθανατίους, ὅτι θέατρον ἐγενήθημεν τῷ κόσμῳ καὶ ἀγγέλοις καὶ ἀνθρώποις.

10 Mi bolondok vagyunk Krisztusért, ti pedig okosak Krisztusban, mi erőtlenek, ti pedig erősek, ti megbecsültek, mi pedig megvetettek.

ἡμεῖς μωροὶ διὰ Χριστόν, ὑμεῖς δὲ φρόνιμοι ἐν Χριστῷ· ἡμεῖς ἀσθενεῖς, ὑμεῖς δὲ ἰσχυροί· ὑμεῖς ἔνδοξοι, ἡμεῖς δὲ ἄτιμοι.

11 Mind ez ideig éhezünk és szomjazunk, ruhátlanok vagyunk, és bántalmakat szenvedünk, otthontalanul vándorlunk, 12 és tulajdon kezünkkel dolgozva fáradozunk. Amikor gyaláznak, áldást mondunk, amikor üldöznek, tűrünk, 13 amikor rágalmaznak, jó szóval válaszolunk; szinte a világ söpredékévé lettünk, és mindenki szeméjtjévé mind ez ideig. 14 Nem azért írom ezeket, hogy megszégyenítsek titeket, hanem azért, hogy intselek, mint szeretett gyermekeimet.

15 Ha tanítómesteretek sok ezer volna is Krisztusban, atyátok azonban nincs sok: mert az evangélium által én vagyok a ti atyátok Krisztus Jézusban **TIPOL A TANÍTÓ ÉS AZ A TYA SZEMBEÁLLÍTÁSA**

ἐὰν γὰρ μυρίους παιδαγωγοὺς ἔχητε ἐν Χριστῷ, ¹ ἀλλ' οὐ πολλοὺς πατέρας, ¹ ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἐγὼ ὑμᾶς ἐγέννησα.

μυρίους ezer

ἐγέννησα. – nemzettelek; γεννάω - 1. (férfi) nemz; 2. (nő) szül; 3) (P) születik

AZ EMBER TEREMTETT LÉNY, SÓT TANÍTOTT LÉNY, DE CSAK HA AZ ATYA „NEMZ”, AKKOR VÁLOK FIÚVÁ, AKKOR TELJESEDIK BE A TIPOLÓGIAI KAPCSOLAT AZ ATYA ÉS A FIÚ KÖZÖTT.

16 Kérlek tehát titeket: legyetek az én követőim! 17 Ezért küldtem el hozzátok Timóteust, aki szeretett és hű gyermekem az Úrban, aki emlékeztetni fog titeket arra: hogyan élek Krisztus Jézusban, és hogyan tanítok minden gyülekezetben. 18 Egyesek azonban úgy felfuvalkodtak, mintha nem készülnék hozzátok. 19 Pedig, ha az Úr akarja, hamarosan elmegyek hozzátok, és megismerkedem majd ezekkel a felfuvalkodottakkal, de nem a beszédükkel, hanem az erejükkel.

20 Mert nem beszédben áll az Isten országa, hanem erőben. **VZs-nak**

οὐ γὰρ ἐν λόγῳ ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἀλλ' ἐν δυνάμει

21 Mit akartok? Bottal menjek hozzátok, vagy szeretettel és szelíd lélekkel?

1Kor 5

1 Mindenféle az a hír járja, hogy paráznaság van közöttetek, mégpedig olyan, amilyen még a pogányok között sem fordul elő: hogy tudniillik valaki apjának feleségével él. 2 Ti pedig felfuvalkodtatok ahelyett, hogy inkább megszorodtatok volna, és eltávolítottátok volna magatok közül azt, aki ilyen dolgot cselekedett. 3 Mert én, aki testben távol vagyok, de lélekben jelen, mint jelenlevő már ítéltém afelett, aki így cselekedett. 4 Úgy ítéltém, hogy miután az Úr Jézus nevében összegyűltünk, ti és az én lelkem, a mi Urunk Jézus hatalmával, 5 átadjuk az illet a Sátánnak teste pusztulására, hogy lelke üdvözljön az Úrnak ama napján. 6 Nem jól dicsekedtek ti. Hát nem tudjátok, hogy egy kicsiny kovász az egész tésztát megkeleszti? 7 Takarítsátok ki a régi kovászt, hogy új tésztává legyetek, hiszen ti kovásztalanok vagytok, mert **a mi húsvéti bárányunk, a Krisztus már feláldoztatott.**

καὶ γὰρ τὸ πάσχα ἡμῶν ἐτύθη Χριστός·

ἐτύθη – leöletett; θύω - áldozik

8 Azért ne régi kovással ünnepeljünk, se a rosszaság és gonoszság kovászával, hanem a tisztaság és igazság kovásztalanságával. 9 Levelemben már megírtam nektek, hogy nem szabad kapcsolatot tartani paráznákkal. 10 De nem általában e világ paráznáival vagy nyerészkedőivel, harácsolóival vagy bálványimádóival, hiszen akkor ki kellene mennetek a világból. 11 **Most tehát azt írom nektek, hogy ne tartsatok kapcsolatot azzal, akit bár testvérnek neveznek, de parázna vagy nyerészkedő, bálványimádó vagy rágalmazó, részeges vagy harácsoló. Az ilyennel még együtt se egyetek!** 12 Mert mit tartozik rám, hogy a kívül levők felett ítélkezzem? Nem a belül levők felett ítélkeztek-e ti is? 13 A kívül levőket pedig Isten fogja megítélni. Távolítsátok el azért a gonoszt magatok közül!

1Kor 6

A KÖZÖSSÉG KRISZTUS TESTE, A TAGOK KRISZTUS SZELLEMÉVEL EGYESÜLTEK (EZÉRT NEM EGYESÜLHETNEK PARÁZNA SZEMÉLLEL). A TEST A SZENTLÉLEK TEMLOMA (EBBEN BENNE VAN A SZENTHÁROMSÁG: KRISZTUS, ÚR, SZENTLÉLEK TEMPLOMA).

hatszor az οὐκ οἶδατε

Hogyan merészel közületek valaki, akinek a másikkal peres ügye van, a hitetlenek előtt pereskedni, és nem a szentek előtt? 2 Vagy nem tudjátok, hogy a szentek a világ felett fognak ítélni? És ha ti a világ felett ítéltetek, arra talán méltatlanok vagytok, hogy jelentéktelen ügyekben ítéltetek? 3 Vagy nem tudjátok, hogy angyalok fölött is ítéltünk majd? Akkor mennyivel inkább ítéltethetünk a mindennapi élet dolgaiban! 4 Ha tehát a mindennapi élet ügyeiben pereskedtek, akkor azokat ültetitek a bírói székbe, akik semmit sem számítanak a gyülekezet előtt? 5 Megszégyenítésül mondom nektek! Ennyire nincs közöttetek egyetlen bölcs sem, aki igazságot tudna tenni testvérei között? 6 Sőt testvér a testvérral pereskedik, méghozzá hitetlenek előtt?! 7 Egyáltalán már az is nagy kudarc, hogy pereskedtek egymással. Miért nem szenveditek el inkább a sérelmet? Miért nem tűritek el inkább a kárt? 8 Sőt ti okoztok sérelmet és kárt, mégpedig testvéreknek! 9 Vagy nem tudjátok, hogy igazságtalanok nem örökölhetik Isten országát? Ne tévelyegjete: sem paráznák, sem bálványimádók, sem házasságtörők, sem bujálkodók, sem fajtalanok, 10 sem tolvajok, sem nyerészkedők, sem részegesek, sem rágalmozók, sem harácsolók nem fogják örökölni Isten országát. 11 Pedig néhányan ilyenek voltatok: de megmosattatok, megszentelődtetek, és meg is igazultatok az Úr Jézus Krisztus nevében és a mi Istenünk Lelke által.

12 Minden szabad nekem, de nem minden használ. Minden szabad nekem, de nem válok semminek a rabjává.

Πάντα μοι ἔξεστιν· ¹ ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει.

13 Az eledel a gyomorért van, a gyomor pedig az eledelért, de Isten ezt is, amazt is meg fogja semmisíteni. A test azonban nem a paráznaságért van, hanem az Úrért, az Úr pedig a testért. 14 Isten ugyanis feltámasztotta az Urat, és hatalmával minket is fel fog támasztani.

15 Vagy nem tudjátok, hogy a ti testetek a Krisztus tagja?

οὐκ οἶδατε ὅτι τὰ σώματα ὑμῶν μέλη Χριστοῦ ἐστίν; ¹

Most tehát azok, akik a Krisztus tagjai, parázna nő tagjaivá legyenek? Szó sem lehet róla!

16 Vagy nem tudjátok, hogy aki parázna nővel egyesül, egy testté lesz vele? Mert amint az Írás mondja, „lesznek ketten egy testté”.

ἢ ¹ οὐκ οἶδατε ὅτι ὁ κολλώμενος τῇ πόρνη ἐν σῶμά ἐστιν;
Ἔσονται ¹ γάρ, φησίν, οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν.

κολλώμενος – egyesülő; κολλάω - 1. (A., az ÚSz-ben nincs) összeilleszt; kollázs

17 Aki pedig az Úrral egyesül, egy lélek ővele.

ὁ δὲ κολλώμενος τῷ κυρίῳ ἐν πνεύμᾳ ἐστίν

18 Kerüljétek a paráznaságot! Minden más bűn, amit elkövet az ember, kívül van a testén, de aki paráználkodik, a saját teste ellen vétkezik.

19 **Vagy nem tudjátok, hogy testetek a bennetek levő Szentlélek temploma, akit Istentől kaptatok, és ezért nem a magatokéi vagytok?**

ἢ οὐκ οἴδατε ὅτι τὸ σῶμα ὑμῶν ναὸς τοῦ ἐν ὑμῖν ἁγίου πνεύματος ἐστίν, ¹ οὗ ἔχετε ἀπὸ θεοῦ; ¹ καὶ οὐκ ἐστὲ ἑαυτῶν, ¹

20 **Mert áron vétettetek meg: dicsőítsétek tehát Istent testetekben!**

ἡγοράσθητε γὰρ τιμῆς· δοξάσατε δὴ τὸν θεὸν ἐν τῷ σώματι ὑμῶν.

MIÉRT PONT A „TESTBEN” KELL ISTENT DICSŐÍTENI?

1Kor 7

Amiről pedig írtatok, arra ezt válaszolom: jó a férfinak asszonyt nem érinteni. 2 A paráznaság miatt azonban mindenkinek legyen saját felesége, és minden asszonynak saját férje. 3 A férj teljesítse kötelességét felesége iránt, hasonlóan a feleség is a férje iránt. 4 A feleség nem ura a maga testének, hanem a férje; ugyanúgy a férj sem ura a maga testének, hanem a felesége. 5 Ne fosszátok meg magatokat egymástól, legfeljebb közös megegyezéssel egy időre, hogy szabaddá legyetek az imádkozásra, de azután legyetek ismét együtt, nehogy megkísértsen a Sátán titeket azáltal, hogy képtelenek vagytok magatokon uralkodni. 6 Ezt pedig engedményként mondom, nem parancsként. 7 Szeretném, ha minden ember úgy volna, mint én magam is; viszont mindenkinek saját kegyelmi ajándéka van Istentől: kinek így, kinek amúgy. 8 A nem házasoknak és az özvegyeknek pedig ezt mondom: jó nekik, ha úgy maradnak, mint én is. 9 **Ha azonban nem tudják magukat megtartóztatni, házasodjanak meg, mert jobb házasságban élni, mint égni.** 10 A házasoknak pedig nem én parancsolom, hanem az Úr, hogy az asszony ne váljon el a férjétől. 11 Ha azonban elválik, maradjon házasság nélkül, vagy béküljön ki férjével! A férj se bocsássa el feleségét! 12 A többieknek pedig én mondom, nem az Úr: ha egy testvérnek hitetlen felesége van, aki kész vele élni, ne bocsássa el! 13 És ha egy asszonynak hitetlen férje van, aki kész vele élni, ne hagyja el a férjét! 14 Mert a hitetlen férj meg van szentelve hívő felesége által, a hitetlen feleség pedig hívő férje által; különben gyermekeitek is tisztátalanok volnának, így azonban szentek. 15 Ha pedig a hitetlen házastárs válni akar, válják el, nincs szolgaság alá vetve a hívő férj vagy a hívő feleség az ilyen esetekben. Mert arra hívott el minket az Isten, hogy békességben éljünk. 16 Mert mit tudod te, asszony, vajon megmentheted-e a férjedet? Vagy mit tudod te, férfi, vajon megmentheted-e a feleségedet? 17 Egyébként mindenki éljen úgy, ahogy az Úr adta neki, ahogy az Isten elhívta: így rendelkezem minden más gyülekezetben is. 18 Körülmetélten hívatott el valaki? Ne tüntesse el! Körülmetéletlenül hívatott el valaki? Ne metélkedjék körül! 19 Sem a körülmetélkedés, sem a körülmetéletlenség nem ér semmit, egyedül Isten parancsolatainak a megtartása fontos. 20 Mindenki maradjon abban a hivatásban, amelyben elhívott. 21 Rabszolgaként hívatál el? Ne törődj vele! Ha viszont szabaddá lehetsz, inkább élj azzal! 22 Mert az Úrban elhívott rabszolga az Úr felszabadítottja, hasonlóan a szabadként elhívott a Krisztus rabszolgája.

23 Áron vétettetek meg: ne legyetek emberek rabszolgái!

τιμῆς ἠγοράσθητε· μὴ γίνεσθε δοῦλοι ἀνθρώπων.

τιμῆς - ár(ért); τιμή, -ῆς – tisztelet

ἠγοράσθητε· - vásároltattatok meg, ἀγοράζω - vásárol, megvásárol

PÁLNÁL ÉS JEL-BEN A MEGVÁSÁRLÁS= MEGVÁLTÁS

20 Mert áron vétettetek meg;

ἠγοράσθητε γὰρ τιμῆς·

STL= (sufa!) „sokba kerültetek”

KNV= nagy árat fizettek értetek

SZIT= nagy váltságdíjat fizettek értetek

A hajadonokról ugyan nincs rendelkezésem az Úrtól, de tanácsot adok úgy, mint aki az Úr irgalma folytán hitelt érdemel. 26Azt tartom tehát jónak a küszöbön álló megpróbáltatások miatt, hogy jó az embernek úgy maradnia, amint van. 27Feleséghez vagy kötve? Ne akarj elválni! Feleség nélkül vagy? Ne keress feleséget! 28De ha megnősülsz, nem vétkezel, és ha férjhez megy a hajadon, nem vétkezik. Az ilyeneknek azonban gyötrelmük lesz a testben, én pedig szeretnék ettől megkímélni titeket. 29Ezt pedig azért mondom, testvéreim, mert a hátralevő idő rövidre szabott. Ezután tehát azok is, akiknek van feleségük, úgy éljenek, mintha nem volna, 30és akik sírnak, mintha nem sírnának, akik pedig örülnek, mintha nem örülnének, akik vásárolnak, mintha semmijük sem volna, 31és akik a világ javaival élnek, mintha nem élnének vele, mert a világ látható alakja elmúlik. 32Azt szeretném, hogy gond ne terheljen titeket. Aki nőtlen, az az Úr dolgaival törődik: hogyan legyen tetszésére az Úrnak. 33Aki viszont megházasodott, az a világi dolgokkal törődik: hogyan legyen tetszésére a feleségének; 34ezért élete megosztott. A nem férjes asszony és a hajadon az Úr dolgaival törődik, hogy szent legyen testében is, lelkében is; aki pedig férjhez ment, a világi dolgokkal törődik: hogyan legyen tetszésére a férjének. 35Ezt pedig éppen a ti javatokra mondom, nem azért, hogy törbe csaljalak titeket, hanem hogy feddhetetlenül élhessetek, és teljes szívvel ragaszkodjatok az Úrhoz. 36Ha pedig valaki azt gondolja, hogy tisztességtelenül bánik jegyesével, és már nem tudja magát fékezni, és így érzi szükségesnek, tegye meg, amit akar, nem vétkezik: vegye feleségül. 37Aki azonban szilárd elhatározásra jutott, és a szükség nem kényszeríti, mert hatalma van saját kívánsága felett, és úgy döntött szívében, hogy jegyesét megőrzi: jól teszi. 38Azért aki feleségül veszi jegyesét, az is jól teszi, de aki nem veszi feleségül, még jobban teszi. 39Az asszonyt törvény köti, amíg él a férje, de ha a férje meghal, szabadon férjhez mehet ahhoz, akihez akar, de csak az Úrban. 40Az én véleményem szerint azonban boldogabb lesz, ha úgy marad, amint van. Hiszem pedig, hogy bennem is az Isten Lelke van.

1Kor 8

AZ EMBERI ISMERET ÉS AZ ISTENISMERET KÖZÖTTI KÜLÖNBSÉG;

AZ IGAZI ISMERET = ISTEN SZERETETE

Ami pedig a bálványáldozati húst illeti, tudjuk, hogy mindnyájunknak van ismerete:

az ismeret fölfuvalkodottá tesz, a szeretet pedig épít.

ἡ γνῶσις φυσιοῦ, ἡ δὲ ἀγάπη οἰκοδομεῖ.

φυσιοῦ, - fölfuvalkodottá tesz; φυσιώω - 1) (A.) fölfúj; 2) (átv.) fölfuvalkodottá tesz;

2 Ha valaki azt gondolja, hogy ismer valamit, az még semmit sem ismert meg úgy, ahogyan ismerni kell.

εἴ τις δοκεῖ ἔγνωκέναι τι, οὕτω ἔγνω καθὼς δεῖ γινῶναι.

3 De ha valaki szereti Istent, azt már ismeri Isten.

εἰ δὲ τις ἀγαπᾷ τὸν θεόν, οὗτος ἔγνωσται ὑπ' αὐτοῦ.

4 Ami tehát a bálványáldozati hús evését illeti, tudjuk, hogy nincs bálvány a világon, és hogy Isten sincs más, csak egy. 5 Mert ha vannak is úgynevezett istenek, akár az égben, akár a földön, mint ahogyan sok isten és sok úr van, 6 nekünk mégis egyetlen Istenünk az Atya, akitől van a mindenség, mi is őérte, és egyetlen Urunk Jézus Krisztus, aki által van a mindenség, mi is őáltala. 7 Viszont nem mindenkiben van meg ez az ismeret, sőt némelyek a bálványimádás régi szokása szerint a húst még mindig bálványáldozati húsként eszik, és lelkiismeretük, mivel erőtlén, beszennyeződik. 8 Az étel pedig nem visz minket Istenhez közelebb; ha nem eszünk, nem lesz belőle hátrányunk, és ha eszünk, abból sem lesz előnyünk. 9 De vigyázzatok, nehogy ez a szabadságotok valamiképpen megütközést váltson ki az erőtlének között. 10 Mert ha valaki látja, hogy te, akinek ismereted van, a bálványtemplom asztalánál ülsz, vajon nem fog-e erőtlén lelkiismerete felbátorodni arra, hogy ő is megegye a bálványáldozati húst? **11 És így ismeretteddel vesztét okozod erőtlén testvérednek, akiért Krisztus meghalt.** 12 Így amikor a testvérek ellen vétkeztek, és erőtlén lelkiismeretüket megsértitek, Krisztus ellen vétkeztek. 13 Ezért tehát, ha az étel megbotránkoztatja testvéreimet, inkább nem eszem húst soha, hogy őt meg ne botránkoztassam.

1Kor 9

(nem) emberi módon beszélek,

(Μὴ)κατὰ ἄνθρωπον λέγω. Róm 3, 5, Róm 6,19 1Kor 9,8

Záporozó kérdések; fantasztikusan erős retorika- kérdések, ismétlések, stb.

Nem vagyok szabad? Nem vagyok apostol? Nem láttam Jézust, a mi Urunkat? Nem az én munkám eredménye vagytok-e ti az Úrban? 2 Ha másoknak nem volnék is apostola, nektek bizony az vagyok, mert apostolságom pecsétje ti vagytok az Úrban. 3 Ez az én védekezésem azokkal szemben, akik engem bírálják. 4 Vajon nincs-e jogunk arra, hogy együnk és igyunk? 5 Nincs-e jogunk arra, hogy keresztyén feleségünket magunkkal vigyünk, mint a többi apostol, meg az Úr testvérei és Kéfás? 6 Vagy csak nekem és Barnabásnak nincs jogunk arra, hogy ne dolgozzunk? 7 Ki katonáskodott valaha is a saját zsoldján? Ki ültet szőlőt úgy, hogy nem eszik a terméséből? Vagy ki az, aki nyáját legeltet, és nem iszik a juhok tejéből?

8 **Vajon csak emberi módon mondom-e ezeket,** vagy nem ugyanezt mondja-e a törvény is?

Μὴ κατὰ ἄνθρωπον ταῦτα λαλῶ, ¹ ἢ καὶ ὁ νόμος ταῦτα οὐ λέγει;

Róm 3,5: κατὰ ἄνθρωπον λέγω. Nem igazságtalan-e Isten, amikor haragjával sújt?
– Emberi módon szólok.

Róm 6,19 emberi módon szólok: ἀνθρώπινον λέγω Emberi módon beszélek, mert erőtlenség vagyok.

MEGJ: PÁL TÖBBSZÖR IS MEGKÜLÖNBÖZTETI AZ EMBERI (SAJÁT) ÉS A NEM EMBERI (ISTENI) SZÓT (BESZÉDET) A BIBLIÁBAN. ÚJABB ÉRV A FUNDAMENTALIZMUSSEL SZEMBEN.

9 Mert Mózes törvényében meg van írva: „Nyomatató ökörnek ne kösd be a száját!” Vajon az ökörről gondoskodik így Isten, 10 vagy teljes egészében értünk mondja ezt? Bizony, értünk íratott meg, hogy aki szánt, azzal a reménységgel szántson, és aki csépel, azzal a reménységgel csépeljen, hogy részesedik a termésből. 11 Ha mi nektek a lelki javakat vetettük, nagy dolog-e az, ha földi javaitokból fogunk aratni? 12 Ha mások részesedhetnek ezekből, miért nem inkább mi? De mi nem élünk ezzel a joggal, hanem mindent elviselünk, hogy semmi akadályt ne gördítsünk Krisztus evangéliuma elé. 13 Nem tudjátok, hogy akik a templomi szolgálatokat végzik, a templomi edelből esznek, és akik az oltár körül szolgálnak, az oltárra vitt adományokból részesednek? 14 **Így rendelte az Úr is, hogy akik az evangéliumot hirdetik, az evangéliumból éljenek.** 15 Én azonban ezek közül egyikkel sem éltem. De nem azért írtam nektek ezeket, hogy velem is így történjék ezután. Mert jobb volna inkább meghalnom, mint hogy valaki dicsekedésemet alaptalanná tegye. 16 Mert ha az evangéliumot hirdetem, azzal nincs mit dicsekednem, mivel kényszer nehezedik rám. **Jaj nekem ugyanis, ha nem hirdetem az evangéliumot!** 17 Mert ha önként teszem ezt, jutalmat kapok, ha pedig nem önként, sáfársággal vagyok megbízva. 18 Mi tehát a jutalmam? Az, hogy prédikálásommal ingyenessé teszem Krisztus evangéliumát úgy, hogy nem élek az evangélium hirdetésével járó jogommal. **19 Mert bár én mindenkivel szemben szabad vagyok, magamat mégis mindenkinek szolgáivá tettem, hogy minél többeket megnyerjek.** 20 A zsidóknak olyanná lettem, mint aki zsidó, hogy megnyerjem a zsidókat; a törvény uralma alatt levőknek, mint a törvény uralma alatt levő – pedig én magam nem vagyok a törvény uralma alatt –, hogy megnyerjem a törvény uralma alatt levőket. 21 A törvény nélkülieknek olyanná lettem, mint aki törvény nélküli – pedig nem vagyok Isten törvénye nélkül, hanem Krisztus törvénye szerint élek –, hogy megnyerjem a törvény nélkülieket. 22 Az erőtlenségnek erőtlenné lettem, hogy megnyerjem az erőtlenekeket: mindenkinek mindenné lettem, hogy mindenképpen megmentssek

némelyeket. **23 Mindezt pedig az evangéliumért teszem, hogy én is részes társ legyek abban.** **24 Nem tudjátok-e, hogy akik versenypályán futnak, mindnyájan futnak ugyan, de csak egy nyeri el a versenydíjat? Úgy fussatok, hogy elnyerjétek.** **25** Aki pedig versenyben vesz részt, mindenben önmegtartóztató: azok azért, hogy elhervadó koszorút nyerjenek, mi pedig azért, hogy hervadhatatlant. **26** Én tehát úgy futok, mint aki előtt nem bizonytalan a cél, úgy öklözök, mint aki nem a levegőbe vág, **27** hanem megsanyargatom és engedelmessé teszem a testemet, hogy amíg másoknak prédikálok, magam ne legyek alkalmatlanná a küzdelemre.

1Kor 10

Tudjátok meg, testvéreim, hogy atyáink mindnyájan a felhő alatt voltak, és mindnyájan a tengeren mentek át,

Οὐ θέλω γὰρ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὅτι οἱ πατέρες ἡμῶν πάντες ὑπὸ τὴν νεφέλην ἦσαν καὶ πάντες διὰ τῆς θαλάσσης διήλθον,

2 és mindnyájan megkeresztelkedtek Mózesre a felhőben és a tengerben.

Mit jelent Mózesre megkeresztelkedni?

καὶ πάντες εἰς τὸν Μωυσῆν ¹ ἔβαπτίσαντο ἔν τῇ νεφέλῃ καὶ ἔν τῇ θαλάσῃ,

3 Mindnyájan ugyanazt a lelki eledelt ették,

καὶ πάντες [τὸ ¹ αὐτὸ] ¹ πνευματικὸν βρῶμα ἔφαγον

4 és mindnyájan ugyanazt a lelki italt itták, mert a lelki kősziklából ittak, amely velük ment. Az a kőszikla pedig Krisztus volt.

καὶ πάντες τὸ αὐτὸ πνευματικὸν ἔπιον πόμα, ¹ ἔπινον γὰρ ἐκ πνευματικῆς ἀκολουθούσης πέτρας, ἡ πέτρα δὲ ἦν ὁ χριστός. ¹

5 De többségükben nem lelte kedvét az Isten, úgyhogy elhullottak a pusztában.

ἀλλ' ¹ οὐκ ἔν τοῖς πλείοσιν αὐτῶν ἠὐδόκησεν ὁ θεός, κατεστρώθησαν γὰρ ἔν τῇ ἐρήμῳ.

6 Mindez példává lett a számunkra, hogy ne kívánjunk gonosz dolgokat, amint ők kívántak.

Ταῦτα δὲ τύποι ἡμῶν ἐγενήθησαν, εἰς τὸ μὴ εἶναι ἡμᾶς ἐπιθυμητὰς κακῶν, καθὼς κάκεῖνοι ἐπεθύμησαν.

7 Bálványimádók se legyetek, mint közülük némelyek, amint meg van írva: „Leült a nép enni és inni, majd mulatozni kezdtek.” 8 De ne is paráználkodjunk, mint ahogy közülük némelyek paráználkodtak, és elestek **egyetlen napon huszonháromezren. Tóra: 24Móz 25, 9 24 ezren, pontatlan idézés!**

9 Krisztust se kísértjük, ahogyan közülük némelyek kísértették, és elpusztultak a kígyóktól. 10 De ne is zúgolódjatok, mint ahogyan közülük némelyek zúgolódtak, és elveszítette őket a pusztító angyal.

11 Mindez pedig példaképpen történt velük, és figyelmeztetésül íratott meg nekünk, akik az utolsó időkben élünk.

ταῦτα δὲ τυπικῶς συνέβαινε¹ ἐκείνοις, ἐγράφη¹ δὲ πρὸς νοουθεσίαν ἡμῶν, εἰς οὓς τὰ τέλη τῶν αἰῶνων κατήντηκεν.

συνέβαινε¹ - történt(ek) , συμβαίνω - 1) együtt jár, találkozik vkivel;

νοουθεσίαν – intés, νοουθεσία, -ς - rendreutasítás, intés

κατήντηκεν.¹ - elérkezt(ek); καταντάω - eljut vhová

12 Aki tehát azt gondolja, hogy áll, vigyázzon, hogy el ne essék!

Ὅστε ὁ δοκῶν ἐστάναι βλεπέτω μὴ πέση.

πέση – elessék, πίπτω - leesik, ledől, elbukik, eltűnik, elmúlik

13 Emberi erőt meghaladó kísértés még nem ért titeket. Isten pedig hűséges, és nem hagy titeket erőtlökön felül kísérteni; sőt a kísértéssel együtt el fogja készíteni a szabadulás útját is, hogy elbírájátok azt viselni.

πειρασμὸς ὑμᾶς οὐκ εἴληφεν εἰ μὴ ἀνθρώπινος· πιστὸς δὲ ὁ θεός, ὃς οὐκ ἔασει ὑμᾶς πειρασθῆναι ὑπὲρ ὃ δύνασθε,¹ ἀλλὰ ποιήσει σὺν τῷ πειρασμῷ καὶ τὴν ἔκβασιν τοῦ δύνασθαι ὑπενεγκεῖν.

εἴληφεν - ragadott meg, λαμβάνω - 1) vesz, fog, elfog

ἔκβασιν – kimenetelt, ; ἔκβασις, -εως - 1. kilépés, partraszállás;

ὀπιεγκεῖν. – elviselni, ὑποφέρω - 1) alatta állva viszi, viseli (a vállára helyezett dolgot); 2) türelmesen elviseli, eltűri, elszenvedti

14 Ezért, szerettem, kerüljétek a bálványimádást! 15 Úgy beszélek hozzátok, mint értelmes emberekhez: ítéljétek meg magatok, amit mondok. 16 Az áldás pohara, amelyet megáldunk, nem Krisztus vérével való közösségünk-e? A kenyér, amelyet megtörünk, nem Krisztus testével való közösségünk-e? 17 Mivel a kenyér egy, mi is mindannyian egy test vagyunk, mert mindannyian az egy kenyérből részesedünk. 18 Nézzétek a test szerinti Izráelt! Akik az áldozatokat eszik, nincsenek-e közösségben az oltárral? 19 De mit mondok ezzel? Talán azt, hogy a bálványáldozat vagy a bálvány ér valamit? 20 Sőt inkább azt, hogy amit a pogányok áldoznak, azt ördögöknek áldozzák és nem Istennek: azt pedig nem szeretném, ha ti az ördögökkel lennétek közösségben. 21 Nem ihattok az Úr poharából is, meg az ördögök poharából is, nem lehetek részesei az Úr asztalának is, meg az ördögök asztalának is. 22 Vagy haragra ingereljük az Urat? Talán erősebbek vagyunk nála?

23 Minden szabad, de nem minden használ. Minden szabad, de nem minden épít.

Πάντα ἔξεστιν· ¹ ἄλλ' οὐ πάντα συμφέρει. ¹ πάντα ἔξεστιν· ¹ ἄλλ' οὐ πάντα οἰκοδομεῖ.

ἔξεστιν· ¹ - szabad, -

συμφέρει. ¹ - használ, συμφέρω - használ, segítségére van

24 Ne keresse senki a maga javát, hanem a másét. 25 Mindazt, amit a húspiacon árulnak, megehetitek, ne kérdezzesetek semmit lelkiismereti okból, 26 mert az Úr a föld és annak teljessége. 27 Ha meghív titeket a hitetlenek közül valaki, és el akartok menni, mindent megehettek, amit elétek tesznek, ne kérdezzesetek semmit lelkiismereti okból. 28 De ha valaki azt mondja nektek: „Ez bálványáldozati hús”, ne egyétek meg: amiatt, aki erre figyelmeztetett, és a lelkiismeret miatt.

29 Lelkiismeretről beszélek, de nem a sajátunkról, hanem a másikéről. Mert miért vádolja az én szabadságomat a másik lelkiismerete?

συνείδησιν δὲ λέγω οὐχὶ τὴν ἑαυτοῦ ἀλλὰ τὴν τοῦ ἑτέρου· ¹ ἵνα τί ¹ γὰρ ἡ ἐλευθερία μου κρίνεται ὑπὸ ἄλλης συνειδήσεως;

30 Ha én hálával eszem, miért kárhoznátának engem azért, amiért én hálát adok? 31 Akár esztek tehát, akár isztok, vagy bármi mást tesztek, mindent Isten dicsőségére tegyetek! 32 Megütközésre ne adjatok okot sem a zsidóknak, sem a görögöknek, sem Isten egyházának, 33 mint ahogyan én is mindenben mindenkinek igyekszem kedvére lenni, nem a magam hasznát keresve, hanem a többiekét, hogy üdvözüljenek.

1Kor 11

1 Legyetek a követőim, amint én is követője vagyok Krisztusnak. 2 Dicsérlek titeket, hogy mindig emlékeztek rám, és úgy tartjátok meg a hagyományokat, ahogyan átadtam nektek.

3 De tudnotok kell, hogy minden férfinak Krisztus a feje, az asszony feje a férfi, Krisztus feje pedig Isten.

4 Minden férfi, aki fedett fővel imádkozik vagy prófétál, szégyent hoz a fejére. 5 És minden asszony, aki fedetlen fővel imádkozik vagy prófétál, szintén szégyent hoz a fejére, mert ugyanolyan, mintha megnyírták volna. 6 Mert ha az asszony nem fedi be a fejét, akkor vágassa le a haját, ha pedig szégyen az asszonyra hajának levágása vagy leborotválása, akkor fedje be a fejét! 7 Mert a férfinak nem kell befednie a fejét, mivel ő Isten képmása és dicsősége, az asszony ellenben a férfi dicsősége. 8 Mert nem a férfi van az asszonyból, hanem az asszony a férfiből. 9 Mert nem is a férfi teremtett az asszonyért, hanem az asszony a férfiért. 10 Ezért tehát kötelessége az asszonynak, hogy a férjétől való függés jelét viselje a fején az angyalok miatt. 11 De az Úrban nincs asszony férfi nélkül, sem férfi asszony nélkül. 12 Mert ahogyan az asszony a férfiből van, úgy a férfi is az asszony által van, mindez pedig Istentől van. 13 Ítéltétek meg magatokban: illik-e az asszonynak fedetlen fővel imádkozni Istenhez? 14 Nem arra tanít-e titeket maga a természet is, hogy szégyen az a férfinak, ha hosszú haját visel? 15 Ha viszont az asszony visel hosszú haját, ékessége az, mert neki fátyolként adatott a haj. 16 Ha pedig valaki ebben a dologban vitatkozni akar: nekünk nincsen más szokásunk, sem Isten gyülekezeteinek. 17 Amikor a következőkre rátérek, nem dicsérhetlek titeket, mivel nem javatokra, hanem károtokra jöttök össze. 18 Mert először is azt hallom, hogy amikor összejöttök a gyülekezetben, **szakadások vannak közöttetek**, és ezt részben el is hiszem. 19 Mert szükséges, hogy legyen közöttetek szakadás is, hogy a kipróbáltak nyilvánvalókká legyenek közöttetek. 20 Amikor tehát összegyülekeztek, nem az Úr vacsoráját eszitek, 21 mert az evésnél mindenki a saját vacsoráját veszi elő, és az egyik éhezik, a másik pedig megrészegetik. 22 Hát nincsen házatok, hogy ott egyetek és igyatok? Vagy megvetitek az Isten gyülekezetét, és megszegyenítitek a nincsteleneket? Mit mondjak erre? Dicsérjelek ezért titeket? Nem dicsérlek.

23 Mert én az Úrtól vettem, amit át is adtam nektek, hogy az Úr Jézus azon az éjszakán, amelyen elárultatott, vette a kenyeret,

ἐγὼ ¹ γὰρ παρέλαβον ἀπὸ τοῦ κυρίου, ὃ καὶ παρέδωκα ὑμῖν, ὅτι ὁ κύριος Ἰησοῦς ἐν τῇ νυκτὶ ἧ παρεδίδοτο ἔλαβεν ἄρτον

24 és hálát adva megtörte, és ezt mondotta: „**Vegyétek, egyétek EZ NINCS A RÉGEBBI KÉZIRATOKBAN,** ez az én testem, amely tiérettetek megtöretik, ezt cselekedjétek az én emlékezetemre.”

καὶ εὐχαριστήσας ἔκλασεν καὶ εἶπεν ¹ Τοῦτό ¹ μού ἐστιν τὸ σῶμα τὸ ὑπὲρ ὑμῶν· τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν.

ἀλλὰ ὁ θεὸς συνεκέρασεν τὸ σῶμα, τῷ ὑστερουμένῳ περισσοτέραν δοῦς τιμὴν,

25 Hasonlóképpen vette a poharat is, miután vacsoráltak, és ezt mondta: „E pohár amaz új szövetség az én vérem által, ezt cselekedjétek, valamennyiszer isszátok az én emlékezetemre.”

ὡσαύτως καὶ τὸ ποτήριον μετὰ τὸ δειπνήσαι, ¹ λέγων ¹ Τοῦτο ¹ τὸ ποτήριον ἡ καινὴ διαθήκη ἐστὶν ἐν τῷ ἐμῷ

αἵματι· τοῦτο ποιεῖτε, ὡς ἂν πίνετε, εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν.

26 Mert valamennyiszer eszitek e kenyeret, és isszátok e poharat, az Úr halálát hirdessétek, amíg eljön.

ὡς ἂν ἐσθίητε τὸν ἄρτον τοῦτον καὶ τὸ ποτήριον πίνετε, τὸν θάνατον τοῦ κυρίου καταγγέλλετε, ¹ ἄχρι οὗ ἔλθῃ.

27 Azért, aki méltatlanul eszi az Úr kenyerét, vagy issza az Úr poharát, vétkezik az Úr teste és vére ellen.

ὥστε ¹ ὅς ἂν ἐσθίῃ τὸν ἄρτον ἢ πίνῃ τὸ ποτήριον τοῦ κυρίου ἀναξίως, ἔνοχος ἔσται τοῦ σώματος καὶ τοῦ αἵματος τοῦ κυρίου.

28 Vizsgálja meg azért az ember önmagát, és úgy egyék abból a kenyérből, és úgy igyék abból a pohárból.

δοκιμαζέτω δὲ ἄνθρωπος ἑαυτόν, ¹ καὶ οὕτως ἐκ τοῦ ἄρτου ἐσθιέτω καὶ ἐκ τοῦ ποτηρίου πινέτω·

29 Mert aki úgy eszik és iszik, hogy nem becsüli meg az Úr testét, ítéletet eszik és iszik önmagának.

ὁ γὰρ ἐσθίων καὶ πίνων κρίμα ἑαυτῷ ἐσθίει καὶ πίνει μὴ διακρίνων τὸ σῶμα

30 Ezért erőtlének és betegek közöttetek sokan, és ezért halnak meg annyian. 31 Mert ha mi magunk ítélnénk meg önmagunkat, nem esnénk ítélet alá. 32 De amikor az Úr ítél minket, akkor nevel, hogy a világgal együtt el ne vesszünk. 33 Azért tehát, testvéreim, ha evésre egybegyűltök, várjátok meg egymást. 34 És ha valaki éhes, otthon egyék, hogy ne ítéletre gyűljetek össze. A többiről majd akkor rendelkezem, ha hozzátok érkezem.

1Kor 12

1A lelki ajándékokra nézve pedig nem szeretném, testvéreim, ha tudatlanok lennétek. 2 Tudjátok, hogy amikor pogányok voltatok, ellenállhatatlanul vonzott valami benneteket a néma bálványokhoz. 3 Ezért tudtotokra adom, hogy senki sem mondja: „Jézus átkozott”, aki Isten Lelke által szól; és senki sem mondhatja: „Jézus Úr”, csakis a Szentlélek által. 4 A kegyelmi ajándékok között ugyan különbségek vannak, de a Lélek ugyanaz. 5 Különbségek vannak a szolgálatokban is, de az Úr ugyanaz. 6 És különbségek vannak az isteni erő megnyilvánulásaiban is, de Isten, aki mindezt véghezviszi mindenkiben, ugyanaz.

7 A Lélek megnyilvánulása pedig mindenkinek azért adatik, hogy használjon vele.

ἐκάστῳ δὲ δίδεται ἡ φανέρωσις τοῦ πνεύματος πρὸς τὸ συμφέρον.

8 Mert van, aki a Lélek által a bölcsesség igéjét kapta, a másik az ismeret igéjét, ugyanazon Lélek által.

ὧ μὲν γὰρ διὰ τοῦ πνεύματος δίδεται λόγος σοφίας, ἄλλῳ δὲ λόγος γνώσεως κατὰ τὸ αὐτὸ πνεῦμα

9 Az egyik ember ugyanattól a Lélektől a hitet, a másik ugyanazon Lélek által a gyógyítások kegyelmi ajándékait.

ἐτέρῳ πίστις ἐν τῷ αὐτῷ πνεύματι, ἄλλῳ δὲ χαρίσματα ἰαμάτων ἐν τῷ ἐνὶ πνεύματι

10 Van, aki az isteni erők munkáit vagy a prófétálást kapta; van, aki lelkek megkülönböztetését, a nyelveken szólást vagy pedig a nyelveken szólás magyarázását kapta.

ἄλλῳ δὲ ἐνεργήματα δυνάμεων, ἄλλῳ [δὲ] προφητεία, ἄλλῳ [δὲ] διακρίσεις πνευμάτων, ἐτέρῳ γένη γλωσσῶν, ἄλλῳ δὲ ἑρμηνία γλωσσῶν.

11 De mindezt egy és ugyanaz a Lélek munkálja, aki úgy osztja szét kinek-kinek ajándékát, amint akarja.

πάντα δὲ ταῦτα ἐνεργεῖ τὸ ἐν καὶ τὸ αὐτὸ πνεῦμα, ¹ διαιροῦν ἰδία ἐκάστῳ καθὼς βούλεται.

12 Mert ahogyan a test egy, bár sok tagja van, de a test valamennyi tagja, noha sokan vannak, mégis egy test, ugyanúgy a Krisztus is.

Καθάπερ γὰρ τὸ σῶμα ἓν ἐστὶν καὶ μέλη πολλὰ ἔχει, πάντα δὲ τὰ μέλη τοῦ σώματος πολλὰ ὄντα ἓν ἐστὶν σῶμα, οὕτως καὶ ὁ χριστός.

13 Hiszen egy Lélek által mi is mindnyájan egy testté kereszteltettünk, akár zsidók, akár görögök, akár rabszolgák, akár szabadok, és mindnyájan egy Lélekkel itattattunk meg. 14 Mert a test sem egy tagból áll, hanem sokból. 15 Ha ezt mondaná a láb: „Mivel nem vagyok kéz, nem vagyok a test része”, vajon azért nem a test része-e? 16 És ha ezt mondaná a fül: „Mivel nem vagyok szem, nem vagyok a test része”, vajon azért nem a test része-e? 17 Ha a test csupa szem, hol lenne a hallás? Ha az egész test hallás, hol lenne a szaglás? 18 Márpedig Isten rendezte el a tagokat a testben, egyenként mindegyiket, ahogyan akarta. 19 Ha pedig valamennyi egy tag volna, hol volna a test? 20 Így bár sok tagja van, mégis egy a test. 21 Nem mondhatja a szem a kéznek: „Nincs rád szükségem”, vagy a fej a lábaknak: „Nincs rátok szükségem!” 22 Ellenkezőleg: a test gyengébbnek látszó tagjai nagyon is szükségesek, 23 és amelyeket a test kevésbé nemes tagjainak tartunk, azokat nagyobb tisztességgel vesszük

körül, és amelyek ékesség nélküliek, azok nagyobb megbecsülésben részesülnek: 24 a becseseknek azonban nincs erre szükségük. Isten szerkesztette így a **testet egybe: az alacsonyabb rendűnek nagyobb tisztességet adva,** 25 hogy ne legyen meghasonlás a testben, hanem kölcsönösen gondoskodjanak egymásról a tagok. 26 **És így ha szenved az egyik tag, vele együtt szenved valamennyi, ha dicsőségben részesül az egyik tag, vele együtt örül valamennyi.** 27 Ti pedig Krisztus teste vagytok, és egyenként annak tagjai. 28 Ezek közül pedig némelyeket először apostolokká tett az Isten az egyházban, másodsor **prófétákká,** harmadsor **tanítókká.** Azután adott **csodatevő erőket,** kegyelmi ajándékokat: **gyógyításra,** gyámolításra, **vezetésre, nyelveken szólásra.** 29 Mindnyájan apostolok? Mindnyájan próféták? Mindnyájan tanítók? Mindenki van csodatevő erő? 30 Mindenki rendelkezik a gyógyítás kegyelmi ajándékával? Mindnyájan szólnak nyelveken? Mindnyájan meg tudják azt magyarázni? 31 De törekedjete a fontosabb kegyelmi ajándékokra! Ezen felül megmutatom nektek a legkiválóbb utat.

1Kor 13

1Ha emberek vagy angyalok nyelvén szólok is, szeretet pedig nincs bennem, olyanná lettem, mint a zengő érc vagy a pengő cimbalom. 2 És ha prófétálni is tudok, ha minden titkot ismerek is, és minden bölcsességnek birtokában vagyok, és ha teljes hitem van is, úgyhogy hegyeket mozdíthatok el, szeretet pedig nincs bennem: semmi vagyok. 3 És ha szétszotom az egész vagyonomat, és testem tűzhalálra szánom, szeretet pedig nincs bennem: semmi hasznom abból. 4 A szeretet türelmes, jóságos; a szeretet nem irigykedik, a szeretet nem kérkedik, nem fuvalkodik fel. 5 Nem viselkedik bántóan, nem keresi a maga hasznát, nem gerjed haragra, nem rója fel a rosszat. 6 Nem örül a hamisságnak, de együtt örül az igazsággal. 7 Mindent elfedez, mindent hisz, mindent remél, mindent eltűr. 8 A szeretet soha el nem múlik. De legyen bár prófétálás: el fog töröltetni; legyen nyelveken szólás: meg fog szűnni; legyen ismeret: el fog töröltetni. 9 Mert töredékes az ismeretünk, és töredékes a prófétálásunk. 10 Amikor pedig eljön a tökéletes, eltöröltetik a töredékes. 11 Amikor gyermek voltam, úgy szóltam, mint gyermek, úgy gondolkodtam, mint gyermek, úgy értettem, mint gyermek; amikor pedig férfivá lettem, elhagytam a gyermeki dolgokat. 12 Mert most tükör által homályosan látunk, akkor pedig színről színre; most töredékes az ismeretem, akkor pedig úgy fogok ismerni, ahogyan engem is megismert Isten. 13 Most azért megmarad a hit, a remény, a szeretet, e három; ezek közül pedig a legnagyobb a szeretet.

VIZS 1590	WH 1881	BD 1951	RÚF 2014
1 HA embereknek vagy An gyaloknac nyelvűeken szól nékis, I szeretet ha nintfen én bennem, ollyanná lőttem mint à zen gő ertz, és az pengő Cymbalom.	1 Ἐὰν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ καὶ τῶν ἀγγέλων, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, γέγονα χαλκὸς ἢ ἥ κúμβalon ἀλαλάζων.	1 Szóljak bár emberek vagy angyalok nyelvén, Ha szeretet nincs bennem, Csak zengő érc vagyok vagy pengő cimbalom.	Ha emberek vagy angyalok nyelvén szólok is, szeretet pedig nincs bennem, olyanná lettem, mint a zengő érc vagy a pengő cimbalom.
2 Es ha iouendót tudgyakis mondani, és minden titkokat, és minden böltsféget tudgyakis, és ha egélfz hitóm	2 κὰν ἔχω προφητείαν καὶ εἰδῶ τὰ μυστήρια πάντα καὶ πᾶσαν τὴν γνῶσιν, κὰν ἔχω πᾶσαν τὴν πίστιν	2 Legyen bár prófétáló tehetségem, Ismerjem bár az összes titkokat és minden tudományt,	2 És ha prófétálni is tudok, ha minden titkot ismerek is, és minden bölcsességnek birtokában vagyok,

<p>vagyonis, vgy annira hogy à hegyeket el viheffem helyérül, ha fzeretet nintfen én bennem, femmi vagyoc.</p>	<p>ὥστε ὄρη μεθιστάνειν, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐθέν εἰμι.</p>	<p>Legyen Akkora hitem, hogy hegyeket mozgassak, Ha szeretet nincs bennem, Mit sem érek.</p>	<p>és ha teljes hitem van is, úgylhogl hegyeket mozdíthatok el, szeretet pedig nincs bennem: semmi vagyok.</p>
<p>3 Es ha minden marhámat az fzegénjec tapláláfára költöm is, és ha az én testemet az tűzre adnám is, ha fzeretet nintfen bennem, femmit az nem használ.</p>	<p>3 κὰν ψωμίσω πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου, κὰν παραδῶ τὸ σῶμά μου, ἵνα καυχῶμαι, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν ὠφελοῦμαι.</p>	<p>3 Osszam el bár egész vagyonom a szegényeknek S vessem oda testem, hogy elégessenek, Ha szeretet nincs bennem, Mit sem használ nekem.</p>	<p>3 És ha széto sztom az egész vagyonomat, és testem tűzhalálra szánom, szeretet pedig nincs bennem: semmi hasznom abból.</p>
<p>4 Az fzeretet túró, kegyes, az fzeretet nem irégykedic, az fzeretet nem tfelekefzic álnokúl, nem fuualkodic fel.</p>	<p>4 Ἡ ἀγάπη μακροθυμεῖ, χρηστεύεται, ἢ ἀγάπη οὐ ζηλοῖ, οὐ περπερεύεται, οὐ φυσιοῦται,</p>	<p>4 A szeretet türelmes, a szeretet jóságos, A szeretet nem féltékeny, Nem kérkedik, nem gögösködik,</p>	<p>4 A szeretet türelmes, jóságos; a szeretet nem irigykedik, a szeretet nem kérkedik, nem fuvalkodik fel.</p>
<p>5 Nem tfelekefzic éktelenül, nem kereli tfac az ő használát, nem geried hamar haragra, nem gondol gonozt.</p>	<p>5 οὐκ ἀσχημονεῖ, οὐ ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς, οὐ παροξύνεται, οὐ λογίζεται τὸ κακόν,</p>	<p>5 Nem tapintatlan, nem keresi a magáét, Haragra nem gerjed, a rosszat föl nem rója,</p>	<p>5 Nem viselkedik bántóan, nem keresi a maga hasznát, nem gerjed haragra, nem rója fel a rosszat.</p>
<p>6 Nem örül az hamisságnac, örül pedig az igallágnac.</p>	<p>6 οὐ χαίρει ἐπὶ τῇ ἀδικίᾳ, συνχαίρει δὲ τῇ ἀληθείᾳ:</p>	<p>6 Nem örül a gonoszságnac, De együtt örül az igazsággal.</p>	<p>6 Nem örül a hamisságnac, de együtt örül az igazsággal.</p>
<p>7 Mindeneket el fzenued, mindeneket hílfzen, mindeneket reménl, mindeneket el túr.</p>	<p>7 πάντα στέγει, πάντα πιστεύει, πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει.</p>	<p>7 Mindent eltúr, mindent elhisz, Mindent remél, mindent elvisel</p>	<p>7 Mindent elfedez, mindent hisz, mindent remél, mindent eltúr.</p>
<p>8 Az fzeretet soha el nem fogy: De az ióuendó mondáfok is el tóreltetnec, az külömbözó nyeluekis meg fzünnec, az tanulásból való elfmétris el tóroltetic.</p>	<p>8 Ἡ ἀγάπη οὐδέποτε πίπτει. εἴτε δὲ προφητεῖαι, καταργηθῶσονται: εἴτε γλῶσσαι, παύσονται: εἴτε γνώσις, καταργηθήσεται.</p>	<p>. 8 A szeretet soha el nem múlik. A prófétálás megszűnik, A nyelvek elhallgatnak, A tudomány elenyészik.</p>	<p>8 A szeretet soha el nem múlik. De legyen bár prófétálás: el fog töröltetni; legyen nyelveken szólás: meg fog szűnni; legyen ismeret: el fog töröltetni</p>

<p>9 Mert rész ízerint vagyon bennűnc az tanulás, rész ízerint az prophétálás.</p> <p>10 De minec vtánna el iouend az tőkélletes tellyeffég, el tőreltetic az mi rész ízerint vagyon.</p> <p>11 Mikor gyermek vólnéc, vgy ízóltam mint gyermek, vgy gondolkodtam mint gyermec, vgy értettem mint gyermec: Minec vtánna pedig öreg emberré löttem, el hadtam az gyermek- höz illendő dolgokat.</p> <p>12 Mert mostan látunc tükör által és homályos beízed által. De amakor ízemtűl ízembe, most rész ízerint vagyon bennem az elméret, ackor pedig léízen az elméret (vgy) à mint tanitatom.</p> <p>13 Azért mostan meg marad az hit, az reméníég, az ízeretet, ez három, ezec között pedig leg nagyob az ízeretet.</p>	<p>9 ἐκ μέρους γὰρ γινώσκομεν καὶ ἐκ μέρους προφητεύομεν:</p> <p>10 ὅταν δὲ ἔλθῃ τὸ τέλειον, τὸ ἐκ μέρους καταργηθήσεται.</p> <p>11 ὅτε ἤμην νήπιος, ἐλάλουν ὡς νήπιος, ἐφρόνουν ὡς νήπιος, ἐλογιζόμην ὡς νήπιος: ὅτε γέγονα ἄνθρωπος, κατήγγηκα τὰ τοῦ νηπίου.</p> <p>12 βλέπομεν γὰρ ἄρτι δι' ἐσόπτρου ἐν αἰνίγματι, τότε δὲ πρόσωπον πρὸς πρόσωπον: ἄρτι γινώσκω ἐκ μέρους, τότε δὲ ἐπιγνώσομαι καθὼς καὶ ἐπεγνώσθην.</p> <p>13 νυνὶ δὲ μένει πίστις, ἐλπίς, ἀγάπη: τὰ τρία ταῦτα, μείζων δὲ τούτων ἡ ἀγάπη.</p>	<p>9 Tudásunk csak töredékes, Töredékes a profétálásunk is.</p> <p>10 Mikor azonban eljön a beteljesedés, Ami töredékes, véget ér.</p> <p>11 Amikor még gyermek voltam, úgy beszéltem, mint a gyermek, Úgy gondolkodtam, mint a gyermek, úgy ítéltem, mint a gyermek. De Mikor férfivá nőttem, elhagytam a gyermek szokásait.</p> <p>12 Ma még csak tükörben, homályosan látunk, Akkor majd színről – színre. Most csak töredékes a tudásom, Akkor majd úgy ismerek, Ahogy én is ismert vagyok.</p> <p>13 Most megmarad a hit, remény, szeretet, Ez a három, De köztük a legnagyobb a szeretet.</p>	<p>. 9 Mert töredékes az ismeretűnk, és töredékes a profétálásunk.</p> <p>10 Amikor pedig eljön a tökéletes, eltöröltetik a töredékes.</p> <p>11 Amikor gyermek voltam, úgy szóltam, mint gyermek, úgy gondolkodtam, mint gyermek, úgy értettem, mint gyermek; amikor pedig férfivá lettem, elhagytam a gyermeki dolgokat.</p> <p>12 Mert most tükör által homályosan látunk, akkor pedig színről színre; most töredékes az ismeretem, akkor pedig úgy fogok ismerni, ahogyan engem is megismert Isten.</p> <p>13 Most azért megmarad a hit, a remény, a szeretet, e három; ezek közül pedig a legnagyobb a szeretet.</p>
---	---	---	---

1Kor 14

A NYELVEKEN SZÓLÁS „RENDJE”

1 Törekedjétek a szeretetre, buzgón kérjétek a lelki ajándékokat, de leginkább azt, hogy prófétáljatok. **2 Mert aki nyelveken szól, nem emberekhez szól, hanem Istenhez.** Nem is érti meg őt senki, mert a Lélek által szól titkokat. 3 Aki pedig prófétál, emberekhez szól, és ezzel **épít, bátorít, vigasztal.** 4 Aki nyelveken szól, önmagát építi, aki pedig prófétál, a gyülekezetet építi. 5 Szeretném ugyan, ha mindnyájan szólnátok nyelveken, de még inkább, ha prófétálnátok; mert nagyobb az, aki prófétál, mint az, aki nyelveken szól, kivéve, ha meg is magyarázza, hogy a gyülekezet is épüljön belőle. 6 Ha pedig, testvéreim, elmegyek hozzátok, és nyelveken szólok, mit használok nektek, ha nem szólok hozzátok egyúttal kinyilatkoztatásban vagy ismeretben, prófétálásban vagy tanításban? 7 Az élettelen hangszerek, akár fuvola, akár lant, ha nem adnak különböző hangokat, hogyan ismerjük fel, amit a fuvolán vagy a lanton játszanak? 8 Ha pedig a trombita bizonytalan hangot ad, ki fog a harcra készülni? 9 Így van veletek is, amikor nyelveken szóltok: ha nem szóltok világosan, hogyan fogják megérteni, amit beszéltek? Csak a levegőbe fogtok beszélni. 10 Ki tudja, hányféle nyelv van ezen a világon, és egyik sem értelmetlen. 11 Ha tehát nem ismerem a nyelvet, a beszélőnek idegen maradok, és a beszélő is idegen lesz nekem. 12 Ezért ti is, mivel buzgón kéritek a lelki ajándékokat, arra igyekezzetek, hogy ez a gazdagodásotok a gyülekezet építését szolgálja. **13 Ezért aki nyelveken szól, imádkozzék azért, hogy magyarázatot is tudjon adni.** **14 Mert ha nyelveken szólva imádkozom, a lelkem ugyan imádkozik, de az értelmemet nem használom.** **15 Mi következik mindezekből? Imádkozom lélekkel, de imádkozom értelemmel is, dicséretet éneklek lélekkel, de dicséretet éneklek értelemmel is.** 16 Mert ha csak lélekkel mondasz dicséretet, akkor aki az avatatlanok helyét foglalja el, hogyan fog áment mondani a te hálaadásodra, amikor nem is tudja, mit beszélsz? 17 Mert a te hálaadásod ugyan jó, de a másik nem épül belőle. *18 Hálát adok Istennek, hogy mindnyájatoknál jobban tudok nyelveken szólni, 19 de a gyülekezetben inkább akarok öt szót mondani értelemmel, hogy másokat is tanítsak, mintsem tízezer szót nyelveken.* 20 Testvéreim, ne a gondolkodásban legyetek gyermekek, hanem a rosszban legyetek kiskorúak, a gondolkodásban ellenben érettek legyetek. 21 A törvényben meg van írva: „Idegen nyelveken és idegenek ajkával fogok szólni ehhez a néphez, de így sem hallgatnak rám”, ezt mondja az Úr. 22 Úgyhogy a nyelveken szólás jel, de nem a hívőknek, hanem a hitetleneknek, a prófétálás pedig nem a hitetleneknek, hanem a hívőknek szól. 23 Ha tehát összejön az egész gyülekezet, és mindnyájan nyelveken szólnak, és közben bemennek oda az avatatlanok vagy a hitetlenek, nem azt fogják-e mondani, hogy őriöngtök? 24 De ha valamennyien prófétálnak, és bemegy egy hitetlen vagy avatatlan, azt mindenki meggyőzi bűnös voltáról, mindenki megítéli, 25 és így szívének titkai nyilvánvalóvá lesznek, úgyhogy arcra borulva imádja Istent, és hirdeti, hogy Isten valóban közöttetek van. 26 Mi következik mindezekből, testvéreim? Amikor összejöttök, kinek-kinek van zsoltára, tanítása, kinyilatkoztatása, nyelveken szólása, magyarázata: minden épületeketek szolgálja! **27 Ha nyelveken szól is valaki, ketten vagy legfeljebb hárman szóljanak, mégpedig egymás után; egyvalaki pedig magyarázza meg!** **28 Ha pedig nincs magyarázó, hallgasson a gyülekezetben, csak önmagához szóljon és Istenhez!** 29 A próféták pedig ketten vagy hárman szóljanak, a többiek pedig ítéljék meg! 30 De ha közben az ott ülők közül egy másik kap kinyilatkoztatást, az előző hallgasson el! 31 Mert egyenként mindnyájan prófétálhattok, hogy mindenki tanuljon, és mindenki bátorítást kapjon. 32 A prófétákban lévő lélek pedig alárendeli magát a prófétáknak. **33 Mert Isten nem a zűrzavarnak, hanem a békességnek Istene. Mint ahogyan ez a szentek valamennyi gyülekezetében történik, 34 az asszonyok hallgassanak a gyülekezetekben, mert nincs megengedve nekik, hogy beszéljenek, hanem engedelmesskedjenek, ahogyan a törvény is mondja.** 35 Ha pedig meg akarnak tudni valamit, otthon kérdezzék meg a férjüket, mert szégyen az asszonyra, ha a gyülekezetben beszél. 36 Vajon töletek indult ki az Isten ígéje, vagy egyedül hozzátok jutott el? 37 Ha valaki azt tartja magáról, hogy próféta vagy Lélektől megragadott ember, tudja meg, hogy amit nektek írok, az az Úr parancsolata. 38 És ha valaki ezt nem ismeri el, ne ismertessék el. 39 Ezért, testvéreim,

törekedjétek a prófétálásra, de a nyelveken szólást se akadályozzátok! 40 Azonban minden illendően és rendben történjék!

1Kor 15

1Eszetekbe juttatom, testvéreim, az **evangéliumot, amelyet hirdettem nektek, amelyet be is fogadtatok, amelyben meg is maradtatok.** 2 Általa üdvözültök is, ha megtartjátok úgy, ahogy én hirdetem is nektek, hacsak nem hiába lettetek hívőkké. 3 Mert én elsősorban azt adtam át nektek, amit én magam is kaptam: hogy Krisztus meghalt a mi bűneinkért az Írások szerint, 4 eltemették, és feltámadt a harmadik napon az Írások szerint, 5 és megjelent Kéfásnak, majd a tizenkettőnek. 6 Azután megjelent több mint ötszáz testvérnek egyszerre, akik közül a legtöbbben még mindig élnek, néhányan azonban elhunytak. 7 Azután megjelent Jakabnak, majd valamennyi apostolnak. 8 Legutoljára pedig, mint egy torzszülöttnek, megjelent nekem is. 9 Mert én a legkisebb vagyok az apostolok között, aki arra sem vagyok méltó, hogy apostolnak nevezzenek, mert üldöztem Isten egyházát. 10 De Isten kegyelméből vagyok, ami vagyok, és hozzám való kegyelme nem lett hiábavaló, sőt többet fáradoztam, mint ők mindnyájan; de nem én, hanem az Istennek velem való kegyelme. 11 Azért akár én, akár ők: így prédikálunk, és így lettetek hívőkké. 12 Ha pedig Krisztusról azt hirdetjük, hogy feltámadt a halottak közül, hogyan mondhatják közületek némelyek, hogy nem támadnak fel a halottak? 13 Hiszen ha nem támadnak fel a halottak, akkor Krisztus sem támadt fel. 14 Ha pedig Krisztus nem támadt fel, akkor hiábavaló a mi igehirdetésünk, de hiábavaló a ti hitetek is. 15 Sőt Isten hamis tanúinak is bizonyulunk, mert akkor Istennel szemben arról tanúskodtunk, hogy feltámasztotta Krisztust, akit azonban nem támasztott fel, ha csakugyan nem támadnak fel a halottak. 16 Mert ha a halottak nem támadnak fel, Krisztus sem támadt fel. **17 Ha pedig Krisztus nem támadt fel, semmit sem ér a ti hitetek, még bűneitekben vagytok.** 18 Sőt akkor azok is elvesztek, akik Krisztusban hunytak el. 19 Ha csak ebben az életben reménykedünk Krisztusban, minden embernél nyomorultabbak vagyunk. **20 Ámde Krisztus feltámadt a halottak közül, mint az elhunytak zsengeje.** 21 Mivel ember által van a halál, ember által van a halottak feltámadása is. 22 Mert ahogyan Ádámban mindnyájan meghalnak, úgy Krisztusban is mindnyájan életre kelnek. 23 Mindenki a maga rendje szerint: első zsengeként támadt fel Krisztus, azután az ő eljövetelekor következnek azok, akik a Krisztuséi. 24 Azután jön a vég, amikor átadja az uralmat az Istennek és Atyának, amikor eltöröl minden fejedelemséget, minden hatalmat és erőt. 25 Mert addig kell uralkodnia, míg lába alá nem veti valamennyi ellenségét. 26 **Mint utolsó ellenség töröltetik el a halál.**

ἔσχατος ἐχθρὸς καταργεῖται ὁ θάνατος, ¹

27 Mert Isten mindent az ő lába alá vetett. Amikor pedig azt mondja, hogy mindent az ő lába alá vetett, nyilvánvaló, hogy annak kivételével, aki neki alávetett mindent.

πάντα γὰρ ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. ὅταν δὲ εἶπη ὅτι πάντα ὑποτέτακται, ¹ **δῆλον ὅτι ἐκτὸς τοῦ ὑποτάξαντος αὐτῷ τὰ πάντα.**

ὑπέταξεν – alávetett / **ὑποτάσσω** - 1. (A.) alárendel, alávet;

ὑποτέτακται, ¹ - alávetett(ek)

ὑποτάξαντος - alávetőn

HÁROMSZOR ALÁVET /ALÁVETTE!

28 Amikor pedig majd alávettetett neki minden, akkor maga a **Fiú is aláveti magát annak, aki alávetett neki mindent**, hogy Isten legyen minden mindenekben.

TEHÁT A FIÚ AZ ISTENNEK VAN ALÁVETVE. NINCS ITT EGY KICSIT EGYENLŐTLEN VISZONY? (AMI ESETLEG AZ ARIÁNUSOKAT, AZ UNITÁRIUSOKAT IGAZOLNÁ?)

ὅταν δὲ ὑποταγῆ¹ αὐτῷ τὰ πάντα, τότε [καὶ] αὐτὸς ὁ υἱὸς ὑποταγήσεται τῷ ὑποτάξαντι αὐτῷ τὰ πάντα, ἵνα ἦ ὁ θεὸς πάντα ἐν πᾶσιν.

ὑποταγῆ¹ - alávetet(nek)

ὑποταγήσεται - alávetetik majd

ὑποτάξαντι - alávetőnek

ITT IS HÁROMSZOR ALÁVET/ ALÁVETTETETT = ÖSSZESEN HATSZOR E KÉT VERSBEN! (!)

29 Különbben mi értelme van annak, hogy a halottakért ??? megkeresztelkednek? Ha a halottak egyáltalán nem támadnak fel, miért keresztelkednek meg értük? 30 Miért vállalunk veszedelmet mi is minden pillanatban? 31 Naponként a halállal nézünk szembe, oly igaz ez, testvéreim, mint a veletek való dicsekvésem Krisztus Jézusban, a mi Urunkban. 32 Ha csak emberi módon küzdöttem a vadállatokkal Efezusban, mi hasznom belőle? Ha a halottak nem támadnak fel, akkor „együnk és igyunk, mert holnap úgyis meghalunk”. 33 Ne tévelyegjétek: „A jó erkölcsöt megrontja a rossz társaság!” 34 Legyetek valóban józanok, és ne vétkezzetek, mert némelyek nem ismerik Istent: megszégyenítésekre mondom ezt. 35 De megkérdezhetné valaki: hogyan támadnak fel a halottak? Milyen testben jelennek meg? 36 Esztelen! Amit elvetsz, nem kel életre, míg előbb meg nem hal, 37 és amikor vetsz, nem a leendő testet veted el, hanem csak a magot, talán búzáét vagy valami másét. 38 De Isten olyan testet ad annak, amelyet elhatározott, mégpedig minden egyes mának a neki megfelelő testet. 39 Nem minden test egyforma, hanem más az embereké, más az állatoké, más a madaraké, és más a halaké. 40 **Vannak mennyei testek, és vannak földi testek, de más a mennyeiek fényessége, és más a földieké.** 41 Más a nap fényessége, más a hold fényessége, és más a csillagok fényessége: mert egyik csillag fényességben különbözik a másik csillagtól. 42 **Így van a halottak feltámadása is. Elvettetik romlandóságban, feltámasztatik romolhatatlanságban;** 43 **elvettetik gyalázatban, feltámasztatik dicsőségben; elvettetik erőtlenségben, feltámasztatik erőben.**

σῶμα ψυχικόν, ἔστιν καὶ πνευματικόν

44 Elvettetik földi test, feltámasztatik lelki test. Ha van földi test, van lelki test is.

σπείρεται σῶμα ψυχικόν, ἐγείρεται σῶμα πνευματικόν. Εἰ ἔστιν σῶμα ψυχικόν, ἔστιν καὶ πνευματικόν

45 Így is van megírva: „Az első ember, Ádám, élőlényé lett”, az utolsó Ádám pedig megelevenítő Lélekké.

οὕτως καὶ γέγραπται¹ Ἐγένετο¹ ὁ πρῶτος ἄνθρωπος Ἀδὰμ εἰς ψυχὴν ζῶσαν·¹ ὁ ἔσχατος Ἀδὰμ εἰς πνεῦμα ζωοποιοῦν.

46 De nem a lelki az első, hanem a földi, azután a lelki.

ἀλλ' οὐ πρῶτον τὸ πνευματικόν ἀλλὰ τὸ ψυχικόν, ἔπειτα τὸ πνευματικόν.

47 Az első ember a föld porából való, a második ember mennyből való.

ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἐκ γῆς χοϊκός, ὁ δεύτερος ἄνθρωπος ἐξ οὐρανοῦ.

48 Amilyen a földből való, olyanok a földiek is, és amilyen a mennyből való, olyanok a mennyeiek is.

οἷος ὁ χοϊκός, τοιοῦτοι καὶ οἱ χοϊκοί, καὶ οἷος ὁ ἐπουράνιος, τοιοῦτοι καὶ οἱ ἐπουράνιοι.

49 És amint viseltük a földinek a képét, úgy fogjuk viselni a mennyeknek a képét is. 50 Azt mondom, testvéreim, hogy **test és vér nem örökölheti Isten országát, a romlandóság nem örökli a romolhatatlanságot.** 51 Íme, titkot mondok nektek: nem fogunk ugyan mindnyájan meghalni, de mindnyájan el fogunk változni. 52 Hirtelen egy szempillantás alatt, az utolsó harsonaszóra; mert meg fog szólalni a harsona, és a halottak feltámadnak romolhatatlanságban, mi pedig elváltozunk. 53 Mert e romlandó testnek romolhatatlanságba kell öltöznie, és e halandónak halhatatlanságba. 54 Amikor pedig ez a romlandó romolhatatlanságba öltözik, és ez a halandó halhatatlanságba öltözik, akkor teljesül be, ami meg van írva: „**Teljes a diadal a halál fölött! 55 Halál, hol a te diadalod? Halál, hol a te fullánkod?**” **56 A halál fullánkja a bűn, a bűn ereje pedig a törvény.** 57 De hála legyen Istennek, aki a diadalt adja nekünk a mi Urunk Jézus Krisztus által! 58 Ezért, szeretett testvéreim, legyetek szilárdak, rendíthetetlenek, buzgólkodjatok mindenkor **az Úr munkájában, hiszen tudjátok, hogy fáradozásotok nem hiábavaló az Úrban.**

1Kor 16

1 Ami a szentek javára folyó gyűjtést illeti, ti is úgy cselekedjétek, ahogyan azt Galácia gyülekezeteinek rendeltem. 2 A hét első napján mindegyikötök tegye félre és gyűjtse össze azt, ami tőle telik, hogy ne akkor történjék a gyűjtés, amikor odamegyek. 3 Amikor pedig megérkezem, azokat, akiket ti alkalmasnak találtok, elküldöm ajánlólevéllel, hogy adományotokat elvigyék Jeruzsálembe. 4 Ha pedig érdemes lesz, hogy én is elmenjek, eljönnek velem együtt. 5 Hozzátok pedig akkor megyek, ha átutaztam Makedónián. Mert Makedónián átutazom, 6 de nálatok talán ott is maradok, vagy át is telelek, hogy ti indítsatok útnak, ahova majd megyek. 7 Mert nem most, átutazóban akarlak meglátogatni titeket, hanem remélem, hogy egy ideig ott is maradok nálatok, ha az Úr megengedi. 8 Efezusban pünkösdig maradok, 9 mert nagy és sokat ígérő kapu nyílt ott előttem, de az ellenfél is sok. 10 **Ha pedig megérkezik Timóteus, legyen gondotok rá, hogy félelem nélkül tartózkodhasson nálatok, mert az Úr munkáját végzi ő is, akárcsak én.** 11 Senki se nézze le tehát, hanem indítsatok útnak békességgel, hogy eljöjjön hozzám, mert várom őt a testvérekkel együtt. 12 Ami pedig Apollós testvért illeti, nagyon kértem, hogy menjen el hozzátok a testvérekkel együtt, de semmiképpen sem akart most elmenni. De el fog menni, mihelyt alkalma lesz rá. 13 Vigyázzatok, álljatok meg a hitben, legyetek férfiak, legyetek erősek! 14 Minden dolgotok szeretetben menjen végbe! 15 Kérlek titeket, testvéreim, mivel tudjátok Sztefanász háza népéről, hogy ők Akhája zsengéje, és a szentek szolgálatára szánták magukat: 16 ti is engedelmessékedjétek az ilyeneknek, és mindazoknak, akik velük együtt szolgálnak és fáradoznak. 17 Örülök Sztefanász, Fortunátusz és Akhaikosz megérkezésének, mert ők távolléteketben pótolnak majd benneteket. 18 Mert felüdítették mind az én lelkemet, mind a tiéteket. Becsüljétek meg tehát az ilyeneket! 19 Köszöntenek titeket Ázsia gyülekezetei. Sokszor köszönt titeket az Úrban Akvila és Priszka a házuknál levő gyülekezettel együtt. 20 Köszöntenek titeket a testvérek mindnyájan.

Pál első levele a korinthusiakhoz

Köszöntsétek egymást szent csókkal! 21 **A köszöntést én írom, Pál, a saját kezemmel. 22 Ha valaki nem szereti az Urat, legyen átkozott!** Marana tha! 23 Az Úr Jézus kegyelme veletek! 24 Az én szeretetem legyen mindnyájatokkal a Krisztus Jézusban! Ámen.

2Kor 1

1Pál, Isten akaratából Krisztus Jézus apostola és Timóteus testvér: Isten gyülekezetének, amely Korinthusban van, és egész Akhájában valamennyi szentnek: 2 Kegyelem nektek és békesség Istentől, a mi Atyánktól és az Úr Jézus Krisztustól

3 Áldott az Isten, a mi Urunk Jézus Krisztus Atyja, az irgalom Atyja és minden vigasztalás Istene,

Εὐλογητὸς ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ πατὴρ τῶν οἰκτιρμῶν καὶ θεὸς πάσης παρακλήσεως,

οἰκτιρμός, -οῦ - 1. szájalom; a nyomorúságban, bajban levők iránti érzés

Budai ford. eltér a többitől. Áldott legyen a mi Urunknak Jézus Krisztusnak Istene és Atyja, a könyörületességnek Atyja és minden vigasztalásnak Istene. Tőkés I. is ezt követi, NEM VÁLASZTJA EL EGYMÁSTÓL A SZENTHÁROMSÁG KÉT SZEMÉLYÉT!

4 aki megvigasztal minket minden nyomorúságunkban, hogy mi is megvigasztalhattunk másokat minden nyomorúságban azzal a vigasztalással, amellyel Isten vigasztal minket

ὁ παρακαλῶν ἡμᾶς ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει ἡμῶν, ¹ εἰς τὸ δύνασθαι ἡμᾶς παρακαλεῖν τοὺς ἐν πάσῃ θλίψει διὰ τῆς παρακλήσεως ἧς παρακαλούμεθα αὐτοὶ ὑπὸ τοῦ θεοῦ.

1.VIGASZTALÁS ISTENE (FŐNÉV)

2.MEGVIGASZTAL (MINKET) (IGE)

3. HOGY MI IS MEGVIGASZTALHASSUNK (IGE)

4.AZZAL A VIGASZTALÁSSAL (FŐNÉV)

5.AMELLYEL ISTEN MEGVIGASZTAL (IGE)

A-B-B-A-B

5 Mert amilyen bőséggel részünk van Krisztus szenvedéseiben, olyan bőséges Krisztus által a mi vigasztalásunk is. 6 Ha szorongattatunk, ez a ti vigasztalásotokért és üdvösségetekért van, ha vigasztaltatunk, az a ti vigasztalásotokért van, amely elég erős ugyanazoknak a szenvedéseknek az elhordozására, amelyeket mi is szenvedünk. 7 A mi reménységünk bizonyos felöletek, mert tudjuk, hogy amiképpen résztársak vagytok a szenvedésekben, ugyanúgy a vigasztalásban is.

καὶ ἡ ἐλπίς ἡμῶν βεβαία ὑπὲρ ὑμῶν· ¹ εἰδότες ὅτι ὡς κοινωνοὶ ἐστε τῶν παθημάτων, οὕτως καὶ τῆς παρακλήσεως.

βεβαία – megerősítettett, βέβαιος, -a, -on - (átv. is) szilárd, biztos

8 Mert azt akarjuk, testvéreim, hogy tudjatok arról a nyomorúságról, amely Ázsiában ért minket: rendkívüli mértékben, sőt erőnkön felül megterhelttünk, annyira, hogy az életünk felől is kétségben voltunk. 9 Sőt mi magunk is elszántuk magunkat a halálra, hogy ne önmagunkban bizakodjunk, hanem Istenben, aki feltámasztja a halottakat; 10 aki ilyen halálos veszedelemből megszabadított minket, és meg is fog szabadítani. Benne reménykedünk, hogy ezután is megszabadít, 11 mivel ti is segítségünkre vagytok az értünk mondott könyörgéssel, hogy a ránk áradt kegyelemért sokan sokféleképpen mondjanak értünk hálaadást. 12 Mert ez a

mi dicsekvésünk, amelyről lelkiismeretünk bizonytságot tesz, hogy Isten szentségével és tisztaságával, nem emberi bölcsességgel, hanem Isten kegyelmével jártunk a világban, kiváltképpen pedig közöttetek.

13 Mert nem írunk nektek mást, mint amit olvastok és **meg is értetek, sőt remélem, hogy teljesen meg fogtok érteni,**

FONTOS:

HERMENEUTIKA: ÍRÁS, OLVASÁS, MEGÉRTÉS

οὐ γὰρ ἄλλα γράφομεν ὑμῖν ἄλλ' ἢ ἃ ἀναγινώσκετε ἢ καὶ ἐπιγινώσκετε, ἐλπίζω δὲ ὅτι ἕως τέλους ἐπιγνώσεσθε,

KG: „ismerni”, többi: „érteni”)

ἐπιγινώσκω (jelzésből) megismer, fölismer, fölfog; 2) (válaszból) megtud 3) tudomásul vesz, megért 3) dönt vmit 4) jónak talál, helyesel

14 ahogyan részben meg is értettetek minket: mert ti velünk dicsekedtek, amiképpen mi is veletek a mi Urunk Jézus napján.

Megértés

καθὼς καὶ ἐπέγνωτε ἡμᾶς ἀπὸ μέρους, ὅτι καύχημα ὑμῶν ἔσμεν ¹ καθάπερ καὶ ὑμεῖς ἡμῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν ¹ Ἰησοῦ.

15 Ezzel a bizodalommal akartam már előbb hozzátok menni, hogy másodszor is részesüljete a kegyelemben. 16 Azután töletek akartam átmenni Makedóniába, és Makedóniából ismét hozzátok menni, hogy ti bocsássatok útra Júdeába. 17 Amikor tehát ezt akarom, vajon könnyelmű vagyok-e? Vagy amit tervezek, emberi módon tervezem, vagy hogy énnálam az „igen” egyszersmind „nem” is? 18 Isten a tanúm, hogy beszédünk nálatok nem volt „igen” és „nem”. 19 Mert az Isten Fia, Krisztus Jézus, akit közöttetek hirdettünk, én magam, Szilvánusz és Timóteus, nem lett „igen”-né is meg „nem”-mé is, hanem az „igen” valósult meg őbenne. 20 Mert Istennek minden ígéretere őbenne van az igen, és ezért általa mondunk áment Isten dicsőségére. 21 Isten pedig, aki minket veletek együtt Krisztusban megerősít és felken, 22 pecsétjével el is jegyzett minket, és a Lélek zálogát adta szívünkbe. 23 Én pedig Istent hívom tanúbizonyásgul magam mellett, hogy irántatok való kíméletből nem mentem még el Korinthusba. 24 Mert nem akarunk uralkodni a ti hiteteken, hanem munkatársai vagyunk örömotöknek, mivel szilárdan álltok a hitben.

2Kor 2

1Elhatároztam tehát magamban, hogy nem megyek hozzátok ismét **szomorúsággal**. 2 Mert ha megszorítlak titeket, akkor ki vidámít meg engem, hacsak nem az, akit én megszorítottok? 3 Azért is írtam erről, hogy amikor megérkezem, ne érjen szomorúság azok miatt, akiknek örülnöm kellene, mert meg vagyok győződve arról, hogy az én örömöm mindnyájatoké. 4 Mert sok gyötrődés és szívbeli szorongás között, sok könnyhullatással írtam nektek, nem azért, hogy megszorodjatok, hanem hogy megismerjétek azt a szeretetet, amely igen erős énbennem irántatok. 5 Ha pedig valaki megszorított, nem engem szomorított meg, hanem – hogy ne túlozzak – részben titeket mindnyájatokat is. 6 Elég az ilyennek az a büntetés, amelyet a többség mért rá. 7 Most viszont inkább bocsássatok meg neki, és vigasztaljátok meg, hogy a túlságosan nagy szomorúság valamiképpen meg ne eméssze az ilyet. 8 Ezért kérlek titeket, tanúsítsatok

íranta szeretetet. 9 Mert leveletem azért is írtam, hogy meggyőződjem megbízhatóságotokról: vajon mindenben engedelmesek vagytok-e. 10 Akinek pedig ti megbocsátotok, annak én is megbocsátok. Mert amit én megbocsátottam, ha volt mit megbocsátanom, az tiétek volt Krisztus színe előtt, hogy rá ne szedjen minket a Sátán. 11 Az ő szándékai ugyanis nem ismeretlenek előttünk. 12 Amikor pedig megérkeztem Tróászba Krisztus evangéliumának hirdetésére, bár az Úr kaput nyitott előttem, 13 nem volt nyugalma lelkemnek, mivel nem találtam Titusz testvéremet. Ezért elbúcsúztam tőlük, és elmentem Makedóniába.

14 De hála legyen Istennek, aki Krisztus ereje által mindenkor diadalra vezet bennünket, és ismeretének illatát terjeszti általunk mindenütt.

τῷ δὲ θεῷ χάρις τῷ πάντοτε θριαμβεύοντι ἡμᾶς ἐν τῷ χριστῷ ¹ καὶ τὴν ὀσμὴν τῆς γνώσεως αὐτοῦ φανεροῦντι δι' ἡμῶν ἐν παντὶ τόπῳ·

θριαμβεύοντι - diadalra segítőknek, θριαμβεύω - 1) diadalmenetet tart;

ὀσμὴ, -ς - illat

φανεροῦντι – kinyilvánítónak, φανερόω - 1. nyilvánvalóvá lesz,

15 Mert Krisztus jó illata vagyunk Isten dicsőségére az üdvözülők és az elkárhozók között: ὅτι Χριστοῦ εὐωδία ἐσμὲν τῷ θεῷ ἐν τοῖς σωζομένοις ¹ καὶ ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις

εὐωδία - jó illat, εὐωδία, -ς - jó illat

16 ezeknek a halál illata halálra, azoknak az élet illata életre. De ki alkalmas erre?

οἷς μὲν ὀσμὴ ἐκ θανάτου εἰς θάνατον, οἷς δὲ ὀσμὴ ἐκ ζωῆς εἰς ζωὴν. καὶ πρὸς ταῦτα τίς ικανός;

ISMERET; ÉLET; HALÁL ILLATA = ὀσμὴ, -ς - illat

KRISZTUS JÓ ILLATA: εὐωδία

17 Mi nem olyanok vagyunk, mint sokan, akik nyereszkednek Isten igéjével, hanem mint akik tiszta szívből, sőt Istenből szólunk Isten előtt Krisztusban.

2Kor 3 Nagyon sok kép!!!

zsidóság- kereszténység

betű öl lélek megelevenít

Mózes arcára a lepel

1Elkezdjük-e ismét ajánlani önmagunkat? Vagy szükségünk van-e, mint némelyeknek, hozzátok szóló vagy tőletek kapott ajánlólevelekre?

Levél

2 A mi levelünk ti vagytok, amely be van írva szívünkbe, amelyet ismer és olvas minden ember.

ἡ ἐπιστολὴ ἡμῶν ὑμεῖς ἐστέ, ¹ ἡ ἐγγεγραμμένη ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, γνωσκομένη καὶ ἀναγνωσκομένη ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων·

3 Mert nyilvánvaló, hogy ti Krisztusnak a mi szolgálatunk által szerzett levele vagytok, amely nem tintával, hanem az élő Isten Lelkével van felírva, és nem kőtáblára, hanem a szívek hústábláira.

φανερούμενοι ὅτι ἐστὲ ἐπιστολὴ Χριστοῦ διακονηθεῖσα ὑφ' ἡμῶν, ἔνγεγραμμένη οὐ μέλανι ἀλλὰ πνεύματι θεοῦ ζῶντος, οὐκ ἐν πλαξὶν λιθίναις ἀλλ' ἐν πλαξὶν καρδίαις σαρκίνοις.

4 Ilyen bizodalunk pedig Krisztus által van Isten iránt.

Πεποίθησιν δὲ τοιαύτην ἔχομεν διὰ τοῦ χριστοῦ ¹ πρὸς τὸν θεόν

5 Nem mintha önmagunktól, mintegy a magunk erejéből volnánk alkalmasak arra, hogy bármit is megítéljünk; ellenkezőleg, a mi alkalmasságunk Istentől van.

οὐχ ὅτι ἀφ' ἑαυτῶν ἱκανοὶ ἐσμεν λογίσασθαί τι ὡς ἐξ αὐτῶν, ἀλλ' ἡ ἱκανότης ἡμῶν ἐκ τοῦ θεοῦ,

6 Ő tett alkalmassá minket arra, hogy az új szövetség szolgálói legyünk, **nem a betűé, hanem a Léleké, mert a betű megöl, a Lélek pedig megelevenít.**

ὅς καὶ ἰκάνωσεν ἡμᾶς διακόνους καινῆς διαθήκης, οὐ γράμματος ἀλλὰ πνεύματος, ¹ τὸ γὰρ γράμμα ἀποκτείνει, τὸ δὲ πνεῦμα ζωοποιεῖ.

7 Ha pedig a halálnak betűkkel köbe vésett szolgálata dicsőséges volt, úgyhogy nem tudtak Izráel fiai Mózes arcára nézni arcának múltó dicsősége miatt, **8** **hogyne volna még dicsőségesebb** a Lélek szolgálata?

9 Mert ha a kárhoztatás szolgálata dicsőséges, **mennyivel dicsőségesebb** az igazság szolgálata **kal va-homer Hillél 1. szab (könnyű-nehéz)**! **10** Sőt ami ott dicsőséges volt, már nem is dicsőséges az azt felülmúló dicsőség miatt. **11** Ha ugyanis a mulandó dicsőséges, mennyivel inkább dicsőséges a maradandó.

12 Mivel tehát ilyen reménységünk van, teljes nyíltsággal szólunk,

Ἔχοντες οὖν τοιαύτην ἐλπίδα πολλῇ παρρησίᾳ χρώμεθα χρώμεθα, ¹ - járunk el; χράομαι - 1. használ, igénybe vesz 2. foglalkoztat, alkalmaz 3. cselekszik,

13 és nem úgy, mint Mózes, aki leplet tett az arcára, hogy ne lássák Izráel fiai a mulandó dicsőség végét.

καὶ οὐ καθάπερ Μωσῆς ¹ ἐτίθει κάλυμμα ἐπὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, ¹ πρὸς τὸ μὴ ἀτενίσει τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ εἰς τὸ τέλος τοῦ καταργουμένου.

καθάπερ - éppen úgy, mint

καταργουμένου. – mulandóé, καταργέω - 1. (A.) érvénytelenít, megszüntet,

14 De az ő gondolkozásuk eltompult, mert az Ószövetség felolvasásakor ugyanaz a lepel mind a mai napig felfedetlenül megmaradt, mivel az csak Krisztusban tűnik el.

ἄλλὰ ἐπωρώθη τὰ νοήματα αὐτῶν. ἄχρι γὰρ τῆς σήμερον ἡμέρας τὸ αὐτὸ κάλυμμα ἐπὶ τῇ ἀναγνώσει τῆς παλαιᾶς διαθήκης μένει ¹ μὴ ἀνακαλυπτόμενον, ¹ ὅτι ἐν Χριστῷ καταργεῖται, ¹

ἐπωρώθη – eltompítottatott, πορώω - (átv. is) kérgesnek lenni,

15 Sőt mindmáig, valahányszor Mózeset olvassák, lepel van a szívükön.

ἀλλ' ἕως σήμερον ἡνίκα ἂν ἀναγινώσκηται Μωσῆς ¹ κάλυμμα ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτῶν κεῖται·

16 De ha majd megtérnek az Úrhoz, elvétetik a lepel.

ἡνίκα δὲ ἐὰν ἐπιστρέψῃ πρὸς Κύριον, ¹ περιαιρεῖται τὸ κάλυμμα

17 Az Úr pedig a Lélek, és ahol az Úr Lelke, ott a szabadság.

ὁ δὲ κύριος τὸ πνεῦμά ἐστιν· οὗ δὲ τὸ πνεῦμα Κυρίου, ¹ ἐλευθερία

18 Mi pedig, miközben fedetlen arccal, mint egy tükörben szemléljük az Úr dicsőségét mindnyájan, ugyanarra a képre formálódunk át az Úr Lelke által dicsóségről dicsóségre.

ἡμεῖς δὲ πάντες ἀνακεκαλυμμένῳ προσώπῳ τὴν δόξαν Κυρίου ¹ κατοπτριζόμενοι ¹ τὴν αὐτὴν εἰκόνα μεταμορφούμεθα ἀπὸ δόξης εἰς δόξαν, ¹ καθάπερ ἀπὸ κυρίου πνεύματος.

Ismétlődő szavak:

καταργεῖται, ¹ - töröltetik el, καταργέω - 1. (A.) érvénytelenít, megszüntet

κάλυμμα- lepel

καθάπερ - éppen úgy, mint

2Kor 4

Lelki vakság

1Ezért tehát, mivel Isten irgalmából ilyen szolgálatban állunk, nem csüggedünk el,

Διὰ τοῦτο, ἔχοντες τὴν διακονίαν ταύτην καθὼς ἠλεήθημεν, οὐκ ἐγκακοῦμεν,¹

ἐγκακοῦμεν,¹ - csüggedünk el;

ἐγκακέω - 1. elunt, belefáradt, kimerült; 2. hibázik, elmulaszt

2 hanem elvetjük a szégyenletes titkos bűnöket; nem járunk ravaszságban, nem is hamisítjuk meg Isten igéjét, hanem az igazság nyílt hirdetésével ajánljuk magunkat minden ember lelkiismeretének Isten előtt.

Ἐὰν ἀλλὰ ἀπειπάμεθα τὰ κρυπτὰ τῆς αἰσχύνης, μὴ περιπατοῦντες ἐν πανουργίᾳ μηδὲ δολοῦντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, ἄλλα τῇ φανερώσει τῆς ἀληθείας συνιστάνοντες ἑαυτοὺς πρὸς πᾶσαν συνείδησιν ἀνθρώπων ἐνώπιον τοῦ θεοῦ.

ἀπειπάμεθα – lemondunk ἀπολέγω - 1) nyíltan, őszintén beszél, kijelent, nyilatkozik;

αἰσχύνης, - gyalázaté; αἰσχύνη, -ς - hitványság, szégyen

πανουργία - csalárdság 2) eltilt, megtilt; 3) felad, lemond;

3 Ha pedig nem elég világos a mi evangéliumunk, csak azok számára nem világos, akik elvesznek.

εἰ δὲ καὶ ἔστιν κεκαλυμμένον τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν, ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις ἔστιν κεκαλυμμένον,

κεκαλυμμένον - eltakart dolog, καλύπτω - betakar, befed, elrejt

4 Ezeknek a gondolkozását e világ istene megvakította, mert hitetlenek, és így nem látják meg az Isten képmásának, Krisztusnak dicsőségéről szóló evangélium világosságát.

ἐν οἷς ὁ θεὸς τοῦ αἰῶνος τούτου ἐτύφλωσεν τὰ νοήματα τῶν ἀπίστων εἰς τὸ μὴ αὐγάσαι τὸν φωτισμὸν τοῦ εὐαγγελίου τῆς δόξης τοῦ χριστοῦ,¹ ὅς ἐστιν εἰκὼν τοῦ θεοῦ.

αὐγάσαι - hogy ragyogjon fel; αὐγάζω - 1) sugárzik; 2) fényt szór szét, ragyog

5 Mert nem önmagunkat hirdetjük, hanem Krisztus Jézust, az Urat, önmagunkat pedig mint szolgáitokat Jézusért.

οὐ¹ γὰρ ἑαυτοὺς κηρύσσομεν ἄλλα Ἐχριστὸν Ἰησοῦν κύριον, ἑαυτοὺς δὲ δούλους ὑμῶν διὰ Ἰησοῦν.

6 Isten ugyanis, aki ezt mondta: „Sötétségből világosság ragyogjon fel”, ő gyújtott világosságot szívünkben, hogy felragyogjon előttünk Isten dicsőségének ismerete Krisztus arcán.

ὅτι ὁ θεὸς ὁ εἰπὼν ¹ Ἐκ ¹ σκότους φῶς λάμψει, ¹ ὃς ἔλαμψεν ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν πρὸς φωτισμὸν τῆς γνώσεως τῆς δόξης τοῦ θεοῦ ἐν προσώπῳ

7 Ez a kincsünk pedig cserépedényekben van, hogy ezt a rendkívüli erőt Istennek tulajdonítsuk, és ne magunknak:

Ἔχομεν δὲ τὸν θησαυρὸν τοῦτον ἐν ὄστρακίνοις σκεύεσιν, ἵνα ἡ ὑπερβολὴ τῆς δυνάμεως ἧ τοῦ θεοῦ καὶ μὴ ἐξ ἡμῶν·

**ὄστρακίνοις – cserép
σκεῦος, -ους - edény, eszköz**

8 Mindenütt szorongatnak minket, de nem szorítanak be,

kétségeskedünk, de nem esünk kétségbe;

9 üldözöttek vagyunk, de nem elhagyottak;

letipornak, de el nem veszünk;

KG

Mindenütt nyomorgattatunk, de meg nem szorítottatunk;

kétségeskedünk, de nem esünk kétségbe; (2Kor 1,8;7,5;1Kor 1,11)

9Üldöztetünk, de el nem hagyatunk;

tiportatunk, de el nem veszünk;

10 Jézus halálát mindenkor testünkben hordozzuk, hogy Jézus élete is láthatóvá legyen testünkben.

πάντοτε τὴν νέκρωσιν τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι περιφέροντες, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι ἡμῶν φανερωθῇ

11 Mert életünk folyamán szüntelen a halál révén állunk Jézusért, hogy Jézus élete is láthatóvá legyen halandó testünkben. 12 Azért a halál bennünk végzi munkáját, az élet pedig bennetek. **EZ MIT JELENT? Talán azt, hogy ő fizikailag már a halálhoz áll közel, de a szolgálata révén a gyülekezet egyre inkább élni fog (spirituálisan).**

13 Mivel pedig a hitnek ugyanaz a Lelke van bennünk,

13 ἔχοντες ¹ δὲ τὸ αὐτὸ πνεῦμα τῆς πίστεως ahogyan meg van írva: „Hittem, azért szóltam”, mi is hiszünk, és azért szólunk. 14 Mert tudjuk, hogy aki feltámasztotta az Úr Jézust, az Jézussal együtt minket is feltámaszt, és maga elé állít veletek együtt. 15 Mert minden értetek van, hogy a kegyelem sokasodjék, és egyre többen adjanak hálát Isten dicsőségére.

16 Ezért tehát nem csüggedünk. Sőt ha **a külső emberünk megromlik** is, a **belső emberünk mégis megújul napról napra.**

εἰ καὶ ὁ ἔξω ἡμῶν ἄνθρωπος διαφθείρεται, ἀλλ' ὁ ἔσω ἡμῶν ἀνακαινοῦται ἡμέρα καὶ ἡμέρα.

ἔξω ἡμῶν ἄνθρωπος Külső ember

ἔσω ἡμῶν ἄνθρωπος Belső ember

17 Mert a mi pillanatnyi könnyű szenvedésünk minden mértéket meghaladó nagy, örök dicsőséget szerez nekünk, 18 **mivel nem a láthatókra nézünk, hanem a láthatatlanokra, mert a láthatók ideig valók, a láthatatlanok pedig örökkévalók.**

**μὴ σκοποῦντων ἡμῶν τὰ βλεπόμενα ἀλλὰ τὰ μὴ βλεπόμενα,
1 τὰ γὰρ βλεπόμενα πρόσκαιρα, τὰ δὲ μὴ βλεπόμενα αἰώνια.**

PARALLELIZMUSOK:

külső ember ἔξω ἡμῶν ἄνθρωπος – benső ember ἔσω ἡμῶν ἄνθρωπος
láthatókra néz τὰ βλεπόμενα – a nem láthatókra néz τὰ μὴ βλεπόμενα
ideig valók πρόσκαιρα – örökkévalók αἰώνια

2Kor 5

1 Tudjuk pedig, hogy ha földi sátorunk összeomlik, van Istentől készített hajlékunk, nem kézzel csinált, hanem örökkévaló mennyei házunk. (2Kor 5,1)

**οἶδαμεν 1 γὰρ ὅτι ἐὰν ἡ ἐπίγειος ἡμῶν οἰκία τοῦ σκηνοῦς
καταλυθῆ, οἰκοδομὴν ἐκ θεοῦ ἔχομεν 1 οἰκίαν ἀχειροποίητον
αἰώνιον ἐν τοῖς οὐρανοῖς.**

2 Azért sóhajtozunk ebben a testben, mivel vágyakozunk felöltöni rá mennyből való hajlékunkat, 3 ha ugyan nem bizonyulunk felöltözve is mezíteleneknek. 4 Mert mi is, akik e sátorban vagyunk, megterhelten sóhajtozunk, minthogy nem szeretnénk ezt levetni, hanem felöltöni rá amazt, hogy a halandót elnyelje az élet. 5 Isten pedig, aki minket erre felkészített, a Lélek zálogát adta nekünk. 6 Tehát mindenkor bizakodunk, és tudjuk, hogy amíg a testben lakunk, távol lakunk az Úrtól; 7 **mert hitben járunk, nem látásban.** 8 De bizakodunk, és inkább szeretnénk elköltözni a testből, és hazaköltözni az Úrhoz. 9 Ezért arra törekszünk, hogy akár itt lakunk még, akár elköltözünk, kedvesek legyünk neki. 10 **Mert mindnyájunknak leplezetlenül kell odaállnunk Krisztus ítélőszéke elé, hogy mindenki megkapja, amit megérdemel, aszerint, amit e testben cselekedett: akár jót, akár gonoszt.** 11 Mivel tehát ismerjük az Úr félelmét, embereket győzünk meg, Isten előtt pedig nyíltan állunk. Remélem azonban, hogy a ti lelkiismeretek előtt is nyíltan állunk. 12 Nem önmagunkat ajánljuk ismét nektek, hanem lehetőséget adunk nektek a velünk való dicsekedésre, hogy legyen mit felelnetek azoknak, akik azzal dicsekednek, ami csak látszat, és nem azzal, ami a szívben van. 13 Ha ugyanis révületbe estünk, Istenért történt, ha pedig józanok vagyunk, értetek van. **14 Mert Krisztus szeretete szorongat minket, mivel azt tartjuk, hogy ha egy meghalt mindenkiért, akkor mindenki meghalt;** 15 és azért halt meg mindenkiért, hogy akik élnek, többé ne önmaguknak éljenek, hanem annak, aki értük meghalt és feltámadt. 16 Úgyhogy mi mostantól fogva senkit nem ismerünk test szerint: ha ismertük is Krisztust test szerint, most már őt sem így ismerjük.

17 Ezért, ha valaki Krisztusban van, új teremtés az: a régi elmúlt, és íme: új jött létre.

**ὥστε εἴ τις ἐν Χριστῷ, καινὴ κτίσις· τὰ ἀρχαῖα παρῆλθεν,
ἰδοὺ γέγονεν καινά·**

18 Mindez pedig Istentől van, aki megbékéltetett minket önmagával Krisztus által, és nekünk adta a békéltetés szolgálatát.

τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ θεοῦ τοῦ καταλλάξαντος ἡμᾶς ἑαυτῷ διὰ Χριστοῦ καὶ δόντος ἡμῖν τὴν διακονίαν τῆς καταλλαγῆς

19 Isten ugyanis Krisztusban megbékéltette a világot önmagával, úgyhogy nem tulajdonította nekik VÉTKEIKET, és ránk bízta a békéltetés igéjét.

ὥς ὅτι θεὸς ἦν ἐν Χριστῷ κόσμον καταλλάσσων ἑαυτῷ, μὴ λογιζόμενος αὐτοῖς τὰ παραπτώματα αὐτῶν, ¹ καὶ θέμενος ἐν ἡμῖν τὸν λόγον τῆς καταλλαγῆς.

θέμενος - aki helyezte, τίθημι - tesz, helyez, rendel

A VIZSOLYI ÉRDEKES (BÁR NEM PONTOS) FORDÍTÁSA 2Kor 5,19

Mert az Isten Chrifthusban vala, ki meg engeztelte maga-nac ez világot, nem tulaydo-nituán nékiec az bűnöket, és ad-ta mi nékünc ez meg engeztel-tetésnec befzédét.

καταλλαγῆς; Tynd atonement; mások: reconciliation; Versöhnung, megbékéltetés

Ld még: Isten maszkai, Eretnekek

20 Tehát Krisztusért járva követségben, mintha Isten kérne általunk: Krisztusért kérünk, béküljete meg Istennel!

ὑπὲρ Χριστοῦ οὖν πρεσβεύομεν ὡς τοῦ θεοῦ παρακαλοῦντος δι' ἡμῶν· δεόμεθα ὑπὲρ Χριστοῦ, καταλλάγητε τῷ θεῷ.

πρεσβεύομεν - követségben járunk; πρεσβεύω - nagykövetnek lenni, követként működni
Soha nem gondoltam, hogy a presbiter, mint előljáró követet is jelenthet

δεόμεθα – kérlelünk, δέομαι - kér, könyörög

21 Mert azt, aki nem ismert bűnt, bűnné tette értünk, hogy mi Isten igazsága legyünk őbenne.

τὸν μὴ γνόντα ἁμαρτίαν ὑπὲρ ἡμῶν ἁμαρτίαν ἐποίησεν, ἵνα ἡμεῖς γενώμεθα δικαιοσύνη θεοῦ ἐν αὐτῷ.

EBBEN A SZAKASZBAN KÉT SZÓ IS VAN A BŰNRE, van-e ennek jelentősége?:

παράπτωμα, -τος - véték, bűn, félrelépés, elesés (19)

ἁμαρτία, -ς - bűn, véték (21)

Mi a **παράπτωμα** (véték) és a **ἁμαρτία** (bűn) közötti TEOLÓGIAI különbség?

Balázs K. szerint a **παράπτωμα** (inkább sértés, felségsértés) **ἁμαρτία**, bűn **véték**
A ΚΑΤΑΛΛΑΨΣΩ –(MEGBÉKÉL) IGE ITT 5 VERSBEN ÖTSZÖR FORDUL ELŐ.

2Kor 6

1 Vele együtt munkálkodva intünk is titeket: úgy éljete, mint akik nem hiába kapták Isten kegyelmét. 2 Mert ő mondja: „A kegyelem idején meghallgattalak, és az üdvösség napján megsegítettelek.” Íme, most van a kegyelem ideje! Íme, most van az üdvösség napja! 3

Senkinek semmiféle megütközést nem okozunk, hogy ne szidalmazzák szolgálatunkat, 4 hanem úgy ajánljuk magunkat mindenben, mint Isten szolgálói: sok túrésben, nyomorúságban, szükségben, szorongatásban, 5 verésekben, bebörtönzésben, nyugtalan időkben, fáradozásban, átvirrasztott éjszakákban, böjtölésben, 6 tisztaságban, ismeretben, türelemben, jóságban, Szentlélekben, képmutatás nélküli szeretetben, 7 az igazság igéjével, Isten erejével, az igazság jobb és bal felől való fegyvereivel, 8 dicsőségben és gyalázatban, rossz hírben és jó hírben, mint ámitók és igazak, 9 mint ismeretlenek és jól ismertek, mint meghalók és íme, élők, mint megfenyítettek és meg nem öltek, 10 mint szomorkodók, de mindig örvendezők, mint szegények, de sokakat gazdagítók, mint akiknek nincsen semmijük és akiké mégis minden.

11 Szánk megnyílt, szívünk kitérült előttetek, korinthusiak: 12 nem a mi szívünkben van kevés hely számotokra, hanem a ti szívetekben van kevés hely számunkra. 13 Mint gyermekeimhez szólok: viszonzásul tárjátok ki ti is szíveteket! 14 **Ne legyetek a hitetlenekkel felemás igában, mert mi köze egymáshoz az igazságnak és a gonoszságnak, vagy mi köze van a világosságnak a sötétséghez? 15 Vagy mi azonosság van Krisztus és Beliál között? Vagy milyen közösség van hívő és hitetlen között?** 16 Hogyan fér össze Isten temploma a bálványokkal? Mert mi az élő Isten temploma vagyunk, ahogyan Isten mondta: „Közöttük fogok lakni és járni, Istenük leszek, és ők az én népem lesznek. 17 Ezért tehát menjetek ki közülük, és váljatok külön tőlük, így szól az Úr, tisztátalant ne érintsetek, és én magamhoz fogadlak titeket, 18 Atyáttokká leszek, ti pedig fiaimmá és leányaimmá lesztek, így szól a mindenható Úr.”

2Kor 7

1 Mivel tehát ilyen ígéreteink vannak, szeretteim, tisztítsuk meg magunkat minden testi és lelki tisztátalanságtól, és Isten félelmében tegyük teljessé megszentelődésünket! 2 Fogadjatok be minket: senkit nem bántottunk, senkit nem károsítottunk meg, senkit nem csaltunk meg. 3 Nem vádképpen mondom, hiszen az előbb megmondtam, hogy szívünkben vagytok, hogy együtt éljünk, és együtt haljunk. 4 Nagy a bizalmam irántatok, sok dicsekedni valóm van veletek, tele vagyok vigasztalódással, minden nyomorúságunk ellenére csordultig vagyok örömmel. 5 Mert amikor megérkeztünk Makedóniába, semmi nyugalma sem volt testünknek, hanem ki voltunk téve mindenféle zaklatásnak: kívül harcok, belül félelmek. 6 De Isten, a megalázottak vigasztalója, megvigasztalt minket Titusz megérkezésével, 7 de nemcsak az ő megérkezésével, hanem azzal a vigasztalással is, amellyel ő nálatok megvigasztalódott. Hírül hozta ugyanis nekünk a ti vágyódásokat, kesergéseket, hozzám való ragaszkodásokat, úgyhogy még jobban megörültem. 8 **Mert ha megszorítottalak is titeket azzal a levéllel, nem bánom. Bántam ugyan, látva, hogy az a levél, ha egy kis időre is, megszorított titeket, 9 de most már örülök. Nem annak, hogy megszorítottatok, hanem hogy szomorúságotok megtéréshez vezetett: mert Isten szerint szomorodtatok meg, és miattunk semmiben nem vallotok kárt. 10 Mert az Isten szerinti szomorúság megbánhatatlan megtérést szerez az üdvösségre, a világ szerinti szomorúság pedig halált szerez.** 11 Mert éppen az, hogy Isten szerint szomorodtatok meg, mekkora buzgóságot keltett bennetek, sőt mentegőzést, sőt méltatlankodást, sőt félelmet, sőt vágyódást, sőt ragaszkodást, sőt a vétkes megbüntetését! Mindenképpen igazoltatok, hogy ártatlanok vagytok az ügyben. 12 Ha tehát írtam is nektek, nem a sértő miatt és nem is a sértett érdekében írtam, hanem azért, hogy nyilvánvalóvá legyen buzgóságotok, amely Isten színe előtt van bennetek irántunk. 13 Ezért tehát

megvigasztalódtunk, de megvigasztalódásunkon túl még jobban örültünk Titusz örömének, hiszen ti mindnyájan megnyugtattátok a lelkét. 14 Mert ha egy kissé eldicsekedtem neki veletek, nem szégyenültem meg, hanem amint mindent az igazsághoz híven mondtunk el nektek, úgy Titusz előtt való dicsekedésünk is igaznak bizonyult. 15 Ő még jobb szívvel gondolatok, amikor visszaemlékezik mindnyájatok engedelmességére, amint félve és remegve fogadtátok őt. 16 Örülök, hogy minden tekintetben bízhatom bennetek.

2Kor 8

Szegénység - gazdagság

1 Hírt adunk nektek, testvéreim, Istennek arról a kegyelméről, amelyet Makedónia gyülekezeteinek adott. 2 Mert a nyomorúság sok próbája között bőséges az ő örömük, és nagy szegénységükből a tisztaszívűség gazdagsága lett. 3 **Tanúskodom arról, hogy erejük szerint, sőt erejükön felül is önként adakoztak,** 4 és erősen sürgetve kérték tőlünk, hogy a szentek iránti szolgálatban adakozással részt vehessenek. 5 És nemcsak azt tették, amit reméltünk, hanem először önmagukat adták az Úrnak, és aztán nekünk, az Isten akaratából. 6 Úgyhogy bátorítottuk Tituszt, hogy amint már előbb elkezdte, fejezze is be nálatok ennek az adománynak az összegyűjtését. 7 Ezért ahogyan mindenben bővelkedtek: hitben és igében, ismeretben és minden buzgóságban, és a tőlünk rátok áradó szeretetben, úgy ebben az adakozásban is legyetek bőkezűek. 8 Nem parancsként mondom, hanem azért, hogy mások buzgósága által a bennetek levő szeretet valódiságát is kipróbáljam.

9 Mert ismeritek a mi Urunk Jézus Krisztus kegyelmét: hogy gazdag létére szegénnyé lett értetek, hogy ti az ő szegénysége által meggazdagodjatok.

ANTITÉZIS VAGY PARADOXON?

**γινώσκετε γὰρ τὴν χάριν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ [Χριστοῦ],
1 ὅτι δι' ὑμᾶς ἐπτώχευσεν πλούσιος ὢν, ἵνα ὑμεῖς τῇ ἐκείνου
πτωχείᾳ πλουτήσητε.**

ἐπτώχευσεν - szegénnyé lett; πτωχέω - koldusnak lenni, koldulni, szegénynek lenni
πλούσιος – gazdag;

πλουτήσητε. - gazdagok legyetek, πλουτέω - gazdagnak lenni

ANYAGI JAVAK MEGOSZTÁSA – NEM ELÉG A SZÁNDÉK, A VÉGHEZVITEL IS KELL

10 Tanácsot is adok ebben az ügyben, mert ez hasznos nektek, akik nemcsak a cselekvésben, hanem tavaly óta a szándékban is elől jártatok. 11 **Most pedig a cselekvést is vigyétek véghez, hogy amilyen készséges volt a szándékotok, olyan legyen a véghezvitele is, erőtkhöz mérten!** 12 Mert ha megvan a szándék, az aszerint kedves Istennek, amitek van, nem aszerint, amitek nincs. 13 Ugyanis azért, hogy másoknak könnyebbségük legyen, nektek ne legyen nyomorúságotok. Ellenben az egyenlőségnek megfelelően 14 a mostani időben a ti fölöslegetek pótolja azok hiányát, hogy máskor azok fölöslege is pótolja majd a ti hiányotokat, hogy így egyenlőség legyen;

15 amint meg van írva: „Aki sokat szedett, annak nem lett többje, és aki keveset, annak nem lett kevesebbje.”

Intertext: 2Móz 16,18

18 Amikor azután megmérték ómerrel, nem volt fölöslege annak, aki többet szedett, sem hiánya annak, aki kevesebbet szedett. Mindenki annyit szedett, amennyit meg tudott enni.

16 Hála legyen Istennek, aki értetek ugyanezt a buzgóságot adta Titusz szívébe. 17 Mert megkapta ugyan a bátorítást, de buzgóbb lévén, önként ment el hozzátok. 18 Elküldtük vele együtt azt a testvért is, akinek az evangélium hirdetésével szerzett jó híre bejárta valamennyi gyülekezetet. 19 Sőt ezenkívül a gyülekezetek kiválasztották őt útitársunknak is ebben az adománygyűjtésben, amelyben szolgálunk, magának az Úrnak a dicsőségére és a mi jó szándékunk megmutatására. 20 Mert óvakodni akarunk attól, hogy valaki megrágalmazzon minket szolgálatunknak eme bőséges eredménye miatt: 21 mert gondunk van a tisztességre nemcsak az Úr előtt, hanem az emberek előtt is. 22 Elküldtük velük együtt azt a testvért, akinek az alkalmasságát sok mindenben kipróbáltuk, mert sokszor buzgó volt, most pedig még sokkal buzgóbb, mert nagyon bízik bennetek. 23 Akár Titusról van szó, aki nekem társam és közöttetek munkatársam, akár a mi testvéreinkről, a gyülekezetek küldöttei ők: Krisztus dicsősége. 24 Tanúsítatok tehát irántuk szeretetet, és mutassátok meg nekik, hogy méltón dicsekedtünk veletek a gyülekezetek előtt.

2Kor 9

1 A szentek iránti szolgálatról fölösleges írnom nektek. 2 Hiszen ismerem készségeket, amely miatt dicsekszem veletek a makedónoknak, hogy Akhája tavaly óta készen áll, és hogy a ti buzgóságotok magával ragadta a többséget. 3 De mégis elküldtem a testvéreket, **nehogy a veletek való dicsekedésünk ebben az ügyben hiábavaló legyen, hanem amint megmondtam: készen legyetek.**

παρεσκευασμένοι ἦτε

παρεσκευασμένοι - készen állva; παρασκευάζω - 1) elkészül, elkészít; 2) készen áll

4 És ha velem makedónok érkeznek, és felkészületlenül találhatnak titeket, valamiképpen **szégyent ne valljunk mi** – hogy ne mondjuk: ti – ebben a bizodalunkban. 5 Szükségesnek tartottam tehát, hogy megkérjem a testvéreket, menjenek el hozzátok előre, és készítsék elő a már megígért adományokat, hogy az úgy legyen készen, mint hálaáldozat, nem pedig mint kényszerű adomány. 6 **Tudjuk pedig, hogy aki szűken vet, szűken is arat, és aki bőven vet, bőven is arat.**

7 Mindenki úgy adjon, ahogyan előre eldöntötte szívében, ne kedvetlenül vagy kényszerűségből, mert „a jókedvű adakozót szereti Isten”.

8 Istennek pedig van hatalma arra, hogy minden kegyelmét kiárassza rátok, hogy mindenütt mindenkor minden szükségessel rendelkeztek, és bőségetekből jusson minden jó cselekedetre.

9 Amint meg van írva: „Bőkezűen osztott a szegényeknek, igazsága megmarad örökké.”

καθὼς γέγραπται: Ἐσκόρπισεν, ¹ ἔδωκεν τοῖς πένησιν, ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα

ἔσκόρπισεν, - szórt, σκορπίζω - 1) (A) szétoszt

INTERTEXT: ZSOLT 112,9a

Osztogat, adakozik a szegényeknek; igazsága megmarad mindvégig; KG

ἔσκόρπισεν, ἔδωκεν τοῖς πένησιν· ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος

SZÓ SZERINTI LXX IDÉZET!

10 Aki pedig magot ad a magvetőnek, és eledelül kenyeret, megadja és megsokasítja vetőmagokat, és megszorítja igazságok gyümölcsét.

11 Így mindenben meggazdagodtok a teljes tisztaszívűségre, amely általunk hálaadást szül Isten iránt. 12 Mert ez az Isten előtti szolgálat nemcsak enyhít a szentek nyomorúságán, hanem sokakat hálaadásra is indít Isten iránt. 13 **Mert e szolgálat eredményességéért dicsőítik majd Istent, azért az engedelmségért, amellyel Krisztus evangéliumáról vallást tesztet, és azért a jószívűségetekért, amely irántunk és mindenki iránt megnyilvánul.** 14 Ők könyörögnek is értetek, és vágyódnak utánatok, mivel Isten jósága bőven kiáradt rátok.

15 **Hála legyen Istennek kimondhatatlan ajándékáért!**

2Kor 10

1 Krisztus szelídségével és gyöngédségével kérlek titeket én, Pál, aki – némelyek szerint – szemtől szemben ugyan alázatos vagyok közöttetek, de távollétemben erélyes vagyok hozzátok; 2 kérlek, ne kényszerítsetek arra, hogy ottlétemkor erélyes legyek, mert úgy gondolom, bátran felléphetnék azokkal szemben, akik úgy vélekednek, hogy mi test szerint **élünk. 3 Mert testben**

élünk, de nem test szerint hadakozunk; LELKI HARC!

4 hadakozásunk fegyverei ugyanis nem testiek, hanem erősek az Isten kezében erődítmények lerombolására.

τὰ ¹ γὰρ ὄπλα τῆς στρατείας ἡμῶν οὐ σαρκικὰ ἀλλὰ δυνατὰ τῷ θεῷ πρὸς καθαίρεσιν ὀχυρωμάτων, – ¹ λογισμοῦς καθαιροῦντες

ὄπλον, -ου - fegyver,

καθαίρεσις, -εως – lerombolás

ὀχύρωμα, -τος - 1. erődítmény, erőd,

5 Ezekkel rombolunk le minden okoskodást és minden magaslatot, amelyet az Isten ismeretével szemben emeltek, és foglyul ejtünk minden gondolatot a Krisztus iránti engedelmségre, **RADIKALIZMUS, ISTENI SZUBVERZIÓ LD.** MAGNIFICAT 6 és készek vagyunk megbüntetni minden engedetlenséget, ha ti teljesen engedelmesek lesztek. 7 Arra nézzetek, ami a szemetek előtt van! Ha valaki meg van győződve arról, hogy Krisztusé, azt is gondolja meg önmagában, hogy amint ő Krisztusé, ugyanúgy mi is. 8 Mert ha kissé túlozva dicsekszem is a hatalmunkkal, amelyet az Úr építésekre, és nem rombolásokra adott, nem szégyenülök meg, 9 nem akarva azt a látszatot kelteni, mintha levelemmel csak fenyegetnék titeket. 10 **Mert levelei, mondják, súlyosak és kemények ugyan, de testi megjelenése erőtlen, és beszéde száználmas.** 11 Azt pedig gondolja meg az ilyen ember, hogy amilyenek vagyunk a távollétünkben írt levelünk szavaiban, olyanok leszünk ottlétünkkor tetteinkben is. 12 Mert nem mernénk magunkat azokhoz számítani vagy hasonlítani, akik önmagukat ajánlják, mivel ők önmagukhoz mérik és hasonlítják önmagukat, és így esztelennek bizonyulnak.

13 Mi azonban nem mérték nélkül, hanem annak a határnak a mértéke szerint dicsekszünk, amelyet Isten szabott ki nekünk mértékül, hogy eljussunk hozzátok is. NÉMETH ZOLI: HATÁR, MÉRTÉK

14 ἡμεῖς δὲ οὐκ εἰς τὰ ἄμετρα καυχήσομεθα,¹ ἀλλὰ κατὰ τὸ μέτρον τοῦ κανόνος οὗ ἐμέρισεν ἡμῖν ὁ θεὸς μέτρου, ἐφικέσθαι ἄχρι καὶ ὑμῶν·

**καυχῆσομεθα,¹ - fogunk dicsekedni, καυχῶμαι v. καυχῶμαι – dicsekszik
ἐμέρισεν – osztott, μερίζω - 1. (A.) oszt; 2. (P.) megosztlik, szétszakad, meghasonlik
ἐφικέσθαι – elérkezni, ἐφικνέομαι - elér**

Mert mi nem mentünk túl a nekünk kiszabott határon, mint akik nem jutnak el hozzátok; hiszen hozzátok is eljutottunk Krisztus evangéliumával. **15 Nem mérték nélkül,** mások fáradozásával dicsekszünk, de reméljük, hogy hitetek megnövekedésével nagygyá leszünk közöttetek a mi munkaterületünkön. **16 Ennélfogva a rajtatok túl eső területeken is hirdetjük az evangéliumot, de nem dicsekszünk olyan munkával, amelyet másutt már elvégeztek.** **17 Aki pedig dicsekszik, az Úrral dicsekedjék,** **18** mert nem az a megbízható ember, aki önmagát ajánlja, hanem az, akit az Úr ajánl.

2Kor 11

1 Bárcsak elviselnétek tőlem egy kis esztelenséget, sőt viseljete el engem is! 2 Mert Isten féltő szeretetével féltetek titeket: mivel eljegyeztek titeket egy férfiúnak **Krisztusnak?**, hogy tiszta szűzként állítsalak benneteket Krisztus elé. 3 Félek azonban, hogy amint a kígyó megcsalta Évát ravaszágával, úgy tántorodnak el a ti gondolataitok is a Krisztus iránti őszinte és tiszta hűségtől. 4 Mert ha valaki odamegy hozzátok, és más Jézust hirdet, nem akit mi hirdettünk, vagy más lelket fogadtok be, nem akit kaptatok, vagy más evangéliumot, nem amelyet elfogadtatok, azt szépen eltűritek. 5 Pedig úgy gondolom, hogy semmivel sem vagyok alábbvaló a legfőbb apostoloknál. 6 Ha az ékesszólásban iskolázatlan vagyok is, az ismeretben nem, és ezt mindig minden tekintetben nyilvánvalóvá tettük előttetek. 7 Vagy talán bünt követtem el, amikor megaláztam önmagam, hogy ti felmagasztaltassatok, mert ingyen hirdetem nektek Isten evangéliumát? 8 Más gyülekezeteket fosztottam ki, amikor támogatást fogadtam el tőlük a nálatok végzendő szolgálatra. 9 Amikor pedig nálatok voltam, és hiányt szenvedtem, nem terheltem meg senkit, mert hiányomat a Makedóniából jött testvérek pótolták, és minden tekintetben tartózkodtam és tartózkodni is fogok attól, hogy terhetekre legyek. 10 Krisztus bennem levő igazságára mondom, hogy ez a dicsekvésem Akhája vidékén sem fog bennem elnémulni. **P's self-reflection – ebben a levélben különösen sokat beszél önmagáról.** 11 Miért? Mert nem szeretlek titeket? Isten jól tudja azt! 12 De amit teszek, azt ezután is tenni fogom, hogy elvegyem a lehetőséget azoktól, akik minden alkalmat megragadnak a dicsekvésre, hogy ők olyan apostolok, mint mi. 13 Mert az ilyenek alapostolok, szélhámosok, akik Krisztus apostolainak adják ki magukat.

14 Nem is csoda, mert maga a Sátán is a világosság angyalának adja ki magát.

**καὶ οὐ θαῦμα,¹ αὐτὸς γὰρ ὁ Σατανᾶς¹ μετασχηματίζεται εἰς ἄγγελον φωτός
θαῦμα,¹ - csoda**

μετασχηματίζεται – átváltozik; μετασχηματίζω - 1) (A.) megváltoztatja a megjelenési formáját, átváltoztatja;

15 Nem meglepő tehát, hogy szolgálai is az igazság szolgálainak adják ki magukat; de a végük cselekedeteikhez méltó lesz. 16 Megint csak azt mondom, senki se tartson esztelennek, ha pedig mégis annak gondoltok, akkor esztelenként is fogadjatok el, hogy egy kissé én is dicsekedhessem. 17 Amit mondok, nem az Úr szerint mondom, hanem szinte esztelenül, a dicsekedésnek ezzel a merészségével. 18 Minthogy sokan dicsekednek test szerint, én is dicsekedni fogok. 19 Hiszen ti okosak vagytok, és szívesen eltűritek az eszteleneket: 20 mert eltűritek, ha valaki leigáz titeket, ha valaki élösködik rajtatok, ha valaki zsákmányul ejt titeket,

ha valaki hatalmaskodik rajtatok, ha valaki arcul üt benneteket. 21 Szégyenkezve szólok, minthogy ehhez mi gyengék voltunk. De ha valaki merész valamiben – esztelenül szólok –, merész vagyok én is. 22 Héberek ők? Én is. Izráeliták? Én is. Ábrahám utódai? Én is. 23 Krisztus szolgálói? Esztelenül szólok: én még inkább, hiszen többet fáradoztam, többször börtönöztek be, igen sok verést szenvedtem el, sokszor forogtam halálos veszedelemben. 24 Zsidóktól ötször kaptam egy híján negyven botütést, 25 háromszor megvesszőztek, egyszer megköveztek, háromszor szenvedtem hajótörést, egy éjt és egy napot hanyódtam a tenger hullámain. 26 Gyakran voltam úton, veszedelemben folyókon, veszedelemben rablók között, veszedelemben népem között, veszedelemben pogányok között, veszedelemben városban, veszedelemben pusztaságban, veszedelemben a tengeren, veszedelemben áltelevérek között, 27 fáradozásban és vesződségben, gyakori virrasztásban, éhezésben és szomjazásban, gyakori böjtölésben, hidegben és mezítelenségben. 28 Ezekén kívül még ott van naponkénti zaklattatásom és az összes gyülekezet gondja. 29 Ki erőtlenséges, hogy velem együtt ne volnék én is erőtlenséges? Ki botránkozik meg, hogy ne égnék én is? 30 Ha dicsekednem kell, a gyengeségeimmel fogok dicsekedni. 31 Az Úr Jézus Istene és Atyja, aki áldott örökké, tudja, hogy nem hazudok. 32 Damaszkuszban Aretász király helytartója őriztette a damaszkusziak városát, hogy elfogjanak engem. 33 Ablakon át kosárban eresztettek le a falon, és megmenekültem a kezéből.

TÚL SOK ÖNREFLEXIÓ PÁL RÉSZRŐL!

2Kor 12

1 Dicsekednem kell, habár nem használná; rátérek azért az Úr megjelenéseire és kinyilatkoztatásaira. 2 Ismerek egy embert Krisztusban, aki tizennégy évvel ezelőtt elragadtatott a harmadik égig – hogy testben-e vagy testen kívül, nem tudom, csak Isten tudja. 3 Én tudom, hogy az az ember – hogy testben-e vagy testen kívül, nem tudom, csak az Isten tudja – 4 elragadtatott a paradicsomba, és olyan kimondhatatlan beszédeket hallott, amelyeket ember el nem mondhat. 5 Ezzel az emberrel dicsekszem, nem pedig önmagammal; hacsak az erőtlenségeimmel nem. 6 Pedig, ha dicsekedni akarnék, nem lennék esztelen, mert igazságot mondanék, de mérséklek magamat, hogy valaki többnek ne tartson, mint aminek lát, vagy amit tőlem hall, 7 még a kinyilatkoztatások különleges nagysága miatt sem. Ezért tehát, hogy el ne bizakodjam, tövis adatott a testembe: a Sátán angyala, hogy gyötörjön, hogy el ne bizakodjam.

καὶ τῆ ὑπερβολῆ τῶν ἀποκαλύψεων.

διὸ ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι, ἐδόθη μοι σκόλοψ τῆ σαρκί, ἄγγελος Σατανᾶ, ¹ ἵνα με **κολαφίζῃ, ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι.**

κολαφίζῃ, - arcul verjen, κολαφίζω - ököllel üt

ὑπεραίρωμαι. - elbízom magam, ὑπεραίρω - 1) fölemeli magát vmi, vki fölé; 2) (átv.) elbizakodik

8 Emiatt háromszor kértem az Urat, hogy távozzék az el tőlem.

ὑπὲρ τούτου τρὶς τὸν κύριον παρεκάλεσα ἵνα ἀποστῆ ἀπ' ἐμοῦ

9 De ő ezt mondta nekem: Elég neked az én kegyelmem, mert az én erőm erőtlenség által ér célhoz. Legszívesebben tehát gyöngeségeimmel dicsekszem, hogy Krisztus ereje lakozzék bennem.

καὶ εἶρηκέν μοι ¹ Ἀρκεῖ ¹ σοι ἡ χάρις μου· ¹ ἡ γὰρ δύναμις ἐν ἀσθενείᾳ τελεῖται. Ἦδιστα οὖν μᾶλλον καυχῆσομαι ἐν ταῖς ἀσθενείαις

Ἦδιστα – legszívesebben, ἡδιστα - legszívesebben

10 Ezért Krisztusért örömöm telik erőtlenségekben, bántalmazásokban, nyomorúságokban, üldöztetésekben és szorongatásokban, mert amikor erőtlen vagyok, akkor vagyok erős. 11 Esztelenné lettem: ti kényszerítettetek rá. Nektek kellett volna ugyanis engem ajánlanotok, hiszen semmivel nem voltam alábbvaló a legfőbb apostoloknál, ha semmi vagyok is. 12 Apostolságom ismertetőjegyei a teljes állhatatosságban, a jelekben, a csodákban és az isteni erőkben nyilvánultak meg közöttetek. 13 Mert mi az, amiben a többi gyülekezethez képest hátrányba kerültetek, hacsak az nem, hogy én magam nem voltam terhetekre? Bocsássátok meg nekem ezt az igazságtalanságot! 14 Íme, most kész vagyok harmadszor is elmenni hozzátok, és nem leszek terhetekre, mert nem azt keresem, ami a tietek, hanem titeket magatokat kereslek. Mert nem a gyermekek tartoznak gyűjteni a szülőknek, hanem a szülők a gyermekeknek. 15 Én pedig nagyon szívesen hozok áldozatot, sőt magamat is feláldozom értetek. Ha én titeket ennyire szeretlek, ti kevésbé szerettek engem? 16 Ám legyen: én nem voltam terhetekre, de ravasz ember lévén, csellel fogtalak meg titeket. 17 Vagy valamelyik küldöttem révén csaltalak meg titeket? 18 Megkértem Tituszt, és vele együtt küldtem el azt a testvért is. Csak nem Titusz csalt meg titeket? Nem ugyanazon Lélek szerint jártunk? Nem ugyanazokon a nyomokon? 19 Régóta azt gondolhatjátok, hogy mentegetőzünk előttetek. Mi azonban Isten színe előtt Krisztusban beszélünk, mindezt pedig, szeretteim, a ti épülésetekre. 20 Mert félek, hogy amikor megérkezem, nem olyanoknak talállak titeket, mint szeretnélek, és ti is olyannak találtok engem, amilyenek nem szeretnétek. Félek, hogy viszálykodás, irigység, harag, önzés, rágalmozás, vádaskodás, gőg, pártoskodás lesz közöttetek, 21 úgyhogy amikor odamegyek, ismét megaláz engem az én Istenem nálatok, és megsíratok sokakat azok közül, akik korábban vétkeztek, és nem tértek meg abból a tisztátalanságból, paráznaságból és kicsapongásból, amelyet elkövettek.

2Kor 13

KIPRÓBÁLTSÁG GONDOLATA+ SZENTHÁROMSÁG-PROBLÉMA (A VÉGÉN)

1 Most harmadszor megyek hozzátok: „Két vagy három tanú szava erősítsen meg minden vallomást!” 2 Előre megmondtam, most is előre mondom, mint másodszeri otllétemkor, és most távollétemben is azoknak, akik előzőleg vétkeztek, de a többieknek is: ha még egyszer elmegyek, nem leszek kíméletes; 3 minthogy annak bizonyítékát keresitek, hogy általam valóban az a Krisztus szól, aki veletek szemben nem erőtlen, hanem hatalmas közöttetek. 4 Mert ha meg is feszítettett erőtlenségéből, él Isten hatalmából, és ha mi erőtlenek vagyunk is őbenne, élni fogunk vele együtt Isten hatalmából közöttetek.

5 Önmagatokat tegyétek próbára, hogy hitben jártok-e! Önmagatokat vizsgáljátok meg! Vagy nem ismeritek fel magatokon, hogy Jézus Krisztus bennetek van? **CSERI K? Ha nem, akkor még kipróbálatlanok vagytok.**

Ἐαυτοὺς πειράζετε εἰ ἐστὲ ἐν τῇ πίστει, ἑαυτοὺς δοκιμάζετε· ἢ οὐκ ἐπιγινώσκετε ἑαυτοὺς ὅτι Ἰησοῦς Χριστὸς ἐν ὑμῖν; εἰ μήτι **ἀδόκιμοί** ἐστε. Ἐαυτοὺς πειράζετε εἰ ἐστὲ ἐν τῇ πίστει, ἑαυτοὺς δοκιμάζετε· ἢ οὐκ ἐπιγινώσκετε ἑαυτοὺς ὅτι Ἰησοῦς Χριστὸς ἐν ὑμῖν; εἰ μήτι **ἀδόκιμοί** ἐστε.

ἀδόκιμοι. - próbát ki nem álltak; ἀδόκιμος, -ον - semmirekellő,

6 De remélem, felismeritek, hogy mi viszont **kipróbáltak vagyunk**. (SZÓ SZERINT: NEM VAGYUNK NEM KIRÓBÁLTAK, AZAZ ALKALMATLANOK)

ἐλπίζω δὲ ὅτι γνώσεσθε ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἐσμὲν ἀδόκιμοι.

ELLENTÉTE: A KIPRÓBÁLT, HITELES EMBER:

δόκιμος, -ον – elfogadható, megpróbált, kipróbált, megfelelt, hiteles, elfogadott

Róm 14,18 és az emberek előtt megpróbált.

16,10 Apellest, ki a Kr.-ban megpróbáltatott.

1Kor 11,19 hogy a kipróbáltak nyilvánvalókká legyenek

2Kor 10,18 Mert nem az a kipróbált, a ki

13,7 nem hogy mi méltóknak láttassunk,

2Tim 2,15 hogy I. előtt becsületesen megállj.

Jak 1,12 mert minekutána megpróbáltatott,

7 Imádkozunk Istenhez, hogy semmi rosszat ne tegyetek, nem azért, hogy mi **kipróbáltaknak mutatkozzunk**, hanem azért, hogy a jót tegyétek, mi pedig mintha nem volnánk **kipróbáltak**.

εὐχόμεθα δὲ πρὸς τὸν θεὸν μὴ ποιῆσαι ὑμᾶς κακὸν μηδέν, οὐχ ἵνα ἡμεῖς δόκιμοι φανῶμεν, ἀλλ' ἵνα ὑμεῖς τὸ καλὸν ποιῆτε, ἡμεῖς δὲ ὡς ἀδόκιμοι ὦμεν

8 Mert semmit nem tehetünk az igazság ellen, hanem csak az igazságért.

οὐ γὰρ δυνάμεθα τι κατὰ τῆς ἀληθείας, ¹ ἄλλὰ ὑπὲρ τῆς ἀληθείας.

9 Mert örülünk, ha mi erőtlenek vagyunk, ti pedig erősek vagytok. Könyörgünk is azért, hogy ti tökéletesek legyetek. 10 Azért írom ezeket távollétemben, hogy ottlétemkor ne kelljen keményen bánnom veletek aszerint a hatalom szerint, amelyet az Úr nekem építésre, és nem rombolásra adott. 11 Végül, testvéreim, örüljétek, állítsátok helyre a jó rendet magatok között, fogadjátok el az intést, jussatok egyetértésre, éljétek békességben, akkor a szeretet és a békesség Istene veletek lesz. 12 Köszöntsétek egymást szent csókkal; köszöntenek titeket a szentek mind. 13 Az Úr Jézus Krisztus kegyelme, Isten szeretete és a Szentlélek közössége legyen mindnyájatokkal!

Ἡ χάρις τοῦ κυρίου Ἰησοῦ [Χριστοῦ] ¹ καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ καὶ ἡ κοινωνία τοῦ ἁγίου πνεύματος μετὰ πάντων ὑμῶν.

MINDIG ZAVART A LOGIKAI SORREND: MIÉRT NEM:

1. ISTEN KEGYELME;

2. JÉZUS KRISZTUS SZERETETE,

3. SZENTLÉLEK KÖZÖSSÉGE?

**A KEGYELEM NEM INKÁBB (CSAK!) ISTENTŐL VAN, ISTENTŐL ÉS JÉZUSTÓL
PEDIG A SZERETET,
ITT SZERINTEM AZ ATYA-FIÚ-SZENTLÉLEK SORREND IS MEGVÁLTOZOTT +
SZERINTEM A KEGYELEM ELSŐSORBAN ISTENHEZ TARTOZIK.**

Gal 1

1 Pál apostol – aki nem emberektől, nem is emberek által kapta elhívását, hanem Jézus Krisztus által, és az Atya Isten által, aki feltámasztotta Jézust a halottak közül – 2 és a velem levő testvérek mindnyájan: Galácia gyülekezeteinek.

3 Kegyelem nektek és békesség Istentől, a mi Atyánktól és a mi Urunk Jézus Krisztustól,
χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ,

4 aki önmagát adta bűneinkért, hogy kiszabadítson minket a jelenlegi gonosz világból Istennek, a mi Atyánknak akarata szerint.

τοῦ δόντος ἑαυτὸν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν ¹ ὅπως ἐξέληται ἡμᾶς ἐκ τοῦ αἰῶνος τοῦ ἐνεστῶτος πονηροῦ κατὰ τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν

ὅπως - úgy, hogy

ἐξέληται – kiragadjon, ἐξαιρέω - 1. kiváj; 2. (átv.) (bajból) kihúz

ἐνεστῶτος – jelenvaló; ἐνίστημι - történik, jelen van

5 Övé a dicsőség örökkön-örökké. Ámen. 6 Csodálkozom, hogy attól, aki Krisztus kegyelme által elhívott titeket, ilyen hamar más evangéliumhoz pártoltok, 7 pedig nincsen más evangélium. De egyesek megzavartak titeket, és el akarják fordítani Krisztus evangéliumát. 8 De ha még mi magunk vagy egy mennyből való angyal hirdetne is nektek evangéliumot azon kívül, amelyet mi hirdettünk, átkozott legyen! 9 Amint már korábban is megmondtuk, most ismét mondom: ha valaki nektek más evangéliumot hirdet azon kívül, amelyet elfogadtatok, átkozott legyen!

10 Most tehát az embereket akarom meggyőzni vagy Istent? Vagy embereknek igyekszem tetszeni? Ha még mindig embereknek akarnék tetszeni, nem volnék Krisztus szolgája. 11 Tudtotokra adom, testvéreim, hogy az evangélium, amelyet én hirdettem, nem embertől való, **12 mert én nem embertől vettem, nem is tanítottak rá, hanem Jézus Krisztus kinyilatkoztatásából kaptam (Vö. 1Kor 11)**

οὐδὲ γὰρ ἐγὼ παρὰ ἀνθρώπου παρέλαβον αὐτό, ¹ οὔτε ἐδιδάχθην, ἀλλὰ δι' ἀποκαλύψεως Ἰησοῦ Χριστοῦ.

[ITT NAGYON HELYESEN A REFORMÁTUSOK IS KINYILATKOZTATÁSNAK ÉS NEM KIJELENTÉSNEK FORDÍTJÁK AZ APOKALIPSZIST!]

13 Mert hallottátok, hogyan éltem egykor a zsidóság körében, hogy féktelenül üldöztem az Isten egyházát, és pusztítottam azt. 14 És a zsidó hithűségben sok kortársamat felülmúltam népem körében, minthogy fölöttébb buzgó rajongója voltam atyáim hagyományainak. 15 De amikor úgy tetszett annak, aki engem anyám méhétől fogva kiválasztott és kegyelme által elhívott, **16 hogy kinyilatkoztassa Fiát énbennem, hogy hirdessem őt a népek között, nem**

tanácskoztam testtel és vérrel. 17 Nem is mentem fel Jeruzsálembe azokhoz, akik előttem lettek apostolokká, hanem azonnal elmentem Arábiába, azután ismét visszatértem Damaszkuszba. 18 Majd három esztendő múlva felmentem Jeruzsálembe, hogy meglátogassam Kéfást, és nála maradtam tizenöt napig. 19 De az apostolok közül nem láttam mást, csak Jakabot, az Úr testvérét. 20 Amit pedig nektek írok, íme, Isten színe előtt mondom, hogy nem hazugság. 21 Azután elmentem Szíria és Kilikia vidékére. 22 Júdea keresztyén gyülekezetei azonban személy szerint nem ismertek engem. 23 Csupán ezt hallották: „**Aki egykor üldözött minket, most hirdeti azt a hitet, amelyet valamikor pusztított.**” 24 És dicsőítették érterem Istent.

Gal 2

1Azután tizennégy esztendő múlva ismét felmentem Jeruzsálembe Barnabással, és magammal vittem Tituszt is.

2 **Kinyilatkoztatástól indítatva mentem fel, és eléjük tártam az evangéliumot, amelyet a népek között hirdetek,**

ἀνέβην δὲ κατὰ ἀποκάλυψιν· καὶ ἀνεθέμην αὐτοῖς τὸ εὐαγγέλιον ὃ κηρύσσω ἐν τοῖς ἔθνεσιν,

mégpedig külön a tekintélyesek elé, nehogy hiába fáradjak, és hogy eddigi fáradozásom se legyen hiábavaló. 3 Még a velem lévő Tituszt sem kényszerítette senki arra, hogy körülmetélkedjék, noha ő görög volt, 4 a befurakodott **áltestvérek kedvéért sem, akik csak azért férkőztek be közénk, hogy kikémleljék szabadságunkat, amelyet Krisztus Jézusban kaptunk, és így szolgálva tegyenek minket.** 5 Ezeknek egy pillanatra sem engedtünk, hogy az evangélium igazsága megmaradjon számotokra. 6 Azok pedig, akik tekintélyeseknek számítanak – hogy a múltban mik voltak, azzal nem törődöm; Isten nem nézi az ember személyét –, azok a tekintélyes személyek engem semmire sem köteleztek. 7 Ellenkezőleg: elismerték, hogy rám van bízva a **körülméletlenség evangéliuma**, mint ahogyan Péterre a körülmetélésé. 8 Mert aki munkálkodott Péter által a körülmetéltek közötti apostolságban, az munkálkodott énáltalam is a népek között. 9 És amikor Jakab, Kéfás és János, akiket oszlopoknak tekintenek, felismerték a nekem adott kegyelmet, megállapodásul kezet adtak nekem és Barnabásnak, hogy mi a népekhez menjünk, ők pedig a körülmetéltekhez. 10 Csak azt kérték, hogy emlékezzünk meg a szegényekről; ez az, amit én igyekeztem is megtenni. 11 Amikor pedig Kéfás Antióchiába jött, nyíltan szembeszálltam vele, mivel okot adott arra, hogy megfeddjem. 12 Mielőtt ugyanis odajöttek néhányan Jakabtól, együtt evett a pogányokból lett hívőkkel. Amikor pedig azok megérkeztek, visszahúzódott és elkülönült, mert félt a zsidók közül való hívőktől. 13 Képmutató módon viselkedett vele együtt a többi zsidó is, úgyhogy képmutatásukba még Barnabás is belesodródott. 14 De amikor láttam, hogy nem az evangélium igazságának megfelelő egyenes úton járnak, mindnyájuk előtt ezt mondtam Kéfásnak: „Ha te zsidó létedre pogány módra és nem zsidó módra élsz, hogyan kényszerítheted a pogányokat, hogy zsidó szokás szerint éljenek?” 15 Mi, akik zsidónak születtünk, és nem pogányok közül való bűnösök vagyunk, 16 tudjuk, hogy az ember nem a törvény cselekedetei alapján igazul meg, hanem a Krisztus Jézusba vetett hit által. Ezért mi is Krisztus Jézusban hittünk, hogy megigazuljunk a Krisztusban való hit és nem a törvény cselekvése által, mert a törvény cselekvése által nem igazul meg egy ember sem. 17 Ha pedig Krisztusban keresve megigazulást, magunk is bűnösnek bizonyulunk, akkor talán Krisztus a bűn szolgálója? Szó sincs róla! 18 Mert ha ismét felépítem, amit leromboltam, saját magamat nyilvánítom törvénszegőnek.

19 **Mert én meghaltam a törvény által a törvénynek, hogy Istennek éljek. Krisztussal együtt keresztre vagyok feszítve.**

**ἐγὼ γὰρ διὰ νόμου νόμῳ ἀπέθανον ¹ ἵνα θεῷ ζήσω· ¹ Χριστῷ
συνεσταύρωμαι·**

20 többé tehát nem én élek, hanem Krisztus él bennem; azt az életet pedig, amelyet most testben élek, az Isten Fiában való hitben élem, aki szeretett engem, és önmagát adta értem.

**ζῶ δὲ οὐκέτι ἐγώ, ζῆ δὲ ἐν ἐμοὶ Χριστός· ὁ δὲ νῦν ζῶ ἐν
σαρκί, ἐν πίστει ζῶ τῆ τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ τοῦ ἀγαπήσαντός
με καὶ παραδόντος ἑαυτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ.**

21 Nem vetem el Isten kegyelmét: mert ha a törvény által van a megigazulás, akkor Krisztus hiába halt meg.

**Οὐκ ἀθετῶ τὴν χάριν τοῦ θεοῦ· εἰ γὰρ διὰ νόμου
δικαιοσύνη, ἄρα Χριστὸς δωρεὰν ἀπέθανεν.**

Gal 3

1 Ó, esztelen galaták, ki igézett meg titeket, akiknek szeme előtt úgy írtuk le Jézus Krisztust, mintha közöttetek feszítették volna meg? 2 Csak azt szeretném megtudni tőletek: a törvény cselekvése alapján kaptátok-e a Lelket, vagy a hit igéjének hallása alapján? 3 Ennyire esztelenek vagytok? Amit Léleekben kezdtetek el, most testben akarjátok befejezni? 4 Hiába tapasztaltatok ilyen nagy dolgokat? Ha így volna, valóban hiába. 5 Tehát az, aki a Lelket adja nektek, és hatalmas erővel munkálkodik közöttetek, vajon a törvény cselekedetei vagy a hit igéjének hallása által teszi-e ezt?

6 Így van megírva: „Ábrahám hitt Istennek, és Isten ezt számította be neki igazságnak.”

**καθὼς ¹ Ἀβραὰμ ἐπίστευσεν τῷ θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς
δικαιοσύνην.**

7 Értsétek meg tehát, hogy akik hitből valók, azok Ábrahám fiai.

Γινώσκετε ἄρα ὅτι οἱ ἐκ πίστεως, οὗτοι υἱοὶ εἰσιν Ἀβραάμ.

Tipológia: Ábrahám fiai – lelki kapcsolat!

8 Mivel pedig előre látta az Írás,

προῖδοῦσα δὲ ἡ γραφὴ

προῖδοῦσα - előre látva,

προοράω - 1) előre lát; 2) (átv) figyel vkire, szemmel tart vkit

LÁT AZ ÍRÁS? ÉRDEKES: AZ ÍRÁS MEGSZEMÉLYESTÉSE. VAN ILYEN MÁSHOL IS?

hogy Isten a népeket hit által igazítja meg, előre hirdette ezt az evangéliumot Ábrahámnak: „Általad nyer áldást a föld minden népe.” 9 **Eszerint a hitből valók nyernek áldást a hívő Ábrahámmal.** 10 Mert a törvény cselekedeteiben bízók átok alatt vannak, amint meg van írva: „Átkozott mindenki, aki nem marad meg abban, amiről meg van írva a törvény könyvében, hogy azt kell cselekedni.”

11 Az pedig nyilvánvaló, hogy törvény által senki sem igazul meg Isten előtt, **mert „az igaz ember hitből fog élni”.**

ὅτι δὲ ἐν νόμῳ οὐδεὶς δικαιοῦται παρὰ τῷ θεῷ δῆλον, ὅτι Ὁ¹ δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται,

12 A törvény pedig nem hitből van, hanem „aki cselekszi, az fog élni általa”.

ὁ δὲ νόμος οὐκ ἔστιν ἐκ πίστεως, ἀλλ’ Ὁ¹ ποιήσας αὐτὰ ζήσεται ἐν αὐτοῖς.

13 Krisztus megváltott minket a törvény átkától úgy, hogy átokká lett értünk – mert meg van írva: „Átkozott, aki fán függ” –,

Χριστὸς ἡμᾶς ἐξηγόρασεν ἐκ τῆς κατάρως τοῦ νόμου γενόμενος ὑπὲρ ἡμῶν κατάρως, ὅτι γέγραπται¹ Ἐπικατάρως πᾶς ὁ κρεμάμενος ἐπὶ ξύλου

κρεμάμενος – függő; κρεμάζω v. κρεμάννυμι - 1) felakaszt, felfüggeszt; 2) föl van függesztve;

ξύλου, - fa, ξύλον, -ου - fa, bot

LXX

κεκατηραμένος ὑπὸ θεοῦ πᾶς κρεμάμενος ἐπὶ ξύλου

átkozott Isten előtt az akasztott ember. 5Móz 21,23 **CSAK A MÁSODIK FELE SZÓ SZERINT A LXX-BÓL!**

14 azért, hogy Ábrahám áldása Jézus Krisztusban a néké legyen, és hogy a Lélek ígéretét hit által megkapjuk.

ἵνα εἰς τὰ ἔθνη ἡ εὐλογία τοῦ Ἀβραὰμ γένηται ἐν Ἰησοῦ Χριστῷ,¹ ἵνα τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πνεύματος λάβωμεν διὰ τῆς πίστεως.

Az Ábrahámnak adott ígéret szövetsége megelőzi a Mózesnek adott törvény szövetségét

15 Testvéreim, emberi módon szólok: a megerősített végrendeletet, még ha emberé is, senki sem teheti érvénytelenné, vagy nem toldhatja meg.

16 Az ígéretek pedig Ábrahámnak adattak és az ő utódának. Nem így mondja az Írás: „és az ő utódainak”, mintha sokakról szólna, hanem csak egyről: „és a te utódodnak”, aki a Krisztus.

τῷ δὲ Ἀβραὰμ ἐρρέθησαν αἱ ἐπαγγελίαι καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ· ¹ οὐ λέγει ¹ Καὶ ¹ τοῖς σπέρμασιν, ὡς ἐπὶ πολλῶν, ¹ ἀλλ' ὡς ἐφ' ἑνός ¹ Καὶ ¹ τῷ σπέρματί σου, ὅς ἐστιν Χριστός.

17 Ezt pedig így értem: azt a szövetséget, amelyet korábban megerősített Isten, a négyszázharminc esztendő múlva keletkezett törvény nem teszi érvénytelenné, vagyis ez nem törli el az ígéretet. 18 Mert ha a törvény alapján van az örökség, akkor már nem az ígéret alapján volna; Ábrahámnak viszont ígéret által ajándékozta azt Isten. 1

9 Mi tehát a törvény? A bűnök miatt adatott, amíg eljön az utód, akinek az ígéret szól. A törvényt angyalok közölték közbenjáró által. 20 Közbenjáróra nincs szükség, ahol nincs két fél. Isten pedig egy. 21 A törvény tehát az ígéretek ellen van? Szó sincs róla! Mert ha olyan törvény adatott volna, amely képes életet adni, valóban a törvény alapján volna a megigazulás. 22 De az Írás mindenkit bűn alá rekesztett, hogy az ígéret a Jézus Krisztusba vetett hit alapján adassék azoknak, akik hisznek.

ÍGÉRET (EVANGÉLIUM 1) – TÖRVÉNY – HIT (KRISZTUS, EVANGÉLIUM 2)

23 Mielőtt pedig eljött a hit, a törvény őrzött bennünket, egybezárva az eljövendő hit kinyilatkoztatásáig.

Πρὸ τοῦ δὲ ἐλθεῖν τὴν πίστιν ὑπὸ νόμον ἐφρουρούμεθα ἑσυνκλειόμενοι εἰς τὴν μέλλουσαν πίστιν ἀποκαλυφθῆναι.

24 Tehát a törvény nevelőnk volt Krisztusig, hogy hit által igazuljunk meg.

ὥστε ὁ νόμος παιδαγωγὸς ἡμῶν γέγονεν εἰς Χριστόν, ἵνα ἐκ πίστεως δικαιωθῶμεν·

25 De miután eljött a hit, többé nem vagyunk a nevelőnek alávetve.

ἐλθούσης δὲ τῆς πίστεως οὐκέτι ὑπὸ παιδαγωγόν ἐσμεν.

26 Mert mindnyájan Isten fiai vagytok a Krisztus Jézusban való hit által.

Πάντες γὰρ υἱοὶ θεοῦ ἐστέ ¹ διὰ τῆς πίστεως ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. ¹

HA JÉZUS ISTEN FIA ÉS MI IS ISTEN FIAI VAGYUNK, AKKOR MI A KÜLÖNBSÉG??

27 Akik Krisztusba keresztelkedtetek meg, Krisztust öltöttétek magatokra.

ὅσοι γὰρ εἰς Χριστόν ἐβαπτίσθητε, Χριστόν ἐνεδύσασθε· ¹

ἐνεδύσασθε· ¹ - fölöltöttétek magatokra, ἐνδύω - 1. (A.) fölöltöztet; 2.

28 Krisztusban tehát nincs zsidó, sem görög, nincs szolga, sem szabad, nincs férfi, sem nő, mert ti mindnyájan egyek vagytok Krisztus Jézusban.

οὐκ ἔνι Ἰουδαῖος οὐδὲ Ἕλληγ, οὐκ ἔνι δοῦλος οὐδὲ ἐλεύθερος, οὐκ ἔνι ἄρσεν καὶ θῆλυ· πάντες γὰρ ὑμεῖς εἷς ἐστὲ ¹ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

29 Ha pedig Krisztuséi vagytok, akkor Ábrahám utódai vagytok, és ígéret szerint örökösök.

εἰ δὲ ὑμεῖς Χριστοῦ, ἄρα τοῦ Ἀβραὰμ σπέρμα ἐστέ, κατ' ἐπαγγελίαν κληρονόμοι

κληρονόμοι. – örökösök, κληρονόμος, -ου – örökös

Gal 4

1 Azt mondom pedig, hogy ameddig az örökös kiskorú, addig semmiben sem különbözik a szolgától, jóllehet ura mindennek, 2 hanem gyámok és gondozók felügyelete alatt áll az apa által megszabott ideig

3 Így mi is, amikor kiskorúak voltunk, a világ elemei alá voltunk vetve szolgaságra.

4 De amikor eljött az idő teljessége, Isten elküldte Fiát, aki asszonytól született a törvénynek alávetve,

ὅτε δὲ ἦλθεν τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, ἐξαπέστειλεν ὁ θεὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ, γενόμενον ἐκ γυναικός, γενόμενον ὑπὸ νόμον

5 hogy a törvény alatt levőket megváltsa, hogy Isten fiaivá legyünk.

ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον ἐξαγοράσῃ, ἵνα τὴν υἰοθεσίαν ἀπολάβωμεν

ἐξαγοράση, - kiváltsa; ἐξαγοράζω - 1) megszabadít 1a) váltságdíjat kifizet; 1b) átvitt értelemben Krisztus felszabadított minket a mózesi törvények alól, azáltal, hogy meghalt helyettünk: megvált; 2) felvásárol, megvesz;

6 Mivel pedig fiak vagytok, Isten elküldte Fiának Lelkét a mi szívünkbe, aki ezt kiáltja: „Abbá, Atyám!”

Ὅτι δὲ ἐστε υἱοί, ἐξαπέστειλεν ὁ θεὸς τὸ πνεῦμα τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ εἰς τὰς καρδίας ἡμῶν, ¹ κράζον ¹ Ἀββά ¹ ὁ πατήρ.

7 Úgyhogy már nem vagy szolga, hanem fiú, ha pedig fiú, akkor Isten akaratából örökös is.

ὥστε οὐκέτι εἶ δοῦλος ἄλλα υἱός· εἰ δὲ υἱός, καὶ κληρονόμος διὰ θεοῦ.

8 Amikor pedig még nem ismertétek Istent, olyan isteneknek szolgáltatok, amelyek valójában nem azok.

Ἀλλὰ τότε μὲν οὐκ εἰδότες θεὸν ἐδουλεύσατε τοῖς φύσει μὴ ὄντι θεοῖς·

9 Most azonban, miután megismertétek Istent, vagy még inkább: Isten ismert meg titeket, hogyan lehetséges az, hogy ismét visszatértek az erőtlen és szegény elemekhez, akiknek ismét szolgálni akartok? 1

νῦν δὲ γνόντες θεόν, μᾶλλον δὲ γνωσθέντες ὑπὸ θεοῦ, πῶς ἐπιστρέφετε πάλιν ἐπὶ τὰ ἀσθενῆ καὶ πτωχὰ στοιχεῖα, ¹ οἷς πάλιν ἄνωθεν ἄδουλεῦσαι θέλετε; ¹

10 Aggódva figyeltek a napokra, a hónapokra, az évszakokra és az esztendőkre.

ΣΔΔ ἡμέρας παρατηρεῖσθε καὶ μῆνας καὶ καιροὺς καὶ ἔνιαυτούς.

παρατηρεῖσθε - tartatok meg, παρατηρέω - megfigyel, őriz

11 Attól félek, hogy talán hiába fáradoztam értetek.

12 Testvéreim, kérek titeket: legyetek olyanok, mint én, mert én is olyan vagyok, mint ti. Semmivel sem bántottatok meg. 13 Hiszen tudjátok, hogy az első alkalommal testi erőtlenségemben hirdettem nektek az evangéliumot, 14 és ti mégsem estetek abba a kísértésbe, hogy engem testi erőtlenségem miatt megvessetek vagy megutáljatok, hanem úgy fogadtatok, mint Isten angyalát, mint Krisztus Jézust. 15 Hova lett a ti boldogságotok? Mert bizonyoságot teszek rólatok, hogy ha lehetett volna, a szemeteket is kivájtátok és nekem adtátok volna. 16 Most pedig az ellenségetek lettem, mert az igazat mondom nektek? 17 Nem jó szándékkal buzgólkodnak értetek, hanem el akarnak titeket tőlem szakítani, hogy aztán értük buzgólkodjatok. 18 Helyes az, ha valaki mindenkor a jóért buzgólkodik, és nem csak akkor, amikor ott vagyok közöttetek,

19 gyermekeim, akiket újra fájdalom között szülök meg, amíg kiformalódik bennetek Krisztus.

τεκνία ἡ μου, οὗς πάλιν ὠδίνω μέχρις οὗ μορφωθῆ Χριστὸς ἐν ὑμῖν·

ὠδίνω – vajúdom

μέχρις - -ig

20 Szeretnék azonban most ott lenni nálatok, és más hangon beszélni veletek, mert bizonytalanságban vagytok felőletek. 21 Mondjátok meg nekem ti, akik a törvény uralma alatt akartok lenni, nem halljátok, mit mond a törvény?

22 Mert meg van írva, hogy Ábrahámnak két fia volt: az egyik a rabszolganőtől, a másik a szabad asszonytól.

γέγραπται γὰρ ὅτι Ἀβραὰμ δύο υἱοὺς ἔσχεν, ἓνα ἐκ τῆς παιδίσκης καὶ ἓνα ἐκ τῆς ἐλευθέρας· ¹

παιδίσκης – szolgáló; παιδίσκη, -ς – szolgálóleány

ἐλευθέρας· ¹ - szabad asszony, ἐλεύθερος, -α, -ον - szabad

23 De a rabszolganőtől való csak test szerint született, a szabad asszonytól való viszont az ígéret által.

ἀλλ' ὁ [μὲν] ¹ ἐκ τῆς παιδίσκης κατὰ σάρκα γεγέννηται, ὁ δὲ ἐκ τῆς ἐλευθέρας δι' ἐπαγγελίας.

24 **EZ KÉPES BESZÉD**, mert ezek az asszonyok két szövetséget jelentenek. Az egyik a sínai-hegyi szövetség, amely szolgaságra szül: ez Hágár.

ἅτινά ἐστιν ¹ ἀλληγορούμενα· αὗται γὰρ εἰσιν δύο διαθήκαι, μία μὲν ἀπὸ ὄρους Σινά, ¹ εἰς δουλείαν γεννώσα, ἥτις ἐστὶν Ἄγαρ ·

knb Ezeket példázatképpen mondták

szit Ezeket példázatképpen mondták

stl Ezeket átvitt értelemben kell érteni

BD Ennek képletes értelme van

rúf / BG Ez képes beszéd,

KG vizes Melly dolgokon más dolog példázatic:

kg Ezek mást példáznak

KECSK Melyek képletesen vannak mondva

CSL 4 Ezek egy példázatnak a képei.

RL Ezek példázatok

RS Ezek példaképek

ME Képies beszéd ez a két szövetségről:

LUTH Die wort bedeuten etwas. Denn das sind die zwey Testamen

TYN 1526/ 34 Which things betoken mystery.

KJV 4 Which things are an allegory

allegória: egyedül itt az Út-ban!

25 Mert Hágár a Sínai-hegy Arábiában, megfelel a mostani Jeruzsálemnek, amely szolgaságban van fiaival együtt.

τὸ δὲ Ἄγαρ ¹ Σινὰ ¹ ὄρος ἐστὶν ἐν τῇ Ἀραβίᾳ, ¹ ἡ συνστοιχεῖ δὲ τῇ νῦν Ἱερουσαλήμ, δουλεύει γὰρ μετὰ τῶν τέκνων αὐτῆς

26 De a mennyei Jeruzsálem szabad: ez a mi anyánk.

ἡ δὲ ἄνω Ἱερουσαλήμ ἐλευθέρα ἐστίν, ἥτις ἐστὶν μήτηρ ἡμῶν·

A SZOLGASÁG ÉS A SZABADSÁG ALLEGÓRIÁI

27 Mert meg van írva: „Ujjongj, te meddő, aki nem szültél, vigadj és örvendj, aki nem vajúdtál, mert több a gyermeke az elhagyottnak, mint a férjes asszonynak.” 28 Ti pedig, testvéreim, Izsák módjára az ígéret gyermekei vagytok. 29 De amint akkor a test szerint született üldözte a Lélek szerintit, úgy van ez most is. 30 De mit mond az Írás? „Úzd el a rabszolganőt és a fiát, mert nem örökölhet együtt a rabszolganő fia a szabad asszony fiával.” 31 Ezért tehát, testvéreim: mi nem a rabszolganő, hanem a szabad asszony gyermekei vagyunk.

KERESZTÉNYEK A SZABADSÁG GYERMEKEI, ÖRÖKÖSÖK

Gal 5

Szabadság, Lélek szerinti élet

1 Krisztus szabadságra szabadított meg minket, álljatok meg tehát szilárdan, és ne engedjétek magatokat újra a szolgaság igájába fogni. 2 Íme, én, Pál mondom nektek, hogy ha körülmetélkedtek, Krisztus semmit sem használ nektek. 3 De ismét bizonyoságot teszek minden embernek, hogy aki körülmetélkedik, köteles az egész törvényt megtartani.

4 Ha törvény által akartok megigazulni, elszakadtatok Krisztustól, a kegyelemből pedig kiestetek.

κατηργήθητε ἀπὸ Χριστοῦ ¹ οἵτινες ἐν νόμῳ δικαιοῦσθε, τῆς χάριτος ἐξεπέσατε. ¹

κατηργήθητε - elszakítottatok (itt), καταργέω - 1. (A.) érvénytelenít, megszüntet
ἐξεπέσατε. ¹ - kiestetek, ἐκπίπτω - 1. kiesik,

5 Mi ugyanis a Lélek által, hitből várjuk az igazság reménységét.

ἡμεῖς γὰρ πνεύματι ἐκ πίστεως ἐλπίδα δικαιοσύνης ἀπεκδεχόμεθα.

ἀπεκδεχόμεθα. – várjuk, ἀπεκδέχομαι - vár

6 Mert Krisztus Jézusban nem számít sem a körülmetélkedés, sem a körülmetéletlenség, csak a szeretet által munkálkodó hit.

ἐν γὰρ Χριστῷ [Ἰησοῦ] ¹ οὔτε περιτομή τι ἰσχύει οὔτε ἀκροβυστία, ¹ ἀλλὰ πίστις δι' ἀγάπης ἐνεργουμένη.

ἀκροβυστία, ¹ - körülmetéletlenség
ἐνεργουμένη. – munkálkodó, ἐνεργέω - működik

7Eddig jól futottatok: ki akadályozott meg titeket abban, hogy az igazságnak engedelmessé legyetek? 8 Ez a félrevezetés nem attól van, aki hív titeket. 9 Egy kevés kovász az egész tésztát megkeleszti. 10 Én bizalommal vagyok irántatok az Úrban, hogy egyáltalán nem fogtok másképp gondolkodni; de aki megzavar titeket, el fogja venni büntetését, bárki legyen is az. 11 Engem pedig, testvéreim, ha még mindig a körülmetélkedést hirdetem, miért üldöznék? **Hiszen akkor megszűnik a kereszt botránya.** 12 Bárcsak ki is metszetnék magukat, akik lázítanak titeket! 13 **Mert ti, testvéreim, szabadságra vagytok elhívva; csak a szabadság nehogy ürügy legyen a testnek, hanem szeretetben szolgáljatok egymásnak.** 14 Mert az egész törvény ebben az egy igében teljeseedik be: „**Szeresd felebarátodat, mint magadat.**” 15 Ha pedig egymást marjátok és faljátok, vigyázzatok, el ne emészétek egymást! 16 Intelek titeket: a Lélek szerint éljétek, és a test kívánságát ne teljesítsétek.

17 **Mert a test kívánsága a Lélek ellen tör, a Léleké pedig a test ellen, ezek viaskodnak egymással, hogy ne azt tegyétek, amit szeretnétek.**

FT NAPLÓ 1970. január 15

Már irtam, úgy érzem, hogy van valami, ami jót ad nekem, van, ami gátol abban. Igen, ez Isten és a Sátán. Nem mint valami létező élőlények, hanem mint én, F.T. Mert minden emberben megvan az Isten és a Sátán. Minden ember küzd a jóért – de ugyanakkor gátolja a gonosz. Bennem is a jó küzd a rosszal. Szeretném, ha a jobbik énem, Isten legyőzné énáltalam a Sátánt. Ehhez pedig nem másnak mint nekem van szükségem. Az Istentől kérek erőt, hogy legyőzhessem önmagamban a gonoszt. Kérem, hogy adjon nekem erőt arra, hogy
1970. tanévünk II. Fele a a jó győzelmével fejeződjék be!

18 Ha pedig a Lélek vezet titeket, nem vagytok a törvény uralma alatt. 19 A test cselekedetei azonban nyilvánvalók, mégpedig ezek: házaságtörés, paráznaság, tisztátalanság, bujálkodás, 20 bálványimádás, varázslás, ellenségeskedés, viszálykodás, féltékenység, harag, önzés, széthúzás, pártoskodás, 21 irigység, gyilkosság, részegeskedés, tobzódás és ezekhez hasonlók. Ezekről előre megmondom nektek, amint már korábban is mondtam, akik ilyeneket cselekszenek, nem öröklék Isten országát. 22 **A Lélek gyümölcse pedig: szeretet, öröm, béke, türelem, szívésség, jóság, hűség, 23 szelídség, önmegtartóztatás.** Az ilyenek ellen nincs törvény. 24 Akik pedig Krisztus Jézuséi, a testet megfeszítették szenvedélyeivel és kívánságaival együtt. 25 **Ha a Lélek által élünk, akkor élünk is a Lélek szerint.** **Εἰ**

ζῶμεν πνεύματι, πνεύματι καὶ στοιχῶμεν

στοιχῶμεν – járjunk; στοιχέω - 1) elsőnek lenni a sorban

26 Ne legyünk becsvágyók, egymást ingerlők, egymásra irigykedők.

Gal 6 (Mai ige 22 06 03)

FONTOS IGESZAKASZ EGYMÁS MEGÍTÉLÉSE SZEMPONTJÁBÓL!!

1Testvéreim, ha valakit tetten is érnek valamilyen bűnben, ti, akik lelki emberek vagytok, igazítsátok helyre az illet szelíd lélekkel. De azért vigyázz magadra, hogy kísértésbe ne essél!

Ἀδελφοί, ἐὰν καὶ προλημφθῆ ἄνθρωπος ἐν τινι παραπτώματι, ὑμεῖς οἱ πνευματικοὶ καταρτίζετε τὸν τοιοῦτον ἐν πνεύματι πραΰτητος, σκοπῶν σεαυτόν, ¹ μὴ καὶ σὺ πειρασθῆς. **Hatszor a p betű – alliteráció?**

προλημφθῆ - tetten éretik, / προλαμβάνω - 1) előbbre vesz vmit, előnyben részesít; 2) előre jelez, megelőz; 3) rajtakap, tetten ér

παραπτώματι, - bűn, παραπτώμα, -τος - vétek, bűn, félrelépés, elesés

καταρτίζετε – helyreigazítsátok, καταρτίζω - 1. rendez, rendbe hoz; 2. (személyeket) összehangol, jó irányba terel; 3. készít, elkészít 4. igazít, ismét visszahelyez, helyreállít 5. jogába visszallít,

πραΰτητος, - szelídségé, πραΰτης, -τος - szelídség, gyengeség

2Egymás terhét hordozzátok, és így töltsétek be Krisztus törvényét.

Ἀλλήλων τὰ βάρη βαστάζετε, καὶ οὕτως ἄναπληρώσατε τὸν νόμον τοῦ χριστοῦ.

βάρη – terheket ,βάρος, -ους - 1. (fiz.) teher; 2. (erkölcsi) súly

βαστάζετε, ¹ - hordozzátok, βαστάζω - visz, hordoz

3Mert, ha valaki azt gondolja, hogy ő valami, jóllehet semmi, megcsalja önmagát.

εἰ γὰρ δοκεῖ τις εἶναι τι μηδὲν ὄν, φρεναπατᾶ ἑαυτόν·

φρεναπατᾶ - megcsalja, φρεναπατάω - megtéveszt, félrevezet, becsap valakit

4Mindenki a saját tetteit vizsgálja meg, és akkor csakis a maga tetteivel dicsekedhet, és nem a máséval.

τὸ δὲ ἔργον ἑαυτοῦ δοκιμαζέτω [ἕκαστος], ¹ καὶ τότε εἰς ἑαυτὸν μόνον τὸ καύχημα ἔξει καὶ οὐκ εἰς τὸν ἕτερον, ¹

5Mert mindenki a maga terhét hordozza.

ἕκαστος γὰρ τὸ ἴδιον φορτίον βαστάσει

φορτίον – terhét ,φορτίον, -ου - 1) hajórakomány; 2) (átv. is) teher

A TEHERRE KÉT SZÓ: βάρος és φορτίον,

6Akit pedig az ígére tanítanak, az minden javából részesítse tanítóját. 7Ne tévelyegjétek: Istent nem lehet megcsúfolni. Hiszen amit vet az ember, azt fogja aratni is: 8mert aki a maga testének vet, az a testből arat majd pusztulást; aki pedig a Léleknek vet, a Lélekből fog aratni örök életet. 9A jó cselekvésében pedig ne fáradjunk el, mert a maga idejében aratunk majd, ha meg nem lankadunk. 10Ezért tehát, amíg időnk van, tegyünk jót mindenkivel, leginkább pedig azokkal, akik testvéreink a hitben.

11Nézzétek, mekkora betűkkel írok nektek a saját kezemmel! 12Akik testi értelemben akarnak tetszést aratni, azok kényszerítenek titeket arra, hogy körülmetélkedjétek, csak azért, hogy Krisztus keresztyéért ne üldözzék őket. 13Mert akik körülmetélkednek, maguk sem tartják meg

a törvényt, hanem azért akarják a ti körülmetélkedésedet, hogy a ti testetekkel dicsekedhessenek.

14Én azonban nem kívánok mással dicsekedni, mint a mi Urunk Jézus Krisztus keresztyével, aki által keresztre feszítettett számomra a világ, és én is a világ számára.

ἐμοὶ ¹ δὲ μὴ γένοιτο καυχᾶσθαι εἰ μὴ ἐν τῷ σταυρῷ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δι' οὗ ἐμοὶ κόσμος ἐσταύρωται καὶ ἡμεῖς μετὰ τὸν κόσμον.

15Mert Krisztus Jézusban sem a körülmetélkedés nem számít, sem a körülmetéletlenség; hanem csak az új teremtés. 16Békesség és irgalmasság mindazoknak, akik e szabály szerint élnek, és Isten Izráelének!

17Ezentúl senki se okozzon nekem fájdalmat, mert én Jézus bélyegeit hordozom a testemen!

18A mi Urunk Jézus Krisztus kegyelme legyen a ti lelketekkel, testvéreim. Ámen.

Ef 1

1 Pál, Isten akaratából Jézus Krisztus apostola az Efezusban élő és Krisztus Jézusban hívő szenteknek:

Παῦλος ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ διὰ θελήματος θεοῦ τοῖς ἁγίοις τοῖς οὖσιν [ἐν Ἐφέσῳ] καὶ πιστοῖς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ·

2 kegyelem nektek és békesség Istentől, a mi Atyánktól és az Úr Jézus Krisztustól.

χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

3 Áldott az Isten, a mi Urunk Jézus Krisztus Atyja, aki megáldott minket mennyei világának minden lelki áldásával Krisztusban.

Εὐλογητὸς ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ εὐλογήσας ἡμᾶς ἐν πάσῃ εὐλογία πνευματικῇ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν Χριστῷ

4 Mert őbenne kiválasztott minket magának már a világ teremtése előtt, hogy szentek és feddhetetlenek legyünk előtte szeretetben.

καθὼς ἐξελέξατο ἡμᾶς ἐν αὐτῷ πρὸ καταβολῆς κόσμου, ¹ εἶναι ἡμᾶς ἁγίους καὶ ἁμώμους κατενώπιον αὐτοῦ ἐν ἀγάπῃ,

ἐξελέξατο – kiválasztott, ἐκλέγω - kizemel, kiválaszt, kiválogat

ἁμώμους – szeplőtlenek; ἁμωμος, -ον - (átv. is) hibátlan, feddhetetlen

καταβολή, -ῆς - 1. alapvetés, megalapozás; 2. teremtés; 3. foganás

κατενώπιον - előtt

(FT feddhetetlenek „pecsétel”, feddhetőnek „bélyegez” (Pecsét versus bélyeg: elpecsételés, fenevad bélyege)

5 Előre el is határozta, hogy fiaivá fogad minket Jézus Krisztus által, akarata és tetszése szerint,

προορίσας ἡμᾶς εἰς υἰοθεσίαν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς αὐτόν, κατὰ τὴν εὐδοκίαν τοῦ θελήματος αὐτοῦ,

6 hogy magasztaljuk dicsőséges kegyelmét, amellyel megajándékozott minket szeretett Fiában **PREDESTINÁCIÓ?!**

εἰς ἔπαινον δόξης τῆς χάριτος αὐτοῦ ἧς ἐχαρίτωσεν ἡμᾶς ἐν τῷ ἡγαπημένῳ,

ἔπαινον – magasztalás, ἔπαινος, -ου - 1. (emberre vonatkozóan) dicséret, jó hírnév; 2. (Istenre vonatkozóan) magasztalás

7 Őbenne van – az ő vére által – a mi megváltásunk, bűneink bocsánata is; kegyelmének gazdagsága szerint,

ἐν ¹ ᾧ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, τὴν ἄφεσιν τῶν παραπτωμάτων, κατὰ τὸ πλοῦτος τῆς χάριτος αὐτοῦ

παραπτωμάτων, - bűnöké; παράπτωμα, -τος - véték, bűn, félrelépés, elesés

8 amelyet kiárasztott ránk teljes bölcsességgel és értelemmel.

ἧς ἐπερίσσευσεν εἰς ἡμᾶς ¹ ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ φρονήσει

9 Mert úgy tetszett neki, hogy megismertesse velünk az ő akarátának titkát, amelyet kijelentett őbenne

γνωρίσας ἡμῖν τὸ μυστήριον τοῦ θελήματος αὐτοῦ, κατὰ τὴν εὐδοκίαν αὐτοῦ ἦν προέθετο ἐν αὐτῷ

10 az idők teljességének arról a rendjéről, **DISPENZÁCIÓ** hogy Krisztusban egybefoglal mindeneiket, azt is, ami a mennyben, és azt is, ami a földön van.

εἰς οἰκονομίαν τοῦ πληρώματος τῶν καιρῶν, ἀνακεφαλαιώσασθαι τὰ πάντα ἐν τῷ χριστῷ, ¹ τὰ ἐπὶ τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς· ¹ ἐν αὐτῷ, ¹

11 Őbenne lettünk örököseivé is, mivel eleve elrendeltettünk erre annak kijelentett végzése szerint, aki mindent saját akaratára és elhatározása szerint cselekszik;

ἐν ¹ ᾧ καὶ ἐκκληρώθημεν προορισθέντες κατὰ πρόθεσιν τοῦ τὰ πάντα ἐνεργοῦντος κατὰ τὴν βουλήν τοῦ θελήματος αὐτοῦ,

12 hogy dicsőségének magasztalására legyünk, mint akik előre reménykedünk Krisztusban.

εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς εἰς ἔπαινον δόξης αὐτοῦ τοὺς προηλπικότητας ἐν τῷ χριστῷ· ¹

προηλπικότητας - előre reménykedők, προελπίζω - előre remél

13 Őbenne pedig titeket is, akik hallottátok az igazság igéjét, üdvösségetek evangéliumát, és hívőkké lettetek, eljegyzett pecsétjével, a megígért Szentlélekkel,

ἐν ¹ ᾧ καὶ ὑμεῖς ἀκούσαντες τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, τὸ εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας ὑμῶν, ἐν ᾧ καὶ πιστεύσαντες ἐσφραγίσθητε τῷ πνεύματι τῆς ἐπαγγελίας τῷ ἁγίῳ,

ἐσφραγίσθητε – megpecsételtetek, σφραγίζω - lepecsétel (hogy megjelölje)

14 örökségünk zálogával, hogy megváltsa tulajdon népét az ő dicsőségének magasztalására.

ὅ ἐστιν ἄρραβὸν τῆς κληρονομίας ἡμῶν, εἰς ἀπολύτρωσιν τῆς περιποιήσεως, εἰς ἔπαινον τῆς δόξης αὐτοῦ

περιποιήσεως, - megszerzetté, περιποίησις, -εως - megőrzés; megszerzés

15 Ἐν τεῆν, miután hallottam az Úr Jézusba vetett hitetekről és a bennetek minden szent iránt megnyilvánuló szeretetről,

Διὰ τοῦτο καὶ γῶ, ¹ ἀκούσας τὴν καθ' ὑμᾶς πίστιν ἐν τῷ κυρίῳ Ἰησοῦ καὶ τὴν ¹ * εἰς πάντας τοὺς ἁγίους, ¹

16 szüntelenül hálát adok értetek, amikor megemlékezem rólatok imádságaimban;

οὐ παύομαι εὐχαριστῶν ὑπὲρ ὑμῶν μνεῖαν ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου,

παύομαι - szűnöm meg, παύω - 1. (A.) megszünte

17 és kérem, hogy a mi Urunk Jézus Krisztus Istene, a dicsőség Atyja adja meg nektek a bölcsesség és a kinyilatkoztatás Lelkét, hogy megismerjétek őt;

ἵνα ὁ θεὸς τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ πατὴρ τῆς δόξης, ἡ δόξη ὑμῖν πνεῦμα σοφίας καὶ ἀποκαλύψεως ἐν ἐπιγνώσει αὐτοῦ,

ISTENISMERET KÉT ÚTJA: A BÖLCSESSÉG ÉS A KINYILATKOZTATÁS LELKE (SZELLEME)

18 [Isten] és világosítsa meg lelki szemeteket, hogy meglássátok, milyen reménységre hívott el titeket, milyen gazdag az ő örökségének dicsősége a szentek között,

πεφωτισμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς καρδίας [ὑμῶν] εἰς τὸ εἰδέναι ὑμᾶς τίς ¹ ἐστιν ἡ ἐλπίς τῆς κλήσεως αὐτοῦ, τίς ¹ ὁ πλοῦτος τῆς δόξης τῆς κληρονομίας αὐτοῦ ἐν τοῖς ἁγίοις,

πεφωτισμένους – megvilágosítva, φωτίζω - 1) világít, ragyog; 2

κληρονομία, -ς – örökség

CSIA: 18 ADJA NÉKTEK A SZÍVNEK MEGVILÁGOSÍTOTT SZEMÉT,

George Wither 1558-1667 The Eye of the Heart Emblem

19 és milyen mérhetetlenül nagy az ő hatalma rajtunk, hívőkön. Minthogy hatalmának ezzel az erejével

καὶ τί τὸ ὑπερβάλλον μέγεθος τῆς δυνάμεως αὐτοῦ εἰς ἡμᾶς τοὺς πιστεύοντας κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ κράτους τῆς ἰσχύος αὐτοῦ ¹

ἰσχύς, -ύος - erő

20 munkálkodott Krisztusban, amikor feltámasztotta őt a halálból, és jobbjára ültette a mennyekben,

ἦν ¹ ἑνήργηκεν ἔν τῷ χριστῷ ¹ ἐγείρας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, ¹ καὶ καθίσας ἐν δεξιᾷ αὐτοῦ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις

21 feljebb minden méltóságnál és hatalmasságnál, minden erónél és uralomnál, sőt minden névnél is, amelyet segítségül hívnak, nemcsak ebben a világban, hanem az eljövendőben is.

HATALMAS KRISZTUS-DICSŐÍTÉS:

ὑπεράνω πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας καὶ δυνάμεως καὶ κυριότητος καὶ παντὸς ὀνόματος ὀνομαζομένου ¹ οὐ μόνον ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι·

ὀνομαζομένου ¹ - (mely) neveztetik; ὀνομάζω - nevez, elnevez vminek

22 Mindent az ő lába alá vetett, és őt tette mindenek felett az egyház fejévé.

καὶ πάντα ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ, ¹ καὶ αὐτὸν ἔδωκεν κεφαλὴν ὑπὲρ πάντα τῇ ἐκκλησίᾳ

23 Ez az ő teste és teljessége annak, aki teljessé tesz mindent mindenekben.

ἥτις ἐστὶν τὸ σῶμα αὐτοῦ, τὸ πλήρωμα τοῦ τὰ πάντα ἐν πᾶσιν πληρουμένου.

EZ A FEJEZET OLYAN MÉLYSÉGGEL, MAGASSÁGGAL, SZÉLESSÉGGEL, ERŐVEL BÍR, HOGY MEG KÉNE TANULNI KÍVŰLRÓL!

Ef 2

1 Titeket is életre keltett, akik halottak voltatok vétkeitek és bűneitek miatt,

καὶ ¹ ὑμᾶς ὄντας νεκροὺς τοῖς παραπτώμασιν καὶ ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν

2 amelyekben egykor éltetek e világ életmódja szerint; igazodva a levegő birodalmának fejedelméhez, ahhoz a lélekhez, amely most az engedetlenség fiaiban működik.

ἐν αἷς ποτὲ ¹ περιεπατήσατε κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦ κόσμου τούτου, κατὰ τὸν ἄρχοντα τῆς ἐξουσίας τοῦ ἀέρος, τοῦ πνεύματος τοῦ νῦν ἐνεργοῦντος ἐν τοῖς υἱοῖς τῆς ἁπειθείας·

3 Egykor mi is mindnyájan közöttük éltünk testünk kívánságaival, követtük a test és az érzékek hajlamait, és a harag fiait voltunk természetünknel fogva, éppen úgy, mint a többiek.

ἐν οἷς καὶ ἡμεῖς πάντες ἀνεστράφημέν ποτε ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῆς σαρκὸς ἡμῶν, ¹ ποιῶντες τὰ θελήματα τῆς σαρκὸς καὶ τῶν διανοιῶν, καὶ ἡμεθα τέκνα φύσει ὀργῆς ὡς καὶ οἱ λοιποί·–

4 De Isten, gazdag lévén irgalomban, az ő nagy szeretetéért, amellyel minket szeretett,

ὁ δὲ θεὸς πλούσιος ὢν ἐν ἐλέει, διὰ τὴν πολλὴν ἀγάπην αὐτοῦ ἦν ἡγάπησεν ἡμᾶς

5 hogy minket is, akik halottak voltunk a vétkek miatt, életre keltett Krisztussal együtt – kegyelemből van üdvösségetek! –

καὶ ὄντας ἡμᾶς νεκροὺς τοῖς παραπτώμασιν συνεζωοποίησεν τῷ χριστῷ, ¹ – χάριτί ἐστε σεσωσμένοι, – ¹

συνεζωοποίησεν - (vele) együtt élővé tett

συζωοποιέω - 1) együtt megelevenít, életre kelt; 1a) keresztényeket, Krisztussal

6 és vele együtt feltámasztott, és a mennyei világba ültetett Krisztus Jézusban,

METAFORIKUS, NEM LEHET LITERÁLISAN ÉRTENI!

καὶ συνήγειρεν καὶ συνεκάθισεν ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ

7 hogy megmutassa az eljövendő világban kegyelmének mérhetetlen gazdagságát irántunk való jóságából Krisztus Jézusban.

ἵνα ἐνδείξηται ἐν τοῖς αἰῶσιν τοῖς ἐπερχομένοις τὸ ὑπερβάλλον πλοῦτος τῆς χάριτος αὐτοῦ ἐν χρηστότητι ἐφ' ἡμᾶς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

8 Hiszen kegyelemből van üdvösségetek hit által, és ez nem tőletek van: Isten ajándéka;

τῇ ¹ γὰρ χάριτί ἐστε σεσωσμένοι ¹ διὰ πίστεως· καὶ τοῦτο οὐκ ἐξ ὑμῶν, θεοῦ τὸ δῶρον·

9 nem cselekedetekért, hogy senki se dicsekedjék.

οὐκ ἐξ ἔργων, ἵνα μή τις καυχῆσεται.

καυχῆσεται. – dicsekedjék, καυχάομαι v. καυχῶμαι - dicsekszik

10 Mert az ő alkotása vagyunk, akiket Krisztus Jézusban jó cselekedetekre teremtett, amelyeket előre elkészített Isten, hogy azok szerint éljünk.

αὐτοῦ γὰρ ἐσμεν ποίημα, κτισθέντες ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἐπὶ ἔργοις ἀγαθοῖς οἷς προητοίμασεν ὁ θεὸς ¹ ἵνα ἐν αὐτοῖς περιπατήσωμεν

(ez az Ef teljesebb!) –

a KETTŐBŐL egy: zsidók és pogányok ἀμφοτέροι - mindkettő

11 Emlékezzetek **μνημονεύετε** -tehát arra, hogy ti egykor pogányok voltatok, úgynevezett körülmetéletlenek a körülmetéltek szerint, akik viszont azért nevezik magukat így, mert testükön emberkéz által körül vannak metélve. 12 Ti abban az időben Krisztus nélkül éltetek, Izrael közösségétől elkülönítve, és mint az ígéret szövetségén kívül álló idegenek, reménység nélkül és Isten nélkül éltetek a világban.

13 Most pedig Krisztus Jézusban ti, akik egykor távol voltatok, közel kerültetek Krisztus vére által.

14 Mert ő a mi békességünk, aki a két nemzetséget eggyé tette, és az ő testében lebontotta az elválasztó falat, az ellenségeskedést,

Αὐτὸς γὰρ ἐστὶν ἡ εἰρήνη ἡμῶν, ὁ ποιήσας τὰ ἀμφοτέρα ἐν καὶ τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ λύσας, τὴν ἔχθραν ἐν τῇ σαρκὶ αὐτοῦ,

ἀμφοτέρα – mindkettőt μεσότοιχον - elválasztó falat

μεσότοιχον, -ου - elválasztó fal

φραγμός, -οῦ - kerítés

λύσας, - lebontva, λύω - old, földold,

15 miután a tételes (dogma!) parancsolatokból álló törvényt érvénytelenné tette, hogy békességet szerezve a kettőt egy új emberré teremtsen önmagában.

τὸν νόμον τῶν ἐντολῶν ἐν δόγμασιν καταργήσας, ἵνα τοὺς δύο κτίσῃ ἐν αὐτῷ ¹ εἰς ἓνα καινὸν ἄνθρωπον ποιῶν εἰρήνην,

καταργήσας, - megsemmisítve, eltörölve,

καταργέω - 1. (A.) érvénytelenít, megszüntet,

16 Megbékéltette mindkettőt egy testben Istennel a kereszttel, miután megölté az ellenségeskedést önmagában,

καὶ ἀποκαταλλάξῃ τοὺς ἀμφοτέρους ἐν ἐνὶ σώματι τῷ θεῷ διὰ τοῦ σταυροῦ ἀποκτείνας τὴν ἔχθραν ἐν αὐτῷ·

MIÉRT VAN SZARKSZ A 14. VERSBEN ÉS SZOMA A 16-BAN???
(MINDKETTŐ KRISZTUS TESTÉRE VONATKOZIK!)

17 és eljött, békességet hirdetett nektek, a távoliaknak, és békességet a közelieknek.

καὶ ἔλθὼν εὐηγγελίσατο εἰρήνην ὑμῖν τοῖς μακρὰν καὶ εἰρήνην τοῖς ἐγγύς·

18 Mert általa van szabad utunk mindkettőnknek egy Lélekben az Atyához.

ὅτι δι' αὐτοῦ ἔχομεν τὴν προσαγωγὴν οἱ ἀμφοτέροι ἐν ἐνὶ πνεύματι πρὸς τὸν πατέρα.

προσαγωγὴν - hozzá vezető utat

προσαγωγή, -ῆς - bejárat, belépés

ἀμφοτέροι – mindkettő

19 Ezért tehát nem vagytok többé idegenek és jövevények, hanem polgártársai a szenteknek és háza népe Istennek.

Ἄρα οὖν οὐκέτι ἐστὲ ξένοι καὶ πάροικοι, ¹ ἄλλὰ ἐστὲ
ἑσυνπολιτῆται τῶν ἁγίων καὶ οἰκεῖοι τοῦ θεοῦ,

20 Mert ráépültetek az apostolok és a próféták alapjára, a sarokkő pedig maga Krisztus Jézus,

ἐποικοδομηθέντες ἐπὶ τῷ θεμελίῳ τῶν ἀποστόλων καὶ
προφητῶν, ὄντος ἀκρογωνιαίου αὐτοῦ Χριστοῦ Ἰησοῦ,

ἀκρογωνιαῖος, -ου - szegletkő

21 akiben az egész épület egybeilleszkedik, és szent templommá növekszik az Úrban,
ἐν ᾧ πᾶσα οἰκοδομὴ συναρμολογουμένη αὖξει εἰς ναὸν ἅγιον
ἐν κυρίῳ

αὖξει – növekedik; αὖξάνω - 1. (A) nővel, fokoz,

22 és akiben ti is együtt épültök Isten hajlékává a Lélek által.

ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς συνοικοδομεῖσθε εἰς κατοικητήριον τοῦ θεοῦ
ἐν πνεύματι.

κατοικητήριον, -ου – hajlék

Ef 3

**KRISZTUS MISZTÉRIUMA: A POGÁNYOK IS BENNE VANNAK ISTEN
MEGVÁLTÓ TERVÉBEN:**

1 Ezért vagyok én, Pál Krisztus Jézus foglya értetek, a pogányokért. 2 Ha ugyan hallottatok
arról, hogy Isten kegyelme milyen szolgálatot bízott rám a ti javatokra,

3 amikor kinyilatkoztatásával megismertette velem a **TITKOT**, ahogy előbb röviden
megírtam.

[ὅτι] κατὰ ἀποκάλυψιν ἐγνωρίσθη μοι τὸ μυστήριον, καθὼς
προέγραψα ἐν ὀλίγῳ,

4 Ha elolvassátok, megtudhatjátok belőle, hogyan értem én Krisztus **TITKÁT**,
πρὸς ὃ δύνασθε ἀναγινώσκοντες νοῆσαι τὴν σύνεσίν μου ἐν
τῷ μυστηρίῳ τοῦ χριστοῦ,

5 amely más nemzedékek idején nem vált ismertté az emberek fiai előtt úgy, ahogyan most kinyilatkoztatta szent apostolainak és prófétáinak a Lélek által: 6 hogy tudniillik a pogányok örökös társaink, **velünk egy test, és velünk együtt részesek az ígéletben is Krisztus Jézusért az evangélium által.** 7 Ennek lettem szolgájává Isten kegyelmének ajándékából, amelyben hatalmának ereje által részesített engem. 8 **Nekem, minden szent között a legkisebbnek adatott az a kegyelem, hogy a pogányoknak hirdessem Krisztus mérhetetlen gazdagságát,** 9 és hogy feltárjam mindenki előtt, mi ama **TITOK megvalósulásának a rendje, amely el volt rejtve öröktől fogva Istenben, mindenek teremtőjében;**

καὶ φωτίσαι * τίς ¹ ἡ οἰκονομία τοῦ μυστηρίου τοῦ ἀποκεκρυμμένου ἀπὸ τῶν αἰώνων ἐν τῷ θεῷ τῷ τὰ πάντα κτίσαντι,

10 és hogy ismertté legyen most az egyház által a mennyei fejedelemségek és hatalmasságok előtt Isten sokféle bölcsessége.

ἵνα γνωρισθῆ νῦν ταῖς ἀρχαῖς καὶ ταῖς ἐξουσίαις ἐν τοῖς ἐπουρανίοις διὰ τῆς ἐκκλησίας ἡ πολυποίκιλος σοφία τοῦ θεοῦ,

11 Ez felel meg örök végzésének, amelyet megvalósított Krisztus Jézusban, a mi Urunkban:

κατὰ πρόθεσιν τῶν αἰώνων ἦν ἐποίησεν ἐν τῷ χριστῷ ¹ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν,

PREDESTINÁCIÓ; PROTHEZIS = ELEVE ELRENDELÉS

12 őbenne van bátorságunk és szabad utunk bizodalommal a benne való hit által.

13 Kérlek tehát titeket, ne csüggedjete el az értetek szenvedett megpróbáltatásaim miatt, hiszen számotokra dicsőség ez.

EZ IS HATALMAS KRISZTUS-HIMNUSZ

14 Ezért **meghajtom térdemet** az Atya előtt,

Τούτου χάριν κάμπτω τὰ γόνατά μου πρὸς τὸν πατέρα,

14 Τούτου χάριν ezért

15 akiről nevét kapja minden nemzetség mennyen és földön:

ἐξ οὗ πᾶσα πατριὰ ἐν οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ γῆς ὀνομάζεται,

16 adja meg nektek dicsőségének gazdagsága szerint, hogy hatalmasan megerősödjék bennetek a belső ember az ő Lelke által;

ἵνα δῶ ὑμῖν κατὰ τὸ πλοῦτος τῆς δόξης αὐτοῦ δυνάμει κραταιωθῆναι διὰ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ εἰς τὸν ἔσω ἄνθρωπον,

17 hogy Krisztus lakjék szívetekben a hit által, a szeretetben meggyökerezve és megalapozva

κατοικῆσαι τὸν χριστὸν ¹ διὰ τῆς πίστεως ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν ¹ ἐν ἀγάπῃ· ¹ ἐρριζωμένοι καὶ τεθεμελιωμένοι,

18 képesek legyetek felfogni minden szenttel együtt: mi a szélesség és hosszúság, magasság és mélység;

ἵνα ἐξισχύσητε καταλαβέσθαι σὺν πᾶσιν τοῖς ἁγίοις τί τὸ πλάτος καὶ μῆκος καὶ ὕψος καὶ βάθος,

19 és így megismerjétek Krisztus minden ismeretet meghaladó szeretetét, hogy Isten mindent átfogó teljességére jussatok.

γινῶναί τε τὴν ὑπερβάλλουσαν τῆς γνώσεως ἀγάπην τοῦ χριστοῦ, ¹ ἵνα πληρωθῆτε εἰς πᾶν τὸ πλήρωμα τοῦ θεοῦ

20 Aki pedig mindent megtehet sokkal bőségesebben, mint ahogy mi kérjük vagy gondoljuk, a bennünk munkálkodó erő szerint:

Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑπὲρ πάντα ποιῆσαι ὑπερεκπερισσοῦ ὧν αἰτούμεθα ἢ νοοῦμεν κατὰ τὴν δύναμιν τὴν ἐνεργουμένην ἐν ἡμῖν

21 azé a dicsőség az egyházban Krisztus Jézus által nemzedékről nemzedékre, örökkön-örökké. Ámen.

αὐτῷ ἡ δόξα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ εἰς πάσας τὰς γενεὰς τοῦ αἰῶνος τῶν αἰῶνων· ¹ ἀμήν.

Ef 4

ITT AZ „EGY” ÉS A „MINDEN” KÖRÜL FOROG MINDEN

1 Kérlek tehát titeket én, aki fogoly vagyok az Úrért: éljete ahhoz az elhíváshoz méltón, amellyel elhívtatok, 2 teljes alázatossággal, szelídséggel és türelemmel; viseljétek el egymást szeretettel, 3 igyekezzetek megtartani a Lélek egységét a békesség kötelékével.

σπουδάζοντες τηρεῖν τὴν ἐνότητα τοῦ πνεύματος ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης·

4 Egy a test, és egy a Lélek, aminthogy egy reménységre kaptatok elhívást is:

ἐν¹ σῶμα καὶ ἐν πνεῦμα, καθὼς [καὶ]¹ ἐκλήθητε ἐν μιᾷ ἐλπίδι τῆς κλήσεως ὑμῶν·

5 egy az Úr, egy a hit, egy a keresztség,

εἷς κύριος, μία πίστις, ἐν βάπτισμα·¹

MIND A HÁROM SZÓ: Εἷς, μία, ἐν „EGY”ET JELENT:

6 egy az Istene és Atyja mindeneknek; ő van mindenek felett és mindenek által és mindenekben.

εἷς θεὸς καὶ πατὴρ πάντων, ὁ ἐπὶ πάντων καὶ διὰ πάντων καὶ ἐν πᾶσιν.

7 A kegyelem pedig mindegyikünknek Krisztus ajándékának mértéke szerint adatott.

Ἐνὶ δὲ ἑκάστῳ ἡμῶν ἐδόθη [ἡ]¹ χάρις κατὰ τὸ μέτρον τῆς δωρεᾶς τοῦ χριστοῦ.¹

8 Ezért mondja az Írás: „Felment a magasságba, foglyokat vitt magával, ajándékot adott az embereknek.”

διὸ λέγει¹ Ἀναβὰς¹ εἰς ὕψος ἠχμαλώτευσεν αἰχμαλωσίαν, ὁ [καὶ] ἔδωκεν δόματα τοῖς ἀνθρώποις.

9 Az pedig, hogy „felment”, mi mást jelent, mint azt, hogy le is szállt erre a földre.

τὸ δὲ¹ Ἀνέβη¹ τί ἐστίν¹ εἰ μὴ ὅτι καὶ κατέβη εἰς τὰ κατώτερα μέρη¹ τῆς γῆς;

10 Aki leszállt, az „fel is ment”, feljebb minden égnél, hogy betöltse a mindenséget.

ὁ καταβὰς αὐτός ἐστίν καὶ ὁ ἀναβὰς ὑπεράνω πάντων τῶν οὐρανῶν, ἵνα πληρώσῃ τὰ πάντα

11 És ő „adott” némelyeket apostolokul, másokat prófétákul, ismét másokat evangélistákul vagy pásztorokul és tanítókul, **5 tisztség az egyházban!**

καὶ¹ αὐτὸς ἔδωκεν τοὺς μὲν ἀποστόλους, τοὺς δὲ προφήτας, τοὺς δὲ εὐαγγελιστάς, τοὺς δὲ ποιμένας καὶ διδασκάλους,

12 hogy felkészítse a szenteket a szolgálat végzésére, Krisztus testének építésére,

πρὸς τὸν καταρτισμὸν τῶν ἁγίων εἰς ἔργον διακονίας, εἰς οἰκοδομὴν τοῦ σώματος τοῦ χριστοῦ, ¹.

13 míg eljutunk mindnyájan a hitnek és Isten Fia megismerésének egységére, a felnőttkorra, a **Krisztus teljességét elérő** nagykorúságra,

μέχρι ¹ καταντήσωμεν οἱ πάντες εἰς τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ, εἰς ἄνδρα τέλειον, εἰς μέτρον ἡλικίας τοῦ πληρώματος τοῦ χριστοῦ, ¹

14 hogy többé ne legyünk kiskorúak, akik mindenféle tanítás szelében ide-oda hányódnak és sodródnak az emberek csalásától, tévútra csábító ravaszságától;

ἵνα μηκέτι ὦμεν νήπιοι, κλυδωνιζόμενοι καὶ περιφερόμενοι παντὶ ἀνέμῳ τῆς διδασκαλίας ἐν τῇ ῥαβδίᾳ τῶν ἀνθρώπων ¹ ἐν πανουργίᾳ πρὸς τὴν ῥαβδίαν τῆς πλάνης,

15 hanem az igazsághoz ragaszkodva növekedjünk fel szeretetben mindenestől őhozzá, aki a fej, a Krisztus,

IGAZSÁG ÉS A SZERETET EGYSÉGE!

ἀληθεύοντες δὲ ἐν ἀγάπῃ αὐξήσωμεν εἰς αὐτὸν τὰ πάντα, ὅς ἐστιν ἡ κεφαλὴ, Χριστός,

αὐξήσωμεν – növeljük, αὐξάνω - 1. (A) növel, fokoz, tenyészt, szaporít,

16 akiből az egész test egybeilleszkedik és összekapcsolódik a különféle ízületek segítségével úgy, hogy minden egyes tagja erejéhez mérten közösen munkálja a test növekedését, hogy épüljön szeretetben.

ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα συναρμολογούμενον καὶ ῥαβδίζόμενον διὰ πάσης ἀφῆς τῆς ἐπιχορηγίας κατ' ἐνέργειαν ἐν μέτρῳ ἐνὸς ἐκάστου μέρους τὴν αὐξήσιν τοῦ σώματος ποιεῖται εἰς οἰκοδομὴν ἑαυτοῦ ἐν ἀγάπῃ

17 Mondom tehát, és tanúsítom az Úr nevében, hogy többé nem élhettek úgy, ahogyan a pogányok élnek hiábavaló gondolkodásuk szerint.

Τοῦτο οὖν λέγω καὶ μαρτύρομαι ἐν κυρίῳ, μηκέτι ὑμᾶς περιπατεῖν ¹ καθὼς καὶ τὰ ἔθνη περιπατεῖ ¹ ἐν ματαιότητι τοῦ νοῦς αὐτῶν

ματαιότης, -τος – hiábavalóság

18 Az ő elméjükre sötétség borult, és elidegenedtek az Istennek tetsző élettől, mert megmaradtak tudatlanságukban, és megkeményedett a szívük.

έσκοτωμένοι τῇ διανοίᾳ ὄντες, ἀπηλλοτριωμένοι τῆς ζωῆς τοῦ θεοῦ, ¹ διὰ τὴν ἄγνοιαν τὴν οὖσαν ἐν αὐτοῖς, διὰ τὴν πώρωσιν τῆς καρδίας αὐτῶν.

πώρωσις, -εως – keménység

ἀπηλλοτριωμένοι – elidegenültek; ἀπαλλοτριόω - 1) (A) elidegenít 2) (M) elidegenedik vkitől

19 Mivel erkölcsi érzékük eltompult, bujálkodásra adták magukat, mindenféle tisztátalanságot művelve mohóságukban.

οἵτινες ἀπηληγότες ἑαυτοῦς παρέδωκαν τῇ ἀσελγείᾳ εἰς ἐργασίαν ἀκαθαρσίας πάσης ἐν πλεονεξίᾳ.

ἀπηληγότες – érzéketlenül

ἀπαλγέω - érzéketlen, nem érez

ἀσελγεία - fajtalanságnak; ἀσέλγεια, -΄ς - bujaság

πλεονεξία. – nyereségvágy, πλεονεξία, -ς - nyereségvágy, kapzsiság

20 Ti azonban nem így tanultátok Krisztust;

21 ha valóban úgy hallottatok róla, és kaptatok felőle tanítást, ahogyan az igaz Jézusban:
22 vessétek le a régi élet szerint való őembert, aki csalárd és gonosz kívánságok miatt megromlott;

ἀποθέσθαι ὑμᾶς κατὰ τὴν προτέραν ἀναστροφὴν τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον τὸν φθειρόμενον κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τῆς ἀπάτης

ἀποθέσθαι - hogy vetkezzétek le, ἀποτίθημι - áttesz, áthelyez

23 újuljatok meg lelketekben és elmétekben,

ἀνανεοῦσθαι δὲ τῷ πνεύματι τοῦ νοῦς ὑμῶν, ¹

24 öltsetek fel az új embert, aki Isten tetszése szerint valóságos igazságban és szentségben teremtett.

καὶ ἐνδύσασθαι τὸν καινὸν ἄνθρωπον τὸν κατὰ θεὸν κτισθέντα ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ὁσιότητι τῆς ἀληθείας.

ἐνδύσασθαι - fölölteni (magatokra), ἐνδύω - 1. (A.) fölöltöztet; 2. (M.) fölöltözik; magára ölt (ruhát, fegyvert); 4. (átv) (érzelem) beköltözik vki lelkébe

ὁσιότης, -τος - szentség, kegyesség

25 Ezért tehát vessétek le a hazugságot, és mondjatok igazat, mindenki a felebarátjának, mivelhogy tagjai vagyunk egymásnak.

Διὸ ἀποθέμενοι τὸ ψεῦδος λαλεῖτε ἀλήθειαν ἕκαστος μετὰ τοῦ πλησίον αὐτοῦ, ὅτι ἐσμὲν ἀλλήλων μέλη.

26 Haragudhattok, de ne vétkezzetek: a nap ne menjen le haragotokkal. ὀργίζεσθε καὶ μὴ ἁμαρτάνετε· ὁ ἥλιος μὴ ἐπιδυέτω ἐπὶ ¹ * παροργισμῶ ὑμῶν,

ἐπιδυέτω - nyugodjék le; ἐπιδύω - lemegy, lenyugszik a Nap

παροργισμῶ - harag, παροργισμός, -οῦ - méltatlankodás, harag

27 helyet se adjatok az ördögnek.

μηδὲ δίδοτε τόπον τῷ διαβόλῳ.

28 A tolvaj többé ne lopjon, hanem inkább dolgozzék, és saját keze munkájával szerezze meg a javakat, hogy legyen mit adnia a szűkölködőknek.

ὁ κλέπτων μηκέτι κλεπτέτω, μᾶλλον δὲ κοπιάτω ἐργαζόμενος ταῖς ¹ * χερσὶν τὸ ἀγαθόν, ἵνα ἔχῃ μεταδιδόναι τῷ χρεΐαν ἔχοντι.

29 Semmiféle bomlasztó beszéd ne hagyja el a szátokat, hanem csak akkor szóljatok, ha az jó a szükségesé építésre, hogy áldást hozzon azokra, akik hallják.

πᾶς λόγος σαπρὸς ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν μὴ ἐκπορευέσθω, ἄλλὰ εἴ τις ἀγαθὸς πρὸς οἰκοδομὴν τῆς χρεΐας, ἵνα δῶ χάριν τοῖς ἀκούουσιν.

σαπρὸς – rothadt; σαπρός, -ά, -όν - 1) rothadt;

30 És ne szomorítsátok meg Isten Szentlelkét, aki az ő pecsétje rajtatok a megváltás napjára.

καὶ μὴ λυπεῖτε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον τοῦ θεοῦ, ἐν ᾧ ἐσφραγίσθητε εἰς ἡμέραν ἀπολυτρόσεως

λυπεῖτε - szomorítsátok meg; λυπέω v. λυπῶ - 1. (A.) szomorúságot okoz; 2. (P.) szomorkodik

31 Minden keserűség, indulat, harag, kiabálás és istenkáromlás legyen távol tőletek minden gonoszsággal együtt.

πᾶσα πικρία καὶ θυμὸς καὶ ὀργή καὶ κραυγή καὶ βλασφημία ἀρθήτω ἀφ' ὑμῶν σὺν πάσῃ κακία.

θυμὸς – indulatosság
κραυγή - kiabálás

32 Viszont legyetek egymáshoz jószákosak, irgalmasak, bocsássatok meg egymásnak, ahogyan Isten is megbocsátott nektek Krisztusban.

γίνεσθε [δὲ] εἰς ἀλλήλους χρηστοί, εὖσπλαγχοι, χαριζόμενοι ἑαυτοῖς ¹ καθὼς καὶ ὁ θεὸς ἐν Χριστῷ ἐχαρίσατο ὑμῖν.

χαριζόμενοι - kegyelmet gyakorolván,
χαρίζομαι - 1. adományoz, ajándékoz; 2. kegyelmez, kegyelmet ad

Legtöbb: „bocsássatok meg”, de:

VIZS és KG meg engeduen egy máfnac miképpen az Iftenis Chrifthusba meg enge-det nékunc.

CSL egymásnak megkegyelmezők, ahogy Isten is a Krisztusban megkegyelmezett nektek

Ef 5

1 Legyetek tehát Isten követői, mint szeretett gyermekei, 2 és éljetez szeretetben, ahogyan Krisztus is szeretett minket, és önmagát adta értünk áldozati ajándéku, Istennek kedves illatként.

καὶ περιπατεῖτε ἐν ἀγάπῃ, καθὼς καὶ ὁ χριστὸς ¹ ἠγάπησεν ἑαυτὸν καὶ παρέδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ὑμῶν προσφορὰν καὶ θυσίαν τῷ θεῷ εἰς ὁσμὴν εὐωδίας.

MILYEN KRISZTUS SZERETETE: ÖNMAGÁT ÉRTÜNK ADOTT ÁLDOZAT, ISTEN KEDVES ILLATATA (CS, NZ!!)

**ADTA ÉS NEM HAGYTA!! – ÖNMAGÁT ADTA!! PAREDOKEN EAUTON!
FONTOS SZOTERIOLÓGIAI MONDAT!!!**

προσφορὰν - följánlott ajándékként; προσφορά, -ᾱς - felajánlott ajándék, áldozat

3 Ellenben paráznaság, bármiféle tisztátalanság vagy nyerészkedés még szóba se kerüljön közöttetek, ahogyan ez szentekhez méltó,

4 se szemérmertlenség, se ostoba beszéd vagy kétértelműség, mert ez nem illik, hanem inkább a hálaadás.

**καὶ αἰσχροῦτης καὶ μωρολογία ἢ εὐτραπελία, ἃ οὐκ ἀνήκεν,
1 ἄλλὰ μᾶλλον εὐχαριστία**

αἰσχροῦτης - ocsmányság αἰσχρός, -ά, -όν - erkölcstelen, aljas, dicstelen

μωρολογία, -ς - ostoba, bolond beszéd

εὐτραπελία, - jópofáskodás;

εὐτραπελία, -ς - 1) vidámság, jókedv, derű; 2) (ÚSz) (felszínes) jópofáskodás, (obszcén) bohóckodás

BESZÉD ROSSZ PÉLDÁI: OSTOBA, KÉTÉRTELMŰ, ÜRES!

EZT CSAK KG ÉS STL FORDÍTJA TRÁGÁRSÁGANK A TÖBBI MIND KÉTÉRTELMŰSÉGNEK (MIÉRT?)

5 Hiszen jól tudjátok, hogy egyetlen paráznának, tisztátalannak vagy nyerészkedőnek, azaz bálványimádónak sincs öröksége Krisztus és Isten országában.

6 Senki meg ne tévesszen titeket üres beszédével, hiszen éppen ezekért sújtja Isten haragja az engedetlenség fiait. 7 Ne vegyetek tehát részt ezekben! 8 Mert egykor sötétség voltatok, most azonban világosság vagytok az Úrban: éljetez úgy, mint a világosság gyermekei. 9 A világosság gyümölcse ugyanis csupa jóság, igazság és egyenesség. 10 Ítéeljétek meg tehát, mi az, ami kedves az Úrnak, 11 és ne vegyetek részt a sötétség haszontalan cselekedeteiben, hanem inkább leplezzétek le ezeket.

12 Mert amiket titokban tesztek, azokról még beszélni is szégyen,

τὰ γὰρ κρυφῆ γινόμενα ὑπ' αὐτῶν αἰσχροῦν ἐστὶν¹ καὶ λέγειν

13 de mindaz, amit a világosság leleplez, nyilvánvalóvá lesz.

τὰ δὲ πάντα ἐλεγχόμενα ὑπὸ τοῦ φωτὸς φανεροῦται,

ἐλεγχόμενα – fölfedettek; ἐλέγγω - 1. fölfed, föltár; 2.

14 Mert minden, ami nyilvánvalóvá lett, az világosság. Ezért mondja: „Ébredj fel, aki alszol, támadj fel a halálból, és felragyog neked a Krisztus.”

**πᾶν γὰρ τὸ φανερούμενον φῶς ἐστίν. ¹ διὸ λέγει ¹ Ἐγειρε, ¹
ὁ καθεύδων, καὶ ἀνάστα ἐκ τῶν νεκρῶν, καὶ ἐπιφάσει σοὶ
ὁ χριστός.**

καθεύδων, - alvó; καθεύδω - alszik

15 Jól vigyázzatok tehát, hogyan éltek; ne esztelenül, hanem bölcsen,

**Βλέπετε οὖν ἀκριβῶς πῶς περιπατεῖτε, ¹ μὴ ὡς ἄσοφοι ἀλλ'
ὡς σοφοί,**

16 kihasználva az alkalmas időt, mert az idők gonoszak.

ἐξαγοραζόμενοι τὸν καιρὸν, ὅτι αἱ ἡμέραι πονηραὶ εἰσιν.

ἐξαγοραζόμενοι τὸν καιρὸν fordításai:

KG/1-2 Áron is megvegyétek az alkalmatosságot,

KI megvásárolván az alkalmat,

SI jól felhasználva az időt

BG éljétek (bölcse) a cselekvésre alkalmas idővel

VS vásároljátok meg az alkalmas időszakot,

STL Használjátok ki az időt,

KNV Jól használjátok fel az időt,

SZIT Használjátok fel az időt,

MEAz időt kihasználjátok,

RS Áron is megvegyétek a pillanatot,

EFO 6 Aki értelmes, minden lehetőséget kihasznál,

LUTH: 16 Vnd fCHICKET euch in die zeit / Denn es ift böfe zeit .

TYND REDEEMING TIME, KNV REDEEMING THE TIME

vö. Shak. és Th Combe

17 Éppen ezért ne legyetek meggondolatlanok, hanem értsétek meg, mi az Úr akarata.

διὰ τοῦτο μὴ γίνεσθε ἄφρονες, ἀλλὰ συνίετε τί τὸ θέλημα τοῦ κυρίου·

18 Ne részegedjétek meg bortól, amelyben pusztulás van, **hanem teljétek meg Lélekkel,**

ἀλλὰ πληροῦσθε ἐν πνεύματι

19 mondjatok egymásnak zsoltárokat, dicséreteket és lelki énekeket, énekeljétek és mondjatok dicséretet szívetekben az Úrnak,

20 és adjatok hálát Istennek, az Atyának mindenkor mindenért, a mi Urunk Jézus Krisztus nevében.

A RÉSZEGSÉG ELLENTÉTE A SZENTLÉLEKKEL VALÓ TÖLTEKEZÉS

21 Engedelmeskedjétek egymásnak, Krisztus félelmében. 22 Az asszonyok engedelmeskedjenek férjüknek, mint az Úrnak, **23 mert a férfi feje a feleségnek, ahogyan Krisztus is feje az egyháznak, és ő a test üdvözítője.** 24 De amint az egyház engedelmeskedik Krisztusnak, úgy engedelmeskedjenek az asszonyok is a férjüknek mindenben. 25 Férfiak! Úgy szeressétek feleségeket, ahogyan Krisztus is szeretete az egyházat, és önmagát adta érte, **26 hogy a víz fürdőjével az ige által megtisztítva megszentelje; 27 így állítja maga elé az egyházat dicsőségben, hogy ne legyen rajta folt vagy ránc vagy bármi hasonló, hanem hogy szent és feddhetetlen legyen.** 28 Hasonlóképpen a férfiak is szeressék a feleségüket, mint a saját testüket. Aki szereti a feleségét, az önmagát szereti. 29 Mert a maga testét soha senki nem gyűlölte, hanem táplálja és gondozza, ahogyan Krisztus is az egyházat,

30 minthogy tagjai vagyunk az ő testének.

ὅτι μέλη ἐσμὲν τοῦ σώματος αὐτοῦ.

31 „Az ember ezért elhagyja apját és anyját, és ragaszkodik feleségéhez, és lesznek ketten egy testté.”

32 Nagy titok ez, én pedig ezt Krisztusról és az egyházzól mondom.

τὸ μυστήριον τοῦτο μέγα ἐστίν, ἐγὼ δὲ λέγω εἰς Χριστὸν καὶ [εἰς] τὴν ἐκκλησίαν.

33 De ti is, mindenki egyenként úgy szeresse a feleségét, mint önmagát, az asszony pedig tisztelje a férjét.

Ef 6

1 Gyermekek! Engedelmeskedjétek szüleiteknek az Úrban, mert ez a helyes. 2 „Tiszteld apádat és anyádat”: ez az első parancsolat, amelyhez ígéret fűződik, 3 mégpedig ez: „hogy jó dolgod legyen, és hosszú életű légy a földön”.

4 Ti apák pedig ne ingereljétek gyermekeiteket, hanem neveljétek az Úr tanítása szerint fegyellemmel és intéssel.

Καὶ οἱ πατέρες, μὴ παροργίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν, ¹ ἄλλὰ ἐκτρέφετε αὐτὰ ἐν παιδείᾳ καὶ νοουθεσίᾳ Κυρίου.

παροργίζω - 1) haragra ingerel, földühít; 2) (P) megharagszik

5 Szolgák! Félelemmel és rettegéssel engedelmeskedjétek földi uraitoknak, olyan tiszta szívvel, mint Krisztusnak. 6 Ne látszatra szolgáljatok, mintha embereknek akarnátok tetszeni, hanem Krisztus szolgáljaként cselekedjétek Isten akaratát: lélekből, 7 jóakarattal szolgáljatok, mint az Úrnak, és nem mint embereknek, 8 mert tudjátok, hogy ha valaki valami jót tesz, visszakapja az Úrtól, akár szolga, akár szabad. 9 Ti pedig, urak, ugyanígy bánjatok velük, hagyjátok a fenyegetést, mivel tudjátok, hogy él a mennyekben az Úr, aki nekik is, nektek is Uratok, és aki nem személyválogató.

10 Végül pedig: erősödjétek meg az Úrban és az ő hatalmas erejében.

Τοῦ λοιποῦ ¹ ἐνδυναμοῦσθε ἐν κυρίῳ καὶ ἐν τῷ κράτει τῆς ἰσχύος αὐτοῦ.

ἰσχύος – hatalomé; ἰσχύς, -ύος - erő

11 Öltsetek magatokra Isten fegyverzetét, hogy megállhassatok az ördög mesterkedéseivel szemben.

ἐνδύσασθε τὴν πανοπλίαν τοῦ θεοῦ πρὸς τὸ δύνασθαι ὑμᾶς στήναι πρὸς τὰς ῥεθιδίας τοῦ διαβόλου.

12 Mert mi nem test és vér ellen harcolunk, hanem erők és hatalmak ellen, a sötétség világának urai és a gonoszság lelkei ellen, amelyek a mennyei magasságban vannak.

ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἡ πάλη πρὸς αἷμα καὶ σάρκα, ¹ ἀλλὰ πρὸς τὰς ἀρχάς, πρὸς τὰς ἐξουσίας, πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας

τοῦ σκότους τούτου, πρὸς τὰ πνευματικὰ τῆς πονηρίας ἐν τοῖς ἐπουρανίοις.,

13 Ἐππεν ezért vegyétek fel Isten fegyverzetét, hogy ellenállhassatok a gonosz napon, és mindent leküzdve megállhassatok.

διὰ τοῦτο ἀναλάβετε τὴν πανοπλίαν τοῦ θεοῦ, ἵνα δυνηθῆτε ἀντιστῆναι ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ πονηρᾷ καὶ ἅπαντα κατεργασάμενοι στήναι.

14 Álljatok meg tehát, felövezve derekatokat igazságszeretettel, és magatokra öltve a megigazulás páncélját,

στήτε οὖν περιζωσάμενοι τὴν ὀσφὺν ὑμῶν ἐν ἀληθείᾳ, ¹ καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν θώρακα τῆς δικαιοσύνης

15 sarut húzva lábatokra, készen a béke evangéliuma hirdetésére.

καὶ ὑποδησάμενοι τοὺς πόδας ἐν ἐτοιμασίᾳ τοῦ εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης,

ὑποδησάμενοι – fölsaruzván; ὑποδέω - 1. felsaruz vkit, sarut köt

16 Vegyétek fel mindezekhez a hit pajzsát, amellyel kiolthatjátok a gonosznak minden tüzes nyilát.

ἐν πᾶσιν ἀναλαμβάνοντες τὸν θυρεὸν τῆς πίστεως, ἐν ᾧ δυνησθε πάντα τὰ βέλη τοῦ πονηροῦ [τὰ] πεπυρωμένα σβέσαι

17 Vegyétek fel az üdvösség sisakját is, és a Lélek kardját, amely Isten beszéde.

καὶ τὴν περικεφαλαίαν τοῦ σωτηρίου δέξασθε, ¹ καὶ τὴν μάχαιραν τοῦ πνεύματος, ὃ ἐστὶν ῥῆμα θεοῦ, ¹

μάχαιραν – kardot; μάχαιρα, -ης v. -ας – kard

Itt: ῥῆμα θεοῦ

De Zsid 4,12 :

Ζῶν γὰρ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ καὶ ἐνεργῆς καὶ τομώτερος ὑπὲρ πᾶσαν μάχαιραν δίστομον

τομώτερος – élesebb

μάχαιραν – kard

δίστομον – kétélű

18 Minden imádságotokban és könyörgésekben imádkozzatok mindenkor a Lélek által, és legyetek éberek, teljes állhatatossággal könyörögve valamennyi szentért;

διὰ ¹ πάσης προσευχῆς καὶ δεήσεως, ¹ προσευχόμενοι ἐν παντὶ καιρῷ ἐν πνεύματι, καὶ εἰς αὐτὸ ἀγρυπνοῦντες ἐν πάσῃ προσκαρτερήσει καὶ δεήσει περὶ πάντων τῶν ἁγίων, ¹

19 és énértem is, hogy adassék nekem az ige, ha szóra nyitom a számat, hogy bátran ismertesse meg az evangélium titkát,

καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ, ἵνα μοι δοθῆ λόγος ἐν ἀνοίξει τοῦ στόματός μου, ἐν παρρησίᾳ γνωρίσαι τὸ μυστήριον [τοῦ ¹ εὐαγγελίου]

20 amelynek követe vagyok bilincsbén is, hogy bátorságom legyen azt úgy hirdetni, ahogyan kell.

ὑπὲρ οὗ πρεσβεύω ἐν ἀλύσει, ἵνα ἐν αὐτῷ παρρησιάσωμαι ὡς δεῖ με λαλῆσαι.

21 Azért pedig, hogy ti is megtudjátok, mi van velem, és hogyan élek, mindent elmond nektek Tikhikosz, az Úrban szeretett testvér és hű diakónus, 22 akit éppen azért küldtem hozzátok, hogy értesüljetek helyzetünkről, és megvigasztalja szíveteket. 23 Békesség a testvéreknek és szeretet hittel együtt az Atya Istentől és az Úr Jézus Krisztustól! 24 A kegyelem legyen mindazokkal, akik el nem múló szeretettel szeretik a mi Urunkat, Jézus Krisztust. Ámen.

Fil 1

1Pál és Timóteus, Krisztus Jézus szolgálói mindazoknak a szenteknek Krisztus Jézusban, akik Filippiben vannak, püspökeikkel és diakónusaikkal együtt: 2kegyelem nektek és békesség Istentől, a mi Atyánktól és az Úr Jézus Krisztustól.

3Hálát adok az én Istenemnek, valahányszor megemlékezem rólatok, 4és mindenkor minden könyörgésemben örömmel imádkozom mindnyájatokért, 5mert közösséget vállaltatok velem az evangélium hirdetésében az első naptól fogva mind a mai napig.

6Éppen ezért meg vagyok győződve arról, hogy aki elkezdte bennetek a jó munkát, elvégzi Krisztus Jézus napjára.

πεποιθῶς αὐτὸ τοῦτο ¹ ὅτι ὁ ἐναρξάμενος ἐν ὑμῖν ἔργον ἀγαθὸν ἐπιτελέσει ἄχρι ἡμέρας Ἰησοῦ Χριστοῦ·

7Így kell gondolkoznom mindnyájatokról, mert szívemben hordozlak titeket, mivel fogságomban is, az evangélium védelme és megerősítése közben is mindnyájan együtt részesültök velem a kegyelemben. 8Mert Isten a tanúm, mennyire vágyódom mindnyájatok után Krisztus Jézus szeretetével,

9és imádkozom azért, hogy a szeretet egyre inkább gazdagodjék bennetek ismerettel és igazi megértéssel,

καὶ ¹ τοῦτο προσεύχομαι ¹ ἵνα ἡ ἀγάπη ὑμῶν ἔτι μᾶλλον καὶ μᾶλλον περισσεύῃ ἐν ἐπιγνώσει καὶ πάσῃ αἰσθήσει

10hogy megítélhessétek, mi a helyes, hogy tiszták és kifogástalanok legyetek Krisztus napjára,

εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τὰ διαφέροντα, ἵνα ᾗτε εἰλικρινεῖς καὶ ἀπρόσκοποι εἰς ἡμέραν Χριστοῦ,

11és gazdagon teremjétek az igazság gyümölcsét Jézus Krisztus által Isten dicsóságára és magasztalására.

πεπληρωμένοι καρπὸν δικαιοσύνης τὸν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς δόξαν καὶ ἔπαινον θεοῦ

12 Szeretném, ha tudnátok, testvéreim, hogy az én helyzetem inkább az evangélium terjedését szolgálja, 13 mert ismertté lett az egész testőrségben és mindenki más előtt is, hogy **Krisztusért viselem bilincseimet**, 14 úgyhogy többen azok közül, akik testvéreink az Úrban, fogságom körülményeiből bizalmat merítve félelem nélkül, bátran szólják Isten igéjét. 15 **Némelyek ugyan irigységből és versengésből, de mások jóakaratból hirdetik Krisztust:** 16 ezek szeretetből, mert tudják, hogy az evangélium védelmére rendeltettem, 17 azok pedig számításból, nem tiszta lélekkel hirdetik Krisztust, mert azt hiszik, hogy gyötrelmet okoznak nekem fogságomban. 18 **De mit számít ez? Az a fontos, hogy bármilyen módon, akár színlelésből, akár meggyőződésből: Krisztust hirdetik, és én ennek örülök.** Sőt még inkább örülni fogok, 19 mert tudom, hogy ez

üdvösségemre válik a ti könyörgésetek és Jézus Krisztus Lelkének segítségével által. 20 Ezért szívemből várom és remélem, hogy semmiben sem fogok szégyent vallani, hanem mint mindenkor, úgy most is Krisztust **egészen nyíltan fogják magasztalni énértem**, akár életben maradok, akár meghalok.

21 Mert nekem az élet Krisztus, és a meghalás nyereség.

Ἐμοὶ γὰρ τὸ ζῆν ¹ Χριστὸς καὶ τὸ ἀποθανεῖν κέρδος

ἀποθανεῖν – meghalni, ἀποθνήσκω v. ἀποθνήσκω - 1. meghal; 2 κέρδος. - nyereség

22 Ha pedig az életben maradás az eredményes munkát jelenti számomra, akkor hogy melyiket válasszam: nem tudom. 23 Szorongat ez a kettő: **vágyódom elköltözni és Krisztussal lenni, mert ez sokkal jobb mindennél; 24de miattatok nagyobb szükség van arra, hogy életben maradjak. 25Erről meggyőződve tudom is, hogy életben maradok, és együtt maradok mindnyájatokkal a hitben való növekedésekre és örömetekre; 26így még inkább dicsekedtek majd velem Krisztus Jézusban, amikor ismét megjelennek nálatok.**

27 Csak ti Krisztus evangéliumához méltóan viselkedjétek, hogy akár odamegyek és látlak titeket, akár távol vagyok, azt halljam rólatok, hogy megálltok egy Lélekben, egy szívvel, együtt küzdve az evangélium hitéért, 28 és semmiképpen meg nem rémültök az ellenfelektől. Ez nekik a kárhozat, nektek pedig az üdvösség jele lesz: mégpedig Istentől.

29 Mert nektek nemcsak az adatott meg Krisztusért, hogy higgyetek benne, hanem az is, hogy szenvedjétek érte,

ὅτι ὑμῖν ἐχαρίσθη τὸ ὑπὲρ Χριστοῦ, οὐ μόνον τὸ εἰς αὐτὸν πιστεύειν ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπὲρ αὐτοῦ πάσχειν),

30 és ugyanabban a küzdelemben álljatok, amelyet tőlem láttatok, és amelyet most rólam hallotok.

τὸν αὐτὸν ἀγῶνα ἔχοντες ¹ οἷον εἶδετε ἐν ἐμοὶ καὶ νῦν ἀκούετε ἐν ἐμοί.

Fil 2

1 Ha tehát van vigasztalás Krisztusban, ha van szeretetből fakadó figyelmeztetés, ha van közösség a Lélekben, ha van irgalom és könyörület, 2 akkor tegyétek teljessé örömeimet azzal, hogy ugyanazt akarjátok: ugyanaz a szeretet legyen bennetek, egyet akarva ugyanarra törekedjétek. 3 Semmit ne tegyetek önzésből, se hiú dicsőségvágyból, hanem alázattal különbnek tartsátok egymást magatoknál; 4 és senki se a maga hasznát nézze, hanem mindenki a másokét is.

KRISZTUS HIMNUSZ

5 Az az indulat legyen bennetek, amely Krisztus Jézusban is megvolt:

τοῦτο φρονεῖτε ἐν ὑμῖν ὁ καὶ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ

6 aki Isten formájában lévén nem tekintette zsákmánynak, hogy egyenlő Istennel,
ὄς ἐν μορφῇ θεοῦ ὑπάρχων οὐχ ἄρπαγμὸν ἠγήσατο τὸ εἶναι
ἴσα θεῷ,

ὑπάρχων – létező; ὑπάρχω - 1) (verb.) létezik, (jelen) van, rendelkezésre áll;

ἄρπαγμὸν - (emberektől) elragadott dologként; ἄρπαγμός, -οῦ - Kulcsszó a Fil 2,6-11-ben,
és sajnos hapaxlegomenon. Szószedetünkben úgy értjük, hogy (emberektől) elragadott
dolog, vagyis Krisztus Jézus nem akarta az Istennel való egyenlőséget elragadni az
emberektől, hanem...

7 hanem megüresítette önmagát, szolgálai formát vett fel, emberekhez hasonlóná lett, és
emberként élt;

ἄλλα' ἐαυτὸν ἐκένωσεν μορφὴν δούλου λαβὼν, ἐν
ὁμοιώματι ἀνθρώπων γενόμενος· καὶ σχήματι εὑρεθεὶς ὡς
ἄνθρωπος

εὑρεθεὶς – találatva; εὑρίσκω - 1. (meg)talál, felfedez; 2. nyer

8 megalázta magát, és engedelmes volt mindhalálig, mégpedig a kereszthalálig.

ἐταπείνωσεν ἐαυτὸν γενόμενος ὑπήκοος μέχρι θανάτου,
θανάτου δὲ σταυροῦ· ¹

ὑπήκοος, -ον - engedelmes (ember)

9 Ezért fel is magasztalta őt Isten mindenek fölé, és azt a nevet adományozta neki, amely
minden névnél nagyobb,

διὸ καὶ ὁ θεὸς αὐτὸν ὑπερύψωσεν, ¹ καὶ ἐχαρίσατο αὐτῷ τὸ
ὄνομα τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα,

10 hogy Jézus nevére minden térd meghajoljon, mennyeieké, földieké és föld alattiaké;

ἵνα ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ πᾶν γόνυ κάμψη ἐπουρανίων καὶ
ἐπιγείων καὶ καταχθονίων, ¹

γόνυ, -ατος – térd

κάμψη - meghajoljon, κάμπτω - meghajol

11 és minden nyelv vallja, hogy Jézus Krisztus Úr az Atya Isten dicsőségére

καὶ πᾶσα γλῶσσα ἑξομολογήσεται ὅτι Κύριος ¹ Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς δόξαν θεοῦ πατρὸς

Fil 2, 5-11. Krisztus himnusz – FRONEITE: EGY GÖRÖG IGEI ALAK HAT KÜLÖNFÉLE FŐNÉVVEL TÖRTÉNŐ MAGYAR FORDÍTÁSA

Lássuk először a teljes Krisztus-himnusz, A RÚF-féle magyar fordításban!

5	<p>φρονεῖτε ἐν ὑμῖν</p> <p>ὁ καὶ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ,</p>	<p>RÚF</p> <p>⁵Az az indulat legyen bennetek, amely Krisztus Jézusban is megvolt:</p>
6	<p>⁶ ὅς ἐν μορφῇ θεοῦ ὑπάρχων</p> <p>οὐχ ἀρπαγμὸν ἠγήσατο</p> <p>τὸ εἶναι ἴσα θεῷ,</p>	<p>⁶aki Isten formájában lévén nem tekintette zsákmánynak, hogy egyenlő Istennel, ⁷hanem megüresítette önmagát, szolgálai formát vett fel, emberekhez hasonlóná lett, és emberként élt;</p>
7	<p>⁷ ἄλλὰ</p> <p>ἑαυτὸν ἐκένωσεν μορφήν</p> <p>δούλου λαβὼν, ἐν ὁμοιώματι</p> <p>ἀνθρώπων γενόμενος· καὶ σχήματι</p> <p>εὐρεθεὶς ὡς ἄνθρωπος</p>	<p>⁷hanem megüresítette önmagát, szolgálai formát vett fel, emberekhez hasonlóná lett, és emberként élt;</p>
8	<p>⁸ ἐταπεινώσεν ἑαυτὸν γενόμενος</p> <p>ὑπῆκοος μέχρι θανάτου,</p> <p>θανάτου δὲ</p>	<p>⁸megalázta magát, és engedelmes volt mindhalálig, mégpedig a kereszthalálig.</p>
9	<p>⁹ διὸ καὶ ὁ θεὸς αὐτὸν</p> <p>καὶ ἐχαρίσατο αὐτῷ τὸ ὄνομα</p> <p>τὸ ὑπὲρ πάντων ὀνομα,</p>	<p>⁹Ezért fel is magasztalta őt Isten mindenek fölé, és azt a nevet adományozta neki, amely minden névnel nagyobb,</p>
10	<p>¹⁰ ἵνα ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ</p> <p>πάντων γόνου κάμψη</p> <p>ἐπουρανίων καὶ ἐπιγείων</p> <p>καὶ καταχθονίων, ¹</p>	<p>¹⁰hogy Jézus nevére minden térd meghajoljon, mennyieiké, földieké és föld alattiaké</p>
11	<p>καὶ πᾶσα γλῶσσα</p> <p>ἑξομολογήσεται ὅτι</p> <p>Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς δόξαν θεοῦ πατρὸς.</p>	<p>¹¹és minden nyelv vallja, hogy Jézus Krisztus Úr az Atya Isten dicsőségére</p>

Fil 2,5	KNB	SZIT	STL	BD	RÚF	KG
φρονεῖτε ἐν ὑμῖν ὁ καὶ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ,	Ugyana zt az érzést ápolját ok magato kban, amely Krisztu s Jézusba n is megvol t,	Ugyana zt a lelkületet ápolját ok magato kban, amely Krisztu s Jézusba n volt.	Az az érzület legyen bennete k, amely Krisztu s Jézusba n is megvol t!	Ugyana z az érzés legyen bennete k, amely Krisztu s Jézusba n volt.	⁵ Az az indulat legyen bennete k, amely Krisztu s Jézusba n is megvol t:	Annak okáért az az indulat legyen bennete k, mely volt a Krisztu s Jézusba n is,
	EF	Csia				
	⁵ Az a gondolkozás mód és törekvés és uralkodjon hát bennetek is, amely a Krisztus Jézusban volt, aki	Az az észjárás (törekvés) és legyen bennetek, mely a Krisztus Jézusban is volt,				

Konklúzió: három dolgot is megfigyelhetünk a nyolc fordításnak az eredetivel való egybevetéséből: 1. a φρονεῖτε (froneite) igét mindegyik magyar fordítás főnévvel adja vissza; 2. A nyolc magyar fordítás hat különböző főnévvel adja vissza a fenti igét: érzés, lelkület, érzület, indulat, gondolkodásmód, észjárás (törekvés). KNB és BD fordít érzést, RÚF és KG indulatot. 3. A bibliai kifejezés a gondolkodásra a *fronein*, beállítottságot, irányultságot is jelent. Az evangéliumokban Jézustól halljuk ezt a szót, amikor megdorgálja Pétert: „nem az Isten szerint gondolkozol, hanem az emberek szerint” οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ θεοῦ ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων (Mt 16,23 és Mk 8,33) A görög szó tehát azt jelenti: 'valamire gondolni, valamire figyelni, egzisztenciálisan felfogni, magévá tenni, sőt valamire törekedni'. Isten szerint gondolkodni a felfelé tartott nyotottságot jelent: saját hitünk és vallásosságunk ellenében is készen kell lennünk arra, hogy Isten valósága *más*, mint a mi emberi elképzelésünk. A tanítványok *akkor* ezt még nem értették, mert életútjukat ekkor még nem „keresztelte” a kereszt. Ám a hit nemcsak felismerés, megismerési eszköz, hanem cselekedet, azaz követés is. Krisztusnak is mennie „kell” és nekem is, mint Péternek, mennem kell – őutána. Nem akkor tartozom őhozzá, ha nagy meglátásaim vannak róla, hanem akkor, ha „mozdulok” *abba az irányba, ahová ő is tart*. A szó arra is

utal, hogy az életünknek eredetiéeg megszabott / kiszabott *irányához* visszatalálnunk. Fil 2,5-höz hasonlóan az indulat, írja Jonathan Edwards (Edwards 2007), felülről jön, a Szentlélektől, s ha ő megérinti az emberi szívet, akkor „beindulok” (megértek), „elindulok” (a hit útján), „megindulok” (mások szenvedése láttán).

12 Ezért tehát, szeretteim, ahogyan mindenkor engedelmeskedtetek, nem csupán **jelenlétemben**, hanem sokkal inkább most, **távollétemben** is, **félelemmel és rettegéssel munkáljátok** üdvösségeteket,

Ὡστε, ἀγαπητοί μου, καθὼς πάντοτε ὑπηκούσατε, μὴ [ὡς] ἐν τῇ παρουσίᾳ μου μόνον ἀλλὰ νῦν πολλῶ μᾶλλον ἐν τῇ ἀπουσίᾳ μου, μετὰ φόβου καὶ τρόμου τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν κατεργάζεσθε,

13 mert Isten az, aki munkálja bennetek mind a szándékot, mind a cselekvést az ő tetszésének megfelelően

θεὸς γάρ ἐστιν ὁ ἐνεργῶν ἐν ὑμῖν καὶ τὸ θέλει καὶ τὸ ἐνεργεῖν ὑπὲρ τῆς εὐδοκίας

14 Zúgolódás és vonakodás nélkül tegyetek mindent,

15 hogy feddhetetlenek és romlatlanok legyetek, Isten hibátlan gyermekei az elfordult és elfajult nemzedékben, **akik között ragyogtok, mint csillagok a világban,**

ἵνα γένησθε ἄμεμπτοι καὶ ἀκέραιοι, τέκνα θεοῦ ἄμωμα μέσον γενεᾶς σκολιᾶς καὶ διεστραμμένης, ἐν οἷς φαίνεσθε ¹ ὡς φωστῆρες ἐν κόσμῳ ¹

16 **ha az élet igéjére figyeltek.** Ezzel dicsekszem majd Krisztus napján, hogy nem futottam hiába, és nem fáradtam hiába.

λόγον ζωῆς ἐπέχοντες, εἰς καύχημα ἔμοι εἰς ἡμέραν Χριστοῦ, ὅτι οὐκ εἰς κενὸν ἔδραμον οὐδὲ εἰς κενὸν ἐκοπίασα.

17 Sőt ha italáldozatul kiöntetem is a hitetekért bemutatott áldozatban és szolgálatban, örülök, és együtt örülök mindnyájatokkal;

18 de ugyanígy örüljétek ti is, és örüljétek velem együtt!

19 Remélem az Úr Jézusban, hogy Timóteust hamarosan elküldhetem hozzátok, hogy én is megnyugodjam, miután megtudtam, mi van veletek. **20** Mert nincs mellettem hozzá hasonló lelkületű, aki olyan őszintén törődne ügyetekkel; **21** mert mindenki a maga dolgával törődik, nem pedig Krisztus Jézuséval. **22** De ti is tudjátok, **hogy kipróbált ember**

τὴν δὲ δοκιμὴν αὐτοῦ γινώσκετε

δοκιμὴν – kipróbáltságát; δοκιμή, -ῆς – kipróbáltság

ő, és mint apjával a gyermek, úgy szolgált velem az evangéliumért. 23 Remélem tehát, hogy őt azonnal elküldhetem, mihelyt meglátom, hogyan alakulnak dolgaim. 24 De bízom az Úrban, hogy magam is hamarosan elmegyek. 25 Szükségesnek tartottam azonban, hogy visszaküldjem **hozzátok Epafroditosz** testvéreimet, munkatársamat és bajtársamat, akit ti küldtetek, hogy szükségemben szolgálatomra legyen, 26 mivel vágyódott mindnyájatok után, és nyugtalankodott, mert meghallottátok, hogy beteg. 27 Meg is betegedett halálosan, de Isten megkönyörült rajta, sőt nemcsak rajta, hanem énrajtam is, hogy szomorúságomra szomorúság ne következzen. 28 Hamarabb elküldöm tehát, hogy viszontlássátok, és örüljétek, és hogy én is kevésbé szomorkodjam. 29 Fogadjátok az Úrban teljes örömmel, és becsüljétek meg az ilyeneket, 30 mert Krisztus ügyéért került közel a halálhoz, amikor életét kockáztatta azért, hogy helyettetek szolgáljon nálam.

Fil 3

1Egyébként pedig, testvéreim, örüljétek az Úrban! Hogy ugyanazt írjam nektek, az engem nem fáraszt, titeket viszont megerősít. 2 *Óvakodjatok a kutyáktól, óvakodjatok a gonosztevőktől, óvakodjatok a megmetéltéktől!* 3 Mert mi vagyunk a körülmetéltek, akik Isten Lelke szerint szolgálunk, és Krisztus Jézussal dicsekszünk, és nem a testben bizakodunk. 4 Pedig nekem lehetne bizakodásom a testben is. Ha másvalaki úgy gondolja, hogy testben bizakodhat, én még inkább: 5 nyolcadik napon metéltek körül, Izráel népéből, Benjámin törzséből származom, héber a héberek közül, törvény szempontjából farizeus, 6 buzgóság szempontjából az egyház üldözője, a törvényben követelt igazság szempontjából feddhetetlen voltam. 7 Ellenben azt, ami nekem nyereség volt, kárnak ítéltém Krisztusért. 8 Sőt most is kárnak ítélek mindent Krisztus Jézus, az én Uram ismeretének páratlan nagyságáért.

Őerte kárba veszni hagytam és szemétnek ítélek mindent, hogy Krisztust megnyerjem.

δι' ὃν τὰ πάντα ἐζημιώθην, καὶ ἠγοῦμαι σκύβαλα ¹ ἵνα Χριστὸν κερδήσω

9 Hogy kitűnjék rólam általa: nincsen saját igazságom a törvény alapján, hanem a Krisztusba vetett hit által Istentől van igazságom a hit alapján,

καὶ εὐρεθῶ ἐν αὐτῷ, μὴ ἔχων ἐμὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ νόμου ἀλλὰ τὴν διὰ πίστεως Χριστοῦ, τὴν ἐκ θεοῦ δικαιοσύνην ἐπὶ τῇ πίστει,

10 hogy megismerjem őt és feltámadása erejét, valamint a szenvedéseiben való részesedést, hasonlóvá lévén az ő halálához,

τοῦ γινῶναι αὐτὸν καὶ τὴν δύναμιν τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ καὶ ¹ * κοινωσίαν * παθημάτων αὐτοῦ, συμμορφιζόμενος τῷ θανάτῳ αὐτοῦ,

11 hogy valamiképpen eljussak a halottak közül való feltámadásra.

εἶ πως καταντήσω εἰς τὴν ἐξανάστασιν τὴν ἐκ νεκρῶν.

12 Nem mintha már elértem volna mindezt, vagy már célnál volnék, de igyekszem, hogy meg is ragadjam, mert engem is megragadott Krisztus Jézus. 13 Testvéreim, én nem gondolom magamról, hogy már elértem, 14 de egyet teszek: ami mögöttem van, azt elfelejtve, ami pedig előttem van, annak nekifeszülve futok egyenest a cél felé, Isten mennyei elhívásának Krisztus Jézusban adott jutalmáért. 15 Akik tehát tökéletesek vagyunk, így gondolkozunk, és ha valamit másképpen gondoltok, azt is kinyilatkoztatja majd Isten nektek; 16 de amire eljutottunk, ahhoz ragaszkodjunk. 17 Legyetek követőim, testvéreim, és azokra figyeljete, akik úgy élnek, ahogyan mi példát adtunk nektek. 18 Mert sokan élnek másképpen: akiről sokszor mondtam nektek, most pedig **sírva is mondom, hogy ők Krisztus keresztyének ellenségei; 19 kárhozatra jutnak, a hasuk az istenük, és azzal dicsekszenek, ami a gyalázatuk, mert földi dolgokkal törődnek.** 20 Nekünk pedig a mennyben van polgárjogunk, ahonnan az Úr Jézus Krisztust is várjuk üdvözítőül, 21 aki az ő dicsőséges testéhez hasonlóvá változtatja a mi gyarló testünket azzal az erővel, amellyel maga alá vethet mindeneket.

Fil 4

1 Ezért tehát, testvéreim, akiket szeretek, és akik után vágyódom, **örömöm és koronám, (Káldy, 1984 LVSZ elnökké választása után)** így maradjatok meg az Úrban, szerettem! 2 Evodiát intem, és Szintikhét is intem, hogy legyen közöttük egyetértés az Úrban. 3 Sőt téged is kérlek, hűséges munkatársam, segíts nekik, akik együtt küzdöttek velem az evangéliumért, Kelemennel és a többi munkatársammal is, akiknek a neve benne van az élet könyvében. 4 **Örüljete az Úrban mindenkor! Ismét mondom: örüljete!**

Χαίρετε ἐν κυρίῳ πάντοτε· πάλιν ἔρῳ, χαίρετε.
ἔρῳ, - fogom mondani, λέγω - 1. mond

5 A ti szelídségetek legyen ismert minden ember előtt! Az Úr közel! 6 Semmiért se aggódjatok, hanem imádságban és könyörgésben mindenkor hálaadással tárjátok fel kéréseiteket Isten előtt;

7 és Isten békessége, mely minden értelmet meghalad, meg fogja őrizni szíveteket és gondolataitokat Krisztus Jézusban.

καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ θεοῦ ἡ ὑπερέχουσα πάντα νοῦν φρουρήσει τὰς καρδίας ὑμῶν καὶ τὰ νοήματα ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

ὑπερέχουσα – fölülmúló; ὑπερέχω - 1. felette van vkinek

φρουρήσει - meg fogja őrizni, φρουρέω - katonasággal őriz

8 Egyébként pedig, testvéreim, ami igaz, ami tisztességes, ami igazságos, ami tiszta, ami szeretetre méltó, ami jó hírű, ha valami nemes és dicséretes, azt vegyétek figyelembe!

9 Amit tanultatok és átvettetek, hallottatok és láttatok is tőlem, azt tegyétek, és veletek lesz a béke Istene.

10 Nagy volt az örömöm az Úrban, hogy végre felbuzdultatok a velem való törődésre. Mert gondoskodtatok volna, de nem volt rá alkalmatok. 11 Nem a nélkülözés mondatja ezt velem, mert én megtanultam, hogy elégedett legyek azzal, amim van. 12 **Tudok szűkölködni, és tudok bővölködni is,** egészen be vagyok avatva mindenbe, jóllakásba és éhezésbe, bővölködésképpen és nélkülözésbe egyaránt.

13 Mindenre van erőm Krisztusban, aki megerősít engem.

πάντα ἰσχύω ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντί με.

ἰσχύω - 1. erősnek lenni; 2. képesnek lenni vmire

ἐνδυναμοῦντί - megerősítő; ἐνδυναμόω - erősít, megerősít

„Krisztus” (nincs a görögben, Vulgataban), de van Luth, Tynd, KNV, KG, BG, RL – és Kecske – de egyik mai kat. fordításban sem. Pl. STL: 13 Mindenre van erőm Abban, aki megerősít engem! Ő nagy A-val írja, mások általában nem.

14 Mégis jól tettétek, hogy közösséget vállaltatok velem nyomorúságomban. 15 Azt pedig tudjátok ti is, filippiek, hogy az evangélium hirdetésének kezdetén, amikor eltávoztam Makedóniából, az ajándékozás és elfogadás tekintetében egyetlen gyülekezet sem vállalt velem közösséget, csak ti egyedül, 16 mert egyszer-másszor Thesszalonikába is küldtetek szükségleteimre. 17 Nem mintha az ajándékot kívánnám, hanem azt kívánom, hogy bőségesen kamatozzék az a ti javatokra. 18 Átvettem mindent, és bővelkedem. Megvan mindenem, miután megkaptam Epafroditosztól, ami tőletek jött jó illatú, kedves, Istennek tetsző áldozatként. 19 Az én Istenem pedig be fogja tölteni minden szükségleteket az ő gazdagsága szerint dicsőséggel Krisztus Jézusban. 20 A dicsőség pedig Istenünké és Atyánké örökkön-örökké. Ámen. 21 Köszöntetek minden szentet Krisztus Jézusban! Köszöntenek titeket a velem levő testvérek. 22 Köszöntenek titeket a szentek mind, főként pedig a császár udvarából valók. 23 A mi Urunk Jézus Krisztus kegyelme legyen a ti lelketekkel!

Kol 1

1 Pál, Isten akaratából Krisztus Jézus apostola és Timóteus testvér 2 a Krisztusban megszentelt hívő testvéreknek, akik Kolossében élnek: kegyelem nektek és béke Istentől, a mi Atyánktól. 3 Hálát adunk mindenkor Istennek, a mi Urunk Jézus Krisztus Atyjának, amikor értetek imádkozunk, 4 mivel hallottunk a Krisztus Jézusba vetett hitetekről és arról a szeretetről, amely valamennyi szent iránt él bennetek. 5 Hálát adunk azért a reménységért is, amely készen van számotokra a mennyekben, amelyről már előbb hallottatok az igazság beszédéből, az evangéliumból. 6 Mert ez hozzátok is eljutott, és ahogyan az egész világon gyümölcsöt terem és növekedik, ugyanúgy közöttetek is attól a naptól fogva, amelyen meghallottátok, és igazán megismertétek Isten kegyelmét. 7 Így tanultátok ezt Epafrasztól, szeretett szolgatársunktól, aki Krisztus hű szolgája értetek. 8 Ő hozott nekünk hírt a Lélektől kapott szeretetetekről. 9 Ezért tehát attól a naptól fogva, amelyen ezt meghallottuk, szüntelenül imádkozunk és könyörgünk értetek, **hogy tökéletesen megismerjétek az ő akaratát minden lelki bölcsességgel és belátással**, 10 hogy élhessetek az Úrhoz méltóan, teljes mértékben az ő tetszésére, és teremjétek gyümölcsöt mindenfajta jó cselekedettel, és növekedjétek Isten ismeretében. 11 Erősödjétek meg minden erővel az ő dicsőségének nagysága szerint a teljes állhatatosságra és az örömmel viselt hosszútúrésre. 12 Adjatok hálát az Atyának, aki alkalmassá tett titeket arra, hogy a szentek örökségében, a világosságban részesüljétek. **13 Ő szabadított meg minket a sötétség hatalmából, és ő vitt át minket szeretett Fiának országába, 14 akiben van megváltásunk és bűneink bocsánata.**

KOLOSSÉBELIEKNEK ÍRT KRISZTUS HIMNUSZ

15 Ő a láthatatlan Isten képe, az elsősülött minden teremtmény előtt.

ὅς ἐστιν εἰκὼν τοῦ θεοῦ τοῦ ἀοράτου, πρωτότοκος πάσης κτίσεως,

ἀόρατος, -ον - láthatatlan, nem látható

16 Mert benne teremtett minden a mennyen és a földön, a láthatók és a láthatatlanok, akár trónusok, akár uralmak, akár fejedelemségek, akár hatalmasságok: minden általa és reá nézve teremtett.

ὅτι ἐν αὐτῷ ἐκτίσθη τὰ πάντα ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, τὰ ὄρατα καὶ τὰ ἀόρατα, εἴτε θρόνοι εἴτε κυριότητες εἴτε ἀρχαὶ εἴτε ἐξουσίαι· τὰ πάντα δι' αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν ἔκτισται·

17 Ő előbb volt mindennél, és minden őbenne áll fenn.

καὶ αὐτὸς ¹ ἔστιν ¹ πρὸ πάντων καὶ τὰ πάντα ἐν αὐτῷ συνέστηκεν,

συνέστηκεν, - áll fenn; συνίστημι v. συνιστάω v. συνιστάνω - 1. ajánl, dicsér; 2. jóváhagy; 3. fennáll, létezik

18 Ő a feje a testnek, az egyháznak; ő a kezdet, az elsőszülött a halottak közül, hogy minden tekintetben ő legyen az első.

καὶ αὐτός ἐστιν ἡ κεφαλὴ τοῦ σώματος, ¹ τῆς ἐκκλησίας· ὅς ἐστιν ὁ[ἡ] ἀρχή, πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν, ἵνα γένηται ἐν πᾶσιν αὐτὸς πρωτεύων,

19 Mert tetszett az egész Teljességnek, hogy benne lakjék,

ὅτι ἐν αὐτῷ εὐδόκησεν πᾶν τὸ πλήρωμα κατοικῆσαι

κατοικῆσαι - (hogy) lakozzék, κατοικέω - lakik

20 és hogy általa békéltessen meg önmagával mindent a földön és a mennyben úgy, hogy békességet szerzett a keresztfán kiontott vére által.

καὶ δι' αὐτοῦ ἀποκαταλλάξαι τὰ πάντα εἰς αὐτόν, εἰρηνοποιήσας διὰ τοῦ αἵματος τοῦ σταυροῦ αὐτοῦ, [δι' αὐτοῦ] εἴτε τὰ ἐπὶ τῆς γῆς εἴτε τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς·

21 Titeket is, akik egykor Istentől elidegenültetek és ellenséges gondolkozásúak voltatok gonosz cselekedeteitek miatt,

καὶ ¹ ὑμᾶς ποτὲ ¹ ὄντας ἀπηλλοτριωμένους καὶ ἐχθροὺς τῇ διανοίᾳ ἐν τοῖς ἔργοις τοῖς πονηροῖς,

ἀπηλλοτριωμένους – elidegenedetteket; ἀπαλλοτριῶ - 1) (A) elidegenít 2) (M) elidegenedik vkitől

22 most megbékéltetett emberi testében halála által, hogy mint szenteket, hibátlanokat és feddhetetleneket állítson majd színe elé.

– νυνὶ ¹ δὲ ἀποκατήλλαξεν ἐν τῷ σώματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ διὰ τοῦ θανάτου, – ¹ παραστήσαι ὑμᾶς ἁγίους καὶ ἀμώμους καὶ ἀνεγκλήτους κατενώπιον αὐτοῦ,

ἀνεγκλήτος, -ον – feddhetetlen,

κατενώπιον - vki előtt

23 Ha ugyan megmaradtok a hitben szilárdan és egyenesen, el nem tántorodva az evangélium reménységétől, amelyet hallottatok, amely hirdettetett minden teremtménynek az ég alatt, és amelynek én, Pál, szolgájává lettem.

24 Most örülök a tiértetek elviselt szenvedéseimnek, és testemben SZARKSZ betöltöm mindazt, ami Krisztus gyötrelmeiből még hátravan, az ő testéért SZOMA, amely az egyház.

Νῦν χαίρω ἐν τοῖς παθήμασιν ὑπὲρ ὑμῶν, ¹ καὶ ἀνταναπληρῶ τὰ ὑστερήματα τῶν θλίψεων τοῦ χριστοῦ ¹ ἐν τῇ σαρκί μου ὑπὲρ τοῦ σώματος αὐτοῦ, ὃ ἐστὶν ἡ ἐκκλησία,

ἀνταναπληρῶ - betöltöm (helyettetek)

25 Ennek a szolgájává lettem a szerint a megbízatás szerint OIKONOMIA, amelyet Isten nekem a ti javatokra adott, hogy teljesen feltárjam előttek Isten igéjét,

ἤς ἐγενόμην ἐγὼ διάκονος κατὰ τὴν οἰκονομίαν τοῦ θεοῦ τὴν δοθεῖσάν μοι εἰς ὑμᾶς πληρῶσαι τὸν λόγον τοῦ θεοῦ,

26 azt a titkot, amely örök idők és nemzedékek óta rejtve volt, de amely most kijelentetett az ő szentjeinek,

τὸ μυστήριον τὸ ἀποκεκρυμμένον ἀπὸ τῶν αἰώνων καὶ ἀπὸ τῶν γενεῶν, – ¹ νῦν δὲ ἐφανερώθη τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ,

27 akiknek Isten tudtul akarta adni, hogy milyen gazdag e titok dicsősége a pogány népek között. Ez a titok az, hogy Krisztus közöttetek van: reménysége az eljövendő dicsőségnek.

οἷς ἠθέλησεν ὁ θεὸς γνωρίσαι τί ¹ τὸ πλοῦτος τῆς δόξης τοῦ μυστηρίου τούτου ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὃ ἐστὶν Χριστὸς ἐν ὑμῖν, ἡ ἐλπίς τῆς δόξης·

28 Mi őt hirdetjük, miközben minden embert teljes bölcsességgel intünk és tanítunk, hogy minden embert tökéletessé tegyünk Krisztusban.

ὄν ἡμεῖς καταγγέλλομεν νουθετοῦντες πάντα ἄνθρωπον καὶ διδάσκοντες πάντα ἄνθρωπον ἐν πάσῃ σοφίᾳ, ἵνα παραστήσωμεν πάντα ἄνθρωπον τέλειον ἐν Χριστῷ
καταγγέλλομεν – hirdetünk; καταγγέλλω - prédikál, (evangéliumot) hirdet

νουθετοῦντες – intve, νουθετέω - int, figyelmeztet, buzdít

29 Ezért fáradozom én is, és küzdök az ő ereje által, amely hatalmasan működik bennem.

εἰς ὃ καὶ κοπιῶ ἀγωνιζόμενος κατὰ τὴν ἐνέργειαν αὐτοῦ τὴν ἐνεργουμένην ἐν ἑμοῖ ἐν δυνάμει.

Kol 2

TITOK, TELJESSÉG, KERESZTSÉG = HALÁL/FELTÁMADÁS, ADÓSLEVÉL, ÁRNYÉKA A JÖVENDŐNEK, TEST, ÖNCÉLÚ VALLÁSOSKODÁS ELLEN

1 Szeretném, ha tudnátok, mennyit küzdök értetek és a laodiceaiakért és mindazokért, akik engem nem ismernek személyesen,

2 hogy szívük felbátorodjék összeforrva szeretetben, és eljussanak a **teljes megértés** egész gazdagságára: **Isten titkának, Krisztusnak ismeretére.**

ἵνα παρακληθῶσιν αἱ καρδίαὶ αὐτῶν, ¹ ἵνα συνβιβασθέντες ἐν ἀγάπῃ καὶ εἰς πᾶν πλοῦτος τῆς πληροφορίας τῆς συνέσεως, εἰς ἐπίγνωσιν τοῦ μυστηρίου τοῦ θεοῦ, Χριστοῦ,

3 Benne van a bölcsesség és ismeret minden kincse elrejtve.

ἐν ᾧ εἰσὶν ¹ πάντες οἱ θησαυροὶ τῆς σοφίας καὶ γνώσεως ἀπόκρυφοι.

4 Ezt azért mondom, nehogy valaki titeket megtévesztő szavakkal félrevezessen. 5 Mert ha távol vagyok is testben, lélekben mégis veletek vagyok, és örömmel látom a köztetek uralkodó szép rendet és Krisztusba vetett hitetek szilárdságát.

6 Mivel tehát már elfogadtátok Krisztus Jézust, az Urat, éljete is őbenne.

7 Gyökerezetek meg és épüljete fel őbenne, erősödjete meg a hit által, amint tanultátok, és hálaadásotok legyen egyre bőségesebb.

ἐρριζωμένοι καὶ ἐποικοδομούμενοι ἐν αὐτῷ καὶ βεβαιούμενοι τῇ πίστει καθὼς ἐδιδάχθητε, περισσεύοντες [ἐν ὁ αὐτῇ] ἐν εὐχαριστίᾳ.

8 Vigyázzatok, hogy rabul ne ejtsen valaki titeket olyan bölcselkedéssel és üres megtévesztéssel, amely az emberek hagyományához, a világ elemeihez, és nem Krisztushoz igazodik

9 Mert benne lakik az **istenség egész teljessége** testileg,

ὅτι ἐν αὐτῷ κατοικεῖ πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς θεότητος σωματικῶς,

10 és benne jutottatok el ti is ehhez a **teljességhez**, mert ő a feje minden fejedelemségnek és hatalmasságnak.

καὶ ἐστὲ ἐν αὐτῷ πεπληρωμένοι, ὅς ἐστιν ἡ κεφαλὴ πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας,

11 Benne vagytok körülmetélve is, de nem kézzel végzett körülmetéléssel, hanem a Krisztus szerinti körülmetéléssel, a halandó test levétele által.

12 A keresztségben vele együtt voltatok eltemetve, és vele együtt fel is támadtatok az Isten erejébe vetett hit által, aki feltámasztotta őt a halottak közül.

συνταφέντες αὐτῷ ἐν τῷ ἁ βαπτίσματι, ἐν ᾧ καὶ συνηγέρθητε διὰ τῆς πίστεως τῆς ἐνεργείας τοῦ θεοῦ τοῦ ἐγείραντος αὐτὸν ἐκ νεκρῶν·

13 Titeket is, akik halottak voltatok vétkeitekben és testetek körülmetéletlenségében, ővele együtt életre keltett, megbocsátva nekünk minden vétkünket.

14 **Eltörölte a követeléseivel minket terhelő adóslevelet, amely minket vádolt, és eltávolította azt az útból, odaszegezve a keresztfára.**

ἐξαλείψας τὸ καθ' ἡμῶν χειρόγραφον τοῖς δόγμασιν ὃ ἦν ὑπεναντίον ἡμῖν, καὶ αὐτὸ ἤρκεν ἐκ τοῦ μέσου προσηλώσας αὐτὸ τῷ σταυρῷ

15 Lefegyverezte a fejedelemségeket és a hatalmasságokat, nyilvánosan megszégyenítette őket, és Krisztusban diadalmaskodott rajtuk.

16 Senki el ne ítéljen titeket ételért és italért, ünnep, újhold vagy szombat miatt.

Μὴ οὖν τις ὑμᾶς κρινέτω ἐν βρώσει καὶ ἐν πόσει ἢ ἐν μέρει ἑορτῆς ἢ νεομηνίας ἢ σαββάτων, ¹

εὐορτή, --ς - ünnep

17 Hiszen ezek csak árnyékai az eljövendő Krisztusnak, aki a valóság.

ὁ ἔστιν σκιά τῶν μελλόντων, τὸ δὲ σῶμα τοῦ χριστοῦ.

VULG QUAE SUNT UMBRA FUTURORUM CORPUS AUTEM CHRISTI

SZIT: A VALÓSÁG KRISZTUSBAN VAN

CSIA: MÍG A TESTI VALÓSÁG A KRISZTUSTÓL VALÓ – EZ LITERÁLIS, DE PONTOSABB

LUTH ABER DER CÖRPER IELBS IIT IN CHRIITO.

TYND KJV. THE BODY IS OF CHRIST.

EFO A LEGÉRTELMESEBB: MINDEZEK A VALLÁSI SZABÁLYOK A MÚLTBAN CSAK ELŐREVETÍTETT ÁRNYÉKAI VOLTAK A KÖZELEDŐ VALÓSÁGNAK — VAGYIS JÉZUS KRISZTUSNAK.

18 Ne vegye el tőletek a versenydíjat az, aki alázatoskodásban és angyalok iránti tiszteletben tetszeleg, látomásaival foglalkozik, saját bölcsességétől ok nélkül felfuvalkodik, 19 de nem ragaszkodik a Főhöz: pedig ő tartja össze az egész testet inak és ízületek segítségével, és az ő általa növekszik Isten szerinti növekedéssel. 20 Ha tehát Krisztussal meghaltatok a világ elemei számára, miért terhelitek magatokat olyan kötöttségekkel, amelyek csak az e világ szerint élőkre kötelezők: 21 „Ne nyúlj hozzá, ne ízleld meg, ne is érintsd!” 22 Azokról van itt szó, amik arra valók, hogy elfogyasztva megsemmisüljenek. Ezek csupán emberi parancsok és rendelések. 23 Ezeknek a megtartása a bölcsesség látszatát kelti ugyan a magunk csinálta kegyeskedés, az alázatoskodás és a test sanyargatása által, valójában azonban semmi értéke és haszna nincs, mert öntelt felfuvalkodottsághoz vezet.

Kol 3

1 Ha tehát feltámadtatok Krisztussal, azokat keressétek, amik odafent vannak, ahol Krisztus van, aki Isten jobbján ül.

2 Az odafennvalókkal törődjétek, ne a földiekkel!

τὰ ἄνω φρονεῖτε, μὴ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, ¹

3 Mert meghaltatok, és a ti életek el van rejtve Krisztussal együtt Istenben.

ἀπεθάνετε γάρ, ¹ καὶ ἡ ζωὴ ὑμῶν κέκρυπται σὺν τῷ χριστῷ ¹ ἐν τῷ θεῷ·

4 Mikor Krisztus, a mi életünk megjelenik, akkor velem együtt ti is megjelentek dicsőségben

5 Öljétek meg tehát tagjaitokban azt, ami földi: a paráznaságot, a tisztátalanságot, a szenvedélyt, a gonosz kívánságot és a kapzsiságot, ami bálványimádás,

6 mert ezek miatt haragszik Isten. 7 Ti is ezeket tettétek egykor, amikor ezekben éltetek; 8 most azonban vessétek el magatoktól mindezt: a haragot, az indulatot, a gonoszszágot, az istenkáromlást és szátokból a gyalázatos beszédet.

9 Ne hazudjatok egymásnak, mert levetkőztétek a régi embert cselekedeteivel együtt,

μη ψεύδεσθε εἰς ἀλλήλους· ἀπεκδυσάμενοι τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον σὺν ταῖς πράξεσιν αὐτοῦ,

10 és felöltöztétek az új embert, aki Teremtőjének képmására állandóan megújul, hogy egyre jobban megismerje őt

**ÁLLANDÓAN MEGÚJULÁS: NEM EGYSZERI MEGTÉRÉS
KRISZTUSI EMBER, HOGY EMBER LEGYEK**

καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν νέον τὸν ἀνακαινούμενον εἰς ἐπίγνωσιν κατ' εἰκόνα τοῦ κτίσαντος αὐτόν,
ἐπίγνωσις, -εως - felismerés, megértés

11 Itt már nincs többé görög és zsidó, körülmetéltség és körülmetéletlenség, barbár és szkíta, szolga és szabad, hanem minden és mindenkiben Krisztus.

ὅπου οὐκ ἔνι Ἕλλην καὶ Ἰουδαῖος, περιτομὴ καὶ ἀκροβυστία, βάρβαρος, Σκύθης, δοῦλος, ἐλεύθερος, ἀλλὰ πάντα καὶ ἐν πᾶσιν Χριστός.

12Mint Istennek szent és szeretett választottai, öltsetek magatokra könyörületes szívet, jóságot, alázatot, szelídséget, türelmet. 13 Viseljétek el egymást, és bocsássatok meg egymásnak, ha valakinek panasza volna valaki ellen: ahogyan az Úr is megbocsátott nektek, úgy tegyetek ti is. 14 Mindezek fölé pedig öltsetek fel a szeretetet, mert az tökéletesen összefog mindent.

15 És Krisztus békessége uralkodjék a szívetekben, hiszen erre vagytok elhíva az egy testben. És legyetek háládatosak.

καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ χριστοῦ ¹ βραβεύετω ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, εἰς ἣν καὶ ἐκλήθητε ἐν [ἐνὶ] ¹ σώματι· καὶ εὐχάριστοι γίνεσθε.

βραβεύετω – uralkodjék; βραβεύω - 1) bíraskodik; 2) döntést hoz, elhatároz; 3) uralkodik, ellenőriz, szabályoz

16 Krisztus beszéde lakjék bennetek gazdagon úgy, hogy tanítsátok egymást teljes bölcsességgel, és intsétek egymást zsoltárokkal, dicséretekkel, lelki énekekkel; hálaadással énekeljétek szívetekben Istennek.

ὁ ¹ λόγος τοῦ χριστοῦ ¹ ἐνοικεῖτω ἐν ὑμῖν πλουσίως ¹ ἐν πάσῃ σοφίᾳ· ¹ διδάσκοντες καὶ νουθετοῦντες ἑαυτοὺς ¹ ψαλμοῖς, ¹ ὕμνοις, ¹ ᾠδαῖς πνευματικαῖς ἐν ¹ * χάριτι, ᾄδοντες ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν τῷ θεῷ·

17 Amit pedig szóltok vagy tesztek, mind az Úr Jézus nevében tegyétek, hálát adva az Atya Istennek óáltala. 18 Ti, asszonyok, engedelmeskedjétek férjeteknek, ahogyan illik az Úrban. 19 **Ti, férfiak, szeressétek feleségeket, és ne legyetek irántuk mogorvák.** 20 **Ti, gyermekek, engedelmeskedjétek szüleiteknek minden tekintetben, mert ez kedves az Úrban.** 21 **Ti, apák, ne ingereljétek gyermekeiteket, nehogy bátoratlanokká legyenek.** 22 **Ti, szolgák, engedelmeskedjétek minden tekintetben földi uraitoknak; ne látszatra szolgáljatok, mint akik embereknek akartok tetszeni, hanem tiszta szívvel, félve az Urat.** 23 Amit tesztek, jó lélekkel végezzétek úgy, mint az Úrnak, és nem úgy, mint az embereknek, 24 tudván, hogy ti viszonzásul megkapjátok az Úrtól az örökséget. Az Úr Krisztusnak szolgáljatok!

25 **Aki pedig igazságtalanul cselekszik, azt kapja vissza, amit tett, mert nincsen személyválogatás.**

ὁ γὰρ ἀδικῶν κομίζεται ὁ ἠδίκησεν, καὶ οὐκ ἔστιν προσωποληψία.

κομίζεται - fogja visszanyerni; κομίζω - 1) gondot visel vkire; 2) megőriz, biztonságba helyez; 3) elvisz, magával visz; 4) (M) megkap, elnyer (Úsz: a megígért áldást); 4b) visszakar vmit
προσωποληψία. – személyválogatás

Kol 4

1Ti, urak, **adjátok meg szolgálítóknak** azt, ami igazságos és méltányos, hiszen tudjátok, hogy nektek is van Uratok a mennyben.

2 **Az imádkozásban és a hálaadásban legyetek kitartóak és éberek!**

Τῇ προσευχῇ προσκαρτερεῖτε, γρηγοροῦντες ἐν αὐτῇ ἐν εὐχαριστία,

προσκαρτερεῖτε, - állhatatosak legyetek, προσκαρτερέω - 1) tartozik vkihez, az ő alárendeltje, hűséges vkihez; 2) állhatatosan, folyamatosan figyel

3Imádkozzatok egyúttal értünk is, hogy Isten nyissa meg előttünk az ige ajtaját, hogy szólhassuk Krisztus titkát – amely miatt most fogoly is vagyok –,

προσευχόμενοι ἅμα καὶ περὶ ἡμῶν, ἵνα ὁ θεὸς ἀνοίξῃ ἡμῖν θύραν τοῦ λόγου, ¹ λαλήσαι τὸ μυστήριον τοῦ χριστοῦ, ¹ δι' ὃ καὶ δέδεμαι

ἀνοίξῃ - nyissa meg; ἀνοίγω - 1. (szsz) fölnyit,

4 **hogy azt úgy hirdethessem, amint szólnom kell róla.**

ἵνα φανερώσω αὐτὸ ὡς δεῖ με λαλῆσαι.

φανερώσω - nyilvánvalóvá tegyem; φανερόω - 1. nyilvánvalóvá lesz,

5 Bölcsen viselkedjétek a kívülállók iránt, a kedvező alkalmakat jól használjátok fel. 6 **Beszédetek legyen mindenkor kedves, sóval fűszerezett, hogy így mindenkinek helyesen tudjatok felelni.** 7 Az én egész helyzetemet megismerteti majd veletek Tikhikosz, a szeretett testvér, a hú diakónus, szolgatársam az Úrban. 8 Őt éppen azért küldtem hozzátok, hogy megismerjétek körülményeinket, és megvigasztalja szíveteket. 9 Vele megy **Onészimosz** is, a hú és szeretett testvér, aki közületek való. Ők tehát mindent tudatnak veletek, ami itt történik. 10 Köszönt titeket Arisztarkhosz, az én fogolytársam és Márk, Barnabás unokaöccse, aki felől utasításokat kaptatok, és ha megérkezik hozzátok, fogadjátok be; 11 köszönt továbbá Jézus, akit Jusztusznak hívnak. A zsidók közül csupán ők munkatársaim Isten országa hirdetésében; ők vigasztaltak engem. 12 Köszönt titeket Epafrász, aki közületek való, Krisztus Jézus szolgája, aki mindenkor küzd értetek imádságaiban, hogy tökéletesen, teljes bizonyossággal, állhatatosan maradjatok mindabban, ami Isten akarata. 13 Mert tanúskodom róla, hogy sokat fárad értetek és azokért, akik Laodiceában és Hierapoliszban vannak. 14 Köszönt titeket Lukács, a szeretett orvos és Démász. 15 Köszöntsétek a laodiceai testvéreket, aztán Nimfát és a házánál levő gyülekezetet. 16 Amikor pedig felolvasták nálatok ezt a levelet, gondoskodjatok arról, hogy a laodiceai gyülekezetben is felolvassák, de arról is, hogy a Laodiceából érkezett levelet ti is felolvassátok. 17 És mondjátok meg Arkhipposznak: Legyen gondod rá, hogy betöltsed azt a szolgálatot, amelyet átvettél az Úrban! 18 A köszöntést én, Pál írom a saját kezemmel. Ne feledkezzetek meg az én fogságomról! Kegyelem veletek!

1Thessz 1

1 Pál, Szilvánusz és Timóteus a thesszalonikaiak gyülekezetének az Atya Istenben és az Úr Jézus Krisztusban: kegyelem nektek és békesség. 2 Hálát adunk Istennek mindenkor mindnyájatokért, amikor megemlékezünk rólatok imádságainkban, mert szüntelenül 3 emlegetjük a mi Istenünk és Atyánk színe előtt hitből eredő munkátokat, szeretetből jövő fáradozásotokat és a mi Urunk Jézus Krisztusba vetett reménységetek állhatatosságát; 4 mivel tudjuk, Istentől szeretett testvéreink, **hogyan választottak vagytok.**

5 Mert a mi evangéliumunk nemcsak szavakban jutott el hozzátok, hanem erővel, Szentlélekkel és teljes bizonyossággal is. Ti is tudjátok, hogyan éltünk közöttetek, a ti érdeketekben, **NB Szentlélek meggyőző ereje több a „puszta” szónál+ VZS**

τι τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν οὐκ ἐγενήθη εἰς ὑμᾶς ἐν λόγῳ μόνον ἀλλὰ καὶ ἐν δυνάμει καὶ ἐν πνεύματι ἁγίῳ καὶ πληροφορία πολλῇ, καθὼς οἴδατε οἷοι ἐγενήθημεν ὑμῖν δι' ὑμᾶς·

πληροφορία - teljes meggyőződés

6 ti pedig a mi követőinkké lettetek, és az Úréi, amikor sok zaklatás ellenére a Szentlélek örömevel fogadtátok be az igét.

7 Példává is lettetek minden hívő számára Makedóniában és Akhájában,

TÜPOSZ!

ὥστε γενέσθαι ὑμᾶς τύπον πᾶσιν τοῖς πιστεύουσιν

8 mert töletek terjedt tovább az Úr beszéde, de nemcsak Makedóniába és Akhájába, hanem mindenhová eljutott a ti Istenbe vetett hitetek híre. Szükségtelen is erről bármit mondanunk, 9 mert ők **maguk beszélnek rólunk, milyen** fogadtatásban volt részünk nálatok, és hogyan fordultatok a bálványoktól Istenhez, hogy az élő és igaz Istennek szolgáljatok, 10 és várjátok a mennyből Jézust, az ő Fiát, akit feltámasztott a halottak közül, aki megszabadít minket az eljövendő haragtól.

1Thessz 2

1 Hiszen magatok tudjátok, testvéreim, hogy nem hiába jártunk nálatok. 2 Sőt amint tudjátok, miután előbb szenvedés és bántalmazás ért minket Filippiben, a mi Istenünkől bátorságot kaptunk arra, hogy nyíltan hirdessük nektek Isten evangéliumát sok küzdelemben. 3 Mert a mi igehirdetésünk nem tévelygésből ered, nem is tisztátalan szándékból, nem is álnokságból.

4 Hanem mivel Isten ítelt minket alkalmasnak arra, hogy ránk bízsa az evangéliumot, úgy hirdetjük azt, mint akik nem embereknek akarunk tetszeni, hanem a szívéket vizsgáló Istennek.

ἀλλὰ καθὼς δεδοκιμάσαμεθα ὑπὸ τοῦ θεοῦ πιστευθῆναι τὸ εὐαγγέλιον¹ οὕτως λαλοῦμεν, οὐχ ὡς ἄνθρωποις ἀρέσκοντες ἀλλὰ θεῷ τῷ δοκιμάζοντι τὰς καρδίας ἡμῶν.

**δεδοκιμάσαμεθα - méltónak találtattunk; δοκιμάζω - 1. megvizsgál; 2. véleményt formál
πιστευθῆναι - reánk bízni; πιστεύω - hisz, bízik**

ἀρέσκοντες – tetszelgők; ἀρέσκω - tetszik, örömet okoz, kielégít, jónak látszik

5 Hiszen, mint tudjátok, sohasem léptünk fel hízelgő beszéddel, sem leplezett kapzsisággal, Isten a tanúnk: 6 nem is vártunk emberektől dicsőséget, sem töletek, sem másoktól. 7 Mint Krisztus apostolai élhattünk volna tekintélyünkkel, mégis olyan szelíden léptünk fel közöttetek, mint ahogyan az anya dajkálja gyermekeit. 8 Mivel így vonzódtunk hozzátok, készek voltunk

odaadni nektek nemcsak Isten evangéliumát, hanem a saját lelkünket is, mert annyira megszerettünk titeket. 9 Hiszen emlékeztek, testvéreink, a mi fáradozásunkra és vesződségünkre: éjjel és nappal dolgoztunk, hogy senkit meg ne terheljünk nálatok, és úgy hirdettük nektek Isten evangéliumát. 10 Ti vagytok a tanúim és az Isten: milyen szentek, igazak és feddhetetlenek voltunk közöttetek, akik hisztek. 11 Aminthogy azt is tudjátok, hogy mint gyermekeit az apa, mindenkit egyenként 12 intettünk és buzdítottunk, és kérve kértünk titeket: éljete Istenhez méltó módon, aki az ő országába és dicsőségébe hív titeket.

13 Ezért mi is szüntelenül hálát adunk Istennek,

Καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς εὐχαριστοῦμεν τῷ θεῷ ἀδιαλείπτως,

ἀδιαλείπτως, - szüntelenül

hogy amikor hallgattátok Isten általunk hirdetett igéjét,

nem emberi beszédként fogadtátok be, hanem Isten beszédeként, aminthogy valóban az, és annak ereje munkálkodik is bennetek, akik hisztek. **INSPIRÁCIÓHOZ FONTOS!**

ὅτι παραλαβόντες λόγον ἀκοῆς παρ' ἡμῶν τοῦ θεοῦ ἐδέξασθε οὐ λόγον ἀνθρώπων ἀλλὰ καθὼς ἄληθῶς ἐστὶν λόγον θεοῦ, ὃς καὶ ἐνεργεῖται ἐν ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν.

ἀκοή, -ῆς - 1. hallás; 2. fül

ἐδέξασθε - fogadtátok be; δέχομαι - befogad, fog, vesz

14 Mert ti, testvéreim, hasonlóvá lettetek Isten gyülekezeteihez, amelyek Júdeában vannak, és Krisztus Jézusban hisznek, mivel ugyanazokat szenvedtétek el ti is a saját népetektől, mint ők a zsidóktól.

ὑμεῖς ἵ γὰρ μιμηταὶ ἐγενήθητε, ἀδελφοί, τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ θεοῦ τῶν οὐσῶν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὅτι τὰ αὐτὰ ἐπάθετε καὶ ὑμεῖς ὑπὸ τῶν ἰδίων συμφυλετῶν καθὼς καὶ αὐτοὶ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων,

IMPLICIT TIPOLOGIA

15 Ezek megölték az Úr Jézust, **(ANTIJUDAIZMUS?)** ugyanúgy, mint a prófétákat, üldöztek minket is; nem kedvesek Isten előtt, és ellenségei minden embernek, 16 akadályoznak minket abban is, hogy prédikáljunk a pogányoknak, hogy üdvözljenek: így teszik teljessé mindenkor bűneiket. De végül utol is érte őket Isten haragja. 17 Mi pedig, testvéreim, miután külsőleg, de nem szívünkben, egy rövid időre elszakadtunk tőletek, annál nagyobb vágyódással törekedtünk arra, hogy ismét lássunk titeket. 18 Ezért el akartunk menni hozzátok, én, Pál nem is egyszer, de megakadályozott minket a Sátán. 19 Ki is volna **a mi reménységünk vagy örömünk, koronánk és dicsőségünk**, ha nem ti, a mi Urunk Jézus Krisztus színe előtt az ő eljövetelekor? 20 Bizony, ti vagytok a mi dicsőségünk és örömünk.

1Thessz 3

1 Ezért amikor ezt már nem bírtuk tovább elviselni, elhatároztuk, hogy mi itt maradunk Athénban, 2 és elküldtük Timóteust, a mi testvérünket és Krisztus evangéliumának hirdetésében Isten munkatársát, hogy megerősítsen titeket, és bátorítson hitetekben, 3 hogy senki meg ne tántorodjék a mostani megpróbáltatásokban. Hiszen ti is tudjátok, hogy erre vagyunk rendelve. 4 Amikor nálatok voltunk, már előre megmondtuk nektek, hogy üldözni fognak minket, és

amint tapasztaltatok, úgy is történt. 5 Én tehát, mivel már nem győztem türelemmel, elküldtem hozzátok, hogy **megtudjam a hitetekről, nem kísértett-e meg titeket a kísértő, és nem lett-e hiábavalóvá a mi fáradozásunk.** 6 Most azonban megjött tőletek Timóteus, és jó hírt hozott nekünk hitetekről és szeretetetekről, arról is, hogy szívesen emlékeztek ránk mindenkor, sőt látni szeretnétek minket, ahogyan mi is titeket. 7 Így tehát minden bajunk és üldöztetésünk között megvigasztalódtunk veletek kapcsolatban, testvéreim, a ti hitetek által. 8 Mert akkor élünk igazán, ha ti szilárdan álltok az Úrban. 9 Hogyan is adhatnánk eléggé hálát Istennek értetek mindazért az örömért, amellyel megörvendeztetek minket a mi Istenünk előtt, 10 amikor éjjel és nappal buzgón könyörgünk azért, hogy láthassunk benneteket, **és kipótolhassuk hitetek hiányosságait?** 11 De maga a mi Istenünk és Atyánk és a mi Urunk Jézus Krisztus egyengesse utunkat hozzátok, 12 titeket pedig az Úr gyarapítson és gazdagítson a szeretetben egymás iránt és mindenki iránt, ahogyan mi is szeretünk titeket. 13 **Erősítse meg a szíveteket, és tegye feddhetetlenné a szent életben a mi Istenünk és Atyánk színe előtt, amikor a mi Urunk Jézus Krisztus eljön minden szentjével együtt.** Ámen.

1Thessz 4

1 Egyébként pedig, testvéreim, kérünk titeket, és intünk az Úr Jézus nevében, hogy amint tőlünk tanultatok, hogyan kell Istennek tetsző módon élnetek – s amint éltek is –, ebben jussatok még előbbre. 2 Hiszen tudjátok, milyen rendelkezéseket adtunk nektek az Úr Jézus nevében.

3 **Az az Isten akarata, hogy megszentelődjete:** hogy tartózkodjatok a paráznaságtól, **Τοῦτο γάρ ἐστὶν θέλημα τοῦ θεοῦ, ὁ ἁγιασμοῦ ὑμῶν, ἀπέχεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ τῆς πορνείας,**

ἀπέχεσθαι - (hogy) tartózkodjatok; ἀπέχω - 1. (tárgyatlan) távol van vmitől, vkitől;

4 hogy tanuljon meg mindenki szentségben és tisztaságban élni feleségével, 5 nem a kívánság szenvedélyével, mint a pogányok, akik nem ismerik Istent; 6 és senki ne károsítsa meg és ne csalja meg testvérét semmiféle ügyben. Mert bosszút áll az Úr mindezekért, ahogyan már előbb megmondtuk nektek, és bizonyosságot is tettünk róla. 7 Mert nem tisztátalanságra hívott el minket Isten, hanem megszentelődésre. 8 **Aki tehát ezt megveti, az nem embert vet meg, hanem Istent, aki Szentlelkét is rátok árasztja.**

9 **A testvéri szeretetről pedig nem szükséges írnom nektek, hiszen titeket Isten tanított az egymás iránti szeretetre,**

Περὶ δὲ τῆς φιλαδελφίας οὐ χρεῖαν ἔχετε γράφειν ὑμῖν, αὐτοὶ γὰρ ὑμεῖς θεοδίδακτοὶ ἐστε εἰς τὸ ἀγαπᾶν¹ ἀλλήλους

10 és mert gyakoroljátok is ezt minden testvér iránt egész Makedóniában. De kérünk titeket, testvéreim, hogy egyre inkább gyarapodjatok ebben, 11 és tartsátok becsületbeli dolognak, hogy csendesen éljete, tegyéte a magatok dolgát, és saját kezetekkel dolgozzatok, ahogyan elrendeltük nektek. 12 A kívülállók iránt tisztességesen viselkedjete, és ne szoruljatek rá senkire.

FELTÁMADÁS, ELRAGADTATÁS – NEHÉZ EZT SZÓ SZERINT ÉRTELMEZNI

13 Nem szeretnénk, testvéreink, ha tudatlanok lennéte az elhunytak felől, és szomorkodnátok, mint a többiek, akiknek nincs reménységük. 14 **Mert ha hisszük, hogy Jézus meghalt és feltámadt, az is bizonyos, hogy Isten az elhunytakat is előhossa Jézus által, vele együtt.** 15 Azt pedig az Úr igéjével mondjuk nektek, hogy mi, akik élünk, és megmaradunk az Úr eljöveteleig, nem fogjuk megelőzni az elhunytakat. 16 Mert amint felhangzik a riadó hangja, a főangyal szava és az Isten harsonája, maga az Úr fog alászállni a mennyből, és először feltámadnak a Krisztusban elhunytak, 17 azután mi, akik élünk, és megmaradunk velük együtt

elragadtatunk felhőkön az Úr fogadására a levegőbe, és így mindenkor az Úrral leszünk
ELRAGADTATÁS 18 Vigasztaljátok tehát egymást ezekkel az igékkel! **KÉTSZER IS. HOGY MÉG ÉLETÉBEN ELJÖN KRISZTUS, EZT TÖBB SZEMPONBÓL IS NEHÉZ LENNE LITERÁLISAN ÉRTELMEZNI!!**

1Thessz 5

1 Ennek idejéről és órájáról pedig nem szükséges írnom nektek, testvéreim,

Περὶ δὲ τῶν χρόνων καὶ τῶν καιρῶν, ἀδελφοί, οὐ χρείαν ἔχετε ὑμῖν γραφῆσθαι,

2 mert ti magatok is jól tudjátok, hogy az Úr napja úgy jön el, mint éjjel a tolvaj.

αὐτοὶ γὰρ ἀκριβῶς οἶδατε ὅτι ἡμέρα Κυρίου ¹ ὡς κλέπτης ἐν νυκτὶ οὕτως ἔρχεται

ἀκριβῶς - pontosan

3 Amikor azt mondják: Békesség és biztonság, akkor tör rájuk hirtelen a végső romlás, mint a fájdalom a várandós asszonyra, és nem fognak megmenekülni. 4 Ti azonban, testvéreim, nem vagytok sötétségben, hogy az a nap tolvajként lephetne meg titeket. 5 Hiszen valamennyien a világosság és a nappal fiai vagytok, nem vagyunk az éjszakáé, sem a sötétségé.

6 Akkor ne is aludjunk, mint a többiek, **hanem legyünk éberek és józanok!**

ἄρα οὖν μὴ καθεύδωμεν ὡς οἱ λοιποί, ¹ ἀλλὰ γρηγορῶμεν καὶ νήφωμεν.

καθεύδωμεν – aludjunk; καθεύδω – alszik

νήφωμεν. - legyünk józanok, νήφω - 1) józannak, nyugodtnak, összeszedettnek lenni;

7 Mert akik alszanak, éjjel alszanak, és akik megrészezednek, éjjel részezednek meg.

οἱ γὰρ καθεύδοντες νυκτὸς καθεύδουσιν, ¹ καὶ οἱ μεθυσκόμενοι νυκτὸς μεθύουσιν

8 Mi azonban, akik a nappal fiai vagyunk, legyünk józanok, vegyük magunkra a hit és a szeretet páncélját és mint sisakot, az üdvösség reménységét.

ἡμεῖς δὲ ἡμέρας ὄντες νήφωμεν, ¹ ἐνδυσάμενοι θώρακα πίστεως καὶ ἀγάπης καὶ περικεφαλαίαν ἐλπίδα σωτηρίας·

θώραξ, -ακος - páncél

9 Mert Isten nem haragra rendelt minket, hanem hogy elnyerjük az üdvösséget a mi Urunk Jézus Krisztus által,

ὅτι οὐκ ἔθετο ἡμᾶς ὁ θεὸς εἰς ὀργὴν ἡ ἀλλὰ εἰς περιποίησιν σωτηρίας διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ [Χριστοῦ],

ἔθετο - helyezett (rendelt), τίθημι - tesz, helyez, rendel

περιποίησιν – megszerzés, περιποίησις, -έως - megőrzés; megszerzés

10 aki meghalt értünk, hogy akár ébren vagyunk, akár alszunk, vele együtt éljünk

**τοῦ ἀποθανόντος ἵνα εἴτε γρηγορῶμεν εἴτε
καθεύδωμεν ἅμα σὺν αὐτῷ ζήσωμεν**

καθεύδωμεν – alszunk, καθεύδω - alszik

11 Vigasztaljátok tehát egymást, és építse egyik a másikat, ahogyan teszitek is. 12 Kérünk titeket, testvéreink, hogy becsüljétek meg azokat, akik fáradoznak közöttetek, akik előljáróitok az Úrban, és intenek is titeket. 13 Munkájukért nagyon becsüljétek és szeressétek őket! Éljetek egymással békességben! 14 Kérünk titeket, testvéreink, intsétek a tétlenkedőket, biztassátok a bátortalanokat, karoljátok fel az erőtlenekeket, legyetek türelmesek mindenkihez. 15 Vigyázzatok, hogy senki se fizessen a rosszért rosszal, hanem törekedjétek mindenkor a jóra egymás és mindenki iránt. 16 Mindenkor örüljétek, 17 szüntelenül imádkozzatok, 18 mindenért hálát adjatok, mert ez Isten akarata Jézus Krisztus által a ti javatokra. 19 A Lelket ne oltsátok ki, 20 a prófétálást ne vessétek meg, 21 de mindent vizsgáljátok meg: a jót tartsátok meg, 22 a gonosz minden fajtájától tartózkodjatok!

23 A békesség Istene szenteljen meg titeket teljesen, és őrizze meg a ti lelketeket, elméteket és testeteket teljes épségben, feddhetetlenül a mi Urunk Jézus Krisztus eljövételére.

Αὐτὸς δὲ ὁ θεὸς τῆς εἰρήνης ἀγιάσαι ὑμᾶς ὀλοτελεῖς, καὶ ὀλόκληρον ὑμῶν τὸ πνεῦμα καὶ ἡ ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα ἀμέμπτως ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τηρηθεῖν.

τηρηθεῖν. – őriztessék; τηρέω v. τηρῶ - megtart, megőriz

24 Hű az, aki elhív erre titeket; és ő meg is cselekszi azt. 25 Testvéreim, imádkozzatok értünk is! 26 Köszöntsetek minden testvért szent csókkal! 27 Az Úr nevében hagyom meg nektek, hogy olvassátok fel ezt a levelet minden testvérnek! 28 A mi Urunk Jézus Krisztus kegyelme legyen veletek!

2Thessz 1

Krisztus visszajövetele

1 Pál, Szilvánusz és Timóteus a thesszalónikaiak gyülekezetének Istenben, a mi Atyánkban és az Úr Jézus Krisztusban: 2 kegyelem nektek és békesség az Atya Istentől és az Úr Jézus Krisztustól. 3 Szüntelen hálával tartozunk Istennek értetek, testvéreim, amint ez méltó is, hiszen hitetek nőttön-nő, és az egymás iránti szeretet gazdagodik mindnyájatokban, 4 úgyhogy mi magunk dicsekszünk Isten gyülekezeteiben veletek, **állhatatosságokkal és hitetekkel, amellyel minden üldöztetést és nyomorúságot elviseltek.** 5 Ez annak a jele, hogy Isten igazságosan fog ítélni, amikor titeket méltónak nyilvánít az ő országára, amelyért szenvedtek is.

6 Mert úgy igazságos Isten előtt, hogy gyötrőiteknek gyötrelemmel fizessen, EZ NEM EGÉSZEN ÚSZÖVETSÉGI HANG! INKÁBB A SZEMET-SZEMÉRT ELVE.

7 nektek pedig, akiket gyötörtek, enyhülést adjon mivelünk együtt

Mert amikor az Úr Jézus megjelenik a mennyből hatalmának angyalaival, 8 tűz lángjában, bosszút áll azokon, akik nem ismerik Istent, és nem engedelmeskednek a mi Urunk Jézus Krisztus evangéliumának. 9 Ezek majd örök pusztulással bűnhődnek az Úrtól és az ő dicső hatalmától, 10 amikor eljön azon a napon, hogy megdicsőüljön szentjei között, és csodálják mindazok, akik benne hittek, aminthogy ti is hittel fogadtátok bizonyágtételünket. 11 Ezért aztán mindenkor imádkozunk értetek, hogy a mi Istenünk tegyen titeket méltóvá az elhívásra, és töltsön meg titeket teljesen a jóban való gyönyörködéssel és a hit cselekedeteivel hatalmasan, 12 hogy megdicsőüljön a mi Urunk Jézus Krisztus neve bennetek, és ti is öbenne a mi Istenünk és az Úr Jézus Krisztus kegyelméből.

2Thessz 2

1 Ami pedig a mi Urunk Jézus Krisztus eljövetelét és a hozzá való gyülekezésünket illeti, arra kérünk titeket, testvéreim, 2 **hogy ne veszítsétek el egyhamar józanságotokat, és ne rémítsen meg benneteket sem prófécia, sem beszéd, sem nekünk tulajdonított levél,** mintha az Úr napja már itt volna. 3 Senki semmiféle módon ne vezessen félre titeket.

Mert az Úr napját megelőzi a hittől való elszakadás, amikor megjelenik a törvénytípró, a kárhozat fia. 4 Ez majd ellene támad, és fölébe emeli magát mindennek, amit istennek vagy szentnek mondanak, úgyhogy beül az Isten templomába is, azt állítva magáról, hogy ő isten.

5 Nem emlékeztek rá, hogy még amikor nálatok voltam, megmondtam nektek mindezt? 6 És tudjátok, hogy mi az, ami most még visszatartja, hogy csak a maga idejében jelenjék meg.

7 A törvénytíprás titokban már folyik, csakhogy annak, aki azt most még visszatartja, el kell tűnnie az útból. 8 És akkor jelenik meg nyíltan a törvénytípró, akit az Úr Jézus meg fog ölni szájának leheletével, és meg fog semmisíteni eljövetelének fenségével. 9 Mert ennek a törvénytíprónak az eljövetele a Sátán munkája a hazugság minden hatalmával, jelével és csodájával 10 és a gonoszság mindenféle csalásával azok számára, akik elvesznek, akik nem szerették az igazságot, hogy általa üdvözüljenek.

11 Ezért szolgáltatja ki őket Isten a tévelygés hatalmának, hogy higgyenek a hazugságnak, 12 és ezáltal mindazok elvegyék ítéletüket, akik nem hittek az igazságnak, hanem a hamisságban gyönyörködtek.

13 Mi pedig hálával tartozunk Istennek mindenkor értetek, testvéreim, akiket szeret az Úr, mert kiválasztott titeket Isten kezdettől fogva az üdvösségre, a Lélek megszentelő munkája és az igazságba vetett hit által. 14 **Erre hívott el titeket a mi evangéliumunk által, hogy így részesüljétek a mi Urunk Jézus Krisztus dicsőségében.** 15 Ezért tehát, testvéreim, álljatok

szilárdan, és ragaszkodjatok azokhoz a hagyományokhoz, amelyeket akár beszédünkől, akár levelünkől tanultatok. **16 Maga pedig a mi Urunk Jézus Krisztus és Isten, a mi Atyánk, aki szeretett minket, és kegyelméből örök vigasztalással és jó reménységgel ajándékozott meg, 17 vigasztalja meg a ti szíveteket, és erősítsen meg titeket minden jó cselekedetben és beszédben.**

2Thessz 3

1 És végül, testvéreim, imádkoztatok értünk, hogy terjedjen az Úr igéje, és úgy dicsőítsék, ahogyan nálatok is, 2 és hogy megszabaduljunk az elvetemült és gonosz emberektől: mert nem mindenkié a hit. 3 De hűséges az Úr, aki megerősít titeket, és megőriz a gonosztól. 4 Bizalmunk van az Úrban irántatok, hogy amit elrendelünk, azt megteszitek, és meg is fogjátok tenni. .

5 Az Úr pedig irányítsa szíveteket Isten szeretetére és Krisztus állhatatosságára.

Ὁ δὲ κύριος κατευθύνει ὑμῶν τὰς καρδίας εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ θεοῦ καὶ εἰς τὴν ὑπομονὴν τοῦ χριστοῦ.

AZ VILÁGOS, HOGY ISTEN IRÁNTI SZERETETRŐL VAN SZÓ: εἰς τὴν ὑπομονὴν τοῦ χριστοῦ VAJON AZT JELENTI-E, HOGY A KRISZTUS IRÁNTI ÁLLHATATOSSÁGRA, VAGY KRISZTUS ÁLLHATATOSSÁGÁRA, AZAZ MEGÁLLÁSÁRA, TÜRELMÉRE?

STL: Az Úr irányítsa szíveteket Isten szeretetéhez és Krisztus állhatatosságához!

BG Az Úr pedig töltsé be szíveteket az Isten szeretetével és a Krisztus állhatatosságával.

RL Az Úr pedig igazgassa szíveteket az Isten iránt való szeretetre és a Krisztusban való állhatatosságra.

KNV Az Úr vezesse szíveteket Isten szeretetére és Krisztus béketűrésére!

SZIT Az Úr vezérelje szíveteket Isten szeretetére és krisztusi türelemre!

CSL Az Úr pedig egyengetni fogja szíveteket Isten szeretésére és a Krisztus mellett való állhatatosságra

6 Testvéreim, a mi Urunk Jézus Krisztus nevében parancsoljuk nektek, hogy tartsátok távol magatokat minden olyan testvértől, aki tétlenül és nem a tőlünk átvett hagyomány szerint él. 7 Mert magatok is tudjátok, hogyan kell követnetek minket; hiszen mi nem tétlenkedtünk közöttetek, 8 nem éltünk senkinél ingyenkenyéren, hanem fáradtsággal és vesződéssel dolgoztunk éjjel és nappal, nehogy valakit is megterheljünk közületek. 9 Nem azért, mintha nem volna meg a jogunk erre, hanem azért, hogy önmagunkat állítsuk elétek követendő példaként. 10 Mert akkor is, amikor nálatok voltunk, azt parancsoltuk nektek: ha valaki nem akar dolgozni, ne is egyék. 11 Mert halljuk, hogy némelyek tétlenül élnek közöttetek, nem dolgoznak, hanem haszontalan dolgokat művelnek. 12 Az ilyeneknek pedig megparancsoljuk, és a lelkükre kötjük a mi Urunk Jézus Krisztusban, hogy csendben dolgozva, a maguk kenyerén éljenek. 13 Ti pedig, testvéreim, ne fáradjatok bele a jó cselekvésébe. 14 Ha pedig valaki nem engedelmeskedik levélbeli intésünknek, azt jegyezzétek meg magatoknak: ne tartsatok vele kapcsolatot, hogy megszégyenüljön. 15 De ne tekintsétek ellenségnek, hanem intsétek, mint testvéreteket. **16 Maga a békesség Ura adjon nektek mindig minden körülmények között békességet. Az Úr legyen mindnyájatokkal!** 17 A köszöntést én, Pál, saját kezemmel írom: ez a hitelesítő jel minden levelemen, így írok. 18 A mi Urunk Jézus Krisztus kegyelme legyen mindnyájatokkal!

1Tim 1

1 Pál, a mi üdvözítő Istenünknek és Krisztus Jézusnak, a mi reménységünknek rendeléséből Krisztus Jézus apostola, 2 Timóteusnak, igaz fiannak a hitben: **Kegyelem, irgalom, békesség Istentől, a mi Atyánktól és Krisztus Jézustól, a mi Urunktól.** 3 Amikor Makedóniába mentem, kértelek, hogy maradj Efezusban, és **parancsold meg némelyeknek, hogy ne hirdessenek tévtanokat,** 4 **ne is foglalkozzanak mondákkal és vég nélküli nemzetségtáblázatokkal, amelyek inkább vitákra vezetnek,** mint Isten üdvözítő tervének hitben való elfogadására.

5 A parancs célja pedig a tiszta szívből, jó lelkiismeretből és képmutatás nélküli hitből fakadó szeretet. 6 Némelyek elfordultak ezektől, és üres fecsegésre adták magukat, 7 törvénytánítók akarnak lenni, de nem értik sem azt, amit mondanak, sem azt, amit bizonygatnak. 8 Mi azonban tudjuk, hogy **a törvény jó, ha valaki a törvénynek megfelelően él azzal.** 9 És tudjuk azt is, hogy **a törvény nem az igaz ellen van, hanem a törvénytörők és az engedetlenek, a hitetlenek és a bűnösök, a szentségtelenek és a szentségtörők, az apa- és anyagyilkosok, az embergyilkosok, 10 a paráznák, a fajtalanok, az emberrablók, a hazugok, a hamisan esküvők ellen, és mindaz ellen, ami **ellenkezik az egészséges tanítással.****

εἰ τι ἕτερον τῆ ὑγιαίνουσα διδασκαλία

11 Ez pedig a boldog Isten dicsőségéről szóló evangélium, **amely énrám bízott.** 12 Hálát adok Krisztus Jézusnak, a mi Urunknak, aki megerősített engem, mert megbízhatónak tartott, amikor szolgálatra rendelt. 13 Jóllehet előbb őt káromló, az övéit üldöző és erőszakos ember voltam, mégis irgalmat nyertem, mert hitelenségemben tudatlanul cselekedtem. 14 De bőségesen kiáradt rám a mi Urunk kegyelme a Krisztus Jézusban való hittel és szeretettel.

15 Igaz az a beszéd, és teljes elfogadásra méltó, hogy Krisztus Jézus azért jött el a világra, hogy a bűnösöket üdvözítse, akik közül az első én vagyok.

πιστὸς ὁ λόγος καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἄξιος, ὅτι Χριστὸς Ἰησοῦς ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον ἁμαρτωλοὺς σῶσαι. ¹ ὢν πρῶτος εἰμι ἐγώ,
ἀποδοχή, -ῆς – elfogadás

16 De azért könyörült rajtam, hogy Jézus Krisztus elsősorban énrajtam mutassa meg végtelen türelmét példaként azoknak, akik majd hisznek benne, és így az örök életre jutnak.

ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἠλεήθην, ἵνα ἐν ἐμοὶ πρῶτω ἐνδείξῃται Χριστὸς Ἰησοῦς τὴν ἅπασαν μακροθυμίαν, ¹ πρὸς ὑποτύπωσιν τῶν μελλόντων πιστεύειν ἐπ' αὐτῷ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

ἐνδείξῃται - mutassa meg; ἐνδείκνυμι - 1) rámutat; 1

ἅπασαν – összes; ἅπας, ἅπασα, ἅπαν - minden(ki), összes, egész

ὑποτύπωσις, -εως - példa, kép, vázlat

PÁL MINT TYPOS, AZAZ TÍPUS

17 Az örökkévalóság királyának pedig, a halhatatlan, láthatatlan, egyetlen Istennek tisztelet és dicsőség örökkön-örökké. **Ámen. JONATHAN EDWARDS**
MEGTÉRÉSÉNEK IGÉJE

**Τῷ δὲ βασιλεῖ τῶν αἰώνων, ἀφάρτῳ,¹ ἀοράτῳ,¹ μόνῳ θεῷ,
τιμῇ καὶ δόξῃ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων·¹ ἀμήν.
(alliteráció?)**

ἀφάρτῳ,¹ - romolhatatlan, ἄφθαρτος, -ον - romolhatatlan

ἀοράτῳ,¹ - láthatatlan, ἀόρατος, -ον - láthatatlan

18 Ezt a parancsot kötöm a lelkedre, fiam, Timóteus, hogy a rólad szóló korábbi próféciák alapján harcold meg a nemes harcot. 19 Tartsd meg a hitet és a jó lelkiismeretet, amelyet egyesek elvetettek, és ezért a hit dolgában hajótörést szenvedtek. 20 Ezek közül való Himenaiosz és Alexandrosz, akiket átadtam a Sátánnak, hadd tanulják meg, hogy ne káromolják Istent.

1Tim 2

1 Arra kérlek mindenekelőtt, hogy tartsatok könyörgéseket, imádságokat, esedezéseket és hálaadásokat minden emberért, 2 a királyokért és minden feljebbvalóért, hogy nyugodt és csendes életet élhessünk teljes istenfélelemben és tisztességben. 3 Ez jó és kedves a mi üdvözítő Istenünk színe előtt, 4 aki azt akarja, hogy minden ember üdvözljön, és eljusson az igazság megismerésére.

MINI KRISZTUS-HIMNUSZ

5 Mert egy az Isten, egy a közbenjáró is Isten és emberek között, az ember Krisztus Jézus,

**Εἷς γὰρ θεός, εἷς καὶ μεσίτης θεοῦ καὶ ἀνθρώπων¹
ἄνθρωπος Χριστὸς Ἰησοῦς,**

μεσίτης, -ου – közvetítő

6 aki váltságul adta önmagát mindenkiért, tanúbizonyságul a maga idejében.

**ὁ δούς ἑαυτὸν ἀντίλυτρον ὑπὲρ πάντων, τὸ μαρτύριον
καιροῖς ἰδίαις·**

7 Azért rendeltettem hírnökül és apostolul – igazat mondok, nem hazudok –, hogy a hitre és az igazságra tanítsam a népeket. 8 Azt akarom tehát, hogy a férfiak mindenütt büntől tiszta kezeket felemelve imádkozzanak harag és kételkedés nélkül. 9 Ugyanígy az asszonyok is tisztességes öltözetben, szemérmesen és mértékletesen ékesítsék magukat, ne hajfonatokkal és arannyal, gyöngyökkel vagy drága ruhával, 10 hanem azzal, ami azokhoz az asszonyokhoz illik, akik istenfélőnek vallják magukat: jó cselekedetekkel. 11 Az asszony csendben tanuljon, teljes alázatossággal. 12 **A tanítást azonban az asszonynak nem engedem meg, sem azt, hogy a férfin uralkodjék, hanem legyen csendben.** 13 Mert Ádám teremtett először, Éva csak azután, 14 és nem Ádámot vezette tévútra a kísértő, hanem az asszonyt, és ő esett bűnbe. 15 **Mégis megtartatik a gyermekszüléskor, ha megmarad józanul a hitben, a szeretetben és a szent életben. ???**

1Tim 3

1 Igaz beszéd ez: ha valaki püspökségre törekszik, szép feladatra vágyik. 2 Szükséges tehát, hogy a püspök legyen feddhetetlen, egyfeleségű férfi; megfontolt, józan, tisztességes, vendégszerető, tanításra alkalmas; 3 nem részeges, nem erőszakos, hanem megértő, a

viszálykodást kerülő, nem pénzsóvár; 4 olyan, aki a maga háza népét jól vezeti, gyermekeit engedelmségben és teljes tisztességben neveli. 5 Mert ha valaki a maga háza népét nem tudja vezetni, hogyan fog gondot viselni Isten egyházára? 6

Ne újonnan megtért ember legyen, nehogy felfuvalkodva az ördöggel azonos ítélet alá essék.

μη νεόφυτον, ἵνα μη τυφωθείς¹ εἰς κρίμα ἐμπέση τοῦ διαβόλου.

τυφωθείς¹ - önteltté válna; τυφόομαι - 1) füstölög; 2) (átv.) önteltté, beképzeltté válik
ἐμπέση - beleesség, ἐμπίπτω - 1. beleszik; 2. kezébe kerül

Tudja, hogy az újonnan megtért felfuvalkodott 7 Szükséges, hogy a kívülállóknak is jó véleményük legyen róla, nehogy gyalázatba és az ördög csapdájába essék. 8 Ugyanígy a **diakónusok** is tiszteletre méltók legyenek, nem kétszínűek, nem mértéktelen borivás rabjai, nem haszonlesők,

9 hanem olyanok, akikben megvan a hit titka tiszta lelkiismerettel. **ἔχοντας τὸ μυστήριον τῆς πίστεως ἐν καθαρᾷ συνειδήσει.**

10 De ezeket is meg kell vizsgálni előbb, csak akkor szolgáljanak, ha feddhetetlenek. 11 Feleségük is hasonlóan tiszteletre méltó legyen: nem rágalmazó, hanem mértékletes, mindenben hűséges. 12 A diakónusok legyenek egyfeleségű férfiak, akik mind gyermekeiket, mind a maguk háza népét jól vezetik. 13 Mert akik jól szolgálnak, azok szép tisztességet szereznek maguknak, és nagy bátorságot nyernek a Jézus Krisztusba vetett hit hirdetésére. 14 Ezeket pedig abban a reményben írom neked, hogy hamarosan eljutok hozzád. 15 Ha pedig késnék, ezekből tudd meg, hogyan kell szolgálnod az Isten házában, amely az élő Isten egyháza, az igazság oszlopa és erős alapja:

TÖMÖR HITVALLÁS = DOGMA (AMI A HÉTKÖZNAPI PRÓZÁBÓL KIGYÖNGYÖZŐDIK – ÚJABB KRISZTUS-HIMNUSZ)

16 Valóban (jobb fordításokban (megvalljuk) καὶ ὁμολογουμένως

nagy a kegyesség titka: μέγα ἐστὶν τὸ τῆς εὐσεβείας μυστήριον

aki megjelent testben, Ὃς¹ ἐφανερώθη ἐν σαρκί,

igaznak bizonyult lélekben, ἐδικαιώθη ἐν πνεύματι,

megjelent az angyaloknak, ὤφθη ἀγγέλοις,

hirdették a népek között, ἐκηρύχθη ἐν ἔθνεσιν,

hittek benne a világon, ἐπίστεύθη ἐν κόσμῳ,

felvitetett dicsőségben. ἀνελήμφθη ἐν δόξῃ.

1Tim 4

1 A Lélek pedig világosan megmondja, hogy az utolsó időkben némelyek elszakadnak a hittől, mert megtévesztő lelkekre és ördögi tanításokra hallgatnak,

Τὸ δὲ πνεῦμα ῥητῶς λέγει ὅτι ἐν ὑστέροις καιροῖς ἀποστήσονται τινες τῆς πίστεως,¹ προσέχοντες ἑνὶ πνεύμασι πλάνοις καὶ διδασκαλίαις δαιμονίων

ὑστερος, -α, -ον - utóbbi, későbbi, második, végső

ἀποστήσονται - el fognak szakadni; ἠ ἀφίστημι - 1. (A) eltávozik; 2. (P) eltávolít

προσέχοντες – ügyelve; προσέχω - 1. (figyelmet) odafordít, törődik; 2. vigyáz, óvakodik; 3. óv

πλάνοις – félrevezetőkre, πλάνος, -ον - csaló

2 és olyanokra, akik képmutató módon hazugságot hirdetnek, mert lelkiismeretük érzéketlenné vált.

ἐν ὑποκρίσει ψευδολόγων, κεκαυστηριασμένων τὴν ἰδίαν συνείδησιν,

κεκαυστηριασμένων – megbélyegzettek; καυστηριάζω - 1) bélyeget éget be, megbélyegez; ÉRDEKES: ÉRZÉKETLEN, MEGBÉLYEGZETT LELKIISMERET

Knv lelkiismeretükben megbélyegezve hazugságokat hirdetne

SZIT akiknek meg van a lelkiismeretük bélyegezve.

STL akiknek a lelkiismeretébe tüzes vassal bélyeget sütöttek.

CSL saját lelkiismeretükben kiégett emberek képmutatásával.

KG és legtöbb: megbélyegzett lelkiismeret

RL akikre bélyeget sütött saját lelkiismeretük is

VS akik bélyeget égettek saját lelkiismeretükre,

L vnd Brandmal in jrem Gewiffen haben

T d have their consciences marked with an hot iron,

KJVhaving their conscience seared with a hot iron

RÚF MAGYAROS, DE NEM OLY TRAGIKUS, MINT AZ ERDEDETI ÉS A LEGTÖBB FORDÍTÁS

3 Ezek tiltják a házasságot és bizonyos ételek élvezetét, amelyeket Isten azért teremtett, hogy hálaadással éljenek velük a hívők és azok, akik megismerték az igazságot. 4 Mert Isten minden teremtménye jó, és semmi sem elvetendő, ha hálaadással élnek vele, 5 mert Isten igéje és a könyörgés megszenteli. 6 Ha ezeket tanítod a testvéreknek, jó szolgálja leszel Krisztus Jézusnak, **hiszen a hit és az igaz tanítás igéivel táplálkozol**, amelynek követőjévé lettél.

Ταῦτα ὑποτιθέμενος τοῖς ἀδελφοῖς καλὸς ἔση διάκονος Χριστοῦ Ἰησοῦ, ἐντρεφόμενος τοῖς λόγοις τῆς πίστεως καὶ τῆς καλῆς διδασκαλίας ἧ̃ παρηκολούθηκας,

ἐντρεφόμενος – táplálván, ἐντρέφομαι - 1) táplálkozik; 2) átvitt értelemben: oktat, formálja az elmét

FT „to EAT THE BOOK” (LL)

παρηκολούθηκας, ¹ - követtél, παρακολουθέω - mellette megy, kísér, nyomon követ,

7 A szentségtörő és vénasszonyos meséket pedig utasítsd el, inkább gyakorold magad a kegyességben, 8 mert a test sanyargatásának kevés a haszna, a kegyesség viszont mindenre hasznos, mert megvan benne a jelen és a jövő élet ígérete. 9 Igaz beszéd ez, és teljes elfogadásra méltó, 10 hiszen azért fáradozunk és küzdünk, mert az élő Istenben reménykedünk, aki üdvözítője minden embernek, de leginkább a hívőknek. 11 Rendeld el ezeket, és tanítsd! 12 Senki meg ne vessen ifjú korod miatt, hanem légy példája a hívőknek beszédben, magaviseletben, szeretetben, hitben, tiszta életben. 13 Amíg megérkezem, legyen gondod a Szentírás felolvasására, az ighirdetésre, a tanításra. 14 Ne hanyagold el a benned levő kegyelmi ajándékot, amelyet prófécia által kaptál a vének kézrátételével. 15 Ezekkel törődj, ezekkel foglalkozz, hogy előrehaladásod nyilvánvaló **ἵνα σου ἡ προκοπὴ φανερὰ ᾖ̃ πᾶσιν; προκοπή = előrehaladás** legyen mindenki előtt. 16 Legyen gondod

önmagadra és a tanításra, maradj meg ezek mellett, mert ha így cselekszel, megmented magadat is, hallgatóidat is.

1Tim 5

1 Idősebb férfit ne dorgálj meg, hanem intsd mint apádat, a fiatalabbat pedig mint öcsédet, 2 az idősebb asszonyt mint anyádat, a fiatalabbat mint húgodat: teljes tisztasággal. 3 Az özvegyasszonyokat, akik valóban özvegyek, tiszteld. 4 Ha pedig egy özvegyasszonynak vannak gyermekei vagy unokái, akkor ezek először azt tanulják meg, hogy saját családjukról istenfélő módon gondoskodjanak, és hálájukat szüleik iránt így róják le, mert ez kedves Istennek. 5 A valóban özvegy és magára maradt asszony pedig Istenben reménykedik, és kitart a könyörgésben és imádkozásban éjjel és nappal. 6 A kicsapongó pedig már életében halott. 7 Ezekről a dolgokról is rendelkezéssel, hogy feddhetetlenek legyenek. 8 Ha pedig valaki övéiről és főként háza népéről nem gondoskodik, az megtagadja a hitet, és rosszabb a hitetlennél. 9 Az özvegyasszonyok közé csak olyat szabad bejegyezni, aki nem fiatalabb hatvanévesnél, aki egy férfi felesége volt, 10 aki mellett jó cselekedetei tanúskodnak: gyermekeket nevelt fel, vendégszerető volt, a szentek lábát megmosta, elesetteken segített, mindenféle jó cselekedetre kész volt. 11 *A fiatalabb özvegyeket pedig ne jegyezd be, mert ha feltámad bennük a vágy, hogy férjhez menjenek, elfordulnak Krisztustól.* 12 Ezek ítéletet vonnak magukra, mert előző fogadalmukat megszegték. 13 Ráadásul semmittevők is, akik megszokták, hogy házról házra járjanak, de nemcsak semmittevők, hanem fecsegők is, a más dolgába avatkoznak, és olyanokat beszélnek, amilyeneket nem kellene. 14 Azt akarom tehát, hogy a fiatalabb özvegyek menjenek férjhez, szüljenek gyermekeket, vezessenek háztartást, és ne adjanak semmi alkalmat az ellenségnek a gyalázkodásra. 15 Mert egyesek már a Sátánhoz hajlottak. 16 Ha egy hívő asszonynak özvegyasszony hozzátartozói vannak, segítse őket, ne terheljék a gyülekezetet, hogy az a valóban özvegyeket segíthesse. 17 A vezetésben bevált presbiterek kétszeres megbecsülést érdemelnek: elsősorban azok, akik az igehirdetésben és a tanításban fáradoznak. 18 Mert azt mondja az Írás: „Nyomtató ökörnek ne kösd be a száját”, és „Méltó a munkás a maga bérére”. **Intertext: check** 19 Presbiter ellen vádat ne fogadj el, csak „két vagy három tanú szavára”. 20 Akik vétkeznek, azokat mindenki előtt fedd meg, hogy a többiekben is félelem támadjon. 21 Kérve kérlek Istenre, Krisztus Jézusra és a választott angyalokra, hogy tartsd meg ezeket előítélet nélkül, és semmit se tégy részrehajlásból. 22 A kézzátételt ne siesd el senkinél! **Mások bűneiben ne légy részes! (Ef 6: „Egymás terhét hordozzátok” - Vajta szerint ez azt is jelenti, hogy egymás bűneit is hordozzuk, akárcsak Krisztus is hordozta a mi bűneinket. Hm?)** Tisztán őrizd meg önmagadat! 23 Ezután ne csak vizet igyál, hanem – gyomrodra és gyakori gyengélkedésedre való tekintettel – élj egy kevés borral is. 24 Némely ember bűnei nyilvánvalók, és előtte mennek az ítéletre; mások bűnei viszont csak később derülnek ki. 25 Ugyanígy nyilvánvalók a jó cselekedetek is, és amelyek másfélék, azok sem rejthetők el. **SZINTE CSAK GYAKORLATI TANÁCSOK, LEGTÖBBJÜK KORHOZ KÖTÖTT**

1Tim 6

1 Akik iga alatt görnyedő szolgák, a saját uraikat méltassák teljes tiszteletre, hogy Isten nevét és a tanítást ne káromolják miattuk. 2 Akiknek pedig hívő uraik vannak, ne becsüljék le őket azért, mert testvérek, hanem annál szívesebben szolgáljanak nekik, mert hívők és szeretettek, akik a jó cselekvésére törekszenek. Ezeket tanítsd és hirdesd!

3 Ha valaki tévtanokat hirdet, és nem tartja magát a mi Urunk Jézus Krisztus egészséges beszédéhez és a kegyességhez illő tanításhoz,

εἴ τις ἑτεροδιδασκαλεῖ καὶ μὴ προσέρχεται ὑγιαίνουσι λόγοις, ¹ τοῖς τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ¹ καὶ τῇ κατ' εὐσέβειαν διδασκαλίᾳ,

προσέρχεται – odamegy; προσέρχομαι - odamegy

4 az elfuvalkodott, és nem tud semmit, hanem a vitatkozás és a szóharc **LOGOMACHIA!!** betegségében szenved, amelyből irigység, viszálykodás, istenkáromlás, gonosz gyanúsítás származik.

τετύφωται, μηδὲν ἐπιστάμενος, ἀλλὰ νοσῶν περὶ ζητήσεις καὶ λογομαχίας, ἐξ ὧν γίνεται φθόνος, ¹ ἔρις, ¹ βλασφημιαὶ, ὑπόνοιαὶ πονηραί

τετύφωται, - önteltté vált, τυφόομαι - 1) füstöl, füstölög; 2) (átv.) önteltté, beképzeltté válik
νοσῶν – betegeskedve; νοσέω - 1) betegnek lenni; 2) átvitt értelemben mindenféle elmebajra; 2a) betegesen érdeklődni vagy foglalkozni valamilyen dologgal, morbid kedvtelése van

ζητήσεις – vitatkozások; ζήτησις, -εως - keresés, kutatás, problémamegoldás

λογομαχία, -ς – szócsatározás

φθόνος, -ου – irigység

ἔρις, -ιδος - veszekedés, viszály

ὑπόνοια, -ς - gyanúsítás, feltevés, sejtés, találgatás

5 Ezek megbomlott elméjű és az igazságot elvető emberek torzsalkodásai, akik a kegyességet a nyereszkedés eszközeként tekintik.

διαπαρατριβαὶ διεφθαρμένων ἀνθρώπων τὸν νοῦν καὶ ἀπεστερημένων τῆς ἀληθείας, νομιζόντων πορισμὸν εἶναι τὴν εὐσέβειαν

διαπαρατριβή, - torzsalkodás, διεφθαρμένων – megbomlottaké, διαφθείρω - elpusztít, megront

διεφθαρμένων – megbomlottaké, διαφθείρω - elpusztít, megront

ἀπεστερημένων – megfosztottaké, ἀποστερέω - elrabol, kifoszt, megfoszt

νομιζόντων – tekintőké, νομίζω - vél, gondol

πορισμός, -οῦ - nyereség

6 Valóban nagy nyereség a kegyesség megalégedéssel, 7 mert semmit sem hoztunk a világba, nem is vihetünk ki semmit belőle. 8 De ha van élelmünk és ruházatunk, elégedjünk meg vele. 9 Akik pedig meg akarnak gazdagodni, kísértésbe, csapdába, sok esztelen és káros kívánságba esnek, amelyek az embereket pusztulásba és romlásba döntik

10Mert minden rossznak gyökere a pénz szerelme, amely után sóvárogva egyesek eltévelyedtek a hittől, és sok fájdalmat okoztak önmaguknak.

ρίζα γὰρ πάντων τῶν κακῶν ἐστὶν ¹ ἡ φιλαργυρία, ἧς τινὲς ¹ ὀρεγόμενοι ἀπεπλανήθησαν ἀπὸ τῆς πίστεως καὶ ἑαυτοὺς περιέπειραν ὀδύνας πολλαῖς.

ὀρεγόμενοι – vágyakozva; ὀρέγομαι - 1) nyújtózkodni azért, hogy elérjen vagy megfogjon valamit, elér valamit vagy vágyik valami után; 2) kíván, sóvárog

ἀπεπλανήθησαν – eltévelyítették; ἀποπλανάω - 1. (A.) félrevezet; 2. (P.) az igazságtól, valóságtól eltévelyedik

περιέπειραν – általszegezték; περιπειρώ - 1) átszúr; 2) átvitt értelemben kínozza az ember lelkét a bánat, gyötri

ὀδύνας – gyötrelmekkel, ὀδύνη, -ς - kín, szenvedés, fájdalom

Csia:

10 Mert az összes gonosz dolgok gyökere a pénz kedvelése. Némelyek, mikor ez után futottak, eltévelyedtek a hittől, és sokféle kínnal szúrták át magukat.

Budai:

10 Mert minden rossznak gyökere: sóvárgás a pénz után; és némelyek mohón vágyakozván a pénzre, eltévelyedtek a hittől, és sok fájdalmat okoztak maguknak.

STL

Ugyanis minden rossznak gyökere a pénz sóvárgás. A pénz után epedve néhányan eltántorodtak a hittől, és sok gyötrelmet okoztak maguknak.

EFO

10 Pénzimádatukból sokféle baj és gonoszság származik. A pénz utáni sóvárgás már letérített a hit útjáról egyeseket, akik ezenfelül még rengeteg szenvedést is okoztak saját maguknak.

11 Te pedig, Isten embere, kerüld ezeket. Ellenben törekedj igazságra, kegyességre, hitre, szeretetre, állhatatosságra, szelídlelkűségre.

12 Harcold meg a hit nemes harcát, ragadd meg az örök életet, amelyre elhívattál, amelyről vallást tettél szép hitvallással sok tanú előtt.

ἀγωνίζου τὸν καλὸν ἀγῶνα τῆς πίστεως, ἐπιλαβοῦ τῆς αἰωνίου ζωῆς, εἰς ἣν ἐκλήθης καὶ ὁμολόγησας τὴν καλὴν ὁμολογίαν ἐνώπιον πολλῶν μαρτύρων.

ἐπιλαβοῦ - ragadd meg; ἐπιλαμβάνομαι - megragad, megfog;

13 Meghagyom neked Isten színe előtt, aki életet ad mindennek, és Krisztus Jézus színe előtt, aki Poncius Pilátus alatt bizonyoságot tett azzal a szép hitvallással,

14 hogy tartsd meg a parancsolatot **szeplőtelenül, feddhetetlenül** a mi Urunk Jézus Krisztus megjelenéséig.

τηρῆσαί σε τὴν ἐντολὴν ἄσπιλον ἀνεπίλημπτον μέχρι τῆς ἐπιφανείας τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ,

ISTENHIMNUSZ

15 Ezt a maga idején megmutatja majd a **boldog és egyetlen Hatalmasság, a királyok Királya és uraknak Ura.**

KG 15 A mit a maga idejében megmutat ama boldog és egyedül hatalmas, a királyoknak Királya és az uraknak Ura, (Jel 19,16)

ἦν καιροῖς ἰδίους δείξει ὁ μακάριος καὶ μόνος δυνάστης, ὁ βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων καὶ κύριος τῶν κυριευόντων,

16 Övé egyedül a halhatatlanság, aki megközelíthetetlen világosságban lakik, akit az emberek közül senki sem látott, és nem is láthat: övé a tisztelet és az örökkévaló hatalom. Ámen.

16Kíé egyedül a halhatatlanság, a ki hozzáférhetetlen világosságban lakozik; a kit az emberek közül senki nem látott, sem nem láthat: a kinek tisztesség és örökké való hatalom. Ámen. (Ján 1,18)

ὁ μόνος ἔχων ἀθανασίαν, φῶς οἰκῶν ἀπρόσιτον, ὃν εἶδεν οὐδεὶς ἀνθρώπων οὐδὲ ἰδεῖν δύναται· ᾧ τιμὴ καὶ κράτος αἰώνιον· ¹ ἀμήν

**ἀπρόσιτον, - megközelíthetetlen; ἀπροσιτος, -ον - megközelíthetetlen, hozzáférhetetlen
κράτος - erő**

17 Azoknak pedig, akik e világban gazdagok, parancsolt meg, hogy ne legyenek gőgösek, és ne a bizonytalan gazdagságban reménykedjenek, hanem Istenben, aki megélhetésünkre mindent bőségesen megad nekünk. 18 A gazdagok tegyenek jót, legyenek gazdagok a jó cselekedetekben, adakozzanak szívesen, javaikat osszák meg másokkal, 19 gyűjtsenek maguknak jó alapot a jövőre, hogy elnyerjék az igazi életet. **20 Timóteus, őrizd meg a rád bízott kincset. Fordulj el a hazug módon ismeretnek nevezett szentségtelen, üres beszédektől és ellenvetésektől, 21** amelyeket egyesek elfogadva eltévelyedtek a hittől. A kegyelem veletek!

2Tim 1

1 Pál, Isten akaratából Krisztus Jézus apostola a Krisztus Jézusban való élet ígérete szerint, 2 Timóteusnak, szeretett fiának: Kegyelem, irgalom, békesség Istentől, a mi Atyánktól és Krisztus Jézustól, a mi Urunktól.

3 Hálát adok Istennek, akinek őseimhez hasonlóan tiszta lelkiismerettel szolgálok, amikor szüntelenül, éjjel és nappal megemlékezem rólad könnyörgéseimben,

Χάριν ἔχω τῷ θεῷ, ᾧ λατρεύω ἀπὸ προγόνων ἐν καθαρᾷ συνειδήσει, ὡς ἀδιάλειπτον ἔχω τὴν περὶ σοῦ μνηΐαν ἐν ταῖς δεήσεσίν μου, ¹ νυκτὸς καὶ ἡμέρας

4 és könnyeidre emlékezve látni kívánlak, hogy öröm töltsön el.

5 Eszembe jutott ugyanis a benned élő képmutatás nélküli hit, **benned élő képmutatás nélküli hit, ὕπόμνησιν λαβὼν τῆς ἐν σοὶ ἀνυποκρίτου πίστεως, ὕπόμνησις emlékezés**, amely először nagyanyádban, Lóiszban és anyádban, Eunikében lakott, meg vagyok győződve arról, hogy benned is megvan. 6 Ezért emlékeztetek téged, hogy éleszd fel magadban Isten kegyelmi ajándékának tüztét, amely kézrátételem által van benned.

7 **Mert nem a félelem lelkét adta nekünk Isten, hanem az erő, a szeretet és a józanság lelkét.**

οὐ γὰρ ἔδωκεν ἡμῖν ὁ θεὸς πνεῦμα δειλίας, ¹ ἀλλὰ δυνάμεως καὶ ἀγάπης καὶ σωφρονισμοῦ.

KG 1590: 7 Mert nem adott nekünk az Isten félelemnek lelkét, hanem e-rőnek és fzeretnek, és iózan el-ménec.

8 Ne szégyelld hát a mi Urunkról szóló bizonyágtételt, se engem, az ő foglyát, hanem szenvedj velem együtt az evangéliumért, Isten ereje által. 9 Mert ő szabadított meg minket, és ő hívott el szent hívással, nem a mi cselekedeteink alapján, hanem saját végzése és kegyelme szerint, **amelyet még az idők kezdete előtt Krisztus Jézusban adott nekünk.** 10 Ez most nyilvánvalóvá lett a mi Üdvözítőnk, Krisztus Jézus megjelenése által, aki megtörte a halál erejét, és az evangélium által világosságra hozta az elmúlhatatlan életet. 11 Ennek az evangéliumnak a szolgálatára rendeltetem én hírnökül, apostolul és tanítóul. 12 **Ezért is szenvedem ezeket, de nem szégyellem, mert tudom, kiben hiszek, és meg vagyok győződve, hogy neki van hatalma arra, hogy a rám bízott kincset megőrizze arra a napra.**

13 Az egészséges beszéd példájának tekintsd, amit éntőlem hallottál, a Krisztus Jézusban való hitben és szeretetben.

ὕποτύπωσιν ¹ ἔχε ὑγιαίνοντων λόγων ὧν παρ' ἐμοῦ ἤκουσας ἐν πίστει καὶ ἀγάπῃ τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ·

ὕποτύπωσις, -εως - példa, kép, vázlat TIPOLÓGIA

14 A rád bízott drága kincset őrizd meg a bennünk lakozó Szentlélek által. 15 Tudod, hogy az Ázsiában levők mind elfordultak tőlem, köztük Figelosz és Hermogenész is. 16 Az Úr legyen könyörületes Onésziפורosz háza népe iránt, mert sokszor felüdített engem, és nem szégyellte bilincseimet. 17 Sőt, amikor Rómában volt, buzgón keresett engem, és meg is talált. 18 Adja meg neki az Úr, hogy irgalmat találjon nála azon a napon. És hogy milyen nagy szolgálatokat tett Efezusban, azt te tudod a legjobban.

2Tim 2

1 Te azért, fiam, erősödjél meg a kegyelemben, amely Krisztus Jézusban van. 2 És amit tőlem hallottál sok tanú előtt, azokat add át megbízható embereknek, akik mások tanítására is alkalmasak lesznek. 3 **Vállald velem együtt a szenvedést, mint Krisztus Jézus jó katonája.** 4 **Egy harcos sem elegendik bele a mindennapi élet gondjaiba, hogy megnyerje annak a tetszését, aki harcosává fogadta.** 5 **Ha pedig versenyez is valaki, nem nyer koszorút, ha nem szabályszerűen versenyez.** 6 A fáradozó földművesnek kell először a termésből részesülnie. 7 **Gondolkozz azon, amit mondok, mert az Úr megadja majd neked, hogy mindent megérts.** 8 Emlékezz arra, hogy Jézus Krisztus, aki Dávid utóda, feltámadt a halottak közül. Erről szól az én evangéliumom, 9 amelyért még bilincsek is viselek, mint egy gonosztevő. Isten ígéje viszont nincs bilincsbe verve. 10 Ezért tehát mindent elviselek a választottakért, hogy ők is elnyerjék a Krisztus Jézusban való üdvösséget örök dicsőséggel.

11 **Igaz beszéd ez: πιστὸς ὁ λόγος.** Ha vele együtt haltunk meg, vele együtt fogunk élni is.

12 Ha tűrünk, vele együtt fogunk uralkodni is.

Ha megtagadjuk, ő is megtagad minket.

13 Ha hűtlenek vagyunk, ő hű marad, mert önmagát meg nem tagadhatja. Érdekes, hogy 12b és 13 logikája nem egyezik. Ezekre emlékeztess és Isten színe előtt bizonyosságot téve kérd őket: ne folytassanak haszontalan szóharcot a hallgatók romlására - Lázár Attila vita. 15 Igyekezz kipróbált emberként megállni Isten előtt, mint aki nem vall szégyent a munkájával, hanem helyesen fejtegeti az igazság igéjét. HASOGAT

Az eredeti: **ὀρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς ἀληθείας**

Az ὀρθοτομέω (orthotomeo) jelentései:

- 1) egyenesen vág; folytatja az egyenes utat, tartja az egyenes irányt, tehát helyesen cselekszik;
- 2) egyenesíti, simítja, helyesen kezeli, közvetlenül és helyesen tanítja az igazságot. Balázs Károly szavaival: „Egyenesen vág. Az áldozati állatok feldarabolása úgy, hogy a nemes szervek érintetlenek maradjanak. Képletesen, úgy értelmez vmit, hogy az igazság minden alapvető mozzanatát a helyén hagyja, és gondolkodásával nem lépi túl saját hatáskörét”. (Balázs 1998: 421)

Lássuk az ὀρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς ἀληθείας különféle fordításait!

Vulgata:	<i>recte tractantem verbum veritatis</i>
Wycliff:	<i>rightly treating the word of truth</i>
Tyndale:	<i>dividyng the worde of trueth iustly</i>
Luther:	<i>der das Wort der Wahrheit recht austeilt</i>
KJV:	<i>rightly dividing the word of truth</i>
ESV:	<i>rightly handling the word of truth</i>
KNB:	<i>aki helyesen munkálja az igazság igéjét</i>
SZIT:	<i>aki az igazság hirdetésében a helyes úton jár</i>
STL:	<i>aki helyesen alkalmazza az igazság igéjét</i>
BD:	<i>s aki helyesen hirdeti az igazság igéjét</i>
RÚF:	<i>helyesen fejtegeti az igazság igéjét</i>
KG:	<i>ki helyesen hasogatja az igazságnak beszédét</i>
KárRev:	<i>helyesen hasogatja az igazság beszédét</i>
Csia:	<i>helyesen hasogatja az igazság beszédét</i>
EFO:	<i>helyesen tanítja és alkalmazza Isten igazságait!</i>

16 A szentségtörő, üres fecsegők elől pedig térj ki, mert egyre messzebb mennek az istentelenségben, 17 és szavuk úgy terjed, mint a rákos fekély. Közülük való Himenaiosz és Filétosz, 18 akik az igazságtól eltévelyedtek, amikor azt mondják, hogy a feltámadás már megtörtént, és ezzel feldűlják egyesek hitét. 19 Az Isten által vetett szilárd alap azonban megáll, amelyre ez van pecsételve: „Ismeri az Úr az övéit, és hagyja el a gonoszt mindenki, aki az Úr nevét vallja!” 20 Egy nagy házban pedig nemcsak arany- és ezüstedények vannak, hanem fa- és cserépedények is, amazokat megbecsülik, emezek pedig közönséges használatra valók. 21 **Ha tehát valaki megtisztítja MAGÁT (?)**

(NB FT: HOGYAN TUDOM MEGTISZTÍTANI MAGAM, AMÍG CSAK ISTEN TUD MEGTISZTÍTANI ENGEM; NEM SZÜNERGIZMUS EZ? IGAZ, SCHOLZ ÉNEKE IS: „TISZTÍTSD MAGAD JERUZSÁMEN NÉPE”. ERRE VÁLASZ DÓKÁTÓL: CSAK AZÉRT TUDOM MEGTISZTÍTANI MAGAM, MERT ISTEN MÁR MEGTISZTÍTOTT ENGEM (GARTIA PRAEVENIENS)

ezeztől, megbecsült, megszentelt edény lesz, az Úrnak is hasznos, és minden jó cselekedetre alkalmas. 22 Az ifjúkori kívánságot pedig kerüld! Törekedj viszont az igazságra, a hitre, a szeretetre, a békességre azokkal együtt, akik tiszta szívből hívják segítségül az Urat. 23 **Az ostoba és éretlen vitatkozások elől térj ki, tudva, hogy ezek viszálykodást szülnek.** 24 De az Úr szolgálja ne viszálykodjék, hanem legyen barátságos mindenkihez, tanításra alkalmas és türelmes, 25 aki szelídséggel neveli az ellenszegülőket, hátha az Isten megadja nekik egyszer, hogy megtérve megismerjék az igazságot, 26 és felocsúdjanak az ördög csapdájából, aki foglyul ejtette őket, hogy akaratát teljesítsék. **(MIKL)**

2Tim 3

1 Azt pedig tudd meg, hogy az utolsó napokban nehéz idők jönnek. 2 Az emberek ugyanis önzők, **pénzsóváarak φιλάργυροι** lesznek, dicsekvők, gőgösek, istenkáromlók, szüleikkel szemben engedetlenek, hálátlanok, szentségtelenek, 3 szeretetlenek, kérlelhetetlenek, rágalmazók, mértéktelenek, féktelenek, jóra nem hajlandók, 4 árulók, vakmerők, felfuvalkodottak, akik inkább az élvezeteket szeretik, mint Istent.

5 **Az ilyenek a kegyesség látszatát megőrzik ugyan, de annak az erejét megtagadják.**

ἔχοντες μόρφωσιν εὐσεβείας τὴν δὲ δύναμιν αὐτῆς ἡρνημένοι·

ἡρνημένοι· - megtagadva, ἀρνέομαι – megtagad

Fordulj el tehát ezeztől. 6 Mert ezek közül valók azok, akik belopakodnak a házakba, és rabul ejtik a bűnökkel terhelt és sokféle vágytól úzott asszonykákat. 7 Ezek mindig tanulnak, de az igazságot sohasem ismerik meg. 8 **Ahogy Jannész és Jambrész ellenszegültek Mózesnek, úgy álltak ellent az igazságnak ezek a megromlott értelmű, hit szempontjából megbízhatatlan emberek is.** 9 De nem jutnak messzire, mert esztelenségük nyilvánvaló lesz mindenki előtt, mint ahogy amazoké is az lett. 10 Te azonban követőjévé lettél az **Σὸ δὲ**

παρηκολούθησάς μου

én tanításomnak, **τῆ διδασκαλία**

életmódomnak, **τῆ ἀγωγῆ**

szándékomnak, **τῆ προθέσει**

hitemnek, **τῆ πίστει,**

türelmemnek, **τῆ μακροθυμία**

szeretetemnek, **τῆ ἀγάπῃ,**

állhatatosságomnak, **τῆ ὑπομονῆ,**

11 üldöztetéseimnek, **τοῖς διωγμοῖς,**

szenvedéseimnek, **τοῖς παθήμασιν**, amelyek Antióchiában, Ikóniumban, Lisztrában értek. Milyen nagy üldöztetéseket viseltem el, és mindegyikből megszabadított az Úr!

12 De mindazokat, akik kegyesen akarnak élni Krisztus Jézusban, szintén üldözni fogják. καὶ πάντες δὲ οἱ θέλοντες ῥῆν εὐσεβῶς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ διωχθήσονται·

διωχθήσονται· ¹ - üldöztetni fognak; διώκω - 1. üldöz; 2

13 A gonosz emberek és ámitók pedig még tovább mennek a rosszban, tévelyegve és másokat is megtévesztve. 14 De te maradj meg abban, amit tanultál, és amiről megbizonyosodtál, tudván, kiktől tanultad, 15 mivel gyermekeségedtől ismered a szent írásokat, amelyek bölcsésé tehetnek téged az üdvösségre a Krisztus Jézusba vetett hit által.

16 A teljes Írás Istentől ihletett, és hasznos a tanításra, a feddésre, a megjobbításra, az igazságban való nevelésre;

πᾶσα γραφὴ θεόπνευστος καὶ ὠφέλιμος πρὸς διδασκαλίαν, πρὸς ἐλεγμὸν, πρὸς ἐπανόρθωσιν, πρὸς παιδείαν τὴν ἐν δικαιοσύνῃ,

ὠφέλιμος – hasznos

ἐλεγμός, -οῦ - intés

ἐπανόρθωσιν, - javítás

17 hogy az Isten embere tökéletes és minden jó cselekedetre felkészített legyen.

2Tim 4

KAIROSZOKRÓL SZÓL

1 Kérve kérlek Isten és Krisztus Jézus színe előtt, aki ítélni fog élőket és holtakat; az ő eljövételére és országára kérlek:

2 hirdesd az igét, állj elő vele, akár alkalmas, akár alkalmatlan az idő, feddj, ints, biztass teljes türelemmel és tanítással.

κήρυξον τὸν λόγον, ἐπίστηθι εὐκαίρως ἀκαίρως, ἔλεγχον, ἐπιτίμησον, παρακάλεσον, ἐν πάσῃ μακροθυμίᾳ καὶ διδαχῇ.

ἐπίστηθι - állj elő; ἐπίστημι - 1. (A) (személy) készen áll, előáll;

3 Mert lesz idő, amikor az egészséges tanítást nem viselik el, hanem saját kívánságaik szerint gyűjtenek maguknak tanítókat, mert viszket a fülük.

ἔσται ¹ γὰρ καιρὸς ὅτε τῆς ὑγιαίνουσας διδασκαλίας οὐκ ἀνέξονται, ¹ ἀλλὰ κατὰ τὰς ἰδίας ἐπιθυμίας ἑαυτοῖς ἐπισωρεύσουσιν διδασκάλους κνηθόμενοι τὴν ἀκοήν,

ἀνέξονται, ¹ - fogják elviselni; ἀνέχομαι - elvisel, eltűr

ἐπισωρεύσουσιν - fognak gyűjteni; πωρεύω - felhalmoz, szerez, keres

κνηθόμενοι – csiklandoztatva; κνήθομαι - 1) kapar, csiklandoz, viszket; 2) nagyon szeretne valami kellemeset hallani

4 Az igazságtól elfordítják a fülüket, de a mondákhoz odafordulnak.

καὶ ἀπὸ μὲν τῆς ἀληθείας τὴν ἀκοὴν ἀποστρέψουσιν, ἐπὶ δὲ τοὺς μύθους ἐκτραπήσονται

5 Te azonban légy józan mindenben, a bajokat szenvedd el, végezd az evangélista munkáját, töltsd be szolgálatodat.

σὺ ¹ δὲ νῆφε ἐν πᾶσιν, κακοπάθησον, ἔργον ποιήσον εὐαγγελιστοῦ, τὴν διακονίαν σου πληροφόρησον

6 Mert én nemsokára feláldoztatom, és elérkezett az én elköltözésem ideje.

Ἐγὼ γὰρ ἤδη σπένδομαι, καὶ ὁ καιρὸς τῆς ἀναλύσεώς μου ἐφέστηκεν.

σπένδομαι, - italáldozatként feláldoztatom; σπένδω - 1) italáldozatot mutat be; 2) (átv.) feláldozza életét

7 Ama nemes harcot megharcoltam, futásomat elvégeztem, a hitet megtartottam,

τὸν καλὸν ἀγῶνα ἠγώνισμαι, τὸν δρόμον τετέλεκα, τὴν πίστιν τετήρηκα·

8 végül eltételezt nekem az igazság koronája, amelyet megad nekem az Úr, az igaz bíró azon a napon; de nemcsak nekem, hanem mindazoknak is, akik várva várják az ő megjelenését.

λοιπὸν ἀπόκειται μοι ὁ τῆς δικαιοσύνης στέφανος, ὃν ἀποδώσει μοι ὁ κύριος ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὁ δίκαιος κριτής, οὐ μόνον δὲ ἐμοὶ ἀλλὰ καὶ πᾶσιν τοῖς ἡγαπηκόσι τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ.

9 Igyekezz minél előbb hozzám jönni, 10 mert Démász elhagyott engem, mivel ehhez a világhoz ragaszkodott, és elment Thesszalonikába, Kreszcensz pedig Galáciába, Titusz meg Dalmáciába. 11 Egyedül Lukács van velem. Márkot vedd magad mellé, hozd el magaddal, mert hasznomra van a szolgálatban. 12 Tikhikoszt elküldtem Efezusba. 13 **Köpenyemet, amelyet Tróászban Karposznál hagytam, hozd el, amikor jössz; hozd el a könyveket** is, de főként a pergameneket. 14 Alexandrosz, a rézműves sok rosszat követett el ellenem. **Megfizet majd neki az Úr cselekedetei szerint.** 15 Te is őrizkedj tőle, mert igen hevesen ellenállt a mi beszédeinknek. 16 Első védekezésem alkalmával senki sem volt mellettem, mindenki elhagyott. **Ne számítsdon ez bűneik közé!**

(Érdekes:14b és 16 között ellentmondás! 14b ószövetségi, 16 jézusi)

17 De az Úr mellém állt, és megerősített, hogy elvégezzem az ige hirdetését, és a népek valamennyien meghallják azt. Azután megszabadultam az oroszlán szájából. 18 Meg is szabadít engem az Úr minden gonosztól, és bevisz az ő mennyei országába. Övé a dicsőség örökkön-örökké. Ámen. 19 Köszönts Priszkat és Akvilát meg Onésziפורוש háza népét! 20 Erasztosz Korinthusban maradt, Trofimoszt pedig Milétoszban hagytam betegen. 21 Igyekezz a tél beállta előtt megjönni! Köszönt téged Eubulosz, Pudensz, Linosz, Klaudia és a testvérek mind. 22 Az Úr legyen a lelkeddel! Kegyelem veletek!

Tit 1

1Pál, Isten szolgája, Jézus Krisztusnak pedig apostola Isten választottaiért, hogy higgyenek, és megismerjék az igazságot az igazi kegyesség szerint 2 az örök élet reménységére, amelyet Isten, aki nem hazudik, örök idők előtt megígért,

Παῦλος δοῦλος θεοῦ, ἀπόστολος δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ κατὰ πίστιν ἐκλεκτῶν θεοῦ καὶ ἐπίγνωσιν ἀληθείας τῆς κατ' εὐσέβειαν ἐπ' ἐλπίδι ζωῆς αἰωνίου, ἣν ἐπηγγείλατο ὁ ἀψευδὴς θεὸς πρὸ χρόνων αἰωνίων

ἀψευδής=IGAZMONDÓ AZAZ PSZEUDOSZ = NEM HAMIS, ἐπηγγείλατο – megígért; ἐπαγγέλλω - 1) (meg)ígér; 2) (ki)hirdet

3 igéjét pedig kijelentette a maga idejében az evangélium hirdetésével, amelyre megbízást kaptam a mi üdvözítő Istenünk rendeléséből. 4 **Titusznak, a közös hitben való igaz fiamnak: Τίτῳ γνησίῳ τέκνῳ κατὰ κοινὴν πίστιν.** Kegyelem és békeség Istentől, a mi Atyánktól és Krisztus Jézustól, a mi Üdvözítőnktől. 5 Azért hagyta el Krétán, hogy rendbe hozd az elintézetlenül maradt ügyeket, és presbitereket állíts szolgálatba városonként, ahogyan meghagyta neked: 6 ha van olyan, aki feddhetetlen, egyfeleségű férfi, akinek gyermekei hívők, nem vádolhatók kicsapongással, és nem engedetlenek. 7 A püspök ugyanis mint Isten sáfára legyen feddhetetlen, nem önkényeskedő, nem indulatos, nem részeges, nem kötekedő és nem haszonleső, 8 hanem vendégszerető, a jóra hajlandó, józan, igazságos, kegyes, önmegtartóztató,

9 aki ragaszkodik a tanítással megegyező igaz beszédhez, hogy az egészséges tanítással tudjon bátorítani, és meg tudja győzni az ellenszegülőket.

ἀντεχόμενον τοῦ κατὰ τὴν διδαχὴν πιστοῦ λόγου, ἵνα δυνατὸς ᾖ καὶ παρακαλεῖν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῇ ὑγιαίνουσῃ καὶ τοὺς ἀντιλέγοντας ἐλέγχειν.

ἀντεχόμενον – ragaszkodó; ἀντέχω - (A.) kitart vmivel szemben, ἐλέγχειν. – megdorgálni; ἐλέγχο - 1. fölfed, föltár; 2.

10 Mert sokan engedetlenek, fecsegők és ámitók, különösen a körülmetéltek között. 11 Ezeket el kell hallgattatni, mert egész családokat feldúlnak azzal, hogy aljas nyereség kedvéért azt tanítják, amit nem volna szabad. 12 Valaki közülük, saját prófétájuk mondta: „A krétaiak megrögzött hazudozók, gonosz vadállatok, lusta, falánk népség.”

13 Ez a vélemény igaz. Éppen ezért fedd őket szigorúan, **hogy egészséges legyen a hitük,**

ἡ μαρτυρία αὕτη ἐστὶν ἀληθῆς. δι' ἣν αἰτίαν ἔλεγε αὐτοὺς ἀποτόμῳ, ἵνα ὑγιαίνωσιν [ἐν] ¹ τῇ πίστει,

ἀποτόμῳ, - szigorúan

14 ne foglalkozzanak zsidó mondákkal és az igazságtól elfordult emberek parancsolataival.

μὴ προσέχοντες Ἰουδαϊκοῖς μύθοις καὶ ἐντολαῖς ἀνθρώπων ἀποστρεφομένων τὴν ἀλήθειαν.

προσέχοντες – ügyelve; προσέχω - 1. (figyelmet) odafordít,

15 Minden tiszta a tisztának, de a tisztátalanoknak és a hitetleneknek semmi sem tiszta, sőt szennyes mind az elméjük, mind a lelkiismeretük.

πάντα καθαρὰ τοῖς καθαροῖς· τοῖς δὲ μεμιαμμένοις καὶ ἀπίστοις οὐδὲν καθαρὸν, ἀλλὰ μεμιάνται αὐτῶν καὶ ὁ νοῦς καὶ ἡ συνείδησις

**μεμιαμμένοις – beszennyezetteknek; μιάνω - 1. befest 2. beszennyez/mocskol
μεμιάνται - beszennyeződött**

16 Azt vallják, hogy ismerik Istent, de cselekedeteikkel tagadják, mert utálatosak, engedetlenek és minden jó cselekedetre alkalmatlanok.

Tit 2

1 Te azonban azt hirdesd, ami egyezik az **egészséges tanítással**,

Σὺ δὲ λάλει ἃ πρέπει ¹ τῇ ὑγιαίνουσῃ διδασκαλίᾳ.

πρέπει ¹ - illenek, πρέπει - méltónak, illőnek lenni

2 hogy az idős emberek legyenek mértékletesek, tisztességesek és józanok, a hitben, a szeretetben és az állhatatosságban egészségesek; 3 ugyanígy az idős asszonyok is szentekhez illően viselkedjenek; senkit se rágalmazzanak, ne legyenek mértéktelen borivás rabjai, tanítsanak a jóra; 4 neveljék józanságra a fiatal asszonyokat, hogy ezek is szeressék a férjüket és gyermekeiket, 5 és józanok, tiszta életűek, háziasak, jók, férjük iránt engedelmesek legyenek, nehogy miattuk érje gyalázat Isten igéjét. 6 Az ifjakat ugyanígy intsd, hogy legyenek józanok mindenben; 7 te magad légy példaképük a jó cselekedetekben, mutass nekik a tanításban romlatlanságot és komolyságot,

περὶ πάντα ¹ σεαυτὸν παρεχόμενος τύπον καλῶν ἔργων

παρεχόμενος – nyújtván, παρέχω - 1) (A) nyújt, okoz, kelt; 2) (M) megad

8 beszéded legyen feddhetetlen és egészséges, hogy megszegyenüljön az ellenfeled, mivel semmi rosszat sem tud mondani rólunk. 9 A szolgálakat intsd, hogy engedelmeskedjenek uraiknak, legyenek készségesek mindenben, ne feleseljenek, 10 ne lopjanak, hanem **tanúsítsanak igazi, teljes megbízhatóságot, hogy a mi üdvözítő Istenünk tanításának díszére váljanak mindenben.**

11 Mert megjelent Isten üdvözítő kegyelme minden embernek,

Ἐπεφάνη γὰρ ἡ χάρις τοῦ θεοῦ σωτήριος πᾶσιν ἀνθρώποις
(Tit 2,11)

EZÉRT IS TÉVES A TULIP „LIMITED ATONEMENT”-JE ÉS PREDESTINÁCIÓJA

12 és arra nevel minket, hogy megtagadva a hitetlenséget és a világi kívánságokat, józanul, igazságosan és kegyesen éljünk e világban, 13 **mivel várjuk a mi boldog reménységünket, a mi nagy Istenünk és üdvözítőnk, Jézus Krisztus dicsőségének megjelenését, 14 aki önmagát adta értünk, hogy megváltson minket minden gonoszságtól, és megtisztítson minket a maga népévé, amely jó cselekedetre törekszik.** 15 Ezt hirdesd! Ints és feddj teljes határozottsággal: senki meg ne vessen téged!

Ταῦτα λάλει καὶ παρακάλει καὶ ἔλεγχε μετὰ πάσης ἐπιταγῆς· μηδεὶς σου περιφρονεῖτω.

ἔλεγχε – dorgálj, ἐλέγγω - 1. fölfed, föltár; 2. megdorgál,

ἐπιταγῆς· - tekintély (itt), ἐπιταγή, -ής – rendelet

περιφρονεῖτω. – megvessen; περιφρονέω - 1) elítélni vagy megvizsgálni minden oldalon alaposan; 2) megvet

Tit 3

Vö, 1Tim 1

1 Emlékeztessd őket arra, hogy rendeljék alá magukat az uralkodóknak és a felsőbbségnek: engedelmeskedjenek, és legyenek készek minden jó cselekedetre. 2 Senkit se szóljanak meg, kerüljék a viszálykodást, legyenek megértők, teljes szelídséget tanúsítva minden ember iránt. 3 Mert valamikor mi is esztelenek, engedetlenek, tévelygők voltunk, különféle kívánságok és élvezetek rabjai, gonoszságban és irigységben élők, egymástól gyűlöltek és egymást gyűlölők. 4 De amikor megjelent a mi üdvözítő Istenünk jósága és emberszeretete,

ὅτε δὲ ἡ χρηστότης καὶ ἡ φιλανθρωπία ἐπεφάνη τοῦ σωτῆρος ἡμῶν θεοῦ

5 nem az általunk véghezvitt igaz cselekedetekért, hanem az ő irgalmából üdvözített minket újjászüelő és megújító fürdője a Szentlélek által,

οὐκ ἐξ ἔργων τῶν ἐν δικαιοσύνῃ ἃ ἐποιήσαμεν ἡμεῖς ἀλλὰ κατὰ τὸ αὐτοῦ ἔλεος ἔσωσεν ἡμᾶς διὰ λουτροῦ ᾠπαλινγενεσίας καὶ ἀνακαινώσεως πνεύματος ἁγίου,

6 akit kitöltött ránk gazdagon Jézus Krisztus, a mi Üdvözítőnk által,

οὗ ἔξεχεεν ἐφ' ἡμᾶς πλουσίως διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν,

7 hogy az ő kegyelméből megigazulva reménységünk szerint részesei legyünk az örök életnek.

ἵνα δικαιωθέντες τῇ ἐκείνου χάριτι κληρονόμοι γενηθῶμεν κατ' ἐλπίδα ζωῆς αἰωνίου.

8 Igaz ez a beszéd, és szeretném, ha szilárdan tanúskodnál ezek mellett, hogy az Istenben hívők igyekezzenek a jó cselekedetekben elől járni: ezek jók és hasznosak az embereknek.

Πιστὸς ὁ λόγος, ¹ καὶ περὶ τούτων βούλομαί σε διαβεβαιοῦσθαι, ἵνα φροντίζωσιν καλῶν ἔργων προϊστασθαι οἱ πεπιστευκότες θεῷ. ¹ Ταῦτά ¹ ἐστιν καλὰ καὶ ὠφέλιμα τοῖς ἀνθρώποις·

9 De kerüld az ostoba vitatkozásokat, a nemzetségtáblázatokkal kapcsolatos kérdéseket, a viszálykodásokat és a törvényeskedő harcokat, mert ezek haszontalanok és hiábavalók.

μωρὰς δὲ ζητήσεις καὶ γενεαλογίας καὶ ἔριν καὶ μάχας νομικὰς περιίστασο, ¹ εἰσὶν γὰρ ἀνωφελεῖς καὶ μάταιοι

10 A szakadást okozó ember elől egy vagy két figyelmeztetés után térj ki,

**αἰρετικὸν ἄνθρωπον μετὰ μίαν καὶ δευτέραν
νουθεσίαν παραιτοῦ,**

παραιτοῦ, - utasítsd el, παραιτέομαι - mentegetődzik, bocsánatot kér, kimentést kér

11 tudván, hogy az ilyen ember kivetkőzött önmagából, bűnben él, és magában hordja ítéletét.

**εἰδὼς ὅτι ἐξέστραπται ὁ τοιοῦτος καὶ ἁμαρτάνει, ¹ ὢν
αὐτοκατάκριτος.**

12 Amikor majd elküldöm hozzád Artemászt vagy Tikhikoszt, igyekezz hozzám jönni Nikopoliszba, mert elhatároztam, hogy ott töltöm a telet. 13 Zénászt, a törvénytudót és Apollóst gondosan ellátva engedd útnak, hogy semmiben se legyen hiányuk. 14 De tanulják meg a mieink is, hogy jó cselekedetekkel járjanak elől ott, ahol sürgős segítségre van szükség, hogy ne legyenek gyümölcstelenek. 15 Köszöntenek téged valamennyien, akik velem vannak. Köszönts azokat, akik szeretnek minket a hitben. A kegyelem legyen mindnyájatokkal!

Filemon

1 Pál, Krisztus Jézus foglya és Timóteus, a testvér Filemonnak, szeretett testvérünknek és munkatársunknak, 2 Appiának, a mi testvérünknek, Arkhipposznak, a mi bajtársunknak és a házában levő gyülekezetnek: **3 Kegyelem nektek és béke Istentől, a mi Atyánktól és az Úr Jézus Krisztustól.** 4 Hálát adok mindenkor az én Istenemnek, amikor megemlékezem rólad imádságaimban, 5 mert hallottam az Úr Jézusba vetett hitedről és a szentek iránt tanúsított szeretetedről, 6 és imádkozom azért, hogy a hitünkben való közösséged eljuttasson téged mindannak a jónak a megismerésére, amely Krisztusért van bennünk. 7 Szeretetedben sok örömünk és vigasztalásunk volt, mert a szentek szíve felüdült általad, testvérem. 8 Krisztusban tehát egészen nyíltan megparancsolhatnám neked azt, ami kötelességed volna, 9 a szeretet miatt azonban inkább csak kérek, mert ilyen vagyok én, az öreg Pál, most még fogoly is Krisztusért. 10 Kérek pedig téged az **én fiamért, akit a fogságban szültem**, Onészimoszért, 11 aki egykor neked haszontalan volt, most pedig neked is, nekem is hasznos. **12 Visszaküldöm neked őt, vagyis az én szívemet,** 13 pedig magamnál szerettem volna tartani, hogy helyetted szolgáljon nekem az evangéliumért szenvedett fogságomban. 14 Beleegyezésed nélkül azonban semmit sem akartam tenni, hogy jótetted ne kényszerű, hanem önkéntes legyen. **15 Hiszen talán azért szakadt el tőled egy időre, hogy örökre visszanyerd, 16 most már nem úgy, mint rabszolgát, hanem rabszolgánál jóval többet: aki nekem is, de sokkal inkább neked, testi értelemben is és az Úrban is szeretett testvéred.** 17 **Ha tehát engem társadnak tartasz, fogadd őt úgy, mint engem!** 18 **Ha pedig valamivel megbántott vagy tartozik, azt nekem számítsd fel! NAGYON SZÉP VALLOMÁS!** 19 Én, Pál, saját kezemmel írom ezt: Megadom neked! Azt nem akarom mondani, hogy önmagaddal is tartozol nekem. 20 Bizony, testvérem, bárcsak hasznodat vehetném az Úrban! Nyugtasd meg az én szívemet Krisztusban! 21 Engedelmisségedben bízva írok neked, mert tudom, hogy többet is megteszel annál, amit mondok. 22 Egyúttal készíts szállást is nekem, mert remélem, hogy imádságotokért ajándéku kaptok engem. 23 Köszönt téged Epafrász, fogolytársam Krisztus Jézusban, 24 Márk, Arisztarkhosz, Démász és Lukács, az én munkatársaim. 25 Az Úr Jézus Krisztus kegyelme legyen a ti lelketekkel!

Zsid 1

1Minekutána az Isten sok rendben és sokféleképen szólott hajdan az atyáknak a próféták által, ez utolsó időkbén szólott nekünk Fia által, (4Móz 12,6.7)

Πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως πάλαι ὁ θεὸς λαλήσας τοῖς πατράσιν ἐν τοῖς προφήταις

2A kit tett mindennek örökösévé, a ki által a világot is teremtette, (Ján 1,1.3; Kol 1,16)
ἐπ' ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν τούτων ἐλάλησεν ἡμῖν ἐν υἱῷ, ὃν ἔθηκεν κληρονόμον πάντων, δι' οὗ καὶ ἐποίησεν τοὺς αἰῶνας

3A ki az ő dicsőségének visszatükröződése, és az ő valóságának képmása, a ki hatalma szavával fentartja a mindenséget, a ki minket bűneinktől megtisztítván, üle a Felségnek jobbjára a magasságban, (Márk 16,19; Fil 2,9.11; Ján 1,29)

ὅς ὢν ἀπαύγασμα τῆς δόξης καὶ χαρακτήρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ, φέρων τε τὰ πάντα τῷ ῥήματι τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, καθαρισμὸν τῶν ἁμαρτιῶν ποιησάμενος ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τῆς μεγαλωσύνης ἐν ὑψηλοῖς

4Annyival kiválóbb lévén az angyaloknál, a mennyivel különb nevet örökölt azoknál. (Zsid 5,5)

τοσοῦτῳ κρείττων γενόμενος τῶν ἀγγέλων ὅσω διαφορώτερον παρ' αὐτοὺς κεκληρονόμηκεν ὄνομα.

5Mert kinek mondotta valaha az angyalok közül: Ἐν Fiam vagy te, én ma szültelek téged? és ismét: Ἐν leszek néki Atyja és ő lesz nekem Fiam? (Zsolt 2,7; 2Sám 7,14)

Τίνι γὰρ εἶπέν ποτε τῶν ἀγγέλων ¹ Υἱός ¹ μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε, ¹ καὶ πάλιν ¹ Ἐγὼ ¹ ἔσομαι αὐτῷ εἰς πατέρα, καὶ αὐτὸς ἔσται μοι εἰς υἱόν;

6Viszont mikor behozza az ő elsőszülöttét a világba, így szól: És imádják őt az Istennek minden angyalai. (Zsolt 97,7; Jel 5,11-13)

ὅταν δὲ πάλιν εἰσαγάγῃ τὸν πρωτότοκον εἰς τὴν οἰκουμένην, λέγει ¹ Καὶ ¹ προσκυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι θεοῦ.

7És bár az angyalokról így szól: Ki az ő angyalait szelekké teszi és az ő szolgálait tűz lángjává, (Zsolt 104,4)

καὶ πρὸς μὲν τοὺς ἀγγέλους λέγει ¹ Ὁ ¹ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα, ¹ καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα·

8Ámde a Fiúról így: A te királyi széked óh Isten örökkön örökké. Igazságnak pálczája a te országodnak pálczája. (Róm 9,5)

πρὸς δὲ τὸν υἱόν ¹ Ὁ ¹ θρόνος σου ὁ θεὸς εἰς τὸν αἰῶνα [τοῦ αἰῶνος], ¹ καὶ ἡ ῥάβδος τῆς εὐθύτητος ῥάβδος τῆς βασιλείας ᾧ αὐτοῦ.

9Szeretted az igazságot és gyűlölted a hamisságot: annakokáért felkent téged az Isten, a te Istened, örömmel olajával a te társaid felett. (Zsolt 45,8)

ἠγάπησας δικαιοσύνην καὶ ἐμίσησας ἀνομίαν· διὰ τοῦτο ἔχρισέν σε ὁ θεός, ¹ ὁ θεός σου, ¹ ἔλαιον ἀγαλλιάσεως παρὰ τοὺς μετόχους σου·

10És: Te Uram kezdetben alapítottad a földet és a te kezeidnek művei az egek; (Zsolt 102,26.27)

καὶ ¹ Σὺ ¹ κατ' ἀρχάς, κύριε, τὴν γῆν ἐθεμελίωσας, καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σου εἰσιν οἱ οὐρανοί·

11Azok elvesznek, de te megmaradsz, és mindazok, mint a ruha megavulnak.

αὐτοὶ ἀπολοῦνται, σὺ δὲ διαμένεις· ¹ καὶ πάντες ὡς ἱμάτιον παλαιωθήσονται,

12És palástként összehajtod azokat és elváltoznak, te pedig ugyanaz vagy és a te esztendeid el nem fogynak. (1Ján 2,1)

καὶ ὡσεὶ περιβόλαιον ἐλίξεις αὐτούς, ὡς ἱμάτιον καὶ ἀλλαγῆσονται· σὺ δὲ ὁ αὐτὸς εἶ, ¹ καὶ τὰ ἔτη σου οὐκ ἐκλείψουσιν

13Melyik angyalnak mondotta pedig valaha: Ülj az én jobbkezem felől, míglen ellenségeidet lábaidnak zsámolyává teszem? (Zsolt 110,1)

πρὸς τίνα δὲ τῶν ἀγγέλων εἶρηκέν ποτε ¹ Κάθου ¹ ἐκ δεξιῶν μου ¹ ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου;

14Avagy nem szolgáló lelkek-é mindazok, elküldve szolgálatra azokért, a kik örökölni fogják az idvességet? (Gal 4,4.5)

οὐχὶ πάντες εἰσὶν λειτουργικὰ πνεύματα εἰς διακονίαν ἀποστελλόμενα διὰ τοὺς μέλλοντας κληρονομεῖν σωτηρίαν

Zsid 2

1 Ezért tehát még jobban kell figyelniük a hallottakra, hogy valamiképpen el ne sodródjunk. 2 Mert ha az angyalok által hirdetett ige olyan erős volt, hogy minden törvényszegés és engedetlenség megkapta igazságos büntetését, 3 akkor hogyan menekülünk meg mi, ha nem törődünk ilyen nagy üdvösséggel, amelyet az Úr hirdetett először? Azok pedig, akik hallották, megerősítették ezt számunkra, 4 Isten pedig velük együtt tett bizonyosságot jelekkel és csodákkal, sokféle erővel és a Szentlélek ajándékaival, amelyeket akarata szerint osztott szét.

5 Mert nem angyalok uralma alá rendelte az eljövendő világot, amelyről szólunk. 6 Sőt valahol valaki így tett bizonyosságot: „**Micsoda az ember, hogy gondolsz rá, vagy az embernek fia, hogy gondod van rá? 7 Rövid időre kisebbé tetted őt az angyaloknál, dicsőséggel és méltósággal koronáztad meg, 8 mindent lába alá vetettél.**” Ha ugyanis mindent alávetett neki, akkor semmit sem hagyott, ami ne volna neki alávetve. Most ugyan még nem látjuk, hogy minden az uralma alatt áll, 9 azt azonban látjuk, hogy az a Jézus, aki rövid időre kisebbé lett az angyaloknál, a halál elszenvedése miatt dicsőséggel és méltósággal koronáztatott meg, hiszen ő Isten kegyelméből mindenkiért megízlelte a halált. 10 Mert az volt méltó Istenhez, akiért van a mindenség, és aki által van a mindenség, hogy őt, aki számtalan fiát vezetí dicsőségre, üdvösségük szerzőjét szenvedések által tegye tökéletessé.

ZSOLT 8,6-8 „VENDÉGSZÖVEGE” ZSID 2, 7 ÉS 9-BEN

	Zsolt 8, 6-8	Zsid 2,6-7 és 9
	Micsoda az ember - mondom - hogy megemlékezel róla? és az embernek fia, hogy gondod van rá? ⁶ Hiszen kevéssel tetted őt kisebbé az Istennél , és dicsőséggel és tisztességgel megkoronáztad őt! ⁷ Úrrá tetted őt kezeid munkáin, mindent lábai alá vetettél	Micsoda az ember, hogy gondolsz rá, vagy az embernek fia, hogy gondod van rá? ⁷ Rövid időre kisebbé tetted őt az angyaloknál, dicsőséggel és méltósággal koronáztad meg, ⁸mindent lába alá vetettél.... Jézus, a <i>ki egy kevés időre kisebbé tétetett az angyaloknál,</i>) (RÚF 2014) Mi az ember, hogy megemlékezel róla, vagy az ember fia, hogy gondot viselsz rá? ⁷ Egy kevéssel tetted őt kisebbé az angyaloknál. Dicsőséggel és méltósággal koronáztad, ⁸ és mindent a lába alá vetettél.,,,

		<p>azt azonban látjuk, hogy Jézus, aki egy kevéssel lett kisebbé az angyaloknál. (Simon T. László)</p>
GÖRÖG	<p>⁵ τί ἐστὶν ἄνθρωπος, ὅτι μιμήσκη αὐτοῦ, ἢ υἱὸς ἀνθρώπου, ὅτι ἐπισκέπη αὐτόν;</p> <p>⁶ ἠλάττωσας αὐτὸν βραχύ τι παρ' ἀγγέλους, δόξῃ καὶ τιμῇ ἐστεφάνωσας αὐτόν·</p>	<p>Τί ¹ ἐστὶν ἄνθρωπος ὅτι μιμήσκη ¹ αὐτοῦ, ἢ υἱὸς ἀνθρώπου ὅτι ἐπισκέπη αὐτόν;</p> <p>⁷ ἠλάττωσας αὐτὸν βραχύ τι παρ' ἀγγέλους, δόξῃ καὶ τιμῇ ἐστεφάνωσας αὐτόν,</p> <p>ἠλάττωσας αὐτὸν βραχύ τι παρ' ἀγγέλους</p>
VULGATA	<p>quid est homo quod memor es eius aut filius hominis quoniam visitas eum</p> <p>6 minuisti eum paulo minus ab angelis gloria et honore coronasti eum</p> <p>7 et constituisti eum super opera manuum tuarum</p> <p>8 omnia subiecisti sub pedibus</p>	<p>quid est homo quod memor es eius aut filius hominis quoniam visitas eum</p> <p>7 minuisti eum paulo minus ab angelis gloria et honore coronasti eum et constituisti eum super opera manuum tuarum</p> <p>8 omnia subiecisti sub pedibus</p> <p>9 eum autem qui modico quam angeli minoratus est videmus Iesum propter passionem mortis gloria et honore coronatum ut gratia Dei pro omnibus gustaret mortem</p>

A zsidókhöz írt levél

Wyclife	little less	little less
Luther	wenig niedriger	7.eine kleine zeit niedriger 9.eine kleine zeit niedriger
Tyndale	Matthew:made him lower than angels	7.for a season 9.for a season (1526) 9. he was made less than the angels (1534)
Genfi Biblia	little lower	7.thou madst him a little lower 9.was made little inferior
KJV	little less	7 little lower 9.little lower
Jerusalem Bible	made him little less than a god	7.for a short while 9.J for a short while made less than the angels
ESV / LSB	a little lower	7.for a little while was made lower 9.for a little while made lower
KNB	Kevéssel tetted őt kisebbé az angyaloknál,	Kevéssel tetted őt kisebbé az angyaloknál; 9 Jézus kevéssel lett kisebb az angyaloknál (STL és BD IS)
SZIT	Majdnem isteni lényé tetted,	Az angyalok alá csak kevéssel aláztad, 9Jézus kevéssel lett kisebb az angyaloknál
RÚF	Kevéssel tetted őt kisebbé Istennél,	Rövid időre kisebbé tetted őt az angyaloknál, dicsőséggel és méltósággal koronáztad meg, Jézus, aki rövid időre kisebbé
KG	kevéssel tetted őt kisebbé az Istennél,	kevés időre kisebbé tétetett kevés időre kisebbé tétetett

Konklúzió: e két szakaszban két érdekes jelenséget is megfigyelhetünk. Egyrészt appropriációt: a LXX άνθρωπος-t („ember”) Zsid 2, 7 és 9 άνθρωπος -a (ember) már egyértelműen Jézusra (mint emberre) vonatkoztatja, vagyis a LXX szövegét így appropriálja

(uzurpálja?). Másrészt ambiguitással: a LXX βραχύ- kétértelmű, egyszerre fejez ki „kis távolságot”; és „rövid időt” (Balázs1998: 92). Amíg az eredeti héber „möat” kizárólag kvalitatív jelentést hordoz¹⁹ (kevés, kicsinek lenni), addig a LXX βραχύ egyszerre kvalitatív és kvantitív jelentést is hordoz. Hogyan kell ezt fordítani? Itt Jézus identitásának más-más aspektusával van dolgunk, s teológiai nézőpont kérdése, hogy Jézus „ontológiai” vagy „inkarnációs” identitását akarjuk-e hangsúlyozni. A protestáns fordítók Luther után az inkarnációs identitást emelik ki (azaz rövid időre kisebb lett az angyaloknál), a katolikusok az ontológiai identitást (Jézus kevéssel kisebb az angyaloknál). Van olyan katolikus fordítás (Jerusalem Bible), ahol a fordítók szintén az inkarnációs identitást hangsúlyozzák. Luther egyébként nemcsak Zsid 2,7-9, hanem Zsolt 8,6-ot is krisztológiailag olvassa, sőt a zsoltárban egyenesen Krisztusnak Istentől való elhagyatottságát hangsúlyozza, azt amit a átélt a kereszthalálában (Fabiny 2009: 128–132). Beleolvasással („eisegésis”), uzurpációval vagy appropriációval van itt dolgunk?

11 Mert a megszentelő és a megszenteltek mind ugyanattól származnak, ezért nem szégyelli őket testvéreinek nevezni, 12 amikor így szól: „Hirdetem nevedet testvéreimnek, a gyülekezet körében dicsérlek téged.” 13 És ismét: „Én őbenne reménykedem”, majd újra: „Íme, itt vagyok, én és a gyermekek, akiket Isten adott nekem.” 14 Mivel pedig a gyermekek test és vér részesei, ő is hozzájuk hasonlóan részese lett ezeknek, hogy halála által megsemmisítse azt, akinek hatalma van a halálon, vagyis az ördögöt, 15 és megszabadítsa azokat, akik a haláltól való félelem miatt egész életükben rabok voltak. 16 Mert nyilván nem angyalokat karol fel, hanem Ábrahám utódait karolja fel.

17 Ezért mindenben hasonlóvá kellett lennie a testvéreihez, hogy irgalmas és hű főpap legyen az Isten előtti szolgálatban, hogy engesztelést szerezzen a nép bűneiért.

ὄθεν ὠφειλεν κατὰ πάντα τοῖς ἀδελφοῖς ὁμοιωθῆναι, ἵνα ἐλεήμων γένηται καὶ πιστὸς ἀρχιερεὺς τὰ πρὸς τὸν θεόν, ¹ εἰς τὸ ἰλάσκεσθαι τὰς ἁμαρτίας τοῦ λαοῦ· ¹

ἰλάσκεσθαι – kiengesztelni; ἰλάσκομαι - megbékül, kiengesztelődik (vkivel); irgalmaz vkinek

18 Mivel maga is kísértést szenvedett, segíteni tud azokon, akik kísértésbe esnek.

ἐν ᾧ γὰρ πέπονθεν αὐτὸς πειρασθεῖς, δύναται τοῖς πειραζομένοις βοηθῆσαι

πέπονθεν – szenvedett; πάσχω – szenved

βοηθῆσαι. – segíteni; βοηθέω - segít, segítséget nyújt

εἰς τὸ ἰλάσκεσθαι τὰς ἁμαρτίας τοῦ λαοῦ·

Zsid 3

1 Ezért, szent testvéreim, mennyei elhívás részesei, figyeljetek hitvallásunk apostolára és főpapjára, Jézusra, 2 aki hű az ő megbízójához, ahogyan Mózes is hű volt az ő egész házában. **3 Ő ugyanis Mózesnél nagyobb dicsőségre volt méltó, mint ahogyan a háznál nagyobb méltósága van a ház építőjének.** 4 Mert minden háznak van építője, aki pedig mindent felépített,

¹⁹ Köszönöm Gerőfiné Brebovszky Éva és Varga Gyöngyi tájékoztatását.

Isten az. 5 Mózes is hű volt ugyan az ő egész házában, mint szolga, bizonyosságául annak, amit hirdetni kellett, 6 Krisztus azonban mint Fiú hű a maga házához. Az ő háza mi vagyunk, ha a bizalmat és a reménység dicsekedését mindvégig szilárdan megtartjuk. 7 Ezért, amint a **Szentlélek mondja: „Ma, ha az ő szavát halljátok, 8 ne keményítsétek meg a szíveteket, Διό, καθὼς λέγει τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ¹ Σήμερον ¹ ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε, 8 μὴ σκληρύνητε ¹ τὰς καρδίας ὑμῶν** mint az elkeseredéskor, a kísértés napján a pusztában, 9 ahol megkísértettek engem őseitek, próbára tették, bár látták tetteimet negyven éven át. 10 Ezért megharagudtam erre a nemzedékre, és ezt mondtam: Tévelygő szívű ez a nép, mert nem ismeri az én utaimat. 11 Meg is esküdtem haragomban, hogy **nem mennek be az én nyugalom helyére.**” 12 Vigyázzatok, testvéreim, senki ne szakadjon el közületek az élő Istentől hitetlen és gonosz szívvel. 13 Sőt buzdítsátok egymást minden egyes napon, amíg tart a ma, hogy a bűn csábítása közületek senkit meg ne keményítsen. ”, **ἀλλὰ παρακαλεῖτε ἑαυτοὺς ¹ καθ’ ἐκάστην ἡμέραν, ἄχρις οὗ τό ¹ Σήμερον ¹ καλεῖται, ἵνα μὴ σκληρυνθῇ τις ἐξ ὑμῶν ἀπάτη τῆς ἁμαρτίας.** 14 Mert részeseivé lettünk Krisztusnak, ha azt a bizalmat, amely kezdetben élt bennünk, mindvégig szilárdan megtartjuk. 15 Mert amikor ezt mondja az Írás: „Ma, ha az ő szavát halljátok, ne keményítsétek meg a szíveteket, mint az elkeseredéskor”, **ἐν τῷ λέγεσθαι ¹ Σήμερον ¹ ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε, Μὴ ¹ σκληρύνητε ¹ τὰς καρδίας ὑμῶν ὡς ἐν τῷ παραπικρασμῷ.** 16 azt kérdezzük: kik keseredtek el, amikor ezt hallották? Nemde mindazok, akik Mózes vezetésével kijöttek Egyiptomból? 17 És kikre haragudott Isten negyven éven át? Nem azokra, akik vétkeztek, akiknek a teste elhullott a pusztában? 18 És kiknek esküdött meg, hogy nem mennek be nyugalma helyére, ha nem azoknak, akik engedetlenekké váltak? 19 Látjuk is, hogy nem mehettek be hitetlenségük miatt. **MI A NYUGALOM HELYE?**

Zsid 4

1 Mivel még **nem teljesedett be az ő nyugalmába**

κατάπαυσις, -εως - nyugalom

Csel 7,49 melyik ... nyugodalmamnak helye?

Zsid 3,11 nem fognak bemenni ... nyugodalmamba.

18 nem mennek be ... nyugodalmába,

4,1 nyugodalmába való bemenetel

3 bemegeyünk a nyugodalomba ...

3 nem fognak bemenni ... nyugodalmamba;

5 Nem mennek be ... nyugodalmamba.

10 bement ... nyugodalmába,

való bemenetel ígérete, gondosan ügyeljünk arra, hogy közülünk senki le ne maradjon erről. 2 Mert nekünk is hirdették az evangéliumot, mint azoknak is; de nekik nem használt a hirdetett ige, mivel nem párosult hittel azokban, akik hallgatták. 3 Mi, akik hiszünk, bemegeyünk **abba a nyugalomba**, amint megmondta Isten: „Ezért megesküdttem haragomban, hogy nem mennek be az én nyugalom helyére.” Jóllehet munkái készen voltak a világ teremtése óta, 4 és valahol így szól az Írás a hetedik napról: „És megnyugodott Isten a hetedik napon minden munkája után.” 5 Itt viszont ezt mondja: „Nem mennek be az **én nyugalom helyére.**” 6 Mivel tehát még várható, hogy némelyek bemennek abba, és akiknek előbb hirdették az evangéliumot, nem

mentek be engedetlenségük miatt, 7 egy napot ismét „mának” jelöl ki. Dávid által hosszú idő múlva így szól, ahogyan előbb is mondtuk: „**Ma, ha az ő szavát halljátok, ne keményítsétek meg a szíveteket!**” 8 Mert ha Józsué bevitte volna őket a **nyugalom helyére**, nem szólna azután egy másik napról. 9 **A szombati nyugalom tehát még ezután vár Isten népére.** 10 **Aki ugyanis bement Isten nyugalmába, maga is megnyugodott a munkáitól, mint Isten is a magáétól.** 11 Igyekezzünk tehát bemenni abba a **nyugalomba**, hogy senki el ne essék az ehhez hasonló engedetlenség következtében.

12 Mert Isten igéje élő és ható, élesebb minden kétélű kardnál, mélyre hatol, az elme és a lélek, az ízületek és a velők szétválásáig, és megítéli a szív gondolatait és szándékait.

Ζῶν γὰρ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ καὶ ἐνεργῆς καὶ τομώτερος ὑπὲρ πᾶσαν μάχαιραν δίστομον

τομώτερος – élesebb

μάχαιραν – kard

δίστομον - kétélű

mélyre hatol, az elme és a lélek, az ízületek és a velők szétválásáig, és megítéli a szív gondolatait és szándékait. 1

13 Nincsen olyan teremtmény, amely rejtve volna előtte, sőt mindenki mezítelen és fedetlen az ő szeme előtt. Neki kell majd számot adnunk. 14 Mivel tehát nagy főpapunk van, aki áthatolt az egeken, Jézus, az Isten Fia, ragaszkodjunk hitvallásunkhoz. 15 Mert nem olyan főpapunk van, aki ne tudna megindulni erőtlenségeinken, hanem olyan, aki hozzánk hasonlóan kísértést szenvedett mindenben, de nem vétkezett. **Járuljunk tehát bizalommal a kegyelem trónusához, hogy irgalmat nyerjünk, és kegyelmet találjunk, amikor segítségre van szükségünk.** (Zsid 4,16)

kegyelem trónusához = metafora

Bemenni a nyugalomba

Zsid 5

1 Minden főpap, akit emberek közül választanak, az emberekért rendeltetett Isten szolgálatára, hogy ajándékokat és áldozatokat mutasson be a bűnökért.

2 Együtt tud érezni a tudatlanokkal és a tévelygőkkel, mivel ő maga is körül van vére erőtlenséggel. 3 Így nemcsak a népért, de önmagáért is köteles bűnért való áldozatot bemutatni.

4 Senki sem szerezheti meg azonban önmagának ezt a tisztséget, csak az, akit Isten hív el, mint Áront is.

5 Ugyanúgy Krisztus sem maga **dicsőítette meg önmagát azzal, hogy főpap lett, hanem az, aki így szólt hozzá: „Az én fiam vagy te, ma nemzettelek téged.”** 6 **Ahogy másutt is mondja: „Pap vagy te örökké, Melkisédek rendje szerint.”** **FIÚ MEGDICSŐÜLÉSE AZ ATYA ÁLTAL Milton PI Bk 5.**

7 Ő testi élete idején könyörgésekkel és esedezésekkel, hangos kiáltással és könnyek között járult az elé, akinek hatalma van arra, hogy kiszabadítsa őt a halálból. És meghallgattatott istenfélelméért. 8 Jóllehet ő a Fiú, szenvedéseiből megtanulta az engedelmességet,

9 és miután tökéletességre jutott, **örök üdvösség szerzőjévé lett mindazok számára, akik engedelmeskednek neki.**

καὶ τελειωθείς ἐγένετο πᾶσιν τοῖς ὑπακούουσιν αὐτῷ αἴτιος σωτηρίας αἰωνίου,

αἴτιος - okozó

10 Mert Isten őt Melkisédek rendje szerint való főpapnak nevezte.

11 Erről nekünk sok mondanivalónk van, amit nehéz megmagyarázni, **minthogy eltompult a hallásotok.** **ἐπεὶ νωθροὶ γεγόνατε ταῖς ἀκοαῖς·** **νωθρός, -ά, -όν – lusta** (RÚF és STL eltompult, KG res, KNV késedelmes, SZIT közömbös)

12 Mert mostanra már tanítóknak kellene lennetek, mégis arra van ismét szükségetek, hogy Isten beszédeinek alapelemeire tanítsanak titeket, és olyanokká lettetek, mint akiknek tejjre van szükségük, nem kemény eledelre.

καὶ γὰρ ὀφείλοντες εἶναι διδάσκαλοι διὰ τὸν χρόνον, πάλιν χρείαν ἔχετε τοῦ διδάσκειν ὑμᾶς τινὰ τὰ στοιχεῖα τῆς ἀρχῆς τῶν λογίων τοῦ θεοῦ, ¹ καὶ γεγόνατε χρείαν ἔχοντες γάλακτος, * οὐ ¹ στερεᾶς τροφῆς.

ὀφείλοντες - kötelesek lévén; **ὀφείλω** - 1) tartozik vki vkinek; 2) köteles vmit tenni

πάλιν - ismét

στοιχεῖα, -ων - alapelv(ek)

στερεός, -ά, -όν - erős, szilárd

τροφή, -ῆς - táplálék

13 Aki ugyanis tejen él, járatlan az igazság igéjében, mivel kiskorú. 14 A nagykorúaknak pedig kemény eledel való, mint akiknek tapasztalatuk folytán gyakorlottak az érzékeik a jó és a rossz megkülönböztetésére.

Zsid 6

1Ezért elhagyva a Krisztusról szóló elemi tanítást, térjünk rá a nagykorúaknak szóló tanításra. Ne kezdjük újra lerakni az alapját a holt cselekedetekből való megtérésnek és az Istenbe vetett hitnek, 2 a mosakodásokról, a kézrátételekről, a halottak feltámadásáról és az örök ítéletről szóló tanításnak. 3 Így is fogunk tenni, ha Isten megengedi.

4 **Lehetetlen ugyanis, hogy akik egyszer megvilágosítottak, és megízlelték a mennyei ajándékot, és részeseivé lettek a Szentléleknek,**

Ἀδύνατον γὰρ τοὺς ἅπαξ φωτισθέντας ¹ γευσαμένους τε τῆς δωρεᾶς τῆς ἐπουρανίου καὶ μετόχους γεννηθέντας πνεύματος ἁγίου

5 akik megízlelték Isten felséges beszédét és az eljövendő világ erőit,

καὶ καλὸν γευσαμένους θεοῦ ῥῆμα δυνάμεις τε μέλλοντος αἰῶνος,

6 de elestek, hogy azok ismét megújuljanak és megtérjenek; hiszen újra megfeszítik önmaguknak az Isten Fiát, és meggyalázzák őt.

καὶ παραπεσόντας, πάλιν ἀνακαινίζειν εἰς μετάνοιαν, ἀνασταυροῦντας ἑαυτοῖς τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ καὶ παραδειγματίζοντας.

7 Mert **az a föld, amely beissza a gyakran ráhulló esőt és hasznos növényt terem azoknak, akik számára művelik, áldást nyer Istentől; 8 amelyik pedig tüskebokrot és bogáncskórót**

terem, az megvetett, átok vár rá és végül megégetés. 9 Felőletek azonban, szeretteim, jobbat gondolunk, hogy közel vagytok az üdvösséghez, még ha így beszélünk is. 10 Mert nem igazságtalan az Isten, hogy elfeledkeznek cselekedeteitekről és arról a szeretetről, amelyet az ő nevében tanúsítottatok, amikor a szenteknek szolgáltatok és most is szolgáltok. 11 De kívánjuk, hogy közületek mindenki ugyanazt az igyekezetet tanúsítsa mindvégig, amíg a reménység egészen be nem teljesedik, 12 hogy ne legyetek restek, hanem kövessétek azokat, akik hit és türelem által öröklik az ígéreteket. 13 Amikor Isten Ábrahámnak ígéretet tett, önmagára esküdött, mivel nem esküdhettek nagyobbra, 14 és így szólt: „Bizony, gazdagon megáldalak, és nagyon megsokasítalak.” 15 És így, miután Ábrahám türelemmel várt, beteljesült az ígéret. 16 Mert az ember önmagánál nagyobbra esküszik, és minden ellenvetésnek véget vet, mindent megerősít az eskü. 17 Ezért Isten, mivel még teljesebben akarta megmutatni az ígéret örököseinek, hogy elhatározása változhatatlan, esküvel vállalt kezességet. 18 Így ez a két változhatatlan tény, amelyekben lehetetlen, hogy Isten hazudjon, erősen bátorít minket, akik odamenekültünk, hogy megragadjuk az előttünk levő reménységet. 19 Ez a reménység lelkünknek biztos és erős horgonya, amely behatol a kárpit mögé, 20 ahova elsőként bement értünk Jézus, aki Melkisédek rendje szerint főpap lett örökké.

Zsid 7

1 Mert Melkisédek, Sálém királya, a magasságos Isten papja volt az, aki a királyok leveréséből visszatérő Ábrahám elé ment, és megáldotta. 2 Ábrahám pedig tizedet is adott neki mindenből. **Melkisédek neve először ezt jelenti: igazság királya, aztán Sálém királya, vagyis békesség királya.** 3 Sem apja, sem anyja, sem nemzetsége, sem napjainak kezdete, sem életének vége nincs, mivel pedig hasonló az Isten Fiához, pap marad mindörökké. 4 De gondoljátok meg, milyen nagy ember az, akinek Ábrahám, a mi ősatyánk tizedet is adott a zsákmány legjavából. 5 Azoknak, akik Lévi fiai közül kapják a papságot, szintén van parancsuk arra, hogy tizedet szedjenek a néptől a törvény szerint: ebben az esetben tehát saját testvéreiktől, jóllehet ők is Ábrahámtól származtak. 6 De az, aki nem közülük származott, Ábrahámtól vett tizedet, és azt áldotta meg, aki az ígéretet kapta. 7 Márpedig minden vitán felül a nagyobb áldja meg a kisebbet. 8 Itt halandó emberek szednek tizedet, ott pedig az, akiről bizonyosságunk van, hogy él. 9 És hogy úgy mondjam, Ábrahám személyében a **tizedet szedő Lévi is tizedet adott, 10 mert már jelen volt őseben, amikor Melkisédekkel találkozott. 11 Ha tehát a tökéletesség elérhető volna a lévita papság által – mert a nép ez alatt kapta a törvényt –**, mi szükség még azt mondani, hogy Melkisédek rendje szerint más pap jöjjön el, aki nem Áron rendje szerint való? 12 Amikor megváltozik a papság, szükségképpen megváltozik a törvény is. 13 Ugyanis akiről ez elhangzik, más törzshöz tartozik, amelyből senki sem szolgált az oltárnál. 14 Mert ismeretes, hogy a mi Urunk Júdából származott, de ebből a törzsből származó papokról semmit sem mondott Mózes. 15 És ez még inkább nyilvánvaló, ha Melkisédekhez hasonlóan eljön egy másik pap, 16 aki nem testi parancsolat törvénye szerint lett azzá, hanem örökkévaló élet ereje szerint. 17 Mert róla szól a bizonyágtétel: „Pap vagy te örökké, Melkisédek rendje szerint.” 18 A korábbi parancsolatot Isten eltörli ugyan, mivel az erőtlen és haszontalan, 19 mert a törvény semmit sem tett tökéletessé, de ugyanakkor jobb reménységet támaszt, amely által közeledünk öhozzá. 20 Ezenkívül: Jézus nem eskü nélkül lett főpappá – azok ugyanis eskü nélkül lettek papokká –, 21 hanem annak esküjével, aki így szólt hozzá: „Megesküdött az Úr, és nem bánja meg; pap vagy te örökké.” 22 Ezért Jézus jobb szövetségnek lett a kezésévé. 23 És azok többen voltak papok, mivel a halál nem engedte, hogy megmaradjanak szolgálatukban; 24 az ő papsága viszont örökkévaló, mivel ő megmarad örökké. 25 Ezért üdvözíteni tudja örökre azokat, akik általa járulnak Istenhez, hiszen ő mindenkor él, hogy esedezzek értük. 26 Mert ilyen főpapra volt szükségünk, aki szent, ártatlan, szeplőtlen, a bűnösöktől elkülönített, és az egek fölé emeltetett. 27 Neki nincs szüksége arra, mint a főpapoknak, hogy naponta mutasson be

áldozatot, előbb a saját bűneiért, azután a nép bűneiért. Mert ő ezt egyszer s mindenkorra megcselekedte, amikor önmagát adta áldozatul. 28 Mert a törvény erőtlen embereket rendelt főpapokká, a törvény utáni eskü igéje pedig a Fiút, aki örökre tökéletes.

Zsid 8

1 Az elmondottakban pedig ez a legfontosabb: **olyan főpapunk van, aki a felséges Isten trónusának a jobbára ült a mennyekben**; 2 annak a szentélynek és igazi sáturnak szolgájaként, amelyet az Úr épített, nem pedig ember. **Az 1. vers képes beszéd, a 2- már szó szerinti? (SDA-nak)**

3Mert minden főpap ajándékok és áldozatok bemutatására rendeltetett, ezért szükséges, hogy ő is vihessen valamit áldozatul. 4 Ha tehát a földön volna, nem is lehetne pap, mert már vannak olyanok, akik a törvény szerint bemutatják az áldozati ajándékokat.

5 Ezek a papok a mennyei dolgok **képmásának és árnyékának** szolgálnak, ahogyan Isten parancsolta Mózesnek, amikor el akarta készíteni a sátot.

(οἵτινες ὑποδείγματι καὶ σκιᾷ λατρεύουσιν τῶν ἐπουρανίων, καθὼς κεχηματίσται Μωσῆς μέλλον ἐπιτελεῖν τὴν σκηνήν)

Mert így szólt: **„Vigyázz, mindent aszerint a minta szerint készíts el, amelyet a hegyen megmutattam neked**

Ἵρα ἡ γάρ, ἡ φησίν, ἡ ποιήσεις πάντα κατὰ τὸν τύπον τὸν δειχθέντα σοι ἐν τῷ ὄρει·)

A TIPOLOGIÁRA ITT HÁROM SZÓ: HŰPODEIGMA SZKIA ÉS TŰPOSZ

Zsid 8,1-5	Zsid 9, 2-28
<p>Mert minden főpap ajándékok és áldozatok bemutatására rendeltetett, ezért szükséges, hogy ő is vihessen valamit áldozatul. 4 Ha tehát a földön volna, nem is lehetne pap, mert már vannak olyanok, akik a törvény szerint bemutatják az áldozati ajándékokat.</p> <p>5 Ezek a papok a mennyei dolgok képmásának és árnyékának szolgálnak, ahogyan Isten parancsolta Mózesnek, amikor el akarta készíteni a sátot.</p> <p>(οἵτινες ἡ ὑποδείγματι καὶ σκιᾷ λατρεύουσιν τῶν ἐπουρανίων, καθὼς κεχηματίσται Μωσῆς ἡ μέλλον ἐπιτελεῖν τὴν σκηνήν)</p> <p>Mert így szólt: „Vigyázz, mindent aszerint a minta szerint készíts el, amelyet a hegyen megmutattam neked</p> <p>Ἵρα ἡ γάρ, ἡ φησίν, ἡ ποιήσεις πάντα κατὰ τὸν ΤΥΠΟΝ τὸν δειχθέντα σοι ἐν τῷ ὄρει·)</p> <p>A TIPOLOGIÁRA ITT HÁROM SZÓ: HŰPODEIGMA SZKIA ÉS TŰPOSZ</p>	<p>. 2 Mert sátrat építettek, melynek első részében volt a gyertyatartó, az asztal és a szent kenyerek: azt nevezték szentélynek. 3 A második kárpiton túl pedig volt egy sátor, amelyet szentek szentjének neveztek: 4 ebben volt egy arany illatáldozati oltár és a szövetség ládája, minden oldalról arannyal borítva. A szövetségládjában volt az aranyedény mannával tele és Áron kivirágzott vesszeje meg a szövetség táblái, 5 fölötté pedig a dicsőség kerúbjai, amelyek beárnyékolták az engesztelés helyét. De ezekről most nem kell részletesen szólni. 6 Miután ezeket így rendezték el: a sátor első részébe mindenkor bejárnak az istentiszteleti szolgálatot végző papok, 7 a másodikba azonban csak évenként egyszer és egyedül a főpap mehet be azzal a vérrel, amelyet bemutat önmagáért és a nép tudatlanságból eredő vétkeiért.</p>

8 A Szentlélek ezzel azt jelenti ki, hogy amíg az első sátor fennáll, addig nem nyílik meg a szentélybe vezető út.

9 Példázat ez nekünk a mostani időre, mert ott olyan ajándékokat és áldozatokat mutatnak be, amelyek nem tudják lelkiismeretében tökéletessé tenni azt, aki az áldozatot bemutatja.

ἤτις παραβολῆ εἰς τὸν καιρὸν τὸν ἐνεστηκότα, καθ' ἣν δῶρά τε καὶ θυσίαι προσφέρονται μὴ δυνάμεναι κατὰ συνείδησιν τελειῶσαι τὸν λατρεύοντα

NEGYEDIK SZÓ A TŰPOSZRA: PARABOLA

10 Ezek a külső rendelkezések, amelyek ételekre, italokra és különböző mosakodásokra vonatkoznak, csak az új rendelkezés idejéig kötelezők. **11 Krisztus pedig mint a jövődő javak főpapja a nagyobb és tökéletesebb sátoron át jelent meg, amely nem emberkéz alkotása, azaz nem e világból való.** 12 Nem is bakok és bikák vérével, hanem a tulajdon vérével ment be egyszer s mindenkorra a szentélybe, és örök váltságot szerzett. 13 Mert ha bakok és bikák vére és tehén hamva a tisztátalanokra hintve megszentel, vagyis külsőleg tisztává tesz, 14 akkor Krisztus vére, aki örökkévaló Lélek által önmagát áldozta fel ártatlanul az Istennek, mennyivel inkább megtisztítja lelkiismeretünket a holt cselekedetektől, hogy szolgáljunk az élő Istennek. 15 Így tehát új szövetség közbenjárója lett Krisztus, mert meghalt az első szövetség alatt elkövetett bűnök váltságáért, hogy az elhívottak elnyerjék az örökkévaló örökség ígértét. 16 Mert ahol végrendelet van, ott a végrendelező halálának is be kell következnie; 17 mert a végrendelet csak halál esetén érvényes; amíg a végrendelező él, addig érvénytelen. 18 Ezért van az, hogy az első szövetséget sem léptették életbe vér nélkül. 19 Mert amikor Mózes a törvény szerint az egész népnek minden parancsolatot elmondott, vette a bikák és a bakok vérével vízzel, vörös gyapjúval és izsóppal együtt, és meghintette a könyvet és utána az egész népet

	<p>20 e szavakkal: Ez annak a szövetségnek a vére, amelyet Isten rendelt számotokra. 21 Aztán hasonlóképpen meghintette vérrel a sátrat és az istentisztelet minden eszközét is. 22 A törvény szerint majdnem mindent vérrel tisztítanak meg, és vér kiontása nélkül nincs bűnbocsánat.</p> <p>23 Szükséges volt, hogy a mennyei dolgok <u>képmásait</u> ezekkel tisztítsák meg, magukat a mennyei dolgokat azonban ezeknél különb áldozatokkal.</p> <p>Ἀνάγκη οὖν τὰ μὲν ὑποδείγματα τῶν ἐν τοῖς οὐρανοῖς τούτοις καθαρίζεσθαι, αὐτὰ δὲ τὰ ἐπουράνια ἰκρίττωσι θυσίας παρὰ ταύτας. 24 Mert nem emberkéz alkotta szentélybe, az igazi képmásába ment be Krisztus, hanem magába a mennybe, hogy most megjelenjen az Isten színe előtt értünk. 25 Nem is azért ment be, hogy sokszor áldozza fel önmagát, ahogyan a főpap megy be évenként a szentélybe más vérével, 26 mert akkor sokszor kellett volna szenvednie a világ kezdete óta. Most azonban egyszer jelent meg az idők végén, hogy áldozatával eltörölje a bűnt. 27 És amint elrendeltetett, hogy az emberek egyszer meghaljanak, azután pedig ítélet következik, 28 úgy Krisztus is egyszer áldoztatott fel, hogy sokak bűnét elvegye. Másodszor majd a bűn hordozása nélkül fog megjelenni azoknak, akik várják őt üdvösségükre.</p> <p>Mert minden főpap ajándékok és áldozatok bemutatására rendeltetett, ezért szükséges, hogy ő is vih</p>
--	---

Zsid 5 a ὑποδείγματι

Zis 8bκαὶ σκιᾶ

Zsid 5 c τύπον

Zsid 9, 9 παραβολῆ

Zsid 9, ὑποδείγματα

		Vizs 1590	KG 1908	RÚf 2014	KNV	SZIT	STL	CSIA	EFO
Zs id 5 a	<u>ὑποδείγματι</u>	példaiána c	ábrázolat ának	képmás	képmás	előképéné l	képmás	képmás	másola T
Zs id 5 b	<u>σκιᾶ</u>	árnyéká-n ac	árnyék ának	árnyék	árnyék	árnyékánál	árnyék	árnyék	árnyék

Idézetek_

KG 1908, Zs 8, 8-	RÚF 2014, Zs 8-12
<p>Ímé napok jönnek, ezt mondja az Úr, és az Izráel házával és Júdának házával új szövetséget kötök. (Jer 31,31.32)</p> <p>9Nem azon szövetség szerint, a melyet kötöttem az ő atyáikkal ama napon, mikor kézen fogtam őket, hogy kivezessem Égyiptomból, mert ők nem maradtak meg abban az én szövetségemben, azért én sem gondoltam velök, mondja az Úr. (2Móz 19,5.6;2Móz 32,7.8)</p> <p>10Mert ez az a szövetség, melyet kötök az Izráel házával, ama napok múltán, mond az Úr: Adom az én törvényemet az ő elméjükbe, és az ő szívökbe írom azokat, és leszek nekik Istenök és ők lesznek nekem népem. (Ézs 54,13)</p> <p>11És nem tanítja kiki az ő felebarátját és kiki az ő atyafiát, mondván: Ismerd meg az Urat; mert mindnyájan megismernek engem a kicsinytől nagyig. (Ján 14,26)</p> <p>12Mert megkegyelmezek álnokságaiknak, és az ő bűneikről és gonoszságaikról meg nem emlékezem. (Jer 31,34)</p>	<p>„Íme, eljön majd az idő, így szól az Úr, amikor új szövetséget kötök Izráel házával és Júda házával; Jer 31,31-34; Mt 26,28; 1Kor 11,25</p> <p>nem olyan szövetséget, amelyet atyáikkal kötöttem azon a napon, amikor kézen fogva kivezettem őket Egyiptom földjéről. Mivel azonban ők nem maradtak meg az én szövetségemben, én sem törődtem velük – így szól az Úr.</p> <p>De ez lesz az a szövetség, amelyet Izráel házával ama napok múltán kötök – így szól az Úr. Törvényeimet elméjükbe adom, és szívükbe írom azokat, és Istenük leszek, ők pedig az én népemmé lesznek.</p> <p>Akkor senki sem tanítja többé így a társát és testvérét: Ismerd meg az Urat! Mivel mindenki ismerni fog engem, a kicsinyek és a nagyok egyaránt.</p> <p>Mert irgalmas leszek gonoszságaikkal szemben, és bűneikről nem emlékezem meg többé.”</p> <p>Csak a 8. vershez van krossz.-referencia</p>

Zsid 9

A SZENTÉLY ÉS A FRIGYLÁDA LEÍRÁSA

1Az első szövetségnek is volt tehát istentiszteleti rendje és földi szent helye. 2 Mert sátrat építettek, melynek **első részében** volt a gyertyatartó, az asztal és a **szent kenyerek**: azt nevezték szentélynek. 3 A második kárpiton túl pedig volt egy sátor, **amelyet szentek szentjének** neveztek: 4 ebben volt egy **arany illatáldozati oltár** és a **szövetség ládája**, minden oldalról arannyal borítva. A szövetségládjában volt az **aranyedény mannával tele** és **Áron kivirágozott vesszeje** meg a **szövetség táblái**, 5 fölötté pedig a dicsőség kerúbjai, amelyek beárnyékolják az engesztelés helyét. De ezekről most nem kell részletesen szólni. 6 Miután ezeket így rendezték el: a sátor első részébe mindenkor bejárnak az istentiszteleti szolgálatot végző papok, 7 a másodikba azonban csak évenként egyszer és egyedül a főpap mehet be azzal a vérrel, amelyet bemutat önmagáért és a nép tudatlanságból eredő vétkeiért.

8 A Szentlélek ezzel azt jelenti ki, hogy amíg az első sátor fennáll, addig nem nyílik meg a szentélybe vezető út. 9 Példázat ez nekünk a mostani időre, TIPOLOGIA mert ott olyan

ajándékokat és áldozatokat mutatnak be, amelyek nem tudják lelkiismeretében tökéletessé tenni azt, aki az áldozatot bemutatja. 10 Ezek a külső rendelkezések, amelyek ételekre, italokra és különböző mosakodásokra vonatkoznak, csak az új rendelkezés idejéig kötelezők. **11 Krisztus pedig mint a jövődő javak főpapja a nagyobb és tökéletesebb sátoron át jelent meg, amely nem emberkéz alkotása, azaz nem e világból való. EZT A SZIMBOLIKUS KÉPET AZ ADVENTISTÁK SZÓ SZERINT ÉRTIK, S AZT MONDJÁK, HOGY EZ 1844 OKTÓBERÉBEN KÖVETKEZETT BE DÁNIEL PRÓFÉCIÁJA ALAPJÁN. DE ILYEN ERŐVEL AZT IS SZÓ SZERINT KELLENE ÉRTENI, HOGY AZ ISTEN JOBBJÁN ÜL KRISZTUS.** 12 Nem is bakok és bikák vérével, hanem a tulajdon vérével ment be egyszer s mindenkorra a szentélybe, és örök váltságot szerzett. 13 Mert ha bakok és bikák vére és tehén hamva a tisztátalanokra hintve megszentel, vagyis külsőleg tisztává tesz, 14 akkor Krisztus vére, aki örökkévaló Lélek által önmagát áldozta fel ártatlanul az Istennek, **mennyivel inkább** megtisztítja lelkiismeretünket a holt cselekedetektől, hogy szolgáljunk az élő Istennek.

15 Így tehát új szövetség közbenjárója lett Krisztus, mert meghalt az első szövetség alatt elkövetett bűnök váltságaért, hogy az elhívottak elnyerjék az örökkévaló örökség ígését. 16 Mert ahol végrendelet van, ott a végrendelező halálának is be kell következnie; 17 mert a végrendelet csak halál esetén érvényes; amíg a végrendelező él, addig érvénytelen. 18 Ezért van az, hogy az első szövetséget sem léptették életbe vér nélkül. 19 Mert amikor Mózes a törvény szerint az egész népnek minden parancsolatot elmondott, vette a bikák és a bakok vérével vizet, vörös gyapjúval és iszóppal együtt, és meghintette a könyvet és utána az egész népet 20 e szavakkal: **Ez annak a szövetségnek a vére, amelyet Isten rendelt számotokra.** 21 Aztán hasonlóképpen meghintette vérrel a sátrat és az istentisztelet minden eszközét is. 22 A törvény szerint majdnem mindent vérrel tisztítanak meg, és vér kiontása nélkül nincs bűnbocsánat. 23 Szükséges volt, hogy a mennyei dolgok képmásait ezekkel tisztítsák meg, magukat a mennyei dolgokat azonban ezeknél különb áldozatokkal. 24 Mert nem emberkéz alkotta szentélybe, az igazi képmásába ment be Krisztus, hanem magába a mennybe, hogy most megjelenjen az Isten színe előtt értünk. 25 Nem is azért ment be, hogy sokszor áldozza fel önmagát, ahogyan a főpap megy be évenként a szentélybe más vérével, 26 mert akkor sokszor kellett volna szenvednie a világ kezdete óta. Most azonban egyszer jelent meg az idők végén, hogy áldozatával eltörölje a bűnt. 27 És amint elrendeltetett, hogy az emberek egyszer meghaljanak, azután pedig ítélet következik, 28 úgy Krisztus is egyszer áldoztatott fel, hogy sokak bűnét elvegye. Másodszor majd a bűn hordozása nélkül fog megjelenni azoknak, akik várják őt üdvösségükre.

Zsid 10

1 Mivel a törvényben az **eljövendő javak árnyéka van, de nem a mennyei dolgok képe,**

Σκιὰν γὰρ ἔχων ὁ νόμος τῶν μελλόντων ἀγαθῶν, οὐκ αὐτὴν τὴν εἰκόνα τῶν πραγμάτων **EZ MÁR NEM VERTIKÁLIS, HANEM HORIZONTÁLIS TIPOLÓGIA**

ezért azokkal az áldozatokkal, amelyeket évenként rendszeresen bemutatnak, sohasem tudják tökéletessé tenni az odajárulókat. 2 Különben megszűnt volna az áldozatok bemutatása, hiszen akik áldoztak, és egyszer megtisztultak, többé nem éreztek volna semmi bűntudatot. 3 De az áldozatok évről évre a bűnökre emlékeztetnek. 4 Mert lehetetlen, hogy bikák és bakok vére bűnöket töröljön el. 5 Ezért, amikor eljön a világba, így szól: „Áldozatot és ajándékot nem kívánsz, de testet alkottál nekem; 6 égő- és bűnért való áldozatban nem telik kedved. 7 Akkor ezt mondtam: Íme, itt vagyok, **amint a könyvtekerésben meg van írva rólam, hogy teljesítem akarodat, Istenem.**” 8 Előbb azt mondta: „Áldozatokat és ajándékokat, égő- és bűnért való áldozatokat nem kívánsz, nem is kedvelsz” (ezeket a törvény szerint mutatják be),

9 de azután így szól: „Íme, itt vagyok, hogy teljesítsem akaratomat.” **Megszünteti az elsőt, hogy helyébe állítsa a másodikat: 10 Isten akarata szentelt meg minket Jézus Krisztus testének feláldozása által egyszer s mindenkorra.** 11 Minden pap naponként szolgálatba áll, és sokszor mutatja be ugyanazokat az áldozatokat, amelyek sohasem képesek bűnöket eltörölni. 12 Ő ellenben, miután egyetlen áldozatot mutatott be a bűnökért, örökre Isten jobbjára ült, 13 és ott várja, hogy ellenségei zsámolyul vettessenek lába alá. **14 Mert egyetlen áldozattal örökre tökéletessé tette a megszenteltek.** 15 De bizonyoságot tesz nekünk a Szentlélek is, mert miután ezt mondja: 16 „**Ez az a szövetség, amelyet kötök velük ama napok múltán – így szól az Úr –: Törvényemet szívükbe adom, és elméjükbe írom, 17 bűneikről és gonoszságaikról pedig többé nem emlékezem meg.**” 18 **Ahol pedig bűnbocsánat van, ott nincs többé bűnért bemutatott áldozat.** 19 Mivel tehát, testvéreim, bízhatunk abban, hogy bemehetünk a szentélybe Jézus Krisztus vére által, 20 azon az új és élő úton, amelyet ő **nyitott meg előttünk a kárpit, vagyis az ő teste által; 21 és mivel nagy papunk van az Isten háza felett:** 22 járuljunk azért oda igaz szívvel és teljes hittel, mint akiknek a szíve megtisztult a gonosz lelkiismerettől, 23 a testét pedig megmosták tiszta vízzel. A reménység hitvallásához szilárdan ragaszkodjunk, mert hű az, aki ígéretet tett. 24 Ügyeljünk arra, hogy egymást szeretetre és jó cselekedetre buzdítsuk. 25 **Saját gyülekezetünket ne hagyjuk el, ahogyan egyesek szokták,** hanem bátorítsuk egymást annál is inkább, mivel látjátok, hogy közeledik az a nap. 26 Mert ha szándékosan vétkezünk, miután megismertük az igazságot, akkor nincs többé bűneinkért való áldozat, 27 hanem az ítéletnek valami félelmes várása, amikor tűz lángja fogja megemészteni az ellenszegülőket. 28 Ha valaki elveti Mózes törvényét, az két vagy három tanú vallomása alapján irgalom nélkül meghal. 29 **Mit gondoltok: mennyivel súlyosabb büntetésre lesz méltó az, aki Isten Fiát lábbal tiporja, a szövetség vérét, amellyel megszenteltetett, közönségesnek tartja, és a kegyelem Lelkét megcsúfolja?** 30 Mert ismerjük azt, aki így szól: „Enyém a bosszúállás, én megfizetek.” És ismét: „Az Úr megítéli az ő népét.” 31 Félelmetes dolog az élő Isten kezébe esni. 32 De emlékezzetek a korábbi napokra, amelyekben miután megvilágosodtatok, sok szenvedéssel teljes küzdelmet álltatok ki. 33 Mert gyalázásokkal és gyötrésekkel nyilvánosan megszégyenítettek titeket, és társaikká lettetek azoknak, akikkel ugyanez történt. 34 A foglyokkal is együtt szenvedtetek, és vagyontok elrablását is örömmel fogadtátok, mivel tudtátok, hogy nektek értékesebb és maradandóbb vagyontok van. 35 Ne veszítsétek el tehát bizalmatokat, amelynek nagy jutalma van. 36 Mert állhatatosságra van szükségetek, hogy Isten akarát cselekedjétek, és így beteljesüljön rajtatok az ígéret: 37 „Mert még egy igen-igen kevés idő, és aki eljövendő, eljön, és nem késik.

38 **Az én igaz emberem pedig hitből fog élni, és ha meghátrál, nem gyönyörködik benne a lelkem.”**

ὁ δὲ δίκαιός [μου] ¹ ἐκ πίστεως ζήσεται, καὶ ἐὰν ὑποστείληται, οὐκ εὐδοκεῖ ἡ ψυχὴ μου ἐν αὐτῷ.

ὑποστείληται, - meghátrál, ὑποστέλλω - visszavonul, visszahúzódik

39 De mi nem a meghátrálás emberei vagyunk, hogy elveszünk, hanem a hitéi, hogy életet nyerjünk.

ἡμεῖς δὲ οὐκ ἐσμὲν ὑποστολῆς εἰς ἀπώλειαν, ¹ ἀλλὰ πίστεως εἰς περιποίησιν ψυχῆς.

ἀπώλειαν, ¹ - elpusztulás; ἀπώλεια, -ς - 1. pusztulás; 2. pusztítás

περιποίησιν – megszerzés; περιποίησις, -εως - megőrzés; megszerzés

1A hit pedig a remélt dolgokban való bizalom (??), és a nem látható dolgok létéről való meggyőződés. (Zsid 11,1)

Ἔστιν δὲ πίστις ἐπιζομένων ὑπόστασις, πραγμάτων ἔλεγχος οὐ βλεπομένων

ὑπόστασις,-ból valóság, bizonyosság , bizalom (???)

ὑπόστασις,	KG jó	RÚF rossz!	KNV rossz	SZIT rossz	STL rossz	BG jó	CSL jó	EFO jó
Ἔστιν δὲ πίστις ἐπιζομένων ὑπόστασις, πραγμάτων ἔλεγχος οὐ βλεπομένων:	A hit pedig a reményl ett dolgoknak, és a nem látott dolgokról való meggyőződés.	l A hit pedig a remélt dolgokban való bizalom , és a nem látható dolgok létéről való meggyőződés.	A hit pedig alapja annak, amit remélünk, bizonyítéka annak, amit nem látunk. ²	A hit a remélt dolgok biztosítása, a nem látható dolgok bizonyítéka .	A hit a remélt dolgok alapja, és a nem látható bizonyítéka .	És mi a hit? Bizodalom abban, hogy valamely remélt dolog valósággá lesz , és kétségtelen bizonyosság valamely dologról, amelyet az ember nem lát	A hit pedig a remélt dolgok valóságként való elfogadása , és a nem látott tények felől a meggyőződése . ²	Hinni pedig azt jelenti , hogy bizonyosak vagyunk abban , amit remélünk . Aki hisz valamiben , az meggyőződve arról, hogy az a dolog valószínűleg létezik , annak ellenére , hogy nem látja .

2 Ennek a hitnek az alapján nyertek Istentől jó tanúbizonyságot a régiek. 3 Hit által értjük meg, hogy a világokat Isten szava alkotta, úgyhogy a nem láthatókból állt elő a látható. **4 Hit által** **Πίστει** ajánlott fel Ábel értékesebb áldozatot Istennek, mint Kain, és hit által nyert bizonyosságot arról, hogy ő igaz, mert Isten bizonyosságot tett áldozati ajándékairól, úgyhogy hite által még holta után is beszél. 5 Hit által ragadtatott el Énók, hogy ne lásson halált, és nem találták meg, mivel elragadta őt Isten. Elragadtatása előtt azonban bizonyosságot nyert arról, hogy Isten szemében kedves. **6 Hit nélkül pedig senki sem lehet kedves Isten előtt, mert aki az**

Istenhez járul, annak hinnie kell, hogy ő van, és megjutalmazza azokat, akik őt keresik. 7

Hit által kapott kijelentést Nőé azokról a dolgokról, amelyeket még nem láthatott, és Istent félve és tisztelve készítette el a bárkát háza népe megmentésére. E hite által ítélte el a világot, és a hitből való igazság örökösévé lett. 8 Hit által engedelmeskedett Ábrahám, amikor elhívta Isten, hogy induljon el arra a helyre, amelyet örökségül fog kapni. És elindult, nem tudva, hova megy. 9 Hit által költözött át az ígéret földjére, mint idegenbe, és sátrakban lakott Izsákkal és Jákóbbal, ugyanannak az ígéretnek az örökösével. 10 **Mert várta azt a várost,** amelynek szilárd alapja van, amelynek tervezője és alkotója az Isten. 11 Hit által kapott erőt arra is, hogy a meddő Sárával nemzetséget alapítson, noha már idős volt, minthogy hűnek tartotta azt, aki az ígéretet tette. 12 Ezért attól az egy embertől, aki már közel volt a halálhoz, származtak olyan sokan, mint az ég csillagai és mint a tenger partján a fövény, amely megszámlálhatatlan. 13 Hitben haltak meg ezek mind, anélkül, hogy beteljesültek volna rajtuk az ígérek. Csak távolról látták és üdvözölték azokat, és vallást tettek arról, hogy idegenek és jövevények a földön. 14 Mert akik így beszélnek, jelét adják **annak, hogy hazát keresnek.** 15 És ha arra a **hazára** gondoltak volna, amelyből kijöttek, lett volna alkalmuk visszatérni. 16 Így azonban jobb **haza** után vágyakoztak, mégpedig mennyei után. Ezért nem szégyelli Isten, hogy őt Istenüknek nevezzék, mert számukra várost készített.

KUMULATÍV ÜDVTÖRTÉNET NAGYSZERŰ RETORIKA

17Hit által ajánlotta fel Ábrahám Izsákot, amikor Isten próbára tette, és egyszülött fiát vitte áldozatul az, aki az ígéreteket kapta, 18 akinek megmondattott: „Aki Izsáktól származik, azt fogják utódodnak nevezni.” 19 Azt gondolta ugyanis, hogy Isten képes őt a halottak közül is feltámasztani. Ezért vissza is kapta őt, aki így a feltámadás példájává lett. 20 Hit által áldotta meg Izsák is a jövőre nézve Jákóbot és Ézsaut. 21 Hit által áldotta meg a haldokló Jákób József mindegyik fiát, és botja végére hajolva imádkozott. 22 Hit által gondolt József élete végén Izrael fiainak kivonulására, és rendelkezett temetése felől. 23 Hit által rejtegették Mózes születése után három hónapig szülei, mert látták, hogy szép a gyermek, és nem félték a király parancsától. 24 Hit által tiltakozott Mózes, amikor felnőtt, hogy a fáraó lánya fiának mondják. 25 Mert inkább vállalta Isten népével együtt a szenvedést, mint a bűn ideig-óráig való gyönyörűségét, 26 mivel többre becsülte Egyiptom kincseinél a Krisztusért való gyalázatot, mert a megjutalmazásra tekintett. 27 Hit által hagyta el Egyiptomot, nem félt a király haragjától, hanem kitartott, mint aki látja a láthatatlan Istent. 28 Hit által rendelte el a páskát és a vérrel való meghintést, hogy a pusztító ne érintse elsőszülötteiket. 29 Hit által keltek át a Vörös-tengeren, mint valami szárazföldön, és amikor ezt az egyiptomiak is megpróbálták, elmerültek. 30 Hit által omlottak le Jerikó kőfalai, miután körüljárták azokat hét napon át. 31 Hit által nem vezett el Ráháb, a parázna nő az engedetlenekkel együtt, amikor a kémeket békességgel befogadta. 32 És mit mondjak még? Hiszen kifogynék az időből, ha szólnék Gedeonról, Bárákról, Sámsonról, Jeftéről, Dávidról, Sámuelről és a prófétákról. 33 Ezek hit által országokat győztek le, igazságot szolgáltatottak, ígéreteket nyertek el, oroslánok száját tömték be, 34 tűz erejét oltották ki, kard élétől menekültek meg, betegségekből épültek fel, háborúban lettek hőssé, idegenek seregeit futamították meg. **35 Asszonyok feltámadás révén visszakapták halottaikat. EZ EDDIG FEL SEM TŰNT** Másokat viszont megkínóztak, akik nem fogadták el a szabadulást, hogy dicsőségesebb feltámadásban legyen részük. 36 Ismét mások megszegyenítések és megkorbácsolások próbáját állták ki, sőt **még bilincseket és börtönt** is. 37 Megkövezték, szétfűrészelték, kardélre hányták őket; juhok és kecskék bőrében bujdosnak nélkülözve, nyomorogva, gyötrődve azok, **38 akikre nem volt méltó a világ; bolyongtak pusztákban és hegyeken, barlangokban és a föld hasadékaiban.** 39 És mindezekben, noha **hit által Istentől jó tanúbizonyságot nyertek, nem teljesült be az ígéret,** 40 mert Isten számunkra valami különbről gondoskodott, hogy ők ne nélkülünk jussanak el a teljességre.

Zsid 12

1 Ezért tehát mi is, akiket a bizonyágtevőknek ekkora fellege vesz körül, tegyünk le minden ránk nehezedeő terhet és a bennünket megkörnýékező bünt, és állhatatossággal fussuk meg az elóttünk levó pályát.

Τοιγαροῦν καὶ ἡμεῖς, ¹ τοσοῦτον ἔχοντες περικείμενον ἡμῖν νέφος μαρτύρων, ὄγκον ἀποθέμενοι πάντα καὶ τὴν εὐπερίστατον ἁμαρτίαν, δι' ὑπομονῆς τρέχωμεν τὸν προκείμενον ἡμῖν ἀγῶνα

minden ránk nehezedeő terhet és a bennünket megkörnýékező bünt, és állhatatossággal fussuk meg az elóttünk levó pályát.

Τοιγαροῦν καὶ ἡμεῖς, ¹ τοσοῦτον ἔχοντες περικείμενον ἡμῖν νέφος μαρτύρων, ὄγκον ἀποθέμενοι πάντα καὶ τὴν εὐπερίστατον ἁμαρτίαν, δι' ὑπομονῆς τρέχωμεν τὸν προκείμενον ἡμῖν ἀγῶνα

2 Nézzünk fel Jézusra, a hit szerzőjére és beteljesítőjére, aki az előtte levó öröm helyett – **ἀφορῶντες εἰς τὸν τῆς πίστεως καὶ ἀρχηγὸν τελειωτὴν Ἰησοῦν**

ἀρχηγὸν

- fővezér:

Bal K Megkezdő és hadvezér

Csel 3,15 Az életnek fejedelmét pedig

5,31 az I. fejedelemmé ... emelte

Zsid 2,10 idvességök fejedelmét szenvedések által

12,2 Nézvén a hitnek fejedelmére

KÜLÖNBÖZŐ FORDÍTÁSOK: URA, ELKEZDŐ VAGY FEJEDELEM, SZERZŐ? MELYIK JÓ?

KOMOLY KRISZTOLÓGIAI KÉRDÉS – UTÁNANÉZNI!

V Nézuén à hitnec Wrára, és el végezőjére

Nézvén a hitnek fejedelmére és bevégezőjére

KI nézvén a hitnek fejedelmére és elvégezőjére,

ME, RS, CSL a hitnek elkezdőjére és bevégzőjére

BG, SI a hit elkezdőjére és elvégzőjére

RL nézzünk a hit fejedelmére és elvégzőjére:

VS hit(hűség) elkezdőjére és bevégzőjére.

KNV, SZIT hit szerzőjére és bevégzőjére,

STL a hit szerzőjére és beteljesítőjére,

EFO hitünk elkezdője és befejezője

a gyalázattal nem törödvé – vállalta a keresztet, és Isten trónjának a jobbjára ült. 3 Gondoljatok rá, aki a bűnösöktől ilyen szidalmazást szenvedett el, hogy lelketekben megfáradva el ne csüggedjeteK. 4 Mert a bűn ellen való harcban még nem ontottátok véreteket, 5 és

elfeledkeztetek a bátorításról, amely nektek mint fiaknak szól: „Fiam, ne vesd meg az Úr fenyítését, és ne csüggedj el, ha megfedd téged,

6 mert akit szeret az Úr, azt megfenyíti, és megostoroz mindenkit, akit fiává fogad.” 7

ὄν γὰρ ἀγαπᾷ Κύριος ¹ παιδεύει, μαστιγοῖ δὲ πάντα υἱὸν ὄν παραδέχεται.

Szenvedjétek el a fenyítést, hiszen úgy bánik veletek Isten, mint fiaival. Hát milyen fiú az, akit nem fenyít meg az apja? 8 Ha pedig fenyítés nélkül maradtok, amelyben mindenki részesül, fattyak vagytok, nem pedig fiak. 9 Azután: testi apáink fenyítették minket, és tiszteletben tartottuk őket, nem kell-e sokkal inkább engedelmeskednünk a lelkek Atyjának, hogy éljünk? 10 Mert ők rövid ideig, a saját elgondolásuk szerint fenyítették, ő pedig javunkra teszi ezt, hogy szentségében részesüljünk. 11 Az első pillanatban ugyan semmiféle fenyítés nem látszik örvendetesnek, hanem keservesnek, később azonban az igazság békességes gyümölcsét hozza azoknak, akik megedződtek általa.

12 Ezért tehát a lankadt kezeket és a megroskadt térdeket erősítsétek meg, 13 és egyenes ösvényen járjatok, hogy a sánta meg ne botoljon, hanem inkább meggyógyuljon. 14 Törekedjétek mindenki iránt a békességre és a szent életre, amely nélkül senki sem látja meg az Urat. 15 **Ügyeljétek arra, hogy senki se hajoljon el Isten kegyelmétől, hogy a keserűség gyökere felnövekedve kárt ne okozzon, és sokakat meg ne fertőzzön.** 16 Ne legyen senki parázna vagy istentelen, mint Ézsau, aki egyetlen tál ételért eladta elsőszülöttségi jogát. 17 Mert tudjátok, hogy később, amikor örökölni akarta az áldást, atyja megtagadta tőle, mivel a **megtérés útját nem találta meg, noha könnyek között kereste.** 18 Ti ugyanis nem tapintható hegyhez és lángoló tűzhöz járultatok, sem homályhoz, sötétséghez, szélvészhez 19 vagy trombitaharsogáshoz és szózatok hangjához. Akik ezt hallották, kérték, hogy ne szóljon többé hozzájuk. 20 Mert nem bírták elviselni a parancsot: „Még ha állat érinti is a hegyet, meg kell kövezni!” 21 És olyan félelmetes volt a látvány, hogy Mózes is így szólt: „Félelem fogott el és remegés.” 22 Ti a Sion hegyéhez járultatok, és az élő Isten városához, a mennyei Jeruzsálemhez és az angyalok ezreihez, **23 az elsőszülöttek ünnepi seregéhez és gyülekezetéhez, akik fel vannak jegyezve a mennyekben,** mindenek bírójához, Istenhez és a tökéletességre jutott igazak lelkeihez, **24 az új szövetség közbenjárójához, Jézushoz és a meghintés véréhez, amely hatalmasabban beszél, mint Ábel vére.** 25 Vigyázzatok, hogy el ne utasítsátok azt, aki szól! Mert ha azok nem menekültek meg, akik elutasították azt, aki a földön adott kijelentést, mennyivel kevésbé menekülünk meg mi, ha elfordulunk attól, aki a mennyből szól hozzánk. 26 Az ő hangja akkor csak a földet rendítette meg, most azonban ezt ígéri: „Még egyszer megrendítem nemcsak a földet, hanem az eget is.” 27 A „még egyszer” pedig azok megváltozását jelenti, amelyek mint teremtett dolgok megrendülhetnek, hogy megmaradjanak a rendíthetetlenek. 28 Ezért tehát mi, akik rendíthetetlen országot kaptunk, legyünk hálásak, és azzal szolgáljunk Istennek tetsző módon: tisztelettel és félelemmel. **29 Mert a mi Istenünk emésztő tűz.**

Zsid 13

1A testvéri szeretet maradjon meg közöttetek. **2 A vendégszeretetről meg ne feledkeztetek, mert ezáltal egyesek – tudtukon kívül – angyalokat vendégelték meg.** 3 Ne feledkezzetek meg a foglyokról, mintha fogolytársaik volnátok, a gyötrődőkről, mint akik magatok is testben vagytok. 4 Legyen megbecsült a házasság mindenki előtt, és a **házasélet legyen tiszta,** mert a paráznákat és a házasságtörőket ítéletével sújtja Isten.

5 Ne legyetek pénzsóvárak, **érjétek be azzal, amitek van**

Ἀφιλάργυρος ὁ τρόπος **τρόπος=magatartás**

mert ő mondta: „Nem maradok el tőled, sem el nem hagylak téged.” 6 Ezért bizakodva mondjuk: „Velem van az Úr, nem félek, ember mit árthat nekem?” 7 Ne feledkezzetek meg vezetőitekről, akik Isten igéjét hirdették nektek. Figyeljete életük végére, és kövessétek hitüket.

8 Jézus Krisztus tegnap, ma és mindörökké ugyanaz.

Ἰησοῦς Χριστὸς ἐχθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτός, ¹ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας.

ἐχθὲς tegnap

9 Különbféle idegen tanításoktól ne hagyjátok magatokat félrevezetni. Mert az a jó, ha kegyelemmel erősödik meg a szív, nem pedig ételektől, mert azoknak semmi hasznát nem veszik azok, akik velük élnek. 10 Van oltárunk, amelyről nincs joguk enni azoknak, akik a sátorban szolgálnak. 11 Mert amely állatok véreért a főpap a szentélybe beviszi a bűnért, azoknak testét elégetik a táboron kívül. **12 Ezért Jézus is a kapun kívül szenvedett, hogy megszentelje a népet tulajdon vére által.** 13 Menjünk ki tehát őhózzá a táboron kívülre, az ő gyalázatát hordozva.

14 Mert nincsen itt maradandó városunk, hanem az eljövendőt keressük.

οὐ γὰρ ἔχομεν ὧδε μένουσαν πόλιν, ¹ ἀλλὰ τὴν μέλλουσαν ἐπιζητοῦμεν·

5 Általa vigyünk Isten elé a hálaadás áldozatát mindenkor, azaz nevééről vallást tévő ajkaink gyümölcset. 16 A jótékonyságról és az adakozásról pedig el ne feledkezzetek, mert ilyen áldozatokban gyönyörködik Isten. 17 Bízhatok vezetőitekben, és hallgassatok rájuk, mert ők vigyáznak lelketekre úgy, mint akik erről számot is adnak. Hadd tegyék ezt örömmel, és ne sóhajtozva, mert ez nem válnék javatokra. **18 Imádkozzatok értünk! Mert meg vagyunk győződve arról, hogy lelkiismeretünk tiszta, hiszen mindenben helyesen akarunk eljárni.** 19 Főként pedig azért imádkoztatok, kérlek, hogy mielőbb visszajussak hozzátok.

20 A békeesség Istene pedig, aki az örök szövetség vére által kihozta a halottak közül a mi Urunkat, Jézust, a juhok nagy pásztorát,

Ὁ δὲ θεὸς τῆς εἰρήνης, ὁ ἀναγαγὼν ἐκ νεκρῶν τὸν ποιμένα τῶν προβάτων τὸν μέγαν ἐν αἵματι διαθήκης αἰωνίου, τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν,

21 tegyen készséggé titeket minden jóra, akaratának teljesítésére, és munkálja bennünk azt, ami kedves öelötte Jézus Krisztus által, akinek dicsőség örökkön-örökké. Ámen.

καταρτίσαι ὑμᾶς ἐν παντὶ ἀγαθῷ εἰς τὸ ποιῆσαι τὸ θέλημα αὐτοῦ, ποιῶν ἐν ἡμῖν τὸ εὐάρεστον ἐνώπιον αὐτοῦ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν ¹ αἰώνων· ¹ ἀμήν
εὐάρεστος, -ον - jótetszést kíváltó, kedves, tetszetős

22 Kérlek pedig, testvéreim, viseljétek el az intő szót, hiszen csak röviden írtam nektek. 23 Tudjátok meg, hogy Timóteus testvérünk kiszabadult, és ha megjön, hamarosan meglátogatlak titeket vele együtt. 24 Köszöntsétek vezetőiteket és a szenteket is mind. Köszöntenek titeket az Itáliából valók. 25 A kegyelem legyen mindnyájatokkal!

Jak 1

1 Jakab, Istennek és az Úr Jézus Krisztusnak szolgálja üdvözetét küldi a szórványban élő tizenkét törzsnek.

2 **Teljes örömmel tartásotok, testvéreim, amikor különféle kísértésekbe estek, 3 tudva, hogy hitetek próbája állhatatosságot eredményez.** 4 Az állhatatosság pedig tegye tökéletessé a cselekedetet, hogy tökéletesek és hibátlanok legyetek, minden fogyatkozás nélkül.

5 Ha pedig valakinek nincsen bölcsessége, kérjen Istentől, aki készségesen és szemrehányás nélkül ad mindenkinek, és meg is kapja.

Εἰ δέ τις ὑμῶν λείπεται σοφίας, αἰτείτω παρὰ τοῦ διδόντος θεοῦ πᾶσιν ἁπλῶς καὶ μὴ ὄνειδίζοντος, καὶ δοθήσεται αὐτῷ·

λείπεται – szűkölködik; λείπω - 1) hagy, elhagy; 2) hiányzik;

ἁπλῶς - egyszerűen, jószívűen;

ὄνειδίζοντος, - szemrehányást téve ὄνειδίζω - 1. megró,

6 De hittel kérje, semmit sem kételkedve, mert aki kételkedik, az olyan, mint a tenger hulláma, amelyet a szél sodor és ide-oda hajt.

αἰτείτω δὲ ἐν πίστει, ¹ μηδὲν διακρινόμενος, ¹ ὁ γὰρ διακρινόμενος ἔοικεν κλύδωνι θαλάσσης ἀνεμιζομένῳ καὶ ῥιπιζομένῳ

7 Ne gondolja tehát az ilyen, hogy bármit is kaphat az Úrtól,

μη γὰρ οἰέσθω ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὅτι λήμψεται τι παρὰ τοῦ κυρίου

8 **a kételkedő és minden útján állhatatlan ember.**

ἀνὴρ δίψυχος, ἀκατάστατος ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ.

9 A szegény sorsú testvér a méltóságával dicsekedjék, 10 a gazdag pedig megalázott voltával, mert elmúlik mindez, mint a mező virága. 11 **Mert felkel a nap nagy hőséggel, és elszáritja a füvet; a virága elhull, és szépsége elvész. Így sorvad el vállalkozásaiban a gazdag is. 12 Boldog ember az, aki a kísértés idején kitart, mert miután kiállta a próbát, elnyeri az élet koronáját, amelyet az Úr megígért az őt szeretőknek.** 13 Senki se mondja, amikor kísértésbe jut: „Isten kísért engem”, mert Isten a gonosztól nem kísérhető, és ő maga sem kísért senkit a gonosszal. 14 **Mert mindenki saját kívánságától vonzva és csalogatva esik kísértésbe. 15 Azután a kívánság megfogánva bűnt szül, a bűn pedig kiteljesedve halált nemz.**

MACBETH

16 Ne tévelyegjete, szeretett testvéreim: 17 **minden jó adomány és minden tökéletes ajándék onnan felülről, a világosság Atyjától száll alá, akiben nincs változás, sem fénynek és árnyéknak váltakozása.**

18 Az ő akarata szült minket az igazság igéje által, hogy mintegy első zsengeje legyünk teremtményeinek.

19 **Tanuljátok meg tehát, szeretett testvéreim: legyen minden ember gyors a hallásra, késedelmes a szólásra, késedelmes a haragra, 20 mert az ember haragja nem szolgálja Isten igazságát.**

21 Ezért tehát vessetek el magatoktól minden tisztátalanságot és minden gonzságot, **és szelíden fogadjátok a belétek oltott ígét, amely meg tudja tartani lelketeket.**

δέξασθε τὸν ἔμφυτον λόγον τὸν δυνάμενον σῶσαι τὰς ψυχὰς ὑμῶν.

ἔμφυτον - (belétek)oltott, ἔμφυτος, -ov - beültetett

22 Legyetek az igének cselekvői, ne csupán hallgatói, hogy be ne csapjátok magatokat. 23 Mert ha valaki csak hallgatója az igének, de nem cselekszi, olyan, mint az az ember, aki a tükörben nézi meg az arcát. 24 Megnézi ugyan magát, de elmegy, és nyomban el is felejtí, hogy milyen volt. 25 De aki a szabadság tökéletes törvényébe tekint bele, és megmarad mellette, úgyligy nem feledékeny hallgatója, hanem tevékeny megvalósítója: azt boldoggá teszi cselekedete. 26 **Ha valaki azt hiszi, hogy kegyes, de nem fékezi meg a nyelvét, hanem még önmagát is becsapja, annak a kegyessége hiábavaló.** 27 Tiszta és szeplőtlen kegyesség az Isten és Atya előtt ez: meglátogatni az árvákat és az özvegyeket nyomorúságukban, és tisztán megőrizni az embernek önmagát a világtól.

Jak 2

1 Testvéreim, amikor a dicsőséges Urunkba, Jézus Krisztusba vetett hitetek szerint éltek, **ne legyetek személyválogatók.** 2 Mert ha belép hozzátok a gyülekezetbe fényes ruhában egy aranygyűrűs férfi, és ugyanakkor egy szegény is belép kopott ruhában, 3 és ti arra figyeltek, aki a fényes ruhát viseli, sőt ezt mondjátok neki: „Te ülj ide kényelmesen”, a szegényhez pedig így szóltok: „Te állj oda”, vagy „Ülj le ide a zsámolyomhoz”, 4 nem kerültetek-e ellentmondásba önmagatokkal, és nem lettetek-e gonosz szándékú bírakká? 5 Figyeljetek csak ide, szeretett testvéreim: **vajon nem Isten választotta-e ki azokat, akik a világ szemében szegények, hogy hitben gazdagok legyenek, és örököljék azt az országot, amelyet Isten az őt szeretőknek ígért? EVANGÉLIUM** 6 De ti megszégyenítettétek a szegényt. Vajon nem a gazdagok hatalmaskodnak-e rajtatok, nem ők hurcolnak-e titeket törvény elé? 7 Nem ők káromolják-e azt a szép nevet, amelyről titeket elneveztek? 8 Ha ellenben betöltétek a királyi törvényt az Írás szerint: „Szeresd felebarátodat, mint magadat!”, helyesen cselekedtek. 9 De ha személyválogatók vagytok, bünt követtek el, és a törvény mint törvényszegőket marasztal el titeket. 10 Mert aki valamennyi törvényt megtartja, de akár csak egy ellen is vét, az valamennyi ellen vétkezik. 11 Mert aki ezt mondta: „Ne paráználkodj!”, ezt is mondta: „Ne ölj!” Ha pedig nem paráználkods, de ölsz, megszegted a törvényt.

12 Úgy beszéljétek, és úgy cselekedjétek, mint akiket a szabadság törvénye ítél meg.

οὕτως ¹ λαλεῖτε καὶ οὕτως ποιεῖτε ὡς διὰ νόμου ἐλευθερίας μέλλοντες κρίνεσθαι.

13 Mert az ítélet irgalmatlan ahhoz, aki nem cselekedett irgalmasságot, az irgalmasság viszont diadalmaskodik az ítéleten.

ἢ γὰρ κρίσις ἀνέλεος τῷ μὴ ποιήσαντι ἔλεος· κατακαυᾶται ἔλεος κρίσεως

κατακαυᾶται – dicsekszik, κατακαυᾶομαι - dicsekedik, kérkedik (mást sértő módon)

14 Testvéreim, mit használ, ha valaki azt mondja, hogy van hite, de cselekedetei nincsenek? Vajon üdvözítheti-e őt az ilyen hit? 15 Ha egy férfi- vagy nőtestvérünknek nincs ruhája, és nincs meg a mindennapi kenyere, 16 valaki pedig ezt mondja nekik közületek: „Menjetek el békességgel, melegedjétek meg, és lakjatok jól”, de nem adjátok meg nekik, amire a testnek szüksége van, mit használ az? 17 **Ugyanígy a hit is, ha cselekedetei nincsenek, halott önmagában.** 18 Viszont mondhatja valaki azt is: „Neked hited van, nekem meg cselekedeteim vannak.” Mutasd meg nekem a hitedet cselekedetek nélkül, én is meg fogom neked mutatni cselekedeteim alapján a hitemet. 19 **Te hiszed, hogy egy az Isten. Jól teszed.**

Az ördögök is hiszik és rettegnek. 20 Akarod-e hát tudni, te ostoba ember, hogy a hit cselekedetek nélkül meddő? 21 Ábrahám, a mi atyánk nem cselekedetekből igazult-e meg, amikor fiát, Izsákot felajánlotta az oltáron? **22 Látod tehát, hogy hite együttműködött cselekedeteivel, és cselekedeteiből lett teljessé a hite.** 23 Így teljesezett be az Írás, amely azt mondja: „Hitt Ábrahám Istennek, és Isten ezt számította be neki igazságul”, és „Isten barátjának neveztetett”. 24 Látjátok tehát, hogy cselekedetekből igazul meg az ember, és nem csupán a hit által. 25 Ugyanígy a **parázna Ráháb is nem cselekedetekből igazult-e meg, amikor befogadta a követeket, és más úton bocsátotta el őket?**

26 Mert ahogyan a test halott a lélek **nélkül**, ugyanúgy a hit is halott cselekedetek **nélkül**.
ὥσπερ * τὸ ¹ σῶμα χωρὶς πνεύματος νεκρὸν ἐστίν, οὕτως καὶ ἡ πίστις χωρὶς ἔργων νεκρά ἐστίν.

Jak 3

1 Testvéreim, ne legyetek sokan tanítók, hiszen tudjátok, hogy súlyosabb ítéletben lesz részünk. 2 Mert sokat vétkezünk mindnyájan: **de ha valaki beszédében nem vétkezik, az tökéletes ember, meg tudja fékezni az egész testét.** 3 Ha a lovak szájába zablát vetünk, hogy engedelmeskedjenek nekünk, egész testüket irányíthatjuk. 4 Íme, a hajókat, bármilyen nagyok, és bármilyen erős szelek hajtják is őket, egy egész kis kormányrúddal oda lehet irányítani, ahová a kormányos akarja. 5 **Ugyanígy a nyelv is milyen kicsi testrész, mégis nagy dolgokkal kérkedik. Íme, egy parányi tűz milyen nagy erdőt felgyújthat: 6 a nyelv is tűz, a gonoszság egész világa.** Olyan a nyelv tagjaink között, hogy egész testünket beszennyezi, és lángba borítja egész életünket, miközben maga is lángba borul a gyehenna tüzétől. 7 Mindenfajta vadállat és madár, csúszómászó és tengeri állat megszelídíthető: meg is szelídíti az ember; 8 **a nyelvet azonban az emberek közül senki sem tudja megszelídíteni, fékezhetetlenül gonosz az, telve halálos méreggel.** 9 Ezzel áldjuk az Urat és Atyát, és ezzelátkozzuk az Isten hasonlatosságára teremtett embereket: **10 ugyanabból a szájból jön ki az áldás és az átok.** Testvéreim, nem kellene ennek így lennie. 11 Vajon a forrás ugyanabból a nyílásból árasztja-e az édes és a keserű vizet? 12 Avagy teremhet-e, testvéreim, a füge olajbogyót, és a szőlő fügét? Sós forrás sem adhat édes vizet. 13 Kicsoda bölcs és értelmes közöttetek? Mutassa meg a magatartásával, hogy mindent bölcs szelídséggel tesz! 14 Ha pedig keserű irigység és viszálykodás van a szívetekben, ne vétkezzetek az igazság ellen azzal, hogy bölcsességetekkel kérkedtek. **15 Ez a bölcsesség nem felülről jön, hanem földi, testi és ördögi.** 16 Mert ahol irigység van és viszálykodás, ott zűrzavar van és mindenféle gonosz tett. 17 A **felülről való bölcsesség ἡ δὲ ἄνωθεν σοφία** először is tiszta, azután békeszerető, méltányos, engedelkeny, irgalommal és jó gyümölcsökkel teljes, nem részrehajló és nem képmutató. 18 **Akik békességet teremtenek, békességben vetnek, hogy az igazság gyümölcsét arassák.**

Jak 4

1 Honnan vannak viszályok és harcok közöttetek? Nem a tagjaitokban dúló önző kívánságok okozzák ezeket? 2 Kívántok valamit, és nem kapjátok meg, öltök és irigykedtek, de nem tudtok célt érni, harcoltok és viszálykodtok, de nem kapjátok meg, mert nem kéritek. 3 Vagy ha kéritek is, nem kapjátok meg, mert rosszul kéritek: csupán élvezeteitekre akarjátok azt eltékozolni. **4 Paráznák, nem tudjátok-e, hogy a világgal való barátság ellenségeskedés Istennek? Ha tehát valaki a világgal barátságot köt, ellenségévé válik Istennek.**

μοιχαλίδες, ¹ οὐκ οἶδατε ὅτι ἡ φιλία τοῦ κόσμου ἔχθρα τοῦ θεοῦ ἐστίν; ¹ ὅς ἐὰν οὖν βουλευθῆ φίλος εἶναι τοῦ κόσμου, ἐχθρὸς τοῦ θεοῦ καθίσταται.

μοιχαλῖς, -ίδος - házasságtörő (nő)

ἔχθρα, -ς – ellenségeskedés

βουλευθῆ - szándékozik, βούλομαι - tanácsol, szándékozik, akar

καθίσταται. – rendeltetik, καθίστημι - 1) állít, helyez; kinevez; deklaráál vminek; 2) visz, odavisz 3) csendessé válik

5 Vagy azt gondoljátok, hogy az Írás ok nélkül mondja: „Irigységre kívánkozik a lélek, amely bennünk lakozik”? 6 De még nagyobb kegyelmet is ad, ezért mondja: „Isten a kevélyeknek ellenáll, az alázatosoknak pedig kegyelmet ad.” 7 Engedelmeskedjétek azért Istennek, de álljatok ellen az ördögnek, és elfut tőletek. 8 **Közeledjétek Istenhez, és ő közeledni fog hozzátok.** Tisztítsátok meg a kezeteket, ti bűnösök, és szenteljétek meg a szíveteket, ti kétlelkűek. 9 Gyötrődjétek, gyászoljatok és sírjatok, nevetésetek forduljon gyászra, örömtők szomorúságra. 10 **Alázzátok meg magatokat az Úr előtt, és ő felmagasztal titeket.** 11 Ne rágalmazzatok egymást, testvéreim. Aki testvérét rágalmazza vagy ítélkezik felette, az a törvényt rágalmazza, és a törvény felett ítélkezik. Ha pedig a törvény felett ítélkezel, nem megtartója, hanem ítélőbírája vagy a törvénynek. 12 Egy a törvényadó és az ítélőbíró, aki megmenthet és elveszthet.

De ki vagy te, hogy ítélkezel felebarátod felett?

σὺ δὲ τίς εἶ, ὁ κρίνων τὸν πλησίον;

13 Most tehát, akik azt mondjátok: „Ma vagy holnap elmegyünk abba a városba, és ott töltünk egy esztendőt, kereskedünk és nyereséget szerzünk”, 14 azt sem tudjátok, mit hoz a holnap. Mert a ti életek olyan, mint a lehelet, amely egy kis ideig látszik, aztán eltűnik.

15 Inkább ezt kellene mondanotok: **Ha az Úr akarja, akkor élünk**, és ezt vagy azt fogjuk cselekedni.

ἀντὶ τοῦ λέγειν ὑμᾶς ¹ Ἐὰν ὁ κύριος θέλη, ¹ καὶ ζήσομεν καὶ ποιήσομεν τοῦτο ἢ ἐκεῖνο.

pro eo ut dicatis si Dominus voluerit et vixerimus faciemus hoc aut illud

16 Ti azonban most kérkedtek elbizakodottságotokban: minden ilyen kérkedés gonosz. 17 Aki tehát tudna jót tenni, de nem teszi: bűne az annak.

Jak 5

1 Most tehát, ti, gazdagok, sírjatok és jajgassatok a bekövetkező nyomorúságaitok miatt! 2 Gazdagságotok megrothadt, ruháitokat megrágtá a moly, 3 aranyotok és ezüstötök megrozsdásodott, és rozsdája ellenetek tanúskodik, és megemészti testeteket, mint a tűz. **Kincseket gyűjtöttetek még az utolsó napokban is.** 4 Íme, a földjeiteket learató munkások bére, amelyet visszatartottatok, az égre kiált, és az aratók panasza eljutott a Seregek Urának a fülébe. 5 Dözsöltetek a földön és tobzódzatok, hizlaltatok a szíveteket, mint az áldozati állat levágásának napján. 6 Elítéltétek, megöltétek az igazat, és ő nem állt ellen nektek. 7 Legyetek tehát türelemmel, testvéreim, az Úr eljöveteleig. Íme, a földművelő várja a föld drága gyümölcsét, és türelmesen várja, amíg az korai és késői esőt kap. **8 Legyetek tehát ti is türelemmel, és erősítsétek meg a szíveteket, mert az Úr eljövetele közel van.** 9 Ne

panaszkodjatok, testvéreim, egymásra, hogy el ne ítéltesetek! **Íme, a bíró az ajtó előtt áll. ITT IS, NEM CSAK A JEL-BEN!** 10 Vegyetek példát, testvéreim, a szenvedésben és a türelemben a prófétákról, akik az Úr nevében szóltak. 11 Íme, boldognak mondjuk azokat, akik túrni tudtak a szenvedésekben. **Jób állhatatosságáról hallottatok, és láttátok, hogyan intézte a sorsát az Úr; mert igen irgalmas és könyörületes az Úr.** 12 Mindenekelőtt pedig, testvéreim, ne esküdjetek se az égre, se a földre, se más egyébre. Hanem legyen az igenetek igen, és a nemetek nem, hogy ítélet alá ne essetek.

13 Szenved-e valaki közöttetek? **Imádkozzék! Öröme van-e valakinek? Énekeljen dicséretet!**

Κακοπαθεῖ τις ἐν ὑμῖν; ¹ προσευχέσθω· εὐθυμεῖ τις; ¹ ψαλλέτω.

14 Beteg-e valaki közöttetek? **Hívassa magához a gyülekezet véneit, hogy imádkozzanak érte, és kenjék meg olajjal az Úr nevében.**

ἀσθενεῖ τις ἐν ὑμῖν; ¹ προσκαλεσάσθω τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας, ¹ καὶ προσευξάσθωσαν ἐπ’ αὐτὸν ἀλείψαντες * ἐλαίῳ ¹ ἐν τῷ ὀνόματι [τοῦ ¹ κυρίου].

15 És a hitből fakadó imádság megszabadítja a szenvedőt, az Úr felsegíti őt, sőt ha bűnt követett is el, bocsánatot nyer.

καὶ ἡ εὐχὴ τῆς πίστεως σώσει τὸν κάμνοντα, ¹ καὶ ἐγερεῖ αὐτὸν ὁ κύριος· κὰν ἁμαρτίας ἢ πεποιηκῶς, ἀφεθήσεται αὐτῷ.

16 Valljátok meg azért egymásnak bűneiteket, és imádkozzatok egymásért, hogy meggyógyuljatok. Nagy az ereje az igaz ember buzgó könyörgésének.

ἐξομολογεῖσθε οὖν ἀλλήλοις τὰς ἁμαρτίας καὶ ᾿προσεύχεσθε ᾿ ὑπὲρ ἀλλήλων, ὅπως ἰαθῆτε. πολὺ ἰσχύει δέησις δικαίου ἐνεργουμένη.

17 Illés ugyanolyan ember volt, mint mi, és amikor buzgón imádkozott azért, hogy ne legyen eső, nem is volt eső a földön három évig és hat hónapig. 18 Aztán ismét imádkozott, és az ég esőt adott, és a föld meghozta termését. 19 Testvéreim, ha valamelyikőtök eltévelyedik az igazságtól, és megtéríti valaki, 20 tudja meg, hogy aki megtérített egy bűnöst a tévelygés útjáról, megmenti annak a lelkét a haláltól, és sok bűnt elfedez.

1Pét 1

1Péter, Jézus Krisztus apostola Pontusz, Galácia, Kappadócia, Ázsia és Bitinia szórványában élő jövevényeknek, akik ki vannak választva 2 az Atya Isten eleve elrendelése szerint a Lélek megszentelő munkája által az engedelmességre és a Jézus Krisztus vérével való meghintésre: Kegyelem és békeség adassék nektek bőségesen.

3 **Aldott a mi Urunk Jézus Krisztus Istene és Atyja, aki nagy irgalmából újjászült minket Jézus Krisztusnak a halottak közül való feltámadása által élő reménységre,**

Εὐλογητὸς ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ¹ ὁ κατὰ τὸ πολὺ αὐτοῦ ἔλεος ἀναγεννήσας ἡμᾶς εἰς ἐλπίδα ζωῆς δι' ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκ νεκρῶν,

4 arra az el nem múló, szeplőtelen és hervadhatatlan örökségre, amely a mennyben van fenntartva számotokr 5 Titeket pedig Isten hatalmas őriz hit által az üdvösségre, amely készen áll arra, hogy nyilvánvalóvá legyen az utolsó időkben. 6 Ezen örvendeztek, noha most, mivel így kellett lennie, egy kissé megszorodtatok különféle kísértések között, 7 hogy a **ti megpróbált hitetek, amely sokkal értékesebb a veszendő, de tűzben kipróbált aranynál, Jézus Krisztus megjelenésekor méltónak bizonyuljon a dicséretre, a dicsőségre és a tisztességre.** 8 Őt szeretitek, pedig nem láttátok, őbenne hisztek, bár most sem látjátok, és kimondhatatlan, dicsőült örömmel örvendeztek, 9 mert elértétek hitetek célját, lelketek üdvösségét.

10 Ezt az üdvösséget keresték és kutatták a próféták, akik a nektek szánt kegyelemről prófétáltak,

Περὶ ¹ ἧς σωτηρίας ἐξεζήτησαν καὶ ἐξηραύνησαν προφῆται οἱ περὶ τῆς εἰς ὑμᾶς χάριτος προφητεύσαντες, ¹

**ἐξεζήτησαν – vizsgáldtok; ἐκζητέω - 1. (A.) keres, kutat; 2. (P.) számot ad vmiről
ἐξηραύνησαν – kutattak; ἐξεραυνάω - kutat, nyomoz valami után**

11 kutatva, hogy melyik vagy milyen időről tett kijelentést Krisztus bennük levő Lelke, amikor előre bizonyoságot tett a Krisztusra váró szenvedésekről és az ezeket követő dicsőségről.

ἐραυνῶντες εἰς τίνα ἢ ποῖον καιρὸν ἐδήλου τὸ ἐν αὐτοῖς πνεῦμα Χριστοῦ προμαρτυρόμενον τὰ εἰς Χριστὸν παθήματα καὶ τὰς μετὰ ταῦτα δόξας·

ἐραυνῶντες – kutatók, ἐραυνάω! v. ἐρευνάω - kutat, teljesen földerít, gondosan megvizsgál, ἐδήλου - nyilvánította ki, δηλώω - nyilvánvalóvá tesz, πάθημα, -τος - szenvedés

12 Ők azt a kijelentést kapták, hogy nem maguknak, hanem nektek szolgálnak azokkal, amikről most az evangélium hirdetői prédikálnak nektek a mennyből küldött Szentlélek által, és amikbe angyalok vágyakoznak beletekinteni.

οἷς ἀπεκαλύφθη ὅτι οὐχ ἑαυτοῖς ¹ ὑμῖν δὲ διηκόνουν αὐτά, ¹ ἃ νῦν ἀνηγγέλη ¹ ὑμῖν διὰ τῶν εὐαγγελισαμένων ὑμᾶς ¹ * πνεύματι ἁγίῳ ἀποσταλέντι ἀπ' οὐρανοῦ, εἰς ἃ ἐπιθυμοῦσιν ἄγγελοι παρακύψαι.

παρακούσαι. – betekinteni, παρακύπτω – lehajol

13Ezért tehát elméteket felkészítve legyetek józanok, és teljes bizonyossággal reménykedjétek abban a kegyelemben, amelyet Jézus Krisztus megjelenésekor kaptok. **14** Mint engedelmes gyermekek **ne igazodjatok azokhoz a korábbi vágyaitokhoz, amelyek tudatlanságotok idején voltak bennetek, 15** hanem – mivel ő, a Szent hívott el titeket – **ti is szentek legyetek egész magatartásotokban, 16** mert meg van írva: „Szentek legyetek, mert én szent vagyok.” **17** Ha pedig mint Atyátokat hívjátok őt segítségül, aki személyválogatás nélkül ítél meg mindenkit cselekedete szerint, szent félelemmel éljétek földi vándorlásotok idején, **18** tudva, hogy nem veszendő dolgokon, ezüstön vagy aranyon váltattatok meg atyáitoktól örökölt hiábavaló életetekből, **19** hanem drága véren, a hibátlan és szeplőtelen Báránynak, Krisztusnak a vérén. **20** Ő ugyan a világ teremtése előtt kiválasztatott, de az idők végén megjelent tiérettek, 21 akik általa hisztek Istenben, aki feltámasztotta őt a halottak közül, és dicsőséget adott neki, hogy hitetek Istenbe vetett reménység is legyen.

22Tisztítsátok meg lelketeket az igazság iránti engedelmisséggel képmutatás nélküli testvérszeretetre, egymást kitartoán, tiszta szívből szeressétek, **23** mint akik nem romlandó, hanem romolhatatlan magból születtetek újjá, Isten élő és maradandó igéje által. **24** „Mert minden test olyan, mint a fű, és minden dicsősége, mint a mező virága: megszárad a fű, és virága elhull, **25** de az ÚR beszéde megmarad örökké.” Ez pedig az a beszéd, amelyet hirdettek nektek.

INTERTEXT!

Ézs 40, 6-8 LXX	1Pét 1, 23
	<p>23 mint akik nem romlandó, hanem romolhatatlan magból születtetek újjá, Isten élő és maradandó igéje által.</p> <p>23 ἀναγεγεννημένοι οὐκ ἐκ σπορᾶς φθαρτῆς ἁλλὰ ἀφθάρτου, ¹ διὰ λόγου ζῶντος θεοῦ καὶ μένοντος!</p>
<p>6b</p> <p>Minden test csak fű, és minden szépsége, mint a mezei virágé.</p> <p>Πᾶσα σὰρξ χόρτος, καὶ πᾶσα δόξα ἀνθρώπου ὡς ἄνθος χόρτου</p>	<p>24 „Mert minden test olyan, mint a fű, és minden dicsősége, mint a mező virága:</p> <p>διότι πᾶσα σὰρξ ὡς χόρτος, ¹ καὶ πᾶσα δόξα αὐτῆς ὡς ἄνθος χόρτου.</p>

<p>Elszárad a fű, elhervad a virág, ha ráfúj az ÚR szele. – Bizony, csak fű a nép!</p> <p>ἐξηράνθη ὁ χόρτος, καὶ τὸ ἄνθος ἐξέπεσεν,</p>	<p>megszárad a fű, és virága elhull,</p> <p>ἐξηράνθη ὁ χόρτος, ¹ καὶ τὸ ἄνθος ἐξέπεσεν</p>
<p>8.Istenünk igéje örökre megmarad</p> <p>τὸ δὲ ῥῆμα τοῦ θεοῦ ἡμῶν μένει εἰς τὸν αἰῶνα.</p>	<p>25 de az Úr beszéde megmarad örökké.”</p> <p>τὸ δὲ ῥῆμα Κυρίου ¹ μένει εἰς τὸν αἰῶνα.</p>

NB Jk 1,10-11-ben a gazdagokat fújja el a szél!

1Pét 2

1 Levetve tehát minden gonoszsgot, minden álnokságot, képmutatást, irigységet és minden rágalalmazást, **2 mint újszülött csecsemők a hamisítatlan lelki tejet kívánjátok, hogy azon növekedjete az üdvösségre,** 3 mivel megízleltétek, hogy jóságos az Úr. **4 Járuljatok öhozzá, mint élő kőhöz,** amelyet az emberek ugyan megvetettek, azonban Isten előtt „kiválasztott és drága”; 5 ti magatok is mint élő kövek épüljete fel lelki házzá, **sztent papsággá, hogy lelki áldozatokat ajánljatok fel, amelyek kedvesek Istennek Jézus Krisztus által.** 6 Ezért áll ez az Írásban: „Íme, leteszek Sionban egy **kiválasztott drága sarokkővet,** és aki hisz benne, nem szégyenül meg.” 7 Nektek, a hívőknek drága kincs, **a hitetleneknek pedig az a kő, amelyet megvetettek az építők, sarokkővé lett, 8 megütközés kövévé és megbotránkozás sziklájává, azok beleütköznek, mert nem engedelmeskednek az igének. Ők erre is rendeltettek.**

9Ti azonban választott nemzetiség, királyi papság, szent nemzet vagytok, Isten tulajdonba vett népe, hogy hirdesséte nagy tetteit annak, aki a sötétségből az ő csodálatos világosságára hívott el titeket; (1Pt 2,9)

ὁμεῖς δὲ γένος ἐκλεκτόν, βασιλείον ἱεράτευμα, ἔθνος ἅγιον, λαὸς εἰς περιποίησιν, ὅπως τὰς ἀρετὰς ἐξαγγείλητε τοῦ ἐκ σκότους ὑμᾶς καλέσαντος εἰς τὸ θαυμαστὸν αὐτοῦ φῶς

10 akik egykor nem az ő népe voltatok, most pedig Isten népe vagytok, akik számára nem volt irgalom, most pedig irgalomra találtatok. 11 Szeretteim, kérlek titeket, mint jövevényeket és idegeneket: tartózkodjatok a testi vágyaktól, amelyek a lélek ellen harcolnak. 12 Tisztességesen éljete a pogányok között, hogy ha valamivel rágalmaznak titeket, mint gonosztevőket, a ti jó cselekedeteiteket látva, dicsőítsék Istent a meglátogatás napján. 13 Engedelmeskedjete

minden emberi rendnek az Úrért, akár a királynak, mint a legfőbb hatalomnak, **(U.A. MINT RÓM 13)**

14 akár a helytartóknak, mint akiket ő küld a gonosztevők megbüntetésére és a jót cselekvők megdicsérésére. 15 Mert Isten akarata az, hogy jót cselekedve némítsátok el az értelmetlen emberek tudatlanságát 16 mint szabadok: **nem úgy, mint akik a szabadságot a gonoszság takarójául használják, hanem mint Isten szolgálói. SZABADSÁG ABUSUSA, U.A.MINT A JAKAB LEVÉLBEN**

17 Mindenkinek adjátok meg a tiszteletet, a testvéreket szeressétek, az Istent féljétek, a királyt tiszteljétek.

18 Ti, szolgálak pedig teljes félelemmel engedelmeskedjétek uraitoknak, ne csak a jóknak és méltányosoknak, hanem a kíméletleneknek is.

19 Mert kegyelem az, ha valaki Istenre néző lelkiismerettel tűr el sérelmeket, amikor igazságtalanul szenved

τοῦτο γὰρ χάρις ¹ εἰ διὰ συνείδησιν θεοῦ ὑποφέρει τις λύπας πάσχων ἀδίκως·

λύπη, -ς - szomorúság, testi fájdalom

20 De milyen dicsőség az, ha kitartóan tűritek a hibátok miatt kapott verést? Ellenben, ha kitartóan cselekszitek a jót, és tűritek érte a szenvedést, az kedves az Isten szemében. 21 Hiszen erre hívatatok el, **mivel Krisztus is szenvedett értetek, és példát adott nektek, hogy az ő**

nyomdokait kövessétek: ὑπογραμμὸν 22 ő nem tett bünt, álnokság sem hagyta el a száját, 23 mikor gyalázták, nem viszonzta a gyalázást; amikor szenvedett, nem fenyegetőzött, hanem rábízta ezt arra, aki igazságosan ítél. **Az ő [Krisztus] sebei által gyógyultatok meg. (1Pt 2,24b)**

24 Bűneinket maga vitte fel testében a fára, hogy miután meghaltunk a bűnöknek, az igazságnak éljünk: az ő sebei által gyógyultatok meg. ÉZS 53, 24

ὅς τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν αὐτὸς ἀνήνεγκεν ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ξύλον, ἵνα ταῖς ἀμαρτίαις ἀπογενόμενοι τῇ δικαιοσύνῃ ζήσωμεν. ¹ οὗ τῷ μῶλωπι ἰάθητε.

LXX 53,24

οὗ τῷ μῶλωπι ἰάθητε. SZÓ SZERINT!

μῶλωπι - sebek révén; μῶλωψ, -ωπος - seb, véralfutás

25 Mert olyanok voltatok, mint a tévelygő juhok, de most megtértetek lelketek pásztorához és gondviselőjéhez.

1Pt 3

1 Ugyanígy, ti, asszonyok, engedelmeskedjétek férjeteknek, hogy ha közülük egyesek nem engedelmeskednek az igének, feleségük magaviselete szavak nélkül is megnyerje őket, 2 felügyelve istenfélő és tiszta életetekre. 3 Ne a külső dísz legyen a ti ékességeitek, ne a hajfonogatás, arany ékszerek felrakása vagy különféle ruhák felöltése, **4 hanem a szív elrejtett embere a szelíd és csendes lélek el nem múló díszével: ez értékes Isten előtt.** 5 Egykor a szent asszonyok is, akik Istenben reménykedtek, így díszítették magukat: engedelmeskedtek férjüknak, 6 ahogyan Sára engedelmeskedett Ábrahámnak, és urának nevezte őt. Az ő leányai lettek, ha jót teszték, és ha nem féltek semmiféle fenyegetéstől. 7 És ugyanígy, ti, férfiak is, megértően éljétek együtt feleségeitekkel, mint a gyengébb féllel, adjátok meg neki a tiszteletet mint örökösátörökösöknek is az élet kegyelmében, hogy imádkozásotok ne ütközzék akadályba. 8 Végül pedig legyetek mindnyájan egyetértők, együttérzők, testvérszeretők, könyörületsek,

alázatosak. 9 Ne fizessetek a gonoszért gonosszal, vagy a gyalázkodásért gyalázkodással, hanem ellenkezőleg: mondjatok áldást, hiszen arra hívtatok el, hogy áldást örököljete. **10 Mert aki szeretne örülni az életnek és jó napokat látni, óvja nyelvét a gonosztól, és ajkait, hogy ne szóljanak álnokságot;** 11 forduljon el a gonosztól, és cselekedjék jót, keresse és kövesse a békességet; **12 mert az Úr szeme az igazakon van, és füle az ő könyörgésükre figyel, az Úr arca pedig a gonoszt cselekvők ellen fordul.** 13 De ki az, aki bántalmaz titeket, ha buzgón igyekeztek a jóra? 14 De még ha szenvednétek is az igazságért, akkor is boldogok vagytok; a fenyegetésüktől pedig ne ijedjete meg, se meg ne rettenjete. 15 Ellenben az Urat, Krisztust tartsátok szentnek szívetekben, és **legyetek készen mindenkor számot adni mindenkinek, aki számon kéri tőletek a bennetek élő reménységet.** 16 Ezt pedig szelíden és tisztelettudóan, jó lelkiismerettel tegyete, hogy amivel rágalmaznak titeket, abban megszegyenüljenek azok, akik gyalázzák a ti Krisztusban való példás életetete. 17 Mert jobb jót, mint gonoszt cselekedve szenvedni, ha ez az Isten akarata.

(1Pt 3,18) SZENVEDETT VAGY MEGHALT?

18 Mert Krisztus is szenvedett egyszer a bűnökért, az Igaz a nem igazakért, hogy Istenhez vezessen minket, miután halálra adatott test szerint, de megelevenítettett Lélek szerint.

ὅτι καὶ Χριστὸς ἅπαξ περὶ ἁμαρτιῶν ἠπέθανεν, δίκαιος ὑπὲρ ἀδίκων, ἵνα ὑμᾶς προσαγάγη τῷ θεῷ, ἑ θανατωθεὶς μὲν σαρκὶ ἑ ζωοποιηθεὶς ἑ δὲ πνεύματι·

ἅπαξ – egyszer

ἀποθνήσκω v. ἀποθνήσκω 1. meghal; 2. (átv. is) elhal; 3. (állatról) el-hull;

ÉRDEKES: KG, RUF, STL, CS KG 1590, KG. KI, : ἀποθνήσκω - = SZENVEDETT

KNV, SZIT, BD, RL, BG, :: ἀποθνήσκω - = MEGHALT

TYN, KJV = suffered

Luth gelidden hat

BALÁZS SZERINT CSAK MEGHALT JELENT AZ ἀποθνήσκω

A TÖBBSÉG A SZENVEDÉST ÍRJA, CSAK A KISEBBSÉG A MEGHALÁST, NOHA A SZÓ JELENTÉSE BALÁZS SZERINT IS CSAK A MEGHAL

ESV SZERINT 1PÉT 3, 18 . LSB :KEY TEXT ON THE ATONEMENT

19 Így ment el a börtönben levő lelkekhez is, és prédikált azoknak, 20 akik egykor engedetlenek voltak, amikor Isten türelmesen várakozott Nőé napjaiban a bárka készítésekor. Ebben kevés, szám szerint nyolc lélek menekült meg a vízen át.

21 Most pedig titeket is megment ennek képmása, a keresztség, amely nem a test szennyének lemosása, hanem könyörgés Istenhez jó lelkiismeretért a feltámadt Jézus Krisztus által,

ὃ καὶ ὑμᾶς ἀντίτυπον ἑ νῦν σώζει ἑ βάπτισμα, οὐ σαρκὸς ἀπόθεσις ῥύπου ἀλλὰ συνειδήσεως ἀγαθῆς ἑπερώτημα εἰς θεόν, δι' ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἑ

ἀπόθεσις, -εως – letetés

ῥύπος, -ου – szenny

ἑπερώτημα - kérés

NOÉ ÖZÖNVÍZÉNEK ANTITÜPOSZA A KERSZTSÉG

22 aki miután felment a mennybe, Isten jobbán van, és alávettettek neki angyalok, hatalmasságok és erők.

1Pt 4

1 Mivel tehát Krisztus testben szenvedett, vértézzétek fel magatokat azzal a felismeréssel, hogy aki testileg szenved, az elszakad a bűntől, **2 hogy többé ne emberi vágyak, hanem Isten akarata szerint éljétek le testi életetek hátralevő idejét.** 3 Bizony, elég volt abból, hogy a múltban a pogányok szokása szerint kicsapongásokban, kívánságokban, részegeskedésekben, dorbézolásokban, tivornyázásokban és szentségtelen bálványimádásokban éltetek. 4 Azért csodálkoznak rajtatok, sőt káromolnak titeket, mert nem rohantok velük együtt a kicsapongásnak ugyanabba a posványába. 5 De számot fognak adni annak, aki készen áll ítélni élőket és holtakat. 6 Mert a holtaknak is azért hirdettetett az evangélium, hogy megítéltessenek ugyan mint emberek testben, de éljenek Isten szerint lélekben. 7 Mindennek a vége pedig már közel van: legyetek tehát bölcssek és józanok, hogy imádkozhassatok.

8 Mindenekelőtt legyetek kitartóak az egymás iránti szeretetben, mert a szeretet sok bűnt elfedez.

πρὸ πάντων τὴν εἰς ἑαυτοὺς ἀγάπην ἐκτενῆ ἔχοντες, ὅτι ἀγάπη καλύπτει πλῆθος ἁμαρτιῶν·¹

9 Legyetek egymás iránt vendégszeretők zúgolódás nélkül. **10 Amilyen lelki ajándékot kaptatok, úgy szolgáljatok azzal egymásnak, mint Isten sokféle kegyelmének jó sáfárai:** 11 ha valaki prédikál, úgy mondja szavait, mint Isten ígét, ha valaki szolgál, úgy szolgáljon, **mint aki azt Istentől kapott erővel végzi,** hogy mindenkor Isten dicsőíttessék Jézus Krisztus által, akié a dicsőség és a hatalom örökkön-örökké. Ámen.

Szeretteim! **A szenvedés tüze miatt, amely megpróbáltatásul támadt közöttetek, ne csodálkozzatok úgy, mintha valami meglepő dolog érne titeket.** 13 Sőt, amennyire részesültök Krisztus szenvedésében, annyira örüljétek, hogy az ő dicsőségének megjelenésekor is ujjongva örülhettek. 14 Boldogok vagytok, ha gyaláznak titeket Krisztus nevéért, mert a dicsőség **Lelke, Isten Lelke megnyugszik rajtatok.** 15 Közületek tehát senki se szenvedjen mint gyilkos, mint tolvaj, mint gonosztevő vagy mint más dolgába avatkozó. 16 **Ha azonban valaki mint keresztyén szenved, ne szégyenkezzék, hanem dicsőítse Istent ezzel a névvel.** **17 Mert itt van az idő, amikor elkezdődik az ítélet Isten háza népén.** Ha pedig először rajtunk kezdődik, akkor mi lesz a vége azoknak, akik nem engedelmeskednek Isten evangéliumának? 18 És ha az igaz is alig menekül meg, akkor hova lesz az istentelen és a bűnös? 19 Akik tehát Isten akaratából szenvednek, azok is ajánlják lelküket a hű Teremtőnek, és cselekedjék a jót!

1Pt 5

1A közöttetek levő presbitereket tehát kérem én, a presbitertárs és Krisztus szenvedéseinek tanúja, valamint eljövendő dicsőségének is részese: **2 legeltessétek Isten közöttetek levő nyáját, ne kényszerből, hanem önként, ne nyereszkedésből, hanem készségesen, 3 ne is úgy, mint akik uralkodnak a rájuk bízottakon, hanem mint akik példaképei a nyájnak.**

τύποι γινόμενοι τοῦ ποιμνίου

TÜPOSZ!

4 És amikor megjelenik a főpásztor, elnyeritek a dicsőség hervadhatatlan koszorúját. 5 Ugyanúgy, ti, ifjabbak, engedelmeskedjétek az idősebbeknek, egymás iránt pedig valamennyien legyetek alázatosak, mert Isten a gőgösöknek ellenáll, az alázatosoknak pedig kegyelmet ad. 6 **Alázzátok meg tehát magatokat Isten hatalmas keze alatt, hogy felmagasztaljon titeket annak idején.** 7 Minden gondotokat óreá vessétek, mert neki

gondja van rátok. 8 Legyetek józanok, vigyázzatok, mert **ellenségeitek, az ördög mint ordító oroslán jár szerte, keresve, kit nyeljen el!** 9 álljatok neki ellen a hitben szilárdan, tudva, hogy ugyanazok a szenvedések telnek be testvéreiteken e világban.

10 A minden kegyelem Istene pedig, aki elhívott titeket Krisztusban az ő örök dicsőségére, miután rövid ideig szenvedtetek, maga fog titeket felkészíteni, megszilárdítani, megerősíteni és megalapozni. 11 Övé a dicsőség és a hatalom örökkön-örökké. Ámen.

12 Szilvánusz által, aki – mint gondolom – hűséges testvéretek, röviden írtam, bátorítva titeket és bizonyoságot téve arról, hogy az az Isten igazi kegyelme, amelyben álltok. 13 Köszönt titeket a veletek együtt kiválasztott babiloni gyülekezet és Márk, az én fiam. 14 Köszöntsétek egymást a szeretet csókjával. Békesség mindnyájatoknak, akik Krisztusban vagytok.

2Pt 1

1 Simon Péter, Jézus Krisztus szolgálja és apostola mindazoknak, akik velünk együtt ugyanabban a drága hitben részesültek Istenünk és Üdvözítőnk, Jézus Krisztus igazsága által: 2 Kegyelem és békesség adassék nektek bőségesen Istennek és a mi Urunknak, Jézusnak megismerésében. 3 Az ő isteni hatalma megajándékozott minket mindazzal, ami az életre és a kegyességre való, azáltal, hogy megismertük őt, aki saját dicsőségével és erejével hívott el minket. 4 Ezek által drága és hatalmas ígéreteket kaptunk, hogy általuk isteni természet részeseivé legyetek, és megmeneküljetez attól a pusztulástól, amelyet a kívánság okoz a világban. 5 Éppen ezért teljes igyekezettel törekedjetez arra, hogy hitetekben mutassátok meg az igaz emberséget, az igaz emberségben ismeretet, 6 az ismeretben önuralmat, az önuralomban állhatatosságot, az állhatatosságban kegyességet, 7 a kegyességben testvéri szeretetet, a testvéri szeretetben pedig minden ember iránti szeretetet. 8 Mert ha ezek megvannak és gyarapodnak bennetek, nem leszetez a mi Urunk Jézus ismeretében sem tétlenek, sem terméketlenek. 9 Akiben pedig ezek nincsenek meg, az vak, rövidlátó, és elfeledkezett arról, hogy régi bűneiből megtisztult. 10 Ezért tehát, testvéreim, igyekezzetez még jobban megerősítene elhívátásotokat és kiválasztásotokat, mert ha ezt teszetez, nem fogtok megbotlani soha. 11 És így majd dicsőségesen mehetetez be a mi Urunk és Üdvözítőnk, Jézus Krisztus örök országába. 12 Ezért ezekre mindig emlékeztetni foglak titeket, bár ismeritek mindezt, és a megismert igazsághoz szilárdan ragaszkodtok. 13 De helyesnek tartom,

hogy míg ebben a földi porsátorban vagyok, emlékeztetéssel ébresztgessetez titeket. 14 Mert tudom, hogy hamar leteszem porsátoromat, amint a mi Urunk Jézus Krisztus is kijelentetez nekem. 15 Igyekszem azonban, hogy elköltözésem után is mindig megemlékezhessetez ezekről.

16 Mert nem kitalált meséket követve ismertettük meg veletez a mi Urunk Jézus Krisztus hatalmát és megjelenését, hanem úgy, hogy szemtanúi voltunk isteni fenségének.

οὐ ¹ γὰρ σεσοφισμένοις μύθοις ἐξακολουθήσαντες ἐγνωρίσαμεν ὑμῖν τὴν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ δύναμιν καὶ παρουσίαν, ¹ ἀλλ' ἐπόπται γενηθέντες τῆς ἐκείνου μεγαλειότητος.

σεσοφισμένοις – szofisztikált, σοφίζω - 1) (A) bölcsé tesz; 2) (M) bölcsé válik

ἐξακολουθήσαντες – követve; ἐξακολουθέω - 1) követ valakit;

ἐγνωρίσαμεν - adtuk tudtotokra; γνωρίζω - megismertet, tudomására hoz,

ἐπόπται – szemtanúi; ἐπόπτης, -ου – szemtanú

μεγαλειότητος. – nagyságé, μεγαλειότης, -τος - nagyság

17 Mert amikor az Atya Istentől tisztességet és dicsőséget nyert, és ilyen szózatot intézett hozzá a felséges dicsőség: „Ez az én szeretett Fiam, akiben gyönyörködöm”, 18 mi hallottuk ezt a mennyből jött szózatot, mert együtt voltunk vele a szent hegyen.

19 Ezért egészen bizonyosnak tartjuk a próféta beszédet, amelyre jól teszetez, ha figyeltek, mint sötét helyen világító lámpásra, amíg felvirrad a nap, és felkel a hajnalcsillag szívetekben.

καὶ ἔχομεν βεβαιότερον τὸν προφητικὸν λόγον, ¹ ᾧ καλῶς ποιεῖτε προσέχοντες ὡς λύχνω φαίνοντι ἐν ἀύχμηρῳ τόπῳ,

ἕως οὗ ἡμέρα διαυγάση καὶ φωσφόρος ἀνατείλη ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν·

βεβαιότερον – megerősítettebbként; βεβαιότερος, -α, -ον – megerősítettebb
προσέχοντες - (ha) ügyelők (vagytok); προσέχω - 1. (figyelmet) odafordít,
λύχνος, -ου - lámpa, olajmécses λύχνος, -ου - lámpa, olajmécses
ἀσχημρός, -ᾶ, -όν - 1) piszkos, mocskos
,ἀνατείλη - fölkel, ἀνατέλλω - 1) felkelt; felhoz, létrehoz; 2)

20 Mindenekelőtt tudnotok kell, hogy az Írás egyetlen próféciája sem ered önkényes magyarázatból,

τοῦτο πρῶτον γινώσκοντες ὅτι πᾶσα προφητεία γραφῆς ἰδίας ἐπιλύσεως οὐ γίνεται,¹

ἐπιλύσεως – értelmezésből, ἐπίλυσις, -εως - értelmezés

21 mert sohasem ember akaratából származott a prófécia, hanem a Szentlélektől indítatva szóltak az Istentől küldött emberek.

οὐ γὰρ θελήματι ἀνθρώπου ἠνέχθη προφητεία ποτέ, ἁλλὰ ὑπὸ πνεύματος ἁγίου φερόμενοι ἐλάλησαν ἀπὸ θεοῦ ἄνθρωποι

ἠνέχθη – juttatott, φέρω - hoz, visz
ποτέ, - bármikor

2Pt 2

1 De voltak a nép körében hamis próféták is, mint ahogyan közöttetek is lesznek hamis tanítók, akik veszedelmes eretnokségeket fognak közétek becsempészni. Ezekkel megtagadják az Urat, aki őket megváltotta, így gyors pusztulást hoznak magukra.² Sokan fogják követni kicsapongásaikat, és miattuk káromolni fogják az igazság útját,³ benneteket pedig szép szavakkal fognak kifosztani kapzsiságukban. Ellenük már régóta készen van az ítélet, és nem kerülik el kárhozatukat. 4 Mert Isten nem kímélte a bűnbe esett angyalokat sem, hanem az alvilág sötét mélységébe taszította őket, hogy őrizetben maradjanak az ítéletig.⁵ Nem kímélte meg az ősi világot sem, hanem csak Nóét, az igazság hirdetőjét őrizte meg nyolcadmagával, amikor özönvízzel borította el az istentelenek világát. 6 Elhamvasztotta és pusztulásra ítélte Sodoma és Gomora városát, intő példaként azoknak, akik istentelenül élnek. 7 Viszont az igaz Lótót megszabadította, aki szenvedett az elvetemültek kicsapongó viselkedésétől. 8 Mert ez az igaz ember, amikor közöttük lakott, gonosz cselekedeteiket látva és hallva napról napra gyötörte igaz lelkét.⁹ Éppen így meg tudja szabadítani az Úr a kegyeseket a kísértésből, a gonoszokat pedig büntetések között tudja megtartani az ítélet napjára. 10 Különösen azokat, akik tisztátalan vágyaik után mennek, és az Isten felségét megvetik. Ezek vakmerők, elbizakodottak, akik attól sem rettennek vissza, hogy dicsőséges hatalmakat káromoljanak, 11 holott még az angyalok sem mondanak ezekre az Úr előtt kárhoztató ítéletet, jöllehet erőben és hatalomban felülmúlják őket. 12 Ezek pedig olyanok, mint az okatlan állatok, amelyek természettől fogva megfogásra és levágásra valók; azt káromolják, amit nem ismernek, és azokhoz hasonlóan fognak elpusztulni is. 13 Ez lesz gonoszságuk bére. Ezek gyönyörűségnek tartják a dőzsölést fényes nappal, szennyfoltok

és szegényfoltok ők, akik álnokságaikban tobzódnak, amikor együtt lakmároznak veletek. 14 Szemük parázna vággyal van tele, és telhetetlenek a bűnben, elcsábítják az állhatatlan lelkeket, szívük gyakorlott a kapzsiságban, átok gyermekei. 15 **Ezek elhagyták az egyenes utat, eltévelyedtek, és követték Bálámnak, Beór fiának útját, aki a gonoszság bérét szerette,** 16 de **aki vétkéért feddést kapott: egy néma igavonó állat emberi hangon szólalt meg, és megakadályozta a próféta esztelenségét.** 17 Ezek víztelen források, forgószéltől sodort ködfoszlányok, akiknek a sötétség homálya van fenntartva. 18 Mert üres, fellengzős szólásokat hangoztatva testi vágyaik kiélésére csábítják feslett életükkel azokat, akik nemrégiben szakadtak el a tévelygésben élőkötől. 19 Szabadságot ígérnek nekik, bár maguk a romlottság szolgái, mert mindenki rabja lesz annak, ami legyőzte. 20 **Mert ha az Úrnak és az Üdvözítő Jézus Krisztusnak megismerése által megszabadultak a világ förtelmeitől, de ismét belekeveredve azokba elbuknak; ez az utóbbi állapotuk rosszabb lesz az elsónél.** **VÖ. ZSID LEVÉL; AKIK KIESTEK A KEGYELEM BŐL, LEHETETLEN NEKIK ÚJRA MEGTÉRNI.**

IGEN KEMÉNY SZAVAK, ERŐS KÉPEK A KÉPMUTATÓKRÓL, AKIK MÁSOkat MEGTÉVESZTENEK!! Mert jobb lett volna nekik, ha meg sem ismerik az igazság útját, minthogy azt megismerve elforduljanak a nekik adott szent parancsolattól. 22 De betelt rajtuk az igaz példabeszéd: „A kutya visszatér a maga okádására”, és „A megfürdött disznó sárban hempereg.”

1Jn1

1 Ami kezdettől fogva volt, amit hallottunk, amit szemünkkel láttunk, amit megfigyeltünk, amit kezünkkel is megtapintottunk, azt hirdetjük az élet igéjéről.

Ὁ ἦν ἀπ' ἀρχῆς, ὃ ἀκηκόαμεν, ὃ ἐώρακαμεν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν, ὃ ἐθεασάμεθα καὶ αἱ χεῖρες ἡμῶν ἐψηλάφησαν, ¹ περὶ τοῦ λόγου τῆς ζωῆς

2 Mert megjelent az élet, mi pedig láttuk, és bizonysgot teszünk róla, és hirdetjük nektek is az örök életet, amely az Atyánál volt, és megjelent nekünk.

– καὶ ἡ ζωὴ ἐφανερώθη, καὶ ἐώρακαμεν καὶ μαρτυροῦμεν καὶ ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον ἣτις ἦν πρὸς τὸν πατέρα καὶ ἐφανερώθη ἡμῖν, –

3 Amit tehát láttunk és hallottunk, azt hirdetjük nektek is, hogy nektek is közösségetek legyen velünk: a mi közösségünk pedig közösség az Atyával és az ő Fiával, Jézus Krisztussal.

ὃ ἐώρακαμεν καὶ ἀκηκόαμεν ¹ ἀπαγγέλλομεν καὶ ὑμῖν, ἵνα καὶ ὑμεῖς κοινωνίαν ἔχητε μεθ' ἡμῶν· ¹ καὶ ἡ κοινωνία δὲ ἡ ἡμετέρα μετὰ τοῦ πατρὸς καὶ μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ·

4 Ezt azért írjuk meg nektek, hogy örömünk teljes legyen.

καὶ ταῦτα γράφομεν ἡμεῖς ¹ ἵνα ἡ χαρὰ ἡμῶν ᾗ πεπληρωμένη.

5 Ez pedig az az üzenet, amelyet tőle hallottunk, és hirdetünk nektek, hogy az Isten világosság, és nincs benne semmi sötétség. 6 Ha azt mondjuk, hogy közösségünk van vele, és a sötétségben járunk, akkor hazudunk, és nem cselekedjük az igazságot.

7 Ha pedig a világosságban járunk, ahogyan ő maga a világosságban van, akkor közösségünk van egymással, és Jézusnak, az ő Fiának vére megtisztít minket minden bűntől.

7 ὅταν ὁδὲ ἐν τῷ φωτὶ περιπατῶμεν ¹ ὡς αὐτὸς ¹ ἔστιν ¹ ἐν τῷ φωτὶ, κοινωνίαν ἔχομεν μετ' ἀλλήλων ¹ καὶ τὸ αἷμα Ἰησοῦ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ καθαρίζει ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας.

8 Ha azt mondjuk, hogy nincsen bűnünk, önmagunkat csaljuk meg, és nincs meg bennünk az igazság.

Ἐὰν ¹ εἴπωμεν ὅτι ἁμαρτίαν οὐκ ἔχομεν, ἐαυτοὺς πλανῶμεν καὶ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν.

πλανῶμεν - tévelyítjük el, πλανῶ - 1. (A.) megtéveszt; 2. (P.) kóborol, tévelyeg

9 Ha megvalljuk bűneinket, hű és igaz ő: megbocsátja bűneinket, és megtisztít minket minden gonoszságtól.

9 εὐὰν ὁμολογῶμεν τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, πιστὸς ἔστιν καὶ δίκαιος ¹ ἵνα ἀφῆ ἡμῖν τὰς ἁμαρτίας καὶ καθάρισι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀδικίας.

10 Ha azt mondjuk, hogy nem vagyunk bűnösök, hazuggá tesszük őt, és nincs meg bennünk az ő igéje.

Ἐὰν ¹ εἴπωμεν ὅτι οὐχ ἡμαρτήκαμεν, ψεύστην ποιοῦμεν αὐτὸν ¹ καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν.

1Jn 2

1 Gyermekeim, ezt azért írom nektek, hogy ne vétkezzetek; ha pedig vétkezik valaki, van pártfogónk az Atyánál: az igaz Jézus Krisztus,

Τεκνία μου, ταῦτα γράφω ὑμῖν ἵνα μὴ ἁμάρτητε. καὶ ἐὰν τις ἁμάρτη, παράκλητον ἔχομεν πρὸς τὸν πατέρα Ἰησοῦν Χριστὸν δίκαιον,

2 mert ő engesztelő áldozat a mi bűneinkért, de nemcsak a miénkért, hanem az egész világ bűnéért is.

καὶ αὐτὸς ἰλασμός ἔστιν περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, οὐ περὶ τῶν ἡμετέρων δὲ μόνον ἀλλὰ καὶ περὶ ὅλου τοῦ κόσμου.
(Nesze neked, limited atonement)

3 Abból tudjuk meg, hogy ismerjük őt, ha megtartjuk az ő parancsolatait.

Καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐγνώκαμεν αὐτόν, ἐὰν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν

4 Aki azt mondja, hogy ismeri őt, de nem tartja meg parancsolatait, az hazug, és abban nincs meg az igazság,

ὁ λέγων ὅτι Ἔγνωνκα ¹ αὐτόν ¹ καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ μὴ τηρῶν ψεύστης ἔστιν, καὶ ἐν τούτῳ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν

5 aki pedig megtartja az ő igéjét, abban igazán teljessé lett az Isten szeretete. Ebből tudjuk meg, hogy őbenne vagyunk.

ὃς δ' ἂν τηρῆ αὐτοῦ τὸν λόγον, ἀληθῶς ἐν τούτῳ ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ τετελείωται. ¹ Ἐν ¹ τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐν αὐτῷ ἐσμέν· ¹

6 Aki azt mondja, hogy őbenne marad, annak magának is úgy kell élnie, ahogyan ő élt.

ὁ λέγων ἐν αὐτῷ μένειν ὀφείλει ¹ καθὼς ἐκεῖνος ¹ περιεπάτησεν ¹ καὶ αὐτὸς ¹ * περιπατεῖν.

ὀφείλει ¹ - tartozik; ὀφείλω - 1) tartozik vki vkinek; 2) köteles vmit

7 Szeretteim, nem új parancsolatot írok nektek, hanem régi parancsolatot, amely kezdettől fogva megvan nálatok: ez a régi parancsolat az az ige, amelyet hallottatok. 8

Viszont új parancsolatot írok nektek: azt, ami igaz őbenne és tibennetek, hogy múlik a sötétség, és már fénylik az igazi világosság.

9 Aki azt mondja, hogy a világosságban van, de gyűlöli a testvérét, az még mindig a sötétségben van.

10 Aki szereti a testvérét, az a világosságban marad, és nincs benne semmi megbotránkoztató;

11 aki pedig gyűlöli a testvérét, az a sötétségben van, és a sötétségben jár, és nem tudja, hova megy, mert a sötétség megvakította a szemét.

12 Írok nektek, gyermekek, mert megbocsáttattak bűneitek az ő nevéért. 13 Írok nektek, apák, mert ismeritek azt, aki kezdettől fogva van. Írok nektek, ifjak, mert legyőztétek a gonoszt. 14 Írtam nektek, gyermekek, mert ismeritek az Atyát. Írtam nektek, apák, mert ismeritek azt, aki kezdettől fogva van. Írtam nektek, ifjak, mert erősek vagytok, Isten ígéje megmarad bennetek, és legyőztétek a gonoszt.

15 Ne szeressétek a világot, se azt, ami a világban van. Ha valaki szereti a világot, abban nincs meg az Atya szeretete. 1

Μὴ ἀγαπᾶτε τὸν κόσμον μηδὲ τὰ ¹ ἐν τῷ κόσμῳ. ἐάν τις ἀγαπᾷ τὸν κόσμον, οὐκ ἔστιν ἡ ἀγάπη τοῦ πατρὸς ἐν αὐτῷ·

16 Mert mindaz, ami a világban van, a test kívánsága, a szem kívánsága és a vagyonnal való kérkedés, nem az Atyától, hanem a világtól van.

ὅτι πᾶν τὸ ¹ ἐν τῷ κόσμῳ, ἡ ἐπιθυμία τῆς σαρκὸς καὶ ἡ ἐπιθυμία τῶν ὀφθαλμῶν καὶ ἡ ᾿άλαζονία᾿ τοῦ βίου, οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ πατρὸς, ¹ ᾿ἀλλὰ᾿ ἐκ τοῦ κόσμου ἐστίν·

17 A világ pedig elmúlik, és annak kívánsága is; de aki Isten akaratát cselekszi, megmarad örökké.

καὶ ὁ κόσμος παράγεται καὶ ἡ ἐπιθυμία [αὐτοῦ], ¹ ὁ δὲ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα.

18 Gyermekeim, itt az utolsó óra, és amint hallottátok, hogy antikrisztus jön, és íme, most sok antikrisztus jelent meg: ebből tudjuk, hogy itt az utolsó óra. **19 Közülünk indultak el, de nem voltak közülünk valók; mert ha közülünk valók lettek volna, megmaradtak volna közöttünk. De nyilvánvalóvá kellett lennie, hogy nem mind közülünk valók.** 20 Titeket azonban az kent föl, aki Szent, és ezt tudjátok is mindnyájan. 21 Nem azért írtam nektek, mintha nem tudnátok az igazságot, hanem azért, mert tudjátok azt, és mivel tudjátok, hogy semmiféle hazugság sem származhat az igazságból. 22 Ki a hazug, ha nem az, aki tagadja, hogy Jézus a Krisztus? **Ez az antikrisztus, aki tagadja az Atyát és a Fiút.** 23 **Aki tagadja a Fiút, azé nem lehet az Atya sem. Aki vallja a Fiút, azé az Atya is.** 24 **Amit tehát ti kezdettől fogva hallottatok, az maradjon meg bennetek! Ha megmarad bennetek az, amit kezdettől fogva**

hallottatok, akkor megmaradtok ti is a Fiúban és az Atyában. 25 Az az ígéret pedig, amelyet ő maga ígért nekünk, az örök élet.

26 Ezt azokról írtam nektek, akik megtévesztenek titeket,

Ταῦτα ἔγραψα ὑμῖν περὶ τῶν πλανώντων ὑμᾶς..

πλανώντων – eltévelyítő, πλανάω - 1. (A.) megtéveszt; 2. (P.) kóborol, tévelyeg

27 de bennetek megmarad a megkenetés olaja, amelyet tőle kaptatok, ezért nincs szükségetek arra, hogy valaki tanítson titeket; hanem amint a megkenetés olaja, amely igaz és nem hazugság, megtanít titeket mindenre, és amint meg is tanított titeket, úgy maradjatok meg őbenne!

καὶ ὑμεῖς ¹ τὸ χρίσμα ¹ ὃ ἐλάβετε ἀπ’ αὐτοῦ μένει ἐν ὑμῖν, καὶ οὐ χρεῖαν ἔχετε ἵνα τις διδάσκη ὑμᾶς· ¹ ἀλλ’ ὡς τὸ αὐτοῦ χρίσμα ¹ διδάσκει ὑμᾶς περὶ πάντων, καὶ ἀληθὲς ἐστὶν καὶ οὐκ ἔστιν ψεῦδος, καὶ καθὼς ἐδίδαξεν ὑμᾶς, μένετε ¹ ἐν αὐτῷ

28 És most, gyermekeim, maradjatok meg őbenne, hogy amikor megjelenik, bizalmunk legyen iránta, és meg ne szégyenüljünk előtte az ő eljövetelekor.

Καὶ νῦν, τεκνία, μένετε ἐν αὐτῷ, ἵνα ἐὰν φανερωθῇ ¹ σχῶμεν παρρησίαν καὶ μὴ αἰσχυρθῶμεν ἀπ’ αὐτοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ.

29 Ha tudjátok, hogy ő igaz, ismerjétek fel azt is, hogy aki az igazságot cselekszi, az mind tőle született.

ἐὰν εἰδῆτε ὅτι δίκαιός ἐστιν, γινώσκετε ὅτι * πᾶς ¹ ὁ ποιῶν τὴν δικαιοσύνην ἐξ αὐτοῦ γεγέννηται

1Jn 3

1 Lássátok meg, milyen nagy szeretetet tanúsított irántunk az Atya: Isten gyermekeinek neveznek minket, és azok is vagyunk. Azért nem ismer minket a világ, mert nem ismerte meg őt. 2 Szeretteim, most Isten gyermekei vagyunk, de még nem lett nyilvánvaló, hogy mivé leszünk. Tudjuk, hogy amikor ez nyilvánvalóvá lesz, hasonlónak leszünk hozzá, mert olyannak fogjuk őt látni, amilyen valójában. 3 Ezért aki így reménykedik benne, megtisztítja magát, mint ahogyan ő is tiszta. 4 Aki bűnt cselekszik, a törvényt is megszegi, mert a bűn törvénytisztelet. 5 Azt pedig tudjátok, hogy ő azért jelent meg, hogy elvegye a bűnököt, és hogy őbenne nincsen bűn. 6 Aki őbenne marad, az nem vétkezik: aki vétkezik, az nem látja és nem ismeri őt. 7 Gyermekeim, senki meg ne tévesszen titeket: aki az igazságot cselekszi, az igaz, mint ahogyan ő is igaz.

8 Aki a bűnt cselekszi, az az ördögtől van, mert az ördög cselekszi a bűnt kezdettől fogva. Azért jelent meg az Isten Fia, hogy az ördög munkáit lerombolja.

ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν ἐκ τοῦ διαβόλου ἐστίν, ὅτι ἀπ' ἀρχῆς ὁ διάβολος ἁμαρτάνει. εἰς τοῦτο ἐφανερώθη ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ἵνα λύσῃ τὰ ἔργα τοῦ διαβόλου.

9 Aki az Istentől született, az nem cselekszik bűnt, mert az ő magja van benne, és nem vétkezhet, mert az Istentől született. 10 Erről ismerhetők meg az Isten gyermekei és az ördög gyermekei: aki nem cselekszi az igazságot, nem az Istentől van, és az sem, aki nem szereti a testvérét. 11 **Mert ez az az üzenet, amelyet kezdettől fogva hallottatok, hogy szeressük egymást, 12 nem úgy, mint Kain, aki a gonosztól volt, és meggyilkolta a testvérét. És miért gyilkolta meg? Mert az ő cselekedetei gonoszak voltak, a testvére cselekedetei pedig igazak.**

13 Ne csodálkozzatok, testvéreim, ha gyűlöl titeket a világ. 14 Mi tudjuk, hogy átmentünk a halálból az életbe, mert szeretjük testvéreinket: aki nem szereti a testvérét, az a halálban marad. 15 Aki gyűlöl a testvérét, az embergyilkos; azt pedig tudjátok, hogy az embergyilkosnak nincs örök élete.

Ἐν τούτῳ ἐγνώκαμεν τὴν ἀγάπην, ὅτι ἐκεῖνος ὑπὲρ ἡμῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔθηκεν· καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν τὰς ψυχὰς θεῖναι.

17 Akinek pedig világi javai vannak, de elnézi, hogy a testvére szükségét szenved, és bezárja előtte a szívét, abban hogyan maradhatna meg az Isten szeretete?

ὃς δ' ἂν ἔχη τὸν βίον τοῦ κόσμου καὶ θεωρῇ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ χρεῖαν ἔχοντα καὶ κλείσῃ τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ, πῶς ἢ ἀγάπη τοῦ θεοῦ μένει ἐν αὐτῷ;

18 Gyermekeim, ne szóval szeressünk, ne is nyelvvel, hanem cselekedettel és igazsággal.

19 Ebből tudható, hogy az igazságból valók vagyunk. És akkor az ő színe előtt azzal biztatjuk a szívünket,

Ἐν τούτῳ γνωσόμεθα ὅτι ἐκ τῆς ἀληθείας ἐσμέν, καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ πείσομεν τὴν καρδίαν ἡμῶν

20 hogy bár a szívünk elítél, Isten mégis nagyobb a mi szívünknel, és mindent tud.

ὅτι ἐὰν καταγινώσκῃ ἡμῶν ἡ καρδία, ὅτι μείζων ἐστίν ὁ θεὸς τῆς καρδίας ἡμῶν καὶ γινώσκει πάντα

21 Szeretteim, ha pedig a szívünk nem ítél el, bizalommal szólhatunk Isten előtt; 22 és amit csak kérünk, megkapjuk tőle, mert megtartjuk parancsolatait, és azt tesszük, ami kedves őelőtte.

22és amit csak kérünk, megkapjuk tőle, mert megtartjuk parancsolatait, és azt tesszük, ami kedves őelőtte.

καὶ ὃ ἂν αἰτῶμεν λαμβάνομεν ἀπ' αὐτοῦ, ὅτι τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηροῦμεν καὶ τὰ ἀρεστὰ ἐνώπιον αὐτοῦ ποιοῦμεν.

23Az ő parancsolata pedig az, hogy higgyünk az ő Fia, Jézus Krisztus nevében, és szeressük egymást, ahogyan erre parancsolatot adott nekünk.

καὶ ¹ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ, ἵνα πιστεύσωμεν τῷ ὀνόματι τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, καθὼς ἔδωκεν ἐντολὴν ἡμῖν

24Aki pedig megtartja az ő parancsolatait, az őbenne marad, és ő is abban; és hogy ő bennünk marad, azt a Lélektől tudjuk meg, akit nekünk adott.

καὶ ὁ τηρῶν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει καὶ αὐτὸς ἐν αὐτῷ· καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι μένει ἐν ἡμῖν, ἐκ τοῦ πνεύματος οὗ ¹ ἡμῖν ἔδωκεν.

1Jn 4

¹Szeretteim, ne higgyetek minden léleknek, hanem vizsgáljátok meg a lelkeket, hogy Istentől valók-e, mert sok hamis próféta jött el a világba. ²Az Isten Lelkét erről ismeritek meg: amelyik lélek vallja, hogy Jézus Krisztus testben jött el, az Istentől van. ³Amelyik lélek pedig nem vallja Jézust, az nem Istentől van. Ez az antikrisztus lelke, amelyről hallottátok, hogy eljön, most pedig már a világban van. ⁴Ti Istentől valók vagytok, gyermekeim, és legyőztétek őket, mert nagyobb az, aki bennetek van, mint az, aki a világban van. ⁵Ők a világból valók, ezért a világ szerint beszélnek, és a világ rájuk hallgat. ⁶Mi Istentől valók vagyunk: aki ismeri Istent, az hallgat ránk, aki nem Istentől van, az nem hallgat ránk. Erről ismerjük meg az igazság lelkét és a tévelygés lelkét.

IKor 13 után / mellett, inkább előtt a LEGNAGYOBB HIMNUSZ A SZERETETRŐL, PÁLNÁL IS TÖBB, MERT NEMCSAK MEGSZEMÉLYESÍTI A SZERETETET, HANEM ISTEN SZERETETÉT, AMI IGE, CSELEKEDET, EZT HIRDETI GYÖNYÖRŰEN (HATÁSA: FT 1971 nyara, HH, napló)

7 Szeretteim, szeressük egymást, mert a szeretet Istentől van, és aki szeret, az Istentől született, és ismeri Istent;

Ἀγαπητοί, ἀγαπῶμεν ¹ ἀλλήλους, ὅτι ἡ ἀγάπη ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστίν, ¹ καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν ἐκ τοῦ θεοῦ γεγέννηται καὶ γινώσκει τὸν θεόν

8 aki pedig nem szeret, az nem ismerte meg Istent, mert Isten szeretet.

ὁ μὴ ἀγαπῶν οὐκ ἔγνω τὸν θεόν, ὅτι ὁ θεὸς ἀγάπη ἐστίν

9 Abban nyilvánult meg Isten irántunk való szeretete, hogy egyszülött Fiát küldte el Isten a világba, hogy éljünk általa.

ἐν τούτῳ ἐφανερώθη ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ ἐν ἡμῖν, ὅτι τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἀπέσταλκεν ὁ θεὸς εἰς τὸν κόσμον ¹ ἵνα ζήσωμεν δι' αὐτοῦ

10 Ez a szeretet, és nem az, hogy mi szeretjük Istent, hanem az, hogy ő szeretett minket, és elküldte a Fiát engesztelő áldozatul bűneinkért.

ἐν τούτῳ ἐστὶν ἡ ἀγάπη, οὐχ ὅτι ἡμεῖς ἠγαπήκαμεν τὸν θεόν, ἀλλ' ὅτι αὐτὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς καὶ ἀπέστειλεν τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἰλασμὸν περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν.

11 Szeretteim, ha így szeretett minket Isten, akkor mi is tartozunk azzal, hogy szeressük egymást.

Ἀγαπητοί, εἰ οὕτως ὁ θεὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν ἀλλήλους ἀγαπᾶν. ¹

12 Istent soha senki nem látta: ha szeretjük egymást, Isten lakik bennünk, és az ő szeretete lett teljessé bennünk.

θεὸν οὐδεὶς πώποτε τεθέαται. ¹ ἐὰν ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὁ θεὸς ἐν ἡμῖν μένει καὶ ἡ ἀγάπη αὐτοῦ ἑτελειωμένη ἐν ¹ ἡμῖν ἔστιν.

13 Abból tudjuk, hogy benne maradunk, és ő mibennünk, hogy a maga Lelekéből adott nekünk.

ἐν ¹ τούτῳ γινώσκουμεν ὅτι ἐν αὐτῷ μένομεν καὶ αὐτὸς ἐν ἡμῖν, ὅτι ἐκ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ δέδωκεν ἡμῖν.

14 És mi láttuk, és bizonyágot teszünk arról, hogy az Atya elküldte a Fiát a világ üdvözítőjéül.

Καὶ ¹ ἡμεῖς τεθεάμεθα καὶ μαρτυροῦμεν ὅτι ὁ πατὴρ ἀπέσταλκεν τὸν υἱὸν σωτῆρα τοῦ κόσμου.

15 Ha valaki vallja, hogy Jézus Isten Fia, abban megmarad Isten, ő pedig Istenben;

ὃς ἐὰν ὁμολογήσῃ ὅτι Ἰησοῦς ὁ [Χριστός] ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ, ὁ θεὸς ἐν αὐτῷ μένει καὶ αὐτὸς ἐν τῷ θεῷ

16 és mi ismerjük és hisszük azt a szeretetet, amellyel Isten szeret minket. Isten szeretet, és aki a szeretetben marad, az Istenben marad, és Isten is őbenne.

Καὶ ¹ ἡμεῖς ἐγνώκαμεν καὶ πεπιστεύκαμεν τὴν ἀγάπην ἣν ἔχει ὁ θεὸς ἐν ἡμῖν. Ὁ θεὸς ἀγάπη ἐστίν, καὶ ὁ μένων ἐν τῇ ἀγάπῃ ἐν τῷ θεῷ μένει ¹ καὶ ὁ θεὸς ἐν αὐτῷ [μένει].

17 Abban lett teljessé a szeretet közöttünk, hogy bizalommal tekinthetünk az ítélet napja felé, mert ahogyan ő van, úgy vagyunk mi is ebben a világban.

Ἐν ¹ τούτῳ τετελείωται ἡ ἀγάπη μεθ' ἡμῶν, ἵνα παρρησίαν ἔχωμεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως, ὅτι καθὼς ἐκεῖνός ἐστιν ¹ καὶ ἡμεῖς ἐσμέν ¹ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ.

18 A szeretetben nincs félelem, sőt a teljes szeretet kiűzi a félelmet; mert a félelem gyötrellemmel jár, aki pedig fél, nem lett tökéletessé a szeretetben.

φόβος οὐκ ἔστιν ἐν τῇ ἀγάπῃ, ἀλλ' ἡ τελεία ἀγάπη ἔξω βάλλει τὸν φόβον, ὅτι ὁ φόβος κόλασιν ἔχει, ὁ δὲ φοβούμενος οὐ τετελείωται ἐν τῇ ἀγάπῃ.

19 Mi azért szeretünk, mert ő előbb szeretett minket.

Ἡμεῖς ¹ ἀγαπῶμεν, ὅτι αὐτὸς πρῶτος ἠγάπησεν ἡμᾶς.

20 Ha valaki azt mondja: „Szeretem Istent”, a testvérét viszont gyűlöli, az hazug, mert aki nem szereti a testvérét, akit lát, nem szeretheti Istent, akit nem lát.

ἐάν τις εἴπῃ ὅτι Ἀγαπῶ ¹ τὸν θεόν, ¹ καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῇ, ψεύστης ἐστίν· ὁ γὰρ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ὃν ἑώρακεν, τὸν θεὸν ὃν οὐχ ἑώρακεν οὐ δύναται ἀγαπᾶν. ¹

21 Azt a parancsolatot is kaptuk tőle, hogy aki szereti Istent, szeresse a testvérét is.

καὶ ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔχομεν ἀπ' αὐτοῦ, ἵνα ὁ ἀγαπῶν τὸν θεὸν ἀγαπᾶ καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

1Jn 5

1 Aki hiszi, hogy Jézus a Krisztus, Istentől született, és aki szereti azt, aki szülte, azt is szereti, aki attól született.

Πᾶς ὁ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστίν ὁ χριστὸς ¹ ἐκ τοῦ θεοῦ γεγέννηται, καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν τὸν γεννήσαντα ἀγαπᾶ * τὸν γεγεννημένον ἐξ αὐτοῦ.

2 Abból tudjuk meg, hogy szeretjük Isten gyermekeit, ha szeretjük Istent, és megtartjuk az ő parancsolatait.

ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἀγαπῶμεν τὰ τέκνα τοῦ θεοῦ, ὅταν τὸν θεὸν ἀγαπῶμεν καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ ποιῶμεν·

3 Mert az az Isten iránti szeretet, hogy parancsolatait megtartjuk, az ő parancsolatai pedig nem nehezek.

αὕτη γάρ ἐστίν ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ ¹ ἵνα τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν, καὶ αἱ ἐντολαὶ αὐτοῦ βαρεῖαι οὐκ εἰσίν,

4 Mert aki Istentől született, az legyőzi a világot, és az a győzelem, amely legyőzte a világot, a mi hitünk.

ὅτι πᾶν τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ θεοῦ νικᾷ τὸν κόσμον. ¹ καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ νίκη ἡ νικήσασα τὸν κόσμον, ἡ πίστις ἡμῶν. ¹

5 Ki az, aki legyőzi a világot, ha nem az, aki hiszi, hogy Jézus az Isten Fia?

τίς ¹ ἔστιν [δὲ] ὁ νικῶν τὸν κόσμον εἰ μὴ ὁ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ¹ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ;

6 Ő az a Jézus Krisztus, aki eljött víz és vér által: nemcsak a víz által, hanem a víz és a vér által; a Lélek pedig bizonyosságot tesz róla, mert a Lélek az Igazság. **7 Mert hárman vannak, akik bizonyosságot tesznek: 8 a Lélek, a víz, a vér, és ez a három egy. JOHANNEM9** Elfogadjuk ugyan az emberek bizonyágtételét, de Isten bizonyágtétele nagyobb, mert Isten bizonyágtétele az, amellyel Fiáról tesz bizonyosságot. 10 És aki hisz Isten Fiában, abban megvan ez a bizonyágtétel. Aki nem hisz Istennek, az hazuggá teszi őt, mert nem hisz abban a bizonyágtételben, amellyel Isten bizonyosságot tesz Fiáról. 11 Ez a bizonyágtétel pedig az, hogy Isten örök életet adott nekünk, és ez az élet az ő Fiában van. 12 Akié a Fiú, azé az élet; akiben nincs meg Isten Fia, az élet sincs meg abban.

COMA JOHANNEM FORDÍTÁSAI

1 J n 5, 7 - 8	Gr	KG 1590	KG 1908	ÚF RÚF 2014 S	URK 2011	KI	KNB	SZIT	BG	RL
	7 ὅτι τρῆς εἰσὶν οἱ μαρτυρ οῦντες,	7 Mert hárm an vadna c az kic bizoń fágot télzne c az meny ben: Atya, Ige, és az szent Lélec , és ez háro m egy.	7 Mert hárm an vanna k, a kik bizon yságo t teszn ek a menn yben, az Atya, az Ige és a Szent Lélek : és	7 Mert hárm an vanna k, akik bizon yságo t teszn ek:	Mert hárm an vanna k, akik bizon yságo t teszn ek:	Mert hárm an vanna k, akik bizon yságo t teszn ek a menn yben, az Atya, az Ige és a Szent lélek; és ez a	7 Mert hárm an vanna k, akik tanúsk odnak : - -	7 Tehát hárm an tanúsk odnak : - -	7 Mert három tanúbizon yságtevő van: - -	7 Mert hárm an teszn ek bizon yságo t – a menn yben: az Atya, az Ige és a Szent lélek, és ez a

			ez a három egy.			három egy.				három egy.
8 τὸ πνεῦμα καὶ τὸ ὕδωρ καὶ τὸ αἷμα, καὶ οἱ τρεῖς εἰς τὸ ἓν εἰσιν.	8 És három an vanna k, a kik bizonyított tesznek a földön, a Lélek, a víz és a vér; és ez a három is egy.	8 És három an vanna k, a kik bizonyított tesznek a földön, a Lélek, a víz és a vér; és ez a három is egy.	8 a Lélek, a víz, a vér; és ez a három egy.	8 a Lélek, a víz és a vér, és ez a három egy.	8 a Lélek, a víz és a vér; és ez a három egy.	8 a Lélek, a víz és a vér; és ez a három egy.	8 a Lélek, a víz és a vér; és ez a három egy.	8 a Lélek, a víz és a vér, és ennek a háromnak tanúbizonyságtétele megegyező.	8 És három an tesznek bizonyított a földön: – a Lélek, a víz és a vér; és ez a három egy.	

SUMMA: az új fordítások közül egyedül RL őrzi meg a comma johanneum-ot

13 Ezt azért írtam nektek, akik hisztek Isten Fia nevében, hogy tudjátok: örök életetek van.

14 Az iránta való **bizalmunk** pedig azt jelenti, hogy ha bármit kérünk az ő akarata szerint, meghallgat minket.

καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ παρρησία ἣν ἔχομεν πρὸς αὐτόν, ὅτι ἐὰν τι αἰτώμεθα κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ ἀκούει ἡμῶν.

15 Ha pedig tudjuk, hogy bármit kérünk, meghallgat minket, akkor tudjuk, hogy már megkaptuk, amit kértünk tőle.

15 καὶ ἐὰν οἶδαμεν ὅτι ἀκούει ἡμῶν ὃ ἐὰν αἰτώμεθα, οἶδαμεν ὅτι ἔχομεν τὰ αἰτήματα ἃ ἠτήκαμεν ἀπ’ αὐτοῦ.

16 Ha valaki látja, hogy a testvére nem halálos bűnt követ el, könyörögjön érte, és életet fog adni annak, aki nem halálos bűnt követ el. Van halálos bűn: nem az ilyen esetre mondom, hogy könyörögjön. 17 Minden gonoszság bűn, de van nem halálos bűn is. **AZÉRT AZ KEMÉNY, HOGY A HALÁLOS BŰNT ELKÖVETŐÉRT NEM LEHET MÁR KÖNYÖRÖGNI.**

18 Tudjuk, hogy aki Istentől született, nem vétkezik, sőt aki Istentől született, az megőrzi önmagát, és a gonosz meg sem érinti.

Οἶδαμεν ὅτι πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ θεοῦ οὐχ ἁμαρτάνει, ἀλλ' ὁ γεννηθεὶς ἐκ τοῦ θεοῦ ῥηρεῖ αὐτόν, καὶ ὁ πονηρὸς οὐχ ἄπτεται αὐτοῦ.

ἄπτεται – érinti, ἄπτω - 1) (meg)érint

19 Tudjuk, hogy Istentől vagyunk, és az egész világ a gonosz hatalmában van.

οἶδαμεν ὅτι ἐκ τοῦ θεοῦ ἐσμέν, καὶ ὁ κόσμος ὅλος ἐν τῷ πονηρῷ κεῖται.

20 De tudjuk, hogy eljött az Isten Fia, és értelmet adott nekünk, hogy megismerjük az Igazat, és ezért vagyunk az Igazban, az ő Fiában, Jézus Krisztusban. Ő az igaz Isten és az örök élet.

οἶδαμεν δὲ ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ἦκει, καὶ δέδωκεν ἡμῖν διάνοιαν ἵνα ῥηγνώσκομεν τὸν ἀληθινόν· καὶ ἐσμεν ἐν τῷ ἀληθινῷ, ἐν τῷ υἱῷ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστῷ. οὗτός ἐστιν ὁ ἀληθινὸς θεὸς καὶ ζωὴ αἰώνιος.

21 Gyermekeim, őrizkedjétek a bálványoktól!

Τεκνία, φυλάξατε ἑαυτὰ ἀπὸ τῶν εἰδώλων.

φυλάξατε - őrizték meg, φυλάσσω - 1. virraszt, őrködik 2. véd(elmez), óv

2Jn

1 Én, a presbiter, a kiválasztott Úrnőnek és gyermekeinek, akiket igazán szeretek, és nemcsak én, hanem mindenki, aki ismeri az igazságot, 2 amely bennünk marad, és velünk lesz örökké. 3 **Legyen velünk kegyelem, irgalom, békesség az Atya Istentől és Jézus Krisztustól, az Atya Fiától igazsággal és szeretettel.** 4 Nagyon örültem, hogy találtam gyermekeid között olyanokat, akik igazságban járnak, úgy, ahogyan parancsolatot kaptunk erre az Atyától. 5 Nem úgy kérlek téged, Úrnőm, mintha új parancsolatot írnék neked, sőt azt írom, ami kezdettől fogva a miénk volt: hogy szeressük egymást. 6 Ez a szeretet pedig azt jelenti, hogy az ő parancsolatai szerint élünk: ez a parancsolat viszont az, amelyről kezdettől fogva hallottátok, hogy aszerint kell élnetek

7 **Mert sok hitető jött el a világba, akik nem vallják, hogy Jézus Krisztus testben jött el: ez a hitető és az antikrisztus.**

πολλοὶ πλάνοι ἔξηλθαν εἰς τὸν κόσμον, οἱ μὴ ὁμολογοῦντες Ἰησοῦν Χριστὸν ἐρχόμενον ἐν σαρκί· οὗτός ἐστιν ὁ πλάνος καὶ ὁ ἀντίχριστος.

πλάνος - csaló

8 Vigyázzatok magatokra, hogy ne veszítsétek el, amit elértünk munkánkkal, hanem teljes jutalmat kapjatok.

9 Aki nem marad meg Krisztus tanításában, hanem azon túllép, annak nincs Istene; aki megmarad a tanításban, azé az Atya és a Fiú. 10 Ha valaki hozzátok érkezik, és nem ezt a tanítást viszi, ne fogadjátok be a házatokba, és ne köszöntsétek, 11 mert aki köszönti, közösséget vállal annak gonosz cselekedeteivel. 12 Sok írivalóm van nektek, de nem akartam papíron és tintával írni. Remélem azonban, hogy eljutok hozzátok, és személyesen beszélhetünk, hogy örömünk teljes legyen. 13 Köszöntenek téged a te kiválasztott nőtestvéred gyermekei.

3Jn

IGAZSÁGBAN JÁRNI

1 Én, a presbiter, a szeretett Gájusznak, akit igazán szeretek. 2 Szeretett testvérem, kívánom, hogy mindenben olyan jó dolgod legyen, és olyan egészséges légy, amilyen jó dolga van a lelkednek. 3 Nagyon örültem, amikor testvérek jöttek, és **bizonyoságot tettek a te igazságodról, minthogy te igazságban jársz.** 4 **Nincs nagyobb örömöm annál, mint amikor hallom, hogy az én gyermekeim az igazságban járnak.** 5 Szeretett testvérem, hűségesen jársz el mindabban, amit a testvérekért teszel, még az idegenekért is, 6 akik bizonyoságot is tettek szeretetedről a gyülekezet előtt. Jól teszed, ha ezeket Istenhez méltóan engeded útnak, 7 mert az ő nevéért indultak el, és semmit sem fogadtak el a pogányoktól. 8 Nekünk tehát fel kell karolnunk az ilyeneket, **hogy munkatársaikká legyünk az igazságban.** 9 Írtam valamit a gyülekezetnek, de Diotrefész, aki közöttük elsőségre vágyik, nem fogad el minket. 10 Ezért tehát, ha megérkezem, emlékeztetni fogom azokra a dolgokra, amelyeket művel, amikor gonosz szavakkal rágalmaz minket, de nem elégszik meg ezzel, hanem maga sem fogadja be a testvéreket, azokat pedig, akik akarnák, úgyszintén megakadályozza ebben, és kiveti a gyülekezetből. 11 Szeretett testvérem, ne a rosszat kövesd, hanem a jót. **Aki a jót cselekszi, az Istentől van, aki a rosszat cselekszi, az nem látta Istent.** 12 Démétriosz mellett bizonyoságot tesz mindenki, maga az igazság is, de mi is bizonyoságot teszünk, és tudod, hogy a mi bizonyoságtételünk igaz. 13 Sok írivalóm volna még számodra, de nem akarok neked tintával és tollal írni; 14 remélem azonban, hogy hamarosan meglátlak, és személyesen fogunk beszélni. 15 Békesség neked! Köszöntenek barátaid. Köszönts te is barátainkat név szerint.

Júd 1

Júdás, Jézus Krisztus szolgája, Jakabnak pedig testvére, köszöntését küldi az elhívottaknak, akiket az Atya Isten szeretett, és Jézus Krisztus megtartott:

2 irgalom, békesség és szeretet adassék nektek bőségesen. 3 Szeretteim, miközben minden igyekezéssel azon fáradoztam, hogy közös üdvösségünkről írjak nektek, szükségesnek láttam, hogy ezt az intést megírjam: **küzdjete a hitért, amely egyszer s mindenkorra a szentekre bízott.**

ἐπαγωνίζεσθαι τῇ ἅπαξ παραδοθείσῃ τοῖς ἁγίοις πίστει.

ἐπαγωνίζεσθαι – harcolni; ἐπαγωνίζομαι - küzd valamiért

ἅπαξ – egyszer, mindenkorra

4 Mert belopóztak közétek bizonyos emberek, akiknek az ítélete régóta meg van írva: istentelenek, akik a mi Istenünk kegyelmét kicsapongásra használják, és a mi egyedüli uralkodónkat és Urunkat, Jézus Krisztust megtagadják. 5 Emlékeztetni akarok pedig titeket arra, jóllehet minderről tudtok, hogy bár az Úr egykor kiszabadította népét Egyiptom földjéről, azokat, akik nem hittek, később elpusztította. 6 **Azokat az angyalokat is, akik nem becsülték meg a maguk fejedelemségét, hanem elhagyták saját lakóhelyüket, örökkévaló bilincsekben és sötétségben tartja fogva a nagy nap ítéletére.** **BUKOTT ANGYALOK, MILTON**

7 Ugyanígy Sodoma és Gomora meg a körülöttük levő városok, amelyek ezekhez hasonló módon paráználkodtak, és idegen test utáni kívánság hajtotta őket, például szolgálnak, amikor az örök tűz büntetését szenvedik. 8 De mindezek ellenére ezek az álmodozók is ugyanúgy beszennyezik a testüket, megvetik Isten felségét, és káromolják a mennyei hatalmasságokat. 9 Pedig még Mihály angyal sem mert káromló ítéletet kimondani, amikor az ördöggel vitatkozva küzdött Mózes holttestéért, hanem azt mondta: „Dorgáljon meg téged az Úr!” 10 Ezek viszont káromolják azt, amit nem ismernek; amit pedig oktalán állatok módjára ösztönösen ismernek, abba belepusztulnak. 11 Jaj nekik, mert **Kain útján** indultak el, pénzért **Bálám tévelygésére** adták a fejüket, és **Kóré lázadása** szerint **TÜPOSZOK** vesznek el.

12 **Ezek szennyfoltok szeretetvendégségeitelenek**, akik szemérmetlenül veletek lakmároznak, és hizlalják magukat. **Olyanok, mint a szélsodorta, víz nélkül való fellegek, mint az ősz végi gyümölcstelen fák, (kontra Zsolt 1, Jer 17,8) amelyek gyökerestül kiszakítva kétszer halnak meg; 13 mint a tenger megvadult hullámai, amelyek saját szégyenüket tajtékozzák, bolygó csillagok, akikre az örök sötétség homálya vár JAKAB LEVÉL .**

14 Ezekről is próféta Énok, aki Ádámtól számítva a hetedik volt, amikor így szólt: „Íme, eljött az Úr szent seregeivel, 15 hogy ítéletet tartson mindenek felett, és megbüntessen minden istentelent minden istentelenségért, amelyet istentelenül elkövettek, és minden káromló szóért, amelyet istentelen bűnösökként ellene szóltak.” 16 Ezek zúgolódók, sorsuk ellen lázadók, akik vágyaik útján járnak, **főlényesen jártatják a szájukat, és haszonlesésből embereket dicsőítenek.** 17 Ti azonban, szeretteim, emlékezzetek meg azokról a beszédekről, amelyeket a mi Urunk Jézus Krisztus apostolai előre megmondtak. 18 **Azt mondták ugyanis, hogy az utolsó időben csúfolódók támadnak, akik istentelen vágyaik útján járnak. 19 Ezek szakadásokat okoznak, testi emberek, akikben nincsen Szentlélek.** 20 Ti azonban, szeretteim, épüljete szentséges hitetekben, imádkozzatok a Szentlélek által, 21 tartsátok meg magatokat Isten szeretetében, várva a mi Urunk Jézus Krisztusnak irgalmát az örök életre.

22 **Könyörüljete azokon, akik kételkednek,**

Καὶ ¹ οὖς μὲν ἐλεᾶτε διακρινομένους

23 **mentséte meg őket kiragadva a tűzből. Másokon is könyörüljete, de félelemmel, utálva még a ruhát is, amelyet testük beszennyezett.**

**σώζετε ἐκ πυρὸς ἀρπάζοντες, οὓς δὲ ¹ ἐλεᾶτε ¹ ἐν φόβῳ, ¹
μισοῦντες καὶ τὸν ἀπὸ τῆς σαρκὸς ἐσπιλωμένον χιτῶνα.**

24 Annak pedig, aki megőrizhet titeket a botlástól, és dicsősége elé állíthat feddhetetlenségben, ujjongó örömmel: 25 az egyedül üdvözítő Istennek a mi Urunk Jézus Krisztus által: dicsőség, fenség, erő és hatalom öröktől fogva, most és mindörökké. Ámen.

Jel 1

1 Ez Jézus Krisztus kinyilatkoztatása, amelyet Isten adott neki, hogy megmutassa szolgálóinak mindazt, aminek hamarosan meg kell történnie, és amelyet angyalával elküldve kijelentett szolgájának, Jánosnak.

Ἀποκάλυψις Ἰησοῦ Χριστοῦ, ¹ ἣν ἔδωκεν αὐτῷ ὁ θεὸς δεῖξαι τοῖς δούλοις αὐτοῦ, ¹ ἃ δεῖ γενέσθαι ἐν τάχει, καὶ ἐσήμανεν ἀποστείλας διὰ τοῦ ἀγγέλου αὐτοῦ τῷ δούλῳ αὐτοῦ Ἰωάννῃ,

2 Ὁ pedig bizonyóságot tett Isten igéjéről és Jézus Krisztus bizonyágtételéről, mindenről, amit látott.

ὃς ἐμαρτύρησεν τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ¹ ὅσα εἶδεν

3. Boldog, aki felolvassa, és boldogok, akik hallgatják ezeket a prófétai igéket, és megtartják azt, ami meg van írva bennük: mert az idő közel van.

μακάριος ¹ ὁ ἀναγινώσκων καὶ οἱ ἀκούοντες τοὺς λόγους τῆς προφητείας καὶ τηροῦντες τὰ ἐν αὐτῇ γεγραμμένα, ὁ γὰρ καιρὸς ἐγγύς.

4 János, az Ázsiában levő hét gyülekezetnek: Kegyelem nektek és békesség attól, aki van, és aki volt, és aki eljövendő, és a hét lélektől, akik trónja előtt vannak,

Ἰωάννης ¹ ταῖς ἑπτὰ ἐκκλησίαις ταῖς ἐν τῇ Ἀσίᾳ· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ ¹ ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος, ¹ καὶ ἀπὸ τῶν ἑπτὰ πνευμάτων ἃ ἐνώπιον τοῦ θρόνου αὐτοῦ, ¹

5 és Jézus Krisztustól, a hű tanútól, aki elsősülött a halottak közül, és a föld királyainak fejedelme, aki szeret minket, és vére által megszabadított bűneinktől,

καὶ ἀπὸ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ μάρτυς ¹ ὁ πιστός, ὁ πρωτότοκος τῶν νεκρῶν καὶ ὁ ἄρχων τῶν βασιλείων τῆς γῆς. Τῷ ἀγαπῶντι ἡμᾶς καὶ λύσαντι ἡμᾶς ἐκ τῶν ἁμαρτιῶν [ἡμῶν] ¹ ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ

6 aki országa népévé tett minket, papokká Isten, az ő Atyja előtt: övé a dicsőség és a hatalom örökkön-örökké. Ámen

καὶ ¹ ἐποίησεν ἡμᾶς βασιλείαν, ἱερεῖς τῷ θεῷ καὶ πατρὶ αὐτοῦ, – ¹ αὐτῷ ἢ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας· * ἀμήν.

13és a gyertyatartók között az Emberfiához hasonlót: hosszú palástba volt öltözve, mellén aranyövvel körülövezve;

**καὶ ἐν μέσῳ τῶν λυχνιῶν ὅμοιον υἷὸν ἀνθρώπου, ¹
ἐνδεδυμένον ποδήρη ¹ καὶ περιεζωσμένον πρὸς τοῖς μαστοῖς
ζώνην χρυσᾶν· ¹**

14feje és haja fehér volt, mint a hófehér gyapjú, szeme, mint a tűz lángja;

**ἢ δὲ κεφαλὴ αὐτοῦ καὶ αἱ τρίχες λευκαὶ ὡς ἔριον λευκόν, ¹
ὡς χιών, ¹ καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ὡς φλόξ πυρός, ¹**

15lába hasonló volt a kemencében izzó aranyérchez; hangja olyan, mint a nagy vizek zúgása;

**καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὅμοιοι χαλκολιβάνῳ, ¹ ὡς ἐν καμίνῳ
πεπυρωμένης, ¹ καὶ ἡ φωνὴ αὐτοῦ ὡς φωνὴ ὑδάτων πολλῶν,**

16jobb kezében hét csillagot tartott, szájából kétélű éles kard jött ki, és tekintete olyan volt, mint amikor a nap teljes erejével ragyog.

**καὶ ἔχων ἐν τῇ δεξιᾷ χειρὶ αὐτοῦ ἀστέρας ἑπτὰ, ¹ καὶ ἐκ τοῦ
στόματος αὐτοῦ ῥομφαία δίστομος ὀξεῖα ἐκπορευομένη, ¹
καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος φαίνει ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ.**

17Amikor megláttam, lába elé estem, mint egy halott, ő rám tette jobbját, és így szólt: Ne félj! Én vagyok az első és az utolsó

**Καὶ ὅτε εἶδον αὐτόν, ἔπεσα ¹ πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ ὡς
νεκρός· ¹ καὶ ἔθηκεν τὴν δεξιὰν αὐτοῦ ἐπ' ἐμὲ λέγων ¹ Μὴ ¹
φοβοῦ· ἐγὼ εἰμι ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος, ¹**

18és az élő: halott voltam, de íme, élek örökkön-örökké, és nálam vannak a halál és a pokol kulcsai.

**καὶ ὁ ζῶν, – καὶ ¹ ἐγενόμην νεκρὸς καὶ ἰδοὺ ζῶν εἰμὶ ¹ εἰς
τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, – ¹ καὶ ἔχω τὰς κλεῖς ¹ τοῦ θανάτου
καὶ τοῦ ᾗδου.**

19Írd meg tehát mindazt, amit láttál, ami van, és ami ezek után történik majd,

**γράψον οὖν ἃ εἶδες καὶ ἃ εἰσὶν καὶ ἃ μέλλει ᾿γίνεσθαι᾿ μετὰ
ταῦτα.**

20a hét csillag titkát, amelyet jobb kezemben láttál, és a hét arany gyertyatartót: a hét csillag a hét gyülekezet angyala, a hét gyertyatartó pedig a hét gyülekezet.

τὸ μυστήριον τῶν ἑπτὰ ἀστέρων οὓς εἶδες ἐπὶ τῆς δεξιᾶς μου, ¹ καὶ τὰς ἑπτὰ λυχνίας τὰς χρυσαῖς· οἱ ἑπτὰ ἀστέρες ἄγγελοι τῶν ἑπτὰ ἐκκλησιῶν εἰσίν, ἔρες ἄγγελοι τῶν ἑπτὰ ἐκκλησιῶν εἰσίν,

Jel 2

1 **Az efezusi gyülekezet** angyalának írd meg: ezt mondja az, aki jobb kezében tartja a hét csillagot, aki a hét arany gyertyatartó között jár:

2 Tudok cselekedeteidről, fáradozásodról és állhatatosságodról és arról, hogy nem viselheted el a gonoszokat, és próbára tetted azokat, akik apostoloknak mondják magukat, pedig nem azok, és hazugnak találtad őket.

3 Tudom, hogy állhatatos vagy, terhet viseltél az én nevemért, és nem fáradtál meg, **καὶ ὑπομονὴν ἔχεις, ¹ καὶ ἐβάστασας διὰ τὸ ὄνομά μου, ¹ καὶ οὐ κεκοπίακες.**

κεκοπίακες. ¹ - fáradtál el, κοπιάω v. κοπιῶ - 1. ki-/elfárad 2. bele-/ráun 3. fáradozik

4 de az a panaszom ellened, hogy nincs meg már benned az első szeretet.

ἀλλὰ ἔχω κατὰ σοῦ ὅτι τὴν ἀγάπην σου τὴν πρώτην ἀφῆκες.

ἀφῆκες. – elhagytad, ἀφίημι - 1) (el)hagy,

5 Emlékezzél tehát vissza, honnan estél ki, térj meg, és tedd az előbbi cselekedeteidet, különben elmegyek hozzád, és kimozdítom gyertyatartódat a helyéből, ha meg nem térsz. 6 Az viszont melletted szól, hogy gyűlöled a nikolaiták cselekedeteit, amelyeket én is gyűlölök. 7 Akinek van füle, hallja meg, amit a Lélek mond a gyülekezeteknek! Aki győz, annak enni adok az élet fájáról, amely az Isten paradicsomában van.

8 **A szmirnai gyülekezet** angyalának írd meg: ezt mondja az első és az utolsó, aki halott volt, és életre kelt: 9 Tudok nyomorúságodról és szegénységedről, pedig gazdag vagy, és azok káromlásáról, akik zsidóknak mondják magukat, pedig nem azok, hanem a Sátán zsinagógája.

10 Ne félj attól, amit el fogsz szenvedni. Íme, az ördög börtönbe fog vetni közületek némelyeket, hogy próbát álljatok ki, és nyomorúságotok lesz tíz napig. LÉGY HŰ MINDHALÁLIG, ÉS NEKED ADOM AZ ÉLET KORONÁJÁT.

ἴμῃ φοβοῦ ἃ μέλλεις πάσχειν. ἰδοὺ μέλλει βάλλειν ὁ διάβολος ἐξ ὑμῶν εἰς φυλακὴν ἵνα πειρασθῆτε, ¹ καὶ ἔχητε

Θλίψιν ¹ ἡμερῶν δέκα. γίνου πιστὸς ἄχρι θανάτου, καὶ δώσω σοι τὸν στέφανον τῆς ζωῆς.

11 Akinek van füle, hallja meg, amit a Lélek mond a gyülekezeteknek! Aki győz, annak nem árt a második halál.

12 **A pergamoni gyülekezet** angyalának írd meg: ezt mondja az, akinél a kétélű éles kard van: 13 Tudom, hol van a lakóhelyed: **ahol a Sátán trónja van, de ragaszkodsz a nevemhez, és nem tagadtad meg az én hitemet Antipász napjaiban sem, aki hű tanúm, akit megöltek nálatok, ahol a Sátán lakik.** 14 De egy kevés panasgom van ellened; mert vannak nálad olyanok, akik **Bálám tanításához ragaszkodnak, aki arra tanította Bálákot, hogy törbe csalja Izráel fiait, hogy bálványáldozati húst egyenek és paráználkodjanak.** 15 Így nálad is vannak olyanok, akik szintén **a nikolaiták tanításához ragaszkodnak.** 16 Térj meg tehát, **különböleg elmegyek hozzád hamar, és harcolok ellenük számnak a kardjával.** 17 Akinek van füle, hallja meg, amit a Lélek mond a gyülekezeteknek! Aki győz, annak adok az elrejtett mannából, adok neki **fehér kövecskét is, és a kövecskére írva új nevet, amelyet senki sem tud, csak az, aki kapja.**

18 **A thiatirai gyülekezet** angyalának írd meg: ezt mondja az Isten Fia, akinek olyan a szeme, mint a tűz lángja, és a lába hasonló az aranyérchez: 19 **Tudok cselekedeteidről, szeretetedről és hitedről, szolgálatodról és állhatatosságodról és arról, hogy az utóbbi cselekedeteid többet érnek az elsőknél.** 20 De az a panasgom ellened, hogy eltűröd **Jezábelt, TIPOLOGIA** azt az asszonyt, aki prófétának mondja magát és tanít, és eltántorítja szolgálóimat, **hogy paráználkodjanak, és bálványáldozati húst egyenek.** 21 **Pedig adtam neki időt, hogy megtérjen, de nem akar megtérni paráznaságából.** 22 Íme, betegségbe vetem őt, és a vele paráználkodókat nagy nyomorúságba, ha meg nem térnek cselekedeteikből; 23 gyermekeit pedig megölöm döghalállal, és megtudja valamennyi gyülekezet, hogy én vagyok a **vesék és a szívek vizsgálója**, és megfizetek mindnyájatoknak cselekedeteitek szerint. 24 Nektek pedig, a többieknek Thiatirában, akik nem fogadjátok el ezt a tanítást, akik nem ismertétek meg a Sátán mélységeit – amint azt nevezik –, ezt mondom: nem vetek rátok más terhet, 25 de amitek van, azt tartsátok meg, amíg eljövök. 26 **Aki győz, és megtartja mindvégig az én cselekedeteimet, annak hatalmat adok a népek felett, 27 hogy legeltesse őket vasvesszővel, törje őket össze, mint a cserépedényeket; 28 ahogyan én is hatalmat kaptam erre az én Atyámtól, és annak adom a hajnalcsillagot.** 29 Akinek van füle, hallja meg, amit a Lélek mond a gyülekezeteknek!

Jel 3

1 A szárdiszi gyülekezet angyalának írd meg: ezt mondja az, akinél az Isten hét lelke és a hét csillag van: **Tudok cselekedeteidről, hogy az a neved, hogy élsz, pedig halott vagy.** 2 **Ébredj fel, és erősítsd meg a többieket**, akik halófélben vannak, mert nem találtam cselekedeteidet teljesnek az én Istenem előtt. 3 **Emlékezzél tehát vissza, hogyan kaptad és hallottad: tartsd meg azt, és térj meg! Ha tehát nem ébredsz fel, eljövök, mint a tolvaj, és nem tudod, melyik órában jövök el hozzád.** 4 De vannak nálad néhányan Szárdiszban, akik nem szennyezték be a ruhájukat, és fehér ruhában fognak járni velem együtt, mert méltók rá. 5 **Aki győz, azt öltöztetik fehér ruhába, annak a nevét nem törölöm ki az élet könyvéből, hanem vallást teszek nevével az én Atyám előtt és angyalaim előtt.** 6 Akinek van füle, hallja meg, amit a Lélek mond a gyülekezeteknek!

7 A filadelfiai gyülekezet angyalának írd meg: ezt mondja a Szent, az Igaz, akinél Dávid kulcsa van, és amit kinyit, senki nem zárja be, és amit bezár, senki nem nyitja ki: 8 Tudok

cselekedeteidről. **Íme, nyitott ajtót adtam eléd, amelyet senki sem zárhat be, mert bár kevés erőd van, mégis megtartottad az én ígémet, és nem tagadtad meg az én nevemet.** 9 Íme, neked adok némelyeket a Sátán zsinagógájából, azok közül, akik zsidóknak mondják magukat, pedig nem azok, hanem hazudnak: íme, elhozom őket, hogy leboruljanak a te lábad előtt, és megtudják, hogy én szeretlek téged. **10 Mivel megtartottad állhatatosságra intő beszédemet, én is megtartalak téged a kísértés órájában, amely el fog jönni az egész világra, hogy megkísértse azokat, akik a földön laknak.** 11 Eljövök hamar: tartsd meg, amid van, hogy senki el ne vegye koronádat. 12 Aki győz, azt oszloppá teszem az én Istenem templomában, és ott marad örökké, felírom rá az én Istenem nevét és az én Istenem városának, az új Jeruzsálemnek a nevét, amely a mennyből száll alá az én Istenemtől, és az én új nevemet. 13 Akinek van füle, hallja meg, amit a Lélek mond a gyülekezeteknek!

14 A laodiceai gyülekezet angyalának írd meg: ezt mondja az Ámen, a hű és igaz tanú, Isten teremtésének kezdete: 15 Tudok cselekedeteidről, hogy nem vagy sem hideg, sem forró. Bárcsak hideg volnál, vagy forró! 16 Így mivel langyos vagy, és sem forró, sem pedig hideg: kiköplek a számból. 17 Mivel ezt mondod: Gazdag vagyok, meggazdagodtam, és nincs szükségem semmire; de nem tudod, hogy te vagy a nyomorult, a szánalmas és a szegény, a vak és a mezítelen: **18 tanácsolom neked, végy tőlem tűzben izzított aranyat, hogy meggazdagodj, és fehér ruhát, hogy felöltözz, és ne lássék szégyenletes mezítelenséged; és végy gyógyító irt, hogy bekend a szemed, és láss.**

19 Akit én szeretek, megfeddem és megfenyítem: igyekezz tehát, és térj meg!

ἐγὼ ὄσους ἐὰν φιλῶ ἐλέγχω καὶ παιδεύω· ζήλευε οὖν καὶ μετανόησον

20 Íme, az ajtó előtt állok, és zörgetek: ha valaki meghallja a hangomat, és kinyitja az ajtót, bemegyek ahhoz, és vele vacsorálok, ő pedig énvelem. **21** Aki győz, annak megadom, hogy velem együtt üljön az én trónomon; mint ahogy én is győztem, és Atyámmal együtt ülök az ő trónján. **22** Akinek van füle, hallja meg, amit a Lélek mond a gyülekezeteknek.

Jel 4

1 Ezek után láttam, hogy íme, nyitva van egy ajtó a mennyben, és az előbbi hang, amelyet olyannak hallottam, mint egy trombitáét, beszél velem, és így szól: Jöjj fel ide, és megmutatom neked azokat, amiknek ezután meg kell történniük. **2** Azonnal elragadtattam lélekben, és íme, egy trón állt a mennyben, és a trónon ült valaki. 3 Aki ott ült, úgy ragyogott, mint a jáspis és a karneol; és a trón körül szivárvány ragyogott, mint a smaragd. 4 A trón körül láttam huszonnégy trónt, és a trónokon huszonnégy vént, amint ott ültek fehér ruhába öltözve, és a fejükön aranykorona. 5 A trónból villámok törtek elő, hangok és mennydörgések; a trón előtt pedig hét lámpás égett lobogó lánggal: az Isten hét lelke. **6** A trón előtt mintha üvegtenger lett volna, kristályhoz hasonló. A trónnál közepén és a trón körül négy élőlény, elöl és hátul szemekkel tele.

7 Az első élőlény oroszlánhoz, a második bikához volt hasonló, a harmadik élőlény arca olyan volt, mint egy emberé, a negyedik élőlény pedig repülő sashoz hasonlított. **8** A négy élőlény mindegyikének hat szárnya volt, körös-körül és belül tele voltak szemekkel, és szünet nélkül, éjjel és nappal ezt mondták:

Szent, szent, szent az Úr, a mindenható Isten, aki volt, és aki van, és aki eljövendő!

Ἅγιος ¹ ἅγιος ἅγιος Κύριος, ¹ ὁ θεός, ¹ ὁ παντοκράτωρ, ὁ ἦν καὶ ὢν καὶ ὁ ἐρχόμενος.

9 És amikor csak dicsőséget, tisztességet és hálát adnak az élőlények a trónon ülőnek, aki örökkön-örökké él,

Καὶ ὅταν δώσουσιν τὰ ζῶα δόξαν καὶ τιμὴν καὶ εὐχαριστίαν τῷ καθημένῳ ἐπὶ τοῦ ¹ θρόνου, τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων,

10 leborul a huszonnégy vén a trónon ülő előtt, és imádja az örökkön-örökké élő; koronájukat is leteszik a trón elé, és ezt mondják:

πεσοῦνται οἱ εἴκοσι τέσσαρες πρεσβύτεροι ἐνώπιον τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου, ¹ καὶ προσκυνήσουσιν τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ¹ καὶ βαλοῦσιν τοὺς στεφάνους αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ θρόνου, ¹ λέγοντες ¹

Tynd 26: seniors, Tynd 34 és KJV: elders

11 Méltó vagy, Urunk és Istenünk, hogy tied legyen a dicsőség, a tisztesség és a hatalom, mert te teremtettél mindent, és minden a te akaratodból lett és teremtett.

Ἄξιός ¹ εἶ, ὁ κύριος καὶ ὁ θεὸς ἡμῶν, λαβεῖν τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν καὶ τὴν δύναμιν, ὅτι σὺ ἔκτισας τὰ πάντα, ¹ καὶ διὰ τὸ θέλημά σου ἦσαν καὶ ἐκτίσθησαν.

Jel 5

1 És láttam a trónon ülő jobb kezében egy könyvet, belül és kívül teleírva, hét pecséttel lepecsételve;

Καὶ εἶδον ἐπὶ τὴν δεξιὰν τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου βιβλίον γεγραμμένον ἔσωθεν καὶ ὀπισθεν, ¹ κατεσφραγισμένον σφραγῖσιν ἑπτὰ

2 és láttam egy erős angyalt, aki hatalmas hangon hirdette: Ki méltó arra, hogy felnyissa a könyvet, és feltörje pecsétjeit?

καὶ εἶδον ἄγγελον ἰσχυρὸν κηρύσσοντα ἐν φωνῇ μεγάλη ¹ Τίς ¹ ἄξιός ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον καὶ λῦσαι τὰς σφραγίδας αὐτοῦ

3 De sem a mennyben, sem a földön, sem a föld alatt nem tudta senki felnyitni a könyvet, sem beletekinteni abba.

καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο ἐν τῷ οὐρανῷ οὐδὲ ἐπὶ τῆς γῆς οὐδὲ ὑποκάτω τῆς γῆς ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον οὔτε βλέπειν αὐτό.

4 És keservesen sírtam, mert senki sem bizonyult méltónak arra, hogy felnyissa a könyvet, és hogy beletekintsen.

καὶ ὁ [ἐγὼ] ἔκλαιον πολὺ ¹ ὅτι οὐδεὶς ἄξιος εὐρέθη ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον οὔτε βλέπειν αὐτό· ¹

5 Ekkor az egyik vén így szólt hozzám: Ne sírj! Íme, győzött az oroszlán Júda törzséből, Dávid utóda, és felnyitja a könyvet és hét pecsétjét.

καὶ εἷς ἐκ τῶν πρεσβυτέρων λέγει μοι ¹ Μὴ ¹ κλαῖε· ¹ ἰδοὺ ἐνίκησεν ὁ λέων ὁ ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα, ἡ ρίζα Ἰακώβ, ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον καὶ τὰς ἑπτὰ σφραγίδας αὐτοῦ.

6 És láttam, hogy a trón, a négy élőlény és a vének között ott áll a Bárány. Olyan volt, mint akit megöltek; hét szarva volt és hét szeme: az Isten hét lelke az, akiket elküldött az egész földre.

Καὶ εἶδον ἐν μέσῳ τοῦ θρόνου καὶ τῶν τεσσάρων ζώων καὶ ἐν μέσῳ τῶν πρεσβυτέρων ἄρνιον ἑστηκὸς ὡς ἐσφαγμένον, ¹ ἔχων κέρατα ἑπτὰ καὶ ὀφθαλμοὺς ἑπτὰ, ¹ οἳ εἰσὶν τὰ [ἑπτὰ] πνεύματα τοῦ θεοῦ, ¹ ἀπεσταλμένοι εἰς πᾶσαν τὴν γῆν

7 A Bárány odament, és átvette a könyvet a trónon ülő jobb kezéből;

καὶ ἦλθεν καὶ εἴληφεν ἐκ τῆς δεξιᾶς τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου.

8 és amikor átvette a könyvet, a négy élőlény és a huszonnégy vén leborult a Bárány előtt – mindegyiknél hárfa volt és arany pohár, tele füstölőszerrel: a szentek imádságai ezek –,

Καὶ ὅτε ἔλαβεν τὸ βιβλίον, τὰ ἑσσερα ζῶα καὶ οἱ εἴκοσι τέσσαρες πρεσβύτεροι ἔπεσαν ¹ ἐνώπιον τοῦ ἄρνιου, ¹ ἔχοντες ἕκαστος κιθάραν καὶ φιάλας χρυσᾶς γεμούσας θυμιαμάτων, αἳ εἰσὶν αἱ προσευχαὶ τῶν ἁγίων· ¹

9 és új éneket énekelték ekképpen: Méltó vagy arra, hogy átvedd a könyvet, és feltörd annak pecsétjeit, mert megöltél, és véreddel vásároltad meg őket Istennek minden törzsből és nyelvből, minden nemzetből és népből;

καὶ ᾄδουσιν ᾠδὴν καινὴν λέγοντες ¹ Ἄξιος ¹ εἶ λαβεῖν τὸ βιβλίον καὶ ἀνοῖξαι τὰς σφραγίδας αὐτοῦ, ὅτι ἐσφάγης καὶ

ἡγόρασας τῷ θεῷ ἐν τῷ αἵματί σου ἐκ πάσης φυλῆς καὶ γλώσσης καὶ λαοῦ καὶ ἔθνους, ¹.

10 és a mi Istenünk papjaivá és országa népévé tettetted őket, és uralkodni fognak a földön.
καὶ ἐποίησας αὐτοὺς τῷ θεῷ ἡμῶν βασιλείαν καὶ ἱερεῖς, καὶ ἔβασιλεύουσιν ἐπὶ τῆς γῆς.

11 És látomásomban (?) sok angyal hangját hallottam a trón, az élőlények és a vének körül, számuk tízezerszer tízezer és ezerszer ezer volt;

καὶ ¹ εἶδον, καὶ ἤκουσα φωνὴν ἀγγέλων πολλῶν κύκλω τοῦ θρόνου καὶ τῶν ζώων καὶ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ ἦν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν μυριάδες μυριάδων καὶ χιλιάδες χιλιάδων, χιλιάδων,

Máshol mindenütt a „és” καὶ ,

RÚF egyedül (önkéntesen) a „látomásban hall” (képzavar itt, Jel 1, 12-ben viszont van), ÚF még jó!

Recte, pl. STL láttam meg hallottam

12 és így szóltak hatalmas hangon: Méltó a megöletett Bárány, hogy övé legyen az erő és a gazdagság, a bölcsesség és a hatalom, a tisztesség, a dicsőség és az áldás! ¹

λέγοντες φωνῆ μεγάλης ¹ Ἄξιόν ¹ ἔστιν τὸ ἄρνιον τὸ ἐσφαγμένον λαβεῖν τὴν δύναμιν καὶ πλοῦτον καὶ σοφίαν καὶ ἰσχὺν καὶ τιμὴν καὶ δόξαν καὶ εὐλογίαν

ἐσφαγμένον - amely megöletett, σφάζω - leöl

13 És hallottam, hogy minden teremtmény a mennyben és a földön, a föld alatt és a tengerben, és minden, ami ezekben van, ezt mondta: A trónon ülő és a Bárányé az áldás és a tisztesség, a dicsőség és a hatalom örökkön-örökké!

καὶ πᾶν κτίσμα ὃ ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ὑποκάτω τῆς γῆς καὶ ἐπὶ τῆς θαλάσσης [ἔστιν], καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς πάντα, ¹ ἤκουσα λέγοντας ¹ Τῷ ¹ καθημένῳ ἐπὶ τοῦ ¹ θρόνου καὶ τῷ ἄρνιῳ ἡ εὐλογία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

14 A négy élőlény így szólt: Ámen! És a vének leborultak, és imádták őt.

καὶ τὰ τέσσαρα ζῶα ἔλεγον ¹ Ἀμήν, ¹ καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἔπεσαν ¹ καὶ προσεκύνησαν.

Jel 6

1 És láttam, amikor a Bárány feltörte a hét pecsét közül az elsőt, és hallottam, hogy a négy élőlény közül az egyik mennydörgéshez hasonló hangon szól: Jöjj! 2 És láttam: íme, **egy fehér ló**, a rajta ülőnek íja volt, és korona adatott neki, és győzelmesen vonult ki, hogy újra győzzön. 3 Amikor feltörte a második pecsétet, hallottam, hogy a második élőlény szól: Jöjj! 4 És kijött egy **másik ló, egy tűzvörös**, és a rajta ülőnek megadatott, hogy elvegye a békességet a földről, sőt hogy öldössék egymást az emberek; és nagy kard adatott neki. 5 Amikor feltörte a harmadik pecsétet, hallottam, hogy a harmadik élőlény szól: Jöjj! És láttam: íme, **egy fekete ló**, és a rajta ülőnek mérleg volt a kezében. 6 És hallottam, mintha egy hang szólt volna a négy élőlény között: Egy mérce búza egy dénár, és három mérce árpa egy dénár, de az olajat és a bort ne bántsd! 7 Amikor feltörte a negyedik pecsétet, hallottam a negyedik élőlény hangját, amint így szól: Jöjj! 8 És láttam: íme, **egy fakó ló, a rajta ülőnek neve Halál**, és a Pokol követte őt; és hatalom adatott nekik a föld negyedrészen, hogy öljenek karddal, éhínséggel, döghalállal és a föld vadállatai által.

9 És amikor feltörte az **ötödik pecsétet**, láttam az oltár **alatt azoknak a lelkét, akiket az Isten igéjéért öltek meg, és azért a bizonyágtételért, amelyet megtartottak**. 10 És hatalmas hangon kiáltották: Urunk, aki szent és igaz vagy, meddig nem ítélsz, és meddig nem állsz bosszút a mi vérünkért azokon, akik a földön laknak? **11 Akkor fehér ruha adatott mindegyiküknek, és megmondott nekik, hogy nyugodjanak még egy kis ideig, amíg teljes nem lesz azoknak a szolgatársaiknak és testvéreiknek a száma, akiket ugyanúgy megölnék, mint őket.** 12 És láttam, amikor feltörte a **hatodik pecsétet: nagy földrengés** támadt, és a nap elsötétült, mint egy fekete gyászlepel, a hold pedig egészen olyan lett, mint a vér, 13 és az ég csillagai lehullottak a földre, ahogyan a fügefafa hullatja éretlen gyümölcsét, amikor nagy szél rázza; 14 az ég is eltűnt, mint egy felgöngyölődő papírtekercs, minden hegy és sziget elmozdult a helyéről. 15 A föld királyai, a fejedelmek és a vezérek, a gazdagok és a hatalmasok, a szolgák és a szabadok mind elrejtőztek a barlangokban és a hegyek szikláinak között, 16 és így szóltak a hegyekhez és a sziklákhöz: Essetek ránk, és rejtsetek el minket a királvi trónon ülő arca előtt, és a Bárány haragja előtt, 17 mert eljött az ő haragjuk nagy napja, és akkor ki állhat meg?

Jel 7

1 Ezután láttam, hogy négy angyal állt **a föld négy sarkán, és féken tartották a föld négy szelét, hogy ne fújjon szél a földre, se a tengerre, se a fákra**. 2 Láttam, hogy egy másik angyal is feljön napkelet felől, akinél az élő Isten pecsétje volt, és hatalmas hangon odakiáltott a négy angyalnak, akiknek megadatott, hogy ártsanak a földnek és a tengernek, 3 és így szólt: Ne ártsatok a földnek, se a tengernek, se a fáknak addig, amíg homlokukon pecséttel meg nem jelöljük a mi Istenünk szolgáit. 4 És hallottam a pecséttel megjelöltek számát: száznegyvennégyezren voltak pecséttel megjelölve Izráel fiainak minden törzséből: 5 Júda törzséből tizenkétezen voltak pecséttel megjelölve, Rúben törzséből tizenkétezen, Gád törzséből tizenkétezen, 6 Ásér törzséből tizenkétezen, Naftáli törzséből tizenkétezen, Manassé törzséből tizenkétezen, 7 Simeon törzséből tizenkétezen, Lévi törzséből tizenkétezen, Issakár törzséből tizenkétezen, 8 Zebulon törzséből tizenkétezen, József törzséből tizenkétezen, Benjámín törzséből tizenkétezen voltak pecséttel megjelölve.

9 Ezek után láttam: íme, nagy sokaság volt ott, minden nemzetből és törzsből, népből és nyelvből, amelyet megszámolni senki sem tudott; a trón előtt és a Bárány előtt álltak fehér ruhába öltözve, kezükben pedig palmaágak,

Μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ἰδοὺ ὄχλος πολὺς, ὃν ἀριθμῆσαι αὐτὸν οὐδεὶς ἐδύνατο, ἐκ παντὸς ἔθνους καὶ φυλῶν καὶ λαῶν καὶ γλωσσῶν, ¹ ἐστῶτες ἐνώπιον τοῦ θρόνου καὶ ἐνώπιον τοῦ ἄρνιου, ¹ περιβεβλημένους στολὰς λευκάς, ¹ καὶ φοίνικες ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν· ¹

10 és hatalmas hangon kiáltották: Az üdvösség a mi Istenünké, aki a trónon ül, és a Báránnyé!

καὶ ἤκραζουσι φωνῇ μεγάλη λέγοντες ¹ Ἡ ¹ σωτηρία τῷ θεῷ ἡμῶν τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῷ θρόνῳ καὶ τῷ ἄρνιῳ.

11 Az angyalok mind ott álltak a trón, a vének és a négy élőlény körül, arcra borultak a trón előtt, és imádták Istent

καὶ ¹ πάντες οἱ ἄγγελοι ἵστήκεισαν κύκλῳ τοῦ θρόνου καὶ τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν τεσσάρων ζώων, ¹ καὶ ἔπεσαν ¹ ἐνώπιον τοῦ θρόνου ἐπὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν καὶ προσεκύνησαν τῷ θεῷ, ¹

12 ekképpen: Ámen! Az áldás, a dicsőség és a bölcsesség, a hálaadás és a tisztesség, a hatalom és az erő a mi Istenünké örökkön-örökké! Ámen!

λέγοντες ¹ Ἀμήν· ¹ ἡ εὐλογία καὶ ἡ δόξα καὶ ἡ σοφία καὶ ἡ εὐχαριστία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ ἰσχὺς τῷ θεῷ ἡμῶν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων[· ¹ ἀμήν]. ¹

13 Ekkor megszólalt az egyik vén, és megkérdezte tőlem: Kik ezek a fehér ruhába öltözöttek, és honnan jöttek?

Καὶ ἀπεκρίθη εἷς ἐκ τῶν πρεσβυτέρων λέγων μοι ¹ Οὗτοι ¹ οἱ περιβεβλημένοι τὰς στολὰς τὰς λευκάς τίνες εἰσὶν καὶ πόθεν ἦλθον;

14 Ezt mondtam neki: Uram, te tudod. Ő így válaszolt: Ezek azok, akik a nagy nyomorúságból jöttek, és megmosták ruhájukat, és megfehérítették a Bárány vérében.

καὶ εἶρηκα αὐτῷ ¹ Κύριέ ¹ μου, σὺ οἶδας. καὶ εἶπέν μοι ¹ Οὗτοί ¹ εἰσὶν οἱ ἐρχόμενοι ἐκ τῆς θλίψεως τῆς μεγάλης, ¹ καὶ ἔπλυναν τὰς στολὰς αὐτῶν καὶ ἐλεύκαναν αὐτὰς ἐν τῷ αἵματι τοῦ ἄρνιου

15 Ezért vannak az Isten trónja előtt, és szolgálnak neki éjjel és nappal az ő templomában, és a trónon ülő velük lakik.

διὰ τοῦτό εἰσιν ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ θεοῦ, ¹ καὶ λατρεύουσιν αὐτῷ ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ, καὶ ὁ καθήμενος ἐπὶ τοῦ θρόνου σκηνώσει ἐπ' αὐτούς.

16 Nem éheznek és nem szomjaznak többé, sem a nap heve, sem más hőség nem bántja őket,

οὐ πεινάσουσιν ἔτι οὐδὲ διψήσουσιν ἔτι, ¹ οὐδὲ μὴ πέση ἐπ' αὐτοὺς ὁ ἥλιος οὐδὲ πᾶν καῦμα,.

πεινάσουσιν - fognak éhezni; πεινάω - éhezik, megéhezik

CYMB 4,2, (318-229)

**Fear no more the heat o' the sun,
Nor the furious winter's rages;
Thou thy worldly task hast done,
Home art gone, and ta'en thy wages**

17 mert a Bárány, aki középen a trónnál van, legelteti őket, elvezeti őket az élet vizének forrásaihoz, és Isten letöröl szemükről minden könnyet.

ὅτι τὸ ἄρνιον τὸ ἀνά μέσον τοῦ θρόνου ποιμανεῖ αὐτούς, ¹ καὶ ὀδηγήσει αὐτοὺς ἐπὶ ζωῆς πηγὰς ὑδάτων. ¹ καὶ ἐξαλείψει ὁ θεὸς πᾶν δάκρυον ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν

Jel 8

1Amikor feltörte a **hetedik pecsétet, csend lett a mennyben mintegy fél óráig.** 2 És láttam a hét angyalt, akik az Isten előtt álltak, és adatott azoknak hét trombita. 3 Egy másik angyal is odajött, és megállt az oltárnál, kezében aranyfüstölő, és adatott neki sok füstölőszer, hogy a szentek imádságaihoz tegye az aranyoltárra, amely a trón előtt van. 4 És felszállt a füstölőszer füstje a szentek imádságaival az angyal kezéből Isten elé. 5 Ekkor vette az angyal a füstölőt, megtöltötte az oltár tűzéből, és ledobta a földre: mennydörgés és zúgás, villámlás és földrengés támadt. 6 **A hét angyal pedig, akinél a hét trombita volt, felkészült, hogy trombitáljon.** 7 **Trombitált az első, és jégeső támadt, és tűz vérrel keverve, és lehullott a földre: megégett a föld harmada, megégett a fák harmada, és megégett a zöld fű is mind.** 8 **A második angyal** is trombitált, és valami tűzzel égő nagy hegy zuhant a tengerbe, és a tenger harmada vérré lett: 9 elpusztult a tenger teremtményeinek harmada, amiben csak élet volt, és a hajók harmada megsemmisült. 10 **A harmadik angyal** is trombitált, és az égből egy nagy égő csillag hullott le, mint egy lámpás, és ráesett a folyók harmadára és a vizek forrásaira. 11 A csillag neve pedig Üröm, és ürömmé lett a vizek harmada, és sok ember meghalt a vizektől, mert azok keserűvé váltak. 12 **A negyedik angyal** is trombitált, és csapás érte a nap harmadát, a hold harmadát és a csillagok harmadát, hogy elsötétüljön harmadrészüket, a nappal harmada se legyen

világos, az éjszaka is ugyanígy. 13 Ekkor láttam és hallottam, hogy egy sas repül fenn az égen, és hatalmas hangon ezt mondja: Jaj, jaj, jaj azoknak, akik a földön laknak, a másik három angyal trombitájának hangja miatt, akik még ezután trombitálnak.

Jel 9

IGEN ERŐS WOE PROPHECY, SÁSÁK..

1Az ötödik angyal is trombitált, és láttam, hogy egy csillag leesett az égből a földre, és neki adatott az alvilág kapujának kulcsa. 2 Felnyitotta az alvilág mélységét, és füst szállt fel onnan, mint egy nagy kemence füstje, és elsötétült a nap és a levegő a mélység füstjétől. **3 Sásákák** jöttek ki a füstből a földre, és olyan erő adatott nekik, amilyen ereje van a földi skorpiónak. 4 **És megmondattott nekik, hogy ne bántsák a földön a füvet, se a zöldet, se az élő fát, hanem csak azokat az embereket, akiknek a homlokán nincs ott az Isten pecsétje.** 5 **És parancsot kaptak, hogy ne öljék meg őket, hanem kínozzák öt hónapon át, és olyan legyen a kínjuk, mint amikor a skorpió megmarja az embert.** 6 **Azokban a napokban keresik az emberek a halált, de nem találják, és vágnak meghalni, de a halál elfut előlük.** 7 **A sásákák alakja a harcra felkészített lovakéhoz volt hasonló: fejükön valami aranyhoz hasonló korona, arcuk, mint az ember arca, 8 sörényük, mint az asszonyok haja, foguk, mint az oroszláné, 9 és páncéljuk olyan, mint a vaspáncél; szárnyaik zúgása, mint sok lovas hadiszekér hangja, amikor harcba rohannak. 10 Skorpiókéhoz hasonló farkuk és fullánkjuk volt, és a farkukban volt az erejük, hogy az embereket öt hónapon át gyötörjék.** 11 Királyuk az alvilág angyala volt, neve héberül **Abaddón,** görögül pedig az Apollión, vagyis a Pusztító nevet viseli.

12 Az első jaj elmúlt, és íme, még két jaj következik ezek után.

13 A hatodik angyal is trombitált, és hallottam egy hangot az Isten előtt álló aranyoltár négy sarva közül, 14 amely ezt mondta a hatodik angyalnak, akinél a trombita volt: **Oldd el a négy angyalt, akik meg vannak kötve a nagy folyamnál, az Eufrátesznél. 15 És eloldatott a négy angyal, akik készen álltak,** hogy bármely órában, napban, hónapban és esztendőben megöljék az emberek harmadát. 16 **A lovasseregek száma húszezerszer tízezer volt: hallottam a számukat.** 17 A látomásban ilyenek láttam a lovakat és a rajtuk ülőket: tűzvörös, jácintkék és kénsárga páncéljuk volt, a lovak feje pedig olyan volt, mint az oroszlánok feje, és a szájukból tűz, füst és kén ömlött. 18 **Ez a három csapás ölte meg az emberek harmadát: a tűz, a füst és a kén, amely a szájukból ömlött.** 19 Ezeknek a lovaknak az ereje a szájukban és a farkukban van, mert a farkuk kígyóhoz hasonló, és fejfel végződik, és ezzel ártnak. 20 A többi ember pedig, akiket nem öltek meg ezek a csapások, nem tértek meg kezük alkotásaitól, hanem imádták az ördögöket és a bálványokat, amelyeket aranyból és ezüstből, rézből, kőből meg fából készítettek, és amelyek sem látni, sem hallani, sem járni nem tudnak; 21 és nem tértek meg gyilkosságaikból, varázslásaikból, paráználkodásaikból és lopásaikból sem.

Jel 10

1 És láttam, hogy egy másik erős angyal leszáll az égből. Felhőbe volt öltözve, a fején szivárvány, az arca olyan, mint a nap, a lába pedig mint a tűzoszlop, **2 kezében nyitott könyvecske volt, jobb lábát rátette a tengerre, a balt pedig a földre,** 3 és felkiáltott hatalmas hangon, ahogyan az oroszlán ordít, és amikor felkiáltott, megszólalt a hét mennydörgés a maga hangján. 4 Amikor megszólalt a hét mennydörgés, írni akartam, de hallottam egy hangot az égből, amely így szólt: **Pecsételd le, amiket a hét mennydörgés mondott, és ne írd le!**

5 Ekkor az angyal, akit állni láttam a tengeren és a földön, felemelte jobb kezét az égre, 6 és megesküdött az örökkön-örökké előre, aki teremtette a mennyet és a benne levőket, a földet és a rajta levőket, a tengert és a benne levőket, hogy nem lesz több idő, 7 hanem csak azok a napok, amikor megszólal a hetedik angyal trombitájának hangja, és **beteljesedik az Isten titka, ahogyan hírül adta azt szolgálóinak, a prófétáknak.**

καὶ ἐτελέσθη τὸ μυστήριον τοῦ θεοῦ, ὡς εὐηγγέλισεν τοὺς ἑαυτοῦ δούλους τοὺς προφήτας. 8 Ekkor az a hang, amelyet a mennyből hallottam, ismét beszélt velem, és így szólt: Menj el, vedd át a nyitott könyvet, amely az angyal kezében van, aki a tengeren és a földön áll. 9 Odamentem az angyalhoz, és kértem tőle, hogy adja át nekem a könyvecskét. Ő pedig így szólt hozzám:

Vedd át, és edd meg: keserűvé teszi a gyomrod, a szádban pedig édes lesz, mint a méz. 10 Átvettem az angyal kezéből a könyvecskét, és megettem: a számban olyan édes volt, mint a méz, de amikor megettem, keserűvé lett a gyomrom. 11 És ez a szó hangzott felém: Ismét prófétálnod kell sok népről és nemzetről, nyelvről és királyról.

Jel 11

1 Ekkor pálcához hasonló mérővesszőt adtak a kezembe, és ez a szó hangzott: **Kelj fel, és mérd meg az Isten templomát, az oltárt és az ott imádkozókat; 2 de a templom külső udvarát hagyd ki, és ne mérd meg, mert odaadatott a pogányoknak, akik a szent várost tapodják negyvenkét hónapig. 3 Az én két tanúmnak pedig megadom, hogy ezerkétszázhatvan napig prófétáljanak zsákruhába öltözve.**

4 Ők az a két olajfa és a két gyertyatartó, akik a föld Ura előtt állnak.

Οὗτοί ¹ εἰσιν αἱ δύο ἐλαῖαι

5 Ha valaki bántani akarja őket, **tűz tör elő szájukból**, és megemészti ellenségeiket, és ha valaki bántani akarja őket, annak így kell megöletnie. 6 Nekik megvan az a hatalmuk, hogy bezárják az eget, hogy ne essék eső prófétálásuk napjaiban; és van hatalmuk arra, hogy a vizeket vérré változtassák, és megverjék a földet mindenféle csapással, ahányszor csak akarják. 7 **És amikor bevégeznek bizonyágtételüket, a fenevad, amely feljön az alvilágból, hadat indít ellenük, legyőzi és megöli őket.**

8 **Holttestük a nagy város utcáján hever majd, amelynek neve lelki értelemben PNEUMATIKOI – METAFORIKUS ÉRTELEMBEN** Sodoma és Egyiptom, ahol az ő Urukat is megfeszítették.

καὶ τὸ πτώμα αὐτῶν ἐπὶ τῆς πλατείας τῆς πόλεως τῆς μεγάλης, ἣτις καλεῖται πνευματικῶς Σόδομα καὶ Αἴγυπτος, ὅπου καὶ ὁ κύριος αὐτῶν ἐσταυρώθη.

9 A népek és a törzsek, a nyelvek és a nemzetek fiai látják az ő holttestüket három és fél napig, de nem engedik sírba tenni. 10 A föld lakói pedig örülnek ennek, és vigadnak, ajándékokat küldenek egymásnak: mert ez a két próféta gyötörte meg a föld lakóit. 11 A három és fél nap elmúltával azután Istentől az élet lelke szállt beléjük, és lábba álltak. Nagy félelem fogta el azokat, akik látták őket. 12 És hatalmas hangot hallottak a mennyből, amely így szólt a két prófétához: Jöjjetek fel ide! És ellenségeik szeme láttára felmentek a felhőben a mennybe. 13 Abban az órában nagy földrengés támadt, és a város tizedrésze összedőlt, **a földrengés megölt hétezer embert, a többieket pedig rémület szállta meg, és dicsőítették a menny Istenét. 14 A második jaj elmúlt: íme, a harmadik jaj eljön hamar. 15 A hetedik angyal is trombitált,**

és hatalmas hangok szólaltak meg a mennyben: A világ felett a királyi uralom a mi Urunké és az ő Krisztusáé lett, és ő uralkodni fog örökkön-örökké.

Καὶ ὁ ἕβδομος ἄγγελος ἔσάλπισεν· καὶ ἐγένοντο φωναὶ μεγάλαι ἐν τῷ οὐρανῷ, ¹ λέγοντες ¹ Ἐγένετο ¹ ἡ βασιλεία τοῦ κόσμου τοῦ κυρίου ἡμῶν καὶ τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ, καὶ βασιλεύσει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

16 Ekkor a huszonnégy vén, akik Isten előtt ülnek trónjaikon, arcra borultak, és imádták Istent, 17 és így szóltak:

Hálát adunk neked, Urunk, mindenható Isten, aki vagy, és aki voltál, hogy nagy hatalmat kezdedbe vetted, és uralkodsz. 18 Haragra lobbantak a népek, de eljött a te haragod és a halottak felett való ítélet ideje, hogy megadd a jutalmat szolgálóidnak, a prófétáknak és a szenteknek, és azoknak, akik félik a te nevedet, a kicsiknek és a nagyoknak, hogy elpusztítsd azokat, akik pusztítják a földet.

19 És megnyílt az Isten temploma a mennyben, és megjelent templomában az ő szövetségének ládája, és villámlás, zúgás és mennydörgés, földrengés és nagy jégeső támadt.

Jel 12

1Ekkor nagy jel tűnt fel az égen: egy asszony a napba öltözve, és a lába alatt a hold, a fején pedig tizenkét csillagból álló korona,

Καὶ σημεῖον μέγα ὄφθη ἐν τῷ οὐρανῷ, γυνὴ περιβεβλημένη τὸν ἥλιον, καὶ ἡ σελήνη ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτῆς, ¹ καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς στέφανος ἀστέρων δώδεκα,

2várandós volt, és vajúdva, szüléstől gyötrődve kiáltozott.

καὶ ἐν γαστρὶ ἔχουσα· ¹ καὶ κράζει ὠδίνουσα καὶ βασανιζομένη τεκεῖν.

3Feltűnt egy másik jel is az égen: íme, egy hatalmas tűzvörös sárkány, amelynek hét feje és tíz szarva volt, és a hét fején hét korona;

καὶ ὄφθη ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἰδοὺ δράκων μέγας πυρρός, ¹ ἔχων κεφαλὰς ἑπτὰ καὶ κέρατα δέκα καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτοῦ ἑπτὰ διαδήματα,

4 farka magával sodorta az ég csillagainak harmadát, és ledobta a földre. És a sárkány odaállt a szülni készülő asszony elé, hogy amikor megszülte, felfalja a gyermekét.

καὶ ἡ οὐρὰ αὐτοῦ σύρει τὸ τρίτον τῶν ἀστέρων τοῦ οὐρανοῦ, ¹ καὶ ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν. καὶ ¹ ὁ δράκων ἔστηκεν ¹ ἐνώπιον τῆς γυναικὸς τῆς μελλούσης τεκεῖν, ἵνα ὅταν τέκη τὸ τέκνον αὐτῆς καταφάγη.

5Az asszony fiúgyermeket szült, aki vasvesszővel legeltet minden népet. A gyermek elragadtatott Istenhez és az ő trónjához,

καὶ ἔτεκεν υἱόν, ¹ ἄρσεν, ὃς μέλλει ποιμαίνειν πάντα τὰ ἔθνη ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ. ¹ καὶ ἠρπάσθη τὸ τέκνον αὐτῆς πρὸς τὸν θεὸν καὶ πρὸς τὸν θρόνον αὐτοῦ.

6az asszony pedig elmenekült a pusztába, ahol Istentől előkészített helye volt, hogy ott táplálják ezerkétszázhatvan napig.

καὶ ἡ γυνὴ ἔφυγεν εἰς τὴν ἔρημον, ὅπου ἔχει ἐκεῖ τόπον ἡτοιμασμένον ἀπὸ τοῦ θεοῦ, ἵνα ἐκεῖ τρέφωσιν αὐτὴν ἡμέρας χιλίας διακοσίας ἑξήκοντα.

7Ezután háború támadt a mennyben: Mihály és angyalai harcra keltek a sárkánnyal, és a sárkány is harcra kelt angyalaival együtt,

Καὶ ἐγένετο πόλεμος ἐν τῷ οὐρανῷ, ὁ Μιχαὴλ καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ τοῦ πολεμῆσαι μετὰ τοῦ δράκοντος. καὶ ὁ δράκων ἐπολέμησεν καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ

πόλεμος, -ου - harc

8de nem tudott felülkerekedni, és nem maradt többé számukra hely a mennyben.

καὶ οὐκ ἴσχυσεν, ¹ οὐδὲ τόπος εὐρέθη αὐτῶν ἔτι ἐν τῷ οὐρανῷ

ἴσχυσεν, ¹ - volt ereje; ἰσχύω - 1. erősnek lenni; 2. képesnek lenni vmire
εὐρέθη – találtatott; εὐρίσκω - 1. (meg)talál, felfedez; 2. nyer

9És levettetett a hatalmas sárkány, az ősi kígyó, akit ördögnek és Sátánnak hívnak, aki megtéveszti az egész földkerekséget; levettetett a földre, és vele együtt angyalai is levettek.

καὶ ἐβλήθη ὁ δράκων ὁ μέγας, ὁ ὄφις ὁ ἀρχαῖος, ὁ καλούμενος Διάβολος καὶ ¹ Ὁ ¹ Σατανᾶς, ὁ πλανῶν τὴν οἰκουμένην ὅλην, – ¹ ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν, καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ ἐβλήθησαν

ἐβλήθη – vettetett; βάλλω - 1) dob; 2) önt

10Hallottam, hogy egy hatalmas hang megszólal a mennyben: Most jött el az üdvösség, Istenünk ereje és királyi uralma, és az ő Krisztusának hatalma, mert levettetett testvéreink vádlója, aki a mi Istenünk színe előtt éjjel és nappal vádolta őket.

καὶ ἤκουσα φωνὴν μεγάλην ἐν τῷ οὐρανῷ λέγουσαν ¹ Ἄρτι ¹ ἐγένετο ἡ σωτηρία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἡμῶν καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ, ὅτι ἐβλήθη

**ὁ κατήγορ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, ὁ κατηγορῶν αὐτοὺς ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἡμέρας καὶ νυκτός·
κατήγορ - vádló**

KATEGÓRIA ETIMOLÓGIAI SZÓTÁR

‘fogalmilag összetartozó lények, dolgok osztálya’: a szófaj nyelvtani kategória; ‘osztály, csoport’: felsőbb fizetési kategóriába került. – kategorikus: ‘korlátlan érvényű’; ‘ellentmondást nem tűrő, teljes’: kategorikus elutasítás. – kategorizál: ‘osztályoz, kategóriákba sorol be’. – kategorice: ‘határozottan, kereken’: kategorice megtiltották.

Nemzetközi szócsalád a latin categoria (‘állítás, meghatározás’) nyomán. Forrása a görög kategória (‘vád, állítás, meghatározás’) a katégoreuó (‘ellene beszél, szid, vádol’) igéből: kata- (‘ellen’) és agoreuó (‘a nyilvánosság előtt beszél’), utóbbi az agora (‘köztér, népgyűlés’) szóból. Lásd még agora, agorafóbia.

TEHÁT A SÁTÁN A VÁDOLÓ AZT IS JELENTI, HOGY „KATEGORIKUSAN BESZÉL”, VAGYIS, AKI „KATEGORIKUSAN BESZÉL” KICSIT OLYAN MINT A VÁDOLÓ, „A SÁTÁN.”

11Legyőzték őt a Bárány vérével és bizonyágtételük igéjével azok, akik nem kímélték életüket mindhalálig.

καὶ αὐτοὶ ἐνίκησαν αὐτὸν διὰ τὸ αἷμα τοῦ ἀρνίου καὶ διὰ τὸν λόγον τῆς μαρτυρίας αὐτῶν, ¹ καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου·

12Ezért vigadjatok egek, és akik bennük lakotok: jaj a földnek és a tengernek, mert leszállt hozzátok az ördög nagy haraggal, mivel tudja, hogy kevés ideje van.

διὰ τοῦτο εὐφραίνεσθε, ¹ * οὐρανοὶ καὶ οἱ ἐν αὐτοῖς σκηνοῦντες· ¹ οὐαὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, ὅτι κατέβη ὁ διάβολος πρὸς ὑμᾶς, ¹ ἔχων θυμὸν μέγαν, εἰδὼς ὅτι ὀλίγον καιρὸν ἔχει

**εὐφραίνεσθε, ¹ - örvendeztetek; εὐφραίνω - 1. (A.) megörvendeztet (EUFÓRIA)
θυμὸν - indulatot**

13Amikor látta a sárkány, hogy levettetett a földre, üldözőbe vette az asszonyt, aki a fiúgyermeket szülte; 14de az asszonynak a nagy sas két szárnya adatott, hogy a pusztába repüljön az ő helyére, hogy ott tápláltassék három és fél évig a kígyó elől elrejtve. 15A kígyó pedig a szájából folyónyi vizet árasztott az asszony után, hogy elsodortassa az árral. 16De segített a föld az asszonynak: megnyitotta a föld a száját, és elnyelte a folyót, amelyet a sárkány árasztott a szájából. 17Megharagudott a sárkány az asszonyra, és elment, hogy hadat indítson a többiek ellen, akik az asszony utódai közül valók, akik megtartják az Isten parancsait, akiknél megvan Jézus bizonyágtétele,

μετὰ τῶν λοιπῶν τοῦ σπέρματος αὐτῆς, ¹ τῶν τηρούντων τὰς ἐντολὰς τοῦ θεοῦ καὶ ἔχόντων τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ

18és odaállt a tenger fövényére.

Jel 13

1 És láttam, hogy **a tengerből feljön egy fenevad**, tíz szarva és hét feje volt, **(REIS. A NÉPEKBŐL (TENGER) KIEMELKEDŐ ÓKORI ÉS KÖZÉPKORI RÓMA, AMELYIK A TRANSLATIO EMPIRII JEGYÉBEN FOLYTATJA A FÖLDI BIRODALMAK SORÁT)** szarvain tíz korona, és a fejein istenkáromló nevek. 2 **Ez a fenevad, Θηρίον – vadállat**, amelyet láttam, párduchoz hasonlított, lába, mint a medvéé, szája, mint az oroszláné: a sárkány átadta neki erejét, trónját és nagy hatalmát. 3 Láttam azt is, hogy az egyik feje szinte halálosan megsebesült, de halálos sebe meggyógyult. Az egész föld csodálta a fenevadat: 4 imádták a sárkányt, mivel átadta a hatalmat a fenevadnak, imádták a fenevadat is, és így szóltak: Ki hasonló a fenevadhoz, és ki tudna vele harcra kelni? 5 És adatott neki nagyokat mondó és istenkáromló száj, és adatott neki hatalom a cselekvésre negyvenkét hónapon át; 6 és megnyitotta száját káromlásra Isten ellen, hogy káromolja az ő nevét és sátorát, azokat, akik a mennyben laknak. 7 Megadatott neki, hogy hadat indítson a szentek ellen, és legyőzze őket, megadatott neki a hatalom minden törzs és nép, minden nyelv és nemzet felett: 8 hogy imádja őt mindenki, aki a földön lakik, akinek nincs beírva a neve a megöletett Bárány életkönyvébe a világ kezdete óta. 9 Ha valakinek van füle, hallja! 10 Ha valakire fogság vár, fogságra jut; ha valakinek kard által kell meghalnia, kard által hal meg. **Itt van szükség a szentek állhatatosságára és hitére.**

᾿Ωδὲ ἐστὶν ἡ ὑπομονὴ καὶ ἡ πίστις τῶν ἁγίων

11 És láttam, hogy a **földből feljön egy másik fenevad**; két szarva volt, mint a Báránynak, de úgy beszélt, mint a sárkány. **MIMÉZIS (GIRARD)** 12 Ez gyakorolja az első fenevad teljes hatalmát annak színe előtt, és rábírja a földet és lakóit, hogy imádják az első fenevadat, amelynek meggyógyult a halálos sebe. **(REIS. AMERIKA, AMELYIK ELTORZULT.)** 13 Nagy jeleket tesz, még tüzet is parancsol le az égből a földre az emberek szeme láttára; 14 és megtéveszti a föld lakóit azokkal a jelekkel, amelyeket a fenevad színe előtt megtehet; és azt mondja a föld lakóinak, hogy készítsenek bálványképet a fenevad tiszteletére, akin a kard által ejtett seb van, de életre kelt. 15 Megadatott neki, hogy lelket leheljen a fenevad képmásába, hogy megszólaljon a fenevad képmása, és hogy akik nem imádják a fenevad képmását, azokat mind megölesse. 16 És megadatott neki, hogy mindenkit, kicsiket és nagyokat, gazdagokat és szegényeket, szabadokat és szolgákat jobb kezükön vagy homlokukon bélyeggel jelöltessen meg, 17 és hogy senki se vehessen vagy adhasson el semmit, csak az, akin bélyegként rajta van a fenevad neve vagy nevének a száma. 18 Itt van szükség a bölcsességre! Akinek van értelme, számítsa ki a fenevad számát, mert egy embernek a száma az. Az ő száma pedig hatszázhatvanhat.

Jel 14

1 És láttam: íme, a Bárány ott állt a Sion hegyén, és vele száznegyvennégyezren, akiknek a homlokára az ő neve és Atyjának a neve volt felírva. 2 Hallottam egy hangot a mennyből, mint nagy vizek zúgását és mint hatalmas mennydörgés hangját; és a hang, amelyet hallottam, olyan volt, mint a hárfásoké, amikor hárfán játszanak. 3 És új éneket énekelnek a trón előtt, a négy élőlény és a vének előtt, és senki sem tudta megtanulni ezt az éneket, csak az a száznegyvennégyezer, akik áron vétettek meg a földről. 4 **Ők azok, akik nem szennyezték be magukat nőekkel, mert szüzek, akik követik a Bárányt, ahova csak megy, akik áron vétettek meg az emberek közül, Istennek és a Báránynak szánt zsengeként,** 5 és **szájukban nem találtatott hazugság: ők feddhetetlenek.** És láttam, hogy egy másik angyal repül fenn az égen: az **örök evangélium volt nála, εὐαγγέλιον αἰώνιον** hogy hirdesse

azoknak, akik a földön laknak, minden népnek és törzsnek, minden nyelvnek és nemzetnek; 7és hatalmas hangon így szólt: **1) Féljétek az Istent, és adjatok neki dicsőséget, mert eljött ítéletének órája; imádjátok azt, aki teremtette a mennyet és a földet, a tengert és a vizek forrásait!** 8Egy második angyal követte őt, aki így szólt: **2) Elesett, elesett a nagy Babilon, amely féktelen paráznasága borával itatott meg minden népet.** 9Egy harmadik angyal is követte őket, és így szólt hatalmas hangon: **3)Ha valaki imádja a fenevadat és annak a képmását, és felveszi annak a bélyegét a homlokára vagy a kezére, 10az is inni fog az Isten haragjának borából, amely készen van elegyítetlenül haragjának poharában, és gyötrődni fog tűzben és kénben a szent angyalok és a Bárány előtt;** 11gyötrődésük füstje felszáll örökkön-örökké, és sem éjjel, sem nappal nincs nyugalom azoknak, akik imádják a fenevadat és annak képmását, és akik magukra veszik az ő nevének bélyegét.

12Itt van szükség a szentek állhatatosságára, akik megtartják az Isten parancsait és Jézus hitét.

Ὡδε ἡ ὑπομονὴ τῶν ἁγίων ἐστίν, οἱ τηροῦντες τὰς ἐντολὰς τοῦ θεοῦ καὶ τὴν πίστιν Ἰησοῦ.

13És hallottam egy hangot az égből, amely ezt mondta: **Írd meg: Boldogok a halottak, akik az Úrban hálnak meg, mostantól fogva. Bizony, ezt mondja a Lélek, mert megnyugszanak fáradozásaiktól, mert cselekedeteik követik őket.**

Καὶ ἤκουσα φωνῆς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λεγούσης ¹ Γράψον ¹ Μακάριοι ¹ οἱ νεκροὶ οἱ ἐν κυρίῳ ἀποθνήσκοντες ¹ ἀπ' ἄρτι. ναί, λέγει τὸ πνεῦμα, ἵνα ἀναπαήσονται ¹ ἐκ τῶν κόπων αὐτῶν, τὰ γὰρ ἔργα αὐτῶν ἀκολουθεῖ μετ' αὐτῶν.

14 És láttam: íme, egy fehér felhő, és a felhőn ült valaki, az Emberfiához hasonló: a fején aranykorona volt, a kezében pedig éles sarló. 15 Egy másik angyal jött ki a templomból, és hatalmas hangon kiáltott a felhőn ülőnek: **Ereszd neki a sarlódat, és arass, itt az aratás órája, mert beérett az aratnivaló a földön.** 16 **A felhőn ülő pedig ledobta a sarlóját a földre, és learatták a földet.** 17 Egy másik angyal is kijött a mennyei templomból, akinél szintén éles sarló volt. 18 Egy másik angyal is kijött az oltártól, akinek hatalma volt a tűzön, és hatalmas hangon kiáltott annak, akinél az éles sarló volt: **Ereszd neki éles sarlódat, és szüreteld le a föld szőlőjének fürtjeit, mert megértek a szőlőszemek.** 19 Az angyal ledobta éles sarlóját a földre, leszüretelte a föld szőlőjét, és belevetette Isten haragjának nagy borsajtójába. 20 Megtaposták a borsajtót a városon kívül, és a borsajtóból vér ömlött ki ezerhatszáz futamnyira, és a lovak zablájáig ért.

Jel 15

1És láttam egy másik nagy és csodálatos jelet a mennyben: **hét angyalt, akiknél a hét utolsó csapás volt, mert ezekkel teljesedett be az Isten haragja.** 2 És láttam valami **üvegtengerfélét, amely tűzzel volt vegyítve, és láttam azokat, akik legyőzték a fenevadat, annak képmását és nevének számát, amint az üvegtengernél álltak az Isten hárfáival,** 3 és énekelték **Mózesnek, Isten szolgájának énekét és a Bárány énekét:**

Nagyok és csodálatosak a te műveid, mindenható Úr Isten, igazságosak és igazak a te utaid, népek királya: 4 ki ne félne téged, Urunk, és ki ne dicsőítené a te nevedet, hiszen egyedül te vagy szent: mert a népek eljönnek mind, és leborulnak előtted, mert nyilvánvalóvá lettek igazságos ítéleteid.

Nagyok és csodálatosak a te műveid, mindenható Úr Isten, igazságosak és igazak a te utaid, népek királya:

Μεγάλα ¹ καὶ θαυμαστὰ τὰ ἔργα σου, κύριε, ¹ ὁ θεός, ¹ ὁ παντοκράτωρ· δίκαιαι καὶ ἀληθιναὶ αἱ ὁδοί σου, ὁ βασιλεὺς τῶν αἰώνων·

θαυμαστός, -ή, -όν - csodálatos, bámulatos

4ki ne félne téged, Urunk, és ki ne dicsőítené a te nevedet, hiszen egyedül te vagy szent: mert a népek eljönnek mind, és leborulnak előtted, mert nyilvánvalóvá lettek igazságos ítéleteid.

τίς οὐ μὴ φοβηθῆ, κύριε, καὶ δοξάσει τὸ ὄνομά σου, ¹ ὅτι μόνος ὁσῖος; ¹ ὅτι πάντα τὰ ἔθνη ἤξουσιν καὶ προσκυνήσουσιν ἐνώπιόν σου, ὅτι τὰ δικαιώματά σου ἐφανερώθησαν.

**ὁσῖος, -ία, -ov - 1. Istennek tetsző 2. megszentelt, tiszt
ἤξουσιν - el fognak jönni; ἤκω - megjött,**

5 Ezek után láttam, hogy **megnyílt a biznyságtétel sátrának szentélye a mennyben**, 6 és kijött a szentélyből a hét angyal, akiknél a hét csapás volt: tiszta fénylő gyolcsba voltak öltözve, és mellüket aranyöv vette körül. 7 És a négy élőlény közül az egyik átadott a hét angyalnak **hét aranypoharat, telve az örökkön-örökké élő Isten haragjával**. 8 A szentély megtelt Isten dicsőségének és hatalmának füstjével, és senki sem mehetett be a szentélybe, míg be nem teljesedett a hét angyal hét csapása.

Áldás és harag egyszerre. Gyönyörű és csodálatos (Thaumastha) a Bárány éneke, kicsit zavaró közben a harag hét pohara...

Jel 16

1Ekkor hallottam, hogy a szentélyből egy hatalmas hang így szólt a hét angyalhoz: Menjetek el, és öntsétek **ki Isten haragjának hét poharát a földre!** 2 Elment az **első**, kiöntötte a poharát a földre, és csúnya, **rosszindulatú fekély** támadt azokon az embereken, akiken a fenevad bélyege volt, és akik az ő képmását imádták. 3 A **második angyal** is kiöntötte a poharát a tengerbe, és az olyanná lett, **mint a halott vére**, és minden élőlény elpusztult a tengerben. 4 A **harmadik angyal** is kiöntötte a poharát a folyókba és a vizek forrásaiba, és azok **vérré változtak**. 5 És hallottam, hogy a vizek angyala így szólt: **Igazságos vagy te, a Szent, aki vagy, és aki voltál, hogy így ítéltél; 6 mivel szentek és próféták vérét ontották ki, te is vért adtál nekik inni: megérdemelték. ÓSZÖVETSÉG SZEMET SZEMÉRT?** 7 És hallottam, hogy így szólt az oltár: **Igen, mindenható Úr Isten, igazak és igazságosak a te ítéleteid.** 8 A **negyedik angyal** is kiöntötte a poharát a napra, és megadatott neki, hogy gyötörje az embereket annak tűző sugarával; 9 és az emberek gyötrődtek a nagy hőségben, és káromolták az Isten nevét, akinek hatalma van ezek fölött a csapások fölött, de nem tértek meg, hogy dicsőséget adjanak neki. 10 Az **ötödik** is kiöntötte a poharát a fenevad trónjára: országa elsötétült, nyelvüket rágták kínjukban, 11 kínjaik és fekélyeik miatt káromolták a menny Istenét, de nem tértek meg cselekedeteikből. 12 A **hatodik** is **kiöntötte a poharát a nagy folyamra, az Eufráteszre, és kiszáradt a vize, hogy megnyílják a napkeletről jövő**

királyok útja. 13 És láttam, hogy a sárkány szájából, a fenevad szájából és a hamis prófeta szájából három tisztátalan lélek jön ki: olyanok, *mint a békák*, 14 mert ördögök lelkei ezek, akik jeleket tesznek, és elmennek az egész földkerekség királyaihoz, hogy összegyűjtsék őket a mindenható Isten nagy napjának harcára. **15 Íme, eljövök, mint a tolvaj: boldog, aki vigyáz, és őrzi ruháját, hogy ne járjon mezítelenül, és ne lássák szégyenét.** 16 **És összegyűjtötték a földkerekség királyait arra a helyre, amelyet héberül Harmagedónnak neveznek.** 17 A **hetedik angyal** is kiöntötte a poharát a levegőbe, és hatalmas hang szólalt meg a szentélyből, a trón felől: Megtörtént. 18 Ekkor villámlás, zúgás és mennydörgés támadt, és olyan nagy földrengés, amilyen nem volt, amióta ember született a földre: olyan nagy volt a földrengés. 19 A nagy város három részre szakadt, és a pogányok városai összeomlottak. **A nagy Babilon is sorra került Isten színe előtt, hogy neki adják Isten haragos indulata borának a poharát.** 20 Eltűnt minden sziget, és hegyek sem voltak sehol, 21 az égből jégeső esett az emberekre mázsás szemekben, és káromolták az emberek Istent a jégeső csapása miatt, mert ez a csapás igen nagy volt.

DÖBBENETS, ISZONYÚ FEJEZET A HARAG HÉT POHARÁNAK KIÖNTÉSÉRŐL

Jel 17

1 Odajött hozzám az egyik a hét angyal közül, akiknél a hét pohár volt, és így szólított meg engem: **Jöjj, megmutatom neked a nagy parázna büntetését, aki a nagy vizek mellett ül,** 2 akivel paráználkodtak a föld királyai, és paráznaságának borától megrészegedtek a föld lakói. 3 És lélekben elvitt engem egy pusztába, és láttam, hogy egy asszony ül egy skarlátvörös fenevaden, amely tele volt istenkáromló nevekkel, és hét feje és tíz szarva volt. **4 Az asszony bíborba és skarlátba volt öltözve, arannyal, drágakővel és gyöngyökkel ékesítve, kezében aranypohár, tele utálatossággal és paráznaságának tisztátalanságaival,** 5 és a homlokára írva ez a titokzatos név: A nagy Babilon, a föld paráznáinak és undokságainak anyja. 6 Láttam, hogy az asszony részeg a szenteknek és Jézus vértanúinak véréből, és amikor láttam őt, nagyon elcsodálkoztam. 7 Ezt mondta nekem az angyal: Miért csodálkozol? Én megmondom neked az asszony titkát és a **fenevadét, amely hordozza őt, és amelynek hét feje és tíz szarva van.** 8 **A fenevad, amelyet láttál, volt és nincsen,** de fel fog jönni az alvilágból, és elmegy a kárhozatba. És csodálkoznak a föld lakói, akiknek nincs beírva nevük az élet könyvébe a világ kezdete óta, amikor látják, hogy **a fenevad volt és nincsen,** de megjelenik. 9 Itt van szükség az értelemre, amelyben bölcsesség van. A hét fej hét hegy, amelyen az asszony ül, és ez hét királyt jelent: 10 öt elesett, az egyik már uralkodik, a másik még nem jött el, és miután eljön, kevés ideig maradhat. 11 A fenevad pedig, amely volt és nincs: ő a nyolcadik, a hét közül való, és elmegy a kárhozatba. 12 A tíz szarv, amelyet láttál, tíz király, akik még nem kaptak királyságot, hanem a fenevaddal együtt kapnak királyi hatalmat egyetlen órára. 13 Ezeknek közös szándékuk az, **hogy felajánlják erejüket és hatalmukat a fenevadnak.** 14 Ezek a Bárány ellen fognak harcolni, a Bárány azonban legyőzi őket, mert uraknak Ura és királyoknak Királya; és akik vele vannak, azok az elhívottak, a választottak és a hűségesek. 15 Az angyal így folytatta: A vizek, amelyeket láttál, ahol a parázna asszony ül: a népek és a seregek, a nemzetek és a nyelvek. **BEAZONOSÍTÁSOK** 16 A tíz szarv, amelyet láttál, és a fenevad meg fogják gyűlölni a paráznát, kifosztják és mezítelenné teszik, húsát lerágnak, őt pedig tűzben elégetik. 17 Mert az Isten adta szívükbe, hogy végrehajtsák szándékát, hogy szándékuk egy legyen, és felajánlják királyságukat a fenevadnak, míg be nem teljesednek az Isten igéi. **18 Az asszony pedig, akit láttál: a nagy város, amelynek királyi hatalma van a föld királyai fölött. Róma?**

Jel 18

1 Ezek után láttam, hogy egy másik angyal leszállt a mennyből: nagy hatalma volt, és dicsősége beragyogta a földet. 2 És ezt kiáltotta erős hangon: Elesett, elesett a nagy Babilon, amely ördögök lakóhelyévé lett, és minden tisztátalan lélek, minden tisztátalan madár és minden tisztátalan és utálatos állat rejtekhelyévé lett. 3 **Mert féktelen paráznaságának borából ivott minden nemzet, vele paráználkodtak a föld királyai, és eldözsölt javaiból gazdagodtak meg a föld kereskedői.** 4 Hallottam, hogy egy másik hang szól az égből: **Menjetek ki belőle, én népem, hogy ne legyetek részesek bűneiben, és hogy a rámért csapások ne érjenek titeket;** 5 mert bűnei felhalmozódtak az égig, és megemlékezett Isten az ő gonoszságairól. 6 Fizessetek meg neki, ahogyan ő fizetett, és kétszeresét adjátok vissza cselekedetei szerint: a pohárba, amelyet ő megtöltött, töltsetek neki kétszeresen; 7 amilyen mértékben dicsőítette magát és dözsölt, annyi kinnal és gyásszal fizessetek meg neki, mert szívében ezt mondja: Fenségesen ülök itt, mint egy királynő, özvegy nem vagyok, gyászt sem látok soha. 8 Ezért egyetlen napon jönnek rá a csapások: halál, gyász és éhínség; és tűzben fog elpusztulni, mert erős Úr az Isten, aki megítéli őt. 9 Sírni és gyászolni fognak miatta a föld királyai, akik vele paráználkodtak és dözsöltek, amikor látják a tűzvész füstjét. 10 Gyötrelmétől való félelmükben távol megállva így szólnak: Jaj, jaj, te nagy város, Babilon, te erős város, egyetlen óra alatt ért utol az ítélet. 11 A föld kereskedői is sírnak és gyászolnak miatta, mert áruikat senki sem vásárolja többé: 12 az aranyat és az ezüstöt, a drágakövet és a gyöngyöt, a gyolcsot és a bíbort, a selyem- és skarlátárukat, a különféle tujafákat és az elefántcsont-tárgyakat, a különféle nemes fából vagy ércből, vasból és márványból készült eszközöket, 13 a fahéjat, a balzsamot, a füstölőszeret, a kenőcsöket és a tömjént, a bort és az olajat, a finomlisztet és a gabonát, a marhákat és a juhokat, a lovakat és a kocsikat, a rabszolgákat és a foglyokat. 14 A haszon, amelyre lelked vágyott, eltűnt előled, minden bőség és pompa elpusztult körülötted, és nyomuk sem lesz többé. 15 Akik ezekkel kereskedtek, és ezekből gazdagodtak meg, gyötrelmétől félve távol megállnak, sírnak, és gyászolnak, 16 és így szólnak: Jaj, jaj a nagy városnak, amely gyolcsba, bíborba és skarlátba volt öltözve, arannyal, drágakövel és gyönggyel volt ékesítve, mert egyetlen óra alatt pusztult el ekkora gazdagság! 17 És a kormányosok, a hajósok, az evezősök és akik a tengeren dolgoznak, mind megálltak távol, 18 és amikor látták a tűzvész füstjét, így kiáltottak: Van-e hasonló a nagy városhoz? 19 És port hintettek fejükre, és sírva, gyászolva kiáltottak: **Jaj, jaj a nagy városnak, ahol az ő jólétéből meggazdagodott mindenki, akinek hajói voltak a tengeren: egyetlen óra alatt elpusztult!** 20 **Örülj neki, te menny, és örüljétek, ti szentek, apostolok és próféták, mert Isten végrehajtotta rajta az ítéletet értetek.** 21 Egy erős angyal felemelt egy akkora követ, mint egy nagy malomkő, bedobta a tengerbe, és így szólt: **Így vettetik le Babilon, a nagy város, egyetlen lendülettel, és nyoma sem lesz többé.** 22 Nem hallatszik benned többé hárfások és zenészek, fuvolások és trombitások hangja, nem lesz benned többé egyetlen mesterség egyetlen mestere sem, és malom zúgása sem hallatszik többé benned. 23 És nem világít benned többé lámpás fénye, nem hallatszik benned többé vőlegény és menyasszony szava, mert kereskedőid a föld hatalmasai voltak, mert a te varázslásodtól tévelyedett el valamennyi nép: 24 de benne találtatott a próféták és a szentek vére, és mindazoké, akik megölettek a földön.

Jel 19

1 Ezek után hallottam, mintha nagy sokaság hatalmas hangon szólna a mennyben: Halleluja, az üdvösség, a dicsőség és a hatalom a mi Istenünké, 2 **mert igazak és igazságosak az ő ítéletei, mert elítélte a nagy paráznát, aki paráznaságával megrontotta a földet, mert számon kérte kezéből szolgálói vérét.** 3 Még egyszer mondták: Halleluja, felszáll a füstje is örökkön-örökké! 4 Ekkor leborult a huszonnégy vén és a négy élőlény, imádták Istent, aki a trónon ül, és így szóltak: Ámen! Halleluja! **THE ADORATION OF THE LAMB – A GHENTI OLTÁRKÉP**

5 És megszólalt egy hang a trón felől: Dicsérjétek Istenünket, ti szolgálai mindnyájan, akik félitek őt, kicsinyek és nagyok. 6 És hallottam valami nagy sokaság hangját, amely mintha nagy vizek zúgása és erős mennydörgés hangja volna: Halleluja, mert uralkodik az Úr, a mi Istenünk, a Mindenható! 7 Örüljünk és ujjongjunk, és dicsőítsük őt, mert **eljött a Bárány menyegzője, felkészült menyasszonya, 8 és megadatott neki, hogy felöltözzék fényes, tiszta gyolcsba: ez a gyolcs a szentek igaz cselekedeteit jelenti.**

9 Így szólt hozzám: Írd meg: **Boldogok, akik hivatalosak a Bárány menyegzőjének vacsorájára! Ezt is mondta nekem: Ezek Isten igaz igéi.**

Καὶ λέγει μοι ¹ Γράψον ¹ Μακάριοι ¹ οἱ εἰς τὸ δεῖπνον τοῦ γάμου τοῦ ἀρνίου κεκλημένοι. καὶ λέγει μοι ¹ Οὗτοι ¹ οἱ λόγοι ἀληθινοὶ τοῦ θεοῦ εἰσίν. ¹

δεῖπνον, -ου - lakoma

10 És leborultam a lába elé, hogy imádjam őt, de így szólt hozzám: Vigyázz, ne tedd! Szolgatársad vagyok, és testvéreidé is, akikben megvan Jézus bizonyásgtétele. Istent imádd, mert a Jézusról való bizonyásgtétele a próféta-ság lelke.

καὶ ἔπεσα ¹ ἔμπροσθεν τῶν ποδῶν αὐτοῦ προσκυνῆσαι αὐτῷ. καὶ λέγει μοι ¹ Ὅρα ¹ μὴ· σύνδουλός σου εἰμι καὶ τῶν ἀδελφῶν σου τῶν ἐχόντων τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ· τῷ θεῷ προσκύνησον· ¹ ἡ γὰρ μαρτυρία Ἰησοῦ ἐστίν ¹ τὸ πνεῦμα τῆς προφητείας.

ἔπεσα ¹ - elestem, πίπτω - leesik, ledől, elbukik, eltűnik, elmúlik

11 És láttam a megnyílt eget: íme, egy fehér ló, és aki rajta ül, annak neve **Hű és Igaz, mert igazságosan ítél és harcol, 'πιστὸς [καλούμενος]' καὶ ἀληθινός, καὶ ἐν δικαιοσύνῃ κρίνει καὶ πολεμεῖ.** 12 szeme tűz lángja, és fején sok korona, és ráírva egy név, amelyet senki sem ismer rajta kívül; 13 és véráztatta ruhába volt öltözve. Ez a név adatott neki: az **Isten Igéje.** 14 A mennyei seregek követték őt fehér lovakon, tiszta fehér gyolcsba öltözve. 15 Szájából éles kard jött ki, hogy megverje vele a népeket: mert ő vasvesszővel fogja pásztorolni őket, és ő tapossa majd a mindenható Isten búsult haragjának borsajtóját. 16 **Ruhájára és derekára ez a név van írva: királyoknak Királya és uraknak Ura.** 17 És láttam, hogy egy angyal áll a napban, aki hatalmas hangon kiáltott minden madárhoz, amely fenn a magasban repül: Jöjjetek, gyülekezzetek össze az Isten nagy lakomájára, 18 hogy királyok, vezérek és hatalmasok húsát egyétek, lovak húsát és a rajta ülőkét, minden szabad ember és rabszolga húsát, kicsinyekét és nagyokét. 19 És láttam, hogy a fenevad, a föld királyai és seregeik gyülekeznek, hogy harcra keljenek a lovon ülő és serege ellen, 20 de foglyul esett a fenevad és vele együtt a hamis próféta, aki a csodákat tette az ő színe előtt, amelyekkel megtévesztette azokat, akik a fenevad bélyegét magukra vették, és imádták annak képmását: élve vettetett mind a kettő a kénnel égő tűz tavába. 21 A többiek pedig megölettek a lovon ülő kardjával, amely a szájából jött ki, és a madarak mind jóllaktak az ő húsukból.

Jel 20

1És láttam, hogy egy angyal leszállt a mennyből, az alvilág kulcsa volt nála, és egy nagy lánc a kezében. **2Megragadta a sárkányt, az ősi kígyót, aki az ördög és a Sátán, és megkötözte**

ezer esztendőre, 3levetette az alvilágba, bezárta, és pecsétet tett rá, hogy meg ne tévessze többé a népeket, amíg el nem telik az ezer esztendő: azután el kell oldoztatnia majd egy kis időre.

4És láttam trónokat: ezekre ültek azok, akik ítélő hatalmat kaptak. **És azoknak a lelkeit is, akiknek fejüket vették a Jézusról való bizonyágtételért és az Isten igéjéért, akik nem imádták a fenevadat, sem az ő képmását, és nem vették fel az ő bélyegét homlokukra és kezükre: ezek életre keltek, és uralkodtak a Krisztussal ezer esztendeig.** 5A többi halott

nem kelt életre, míg el nem telt az ezer esztendő. **Ez az első feltámadás.** 6Boldog és szent az, akinek része van az első feltámadásban: ezeken nincs **hatalma a második halálnak**, hanem az Isten és a Krisztus papjai lesznek, és vele fognak uralkodni ezer esztendeig.

Góg és Magóg

7Amikor pedig eltelik az ezer esztendő, a Sátán elbocsáttatik börtönéből, 8és elmegy, hogy megtévessze a népeket a föld négy sarkán, Gógot és Magógot, hogy összegyűjtse háborúra őket, akiknek annyi a száma, mint a tenger fövénye. 9És felvonultak a föld színén, és bekerítették a szentek táborát és a szeretett várost, de tűz szállott alá az égből, és elpusztította őket. 10Az ördög pedig, aki megtévesszette őket, a tüzes és kénes tóba vettetett, ahol a fenevad és a hamis próféta is van, és gyöttrődnek éjjel és nappal örökkön-örökké. 11És láttam egy nagy fehér trónt és a rajta ülőt: színe elől elfutott a föld és az ég, és nem maradt számukra hely. 12És láttam, hogy a halottak, nagyok és kicsinyek a trón előtt állnak, **és könyvek nyitattak ki. Egy másik könyv is kinyitott, az élet könyve, és a halottak a könyvekben írottak alapján ítéltettek meg cselekedeteik szerint.** 13A tenger kiadta a benne levő halottakat, a Halál és a Pokol is kiadták a náluk levő halottakat, és megítéltetett mindenki a maga cselekedetei szerint. 14És a Halál és a Pokol belevettetett a tűz tavába. **Ez a második halál, a tűz tava.** 15Ha valaki nem volt beírva az élet könyvébe, az a tűz tavába vettetett.

Jel 21

1 Én láttam új eget és új földet, mert az első ég és az első föld elmúlt, és a tenger sincs többé. 2 És a szent várost, az új Jeruzsálemet is láttam, amint alászáll a mennyből az Istentől, felkészítve, mint egy menyasszony, aki férje számára van felékesítve. 3 Hallottam, hogy egy hatalmas hang szól a trón felől: Íme, Isten sátora az emberekkel van, és ő velük fog lakni, ők pedig népei lesznek, és maga Isten lesz velük, 4 és letöröl minden könnyet a szemükről, és halál sem lesz többé, sem gyász, sem jajkiáltás, sem fájdalom nem lesz többé, mert az elsők elmúltak. 5 A trónon ülő ezt mondta: Íme, újjáteremtek mindent. És így szólt: Írd meg, mert ezek az ígék megbízhatók és igazak! 6 És ezt mondta nekem: Megtörtént! Én vagyok az Alfa és az Ómega, a kezdet és a vég. Én adok majd a szomjazónak az élet vizének forrásából ingyen. 7 Aki győz, örökölni fogja mindezt, és Istene leszek annak, az pedig fiam lesz. 8 De a gyáváknak és hitetleneknek, az utálatosoknak, gyilkosoknak és paráznáknak, a varázslóknak és bálványimádóknak, és minden hazugnak a tűzzel és kénnel égő tóban lesz a helye: ez a második halál. 9 És jött egy a hét angyal közül, akiknél a hét pohár volt, telve a hét utolsó csapással, és így szólt hozzám: **Jöjj, megmutatom neked a menyasszonyt, a Bárány feleségét.** 10 Elvitt engem lélekben egy nagy és magas hegyre, és megmutatta nekem a szent várost, Jeruzsálemet, amely Istentől, a mennyből szállt alá, 11 telve Isten dicsőségével; ragyogása hasonló volt a legértékesebb drágakövhöz, a kristályfényű jaspishoz, 12 fala nagy volt és magas, tizenkét kapuja volt, előttük tizenkét angyal, és a kapukra nevek írva, Izrael fiai tizenkét törzsének nevei: 13 kelet felől három kapu, észak felől három kapu, dél felől három kapu, és nyugat felől három kapu. 14 A város falának tizenkét alapköve volt, és azokon a Bárány tizenkét apostolának tizenkét neve. 15 Aki velem beszélt, annál volt egy arany mérővessző, hogy megmérje a várost, annak kapuit és falát: 16 a város négyszögletű volt, és a hossza annyi, mint a szélessége; és megmérte a várost a mérővesszővel: tizenkétezer futam, hossza, szélessége és magassága egyenlő. 17 Megmérte a falát is: száznegyvennégy könyök, emberi mértékkel, amely az angyalé

is. 18 Falának építőanyaga jáspis, és a város színarany, tiszta üveghez hasonló. 19 A város falának alapköveit mindenféle drágakő ékesítette: az első alapkő jáspis, a második zafír, a harmadik kalcedon, a negyedik smaragd, 20 az ötödik szárdonix, a hatodik karneol, a hetedik krizolit, a nyolcadik berill, a kilencedik topáz, a tizedik krizopráz, a tizenegyedik jácint, a tizenkettedik ametiszt. 21 A tizenkét kapu tizenkét gyöngy volt, a kapuk mindegyike egy-egy gyöngyből, és a város utcája színarany, mint az átlátszó üveg. 22 Nem láttam templomot a városban, mert a mindenható Úr Isten és a Bárány annak a temploma. 23 És a városnak nincs szüksége a napra, sem a holdra, hogy világítsanak neki, mert az Isten dicsősége világosította meg, és lámpása a Bárány: Ézs 60,19-20 24 a népek az ő világosságában fognak járni, és a föld királyai oda viszik be dicsőségüket. 25 Kapuit nem zárják be nappal, éjszaka pedig nem lesz. 26 A népek oda viszik be kincseiket és gazdagságukat, 27 tisztátalanok pedig nem jutnak be oda, sem olyanok, akik utálatosságot vagy hazugságot cselekszenek: **hanem csak azok, akik be vannak írva a Bárány életkönyvébe.**

Jel 22

1 Azután megmutatta **nekem az élet vizének folyóját, amely ragyogó, mint a kristály, és az Isten és a Bárány trónjából ered.** 2 A város főútjának közepén, a folyó két ága között van az **élet fája, amely tizenkétszer hoz termést, minden egyes hónapban megadja termését, és a fa levelei a népek gyógyítására szolgálnak.** 3 És semmi nem lesz többé átok alatt a városban, hanem az **Isten és a Bárány trónja lesz benne:** szolgálói imádják őt, 4 és látni fogják az ő arcát, és az ő neve lesz a homlokukon. 5 Éjszaka sem lesz többé, és nem lesz szükségük lámpásra, sem napvilágra, mert az Úr Isten fénylik fölöttük, és uralkodnak örökkön-örökké. 6 És ezt mondta nekem: Ezek az igék megbízhatók és igazak, mert az Úr, a próféták lelkének Istene küldte el angyalát, hogy megmutassa szolgálóinak mindezt, aminek hamarosan meg kell történnie. 7 És íme, **ELJÖVÖK HAMAR:** boldog, aki megtartja e könyv prófétai igéit. 8 Én, János, hallottam és láttam ezeket, és amikor hallottam és láttam, leborultam az angyal lába előtt, hogy imádjam őt, aki megmutatta nekem ezeket. 9 De ő így szólt hozzám: Vigyázz, ne tedd, mert szolgatársad vagyok neked és testvéreidnek, a prófétáknak és azoknak, akik megtartják e könyv igéit: Istent imádd! 10 És így szólt hozzám: Ne pecsételd le e könyv prófétai igéit, mert **az idő közel van.** 11 Aki gonosz, legyen gonosz ezután is, és aki büntől szennyes, legyen szennyes ezután is, de aki igaz, cselekedjék igazságot ezután is, és aki szent, legyen szent ezután is! 12 Íme, **ELJÖVÖK HAMAR,** velem van az én jutalmam, és megfizetek mindenkinek a cselekedete szerint. 13 Én vagyok az Alfa és az Ómega, az első és az utolsó, a kezdet és a vég. 14 Boldogok, akik megmossák ruhájukat, mert joguk lesz az élet fájához, és bemennek a kapukon a városba. 15 Kívül maradnak az ebek, a varázslók és a paráznák, a gyilkosok és a bálványimádók és mindenki, aki szereti és cselekszi a hazugságot. 16 Én, Jézus, küldtem el angyalomat, hogy ezekről bizonyosságot tegyen nektek a gyülekezetek előtt. **Én vagyok Dávid gyökere és új hajtása, a fényes hajnalcsillag.** 17 A Lélek és a menyasszony így szól: Jöjj! Aki csak hallja, az is mondja: **JÖJJ!** Aki szomjazik, jöjjön! Aki akarja, vegye az élet vizét ingyen! 18 Én bizonyosságot teszek mindenkinek, aki a prófécia eme könyvének beszédeit hallja: Ha valaki hozzátesz ezekhez, arra Isten azokat a csapásokat bocsátja, amelyek meg vannak írva ebben a könyvben; 19 ha pedig valaki elvesz e prófétai könyv igéiből, attól Isten elveszi az osztályrészét az élet fájából, a szent városból és mindabból, ami meg van írva ebben a könyvben. 20 Így szól az, aki ezekről bizonyosságot tesz: Bizony, **HAMAR ELJÖVÖK.** Ámen. **JÖJJ,** Uram Jézus! 21 Az Úr Jézus kegyelme legyen mindnyájatokkal! Ámen.

A Szentírás üzenete:

ELJÖVŐK (Jézus)

JÖJJ! (Az őt váró hívők – az üdvözültek mennyei serege és a földön élő küzdő egyház.)

Jöjj, Uram, Jöjj!